

3 1761 06193381 8

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

DR. J. R. WYNNYCKYJ

Dokładny słownik
języka polskiego i niemieckiego
w czterech tomach

opracowali

Franciszek Konarski, Adolf Inlender,
Dr. Feliks Goldscheider i Dr. Albert Zipper.

Dział pierwszy:

Część polsko-niemiecka.

Tom II.

P.—Z. oraz spis imion własnych.

Wiedeń.

Nakładem c. i k. księgarni nadwornej Maurycego Perlesa
I. Seilergasse 4.

(Warszawa: G. Centnerszwer i Sp.)

Vollständiges

Handwörterbuch

der

deutschen und polnischen Sprache

in vier Bänden

bearbeitet von

Franz Konarski, Adolf Jnlender,
Dr. Felix Goldscheider und Dr. Albert Zipper.

Erste Abtheilung:

Polnisch-deutscher Teil.

II. Band

P.—Z. und Verzeichnis der Eigennamen.

Wien.

Verlag der k. u. k. Hofbuchhandlung Moritz Perles
I. Seilergasse 4.

• (Warschan: G. Centnerszwer & C.)

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Vorwort.

Dieser zweite Band des polnisch-deutschen Teiles unseres Handwörterbuches ist mit Unterstützung sachkundiger Freunde von Dr. Felix Goldscheider in Wien bearbeitet und vom Unterzeichneten in derselben Weise wie der erste Band durchgesehen. Dem Verzeichnisse der Eigennamen zu Ende des Werkes wurde besondere Sorgfalt gewidmet. Die Rechtschreibung ist sowohl für die polnische wie für die deutsche Sprache die heute allgemein gebrauchte.

Mehr als ein Jahrzehnt ist verstrichen, seitdem die ersten Hefte dieses reichhaltigsten und modernsten aller Handwörterbücher der polnischen und deutschen Sprache in die Hände des Publikums gelangt sind. Der Fortsetzung und Vollendung des Werkes stellten sich wiederholt nicht geringe Schwierigkeiten entgegen. Allein treu ihrem Wahlspruch „Perseverantia et labore“ verstand es die Verlags-handlung, alle Hindernisse aus dem Wege zu räumen und das vertrauensvoll begonnene Unternehmen dem glücklichen Abschlusse zuzuführen. So möge denn das umfangreiche Werk, das der Büchermarkt nur allzulange vermisse, hingehen in die weitesten Kreise der Interessenten, allen erwünschte Aufschlüsse erteilen und so seine Aufgabe erfüllen!

Lemberg, im Oktober 1907.

Prof. Dr. Albert Zipper.

Grammatische Abkürzungen. — Skrócenia gramatyczne.

- act.* Aktivum, tätige Form, strona czynna.
adi., adject. Adjektiv, Eigenschaftswort, przymiotnik.
adv. Adverb, Umstandswort, przysłówek.
coll., collect. Kollektivum, Sammelname, imię zbiorowe.
coni., conjunct. Konjunktion, Bindewort, spójnik.
dim., dimin. Diminutivum, Verkleinerungswort, imię zdrobniałe.
f. Femininum, weiblichen Geschlechts, rodzaju żeńskiego.
frequent. Frequentativum, czasownik częstotliwy.
imperf. Verbum imperfectum, unvollendetes Zeitwort, czasownik niedokonany.
indecl. Substantivum indeclinabile, unabänderliches Hauptwort, rzeczownik nieodmienny.
int., interi. Interjektion, Empfindungswort, wykrzyknik.
m. Masculinum, männlichen Geschlechts, rodzaju męskiego.
n. Neutrum, sächlichen Geschlechts, rodzaju nijakiego.
num. Numerale, Zahlwort, liczebnik.
part. Partizip, Mittelwort, imiesłów.
pass. Passivum, leidende Form, strona bierna.
pp., part. perf. (pass.), Partizip perfecti (passivi), Mittelwort der Vergangenheit (der leidenden Form), imiesłów czasu przeszłego (strony biernej).
perf. Verbum perfectum, vollendetes Zeitwort, czasownik dokonany.
pl., plur. Plural, Mehrzahl, liczba mnoga.
pl. t., plur. tant. Plurale tantum, bloß in der Mehrzahl gebräuchliches Hauptwort, rzeczownik tylko w liczbie mnogiej używany.
ppr., part. praes. Partizip praesentis, Mittelwort der Gegenwart, imiesłów czasu teraźniejszego.
praep. Präposition, Vorwort, przyimek.
pron. Pronomen, Fürwort, zaimek.
r., refl. reflexiv. rückbezüglich, zwrotny.
s. Substantiv, Hauptwort, rzeczownik.
sf. Substantivum femininum, weibliches Hauptwort, rzeczownik żeński.
sm. Substantivum masculinum, männliches Hauptwort, rzeczownik męski.
sn. Substantivum neutrum, sächliches Hauptwort, rzeczownik nijaki.
sing. tant. Singulare tantum, bloß in der Einzahl gebräuchliches Hauptwort, rzeczownik tylko w liczbie pojedynczej używany.
v. Verbum, Zeitwort, czasownik.
va., vtr. Verbum aktivum, transitivum, tätig übergehendes Zeitwort, czasownik przechodni.
vn. Verbum neutrum, unübergehendes Zeitwort, czasownik nieprzechodni.
v., refl. reflexiv. Verbum reflexivum, rückbezügliches Zeitwort, czasownik zwrotny.
-
- v. = vide, siehe, zobacz.
Eisenbahnw., Bergw., Heilk. zc. = Eisenbahnwesen, Bergwesen, Heilkunde u. s. w.
-

Słownik polsko-niemiecki.

Polnisch-deutsches Wörterbuch.

P.

P. *n. indecl.* siebzehnter Buchstabe des polnischen Alphabets.

P. Abkürzung für Herr oder Frau; = pan, pani.

Paca, -cy, *pl. -ce, sf.* Patzche *f.*, Brettschön *n.*; (Maurerwerkzeug).

Pacha, -chy, *pl. -chy, sf.*; Paszka, -i, *pl. -i sf. dim.* Achselhöhle *f.*; — sklepieniowa Gewölbewinkel *m.*; nieść coś pod pachą unter dem Arme tragen.

Pachciarz, -a, *pl. -e, sm.*; Pachciarka, -i, *pl. -i, -rek, sf.* Milchpächter *m.*, Milchpächterin *f.*

Pachnąć, -nę, -nąłem, *vn. imperf.* duften, riechen, einen Geruch von sich geben; — czem nach etw. riechen; wiesz czem to pachnie? (wörtlich: weißt du wonach das riecht? = weißt du was für Folgen dies haben kann?).

Pachole, -cia, *pl. -ta, -ląt, sn. dimin.* Pacholátko, -a, *pl. -a, -tek, sn. 1)* Knaube *m.*; 2) Waffenträger *m.*

Pacholek, -ka, *pl., -ki, -ków, sm. 1)* Burche (Bedienter) *m.*; chudy — ein armer Schlucker; 2) Stiefelknecht *m.*; 3) Boller *m.*, ein Pfahl auf einem Schiffe, die Seile daran zu binden.

Pachwina, -ny, *pl. -ny, sf. 1)* Leiste *f.*, Leisten *plur.*,

Leistengegend *f.*; 2) schlechtes weiches Leder.

Paciepnica, -cy, *pl. -ce, sf.* = sosnowka, Riefenspanner *m.*

Pacierz, -a, *pl. -e, -y, sm.*

1) Vaterunser *n.*, Gebet *n.*; — odmawiać das Gebet verrichten; 2) Rückgrat *n.*

Pacierzowy, *adi.* das Gebet, das Rückgrat betreffend, Gebet-, Rückgrat-; kość -owa Rückgratsbein *n.*; mlecz — Rückenmark *n.*

Pacierzyczka, -ki, *sf.* Skorpionfrau *n.*

Paciorek, -ka, *pl. -rki, -rków, 1)* *dimin.* von Pacierz; 2) Glasperle *f.*; 3) -rki, Rosenkranz *m.*

Paciuk -a, *pl. -i, -ów, sm.* Fritschling *m.*, junger Eber.

Pacnąć, = palnąć.

Pacyent, -a, *pl. -uci, -ntów, sm.* Pacjentka, -i, *pl. -i, -tek, sf.*, Patient *m.*, Patientin *f.*

Pacyfikacya, -cyi, -cyę *sf.* Friedensaktion *f.*, Beruhigung *f.*; = uspokojenie.

Pacyfikacyjny, *adi.* beruhigend, den Frieden betreffend; sejm — Friedensreichstag *m.*

Pacyfikal, -u, *pl. -y, sm.* Hostienhächel *f.*

Pacześ, -si, *pl. -si, sf.* Heide *m.*, feineres Berg (Berrich) *n.*

Pacześny, *adi.* = zgrzebny von feinerem Berg gemacht, Heide.

Paczka, -ki, *pl. -ki, -czek, sf.* Päckchen, *f.*; Patet *n.*

Paczyć się, *vr. imperf.* sich werfen, krumm anlaufen, sich biegen; drzwi się paczą, eine Tür wirft sich.

Padac, *vn. imperf.* -am, -asz, -alem, 1) fallen; padam do nóg ich habe die Ehre; pada deszcz es regnet; pada śnieg es schneit; pada grad es hagelt; padł na mnie los das Loos traf mich; 2) umkommen; 3) verrecken, eingehen.

Padaczka, -ki, *sf.* Fallsucht *f.*, Epilepsie *f.*

Padalec, -lca, *pl. -lce, -lców, sm.* Blindschleiche *f.*

Padlina, -ny, *pl. -ny, sf.* Laß *n.*

Padol, -u, *pl. -y, sm.* Tal *n.*; — płaczu Sammetal *n.*

Pagoda, -dy, *pl. -dy, sf.* Pagode *f.*

Pagóreczek, -czka, *pl. -czki, sm.* Hügelchen *n.*

Pagórek, -a, *pl. -i, sm.* Hügel *m.*; ciąg pagórków Hügelkette.

Pagórkowaty, *adi.* hügelig.

Pajac, -a, *pl. -e, sm.* Hanswurst *m.*, Wurstel *m.*

Pajak, -a, *pl. -i, sm.*; Pajaczek, -czka, *pl. -czki, dim.*

1) Spinne *f.*; — krzyżowy Kreuzspinne *f.*; — morski See-spinne *f.*; 2) Kronleuchter *m.*; 3) eine Art à jour-Stickerei; 4) Wucherer *m.*

Pajeczyna, -ny, *pl.* -ny *sf.*, Spinnweben *n.*, Spinnweben *n.*

Pajuk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Kammerdiener *m.*, Leibjäger *m.*; 2) Gerichtsdiener *m.*; 3) Türsteher *m.*

Paka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*, 1) Paket *n.*; 2) Kiste *f.*

Pakiet, -u, *pl.* -y, *sm.* Pakiecik, -a, *pl.* -i, *dim.* Paket *n.*, Päckchen *n.*

Paklák, -u, *pl.* -i, *sm.* Plache *f.*, großes Tuch *n.*

Paklakowy, *adi.* von grobem Tuch.

Paklepia, -pia, *sm.*, -py, -lep *sf. plur.* Hans- oder Flachs-hüllen.

Pakować, -kuje, -walem, *va. imperf.* 1) packen, einpacken, einschließen; 2) gierig essen, freßeln; Pakowanie *sn.* Packen *n.*

Pakowie, -wia, *sing. tant.* = pakówki *pl. tant.* Knospen *pl.*; — puszczac Knospen treiben.

Pakowny, *adi.* geräumig. Fakt, -u, *pl.* -a und -y *sm.* 1) Vertrag *m.*, Vergleich *m.*; 2) Verpachtung des Viehs; Paktarz = Pachciarz.

Pakuly, *pl. tant.* Berg *n.*

Pakunek, -nku, *pl.* -nki, Gepäckstück *n.*, Gepäck *n.*; *pl.* -nki Gepäck *n.*

Pal, -a, *pl.* -e, -i, *sm.*, Pfahl *m.*, Pflock *m.*; wbijać na pal pfählen; odbić od -a mit dem Schiffe ablegen.

Pala, -i, *pl.* -e, *sf.* Kelt-tuch *n.*

Palacz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Heizer *m.*; 2) Brenner *m.*; 3) Verbrenner (der Leichname); 4) — wódki Branntweinbrenner *m.*; 5) Tabakraucher *m.*

Palanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Pflanzenzaun *m.*; 2) Verschanzung *f.*; 3) Branntweinbrenner *m.*

Palankin, -u, *pl.* -y, *sm.* Sänfte *f.*, Tragsessel *m.*

Palant, -a, *pl.* -y, *sm.* Ballstod *m.*, Ballspiel *n.*

Palantować, -tuje, -walem, *va. imperf.* durchprügeln.

Palarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Brennerei *f.*

Palcat, -a, *pl.* -y, *sm.*;

Stecken *m.*, Stöckchen *n.*; gra w palcaty Ballspiel *n.*

Palcowy, *adi.* Finger-; kość -wa Fingerbein *n.*; ziele -we Fingerkraut *n.*

Palczasty, Palczysty, *adv.* mit Fingern, fingerig; kolo -ste Kamrad *n.*; wól — Kammwalze *f.*

Palec, -lea, *pl.* -lee, *sm.*; Paluszek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* *dim.* 1) Finger *m.*; — wielki Daumen *m.*; — wskazujący Zeigefinger *m.*; — średni Mittelfinger; — serdeczny Goldfinger; — mały kleiner Finger *m.*; patrzeć przez palec durch die Finger schauen; palcami wytykać mit Fingern weisen; znać, umieć na palcach auswendig können; z palcam nie wyssal ich habe es nicht aus dem Finger gesogen; — Boży Gottes Finger; goły jak — sehr arm; długopalec *adi.* diebisch; 2) — (u nogi) Zehe; chodzić, stać na palcach auf den Fehen gehen, stehen; 3) — u koła Wirbel im Kamrrade; 4) na — szeroki, długi fingerbreit, =lang.

Palecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Stöckchenast *m.*

Palenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Brennen *n.*, Rauchen *n.*; siehe: Palić.

Palenisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* = palisko Feuerraum *m.*

Paleontologia, -gyi, *sing. tant. sf.* Petrefaktenkunde *f.*, Versteinerungskunde *f.*

Palestra, -try, *sf.* Advokaten nebst Gehilfen und Sollicitatoren (im alten Polen), Barreau *n.*, Advokatenberuf *m.*

Palestrancki, *adi.* Su-riffen-, Anwalt's-.

Palestrant, -a, *pl.* -nci, *sm.*; Palestrancik *sm. dim.* Advokat *m.* Rechtsanwält *m.* Jurist *m.* Palet, -y, *pl.* -y, *sm.* Mantel-, Quartierzettel *m.*

Palić, -le, -lilem, *va. perf.* I. 1) brennen — świecić eine Kerze brennen; — wódkę Branntwein brennen; — i niszczyć mit Feuer und Schwert verwüsten; — koperczaki den Hof machen; — komplimenta Artigkeiten sagen; 2) heizen, —

w piecu im Ofen heizen; w starym piecu dyabeł pali (Aster schützt vor Torheit nicht); 3) schießen, feuern; — z strzelby feuern, Feuer geben; 4) rauchen; — fajkę eine Pfeife rauchen; II. palić się, *vr. imperf.* brennen; pali się! es brennt! Feuer; robota pali mu się w rękach die Arbeit brennt ihm in den Händen, (er arbeitet sehr rasch); rzeczy się na nim palą er nützt die Sachen sehr schnell ab; — się coraz bardziej immer leidenschaftlicher, brünstiger werden; — się do kogo für jmdm (in Liebe) entbrennen; coraz się bardziej do niej pali er brennt immer heftiger für sie; pali się do tego, do tej rzeczy er entzündet dafür, gibt sich diesem, dieser Sache mit ganzer Seele hin; włoży mu się palą er hat reches Paar.

Palik, -a, *pl.* -i, *sm. dim.* von Pal; = kłęk; Pflock *m.*, Absteckpfähchen.

Palisada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Palisade *f.*, Schanzpfahl *m.*

Palisadować *va. imperf.* palisadieren.

Palisusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Palisium *n.*, Bischofsmantel *m.*

Paliwoda, -dy, *pl.* -dy, *sm.* leichtsinniger Brausekopf, schussiger Mensch.

Palma, -my, *pl.* -my, *sf.* 1) Palme *f.*, Palmbaum *m.*; 2) Palme als Siegeszeichen; otrzymać palmę sich mit Ruhm beehren; 3) Palmzweig.

Palnac, -ne, -niesz, -nałem, *va. imperf.* bauen; palnac kogoś jmdm einen Stieb versehen; — glupstwo uniüberlegt eine Dummheit sagen.

Palnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Bohnenbaum *m.*; 2) Brenner *m.* Lampenbrenner *m.*; 3) Kohlenstoff *m.*

Palność, -ści, *sing. tant. sf.* Brennbarkeit *f.*

Palny, *adi.* brennend, zündend, brennbar; broń palna Feuerwaffe *f.*

Palony, *adi.* gebrannt; palona skóra gebranntes Leder.

Palować, -tuje, -lesz, -walem, *va. imperf.* Pfähle einschlagen.

Paluch, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) ein großer, starker Finger; 2) Fingerüberzug *m.*; 3) Däumling *m.* am Degengefäß.

Paluszek, -a, *pl.* -i, *sm.* *dim.* von Palec; Fingerchen *n.*

Paluszniak, -a, *pl.* -i, *sm.* (rośl.) eine Art Fench, Birsegras *n.*

Pała, *sf.* = pałka.

Palac, -a, *pl.* -e, *sm.* Pałac *dim.*, Palaśt *m.*, Pałaiś *n.*

Pałać, -łam, -łalem, *vn.* *imperf.* glühen, brennen, entbrannt sein; — nienawieścią vor Haß glühen; twarz mu pała sein Gesicht glüht.

Palasz, -a, *pl.* -e, *sm.* Säbel *m.*, Pallasch *m.*; Palasik, *sm.* *dim.*

Pałaszować, -szuje, -szowałem *va.* *imperf.* 1) mit dem Säbel hauen; 2) tüchtig essen.

Pałak, Pałak, -u, *pl.* -i, *sm.* trummer Bügel *m.*

Palczek, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Stäbchen *n.*; 2) Schlägel *m.*, Klöppel *n.*

Pałecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Ackermoos *m.*; 2) Fingersiß *m.*

Pałka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Reule *f.*, Knüttel *m.*, dicker Stoch *m.*; bić się -kami sich mit Knütteln schlagen; 2) Trommel- oder Paukenschlägel *m.*; 3) Samenkolben einiger Gewächse; 4) (bildl.) Kopf *m.*; zabita — ein dicker Schädel; zalać -kę sich betrinken; szalona — Tollkopf *m.*

Pałuba, -by, *pl.* -by, *sf.* 1) Bedeckung *f.*, Wagenbede *f.*; 2) Stamm *m.*, Strunk *m.* (eines Baumes); 3) alte Bettel.

Pamflet, -u, *pl.* -y, *sm.*; Pamflecik, -a, *pl.* -i *sm.* *dim.* Pamphlet *n.*, Schmähschrift *f.*

Pamiętka, -ki, *pl.* -ki; Pamięteczka, -ki, *pl.* -ki *dim.* *sf.* 1) Andenken *n.*, Erinnerung *f.*, Gedächtnis *n.* (einer Sache); dać na -kę als Andenken geben; obchód na -ę czegoś eine Gedächtnisfeier; 2) Denktettel *m.*, Denzettel *n.*, Denkmahl *n.*; to pamiętać naszych przodków daß ich die Denkmäler,

die uns an unsere Vorfahren erinnern.

Pamięć, -ci, *sing.* *tant.* *sf.* 1) Gedächtnis *n.* (eine Kraft der Seele); mieć dobrą — ein gutes Gedächtnis haben; umieć na — auswendig können; być bez -ci besinnungslos sein; wypadło mi z -ci es ist mir entfallen; wbić co w — ins Gedächtnis einprägen; 2) Andenken *n.*, Erinnerung *f.*; żyje — jego die Erinnerung an ihn lebt; świętej pamięci (abgekürzt: ś. p.) bei Christen, blagosławionej pamięci (abgekürzt: bł. p.) bei Juden: seligen Andenkens, der, die selige; mieć w świeżej -ci im frischen Andenken haben; unwiecznie — czują jundś Andenken verewigen; za ludzkiej -ci seit Menschengedenken; 3) Gedanke *m.*

Pamiętać, -tam, -tasz, -talem, *va.* *imperf.* gedenken, im Gedächtnis behalten; — o kim an jundn denken; -taj o mnie gedente mein; będę ci to -tał całe życie das will ich dir zeitlebens gedenken; — o przyrzeczeniu eingedenk sein des Versprechens; — o sobie an sich denken.

Pamiętnik, -a, *pl.* -i, *sm.*; Pamiętniczek, -czka, *pl.* -czki *sm.* *dim.* 1) Stammbuch *n.*; 2) Memoiren *pl.*, Denkwürdigkeiten *pl.*; 3) Tagebuch *n.*; — lekarski medizinisches Tagebuch; — polityczny politisches Journal.

Pamiętny, *adi.*, Pamiętanie, *adv.*, denkwürdig.

Pan, -a, -u, *pl.* -owie, *sm.* 1) Herr *m.*; — domu Hausherr *m.*; — Bóg Herrgott *m.*; — młody Bräutigam *m.*; być z kimś za — brat mit jundm sehr vertraut sein; 2) Herr (als G.bieter); jaki — taki kram wie der Herr so der Knecht; 3) Grundherr *m.*, Edelmann *m.*, großer Herr; — z pańów von vornehmer Abkunft; na -a chorować vornehm tun; najgorszy — z chłopa es ist kein Messer, das ärger schiert, als wenn der Bauer Edelmann wird; — krakowski = kasztelan krakowski.

Panak, -u, *sing.* *tant.* *sm.* Panaytraut *n.*, Heilwurzgummi *m.* (thapsia asclegium) Pancernik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Gepanzerter *m.*; 2) Gürteltier *n.*; 3) Panzerschiff *n.*

Pancerny, *adi.* bepanzert towarzysysz — polnischer Küraffier *m.*, zur bepanzerten Abteilung gehörig.

Pancerz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Pancerzyk, -ka, *pl.* -i *sm.* *dim.* Panzer *m.*, Harnisch *m.* Pandekty, Pandekta, -tów, *pl.* *tant.* Wandesten *pl.*

Paneczek, -czka, *pl.* -czków, *sm.* auch Panek, -nka, *pl.* -nków, *sm.* 1) ein junges Herrchen; 2) Gerngroß *m.*

Panegiryk, -a, *pl.* -i, *sm.* Lobrede *f.*, Lobspricht *f.*; = mowa pochwalna; pismo, dzieło pochwalne.

Panegiryczny, *adi.* lobrednerisch.

Panegirysta, -ty, *pl.* -ści *sm.* Lobredner *m.*; = chwaleca.

Panew, -uwi, *pl.* -nwie, *sf.* Pfanne *f.*, Kessel *m.*

Panewka, -ki, *pl.* -wek, *sf.* Zündpfanne *f.* (beim Schießgewehr); spaliło mu się na -wce das Gewehr versagte ihm, es war erfolglos (bildl.).

Pani, — *pl.* -nie, pań, *sf.* Herrin *f.*, Frau *f.*, gnädige Frau, Gebieterin *f.*, Dame *f.*; moja — meine Frau; jak się ma pańska — wie geht es Ihrer Frau; — mego serca die Dame meines Herzens.

Paniątko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*; Paniąteczko, *dimin.* Herrchen *n.*, daß junge Kind der Herrschafft.

Panicz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Paniczyk, -a, *pl.* -i *sm.* *dim.* 1) reicher, junger Herr *m.*, leiblicher Sohn des Herrn; 2) ein verhältnißloser, fauler Junge.

Paniczny, *adi.* panicch; strach — panischer Schreck.

Panienka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* *dim.* von Panna = (junges) Fräulein.

Panieński, *adi.* jungfräulich; Jungerns-, Nonnen-; stan — Jungfernstand *m.*; klasztor — Frauenkloster *n.*

Panieństwo, -wa, *sing.* *tant.*

sn. Jungfrauschaft *f.* Jungferschaft *f.*; odebrać — entjungfern.

Panisko, -a, *pl.* -a *sm.* und *sn.* guter Herr.

Panna, -y, *pl.* -y, -nien, *sf.* 1) Jungfrau *f.*, Fräulein *n.*, Jungfer *f.*, Ledige *f.*, Mädchen *n.*; najświętsza — heilige Jungfrau *f.*; — siozka Kammerjungfer *f.*; — domu Hausfräulein *n.*; stara — alte Jungfer *f.*; — kasztelanka die Kastellanstöchter; 2) eine Art Birne; 3) Hand- und Halsfesseln; 4) Jungfrau am Himmel; 5) wodna — Libelle *f.*; 6) Ranne *f.*.

Panosz, -szy, *pl.* -sze, *sm.* reicher, hochmütiger Herr.

Panoszyć się, -sze, -ysz, -yłem, się *vr. imperf.* reich, groß tun, stolzieren, hoffärtig sein.

Panować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* herrschen, regieren.

Panowanie, -nia, *pl.* -nia, Regierung *f.*, Herrschaft *f.*

Pantalón, -a, *pl.* -y, *sm.* Hamswurf *m.*

Pantalony, -ów, *pl. tant. sn.* Hosen *pl.*, Leintleid *n.*

Panteista, -ty, *pl.* -ści, *sm.* Pantheist *m.*

Panteistka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pantheistin *f.*

Pantera, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Panther *m.*, Panthertier *n.*

Pantofel, -ła, *pl.* -łe, *sm.*; Pantofelek, -lka, *pl.* -lki *sm. dim.* Pantoffel *m.*; być pod pantofelom unter dem Pantoffel stehen; język mu chodzi w slach er kann kaum sprechen (von einem Betrunkenen).

Pantomima, -my, *pl.* -my, *sf.* Pantomime *f.*; Mienenpiel *n.*

Panujący, -cego, *pl.* -cy *sm.* Herrscher *m.*, Fürst *m.*

Panujący, *adi.* herrschend.

Paniski, *adi.* 1) dem Herrn gehörig, herrschaftlich; Herr=

jaździ Herrngunst währt nicht lange; -kie oko konia tuczy das Auge des Hausherrn wacht am besten über die Wirtschaft; 2) herrlich, vornehm, flott; -kie obejsze vornehme Manieren;

żyć po -ku flott leben; 3) Gott den Herrn betreffend; aniol — das Gebet der Verkündigung; wiecerza -ka der Tisch des Herrn, das heil. Abendmahl.

Pańskosć, -ci, *sing. tant. sf.* herrliches Wesen *n.*

Państwo, -wa, *pl.* -wa, *su.*

1) Herrschaft *f.*, Herr und Frau; — młodzi Brautpaar *n.*; 2) Staat *m.*, Reich *n.*

Państwozna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Frondienst *m.*, Fronarbeit *f.*; robić jak za -ną ungerne, nachlässig etwas tun.

Papa, -py, *l. sm.* Papa *m.*; *II. sf.* Maul; dać w papę = w pysk eine Maulschelle, eine Ohrreife versetzen.

Papawa, oder Papawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Butterblume *f.*, Psaffen-, Mönchsblatt *n.*

Papier, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)

Papier *n.*; 2) Schriftstück, Dokument; ważny — ein wichtiges Schriftstück; jego -y seine Dokumente.

Papierek, -rka, *pl.* -rki, *sm. dim.* 1) ein Stück Papier, Papierschnitzel *m.*; 2) Bantnote *f.*

Papiernia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Papierfabrik *f.*, Papiermühle *f.*

Papiernictwo, -wo, *sing. tant. sn.* Papierfabrikation *f.*

Papiernik, -a, *pl.* -nicy, *sm.* Papierfabrikant *m.*

Papieros, -a, *pl.* -y, *sm.*; Papierosik, -ka *pl.* -ki, *sm. dim.* Zigarette *f.*

Papierośnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Zigarettendose *f.*

Papierotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Papierbaum *m.*

Papierówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Apfelart.

Papierowy, *adi.* Papier-, papieren.

Papieski, *adi.* päpstlich.

Papiestwo, -a, *sing. tant. sn.* Papsttum *n.*, Papstwürde *f.*

Papież, -a, *pl.* -e, *sm.* Papst *m.*

Papieźnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Papist *m.*

Papilot, -a, *pl.* -y, *sm.* Papilote *f.*, Haarwidel *m.*

Papinkowaty, *adi.* verweichlicht, verzogen.

Papka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kinderbrei *m.*

Papla, -li, *pl.* -le, *sm.* und *sf.* Schwäger *m.*, Schwägerin *f.*, Blappermaul *n.*

Paplać, -lam, -lałem, *vn. imperf.* schwätzen, plappern.

Apalanie, -nia, *sn.* Paplanina, -y *sf.* Gelchwäg *n.*, Plappern *n.*, Geplapper *n.*

Paproc, -ci, *pl.* -cie, *sf.* Farnkraut *n.*, gemeines Engelsjüß; kwiat — Wunderblume *f.*

Paprociany, *adi.* Farnkraut-.

Paprocica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Blajensarn *m.*

Paprotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schildfarn *m.*, Frauenhaar *n.*

Paprotnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Milzkraut *n.*

Paprotnik, -a, *pl.* -i, *sf.* Saumfarn *m.*

Papryka, -ki, *sing. tant. sf.* Paprika *m.*

Paprzyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Mühleisen *n.*, Muhlbock *m.* (worauf der Mühlstein ruht).

Papuc, -cia, *pl.* -cie, *sm.* Zittoberschuh *m.*

Papuga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*; Papuzia, -zi, *pl.* -zie, Papuzka, -ki, *pl.* -ki *sf. dimin.* Papagei *m.*; paplać jak — Unsinn schwätzen, unüberlegt reden.

Papuzi, *adi.* Papagei-.

Para, -ry, *pl.* -ry, *sf.* I.

Paar *n.*; młoda — das junge Ehepaar; parami paarweise; do pary entsprechend, zueinander passen; *II.* 1) Dampf *m.*, Dunst *m.*; -rę wypuszczać dampfen, dunsten; 2) Atem *m.*; nie puszczal -ry er redete gar nicht, schwieg sich aus.

Parabola, -li, *pl.* -le, *sf.* 1) Parabel *f.* (Regellinie); 2) Gleichnis *n.*, Parabel *f.*

Paraboliczny, *adi.* parabolisch.

Paraf się, -ram, -rałem, *vr. imperf.* sich abgeben.

Parada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Parade *f.*; Wacht *f.*, Pomp

m., być ezemś od -y etw. zum Schein bloß sein; mieć głowę od -y den Kopf zum Schein haben (dumm sein).

Paradny, *adi.* Paradnie,

adv. 1) parade=; 2) prächtig, köstlich.

Paradować, -duje, -dowa-
łem, *va. imperf.* paradiereien,
stolzieren, Staat machen.

Paradowanie, -a, *sn.* Para-
dieren *n.*, Stolzieren *n.*

Parafia, -fi, *pl.* -fie, -fii,
sf. Kirchsprengel *m.*, Pfarr-
sprengel *m.*, Pfarre *f.*

Parafialny, *adi.* Pfarr=,
szkoła -a Pfarrschule.

Parafianin, -a, *pl.* -ie,
fem. Parafianka -ki, *pl.* -ki,
1) Pfarrkind *n.*; 2) Speißbürger

m., -in *f.*; Kleinstädter *m.*, -in *f.*

Parafiański, *adi.* po para-
fiańsku *adv.* kleinstädtisch,
speißbürgerlich.

Parafianstwo, -wa, *sing.*
tant. Kleinstädterei *f.*, Speiß-
bürgerlichkeit *f.*

Paragraf, -u, *pl.* -y, 1)
Paragraph *m.*; 2) Schmarre
f., Dieb übers Gesicht.

Paralitik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Sichtbrüchiger *m.*, Gelähmter *m.*

Paraliż, -u, *pl.* -e, *sm.*
Schlagfluß *m.*, Lähmung *f.*;
tkuety, ruzony -em vom
Schlage getroffen.

Paraliżować, -żuje, -żowa-
łem, *va. imperf.* lähmen.

Paraliżowy, *adi.* Läh-
mungs=; ziele paraliżowe
Sicht, Schlüsselblume *f.*

Parapet, -u, *pl.* -y, *sm.*
Parapet *m.*, Brustwehr *f.*

Parasol, -a, *pl.* -e, *sm.*
Regenschirm *m.*, Schirm *m.*,
Sonenschirm *m.*

Parasolka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Sonenschirm *m.*

Parasolnik, -a, *pl.* -cy,
sm.; Parasolnicza, -ki, *pl.*
-ki *sf.* Schirmmacher *m.*, -in *f.*

Parawan, -a, *pl.* -y *sm.*;
Parawanik, -ka, *pl.* -ki *sm.*
dimin. Ofenschirm *m.*, spa-
nische Wand *f.*, Wandschirm *m.*

Parazyt, -a, *pl.* -y, Pa-
rasit *m.*, Schmarotzer *m.*; = pa-
sożyt.

Parch, -u, *pl.* -y, *sm.*;
Parchy, -ów, *pl.* *tant.* Grind
m., Räube *f.*, Krüge *f.*; parch,
-a (verächtlich) Mäusel *m.*,
Zude *m.*

Parciana, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
grober Leinwandstüfel.

Parcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1)
Drängen *n.*, Drücken *n.*; 2)
Blähung *f.*

Parcyalność, -ści, *sing.*
tant. *sf.* Parteilichkeit *f.*; =
stronniczość.

Parcyalny, *adi.* Parcy-
alnie *adv.* parteilich, par-
teilich; = stronniczy.

Parczoch, -a, *pl.* -y, Gold-
distel *f.*

Pardon, -u, *sing.* *tant.* *sm.*
Pardon *m.*, Verzeihung *f.*,
Begnabigung *f.*; bez -u ohne
Gnade.

Pardwa, -wy, *pl.* -wy,
Schneehuhn *n.*

Pareczka, -ki, *pl.* -ki, *di-*
min. von Para *sf.* Pär-
chen *n.*

Parek, -rka, *pl.* -rki, *sm.*
eine Art Schlangen, die paar-
weise leben.

Parentela, -li, *pl.* -le, *sf.*
Geschlecht *n.*, Familie *f.*; = po-
kolenie, ród.

Parepa, -py, *pl.* -py, *sf.*
Parepka, -ki, *pl.* -ki *sf.* *dim.*
kleines, schlechtes Pferd.

Pargamin, -u, *pl.* -y, *sm.*
Pergament *n.*

Pargaminowy, *adi.* Per-
gament=.

Park, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
Park *m.*, Garten *m.*; 2) Ar-
tilleriepart.

Parka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Pärchen *n.*; 2) Parze *f.*

Parkacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
ein alter, stinkender Bock.

Parkan, -u, *pl.* -y, *sm.*
Bretter=, Pflanzenzaun *m.*

Parkocić się, *vr. imperf.*
sicheln, Zickel werfen.

Parkot, -u, *sing.* *tant.*
sm. Bockgestank *m.*

Parlament, -u, *pl.* -y, *sm.*
Parlament *n.*, Reichsrat *m.*

Parlamentarność, -ści,
sing. *tant.* *sf.* Parlamentari-
sismus *m.*, Verfassungsmäßig-
keit *f.*

Parlamentarny, *adi.* ver-
fassungsmäßig, parlamentarisch
(der Würde des Parlaments
entsprechend).

Parlamentarz, -a, *pl.* -e,
sm. Parlamentär *m.*, Unter-
händler *m.*

Parlamentować, -tuje,

-wałem, *vn. imperf.* unter-
handeln, parlamentieren.

Parlamentowanie, -nia,
pl. -nia, *sm.* Unterhandeln *n.*,
Unterhandlung *f.*

Parlatoryum, *pl.* -yn, *sn.*
Sprechzimmer *n.* (in Klöstern).

Parnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1)
warmes Badezimmer *n.*; 2)
Aberfarn *m.*

Parnik, -a, *pl.* -cy, Schlä-
gelgefäß *m.*

Parność, -ści, *sing.* *tant.*
sf. Hitze *f.*, Schwüle *f.*

Parny, *adi.*, Parno, *adv.*
schwül.

Parobek, -bka, *pl.* -bki,
oder -bey, = Parobczak, -a,
pl. -i, *sm.*; Parobczek,
-czka, *pl.* czki *sm.* *dimin.*,
Knecht *m.*, Hausknecht *m.*, ge-
sunder, junger Bauer *m.*

Parobkować, -kuje, -wa-
łem, *vn. imperf.* als Knecht
dienen.

Paroch, -a, *pl.* -owie, *sn.*
Pfarrer *m.*; = proboszcz.

Parochia, -ii, *pl.* -ie, *sf.*
Pfarre *f.*; = probostwo.

Parokony, *adi.*, Paro-
konia, *adv.* zweispännig.

Paroksyzm, -u, *pl.* -y, *sm.*
Paroxismus *m.*, Anfall *m.*

Parol, -u, *pl.* -e, *sm.* Lo-
sungswort *n.*, Parole *f.*

Parolist, -u, *pl.* -y, *sm.*
Bohnenkaper *f.*, wilder Kapern-
strauch *m.*

Parostatek, -tku, *pl.* -tki,
sm. Dampfschiff *n.*

Parów, -owu, *pl.* -owy,
Schlucht *f.*

Parować, -ruje, -rowałem,
vn. imperf. 1) dunsten, trans-
pirieren; 2) parieren.

Parowanie, -ia, *sing.* *tant.*
sn. Verdampfung *f.*, Ausbü-
nstung *f.*

Parowiec, -wca, *pl.* -wce,
Dampfschiff *n.*

Parownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
1) Abdampfschale *f.*; 2)
Dampfzeuger *m.*

Parowóz, -wozu, *pl.* -wozy,
sm. Dampfwagen *m.*, Lokomo-
tive *f.*

Parowy, *adi.* Dampf=;
młot — Dampfhammer.

Parsk, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
Schrauben *n.*; 2) lautes La-

chen *n.*; 3) Grube *f.* (um Früchte und Erdäpfel aufzubewahren); 4) Schwüle *f.*, Beklommenheit *f.*; 5) — *kozi* eine Pflanzenart.

Parskać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Parsknać, -kne, -knałem, *vn. perf.* 1) schrauben, schrauben; 2) prasseln, zischen; 3) in lautes schallendes Geräusch ausbrechen.

Parskniecie -cia, *pl. -cia*, *sn.* einmaliges Ausfluchen.

Parszywiec, -wca, *pl. -wey, sm.* Grindiger *m.*, Krätzigler *m.*, Häubiger *m.*

Parszywiec, -wieje, -wialem, *vn. imperf.* rüdig, krätzig werden; sparszywiec *vn. perf.*

Parszywy, *adi.* krätzig, rüdig; — odlew krätziger Guss *m.*

Part, -a, *sing. tant. sm.* grobe Packleinwand *f.*

Partacki, *adi.* po partacku, *adv.* kümperhaft, pfuscherhaft; robota -cka Stümperarbeit *f.*, Pflücherei *f.*

Partactwo, -wa, *pl. -wa*, Stümpererei *f.*, schlechte Arbeit *f.*

Partacz, -a, *pl. -e, sm.* Stümper *m.*, Pflücher *m.*

Parter, -u, *sm.*, Erdgeschöß *n.*, Parterre *n.*

Parterowy, *adi.* ebenerdig, parterre.

Partya, -tyi, *pl. -tye, sf.* 1) Partie *f.*; 2) Partei *f.*, Fraktion *f.*; 3) Ladung *f.*; kilka-tyi wina einige Ladungen Wein.

Partyka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) ein tüchtiges Stück (Brot, Fleisch), Portion *f.*; 2) ein formloses Stück Salz; Partyzka *dimin.*

Partykularny, *adi.*, Partykularnie, *adv.* privat, partikulär.

Partykularz, -a, *pl. -e, sm.* 1) Privatmann *m.*; 2) Privatleben *n.*; 3) Kleinstadt *f.*, Krähwinkel *m.*

Partytura, -ry, *pl. -ry, sf.* Partitur *f.*

Partyzana, -ny, *pl. -ny, sf.* Partisane *f.*

Partyzancki, *adi.* Partiegänger-.

Partyzant, -a, *pl. -anci*, Parteigänger *m.*

Parzelina, -ny, *sf.* Tragia *f.* (Pflanze).

Parzenie, -nia, *pl. -nia sn.*; 1) Bädung *f.*; 2) Paaren *n.*; — sie Begattung *f.*

Parzyć, -rze, -rzyłem, *I. va. imperf.*; 1) brennen, brennende Empfindung verursachen; pokrzywa parzy die Nesseln brennt; 2) brühen, mit Brühwasser begießen; II. — się sich brennen; 2) sich paaren.

Parzydło, -dła, *pl. -dła, sn.* Spierstaude *f.*; — wiazowe Sumpfpierstaude *f.*, Johanniswedel *m.*

Parzysty, *adi.* zueinander passend, gerade; liczba -sta gerade Zahl.

Pas, -a, *pl. -y, sm.* 1) Gürtel *m.*, Gurt *m.*, die breite Schärpe in der polnischen Nationaltracht; — rycerski Rittergürtel *m.*, Ordensband *n.*; 2) Riemen *m.*, Gurt *m.*; — taśmowy Bandgurt *m.*; — stolcowy Spannriegel; 3) die Mitte des Leibes, Taille *f.*; 4) (Nebensarten:) za pasem vor der Tür (bildl.); zima za pasem der Winter naht; wziąć nogi za — schnell laufen fliehen, Fersengeld geben; 5) Himmelsgürtel *m.*; 6) Streifen *m.*; suknia w -y ein gefirnftes Kleid.

Pasać, *va. und vn. frequent.* von Paść.

Pasaż, -u, *pl. -e, sm.* Pasażage *f.*, Durchgang *m.*; = przechód, przejście.

Pasażer, -a, *pl. -rowie*, Passagier *m.*, Reisende(r) *m.*

Pascha, -chy, *pl. -chy, sf.* 1) Ostern *pl.*; 2) Osterbrod *n.*

Pasek, -ska, *pl. -ski, sm.* Gürtel *m.*; Streifen *m.* Gängelband *n.*

Pasibrzuch, -a, *pl. -y, sm.* Schlemmer *m.*, Fresser *m.*, Schmaroher *m.*

Pasiecznik, -a, *pl. -cy, sm.* Bienewärter *m.*, Bieneengärtner *m.*

Pasieczny, *adi.* Bieneengarten-; pszczoła -na Gartenbiene *f.*

Pasieka, -ki, *pl. -ki, sf.*

1) Bienengarten *m.*; 2) Verhau *m.*; 3) Ackerland im Walde mit Holzstücken umgeben; 4) Met *m.*

Pasienie, ober Paszenie, -nia, *sing. tant. sn.* Weiden *n.*, Hüten *n.*

Pasierb, -a, *pl. -y, sm.* 1) Stiefsohn *m.*; 2) blinder Auswuchs am Stamme; 3) Zaunstübe *f.*

Pasierbica, -cy, *sf. -ce, sf.* Stieftochter *f.*

Pasigęba, -by, *pl. -by, sm.* = Pasibrzuch.

Pasikonik, -a, *pl. -i, sm.* Gräbhüpfel *m.*

Paskówka, -ki, *pl. -i, sf.* Luchs *m.*

Paskuda, -dy, *pl. -dy, sf.* 1) Häßlichkeit *f.*; 2) unsauberes Zeug, Unflut *n.*, Unreinigkeit *f.*, Unfeindschaft *f.*

Paskudnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Unflätige *f.*, Unsaubere *f.*, häßliches, schmutziges, etelhaftes, unsittliches Weib.

Paskudnik, -a, *pl. -cy, sm.* unflätiger, unsauberer, häßlicher, etelhafter, unsittlicher Mensch.

Paskudność, -ści, *pl. -ści sf.* Häßlichkeit *f.*, Unreinigkeit *f.*, Unfeindschaft *f.*

Paskudny, *adi.*, Paskudnie, *adv.* häßlich, garstig.

Paskudzić, -dze, -dzilem, *va. imperf.*; 1) subeln, verunreinigen, schmutzen, Notdurft an unrichtigen Ort verrichten; 2) verpfuschen.

Paskudztwo, -a, *pl. -a, =* Paskuda.

Pasmo, -ma, *pl. -ma, sn. dimin.*; Pasemko, -ka, *pl. -ka, sn.* 1) Gebinde *n.*, Reihe *f.*; 2) Kette *f.*; — gór Gebirgskette *f.*; 3) Streifen *m.*; 4) Strähuden *n.*

Pasmuga, -gi, *pl. -gi, sf.* ein Wiesenstück im Walde, einem Bach entlang.

Pasorzyt, = Pasożyt, -a, *pl. -y, sm.*; Schmaroher; Schmaroher, Wucherpflanze *f.*

Paść, -seć, -słem, *va. perf.*; Pasać, -sam, -sałem, *va. imperf.* 1) Vieh hüten, weiden; 2) füttern.

Paść, padam, padasz, padtem, *va. perf.* fallen.
 Paśnie, -go, *sn. sing. tant.* Weiderecht *n.*, Hütrecht *n.*
 Paśnik, -a, *pl. -ey, sm.* Girtler *m.*
 Pasować, -suje, -wałem, *va. imperf.* zum Ritter schlagen; *vn. imperf.* passen (zu etwas); — sie, *vr. imperf.* ringen, kämpfen.
 Pasożyt, -u, *pl. -y, sm.* Schmarotzer *m.*
 Pasożytny, *adi.*, Pasożytnia, *adv.* schmarotzerartig, Schmarotzer-
 Pasówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Zapfirne *f.*
 Passya, siehe: Pasya.
 Pastela, -li, *pl. -le, sf.* Pastell *m.*, Pastelgemälde *n.*; Pastellfarbe *f.*
 Pasterka, -ki, *pl. -ki, sf. dimin.* Pastoreczka; 1) Schäferin *f.*, Girtin *f.*; 2) Bachstelze *f.*; 3) eine Art Apfel; 4) Girttenmesse *f.*
 Pasternak, -a, *pl. -i, sm.* Pastinat *m.*, Pasternak *m.*, Girtschmähre *f.*, Mohrwurzel *f.*
 Pasterski, *adi.* Girtten-Schäfer-; kij — Girttenstab *m.*
 Pasterstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Girttenleben *n.*, Girttenstand *m.*; — duchowne geistliches Girttenamt *n.*
 Pasterz, -a, *pl. -e, -y, sm.* 1) Hirt *m.*, Schäfer *m.*; 2) Seelenhirt *m.*; 3) — różowy Rosendrossel *f.*
 Pastewne, -go, *sing. tant. sn.* Weidegeld *f.*
 Pastewnik, -a, *pl. -i, sm.* umgehegter Weideplatz *m.*
 Pastewny, *adi.* Weide-; burak — Turniprübe *f.*
 Pastka, -ki, *pl. -ki, sf.* Falle *f.*, Klappe *f.*, Decke *f.*
 Pastor, -a, *pl. -owie, sm.* Pastor *m.*, (evangelischer) Pfarrer.
 Pastorał, -u, *pl. -y, sm.* Bischofsstab *m.*
 Pastorowa, -wej, *pl. -rowe, sf.* Frau Pastor *f.*, Pastoring *f.*
 Pastorski, *adi.* Pastor-, pastorenhaft.
 Pastuch, -a, *pl. -y, sn.* Viehhirt *m.*, Pastuszek, *dim.*

Pastuszka, -ki, *pl. -ki, sf. 1)* Girtin *f.*; 2) Girttenvogel *m.*
 Pastuszy, *adi.* Girtten-, nach Girttenart.
 Pastwa, -wy, *sing. tant. 1)* Viehfutter *n.*; 2) Raub *m.*, — plomieni ein Raub der Flammen; wydać na -wę komu der Grausamkeit imnds preisgeben.
 Pastwić, -wie, -wiz, -idem, sie *vr. imperf.* — nach czem nad kim seinen Zorn, seine Grausamkeit, an jmandm auslassen; sich an jmands Unglück widen, sein Mütchen an jmandm fühlen.
 Pastwisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Viehweide *f.*, Trift *f.*
 Pastylka, -ki, *pl. -ki, sf.* Pastille *f.*, Zuckel *n.*, Zettel *n.*
 Pastynak, -a, *pl. -i, sm.* Stachelröche *f.*
 Pasya, -yi, *pl. -ye, sf. 1)* Leidenschaft *f.*, Passion *f.*; pasyami leidenschaftlich; 2) Zorn *m.*, Aufregung *f.*; — o mnie biorą ich bin vor Zorn außer mir; 3) Passion, Leidensgeschichte Christi, das Kreuz mit einem Christusbitte.
 Pasyjka, -jki, *pl. -jki, sf.* kleine Leidenschaft *f.*
 Pasyonat, -a, *pl. -naci, sm.* leidenschaftlicher Mensch *m.*, Brausekopf *m.*
 Pasyonatka, -ki, *pl. -tki, sf.* leidenschaftliche, heftige Frau.
 Pasza, -szy, *pl. -sze, sf.* Weide *f.*, Viehfutter *n.*
 Paszcza, -y, *pl. -e, sf.* Rachen *m.*; Schlund *m.*, Abgrund *m.*
 Paszczak, -a, *pl. -i, sm.* Sonnensich *m.*
 Paszczeka, -ki, *pl. -ki, sf. 1)* Rachen *m.*; 2) Schlund *m.*, Bergschlund *m.*; 3) ostindische Narzisse (curligo).
 Paszczekowaty, *adi.* rachenförmig.
 Paszka, -ki, *pl. -ki sf.* siehe: Pacla.
 Paszkot, -a, *pl. -y, sm.* Mistelrossel *f.*
 Paszkwil, -u, *pl. -e, sm.* Pasquill *n.*, Schmähschrift *f.*
 Paszkwilant, -a, *pl. -ci, sm.* auch Paszkwilarz, -a, *pl. -e, sm.* Pasquillant *m.*, Verfasser von Schmähschriften.

Paszkwilować, -luje, -wałem, *va. und vn. imperf.* Schmähschriften verfassen; schmähē.
 Paszować, -szuje, -wałem, *vn. imperf. 1)* weichen; 2) abmagern.
 Paszport, -u, *pl. -y, sm.* Paß *m.*, Reisepaß *m.*
 Pasztecik, -a, *pl. -i, sm.* Pastetchen *m.*
 Pasztet, -u, *pl. -y, sm. 1)* Pastete *f.*; 2) (bildl.) Besprechung *f.*; ładny — eine schöne Besprechung.
 Pasztetnik, -a, *pl. -ey, sm.* Pastetenbäcker *m.*
 Pasztetowy, *adi.* Pasteten-
 Patelnia, -ni, *pl. -nie, sf.* (flache) Pfanne *f.*
 Patent, -u, *pl. -y, sm.* Patent *n.*; Diplom *n.*, Gewerbeschein *m.*; — nauczycielski Lehrbefähigungszeugniß *n.*
 Patentować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* patentieren.
 Patentowy, *adi.* patent-
 Patentowe, -go, *sing. tant. sm.* Patentgebühren *pl.*
 Pater, -tra, *pl. -trowie sm.* Pater *m.*
 Patetycznie, *adv.* pathetisch.
 Patetyczność, -ści, *sing. tant. sf.* pathetisches Wesen.
 Patetyczny, *adi.* pathetisch.
 Patka, -i, *pl. -i, sf.* Patte *f.*, Tischendeckel *m.*
 Patoka, -ki, *pl. -ki, sf.* Jungfernhonig *m.*, geläuteter Honig *m.*
 Patolog, -a, *pl. -owie sm.* Patholog *m.*
 Patologia, -gii, *sf. sing. tant.* Pathologie *f.*
 Patologiczny, *adi.*, Patologicznie, *adv.* pathologisch.
 Patos, -u, *sing. tant. sm.* Pathos *n.*
 Patroch, -u, *pl. -y, sm.* Eingeweide *n.*
 Patrol, -u, *pl. -e, sm.* Patrouille *f.*
 Patrolować, -luje, -lowalem, *vn. imperf.* patrouillieren.
 Patrolowanie, -nia, *sn.* Patrouillieren *n.*
 Patron, -a, *pl. -owie oder -y, sm. 1)* Patron, Schutz-

heilige *m.*; 2) Advokat *m.*, Sachwalter *m.*, Anwalt *m.*; Gönner *m.*; 3) patron, -u, *pl.* -y, Plafchablone *f.*

Patronka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schutzheilige *f.*, Schutzherrin *f.*; Gönnerin *f.*

Patroszyć, -sze, -szytem, *va. imperf.* aufbrechen, aufwerfen (das Wild), das Eingeweide herausnehmen, ausweiden.

Patry, -rów, *pl. tant.* Hasenaugen *pl.*; = ślepie.

Patryarcha, -chy, -chowie, *sm.* Patriarch *m.*

Patryarchalny, *adi.*, Patryarchalnie, *adv.* patriarchalisch.

Patryarchat, -u, *pl.* -y, Patriarchenwürde *f.*, Patriarchat *m.*

Patrycyusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Patrizier *m.*

Patrycyuszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Patrizierin *f.*

Patryota, -ty, *pl.* -ci, Patriot *m.*

Patryotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Patriotin *f.*

Patryotyczny, *adi.*; Patryotycznie, *adv.* patriotisch.

Patryotyzm, -u, *sing. tant. sm.* Patriotismus *m.*, Vaterlandsliebe *f.*

* Patrzeć, Patrzyć, = Patrzyć.

Patrzyć, -trze, -trzytem, *I. va. imperf.* sehen, schauen, zuschauen; — na wszystkie strony die Augen (herum)schweifen lassen; jest na co — es ist sehenswert; *II.* — kogo, czego, *va.* etwas abwarten, pflegen; — końca das Ende abwarten; *III.* — się, *vr. imperf.* zuschauen, anschauen; dom jak się — trzy ein Haus wie sich gehört.

Patrzzenie, -nia, *su.* Schauen *n.*

Patyczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Hölzchen *n.*, Bündelhölzchen *n.*

Patyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Stöckchen *n.*, Hölzchen *n.*, abgefallener oder abgebrochener Zweig.

Patyna, -y, *pl.* -y, *sf.* 1) Patene *f.*, Oblatenteller *m.*; 2) Patina *f.*

Patynka, -i, *pl.* -i, *sf.* Patenspiegel *m.*

Pauper, -pra, *pl.* -pry, *sm.* Bettelstudent *m.*, Betteljunge *m.*

Panza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Pause *f.*, Unterbrechung *f.*; = przerwa.

Paw, -ia, *pl.* -ie, *sm.* Pfau *m.*

Pawęż, -a, *pl.* -e, *sm.* länglicher mit Leder überzogener Schild.

Pawężnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Meergras *n.*; — psia Steinlebermoos *n.*

Pawężnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Schildknappe *m.*

Pawi, *adi.* Pfau-, Pfauen-, pfauenhaft.

Pawian, -a, *pl.* -y, *sm.* Pavian *m.*

Pawić się, -wie, -wilem, *vr. imperf.* sich spreizen, aufblasen.

Pawica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Pfauhenne *f.*

Pawieniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Pfauenfalle *f.*

Pawik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Pfauenauge *n.*; 2) Pfauenschwanz *m.*; 3) Pfauen *n.*

Pawilon, -u, *pl.* -y, *sm.* Pavillon *m.*

Pawiniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Pfauenfrant *n.*, Pfauenpiegel *m.*, Firsichfrant *n.*

Pawiozub, -a, *pl.* -y, *sm.* Pfauenfasan *m.*, Federbuschträger *m.*

Pawiówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pfauentaube *f.*, Pfauenmädchen *n.*, Pfauenschwanz *m.*

Pawloczny, *adi.* Pawlocznie, *adv.* scharlachfärbig, feinsauzig.

Pawłoka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*, feines scharlachfarbiges Gewebe.

Pawłówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Apfelsgattung.

Pazłotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gold-, Silberfahn *m.*

Paznokiec, -kcia, *pl.* -kcie, *sm.* Nagel *m.* (am Finger und an der Zehe).

Pazucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Busen am Kleide; włożyło za -chę etw. in den Busen stecken.

Pazur, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Nagel *m.*, Klaue *f.*, Krallen *f.*; 2) Bündel *n.*

Paz, -a, *pl.* -y, *sm.* Pselz *m.*; = nakładka, fuga, wpust.

Paż, -zia, *pl.* -ziowie, *sm.* Paqe *m.*

Pażdziernik, -a, *pl.* -i, *sm.* Ditober *m.*

Pażdzierz, -a, *pl.* -e, *sf.* Flachsadeln *pl.*, Ägeln *pl.*, Flachs- und Hanspflitter *pl.*

Pączek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Knospe *f.*, Baumknospe *f.*; 2) Krapsen *m.*, Pfannkuchen *m.*; opływa jak — w masle er hat alles voll auf.

Pąk, pęku, *pl.* pęki *sm.* = pączek.

Patlik, -a, *pl.* -i, *sm.* netzförmig gearbeitete Haube *f.*

Patnik, -a, *pl.* -i oder -cy, *sm.* Pilger *m.*, Wandersmann *m.*

Patnictwo, -wa, *sing. tant. su.* Pilgertum *n.*, Pilgerschaft *f.*

Pce, pcoów, *plur. tant.* Lagerbaum *m.*

Pchać, pcham, pchałem, *va. imperf.*; 1) stoßen, drängen, schieben, drücken; — nożem mit einem Messer stechen; 2) abscheiden.

Pchadło, -ła, *pl.* -ła, *su.* Löffel *m.*

Pchanie, -nia, *sing. tant. su.* Drängen *n.*, Stoßen *n.*

Pchła, -ły, *pl.* -ły, *sf.* Floh *m.*; — ziemna Erbfloh *m.*; — wodna Wasserfloh *m.*; *dimin.*

Pchelka.

Pchli, *adi.* Floh-, Flöhe-. Pchlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Wanzenfrant *n.*

Pchlic, -chle, -chliżem, *va. imperf.* lößen.

Pchlisty, *adi.* voll Flöhe.

Pchnięcie, -cia, *pl.* -cia, *sm.* Stoß *m.*

Pczelnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Zitronenmelisse *f.*; — polny sinkendes Wanzenkraut *n.*

Pecka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* = pecyna *sf.* Schamotte *f.*

Pedagog, -a, *pl.* -gowie, *sm.* Pädagog *m.*

Pedagogia, -gii, *pl.* -gie, *sf.* Pädagogie *f.*, Erziehungslehre *f.*

Pedagogiczny, *adi.* Pädagogisch.

Pedal, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)

Pedal *n.*; 2) Fußwert *n.*, Trittbrett *n.*

Pedant, -a, *pl.* -nci, *sn.*

Pedant, Schulfuchs *m.*

Pedanterya, -ryi, *sf.* Pedanterie *f.*, Affuratesse *f.*

Pedantyczny, *adi.*; Pedantycznie *adv.* pedantisch

Pedantka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pedantin *f.*

Pedel, -a, *pl.* -e, *sm.* Pedell *m.* [gasus *m.*]

Pegaz, -a, *pl.* -y, *sm.* Pejs, -a, *pl.* -y, -ów, *sm.*

Schlafenlöse *f.*

Pejzaż -u, *pl.* -e, *sm.* Landschaft *f.*, Landschaftsbild *n.*

Pejzażysta -y, *pl.* -ści, *sm.* Landschaftsmaler *m.*

Pektoral -u, *pl.* -y, *sm.*

Pektoral *n.*, Pektorkreuz *n.*

Pela, -li, *pl.* -le, *sf.* Flocheide *f.*

Pelargonia, -nii, *pl.* -nie, *sf.*, Kranich-, oder Storchschnabel *m.*, Pellsargonie *f.*

Peleryna, -y, *pl.* -y, *sf.* Kragen *m.*, Pelserine *f.*

Pelikan, -a, *pl.* -y, *sm.*

Pelitan *m.*, Kropfgans *f.*

Pelnia, -iai, *pl.* -nie, *sf.*

1) Fülle *f.*; w (calej) pelni ganz und gar, vollständig, vollkommen; 2) Vollmond *m.*

Pelnić, *va. imperf.* ausfüllen, erfüllen, vollbringen; — obowiązki seine Pflichten erfüllen, seinen Pflichten nachkommen; — służbę den Dienst versehen.

Pelnica, -cy, *pl.* -ce, Frühlingseiswürzel.

Pelnienie, -nia, *sing. tant. sn.* Erfüllen *n.*, Vollbringen *n.*

Pelnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Trollblume *f.*

Pelniusieńki, *adi.* ganz voll, überfüllt.

Pelno, *adv.* voll, sehr viel.

Pelnoletni, *adi.* großjährig, volljährig, majoren, mündig.

Pelnoletność, -ści, *sing. tant. sf.* Großjährigkeit *f.*, Volljährigkeit *f.*, Mündigkeit *f.*

Pelnomocnictwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Vollmacht *f.*

Pelnomocnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Bevollmächtigter *m.*

Pelnomocność, -ści, *sf.* Bevollmächtigung *f.*; Gültigkeit *f.*

Pelnomocny, *adi.* vollmächtig, vollgültig, Vollmachts-.

Pelność, -ści, *sf.* Fülle *f.*, Bollsein *n.*, Bälligkeit *f.*

Pelnowładny, *adi.* Pelnowładnie, *adv.* selbstwaltend, unumschränkt.

Pelny, *adi.* voll angefüllt.

Pelzać, -zam, -zajem, *vn. imperf.* friechen; = czołgać.

Pelzacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Baumläufer *m.*, Dünnschnäbler *m.*

Pelznać, -zne, -nałem, *vn. perf.* 1) schießen, verschießen, die Farbe verlieren, vergehen, verschwinden; pelzło na niczem es wurde zu Wasser; 2) *vn. perf.* von pelzać.

Pendent, -u, *pl.* -y, *sm.* Deagengehent.

Pendzel, -dzła, *pl.* -dzle, Pinsel *m.*

Pendzlik, -a, *pl.* -i, *dimin. sm.* Pinseldien *n.*

Pendzłwać, *va. imperf.* pinjeln.

Penitencyarz, -a, *pl.* -e, Beichtvater *m.*

Penitent, -a, *pl.* -nci, *sm.* Büßer; = pokutnik.

Penitentka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Büßerin; = pokutnica.

Pensum, *pl.* pensa *sn.* Pensum *n.*, Aufgabe *f.* = zadanie, lekeya.

Pensya, -syi, *pl.* -sye, *sf.* 1) Pension *f.*, Gehalt *m.*, 2) Pensionat *n.*, Pension *f.*, Erziehungsanstalt *f.*

Pensyjka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleine Pension *f.*, kleines Einkommen.

Pensyonarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pensionärin *f.*; Backstisch *m.*

Pensyonować, -nuje, -nować, *va. imperf.* pensionieren, in Ruhestand versetzen.

Percepta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Einnahme *f.*; = dochód.

Perzewiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Guttaperchabaum *m.*

Perelka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Perłchen *n.*, kleine Perle *f.*; Herzchen *n.*, Liebchen *n.*

Perewizka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zigeritiß *m.*

Perfekcyja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Vollkommenheit *f.*; = doskonałość.

Perfuma, -my, *pl.* -my, *sf.* Parfüm *n.*

Perfumeryja, -ryi, *pl.* -rye, *sf.* Parfümerie *f.*

Perfumować, -muje, -mować, *va. imperf.* parfümieren. [fümiert.]

Perfumowany, *adi.* parpergaminiert, -u, *pl.* -y, *sm.*

Pergament *n.*

Pergamotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bergamottenbirne *f.*

Perkal, -u, *pl.* -e, *sm.* feiner weißer Kattun, Perkal *m.*

Perkalowy, *adi.* Perkal-

Perkoz, -a, *pl.* -y, *sm.* Steißfuß *m.* (Zauchervogel).

Perlanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Perlenbesatz *m.*, Perlenborste *f.*

Perlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Perlhuhn *n.*

Perlik, -a, *pl.* -i, *sm.* Handfächer *m.*, Schlägel *m.*, Fausthammer *m.*

Perlisty, *adi.* mit Perlen besetzt, beperl; pot — spadał mu z czola der Schweiß fiel ihm in Tropfen von der Stirn.

Perła, -ły, *pl.* -ły, *sf.* 1) Perle *f.*; 2) perl *pl.* runde hölzerne Scheiben *pl.*

Perloplaw, -u, *pl.* -y, *sm.* Perlmuschel *f.*

Perlowiec, -wca, *pl.* -wce, 1) Perlvogel *m.*; 2) Perlit *n.*

Perlowy, *adi.* Perl-, perlen-, -wa kasca Perlgraupen *pl.*; -wa maciza, masa Perlmutter *f.*

Perora, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Rede *f.*, Straipredigt *f.*; = mowa.

Perorować, -ruje, -wać, *va. imperf.* viel reden, eine Straipredigt halten; = dużo mówić.

Perpendykuł, -u, *pl.* -y, *sm.* Perpendikel *m. f.*, Pendel *m.*; = wahadło.

Perspektywa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Perspektive *f.*; Aussicht *f.*

Perspektywka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fernrohr *n.*; = dalekowiedz.

Perswadować, -duje, -wa-
łem, *va. imperf.*; — komu
jmund etw. ausreden, jmnbn
zu etw. bereden; = odwodzić;
namawiać.

Perswazyja, -zyi, *pl. -zye*,
sf. Zureden *n.*; = namowa.

Persyko, *indecl. n.* Pflirsich-
branntwein *m.*

Pertraktacyja, -cyi, *pl.*
-cye, sf. Verhandlung *f.*

Pertraktować, -tuje, -wa-
łem *vn. imperf.* verhandeln,
sich in Unterhandlungen ein-
lassen.

Perucznik, -a, *pl. -i, sm.*
Gerberbaum *m.*

Peruka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Perücke *f.*; *dimin.* Peruczka.

Perukarz, -a, *pl. -e, sm.*
Perückenmacher *m.*, Friseur *m.*

Peryod, -u, *pl. -y, sm.*
1) Periode *f.*, Zeitraum *m.*;
= czasokres, okres; 2) Men-
struation *f.*, monatliche Rei-
nigung.

Peryodyczny, *adi.*, Pe-
ryodycznie, *adv.* periodisch;
= okresowy, okresowo.

Perz, -u, *sing. tant. sm.*
1) Quecken *pl.*, Queckengras *n.*,
Unkraut im Gras; 2) Glocken
pl., Wölle auf einigen Kräu-
tern und Stauden.

Perzasty, *adi.* voll Quecken.

Perzyć się, -rze, -rzyłem,
vr. imperf.; 1) glimmen,
brennen; 2) aufbrausen.

Perzyna, -ny, *sing. tant.*
sf. Loderasche *f.*

Pestka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Fruchtkern *m.*, Stein *m.*

Petarda, -dy, *pl. -dy, sf.*
Petarde *f.*

Petrel, -a, *pl. -e, sm.*
Sturmvogel *m.*

Petycyja, -cyi, *pl. -cye, sf.*
Petition *f.*; = Prośba.

Pewien, *adi.* = Pewny.

Pewnik, -a, *pl. -i, sm.*
Axiom *m.*, absolut wahrer Satz;
-iem sicher.

Pewno, *adv.* gewiß, zuver-
lässig, sicher.

Pewnność, -ści, *pl. -ści sf.*
Sicherheit *f.*, Gewißheit *f.*

Pewny, *adi.* gewiß, zuver-
lässig, sicher.

Pęca, -cy, *pl. -ciny, sf.* Fal-
sengeschüge *n.*, Riemen *m.*

Pęcak, -u, *pl. -i, sm.* Ger-
stengraupe *f.*, Weizengraupe *f.*

Pęcherz, -a, *pl. -o, sm.*
Blase *f.*, Harnblase *f.*; 2) Pech-
oder Teerofen; 3) Gelbbeutel
m.

Pęcherzowiec, -wca, *pl.*
-wce, sm. Blasenleibschse *f.*

Pęcherzowy, *adi.* Blasen-;
katar — Blasenkatarrh *m.*

Pęcherzyca, -cy, *pl. -ce, sf.*
1) Narnfraut *n.* (ozothalia);
2) Judenkirchse *f.* (physalis
alkokengi).

Pęcherzyk, -a, *pl. -i, sm.*
Bläschen *n.*; — żółciowy Gal-
senblase *f.*; — nasienny Sa-
menblase *f.*

Pęcina, -ny, *pl. -ny, sf.* Fessel
m., (Teil des Pferdefußeß
zwischen Kröte und Krone.)

Pęczek, -czka, *pl. -czki*,
sm. Bündelchen *n.*, Knoten *m.*;

— złoty Frühlingadonis *m.*;

— brunatny Feuerroschen *n.*

Pęczeniec, -nieje, -niał, -nia-
łem, *vn. imperf.* anschwellen,
aufquellen, auslaufen, stroßen.

Pęczenia, -ny, *pl. -ny, sf.*
Erbsastanie *f.*, Safrandelde *f.*

Pęd, -u, *pl. -y, sm.* schneller
Lauf *m.*, Strömung *f.*; -em
adv. hurtig, schnell.

Pędrak, -a, *pl. -i, sm.* 1)
Engerling *m.*; 2) Knirps *m.*,
kleines Männchen *n.*

Pędzel, -dzła, *pl. -dle, sm.*
Pinself.; — murarski Mau-
rerpinsel.

Pędzelnica, -cy, *pl. -ce, sf.*
eine Art Honiggras.

Pędzić, -dze, -dziłem, *va.*
imperf. 1) treiben, jagen; —
bydło das Vieh treiben; —
mocz den Urin treiben, för-
dern; 2) destillieren; — wódke
Branntwein destillieren, ab-
ziehen; 3) — życie das Leben
zubringen, verbringen; — ży-
cie na próżniactwie das Leben
mit Müßiggang vertreiben; 4)

— *vn. imperf.* jagen, rennen,
schnell laufen; — z miasta von
der Stadt gerannt kommen;

— za kimś jmand nachren-
nen; pędzi jak wiatr er
jaqt, eilt wie der Wind.

Pędziwiatr, Pędziwicher,
-a, *pl. -y, -chrów, sm.*, Wind-
beutel *m.*, Sausewind *m.*

Pędziwól, -wola, *pl. -woły*,
sm. Ochsentreiber *m.*; = wolarz.

Pędzłak, -a, *pl. -i, sm.*
eine Schimmelpilzgattung.

Pęk, -u, *pl. -i, sm.* Bund
m., Bündel *n.*; Buschen *m.*,
Palet *n.*, Garbe *f.*

Pękać, -kam, -kalem, *vn. im-*
perf. plätzen, bersten, reißen.

Pękacieć, -cieję, -ciałem,
vn. imperf. bauchig werden.

Pękacina, -ny, *pl. -ny, sf.*
Beeren des schwarzen Johan-
nisbeerenstrauches.

Pękatka, -ki, *pl. -ki, sf.*
schwarze Johannisbeere *f.*,
Wanzenbeere *f.*

Pękatość, -ści, *pl. -ście, sf.*
Bauchigkeit *f.*; Emboupoint *n.*

Pękaty, *adi.*, Pękato, *adv.*
bauchig; rumbäuchig.

Pękańc, -kne, -kłem, *perf.*
von Pękać.

Pęknięcie, -cia, *pl. -cia, sn.*
Springen *n.*, Verfen *n.*;

Sprung *m.*, Riß *m.*, Riße *f.*;

— resoru Tragfederbruch; —
osi Achsenbruch.

Pęknięty, *adi.* gesprungen,
geborsten.

Pęp, -o, *pl. -y, sm.* Zapfen
m., Zapf *m.*, Verzapfung *f.*;

— kaniasty Schwaben-
schwanz.

Pępawa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1)
Nothheilwurzel *f.*, Ruhrwurzel,
f., Siebenfingerkraut *n.*;

2) Palmblatt *n.*, Palmstengel *m.*

Pępek, -pka, *pl. -pki, sm.*
1) Nabel *m.*; 2) Magen *m.*,

(des Geflügels); 3) eine Pilz-
art (boletus luteus).

Pępkowaty, *adi.* nabelför-
mia.

Pępkowy, *adi.* Nabel.

Pępowina, -ny, *pl. -ny, sf.*
Nabelschnur *f.*

Pępówka, -ki, *pl. -ki, sf.*
eine Flechtengattung (umbili-
caria).

Pępownica, -cy, *pl. -ce, sf.*
Wassernabel *m.*; — pospolita
Art Nabelkraut (cotyledon or-
biculata).

Pępownik, -a, *pl. -i, sm.*
Durchwachsraut *n.*

Pępuszek, -szka, *pl. -szki*,
sm. Nabelchen *n.*

Pętać, -tam, -tałem, *va. im-*
perf. binden, fesseln, toppeln.

Pętelka, *dim.* von Pętla; = kluczka.

Pętla, -i, *pl.* -e, *sf.* Schlinge *f.*, Schleife *f.*, Masche *f.*

Pętlica, -cy, *pl.* -ce, = Pętla

Pęto, -ta, *pl.* -ta, *sn.* (meist in Plural gebräuchlich) Fessel *f.*, Hand- und Fußschelle *f.*, Soch *n.*

Pfe *interi.* psui.

Piąć, pijeje, piałem, *vn.* *imperf.* 1) krähen; 2) singen (nur poetisch).

Piana, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Schaum *m.*; — z białek Schnee *m.*

Pianie, -nia, *sing. tant. sn.* Krähen *n.*

Pianista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Klaviervirtuose *m.*, Klavierspieler *m.*, Pianist *m.*

Pianistka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Klavierspielerin *f.*, Pianistin *f.*

Pianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* spanischer Wind *m.*; — morska Meeresschaum.

Piaszczysty, *adi.* Piaszczysto, *adv.* jaubig.

Piaseczek, -czka, *pl.* -czki, feiner Sand.

Piasecznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Sandwelle *f.*

Piaseczniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Streunandbüchse *f.*

Piasecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Sandpilz *m.*; 2) Sanduhr *f.*; 3) Sandaal *m.*, Sandstich *m.*; 4) Sandläser *m.*

Piasek, -sku, *pl.* -ski, *m.* Sand *m.*; — lotny Flugsand *m.*; — przelotny Staubsand *m.*; — gliniasty Lehmsand *m.*; — ziarnisty grober Sand *m.*; — ski sandige Gegend *f.*

Piaskarnia, -nia, *pl.* -nie, *sf.* Sandgrube *f.*

Piaskocica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* eine Art Asterscorpion (*sol-puga*).

Piaskogrzeb, -bia, *pl.* -bie, *sm.* Matrele *f.* (*mastacem-belus*).

Piaskokrusz, -u, *pl.* -e, *sm.* Sanderg *n.*

Piaskowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* 1) Sandstein *m.*; — ciosowy Quader sandstein *m.*; 2) Sandhuhn *n.*; 3) Sandläser *m.*; 4) Sandkraut *n.*; 5) Meeresschwabe *f.*

Piaskownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Sandgrube *f.*

Piaskownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Sandkraut *n.*

Piaskowy, *adi.* sand-

Piasta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Nabe *f.* Radnabe *f.*; — korby Rur-belnabe.

Piastować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* 1) auf den Armen tragen, warten, pflegen; 2) ein Amt bekleiden, verwalten; 3) mit einem zärtlich tun, jmdm zärtlich behandeln.

Piastun, -a, *pl.* -owie, *sm.* Kinderwärter *m.*; Erziehler *m.*

Piastunka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kinderwärterin *f.*, Kindersfrau *f.*; Erzieherin *f.*

Piąć się, pnie, piałem, *vr.* klimmen, klettern, sich hinaufarbeiten, emporstreben.

Piątek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Freitag *m.*; wielki — Kar-freitag *m.*

Piątka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fünfter *m.*

Piąty, *num.* der, die, das fünfte.

Pica, -y, *pl.* -e *sf.*; Piczka, -i, *pl.* -ki *sf. dim.* weibliche Scham.

Picie, picia, *sing. tant. sn.* Trinken *n.*

Picować, -cuje, -wałem, *va. imperf.* furagieren.

Picownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Futrageur *m.*, Futterholer *m.*

Piczny, *adi.* feist, fett; — u kuropatwa ein fettes Reh-huhn.

Pić, pije, pitem, *va. imperf.* trinken, saufen; — do kogo jmdm zutrinken; — mi się chce mich dürstet; 2) saugen, einaugen, in sich ziehen.

Piec, -a, *pl.* -e, *sm.* Ofen *m.*, Heizofen *m.*; — hutniczy Schmelzofen; — piekarski Backofen; — ciagowy Zet-terofen; — czerpakowy Krummofen; — smołowy Teerofen; — wapienny Kalk-ofen; — w kopalni Stetke *f.*, Hoffnungs Schlag *m.*; spaść z -a na łeb vom Regen in die Traufe kommen; chowany za -em hinterm Ofen (ohne Gefahrung) erzogen.

Piec, -kę, -czes, -kłem,

va. imperf. baden, braten, brennen; — cze mnie w gardle es brennt mich im Halse; stoń-cie piecze die Sonne brennt; — raki eröten.

Piechota, -ty, *sing. tant. sf.* Fußvolk *n.*, Infanterie *f.*; iść -tą zu Fuß gehen; rzeecz, która nie chodzi -tą keine Klei-nigkeit.

Piechotnik, -a, *pl.* -nicy, *sm.* Fußgänger *m.*, Infanterist *m.*

Piechur, -a, *pl.* -y, *sm.* = Piechotnik.

Piecownic, -a, *pl.* -nicy, *sm.* Ofenheker *m.*, Ofenmacher *m.*; = zdun.

Piecowy, -wego *pl.* -wi, *sm.* Schlägelgewelle *m.*, Strecken-hauer *m.*

Piecuch, -a, *pl.* -y, *sm.* Ofenheker *m.*, Stubenheker *m.*

Piecyk, -a, *pl.* -i, *sm.* ein kleiner Ofen; — do palenia kawy Kaffeetrommel *f.*; — przed zaprawą Zündungsofen.

Piecza, -czy, *sing. tant. sf.* Obhut *f.*, Sorge *f.*, Fürsorge *f.*; mieć o kim -czę für jmdm Sorge tragen.

Pieczara, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Höhle *f.*, Kluff *f.*, Grotte *f.*

Pieczarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Herrensitz *m.*, Champignon *m.*

Pieczarkarnia, -rui, *pl.* -raie, *sf.* Champignonbeet.

Pieczętka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Siegel *n.*, Petschaft *n.*, Stampsialie *f.*

Pieczęń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Bra-ten *m.*

Pieczęniarstwo, -wa, *sing. tant.* Schmaroterei *f.*

Pieczęniarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schlemmer *m.*, Schmarotzer *m.*; = darmojad.

Pieczęnnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Hammerhau *m.*

Pieczęć, -ci, *pl.* -cie, *sf.* Siegel *n.*; — ołowiana Blom-be *f.*; — ważnicza Wiege-stempel *m.*

Pieczętacz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Siegelbewahrer *m.*; 2) Siegelstecher *m.*, Graveur *m.*

Pieczętnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Melkenstein *m.*, versteinerte Ko-valle *f.*

Pieczętować, -tuje, -wałem,

va. imperf. siegeln, besiegeln, versiegeln; — się czym etwas im Wappen führen.

Pieczolowitość, -ści, *sing. tant. sf.* Besorgtheit *f.*, Sorgsamkeit *f.*; = piecza.

Pieczolowity, *adi.* Pieczolowicie, *adv.* sorgsam, besorgt.

Pieczonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleiner Braten.

Pieczony, *adi.* gebraten.

Pieczyste, -go, *pl.* —, *sn.* Gebratene(s) *n.*, Braten *m.*; — ziele Beifuß *m.*, Estragon *m.*

Pieczyno, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Gebäck *n.*

Pieg, -a, *pl.* -i, *sm.* oder **Piega**, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Sommerpross *f.*

Piegowaty, *adi.* sommerprossig.

Piegza, -ży, *pl.* -że, *sf.* Grassäule *f.*

Piekarczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Bäckerjunge *m.*, Bäckerlehrling *m.*

Piekarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bäckerin.

Piekarnia, Bäckerei *f.*, Backstube *f.*

Piekarski, *adi.* Bäcker-.

Piekarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Bäckerhandwerk *n.*

Piekarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bäcker *m.*

Piekielko, -ka, *pl.* -ka, = Przypieck.

Piekielnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Hölleweib *n.*, Furie *f.*

Piekielnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Verdammte(r) *m.*, Höllefürst *m.*, Satan *m.*, Berruchter *m.*; 2) Luriasbaum *m.* (Euphorbiengattung).

Piekielny, *adi.* Piekielnie *adv.* Hölle-, höllisch; -na brama Höllempforte *f.*; — ogień Höllefeuer *n.*; kalter Brand *m.*; — kamień Höllestein *m.*; — ne ziele Hölletraut *n.*, Wolfswurz *f.*

Piekło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* 1) Hölle *f.*; wstąpić do piekiel einen Umweg machen; 2) Höllemarter *f.*, Höllepein *f.*

Piel, -i, *pl.* -e, *sf.* Hundsbüte *f.*

Pielacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Säter *m.*

Pielaczka, -ki, *pl.* -ki, Säterin *m.*

Pielenie, -nia, *sn.* Jäten *n.*

Pielesz, -y, *pl.* -e, *sf.* Nest *n.* eines Raubvogels, Horst *m.*

Pielegnować, -nuję, -wałem, *va. imperf.* pflegen, warten.

Pielegnowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Pflege *f.*, Wartung *f.*

Pielgrzan, -u, *sing. tant. sm.* afrikanischer Bissang *m.*

Pielgrzym, -a, *pl.* -i oder -owie, oder -y, *sm.* 1) Pilger *m.*, Pilgrim *m.*; 2) Gelbstrabe *f.*

Pielgrzymek, -mka, *pl.* -mki, *sm.* Klappmuschel *f.*, verfeinerte Lazarusklappe.

Pielgrzymka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Pilgerfahrt *f.*, Wallfahrt *f.*, Pilgerschaft *f.*; 2) Pilgerin *f.*

Pielgrzymować, -muję, -wałem, *vn. imperf.* wandern, reisen, wallfahren, pilgern.

Pielgrzyski, **Pielgrzymi**, *adi.* Pilger-.

Pielgrzymstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Pilgerfahrt *f.*

Pielucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Windel *f.*; *dimin.* Pieluszkaf.

Pień, puia, *pl.* pnie, *sm.* Stamm *m.* eines Baumes; wyciąć w — in die Pflanze hauen, alles über die Klinge springen lassen; wypchać na — do lasu sich in den Wald begeben

zur Tataufnahme eines Holzdiebstahles; zboże sprzedac na pniu Getreide auf dem Halme verkaufen; — macierzysty Mutterstod *m.*; — kowadka Umboßtod *m.*, Chabottenstod *m.*, Hammerstod *m.*

Pieniać się, -niam, -niałem, *vr. imperf.* prozessieren.

Pieniacki, *adi.* Pieniacko, *adv.* prozeßüchtig.

Pieniactwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Prozeßsucht *f.*

Pieniacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Prozeßüchtige(r) *m.*

Pieniaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Prozeßüchtige *f.*

Pieniadz, -a, *pl.* -e, *sm.*, Geldstück *n.*, Münze *f.*; *pl.* -o Geld *n.*

Pieniążek, -żka, *pl.* -żki,

sm. 1) Geldstückchen *n.*; 2) Pfennigtraut *n.*, Wiefengeld *n.*, Linsenstein *m.*

Pienić, I. -nię, -niętem, *va. imperf.* Schaum machen; II. — się, *vr. imperf.*; schäumen; — się ze złości vor Wut schäumen.

Pieniek, -ńka, -ńki, *sm.* kleiner Stamm *n.*, Bloß *m.*, kleiner Klotz *m.*; — zęba die Wurzel eines Zahnes; — pióra Federkiel *m.*; mamy coś z sobą na -ńku wir haben miteinander ein Hühnchen zu rupfen.

Pieniężnia, -ni, -pl. -nie, *sf.*; **Pieniężnica**, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; 1) Münze *f.*, Münzprägantalt; = mennica *f.*; 2) Schaktkammer *f.*; = skarbnice, skarbница.

Pieniężny, *adi.* Pieniężnie, *adv.* Geld-.

Pieniżyć, -że, -żyłem, *va. imperf.* zu Gelde machen.

Pienisława, -wy, *pl.* -wy, *sf.* ostindische Orchidee *f.*

Pienisty, *adi.* Pieniście, *adv.* schäumend.

Pienka, -ki, *sf.* Hauf *m.*

Pieprz, -u, *sing. tant. sm.* Pfeffer *m.*; — polski Koriander *m.*; — murzyński Peperi *m.*; gdzie — rośnie wo der Pfeffer wächst (sehr weit weg); rozumieć się na czymś jak kura na -u sich auf etwas verstehen wie daß Schwein auf die Gärtnererei.

Pieprzniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pfefferbüchse *f.*

Pieprznik, -a, *pl.* -i, *sm.* spanischer Pfeffer, Weißbeere *f.*, Pfefferschwanm *m.*, Pfefferling *m.*

Pieprzność, -ści, *sing. tant. sf.* die pfeffertige Schärfe.

Pieprzny, *adi.* Pieprzno, *adv.* gepfeffert, Pfeffers-.

Pieprzoad, -a, *pl.* -y, *sm.* Pfefferoogel *m.*, Pfefferstrah *m.*

Pieprzowy, *adi.* pfeffers-.

Pieprzyć, -rze, -rzyłem, *va. imperf.* pfeffern.

Pieprzyc, -cy, *sing. tant. sf.* — wielka Pfeffertant *n.*; — mała wilde Kresse *f.*

Pieprzyk, -n, *sing. tant. sm.* 1) witziger Geschmack eines

alten Weines; Aromen; Blume f.; 2) Muttermal n., Schönheitsmal n.

Pierca, -cy, pl. -ce, sf. 1) Polster n., Kissen m.; 2) sm Jungendfischer n., Rabulist m. Pierdel, -dla, pl. -dle, sm. Wind m., Kurz m., Fatz m. Pierdolic, -le, -liem, va. imperf. 1) sabs Zeug schwagen, plappern; 2) vögeln.

Pierdzić, -dze, -dzitem, va. imperf. Winde lassen, furzen, farsen.

Piernacik, -a, pl. -i, sm. dimin. von Piernat.

Piernat, -a, pl. -y sm. Federbett n., Federbede f., Blumeau n.

Piernik, -a, pl. -i, sm. Pfefferkuchen m., Lebkuchen m., dimin. Pierniczek.

Piernikarka, -ki, pl. -ki, sf. Pfefferkuchlerin f.

Piernikarz, -a, pl. -e, sm. Pfefferkuchler m., Lebkucherbäcker m., Lebkuchler m. Piernikowy, adi. Lebkuchen-.

Pierszeń, -nia, pl. -nie, sm. wilde Bertramwurzel f.

Piersz, -si, pl. -si, sf. Busen m., Brust f.; puchlina piersi Brustwasserlucht; dziecię przy -si ein Säugling; odsadzić od -si entwöhren; chory na -si brustkrank; uderzył się w -si er schlug an seine Brust; śnieżna — ein schneeweißer Busen; — pieca Ofenbrust f.

Pierscień, -nia, pl. -nie, sm. 1) Ring m., Fingerring m.; — ślubny Trauring m.; — z pieczątką (sygnet) Siegelring m.; 2) Ring m., Ringel n. (zum Stechen); gonić za -iem nach dem Ringe rennen; gonitwa do -nia Ringelstechen n., Ringeltrennen n.; 3) Haarringel n.; włosy układać w -nie das Haar in Ringel kräuseln; 4) Band m., Ring m.; — drewniany maźnoicowy Dichtungs-, Staubscheibe f.; — mimosrodowy Gzenterreifen m.; — pilśniowy Filzring m.; — soczewkowy Dichtungslinse f.; — tloka Kolbenring m.; 5) Rippe f., Dille f.

Pierscieniec, -ńca, pl. -ńce, sm. Ringblume f.

Pierscieniogrdykowy, adi. Kehlfopz-, Schlund-.

Pierscienioplew, -a, pl. -y, sm. Seschneef.

Pierscieniowaty, adi. ringförmig; — a chrząstka Schildtnorpel.

Pierscieniowy, adi. Ring-, Ringel-; działo -we Ringgeschütz n. [ringelt.

Pierscienisty, adi. ge-

Piersciennica, -cy, pl. -ce, sf.; 1) Ringelmurm m.; 2) Ring-, Schmuckstäbchen n.

Piersciennik, -a, pl. -i, sm. Ringelspinner m., Ringelraupe f.

Pierscionek, -nka, pl. -nki, sm. Ring m., Ringlein n.

Pierscionkowe, -go, sing. tant. sn. Nadelgeld n. der Königin.

Piersiowy, adi. Brust-; -wo chory brustkrank.

Piersisty, adi. hoch-, starkbrühtig, -buhig.

Pierwak, -a, pl. -i, sm. Vorschwarm (m) der Bienen.

Pierwiej, adv. vorher, früher, eher.

Pierwiastek, -tka, pl. -tki, 1) Urstoff m., Grundstoff m., Element n.; 2) Wurzel f.; — kwadratowy Quadratwurzel f.

Pierwiastka, -ki, pl. -ki, sf. Frau, die das erstmal geboren hat; Kuh, Stute, die das erstmal kalbt, foßt.

Pierwiastkowość, -ści, sing. tant. sf. Ursprünglichkeit f., die ursprüngliche Beschaffenheit.

Pierwiastkowy, adi.; Pierwiastkowo, adv. ursprünglich.

Pierwiosnek, -snka, pl. -snki, sm. auch Pierwiosnka, -ki, sf. Primel f., Schlüsselblümchen n.

Pierwoblon, -u, pl. -y, sm. das im Wasser liegende Steine bedeckende Moos (protoderma).

Pierwociany, adi. ur-sprünglich, anfänglich.

Pierwociny, -cin pl. tant. sf. Erstlinge m. pl.

Pierwokupno, -na, pl. -na, sn. Kaufrecht n., Vorkaufsrecht n.

Pierworaz, -u, pl. -y, sm. Neubruch m., Dreßland n.

Pierworodność, -ści, sing. tant. sf., Erstgeburt f., das Recht der Erstgeburt.

Pierworodny, adi. 1) erstgeboren; 2) angestammt, angeboren; grzech — Erbsünde f.

Pierworodztwo, -wa, sing. tant. sn. = Pierworodność.

Pierworys, -u, pl. -y, sm. Abriß m., Skizze f., Planaufnahme f.

Pierwotek, -tka, pl. -tki, sm. Urflügelchen n.; śnieżny — roter Schnee.

Pierwotnie, adv. ursprünglich.

Pierwotnik, -a, pl. -i, sm. Radikal n., Wurzelwort n.

Pierwotny, adi. ursprünglich; — układ Urgebirge n.

Pierwotwór, -woru, pl. -wory, sm. Originalwerk n.

Pierwózór, -wzoru, pl. -wzory, sm. Urtypus m.

Pierwszeństwo, -wa, sing. tant. sn. Vorzug m., Vorrang m.

Pierwszy, adi. erste; po raz pierwszy zum erstenmal.

Pierwszyna, -ny, sing. tant. sf. die erste Handlung, Tat; wszak to mi nie — es ist mir doch nichts Neues.

Pierzany, adi. Feder-, Federn-.

Pierzastodzielny, adi. feder-spaltig.

Pierzasty, adi. feder-, gefiedert; — kamień Federweiß n.

Pierzchać, -cham, -chajem, vn. imperf. fliehen, ausweichen, weglaufen, auseinanderstieben; — z placu aus dem Treffen weichen.

Pierzchliwość, -ści, sing. tant. sf. Scheu f., Furchtsamkeit f.; Ausweicherei f.

Pierzchliwy, adi.; Pierzchliwie, adv. flüchtig, furchtsam, zaghaft.

Pierzchnać, vn. perf. von pierzchać.

Pierzchnia, -ni, pl. -nie, sf. Brecheisen n., Zwerchhaft f.

Pierze, -rza, *sing. tant. sn.* 1) Federn *pl.*, Gefieder *n.*; porastać w pierze zu Vermögen, zu Ansehen kommen; 2) Stöcken *pl.* an einigen Pflanzen.

Pierzeje, *pl. tant. sn.* Türflügel *pl.* = drzwi *pl.*

Pierzga, -gi, *pl. -gi, sf.* Blumenmehl *n.*, Vorstoß *m.* der Biene, Vorgewächs *n.*, Stoppwachs *n.*

Pierzgnąc, (auch Pierzchnąc), -gam, und -cham, -gnątem, und -chnątem, *vn. perf.* bersten, aufspringen (von der Haut).

Pierzgnięta, -niąt, *pl. tant.* Honigäpfel *pl.*

Pierznonogi, *adi.* federfüßig.

Pierzyć się, -rze, -rzylem, *vr. imperf.* sich mausern, Federn bekommen.

Pierzyna, *ny, pl. -ny, sf.* Federbett *n.*, Dudent *f.*

Pierzynka, *sf. dimin.* von Pierzyna.

Pierzysko, -ka, *pl. -ka, sn.* buschige Kolbe *f.*, Sonnenstrauß *m.*

Pierzysty, *adi.* Pierzysto, *adv.* federig.

Pies, *psa, pl. psy, psów, sm.* 1) Hund *m.*; — domowy Haushund; — myśliwy Jagdhund; — pasterski Schäferhund; — głodny jak — hungrig wie ein Wolf; bodaj cie psy zjadły daß dich der Hentfer hole; nie ciągnij psa za ogon, bo ukąsi den schlafenden Hund soll man nicht wecken; 2) der Hund im Gefirn; 3) in den Bergwerken benütztes Wägelchen, Quert *m.*

Piesek, -ska, *pl. -ski, 1)* Hündchen *n.*; 2) — u skrzypców Saitenbrettchen bei der Bioline; 3) -ski *pl.* Schlagpulßabern.

Piestrak, -a, *pl. -i, sm.* Trüffel *f.*

Piestrec, -rea, *pl. -rce, sm.* Baumschwamm, pilz *m.*

Piestrzenica, -cy, *pl. -ce, sf.* Stein-, Sumpfmorchel *f.*

Pieszczonice, -nia, *sing. tant. sn.* Berghäselchen *n.*

Pieszczoch, -a, *pl. -y, sm.* Schoßkind *n.*, Lieblich *m.*;

Järtling *m.*, Mutterhöhnchen *n.*; Weichling *m.*

Pieszczocha, -chy, *pl. -chy, sf.* Schoßkindchen (Mädchen).

Pieszczozek, -szka, *pl. -szki, sm. dimin.* von Pieszczoch.

Pieszczoszka, -ki, *pl. -ki, dimin.* von Pieszczocha.

Pieszczony, *adi.* 1) verzärtelt; 2) zart, weich.

Pieszczota, -ty, *pl. -ty, sf.* Liebföngung *f.*, Zärtlichkeit *f.*

Pieszczotka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schäßchen *n.*, Liebchen *n.* Herzchen *n.*

Pieszczotliwy, *adi.* Pieszczotliwie, *adv.* zart, weich, liebfolend, einschmeichelnd.

Pieszka, -ki, *pl. -ki, sf.* Erdbpapagei *m.*, Croßtlich *m.*

Piesznia, -ni, *pl. -nie, v.* Beuthacke *f.*, Hohlreife *n.*

Pieszko, *adv.* zu Fuß.

Pieszzy, *adi.* Fuß-, zu Fuß gehend; wojsko -sze Fußvolk *n.*; pułk — Infanterieregiment *n.*

Pieścić, -szczę, -szcitem, *va. imperf.* liebfolen, häßseln — tändeln, zärtlich tun; — się, *vr. imperf.* sich zieren, lieblich sprechen wollen, foßen.

Pieściodło, -dła, *pl. -dła, sn.; dimin.* Pieścidelko, Lieb-ling *m.*, Schäßchen *n.*, Engelchen *n.*; etwas Allerliebsteß, gar Saubereß, Lieblicheß.

Pieśniarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Lieberdichtung *f.*; Gesang *m.*

Pieśniarz, -a, *pl. -e, sm.* Lieberdichter *m.* Dichter; Lieder- sänger *m.*, Sänger *m.*

Pieśń, -śni, *pl. -śni, sf.* Lied *n.*, Gesang *m.*; — pieśnią Lied der Lieber, daß hohe Lied.

Pietrasznik, -a, *pl. -i, sm.* Feldblutete *f.*, Klettentherbel *f.*

Pietruszka, -ki, *pl. -ki, sf.* Peterstie *f.*

Pietuch, -a, *pl. -y, sm.* Hahn *m.*; = kogut.

Pietynch, -u, *sing. tant. sm.* Pietät *f.*

Pięć, -ciu, *num.* mit darauf- folgendem *gen.* fünf.

Pięćdziesiąt, -sięcin, *num.* mit dem *gen.* fünfzig.

Pięćdziesięcioro, *num.* fünfzig Stück verschiedener Art.

Pięciokąt, -a, *pl. -y, sm.* Fünfeck *n.*

Pięciokwit, -u, *pl. -y, sm.* verfeinerte Seefliege *f.*, Meer- palme *f.*

Pięciolecie, -cia, *pl. -cia, sn.* Zeitraum *m.* von fünf Jahren, Quinquennium *n.* Lufrum *n.*

Pięcioletni, *adi.* fünfjäh- rig.

Pięciolist, -u, *sm.* Finger- traub *n.*, Fünffingertraub *n.*, Fünfstatt *n.*

Pięcioprecikowy, *adi.* fünfsmännig, mit fünf Staub- säden.

Pięcioraki, *num.* fünfserlei.

Pięcioro, *num.* fünf.

Pięćróć, *num.* fünfmal, auch fünfmal hundert Tausend.

Pięćkrotny, *adv.* Piećkro- tnie, *adv.* fünffach.

Pięćsetny, *adi.* fünfshun- dertste.

Piędź, -dzi, *pl. -dzie, sf.* Spanne *f.*; Faust *f.* (als Pferde- maß); ani na — nicht einen Finger breit.

Pięknieć, -nieję, -niałem, *vn. imperf.* schöner werden.

Piękno, -na, *sn.* Schöne *n.*

Piękność, -ści, *pl. -ści, sf.* Schönheit *f.*, Schöne *n.*

Pięknokwiat, -u, *pl. -y, sm.* Schönstendel *m.*, (molu- skische Heilpflanze).

Piękny, *adi.*; Pięknie, *adv.* schön; -na pięć daß schöne Geschlecht.

Piękroszka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) ein schönes Tiaürchen *n.*; 2) Schmucker *m.*, Putzmache- rin *f.*

Piększyć, -szę, -szylem, *va. imperf.* schön machen, verschö- nern.

Pięsciennik, -a, *pl. -i, sm.* Fünffing *m.*, Fausthock *m.*

Pięść, -ści, *pl. -ści, sf.* Faust *f.*; jak — do nosa wie die Faust aufs Auge; bić się na -ści sich boxen.

Pięta, -ty, *pl. -ty, sf.* Ferse *f.*; po -tach komu deptać jmbdu auf Schritt und Tritt folgen; ma więcej w pięcie niż ty w głowie du reichst ihm daß Wasser nicht; poszło mu

w. -ty er hat es empfun= den.

Pigtak, -a, *pl.* -i, *sm.* Wei= ßer *m.* (Maurerhandwerk).

Pigtka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zapfen *m.*, Karnies *n.*, Gefä= ßtranz *m.*; = Pep.

Pigtnaście, *num.* fünfzehn.

Pigtasty, *adi.* fünfzehnte.

Pigtno, -na, *pl.* -na, *sm.* Brandzeichen *n.*, Brandmal *n.*

Pigtnować, -nuje, -wa= ßem, *va. imperf.* brandmarken.

Pigtny, *adi.* Feisen=.

Pietro, Piątro, -ra, *pl.* -ra, *sm.* Stod *m.*, Etage *f.*, Stod= werk *n.*, Gefchoß *n.*

Pigtzyć, -rze, -rzytem, *va. imperf.* türmen, auftür= men; — się, *vr. imperf.* sich emporheben, sich türmen, empor= steigen.

Piglówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Art Birnen.

Pigulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pille *f.*; gorzka to dla mnie — es ist eine bittere Pille für mich.

Pigwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Quitte *f.*, Quittenbaum *n.*

Pigwica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Sagatill=, Breiapfelbaum *m.*

Pigwiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Breiapfelbaum *m.*

Pijacki, *adi.*; po pijacku, *adv.* säufetisch, nach Säuser= art.

Pijaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Säuserin *f.*

Pijaczysko, -ka, *sm.* Säu= fer *m.*, elender Trunken= bold.

Pijak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Säu= fer *m.*

Pijanica, -cy, *pl.* -ce, *l. sm.* Süßling *m.*, Professionstrinker *m.*; II. Stumpfschneidebeere *f.*

Pijaństwo, -wa, *sing. tant. sm.* Trunftsucht *f.*

Pijany, *adi.* trunken, bes= trunken, besoffen; po pijane= mu in betrunkenem Zustande; — jak Bela total betrunken.

Pijatyka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Säufergelage *n.*, Betsgelage *n.*

Pijawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Blutegel *m.*; — morska Lam= prete *f.*

Pika, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Pite *f.*, Pitee *m.* (Stoff); 2) Spieß *m.*, Pite *f.*

Pikieta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Feldlagerwache *f.*, Pitee *n.*

Pikiniar, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Piktträger *m.*

Pikować, -kuje, -wa= ßem, *va. imperf.* steppen.

Pikowy, *adi.* gesteppt; Pi= kee.

Pilarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Ballhaus *n.*; 2) Holz=, Mat= morfschneideanstalt *f.*

Pilch, -a, *pl.* -y, *sm.* Bild= maus *f.*

Pilić, -ę, -ićem, *va. imperf.* 1) feilen; 2) drängen, beschleu= nigen.

Pilik, -a, *pl.* -i, *sm.* Nagel= schnebel *m.*

Pilnik, -a, *pl.* -i, *sm.*; 1) Feile *f.*, 2) Ballstod *m.*

Pilnikarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Feilenhauer *m.*

Pilno, *adv.* dringend, un= auffchiebbar; — mi ich habe Eile.

Pilność, -ści, *sing. tant. sf.* Fleiß *m.*

Pilnować, -uje, -wa= ßem, *va. imperf.* hüten, acht geben, etwas abwarten, nicht außer acht lassen, bewachen, beauf= sichtigten; — szklanki, butelki dem Trunke ergeben sein.

Pilny, *adi.* fleißig; dringend, unaufschiebbar.

Pilśń, -ni, *sing. tant. sf.* Filz *m.*

Pilśnianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Filzstod *m.*, Filzschuh *m.*, Filz= mühe *f.*

Pilśniany, *adi.* Filz=.

Pilśniarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Filzfabrikant *m.*

Pilśnić się, *vr. imperf.* sich verfilzen, wie Filz verwirren.

Pilśniowy, *adi.* Filz=.

Pila, -ły, *pl.* -ły, *sf.* 1) Säge *f.*; — tracka Schrottsäge *f.*; — kłodowa Klappsäge *f.*; — okrągła Kreissäge *f.*; — ręczna Handfäge *f.*, Fuchschwanz *m.*; 2) Schneidmühle *f.*; 3) Sägefisch *m.*, Feilenmüchel *f.*

Pilarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Brett= schneider *m.*

Pilka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Ball *m.*; gra w -kę Ballspiel; 2) kleine Handfäge.

Pilkarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Ballhaus *n.*

Pilkowy, *adi.* Ball=.

Pilobrzuch, -a, *pl.* -y, *sm.* Säeobauch *m.*

Piłosz, -a, *pl.* -e, *sm.* See= krebs *m.* (Lupa).

Pilować, -kuje, -wa= ßem, *va. imperf.* sägen, feilen.

Pilowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Sägetod *m.*

Pimelet, -u, *pl.* -y, *sm.* Nickelgrün *n.*

Pimpinella, -li, *pl.* -le *sf.* Vibernell *m.*, Becherblume *f.*

Pindyrynda, -dy, *pl.* -y, *sf.* Stedchapel *m.*

Pinna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Sted= müchel *f.*

Pinowca, -ci, *sf.* eine Art Rainfarn, Frauenminze *f.*

Piolun, -u, *pl.* -y, *sm.* Wermut *m.*

Piolunek, -nku, *sing. tant. sm.* 1) Wermutwein *m.*; 2) Wer= mutgeschmack *m.*

Piolunówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wermutbranntwein *m.*

Piolunowy, *adi.* Wermut=; smak — Wermutgeschmack *m.*

Pion, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Senfel *n.*, Senfblei *n.*, Lot *n.*, Bleischnur *f.*; 2) Sondiernadel *f.*, Seudeur *m.* (der Mund= ärzte); 3) Bauer *m.* (Schach= spiel).

Pionować, -nuje, -wa= ßem, *va. imperf.* 1) mit der Blei= schnur messen, ablöten, abblei= en; 2) eine Wunde sondieren.

Pionowy, *adi.*; Pionowo, *adv.* sentrecht, vertikal; — korzeń Psahlwurzel *f.*

Piorun, -u, *pl.* -y, *sm.* Donner *m.*, Blitz *m.*, Donner= schlag *m.*; jak -em razony wie vom Blitz getroffen; do stu -bó Donnerwetter!; a bodaj cię — trzasł daß dich der Donner!; idź do -na geh zum Teufel.

Piorunek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Blitzroß *n.*, Donnerfel *m.*, Donnerstein *m.*

Piorunochron, -u, *pl.* -y, *sm.* Blitzabweiter *m.*

Piorunować, -nuje, -wa= ßem, *vr. imperf.* donnern, stuchen, donnern und wettern.

Piorunowy, *adi.* Blitz=, Donner=.

Piorunujacy, *adi.*; Pioru=

nujaco, *adv.* Knall-, Donner-; -ce złoto Knallgold; -ce spoj-
rzenie ein niederschmetternder
Blitz.

Piosenka, -ki, *pl.* -ki, auch
Piosnka *sf.* Lied *n.*, Liedchen
n.; głuchemu -kę śpiewać
tauben Ohren prebigen; tę
sanaż-kę śpiewać die alte Leier
anstimmen.

Piórko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
Federchen *n.*, eine kleine Feder
f.; — do zębów Zahnstocher *m.*;
lekki jak — federleicht.

Piórkowaty, *adi.* feder-
artig.

Piórkówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Federborstengraß *n.*; 2)
Jennich *m.*

Piórnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1)
Federbüchse *f.*, Pennal *n.*; 2)
Federhilfe *f.* der feinen Pin-
sel; 3) Saumfarn *m.*; 4)
Lichtmotte *f.*; 5) Taubenblatt *n.*

Pióro, -ra, *pl.* -ra, *sn.* 1)
Feder *f.*, Schreibfeder *f.*; —
świdra Bohrspitz *n.*; — klucza
Schlüsselbart *m.*; 2) die Art
zu schreiben, der Stil; bohater
-ra der Federheld; 3) -ra u
waleca die Wirbel im Kamm-
rad; 4) Ruderblatt *n.*, Ruder-
platte *f.*; 5) Flossfeder *f.*, (beim
Fisch); 6) ein Stern, ein Fleck
von einer anderen Farbe bei
einem Pferd; 7) Farnkraut-
männlein *n.*, Wasserfeder *f.*;
8) die Klaffenborsten des Wild-
schweines, das zottige Haar der
Budelohsen.

Piórokrusz, -u, *pl.* -e, *sm.*
Federerz *n.*

Pióropusz, -u, *pl.* -e, *sm.*
Federbusch *m.*

Pióropusznik, -a, *pl.* -i,
sm. Straußfederfarn *m.*

Pipa, -py, *pl.* -py, *sf.* Pipe
f., langes Wein- oder Olfaß *n.*,
Möhren *n.*, Federfiel *m.*; Pip-
ka *dimin.*

Pipić się, *vr. imperf.* Fe-
dern bekommen, hervorstechen,
feimen.

Piple, -li, Pipelki, -tek,
Pipówki, -wek, *pl. tant.*
Pipenstäbe *pl.*

Piramida, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
1) Pyramide *f.*; 2) Baum-
fuchen *m.*

Piramidalny, *adi.*; Pira-

midalnie, *adv.* pyramidal,
pyramidenförmig.

Piróg, -roga, *pl.* -rogi, *sm.*
1) Maultasche *f.*; 2) gefüllter
Kloß.

Pisać, -szę, -szalem, *va.*
imperf. schreiben; — się,
vr. imperf. sich schreiben, sich
nennen; — się na co einer
Sache (Ansicht) beitreten, bei-
pflichten; jak się widzą tak się
piszą Kleider machen Leute.

Pisanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
gefärbtes, bemaltes Osterei *n.*

Pisarstwo, -wa, *pl.* -wa,
vn. Schreiberamt *n.*; Schrift-
stellerei *f.*; Schrifttum *n.*

Pisarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Schreiberin *f.*; Schriftstellerin
f.

Pisarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Kanzlei *f.*

Pisarski, *adi.* Schreiber-,
Schreib-.

Pisarz, -a, *pl.* -e, 1) Schrei-
ber *m.*; — warsztatowy Werk-
stättenSchreiber; — sądowy Ge-
richtsSchreiber *m.*; — miej-ski
StadtSchreiber *m.*; 2) Schrift-
steller *m.*

Pisemko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
kleine Schrift, Schriftchen *n.*,
Broschüre *f.*

Pisemny, *adi.* Pisemnie,
adv. schriftlich.

Pisk, -u, *pl.* -i, *sm.* Piepen
n., Geiepe *n.*, Gequiech *n.*,
Gekreisch *n.*

Piskle, -cia, *pl.* -ta, *sn.*
Küchlein *n.*, Kuchelchen *n.*; *dim.*

Pisklatko.

Piskliwy, *adi.*; Piskliwie,
adv. pfeifend, kreischend; -wy
ton ein schnelbender Ton.

Piskornik, -a, *pl.* -i, *sm.*
farpenartiger Fisch (poecilia).

Piskorz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Beißer *m.*, Peißer *m.*,
Schlanmpfeißer; wije się jak
— er macht Ausflüchte.

Pismak, -a, *pl.* -cy, oder
-i, *sm.* Schmierer *m.*, schlechter
Schreiber, Scribler *m.*

Pismo, -ma, *pl.* -ma, *sn.*
Schrift *f.*, Buchstabenschrift
f.; na -śmie schriftlich; —
święte die heilige Schrift; zwa-
chać — nosem Lunte riechen.

Pisnąć, -nę, -nąłem, *vn.*
perf. piepen, mucksen, pfeifen;

ani — keinen Laut von sich
geben, nicht einmal mucksen.

Pisnigcie, -cia, *sing. tant.*
Quietschen *n.*, Gekreisch *n.*

Pisownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Schreibart *f.*; Rechtschreibung *f.*

Pistacya, -cyi, *pl.* -cyce, *sf.*
grüne Mandel *f.*, Bimpernuß *f.*,
Klappernuß *f.*, Pistazie *f.*

Pistakowiec, -wca, *pl.*
-wce, *sm.* Pistazie *f.*, Pistazien-
baum *m.*

Pistał, Pistol, Piształ, -u,
pl. -y, *sm.* Mörserkeule *f.*

Pistolecik, -a, *pl.* -i, *dim.*
von Pistolet.

Pistolet, -u, *pl.* -y, *sm.*
Pistole *f.*

Pistolotowy, *adi.* Pistolen-.

Pistuga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Naspelstich *m.*

Pisywać, -suję, -walem,
iterat. von Pisać.

Piszczalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Pfeife *f.*, Rohrpfife *f.*,
Möhre *f.*, Hirtenpfeife *f.*; —
w organach Orgelpfeife; 2)
wodna Wasserschiefeling *m.*;
3) Pfeifenstich *m.*

Piszczalkowaty, *adi.* rohr-
förmig.

Piszczec *vn. imperf.* siehe:
Pisnąć.

Piszczek, -czka, *pl.* -czki,
sm. 1) Pfeifer *m.*; 2) Rimmer-
satt *m.*

Piszczel, -i, *pl.* -e, *sf.* 1)
Orgelpfeife *f.*; 2) Rohrlein *n.*,
Rohrflohen *m.*; 3) Armspille
f., Armspeiche *f.*

Piszczelisty, *adi.* fistel-
förmig.

Piszczelny, Pfeifen-.

Pisמידło, -dła, *pl.* -dła, *sn.*
Geschmiere *n.*

Pismiennica, -cy, *pl.* -ce,
sf. Schriftgelehrte *f.*, Blau-
strumpf *m.*

Pismiennictwo, -wa, *pl.*
-a, *sn.* Literatur *f.*, Schrift-
stellerei *f.*

Pismiennik, -a, *pl.* -nicy,
sm. Schriftgelehrte (1) *m.*

Pismienny, *adi.*; Pismien-
nie, *adv.* schrift-, Schreibe-,
schriftlich, schriftstellerisch,
schriftkundig; nie -ny der nicht
schreiben kann.

Piuska, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Priesterkappchen *f.*

Piwko, -ka, *dim.* von Piwo *sn.* Bierchen *n.*, ein gutes schmackhaftes Bier; 2) Warmbier *n.*

Piwnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Keller *m.*, Bierkeller *m.*, Weinkeller *m.*; *dim.* Piwniczka.

Piwniczny, *adi.* Keller-.

Piwniczny, -czego, *sm.* Kellermeister *m.*

Piwnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Sauerdorn *m.*, Weinschädling *m.*, Weinling *m.*

Piwny, *adi.* Bier-, hierfarbig.

Piwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Bier *n.*; daß komu na — jundm ein Trinfgeld geben; nawarzyć sobie piwa się ein Suppe einbroden, sich in Verlegenheit bringen.

Piwonia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Pönie *f.*, Pfingstrose *f.*; — wonna Frauenmünze *f.*

Piwosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Biertrinker *m.*

Piwowar, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Bierbrauer *m.*

Piwowarczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Brauersohn *m.*, Brauerlehrling *m.*

Piwowarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bierbrauerin *f.*

Piwowarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Bierbrauerei *f.*; = Browar.

Piwowarski, *adi.* Bierbrauer-; bierbrauerisch; sprzety -o Braugeräte *pl.*

Piwowarstwo, -wa, *sing.* *tant. sn.* Bierbrauerei *f.*

Piwsko, -ka, *sn.* schlehtes, elendes Bier.

Pizda, -y, *pl.* -y siehe: Pica.

Pizemko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Bisamfrant *n.*, Bisam *m.*, Moschus *m.*, Bisameibisch *m.*, Bisampappel *f.*

Pizmak, -a, *pl.* -i, *sm.* Abelsmoschus *m.*, Bisamstrauch *m.*

Pizmo, -ma, *sing. tant. sn.* Moschus *m.*, Bisam *m.*

Pizmoswiń, -ni, *pl.* -nie, *sm.* Bisamschwein *n.*

Pizmoszczur, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Bisam-, Zibetmaus *f.*; 2) Bisam-, Moschusratte *f.*; 3) Bisamfieber *m.*

Pizmowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Bisam-, Moschustier *n.*,

Bisam-, Moschushirsch *m.*, Bisam-, Moschuskäfer *m.*

Pizmowy, Bisam-, Moschus-.

Plaś, *pl.* -u, *pl.* -e, *sm.* 1)

Plaś *m.*, freier Raum *m.*; — wojny Schlachtfeld *n.*; — targowy Marktplatz *m.*; —

zułgowy Schlackenplatz *m.*; dać — nieprzyjacielowi dem Feinde ein Treffen anbieten; na —

z czemś wyjechać etw. außs Tapet bringen; 2) Raum *m.*,

Spielraum *m.*, Gelegenheit *f.*

Placek, -cka, *pl.* -cki, *sm.* Pladen *m.*, Kuchen *m.*; 2)

Rutterfuchen *m.*; 3) paść plackiem auf daß Gesicht fallen; 4) Wärenspote *f.*

Placenta, -ty, *sing. tant. sf.* Nachgeburst *f.*, Plazenta *f.*

Plachownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Brustschild *n.*

Placowe, -go, *sing. tant. sn.* Standgeld, Plaßgeld *n.*

Placowy, *adi.* Plaß-.

Placówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Feldwache *f.*, Vorposten *m.*

Placuszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Blütenfuchen *m.*, Pille *f.*, Pastille *f.*, Mundkugeln *n.*

Placyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Plätzchen *n.*; *dimin.* von Plac.

Plaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Sieb *m.*, Schlag *m.*, Stof- streich *m.*; dostać parę plag ein paar Siebe bekommen;

2) Plage *f.*, Heimlichung *f.*

3) Weltgegend *f.*, Himmels- strich *m.*

Plagiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Plagiat *n.*, Nachahmung *f.*

Plama, -my, *pl.* -my, *sf.* Flecken *m.*, Schmutzflck *m.*; *dim.* Plamka, Plameczka *sf.*

Plamić, -mie, -miem, *va. imperf.* schmutzig machen, beslecken, schänden.

Plamisty, *adi.* 1) fleckig; 2) leicht fleckend; kolor — eine Farbe, die leicht fleckig wird.

Plamowiec, -wca, -wce, *sm.* eine Art hunter Heuschrecken.

Plan, -u, *pl.* -y, *sm.* Plan *m.*, Grundriß *m.*, Entwurf *m.*; — pokadowy Grubenriße *f.*, Flößkarte *f.*; pomieszzać -y die Pläne vereteln.

Planeta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*

Planet *m.*, Wandelstern *m.*; droga planet Planetenbahn *f.*

Planetarny, *adi.* plane- tarisch.

Planetowy, *adi.* Planeten-.

Planimetrya, -yi, *sing. tant. sf.* Planimetrie *f.*, Flächenmestkunft *f.*

Plankt, -u, *pl.* -y, *sm.* Klage *f.*, Trauerlied *n.*, Trauer- gesang *m.*

Plantacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Plantage *f.*, Pflanzung *f.*, Promenade *f.*

Plantować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* ebenen, planieren; — góry Berge abtragen.

Plask, *interi.* plaut! perbauch!

Plask, -u, *pl.* -i, *sm.* Ge- plätzchen *n.*, Klätzchen *n.*

Plaskać, -kam, -kaćem, *va. imperf.*; Plasnąć, -nę, -nąćem, *va. perf.* plätzchen, ein klischendes Geräusch verur- sachen.

Plaster, -stru, *pl.* -stry, *sm.* Pflaster *n.*; — miodu Honigtheibe *f.*, Honigwabe *f.*; *dimin.* Plasterek.

Plastować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* mit Pflaster belegen; einen Baum oku- lieren.

Platerować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* plattieren.

Platforma, -my, *pl.* -my, *sf.* Plattform *f.*; Bloßwagen *m.*; — do buduleca Langholz- transportwagen *m.*

Platyna, -ny, *sing. tant.*

1) Platin *n.*; 2) Platine *f.*, Zlutentable *pl.*; — luftowa Zlutentblech *n.*, Zlintonischloß- blech *n.*

Platunek, -nka, *sing. tant. sm.* Platinogyd *n.*

Plądować, -ruje, -wał- em, *va. imperf.* plündern, durch- plündern.

Plądownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Plünderer.

Plądujący, *adi.* Plünder-; -ce gospodarstwo Flehmel-, Pflanzwirtschaft *f.*

Plaś, -a, *pl.* -y, *sm.* Sprungpinne *f.*

Plaś, -su, *sm. gew. plur.* -y, 1) Tanz *m.*, Springen *n.*, Gup-

fen *n.*, Sprünge *pl.*; 2) Art lustiger Gedichte.

Plasac, -sam, -sałem, *vn. imperf.* tanzen, hüpfen, springen.

Plasacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Gauller *m.*, einer der tanzt und gestikuliert.

Plasanie, -nia, *sing. tant.* Tanzen *n.*, Springen *n.*

Plasawica, -cy, *sing. tant.* Weistana.

Platac, -tam, -tałem, *I. va. imperf.* wideln, verwickeln, verwirren, verſehen; *II.* — sie *vr. imperf.* ſich verwirren, verwickeln; jezyk mu sie placze er redet wirres Zeug, er stottert; placze mi sie na jezuku es schwebt mir auf der Zunge; nogi mu sie placza er wankt, er ſtrauchelt.

Platanina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Gewir *n.*, verworrenes Zeug.

Pleban, -a, *pl.* -ni, *sm.* Pfarrer *m.*

Plebania, -nii, *pl.* -nie, *sf.* Pfarre *f.*, Pfarrwohnung *f.*, Pfarrhaus *n.*, Pfarrstelle *f.*

Plebański, *adi.* Pfarrers-; -skie obowiazki die Pflichten des Pfarrers.

Plebeusz, Plebejusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Unadeliger *m.*, Plebejer *m.*

Pleć, piele, pielilem, *va. imperf.* jäten.

Pleć, -ci, *pl.* -cie, *sf.* Flechtwerk *n.*

Plecha, -chy, *pl.* -chy, Flechtenblatt *n.*, Flechtenlaub *n.*

Plechomchy, -chów, *pl. tant.* Lebermoose *pl.*

Plecionka, *ki, pl.* -ki, *sf.* Flechte *f.*, Geflecht *n.*

Pleciony, *adi.* geflochten.

Plecy, -ców, *plur. tant.* Schulter *f.*, Rücken *m.*; nieść na -ach auf dem Rücken tragen; mieć moene — viel extragen; mieć za sobą — einen Fürsprecher haben, Protektion haben, eine Stütze, einen Rückhalt haben.

Pleczny, *adi.* Schulter-.

Pleczysty, *adi.* breit-, starkschulterig.

Plegotać, -tam, -tałem, *va. imperf.* 1) schreien wie die Dohle; 2) schwaſen.

Plemię, -mienia, *pl.* -miona, *sn.* Stamm *m.*, Geschlecht *n.*, Familie *f.*

Plemiennica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Heß-, Stammutter *f.*

Plemiennik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Gezeugte(r) *m.*, Abstammung *m.*, Sohn *m.*, Stammerbe *m.*, Stammgenosse *m.*

Plemienny, *adi.* Stamm-, Zeugungs-.

Plemnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Samenirden *n.*

Plenić, -nie, -nikem, *I. va. imperf.* 1) verwüsten, verbeerren, plündern; 2) fruchtbar machen, befruchten; *II.* — sie, *vr. imperf.* ſich fortpflanzen, vermehren.

Plenipotencya, -cyi, *pl.* -cye = Pełnomocnictwo.

Plenipotent, -a, *pl.* -nci, = Pełnomocnik.

Plenność, -ści, *sing. tant.* Fruchtbarkeit *f.*, Ergiebigkeit *f.*

Plenny, *adi.*; Plenno, *adv.* fruchtbar.

Plesć, plote, plotem, *va. imperf.* 1) flechten; 2) schwaſen, Unſinn reden, ſchnaſen; plecie jak o żelaznym wilku er ſchwaſt ins Blaue hinein; — kosażki opałki Unſinn reden, ſaſeln.

Plesń, -śni, *sing. tant. sf.* Schimmel *m.*, Raſen *m.*; — drzewna Hausſchwamm *m.*

Plesniawki, *pl. tant.* Mundſäule *f.*, Schwämmchen *n.* *pl.* im Munde.

Plesnieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* ſchimmelig werden.

Plesnik, -a, *pl.* -i, *sm.* sparrige Dürrwurzel *f.*, großes Hühnertraut *n.*, gelbe Münze *f.*

Plesniowaty, *adi.* ſchimmelartig.

Plesniwość, -ści, *sing. tant. sf.* Schimmlichkeit *f.*

Plesniwy, *adi.* Plesniwie, *adv.* ſchimmelig.

Plesz, -u, *pl.* -e, *sm.* Platte *f.*, Tonjur *f.* eines Geistlichen.

Pleszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Bruststück *n.* eines Harnisches, Rückenblech *n.*

Pleszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Nägelknopffläche *f.*, Nadelknopf *m.*; 2) Fruchtlager *n.*

Pleszowacieć, -cieje, -ciałem, *sn. imperf.* fahl werden.

Pleszowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Kahlköpfigkeit *f.*

Pleszowaty, *adi.* fahl, haarlos.

Pletliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Schwaghastigkeit *f.*

Pletliwy, *adi.*; Pletliwie, *adv.* schwaghast, plauderhaft; -e mowy Geschwaſ *n.*

Pletnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* geflochtene Peitsche *f.*, Kantschu *m.*

Pletniak, -u, *pl.* -i, *sm.* ein aus Keisig geflochtener Baum mit eingelegten Pflocken.

Pletnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* geflochtenes Korbwerk *n.*

Pletwa, -wy, *pl.* -wy, -tw, *sf.* Flosse *f.*, Floßfeder *f.*

Pletwokret, -a, *pl.* -y, *sm.* Wassermaulwurf *m.*

Pletwonogi, *adi.* Schwimmpfötler *m.*

Pletwolot, -a, *pl.* -y, *sm.* Fliegisch *m.*, Flößenflieger *m.*

Pletwolusk, -a, *pl.* -i, *sm.* Stillaß *m.*

Pleura, -y, *sing. tant.* Brust-, Rippenfell *n.*

Plewa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* 1) Spru *f.*, Hüſe *f.*, Schale *f.*; 2) Mist *m.*, Rehricht *m.*, schlechtestes Zeug *n.*

Plewiacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Jäter *m.*

Plewiaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Jäterin *f.*

Plewiasty, *adi.*; Plewisto, *adv.* Spreu-, spreuartig.

Plewioć, -wie, -wilem, *va. imperf.* jäten.

Plewisty, Plewny, *adi.* voll Spreu, spreutig.

Plewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleine Blumenscheibe, Korallenspelze bei den Gräsern; — czerwonawa eine der Hodenhäute.

Plewnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Spreukammer *f.*, eine Art Pflug.

Plichta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Kajüte *f.* auf dem Hinterteile des Klüßschiffes.

Plik, -u, *pl.* -i, *sm.* Päckchen *n.*, Bündel *m.*, Stoß *m.*, Jägerfel *m.* und *n.*

Plisia, -si, *pl.* -sie, *sf.* Plüsch *m.*

Pliszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bachstele *f.*, Wippischwanz *m.*
Pliszki, *pl. tant.* zu einem
Kinderspiel dienende Stäbchen.
Pliwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
dünne Haut *f.*; *dim.* Pliwka.
Pliwczany, *adi.* dünnhäu-
tig, feinhäutig.

Pliwkowały, *adi.* häut-
chenartig.

Plomba, -by, *pl.* -by, *sf.*
Plombe *f.*, Bleiszeichen *n.*, Blei-
ernes Siegel *n.*

Plombować, -buje, -wałem,
va. imperf. plombieren.

Plombowanie, -nia, *sing.*
tant. Plombieren *n.*

Plon, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Er-
trag *m.*, Ausbeute *f.*; 2) Früchte
pl., Ernte *f.*

Plondrować, -druje, -wałem,
va. imperf. plündern,
verwüsten.

Plonować, -nuje, -wałem,
va. imperf. blühen, zu blühen
ansetzen.

Plotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Flechte *f.*, Geslochtes *n.*; 2)
Klatscherei *f.*, falsches Gericht,
Fabel *f.*, Märchen *n.*

Plotkarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Klatschweib *n.*, Plappermaul *n.*

Plotkarstwo, -wa, *pl.* -wa,
sn. Klatschsucht *f.*

Plotkarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Klatschpeter *m.*

Plucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.*
ein unsauberer Mensch *m.*,
Schlange *f.*

Pluchota, -ty, *sing. tant.*
sf. Regenwetter *n.*, schmutziges
Wetter *n.*

Pluchowaty, *adi.* unsau-
ber.

Plucio, -cia, Plwanie,
nia, sing tant. sn. Spucken *n.*

Pluć, -pluje, -plulem; Plwać,
-wam, -wałem, *va. imperf.*;
Plućać, -nę, -nąłem, *va. perf.*
spucken, speien; — krwιά Blut
speien; — w oczy ins Gesicht
speien.

Plurderki, = Pludry.

Pludrak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Pluderhosenträger *m.*

Pludry, -drów, *pl. tant.*
Pluderhosen *pl.*

Plugastwo, -wa, *pl.* -wa,
sn. Unfläterei *f.*, Unrat *m.*;
Ungeziefer *n.*

Plugawić, -wie, -widem, *va.*
imperf. unflätig machen, be-
judeln, verunreinigen.

Plugawiec, -wca, *pl.* -wcy,
sm. ein unflätiger Mensch.

Plugawstwo, = Pluga-
stwo.

Plugawy, *adi.* Plugawie,
adv. unflätig, unsauber.

Plunąć, siehe: Pluć.

Plusk, I. *interi.* Plätsch!
Plütsch!; II. —, -u, *pl.* -i,
sm. 1) Klatschen *n.*, Ge-
plätscher *n.*, Regenwetter *n.*;
2) — rybi Fischschwanz *m.*

Pluskać, -kam, -kałem, *va.*
imperf.; Plusnąć, -sne, -sna-
łem, *va. perf.* 1) plät-
schern, zappeln; -ka w wodzie
er plätschert im Wasser; 2) be-
spritzen, spritzen, sprudeln; —
się *vr.* schwimmend plät-
schern. [schern *n.*

Pluskanie, -nia, *sn.* Plät-
Pluskiewka, -ki, *pl.* -ki,
sf. 1) eine kleine Wanze *f.*; 2)
Spannagel *m.*

Pluskiewnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Wanzenblume *f.*, Wanzenge-
sicht *n.*

Pluskota, -ty, *sf.* Regen-
wetter *n.*

Pluskotać, siehe: Pluskać.

Pluskotny, *adi.* regnerisch.
Pluskowiec, -wca, *pl.* -wce,
sm. Wasserwanze *f.*, Wasser-
laus *f.*

Pluskwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
1) Wanze *f.*; 2) eine Art Bach-
stelze *f.*; 3) Wanzenjamen *m.*

Pluskwica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Wanzenfrau *n.*

Pluskwowaty, *adi.* wan-
zenartig.

Plusnąć, siehe: Pluskać.

Plusz, -u, Plisz, -u, *sing.*
tant. sm. Plüsch *m.*

Pluszowy, *adi.* Plüsch-.

Pluszcz, -a, *pl.* -e, *sm.*
1) Schwäger *m.*; 2) Wasser-
amsel *f.*, Wasserstaar *m.*

Pluszczec, -szczę, -szczesz,
-szczałem, *va. imperf.*; Plusz-
szyć, -szczę, -szczysz,
-szczyłem, *va. imperf.* unauf-
hörlich regnen, träufeln, tröp-
feln, plätschern, laut sprudeln.

Pluta, = Pluskota.

Plutka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Läubling *m.*

Plutny, siehe: Pluskotny.
Pluton, -u, *pl.* -y, *sm.* Not-
te *f.*, Peloton *n.*

Pluwiał, -u, *pl.* -y, *sm.*
Kappe *f.*, Mantel *m.* der Geist-
lichen.

Plwacz, -a, *pl.* -e, *sm.*;
Plwaczek, -czka, -czki, *sm.* 1)
Speier *m.*; 2) Schaumzifade
f.; 3) Kuckuck-, Froschspeichel
m., Frühlingsschaum *m.*

Plwaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Speierin *f.*; 2) Spud-
napf *m.*

Plwociny, -cin, *pl. tant.*
Auswurf *m.*, Expektoration *f.*,
der ausgeworfene Speichel.

Plwać, siehe: Pluć.

Placa, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Zah-
lung *f.*, Lohn *m.*; jaka praca
taka — wie die Arbeit so der
Lohn; — roczna Jahresgehalt
m.

Placenie, -nia, *sing. tant.*
sn. Zahlen *n.*

Plachciany, *adi.* von gro-
ber Leinwand.

Plachcina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
elender Lappen *m.*

Plachetka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Bogenrundung *f.*, Wölbung
f.; 2) feine Leinwand.

Plachta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
Lafin *m.*, Plane *f.*, grobe Lein-
wand *f.*, Segeltuch *n.*, Jagd-
decke (Hebühner und andere
Vögel zu bedecken).

Placić, -ce, -cićem, *va. im-
perf.* zahlen, bezahlen, beloh-
nen, lohnen.

Placinek, -nka, *pl.* -nki,
sm. Leinwandstückchen *n.*

Placz, -u, *pl.* -e, *sm.*
Weinen *n.*, Gemeine *n.*; padok
-czu Jammertal *n.*

Placzek, -czka, *pl.* -czkowie,
sm. Weiner *m.*, Greiner *m.*

Placzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Klaqefrau *f.*; 2) Greinerin *f.*
Placzlin, -u, *pl.* -y, *sm.*
Mastixbaum *m.*

Placliwość, -i, *sing. tant.*
sf. weinerliches Wesen *n.*

Placziwy, *adi.*; Placzi-
wie, *adv.* 1) weinerlich; 2)
zum Weinen geneigt; 3) be-
weinenwürdig, tränenerre-
gend; punkta -we die Tränen-
winkel *pl.*

Placzowy, *adi.* Tränen-.

Placzyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Sundszahn *m.*

Plakać, *placze*, -kaćem, 1)
vn. imperf. weinen; 2) *plakać kogo va. imperf.* jmdm beweinen.

Plaksa, -sy, *pl.* -sy, *sm.*
weinerlicher Dienſch *m.*

Planetnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Planetenleſer *m.*, Zauberer *m.*

Plask, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
ſläche *f.*, ſläche Breite *f.*, Blatttrebs *m.*

Plaskaty, *adi.* ſlach.

Plaskawy, *adi.* etwas ſlach.

Plaski, *adi.*, Plasko, *adv.*
1) ſlach, glatt, ſeicht; 2) höh, abgeſchmact, ſade.

Plaskodenny, *adi.* mit
einem ſlachen Boden.

Plaskokat, -a, *pl.* -y, *sm.*
ein ſlacher Winkel.

Plaskonogi, *adi.* plattfüßig.

Plaskonka, -ki, *pl.* -ki,
Kieſtroch *m.*

Plaskonos, -a, *pl.* -y, *sm.*
Breitſchnäbler *m.*, Rößelgans *f.*

Plaskonosy, *adi.* plattnaſig.

Plaskoróg, -rogu, *pl.* -rogi,
sm. Wärentrebs *m.*

Plaskorzeźba, -by, *pl.* -by,
Baſtelieſe *n.*

Plaskość, -ści, *pl.* -ści, *sf.*

1) ſläche *f.*, ſlachheit *f.*, Seiſchheit *f.*; 2) Gemeinplatz *m.*, Phraſe *f.*

Plaskosz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Klumpfiß *m.*

Plaskoszczyt, -u, *pl.* -y, *sm.*
Gebirgsplatte *f.*, Hochgebirge *n.*

Plaskowas, -a, *pl.* -y, *sm.*
eine Art Schleimfiß.

Plaskowzgórzo, -a, *pl.* -a,
Platau *n.*, Hochſläche *f.*

Plaskur, -a, *pl.* -y, *sm.* 1)
ein rundes ſlachcs Stück; 2) Oblate *f.*, das geweihte Brot in der griechiſchen Kirche; 3) zweijeitige große Gerſte; 4) Wanf *f.*, Erzſchichte *f.*

Plaszcz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1)
Mantel *m.*, Deckmantel *m.*; — z futrem Pelzmantel; — cylindra Junkenfängermantel *m.*; — koła Reſſelbekleidung *f.*; 2) Szesaſan *f.*

Plaszczka, -czy, *pl.* -cze, *sf.*

jeder platte oder breite Fiß,
Scholle *f.*, Klunder *f.*

Plaszczak, -a, *pl.* -i, *sm.*
ſlachcs, auf beiden Seiten behaueſes Holz.

Plaszczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Szefiſch *m.*, Spiegelfiſch *m.*

Plaszczenica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
leinenes Grabtuch *n.*

Plaszczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Blatteis *n.*, gemeine Scholle *f.*, Stachelroſe *f.*

Plaszczowy, *adi.* Mantel.

Plaszczyc, *va. imperf.*
etwas plattdrücken, -ſchlagen, ſlach machen; ziemia jest ku biegunom spaszczona die Erde iſt an den Polen abgeplattet; — ſie, *vr. imperf.* ſich erniedrigen, ſich bücken, ſich ſlach machen; — ſie przed kim vor jmdm kriechen.

Plaszczyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Wanze *f.*; = Pluskwa.

Plaszczyk, -a, *pl.* -i, *sm.*
dim. v. Plaszcz; 1) Mantelſchou *n.*; 2) Schein *m.*, Vorwand *m.*, Anſtrich *m.*; pod -kiem enoty unter dem Deckmantel der Tugend.

Plaszczynna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
ein armseliger Mantel *m.*

Plaszczynna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
ſläche *f.*, Ebene *f.*; — śniegu Schneefahre *f.*; — podstawowa Grundebene *f.*

Plat, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Lappen *m.*, Stück Pader; 2) Blech *n.*, Platte *f.*; 3) Zahlung *f.*, Lohn *n.*, Sold *m.*; jezyk w -dawać jemand für Geld vertheidigen.

Plata, -y, *pl.* -y, *sf.* 1) = plat 3); 2) — w krajoiku Kranzliſte *f.* (Architektur).

Platać, -tam, -taćem, *va. imperf.* 1) ſpalten, aufſpalten, aufſchließen; 2) figle — tole Streiche machen, ſpielen.

Platek, -tka, *pl.* -tki, *sm.*
Läppchen *n.*, Fliſchen *n.*, Bleſchen *n.*; idzie jak z -tka es geht wie geſchmiert, nach Wunsch; — śniegu Schneeflocke *f.*; *dim.* Platuszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.*

Platowy, -tvi, *pl.* -twie, *sf.*
Dachpette *f.*; — grzbiętowa Fiſtpfette *f.*

Platówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Scheit *n.* Holz.

Platka, -tki, *pl.* -tki, *sf.*
Zahlung *f.*, Bezahlung *pl.*

Platkonóg, -noga, *pl.* -nogi, *sm.*
Wassertreter *m.*, Eiſſibiß *m.*

Platkowy, *adi.* in Blättchen, in Lappchen.

Platnerz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Waffenſchmied *m.*, Harniſchmacher *m.*, Plattner *m.*, Bugſchmied *m.*

Platnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
— kowadła Hammerbahn *f.*, Hammerpinne *f.*

Platnik, -a, *pl.* -nicy, *sm.*
Zahlmeiſter *m.*, Mußzähler *m.*
Platność, -ści, *sing. tant. sf.*
Zahlbarkeit *f.*

Platny, *adi.* 1) beſolbet, bezahlt; 2) lohnend, zahlbar.

Platwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
1) Flöße *f.*, Holzflöße *f.*; 2) Dachſchwelle *f.*, Dachstuhlſchwelle *f.*, Maurerlatte *f.*

Plaw, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Waſſergeſchöpf *n.*, Waſſertier *n.*, Schaltier *n.*; 2) Schiſſen *n.*, Schiſſfahrt *f.*; 3) -y die Schwimmhölzer, die das Netz über dem Waſſer halten; w — ſchwimmend.

Plawaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Schwimmgürtel *m.*

Plawiarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Schlammſtube *f.*

Plawiarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Schlämmer *m.*

Plawić, -wić, -wićem, *I. va. imperf.* 1) ſchwimmen; — czarownicę eine Heze die Waſſerprobe beſtehen laſſen; 2) zu Waſſer wegſchaffen, ſchiſſen; 3) — kruczo Metalle ſchmelzen laſſen, ſchlammern; 4) — ſie, *vr. imperf.* hinüberſchwimmen.

Plawica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Schiff *n.*

Plawidło, -ła, *pl.* -ła, *sn.*
Schlammrücke *f.*, Schlammküſte *f.* [geſtoft *m.*

Plawik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Plawnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Siedertrog *m.*

Plawnisko, -ka, *pl.* -ka, *sm.*
Schlammherd *m.*; — ruchome Stoßherd *n.*; — zamiatalne Rehrherd *n.*

Plawny, *adi.*; Plawno, *adv.* schiffbar, schiffend.

Plaz, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Gewürm *n.*, Lurh *m.*, Amphibie *f.*; 2) die flache Klinge *f.*; -em mit der flachen Klinge, mit der flachen Seite; puseć o -em hingehen lassen, durch die Finger lassen; 3) Plattenstein *m.*, Quaderstein *m.*

Plazać, -zam, -załem, *va. imperf.* kriechen.

Plazować, -uje, -walem *va. imperf.* mit der flachen Klinge sitzen.

Płciowy, *adv.* geschlechtlich; choroby -we Geschlechtskrankheiten *f. pl.*

Plec, *plci*, *pl.* płcie, *sf.* 1) Geschlecht *n.*; — piękna das schöne Geschlecht; 2) Gesichtsfarbe *f.*, Haut *f.*, Teint *m.*

Pleszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* ein kleiner Floh.

Pleszne, -go, *sing. tant.* Flohstrauch *n.*

Płec, -u, *pl.* -y, *sm.* Floß *m.*, Floßbaum *m.*

Płetownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Holzflößer *m.*

Płetwa, *sf.*, Płetwisty, *siehe:* Pływa, Pływisty.

Płocha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* 1) Weteran *m.*, Weberblatt *n.*; 2) *femin.* von Płochy.

Płochacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Flugvogel *m.*; — górny Alpenfänger *m.*; — pokrzywnica Braunelle *f.*

Płochliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Unbestand *m.*, Leichtsinne *m.*, Flatterhaftigkeit *f.*, Schüchternheit *f.*

Płochliwy, *adi.* Plochliwie, *adv.* unbeständig, flüchtig, leicht, scheu, schüchtern.

Płochliwość, -ci, *sing. tant. sf.* = Płochliwość.

Płochowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Oleander *m.*, Lorbeerrose *f.*

Płochy, *adi.*; Plochliwy, *adi.*; Płochy, Plochliwie, *adv.* flüchtig, unbesonnen, flatterhaft, suchtsam, schu, eitel, schwach.

Płocica, *siehe:* Płoc.

Płocina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Geflecht *n.*, Flechte *f.*

Płoc, -ci, *pl.* -cie, *sf.*; Plo-

cica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; Płotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pflöge *f.*, Weißfisch *m.*, Rotaugen *n.*

Płodniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Samenbehälter der Nosporen, Balg *m.*, Staubbeutel *m.* der männlichen Moosblüte, Scheinrucht *f.*

Płodnolist, -u, *pl.* -y, *sm.* (bryophyllum) südafrikanischer dickblättriger Halbstrauch *m.*

Płodny, *adi.*; Płodno, Płodnie, *adv.* fruchtbar; -ny pisarz ein fruchtbarer Schriftsteller.

Płodonośny, *adi.*; Płodnorodny, *adv.* fruchttugend, fruchtzeugend, fruchtbringend.

Płodozmian, -u, *sm.* Fruchtwechsel *m.*

Płodozmienny, *adi.* -ne gospodarstwo Fruchtwechselwirtschaft *f.*

Płoducha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* eine Kuh, die gefalbt hat.

Płodzenie, -nia, *pl.* -nia *sn.* Zeugung *f.*

Płodziciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Zeuger *m.* Erzeuger *m.*

Płodzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. imperf.* 1) zeugen, erzeugen; — się *vr.* sich vermehren (durch Zeugung); 2) hervorbringen, ersinnen.

Płodzieniec, -ica, *pl.* -ice, *sm.* Wachtelweizen *m.*

Płodzień, -dnia, *pl.* -dnie, *sm.* Mannestreu *f.*

Płodziszaniec, -mca, *pl.* -mce, *sm.* Waldhirschkraut *n.* Brennraut *n.*

Płodzisz, -tu, *sing. tant. sm.* Winterweibel *m.*

Płodzisz, -za, *sing. tant. sm.* = Płodziszaniec.

Płodziszek, -szka, *sing. tant. sm.* Waldlauch *m.*, Wildlauch *m.*

Płomienniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Flammenosen *m.*, Umschmelzosen *m.*

Płomienieć, -nie, -niesz, -ni, -nitem, *va. imperf.*; Płomienieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* flammen, flammig machen, werden, entflammen.

Płomienisty, *adi.* Płomienny, *adi.* Płomienście, Płomiennie, *adv.* flammig,

feuerig; -ny piec Flammen-, Zugofen.

Płomiennik, -a, *pl.* -i, *sm.* Egelstrauch *n.*

Płomienny, *siehe:* Płomienisty.

Płomieńczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Feuerstein *m.*, Feuerneffe *f.*, rotes Himmelsröslein, Jerusalemblume *f.*, Jerusalemkreuz *n.*; 2) Kerzenflechte *f.*

Płomyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Flämmchen *n.*; — św. Elmy St. Elmsfeuer; 2) rotgelber Bernstein *m.*; 3) Flammenblume *f.*, Feuerpustel *f.*; 4) Mandragora *f.*, Zauber-, Auranwurzel *f.*

Płonać, -nę, -nałem, *va. imperf.* 1) flammen, in Flammen stehen, vom Feuer verzehrt werden; 2) entbrennen, außer sich sein.

Płonia, *siehe:* Płoc.

Płonica, -cy *pl.* -ce, *sf.* 1) baumloser Weidenpflanz, Aluf., Alp *f.*; 2) Scharlach *m.*

Płonić, -nie, -niłem, *va. imperf.* 1) unfruchtbar machen, austrocknen; 2) — się *vr.* rot werden.

Płonieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* unfruchtbar werden, durch zu große Hitze die Fruchtbarkeit verlieren.

Płonina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*

Płonia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* ein trockener unfruchtbarer Boden.

Płonipka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spaltfäden *m.* (Stemodia).

Płonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Wildling *m.*, wilder Obstbaum *m.*; 2) Pflanzling *m.*, Pflanzreis *m.*

Płonnik, -a, *pl.* -i, *sm.*

1) Baumkule *f.*, Pflanzgarten *m.*; 2) Rahenwedel *m.*; — wodny rolny Knöterich *m.*, Wegetrit *m.*; 3) Laubmoosgattung *f.*, (polytrichen); — pospólny goldener Widerton.

Płonność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Unfruchtbarkeit *f.*; 2) Bergeblüthe *f.*, Eitelkeit *f.*

Płonny, *adv.* Płonnie, *adv.* 1) unfruchtbar, dürr; 2) leer ungegründet, vergeblich, eitel; 3) -na ziemia taube Erde *f.*, totes Gebirge *n.*; -na ruda sauler

Rüfcher *m.*, toter Gang *m.*; 1) — macica eine Schlingpflanze (*Tamus communis*).

Plon, -ni, *pl.* -nie, *Plonia*, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Blende *f.*, Eisenhüte *f.*

Plosa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* 1) Ackermaß *n.*, Feldstich *m.* im Walde, Stur *f.*; 2) Stabeisen *n.*

Ploskoń, -ni, *pl.* -nie, *sm.* Siumel *m.*, männlicher Hanf.

Ploskur, -ru, *sing. tant. sm.*; Ploskurnica, -cy, *sing. tant. sf.* breitähriges Dinfelforn *n.*

Ploszczycznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Zinnenblatt *n.*

Ploszczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* eiserne Spitze des Pfeiles *f.*, Gehe *f.*

Ploszyć, -sze, -szytem, *va. imperf.* scheuchen, verscheuchen, scheu machen, — się *vr.* scheu werden.

Ploszydło, = Straszzydło.

Plot, -u, *pl.* -y, *sm.* Zaun *m.*, Flechtzaun *m.*; Hecke *f.*; — kolowy Zaun *m.*, Pfahlzaun *m.*; — przeciwnieży Schneeschutzzaun *m.*; — pleciony Färdung *f.*, geflochtene Wand *f.*; — żywy przeciwnieży Schneeschutzhecke *f.*; — wiklinowy, namulny, Eschfärdung *m.*; — tem idzie tratwa das Floß schwimmt quer über auf der Seite; trzynać się jak pijany -u von etwas nicht ablassen; koło u chodzić um den Brei herumgehen.

Plotek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* 1) ein kleiner Zaun; 2) Fenerschirm *m.* auf dem Lofse; 3) plotki *pl.* Dohnen zum Fangen der Haselhühner.

Plotek, = Pławek.

Plotka, = Pławka.

Plowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* taubes Getreide *n.*

Płowaty, *adi.* etwas fahlgelb.

Płowiec, -wea, *pl.* -wee, *sm.* Blei-, Silberglätte *f.*

Płowioć, -wieje, -wiałem, *vr. imperf.* 1) bleichgelb, fahl werden; 2) die Farbe verlieren, schießen.

Płowokrusz, -sza, *pl.* -sze, *sm.* Fäherz *n.*

Płowosć, -ści, *sing. tant. sf.* Fahtheit *f.*, Falbigkeit *f.*

Płowiy, *adi.* 1) bleichgelb, fahlblond; 2) verschossen.

Plóz, -u, *pl.* -y, *sm.*; Ploza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* 1) Kufe *f.*, Schlittenkufe *f.*; Schlittenbaum *m.*; 2) Stabeisen *n.*

Plózić, Plóżyć się, -że, -żytem, *vr. imperf.*; friechen.

Plócienko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* 1) feine Leinwand *f.*; 2) Drillich *m.*, gedruckte bunte Leinwand *f.*

Plócienkowy, *adi.* Linnen-, Drillich-.

Plóciennica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Leinwandniederlage *f.*, Leinwandgewölbe *n.*; 2) Leinwandrod *m.*

Plócienniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Leinwandweberin *f.*

Plóciennik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Leinwandweber *m.*, Leinwandhändler *m.*

Plócienny, *adi.* Leinwand-, Linnen-.

Plóczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Erwärmer *m.*, Wascharbeiter *m.*

Plóczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Waschmest *n.*, Wäsche *f.*, Erwärmer; 2) Spültrog *m.*

Plóczkarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wascharbeiter *m.*, Waschjunge *m.*

Plócznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Waschkraxe *f.* zur Erzeinigung.

Plóczyłak, -a, *pl.* -i, *sm.* Subelfoch *m.*, Küchenjunge *m.*

Plóczywas, -a, *pl.* -y, *sm.* Saufaus *m.*, Narkittel *m.*

Płód, płodu, *pl.* płody, *sm.* 1) Frucht *f.*, Leibesfrucht *f.*; — niedonoszony Frühgeburt *f.*; 2) Erzeugnis *n.*, Frucht *f.*; -y ziemno Erderzeugnisse *pl.*, Erdfrüchte *pl.*, Erdprodukte *pl.*; 3) Leistung *f.*; 4) Nachkomme *m.*, Nachkommenschaft *f.*, Geschlecht *n.*

Płókać, Plukać, płuce, płuczesz, płucez, ober plukam, plukasz, pluka, plukałem, schwennen, schweissen, spülen, waschen; — gardło gurgeln.

Płókanie, Plukanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Gurgeln *n.*, Spülen *n.*; 2) Gurgelwasser *n.* Plókanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

1) Erztrug *m.*; 2) Gurgelwasser *n.*

Płótniany, siehe: Płócienny.

Płótno, -na, *pl.* -na, *sn.* Leinwand *f.* Linnen *n.*; bład jak — blaß wie Leinwand; — druciane Drahtgaze *f.*

Pluca, Pluce, *pl. tant. sn.* Weuschel *pl.*; Geschlänge *n.*

Plucnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Schuppenflechte *f.*; 2) — islandzka isländisches Moos *n.*

Plucnik, -a, *sing. tant. sm.* Lungenkraut *n.*, Lungenflechte *f.*, Lungenmoos *n.*, Baumlungelunge *f.*, Seelunge *f.*

Plucny, *adi.* Lungen-, choroeba -na Lungenkrankheit *f.*

Pluco, -ca, *pl.* -ca, *pluc, sn.* Lungenflügel *m.*; *plur.* -ca Lunge *f.*; zapalenie płuc Lungenentzündung *f.*; miąc moene -ca eine gute Lunge haben.

Plug, -a, *pl.* -i, *sm.* Pflug *m.*

Plugowy, *adi.* Pflug-.

Plukać, Plukanie, siehe: Płókać, Plókanie.

Pluzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Saitenhälter *m.*, Saitenfest *n.*

Pluźny, *adi.* Pflug-, Pflug-; -e żelazo Pflugelisen *n.*, Pflugchar *f.*

Pluźyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Pflug *m.* mit Handhaben.

Plużyć, -że, -żytem, *I. vr. imperf.* gelten, Wert haben, im Ansehen sein; *II.* — komu *vr. imperf.* jemand günstig, ersprieglich, zuträglich sein; *III.* — się *vr. imperf.* geheißen, gut fortkommen, geraten.

Plużysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Pfluggestell *n.*; 2) ein häßlicher alter Pflug.

Plyn, -u, *pl.* -y, *sm.* Flüssigkeit *f.*, flüssiger Stoff *m.*

Plynać, -nę, -niesz, -nie, -nał *m. vr. imperf.* 1) fließen, strömen, rinnen; krew -nio mu z nosa das Blut rinnt ihm aus der Nase; zródo już -nio die Quelle fließt nicht mehr; 2) schwimmen, schiffen, vom Wasser getragen werden; deska ku nam -nie das Brett kommt auf uns zugeschwom-

men; 3) — czemś etw. mit sich führen; kraj mlekiem i miodem — honey ein Land, wo Milch und Honig fließt; 4) z tobą mi mile — na chwile mit dir verweist mir die Zeit angenehm.

Plynienie, -nia, *sing. tant. sn.* Fließen *n.*, Auslauf *m.*; — soków Saftauslauf *m.*

Plynnosć, -i, *sing. tant. sf.* 1) Flüssigkeit *f.*; 2) Liquidität *f.*; 3) Geläufigkeit *f.*

Plyunny, *adi.*; **Plynnie**, *adv.* 1) flüssig, fließend; 2) geläufig.

Plynomiar, -u, *pl. -y, sm.* Flüssigkeitswaage *f.*

Plyń, -ia, *pl. -nie sm.* Gattung der Weichschwanz; Krebsse (Albunea).

Plyt, -u, *pl. -y, sm.* 1) eine dünne, scharfe Platte *f.*; 2) Flins *m.*; 3) Plattstein *m.*, Quaderstein *m.*; — ciosany Bruchstein *m.*; 4) — parowy Floß *m.*

Plyta, -ty, *pl. -ty, sf.* 1) Platte *f.*; — ogniskowa Herdplatte *f.*; — rezorur Trapezfederplatte *f.*; — naciskowa Preßblatt *n.*; 2) -ty *pl. -ciosane* Bruchstein *m.*; — ciosane twarde Fische *pl.*; — wapienne Kalksteinfliese *pl.*; 3) der innere Raum des Ofens.

Plytkawy, *adi.* etwas flach.

Plytki, *adi.*; **Plytko**, *adv.* flach, leicht, nicht tief.

Plytkosć, -i, *sing. tant. sf.* Seichtigkeit *f.*, Flachheit *f.*

Plytnice, -tnic, *plur. tant. sf.* Schwimmbänke *pl.*

Plytwa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Floße *f.*; 2) Schwimmhaut *f.*

Plytwisty, *adi.* mit Flossen, mit einer Schwimmhaut versehen.

Plywacz, -a, *pl. -e, sm.* Schwimmer *m.*, Schwebler *m.*, Taucher, Wasserfäher *m.*

Plywaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Schwemme *f.*; 2) Schwimmerin *f.*; 3) Schwimmgürtel *m.*

Plywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* schwimmen; drzewo plywa po wodzie das Holz schwimmt auf dem Wasser; oczy — waja we łzach die Augen schwimmen in Tränen; kluski

— waja w masle die Klöße schwimmen in Butter.

Plywak, -a, *pl. -i, sm.* 1) Schwimmer *m.*; 2) Schwimmstein *m.*; 3) Schwimmer *m.*, Wassergeschwindigkeitsmesser *m.*, Wasserstandzeiger *m.*

Plywalnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Schwimmanstalt *f.*

Plywanie, -nia, *sing. tant. sn.*; Schwimmen *n.*; sztuka -nia Schwimmkunst *f.*

Plywny, *adi.* Schwimm-. **Pneumatyczny**, *adi.*; **Pneumatycznie**, *adv.* pneumatisch, Luft-.

Pniak, -a, *pl. -i, sm.* Strunk *m.*, Stumpf *m.*, Stammende *n.*, der dicke Stock eines Strauches, ein abgehauener Klotz; *dim.* **Pniaczek**.

Pniakowaty, *adi.* aus vielen Stümpfen bestehend, Stumpf-, stumpfartig.

Pniakowy, *adi.*; **Pniowy**, *adi.* Stamm-, Stumpf-.

Pniewie, -wia, *sing. tant. sn.* Gesträuch *n.*

Pniewisty, *adi.* strauchig.

Pniowe, -go, *sing. tant. sn.* Stammgeld *n.*, Anweisung *n.*

Pniowy, siehe Pniakowy.

Po, *praep.* auf, in, nach, zu, bis, an, über, von, mit, bei; 1) auf, in, chodzić — Linie auf dem Seil gehen; chodzić — pokoju, mieście im Zimmer, in der Stadt herumgehen; biegać — ulicy auf der Straße herumlaufen; chodzić — kościółach Kirchen besuchen; — nocą in der Nacht, bei Nacht; 2) nach, bei, zu; jeden — drugim einer nach dem andern; jestem — śniadaniu ich bin nach dem Frühstück; to mi zostało — ojcu das ist mir nach meinem Vater geblieben; — niewczasie zur Unzeit, zur unrichtigen Zeit; — księżycu bei Mondsein; — chwili nach einer Weile; już — mnie es ist aus mit mir, ich bin verloren; 3) bis, um; — kolana bis zu den Knien; mam tego — uszy ich habe es satt; isć — wodę um Wasser gehen; 4) — polsku polnisch; — niemiecku deutsch; — staremu nach alter Sitte,

nach altem Brauch; — drodze unterwegs; — co? wozu; — raz ostatni zum letztenmal; cóż mi — tem was liegt mir daran; — dziś dzień bis zum heutigen Tage; — dwóch zwei und zwei; nie pokazał nic — sobie er ließ sich nichts anmerken; dał każdemu — koronie er gab jedem eine Krone; — nitce dojdiesz do kłębka der Faden führt zum Knäuel; — głosie poznać go man erkennt ihn an der Stimme; a ty tu — co? was hast du hier zu suchen? — czemu? wie teuer? nie — tem nichts wert; — całym nocach ganze Nächte hindurch.

Po, eine Partikel in der Zusammensetzung mit Zeitwörtern bedeutet: ein wenig, nach und nach, viel, eine Menge; bildet vollendete Zeit zum Beispiel: zabijać *va. imperf.*; **Pozabijać**, *va. perf.*

Pobajać, -jam, -jałem, *va. imperf.* viel nacheinander schwagen, vorplaudern.

Pobalamucić, -cę, -cisz, -citem, *va. perf.* verwirren, verwirrt machen; den Kopf verdrehen.

Pobaraszkować, -kuje, -wałem, *vn. perf.* ein wenig schäkern, sich ein bißchen lustig unterhalten.

Pobawić, -wie, -wiłem, 1) *vn. perf.* — gdzie irgendwo verweilen, verbleiben; 2) *va. imperf.* — kogo jmnnd kurzweilen, unterhalten; 3) — sie *vr.* sich ein wenig unterhalten, amüsieren.

Pobazgrać, -ram, -rałem, *va. perf.* ein wenig kratzeln, genug hinjodeln, beschmieren.

Pobekiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* von Zeit zu Zeit meckern.

Pobiał, -u, *pl. -y, sm.*; **Pobiała**, -ły, *pl. -ły, sf.* Verjüngung *f.*, Glatze in Zauern der Köpfe.

Pobicie, -cia, *pl. -cia, sn.* 1) die Befegung des Daches, das, womit es gedeckt ist; 2) Schlägen *n.*, Besiegen *n.*; — nieprzyjaciela der Sieg über den Feind.

Pobić, -bije, -bijesz, -biem, *va. perf.*; Pobiąć, -jam, -jąłem, *va. imperf.* 1) schlagen, besiegen; 2) prügeln, durchprügeln, durchhauen; 3) niederhauen, töten, erschlagen; 4) etw. eintreiben, einschlagen; — bezczek Reisen um ein Faß legen; — dach das Dach mit Schindeln decken; 5) — się *vr. się* untereinander schlagen, raufen; -bili sie es ist zum Handgemenge gekommen.

Pobiedz, Pobiegnąć, Pobieżeć, -gnę, -gniesz, -głem, *va. perf.*; Pobięć, -gam, -gatem, *va. imperf.* hinter jemand laufen; — po co etwas zu holen laufen.

Pobiedować, -duję, -dowałem, *vn. imperf.* Not leiden, sich quälen.

Pobieg, -n, *pl. -i, sm. 1)* Streifzug *m.*, Hineilen *n.*; 2) -i, *pl.* Lauf-, Trittbretter auf dem Bord der Flußschiffe.

Pobięć, siehe Pobiedz.

Pobiegła, *adi.* — krowa eine trüchtige Kuh.

Pobiegnąć, siehe Pobiedz.

Pobielać, -a, *pl. -e, sm.*

1) Lüncher *m.*, Anstreicher *m.*; 2) Glasierer *m.*, Verzinner *m.*
Pobielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Pobielić, -le, -liłem, *va. perf.* 1) weiß, mit weißer Farbe, überziehen, lünchen, anstreichen; 2) glasieren, verzieren; — się *vr. się* weiß machen.

Pobielanie, -nia, *sing. tant.*

sn. 1) Weißen *n.*, Lünchen *n.*;

2) Verzinnen *n.*

Pobielić, siehe Pobielać.

Pobielony, *adi.* geweißt.

Pobierać, -ram, -rałem, *va.*

imperf. 1) beziehen; — pensyę Gehalt beziehen; 2) — naukę Unterricht genießen.

Pobierki, -ków, *plur. tant.*

Nachlese *f.*, Ausdruß *m.*

Pobiesiadować, -duję, -wałem, *vn. perf.* eine Zeitlang bankettieren.

Pobieżeć, siehe Pobiedz.

Pobieźny, *adi.*; Pobieźnie, *adv.* beiläufig, flüchtig;

przeglądąłem to -nie idę habe es flüchtig durchgesehen.

Pobijać, siehe Pobić.

Pobijak, -a, *pl. -i, sm.* Klopffstange des Köhlers *f.*, Schlägel *m.*

Pobijanie, -nia, *sing. tant.*

sn. Beschlagen *n.*

Pobitka, -ki, *pl. -ki, sf. 1)*

Niederlage *f.*; 2) Schlag *m.*;

3) Regendach *n.* über einem Schiffe.

Poblady, *adi.* bleich geworden.

Pobladać, Poblędnać,

Poblędnieć, -nę, -niesz, -dłem,

vn. perf. bleich, blaß werden,

erbleiden, erlassen.

Poblizki, *adi.* nahe gelegen,

nah, nahehend.

Pobliz, -a, *sing. tant. sm.*

Nähe *f.*; gewöhnlich bloß w

poblizu in der Nähe.

Poblazać, -żam, -żałem,

vn. imperf. nachsehen, Nach-

sicht haben, nachsichtig sein,

durch die Finger sehen.

Poblazanie, -nia, *sn.* Nach-

sicht *f.*

Poblazliwość, -i, *sf.* Nach-

sicht *f.*

Poblazliwy, *adi.* Poblaz-

żliwie, *adv.* nachsichtig.

Poblaznić, -nie, -niesz, -ni-

łem, *va. perf.* betören, zum

Narren machen; — się sich

lächerlich machen.

Poblądzić, -dze, -dzilem,

vn. perf. sich irren, einen Sch-

tritt machen.

Poblocić, -cę, -cisz, -ci-

łem, *va. perf.* folig machen,

mit Straßenkot besudeln.

Poblocony, *adi.* folig.

Poblogosiwić, -wię, -wisz,

-wiłem, *va. und vn. perf.*

seanen, den Segen aben.

Poblysk, -u, *pl. -i, sm. 1)*

Schimmer *m.*, abprallender

Glanz; 2) Bliß *m.*

Pobocz, Pobok, *adv.* zur

Seite.

Pobocze, -cza, *pl. -cza, sn.*

1) Bantett *n.*, Berme *f.*; —

drogi Straßenbantett *n.*, Stad-

terbant *f.*; 2) Schlagbaum *m.*

Pobocznica, -cy, *pl. -c, sf.*

1) Seitenstrecke *f.*; 2) Flanke *f.*;

3) Seitengang *m.*; 4) Seiten-

zimmer *n.*; 5) Beischläferin *f.*

Pobocznik, -a, *pl. -icy,*

oder -i, *sm. 1)* Seiten-, Neben-

mann *m.*; 2) Seitenarm *m.*

Poboczny, *adi.* Seiten-, Neben-; rzeczy -ne Neben-

sachen *pl.*

Pobojczyk, -a, *pl. -i, sm.*

Labestck *m.*

Pobojowisko, -ka, *pl. -ka,*

sn. Schlachtfeld *n.*, Walfatt *f.*

Pobok, -u, *pl. -i, sm.* Wand

f., Ulme *f.*, Stoß *m.*; -i

przodka Dristöße *pl.*; —

sztolni Stollenulmen *pl.*; —

szybu Schachtstöße *pl.*

Poborca, -cy, *pl. -cy, sm.*

Steuereinnahmer *m.*; — obwo-

dowy Kreisfeuereinnahmer *m.*

Poborczy, Poborowy, *adi.*

Steuer-.

Poborgować, -guję, -gujesz,

-wałem, *va. perf.* borgen, auf

Borg geben, nahmen.

Poborny, *adi.* steuerbar.

Poborować, -ruję, -wałem,

va. perf. steuern, Steuer

zahlen.

Poborowy, *adi.* Steuer-.

Pobość, -bodzę, -bodziesz,

-bodłem, *va. perf.*, stoßen,

weiter stoßend treiben.

Pobożność, -i, *sing. tant.*

sf. Frömmigkeit *f.*

Pobożny, *adi.*; Pobożnie,

adv. fromm, andächtig.

Pobój, -boju, *pl. -boje, sm.*

Gemüel *n.*, Niederlage *f.*

Pobór, -horu, *pl. -bory, sm.*

Steuer *f.*, Abgabe *f.* — podatek;

— wajska, — żołnierza

Rekrutierung *f.*, Assentierung *f.*,

Truppenaushebung *f.*

Pobrać, -biorę, -bierzesz,

-brałem, *va. 1 erf.* alles weg-

nehmen; — z sobą mitnehmen,

— żołnierza assentieren, re-

krutieren, Truppen ausheben;

— pieniądze Geld einassieren,

fassen; — się, *vr. się* mitein-

ander verheiraten.

Pobranie, -nia, *sing. tant.*

sn. Einassierung *f.*; Rekru-

tierung *f.*; — się Verheiratung

f.

Pobratać się, -tam, -tak *m.*,

vr. perf. sich verbrüden, Bru-

dererschaft trinken.

Pobratni, Pobratymczy,

adi. verwandt, befreundet,

stammverwandt, verbrüdet.

Pobratymiec, -mca, *pl.*

-mcy, *sm.* Herzensfreund *m.*,
Stammerwanderer *m.*, Stamm-
bruder *m.*

Pobratymstwo, -wa, Po-
braterstwo, -wa, *sing. tant.*
sn. Bruderschaft *f.*, Stamm-
verwandtschaft *f.*

Pobredzić, -dże, -dzikem, *va.*
perf. faßeln, Unsin sprechen;
einen kleinen Verstoß begehen,
gegen etw. verstoßen, einen Fehl-
tritt tun.

Pobroczyć, -cze, -czysz,
-czyłem, *va. perf.* mit Blut
besudeln.

Pobrodzić, -dże, -dzisz,
-dzikem, *vn. perf.* hinwaten,
eine Zeitlang im Wasser waten.

Pobroić, -roje, -roisz, -roi-
łem, *va. perf.* viel Übel nach-
einander ausrichten.

Pobródzić, -dże, -dzisz,
-dzikem, *va. perf.* 1) Furchen
naheinander hinziehen; 2)
verheerend durchstreifen, ver-
heeren, verwüsten; 3) Verwir-
rung, Unheil anrichten; 4)
einen Strich durch die Rech-
nung machen.

Pobrudzić, -dże, -disz, -dzi-
łem, *va. perf.* schmutzig machen,
beschmutzen.

Pobrykać, -kam, -kałem,
vn. perf.; Pobrykiwać, -kuje,
-wałem, *vn. imperf.* mut-
willig herum springen, ausge-
lassen sein, sich göttlich tun.

Pobryzgać, -gam, -gałem,
va. perf. bespritzen.

Pobrzakać, -kam, -kasz,
-kałem, *vn. perf.*; Pobrze-
kiwać, -kuje, -kiwałem, *vn.*
imperf. ein bißchen klumpeln,
ein Gellumpeln machen.

Pobrzeże, -ża, *pl. -ża, sn.*
G:stade *n.*, Küste *f.*, Strand
m., Gestade, Küstenland *n.*

Pobrzeżne, -nego, *sing.*
tant. sn. Ufer-, Strandgeld *n.*

Pobrzeżność, -, *Pobrze-*
gowość, -ci, sing. tant. sf.
die Lage am Ufer.

Pobrzeżnie, *adi.*; Pobrze-
żnie, *adv.* Küsten-, Strand-

Pobudka, -ki, *pl. -ki, sf.*
1) Reiz *m.*, Antrieb *m.*, Be-
weggrund *m.*, Ansporn *m.*,
Beranlassung *f.*; 2) Reveille *f.*,
Wecklied *n.*

Pobudlina, -ny, *sing. tant.*

sf. Fühlkraut *n.*, ostindische
Sauerfleegattung.

Pobudliwość, -ci, *pl. -ci, sf.*
Erregbarkeit *f.*

Pobudowa, -wy, *pl. -wy,*
sf. Bautätigkeit *f.*

Pobudować, -duje, -wałem,
va. perf. bebauen, viel nach-
einander bauen; — sie, *vr.*
sich anbauen, ein Haus bauen.

Pobudzać, -dzam, -dzasz,
-dzalem, *va. imperf.*; Pobu-
dzić, -dże, -dzikem, *va. perf.*
1) aufwecken, erwecken; 2) an-
treiben, ermuntern, bewegen,
anspornen.

Pobudzanie, Pobudzenie,
-nia, *sn.* Anreizen *n.*, Anspor-
nen *n.*

Pobujać, -jam, -jałem, *vn.*
perf. herumflattern, schwär-
men, die Freiheit genießen.

Pobuntować, -tuje, -wałem,
va. perf. aufreizen, aufheizen.

Poburzać, -rzam, -rzalem,
va. imperf.; Poburzyć, -rzę,
-rzyłem, *va. perf.* 1) eins nach
dem anderen zerstören, ver-
wüsten; 2) aufbringen, auf-
heizen, aufregen.

Poburzyciel, Poburzycielka,
siehe: Poburzyciel.

Pobutwieć, -wieje, -wiałem
vn. faul, morsch werden.

Pobyć, -będe, -bedziesz,
-byłem, *vn. perf.*; Pobywać,
-wam, -wałem, *v. iterat. im-*
perf. eine Zeitlang verweilen,
sich aufhalten.

Pobył, -u, *sing. tant. sm.*
Aufenthalt *m.*, Weilen *n.*,
Verweilen *n.*; = miejsce -u
Aufenthaltsort *m.*

Pobywać, siehe: Pobyć.

Pocałować, -luje, -wałem,
va. perf. küssen, einen Kuß
geben.

Pocałowanie, -nia, *sing.*
tant. sn. Kuß *m.*; z -niem ręki
mit Handkuß, mit Tanibar-
keit.

Pocałunek, -nku, *pl. -lki,*
sm. Kuß *m.*, Küßchen *n.*

Pocapic, -pic, -piłem, *va.*
perf. erhaschen, erwischen.

Pocechować, -chuje, -wa-
łem, *va. perf.* mit einem
Zeichen versehen, zeichnen;
eichen.

Pocenie się, -nia, *sing.*

tant. sn. Schwitzen *n.*; — mi-
lerza Schwitzen des Meilers.

Pochelpić się, -pie, -piłem,
vn. perf. sich brüsten, wichtig
machen.

Pochew, siehe: Pochwa.

Pochewka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Futteral *n.*, Scheide *f.*, Kapsel
f.; — kwiatowa Blüten Scheide
f., Balg *m.*, Vålgelein *n.*;
— rostkowa Wurzelscheide *f.*;
— piórkowa Scheide des
Blattfiederchens *f.*

Pochewkowy, *adi.*
scheidenförmig.

Pochewkowy, *adi.* Schei-
den-.

Pochędożyć, -że, -zyłem,
va. perf. (alles nacheinander)
reintgen.

Pochlebca, -cy, *pl. -cy,*
sm. Schmeichler *m.*, Teller-
leser *m.*; — podły, bezwsty-
dny Speichelleser *m.*

Pochlebczy, *adi.* Schmeich-
ler-.

Pochlebiacz, -a, *pl. -e,*
sm. Pochlebca.

Pochlebiac, -biam, -bia-
łem, *vn. imperf.*; Pochlebić,
-bię, -biłem, *vn. perf.* schmei-
cheln; to -bia jego późności
daß schmachtet seiner Eigen-
liebe.

Pochlebianie, -nia, *sing.*
tant. sn. Schmeicheln *n.*

Pochlebnica, -cy, *pl. -ce,*
sf. Schmeichlerin *f.*; Po-
chlebnisia, *dim.*

Pochlebniczek, -czka, *pl.*
-czki, sm. = Pochlebca.

Pochlebny, *adi.* Pochle-
bnie, *adv.* schmeichlerisch,
schmeichelhaft.

Pochlebstwo, -wa, *pl.*
-wa, sn. Schmeichlerei.

Pochlebić, -bie, -bisz,
-biłem, *vs. perf.* sich zur Ehre
anrechnen, sich rühmen.

Pochlubka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Frachlerei *f.*, Ruhmrederei *f.*

Pochłaniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Pochłonać,
-nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*
verschlingen, verschlucken, auf-
nehmen; ogień wszystko chło-
nął daß Feuer verzehrte alles;
zajęcia -chlania wszystek
czas mój Beschäftigungen neh-
men alle meine Zeit in An-

spruch, absorbieren mich gänzlich.

Pochlanianie, -nia, *sing. tant. sn.* Verschlingen; — *gazu przez plyn* Absorption *f.*

Pochlon, -a, *pl. -y, sm.* Vielstraß *m.*

Pochlonać, siehe: Pochlaniać.

Pochmiel, -u, *pl. -e, sm.* Bierrausch *m.*

Pochmielać, Pochmielić, siehe: Podchmielać, Podchmielić.

Pochmurnieć, -nieje, -niejesz, -niałem, *vn. imperf.* trübe, umwölft werden.

Pochmurność, -ści, *sing. tant.* 1) Trübe *f.*, Umwölftheit *f.*; 2) finsteres, düsteres Weien.

Pochmurny, *adi.* Pochmurno, Pochmurnie, *adv.* 1) trübe, umwölft; — *rno się robi* es wird trübe; 2) finster, düster.

Pochmurzyć, siehe: Zachmurzyć.

Pochoc, -ci, *pl. -cie, sf.* sinnliche Leidenschaft, sinnlicher Trieb *m.*; = *Chuć.*

Pochod, Pochód, -du, *pl. -dy, sm.* 1) Gang *m.*, Marich *m.*, Zug *m.*; 2) Ursprung *m.*, Abstammung *f.*

Pochodnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Fackel *f.*; — *smotowa* Besch., Windfackel *f.*, Leuchte *f.*; Pochodnika, Pochodniczka, *dim.*

Pochodnik, -a, *pl. -cy, sm.* 1) Fackelträger *m.*; 2) ein Orangengewächs (Humicuz).

Pochodniowy, *adi.* Fackel-Pochobódś, -ści, *sing. tant. sf.* Polbstammung *f.*

Pochodny, *adi.* abgeleitet, abtammend.

Pochodować, -duje, -wałem, *vn. perf.* offen sein haben, misten.

Pochodzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Abstammung *f.*, Ursprung *m.*, Herkunft *f.*

Pochodzić, -dze, -dzisz, -działem *vn. perf.* 1) — *sobie* ein wenig herumgehen, auf und ab gehen, spazieren; — *za czem* wegen etwas herumgehen; 2) stammen, ab-

stammen, herkommen, entspringen, herrühren; — *dzi* ze szlachty er stammt vom Adel ab; *skąd* to -dzi, *ze?* wo kommt es, daß?; 3) — *w czemś* etwas (von Kleidern) tragen; — *dzi rok* w tych butach er wird diese Schuhe ein Jahr tragen.

Pochodziłość, -ści, *sing. tant. sf.* Abschüffigkeit *f.*, Abhang *m.*

Pochodzisty, *adi.* abschüffig, abhängig.

Pochop, -u, *pl. -y, sm.* 1) Ansaß *m.*, Anlauf *m.*; 2) Weggrund *m.*, Anlaß *m.*, Antrieb *m.*; z własnego -u aus eigenem Antrieb; 3) Eifer *m.*

Pochopność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Fähigkeit *f.*, Geschicklichkeit *f.*; 2) Geneigtheit *f.*

Pochopny, *adi.* Pochopnie, *adv.* geschickt, geneigt, frisch, munter.

Pochorować, -sie, -ruje, -rujesz, -wałem, *vr. perf.* Pochorzeć, -eje, -ałem *vn. perf.* nacheinander krank werden.

Pochować, -wam, -wałem, *va. perf.*; 1) alles aufbewahren, aufheben, verstecken, verbergen; 2) — *kogo* jmdn begraben, beerdigen.

Pochowanie, -nia, *sing. tant. sn.* 1) Begraben *n.*, Beerdigung *f.*; 2) Verstehen *n.*

Pochówek, -wka, *pl. -wki, sm.* Begräbnis *n.*; Verst. *n.*

Pochramiać, -miam, -miałem, *va. und vn. imperf.*; Pochromić, -mie, -miłem, *va. und vn. perf.* 1) lähmen, lahmen machen; 2) ein wenig hinken.

Pochrapać, -pie, -pisz, -pałem, *vn. perf.*; Pochrapywać, -wam, *iterat.* ein bischen schnarchen, schnauben.

Pochrona, -ny, *pl. -ny, sf.* Zufluchtsort *m.*; *dim.* Pochronka.

Pochronić, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.*; Pochraniać, -niam, -niałem, *va. imperf.* bewahren, beschützen, Zuflucht gewähren.

Pochrypnać, -nę, -nąłem *vn. perf.* heiser werden.

Pochrzcić, -chrzeże,

-chrzeisz, -chrzeiłem, *va. perf.* nacheinander taufen.

Pochrzepczyna, Pochrzypczyna, -ny, *pl. -uy, sf.* das Stück zwischen den beiden Schulterblättern.

Pochrześnica, -y, *pl. -e sf.* die Täuflinge, (weibliches) Taufkind.

Pochrześnik, -niak, -a, *pl. -ey, sm.*, der Täufling (männliches) Taufkind.

Pochrzyn, -u, *pl. -y, sm.* Damschwurzel *f.*

Pochrzypaźna, siehe: Pochrzepczyna.

Pochuchnać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*; Pochuchywać, -chuje, -chiwałem, *va. imperf.* anhauchen.

Pochudnać, -nę, -niesz, -dłem, *vn. perf.* magerer werden, abmagern, abzehren.

Pochutnik, -a, *pl. -ki, sm.* Schraubenbaum *m.*

Pochutniwać, Pochutnywać, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* jauchzen, frohlocken, fröhliche Gebärden machen.

Pochwa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Scheide *f.*, Messerscheide *f.*, Degenischeide *f.*; miecz dobyć z -wy den Degen aus der Scheide ziehen; 2) — *maciej* Scheibe, Mutterscheide *f.*; 3) — *myszki* Mustelhaat *f.*; 4) — *u konia* Kutschwanzriemen *m.*; — *u złobla* Schößbalg des Getreides *m.*; 5) Hülse *f.*; — *do chorągiewek* Fahnenfutteral *n.*; — *do piły* Sägenfutteral *n.*; — *imadka* Schraubenstockhülse *f.*; — *toporu* Weisfutteral *n.*, Artfutteral *n.*; — *zasuwę* Führungshülse *f.* eines Ringels.

Pochwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Pochwalić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* 1) (be-) loben, Lob erteilen; 2) billigen, gutheißen.

Pochwalny, *adi.* 1) Lob-; Preis-; list — Belobungsschreiben *n.*, Ehrendiplom *n.*; 2) — *chwalebny*.

Pochwała, -ły, *pl. -ły, sf.* Lob *n.*, Belobung *f.*

Pochwaliać, -wieje, -wiejesz, -wiałem, *vn. perf.*; Pochwiewać, -wam, -wałem, *vn. im-*

perf. ein bißchen wackeln, rütteln an etw.

Pochwiatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (coleus) eine Lippenblumengattung aromatischer Halbsträucher.

Pochwica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Blumenzeit *n.*

Pochwila, -li, *pl.* -le, *sf.* Weile *f.*

Pochwiściel, -a, *pl.* -e, *sm.*; **Pochwist**, -u, *pl.* -y, *sm.* jaulender Wind.

Pochwodziób, -a, *pl.* -y, *sm.* Scheidenvogel *m.*

Pochwowaty, *adi.* scheidenartig.

Pochwowy, *adi.* Scheiden-.
Pochwycenie, -nia, *sn.* Gefangenahme *f.*; Erhaschen *n.*, Ergreifen *n.*

Pochwycić, -ce, -cisz, -ci-
-tem, *va. perf.*; **Pochwytać**,
-tam, -taćem, *va. imperf.*
ergreifen, erhaschen, packen,
nach etwas greifen; — za
orez za ten Wąsien greifen;
2) auf-, erfassen.

Pochwył, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Ergreifen *n.*, Raub *m.*, Fang
m.; 2) Handhabe *f.*

Pochwytny, *adi.* Fang-;
-na nożyce Fangschere *f.*

Pochy, -chów, *s. pl. tant.*
Pochłopiel *m.*, **Stamper** *m.*

Pochyba, -by, *sing. tant.*
sf. Fehlschlagen *n.*, Verfehlen
n.; bez -by zweifelsohne, un-
fehlbar.

Pochybek, -bka, *pl.* -bki,
sm. Männchenblut *n.*, Bluthcil
m.

Pochybność, -ści, *sing.*
tant. sf. Trügligkeit *f.*, Fehl-
barkeit *f.*

Pochybyny, *adi.* Pochy-
bnie, *adi.* 1) trüglisch, fehler-
schlagend, ungewiß; 2) irrig,
fehlerhaft.

Pochychotać, -tam, -ta-
-ćem, *vn. perf.* ein wenig
stöhnen.

Pochylać, -lam, -laćem, *va.*
imperf.; **Pochylić**, -le, -li-
-ćem, *va. perf.* neigen, bücken,
beugen; — sie *vr.* sich bücken,
neigen; zboż sie -la das
Getreide lagert sich.

Pochylenie, -nia, *sing.*
tant. sn. Neigung *f.*, Beugung *f.*

Pochylisty, *adi.* neig-,
beugbar.

Pochylnia, -ni, *pl.* -nie,
sf. Bremsberg *m.*, Bremsweg
m.

Pochylony, *adi.* gebeugt.
Pochyl, -u, *pl.* -y, *sm.*
Abhang *m.*

Pochyłość, -ści, *sing. tant.*
sf. Abhängigkeit *f.*, Abhang *m.*,
schiefe Ebene *f.*; — gór Bö-
schung *f.*, Gebirgsabfall *m.*;
— drogi Gefälle *pl.*, Fall *m.*,
Neigung *f.*

Pochyły, *adi.* Pochylo,
adv. 1) schief; 2) abhängig,
abhängig; 3) gekrümmt, ge-
beugt, niedrig; na -to drzewo
kozy skaczą über niedrige
Steige hüpfen alle Hunde.

Pochynać, -ne, -naćem,
vn. perf. stolpern und fallen.

Pochytrzeć, -trzeję, -trza-
-ćem, *vn. perf.* schlauer wer-
den.

Pociask, -u, *pl.* -i, *sm.*
Schlammtrübe *f.*, Schaufel *f.*

Pociąć, potnę, potniesz,
-ciąćem, *va. perf.*; **Pocinać**,
-nam, -naćem, *va. imperf.*;
zerbrechen, in Stücke schneiden,
umhauen.

Pociąg, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
Anziehung *f.*, Neigung *f.*,
Reiz *m.*; czuję w sobie wielki
— do niej idę fühle mich stark
zu ihr hingezogen; 2) Zug *m.*,
Ziehen *n.*; — pióra Feder-
zug *m.*, Federstrich *m.*; 3)
Zug *m.*, Eisenbahnzug; —
błyskawiczny Blitzzug; — by-
dłecy Viehzug; — dworski
Hofzug; — mieszanymischter
Zug; — kuryerski Kurierzug; —
nadzwyczajny Extra-, Sepa-
ratzug; — osobowy Person-
nenzug; — pospieszny Schnell-
Eiszug; — roboczy Arbeits-
zug; — sanitarny Lazarett-,
Sanitätzug — spacerowy Ver-
gnügungszug; — towarowy
Last-, Güterzug; — chybit do-
biegu der Zug hat den Anstoß
verräumt; — wykoleił się
der Zug ist entgleist.

Pociągacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Zugstange *f.*

Pociągać, -gam, -gaćem,
va. imperf.; **Pociągnąć**,
-ne, -naćem, *va. perf.* 1) hin-

ziehen, in die Länge ziehen,
ziehen; 2) ziehen, einen Zug
tun; — do siebie an sich zie-
hen; — ze sobą mit sich
ziehen; 3) am Leben bleiben
(von einem Schwachen, Kran-
ken); może jeszcze rok -gnie
er kann noch ein Jahr leben;
4) bestreichen; — się *vr.* sich
dehnen, ausdehnen.

Pociągający, *adi.* hinzie-
hend, anziehend.

Pociągłość, -ści, *sing.*
tant. sf. Länglichkeit *f.*

Pociągły, *adi.* Pociągły,
adv. länglich.

Pociągnięcie, -cia, *sing.*
tant. sn. Strich *m.*, Ziehen *n.*;
— piórem, pedzłem Feder-,
Pinselstrich *m.*

Pociągowy, *adi.* Zug-,
Train-; koń — Zugpferd *n.*;
lina -wa Zugleine *f.*

Pociązać, -żam, -żaćem,
va. imperf. alles abpfänden,
wegnehmen.

Pociżnać, -ne, -niesz,
-chćem, *vn. perf.* nacheinander
verkümmern, sich beruhigen.

Pocichu, *adv.* im stillen,
still.

Pocić się, -cę, -cisz, -ci-
-ćem, *vr. imperf.* schwitzen.

Pocięc, -cieke, -cieczesz,
-ciekćem, *vn. perf.* hinfließen,
herabfließen, hervorquellen;
— po czymś über etwas
rinnen, fließen.

Pocięcha, -chy, *pl.* -chy,
sf. 1) Trost *m.*; słowa -chy
Worte des Trostes; 2) Freude
f., Vergnügen *n.*; chowa się na
-chę rodziców er gedeiht zur
Freude seiner Eltern; 3) Spaß
m., Ergötzlichkeit *f.*; mam
z nim tysiąc -ciech idę habe
tausendfachen Spaß mit ihm.

Pocielnica, siehe: Poci-
elnia.

Pociem, -ćmu, *sm.* Dunkel-
heit *f.*, dunkler Ort *m.*

Pociemku, po ciemku,
adv. in der Dunkelheit, im
Finstern.

Pociemnić, -nie, -nisz,
-nićem, *va. perf.* dunkler
machen, verdunkeln, verfinstern.
Pociemnieć, -nieje, -nie-
jesz, -niaćem, *vn. perf.* dunkel,
finster werden.

Pocierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*; Potrzeć, -tre, -tizesz, -tarłem, *va. perf.* 1) wischen, reiben, rads und nach zerreiben; bereiben, bestreichen; 2) zurücksetzen, verächtlich behandeln.

Pocieranie, -nia, *pl. -nia*, Potarcie, -cia, *pl. -cia sn.* Reiben *n.*, Bestreichen, Bereiben *n.*, Reibung *f.*

Pocierpieć, -pie, -pisz, -piakę, *vn. perf.* eine Zeitlang dulden, leiden, Geduld haben.

Pocierpin, -v, *sm.* (bellonia aspera) bitterer, heilkräftiger Strauch Westindiens.

Pociernąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* steif, starr werden.

Pociesać, Pociosać, -sam, -sałem, *va. perf.*; Pociosyć, -suję, -wałem, *va. imperf.*; 1) bezinmern, behalten; 2) bessern, heilen.

Pociosanie, -nia, *sing. tant. sn.* Besseilen *n.*, Bezinmern *n.*

Pocieszać, -szam, -szasz, -szalem, *va. imperf.*; Pocieszyć, -szę, -zysz, -szyłem, *va. perf.* trösten, Tröst spenden.

Pocieszający, *adi.* Tröst spendend, tröstlich, erfreulich.

Pocieszalny, *adi.* Tröst-, Konsolens-.

Pocieszny, *adi.* Pociesznie, *adv.* ergötlich, possierlich, brosig, schnurrig.

Pocieszyciel, -a, *pl. -e*, *sm.* Tröstler *m.*

Pocieszycielka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Tröstlerin *f.*

Pocieszyc, *sicze*: Pociezać. Pocięcie, -cia, *sing. tant. sn.* Zerstückeln *n.*

Pocięgiel, -gla, *pl. -gle*, *sm.* 1) Knieriemer *m.*; 2) Stange *f.* zum Auf- und Zumachen.

Pociety, *adi.* zerstückelt.

Pocilnica, -cy, *pl. -ce*, *sf.* Schwitzstube *f.*, Schwitzbad *n.*

Pocinek, -nku, *pl. -rki*, *Wb.* schnebel *n.*

Pocisk, -v, *pl. -i*, *sm.* 1) Wurf *m.*, Geschöß *n.*, Wurfgeschöß *n.*, Weil *m.*; 2) Stichelei *f.*; Stränkung *f.*

Pociskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Pociśnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.*; 1) etwas drücken, allmählich pressen; 2) alles hinwerfen.

Pociskowy, *adi.* Wurf-Schuß-.

Pocisknąć, *sicze*: Pociskać.

Pociśnięcie, -cia, *pl. -cia sn.* Drauidrüden *n.*, Druck *m.*

Pocukrować, -kruję, -wałem; Pocukrzyć, -krzę, -krzyłem, *va. perf.* zuckern, mit Zucker bestreuen, überzieten.

Pocawalować, *sicze*: Cwałować.

Pocwiartować, -tuje, -wałem, *va. perf.* vierteilen.

Poczarować, -ruje, -wałem, *va. perf.* alle nacheinander bezaubern.

Począć, -cznę, -cząłem, *va. perf.*; Poczynąć, -nam, -nałem, *va. imperf.*; 1) anfangen, den Anfang machen; — plakać zu meinen anfangen, in Tränen ausbrechen; 2) empfangen, schwanger werden.

Począstka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* kleine Ehre *f.*, Ehrenbezeugung *f.*

Początek, -tku, *pl. -tki*, *sm.* 1) Anfang *m.*; z -tku, anfangs; z -tkiem uocy beim Anbruch der Nacht; -tku *pl.* Anfangsgründe *pl.* (einer Wissenschaft); 2) Ursprung *m.*

Początkodawca, -cy, *pl. -cy*, *sm.* Utheter *m.*, Gründer *m.*, Anreger *m.*

Początkować, -kuje, -wałem, *va. und vn. imperf.* 1) begründen, schaffen; 2) in den Anfangen sein.

Początkowy, *adi.* Początkowo, *adv.* 1) anfänglich, Anfangs-; anfangs 2) Elementar-; -we wiadomości Elementarkenntnisse *pl.*; liczba -wa Grund-, Wurzelzahl *f.*

Początkująca, -ej, -e *sf.* Anfängerin *f.*

Początkujący, -cego, *pl. -cy*, *sm.* Anfänger *m.*

Początnica, -cy, *sf.* -cy, *sf.* Aorta *f.*

Początnik, -a, *pl. -i*, *sm.* Anfangstheil *n.*, Schlüssel *m.* (des Vohres).

Poczęci, -częzę, -częsz,

-częciem, *va. perf.* — kogo jmnędn mit etw. beehren, jmnem eine Ehre erweisen.

Poczęciw, *adi.* *sicze*: Poczęciwy.

Poczęciwiec, -wca, *pl. -wcy*, *sm.* ein guter, ehrlicher, braver Mann, eine ehrliche Haut.

Poczęciwość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Rechtschaffenheit *f.*, Ehrlichkeit *f.*, Redlichkeit *f.*; 2) Ehre *f.*; 3) Ehrung *f.*, Verehrung *f.*, Ehrerbietung *f.*

Poczęciwy, Poczęciw, *adi.* Poczęciwie, *adv.* rechtschaffen, ehrlich; jakem -częciw bei meiner Ehre; 2) ehrbar 3) allständig.

Poczękać, -kam, -kałem, *vn. perf.* warten; -kaj no warte nur!

Poczęzniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Poczernić, -nie, -niłem, *va. perf.* schwarz machen; anschwärzen, verleumben.

Poczerpnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* etw. schöpfen, heraus schöpfen.

Poczerwieniać, -niam, -niasz, *va. imperf.*; Poczzerwieniść, -nie, -niłem, *va. perf.* röthen, rot machen.

Poczzerwienieć, -nieje, -niłem, *vn. perf.* rot werden, über und über erröthen.

Poczesne, Poczestne, -go, *sing. tant. sn.* 1) Trinkgeld *n.*; 2) Strangelochent *n.*

Poczesność, -ści, *sing. tant. sf.* Ehre *f.*, Ehrwürdigkeit *f.*, Verehrung *f.*, Ehrenbezeugung *f.*

Poczesny, *adv.* Poczęśnie, *adv.* 1) ehrenvoll, ehrbar, achtungswürdig; 2) ansehnlich, groß, zahlreich.

Poczesne, *sicze*: Poczęsie.

Poczet, -cztu, *pl. -czty*, *sm.* 1) Zahl *f.*, Reihe *f.*, Anzahl *f.*; 2) Gefolge *n.*; 3) Kompanie *f.*; Schwadron *f.*

Poczetnik, -a, *pl. -cy*, *sm.* Zahlmeister *m.*

Poczęcie, -cia, *pl. -cia*, *sn.* 1) Anfang *m.*, Beginnen *n.*; 2) Empfangnis *n.*; niepokalane — die unbesleckte Empfängnis.

Poczęstować, -stuje, -wa-

łom, *va. perf.*, bewirten, mit etwas aufwarten, traktieren.

Poczęstunek, -nku, *pl. -i, sm.* Traktierung *f.*

Poczmistrz, -a, *pl. -e, sm.* Postmeister *m.*

Poczmistrzowa, -wej, *pl. -we, sf.* Postmeisterin *f.*

Poczała -ty, *pl. -ty, sf.* Post *f.*, Postamt *n.*, Posthaus *n.*; — konna Reitpost *f.*; — wozowa Fahrpost *f.*

Pocztarek, -rka, *pl. -rki* oder -rkowie, *sm.* Postillon *m.*, Postknecht *m.*

Pocztarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Posthalterei *f.*

Pocztarski, *adi.* Post-, Postillon-; trąbka -ka Posthorn *n.*

Pocztarz, -rza, *pl. -rze, sm.* Posthalter *m.*

Pocztmistrz, Pocztmistrzowa, siehe: Pocznistrz, Pocznistrzowa.

Pocztowiec, -wca, -wce, *sm.* Brieftaube *f.*, Posttaube *f.*

Pocztowy, *adi.* zum Gefolge, zur Schwadron gehörig; Post-.

Poczubić, -bię, -bięm, *va. perf.* beim Kopf nehmen, beim Schopf packen; — się *vr.* streiten, handgemein werden.

Poczuć, -cia, *pl. -cia, sn.* Gefühl *n.*, Empfindung *f.*

Poczuć, -czuje, -wałem, *va. perf.*; Poczuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; 1) empfinden, fühlen, spüren; 2) riechen, wittern; Poczuwać się, do czego *vr.* 1) sich zu etwas gedrungen fühlen, etw. als seine Pflicht erkennen; — się do obowiązku sich verpflichtet fühlen; 2) sich zu etwas bekennen, sich schuldig, getroffen, fühlen.

Poczwara, -ry, *pl. -ry, sf.* 1) eine gräßliche Gestalt *f.*, Schreckbild *n.*, Ungeheuer *n.*, abschauliche Person *f.*, Mißgeburte *f.*, Popanz; 2) Grämmler *m.* (Fledermausart).

Poczwarka, -ki, *pl. -ki, sf.* Larve *f.*, Puppe eines Schmetterlings *f.*, Nymphe *f.*

Poczwarkowaty, *adi.* larvenartig.

Poczwarnik, -a, *pl. -i, sm.* Bockriemenzunge *f.*

Poczwarować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; Poczwarzyć, -rze, -rzyłm, *va. imperf.* viele Umstände machen, bündeln.

Poczworzać, -rzań, -rzałem, *va. imperf.*; Poczworzyć, -rze, -rzyłm, *va. perf.* vervierfachen.

Poczwórny, *adi.* vierfach, vierspännig.

Poczynać, siehe: Począć.

Poczyszcić, -szczę, -szcisz, *va. perf.* alleß nacheinander putzen, reinigen.

Poczytać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Poczytywać, -tuje, -tywałm, *va. imperf.*; 1) für etwas erklären, ansehen, hüten; — komu za zasługę jmuđm etwas als Verdienst anrechnen; — to sobie za honor się zur Ehre anrechnen; 2) eine Zeitlang lesen.

Pocziartować, -tuje, -wałem, *va. perf.* vierteilen.

Pocziwić, -czę, -czysz, -czyłm, *va. perf.* ein bißchen einüben; durchprügeln.

Pocziwartować, = Poćwiartować.

Pod, *praep.* mit *gen.* und *abl.* 1) unter; — stołem unter dem Tisch; — moją opieką unter meiner Obhut; — czyjem dowódcztwem? unter wessen Kommando? — panowaniem cesarza unter der Regierung des Kaisers; — pozorem unter dem Vorwand; 2) gegen; — wieczór gegen Abend; 3) zu; apteka — czarnym ordem Apotheke zum schwarzen Adler; gozpoda pod gruszką Gasthof zur Birne; 4) bei; — kara bei Strafe; w bitwie — Waterloo in der Schlacht bei Waterloo; bitwa pod Lipskiem die Schlacht bei Leipzig.

Pod, eine Partikel in Zusammensetzung mit Zeitwörtern bedeutet etwa: unter, ein wenig, z. B. podpić sobie sich ein wenig herauschen.

Podać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Podawać, -daje, -wałem, *va. imperf.* 1) reichen,

darreichen; — rekę die Hand reichen; 2) bieten, darbieten; — ała mu się sposobność es bot sich ihm die Gelegenheit (dar); — komu te myśl jmuđn auf den Gedanken bringen, jmuđm einen Gedanken eingeben; 4) einreichen, einkommen; — o zapomoge um eine Unterstützung einreichen; 5) aussetzen; — się na poświęcenie sich dem G. fächter aussetzen; 6) ein G. bot machen, bieten; 7) — do chrztu Taufzeuge sein; 8) — się się zeigen, drehen; 9) — się za kogo sich für jmuđn ausgeben; 10) tył — den Rücken kehren, fliehen; — do stołu setzen.

Podagra, -zry, *sing. tant. sf.* Podagra *n.*, Gicht *f.*

Podagrycznik, -a, *sing. t. unt. sm.* gemeiner Gierich *m.*, Gießfuß *m.*, Gieß-, Zipperleintraut *n.*

Podagryczny, *adi.* gichtbrüchig.

Podagryk, -a, *pl. -cy, sm.* Podagryk *m.*, Gichtbrüchiger *m.*

Podajny, *adi.* von Hand zu Hand gehend; linka — Leitseil *n.*, Laufleine *f.*

Podaminek, -nku, *sing. tant. sm.* Ammei *m.*, Mohrenkümmler *m.*

Podanie, -nia, *pl. -nia, sn.* 1) Gesuch *n.*, Einzabe *f.*; 2) Überlieferung *f.*, Tradition *f.*

Podarcie, -cia, *sing. tant. sn.* Zerreißen *n.*

Podarek, -rku, *pl. -rki; Podarunek, -nku, pl. -nki, sm.* Geschenk *n.*

Podarzyć, siehe: Podarować.

Podatek, -tku, *pl. -tki, sm.* Steuer *f.* Abgabe *f.*; — (osobisty) dochodowy (Personal-) Einkommensteuer; — zarobkowy Erwerbsteuer; wolny od -tku steuerfrei; uległy -tkowi steuerpflichtig.

Podatkować, -kuje, -kowałm, *va. imperf.* steuern, Abgaben zahlen.

Podatkowanie, -nia, *sing. tant. sn.* Steuersystem *n.*

Podatkowy, *adi.* Steuer-Abgaben-.

Podawacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Handlanger *m.*, Vordermann *m.*

Podawacz, siehe: Podac.

Podawanie, -nia, *sing. tant.*
sn. Einreichen *n.*; Servieren *n.*

Podawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*
Überreicher *m.*, Verleiher *m.*,
Antragsteller *m.*

Podawczy, *adi.* Bestel-
lungs-, Verleihungs- Ein-
setzungs-.

Podazotan, -nu, *sm.* Unter-
jalpetersäure *f.*

Podbaldaszek, -szka, *pl.*
-szki, *sm.* Ufster-, Trugbohle *f.*

Podbarcze, -cza, *pl.* -cza,
sn. Vorder-, Schulterblatt *n.*
eines Vierfüßlers, Kegel *m.*
beim Pferde.

Podbechtacz, -cza, *pl.*
-cze, *sm.* Aufheber *m.*

Podbechtac, -tam, -tasz,
-tałem, *va. perf.*; Podbe-
chtywać, -tuje, -wałem, *va.*
imperf. aufheben, anheben.

Podbechtanie, -nia, *sing.*
tant. sn. Aufhebung *f.*

Podbereźnik, -a, *pl.* -cy,
sm. Förster *m.*

Podbestwiac, -wiam,
-wiasz, -wiałem, *va. imperf.*;
Podbestwić, -wie, -wiesz,
-witem, *va. perf.* gegen jmdn
aufbringen.

Podbiał, -u, *pl.* -y, *sm.*
Sufflatisch *m.*

Podbicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.*
1) Unterjochung *f.*; 2) Ober-
fuß *m.*, Hade *f.*, Fußhehle *f.*

Podbić, -bije, -biłem, *va.*
perf.; Podbijać, -jam, -jałem,
va. imperf. 1) unterjochen,
unterwürfig machen; 2) — co
czem von unten mit etw.
auszuschlagen, füttern; dałem
płaszcz — futrem idź habe
den Mantel mit Fell füttern
lassen; 3) in die Höhe steigen,
mehr bieten; 4) — komu
oczy jmdm die Augen blut-
rötlich schlagen; 5) — się *vr.*
sich schwingen, emporschwingen.

Podbiedz, Podbiegnać,
-ne, -głem, *va. perf.*; Podbie-
gać, -galem, *va. imperf.*;
laufend näher kommen, im
Laufe sich nähern.

Podbięgunowy, *adi.* Polar.

Podbieleć, -leję, -latem,
vn. perf. weißlich werden.

Podbierać, -ram, -rałem,
va. imperf.; Podebrać, -biore,
-brałem, *va. perf.* 1) von
unten etw. herausnehmen; 2)
(den Rahm) abschöpfen,
ausnehmen; (Honig) aus-
schneiden; 3) ab-, weg-
spülen.

Podbijacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
1) überwältiger *m.*; 2) —
podkładów Krämper *m.*, Hau-
frampenarbeiter *m.*

Podbijać, 1) siehe: Podbić;
2) — piasek pod pokłady
Schwellen mit Sand unter-
stopfen, unterkrampen.

Podbijak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Schlagtrampe *f.*

Podbijanie, -nia, *sing. tant.*
sn., — pokładów Unterfram-
pung *f.*, Unterstopfung *f.*; —
na krzyż kreuzweise Unterfram-
pung *f.*; — w poręcz reihen-
weise Unterframpung *f.*

Podbitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Unterfutter *n.*

Podbity, *adi.* 1) gefüttert;
2) unterjocht.

Podbożek, -żka, *pl.* -żki, *sm.*
Halbgott *m.*

Podbój, -boju, *pl.* -boje, *sm.*
Eroberung *f.*, Unterjochung *f.*

Podbójca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*
Unterjocher *m.*, Eroberer *m.*

Podbójczy, *adi.* unter-
jochend, erobernd.

Podbródek, -dka, *pl.* -dki
Rinn *n.*

Podbrodny, *adi.* Rinn-.

Podbronować, -nuje, -wa-
łem, *va. perf.* unterregen,
mit der Egge bedecken.

Podbrzeźniak, -a, *pl.* -i,
sm. Kapuzinerpilz *m.*

Podbrzusze, -sza, *pl.* -sza,
sn. Unterbauch *m.*

Podbrzuszny, *adi.* Unter-
bauch-.

Podbudować, -duje, -wa-
łem, *va. perf.*; Podbudowy-
wać, -wuje, -wałem, *va. im-*
perf. unterbauen.

Podbudowanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Unterbau *m.*

Podbudowywać, siehe:
Podbudować.

Podbudzać, -dzam, -dzałem,
va. imperf.; Podbudzić, -dzą,
-dziłem, *va. perf.* aufwiegeln;

aufregen, erregen.

Podbudziciel, -a, *pl.* -e,
sm. Aufwiegler *m.*

Podburzać, -rzam, -rza-
łem, *va. imperf.*; Podburzyć,
-rze, -rzyłem, *va. perf.* auf-
wiegeln, aufheizen, zu Un-
ruhen reizen, aufrührerisch
machen.

Podburzanie, Podburze-
nie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Aufwie-
gelung *f.*

Podburzyciel, -a, *pl.* -e,
sm. Aufwiegler *m.*, Auf-
rührer *m.*

Podcechować, -chuję, -wa-
łem, *va. perf.* inäheheim be-
merken, anmerken.

Podchlebca, Podchlebiać,
etc. siehe: Pochlebca, Poch-
lebiać *z.*

Podchmiel, -u, *sing. tant.*
sm. Rausch *m.*, Rausch-
chen *n.*

Podchmielać, -lam, -lałem,
va. imperf.; Pochmielić, -le,
-lisz, -liłem, *va. perf.* hupfen;
vn. — sobie sich ein Rauschchen
antrinken.

Podchmielony, *adi.* an-
geseitert, benebelt.

Podchodzenie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Heranrücken *n.*

Podchodzić, -dzą, -dzisz,
-dziłem, *vn. imperf.*; Podejść,
dejdę, dejdiesz, deszłem, *vn.*
perf.; 1) heranrücken, heran-
kommen, herangehen, heran-
schleichen; 2) — kogo jmdn
hintergeben, täuschen, über-
rumpeln, überlisten.

Podchorąży, -żego, *pl.*
-żowie, *sm.* Unterführer *m.*

Podchować, -wam, -wałem,
va. perf.; Podchowywać,
-wuje, -wywałem, *va. imperf.*;
aufziehen, groß ziehen.

Podchówek, -wka, *sm.*,
— bydła Zungvieh *n.*

Podchowywać, siehe: Pod-
chować.

Podchwycić, -cę, -ciłem,
va. perf.; Podchwytywać,
-tuje, -tywalem, *va. imperf.*;
1) ertappen, erhaschen, auf-
fangen, aufgreifen; — na
kłamstwo auf einer Lüge er-
tappen; 2) fassen, berücken.

Podchwytką, -ki, *pl.* -ki,
sf. Galstried *m.*, veränglichtes
Wort *n.*

Podchwytlivość, -ści, *sf.*
Verfänglichkeit *f.*

Podchwytlivy, *adi.* Podchwytlivie, *adv.* verfänglich.

Podchwytywacz, -a, *pl.*
-e, *sm.* Aufpasser *m.*, Auf-
sauerer *m.*

Podchwytywanie, -nia,
pl. -nia, *sn.* listiges Auf-
fangen *n.*

Podciąć, -detnę, -ciąłem, *va.*
perf.; Podcinać, -nam, -na-
łem, *va. imperf.*; 1) von
unten abhauen, anhauen; 2)
— język die angewachsene
Zunge lösen; 3) — biezem
mit der Peitsche hauen, Schmiße
geben.

Podciąg, -u, *pl.* -i, *sm.*
Unterzug *m.*, Unterbalken *m.*,
Trag-, Querbalken *m.*, Träger
m. (Architektur).

Podciągać, -gam, -gałem,
va. imperf.; Podciągnąć,
-nę, -nałem, *va. perf.* unter-
ziehen, unter etwas ziehen.

Podciec, -ciekę, -cieczesz,
va. perf.; Podciekać, -kam,
-kałem, *va. perf.* unter etw.
hinfließen.

Podcieknać = Podciec.

Podcienie, -nia, *pl.* -nia,
beshatteter Ort *m.*

Podciennik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Holz *n.* für den zweiten Be-
trieb im Mittelwald bestimmt.

Podcierać, -ram, -rałem,
va. imperf.; Podtrzeć, -trę,
-trzesz, -tarłem, *va. perf.*
von unten abreiben, abwischen.

Podcieś, -si, *pl.* -sie, *sf.*
Unterlage *f.*, Unterschwelle *f.*

Podcięcie, -cia, *pl.* -cia,
Unterscheiden *n.*, Unterlägen *n.*

Podcięgacz, -a, *pl.* -e,
sm. Sattelgurt *m.*

Podcinać, siehe: Podciąć.

Podcios, -u, *pl.* -y, *sm.*
Schram *m.*, Ausßchram *m.*

Podciosać, -sam, -sałem,
va. perf.; Podciosywać,
-suję, -wałem, *va. imperf.*
1) unter etwas hinshauen oder
zimmern; 2) schrämen.

Podcycowy, *adi.* unter
den Saugwarzen befindlich.

Podcyruk, -a, *pl.* -cy,
sm. Barbiergehilfe *m.*

Podczas, *praep.* mit *gen.*
während, zur Zeit.

Podczastwo, -wa, *pl.* -wa,
sn. Mundschenenamt *n.*

Podczaszanka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Tochter des Mundschenen *f.*

Podczaszostwo, -wa, *sn.*
Mundschenk mit seiner Frau.

Podczaszy, -szego, *pl.*
-szowie, *sm.* Mundschenk *m.*;
wielki — koronny Groß-
mundschenk *m.*

Podczaszyc, -ca, *pl.* -ce,
sm. Sohn *m.* des Mundschenen.

Podczaszyna, -ny, *pl.* -ny,
sf. Frau *f.* des Mundschenen.

Podczerniac, -niam, -niasz,
-niałem, *va. imperf.*; Pod-
czernić, -nię, -niłem, *va.*
perf., von unten schwärzen,
ein wenig schwärzen; — sobie
oczy się die Augen schwarz
unterstreichen.

Podczesać, -szę, -sałem,
va. perf.; Podczesywać,
-suję, -wałem, *va. imperf.*
hinausträmen.

Podczolek, -łka, *pl.* -łki,
sm. Säulentor *n.*, Säulen-
einang *m.*

Podczos, Podcios, -u, *pl.*
-y, *sm.* Roh-, Straußproß *m.*

Podczyszcząć, -szczam,
-szczałem, *va. imperf.*; Pod-
czyszczyć, -szczę, -szcisz, -sci-
łem, *va. perf.* aus dem Größ-
sten rein machen.

Poddać, -dam, -dałem, *va.*
perf.; Poddawać, -daje, -wa-
łem, *va. imperf.*; 1) über-
geben; 2) — się sich ergeben,
sich unterwerfen; — się praw-
wom sich den Geßenen unter-
werfen; miasto dało się nie-
przyjacielowi die Stadt ergab
sich dem Feinde; 3) unter-
schieben, eingeben; — dał mi tę
myśl er hat mir diesen Ge-
banken eingegeben.

Poddachowanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Bedachung *f.*

Poddanie, -nia, *sn.* 1)
Übergabe *f.*; 2) Unterwerfung *f.*

Poddanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Untertanin *f.*, Untergebene *f.*,
Leibeigene *f.*

Poddany, -nego, *pl.* -ni,
sn. 1) Untertane *m.*; 2) *adi.*
leibeigen, untertan, unter-
geben, unterwürfig.

Poddaniecz, -a, *pl.* -y,
sm. elender Sklave.

Poddaństwo, -wa, *sing.*
tant. sn. 1) Untertänigkeit *f.*,
Untermwürigkeit; 2) Sklaverei
f., Leibeigenschaft *f.*

Poddarniowa ruda *sf.*
Raßenerz *n.*

Poddasze, -sza, *pl.* -sza,
sn. Dachgeschoß *n.*, Dach-
raum *m.*, Dachzimmer *n.*

Poddaszek, -a, *pl.* -i, *sm.*
Wetterdach *n.*

Poddawać, siehe: Poddać.

Poddać, -dme, -dmiesz, *va.*
perf.; Poddymać, -mam,
-małem, *va. imperf.* auf-
blasen, aufstreifen.

Poddenny, *adi.* unter dem
Boden eines Gefirres be-
findlich.

Poddeptać, -tam, -tałem,
va. perf.; Poddeptywać,
-tuje, -tywałem, *va. imperf.*
untertreten.

Poddlubać, -bie, -bałem,
va. perf.; Poddlubywać,
-buje, -wałem, *va. imperf.*
von unten ausshöhlen.

Poddmuch, -u, *pl.* -y, *sm.*
Anblasen *n.*; Aufheßen *n.*

Poddmuchnąć, -nę, -niesz,
-nałem, *va. perf.*; Poddmu-
chiwać, -chuję, -chiwałem,
va. imperf.; 1) von unten
anblasen; 2) heimlich aufheßen.

Poddoić, -ję, -doilem, *va.*
perf. ein wenig melken, ab-
melken.

Poddrożnica, -cy, *pl.* -ce,
sf. Biadukt *m.*, Fahrbaß *f.*
über Niederungen.

Podrzewny, *adi.* — ko-
rzeń Wühlwurzel *f.*

Poddymać, siehe: Poddać.

Poddymiać, -miam, -mia-
łem, *va. imperf.*; Poddymić,
-mie, -miłem, *va. perf.* etw.
räucherig machen.

Poddymka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Feuerwedel *m.*, Feuerfächer *m.*

Poddział, -u, *pl.* -y, *sm.*
Unterabteilung *f.*

Poddzielać, -lam, -lasz,
-lałem, *va. imperf.*; Pod-
dzielić, -ję, -lisz, -liłem, *va.*
perf. unterabteilen, in klei-
nere Teile verteilen.

Poddźwigać, -gam, -gałem,
va. perf.; Poddźwignąć,
-nę, -nałem, *va. perf.* in die
Höhe heben.

Pode = Pod.

Podebrać, siehe: Podbierać.

Podewórze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Vorhof *m.*; Hinterhof *m.*

Podegrzać, -grzają, -grzać *n.*, *va. perf.*; Podgrzewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* ein wenig warm machen.

Podejmować, -muje, -wałem, *va. imperf.*; Podjąć, -dejme, -jątem, *va. perf.*; 1) übernehmen, etwas von unten aufheben, auf sich nehmen; 2) bewirten, frei halten, gütlich aufnehmen.

Podejrzany, *adi.* Podejrzanie, *adv.* verdächtig.

Podejrzeć, -rze, -rzysz, -rzalem, *va. perf.*; Podzierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; von unten (an)sehen; ungesehen beobachten, betrachten.

Podejrzanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verdacht *m.*, Argwohn *m.*; być w -niu im Verdacht stehen; mieć na kogo — Verdacht, Argwohn gegen jemand haben.

Podejrzliwość, -ści, *sing. tant. sf.* das argwöhnliche Wesen.

Podejrzliwy, *adi.* Podejrzliwie, *adv.* argwöhnlich, mißtrauisch.

Podejrzon, -u, *pl.* -y, *sm.* Traubenarn *m.*

Podęść, siehe: Podchodzić.

Podęście, -cia, *pl.* -cia, *sn.* List *f.*, Hinterlist *f.*, Ver-rücken *n.*

Podelga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Querholz *n.* der beiden Deichselarme.

Podelgnąć, -gnę, -gnąłem, *vn. perf.* sich unterhalb ansetzen, anleben.

Podelżyć, -że, -żyłem, *va. perf.* etwas erleichtern.

Podemlić, Podemglić, -ię, -lisz, -liłem, *va. perf.* etwas schmücken.

Podemknąć, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Podmykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* unter etw. schieben, rücken; — się pod coś an etw. heranschleichen, insgeheim heranrücken, sich vorstehlen.

Podopchać, -cham, -chałem, *va. perf.*; Podopychać,

-cham, -chałem, *va. imperf.* unterstieben, von unten hindrücken, hineinzwingen.

Podoprzeć, -prze, -przesz, podpartem, *va. perf.*; Podpierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* unterstützen, stützen; — się się auf etwas stützen.

Podoptać, -tam, -tałem, *va. perf.* mit Füßen treten, zertreten, niedertreten.

Podoptany, *adi.* zertreten.

Poderwać, -wę, -wiesz, -wałem, *va. perf.*; Podrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; von unten fortreißen, wegreißen, wegsplülen; stark in Anspruch nehmen; — się *vr.* sich verschlagen, die Rehe bekommen.

Poderwany, *adi.* durch schwere Arbeit angestrengt.

Poderznąć, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Podrzynać, -nam, -nałem, *va. imperf.* von unten beschneiden, nach oben zu schneiden; — komu gardło jemand die Kehle abschneiden.

Poderznięcie, -cia, *sn.* Abschneiden *n.*

Podeschnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.*; Podsychać, -cham, -chałem, *vn. imperf.* von unten, allmählich austrocknen, ein wenig, ziemlich, nach und nach trocken werden; już znacznie — schło es ist schon ziemlich trocken geworden.

Podesłać, -śle, -ślesz, -łałem, *va. perf.*; Podsyłać, -łam, -łałem, *va. imperf.* heimlich abschicken, zustellen.

Podesłać, siehe: Podścielać.

Podesłaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* ein heimlich abgeschickt.

Podessać, -sasz, -ssiesz, -ssałem, *va. perf.*; Podsysać, -sam, -sałem, *va. imperf.* etwas auslaugen, absaugen.

Podeszczwać, -wę, -wałem, *va. perf.*; Podszczuwać, -czuje, -czulem, *va. imperf.* aufheben, anheben.

Podeszew, -szwa, *pl.* -szwy, *sm.* = podszwa *sf.*; — sztrendra Sohlplatte des Gerüstes *f.*, Fußplatte *f.*

Podeszłość, -ści, *sing.*

tant. sf. Bejahrtheit *f.*, Be-tagttheit *f.*, vorgerücktes Alter.

Podeszły, *adi.* 1) bejahrt, betagt, nicht mehr jung; 2) — czemś mit etw. unter-lausen; krwią — szły blut-terlausen.

Podeszwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Sohle *f.*, Fußsohle *f.*; — wawnetrza Brandsohle *f.*; dać — wy do butów die Stiefel besohlen; — w budowie Unter-schvelle *f.*

Podeszwanek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Sohlenleder *n.*

Podeszwowi, Podesz-zwany, *adi.* Sohlen-, Fuß-*sohlen-*

Podetkać, -kam, -kałem, *va. perf.* Podtykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* unter etw. hindrücken, hinschieben.

Podetrzeć, siehe: Pod-cierać.

Podewrzeć, -wrę, -wrzesz, -dwarłem, *va. perf.*; Podwie-rać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.* etw. ausfieden, aus-fochen.

Podęzron, -u, *pl.* -y, *sm.* — zóbtý Vogelmilch *f.*, Ader-zwiebel *f.*

Podfarbować, -buję, -wałem, *va. perf.*; Podfarbowy-wać, -bowuję, -wałam, *va. imperf.* grundieren, die Grund-farbe auflegen, ein wenig färben.

Podfutrować, -truje, -wałem, *va. perf.* unterfüßern, ausfüßern mit (Brettern, Stei-nen zc.)

Podgajowy, -wego, *pl.* -wi, *sm.* Forstläufer *m.*, Forst-knecht *m.*, Degereiter *m.*

Podgalać, -łam, -lałem, *va. imperf.*; Podgolić, -ię, -likam, *va. perf.* von unten rasieren, abrasieren.

Podgarle, -ła, *pl.* -ła, *sn.*; Podgardło, -ła, *pl.* -ła, *sn.*; Podgardlek, -dłka, *pl.* -dłki, *sm.* 1) Vorderhals *m.*, Vor-bergurgel *f.*; 2) Wamme *f.*; 3) Kehlbraten *m.*

Podgardłowy, Podgar-dłany, *adi.* Vorderhals-, Vor-bergurgel-, Wammen-.

Podgarle, = Podgardle.

Podgarlica, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Kropf *m.* einer Taube.

Podgarnać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Podgarniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.* unter etwas schieben, rasfen, scharren.

Podgiąć, -degnę, -degniesz, -giąłem, *va. perf.*; Podginać, -nam, -nałem, *va. imperf.* von unten hinaufbiegen, zurückschieben, aufschürzen, auf-trempelein.

Podglądać, -dam, -dasz, -dałem, *va. imperf.*; Podglądnać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.* heimlich beobachten, besehen, beschauen, von unten hineinsehen.

Podglądanie, -nia, *sn.* heimliche Beobachtung *f.*

Podglebić, -bię, -bisz, -biłem, *va. perf.*; Podglebiać, -biam, -białem, *va. imperf.* unterfahren (im Bergbau), vertiefen; untertrieben.

Podglówniczek, -czka, *sm.* (clinandium) Staubbeutelgrube *f.*

Podglówny, *adv.* unter dem Kopf liegend.

Podgniatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Podgnięsieć, -niote, -nieciesz, -niotem, *va. perf.* kneten, ein wenig ein-drücken.

Podgnić, -gniję, -gniłem, *vn. perf.* anfaulen.

Podgnięsieć, siehe: Podgniatać.

Podgnily, *adi.* angefault.

Podgolić, siehe: Podgalać.

Podgorywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.*; Podgorzeć, -rzesz, -rzałem, *vn. perf.* von unten auf brennen.

Podgorzał, -u, *sing. tant. sm.* Spindelkraut *n.* (Atractylis).

Podgorzalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Witbente *f.* [rywać.

Podgorzeć, siehe: Podgorywać.

Podgórzny, Podgórski, *adi.* unter einem Berge liegend;

-na ulica Bergstraße *f.*

Podgórzal, -u, *pl.* -y, *sm.* Mariendistel *f.*

Podgórze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Untergebirge *n.*, Vor-gebirgssterrain *n.*; Fuß *m.*,

Abhang *m.* eines Gebirges, Landschaft *f.* am Gebirge.

Podgrabiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Podgrabić, -bię, -bisz, -biłem, *va. perf.* unterrechen, mit dem Rechen unter-scharren.

Podgradzać, -dzam, -dzasz, -dząłem, *va. imperf.*; Podgradzić, -dzą, -dzisz, -dząłem, *va. perf.* bis unter etwas hineinräumen.

Podgrodzie, -dzia, *pl.* -dzia, *sn.* Vorstadt *f.*; das am Fuße einer Burg befindliche Gebiet, Burgfreiheit *f.*, Burgglacis *n.*, Festungsglaciis *n.*

Podgryzać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Podgryźć, -zę, -złem, *va. perf.* (von unten) benagen.

Podgryziony, *adi.* = Nadgryziony.

Podgrzebać, -bię, -bałem, *va. perf.*; Podgrzebywać, -buję, -bałem, *va. imperf.* untergraben.

Podgrzewać, Podgrzać, siehe: Podgrzać.

Podgrzybiały, *adi.* vom Alter etwas gebüßt, ein wenig gealtert.

Podgrzemsowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* gesimstühender Teil.

Podhołdować, -duję, -wałem, *va. perf.* unterjochen, sich unterwürfig machen.

Podhoroszczyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Fronreisen *pl.* (zur Zeit des Untertänigkeitsverhältnisses).

Podium, *sn. indecl.* siehe: Podyum.

Podjadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Podjesić, -jem, -jadłem, *va. perf.*; — sobie den größten Hunger stillen, sich satt essen.

Podjadek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Wurzelweger *m.*

Podjarzmić, Podjarzmieć, siehe: Ujarzmić, Ujarzmieć.

Podjazd, -u, *pl.* -y, *sm.* Streifpartie *f.*, Streifzug *m.*, Refognosierung *f.*, Auffahrt *f.*, Zufahrt *f.*

Podjazdowy, *adi.* Streif-, zum Streifzug gehörig; -wojna

-owa, Guerillakrieg *m.*, Klein-krieg *m.*

Podjąć, siehe: Podejmować. Podjechać, -jadę, -jedziesz, -chałem, *vn. perf.*; Podjeżdżać, -dżam, -dżąłem, *vn. imperf.* heran-, näherfahren, =reiten.

Podjesić, siehe: Podjadać.

Podjezdek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Klepper *m.*, kleines Reit-pferd.

Podjeżdżić, -żdżę, -żdżiłem, *va. perf.* ein bißchen bereiten.

Podjeżdżać, siehe: Podjechać.

Podjęcie, -cia, *sn.* Auf-nahme *f.*

Podjęczyzny, *adi.* Podjęczykowy, *adi.* unter der Zunge befindlich.

Podjudzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Podjudzić, -dżę, -dżiłem, *va. perf.* auf-reizen, aufsetzen.

Podkacie, -cia, *sn.* Podkacik, -a, *sm.* Unterhencer *m.*, Hentersknedt *m.*

Podkadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Podkadzić, -dżę, -dżiłem, *va. perf.* Weih-rauch streuen, heräuchern.

Podkanclerski, *adi.* Wize-fanzler-; urząd — Wizefanzler-amt *n.*

Podkanclerstwo, -wa, *sn.* Wizefanzleramt *n.*

Podkanclerzy, -rzego, Podkanclerz, -a, *sm.* Wize-fanzler *m.*

Podkanclerzyna, -ny, *sf.* Wizefanzlersfrau *f.*

Podkanonier, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Unterkanonier *m.*

Podkarm, -u, *pl.* -y, *sm.* maßiges Füttern *n.*; Fütterung *f.*; Fütterungs-platz *m.*

Podkarmiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Podkarmić, -mie, -miłem, *va. perf.* auf-füttern.

Podkarmiony, *adi.* aufge-füttert.

Podkasać, -szę, -sałem, *va. perf.*; Podkasywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* auf-schürzen, schürzen; — się sich aufschürzen, das Kleid hoch aufheben.

Podkasały, *adi.* 1) kurz, aufgeschürzt; 2) — ptak Sumpfvogel *m.*

Podkasany, *adi.* = podkasały; — las ein von Gestrüpp und Strauchwerk gereinigter Wald; — anauchwert gereinigter Tengelangelmusel *f.*

Podkaska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gürtel *m.* (zum Aufschürzen des Kleides), Leibbinde *f.*; Reifen über dem Fußgelenk bei manchen Wasservögeln.

Podkasywać, siehe: Podkasać.

Podkleić, -kleję, -kleićem, *va. perf.*; Podklejać, -jam, -jątem, *va. imperf.* unterkleben, unterseimen, einschieren, aufschieren.

Podklejony, *adi.* von unten aufgesetzt, unterklebt.

Podkloc, -a, *pl.* -e, *sm.* (Sentigera) eine Art flügelloser Insekten.

Podkłon, -u, *pl.* -y, *sm.* kleiner Horn.

Podklinować, -nuje, -waćem, *va. perf.* unterseilen, festmachen.

Podkluczowy, *adi.* = Podobojezykowy.

Podkład, -u, *pl.* -y, *sm.* Unterlage *f.*; Schwelle *f.*, Oberbauschwelle *f.*; — ezotowy Stoßschwelle; — kolejowy Eisenbahnschwelle; — podłożny Langschwelle; — poprzeczny Querschwelle; — pośredni Mittelschwelle.

Podkładać, -dam, -daćem, *va. imperf.*; Podłożyć, -zę, -zyćem, *va. perf.*; 1) unterlegen, unterbreiten, grundieren; 2) (Feuer) anlegen; 3) unterwerfen, unterstieben.

Podkładalny, *adi.* zum Unterlegen.

Podkladek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Brett zur Unterlage der Wasserseige im Stollen.

Podkładka, -dki, *pl.* -dki, *sf.* 1) Saite, der säbliche oder haarähnliche Stamm der Fadenpilze; 2) Unterlage *f.*; 3) Unterlagsplatte *f.*, Platte *f.*; — do haka pociągowego Zughaken-Führungsscheibe *f.*; — końcowa, stykowa Stoßplatte *f.*; — zwrotnicowa

Wechselunterlagsplatte *f.*; — przebijarki Lochring *m.*, Lochscheibe *f.*; — struga Hobelscheibe *f.*; — śródkowa Mittelplatte *f.*; — w obrotach mimośrodowo Grotterfutur *n.*

Podkładzina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Träger *m.*, Mauertlatte *f.*

Podkłod, Podklód, -u, *pl.* -y, *sm.* zum Zeddelbaum bestimmter Stamm.

Podkłuć, -knuje, -knućem, *va. perf.* von unten stechen.

Podkolan, -u, *pl.* -y, *sm.* Zweiblatt *n.*, zweiblättriges Knabenkraut *n.*

Podkolanek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Podkolanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Kniehehle *f.*, Kniebeuge *f.*; 2) Kniepolster *n.*

Podkolankowy, *adi.* unter dem Knie befindlich.

Podkomenda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Unterkommando *n.*

Podkomendant, -a, *pl.* -nei, *sm.* Unterkommandant *m.*

Podkomendny, *adi.* untergeordnet, untergeben.

Podkomisarz, -rza, *pl.* -rze, *sm.* Unterkommissär *m.*

Podkomorski, *adi.* Kammerer-.

Podkomorstwo, -wa, *sn.* 1) der Kammerer mit seiner Frau; 2) Kammerherrnwürde *f.*, Kammerherrnamt *n.*

Podkomorzanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tochter des Kammerers.

Podkomorzy, -rzego, *pl.* -rzowie, *sm.* Kammerer *m.*, Kammerherr *m.*

Podkomorzyc, -a, *pl.* -e, *sm.* Sohn des Kammerers.

Podkomorzyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Kammerersgattin *f.*

Podkoniuszy, -szego, *pl.* -szowie, *sm.* Unter-, Bizestallmeister *m.*

Podkop, -u, *pl.* -y, *sm.* Untergrabung *f.*, Mine *f.*, Grube *f.*, Falle *f.*, Stollen *m.*

Podkopać, -pię, -paćem, *va. perf.*; Podkopywać, -puje, -waćem, *va. imperf.* 1) untergraben, unterminieren, unterwühlen; — się durch Minieren sich nähern, sich

immer weiter eingraben; 2) schwächen, wanken machen.

Podkopca, -cy, *pl.* -cy; Podkopnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Minierer *m.*

Podkopny, *adi.* untergegeben, unterirdisch.

Podkopywać, siehe: Podkopać.

Podkorzenny, *adi.* unter der Wurzel befindlich.

Podkoscielny, *adi.* bei, an der Kirche befindlich.

Podkosić, -szę, -silem, *va. perf.* ein wenig abmähen.

Podkostny, *adi.* unter dem Knochen befindlich.

Podkoszule, -la, *pl.* -la, *sn.* Unterhemd *n.*

Podkowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Hufeisen *n.*; przybić koniowi — wę einem Pferd ein Hufeisen aufschlagen; — wy za kim zbierać nach jemand Nachlese halten; — imiędź Fußstapfen treten; — koło oczu blaue Ringe um die Augen.

Podkować, -wam, -waćem, Podkuwać, -wam, -waćem, *va. imperf.*; Podkuć, -kuje, -kulem, *va. perf.* beschlagen; — konia das Pferd beschlagen.

Podkowiasty, *adi.* huf-eienförmig.

Podkowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Blatt-, Hufeisen-, Kammer-nase *f.* (eine Art Fledermaus).

Podkownik, -a, *pl.* -cy, oder -i, *sm.* 1) Hufschmied *m.*; 2) Weiltrant *n.*, Fellschen *f.*

Podkowny, Podkownowy, *adi.* Hufeisen-; — gwózdz, Hufnagel *m.*

Podkówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) *dim.* von Podkowa; 2) Weiltrant *n.*

Podkradać, -dam, -daćem, *va. imperf.*; Podkraść, kradnę, kradćem, *va. perf.* heimlich bestehlen; — się sich heimlich heranzuschleichen.

Podkrajac, -jam, -jąćem, *va. imperf.*; Podkrawać, -wam, -waćem, *va. perf.* von unten abschneiden; beschneiden.

Podkraść, siehe: Podkradać.

Podkreślac, -lam, -laćem, *va. imperf.*; Podkreślić, -śle, -slićem, *va. perf.* unterstreichen.

Podkreślenie, -nia, *pl. -nia, sn. Unterstreichen n.*

Podkroić, siehe: Podkrajać.

Podkrzesać, -sze, -sałem, *va. perf.*; Podkrzesywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* von unten beschneiden (Laubbäume).

Podkrzew, -u, *pl. -y, sm.*; Podkrzewnia, -ny, *pl. -ny, sf. Halbstrauch m.*

Podkrzewny, *adi.* Podkrzewowy, *adv.* staubenartig.

Podksiężycowy, *adi.* Podksiężyczny, *adv.* unter dem Monde befindlich.

Podkucharz, -rza, *pl. -rze, sm. Unterofiz m.*

Podkucie, -cia, *pl. -cia, sn.*

Podkowanie, -nia, *pl. -nia, sn. Beschlagen n., Beschlag m.*

Podkuć, siehe: Podkuwać.

Podkup, -u, *pl. -y, sm.* Mehrbieten n., Überbieten n.; Bestechung *f.*

Podkupić, -pie, -piłem, *va. perf.*; Podkupywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* überbieten, mehrbieten; heimlich bestechen; wegkaufen, mit dem Raufe zuvorkommen.

Podkupstwo, = Przekupstwo.

Podkurek, -rka, *pl. -rki, sm.* Hahnwecker m.; Frühstück n.

Podkurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Podkurzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* beräuchern; brandschlagen.

Podkuty, *adi.* mit Hufeisen beschlagen.

Podkuć, Podkuwać, siehe: Podkować.

Podkwas, -u, *pl. -y, sm.* Sauerstoff m.

Podkwasić, -sze, -sisz, -silem, *va. perf.*; Podkwaszać, -szam, -szałem, *va. imperf.* anjäuern.

Podnąć, -leje, -lałem, *va. perf.*; Podlewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* begießen; — kwiaty Blumen begießen; — się się beraufen.

Podlampek, -pka, *pl. -pki, sm.* Lampenarm m., Lampenträger m.

Podlasie, Podlesie, -sia,

pl. -sia, sn. Gebiet an der Waldbgrenze.

Podlaszczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Waldweibchen n.

Podlatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Podlecieć, -lece, -ciałem, *va. perf.*; Podlatywać, -tuje, -wałem, *va. iterat.* emporfliegen, aufsteigen.

Podlaterek, -rka, *pl. -rki, sm.* Laternenstütze *f.*, Laternenträger m.

Podle, I. *adv.* und *praep.* mit *gen.* neben, nebenbei, daneben; siedział — króla er saß neben dem König; II. siehe: Podły. [*sm.* Schuß m.]

Podlec, -dlea, *pl. -dley, Podlecie, -cia, sing. tant. sn.* Ende n. des Frühling, Früh-, Vorsummer m.

Podlecieć, siehe: Podlatać.

Podleć, -leje, -lałem, *vn. imperf.* niederträchtig, gemein, werden.

Podlegać, -gam, -gasz, -gałem, *vn. imperf.*; Podleźć, Podlegnąć, -nę, -gnę, *vn. perf.* unterliegen; to nie -ga żadnej wtpliwości daß unterliegt keinem Zweifel; -tem jego wpływowi ich unterlag seinem Einfluß; to -ga karze daß ist unter Strafe verboten; — komu jmnemu gehorchen, unterwürfig sein, unter jnmds Gewalt stehn n.

Podleganie, -nia, -sn. Unterliegen n., Nachgeben n.

Podległość, -ści, *pl. -ści sf.* Abhängigkeit *f.*, Unterwürfigkeit *f.*; *pl. -ści* botmäßige Gebiete.

Podległy, *adi.* unterworfen, untergeben, unter jnmds Gewalt stehend; unter etwas liegend; — górze am Fuße des Berges.

Podlegnąć, siehe: Podlegać. Podlekarz, -a, *pl. -e, sm.* Unterarzt.

Podlepczyca, -cy, *pl. -ce, sf.* (galleum spureum) eine Art Weispfl.

Podlepiać, -piałem, -piałem, *va. imperf.*; Podlepić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.* unterleimen, unterkleben.

Podlesiady, *adi.* nahe benachbart.

Podlesie, siehe: Podlasie. Podlesczyk, -a, *pl. -i, sm.* Blide *f.*, Güter *f.*, Plöze *f.*, Bleie *f.*

Podleśniczy, -czego, *pl. -czowie, sm.* Unterförster m.

Podleśniczyna, -ny, *pl. -ny, sf.* Frau *f.* des Unterförsters.

Podleśny, *adi.* am Walde liegend.

Podlewa, -wy, *pl. -wy, sf.* Staniel m., Blattzinn n., Spiegelsohle *f.*

Podlewać, siehe: Podlać.

Podlewanie, -nia, *sn.* Begießen n.; — zwierciadeł Spiegelbelegung *f.*

Podleże, -a, *sing. tant. sn.* Blindholz n.

Podleżę, -leżę, -lażę, *va. perf.*; Podlażyć, -żę, -ziżę, *va. imperf.* unter etwas kriechen, an etwas heran kriechen.

Podlice, -lic, *pl. tant.* Leberfleck *pl.*

Podlić, -dłę, -dlisz, -dli, -dliłem, *va. perf.* herabwürbigen; — się *vr. imperf.* sich erniedrigen, herabwürbigen, sich durch etwas schänden.

Podliś, -ścia, *pl. -ście, sm.* (philosia) Art Hirslein.

Podlizać, -zę, -załem, *va. perf.*; Podlizywać, -zuje, -wałem, *va. imperf.* von unten belecken, auslecken, ausspülen, unterspülen (vom Flusse); — się komu *vr.* sich bei jnmdm einzuschmeicheln suchen.

Podlizywanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Ablecken n., Ausspülen n.; Scheißeldeckerei *f.*, Schmeichelei *f.*

Podlodowy, *adi.* unter dem Eis befindlich.

Podlot, -u, *pl. -y, sm.* Aufflug m.

Podlotek, -tka, *pl. -tki, sm.* 1) Bachstelch m., junges Mädchen; 2) flügger Vogel m.; 3) wilde Ente *f.*

Podłamać, -mie, -małem, *va. perf.*; Podłamywać, -muje, -wałem, *va. imperf.* von unten abbrechen, anbrechen, anknicken.

Podlatać, -tam, -tałem,

va. perf. unter etwas hinfließen, untersehen.

Podlawie, -wia, *pl.* -wia, *sn.* der Raum unter der Bank.

Podlawić, -wić, -wiłem, *va. perf.* nacheinander würzen, pressen, eindrücken, einpressen.

Podłaz, -u, *pl.* -y, *sm.* (trognulus) Art Spinne.

Podłazić, siehe: Podleźć.

Podłoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Fuß-, Dielenboden *n.*, bretterner Boden; — krzyżowa półposadzka Friesboden *m.*, Kapuzinerboden *m.*; — ślepa Rintboden *m.*; — w trojnik, w jedlinkę Halbparquetboden *m.*, Fischgrätenfußboden *m.*; — taflowa gefäselter Fußboden *m.*, Parquet *n.*; — sklejana z takti Fußboden mit verleimten Tafeln.

Podłoktek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Armfiszen *n.*

Podłomyślny, *adi.* Podłomyślnie, *adv.* niedrig denkend.

Podłomyślność, -ści, *sf.* niedrige Denkart.

Podłopatkowy, *adi.* unter den Schulterblättern befindlich.

Podłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Niedertreue *f.*, Gemeinheit *f.*

Podłota, -ty, *pl.* -ty, = Podłość.

Podłoże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* Bettung *f.*; Steinlage *f.*, Steinlag *m.*

Podłożenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Unterlegen *n.*; — farbami Grundieren *n.*, Grundierung *f.*, erster Anstrich.

Podłożnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Dielenkopf *m.*

Podłożyc, siehe: Podkładać.

Podlubać, -bieć, -bałem, *va. perf.* ein wenig weißeln, austauben.

Podług, *praep.* mit *gen.* nach, gemäß; — oryginalu nach dem Original; — miary i wagi nach Maß und Gewicht; — okoliczności den Umständen gemäß; został ukarany — zyczają er wurde dem Brauch gemäß gestraft.

Podługowatość, -ści, *sf.* Länglichkeit *f.*

Podługowaty, *adi.* Podługowato, *adv.* länglich.

Podłuż, *praep.* mit *gen.* in der Länge, der Länge nach, entlang.

Podłużać, -żam, -żalem, *va. imperf.*; Podłużyć, -że, -żyłem, *va. perf.* verlängern, in die Länge ziehen.

Podłużyć, -żeje, -żalem, *vn. perf.* länger werden.

Podłużka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) jede lange Sache, ein langes Stück; — grzbietowa Firsisbalken *m.*, Firripfette *f.*, Firsisbalken *m.*; 2) leinene Bandage *f.*

Podłużny, *adi.* Podłużnie, *adv.* länglich; czworokąt — Lanquierek *n.*, Rechteck *n.*

Podły, *adi.* Podłe, *adv.* gemein, niederträchtig, schändlich, schlecht, gering; znalazł się podłe er hat sich schändlich benommen; to dły człowiek, das ist ein gemeiner, niederträchtiger Mensch.

Podłyżkowy, *adi.* zur oberen Bauchgegend gehörend.

Podmaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Podmoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* von unten befeuchten, benetzen.

Podmajster, -stra, *pl.* -stry oder -strowie; Podmajstrzy, -strzego, *pl.* -strzowie, *sm.* Polier *m.*, Untermeister *m.*, Altgefelle *m.*; Werführer *m.*; — na tratwach Unterrottmann *m.* auf den Stößen.

Podmakać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Podmoknąć, -nę, -kłem, *vn. perf.* von unten naß, angefeuchtet werden.

Podmalować, -lnię, -wałem, *va. perf.*; Podmalowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* untermalen.

Podmarszali, -lego, *pl.* -lowie, *sm.* Untermarschall *m.* auf den Flußschiffen.

Podmarzać, -żam, -żalem, *vn. imperf.*; Podmarznąć, -znę, -żłem, *vn. perf.* ein wenig zufrieren.

Podmasłać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podmaslić, -śle, -śliłem, *va. perf.* ein wenig mit Butter anmachen.

Podmatusiala, Podmatuskała, *adi.* ästlich (von einem Träulein).

Podmawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Podmówić, -wię, -wiłem, *va. perf.* be-, überreden, aufsetzen; — sobie ich im Wortwechsel überstürzen.

Podmawianie, -nia, *pl.* -nia *sn.* Bereden *n.*, Überredung *f.*

Podmazać, -żę, -żałem, *va. perf.*; Podmazywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* von unten beschmieren, bestreichen.

Podmiatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Podmieść, -miotem, *va. perf.* unterschieben, versätschen; abfehren.

Podmiać, -mnę, -miałem, *va. perf.* etwas zerknütern.

Podmierzić, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* düngen.

Podmieszać, -szam, -szalem, *va. perf.* untermischen, eine Zeitlang mischen.

Podmieść, siehe: Podmiatać.

Podmieście, = Przedmieście.

Podmignąć, -gnę, -gnałem, *va. perf.* heimlich einen Wink mit den Augen geben.

Podmiot, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Subjekt *n.* (in der Grammatik u. s. w.); 2) etwas Untergeordnetes, Versätschtes, Unedhtes.

Podmiotek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Wechselfalg *m.*

Podmiotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gipsdecke *f.*, Plafond *m.*

Podmiotowy, *adi.* subjektiv.

Podmistrzek, -trzka, *pl.* -trzki und -kowie *sm.* Altgefelle *m.*

Podmleć, -mieję, -mlełem, *va. perf.* ein wenig mahlen, zu mahlen anfangen.

Podmlacać, -cam, -całem, *va. imperf.* Podmłócić, -cę, -cilem, *va. perf.* ein wenig abbrechen.

Podmłoda, -y, *sing. tant.* Ober-, Gärhese *f.*

Podmoczyć, siehe: Podmaczać.

Podmorski, *adi.* unterseeisch, in der Nähe des Meeres befindlich.

Podmostny, *adi.* unter der Brücke befindlich.

Podnościć, -szczę, -ścisz, -ścielem, *va. perf.* überbrücken, unter etwas streuen, unterbreiten.

Podmoście, -cia, *pl.* -cia, *sn.* der Raum unter der Brücke, die Gegend in der Nähe der Brücke.

Podmowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* heimliches Überreden, Aufheßen *n.*; za jego -ową auf sein Anstiften.

Podmówca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Aufhörer *m.*, Rädelshörer *m.*, Anstifter *m.*

Podmówić, siehe: Podmawiać.

Podmrowić, -że, -zitem, *va. perf.* ein wenig frieren machen.

Podmrukiwać, Podmruknąć, siehe: Pomrukiwać.

Podmuch, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausblasen *n.*, Ausblasen *n.*, Wehen *n.*; Einflüsterung *f.*

Podmulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podmulić, -le, -liłem, *va. perf.* ausspülen, anschlennen, Schlamm ansetzen.

Podmurny, Podmurowy, *adi.* unter der Mauer gelegen.

Podmurować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; Podmurowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* untermauern.

Podmurowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Untermauerung *f.*, Grundmauer *f.*, Untergemäuer *n.*

Podmurze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Platz an der Stadtmauer.

Podmuskać, -kam, -kałem, Podmusnąć, -nę, -nałem, *va. perf.*; Podmuskiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* streicheln; — włosy die Haare hinaufstreichen.

Podmyć, -myję, -myłem, *va. perf.*; Podmywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* von unten her wegspülen, unterspülen.

Podmycie, -cia, *pl.* -cia, Unterpülung *f.*, Unterwaschung *f.*

Podnaprawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Pod-

naprawić, -wię, -wiłem, *va. perf.* heimlich zu etwas abrichten.

Podniebie, -bia, *sing. tant.* Podniebiesie, -sia, *sing. tant.* Ort unter dem freien Himmel; -bie nad tronem, nad ołtarzem Himmel *m.* (über einem Thronstuhl, Altar).

Podniebienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) der blaue Himmel; 2) Wölbung *f.*; — paleniska Feuerkastendecke *f.*; — sklepienia Gewölbssteibung *f.*, innere Gewölbsfläche *f.*; 3) Gaumen *m.*

Podniebieniowy, Podniebienny, Gaumen-; -a kość Gaumenbein *n.*; -a głoska Gaumenbuchstabe *m.*

Podniebieski, Podniebny, *adi.* unter dem Himmel befindlich.

Podniecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Podniecić, -cę, -cilem, *vt. perf.* anfasen, anblasen; — ogień das Feuer schüren; — kogo jmnnd anspornen, antreiben, aufreizen; to w nim -cilo żądze Mawy das war für ihn ein Sporn zum Ruhm.

Podniecanie, Podniecanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Anfasen *n.* Anspornen *n.*

Podniecić, siehe: Podniecać.

Podniecony, *adi.* angeregt. Podniesienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Erhebung *f.*, Hebung *f.*; Elevation *f.*

Podnieść, -niosę, -niosłem, *va. perf.*; Podnosić, -szę, -silem, *va. imperf.* heben, aufheben, emporheben, erheben, aufrichten; — co z ziemi etwas von der Erde aufheben; — ręce do góry die Hand emporheben; — ręce do nieba die Hände gegen den Himmel erheben; — ręce na kogo die Hand gegen jmnnd erheben; — ramiona die Achseln zuden; — żagle, żądze die Segel, den Vorhang aufschlagen; — oczy die Augen aufschlagen; — oczy na kogo die Augen zu jmnnd erheben; — głos die Stimme erheben; — bunt sich empören, sich erheben;

— cenę den Preis erhöhen; — kogo jmnnd aufrichten; — się *vr.* sich erheben, aufrichten.

Podnieta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Reiz *m.*, Anreiz *m.*, Antrieb *m.*, Zunder *m.*; chciwość jest -ta do ztego die Habucht ist der Reiz zum Bösen.

Podniosłość, -ści, *pl.* -ści, *sm.* Erhabenheit *f.*

Podniosły, *adi.* erhaben.

Podniżyć, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Podniżyć, -że, -żyłem, *va. perf.* etwas erniedrigen, herablassen.

Podnosić, siehe: Podnieść.

Podnosza, -szy, *pl.* -szy, *sf.* Kehl-, Stußballen *m.*

Podnoszenie, -nia, *sn.* Erhebung *f.*; — dula Aufbrechen *n.* des Deuls; — się i spuszczenie Hoka Hühöhe *f.* des Kolbens, Kolbenhub *m.*

Podnoże, Podnoże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* Fußgestell *n.*; — gór Fuß *m.* des Gebirges; — grobli Dammsuß *m.*, Dammsohle *f.*

Podnożnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Gegenfüßler *m.*, Antipode *m.*

Podnożny, *adi.* unter den Füßen befindlich.

Podnożek, -żka, *pl.* -żki, *sm.* Schemel *m.*, Fußschemel *m.*, Fußbank *f.*, Säulenstuhl *m.*, Piedestal *m.*; — po-ągu Postament *n.* einer Statue; sługa i — alleruntertänigster Diener.

Podnukać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Podnukiwać, -kuje, -wałem, *va. perf.* antreiben.

Podnurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Podnurzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* u. t. t. tauchen.

Podoba, -by, *pl.* -by, *sf.* Ähnlichkeit *f.*; Schablone *f.*, Mitteruß *m.*; Behagen *n.*, Gesallen *n.*

Podobać, -bam, -bałem, *va. imperf.* — sobie co etw. lieb gewinnen; -bam sobie gdzie es gefällt oder behagt mit wo; — się *vr.* gefallen; kaźdemu swoje się -ba jedem gefällt das Seine; z twarzy mi

sie -basz dein Gesicht gefällt mir; nadzwyczajnie mi sie tu -ba es gefällt mir hier außerordentlich; tak mi się podobalo es hat mir so gepaßt, beliebt.

Podobieństwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* 1) Ähnlichkeit *f.*; wielkie jest między nimi -- es herrscht große Ähnlichkeit zwischen ihnen; 2) Bild *n.*; Ebenbild *n.*; człowiek stworzony jest na — Boga der Mensch ist nach dem Ebenbilde Gottes geschaffen.

Podobizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Faksimile *n.*; Kopie, *f.*, Photographie *f.*

Podobnica, -cy, *sf.* Homöoplastik *f.*, Anwachsen ebenso gebildeter Teile.

Podobno, *adv.* wie es scheint, man sagt so, angeblich.

Podobny, *adi.* Podobnie, *adv.* ähnlich, wahrscheinlich, möglich; być -nym ähnlich sein.

Podobniuchny, Podobniutki, Podobniuteńki, *adi. dim.* von Podobny.

Podobojczykowy, *adi.* unter dem Schlüsselbeine (beständig).

Podoccian, -u, *pl.* -y, *sm.* Effigienetzel *n.*; — miedzi Grünspan *m.*

Podochmistrzy, -strzego, -strzowie, *sm.* Unterhofmeister *m.*

Podochocić sobie, -cąc, -cilem, *vn. perf.* sich ein Räuschen antrinken, sich anheitern.

Podochocony, *adi.* angeheitert.

Podochodzić, -dząc, -dzikiem, *va. perf.* eins nach dem anderen entdecken, ergründen

Podoczodłkowy, Podoczojamisty, *adi.* unter der Augenhöhle befindlich.

Pododmiana, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Spielart *f.*, Unterart *f.*

Podoficer, -a, *pl.* -owie, *sm.* Unteroffizier *m.*

Podogonie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Schwanzriemen *m.*

Podogonywy, *adi.* Schwanzriemen-, Aster-

Podogonywy, *adi.* unter dem Schwanz befindlich.

Podoić, -doje, -doilem, nach einander abmehlen.

Podokienek, -nka, *pl.* -nki, *sn.* Fensterlochtbank *f.*

Podolesty, *adi.* voll Löcher, voll Fäler.

Podolny, *adi.* tief liegend.

Podolać, -łam, -łalem, *va. perf.*; Podolywać, -luje, -wałem, *va. imperf.* gewachsen sein, bestreiten können, vermögen, können.

Podolek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* Schoß *m.*; Unterteil *m.* eines Kleides, Unterleib *m.*; wziąć dziecko na — das Kind auf den Schoß nehmen.

Podolywać, siehe: Podolać.

Podorać, -ram, und -rze, -rałem, *va. perf.*; Podorywać, -wam, -rywałem, *va. imperf.* abackern, unterackern, unterpflügen, den Acker stürzen; — się *vr.* in fremdes Gebiet einbringen, sich einackern.

Podorędzie, na -dziu unter der Hand, im Bereitschaft.

Podosek, -ska, *pl.* -ski, *sm.* Achsenschiene *f.*, Achsenblech *n.*, Achsenreifen *n.*

Podosinnik, Podosinownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Kapuzinerviß *m.*

Podoskowy, *adi.* Achsenblech-, Achsenreifen-

Podostatkiem, *adv.* voll auf, hinreichend, im Übersfluß.

Podostrząć, -strzam, strzałem, *va. imperf.*; Podostrzyć, -strzę, -strzyłem, *va. perf.* ein wenig schärfen.

Podostrzony, *adi.* ein wenig geschärft.

Podowiadywać, -duje, -wałem, *va. perf.* nacheinander in Erfahrung bringen.

Podozorze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Kestbraten *m.*, das drüsige Fleisch unter der Ochsenzunge.

Podówczas, *adv.* zu jener Zeit, damals, bazumal.

Podpadać, -dam, -dałem, *vn. imperf.*; Podpaść, -dnę, -dniesz, -dłem, *vn. perf.* unterliegen, unterworfen sein, verfallen.

Podpadanie, -nia, *sn.* Untersetzen *n.*

Podpajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Podpoić, -poje, -poilem, *va. perf.* berauschen, einem ein Räuschen beibringen.

Podpalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podpalić, -le, -liłem, *va. perf.* Feuer anlegen, von unten anzünden, brandschlagen; anfeuern; anreizen.

Podpalacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Feuerleger *m.*, Brandstifter *m.*, Nordbrenner *m.*

Podpalały, *adi.* faßl.

Podpalenie, -nia *pl.* -nia, *sn.* Feueranlegen *n.*, Anzündung *f.*, Brandstiftung *f.*; Anfeuern *n.*

Podpalować, -luje, -lowałem, *va. perf.* unterpflügen.

Podpał, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Zünder *m.*, Wursbrander *m.*; 2) Anzündn *n.*; 3) Brandschlagung *f.*

Podpalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zünder *m.*

Podparafia, -fii, *pl.* -fie, *sf.* Unterparre *f.*, Filialkirche *f.*

Podparcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Stütze *f.*, Stützen *n.*

Podparty, *adi.* gestützt.

Podpasac, -sam, -sałem, *va. perf.*; Podpasywać, -suje, -sywałem, *va. imperf.* umgürten, untergürten, aufschürzen, aufbinden.

Podpasac, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Podpaść, -pasłem, *va. perf.* fett mästen, mit Futter, Nahrung stärken.

Podpasze, -sza, *pl.* -sza, *sn.* Achselhöhle *f.*

Podpaszny, *adi.* Achselhöhlen-

Podpaść, siehe: 1) Podpadać; 2) Podpasac.

Podpatrywać, -truje, -wałem, *va. imperf.*; Podpatrzeć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* heimlich beobachten, bemerken; — trzyć eo u kogo jundn etwas abgucken.

Podpatrzenie, -nia, *sn.* Auspionieren *n.*

Podpelzać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Podpelznąć, -nę, -nałem, *va. perf.* heranrutschen, heranschliefen.

Podpęcze, -cza, *pl.* -cza,

sn. der Unterleib unter dem Nabel.

Podpępy, *adi.* unter dem Nabel befindlich.

Podpiąć, -depnę, -depniesz, -piąłem, *va. perf.*; Podpinać, -nam, -nałem, *va. imperf.* von unten anschnallen, anknöpfen, anwürfen, angrürten, fest anschnallen, anschnüren, straff ansiehen, fest anbinden.

Podpić, -pije, -piłem, *vn. perf.*; Podpijać, -jam, -jałem, *vn. imperf.*; — sobie einen Trunk tun; sich ein Rauschchen antrinken.

Podpiec, -piekę, -piekłem, *va. perf.*; Podpiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* von unten anbauden.

Podpiecek, -cka, *pl. -cki, sm.*; Podpiecze, -cza, *pl. -cza, sn.* Ort am, unter dem Ofen.

Podpieczętować, -tuję, -towałem, *va. perf.* siegeln, mit dem Siegel versehen.

Podpieka, -ki, *pl. -ki, sf.* die braune Brotseite.

Podpiekać, siehe: Podpiec.

Podpienek, -nka, *pl. -nki, sm.* Stengel *m.* der Birze.

Podpierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Podeprzeć, -pre, -podparłem, *va. perf.* unterstützen, stützen; — dom belkami ein Haus mit Balken unterstützen; — most palami die Brücke mit Pfählen unterstützen; — się den Kopf auf dem Ellenbogen stützen; die Arme in die Seiten stemmen.

Podpieranie, -nia, *sn.* Unterstützen *n.*, Stützen *n.*

Podpiersi. -ścia, *pl. -śnie, Podpiersnik, -a, pl. -i, sm.* Brustriemen *m.*

Podpiersiowy, *adi.* unter der Brust befindlich; błona — Zwerchfell *n.*

Podpiety, *adi.* geschürzt, hinaufgeschiedt, hinaufgeknöpft.

Podpijać, siehe: Podpić.

Podpilować, -luje, -wałem, *va. imperf.*; Podpilowywać, -wuje, -wałem, *va. perf.* von unten durchsägen, teilweise durchsägen.

Podpiły, *adi.* angekrummt, beraufht.

Podpinać, siehe: Podpiąć.

Podpis, -u, *pl. -y, sm.* Unterschrift *f.*, Fertigung *n.*

Podpisać, -szę, -sałem, *va. perf.*; Podpisywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* unterschreiben, (unter)fertigen; -sany Unterschriebene(r), Endesgefertigte(r) *m.* [Rausch *m.*

Podpitek, -tku, *pl. -tki, sm.*

Podpity, = Podpiły.

Podpiwek, Pólpiwek, -wku, *sm.* Galbier *n.*

Podpiwniczy, -czego, *pl. -czowie, sm.* Unterkellermeister *m.*

Podplatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Podpleść, -plotę, -plołem, *va. perf.* unter etw. hinflchten.

Podplatać, -tam, -tałem, *vn. perf.*; Podplatywać, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* verflechten, verwirren, verwickeln.

Podpleść, siehe: Podplatać.

Podplomyc, -a, *sm.* Brot-Kastamawurzel *f.*

Podplomyk, -a, *pl. -i*; Podplomyczek, -czka, *pl. -czki, sn.* Äschenbrod *n.*, Flammenluch *m.*, Pfannenluch *m.*

Podplókać, Podplókiwać, siehe: Podplukać, Podplukiwać.

Podplynąć, -nę, -nałem, *va. perf.*; Podplywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* heran-schimmen, =schiffen; unter etw. fließen.

Podpoić, siehe: Podpajać.

Podpoiony, *adi.* angeheitert = Pochmielony.

Podpomagać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Podpomódz, -moge, -możesz, -mogłem, *va. perf.* aufhelfen, unter die Arme greifen.

Podpora, -ry, *pl. -y, sf.* Stütze *f.*; — mojej starości die Stütze meines Alters; Grundlage *f.*; Spreiße *f.*, Spreiße *f.*, Steife *f.*, Verstärkung *f.*

Podporka, Podpórka, -ki, *pl. -ki, sf. dim.* von Podpora; — maźwiowa Äschenhalter *m.*; — równoleżnic Parallelsitzungsstütze *f.*; — wieszaczka Federstütze *f.*

Podporcznik, -a, *pl. -cy, sm.* Sekonde-, Unterleutnant *m.*

Podporzyce, -rzyc, *pl. tant. sf.* Rüstgabeln *f.*

Podpowiadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Podpowiedzieć, -wiem, -działem, *va. perf.* vortragen, eintragen, einflüstern.

Podpracować, -cuje, -wałem, *vn. perf.* sich etwas müde arbeiten.

Podpraszać, -szam, -szalełem, *va. imperf.*; Podprosić, -szę, -siłem, *va. perf.* heimlich um etwas nachsuchen, was schon ein anderer hat; einem anderen ein Wein stellen.

Podprawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Podprawić, -wię, -wiłem, *va. perf.* unter etw. legen, setzen, stellen; — kogo do czego jmnnd zu etwas abrichten, anstellen.

Podprekft, -a, *pl. -a, sm.* Unterpräfect *m.* [szac.

Podprosić, siehe: Podprawić.

Podprowadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Podprowadzić, -dzą, -dзіłem, *va. perf.* heransühren; heimlich einführen; ein Stück Wege begleiten.

Podproże, -ża, *pl. -ża, sn.* Unterstüwele *f.*

Podpróchnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* von unten morsd werden, anfaulen.

Podpruć, -ję, -prulem, *va. perf.* bis unter etwas hin auf-trennen.

Podpruszka, -ki, *pl. -ki, sf.* (Achrostichum) ein Sarrn-kraut.

Podprzeor, -a, *pl. -rzy, sm.* Unterprior *m.*

Podprzeorysza, -szy, *pl. -sze, sf.* Unterpriorin *f.*

Podprzegać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Podprzegać, -gnę, -gnałem, *va. perf.* unter etw. hin anspannen.

Podprzysiadz, -sięgnę, -siągnę, *va. perf.*; Podprzysięgać, -gam, -gałem, *va. imperf.* heimlich, hinterlistig schwören.

Podpuchły, *adi.* von unten geschwollen, leicht geschwollen.

Podpuchnąć, -nę, -łem, *vn. perf.* von unten aufschwellen, anschwellen.

Podpułkownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Oberstleutnant *m.*

Podpustka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Podpuszczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Podpuszczadlo, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Lab *n.* (zur Gerinnung der Milch).

Podpuszczać, -szczęm, -szczęłem, *va. imperf.*; Podpuścić, -szczę, -ścićem, *va. perf.* 1) biś wozhin kommen oder gehen lassen; 2) mit Lab gerinnen machen.

Podpuszczadlo, siehe: Podpuszczka.

Podpuszczany, *adi.* künstlich geronnen; ser — Sahnenfäße *m.*, Süßfäße *m.*

Podpuszczka, siehe: Podpustka.

Podpuszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* aufblähen.

Podpychać, siehe: Podepchnąć.

Podrabiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Podrobić, -bie, -bitem, *va. perf.*; 1) (den Strumpf) anstricken; 2) fälschen, nachmachen, etwas unterziehen.

Podraczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* — sobie ein wenig berauschen, sich ein Räuschchen antrinken.

Podramię, -mienia, *pl.* -miona, *sn.* Unterarm *m.*

Podrapać, -pie, -pałem, *va. perf.*; Podrapywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* zerfragen.

Podrapany, *adi.* zerkratzt.

Podrastać, -stam, -stałem, *vn. imperf.*; Podrosnąć, -nę, -słem, *vn. perf.* aufwachsen, heranwachsen, in die Höhe ziehen.

Podratować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; Podratowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* aus der Not helfen.

Podrażnić, -nię, -niłem, *va. perf.* necken, reizen.

Podrażnienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Erregtheit *f.*, Geirtheit *f.*

Podrąbać, -bie, -biłem, *va. perf.*; Podrąbywać, -buje, -wałem, *va. imperf.* von unten behauen, anhauen, weghauen.

Podreptać, -tam, -tałem,

vn. perf. trippeln, mit kleinen Schritten gehen.

Podreze, -a, *pl.* -e, *sn.* Lehne *f.*, Arm eines Lehnstuhles.

Podretwieć, Potretwieć, -wiele, -widłem, erstarren.

Podrobić, siehe: Podrabiać.

Podroby, siehe: Podrób.

Podrosły, *adi.* gewachsen, emporgehoben.

Podrosnąć, siehe: Podrastać.

Podrost, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Aufwachsen *n.*; Aufwuchs *m.*, Jungholz *n.* (so alt wie der Betrieb); 2) (*Cytinus hypocistis*) eine Schmarotzerpflanze *f.*

Podrostek, -stka, *pl.* -stki, *sm.* halbwüchsiger Jüngling.

Podrośl, -i, *pl.* -e, *sm.* vernünftiges Jungholz (Anflug).

Podrozumieć, -miem, -miałem, *va. perf.*; Podrozumiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* bei etwas subsummieren, unter etwas mitverstehen.

Podrożyć, -żeje, -żałem, *vn. perf.* teurer werden.

Podrożyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* verteuern; — sie *vr.* nicht gleich auf etw. eingehen, sich bitten lassen.

Podrób, -drobu, *pl.* -droby, *sm.*; Podrobi, -by, *pl.* -by, *sf.*;

Podróbki, -bek, *pl.* Gesänge *n.*, Gesänge *n.*, Gefänge *n.*, Häufel *n.*

Podrównać, -nam, -nałem, *va. perf.*; Podrównywać, -nuje, -wałem, *va. imperf.* von unten ebenen.

Podrównikowy, *adi.* am Äquator gelegen, subäquatorial, tropisch.

Podrównywać, siehe: Podrównać.

Podróż, -y, *pl.* -e, *sf.* Reise *f.*; robić przygotowania do -ży Anstalten zur Reise machen; puścić się w — eine Reise antreten; szczęśliwej -ży! glückliche Reise!; koszta -ży Reisefosten *pl.*; towarzyszy -ży Reisegefährte *m.*

Podróżna, -nej, *pl.* -ne, *sf.* Reisende *f.*

Podróżne, -nego, *sn. sing. tant.* Reisegeld *n.*, Reisefosten *pl.*; Wegzehrung *f.*; Reisepaß *m.*

Podróżnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*

1) Reisende (*r*) *m.*; 2) — Selbstwegwarte *f.*, Hindläufte *f.*, Eichorie *f.*, Bömenzahl *m.*

Podróżny, *adi.* Reise-; -na torba Reisetasche *f.*; -ny powóz Reisewagen *m.*; po -nemu *adv.* reisefähig; *subst.* = podróżnik.

Podróżować, -żuje, -wałem, *vn. imperf.* reisen, auf Reisen sein; — po różnych miejscach herumreisen.

Podróżowanie, -nia, *sn.* Reisen *n.*

Podrukować, -kuje, -wałem, *va. perf.* nacheinander drucken, abdrucken, bedrucken.

Podrum, -u, *pl.* -y, *sm.*;

Podruna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Weinfeller *m.*

Podrusztować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ein Gerüst aufstellen.

Podrużbić, -bie, -bitem, *va. perf.* zur Hochzeit bitten, Brautführer sein.

Podruzgotać, -tam, -tałem, *va. perf.* zerbrechen, zermalmen, zertrümmern, zertrümmern.

Podrwić, podrwieć, poddrwisz, podrwilem, *vn. perf.*

1) einen dummen Streich machen, einen Fudel schießen, ein Versen machen, etw. ohne Überlegung machen; — sprawę eine Sache verhungern; 2) — sobie z kogo się über jemanden lustig machen.

Podrybek, -bka, *pl.* -bki, *sm.* Lachsforelle *f.*; ausgewachsener Lachs.

Podryć, -ryje, -ryjesz, -ryłem, *va. perf.* unterwühlen, untergraben.

Podryg, -u, *pl.* -i, *sm.* Zappeln *n.*, Zuden *n.*, Hüpfen *n.*; ostatnie -i die letzten Zudungen.

Podrygać, -gam, -gałem, *vn. perf.*; Podrygiwać, -guje, -wałem, *vn. imperf.*; Podrygnąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* zappeln, Sprünge machen, tänzeln; krampfhaft zucken.

Podryjek, -jka, *pl.* -jki, *sm.* (Attefabus) eine Art Käfer.

Podryszkunkowy, *adi.* unter dem Panzer getragen.

Podryw, -u, *pl.* -y, *sm.* Aufhüpfen *n.*; Aufschwung *m.*, Anlauf *m.*; Aufstoß (der Hahnenhühner).

Podrywać, siehe: Poderwać.

Podrywka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Vertiefung *f.*, Überleitung *f.*, Falle *f.*, Fallstrick *m.*; 2) Senfe *f.*, (kleines viereckiges Fischnetz).

Podrządca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*, Unterverwalter *m.*; Vizestatthalter *m.*

Podrzeć, -dre, -drzesz, -darłem, *va. perf.* 1) zerreißen; — na kawalki in Stücke reißen; — się sich zerreißen; 2) eine Wiese mit dem Pfluge reißen.

Podrzewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Art Lerche.

Podrzezać, -zam, -załem, *va. perf.*; Podrzezywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* von unten beschneiden, ausschneiden, anschneiden.

Podrzeżlina, -uy, *pl.* -ny, *sf.* (Browallia) eine Pflanzenart.

Podrzeżniacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Nachahmer *m.*, Nachspottter *m.*

Podrzeżniac, -niam, -niałem, *va.* und *vn. imperf.* nachspotten, nachäffen, Gesichterschnitten.

Podrzędność, -ści, *sing. tant.* Unterordnung *f.*, Subordination *f.*

Podrzędny, *adi.* untergeordnet, subordiniert.

Podrzucać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Podrzucić, -cę, -ciłem, *va. perf.* in die Höhe werfen aufwerfen, unter etw. hinwerfen; — co kann etw. heimlich unterlegen, hinwerfen, hinlegen; unterschieben; — dziecko ein Kind unterschieben.

Podrzucanie, Podrzucenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Aufwerfen *n.*, Unterlegen *n.*, Unterschieben *n.*

Podrzutek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Findelkind *n.*, Findling *m.*; dom-tków Findelhaus *n.*

Podrzutność, -ści, *sing. tant.* Unterwürfigkeit *f.*, Untertänigkeit *f.*

Podrzutny, *adi.* Podrzutnie, *adv.* unterschoben, verfälcht, unecht.

Podrzynać, Podrzemać, -mie, -miesz, -małem, *vu. perf.* ein wenig schlummern.

Podrzynać, -nam, -nałem, *va. imperf.*; Poderzynać, -rzne, -rznałem, *va. perf.* von unten abschneiden, zerschneiden; — gardło die Kehle abschneiden.

Podsad, -u, *pl.* -y, *sm.* Einzelunterlage; — baniasty schalenförmige Einzelunterlage *f.*; — kamienny steinerne Einzelunterlage *f.*; — żelazny eiserne Einzelunterlage *f.*

Podsada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Unterlegen *n.*, Untergelegt *n.*; 2) Hinterlist *f.*, Hinterhalt *m.*, Falle *f.*

Podsadka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Auswuchs *m.*, Knochenfortsatz *m.*; 2) Höcker *m.* an Pflanzenteilen (bei Moosen), Erweiterung *f.* an der Basis der Büchse.

Podsadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Podsadzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* unterlegen, unterstellen, legen; — miny Minen legen; — jagnię pod maciore ein Lamm zum Saugen ansetzen; — kogo jmnđu heben, emporheben, emporsteigen helfen; — się pod kogo von hinten an jmnđu rücken, ihm auf den Hals rücken.

Podsalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podsolić, -ię, -liłem, *va. perf.* ein wenig salzen.

Podsaletran, Podsalertran, -u, *pl.* -y, *sm.* Salpeterjauerialz *n.*

Podsądny, *adi.* vor Gericht gestellt, befindlich, dem Gerichte vorliegend; *sm.* Angeklagte(t)*m.*

Podsekretarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Untersekretär *m.*

Podśedek, -dka, *pl.* -dkowie, oder -dki, *sm.* Richterstellvertreter *m.*, Unter-, Vizerichter *m.*; Instruktionsrichter *m.*

Podśedkowstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Unterrichtsamt *n.*; Instruktionsrichteramt *n.*

Podsiać, -sieję, -siałem, *va. perf.*; Podsiewać, -wam,

-wałem, *va. imperf.* unter etw. säen, durchsäen, sichten.

Podsiadać, -dam, -dałem, *va.* und *vn. imperf.*; Podsięść, Podsiaść, -siaję, -siadziesz, -siałłem, *va.* und *vn. perf.* ein wenig sitzen bleiben, ausharren; — kogo jmnđu den Vorstoß abnehmen, den Rang ablausen; — się sich setzen, klar werden (von Flüssigkeit).

Podsiarczany, Podsiarkan, -u, *pl.* -y, *sm.* Unterschwefelsäure *f.*, Sauerchwefelsalz *n.*

Podsiarczyn, -u, *pl.* -y, *sm.* unterschwefelige Säure *f.*

Podsiakać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* (vom Wasser) von unten eindringen.

Podsiaść, siehe: Podsiadać.

Podsiebiecie, Podsiebicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Podsiebitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pfafond *m.*, Spindeldecke *f.*, getäfelte Zimmerdecke *f.*

Podsiec, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.*; Podsiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* von unten weghauen.

Podsienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.*; Podsionek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Laube *f.* (vor dem Hause), gedeckte Vorhalle *f.*

Podsiewać, siehe: Podsiać.

Podsiebierny, *adi.* -ne kolo unterschlächtiges Wasserrad *n.*

Podsiniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Podsinić, -nie, -niłem, *va. perf.* blau machen, blau färben.

Podsiniaty, *adi.* blau angelaufen.

Podsinić, -nieję, -niałem, *vn. perf.* blau unterlaufen, blau werden.

Podsiodlowy, *adi.* unter dem Sattel befindlich.

Podsitek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Sieb *n.*

Podskakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; Podskoczyć, -cę, -czyłem, *vn. perf.* emporspringen, aufspringen, Sprünge tun, einen Sprung tun, aufhüpfen, schnell in die Höhe steigen; barometr -czył o trzy stopnie das Barometer ist um drei Grad gestiegen.

Podskarbi, -biego, *pl.* -bio-

wie *sm.* Schatzmeister *m.*; — koronny Kronschatzmeister *m.*
 Podskarbianka, -ki, *pl.*
 -ki, *sf.* Schatzmeisterstochter *f.*
 Podskarbie, -a, *pl.* -owie,
 Schatzmeistersohn *m.*
 Podskarbina, -ny, *pl.* -ny,
sf. Frau des Schatzmeisters *f.*
 Podskarbini, -ni, *pl.* -nie,
sf. Klosterfordböverwalterin.
 Podskarbowski, *adi.*
 Schatzmeister-
 Podskarbstwo, -wa, *pl.*
 -wa, *sn.* Schatzmeisteramt *n.*
 Podskibowiec, -wca, *pl.*
 -wce, *sm.* Flügel *m.*
 Podsklepiac, -piam, -pia-
 tem, *va. imperf.*; Podsklepić,
 -pie, -piem, *va. perf.* unter=
 wöblen.
 Podskoczyć, siehe: Pod-
 skakiwać.
 Podskok, -u, *pl.* -i, *sm.*
 Aufspringen *n.*, Aufsprung *m.*,
 Sprung *m.*; Anlauf *m.*, Anlauf
m.; — młota Huthöhe.
 Podskórnia, -ni, *pl.* -nie,
sf. innere Samenhaut *f.*; Kern-,
 Leder-, Bergamenthaut *f.*
 Podskórnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
 (rhizomorpha) Pilzgattung.
 Podskórny, *adi.* unter der
 Haut befindlich.
 Podskórze, -rza, *pl.* -rza,
sn. Unterleder *n.*, Gewebschichte
 unter der Haut.
 Podskrobać, -bie, -bałem,
va. perf.; Podskrobywać,
 -buję, -wałem, *va. imperf.* von
 unten ab-, bekraben, schaben,
 beschaben; — drzewka Bäume
 beschneiden.
 Podskrobany, *adi.* von
 unten gestraht, gestraht.
 Podskrobek, -bka, *pl.* -bki,
sm. Klagen *m.* von zusammen=
 gestrahten Leigreifen.
 Podskroniowy, *adi.* unter
 der Schläfe befindlich.
 Podskrzelowy, *adi.* unter
 den Rippen liegend.
 Podskrzydlny, *adi.* Pod-
 skrzydłowy, *adi.* unter den
 Flügeln befindlich.
 Podskubać, -bie, -bałem,
va. perf.; Podskubywać,
 -buję, -wałom, *va. imperf.*
 (von unten) berupfen, rupfen.
 Podsladzać, -dzam, -dza-
 łam, *va. imperf.*; Podslodzić,

-dże, -dzilem, *va. perf.* ein
 wenig ver süßen.
 Podslodzony, *adi.* ein
 wenig ver süßt.
 Podsloneczny, *adi.* unter
 der Sonne (liegend).
 Podslój, -łoję, *pl.* -łoje, *sm.*
 Maserbildung *f.*
 Podsluch, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Belauschen *n.*, Horchen *n.*; być
 na -u auf der Lauer sein;
 Kundschaft *f.*; stać na -u
 auf einem Kundschafterposten
 stehen.
 Podsluchać, -cham, -cha-
 łem, *va. perf.*; Podsluchi-
 wać, -chuję, -wałem, *va. im-
 perf.* belauschen, horchen, be-
 lauern; -wał pod drzwiami er
 horchte, lauschte an der Tür.
 Podsluchiwać, -a, *pl.* -e,
sm. Horcher *m.*; Lauscher *m.*
 Podslupie, -pia, *pl.* -pia, *sn.*
 Fußgestell *n.* einer Säule,
 Säulenstuhl *m.*, Piedestal *m.*
 Podslupień, -pnia, *pl.*
 -pnie, *sm.* Stielchen *n.* des
 Eierstocks.
 Podsmazać, -żam, -żalem,
va. imperf.; Podsmazyć, -żę,
 -żyłem, *va. perf.* ein wenig
 in Fett braten, schmoren.
 Podsmażony, *adi.* von
 unten angebraten.
 Podsobny, *adi.* unter je-
 mandem befindlich; koń —
 Sattelpferd *n.*
 Podsokoly, *adi.* zum Fuß=
 lenbein tauglich.
 Podsolan, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Sauer Salz *n.*
 Podsolić, *s.* Podśalać.
 Podspodni, *adi.* Unter-
 Podspód, *adv.* nach unten,
 darunter.
 Podstać się, -stoję, -sta-
 łem, *vr. perf.*; Podstawać,
 -wam, -wałem, *vr. imperf.*
 sich setzen, abklären; gerin-
 nen, bid werden.
 Podstarości, -ciogo, *pl.* -cio-
 wie, *sm.*; Podstarosta, -sty,
pl. -stowie, *sm.* Bizeburgrichter
m., Bizevogt *m.*, Amtmann
m., Verwalter *m.*
 Podstarościna, -ny, *pl.* -ny,
sf. die Frau des Bizeburgrich-
 ters, des Bizevogts.
 Podstarzaly, *adi.* älstlich,
 bejahr.

Podstarzeć, -rzeję, -rzalem,
vr. perf. alten, alt werden.
 Podstawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
 Basis *f.*, Grundlinie *f.*;
 Postament *n.*, Gestell *n.*, Un-
 tersaß *m.*, Fuß *m.*; — komi-
 nowa Schornsteinuntersaß *m.*;
 — kowadła Ambossblock *m.*,
 Ambossstock *m.*, Ambossfuter
n.; — lampy Lampenfuß *m.*,
 Lampengeßel *n.*; — młota
 Hammergerüst *n.*, Hammerge-
 bäck *n.*; — obronicy Dreh-
 scheibenuntergestell *n.*; — war-
 sztatu Banfnecht *m.*; Grund
m., Grundlage *f.*; -wą do-
 brego rzędu jest . . . den
 Grundpfeiler einer guten Re-
 gierung bildet. . .
 Podstawek, -wka, *pl.* -wki,
sm. Steg *m.* (an der Violine);
 Unterlag *m.*
 Podstawiać, -wiam, -wia-
 łem, *va. imperf.*; Podstawić,
 -wię, -wiłem, *va. perf.* unter
 ein. stellen, schieben, setzen,
 unterstellen; — komu nogę
 jmnąć ein Bein stellen.
 Podstawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 1) Trageloch *m.*, Tragebalten
m., Stelze *f.*; Setz-, Futterstufe;
 2) Untertasse *f.*
 Podstawowy, *adi.* Grund-;
 — kamień Sohlengestein *n.*,
 Schlenkfallstein *m.*
 Podstąpić, -pie, -piłem, *va.*
 und *vr. perf.*; Podstępować,
 -puję, -pywałem, *va.* und *vr. im-
 perf.* unter etw. treten, bis zu
 etw. herantreten; — kogo einen
 mit List fangen, in die Schlinge
 locken.
 Podstęp, -u, *pl.* -y, *sm.*
 List *f.*, Hinter-, Arglist *f.*; użyć
 -u eine List gebrauchen; -pem
 durch List.
 Podstępować, -pluję, -wa-
 łem, *va. perf.* unterstützen
 pözen (eine Wand).
 Podstępny, *adi.* podstępnie,
adv. hinter-, arglistig.
 Podstępować, siehe: Pod-
 stąpić.
 Podstolanka, -ki, *pl.* -ki, *pl.* -ki,
sf. Tochter des Untertuchseßers
f.
 Podstoli, -lego, *pl.* -lowie,
sm. Untertuchseß *m.*
 Podstolic, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Sohn des Untertuchseß *m.*

Podstolina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Frau des Untertruchjessen *f.* Podstolstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* das Amt eines Untertruchjessen.

Podstopek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* — krokwi Stiechblatt *n.*, Stiehbrett *n.*

Podstrajac, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Podstroic, -troje, -troilem, *va. perf.*; ein wenig stimmen (ein Instrument); — kogo na kogo einen gegen jmandn stimmen, aufheken.

Podstrózy, -za, *pl.* -ze, *sm.* Unterwächter *m.*

Podstrychnac, -ne, -nałem, *va. perf.* aufstreichen, in die Höhe streichen.

Podstrzedz, -strzege, -strzegłem, *va. perf.*; Podstrzegać, -gam, -gałem, *va. imperf.* heimlich beobachten, aufpassen, auspähen.

Podstrzegacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Aufwacher *m.*, Aufpasser *m.* Späher *m.*, Spion *m.*

Podstrzelac, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podstrzelić, -le, -liem, *va. perf.* anschießen, eine Schußwunde beibringen.

Podstrzelczy, Podstrzelny, *adi.* für einen Jäger tauglich.

Podstrzesze, -sza, *pl.* -sze, *sn.* Dachboden *m.*

Podstrzydz, -strzyge, -strzygłem, *va. perf.*; Podstrzygać, -gam, -gałem, *va. imperf.* ein wenig beschneiden, abschneiden, stußen.

Podstrzyżyny, siehe: Podstrzyżyny.

Podsufitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* halbzügiges Brett, Kistenbrett *n.*

Podsunąć, -nę, -nałem, *va. perf.*; Podsuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; unter etw. hin schieben, rücken, legen; — stołeczek pod nogi den Schemel unter die Füße schieben; — co komu jmandn etw. einflüstern, eingeben, in die Hände spielen.

Podsuniecie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Unterschieben *n.*

Podsuzać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Podsuszyć,

-sze, -szylem, *va. perf.* von unten etw. abtrocknen, auf-trocknen.

Podsuszony, *adi.* abgetrocknet.

Podsuw, -u, *pl.* -y, *sm.* zuersticktes Geschenk.

Podsuwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Leibstüffel *f.*

Podswarzyć, -rze, -rzyłem, *vn. perf.* sich ein wenig zanken, überwerfen.

Podsycać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Podsyć, -cę, -cilem, *va. perf.* sättigen, nähren, Nahrung geben; — cał jego niemiawic er näherte seinen Haß; ein Getränk mit etwas versetzen, vermischen.

Podsycać, -cham, -chałem, *vn. imperf.*; Podoschnac, -chne, -chnałem, *vn. perf.* ein wenig trocken werden, austrocknen.

Podsylek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* Zusätze *n.*, Zugeschichte *n.* Podsyłać, siehe: Podesłać. Podsypać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Podsypywać, -puję, -wałem, *va. imperf.*; unter etw. streuen, schütten; — prochu na panewkę Pulver in die Zündspanne schütten; zboże dobrze -puje das Getreide gibt guten Ausbruch, viel Körner.

Podsyпка, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Unterschüttung *f.*; 2) Pulver *n.* auf der Pfanne.

Podsypywać, siehe: Podsypać.

Podsyta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Nahrung *f.*, Stärkung *f.* Podsytnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Gasometer *m.*, Gasreservoir *n.* Podzafarz, -rza, *pl.* -rze, *sm.* Unterschaffner *m.*

Podzancować się, -cuję, -wałem, *vr. perf.* sich verschangen.

Podzczepiac, -piał, -piałem, *va. imperf.*; Podzczepić, -pię, -piłem, *va. perf.*

1) von unten auf spalten, pflöpfen; 2) — kogo einem ein Bein unterschlagen, eine Falle legen; — co komu einem etw. abnehmen und sich aneignen.

Podzczuć, -czuję, -czułem,

va. perf.; Podzczuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* aufhehen, aufwiegen.

Podzsef, -a, *pl.* -sowie, Unterchef *m.*, Wzsef *m.* Podzsepnać, -nę, -nałem, *va. perf.*; Podzseptać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Podzsepływać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* zuflüstern, zuraunen, einflüstern, ins Ohr sagen.

Podzsept, -u, *pl.* -y, *sm.* Einflüsterung *f.*, Ohrenbläselei *f.*

Podszewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Untersütter *n.*; podszewkę dać pod płaszcz den Mantel füttern; 2) troczone Nadelhöfzer zur Unterlage des schweren Floßholzes.

Podszewnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Vanille *f.* (Epidendrum).

Podszmelcerz, -a, *pl.* -e, *sm.* Unterschmelzer *m.*

Podsztabniczy, -czego, *pl.* -czowie, *sm.* Untersteuermann *m.*

Podsztygar, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Unteriteiger *m.*

Podszybie, -bia, *pl.* -bia, *sn.* Füllort *m.*

Podszybować, -buje, -wałem, *va. perf.* unter etw. hinschieben.

Podszycie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) Vorshuh *n.*; 2) Untersütter *n.*

Podszyć, -zzyje, -szylem, *va. perf.*; Podszywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* 1) unternähen, füttern; 2) vorshuhlen; 3) — się pod kogo sich auf jmandn berufen, sich jmandn zum Vorwand nehmen; sich hinter jmbn stecken; nie -waj się podlemmie! laß mich aus dem Spiele! — się pod co sich einschleichen; 4) las się -wa das junge Holz wächst.

Podszyjcz, -cza, *sn.* fleischige Unterlage des Fruchtfnottens der Doldengewächse.

Podszyty *adi.* unternäht, gefüttert; lisem — alter Fuchs, schauer Schalk; hinterlistig, gleichnerisch.

Podściął, -u, *pl.* -y, *sm.* Streu *f.*

Podścielać, siehe: Podesłać.

Podsmietana, -ny, *pl.* -ny,

sf.; Podśmietanie, -nia, *sn.* unabgeschöpfte saure Milch.

Podśnieżny, *adi.* unter dem Schnee befindlich.

Podświniek, -nika, *pl.* -niki, *sm.* größeres Ferkel.

Podtaćzać, -zać, -czalem, *va. imperf.*; Podtoczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* bis wohin tollern, wälzen, schieben, schleppen, rollen; — wóz pod dach den Wagen unter Dach bringen; — kulę pod mur die Kugel bis an die Mauer schieben; — się *rr.* hintaumeln, hinstürzen.

Podtając, -jam, -jałem, *vn. perf.* ein wenig abtauen, auftauen.

Podtapiać, -piałem, -piałem, *va. imperf.*; Podtopić, -pię, -piłem, *va. perf.* unter Wasser setzen, überchwemmen.

Podtargiwać, -guję, -wałem, *va. imperf.*; Podtargnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* ein wenig von unten zerren, ziehen, reißen.

Podtarniowy, *adi.* = podłopatkowy; — muszkuł der Muskel unter dem Nackgrade.

Podtkać, *sicze*: Podetkać.

Podtlaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Podtłoczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* unter etwas hinlopfen.

Podtoczyć, *sicze*: Podtaćzać.

Podtopić, *sicze*: Podtapiać.

Podtorze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Unterbaufrone *f.*; — zapasowe Blindbahn *f.*

Podtrawać, -tuję, -wałem, *va. perf.* unter die Füße treten, zertreten.

Podtrzącać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Podtrzącić, -cę, -ciłem, *va. perf.* ein wenig anstoßen, berühren.

Podtrząsać, -sam, -sałem, *vn. imperf.* Podtrząść, -sę, -stę, *va. perf.* unterstreuen, unterschütten.

Podtuczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Podtuczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* 1) ein wenig mästen; 2) aufmuntern.

Podtulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podtulić, -le, -liłem,

va. perf. unter etw. schmiegen, beugen, verstecken.

Podtwierdzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Podtwierdzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* unterstützen, Kraft geben.

Podtyczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* (Dopfen) an Stangen setzen, Stangen binden, mit Stangen stücken.

Podtyć, -tyję, -tyłem, *vn. perf.* ein wenig fett werden, fett aufsetzen.

Podtykać, *sicze*: Podetkać.

Podubiegać, -gam, -gałem, *vn. imperf.* in Abnahme kommen.

Podubożec, -żeję, -zyłem, *vn. perf.* arm werden, in Armut verfallen, verarmen.

Podubożyć, -że, -załem, *va. perf.* arm machen.

Poduczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Poduczyc, -cze, -czyłem, *va. perf.* die Ursachegründe beibringen, den Grund einer Wissenschaft legen, einen Anfang im Unterricht machen; — się *rr.* czego etw. ein wenig erlernen.

Poduczony, *adi.* ein wenig unterrichtet.

Podufalność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* allzugroße Vertraulichkeit *f.*

Podufaly, *adi.* allzu vertraulich.

Podumać, -mam, -małem, *va. perf.* ein wenig nachdenken; — nad czym über etw. nachsinnen.

Podumanie -nia, *sn.* Nachsinnen *n.*

Podupadać, -dam, -dałem, *vn. imperf.*; Podupaść -padnę, -padłem, *vn. perf.* herunterkommen, verarmen; verfallen, in Verfall geraten, sinken.

Podupadłość, -ści, *sf.* Verarmung *f.*

Podupadły, *adi.* verfallen, gesunken, heruntergekommen, verarmt.

Podusić, -szę, -sisz, -siłem, *va. perf.* alle nacheinander erwürgen, erstickern.

Poduszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Poduszczyć, -szczę, -szczyłem, *va. perf.*

aushängen, reizen, zum Bösen verleiten.

Poduszczoney, *adi.* aufgehängt, verteilt.

Poduszczać, -ki, *pl.* -ki, *sf. dimin.* von Poduszka; — na szpilki Nadelkissen *n.*; — do szyeia Nähkissen *n.*

Poduszczkowaty, *adi.* kissenförmig.

Poduszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Kissen *n.*, Kopfkissen *n.*, Polster *m.*; 2) — do krzyżownic Unterlage des Herzsitzes; 3) -ki, *pl.* Stoßkissen (im Waggon); zwei parallel in der Länge des Stoßes liegende Hölzer unter der Barischenwalze.

Poduszne, -nego, *sing.* tant *sn.* Kopfgeld *n.*

Poduszny, *adi.* unter dem Obre befindlich.

Podużec, -żeję, -załem, *vn. perf.* groß werden.

Podwadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Podwadzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* — kogo z kim ein wenig zusammenhängen, in Zank und Streit bringen.

Podwajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Podwoić, -woję, -woit-m, *va. perf.* verdoppeln.

Podwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podwalić, -le, -liłem, *va. perf.*; 1) unter etw. hinwälzen; 2) untergraben, erschüttern.

Podwale, -la, *pl.* -la, *sn.*; Podwał, -u, *pl.* -y, *sn.* Unterwall *m.*, Platz am Walle; Kellerwohnung *f.*, Erdgeschöß *n.*

Podwalina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Unterschwelle *f.*, Grundschwelle *f.*, Unterbalken *m.*, Grundmauer *f.*, Untersatz *m.*, Sockel *m.*; Basis *f.*, Fundament *n.*, Grundlage *f.*; — drewniana Unterzug *m.*, Unterlage eines hölzernen Gebäudes *f.*; — wyższa Saum-, Brustschwelle *f.*, Aufschlagste *f.*; — stokowa Dachstuhlschwelle *f.*

Podwalinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Mauerlatte *f.*

Podwalny, *adi.* unten am Walle gelegen.

Podwał, siehe: Podwale.
Podwałek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* 1) untere Brustwehr am Wall; 2) ein Teil des Säulenkapitāls.

Podwalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Absatz *m.*

Podwalowy, *adi.* mur — Grund-, Futtermauer *f.*

Podwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Podwarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* aufstieben, aufschöden.

Podwazać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Podwazyć, -zę, -zyłem, *va. perf.* von unten in die Höhe heben, mit einem Keil oder Hebebaum aufrichten.

Podważanie, Podwazenie, -nia, *sn.* Heben *n.* mittels eines Keiles oder Hebebaums.

Podważka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Keil *m.*, Hebel *m.*

Podweselać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podweselić, -le, -liłem, *va. perf.* erlustigen, lustig und fröhlich machen; — sie *vr.* sich lustig trinken.

Podweselony, *adi.* angeheitert.

Podwęgielny, *adi.* unter dem Stein befindlich; — kamień *śc.*, Grundstein *m.*

Podwiać, -wije, -wiałem, *va. perf.* Podwiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* von unten anwehen, wehen.

Podwiązać, -zę, -załem, *va. perf.*; Podwizać, -zuję, -wałem, *va. imperf.*; 1) unterbinden, verbinden; 2) ein Gerüst unter etw. machen, unterbalken.

Podwiązka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Knie-, Strumpfband *n.*; order -ki Hosensbandorden *m.*; 2) Kreuzjoch *n.* im Küstlotte.

Podwiązkowy, *adi.* Strumpfband-.

Podwiazywać, siehe: Podwiazac.

Podwiązany, *adi.* untergebunden.

Podwiczka, siehe: Podwika.

Podwić, -wije, -wiłem, *va. perf.*; Podwinać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Podwijać,

-jam, -jałem, *va. imperf.* aufwideln, aufbinden, aufschürzen; -nęła się noga der Fuß ist ausgeglichen, ausgerüstet.

Podwieczorek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Weinbrod *n.*, Zause *f.*

Podwieczorkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* laufen, vespern.

Podwieczorkowy, *adi.* Weiser-, Zausen-.

Podwieczorny, *adi.* gegen abend.

Podwierać, siehe: Podwierzec.

Podwierzgiwać, -guje, -wałem, *va. imperf.*; Podwierzgnąć, -gnę, -głem, *va. perf.* (von hinten) ausschlagen.

Podwieść, -wiodę, -wiedziesz, -wiodłem, *va. perf.*; Podwodzić, -dże, -dziłem, *va. imperf.* 1) = Podprowadzić; 2) aufrichten, aufhelfen; 3) anspornen, anleiten, aufheizen; — na kogo Źibel von jmdm reden, jmdm salschlich anfragen.

Podwiew, -u, *pl.* -y, *sm.* Wehen *n.*, Unterwehen *n.*, Unterblasen *n.*; Aufheizen *n.*

Podwiewać, siehe: Podwizac.

Podwieźć, -wiozę, -wiozłem, *va. perf.*; Podwozić, -zę, -zisz, -ziłem, *va. imperf.* bis wohin fahren, (heimlich) zuführen.

Podwiednać, -dnę, -dłem, *vn. perf.* anweten.

Podwijać, siehe: Podwić.

Podwika, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Podwiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Schleier *m.*; 2) Weibsbild *n.*, Weibsperson *f.*

Podwinian, -u, *pl.* -y, *sm.* — potażu winsteinsaures Salz.

Podwlec, -wlokę, -wleciesz, -wlokłem, *va. perf.*; Podwlekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.* hinunter schleppen, ziehen.

Podwładny, *adi.* untergeben, unterworfen, untergeordnet, subaltern.

Podwłoka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Unterzug *m.*

Podwłośnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Fudermantel *m.*

Podwłoczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* unterregen.

Podwoda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Fronfuhr *f.*, Fronvorspann *m.*, Fuhrtron *m.*; Fuhr *f.*, Fuhrwerk *n.*; 2) Sandbank in der See *f.*

Podwodnik, -a, *pl.* -niey, *sm.* Fronbote *m.*, Fronfuhrmann *m.*; Fuhrmann *m.*

Podwodny, *adi.* I. Fron-, Vorspann-; II. unter dem Wasser befindlich.

Podwodzić, siehe: Podwieść.

Podwoić, siehe: Podwajać.

Podwoje, -woi, *plur. tant.* Türpfosten *pl.*, Flügelstüre *f.*; Tür-, Torflügel *m.*

Podwojenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verdupplung *f.*

Podwojewodny, -dziego, *pl.* -dzi, *sm.* Biggepan *m.*, Unterwojewode *m.*, Untergepan *m.*

Podwojony, *adi.* verduppelt.

Podwojnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Salzsteine *f.*

Podwonik, -a, *pl.* -i, *sm.* Balsambüchschon *m.*

Podwojski, -kiego, *pl.* -sej, *sm.* Gerichstfrcn *m.*

Podwornik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Hofbesitzer *m.*

Podworny, Podworowy, *adi.* Hof-, Hofplatz-.

Podworowe, -wego, *pl.* -we, *sn.* Hofplatzgeld *n.*, Bauplatzabgabe *f.*, Grundsteuer *f.* Podwozie, -zia, *pl.* -zia, *sn.* Wagenuntergestelle *n.*

Podwórnik, -a, *pl.* -iey, *sm.* Zuführer *m.*

Podwóдка, -ki, *pl.* -ki, *sf.* = Przewodnik.

Podwój, -woju, *pl.* -woje, *sm.* 1) (idotex) Affelgattung; 2) Pfosten *m.* (Architektur).

Podwójnolistny, *adi.* doppelpflättrig.

Podwójnoczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Hochgucker *m.*, Bierauge *n.*

Podwójność, -ści, *pl.* -ści, Doppelttheit *f.*; = dwoistość.

Podwójny, *adi.*; Podwójnie, *adv.* doppelt, zweifach; -no drzwi Doppeltür *f.*; -na karę ponieść doppelte Strafe

erleiden *f.*; być w -nem niebezpieczeństwie się in dop-pelter Gefahr befinden; -nie nie-szczęśliwy doppelt unglücklich.

Podwórcowy, Podwórcowy, *adi.* Hof-, Hofplatz-.

Podwórko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* kleiner Hof, Höfen *n.*, Hinterhof *m.*

Podwórze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Hof *m.*, Hinterhof *m.*, Hof-platz *m.*, Hofraum *m.*

Podwórzec, -rea, *pl.* -ree, *sm.* großer geräumiger Hof-platz.

Podwórzowy, siehe: Podwórcowy.

Podwóz, -wozu, *pl.* -wozy, *sm.* Fuhr *f.* (heimliche).

Podwracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Podwrócić, -cę, -ciłem, *va. perf.* von unten umwerfen, aufwerfen; umkeh-ren.

Podwrotek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Salzbergwerksbeamter *m.*

Podwrócić, siehe: Podwracać.

Podwrot, -wrotu, *pl.* -wroty, *sm.* Unfall *m.*, Unsturz *m.*

Podwydziałowy, *adi.* Un-terauschuß-.

Podwyż, *adv.* etw. in die Höhe, aufwärts.

Podwyżka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Erhöhung *f.*

Podwyższać, -szam, -sza-łem, *va. imperf.*; Podwyż-szyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* erhöhen; — cenę zboża den Preis des Getreides erhöhen; aufrichten.

Podwyższanie, Podwyższenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Er-höhung *f.*; — ceny Preiser-höhung *f.*; — krzyża Kreuz-erhöhung *f.*

Podybać, -bię, -bałem, *vn. perf.* lauern um etw. herum-gehen, aufauern.

Podyktować, -tuję, -wa-łem, *va. perf.* diktieren.

Podym, -u, *pl.* -y, *sm.* Fußwurzel *f.*

Podyma, -my, *pl.* -my, *sf.* Querholz *n.* der beiden Deich-selarme.

Podymie, -mia, *pl.* -mia, *sn.* Feuerstelle *f.*, Haus mit einem Rauchfange.

Podymne, -go, *sing. tant.* Rauchfangsteuer *f.*, Rauchpfen-nig *m.*

Podyum, *sn. indecl.* Podium *n.*, Erhöhung *f.*

Podzakonny, -nego, *pl.* -ni, *sm.* einem kirchlichen Ge-seße unterworfen.

Podzamecze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* der Ort, Platz unter dem Schloß *n.*, Schloßstraße *f.*

Podzamkowy, *adi.* unter dem Schlosse befindlich.

Podzelować, -luje, -wałem, *va. perf.* befohlen, johlen.

Podziać, Podzieć, -dzieje, -działem, *va. perf.*; Podzie-wać, -wam, -wałem, *va. imperf.* etw. wo lassen, hintun; — się *vr.* wo hingeraten, hin-kommen; nie mam się gdzie — ich kann nirgends unter-kommen; nie wiem, gdzie się -działo ich weiß nicht, wo es hingefommen ist.

Podział, -u, *pl.* -y, *sm.* Teilung *f.*; — pracy Arbeits-teilung *f.*

Podziałać, -łam, -lałem, *va. perf.*; Podziaływać, -tywam, -wałem, *va. imperf.* wirken, Einfluß üben.

Podziałka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Maßstab *m.*, Stala *f.*

Podziałowy, *adi.* Teilung-.

Podziczeć, -czeję, -cziałem, *vn. perf.* wild werden.

Podzielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Podzielić, -lę, -li-łem, *va. perf.* teilen, verteilen, abteilen; nie -lam pańskiego zdania ich teile Ihre Meinung nicht.

Podzielanie, Podzielenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Teilung *f.*

Podzielna, -nej, *pl.* -ne, *sf.* Dividend *m.*

Podzielność, -ści, *sing. tant. sf.* Teilbarkeit *f.*

Podzielny, *adi.*; Podzielnie, *adv.* teilbar.

Podzielonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Blätterchwamm *m.*

Podziemek, -mka, *pl.* -mki, *sm.* Erdbeißel *f.*, Erdnuß *f.*

Podziemie, -mia, *pl.* -mia, *sn.*; Podziemnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* unterirdischer Ort *m.*,

Kellerwohnung *f.*, Unterge-schoß *n.*, Souterrain *n.*

Podziemny, *adi.*; Podzie-mnie, *adv.* unterirdisch.

Podzierać -ram, -rałem, *va. imperf.*; Podzjrzeć, -rzę, -rzałem, *va. perf.* hinsehen, hinschauen, heimlich zuschauen, belauschen, beobachten.

Podzierzgnąć, -gnę, -gnęm, *va. perf.* binden, knüpfen.

Podziewać, siehe: Podziać.

Podzięka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dank *m.*, Dankagung *f.*

Podziękować, -kuje, -wa-łem, *va. perf.* danken, Dank sagen.

Podziękowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* = Podzięka.

Podzimek, -mka, *pl.* -mki, *sm.*; Podzimie, -mia, *pl.* -mia, *sn.* der herannahende Winter, Übergang vom Herbst zum Winter, Herbstende und Win-teranfang, Spätherbst *m.*, Früh-, Vorwinter *m.*

Podziobać, -bię, -bałem, *va. perf.* mit dem Schnabel picken, durchlöchern.

Podziobany, *adi.* zerpickt, durchlöchert.

Podziśnień, *adv.* bis auf den heutigen Tag.

Podziurawić, -wie, -wi-łem, *va. perf.* durchlöchern, viele Löcher machen.

Podziurawiony, *adi.* durch-löchert.

Podziw, -u, *pl.* -y, *sm.* Be-wunderung *f.*, Bewundern *n.*; uad — zum Bewundern, über alle Maßen, unglaublich, außerordentlich.

Podziwiać, -wiam, -wia-łem, *va. imperf.* bewundern; — się sich bewundern.

Podziwienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* = Podziw.

Podziwny, *adi.* wunderbar.

Podznaczać, -czam, -cza-łem, *va. imperf.*; Podzna-czyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* unterstreichen, anmerken.

Podznaczny, *adi.* unter dem Zeichen.

Podzór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Aramohn *m.*

Podzwonić, -nię, -niłem, *va. perf.* ein wenig klingeln, läuten.

Podzwonne, -nego, *sing. tant.* das Geld, die Bezahlung für das Lüten.

Podzwrotnikowy, *adi. tro-piich*, jubäquatorial.

Podźwig, -u, *pl. sing. tant.* Aufrihtung *f.*, Wiederherstellung *f.*, Aufstassen *n.*

Podźwiga, -gi, *pl. -gi, sf.* (iriartea) peruanische Palmen-art.

Podźwigać, -gam, -galem, *va. imperf.*; Podźwignąć, -gne, -gnałem, *va. perf.* aufrihten, in die Höhe rihten, wieder aufrihten; — sie *vr.* sich aufheben, sich heraushefen, sich aufstassen; sich durch zu schwere Heben eine Muskelzerrung verursachen.

Podźzarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Podźzarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* von unten anzünden, ansetzen.

Podźeborny, Podźebro-
wy, *adi.* unter den Rippen befindlich.

Podźebra, -brzy, *plur. tant.* Weiden *pl.*

Podźegać, -gam, -galem, *va. imperf.*; Podźegnać, -gne, -głem, *va. perf.* aufhezen, entflammen; czy cię piekto -ga? bist du befehen?

Podźoga, -gi, *pl. -gi, sf.* Zünder *m.*, Nahrung *f.* des Feuers.

Podźoładkowy, *adi.* unter dem Magen liegend.

Podźupek, -pka, *pl. -pkowie, sm.*; Podźupnik, -a, *pl. -cy, sm.* Bergwerksaufseher *m.*

Podźwirowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Bouffierung *f.*

Podźyły, *adi.* ältlich, alt; abaelebt, verlebt.

Poemat, -u, *pl. -y, sm.* Gedicht *n.*, Dichtung *f.*; *dim.* Poemacik.

Poeta, -y, *pl. -ci, sm.* Dichter *m.*, Poet *m.*

Poetycki, Poetyczny, *adi.*; Poetycznie, *adv.* poetisch, dichterisch.

Poetyka, -ki, *pl. -ki, sf.* Poetik *f.*, Dichtkunst *f.*

Poezya, -zyi, *pl. -zye, sf.* Poesie *f.*, Dichtung *f.*

Pofajdać, -dam, -dałem, *va. perf.* beschmutzen, besudeln.

Pofaldować, -duję, -wa-
łem, *va. perf.* in Falten legen, falten, runzeln.

Pofalszować, -szuję, -wa-
łem, *va. perf.* verfälschen.

Pofantować, -tuję, -wa-
łem, *va. perf.* alles nach-
einander pfänden, auspfänden.

Pofarbować, -buję, -wa-
łem, *va. perf.* an-, befärben,
bestreichen.

Pofarbowany, *adi.* gefärbt.

Pofatygować się, -guję, -
wałem, *va. perf.* sich bemühen; -
guję się pan też jutro do niego
haben Sie die Güte sich
morgen zu ihm zu bemühen.

Pofolgować, -guję, -wa-
łem, *vn. perf.*; — komu einem
etw. nachsehen, nachgeben,
nachlassen.

Poforsować, -suję, -wa-
łem, *va. perf.* mit Nachdruck
betreiben.

Poforytować, -tuję, -wa-
łem, *vn. perf.* begünstigen.

Pofruwać, -wam, -wałem,
vn. perf. herumflattern.

Pofryzować, -zuję, -wa-
łem, *va. perf.* (alle nahein-
ander) frisieren.

Pofukać, -kam, -kałem,
va. perf. ausschelten.

Pogadać, -dam, -dałem,
va. perf. — z kim mit jmand
ein wenig reden, sich unter-
halten, besprechen, Rückspache
nehmen; -damy o tem mit
werden noch darüber reden.

Pogadanka, -ki, *pl. -ki, sf.* vertrauliche Unterhaltung
f., vertrauliches Gespräch *n.*,
Plauderei *f.*

Pogadzać, -dzam, -dzałem,
va. imperf.; Pogodzić, -dżę,
-dżikem, *va. perf.* versöh-
nen, ausjöhnen; — sie z kim
sich mit jmand ausjöhnen;
ausgleichen, vergleichen, einen
Streit beilegen; in Ein-
klang bringen, vertragen;
raz chwali, drugi raz gani, jak
to pogodzić? einmal lobt er,
ein andermal tadelt er, wie
verträgt sich das mit einander?

Pogana, -ny, *pl. -ny, sf.* kleiner Tabel *m.*, Vorwurf *m.*

Poganiacz, -a, *pl. -e, sm.* 1) Treiber *m.*, Viehtrei-
ber *m.*, Pflugtreiber *m.*;

Pferdeknecht *m.*; Pferde-,
Ochsenknecht beim Pflügen;
2) Bärenhüter *m.*, (ein Ge-
stirn); 3) Treibemann *m.*; 4)
-e *pl.* Seitenbalken des Holz-
flozes.

Poganiaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Treiberin *f.*, Viehtreiberin *f.*

Poganiać, -niam, -niałem,
va. imperf.; Pogonić, -nie,
-niłem, *va. perf.*; 1) treiben,
antreiben, vor sich hintreiben;
2) — sie *vr.* rindern (von
Stühen).

Poganianie, -nia, *pl. -nia, sn.* Treiben *n.*

Poganić, -nie, -niłem, *va. perf.* tabeln.

Poganieć, -nieję, -niałem,
vn. imperf. heidnisch, Heide,
gottlos werden.

Poganić, -na, *pl. -ganie, sm.* Heide *m.*

Poganka, -ki, *pl. -ki, sf.* Heidin *f.*

Pogański, *adi.* heidnisch;
— synu! Gottloser!

Pogaństwo, -a, *sing. tant. sn.* Heidentum *n.*

Pogańszczyzna, -ny, *sf.* heidnisches Wesen *n.*, Heiden-
tum *n.*

Pogarbek, -bka, -bki, *sm.* (koenigia) eine Pflanze.

Pogarbić, -bię, -biłem, *va. perf.* trümmen, runzeln, bucht-
lig machen.

Pogarbiony, *adi.* budlig,
trumm.

Pogarda, -dy, *pl. -dy, sf.* Verachtung *f.*; spojrzeć na
kogo z -dą jmand über die
Näsel ansehn, auf jmand ver-
ächtlich herabsehen; mieć co
w -dzie etwas verachten; -dy
godny verachtungswürdig.

Pogardliwy, *adi.*; Pogar-
dliwie, *adv.* verächtlich.

Pogardzać, -dzam, -dza-
łem, *vn. imperf.*; Pogardzić,
-dżę, -dżilem, *vn. perf.* ver-
achten, verschmähen; boleść
moja -dza takż pociechą meim
Schmerz verschmächt solchen
Trost.

Pogarnać, -nę, -niesz, *va. perf.*; Pogarniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.* alles nach-
einander nehmen, zusammen-
raffen.

Pogarszac, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Pogorszyć, -sze, -szylem, *va. perf.* verschlimmern, verschlechtern, schlechter, ärger machen; — sie *vr.* sich verschlimmern, ärger werden; choroba się -sza die Krankheit nimmt zu; zamiast poprawić -szyl się statt zu verbessern, hat er es verschlimmert.

Pogasić, -sze, -siłem, *va. perf.* nacheinander auslöschten.

Pogaszać, -ne, -niesz, -nałem, *vn. perf.* nacheinander erlöschten, auslöschten.

Pogatunkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* in Klassen teilen.

Pogębek, -bka, *pl.* -bki, *sm.* Ohrfeige *f.*, Maultschelle *f.*

Pogębkować, Pogębować, -buję, -wałem, *va. perf.* ohrfeigen.

Pogęsta, -str, *sing. tant.* *sf.* (modecca) Pflanzenart *f.*

Pogiąć, -gnę, -giąłem, *va. perf.*; Poginać, -nam, -nałem, *va. imperf.* biegen, beugen, frumm machen.

Pogięcie, -cia, *pl.* -cia, *sf.* Biegung *f.*

Pogięty, *adi.* frumm, gebogen.

Poginać, -ne, -nałem, *vn. perf.* nacheinander unisonieren.

Pogląd, -u, *pl.* -y, *sm.* Blick *m.*, Überblick *m.*; Aussehen *n.*, perspektivische Zeichnung *f.*; Anschauung *f.*

Poglądać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Poglądnać; -nę, -nałem, *va. perf.* — na co wo hinsehen, hinschauen.

Poglądowy, *adi.* Anschauungs-; nauka -wa Anschauungsunterricht *m.*

Poglada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Zierve *f.*, Putz *m.*

Pogładzić, -dze, -dzilem, *va. perf.* glätten, streicheln, ausfeilen.

Poglaskać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Pogłaskiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* streicheln.

Pogłębiacz, -a, *pl.* -c, *sm.* = Pogłębiak.

Pogłębiac, -biał, -białem, *va. imperf.*; Pogłębić, -bie,

-biłem, *va. perf.*; vertiefen; — szyb abteufen, Schächte absinken.

Pogłębiak, -a, *pl.* -i, *sm.* Bagger *m.*; — łyżkowaty Bagger[schaufel *f.*; — szczypcowaty zweiteiliger Kübelbagger *m.*; — siatkowy wozkowy Stielbagger *m.*

Pogłębiarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Baggermaschine *f.*; — czerpakowa Schaufelbaggermaschine *f.*; — kubłowa Cimerfettenmaschine *f.*; — parowa Dampfbagger *m.*; — ssąca Pumpenbaggermaschine *f.*

Pogłos, -u, *pl.* -y, *sm.* Nachhall *m.*

Pogłoska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gerüst *n.*

Pogłowie, -wia, *pl.* -wia, *sn.* 1) Mensch *m.*, Person *f.*, Kopf *m.*; przez -wia nach Köpfen; 2) Geschlecht *n.*

Pogłowczyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Kopfsteuer *f.*

Pogłówek, -główka, *pl.* -główki, *sm.* Kopinuß *f.*, (Schlag auf den Kopf).

Pogłówny, -nego, *sing. tant.* Kopfgeld *n.*, Kopfsteuer *f.*

Pogłówny, *adi.* nach Köpfen.

Pogłuchnąć, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* nachinander taub werden.

Pogłupiec, -pieję, -piałem, *vn. perf.* dumm werden.

Pogłuszyć, -sze, -szylem, *va. perf.* alle nacheinander taub machen, betäuben, dämpfen.

Pogmatwać, -wam, -wałem, *va. perf.* verwickeln, zerfnüllen, zusammendrücken, durcheinander mengen; — wane stosunki verworrene, komplizierte Verhältnisse.

Pognać, = Pogonić.

Pognebić, -bie, -biłem, *va. perf.* nacheinander bedrängen, unterdrücken.

Pognebienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Unterdrückung *f.*

Pognić, -niję, -niłem, *vn. perf.* nacheinander faul werden, verfaulen.

Pognieciony, *adi.* zerfnüllt, zermalmt, verdrückt.

Pognieść, -niotę, -nieciesz, -niotłem, *va. perf.* zerdrücken, zerfnüllen; — niotła jagody sie zerdrückte die Beeren.

Pogniewać, -wam, -wałem, *va. perf.* böß, zornig machen; — się *vr.* böß, zornig werden; — się z kim się mit jmdm entzweien, überwerfen.

Pognoić, -noję, -noisz, -item, *va. perf.* düngen.

Pognój, -noju, *pl.* -noje, *sm.* Dung *m.*, Dünger *m.*

Pogoda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Witterung *f.*, jaka many dziś -de? was für Witterung haben wir heute?; schön, heiteres Wetter; podczas -dy bei schönem Wetter.

Pogodny, *adi.*; Pogodnie, Pogodno, *adv.* schön, heiter, froh; — na twarz ein heiteres Gesicht; — no niebo ein heiterer wolkenloser Himmel.

Pogodzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Versöhnung *f.*

Pogodzić, -dze, -dzilem, *va. perf.*; Pogadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.* versöhnen, vergleichen, ausöhnen; — nieprzyjaciel zmięde ausöhnen; — się z kim się mit jmdm ausöhnen, vergleichen.

Pogolić, -lę, -liłem, *va. perf.* nacheinander rasieren.

Pogonia, = Pogoń.

Pogonic, siehe: Poganiac.

Pogoniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sn.* Spürhund *m.*

Pogoń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Nachsetzung *f.*, Verfolgung *f.*; pusić się za kim w — jmdm nachsetzen; 2) Wappen des Herzogtums Litauen.

Pogończy, *adi.* nachsetzend, nachjagend.

Pogorszac, = Pogarszac.

Pogorszenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verschlimmerung *f.*

Pogorszyć, siehe: Pogarszac.

Pogorywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.*; Pogorzeć, -rzeję, -rzałem, *vn. perf.* nacheinander verbrennen, in Feuer vergehen, abbrennen.

Pogorzal, -i, *pl.* -e, *sf.*; Pogorzalina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Brand *m.* Feuersbrunst *f.*

Pogorzelec, -lea, *pl.* -ley, *sm.* Abgebrannte(r) *m.*

Pogorzelsko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Branostätte *f.*

Pogościć, -szczę, -ścićem, *vn. perf.* — gdzie wo verweilen, zu Gast sein.

Pogotować, -tuje, -walem, *va. perf.* fertig machen, abkochen.

Pogotowie, -wia, *pl.* -wia, *sn.* Bereitschaft *f.*

Pogotowiu, *adv.* w — in Bereitschaft, fertig.

Pograbić, -bie, -biłem, *va. perf.* mit dem Rechen zusammenbringen, alles wegnehmen, wearraffen.

Pograć, -gram, -grałem, *vn. perf.* ein wenig spielen.

Pogranicze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* Grenzstunde *f.*, Grenzort *m.*, Grenze *f.*, Grenzstrich *m.*, Grenzland *n.*; *Markt f.*; *na -czu* an der Grenze.

Pograniczny, *adi.* Pogranicznice, *adv.* angrenzend, an der Grenze liegend, wohnend, befindlich.

Pograżać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; *Pograżyc, -że, -żyłem, va. perf.* versenken, hineinstürzen; — *okręć* ein Schiff in den Grund bohren; — *w wodzie* untertauchen; — *w niedzę* ins Elend stürzen; — *co w wiecznej niepamięci* etwas in Vergessenheit bringen.

Pograżony, *adi.* versunken; — *w rozpaczy* in Verzweiflung versunken, verzweiflungsod.

Pogrobek, -bka, *pl.* -bki, *sm.*; *Pogrobowiec, -ca, pl.* -ce, *sm.* nachgeborener Sohn (nach des Vaters Tode geboren).

Pogrobowy, *adi.* Pogrobny, *adi.* = Pośmiertny.

Pogrom, -u, *pl.* -y, *sm.* Niedererschmetterung *f.*, vollständige Niederlage *f.*

Pogromca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Bezwiner *m.*, Besieger *m.*, Überwältiger *m.*, Bändiger *m.*

Pogromiciel, -la, *pl.* -le, *sm.* = Pogromca.

Pogromić, -mie, -miłem, *va. perf.* bestegen, eine vollständige Niederlage beibringen, bezwingen.

Pogrozić, -że, -ziłem, *vn. perf.* ein wenig drohen, eine Drohung ergehen lassen.

Pogródka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gesege *n.*, Terrasse *f.*, Gartenbeet *n.*, Rosenbeet *n.*, Wassergerinne *n.*, Gestrub *n.*; — *odpływowa* Untergerinne *n.*; — *przyprawowa* Obergerinne *n.*; *Wassergang m.*; — *ki, pl.* Gatter *n.*, Schutzgatter eines Teiches.

Pogródka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Drohung *f.*, drohende Erklärung *f.*

Pogrubić, -biam, -białem, *va. imperf.*; *Pogrubić, -bie, -biłem, va. perf.* dick oder grob machen.

Pogrubić, -bieję, -białem, *vn. perf.* dick, grob, schwanger werden.

Pogruchotać, -tam, -tałem, *va. perf.* zerstampen; — *komu* köcki jmnbn die Knochen zerstampen, jmnbn frumm und lahm schlagen.

Pogruchotanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Zerstampen *n.*

Pogryziony, *adi.* zerbissen.

Pogryzmolić, -le, -liłem, *va. perf.* kriecheln, vollschmiereln, volljubeln, ein wenig schmadeln.

Pogryźć, -ryzę, -ryżłem, *va. perf.* zerbeißen.

Pogrzać, -rzeję, -rzałem, *va. perf.*; *Pogrzewać, -wam, -wałem, va. imperf.* ein wenig, nacheinander wärmen.

Pogrzaznąć, Pogrzaść, -znę, -złem, *va. perf.* nach-einander stecken bleiben.

Pogrzeb, -u, *pl.* -y, *sm.* Begräbnis *n.*, Leichenbegängnis *n.*; — *komu* wyprawić jmnbn ein Begräbnis veranstalten; *isć* na *czyj* — zu jmnbn Leichenbegängnis gehen, ihn zu Grabe geleiten; *na -dzwonicę* zum Begräbnis läuten; *być* na *pogrzebie* einem Begräbnis beimohnen.

Pogrzebacz, -a, *pl.* -e, *sm.*; *Pogrzebaczka, -ki, pl.* -ki, *sf.* 1) der, die Begräbende; 2) Schürstoch *m.*, Schürstab *m.*, Schürhafen *m.*, Ofenrührer *f.*; — *kowalski* Schweiß *m.*

Pogrzebać, Pogrześć,

-bie, -bałem, *va. perf.* begraben, beerdigen; die Erde ein wenig aufscharen, nach-graben.

Pogrzebisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* elendes, armjeliges Begräbnis *n.*

Pogrzebny, *adi.* siehe: Pogrzebowy.

Pogrzebowy, *adi.* Begräbnis=; — *bankiet* Begräbnis=mahl *n.*; *obchód* — Begräbnisfeier *f.*; *koszta* -owe Begräbnislosten *pl.*; *dzień* -owy Begräbnistag *m.*

Pogrzyszyc, -szę, -szyłem, *va. perf.* ein wenig sündigen.

Pogrześć, siehe: Pogrzebać.

Pogrzemieć, -mie, -mi, -miałem, *vn. perf.*; *Pogrzmięwać, -wam, -wałem, vn. imperf.* ein wenig donnern.

Pogrybieć, -bieję, -białem, *vn. perf.* alt und frumm werden.

Pogrybnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (oxyporus) eine Käferart.

Pogubić, -bie, -biłem, *va. perf.* verlieren, nacheinander verlieren, vernichten, verderben.

Pogwałcenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vergewaltigung *f.*; — *wód* Gewältigen der Gru-beumäßer.

Pogwałcić, -icę, -ciłem, *va. perf.* Gewalt antun, ausüben.

Pogwizd, -u, *pl.* -y, *sm.* = gwizd, šwist.

Pogwizdać, -dam, -dałem, *vn. perf.*; *Pogwizdywać, -duję, -wałem, vn. imperf.* eine Weile pfeifen.

Pohalasować, -suję, -wałem, *vn. perf.* Lärm machen, läuten; — *kogo va. perf.* jmnbn auszanken, tüchtig aus-schelten.

Pohamować, -muje, -wałem, *va. perf.* bändigen, hemmen, bezähmen; — *się* sich bezwingen.

Pohaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* = Poganin.

Pohanbiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; *Pohanbić, -bie, -biłem, va. perf.* beschimpfen, entehren, schänden.

Pohanbienie, -nia, *pl.*

-nia, *sn.* Schändung *f.*, Schmach *f.*

Pohasać, -sam, -sałem, *va. perf.* mutwillig, lustig herumspirigen.

Pohablować, -bluje, -wałem, *va. perf.* glatt hobeln.

Pohoblowany, *adi.* glatt abgehobelt.

Poholdować, -duje, -wałem, *va. perf.* einen nach dem anderen sich unterwürfig, abhängig machen.

Pohulać, -lam, -lałem, *va. perf.* ein wenig schwärmen, schwelgen, lustig und locker leben, tüchtig essen und trinken.

Pohulanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gelage *n.*, Trinkgelage *n.*

Pohybel, -bla, *sing. tant.* 1) Untergang *m.*, Verderben *n.*; na — zum Verderben; na — naszego nieprzyjaciela ein Vereat unserem Feinde; 2) der Galgen.

Poić, -poje, -poilem, *va. imperf.* tränken, zu trinken geben; — sie sich nähren; — sie nadzieją sich einer schmeichelhaften Hoffnung hingeben; — sie rozkoszą in Wollust schwelgen, Wonne empfinden.

Poidło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Tränke *f.*

Poigrać, -gram, -grałem, *vn. perf.*; Poigrawać, Poigrywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* ein wenig spielen, tändeln, schäkern.

Poimać, *siehe: Pojmać.*

Poinaczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* nacheinander verändern

Poinformować, -muje, -wałem, *va. perf.* informieren, jmdm Auskunft erteilen.

Pojadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Pojesć, -jem, -jadłem, *va. perf.* aufessen, aufzehren, aufstreifen; jak gdyby wszystkie rozumy —jadł er tut, als hätte er alle Weisheit mit Löffeln gefressen.

Pojalowieć, -wieje, -wiałem, *va. perf.* unfruchtbar werden.

Pojarmarceze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* Tag *m.* nach dem Markte.

Pojaśniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Pojaśnić, -nię, -niłem, *va. perf.* hell machen, beleuchten.

Pojaśnić, -nieje, -niałem, *vn. perf.* heller werden.

Pojaw, -u, *pl.* -y, *sm.* Erscheinung *f.*

Pojawiać się, -wiam, -wiałem, *vr. imperf.*; Pojawić się, -wię, -wiłem, *vr. perf.* erscheinen, sich offenbaren, sich zeigen, sich sehen lassen.

Pojazd, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Fahrzeug *n.*, Kalesche *f.*, Wagen *m.*; — kolejowy Eisenbahnfahrzeug *n.*; — drogowy Straßenfahrzeug *n.*; 2) Fahrt *f.*, Reise *f.*; 3) Weg *m.*, Bahn *f.*

Pojazdowy, *adi.* Fahrzeug-, Wagen-

Pojażdżka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleine Fahrt.

Pojać, -jąłem, *va. perf.*; Pojmować, -muje, -wałem, *va. imperf.* 1) begreifen, fassen; on trudno —muje er begreift schwer; nie moge tego — idź tann es nicht fassen;

2) nehmen, wegnehmen; — jał ją za żonę er nahm sie zur Frau; — w niewolę gefangennehmen.

Pojatrzeć, -trze, -trzysz, -trzyłem, *va. perf.* ein wenig eiten machen; aufregen, erregen, auseinanderbringen.

Pojechać, -jadę, -jedziesz, -chałem, *vn. perf.* hinausfahren, hinreiten, hinreisen; — do Warszawy nach Warschau reisen.

Pojednać, -nam, -nałem, *va. perf.*; Pojednywać, -nuję, -wałem, *va. imperf.* versöhnen, ausöhnen; ausgleichen, ver gleichen.

Pojednanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Versöhnung *f.*, Ausöhnung *f.*

Pojednany, *adi.* ausgeöhnt.

Pojednawczy, *adi.*; Pojednawczo, *adv.* versöhnend, schiedsgerichtlich; versöhnlich; sąd —czy Schiedsgericht *n.*

Pojednaczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* in eins verbinden.

Pojednywać, *siehe: Pojednać.*

Pojedynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Duell *n.*, Zweikampf *m.*; —ukiem *adv.* einzeln; wyzwać kogo na — jmdm zum Zweikampfe herausfordern.

Pojedyńka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Stunte *f.*; 2) Stucktopf *m.* (Stich); na —kę einzeln.

Pojedyńkarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Duellant *m.*

Pojedynkować się, -kuje, -wałem, *vr. imperf.* sich duellieren.

Pojedynczy, *adi.* Pojedynczo, *adv.* einfach, einzeln.

Pojedyństwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Einheit *f.*

Pojemność, -i, *sf.* Fassungsvermögen *f.*, Laderaum *m.*

Pojenie, -nia, *sing. tant.* *sn.* Tranken *n.*

Pojeść, *siehe: Pojadać.*

Pojeżdżać, -dżam, -dżalem, *va. imperf.*; Pojeżdżić, -dżę, -dżiłem, *va. perf.* tutschieren, tüchtig zufahren, hin und her fahren, reiten.

Pojęcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) Fassungsvermögen *n.*, Begriff *m.*, Begreifen *n.*; nie ma —cia o tem er hat davon keinen Begriff; to przechodzi ludzkie — das übersteigt alle menschlichen Begriffe; zastosować się do czegoś —cia sich nach der Fassungskraft jmds richten; 2) Abschnitt *m.*, Pfeilerabschnitt *m.*

Pojęciowy, *adi.* Begriffs-

Pojętność, -i, *sing. tant.* *sf.* Fassungskraft *f.*, Fassungsvermögen *f.*, Gelehrigkeit *f.*

Pojetny, *adi.* Pojetnie, *adv.* gelehrig, mit schneller Fassungskraft begabt, leicht fassend.

Pojma, -my, *pl.* -my, *sf.* 1) Weichselband *n.*; 2) Tauwasser *n.*

Pojmać, -me, -małem, *va. perf.* gefangennehmen, festnehmen.

Pojmanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Gefangenahme *f.*

Pojmaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Gefangener *m.*

Pojmować, *siehe: Pojać.*

Pojmowanie, -nia, *sn.* Begreifen *n.*

Pojrzec, -rze, -rzałem, *va. perf.*; Pozierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* hinschauen, hinschauen.

Pojezierze, -rza, *pl. -rza, sn.* Seegebiet *n.*, Seenplatte *f.*

Pojne, -nego, *sing. tant.* Tränfbüchse *f.*

Pojuczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* mit dem Samsattel belegen, besacken.

Pojuszyc, -sze, -szyłem, *va. perf.* bebluten; blutig machen.

Pojutrze, *adv.* übermorgen; po — den Tag nach übermorgen. [morgig.]

Pojutrzejszy, *adi.* über-

Pokaic sie, -je, -jałem, *vr. perf.*; Pokajać sie, -jam, -jałem, *vr. imperf.* Buße tun, bereuen und sich bessern.

Pokajanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Neue *f.*, Buße *f.*

Pokalać, -lam, -lałem, *va. perf.* verunreinigen, beslecken; — sie *vr.* sich beslecken.

Pokalany, *adi.* besleckt.

Pokaleczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* viele verwunden.

Pokapać, -pie, -pałem, *va. perf.* etwas voll träufeln, träufelnd kleben machen.

Pokaplonić, -nie, -niłem, *va. perf.* einen Hahn nach dem anderen kapaunen.

Pokarać, -ram, -rałem, *va. perf.* mehrmals abstrafen, bestrafen.

Pokarbować, -buje, -wałem, *va. perf.* enterben.

Pokarbowany, *adi.* enterbt.

Pokarm, -u, *pl. -y, sm.* 1) Nahrung *f.*, Speise *f.*, Futter *n.*; mięso jest doskonałym -em Fleisch ist eine ausgezeichnete Nahrung; 2) Muttermilch *f.*; — zdrowy, obfity gesunde, reichliche Muttermilch; zbroczenie -u Milchverfälschung *f.*

Pokarmiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Pokarmić, -mie, -miłem, *va. perf.* ein wenig füttern, zu essen geben, mästen, alle mit Speise erwidern.

Pokarmowy, *adi.* Nahrungs-, Speise-; przyrząd — Speisungsapparat *m.*, NachfüllungsVorrichtung *f.*

Pokaszlać, -le, -lesz, -lałem, *vn. perf.*; Pokaszliwać, -luje, -wałem, *vn. imperf.* ein wenig husten, eine Zeitlang husten.

Pokatować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zu Ende martern, verstümmeln.

Pokatowany, *adi.* verstümmelt.

Pokawalkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* in Stücke zerteilen, zerschlagen.

Pokawić, -wie, -wiłem, *vn. perf.* einen Boß schießen, ein Beisehen machen.

Pokaz, -u, *pl. -y, sm.* Zeigen *n.*, Vorzeigen *n.*; na — um zu zeigen, um zu erweisen; als Muster.

Pokazać, -że, -załem, *va. perf.*; Pokazywać, -zuje, -wałem, *va. imperf.* 1) zeigen, weisen, vorzeigen, lehren, lassen; — komu list jnadm den Brief zeigen; — komu drogę jnadm den Weg zeigen; — każ nam swoją żonę laß uns deine Frau sehen; skutek to -że die Folgen werden eukteken;

2) — eo po sobie sich etwas merken lassen; nie -każ tego po sobie laß dir nichts davon merken; 3) zeigen, beweisen, an den Tag legen; to -zuje szlachetne zasady das beweist edle Grundzüge; Pokazać sie *vr. perf.*; Pokazywać sie *vr. imperf.* sich zeigen, erscheinen, zum Vorschein kommen, sichtbar werden; — we śnie im Traume erscheinen; wysypka -zała sie ein Ausschlag wurde sichtbar; unter die Augen treten, sich sehen lassen; nie -zuj mi sie na oczy komm mir nicht unter die Augen; sich erweisen, beweisen; — się wzajemnym sich dankbar erweisen.

Pokazały, *adi.* Pokazale, *adv.* = Okazały, Okazale.

Pokazanie, -nia, *sn.*; Pokazywanie, -nia, *sn.* Zeigen *n.*, Vorzeigen *n.*

Pokazić, -że, -zisz, -ziłem, *va. perf.* naheinander verderben.

Pokazność, -i, *sing. tant.* Okazałość.

Pokazny, *adi.* = Okazały. Pokąd, *adv.* biś wie weit, biś wie lange.

Pokapać, -pie, -pałem, *va. perf.* eins nach dem anderen baden.

Pokasać, -sze, -sałem, *va. perf.* nachinander beißen.

Pokasany, *adi.* gebissen, mehreremal gebissen, zerbissen.

Pokątnik, -a, *pl. -nicy, sm.* Winkelhocker *m.*, einsamer Mensch *m.*

Pokątny, *adi.*; Pokątnie, *adv.* verstoßen, veritct, heimlich; pisarz — Winkel-schreiber *m.*

Pokielzać, -zam, -załem; Pokielznać, -zne, -znałem, *va. perf.* alle naheinander aufraunen.

Pokierieszować, -szuje, -wałem, *va. perf.* zerhauen, mit dem Säbel viele Narben, Wunden versehen.

Pokierieszowany, *adi.* mit dem Säbel zerhauen.

Pokierować, -ruje, -wałem, *va. perf.* die Richtung geben, in Gang bringen leiten.

Pokinać, -nę, -nąłem, *va. perf.* weamerten, verlassen.

Pokiwać, -wam, -wałem, *vn. perf.* winken, zuminken, nicken.

Poklask, -u, *pl. -i, sm.* Applaus *m.*, Beifallsklatschen *n.* Poklaskiwać, -skuje, -wałem, *va. imperf.*; Poklasnąć, -sne, -snałem, *va. perf.* Beifall klatschen.

Poklat, -u, *pl. -y, sm.* Weintaube *f.*

Pokłać, -klnę, -klniesz, -kłałem, *va. perf.* mit Fluch belegen, verfluchen.

Poklaskwa -wy, *pl. -wy, sf.* Steinshnapper *m.*, Steinshnapper *m.*

Poklecić, -cę, -citem, *va. perf.* naheinander zusammenbastein.

Pokleić, -ję, -iłem, *va. perf.* mit Wein übergießen, zusammenleimen.

Poklekotać, -tam, -tałem, *va. perf.* viel hereschwägen.

Poklepać, -pie, -pałem, *va. perf.* klopfen, auf die Schulter klopfen.

Pokletnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Dañ *n.*, Bedachung *f.*, Gewölbe *n.*; 2) Weinlaube *f.*; 3) (*sepulchrum*) eine Kaserart.

Poklękać, -kam, -kałem, **Poklękać**, -ne, -niesz, -kałem, *vn. perf.* nacheinander niederknien.

Poklon, -u, *pl.* -y, *sm.* Maßholder *m.*, Maßhorn *m.*

Pokluć, -uje, -ułem; **Poklwać**, -wam, -wałem, *va. perf.* mit dem Schnabel picken, zerfetzen.

Poklad, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Schichte *f.*, Lage *f.*, Unterlage *f.*; — wegła Steinfohlenlager *n.*; — belek Tramlage *f.*, Balkenlage *f.*; — faszynowy Faschinenlage *f.*; — mostu Brückenbahngerippe *n.*; — mostu obrotowego Drehschraubenbahn *f.*; — obrotnicy Drehschraubenplateau *n.*; 2) Schiffsverdeck *n.*; 3) — roli das Stürzen des Aders.

Pokladać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; **Poklaść**, -de, -dłem, *va. perf.* 1) hinlegen, hinstrecken, niederlegen; 2) — co czym mit etwas auslegen; 3) — w kim nadzieję seine Hoffnung auf jmdn setzen; 4) — konie verschneiden, wallachen; 5) — rolę den Ader führen, selgen.

Pokladne, -nego, *pl.* -ne, *sn.* Grabstättengebühr *f.*, Geld *n.* für die Grabstätte.

Pokladnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Schatzkammer *f.*

Pokladnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Depositär *m.*, Hinterleger eines Legats.

Pokladny, *adi.* zur Schau ausgelegt; — chleb Schau-brot *n.*

Pokladowy, *adi.* Felgen-
Pokladziny, -dzin, *sf. plur.* tant. Beilaager *n.*

Poklebić, -bie, -biłem, *va. perf.* Wolken, dicke Massen bilden.

Poklon, -u, *pl.* -y, *sm.* Kniefall *m.*, Kniebeugung *f.*, Verbengung *f.*, Verneigung *f.*, Verehrung *f.*, Fußfall *m.*; — oddać einen Kniefall tun, sich zur Erde neigen; — y oddawać bałwanom den Götzen-

bildern göttliche Verehrung bezeugen.

Poklonić się, -nie, -niłem, *vr. perf.* sich verbeugen, verneigen; — kłoi się twemu panu grüße mir deinen Herrn.

Pokłopotać, -tam, -tałem, *va. perf.* — kogo jmdm aufbringen, unwillig machen; — sie *vr.* 1) in Streit, Zank geraten; 2) sich Sorgen machen.

Pokłosie, -sia, *pl.* -sia, *sf.* Nachlese *f.*, Ahrenlese *f.*

Pokłócić, -ce, -ciłem, *va. perf.* zusammenheften, zerzantzen, gegen einander aufbringen; — sie *vr.* in Zank und Streit geraten.

Pokluć, -je, -łem, *va. perf.* nacheinander stechen.

Pokochać, -cham, -łem, *va. perf.* lieb gewinnen; — sie *vr.* sich verlieben.

Pokoić, siehe: Uspokoić.

Pokoik, -u, *pl.* -i, *sm.*; **Pokoiczek**, -czku, *pl.* -czki, *sm.* Zimmerchen *n.* Stübchen *n.*

Pokojolomca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Friedensstörer *m.*, Friedensbrecher *m.*

Pokojowa, -wej, *pl.* -we, *sf.*; **Pokojówka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stubenmädchen *n.*, Kammermädchen *n.*, Kammerjungfer *f.*

Pokojowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* 1) Kammerdiener *m.*; 2) Friedensanhänger *m.*, Friedensapostel *m.*

Pokojowy, *adi.* 1) Stuben-, Zimmer-, malarz — Stuben-, Zimmermaler *m.*; spizety-e Zimmergerät *n.*; 2) Friedens-; rokowania -we Friedensverhandlungen.

Pokolanek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Kniestück *n.* in der Batterie.

Pokolenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Geschlecht *n.*, Stamm *n.*, Generation *f.*

Pokolatać, -tam, -tałem, *va. perf.* 1) nacheinander anknöpfen, anpochen; 2) zerhlopfen, zererschlagen.

Pokolysać, -sze, -sałem, *va. perf.* nacheinander wiegen, schaukeln.

Pokomosić, -szę, -siłem.

va. perf. entrüstet machen, entweien, aufbringen.

Pokonać, -nam, -nałem, *va. perf.* Pokonywać, -nuje, -wadem, *va. imperf.* besiegen, bezwingen, überwältigen, den Garaus machen.

Pokonany, *adi.* bezwungen.
Pokonopić, -pię, -piłem, *va. perf.* kalfatern.

Pokończenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Endigen *n.*

Pokończyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* alles nacheinander beendigen.

Pokopać, -pię, -pałem, *va. perf.*; **Pokopywać**, -puje, -wadem, *va. imperf.* nacheinander graben.

Pokopcić, -ce, -cisz, ciłem, *va. perf.* mit Rauch beschmutzen, anrußen, berußen.

Pokopcić, -ciej, -ciałem, *vn. perf.* durch Rauch schmutzig, rußig werden.

Pokora ry, *sf., sing. tant.* Demut *f.* wiloza — scheinbare Demut; — obtoki przebijania des Demütigen Gebet dringt durch die Wolken.

Pokorniuchny, **Pokornin-**
teńki, **Pokornutki**, *adi.* äuerst demütig, untertänig.

Pokorność, -ści, *sf.* Demütigkeit *f.*

Pokorny, *adi.* Pokornie, *adv.* demütig.

Pokorzal, -i, *sf. sing. tant.* (catasbaea) krappartiger Strauch.

Pokorzenie, **Pokorzyć**, siehe: Upokorzenie, Upokorzyć.

Pokos, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Abmähen *n.*, Mahd *f.*; 2) Schwaben *m.*; 3) -em *adv.* hingestreckt.

Pokosić, -szę, -siłem, *va. perf.* alles nacheinander abmähen.

Pokosmacialy, *adi.* zottig geworden.

Pokosmacić, -ce, -ciłem, *va. perf.* zottig machen.

Pokosmacieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* zottig werden.

Pokost, -u, *pl.* -y, *sm.* Firnis *m.*, Lackfirnis *m.*, Lack *m.*; — dać na co etw. mit Firnis überstreichen; — kopalowy Kopalfirnis *m.*; —

olejny Öl-, Leinölstirnisch *m.*;
— smołowy Asphaltlack *m.*;
— szybkoschnący Sikkativ-
stirnisch *m.*, Trockenstirnisch *m.*;
— wyskokowy Weingeiststirnisch *m.*;
— żelazny Eisenlack *m.*;
— żywiczny Harzölstirnisch *m.*

Pokostować, -tuje, -wałem, *va. perf.* mit Stirnisch übersehen, lackieren, anstreichen.

Pokostowanie, -nia, *pl. -nia, sn. lackieren n.*

Pokostowany, *adi.* lackiert.

Pokostownia, -ni, *pl. -nie, sf. Stirnischfabrik f.*

Pokosztować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ein wenig kosten, versuchen.

Pokotem, *adv.* nach der Reihe (liegend).

Pokowa, -wy, *pl. -wy, sf. Honigstübchen m.*

Pokój, -koju, *pl. -koje, sm.*

1) Zimmer *n.*, Stube *f.*; — jadalny, sypialny, bawialny, do przyjęcia Spisze-, Schlaf-, Besuchs-, Empfangszimmer *n.*; — dla dam Damenzimmer *n.*; — gościnny Gast-, Fremdenzimmer *n.*; 2) Friede *m.*, Ruhe *f.*; — zawrzeć Frieden schließen, machen, stiften; zawarć ju Friedensschluß *m.*; daj mi — laß mich in Ruh; daj — laß es bleiben; nie dać komu -koju jnmdn keine Ruhe lassen; daj mu Paucie — wieczny Gott habe ihn selig; — temu domowi Friede diesem Hause; sędzia -koju der Friedensrichter *m.*

Pokpić, -pie, -pisz, -pićem, *va. perf.* 1) sich über jnmdn lustig machen; 2) — sprawę etwas verderben.

Pokraczki, *pl.* na -kach orać zwei Furchen ackern und wieder zwei überspringen.

Pokrajać, -jam, -jaćem, *va. perf.* in Stücke zerschneiden, trandieren.

Pokrajki, -ków, *plur. tant. sn. Endseiten pl., Enden pl.*

Pokraka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) lautes Murren, Schelten *n.*, Zank *m.*, Streit *m.*; 2) ein verstimelter, verstimelter Mensch; Mißgeburt *f.*, Krüppel *m.*

Pokrakać, -kam, -kaćem,

vn. perf. Pokrakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* eine Zeitlang krächzen.

Pokrapiać, -piam, -piaćem, *va. imperf.*; **Pokropić**, -pie, -pićem, *va. perf.* besprengen.

Pokraszić, -szę, -szyćem, *va. perf.* schön machen, beschönigen.

Pokraść, -dnę, -dćem *va. perf.* nach und nach stehlen, zusammenstehlen.

Pokreślić, -lę, -lisz, -lićem, *va. perf.* mit Strichen bezeichnen; zerstückeln.

Pokrewieństwo, -wa, *pl. -wa, sn. Verwandtschaft f.*

Pokrewna, -nej, *pl. -ne, sf. Verwandte f., Blutsfreundin f.*

Pokrewny, *adi.* verwandt, blutsverwandt; Blutsfreund *m.*

Pokręcać, -cam, -caćem, *va. imperf.*; **Pokręcić**, -cę, -cićem, *va. perf.* herumdrehen,

drehen; -cićem się trochę po mieście ich ging ein bißchen in der Stadt herum; — waga den Schnurbart aufdrehen.

Pokręcony, *adi.* verdreht, zusammengebreht.

Pokręć, -n, *pl. -y, sm.* Herumdrehen *n.*, Umwinden *n.*; Windung *f.*

Pokrętny, *adi.* herumgewunden, sich herumwindend.

Pokroczyć, -cze, -czysz, -czyćem, *vn. perf.* hinschreiten, vorwärts schreiten.

Pokropić, siehe: Prokrapiać.

Pokropienie, -nia, *pl. -nia, sn. Besprengen n., Besprühen n.*

Pokroplnik, -a, *pl. -i, sm.* (aspergillum) Wurmart.

Pokrostawieć, -wieje, -wiaćem, *vn. perf.* mit Blättern, Flechten bedeckt werden.

Pokrotochwilić, -lę, -lisz, -lićem, *va. perf.* kurzweil treiben.

Pokrowa, -wy, *pl. -wy, sf. Dach n.*

Pokrowcowy, *adi.* Überzug³.

Pokrowiec, -wca, *pl. -wce, sm.*; **Pokrowczyk**, -a, *pl. -i, sm.* Überzug *m.*, Futteral *n.*, Hülle *f.*, Decke *f.*

Pokrócić, -cę, -cićem, *va. perf.* kürzer machen.

Pokrólować, -luje, -wałem, *va. perf.* eine Zeitlang König sein, herrschen.

Pokrótce, *adv.* kürzlich, in der Kürze.

Pokrów, -owu, *pl. -owy, sm. piecowy Ofenschild m.*

Pokrówne, -nego, *sing. tant. sn. Ruchsteuer f.*

Pokruszenie, -nia, *pl. -nia, sn. Zermalmung f., Zerbröckelung f.*

Pokruszyć, -szę, -szysz, -szycem, *va. perf.* zermalmen, zerbröckeln, zerstückeln.

Pokrwawić, -wię, -wićem, *va. perf.* blutig machen, mit Blut besetzen.

Pokrwawiony, *adi.* blutig, blutbesetzt.

Pokrycie, -cia, *pl. -cia, sn.* 1) Bedachung *f.*, Dach *n.*; Überzug *m.*; Bedeckung *f.*;

— kasowe Kassendeckung *f.*;

2) Verbergung *f.*, Verhehlung

— suwaka Schieberbedeckung *f.*;

dla -cia swego pomieszania um keine Verwirrung zu ver-

bergen.

Pokryć, -ję, -ćem, *va. perf.*;

Pokrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* 1) bedachen, decken, zudecken, bedecken;

— dom gontami das Haus mit Schindeln decken;

— co milenzeniem etw. mit Schweigen übergehen;

— szkodę den Schaden decken, gut-

machen; 2) verheimlichen, ver-

hehlen, bemänteln; ma wady, ale umie je — er hat Fehler, aber weiß sie zu bemänteln.

Pokrywanie, -nia, *pl. -nia, sn. Deckung f., Bedeckung f.*;

Verheimlichen *n.*, Bemänteln *n.*,

Verbergen *n.*

Pokryjomu, *adv.* heimlich, verhöflich.

Pokryty, *adi.* bedeckt, über-

zogen

Pokrywa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Deckel *m.*; — cylindra Zylinderdeckel *f.*;

2) Flügeldeckel *f.*;

3) Samentafel *f.*

Pokrywka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) *dim* von Pokrywa = Deckel *m.*;

— dławnicy Stopni-
büchsendeckel *m.*;

— maźnicy Schmierdeckel *m.*,
Achselbüchsendeckel *m.*;

— włazu Mann-

Ischdeckel *m.*; — panewki
Saaredeckel *m.*; 2) Deckmantel *m.*
Pokrzykac, -kam, -kałem,
vn. perf.; Pokrzykiwać, -ku-
je, -wałem, *vn. imperf.* dann
und mann grunzen, hüsteln,
sich räuspeln.

Pokrzytać się, -tam, -ta-
łem, *vr. ein* bischen herum=
witzschaften.

Pokrzepiac, -piam, -piasz,
-diałem, *va. imperf.*; Pokrzepić,
-pię, -piłem, *va. perf.*
stärken erquicken.

Pokrzepiający, *adi.* stärke-
nd.

Pokrzepienie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Stärkung *f.*, Erquickung *f.*

Pokrzesać, -sam, -sałem,
va. perf.; Pokrzesywać, -su-
je, -wałem, *va. perf.* behauen,
beizimmern; — ognia Feuer
schlagen (mit dem Zündstein).

Pokrzewka, -ki, *pl. pl. sf.*
Sänger *m.*, Erbsänger *m.*,
Nachtigall *f.*; — wodniczka
Binsenfänger *m.*; — kopeiuszka
Hausrotschwanzchen *n.*;
— jarzębiata gesperberte Graß-
mücke *f.*; — modra Blaufehl-
chen *n.*; — czarnogłowa
Mönd *m.*, Schwarzstoppel *m.*

Pokrzyczec, -cze, -czalem,
va. perf. eine Zeitlang schreien.

Pokrzyk, -u, *pl. -i, sm.*
1) Lärmen *n.*, Schreien *n.*; —
żurawi Geschrei *n.*, der Kran-
nische; 2) Tollstirch *f.*, Kraun
n.; — lekarski Tollbere *f.*,
Wolfsstirch *f.*, Belladonna *f.*

Pokrzykiwać, -kuje, -wa-
łem, *va. imperf.*; Pokrzyk-
nąć, -kuę, -kułem, *va. perf.*
nacheinander schreien, ein Ge-
schrei erheben.

Pokrzykwa, -wy, *pl. -wy,*
sf. Nessel *f.*, Brennessel *f.*; —
wielka Donnernessel *f.*

Pokrzywdzenie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Unrecht *n.*

Pokrzywdzić, -dze, -dzi-
łem, *va. perf.* Unrecht zufügen,
beschädigen, benachteiligen.

Pokrzywiać się, -wiam,
-wiałem, *vr. imperf.* Gesicht
schneiben, jmmom nachmachen,
nachäffen.

Pokrzywiany, Pokrzy-
wny, *adi.* Nessel-.

Pokrzywić, -wie, -wilem, *va.*
perf. frumm machen, frümmen.

Pokrzywiony, *adi.* ver-
frümmt, verbogen.

Pokrzywka, -ki, *pl. -ki, sf.*
1) kleine Brennessel *f.*; 2) Nessel-
seide *f.*, Nesselrante *f.*, Nessel-
seigarn *n.*, Nesselstuch *n.*; 3)
Nessel-, Zaun-, Meisen-,
Schnee- oder Winterfönic *m.*;
4) Nesselaußschlag *m.*

Pokrzywniczek, -czka, *pl.*
-czki, *sm.* Zaunchlüßer *m.*,
Zaunfönic *m.*, Nesselfönic *m.*

Pokrzywnik, -a, *pl. -i, sm.*
Nesselstalter *m.*

Pokrzywny, *adi.* siehe: Pokrzywiany.

Pokrzyżować, -żuje, -wa-
łem, *va. perf.* durchkreu-
zen, zu Schanden machen; —
komu plany jmuđm in die
Quere kommen.

Poksyk, -u, *pl. -i, sm.* Ge-
ziß *n.*

Poksykać, -kam, -kałem,
va. imperf.; Poksyknąć, -nę,
-nałem, *va. perf.* anz, außzi-
schen, bespötteln.

Pokuć, -kuje, -kułem, *va.*
-kułem, *va. perf.* nachein-
ander beschlagen, in Fesseln
schlagen.

Pokudac, -lam, -lałem, *va.*
perf. zerrausen, zerzausen.

Pokulać, -lam, -lałem, *va.*
perf. lahmend gehen.

Pokulawić, -wie, -wilem,
va. perf. lahm machen.

Pokulawieć, -wieje, -wia-
łem, *vn. perf.* lahm werden.

Pokulbaczyć, -cze, -czysz,
-czyl-m, *va. perf.* alle fatteln.

Pokumać się, -mam, -ma-
łem, *vr. perf.* Genatterschaft
machen, sich verbrüdern.

Pokumany, *adi.* befreun-
det.

Pokup, -u, *pl. -y, sm.* Auf-
kaufen *n.*, Zusammenkaufen *n.*,
Abkauf *n.*, Abgang *m.* (im
Kaufe).

Pokupić, -pię, -piłem, *va.*
perf. viel kaufen, an=ausfau-
len.

Pokupność, -i, *sing. tant.*
sf. guter, schneller Abgang der
Ware.

Pokupny, *adi.* gut ab-
gehend, gesucht (im Kaufe).

Pokurcz, -a, *pl. -e, sm.* Ba-
stardhund *m.* von Dogge und
Windspiel.

Pokurczony, *adi.* zusam-
mengezoan.

Pokurczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. zusammenziehen, ver-
füßen.

Pokurzyć, -rze, -rzysz,
-rzyłem, *va. und vn. perf.* beräu-
chern, bestauben.

Pokusa, -sy, *pl. -sy, sf.*
Versuchung *f.*, verführerische
Lockung *f.*; Anreizungs-, Ver-
führungsmittel *n.*; — mnie
bierzcie się gerate in Versuchung;
-sie opierac się der Lockung
widerstehen.

Pokusić, -sze, -silem, *va.*
perf.; Pokuszać, -sze, -siłem,
va. imperf. in Versuchung
führen; — się o co sich zu etw.
verteilen lassen, in Versuchung
geraten (nach etw. zu trachten,
sich um etw. bemerten); — się
o zwycięstwo den Sieg an-
streben.

Pokuszenie, -nia, *pl. -nia,*
sn. Versuchung *f.*; i nie wódz
nas na — und führe uns
nicht in Versuchung.

Pokuta, -ty, *pl. -ty, sf.*
Buße *f.*; -te odprawic Buße
tun; -te oznaczać eine Buße
auslegen; za -te als Buße, zur
Strafe; iść na -te zur Buße
gehen; być na -cie Buße üben;
— kościelna Kirchengbuße *f.*;
dzień -ty Bußtag *m.*

Pokutnica, -cy, *pl. -ce, sf.*
Büßerin *f.*

Pokutnik, -a, *pl. -nicy, sm.*
Büßer *m.*

Pokutny, *adi.* bußfertig,
Buß-; psalm — Bußpsalm *m.*;
dziś — Bußtag *m.*

Pokutować, -tuje, -wałem,
vn. imperf. Buße tun,
büßen, Strafe leiden; — za
winy niepopokutniona für un-
verschuldete Sünden büßen.

Pokwapić, -pię, -pisz, -pi-
łem, sie *vr. perf.* sich be-
eilen.

Pokwapliwie, = Skwapli-
wie.

Pokwasieć, -sze, -sisz, -si-
łem, *va. perf.* alle(s) nachein-
ander sauer machen, in
schlimme Laune bringen.

Pokwękać, -kam, -kałem, *vn. perf.* ein bißchen stöhnen.

Pokwilać, -lam, -lałem, *vn. imperf.*; Pokwilić, -le, -lisz, -lił-m, *vn. perf.* weiterlich wehklagen, wimmern.

Pokwit, -u, *pl. -y, sm. Si-*liencier *n.*

Pokwitać, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; Pokwitnąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* 1) eine gewisse Zeit blühen; 2) verschimmeln.

Pokwitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* quittieren; — się z kim się mit einem absinden, quitt werden.

Pokwitowanie, -nia, *pl. -nia, sn. Quittung f.*

Polać -leje, -lałem, *va. perf.*; Polewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* begießen, übergießen; — garnki Döpfe glasieren, mit Glasur überziehen.

Polana, -ny, *pl. -ny, sf.*; Polanina, -ny, *pl. -ny, sf.*; Polanka, -i, *pl. -i, sf.* Waldwiefe *f.*; Alm *f.*, Walde *f.*

Polano, -na, *pl. -na, sn.* Holzstent *n.*

Polarny, *adi. Polar-*

Polatać, -tam, -tałem, *vn. perf.* ein bißchen herumfliegen.

Polatka, -ki, *pl. -ki, sf.* Flitter *m.*

Polatucha, -chy, *pl. -chy, sf.* fliegendes Eichhörnchen *n.*

Pole, -la, *pl. -la, sn. 1)* Feld *n.*; ma obszerne -la er hat große Äcker; — bitwy Schlachtfeld *n.*; wywabić nieprzyciela na otwarte — den Feind ins offene Feld locken; w — wyruszyć z wojskiem mit dem Heere ins Feld ziehen; stracić — das Feld räumen müssen; dotrzymać -a Stand halten; — dać eine Schlacht bieten; nie dawać -a der Schlacht ausweichen; — sławy das Feld des Ruhms; — elektryczne elektrisches Feld *n.*;

— magnetyczne magnetisches Feld *n.*; — kopalniane Grubenfeld *n.*; — sztolni Stollenfeld *n.*; — wywieść kogo w — jmnnd anführen, hinter's Licht führen; 2) Zagdłur *f.*, Zagdbezirt *m.*; czarne — Wild-

jagd *f.*; 3) Gelegenheit *f.*, Wirkungsfreis *m.*; tu masz — do pokazania swego talentu du hast du Gelegenheit dein Talent zu zeigen.

Polecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Polecić, -cę, -ciłem, *va. perf.* einen Auftrag geben, beantragen; empfehlen; — cił mi go jak najlepiej er hat ihn mir aufs beste empfohlen; — się Bogu się dem göttlichen Schutze anvertrauen; — cam się łaskawej pamięci ich empfehle mich dem gütigen Andenken.

Polecający, *adi. Empfehlungs-*schreiber *n.*, -brief *m.*

Polecanie, Polecenie, -nia, *pl. -nia, sn. 1)* Auftrag *m.*, Befehl *m.*; mam — pójść do niego ich bin beauftragt zu ihm zu gehen; z jego -nia in seinem Auftrage; 2) Empfehlung *f.*; twoje — było mi bardzo użyteczne deine Empfehlung war für mich von großem Nutzen.

Polecie, -cia, *pl. -cia, sn.* Nachsommer *m.*, Spätsommer *m.*, Herbstanfang *m.*

Polecieć, -cę, -ciąłem, *vn. perf.*; Polatywać, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* wegliegen, davonlaufen; — dokąd hinstiegen, hinflaufen, hineinrennen; — w górę in die Höhe steigen, fliegen.

Poleczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* eine Zeitlang heilen, nacheinander heilen.

Polednia, -ni, *pl. -nie, sf.*; Poleń, -ni, *pl. -nie, sf.* Hängestange *f.*, Schwebe *f.* um etw. daranzuhängen.

Poledz, Polegnąć, -nę, -niesz, *va. perf.* bleiben, auf dem Schlachtfelde fallen, hinfallen, liegen bleiben.

Polegać, -gam, -gałem, *va. imperf.* 1) sich auf etw. lehnen, stützen; -gając na jego złożeniach sich auf seine Aussagen stützend; — na kimś sich auf jmnnd verlassen; -gaj na mnie jak na Zawiszy vertraue mir ganz und gar; 2) auf etw. beruhen, von etw. abhängen.

Polegly, *adi.* gefallen (im Kriege).

Polej, -u, *pl. -e, sm.* Polei *n.*, Flohtraut *n.*; — dziki Poleimelisse *f.*, Ragen-, Bergminze *f.*; — gesi Piennigtraut *n.*; — żali Wuchunge *f.*

Polemiczny, *adi.* Polemicznie, *adv.* polemisch.

Polemika, -ki, *pl. -ki, sf.* Polemik *f.*

Polenić się, -nię, -niesz, -niłem, *vr. imp.* faumfelig sein, faumfelig werden.

Polepa, -py, *pl. -py, sf.* Bekleidung *f.*, Kleibesehm *m.*

Polepiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Polepić, -pię, -piłem, *va. perf.* bekleben, bekleiben.

Polepszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Polepszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* in besseren Zustand setzen, verbessern; — gospodarstwo die Wirtschaft in besseren Stand setzen; — czyjś stan jmnnd's Lage verbessern, jmnnd unter die Arme greifen; — się *vr.* sich bessern; choremu się -sza der Kranke befindet sich auf dem Wege der Besserung.

Polepszanie, Polepszenie, -nie, *pl. -nia, sn.* Besserung *f.*

Polerować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* polieren, glätten, blank machen.

Polerownik, -a, *pl. -nicy, sm. 1)* Polier-, Glättstahl *n.*, Wollsejahn *m.*; 2) Polierer *m.*

Polerowny, *adi.* poliert, glatt; gefittet, gebildet.

Polerunek, -nku, *pl. -nki, sm.* Politur *f.*; Kultur *f.*, Abgeschliffenheit *f.*

Polesie, -sia, *pl. -sia, sn.* Waldland *n.*

Polesne, -ego, *sn.* Abgabe der Waldseidler.

Polesnia, -ni, *pl. -nie, sf.* (alyzia) Alocynneengattung *f.*

Poletek, -tka, *pl. -tki, sm.* ein Teil, gewöhnlich der dritte Teil der Felder.

Polewa, -wy, *pl. -wy, sf.* Glasur *f.*, Emaile *f.*

Polewać, -stę, -połać. Polewacz, -a, *pl. -e, sm.* Tünder *m.*, Verzinner *m.*

Polewaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Sießhanne *f.*

Polewak, -a, *pl. -i, sm. zer-*
 klüfteter Firstrandstein.

Polewka, -ki, *pl. -ki, sf.*
 Suppe *f.*, Brühe *f.*; — mięsna Bouillon *f.*

Polewnik, -a, *pl. -i, sm.*
 Bouillon *m.*

Poleźć, -leze, -lazłem, *vn.*
perf.; Polazić, -lazię, -zilem,
vn. imperf. hinfrieden.

Poledwica, -cy, *pl. -ce, sf.*
 Lendenstück *n.*, Lendenbraten
m., Lungenbraten *m.*

Polekać się, -kam, -kałem,
vr. imperf.; Poleknać się,
 -kne, -ktem, *vr. perf.* ein wenig
 erwidern, naheinander er=
 schreden.

Polgnać, -nę, -nałem, *vn.*
perf. naheinander stecken blei=
 ben, versinken.

Polica, -cy, *pl. -ce, sf.*
 1) Leiste *f.*, Topfbrett *n.*,
 Fächerschrank *m.*; 2) Kragstein
m.; 3) — asekuracyjna Ber=
 sicherungspolize *f.*

Policya, -cyi, *pl. -cye, sf.*
 Polizei *f.*, Sicherheitsbehörde
f.; — tajna Geheimpolizei *f.*;
 dyrektor -cyi Polizeidirektor
m.; komisarz -cyi Polizeikom=
 missär *m.*; oddać kogoś pod
 dozór -cyi jmnbd unter polizei=
 liche Aufsicht stellen.

Policyant, -a, *pl. -ci, sm.*
 Wachmann *m.*, Polizeifoldat *m.*

Policyjny, *adi.*; Policyjny,
adv. polizeilich; Polizei=
 ustawie -nej przeciwny polizei=
 wibriq.

Policzać, -czam, -czalem,
va. imperf.; Policzyć, -cze,
 -czyłem, *va. perf.* zählen, ab=
 zählen, zusammenzählen; —
 kogo w poczet swoich przy=
 jaciół jmnbd unter die Zahl
 seiner Freunde aufnehmen.

Policzek, -czka, *pl. -czki,*
sm. 1) Wange *f.*, Wade *f.*; 2)
 Maulschelle *f.*, Ohrfeige *f.*, Bat=
 fenstreich *m.*, Watsche *f.*

Policzkować, -kuje, -wa=
 łem, *va. perf.* ohrfeigen, eine
 Maulschelle, einen Backenstreich
 geben, versetzen.

Policzkowy, *adi.* Backen=
 Wangen=.

Policzyć, siehe: Policzać.

Poligamia, -ii, *sing. tant.*
sf. Polygamie *f.*, Vielweiberei *f.*

Poligamiczny, *adi.* poly=
 gamisch.

Poliglotta, -ty, *pl. -ty,*
sm. Polyglott *m.*, ein Mann,
 der mehrere Sprachen be=
 herrscht.

Polip, -a, *pl. -y, sm.* Polyp
m.

Polipień, -nia, *pl. -nie,*
sm. Koralle *f.*, Korallenriff *n.*

Polipowyy, *adi.* Polyp=
 polypenartig.

Polisty, *adi.* voll Felber,
 Adr.

Politechniczny, *adi.* poly=
 technisch; akademia -na poly=
 technische Hochschule.

Politechnika, -ki, *pl. -ki,*
sf. Polytechnik *f.*, technische
 Hochschule *f.*

Politować się, -tuje, -wa=
 łem, *vr. perf.* sich erbarmen.

Politowanie, -nia, *sn.* Mit=
 leiden, Erbarmen *n.*

Politura, -ry, *pl. -ry, sf.*
 Politur *f.*, Glanz *m.*

Polityczny, *adi.* Polityczny,
adv. 1) politisch, Staats=;
 -ne piswa politische Schriften;
 -ne zapatywania politische Un=
 schauungen; przestępstwo -ne
 Staatsverbrechen *n.*; -ne prawo
 Staatsrecht *n.*; 2) weltflug,
 höflich, artig.

Polityk, -a, *pl. -cy, sm.*
 1) Staatsmann *m.*; Politiker
m.; 2) ein seiner kluger Mann,
 ein prüfender Mensch.

Polityka, -ki, *pl. -ki, sf.*
 1) Politik *f.*, Staatskunst *f.*,
 błąd w -ce popełnić einen
 Staatsfehler begehen; 2) Klug=
 heit *f.*, Höflichkeit *f.*, Manier=
 lichkeit *f.*

Politykować, -kuje, -wa=
 łem, *vn. perf.* 1) politisieren,
 kennegebern; 2) sich höfman=
 nisch benehmen, aus Politik
 höflich sein.

Poliwka, = Polewka.

Polizać, -że, -załem, *va.*
perf.; Poliznać, -nę, -nałem,
va. imperf. ein wenig lecken,
 belecken.

Pollucya, -cyi, *sing. tant.*
sf. Pollution *f.*

Polnik, -a, *pl. -ce, sm.*
 Erd=, Feldmaus *f.*

Polny, *adi.* Feld=; artyler=
 rya -na Feldartillerie *f.*; —

kuzat Feldblume *f.*; — het=
 man Feldhauptmann *m.*

Polonez, -a, *pl. -y, sm.*
 Polonaise *f.*

Polor, -u, *pl. -y, sm.*
 Glanz *m.*, Politur *f.*; Ge=
 schlossenheit *f.*; nie ma -ru er
 ist ein ungeschlossener Mensch;
 czczy — eitler Schimmer.

Polot, -u, *sm.* Flug *m.*;
 jednym -tem flugś *adv.*;
 dać wyższy — swojej wyo=
 braźni einen höheren Schwung
 nehmen.

Polotny, *adi.*; Polotnie
adv. flüchtig, schnell hinfliiegend.

Polować, -lnię, -wałem, *va.*
imperf. jagen, Jagd machen,
 auf der Jagd sein, auf die
 Jagd gehen.

Polowanie, -nia, *pl. -nia,*
sn. Jagd *f.*; isć na — auf
 die Jagd gehen.

Polowiec, -wca, *pl. -wce,*
sm. (Episinus) Spinnen=
 gattung.

Polowy, *adi.* Feld=; praca
 -wa Feldarbeit *f.*

Polowy, -wego, *pl. -wi,*
sm. Feld=, Stoppelvogel *m.*
 Polszczeć, -czeje, -czalem,
vn. perf. polnisch werden.

Polszczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. polonisieren.

Polubić, -bię, -bisz, -bitem,
va. perf. liebgewinnen, an
 etwas Wohlgefallen finden.

Polubowny, *adi.*; Polu=
 bownie, *adv.* schiedsrichter=
 lich; sędzia — Schiedsrichter
m.; sąd — Schiedsgericht *n.*

Poludnić, -nie, -nisz, -niłm,
va. perf. bevölkern.

Polutować, -tuje, -wałem,
va. perf. naheinander ver=
 löten.

Polżyć, -że, -żyłem, *va.*
perf. schimpflich behandeln,
 beschimpfen; — się *vr.* sich
 Schmach zuziehen.

Pola, -y, *pl. -y, f.* 1)
 großes zweiwändiges Vogel=
 fangnetz; Jagdtuch *n.*; 2)
 — sukni Schoß *f.* am Kleide;
 3) Brettholz *n.*

Polacać, -cam, -całem, *va.*
imperf.; Polacić, -cę, -ciłem,
va. perf. mit Latzen belegen,
 belasten.

Polać, -ci, *pl. -cie, sf.*

Häuerreihe *f.*; — dachu Dachseite *f.*; — stoniny Speckseite *f.*

Poladnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schönfrucht *f.* (malaisische Wurzelbeere).

Polajać, -jam, -jałem, *va. perf.* ein wenig ausschelten.

Polakomić się, -mie, -misz, -milem, *vr. perf.* nach etw. lüstern werden, gelüsten.

Polamać, -mie, -małem, *va. perf.* zerbrechen; — szyki komu einen aus dem Geleise bringen.

Polamany, *adi.* zerbrochen. Polapać, -pię, -pałem, *va. perf.* erhaschen, auffangen; — sie, *vr.* sich herausfinden.

Polapka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Fall *f.*; 2) (Pedalium) indische Pflanze *f.*

Polapkowy, *adi.* Fall-, dołek — Fallgrube *f.*

Polatać, -tam, -tałem, *va. perf.* flühen, zusammenflühen.

Polawiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. imperf.*; Połowić, -wie, -wilem, *va. perf.* viel fangen, fischen.

Polawie, -wia, *pl.* -wia, *sn.*; Polawnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bankpolster *n.*

Polazić, -że, -zisz, -zilem, *vr. perf.* eine Zeitlang herumkriechen, moß kriechen, kriechend wohin gelangen.

Polaczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Polaczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* verbinden, vereinigen; — dwoje ludzi zwei Leute verheiraten; — się *vr.* sich vereinen.

Polaczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vereinigung *f.*, Verbindung *f.*; — bezpośrednio direkte Verbindung *f.*; — dwóch torów Gleisanschluß *m.*; — zetknięcie szyn Schienensstoßverbindung *f.*; — zębata Zahnverbindung *f.*

Polcha, -y, *pl.* -y, *sf.* Biltisch *m.*

Polehtać, -tam, -tałem, *va. perf.* ein wenig figeln.

Poleć, -cieja, *pl.* -cieja, *sm.* Speckseite *f.*; łąsty — smarować Wasser in den Brunnen tragen; -ciem, na -ciu leżeć ausgestreckt liegen.

Polknać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Polykać, kam, -kałem, *va. imperf.* verschlingen, verschlucken; — co oczyma etwas mit den Augen verschlingen; -łykam ślinkę es läuft nur das Wasser im Mund zusammen; — łyzy die Tränen verschlucken.

Pologi, *adi.* abhängig, abschüssig.

Pologowy, *adi.* Wochenbett-, gorączka -wa Wochenbett-, Querspalstieber *n.*

Poloić, -loję, -ilem, *va. perf.* mit Taq beschütteren.

Polomka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ziss *f.*

Polonica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Alm *f.*, Berghalde *f.*

Polonicznik, -a, *sm.* (Herniaria) Farntraut *n.*

Polonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tischende *f.*

Polotrować, -truję, -wałem, *va. perf.* zu Lottergesindel, zu Spitzbuben machen; — sobie niedeliche Streiche machen.

Polowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Polówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* dim. Hälfte *f.*; o -wę mniejszy halb so klein; na -wę co przełamać in zwei gleiche Teile brechen, entzweibrechen.

Polowica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Polowina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Hälfte *f.*; Gehälfte *f.*

Polowiczny, *adi.* zur Hälfte gehörig, halb und halb; podział — Teilung der Hälfte nach.

Polowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Feldspat *m.*

Polownik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Halbhüfner *m.*, Halbbauer; 2) wniak -u, *pl.* -i, *sm.* halb Hafer, halb Gerste.

Poloz, -u, *pl.* -y, *sm.* Boa *m.*

Polozowąż, -węża, *pl.* -weże, *sm.* Pythonschlange *f.*

Polożenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Lage *f.*; 2) Legen *n.*, Einlegen *n.*, Lagern *n.*

Polożnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Wöchnerin *f.*; odwiedzenie -cy Wochenbesuch *m.*

Polożniczy, *adi.* Wochenbett-, Hebammen-, klinika -cza

Gebärklinif *f.*; sztuka -cza Hebammenkunst *f.*

Polożnik, -a, *pl.* -nicy, *sm.* Geburtshelfer *m.*

Polożny, *adi.* = Pologowy.

Polożyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* legen, hinlegen; — trupem tot hinstrecken; — się *vr.* sich hinlegen, hinstrecken; siehe: Kłaść *va. imperf.*

Polożysty, *adi.*; Polożysto, *adv.* in gleicher Fläche abhängig, abschüssig.

Pológ, -łogu, *pl.* -łogi, *sm.* Niederkunft *f.*, Wochenbett *n.*, Kindbett *n.*, Entbindung *f.*; Wochen *pl.*; był ciężki — es war eine schwere Entbindung; gdy będzie w -łogu wenn sie ins Wochenbett kommt; umrzeć w -łogu im Wochenbett sterben; szczęśliwie odbyła — sie ist glücklich entbunden worden; trzy dni po -łogu drei Tage nach der Entbindung.

Polów, -łowy, *pl.* -łowy, *sm.* Fang *m.*, Beute *f.*; znaczny — reiche Beute *f.*; iść na — auf Beute ausgehen.

Poludnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Mittagegespenst *n.*, Drupe *f.*

Poludnie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Mittag *m.*, Süden *m.*; wyjechać na — nach dem Süden verreisen; Mittagszeit *f.*

Poludnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Mittagskreis *m.*, Meridian *m.*; 2) Zafar-, Mittagstulpe *f.*

Poludnikowy, *adi.* Meridians-

Południować, -dniuję, -wałem, *vr. imperf.* Mittag, Mittagsschlaf, Mittagstraß halten.

Południowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* Südländer *m.*

Południowoschodni, *adi.* südöstlich.

Południowozachodni, *adi.* südwestlich.

Południowy, *adi.* Mittag-, Süd-, südlich; wiatr — Südwind *m.*

Poluja, -ji, *sf.* die Hälfte der Hogenante, die der Zeidler dem Grundherra zinst.

Polupać, -pię, -pisz, -piłem, *va. perf.*; Polupywać, -puje, -pywałem, *va. imperf.* nach einander zerpfalten.

Polupić, -pie, -piz, -piem, *va. perf.* ausplündern.

Polyk, -u, *pl.* -i, *sm.* Schlundkopf *m.*

Polykacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bersänger *m.*

Polykać, siehe: Polknać.

Polykanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Bersänglingen *n.*, Berschlüssen *n.*

Polysk, -u, *pl.* -i, *sm.* Schimmer *m.*, Glanz *m.*, Lüstre *n.*

Polyskać, -kam, -kałem, *vn. perf.*; Polyskiwać, kuje, -wałem, *vn. imperf.* schimmern, glänzen, blitzen, blinken, strahlen.

Polyskanie, Polyskiwanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Schimmern *n.*, Wetterleuchten *n.*

Polyskliwy, Polyskowy, *adi.* schimmernd, blitzend.

Pomacac, -cam, -całem, *va. perf.* betasten, berühren.

Pomachać, -cham, -chałem, *va. perf.*; Pomachnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* etw. hin und her bewegen, schwenken.

Pomachlować, -luje, -wałem, *va. perf.* versälschen.

Pomaczać, -czam, -czałem, *va. perf.*; Pomoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* nacheinander einweichen, eintauchen, naß machen.

Pomada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Pomade *f.*

Pomadować, -duje, -wałem, *va. imperf.* mit Pomade einschmieren, salben.

Pomagacz, = Pomocnik.

Pomagać, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.*; Pomódz, -moge, -mogłem, *va. perf.* helfen; — komu w potrzebie jnndm in der Not helfen; w tej wojnie żaden inny naród im nie-gał in diesem Kriege wurden sie von keinem anderen Volke unterstützt; pomódz mi szukać help mir suchen; to lekarstwo mu pomogło dieses Mittel half ihm; tak mi Boże pomódz so wahr mir Gott helfe; to ci nie wie pomoże das wird dir nichts helfen, nichts nützen; — do czego etw. befördern.

Pomaganie, = Pomoc.

Pomagier, -a, *pl.* -owie, *sm.* Handlanger *m.*

Pomaleńku, Pomalnsienku, Pomalutku, *adv.* sachte, langsam, nach und nach, ganz gemächlich, ganz gemäch.

Pomalować, -luje, -wałem, *va. perf.* bemalen.

Pomalu, *adv.* sachte, langsam, gemäch.

Pomarańcza, -czy, *pl.* -cze, *sf.* (citrus aurantium) Orange *f.*, Pomeranze *f.*

Pomarańczarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Orangerie *f.*, Orangentreibhaus *n.*

Pomarańczowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Pomeranzenmade *f.*

Pomarańczowy, *adi.* Pomeranzen-, Orangen-; kwiat — Orangenblüte *f.*; skórka — wa Orangenschale *f.*; — kolor Orangenfarbe *f.*

Pomarańczówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pomeranzenbranntwein *m.*, Pomeranzenbitter *m.*

Pomarlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Viehseuche *f.*; -ce *pl.* erstorener Bienenschwarm.

Pomarmuować, -ruje, -wałem, *va. perf.* mit Marmor bekleiden; mit Marmor mustern bemalen, marmorieren.

Pomarmuowany, *adi.* mit Marmor bekleidet; mit Marmor mustern bemalt, marmoriert.

Pomarnotrawić, -wie, -wiz, -wiłem, *va. perf.*; Pomarnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* alles nacheinander durchbringen, verschwenden.

Pomarszczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Runzeln *n.*

Pomarszczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* in Falten legen, runzeln; czas mu twarz czył die Zeit grub ihm Runzeln ins Gesicht.

Pomartwiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Pomartwić, -wie, -wiłem, *va. perf.* bestrüben, mit Vergleich erfüllen.

Pomartwić, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* nacheinander erstarren, absterben.

Pomartwiony, *adi.* gefrünt.

Pomarznąć, -nę, -niesz,

-rztem, *va. perf.* sämtlich erstieren.

Pomarzły, *adi.* erfroren.

Pomaszczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Pomaścić, -czę, -ciłem, *va. perf.* nacheinander salben, besalben, mit Butter oder Fett begießen.

Pomawiać, -wiam, -wiałem, *va. n. vn. imperf.* eine Weile reden; — po kim jnndś Sprache nachahmen; — z kim Rücksprache nehmen; — kogo jemanden bereben, von jnndm Übles sagen.

Pomawianie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Bereden *n.*; Klatscherei *f.*

Pomazać, -zę, -załem, *va. perf.*; Pomazywać, -zuje, -wałem, *va. imperf.* 1) beschnieren, bestudeln; 2) salben; — na króla zum König salben.

Pomazanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Bestudeln *n.*, Beschnieren *n.*; Salbung *f.*

Pomazaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Gesalbter *m.*; — boży der Gottgealbte.

Pomazanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Butterschnitte *f.*

Pomazownik, -a, *pl.* -nicy, -ków, *sm.* Einreiber *m.*, Frotteierer *m.*, Quacksalber *m.*

Pomazywać, siehe: Pomazać.

Pomazywanie, = Pomazanie.

Pomaczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Übung *f.*

Pomacić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* nacheinander trüben, trübe machen; alles verwirren.

Pomączyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* mit Mehl beitreuen.

Pomcha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* (Byssus) Pflanzenart *f.*; = Bisior.

Pomdleć, -dleje, -dlejesz, -dlałem, *vn. perf.* kraftlos, ohnmächtig werden.

Pomek, pomka, pomki, *sm.*; Pomyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Sprenkel *m.*, Vögel zu fangen; na pomkn, *adv.* bei der Hand bereit.

Pomęczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* alle nacheinander martern, eine Weile lang martern, müde machen.

Pomędrkować, -kuje, -wa-
łem, *vn. perf.* eine Zeitlang
flüaeln.

Pomętlować, -luje, -wa-
łem, *va. perf.* verwickeln, ver-
wirren.

Pomglić, -głę, -głisz, -gli,
-głiem, *va. perf.* mit Nebel
bedecken, benebeln, bewölken.

Pomian, -na, *pl. -ny, sm.*
Parole *f.*, Lösungswort *n.*;
Waldecko *n.*, Förstlerlozung *f.*

Pomiar, -u, *pl. -y, sm. 1)*
Vermessung *f.*, Kataster *m.*,
Ab-, Ausmessen *n.*, Symmetrie
f.; 2) Maß *n.*, Mäßigung *f.*

Pomiarka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Modell *n.*

Pomiarkować, -kuje, -wa-
łem, *I. va. perf.* 1) aus-,
vergleichen, mäßigen; 2) mes-
sen, begreifen, fassen; nie
moge go — ich kann ihn nicht
begreifen, ich kann aus ihm
nicht klug werden; II. — sie

vr. 1) sich zurechtfinden;
2) sich eines Besseren besinnen.

Pomiarkowanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Mäßigung *f.*, Mäßig-
keit *f.*

Pomiarkowany, *adi.* ge-
mäßigt.

Pomiarowy, *adi.* Mes-
sungs-, zum Messen gehörig.

Pomiatać, -tam, -tałem,
vu. imperf. 1) hin-, wegwerfen;
— czem, etwas verachten,
mißachten, verächtlich behin-
deln, zu niedrigen Diensten
gebrauchen; nie -taj mną
tak bardzo achte mich nicht
zu gering, seże mich nicht so
zurück; 2) Pomiesć, -miote,
-tłem, *va. perf.* 1) zu früh
Junge werfen; vorzeitig ge-
bären; = Poronić; 2) ab-
kehren, slegen.

Pomiąć, -mnę, -miesz,
-miąłem, *va. perf.* zerfnittern,
zerfnüllen.

Pomidor, -a, *pl. -y, sm.*
Adams-, Liebes-, Paradies-
apfel *m.*, Tomate *f.*

Pomiecienie, -nia, *pl. -nia,*
sn. 1) Jungewerfen *n.*; 2)
Abortierung *f.*; = Poronienie.

Pomiciny, = Śmiecie.

Pomieniać, -niam, -niałem,
vu. imperf.; Pomienić, -nie,
-niłem, *va. perf.* 1) ver-

tauschen; 2) nennen, beim
Namen anführen; — sie *vr.*
mit jmdm etwas austauschen.

Pomiernik, -a, *pl. -i* und
-cy Feldmesser *m.*

Pomierność, -ści, *sf. 1)*
Größenverhältnis *n.*, Eben-
maß *n.*, Symmetrie *f.* =
proporcjonalność, symetrya;

2) Mittelmäßigkeit *f.*, Mäßig-
keit *f.* = Pomiarkowanie.

Pomierny, *adi.* Pomiernie,
adv. symmetrisch, ebenmäßig,
mäßig, ermeßbar.

Pomierzać, -rzam, -rzałem,
vn. imperf. Pomierzyć, -rze,
-rzył-m, *va. perf.* alles nach-

einander ausmessen.

Pomierzchliwy, *adi.* Dun-
kelheit verbreitend, verfinstern.

Pomierzchłość, -ści, *sf.*
Verfinsternung *f.* = Zaćmienie.

Pomierzchnąć, -nę, -niesz,
vn. perf. nachgerade dunkel
werden.

Pomierzić się, -rzę, -rzy-
łem, *vr. perf.* — z kim sich
mit jmdm überwerfen.

Pomierzwić, -wię, -wiłem,
vn. perf. 1) düngen, mit
Dünger bedecken; 2) verwirren.

Pomieszać, -szam, -sza-
łem, *va. perf.* alles unter-
einander mischen, vermengen;

— wszystko jak groch i ka-
pustę das Hundertste in das
Tausendste mischen; verwir-
ren, in Unordnung bringen;

— komu szyki jmds Pläne
vereiteln; verwechseln; —
kogo jmdn verwirren, konfus
machen, außer Fassung brin-
gen; — sie *vr.* sich ver-
wirren, in Unordnung ge-
raten; — szalo mi się w głowie
es ist mir ganz wirr im
Kopfe.

Pomieszanie, -nia, *sing.*
tant. sn. 1) Verwirrung *f.*,
Verwechslung *f.*; — zmysłów
Zrsinn *m.*, Wahnsinn *m.*;

2) Bestürzung *f.*

Pomieszany, *adi.* verwirrt;
irrsinnig, wahnsinnig; -ne
żyły się scharende Gänge.

Pomieszczać, -szczam,
-szczalem, *va. imperf.*; Po-
mieścić, -szcze, -ścis, *va.*
perf. unterbringen, platzieren,
Raum geben, fassen; — sie

vr. Platz finden; nie -ści się
tyle gości w moim domu so
viele Gäste werde ich in mei-
nem Hause nicht unterbringen
können; to się w jego głowie
nie -ści das geht über
seinen Horizont, dazu ist sein
Kopf zu enge.

Pomieszczenie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Unterbringung *f.*

Pomieszek, -szka, *pl. -szki,*
sm. Gemengel *n.*, Vermi-
schung *f.*

Pomieszkać, -kam, -ka-
łem, *vn. perf.* eine Zeitlang
wo wohnen, sich aufhalten.

Pomieszkalny, *adi.* =
Mieszkalny.

Pomieszkanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Wohnung *f.*, Auf-
enthalt *m.* [szczać.

Pomieszcic, siehe: Pomie-
Pomiesć, siehe: Pomiatać.

Pomietliisko, -ka, *pl. -ka,*
sn. Refridtort *m.*

Pomiećcie, -cia, *pl. -cia,*
sn. Zerfnüllung *f.*

Pomiedzy, = Między.

Pomiękzyć, -czę, -czysz,
-czyłem, *va. perf.* nach ein-
ander weich machen, erweichen.

Pomiętosić, -szę, -sisz,
-sił-m, *va. perf.* zerfnittern.

Pomięty, *adi.* zerfnüllt.

Pomigać, -gam, -gałem,
vn. imperf.; Pomignąć, -nę,
-głem, *vn. perf.* wohn hin-
fen, winkend bedeuten.

Pomijać, -jam, -jałem, *va.*
imperf.; Pomiąć, -nę, -na-
łem, *va. perf.* übergehen, nicht
berücksichtigen, von etw. ab-
sehen; pominawszy to, że ab-
gesehen davon, daß; przy rozda-
waniu nagród -nięto go er
wurde beim Verteilen der Preise
übergangen.

Pomilzczyć, -czę, -czysz,
-czy, -czalem, *vn. perf.* eine
Zeitlang schweigen.

Pomilknąć, -nę, -niesz,
-nałem, *vn. perf.* nacheinander
verschweigen.

Pomilne, -nego, *sn.* Mei-
lenabnd *n.*

Pomimo, *praep.* mit *gen.*
und *acc.* trotz, ungeachtet.

Pomimowolny, *adi.* Pom-
mimowolnie, *adv.* unwill-
fürlich.

Pomiąg, siehe: Pomijać.
Pominki, -ków, *plur. tant. sn.* Ablesen der Totenliste bei Gebet.

Pomiot, -u, *pl. -y, sm. 1)* Auslecht *m.*, Auswurf *m.*; 2) Wurf *m.*, Werfen *n.*, Gebären (von Tieren); jednym -em wydała kotka siedmioro die Rake hat auf einmal sieben Junge geworfen; cały — utopiono der ganze Wurf wurde ertränkt.

Pomiotek, -tka, *pl. -tki, sm.* tote Leibesfrucht *f.*

Pomiotło, -ła, *pl. -ła, sn. 1)* Backorebenes *m.*, Ofenwisch *m.*; 2) Fußball *m.*; być czyjms -łem, jmuś Fußball sein; stać się -łtem głupiej żądy ein Fußball seiner Leidenschaft sein.

Pomiotnik, siehe: Wrzosówka.

Pomirzyć, -rzyć, -rzyłem, *va. perf.* ausgleichen, verjöhnen.

Pomklica, -cy, *pl. -ce, sf.* Herzezia.

Pomknąć, -nąć, -niesz, -nąłem, *va. und vn. perf.* weiter rücken, schieben, fortführen, rasch vorwärtsstreben; — komu czego etw. hinzufügen.

Pomleć, -miele, -mielesz, -mełem, *va. perf.* fertig mahlen.

Pomłodnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* wieder jung werden.

Pomłodzić, -dzieć, -dzicz, -dzicłem, *va. perf.* wieder jung machen.

Pomlotny, *adi.* im Dreschen ergiebig.

Pomłócić, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* fertig dreschen.

Pomnażać, -żać, -żaćem, *va. imperf.*; Pomnożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* vervielfältigen, multiplizieren, vermehren, bereichern.

Pomnażanie, -nia, *sn.* Multiplikation *f.*, Vervielfältigung *f.*

Pomnieć, -nąć, -niesz, -nąłem, *va. imperf.* im Gedächtnisse behalten, gedenken; — nij na ojca twego, mężczy Achillesie denke an deinen Vater, tapferer Achilles.

Pomniejszać, -sząć, -sza-

łem, *va. imperf.*; Pomniejszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* verfeinern, vermindern.

Pomniejszenie, -nia, *sn.* Verfeinerung *f.*

Pomniejszy, *adi.* etwas kleiner, geringer.

Pomnik, -a, *pl. -i, sm.* Denkmal *n.*, Monument *n.*

Pomnikowy, *adi.* Denkmal-, monumental; wydanie -we Monumentalausgabe *f.*

Pomniszyć, -szę, -szysz, -szyłem, *va. perf. 1)* zum Mönche machen; 2) siehe: Omniszzyć.

Pomnożenie, -nia, *pl. -nie, sn.* Vermehrung *f.*, Multiplikation *f.*

Pomnożny, *adi.* vergrößernd, vermehrend.

Pomnożyciel, -a, *pl. -e, sm.* Mehrer *m.*, Vermehrer *m.*

Pomny, *adi.* eingedenk = pamiągający.

Pomoc, -y, *pl. -e, sf.* Hilfe *f.*, Beistand *m.*; z boską -ą mit Gottes Hilfe; za -ą czego mittels, vermittelst; używać czyjej -y jmuś Beistand anrufen; na — zu Hilfe; dawanie -y Hilfeleistung *f.*; potrzeba -y -y hilfsbedürftig.

Pomocne, -nego, *sn.* Hilfsförmig *f.*

Pomocnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Gehilfin *f.*

Pomocniczy, *adi.* Hilfs-

Pomocnik, -a, *pl. -cy, sm. 1)* Gehilfe *m.*, Helfer *m.*; — kotlar-ki Kesselschläger *m.*, Kesselschmiedehelfer *m.*; — konduktora Aushilfskondukteur *m.*; 2) gefledtes und dolbiges Wintergrün *n.*

Pomocny, *adi.* 1) behilflich, helfend, nützlich; był mi — w tej robocie er war mir bei dieser Arbeit behilflich; czego się nanczysz za młodu, to będzie ci w późniejszych latach -ne was du in deiner Jugend erlernst, wird dir in späteren Jahren von Nutzen sein; 2) wirksam, heilsam; to lekarstwo jest na kaszel -ne diese Arznei ist wirksam gegen Husten.

Pomoczyć, siehe: Pomaczać.

Pomodlić się, -dłę, -dlisz,

-dlilem, *vr. perf.* eine Zeitlang, ein wenig beten.

Pomoknąć, -nąć, -niesz, *va. perf.* naß werden, eine Zeitlang im Wasser weichen.

Pomordować, -duję, -wałem, *va. perf.* alle nacheinander ermorden.

Pomorek, -rku, *pl. -rki, sm.* Seuche *f.*, Viehpest *f.*

Pomornik, -a, *pl. -i, sm.* — górny Engel-, Tollkraut *n.*, Berg-, Wohlverteih *m.*

Pomorski, *adi.* am Meere gelegen, Ufer-, Küsten-.

Pomorszczyzna, -ny, *sf. 1)* Küsten-, See-, Regenwind *m.*; 2) ein mehrtägiger feiner Regen bei Westwind.

Pomort, -u, *pl. -y, sm.* Baßpommer *m.*, Brunmer *m.*

Pomorzanin, -a, *pl. -anie, sm.* Küstenbewohner *m.*

Pomorzanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Küstenbewohnerin *f.*

Pomorze, -rza, *pl. -rza, sn.* Küstenland *n.*

Pomorzyć, -rzyć, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* ums Leben bringen, verhungern lassen; — się wrzesać (von Samenförneri).

Pomorzyca, -cy, *pl. -ce, sf.* brautianischer Schlafbaum *m.* (anda).

Pomost, -u, *pl. -y, sm.*

1) Brückenbettung *f.*, Brückendecke *f.*, Bretterboden *m.*; — gichtowy Gichtbühne *f.*; — przesuwany Rollbrücke *f.*, Schiebetür *f.*; — mostu Brückentelag *m.*; — hamuleczny Bremsenplateau *n.*; — ładunkowy Aufladerampe *f.*; — wagowy Brückenwageplateau *n.*; 2) (übertr.) Brücke *f.*; -em *adv.* massenweis neben- und übereinander.

Pomostnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Brückenbohle *f.*

Pomościan, -u, *pl. -y, sm.* Bretterbrücke *f.*

Pomościć, -szczę, -ścisz, -cilem, *va. perf.* mit Brettern belegen, bebrücken.

Pomotać, -tać, -tałem, *va. perf.* verwickeln, verwirren.

Pomowa, -wy, *pl. -wy, sf.*; Pomówka, -ki, *pl. -ki, sf.*

Pomówisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* übte Nachrede *f.*, Verleumdung *f.*

Pomór, -u, *pl.* -y, *sm.* Ginstherben *n.*, Seuche *f.*

Pomówić, *siehe*: Pomawiać.

Pompa, -py, *pl.* -py, *sf.* 1) Pumpe *f.*; — kopalniana Schächtpumpe *f.*; — ogniowa Feuerpumpe *f.*; — powietrzna Luftpumpe *f.*; — ssąca Saugpumpe *f.*; — tłocząca Druckpumpe *f.*; — ssaćco tłocząca Saug- und Druckpumpe *f.*; — zawieszalna Hängepumpe *f.*; — obrotowa Rotationspumpe *f.*; — ośrodkowa Centrifugalspumpe *f.*; — o działaniu pojedynczym einfachwirkende Pumpe *f.*; — o działaniu podwójnem doppelwirkende Pumpe *f.*; — podnosząca Hebe-pumpe *f.*; — smoczkowa Dampfstrahlpumpe *f.*; — sprężona Pumpe mit doppeltem Kolben *f.*; — tętnicza Dampf-vakuumpumpe *f.*; — wahadłowa Oszylationspumpe *f.*; — wodna Warmwasserpumpe *f.*; — zasilająca Speisepumpe *f.*; 2) Pomp *m.*, Brunst *m.*; z wielką -pą wjeżdżał do miasta er zog mit großem Pomp in die Stadt ein.

Pompadura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Pompadourtschön *n.*

Pompatyczność, -ści, *sf.* pomphates Wesen.

Pompatyczny, *adi.* Pompatycznie, *adv.* pomphast; schwülstig, hochtrabend.

Pompiaz, -a, *pl.* -e, *sm.* Pumpen-, Rührmeister *m.*

Pompować, -puje, -wałem, *va. imperf.* pumpen.

Pomroczny, *adi.*; Pomrocznie, *adv.* trübe, düster, finster.

Pomroczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* überziehen, verfinstern, verdunkeln.

Pomrok, -u, *pl.* -i, *sm.* Dämmerung *f.*, Finsternis *f.*, Dämlichkeit *f.*, Dunkelheit *f.*, dichter Nebel *m.*

Pomrowie, -wia, *sing. tant. sn.* Gleise *f.*, Gartenschierling *m.*

Pomrozić, -zę, -zisz, -ziłem, *va. perf.* frieren machen, mit Frost durchdringen.

Pomrów, -rowia, *pl.* -rowie, *sm.* Brachwurm *m.*, Engerling *m.*

Pomróż, -rozu, *pl.* -rozy, *sm.* kleiner Frost *m.*, kalter Schauder *m.*

Pomrugać, -gam, -gałem, *vn. perf.*; Pomrugiwać, -guje, -wałem, *vn. imperf.*; Pomrugnąć, -gnę, -gnąłem, *vn. perf.* mit den Augen zwinkern, zwinkern.

Pomrugliwy, *adi.* zwinkertend.

Pomruk, -u, *pl.* -i, *sm.* Gebrumme *n.*, Geinurre *n.*

Pomrukiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.*; Pomruknąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* kurren, murren, brummen.

Pomrukiwość, -ści, *sf.* brummitiges Wesen *m.*

Pomrukliwy, *adi.* brummitig.

Pomrzeć, -mrę, -rzesz, -marłem, *vn. perf.* naheinander hinsterben.

Pomsta, -sty, *pl.* -sty, *sf.* Raße *f.*; = Zemsta.

Pomszyć, -szę, -szysz, -szyłem, *va. perf.* mit Moos bedecken; — się moosig, zaferig werden.

Pomścić, -szczę, -ścisz, -ściłem, *va. perf.* rächen.

Pomucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Viehhende *f.*

Pomuchla, -chli, *pl.* -chle, *sf.* Dorich *m.*, Pamuchel *f.*

Pomulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Pomulić, -ię, -lisz, -liłem, *va. perf.* mit Schlamm und Kot besudeln, beschlamm-men.

Pomurek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Mauerklette *f.*, Mauerläufer *m.*, Mauerstecher *m.*

Pomurnik, -a, *sing. tant. sm.* (Parictaria) Glas-, Mauerfrau *n.*

Pomurny, *adi.* Mauer-, Pomurzyć, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* schwarz machen.

Pomuskać, -kam, -kałem, Pomusnąć, -sne, -sniesz, *va. perf.*; Pomuskiwać, -kuje, -kiwałem, *va. imperf.* leicht streichen, bestreichen.

Pomycie, -cia, *sing. tant. sn.* Abwaschen *n.*

Pomyć, -myję, -myjesz, -myłem, *va. perf.*; Pomywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* abwaschen.

Pomydlić, -dle, -dlisz, -dliłem, *va. perf.* einseifen.

Pomyjak, -a, *pl.* -i, *sm.*; Pomyjnik, -a, *pl.* -i, *sm.*

Spółtaś *n.*, Gußstein *m.*

Pomyje, -jów, *plur. tant. sn.* Spültisch *n.*

Pomyk, -i, *pl.* -i, *sm.* Sprengel *m.*, Döhne *f.*; — krokwiowy Schub *m.*

Pomykać, *siehe*: Pomknąć.

Pomylić, -ię, -lisz, -liłem, *va. perf.* verwirren in Unordnung bringen; — się *vr.* sich irren, ein Versehen machen.

Pomyka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Versehen *n.*, Irrtum *m.*

Pomyśl, -u, *pl.* -y, *sm.* Gedanke *m.*, Einfall *m.*; dziwny — ein eigentümlicher Einfall.

Pomyśleć, -śle, -ślisz, -śliłem, *va. perf.* denken, nachdenken, sinnen; — o czym auf etwas denken, für etwas sorgen;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

— o kim für jmdm sorgen, die Augen auf jmdm werfen, an jmdm denken; czas ci już — o zonie es ist schon Zeit, daß du an deine Verheiratung (an eine Frau) denkst;

günstiger Erfolg *m.*; — wiatr günstiger Wind *m.*; — słna odpowiedź günstige Antwort *f.*; dotąd wszystko mu szło — ślnoie bióher ist ihm alles nach Wunsch gegangen.

Pomywacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Aufwäscher *m.*, Abwäscher *m.*; — wagonów Wagenpuffer *m.*

Pomywaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Aufwäscherin *f.*

Pomywalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Waschtube *f.*

Pomywalnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Waschtisch *n.*

Ponabiegać, -gam, -gałem, *vn. perf.* auflaufen; żyły mu -galy die Adern sind ihm aufgelaufen.

Ponabijać, -jam, -jałem, *va. perf.* sämtlich naheinander einpufen, vollfüllen, laden, beschlag *n.*

Ponabrzmiewać, -wam, -wałem, *vn. perf.* aufgebunsen, aufgelaufen werden.

Ponabywać, -wam, -wałem, *va. perf.* sämtlich an sich bringen.

Ponachodzić, -dże, -dzisz, -dzitem, *va. perf.* von allen Seiten zusammenkommen, sämtlich auffinden.

Ponacinać, -nam, -nasz, -nałem, *va. perf.* an ver-schiedenen Stellen einhauen, einkerben.

Ponad, *praep.* mit dem 4. und 6. Fall, lángehin; — rzeką dem Fluße entlang; hinüber weg; leciał — dom er slog über das Haus hinweg.

Ponadawać, -daje, -wałem, *va. perf.* verleihen, geben.

Ponagniatąć, -tam, -tałem, *va. perf.* alle eindrücken.

Ponakazywać, -zuje, -wałem, *va. perf.* viele strenge Befehle erteilen.

Ponalatać, -tam, -tałem, *vn. perf.* von überall zusammenfliegen; — się *vr.* sich durch vieles Herumlaufen ermüden.

Ponalewać, -wam, -wałem, *va. perf.* naheinander vollgießen.

Ponapelniać, -niam, -niałem, *va. perf.* nach und nach füllen, naheinander füllen.

Ponapożycząć, -czam, -czalem, *va. perf.* viel bei allen borgen.

Ponaprawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* alles ausbessern, verbessern, wieder herstellen.

Ponarastać, -tam, -tałem, *vn. perf.* allmählich auswachsen, einen Auswuchs bilden.

Ponarowić, -wie, -wiłem, *va. perf.* die Pferde vermöhen, verderben.

Ponaszpilać, -lam, -lałem, *va. perf.* aufspießen, aufsetzen.

Ponaścielać, -lam, -lasz, -lałem, *va. perf.* naheinander austreten, ausbetten.

Ponateżać, -żam, -załem, *va. perf.* alle anstrengen.

Ponawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Ponowić, -wie, -wisz, -wiłem, *va. perf.* erneuern, wiederholen; — walke den Kampf erneuern; — proszę die Bitte wiederholen.

Ponawozić, -wożę, -zilem, *va. perf.* vieles hinbringen, hinführen.

Ponazywać, -wam, -wałem, *va. perf.* alle benennen.

Ponczyn, -cyn, *plur. tant. sf.* Bunzen *pl.*, Pünzen *pl.*

Poncz, -u, *pl.* -e, *sm.* Pünzch *n.*

Ponećić, -ce, -cisz, -cilem, *va. perf.* ein wenig locken, reizen.

Ponekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. perf.* 1) zu etwas antreiben, nötigen; 2) quälen.

Ponega, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Lockspeise *f.*, Lockung *f.*, Reiz *m.*; — do złego die Lockung zum Bösen.

Ponetlin, -u, *pl.* -y, *sm.* Sedentiv *f.*

Ponełny, *adi.* Ponełnie, *adv.* lockend, verlockend, verführerisch.

Ponechać, -cham, -chasz, -chałem, *va. perf.* bleiben lassen, unterlassen.

Poniedziałek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Montag *m.*

Poniedziałkować, -kuje, -wałem, *vn. perf.* blauen Montag halten.

Poniedziałkowy, *adi.* montäglich, Montag's-

Poniekąd, *praep.* einigermaßen, gemißmaßen.

Poniemieć, -mieje, -miałem, *vn. perf.* sämtlich verstummen.

Ponieść, ponieose, poniosłem, *va. perf.*; Ponozić, ponoszę, poniosłem, *va. imperf.* 1) ertragen, erleiden; — kleskę eine Niederlage erleiden; 2) hintragen, hinführen; ponieose to do miasta ich werde daß in die Stadt tragen; pójde gdzie mnie oczy poniosą ich will gehen, wohin mich meine Augen führen; wiatr porwał dach z domu i poniosł go na pole der Wind riß das Dach vom Hause und trug es außs Feld.

Poniewalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Poniewolić, -le, -liłem, *va. perf.* zwingen, nötigen.

Ponieważ, *praep.* weil.

Ponieważać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Ponieważyc, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* verunehren, verächtlich behandeln, für nichts achten.

Poniewierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* herumstoßen, schände behandeln, etwas zu Schanden machen, nicht schonen, beschmutzen, zerreißen; — się *vr.* sich herumtreiben, herumgeworfen sein; książka -ra się po stole das Buch wird am Tisch herumgeworfen; dać się komu — sich von jmdm als Fußhader behandeln lassen.

Poniewierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Herumtreiben *n.*, Herumziehen *n.*; 2) Mißachtung *f.*

Poniewoli, Poniewolnie, *adv.* wider Willen, gezwungen. Poniewolny, *adi.* unfreiwillig, willkürlich.

Ponik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) unt-rirdischer Wasserlauf *m.*, Wasserader *f.*; ein feiner Wasserstrahl, ein kleines Bächlein; 2) -ki, *pl.* Fallen *pl.* Fallstricke *pl.*

Ponikać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Poniknąć, -nę, -kłem, *vn. perf.* sämtlich verschwinden.

Poniklo, -kła, *sing. tant. sn.* Eleocharis (eine Pflanze).

Poniszczyć, -szczę, -szczyłem, *va. perf.* nach und nach vernichten ruinieren.

Poniż, **Poniżej**, *praep.* mit *gen.* und *adv.* unterhalb.

Poniżać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; **Ponizzyć**, -żę, -żysz, -żyłem, *va. perf.* erniedrigen, demütigen; kto się wywyższa, będzie żony wer się selbst erhöht, wird erniedrigt werden.

Ponizający, *adi.* erniedrigend, demütigend.

Ponizanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Erniedrigung *f.*, Demütigung *f.*

Pono, *adv.* = Podobno.

Ponocnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Nachtwärmer *m.*, Schlaraffe *m.*

Ponocny, *adi.* nächtlich.

Ponosić, siehe: **Ponieść**.

Ponotować, -tuje, -wałem, *va. perf.* anmerken, aufnotieren, aufzeichnen.

Ponowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* 1) Erneuerung *f.*; 2) frische Wildspur *f.*

Ponowić, siehe: **Ponawiać**.

Ponowienie, -nia, *sn.* Erneuerung *f.*

Ponowny, *adi.* wiederholt, neuerlich.

Pons, -u, *pl.* -y, *sm.* = pas hochrote Farbe *f.*

Ponsowy, *adi.*; **Ponsowo**, *adv.* = pasowy, pasowo hochrot.

Pontyfikalny, *adi.*; **Pontyfikalnie**, *adv.* bischöflich.

Pontyfikał, -u, *pl.* -y, *sm.* Agende *f.* für die Bischöfe.

Ponudzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* langweilen.

Ponukać, -kam, -kałem, *va. perf.*; **Ponukiwać**, -kuje, -wałem, *va. imperf.* anspornen, anreizen.

Ponumerować, -ruje, -wałem, *va. perf.* mit Nummern versehen, numerieren.

Ponur, -a, *pl.* -y, *sm.* Futbett *n.*, Abfußboden *m.*, Schlußboden *m.*

Ponurość, -ści, *sing. tant.* Düsterei *f.*, finstere Aussehen *n.*, trüber Blick *m.*

Ponury, *adi.* **Ponuro**, *adv.* düster, finster, unreinlich, unheimlich; -ry wzrok ein düsterer finstere Blick *m.*; -re myśli trube und finstere Gedanken.

Ponurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Ponurzyć**, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* untertauchen.

Ponurzник, -a, *pl.* -cy, *sm.* Wiedertäufer *m.*, Ana-baptist *m.*

Pończocha, -chy, *pl.* -chy, *sf.*; **Pończoszka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Strumpf *m.*; -che robić Strumpf stricken; oko w -czosze Masche *f.*

Pończoszkowy, *adi.* Strick-, gestrickt; -wa robota Strickarbeit *f.*; -wz robotą kaftanik ein gestricktes Leibchen *n.*

Pończosznik, -a, *pl.* -nicy, *sm.* Strumpfwirer *m.*, Strumpfsticker *m.*

Ponczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* din. von Ponez.

Poo-, **Poob**-, **Pood**-, zusammengesetzte Präpositionen, die den Nebenbegriff einer Wiederholung der Handlung andeuten.

Poobalać, -lam, -lałem, *va. perf.* nacheinander umweisen.

Poobcierać, -ram, -rałem, *va. perf.* alles abwischen.

Poobdzierać, -ram, -rałem, *va. perf.* alles abreißen, rundum abreißen.

Poobejmować, -muje, -wałem, *va. perf.* umfassen, übernehmen.

Poobciosywać, -suje, -wałem, behauen.

Poobiedni, *adi.* nachmittags-, nachmittäglich.

Poobiedzie, -dzia, *pl.* -dzia, *sn.* Nachmittag *m.*, die Zeit nach dem Mittagessen.

Poobjawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* offenbaren.

Pooblekać, -ke, -czesz, -kłem, *va. perf.*; **Poobloczyć**, -cze, -czysz, -czyłem, *va. imperf.* bekleiden, überziehen, umwölben.

Pooblupywać, -puje, -wałem, *va. perf.* schälen, von

der Schale befreien, rundum abkratzen.

Poobmiatać, -tam, -tałem, *va. perf.* abkehren.

Poobracać, -cam, -całem, *va. perf.* umkehren, umwandeln, verwandeln.

Poobrywać, -wam, -wałem, *va. perf.* abreißen.

Poobsadzać, -dzam, -dzałem, *va. perf.* bepflanzen.

Poobstępować, -puje, -wałem, *va. perf.* umringen.

Poobwijać, -jam, -jałem, *va. perf.* umwickeln.

Poobudzać, -dzam, -dzałem, *va. perf.* alle aufwecken.

Poobwijać, -jam, -jałem, *va. perf.* umwickeln.

Poobwieszać, -szam, -szałem, *va. perf.* überall aufhängen.

Poobwiniac, -niam, -niałem, *va. perf.* beschuldigen.

Poobwodzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* umgeben, umfassen.

Poocierać, = **Poobcierać**.

Poobdbywać, -wam, -wałem, *va. perf.* abfertigen, beenden.

Poodchodzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* ab-, weggehen.

Poodciagać, -gam, -gałem, *va. perf.* abziehen, abspenstig machen.

Pooddalać, -lam, -lałem, *va. perf.* weggeben, entfernen.

Pooddawać, -daje, -wałem, *va. perf.* alles zurückgeben.

Pooddzierać, -ram, -rałem, *va. perf.* abreißen.

Poodejmować, -muje, -wałem, *va. perf.* abnehmen.

Poodgniać, -tam, -tałem, *va. perf.* abdrücken.

Poodkładać, -dam, -dałem, *va. perf.* verlegen, verlegen.

Poodmarzać, -rzam, -rzałem, *va. perf.* nacheinander abfrieren.

Poodmawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* abjagen, abschlagen, abspenstig machen.

Poodmieniać, -niam, -niałem, *va. perf.* austauschen, austauschen.

Poodmladzać, -dzam, -dza-

tem, *va. perf.* jünger machen, verjüngen.

Podmrażać, -zam, -zalem, *va. perf.* abtiefen, erfröhen.

Podpadać, -dam, -dałem, *vn. perf.* abfallen.

Podpedzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* wegiagen.

Podpinać, -nam, -nałem, *va. perf.* aufknöpfen.

Poodsadzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* ablegen.

Poodsadzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* aburteilen, gerichtlich abprechen.

Poodsedniac, -niam, -niałem, *va. perf.* wundreiben.

Podstepować, Podstepywać, -puje, -wałem, *vn. perf.* abtreten, verlassen.

Poodsuwać, -wam, -wałem, *va. perf.* wegchieben.

Poodzyskiwać, -kuje, -wałem, *va. perf.* nach und nach wiedergewinnen.

Poomdlewać, -wam, -wałem, *vn. perf.* ohnmächtig werden.

Poopadać, -dam, -dałem, *va. und vn. perf.* abfallen, herabfallen; herfallen (über jmnnd).

Poorac, -ram, -rałem, *va. perf.* pflügen.

Poorany, *adi.* durchsurcht.

Poosadzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* ansiedeln, besetzen.

Poostrzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* schärfen, spitzen.

Pootwierać, -ram, -rałem, *va. perf.* alles öffnen.

Pooczywać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* beleben.

Poosme, *adv.* achtens, zum achtentmal.

Pop, -a, *pl. -y, sm.* Pope m., (Briester der griechischen Kirche); (verächtlich) Pafste m.).

Popaczony, Popaczyć, *siehe:* Spaczony, Spaczyć.

Popadać, -dam, -dałem, *vn. perf.*; Popasć, -dam, -dałem, *vn. perf.* 1) fallen; 2) Nisse bekommen, aufbersten.

Popadya, -yi, *pl. -ye, sf.* Frau f. des Popen.

Popakować, -kuje, -wałem, *va. perf.* einpacken, packen.

Popalić, -le, -lisz, -liżem, *va. perf.* alles verbrennen.

Popamiętać, -tam, -tałem, *va. perf.* lange gedenken.

Popar, -u, *pl. -y, sm.* Erwärmung f., des Erdrichs durch Dünger.

Poparowy, *adi.* wohl gedüngt.

Poparszywieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* fröhig, rüdig werden.

Poparzeliny, -in, *pl. tant. sf.* Brandmunden f. pl., Brandstellen *sf. pl.* auf der Haut.

Poparzyć, -rze, -rzyć, -rzyłem, *va. perf.* alles verbürhen, verjengen.

Popas, -u, *pl. -y, sm.* Fütterung f. (auf der Reife während des Tages), Fütterungszeit m.; obroku wystarczy na dwa popasy das Futter wird noch für zweimal reichen.

Popasać, -sam, -sałem, *va. und vn. imperf.*; Popasć, -sze, -stem, *va. und vn. perf.* unterwegs füttern; sich aufhalten, verweilen; nie długo tu będziesz -sał du wirst hier nicht lange verweilen.

Popasek, -ska, oder -sku, *pl. -ski, sm.* Waldweide f., Waldmast m.

Popaskudzić, -dze, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* verunreinigen.

Popasć, -dne, -dniesz, -dłem, *vn. perf.* hineinsinken, versinken; — w chorobie in Krankheit versinken.

Popatrzyć, -trze, -trzałem, *va. imperf.*; Popatrzeć, -trze, -trzyłem *va. perf.* mit den Augen suchen, schauen.

Popachać, -cham, -chałem, *va. perf.* beriechen.

Popchnąć, -chne, -chnąłem, *va. perf.*; Popychać, -cham, -chałem, *va. imperf.* stoßen; — kogos w przepaść jmnnd in den Abgrund stürzen; — kim jmnnd zu allerlei Diensten, nach Belieben gebrauchen.

Popchnięcie, -cia, *pl. -cia, sn.* Stoß m.

Popek, -pka, *pl. -pki, sm.* Dompf m., Gimpel m., Pfäfflein n., Gartenrotschwanz-

chen n., Schwarzkehlchen n., Mauernechtigall f.

Popelniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Popelnić, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.* begehen, verüben; — nikes wielkie glupstwo du hast eine große Dummheit begangen.

Popelzać, -zam, -zalem, *vn. perf.*; Popelznać, -zne, -zniesz, -znałem, *va. imperf.* friechen.

Popelznać, -zne, -zniesz, -znałem, *vn. imperf.* [schiefen, Farbe verlieren.

Popęd, -u, *pl. -y, sm.* Trieb m., Drang m., Schwung m.; czuć — do czego einen Trieb, einen Drang zu etw. fühlen; z własnego -u aus eigenem Antriebe; — pociowy Geschlechtstrieb m.

Popędliwość, -i, *sf.* Hastigkeit f., Heftigkeit f., Unbesonnenheit f., Hitze f.

Popędliwy, *adi.* Popędliwie, *adv.* heftig, hastig, hitzig.

Popędzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Popędzić, -dze, -dzilem, *va. und vn. perf.* hinetreiben, vorwärts treiben, jagen.

Popękać, -kam, -kałem, *vn. perf.* bersten, springen, zerplatzen, Nisse bekommen.

Popętać, -tam, -tałem, *va. perf.* zusammenfesseln.

Popi, *adi.* Pfaffen-, Popen-; -ia główka Pfaffenblatt n., Löwenzahn m.; -ie jajka Kälberkopf m.; -ie oczy gierige Augen, die Augen größer wie der Magen.

Popiastować, -tuje, -wałem, *va. perf.* eine Zeitlang pfeifen, bekleden.

Popić, *siehe:* Popijać.

Popiec, -piekę, -piekłem, *va. perf.* baden, ausbaden; — sie *vr.* sich verbrennen, verbürhen.

Popieczętować, -tuje, -wałem, *va. perf.* alles besiegeln.

Popielarz, -a, *pl. -e, sm.*; Popielnik, -a, *pl. -cy, sm.* Scherer m., Aschenbrenner m., Aschenjwäler m.

Popielaty, *adi.* Popielato, *adv.* aschgrau.

Popielcowy, *adi.* Aschenmittwoch.

Popielec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* *Ufcherwittmoſch m.*

Popielec, -leje, -laſem, *vn.* *perf.* zu Aſche werden.

Popieleń, -nia, *pl.* -nie, *sm.* *Spodium m.*

Popielgrzymować, -muje, -wałem, *vn. perf.* pilgern.

Popielica, -cy, *pl.* -e, *sm.* 1) Biſchmauſ f., Biſlich m.; -ce *pl.* Biſchpelz m., Fehpelz m.; 2) — miedziana Flökaſche f., verfohlte mit Sand vermifchte ſchwarzerde f.

Popielić, -le, -liſem, *va. perf.* zu Aſche brennen, aſchern.

Popielnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Popielnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Aſchenfrug m., Aſchenurne f.; 2) Staubplatz m. in der Ringſchufe.

Popielniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Aſchenſchale f.

Popielnik, -a, *pl.* -i, 1) ſiehe: Popielarz; 2) Aſchenbecher n., Aſchenſchale f.; — piewo- wy Aſchenherb m., Aſchenſall m.

Popieluch, -a, *pl.* -y, *sm.* Aſchenbrödel n.

Popielucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Aſchenwicke f.

Popienić, -nie, -niſem, *va. perf.* mit ſchaum bedecken.

Popień, -pnia, *pl.* -pnie, *sm.* Baumſtamm m. biß zur Ältenwidlung.

Popieprzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* pfeffern.

Popierać, -ram, -ratem, *va. imperf.*; Poprzeć, -pre, -par- lem, *va. perf.* unterſtügen, verſechten; — czyją proſbę wszelkimi ſposobami jmnõß Bitte auf alle mögliche Art unterſtügen; bekräftigen, be- legen; — ſwoje zeznanie przy- sięgã ſeine Außſage eibdich bekräftigen.

Popiersie, -ia, *pl.* -ia, *sn.* Bruſtbild n., Büſte f.

Popiersnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bruſttriemen n.

Popierzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* voll Federu machen, einfebern.

Popieścić, -szcze, -ściłem, *va. perf.* ein wenig liebſoſen, häſſeln.

Popietka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Floß n. mit fünf Sperren.

Popiełrzyć, -trze, -rzyłem, *va. perf.* auſtürmen, auſwer- ſen.

Popijać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Popić, -pije, -piłem, *va. perf.* nach=, draufftrinken, einen Schluß nach dem anderen trinken; — ſobie gemächlich trinken.

Popilnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* eine Zeitlang warten, ein wenig achtgeben.

Popilować, -luje, -wałem, *va. perf.* ſeilen.

Popiolowy, *adi.* Aſchen=

Popiół, -piołu, *pl.* -pioły, *sm.* Aſche f.; w popiele le- żeć im Staube liegen, nichtß gelten; — cynowy Zinn- aſche f.; — cynkowy Zin- aſche f.; — cyno-olowiany Zinn= und Bleioxyd m.; — olowiany Bleiaſche f.; — wal- kaniczny vulkaniſche Aſche f.; — kraszcowy Glitterrauch m., Süttennichts n., Fluggeſtöbe n.

Popis, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Volkſchätzung f.; 2) Revue f., Muſterung f., Heerſchau f.; 3) Rekrutierung f., Außhebung f., Außſchreibung f. der Sol- daten, Konſkription f., Heer- bann m.; 4) Schulprüfung f., Prüfung f., Examen n.

Popisać, -sze, -sałem, *va. perf.*; Popisywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* aufſchreiben, ſchreiben; coß tam -sał? waß haßt du dort aufgeſchrieben?; — się *vr.* ſich hervortun, groß- tun, mit etw. prahlten, ſich aus- zeichnen; popisz się i ty zeige auch du deine Kunſt; mogą się z tem — ich kann mich damit produzieren.

Popisanie, -ia, *pl.* -ia, *sn.* Hervortun n., Produktion f.

Popiamić, -mie, -mißz, -miłem, *va. perf.* beſteden.

Popłasać, -sam, -sałem, *vn. perf.* herumtanzen.

Popłatać, -tam, -tałem, *va. perf.* verwideln, verwir- ren.

Poplecznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Beſchützer m., Verſechter m., Helfer m., Rückhalt m.

Poplenić, -nie, -niłem, *va. perf.* in die Gefangenſchaft wegführen.

Popleść, -lote, -lotłem, *va. perf.* 1) zuſammenſtechten; 2) ſchwagen, plaudern.

Popłot, -u, *pl.* -y, *sm.* (echites) Klamnſtrauch m.

Popłota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Flechtwerk n.

Popłuć, -luje, -lułem, *vn. perf.*; Popluwać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* hie und da ſpeien, ſpuden.

Popługawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* ſchmutzig machen, beſudeln.

Popłuskać, -kam, -kałem, *vn. perf.* eine Zeitlang plät- ſchern.

Popłacać, -cam, -całem, *vn. imperf.* gelten, im Preise ſein, Wert haben; teraz nauka nie -ca jetzt gilt die Wiſſen- ſchaft nicht viel; poczcziwość nie -ca u takich ludzi Recht- ſchaffenheit hat bei ſolchen Leuten keinen Wert.

Popłacić, -ce, -ciłem, *va. perf.* bezahlen; — długi die Schulden tilgen.

Popłakać, -cze, -kałem, *vn. perf.*; Popłakiwać, -kuję, -wałem, *vn. imperf.* eine Zeitlang weinen.

Popłat, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Zahlung f., Bezahlung f.; 2) Wertſchätzung f.

Popłatać, -tam, -tałem, *va. perf.* verüben.

Popłatek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Abgabe f., Steuer f.

Popłatność, -ści, *sing. tant.* = Popłat.

Popłatny, *adi.* viel gel- tend, Wert habend.

Popław, -u, *pl.* -y, *sm.* Hinſtießen n., Hinſchwimmen n.

Poplawiać, -wiam, -wia- łem, *va. imperf.*; Poplawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* nach einander ſchwemmen.

Popłoch, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Schen f., Schreck m., Furcht f., Beſtörung f.; — rzucić między nieprzyjaciół eine all- gemeine Verwirrung unter

den Feinden verursachen, den Feind verzagt machen, dem Feinde den Mut nehmen; na tę wieść powstał — w woj- sku dießes Gerücht verbreitete unter dem Heere einen all-

gemeinen Schreck, machte das Heer bestürzt und zaghaft; 2) Krebsbistel *f.*

Popłodzić, -dze, -dzisz, -dzitem, *va. perf.* erzeugen, zeugen.

Poploszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* nacheinander verschleuden, schüchtern machen.

Poplowiec, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* die Farbe verlieren, schiefen.

Popłókać, Popłukać, -cze, -kałem, *va. perf.* spülen, nachspülen.

Popłun, -u, *pl. -y, sm. sm.* (caladium) westindischer schön blühender Beerenstrauch.

Popłynąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* wohin schwimmen, schiffen, segeln.

Popłynięcie, -cia, *sn.* Hinzschwimmen *n.*, Hinzegeln *n.*

Popocić się, -ce, -ciłem, *vr. perf.* schwitzen.

Popodbijać, -jam, -jałem, *va. perf.* 1) alle bestegen, unterwerfen; 2) wund schlagen.

Popodkładać, -dam, -dałem, *va. perf.* nacheinander unterlegen.

Popodlewać, -leje, -lewałem, *va. perf.* begießen.

Popodnosić, -sze, -siłem, *va. perf.* alle aufheben.

Popodpierać, -ram, -rałem, *va. perf.* alle stützen.

Popodsmalać, -lam, -lałem, *va. perf.* besengen.

Popoić, -je, -iłem, *va. perf.* alle trunken, besoffen machen.

Popołudnie, -nia, *pl. -nia, sn.* Nachmittag *m.*

Popołudniowy, *adi.* Popołudniu, *adv.* nachmittäglich, nachmittags.

Popościć, -szcze, -ściłem, *vn. perf.* eine Zeitlang fasten.

Popopotowy, *adi.* nachsüßflutig.

Popowa, -wy, *pl. -we, =* Popadya.

Popowicz, -a, *pl. -e, sm.* Sohn *m.* des Popen.

Popowski, *adi.* Geistlichen-, Pfaffen-.

Popoznawać, -je, -wałem, *va. perf.* viel kennen lernen.

Popór, -u, *pl. -y, sm.* Stützen *n.*

Popówna, -ny, *pl. -ny, sf.* Tochter *f.* des Popen.

Popracować, -cuje, -wałem, *vn. perf.* ein wenig arbeiten.

Poprać, -piore, -prałem, *va. perf.* alles auswaschen.

Poprasować, -suje, -wałem, *vn. perf.* alles ausbügeln, ausdrücken, glätten, plätten.

Poprawa, -wy, *pl. -wy, sf.* Verbesserung *f.*, Besserung *f.*; obiecuje -ę er verspricht sich zu bessern; dom -wy Besserungs-, Korrektionshaus *n.*; Zuchthaus *n.*

Poprawdzie, *adv.* der Wahrheit gemäß, in Wirklichkeit.

Poprawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Poprawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* verbessern, besser machen, veredeln, nachhelfen, corrigieren; — błędy wymowy die Fehler der Aussprache corrigieren; — się z pieca na łeb es schlechter wie zuvor machen; — wie się na drugi raz ein anderes Mal werde ich es besser machen; — raw sobie włosy mache dir die Haare besser zurecht; — kogo jmnąć zur Besserung helfen; — koma jmnąć den Lohn erhöhen, eine bessere Stellung verschaffen; — zadania die Aufgaben corrigieren. *vr.*

Poprawiny, -win, *plur. tant. sf.* Nachschmaus *m.*, Nachhohzeit *f.*

Poprawiony, *adi.* gebessert.

Poprawka, -ki, *pl. -ki, sf.* Korrektur *f.*; Amendement *n.*; Nachtragsprüfung *f.*

Poprawny, *adi.* Poprawnie, *adv.* korrekt, fehlerfrei.

Poprażyć, -że, -żyłem, *va. perf.* regeln.

Poprag, Popręg, -a, *pl. -i, sm.* Bauchgurt *m.*, Satteltgurt *m.*; sciągnać — u konia den Satteltgurt fester ziehen.

Popręcina, -ny, *pl. -ny, sf.* lange dünne Stange *f.*

Popręgowy, *adi.* Satteltgurt-.

Poprężnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Seitenader *f.* eines Pferdes.

Poprężyc, -zę, -żyłem, *va. perf.* nacheinander ausspannen, austreten, ausdrücken.

Poprosić, -sze, -siłem, *va. perf.* bitten, ersuchen, einladen.

Poprostu, po prostu *adv.* ganz einfach, geradezu, schlechtweg.

Poprowadzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* führen, hinsühren, hinleiten, hinziehen.

Poprochnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* faul und morisch werden.

Popróć, siehe: Popruc.

Poproszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* bestauben, mit etw. Feinstörnigem bestreuen.

Popróznicy, *adv.* = darremie umsonst, vergeblich.

Popróznować, -nuje, -wałem, *vn. perf.* eine Zeitlang faulten.

Popruc, -pruje, -prułem, *va. perf.* auftrennen.

Popryskać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Poprysnąć, -sne, -snałem, *va. imperf.* bespritzen.

Popryszczony, *adi.* voll Wimmerl; — a kora eine aufgesprungene, vom Krebs befallene Baumrinde.

Poprząść, -rzede, -rząłem, *va. perf.* spinnen.

Poprzatać, -tam, -tałem; Poprzatnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* wegräumen, auf-, abräumen.

Poprzebierać, -ram, -rałem, *va. perf.* 1) umziehen, umkleiden, verkleiden; 2) auswahlen, auswählen.

Poprzebijać, -jam, -jałem, *va. perf.* durch-, niederstoßen.

Poprzeciagać, -gam, -gałem, *va. perf.* durchziehen.

Poprzecierać, -ram, -rałem, *va. perf.* durchwischen.

Poprzecinać, -nam, -nałem, *va. perf.* durchschneiden.

Poprzecz, Poprzek, *adv.* in die Quere, quer durch.

Poprzecz, -a, *pl. -e, sm.* Querbrett *n.*

Poprzecze, -cza, *pl. -cza, sn.* Quere *f.*

Poprzeczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Querkholz *n.*, Einstrich *m.*

Poprzecznicza, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Quergasse *f.*, Querstraße *f.*, Kreuztange *f.*, Mittelstück *n.*

Poprzecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Querschnitt *m.*, Querband *n.*
Poprzeczność, -ści, *sing. tant. sf.* Quertage *f.*

Poprzeczny, *adi.* Poprzecznie, *adv.* Quer-, querliegend;
— sztuka Querstück *n.*, Lössholz *n.*

Poprzed, *się*: Popierać.

Poprzedni, *adi.* Poprzednio, *adv.* vorhergehend, vorig, früher, vorgängig; — niego dnia an vorigen Tage; jużem to — dno powiedział ićh habe es schon zuvor gesagt.

Poprzedniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Vorgängerin *f.*

Poprzednik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Vorgänger *m.*, Vorfahr *m.*, Vorkäufer *m.*, Vorderfuß *m.*

Poprzedzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Poprzedzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* vorangehen, vorhergehen, voranschreiten, vorgehen; konsula poprzedzało dwunastu liktorów idąc jeden za drugim vor dem Konjul schritten zwölf Liktores, einer nach dem andern, einher; jęgo przybycie poprzedziła wieść o zwycięstwie das Gerücht von dem Siege ging seiner Ankunft voran.

Poprzedzający, *adi.* vorhergehend.

Poprzedzanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Voranschreiten *n.*, Vorangehen *n.*; — katowe mimosrodków boreilen infolge Vorstellung des Erzentriks um den Voreilungswinkel; — odpływu pary Boröffnung des Auslaßkanals; — przyptywu pary boreilen für den Eintritt, Boröffnung des Einlaßkanal; — suwaka linięne lineare Voreilung des Schiebers.

Poprzęgiwać, -wam, -walem, *va. perf.* alles durchspielen.

Poprzęgiwać, -zam, -zalem, *va. perf.* durchbeißen.

Poprzekładać, -dam, -dalem, *va. perf.* hinübertragen, übersetzen; — czem mit etw. durchschließen.

Poprzekrawać, -kraję,

-krawalem, *va. perf.* durchschneiden.

Poprzemosić, -sze, -siłem, *va. perf.* hinübertragen, versetzen.

Poprzepasywać, -suję, -walem, *va. perf.* umgürten.

Poprzestawać, -staje, -walem, *va. imperf.*; Poprzestając, -tając, -talem, *va. perf.* aufhören; — czego etw. fahren lassen, von etw. absteigen, etw. aufgeben; — na czem es dabei bewenden lassen, die Sache nicht weiter verfolgen.

Poprzestawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* nacheinander umstellen.

Poprzestrajać, -jam, -jałem, *va. perf.* umfleiden, umputzen.

Poprzetykać, -kam, -kałem, *va. perf.* — czem mit etw. besteden, durchweben; — igłami mit Nadeln besteden.

Poprzewiązywać, -zuję, -walem, *va. perf.* durchbinden, querüber, festbinden.

Poprzewracać, -cam, -całem, *va. perf.* durcheinander werfen, alles umkehren, umwerfen.

Poprzychodzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *vn. perf.* nacheinander antommen.

Poprzychepiać, -piał, -piałem, *vn. perf.* nacheinander anhängen, anheften.

Poprzygotowywać, -wuję, -wiałem, *va. perf.* vorbereiten, zurichten.

Poprzyjaźnić, -nię, -niłem, *va. perf.* befreunden, Freundschaft schließen.

Poprzyjeżdżać, -dzam, -dzalem, *vn. perf.* antommen (zu Pferde oder zu Wagen).

Poprzyjmować, -muje, -walem, *va. perf.* annehmen, aufnehmen; — do służby in Dienst nehmen, aufbingen.

Poprzykrywać, -wam, -walem, *va. perf.* zudecken.

Poprzyypinać, -nam, -nałem, *va. perf.* anheften, anstecken, aufstecken.

Poprzyprawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* zubereiten; anheften, anmachen.

Poprzysiądz, -sięgnę, -się-

gnę, *va. perf.*; Poprzysięgać, -gam, -galem, *va. imperf.* beschwören, durch Eid bekräftigen, eidlich geloben; — komu miłość wieczną jmnbn ewige Liebe geloben.

Poprzysuwać, -wam, -walem, *va. perf.* hinschieben, näher schieben.

Poprzysychać, -cham, -chałem, *vn. perf.* antrocfnen; drogi poprzysychały die Straßen sind etwas trocfener gemorden.

Poprzywłaszcząć, -czam, -czałem, *va. perf.* sich (alles oder nacheinander) aneignen.

Popснаć się, -nę, -nałem, *vr. perf.* stolpern; einen Berstöß begehen.

Popsoć, -cę, -ciłem, *vn. perf.* einige Streiche machen.

Popsować, -wam, -walem, Popsuć, -suję, -sułem, *va. perf.* verderben, verschlimmern; — się *vr. perf.* verderben.

Popularność, -ści, *sing. tant. sf.* Popularität *f.*, Volksgunst *f.*, Volkstümlichkeit *f.*

Popularny, *adi.* Popularnie, *adv.* populär, volkstümlich, dem Wolfe gefällig.

Popularzysta, -sty, *pl.* -sci, *sm.* Volksfreund *m.*; Popularitätsjäger *m.*, Popularitätskämpfer *m.*

Popularyzować, -zuję, -walem, *va. perf.* populär machen, popularisieren.

Popustoszeć, -szeję, -szalem, *vn. perf.* wüßt, öde werden, verderben.

Popustoszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* verwüsten, veröden.

Popuszczać, -czam, -czalem, *va.* und *vn. imperf.*; Popuścić, -szczę, -ściłem, *va.* und *vn. perf.* nachlassen, ein wenig nachlassen; — eugli die Bügel schießen lassen; zimno, mróz —cza die Kälte, der Frost läßt nach.

Popychać, -cham, -chałem, *się*: Popchnąć.

Popychadło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Vorgehöbene *n.*; Lückenbüßer *m.*, Notnagel *m.*, Wschensbrödel *n.*; ein Mensch, den

man überall und zu allem gebraucht.

Popychanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Schieben *n.*, Vorwärts-schieben *n.*; Schub *m.*; Stoßen *n.*; — *pociągu* Bertschieben des Zuges.

Popylic, -le, -lisz, -litem, *va. perf.* bestauben.

Popyskać, -kam, -kalem, *va. und vn. perf.* mit dem Stüffel wühlen.

Popyszczkać, -kam, -kalem, *vn. perf.* sich schnäbeln.

Popyt, -u, *pl.* -y, *sm.* Nachfrage *f.*

Popytać się, -tam, -talem, *vr. perf.* nachfragen, sich erkundigen.

Por, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Pore *f.*, Schweißloch *n.*, Ausdünstungsanal *m.*; 2) Porrei *f.*, Porre *f.*, spanischer Lauch.

Pora, -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1) rechte, gelegene Zeit *f.*, Gelegenheit *f.*; w sama -ę zur rechten Zeit; teraz nie — na to jetzt ist nicht die richtige Zeit dazu; 2) Zeit *f.*; — roku Jahreszeit *f.*; w tej -rze zu dieser Zeit.

Porabiać, -biam, -białem, *va. imperf.* etwas machen, sich beschäftigen; *coż -biasz* was machst du? wie geht es dir; *co tu -biasz* was machst du hier?

Porabować, -buję, -wałem, *va. perf.* alle berauben, alles wegnehmen.

Porachować, -chuję, -wałem, *va. perf.* alles zählen, berechnen.

Porachunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Berechnung *f.*, Abrechnung *f.*

Porada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Beratung *f.*; Anraten *n.*, Rat *m.*, Ratichlag *m.*

Poradlic, -dle, -dliłem, *va. perf.* zurechtbringen.

Poradno, -nego, *sing. tant. sn.* Pfflug, Grundsteuer *f.*

Poradnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Ratgeber *m.*; — lekarski ärztlicher Ratgeber.

Poradność, -ści, *sing. tant. sf.* Fähigkeit *f.* zum Ratgeben, Klugheit *f.*; Tüchtigkeit *f.*, Geschicklichkeit *f.*, Anständigkeit *f.*

Poradny, *adi.* Poradnie, *adv.* wohlratend, geschickt im Ratgeben; tüchtig; handfertig; anständig.

Poradować się, -duje, -wałem, *vr. perf.* sich ein wenig ergötzen, seine Freude zu erkennen geben.

Poradzić, -dze, -dziysz, -dzilem, *va. und vn. perf.* raten, anraten; Rat schaffen, mit etwas fertig werden; nie -dzisz temu du bist der Sache nicht gewachsen; już teraz nikt nie -dzi jetzt ist jede Hilfe umsonst.

Poranek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Morgen *m.*; o -nku bei frühem Morgen, bei Morgengrauen.

Poranić, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.* verwunden, Wunden hebringen.

Poranny, *adi.* Morgen-; modlitwa -na Morgengebet *n.*

Porastać, -tam, -talem, *vn. imperf.*; Porosnąć, Porosć, -nę, -słem, *vn. perf.* bewachsen; -mchem mit Moos bewachsen; — w pierze reich werden, zu Ansehen gelangen, an Weisheit zunehmen.

Poratować, -tuje, -wałem, *va. perf.* helfen, aushelfen, retten.

Porazić, -zam, -załem, *va. imperf.*; Porazić, -że, -ziłem, *va. perf.* zu Boden schlagen, hinstrecken, aufs Haupt schlagen; lähmen; -zł nieprzyjacielu er hat den Feind geschlagen, dem Feinde eine Niederlage beigebracht.

Porażenie, -a, *sn.* Lähmung *f.*

Porażka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Niederlage *f.*, Schlappe *f.*

Porażony, *adi.* geschlagen, gelähmt.

Porąb, porębu, *pl.* poręby, *sm.* Gehaue *n.*, Haue *f.*; Holzschlag *m.*; roczny — Jahresholzung *f.*; = Poręb.

Porąbać, -bie, biesz, -bałem, *va. perf.* zerhacken, kurz und klein hauen.

Porcelana, -ny, *sf.* Porzellan *n.*; *pl.* -ny Porzellangegenstände *pl.*, Porzellan-nippes *pl.*

Porcelanec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Feldspat *m.*

Porcelanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Porzellanschnecke *f.*

Porcelanowy, *adi.* Porzellan-, von Porzellan.

Porcelanówka, -ki, *sf.* Porzellanerde *f.*

Porczya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Portion *f.*; *dać komu dobrą -cye* kijów jundm eine gute Tracht Brügel geben; *dim.* Porcyjka.

Porzewieć, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* rostig werden, verrosten.

Poręb, -u, *pl.* -y, *sm.* = Porąb.

Porębne, -go, *sn.* Holz-hauerlohn *m.*

Porębnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Holzhafer *m.*

Porębowy, *adi.* Schlag-, Hau-; -wa wyprawa Schlag-wirtschaft *f.*

Poręcz, -y, *pl.* -e, *sf.* Gelande *n.*, Lehne *f.*; *krzesło z -czami* Armsessel *m.*, Lehnstuhl *m.*; — *hamulcowa* Bremsengeländer *n.*; — *mostu* Brückengeländer.

Poręczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* = Poreka.

Poręcznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Bürge *m.*

Poręczyć, -czę, -szysz, -czyłem, *va. und vn. perf.* für jund, für etw. bürgen, sich verbürgen, haften.

Poręka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bürgschaft *f.*, Haftung *f.*, Haftpflicht *f.*, Garantie *f.*, stowarzyszenie z ograniczoną -ką Genossenschaft mit beschränkter Haftung.

Porękawiczne, -go, *sing. tant. sn.* Handschuh-, Nadel-, Schlüsselgeld *n.*

Porfir, -u, *pl.* -y, *sm.* Porphyrt *m.*; — *rogowcowy* Euritporphyr; — *nelenowcy* Dioritporphyr, Grünsteinporphyr — *ilasty* tonartiger Porphyr.

Porąg, Porknać, -nę, -nąłem, *va. und vn. perf.* untertauchen.

Porność, -ści, *pl.* -ści *sf.* scharfer Geruch *m.*, scharfer Geschmack *m.*

Porny, *adi.* scharf riechend.
 Porobić, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* fertig arbeiten, machen; eine Zeitslang bei der Arbeit verweilen; — glupetwa Dummheiten anstellen.

Poroczek, -czka, *pl. -czki, sm.* gerichtlicher Termin Tag-fahrt *f. pl. -czki* Gerichts-sessjon *f.*, Gerichtskadenz *f.* (eines Provinzialgerichtshofes in Polen).

Porodzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* gebären, zur Welt bringen; — się *vr. ge-* boren werden.

Porogacieć, -cieje, -ciałem, *vr. perf.* Hörner bekommen; hornig werden, verhärten.

Poronia, -nii, *pl. -nie, sf.* (Janthina) Krebsschnecke *f.*

Poroniaćko, siehe: Poronice.

Poronic, -nie, -nisz, -niłem, *va. und vr. perf. 1)* abortieren, Fehlgebären, abtreiben; poronila sie hat eine Fehlgeburt gehabt; 2) wegwerfen, fallen lassen.

Poronienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Frühgeburt *f.*, Fehlgeburt *f.*, Abortus *n.*

Poronny, *adi.* die Leibes-frucht abtreibend.

Poronnia, -nii, *pl. -nie, sf.* Athatoda.

Poronice, -niecia, *pl. -niecia, sn.*; Poroniaćko, -ka, *pl. -ka, sn.* unzeitige Leibes-frucht *f.*

Porosić, -sze, -sisz, -siłem, *va. perf.* betauen.

Porosly, *adi.* bewachsen.

Porosnąć, siehe: Porastać.

Porost, -u, *pl. -y, sm. 1)* Wachsen *n.*, Wachstum *n.*, Wuchs *m.*; 2) Anwuchs *m.*; 3) Haarnwuchs *m.* = zarost; 4) Flechte *f.*, Aftermoos *n.*

Porostnica, -cy, *pl. -ce, sf.* (Marchantia) Steinkraut *n.*, Brunnenkraut *n.*, Brunnenleberkraut *n.*

Porostnik, -a, *pl. -i, sm. 1)* Dornfuß *m.* (Phoxichilus) 2) Grundstoff des isländischen Mooses.

Porostowy, *adi.* Auswuchs-, Gemächs-, ausmüchsig.
 Porosć, siehe: Porastać.

Porosł, -i, *pl. -e, sf.*; Porosłina, -ny, *pl. -ny, sf. 1)* mit Pflanzen bewachsener Ort; 2) Auswuchs *m.*

Porosłak, -a, *pl. -i, sm.* verkrüppelter Laubholzstrauch.

Porozbiegać się, -gam, -gałem, *vr. perf.* auseinanderlaufen.

Porozbiorowy, *adi.* nach der Teilung (bestehend, übrig geblieben); Polska -wa Polen nach den Teilungen; dzieje Polski -we Geschichte Polens nach den Teilungen.

Porozchodzić się, -dże, -dzisz, -dziłem, *vr. perf.* auseinandergehen.

Porozcinać, -nam, -nałem, *va. perf.* zerschneiden, auseinander-schneiden.

Porozdawać, -daje, -wałem, *va. perf.* (alles) verteilen.

Porozdzielać, -lam, -lałem, *va. perf.* verteilen.

Porozdzierać, -ram, -rałem, *va. perf.* zerreißen, auseinanderreißen.

Porozganiać, -niam, -niałem, *va. perf.* auseinander-treiben.

Porozgniatać, -tam, -tałem, *va. perf.* zerquetschen, zermalnen, zerdrücken.

Porozjeżdżać, -dżam, -dżałem, *va. perf.* zerfahren; — się *vr.* auseinander fahren, nach allen Richtungen fahren.

Porozkopywać, -puje, -wałem, *vr. perf.* auseinander-graben, alles aufgraben.

Porozmawiać, -wiam, -wiałem, *vr. perf.* eine Weile sprechen.

Porozmiatać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Porozmiatywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* auseinandersetzen, zerstreuen.

Porozplatać, -tam, -tałem, *va. perf.* aufstechen.

Porozpoczynać, -nam, -nałem, *va. perf.* (alles oder naheinander) anfangen.

Porozpożyczać, -czam, -czałem, *va. perf.* alles anderen leihen, borgen.

Porozprowadzać, -dzam, -dzałem, *va. perf.* ausein-anderführen, verteilen.

Porozpruwać, -wam, -wałem, *va. perf.* alles zertrennen.
 Porozprzestrzeniać, -niam, -niałem, *va. perf.* ausbreiten.

Porozpychać, -cham, -chałem, *va. perf.* auseinanderstoßen.

Porozróżniać, -niam, -niałem, *va. perf.* nacheinander unterscheiden.

Porozruszać, -szam, -szałem, *va. perf.* alle in Bewegung setzen.

Porozrywać, -wam, -wałem, *va. perf.* auseinanderreißen, auseinander-treiben.

Porozrzucać, -cam, -całem, *va. perf.* auseinanderwerfen.

Porozsadzać, -dzam, -dzałem, *va. perf.* zersprengen, zerlegen.

Porozstawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* an verschiedenen Orten hinstellen; — warty Wachen aufstellen; — konie Pferde unterlegen (in die Positionen voraus-schicken).

Porozsypywać, -puje, -wałem, *va. perf.* verschütten, verstreuen.

Porozszarpywać, -puje, -wałem, *va. perf.* auseinanderreißen, zerfleischen.

Porozumieć się, -mie, -miałem, *vr. perf.*; Porozumiewać się, -wam, -wałem, *vr. imperf.* sich verständigen; muszę się z nim — o tem ich muß mit ihm darüber Rücksprache nehmen.

Porozumienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Einverständnis *n.*, Verständigung *f.*; być w -niu z nieprzyjacielem mit dem Feinde im Einverständnis sein.

Porozwalać, -lam, -lałem, *va. perf.* auseinanderwerfen, zertrümmern.

Porozwiazywać, -zuję, -wałem, *va. perf.* aufbinden.

Porozwijać, -jam, -jałem, *va. perf.* auseinanderwickeln, entfallen.

Porozwlekać, -kam, -kałem, *va. perf.* auseinander-schleppen.

Porozwozić, -że, -ziłem, *va. perf.* überall (mittels Wagen

oder zu Pferde) hinbringen, hinführen.

Poróże, -za, *pl.* -za, *sn.* Gemeiß *n.*, Gehörn *n.*, Krone *f.* (des Wildes).

Poród, -u, *pl.* -y, *sm.* Geburt *f.*, Entbindung *f.*, Gebären *n.*

Porój, -u, *pl.* -e, *sm.* erster Nachschwarm der Bienen.

Porównać, -nam, -rzajem, *va. perf.*; Porównywać, -nuję, -walem, *va. imperf.* 1) vergleichen; — dwie rzeczy ze sobą zwei Dinge miteinander vergleichen; nie może się z nim — er reicht ihm das Wasser nicht, er kann sich mit ihm gar nicht vergleichen; 2) gleichstellen, ausgleichen; — zwaśnionych die Streitenden versöhnen; = Pogodzić.

Porównanie, Porównywanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vergleichung *f.*, Vergleich *m.*; bez -nia unvergleichlich; unvergleichbar; kein Vergleich; w -niu z nim im Vergleich mit ihm; przez — dojsć czego durch Vergleich etwas ergründen; — dnia z noca Tag- und Nachtgleiche *f.*; Anquinotium *n.*; stopnie -nia Vergleichungsgrade, -stufen.

Porównawczy, *adi.* Porównawczo, *adv.* vergleichend; anatomia -cza vergleichende; Anatomie; filologia -cza vergleichende Philologie.

Poróżnić, -nie, -nisz, -niżem, *va. perf.* entzweien, verfeinden, veruneinigen; — się *vr.* sich entzweien, sich überweisen.

Poróżować, -zuje, -walem, *va. perf.* rosa färben; — tarz das Gesicht rot schminnen.

Porofekta, -ty, *sf.*, Heraushebung *f.*, Salzförderung

Port, -u, *pl.* -y, *sm.* Hafen *m.*, Zufuchtsort *m.*; do -u zawiąć in den Hafen einlaufen; śmierć jest najpewniejszym -em w nieszcześnie der Tod ist der sicherste Hafen im Unglück.

Portatyl, -a, *pl.* -e, *sm.* Tragaltar *m.*

Porter, -u, *pl.* -y, *sm.* Porter *m.*, Porterbier *n.*

Portki, -ków und -tek, *pl. tant.*; Porteczki, -ków und -czek, *dim.* Hosien *pl.*, Höschel *pl.*

Porto, -ta, *pl.* -ta, *sn.* Porto *n.*, Briefbestellgeld *n.* = Opłata.

Portorya, -i, *sf.* = Porto. Portowe, -go, *sing. tant. sn.* Hafengeld *n.*, Hafengebühr *f.*

Portowy, *adi.* Hafen-; miasto -we Hafenstadt *f.*

Portret, -u, *pl.* -y, *sm.* Porträt *n.*, Bildnis *n.*

Portrecista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Porträtmaler *m.*

Portulaka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Burzelsraut *n.*, Portulak *m.*

Portyer, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Portier *m.*

Portyera, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Portiere *f.*, Vorhang *m.*

Portyk, -u, *pl.* -i, *sm.* Säulengang *m.*, Vorhalle *f.*

Porubca, Poróbca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Hurer *m.*

Porubstwo, Poróbstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Hurerei *f.*

Poruch, -u, *pl.* -y, *sm.* Bewegung *f.*

Poruchacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Einseitiger *m.* (bei den Wahlen).

Poruczać, -czam, -czajem, *va. imperf.*; Poruczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* auftragen, übertragen; anvertrauen; anempfehlen, auftragen; Boże w ręce Twoje -czam mego ducha Gott in deine Hände empfehle ich meinen Geist.

Poruczenie, Poruczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Auftrag *m.*, Anvertrauen *n.*

Poruczeństwo, -wa, *sn.* Obhut *f.*, Aufsicht *f.*, Beauftragung *f.*

Porucznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Leutnant *m.*

Porucznikowstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* 1) Leutnantsstelle *f.*; 2) der Leutnant mit seiner Frau.

Porujnować, -nuję, -walem, *va. perf.* ruinieren.

Poruszać, -szam, -szajem, *va. imperf.*; Poruszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* bewegen, von der Stelle wegrücken, in Bewe-

gung setzen, rühren; nie moge ręki — ich kann die Hand nicht bewegen; — niebo i ziemię Himmel und Erde bewegen; wszystko — alles in Bewegung setzen; — do łez zu Tränen rühren.

Poraszanie, Poruszenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Bewegung *f.*, Anrühren *n.*; — umyśtu Gemütsbewegung *f.*

Poruszlin, -u, *pl.* -y, *sm.* (Desmodium) eine Pflanze.

Porwa, *interj.* ans Werk! sagt an!

Porwać, -wę, -walem, *va. perf.*; Porywać, -wam, -wajem, *va. imperf.* 1) hinreißen, fortreißen, entreißen, aufreißen, wegschleppen, fortzuschleppen; — kogo do więzienia jmnud ins Gefängnis schleppen; ktoś mi książkę -wał jmnud hat mir das Buch weggenommen; prąd go -wał er wurde von der Strömung fortgerissen; dokąd was zapadł młodzieńczy -rywa wohin reißt euch das jugendliche Feuer; jego wymowa -rywa umysł seine Beredsamkeit reißt die Gemüter mit sich fort; 2) greifen, ergreifen; — za co zu etwas greifen; — za broń die Waffen ergreifen; -rywa mnie co es ergreift mich etwas, es befallt mich etwas; bole muie -rwaly Schmerzen ergriffen mich; bodaj cię choroba -wała! daß dich die schwere Not!; bodaj to dyabli -wali hóle das der Hefer; 3) — się *vr.* aufspringen, auffahren, aufbrechen, sich eilig fortmachen; — się na co sich über etwas hermachen, sich an etwas wagen.

Porwanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Entführung *f.*, Raub *m.*; — Sabine der Raub der Sabinerinnen.

Porwaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* 1) Häfcher *m.*; 2) Entführte(r) *m.*

Porwanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Entführte *f.*

Porwiesz, -a, *pl.* -e, *szan.* (Hundenname).

Poryczać, -czę, -czajem, *vn. perf.* eine Weile brüllen.

Poryć, -je, -żem, *va. perf.*

zermählen, zergraben, durchsuchen.

Poryk, -u, *pl.* -i, *sm.* Gebrüll *n.*, Brüllen *n.*; Brunst *m.*

Porysować, -suję, -walem, *va. perf.* verkitzeln, zerkratzen; hingzeichnen; Ritze, Spalten machen; — się *vr.* ritzig werden; mur się -sować die Mauer hat Sprünge bekommen.

Poryw, -wu, *pl.* -wy *sm.* Aufschwung *m.*; Regung *f.*; Begeisterung *f.*; Elan *m.*; szlachetne -wy edle Regungen; za -wem serca dem Zuge des Herzens folgend; w -wie gniewu in einer Anwandlung des Zornes; za pierwszym -wem beim ersten Anlauf.

Porywacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Entführer *m.*

Porywczosć, -ści, *sing. tant. sf.* Hitze *f.*, Hastigkeit *f.*, auffahrendes Wesen, Über-eilung *f.*; Jähzorn *m.*

Porywcozy, *adi.* Porywcozo, *adv.* hastily, hitzig, jäh, voreilig, unüberlegt; jähzornig; -czy krok ein voreiliger, unüberlegter Schritt.

Porządek, -dku, *pl.* -dki, *sm.*; 1) Ordnung *f.*, Folge-reihe *f.*; do -dku przypro-wadzić in Ordnung bringen; w -dku mieć wszystko alles in Ordnung haben; -dkiem der Ordnung, der Reihe nach; przyzwyczaić kogo do -dku jmdm an Ordnung gewöhnen; zamówowanie -dku Ordnungsliebe *f.*; przeciwny -dkowi ordnungswidrig; do -dku! zur Ordnung!; 2) Säulenordnung *f.*; — ateński at-henische Säulenordnung; — do-rycki dorische Säulenordnung; — jonicki jonische Säulenordnung; — korynecki forin-thische Säulenordnung; — rzymski römische Ordnung; — toskański toscanische Ordnung; 3) -dki *pl.* Gerätschäften *pl.*; Feuergerätschäften *pl.*

Porządkować, -kuje, -walem, *va. perf.* Ordnung machen, ordnen.

Porządkowanie, -nia, *sn.* Ordnen *n.*, Anordnung *f.*

Porządkowy, *adi.* Ordnungs-; -wa liczba Ordnungszahl *f.*

Porządkowy, -wego, *pl.* -wi, *sm.* Großnecht *m.*

Porządność, -ści, *sing. tant. sf.* Ordnungsliebe *f.*, Dr-entlichkeit *f.*

Porządny, *adi.* Porządnie, *adv.* 1) ordentlich; 2) tüchtig; dać komu -ną porcję mięsa jmdm eine tüchtige Portion Fleisch geben; -nie komu wy-garbować skórę jmdm tüchtig durchhauen.

Porzeczce, -cza, *pl.* -cza, *sn.* Ufergebiet *n.*

Porzeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Johannisbeere *f.*, Ribisel *f.*, Johannisstraube *f.*

Porzeczkowy, *adi.* Jo-hannisbeer-; sok — Johannis-beerensaft *m.*

Porzezać, -zam, -załem, *va. perf.* abschlagen.

Porznać, -ne, -nałem, *va. perf.*; Porzynać, -nam, -na-łem, *va. imperf.* (alles) schneiden, zerschneiden.

Porzucać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Porzucić, -cę, -całem, *va. perf.* 1) wegwerfen, weggeben; von etw. lassen, ablassen; verlassen; — próżna obawa von der eitlem Furcht lassen; -rzucić ten smutek laß dieß Trauern; -rzucić te dzieciństwa laß diese Poffen; — dom rodzinny das väterliche Haus verlassen; — przy-jaciela w potrzebie den Freund in der Not im Stiche lassen; 2) vorzeitig Junge werfen, sich verwerfen; krowa -cała die Kuh hat (sich) verworfen.

Porzucanie, Porzucenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Hinwerfen *n.*, Wegwerfen *n.*

Porzutek, -u, *pl.* -y, *sm.* Hinwerfen *n.*, Wurf *m.*; Ver-werfen *n.*

Porzutek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* 1) Findelkind *n.*; 2) tote Leibesfrucht.

Porzutka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Verlassene *f.*; 2) Muttertier *n.*, das verworfen hat.

Porzysty, *adi.* porös.

Posada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) An siedlungsort *m.*, Stelle

f.; 2) Grundlage *f.*, Grund-mauer *f.*, Sockel *m.*; — milerza Unterschichte, Grund-schicht des Meilers; — za-strazków Auflager *m.* der Streber; 3) Dienststelle *f.*, Anstellung *f.*

Posadne, -nego, *sn.* Laude-mium *n.*

Posadowić, -wie, -wiłem, *va. perf.* alle setzen, plazieren; — się się (bequem) setzen.

Posadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Posadzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* setzen, moßin setzen, einsetzen.

Posadzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Parquetboden *m.*

Posag, -u, *pl.* -i, *sm.* Braut schatz *m.*, Mitgift *f.*, Heiratsgut *n.*; dać córce wielki — er gab der Tochter eine große Mitgift; panna bez -u Mädchen ohne Mitgift.

Posażny, *adi.* gut ausge-stattet; -na panna Mädchen mit einer namhaften Mitgift.

Posadliwy, Posadny, *adi.* mißtrauisch, leicht Verdacht schöpfend.

Posadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Posadzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* verdäch-tigen, auf jmdm Verdacht werfen, seinen Argwohn len-ken; beschuldigen, beargwöh-nen.

Posadzanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Beschuldigung *f.*, Ver-dächtigung *f.*, Verdacht *m.*, Argwohn *m.*

Posąg, -u, *pl.* -i, *sm.* Bibelsäule *f.*, Statue *f.*; stała jak — sie stand wie eine Bibelsäule.

Posagowy, Posażny, *adi.* Statuen-, statuenhaft, monu-mental; -zna kupa gestuppelte Bibelsäule.

Posażnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Bildhauer *m.* = snycerz, rzeźbiarz.

Poschnąć, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* trodnen, austrodnen; hinwelken.

Poschodzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *vn. perf.* herunter-gehen; — się *vr.* zusammen-kommen, sich versammeln.

Poselski, *adi.* Gesandten-

Abgeordneten=, Landboten=; mandat — Abgeordneten=mandat n.

Poselstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Gesandtschaft *f.*, Botschaft *f.*; Abgeordneter *n.*; zdać sprawę z -wa über seine Tätigkeit als Gesandter berichten.

Posel, -sła, *pl.* -słowie oder -sły, *sm.* Bote *m.*; Gesandte(r) *m.*, Botschafter *m.*; Abgeordnete(r) *m.*, Landbote *m.*; przez -sły nicht nie tyje wółst du, daß es gelinge, so schau selbst zum Dinge.

Poselka, = Posylka.
Posesor, -a, *pl.* -owie, *sm.*
1) Besitzer *m.*; 2) Gutspächter *m.*, Pächter *m.*

Posesorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Besitzerin *f.*; 2) Pächterin *f.*
Posesya, -syi, *pl.* -sye, *sf.* Besitz *m.*, Besitztum *n.*; Pacht *f.* trzymać w -syi in Pacht halten.

Posesyonat, -a, *pl.* -ci, *sm.* Erbgutbesitzer *m.*; Latifundienbesitzer *m.*

Posępiac, -piam, -piałem, *vn. imperf.*; Posepić, -pie, -piłem, *vn. perf.* düster, trübe werden, verfinstern; trüben; trübsinnig werden.

Posępność, -ści, *sing. tant. sf.* Trübsinn *m.*, Düstereit *f.* finstereś, düstereś Wesen.

Posępny, *adi.*, Posępnie, *adv.* düster, finster; trübsinnig.

Posiać, -sieję, -siałem, *va. perf.*; Posiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* säen, besäen.

Posiadac, -a, *pl.* -e, *sm.* Besitzer *m.*

Posiadaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Besitzerin *f.*

Posiadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Posiąść, -siądę, -siadłem, *va. perf.* besitzen, mit einer Eigenschaft begabt sein; — jakiś język einer Sprache mächtig sein; myśli, że -siadł wszystkie rozumy er tut, als hätte er alle Weisheit mit Löffeln gefressen; nie — się z radości vor Freude außer sich sein, sich nicht fassen können.

Posiadanie, -nia, *sing. tant. sn.* Besitzen *n.*

Posiadłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Besitztum *n.*, Besizung *f.*; Anwesen *n.*, Realität *f.*

Posiąść, -siądę, -siadłem, *va. perf.* 1) siehe: Posiadać; 2) Besitz ergreifen, in Besitz nehmen.

Posiec, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.*; Posiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* zerhacken, klein hacken; wundhauen.

Posiecz, -y, *pl.* -e, *sf.*; Posieka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* = rzeź.

Posiedzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Sitzung *f.*; zagaić — eine Sitzung eröffnen.

Posiedzieć, -dzieć, -dzisz, -działem, *vn. perf.* eine Zeitlang sitzen, verweilen.

Posiew, -u, *pl.* -y, *sm.* Saat *f.*, Aussaat *f.*; Besäen *n.*; Saatzeit *f.*

Posiewacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Säer *m.*, Sämann *m.*

Posiewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Braadvogel *m.*

Posiewny, *adi.* Saat-, jäbar.

Posikać, -kam, -kałem, *va. perf.* bespritzen.

Posilać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Posilić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* stärken, erquiden, beleben; — się *vr.* sich laben.

Posilający, *adi.* labend, stärkend, kräftigend, nahrhaft.

Posilanie, -nia, *sing. tant. sn.* Laben *n.*, Erquiden *n.*

Posilek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* 1) Labung *f.*, Erfrischung *f.*, Stärkung *f.*; Nahrung *f.*; potrebuje -tku er braucht Labung; bez -tku ohne Nahrung, ohne Labfal; 2) -tki *pl.* Hilfstuppen *pl.*, Verstärkungen *pl.*; Hilfgelder *pl.*, Subsidien-gelder *pl.*

Posilkowacz, -kuje, -wałem, *va. imperf.*; — kogo jundm Hilfe leisten, jundm unterstützen.

Posilkowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Hilfeleistung *f.*

Posilkowy, *adi.* Hilfs-; -wa linia Hilfslinie *f.*; -we wojska Hilfstuppen *pl.*, Hilfs-völker *pl.*; słowo -we Hilfszeitwort *n.*

Posilność, -ści, *sing. tant. sf.* Nahrhaftigkeit *f.*

Posilny, *adi.* kräftigend, kräftigend, kräftig; nahrhaft.

Posinić, -nię, -niłem, *va. perf.* blau färben; blau und braun schlagen.

Posinięć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* blau werden; erblassen; -niały mu wargi, igeo die Lippen, die Hände sind ihm blau angelaufen.

Posiodać, -łam, -lałem, *va. perf.* alle fatten.

Posiwieć, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* grau werden, ergrauen.

Poskakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; Poskoczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *vn. perf.* aufspringen, einen Sprung tun, springen, hüpfen.

Poskarzać, -rząłem, -rząsz, -rząłem, *va. imperf.*, Poskarżyć, -rżę, -rżysz, -rżyłem, *va. perf.* anklagen, klagen, sich beschweren; — się *vr.* sich beklagen.

Posklepiac, -piam, -piasz, -piałem, *va. imperf.*, Posklepić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.* übermühen.

Poskladać, -dam, -dałem, *va. perf.* zusammenlegen, zusammensetzen, zusammenstellen.

Poskoczyć, -a, *pl.* -e, *sm.* (Eresus) Gattung der Tiger-spinnen.

Poskoczny, *adi.*; Poskocznie, *adv.* hüpfend, springend.

Poskok, -u, *pl.* -i, *sm.* Sprung *m.*; z -iem strumień płynie daß Bächlein hüpfet dahin.

Poskomlić, -lę, -lisz, -liłem, *vn. perf.* eine Zeitlang winseln.

Poskorupieć, -pieję, -piałem, *vn. perf.* eine Schale bekommen, von einer Schale überzogen werden; verschorfen, verhartigen.

Poskramiacz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Vändiger *m.*, Zähmer *m.*, Bezwingner *m.*; — rozpedowy tonischer Pedal als Regulator.

Poskramiac, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Poskromić, -mie, -miłem, *va. perf.* kähnen, zähmen, hemmen, be-

zwingen, bezähmen; -krom
tvój gniew mäſſige deinen
Zorn.

Poskramianie, -nia, *sn.*
Bezähmung *f.*, Bezwingung *f.*,
Bändigung *f.*

Poskrobać, -bie, -bisz, -ba-
łem, *va. perf.* ein wenig ſcha-
ben, beſchäben, fragen, ab-
fragen; — sie *vr. sich* fragen.

Poskrzypieć, -pie, -pilem,
vn. perf. ein wenig knarren.

Poskubać, -bie, -bałem, *va.*
perf. ein wenig rupfen.

Poskwierczyć, -czę, -czysz,
-czyłem, *vn. perf.* ein wenig
piepen, zwiſchern, wimmern.

Poslabieć, -bieje, -białem,
vn. perf.; Poslabnąć, -nę,
-nąłem, *vn. perf.* ſchwach, un-
wohl werden.

Posłać, -szle, -ślałem, *va.*
perf.; Posyłać, -łam, -lałem,
va. imperf. ſchicken, ſenden,
hinſchicken, hinſenden; muſze
— po krawca ich muß um
den Schneider ſchicken; czy po-
syłasz dziś kogo do miasta?
ſchickſt du heute jmand in die
Stadt? posyła się po dok-
tora man holt einen Arzt.

Posłać, Pościelić, -ściele,
-ścielisz, -ścieliszem, *va. perf.*
betten, aufbetten, Betten
machen, ausbreiten; jak sobie
pościelisz, tak się wyſpisz
wie du dir betteſt, ſo wirſt
du liegen; waſ du dir ein-
gebrot, muß du auslöſſeln.

Posłanie, -nia, *pl. -nia, sn.*
Lager *n.*, die Betten *pl.*; —
ze słomy Strohlager *n.*

Posłaniec, -ńca, *pl. -ńce,*
sm. Bote *m.*, Abgeſandte(r)
m.; Stadträger *m.*, Dienſt-
mann *m.*, Kommiſſionär *m.*;
— niebieski Himmelsbote.

Posłanka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Abgeſandte *f.*, Botin *f.*

Posłannictwo, -wa, *pl. -wa,*
sn. Sendung *f.*, Botſchaft *f.*

Posłannik, -a, *pl. -ńcy,*
sm. = Posłaniec Abgeſand-
te(r) *m.*

Posłańczy, *adi.* Boten-
Abgeſandten-.

Posłodzić, -dże, -dzisz, -dzi-
łem, *va. perf.* verſüßen.

Posłoneczny, *adi.* mit der
Sonne gehend.

Posłonek, -nka, *pl. -nki,*
sm. Sonnenröſſchen *n.*, Erd-
epheu *m.*

Posłowa, -wej, *pl. -we, sf.*
Geſandtin *f.*, Gemahlin des
Geſandten.

Posłować, -tuje, -wałem,
vn. perf. Bote, Geſandter *m.*,
Abgeordneter *m.*, Volkſver-
treter *m.* ſein; — waſ do sejmu
er war Landtagsabgeordneter.

Posłuch, -u, *pl. -y, sm.*
1) Anhören *n.*, Gehör *n.*;
dawać — Gehör geben, ſein
Ohr leißen; 2) Gerücht *n.*,
Hörensagen *n.*; doszedł mnie
— es kam mir das Gerücht
zu Ohren.

Posłuchać, -cham, -chałem,
va. perf. anhören, zuhören;
gehörchen.

Posłuchalnia, -ni, *pl. -nie,*
sf. Audienzſzimmer *n.*

Posłuchanie, -nia, *pl. -nia,*
sn. Anhören *n.*, Gehör *n.*;
Audienz *f.*; proszę o — ich
bitte mich anzuhören; dać
komu — jmand Gehör ſchen-
ken; jmand Audienz erteilen.

Posługa, -gi, *pl. -gi, sf.*
Bedienung *f.*, Dienſt *m.*,
Dienſtleiſtung *f.*; oddać komu
ostatnią -gę jmand den letzten
Dienſt, die letzte Ehre erweißen.

Posługacz, -a, *pl. -a, sm.*
Aufwärter *m.*, Bedient(e) *m.*;
Stadträger *m.*, Dienſtmann
m., Kommiſſionär *m.*; —
tkumokowy Gepäckträger *m.*;
= tragarz.

Posługaczka, -ki, *pl. -ki,*
sf. Bedienerin *f.*, Aufwärterin *f.*

Posługiwać, -guje, -wałem,
vn. imperf. bedienen, Auf-
wärterdienſte leiſten; — sie
kim ſich jmands bedienen.

Posłuszeństwo, -wa, *sing.*
tant. sn. Gehorſam *m.*; — komu
okazać jmand Gehorſam lei-
ſten; w -wie utrzymać im
Gehorſam erhalten.

Posłuszny, *adi.*; Posłu-
sznie, *adv.* gehorſam, folgam;
-sznym być gehorſam ſein;
-sznym być na czyj rozkaz
jmands Befehl Folge leiſten.

Posłużyć, -że, -żysz, -ży-
łem, *vn. perf.* eine Zeitlang
bienen; jak mu -żysz ze trzy
lata wenn du ihm drei Jahre

gebient haſt; — komu jmand
einen Dienſt erweißen, von
Nuten ſein; to świadcetwo
może ci — do usprawiedliwie-
nia się dieſes Zeugniß kann
dir zur Rechtfertigung dienen;
jeżeli mi zdrowie -ży wenn
es meine Geſundheit erlaubt;
tego roku nie -żyły mi kapiela
dieſes Jahr haben mir die
Wäder nicht gut getan.

Posłyszec, -sze, -szalełm,
va. perf. hören, vernehmen, er-
fahren; -szalełm i ja o tem auch
ich habe davon gehört; co tylko
-szy, zaraz roznosi waſ er nur
auffängt, das bringt er gleich
unter die Leute.

Posmak, -u, *pl. -i, sm.*
Vorgeſchmack *m.*; Nachge-
ſchmack *m.*

Posmakować, -kuje, -wa-
łem, *va. und vn. perf.* = Po-
kosztować.

Posmarować, -ruje, -wałem,
va. perf. beſchmierern, be-
ſtreichen, beſchmußen.

Posmażyć, -że, -żysz, -ży-
łem, *va. perf.* baſen, ſchmoren.

Posmolić, -le, -lisz, -liłem,
va. perf. bepiſchen, beteeren,
beſchmieren.

Posmrodzić, -dże, -dzisz,
-dziłem, *va. perf.* beſtänkern,
unſätig machen.

Posmukać, -kam, -kałem,
va. perf.; Posmukiwać, -ku-
je, -wałem, *va. imperf.* ſchnal-
zend anriſchen, dem Pferde
die Zügel geben.

Posmycz, -y, *pl. -e, sf.*;
Posmyk, -a, *pl. -i, sm.* Hin-
gleiten *n.*, Herabgleiten *n.*,
ſchneller Lauf.

Posnać, -sne, -snałem, *vn.*
perf. einſchlafen.

Posnować, -wam, -wałem,
va. imperf.; Posnuć, -nuje,
-nułem, *va. perf.* umwinden;
auſſpinnen.

Posoch, -u, *pl. -y, sm.*
Etab *m.*, Zepfer *n.*, Stoß *m.*

Posoczyć, -czę, -czysz,
-czyłem, *va. perf.* mit Blut
beſudeln.

Posoczysty, *adi.* voll Blutei-
ter.

Posoka, -ki, *sing. tant. sf.*
Eiter mit Blut vermiſcht, Blut *n.*
Bluteiter *m.*; zamordowany

zbrodniarz czarną-ką splugawit ziemię der ermordete Verbrecher bejudelt mit seinem schwarzen Blute die Erde.

Posolić, -le, -lisz, -likem, *va. perf.* salzen, mit Salz bestreuen, einfallen.

Posowa, -wy, *pl. -wy, sf.* Stubendecke *f.*, Bretterdecke *f.*; Bretterfußboden *m.*

Posowieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* finster, trübe werden; trübsinnig werden.

Pospacerować, -ruje, -wałem, *vn. perf.* ein wenig spazieren.

Pospać, -pie, -pałem, *vn. perf.* ein wenig schlafen.

Pospadać, -dam, -datem, *va. perf.* nacheinander herabfallen.

Pospajać, -jam, -jałem, *va. perf.* zusammensügen, verbinden.

Pościech, -u, *pl. -y, sm.* Eile *f.*, Eilfertigkeit *f.*, Ubereifung *f.*; w -u in der Eile; z -u aus Ubereifung.

Pospieszać, -szam, -szalełem, *vn. imperf.*; Pospieszyc, -sze, -szysz, -szyłem, *vn. perf.* eilen, sich beeilen; -szam wiadomiec mego brata ich beeile mich meinen Bruder zu benachrichtigen.

Pospieszny, *adi.*; Pospiesznie, *adv.* eilig, eilfertig, flink; — pociąg Eilzug *m.*

Pospiewać, -wam, -wałem, *va. und vn. perf.* eine Weise singen.

Pospinać, -nam, -nałem, *va. perf.* zusammenheften, =nadeln, =fnöpfen.

Posplatać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Posplatywać, -tuje, -tywalem *va. imperf.* zusammenflechten.

Posplacać, -cam, -całem, *va. perf.* alles abzählen.

Pospolicie, *adv.* gewöhnlich, insgemein, gemeinlich; jak to — bywa wie es zu geschehen pflegt.

Pospolicieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* gemein, gewöhnlich werden.

Pospolitak, -a, *kl. -cy, sm.* Landsturmann *m.*, Heerbannt *m.*

Pospolitosc, -sci, *pl. -sci, sf.* Allgemeinheit *f.*, Gemeinschaft *f.*; to — das ist etwas Gewöhnliches, nichts Besonderes.

Pospolitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* etwas gemein machen, entweihen, entheiligen; — sie *vr.* sich gemein machen; — sie z kim mit jmdm vertrauten Umgang pflegen.

Pospolity, *adi.* gemein, gewöhnlich, ordinär; — człowiek ein gemeiner Mensch *m.*; — przyslowie ein gemeines Sprichwort *n.*; rzecz — Gemeinwesen *n.*; Republik *f.*; Rzecz Pospolita polska die Republik Polen.

Pospolu, *adv.* zusammen, gemeinschaftlich.

Posporzyc, -rze, -rzysz, -rzyłem, *vn. perf.* gedeihen, guten Fortgang haben; -rzyło mu es ist ihm wohl ergangen; -rzyły mu dostatki sein Wohlstand gedieh.

Pospólstwo, -wa, *pl. -wa, sn.* 1) das gemeine Volk *m.*, Pöbel *m.*; 2) Gemeinschaft *f.*

Posprawiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. perf.* alle abfertigen, abtun, abschaffen; anschaffen.

Posprzątać, -tam, -tałem, Posprzątać, -nę, -nałem, *va. perf.* aufräumen; abräumen.

Pospuszczać, -czam, -czalełem, *va. perf.* herab-, herunterlassen.

Posrebrzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Posrebrzyc, -rze, -rzyłem, *va. perf.* verzüßern.

Posrebrzanie, Posrebrzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verzüßerung *f.*

Posromić, -mie, -misz, -miłem, *va. perf.*; Posromocić, -ce, -cikem, *va. perf.* beschämen, verunehren, Schmach, Schande, Schimpf antun; — sie *vr.* sich entehren, seine Ehre beslecken.

Posronić, -nie, -nisz, -nił-m, *va. perf.* bereisen.

Possać, -sse, -ssesz, -ssałem, *va. und vn. perf.* eine Weise saugen.

Post, -u, *pl. -y, sm.* Fasten *n.*, Fastenzeit *f.*; jesć z -em Fastenspeisen essen; dziś — heute ist Fasttag; — zachować Fasten beobachten; wielki — die großen Fasten.

Postać, -ci, *pl. -cie, sf.* Gestalt *f.*, Form *f.*; Erscheinung *f.*; — zewnętrzną äußere Gestalt; — piękna i poważna schöne und würdevolle Gestalt; zmienić — eine andere Gestalt annehmen; pokazał się w swojej prawdziwej — er zeigte sich in seiner wahren Gestalt; kolumnia w obu postaciach das Abendmaß in beiderlei Gestalt.

Postać, -stoje, -stoisz, -stałem, *vn. perf.* 1) eine Weile stehen bleiben; -stoisz tu pare godzin du wirst hier ein paar Stunden stehen müssen; 2) betreten; nie -niez więcej u mnie du sollst meine Schwelle nicht wieder betreten; w tem miejscu nigdy ludzka noga nie -ła der Ort ist nie von einem menschlichen Fuße betreten worden.

Postanawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Postanowić, -wie, -wiesz, -wiłem, *va. perf.* verordnen, beschließen, den Beschluß, Voratz, fassen, bestimmen, festsetzen; -wiłem natychmiast wyjechać ich sagte den Entschluß, gleich abzureisen.

Postanowienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Beschluß *m.*, Entschluß *m.*, Voratz *m.*; Berordnung *f.*

Postarać się, -ram, -rałem, *vr. perf.* Vorforge tragen, sich bestreben; — o co etwas besorgen, für etwas sorgen; -ram się o to, by ci na niczem nie było es dir an nichts fehlen soll.

Postarzać się, -rzeje, -rzalełem, *vr. perf.*, altern, alt werden.

Postaw, -u, *pl. -y, sm.* 1) Ballen *m.*; — sukna Tuchballen; — płótna Leinwandballen; 2) Aufzug *m.*, bei den Webern, Fäden *m.*;

-n wiele, wątku mało viel
Geschrei und wenig Wollfe.

Postawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
1) Gestalt *f.*, Figur *f.*, Taille
f.; 2) Stellung *f.*, Positur *f.*
w jakiej -wie mam cię foto-
grafować in was für einer
Stellung soll ich dich photo-
graphieren; 3) -wy *pl.* do
walców Walzenständer *pl.*
Walzengestell *n.*

Postawić, -wie, -wiesz,
-wilem, *va. perf.* hinstellen,
hinsetzen; aufstellen, setzen; post-
staw to na stole stelle es auf
den Tisch; -wik-m koronę na
loteryę ich setęte eine Krone
in die Lotterie; - kogo na
nogi jmndm auf die Beine
setzen; - na swoim seinen
Willen durchsetzen; - się *vr.*
sich erweisen; - się komu
Stellung jmnmd gegenüber
nehmen.

Postawienie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Hinstellen *n.*, Hinsetzen *n.*

Postawnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Schwielendolbe *f.*; - weskzo-
waty (molespermum cicuta-
rium).

Postawny, *adi.* Posta-
wnie, *adv.* 1) ansehnlich, präch-
tig; 2) assektiert.

Postąpić, -pię, -pisz, -pięm,
va. und *vn. perf.*; Postępo-
wać, -puję, -pywałem, *va.*
und *vn. imperf.* schreiten, fort-
schreiten; einen Schritt tun;
sich aufzuführen, sich betragen;
już za daleko -pię żeby się
mógł cofnąć er ist schon zu
weit gegangen um zurück zu
können; -pując krok za kroki-
em dojdziesz do celu laug-
sam fortschreitend wirst du ans
Ziel gelangen; nie wiem jak
- w tym wypadku ich weiß
nicht wie ich mich in diesem
Falle benehmen soll; 2) -
sobie się benehmen; źle sobie
-pięś du hast dich schlecht
benommen.

Posterunek, -aku, *pl.* -nki,
sm. Posten *m.*; - tele-
graficzny Telegraphenam-
Station *f.*; zandarmeryi Gen-
darmereiposten; na -runku
auf Posten.

Postękać, -kam, -kałem,
vn. perf.; Postękiwać, -kuje,

-wałem, *vn. imperf.* eine
Zeitlang ähzen.

Postępek, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Fortschritt *m.*; Fortgang *m.*;
znaczące zrobiles w języku
francuskim -y du hast große
Fortschritte im Französischen
gemacht; z -pem czasu mit
dem Fortgange der Zeit;
wstrzymać - dzieła den
Fortgang des Werkes auf-
halten; Progression *f.*, fort-
schreitende Zahlenreihe.

Postępek, -pku, *pl.* -pki,
sm. Handlung *f.*, Tat *f.*,
Ausführung *f.*, Betragen *n.*;
ten - wcale nie chwalebny
diese Tat, ist nichts weniger
als löblich; sądz mnie po
-pkach nie po słowach richte
mich nach meinen Handlungen
nicht nach meinen Worten; jęgo
-pki nie podobają mi się seine
Handlungsweise gefällt mir
nicht.

Postępowanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* 1) Handlungsweise
f., Benehmen *n.*, Betragen *n.*;
2) Schreiten *n.* Fortschreiten *n.*
Postępowiec, -wca, *pl.*
-wcy, *sm.* Fortschrittlische(r) *m.*,
Fortschrittler *m.*, Fortschritts-
mann *m.*, Fortschritts-
freund *m.*

Postępowy, *adi.* fort-
schrittlich, fortschreitend.

Postnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Fasterin *f.*

Postnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Faster *m.*

Postny, *adi.* Fasten-, Fast-;
-na potrawa Fastenspeise *f.*;
- dzień Fasttag *m.*

Postoły, -ków, *pl. sn.* Wast-
schuhe *pl.*

Postoj, -u, *pl.* -e, -jów, *sm.*
Standquartier *n.*; Aufenthalt
m., Zugsaufenthalt *m.*

Postponować, -nuje, -wa-
łem, *va. perf.* hintanziehen.

Postrach, -u, *pl.* -y, *sm.*
Schreck *m.*; dla -u um Furcht
einzujagen, zum Schrecken;
wyrzelić na - einen
Schreckschuß tun; siać -
Schrecken verbreiten.

Postradać, -dam, -dałem,
va. perf. verlieren, einbüßen,
um etwas kommen; - przy-
jaciela einen Freund verlieren;

wszystko -łem ich habe alles
eingebüßt.

Postraszyć, -szę, -szysz,
-szylem, *va. perf.* eine Zeit-
lang schrecken.

Postracać, -cam, -całem,
va. perf. herunterwerfen, her-
unterschmeißen, herunter-
stürzen.

Postroić, -ję, -isz, -iłem,
va. perf. aufputzen, ankleiden.

Postronek, -nka, *pl.* -nki,
sm. Strich *m.*, Strang *m.*

Postronie, *adi.* Postron-
nie, *adv.* 1) Seiten-, Neben-,
Grenz-, angrenzend, benach-
bart; -a droga Seitenweg *m.*;
-ni nieprzyjaciele die benach-
barten Feinde; 2) ausländisch,
fremd.

Postrugać, -gam, -gałem,
va. perf. schnitzen, schälen.

Postrzał, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Schuß *m.*, Streifschuß *m.*;
2) Hergenschuß *m.*

Postrzałowy, *adi.* Schuß-;
-wa rana Schußwunde *f.*

Postrzedz, Postrzegać,
-gam, -gałem, *va. perf.* ge-
wahr werden, gewahren, be-
merken, beobachten.

Postrzelić, -ię, -lisz, -liłem,
va. perf. anstießen, durch einen
Schuß verwunden.

Postrzelony, *adi.* ange-
schossen; toll, bejessen; leci jak
- er rennt wie verrückt.

Postrzemienny, *adi.* -
pies der an den Steigbügel
des Jägers angebundene Jagd-
hund.

Postrzeżenie, -nia, *pl.* -nia,
sn. = Sproszczenie.

Postrzep, -u, *pl.* -y, *sm.*
(elaeocarpus) Saniterbaum *m.*

Postrzydz, -strzygę, -strzy-
żesz, -strzygłem, *va. perf.*;
Postrzygać, -gam, -gałem, *va.*
imperf. scheren, abscheren; zer-
schneiden; -żono już owce man
hat die Schafe schon geschoren.

Postrzygacki, *adi.* Tuch-
scherer-; -kie rzemiosko Tuch-
schererhandwerk *n.*; -kie nożyce
Tuchschere *f.*

Postrzygactwo, -wa, *sn.*
Tuchschere *f.*

Postrzygacz, -a, *pl.* -e,
sm. Tuchscherer *m.*, Schaf-
scherer *m.*, Wollscherer *m.*

Postrzygalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Tuchherwerkstatt *f.* Postrzyżyny, -żyny, *pl.* 1) Haarbeschnidung *f.*; 2) Wollschur *f.*, Schafschur *f.*

Postudzić, -dze, -dzisz, -dzitem, *va. perf.* alles abkühlen.

Postukać, -kam, -kałem, *va. perf.* eine Zeitlang klopfen.

Postulać, -lam, -lałem, *va. perf.* zusammendrücken; zusammenlegen; aneinander schmiegen.

Postulat, -a, *pl.* -y, *sm.* Postulat *n.*; = żądanie.

Postument, -u, *pl.* -y, *sm.* Postament *n.*, Fußgestell *n.*, Basis *f.*; = podstawa.

Postura, -ry, *pl.* -ry, *sf.*

Pozytura, -ry, *pl.* -y, *sf.* Positur *f.*, Haltung *f.*; = postawa.

Postwarzać, -rzam, -rzałem, *va. perf.* nacheinander schaffeln, schöpfen, beschaffen.

Postykać, -kam, -kałem, *va. perf.* zusammenstoßen, aneinandersetzen.

Postyla, -li, *pl.* -le, *sf.* Postille *f.*, Erbauungsbuch *n.*

Postylarz, -a, *pl.* -e, *sm.*

Postylista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Postillenschreiber *m.*, Postillengelehrter *m.*, Postillenprediger *m.*

Posucha, Posusza, -szy, *pl.* -sze, *sf.* Dürre *f.*, Trockenheit *f.*

Posuć, -suję, -sujesz, -sułem, *va. perf.* aufstreuen, aufwerfen.

Posut, -u, *pl.* -y, -ów, *sm.* großer Schlägel *m.*, Treibfaustiel *f.*

Posunąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. und vn. imperf.*; Posuwać, -wam, -walem, *va. und vn. imperf.* 1) rücken, vorwärtserücken, vorwärts-schieben; — wskazówki na zegarku die Zeiger an der Uhr rücken; -suń do mnie talerz schiebe mir den Teller zu; 2) treiben; — za daleko zu weit treiben, gehen; za daleko -wasz twój gniew du treibst deinen Zorn zu weit; prosby swoje -nał aż do upodlenia in seinen Bitten verstieg er sich

bis zur Erniedrigung; — się *vr.* herausrücken; — się do czego bis es zu etwas kommen lassen, sich zu etw. hinreißeln lassen.

Posuwanie, -nia, *sn.* Rücken *n.*, Borrrücken *n.*, Borrrückung *f.*

Posuwisty, *adi.* schleichend, schiebbar, hingleitend; krok — ein rascher, guter, starker Schritt; iść -stym krokiem starken Schritt gehen; — taniec ein langsamer, weitschrittiger Tanz, Gleittanz *m.*

Poswar, -w, *pl.* -y, *sm.*

Poswarek, -rku, *pl.* -rki, *sm.* Poswarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wortwechsel *m.*, Wortstreit *m.*, Gezänk *n.*; -ki szukać Gändel suchen.

Poswarzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* auseinander heßen, zerzanken, verheßen; — się in Streit geraten, sich überwerfen.

Poswatać, -tam, -tałem, *va. perf.* ein Paar zusammenbringen; — się *vr.* sich ver schwägern.

Poswawolić, -le, -lisz, -liłem, *vn. perf.* ein wenig lustig sein, mutwillig herumspringen, schäkern.

Posworować, Posforować, -ruję, -walem, *va. perf.* zusammenfoppeln.

Posyłać, siehe: Posłać.

Posylka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sendung *f.*; Herumschicken *n.*, Schicken *n.*; chłopak do -tek Laufburche *m.*

Posypać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Posypywać, -puje, -walem, *va. imperf.* bestreuen, beschütten.

Posypanie, Posypywanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Bestreuen *n.*, Beschütten *n.*, Bestreuung *f.*

Posypek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Trauben-, Taufendorn *n.*

Posypka, -pki, *pl.* -pki, *sf.* Bogetnek *n.*, Loßspeise *f.*

Poszaleć, -leję, -lałem, *vn. perf.* toben, schwärmen, verirrt, toll werden.

Poszanować, -nuje, -wałem, *va. perf.* 1) achten, hochachten, verehren; 2) schonen.

Poszanowanie, -nia, *sn.* 1) Hochachtung *f.*, Verehrung *f.*, Achtung *f.*; -nia godny achtungswert; — należne wiekowi podsztemu die Achtung wie sie dem Alter gebührt; 2) Schonung *f.*; mieć szuknie w -niu die Kleider schonen.

Poszanowany, *adi.* geachtet; geschont.

Poszargać, -gam, -gałem, *va. perf.* lotig, schmutzig machen, beschlumpfern.

Poszarpać, -pie, -piesz, -pałem, *va. perf.* zerheßen, zerreißen.

Poszastać, -tam, -tałem, *va. perf.* zerspalten, zerhauen, zerhacken; verschwenden; — się *vr.* sich herumtummeln.

Poszczać, -czam, -czałem, *va. perf.* beipissen.

Poszczebiotać, -tam, -tałem, *va. perf.* eine Zeitlang zwitschern, plappern, girren.

Poszczególny, *adi.* Poszczególnie, *adv.* einzeln, im einzelnen.

Poszczekać, -kam, -kałem, *vn. perf.*; Poszczekiwać, -kuje, -walem, *vn. imperf.* eine Weile bellen, hie und da bellen.

Poszczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Fasten *n.*

Poszczepać, -pam, -pałem, *va. perf.* spalten, zerspalten.

Poszczepiać, -piał, -piąłem, *va. perf.* zusammenheften.

Poszczepić, -pię, -pisz, -piąłem, *va. perf.* 1) pflanzen, setzen; 2) impfen.

Poszczerbić, -bie, -bisz, -bitem, *va. perf.* schartig machen.

Poszczędzić, -dze, -dzisz, -dzitem, *va. perf.* schonen.

Poszczęścić, -czę, -szczęsz, -szczęszem, *va. perf.* beglücken; — komu co jaundm Glück und Segen zu etw. geben, etw. gedeihen machen; niech Pan Bóg -ści der Himmel gebe seinen Segen; jeżeli mi się -ści in malzenstwie wenn meine Ehe glücklich ist.

Poszczuć, -czuję, -czujęm, *va. imperf.*; Poszczuwać, -wam, -walem, *va. imperf.* aufheßen, heßen; — kogo psa-

mi die Hunde auf jmdm setzen.

Poszczuplać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Poszczuplić, -ple, -plisz, -liłem, *va. perf.* schwächern, kleiner, schwächer machen, schwächen.

Poszczupleć, -leję, -lałem, *vn. perf.* magerer werden, abmagern.

Poszczypać, -pię, -piesz, -pałem, *va. perf.* kneifen, abzwicken, zwicken; abplüden.

Poszept, -u, *pl. -y, sm.* Flüster *n.*, Einflüsterung *f.*, Geflüster *n.*

Poszeptać, -tam, -tałem, *va. und vn. perf.*; Poszeptywać, -tuje, -wałem, *va. und vn. imperf.* halblaut sprechen, flüstern, zusflüstern, ins Ohr sagen.

Poszew, -wy, *pl. -wy, sf.*; Poszewka, -ki, *pl. -ki, sf.* Ziege *f.*, Überzug *m.*, Polsterüberzug *m.*

Poszewy, *adi.* krumm, geneigt, gekrümmt.

Poszkapić się, -pię, -piłem, *vr. perf.* stolpern, straucheln; sich vergaloppieren, einen Stoß schiefen, ein Versehen machen.

Poszkaradzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* verunstalten, häßlich machen.

Poszkodzić, = Uszkodzić.

Poszlak, -u, *pl. -i, sm.*;

Poszlaka, -ki, *pl. -ki, sf.* Spur *f.*; Verdacht *m.*, Verdachtsgrund *m.*

Poszóstny, *adi.*; Poszóstno, *adv.* sechsfach, sechs-spännig.

Poszpeciść, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* verunstalten, häßlich machen.

Poszpetnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* häßlich werden.

Poszpekować, -kuje, -wałem, *va. perf.* alles spüden.

Poszrotować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zerstückeln.

Posztukować, -kuje, -kujesz, -kiwałem, *va. perf.* zusammensüdeln.

Poszturhać, -cham, -chalem, *va. perf.*; Poszturchnąć, -chnę, -chnałem, *va. perf.*;

Poszturchiwać, -chuje, -wałem, *va. imperf.* einige Stöße

geben, in die Seite stoßen, mit dem Ellenbogen stoßen; schlecht behandeln.

Poszukać, -kam, -kałem, *va. perf.* suchen, auffuchen, -kaj mi chustki suche mir das Taschentuch.

Poszukiwacz, -a, *pl. -e, sm.* Sucher *m.*, Forscher *m.*, Nachforscher *m.*

Poszukiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* suchen, nachforschen; — czego etwas suchen; — kogo jmdm nachforschen; — swego prawa sein Recht verfolgen; — szkody auf Schadenersatz belangen; na tobie tego — będą dich werde ich zur Verantwortung ziehen.

Poszukiwanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Untersuchung *f.*, Nachforschung *f.*; — górnicze Bergsuchsarbeiten *pl.* Schürfen *n.*

Poszumieć, -mie, -misz, -miałem, *vn. perf.* rauschen, lärmern; schwärmen, lustig leben.

Poszwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Überzug *m.*, Bettüberzug *m.*; = Poszewka.

Poszwank, -u, *pl. -i, sm.* Schwanken *n.*, Straucheln *n.*, Verlesung *f.*

Poszybować, -buje, -wałem, *vn. perf.* (dahin)schieben.

Poszycie, -cia, *pl. -cia, sn.* Strohdach *n.*, Holzdach *n.*; Boze — Schopf *m.*

Poszyć, -szyję, -szyjesz, -szyłem, *va. perf.*; Poszywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* 1) fertig nähen, mit etwas überziehen; 2) ein Strohdach legen, decken.

Poszyjek, -jka, *pl. -jki, sm.* Schlag *m.* auf den Hals.

Poszykować, -kuje, -wałem, *va. perf.* jmdm in den Rücken schlagen.

Poszykować, -kuje, -wałem, *va. perf.* in Reih und Glied aufstellen, anordnen.

Poszyplać, -lam, -lałem, *vn. perf.* mit Zaubern die Zeit verlieren.

Poszyt, -u, *pl. -y, sm.* Heft *n.*, Lieferung *f.*; -tami heftweise.

Poszytowy, *adi.* in Heften. Pościan, -u, *pl. -y, sm.*

Lichtschatten *m.* eines Gegenstandes.

Pościagać, -gam, -gałem, *va. perf.* herab-, herunterziehen, zusammenziehen.

Pościałka, -ki, *pl. -ki, sf.* Streu *f.*

Pościć, -szcze, -ścis, -ściłem, *vn. perf.* fasten.

Pościciel, -i, *pl. -e, sf.*; Pościałka, -ki, *pl. -ki, sf.* Betten *pl.* Bettzeug *n.*; ziemia była mu -ą, niebo przykryciem die Erde war sein Bett, der Himmel seine Decke.

Pościelić, -ciele, -liłem, *va. perf.* betten, das Bett machen.

Pościerać, -ram, -rałem, *va. perf.* abreiben, abwischen.

Poścież, -y, *pl. -e, sf.* Matte *f.*, Fußsteig *m.*

Pościg, -u, *pl. -i, sm.* Nachsetzen *n.*, Nachjagen *n.*, Verfolgung *f.*, Einholung *f.*; = pogon.

Pościgać, -gam, -gałem, *va. imperf.* nachsetzen, nachjagen, verfolgen.

Poścignąć, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.* eilen, einholen.

Pościnać, -nam, -nałem, *va. perf.* abhauen, köpfen.

Posład, -u, *pl. -y, sm.* Rast *m.*; Asterforn *n.*, Auswurf von Getreide; Ausstoß *m.*

Posładek, -dka oder -dku, *pl. -dki, sm.* 1) Hinterteile *f.*, Hinterviertel *n.*; — cieleciny Ratbskeule *f.*, Ratbschfelgel *m.*, 2) Hintere *n.*

Posładkowy, *adi.* 1) Hintere; 2) = posledni.

Posładować, Posłakować, -kuje, -wałem, *va. perf.* entdecken, aufspüren, auf die Spur kommen.

Posłak, Posłaka, siehe: Poszlak, Poszlaka.

Posledni, *adi.* Poslednio, *adv.* 1) Hinter-; -nie kosa Hinterräder; 2) schlechter, weniger gut, geringer; -nia mała Astermaß *n.*; -nie wino der schlechtere Wein.

Pośredzić, -dze, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* nachspüren; hinter etw. kommen, nachkommen.

Poślepić, -pię, -pisz, -piłem, *va. perf.* blenden.

Poslepnąć, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* erblinden, blind werden.

Poslinić, -nie, -niesz, -niłem, *va. perf.* mit Speichel befeuchten.

Posłznać się, -nę, -niesz, -nałem, *vr. perf.* ausgleiten, ausglitschen, einen Fehltritt tun, verstoßen.

Posłznać, -nę, -niesz, *vn. perf.* erblinden, blind werden.

Posłubiąć, -biam, -białem, *va. imperf.*; Posłubić, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* heiraten; — komu co jmn dm et was geloben, versprechen, an geloben.

Poslubiny, -bin, *plur. tant.* Trauung *f.*

Poslubnik, -a, *pl. -i, sm.* Ehibich *m.*

Poslubny, *adi.* der Trauung, der Hochzeit folgend; podróż -na Hochzeitreise *f.*

Posmiać się, -mieję, -miejesz, -miałem, *vr. perf.* eine Zeitlang lachen.

Posmiech, -u, *pl. -y, sm.* Auslachen *n.*, Gelächter *n.*

Posmiertny, *adi.* nach dem Tode sich zutragend, aus dem Nachlasse, posthum; dzieła -ne tego autora der Nachlass dieses Schriftstellers; dzieło -ne ein nachgelassenes Werk.

Posmierzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* besänftigen.

Posmiować, -wam, -wałem, *va. imperf.* lächeln, zulächeln; auslachen, verspotten.

Posmiewisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Gelächter *n.*, Spott *m.*, Gespött *n.*, Verpottung *f.*; służyć za — zum Gespött dienen; wydać siebie na — sich zur Zielscheibe des allgemeinen Spottes machen.

Posniadać, -dam, -dałem, *vn. und va. perf.* frühstücken.

Posniedzieć, -dzieję, -działem, *vn. perf.* von Rost anlaufen.

Posnieżyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* beschneien, mit Schnee bestreuen.

Pospiech, Pospieszać, siehe: Pospiech, Pospieszac.

Posredni, *adi.* Posrednio, *adv.* mittelbar; -nia przyczyna mittelbare Ursache.

Posrednictwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Vermittlung *f.*; za jego -wem durch seine Vermittlung.

Posredniczenie, -nia, *pl. -nia, sn.* = Posrednictwo.

Posredniczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Vermittlerin *f.*

Posredniczo, *adv.* vermittelnd.

Posredniczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. und vn. perf.* vermitteln, unterhandeln.

Posrednik, -a, *pl. -cy, sm.* 1) Vermittler *m.*; użyć kogoś za -a jmn dm als Vermittler gebrauchen; on był -kiem pokoju między obywatelami er vermittelte den Frieden unter den Bürgern; — posyłać towarowych Expediteur *m.*; 2) Bergmittel *n.*, Zwischenmittel *n.*

Posrodek, -dku, *pl. -dki, sm.* 1) Mittelpunkt *m.*, Mitte *f.*; 2) Mittelstück *n.*, Rumpfungswelle *f.*, Zwischenwelle *f.*

Posród, *adv.* mitten, in der Mitte; wybrali jednego z — siebie sie wählten einen aus ihrer Mitte; stanął w — nich er stellte sich mitten unter sie.

Poswiadczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Poswiadczyć, *va. perf.* bestätigen, bezeugen, beglaubigen.

Poswiadczenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Bezeugung *f.*, Beglaubigung *f.*, Bestätigung *f.*

Poswiata, -ty, *pl. -ty, sf.* Himmelslicht *n.*, Mondhelle *f.*

Poswiecać, -cam, -całem, *vn. imperf.*; Poswiecić, -cę, -cisz, -cilem, *vn. perf.* leuchten; — komu ze schodów jmn dm die Stiege herunterleuchten.

Poswiegotać, -tam, -tałem, *vn. perf.* ein wenig zwitschern, giren.

Poswierka, -ki, *pl. -ki, sf.* Ammer *f.*, Gerstenammer *f.*

Poswiernik, -a, *pl. -i, sm.* Reitmie *f.*

Poswiecać, -cam, -całem,

va. imperf.; Poswiecić, -cę, -cisz, -cilem, *va. perf.* weihen, einweihen, widmen, opfern; — poświęcić eine Kirche weihen; — cały wolny czas naukom seine ganze freie Zeit den Wissenschaften widmen; — cał się cały tej sprawie er widmete sich ganz dieser Sache; — komu dzieło jmn dm ein Werk widmen; — życie ojczyźnie sein Leben dem Vaterlande als Opfer darbringen; — się *vr.* sich opfern; — cił się dla brata er opferte sich für seinen Bruder.

Poswięcenie, Poswięcenie, -nia, *pl. -nia, sn.* 1) Weihung *f.*, Einweihung *f.*; — poświęca die Einweihung der Kirche; 2) Aufopferung *f.*, Opfer *n.*; z wielkim -niem tego dokazał er hat es mit großer Aufopferung zu stande gebracht.

Poswięciny, -cin, *plur. tant.* Einweihung *f.*, Erteilung *f.* der Weihe.

Poswietne, -nego, *sing. tant. sn.* Kirchengut *n.*

Poswiętny, *adi.* geheiligt, geweiht.

Poswist, -u, *pl. -y, sm.* Piff *m.*, das Pfeifen.

Poswistać, -tam, -tałem, *va. und vn. perf.*; Poswistywać, -tuje, -wałem, *va. und vn. imperf.* eine Weile pfeifen.

Pot, -u, *pl. -y, sm.* Schweiß *m.*, Schwißen *n.*; — się ze mnie leje ich triefe von Schweiß; zimny — mnie ob lewa kalter Schweiß bedeckt meine Glieder; cały jestem w -ach ich schwitze über und über, bin in Schweiß gebadet; w pocie czola pracować im Schweiß des Angesichtes arbeiten; lekarstwo na -y ein schweißtreibendes Mittel.

Potaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Potoczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* hinwälzen, hinfollern, hinschieben, hinrollen.

Potaić, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* verheimlichen, verbergen.

Potajemny, *adi.* Potajemnie, *adv.* geheim, heimlich; in geheim (*adv.*).

Potakiwać, -kuje, -wałem, *vn. perf.* in allem beipflichten, zu allem ja sagen.

Potakiwanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Beipflichtung *f.*, Beistimmung *f.*

Potańcować, -cuje, -wałem, *vn. perf.* ein Tänztchen machen, eine Weile tanzen.

Potanieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* woffteiler werden.

Potarcie, -cia, *pl. -cia, sn.* Reiben *n.*, Reibung *f.*, przez — bursztyn nabywa elektrycznej siły durch Reiben erhält der Bernstein elektrische Kraft; za — ciem wydaje bursztyn zapach gerieben riecht der Bernstein.

Potarczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schammügel *n.*

Potargać, -gam, -gałem, *va. perf.* zerzaufen, zerreißen, zerfetzen.

Potargnać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* zupfen, reißen.

Potargować, -guje, -wałem, *va. perf.* handeln, feilschen; kupić nie kupić — wolno wenn ich auch nicht kaufe so steht es mir frei, zu feilschen; — się *vr.* handeln; -guj się trochę, może ci co opuści handle ein wenig, vielleicht läßt er etwas vom Preise nach.

Potarzyny, -rzyn, *pl. tant.* Nachhochzeit *f.*

Potas, -u, *sm.* Kalium *n.*; — zwodzony Wasserstoffkalium *n.*

Potasek, -sku, *sm.* Kaliumoxyd *n.*, Kali *n.*; — wodny Kalihydrat *m.*; — tohlen-saures Kali *n.*

Potaszycyć, -szczyć, -szczyłem, *va. perf.* wohin schleppen.

Potaż, -u, *sm.* Pottasche *f.*, Kali *n.*; — gryzący Alkali *n.*

Potazarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Pottaschiederlei *f.*

Potem, *adv.* 1) hernach, nachher, nachmals, hinterher, später; na — für die Zukunft; da a — chce żeby mu oddać er gibt und will es hinterher zurückhaben; w kilka dni — einige Tage nachher; przyjdź — komme später; 2) = potem; cóż — was nußt das;

cóż mi — was kann mir das nützen.

Potać, *adv.* so lange, bis jeßt, bisher. [passend.

Potemny, *adi.* gelegen.

Potemu, *adv.* demgemäß, tauglich, gewachsen.

Potencya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Potenz *f.*, Macht *f.*; i Staat *m.*, Großmacht; = mocarstwo.

Potentat, -a, *pl. -ci, sm.* Potentat *m.*, Herrscher *m.*, Machthaber *m.*

Potęga, -gi, *pl. -gi, sf.* 1) Macht *f.*, Kraft *f.*; — morską Siemacht *f.*; — lądową Landmacht; z całą — gą mit ganzer Macht; całą ich — opiera się na konnicy ihre ganze Macht besteht in der Reiterei; 2) Potenz *f.* (Mathem.); wynieść do drugiej — gi zur zweiten Potenz erheben.

Potęgować, -guje, -wałem, *va. perf.* steigern, vergrößern; potencjeren (Mathem.).

Potęgowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Steigern *n.*, Steigerung *f.*; Potenzieren *n.*, Potenzierung *f.*

Potępiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Potępić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.* verdammen, schuldig erklären, den Stab über jmdm brechen; nie — piąmy nikogo nie wysłuchawszy laßt uns niemand verdammen, ohne ihn anzuhören.

Potępianie, Potępienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verdammung *f.*; Verdamnis *f.*; dla — nią go um ihn zu verdammen; na wieczne — zur ewigen Verdammnis.

Potępieniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Verdammte(r) *m.*, wrzeszczy jak — er schreit wie ein Beseffener.

Potęsknić, -knie, -knisz, -knilem, *vn. perf.* sich ein wenig schenken, Heimweh haben.

Potęźnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* mächtig werden.

Potęźny, *adi.*, Potężnie, *adv.* mächtig, rüstig, stark, kräftig, gewaltig, zahlreich.

Potka, -tki, *sf.* weibliche Scham, weibliches Glied.

Potkać, -kam, -kałem, *va.*

perf.; Potykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* treffen, begegnen, entgegenkommen, widerfahren; — się *vr.* zusammentreffen.

Potknąć się, -nę, -niesz, -nąłem, *vr. perf.* stolpern, stürzen.

Potłaczać, -czam, -cząłem, *va. imperf.*; Potłoczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* zerdrücken, niederdrücken, niederstampfen.

Potłuc, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.* zererschlagen, zerklappen, zerstampfen; — kogo jmdm krumm und lahm schlagen; — sobie głowę się den Kopf zererschlagen; przy wyrocie nikt sie nie — kl beim Umwerfen ist niemand zu Schaden gekommen; jestem tak — czony, że sie ruszać nie mogę ich bin so zererschlagen, daß ich mich nicht rühren kann.

Potłumiac, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Potłumić, -mie, -misz, -miłem, *va. imperf.* unterdrücken, ersticken, bändigen.

Potłuścić, -szcze, -ścisz, -ścilem, *va. perf.* fett machen, einfetten.

Potłuścić, -ścieje, -sciałem, *vn. perf.* fett werden.

Potnica, -cy, *sing. tant. sf.* übermäßiges Schwitzen *n.*

Potnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* schwitzen.

Potnik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Schwitzbad *n.*, 2) Schwitzbank *f.*, 3) Schweißblatt *n.*

Potny, *adi.* Schweiß-, schweißig.

Potoczek, -czka, *pl. -czki, sm.* Bächlein *n.*

Potocznik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Berle *f.*, Wadlung *f.*, Wetz *m.*; 2) Brunnenkresse *f.*

Potoczny, *adi.* Potocznie, *adv.* gewöhnlich, einfach, schlicht, gangbar, furrent; — czna mowa die Alltagsprache, Sprache des Verkehrs.

Potoczyć, siehe: Potaczać. Potoczność, -ści, *sing. tant. sf.* Beweglichkeit *f.*, außerordentliche Gewandtheit *f.*; — mowy Redefluß *m.*

Potoczysty, *adi.* Poto-

czysto, Potoczyscie, *adv.* gewandt, fließend.

Potok, -u, *pl.* -i, *sm.* Bach *m.*, Gießbach *m.*, Regenbach *m.*, Sturzbach *m.*; Izy leją się -kiem die Tränen fließen in Strömen; niech się krew leje -kiem das Blut soll in Strömen fließen.

Potomek, -mka, *pl.* -mko-wie, *sm.* Nachkomme *m.*, Abkömmling *m.*

Potomność, -ści, *sing. tant. sf.* Nachwelt *f.*, Nachkommen-schaft *f.*

Potomny, *adi.* Potomnie, *adv.* die Nachwelt betreffend, nachfolgend; spät; -e wieki die späten Jahrhunderte, w -ne czasy bis auf die späte Nachwelt.

Potomstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Nachkommenschaft *f.*, Nachkommen *pl.*

Potonać, -nę, -niesz, -ną-łem, *vn. perf.* sämtlich er-trinken.

Potop, -u, *pl.* -y, *sm.* Sündflut (Sintflut) *f.*; Sprungflut, Sturmflut; Überschwemmung *f.*

Potopić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.* ertränken; über-schwemmen.

Potopowiec, -wca, *pl.* -wee, *sm.* (Eryon) versteinerte Krebs-gattung.

Potopowy, *adi.* Sündflut-, die Sündflut betreffend; sünd-flutartig.

Potówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schwitz-, Hühnblatter *f.*

Potrącić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* alles verlieren; alle hinrichten.

Potrącić, -się, -fisz, -fiłem, *va. perf.* können, vermögen, instande sein auszusprechen, auszurichten; tego nie -się das werde ich nicht können; — czemu für etwas Rat schaffen, einer Sache abzuhelpfen, wissen, einen Ausweg treffen.

Potrącać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Potrącił, -je, -iłem, *va. perf.* verdreisachen.

Potrąpić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.* eine Zeitlang quälen, tranken.

Potrąpować, -tuje, -wałem,

va. perf. zerstampfen, nieder-treten.

Potrąw, -u, *pl.* -y, *sm.* Nachgras *n.*, Grummet *m.*, Spätheu *n.*

Potrąwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Speise *f.*, Gericht *n.*; prawda jest gorzka -wą Wahrheit schmeckt bitter.

Potrąwić, -wie, -wisz, -wi-łem, *va. perf.* verdauen; ver-zehren.

Potrąwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Eingemachte(s) *n.*, Ragout *n.*; — z kurzpat Hühnerragout *n.*

Potrąbić, -bie, -bisz, -bi-łem, *vn. perf.* ins Jagdhorn, in die Trompete stoßen, blasen.

Potrącać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Potrącił, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* 1) stoßen, anstoßen; 2) abrechnen, in Abzug bringen.

Potrąć, -u, *pl.* -y, *sm.* (Jacintha) Pflanzenart *f.*

Potrąjenie, -nia, *sing. tant. sn.* Verdreisachung *f.*

Potrąsze, *adv.* ein wenig, nach und nach, in kleinen Wis-sen.

Potrąjny, *adi.*; Potrąjnie, *adv.* dreifach.

Potrąchleć, -leje, -lałem, *vn. perf.* erschrecken, vor Angst erstarren.

Potrącie, -cia, *sn.* Ver-giftung *f.*

Potrąć, -je, -jesz, -iłem, *va. perf.* alle vergiften.

Potrądzić, -dze, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* durch An-strengungen ermüden; be-mühen.

Potrąwać, -wam, -wałem, *vn. perf.* dauern, währen.

Potrążyć, -że, -żysz, -ży-łem, *va. perf.* bestürzt machen, erschrecken, in Angst versetzen.

Potrązask, -u, *pl.* -i, *sm.* Dohne *f.*, Vogelsprentel *m.*; łapać w -i auf Dohnen fangen.

Potrązaskać, -kam, -kałem, *va. perf.* zertrümmern, zer-schmettern.

Potrązasać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Potrązasnąć, Potrązasć, -sne, -sniesz, -sna-łem, *va. perf.* 1) bestreuen; 2) schütteln, rütteln.

Potrązba, -by, *pl.* -by, *sf.*

1) Bedürfnis *n.*; czuję -bę przejścia się ich fühle das Be-dürfnis ein wenig Bewegung zu machen; nie wiele mieć -b wenig Bedürfnisse haben; za-spokojenie moich -b die Be-friedigung meiner Bedürfnisse; 2) Not *f.*, Notlage *f.*, Notfall; być w wielkiej -bie in großer Not sein; opuścić kogo w -bie jmnąć im Stiche lassen; przy-jaciela poznajemy w -bie ein zuverlässiger Freund wird in der Not erkannt; niema -by es hat keine Not, es ist nicht notwendig; w razie -by im Notfall, nötigenfalls; — prawo łamie Not kennt kein Gehot, Not bricht Eisen; 4) Schlacht *f.*; w -bie okaz się mężnym im Kampfe zeige dei-nen Mut; 5) -y *pl.* Anst-rüstung *f.*, Anstrüstungsgegenstände *pl.*; -y krawieckie Schneiderzubehör *n.*; -y kontu-sza Unterfutter und Besatz des Kontusch; 6) Notdurft *f.*; odbyć -bę (cielesną) seine Notdurft verrichten.

Potrązba, *adv.* es ist nötig, man muß, man braucht; -ba ci wiedzieć du mußt wissen; je-żeli będzie — wenn es nötig sein wird; — mi tego ich brauche es; na to — wiele pie-niędzy dazu ist viel Geld not-mendig.

Potrązbić, siehe: Wytrązbić, Trązbić.

Potrązbiżna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Mangel *m.*, Bedürfnis *n.*

Potrązba, -ki, *pl.* -ki, *dim.* von: Potrązba.

Potrązbnica, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Weischläserin *f.*

Potrązby, *adi.*; Potrąz-bnie, *adv.* bedürftig; notwen-dig, nötig.

Potrązbować, -buję, -wa-łem, *va. imperf.* — czego etw. brauchen, etw. nötig haben, be-dürfen.

Potrązecie, *adv.* drittens, zum dritten.

Potrązecz, -trze, -trzesz, -tar-łem, *va. perf.* siehe: Pociarać.

Potrązepać, -pie, -piesz, -pa-łem, *va. perf.* ausstopfen.

Potrązszcz, -a, *pl.* -e, *sm.* Grau-, Gerstenammer *f.*

Potrzos, -u, *pl.* -y, *sm.* Rohrhammer *m.*, Rohrspertling *m.*

Potrzymać, -mam, -małem, *va. perf.* eine Weile halten, anhalten.

Potucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Trost *m.*, Beistimmung *f.*, Aufmunterung *f.*

Potulia, -lii, *pl.* -lie, *sf.* Walliantia *f.*; galium cruciata.

Potulność, -ści, *sing. tant. sf.* Fügsamkeit *f.*, Sanftmut *m.*

Potulny, *adi.*; Potulnie, *adv.* still, duldsam, sanft, fügsam.

Poturbować, -buję, -wałem, *va. perf.* beunruhigen, in Verwirrung bringen; — kogo jmnđu ubel zurichten.

Poturczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* zum Türten machen.

Potuszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Potuszyć, -szę, -szysz, -szylem, *va. perf.* trischen Mut machen, wieder beleben.

Potwar, -u, *sing. tant. sn.* (Calyphtrantes) Schleierblume *f.*

Potwarca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Verleumder *m.*

Potwarczy, *adi.*; Potwarczo, *adv.* verleumderisch.

Potwarczyni, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Verleumderin.

Potwarek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* (Richardia) eine Pflanzenart *f.*

Potwarz, -y, *pl.* -e, *sf.* Verleumdung *f.*; rzucić na kogo — verleumben.

Potwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Potwarzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* verleumben.

Potwierdzać, -dzam, -dzale, *va. imperf.*; Potwierdzić, -dżę, -dżisz, -dżilem, *va. perf.* bestätigen; wiadomość ta się -dza diese Nachricht bestätigt sich; — co przysięgą etw. eidlich bestätigen.

Potwierdzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Bestätigung *f.*

Potwora, siehe: Potwór.

Potworność, -i, *pl.* -i, *sf.* Ungeheuerlichkeit *f.*, Abscheu-

lichkeit *f.*, Abenteuerlichkeit *f.*, Seltzamkeit *f.*

Potworny, *adi.*; Potwornie, *adv.* missgestaltet, abscheulich, seltsam, widernatürlich.

Potworowaty, *adi.* ungeheuerlich.

Potworzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* schaffen, umschaffen.

Potwór, -oru, *pl.* -ory, *sm.*; Potwora, -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1) Mißgeburt *f.*, Scheusal *n.*, Ungeheuer *n.*; 2) Seeräbe *f.*, Pfeißbräbe *m.*

Potycz, -y, *pl.* -e, *sf.* Stange zum Aufhängen der Netze.

Potyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Treissen *n.*, Scharnügel *n.*

Potyć -ję, -łom, *vn. perf.* fett werden.

Potykać się, -kam, -kałem, *vr. perf.* 1) zusammentreffen, eintreffen, liefern; 2) siehe: Potkać.

Potylica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Hintertopf *m.*

Potyńkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* übertünchen, tünchen.

Potyrać, -ram, -rałem, *va. perf.* zu Schanden treiben, vernachlässigen; — się *vr.* sich herumtreiben.

Pouchodzić, -dżę, -dżisz, -dżilem, *vn. perf.* sämtlich davon=, entlaufen, sich aus dem Staube machen.

Pouciekać, -kam, -kałem, *vn. perf.* davonlaufen, entfliehen.

Poucierać, -ram, -rałem, *va. perf.* abwischen, abreiben.

Poucinać, -nam, -nałem, *va. perf.* abschneiden, beschneiden, abhauen.

Pouczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Pouczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* belehren.

Poufać, -fam, -fałem, *va. perf.* Vertrauen in jmnđu setzen; — komu co jmnđu etw. anvertrauen.

Poufać się, -le, -liłom, *vr. perf.* sich vertraut machen, vertrauten Umgang pflegen.

Poufałość, -ści, — *pl.* -ści, *sf.* Vertraulichkeit *f.*

Poufały, *adi.*; Poufale,

adv. vertraulich; proszę nie tak -le ze mną ich verbitte mir diese Vertraulichkeit.

Poufnie, *adi.*; Poufnie, *adv.* vertraulich.

Poukładać, -dam, -dałem, *va. perf.* zusammenlegen; ordnen, abfassen.

Poukończać, -czam, -czale, *va. perf.*; Poukończyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* fertig machen, ausfertigen.

Poukrecać, -cam, -całem, *va. perf.* abdreben.

Poukruszać, -szam, -szale, *va. perf.* abbröckeln.

Poułatwiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* leichter machen, erleichtern.

Poumierać, -ram, -rałem, *vn. perf.* absterben, sterben.

Poupierzać, -rzam, -rzałem, *va. perf.* besiedern.

Pouprzatać, -tam, -tałem, *va. perf.* wegräumen, aus dem Wege schaffen.

Pourażać, -żam, -żałem, *va. perf.* alle verletzen, beleidigen.

Pourzynać, -nam, -nałem, *va. perf.* nacheinander abschneiden.

Pouspakajać, Pouspokajać, -jam, -jałem, *va. perf.* beruhigen.

Poustawać, -staje, -stałem, *vn. perf.* aufhören.

Poustawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* aufstellen.

Poustepować, -puję, -pywałem, *va. und vn. perf.* wegstreten, abtreten; zurückweichen.

Pousuwać, -wam, -wałem, *va. perf.* wegschieben.

Poutracać, -cam, -całem, *va. perf.* alles verlieren.

Poutrzącać, -cam, -całem, *va. perf.* abschlagen.

Pouwozić, -żę, -zisz, -ziłem, *va. perf.* (mittels Wagen) wegsüßren.

Powab, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Reiz *m.*, Anmut *f.*; -y ciała körperliche Reize; życie nie ma już dla mnie -u daß Leben hat keinen Reiz für mich mehr; 2) Spinnschuldigkeit *f.*

Powaba, -by, *pl.* -by, *sf.* Erntetag *m.*

Powabiac, -biam, -białem,

va. imperf.; Powabić, -bię, -bisz, -bitem, *va. perf.* loćen, reizen, herausfordern.

Powabka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Herausforderung *f.*

Powabny, *adi.*; Powabnie, *adv.* loćeno, reizend, anmutig anziehend.

Powadzić, -dże, -dzisz, -dzitem, *va. perf.* aufsetzen; — sie *vr.* in Streit geraten, sich überwerfen.

Powaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Ansehen *n.*, Autorität *f.*; Ernst *m.*

Powalac, -lam, -lałem, *va. perf.* beschmutzen, beschmierern.

Powalac, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Powalić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* niederstrecken, niederwerfen; — sie sich hin- stürzen, zu Boden fallen.

Powalanie, -nia, *sn.* Beschmutzen *n.*

Powalenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Niederwerfen *n.*, Hin- stürzen *n.*; Umsturz *m.*

Powal, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Windfall *m.*; 2) Hin- strecken *n.*, Niederhauen *n.*; na — in Hausen hingestreckt, auf- ge- türmt.

Powala, -ły, *pl.* -ły, *sf.* Zim- merdecke *f.*, Blafond *m.*; Schwel- lenwert *n.*

Powaleczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pille *f.*, Arzneitügelchen *n.*

Powalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Klob *m.*, Erdklob *m.*; — chlebna berber Brotweiden; Armenbrot *n.*; 2) (Crataeva) tropischer Kapernstrauch.

Powalkować, -kuje, -wa- łem, *va. perf.* walfen.

Powartować, -tuje, -wa- łem, *vn. perf.* herumsuchen, durchstöbern; eine Weile auf Wache stehen.

Powarywać, -ryuje, -ryo- wałem, *vn. perf.* wahnsinnig, verrückt werden.

Powarzyć, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* 1) abbrühen, lochen; 2) versengen; (vom Frost); jak -y wie vor den Kopf gestossen.

Powaśnić, -nie, -nisz, -ni- łem, *va. perf.* entzweien, aufbringen.

Poważac, -żam, -żałem, *va. imperf.* schäken, achten, hochachten; — kogoś Achtung für jmdn hegen.

Poważac się, -żam, -ża- łem, *vr. imperf.*; Powazyć się, -że, -żysz, -żyłem, *vr. perf.* sich erühnen, sich unter- stehen, wagen; nie poważ się dotknąć tego unterstehe dich nicht es anzurühren.

Poważanie, -nia, *sing.* tant.*sn.* Achtung *f.*, Hochachtung *f.*; z największem -niem mit größter Hochachtung; zażywał ogólnego -ia er ertrugte sich der allgemeinen Achtung.

Poważnić się, *vr. perf.* -źnie, -niłem, sich ein An- sehen geben, sich wichtig machen.

Poważny, *adi.* Poważnie, *adv.* ernst, ernsthaft, gravi- tätisch, ehrwürdig, angesehen.

Powachać, -cham, -cha- łem, *va. perf.* riechen, be- riechen.

Powatlić, -tle, -tlisz, -tli- łem, *va. perf.* schwächen.

Powatpiwać, -wam, -wa- łem, *va. imperf.* zweifeln, be- zweifeln, anzweifeln.

Powatpiwanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Zweifel *m.*, An- zweiflung *f.*

Powaz, -weza, *pl.* -y, *sm.* Heubaum *m.*, Wiesenbaum *m.*

Powazka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Seih- tuag *n.*

Powchodzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *vn. perf.* nachein- ander hereingehen.

Powciagać, -gam, -gałem, *va. perf.* hineinziehen; ein- schreiben.

Powdziewać, -wam, -wa- łem, *va. perf.* nacheinander ansehen.

Powerek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Zuberutange *f.*, Träger- stange *f.*, Zubertragstod *m.*

Poweselić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* heiter, lustig machen, erheitern; — sie *vr.* lustig, heiter sein.

Powet, -u, *pl.* -y, *sm.* Schwadnetz *m.*

Powetować, -tuje, -wałem, *va. perf.* wieder gut machen, ersehen, entschädigen; stracony

majatek — mozesz, ale straconego czasu nigdy das verlorene Vermögen kannst du wieder einbringen, aber die verlorene Zeit läßt sich nicht ersetzen.

Powetowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Entschädigung *f.*

Powędrować, -druje, -wa- łem, *vn. perf.* hinwandern.

Powędzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* nachein- ander räubern.

Powiać, -wieje, -wiałem, *vn. perf.*; Powiwać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* wehen, durchwehen.

Powiać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Powiedzieć, powiem, -działem, *va. perf.*

sagen, erzählen, versündigen; cóż na to powiesz was sagit du dazu? co ludzie na to powiedza was werden die Leute dazu sagen; -wiedziano mi, że . . . man hat mir gesagt, daß . . . ; powiadaja, że . . . man jagt, daß . . . ; powiedz mi bajke erzähle mir ein Märchen; — słowo Boże Gottes Wort verkündigen, predigen.

Powiadanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Sagen *n.*, Erzählen *n.*, Verkündigen *n.*

Powiadomy, *adi.* kundig, erfahren.

Powiatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Erählung *f.*, Hiftörschen *n.*

Powiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Bezirk *m.*, Kreis *m.*, Distrikt *m.*

Powiatowy, *adi.* Bezirks-, Kreis-, Distrikt-; sędzia — Bezirksrichter *m.*; komisarz — Bezirkskommissär; sejmik — Kreistag *m.*; -wa kasa Bezirks- tasse *f.*

Powiatr, -u, *pl.* -y, *sm.* günstiger Wind.

Powiazło, Powiazło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Strohband *n.* zum Binden der Garben.

Powiazać, -że, -żesz, -za- łem, *va. perf.* binden, zu- sammenbinden.

Powichrzyć, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* verwirren, zerzaufen; verfeinden; eine Zeit- lang übel mittschaffen.

Powicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.*

Windel *n.*; — dziecka das Wideln des Kindes; dziecko w -ciu Widelkind *n.*

Powić, -wije, -wiłem, *va. perf.*; Powijać, -jam, -jałem, *va. imperf.* 1) aufwideln, wideln, winden, windeln; 2) gebären, niederkommen, entbinden; moja żona -ła сына meine Frau hat einen Sohn geboren, ist von einem Sohn entbunden worden.

Powidlnik, -a, *pl. -i, sm.* Tamarinde *f.*, ostindische Sauerbattel, Sonnenbaum *m.*

Powidło, -ła, *pl. -ła, sn.* Mus *n.*; — ze śliwek Pflaumenmus *n.*, Powidl *f.*; — z wiesien Kirchenmus *n.*; -ła smażyć Pflaumenmus kochen.

Powiedzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Gesagte *n.*; — to było nieostrożne es war unvorsichtig, das zu sagen.

Powiedzieć, siehe: Powiadać.

Powieka, -ki, *pl. -ki, sf.* Augenlid *n.*; zamknąć -ki die Augenlider zumachen, die Augen schließen, entschlafen; opad -ki Augenlidvorfall *m.*; porażenie -ki Augenlidblähung *f.*

Powiekotwórstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Blepharoplastik *f.*, künstliche Augenlidbildung.

Powiekowy, *adi.* Augenlid-
Powiekozlep, -u, *sing. tant. sm.* (lippitudo palpebrarum) klebrige Augenentzündung.

Powiekozrost, -u, -y, *sm.* verwachsenes Augenlid.

Powieranie, -nia, *sing. tant. sn.* Aberglaube *m.*

Powiercać, -cam, -casz, -całem, Powiercić, -cę, -cisz, -cilem, *va. perf.* eine Zeitlang bohren; — się *vr.* sich ein wenig herumdröhen.

Powiernica, -cy, *pl. -ce, sf.* Vertraute *f.*

Powiernik, -a, *pl. -cy, sm.* Vertraute(r) *m.*, Außenfreund *m.*

Powierzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Powierzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* anvertrauen; — się komu całkiem sich jmbm ganz anvertrauen; -rzam ci co mam

najdroższego ich vertraue dir mein Feuerstes an.

Powierzchnia, -ni, *pl. -ni, sf.* Oberfläche *f.*; — biegowa koła Radlauffläche; — ogrzewawcza Heizfläche, Erwärmungsfläche; — rusztów Kofenfläche; — skośna schräge, schiefe Fläche; -e trące Reibungsflächen *pl.*; -nia usuwowa Rutschfläche; — złomu Bruchfläche.

Powierzchność, -ści, *pl. -ści sf.* 1) Außere(s) *n.*, Außenseite *f.*; ma przyjemną — er hat ein angenehmes Äußere; nie należy sądzić o rzeczach z -ści man muß die Sachen nicht nach der Außenseite beurteilen; 2) Oberflächlichkeit *f.*

Powierzchny, *adi.* Powierzchnowie, *adv.* zewnętrzlich, oberflächlich.

Powierzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Anvertrauen *n.*

Powiesić, -szę, -sisz, -silem, *va. perf.* aufhängen, aufhenten.

Powieściopisarka, -ki, *pl. -ki, sf.* Romanschriftstellerin *f.*
Powieściopisarki, *adi.* Roman(dichter).

Powieściopisarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Romanschriftstellerei *f.*

Powieściopisarz, -a, *pl. -e, sm.* Romanschriftsteller *m.*

Powieść, -ści, *pl. -ści, sf.* Roman *m.*; Erzählung *f.*

Powietka, -ki, *pl. -ki, sf.* Lusthütte *f.*

Powietnik, -a, *pl. -i, sm.* Kreisbewohner *m.*

Powietrzalec, -lca, *pl. -lce, sm.* (Pterodaktylus) vorweltliches Tier.

Powietrze, -trza, *pl. -trza, sn.* 1) Luft *f.*; — atmosferyczne atmosfärische Luft; — zgęszczone kondensierte Luft; wysadzić co w — in die Luft sprengen; na wolnym -trzu in freier Luft, im Freien; 2) — morowe Pest *f.*, Seuche *f.*, Pestluft *f.*

Powietrznia, -ni *sing. tant. sf.* Luftkreis *m.*, Atmosphäre *f.*

Powietrznik, -a, *pl. -i, sm.* Wetterfahne *f.*

Powietrzny, *adi.*; Powietrznie, *adv.* 1) Luft-, luftig; balon — Luftballon *m.*; — żeglarz Luftschiffer *m.*; 2) Pest-; — wrzód Pestbeule *f.*; — ne ziele Pestilenzmurz *f.*

Powietrzniacz, -u, *pl. -i, sm.* Luftpumpe *f.*

Powietrzokrag, -egu, -egi, *sm.* Dunstkreis *m.*, Luftkreis *m.*, Atmosphäre *f.*

Powietrzomierz, -a, *pl. -e, sm.* Aerometer *m.*, Luftdruckmesser *m.*

Powiew, -u, *pl. -y, sm.* Wehen *n.*, Hinwehen *n.*, Säuseln *n.*

Powiewać, siehe: Powiać.
Powiewny, *adi.* wehend, flatternd, leichtbeweglich, luftig; wiatr — günstiger Wind.

Powieźć, -wiozę, -wieszysz, -wiozłem, *va. perf.* hinfahren, hinführen.

Powiędnąć, -dnę, -dniesz, -dnęm, *vr. perf.* welken.

Powiekszać, -szam, -szasz, -szalem, *va. perf.*; Powiekszyć, -szę, -szysz, -szyłem, *va. perf.* vergrößern.

Powiekszenie, Powiększenia, -nia, *pl. -nia, sn.* Vergrößerung *f.*

Powiezić, -że, -zisz, -zidęm, *va. perf.* einsperren, einferkern.

Powijacz, -a, *pl. -e, sm.*; Powijak, -a, *pl. -i, sm.* Windel-, Widelband *n.*, Fätschen *pl.*

Powijać, siehe: Powić.

Powijać się, -jam, -jałem, *vr. imperf.*; Powinąć się, -nę, -niesz, -nąłem, *vr. perf.* jtraucheln, ausgleiten; noga mu się -nęła i upadł er strauchelte und fiel; noga mu się -nęła es glückte ihm nicht, es mißlang ihm.

Powikłać, -kłam, -kłasz, -kłałem, *va. perf.* verwideln, verwirren.

Powinien, Powinna, Powinno, *adi.* schuldig, verpflichtet; — jesteś man muß, man soll; nie -neś (powinien jesteś) się zaraz gniewać du sollst nicht gleich böse werden; -naś (powinna jesteś) za to podziękować du sollst dafür danken.

Powinność, -i, *pl. -i, sf.*

Schuldigkeit *f.*, Pflicht *f.*; to jest twoja — das ist deine Pflicht; pełnić swoją — seine Pflicht tun; postąpić jak — każe pflichtgemäß handeln; = obowiązek.

Powinny, adi.; **Powinnie, adv.** (schuldig, verpflichtet; być komu za co -nym jmnim für etw. verpflichtet sein; z -nem uszanowaniem mit gebührender Achtung; składać komu -ne podziękowanie jmnim den schuldigen Dank bezeigen.

Powinowacenie, -nia, pl. -nia, sn. Ver schwägerung *f.* = Spokrewnienie.

Powinowacić się, -ce, -cisz, -cilem, vr. imperf. sich ver schwägern.

Powinowactwo, -wa, pl. -wa, sn. 1) Ver schwägerung *f.*, Verwandtschaft *f.*; — chemiczne Wabstverwandtschaft *f.*, chemische Verwandtschaft *f.*, Affinität *f.*, Stoffverwandtschaft *f.*; 2) Verpflichtung *f.*

Powinowaty, adi. ver schwägert, durch Heirat verwandt.

Powinzować, -szuje, -wałem, va. perf. wünschen, gratulieren.

Powinzowanie, -nia, pl. -nia, sn. Gratulation *f.*, Glückwunsch *m.*; list z -niem Glückwunschschreiben *n.*; bilet z -niem Gratulationskarte *f.*; z -niem imieniem mit Glückwunsch zum Namenstage.

Powionąć, -nę, -niesz, -nąłem, vn. perf. wehen.

Powisieć, -sze, -sisz, -siłem, vn. perf. eine Zeitlang hängen.

Powit -u, pl. -y, sm. Willkommen *n.*, Begrüßung *f.*

Powitać, -tam, -tasz, -tałem, vn. perf. begrüßen, bewillkomm(en), willkommen heißen.

Powitalny, adi. Begrüßungs-, Willkommen-.

Powitanie, -nia, pl. -nia, sn. Begrüßung *f.*, Empfang *m.*, Bewillkommnung *f.*

Powlec, -łokę, -łeczysz, -łokłem, -łóki, va. perf.; **Powlekać, -kać, -kałem, va. imperf.** 1) überziehen, be-

decken; trzeba — pościel man muß die Betten überziehen; 2) hinziehen, hinschleppen; 3) in die Länge ziehen; — się *vr.* langsam gehen, trichsen; nie wiem dokąd się to -łóki ich weiß nicht, wo er hingetroffen ist; jeszcze się to -łeczę jaki tydzień es wird sich noch eine Woche hinschleppen, hinziehen.

Powladać, -dam, -dasz, -dałem, vn. perf. eine Zeitlang herrschen.

Powlazić, -że, -zisz, -ziłem, vn. perf. hineintreichen.

Powlócznik, -a, pl. -i, sm. (Exosporium) eine Schwammart.

Powłok, -u, pl. -i, sm.; **Powłoczek, -czka, pl. -czki, sm.** Żurab *m.*, Streichnetz *n.*, Zugarn *n.*

Powłoka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Überzug *m.*, Futteral *n.*, Hülle *f.*, Decke *f.*, Bemantelung *f.*; 2) Anstrich *m.*

Powłosta, -sty, pl. -sty, sf. (Chätogastra) Pflanzenart.

Powlóczka, -ki, pl. -ki, sf. 1) feiner Überzug, Hülle *f.*; 2) feine Haut.

Powlóczyć, -czę, -czysz, -czyłem, va. perf. 1) überziehen; 2) übergggen, noch einmal eggen; 3) — się *vr.* sich herumtreiben.

Powlóczyny, -czyn, pl. 1) herumtreiben *n.*, herumschleppen *n.*; 2) Einkleidung *f.*

Powodnik, -a, pl. -i, sm. Führer *m.*, des Handpferdes.

Powodny, adi. 1) leitend, anstößlich, führend; — koń Leit-, Handpferd *n.*; 2) -na strona klägerische Partei.

Powodować, -duje, -dujesz, -wałem, va. und vn. perf., veranlassen, bewegen; leiten; -wany jego prośbami durch seine Bitten veranlaßt; — się *vr.*, sich leiten lassen; — cudzem zdaniem sich von fremder Meinung leiten lassen; dać się — namietnościom sich von seinen Leidenschaften leiten lassen.

Powodyr, -a, pl. -y ober -owie, sm. Leithammel *m.*

Powodzenie, -nia, pl. -nia,

sn. Erfolg *m.*; Befinden *n.*, Wohlergehen *n.*

Powodzić, -dże, -dzisz, -dziłem, va. imperf.; **Powieść, -wiode, -wiodłem, va. perf.** führen, hinführen, leiten, hinleiten; — się *vr. perf.* gehen, ergehen, glücken; jak ci się -dzi wie geht es dir?; jak wam się w drodze -dziło wie ist es euch unterwegs ergangen; jeżeli mi się to -wiedzie wenn mir das glückt; to przedsięwzięcie nie -wiodło się dieseß Unternehmen ist nicht geglückt; -wodzi mu się nie źle es geht ihm nicht schlecht.

Powojczyk, -a, pl. -i, sm. (Linaria Elatini) = Nadwodnik.

Powojnik, -a, pl. -i, sm. 1) (Clematis) Waldrebe *f.*; — wniesiony Brenntraut *n.*; = pryszczenica; 2) Wickelband *n.*

Powojować, -juje, -wałem, va. und vn. perf. bekriegen; (eine Weisse) Krieg führen, am Kriege teilnehmen.

Powoli, adv. langsam, gemach, allmählich, sachte; — jechać langsam fahren; — postępować allmählich fort schreiten; — upadać allmählich in Verfall geraten; wyciągnąć — chustkę z kieszeni sachte zog er das Tuch aus der Tasche.

Powolnieć, -nieję, -niałem, vn. perf. sich verlangsamen, langsam, gemächlich werden.

Powolnuchny, Powolnućki, adi. außerordentlich langsam; willsfähig.

Powolność, -ści, sing. tant. sf. 1) Langsamkeit *f.*, langsameß Wesen *n.*; 2) Willsfähigkeit *f.*, Folgsamkeit *f.*; wielką w tem okazał — er hat sich da sehr willsfähig bewiesen.

Powolny, adi.; **Powolnie, adv.** 1) langsam; — choć ein langsamer Gang; — człowiek ein langsamer Mensch; 2) langsam, langsam; 3) willsfähig, folgsam, fügsam; on jest — wszystkim moim życzeniom er willsfährt allen meinen Wünschen.

Powolać, -łam, -łałem, va. perf.; **Powolywać, -łuje,**

-wałem, *va. imperf.* berufen; — kogo na świadka jmnnd als Zeugen anrufen; Pan Bóg —tał go do swej chwały Gott hat ihn zu sich berufen; — sie sich berufen; — na kogo sich auf jmnnd berufen.

Powołanie, -nia, *pl. -nia, sn. Beruf m., Neigung f., Berufung f., Ruf m.*; czuję w sobie — na ksedza ich fühle in mir die Neigung Priester zu werden; nie czuję do tego -nia ich fühle dazu keinen Beruf; nie z powołania, ale z potrzeby został nauczycielem nicht aus Neigung, sondern aus Not wurde er Lehrer.

Powonienie, -nia, *sn. Geruch m., Geruchsin m.*

Powoskować, -kuje, -wałem, *va. perf.* mit Wachs überziehen; bohnen.

Powozic, -że, -żisz, -zitem, *vn. imperf.* kutschieren, fahren.

Powoznik, -a, *pl. -cy, sm.* 1) Kutschierer *m.*, 2) Ruderer *m.*, Ruderknecht *m.*

Powoznie, -nia, *sing. tant. sn. Kutschieren n., Kutschierkunst f.*

Powód, -u, *pl. -y, sm.* 1) Veranlassung *f.*, Ursache *f.*, Beweggrund *m.*; daś — do kłótni er gab die Veranlassung zum Streit; co było -dem wojny was die Ursache des Krieges war; bez -u obraził ja er beleidigte sie ohne Grund und Ursache; 2) Leitriemen *m.*, Zugriemen *m.*, Leitseil *n.*; daś się wieźe na -dzie się am Gängelbände führen lassen; 3) Tonnenleitung *f.*, Streichlinie *f.*; 4) —, -da kląger *m.*

Powódca, -cy, *pl. -cy, sm.* = Powodnik.

Powódka, -ki, *pl. -ki, sf.* Klärrin *f.*

Powódz, -wodzi, *pl. -wodzi, sf.* Überschwemmung *f.*; Wasferflut *f.*

Powój, -u, *pl. -e, sm.* 1) Geu *m.*, Eppich *m.*; Winde *f.*, Windeglöcklein *n.*, Windefraut *n.*; — płotowy Zaunwinde; — polny Weterwinde; — wodny kozi Żelängerlesier *n.*; — kolący ościsty italienische

Cassaparille; 2) Widel-, Weinrebenaube *f.*

Powóz, -u, *pl. -y, sm.* Fuhrwerk *n.*, Wagen *m.*, Kutsche *f.*, Kalesche *f.*, Equipage *f.*

Powpadać, -dam, -dałem, *vn. perf.* hineinsfallen.

Powpisywać, -suję, -wałem, *va. perf.* einschreiben; hineinschreiben.

Powplatać, -tam, -tałem, *va. perf.* einflechten.

Powprowadzać, -dzam, -dzałem, *va. perf.* einführen.

Powpychać, -cham, -chałem, *va. perf.* hineinstoßen.

Powracać, -ram, -całem, *va. imperf.*; owrócić, -cę, -cisz, -citem, *va. perf.* zurückgeben, -stellen; zurückkommen, -kehren; gdy -cał do domu als er auf dem Wege nach Hause war; jeszcze nie -cił er ist noch nicht zurückgekehrt.

Powrosło, . Powróślo, Powrzasio, -ła, *pl. -ła, sn.* Strohsel *n.*, Stroß-, Garbenband *n.*

Powrotny, *adi.* Retour-, zur Rückfahrt gültig.

Powrotowy, *adi.* hin und her gehend.

Powrozek, -zka, *pl. -zki, sm.* Schnur *f.*

Powroziany, *adi.* Powrozi, *adi.* Strich-; -ziana drabina Strickleiter *f.*

Powrozobiegun, -a, *pl. -y, sm.* Seiltänzer *m.*; = lino-koczek.

Powrozobiegunka, -ki, *pl. -ki, sf.* Seiltänzerin *f.*; = Linoskoczka.

Powrozowaty, *adi.* strich-, seilartig.

Powrozowy, *adi.* Strich-, Seil-.

Powroznia, -ni, *pl. -nie, sf.* Seilerei *f.*, Seilerbahn *f.*

Powroznictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Seilerhandwerk *n.*

Powroznik, -a, *pl. -cy, sm.* Seiler *m.*

Powroźniczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Seilerin *f.* Frau des Seilers.

Powrót, -rotu, *pl. -roty, sm.* Wiederkehr *f.*, Rückkunft *f.*, Rückgabe *f.*; oddać na — zurück-

geben; w -rocie do domu auf der Rückreise; bez -rotu ohne Wiederkehr; jutro spodziewamy się go z powrotem morgen erwarten wir seine Rückkehr; tam i na — hin und zurück, hin und retour.

Powróż, -rozu, *pl. -rozy, sm.* Strang *m.*, Strich *m.*, Seil *n.*, Tau *n.*

Powróżka, -ki, *pl. -ki, sm.* Wahrjagung *f.*, Vorherjage *f.*

Powrożyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* wahrjagen.

Powrzcęć, -rzcę, -rzesz, -rzałem, *vn. perf.* eine Zeitlang tochen, sieben, aufsochen.

Powrzeszczeć, -szczeć, -szczałem, *vn. perf.* eine Zeitlang freihien, jahren.

Powrzos, -u, *pl. -y, sm.* Crifa *f.* = Wrzos.

Powschodzić, -dzcę, -dzisz, -dzitem, *vn. perf.* aufgeben.

Powsiadać, -dam, -dałem, *vn. perf.* einsteigen, sich hineinsetzen.

Powsinoga, -gi, *pl. -gi, sm.* Herumstreicher *m.*, Herumtreiber *m.*

Powstać, -stane, -stałem, *vn. perf.* Powstawać, -staje, -stawałem, *vn. imperf.* 1) entstehen; cztowiek -stał z prochu i w proch się zamieni der Mensch ist aus Staub entstanden und wird wieder zu Staub werden; chmury -stają z par die Wolken entstehen aus Dünsten; — z niczego aus nichts entstehen; -stał wielki śmiech es entstand ein großes Gelächter; -stał -stała sprzeczka daraus entstand ein Streit; wiele chorób -staje z niewstrzemięźliwości viele Krankheiten entstehen aus Unenthaltbarkeit; 2) aufstehen, sich erheben; sich aufsehen, sich empören; — z choroby von der Krankheit aufstehen; z martwych — auferstehen; — stawali wszyse alle erhoben sich; — przeciw nadożyciom panów sich gegen die Mißbräuche der Herren aufsehen; — na kogo, na coś jmnnd anfahren, auf jmnnd lossetzen, etwas mißbilligen, tabeln; Maryusz -wał ciągle

na dumę szlachty Marius tabelte immer den Stolz des Adels.

Powstanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Aufstand *m.*, Aufruhr *m.*, Empörung *f.*; — zrobić einen Aufstand machen, erregen, anstiften; — wybuchło ein Aufruhr entstand, brach aus; 2) Entstehung *f.*; 3) Aufstehen *n.*

Powstaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Aufstörer *m.*, Empörer *m.*, Revolutionär *m.*

Powstańczy, *adi.* aufstrebend, revolutionär, aufständisch.

Powstawanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Aufstehen *n.*

Powstrzymać, -mam, -ma-
-łem, *va. perf.*; **Powstrzy-**
mywać, -muję, -wałem, *va.*
imperf. aufhalten, zurück-
halten; verzögern, — się *vr.*
sich enthalten.

Powstrzymywanie, -nia,
pl. -nia, *sn.* Aufhalten *n.*;
Verzögern *n.*

Powstydzic się, -dzą,
-dzisz, -dzicie, *vr. perf.* sich
schämen; nie *dzą się* moje-
j roboty ich brauche mich meiner
Arbeit nicht zu schämen; nie
dzą się jego wychowaniem
seine Erziehung wird mir keine
Schande bringen.

Powszechność, -ści, *sing.*
tant. sf. Allgemeinheit *f.*,
Allgemeine *n.*, Gemeinwesen *n.*

Powszechny, *adi.*; **Po-**
wszechnie, *adv.* allgemein;
uniwersal, universell; to jest
-na opinia daß ist die
allgemeine Meinung; nie
wiadomo es ist allgemein be-
kannt; — ne dobro daß gemeine
Wohl.

Powszedni, *adi.*; **Po-**
wszednio, *adv.* alltäglich, All-
tags=; — chleb daß tägliche
Brot *-nia* suknia Alltags-
gewand *n.*; grzech *-ni* eine
sündliche Sünde.

Powszedniec, -nieje, -nia-
-łem, *vn. perf.* alltäglich wer-
den.

Powściągać, -gam, -ga-
-łem, *va. imperf.*; **Powściągnąć**,
-nę, -nąłem, *va. perf.* hem-
men, zurückhalten; — konia
daß Pferd zügeln; — kogo

imdn im Zaume halten, zü-
geln; — się *vr. sich* mäßigen;
— się w gniewie seinen Zorn
mäßigen.

Powściągliwość, -ści, *sing.*
tant. sf. Enthaltbarkeit *f.*,
Mäßigung *f.*, Selbstbeherr-
schung *f.*

Powściągliwy, *adi.*; **Po-**
wściągliwie, *adv.* mäßig,
enthaltam.

Powtarzać, -rzam, -rza-
-łem, *va. imperf.*; **Powtó-**
rzyć, -rzą, -rząłem, *va. perf.*
wiederholen; to się *-rzą* od
czasu do czasu es wiederholt
sich von Zeit zu Zeit; — ża-
dania die Forderung wieder-
holen; wieceznie *-rzą* to samo
er wiederholt immer dasselbe;
— klasę repetieren.

Powtarzający, *part. adi.*
wiederholend; — się wieder-
kehrend.

Powtarzanie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Wiederholung *f.*; Repetition
f.; — kątów Repetieren
der Winkel.

Powtórę, *adv.* zweitens,
zum zweiten.

Powtórki, -rek, *plur. tant.*
Nachschwarm *m.* der Bienen.

Powtórny, *adi.* Powtór-
nie, *adv.* wiederholt, wieder-
holentlich.

Powtórzenie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Wiederholung *f.*, Repetition
f.

Powtykać, -kam, -ka-
-łem, *va. perf.* hineinstecken.

Powybierać, -ram, -ra-
-łem, *va. perf.* auslesen, auswählen,
herausnehmen.

Powybijać, -jam, -ja-
-łem, *va. perf.* ausschlagen, zer-
schlagen, totschlagen.

Powyciągać, -gam, -ga-
-łem, *va. perf.* ausziehen, ausziehen.

Powycinać, -nam, -na-
-łem, *va. perf.* ausschneiden.

Powydawać, -ję, -jesz,
-wałem, *va. perf.* herausgeben,
ausgeben, ausliefern; — córki
die Töchter verheiraten, an
en Mann bringen.

Powydobywać, -wam, wa-
-łem, *va. perf.* herausheben,
herausbringen, zu Tage fördern.

Powydrażać, -żam, -ża-
-łem, *va. perf.* ausschöhlen.

Powydzierać, -ram, -ra-
-łem, *va. perf.* herausreißen, ent-
reißen.

Powyganiać, -niam, -nia-
-łem, *va. perf.* herausjagen.

Powykopywać, -puję, -wa-
-łem, *va. perf.* ausgraben.

Powykradać, -dam, -da-
-łem, *va. perf.* herausstehlen,
entführen.

Powykrawywać, -wuję,
-wywałem, *va. iter.* heraus-
schneiden.

Powykręcać, -cam, -ca-
-łem, *va. perf.* auswinden, ausdre-
hen.

Powylatać, -tam, -ta-
-łem, *vn. perf.*; **Powylatywać**,
-tuję, -wałem, *vn. imperf.* aus-
fliegen.

Powymykać się, -kam,
-ka-łem, *vr. perf.* entschlüpfen.

Powymyslać, -ślam, -śla-
-łem, *va. perf.* 1) ausdenken;
2) beschimpfen, fluchen.

Powymywać, -wam, -wa-
-łem, *va. perf.* auswaschen.

Powynajdywać, -duję,
-wałem, *va. perf.* ausschuchen,
herausfinden, ausfindig ma-
chen.

Powynosić, -szę, -sisz, -si-
-łem, *va. perf.* heraustragen;
erheben; — się *vr. sich* sämt-
lich aus dem Staube machen,
daß Weite suchen.

Powypadać, -dam, -da-
-łem, *vn. perf.* herausfallen.

Powypłacać, -cam, -ca-
-łem, *va. perf.* auszahlen.

Powyprowadzać, -dzam,
-dzalem, *va. perf.* herausfüh-
ren; — się *vr.* ausziehen (aus
einer Wohnung).

Powypychać, -cham, -cha-
-łem, *va. perf.* 1) ausstoßen;
2) ausstopfen.

Powyrastać, -stam, -sta-
-łem, *vn. perf.* auswachsen.

Powyrębywać, -buję, -wa-
-łem, *va. perf.* aushacken.

Powyrwać, -wam, -wa-
-łem, *va. perf.* ausreißen.

Powyrzynać, -nam, -na-
-łem, *va. perf.* ausschneiden,
herausschneiden.

Powyskakiwać, -kuje, -wa-
-łem, *vn. perf.* herausspringen.

Powysyłać, -łam, -ła-
-łem, *va. perf.* ausschicken.

Powysledzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* ausspionieren, ausfundschajten, ausforschen, entdecken.

Powytracać, -cam, -całem, *va. perf.* ausstoßen.

Powywracać, -cam, -całem, *va. perf.* umwerfen.

Powyzdychać, -cham, -chalem, *vn. perf.* sämtlich frepieten, verreden.

Powyżej, *adv.* höher, oben, oberhalb.

Powyzszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Powyzszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* erhöhen.

Powzdychać, -cham, -chalem, *vn. perf.* einigemal seufzen.

Powziąć, -wezme, -wezmiész, -wziąłem, *va. perf.* nehmen, fassen; — zamiar den Entschluß fassen; — dla kogo szacunek Achtung für jmdn fassen; usprawiedliwić wziętą o sobie opinię er rechtfertigte die von ihm gefaßte Meinung; — o czym wyobrazenie się einen Begriff von etw. machen; — z kasy zaliczkę einen Vorschuß nehmen.

Poza, -zy, *pl. -zy, sf.* Poje f. Poza, *praep.* mit 4. und 6. Fall (po za) hinter; z — hinter . . . hervor.

Pozabiegać, -gam, -gałem, *va. perf.* vorbeugen, verhüten.

Pozabierać, -ram, -rałem, *va. perf.* alles wegnehmen.

Pozabijać, -jam, -jałem, *va. perf.* töten, totschiagen.

Pozachodzić, -dże, -dzisz, -dzikem, *vn. perf.* untergehen, verischen, verkommen.

Pozaciagać, -gam, -gałem, *va. perf.* zusammenziehen, ziehen.

Pozacieśniać, -niam, -niałem, *va. perf.* enger machen.

Pozaczynać, -nam, -nałem, *va. perf.* alles anfangen.

Pozad, *adv.* hinten, im Rücken.

Pozadłużać, -żam, -żałem, *va. perf.* verschulden; über-schulden; — się *vr. się* verschulden, in Schulden geraten.

Pozadzierać, -ram, -rałem,

va. perf. 1) alles anreißen, 2) — się *vr. perf.* sich mit allen überwerfen.

Pozagradzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* versperren.

Pozajeżdżać, -dżam, -dżałem, *va. perf.* 1) vorfahren, vorreiten, zu Schanden reiten; 2) viele Länder überfallen, mit Krieg überziehen.

Pozajmować, -muję, -mywałem, *va. perf.* einnehmen; übernehmen.

Pozajutro, *adv.* übermorgen.

Pozakrzywiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* verbiegen, frumm machen.

Pozakładać, -dam, -dałem, *va. perf.* anlegen, stiften, gründen; hin-, einlegen.

Pozaludniać, -niam, -niałem, *va. perf.* bevölkern.

Pozamarzać, -rzam, -rzałem, *va. perf.* erfrieren, zufrieren.

Pozamawiać, -wiam, -wiałem, *vn. perf.* bestellen; auf-sordern, einladen.

Pozamykać, -kam, -kałem, *va. perf.* verschließen, versperren.

Pozaniedbywać, -buje, -wałem, *va. perf.* vernachlässigen.

Pozanosić, -szę, -siłem, *va. perf.* hintragen.

Pozaoczy, *adv.* (poza oczy) hinter dem Rücken.

Pozapadać, -dam, -dałem, *vn. perf.* einfallen, ver-, zusallen.

Pozapieczętowywać, -wuje, -wałem, *va. perf.* besiegeln, versiegeln.

Pozapiekać, -kam, -kałem, *va. perf.* verkrusten, mit dünner Rinde überziehen; — włosy die Haare brennen.

Pozapisywać, -suję, -wałem, *va. perf.* einschreiben; aufschreiben; verschireiben; — w testamentie, testamentarne vermachen (im Testament).

Pozapominać, -nam, -nałem, *va. perf.* alles vergessen.

Pozaprawiać, -wiam, -wiałem, *va. perf.* anrichten, zubereiten.

Pozarastać, -tam, -tałem,

vn. und va. perf. verwachsen, überwuchern.

Pozarazać, -żam, -żałem, *va. perf.* alle anstecken.

Pozarzynać, -nam, -nałem, *va. perf.* alle abschichten.

Pozasadzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* bepflanzen; überall aufstellen.

Pozasiadać, -dam, -dałem, *vn. perf.* Platz nehmen.

Pozaspakajać, -jam, -jałem, *va. perf.* zufriedenstellen, befriedigen, beruhigen.

Pozasuwać, -wam, -wałem, *va. perf.* zudhieben, vordhie-ben, verriegeln.

Pozastanek, -nku, *pl. -nki, sm.* Hinterbühne f., Ort hinter der Szene.

Pozaszywać, -wam, -wałem, *va. perf.* zu-, ver-, einnähen.

Pozawierać, -ram, -rałem, *va. perf.* zu-, abschließen.

Pozawieszać, -szam, -szałem, *va. perf.* verhängen, aufhängen.

Pozawijać, -jam, -jałem, *va. perf.* einwickeln.

Pozawodzić, -dżę, -dzitem, *va. perf.* täuschen, hintergehen, enttäuschen.

Pozawracać, -cam, -całem, *va. perf.* verdrehen, verkehren; umkehren, zur Umkehr veranlassen.

Pozawstydząć, -dzam, -dzalem, *va. perf.* alle beschämen.

Pozazdraszcząć, -szczam, -szczałem, *va. imperf.*; Pozazdrościć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* beneiden.

Pozabawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Pozabawić, -wię, -wisz, -witem, *va. perf.* berauben, um etw. bringen; — kogo życia jmdn ums Leben bringen; — wiał mnie ostatniej nadziei er raubte mir die letzte Hoffnung.

Pozabawka, -ki, *pl. -ki, sf.* (Priva) = konopnica; — pa-cierzykowata (lappulecca).

Pozbiegać, -gam, -gałem, *va. perf.* herunterlaufen; — się *vr.* zusammenlaufen; bie-lizna -ła się w praniu die

Wąsże ist beim Waschen eingegangen.

Pozbierać, -ram, -rałem, *va. perf.* zusammenklauben, zusammennehmen, zusammenlesen; — się *vr.* sich versammeln.

Pozbijać, -jam, -jałem, *va. perf.* zusammenschlagen; widerlegen.

Pozbliżać, -zam, -załem, *va. perf.* nähern, näher bringen.

Pozbyć, -będe, -byłem, *va. perf.*; Pozbywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* etwas los werden, sich vom Halse schaffen.

Pozdejmować, -muje, -wałem, *va. perf.* herunternehmen, abnehmen.

Pozdrawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Pozdrowić, -wię, -wisz, -wiłem, *va. perf.* grüßen, begrüßen; bądź wiona Maryo gegrüßet seist du Maria; — zdrow go ode mnie überbringe ihm meine Grüße, grüße ihn von mir, ich lasse ihn grüßen.

Pozdrowienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Gruß *m.*; serdeczne -nia herzliche Grüße; — anielskie der englische Gruß.

Pozdychać, -cham, -chałem, *vn. perf.* krepieren, vertreten.

Pozdzierać, -ram, -rałem, *va. perf.* herunterreißen.

Pozew, -zwu, *pl. -zwy, sm.* Vorladung *f.*, Zitation *f.*; dostać — eine Vorladung erhalten; starość jest śmierci — zwem das Alter ist die Vorladung des Todes.

Pozewne, -go, *sing. tant. sn.* Vorladungsgeld *n.*

Pozewny, Pozwowy, *adi.* Vorladungs-.

Pozgadywać, -duję, -wałem, *va. perf.* erraten.

Pozganiać, -niam, -niałem, *va. perf.* zusammenjagen; verjagen; — nieprzyjaciół z pola den Feind vom Schlachtfelde jagen.

Pozginać, -nam, -nałem, *va. perf.* herabbeugen, herabneigen; krümmen.

Pozielenić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* grün machen, grün färben.

Pozielenić, -nię, -nisz, -niłem, *vn. perf.* grün werden, ergrünen.

Poziemczak, -a, *pl. -i, sm.* Erdbeerenfrucht *f.*

Poziemie, -nia, *pl. -nia, sn.* Untergeschoß *n.*, Erdgeschoss *n.*, Parterre *n.*; = Przyziemie.

Poziierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*; Pojrzeć, -rzę, -rzałem, *va. perf.* hinbliden, hinsehen.

Poziew, -u, *pl. -y, sm.* Duft *m.*, Hauch *m.*

Poziewać, -wam, -wałem, *vn. imperf.*; Poziewnąć, -ne, -nąłem, *vn. perf.* gähnen.

Poziewnik, -a, *pl. -i, sm.* (Galeopsis) Hanf-, Taubnessel *f.*; = koci pysk.

Poziebić, -bię, -biłem, *va. perf.* nacheinander erfassen.

Pozimek, -mka, *pl. -mki, sm.* Nachwinter *m.*

Poziołno, -na, *sing. tant. sn.* (Trasera) eine Pflanzenart.

Poziom, -u, *pl. -y, sm.* Niveau *n.*, Horizontale *n.*, Horizont *m.*; Erbfäche *f.*; — morza Meerespiegel *m.*; Meeresniveau *n.*; tysiąc metrów nad -em morza tausend Meter über dem Meerespiegel, tausend Meter Seehöhe; — geognostyczny geognostischer Horizont; — osuszony Wasserlohl *f.*; — wód zaskórnych Wasserseige *f.*; — na wierzchni, — torowiska Nivellette *f.*; — wody rzeczywiście, prawdziwy wirkliches Wasserniveau.

Poziomka, -ki, *pl. -ki, sf.* Erdbeere *f.*, Walderdbeere *f.*; — górna Knackerdbeere *f.*

Poziomkowy, *adi.* Erdbeer-; -we viele Erdbeerenfrucht *n.*; — sok Erdbeer-saft *m.*

Poziomnica, -cy, *pl. -ce, sf.* 1) Wasserwaage *f.*, Grundwaage *f.*; = libella; — ciesielska Bleiwaage *f.*, Seewaage *f.*, Pendelwaage *f.*; 2) Wasser-, Spinnjungfer *f.*, Teufelsnabel *f.*

Poziomować, -muje, -wałem, *va. imperf.* nivellieren.

Poziomowanie, -nia, *pl.*

-nia, *sn.* Nivellieren *n.*; = niwelacya.

Poziomo, *adi.*; Poziomo, *adv.* horizontal, wagrecht.

Pozjadać, -dam, -dałem, *va. perf.* alles aufessen.

Pozjeżdżać, -dżam, -dżałem, *va. alle* heruntermachen, verputzen; *vn. perf.* herunterfahren; — się von überall gefahren kommen.

Pozlatać, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; Pozlatywać, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* herabfliegen; herabfallen; — się zusammengefliegen kommen.

Pozlepiac, -piam, -piałem, *va. perf.* zusammenleben.

Pozlewać, -wam, -wałem, *va. perf.*; zusammengeßen, zusammenschütten.

Pozłacać, -cam, -całem, *va. perf.*; Pozłocić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* vergolden.

Pozłacanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Vergolden *n.*

Pozłocenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Vergolden *n.*; Vergoldung *f.*

Pozłota, -ty, *pl. -ty, sf.*

Pozłotka, -ki, *pl. -ki, sf.* Vergoldung *f.*; głowa do -ty Schaiskopf *m.*

Pozłotnik, -a, *pl. -cy, sm.* Vergolder *m.*

Pozłotny, *adi.* zum Vergolden.

Pozmazywać, -zuje, -wałem, *va. perf.* wegmischen.

Pozmierać, -tam, -tałem, *va. perf.* wegfahren, zusammenfahren.

Pozmykać, -kam, -kałem, *va. perf.* loslassen (die Hunde von der Leine); *vn. perf.* entmischen.

Pozmyślać, -lam, -lałem, *va. perf.* ausdenken, erdichten.

Pozmywać, -wam, -wałem, *va. perf.* auswaschen.

Poznaczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* bezeichnen.

Poznać, -nam, -nałem, *va. perf.*; Poznawać, -naje, -wałem, *va. imperf.* erkennen, wieder erkennen; kennen lernen; merken, bemerken; einsehen; — jemu Boga z dzieł jego wir erkennen Gott aus seinen Werken; tak się zmienił, żem go nie — nał er hat sich so verändert,

daß ich ihn nicht erkannt habe; -tem go zeszłego roku w Warszawie ich habe ihn voriges Jahr in Warschau kennen gelernt; daß komu coś — jmnđm etwas zu erkennen geben; -naje, że się gniewasz ich merke, daß du zornig bist; nie dał — po sobie zwartwienia er ließ sich die Kränkung nicht anmerken; -naje, żem zbladził ich erkenne, daß ich gefehlt habe; — się *vr. perf.*, — się z kim jmnđs Befanntschaft machen; — się na kim jmnđn durchschauau, ergründen, genau kennen lernen; — się na ozem den Wert einer Sache würdigen, etwas recht beurteilen.

Poznajamiac, -miam, -mialem, *va. imperf.*; **Poznajomić**, -mieć, -misz, -miżem, *va. perf.* befannt machen.

Poznaka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Merkmal *n.*, Kennzeichen *n.*, Symptom *n.*

Poznanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Befanntschaft *f.*, Kennenlernen *n.*; od chwili naszego -nia seit dem Augenblick, da wir einander kennen gelernt; **Erkenntnis** *f.*; jak przyjdzie do -nia bis zur Erkenntnis gelangt; starać się o -nie piawdy nach der Erkenntnis der Wahrheit streben.

Poznaszac, -szam, -szałem, *va. imperf.*; **Poznosić**, -szę, -sisz, -silem, *va. perf.* zusammentragen; aufheben; -sić kępujące przepisy er hob die hemmenden Vorschriften auf.

Poznikać, -kam, -kałem, *vn. perf.* verschwinden.

Pozorność, -ści, *sing. tant. sf.* Scheinbarkeit *f.*

Pozorny, *adi.* **Pozornie**, *adv.* 1) scheinbar; 2) ansehnlich.

Pozostać, -staje, -stałem, *vn. perf.*; **Pozostawać**, -wam, -wałem, *vn. imperf.* zurückbleiben, sich wo aufhalten, an einem Orte verweilen, zurückbleiben.

Pozostałość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Überrest *m.*, Rückstand *m.*, Überbleibsel *n.*; Nachlaß *m.*

Pozostały, *adv.* übriggeblieben, hinterlassen, zurückgelassen.

Pozostawiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. imperf.*; **Pozostawić**, -wieć, -wisz, -wiżem, *va. perf.* zurücklassen, verlassen; hinterlassen.

Pozować, -zuje, -wałem, *vn. perf.* posieren; — komu jmnđm zu einem Bilbe sitzen.

Pozór, -zoru, *pl.* -zory, *sm.* 1) Achtung *f.*, Aufmerksamkeit *f.*; dawać —, daj — Achtung! Achtung!; 2) Schein *m.*, Anschein *m.*, Aussehen *n.*, Außere (*s*) *n.*; na — dem Äußeren nach; sądząc z -ru nach dem Aussehen urteilend; -y ludza, myślą der Schein trügt; pod -rem cnoty unter dem Scheine der Tugend; -rem szczodroblowości pokrywał rozrzutność mit dem Scheine von Freigebigkeit bemäntelte er seine Verschwendung; to nie ma nawet -ru prawdy es hat nicht einmal den Schein von Wahrheit; 3) Vorwand *m.*; pod -rem choroby został w domu unter dem Vorwande von Krankheit blieb er zu Hause; pod blahym, czczym -rem unter einem nichtigen Vorwande; użyć czego za — etwas zum Vorwande nehmen.

Pozrywać, -wam, -wałem, *va. perf.* herunterreißen.

Pozrzekać się, -kam, -kałem, *vr. perf.* — się czegoś auf etwas verzichten.

Pozrzucać, -cam, -całem, *va. perf.* herab-, herunterwerfen, herabstürzen.

Pozsiadać, -dam, -dałem, *vn. perf.* heruntersteigen.

Pozszywać, -wam, -wałem, *va. perf.* zusammennähen.

Pozwabiać, -biam, -białem, *va. perf.* herlocken.

Pozwać, -zwe, -zwiesz, -zwałem, *va. perf.*; **Pozywać**, -wam, -wałem, *va. imperf.*; gerichtlich fordern, verklagen, vor Gericht ziehen.

Pozwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Pozwolić**, -le, -lisz, -liżem, *va. perf.* erlauben, zugeben, zulassen; -zwał mi wyżsje erlaube mir auszugehen; jeżeli okoliczności -zwołał wenn es die Umstände erlauben; nie mogę na to —

ich kann es nicht zulassen; kiedy -zwalasz na jedno, musisz i na drugie wenn du das eine zugibst, mußt du auch das andere erlauben; — sobie *vr. perf.* sich erlauben, sich herausnehmen, sich die Freiheit nehmen; za wiele sobie -zwalasz du nimmst dir zu viel heraus; masz dosyć pieniędzy by sobie na to — du hast Geld genug, um dir das erlauben zu können.

Pozwalanie, -nia, *sing. tant. sn.* Erlaubnis *f.*

Pozwanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vorladung *f.*

Pozwieszać, -szam, -szałem, *va. perf.* herabhängen lassen.

Pozwijać, -jam, -jałem, *va. perf.* zusammenrollen; zusammenwickeln.

Pozwodzić, -dze, -dzisz, -dzilem, *va. perf.*; 1) zusammenführen, zusammenfügen; 2) betrügen, verführen.

Pozwolenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Erlaubnis *f.*; — mieć die Erlaubnis haben; za twojem -niem mit deiner Erlaubnis; za -niem erlauben sie.

Pozwycięzać, -żam, -żałem, *va. perf.* alle besiegen.

Pozycyca, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* 1) Position *f.*; Lage *f.*; = położenie; 2) Stellung *f.*; Position *m.*

Pozyskać, -kam, -kałem, *va. perf.* erwerben, gewinnen, erlangen.

Pozytyw, -u, *pl.* -y, *sm.*; **Pozytywek**, -wka, *pl.* -wki, *sm.*; **Pozytywka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Positiv *n.*, kleine Orgel *f.*; Letztasten *m.*, Vogelwetzfel *n.*

Pozzymać, -mam, -małem, *va. perf.* zusammenschrumpfen lassen.

Pozzalić się, -le, -liżem, *vr. perf.* 1) sich erbarmen; -zał się Boże daß sich Gott erbarme; -zał się Boże jego o co prosić der ist zu bedauern, der ihn um etwas bittet; 2) sich beflagen.

Pozżalować, -luje, -wałem, *va. perf.* 1) bedauern; 2) mißgönnen, neiden; pożało-

wac komu łyżki wody jmnbn
feinen Schluß Wasser gönnen.

Pożar, -u, *pl.* -y, *sm.* Brand
n., Feuerbrand *f.*; wznicić
— einen Brand verursachen;
— zniszczył całe miasto der
Brand hat die ganze Stadt
verwüstet.

Pożarcie, -cia, *sing. tant.*
sn. Fressen *n.*, Aufressen *n.*,
Fraß *m.*

Pożarnice, -nie, *pl. tant.*
Windpocken *pl.*

Pożartować, -tuje, -wałem,
vn. perf. eine Zeitlang spaßen,
scherzen.

Pożać, -żnę, -żnąłem, *va.*
perf. mähnen.

Pożądać, -dam, -dałem, *va.*
perf. — czego etwas begehren,
nach etwas verlangen, lästern
sein.

Pożądanie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Begehren *n.*, Begierde *f.*

Pożądany, *adi.* begehrt;
willkommen; gość — ein will-
kommener Gast.

Pożądliwość, -ści, *pl.* -ści
sf. Lüsterheit *f.*, Begierde *f.*

Pożądliwy, *adi.*; **Poża-**
dliwie, *adv.* begehrlieh, hab-
süchtig, lästern.

Pożeglować, -luje, -wałem,
vn. perf. seaeln.

Pożegnać, -nam, -nałem,
va. perf. Abschied nehmen; —
kogo, — się z kim von jmnbn
Abschied nehmen; -gnaj się
nazawsze z tą nadzieją dieser
Hoffnung kannst du auf immer
Lebewohl saagen.

Pożegnalny, *adi.* Ab-
schieds-.

Pożegnanie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Abschied *m.*, Lebewohl *n.*;
był u mnie z -niem er war
bei mir um Abschied zu neh-
men; bez -nia odejść ohne Ab-
schied weagehen.

Pożenić, -nię, -nisz, -niłem,
va. perf. verheiraten; = sko-
jarzyć.

Pożerać, -ram, -rałem, *va.*
imperf.; **Pożreć**, -zre, -zrosz,
-żarłem, *va. perf.* fressen, auf-
fressen, verschlingen, ver-
zehren.

Pożerak, -a, *pl.* -i, *sm.*
wassereinsaugender Stein.

Pożerakowy, *adi.* wasser-

einsaugend; — szyb wasser-
einsaugender Schacht.

Pożerny, *adi.* gefräßig.

Pożoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Morbrennerei *f.*, Brandstif-
tung *f.*, Verwüstung *f.* durch
Feuer; szeroko roznożić -gi
Verwüstungen weit und breit
anrichten.

Pożonąć, -nę, -niesz, -ni-
łem, *va. perf.* hintreiben.

Pożółcić, -cę, -cisz, -ciłem,
va. perf. gelb machen, mit
Gelb überziehen.

Pożółknąć, -nę, -niesz, -na-
łem, *vn. perf.* gelb werden.

Pożuć, -ję, -jesz, -łem, *va.*
perf. faulen, zerfaulen.

Pożycie, -cia, *pl.* -cia, *sn.*
1) Lebensweise *f.*, Lebensman-
del *m.*; 2) Zusammenleben *n.*,
Miteinanderleben *n.*; — mał-
żeńskie das eheliche Leben, Ehe-
leben *n.*; jakież będzie wasze
—, kiedy się przed ślubem

zgodzić nie możecie wie wer-
det ihr euch in der Ehe ver-
tragen, da ihr vor der Trauung
nicht in Eintracht leben könnt.

Pożyczać, -czam, -czalem,
va. imperf.; **Pożyczyć**, -czę,
-czysz, -czyłem, *va. perf.* lei-
hen, borgen, entleihen; nie-
czaj dobry zwyczaj borgen
mażt Sorgen; -czanemi pie-
niądami robić interesa mit
geliehenem Gelde Geschäfte
maßen.

Pożyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Anleihe *f.*; Darlehen *n.*;
leihen *n.*, Borgen *n.*

Pożynki, = Dożynki, Okre-
żue.

Pożyteczność, -ści, *sing.*
tant. Brauchbarkeit *f.*,
Nützlichkeit *f.*

Pożyteczny, *adi.*; **Poży-**
tecznie, *adv.* nützlich, brauch-
bar.

Pożytek, -tku, *pl.* -tki, *sm.*
Nutzen *m.*; — przynosić Nut-
zen bringen, gewähren; nie
pójdzie ci to na — das wird
dir nicht zum Nutzen bekommen.

Pożytkować, -kuję, -wa-
łem, *va. perf.* Nutzen ziehen.

Pożytkowny, *adi.* Nutzen
bringend.

Pożywać, -wam, -wałem,
va. imperf.; **Pożyć**, -ję, -jesz,

-łem, *va. perf.* genießen, essen,
verzehren.

Pożywić, -wie, -wisz, -wi-
łem, *vn. perf.* nähren, jmnbn
sättigen, mit Nahrung erqui-
fen; — się *vr. perf.* sich durch
Speise erquicken; przy nim się
nikt nie -żywi bei ihm wird
niemand satt, er läßt keinen
satt werden; nie -wisz się
przy tem du wirst keine Seide
dabei spinnen, du wirst davon
nicht fett werden.

Pożywienie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Nahrung *f.*; zwierzęta
służą nam do pracy i do -nia
die Tiere dienen uns zur Arbeit
und zur Nahrung.

Pożywność, -ści, *sing. tant.*
sf. Wahrhaftigkeit *f.*

Pożywny, *adi.* wahrhaft.

Pożycie, -ścia, *sing. tant.*
sn. Gehen *n.*, Eingehen *n.*;
Gang *m.*

Pójść, -jde, -jdziesz, posze-
dłem, *vn. perf.* gehen; -jdz
tu konni (hie)her; -jdz domnie
komm zu mir; dobrze poszło
es ist gut gegangen; — za mał-
żeiraten; — z kim o zakład
mit jmnbn eine Wette ein-
gehen; wszystko poszło do
czarta alles ist daraufgegan-
gen, alles hat der Teufel ge-
holt; — na co zu etwas ver-
braucht werden; na wysta-
wienie domu poszły roczne do-
chody die jährlichen Einkünfte
sind für den Bau des Hauses
verbraucht worden; to ci nie
pójdzie na zdrowie das wird
dir nicht wohl bekommen; nie
pójdzie gładko es wird nicht
glatt abgehen; — na grzyby,
maliny Schwämme, Himbeeren
sammeln gehen.

Póki, *adv.* so lange als, so
lange bis; -ż wie lange noch.
Pólko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
Feldchen *n.*, Heines Feld;
Stück *n.* Acker.

Pół, *indecl. sf.* halb, Hälfte
f.; — do dziesiątej halb zehni;
— funta ein halbes Pfund;
— miła eine halbe Meile;
trzy i pół drei ein halb;
przetamać na — etwas in
zwei Hälften brechen; ująć
kogo w — jmnbn in der
Mitte umfassen, mitten um

den Leib fassen; na — umarký
halb tot; na — uczony halb
gelehrt.

Pólaksamit, -u, *pl.* -y, *sm.*
Halbsamt *m.*

Pólarkusz, -a, *pl.* -e, *sm.*;
Pólarkuszek, -szka, *pl.* -szki,
sm. ein halber Bogen.

Pólbeczek, -czka, *pl.* -czki,
sm. halbe Tonne.

Pólbóg, -boga, *pl.* -bogi,
sm.; Pólbożek, -żka, *pl.* -żki,
sm. Halbgoß *m.*

Pólcálówka, -ki, *pl.* -ki,
sf. halbzißiges Brett.

Pólczwarta, *num.* drei
ein halb, vierthalb.

Pólcwiartek, -rtka, *pl.*
-rtki, *sm.* Ostaublatt *n.*

Pólczyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Halbrundholz *n.*

Póldarmo, *adv.* halb um-
sonst.

Póldniowy, *adi.* halbtägig.

Póldniówka, -ki, *pl.* -ki,
sf. halbe Tagesstunde.

Póldrapacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
grober Schlichthobel.

Póldziesiąta, *numer.* neun
ein halb.

Póldyable, -ęcia, *pl.* -ęta,
sn. Halbteufel *m.*, halber Teufel.

Póldziwiata, *numer.* acht
ein halb, neunthhalb.

Pólfuncie, -cia, *pl.* -cia,
sn. halbes Pfund, Halbpfund *n.*

Pólgarnówka, -ki, *pl.* -ki,
sf. ein Maß von zwei Quart,
zwei Liter.

Pólgarnowcy, *adi.* zwei
Quart, zwei Liter enthaltend.

Pólgebek, -bka, *pl.* -bki,
sm. halber Mund; -bkiem
gadać mit halbem Mund
reden.

Pólgesek, -ska, *pl.* -ski,
sm. Spießgans *f.* geräucherte
Gans, Gänsebrust *f.*

Pólglosem, *adv.* mit hal-
ber, mit leiser Stimme, halb-
laut.

Póglówek, -wka, *pl.* -wki,
sm. Schaßtopf *m.*, Einfaßspiz-
sel *m.*, Tor *m.*

Pólgodzinny, *adi.* halb-
stündig.

Pólgroszek, -szka, *pl.* -szki,
sm.; Pólgroszówka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* halber Groschen *m.*,
halber Heller, halber Pfennig.

Pólgroszówka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* halber Groschen *m.*,
halber Heller, halber Pfennig.

Pólgroszówka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* halber Groschen *m.*,
halber Heller, halber Pfennig.

Pólgroszówka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* halber Groschen *m.*,
halber Heller, halber Pfennig.

Pólgroszówka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* halber Groschen *m.*,
halber Heller, halber Pfennig.

Pólgroszówka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* halber Groschen *m.*,
halber Heller, halber Pfennig.

Pólgrzędek, -dka, *pl.* -dki,
sm. Stichbalken *m.*, kurzer
Balken.

Pólhak, -a, *pl.* -i, *sm.*
kleine Hafendüchse.

Póljedwab, -iu, *pl.* -ie,
sm. Halbside *f.*

Póljedwabny, *adi.* halb-
seiden.

Pólka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Zach *n.*, Brett *n.*

Pólkaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Zauchente *f.* (Mergus).

Pólkiryś, -u, *pl.* -y, *sm.*
(Hypotomus) eine Art Panzer-
fisch *m.*

Pólkmieć, -cia, *pl.* -cie,
sm. Halbbauer *m.*

Pólkole, -ła, *pl.* -ła, *sn.*
Halbzirkel *m.*, Halbkreis *m.*;

stanąć w — einen Halbkreis
ziehen; — zawieszalne Hänge-
zeug *n.* mit Grabbogen.

Pólkoszek, -szka, *pl.* -szki,
sm. Wagenflechte *f.*, Wagen-
torb *m.*

Pólkoszulek, -lka, *pl.* -lki,
sm. Borhemdchen *n.*

Pólkraglak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Halbrundholz *n.*

Pólkreże, -ża, *pl.* -ża, *sn.*
1) Halbkreis *m.*, Halbbogen *m.*;

2) Wulst *m.*, Viertelstab *m.*

Pólkrokiew, -kwi, *pl.* -kwie,
sf. Reihstücher *m.*

Pólkroszec, -szca, *pl.* -szce,
sm. Halbmetall *n.*, Halbpro-
buit *n.*

Pólkryty, *adi.* halbgedeckt.

Pólkścieżyc, -a, *pl.* -e, *sm.*
1) Halbmond *m.*; 2) Stichtisch *m.*

Pólkula, -li, *pl.* -le, *sf.*
Halbkuell *f.*

Pólkwarcie, -cia, *pl.* -cia,
sn. Halbquart *n.*, ein halber
Liter.

Póllanek, -nka, *pl.* -nki,
sm. Halbleinwand *f.*

Póllanek, -nka, *pl.* -nki,
sm. halbe Hufe.

Póllkociowy, *adi.* halb-
ellenlang.

Pólmartwy, *adi.* halbtot.

Pólmędrek, -drka, *pl.* -drki,
sm. Halbgelehrte *m.*

Pólmiesięczny, *adi.*; Pół-
miesięcznie, *adv.* halb-
monatig.

Pólmisek, -ska, *pl.* -ski,
sm. Schüssel *f.*

Pólmisek, -ska, *pl.* -ski,
sm. Schüssel *f.*

Pólmisek, -ska, *pl.* -ski,
sm. Schüssel *f.*

Pólmisek, -ska, *pl.* -ski,
sm. Schüssel *f.*

Pólnagi, *adi.*; Pólnago,
adv. halbnackt.

Pólniebie, -bia, *pl.* -bia,
sn. Scheitelpunkt *m.*, Nibir *m.*

Pólnoc, -y, *pl.* -e, *sf.* Mit-
ternacht *f.*, Norden *n.*

Pólnocnik, -a, *pl.* -i oder
-cy, *sm.* Nordländer *m.*

Pólnocnowschodni, *adi.*
nordöstlich.

Pólnocn zachodni, *adi.*
nordwestlich.

Pólnocny, *adi.* mitternäch-
tlich, nördlich.

Póldrzwiowy, *adi.*, -wa
oprawa halbe Türstodzimme-
rung *f.*

Pólpának, -nka, *pl.* -nki,
sm. Gernegroß *m.*, After-
herz *m.*

Półpięta, *numer.* fünfthhalb.

Półpiętrze, -trza, *pl.* -trza,
sn. Hoch-, Halbparterre *n.*,

Zwischen-, Halbgeloch *n.*

Półplłynny, *adi.* halbflüssig.

Półposadzka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Halbparketboden *m.*

Półposażę, -ża, *pl.* -ża, *sn.*
Brustbild *n.*, Büste *f.*, Herme *f.*

Półpoście, -cia, *pl.* -cia,
sn. Mittelfaß *n.*

Półprzeżroczy, *adi.*
halbdurchsichtig.

Półrocze, -cza, *pl.* -cza, *sn.*
Halbjahr *n.*, Semester *n.*

Półroczny, *adi.* halbjährig.

Półrolnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Halbbauer *m.*

Półsetek, -tka, *pl.* -tki,
sm. Halbhundert *n.*

Półskórek, -rka, *pl.* -rki,
sm. 1) Halbledereinband *m.*;

2) Halbfassertuch *n.*

Półsłówko, -ka, *pl.* -ka,
sn. halbes Wort, Andeutung
f.; wyrażał się -kami et
sprach in Andeutungen.

Półslupie, -pia, *pl.* -pia,
sn. Halbsäule *f.*, Pilaster *m.*

Półspust, -u, *pl.* -y, *sm.*;

Półspuszc, -a, *pl.* -y, *sm.*
halbe Rauchbank, grober
Schlichthobel.

Pólstaje, -ja, *pl.* -ja, *sn.*
halber Morgen Acker.

Pólstopa, -py, *pl.* -py, *sf.*
halber Fuß.

Pólsukno, -na, *pl.* -na, *sn.*;

Pólsukienko, -ka, *pl.* -ka,
sn. Halb-, Raifertuch *n.*

Pólszkutek, -tka, *pl.* -tki, *sn.* Heineses Fließschiff.

Pólszorki, -ków, *pl.* Pferd-
behalbgeschirr *n.*

Pólszósta, *numer.* sechsthalf.

Pólton, -v, *pl.* -y, *sm.* halber Ton, Halbton *m.*, halbe Note.

Póltora, *numer.* anderthalf.

Póltorasta, *numer.* hundert und fünfzig, anderthalf Hundert.

Póltorówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* halbes Spundbrett.

Póltowy, *adi.* Schweine-; -we mīeso Schweinefleisch *n.*

Póltrzecia, *numer.* dritthalf.

Póltuzin, -a, *pl.* -y, *sm.* halbes Duzend, Halbbuzend *n.*

Pólnbrany, *adi.* halbbangekleidet.

Pólczony, *adi.* halblehrt.

Pólwalcowaty, *adi.* halbwalzenförmig.

Pólwalczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Halbwalze *f.*, (architektonische Verzierung).

Półwiadro, -dra, *pl.* -dra, *sn.*; Półwiaderko, -a *pl.* -a *sn.* halber Eimer.

Półwiecze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* halbes Jahrhundert.

Półwozie, -zia, *pl.* -zia, *sn.*; Półwózek, -zka, *pl.* -zki, *sm.* Gepäcksarren *m.*; Bordwagen *m.*

Półwyrób, -robu, *pl.* -roby, *sm.* Halbprodukt *n.*; — pudłowy Rohschienen *f.*; — spawalny geschweisstes Halbprodukt.

Półwysep, -spu, *pl.* -spy, *sm.* Halbinsel *f.*

Półzegarze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Zwölfstundenuhr *f.* (im Gegenjatz zur Vierundzwanzigstundenuhr).

Półzłotek, -tka, *pl.* -tki, *sm.*; Półzłotówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Halbguldensstück *n.*

Półzłobek, -bka, *pl.* -bki, *sm.* Viertelhohlkehle *f.*

Półzywy, *adi.* halblebend(ig).

Póty, *adv.* bis dahin, jo lange, jo weit.

Później, *adv.* später; siehe: Póžno.

Póžny, *adi.*; Póžno, *adv.* spät; za -o zu spät; -o w noc siedzieli sie saßen spät in die Nacht; już -o es ist schon spät; -żne gruszkidie späten Birnen; -żniejsi pisarze die späteren Schriftsteller; aż do -żnej noccy bis in die späte Nacht hinein; -y jeczmięu Spätergerste *f.*; -y groch Epäterbse *f.*

Pr-, eine untrennbare Partikel: Ur-.

Prababa, -by, *pl.* -by, *sf.*; Prababka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Urgrößmutter *f.*, Ahnfrau *f.*

Praca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Arbeit *f.*, Mühe *f.*; — umysłowa geistige Arbeit *f.*; — maszyny Arbeit, Leistung *f.* einer Maschine; — mechaniczna mechanische Arbeit; — ogniowa das Treiben des Meilers; przywyknąć do -cy sich an die Arbeit gewöhnen; żyć będziesz -cy rak twoich du wirst von deiner Hände Arbeit leben; — niewdzięczna undankbare Arbeit; jego uczone -ce seine gelehrten Arbeiten; został nagrodzony za -cę er wurde für seine Mühe belohnt; wiele mnie to -cy kosztowało es hat mich viel Mühe gekostet; to moja gorzka — das ist mein saurer Schweiß.

Pracodawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Arbeitgeber *m.*

Pracować, -cuję, -wałem, *va.* und *vn. imperf.* arbeiten; on -cuję na naszą zrubę er arbeitet an unserem Untergange; -wałem przez całą noc ich arbeitete die ganze Nacht hindurch; — dla ogólnego dobra für das allgemeine Wohl arbeiten; -cuj a Bóg ci dopomoże arbeite und Gott wird dir helfen; szczerze nad tem -wałem ich habe es mit wahren Eifer betrieben; — nad kim jmnm bearbeiten; -cuję nad sobą, by się opanować ich trachte eifrigst, mich zu beherrschen; — na kawalek chleba durch Arbeit sein tägliches Brod verdienen.

Pracowanie, -nia, *sn.* Arbeiten *n.*

Pracowitość, -ści, *sing. tant. sf.* Arbeitsamkeit *f.*, rastlose Tätigkeit, Emsigkeit *f.*

Pracowity, *adi.*; Pracowicie, *adv.* arbeitsam, tätig, emsig; mūhjam, mühevoll; długie i -te poszukiwania lange und emsige Nachforschungen.

Pracownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Arbeitsstube *f.*, Arbeitsraum *m.*, Arbeitszimmer *n.*; Wertstatt, Wertstätte *f.*; — reparacyjna Reparaturwerkstätte; — telegraficzna Telegraphenwerkstatt; — zestawienia Montierwerkstätte; — chemiczna chemisches Laboratorium.

Pracownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Arbeiterin *f.*

Pracownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Arbeiter *m.*

Pracz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wäscher *m.*, Wäscher *m.*

Praczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wäscherin *f.*, Wäscherin *f.*

Prac, piore, pierzesz, praktem, *va. imperf.* waschen, — kogo jmnm schlagen, hauen.

Pradawny, *adi.* uralt.

Pradziad, -a, *pl.* -y oder -dowie *sm.* Urgroßvater *m.*, Urahn *m.*; miecz -dów das Ahnenschwert.

Pradziadowski, *adi.* urgroßväterlich, von den Ahnen herrührend.

Praglec, -głca, *pl.* -głce, *sm.* Grüßflachß *m.*

Pragnący, *adi.* dürstend, münshend, begehrend.

Pragnąć, -gnę, -gniesz, -gnąłem, *va.* und *vn. imperf.* dürsten; münshen, begehren, sich nach etwas sehnen; -gnę pokoju ich sehne mich nach Frieden; -gnąłbym dostać tę posiadę ich möchte sehr diese Stellung bekommen; niczego tak gorąco nie -nę, jak widzieć cię szczęśliwym ich wünsche nichts so sehr, wie dich glücklich zu sehen; ja tylko twego dobra -nę ich wünsche nur das Beste für dich.

Pragnienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Durst *m.*; — mieć Durst haben; — gasić den Durst lösen; umieram z -nia ich verdurste; Begierde *f.*, Trachten *n.*, Wunsch *m.*; — chwały Ruhmsucht *f.*

Praktyczność, -i, *sf.* Klugheit *f.*, Erfahrung *f.*, Brauchbarkeit *f.*

Praktyczny, *adi.*; Praktycznie, *adv.* praktisch.

Praktyk, -a, *pl.* -cy oder -owie, *sm.*, Praktikus *m.*, erfahrener Mann.

Praktyka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Praxis *f.*, Erfahrung *f.*; nieć więcej -ki jak teoryi mehr Praxis als Theorie haben; -kę porzucić die Praxis aufgeben; wien to z -ki ich weiß es aus Erfahrung; — lekarska ärztliche Praxis; 2) -ki, *pl.* Kunstgriffe *pl.*; Ränke *pl.*, Anschläge *pl.*

Praktykant, -a, *pl.* -ci, *sm.* Praktikant *m.*; Praktikant *m.*

Praktykantka, -ki, *sf.* -ki, *sf.* Praktikantin *f.*; erfahrene Person.

Praktykować, -kuje, -walem, *va.* und *vn.* imperf. 1) praktizieren, ausüben; 2) Ränke schmieden.

Praktykowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Praktizieren *n.*

Pralnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wäschstube *f.*, Wäscherei *f.*, Buzerei *f.*

Pralnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Wäschbleuel *m.*, Wäschholz *n.*, Wäschradler *m.*

Pralactwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Prälatur *f.*, Prälatenwürde *f.*

Pralat, -a, *pl.* -ci, *sm.* Prälat *m.*

Pranie, -nia, *sing.* tant. *sn.* Waschen *n.*; Hauen *n.*; wielkie — große Wäsche.

Praojciec, -ojca, *pl.* -cowie, *sm.* Stammvater *m.*, Urvater *m.*, Urahn *m.*, Vorfahr *m.*

Prapapier, -u, *pl.* -y, *sm.* Papyrusstaude *f.* (Cyperus papyrus).

Praprababka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ururgroßmutter *f.*

Prapradziad, -a, *pl.* -owie oder -y, *sm.* Ururgroßvater *m.*

Praprawnuczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ururenkelin *f.*

Praprawnuk, -a, *pl.* -i, *sm.* Ururenkel *m.*

Prasa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* Presse *f.*; — oliwna Dypresse; — drukarska Buchdrucker-

presse; — do kopiowania Kopierpresse, Kopiermaschine *f.*; — do prostowania szyn Schienenpresse; — do próby rur plomieniowych Siederohrprobiermaschine *f.*; — hydrauliczna hydraulische Presse; — śrubowa Schraubenpresse, Prägewerk *n.*; cała — milczy o tem die ganze Presse schweigt darüber.

Prask! *iterject.* pflug! Praskać, -kam, -kaćem, *vn.* imperf.; Praskać, -kneć, -knieesz, -knaćem, *vn.* perf. klatschen, plagen.

Prasol, -a, *pl.* -y oder -owie, *sm.* Salzverkäufer *m.*, Salzfactor *m.*

Prasolka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Salzverkäuferin *f.*

Prasolstwo, -wa, *sing.* tant. *sn.* 1) Salzhandel *m.*; 2) Steuer *f.* vom Salzhandel.

Prasować, -suję, -walem, *va.* imperf.; 1) pressen, kelnern; 2) bügeln, plätten.

Prasowaczka, -i, *pl.* -i *sf.* Büglerin *f.*

Praszczę, -szczęcia, *pl.* -szczęta, *sn.* 1) Speißrute *f.*; 2) -szczęta *pl.* Not *f.*, Pein *f.*

Praszczur, -a, *pl.* -y, *sn.* 1) Ururahn *m.*; 2) Ururenkel *m.*

Prasnik, Prasnica, Prasny siebie: Przaźnik, Przaźnica, Przaźny.

Prawak, -a, *pl.* -i, *sm.* Rechtshänder *m.* (der sich der rechten Hand bedient).

Prawda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Wahrheit *f.*; to — niezaprzeczona daß ist eine ausgemachte Wahrheit; zbliżyć się do -dy najbardziej der Wahrheit am nächsten kommen; podług -dy der Wahrheit gemäß; — w oczy kole Wahrheit hört man ungen; powiedz -dę sag die Wahrheit; za -dę für wahr; do -dy wahrhaftig, wirklich; zamilowanie -dy Wahrheitsliebe *f.*; czysta -da die reine Wahrheit; za -dę powiadam wam wirklich, ich sage euch; 2) Schüsselring *m.*, Schlüsselring *m.*

Prawdolubca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Wahrheitsfreund *m.*

Prawdolubny, *adi.* wahrheitsliebend.

Prawdowca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Wahrheitsprediger *m.* Prawdowość, -ści, *sing.* tant. *sf.* Wahrhaftigkeit *f.*, Wahrheitsliebe *f.*; Aufrichtigkeit *f.*

Prawdowmny, *adi.* wahrredend, wahrheitsliebend; aufrichtig.

Prawdopodobieństwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Wahrscheinlichkeit *f.*

Prawdopodobny, *adi.* Prawdopodobnie, *adv.* wahrscheinlich.

Prawdzić, = sprawdzać. Prawdziwość, -ści, *sing.* tant. *sf.* Wahrhaftigkeit *f.* Wirklichkeit *f.*, Glaubwürdigkeit *f.*; Echtheit *f.*

Prawdziwy, *adi.* Prawdziwie, *adv.* wirklich, wahr, wahrhaftig; echt; -we zdarzenie eine wahre Begebenheit; to -we perły daß sind echte Perlen.

Prawica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Rechte *f.*, rechte Hand *f.*

Prawiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Jungfer *f.*

Prawić, -wię, -widem, *va.* imperf. sagen, erzählen, reden, sprechen, schwätzen; = Powiadać; — morały Moral predigen; — duby albernes Zeug vorbringen.

Prawidółko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Blättlein *n.*

Prawidóło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* 1) Lineal *n.*; 2) Bleimage *f.*; 3) Stiefelholz *n.*, Stiefelleiste *f.*; 4) Vorchrift *f.*; 5) Lehre *f.*, Schablone *f.*; — blachowe Bledlehre; — do kół Näberpultlehre; — do naciania pokładów Schwellenlehre, Derellehre.

Prawidłowość, -ści, *sing.* tant. *sf.* Regelmäßigkeit *f.*

Prawidłowy, *adi.* regelmäßig, regelrecht.

Prawie, *adv.* 1) fast, beinahe; zabrać — wszystko er hat fast alles weggenommen; on już — tak wielki jak ja er ist fast so groß wie ich; 2) gehörig, vorchriftsmäßig, gelesmäßig.

Prawiejaszczur, -a, *pl.* -y, *sm.* (plesio saurus) fossiles Krokodil.

Prawnictwo, -wa, *sn.* Rechtsfunde *f.*, Rechtswissenschaft *f.*

Prawniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rechtsgelehrte *f.*, Juristin *f.*

Prawniczy, *adi.* Prawniczo, *adv.* Rechtsgelehrten-.

Prawnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Rechtsgelehrte(r) *m.*, Jurist *m.*

Prawniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Urenfelin *f.*

Prawnuk, -a, *pl.* -i, *sm.* Urenfel *m.*

Prawny, *adi.* Rechts-, Gesetz-, gesetlich, gesetzmäßig; -ne postępowanie gesetzliche Verfahren; -ne przeszkody gesetzliche Hindernisse.

Prawo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* 1) Recht *n.*; Berechtigung *f.*; jakim -wem mit welchem Rechte?; dochodzić swego -wa sein Recht verfolgen; utrzymać się przy swoim -wie sein Recht behaupten; stosownie do -a rechtmäßig; przeciw prawu rechtswidrig; ten czyn daje ci — do mojej przysięgi diese Tat gibt dir ein Recht auf meine Freundschaft; nie masz do tego -wa du hast keine Berechtigung dazu; 2) Gesetz *n.*, Recht *n.*; stosownie do -wa gesetzmäßig studyować -wa die Rechte studieren; — wekslowe, handlowe Wechsel-, Handelsrecht; — wyłączenia Enteignungsrecht; 3) Anspruch *m.*; on rości sobie -wa do korony er macht Ansprüche auf die Krone.

Prawobierca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Lehnsmann *m.*

Prawodawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Gesetzgeber *m.*

Prawodawczy, *adi.* gesetzgebend.

Prawodawstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Gesetzgebung *f.*

Prawolomec, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Übertreter *m.* des Gesetzes.

Prawomocność, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Rechtskraft *f.*

Prawomocny, *adi.* rechtskräftig.

Prawosławie, -wia, *sing.* *tant.* *sn.* griechisch-orthodoxes Glaubensbekenntnis; griechisch-orthodoxe (nichtunierte) Kirche.

Prawosławny, *adi.*; Prawosławnie, *adv.* orthodox, griechisch-nichtuniert.

Prawość, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Rechtlichkeit *f.*, Loyalität *f.*

Prawosław, -u, *sing.* *tant.* *sm.* (Althea) Eibisch *m.*; = Topolówka.

Prawować się, -wuje, -walem, *vr.* Prozeß führen, einen Rechtsstreit führen, prozessieren.

Prawowierność, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Rechtgläubigkeit *f.*

Prawowierny, *adi.* Prawowiernie, *adv.* rechtgläubig.

Prawowitość, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Legitimität *f.*

Prawowity, *adi.*; Prawowicie, *adv.* legitim.

Prawoznawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Rechtskenner *m.*, Rechtskundige(r) *m.*

Prawoznawstwo, -wa, *sing.* *tant.* *sn.* Rechtskenntnis *f.*, Rechtsfunde *f.*

Prawy, *adi.* 1) recht; -we skrzydło armii der rechte Flügel der Armee; boli mnie -wa reka die rechte Hand tut mir weh; on jest moja -wa reka er ist meine rechte Hand; 2) rechtlich, rechtchaffen; to — człowiek das ist ein rechtchaffener Mensch; 3) echt, wahr; najmniej panowie mają -wych przyjaciół a najwięcej pochlebców die großen Herren haben wenig echte Freunde, aber viele Schmeichler.

Prazma, -my, *pl.* -my, *sf.* Prazem *m.*, Prazer *m.*, Rauchstein *m.*

Prażnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Kirchmesse *f.*, Kirchweihfest *n.*

Prażelnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Röstungsplatz *m.*, Röststätte *f.*, Röste *f.*

Prażelnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Röster *m.*, Röstführer *m.*, Erwärmer *m.*; 2) Röstgewölbe *n.*

Prażelny, *adi.* Röst-; — piec Röstofen *m.*, Flammenröstofen; — piec rumfordzki Ralkofen.

Prażenie, -nia, *sing.* *tant.* *sn.* Rösten *n.*; — rud Röstung *f.* der Erze.

Prażmo, -ma, *pl.* -ma, *sn.* geröstete nicht gereifte Ahr, gerösteter Weizen.

Prażucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Heibesterg *m.*; -chy *pl.* gedörrte Mehlkörbe *pl.*

Prażyc, -zę, -żysz, -żyłem, *va.* imperf. pregełn, rösten dörren; — kruszczo Metalle zementieren; słońce -ży die Sonne brennt; — z armat mit Geschützfeuer überschütten.

Prąd, -u, *pl.* -y, *sm.* Strömung *f.*; Strudel *m.*, Wirbel *m.*; — bierny Ruhestrom *m.*, konstanter Strom; — czynny Arbeitsstrom; — elektryczny elektrischer Strom; — wzbudzony Induktionsstrom; — zmienny Wechselstrom; — niesiony -dem vom Strome getragen; nowe -dy w literaturze neue Strömungen der Literatur.

Prądomierz, -a, *pl.* -e, *sm.* Stromquadrant *m.*; — Volty Voltmeter *m.*

Prądoskop, -u, *pl.* -y, *sm.* Galvanoskop *m.*

Prądowina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* im Strombette festgerannter Baumstamm.

Prądowod, -wodu, *pl.* -wody, *sm.* Leitungsdraht *m.*

Prątek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Gerte *f.*, Stöcklein *n.*, Stäblein *n.*, dünne Rute; Staubfaden *m.* der Blüten.

Prątniakowe, -wych, *plur.* *tant.* (bryaceae) Familie der Laubmoose.

Prątnik, -u, *pl.* -i, *sm.* (bryum) Laubmoosgattung *f.*

Prażka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Prażek, -żka, *pl.* -żki, *sm.* Streifen *n.*

Prażkowaty, *adi.* gestreift, voll Streifen.

Prebenda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Präbende *f.*, Präbünde *f.*

Prebendarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Präbänderin *f.*

Prebendarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Präbänder *m.*

Precel, -cla, *pl.* -cle, *sm.* Brezel (Pregel) *f.*; = Obwarzanek.

Preceptor, -ra, *pl.* -rzy, *sm.* Lehrer *m.*, Präceptor *m.* = nauczyciel.

Precoza, *pl.* -zów, *sf.* Kostbarkeiten *pl.*, Pretiosen *pl.* = kosztowności.

Preczyza, -zyi, *sing. tant. sf.* Präzision *f.*, Akuratessje *f.*, Genauigkeit *f.*; = ścisłość, dokładność.

Precz, *adv.* weg, hin, fort; iść — weggehen; — ode mnie gehe mir vom Leibe, weg mit dir; — stąd paść się hinweg; — z tem weg damit.

Predestynacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Vorherbestimmung *f.*, Prädestination *f.*; = przeznaczenie.

Predominować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* vorherrschen; = górować, przeważać.

Predykat, -u, *pl.* -y, *sm.* Prädicat *n.*; = przydomek, tytuł.

Prefekt, -a, *pl.* -kci, *sm.* Präfekt *m.* = przetożony (powiatu, zakładu, bursy).

Prefektowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* die Frau des Präfekten.

Prefektura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Präfektur *f.*

Preferans, -a, *pl.* -y, *sm.* Preference *f.* (Kartenspiel).

Preferencya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Vorliebe *f.*; Vorzug *m.*; Vorzug *m.* = pierwszeństwo.

Preferować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* mehr lieben; = woleć.

Prejudykat, -u, *pl.* -y, *sm.* Vorbejudicium *m.*

Preldyum, *indecl. sn.* Prästudium *m.*, Vorspiel *m.*

Premia, -mii, *pl.* -mie, *sf.*; Premium, *indecl. sn.* Preis *m.*, Prämium *n.*; = premium szkolne Schulpreis.

Premiant, -a, *pl.* -ci, *sm.* Prämiant *m.*, Preisträger *m.*

Premiantka, -i, *pl.* -i, *sf.* Prämiantin *f.*, Preisträgerin *f.*

Premiować, -tuje, -wałem *va. perf.* prämiieren, mit einem Preise auszeichnen; einen Preis zuerkennen, zusprechen.

Prenumerata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Vorausbezahlung *f.*; Pränumeration *f.*, Abonnement *n.*; = Przedpłata.

Prenumerator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Abonnet *m.*, Vorausbezahlter *m.*

Prenumeratorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Abonnetin *f.*, Vorausbezahlterin *f.*

Prenumerować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* abonniieren, vorausbezahlen, pränumerieren.

Preopinant, -a, *pl.* -a, *sm.* Vorredner *m.* = poprzedni mowca.

Preparacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Präparation *f.*, Vorbereitung *f.*; = przygotowanie.

Preparat, -u, *pl.* -y, *sm.* Präparat *n.*; — anatomiczny anatomisches Präparat; — chemiczny chemisches Präparat.

Preparować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* präparieren.

Prerogatywa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Vorrecht *n.*, Prärogative *f.*; — królewska königliche Machtbefugnis, Prärogative.

Preskrypcya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Verjährung *f.*; = Przedawnienie.

Preskrypt, -u, *pl.* -y, *sm.* Vorchrift *f.*, Befehl *m.*; = Przepis.

Pretekst, -u, *pl.* -y, *sm.* Vorwand *m.*; = Pozór.

Prezydent, -a, *pl.* -ci, *sm.* Bewerber *m.*, Prätendent *m.*; — do tronu, do korony Thron-, Kronprätendent; — do reki tej panny ein Bewerber um die Hand dieses Fräuleins.

Pretendować, -uje, -wałem, *va. und vn. imperf.* Ansprüche erheben, präntendieren, sich bewerben; — o posadę się um einen Posten bewerben.

Pretensya, -yi, *pl.* -sye, *sf.* Anspruch *m.*, Forderung *f.*, Präsentation *f.*; rościć sobie do kogo -sye Ansprüche, Forderungen an jmdn stellen; człowiek pełen -syi ein anspruchsvoller Mensch; on rości sobie -sye do korony er macht Ansprüche auf die Krone.

Pretensjonalny, *adi.*; Pretensjonalnie, *adv.* anspruchsvoll, präntentiös.

Prewet, -u, *pl.* -y, *sm.* Abtritt *m.*, Abort *m.*

Prezbyterianin, -na, *pl.* -nie, *sm.* Presbyterianer *m.*, schottischer Reformierter.

Prezbyteryum, *indecl. sn.* Pfarrwohnung *f.*; Presbyterium *n.*

Prezent, -u, *pl.* -y, *sm.* Geschenk *n.*, Präsent *n.*; = Podarek.

Prezenta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Präsentation *f.*, Präsentationsrecht *n.*; Besetzungsvorschlag *m.*; — na tę posadę die Präsentation für diesen Posten; otrzymał tę na probstwo er wurde für eine Pfarre vorgeschlagen.

Prezentować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* präntieren, vorstellen; das Präsentationsrecht ausüben; — kogo na probstwo jmdn für eine Pfarre vor schlagen.

Prezerwatywa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Abwehrmittel *n.*, Präservative *n.*

Prezes, -sa, *pl.* -sowie, *sm.* Präses *m.*, Präsident *m.*, Vorsitzende(r) *m.*

Prezesowa, -ej, *pl.* -e *sf.* Präsidentin *f.*, Vorsitzende *f.*; Frau des Präsidenten.

Prezesostwo, -wa, *sn.* 1) Präsidentenamt *n.*, Präsidentenwürde *f.*; 2) der Präsident und dessen Gemahlin.

Prezydent, -a, *pl.* -ci, *sm.* Präsident *m.*, Vorstand *m.*, Obmann *m.*; — miasta Bürgermeister *m.*

Prezydować, -duje, -wałem, *vn. imperf.* präsidieren, den Vorsitz führen.

Pręcik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) (baculites) stabförmige Muschelart.

Pręcik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Gerte *f.*, Rute *f.*; 2) Staubfaden *m.* der Blüten; 3) Veredelungs-, Pflanzpreis *n.*; — sztabzokowy Schaupflanzfaden *m.*

Pręcikowaty, *adi.* staubfadenförmig.

Pręcikowy, *adi.* stangenförmig.

Pręciusko, Prędziusko, *adv.* äußerst schnell.

Prędkı, *adi.*; Prędko, *adv.* 1) schnell, rasch, geschwind, flint,

jäh; -ki koń schnelleß Pferd; -ka dęczyza rascher Entschluß; -ka śmierć ein jäher Tod; -dziej schneller, eher, früher; im -dziej tem lepiej je eher, desto besser; -dziej albo później früher oder später, über kurz oder lang; 2) überreift, heftig; to — człowiek daß ist ein jähorniger Mensch.

Prędkobiegacz, -a, pl. -e, sm. Schnellläufer m.

Prędkolotny, adi. schnellfliegend.

Prędkomówność, -ści, sing. tant. sf. schnelleß Reden; die Gabe schnelleß Rede.

Prędkomowny, adi. schnellredend.

Prędkomierz, -a, pl. -e, sm. Geschwindigkeitsmesser m., Tachymeter m.

Prędkonikły, adi. schnellverschwindend; vergänglich.

Prędkonogi, adi. schnellfüßig.

Prędkoplyny, adi. schnellfließend.

Prędkość, -i, sf. 1) Geschwindigkeit f., Schnelligkeitsf. f.; — biegu pociągu Zuggeschwindigkeit; — dozwolona zulässige Geschwindigkeit; — katowa Winkelgeschwindigkeit; — obrotowa Umdrehungsgeschwindigkeit; — opóźniona verzögerte Geschwindigkeit; — początkowa Anfangsgeschwindigkeit; — przyspieszona beschleunigte Geschwindigkeit; — tłoka Kolbengeschwindigkeit f.; — wy-ciekania płynu Ausflußgeschwindigkeit; 2) Heftigkeit f., Uebereilung f.; Jähzorn m.

Prędziuchny, adi.; Prędziuchno, adv. äußerst schnell.

Pręga, -gi, pl. -gi, sf. Streifen m.; Striemen m.; -gi mieć na całym ciele Striemen am ganzen Körper haben.

Pręgiarz, -a, pl. -e, sm. Pranger m.; pod -em kogo postawić jmną an den Pranger stellen.

Pręgowaty, adi. gestreift.

Pręgowiec, -wca, pl. -wce, sm. Badenhörchen n., Einhörchen n.

Pręg, -a, pl. -y, sm. 1) Rute f., Verte f., Spitzrute f.,

Stange f.; Stab m.; Stiel m., — hamulcowy Bremsenzugstange; — kierowniczy Lenkstange; — mimochodowy Exzentrikstange; — naciskowy hamulca Bremsendrücktange; — poziomy do zwrotniej Węchselfugstange; — przewodowy Verbindungsstange; — świda Bohrspindel f.; — zaprzęgowy Ruppelstange; — zuaczynika Riegel m. deß Streichmaßes; 2) Rute f. (Längenmaß); — kwadratowy Quadratrute.

Prętnia, -ni, pl. -nie, sf. Haarlauch m.

Prętooczek, -czka, pl. -czki, sm. Stiefelauge m., Stiefelträger m.

Prętowiec, -wca, pl. -wce, sm. Spreustein m., Stapolith m., Stengelstein m.

Prętowy, adi. Stecken-, Garten-.

Prężacz, -a, pl. -e, sm. Spreize f., Spannloch n., Strebestengel m., Expansionskraft f.; Ausdehnungsfähigkeit f.

Prężność, -ści, sing. tant. sf. Spannkraft f., Ausdehnung f., Expansion f., Expansionskraft f., Ausdehnungsfähigkeit f.

Prężyc, -że, -żysz, -żytem, va. imperf. spannen, dehnen, ausdehnen; — się się krumm werfen.

Primadonna, -ny, pl. -ny, sf. Primadonna f., erste Sängerin.

Probacya, -yi, pl. -ye, sf. Probezeit f. in einem Orden; Klosterprüfung f.

Probant, -a, pl. -ci, sm. 1) Erfahrene(r) m.; 2) einer, der die Ordensprobezeit besteht.

Probantka, -ki, pl. -ki, sf. eine, die im Kloster ihre Probezeit besteht. [Beweis m.]

Probata, -ty, pl. -ty, sf. Probierczy, adi. Probier-; -cze iglice Strichnadeln pl.; kamień -czy Probierstein m.

Probierka, -ki, pl. -ki, sf. Probierzylinder m.

Probierstwo, -wa, sing. tant. sn. Probierkunst f.

Probierz, -a, pl. -e, sm. Probierer m., Wardein m., Münz-, Bergwardein m.

Problem, -u, pl. -a, sm. Problem n., Aufgabe f.

Problematyczny, adi. Problematisch, fraglich, problematisch.

Probujowy, adi. — szpona Widerhaken m., Häften n.

Probostwo, -wa, pl. -wa, sm. Pfarramt n., Probstei f., Pfarre f.; Pfarrgebäude n., Pfarrerswohnung f.

Proboszcz, -a, pl. -e, sm. Pfarrer m., Probst m.

Proboszczowski, adi. Pfarrer-, Probst-.

Probój, -boju, pl. -boje, sm. 1) Durchschläger m.; Durchschlag n., Ausschlagseisen n., Lochseisen n.; 2) Stiefelbohn m., Vorhalter m.

Proca, -cy, pl. -ce, sf. 1) Schleuder f.; jak z -cy bliższy schnell, vogelschnell; 2) Erixschlange f.

Procar, -a, pl. -rzy, sm.; Procnik, -a, pl. -cy, sm. Schleuderer m.

Proceder, -u, pl. -y, sm. 1) Gewerbe n.; 2) Verfahren n., Handlungsweise f., Prozedur f.

Procederowe, -wego, sing. tant. sn. Gewerbesteuer f.

Procederowy, adi. Gewerbe-.

Procedura, -ry, pl. -ry, sf. Verfahren n.; = Postepowanie.

Procent, -u, pl. -y oder -a, sm. Prozent n.; -a pl. Zinsen pl., Interessen pl.; lichwiarskie -a Wucherszinsen pl.; brać wysoki — od kogo hohe Zinsen von jmnm nehmen; jeszcze nie zapłacił -u er hat die Zinsen noch nicht bezahlt; oddam ci to z -em ich werde es dir mit Zinsen wiedergeben, (bildl.) ich werde es dir heimzahlen.

Procentować się, -tuje, -walem, vr. Zinsen trager.

Proces, -u, pl. -a, sm. Prozeß m.; — chemiczny chemischer Prozeß.

Procesować się, -suje, -walem, vr. prozeßieren.

Procesya, -syi, pl. -sye, sf. Prozeßion f., Umgang m.;

jutro będzie -sya morgen wird eine Prozession abgehalten; z -sya isé an der Prozession teilnehmen.

Procesyonalny, *adi.*; Procesyonalnie, *adv.* prozessionsmäßig.

Proch, -u, *pl. -y, sm.* Pulver *n.*; Staub *m.*; — strzelniczy Schießpulver; — węglowy Kohlenstaub, Gießstaub; z -u powstał:ś w — się obróciśz auß Staub biśt du entstanden und zu Staub wirśt du werden; iu znieśé nie módz daś Pulver nicht riechen können; strzelac bez -u inś Blaue schießen; (bibl.) lügen, aufschneiden.

Prochować, -chuje, -wałem, *va. imperf.* bestauben, stauben.

Prochowe, -wego, *sing. tant. sn.* Geldstrafe *f.* für Erschießen eines Jagdhundes.

Prochownia, -ni, *pl. -nie, sf. 1)* Pulvermühle *f.*; *2)* Pulvermagazin *n.*, Pulverturm *m.*

Prochownica, -cy, *pl. -ce, sf.* Pulverbüchse *f.*, Pulverböhrn *n.*

Prochownik, -a, *pl. -cy, sm.* Pulvermüller *m.*, Pulverfabrikant *m.*

Prochowy, *adi.* Pulver-.

Prochówka, -ki, *pl. -ki, sf. 1)* (Clathrus) Bostz *m.*, Stäuber *m.*, Staubschwamm *m.*; *2)* Bestübren *n.* des Meislers.

Procznik, -a, *pl. -i, sm.* (Coricus) Schnellsich *m.*

Producent, -a, *pl. -nci, sm.* Erzeuger *m.*, Produzent *m.*; = Wytwórca.

Produkcya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Erzeugung *f.*, Produktion *f.*; = Wytwarzanie.

Produkcynny, *adi.* Produktions-.

Produkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* 1) erzeugen, produzieren = wytwarzać; 2) vorbringen, vorzeigen = okazać; — się *vr.* sich produzieren, sich zeigen, Proben ablegen, seine Kunst zeigen; = Popsisywać się.

Produkt, -u, *pl. -y, sm.*

Erzeugnis *n.*, Produkt *n.*; = Wytwór *m.*

Profanacya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Verunehrung *f.*, Profanation *f.*, Entheiligung *f.*, Entwürdigung *f.*; = Bezczeszczenie.

Profanować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* verunehren, profanieren; entheiligen; = Bezczeszczić.

Profanowanie, -nia, *sn.* = Profanacya.

Profes, -a, *pl. -y, sm.* Mönch *m.* nach der Ablegung der Gelübde.

Profesor, -a, *pl. -rowie* und (selten) -rzy, *sm.* Professor *m.*, Lehrer; — gimnazjalny Gymnasialprofessor; — uniwersytetu, wszechniczy Uniwersitäts-, Hochschulprofessor; — zwyczajny ordentlicher Professor; — nadzwyczajny außerordentlicher Professor.

Profesorka, -ki, *pl. -ki, sf.* Professorin *f.*, Lehrerin *f.* Profesorski, *adi.* Professoren-; katedra -ska Lehrstuhl.

Profesorstwo, -wa, *pl. -wa, sn.*; Profesura, -ry, *pl. -ry, sf.* Professur *f.*, Professorenstelle *f.*

Profesya, -syi, *pl. -sye, sf. 1)* Profession *f.*, Stand *m.*, Beruf *m.*; Gewerbe *n.*, Handwerk *n.*; 2) Bekenntnis *n.*; = Wyznanie.

Profil, -u, *pl. -e, sm.* Profil *n.*

Profesyonista, -sty, *pl. -sci, sm.* Handwerker *m.*

Profit, -u, *pl. -y, sm.* Gewinn *m.*, Profit *m.*; = Zysk.

Profitka, -ki, *pl. -ki, sf.* Lichtnecht *m.*

Profitować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* Nutzen ziehen, profitieren; = Korzystać, Zyskiwać. [Profos *m.*

Profos, -a, *pl. -y, sm.* Prognostyk, -u, *pl. -i, sm.*

Prognostikon *n.*, Prognoze *f.*; = Wróżba; Vorbedeutung *f.*

Prognostyka, -ki, *sing. tant. sf.* Wahrsagung *f.*, Zeichenbedeutung *f.*; Prognostik *f.*; = Wrózenie.

Prognostykować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* vorher-

sagen, prognostizieren; = Wróżyć.

Prognoza, -zy, *pl. -zy, sm.* Prognoze *f.*, Vorandeutung *f.*; = Przepowiednia.

Program, -u, *pl. -y, sm.* Programm *n.*; — polityczny politisches Programm; — partyjny Parteiprogramm; — szkolny Lehrplan *m.* der Schule; — koncertu Konzertprogramm.

Progres, -u, *pl. -y, sm.* Fortschritt *m.*; = Postęp.

Progresista, -y, *pl. -sci, sm.* Fortschrittl. *m.*, Progressist *m.*; Fortschrittsfreund *m.*; = Postępowiec.

Projekt, -u, *pl. -a, sm.* Vorschlag *m.*, Vorhaben *n.*; = Zamysł.

Projektować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* planen, projektieren; = Zamierzać.

Proklamacya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Proklamation *f.*, Aufruf *m.*; = Odezwa.

Prokura, -ry, *pl. -ry, sf.* Vollmacht *f.*; Prokura *f.*

Prokurat, -a, *pl. -ci*; Prokurator, -a, *pl. -rzy, sm.*

1) Sachwalter *m.*; Bevollmächtigter *m.*; 2) Staatsanwalt *m.*

Prokursorski, *adi.* staatsanwaltschaft., Staatsanwalt.

Prokuratorya, -ryi, *pl. -rye, sf.* Staatsanwaltschaft *f.*, Prokurator *f.*; Prokuratorenamt *n.*; — skarbowa Finanzprokurator.

Proletaryusz, -a, *pl. -e, sm.* Proletariat *m.*

Proletaryat, -u, *sing. tant. sm.* Proletariat *n.*

Prolog, -u, *pl. -i, sm.* Prolog *m.*; Vorspiel *n.*

Prolongacya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Prolongation *f.*, Verlängerung *f.*; = Przedłużenie.

Prolongować, -guje, -wałem, *va. imperf.* prolongieren, verlängern; = Pzedłużywać.

Prom, -u, *pl. -y, sm.* Prom *m.*, Fähre *f.*, Überfuhr *f.*; — kolejowy Trajekttschiff *n.*

Promenada, -dy, *pl. -dy, sf.* Promenade *f.*, Spaziergang *m.*, Anlage *f.*

Promieniak, -a, *pl.* -i, *sm.*
1) (Geaster) Pilzgattung *f.*;
2) Strahlstier *n.*
Promieniejący, *adi.* strahlend.

Promienieć, -nie, -nisz, *vn.* imperf. strahlen, Strahlen werfen.

Promienieć, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* 1) Raufenbarth *m.*; 2) Strahlstein *m.*, Aktinit *m.*

Promienieć, -nieje, -niałem, *vn.* imperf. strahlen, ausstrahlen; -nieje z radości er strahlt vor Freude.

Promienienie, -nia, *sing. tant. sn.* Ausstrahlen *n.*, Strahlenwerfen *n.*, Strahlung *f.*

Promienistość, -ści, *sing. tant. sf.* strahlendes Wesen.

Promienisty, *adi.*; Promienistość, *adv.* strahlend.

Promień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Strahl *m.*; -nie słoneczne Sonnenstrahlen *pl.*; odbijające się -nie światła die zurückfallenden Lichtstrahlen.

Promocya, -cyi, *pl.* -cyi, *sf.* Promotion *f.*, Beförderung *f.*, Verletzung *f.*

Promocyjny, *adi.* Beförderung-, Verletzung-; — egzamin Verletzungsprüfung *f.*

Promot, -a, *pl.* -ci, *sm.* Graduierte(r) *m.*, Promovierter(r) *m.*

Promotor, -a, *pl.* -owie, *sm.* 1) Promotor *m.*; 2) Förderer *m.*; — rózanica der Vorsteher der Rosenfranzbruderschaft.

Promować, -wuje, -wałem, *va.* imperf. 1) fördern, begünstigen; 2) promovieren.

Promyć, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Strahlchen *n.*, kleiner Strahl.

Promyk, -a, *pl.* -i, *sm.* kleiner Strahl; Schimmer *m.*, Funke *m.*; zniknął ostatni — nadziei der letzte Schimmer von Hoffnung schwand.

Pronuncyacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Aussprache *f.*; = Wymowa.

Propaganda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Propaganda *f.*; = Rozpowszechnianie.

Propagować, -guje, -wa-

tem, *va.* imperf. verbreiten; = Rozszerzać.

Propinacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Propination *f.*; Propinationsrecht *n.*; Schankrecht *n.*; Branntweinschenke *f.*

Propinacyjny, *adi.* Propinations-

Propinator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Schankwirt *m.*

Propinatorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schankwirtin *f.*

Proponować, -nuje, -wałem, *va.* imperf. vorschlagen, in Vorschlag bringen, proponieren.

Proporcya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Proportion *f.*, Ebenmaß *n.*

Proporcjonalność, -ści, *sf.* Ebenmaß *n.*

Proporcjonalny, *adi.*; Proporcjonalnie, *adv.* verhältnismäßig, proportioniert, ebenmäßig.

Proporzcyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Sähnrich *m.*; 2) Sähnlein *n.*

Proporzec, -ca, *pl.* -ce, *sm.* Fahne *f.*

Propozycya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Vorschlag *m.*, Antrag *m.*, Proposition *f.*

Prorektor, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Prorektor *m.*, Rektorstellvertreter *m.*

Proroctwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Prophezeiung *f.*; Prophetengabe *f.*

Proroczy, *adi.* prophetisch.

Prorok, -a, *pl.* -cy, *sm.* Prophet *m.*; falszywy — ein falscher Prophet.

Prorokini, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Prophetin *f.*

Prorokować, -kuje, -wałem, *va.* imperf. prophezeien, wahr sagen.

Prosektoryum, *indecl. sn.* Prosektorium *n.*, Prosektur *f.*

Prosiak, -a, *pl.* -i, *sm.* Ferkel *n.*, Schweinchen *n.*

Prosiatko, -tka, *pl.* -tka, *sn.* Sauferkel *n.*, Spanferkel, Ferklein *n.*

Prosić, -sze, -sisz, -silem, *va.* imperf. I. bitten, ersuchen; — o co um etwas bitten, ersuchen; — o rękę córki um die Hand der Tochter bitten; — o przebaczenie um Vergebung bitten; — kogo na obiad

jmdn zu Mittag einladen; już cię nie będę o nic więcej — sil ich werde dich um nichts mehr bitten; — sze grzecznie ich erjuche höflich; — sze cię, daj mi pokój ich bitte dich, laß mich in Ruhe; nie dać się długo — sich nicht lange bitten, nöthigen lassen; — sze o przyspieszenie decyzji ich erjuche um Beschleunigung der Entscheidung; — sie *vr.* inständig und flehentlich bitten; II. setzen, weisen.

Prosienniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Prosenka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ferkelfraut *n.*

Prosiennik, -a, *pl.* -i, *sm.*; Prośniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Kostentraut *n.*

Prosię, -sięcia, *pl.* -sięta, *sn.* Ferkel *n.*

Prosięcina, -ny, *sing. tant. sf.* Ferkelsteich *n.*

Prosięcy, *adi.* Ferkel-

Proskrypcya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Proskription *f.*, Verbannung *f.*

Proso, -sa, *sn.* (Panicum) Hirse *f.*, Fennich *m.*; — zwyczajne Hirsenshirse; — ber Rosenshirse; — wróble wilde Meerhirse; — kozie ammi visnaga; cudze — oganiać sich für andere Leute abmühen.

Prosownica, -cy, *sf.* Hirsengras *n.*

Prosowy, *adi.* Hirsens-

Prosowka, -ki, *sf.* 1) (Opilismenus) Grannenbart *m.*; 2) (Miliaria) Frieselausschlag *m.*

Prospekt, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Prospekt *m.*, ausführliche Anzeige; 2) Aussicht *f.*; 3) -a *pl.* Aussichten *pl.*, Hoffnungen *pl.*; otwarły się świetne -a es eröffneten sich glänzende Aussichten.

Prost, wprost, *adv.* geradezu, geradecaus.

Prostacki, Prostaczy, *adi.* ungebildet, ungeschliffen, einfältig, grob.

Prostacktwo, -wa, *sing. tant. sn.* 1) Ungeschliffenheit *f.*, Rohheit *f.*, Gemeinheit *f.*, Ungezogenheit *f.*, Einfalt *f.*; 2) gemeines Volk.

Prostackceć, -ceje, -czalem,

vn. imperf. roh, grob, ungeschliffen werden, verbauern.

Prostaczek, -czka, *pl. -czki, sm.* einfacher, ungebildeter, einfältiger Mensch; ungeschliffener, ungeschlichter, grober Mensch; z -czkiem trzeba po prostu auf einen groben Klotz gehört ein grober Keil.

Prostaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* ein einfältiges Weib.

Prostak, siehe: Prostaczek.
Prostka, -ki, *pl. -ki, sf.* Hosiiritus *m.*, ordinärer Brantwein.

Prostnica, -cy, *sf.* Liebesgras *n.*

Prosto, *adv.* gerade, einfach, direkt, schlechtweg; trzymać się — sich gerade halten; udać się — do króla er hat sich direkt an den König gewendet; ubierać się — sich einfach kleiden; sprowadzam towar — z Paryża ich beziehe die Ware direkt aus Paris.

Prostoduszność, -ści, *sf.* Seeleneinfalt *f.*, Herzeneinfaltigkeit *f.*; Gradheit *f.*, Offenherzigkeit *f.*

Prostoduszny, *adi.*; Prostodusznie, *adv.* offenherzig, zutraulich.

Prostodzióbek, -bka, *pl. -bki, sm.* Gerabschnäbler *m.*

Prostokąt, -a, *pl. -y, sm.* rechtwinkliges Dreieck.

Prostokątny, *adi.*; Prostokątnie, *adv.* rechtwinklig.
Prostokreślny, *adi.* geradlinig.

Prostomówność, -ści, *sf.* Offenheit *f.*; = Szczerość.

Prostomówny, *adi.*; Prostomównie, *adv.* offen, gerade heraus sprechend; = Szczerzy, szczerze.

Prostopadły, *adi.*; Prostopadle, *adv.* senkrecht, lotrecht, vertikal.

Prostoróg, -rogu, *pl. -rogi sm.* Geradhorn *m.*

Prostoszon, -u, *pl. -y, sm.* Spornfuß *m.*, Spornfuß *m.*

Prostościan, -u, *pl. -y sm.* Rechteck *n.*

Prostościenny, *adi.* rechteckig.

Prostość, -ści, *sf.* Gerad-

heit *f.*, Schlichtheit *f.*, Einfachheit *f.*

Prostota, -ty, *sf.* Schlichtheit *f.*, Einfachheit *f.*, Einfalt *f.*, ungekünsteltes Wesen; — w wyrażeniu das Schlichte und Einfache im Ausdruck; — obyczajów die Einfachheit der Sitten.

Prostowacz, -a, *pl. -e, sm.* Geraderichter *m.* der Stäbe.

Prostować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* gerade machen, richten, berichten.

Prostowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Richten *n.*, Geraderichten *n.*; — szyn Schienenrichten.

Prostownik, -a, *pl. -i, sm.* Streckmuskel *f.*, Ausstreckmuskel *f.*

Prosty, *adi.* 1) gerade; w -tym kierunku in gerader Richtung; — tą drogą iść den geraden Weg gehen; kąć — ein rechter Winkel; pochodzi w -stej linii od królów er stammt in gerader Linie von Königen ab; 2) einfach -ste piwo einfaches Bier; żywot — einfache Lebensweise; 3) schlicht, einfältig; to -sta dusza er ist eine einfältige Seele; 4) gemein; — żołnierz ein gemeiner Soldat; człowiek -stego urodzenia ein Mensch von gemeiner Herkunft.

Proszczek, -szczka, *pl. -szczki, sm.* Zypressentaut *n.*, gemeine Stabswürz.

Proszek, -szku, *pl. -szki, sm.* Pulver *n.*, Pulverchen *n.*; — na przeczyszczenie Abführpulver; — na wymioty Brechpulver; — do zębów Zahnpulver; — na owady Insektenpulver; — karbolowy Karbolpulver.

Proszczenie, -nia, *sn.* Biten *n.*

Proszkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* pulverisieren.

Proszkowaty, *adi.* pulverig, pulverförmig, pulverartig.

Proszniak, -u, *pl. -i, sm.* Pulverpilz *m.*

Prośba, siehe: Prozba.

Protegować, -guje, -wałem, *va. imperf.* begünstigen, protegieren, beschützen.

Protekcya, -cya, *pl. -cye, sf.* Protection *f.*, Schutz *m.*, Gunst *f.*; wziąć kogo pod swoją -cye jemand in seinen Schutz nehmen; przez -cye coś osiągnąć durch Protection etwas erreichen.

Protektor, -a, *pl. -rzy, sm.* Protektor *m.*, Beschützer *m.*, Gönner *m.*

Protektorka, -ki, *pl. -ki, sf.* Protektorin *f.*, Beschützerin *f.*, Gönnerin *f.*

Protest, -u, *pl. -y, sm.* Protest *m.*, Einspruch *m.*

Protestacya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Protestation *f.*, Einspruch *m.*

Protestancki, *adi.* protestantisch.

Protestant, -a, *pl. -nci, sm.* Protestant *m.*

Protestantka, -ki, *pl. -ki, sf.* Protestantin *f.*

Protestantyzm, -u, *sm.* Protestantismus *m.*

Protestować, -tuje, -wałem, *va. und vn. imperf.* Einspruch erheben, protestieren; — wechseln einen Wechsel protestieren.

Protokół, -u, *pl. -y, sm.* Protokoll *n.*, schriftliche, gerichtliche Verhandlung.

Protokolarny, *adi.* protokollarisch, protokollmäßig.

Protokolista, -sty, *pl. -ści, sm.* Protokollführer *m.*, Schriftführer *m.*

Prowadnik, -a, *pl. -i, sm.* Gleitbahn *f.*, Führung *f.*

Prowadzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Führung *f.*

Prowadzić, -dze, -dzisz, -dzitem, *va. imperf.* führen, leiten, herleiten; — za rękę bei der Hand führen; — pannę młodą do ołtarza die Braut zum Altar führen; — psy na smyczy die Hunde an der Leine führen; — do więzienia ins Gefängnis führen; — z kim rozmowę ein Gespräch mit jemand führen; wiesz, do czego to -dzi weißt du, wohin das führt; niech cię Bóg -dzi Gott geleite dich; — do czego wo hinausführen, wollen; nie wiem do czego -dzisz ich weiß nicht, wo du hinaus willst; — się *vr. imperf.* sich

aufführen; dobrze się -dzi er führt sich gut auf; — się z kim pod rękę Arm in Arm mit jmandm gehen.

Prowent, -u, *pl.* -y, *sm.* Einnahme *f.*, Einkünfte *pl.*; (Boden-) Renten *pl.*

Prowentowy, *adi.* Einnahme-, Branntweinbrennerei; pisarz — Schreiber bei einer Branntweinbrennerei.

Prowiant, -u, *sm.* Proviant *m.*, Mundvorrat *m.*, Vorrat *m.*, Lebensmittel *pl.*

Prowiantowy, *adi.* Proviant-.

Prowincya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Provinz *f.*; — kościelna Kirchenproving; -cye zabrane, -cye zachodnie die von Rußland annektierten Provinzen Polens (im Gegensatz zu Kongregipolen; Litauen, Wolhynien, Podolien).

Prowincjalstwo, -wa, *sn.* Provinzialwürde *f.*

Prowincyał, -a, *pl.* -owie, *sn.* Provinzial *m.*

Prowincjonalizm, -u, *pl.* -y, *sm.* Provinzialismus *m.*, provinziönale Eigentümlichkeit.

Prowincjonalny, *adi.* provinziönal, provinziönerisch; -nalne ustawaodawstwo Provinzgesetzgebung *f.*; -nalne wrazenie provinziönerischer, ländlicher Eindruck. [Provisor *m.*

Prowizor, -a, -rzy, *sm.* Provisorium, *indecl.* *sn.* Provisorium *n.*

Prowizya, -yi, *pl.* -ye, *sf.* 1) Provision *f.*, Mundvorrat *m.*; 2) Vermittlungsgebühr *f.*; Vermittlerhonorar *n.*, Provision *f.*

Prowokacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Herausforderung *f.*, Provokation *f.*; = Wyzwanie.

Prowokator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Provokateur *m.*

Prowokować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* provozieren; = Wyzywać.

Proza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Prosa *f.*, ungebundene Rede.

Prozaiczność, -ści, *sing. tant. sf.* prosaisches, trockenes Wesen.

Prozaiczny, *adi.*; Prozaicznie, *adv.* prosaisch.

Prozelita, -ty, *pl.* -ci, *sm.* Proselyt *m.*

Prozba, -by, *pl.* -by, *sf.* 1) Bitte *f.*, Bitten *n.*; na czyją -bę auf jmands Bitte; wysłuchać czyją -bę jmands Bitte erhören; 2) Gesuch *n.*, Bittschrift.

Prozek, -zka, *pl.* -zki, *sm.* 1) kleine Schmelze; 2) Greifbrett *n.* auf der Violine.

Próba, -by, *pl.* -by, *sf.* Probe *f.*, Prüfung *f.*, Versuch *m.*; -bę robić Probe halten; przyjść do -by zur Probe kommen; na mnie zrobił pierwszą -bę swojej sztuki er hat an mir den ersten Versuch mit seiner Kunst gemacht; — złota Goldprobe; — srebra Silberprobe; — kotła Kesselprobe; — wytrzymałości Festigkeitsprobe.

Próbierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Probierzylinder *m.*

Próbka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Probchen *n.*, Muster *n.*, Probe- stange *f.*, Warenprobe *f.*

Próbny, *adi.* Muster-, Probe-.

Próbować, -buje, -wałem, *va. imperf.* 1) probieren, versuchen; — szczęścia sein Glück versuchen; — swych sił seine Kräfte versuchen; — suknie ein Kleid anprobieren; 2) — czego kosten; = Kosztować.

Próbowanie, -nia, *sn.* Probieren *n.*

Próchnian, -u, *sm.* — amonu Ammoniakbittererde *f.*

Próchnica, -cy, *sf.* faules, morsches Erdreich, moderiger Boden, Staub-, Moder-, Dümm-, Moorerde *f.*, Humus *m.*; niedokwasek -cy Humin-, Dammersäure *f.*

Próchnicowy, *adi.* humisch, humusfaul; kwas — Huminsäure *f.*

Próchniec, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* modern, verfaulen, morsch, faul werden.

Próchnienie, -nia, *sn.* Faulen *n.*, Modern *n.*

Próchno, -na, *pl.* -na, *sm.* 1) Moder *m.*, Moderstaub *m.*; 2) morsches Stück Holz *n.*, Zunder *m.*, Zunderschwamm

m.; spalić co na — etwas zu Zunder verbrennen.

Prócie, -cia, *sn.* Luftrennen *n.*

Prócz, *praep.* mit dem *gen.* außer, ausgenommen, außerdem, überdies; — twego ojca nie było nikogo deinen Vater ausgenommen war niemand da; — tego dostała wyprawę i posag außerdem bekam sie Aussteuer und Mitgift.

Próc, siehe: Pruc.

Próg, *prog.* *pl.* prog, *sm.*

1) Schwelle *f.*; za — kogo nie wypuścić jmandn den Fuß über die Schwelle nicht setzen lassen; za wysokie -i na twoje nogi die Schwelle ist zu hoch für deine Füße, du darfst nicht so hoch steigen wollen, man soll den Fuß nicht höher strecken als die Decke geht; 2) Grundholz *n.*, Sohholz *n.*, Schwelle *f.*, Fußpfahl *m.*, Anspahl *m.*, Steg *m.*; 3) Stromschwelle *f.*; 4) — wylotowy Suchsdamm *m.*

Prószyć, -sze, -szysz, -szylem, *vn. imperf.* stäuben, Staub streuen; snieg -szy der Schnee stöbert.

Próżen, *adi.* = Próżny.

Próżnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Leere *f.*, Lücke *f.*, leerer Raum, Luftleere *f.*

Próżniacki, Próżniaczy, *adi.* müßig, Faulenzer-, müßig-gängerisch; prowadzić żywot — ein müßiges Leben führen.

Próżniactwo, -wa, *sn. sing. tant.* Müßiggang *m.*, Faulheit *f.*; -wu się oddawać der Faulheit frönen, sich dem Müßiggang ergeben.

Próżniaczeć, -czeje, -czale, *vn. imperf.* faul, müßig werden.

Próżniaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Müßiggängerin *f.*, Faulenserin *f.*

Próżniaczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *vn. imperf.* faulenzien.

Próżniak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Faulenzer *m.*

Próżnica, -cy, *pl.* -cy, *sf.* leere eitle Sache; po -cy umsonst, vergeblich.

Próżniasienki, Próżniatki, *adi. dimin.* siehe: Próżny.

Próżno, *adv.* leer; umsonst, vergebens.

Próżnogłówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* leerer Kopf, Windbeutel *m.*

Próżnomowca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Schmäher *m.*

Próżnomowny, *adi.*; Próżnomownie, *adv.* geschwätzig.

Próżność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Leere *f.*, Leerheit *f.*; 2) Eitelkeit *f.*; zrodził to z -ści er tat es aus Eitelkeit; 3) Nichtigkeit *f.*, Vergeblichkeit *f.*; — jego usiłowań die Vergeblichkeit seiner Bemühungen.

Próżnować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* müßig gehen, saulenzen, nichts tun; niech pieniądze nie -nuje laß das Geld nicht müßig liegen; i my nie -nujemy wir bringen unsere Zeit auch nicht müßig zu.

Próżnowanie, -nia, *sn.* Faulenzen *n.*

Próżny, *adi.* 1) leer; -ne miejsce ein leerer Platz; -ne naczynie ein leeres Gefäß; -na gadanina leeres Geschwätzig; -ny brząk słów leerer Wortschwall; z -nego nie należy wo nichts ist, hat der Kaiser sein Recht verloren; 2) eitel; vergeßlich; — człowiek ein eitler Mensch; -ne nadzieje eitle Hoffnungen.

Pruć, -ję, -jesz, -łem, *va. imperf.* trennen, auftrennen; czółno -uje fale das Boot zieht durch die Fluten.

Prum, *sm.* = Prom.

Prusyan, -u, *sing. tant. sm.* — potażu Blutlaugensalz *n.*, blauiures Eisenfali.

Prusz, -u, *sing. tant. sm.* 1) Gemüll *n.*; 2) Bienenstock *m.*

Prychać, -cham, -chałem, *vn. imperf.* schnauben.

Pryciąć, Pruciąć, -ciam, -ciałem, *vn. imperf.* wittern, schnuppern.

Prycz, -u, *pl.* -e, *sm.*; Prycza, -czy, *pl.* -cze, *sf.* Britische *f.*

Pryk, -a, *pl.* -i, *sm.* Spertstange *f.*

Prym, -u, *pl.* -y, *sm.* Borzug *m.*, Borang *m.*, erste Stimme *f.*; — wodzic die erste Geige spielen.

Prymarya, -ryi, *pl.* -rye, *sf.* 1) Frühmesse *f.*; 2) Primariat *n.*

Prymaryusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Primarius *m.*

Prymas, -a, *pl.* -owie, *sm.* Primas *m.*

Prymasowski, *adi.* Primas-

Prymasowstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Würde *f.* des Primas.

Prymicya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Primizmesse *f.*

Prymka, -ki, *sing. tant. sf.* Rautabaß *m.*

Pryncmetal, -u, *pl.* -e, *sm.* Prinzmetall *m.*

Pryncypalny, *adi.*; Pryncypalnie, *adv.* hauptsächlich, Grund-

Pryncypał, -a, *pl.* -owie, *sm.* 1) Prinzipal *m.*, Lehrherr *m.*, Brotherr *m.*, Meister *m.*; 2) Hauptstimme *f.*

Prysk, -u, *pl.* -i, *sm.* Brennen *n.*; glühende Asche.

Pryskacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Spritzstich *m.*

Pryskać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Prysnać, -sne, -śniesz, -snałem, *vn. perf.* 1) spritzen; błoto -ska na suknie der Rot spritzt auf die Kleider; jadem -skać Gift und Galle speien; 2) sprudeln, hervorquellen; 3) schnauben; 4) springen, plätschen, bersten; pałasz -snał na dwoje der Degen sprang entzwei; 5) vergehen, verschwinden; -snał er verschwand.

Pryskanie, -nia, *sing. tant. sn.* Spritzen *n.*, Springen *n.*; — surowizny Koberstensen *pl.*

Pryskawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spritzloch *n.*

Pryskirnik, -a, *pl.* -i, *sm.*; Pryszczeniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* brennende Walbrebe, Brenntraut *n.*

Pryszcz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Pryszczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Schwärz *m.*, Brandblase *f.*, Wimmerl *n.*

Pryszczawnik, -a, *sm. sing. tant.* Rantharibentampfer *m.*

Pryszczeć, -czeje, -czalem, *vn. imperf.* blasen, ziehen, schwären; — się *vr. imperf.* Blasen werfen, sich mit Blasen bedecken.

Pryszczel, -a, *pl.* -e, *sm.* = Pryszcz.

Pryszczeniça, -ny, *pl.* -ce, *sf.* 1) Reiskäfer *m.*; 2) Mauerpfeffer *m.* (Clematis).

Pryszczeniec, -ńca, *sm. sing. tant.* Brenntraut *n.*

Pryszczeń, -nia, *pl.* -nie, *sm.* ein Ausschlag; = Bąblica.

Pryszczowaty, *adi.* voll Blasen, mit Wimmerln bedeckt.

Pryszczyć, -czę, -czyłem, *vn. imperf.* Blasen ziehen, verursachen.

Pryszczydło, -dła, *sing. tant. sn.* Senfplaster *m.*

Pryszczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Bläschen *n.*; 2) Blasenflecke *f.*

Pryszczyrnik, -a, *sing. tant. sm.* 1) (Sedum acre) = rozchodnik pospolity; 2) Mauerpfeffer *m.* (Clematis erecta).

Pryśnięcie, -cia, *sn.* Springen *n.*, Blasen *n.*

Prywata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* 1) Privatleben *n.*; 2) Eigennutz *m.*; powodować się -tą sich von Eigennutz leiten lassen.

Prywatny, *adi.*; Prywatnie, *adv.* privat, nicht öffentlich; człowiek — ein Privatmann; docent — Privatdozent *m.*

Pryzma, -my, *pl.* -my, *sf.*; Pryzmat, -u, *pl.* -y, *sm.* Prisma *n.*; = Graniastóp.

Pryzmatoida, -dy, *pl.* -dy, *sf.* ein prismaförmiges Mineral.

Przaśnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; Przaśnik, -a, *pl.* -i, *sm.* jübliches Osterbrot, Raße *f.*

Przaśny, *adi.*; Przaśnie, *adv.* ungesäuert.

Prządca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Spinner *m.*

Prządka, -ki, *pl.* -ki, *sm.* 1) Spinnerin *f.*; 2) — muiszka Eintraupe *f.*; — towaryzysz Profesjonäspinner *m.*; — sosnowiec Riefernspinner.

Prządnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Spinnerin *f.*; = Przędzalnia.

Przebaczać, -czam, -czalem, *va.* und *vn. imperf.*; Przebaczyć, -czę, -czyłem, -czyłem, *va.* und *vn. perf.* vergeihen, vergeben; — czego vergeissen.

Przebaczalny, *adi.* verzeihlich.

Przebaczenie, Przebaczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verzeihung *f.*; Vergebung *f.*; to bład nie do -nia das ist ein unverzeihlicher Fehler; proszę o — ich bitte um Verzeihung.

Przebaczný, *adi.* verzeihend, verzeihlich.

Przebadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Przebadywać, -duję, -wałem, *va. perf.* vorher ausforschen; durchforschen.

Przebajać, -jam, -jałem, *va. imperf.* verplaudern, mit Plaudern die Zeit vertreiben.

Przebalować, -luje, -wałem, *va. imperf.* mit Bällen durchbringen.

Przebankietować, -tuje, -wałem, *va. perf.* verschmausen.

Przebarszczać, -czam, -cziałem, *vn. imperf.* wählerisch sein, gar zu sehr wählen; — nad kim seinen Mutwillen an jemb auslassen, jemb eigenmächtig behandeln.

Przebarwić, -wię, -wisz, -wiłem, *va. imperf.* umfärben.

Przebakiwać, -kuje, -wałem, *va. und vn. imperf.*; Przebaknąć, -knę, -kniesz, -knąłem, *va. und vn. perf.* halbblau sprechen, müd sein, etwas himurmeln, halbblau reden.

Przebeczeć, -czę, -czysz, -cziałem, *va. imperf.* weinend verbringen.

Przeberować, -ruje, -wałem, *va. perf.* durchbohren.

Przebiec, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Durchstoßen *n.*; — tunelu Durchstich des Tunnels.

Przebić, -biję, -jesz, -łem, *va. perf.*; Przebijają, -ją, -jąłem, *va. imperf.* 1) durchstoßen, durchdringen, durchbohren, durchschlagen, durchdringen; — kogo szpada jemanden mit dem Degen durchbohren; — kogo jmnđu erstechen; — pokład w głąb szybu ein Lager durchstufen; pokora -bija obłoki des Demütigen Gebet dringt durch die Wolken; -bił się przez środek nieprzyjaciół er schlug sich mit-

ten durch die Feinde durch; 2) *vn.* durchbringen, durchleuchten, durchscheinen, durchschimmern; kolor niebieski -bija przez białą powłokę die blaue Farbe schlägt durch den weißen Überzug durch; słońce -bija przez chmury die Sonne bricht zwischen den Wolken hervor; w jego pochwałach -bija zazdrość aus seinem Lob spricht der Neid.

Przebiedować, -duję, -wałem, *vn. perf.* elend durchbringen.

Przebiedz, -biegnę, -biegniesz, -biegłem, *va. perf.*; Przebiegać, -gam, -gałem, *va. imperf.* durchlaufen, durchstreichen; -głem ulicę ich durchließ die Gasse; zając -biegł mu przez drogę ein Hase lief ihm über den Weg; -głem całą książkę ich habe das ganze Buch durchlaufen.

Przebieg, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Kunstgriff *m.*, Streich *m.*, Kniff *m.*; = Wybieg; 2) Schlußwinkel *m.*; 3) Lauf *m.*, Verlaufs *m.*; jaki był — choroby wie war der Verlauf der Krankheit.

Przebieganie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchlaufen *n.*, Verfließen *n.*

Przebieglec, -głec, *pl.* -głec, *sm.* Schlaupf *m.*, ein verschlagener, verschmitzter durchtriebener Mensch.

Przebiegłość, -i, *pl.* -i, *sf.* Durchtriebenheit *f.*, Schlaupf *f.*, Pfliffigkeit *f.*

Przebiegły, *adi.*; Przebiegłość, *adv.* durchtrieben, schlau, gerieben.

Przebielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Przebielić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* durchaus weiß machen; frisch (mit Kalkanstrich) tünchen.

Przebieracz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Kostverächter *m.*; wählerischer Mensch; 2) Erzscheider *m.*

Przebierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Przebrać, -biore, -brałem, *va. perf.* 1) auslesen, auswählen; — w jedzeniu wählerisch im Essen sein; ta panna będzie tak długo — aż osiadzie na koszu das

Fräulein wird so lange wählen bis sie sitzen bleibt; 2) sich übernehmen, überschreiten; — miarę das Maß überschreiten; -brała się miarka das Maß ist übertoll worden; 3) — palcami fingern, in den Fingern spielen; 4) -brali dziewczynę za chłopca sie verkleibeten ein Mädchen als Knaben; — się *vr.* sich umkleiden, verkleiden; jeżeli wychodzę, muszę się — wenn ich ausgehe, muß ich mich umkleiden; 5) erzscheinen.

Przebieranie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Auswählen *n.*; 2) Umkleidung *f.*, Verkleidung *f.*

Przebierczy, *adi.* wählerisch.

Przebierność, -i, *sing. tant. sf.* Lederhaftigkeit *f.*

Przebiorny, *adi.* gewählt, kostverachtend, leder.

Przebiedzadować, -duję, -wałem, *va. perf.* verprassen.

Przebijać, siehe: Przebić.

Przebijanie, -nia, *sn.* Durchstoßen *n.*, Durchbohren *n.*

Przebijak, -a, *pl.* -i, *sm.* Stecher *m.*, Brennborn *m.*, Laßeisen *n.*, Laufspieß *m.*, Durchschlag *m.*, Aufhauer *m.*; — kowalski Durchtreiber *m.*, Auschlagelisen *n.*; — trzonowy Durchschlaghammer *m.*

Przebijarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* = dziurownica Lochmaschine *f.*, Lochpresse *f.*, Lochwerk *n.*, Durchstoßmaschine *f.*

Przebiór, -u, *sing. tant. sm.* 1) Auswahl *f.*; 2) Ausschuß *m.*

Przebiórka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Reinscheiden *n.*, Erzcheiden *n.*, Klauen *n.*, Klauarbeit *f.*

Przebiśnięcie, -u, *pl.* -i, *sm.* Schneeglöckchen *n.*

Przebitka, -tki, *pl.* -tki, *sf.* Durch-, Durchschlag *m.*, Querstollen *m.*

Przeblagać, -gam, -gasz, -gałem, *va. perf.* durch Flehen begütigen, besänftigen, ausöhnen, versöhnen, Verzeihung erlangen.

Przeblagany, *adi.* versöhnt. Przeblyskac, -skam, -skałem, *vn. perf.*; Przeblyskiwać, -kuje, -wałem, *vn. im-*

perf. 1) durchschimmern; 2) weiterleuchten.

Przebogaty, *adi.* überreich, ungeheuer reich.

Przeboleć, -leje, -lejesz, -lał, *vn.* und *va. perf.* verschmerzen, den Schmerz überwinden, überwinden, überstehen.

Przeborek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Sittnaderlaßbinde *f.*

Przebość, -bode, -bodziesz, -bodłem, *va. perf.* (mit den Hörnern) durchstoßen, durchbohren, durchstechen.

Przebóg, *interject.* um Gottes willen, allmächtiger Gott.

Przebój, -boju, *pl.* -boje, *sm.* 1) Durchbrechen *n.* (der Schlachordnung), Durchschlagen *n.*; pójsz na — sich in das dichteste Kampfgewühl werfen, (bildl.) allen Schwierigkeiten trotzen; -bojem durch dick und dünn, über Stock und Stein; 2) Durchschlag *m.*, Lochreiß *n.*

Przebrakować, -kuję, -wałem, *va. perf.* aussondern, braten, aussuchen.

Przebranie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verkleidung *f.*

Przebraniec, -nica, *pl.* -ńce, *sm.* Außerlesene(r) *m.*, Ausserorene(r) *m.*, Außerwählter(r) *m.*

Przebrnąć, -brnę, -brniesz, -brnąłem, *va.* und *vn. perf.* 1) durchwaten; 2) überwinden, durcharbeiten.

Przebrodzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* durchwaten.

Przebronować, -nuje, -wałem, *va. perf.* durchweggen.

Przebród, -brodu, *pl.* -brody, *sm.* Durchwaten *n.*

Przebrudzić, -dże, -dzisz, -dzilem; **Przebrukać**, -kam, -kałem, *va. perf.* durch Gebrauch ein wenig beschmutzen.

Przebrukować, -kuje, -wałem, *va. perf.* das Pflaster ändern, umpflastern, neu bepflanzen.

Przebrudzić, -zdże, -zdzisz, *va. perf.* durchsurfen.

Przebrząkać, -kam, -kałem, *vn. perf.*; **Przebrząkiwać**, -kuje, -kiwałem *vn. imperf.* einen klimpernden Ton

von sich geben; die Zeit mit klimpfern verbringen, durchklimpfern; — nad kim jmuđm mitklippen, meistern.

Przebrzmieć, -mie, -misz, -mi, -miałem, *vn. perf.* verklingen, verfallen.

Przebrzydki, *adi.* gemein häßlich.

Przebrzydły, *adi.*; **Przebrzydłe**, *adv.* äußerst verhaßt, widerwärtig, abscheulich, scheußlich, abstoßend.

Przebuć, **Przebuwać**, *siehe:* **Przezuć**, **Przezuwać**.

Przebudowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Umbau *m.*

Przebudować, -duje, -wałem, *va. perf.*; **Przebudowywać**, -wuję, -wałem, *va. imperf.* umbauen.

Przebudzać, -dzam, -dzale, *va. imperf.*; **Przebudzić**, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* aufwecken; — się *vr.* aufwachen.

Przebudzenie, -nia, *sn.* Aufwachen *n.*, Erwachen *n.*

Przebycie, -cia, *sing. tant. sn.* 1) überstehen *n.*; 2)

Durchgang *m.*, Passieren *n.*

Przebyć, -będe, -będziesz, -byłem, *va. perf.*; **Przebywać**, -wam, -wałem, *va. imperf.* überstehen; przebyłem ciężką chorobę ich überstand eine schwere Krankheit.

Przebyt, -u, *pl.* -y, *sm.* Aufenthalt *m.*, Übergang *m.*

Przebytny, *adi.*; **Przebyty**, *adi.* übersteiglich, passierbar.

Przebywać, -wam, -wałem, *va.* und *vn. imperf.* 1) *siehe:* **Przebyć**; 2) verweilen, weilen, sich aufhalten.

Przebywanie, -nia, *sing. tant. sn.* Aufenthalt *m.*, Verweilen *n.*

Przedadzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Durchseher *m.*, Durchschlag *m.*

Przedzać, -dzam, -dzale, *va. imperf.*; **Przedzić**, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* durchsehen.

Przedczanie, **Przedczenie**, -nia, *sing. tant. sn.* Durchsehen *n.*

Przeceniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Przecenić**, -nie,

-nisz, -niłem, *va. perf.* übersehen, zu hoch ansetzen; -niasz twoje siły du übersehenst deine Kräfte.

Przechadzać, -dzam, -dzale, *va. imperf.*; **Przechodzić**, *va. perf.* durch langes Tragen abnützen; — się *vr.* hin und her gehen, spazieren; 2) *siehe:* **Przechodzić**.

Przechadzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spaziergang *m.*; pójsz na -ę spazieren gehen.

Przecharsły, *adi.* franthaft zudend.

Przecharsnięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* franthaftes Zuden (der Pferde).

Przechera, **Przechyra**, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Najemiec(r) *m.*, Spötter *m.*, Kritiker *m.*, Tadel *m.*

Przecherka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wortspiel *n.*

Przecherność, -ści, *sing. tant. sf.* Najewiejsheit *f.*, Tadelsucht *f.*, Hinterlist *f.*

Przecherny, *adi.*; **Przechernie**, *adv.* najewies, tadelständig, spöttelnd.

Przechędożyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* ein wenig reinigen, säubern, putzen.

Przechlubiać się, -biam, -białem, *vr. imperf.* prahlen, sich rühmen; = **Chęścić się**.

Przechlądać, -dzam, -dzale, *va. imperf.*; **Przechłodzić**, -dże, -dzisz, *va. perf.* kühlend, erfrischen, abkühlen.

Przechłostać, -stam, -stałem, *va. perf.* durchprügeln, durchhauen.

Przechodka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Scatopse) eine Art Gelse.

Przechodni, *adi.* durchgang-, durchgänglich; -nia brama Durchgangstor *n.*; — dom Durchhaus *n.*

Przechodnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Allee *f.*, Promenade *f.*, Schattengang *m.*

Przechodować, -duje, -wałem, *vn. perf.* seine Notdurft verrichten.

Przechodowy, *adi.* Durchgang-, Transitiv-; -wy utwór Übergangsgewirbe *n.*

Przechodzący, *adi.* vorbeigehend.

Przechodzić, -dze, -dzisz, -dzilem, *va. und vn. imperf.*; Przejsć, -de, -dziesz, -szedłem, *va. und vn. perf.*

1) vorbeigehen, vorübergehen, übergehen, durchgehen, übersehen; passieren, übergehen durchwandern; -szedłem kraj cały ich durchwanderte das ganze Land; -jdz przez rzekę gehe über den Fluß; -dzilem tedy przędł dwoma dniami ich ging hier vor zwei Tagen vorbei; dom -szedł w jego ręce das Haus ging auf ihn über; on -szedł na wiare katolicką er trat zum katholischen Glauben über; 2) über treffen, übersteigen; -szedł sam siebie er übertraf sich selbst; to -chodzi wszelkie ludzkie pojęcia das übertrifft alle menschlichen Begriffe; to -chodzi moje siły das übersteigt meine Kräfte; to -chodzi granice prawdopodobieństwa das überschreitet die Grenzen der Wahrscheinlichkeit; 3) — przez myśl in den Sinn kommen, einfallen; ani mi to przez myśl nie -szło ich ließ es mir nicht einfallen; 4) vergehen, verfließen; -szło lat wiele wiele Jahre sind vergangen; 5) — za małż heiraten; -szłaśby za małż? möchtest du heiraten? 6) siehe: Przechadzać.

Przechodzić, -dnia, *pl. -dnie, sm. Vorübergehender* m., Passant m.

Przechodzisko, -ka, *pl. -ka, sn. Durchgangsort* m.

Przechodzony, *adi. abgenutzt* (von Kleidern).

Przechorować, -ruje, -wałem, *va. perf. krank zubringen*; -wał całe życie er hat sein ganzes Leben gekrankelt; *vr.* — sie krank gewesen sein.

Przechować, -wam, -wałem, *va. perf.*; Przechowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.*; 1) aufbewahren, verwahren; — owoce przez całą zimę Früchte den ganzen Winter hindurch aufbewahren; 2) verhehlen, heimlich verbergen.

Przechowanie, Przechowywanie, -nia, *sing. tant. sn. Aufbewahrung f., Ver-*

wahrung *f.*; wziąć coś do -nia etwas zur Aufbewahrung übernehmen.

Przechowna, -ny, *pl. -ny, sf. (Techoha) Jnkbaum* m.

Przechód, -chodu, *pl. chody, sm. Durchgang m., Durchzug m.*; — wojska der Durchzug des Heeres.

Przechów, -chowy, *pl. -chowy, sm. Bewahren n., Aufbewahren n.; Verhehlen n.; Schlupfwinkel* m.

Przechówek, -wka, -wki, *sm. überwintertes Vieh.*

Przechrapać, -pie, -piesz, -pałem, *va. perf. durchschnarchen, eine Zeitlang schnarchend zubringen.*

Przechrobry, *adi. äußerst tapfer.*

Przechrustać, -stam, -stałem, *va. perf. durchknorpeln, zermalmen.*

Przechrzcianka, -ki, *pl. -ki, sf. Getaufte f., Neophitin* f.

Przechrzcić, -ce, -cisz, -cilem, *va. perf. umtaufen, taufen; dać się — sich umtaufen lassen.*

Przechrzczenie, -nia, *pl. -nia, sn. Umtaufen* n.

Przechrzta, -ty, *pl. -ty, sf. Getaufte(r) m., Neophit* m.

Przechwalać, -lam, -lałem, *va. perf.*; Przechwalić, -le, -lisz, -liłem, *va. imperf. sehr rühmen, übermäßig loben; — się vr. prahlen, sich rühmen.*

Przechwalanie, -nia, *pl. -nia, sn. Prahlerei f., Ruhmredigkeit f., Rühmen* n.

Przechwalca, -cy, *pl. -cy, sm. Prahler m., Prahlhans m., Großtuer* m.

Przechwalebny, *adi. äußerst lobenswert.*

Przechwała -ły, *pl. -ły, sm. Ruhmredigkeit f., Großtuererei* f.

Przechwalka, -ki, *pl. -ki, sf. 1) Prahlerei f., 2) Herausforderung* f.

Przechwycić, -ce, -cilem, *va. perf.*; Przechwytywać, -tuje, -wałem, *va. imperf. weg schnappen, auffangen.*

Przechybnać, -bne, -bniesz, -bnałem, *vn. perf. überdschlagen, umstippen.*

Przechylać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Przechylić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf. hinüberneigen, senken; — szaleć die Wage sinken lassen; — się vr. sich neigen, umschlagen; szala -la się die Wage bekommt einen Ausschlag; zwycięstwo -liło się na stronę Rzymian der Sieg neigte sich auf die Seite der Römer.*

Przechylenie, Przechylenie, -nia, *pl. -nia, sn. Neigen* n.

Przechylisko, -ka, *pl. -ka, sn. jäher Abhang.*

Przeziąć, -tnę, -tniesz, -ciałem, *va. perf.*; Przecinać, -nam, -nałem, *va. imperf.*; durchschneiden, durchhauen, abschneiden.

Przeziąg, -u, *pl. -i, sm. 1) Durchzug m., Durchmarsch m.; 2) Zug m., Luftzug m.*; w tym pokoju jest — in diesem Zimmer ist ein Zug; być na -u dem Luftzuge ausgesetzt sein; 2) Dauer *f.*; — czasu Zeitdauer *f.*; w -u dwóch lat zdał wszystkie egzamina binnen zwei Jahren legte er alle Prüfungen ab.

Przeziągać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Przeziągnąć, -gne, -gniesz, -gnałem, *va. perf.* 1) ausdehnen, verlangsamen, in die Länge ziehen; — zabawę aż do rana die Unterhaltung bis zum Morgen ausdehnen; -zali naumyślnie tę sprawę sie zogen diese Sache absichtlich in die Länge; 2) durchziehen, hinüberziehen; -gnij sznurek przez kółko zieh die Schnur durch den Ring; udało nam się — brata na naszą stronę es ist uns gelungen, den Bruder auf unsere Seite hinüberzuziehen; 3) dehnen, gehetzt aussprechen; on -ga z mazurska er spricht mit masureischem Tonfall; 4) *vn.* durchziehen, durchmarschieren; cały dzień -gały wojska zogen miasto den ganzen Tag zogen Truppen durch die Stadt; tłum -ciaga ulicą die Menge zieht durch die Straße.

Przeziąganie, -nia, *pl.*

-nia, *sn.* 1) Ausziehen *n.*, Ausdehnen *n.*; 2) Durchmarsch *m.*; 3) Schnepfzug *m.*, Schnepfentrieb *m.*

Przeciagany, *adi.* ausgezogen, verlängert; -na stal gewalzter Stahl, Walzstahl *m.*

Przeciagły, *adi.*; Przeciagle, *adv.* gehtnt, ausgereht; lang während.

Przeciagnięcie, -cia, *sing.* tant. *sn.* Durchziehen *n.*

Przeciążać, -żam, -żalem, *va. imperf.*; Przeciżyć, -żę, -żysz, -żytem, *va. perf.* überladen, überlasten; überhäufen.

Przeciżanie, przeciżenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Überladung *f.*, Überlastung *f.*

Przecie, Przeciez, *adv.* doch, dennoch, gleichwohl, dessenungeachtet, ja, nichtsdestoweniger, denn; zna rzecz, a — popełnił wielki błąd er kennt die Sache und doch hat er einen groben Fehler begangen; chociaż jesteś królem, — jesteś człowiekiem obwohl du König bist, bist du dennoch ein Mensch; przyszedłeś — du bist doch gekommen; znalem go — ich habe ihn ja gekannt.

Przeciec, -kne, -kniesz, -kłem, *vn. perf.*; Przeciękać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* laufen, rinnen, trießen, durchtröpfeln, durchregnen; — przez co durch etwas trießen.

Przecierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Przetrzeć, -trze, -trzesz, -tałem, *va. perf.* durchreiben, reiben; — sobie oczy się die Augen reiben; auswischen, überwischen; -trzej mi okulary wiśże mir die Augengläser aus; — się *vr.* sich durchreiben, aufheitern, klären (Himmel); niebo się -ciera der Himmel heitert sich auf.

Przecierpieć, -pię, -pisz, -piałem, *va.* und *vn. perf.* ausleiden, ausbilden, übersehen.

Przecięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Durchschnitt *m.*; punkt -cia Durchschnittspunkt *m.*; — pionowe Aufriß *m.*, Vertikalriß; — poziome Grundriß; — owalne Ovalschnitt;

— podłużne Längendurchschnitt; — poprzeczne Querschnitt; — trapezoidalne Trapezoidsektion *f.*

Przeciętny, *adi.*; Przeciętnie, *adv.*; Przecięcniowo, *adv.* durchschnittlich; Durchschnittsn. p. miara -na Durchschnittsmaß *n.*

Przecinak, -a, *pl.* -i, *sm.* Abschröter *m.*, Stielschrot *m.*

Przecinalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Eisenplatterei *f.*, Eisenplattwerk *n.*, Schneidewerk *n.*

Przecinanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Durchschneiden *n.*

Przecinek, -nka oder -nku, *pl.* -nki, *sm.* 1) Komma *n.*, Beistrich *m.*; 2) Wechsel *m.*

Przecinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Mittelschram *m.*

Przeciosać, -sam, -sałem, *va. perf.* umzimmern; in zwei Teile spalten.

Przeciskać, -skam, -skałem, *va. imperf.*; Przeciśnąć, -nąć, -snąłem, *va. perf.* durchdrücken, durchzwängen, durchdrängen; — się *vr.* sich durchdrängen.

Przeciw, Przeciwo, *praep.* mit dem *gen.* und *dat.* wider, gegen, entgegen; wyruszył — nieprzyjacielom er zog wider die Feinde; stało się to — mojej woli das geschah gegen meinen Willen; co masz -wko mnie was hast du gegen mich; na -wko tego domu jest moje biuro diesem Haus gegenüber befindet sich mein Bureau; nie mam nic -wko temu ich habe nichts dagegen.

Przeciwdziałać, -tam, -tałem, *va.* und *vn. imperf.* entgegenarbeiten, entgegenwirken.

Przeciwdławnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Stoppbüchsenbrille *f.*

Przeciwdziałanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Gegenwirkung *f.*

Przeciwić się, siehe: Sprzeciwiwać się.

Przeciwień, -wnia, *pl.* -wnie, *sm.* (Kleinia) Dolbentraubenpflanze.

Przeciwieniestwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* 1) Gegenteil *n.*; Gegenpaß *m.*, Kontrast *m.*; w -wie do tego im Gegen-

paß hiezu; 2) Widerwärtigkeit *f.*, Mißgeschick *n.*

Przeciwnilny, *adi.* faulniswidrig, faulnisshindernd, antiseptisch.

Przeciwnolistkowy, *adi.* entgegengesetzblätterig.

Przeciwołokop, -u, *plur.* -y, *sm.* Gegenversdängung *f.*

Przeciwołostop, -a, *pl.* -owie, *sm.* Gegenfüßler *m.*, Antipode *m.*; = Przeciwnożnik.

Przeciwozłek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Gegenboß *m.* (Knorpelblättchen am äußeren Ohr).

Przeciwozłkowy, *adi.* antitragisch.

Przeciwokurzowy, *adi.* trampsstillend.

Przeciwoległy, *adi.*; Przeciwolegle, *adv.* gegenüberliegend, gegenüberstehend.

Przeciwmutra, -try, *pl.* -try, *sf.* Stellmutter *f.*, Gegenmutter *f.*

Przeciwnaturalny, *adi.*; Przeciwnaturalnie, *adv.* widernatürlich.

Przeciwniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gegnerin *f.*

Przeciwnie, *adv.* im Gegenteil, umgekehrt.

Przeciwnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Gegner *m.*, Widersacher *m.*

Przeciwność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Gegenteil *n.*, Gegensatz *m.*; 2) Mißgeschick *n.*, Widerwärtigkeit *f.*

Przeciwnożnik, -a, *sm.* Gegenfüßler *m.*, Antipode *m.* Przeciwnożny, *adi.* Gegenfüßler-, gegenfüßlerisch, antipodisch.

Przeciwny, *adi.* 1) entgegen, entgegengesetzt; po -wnej stronie auf der entgegengesetzten Seite; w -wnym wypadku in entgegengesetztem Falle; w -wnym razie widrigenfalls; — rozkaz Gegenbefehl *m.*; -na partya Gegenpartei *f.*; 2) widrig, ungünstig; okoliczności -ne widrige, unglückliche Umstände; 3) widersprechend, widerstreitend; to jest wprost -wne twemu własnemu zdaniu das widerspricht direkt deiner eigenen Behauptung.

Przeciwokresowy, *adi.*

antiperiodisch, die periodische Wiederkehr verhütend.

Przeciwprostokątnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Hypotenuse *f.*

Przeciwprzodki, -ków, *pl. tant. sm.* Gegenorttreiben *n.*

Przeciwrobaczkowy, *adi.*; Przeciwwęzowaty, *adi.* antiperistaltisch, der wurmförmigen Eingeweidebewegung entgegenstrebend.

Przeciwspad, -u, *pl.* -y, *sm.* Fallschirm *m.*

Przeciwstawiąc, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Przeciwstawić, -wie, -wisz, -wilem, *va. perf.* gegenstellen, entgegenstellen, gegenüberstellen.

Przeciwstawienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Entgegenstellung *f.*; w -niu do tego im Gegenseitige dazu.

Przeciwstopień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Gegenfüßer *m.*, Antipode *m.*

Przeciwstopny, *adi.* gegenfüßlerisch, antipodisch.

Przeciwszyba, -by, *pl.* -by, *sf.* Gegenhäuser *f.*

Przeciwszyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Zwangsjchiene *f.*, Leitjchiene, Führungsschiene.

Przeciwtruczna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Gegengift *n.*

Przeciwwaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Gegengewicht *n.*

Przeciwzolzowy, *adi.* strofelnwidrig.

Przecznąć się, -kne, -kniesz, -kniałem, *vr. perf.* plötzlich erwachen.

Przecznąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vr. perf.* durchstänfieri.

Przecucenie, Przecucić, siehe: Oucenie, Oucić.

Przecudny, *adi.*; Przecudnie, *adv.* wunderthön, wunderbarlich, herrlich.

Przecwał, -na, *adv.* im größten Galopp.

Przecyganić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* durchschwindeln, verschachern.

Przecyz, *praep.* warum, weshalb, weshalb (veralt.).

Przeczący, *adi.*; Przeczająco, *adv.* verneinend.

Przeczekać, -kam, -kałem,

va. perf. wartend aushalten, hüßlich lange warten.

Przeczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verneinung *f.*; Verneinen *n.*; Negation *f.*

Przeczernić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* mit Schwärze überziehen.

Przeczesać, -sze, -szesz, -sałem, *va. perf.*; Przeczesywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* durchkämmen; noch einmal kämmen.

Przeczniać, -a, *pl.* -i, *sm.* Kreuzstengel *m.* an den Wänden der Straße.

Przecznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Querstraße *f.*; 2) Querschlag *m.*; 3) Diagonale *f.*

Przecznicowy, *adi.* Quer-, Diagonal-; — całokształt Querbau *m.*, Diagonalbau.

Przecznosc, siehe: Sprzecznosc.

Przeczny, *adi.* 1) verneinend, widerstreitend, widersprechend; 2) in die Quere gehend.

Przeczołgać się, -gam, -gałem, *vr. perf.* kriechend gelangen, durchkriechen.

Przeczos, -u, *pl.* -y, *sm.* Aushütung *f.*, Ausbalsung *f.*

Przeczuć, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Vorgefühl *n.*, Ahnung *f.*, Vorahnung *f.*, Vorempfindung *f.*; mam złe -cia ich ahne etwas Böses, mir schwant etwas Schlimmes.

Przeczuć, -czuję, -czujesz, -czułem, *va. perf.*; Przeczować, -wam, -wałem, *va. imperf.* ahnen, vorempfinden, eine Ahnung haben.

Przeczuwanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* = Przeczucie.

Przeczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va.* und *vn. perf.* verneinen, leugnen, ablenken, widersprechen; -czy wszystkimu, co tylko powiadam er widerspricht allem, was ich sage; -czy wszystkim pogłoskom er verneint alle Gerüchte.

Przeczyniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Przeczynić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* umarbeiten.

Przeczystka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Boerhavia (eine Pflanze).

Przeczysty, *adi.* unbefleckt, sehr rein; -sta Panna unbeflechte Jungfrau.

Przeczyszczając, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Przeczystać, -szczę, -ściłem, *va. perf.* reinigen, säubern; — kogo purgieren; — się *vr.* abführen, laxieren.

Przeczyszczanie, -nia, *sing. tant. sn.* Reinigung *f.*; Abführen *n.*; środek na — Abführmittel *n.*

Przeczytać, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.* durchlesen, überlesen.

Przeczytanie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchlesen *n.*

Przec, *praep.* przeszed, parłem, *va. imperf.* 1) drängen, drücken; — nieprzyjaciela na bagno den Feind in den Sumpf drängen; — na kogo, na co in jmnub, auf etwas drängen; prze mnie w piersiach es drückt mich auf der Brust; 2) = Zeprzeć.

Przec, *praep.* przeje, przejesz, przalem, *vn. imperf.* sich erheben, große Dige haben.

Przecwiczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* 1) tüchtig üben, einüben; 2) — kogo jmnub durchprügeln.

Przed, *praep.* mit dem 4. und 6. Fall; vor, im voraus; stać — bramą vor dem Tore stehen; — dwudziestu laty vor zwanzig Jahren; — czasem vor der Zeit, zu zeitlich, frühzeitig; dał mi pierwszeństwo — innymi er gab mir den Vorrang vor anderen; uciekać — kim vor jmnub fliehen (Anmerkung: man sagt oft in zusammengesetzten Worten przede statt przed; przedemną vor mir; przedewszystkiem vor allem).

Przedać, Przedawać = Sprzedać, Sprzedawać.

Przedajnia, Przedajnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Kaufhaus *n.*

Przedajność, -ści, *sf.* Kauflichkeit *f.*

Przedajny, *adi.*; Przedajnie, *adv.* käuflich, feil, zum Verkauf.

Przedalpejski, *adi.* dieß-

seits der Alpen liegend, eisalpin.

Przedarcie, -cia, *sing. tant. sn.* Aufreißen *n.*, Zerreißen *n.*, Durchreißen.

Przedarować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; Przedarowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* mit Geschenken gewinnen, bestechen.

Przedarty, *adi.* entzweigerissen, durchgerissen.

Przedawca, -cy, *pl. -cy, sm.* Verkäufer *m.*

Przedawczy, *adi.* verkäuflich, käuflich.

Przedawnienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verjährung *f.*

Przedaż, = Sprzedaż.

Przedać, -dme, -dałem, *va. perf.*; Przedymać, -mam, -małem, *va. imperf.* 1) durchblasen, durchwehen, überblasen; 2) durch zu starkes Blasen etwas zer Sprengen.

Przedbarcze, -cza, *pl. -cza, sn.*; Przedbark, -u, *pl. -i, sm.* (Antibrachium) Vorderarm *m.*, Oberarm *m.*; = Przedramie.

Przedborze, -rza, *pl. -rza, sn.* freier Raum vor einem Walde, Waldbend *f.* vor einem Walde, Waldesraum *m.*, Waldschiere *f.*

Przedbramny, *adi.* vor dem Tore befindlich.

Przedcal, -a, *pl. -e, sm.* vorletztes Geschöre im Floße.

Przedchrześcijański, *adi.* vorchristlich.

Przedworze, -rza, *pl. -rza, sn.* Vorhof *m.*

Przeddzień, -dnia, *pl. -dnie, sm.* Vortag *m.*, Vorabend *m.*

Przeddech, -u, *pl. -y, sm.* 1) Luftloch *n.*, Kesselloch *n.*; 2) Transpiration *f.*

Przededniem, *adv.* vor Tagesanbruch, vor Morgen grauen.

Przedepać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Przedepywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* durchtreten; — szczełkę einen Fußsteig (durch häufiges Begehen) machen.

Przedestylować, -luję,

-wałem, *va. perf.* durchdestillieren.

Przedegniwek, -wku, *pl. -wki, sm.* Vorerntezeit *f.*

Przedęcie, -cia, *pl. -cia, sn.* Durchblasen *n.*

Przedganek, -nku, *pl. -nki, sm.* Galerie *f.* vor dem Hause.

Przedglówek, -wka, *pl. -wki, sm.* zweites Geschöre im Floße.

Przedglowie, -wia, *pl. -wia, sn.* (Caput succedaneum) eine Beule auf dem Kopfe eines Neugeborenen.

Przedgórze, -rza, *pl. -rza, sn.* Vorgebirge *n.*, Vorgebirgsterrain *n.*, Vorberge *m. pl.*; Bergabhang *m.*

Przedgranicze, -cza, *pl. -cza, sn.* Grenzgebiet *n.*, Grenzland *n.*; Mark *f.*; wschodnie — Ostmark; = Pogranicze, Kresy.

Przedgrzewacz, -cza, *pl. -cze, sm.* Vorwärmer *m.*

Przedgrywka, -ki, *pl. -ki, sf.* Vorpiel *n.*, Einleitung *f.*, Präliudium *n.*

Przedhuta, -ty, *pl. -ty, sf.* Vorderhütte *f.*

Przedimek, -mka, *pl. -mki, sm.* Geschlechtswort *n.*, Artikel *m.*

Przedjesień, -ni, *pl. -nie, sf.* Vorherbst *m.*

Przedjutrze, -trza, *pl. -trza, sn.* Vortag *m.*, Vorabend *m.*

Przedkładać, siehe: Przedłożyć.

Przedkościelo, -la, *pl. -la, sn.* Kirchenvorhalle *f.*; = Kruchta.

Przedkwitnienie, -nia, *pl. -nia, sn.* (Praefloratio) Lage der Blumenblätter vor dem Aufblühen.

Przedlas, -u, *pl. -y, sm.* Vormald *m.*

Przedlecie, -cia, *pl. -cia, sn.* Vorjommer *m.*

Przedlistnienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Gestaltung der Blume in der Knosppe.

Przedłożyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.*; Przedkładać, -dam, -dałem, *va. imperf.* vorlegen.

Przedlubać, -bię, -biesz,

-bałem, *va. perf.* bohrend, meißelnd aushöhlen, durchbohren.

Przedłużać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Przedłużyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* 1) verlängern, in die Länge ziehen; 2) überschulden, mit Schulden besetzen.

Przedłużenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verlängerung *f.*; — okresa Fristverlängerung *f.*

Przedłużnice, -nic, *pl. tant. sf.* Schaft *m.*, Mittelstück *n.*, Bohrstange *f.*, Gestänge *n.*

Przedmiejski, *adi.* vorstädtlich.

Przedmieszczanin, -nina, *pl. -anie, sm.* Vorstädtler *m.*

Przedmieszczanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Vorstädtlerin *f.*

Przedmieście, -cia, *pl. -cia, sn.* Vorstadt *f.*

Przedmiot, -u, *pl. -y, sm.* 1) Gegenstand *m.*; 2) Objekt *n.*

Przedmiotowość, -ści, *sing. tant. sf.* Objektivität *f.*; Sachlichkeit *f.*

Przedmiotowy, *adi.*; Przedmiotowo, *adv.* objektiv; sachlich.

Przedmostek, -stka, *pl. -stki, sm.* Borderteil *m.* des Bruststückes der Jnsisten.

Przedmostowy, *adi.* vor der Brücke befindlich; — szaniec Brückenkopf *m.*

Przedmoście, -cia, *pl. -cia, sn.* Platz *m.* vor der Brücke.

Przedmowa, -wy, *pl. -wy, sf.* Vorrede *f.*, Vorwort *n.*

Przedmuchać, -cham, -chałem, *va. perf.*; Przedmuchiwać, -chuje, -wałem, *va. imperf.* durchblasen, durch Blasen etwas herausbringen.

Przedmur, -u, *pl. -y, sm.*; Przedmurze, -rza, *pl. -rza, sn.* Vormauer *f.*, Schutzwehr *f.*; — chrześcijańska Vormauer der Christenheit.

Przedmurowy, *adi.* Vormauer-, vor, jenseit der Stadtmauer befindlich.

Przednarożnik, -a, *pl. -i, sm.* Halbmondschanze *f.*, Lünette *f.*

Przedni, *adi.* 1) vorder-, vor-, -nia część Borderteil *m.*;

-nia część głowy Vorderhaupt n.; -nie zęby Vorderzähne pl.; 2) —, przednio *adv.* vortrefflich, ausgezeichnet, vorzüglich; fein, vornehm.

Przednica, -cy, pl. -ce, *sf.*; Przedniczka, -ki, pl. -ki, *sf.* 1) Vorderseite *f.*, Besatz *m.*; 2) Vorführerin *f.*; erste Schmittlerin.

Przednik, *siehe*: Przdownik.

Przedniość, -ści, *sf.* Vortrefflichkeit *f.*; erste Qualität, prima Qualität.

Przednowek, -wku, pl. -wki, *sm.*; Przednowie, -wia, pl. -wia, *sn.* Vorerntezeit *f.*; na -iu vor der Erntezeit.

Przedobiedni, *adi.* vormittäglich, Vormittags-.

Przedonegdajsz, *adi.*; Przedonegdaj, *adv.* vorgerittig; vorgehert.

Przedostatni, *adi.* der vorletzte.

Przedostojny, *adi.* hochwürdig.

Przedpiekło, -kła; Przedpiekle, -kla, pl. -kla, *sn.* Vorhülle *f.*

Przedpieprz, -rzu, pl. -rze, *sm.* Habrelia (eine Pflanze).

Przedpiersie, -sia, pl. -sia, *sn.* Brustmauer *f.*

Przedpiersień, -śnia, pl. -śnie, *sm.* Brustwehr *f.*

Przedpokojowy, *adi.* Vorzimmer-.

Przedpokój, -koju, pl. -koje, *sm.* Vorzimmer *n.*

Przedpołudnie, -nia, pl. -nia, *sn.* Vormittag *m.*

Przedpołudniowy, *adi.* Vormittags-; -we nabożeństwo Vormittagsgottesdienst *m.*

Przedpoſtny, *adi.* vorfastlich; — dzień Vorabend eines Fasttages.

Przedpotopowy, *adi.* vorflutlich.

Przedrabiać, -bie, -biłem, *va. perf.*; Przedrabować, -buję, -wałem, *va. perf.* durchstreifen.

Przedramię, -mienia, pl. -miona, *sn.* Vorderarm *m.*, Oberarm *m.*

Przedrapać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Przedrapywać,

-uję, -wałem, *va. imperf.* durchstreifen.

Przedrasnąć, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.* durchrißen.

Przedrodek, -dka, pl. -dki, *sm.* 1) Blattanhang der feimenden Samenfrüher der Moose und Farnekräuter; 2) Pflanzlager *n.*

Przedrozać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Przedrożyć, -żę, -żyłem, *va. perf.* übersteuern, verteuern; — się *vr.* sich jieren.

Przedrożenie, -nia, *sn.* Überteurung *f.*

Przedruk, -u, pl. -i, *sm.* Nachdruck *m.*

Przedrukować, -kuje, -wałem, *va. perf.*; Przedrukowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* umdrucken; von neuem drucken, nachdrucken.

Przedrwiwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* auslachen, necken, spötteln.

Przedrzeć, -drę, -drzesz, -darłem, *va. perf.*; Przedzierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* durchreißen; — się *vr.* sich durchdrängen; -dzierać się z kim jmdn necken, reizen.

Przedrzeźniać, -niam, -niałem, *va. perf.* verspotten, nachspotten; — kogo jmdn höhnen.

Przedrzymać, Przedrzymać, -mie, -małem, *va. perf.* schlummern verbringen; — się *vr.* ein wenig schlummern.

Przedscena, -ny, pl. -ny, *sf.* Vorbühne *f.*

Przedśnienie, -nia, pl. -nia, *sn.*; Przedśnione, -nka, pl. -nki, *sm.* Vorhalle *f.*, Vorhaus *n.*, Vorhof *m.*, Vorfaal *m.*, Vestibül *n.*; — świątyni Vorhalle des Tempels.

Przedsiębiorczość, -ści, *sing. tant.* Unternehmungsgeist *m.*

Przedsiębiorca, Przedsiębiorca, -cy, pl. -cy, *sm.* Unternehmer *m.*

Przedsiębiorczy, *adi.*; Przedsiębiorczo, *adv.* unternehmend.

Przedsiębiorstwo, -wa, pl. -wa, *sn.* Unternehmung *f.*; — budowy Bauunternehmung.

Przedsiębrać, -biore, -bieziesz, -brałem, *va. imperf.*; Przedsięwziąć, -wezme, -weźmiesz, *va. perf.* unternehmen; — sobie się vornehmen; -sięwziąć sobie, że to zrobić ich habe mit vorgenommen, es zu tun.

Przedsięwzięcie, -cia, pl. -cia, *sn.* Vorhaj *m.*, Vorhaben *n.*; Unternehmen *n.*

Przedśione, *siehe*: Przedśnienie.

Przedśkórek, -rka, pl. -rki, *sm.* Vorhaut *f.*

Przedskrzynie, -nia, pl. -nia, *sn.* Vorherd *m.*, Vordergestell *n.*

Przedślowie, -wia, pl. -wia, *sn.* Vorwort *n.*, Vorrede *f.*

Przedśobie, -bia, pl. -bia, *sn.* Straße *f.*, gerader Stoß.

Przedśobni, *adi.* — calokształt Ortsbau *m.*, Strebebau *m.*

Przedśtanek, -nku, pl. -nki, *sm.* Projensium *n.*

Przedśtanowczy, *adi.* -cze roboty Ausrichtung *f.*

Przedśtawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Przedśtawić, -wie, -wiesz, -wiłem, *va. perf.* vorstellen, darstellen, repräsentieren; -wiam panu moją żonę ich stelle Ihnen meine Frau vor; to -wia wartość dwóch tysięcy koron daß repräsentiert einen Wert von zweitausend Kronen; — się *vr.* sich vorstellen.

Przedśtawiciel, -a, pl. -e, *sm.* Vertreter *m.*, Repräsentant *m.*

Przedśtawicielka, -ki, pl. -ki, *sf.* Vertreterin *f.*, Repräsentantin *f.*

Przedśtawicielstwo, -stwa, *dl. -stwa, sn.* Vertretung *f.*, Repräsentation *f.*

Przedśtawienie, -nia, pl. -nia, *sn.* 1) Vorstellen *n.*; 2) Vorstellung *f.*; — amatorskie Dilettanten-, Liebhabervorstellung.

Przedślubny, *adi.* der Trauung vorangehend, vor der Trauung. [dem Tode.]

Przedśmiertny, *adi.* vor-Przedświętny, *adi.* vorfestlich, vorfeierlich.

Przedświt, -u, *pl.* -y, *sm.* Morgendämmerung *f.*, Vor-dämmer *m.*, erstes Tages-grauen.

Przedtaneecznicza, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Wortänzerin *f.*

Przedtaneecznik, -a, *pl.* -nicy, *sm.* Wortänzer *m.*

Przedtem, *adv.* ehemals, vormalß, vorher, früher.

Przedugoda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Vorvertrag *m.*, Präliminarien *pl.*; 2) Punt-tation *f.*

Przedugodny, *adi.* vorläu-fig, präliminär; -dne punkta Präliminarartikel *pl.*

Przedumać, -mam, -małem, *va. perf.* in Nachsinnen, in Betrachtungen verbringen.

Przedwarzać, -rzam, -rza-łem, *va. imperf.* aufziehen, durchziehen, durchhecheln.

Przedwczesny, *adi.*; Przedwczesnie, *adv.* vorzei-tig, frühzeitig.

Przedwczorajszy, *adi.* Przedwczoraj, *adv.* vor-gestrig, vorgestern.

Przedweselny, *adi.* vor-der Hochzeit.

Przedwiczlerce, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Abendanbruch *m.*

Przedwieczność, -ści, *sn.* *sf.* ewiges Dasein.

Przedwieczny, *adi.*; Przed-wiecznie, *adv.* ewig, von Ewig-keit her, uralt.

Przedwiekowy, *adi.* von alters her, seit Jahrhunderten.

Przedwiertek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Vorbohrer *m.*

Przedymać, siehe: Przedać.

Przedysputować, -tuje, -wałem, *va. perf.* im Disput durchbringen, beim Disputieren die Oberhand behalten; durch-disputieren.

Przedziać, -dzieję, -dzia-łem, *va. perf.* 1) durchbohren, durchschießen; 2) aufheben; — czystą koszulę ein frisches Hemd anlegen.

Przedział, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Abtheilung *f.*; — dla dam Damencoupé *n.*; — dla nie-palących Nichtrauchercoupé; — pakunkowy Packraum *m.*; — pocztowy Korrespondenz-coupé; — na psy Hundes-

faßten *n.*; — w szybie Sach *n.*, Schachtscheide *f.*, Verschungung *f.*; — dobywalny Tonnenfach, Förderungsabtheilung *f.*; — pompowy Pumpenabtheilung; — przewiewny Luftloch *n.*, Wetterseider *m.*; — zjazdowy Fahrtschacht *m.*, Mannsfahrt *f.*; 2) Scheidewand; 3) Unterschieb *m.*, Zwischenraum *m.*, Ab-stand *m.*; zbyt wielki jest między nami — es ist ein zu großer Abstand, eine zu weite Kluft zwischen uns.

Przedziałka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) kleine Abtheilung *f.*; 2) kleine Scheidewand; 3) Teil-strich *m.* einer Meßkala.

Przedzielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Przedzielić, -le, -lisz, -lilem, *va. perf.* teilen, trennen, scheiden, sondern.

Przedzielanie, Przedzie-lenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Teilung *f.*, Scheidung *f.*, Trennung *f.*, Absonderung *f.*

Przedzielny, *adi.* teil-bar.

Przedzierać, siehe: Prze-drzeć.

Przedzierzgać, -gam, -ga-łem, *va. imperf.*; Przedzierz-gnąć, -gnę, -gnąłem, *va. perf.* durchschlingen, durch-schnüpfen; — się *vr.* sich ver-wandeln.

Przedziurawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Prze-dziurawić, -wię, -wiłem, *va. perf.* durchlöchern.

Przedziwny, *adv.*; Prze-dziwnie, *adv.* wundervoll, vorzüglich, vortrefflich, fästlich.

Przedzwaniać, -niam, -nia-łem, *va. imperf.*; Przedzwo-nić, -nię, -niesz, -niłem, *va. perf.* ausläuten, nachsläuten; *vn.* wie Glockenton erschallen; -nia mi w uchu es läutet mir in den Ohren.

Przedzniwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Vorerntezeit *f.*; = Przed-nowek.

Przefacyendować, -duje, -wałem, *va. perf.* vertauschen; einen schlechten Tausch machen.

Przefalszować, -szuje, -wa-łem, *va. perf.* verfälschen.

Przefarbować, -buje, -wa-łem, *va. perf.* umfärben.

Przeformować, -muje, -wa-łem, *va. perf.* umformen.

Przefrymarczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* (un-ehrenhaft) vertauschen, ver-handeln, verschachern.

Przegadać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Przegadywać, -duje, -wałem, *va. imperf.* über-schwätzen; — kogo jmnąć durch langes Reden übermäti-gen, einen überdisputieren; przecież go -dałem ich habe ihn doch durch langes Reden zum Schweigen gebracht; -dałeś mnie, ale nie przeko-nałeś du hast mich überhören, aber nicht überzeugt.

Przeganiać, -niam, -nia-łem, *va. imperf.*; Przegonić, -nię, -niesz, -niłem, *va. perf.* herumjagen; — kogo jmnąć überholen.

Przegarbować, -buje, -wa-łem, *va. perf.* durchgerben, durchprügeln.

Przegarnać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* umscharren; — popiół die Asche durch-scharren; — zboże w spichlerzu die Getreidehaufen im Speicher umscharren, um-lagern; — włosy das Haar scheiteln, sich durch das Haar fahren.

Przegadać, -kam, -kałem, *va. perf.* übergadern, durch Gadern übertönen; durchgad-tern.

Przegderać, -ram, -rałem, *va. perf.* fnurrend die Zeit zu-bringen.

Przegięć, -gnę, -gniesz, -giąłem, *va. perf.*; Przegi-nać, -nam, -nałem, *va. imperf.* umbiegen, hinüberbeugen, krüm-men; — się sich hin und her beugen.

Przegięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Biegung *f.*

Przegięcina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Przegiętka, -tki, *pl.* -tki, *sf.* Umbeugung *f.*, Krümmung *f.*, Gelenk *n.*

Przegląd, -u, *pl.* -y, *sm.* Durchsicht *f.*, Übersicht *f.*, Mu-sterung *f.*, Rundschau *f.*, Revue *f.*; — wojska Heerschau *f.*, — powszechny allgemeine

Rundschau; — codzienny Tagesrundschau (Zeitungstitel).

Przeglądać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Przeglądając, -dne, -dniesz, -dnąłem, *va. perf.* durchsehen, übersehen, mustern; — kogo jmn dn durchschauen; — się *vr. sich* spiegeln, sich besehen, sich betrachten.

Przeglądanie, -nia, *pl. -nia, sn. Durchsehen n., Durchschauen n. Durchsicht f.*

Przeglądność, Przeględność, -ści, *pl. -ści, sf. Voraussehen n., Vorauszicht f.;* Vorzicht *f.*

Przeglądowy, *adi.* überflüchtig, überflüchtlich.

Przeglądzić, -dzą, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* glätten, glatt machen.

Przeglądać, -dam, -dałem, *va. imperf.* durchnagen, durchbeißen.

Przeglodzić, -dzą, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* eine Zeitlang hungern lassen.

Przegłosować, -suje, -wale, *va. perf.* überstimmen.

Przegłosowanie, -nia, *pl. -nia, sn. Überstimmung f.*

Przegłównik, -a, *pl. -i, sm. Durchbinder m.*

Przegłuszać, -szam, -szale, *va. imperf.*; Przegłuszyć, -sze, -szysz, -szyłem, *va. perf.* betäuben.

Przegnać, *siehe:* Przeganiać.

Przegniatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Przegnieść, -gniotę, -gnieciesz, -gniotłem, *va. perf.* durchkneten.

Przegnić, -gnię, -gniłem, *vn. perf.* durch und durch faulen, durchfaulen.

Przegnoić, -goję, -gnoisz, -ilem, *va. perf.* durchdüngen.

Przegodować, -duje, -wale, *va. perf.* durchbanfettieren, mit Banfettieren zubringen.

Przegolić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* ein wenig scherzen, rasieren; vertrinken.

Przegon, -u, *pl. -y, sm. 1) Durchtrieb m., Durchtreiben n.; 2) Viehtrieb f., Trieb f.; 3) Wasserfurche f., Furchenstrich m.; 4) Wettlauf m.*

Przegonica, *siehe:* Przegon.

Przegonić, *siehe:* Przeganiać.

Przegonisko, -ka, *pl. -ka, sn. Schwanzel m., Schwemmsel m.*

Przegorzały, *adi.* durchbraunt.

Przegorzań, -nu, *sing. tant. sm. Kugelbistel f.; = Jeżonóg.*

Przegorzeć, -rzeję, -rzale, *vn. perf.* durchbrennen.

Przegorzki, *adi.* sehr bitter.

Przegorzknąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* bitter werden, von Bitterkeit durchdrungen werden.

Przegorzkniały, *adi.* durch und durch bitter.

Przegospodarować, -ruje, -walem, *va. perf.*; Przegospodarzyć, -rzeję, -rzyłem, *va. perf.* verwirtschaften.

Przegotować, -tuje, -wale, *va. perf.* zerfetzen; noch einmal fochen, überfochen; abfochen.

Przegrabieć, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* durchgreifen.

Przegrać, -ram, -rałem, *va. perf.*; Przegrywać, -wam, -walem, *va. imperf.*; 1) verspielen, beim Spiele verlieren; 2) vor-, durchspielen.

Przegradzać, -dzam, -dzale, *va. imperf.*; Przegrodzić, -dzą, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* scheiden, trennen, abteilen, abschneiden; Franeyę od Hiszpanii -dzają Pireneje Frankreich ist von Spanien durch die Pyrenäen getrennt; rów ten -dza dwa pola dieser Graben scheidet zwei Felder.

Przegrana, -nej, *pl. -na, sf. 1) verlorenes Spiel, Verlust m.; 2) Niederlage f., verlorene Schlacht.*

Przegraniczny, = Rozgraniczyć.

Przegranie, -nia, *sing. tant. sn. 1) Verlust m., Verlieren n.; 2) Vorspielen n.*

Przegrażać, -żam, -żale, *vn. imperf.*; Przegrozić, -żę, -żisz, -żilem, *vn. perf.* brohen; — się komu gegen jmn dn Drohungen ausstoßen.

Przegreplować, -luje, -walem, *va. perf.* durchtrempeln.

Przegroda, -dy, *pl. -dy, sf.; dim. Przegródka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Scheidewand f., Zwischenwand f.; Versschlag m., Fach n.; szafa z -dami ein Schrank mit Fächern; — spreżyn gumowych Buffer-zwischenplatte f.; — krazków kauczukowych Zwischenplatten für Gummiringe; 2) Zwerchfell n.*

Przegrodny, Przegrodowy, Przegródkowy, *adi.* abteilbar, Abteilungs-; przegrodkowy rak Gallertkeß *m.*

Przegródka, -ki, *pl. -ki, sf. Drohung f.*

Przegrywać, *siehe:* Przegrać.

Przegrywka, -ki, *pl. -ki, sf. Zwischen-, Vor-, Nachspiel n.*

Przegryzać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Przegryźć, -zę, -ziesz, -złem, *va. perf.*; 1) durchbeißen, durchfressen; materya -zła ciało aż do kości der Eiter hat das Fleisch bis auf den Knochen durchgefressen; 2) verbeißen, zu sich nehmen, genießen; muszę coś — ich muß etwas zu mir nehmen; — wargi się auf die Lippen beißen.

Przegryzek, -zka, *pl. -zki sm.; Przegryzka, -zki, pl., -zki, sf. 1) Zu-, Zmbiß m.; 2) Stichelrede f., Stichelei f.*

Przegrzeć, -rzeję, -rzejesz, -rzale, *va. perf.*; Przegrzewać, -wam, -walem, *va. imperf.* durchwärmen; aufwärmen; zu sehr wärmen.

Przegrzanie, -nia, *sing. tant. sn. Überwärmung f., Überhitzung f.; — pary Überhitzung des Dampfes.*

Przegrzebek, -bka, *pl. -bki, sm.; Przegrzebka, -ki, pl. -ki, sf. (Pecten) Rammmuschel f.*

Przegrzebywać, -wam, -walem, *va. imperf.* durchgraben; — węgle Kohlen ziehen und sortieren.

Przegrzewacz, -a, *pl. -e, sm. Überhitzröhre f.*

Przegrzmić, -mie, -miesz, -mi, -miałem, *va. perf.*; Przegrzmiwać, -wam, -walem,

va. imperf. aufhören zu donnern.

Przegub, -u, *pl.* -by, *sm.*
Przeguba, -y, *pl.* -by, *sf.*
1) Bug *m.*; Beugung *f.*,
Krümmung *f.*; 2) Falte *f.*;
3) Gelenk *n.*, Scharnier *m.*;
4) Leistengegend *f.*

Przegubiak -a, *pl.* -i, *sm.*;
(Torula) eine Schwammart.

Przegubiatek, -tka, *pl.*
-tki, *sm.* Käfermuschel *f.*, Kä-
ferstüchse *f.*

Przegubny, *adi.* 1) Ge-
lenk-, gelenkig; 2) zur Leisten-
gend gehörig, in der Leisten-
gend gelegen.

Przegwarzyć, -rzyć, -rzysz,
-rzylem, *va. perf.* mit Klau-
dern verbinden.

Przegwizdać, -dam, -da-
łem, *va. perf.*; Przegwizdy-
wać, -duję, -wałem, *va.*
imperf. eine Zeitlang pfeifen;
durch Pfeifen übertönen.

Przehajtować, -tuje, -wa-
łem, *va. perf.* verhütten.

Przehandlować, -loję, -wa-
łem, *va. perf.* verhandeln,
verkaufen; im Handel ver-
lieren.

Przeheblować, -luje, -wa-
łem, *va. perf.* überhobeln,
durchhobeln.

Przehuczać, -czę, -czysz,
-czalem, 1) *va. perf.* über-
schreien, übertönen; 2) *vn.*
aufhören zu toten.

Przehulać, -lam, -lałem,
va. perf. durchhauzen, durch-
jubeln, verprassen.

Przeigrac, -gram, -grałem,
va. perf. mit Spielen zubringen.

Przeinaczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Przeina-
czyć, -czę, -czysz, -czyłem,
va. perf. umändern, umfor-
men.

Przeinatka, -ki, *pl.* -ki,
sf. (Charicis) eine Pflanze.

Przeinstaczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Prze-
istoczyć, -czę, -czysz, -czy-
łem, *va. perf.* umschaffen, ver-
wandeln.

Przeistoczenie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Verwandlung *f.*,
Umgestaltung *f.*

Przejadać, -dam, -dałem,
va. imperf.; Przejeść, -jem,

-jadłem, *va. perf.*; 1) verzehren,
aufessen, verschlingen, alles auf-
essen; — wszystkie pieniądze,
sein ganzes Geld verschlingen;
2) — się *vr.* zu viel essen,
sich überessen, sich zum Ekel
überessen; des Guten genug
sein; już mi się -jadł ich habe
ihn schon satt.

Przejazd, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Durchfahrt *f.*, Durchreise
f.; 2) Übergang *m.*; — do-
łem Wegunterfahrt *f.*, Weg-
unterbrückung *f.*, Wegunter-
führung *f.*; — górą Über-
fahrt, Wegüberbrückung; —
podziemny Tunnel *m.*; —
prosty rechtwinkliger Niveau-
übergang; — ukośny schräger
Niveauübergang; — w po-
zicium Wegüberführung *f.*, Ni-
veaüberführung, Bahnüber-
gang, Rampe *f.*

Przejazdowe, -wego, *sing.*
tant. sn. Fahrgeld *n.*

Przejazdowy, 1) *adi.*
Durchfahrts-; 2) -wego, *pl.* -wi,
sm. Rampenwächter *m.*, Barrie-
renwächter.

Przejazdzka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Spazierfahrt *f.*

Przejąć, -jmę, -jąłem, *va.*
perf.; Przejmować, -muje,
-wałem, *va. perf.*; 1) auf-
fangen; — listy Briefe auf-
fangen; 2) ergreifen, durch-
bringen, rühren; durchgreifen;
strach mnie -muje die Angst
durchbringt mein Herz; zgroza
mnie -muje Entsetzen ergreift
mich; -jmująca chwila ein
ergreifender Augenblick; 3)
etwas übernehmen, erlernen,
annehmen; — czyje obycaje
jmuńs Sitte annehmen; —
czyj sposób pisania się jmuńs
Schreibart aneignen.

Przejakać, -kam, -kałem,
va. imperf.; Przejaknąć,
-knę, -knąłem, *va. perf.* her-
vorstottern, herausstottern.

Przejechać, -jadę, -jedziesz,
-chałem, *va.* und *vn. perf.*;
Przejeżdzać, -dzam, -dzałem,
va. und *vn. imperf.* durch-
fahren, durchreiten, durch-
reisen, überfahren, vorbeif-
ahren; — chał wóz dziew-
czyne der Wagen überfuhr
ein Mädchen; — jadę tędy o trze-

ciej ich werde da um drei Uhr
vorbeifahren; — chał Francję
i Anglię er durchreiste Frank-
reich und England; — konia
ein Pferd zureiten, abrichten;
— kijem po plecach mit
dem Stock über den Rücken
fahren; — się *vr.* spazieren,
fahren, ausreiten, ausfahren.

Przejechać, -nia, *pl.* -nia,
sn. Durchfahren *n.*; Über-
fahren *n.*

Przejednać, -nam, -nałem,
va. perf.; Przejednywać,
-nuje, -wałem, *va. imperf.*
ausböhnen, verschöneren.

Przejednania, -nia, *pl.* -nia,
sn. Ausböhnung *f.*

Przejednawczy, *adi.* aus-
böhnend, verschönlich.

Przejęcie, -cia, *pl.* -cia,
sn. 1) Auffangen *n.*; 2) Ent-
zücken *n.*

Przejęm, -jmu, *pl.* -jmy,
sm. Auffangegeld *n.*

Przejęmca, -cy, *pl.* -cy,
sm. Aufgreifer *m.*

Przejęmny, *adi.* durchgreif-
bar, durchfaßbar.

Przejęść, siehe: Przejadać.

Przejęty, *adi.* durchbrun-
gen.

Przejęma, -my, *pl.* -my, *sf.*
Wechsel *m.*

Przejmować, siehe: Prze-
jąć.

Przejmujący, *adi.* durch-
bringend, ergreifend.

Przejrzałość, -ka, *pl.* -ka,
sn. Spiegel *m.*

Przejrzałość, -ści, *sing.*
tant. sf. 1) Vorsichtigkeit *f.*; 2)
Überreife *f.*

Przejrzały, *adi.*; Prze-
rzale, *adv.* 1) vorsichtig; 2)
überreif.

Przejrzeć, siehe: Przeglą-
dać.

Przejrzeć, -rzyć, -rzałem,
vn. perf.; Przejrzować,
-wam, -wałem, *vn. imperf.* 1)
überreifen; 2) das Augenlicht
wieder erlangen, zur Einsicht
kommen; 3) *va.* vorherbe-
stimmen.

Przejrzanie, -nia, *sing.*
tant. sn. Vorhebung *f.*; —
pańskie göttliche Vorbestim-
mung.

Przejrzeć, -nia, *pl.* -nie,

sm. (Sternoptyx) Sternfalten-
fiśń m.

Przejrzystość, -ści, *sing.*
tant. sf. Durchsichtigkeit *f.*

Przejrzysty, *adi.*; Prze-
rzysto, *adv.* durchsichtig.

Przejsiąc, -ścia, *pl.* -ścia,
sn. Durchgang *m.*, Übergang
m.; Übergangszeit *f.*

Przejsć, *siehe:* Przechodzić.

Przekabacić, -ci, -cisz, -ci-
żem, *va. perf.* auf seine Seite
hinüberziehen; — się *vr.* zur
anderen Partei übergehen,
seine Gesinnung ändern.

Przekadzać, -dzam, -dza-
żem, *va. imperf.*; Przekadzić,
-dże, -dzisz, -dżiem, *va. perf.*
ausräuchern, durchräuchern.

Przekalać, -lam, -lażem,
va. imperf.; Przekłóć, -kłóje,
-kolę, -kłożem, *va. perf.* durch-
löchern, durchstechen.

Przekapać, -pie, -pażem,
va. perf. verträpfeln, durch-
träufeln.

Przekarm, -u, *pl.* -y, *sm.*
Überfüttern *n.*, Durchfüttern *n.*

Przekarmiać, -miam,
-miasz, -miażem, *va. imperf.*;
Przekarmić, -mię, -misz, -mi-
żem, *va. perf.* eine Zeitlang
füttern, ernähren; überfüttern.

Przekartować, -tuje, -wa-
żem, *va. perf.* 1) die Karten
mischen; 2) umkartieren (bei
der Post).

Przekaszlać, -szlę, -szla-
żem, *va. perf.* durchhusten.

Przekawęczeć, -cze, -czy-
żem, *va. perf.* verwimmern;
— cały rok daß ganze Jahr
hindurch tränkeln.

Przekaz, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Anweisung *f.*, Überweisung
f., Übertragung *f.*, Assignment
f.; — pieniężny Gelbanwei-
sung; — pocztowy Postan-
weisung; 2) Hindernis *n.*,
Drohung *f.*

Przekaza, -zy, *pl.* -zy, *sf.*
Hindernis *n.*

Przekazać, -że, -żesz, -za-
żem, *va. perf.*; Przekazywać,
-zuję, -wałem, *va. imperf.*
überweisen, vermachen, anwei-
sen, übertragen, überliefern;
-zażem mu pocztą pieniądze
ich habe ihm per Post Geld
angewiesen; wiek ostatni -zaż

naszemu wiele szacownych
odkryć daß letzte Jahrhundert
überwies dem unrigen viele
wertvolle Entdeckungen; przod-
kowie -zażi mu nieskazone
imie seine Vorfahren hinterlie-
ßen ihm einen unbesleckten Na-
men.

Przekas, -u, *pl.* -y, *sm.*
Spott *m.*, Spottrede *f.*, Sti-
chelei *f.*; z -kasem *adv.* bei-
ßend, jischelnd, ironisch.

Przekasać, -sam, -sażem,
va. imperf.; Przekasić, -sze,
-sisz, -siżem, *va. perf.* 1) durch-
beißen, zerbeißen, beißen, ver-
beißen; 2) ein wenig essen; —
co etw. zu sich nehmen.

Przekaska, -ski, *pl.* -ski,
sf. Imbiß *m.*

Przekatna, -tnej, *pl.* -ne,
sf.; Przekatnia, -tni, *pl.*
-tnie, *sf.* Diagonale *f.*

Przekinać, -ne, -niesz, -na-
żem, *va. perf.* umwerfen, übers
Bein werfen; — się *vr.* ab-
fallen, übergehen.

Przekipieć, -pie, -pisz, -pia-
żem, *vn. perf.* überkochen, über-
laufen.

Przekisły, *adi.* durchge-
säuert, zu sauer.

Przekisnąć, -nę, -niesz,
-nażem, *vn. perf.* durch-
säuern.

Przeklarować, -ruje, -wa-
żem, *va. perf.* abklären; =
Przezczyścić.

Przekląć, -klnę, -klniesz,
-kłażem, *va. perf.*; Przekli-
nać, -nam, -nasz, -nażem, *va.*
imperf. verfluchen, verwün-
schen; — swoich prześladow-
ców seine Verfolger verfluchen;
-klinam swój los ich ver-
wünsche mein Schicksal.

Przekleić, -je, -isz, -iżem,
va. perf. umfluchen.

Przeklejenie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Umfluchen *n.*

Przeklekotać, -tam, -tasz,
-tażem, *va. perf.* schnatternd,
plappernd, plaudernd verbrin-
gen.

Przekleństwo, -wa, *pl.*
-wa, *sn.* Verwünschung *f.*, Ver-
fluchung *f.*, Fluch *m.*; jakies
— ciążę na tym kraju ein
Fluch lastet auf diesem Lande;
miałac na kogo -stwa gegen je-

manden Verwünschungen schlei-
dern.

Przeklepać, -pie, -pażem,
va. perf. 1) durchklopfen, aus-
klopfen; 2) hinplappern.

Przeklećcie, -cia, *pl.* -cia,
sn. Verfluchung *f.*

Przeklećczeć, -cze, -czysz,
-czażem, *va. perf.* eine Zeit-
lang fluchen.

Przeklećnica, -cy, *pl.* -ce,
sf. verfluchtés Weib, Verfluchte
f., Fluchbeladene *f.*

Przeklećnik, -a, *pl.* -cy,
sn. Verflucht(e) *m.*, Fluch-
beladene(r) *m.*

Przeklećty, *adi.*; Przekle-
cie, *adv.* verflucht, verwünscht,
verdammnt; — dzień, w którym
się urodził verflucht sei der
Tag, an dem er geboren; — ta
gra pozbawiła go majątku daß
verwünschte Spiel brachte ihn
um sein Vermögen; idźcie
-kłęci w ogień wieczny fort
mit euch Verdammten ins
ewige Feuer.

Przeklinanie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Verfluchen *n.*

Przekłuć, -luje, -lużem, *va.*
perf.; Przekluwać, -wam,
-wałem, *va. imperf.* durch-
pöden (die Eischale), aus der
Eischale kriechen.

Przekład, -u, *pl.* -y, *sm.*
Übersetzung *f.*, Übertra-
gung *f.*

Przekładać, -dam, -dasz,
-dażem, *va. imperf.*; Prze-
łożyc, -że, -żysz, -żyżem, *va.*
perf. 1) umlegen, anderswo-
hin legen; — masło z talerza
do garnka die Butter vom
Teller in den Topf legen; —
co czym durchschließen, da-
zwischen legen; przelóż opłatki
marmelada lege Sasse zwischen
die Oblaten; -żyżem kartki
książki bibułką ich legte
Seidenpapier zwischen die
Blätter des Buches; 2) über-
tragen; 3) auslegen, erklären,
vorlegen; -żyżem mu moje
zdanie ich habe ihm meine
Meinung auseinandergesetzt;
krótko panu całą rzecz -ložę
ich werde Ihnen die Sache
kurz erklären; 4) vorziehen,
höher halten; enotę nad szcze-
ście -kładaj halte Tugend

höher als Gesicht; 5) verlegen, verschoben.

Przekładanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Umlegen *n.*; 2) Durchschießen *n.*; 3) Übertragen *n.*; 4) Vorziehen *n.*; 5) Verlegung *f.*

Przekładaniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* eine Art Kuchen, Zäckerkuchen *m.*

Przekładnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wortversetzung *f.*

Przekładny, *adi.* übertragbar.

Przekładowe, -wego, *sing. tant. sn.* Umlagegebühr *f.*

Przekłopotać, -tam, -tałem, *va. perf.* kummerlich durchbringen.

Przekłosawać, -suję, -wałem, *va. imperf.* die Ähren von oben wegdreschen.

Przekłucie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Durchstechen *n.*, Durchlöchern *n.*

Przekłuć, siehe; **Przekalać**.

Przekłusować, -suję, -wałem, *va. perf.* durchtragen.

Przekłobiecić, -cę, -ciszę, -ciłem, *va. perf.* in ein Weib verwandelt.

Przekoczować, -czuję, -wałem, *va. perf.* kampfend durchbringen.

Przekolatać, -tam, -tałem, *va. perf.* durchklopfen, mit Mühe durchbringen; — sie *vr.* sich mühselig durcharbeiten, durchschlagen.

Przekomarzać się, -rzam, -rzałem, *vr. imperf.*; sich necken, gegenseitig jucheln.

Przekomarzanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Sticheeln *n.*, Neckten *n.*

Przekonać, -nam, -nałem, *va. imperf.*; **Przekonywać**, -wuje, -wałem, *va. imperf.* überzeugen, überführen; jestem nany, że stało się nieszczeście ich bin überzeugt, daß ein Unglück geschehen ist; — nasz się, że mam słusność du wirst dich überzeugen, daß ich recht habe.

Przekonanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Überzeugung *f.*; z -nia aus Überzeugung; przyjsć do -nia zur Überzeugung gelangen.

Przekonopczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* durchsalzfatern.

Przekonywajaco, *adv.* überzeugend.

Przekonywanie, -nia, *sn.* Überzeugen *n.*

Przekop, -u, *pl.* -y, *sm.* Graben *m.*, Selbstgraben *m.*, Quergraben *m.*; Abgrabung *f.*, Nachgraben *n.*; Durchstich *m.*

Przekopać, -pię, -piesz, -pałem, *va. perf.* **Przekopywać**, -puje, -wałem, *va. imperf.* durchgraben, durchstechen; ungraben.

Przekopanie, -nia, *sn.* Durchgraben *n.*

Przekopcić, -cę, -ciszę, -ciłem, *va. perf.* durchräuchern.

Przekopcieć, -cieję, -ciałem, *vn. perf.* durchräuchert werden.

Przekopisty, *adi.* von Gräben durchschnitten.

Przekopnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Vorstienchwanz *m.*

Przekopny, *adi.* Graben-

Przekor, -u, *pl.* -y, *sm.*; **Przekora**, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Troß *m.*, Widerstand *m.*; Widermärtigkeit *f.*; Hindernis *n.*; na — zum Troß.

Przekornik, -a, *pl.* -i, *sm.* Baifäßer *m.*

Przekorny, *adi.* widerspenstig, widrig, eigensinnig.

Przekostnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Beine, Knochenhaut *f.*; 2) = Niesplik.

Przekować, -wam, -wałem, *va. imperf.*; **Przekuć**, -kuje, -kułem, *va. perf.* 1) umschmieben; 2) durchschlagen, durchhauen.

Przekowanie, **Przekucie**, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Umschmieben *n.*; Durchschlagen *n.*

Przekraczać, -czam, -czas, -czalem, *va. imperf.*; **Przekroczyć**, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* überschreiten, übertreten, übersehen; — czył mój zakaz er übertrat mein Verbot; — czyli granicę sie überschritten die Grenze; — budżet das Budget überschreiten; — kredyt den Kredit überschreiten.

Przekraczający, *adi.* über-

schreitend; — układ warstw übergreifende Schichtung.

Przekraczanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Überschreitung *f.*

Przekradać, -dam, -dasz, -dałem, *va. imperf.*; **Przekraść**, -dnę, -dniesz, -dłem, *va. perf.* einschwärzen, einschmuggeln; — się *vr.* durchschlüpfen, durchschleichen, heimlich passieren.

Przekradanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.*; **Przekradzenie**; **Przekradnięcie**, -cia, *sn.* Durchschmuggeln *n.*; Durchschleichen *n.*, heimliche Überschreitung.

Przekradkiem, *adv.* heimlich; = Ukradkiem.

Przekrasak, -ska, *pl.* -ski, *sm.* Cierus (eine Art Käfer).

Przekrasny, *adi.* sehr schön.

Przekrapiać, -piał, -piałem, *va. imperf.*; **Przekropić**, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.* 1) durchnässen; 2) durchprügeln.

Przekraplać, -lałem, -lałem, *va. imperf.*; **Przekropić**, -pie, -plisz, -piłem, *va. perf.* 1) durchbestillieren, filtrieren; 2) in Tropfenform darstellen.

Przekrawać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; **Przekroić**, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* durchschneiden.

Przekrawanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Durchschneiden *n.*

Przekreskować, -kuje, -wałem, *va. perf.* überstimmen.

Przekreślać, -lałem, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; **Przekreślić**, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* durchstreichen.

Przekreślanie, **Przekreślenie**, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Durchstreichen *n.*

Przekręcać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; **Przekręcić**, -cę, -ciszę, -ciłem, *va. perf.* verdrehen, überdrehen; — zegarek, sprężynę die Uhr, die Feder überdrehen.

Przekręcanie, **Przekręcenie**, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verdrehen *n.*, Verdrehung *f.*; Abdrehung *f.*, Überdrehung *f.*

Przekroczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Überschreitung *f.*; Übertretung *f.*

Przekroczyć, siehe: Przekraczać.

Przekroić, siehe: Przekrawać.

Przekrojenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Durchschneiden *n.*

Przekropić, siehe: Przekrapiać.

Przekroplenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Destillation *f.*; Darstellung *f.* in Tropfenform; = Destylacja.

Przekroplic, siehe: Przekraplać.

Przekrój, -kroju, *pl.* -kroje, *sm.* Durchschnitt *m.*, Schnitt *m.*; — podłużny Längendurchschnitt, Längenprofil *n.*; — poprzeczny Querschnitt; — stożka Kegelschnitt.

Przekrwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Antirrhoea (eine Pflanzenart).

Przekrwienie, -nia, *sing. tant. sn.* (Hyperaemia) Blutüberfülle *f.*

Przekrycie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) Decke, Hülle, Umhülle; = Pokrycie; 2) Versteck *m.*; Versteck *n.*, Verwahrung *f.*; = Przechowanie.

Przekryć, -je, -łem, *va. perf.*; Przekrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* verdecken; verhehlen, verstecken.

Przekryzczyć, -czę, -czysz, -czalem, *va. perf.* überschneiden.

Przekrzykiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* von Zeit zu Zeit einen Schrei ausstoßen.

Przekrzykiwanie, -nia, *plur.* -nia, *sn.* 1) (stoßweis) Schreien *n.*; 2) der Schrei des Eieglitz.

Przekrzywiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Przekrzywić, -wie, -wisz, -wiłem, *va. perf.* verdrehen, verrenken, frümnen.

Przekształcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Przekształcić, -cę, -ciłem, *va. perf.*; Przekształtować, -tuje, -wałem, *va. perf.* umgestalten, umbilden, umformen.

Przekształcanie, Przekształcenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Umgestaltung *f.*, Umbildung *f.*

Przekuć, siehe: Przekuwać. Przekukać, -kam, -kałem, *va. perf.* mit Ruckdrufen überschneiden.

Przekulbaczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* auf's neue satteln.

Przekup, -u, *pl.* -y, *sm.* Trödelhandel *m.*; Schacher *m.*; Befestigung *f.*

Przekupić, -pię, -pisz, -piłem, *va. perf.*; Przekupować, -puje, -wałem, *va. imperf.* 1) bestechen; 2) hüten, Höferei treiben; 3) einen höheren Preis bieten.

Przekupienie, -nia *pl.* -nia, *sn.* 1) Bestechen *n.* 2) Preisüberbietung *f.*

Przekupieć, -pnia, *pl.* -pnie, *sm.* Tröbler *m.*, Höfer *m.*, Verkäufer *m.*

Przekupiony, *adi.* bestochen.

Przekupka, -pki, *pl.* -pki, *sf.* Verkäuferin *f.*, Höferin *f.*, Trödlerin *f.*

Przekupny, *adi.* bestechlich.

Przekupstwo, -wa, *plur.* -wa, *sn.* Bestechlichkeit *f.*, Verkauflichkeit *f.*; Befestigung *f.*

Przekurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Przekurzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* durchräuchern.

Przekwas, -u, *pl.* -y, *sm.* überjaurer Körper.

Przekwasić, -szę, -sisz, -siłem, *va. perf.* überjäuern, durchjäuern.

Przekwasorodnić, -dnię, -dniisz, -dniilem, *va. perf.* ogibieren; = Przetleniać.

Przekwaszenie, -nia, *sing. tant. sn.* Übersäuerung *f.*

Przekwaszony, *adi.* überjäuert.

Przekwasny, *adi.* überjauer, übermäßig sauer.

Przekwiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Rafflesia (eine Pflanze).

Przekwilać się, *vr. imperf.* ziemia -la die Erdbär ändert die Farbe, geht in eine andere Farbe über.

Przekwintarz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Wortklauber *m.*, Silbenstecher; 2) Tändler *m.*

Przekwintować, -tuje,

-wałem, *va. perf.* mäteln, ta-deln; zu gewählt, zierlich sein; sich zieren; spotten.

Przekwitny, -tów, *plur. tant. sm.* Ziererei *f.*; Spottreiben *f.*; brać na — zum Gespött machen.

Przekwitać, -tam, -tasz, -tałem, *vn. imperf.*; Przekwitnąć, -nę, -tniesz, -tnałem, *vn. perf.* verblühen, abblühen.

Przekwitanie, -nia, *sn.* Verblühen *n.*

Przekwitnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Medeola (Pflanze).

Przekwitniecie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Abblühen *n.*

Przełać, -leję, -lałem, *va. perf.*; Przelewać, -wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* 1) übergießen, aus einem Gefäß in ein anderes gießen, umleeren; 2) überfüllen, zu viel eingießen; 3) vergießen; — krew niewinnych das Blut der Unschuldigen vergießen; 4) übertragen; -lałem na niego wszystkie moje prawa ich habe auf ihn alle meine Rechte übertragen.

Przelaksować, -ksuję, -wałem, *va. perf.* purgieren; = Przechyścić.

Przelaksowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Abführen *n.*, Purgieren; = Przechyszczanie.

Przelanie, -nia, *sing. tant. sn.* Umleeren *n.*, Vergießen *n.*; Übertragung *f.*

Przelatać, -tam, -tałem; Przelatywać, -tuje, -wałem, *va.* und *vn. imperf.*; Przelacieć, -cę, -cilem, *va.* und *vn. perf.* durchfliegen, vorbeifliegen, hinüberfliegen; ptak -ciał przez otwór w wieży ein Vogel flog durch die Öffnung im Turme; -ciałem całe miasto ich durchflog die ganze Stadt; -ciał na drugą stronę ein Vogel flog auf die andere Seite hinüber; durchfallen, hindurchfallen; ziarna -tuja przez przetak die Körner dringen durch das Sieb durch und fallen heraus; Przelacieć się *vr.* ein wenig zum Bergnigen herumlaufen, herumbummeln.

Przelatanie, Przelatywanie, -nia, *sing. tant. sn.* Vorbeifliegen *n.*

Przeląc, siehe: Przeleknąć się.

Przelecić, -leceć, -leczisz, -lecielem, *va. perf.* lau machen.

Przeleczyć, -czeć, -czysz, -czyłem, *va. perf.* die Zeit mit Kurieren durchbringen.

Przeledwie, *adv.* kaum; = Zaledwie.

Przelegać się, -gam, -gałem, *vr. imperf.* eine Zeitlang im Bette liegen; auf der faulen Haut liegen.

Przelew, -u, *pl. -y, sm.*; Przelewek, -wku, *pl. -wki, sm.* Vergießen *n.*; to nie -wki daß ist kein Spaß, es ist wirkliche Gefahr.

Przelewać, siehe: Przeląc. Przelewanie, -nia, *sing. tant. sn.* Umleeren *n.*, Umgießen *n.*

Przeleżé, siehe: Przeleżać.

Przeleżéć, -żeć, -żysz, -żałem, *I. vn. perf.* liegend zubringen, das Bett hüten; *II. — się vr. perf.* 1) ausruhen; 2) durch zu langes Liegen Schaden leiden.

Przeleżki, Przeleżkiony, *adi.* erschrocken.

Przeleknąć, Przeląc, -leknę, -lekniesz, -leknąłem, *va. perf.* erschrecken, in Schrecken setzen; — *sie vr.* in Schrecken geraten, erschrecken.

Przelekniony, *adi.* siehe: Przeleżki.

Przeliczać, -czam, -czasz, -czalę, *va. imperf.*; Przeliczyc, -czeć, -czysz, -czyłem, *va. perf.* durchzählen; — *sie vr.* sich verrechnen.

Przeliczanie, Przeliczenie, -nia, *sn.* Durchzählen *n.*

Przeliczkowe, -wego, *sing. tant. sn.* Zählgebühr *f.*

Przelina, -ny, *pl. -ny, sf.* durchgeriebene Stelle, Wolf *m.*

Przelinić się, -nieć, -niesz, -nikem, *vr. perf.*; Przeliniéć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* die Haare, die Haut an einer Stelle verlieren, sich durch-, ausreiben; die Haare wechseln (vom Sommer zum Winterhaar und umgekehrt).

Przelizać, -żeć, -załem, *va. perf.*; Przelizywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* durchlecken.

Przelot, -u, *pl. -y, sm.* 1) Durchflug *m.*; w -locie im Flüge; 2) Wundkraut *n.*, Wollblume *f.*

Przelotny, *adi.*; Przelotnie, *adv.* flüchtig, vorüberlaufend, vorbeisiegend; piasek -ny Staubsand *m.*, Flugand; -ny ptak Wandervogel *m.*, Zugvogel *m.*

Przeludniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przeludnić, -nieć, -niesz, -nikem, *va. perf.* überöflern.

Przeludnienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Überöflerung *f.*

Przeladować, -duję, -wałem, *va. perf.*; Przeladowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* 1) überladen, zu sehr beladen; 2) umladen.

Przeladowanie, Przeladowywanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Umladung *f.*; Überladung *f.*

Przełaj, -a, oder -u, *pl. -o, sm.* 1) (Tamus) eine Schlingpflanze; 2) Abschnitten *n.*, Verlegung *f.* des Weges; na — über Stock und Stein; isć na — drauf losgehen.

Przełam, -u, *pl. -y, sm.* Krisis *f.*, Wendezeit *f.*; Wendepunkt *m.*

Przelamać, -mieć, -miesz, -małem, *va. perf.*; Przelamywać, -muje, -wałem, *va. perf.* durchbrechen, brechen; besiegen, überwältigen; — jego upór ich habe seinen Starrsinn gebrochen.

Przelamanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Durchbrechen *n.*, Durchbruch *m.*; Besiegung *f.*, Überwindung *f.*

Przełaz, -u, *pl. -y, sm.*; Przełazek, -zku, *pl. -zki, sm.* Überstreiten *n.*; der Ort im Zaun, wo man hinübersteigt, Überstieg *m.*

Przełazić, -żeć, -zisz, -ziłem, *va. imperf.*; Przeleżéć, -leżeć, -lażę, *va. perf.* 1) durchstiegen, hinübersteigen, hinüberklettern, durchdringen; nysz tż dziurą -zła die Maus ist durch dieses Loch gestochen;

-lażl przez mur er hat die Mauer überstiegen; nitka nie chce -leżéć przez uszko od igły der Faden will nicht durch daß Nadelöhr hindurchgehen; 2) *vn.* vorbeistreichen.

Przełgać, gam, -gasz, -gałem, *va. perf.* sich durchlügen, die Zeit mit Lügen verbringen.

Przełęcz, -y, *pl. -e, sf.* 1) Einsattelung *f.*; 2) Gebirgspass *m.*, Paß *m.*

Przelknąć, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Przelknąć, -kam, -kałem, *va. imperf.* schließen, verschließen; nie mogę tego — ich kann es nicht verschließen, hinunterbringen.

Przełoga, -gi, *pl. -gi, sf.* Stellschraube *f.* an einer Presse.

Przełom, -mu, *pl. -my, sm.*; Przełomek, -mku, *pl. -mki, sm.* Durchbruch *m.*, Breche *f.*

Przełomikamięć, -nia, *pl. -nie, sm.* (Filipendula) Kottsteinbruch *m.*, Erdsichel *f.*, Weinblume *f.*

Przelomka, -ki, *pl. -ki, sf.* Cislod *n.*, Luftloch *n.* im Eise; = Przerebla.

Przelotować, -truje, -wałę, *va. perf.* auf lieblichste Weise zubringen.

Przełożenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Umstellen *n.*, Umstellung *f.*; Verlegung *f.*

Przełożeniński, *adi.* Vorge-setzten-.

Przełożenstwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Oberaufsicht *f.*, die Würde des Vorgesetzten; Vorstand *m.*; = Zwierzchność.

Przełożony, 1) *adi.* vorge-setzt; 2) -nego, *pl. -zeni, sm.* Vorgesetzte(r) *m.*, Vorsteher *m.*

Przełożyć, siehe: Przekładać.

Przelupać, -pig, -pisz, -piłem, *va. perf.*; Przelupywać, -puje, -wałę, *va. imperf.* entzweispalten.

Przelysieć, -sieję, -siałem, *vn. perf.* ein wenig kahl werden.

Przelyskiwać się, -kuje, -wałę, *vr. perf.* von Zeit zu Zeit blitzen; wetterleuchten.

Przemacac, -cam, -calem, *va. perf.*; Przemacywać, -cuje, -wałem, *va. imperf.* durchfühlen, durchgreifen, durch Tasten erkennen, bestimmen.

Przemachac, -cham, -chasz, -chalem, *va. perf.*; Przemachiwać, -chuje, -wałem, *va. imperf.* etwas schnell durchlaufen, mit etwas schnell fertig werden.

Przemaczac, -czam, -czasz, -czalem, *va. imperf.*; Przemoczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* durchnässen.

Przemagać, -gam, -gasz, -załem, *va. und vn. imperf.*; Przemódz, -moge, -mozesz, -mogłem, *va. und vn. perf.* überwinden, bezwingen, übermächtigen, die Oberhand behalten, überwiegen; jego zdanie -gło seine Meinung siegte; bojaźń -maga w nim nad miłością die Angst übersteigt in ihm die Liebe; — samego siebie się selbst überwinden.

Przemaglować, -gluje, -wałem, *va. perf.* überrollen, übermangeln.

Przemakać, -kam, -kasz, -kałem, *vn. imperf.*; Przemoknąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* naß werden, durchnäßt werden.

Przemalować, -luje, -wałem, *va. perf.*; Przemalowywać, -wywuje, -wywałem, *va. imperf.* durchmalen, noch einmal malen, nachmalen; übermalen.

Przemarnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* vertun, vergeuben, verbrauchen.

Przemarzać, siehe: Przemorzyć.

Przemarzać, -zam, -załem, *vn. imp.*; Przemarznąć, -znę, -złem, *vn. perf.* durchfrieren.

Przemaszerować, -ruje, -wałem, *va. und vn. perf.* durchmarschieren.

Przemaścić, -szcze, -ścisz, -ściłem, *va. perf.* durchsalben.

Przemawiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. und vn. imperf.*; Przemówić, -wię, -wisz, -wiłem, *va. und vn.*

perf. zu sprechen anfangen, reden, sich vernehmen lassen; — do kogo jmnnd anreden; — za kim für jmnnd sprechen, sich für jmnnd. vermelden; — mów też za mną do niego lege doch ein gutes Wort für mich bei ihm ein; — mówić mu do sumienia er redete ihm ins Gewissen; wszystko za tem -mawia alles spricht dafür; — się (*vr.*) z kim in Wortwechsel geraten.

Przemawianie, -nia, *pl* -nia, *sn.* Reden n., Sprechen n.; Rede f.

Przemazać, -zę, -zesz, -załem, *va. perf.*; Przemazywać, -zuje, -wałem, *va. imperf.* durchstreichen, austreichen.

Przemądrość, -ści, f. Najemsiheit f.

Przemadry, *adi.* 1) überflug, püffig; 2) überaus, sehr klug; 3) najemsi.

Przemądzały, *adi.* überflug, superflug.

Przemądzeć, -drzeje, -drzałem, *vn. perf.* überflug, püffig werden.

Przemęczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* Qual, Pein ertragen; — się *vr.* sich eine Zeitlang plagen.

Przemędować, -duje, -wałem, *vn. perf.* es zu weit treiben, es zu klug machen wollen.

Przemian, na — *adv.* abwechselnd.

Przemiana, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Abwechslung f., Auswechslung f., Vertauschung f., Veränderung f., Wechsel m., Metamorphose f.

Przemianek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Bei-, Zuname m.; = Przewisko.

Przemianować, -nuje, -wałem, *va. perf.* einen anderen Namen, eine andere Benennung geben.

Przemiatac, siehe: Przemieść.

Przemiać, -mnę, -mniesz, -miałem, *va. perf.* durchknüllen.

Przemieniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przemienić, -nię, -niesz, -niłem, *va. perf.* verwechseln, ver-

ändern, vertauschen, verwandeln, umwechseln.

Przemienienie, -nia, *sing. tant. sn.* Veränderung f., Verwandlung f.; — Pańskie das Fest der Verkürung Christi.

Przeciennik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Umschalter m., Wechsel m.; = Zwrotnik.

Przeciennosc, -ści, *sing. tant. sf.* Wandelbarkeit f., Veränderlichkeit f.

Przecienny, *adi.* wandelbar, veränderlich, abwechselnd; -ne warstwowanie wechselweise Schichtung, Wechsellagerung f.; — gospodarstwo Nidderwaldwirtschaft f.

Przemierzać, -rzam, -rasz, -rzałem, *va. imperf.*; Przemierzyć, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* durchmessen, nacheinander messen, wiedermessen; — się *vr.* sich vermessen.

Przemierzłość, -ści, *sing. tant. sf.* Verhafttheit f., Ekligkeit f., abschreckende Häßlichkeit.

Przemierzly, *adi.* Przemierzle, *adv.* widerlich, ekelhaft, verhaßt, abstoßend.

Przemierznać, -rzam, -rzlem, *vn. perf.* zum Ekel werden; *va. perf.* zum Ekel machen; = Obmierznac, Obrzydzić.

Przemiesić, -szę, -sisz, -silem, *va. perf.* den Teig durchkneten.

Przemieszać, -szam, -szasz, -szałem, *va. perf.* durchmischen, durchrühren.

Przemieszkać, -kam, -kasz, -kałem, *va. und vn. perf.*; Przemieszkiwać, -kuje, -wałem, *va. und vn. imperf.* eine Zeitlang wohnen, sich aufhalten, zubringen.

Przemieszkiwanie, -nia, *sing. tant. sn.* Aufhalten n., Aufenthalt m., zeitweiliges Wohnen.

Przemieść, -mnię, -miołem, *va. perf.*; Przemiatac, -tam, -tałem, *va. imperf.* auf einem Fleck abkehren; durchkehren.

Przemieńczyć, -cze, -czysz,

-czyłem, *vn. perf.* weich machen, durchweichen, erweichen.

Przemiękki, *adi.* sehr weich.
Przemięknać, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* weich werden, durchweichen.

Przemignąć, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* vorbeiflimmern, flimmernd verschwinden.

Przemijać, -jam, -jasz, -jałem, *vn. imperf.*; Przeminać, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* vergehen, schwinden, verlaufen; nie trwałego niema na świecie, wszystko -ja nichts dauert ewig auf der Welt, alles vergeht.

Przemijający, *adi.* vergänglich, vorübergehend.

Przemijanie, -nia, *sing. tant. sn.* Vergehen n., Vergänglichkeit f.

Przemilzość, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Przemilczeć, -cze, -czysz, -czalem, *va. perf.* verschweigen, unerwähnt lassen.

Przemilczenie, -nia, *sing. tant. sn.* Verschweigen n.

Przeminięcie, -cia, *sing. tant.* Vergehen n.

Przemiotać, -tam, -tałem, *va. perf.* durchstößern, durchsuchen; durcheinander werfen.

Przemitrzezenie, -nia, *sing. tant. sn.* Zeitvertöbelung f.

Przemitrzezyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* Zeit vertröbeln.

Przemknać, -kneć, -kniesz, -knałem, *vn. perf.*; Przemykać, -kam, -kasz, -kałem, *vn. imperf.* durchschleichen, durchdrücken, durchdringen; vorbeischießen; — sie *vr.* durchschleichen, vorbeischießen, rasch vorbeistehlen.

Przemleć, -miele, -mełem, ober-miehlēm, *va. perf.* durchmahlen.

Przemłócić, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* durchdreschen; noch einmal dreschen.

Przemna, -ny, *pl. -ny, sf.* (Premnas) Zweifachel m., (Schuppenfloßer) m.

Przemnogi, *adi.* sehr zahlreich; zu zahlreich.

Przemnożyć, -że, -żysz,

-żyłem, *va. perf.* noch einmal multiplizieren.

Przemoc, -y, *pl. -e, sf.* 1) Übermacht f., Gewalt f.; — z mit Gewalt; musiano użyć — man mußte Zwangsmittel anwenden; 2) höhere Gewalt; = Vis major.

Przemocny, *adi.*; Przemoznie, *adv.* überaus kräftig, gewaltig.

Przemocować, -cuje, -wałem, *va. perf.* übermächtigen.

Przemoczyć, siehe: Przemaczać.

Przemoga, -gi, *sf. -gi, sf.* 1) Kraft f., Vermögen n.; 2) Übermacht f.; 3) (Hypersithenia) übermäßige Tätigkeit der Nerven.

Przemokły, *adi.* durchnäßt.

Przemoknąć, siehe: Przemakać.

Przemoknięcie, -cia, *sing. tant. sn.* Durchnässen n.

Przemor, -u, *pl. -y, sm.*; Przemorek, -rku, *pl. -rki, sm.* Heißhunger m., Wolfshunger m.

Przemorzyć, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.*; Przemarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.* mit Hunger quälen, hungern lassen; — sie *vr.* eine Zeitlang freiwillig hungern.

Przemotać, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.* unweisen, unweisen, verstoßen.

Przemowa, -wy, *pl. -wy, sf.* Ansprache f., Rede f.

Przemozienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Überwindung f., Bezwingung f.

Przemówność, -ści, *sing. tant. sf.* Übermacht f., Kraft f., große Macht.

Przemozny, *adi.*; Przemoznie, *adv.* 1) übermächtig, gewaltig, kräftig, viel vermögend; 2) besiegbar. [gać.]

Przemódz, siehe: Przemamoz, = Przemora.

Przemówienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Ansprache f.

Przemrażać, -żam, -żasz, -żałem, *va. imperf.*; Przemrozić, -że, -zisz, -ziłem, *va. perf.* durchfrieren lassen; abfrieren.

Przemrażanie, Przemrozenie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchfrieren n., Abfrieren n.
Przemruczeć, -cze, -czysz, -czalem, *va. perf.* eine Zeitlang brummen, knurren.

Przemrzeć, Przemierać, siehe: Przymrzeć, Przymierać.

Przemulić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* völlig verschlammen.

Przemurować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; Przemurowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* umbauen, ummauern.

Przemurowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Umbau m., Ummauern n.

Przemurze, -rza, *pl. -rza,* eine Wand f. im Innern des Hauses, Innenwand f.

Przemycacz, -a, *pl. -a, sm.* = Przemutnik.

Przemycać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przemycić, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* schmuggeln, einschmuggeln, schmuggeln, Schmuggelhandel betreiben.

Przemycanie, Przemycenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Schmuggeln n., Schmuggeln n., Schmuggelgeschäft n.

Przemycie, -cia, *sing. tant. sn.* Durchwaschen n., Aufwaschen n.

Przemycić, -je, -jesz, -łem, *va. perf.*; Przemycić, -wam, -wałem, *va. imperf.* auswischen, reinigen, aufwaschen.

Przemykać, siehe: Przemknać.

Przemysł, -u, *pl. -y, sm.* Industrie f., Gewerbe n.; Kunstfleiß m., Gewerbefleiß m., Betriebsamkeit f.

Przemysłowiec, -wca, *pl. -wey, sm.* Industrielle(r) m., Gewerbetreibende(r) m.

Przemysłowy, *adi.* Industrie-, Gewerbs-.

Przemysłać, -ślam, -ślałem, *va. und vn. perf.*; Przemysliwać, -wam, -wałem, *va. und vn. imperf.* überdenken, erwägen, nachdenken, überlegen.

Przemysłanie, Przemysłiwanie, -nia, *sing. tant. sn.* Überdenken n., Nachdenken n., Erwägung f.

Przemysłność, -ści, *sing.*

tant. sf. Erfindungsgeist *m.*, Betriebsamkeit *f.*; Durchtriebenheit *f.*

Przemysłny, adi.; **Przemysłnie, adv.** erfindertisch, betriebsam; industriös, sinnreich; durchtrieben, fintenreich.

Przemyta, -ty, sing. tant. sf. 1) Schwärzung *f.*, Einschwärzung *f.*, Schmuggel *m.*; 2) Zollbehandlung *f.*, Zollverfahren *n.*

Przemutnik, -a, pl. -cy, sm. Schmuggler *m.*

Przemywacz, -a, pl. -e, sm. Reiniger *m.*; — kotłów Kesselreiniger.

Przemywanie, -nia, sing. tant. sn. Waschen *n.*, Reinigung *f.*; — kotła Kesselreinigung.

Przenabożny, adi. sehr andächtig; bigott.

Przenagabać, -buje, -bałem, va. perf.; **Przenagabywać, -wuje, -wałem, va. imperf.** ansetzen, beunruhigen; überlaufen; — się *vr.* sich aufdrängen, lästig werden.

Przenagły, adi.; **Przenagle, adv.** übereilig.

Przenajac, -jme, -jmiesz, -jątem, va. perf.; **Przenajmywać, -wuje, -wałem, va. imperf.** erkaufen, bestechen, zu etw. bingen.

Przenajczystszy, adi. allerreinist; — Paana die allerreinste Jungfrau.

Przenajdować, -duje, -wałem, va. imperf.; **Przenaleźć, -najde, -najdziesz, -lazłem, va. perf.** 1) vergewaltigen; 2) durch Bitten etw. erfinden, erlangen.

Przenajmować, siehe: Przenajac.

Przenajświętszy, adi. allerheiligt; —sza rodzina die heilige Familie.

Przenaznaczyć, -czam, -czyłem, va. perf. bestimmen, vorherbestimmen; = Przenazaczyć.

Przenęć, -u, sm.; **Przenęta, -ty, sf. sing. tant.** (Prenantkes)Häfenstrauß *m.*, Walb-
latlich *m.*

Przeniańczyć, -czę, -czysz, -czyłem, va. perf. als Kinderwärterin zubringen.

Przenicować, -cuje, -wałem, va. perf. 1) wenden (ein Kleid); 2) durchhecheln, bereden.

Przenicowanie, -nia, pl. -nia, sn. 1) Wenden *n.*; 2) Hecheln *n.*, Durchhecheln *n.*, Klatschen *n.*

Przeniechać, -cham, -chasz, -chałem, va. perf. eine Zeitlang ruhen lassen.

Przeniemczeć, Przeniemczyć, = Zniemczeć, Zniemczyć.

Przeniesienie, -nia, pl. -nia, sn. Übertragung *f.*, Ver-
setzung *f.*; z -nia Übertrag
m. (in Handelsbüchern); —
się Überstiebung *f.*

Przenieść, -niosę, -niesiesz, -niosłem, va. perf.; **Przenosić, -noszę, -sisz, -siłem, va. imperf.** übertragen, herüber-schaffen, herüberbringen, versetzen; —nieś te krzesła do drugiego pokoju trage die Sessel ins andere Zimmer; —niosłem rachunki do głównej książki ich übertrug die Rechnungen ins Hauptbuch; —nieś to do domu bringe es ins Haus hinüber; mnóstwo urzędników zostało -nych do innego miasta viele Beamte wurden in eine andere Stadt versetzt; — się *vr.* überstiebeln, hinübergiehen; —stę sie ze Lwowa do Krakowa ich überstiebelte aus Lemberg nach Krakau; ptaki te -noszą się na zimę do ciepłych krajów diese Vögel ziehen für den Winter in warme Länder.

Przeniewalać, -lam, -lasz, -lałem, va. imperf.; **Przeniewolić, -lisz, -liłem, va. perf.** auf seine Seite ziehen, sich dienstbar machen; sich zu Willen machen.

Przeniewierca, -cy, pl. -cy, sm.; **Przeniewiernik, -a, pl. -cy, sm.** Treulose(r) *m.*, Wortbrüchige(r) *m.*, Abtrünnige(r) *m.*

Przeniewierczy, adi.; **Przeniewierczo, adv.** treulos, wortbrüchig, abtrünnig.

Przeniewierka, -ki, pl. -ki, sf.; **Przeniewierstwo, -wa, pl. -wa, sn.** Treulosigkeit *f.*, Wortbrüchigkeit *f.*

Przeniewierzać, -rzam,

-rasz, -rzalem, va. imperf.; **Przeniewierzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, va. perf.** veruntreuen, betrauben; — sie *vr.* untreu, treulos werden, täuschen, die Treue brechen.

Przeniewierzenie, -nia, pl. -nia, sn. Veruntreuung *f.*, Destruktion *f.*

Przenigdy, adv. nimmermehr, niemals.

Przenikać, -kam, -kasz, -kałem, va. und vn. imperf.; **Przeniknąć, -nę, -niesz, -nąłem, va. und vn. perf.** 1) durchdringen; ciepło -ka wszystkie ciała die Wärme durchdringt alle Körper; boleść serce mi -ka der Schmerz durchdringt mein Herz; światło -ka wszystkie ciała przejryste das Licht durchdringt alle durchsichtigen Körper; taki widok wskrósł mnie -nął dieser Anblick drang mir durch Mark und Bein; 2) durchschauern, durchblicken; nie chciałem — tych tajemnic ich wollte keine Geheimnisse nicht durchschauern; — czyjes myśli jmuńś Gedanken durchschauern.

Przenikający, adi. durchdringend.

Przenikanie, -nia, pl. -nia, sn., **Przeniknięcie, -cia, pl. -cia, sn.** Durchdringen *n.*, Durchschauern *n.*

Przenikla, -li, sing. tant. sf. Unscia (eine Pflanze).

Przenikliwość, -ści, sing. tant. sf. Durchdringlichkeit *f.*, Scharfsinn *m.*, Scharfsichtigkeit *f.*, Scharfblick *m.*

Przenikliwy, adi.; **Przenikliwie, adv.** 1) durchdringend, durchdringlich; gelend; —we zimno eine durchdringende Kälte; głos -wy eine gelende Stimme; 2) scharfsichtig, scharfsinnig.

Przenizac, -zam, -zasz, -załem, va. imperf. einen Faden durch eine Nadel oder durch ein kleines Loch durchziehen.

Przenocować, -cuje, -wałem, vn. perf. übernachten; —kogo *va. perf.* jmuńd über Nacht beherbergen.

Przenosić, siehe: Przenieść.

Przenosiny, -sin, *plur. tant. sf.* 1) Umzug *m.*, Ver-
setzung *f.*, Übertragung *f.*;
2) Heimführung *f.* der Neu-
vermählten.

Przenoszenie, siehe: Prze-
niesienie.

Przenośnia, -ni, *pl. -nie*,
sf. 1) Metapher *f.*; 2) Über-
tragungsapparat *m.*, Transla-
tion *f.*

Przenośnik, -a, *pl. -i, sm.*
Winkelmeßer *m.*, Transporteur
m.

Przenośny, *adv.*; Przeno-
śnie, *adv.* 1) tragbar; 2)
bildlich, allegorisch, metapho-
risch.

Przenudzić, -dże, -dziłem,
va. perf. langweilend ver-
bringen.

Przeoblec, -kę, -kłem, *va.*
perf.; Przeoblekać, -kam,
-kasz, -kałem, *va. imperf.*
umkleiden; einkleiden (von
Ordnungspersonen).

Przeobleczenie, Prze-
oblekanie, -nia, *pl. -nia, sn.*
Umkleiden *n.*; Einkleidung *f.*

Przeobraza, -zy, *pl. -zy*,
sf. Umgestaltung *f.*, Umfor-
mung *f.*

Przeobrazić, -że, -zisz,
-zitem, *va. perf.*; Przeobra-
żać, -żam, -żasz, -żałem, *va.*
imperf. umgestalten, umfor-
men, umwandeln, verwandeln,
umbilden; — się *vr. się* ver-
puppen; sich verwandeln, ver-
flärt werden.

Przeobrażenie, -nia, *sn.*
Umgestaltung *f.*, Umwandlung
f., Umbildung *f.*; Verklärung *f.*

Przeoczenie, -nia, *pl. -nia*,
sn. übersehen *n.*

Przeoczyć, -cze, -czysz,
-czyłem, *va. perf.* 1) überse-
hen, nicht beachten; 2) durch
das (Jagd-, Fischer-) Netz
durchbrechen.

Przeodziać, -dzieje, -dzia-
łem, *va. perf.*; Przeodzie-
wać, -wam, -walem, *va. im-*
perf. umkleiden.

Przeor, -a, *pl. -owie, sm.*
Abt *m.*, Prior *m.*

Przeorać, -ram, -rasz, -ra-
łem, *va. perf.*; Przeorywać,
-wam, -walem, *va. imperf.*
umpflügen, stürzen.

Przeorstwo, -wa, *sing.*
tant. sn. Priorwürde *f.*

Przeorysza, -szy, *pl. -sze*,
sf. Abtissin *f.*, Priorin *f.*

Przeorzech, -a, *pl. -y, sm.*
Hidorynuß *f.*, amerikanischer
Walnußbaum.

Przeostry, *adi.* übermäßig
scharf.

Przeostrzyć, -rzę, -rzysz,
-rzyłem, *va. perf.* überhärfen;
zu sehr härfen.

Przepachnąć, -nę, -niesz,
-nąłem, *vn. perf.* mit Wohl-
geruch durchbringen.

Przepad, -u, *pl. -y, sm.*;
Przepadek, -dku, *pl. -dki*,
sm. 1) Pfandverfall *m.*; Ver-
lust *m.*; 2) Loth *m.*

Przepadać, -dam, -dasz,
-dałem, *vn. imperf.*; Przepa-
ścić, -dnę, -dniesz, -dłem,
vn. perf. 1) durchfallen, ver-
fallen, verloren gehen, ver-
schwinden; księżycza światło

-dało przez gązdzie des Mon-
des Licht drang durch die Äste;
-dało, już za późno es ist ver-
fallen, es ist schon zu spät; nie
wykupiony zastaw -da das
nicht ausgelöste Pfand ver-
fällt; -dł bez wieści er
verschwand und man hat keine
Nachrichten von ihm; er ist
verschwollen; zgrął, -dnij! ver-
gehe, verschwinde! bodajbys
-dł! daß dich der Teufel hole,
daß dich die Pest; niech -dnę,
jeżeli skłamałem ich will des
Todes sein, wenn ich gelogen; 2)
— za kim, za czym für jmdn,
für etw. sehr eingenommen
sein; -dam za tą osobą ich bin
in diese Person vernarrt; rozu-
mie się, że wszystkie kobiety
za nim -dają natürlich sind
alle Frauen in ihn vernarrt;
-dam ze złości ich vergehe vor
Zorn.

Przepadanie, -nia, *sing.*
tant. sn.; Przepadnięcie,
-cia, *sing. tant. sn.* Durch-
fall *m.*, Verfallen *n.*; — za
kim die Eingenommenheit für
jmdn.

Przepadlina, -ny, *pl. -ny*,
sf. 1) zusammengefallener Ort;
2) Felsenspalt *m.*, Kluft *f.*

Przepadziłość, -ści, *sf.*
1) Abgrund *m.*, bodenlose

Tiefe; 2) Abshüßigkeit *f.*,
Gefälle *n.*; Zerküstung *f.*

Przepadzisty, *adi.*; Prze-
padlisty, *adi.* 1) voll Löcher,
holperig; zerklüftet; abshüß-
ig; 2) abwechselnd, unbe-
ständig; — deszcz ein Regen,
der aufhört und bald wie-
der beginnt; — koń ein Pferd
von unregelmäßigem Gang.

Przepakować, -kuje, -wa-
łem, *va. perf.*; Przepakowy-
wać, -wuje, -walem, *va. im-*
perf. noch einmal packen, um-
packen; überpacken; -wany
übergepackt.

Przepakowanie, -nia, *pl.*
-nia, sn. Umpacken *n.*, Über-
packen *n.*

Przepalać, -lam, -lasz, -la-
łem, *va. imperf.*; Przepalić,
-le, -lisz, -liłem, *va. perf.*
1) durchheizen, verbrennen; —
w piecu ein wenig im Ofen
heizen; 2) überheizen, zu stark
heizen; 3) abziehen, destillieren;
-liśmy wodkę wir haben den
Branntwein abgezogen; —
kruszcąc das Erz abschwefeln,
abtrennen.

Przepalanie, Przepale-
nie, -nia, *pl. -nia, sn.* 1) Durch-
heizen *n.*, Abziehen *n.*, Über-
heizen *n.*; 2) Brand *m.* der
Pflanzen.

Przpalanka, -ki, *pl. -ki*,
sf. abgezogener Brantwein.

Przpalniczek, -czka, *pl.*
-czki, m. Brandröhre *f.*,
Brandrute *f.*

Przpalniczka, -ki, *pl. -ki*,
sf. Zünder *m.*, Kartusche *f.*

Przepalony, *adi.* überheißt,
überbrannt; — żelazo ver-
branntes, überwärmtes Eisen.

Przepał, -u, *sing. tant. sm.*

1) stark ausgebrannte Ziegel;
2) Commersonia (eine Pflanze).
Przepałośać, -tam, -tasz,
-tałem, *va. imperf.* — czego
etw. ganz vergessen.

Przeparac, -ram, -rasz,
-ralem, *va. imperf.*; Prze-
pruć, -pruje, -prułem, *va. perf.*
auftrennen, durchstechen.

Przeparka, -ki, *pl. -ki, sf.*
ausgebrühte Leinwand.

Przeparzać, -rzam, -rzasz,
-rzałem, *va. imperf.*; Prze-

parzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* durchbrühen.

Przeparzanie, Przeparzenie, -nia, *pl. -nia, sn. Durchbrühen n.*

Przepas, -u, *pl. -y, sm. Gurt n.*

Przepasac, -szę, -sałem, *va. perf.*; Przepasować, -suję, -wałem, *va. imperf.* gürteln, umschließen, umbinden.

Przepasanie, Przepasowanie, -nia, *sing. tant. sn. Umgürteln n., Umschließen n.*

Przepaska, -ki, *pl. -ki, sf. Binde f., Gürtel m.; Band n.*

Przepsalność, -ści, *sing. tant. sf. Abhängigkeit f.*

Przepsalność, *adi.*; Przepsalność, *adv.* abhängig.

Przepsać, *siehe: Przepadać.*

Przepsać, -ści, *pl. -ście, sf. Abgrund m., Schlund m., bodenlose Tiefe; strącić kogo w — jmn. in den Abgrund stürzen; stać nad -ścią am Rande des Verderbens stehen.*

Przepatrywać, -tuję, -wałem, *va. imperf.*; Przepatrzeć, -trzę, -trzysz, -trzyłem, *va. perf.* 1) durchschauen, durchsehen, durchspähen, durchsuchen; inspizieren, visitieren; 2) voraussehen; 3) — się *vr.* sich wo umsehen.

Przepchać, -cham, -chałem; Przepchnąć, -chnę, -chnąłem, *va. perf.*; Przepychać, -cham, -chasz, -chałem, *va. imperf.* 1) durchstoßen, hinüberstoßen; durchbringen, hinüberbringen; 2) schnell absetzen, los werden; 3) — się *vr.* sich durchdrängen.

Przepatniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przepatnić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* überfüllen, überladen, zu voll machen; serce moje niło się radością mein Herz war von Freude überdull; sala jest -niona der Saal ist überfüllt.

Przepatzać, -zam, -załem, *vn. imperf.*; Przepatznąć, -znę, -zniesz, -znałem, *vn. perf.* friehend verbringen; friehend gelangen; durch-, hinüberfrieren.

Przepadzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; Przepadzić, -dżę, -dżisz, -dżiłem, *va. perf.* 1) durchtreiben, vorbereiten; — bydło przez wieś das Vieh durch das Dorf treiben; 2) destillieren; 3) verweilen, verbringen; -dziłem tam dwa lata ich verbrachte dort zwei Jahre; wakały -dżę u mego przyjaciela die Ferien werde ich bei meinem Freunde zubringen.

Przepadzanie, Przepadzenie, -nia, *sing. tant. sn. Vorbereiten n.; Verbringen n.; Destillation f.*

Przepakac, -kam, -kasz, -kałem, *vn. imperf.*; Przepaknąć, -knę, -kniesz, -knąłem, *vn. perf.*; bersten, aufplatzen; -peknał wrzód das Geschwür ist ausgegangen.

Przepakla, -li, *sing. tant. sf. (Momordica) Balsamwurzel n.*

Przepatlin, -u, *sing. tant. sm. Liparia (eine Pflanze).*

Przepiąć, -pnę, -pniesz, -piąłem, *va. perf.*; Przepięć, -nam, -nasz, -nałem, *va. imperf.* umstecken; noch einmal stecken.

Przepięć, -cia, *sing. tant. sn. Vertrinken n.*

Przepić, -piję, -pijesz, -piję, *va. perf.*; Przepijać, -jam, -jasz, -jałem, *va. imperf.* vertrinken, verlaufen; — się *vr.* sich mit einem Trinkschmause loskaufen; sich dem Trunke ergeben.

Przepiec, -piekę, -pieczesz, -piekłem, *va. perf.*; Przepiekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.* durchbraten, durchbraten, überbraten.

Przepieczetować, -tuję, -wałem, *va. perf.* noch einmal siegeln, umsiegeln.

Przepiełać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Przepieść, -pieść, -piełem, *va. perf.* überall ausjäten, stellenweise ausjäten.

Przepieniac, -niam, -niałem, *va. perf.* verprozessieren.

Przepieprzac, -przam, -przasz, -przałem, *va. imperf.*; Przepieprzyć, -przę,

-przyłem, *va. perf.* überpfeffern, zu stark pfeffern.

Przepierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*; Przeprzeć, -prę, -pałem, *va. perf.* durchdringen, durchsehen; — się *vr.* miteinander streiten, haben; widerlegen.

Przepierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Przeprać, -piore, -prałem, *va. perf.* auswaschen, durchwaschen.

Przepierzchnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* aufplatzen, aufspringen.

Przepierzenie, -nia, *pl. -nia, sn. 1) Weisschlag m., Zwischenwand f., dünne Scheidewand, Bretterwand; 2) — w szybie Schachtlaten m., Verschalung f., Schuttwand f., faule Klüffel.*

Przepierzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* eine Scheidewand setzen.

Przepięcie, -cia, *sing. tant. sn. Umstecken n.*

Przepięćność, -ści, *sing. tant. sf. Wunderlichkeit f.*

Przepiękny, *adi.* Przepięknie, *adv.* wunderschön, überaus schön.

Przepikować, -kuję, -wałem, *va. perf.* durchsteppen.

Przepiłować, -tuję, -wałem, *va. perf.* durchfeilen; durchsägen.

Przepinać, *siehe: Przepiąć.*

Przepiór, -ra, *pl. -ry, sm. 1) (Oryx) eine Wachtelart; 2) Wachtelruf m. (Trommel oder Pfeife zum Locken der Wachteln).*

Przepiórczę, -częcia, *pl. -częta, sn. das Junge der Wachtel.*

Przepiórczy, *adi.* Wachtel. Przepiórka, -ki, *pl. -ki, sf. dim. Przepióreczka, -ki, pl. -ki, sf. Wachtel f.; — bije die Wachtel schlägt.*

Przepiórować, -ruję, -wałem, *va. und vn. imperf.* 1) trillern, trillernd singen; 2) verspotten.

Przepióry, *pl. tant. Wachtelfeisen n.*

Przepiórzyk, -a, *pl. -i, sm. Wachtel-, Lausjuhn n.*

Przepis, -u, *pl. -y, sm.*

1) Abschrift *f.*; 2) Vorschrift *f.*, Verordnung *f.*; -y Vorschriften *pl.*, Instruktion *f.*; — bezpieczeństwa Sicherheidsvorschriften *pl.*; — przewozowy Betriebsreglement *n.*; — sygnałowy Signalisierungs-vorschrift; — taryfowy Tarifbestimmungen *pl.*; trzymać się -sów die Vorschriften befolgen; podług -u vorschrittsmäßig.

Przepisac, -sze, -szesz, -sałem, *va. perf.*; Przepisywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* 1) abschreiben, kopieren; 2) vorschreiben.

Przepisanie, Przepisywanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Abschreiben *n.*; Vorschreiben *n.*

Przepiszczec, -szcze, -szczysz, -szczałem, *va. perf.* eine Zeitlang piepen.

Przeplatac, -tam, -tasz, -tałem, *va. imperf.*; Przepleść, -lotę, -lotłem, *va. perf.* durchflechten, durchweben; — włosy kwiatami die Haare mit Blumen durchflechten; poważną rozmowę -tał żartami eine ernste Unterredung durchflocht er mit Scherzen; szczęście nieszczęściem -tane bywa Glück und Unglück wechseln gewöhnlich ab, wandern auf einem Steig.

Przeplatanie, -nia, *sn.* Durchflechten *n.*

Przeplenić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* 1) dünn machen, verringern; 2) veröden, durchplündern, entöden.

Przeplewiac, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. imperf.*; Przeplewić, -wię, -wisz, -wiłem, *va. perf.* durchjäten, vom Unkraut reinigen.

Przeplewianie, Przeplewianie, -nia, *sing. tant. sn.* Ausjäten *n.*

Przeplacać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przeplacić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* überzählen, überrechen; — kogo imndn bestechen.

Przeplacanie, Przeplacanie, -nia, *pl. -nia, sn.*

überzählen *n.*; — kogo Bestechung *f.*

Przeplakać, -placę, -placzesz, -kałem, *va. perf.* weinend zubringen, eine Zeitlang weinen, durchweinen.

Przeplasać, -szam, -szasz, -szałem, *va. imperf.*; Przepląszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* verschrecken.

Przeplatać, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.* flach durchhauen.

Przeplaw, -u, *pl. -y, sm.* Vorbeischießen *n.*; Überfahrt *f.* (zu Schiffe).

Przeplawiac, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. imperf.*; Przeplawić, -wię, -wisz, -wiłem, *va. perf.* 1) überschießen, übersetzen, durchschwimmen; 2) läutern, durchschmelzen.

Przeploch, -u, *pl. -y, sm.* große Verwirrung.

Przeplodnienie, -nia, *sing. tant. sn.* Überfruchtung *f.*

Przeplodny, *adi.* überaus fürchtbar.

Przeplot, -u, *pl. -y, sm.* Leiter *f.* zum Trodnen des Getreides.

Przeplókać, -kam, -kasz, -kałem, *va. perf.*; Przeplókiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* ausspülen, durchspülen, abspülen.

Przeplókanie, Przeplókiwanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Durch-, Ausspülen *n.*

Przeplynać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Przeplynąć, -wam, -wałem, *va. imperf.* durchschwimmen, durchfließen; vorbeischwimmen, vorbeisplößen; -nawszy na drugi brzeg als er das andere Ufer erreicht hatte; Dunaj -wa Węgry die Donau durchfließt Ungarn.

Przeplynieć, Przeplynieć, -nia, *sing. tant. sn.* Durchschwimmen *n.*, Durchfließen *n.*

Przepocenie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchschwitzen *n.*

Przepocić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* durchschwitzen.

Przepoczwarzyć się, -rze,

-rzysz, -rzyłem. *vr. się* verpuppen.

Przeplolaczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* polonisieren; — się *vr. polnisch* werden.

Przeplolszczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* ins Polnische übertragen; polonisieren.

Przepominać, -nam, -nasz, -nałem, *va. imperf.*; Przepomnieć, -muję, -mnieasz, -mniałem, *va. perf.* vergessen.

Przepomnieć, -nia, *pl. -nia, sn.* Vergessen *n.*, Vergessenheit *f.*; = Zapomnienie.

Przepomódz, -mogę, -mózesz, -mogłem, *va. perf.* — co etw. vermögen, im stande sein.

Przepompować, -puję, -wałem, *va. perf.* überpumpen; auspumpen.

Przepona, -ny, *pl. -ny, sf.* 1) Gubernis *n.*, Schmierigheit *f.*; 2) Zwerchfell *n.*

Przeponka, -ki, *pl. -ki, sf.* Samenkapfellschubwand *f.*

Przeponny, *adi.* -na przepuklina Zwerchfellbruch *m.*

Przepór, -u, *pl. -y, sm. dim.*; Przeporek, -rka, *pl. -rki, sm.* Schlig *m.* am Kleide.

Przepościć, -szczę, -ścisz, -ściłem, *va. perf.* eine Zeitlang fasten, durchfasten, sich gehörig aushungern.

Przepotek, -tka, *pl. -tki, sm.* Stielago (eine Pflanze).

Przepotnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* von Schweiß durchbrungen sein.

Przepowiadacz, -cza, *pl. -cze, sm.*; Przepowiednik, -a, *pl. -cy, sm.* Verkündiger *m.*, Vorhersager *m.*, Wahrsager *m.*

Przepowiadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Przepowiedzieć, -wiem, -działem, *va. perf.* vorher sagen, prophezeien, verkündigen; -działem, mu smutny koniec idź habe ihm ein trauriges Ende vorhergesagt; prorozy -dali przyjscie Mesyasa die Propheten verkündigten die Ankunft des Messias.

Przepowiadanie, Przepowiadzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Vorhersagen *n.*, Verkündigen *n.*,

Vorhersagung *f.*, Verkündigung *f.*

Przepowiedni, *adi.* vcrherlegend.

Przepowiednia, *-ni, pl. -nie, sf.*; Przepowiedź, *-dzi, pl. -dzi sf.* Prophezeiung *f.*, Verkündigung *f.*; Vorbote *m.*; ta kleska była *-nia* przyszłych nieszczęść dieser Schlag war der Vorbote künftigen Unglücks.

Przepowiać, *-jam, -jałem, va. imperf.*; Przepowinać, *-nę, -niesz, -nałem, va. perf.* umwideln (ein kleines Kind), trocken legen.

Przpracować, *-cuje, -wałem, va. perf.* überarbeiten.

Przpracowanie, *-nia, sing. tant. sn.* Überarbeitung *f.*

Przprać, siehe: Przepierać.

Przpranka, *-ki, pl. -ki, sf.* halbbeleichte Leinwand.

Przprasować, *-suje, -wałem, va. perf.* durchbügeln, durchplätten.

Przpraszać, *-szam, -szaż, -szalem, va. imperf.*; Przeprosić, *-szę, -sisz, -silem, va. perf.* abtitten, um Verzeihung bitten, Abbitte tun; daj się — laż dich beänstigen, verzeihe dem Abtittenden; *-praszam* ich bitte um Entschuldigung, entschuldigen Sie, nehmen Sie es nicht übel; — się *vr.* sich ausöhnen.

Przpraszenie, *-nia, pl. -nia, sn.* Abbitte *f.*, Entschuldigung *f.*, Ausöhnung *f.*

Przprawa, *-wy, pl. -wy, sf.* 1) Überfahrt *f.*, Übergang *m.*, Übersetzen *n.*; 2) Schwierigkeit *f.*

Przprawiać, *-wiam, -wiasz, -wiałem, va. imperf.*; Przprawić, *-wie, -wiesz, -wiłem, va. perf.* übersetzen, überführen; — przez rzekę über den Fluß bringen; — się *vr.* passieren, sich übersetzen lassen.

Przprawianie, Przprawienie, *-nia, sn.* Übersetzung *f.*, Überfahrt *f.*, Passierung *f.*

Przprawiny, *-win, plur. tant. sf.* Überfahrt *f.*, Passage *f.*

Przprawny, *adi.* wegsam, passierbar, furtbar.

Przprawować, *-wuje, -wałem, va. perf.* verprozeßieren.

Przprażyć, *-że, -żysz, -żyłem, va. perf.* durchbrühen, durchhizen.

Przprosiny, *-sin, plur. tant. sf.* Veröhnung *f.*, Abbitte *f.*

Przprostek, *-stka, pl. -stki, sm.* (Lithuities) ein versteinertes Weichtier *n.*

Przeprowadzać, *-dzam, -dzasz, -dzałem, va. imperf.*; Przeprowadzić, *-dże, -dzisz, -dżylem, va. perf.* 1) durchführen, durchbringen, durchsetzen; *-dził* on w szkołach nowe reformy er führte in den Schulen neue Reformen durch; *-dżę* moje zdanie ich werde meine Ansicht durchsetzen; 2) überführen, hinüberleiten; 3) — się *vr.* ausziehen, übersiedeln.

Przeprowadzanie, Przeprowadzenie, *-nia, pl. -nia, sn.* Überführung *f.*, Übersiedlung *f.*, Ausziehen *n.*; — wiatru Windführung *f.*

Przeprowadziny, *-dzin, plur. tant. sf.* Übersiedlung *f.*, Umzug *m.*

Przeprowadzka, *-ki, pl. -ki, sf.* = Przeprowadziny.

Przprócha, *-chy, pl. -chy, sf.* durchstoßenes Musterbild, Patrone *f.*, Schablone *f.*

Przpróchnieć, *-nieje, -niałem, vn. perf.* durch und durch moßig werden.

Przprószyć, *-szę, -szysz, -szylem, va. perf.* bestreuen.

Przpryskać, *-kam, -kasz, -kałem, va. imperf.*; Przprysnąć, *-nę, -niesz, -nałem, va. perf.* durch und durch spritzen.

Przprządz, *-gnę, -gniesz, -gnałem, va. perf.*; Przprzągać, *-gam, -gasz, -gałem, va. imperf.* umspannen.

Przprząg, *-ęgu, pl. -ęgi, sm.* Umspann *m.*, Umspannen *n.*

Przprząść, *-ęde, -ędziesz, -ądem, va. perf.* umspinnen; durchspinnen, mit Spinnen zubringen.

Przprzeć, siehe: Przepierać.

Przprzęgowy, *adi.* umspann-.

Przprudować, *-druje, -wałem, va. perf.* noch einmal pudern, mit Puder bestreuen.

Przrukлина, *-ny, pl. -ny, sf.* Bruch *m.*, Leistenbruch *m.*; = Ruptura.

Przruklinny, Przruklinnowy, *adi.* Bruch-; opaska *-nowa* Bruchband *n.*

Przrukłość, *-ści, pl. -ści, sf.* Ausberstung *f.*, Riß *m.*

Przruknać, *-knę, -kniesz, -knałem, va. perf.* aufplatzen, aufbersten.

Przrugować, *-guje, -wałem, va. perf.* purgieren; = Przeczyszcić.

Przrug, *-u, pl. -y, sm.* Durchlaß *m.*, Zutritt *m.*; — kryty Deckelbohle *f.*; — rowowy Röhrendurchlaß; — sklepiony gemöblter Durchlaß; — zamykany Siel *m.*, Schußsiel *m.*

Przrupstka, *-ki, pl. -ki, sf.* Passierschein *m.*; Halbpaß *m.*

Przrupstnica, *-cy, pl. -ce, sf.* 1) Schablone *f.*; 2) Kaliberung *m.*; 3) Drosselklappe *f.*, Drosselventil *n.*

Przrupstnik, *-a, pl. -i, sm.* Dampfklappe *f.*

Przrupstny, Przrupstowy, *adi.* Durchlaß-.

Przpuszczać, *-czam, -czas, -czałem, va. imperf.*; Przpuszczić, *-szczę, -ścisz, -ściłem, va. perf.* 1) durchlassen, vorbeigehen lassen; skóra nie *-szcza* wilgoci daß Leder läßt die Feuchtigkeith nicht durch;

szkło *-szcza* światło daß Glas läßt daß Licht durch; *-ścił* go przez bramę er ließ ihn durch daß Thor durch; 2) verzeihen, nachsichtig sein, vergehen; *-szczam* mu niejedno icę sehe ihm manches nach; nie *-puścić* mi ani razu er vergab mir nicht ein einziges Mal; 3) durchsehen; 4) verpußen, vergeuden, verschwenden.

Przepuszczalność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Durchlässigkeit *f.*, Porosität *f.*; 2) Erläßlichkeit *f.*
Przepuszczalny, *adi.*
durchlässig; erläßig.

Przepuszczanie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchlassen *n.*; Erlassen *n.*, Nachsehen *n.*

Przepychnąć, -u, *pl. -y, sm.* Pracht *f.*, Brunt *m.*, Lugus *m.*, Aufwand *m.*

Przepychnąć, -u, *pl. y, sm.* (Gardenie) Gardenie *f.*, ostindische Krappflanze.

Przepyszność, -ści, *sf.* Pracht *f.*, prachtvolle Schönheit.

Przepyszny, *adi.*; Przepysznie, *adv.* prachtvoll, prächtig, glänzend, herrlich, wunderbar.

Przepytac, -tam, -tasz, -talem, *va. perf.*; Przepytywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* nachfragen, nachforschen; ausfragen, abfragen; — sie sich durchfragen; -tasz sie o droge du wirtz nach dem (richtigen) Wege fragen.

Przerabiac, -biam, -biasz, -bialem, *va. imperf.*; Przerobic, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* umarbeiten, umschaffen; durchnehmen, durcharbeiten; krawcowa -biła tę suknie die Schneiderin hat dieses Kleid ungearbeitet; -biał ze mną zadania er machte, nahm mit mir die Aufgaben durch; — surowiznę szarą na białą Rch-ejen weiß machen.

Przerabianie, -nia, *sn.* Umarbeiten *n.*, Durcharbeiten *n.*, Umarbeitung *f.*, Durch=arbeitung *f.*

Przerachować, -chuje, -wałem, *va. perf.* durchzählen, durchrechnen; — sie *vr.* sich verrechnen.

Przeradzać, -dzam, -dzasz, -dzalem, *va. imperf.*; Przeradzić, -dze, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* mit seinem Rat durch=dringen.

Przeradzać się, -dzam, -dzisz, -dziłem, *vr. imperf.*; Przerodzić się, -dze, -dzisz, -dziłem, *vr. perf.* sich umwandeln, sich in etw. anderes verwandeln; in etw. anderes übergehen.

Przerastać, -tam, -tasz, -talem, *va. und vr. imperf.*; Przerosnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. und vr. perf.* überwachsen, im Wuchse über=treffen; durchwachsen.

Przerastanie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchwachsen *n.*; Überwachsen *n.*

Przerazić, -zę, -zisz, -ziłem, *va. perf.*; Przerazić, -żam, -żasz, -żałem, *va. imperf.* erschrecken; erschüttern, bestürzt machen, rühren; wiadomość ta strasznie mnie -ziła diese Nachricht erschreckte, erschütterte mich sehr; — się *vr.* erschrecken, in Schrecken geraten, sich entsetzen.

Przeraziliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Durchbringlichkeit *f.*; Schrilie *f.* (vom Schalle).

Przeraziły, *adi.*; Przeraziłwie, *adv.* durchbringlich, durchbringend; schrill.

Przerazenie, -nia, *sing. tant. sn.* Bestürzung *f.*, Entsetzen *n.*

Przerabiac, -bie, -bisz, -białem, *va. perf.*; Przerabywać, -buje, -wałem, *va. imperf.* durchhacken, durchsägen; — sie *vr.* sich durchhauen.

Przerabianie, Przerabianie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchhacken *n.*, Durchhauen *n.*

Przerębla, -bli, *pl. -ble, sf.* Eisbühne *f.*, Eisloch *n.*, Luifloch *n.* für die Fische.

Przerobienie, -nia, *plur. -nia sn.* Umarbeitung *f.*

Przerodność, -ści, *sing. tant. sf.* Metamerie *f.* (Verschiedenheit chemischer Verbindungen in ihren Eigenschaften).

Przerodny, *adi.* 1) ausgeartet, entartet; 2) fortwährend sich ergänzend, neu hervorwachsend; unausrottbar.

Przerodzony, *adi.* von erschöpfter Gebärkraft, Zeugungskraft.

Przerosna, -ny, *pl. -ny sf.* Agathis (eine Pflanze).

Przerost, -u, *sing. tant. sm.* Hypertrophie *f.* (krankhafte Vergrößerung eines Organs).

Przerozkoszny, *adi.* überreizend, sehr ergötend.

Przeróbka, -ki, *pl. -ki, sf.* Umarbeitung *f.*

Przerównać, -nam, -nasz, -nąłem, *va. perf.*; Przerównywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* durchordnen, durch=schlichten; — kogo jmnbn über=treffen.

Przeróżność, -ści, *sf.* Mannigfaltigkeit *f.*, Verschiedenartigkeit *f.*

Przeróżny, *adi.*; Przeróżnie, *adv.* verschieden, verschiedenartig, mannigfaltig.

Przerwać, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Unterbrechung *f.*, Pause *f.*; mówił godzinę bez -wy er sprach eine Stunde ohne Unterbrechung; bez -wy in einem fort; z -wami mit Unterbrechungen; — prądu Stromunterbrechung; — ruchu Verkehrsunterbrechung; 2) Zwiſchentiefe *f.*; 3) Durchbruch *m.*, Riß *m.*

Przerwać, -wę, -wiesz, -wałem, *va. perf.*; Przerywać, -wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* 1) durchreißen, durchbrechen, zerreißten; -łem nitkę ich riß den Faden entzwei; trzęsienie ziemi -wało górę das Erdbeben sprengte den Berg auseinander; 2) unterbrechen, brechen, stören, in die Rede fallen; -wano rozmowę man unterbrach das Gespräch; — milczenie das Schweigen brechen; — komu jmnbn stören, unterbrechen; 3) hier und dort ausreißen (zu dicht stehende Gewächse); 4) — sie *vr.* zerreißten, springen, platen.

Przerwanie, Przerywanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Unterbrechen *n.*, Zerreißten *n.*

Przerwiej, -u, *sing. tant. sm.* Nährkraut *n.*

Przerwipec, -u, *pl. -y, sm.* 1) Durchwachs *m.*; 2) Hasenohrlein *n.*

Przerwistość, -ści, *sing. tant. sf.* Klüftigkeit *f.*

Przerwisty, *adi.* klüftig, zerklüftet, voller Klüfte, Risse.

Przeryczać, -czę, -czysz, -czalem, *va. und vr. perf.* überbrüllen, durch Gebrüll

übertönen; (die Zeit) mit Brüllen verbringen.

Przeryć, -je, -jesz, -łem, *va. perf.* durchwühlen.

Przerys, -u, *pl. -y, sm.* Kopie *f.* einer Zeichnung.

Przerysować, -suje, -wałem, *va. perf.*; Przerysowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* umzeichnen; abzeichnen, nachzeichnen, kopieren.

Przerywka, -ki, *pl. -ki, sf.* Unterbrechung *f.*

Przerzasnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* vor Schreien aufstehen.

Przerzedniały, *adi.* gelichtet.

Przerzednieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* dünner werden; sich lichten.

Przerzedzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Przerzedzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* durchsichten, verbünnen; — sie *vr.* sich lichten.

Przerzedzanie, Przerzedzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verbünnung *f.*, Durchsichtung *f.*

Przerzwać, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Przerzynać, -nam, -nasz, -nąłem, *va. imperf.* durchsägen, durchschneiden, durchschlagen; — sie *vr.* durchringen, sich durcharbeiten; durch den Feind durchbrechen, sich durchschlagen.

Przerznięcie, Przerzynanie, -ia, *pl. -ia, sn.* Durchschneiden *n.*, Durchsägen *n.*

Przerzucać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przerzucić, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* 1) durchwerfen, hindurchwerfen, hinüberwerfen, hinüberschleudern; — *czem* mit *etw.* herumwerfen; — książkę ein Buch durchblättern; 2) — zboże das Getreide durchschütten, schwingen, lüften; 3) — sie *vr.* von einer Seite auf die andere übergehen.

Przerzucanie, Przerzucenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Herüberwerfen *n.*, Hin- und Herwerfen *n.*, Herumwerfen *n.*; Parteiwechsel *m.*, Stellungswechsel *m.*

Przerzut, -u, *pl. -y, sm.*

Metafaza *f.* (Verschleppung eines Krankheitskeimes aus einem Körperteile in einen anderen).

Przerzutny, *adi.* 1) unzuverlässig, leicht die Partei wechselnd, von schwankender Gesinnung; 2) metafatisch; — wrzód metafastyczny Geschwür; -ne zapalenie metafastyczne Entzündung.

Przesada, -dy, *pl. -dy, sf.* Übertreibung *f.*; Affektation *f.*, Ziererei *f.*; pisać bez -dy ohne Affektation schreiben.

Przesadny, *adi.*; Przesadnie, *adv.* übertrieben.

Przesadowić, -wię, -wisz, -wikem, *va. perf.* wo anders hinsetzen; — sie *vr.* sich wo anders, sich bequemer hinsetzen.

Przesadzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; Przesadzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* 1) umsetzen, versetzen, umpflanzen; -dziłem to drzewko ich habe dieses Bäumchen umgepflanzt; muszę tych chłopców przesadzić ich muß diese Buben wo anders setzen; 2) übersetzen, überspringen; na koniu -dził rów zu Pferde übersetzte er über den Graben; 3) — kogo w *czem* einen übertreffen; 4) *vn.* und *va.* übertreiben, zu weit gehen, zu viel von *etw.* nehmen, überladen; in *niczem* nie należy — man soll in nichts übertreiben; — zło das Schlechte übertreiben.

Przesadzanie, Przesadzanie, -nia, *sing. tant. sn.* Umsetzen *n.*, Umpflanzen *n.*, Umpflanzen *n.*; Übertreiben *n.*

Przesalać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przesolić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* übersalzen, zu viel salzen, versalzen.

Przesączać, -czam, -czasz, -czalem, *va. und vn. imperf.*; Przesaczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. und vn. perf.* durchsichtern.

Przesąd, -u, *pl. -y, sm.* Aberglaube *m.*; Vorurteil *n.*

Przesądny, *adi.*; Przesądnie, *adv.* 1) abergläubisch; vorurteilspoll; 2) präjudizierlich.

Przesądzać, -dzam, -dzasz,

-dzałem, *va. und vn. imperf.*; Przesądzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. und vn. perf.* voreilig urteilen, absprechen; präjudizieren.

Przeschnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.*; Przesychać, -cham, -chałem, *vn. imperf.* ein wenig trocknen, trocken werden, durch und durch trocken werden; zu stark trocknen; zu trocken werden.

Przeschnięcie, -cia; Przesychanie, -nia, *sn.* Austrocknen *n.*, Durchtrocknen *n.* Przesejmikować, -kuje, -wałem, *va. perf.*; Przesejmować, -muję, -wałem, *va. perf.* die Zeit mit Beratungen, auf Landtagen verbringen.

Przesiać, -sieję, -siałem, *va. perf.*; Przesiewać, -wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* 1) durchsieben; — przez sito durch ein Sieb laufen lassen; 2) durchsichten, dazwischen säen.

Przesiadać, -dam, -dasz, -dałem, *vn. imperf.*; Przesiąść, -siadę, -siedziesz, -siałem, *vn. perf.* 1) sich wo anders setzen, den Platz wechseln; 2) umsteigen; na tej linii kolejowej trzeba dwa razy — auf dieser Bahnstraße muß man zweimal umsteigen.

Przesiadanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Umsteigen *n.*

Przesiadywać, -duję, -wałem, *vn. imperf.*; Przesiedzieć, -dże, -działem, *vn. perf.* lange sitzen, eine Zeitlang sitzend zubringen, viel sitzen; — wał u mnie po całych dniach er brachte bei mir ganze Tage zu; -dział trzy noce drei Nächte brachte er sitzend zu.

Przesianie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchsieben *n.*

Przesiąć, Przesiakać, -kuję, -kujesz, -knąłem, *vn. perf.*; Przesiakać, -kam, -kasz, -kałem, *vn. imperf.* durchtränken, durchbringen, durchnäßt werden; einfaugen; ziemia nasza krwią -kła unsere Erde ist mit Blut durchtränkt; całkiem -siął jego zasadami er ist von seinen Grundsätzen ganz durchdrungen.

Przesiakanie, -nia; Prze-

siągnięcie, -cia, *sing. tant. sn.* Durchtränken *n.*, Durchbringen *n.*, Durchsiera *n.*

Prześlakliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Durchbringbarkeit *f.*; Kapillarität *f.*

Prześlakły, *adi.* durchbrungen.

Prześląć, *siehe:* Przesiać.

Przesiec, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.*; Przesiekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.* durchhaden, durchhauen.

Przesiecz, -y, *pl. -e*; Przesieka, -ki, *pl. -ki, sf.* Durchhau *m.*; Verhau *m.*

Przesieczenie, Przesiekanie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchhaden *n.*, Durchhauen *n.*

Przesiedlać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przesiedlić, -dłę, -dlisz, -dliłem, *va. perf.* versetzen, übersiedeln; — *się* *vr.* übersiedeln, den Wohnsitz wechseln.

Przesiedlanie, Przesiedlenie, -nia, *sing. tant. sn.* Versetzen *n.*, Übersiedeln *n.*

Przesieka, -i, *pl. -i sf.* *siehe:* Przesiecać.

Przesiekać, *siehe:* Przesiecać. Przesiewać, *siehe:* Przesiać. |

Przesiewiny, -win, *plur. tant. sf.* Durchsieb *m.*

Przesiewny, *adi.* zum Durchsieben, siebbar.

Przesięgać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Przesięgnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* über etw. hinausreichen, überragen; zu weit greifen, über-treiben.

Przesilać się, -lam, -lałem, *vr. imperf.*; Przesilić się, -lę, -liłem, *vr. perf.* sehr anstrengen, mit zu großer Kraft betreiben, überspannen; ermatten, sich erschöpfen; choroba się -ła die Krankheit hat nachgelassen.

Przesilenie, -nia, *pl. -nia, sn. 1)* Krisis *f.*; 2) — dnia z nocą Sonnenwende *f.*

Przesiodlać, -dłam, -dłałem, *va. perf.* umstatten.

Przeskakiwać, -kuje, -wałem, *va.* und *vn. imperf.*; Przeskoczyć, -cze, -czysz,

-czyłem, *va.* und *vn. perf.* überspringen; — rów den Graben überspringen; — dwa wiersze zwei Zeilen überspringen.

Przesklepienie, -nia, *sing. tant. sn.* Überwölbung *f.*

Przeskoczenie, -nia, *sing. tant. sn.* Überspringen *n.*

Przeskok, -u, *pl. -i, sm.* Überspringen *n.*, Übersprung *m.*

Przeskotnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Erberberbaum *m.*

Przeskrobać, -bię, -bałem, *va. perf.*; Przeskrobywać, -buję, -wałem, *va. perf.* 1) durchschaben, durchstrafen, ausradieren; 2) *vn.* über die Schnur hauen, sich etw. zu Schulden kommen lassen.

Przesłać, -ślę, -ślałem, *va. perf.*; Przesyłać, -łam, -lałem, *va. imperf.* senden, zusenden, übersenden, schicken.

Przesłać, Prześcielić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* umbetten, das Bett, das Lager richten.

Przesładzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; Przesłodzić, -dzę, -dziłem, *va. perf.* versüßen, übermäßig süßen, zu süß machen.

Przesłaniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przesłonić, -nie, -niesz, -niłem, *va. perf.* verhängen, verbunkeln.

Przesłanianie, -nia, *sing. tant. sn.* Verhängen *n.*

Przesłanie, -nia, *sing. tant. sn.* Versenden *n.*, Verschicken *n.*, Absendung *f.*

Przesłaniec, -ńca, *pl. -ńce, sm.* Vorläufer *m.*, Vorbote *m.*

Przesłanka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Vorläuferin *f.*, Vorbotin *f.*; 2) Brämisse *f.*

Przesławiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. imperf.*; zesławić, -wie, -wiesz, -wiałem, *va. perf.* übermäßig loben; — *się* *vr.* sich rühmen, sich berühren, prahlen.

Przesławianie, Przesławienie, -nia, *sing. tant. sn.* übermäßiges Lob; Prahlerei *f.*, Ruhmredigkeit *f.*

Przesławny, *adi.*; Przesławnie, *adv.* sehr berühmt; berüchtigt.

Przesłodki, *adi.* übermäßig süß.

Przesłodzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Übersüßen *n.*

Przesłona, -ny, *pl. -ny, sf.* Zwißhenvorhang *m.*

Przesłony, *adi.* zu gefalzen, übermäßig gefalzen.

Przesłuchać, -cham, -chasz, -chaleł, *va. perf.*; Przesłuchiwać, -chuję, -wałem, *va. imperf.* vernehmen; überhören.

Przesłuchanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verhör *n.*

Przesłużyć, -żę, -żysz, -żyłem, *va. perf.* im Dienste zubringen.

Przesłyszec, -szę, -szysz, -szaleł, *va. perf.* überhören, nicht vernehmen; — *się* *vr.* vernehmen, nicht recht hören.

Przesmrodzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchstäubern.

Przesmrodzić, -dzą, -dzisz, -dzileł, *va. perf.* durchstäubern, mit Gestank erfüllen.

Przesmyk, -u, *pl. -ki, sm.* Gnapp *m.*

Przesnuć, -ję, -jesz, -łem, *va. perf.* durchspinnen.

Przesolan, -u, *pl. -y, sm.* salztaures Eisenoryd.

Przesolenie, -nia, *sing. tant. sn.* Versalzen *n.*

Przesolony, *adi.* versalzen.

Przespać, -spie, -spisz, -spałem, *va. imperf.*; Przesypiać, -piam, -piasz, -piałem, *va. imperf.* durchschlafen, schlafend zubringen; — *się* *vr.* ein Schläfchen machen.

Przespanie, -nia, *sing. tant. sn.* Durchschlafen *n.*

Prześpiewać, -wam, -wasz, -wałem, *va. perf.* singend zubringen, durchsingen.

Przestać, -stoje, -stalem, *vn. perf.* stehend zubringen; — *się* *vr.* überreifen.

Przestać, -nę, -niesz, -łem, *vn. imperf.*; Przeszawać, -taje, -tałem, *vn. imperf.* 1)

aufhören, innehalten; — stał chodzić do szkoły er hat aufgehört die Schule zu besuchen; — stał już raz hör' doch schon einmal auf; deszcz nie -staje padać es hört nicht auf zu regnen; 2) — na czym się mit etw. begnügen, sich mit

etwas zufriedengeben; — na małym się z geringem begnügen; 3) — z kim mit jmdm verkehren, sich mit jmdm abgeben; z jakim stajesz takim się stajesz sage mir, mit wem du umgehst, und ich werde dir sagen, wie du bist; wer mit Hundem schläft, steht mit Hunden auf.

Przestąły, *adi.* überreif; schlecht von zu langem Stehen, überstanden; -a woda überstandenes, abgestandenes Wasser.

Przestanek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Aufhören *n.*; bez -nku unaufhörlich.

Przestarzałość, -ści, *pl.* -ści, *sm.* Veralten *n.*, Veraltete *s*) *n.*; Antiquiertheit *f.*

Przestarzały, *adi.* veraltet, antiquiert.

Przestarzeć, -rzeję, -rzałem, *vn. perf.* veralten.

Przestawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Przestawić, -wie, -wiesz, -wiłem, *va. perf.* umstellen, umsetzen, verlegen.

Przestawianie, Przestawienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Umstellen *n.*, Umsetzen *n.*

Przestawny, *adi.* versehbar, umstellbar.

Przestąpić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.*; Przestępywać, -puję, -wałem, *va. imperf.* überschreiten, übertreten.

Przestąpienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* übertreten *n.*, Überschreiten *n.*; übertretung *f.*, Überschreitung *f.*

Przestękać, -kam, -kałem, *va. perf.* jammern, ächzend zubringen, durchstöhnen.

Przestęp, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Übergang *m.*; 2) jüdische Ostern (Bibelausbruch); 3) Zaurrübe *f.*, Hundskürbis; — pospólitely czarny Gicht-rübe; — biały rozdzielnopłciowy zwichnięty oder rotfrüchtige Zaurrübe.

Przestępca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Verbrecher *m.*, Freveler *m.*, Geistesübertreter *m.*

Przestępczyni, *pl.* -nie, *sf.*; Przestępca, -cy, *pl.*

-ce, *sf.* Übertreterin *f.*, Verbrecherin *f.*, Frevelerin *f.*

Przestępek, -pku, *pl.* -pki, *sm.* Übertretung *f.*

Przestępny, *adi.* übertretend, überschreitend; rok — Schaltjahr *n.*

Przestępstwo, -wa, *pl.* -wa, Übertretung *f.*, Frevel *m.*

Przestrach, -u, *pl.* -y, *sm.* Schred *m.*, plötzlicher Schred.

Przestrajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Przestroić, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* umstimmen, anders stimmen; — się *vr.* sich umkleiden, sich verkleiden.

Przestraszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Przestraszyć, -szę, -szysz, -szyłem, *va. perf.* erschrecken, Schrecken einjagen; — się *vr.* in Schrecken geraten.

Przestraszanie, Przestraszanie, -nia, *sing. tant. sm.* Erschrecken *n.*

Przestroga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Warnung *f.*; słuchać czyjej -gi auf jmds Warnung hören; niech ci to będzie -gą laß es dir zur Warnung dienen.

Przestrojnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Danans (Injektentart).

Przestrojony, *adi.* umgestimmt.

Przestron, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Kohlenack *m.*; 2) Rauch *m.*

Przestronność, -ści, *sing. tant. sf.* Geräumigkeit *f.*

Przestronny, *adi.* Pręstronnie, *adv.* geräumig, weit; -ne mieszkanie eine geräumige Wohnung; mieć -ne serce ein weites Herz haben.

Przestrugać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Przestruwać, -guję, -wałem, *va. imperf.* zu viel beschneiden; des Guten zu viel tun, übertreiben, über die Schnur hauen.

Przestrzał, -u, *pl.* -y, *sm.* Enfilade *f.*, Durchschuß *m.*; okna otworzyć na — in gerader Linie gegenüberliegende Fenster öffnen; na — durch und durch.

Przestrzedz, -gę, -żesz, -głem, *va. perf.*; Przestrze-gać, -gam, -gałem, *va. im-*

perf. 1) warnen, auf etwas aufmerksam machen; -gam, cię jeszcze raz ich warnę dich noch einmal; 2) — czego etw. hüten, beobachten; — porządku die Ordnung hüten; pilnie -gają, aby . . . sie sehen sorgfältig darauf, daß . . .

Przestrzeganie, -nia, *sing. tant. sn.* Warnen *n.*, Hüten *n.*

Przestrzelać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przestrzelić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* durchschießen, durch und durch schießen.

Przestrzelon, -u, *sing. tant.* (Amberboa) Durchwachs *m.*, gemeine Flockenblume.

Przestrzeniać, -niam, -niałem, *vn. imperf.*; Przestrzenieć, -nię, -niłem, *vn. perf.* erweitern; -nić się *vr.* sich weiten, sich dehnen.

Przestrzeniacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Erweiterer *m.*; — kanału urywnego Katheter *m.*

Przestrzenny, *adi.* voluminös, sperrig.

Przestrzeń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Raum *m.*; Weltraum *m.*; Zeb *n.*; Spielraum *m.*; ciała niebieskie krążą w -ni die Himmelskörper freieren im Weltraum; na całej -ni królestwa im ganzen Gebiete des Königums; — nieskuteczna schädlicher Raum; — parowa Dampfraum; — robocza Arbeitsschmelz, Stühraum; — pod budowę Baustelle *f.*; 2) Weite *f.*, große Ausdehnung.

Przestrzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Warnen *n.*, Warnung *f.*

Przestrzygać, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.*; Przestrzygnąć, Przestrzydz, -gne, -gniesz, -gnąłem, *va. perf.* durchschneiden; stuzen.

Przestrzyganie, Przestrzyżenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Durchschneiden *n.*

Przestudzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; Przestudzić, -dżę, -dżisz, -dżiłem, *va. perf.* fühlen, abfühlen.

Przestudanie, Przestu-

dzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Abfühlen *n.*

Przewód, -wory, *pl. -wory, sm.*; Przeworze, -rza, *pl. -rza, sn.* großer, unendlicher Raum, Weitraum *m.*; Zwischenraum *m.*, Spielraum.

Przewornosc, -sci, *sing. tant. sf.* Geräumigkeit *f.*

Przeworny, *adi.*; Przewornie, *adv.* geräumig, weit.

Przewyżnić, -nę, -niesz, -głem, *vn. perf.* ein wenig erkalten, abfühlen.

Przewyżnić, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*; Przewyżnić, -wam, -wałem, *va. imperf.* durchschieben, schieben; verschieben; — się *vr.* vorübergehen, passieren, vorüberfließen.

Przewyżnić, Przewyżnić, -nia, *pl. -nia, sn.* Schieben *n.*, Verschiebung *f.*, Verschieben *n.*

Przewyżnić, -szam, -szale, *va. imperf.*; Przewyżnić, -szę, -szysz, -szylem, *va. perf.* ein wenig trocknen, trocken werden lassen; zu sehr trocken lassen.

Przewyżnić, *adi.* — młyn Trockenmühle *f.*

Przewyżnić, -ni, *pl. -y, sm.* -y suwacza obere und untere Schieber *m.*, Schubkasten *pl.*

Przewyżnić, -a, *pl. -e, sm.* Schieber *m.*; — wagonów Wagenführer; — starszy Rangiermeister *m.*, Oberschieber.

Przewyżnić, *adi.* verführbar.

Przewyżnić, -cy, *pl. -ce, sf.* Reitz, Docksloof *m.*, Docksloof, Hochbock *f.*; —, pomost suwacza Schiebebühne *f.*; — hydrauliczna hydraulische Schiebebühne; — parowa Dampfchiebebühne; — pozioma unversenkte Schiebebühne; — zagłębiona versenkte Schiebebühne.

Przewyżnić, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* mit Zanken verbringen; durch Zank und Streit überwältigen.

Przewyżnić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* die Zeit mit

überwältigen Streichen ausfüllen.

Przewyżnić, -cam, -całem, *va. imperf.*; Przewyżnić, -cisz, -cilem, *va. perf.* sättigen, überfüllen.

Przewyżnić, Przewyżnić, -nia, *sing. tant. sn.*, Sättigung *f.*, Überfüllung *f.*

Przewyżnić, siehe: Przewyżnić.

Przewyżnić, -nia, *sing. tant. sn.* Austrocknen *n.*

Przewyżnić, -a, *pl. -i, sm.* Sender *m.*, Sendeapparat *m.*; — telefontyczny Telephonsender *m.*, Sprechmuschel *f.*

Przewyżnić, -nia, *sn.* Senden *n.*, Schicken *n.*; — ruchu Übertragung *f.*, Transmissionsion *f.*, Leitung *f.*

Przewyżnić, -ki, *pl. -ki, sf.* Sendung *f.*, Überführung *f.*; — częściowa Frucht in Teilladungen; — niedoreczalna unanbringliche Sendung; — ki pojedyncze drobne Stückgut *n.*; — pospieszna Eilgut *n.*; — powolna Frachtsendung.

Przewyżnić, -pie, -piesz, -pałem, *va. perf.*; Przewyżnić, -puje, -wałem, *va. imperf.* umschütten; zuschütten; — czem dazwischen schütten; — konia ein Pferd versangen, reihe machen.

Przewyżnić, -nia, *sing. tant. sn.* Verschütten *n.*

Przewyżnić, siehe: Przewyżnić.

Przewyżnić, -u, *sing. tant. sm.* Überdruß *m.*, Ekel *m.*; do -tu bis zum Überdruß; — życia Lebensüberdruß *m.*

Przewyżnić, -ruje, -wałem, *va. perf.* verschadern.

Przewyżnić, -cuje, -wałem, *va. perf.* überschätzen.

Przewyżnić, -nia, *sing. tant. sn.* Überschätzung *f.*

Przewyżnić, -pie, -piesz, -pałem, *va. perf.* durchzerren, durchzauen.

Przewyżnić, -rzeje, -rzałem, *vn. perf.* grau, abgesehacht, fadenfcheinig werden.

Przewyżnić, -stam, -stale, *va. perf.* durchtummeln, durchbringen, vergeuden.

Przewyżnić, -kam, -kasz,

-kalem, *va. perf.* überbellen, überschreien.

Przewyżnić, -pie, -pałem, *va. perf.* durch-, zerpalten.

Przewyżnić, -piał, -piałem, *va. imperf.*; Przewyżnić, -pie, -piem, *va. perf.* über-, umpfropfen; umheften.

Przewyżnić, -je, -jesz, -łem, *va. perf.*; Przewyżnić, -wam, -wałem, *va. imperf.* durchsetzen.

Przewyżnić, -pie, -pałem, *va. perf.* durchfeipen.

Przewyżnić, -rze, -rzesz, -mrałem, *va. perf.* anhaltend murren.

Przewyżnić, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.*; Przewyżnić, -tuje, -wałem, *va. imperf.* durchflüstern, eine Zeitlang flüstern.

Przewyżnić, -dzam, -dzale, *vn. imperf.*; Przewyżnić, -dzę, -dzisz, -dzilem, *vn. perf.* hindern, stören, verhindern; nie mogę temu — ich kann es nicht verhindern; czy nie -dzam störe ich nicht; starać się czemu — etw. zu verhindern suchen.

Przewyżnić, Przewyżnić, -nia, *sn.* Stören *n.*, Hindern *n.*, Störung *f.*, Verhinderung *f.*

Przewyżnić, -dy, *pl. -dy, sf.* Störung *f.*, Hindernis *n.*, Hinderung *f.*; być -da hinderlich, im Wege sein; bez -dy ohne Hindernis; — w dostawie Ablieferungshindernis; — w jeździe Fahrthindernis; — w ruchu Betriebsstörung *f.*

Przewyżnić, -a, *pl. -cy, sm.* schlechter Leiter.

Przewyżnić, *adi.* störend, hinderlich. [szkadzac.

Przewyżnić, siehe: Przewyżnić. Przewyżnić, -muje, -wałem, *va. perf.* durchschlämmen.

Przewyżnić, *adv.* mehr als, über; uszedłem — trzy mile ich bin mehr als drei Meilen gegangen; on ma już — osiemdziesiąt lat er ist schon über achtzig Jahre er alt.

Przewyżnić, *adi.* oom vorigen Tage, vortägig.

Przeszloryczny, *adi.* vor-
jährig, vom vorigen Jahre.

Przeszłość, *-ści, sing. tant. sf.* Vergangenheit *f.*

Przeszły, *adi.* vergangen,
verfloßen; -tego roku vergan-
genen Jahres, vergangenes
Jahr; -tej niedzieli vorigen,
verfloßenen Sonntag.

Przesnuować, *-ruje, -wałem, va. perf.* umschüren.

Przeszorować, *-ruje, -wałem, va. perf.* durchschuern,
durchreiben.

Przeszperać, *-ram, -rałem, va. perf.* durchsuchen, durch-
stöbern.

Przeszpilać, *-lam, -lałem, va. imperf.;* Przeszpilić, *-le, -lisz, -liłem, va. perf.* um-
stechen; durchstechen, annabeln.

Przeszpiewać, *-guje, -wałem, va. perf.* auspionieren.

Przeszukać, *-kam, -kasz, -kałem, va. perf.;* Przeszukiwać, *-kuje, -wałem, va. imperf.* durchsuchen.

Przeszumieć, *-mie, -misz, -miałem, va. perf.* durchprüfen,
ausprüfen.

Przeszustać, *-ne, -niesz, -nałem, va. perf.* plötzlich hin-
überwerfen.

Przeszycie, *-cia, sing. tant. sn.* Durchnähen *n.*, Durchstechen *n.*

Przeszyć, *-je, -jesz, -łem, va. perf.;* Przeszywać, *-wam, -wałem, va. imperf.* 1) durch-
nähen, steppen; 2) durchstechen,
durchstoßen, durchbohren; piersz
mu strzała -szyla ein Pfeil
durchbohrte ihm die Brust;
-szyl go wzrokiem er durch-
bohrte ihn mit dem Blicke.

Przeszydzać, *-dzam, -dzasz, -dzałem, va. imperf.* durch-
hecheln, verhöhnen.

Prześcielać, siehe: Prze-
słać.

Prześcienny, *adi.* — kamień
Quer-, Steilstein *m.*

Prześcieradło, *-dła, pl. -dła, sn.* Bettuch *n.*, Leintuch
n., Bettlaken *n.*

Prześcieruszka, *-ki, pl. -ki, sf.* (Lucina) Gattung der
Herzmuschel.

Prześcigać, *-gam, -gasz,*

-gałem, va. imperf.; Prze-
ścignąć, *-gnę, -gniesz, -gnałem, va. ubertreffen, überflü-
geln, überholen; — się vr.*
wetteifern; sich selbst über-
treffen; *-gali cię w grze-
cznościach sie wetteiferten in
Artigkeitsbeweisen; -gnał się
tem dziełem er hat mit diesem
Werke sich selbst übertroffen.*

Prześcigła, *-li, pl. -li, sf.*
(Mauritia) eine Pflanze.

Prześcigły, *adi.* überreif.

Prześcigniecie, *-cia, sing. tant. sn.* Überholen *n.*, Über-
treffen *n.*

Prześladować, *-duje, -wałem, va. imperf.* verfolgen.

Prześladowanie, *-nia, pl. -nia, sn.* Verfolgung *f.*; —
chrześcijan Christenverfol-
gung.

Prześladowca, *-cy, pl. -cy, sm.* Verfolger *m.*

Prześladowczy, *adi.* ver-
folgerisch, Verfolger-; mania
-cza Verfolgungswahn *m.*

Prześlągwa, *-wy, sing. tant. sf.* rosmarinblättriger
Seidenbast, Steinröschgen *n.*

Prześlągły, *adi.* — koń
Spirchals *m.*

Prześledzać, *-dzam, -dzasz, -dzałem, va. imperf.;* Prze-
śledzić, *-dzą, -dzisz, -dziłem, va. perf.* durchspüren, durch-
forschen; nachsuchen, nachspü-
ren, aufspüren.

Prześlepiać, *-piałem, -piałem, va. imperf.;* Prze-
ślepieć, *-pię, -pisz, -piłem, va. perf.* übersehen, nicht wahr-
nehmen.

Prześlepienie, Prześle-
pienia, *-nia, pl. -nia, sn.*
Übersehen *n.*

Prześlęzczyć, *-czę, -czysz, -czałem, va. perf.* die Zeit
mit Nachgrübeln, Nachsinnen,
Hoden über Büchern verbringen.

Prześlizczny, *adi.;* Prze-
ślizcznie, *adv.* wunderlich,
herrlich.

Prześlizgać się, *-gam, -gasz, -gałem, vr. imperf.;*
Prześliznąć się, *vr. perf.*
durchgleiten, durchschlüpfen,
vorübergleiten.

Prześnić, *-nie, -niesz, -ni-
łem, va. perf.* durchträumen,

mit Träumen die Zeit ver-
bringen.

Prześpiewać, siehe: Prze-
spiewać.

Przesrubować, *-buję, -wałem, va. perf.* umschrauben.

Przeswiadczać, *-czam, -czas, -czałem, va. imperf.;*
Przeswiadczyć, *-czę, -czysz, -czyłem, va. perf.* überzeugen,
überführen.

Przeświadczenie, *-nia, pl. -nia, sn.* Überzeugung *f.*

Przeświadować, *-druję, -wałem, va. imperf.;* Prze-
świadowywać, *-wuję, -wy-
wałem, va. imperf.* durch-
bohren.

Przeświecać, *-cam, -casz, -całem, vn. und va. imperf.;*
Przeświecić, *-cę, -cisz, -ciłem, vn. und va. perf.*
durchleuchten, durchschimmern;
anleuchten.

Przeświecanie, *-nia, sing. tant. sn.* Durchleuchten *n.*

Prześwietlać, *-lam, -lasz, -lałem, va. imperf.;* Prze-
świetlić, *-le, -lisz, -liłem, va. perf.*
durchleuchten, durch-
scheinen, durchschimmern.

Przeświatny, *adi.;* Prze-
świetnie, *adv.* 1) glänzend,
herzorglänzend; 2) hochloblich.

Przeświecać, *-cam, -casz, -całem, va. imperf.;* Prze-
świecić, *-cę, -cisz, -ciłem, va. perf.*
von neuem weihen.

Przeświętować, *-tuję, -wałem, va. perf.* die Feiertage
wo zubringen.

Prześwięty, *adi.* sehr heilig.
Prześwistać, *-tam, -tasz, -tałem, va. perf.;* Prześwi-
stywać, *-tuję, -wałem, va. imperf.* 1) eine Zeitlang pfei-
sen; 2) durch die Gurgel
jagen.

Prześwitać, *-tam, -tasz, -tałem, vn. perf.* durchschim-
mern.

Przetaczać, *-czam, -czas, -czałem, va. imperf.;* Prze-
toczyć, *-czę, -czysz, -czyłem, va. perf.* 1) durchrollen,
durchwälzen; 2) wo anders hin
wälzen; umzapfen, aus einem
Wesfalter in einen anderen
füllen; 3) durchstreifen, durch-
nagen.

Przetacznicza, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Löwenmaul *n.*

Przetacznik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Siebmacher *m.*, 2) Ehrenpreis *m.* (ein Kraut).

Przetajać, -jam, -jasz, -jałem, *vn. perf.* hie und da aufstauen.

Przetak, -a, *pl.* -i, *sm.* Baitsieb *n.*

Przetakowy, *adi.* Baitsieb-.

Przetańcować, -cuję, -cowałem; Przetańczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* durchtanzen, durch Tanzen vertun.

Przetapiać, -piałem, -piałem, *va. imperf.*; Przetopić, -pie, -piz, -piłem, *va. perf.* durchschmelzen, umschmelzen.

Przetapianie, -nia, *sn.* Umschmelzen *n.*, Umschmelzung *f.*

Przetarcie, -cia, *sn.* Durchreiben *n.*, Ausreiben *n.*

Przetargać, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.*; Przetargnąć, -gnę, -gniesz, -gnąłem, *va. perf.* durch-, hinüberzerren; się *vr.* sich durcharbeiten, durchbrechen, durchdringen.

Przetargować, -guje, -wałem, *va. perf.* verhandeln, verkaufen. [rieben.]

Przetarty, *adi.* durchge-
Przetchlina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Kluft *f.*, Abgrund *m.*

Przetchlinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Atemöffnung *f.*

Przetechnia, -li, *pl.* -le, *sf.* (Foetidia) eine Pflanze.

Przetechnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* durch und durch muffig werden.

Przetyksnąć, -nię, -niesz, -niłem, *va. perf.* durchschmachten.

Przetkać, -tkam, -tkasz, -tkąłem, *va. perf.*; Przetykać, -kam, -kasz, -kąłem, *va. imperf.* durchweben, durchweben.

Przetknać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*; Przetykać, -kam, -kasz, -kąłem, *va. imperf.* durchstechen, durchstechen.

Przetleć, -tleje, -tlisz, -tlałem, *vn. perf.* verglimmen.

Przetłoczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* durchdrängen; durchstampfen.

Przetłuc, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.*; Przetłukiwać, -kuje, -kiwałem, *va. imperf.* durchlöpfen, zerklöpfen, zerstampfen.

Przetłumaczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Übersetzung *f.*
Przetłumaczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* übersetzen, übertragen.

Przeto, *adv.* daher, deswegen, darum, folglich.

Przetoczyć, siehe: Przetaczać.

Przetopić, siehe: Przetapiać.

Przetopienie, -nia, *sn.* Umschmelzen *n.*

Przetorować, -ruje, -wałem, *va. perf.* bahnen, die Bahn brechen.

Przetrawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Przetrawić, -wię, -wiesz, -wiłem, *va. perf.* 1) verdauen; 2) auszehren.

Przetrawianie, Przetrawienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verdauung *f.*

Przetrawny, *adi.* verdaulich.

Przetrać, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* etwas auf der Trompete vortragen; eine Zeitlang blasen; verkaufen.

Przetrać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przetrać, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* 1) durchstoßen, entzweischlagen, zerstückeln; 2) einen kleinen Zimbisch nehmen.

Przetraćanie, Przetraćanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Entzweischlagen *n.*

Przetropić, -pie, -piz, -piłem, *va. perf.* durchspüren, nachspüren.

Przetraw, -wam, -wasz, -wałem, *va. perf.* überdauern, überleben, aushalten, standhaft ertragen; niejedną burzę -wał er überstand stürmische Zeiten; — burzę losu die Stürme des Schicksals bestehen; piramidy Egiptu -wały (przez) viele wiewków die Pyramiden Ägyptens

überdauerten viele Jahrhunderte.

Przetrwanie, -nia, *sing. tant. sn.* Überdauern *n.*

Przetrwonić, -nię, -niesz, -niłem, *va. perf.* vergeuden, verschwenden, durchbringen, verprassen.

Przetrząsać, -sam, -sasz, -sałem, *va. imperf.*; Przetrząść, Przetrząsnąć, -snę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* 1) durchschütteln; 2) durchstöbern, durchstören, durchsuchen; — wszystkie kąty alle Winkel durchsuchen; — trzęśli cały kuferek sie durchstöberten den ganzen Koffer.

Przetrząsanie, Przetrząśnięcie, -ia, *pl.* -ia, *sn.* Durchschütteln *n.*, Durchsuchen *n.*

Przetrzebiać, -biam, -biasz, -białem, *va. imperf.*; Przetrzebić, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* durch Ausheuen lichten.

Przetrzebianie, Przetrzebienie, -nia, *sn.* Durchlichten *n.*

Przetrzeć, siehe: Przecierać.

Przetrzepać, -pie, -piesz, -pałem, *va. perf.*; Przetrzepywać, -puje, -wałem, *va. perf.* durchklopfen, ausklopfen; durchwischen, durchprügeln.

Przetrzepanie, -nia, *sn.* Durchklopfen *n.*; Durchprügeln *n.*

Przetrzeźwiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va.* und *vn. imperf.*; Przetrzeźwić, -wię, -wiesz, -wiłem, *va.* und *vn. perf.* nüchtern machen; = ocucić; — się *vr.* zu sich kommen, den Rausch auschlafen.

Przetrzymać, -mam, -masz, -małem, *va. imperf.*; Przetrzymywać, -muję, -wałem, *va. perf.* aushalten, hinhalten, lange ausdauern.

Przetrzymywanie, Przetrzymywanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Aushalten *n.*, Hinhalten *n.*

Przetulać, -łam, -łasz, -łałem, *vn. perf.* herumirren.

Przetwarzać, -rzam, -rzasz, -rzałem, *va. imperf.*; Prze-

tworzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* umwandeln, umbilden, umgestalten, umschaffen; — się *vr. się* umwandeln, (in etwas) übergehen.

Przetwarzanie, Przetworzenie, -nia, *sn.* Umwandeln *n.*, Umwandlung *f.*

Przetwór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Umwandlungsprodukt *n.*; — chemiczny chemicches Produkt, Chemiefabrik *f.*

Przetwórca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Umgestalter *m.*, Umwandler *m.*, Umstecher *m.*

Przetycie, -cia, *sing. tant. sn.*; Przetliwość, -ści, *sing. tant. sf.* übermäßiges Dämmern, Fettseligkeit *f.*

Przetyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Durchstecher *m.*, Pfeifenräucher *m.*; Zahnstocher *m.*; 2) Knebel *m.*, Spanner *m.*, Splint *m.*

Przetyć, -tyje, -tyłem, *vn. perf.* übermäßig dick, fett werden.

Przetykać, siehe: 1) Przetkać; 2) Przetknać. [tkanie.]
Przetykanie, siehe: Przepreczenie, -nia, *sn.* übermäßiges Lernen.

Przeczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* zu viel lehren; anders lehren; się *vr.* zu viel lernen; umlernen.

Przewabiać, -biam, -biasz, -białem, *va. imperf.*; Przewabić, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* hinüberlösen.

Przewabianie, Przewabianie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Hinüberlösen *n.*

Przewaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Übergewicht *n.*; wielka *w* kraju mieć -gę großes Übergewicht im Lande haben.

Przewalać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przewalić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* herüber, hinüber wälzen, umstoßen, umstürzen, umwerfen; — się *vr.* umstürzen, umfallen; się herumwälzen, sich hin und her wälzen; lit się na prawą stronę *er* wälzte sich auf die rechte Seite.

Przewalczanie, -nia, *sing. tant. sn.* Aushämpfen *n.*, Durchkämpfen *n.*

Przewalczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* im Kampfe überwinden; durchkämpfen, mit Kampf verbringen.

Przewalczny, *adi.*; Przewalcznie, *adv.* sehr tapfer.

Przewalenie, -nia, *sing. tant. sn.* Umwälzen *n.*, Überwälzen *n.*; Umstürzen *n.*

Przewal, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Überfall *m.*, Staudamm *m.*, Schlußdamm *m.*, 2) Moräne *f.*; 3) Wolkenbruch *m.*

Przewalkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* durchwalken.

Przewarzać, -rzam, -rzasz, -rzałem, *va. imperf.*; Przewarzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* durchwärmen, überkochen, aufkochen.

Przewarzenie, Przewarzenie, -nia, *sn.* Überkochen *n.*, Durchwärmen *n.*

Przeważać, -żam, -żasz, -żałem, *va.* und *vn. imperf.*; Przeważyc, -żę, -żysz, -żyłem, *va.* und *vn. perf.* 1) abwägen, durchwägen; — waż jeszcze raz masło wäge die Butter noch einmal durch; 2) überwiegen, daß Übergewicht haben, daß Übergewicht erlangen; w tem towarzystwie -żała inteligencya in dieser Gesellschaft überwog daß intelligente Publikum; pomiędzy obrazami -żały krajobrazy unter den Bildern überwogen die Landschaften; litość -żyła nad złością Mitteldegemann die Oberhand über den Bösn; — 3) się *vr.* sich hinüberbiegen, lenken, daß Gleichgewicht verlieren.

Przeważność, -ści, *sing. tant. sf.* Überwiegenheit *f.*

Przeważny, *adi.*; Przeważnie, *adv.* überwiegend.

Przewąchać, -cham, -chasz, -chałem, *va. perf.* durchriechen, durchschnüffeln, den Braten riechen, etw. merken.

Przewastka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Eumenes) bienenartiges Insekt.

Przewdziać, -dzieje, -dziejesz, -działem, *va. perf.*; Przewdziewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* umkleiden, anziehen, Kleider wechseln; — się *vr.* sich umkleiden.

Przewdzić, -dzę, -dziesz, -działem, *va. perf.* durchblättern.

Przewędrować, -druję, -wałem, *va. perf.* durchwandern.

Przewędzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Abträuchern *n.*

Przewędzić, -dżę, -dzisz, -działem, *va. perf.* durch Räuchern trocknen, abtrocknen.

Przewiać, -wieje, -wiałem, *va. perf.*; Przewiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* durchwehen, durchblasen; — zboże daß Getreide schwingen, kühlen, umtöden, woseln.

Przewiadywać, -duje, -wałem, *va. imperf.*; Przewiedzieć, -wiem, -działem, *va. perf.* durchforschen.

Przewiąsło, -sła, *pl.* -sła, *sn.* Querband *n.*

Przewiaz, -wiezu, *pl.* -wiezy, *sm.* Insekt *n.*, Kerbe *f.*

Przewiązać, -żę, -żesz, -załem, *va. perf.*; Przewiązywać, -zuje, -wałem, *va. imperf.* durchbinden, umbinden, unterbinden.

Przewiazanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Unterbinden *n.*, Umwinden *n.*

Przewiązka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Binde *f.*, Gürtel *m.*, Bandage *f.*; 2) (Fasciolaria) Art Stachelschnecke.

Przewicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.*; Przewinięcie, -cia, *sn.* Umwideln *n.*

Przewić, -wije, -wiesz, -witem; Przewinać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*; Przewijać, -jam, -jasz, -jałem, *va. imperf.* 1) umwideln, umbinden, anders binden, trocknen legen; 2) durchwehen; 3) — się *vr.* schnell vorbeiz-, vorübergehen, herumstreicheln.

Przewidnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Perspektivschnecke *f.*

Przewidywać, -duje, -wałem, *va. imperf.*; Przewidzieć, -dżę, -dzisz, -działem, *va. perf.* vorhersehen, voraussehen.

Przewidywanie, Przewi-

Przewdzić, -dzę, -dziesz, -działem, *va. perf.* durchblättern.

Przewędrować, -druję, -wałem, *va. perf.* durchwandern.

Przewędzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Abträuchern *n.*

Przewędzić, -dżę, -dzisz, -działem, *va. perf.* durch Räuchern trocknen, abtrocknen.

Przewiać, -wieje, -wiałem, *va. perf.*; Przewiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* durchwehen, durchblasen; — zboże daß Getreide schwingen, kühlen, umtöden, woseln.

Przewiadywać, -duje, -wałem, *va. imperf.*; Przewiedzieć, -wiem, -działem, *va. perf.* durchforschen.

Przewiąsło, -sła, *pl.* -sła, *sn.* Querband *n.*

Przewiaz, -wiezu, *pl.* -wiezy, *sm.* Insekt *n.*, Kerbe *f.*

Przewiązać, -żę, -żesz, -załem, *va. perf.*; Przewiązywać, -zuje, -wałem, *va. imperf.* durchbinden, umbinden, unterbinden.

Przewiazanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Unterbinden *n.*, Umwinden *n.*

Przewiązka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Binde *f.*, Gürtel *m.*, Bandage *f.*; 2) (Fasciolaria) Art Stachelschnecke.

Przewicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.*; Przewinięcie, -cia, *sn.* Umwideln *n.*

Przewić, -wije, -wiesz, -witem; Przewinać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*; Przewijać, -jam, -jasz, -jałem, *va. imperf.* 1) umwideln, umbinden, anders binden, trocknen legen; 2) durchwehen; 3) — się *vr.* schnell vorbeiz-, vorübergehen, herumstreicheln.

Przewidnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Perspektivschnecke *f.*

Przewidywać, -duje, -wałem, *va. imperf.*; Przewidzieć, -dżę, -dzisz, -działem, *va. perf.* vorhersehen, voraussehen.

Przewidywanie, Przewi-

dzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vorhersehen *n.*, Voraussicht *f.*

Przewidzialny, *adi.* voraussehbar.

Przewielebność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Ehrwürdigkeit *f.*, Ehrwürde; wasza — Guet Hochwürden.

Przewielebny, *adi.* ehrwürdig, hochwürdig.

Przewielmożny, *adi.* übermächtig.

Przewiercać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przewiercić, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* durchbohren.

Przewiercanie, Przewiercenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Durchbohren *n.*, Durchbohrung *f.*

Przewiercień, -rtnia, *pl.* -rtnie, *sm.* (Bupleurum) Zetlängerjelieber *n.*, Geißblatt *n.*

Przewiertek, -rtka, *pl.* -rtki, *sm.* Bohrmuschel *f.*

Przewierzbia, -bii, *pl.* -bie, *sf.* Oleaster *n.*, wilder Ölbaum.

Przewierzbowaty, *adi.* Oleaster-; -te rośliny oleasterartige Pflanzen.

Przewierzgać, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.*; Przewierzgać, -gne, -gniesz, -gnałem, *va. perf.* 1) herüber-, umwerfen, einem ein Bein unter schlagen; 2) übergehen, herüberziehen; — się *vr.* sich (plötzlich, unerwartet) umwandeln.

Przewierzgnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Protacus) ein Infusionstierchen.

Przewieszac, -szam, -szasz, -szalem, *va. imperf.*; Przewiesić, -sze, -sisz, -siłem, *va. perf.* umhängen, überhängen, quer über etw. hängen.

Przewiesić, -wiode, -wiedzisz, -wiodełem, *va. perf.*; Przewodzić, -dzą, -dzisz, -dziłem, *va. imperf.*; 1) überführen, überziehen; -wiedzie nas przewodnik doświadczony ein erfahrener Führer wird uns überführen; 2) anführen, leiten; — nad kim, kommandieren, befehligen.

Przewietrzac, -trzam, -trzasz, -trzałem, *va. imperf.*; Przewietrzyć, -trze, -trzysz, -trzyłem, *va. perf.* auslüften,

lüften, durchlüften; — się *vr.* ins Freie gehen, frische Luft schöpfen.

Przewietrzanie, Przewietrzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Lüften *n.*, Durchlüften *n.*, Ventilation *f.*

Przewiew, -u, *pl.* -y, *sm.* Luftzug *m.*, Ventilation *f.*, Luftwechsel *m.*; Wetterlösung *f.*, Windzug *m.*

Przewiewnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Ventilator *m.*

Przewiewny, *adi.*; Przewiewnie, *adv.* lustig, dem Zuge ausgekehrt.

Przewiezienie, -nia, *sing. tant. sn.* Überführung *f.*

Przewieźć, -wiozę, -wiesziesz, -wiozłem, *va. perf.*; Przewozić, -wozę, -wozisz, -woziłem, *va. imperf.* (im Wagen oder zu Pferde) überführen, übersetzen; überschießen.

Przewiędły, *adi.*; Przewiędle, *adv.* halbwek.

Przewiędnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* halb verwelfen.

Przewięziak, -a, *pl.* -i, *sm.* Gliederhülse *f.*

Przewięzica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Lomentaria) eine Alpe.

Przewięzistość, -ści, *sing. tant. sf.* Geferttheit *f.*

Przewięzisty, *adi.* gefertbt; lang getreidt, schlaf.

Przewięź, -zi, *pl.* -zie, *sf.* Verbindung *f.*

Przewięźniak, -a, *pl.* -i, *sm.* (Lomentum) Samenhülse *f.*, Frucht einer Pflanze.

Przewijać, -jam, -jasz, -jałem, *va. imperf.* siehe: Przewić.

Przewijanie, siehe: Przewieć.

Przewilzać, -żam, -żasz, -żałem, *va. imperf.*; Przewilżyć, -żę, -żysz, -żyłem, *va. perf.* durchfeuchten; anfeuchten.

Przewilżanie, Przewilżenie, -nia, *sn.* Durchfeuchten *n.*

Przewinać, siehe: Przewić. Przewiniać, -niam, -niasz, -niałem, *vn. imperf.*; Przewinić, -nie, -niesz, -niłem, *vn. perf.* verschulden, verwirren;

— komu sich an einem vergehen, versündigen.

Przewinianie, Przewinienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vergehen *n.*, Verschulden *n.*, Verschuldung *f.*; Übertretung *f.*

Przewinięcie, siehe: Przewieć.

Przewionąć, -nę, -niesz, -nąłem = Przewiać.

Przewlec, -lekę, -leciesz, -lokłem, *va. perf.*; Przewlekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.*; Przewlōczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* 1) durchziehen; nitkę przez igłę den Faden durch die Nadel ziehen; hinüberschleppen, hinüberziehen; — 3) umziehen, umkleiden; — suknię das Kleid wechseln; 4) — się *vr.* in die Länge ziehen, sich verzögern; wszystko -lekto się przez twój brak energii alles wurde durch deinen Mangel an Energie in die Länge gezogen.

Przewlekanie, Przewlecanie, -nia, *sn.* Durchziehen *n.*, Hinüberschleppen *n.*; Hinziehen *n.*

Przewlekłość, -ści, *sing. tant. sf.* Weitschweifigkeit *f.* = Rozwlekłość.

Przewlekły, Przewlekle, siehe: Rozwlekły, Rozwlekle.

Przewleczny, *adi.* zögernd, zaubernd.

Przewłoka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Verzögerung *f.*, Verzug *m.*, Aufschub *m.*; 2) Landstreicher, *m.*; 3) Myrthenbolde *f.*; 4) Splint *m.*

Przewłóczenie, -nia, *sn.* = Przewlekanie.

Przewłóczyć, -ka, -ki, *sing. tant. sf.* Herumtreiben *n.*

Przewłóczyć, siehe: Przewlekać.

Przewodni, *adi.* leitend, führend; -nia niedziela der weiße Sonntag.

Przewodnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Führung *f.*

Przewodnictwo, -wa, *sn.* 1) Führung *f.*, Leitung *f.*; 2) Leitungsfähigkeit *f.*; — ciepła Wärmeleitungsvermögen *n.*

Przewodniczenie, -nia,

sing. tant. sn. Leiten *n.*,
Führen *n.*

Przewodniczka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Führerin *f.*

Przewodniczy, *adi.*; Prze-
wodniczo, *adv.* führend, lei-
tend.

Przewodniczyć, -cze,
-czysz, -czyłem, *vn. imperf.*
f. führen, leiten, den Vor-
schritt führen.

Przewodnik, -ka, *pl.* -cy,
sm. Führer *m.*, Leiter *m.*,
Begleiter *m.*; — ciepła W. =
wieloletnik; — elektryczności
elektryczny Leiter, Elektri-
zitätsleiter.

Przewodny, *adi.* = Prze-
wodni.

Przewodzenie, -nia, *sn.*
Führen *n.*, Leiten *n.*

Przewodzić, *siehe*: Prze-
wieść.

Przewoina, -ny, *pl.* -ny,
sf. lange und biegsame Weiden
zum Flechten.

Przewora, -ry, *pl.* -ry, *sf.*
Scheidewand *f.*; Stallbaum *m.*
Przewozić, *siehe*: Prze-
wieźć.

Przewozowe, Przewoźne,
-nego, *sing. tant. sn.* Jahrgeld
n., Frachtgebühr *f.*, Frachtgeld
n., Transportgebühr *f.*, Porto
n.; — najmniejsze Minimal-
fracht *f.*; — niedobraneju wenig
erhöbena Fracht; — poprzednia
Vorfracht; — przedpłatna
Frankatur, Frankaturnote *f.*;
— przekazane überweisene
Frachtgebühr *f.*; — za wielkie
zu viel erhöbena Fracht.

Przewozowy, *adi.* Fähr-,
Fracht-, Transport-.

Przewoźna, -nej, *pl.* -ne,
sf. Frachtzettel *m.*, Frachtchein
m.; Begleitadresse *f.*

Przewoźnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Fährmann *m.*, Fährknecht *m.*
Przewozenie, -nia, *sing.*
tant. sn. Überführen *n.*

Przewód, -wodu, *pl.* -wo-
dy, *sm.* 1) Durch-, Überfüh-
rung *f.*; 2) Leitung *f.*; Füh-
rungsweg *m.*; — oddechowy
Atemweg; — Atemungs-
apparat *m.*, Respirator *m.*; —
pęcherzo-watrobowy Leber-
blasengang *m.*; — do kurków
przewodnych Leitung zum

Reinigungsrohr; — dopły-
wowy Einstromungsrohr *n.*;
— druciany Drahtleitung *f.*;
— odpływowy Ausströmungs-
weg *m.*; — pary Dampfrohr *n.*;
— pary w cylindrze Dampf-
weg *m.*, Dampfkanal *m.*; —
pociągowy Zugvorrichtung *f.*;
— podziemny Erbleitung *f.*;
— ssący Saugrohr *n.*; — tele-
fonowy Telephonleitung *f.*;
— telegraficzny Telegraphen-
leitung *f.*; — wody Wasser-
leitungsrohr *f.*; — wypływu
Ausströmungsrohr *n.*

Przewódca, -cy, *pl.* -cy,
sm. Führer *m.*, Anführer *m.*

Przewóz, -wozu, *pl.* -wo-
zy, *sm.* Überfahrt *f.*, Über-
setzen *n.*; Überfuhr *f.*; Beför-
derung *f.*, Transport *m.*, Ver-
frachtung *f.*; — bez opako-
wania Transport in losem
Zustande, unverpackt; — bez-
płatny frachtfreier Transport,
Regietransport; — bez-
pośredni unmittelbare Durch-
fuhr; — pospieszny Eil-
guttransport; — przecho-
dowy Transit *n.*, Durchgang
m., Durchfuhr *f.*; — z prze-
ładunkiem mittelbare Durch-
fuhr; — zwyczajny Fracht-
guttransport; — masz wóz
i — du mußt eins von beiden
wählen.

Przewózka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Förderung *f.*; — urobku
Grubenförderung *f.*, Sireden-
förderung *f.*

Przewracac, -cam, -casz,
-całem, *va. imperf.*; Prze-
wrócić, -ce, -cisz, -ciłem, *va.*
perf. 1) umwerfen, umstürzen;
uważaj bo -wrócisz stół gib
acht, sonst wirft du den Tisch
umwerfen; 2) umkehren, um-
wenden, umdrehen; — kartki
książki die Seiten des Buches
umwenden; — na lewą stronę
auf die linke Seite umwenden;
— oczy die Augen verdrehen;
— ułamek den Bruch um-
kehren; — eo do góry no-
gami, etnaś ganz verdrehen,
durcheinander werfen; 3)
— się *vr.* fallen, umfallen,
sich wälzen; — ciko mu się w
głowie er ist verückt gemor-
den; — aż mi się w głowie od

jego gadania przewraca es
wird mir von seinem Reden
ganz wirr im Kopfe.

Przewracanie, Przewró-
cenie, -cia, *sn.* Umwenden
n., Umwerfen *n.*

Przewrotny, *adi.*; Prze-
wrotnie, *adv.* verkehrt; ver-
dreht; widernatürlich; -tne
skłonności perverse Neigungen.

Przewrotność, -ści, *sing.*
tant. sf. Verkehrtheit *f.*; Ver-
verität *f.*

Przewrót, -otu, *pl.* -oty,
sm. Umkehren *n.*, Umgestal-
tung *f.*, Umwerfen *n.*; grund-
stürzende Änderung.

Przewrzasnąć, -snać,
-śniesz, -snałem, *vn. perf.*
aufschreien.

Przewrzać, -wrę, -wrzesz,
-wrzałem, *vn. perf.* überfochen,
noch einmal fochen; zu viel
fochen.

Przewrzaszczyć, -szcze,
-szczysz, -szczałem, *va. perf.*
eine Zeitlang schreien; über-
schreien.

Przewyborny, *adi.*; Prze-
wybornie, *adv.* ausgezeichnet,
vortrefflich.

Przewymowny, *adi.* außer-
ordentlich berecht.

Przewyżka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Übergewicht *n.*, Differenz
f., Unterschied *m.*, Überschuß *m.*

Przewyższac, -szam,
-szasz, -szalem, *va. imperf.*;
Przewyższyc, -szę, -szysz,
-szyłem, *va. perf.* übersteigen,
übertreffen, übertreffen; długi
-szają wartość dóbr die Schul-
den übersteigen den Wert der
Güter; on go -wyższa rozu-
mem er übertrifft ihn an
Verstand; to zadanie -sza
moje siły die Aufgabe über-
steigt meine Kräfte.

Przewyższanie, Przewyż-
szanie, -nia, *sing. tant.*
Übersteigen *n.*, Übertreffen *n.*,
Übertreffen *n.*

Przez, *praep.* mit dem 4.
Fall 1) durch; iść —
niasto durch die Stadt gehen;
igła przeszła — sukno die
Nadel drang durch das Tuch;
kula przeleciała — powietrze
eine Kugel flog durch die Luft;
służył przy wojsku — trzy

lata er diente drei Jahre (lang) beim Militär; to można osiągnąć tylko — protekcyę daß kann man nur durch Protection erreichen; stadem tu — całą godzinę ich stand da eine ganze Stunde (lang); został zabity — nieprzyjaciela er wurde vom Feinde getötet; — ciebie straciłem majątek durch dich habe ich mein Vermögen verloren; — się an und für sich; to się rozumie samo — się daß versteht sich von selbst; 2) über; szedłem — most ich ging über die Brücke; 3) bei; — Boga żywego beim lebendigen Gott.

Przezacny, adi.; Przezacnie, adv. hochansehnlich, äußerst edel veranlagt; hochgeehrt.

Przeżytkować, -tkuje, -wałem, va. perf. durchbringen, verschwenden.

Przeżywać, -wam, -wasz, -wałem, va. imperf. widerlegen.

Przeźłownik, -a, pl. -i, sm. ein Baustein, der quer durch die Mauer bis auf beide Mauerflächen durchgeht.

Przeziierać, -ram, -rasz, -rałem, va und vn. imperf. durchsehen, durchschauen, hervor-schimmern; das Augenlicht nach und nach wiedergewinnen.

Przeziernik, -a, pl. -i, sm. Dioptr m.; — oczny Okular-diopter; — przedmiotowy Objektivdioptr.

Przeziw, -u, pl. -y, sm. Aushauchung f.

Przeziwać, -wam, -wasz, -wałem, va. perf. mit Gähnen zubringen.

Przeziwanie, -nia, pl. -nia, sn. Ausdünstung f.

Przeziwniki, -ków, pl. tant. Boren pl., Schweißlöcher pl.

Przeziębienie, -cia, pl. -cia, sn. Erfältung f., Verköhlung f.

Przeziębienie, -cia, pl. -cia, sn. Erfältung f., Verköhlung f.

Przeziwać, -wam, -wasz, -wałem, va. imperf. widerlegen.

Przezima, -my, pl. -my, sf. Überwinterung f.

Przezimować, -muję, -wałem, vn. perf. und va. perf. überwintern.

Przezimowanie, -nia, sn. Überwintern n.

Przezimian, -u, pl. -y, sm. Schnellwage f., Ballenwage f.

Przeznaczać, -czam, -czasz, -czale, va. imperf.; Przeznaczyć, -czę, -czysz, -czyłem, va. perf. bestimmen; ojciec —czył te pieniądze na dobroczynne cele der Vater bestimmte das Geld für wohltätige Zwecke; w —czonej na ten cel sali in dem zu diesem Zwecke bestimmten Saale; śmierć i żona od Boga —czona der Tod und die Frau sind uns von Gott vorherbestimmt (poln. Sprichwort).

Przeznaczenie, -nia, pl. -nia, sn. Bestimmung f.; udać się na miejsce —nia sich an seinen Bestimmungsort begeben; to było jego —czeniem daß war seine Bestimmung; nie można walczyć przeciw —niu man kann gegen die Bestimmung nicht kämpfen.

Przeorność, -ści, pl. -ści sf., Vorsicht f., Umsicht f., Bedachtsamkeit f.

Przezorny, adi.; Przezornie, adv. vorsichtig, umsichtig, bedachtsam.

Przezór, -zoru, pl. -zory, sm. Vorsicht f.; Nachgiebigkeit f.

Przezroczyć, -a, pl. -e, sm. (Alima) Schaufeltrebs m.

Przezroczce, -cza, pl. -cza, sn. Durchsichtige n.

Przezroczystość, -ści, sf. Durchsichtigkeit f.

Przezroczysty, adi.; Przezroczysto, Przezroczysto, adv. durchsichtig; klar.

Przezuć, -zuję, -zujesz, -zułem, va. perf.; Przezuwać, -wam, -wałem, va. imperf. Schuhwert wechseln.

Przezwać, -zwe, -zwałem, va. perf.; Przezywać, -wam, -wasz, -wałem, va. imperf. anders benennen, einen Beinamen geben; — się *vr.* sich

gegenseitig schelten; einen anderen Namen annehmen.

Przezwisło, -ka, pl. -ka, sn. Zuname m., Beiname m., Spitzname m.

Przezwyćzgać, -żam, -żasz, -żałem, va. imperf.; Przezwyćzżyć, -żę, -żysz, -żyłem, va. perf. überwinden, besiegen; —żyłem jej upór ich habe ihren Widerstand besiegt; — się sich überwinden.

Przezwyćzżanie, Przezwyćzżenie, -nia, sing. tant. sn. Überwindung f.

Przezywać, siehe: Przezwąć.

Przeźrotka, -ki, pl. -ki, sf. (Phania) eine Fliegenart.

Przeźrzały, Przeźrzeć, Przeźrzać, siehe: Przejrzały, Przejrzyć, Przejrzać.

Przeżartować, -tuje, -wałem, va. perf. mit Spässen zubringen.

Przeżać, -nę, -niesz, -nąłem, va. perf.; Przeżynać, -nam, -nałem, va. imperf. durchmählen.

Przeżać, -żnę, -żnąłem, va. perf.; Przeżymać, -mam, -masz, -małem, va. imperf. stark ausdrücken, auspressen.

Przeżeglować, -gluje, -wałem, va. perf. durchjegeln.

Przeżegnać, -nam, -nasz, -nałem, va. perf. das Zeichen des Kreuzes machen, segnen; — się *vr.* sich bekreuzigen, das Kreuz schlagen.

Przeżerać, -ram, -rasz, -rałem, va. imperf.; Przeżreć, -żre, -żresz, -żarłem, va. perf. durchfressen.

Przeżuchowiec, -wca, pl. -wce, sm. Schmetterlingsart.

Przeżucie, -cia; Przeżuwanie, -nia, sing. tant. sn. Wiederkäuen n.

Przeżuć, -żuję, -żujesz, -żuwałem, va. perf.; Przeżuwać, -wam, -wasz, -wałem, va. imperf. wiederkäuen, vorkauen.

Przeżuwacz, -a, pl. -e, sm. 1) Wiederkäuer m.; 2) Meerbradse f.

Przeżyć, -cę, -życie, -cia, sing. tant. sn. überleben n., Verleben n.

Przeżyć, -żyję, -żyłem, vn.

und *va. perf.*; **Przeżywać**, -wam, -wasz, -wałem, *vn.* und *va. perf.* durchleben, verleben, überleben; *on straty tej nie żyje* er wird diesen Verlust nicht überleben.

Przeżywać, -wiam, -wiałem *va. imperf.*; **Przeżywać**, -wie, -wiesz, -wiłem *va. perf.* durch Nahrung erhalten, durchfüttern.

Przędka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* = **Przędka**.

Przędza, -y, *pl.* -e, *sf.* Garn *n.*, Spinngut *n.*

Przędzalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Spinnerei *f.*

Przędzarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* = **Przędzalnia**.

Przędzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Spinnen *n.*

Przędzik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Tegenaria) eine Spinnenart.

Przędziona, -na, *pl.* -na, *sn.* = **Motek**.

Przędziwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Gespinnst *n.*, Spinnmaterial *n.*

Przesło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Fach *n.*, Zwischenraum zwischen zwei Paar Zaunpfählen; **Jość** *n.*, Brückenjość *n.*

Przędzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Roßschweif *m.*, Lannenz, Walfjerwedel *m.*

Przędzi, -i, Roßschwanz *m.*, Meersträubel *n.*

Przędzica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) **Rodenstoż** *m.*, Spinnroden *m.*; 2) oberes Wellzapfenlager; 3) Stachelastor *m.*

Przędzlik, -a, *pl.* -i, *sm.* der Glanz am Spinnroden.

Przędz, -u, *pl.* -y, *sm.* Speicher*m.*, Getreidemagazin *m.*

Przedmiel, -i, *sf.* (Eronymus) Spindelbaum *m.*, Verghenbrot *n.*, Pfaffenlütchen *n.*

Przędzek, -dka, *pl.* -owie, *sm.* 1) **Vorfahre** *m.*, **Ähne** *m.*, **Ähnherr** *m.*; 2) -dka, *pl.* -dki, *sm.* **Vorderteil** *m.*; — **ehodnika** Ort *m.*; — **ogniska** Vorherd *m.*

Przędzka, -ry, *pl.* -ry, *sf.* **Proglasten** *m.*

Przedkować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* voraus-, vorangehen; die erste Geige spielen.

Przedkować, *adi.* **Vorder-**, vorne befindlich.

Przedonóg, -ga, *pl.* -gi, *sm.* **Zweihand** *f.* (Eidechse).

Przedować, -duje, -wałem, *vn. imperf.* in der ersten Reihe sein; die erste Geige spielen, die führende Rolle spielen, führen, leiten.

Przedować, -a, *pl.* -y, *sm.* (Archinus) eine Karpfenart.

Przedownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) **Vorgängerin** *f.*; 2) **Vorarbeiterin** *f.*, **Vorschnittlerin** *f.*

Przedownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) **Vordermann** *m.*; 2) **Vorschnittler** *m.*, **Vorarbeiter** *m.*

Przedowaty, *adi.* **Vorder-**.

Przedozgięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.*; — **macicy** die Umbeugung der Gebärmutter nach vorne.

Przód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* **Vordere** *n.*, **Vorderteil** *m.*; — **głowy** **Vorderkopf** *m.*; **na** — **vornwärts**; **poszedł** **na** — er ist vorangegangen; **na przodzie**, **na przędzie** **vorn**.

Prztyk, -a, *pl.* -i; **Prztyczek**, -czka, *pl.* -czki, *sm.* **Nasenstüber** *m.*

Prztykać, -kam, -kasz, -kałem, *vn. imperf.*; **Prztyknąć**, -kne, -kniesz, -knałem, *vn. perf.* 1) ein Knipschen schlagen, schnalzen; 2) von der Pflanze abbrennen.

Przy, *praep.* **den VI. Fall** regierend, bei, neben, an; **siedzieć** — **kim** bei jmdm sitzen; **usiąść** — **stole** sich an den Tisch setzen; **służyć** — **dworze** er diente bei Hof; **był** **posłem** — **niemieckich** **dworach** er war Gesandter bei deutschen Höfen; — **stole** **była** **mowa** **o** **tem** **es** **war** **bei** **Tischu** **die** **Rede** **davon**; **nie** **mam** — **sobie** **pieniędzy** **ich** **habe** **kein** **Geld** **bei** **mir**; **zastate** **go** — **robocie** **ich** **habe** **ihn** **bei** **der** **Arbeit** **getroffen**; — **takim** **majątku** **wszystko** **idzie** **łatwiej** **alles** **geht** **leichter** **bei** **so** **einem** **Vermögen**; — **świecy** **pracował** **er** **arbeitete** **bei** **Licht**; **nie** **być** — **zmysłach** **nicht** **bei** **Sinnen** **sein**; **wychował** **się** — **moich** **dzieciach** **er** **wurde** **mit** **meinen** **Kindern** **erzo-**

gen; — **tem** **wszystkiem** **bei** **allem**; — **tem** **dabei**; — **Bożej** **pomocy** **mit** **Gottes** **Hilfe**; **stać** — **czem** **auf** **etw.** **bestehen**; **stać** — **swojem** **seine** **Meinung** **aufrecht** **halten**, **bei** **seiner** **Ansicht** **beharren**.

Przyareszować, -tuje, -wałem, *va. perf.* **arretieren**, **gefangennehmen**, **festnehmen**.

Przybarwić, -wie, -wiesz, -wiłem, *va. perf.* **Farben** **hin-** **zumischen**.

Przybawiać, -wiam, -wiesz, -wiałem, *va. imperf.*; **Przybawiać**, -wie, -wiesz, -wiłem, *va. perf.* **noch** **mehr** **hinzu-** **tun**, **vermehrten**; — **się** *vr.* **sich** **noch** **mehr** **zuziehen**.

Przybeczeć, -czę, -czysz, -czateł, *va. perf.* **abbüßen**, **für** **etwas** **büßen**.

Przybęda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* (Tamonea) eine Pflanze.

Przybicie, -cia, *sn.* **An-** **schlagen** *n.*; **Anlegen** *n.* (eines Schiffes), **Landen** *n.*

Przybić, -biję, -bijesz, -biłem, *va. perf.*; **Przybijać**, -jam, -jasz, -jateł, *va. imperf.* 1) **an-** **schlagen**, **aunageln**, **fest-** **schlagen**, **zuschlagen**; 2) *vn.* — **do** **brzegu** **landen**.

Przybiedz, -gne, -gniesz, -głem, *vn. perf.*; **Przybiegać**, -gam, -gasz, -gałem, *vn. imperf.* **laufen**, **laufend** **ankommen**, **herbei-**, **hergulaufen**.

Przybierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. und vn. imperf.*; **Przybrać**, -biore, -bioresz, -bratem, *va. und vn. perf.* I. *va.* 1) **dazunehmen**, **annehmen**, **zunehmen**; **adop-** **tieren**; — **do** **pomocy** **zur** **Hilfe** **nehmen**; — **za** **córke** **als** **Tochter** **annehmen**, **adop-** **tieren**; 2) **schmücken**, **pußen**; -brali **go** **w** **złoto** **i** **pur-** **purę** **sie** **klebten** **ihn** **in** **Gold** **und** **Purpur**; **niebo** -brane **w** **gwiazdy** **der** **mit** **Sternen** **geschmückte** **Himmel**; — **co** **w** **piękne** **słówka** **etwas** **mit** **zierlichen** **Worten** **ausdrücken**; **wiosna** -rała **ziemię** **w** **zielo-** **ność** **i** **kwiaty** **der** **Frühling** **schmückte** **die** **Erde** **mit** **Grün** **und** **Blumen**; 3) — **ugli**, **wed-** **zwała** **die** **Zügel** **anziehen**; II.

vn. zunehmen, anschwellen; III. — sie *vr.* — w co się mit etwas versorgen; — do czego się zu etwas anschießen.

Przybieranie, Przybranie, -nia, *sn.* 1) Annehmen *n.*; Zunehmen *n.*, Zunahme *f.*, Wachsen *n.*; 2) Fuß *m.*; Ausrüstung *f.*

Przybijaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Weberkanne *f.*, Weberblatt *n.*

Przybijać, siehe: Przybić. **Przybijanie**, -nia, *sn.* 1) Anschlagen *n.*; 2) Befestigen *n.*, Befestigen *n.* der Bohrlöcher.

Przybiór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Schmutz *m.*, Fuß *m.*

Przybitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Zuschlag *m.*; 2) Pfropfen *m.*

Przyblaknąć, -kne, -kniesz, -ktem, *vn. perf.* ein wenig erbleichen, erblaffen, die Farbe verlieren, schießen.

Przybliżać, -żam, -żasz, -żalem, *va. imperf.*; **Przybliżyć**, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* nähern, näher rücken, näher bringen, annähern; — sie *vr.* sich nähern.

Przybliżanie, Przybliżenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Nähern *n.*, Annäherung *f.*; w -zeniu annähernd.

Przybłąkać się, -kam, -kasz, -kałem, *vr. imperf.* sich wo hin verirren, zufällig wohin kommen.

Przybłąda, -dy, *pl.* -dy, *sm.* und *sf.* Eingewanderte(r) *m.*, (in verächtlichem, geringschätzigem Sinne:) Hergelaufer(r) *m.*

Przybłonek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* Oberhäutchen *n.* der Schleimhäute.

Przybłotny, adi. bei, an Sümpfen befindlich.

Przyboczny, adi. Neben-, Seiten-, an der Seite befindlich; Leib-; — lekarz Leibarzt *m.*; -na straż Leibwache *f.*

Przyboleć, -le, -lisz, -lałem, *vn. perf.*; **Przybolewać**, -wam, -wałem, *vn. imperf.* schmerzlich empfinden, büßen.

Przybor, -u, *pl.* -y, *sm.* Maurerverband *m.*

Przybory, -rów, *plur. tant.* Ausrüstungsstücke *pl.*, Requi-

siten *pl.*, Utensilien *pl.*, Gerätschaften *pl.*; — do szyn Kleinmaterial *n.*; — komin-kowe Kamingeräte *pl.*; — po-ciagowe Zugsausrüstungsge-genstände *pl.*; — do szycia Nähzeug *n.*

Przyborowy, adi. — mur Mauer aus Quadern.

Przybość, -bode, -bodziesz, -bodtem, *va. perf.* mit Stoßen und Stechen antreiben.

Przybrany, adi. 1) geschmückt, gepußt; 2) angenommen; **Adoptiv**, *ż. B.* -na córka Adoptivtochter *f.*

Przybrudzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; **Przybrudzić**, -dże, -dzisz, -dзіłem, *vn. perf.* ein wenig beschmutzen.

Przybrzakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* mit Saitenspielf begleiten, klümpern.

Przybrzeże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* Küstengegend *f.*, Küstenland *n.*

Przybrzeżny, adi. Küsten-

Przybrzydnać, -nę, -niesz, -dłem, *vn. perf.* ziemlich häßlich werden; zum Efel werden.

Przybudować, -daje, -wałem, *va. perf.*; **Przybudowywać**, -wuję, -wałem, *va. imperf.* anbauen, zubauen, hinzubauen.

Przybudowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Hinzubauen *n.*; Nebengebäude *n.*

Przybudówek, -wku, *pl.* -wki, *sm.* Anbau *m.*

Przybudówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nebenbau *m.*, Seitengebäude *n.*, Nebengebäude *n.*

Przybús, -siu, *sing. tant. sm.* Flußschatten *m.*, Flußlaunenkauf *n.*

Przybyć, -będe, -będziesz, -byłem, *vn. perf.*; **Przybywać**, -wam, -wasz, -wałem, *vn. imperf.* 1) ankommen, anlangen; król -był do stolicy der König kam in der Hauptstadt an; -waj na pomoc komme zu Hilfe; 2) — czego zunehmen, wachsen, vermehren, größer werden; roboty -wa co dzień die Arbeit wird jeden Tag größer; — było nam dwóch

stolowników die Zahl unserer Tischherren hat sich um zwei vermehrt; -bywa księżyc der Mond nimmt zu, ist im Zunehmen.

Przybycie, -cia, *sing. tant. sn.* Ankunft *f.*, Eintreffen *n.*

Przybysz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Ankömmling *m.*; 2) Klettervogel *m.*

Przybyszowy, adi. eingeschaltet; rok — Schaltjahr *n.* = Rok przestępny.

Przybyt, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Eingang *m.*, Kassaingang *m.*; 2) Anfaß *m.*

Przybytek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* 1) Hinzukommen *n.*, Zunahme *f.*, Zuwachs *m.*; od -tku głowa nie boli je mehr, desto besser; 2) Stiftshütte *f.*, Zelle *f.*; — Pański die Wohnung des Herrn; święty — die heilige Halle.

Przycapić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.*; **Przycapnąć**, -pnę, -pniesz, -pnąłem, *va. imperf.* plötzlich ergreifen, fassen, packen, erwischen, ertappen.

Przychciwić, -wie, -wisz, -wiłem, *va. perf.* gierig, lüstern auf etw. machen.

Przychęcać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; **Przychęcić**, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* anfofen.

Przychęta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Anlochung *f.*; Aufmunterung *f.*

Przychodni, adi. fremd angekommen.

Przychodowy, adi. Einnahme-.

Przychodzić, -dże, -dzisz, -dзіłem, *vn. imperf.*; **Przyjść**, -jdę, -jdziesz, -szedłem, *vn. perf.* kommen, herkommen, ankommen; -jdę jutro do was ich werde morgen zu euch kommen; -jdź w niedzielę do kościoła komme Sonntag in die Kirche; każ — służącemu sage dem Diener, daß er herkommt; zaraza -szła ze wschodu die Seuche kam vom Osten; ten list wczoraj -dł z Londynu dieser Brief kam gestern von London; ci którzy po nas -jdą die nach uns kommen werden; -jdzie i na ciebie kolej

die Reihe wird auch an dich kommen; -chodzi mi na myśl es kommt, es fällt mir in den Sinn; skąd ci to -szło wie so ist es dir gekommen; ani mi to na myśl nie -szło es ist mir gar nicht in den Sinn gekommen; lichwąż -szedł do majątku durch Wucher ist er zu Vermögen gekommen; -szedł wreszcie do rozumu endlich ist er zu Verstand gekommen; zemdlał, ale przyszedł znów do siebie er fiel in Ohnmacht, kam aber wieder zu sich (erlangte wieder die Besinnung); bez pośrednictwa przyjaciela byłoby -szło do procesu ohne die Intervention des Freundes wäre es zu einem Prozeß gekommen; -jdzie ci może żebrać du wirst vielleicht genötigt sein zu betteln; eo ci z tego -jdzie was hast du davon; z trudnością mi to -dzi es kommt mir schwer an; -jdzie, -szła kreska na Matyska man soll den Tag nicht vor dem Abend loben, Glück und Gläs wie leicht bricht das.

Przychodzień, -dnia, *pl.* -dnie, *sm.* Vorbeigehende(r) *m.*, Passant *m.*, Anfömling *m.*

Przychorować, -ruje, -wałem, *vn. perf.* durch Krankheit für etw. büßen.

Przychować, -wuje, -wałem, *va. perf.*; Przychowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* aufziehen, großziehen.

Przychówek, -wku, *pl.* -wki, *sm.* junges Zuchtvieh, junger Zuwachs.

Przychód, -u, *pl.* -y, *sm.* Einnahme *f.*, Einkommen *n.*, Einkünfte *pl.*

Przychrzastnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Perichondrium) Knorpelhaft *f.*

Przychudnąć, -dne, -dniesz, -dłem, *vn. perf.* ein wenig abmauern.

Przychwalać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przychwalić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* loben, rühmen; -lać się *vr. się* rühmen; = Chełpić się.

Przychwycić, -ce, -cisz, -citem, *va. perf.*; Przychwytywać, -tuje, -wałem, *va. im-*

perf. 1) ergreifen, an sich reißen; 2) bei etwas ergreifen, betreten; — na gorącym uczynku auf frischer Tat, in flagranti betreten, ertappen.

Przychylać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przychylić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* neigen, bücken, biegen; radhym mu nieba -lić ich möchte den Himmel zu ihm herabneigen, ich möchte ihm das Beste wünschen und bieten; — się, *vr. się* geneigt zeigen, beitreten, beipflichten, gemähren; -lił się do jego prośby er gab seiner Bitte Gehör, Folge.

Przychylenie, Przychylenie, -nia, *sing. tant. sn.* Beugen *n.*, Bücken *n.*, Neigen *n.*

Przychyłość, -ści, *sf.* Geneigtheit *f.*, Zuneigung *f.*, Wohlwollen *n.*; zyskać czyją — jmuś Zuneigung, Wohlwollen gewinnen.

Przychylny, *adi.*; Przychylnie, *adv.* geneigt, zugetan, wohlwollend.

Przyciasny, *adi.* zu eng.

Przyciąć, siehe: Przycinać.

Przyciąg, -u, *pl.* -i, *sm.* Beranterung *f.*

Przyciągać, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.*; Przyciągać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* ziehen, anziehen, heranziehen, anlocken, hererschleppen.

Przyciągający, *adi.* anziehend.

Przyciąganie, -nia, *sn.* Anziehung *f.*, Zugkraft *f.*, Anziehungskraft *f.*, Attraktion *f.*

Przyciągnięcie, -cia, *sing. tant. sn.* Anziehen *n.*, Zuziehen *n.*

Przycichnąć, -nę, -niesz, -nał, *vn. perf.* still, stiller werden, verstummen.

Przyciemniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przyciemnić, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.* verdunkeln; — się *vr.* dunkel werden, sich verdunkeln.

Przycieniac, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przycienić, -nie, -nisz, -niłem, *va.*

perf. ein wenig beschatten, schattieren.

Przycień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* (Paenumbra) Nebenschatten *m.*

Przycier, -u, *pl.* -y, *sm.*; Przycierok, -rka, *pl.* -rki, *sm.* 1) Reißstrog *m.*; 2) Seßsack *n.*, Seßmäße *f.*

Przycierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*; Przycierać, -trę, -trzesz, -tailem, *perf.* ein wenig reiben, abreiben, abnutzen; — komu rogów jmuś bändigen; -tał sobie rogów er hat sich das Gemeiß abgerieben; hat ausgetobt.

Przycierpieć, -pie, -pisz, -piałem, *vn. perf.* ein wenig leiden, dulden.

Przycięć, -si, *pl.* -sie, *sf.* Unterlage *f.*, Unterzug *m.*, Grundbalken *m.*, Schwelle *f.*; = Podwalina.

Przycięsniac, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przycięsnić, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.* ein wenig verengen.

Przycięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) Abschneiden *n.*, 2) Etchelle *f.*

Przycięzać, -żam, -żasz, -żać, *va. imperf.*; Przyciężyć, -żę, -żysz, -żyłem, *va. perf.* beschweren, bedrücken.

Przycięższy, *adi.* ein wenig schwer, beschwerlich.

Przycinać, -nam, -nasz, -nałem, *va. perf.*; Przyciąć, -tne, -tniesz, -ciałem, *va. imperf.*; 1) abschneiden, abhauen, stutzen; — komu skrzydeł jmuś die Flügel stutzen, beschneiden; — pióro die Feder schneiden; 2) *vn.* — komu sticheln, einen Seitenhieb ver setzen.

Przycinek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* 1) Etchelle *f.*, Seitenhieb *m.*; 2) Komma *n.*, Weißstrich *m.*

Przyciosać, -sam, -sasz, -sałem, *va. perf.* zurechtzimmern, behauen.

Przycisk, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Druck *m.*, Ausdrücken *n.*; 2) Akzent *m.*, Ton *m.*, Nachdruck *m.*, starke Betonung; 3) Briefbeschwerer *m.*; 4) Däumling *m.*, Hebebaum *n.*

Przyciskacz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Brieibehwerer *m.*; 2) Walzenwalze *f.*

Przyciskać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.*; Przycisnąć, -nę, -śniesz, -nąłem, *va. perf.* drücken, aufdrücken, andrücken, bebrücken; — kogo do serca jmnnd ans Herz drücken; bieda go -snęła die Not brühte ihn; — kogo do ściany jmnnd in die Enge treiben, an die Wand drücken.

Przyciskowy, *adi.* — młot Schanzhammer *m.*

Przyciśnięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Zubrücken *n.*

Przycuchnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* stinfend werden.

Przycukrować, -ruję, -wałem, *va. perf.* ein wenig mit Zucker anmachen.

Przycumować, -muję, -wałem, *va. perf.* mit dem Schiffs=tau anbinden.

Przycupać, -pię, -pisz, -piłem, *va. perf.* erwischen.

Przycupnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* sich ducken, mauschenstill sitzen.

Przyczajać, -jam, -jasz, -jałem, *va. imperf.*; Przyczaić, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* verstecken, verbergen, heimlich auf Wache stellen, auf die Lauer legen; — się *vr.* lauschen, auf der Lauer sitzen, sich auf die Lauer legen, lauern; sich ducken.

Przyczasnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* innere Schädelbeinhaut.

Przyczepa, -py, *pl.* -py, *sm.* und *sf.* Aufbringling *m.*, zubringlicher Mensch, Klette *f.* (bildlich).

Przyczepiać, -piam, -piaz, -piałem, *va. imperf.*; Przyczepić, -pię, -pisz, -piłem, *va. perf.* anhängeln, anhängen; — wagon einen Wagen anpoppeln; — się *vr.* sich anhängen, anklammern.

Przyczepka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Anhängel *n.*

Przyczepność, -ści, *sing. tant. sf.* Adhäsion *f.*

Przyczepny, *adi.* 1) anhängbar, ansetzbar; 2) adhärierend; 3) emsig, arbeitjam.

Przyczernić, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.* schwärzen.

Przyczesać, -szę, -szesz, -sałem, *va. perf.*; Przyczesywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* die Haare richten, zurechtmachen; — się *vr.* sich das Haar richten.

Przyczolek, -łku, *pl.* -łki, *sm.* 1) Vorgiebel *m.* eines Hauses; 2) Landpfleger *m.*, Wierdlerlager *m.*, Brückenkopf *m.*; pole -łka Giebelfeld *n.*

Przyczolgać się, -gam, -gasz, -gałem *vr. perf.* herbeifrieden.

Przyczyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; *dim.* Przyczynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ursache *f.*, Veranlassung *f.*, Grund *m.*; bez -y ohne Ursache; szukać -ny do kłótai eine Veranlassung zum Streite suchen; ty jesteś -ną mego nieszczęścia du bist die Ursache meines Unglücks.

Przyczynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* 1) Beitrag *m.*; 2) Zugabe *f.*, Draufgabe *f.*

Przyczyniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przyczynić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* zugeben, vermehren, hinzutun; beitragen; — się *vr.* beitragen, mitwirken.

Przyczynianie, Przyczynienie, -nia, *sing. tant. sn.* Beitragen *n.*, Hinzutun *n.*

Przyczynny, *adi.* beitragend, sich verwendend.

Przyczynowy, *adi.* ursächlich, Kaufal=

Przyćmić, -mie, -misz, -miłem, *va. perf.* verbunfeln, in Schatten stellen.

Przyćwiczać, -czam, -czasz, -czałem, *va. imperf.*; Przyćwiczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* einüben, jmnnd zu etw. anhalten.

Przydać, -dam, -dasz, -dałem, *va. perf.*; Przydawać, -ję, -jesz, -wałem, *va. imperf.* hinzugeben, zufügen, hinzusetzen; — się *vr.* zu etwas gut sein, nützlich, brauchbar sein; to się na nie nie -da das wird gar nichts nützen.

Przydacznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Dreipattmuschel *f.*

Przydarzać się, Przyda-

rzyć się = Przytrafić, Przytrafić się.

Przydatek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Zugabe *f.*, Draufgabe *f.*; Beilage *f.*, Zusatz *m.*

Przydatkowy, *adi.* hinzugesetzt, hinzugetan.

Przydatność, -ści, *sing. tant. sf.* Brauchbarkeit *f.*, Nützlichheit *f.*, Benutzbarkeit *f.*

Przydatny, *adi.*; Przydatnie, *adv.* brauchbar, nützlich.

Przydać, -dme, -dmiesz, -dmie, -dąłem, *va. perf.*; Przydymać, -mam, -masz, -małem, *va. imperf.* herbeiblasen.

Przydzać, -bam, -basz, -bałem, *va. perf.* — czego durch Aufmerksamkeit, Sorgfalt etwas vermehren.

Przydech, -u, *pl.* -y, *sm.* Hauch *m.*, Aspiration *f.*; Epiritus *m.*

Przydechowy, *adi.* Hauch; Aspirations=

Przydenek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Bodenknoß *m.*, Anguß *m.* am Boden einer Kanone.

Przydeptać, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.*; Przydeptywać, -tuje, -tujesz, -wałem *va. imperf.* niedertreten, niederstampfen; — trzewik den Schuhablaß abtreten.

Przydęty, *adi.* herbeigeblasen.

Przydłoniak, -ńka, *pl.* -ńki, *sm.* Handwurzel *f.*, Handgelenk *n.*

Przydługi, *adi.* überlang.

Przydoić, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* noch ein wenig messen.

Przydomek, -mku, *pl.* -mki, *sm.* Beiname *m.*; Abelsprädicat *n.*

Przydreptać, -tam, -tasz, -tałem, *vn. perf.* trippelnd ankommen, herbeitrippeln.

Przydrobić, -bię, -bisz, -biłem, *va. perf.* klein bröckeln, klein zerbröckeln.

Przydzozić, -żeje, -żałem, *vn. perf.* teuer werden.

Przydzożny, *adi.* am Wege gelegen, befindlich; kamień — der am Wege liegende Stein.

Przydrukować, -kuje, -wałem, *va. perf.* hinzudrucken.

Przydrzeć, -dre, -drzesz, -darlem, *va. perf.* ein wenig zerreißen.

Przydrzeźniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.* nachäffen, spötteln, hånfeln.

Przyduszać, -szam, -szasz, -szałem, *va. imperf.*; Przydusić, -szę, -sisz, -sitem, *va. perf.* dämpfen, niederbrücken, ersticken; -dusił go do ściauy er drückte ihn an die Wand; -duszę plomień ich werde die Flamme ersticken.

Przyduszenie, Przyduszenie, -nia, *sn.* Dämpfen *n.*, Niederbrücken *n.*, Ersticken *n.*

Przydawać, -jam, -jasz, -jałem, *va. imperf.*; Przydwoić, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* verdoppeln.

Przydybać, -bie, -bałem, *va. perf.* ertappen, erwischen, betreten; begegnen.

Przydymić, -mie, -misz, -miłem, *va. perf.* räucherig machen; — się *vr.* räucherig werden.

Przydymiony, *adi.* räucherig; rosół jest — die Suppe schmeckt nach Rauch.

Przydziać, -dzieję, -działem, *va. perf.*; Przydziałać, -łam, -łas, -łałem, *va. imperf.* hinzufügen.

Przydzielać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przydzielić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* zuteilen; został — lony do dziesiątego pułku er wurde dem zehnten Regiment zugeteilt.

Przydzielanie, Przydzielenie, -nia, *sn.* Zuteilen *n.*

Przydzierać się, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *vr.* czego się woran halten.

Przydzwonić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* durch Läuten herbeirufen, herbeiläuten.

Przydzwierać, -rka, *pl. rki, sm.* Vorhof *m.*, Vorhalle *f.*, Vorlaß *m.* vor der Haupttür.

Przyfastrygować, -guję, -wałem, *va. perf.* anheften.

Przygadzać się, -dzam, -dzasz, -dzałem, *vr. imperf.*;

Przygodzić się, -dzą, -dzisz, -działem, *vr. perf.* sich zu-tragen, sich begeben, sich er-

eignen; to mi się -dziło przed dwoma dniami daß ist mir vor zwei Tagen passiert.

Przygalopować, -puję, -wałem, *vr. perf.* herbeigaloppieren.

Przygana, -ny, *pl. -ny, sf.* Tadel *m.*, Vorwurf *m.*; bez -ny ohne Tadel.

Przyganiać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przygonić, Przygnać, -nę, -nasz, -nałem, *va. perf.* herbei-, herantreiben; -gnano bydło z paszy man hat das Vieh von der Weide herantrieben.

Przyganiać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przyganić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* tabeln, außsetzen; — komu się über jmdn aufhalten.

Przyganianie, Przyganienie, -nia, *sn.* Tadeln *n.*, Außsetzen *n.*

Przyganny, *adi.* tabelnswert; tabelniący.

Przygarbić, -bię, -bisz, -biłem, *va. perf.* bücken, buchtig machen; — się *vr.* sich bücken, sich krümmen, ein wenig buchtig werden.

Przygarbienie, -nia, *sing. tant. sn.* Gebüchtwerden *n.*

Przygarnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*; Przygarniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.* an sich scharren, ziehen, zu sich hinscharren, hinnehmen; -garnął biedną sierotę er nahm die arme Waise zu sich.

Przygarsć, -ści, *pl. -ści, sanduol f.*

Przygasać, -sam, -sasz, -sałem, *vr. imperf.*; Przygasnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vr. perf.* nach und nach ausgeben, verlöschen.

Przygasić, -szę, -sisz, -siłem, *va. perf.*; Przygaszać, -szam, -szasz, -szałem, *va. imperf.* auslöschten, dämpfen, ersticken.

Przygasły, *adi.* erloschen.

Przygęściejszy, *adi.* etw. biß.

Przygęstnieć, -nieję, -niesz, -niałem, *vr. perf.* etw. verbissen.

Przygiąć, -gnę, -gniesz, -giąłem, *va. perf.*; Przyginać, -nam, -nasz, -nałem, *va. imperf.* heran-, niederbiegen; starość go -gięła daß Alter hat ihm den Rücken gebeugt.

Przygielka, -ki, *pl. -ki, sf.* (Rhyrhospora) = Sitek, Dziobak.

Przygięcie, -cia; Przyginanie, -nia, *sing. tant. sn.* Niederbiegen *n.*

Przyglądać się, -dam, -dasz, -dałem, *vr. imperf.*; Przyjrzyć się, -rzę, -rzysz, -rzałem, *vr. perf.* betrachten, sich anschauen; muszę mu się bliżej — ich muß ihn näher betrachten.

Przyglądanie, -nia, *sing. tant. sn.* Betrachten *n.*

Przyglinkowaty, *adi.* lehmartig.

Przygladzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; Przyglądzić, -dzą, -dzisz, -dзіłem, *va. perf.* glätten, glatt machen.

Przyglaskać, -kam, -kasz, -kałem, *va. perf.*; Przyglaskiwać, -kuję, -wałem, *va. imperf.* glatt streicheln; willfahren.

Przygłodek, -dku, *pl. -dki, sm.* Hungernöth *f.*

Przygłos, -u, *pl. -y, sm.*; Przygłoska, -ki, *pl. -ki, sf.* Longeten *n.*, Äßent *m.*

Przygłośny, *adi.* überlaut.

Przyglówek, -wka, *pl. -wki, sm.* — śruby Schraubkopfhalter *m.*; Schraubenaße *f.*

Przyglównik, -a, *pl. -i, sm.* Betthaupt *n.*, Koppfende *n.*

Przygluch, -u, *pl. -y, sm.* Barthörige(r) *m.*, Schwerhörige(r) *m.*

Przygluchnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vr. perf.* ein wenig taub werden.

Przygluchy, *adi.* schwerhörig.

Przygluszać, -szam, -szasz, -szałem, *va. imperf.*; Przygluszyć, -szę, -szysz, -szyłem, *va. perf.* betäuben; dämpfen, übertönen.

Przygluszenie, -nia, *sing. tant. sn.* Betäuben *n.*

Przygnać, siehe: Przyganiać.

Przygnanie, -nia, *sing. tant. sn.* Vertreiben *n.*

Przygnębiać, -biam, -biasz, -białem, *va. imperf.*; Przygnębić, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* niederdrücken, unterdrücken, bedrücken.

Przygnębianie, Przygnębianie, -nia, *sing. tant. sn.* Unterdrückung *f.*, Bedrückung *f.*

Przygniatać, -tam, -tasz, -tałem, *va. imperf.*; Przygniść, -niotę, -niecisz, -niotłem, *va. perf.* niederdrücken, ausdrücken.

Przygnić, -ję, -jesz, -łem, *vn. perf.* anfaulen.

Przygoda, -dy, *pl. -dy, sf. 1)* Abenteuer *n.*, Begebenheit *f.*, Zufall *m.*, Ereignis *n.*; *u. w. podroży* miałem wiele -gód ich erlebte viele Abenteuer auf der Reise; *2)* Unglücksfall *m.*, Mißgeschick *n.*, Verhängnis *n.*; głupi, kto po szkodziu radzi o -dzie dumam sind die, wenn sie den Schaden schon leiden, sich klug beraten, wie er mår' zu meiden.

Przygodność, -ści, *sing. tant. sf.* Vorteil *m.*, Tauglichkeit *f.*

Przygodny, *adi.*; Przygodnie, *adv. 1)* passend, tauglich; *2)* zufällig.

Przygodzić się, siehe: Przygadzać się.

Przygorzałość, -ści, *sing. sf.* Brandgeschmack *m.*

Przygorzały, *adi.* angebrannt.

Przygorzeć, -rzeję, -rzałem, *vn. perf.* versengen, anbrennen, verkengt werden.

Przygorzki, *adi.* ein wenig bitter.

Przygorzknąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* bitter werden, einer bitterlichen Geschmack bekommen, ranzig werden.

Przygotować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; Przygotowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* vorbereiten, bereit halten, zuriichten, rüsten; -wałem już wszystko ich habe schon alles vorbereitet; — się *vr.* sich

vorbereiten; -tuj się do lekcji fortepianu bereite dich zur Klavierstunde vor.

Przygotowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Vorbereitung *f.*, Zurüstung *f.*, Anstalt; zob. -nie — Anstalten treffen; robic — ohne Vorbereitung; — wartyw Vorrichtung *f.*, des Grubenfeldes; — rud Aufbereitung der Erze.

Przygotowawczy, *adi.* Vorbereitungs-; kurs — Vorbereitungskurs *m.*

Przygórek, -rka, *pl. -rki, sm.* Vorhügel *m.*

Przygrabiąć, -biam, -biasz, -białem, *va. imperf.*; Przygrabić, -bie, -bisz, -biłem, *va. perf.* mit dem Rechen überharken, zuharken.

Przygramolić się, -le, -lisz, -liłem, *vr. perf.* herbeigetroden kommen.

Przygrodek, -dka, *pl. -dki, sm.* Burglecken *m.*

Przygrodzie, -dzą, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* dazu einhegen.

Przygromadzić, -dzą, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* hin-zusammeln, aufhäufen.

Przygrózka, -ki, *pl. -ki, sf.* = Pogróżka.

Przygruby, *adi.*; Przygrubo, *adv.* zu dick, grob.

Przygrywać, -wam, -wasz, -wałem, *va. u. vn. imp.* mit Messer begleiten, akkompagnieren.

Przygryzać, -zam, -zasz, -załem, *va. imperf.*; Przygryźć, -zę, -ziesz, -złem, *va. perf.* zubeißen, dazwischen beißen, benagen; piłem wodę -zając chlebem ich trank Wasser und kaute dazwischen Brot; — wargi ze złości aus Zorn die Lippen zerbeißen; -zł wargi, by się nie śmiać er biß sich auf die Lippen, um nicht lachen zu müssen; — komu sićfelu.

Przygryźliwy, *adi.*; Przygryźliwie, *adv.* beißend, sićfelend.

Przygrzać, -rzeję, -rzałem, *va. perf.*; Przygrzewać, -wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* wärmen, ein wenig aufwärmen.

Przygrzebać, -bie, -biesz, -bałem, *va. perf.* dazuscharen, zusammenscharren.

Przygwizdywać, -duje, -wałem, *vn. imperf.* vor sich hinpfaffen.

Przywoździć, -źdze, -ździsz, -ździłem, *va. perf.* fest anuageln, festnageln.

Przyhaczać, -czam, -czasz, -czałem, *va. imperf.*; Przyhaczyć, -czyłem, -czyłem, *va. perf.* anhaften.

Przyimek, -mka, *pl. -mki, sm.* Vorwort *n.*, Präposition *f.*

Przyjaciół, -a, *pl. -e, sm. Freund m.*; — sztuk Künsts-freund; — ludzkości Menschenfreund; -u! (lieber) Freund! (als Anrede); -u, pokaż mi drogę Freund, zeige mir den Weg; w potrzebie poznać -a in der Not erkennt man den wahren Freund.

Przyjacielski, *adi.* freundschaftlich, zugetan; po -sku freundschaftlich.

Przyjacielskość, -ści, *sing. tant. sf.* Freundschaftlichkeit *f.*

Przyjacielstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Freundschaft *f.*

Przyjaciółka, -ki, *pl. -ki, sf.* Freundin *f.*

Przyjadać, -dam, -dasz, -dałem, *va. imperf.*; Przyjeść, -jem, -jesz, -jadłem, *va. perf.* zubeißen, dazu essen.

Przyjazd, -u, *pl. -y, sm.* Anfunft *f.*, Ankommen *n.*; — pociągu Anfunft des Zuges; — późniony verspätete Anfunft.

Przyjazny, *adi.*; Przyjaźnie, *adv.* freundschaftlich.

Przyjaźnić się, -nię, -niesz, -niłem, *vr.* sich beifreunden, zum Freunde machen.

Przyjaźń, -źni, *pl. -źnie, sf.* Freundschaft *f.*

Przyjąć, -jme, -jmiesz, -jąłem, *va. perf.*; Przyjmować, -muje, -wałem, *va. imperf.* empfangen, annehmen, nehmen; — chrzest die Taufe empfangen; -jęta gości w salonie sie empfang die Gäste im Salon; nie od niego nie

-jme, ich werde von ihm nichts annehmen; jak -jął te wiadomości? wie hat er diese Nachrichten aufgenommen? -jąłem dziś dwie sługi ich habe heute zwei Dienstboten aufgenommen; — się Wurzel schlagen; in Gebrauch, in Aufnahme kommen; ten kwiat się na tym gruncie nie przyjmie diese Blume wird in diesem Boden keine Wurzel schlagen; ten zwyczaj -jął się diese Sitte ist in Aufnahme gekommen.

Przyjadrze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* (Epidydimis) Nebenhode *f.*

Przyjechać, -jadę, -jedziesz, -chać, *vn. perf.*; Przyjeżdżać, -dżam, -dżasz, -dżać, *vn. imperf.* kommen, ankommen (zu Wagen, zu Pferde); kiedy -dża twój brat wann kommt dein Bruder an; przyjeżdż raz do nas komme einmal zu uns.

Przyjemka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nebendolde *f.*

Przyjemnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Rezipient *m.*, Despillierverlage *f.*

Przyjemność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Annehmlichkeit *f.*, Vergnügen *n.*

Przyjemny, *adi.*; Przyjemnie, *adv.* angenehm.

Przyjeść, siehe: Przyjadać.

Przyjezdny, *adi.* durchreisend.

Przyjęcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Aufnahme *f.*, Empfang *m.*, Übernahme *f.*; znaleźć dobre — eine gute Aufnahme finden; u ministra było dziś wielkie — cie beim Minister war heute großer Empfang.

Przyjrzeć, siehe: Przyglądać.

Przyjście, -cia, *sing. tant. sn.* kommen *n.*

Przyjść, siehe: Przychodzić.

Przykadec, -dka, *pl.* -dki, *fleiner* Bottich.

Przykarać, -rzę, -rzesz, -rać, *va. perf.* ein wenig bestrafen, milde züchtigen.

Przykaz, -u, *pl.* -y, *sm.* strenger Befehl.

Przykazanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Gebot *n.*, Befehl *m.*; dziesięcioro -zań die zehn Gebote Gottes.

Przykazywać, -zuje, -wał, -wałem, *va. imperf.*; Przykazywać, -że, -żesz, -zał, *va. perf.* anbefehlen, gebieten.

Przykazny, *adi.* anempfohlen und verbürgt.

Przykasek, -ska, *pl.* -ski, *sm.* = Przekaska.

Przykaścić, -sze, -sisz, -sić, *va. perf.* zubeißen, ein wenig abbeißen.

Przykatek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Seitenwinkel *m.*

Przykipieć, -pie, -pisz, -pić, *vn. perf.* ein wenig überlaufen.

Przykisnąć, -nę, -niesz, -nął, *vn. perf.* säuerlich werden.

Przyklask, -u, *pl.* -i, *sm.* Beifall *m.*, Beifallsklatschen *n.*

Przyklaskiwać, -knje, -wał, *va. imperf.*; Przyklasnąć, -nę, -niesz, -nął, *va. perf.* Beifall klatschen, zustimmen.

Przyklaskiwanie, -nia, Przyklaśnięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Beifallsklatschen *n.*

Przyklejać, -jam, -jasz, -jął, *va. imperf.*; Przykleić, -je, -isz, -ić, *va. perf.* anleben, anleimen.

Przyklejanie, Przyklejenie, -nia, *sn.* Anleben *n.*, Anleimen *n.*

Przyklepać, -pie, -piesz, -pać, *va. perf.* zuhämmern, zutlopfen.

Przyklek, -u, *sm.* (Stypocys) Därling *m.*

Przyklekać, -kam, -kasz, -kać, *vn. imperf.*; Przykleknać, -nę, -niesz, -nął, *vn. perf.* niederfallen, sich auf ein Knie niederlassen.

Przykład, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Beispiel *n.*; iść za czymś -dem jmds Beispiel folgen; dać dobry — ein gutes Beispiel geben; niech ci to posłuży jako odstraszcający — daß soll dir als abschreckendes Beispiel dienen; na — (n. p.) zum Beispiel (z. B.); 2) Anschlag *m.* (eines

Feurgewehres); 3) Sethammer *m.*

Przykładacz, -cza, *pl.* -cze, *sm.* Sethammer *m.*

Przykładać, -dam, -dasz, -dać, *va. imperf.*; Przyłożyć, -że, -żysz, -żył, *va. perf.* anlegen, auflegen, beilegen, hinlegen; — dziecko do piersi dać Kind an die Brust legen; — dać plaster ein Pflaster auflegen; — drzewa do ognia Holz zum Feuer auflegen; — pieczęć dać Siegel anlegen, aufdrücken; — się *vr.* do czego zu etw. beitragen, Anteil an etw. nehmen, sich mit Eifer beteiligen, sich einer Sache befeßigen; — się wyłączenie do nauk sich einzig und allein den Wissenschaften widmen.

Przykładanie, Przyłożenie, -nia, *sing. tant. sn.* Zulagen *n.*, Beilegen *n.*, Auflegen *n.*; — się Eifer *m.*, Fleiß *m.*

Przykladek, -dka, *pl.* -dki, *sm.*; Przykladka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Zulage *f.*, Summe *f.*; 2) Kompreß *f.*, Leinwandläppchen.

Przykladnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Zulageinstrument *n.*, Zulagezeug *n.*

Przykladność, -ści, *sing. tant. sf.* Musterhaftigkeit *f.*

Przykładny, *adi.*; Przykładnie, *adv.* musterhaft, epenplarisć.

Przyklaniać, -niam, -niasz, -niać, *va. imperf.*; Przyklonić, -nie, -niesz, -nić, *va. perf.* hinneigen; głowę — seinen Kopf hinneigen.

Przykłonny, *adi.* geneigt.

Przyklusować, -suję, -wał, *vn. perf.* herantraben.

Przykoić, -je, -isz, -ić, *va. perf.* ein wenig besänftigen.

Przykolatać się, -tam, -tasz, -tać, *vr.* sich mit Mühe durcharbeiten, unter Mühen und Anstrengungen wohin gelangen.

Przykomorek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Nebenollant *n.*

Przykop, -u, *pl.* -y, *sm.*

Laufgraben *m.*, Graben *m.*,
Tranchée *f.*

Przykopać, -pie, -piesz,
-pałem, *va. perf.*; Przykopywać, -puję, -wałem, *va. imperf.* dazugraben; untergraben.

Przykopciały, *adi.* mit
Ruß geschwärzt.

Przykopciec, -ce, -cisz, -ci-
łem, *vn. perf.* mit Ruß schwärzen, anrußen.

Przykopciec, -cieje, -cia-
łem, *vn. perf.* ruhig werden.

Przykopcony, *adi.* ange-
rußt.

Przykopowy, *adi.* Lauf-
graben-.

Przykopycie, -cia, *pl. -cia.*
sn. Gadenstück *n.*, Fersensleder *n.*

Przykoronek, -nka, *pl. -nki*, *sm.* Rebenblumentrone *f.*

Przykorzeniec, -nie, -nisz,
-nitem, *va. perf.* wützen, mit
Gemürz anmachen.

Przykosic, -szę, -sisz, -si-
lęm, *va. perf.* ein wenig ab-
mähren.

Przykostek, -stka, *pl. -stki*,
sm.; Przykostnia, -ni, -nie,
sf.; Przykoscie, -scia, *sing.*
tant. sn. Knochenhaut *f.*, Wein-
haut *f.*

Przykostny, *adi.* am Kno-
chen befindlich.

Przykować, Przykuć,
-kuje, -kułem, *va. perf.*;
Przykowany, Przykuwać,
-wam, -wałem, *va. imperf.*
anschnieben, fesseln.

Przykowanie, -nia; Przy-
kucie, -cia, *sn.* Anschnieben
n., Fesselung *f.*

Przykowany, Przykuty,
adi. angeschnietet; siedział
jak -ty er saß nie angenagelt;
-ty do łóża boleści an daß
Ranzenlager gefesselt.

Przykradać, -dam, -dasz,
-dałem, *va. imperf.*; Przy-
kraść, -dne, -dniesz, -dłem,
va. perf. mehr dazustehlen;
— się *vr.* sich heranschleichen.

Przykrajac, -jam, -jasz,
-jałem, *va. imperf.*; Przy-
krawać, -wam, -wasz, -wa-
łem, *va. imperf.*; Przykroić,
-ję, -isz, -iłem, *va. perf.* zu-
schneiden.

Przykraszać, -szam, -szasz,

-szalem, *va. imperf.*; Przy-
krasić, -szę, -sisz, -siłem,
va. perf.; 1) beschönigen;
2) etwas Fett dazu geben.

Przykrawacz, -a, *pl. -e*, *sm.* 1) Zuschneider *m.*;
2) Brettleister *m.*

Przykręcać, -cam, -casz,
-całem, *va. imperf.*; Przy-
kręcić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* zudrehen, drehend zu-
sammenziehen.

Przykręcanie, Przykrę-
cenie, -nia, *sn.* Zudrehen *n.*

Przykrępować, -puję, -wa-
łem, *va. perf.* fest zusammen-
klemmen, an etwas anschnüren.

Przykrojenie, -nia, *sn.*
Zuschneiden *n.*

Przykrostka, -ki, *pl. -ki*,
sf. kleine Unannehmlichkeit.

Przykrósć, -ści, *pl. -ści*,
sf. Unannehmlichkeit *f.*, Ber-
drießlichkeit *f.*, Widerwärtig-
keit *f.*, Beschwerlichkeit *f.*, Ber-
druß *m.*; wiele muszę zno-
sić -ści ich muß viele Unan-
nehmlichkeiten ertragen; nie
chcę mu zrobić tej -ści ich
will es ihm nicht antun; z -ścią
muszę skonstatować mit Ber-
druß (leider) muß ich fest-
stellen; zrobiłeś mi wielką —
du hast mir eine große Unan-
nehmlichkeit bereitet.

Przykrócenie, -nia, *sn.*
Verfürzen *n.*, Verfürzung *f.*,
Schmälerung *f.*

Przykrócić, -cę, -cisz,
-ciłem, *va. perf.* schmälern,
verfürzen, zügeln; — komu
jmnmu den Daumen aufs
Auge setzen.

Przykrótki, Przykrótszy,
adi. zu kurz.

Przykruszyć, -szę, -szysz,
-szyłem, *va. perf.* hinzubrodeln.

Przykry, *adi.*; Przykro,
adv. 1) lästig, unangenehm,
beschwerlich, müd, peinlich,
zuwider, verdrießlich; bardzo
mi —, że ci to muszę od-
mówić es ist mir sehr pein-
lich, daß ich dir daß abschlagen
muß; w obejściu jest on
bardzo -kry im Verkehr ist
er sehr unangenehm; -kry
człowiek ein müdiger Mensch;
-kra praca eine lästige Arbeit;
2) steil, jäh.

Przykrycie, -cia, *pl. -cia*,
sn. Deckung *f.*, Zudecken *n.*;
Überzug *m.*, Überwurf *m.*,
Decke *f.*

Przykryć, -ję, -jesz,
-łem, *va. perf.*; Przykrywać,
-wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* decken, bedecken, zu-
bedecken, verdecken; — kogo
płaszczem jmnmu mit dem
Mantel zudecken; — dom daß
Haus mit einem Dache ver-
sehen.

Przykrytość, -ści, *sing.*
tant. sf.; Przykryctwo, -wa,
sing. tant. sn. Heuchelei *f.*

Przykryty, *adi.* 1) bedeckt;
2) verstellt, gleichgültig.

Przykrywadło, -dła, *pl. -dła*, *sn.* Deckel *m.*

Przykrywanie, -nia, *sn.*
Zudecken *n.*

Przykrywka, -ki, *pl. -ki*,
sf. Deckel *m.*; Decke *f.*; Deck-
mantel *m.*

Przykrzesać, -szę, -szesz,
-sałem, *va. perf.*; Przykrze-
sywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* behauen (Mauerziegel).

Przykrzyć, -rzę, -rzyasz,
-rzyłem, *va. und vn. imperf.*
— komu co jmnmu etw. ver-
effeln; — sobie co an etw.
Überdruß empfinden; — się
vr. komu jmnmu überdrüssig
werden; to mi się już przy-
krzy, sprzykrzyło ich bin dessen
schon überdrüssig.

Przykrzykać, -kam, -kasz,
-kałem, *va. und vn. imperf.*;
Przykrzyknać, -nę, -niesz,
-nałem, *va. und vn. perf.*
Beifall schreien.

Przykrzywiać, -wiam,
-wiasz, -wiałem, *va. imperf.*;
Przykrzywić, -wię, -wisz,
-wiłem, *va. perf.* hinbeugen,
beugen; = Przygiąć.

Przykształcać, -cam, -casz,
-całem, *va. imperf.*; Przy-
kształcić, -cę, -cisz, -ciłem,
va. perf. nach etwas gestalten,
formen; verschöneren.

Przykucie, siehe: Przyko-
wanie.

Przykuć, siehe: Przykować.
Przykupić, -pie, -pisz, -pi-
łem, *va. perf.*; Przykupy-
wać, -puję, -wałem, *va. im-
perf.* dazukaufen, hinzukaufen.

Przykupienie, -nia, *sing. tant. sn.* Hinzukaufen *n.*

Przykupno -na, *pl. -na, sn.* Dazugekauft(e) *n.*

Przykupny, *adi.* dazugekauft.

Przykurzać, -czam, -czasz, -czasz, *va. imperf.*; Przykurzyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* verfüren.

Przykurzać, -rzam, -rzasz, -rzałem, *va. imperf.*; Przykurzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* bestäuben.

Przykusy, *adi.* = Przykrótki.

Przykuty, *adi.* siehe: Przykowany.

Przykuwać, siehe: Przykować.

Przykwas, -u, *pl. -y, sm. dim.* = Przykwasek, -sku, *pl. -ski, sm.* Säuerlichkeit *f.*, saurer Beigeschmack.

Przykwasić, -szę, -sisz, -sitem, *va. perf.*; Przykwaszać, -szam, -szasz, *va. imperf.* säuerlich machen, einen säuerlichen Beigeschmack geben.

Przykwasnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* säuerlich werden.

Przykwasny, *adi.* säuerlich.

Przyłać, -leję, -lałem, *va. perf.*; Przylewać, -wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* hinzugießen, zuzugießen.

Przylaszczka, Przylaszczka, -ki, *pl. -ki, sf.* (Hepatica) Stumpfole *f.*, Leberkraut *n.*, Waldveilchen *n.*

Przylatać, -tam, -tasz, -tałem, *vn. imperf.*; Przylatywać, -tuję, -wałem, *vn. imperf.*; Przyłecieć, -cę, -cisz, -ciałem, *vn. perf.* herbeifliegen, angefliegen kommen; rajch, schneß, eitligt kommen, herbeifliegen.

Przylądek, -dku, *pl. -dki, sm.* Vorgebirge *n.*, Stap *n.*

Przylądnik, -a, *pl. -i, sm.* (Eriphia) Stachelstirn *f.* (Gattung der Spinnwebse).

Przylądować, -duję, -wałem, *vn. perf.* landen, anlanden, anlegen.

Przylecieć, -nia, *sing. tant. sn.* Herbeifliegen *n.*

Przylegać, -gam, -gasz, -gałem, *vn. imperf.*; Przy-

ledz, Przylegnąć, -nę, -niesz, -głem, *vn. perf.* anliegen, dicht anschließen, anfliegen; benachbart sein, angrenzen.

Przyleganie, -nia, *sing. tant. sn.* Anliegen *n.*, Anschließen *n.*, Anfliegen *n.*; Abhäfen *f.*

Przyległość, -ści, *pl. -ści, sf.* Zubehör *n.*, Angrenzende(s) *n.*

Przyległy, *adi.*; Przyległe, *adv.* anliegend, angrenzend.

Przyleń, -nia, *pl. -nie, sm.* trägt den Mensch.

Przylepiać, -piam, -piasz, -piałem, *va. imperf.*; Przylepić, -pie, -pisz, -piłem, *va. perf.* anfliegen.

Przylepianie, Przylepianie, -nia, *sn.* Anfliegen *n.*

Przylepka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Anfließer; 2) Ranft *m.*, Ränstchen *n.*, Ansnitt *m.*; 3) Loquette *f.*; 4) (bildlich) Schmeicheltage *f.*

Przylepnać, -nę, -niesz, -płem, *vn. perf.* kleben, kleben.

Przylepny, *adi.* klebrig.

Przylew, -u, *pl. -y, sm.*; Przylewek, -wku, *pl. -wki, sm.* Zugießen *n.*, Nachgießen *n.*

Przylewać, siehe: Przylać.

Przyleżeć, -lezę, -leziesz, -lażem, *vn. perf.*; Przylażyć, -żę, -żysz, -ziłem, *vn. imperf.* herbeifliegen, herbeifliegen kommen.

Przyleżytość, -ści, *sf. -ści, sf.* Anliegende(s) *n.*, anliegende Gegend, Grenz-, Nachbar-.

Przylgnąć, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* — do czego się an etwas hängen, anfliegen; — do kogo jmdm zuetaun sein.

Przylgnia, -gni, *pl. -gnie, sf.* — wentyla Ventulsfläche *f.*, Ventilspiegel *m.*

Przylgnięcie, -cia, *sing. tant. sn.* kleben *n.*, Hängen *n.*

Przylizacz, -czam, -czasz, -czalem, *va. imperf.*; Przylizywać, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* dazuzählen, hinzuzählen.

Przylizanie, Przylizanie, -nia, *pl. -a, sn.* Hinzuzählen *n.*, Hinzuzählen *f.*

Przylizny, *adi.* — złodziej ein Dieb, bei dem man gestohlenen Gut vorfindet.

Przylistik, -tku, *pl. -tki, sm.* (den Stengel umfassendes) Asterblatt *n.*

Przylizac, -zę, -żesz, -załem, *va. perf.*; Przylizywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* befehen; — się *vr.* sich durch Speicheldrüse einschmeicheln.

Przylot, -u, *pl. -y, sm.* Anflug *m.*, Heranfliegen *n.*; Angeflogene(s) *n.*

Przylotny, *adi.* herbeifliegend, herbeifliegend.

Przylutować, -tuję, -wałem, *va. perf.*; Przylutowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* anlöten, anschweißen.

Przylutowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Anlöten *n.*, Anlösung *f.*

Przylagodzić, -dżę, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* = Przygotować.

Przylamać, -mię, -miesz, -małem, *va. perf.*; Przylamywać, -muję, -wałem, *va. imperf.* abbrechen.

Przylamanie, -nia, *sing. tant. sn.* Abbrechen *n.*

Przylanek, -nku, *pl. -nki, sm.* kleine Hufe, Kleinhufe *f.*; Stückchen *n.* Ader.

Przylaskawić, -wię, -wisz, -wikem, *va. perf.* bezähmen, sich geneigt machen.

Przylatać, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.* anfliegen.

Przylawek, -wku, *pl. -wki, sm.* Auslagetisch *m.*

Przylazić, siehe: Przyleżeć.

Przylaczać, -czam, -czasz, -czalem, *va. imperf.*; Przylaczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* anschließen, beibringen, hinzufügen; — się *vr.* sich anschließen, anhängen, zuwesellen.

Przylączanie, Przylączanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Anschließen *n.*, Hinzufügen *n.*

Przylbica, -cy, *pl. -ce, sf.*; *dim.* Przylbiczka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Sturmhaube *f.*,

Stirnhäube *f.*, Visier *n.*;
 Selnschnede *f.*; 2) versteinerte
 Rindhornart.

Przyłoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
 Deckel *m.*, Arbeitsleiste *f.*

Przyłomek, -mku, *pl.*
 -mki, *sm.* unten abgebrochenes
 Stück *n.*, Bruchstück *m.*

Przyłomny, *adi.* abbrechbar.
 Przyłożenie, siehe: Przy-
 kładanie.

Przyłożyć, siehe: Przy-
 kładać.

Przyłóg, -łogu, *pl.* -łogi,
sm. Bruchstück *m.*, Bruchfeld *n.*

Przyłuda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
 Anlockung *f.*, Lockspeise *f.*,
 Reiz *m.*; Täuschung *f.*

Przyłudny, *adi.* lockend,
 reizend; täuschend.

Przyłudzać, -dzam, -dzasz,
 -dzalem, *va. imperf.*; Przy-
 ładzić, -dze, dzisz, -dzilem,
va. perf. (litiq) anlocken,
 herbeilocken, anziehen.

Przyłudzanie, Przyłu-
 dzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.*
 Anlocken *n.*, Herbeilocken *n.*

Przymacniać, -niam, -niasz,
 -niamem, *va. imperf.*; Przy-
 mocnić, -nię, -niesz, -niłem,
va. perf. befestigen.

Przymacnianie, -niania,
sn. Befestigen *n.*

Przymaglować, -gluję,
 -wałem, *va. perf.* überrollen,
 übermangeln.

Przymalować, -luję, -wa-
 łem, *va. perf.* bemalen.

Przymamić, -mię, -misz,
 -miłem, *va. perf.* herbeilocken,
 gaufelnd herbeilocken.

Przymarzać, -rzam, -rzasz,
 -rzalem, *vn. imperf.*; Przy-
 marznąć, -nę, -niesz, -nałem,
vn. perf. ein wenig gefrieren,
 anfristen.

Przymarzyć się, -rzę,
 -rządz, -rzyłem, *vr. perf.*
 einem träumen, im Traume
 vorkommen.

Przymarznąć, -cia, *sing.*
tant. sn. Anfristen *n.*

Przymaszerować, -ruję,
 -wałem, *vn. perf.* herbeimar-
 schieren.

Przymaszerowanie, -nia,
sing. tant. sn. Herbeimar-
 schieren *n.*, Herbeimarsch *m.*

Przymawiać, -wiam, -wiasz,

-wałem, *vn. imperf.*; Przy-
 mówić, -wie, -wiesz, -wiłem,
vn. perf. sticheln; — sie *vr.*
 komu eine Anspielung morauf
 machen, jmdm seinen Wunsch
 zu verstehen geben, seine Mei-
 nung sagen; nieznaczenie die
 sie -mówił o obietnicę die
 Gelegenheit benützend erinnerte
 er ihn an sein Versprechen;
 -mów mu się, to ci da deute
 es ihm an und er wird es
 dir geben.

Przymawianie, Przymó-
 wienie, -nia, *sn.* Sticheln *n.*;
 Andeuten *n.*

Przymęczyć, -czę, -czysz,
 -czyłem, *va. perf.* martern,
 foltern; durch Martern zum
 Geständnis zwingen.

Przymiar, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Anpassen *n.*, Anmessen *n.*;
 Zumessen *n.*

Przymiarek, -rku, *pl.* -rki,
sm. Übermaß *n.*, Zugabe *f.*
 beim Messen.

Przymiać, -mne, -mniesz,
 -miałem, *va. perf.* ein wenig
 knüllen, kneten.

Przymierać, -ram, -rasz,
 -rałem, *vn. imperf.*; Przy-
 mrzeć, -mrę, -mrzesz, -mar-
 żeł, *vn. perf.* langsam ster-
 ben; — z głodu Hunger lei-
 den, der Hungersnot ausge-
 setzt sein.

Przymierny, *adi.* Bundes.

Przymierzać, -rzam, -rzasz,
 -rzalem, *va. imperf.*; Przy-
 mierzyć, -rzę, -rządz, -rzy-
 łem, *va. perf.* anprobieren,
 messen, abmessen, anpassen;
 -rzyłem nową suknię idę habe
 das neue Kleid anprobiert;
 nie uwierzy, aż -rzy et wird
 es nicht glauben, bis er es
 nicht fühlt; nie -rzając ohne
 anzüglich zu sein, ohne zu ver-
 gleichen, ohne auf etwas an-
 zuspielen, mit Erlaubnis.

Przymierzanie, Przymie-
 rzenie, -nia, *sn.* Anprobieren
n., Messen *n.*

Przymierzchnąć, -nę,
 -niesz, -nałem, *vn. perf.* etw.
 dunkel werden, dunkeln.

Przymierze, -rza, *pl.* -rza,
sn. Bündnis *n.*, Bund *m.*;
 Waffenstillstand *m.*; zawrzcę
 z kimś — ein Bündnis mit

jmdm schließen; złamać -rze
 das Bündnis brechen oder
 verletzen; — zaczeпно-odporne
 Truż- und Schußbündnis;
 arka -rza Bundeslade *f.*

Przymierzić, Przymier-
 zły, siehe: Obmierzić, Ob-
 mierzły.

Przymieszać, -szam, -szasz,
 -szalem, *va. perf.* hinzumischen,
 beimischen.

Przymieszka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Beimischung *f.*, Regierung *f.*

Przymieść, -miotę, -mie-
 ciesz, -miotem, *va. perf.*;
 Przymiatać, -tam, -tasz,
 -tałem, *va. imperf.* herbei-
 führen.

Przymigać, -gam, -gasz,
 -gatem, *vn. imperf.*; Przy-
 mignąć, -nę, -niesz, -głem, *vn.*
perf. durch Zuminen seine
 Einwilligung geben.

Przymilać, -lam, -lasz,
 -lałem, *va. imperf.*; Przy-
 milić, -le, -lisz, -liłem, *va.*
perf. lieblicher, reizender ma-
 chen; — sie *vr.* sich bei jmdm
 beliebt machen, sich angenehm
 zu machen suchen, freundlich
 tun.

Przymilanie, Przymile-
 nie, -nia, Einschmeicheln *n.*

Przymilozzyć, -czę, -czysz,
 -czyłem, *vn. imperf.*; Przy-
 milknąć, -nę, -niesz, -nałem,
vn. perf. plöthlich schweigen.

Przymiłować, -luję, -wa-
 łem, *va. perf.* aneinander
 legen (das Knüppelholz, welches
 ein Gestörte bilden soll).

Przymiot, -u, *pl.* -y, *sm.*

- 1) Eigenschaft *f.*, Beschaffenheit *f.*;
 — ognisty Feuermal *n.*;
- 2) Kreuzwurz *f.*, Kreuzkraut *n.*;
- 3) Syphilis *f.*

Przymiotnik, -a, *pl.* -i,
sm. 1) Eigenschaftswort *n.*,
 Beiwort *n.*; 2) Stöckkraut *n.*,
 spanische Kreuze.

Przymiotny, Przymioto-
 wy, *adi.*; Przymiotowo, *adv.*
 adjektivisch; -towe ziele (Herba
 consolidae, sarracinae).

Przymknąć, -nę, -niesz,
 -nałem, *va. perf.*; Przymy-
 kać, -kam, -kasz, -kałem, *va.*
imperf. 1) heranrücken, sich
 nähern; 2) ansehen, halb zu-
 machen; leise, sanft schließen.

Przymknięcie, Przymykanie, -nia, *sing. tant. sn.* Unthun n.

Przymleć, -miele, -mielesz, -mektem, *va. perf.* noch ein wenig dazumahlen.

Przymłócić, -ce, -cisz, -cilem, *va. perf.* noch ein wenig dazudreschen.

Przymnażać, -żam, -żasz, -żałem, *va. imperf.*; Przymnożyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* vermehren.

Przymnożek, -żka, *pl. -żki, sm.* Zuwachs m.

Przymocnić, *siehe:* Przymacniać.

Przymocnienie, *siehe:* Przymacnianie.

Przymocować, -cuje, -wałem, *va. perf.*; Przymocowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* befestigen.

Przymoczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Kataplasma f., erweichender Umschlag.

Przymoczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* ein wenig einweichen.

Przymorski, *adi.* am Meere, an der See gelegen.

Przymorze, -rza, *pl. -rza, sn.* Seeküste f., Meeresstrand m.

Przymostek, -stku, *pl. -stki, sm.* Seitenbrücke f., Nebenbrücke f.

Przymowa, -wy, *pl. -wy, sf.* Besprechung f. (durch Zerberformeln).

Przymówca, -cy, *pl. -cy, sm.* Spötter m., Stichelredner m.

Przymówczy, Przymówny, *adi.* stichelnd.

Przymówić, *siehe:* Przymawiać.

Przymówienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Anspielung f., Stichelerei f.

Przymówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Anspielung f., Stichelrede f. Przymroczenie, -nia, *sing. tant. sn.* Verfinsternung f.

Przymroczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *vn. perf.* verfinstern.

Przymrok, -u, *pl. -i, sm.*; Przymroka, -ki, *pl. -ki, sf.* Dämmerung n., Dämmerung f.; — wieczorna abendliches Dunkel, Abenddämmerung f.

Przymrozek, -zku, *pl. -zki, sm.* kleiner Frost, kleiner Nachtfrost, Vorfrost m.

Przymrozić, -że, -zisz, -ziłem, *va. perf.* ein wenig gefrieren machen.

Przymrużać, -żam, -żasz, -żałem, *va. imperf.*; Przymrużyć, -że, -żysz, -żyłem, *va. perf.* die Augen halb zudrücken.

Przymrużanie, Przymrużenie, -nia, *sing. tant. sn.* das Halbzudrücken der Augen.

Przymrzeć, *siehe:* Przymierać.

Przyszały, *adi.* be-mooft.

Przymulenie, -nia, *sing. tant. sn.* Beschlänmen n.

Przymulić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* beschlänmen.

Przymurek, -rku, *pl. -rki, sm.* eine kleine Nebenmauer.

Przymurować, -ruję, -wałem, *va. perf.* dazumauern, hinzumauern.

Przymurowanie, -nia, *sn.* Hinzumauern n.

Przymurze, -a, *pl. -a, sn.* Platz m. an einer Mauer, Mauerfuß m.; Zwinger m.

Przymus, -u, *sm.* Zwang m.; z -u co zrobić aus Zwang etwas tun; użyć -u Zwang gebrauchen.

Przymusić, -sze, -sisz, -siłem, *va. perf.*; Przymuszać, -żam, -żasz, -żałem, *va. imperf.* zwingen, nötigen.

Przymuskać, -kam, -kasz, -kałem, *va. perf.*; Przymuskiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* glatt streichen.

Przymuszanie, -nia, *sn.* Zwingen n., Nötigen n.

Przymuszczek, -szeczka, *pl. -szeczki, sm.* Speichelleder m. Przymuszcza, -ki, *pl. -ki, sf.* Schmeichelei f.; Verstellung f.

Przymyk, -u, *pl. -i, sm.* Schlagleihen m.

Przymykać, *siehe:* Przymknać.

Przymyślać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* über etwas nachdenken.

Przymytek, -tku, *sing.*

tant. sm. Weilarbeit f., Nebenarbeit f.

Przynaglać, -glam, -glałem, *va. imperf.*; Przynaglić, -glę, -glisz, -gliłem, *va. perf.* beschleunigen, zur Eile antreiben; nötigen.

Przynaglający, *adi.* zur Eile antreibend.

Przynaglanie, Przynaglenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Beschleunigen n., Antreiben n. zur Eile, (moralische) Nötigung f., Zwang m.

Przynająć, -jmę, -jmiesz, -jąłem, *va. perf.*; Przynajmywać, -muje, -wałem, *va. imperf.* dazu mieten; in Dienst nehmen, aufbringen.

Przynajęcie, -cia; Przynajmowanie, -nia, *sn.* Mieten n., Aufbringen n.

Przynajmniej, *adv.* wenigstens, zum wenigsten.

Przynalegać, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.* — na kogo jmnmu stark zusehen.

Przynależeć, -że, -żysz, -żałem, *vn. perf.* gehören, gehören, zukommen; zuträglich sein.

Przynależność, Przynależytość, -ści, *pl. -ści, sf.* 1) Zugehör n.; 2) Zuständigkeit f., Zugehörigkeit f.; 3) Heimatsberechtigung f., Heimatsrecht n.

Przynależny, Przynależyty, *adi.*; Przynależnie, Przynależycie, *adv.* zugehörig; zuständig, heimatsberechtig.

Przynawek, -wka, *pl. -wki, sm.* Schiffstuttl f., Rahnmuschel f., gemeines Schiffsbort, Segler m.

Przynerka, -ki, *pl. -ki, sf.* Nebenniere f.

Przyneć, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przyneć, -ce, -cisz, -cilem, *va. perf.* anlösen, fördern, firren.

Przyneć, -nia, *pl. -nia, sn.* Anlösen n., Lösung f.

Przyjęta, -ty, *pl. -ty, sf.* Lockspeise f., Köder m., Fangbroden m.

Przyjętny, *adi.*; Przyjętnie, *adi.* verlockend, reizend.

Przyniesienie, **Przyno-**
szenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.*
Gertrauen *n.*

Przyniesić, -niosę, -niosłem,
va. perf.; **Przynosić**, -szę,
-sisz, -silem, *va. imperf.* her-
bei= herzubringen, holen,
bringen; -nieś mi szklankę
wody bringe mir ein Glas
Wasser; -niosłem krzesło z
drugiego pokoju idź holste aus
dem zweiten Zimmer einen
Sessel.

Przyniewalać, -lam, -lasz,
-lałem, *va. imperf.*; **Przy-**
niewolić, -lę, -lisz, -liłem,
va. perf. nötigen, veranlassen,
(moralisch) zwingen.

Przyniewalanie, **Przy-**
niewolenie, -nia, *sn.* Zwin-
gen *n.*

Przynóżka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Winzer-, Gärtnermesser *n.*

Przynuczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; **Przynu-**
czyć, -czę, -czysz, -czyłem,
va. perf. zwingen, nötigen.

Przynuka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Zwang *n.*, Nötigung *f.*

Przyobiecać, -cam, -casz,
-całem, *va. perf.*; **Przyobie-**
cywać, -cuje, -wałem, *va.*
imperf. versprechen, zusagen.

Przyobierać, -ram, -rasz,
-rałem, *va. imperf.*; **Przy-**
obrać, -biore, -brałem, *va.*
perf. noch hinzumählen.

Przyoblec, -kę, -kłem, *va.*
perf.; **Przyoblekać**, -kam,
-kasz, -kałem, *va. imperf.*
überziehen, bekleiden.

Przyoczki, -ków, *plur.*
tant. sn. Auglein *pl.*, Punkt-
augen *pl.* (der Insekten).

Przyodzian, -dzieję, -dzia-
łem, *va. perf.*; **Przyodzie-**
wać, -wam, -wasz, -wałem,
va. imperf. anziehen, umhüllen,
anfleiden.

Przyodzienie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.*; **Przyodziewek**,
-wku, *pl.* -wki, *sm.* Kleidung
f., Anzug *m.*

Przyorać, -ram, -rasz, -ra-
łem, *va. perf.*; **Przyorywać**,
-wam, -wasz, -wałem, *va.*
imperf. einackern, bepflanzen.

Przyozdabiać, -biam,
-biasz, -białem, *va. imperf.*;
Przyozdobić, -bie, -bisz, -bi-

łem, *va. perf.* verzieren,
schmücken, aus schmücken.

Przyozdabianie, **Przy-**
ozdobienie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Verzierung *f.*, Ausschmük-
tung *f.*, Schmuck *m.*

Przypadać, -dam, -dasz,
-dałem, *vn. imperf.*; **Przy-**
paść, **Przypadnąć**, -nę, -niesz,
-dłem, *vn. perf.* 1) dazufallen;
-dł do ziemi er duckte sich an
die Erde; -dł do niego er
stürzte zu ihm hin, auf ihn
los; 2) auf etwas fallen,
treffen; święto -pada na nie-
dziele der Feiertag fällt auf
einen Sonntag; wielkie -padło
na niego dziedzictwo eine
große Erbschaft fiel ihm zu;
kolej -da na mnie idź bin
an der Reihe; 3) — do czego
etwas entsprechen, auf etwas
fallen; -dło mi do gustu es
entsprach meinem Geschmack;
to mi nie -pada do humoru
es sagt meiner Laune nicht zu.

Przypadanie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Herfallen *n.*, Hinzu-
fallen *n.*

Przypadek, -dku, *pl.* -dki,
sm.; *dim.* **Przypadeczek**,
-czku, *pl.* -czki, *sm.* 1) Fall *m.*,
Zufall *m.*, Ereignis *n.*, Kasus
m., Begebenheit *f.*; taki mi
się — wydarzył w podróży
so ein Ereignis erlebte ich auf
dieser Reise; na wszelki —
auf alle Fälle, auf jeden Fall;
-dkiem *adv.* zufällig; to zależy
od -dku das hängt vom Zufall
ab; coż cię tu za szczęśliwy
sprowadza — was für ein
glücklicher Zufall führt dich her;
2) Beugefall *m.*, Endung *f.*,
Kasus; w czwartym -dku im
vierten Falle.

Przypadkować, -kuje, -wa-
łem, *va. perf.* deklinieren, ab-
ändern.

Przypadkowanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Abänderung *f.*, Beu-
gung *f.*, Deklination *f.*

Przypadkowy, *adi.*; **Przy-**
padkowo, *adv.* zufällig.

Przypadłość, -ści, *pl.* -ści,
sf. zufällige Eigenschaft; tran-
shafter Zustand.

Przypalać, -lam, -lasz,
-lałem, *va. imperf.*; **Przy-**
palić, -lę, -lisz, -liłem, *va.*

perf. durchheizen, ausbrennen,
anbrennen, verbrennen.

Przypalanie, **Przypale-**
nie, -nia, *sn.* Anbrennen *n.*

Przypalenie, -nia, *sing.*
tant. sn.; **Przypalenizna**,
-ny, *sing. tant. sf.* Brand *m.*
der Pflanzen.

Przypamiętać, -tam, -tasz,
-tałem, *vn. perf.* sich ins Ge-
dächtnis zurückerufen.

Przyparkować, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Erweichungsmittel *n.*, er-
weichender Umhölgag.

Przyparzenie, -nia, *sing.*
tant. sn. Bebrühen *n.*, Ver-
brühen *n.*

Przyparzyć, -rzę, -rzysz,
-rzyłem, *va. perf.* bebrühen,
verbrühen.

Przypasać, -sam, -sałem,
va. perf.; **Przypasywać**,
-suję, -wałem, *va. imperf.*
umgürten; — miecz, szablę
das Schwert, den Säbel um-
gürten.

Przypaska, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Gürtelband; 2) Schnalle *f.*
am Gurte.

Przypatrywać się, -truję,
-wałem, *vr. imperf.*; **Przy-**
patrzeć się, -trze, -trzysz,
-trzyłem, *vr. perf.* zusehen,
zusahauen, betrachten; pozwól,
niech ci się -trześ laß mich dich
betrachten; -wałem się zaba-
wie idź schaute dem Spiele zu.

Przypchnąć, -nę, -niesz,
-nąłem, *va. perf.*; **Przypy-**
chać, -cham, -chasz, -chałem,
va. imperf. herbeistößen, her-
beischieben, herbeibrängen.

Przypelzać, -zam, -załem,
vn. imperf.; **Przypelznać**,
-nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.*
heranfrischen.

Przypędzać, -dzam, -dzasz,
-dzałem, *va. imperf.*; **Przy-**
pędzić, -dzę, -dzisz, -dziłem,
va. perf. herbeitreiben, heran-
treiben; -pędź krowy do do-
mu treibe die Kühe nach Hause.

Przypędzanie, **Przype-**
dzenie, -nia, *sn.* Heran-
beitreiben.

Przypiepie, -pia, *sing.*
tant. sn. Kennwarze *f.*, Nabel-
wulst *m.*

Przypiąć, -pnę, -pniesz,
-piąłem, *va. perf.*; **Przypi-**

nać, -nam, -nałem, *va. imperf.* anheften, anspendeln, an-nadeln, anhafeln, anknöpfen; piąć komu rogi inmundhörner aufsetzen; — kwiatek do ko-żucha, żeby mu ciepło było unndtigen und unpassenden Brunt treiben.

Przypicie, -cia; Przypija-nie, -nia, *pl. -nia, sn. Zutrin-ten n.*

Przypić, -ję, -jesz, -łem, *vn. perf.*; Przypijać, -jam, -jasz, -jałem, *vn. imperf.* zutrinken; — do kogo inmund zutrinken; — do kogo, do czego auf inmund, auf etw. anspielen; — się *vr. sich* ansaugen.

Przypiecek, -cka, *pl. -cki, sm. Mauerbank f. an einem Ofen, Nische f. beim Ofen, angemauerter Eiz dicht am Ofen.*

Przypiec, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.*; Przypiekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.* ein wenig rösten; brennen; überbacken, überbraten.

Przypieczka, -ki, *pl. -ki, sf. Besußwolle f.*

Przypieczenie, Przypie-kanie, -nia, *sing. tant. sn. Rösten n., Anbacken n.*

Przypiekle, -kła; Przypie-klo, -kła, *sing. tant. sn. Nebenöhle f.*

Przypieprzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* zapfeßern.

Przypierać, -ram, -rasz, -rałem, *vn. und va. imperf.*; Przyprzeć, -prę, -przesz, -parłem, *vn. und va. perf.* 1) antehnen; 2) — kogo inmund in die Enge treiben, fest andrücken; — komu einem hart zuseßen.

Przypierznać, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* mit etwas bestreut sein.

Przypierzać, -rzam, -rasz, -rzałem, *va. imperf.*; Przypierzyć, -rzę, -rzysz, -rzy-łem, *va. perf.* 1) mit Federn schmücken; 2) *vn.* an etwas stoßen, grenzen.

Przypiecie, -cia; Przypi-kanie, -nia, *sn. Anspendeln n., Annadeln n., Anknöpfen n.*

Przypiekszać, -szam, -szasz, -szałem, *va. imperf.*;

Przypiekszyć, -szę, -szysz, -szyłem, *va. perf.* zieren, ausspülen, beschönigen.

Przypijać, siehe: Przypić.

Przypilić, -ię, -lisz, -liłem, *va. perf.* in inmund drängen; eilig sein; -liło mu er hatte große Eile.

Przypilnować, -nuję, -wałem, *va. perf.* fleißig abwarten, achtgeben.

Przypilnowanie, -nia, *sing. tant. sn. Achtgeben n.*

Przypilować, -tuję, -wałem, *va. perf.* ein wenig zu-ßeiten.

Przypinać, siehe: Przypiać.

Przypinanie, -nia, *sing. tant. sn. = Przypiecie.*

Przypinka, -ki, *pl. -ki, sf. Gestek n.*

Przypis, -u, *pl. -y, sm.; dim. Przypisek, -sku, pl. -ski, sm.* 1) Zueignung *f.*, Widmung *f.*; 2) Note *f.*, An-merkung *f.*; Nachschrift *f.*

Przypisać, -szę, -sałem, *va. perf.*; Przypisywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* 1) dazuschreiben, hinzuschreiben; 2) zuschreiben, beimessen; 3) widmen, debizieren.

Przypisanie, Przypisy-wanie, -nia, *sn.* 1) Hinzuschreiben *n.*; 2) Zueignen *n.*, Debizieren *n.*; Zueignung *f.*, Debitation *f.*

Przypłatać, -tam, -tasz, -tałem, *va. imperf.*; Przypleść, -plotę, -pleciesz, -plot-łem, *va. perf.* hinzu-, an-ßeiten.

Przypłatanie, -nia, *sing. tant. sn. Dazuflechten n.*

Przypłatać, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.* hinzumischen; — się *vr.* von ungefähr dazu kommen.

Przypłenić, -nię, -nisz, -ni-łem, *va. perf.* vermehren.

Przypłesnić, -nieję, -nia-łem, *vn. perf.* beschimmeln.

Przypłacać, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przypłacić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* dazuzahlen, büßen; -cił to zdrowiem er hat es mit seiner Gesundheit gebüßt.

Przypładzać, -dzam

-dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; Przypłodzić, -dżę, -dzisz, -działem, *va. perf.* vermehren, noch mehr erzeugen.

Przypłakać, -czę, -czesz, -kałem, *vn. perf.* — czego etw. mit Weinen büßen.

Przypłaski, *adi.* ein wenig flach.

Przypłaszczanie, -nia, *pl. -nia, sn. Flachbrüden n.*

Przypłaszczyc, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* flach machen, flach Brüden.

Przypławiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. imperf.*; Przypławić, -wie, -wiesz, -wiłem, *va. perf.* heranschaffen (zu Was-ser), heranslößen; heranschwemmen; — łódź do brzegu den Rahn ans Ufer bringen; — się *vr.* herangeschwommen kom-men.

Przypłodeczek, -czka, *pl. -czki, sm. Fortpflanzungsstaub m. der Flechten, Keimpulver n., Keimwehl n.*

Przypłodek, -dku, *pl. -dki, sm.* 1) junger Zuwachs, junge Zuzucht; 2) natürlicher Sohn.

Przypłodkowy, *adi.* Ver-mehrungs-, Mehr-; grosz — Sedgroschen *m.*

Przypłodzenie, -nia, *sing. tant. sn. Vermehren n.*

Przypłowić, -wieję, -wia-łem, *vn. perf.* ein wenig die Farbe verlieren, verschließen.

Przypłynąć, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.*; Przypły-wać, -wam, -wasz, -wałem, *vn. imperf.* heranschwimmen, heranzutrommen, hinzukommen.

Przypływać, -u, *pl. -y, sm.* Hinzutrommen *n.*, Hinzukom-men *n.*; Flut *f.*; — i odpływ Flut und Ebbe; — pary Dampfströmung *f.*

Przypochebiac, -biam, -białem, *vn. imperf.*; Przypo-chebić, -bię, -bisz, -biłem, *vn. perf.* schmiegeln; — się *vr.* sich einschmießeln.

Przypodobac się, -bam, -bałem, *va. perf.* — komu einem zu gefallen suchen, sich beliebt machen.

Przypodobniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Przypodobnić, -nię, -niłem, *va.*

perf. ähnlich, gleich machen, assimilieren.

Przypodobnienie, -nia, *sing. tant. sn.* Assimilierung *f.*

Przypościć, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* anfügen, fest anmachen; — się *vr.* sich angeschlossen.

Przypolnica, -cy, *sf.* Mittagsgespenst *n.*; = Południca.

Przypoludnica, -cy, *sing. tant. sf.* Mittagsschlafchen *n.*, Mittagstrübe *f.*

Przypoludnik, -a, *pl. -i, sm.* Zockerblume *f.*; — czerwony Kaufensdöschchen *n.*

Przypominać, -nam, -nasz, -nałem, *va. imperf.*; **Przypomnać**, **Przypomnieć**, -nę, -niesz, -niałem, *va. perf.* erinnern, in Erinnerung rufen; — sobie co się etw. ins Gedächtnis zurückrufen; — nam go sobie ich erinnere mich seiner; — minam sobie dobrze ich kann mich ganz gut erinnern.

Przypominanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Erinnern *n.*, Erinnerung *f.*

Przypomnienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Erinnerung *f.*, Mahnung *f.*

Przypora, -ry, *pl. -ry, sf.* Strebepeiler *m.*

Przyporządzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; **Przyporządzić**, -dżę, -dzisz, -dzikłem, *va. perf.* herrichten, vorbereiten, zuriichten, zubereiten.

Przypowiadać, -dam, -dasz, -dałem, *va. imperf.*; **Przypowiedzieć**, -wiem, -wiadałem, *va. perf.* antünbigen, ansagen, anordnen; — się do czego sich zu etw. melden.

Przypowiastka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Sittenspruch *m.*, Parabel *f.*; 2) Märchen *n.*

Przypowiestny, *adi.* sprichwörtlich.

Przypowieszczać, -szczam, -szczateł, *va. imperf.*; **Przypowieszczyć**, -szczę, -szczysz, -szczyłem, *va. perf.* zur Erfüllung des schon gefüllten Urteils einladen.

Przypowieść, -ści, *pl. -ści, sf.* Gleichnißrede *f.*, Parabel *f.*, Gleichniß *n.*

Przypożew, -zwu, *pl. -zwy, sm.* Nebenitation *f.*, fernere Vorlesung.

Przypożwać, -zweę, -zwivesz, -zwałem, *va. perf.*; **Przypożywać**, -wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* mitverklagen.

Przypożyczać, -czam, -czateł, *va. imperf.*; **Przypożyczyć**, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* hinzuweisen.

Przypóźnić, -źnie, -źniesz, -źnikłem, *vn. perf.* etwas spät werden.

Przyprasować, -suję, -wałem, *va. perf.* glatt bügeln.

Przyprawa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Ansetzung *f.*, Anfügung *f.*; Ansaß *m.*; 2) Zubereitung *f.*, Zutat *f.*, Würze *f.*; gład jest najlepszą -wą Hunger ist der beste Koch; 3) Bierat *f.*, Schmuß *m.*, Buß *m.*

Przyprawiać, -wiam, -wiasz, -wiałem, *va. imperf.*; **Przyprawić**, -wie, -wiesz, -wikłem, *va. perf.* 1) anbinden, anleimen, anschlageln, ansetzen, anfügen; — sobie brodę sich einen falschen Bart ansetzen; muszę sobie — trzonek do noża ich muß mein Messer mit einem Stiel versehen; 2) zubereiten, anmachen, auriichten; kucharka źle -wiła sałatę die Köchin hat den Salat schlecht zubereitet; 3) — o co um etw. bringen; mało mnie ta wycieczka o życie nie -wiła dieser Ausflug hätte mich beinahe ums Leben gebracht.

Przyprawianie, **Przyprawienie**, -nia, *sing. tant. sn.* Zubereiten *n.*, Zuriichten *n.* **Przyprawność**, -ści, *sing. tant. sf.* Würzigkeit *f.*, Würze *f.*

Przyprawny, *adi.*; **Przyprawnie**, *adv.* zubereitet, angerichtet; künstlich, falsch.

Przyprzyżyć, -żę, -żysz, -żyłem, *va. perf.* rösteln.

Przyprowadzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; **Przyprowadzić**, -dżę, -dzisz, -dzikłem, *va. perf.* bringen, herbeibringen, her=zu=, herzu=, hin=führen; kto cię tu -dził? wer hat dich hergebracht? on mnie jeszcze do rozpaczcy -dzi er

wird mich noch zur Verzweiflung bringen.

Przyprowadzanie, **Przyprowadzenie**, -nia, *sn.* Herbringen *n.*, Herführen *n.*

Przyproszenie, -nia, *sn.* Bestäuben *n.*

Przyproszyć, -szę, -szysz, -szyłem, *va. perf.* bestäuben, bestreuen, beschütten; już mu starość -szyla włosy schon hat ihm das Alter das Haar mit Weiß bedeckt.

Przyprowadzić, -przęę, -przężesz, -przężę, *va. perf.*; **Przypregać**, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.* einspannen, dazuspinnen, vortspannen.

Przypregać, -ęgu, *pl. -ęgi, sm.* Zugspann *n.*, Pferd zum Zuspinnen, Vorspann *m.*

Przyprzeć, -przędę, -przędziesz, -przędę, *va. perf.* dazuspinnen. [pierać.

Przyprzeć, siehe: **Przypuszczać**, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* abfallen, abbrechen.

Przypstrzyć, -strzę, -trzysz, -strzyłem, *va. perf.* bunt aufschmücken.

Przypudrować, -druję, -wałem, *va. perf.* bepudern.

Przypust, -u, *pl. -y, sm.* Zulassen *n.*, Zulassung *f.*; Zutritt *m.*

Przypustne, -nego, *sing. tant. sn.* Einlaß-, Eintrittsgeld *n.*

Przypustnicze, -nie, *pl. -nie, Träger pl.* unter den Dachsparren hervorragend, um die Traufe breiter zu machen.

Przypuszczać, -czam, -czasz, -czateł, *va. imperf.*; **Przypuścić**, -szczę, -ścisz, -ściłem, *va. perf.* 1) voraussetzen, annehmen; -ścmę, że setzen wir voraus, daß, nehmen wir an, daß; angenommen, gesetzt den Fall, daß; nie -szczam, by się to stać mogło ich glaube nicht, daß es geschehen könnte; -szczał, że mu tego nie zrobisz, er nahm an, daß du es ihm nicht antun wirst; 2) zulassen, zugeben; — ogiera do klaczy den Hengst zu der Stute lassen; 3) — szturm Sturm laufen, stürmen.

Przypuszczalność, -ści, *sing. tant. sf.* Zulässigkeit *f.*, Annehmbarkeit *f.*

Przypuszczalny, *adi.* annehmbar; zulässig; möglich; denkbar; vermutlich.

Przypuszczanie, Przypuszczenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Voraussetzung *f.*, Annahme *f.*, Vermutung *f.*, Hypothese *f.*

Przypusznica, -cy, *pl. -ce, sf.* Aufschüblina *m.*, Duagen *m.*

Przypychać, -cham, -chasz, -chałem, *va. imperf.*; Przypychać, -chuc, -chniesz, -chnałem, *va. perf.*; Przypychać, -cham, -chasz, -chałem, *va. imperf.* herantossen, herbeistößen.

Przypytać się, -tam, -tasz, -tałem, *vr. imperf.*; Przypytywać się, -tuje, -wałem, *vr. perf.*; — do kogo, do czego się innim, się an etwas angeschlossen; — tał się do nas nie wiedzieć dlaczego er schloß sich uns an, Gott weiß warum; skąd się do niego ta choroba — tała? wie ist er zu dieser Krankheit gekommen?

Przyrabiać, -biam, -biasz, -białem, *va. imperf.*; Przyrobić, -bie, -biesz, -biłem, *va. perf.* dazu erwerben, sein Vermögen vermehren.

Przyrachować, -chuje, -wałem, *va. perf.* dazuzählen.

Przyrachowanie, -nia, *sn.* Dazurechnen *n.*

Przyrańszy, *adi.* gar zu ftülh.

Przyrastać, -tam, -tasz, -tałem, *vn. imperf.*; Przyrosnąć, -nę, -śniesz, -śnę, *vn. perf.* anwachsen, zumachsen; jezyk jest -śnięty die Zunge ist angewachsen.

Przyrastanie, -nia; Przyrosnięcie, -cia, *sn.* Anwachsen *n.*

Przyroda, -dy, *sing. tant. sf.* Natur *f.*; Angeborene(s) *n.*

Przyrodni, Przyrodny, *adi.* 1) angeboren; 2) Halb-; — brat Halbbruder *m.*; — na siostra Halbchwester *f.*; 3) — ne rośliny Schmarogerpflanzen *pl.*

Przyrodnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Naturforschung *f.*

Przyrodniczy, *adi.* Natur-, naturwissenschaftlich.

Przyrodnik, -a, *pl. -cy, sm.* Naturforscher *m.*

Przyrodoznawstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Naturerkenntnis *f.*

Przyrodzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Natur *f.*, angeborene Eigentümlichkeit, Beschaffenheit *f.*

Przyrodzoność, -ści, *sing. tant. sf.* Naturell *n.*

Przyrodzony, *adi.* angeboren, natürlich; — ne prawo Naturrecht *n.*; — na wada angeborener Fehler; — ne nauki Naturwissenschaften *pl.*

Przyrok, -u, *pl. -i, sn.* = Urok. [wachsen.]

Przyrosły, *adi.* ange-
Przyrost, -stu, *pl. -sty, sm.* 1) Zuwachs *m.*; 2) Anwachsen *n.*, Anwuchs *m.*

Przyrostek, -stka, *pl. -stki, sm.* 1) Auswuchs *m.*, überzähliges Glied; 2) Anhängel *n.*, Anlaut *m.*

Przyrowek, -wku, *pl. -wki, sm.* kleiner Seitengraben.

Przyród, -rodu, *pl. -rody, sm.* natürliche Gattung.

Przyrównać, -nam, -nasz, -nałem, *va. perf.*; Przyrównywać, -nuje, -wałem, *va. imperf.* 1) ebenen, gleichmachen; 2) vergleichen.

Przyrównanie, Przyrównywanie, -nia, *sing. tant. sn.* 1) Vergleichen *n.*; 2) Ebenen *n.*

Przyrumieniać, -niam, -niasz, -niałem, *va. imperf.*; Przyrumienić, -nię, -niesz, -niłem, *va. perf.* braun rösten, baden, braten.

Przyrwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Meerbusen *m.*

Przyrwać, -rwe, -rwiesz, -wałem, *va. perf.*; Przyrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* furz abreißten; — czego abrupsen; — komu zęba innim den Zahn abbrechen.

Przyrwanie, Przyrywanie, -nia, *sing. tant. sn.* Abbrechen *n.*, Abreißten *n.*

Przyrynek, -nku, *pl. -nki, sm.* Nebenmarktplatz *m.*

Przyrząd, -ądu, *pl. -ądy,*

sm. Vorrichtung *f.*, Einrichtung *f.*, Apparat *m.*, Werk *n.*; — gromowy elektryche Batterie *f.*; — do mierzenia szybkości Geschwindigkeitssmesser *m.*, Schnelligkeitsmesser *m.*; — do ciagnienia rur Röhrenziehbank *f.*; — do parzenia drzewa Holzdämpfer *m.*; — do poziomowania Nivellementinstrument *n.*; — Morszego Morsechreibapparat *m.*; — sygnałowy Signalvorrichtung *f.*; — wstrząsający Schüttelwerk *n.*, — zamykający Abperrovrichtung *f.*; — zasilający Speiseapparat *m.*; — zwrotniczy Weichenbock *m.*, Wechselständer *m.*; — dy ładownicze Laberequisiten *pl.*, Labenteufeln *pl.*

Przyrządzać, -dzam, -dzasz, -dzalem, *va. imperf.*; Przyrządzić, -dże, -dzisz, -dziłem, *va. perf.* herrichten, zurichten, vorbereiten.

Przyrządzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Herrichtung *f.*, Vorbereitung *f.* Przyrządnik, -a, *pl. -i, sm.*; — do smarowania Schmierbüchse *f.*

Przyrzec, -rzek, -rzeczysz, -rzekłem, *va. perf.*; Przyrzekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.* versprechen, zusagen, verheißten.

Przyrzeczenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Versprechen *n.*, Zusage *f.*

Przyrznać, -rznę, -rzniesz, -rznąłem, *va. perf.*; Przyrzynać, -nam, -nałem, *va. imperf.* dicht ab-, beschneiden, zuschneiden.

Przyrzucac, -cam, -casz, -całem, *va. imperf.*; Przyrzucić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* dazumerfen, hinzumerfen, zulegen; — się *vr.* etwas umwerfen, sich mit etwas bedecken.

Przyrzucanie, Przyrzucenie, -nia, *sn.* Zumerfen *n.*, Zulegen *n.*

Przyrzut, -u, *pl. -y, sm.* Zuwurf *m.*, Zugabe *f.*

Przyrzutny, *adi.* 1) zufällig hinzukommend; 2) anstehend.

Przysada, -dy, *pl.* -dy, *sf.*; Przysad, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Beimischung *f.*, Hinzufügung *f.*, Zusatz *m.*; 2) Biererei *f.*, Affektation *f.*

Przysadczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Materialist *m.* (Arbeiter in der Glasblüte).

Przysadek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Neben-, Deckblatt *n.*

Przysadka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* die Stelle unter dem Schwanz, wo das Krebsweibchen seine Eier anlegt.

Przysadkowaty, *adi.* 1) mit Asterblättern versehen; 2) kurz und dick, unterseht.

Przysadzać, -dzam, -dzasz, -dzalem, *va. imperf.*; Przysadzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* 1) anlegen, ansetzen; -dzia dziecko do piersi sie legte das Kind an die Brust; — komu pijawkę do nosa jmnmd einen Blutegel an die Nase setzen; 2) mehr dazu setzen, hinzufügen; 3) — się *vr.* den Aniaz nehmen, sich ansetzen.

Przysadzanie, Przysadzanie, -nia, *sn.* Ansetzen *n.*

Przysadzisty, *adv.* kurz und dick, gedrungen, unterseht.

Przysalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Przysolić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* dazu-salzen, noch mehr salzen.

Przysadnik, -a, *pl.* -nicy, *sm.* Gerichtsbeisitzer *m.*, Assessor *m.*

Przysadzać, -dzam, -dzasz, -dzalem, *va. imperf.*; Przysadzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* zusprechen, gericht-lich zuerkennen.

Przysądzenie, -nia, *sn.* Zuerkennung *f.*, erster Zu-schlagstermin.

Przyschnąć, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.*; Przysychać, -cham, -chasz, -chalem, *vn. imperf.* an etw. antrocknen, etw. abtrocknen; ein wenig trocknen, zu trocknen beginnen; drogi -chają die Wege begin-nen zu trocknen.

Przyschły, *adi.* ange-trocknet.

Przyssep, -u, *pl.* -y, *sm.* An-schutt *m.*

Przysiać, -sieję, -siałem,

va. perf.; Przysiewać, -wam, -wasz, -wałem, *va. perf.* da-neben hinsäen, mehr dazu säen.

Przysiadać, -dam, -dasz, -datem, *va.* und *vn. imperf.*; Przysiaść, Przysiedzieć, -siade, -siedziesz, -siadłem, *va.* und *vn. perf.* 1) sich auf etw. setzen; — komu suknię się jmnmd aufs Kleid setzen; — faldów unablässig sitzen, fleißig arbeiten; 2) nieder-tauern, niederbüßen.

Przysiadz, Przysięgnąć, -nę, -niesz, -głem, *vn.* und *vn. perf.*; Przysięgać, -gam, -gasz, -gałem, *vn.* und *va. imperf.* schwören, beschwören, den Eid, den Schwur leisten; — na ewangelię auf das Evangelium schwören; — komu wierność jmnmd die Treue schwören; mógłbym —, że ich könnte schwören, daß...

Przysiec, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.*; Przysiekać, -kam, -kasz, -kałem, *va. imperf.* noch mehr dazu haßen; noch einen Lieb süßten; — szabla einen Nachhieb (mit dem Säbel) süßten.

Przysiek, -u, *pl.* -i, *sm.*; Przysieka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Querart *f.*; 2) Banje *f.*, Fach *n.* in der Schiene, Lochbeutel *m.*

Przysienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* (Atrium) Vorhalle *f.*

Przysiewek, -wku, *pl.* -wki, *sm.*; Przysiew, -u, *pl.* -y, *sm.* Weir, Zusaat *f.*, als Lohn der Knechte.

Przysięga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Schwur *m.*, Eid *m.*; -ge od-bierać den Eid abnehmen; -ge składa den Eid ablegen; -ga się do czegoś zobowiązać sich eidlich zu etwas verpflichten; czytać komu rotę -gi jmnmd die Eidesformel vorlesen.

Przysięgać, siehe: Przy-siadz.

Przysięgły, -ego, *pl.* -gli, *I. sm.* 1) Geschworene(r) *m.*; sąd -głych Geschwornengericht *n.*; 2) Bergschöpfe *m.*, Bergge-schworene(r) *m.*; *II. adi.* be-eidet, vereidet, geschworen.

Przysięgółca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Eidbrecher *m.*, Eid-brüchige(r) *m.*

Przysięgółmny, *adi.* eid-brecherisch, eidbrüchig.

Przysięgółomstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Eidesbruch *m.*, Eidbruch *m.*

Przysiężny, *adi.* = Przy-sięgły.

Przysiodlać, -lam, -lasz, -lałem, *va. perf.* satteln; — konia das Pferd satteln; (bitl.) unterjochen.

Przysiołek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* Borwert *n.*

Przysionek, -uku, *pl.* -nki, *sm.* Vorfaal *m.*, Vorhalle *f.*

Przyskakiwać, -kuje, -wa-łem, *vn. imperf.*; Przysko-czyć, -cze, -czysz, -czyłem, *vn. perf.* herzuspringen, her-auspringen.

Przyskał, -u, *sing. tant. sm.* Nebengestein *n.*

Przyskały, *adi.*; Przy-skapo, *adv.* ein wenig knapp, knausrig.

Przysklepić, -pię, -pisz, -piłem, *va. perf.* überwölben, bedecken.

Przyskok, -u, *pl.* -i, *sm.* Herbeispringen *n.*, Zusprung *m.*

Przyskórka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Widerwärtigkeit *f.*, Be-schwerlichkeit *f.*

Przyskórnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Oberhaut *f.*, Epidermis *f.*

Przyskórny, *adi.* Ober-haut-, an der Oberhaut haftend, epidermisch.

Przyskramiać, -miam, -miasz, -miałem, *va. imperf.*; Przyskromić, -mie, -mitem, *va. perf.* 1) bändigem, zähmen; 2) enthaltsamer machen, zurück-halten.

Przyskrzelowy, *adi.* an den Kiemen befindlich.

Przyskrzynieć, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.*; Przyskrzy-nać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.* einstemmen.

Przyskwara, -ry, *pl.* -ry, *sf.*; Przyskwarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* drückende Hitze.

Przyskwarny, *adi.*; Przy-skwarnie, *adv.* drückend heiß.

Przyskwierać, -ram, -rasz, -rałem, *vn. imperf.* — komu jmnmd zusehen, jmnmd den Kopf warm machen.

Przysłać, -śle, -ślesz,

-słałem, *va. perf.*; przysy-
łać, -lałem, -lasz, -lałem, *va.*
imperf. zuſchicken, zuſenden,
herſchicken; -lał trzy razy po
mnie dreimal hat er um mich
geſchickt.

Przysładzac, -dzam,
-dzasz, -dzałem, *va. imperf.*;
Przysłodzić, -dze, -dzisz,
-dzilem, *va. perf.* verſüßen,
ſüßer machen.

Przysłaniać, -niam, -niasz,
-niałem, *va. imperf.*; Przy-
słonić, -nie, -nisz, -niłem, *va.*
perf. verdecken, verhängen, ver-
hüllen, verſchleiern.

Przysłodki, *adi.* ſüßlich,
ein wenig ſüß; zu ſüß, überſüß.

Przysłoneczny, *adi.*, —
punkt Perihelium *n.*, Sonnen-
nähe beſ Planeten.

Przysłony, *adi.* ein wenig
geſehen.

Przysłowie, -wia, *pl.* -wia,
sn. Sprichwort *n.*, ſtać się
-wiem zum Sprichwort werden.

Przysłowiowy, *adi.*; Przy-
słowiowo, *adv.* ſprichwörtlich.
Przysłowny, *adi.* = Przy-
słowiowy.

Przysłówek, -wka, *pl.*
-wki, *sm.* Umſtandswort *n.*,
Adverbium *n.*

Przysłuch, -u, *sm.* Aus-
ſultation *f.*, Ausforſchung *f.*
durch Hören.

Przysłuchać się, -cham,
-chasz, -chałem, *vr. perf.*;
Przysłuchiwać się, -chuję,
-wałem, *vr. imperf.* komu,
czemu jmbn, einer Sache zu-
hören, jmbn, etw. anhören.

Przysługa, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Geſälligkeiſt *f.*, Dienſtbezeugung
f., Dienſt *m.*; uczynić komu
-gę jmbn eine Geſälligkeiſt
erweißen; wielka mi tem wy-
rzadził -gę er hat mir damit
einen groſen Dienſt geleiſtet.

Przysługiwać się, -guję,
-wałem, *va. imperf.*; Przy-
służyć się, -zę, -żysz, -żyłem,
vr. perf. — komu jmbn ge-
fällig ſein, Dienſte erweiſen.

Przysłuzność, -ści, *ſing.*
tant. sf. Dienſtfertigkeit *f.*,
Dienſtwilligkeit *f.*

Przysłuzny, *adi.*; Przy-
służnie, *adv.* dienſtfertig,
dienſtwillig.

Przysmaczek, -czku, *pl.*
-czki; Przysmak, -u, *pl.* -i,
sm. 1) Zederbiſſen *m.*, 2) Beige-
ſchmad *m.*, Nachgeſchmad *m.*

Przysmalać, -lam, -lasz,
-lałem, *va. imperf.*; Przy-
smalić, -le, -lisz, -liłem, *va.*
perf. anbrennen, anſengen.

Przysmażać, -żam, -żasz,
-żałem, *va. imperf.*; Przy-
smażyć, -że, -żysz, -żyłem,
va. perf. pregeln, ſchmoren.

Przysmradać, -dzam,
-dzasz, -dzałem, *va. imperf.*;
Przysmrodzić, -dze, -dzisz,
-dzilem, *va. perf.* ſtinken
machen.

Przysolić, ſiehe: Przysalać.
Przyspa, -py, *pl.* -py, *sf.*
1) Gegendamm *m.*; 2) Sand-
weſe *f.*

Przysparzać, -rzam, -rzasz,
-rzałem, *va. imperf.*; Przy-
sporzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem,
va. perf. vermehren, vergröß-
ern; — komu roboty jmbn
mehr Arbeit verſchaffen.

Przyspieszać, -szam, -szam,
-szam, *va. imperf.*; Przyspie-
szyć, -sze, -szysz, -szyłem,
va. perf. beſchleunigen, för-
dern.

Przyspieszanie, Przy-
spieszenie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Beſchleunigen *n.*, Beſchleu-
nigung *f.*

Przyspiesznik, -a, *pl.* -i,
sm. 1) Treibmuſtel *f.*; 2)
Ebnellwage *f.*

Przysposabiać, -biam,
-biasz, -białem, *va. imperf.*;
Przysposobić, -bie, -bisz, -bi-
łem, *va. perf.* 1) zurichten, zu-
bereiten, vorbereiten; 2) adop-
tieren, an Kindes Statt anneh-
men.

Przysposobiciel, -a, *pl.*
-e, *sm.* Adoptivater *m.*

Przysposobienie, -nia,
ſing. tant. sn. 1) Vorbereitung
f.; 2) Adoption *f.*

Przysposobiony, *adi.* vor-
bereitet, hergerichtet.

Przysposobieniec, -ńca,
pl. -ńce, *sm.* Adoptivohn *m.*

Przysssać się, -ssam,
-ssasz, -ssałem, *vr. perf.*
ſich ſeſtſaugen.

Przysstać, -nę, -tałem, *vn.*
perf.: Przysstawać, -taje,

-walem, *vn. imperf.* 1) Halt
machen, ſtehen bleiben; 2) ſich
beſetzen; anpaſſen, ſchließen, an-
liegen; drzwi nie -stają die
Tür ſchließt nicht gut; deska
nie przystaje daß Brett liegt
nicht genau an; 3) beitreten,
zutreten, ſich anſchließen; —
do wojska unter die Soldaten
gehen; -stań do nas verbind
dich mit uns; — na co in
etwas einwilligen; 4) paſſen,
geziemen, ſich ſchiden; nie -stoi
tak odpowiadając przełożonym
eś ſchidt ſich nicht, den Vor-
geſetzten ſo zu antworten;
dzieciom -stoi milczeć, gdy
starsi mówią den Kindern
geziemt eś zu ſchweigen, wenn
ältere Leute reden.

Przystanąć, -nę, -niesz,
-nałem, *vn. perf.* Halt machen,
ſtehen bleiben.

Przystanek, -nku, *pl.* -nki,
sm. Halteſtelle *f.*, Halteſtation
f., Haltepunkt *m.*, Anhalte-
punkt *m.*

Przystankowy, *adi.*, —
zawiadowca Halteſtellenauf-
ſeher *m.*

Przystanie, -nia, *ſing.*
tant. sn. 1) Beitritt *m.*; 2)
Einwilligung *f.*

Przystań, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Landungsplatz *m.*, Hafen *m.*,
Anland *n.*, Schiffslande *f.*

Przyszarzać, -czam,
-czasz, -czałem, *va. imperf.*;
Przyszarzyć, -czę, -czysz,
-czyłem, *va. perf.* verſorgen,
liefern, verſehen.

Przyszarzały, *adi.* ältlich.
Przystaw, -a, *pl.* -y, *sm.*
Ministerialis, Begleiter *m.*,
Aufſeher *m.*

Przystawa, -wy, *pl.* -wy,
sf. 1) Begleitung *f.*; 2) Stütze
f., Nebenpfeiler *m.*, Wand-
pfeiler *m.*, Wiederlage *f.*

Przystawek, -wka, *pl.*
-wki, *sm.* Boden-, Sohlſtein
m. (unter dem Steingefelle
beſ Hochofens).

Przystawiać, -wiam,
-wiasz, -wiałem, *va. imperf.*;
Przystawić, -wie, -wisz,
-wiłem, *va. perf.* anſehen,
hinstellen, hinſehen.

Przystawka, -ki, *pl.* -ki,
sf.; Przystaweczka, -ki, *pl.*

-ki, *sf.* eine kleine Schüssel *f.*;
Entree *n.*, Vorspeise *f.*

Przystawstwo, -wa, *pl.*
-wa, *sn.* 1) Standort *m.*,
Standquartier *n.*; 2) Aufseher,
Beauftehter *m.*; 3) Lieferung *f.*

Przystąpić, -pię, -pisz,
-pięm, *vn. perf.*; Przystę-
pować, -puję, -wałem, *vn.*
imperf. zutreten, beitreten, hin-
zutreten; — do kogo zu jmand
treten; — do ołtarza, an den
Altar treten; — do komunii
zum Abendmahl gehen; — do
jakiegoś towarzystwa einer
Gesellschaft beitreten; -stąpi
do rzeczy kommen wir zur Sa-
che; żeby tylko gorączka nie
-piła daß Fieber soll nur nicht
bazutreten.

Przystąpienie, -nia, *sing.*
tant. sn. Beitreten *n.*, Bei-
tritt *m.*

Przystawować, -ruję, -wałem, *va. perf.* heran-, herbei-
steuern.

Przystękać, -kam, -kasz,
-kałem, *vn. perf.* ein wenig
seufzen, stöhnen, ächzen.

Przystęp, -u, *pl.* -y, *sm.*
Zutritt *m.*, Zugang *m.*; mieć
— do kogo Zutritt zu jmand
haben; wszyscy mają do niego
— alle haben Zutritt zu ihm;
wyspa ta nie ma z tej strony
-u diese Insel ist von der
Seite nicht zugänglich.

Przystępnosc, -ści, *sing.*
tant. sf. Zugänglichkeit *f.*

Przystępny, *adi.*; Przy-
stępnie, *adv.* zugänglich;
mäßigh, nicht zu hoch im Preise.
Przystępować, siehe: Przy-
stąpić.

Przystojność, -ści, *sing.*
tant. sf. 1) Anständigkeit *f.*,
Schicklichkeit *f.*, Wohlansständig-
keit *f.*, Anstand *m.*; 2) Wohl-
gestalt *f.*

Przystojny, *adi.*; Przysto-
jnie, *adv.* 1) wohlgestaltet,
wohlgebildet, von schönem
Wuchs; 2) anständig, wohl-
anständig, schicklich.

Przystół, -u, *pl.* -y, *sm.*
Altartisch *m.*

Przystosować, -suję,
-wałem, *va. perf.*; Przysto-
sowywać, -wuję, -wałem, *va.*
imperf. anpassen, bequemen.

Przystosowanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Anpassung *f.*

Przystrajać, -jam, -jasz,
-jałem, *va. imperf.*; Przy-
stroić, -ję, -isz, -iłem, *va.*
perf. verzieren, schmücken,
ausputzen; — się *vr.* sich
schmücken.

Przystrajanie, Przystro-
jenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Ver-
zierung *f.*, Ausschmückung *f.*

Przystrzedz, -zę, -żesz,
-jęm, *va. perf.*; Przystrze-
gać, -gam, -gasz, -gałem, *va.*
imperf. genau beobachten,
halten, achtgeben.

Przystrzydz, -zę, -żesz,
-jęm, *va. perf.*; Przystrzy-
gać, -gam, -gasz, -gałem, *va.*
imperf. ein wenig abschneiden,
stutzen.

Przystudzać, -dzam, -dzasz,
-działem, *va. imperf.*; Przy-
studzić, -dzą, -dzisz, -dziłem,
va. perf. ein wenig abkühlen.

Przysuch, -u, *pl.* -y, *sm.*;
Przysucha, -chy, *pl.* -chy,
sf. 1) ein von der Speiseite ab-
geschmittenes mageres Stück
Fleisch, daß man roh iszt;
2) Trodenplatz *m.*

Przysucie, -cia, *sing. tant.*
sn. Bestreuen *n.*

Przysuć, -suję, -sulem, *va.*
perf. bestreuen.

Przysunąć, -nę, -niesz,
-nąłem, *va. perf.*; Przysu-
wać, -wam, -wasz, -wałem,
va. imperf. zuhieben, an-
rücken, näherrücken, anstieben.

Przysunięcie, -cia, *pl.* -cia,
sn. Zuhieben *n.*, Zurücken *n.*

Przysuszać, -szam, -szasz,
-sziałem, *va. imperf.*; Przy-
suszyć, -szę, -szysz, -szyłem,
va. perf. ein wenig auf trodnen,
troden machen.

Przysuwanie, -nia, *pl.*
-nia, *sn.* Verschieben *n.*, Zu-
schieben *n.*, Verschiebung *f.*

Przysuwnica, -cy, *pl.* -ce,
sf.; Przysuwniczka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Anschüblich *m.*, An-
schütsporren *m.*, Rnagge *f.*

Przyswajać, -zjam, -jasz,
-jałem, *va. imperf.*; Przy-
swoić, -ję, -isz, -iłem, *va.*
perf. sich aneignen, zu eigen
machen; akklimatisieren; zäh-
men.

Przyswajalny, *adi.* an-
eigenbar; akklimatisierbar.

Przyswędek, -dka, *pl.* -dki,
sm.; Przyswędlina, -ny, *pl.*
-ny, *sf.* Häuferrige(s) *n.*, An-
gebrannt(s) *n.*, Brandigkeit *f.*
Przyswędzać, -dzam,
-dzasz, -działem, *va. imperf.*;
Przyswędzić, -dzą, -dzisz,
-dziłem, *va. perf.* anbrennen,
räuherig, brenzig machen.

Przysychać, siehe: Przy-
schnąć.

Przysyłać, siehe: Przy-
słać.

Przysypać, -pię, -pisz,
-pałem, *va. perf.*; Przysy-
pywać, -puję, -wałem, *va.*
imperf. zuschütten, verschütten.

Przysypisko, -ka, *pl.* -ka,
sn. Angeschüttete *n.*, ange-
schwenntes Erdreich.

Przyszańcować się, -cuje,
-wałem, *vr. perf.* in Lauf-
gräben anrücken, sich immer
näher angraben.

Przyszarzać, -rzam, -rza-
łem, *va. perf.* stark abnützen.

Przyszczep, -u, *pl.* -y, *sm.*;
Przyszczeppek, -pku, *pl.* -pki,
sm. Pfropfreis *m.*; Schuß-
fließ *m.*

Przyszczepiać, -piam,
-piasz, -piałem, *va. imperf.*;
Przyszczepić, -pię, -pisz,
-pięm, *va. perf.* zuschütten.

Przyszczepka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Schußfließ *m.*

Przyszczknać, -nę, -niesz,
-knąłem, *va. perf.* nahe am
Ende abknippen, abreißen.

Przyszczuwać, -wam,
-wasz, -wałem, *va. imperf.*;
Przyszczuwać, -wam, -wałem,
va. perf. anheften.

Przyszłoroczny, *adi.* vom
kommenden Jahr.

Przyszłość, -ści, *sing.*
tant. sf. Zukunft *f.*; myślę
o -ści an die Zukunft denken;
na — für die Zukunft, künf-
tighin; zapewnić sobie — sich
die Zukunft sichern; w -ści
künftighin.

Przyszły, *adi.* zukünftig,
künftig, kommend; na -ły rok
künftiges Jahr; na -ły tydzień
kommende Woche.

Przyspəcic, -cę, -cisz,
-ciłem, *va. perf.* veranstalten.

Przysztukować, -kuje, -wałem, *va. perf.* anstüdeln.

Przysztukowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Anstüdeln *n.*, Anstüdelung *f.*

Przyszwą, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Borderteil *m.* des Fußes, Fußwutzel *f.*; 2) Schuhoberleder *n.*

Przyszywać, -cia, *sing. tant. sn.* Annähen *n.*

Przyszyć, -szyję, -szyjesz, -szyłem, *va. perf.*; Przyszywać, -wam, -wasz, -wałem, *va. imperf.* annähen, ansetzen.

Przyścielać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przyślać, -ślam, -ślałem, *va. perf.* die Bettstreue neben etw. hinmachen, noch mehr dazu betten.

Przyścienny, *adi.* an der Wand befindlich.

Przyścięgnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* einholen und ertappen, erwischen.

Przyślubić, -bie, -bisz, -biłem, *va. imperf.* geloben, zusagen, versprechen.

Przysłuzniak, -a, *pl. -i, sm.* (Carcinoma epitheliale) krebsartiges Neugebilde auf der Schleimhaut.

Przysłuznąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* etw. ranzig, stinkend werden.

Przysmiechnąć się, -chnę, -niesz, -nąłem, *vr. perf.* zulächeln.

Przysmiertny, *adi.* Todes-, beim Tode sich ereignend.

Przysmierzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* ein wenig beschärfen, sülzen.

Przysmieszny, *adi.*; Przysmiesznie, *adv.* lächerlich.

Przyśnić się, -nię, -niesz, -niłem, *vr. perf.* — sie komu im Traume erscheinen.

Przyspiewać, -wam, -wałem, *vn. perf.*; Przyspiewywać, -wuję, -wałem, *vn. imperf.* dazu singen, mit Gesang begleiten, vor sich hingsingen.

Przysrubować, -buję, -wałem, *va. perf.*; Przysrubowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* andrauben.

Przyswiadczać, -czam, -czasz, -cziałem, *va. imperf.*; Przyswiadczyć, -czę, -czysz,

-czyłem, *va. perf.* beistimmen, bezeugen, bestätigen.

Przyswiecać, -cam, -casz, -całem, *vn. imperf.*; Przyswiecić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* 1) vorleuchten, zu etwas leuchten; słońce wschylim -ca die Sonne leuchtet allen; — przykładem mit dem Beispiele vor(an)leuchten; 2) phosphoreszieren.

Przytaczać, -czam, -czasz, -cziałem, *va. imperf.*; Przytoczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* 1) herbeirollen, herbeiwälzen; 2) zitieren, anführen; 3) — się *vr.* torteln.

Przytaczanie, Przytoczenie, -nie, -wa, *pl. -nia, sn.* 1) Herbeirollen *n.*; 2) Anführen *n.*, Zitieren *n.*; Anführung *f.*, Zitat *n.*

Przytając, -jam, -jasz, -jałem, *va. imperf.*; Przytaić, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* verheimlichen; — się *vr.* sich verstecken, einschleichen.

Przytarcie, -cia, *sing. tant. sn.* Abreiben *n.*

Przytargać, -gam, -gasz, -gałem, *va. imperf.*; Przytargnąć, -gnę, -gniesz, -gnąłem, *va. perf.* herbeizauen, herbeizerren.

Przytechnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *vn. perf.* etw. dumpfig werden.

Przytepia, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Przytepić, -pie, -piem, *va. perf.* abstumpfen, stumpf machen.

Przytepieć, -pieje, -piałem, *vn. perf.* stumpf werden.

Przytkać, -kam, -kasz, -kałem, *va. perf.*; Przytykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* anreiben.

Przytknąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.*; Przytykać, -kam, -kasz, -kałem, *va. und vn. imperf.* angrenzen, an etw. stoßen, etw. berühren, in Berührung bringen; jego dom -ka do mego sein Haus grenzt an meines an; — komu flaszkę do nosa jemand eine Flasche unter die Nase setzen.

Przytleć, -tleje, -tliłem, *vn. perf.* glimmen.

Przytlaczać, -czam, -czasz,

-cziałem, *va. imperf.*; Przytłoczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* erdrücken, niederdrücken, niederstoßen.

Przytłuc, -kę, -czesz, -kłem, *va. perf.* zusammenschlagen, quetschen.

Przytlumiać, -miam, -miasz, -miałem, *va. imperf.*; Przytlumić, -mię, -misz, -miłem, *va. perf.* dämpfen, unterdrücken, ersticken.

Przytlumianie, Przytlumienie, -nia, *sing. tant. sn.* Dämpfung *f.*, Unterdrückung *f.*

Przytoczenie, siehe: Przytaczanie.

Przytocznik, -a, *pl. -i, sm.* Anführungszeichen *n.*

Przytoczyć, siehe: Przytaczać.

Przytok, -u, *sing. tant. sn.* Antrieben *n.* der Wagen.

Przytomność, -ści, *sing. tant. sf.* Gegenwart *f.*, Besinnung *f.*, Bewußtsein *n.*; w mojej -ści in meiner Gegenwart; — unyśnuł Geistesgegenwart *f.*; stracił — die Besinnung verlieren; leżał trzy dni bez -ści drei Tage verblieb er im Zustande der Besinnungslosigkeit.

Przytomny, *adi.*; Przytomnie, *adv.* 1) bei Besinnung, bei Sinnen; 2) geistesgegenwärtig; 3) anwesend, gegenwärtig.

Przytorze, -rza, *pl. -rza, sn.* Perron *m.*

Przytracić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.*, — kant eine verlorene Kante machen.

Przytrafić się, -fiam, -fiąłem, *vr. imperf.*; Przytrafić się, -fię, -fiłem, *vr. perf.* sich ereignen, zustoßen, sich zutragen.

Przytrącać, -cam, -casz, -całem, *vn. imperf.*; Przytrącić, -cę, -cisz, -ciłem, *va. perf.* ein wenig abstoßen; — się sich ein wenig hineinmischen.

Przytrupieć, -pieje, -piałem, *vn. perf.* erstarren, eine halbe Leiche werden.

Przytrzasnąć, -nę, -śniesz, -śnąłem, *va. perf.* mit Geräusch zuschlagen.

Przytrząsać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Przytrząsnąć, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.* befreuen, ein wenig erschüttern.

Przytrzcęć, sieße: Przycierać.

Przytrzymać, -mam, -masz, -małem, *va. perf.*; Przytrzymywać, -muję, -wałem, *va. imperf.* anhalten, aufhalten; — konia ein Pferd anhalten; — kogo jmnbn aufhalten.

Przytrzymanie, Przytrzymywanie, -nia, *sing. tant. sn.* Anhalten *n.*, Aufhalten *n.*

Przytuczony, *adi.* ein wenig gemästet.

Przytulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Przytulić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* an sich drücken, herzlich umarmen; — się *vr.* sich anschniegen.

Przytulenie, Przytulenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Umarmung *f.*, Anschmiegen *n.*

Przytulnia, -li, *pl. -lie, sf.* (Galium) Labkraut *n.*, Stein-, Honigleee *m.*

Przytulisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Zufluchtsort *m.*, Asyl *n.*; Versorgungsanstalt *f.*, Hospital *n.*; — dla starców Greisenaspil.

Przytulek, -tku, *pl. -tki, sm.* Zuflucht *f.*, Zufluchtsort *m.*, Zufluchtsstätte *f.*; dać komu — jmnbn eine Zufluchtsstätte gewähren.

Przytwardy, *adi.* etwas hart.

Przytwierdzać, -dzam, -dzasz, -dzałem, *va. imperf.*; Przytwierdzić, -dżę, -dzisz, -dzikiem, *va. perf.* 1) befestigen, fest anmachen, anheften; 2) bekräftigen, bestätigen.

Przytwierdzenie, Przytwierdzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* 1) Befestigen *n.*, Anmachen *n.*; 2) Störigkeit *f.*, Leibeigenenschaft *f.*

Przytwór, -oru, *pl. -ory, sm.* Borhalle *f.* (des Tempels).

Przytycie, -cia, *sing. tant.* Dickwerden *n.*

Przytyć, -tyję, -tyjesz, -tyłem, *vn. perf.* dicker werden.

Przytyk, -u, *pl. -i, sm.*;

Przytyczek, -czku, *pl. -czki, sm.* Stichelwort *n.*, Stichelei *f.*, Seitenhieb *m.*, Anspielung *f.*

Przytykać, sieße: Przytkać, Przytknąć.

Przytyskować, -kuję, -wałem, *vn. perf.* — komu einem zuleßen.

Przyubożęć, -żeję, -załem, *vn. perf.* ärmer werden.

Przyuczać, -czam, -czasz, -czałem, *va. imperf.*; Przyuczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* an etwas gewöhnen, etwas lehren, zu etwas anhalten.

Przyuczanie, Przyuczenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Belehren *n.*, Gewöhnen *n.*, Anhalten *n.*

Przymierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*; Przymrzeć, -rę, -rzesz, -małem, *va. perf.* durch seinen Tod auf einen fallen lassen.

Przymuzać, -dam, -dałem, *va. perf.* (das Pferd) zäumen; ein wenig bändigen.

Przymwabić, -biam, -białem, *va. imperf.*; Przymwabić, -bię, -bisz, -biłem, *va. perf.* anlocken, herbeilocken.

Przymwalać, -lam, -lasz, -lałem, *va. imperf.*; Przymwalić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* auf etwas legen, drücken, bedecken, zumälzen; lić otwór kamieniem einen Stein auf die Öffnung wälzen.

Przymwaliny, -lin, *plur. tant. sf.* (über etwas hingestürzte) Lasten, Trümmer.

Przymwalny, *adi.* Wall-, beim Wall befindlich.

Przymwalek, -tku, *pl. -tki, sm.* Brustwehre *f.*

Przymwałkować, -kuję, -wałem, *va. perf.* ein wenig ausrollen.

Przymwar, -u, *pl. -y, sm.* Schaleweiser *n.*; -y nieczyste Kniehödlinge *pl.*, Darlinge *pl.* -y panownicze Pfannenstein *m.*

Przymwara, -ry, *pl. -ry, sf.* 1) Fehler *m.*, Mangel *m.*, Gebrechen *n.*; 2) das Angebrannte im Topfe.

Przymwarzać, -rzam, -rzasz, -rzałem, *va. imperf.*; Przy-

warzyć, -rzę, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* ein wenig aufwärmen.

Przywątpiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* einigen Zweifel hegen; in einiger Besorgnis sein.

Przywzdziąć, -dzieję, -dziejesz, -działem, *va. perf.*; Przywzdziwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* anzusehen, unnehnen, anlegen; — żalobę Trauer anlegen; -dziej chustkę nimn dir ein Tuch um.

Przywzdzięcać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Przywzdzięczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* angenehm machen, einladender darstellen.

Przywzdziek, -u, *pl. -i, sm.* Liebhoßung *f.*

Przywędrować, -druję, -wałem, *vn. perf.* herbeigewandert kommen.

Przywiał, -wieję, -wiałem, *va. und vn. perf.*; Przywiewać, -wam, -wałem, *va. und vn. imperf.* blasen, wehen, zuwehen.

Przywianek, -nku, *pl. -nki, sm.* 1) Morgengabe *f.*; 2) Nadelgeld *n.*

Przywiązać, -żę, -załem, *va. imperf.*; Przywiązywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* anbinden; — kogo do drzewa jmnbn an einen Baum binden; — wartość, znaczenie do czego einem Dinge Wert, Bedeutung beilegen; — się *vr.* sich anhängen, anschließen, Zuneigung fühlen.

Przywiązanie, Przywiązanie, -nia, *sing. tant. sn.* 1) Binden *n.*, Anbinden *n.*, Legen *n.*; 2) -zanie Anhänglichkeit *f.*

Przywiązany, *pp. und adi.* zugetan.

Przywidywać się, -duję, -wałem, *vr. imperf.*; Przywidzieć się, -dżę, -działem, *vr. perf.* dünden, träumen; -działo ci się tylko du hast nur geträumt; — sobie sich einbilden.

Przywiedzenie, -nia, *sn.* Gutbünden *n.*, Einbindung *f.*

Przywiedzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Herbeiführen *n.*, Herbeischaffen *n.*

Przywierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*; Przywrzeć, -wrę, -wrzesz, -warłem, *va. perf.* anlehnen, zumachen.

Przywiercić, -ce, -cisz, -cilem, *va. perf.*; — co do czego ein Loch in etwas bohren und darin etwas befestigen.

Przywieszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Przywiesić, -sze, -sisz, -siłem, *va. perf.* bei etwas hängen.

Przywiesić, -wiode, -wiedziesz, -wiodłem, *va. perf.*; Przywodzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. imperf.* herbeiführen, herbeischaffen, bringen, beibringen, bewegen, heranziehen; kogo do rozpaczy jemb zur Verzweiflung bringen.

Przywiesić, -zi, *pl. -zie, sf.* Strid m. zum Anbinden.

Przywiesić, -wiozę, -ziesz, -wiozłem, *va. perf.*; Przywozić, -że, -zisz, -zilem, *va. imperf.* (zu Wagen, zu Schiff) herbeibringen.

Przywignąć, -nę, -niesz, -nłem, *vn. perf.* verweilen, ein wenig weilt werden.

Przywijać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Przywinać, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* anz, auf-, unwickeln, -binden.

Przywilej, -u, *pl. -e, sm.* Privilegium n., Vorrecht n., Ausnahmrecht n.

Przywionąć, siehe: Przywiał.

Przywitać, -tam, -tasz, -tałem, *va. perf.* bewillkommen (nen), begrüßen; — się *vr.* grüßen, seinen Gruß entbieten.

Przywitanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Bewillkommnung f., Begrüßung f., Empfang m.

Przywłoc, -loke, -leczesz, -lokłem, -lókł, *va. perf.*; Przywłokać, -kam, -kłem, *va. imperf.* 1) herbeischleppen, heranzuschleppen; 2) überziehen, bedecken; 3) unterackern.

Przywłaszcząć, -czam, -czasz, -cząłem, *va. perf.*; Przywłaszczyc, -szczę, -szczęsz, -szczęłem, *va. perf.* zu eignen, aneignen, sich bemessen.

Przywłaszczanie, Przy-

właszczanie, -nia, *sn.* An-eignung f., Beimeßung f.

Przywodzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Anführen n., An-führung f., Zitat n.

Przywozić, siehe: Przywiesić.

Przywołać, -łam, -łas, -łalem, *va. perf.*; Przywoływać, -łuję, -wałem, *va. imperf.* herbeirufen, hinzurufen; vorladen.

Przywozić, siehe: Przywiesić.

Przywód, -wodu, *pl. -wody, sm.* Beweggrund m., Antrieb m.; Führung f.; Streifzug m.

Przywódcą, -cy, *pl. -cy, sm.* Anführer m.; Häufelführer m.

Przywódka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) eine Insektenart; 2) -e łapać das Floß bei einer Untiefe anhalten.

Przywój, -woju, *pl. -woje, sm.* Türpfosten m., Türpfoste f.

Przywóz, -wozu, *pl. -wozy, sm.* Zufuhr f.; Einfuhr f.

Przywracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Przywrócić, -cę, -cisz, -cilem, *va. perf.* wiederherstellen, zurückgeben; — co do dawnego stanu rzeczy etwas in seinen vorigen Stand versetzen; — komu zdrowie jmnbm seine Gesundheit wiedergeben; — komu tron jmnbm auf den Thron wieder einsetzen.

Przywracanie, Przywrócenie, -nia, *sn.* Wiederherstellung f.

Przywrotny, *adi.* wiederherstellbar, zurückgehend.

Przywrot, -wrotu; Przywrotnik, -a, *sm.* Sinau m., Frauenmantel m., Löwenfuß m. [wierać.]

Przywrzeć, siehe: Przywłokać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Przywyknąć, -nę, -niesz, -kłem, *vn. perf.* sich an etwas gewöhnen, gewöhnt werden.

Przywykłość, -ści, *sing. tant. sf.* Gewohnheit f.

Przywziąć, -wezme, -wziąłem, *va. perf.* noch dazu nehmen.

Przyzawieszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Przyzawiesić, -sze, -siłem, *va. perf.* noch dazu aufhängen.

Przyzbierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Przyzbrać, -biore, -brałem, *va. perf.* noch hinzusammeln; hinzunehmen, herbeiziehen.

Przyzbrajać, -jałem, -jam, *va. imperf.*; Przyzbroić, -ję, -ięm, *va. perf.* ausrüsten, bewaffnen.

Przyzielenić, -nię, -niesz, -nitem, *va. perf.* grün färben, ein wenig grün machen.

Przyziemek, -mka, *pl. -mki, sm.* Waldblaubvogel m.

Przyziemny, *adi.* an der Erde befindlich.

Przyzierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*, — czego etwas beobachten, beachten; — się *vr.* etwas betrachten, einer Sache zusehen.

Przyzimny, *adi.* ein wenig kalt.

Przyziomek, -mku, *pl. -mki, sm.* Grundmauer f., Untersak m.

Przyznać, -znam, -znasz, -znałem, *va. perf.*; Przyznawać, -znaje, -wałem, *va. imperf.* zuerkennen, zusprechen, zugestehen, zugeben; -ję, -żem cię obraził cię gestębe, daß ich dich beleidigt habe; — komu pierwszą nagrodę jmnbm den ersten Preis zuerkennen; nawet nieprzyjacieli musi przyznać, że . . . . sogar der Feind muß zugeben, daß . . . . wszyscy mu to -ją alle sagen es ihm nach; — się *vr.* gestehen; — się do czego się zu etwas bekennen; nikt się do tego dziecka nie chce — niemand will sich zu diesem Kinde bekennen; — się do kradzieży den Diebstahl gestehen.

Przyznanie, Przyznawanie, -nia, *sn.* Anerkennen n., Zugestehen n.

Przyzostać, -taę, -taniesz, -tałem, *vn. perf.* vorstehen (vom Jagbhunde).

Przyzuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; Przyzuć,

-zuje, -zulem, *va. perf.* anziehen (Schuhe).

Przyzwać, -zwać, -zwałem, *va. perf.*; Przyzywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* zu sich rufen, berufen, zu sich bejcheiden.

Przyzwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Przyzwolić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* einwilligen, erlauben, eintäumen, zugestehen, sich etw. gefallen lassen; zdanie -zwołone Eintäumungsfaß *m.*

Przyzwalać, Przyzwolenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Einwilligung *f.*, Erlaubniß *f.*

Przyzwanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verufung *f.*

Przyzwoitość, -ści, *sing. tant. sf.* Anstand *m.*, Anständigkei *f.*, Wohlstandändigkei *f.*

Przyzwoity, *adi.*; Przyzwoicie, *adi.* anständig, gebührend, angemessen, entsprechend.

Przyzwolenie, Przyzwolić, siehe: Przyzwalać, Przyzwalać.

Przyzwyczaic, -ję, -iłem, *va. perf.*; Przyzwyczajac, -jam, -jałem, *va. imperf.* gewöhnen, angewöhnen; — się *vr.* sich gewöhnen.

Przyzwyczajenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Gewohnheit *f.*, Angewöhnung *f.*

Przyzwać, siehe: Przyzwać.

Przyzarliwy, *adi.* zu eifrig.

Przyzać, -żnę, -żnałem, *va. perf.*; Przyżnac, -nam, -nałem, *va. imperf.* kurz abmähen.

Przyżęgiwać, -guję, -wałem, *va. imperf.* brennen, äzen, kauterisieren.

Przyżółknac, -nę, -niesz, -nałem, *vn. perf.* vergilben, etwas gelblich werden.

Przyzuchowwy, *adi.* am Obertiefer befindlich.

Psalm, -u, *pl. -y, sm.* Psalm *m.*

Psalmista, -sty, *pl. -ści, sm.* Psalmendichter *m.*, Psalmist *m.*

Psalmowy, *adi.* Psalmen-, Psalm-.

Psalterysta, Psalterzy-

sta, -sty, *pl. -ści, sm.* Psalterfänger *m.*

Psalterz, -a, *pl. -e, sm.*; Psalterzyk, -a, *pl. -i, sm.* Psalter *m.*, Psalmenbuch *n.*

Psammit, -u, *sm.* Kohlenfandstein *m.*

Pseudonim, -u, *pl. -y, sm.* Pseudonym *n.*

Psi, *adi.* Hunde-, Hund-, hündisch; słuchać psiej skóry der Trommel folgen; to jest twoja psia powinność daß ist deine Hundspflicht; — figiel hundsößtlicher Streich, Schelmenstreich *m.*; psiego się wazyć ein Schelmenstück wagen; psie zęby komu pokazac jmnbn anbieten; — jad Wolsfstormhut *m.*; — len szlojame *m.*; — mech Hundsmoos *m.*, Hundsflechte *f.*, — mlecz Wolsfsmilch *f.*; psia pasza kriedender Weizen; — ziemię Hundsfamille *f.*, stinende Kamille; — ogórek szelsgurke *f.*; psia cebula (Bulbus vomitorius) eine Art Märzblume; psia rzezuca wilbe Kresse; psie mleko szelwolsfsmilch *f.*; psie koślaski Knabenkraut *n.*; psie wonie Judenfirsen *pl.*; psia łoboda Hundsmelde *f.*; — język Hundszunge *f.*; psia krew, psia jucha Hundebliut *n.*; Kanatle *f.*, Bestie *f.*; psia kość Hundefnochen *m.*; psia dusza Hundeseele *f.*

Psiak, -a, *pl. -i, sm.* kleiner Hund.

Psianka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Nachtschatten *m.*; 2) Bittersüß *m.*

Psiarek, -rka, *pl. -rki, sm.* Hundewärter *m.*, Hundejunge *m.*

Psiarka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schleihe *f.*

Psiarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Hundestall *m.*; Hundemeute *f.*

Psiarskie, -kiego, *sing. tant. sn.* ehemalige Pflicht der Untertanen, die landesherrlichen Jagdhunde zu füttern.

Psiarz, -a, *pl. -e, sm.* Hundewärter *m.*; Hundeliebhaber *m.*

Psica, -cy, *pl. -ce, sf.*; Psiczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Hündin *f.*, Beße *f.*

Psie, -cia, *pl. -ta, sn.* junges Hündchen.

Psieć, psieję, psiałem, *vn. perf.* schlecht werden.

Psik, *interject.* Ausruf beim Niesen.

Psikus, -a, *pl. -y, sm.* Schelmenstreich *m.*, Streich *m.*, Schabernack *m.*

Psina, -ny, *pl. -ny, sf.*; ein armes elendes Hündchen; -ny niewieście Stephansraut *n.*, Wadsklette *f.*

Psinieć, -ńca, *pl. -ńce sn.* Hundestall *m.*

Psioczyć, -cę, -czyłem, *vn. imperf.* na kogo, na co über jemd, über etw. niederträchtig schimpfen.

Psisko, -ka, *pl. -ka, sm.* ein großer Hund.

Psiuk, -a, *pl. -i, sm.* ein kleiner Hund *m.*

Psocenie, -nia, *sing. tant. sn.* Schabernackspielen *n.*

Psoć, -cę, -cisz, -citem, *vn. imperf.* Schabernack treiben, einen Streich spielen; — się *vr.* Unzucht treiben.

Psota, -ty, *pl. -ty, sf.* 1) Streich *m.*, Schabernack *m.*, Mutwillen *m.*; 2) Unzucht *f.*, Dnanie *f.*

Psotliwość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Geißeit *f.*; 2) Geneigtheit zum Mutwillen.

Psotliwy, *adi.*; Psotliwie, *adv.* 1) geiz; 2) schelmisch, mutwillig.

Psotnica, -cy, *pl. -ce, sf.* schelmisches Weib, Schelmin *f.*

Psotnik, -a, *pl. -cy, sm.* Schelm *m.*, ein loser Vogel.

Psotny, *adi.* = Psotliwy.

Psować, Psowanie, siehe: Psuć, Psuwać.

Pst, *interject.* pst.

Pstrąg, -a, *pl. -i, sm.* (Salmo tario) Forelle *f.*

Pstrągodorsz, -a, *pl. -e, Salmenart *f.**

Pstrągówka, -ki, *pl. -ki, sf.* eine Birnenart.

Pstrążeń, -żnia, *pl. -żnie, sm.* eine Untergattung der Salmbrahsen.

Pstrobarwny, *adi.* schedig.

Pstrocentkowy, *adi.* bunt geprenkelt.

Pstroci(z)na, -ny, *pl. -ny,*

sf. Buntschediges *n.*, buntes Allerlei, Gemisch *n.*

Pstroczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Schattенblume *f.*

Pstrokacizna, siehe: Pstroci(z)na.

Pstrokacz, -a, *pl.* -e, *sf.* eine Gattung der UMBERFISCH.

Pstrokatosc, -sci, *sing. tant. sf.* Buntschedigkeit *f.*

Pstrokaty, *adi.*; Pstrokato, *adv.* schedig, buntschedig.

Pstrokosz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Pstrosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schede *f.*

Pstrokrusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wismutblume *f.*

Pstrost, -a, *pl.* -y, *sm.* Mariendistel *f.*

Pstróżka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pfeilschlange *f.*

Pstrucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.*; Pstruszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* buntschedige Kuh, Ziege *f.*

Pstry, *adi.*; Pstro, *adv.* bunt; — *kon* Schede *m.*; taska pańska na pstry koniu jezdzi auf Herrengunst nicht bau, noch gutem Wetter trau; Herrengunst und Verchensang Klinget wohl und währt nicht lang; — *kot* w krobi eine bunte Rahe im Sad; miec pstro w głowie nicht recht geschheit sein, ein Durcheinander im Kopfe haben.

Psubrat, -a, *pl.* -cia, *sm.* Hundefel *m.*, Hundsfott *m.*, Taugnichs *m.*

Psuć, psuje, psułem, *va. imperf.*; Zepsuć, -psuje, -psułem, *va. perf.* 1) verderben, ruinieren; — *komu* apetyt jmnnd den Appetit verderben; zlym humorem psuje zabawę mit seiner schlechten Laune verdirbt er das ganze Spiel; szatan miłość wszędy psuje der Teufel sucht die Liebe überall zu zerstören; — *sobie* krew się umjonst ärgern; — *komu* u kogo es jmnnd bei einem verderben; — *komu* kredyt jmnnd Kredit untergraben; 2) — *się* *vr.* sich verschlechtern; schlecht werden; verfaulen; *psujesz* się z kadem dniem du wirst jeden Tag schlechter; *te* owoce zaczyna

się — diese Früchte fangen an zu faulen.

Pstrzega, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Mandbleck *f.*, Strunse *f.*, Rotstreife *m.*

Pstrzyć, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* bunt machen, schmüden; — *się* *vr.* bunt schmümen; bunt werden; sich schmüden.

Pstrzykać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Pstrzykać, -nę, -nałem, *va. perf.* sprihen.

Psychiatra, -ry, *pl.* -rzy, *sm.* Psyhiater *m.*, Irrenarzt *f.*

Psychiatrya, -ryi, *sing. tant. sf.* Psychiatrie *f.*, Lehre *f.* von den Geisteskrankheiten.

Psycholog, -a, *pl.* -owie, *sm.* Psycholog *m.*

Psychologia, -gii, *sf.* Psychologie *f.*, Seelenlehre *f.*, Seelenkunde *f.*

Psychologiczny, *adi.*; Psychologicznie, *adv.* psychologisch.

Psychopatya, -tyi, *sing. tant. sn.* Geisteskrankheit *f.*, krankhafte Geistesveranlagung.

Psykać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Psykać, -nę, -nałem, *vn. perf.* zischen; pst rufen; prasseln.

Psykanie, -nia, *sing. tant.* Zischen *n.*, Prasseln *n.*

Psylomelan, -u, *pl. sing. tant. sm.* Schwarzbraunstein *m.*

Psyt, *interject.* pst.

Pszczelarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bienenzüchter *m.*, Imker *m.*

Pszczelnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Molucella) eine Pflanze.

Pszczelnictwo, -wa, *sn.* Bienenzucht *f.*, Imkere *f.*

Pszczelnik, -a, *sm.* 1) *pl.* -cy, Bienenwärter *m.*, Bienenmann *m.*, Zeidler *m.*; 2) *pl.* -ki, Bienenstand *m.*, Bienen-garten *m.*, Bienenhaus *n.*, Bienenlager *n.*; 3) Drachentopf *m.*, türkische Melisse.

Pszczelny, *adi.* Bienen-.

Pszczolarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wespenbussard *m.*

Pszczola, -ly, *pl.* -ly, *sf.* Biene *f.*, Imme *f.*

Pszczolajad, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Bienen-, Immenwolf *m.*; 2) Wespenfalk *m.*, Biengengeter *m.*,

Bienenstecher *m.*; 3) schwarzgefleckter Bienenfäher.

Pszczololupa, -py, *pl.* -py, *sf.* Honigdieb *m.*

Pszczolowaty, *adi.* Hautflügel-.

Pszczółka, Pszczółeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Biendchen.

Pszenica, -cy, *sing. tant. sf.*; Pszeniczka, -ki, *sing. tant. sf.* Weizen *m.*

Pszeniczny, Pszenny, *adi.* Weizen-; — *chleb* Weizenbrot *n.*; — *na* maka Weizenmehl *n.*; — *ne* pole Weizenfeld *n.*

Pszeniczysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Weizenfeld *n.*; 2) schlechter Weizen.

Pszeniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* (Melampyrum) Wachtelweizen *m.*

Pszonak, -a, *pl.* -i, *sm.* Federich *m.*, Ackerrettig *m.*, Feldboh *m.*

Pszonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Feigwarzenranunkel *f.*

Pszono, -na, *sing. tant. sn.* Hirse *f.*

Ptactwo, -wa, *sing. tant. sn.* Federvieh *n.*, Geflügel *n.*

Ptak, -a, *pl.* -i, *sm.* Vogel *m.*; *dim.* Ptaszek, -szka, *pl.* -szki; Ptaszeczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.*; Ptaszę, -cia, *pl.* -ta, *sn.*, Vöglein *n.*

Ptakowstret, -a, *pl.* -y, *sm.* Bogmar *n.* (Band-sichart).

Ptasi, Ptaszy, *adi.* Vogel-; — *srut* Vogelbunst *m.*, Vogel-schrot *m.*; — *języczek* Knötel *m.*, Wegetritt *m.*; — *sia* wyka wiosenna Roß, Walbnide *f.*, Fasanenkraut *n.*; — *sia* nózka, stopka Vogelflaue *f.*, Vogel-suß *m.*; — *sie* gniazdo wilbe Nöhre *f.*, Vogelneß *n.*, Hirsch-wurz *f.*; — *sie* oczko Gaman-berlein *f.*; — *sie* mleko Vogel-milch *f.*, Ackerziesel *f.*; *brakuje* mu chyba -siego mleka es geht ihm sehr gut.

Ptasioziob, -u, *pl.* -y, *sm.* Hartriegel *m.*

Ptasinóg, -a, *pl.* -i, *sm.* Vogelfuß *m.*

Ptaszarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*; Ptaszyniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Vogelhaus *n.*, Vogel-herd *m.*, Volière *f.*

Ptasznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Bogelflinte *f.*

Ptasznictwo, -wa, *sing.*
tant. sn. Bogelfang *m.*, Bogel-
stellen *n.*

Ptasznicz, *adi.* zum Bo-
gelfang gehörend.

Ptasznik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
1) Bogelfänger *m.*; Bogelhänd-
ler *m.*; Bogelwärtler *m.*; Cesarz
Henryk — Kaiser Heinrich der
Bogler, der Finkler; 2) Winter-
spinne *f.*

Ptaszynko, -ka, *pl.* -ka,
sn. häßlicher Vogel.

Pterodaktyl, -a, *pl.* -e, *sm.*
Pterodaktylus *m.* (ein vor-
sintflutliches Tier).

Pteropoda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
Stoffenfüßer *m.*

Publicysta, -sty, *pl.* -ści,
sm. Publizist *m.*

Publicystyczny, *adi.*; Pub-
licystycznie, *adv.* publi-
zistisch.

Publiczność, -ści, *sing.*
tant. sf. Publitum *n.*

Publiczny, *adi.*; Publi-
cznie, *adv.* öffentlich; dobro-
-e Gemeinwohl *n.*, öffentliches
Wohl.

Publikacya, -cyi, *pl.* -cye,
sf. Bekanntmachung *f.*, Publi-
kation *f.*; Eröffnung *f.*; =
Ogłoszenie.

Publikować, -kuje, -wa-
-łem, *va. perf.* veröffentlichen,
bekanntmachen, publizieren; =
Ogłosić, Ogłaszać.

Puc, -a, *pl.* -e, *sm.*; Pucek,
-cka, *pl.* -cki, *sm.* 1) Haus
m., Hausbaße *f.*; 2) Kriebes
m., Kernehäuse *n.*; 3) -cki u
kor Bartlappchen *pl.*

Puch, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Klaumfedern *pl.*, Daunnen *pl.*,
Klaumen *pl.*, Pflanzenwolle *f.*;
2) schädliche Luft im Bergwerke.

Puchacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Uhu *m.*, Bergeule *f.*

Puchar, -a, *pl.* -y, *sm.* 1)
Boletus ramosus; 2) siehe:
Puchacz.

Puchlina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Geshwulst *f.*; — wodna Was-
sersucht *f.*; — żywota Trom-
melsucht; — powietrza Luft-,
Windgeschwulst *m.*, Emphy-
sem *n.*

Puchnąć, -nę, -riesz, -ną-

lem, *vn. perf.* schwellen, an-
schwellen.

Puchowiec, -wca, *pl.* -wce,
sm. Eröbendron *m.*

Pucka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
pausbädiges Mädchen *n.*; 2)
Nachtule *f.*

Pucolowaty, *adi.*; Pucol-
owato, *adv.* pausbädig.

Puczuk, -a, *pl.* -i, *sm.* (Co-
stus arabicus) prächtige Kost-
wurz.

Pud, -a, ober -u, *pl.* -y, *sm.*
Pud *n.* (russisches Gewicht von
40 Pfund).

Padding, -u, *pl.* -i, *sm.*
Aufsauh *m.*, Koch *m.*, Pudding
m. (englische Nationalmehl-
speise).

Pudel, -dla, *pl.* -dle, *sm.*
Pudel *m.*

Pudelko, Pudeleczo, -ka,
pl. -ka, *sn.* Schachtel *f.*;
Schächtelchen *n.*

Puder, -dru, *pl.* -dry, *sm.*
Puder *m.*

Pudlarski, *adi.*, -kie walce
Luppenmaßwert *n.*

Pudlarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Pudler *m.*

Padlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Pudelhündin *f.*

Pudling, -u, *sm.* Puddling
m., Puddlingeisen *n.*; piec-
-gowy Rühröfen *m.*

Pudlowanie, Pudlingo-
wanie, -nia, *sing. tant. sn.*
Puddeln *n.*, bei der Frischarbeit
im Klammofen, Puddlingsar-
beit *f.*

Pudło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* 1)
Schachtel *f.*; 2) Wagens, Kut-
schentasten *m.*; 3) Zehlschuß
m., Pudeln *n.*; 4) — toczaka
Kasten unter dem Schleiffstein.

Pudłować, -luje, -wałem,
va. imperf. pudeln, fehlschie-
ßen.

Pudowy, *adi.* Pud-; ein
Pud wiegend; -wa kapusta
großköpfiger Kohl.

Pudrować, -duje, -wałem,
va. imperf. pudern.

Pudrowanie, -nia, *sing.*
tant. sn. Pudern *n.*

Puf, -u, *pl.* -y, *sm.* Puff-
spiel *n.*

Pugilares, -a, *pl.* -y, *sm.*;
Pulares, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.*
Pugilaresik, Pularesik, -a,

pl. -i, *sm.* Portemonnaie *n.*,
Geldbörse *f.*; Brieftasche *f.*

Puginał, -u, *pl.* -y, *sm.*;
dim. Puginalik, -a, *pl.* -i,
sm. (zweischneidiger) Dolch *m.*;
Siftmesser.

Puha, -hy, *pl.* -hy, *sf.* eine
tatarische Peitsche.

Puhacz, siehe: Puchacz.

Puhar, -a, *pl.* -y, *sm.* Po-
fal *m.*, Trintbecher *m.*

Pujna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Steinschwelle *f.* im Stusse.

Puk, -u, *pl.* -i, *sm.* Knall
m., Puff *m.*

Pukać, -kam, -kałem, *vn.*
imperf.; Pukać, -nę, -niesz,
-nałem, *vn. perf.* 1) klopfen,
poßen; knallen; 2) ausbrechen,
bersten; paczki-kaja die Knos-
pen springen auf.

Pukanie, -nia, *pl.* -nia,
sn.; Pukanina, -ny, *pl.* -ny,
sf. Klopfen *n.*, Anflopfen *n.*;
Gekloppe *n.*

Pukawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Knallbüchse *f.*

Pukiel, -kla, *pl.* -kle, *sm.*
Loche *f.*, Büschel *n.*, Haar-
büschel *m.*

Puklasty, *adi.*; Puklasto,
adv. mit Pudeln besetzt; bau-
chia gewölbt.

Puklerz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Schiff *m.*

Pula, -li, *pl.* -le, *sf.* Pule
f., der Einfaß im Spiele.

Pularda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
Poularde *f.*

Pulchnieć, -nieje, -niałem,
vn. imperf. locker werden,
schwellen.

Pulchniutki, *adi.* sehr
locker, weich und zart.

Pulchność, -ści, *sing. tant.*
sn. 1) Lockerheit *f.*, Schwel-
lende *n.*, Weichheit *f.*, Zart-
heit *f.*; 2) Mulm *m.*

Pulchny, *adi.* locker, zart,
weich, schwellend, mulmicht.

Pulpet, -u, *pl.* -y, *sm.*
eine Art Fleischknöbel.

Pulpit, -u, *pl.* -y, *sm.*
Pult *n.*

Pulpitowy, *adi.* Pult-.
Puls, -u, *pl.* -a, *sm.* Puls
m.; — bije der Puls geht,
schlägt; za — kogo braćjinnbn
den Puls fühlen.

Pulsacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Pulsschlag *m.*

Pulsowy, *adi.* Puls-.

Pultynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Nähpult *n.*

Pulweryzacya, -cyi, *sing. tant. sf.* Pulverisation *f.*

Pulweryzować, -zuje, -wa-tem, *va. imperf.* pulverisieren, zu Staub reiben.

Pulap, -u, *pl.* -y, *sm.* Siubendecke *f.*, Klafond *m.*; — ślepy Fehlbode *f.*, Schrägboden *m.*, Stüchhölzer *f.*

Pułapka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Falle *f.* [giment *n.*

Pulk, -u, *pl.* -i, *sm.* Re-
Pulkownik, -a, *pl.* -cy, *sm.*

Oberst *m.*, Obrüst *m.*

Pulkownikowa, -ej, *pl.* -we, *sf.* Oberstengattin *f.*

Palka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* zurückgelassenes taubes Gestein im Bergwerk.

Puma, -my, *pl.* -my, *sf.*

Puma *n.*, amerikaniſcher Silberlöwe.

Pumeks, Punit, -u, *pl.* -y, *sm.* Bimsstein *m.*

Punca, -cy, *pl.* -ce, *sf.*

Punze *f.*

Punkiel, -kla, *pl.* -kle, *sm.*

Regel *m.* oder Stempel *m.* zur Mutter der Lettern.

Punkt, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.*

Punkcik, Punkciczek, -a, *pl.* -i, *sm.* Punkt *m.*; Spitze *f.*; położyć — einen Punkt setzen; to czarny punkt w jego działaniu das ist der schwarze Punkt in seiner Tätigkeit; na tym -cie się nie zgadzamy in diesem Punkte stimmen wir nicht überein; — przesuwalny Reitnagel *m.*; — końcowy szlaku kolejowego Endpunkt der Linie; — martwy toter Punkt; — podpory Stützpunkt *m.*; — styczności Berührungspunkt *m.*; — zerowy Nullpunkt *m.*; wygrałem pięć -tów ich habe fünf Points gewonnen.

Punktacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* 1) Punktation *f.*, Vorvertrag *m.*; 2) Punktierung *f.* (chirurgische Operation), Einsicht *m.*

Punktować, -tuje, -wa-tem, *va. imperf.* punktieren, einen Einsicht machen.

Punktualny, *adi.*; Punk-
tualnie, *adv.* pünktlich.

Punktualność, -ści, *sing. tant. sf.* Pünktlichkeit *f.*

Pupek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Bauchstück *n.* eines kostbaren Tierfelles, Pelzwerthes.

Pupil, -a, *pl.* -e, *sm.*

1) Schüler *m.* = Wychowanek; 2) Bündel *m.*

Pupilarny, *adi.*; Pupilar-
nie, *adv.* pupillariſch, Mündel-
=; sąd -ny Vormundſchafts-
gericht *n.*, Vormundſchaftsbe-
hörde *f.*; papiery -ne pupillar-
ſichere Papiere; = Opiekunicyz.

Pupilka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

1) Schülerin *f.*; 2) Bündel *f.*

Purchatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Bimsstein *m.*

Purchatka, Purchawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Kugel-
schwamm *m.*, Boßigt *m.*; 2)
schwammartige Geschwulst.

Purchatość, -ści, *sing. tant. sn.* Schwammigkeit *f.*

Purchaty, *adi.* schwammig,
löcherig, voll Löcher.

Purgacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.*; Purgans, -a, *pl.* -e, *sm.*

Abführmittel *n.*, Abführen *n.*

Purgować, -guje, -wa-tem, *va. imperf.* purgieren, lagieren.

Purpura, -ry, *pl.* -ry, *sf.*

Purpur *m.*

Purpurat, -a, *pl.* -ci, *sm.*

Purpurträger *m.*, Kardinal *m.*

Purpurować, -ruje, -wa-
tem, *va. imperf.* purpurn
färben.

Purpurowy, Purpurzany, *adi.*; Purpurowo, *adv.* pur-
purn, purpurrot, purpurfar-
big; na -o co ufarbować etwas
purpurn färben; -wy ubiór
Purpurleid *n.*; -wy płaszcz
Purpurmantel *m.*

Purpuryna, -ny, *sing. tant. sf.* Purpurfarbe *f.*

Puryfikacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Purification *f.*, Rein-
igung *f.*

Puryfikator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Purifikator *m.*, Reiniger *m.*

Puryfikować, -kuje, -wa-
tem, *va. imperf.* reinigen.

Purytanin, -a, *pl.* -ie, *sm.* Puritaner *m.*

Purytanizm, -u, *sing. tant. sm.* Puritanertum *n.*

Purytanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Puritanerin *f.*

Pustać, -ci, *pl.* -cie, *sf.*

Lochboden *m.*

Pustaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* loşes, ausgelassenes Weib.

Pustak, -a, *pl.* -i, *sm.* Schwindelkopf *m.*, Springins-
feld *m.*; Hohlkopf *m.*

Pustelnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*

Einsiedler *f.*

Pustelnica, -cy, *pl.* -ce;

Pustelniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Einsiedlerin *f.*, Eremitin *f.*

Pustelnictwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Einsiedlerleben *n.*

Pustelniczny, *adi.*; Pustel-
niczo, *adv.* Einsiedler-, ein-
sam.

Pustelnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*

Einsiedler *m.*, Eremit *m.*

Pustka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)

Einöde *f.*; wüste Gegend; -ki, *pl.* Leere *f.*; w teatrze były -ki das Theater war leer; — w głowie niczys in Kopfe, keine Kenntnisse, keine Gedan-
ken; 2) Einjamkeit *f.*

Pustkowie, -wia, *pl.* -wia, *sn.* wüste Baustelle; einjame
Gegend, Wüstung *f.*

Pustnik, -a, *pl.* -i, *sm.*

Galanterieware *f.*

Pustogłowy, *adi.* mut-
willig, ausgelassen.

Pustolka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Turmfalk *m.*, Wannenreißer *m.*

Pustosił, -śli, *pl.* -śle, *sf.*

wilder Schoß, Räuber *m.*

Pustosz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1)

Bohrfäßer *m.*, Bücherſchabe *f.*;

2) Uſchel *f.*

Pustoszeć, -szeje, -szalem, *vn. imperf.* wüßt, einlam,
werden.

Pustoszyć, -szę, -szylem, *va. perf.* verheeren, verwüsten.

Pustosił, -ści, *sing. tant. sf.* Leere *f.*

Pustota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* übermut *m.*, Mutwille *m.*; Leichtſinn *m.*

Pustoleczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleiner Turmfalk.

Pasty, *adi.*; Pasto, *adv.* 1) leer, wüßt, unbekannt; -a izba leere Stube; -a głowa ein leerer, wüster Kopf; dom stoi -sto das Haus steht leer; 2) mutwillig, übermütig, leicht-

sinnig; — śmiech mutwilliges Lachen.

Pastynia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wüste *f.*, Einöde *f.*

Pastynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Einstele *f.*

Pastynny, *adi.* Wüsten-.

Puszcza, -szczy, *pl.* -szcze, *sf.* Witniś *f.*, Waldgebirge *n.*; Urwald *m.*; — białowieska Białowießer Urwald.

Puszczac, -szczam, -szczalem, *va. imperf.*; Paścić, -szcze, -ściż, -ściem, *va. perf.*; I. 1) lassen, loslassen, laufen lassen, überlassen, einlassen, fahren lassen; nie chce mnie -ścić er will mich nicht gehen lassen; nie puszcze go więcej do mego domu ich werde ihn in mein Haus nicht mehr einlassen; paść, albo ci wezmę przemocą laß loß, sonst werde ich es dir mit Gewalt nehmen; — ptaka na wolność einen Vogel freilassen; — pogłoskę ein Gerücht in Umlauf setzen; — rakieta eine Rakete steigen lassen; parę — Dampf geben; nie — pary o czemś etwas verschweigen; — krew zu Aberlassen; — co w niepamięć etwas absichtlich vergessen; 2) durchbringen, unterbringen; -ścić cały swój majątek er brachte sein ganzes Vermögen durch; — co w kurs etwas in Umlauf bringen, setzen; 3) — piec den Ofen anblasen; II. *vn.* ausgehen, abfärben (Farbe) te plamy nie -szcza diese Flecke werden nicht ausgehen; ta farba -szcza diese Farbe geht aus; III. — się *vr.* — w drogę sich auf den Weg machen; — się w podróz sich auf die Reise geben; — się za kimś w pogon jmnđm verfolgen; — się na morze in See stechen; — się do kogo sich um jmnđm bewerben, jmnđm den Hof machen, mit jmnđm anzufürsperen suchen; — się na lekki chleb leichtes Brot suchen.

Puszczado, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Schnepper *m.*, Laßseisen *n.*, Trofar *m.*

Puszczak, -a, *pl.* -i, *sm.*

(Ascophora) Gattung der Faden- oder Schimmelpilze.

Puszczenie, -nia, *sn.* Lassen *n.*, Uderlassen *n.*

Puszczanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sechtangel *f.*

Puszczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Nachteule *f.*, Rauz *m.*, Käuzchen *n.*

Puszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* 1) Flaum *m.*; 2) Puderquaste *f.*

Puszenie, -nia, *sing. tant. sn.* Aufblasen *n.*, Aufgeblasenheit *f.*

Puszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Büchse *f.*, Sparbüchse *f.*; — dla ubogich Armenbüchse *f.*; 2) Knallfapselbüchse *f.*; 3) Sporenschläuch *m.*, Schlauchzelle *f.*

Puszkarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Büchsenmacherwerkstatt *f.*

Puszkarski, *adi.* Büchsenmacher-, Feuerwerker-.

Puszkarz, -a, *pl.* -o, *sm.* 1) Büchsenmacher *m.*, Büchsenhändler *m.*; 2) Kanonier *m.*, Artillerist; 3) Staffierer *m.*

Puszkorośl, -u, *pl.* -y, *sm.* Bagalze *f.*

Puszkowy, *adi.* Büchsen-
Puszcy, -sze, -szysz, -szytem, *va. u. vn. imperf.* bestidern, aufblähen; — się sich aufblähen, aufblasen.

Puszysty, *adi.* aufgequollen, aufgeblasen; mit Flaum bedeckt.

Puścizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Nachlaß *m.*, Verlassenschaft *f.*

Puślisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Steigbügelriemen *m.*, Brustriemen *m.* am Zugseil.

Putac, -tam, -taz, -'atem, *va. imperf.* vergeuden.

Puzan, -u, *pl.* -y, *sm.* Posaune *f.*

Puzdro, -dra, *pl.* -dra, *sn.*; *dim.* Puzderko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Futteral *n.*; Besteck *n.*

Puzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* fettes Rebhuhn; = Tusta kuropatwa.

Puzyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* oberste Spitze der Kornähre.

Puzyrnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Ceanothus) Sädelblume *f.*, Sädelstrauß *m.*

Pycha, -chy, *sing. tant. sf.* Stolz *m.*, Hoffart *f.*, Hochmut

m.; — go ze skóry wypycha die Hoffart treibt ihn aus der Haut heraus; zrzuć -chę z serca lasse deinen Hochmut.

Psychalec, -lca, *pl.* -lce; Pyszałek, -lka, *pl.* -lki, ein stolzer, ausgeblähsener Mensch.

Pykać, -kam, -kałem, *va. und vn. perf.* rauchen (eine Pfeife), schmauchen.

Pylenieć, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Steintraut *n.*, Leindotter *n.*

Pylić, -le, -lisz, -liłem, *vn. imperf.* stauben.

Pylny, *adi.* Staub-.

Pyl, -u, *sing. tant.*; *sm.* Staub *m.*, Staubforn *n.*

Pylek, -lku, *pl.* -lki, *sm.* Blütenstaub *m.*

Pyłkowina, -ny, *sing. tant. sf.* Pollenmasse *f.*

Pyłkowy, *adi.* -we nitki Staubfäden *pl.*; -we żyjątka Sameniere *pl.*

Pylnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Pollonium) Blütenstaub *m.*

Pypec, -pcia, *pl.* -pcie, *sn.* Pips *m.*, (Hühnerkrankheit); — mieć pipsig sein; — zedrzeć einem Huhn den Pips reißen.

Pyrciać, -ciam, -ciałem, *vn. imperf.* schnüffeln (von Schweinen).

Pyrka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kartoffel *f.* (im Schlesiſchen).

Pyromet, -tru, *pl.* -try, *sm.* Pyrometer *m.* (Instrument zum Messen hoher Temperaturen); = Ogniomierz.

Pyrz, -rzu, *sing. tant. sn.* Quecke *f.*, Queckengras *n.*

Pysk, -a, *pl.* -i, *sm.* Maul *n.*, Fresse *f.*, Schnauze *f.*; dać komu w — jmnđm eine Maulschelle verſetzen; daj -a gib mir einen Ruß; stal — halt's Maul; jak by mi w — daß ich bin ganz verdußt, ich bin wie aus den Wolken gefallen.

Pyskać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* mit dem Rüssel wühlen.

Pyskaty, *adi.*; Pyskato, *adv.* schnausig, der ein loses Maul hat.

Pyskłać, -lam, -lałem, *vn. imperf.*; Pysklić, -le, -liłem, *vn. perf.* verunreinigen.

Pyszalek, siehe: Pychalec.
Pyszalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
aufgeblasenes Weib.

Pyszczek, -szczka, *pl.*
-szczki, *sm.* Schnauzchen *n.*,
Mädchen *n.*

Pyszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Grape *f.*, Gerstengrape *f.*

Pyszlin, -u, *pl.* -y, *sm.*
Drachblume *f.*

Pysznié sie, -nie, -niétem,
vr. imperf. stolz sein, stolzieren,
stolz tun, sich brüsten, aufblasen.

Pyszniéc, -nieje, -niałem,
vn. imperf. aufgeblasen wer-
den.

Pyszniś, -sia, *pl.* -sie, *sm.*
= Pychalec, Pyszalek.

Pysznokwiat, -u, *pl.* -y,
sm. Prachtstille *f.*

Pyszny, *adi.*; Pysznie,

adv. 1) stolz, aufgeblasen, hof-
färtig, hochmütig; 2) pompös,
herrlich, prachtvoll, vortrefflich,
ausgezeichnet, kostbar, köstlich.

Pytać, -tam, -tałem, *va.*
imperf. fragen, befragen, aus-
fragen; — kogo o co jmnđu
um etw. befragen; — się *vr.*
fragen, sich erkundigen; -tano
się dziś o ciebie man hat heute
nach dir gefragt; nie -taj frage
lieber nicht; — się o droge
nach dem Wege fragen.

Pytajnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Fragezeichen *n.*

Pytanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.*
Frage *f.*; rozwiązać — die
Frage lösen; przedmiot -nia
Fragepunkt *m.*; to jeszcze —,
czy . . . es ist noch immer die
Frage, ob.

Pytel, -tla, *pl.* -tle, *sm.*;
dim. Pytlik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Beuteltief *m.*, Beutel in der
Mühle.

Pytka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Blumpfad *m.*, eine Art Rinder-
spiel; 2) peinliche Frage *f.*;
-ki *pl.* Tortur *f.*; wziąć na
-ki auf die Folter spannen.

Pytlować, -tluje, -wałem,
va. imperf. 1) beuteln; 2) ab-
plappern, schnell lesen; — je-
zykiem mit der Zunge dreschen.

Pytlowy, *adi.* gebeutelt,
Beutel=.

Pytlówka, -ki, *sing. tant.*
sf. Mahl-, Müllergebühren *pl.*

Pyza, -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1)
Bausbade *f.*; 2) eine Art
Klöbe.

Pyzaty, *adi.* pausbäckig.

R.

R, achtzehnter Buchstabe des
polnischen und des allgemei-
nen Alphabets.

Rabarbar, -u, Rabarbar-
um, *indecl. sing. tant. sm.*
(Rheum) Rhabarber *n.*

Rabat, -u, *pl.* -y, *sm.* Ra-
batt *m.*

Rabbi, -ego, *pl.* — *sm.*
Rabbi *m.*

Rabin, -a, *pl.* -i, *sm.* Rab-
biner *m.*

Rabować, -buje, -wałem,
va. und vn. imperf. plündern,
rauben.

Rabowanie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Plündern *n.*, Plünderung *f.*

Rabunek, -nku, *pl.* -nki,
sm. 1) Plünderung *f.*, Raub
m.; 2) Rauben *n.*, Holzrauben *n.*

Rabunkowy, *adi.* Raub=;
— robota Raubbau *m.*

Rabusiowski, *adi.* räube-
risch.

Rabuś, -sia, *pl.* -sie, *sm.*
Räuber *m.*

Raca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Ra-
fete *f.*

Rachitis, *indecl. sing. tant.*
sf. englische Krankheit, Rachiti-
tis *f.*; = Angielska choroba.

Rachityczny, *adi.* rachiti-
tisch.

Rachmistrz, -trza, *pl.* -trze,
sm. Rechenmeister *m.*, Rech-

nungsführer *m.*, Kalkulant *m.*,
Rechnungsbeamte(r) *m.*

Rachować, -chuje, -wałem,
va. und vn. imperf. rechnen,
zählen; uczyć się — rechnen
lernen; — na kogoś auf je-
manden rechnen; — się *vr.* ab-
rechnen, Rechnung halten; —
się z sumieniem mit seinem
Gewissen Rechnung halten; —
się z kim, z czem mit jmnđm,
mit etw. rechnen.

Rachowanie, -nia, *sn.*
Rechnen *n.*

Rachuba, -by, *pl.* -by, *sf.*
Berechnung *f.*, Rechnung *f.*;
podług mojej -by meiner Be-
rechnung nach.

Rachuneczek, -czku, *pl.*
-czki, *sm.* eine kleine Rech-
nung.

Rachubnica, -cy, *pl.* -ce,
sf. — przesuwała Rechenstab
m., Rechenchieber *m.*

Rachubnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Geschwindigkeitsmesser *m.*

Rachunek, -nku, *pl.* -nki,
sm. Rechnung *sf.*; brąc towa-
ry na — Waren auf Rechnung
nehmen; klade to na — twogo
pomieszenia ich lege es auf
Rechnung deiner Verwirrung;
składać -ki Rechnung legen;
prowadzić -i Rechnungen füh-
ren; książka -ów Rechnungs-

buch *n.*; — kupiecki Faktura
f., Rechnung *f.*

Rachunkowość, -ści, *sing.*
tant. sf. Buchhaltung *f.*; Rech-
nungswesen *n.*; — państwo-
wa Staatsverrechnungsfunde
f.; egzamin -ści Prüfung aus
dem Staatsverrechnungswesen.

Rachunkowy, *adi.* Rech-
nungs=, rechnungsmäßig.

Racica, -cy, *pl.* -ce; *dim.*

Raciczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Klaue *f.*, die gespaltene Klaue
des Kindes, Hirsches, Rehens.

Racicznik, -a, *pl.* -ki, *sm.*
(Heterotropa) eine Pflanze.

Raciczny, *adi.* Quis-,
Klaue=.

Racya, -cyi, *pl.* -cyo, *sf.*
1) Grund *m.*, Recht *n.*, Ur-
sache *f.*; nie masz -cyi, du bist
nicht im Recht; także — auch
eine Ursache; 2) Portion *f.*,
Ration.

Racyonalista, -sty, *pl.*
-ści, *sm.* Rationalist *m.*, Ver-
nunftsgläubiger *m.*

Racyonalizm, -u, *sing.*
tant. sm. Rationalismus *m.*,
Vernunftglaube *m.*

Racyonalność, -ści, *sing.*
tant. sf. Rationalität *f.*; Be-
rechenbarkeit *f.*; Denkvermögen
n.; vernunftmäßige Beschaf-
fenheit, Vernunftmäßigkeit *f.*

Racyonalny, *adi.* rationell, vernunftmäßig.

Raczej, *adv.* vielmehr, eher, lieber; — umrzeć niż . . . eher sterben als . . . ; to nie tak złość jak — nierozwaga das ist nicht Bosheit als vielmehr Unbesonnenheit.

Raczek, *-czka, -czki, m. 1) dimin.* von Rak; 2) Baum-schere *f.*, zur Herausnahme von Raupennestern.

Raczkować, *-kuje, -wałem, vn. imperf.* auf allen vieren kriechen.

Raczy, Rakowy, *adi.* Krebs-.

Raczyć, *-czę, -czysz, -czyłem, vn. imperf.* 1) geruhen, belieben; najjaśniejszy Pan — czyli wydać to rozporządzenie Seine Majestät haben geruht, diese Verordnung zu erlassen; 2) bewirten, tractieren.

Rać, *-ci, sf.* Kuhfuß *m.*, Geißfuß *n.*

Rad, *adi.* zufrieden, befriedigt, gern, lieb, froh; — cię widzę froh bin ich, dich zu sehen; opowiada — swoje przygody gern erzählt er seine Abenteuer; — bym wiedział ich möchte gern wissen.

Rad, *-u, sm.*; Radium, Radium, *indecl. sn.* Radium *n.*

Rada, *-dy, pl. -dy, sf.* Rat *m.*; dawac — de einen Rat erteilen; mądra — ein kluger Rat; — miejska Gemeinderat; — zawiadowcza Verwaltungsrat; — związkowa Bundesrat; — wojenna Kriegsrat; na to niema — dy es ist kein Rat dafür; — de dać komu jmnđm beikommen, gewachsen sein; nie dam temu — dy das übersteigt meine Kräfte; dać sobie — de sich zu helfen wissen; już ja sobie z nim dam — de ich werde mir schon mit ihm Rat schaffen.

Radca, *-cy, pl. -cy* oder *-owie, sm.* Rat *m.*; — cesarski kaiserlicher Rat; — dworu Hofrat; — rządowy Regierungsrat; — przy najwyższemu trybunale (Hof-)Rat am Obersten Gerichtshofe; — stanu Staatsrat; — gabinetowy Kabinettsrat; — sądu krajowego

Landesgerichtsrat; — sądu krajowego wyższego Oberlandesgerichtsrat; — skarbu Finanzrat; tajny — Geheimrat. [Rätin *f.*

Radczyń, *-ni, pl. -e, sf.* Radelko, *-ka, pl. -ka, sn.* Beinfelle *f.*

Radlanka, *-ki, pl. -ki, sf.* Zweibrachen *n.*, Zwiebrachen *n.*; zweibrachter Aker.

Radlić, *-le, -liem, va. imperf.* mit dem Hafensflug zweibrachen.

Radlica, *-cy, pl. -ce, sf.* Hafenschar *f.*

Radło, *-dła, pl. -dła, sn.* Hafensflug *m.*

Radnik, *-a, pl. -cy, sm.* Ratsmann *m.*

Radny, 1) *-nego, -dni, sm.* Gemeinderat *m.*, Ratsherr *m.*; 2) *adi.* Ratsh-.

Radosny, Radośny, *adi.*; Radośnie, *adv.* froh, fröhlich, freudig.

Radostka, *-ki, pl. -ki, sf.* Stroh-, Papierblume *f.*, Achillestraut *n.*

Radość, *-ści, pl. -ści, sf.* Freude *f.*, Vergnügen *n.*; — komu sprawić jmnđm ein Vergnügen bereiten; upojoy — ścia freudetrinken; skakać z — ści vor Freude hüpfen.

Radować się, *-duję, -wałem, vr. imperf.* sich freuen, frohlocken; czemś über etw.

Radówka, *-ki, pl. -ki, sf.* eine 35 Zentimeter im Umfang haltende Teertonne.

Radykalność, *-ści, sing. tant. sf.* Gründlichkeit *f.*; radykale Bestimmung.

Radykalny, *adi.*; Radykalnie, *adv.* radikal, gründlich.

Radykał, *-a, pl. -y, sm.* Radikale(*n*) *m.*

Radzenie, *-nia, pl. -nia, sn.* Raten *n.*; Beratschlagen *n.*, Beratung *f.*

Radzić, *-dzą, -dzisz, -dzilem, va. und vn. imperf.* raten, Rat erteilen; beraten, beratschlagen; — komu jmnđm raten; nie radzę ci rozpocząć kłótni ich rate dir nicht einen Streit anzufangen; — się *vr.*, sich beraten, sich Rats erholen; — się kogo

jmnđm um Rat fragen; — sobie się helfen; — dżę sobie jak mogę ich helfe mir, wie ich kann.

Radziecki, *adi.* Ratsherrn-, Ratsmänner-.

Radziectwo, *-wa, sn.* Ratsherrnwürde *f.*

Rafa, *-fy, pl. -fy, sf.* 1) Riff *m.*, Raufe *f.* im Stalle; Durchwurf *m.*, Reibeseib *n.*; 2) Riff *n.*, Fellenriff *n.*, Klipp *f.*

Rafinacya, *-cyi, sf.*; Rafinowanie, *-nia, sing. tant. sn.*, Raffinieren *n.*; Raffinität *sf.*

Rafinada, *-dy, pl. -dy sf.* Raffinade *f.*

Rafinerya, *-ryi, pl. -rye, sf.* 1) Raffinerie *f.*; — cukru Zuckersiederei *f.*; — stali Stahtraffinerie, Stahtraffineriehütte *f.*; — żelaza Feineisenfeuer *n.*, Reineisenfeuer *n.*, Weißofen *m.*; 2) Verfeinerung *f.*; 3) Schläuheit *f.*, Durchtriebenheit *f.*, Geriebenheit *f.*

Rafinować, *-nuję, -wałem, va. imperf.* raffinieren, verfeinern, läutern; ertünsteln; — stal gerben.

Rafinowy, *adi.* -we ognisko Feinbrennherd *m.*, Silberaffinierherd *m.*

Rafa, *-fi, pl. -fie, sf.* eine Art Fischernetz.

Rafować, *-fuję, -wałem, va. imperf.* Erz durch das Reibseib durchwerfen.

Rafowanie, *-nia, sing. tant. sn.* Durchwerfen *n.*

Raiciel, *-a, pl. -e, sm.* Vermittler *m.*

Raicielka, *-ki, pl. -ki, sf.* Vermittlerin *f.*

Rać, *-ję, -liem, va. imperf.* verschaffen, vermitteln, zuweisen, zuführen.

Raj, *-u, pl. -e, sm.* Paradies *n.*, Eden *n.*, Gottesgarten *m.*

Raja, *rai, pl. raje, sf.* Kochen *m.*

Rajca, *-y, pl. -y, sm.* Ratsherr *m.*

Rajczanka, *-ki, pl. -ki, sf.* Tochter des Ratsherrn.

Rajczyk, *adi.* Ratsherrn-.

Rajczyk, *-ca, pl. -ce, sm.* Sohn des Ratsherrn.

Rajeczyna, *-ny, pl. -ne, sf.* Frau des Ratsherrn.

Rajfkluba, -by, *pl.* -by, *sf.*
— tokarska Reifloben *m.*

Rajfur, -a, *pl.* -y, *sm.*
Faktor *m.*, Vermittler *m.*,
Kuppler *m.*

Rajfurka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Vermittlerin *f.*, Kupplerin *f.*
Rajfurować, -ruje, -wałem,
vn. imperf. vermitteln, Kup-
pelei treiben.

Rajgras, -u, *pl.* -y, *sm.*
Niedgras *n.*

Rajls, -u, *pl.* -e, *sm.*
Schiene *f.*, Eisenbahnschiene *f.*
Rajski, *adi.* Paradies-,
paradiesisch.

Rajmówka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Raumasche *f.*

Rajmowanie, -nia, *sing.*
tant. sn. Räumen *n.*

Rajtar, -a, *pl.* -y, *sm.*
Kavallerist *m.*, berittener Sold-
ner.

Rak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1)
Krebs *m.*; -i łapać Krebse
fangen; leźć jak — langsam
gehen wie ein Krebs; czerwony
jak — rot wie ein Krebs;
spiec -ka (bildl.) rot werden;
2) Krebsgeschwür *n.*, Krebs-
krankheit *f.*, Krebs *m.*; 3)
Nagelziehring *m.*, Schrau-
benziehung *m.*; -i *pl.* hól-
zerna Kugeln an der Ra-
jtange.

Rakarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Krebshändlerin *f.*, Krebslerin *f.*

Rakarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
1) Krebsler *m.*, Krebshändler *m.*;
2) Schinder *m.*

Rakieta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
1) Rakete *f.*; 2) Rakett *n.*, Ra-
kette *f.* (zum Ballspiel).

Rakowacieć, -cieje, -cia-
łem, *vn. imperf.* krebsartig
werden.

Rakowy, *adi.* Krebs-; -wa
zupa Krebsjuppe *f.*

Rakówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Krebsstein *m.*, Krebsauge *n.*

Rama, -my, *pl.* -my, *sf.*
Rahmen *m.*; oprawić w -me
einrahmen; — szufladowa
Schließe *f.*, Faß in der Fuge;
— zasuwowa Ständer mit
Leisten und Rollen; — dolna
Unterrahmen; — górna Kasten-
oberrahmen; — oknienna Fen-
sterrahmen; — paleniska
Feuerbüchsenrahmen; — regu-

latora Regulatorführung *f.*;
— ruszta Kofstrahlen.

Ramiączko, -ka, *pl.* -ka,
sn. Griff *m.*, Hentel *m.*

Ramienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
(Pflanze) Armeuchter *m.*; —
zwyyczajna Wasserschaftel *n.*
Ramienicowy, *adi.* -we
rośliny (Characeae) Armeuch-
tergewächse *pl.*

Ramieniowy, Ramienny,
adi. Arm-, Schulter-.

Ramienisty, *adi.* 1) mit
kräftigen Armen, Schultern,
breitschulterig; 2) armig, kreuz-
ständisch.

Ramiennik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Wellstranz *m.*

Ramię, -ienia, *pl.* -iona,
sn. Arm *m.*; ganze Hand;
Schulter *f.*, Achsel *f.*; pa-
trzeć na kogo przez — jmnud
über die Achsel anschauen;
-ionami ruszać mit den Achseln
zuden; wystany z -ienia
rszadu von (seiten) der Regierung
gesandt; z czyjego -ienia auf
weisen Befehl; na — broń!
Gewehr auf! Schulter! z -ienia
broń! Gewehr ab!; dusze mieć
na -ieniu vor Furcht halb tot
sein; — dzwigni Hebelarm;
— drążka stawidlowego
Hebelarm des Anlaßhebels;
— korby Kurbelarm; —
łuku Bogenschenkel *m.*; —
maźnicowe Achsgabelarm; —
wagielnicy Zunge des Win-
kelmaßes; — siły Kraftarm;
— walu Wellenarm.

Ramifikacja, -cy, *pl.* -cye,
sf. Verzweigung *f.*

Ramiona, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
indischer Trichterfisch.
Ramionoplawa maże
Armfüßler *pl.*

Ramka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
dim. von Rama.

Ramota, -ty, *pl.* -ty, *sf.*;
dim. Ramotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Schmiererei *f.*, Sudelei *f.*,
schlechtes Wert *n.*

Rana, -ny, *pl.* -ny, *sf.*;
dim. Ranka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Wunde *f.*; -nę zadać eine
Wunde schlagen; można go
do -ny przyłożyć er ist so
gut, daß man ihn als Heil-
mittel gegen Wunden brau-
chen könnte.

Ranek, -nku, *pl.* -nki, *sm.*
Morgen *m.*, der frühe Morgen.

Ranga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Rang *m.*

Ranić, -nieć, -nisz, -nićem,
va. imperf. verwunden, Wun-
den schlagen; — śmiertelnie
tödlich verwunden.

Raniuchny, Raniutki,
Raniuski, *adi.*; Raniuchno,
Raniusko, Raniutko, *adv.*
äußerst früh.

Rannik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Bruchkraut *n.*, Frühlingsnieß-
wurz *f.*

Ranny, *adi.* 1) verwundet;
2) Morgen, früh; -nę powietrze
Morgenluft *f.*; -na msza
Frühmesse *f.*; -ny ptaszek ein
Frühauflsteher.

Rano, -na, *pl.* -na, *sn.*
Frühe *f.*, Morgen *m.*

Rano, *adv.* früh; kto —
wstaje, temu Pan Bóg daje
Morgensunde hat Gold im
Munde; jutro — morgen früh;
bardzo — sehr früh.

Ranunka, -u, *pl.* -y, *sm.*
Ranunkel *m.*; = Jaskier azy-
tycki.

Rańtuch, -a, *pl.* -y, *sm.*;
dim. Rańtuszek, -szka, *pl.*
-szki, *sm.* großes Überschlaz-
tuch der Weiber, Fürtuch *n.*;
Arbeitschurz *m.*

Rap, -a, *pl.* -y, *sm.* Aspe
f., Rinne *f.*, Rappen *m.*,
Weißfisch *m.*

Rapa, -py, *pl.* -py, *sf.*
Mylete *f.*, Stillsaß *m.*

Rapcie, -ciów, *pl. tant. sn.*
Säbelschnüre *pl.*, Säbelfu-
pel *f.* [Rapier *n.*

Rapier, -a, *pl.* -y, *sm.*
Rapantyk, -u, *pl.* -i, *sm.*

Rapontkawurzel *f.*

Rapontka, -ki, *pl.* -ki,
sf. — liściowa zielna Zeld-
salat *m.*, Rapunze *f.*; — ko-
rzeniowa Rapunzelwurzel *f.*

Raport, -u, *pl.* -y, *sm.*
Rapport *m.*, Bericht *m.*; =
Sprawozdanie.

Rapować, -puje, -wałem,
va. imperf. übertünchen.

Rapsodya, -dyi, *pl.* -dye, *sf.*
Rhapsodie *f.*

Raptem, *adv.* plötzlich.

Raptowny, *adi.*; Rapto-
wnie, *adv.* plötzlich.

Raptularz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Schmierbuch *n.*, Subelbuch *n.*,
Kladde *f.*, Konzeptbuch *n.*
Raptus, -a, *pl.* -y, *sm.*
Hixtopf *m.*

Raróg, -roga, *pl.* -rogi, *sm.*
Blaufuß *m.*, Spreiz *m.*; spog-
gląda na kogo jak na -roga
jmbn mit großen Augen an-
sehen, jmbn wie ein Wunder-
tier anstarren.

Rarytas, -u, *pl.* -y, *sm.*
Rarität *f.*, Seltenheit *f.*

Rasa, -sy, *pl.* -sy, *sf.*
Rasse *f.*, Schlag *m.*; czysta
— reine Rasse.

Rasowość, -ści, *sing. tant. sf.*
Stammeseigentümlichkeit
f.; reine Rasse.

Rasowy, *adi.* Rassen-, von
Rasse.

Rastrum, *indecl. sn.* Ra-
stral *m.*, Rostal *m.*

Raszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Kotkeltchen *n.*

Raszpla, -pli, *pl.* -ple, *sf.*
Raspel *f.*, Raspelfisch *m.*

Raszplować, -pluje, -wa-
łem, *va. imperf.* raspeln.

Raszplowanie, -nia, *sing. tant. sn.*
Raspeln *n.*

Rata, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
Rate *f.*

Ratafia, -ii, *sf.* Ratafia *f.*,
Obstbranntwein *m.*

Rataj, -a, *pl.* -e, *sm.* zum
Kriegsdienst verpflichteter
Bauer *m.*, Ganzbauer *m.*

Ratować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* retten, beistehen,
zu Hilfe kommen; -tuj kto
w Boga wierzy helpt in Got-
tes Namen; ratujcie! rettet!
— się ucieczka się durch die
Flucht retten, sein Heil in der
Flucht suchen.

Ratowanie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Retten *n.*, Rettung *f.*

Ratunek, -nku, *pl.* -nki,
sm. Rettung *f.*, Hilfe *f.*;
wzywac kogo na — jmbn
zu Hilfe rufen; dla mnie nie
ma -ku für mich gibt es keine
Hilfe.

Ratunkowy, *adi.* Ret-
tungs-; pogotowie -we Ret-
tungsbereitschaft *f.*, Rettungs-
station *f.*; towarzystwo -we
Rettungsgesellschaft *f.*; akcja
-wa Rettungs-, Hilfsaktion *f.*

Ratusz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Rathaus *n.*

Ratuszowy, *adi.* Rath-
haus-.

Ratyfikacya, -cyi, *pl.* -cye,
sf. Ratifikation *f.*

Ratyfikować, -kuje, -wa-
łem, *va. imperf.* ratifizieren.

Raut, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Raute *f.*; 2) Abendunterhal-
tung *f.*

Raz, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Stoß *m.*, Hieb *m.*, Schlag *m.*,
Schmiß *m.*; zadać komu —
mieczem jmbn einen Hieb
mit dem Schwerte verfehen;
szmiertelaj — komu zadać
jmbn den Todesstoß ver-
fehen; 2) Fall *m.*; w takim
razie in diesem Falle; w naj-
gorszym razie im schlimmsten
Falle; 3) Mal *n.*; trzy razy
dreimal; na — auf einmal;
wystarczy na dwa razy es
wird für zweimal reichen;
jeszcze tylko ten jeden —
nur noch dieses eine Mal.

Raz, *adv.* einmal, ein-
mal; z -u anfänglich; — po
— zu wiederholten Malen; od
-u auf einmal, sofort; to
mu w — das paßt ihm; raz-
em zusammen, zugleich.

Razić, -że, -zisz, -zitem,
va. perf. verwunden, treffen;
-zony piorunem vom Blitze
getroffen; 2) blenden, stechen,
übel berühren; światło mnie
-zi das Licht blendet mich;
twoje zachowanie -zi mnie
dein Benehmen berührt mich
übel.

Razowy, *adi.* geschroten;
chleb — Kommißbrod *n.*

Razliwy, *adi.* durchdrin-
gend, stechend.

Rażność, -ści, *sing. tant. sf.*
Munterkeit *f.*, Hinhheit *f.*,
Frische *f.*

Rażny, *adi.*; Raźnie, *adv.*
rüstig, munter; nett, hübsch.

Rażenie, -nia, *sn.* Dres-
fen *n.*

Rąb, rebn, *pl.* reby, *sm.*;
dim. Rąbek, -bku, *pl.* -bki,
sm. Rand *m.*, Saum *m.*, Be-
säumung *f.*; reby die linke
Seite eines Zeuges.

Rąbacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Holznecht *m.*

Rąbacz, -bie, -bałem, *va. imperf.* hacken, hauen; —
pałaszem na prawo i lewo
mit dem Säbel nach rechts und
nach links hauen; gdzie drwa
-bia, tam trzaski leca w Holz
gehakt wird, dort fallen Späne,
wo Feuer ist, dort raucht es.
Rąbalne, -nego, *sing. tant. sn.*
Holzfällerlohn *m.*

Rąbanina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Gemehl *n.*, Mekelei *f.*

Rąbek, -bku, *pl.* -bki, *sm.*
Saum *m.*, Rand *m.*; Schlei-
er *m.*

Rąbkowy, *adi.* von Stor-
leinwand.

Rączę, -cia, *pl.* -ta, *sn.*
Händchen *n.*

Rączka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Händchen *n.*; 2) Griff *m.*;
Feuerhalter *m.*; — sprzegła
z galką Schraubentuppel-
schwenger mit Gemicht; —
zwrotniej Wechselhebel *m.*;
-ki, *pl.* Knabenraub *n.*; —
Chrystusowa Händleinwurz *f.*

Rącznik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Wunderbaum *m.*

Rączność, -ści, *sing. tant. sf.*
Hinhheit *f.*, Raschheit *f.*,
Behendigkeit *f.*, Hurtig-
keit *f.*

Rączy, *adi.*; Rączo, *adv.*
sint, hurtig, rasch, behend.

Rączyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
das kleine Händchen.

Rączysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
die groß-, feiste Hand.

Raest, -u, *sing. tant. sm.*
(Polygonum) Flöhkraut *n.*,
Wasserpfeffer *m.*, Dürrwurz *f.*,
Knöterich *m.*, Wegtritt *m.*;
— wodny Samkraut *n.*,
Froschlattich *m.*; — weźownik
Hatter=Schlangenkraut *f.*; —
czarny Pfauen=Spiegel=
Mönchskraut *n.*; — psasi Bo-
gelnöterich *m.*, Saugras *n.*,
Angertraut *n.*

Rdestnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
— pływająca gemeiner Frosch-
laich *m.*; — wazkolistna Hecht-
kraut *n.*

Rdza, -zy, *pl.* -ze, *sf.* Rost
m.; — miedziana Grünpan
m., — w zbożu (Getreide-
Korn)=Brand *m.*; — miodo-
wa Honiggras *n.*, Gemirk *n.*,
Waben *pl.*

Rdzawic, -wie, -wilem, *va. imperf.* mit Kost bedecken.

Rdzawiec, -wie, -wilem, *vn. imperf.* rostig werden, rosten.

Rdzawisty, *adi.* rostfledig.

Rdzawka, -ki, *pl. -ki, sf.* Moorgrund *m.*

Rdzawonog, -oga, *pl. -ogi, sm.* kleine Falschgattung.

Rdzawy, *adi.* rostig; branbig; rostfarben.

Rdzeniak, -a, *pl. -i, sm. 1)* (Fungus medullaris); *2)* Markschwamm *m.*

Rdzennik, -a, *pl. -i, sm.* Pflanzenmarkstoff *m.*

Rdzenny, *adi.*; Rdzennie, *adv.* Kern=; im Grunde, aus dem Grunde; — strzał Kernschuß *m.*; — promień Markstrahl *m.*; — ne drzewo Kernholz *n.*

Rdzeń, -nia, *pl. -nie, sm.* Markt *n.*, Kern *m.*; — drzewny Baumarkt *n.*, Derj *u.*; — śruby Schraubentern *n.*

Rdzewiec, -wieje, -wialew, *vn. imperf.* rosten.

Rdzewienie, -nia, *sing. tant. sn.* Rosten *n.*

Rdżębina, -ny, *pl. -ny, sf.* Bepflasterung *f.*

Rea, rei, *pl. reje, sf.* (Nandu) Nanduvogel *m.*

Reagowac, -guje, -walem, *vn. imperf.* reagieren; = Działac.

Reakcyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Reaktion *f.*, Rückwirkung *f.*, Rückschlag *m.*

Reakcyjny, *adi.*; Reakcyjnie, *adv.* reaktionär; = Wsteczny.

Realista, -sty, *pl. -sci, sm.* Realist *m.*; Realistenschüler *m.*

Realistyczność, -sci, *sing. tant. sf.* Realist *f.*

Realizacyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Verwirklichung *f.*, Realisierung *f.*; = Urzeczywistnienie.

Realizm, -u, *sing. tant. sm.* Wesenheits-, Wirklichkeitslehre *f.*, Realismus *m.*

Realizowac, -zuje, -walem, *va. imperf.* verwirklichen; flüssig machen, realisieren; = Urzeczywistniec.

Realność, -sci, *pl. -sci, sf.*

1) Realität *f.*, Wirklichkeit *f.*; Zuverlässigkeit *f.*; 2) Realität *f.* (Grund- oder Hausbesitz).

Realny, *adi.*; Realnie, *adv.* wirklich, wesentlich, Real-; szkoła -na Realschule *f.*; ciężary, długi -lne Hypotheklasten, Schulden *pl.*; apteka -na Realapothek *f.*, rabizierter Apothek *e.*

Reasumowac, -muje, -walem, *va. imperf.* wieder zusammenfassen; reasumieren; — uchwałę einen Beschluß aufheben.

Reasumpcyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Zusammenfassung *f.*; Reasumierung *f.*

Rebelizant, -a, *pl. -nci, sm.* Rebell *m.*, Aufständische(r) *m.*; = Rokoszanin.

Recenzent, -a, *pl. -nci, sm.* Rezensent *m.*, Kritiker *m.*

Recenzya, -zyi, *pl. -zyc, sf.* Rezension *f.*

Recepcya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Rezeption *f.*, Empfang *m.*; = Przyjęcie.

Recepis, -u, *pl. -y, sm.* Rezepisje *n.*, Quittung *f.*

Recepta, -ty, *pl. -ty, sf.* Rezept *n.*

Reces, -u, *pl. -a, sm.* Rezejß *m.*, Abtretungsvertrag *m.*, Erbzejß *m.*, Abschied *m.*, Rückstand *m.*; — sejmowy Landtagsabschied *m.* (= Beschluß).

Recydywa, -wy, *pl. -wy, sf.* Rückfall *m.*, Rezidive *f.*

Recytowac, -tuje, -walem, *va. imperf.* herjagen, rezitieren; = Wygłaszac.

Redagowac, -guje, -walem, *va. imperf.* redigieren.

Redakcyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Redaktion *f.*

Redaktor, -a, *pl. -owie, sm.* Redakteur *m.*

Redaktorka, -ki, *pl. -ki, sf.* Redaktrice.

Redukcyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Reduktion *f.*, Reduzierung *f.*; = Zmniejszenie.

Redukowac, -kuje, -walem, *va. imperf.* reduzieren; = Zmniejszac.

Reduta, -ty, *pl. -ty, sm. 1)* Redoute *f.*, Maskenball *m.*; *2)* Schanze *f.*, Redoute *f.*, Befestigungswerk *n.*

Redutny, Redutowy, *adi.* Redouten-.

Refa, -fy, *pl. -fy, sf.*; Refka, -ki, *pl. -ki, sf.* Reif *m.*, Ring *m.*, Spann-, Zangenring *m.*, Nagd *f.*

Refektarz, -a, *pl. -e, sm.* Klosterjpeisesaal *m.*, Refektorium *m.*

Referat, -u, *pl. -y, sm.* Referat *n.*, Bericht *m.*; = Sprawozdanie.

Referendarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* das Amt eines Referenten, Referendarius.

Referendaryusz, -a, *pl. -e, sm.*; Referendarz, -a, *pl. -e, sm.* Referendarius.

Referent, -a, *pl. -nci, sm.* Referent *m.*, Berichterstatter *m.*; = Sprawozdawca.

Referowac, -ruje, -walem, *va. imperf.* Bericht erstatten; = Sprawę zdawac.

Refleks, -u, *pl. -y, sm.* Reflex *m.*, Abglanz *m.*; = Od bicie.

Refleksyja, -syi, *pl. -sye, sf. 1)* Betrachtung *f.*, Reflexion *f.*; *2)* Reflexion *f.* (des Lichtes).

Reflektowac, -tuje, -walem, *va. imperf.* ermahnen, aufmerksam machen; — sie *vr. sich* anders oder eines Besseren besinnen.

Reforma, -my, *pl. -my, sf.* Reform *f.*, Veränderung *f.*

Reformacyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Reformation *f.*

Reformacyjny, *adi.* Reformation=.

Reformator, -a, *pl. -rzy, sm.* Reformator *m.*

Reformatorski, *adi.* reformatorisch.

Reformowac, -muje, -walem, *va. imperf.* reformieren.

Refrakcyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Refraktion *f.*, Strahlenbrechung *f.*; = Załamywanie sie.

Regalia, -lii, *plur. tant. sn.* Kronrechte *pl.*, Krongüter *pl.*, Regalien *pl.*

Regal, -u, *pl. -y, sm.* Regal *n.* in der Orgel.

Regencyja, -cyi, *pl. -cye, sf.* Regencytschaft *f.*, Reichsverweserschaft *f.*

Regeneracyja, -cyi, *pl. -cye,*

sf. Regeneration *f.*, Wiedergeburt *f.*; = Odrodzenie.

Regent, -a, *pl.* -nci, *sm.* Regent *m.*

Regentka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Regentin *f.*

Regiment, -u, *pl.* -y, *sm.*

Regiment *n.* = Pułk; Regierung *f.* = Rząd.

Regimentarstwo, -stwa, *sing. tant. sn.* Generalregimentariat *n.*

Regimentarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Generalregimentarius *m.*

Reglówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fachwerk *n.*

Regulacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Regulierung *f.*

Regulamin, -u, *pl.* -y, *sm.* Reglement *n.*

Regularność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Regelmäßigkeit *f.*;

2) Monatsluß *m.*, Regel *f.*

Regularny, *adi.*; Regularnie, *adv.* regelmäßig.

Regulator, -a, *pl.* -y, *sm.* Regulator *m.*

Regulować, -luje, -wałem, *va. imperf.* regulieren.

Reguła, -y, *pl.* -ly, *sf.*;

Regulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Regel *f.*; Ordenregel *f.*;

Orden *m.*

Rehabilitacya, -cyi, *sf.* Rehabilitierung *f.*

Rehabilitować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* rehabilitieren.

Reinstalacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Wiederinstallation *f.*

Rej, -u, *pl.* -e, *sm.* Borrang *m.*, Vorzug *m.*, Reigen *m.*, Vortanz *m.*; — wodzie die erste Geige spielen.

Reja, rei, *pl.* reje, *sf.* 1) Nahe *f.*, Segelstange *f.*;

2) ein in zwei Schichten auf dem Floße aufgesetzter Haufen Klobholz.

Rejencya, Rejencyjny = Regencya, Regencyjny.

Rejent, -a, *pl.* -nci, *sm.* Notar *m.*

Rejestr, -u, *pl.* -y, *sm.* Register *n.*, Verzeichniß *n.*; = Spis.

Rejestrator, Rejestrator *m.*

Rejestratura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Registratur *f.*

Rejestrować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* registrieren.

Rejestrowy, *adi.* einregistriert;

kozak -wy ein ins Staatsregister eingetragener Kosak.

Rejwach, -u, *pl.* -y, *sm.* Spektakel *n.*

Rekapitulacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Resapitulation *f.*, Wiederholung *f.*; = Powtazanie.

Rekapitulować, -luje, -wałem, *va. imperf.* resapitulieren; = Powtazac.

Reklama, -y, *sf.* Reklame *f.*, Anfeindigung *f.*

Reklamacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Reklamation *f.*

Reklamować, -muje, -wałem, *va. imperf.* reklamieren.

Rekognicya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Rekognition *f.*, anerkannte Schußverschiebung.

Rekognoskować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* rekognoszieren.

Rekolekcyja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Reflektion *f.*, Bußandacht *f.*, Erbauungsstunde *f.*, geistliche Übung.

Rekomendacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Rekommandation *f.*, Empfehlung *f.*; = Polecenie.

Rekomendacyjny, *adi.* Rekommandations-, Empfehlungs-; = Polecający.

Rekomendować, -duje, -dowałem, *va. imperf.* rekommandieren, einschreiben (einen Brief); empfehlen; = Polecić.

Rekreacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Recreation *f.*, Zerstreuung *f.*, Erholung *f.*, freie Stunde; = Wezas.

Rekreacyjny, *adi.* Recreation-, Erholungss-.

Rekrucki, *adi.* Rekruten-.

Rekrut, -a, *pl.* -ci, *sm.* Rekrut *m.*

Rekrutacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Rekrutierung *f.*

Rekrutnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Rekrutierer *m.*, Werber *m.*

Rekrutować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* rekrutieren.

Rektor, -a, *pl.* -owie, *sm.* Rektor *m.*

Rektorat, -u, *pl.* -y, *sm.*;

Rektorstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Rektorat *n.*

Rektorski, *adi.* Rektors-.

Rektyfikacya, -cyi, *pl.*

-cye, *sf.* Rektifikation *f.*, Berichtigung *f.*; = Sprostowanie.

Rektyfikować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* berichtigen, rektifizieren; = (S)prostować.

Rekurs, -u, *pl.* -y, *sm.* Refurs *m.*, Berufung *f.*

Rekuza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Abjage *f.*, Korb *m.*; = Odmowa.

Rekwirować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* requirieren.

Rekwizycya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Requisition *f.*, Forderung *f.*, Begehren *n.*

Rekwizyta, -tów, *pl. tant. sn.* Erfordernisse *pl.*; = Przybory.

Relacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Relation *f.*, Berichterstattung *f.*, Bericht *m.*; zdać -cye, Bericht erstatten; = Sprawozdanie.

Relatywny, *adi.*; Relatywnie, *adv.* relativ, verhältnismäßig; = Względnie.

Relegacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Relegierung *f.*, Ausschließung *f.*; = Wydalenie.

Relegować, -guje, -wałem, *va. imperf.* relegieren, ausschließen; = Wydalić.

Religia, -gii, *pl.* -gie, *sf.* Religion *f.*

Religiant, -a, *pl.* -nci, *sm.* religiöser, frommer Mensch.

Religiantka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* religiöse, fromme Frau.

Religijność, -ści, *sing. tant. sf.* Religiosität *f.*

Religijny, *adi.*; Religijnie, *adv.* religiös.

Relikwia, -wii, *pl.* -wie, *sf.* Reliquie *f.*

Relikwiarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Reliquienkästchen *n.*, Reliquiar *n.*

Remanent, -u, *pl.* -a, *sm.* Rest *m.*, Übergebliebene(s) *n.*

Remisya, -syi, *pl.* -sye, *sf.* Erlassung *f.*

Remisz, Remiz, -za, *pl.* -zy, *sm.* Beutelweise *f.*

Remiza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Remise *f.*, Wagenstuppen *m.*

Remonstracya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Remonstration *f.*, Vorstellung *f.*, Gegen-

stellung *f.*

Remonstrować, -struje, -wałem, *va. imperf.* Vorstellungen machen, remonstrieren.

Remuneracya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Remuneration *f.*; = Wynagrodzenie.

Ren, -a, *pl. -y, sm. 1)* Renntier *n.*; 2) Rodmast *m.*

Renegat, -a, *pl. -ci, sm.* Renegat *m.*; = Odszczepieniec.

Reneta, -ty, *pl. -ty, sm.* Renette *f.*, Renettapfel *m.*, Lederapfel *m.*

Renifer, -a, *pl. -y, sm.* Renntier *n.*

Renomista, -sty, *pl. -ści, sf.* Renommist *m.*, Prahler *m.*

Renowacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Renovierung *f.*, Erneuerung *f.*

Renta, -ty, *pl. -ty, sf.* Rente *f.*; — gruntowa, ziemska Bodenrente.

Rentować się, -tuje, -wałem, *vr. imperf.* sich rentieren.

Renuncyacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Renuntiation *f.*, Verzicht *m.*, Entfagung *f.*; = Zrzeczenie się.

Reorganizacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Reorganisation *f.*

Reorganizować, -zuje, -wałem, *va. imperf.* reorganisieren.

Reparacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Herstellung *f.*, Reparatur *f.*; = Naprawa.

Repertuar, -u, *pl. -y, Repertuarz, -a, pl. -e, sm.*

Repertoire *n.*, Spielplan *m.*

Repetent, -a, *pl. -nei, sm.*

Repetent *m.*

Repetować, -tuje, -wałem, *va. und vr. imperf.* repetieren, wiederholen; in derselben Klasse sitzen bleiben; = Powtarzać.

Repetyer, -a, *pl. -y, sm.*

Repetieruhr *f.*

Repetyerka, -ki, *pl. -ki, sf.*

Repetiergewehr *n.*

Repetytor, -a, *pl. -rzy, sm.* Wiederholer *m.*

Replika, -ki, *pl. -ki, sf.* Replik *f.*, Beantwortung *f.*

Reporter, -a, *pl. -rzy, sm.* Reporter *m.*, Zeitungsberichterstatler *m.*

Reprezentacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Repräsentanz *f.*; Vorstellung *f.*

Reprezentacyjny, *adi.* Repräsentationē-

Reprezentant, -a, *pl. -nei, sm.* Repräsentant *m.*, Vertreter *m.*; = Przedstawiciel.

Reprezentantka, -ki, *pl. -ki, sf.* Repräsentantin *f.*; = Przedstawicielka.

Reprezentować, -tuje, -wałem, *vr. perf.* repräsentieren, vorstellen; = Przedstawić.

Reprodukcyja, -cyi, *pl. -eye, sf.* Reproduktion *f.*, Wiederherbringung *f.*; Ergänzung *f.*

Reprodukcyjny, *adi.* Reproduktions-, reproductiv, ergänzend.

Reprodukcować, -kuje, -wałem, *vr. imperf.* reproduzieren, wiedererzeugen, wiederergänzen.

Repreymenda, -dy, *pl. -dy, sf.* Verweis *m.*, Zurechtweisung *f.*

Republika, -ki, *pl. -ki, sf.* Republik *f.*; = Rzeczpospolita.

Republikanin, -na, *pl. -nie, sm.* Republikaner *m.*

Republikanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Republikanerin *f.*

Republikański, *adi.* republikanisch.

Reputacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Reputation *f.*, Ruf *m.*

Reskrypt, -u, *pl. -a, sm.* Bescheid *m.*, Reskript *n.*

Respekt, -u, *pl. -y, sm.* Respekt *m.*, Achtung *f.*

Respektować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* respektieren, achten.

Respiracya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Respiration *f.*, Atmung *f.*; = Oddech.

Respirator, -a, *pl. -y, sm.* Respirator *m.*, Atmungsschützer *m.*

Resory, -rów, *plur. tant. sm.* Federn *pl.*, Wagensfedern *pl.*

Restancya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Restanz *f.*, übriggeblieben(ē) *n.*

Restauracya, -cyi, *pl. -eye, sf.* 1) Restaurant *n.*, Gasthaus *n.*; 2) Restauration *f.*, Wiederherstellung *f.*

Restaurator, -a, *pl. -rzy, sm. 1)* Restaurateur *m.*, Wirt *m.*, Gasthausbesitzer *m.*; 2) Wiederhersteller *m.*

Restaurować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* restaurieren, wiederherstellen.

Restrykcyja, -cyi, *pl. -eye, sf.* Einschränkung *f.*, Vorbehalt *m.*

Restytncyja, -cyi, *pl. -eye, sf.* Restitution *f.*, Wiederherstellung *f.*, Zurückgabe *f.*; = Przywrócenie, Zwrot.

Restytuować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* restituieren, wiederherstellen, zurückgeben; = Przywracać, Zwracać.

Resursa, -sy, *pl. -sy, sf.* Kasino *n.*

Reszka, -ki, *pl. -ki, sf.* Restfleisch *n.*

Reszta, -ty, *pl. -ty, sf.* *dim.* Resztki, -ki, *pl. -ki, sf.* Rest *m.*; -kami gonić aus dem letzten Loch pfeifen; zresztą *adv.* schließlich, übrigens; narreszcie *adv.* endlich.

Resztować, -tuje, -wałem, *vr. imperf.* restieren, verbleiben; = Pozostawać.

Reta, -ty, *sing. tant. sf.* Färberröte *f.*, Krapp *m.*

Retenta, -tów, *plur. tant. sm.* Rückstände *pl.*

Retentowy, *adi.* rückständig.

Reteta, -ki, *pl. -ki, sf.* Scheibefamm *m.*, Dffner *m.*

Retor, -a, *pl. -rzy, sm.* Redner *m.*, Schönredner *m.*; = Krasomówca.

Retorta, -ty, *pl. -ty, sf.* Retorte *f.*

Retoryczny, *adi.*; Retorycznie, *adv.* rhetorisch.

Retoryka, -ki, *pl. -ki, sf.* Rhetorik *f.*, Redekunst *f.*; = Krasomówstwo.

Retuszować, -szuje, -wałem, *va. imperf.* retuschieren

Rety, *interj.* zu Hilfe!

Reumatyczny, *adi.* rheumatisch.

Reumatyzm, -u, *sing. tant. sm.* Rheuma *n.*, Gliederreißen *n.*, Rheumatismus *m.* = Gościec.

Rewanż, -u, *pl. -e, sm.* Revanche *f.*, Wiedervergeltung *f.*

Rewanżować się, -żuje, -wałem, *vr. imperf.* sich revanżieren, Vergeltung üben.

Rewelacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Revelation *f.*, Entdeckung *f.*, Verkündigung *f.*, Offenbarung *f.*; = Objawienie.

Rewerber, -u, *pl. -y, sm.* Laterne *f.*

Rewerenda, -dy, *pl. -dy, sf.* Priesterrod *m.*

Rewers, -u, *pl. -y, sm.* Schein *m.*; za rewersem gegen Empfangsschein.

Rewia, -wii, *pl. -wie, sf.* Revue *f.*, Heerschau *f.*, Musterung *f.*; = Przegląd.

Rewidować, -duje, -wałem, *va. imperf.* revidieren, durchsehen, besichtigen, visitieren.

Rewizya, -zyi, *pl. -zye, sf.* Revision *f.*, Durchsuhung *f.*, Visitation *f.*; — celna Zollrevision.

Rewizor, -a, *pl. -rzy, sm.* Revisor *m.*

Rewokacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Widerruf *m.*; = Odwołanie.

Rewokować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* revozieren, widerrufen; = Odwołać.

Rewolta, -ty, *pl. -ty, sf.* Revolte *f.*, Aufruhr *m.*

Rewolucya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Revolution *f.*

Rewolucjonista, -sty, *pl. -ści, sm.* Revolutionist *m.*, Revolutionär *m.*

Rewolucyjny, *adi.*; Rewolucyjnie, *adv.* revolutionär.

Rewolwer, -u, *pl. -ry, sm.* Revolver *m.*

Reza, siehe: Ryza.

Rezeda, -dy, *pl. -dy, sf.*; *dim.* Rezedka, -ki, *pl. -ki, sf.* Rejebe *f.*

Rezerwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Reserve *f.*; Vorbehalt *m.*; Zuruückhaltung *f.*

Rezerwista, -y, *pl. -ści, sm.* Reservist *m.*, Reservesoldat *m.*; = Zapasowy.

Rezerwować, -wuje, -wałem, *va. imperf.* reservieren, vorbehalten.

Rezerwowy, *adi.* reserviert; zur Reserve gehörig.

Rezolucya, -cyi, *pl. -eye,*

sf. 1) Entschlossenheit *f.*; 2) Beschluß *m.*, Resolution *f.*

Rezolutny, *adi.*; Rezolutnie, *adv.* resolut, entschlossen.

Rezolwować, -wuje, -wałem, *va. imperf.* Beschheid geben, entscheiden; = Rozwizzać, Rozstrzygnąć.

Rezon, -u, *sing. tant. sm.* Mut *m.*, dreistes Wesen; recht; ma — er hat recht.

Rezonować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* rasonieren; = Wygadywać.

Rezultat, -u, *pl. -y, sm.* Resultat *n.*; = Wynik.

Rezurekcyja, -cyi, *pl. -eye, sf.* Aufsehtung *f.*

Rezurekcyjny, *adi.* Aufsehtungs-.

Rezydencya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Residenz *f.*, Residenzstadt *f.*

Rezydencyonalny, *adi.* Residenz-.

Rezydent, -u, *pl. -ci, sm.* Resident *m.*; Gesellschafter *m.*; Verwalter *m.*

Rezydentka, -ki, *pl. -ki, sf.* Residentin *f.*; Gesellschafterin *f.*

Rezydować, -duje, -wałem, *vn. imperf.* residieren.

Rezygnacya, -cyi, *sing. tant. sf.* Resignation *f.*, Entlassung *f.*, Verzichtleistung *f.*

Rezygnacyjny, *adi.* Resignations-.

Rezygnować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* resignieren, entsagen, verzichten.

Reż, -y, *sing. tant. sf.* Roggen *m.*; — krowia Kuhweizen *m.*

Reżyser, -a, *pl. -rzy, sm.* Regisseur *m.*

Reż, -u, *pl. -y, sm.* Schlag *m.*, Einschlag *m.*, Gehäue *n.*; — ciemny Dunkelschlag.

Reżacz, -a, *pl. -e, sm.* 1) Holzhaue *m.*, Hauer *m.*, Bergbau *m.*; 2) Kaufbold *m.*, Schläger *m.*, Fechter *m.*

Reżanina, -ny, *pl. -ny, sf.* Schlägerei *f.*, Haueri *f.*, Ge-
secht *n.*

Reżowy, *adi.* -we gospodarstwo Hochwald-, Sonnenholzbetrieb *m.*

Ręczniak, -a, *pl. -i, sm.* Handlanger *m.*

Ręcznik, -a, *pl. -i, sm.* Handtuch *n.*

Ręczny, *adi.*; Ręcznie, *adv.* Hand-; -a robota Handarbeit *f.*

Ręczyciel, -a, *pl. -e, sm.* Bürge *m.*

Ręczyc, -czę, -czysz, -czyłem, *vn. perf.* bürgen.

Rędzina, -ny, *sing. tant. sf.* Kreidemergelerde *f.*, Schwere, fruchtbarer Boden.

Reka, -ki, *pl. -ce, sf.* Hand *f.*; Arm *m.*; wziąć za -kę bei der Hand nehmen; prowadzić się pod -kę Arm in Arm gehen; skończył na moich -kach er starb in meinen Armen; od ręki co robić etwas gleich machen; założyć -ce die Arme verschlingen; opuścić -ce die Hände in den Schoß legen; -kę komu podać jemand die Hand reichen; na -ce komu patrzeć jemand auf die Finger schauen; z rąk co wypuścić etwas aus den Händen lassen, auslassen; pod -ką być bei der Hand sein; dostać się w czyje -ce in jemand Gewalt geraten; żyć z pracy rąk swoich von seiner Hände Arbeit leben; — rekę myje eine Hand wäscht die andere; z -ki do -ki von Hand zu Hand; z próżnemi -koma mit leeren Händen; lekką -kę mieć leicht Geld ausgeben, eine offene Hand haben; to mi nie jest na -kę daß paßt mir nicht.

Rękacz, -a, *pl. -e, sm.* Fußtier *n.*

Rękaw, -a, *pl. -y, sm.* Ärmel *m.*

Rękawek, -wka, *pl. -wki, sm.* 1) Ärmelchen *n.*, Hemdärmelrand *m.*; 2) Muff *m.*; = Zarekawek.

Rękawica, -cy, *pl. -ce, sf.*; Rękawiczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Handschuh *m.*, Fuchthandschuh *m.*

Rękawicznica, -cy, *pl. -ce, sf.*; Rękawiczniczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Handschuhmacherin *f.*

Rękawicznictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Handschuhmachergewerbe *n.*

Rękawicznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Handschuhmacher *m.*

Rękawiczny, *adi.* Handschuh-

Rękawkowy, Rękawowy, *adi.* Handschuh-

Rękoczyn, -u, *pl.* -y, *sm.* Operation *f.*; -ny Manöver *n.*, praktische Geschützbedienung.

Rękodajny, *adi.*; Rękodajnie, *adv.* auf Treu und Glauben verpflichtet, mit dem Handschlag angelobt.

Rękodzielnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Manufaktur *f.*

Rękodzielnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Manufakturist *m.*, Gewerbarbeiter *m.*

Rękodzielny, *adi.* Manufaktur-, industriell.

Rękodzielo, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Manufaktur *f.*

Rękojemca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Bürge *m.*

Rękojemstwo, -wa, *sing.* *tant. sn.* Verbürgung *f.*, Bürgerschaftsleistung *f.*

Rękojęś, -ści, *pl.* -ście, *sf.* Griff *m.*, Handgriff *m.*, Heft *n.*, Stiel *m.*

Rękojmia, -mi, *pl.* -mie, *sf.* Bürgerschaft *f.*; twoja obecność jest mi najlepszą mią, że . . . deine Anwesenheit ist mir die beste Bürgerschaft, daß . . .

Rękopis, Rękopism, -u, *pl.* -y, *sm.* Handschrift *f.*, Manuskript *n.*

Rękopismowy, Rękopismowy, Rękopismienny, *adi.* Manuskript-, handschriftlich.

Rękowiny, -win, *plur. tant. sn.* Verlöbniß *n.*, Versprechen *n.*

Rob, -u, *sing. tant. sm.* Salse *f.*

Robactwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Gemür *n.*, Ungeziefer *n.*

Robaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Würmchen *n.*

Robaczkowy, *adi.* wurmähnlich, wurmartig.

Robaczliwy, Robaczny, *adi.* wurmstichig, voll Würmer.

Robacznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Wurmmoos *n.*

Robaczy, *adi.* Wurm-.

Robaczyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* armes Würmchen.

Robaczysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* häßlicher Wurm.

Robaczywiec, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* wurmstichig werden.

Robaczywość, -ści, *sing. tant. sf.* Wurmstichigkeit *f.*

Robak, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Wurm *m.*; 2) Bienenbrut *f.*

Robić, -bie, -biłem, *va. imperf.* machen, tun, arbeiten, fertigstellen; — pończochy Strümpfe stricken; cóż ty robisz? was machst du?; nie wiem, co z tem mam zrobić ich weiß nicht, was ich damit machen soll; cóż miałem — was sollte ich tun; -bie, co mogę ich tue, was ich kann; z muchy woła — einen Esanten aus einer Milche machen; rób, co ci się podoba mache, was du willst; on -bi na tem majątek er macht ein Vermögen dabei; nie nie — nichts tun; — piersiami mit der Brust arbeiten; — żarty Spaß treiben; umieć dobrze — bronią die Waffen gut zu führen verstehen.

Robienie, -nia, *sing. tant. sn.* Arbeiten *n.*, Machen *n.*, Tun *n.*

Robocizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Handfrone *f.*, Frone *f.*, Fronarbeit *f.*

Roboczność, -ści, *sing. tant. sf.* Arbeitsamkeit *f.*

Roboczy, *adi.*; Roboczo, *adv.* Arbeits-, arbeitsam; siły -cze Arbeitskräfte *pl.*; — pszczoła Arbeitsbiene *f.*; dzień — Arbeitstag *m.*, Wochentag *m.*

Roboracya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* gerichtliche Bestätigung.

Roborować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* gerichtlich bestätigen.

Robota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Arbeit *f.*; — betonowa Betongründung *f.*; — dzienna Tagarbeit; — gruba kowalska Grobschmiedearbeit; — kamieniarska Steinmetzarbeit; — przygotowawcza Vorarbeit; — ugodowa Akfordarbeit; — ziemna Erdarbeit, Erdbau *m.*; przyjac u kogo -tę bei jmdm Arbeit annehmen; -ty szukać

Arbeit suchen; dać do -ty in die Arbeit geben; mieć co w -cie etw. in Arbeit haben; nie mieć nie do -ty nichts zu tun haben; to artystyczna -ta daß ist künstlerische Arbeit; to jego — daß ist sein Wert; uważaj, żeby kij nie był w -cie gib acht, daß der Stock nicht zu schafften bekommt.

Robotne, -nego, *sing. tant. sn.* Dienstgeld *n.*

Robotnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Werkstätte *f.*

Robotnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Arbeiterin *f.*

Robotniczy, *adi.* Arbeiter-, Robotnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Arbeiter *m.*

Robotność, -ści, *sing. tant. sf.* Arbeitsfähigkeit *f.*

Robotny, = Roboczy.

Rocha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Haieroch *f.*

Rochmanic, -nie, -niem, *va. imperf.* jähmen.

Roczek, -czku, *pl.* -czki, *sm.* Jährchen *n.*; -czki *pl.* Gerichtstermin *n.* vor einem Provinzialgerichtshofe.

Roczeń, -cznia, *pl.* -cznie, *sm.*; Rocznik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Jährling *m.*; 2) Spieß *m.*

Rocznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Jahrestag *m.*, Jahrestest *n.*

Rocznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Jahrbuch *n.*; Jahrgang *m.* einer Zeitung, Zeitstrift; -i

Annalen *pl.*

Roczny, *adi.*; Rocznie, *adv.* Jahr-, Jahres-, jährlich; co — alljährig.

Rod, -u; Roden, -u, *sm.* Rodum *n.*

Rodaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Landsmännin *f.*, Eingeborene *f.*

Rodak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Landsmann *m.*, Eingeborene *(t)* *m.*, Einheimische *(t)* *m.*

Rodek, -dku, *sing. tant. sm.* Rhodiumoxyd *n.*

Rodnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Generation *f.*

Rodnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Apertura vaginae) äußere Öffnung der Scheide.

Rodny, *adi.* fruchtbar, hervorbringend, erzeugend, Zeugungs-; list — Geburtsstichtag *m.*

Rododendron, -u, *pl. -y*, *sm.* Rhododendron *n.*

Rodopis, -a, *pl. -y*, *sm.* Genealog *m.*

Rodowity, *adi.*; Rodowicie, *adv.* geboren, eingeboren; -ty Anglik ein gebürtiger Engländer.

Rodowód, -wodu, *pl. -wody*, *sm.* Stammmrolle *f.*, Stamm *m.*; Stammbaum *m.*; Genealogie *f.*; Rationale *n.*; — górnicy Mannschafsbuch *n.*

Rodowy, *adi.* Geschlechts-; imię -we Geschlechtsname *m.*

Rodzaj, -u, *pl. -e*, *sm.* 1)

Art *f.*, Gattung *f.*; jedyny w swoim -u einzig in seiner Art; rozmaite bywają -e tych kwiatów es gibt verschiedene Gattungen dieser Blumen; jakiego to -u charakter was für eine Art Charakter ist es; 2) Geschlecht *n.*; to nieprzyjacieli ludzkiego -u das ist ein Feind des menschlichen Geschlechtes; jakiego ten rzeczownik jest rodzaju? welches Geschlechtes ist dieses Hauptwort?

Rodzajność, -ści, *sing. tant. sf.* Fruchtbarkeit *f.*

Rodzajny, *adi.* fruchtbar, fruchttragend. ^[niać.]

Rodzajować, = Odmie- Rodzajowy, *adi.* Geschlechts-, generisch; Genre-; obrazek — Genrebild *n.*; malarz — Genremaler *m.*

Rodzenek, Rozynek, -nka, *sm.*; Rodzynka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Rosine *f.*

Rodzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Gebären *n.*

Rodzeński, *adi.* Geschwister-.

Rodzeństwo, -wa, *sing. tant. sn.* Geschwister *pl.*

Rodzic, -a, *pl. -e*, *sm.* Erzeuger *m.*, Vater *m.*; Ahne, *m.*, Urahn *m.*

Rodzice, -ców, *plur. tant. Eltern pl.*

Rodzicielka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Gebälerin *f.*, Mutter *f.*; Boża — Gottesgebärerin *f.*

Rodzicielski, *adi.* elterlich.

Rodzić, -dze, -dzisz, -dzi-
łem, I. *vn.* und *va. imperf.* gebären, erzeugen, in Kindes-

nöten liegen; już -dziła, gdy przyszedł lekarz sie war schon in Kindesnöten, als der Arzt kam; już — nie może sie kann keine Kinder mehr bekommen; to drzewo obficie -dzi dieser Baum trägt reichlich Früchte; fałszywe pojęcia -dzą fałszywe wnioski i sądy fałszywe Begriffe erzeugen fałszyge Urteile und Schlüsse; II. — się *vr. imperf.* 1) geboren werden; — z kogo von jmdm abstammen; 2) heroorkommen, geheißen, geraten; 3) — z czego entstehen.

Rodzimek, -mku, *pl. -mki*, *sm.* gediegenes Erz, gediegenes Metall.

Rodzimość, -ści, *sing. tant. sf.* Nationale(s) *n.*, Volkstümlichkeit(s) *n.*

Rodzimy, *adi.* national, volkstümlich; echt.

Rodzina, -ny, *pl. -ny*, *sf.* Familie *f.*; mam liczną -nę ich habe eine zahlreiche Familie.

Rodzinniec, -ńca, *pl. -ńce*, *sm.* gemeines Bingelkraut.

Rodziny, *adi.* Familien-, Geburts-; miejsce -ne Geburtsort *m.*; kraj — Heimatland *n.*

Rodzoniusienki, Rodzoniutenki, *adi. dim.* von Rodzony.

Rodzony, *adi.* geboren, leiblich.

Rodzynek, -nka, *pl. -nki*, siehe: Rodzenek.

Rogaciec, -cieje, -ciałem, *vn. imperf.* verhornen, hornig werden.

Rogacizna, -ny, *sing. tant. sf.* Hornvieh *n.*

Rogacz, -a, *pl. -e*, *sm.* 1) Heubod *m.*; Bod *m.*; 2) Hirschkäfer *m.*; 3) Hornschich *m.*; 4) Pflugterze *f.*

Rogaczka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Zartschen *pl.*, Schuppenflechte *f.*

Rogal, -a, *pl. -e*, *sm.* 1) Ripsel *n.*, Hornfuchen *m.*; 2) Sperrhorn *n.*, Hornamboß *m.*; 3) Sahurei *m.*, Hörnerträger *m.*

Rogalica, -cy, *sing. tant.* (Cenchrus) Esiggras *n.*

Rogatek, -tka, *pl. -tki*, *sm.* Hornblatt *n.*, Horngras *n.*

Rogatka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Schlagbaum *m.*, Sperre *f.*, Barriere *f.*, Absperrschranken *m.*; — drążkowa Stangenbarriere; — tańczuchowa Kettenbarriere; — mechaniczna Ziehbarriere, Zugbarriere, Drahtzugbarriere, Drahtziehbarriere; — obrotowa Drehbarriere; — dwuskrzydłowa zweiseitige Drehbarriere; — zapadłowa Schlagbaumbarriere; — zasuwana Schiebarriere.

Rogatnica, -cy, *pl. -ce*, *sf.* — korykańska Wurmooß *n.*

Rogaty, *adi.*; Rogato, *adv.* gehört, edig; -ta dusza hartes Gemüt (bibl.).

Rogatywka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* vieredige Mütze *f.*

Rogojęzykowy, *adi.* — mieśnię Hornzungenmuskel *m.*

Rogokrusz, -u, *sing. tant. sm.* Hornerk *n.*

Rogopolzkowy, *adi.* — mieśnię Hornschlundmuskel *m.*

Rogowaciec, -cieje, -ciałem, *vn. imperf.* hornig werden, sich in Horn verwandeln.

Rogowaty, *adi.* hornartig.

Rogowe, -wego, *sing. tant. sn.* Abgabe vom Hornvieh.

Rogowiec, -wca, *pl. -wce*, *sm.* Hornstein *m.*, Hornfels *m.*; — drzewny Holzstein *m.*

Rogownica, -cy, *pl. -ce*, *sf.* Horntraut *n.*

Rogownik, -a, *pl. -cy*, *sm.* 1) Hornarbeiter *m.*, Hornredhler *m.*; 2) Grat-, Esparren *m.*

Rogowy, *adi.* Horn- Wein-, hörnern, beinern; -wa błona Hornhaut *f.*

Rogozki, *adi.* Binse-.

Rogozina, -ny, *pl. -ny*, *sf.* binsiger Ort.

Rogozia, -ży, *pl. -ze*, *sf.*; Rogózka, -ki, *pl. -ki*, *sf.*; Rogóz, -goży, *pl. -goże*, *sm.* Binse *f.*, Rohrholze *f.*; Binsematte *f.*, Binsedecke *f.*

Rogoznik, -a, *pl. -cy*, *sm.* Binsemmantverkfertiger *m.*

Rogówka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* 1) Reistroß *m.*; 2) Wieder *n.*, Kotlett *n.*; 3) Hornhaut *f.*

Rohatyna, -ny, *pl. -ny*, *sf.* Wurfspieß *m.*

Rohatyniec, -ńca, *pl.* -ńce, **Rohatnik**, -a, *pl.* -cy, *sm.* ein mit dem Wurfspeer We-maffener.

Roic, -roje, -roisz, -roitem, *vn. imperf.* I träumen, einfallen; — sobie ſich einbilden; II. — się *vr.* ſchwärmen, wimmeln; co ci się roi waſ fällt dir ein.

Roik, -a, *pl.* -i, *sm.* kleiner Schwärmer.

Royalista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Königsanhänger *m.*, Royalist *m.*; = Zwolennik królewski.

Rojba, -by, *pl.* -by, *sf.* Ausſchwärmen *n.* der Bienen.

Rojnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Ameiſenlaufen *n.*, Kriebelkrankheit *f.*

Rojnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Sempervivum) Immergrün *n.*, Hauswurz *f.*, Hauswurzlauch *m.*

Rojność, -ści, *sing. tant. sf.* Gewimmel *n.*, Belebtheit *f.*

Rojny, *adi.*; **Rojnie**, *adv.* ſchwärmend; wimmelnd, belebt, volltreib.

Rojownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Meliſſe *f.*

Rok, -u, *pl.* = lata *sm.* Jahr *n.*; tego -u, w tym -u heuer, in dieſem Jahre; na przyszły — künftigeſ Jahr; jak — długi daſ ganze Jahr hindurch; przed -kiem ein Jahr iſt eſ her; w trzy lata później drei Jahre ſpäter; za — ubers Jahr; — w -jahrauz, jahreit; co dwa lata alle zwei Jahre; już od -u nie żyje er iſt ſchon ſeit einem Jahre tot; roki *pl.* Gerichtstermin *n.* (vor dem Haupttribunal).

Rokambul, -u, *pl.* -y, *sm.* (Alcum Scorodoprasum) Rofambol *f.*, Noſtenbolle *f.*, Schlangentoblauch *m.*

Rokicina, -ny, *sf.* Zwergweide *f.*

Rokicina, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Weſtweide *f.*, langgeſpitzte Weide.

Rokiet, -u, *pl.* -y, *sm.* (Hypnum) Laubmoosgattung.

Rokieta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* 1) Chorheind *n.* eines geiſtlichen

Würdenträgerſ; 2) Hängebirſe *f.*

Rokietnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Hypphäne *f.*, Leder-, Wabenpalme *f.*

Rokita, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Sanweide *f.*

Rokitniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rohſänger *m.*

Rokosz, -u, *pl.* -e, *sm.* Aufruhr *m.*, Empörung *f.*

Rokozanin, -a, *pl.* -anie, *sm.* Aufrührer *m.*, Empörer *m.*

Rokozzański, *adi.* Aufrührer-, aufrühreriſch.

Rokować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* mutmaßen, ſchließen, Schlüſſe ziehen, unterhandeln; — sobie hoſſen, ſich Poſſungen machen.

Rokowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Unterhandlung *f.*

Rokroczny, *adi.*; **Rokrocznie**, *adv.* alljährig, alljährlich.

Rola, -li, *pl.* -le; *dim.* **Rolka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Acker *m.*, Ackerfeld *n.*, Saatsfeld; urodzajna — fruchtbarer Acker; 2) Rolle *f.*; dobrze się -li uczyć die Rolle gut lernen, einstudieren; on miał ważną -lę w tej sprawie er ſpielte eine wichtige Rolle in dieſer Sache.

Rolnica, -cy, *sing. tant. sf.* (Agropyrum) kriechender Weizen.

Rolnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Ackerbau *m.*, Feldbau *m.*, Landbau *m.*, Landwirtschaft *f.*

Rolniczy, *adi.* Ackerbau-, ackerbauend, Landbau.

Rolnik, -a, *pl.* -cy; *dim.* **Rolniczek**, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Ackerſmann *m.*, Landwirt *m.*

Rolny, *adi.* Feld-, Land-.

Roman, -u, *sing. tant. sm.* Geſels-, Zypresenwolfsmilch *f.*

Romanek, -nku, *sing. tant. sm.* Euphorbia helioscopia (Pflanze).

Romanista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Romanist *m.*

Romans, -u, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* **Romansik**, -u, *pl.* -i, *sm.* Roman *m.*; Liebesverhältnis *n.*, Liebschaft *f.*

Romansista, -sty, *pl.* -ści;

Romansopisarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Romanſchreiber *m.*

Romansować, -suje, -wałem, *vn. imperf.* einen Liebesroman führen, Liebschaften haben.

Romansowy, *adi.*; **Romansowo**, *adv.* Roman-, romanhaft, Liebschändeln nachgehend.

Romantyczność, -ści, *sing. tant. sf.* Romantiz *f.*

Romantyczny, *adi.*; **Romantycznie**, *adv.* romantiſch.

Romantyk, -a, *pl.* -cy, *sm.* Romantiker *m.*

Romb, -u, *pl.* -y, *sm.* Rhombus *m.*, Raute *f.*

Romboeder, -u, *pl.* -y, *sm.* Rhomboeder *n.*

Romboid, -u, *pl.* -y, *sm.* Rhomboid *n.*, Staſelrücken *m.*

Rondel, -dla, *pl.* -dle; **Rondelek**, -lka, *pl.* -lki, *sm.* Rollette *f.*, Topfpanne *f.*, Schmorztiegel *m.*

Rondo, -da, *pl.* -da, *sn.* 1) Rondeau *n.*, Kreis *m.*; 2) Rundtanz *m.*

Ronic, -nie, -nilem, *I. va. imperf.* fallen laſſen, fahren laſſen, verlieren, verwerfen, vergießen; — lzy Tränen vergießen; 2) werfen, mißgebären, ſehlggebären; II. — się *vr.* ſich jedern, ſich hären, daſ Geweih, die Haut abwerfen.

Ronienie, -nia, *sing. tant. sn.* 1) Verlieren *n.*; 2) Fehlgeburt *f.*

Ront, -u, *pl.* -y, *sm.* Runde *f.*, Ronde *f.*, Patrouille *f.*

Ropa, -py, *pl.* -py, *sf.* 1) Eiter *m.*, Materie *f.*; 2) Roh(er)öl *n.*; 3) Salzlauge *f.*, Salzlade *f.*

Ropiacy, *adi.* eiternd.

Ropić, -pię, -piem, *vn. imperf.* eitern laſſen; — się Eiter abſeßen.

Ropieć, -pieję, -piałem, *vn. imperf.* zu Eiter werden.

Ropienie, -nia, *sing. tant. sn.* Eiterung *f.*

Ropień, -pnia, *pl.* -pnie, *sm.* Abſeß *m.*, Geſchwür *n.*

Ropistość, -ści, *sing. tant. sf.* Eiterige *n.*

Ropisty, *adi.* eiternd, eiterartig, voll Eiter.

Ropiwość, -ści, *sing. tant. sf.* Anlage *f.*, Neigung *f.* zum Eitern.

Ropnica, -cy, *sing. tant. sf.* (Pyæmia) Blutvergiftung *f.* durch Eitern.

Ropucha, -chy, *pl. -chy, sf.* Kröte *f.*

Ropuszy, *adi.* Kröten-.

Roraty, -tów, *plur. tant. sm.* Morgenandacht *f.* im Advent; *Mette f.*

Rosa, -sy, *sing. tant. sf.* Tau *m.*; — pada der Tau fällt; po -sie chodzić im Tau herumgehen.

Rosaki, -ków, *plur. tant. sn.* Ringelwürmer *pl.*

Rosiata, -ty, *sing. tant. sf.* dickgefottene Milch mit Eiern.

Rosiczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Sonnentau *m.*, Jungfernbüte *f.*, Löffeltraut *n.*

Rosić, -sze, -siłem, *va. imperf.* betauen, mit Tau benehen, begießen.

Rosisty, *adi.*; **Rosisto**, *adv.* voll Tau; tauftrich.

Roskosz, siehe: Rozkosz.

Rosłość, -ści, *sing. tant. sf.* großer kräftiger Wuchs.

Rosły, *adi.* groß, stark gewachsen, wohlgebaut.

Rosnąć, Rosć, -sne, -śniesz, -słem, *vn. imperf.* wachsen, gedeihen, größer werden, aufwollen; to drzewko pieknie -śnie w górę das Bäumchen wächst schön in die Höhe; ta roślinna najlepiej -śnie na wilgotnych miejscach diese Pflanze gedeiht am besten an feuchten Orten; kapitał -śnie das Kapital wächst; choroba -śnie die Krankheit nimmt zu; stad dla niego nowe pociechy -snȧ daraus erwachsen ihm neue Freuden.

Rosocha, -chy, *pl. -chy, sf.* Gabelholz *n.*, Gabelstück *n.*

Rosochaty, *adi.* gabelständig; stark verästelt; die Äste weit ausbreitend.

Rosolek, siehe: Rosól.

Rosolowy, *adi.* Suppen-; -we mięso Suppenfleisch *n.*

Rosomak, -a, *pl. -i, sm.* Belfstraß *n.* (Gulo).

Rosozka, -ki, *pl. -ki, sf.* Trageband *n.*, Stütze *f.*

Rosozzle, -li, *pl. -le sf.* (Mertensia) eine Art Farntkraut.

Rosól, -solu, *pl. -solu; dim.*

Rosolek, -tku, *pl. -tki, sm.* Suppe *f.*, Kindsuppe *f.*, Fleischbrühe *f.*

Rostbif, -u, *pl. -y, sm.* Rostbeef *n.*

Rostek, -stku, *pl. -stki, sm.* Zweig *m.*, Sproßling *m.*, Sprosse *m.*

Rostkować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* Sprossen treiben.

Rostkowy, *adi.* Wurzel-; -wa pochwewka Wurzelstübe *f.*

Rostnik, -a, *pl. -i, sm.* Malz *n.*, das noch keine Sprossen treibt.

Rostopasć, -ści, *sing. tant. sf.* (Glaucium) großblättriges Schöllkraut.

Rostruchan, -u, *pl. -y, sm.* großer Postal.

Rostruchaniec, -ńca, *pl. -ńce, sm.* verkrüppelter Baum mit vertrockneten Ästen.

Rostrucharstwo, -stwa, *sing. tant. sn.* Roßhandel *m.*, Roßtausch *m.*

Rostrucharz, -a, *pl. -e, sm.* Roßtäuscher *m.*; Seelenverkäufer *m.*

Rostrzał, -u, *pl. -y, sm.* Sandbüchsenbaum *m.*

Rostwark, Rostwork, -u, *pl. -i, sm.* Rostwerk *n.*

Roszczenie, -nia, *sing. tant. sn.* Geltendmachen *n.*, Anmaßen *n.*, Anmaßung *f.*

Roszcza, siehe: Rószczka.

Roszt, Ruszt, -u, *pl. -y, sm.* Schwellenwerk *n.*, Rost *m.*, Feuerrost *m.*, Weinsatte *f.*

Roscić, -szcze, -ściłem, *va. imperf.* beanspruchen; — sobie prawo sein Recht geltend machen; — sobie pretensye Ansprüche machen, sich etwas anmaßen.

Roslimianek, -nku, *pl. -nki, sm.* Jungfern-, Mädchenblume *f.*, Bastardmutterkraut *n.* (Parthenium).

Roslina, -ny, *pl. -ny, sf.* Pflanze *f.*, Gewächs *n.*; królestwo roślin Pflanzenreich *n.*

Rosliniarnia, -ni, *pl. -nie,*

sf. Gewächshaus *n.*, Treibhaus *n.* [reich.]

Roslinisty, *adi.* pflanzen-
Roslinność, -ści, *sing. tant. sf.* Pflanzenleben *n.*; Vegetation *f.*

Roslinny, *adi.* Pflanzen-; sok — Pflanzensaft *m.*; — na sól Pflanzensalz *n.*; — ne części Pflanzenteile *pl.*; soki — ne Pflanzensäfte *pl.*; ziemia — gumusboden *m.*

Roslinoznawstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Pflanzenkenntnis *f.* (Phytogocia).

Roslinożerca, -cy, *pl. -cy, sm.* Pflanzenresser *m.*

Roslinożerny, *adi.* pflanzenfressend.

Rosniata, -ty, *pl. -ty, sf.* (Lecanium) ein wangenähnliches Insekt.

Rosnięcie, -cia; **Rosnienie**, -nia, *sing. tant. sn.* Wachsen *n.*, Wachstum *n.*

Rosnik, -a, *pl. -i, sm.* = Rosiczka.

Rosurta, -ty, *sf.* (Butomus) Wasserviole *f.*, Blumenbinse *f.*

Rota, -ty, *pl. -ty, sf. 1) Rotte *f.*, Schar *f.*; **2)** Formel *f.*; — przysięgi Eidesformel *f.**

Rotabalya, -lyi, *pl. -lye, sf.* schwedische Abart der Rohlrübe.

Rotacya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Rotation *f.*; = Obrót.

Rotacznicza, -cy, *pl. -ce, sf.* (Rudbeckia purpurea) amerikanische Pflanze.

Rotgiser, -a, *pl. -rzy, sm.* Messinggießer *m.*, Rotgießer *m.*

Rotman, -a, *pl. -ni, sm.*; **1)** Lotse *m.*, Bootsmann *m.*; **2)** Butterfisch *m.*

Rotmistrz, -a, *pl. -e, sm.* Rittmeister *m.*

Rotmistrzowa, -wej, *pl. -we, sf.* Rittmeisterin *f.*

Rotonda, Rotunda, -dy, *pl. -dy, sf. 1) Rotunde; **2)** Pelztragen *m.*, Pelzmantel *m.**

Rotowy, *adi.* Rotten-; — ogień Rottenfeuer *n.*

Rowek, -wku, *pl. -wki, sm.* kleiner Graben, Vertiefung *f.*, Furche *f.*; Rut *f.*

Rowisko, -ka, *pl. -ka,* großer, häßlicher Graben.

Rowisty, *adi.* voll Gräben.
Roz, — eine unzertrennliche Partikel in Verbindung mit Zeitwörtern so viel als . . . zer—, ver—, er—, ausein— ander.

Rozbaczac się, -czam, -czalem, *vr. imperf.*; Rozbaczyc, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* prüfen; = Rozważac.
Rozbaczny, *adi.* prüfend, überlegt.

Rozbadać, -dam, -dałem, *va. perf.* überall erforschen, recht überlegen.

Rozbań, -nia, *pl.* -nie, *sm.* (Balimus) Vielfraßschnecke *f.*, Bauchschnecke *f.*

Rozbazarac, -ram, -rałem, *va. perf.* auseinanderschmierem; — się *vr.* viel schmieren, schreiben; = Rozpisac się.

Rozbawiac, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozbawic, -wie, -wilem, *va. perf.* unterhalten, belustigen, amüsieren; — się *vr.* sich zu unterhalten, belustigen, amüsieren anfangen.

Rozbechtac, -tam, -tałem, *va. perf.* aufheben.

Rozbeczec się, -cze, -czalem; Rozbeksac się, -ksam, -ksalem *vr. perf.* in Weinen ausbrechen, zu flennen anfangen.

Rozbestwiac, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozbestwic, -wie, -wiałem, *va. perf.* wild, rasend, viehisch machen; — się wild rasend, viehisch werden.

Rozbestwienie, -nia, *sing. tant. sn.* tierische Wut, Bestialität *f.*

Rozbestwiony, *adi.* tierisch, rasend.

Rozbęgnic, -nie, -niłem, *va. perf.* überall trommeln, überall zu wissen geben; aus-trommeln, bei Trommelschlag verkünden.

Rozbicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Zerschellen *n.*, Zerschlagen *n.*; — okrętu Schiffbruch *m.*; — namiotu Aufschlagen *n.* eines Zeltes.

Rozbić, -biję, -biłem, *va. perf.*; Rozbijać, -jam, -jałem, *va. imperf.* 1) zerschlagen, zer-

schmettern, scheitern machen; — bij dwa jaja zerschlage zwei Eier; — biłem szybę ich zerschlug die Scheibe; palką — bił mu głowę mit dem Knüttel zer-schmetterte er ihm den Kopf; minister — bił nasze układy der Minister machte unsere Vereinbarungen scheitern; 2) Strafenraub treiben; 3) aufschlagen; — namioty Zelte aufschlagen; — się scheitern, zerschellen; okręt — bił się o skały daß Schiff ist an den Felsen gescheitert; padając w przepaść, — bił się na wystających skałach indem er in den Abgrund stürzte, zerschellte er an den hervorstehenden Felsen; nasze nadzieje się — ły unsere Hoffnungen sind gescheitert.

Rozbiedz się, -gnę, -głem, *vr. perf.*; Rozbiegac się, -gam, -gałem, *vr. imperf.* auseinanderlaufen, sich verlaufen; in's Laufen kommen, durchgehen; divergieren.

Rozbieg, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Zerstreuung *f.*, Abzweigung *f.*; 2) Anlauf *m.*, voller Lauf; 3) — żył kruszcowych Zersetzung der Erzgänge.

Rozbiegac się, siehe: Rozbiedz się.

Rozbierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Rozebrać, -biore, -brałem, *va. perf.*; 1) aus-scheiden, ausziehen; 2) aus-einandernehmen, -legen, -bringen; zerlegen, zergliedern; — zegarek eine Uhr zerlegen; 3) demolieren, abtragen; 4) bei sich überlegen, überprüfen, erwägen, untersuchen, kritisieren; 5) vergeifen; w jednej chwili rozebrali cały transport in einem Augenblick war der ganze Transport vergriffen; 6) durchdringen; ból mi kości — biera der Schmerz dringt mir durch die Knochen; 7) chemisch analysieren.

Rozbieralny, *adi.* zerlegbar.

Rozbieranie, -nia, *sn.* Ausziehen *n.*, Zerlegen *n.*, Zergliedern *n.*, Analyse *f.*

Rozbijanie, -nia, *sing. tant. sn.* Zerschlagen *n.*

Rozbiorczy, *adi.* analytisch.

Rozbiórka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Abtragen *n.*, Demolierung *f.* eines Hauses.

Rozbiorowy, *adi.*; Rozbiorowo, *adv.* analytisch, auflösend, zerlegend.

Rozbiór, -bioru, *pl.* -biory, *sm.* 1) Zerlegung *f.*, Auseinandernehmen *n.*, Teilung *f.*; 2) Analyse *f.*, Kritik *f.*, Prüfung *f.*

Rozbitok, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Schiffbrüchige(r) *m.*

Rozbitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schiffbrüchige *f.*

Rozbitki, -tków, *plur. tant. sn.* Trümmer *pl.* eines gescheiterten Schiffes.

Rozbity, *adi.* zerschlagen. Rozblask, -u, *pl.* -i, *sm.* Glanz, der sich nach allen Seiten hin verbreitet, Glanz *m.*; — słońca Sonnenglanz *m.*

Rozbłakać się, -kam, -kałem, *vr. perf.* sich gänzlich verirren, zerstreuen.

Rozbłakany, *adi.* verirrt, zerstreut.

Rozblysnac, -ne, -nałem, *vn. perf.*; Rozblyskiwać, -kuje, -walem, *vn. imperf.* hie und da hervorblitzen.

Rozbozc, -a, *pl.* -e, (Isca) eine Krabbenart.

Rozbogacac się, -cam, -całem, *vr. imperf.*; Rozbogacic się, -ce, -ciłem, *vr. perf.* unermesslich reich werden.

Rozbolaly, *adi.* schmerzvoll.

Rozboleć, -leje, -lałem, *vn. perf.* zu Schmerzen anfangen, Schmerzen bekommen.

Rozbój, -oju, *pl.* -oje, *sm.* Straßenraub *m.*, Straßenmord *m.*, Raub *m.*

Rozbójca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*; Rozbójnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Räuber *m.*, Straßenräuber *m.*, Bandit *m.*

Rozbójka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Laphria) eine Insektenart.

Rozbójnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Räuberhöhle *f.*, Räuberneft *n.*

Rozbójnictwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Räuberhandwerk *n.*, Räuberet *f.*

Rozbójniczy, *adi.*; Rozbójczo, *adv.* räuber-, Raub-, Straßenräuber-, räuberisch.

Rozbójski, *adi.* = Rozbójniczy.

Rozbójstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* = Rozbój.

Rozbrajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Rozbroić, -ję, -iłem, *va. perf.* entwaffnen.

Rozbrajanie, Rozbrojenie, -nia, *sing. tant. sn.* Entwaffnung *f.*

Rozbraniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozbronić, -nię, -niłem, *va. perf.* Streitende auseinanderbringen.

Rozbrat, -u, *pl.* -y, *sm.* Aufhebung *f.*, Aufkündigung *f.* (der Freundschaft), Bruch *m.*, Trennung *f.*, Entzweiung *f.*; od dziś dnia czynimy — von heute an sind wir geschiedene Leute; — wzięc z światem der Welt entsagen, von der Welt scheiden.

Rozbratać się, -tam, -tałem, *vr. perf.* sich entzweien, jemandem die Freundschaft kündigen, mit jmdm brechen.

Rozbroić, Rozbrojenie, siehe: Rozbrajać, Rozbrajanie.

Rozbronić, siehe: Rozbraniać.

Rozbrykać się, -kam, -kałem, *vn. perf.* ausgelassen, toll werden, übermütig werden; -kał się jak młode źrebie er wurde ausgelassen wie ein junges Füllen.

Rozbrzecztać, -tam, -tałem, *va. perf.* zertreten, zerrühren.

Rozbrzmieć, -mieję, -miałem, *vn. perf.*; Rozbrzmiewać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* ertönen.

Rozbudzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* aufwecken, erwecken, zum Bewußtsein bringen.

Rozbujać, -jam, -jałem, *va. perf.* in Schwingung bringen, stark schwingen; — się *vr.* in große Bewegung, Schwingung geraten; übermütig werden, ausschweifend, lustig leben, ausschweifend werden.

Rozbujały, *adi.* übermütig, ausschweifend.

Rozburzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Zertrümmerung *f.*, Zerstörung *f.*

Rozburzyć, -rzę, -rzyłem,

va. imperf. zerstören, zertrümmern.

Rozchlastać się, -tam, -tałem, *vr. imperf.* die Kleidung herunterreißen.

Rozchlipać, się, -pie, -pałem, *vr. perf.* = Rozbeczeć się.

Rozchmurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Rozchmurzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* die Wolken verschwehen; — czoło das Gesicht klären; — się *vr.* sich aufheitern.

Rozchodnica, -cy, *sing. tant. sf.* (Sesuvium) Gliederkraut *n.*

Rozchodnik, -a, *sing. tant. sm.* Mauerpfeffer *m.*, Hauswurz *f.*, Hauslauch *m.*; bulwowy — Fethenne *f.*

Rozchodowy, *adi.* Ausgab-

Rozchodzić, -dże, -dzisz, -dzilem, I. *va. perf.* austreten, auseinandertreten, durch das Gehen erweitern; II. się *vr. imperf.*; Rozejść się, -zejde, -zeszłem, *vr. perf.* 1) auseinandergehen, sich scheiden; tu się nasze drogi -dzą hier scheiden sich unsere Wege; -zeszliśmy się przy kupnie o trzy talary beim Kaufe sind wir wegen zwei Taler auseinandergegangen; 2) — się o co um etw. gehen, handeln; o co się -dzi? um was geht es denn? -dziło się właśnie o to es hat sich eben darum gehandelt; 3) zergehen, verschwinden, zerrinnen; jak się zeszło, tak się -szło wie gewonnen, so zerronnen.

Rozchodzisty, *adi.*; Rozchodzisto, *adv.* ausstreichend.

Rozchorować, -ruję, -wałem, *vr. perf.* krank werden, in eine Krankheit verfallen.

Rozchód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Ausgabe *f.*, Verbrauch *m.*

Rozchwiać, -wieję, -chwiałem, *va. perf.*; Rozchwiewać, -wam, -wałem, I. *va. imperf.* 1) in Schwingung bringen; 2) vereiteln, zerschlagen; II. — się *vr.* vereitelt werden, zu Wasser werden, sich zerschlagen.

Rozchwycenie, Rozchwytanie, -nia, *sing. tant. sn.* Bergreifen *n.*

Rozchwycić, -cę, -ciłem; Rozchwytac, -tam, -tałem, *va. perf.*; Rozchwytować, -tuję, -wałem, *va. imperf.* wegraffen, an sich reißen, auseinanderreißen, gierig wegreifen, ausplündern.

Rozchylać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozchylić, -lę, -lisz, -liłem, *va. perf.* auseinanderbiegen; — się *vr.* sich entfalten, sich erschließen.

Rozciąć, -zetnę, -ciąłem, *va. perf.*; Rozcinać, -nam, -nałem, *va. imperf.* entzweischneiden, zerschneiden, entzweihauen.

Rozciągać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Rozciągnąć, -gnę, -niesz, -nałem, *va. perf.* ausbreiten, ausstrecken, ausspannen, ausdehnen, ausstrecken; — skrzydła nad kim die Flügel über jmdm ausbreiten; — swoje panowanie aż po Ren seine Herrschaft bis an den Rhein ausbreiten; — swoją opiekę nad kim jmdm Schutz andeuten lassen; rozporządzenie -nięto na wszystkich die Verordnung wurde auf alle ausgebehnt; — się *vr.* sich ausbreiten, sich ausdehnen, sich verbreiten; miasto -ga się aż do rzeki die Stadt breitet sich bis zum Flusse aus; jęgo władza nie -ga się tak daleko seine Gewalt reicht nicht so weit; jęgo opieka -ga się i nad nami sein Schutz umfaßt auch uns.

Rozciągać, -la, *pl.* -ła, *sn.* Ausdehner *m.*, Strecker *m.*

Rozciąganie, -nia, *sing. tant. sn.* Ausdehnen *n.*, Ausstrecken *n.*

Rozciągliwość, -ści, *sf.* Ausdehnbarkeit *f.*, Dehnbarkeit *f.*

Rozciągłość, -ści, *sing. tant. sf.* Ausdehnung *f.*, Raum *m.*; — warstwy das Streichen des Flusses.

Rozciągly, *adi.*; Rozciągle, *adv.* ausgebehnt, weitläufig.

Rozciągnięcie, -cia, *sing. tant. sn.* Ausdehnen *n.*

Rozciec, -ciekę, -ciekłem, *vn. perf.*; Rozciekać, -kam,

-kałem, *vn. imperf.* — się *vr.* zerfließen.

Rozciecz, *y, pl. -e*; Rozcieczek, -ki, *pl. -ki, sf.*; Rozciek, -u, *pl. -i, sm.* Zerfließen *n.*, Lauwetter *n.*

Rozciekawiąc, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozciekawić, -wię, -wiłem, *va. perf.* neugierig machen, die Neugierde erregen.

Rozciemniąc, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozciemnić, -nię, -niłem, *va. perf.* aufstellen, erhehlen, die Finsternis auseinandertreiben.

Rozcieńczać, -czam, -cziałem, *va. imperf.*; Rozcieńczyć, -czę, -czyysz, -czyłem, *va. perf.* verdünnen.

Rozcierać, -ram, -rasz, -rałem, *va. imperf.*; Rozetrzeć, -trę, -trzesz, -tarłem, *va. perf.* zerreiben.

Rozcieralny, *adi.* zerreibbar.

Rozcieranie, -nia, *pl. -nia, sn.* Zerreiben *n.*

Rozcięcie, -cia, *pl. -cia, sn.* Aufschneiden *n.*, Zerschneiden *n.*

Rozcinacz, -a, *pl. -e, sm.* Splint-, Spalthammer *n.*; Papiermesser *n.*, Falzbein *n.*

Rozcinanie, -nia, *sn.* Zerschneiden *n.*

Rozcinek, -nku, *pl. -nki, sm.* Abschnitt *m.*, Abschnittel *n.*

Rozcisnąć, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Rozcisnąć, -nę, -niesz, -nąłem, *va. perf.* zerdrücken, zerstampen; auseinanderweisen.

Rozczarować, -ruję, -wałem, *va. perf.* enttäuschen; enttäubern.

Rozczarowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Enttäuschung *f.*

Rozczepiać, -piałem, -pię, -piłem, *va. perf.* aufhängen, ausbreiten.

Rozczepierzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Rozczepierzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* ausprägen, ausbreiten.

Rozczesać, -szę, -sałem, *va. perf.*; Rozczesywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* auseinanderfächeln.

Rozczlonkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* zergliedern.

Rozczochrać, -ram, -rałem, *va. imperf.* zerrauen.

Rozczochraniec, -ńca, *pl. -ńce, sm.* Struwelpeter *m.*

Rozczulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozczulić, -le, -liłem, *va. perf.* tief, innig rühren, wehmütig machen, das Gefühl erweichen; — się sehr gerührt werden.

Rozczulanie, Rozczulenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Rührung *f.*

Rozczulony, *adi.* gerührt.

Rozczyn, -u, *pl. -y, sm.* 1) Auflösung *f.*, Zerlegen *n.*, Zerlegung *f.*; 2) Lösung *f.*; 3) gesäuerter Teig, Sauerteig *m.*

Rozczyniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozczynić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* einrühren, einteigen, auflösen, anmachen; taką wodą najlepiej można — wapno mit solchem Wasser kann man am besten Kalk aufrühren.

Rozczynnik, -a, *pl. -i, sm.* Auflösungsmittel *n.*

Rozczynny, *adi.* Auflösungs-.

Rozczytać się, -tam, -tałem, *vr. perf.*; Rozczytywać się, -tuje, -wałem, *vr. imperf.* lesen, sich ins Lesen vertiefen.

Rozczytanie, -nia, *sing. tant. sn.* Vertiefen *n.* in die Lektüre.

Rozczwiekla, -li, *pl. -le, sf.* (Desmoneus) Stechpalme *f.*

Rozczwertować, -tuje, -wałem, *va. perf.* vierteilen.

Rozdać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Rozdawać, -daję, -wałem, *va. imperf.* verteilen, austeilen, vergeben, verschenken, spenden.

Rozdanie, Rozdawanie, -nia, *sn.* Verteilen *n.*, Vergeben *n.*

Rozdarcie, -cia, *sn.* Zerreißen *n.*, Riß *m.*

Rozdarciny, -cin, *plur. tant. sn.* zerrissene, abgerissene Stücke.

Rozdarlina, -ny, *pl. -ny,*

sf. Riß *m.*, Trennung *f.*, Spalte *f.*

Rozdarować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; Rozdarowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* schenken; verschenken.

Rozdartki, -tek, *plur. tant.* = Rozdarciny.

Rozdarty, *adi.* zerrissen.

Rozdawca, -cy, *pl. -cy, sm.* Spender *m.*

Rozdawnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Verteilung *f.*

Rozdać, -zednę, -dałem, *va. perf.*; Rozdymać, -mam, -małem, *va. imperf.* aufblasen, aufblähen.

Rozdasać, -sam, -sałem, *va. perf.* in Korn, in Harzisch bringen, aufreizen; — się *vr.* aufgebracht werden, großen, schmollen.

Rozdebka, Rozdepka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schwimmschnecke *f.*

Rozdeptać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Rozdeptywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* zertreten, auseinandertreten.

Rozdestnica, -cy, *pl. -ce, sf.* (Coccoloba) Seetraube *f.*

Rozdęcie, -cia, *sing. tant. sn.* Aufblasen *n.*, Aufblähen *n.*; Blähung *f.*; — żołądka Magenwässerung *f.*

Rozdlubać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Rozdlubywać, -buje, -wałem, *va. imperf.* zertragen, zerbohren, zerflauben; auseinandernehmen.

Rozdmuchać, -cham, -chałem, *va. perf.*; Rozdmuchnąć, -chnę, -chnąłem, *va. perf.*; Rozdmuchiwać, -chuję, -wałem, *va. imperf.* auseinanderblasen; anschauen; — ogień, pożar das Feuer, den Brand anschauen.

Rozdniewać się, -wam, -wałem, *vr. imperf.*; Rozednieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* tagen, Tag werden; -nieje es tagt.

Rozdobruchać się, -cham, -chałem, *vr. perf.* außerordentlich gut und gnädig werden, in gute Laune kommen.

Rozdół, -oły, *pl. -oły, sm.* tiefe Höhlung, Schluft *f.*

Rozdrabiac, -biam, -białem; Rozdrabiac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Roz-

drobić, -bie; -bitem; Rozdrobnić, -nie, -niłem, *va. perf.* zerstückeln, zerfeinern, zerbröckeln; parzellieren.

Rozdrabianie, Rozdrobnienie, -nia, *sn.* Zerstückeln *n.*; Zerstückeln *f.*

Rozdrapać, -pie, -piesz, -pałem, *va. perf.* zerkratzen; (bildl.) auseinanderreißen, berauben; -pano jego fortunę sein Hab und Gut wurde ausgelübbert.

Rozdrażniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozdrażnić, -nie, -niłem, *va. perf.* reizen, aufreizen, erbittern, aufbringen.

Rozdrażnianie, Rozdrażnienie, -nia, *sn.* Aufreizung *f.*, Erbitterung *f.*, Erregung *f.* Rozdręb, -u, *pl.* -y, *sm.* Schönmüße *f.* (myrtenähnliche Pflanze).

Rozdroczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* aufreizen, aufbringen.

Rozdroga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*; Rozdroże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* Kreuz, Scheideweg *m.*

Rozdrożny, *adi.* am Scheideweg gelegen.

Rozdrzynać, -mie, -miałem, *vn. imperf.*; Rozdrzynać, -nę, -nąłem, *vn. perf.* im Schlafumner verfallen, schlaftrunken werden, sich des Einschlummerns nicht erwehren können.

Rozdwajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Rozdwoić, -je, -iłem, *va. perf.* zerspalten, entzweien, teilen; — umysł die Gemüter entzweien; zdania były jone die Meinungen waren geteilt.

Rozdwajenie, -nia, *sing. tant.* 1) Entzweigung *f.*, Uneinigkeit *f.*, Zwiespalt *m.*; 2) Schiefer *m.* im Eisen.

Rozdwojony, *adi.* entzwei gespalten.

Rozdymać, *siehe:* Rozdąć. Rozdymać się, -mie, -miłem, *vr. perf.* Rauch entwickeln, rauchen; zu rauchen anfangen; pola się mity od mgły die Fester rauchen von Nebel.

Rozdziać, -dzieje, -działem, *va. perf.*; Rozdziewać,

-wam, -walem, *va. imperf.* ausfleiden.

Rozdział, -u, *pl.* -y, *sm.* Verteilung *f.* — pary, sil Dampfs, Kräfteverteilung.

Rozdziawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozdziawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* den Mund aufsperrn, aufreißen.

Rozdziawnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Opertorium *n.* (chirurgisches Instrument zur Aufsperrung des Mundes).

Rozdziczeć, -czeję, -czałem, *vn. perf.* verwildern, wild werden.

Rozdzielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozdzielić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* verteilen; trennen; cały majątek —li między biednych das ganze Vermögen hat er unter die Armen verteilt.

Rozdzielanie, Rozdzielenie, -nia, *sn.* Verteilung *f.*, Abtheilung *f.*, Trennung *f.*

Rozdzieliny, -in, *pl. sm.* Abtheilung *f.*; Teilungsverfahren *n.*

Rozdzielnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Ab-, Zerteiler *m.*

Rozdzielnopłciowy, *adi.* zweigeschlechtlich, zweihäufig; -płciowe kwiatowe rośliny Zweihäusler *pl.*, diözische Pflanzen, welche männliche und weibliche Blüten auf besondern Stengeln tragen.

Rozdzielność, -ści, *sing. tant.* Trennbarkeit *f.*, Teilbarkeit *f.*

Rozdzielny, *adi.*; Rozdzielnie, *adv.* teilbar, zertrennbar; abgefordert.

Rozdzieniec, Rozdżeniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* (Acanthus) Bärentau *m.*

Rozdzierać, -ram, -rałem, *va. perf.*; Rozdrzeć, -dre, -drzeż, -darkem, *va. imperf.* zerreißen, auseinanderreißen, aufreißen; nie mogę się przecieć — ich kann mich doch nicht zerreißen.

Rozdzierający, *adi.* zerreißen, durchdringend, erschütternd.

Rozdzieranie, -nia, *sn.* Zerreißen *n.*

Rozdzierzgać, -gam, -ga-

łem, *va. imperf.*; Rozdzierzgnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* aufstüpfen, aufbinden, einen Knoten lösen.

Rozdzierzgły, *adi.* aufstüpfbar, aufbindbar.

Rozdziew, -u, *pl.* -y, *sm.* Aufsperrn *n.* des Rachens, des Males, der aufgesperrte Rachen; (bildl.) Lücke *f.*, klaffende Öffnung.

Rozdziewać, *siehe:* Rozdziać.

Rozdziewalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Auskleidezimmer *n.*, Toilettezimmer *n.*

Rozdziewny, *adi.* aufgesperrt.

Rozdziorek, -rka, *pl.* -rki, (Anoetantum) eine Moosart.

Rozdziwić się, -wie, -wiłem, *vr. imperf.* sich verwunden.

Rozdźwięk, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) ein weithin schallender Klang; 2) Disharmonie *f.*, Katopphonie *f.*

Rozebrać, *siehe:* Rozbierać.

Rozebranie, -nia, *sn.* Auskleidung *f.*, Auseinandernehmen *n.*; Zergliederung *f.*, Analyse *f.*

Rozedma, -my, *pl.* -my, *sf.* (Emphysema) Blähung *f.*, Windgeschwulst *f.*, Aufgedunsenheit *f.*; Emphysem *n.*

Rozednić, -nie, -niłem, *va. perf.* Tag, Licht machen.

Rozedrzeć, *siehe:* Rozdzierać.

Rozegnać, -nam, -nałem, *va. perf.*; Rozganiać, -niam, -niałem, *va. imperf.* auseinanderreiben, jagen, jagen; — się *vr.* ins Jagen, ins Rennen kommen.

Rozegrać, -ram, -rałem, *va. perf.*; Rozgrywać, -wam, -walem, *va. imperf.* entscheiden; — się *vr.* sich abspielen; sich entscheiden; sich vom Spiele hinreißen lassen.

Rozegrzać, -rzeje, -rzałem, *va. perf.*; Rozgrzewać, -wam, -walem, *va. imperf.* erwärmen.

Rozegzić się, -zę, -ziłem, *vr. perf.* ins Feuer geraten, toßen.

Rozejm, -mu, *pl.* -y, *sm.*

Vergleich *m.*, Schlichten *n.*, Vertrag *m.*; Schiedsſpruch *m.*; Waffenſtillſtand *m.*

Rozejmować, -muje, -mowałem, *va. imperf.*; Rozjać, -zejmę, -jałem, *va. perf.* zer-teilen, zerlegen, auseinander-bringen; ſchlichten.

Rozejmowy, *adi.* ſchieds-gerichtlich, Waffenſtillſtands-

Rozejrzeć się, -rze, -rza-łem, *vr. perf.* ſich überall umſchauen, Umſchau halten.

Rozejść się, -jść, -szłem, *va. perf.* ſiehe: Rozehodzić.

Rozemknać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Rozmykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* öffnen, voneinander ſchieben, aufſehen, aufſun.

Rozemknąć, -cia, *sn.* Aufſehen *n.*, Aufſun *n.*

Rozenek, ſiehe: Rozynek.

Rozepchać, Rozepchnąć, -nę, -nałem, *va. perf.*; Rozpychać, -cham, -chałem, *va. imperf.* 1) auseinanderstoßen, -treiben, ſpreizen; 2) mäſten; 3) aufblaſen, vergrößern.

Rozeprzeć, -rę, -parłem, *va. perf.*; Rozpierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* auseinanderbeſehen, auseinanderſpreizen; aufblaſen, aufblähen; — ſie *vr.* ſich ſpreizen, ſich breit machen.

Rozerwać, -wę, -wiesz, *va. perf.*; Rozrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* 1) auseinanderreißen, zerreißen, entzwei-reißen; — związki przyjaźni die Bande der Freundschaft zer-reißen; — szyki nieprzyjacielskie die feindliche Schlacht-ordnung zerſprengen, auseinanderjagen; 2) — kogo jmnnd unterhalten, zerſtreuen; — ſie *vr.* ſich unterhalten, zerſtreuen.

Rozerwanie, Rozrywanie, -nia, *sn.* 1) Zerreißen *n.*, Auseinanderreißen *n.*; 2) Zerſtreuen *n.*

Rozerznąć, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Rozryznąć, -nam, -nałem, *va. imperf.* zerſchneiden, zerhauen, auseinanderſchneiden.

Rozeznięć, -cia, *sn.* Zerſchneiden *n.*

Rozeschły, *adi.* vor Dürre gejprungen, led.

Rozeschnąć się, *vr. perf.*; Rozsychać się, *vr. imperf.* vor Dürre ſpringen, led werden, auseinanderfallen; verlechzen.

Rozesłać, -szę, -słałem, *va. perf.*; Rozsyłać, -lam, -lałem, *va. imperf.* verſchicken, auſſchicken, überall hinſchicken.

Rozesłać, -lam, -lałem, *va. perf.*; Rozścielać, -lam, -li-łem, *va. imperf.* ausbreiten, hinbetten.

Rozesłanie, -nia, *sn.* 1) Ausſchicken *n.*; 2) Ausbreiten *n.* Rozespać się, -pię, -pałem, *vr. perf.*; Rozsypiać się, -pię, -pałem, *vr. imperf.* ſich vom Schlafe nicht erholen können, feſt ſchlafen; ſchlaftrunken werden.

Rozeta, -ty, *pl. -ty*; Rozetka, -ki, *pl. -ki, sf.* Noſette *f.*

Rozetkać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Roztykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* 1) auseinanderpreizen; dick machen, mäſten; 2) da und dort einſtecken.

Rozetrzeć, ſiehe: Rozcierać.

Rozewrzeć, -rę, -rzesz, rozwarłem, *va. perf.*; Rozwierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* öffnen, aufmachen; — oczy die Augen aufmachen; — konia einem Pferde die Zügel ſchießen laſſen; — ſie *vr.* zerberſten, ſich ſpalten; ziemia się -warła die Erde öffnete ſich; -warły się spusty niebieskie die Schleißen des Himmels öffneten ſich.

Rozeznąć, -nam, -nałem, *va. perf.*; Rozeznawać, -na-je, -wałem, *va. imperf.* unterſcheiden, erkennen; — prawdę od fałszu das Wahre von dem Falſchen unterſcheiden; nie mogłem go — w takiej odległości idź konnte ihn aus ſolcher Entfernung nicht erkennen.

Rozfaldować, -duję, -wa-łem, *va. perf.* ausglätten, die Falten glätten.

Rozgadać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Rozgadywać, -du-je, -wałem, *va. imperf.* aus-

plauschen, ausplaudern; — ſie *vr.* ins Plaudern geraten, nicht aufhören zu reden.

Rozgadanie, -nia, *sing. tant. sn.* 1) Ausplaudern *n.*; 2) Gerede *n.*, Geſchwätz *n.*

Rozgadka, -ki, *pl. -ki, sf.* Unterhaltung *f.*

Rozgałęzić się, -zę, -ziłem, *vr. perf.* ſich in Zweige ausbreiten, ſich verzweigen.

Rozgałęzienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verzweigung *f.*

Rozganiać, ſiehe: Roze-gnać.

Rozgardyas, Rozgardyas, -u, *pl. -e, sm.* Wirt-war *m.*, Rummel *m.*, Lärm *m.*

Rozgarnąć, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.*; Rozgarniać, -niam, -niałem; Rozgartywać, -tuje, -tywałem, *va. imperf.* auseinanderſcharren, auseinanderbringen; — ſie *vr.* ſich auskennen, ſich orientieren.

Rozgarnianie, -nia, *sn.* Auseinanderſcharren *n.*

Rozgarnienie, Rozgarnienie, -nia, *sing. tant. sn.* Ver-nunft *f.*, Überlegenheit *f.*, Bedachtſamkeit *f.*

Rozgarnięty, Rozgarniony, *adi.* vernünftig, bedachtſam, überlegt.

Rozgaszczać, -czam, -cza-łem, *va. imperf.*; Rozgościć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* ins Haus als Gaſt aufnehmen, einquartieren; — ſie *vr.* ſeinen Wohnſitz auf längere Zeit nehmen, feſten Fuß faſſen, ſich es bequem machen, ſich feſtſetzen.

Rozgatunkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* nach Gattun-gen, Arten verteilen, ſortieren.

Rozgadkać, -czę, -kałem, *va. perf.* ins Gadern geraten; (*bibl.*) ausſplappern.

Rozgęścić, -szczę, -ścił, -ściłem, *va. perf.*; Rozgęszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.* dicht machen, ver-dichten.

Rozgiąć, -zegnę, -zgiąłem, *va. perf.*; Rozginać, -nam, -nałem, *va. imperf.* auseinanderbiegen.

Rozglądać się, -dnę, -dniosz, -dłem, *vr. imperf.*;

Rozglądać się, -dne, -dną-
łem, *vr. perf.* sich umschauen,
Umschau halten.

Rozglaszać, -szam, -sza-
łem, *va. imperf.*; Rozgłosić,
-szę, -silem, *va. perf.* auspo-
samen, eine Nachricht rufbar,
kundmachen, verbreiten.

Rozglaszanie, Rozglo-
szenie, -nia, *pl. -nia, sn. daś*
Verbreiten, Kundmachen einer
Nachricht.

Rozgłos, -u, *pl. -y, sm.*
Widerhall *n.*; Verbreitung des
Schalles; Gerücht *n.*

Rozgłośność, -ści, *sing.*
tant. sf. Ruchbarkeit *f.*, Kund-
barkeit *f.*

Rozgłośny, *adi.* kundbar,
rufbar; weithin bekannt.

Rozgmatwać, -wam, -wa-
łem, *va. perf.* auseinander-
wickeln, entwirren.

Rozgniatać, -tam, -tałem,
va. imperf.; Rozgnieść,
-niotę, -niotłem, *va. perf.* zer-
kneten, zerfnüllen, zerdrücken,
zertreten, zermalmen zer-
quetschen.

Rozgnić, -nije, -niłem, *vn.*
perf. verfaulen.

Rozgniecenie, -nia, *sn.*
Zerquetschen *n.*, Zermalmen *n.*,
Zertreten *n.*

Rozgniewać, -wam, -wa-
łem, *va. perf.* erzürnen, in
Zorn, Wut bringen; — się
vr. böse, zornig, aufgebracht
werden, in Zorn geraten.

Rozgnoić, -noje, -iłem, *vn.*
perf. faulen, eitern machen;
— się faulen, eitern, faulig
werden.

Rozgon, -u, *pl. -y, sm.*
Auseinanderjagen *n.*, Zer-
sprengung *f.*

Rozgorączkować się,
-kuje, -wałem, *vr. imperf.*
sich erhitzen, in heftige Aufre-
gung geraten, in Fieber ver-
fallen.

Rozgorszać, -szam, -sza-
łem, *va. imperf.*; Rozgorszyć,
-szę, -szysz, -szyłem, *va. perf.*
erbittern.

Rozgorzeć się, -rzeje, -rza-
łem, *vr. perf.* sich erhitzen,
sich entzünden.

Rozgościć się, siehe: Roz-
goszczać się.

Rozgospodarować, -ruje,
-wałem, *va. perf.* — czem
über etwas verfügen; — się
vr. die Wirtschaft in Schwung,
in Blüte bringen; sich ein-
quartieren, sich wo einnisten
und den Herrn spielen.

Rozgotować, -tuje, -wałem,
va. perf.; Rozgotowywać,
-wuje, -wałem, *va. imperf.*
zerkochen.

Rozgowor, Rozhowor, -u,
pl. -y, sm. langes Gespräch.

Rozgrabiąć, -biam, -bia-
łem, *va. imperf.*; Rozgrabić,
-bie, -biłem, *va. perf.* aus-
einandergraben, wegraffen,
ausplündern.

Rozgradzać, -dzam, -dza-
łem, *va. imperf.*; Rozgro-
dzić, -dże, -dzisz, -dziłem,
va. perf. durch einen Zwischen-
zaun absondern; abgrenzen;
trennen.

Rozgradzanie, -nia, *sn.*
Abzäunung *sf.*

Rozgraniczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Rozgran-
iczny, -cze, -czysz, -czyłem,
va. perf. abgrenzen, eine
Grenze dazwischen ziehen, tren-
nen, absondern.

Rozgraniczający, *adi.*
absondernd, abgrenzend.

Rozgraniczanie, Rozgran-
iczenie, -nia, *sn.* Abson-
derung *f.*, Abgrenzung *f.*

Rozgrozienie, -nia, *sn.*
Zwischenzaun *m.*

Rozgrom, -u, *pl. -y, sm.* Zer-
streuung *f.*, völlige Niederlage.

Rozgromić, -mie, -misz,
-miłem, *va. perf.* aufs Haupt
schlagen, eine Niederlage bei-
bringen.

Rozgromienie, -nia, *sing.*
tant. sn. = Rozgrom.

Rozgrzać, -zam, -załem,
va. imperf.; Rozgrzyć, -ze,
-złem, *va. perf.* zerbeißen,
zernagen, aufbeißen.

Rozgryźnica, -cy, *pl. -ce,*
sf. (Trogosita) eine Art Käfer.

Rozgrzać, -grzeje, -grzałem,
va. perf.; Rozgrzewać, -wam,
-wałem, *va. imperf.*; erwär-
men; nie mogą sobie rąk
rzać ich kann die Hände nicht
warm bekommen; — się warm
werden.

Rozgrzewający, *adi.* er-
wärmend.

Rozgrzanie, Rozgrze-
wanie, -nia, *sn.* Glühn *n.*,
Erwärmung *f.*; — do białości
Weißglühigkeit *f.*; — do czer-
woności Rotglühigkeit *f.*, Rot-
glut *f.*

Rozgrzebać, -bę, -bałem,
va. perf.; Rozgrzebywać,
-buje, -wałem, *va. imperf.* aus-
einandergraben, aufgraben.

Rozgrzeszać, -szam, -sza-
łem, *va. imperf.*; Rozgrze-
szyć, -szę, -szysz, -szyłem,
va. perf. lossprechen, abso-
lucieren, die Sünden erlassen;
— się sich etwas erlauben,
etwas tun, was man für uner-
laubt hält.

Rozgrzeszalny, *adi.* Ab-
solutious.

Rozgrzeszenie, -nia, *pl.*
-nia, sn. Absolution *f.*, Ent-
sündigung *f.*

Rozgrzewać, Rozgrze-
wanie, siehe: Rozgrzać, Roz-
grzanie.

Rozgrzmieć, -mieje, -mia-
łem, *vn. perf.*; Rozgrzmie-
wać, -wam, -wałem, *vn. im-*
perf. erdonnern, donnern.

Rozgrzmocić, -cę, -ciłem;
Rozgrzmotnąć, -tnę, -tiłem,
va. perf. zertrümmern.

Rozgurtować, -tuje, -wa-
łem, *va. perf.* aufgürten.

Rozgwar, -u, *pl. -y, sm.*
großer Lärm.

Rozgwiadza, -dy, *pl. -dy,*
sf. Geßtern *m.*

Rozhardzieć, -dzieje, -dzia-
łem, *vn. perf.* stolz, fest wer-
den.

Rozhuk, -u, *pl. -i, sm.*
weißschallendes Getöse, Deton-
ation *f.*

Rozhukać, -kam, -kałem,
va. perf. wild, tobend machen;
— się *vr.* toben, tollen.

Rozhukały, Rozhukany,
adi. tobstüchtig, toll.

Rozhulać, -lam, -lałem,
va. perf. ausgelassen, recht
lustig, lieberlich machen; —
się *vr.* ausgelassen, lustig,
lieberlich werden.

Rozhultaic się, -taje,
-iłem, *vr. perf.* recht lieberlich
werden.

Rozigrać się, -gram, -gramem, *vr. perf.*; Rozigrywać się, -wam, -wałem, *vr. imperf.* recht lustig werden, nicht aufhören zu schäkern.

Rozigrany, *adi.* voll Lust, ganz der Unterhaltung ergeben.

Rozindyczony, *adi.* aufgebracht, rot vor Zorn.

Rozindyczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* böse, aufgebracht machen (wie einen Truthahn).

Roziskrzony, *adi.* voll Funten, funtenprühend.

Roziskrzyć, -rze, -rzyysz, -rzyłem, *va. perf.* funtelnd machen; — sie *vr.* funtelnd, sprühend werden.

Rozjad, -u, *pl. -y, sm.* Ingrim m.

Rozjadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Rozjeść, -jem, -jadłem, *va. perf.* zerfressen, ganz zerfressen; — sie *vr.* recht ins Essen kommen, nicht genug essen können.

Rozjadowić, -wie, -wilem, *va. perf.* giftig machen, vergiften; (bildl.) — sie *vr.* sich recht sehr erbofen, ergrimmen.

Rozjaśniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozjaśnić, -nie, -niłem, *va. perf.* aufhellen, aufklären, aufheitern, leuchtend, hell machen; — sie *vr.* hell, leuchtend werden, sich aufheitern, aufhellen.

Rozjaśnianie, Rozjaśnienie, -nia, *sn.* Aufheiterung *f.*, Aufhellen *n.*

Rozjaśniony, *adi.* aufgehellt, aufgehheitert, hell, hiter.

Rozjazd, -u, *pl. -y, sm.* 1) Auseinanderfahren *n.*; Trennung *f.*, Scheidung *f.*; 2) reitende Patrouille; 3) Rebhühnerneß *n.*; 4) Herzstück *n.*, Herz *n.*; = Krzyżownica; — lany Suppferstüd *n.*; — rozwały Doppelkreuzungsstück; — szynowy Schienenherzstück; — zwrotnica Weiche *f.*; — lewy linke Weiche.

Rozjątrzać, -trzam, -trzałem, *va. imperf.*; Rozjątrzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* 1) eiternd machen; 2) erzürnen, ergrimmen, aufbehen.

Rozjątrzenie, Rozjątrzenie, *sn.* Erbitterung *f.*, Ergrimmung *f.*, Aufbebung *f.*

Rozjechać, -jadę, -chałem, *va. perf.*; Rozjeżdżać, -dżam, -dżalem, *va. imperf.* zerfahren, durchfahren; — co etwas durch überfahren zertrimmern; — kogo jmnđu überfahren; — sie *vr.* auseinanderfahren, sich trennen, nach verschiedenen Richtungen fahren, reiten; goście zaczynają się jeżdżać die Gäste beginnen abzureisen; już się wszyscy -chali alle sind schon weggefahren.

Rozjem, -u, *pl. -y, sm.* = Rozejm.

Rozjemca, -cy, *pl. -cy, sm.*; Rozjemnik, -a, *pl. -cy, sm.*

Schiedsmann *m.*, Schiedsrichter *m.*

Rozjemczy, Rozjemny, *adi.* schiedsgerichtlich, schiedsrichterlich; Schieds-

Rozjemstwo, -wa, *pl. -wa*, Schiedsrichteramt *n.*

Rozjednać, -nie, -niłem, *va. perf.* fernig machen.

Rozjednać, -nieje, -niałem, *vn. perf.* fernig werden.

Rozjedyczyć, Rozjedyczony, *sich:* Rozindyczyć, Rozindyczony.

Rozjuczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Rozjuczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* den Saumsattel abgürten, abpaßen.

Rozjurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Rozjurzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* geil machen; — sie *vr.* geil werden.

Rozjuszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Rozjuszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* in Harnisch bringen, wütend machen; — sie *vr.* in Grimm, Zorn geraten, wütend, böse werden, ergrimmen.

Rozjuszenie, -nia, *sing. tant. sn.* Wildheit *f.*, grausame Ausgelassenheit.

Rozjuszony, *adi.* wütend, zornig, wild, ergrimmt.

Rozkaić się, -ję, -iłem, *vr. imperf.*; Rozkajać się, -jam, -jałem, *vr. perf.* sich gereuen lassen, bereuen; reumütig werden.

Rozkal, -i, *sing. tant. sf.* Zauen *n.*, Aufgehen *n.* des Eises, der Flüsse; Zauwetter *n.*; — wiosenna Frühlingstauwetter *n.*

Rozkarbować, -buje, -wałem, *va. perf.* die Falten, die Biegungen ausglätten; — sie *vr.* wieder glatt werden.

Rozkaz, -u, *pl. -y, sm.* Befehl *m.*, Geheiß *n.*, Gebot *n.*; wydawać -y Befehle erteilen; z czyjego -u auf weissen Befehl; wypelnić — den Befehl erfüllen; słuchać czyich -ów jmnđu Befehlen gehorchen.

Rozkazać, -że, -załem, *va. und vn. perf.*; Rozkazywać, -zuje, -wałem, *va. und vn. imperf.* befehlen, heißen, gebieten, anbefehlen; -załem to i to ich habe daß und daß befohlen; umieć — zu befehlen verstanden.

Rozkazujący, *adi.*; Rozkazujący, *adv.* gebietend, befehlend; gebieterisch.

Rozkasać, -sam, -sas, -sałem, *va. imperf.*; Rozkasić, -sze, -sisz, -siłem, *va. perf.* zerbeißen, aufbeißen.

Rozkieleznać, -nę, -niesz, -nałem, *va. perf.* abjäumen, entfesseln; — konia daß Pferd abjäumen, dem Pferde den Zaum abnehmen; — namietności seinen Leidenhaften freien Lauf lassen.

Rozkisać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Rozkisić, -sze, -siłem, *va. perf.* gären machen, in Gärung bringen.

Rozkisić, -sieję, -siałem, *vn. imperf.*; Rozkisań, -sne, -soałem, *vn. perf.* gären, sauer werden.

Rozkleić, -ję, -iłem, *va. perf.*; Rozklejać, -jam, -jałem, *va. perf.* voneinanderleimen, auflösen; in größrer Anzahl aufleben; — afsze Zettel (an vielen Stellen) antleben; — sie *vr.* aus dem Leime gehen.

Rozklejanie, Rozklejenie, -nia, *sn.* Auseinanderleben *n.*; — afszów Plafatierung *f.*

Rozklektać, -tam, -tałem, *va. perf.* auseinanderflöppeln; — komu

głowę einem den Kopf durch zu vieles Schwaßen warm machen.

Rozklepać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Rozklepywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* zerklöpfen, breit schlagen, dünn klopfen.

Rozkloc, -u, *pl. -e, sm.* Tragbalken *m.* des Steuerruders (auf flachen Flußschiffen).

Rozkład, -u, *pl. -y, sm.* 1) Zerlegung *f.*, Auflofung *f.*, Analyse *f.*, Zerstückung *f.*; Zerfall *m.*, Verfall *m.*; — jazdy Fahrordnung *f.*; — sit Zerlegung der Kräfte; 2) Einteilung *f.*; — tego mieszkania jest niekorzystny die Einteilung dieser Wohnung ist unvorteilhaft.

Rozkładać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Rozłożyć, -że, -zyłem, *va. perf.* zerlegen, auseinanderlegen, ausbreiten; — ręce die Hände ausbreiten; — kół wszystko na stole lege alles auf den Tisch aus; — splatę na trzy raty die Abzahlung in drei Malen einteilen; — sie *vr.* sich ausbreiten, ausziehen, hinstrecken; sich einquartieren; sich auflösen, zerfallen.

Rozkladalność, -ści, *sing. tant. sf.* Zerlegbarkeit *f.*

Rozkladanie, -nia, *sn.* Ausbreitung *f.*; Zerlegung *f.*, Zerfall *m.*

Rozklopotać, -tam, -tałem, *va. perf.* Sorgen bereiten; — komu głowę einem durch fortwährende Ungelegenheiten den Kopf wirr machen; — sie in Sorgen geraten.

Rozkłócić, -cę, -ciłem, *va. perf.* zersprudeln, zquirken, zerrühren.

Rozkłuć, -ję, -łem, *va. perf.* zerstechen, aufstechen, durch Stechen öffnen.

Rozkochać, -cham, -chałem, *va. perf.*, verliebt machen; — sie *vr. perf.* sich sehr verlieben, sich ergötzen.

Rozkochanie, -nia, *sn.* Verliebtheit *f.*

Rozkochany, *adi.* verliebt.

Rozkocz, -a, *pl. -cze, sm.* (Orchestra) Gattung der Floßtreibe.

Rozkoczować się, -czuję, -wałem, *vr. perf.* Zelte aufschlagen, sich lagern.

Rozkokoszyć się, -szę, -szyłem gar stolz und aufgeblasen (wie der Hahn im Hühnerhofe) werden; den Hahn im Korbe spielen.

Rozkolec, -lea, *pl. -lce, sm.* Purpurmuschel *f.*, Purpurschnecke *f.*

Rozkolysać, -szę, -sałem, *va. perf.* ins Schaukeln, in Schwingung bringen; — sie *vr.* ins Schwingen geraten; morze się łyssał daß Meer geriet in wiegende Bewegung.

Rozkomosić, -szę, -siłem, *va. perf.* wild ausgelassen machen; — sie *vr.* wild auslassen werden.

Rozkop, -u, *pl. -y, sm.* 1) Grenzgraben *m.*, Rösche *f.*, Graben, zum Ablassen des Tagewassers; 2) Durchstich *m.*, Transchee *f.*

Rozkopać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Rozkopywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* auseinandergraben, durchgraben, aufgraben; schleifen, abtragen.

Rozkorzeniać się, -niam, -niałem, *vr. imperf.*; Rozkorzenieć się, -nię, -niłem, *vr. perf.* Wurzeln verbreiten, sich verbreiten.

Rozkosz, -y, *pl. -e, sf.* Vergnügen *n.*, Freude *f.*, Lust *f.*, Wollust *f.*, Wonne *f.*; wielka mi to sprawiło — es hat mir großes Vergnügen bereitet; w ach żyć in Wollust leben; oddać się wszelkim -om sich allen Wollüsten ergeben; ach co za —! ach, welche Wonne! to prawdziwa —, słysząc jego grę es ist eine wahre Lust, seinem Spiele zuzuhören.

Rozkosznik, -a, *pl. -cy, sm.* Wollüstling *m.*

Rozkoszność, -ści, *sf.* 1) Ergötlichkeit *f.*; 2) Gang *m.* zur Wollust.

Rozkoszny, *adi.*; Rozkosznie, *adv.* fröhlich, lustig, vergnügt, ergötlich, köstlich, wollüstig, wonnig; — ne miejsce ein herrlicher Ort; — na mina lustige, vergnügte Miene; to

—ne uczucie es ist ein wonniges Gefühl.

Rozkoszować, -szuję, -wałem, *va. perf.* jmnbn ergötzen, jmnbn großes Vergnügen machen, gewähren; — sie *vr.* sich über etw. freuen, etw. genießen, sich an etw. ergötzen.

Rozkosztować się, -tuje, -wałem, *vr. perf.* — sie wczem an etwas großen Geschmack finden.

Rozkować, -wam, -wałem; Rozkuć, -kuje, -kułem, *va. perf.* auseinanderstieben; — kajdany die Fesseln abnehmen; — konie dem Pferde die Hufeisen abnehmen.

Rozkoźlać się, -lam, -lałem, *vr. imperf.*; Rozkoźlić się, -lę, -liłem, *vr. perf.* das Bausteil am Holzpfloß, am Ziebelbaum abwinden.

Rozkracać, -czam, -czalełem, *va. imperf.*; Rozkracyć, -cę, -czysz, -czyłem, *va. perf.* spreizen, auseinander spreizen; voneinander sperren.

Rozkradać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Rozkraść, -dne, -dłem, *va. perf.* wegstehlen.

Rozkradanie, Rozkradzenie, -nia, *sn.* Wegstehlen *n.*

Rozkrajac, -jam, -jałem;

Rozkrawać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; Rozkroić, -ję, -iłem, *va. perf.* zerschneiden, aufschneiden.

Rozkręcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Rozkręcić, -cę, -ciłem, *va. perf.* aufdrehen.

Rozkrój, -oju, *pl. -oje, sm.* Durchschnitt *m.*

Rozkruszać, -szam, -szalełem, *va. imperf.*; Rozkruszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* zerbröckeln, zertrümmern.

Rozkrwawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozkrwawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* blutig machen, blutig schlagen.

Rozkrwawiony, *adi.* ganz blutig.

Rozkryć, -ję, -łem, *va. perf.*; Rozkrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* aufdecken, enthüllen.

Rozkrza, -y, *pl. -e, sf.* eine Art Weichtier.

Rozkrzepla, -i, *pl.* -i, *sf.* (Rochea) eine Pflanze.

Rozkrzewiac, -wiam, -wia-
łem, *va. imperf.*; Rozkrze-
wić, -wię, -wiłem, *va. perf.*
fortpflanzen, verbreiten.

Rozkrzewianie, Rozkrze-
wienie, -nia, *sn.* Verbreitung
f., Fortpflanzung *f.*

Rozkrzewiciel, -a, *pl.* -e,
sm. Fortpflanzer *m.*, Ver-
breiter *m.*

Rozkrzyczeć się, -cze,
-czalem, *vr. perf.* ins Schreien
kommen.

Rozkrzyżować, -żuję, -wa-
łem, *va. perf.* kreuzweise an-
bringen, ausbreiten; — ręce
die Arme kreuzweise ausstrecken.

Rozkrzyżowany, *adi.*
kreuzweise ausgebreitet.

Rozkuć, Rozkuty, (siehe:
Rozkować, Rozkowany).

Rozkudlać, -lam, -lałem,
va. imperf.; Rozkudlić, -dłę,
-dliłem, *va. perf.* zerzäufen.

Rozkulbaczyć, -cze, -czy-
łem, *va. perf.* abfädeln.

Rozkup, -u, *pl.* -y, *sm.*
guter Abſatz, Verſchleiß *m.*

Rozkupić, -pię, -piłem, *va.*
perf.; Rozkupywać, -puję,
-wałem, *va. imperf.* weg-
taufen, alles taufen, auftaufen.

Rozkurzać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Rozkurzyć,
-cze, -czyłem, *va. perf.* aus-
dehnen, ausreden, ausstrecken,
ausbreiten.

Rozkurzać, -rzam, -rza-
łem, *va. imperf.*; Rozku-
rzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.*
auseinanderstäuben, zerstäuben,
zerstreuen.

Rozkurzyny, *plur. tant.*
Mehl, das beim Maſſen des
Getreides in der Luft herum-
fliegt, Mahlstaub *m.*

Rozkwiecać, -cam, -całem,
va. imperf.; Rozkwiecić, -ce,
-cisz, -ciłem, *va. perf.* er-
blühen machen.

Rozkwilić, -lę, -liłem, *va.*
perf. zum Weinen bringen;
— się bis zum Weinen gerührt
werden, sehr weinen, greinen.

Rozkwitać, -tam, -tałem,
vn. imperf.; Rozkwitnąć,
-nę, -nąłem, *vn. perf.* auf-
blühen.

Rozkwitły, *adi.* reif, auf-
geblüht.

Rozlać, -leję, -lałem, *va.*
perf.; Rozlewać, -wam, -wa-
łem, *va. imperf.* verschütten,
vergießen, ausschütten, über-
schwenken; — się *vr.* sich
verbreiten, sich ergießen.

Rozlan, -u, *pl.* -y, *sm.*
(Elaphrium) Leichtholz *n.*

Rozlany, *adi.* verschüttet,
vergoſſen.

Rozlatywać się, -tuje,
-wałem, *vr. imperf.*; Rozle-
cieć się, -cę, -ciałem, *vr.*
perf. zerfallen, auseinander-
fallen, auseinanderfliegen, sich
zerstreuen, auseinanderfliegen.

Rozlazłość, -ści, *sing. tant.*
sf. Zerfahrenheit *f.*, Nach-
lässigkeit *f.*, Unbotenz *f.*

Rozlazły, *adi.*; Rozlaźle,
adv. zerfahren, nachlässig,
schlumpfrig, indolent.

Rozlæg, -a, *pl.* -i, *sm.*
(Acanthea) eine Art Wanze.

Rozlegać się, -gam, -ga-
łem, *vr. imperf.*; Rozleźć
się, -gnę, -głem, *vr. perf.* er-
schallen, ertönen, widerhallen;
głos jego -lega się po pu-
szczy seine Stimme erschallt
in der Wüste; śmiech -legł
się w sali Lachen ertönte im
Saale; gdy się ta wieść -gła
po kraju als sich das Gerücht
im ganzen Lande verbreitet
hatte.

Rozległość, -ści, *sing.*
tant. sf. große Ausdehnung,
weiter Raum; Geräumig-
keit *f.*

Rozległy, *adi.*; Rozległe,
adv. ausgedehnt, ausgebreitet;
geräumig, weit.

Rozlenić się, -nię, -niłem,
vr. perf.; Rozleniwieć,
-wie, -wiałem, *vn. perf.* faul,
träge werden.

Rozlew, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Bergießen *n.*; — krwi Blut-
vergießen; bez krwi -u ohne
Blutvergießen; 2) das ausge-
tretene Wasser.

Rozlewać, (siehe: Rozlać.

Rozlewny, *adi.* aus-, ver-
gießbar.

Rozleźć się, -lezę, -laźłem,
vr. perf.; Rozlazić się, -zę,
-ziłem, *vr. imperf.* zertriefen,

auseinandertriefen, sich zer-
streuen, auseinandergehen.

Rozliczać, -czam, -czalem,
va. imperf.; Rozliczyć, -cze,
-czyłem, *va. perf.* abzählen;
— się abrechnen.

Rozliczanie, Rozliczenie,
-nia, *pl.* -nia, *sn.* Abrech-
nung *f.*

Rozliczność, -ści, *sing.*
tant. sf. Mannigfaltigkeit *f.*

Rozliczny, *adi.* Rozli-
cznie, *adv.* zahlreich, mannig-
faltig, vielfach, verschiedenlich.

Rozliścać się, -ciam, -cia-
łem, *vr. imperf.*; Rozliścić
się, -ście, -sciełem, *vr. perf.*
sich belausen.

Rozliścianie, -nia, *sn.* Be-
laubung *f.*

Rozlitować się, -tuje, -wa-
łem, *vr. perf.* Mitleid fassen.

Rozlokować, -kuje, -wa-
łem, *va. perf.* einlogieren, ein-
quartieren.

Rozlot, -u, *pl.* -y, *sm.*
Auseinanderfliegen *n.*, Aus-
schwärmen *n.*

Rozlotny, *adi.* zerstreut
herumfliegend, ausschwärmenb.

Rozlubować się, -buję,
-wałem, *va. perf.* sich ver-
lieben, Vorliebe, Geschmack für
etwas fassen.

Rozlutować, -tuje, -wałem,
va. perf. auflösen, auseinander-
berühren.

Rozładować, -duję, -wałem,
va. perf. auspacken, abladen.

Rozlakomić, -mię, -miłem,
va. perf. lästern machen;
— się *vr.* sich etwas gelüsten
lassen.

Rozłamać, -mię, -miesz,
-małem, *va. perf.*; Rozła-
mywać, -muję, -wałem, *va.*
imperf. zerbrechen, entzwei-
brechen.

Rozłazić, (siehe: Rozleźć.

Rozłączać, -czam, -czalem,
va. imperf.; Rozłączyć, -cze,
-czysz, -czyłem, *va. perf.*
trennen, scheiden, absondern;
trzeba ich -czyć man muß sie
voneinander trennen; muszę
się z tobą -czyć ich muß von
dir scheiden.

Rozłączanie, Rozłącze-
nie, -nia, *sing. tant.* Schei-
dung *f.*, Trennung *f.*

Rozłączka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Trennung *f.*, Scheidung *f.*
Rozłączność, -ści, *sing.*
tant. sf. Trennbarkeit *f.*

Rozłączny, *adi.* trennbar.
Rozłaka, Rozłęka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* = Rozłączenie, Roz-
łączka.

Rozłogowy, *adi.* wurzel-
sprossend.

Rozłom, -u, *pl.* -y, Roz-
łomek, -mku, *pl.* -mki, *sm.*
Bruchstück *n.*

Rozłomny, *adi.* zerbrechlich,
zerbrochen.

Rozłożnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
(Euryle) Medusenstern *m.*

Rozłożyć, siehe: Rozkła-
dać.

Rozłożystość, -ści, *sing.*
tant. sf. weite Ausdehnung.

Rozłożysty, *adi.*; Rozło-
żystość, *adv.* weit ausgebreitet,
sich weit hin ausbreitend.

Rozłóg, -ogu, *pl.* -logi, *sm.*
1) ein weiter Raum, eine weite
Strecke, eine weite Flur; 2)
Nabelkraut *n.*, Venusnabel *n.*,
Wurzelprosse *m.*

Rozłup, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Blündern *n.*, Blünderung *f.*;
2) Steinbruch *m.*

Rozłupać, -pię, -pać, *va.*
perf.; Rozłupywać, -puje,
-wałem, *va. imperf.* aufspal-
ten, aufmachen.

Rozmachać, -cham, -cha-
łem, *va. perf.*; Rozmachiwać,
-chuje, -chiwałem, *va. imperf.*
in Schwingung, Bewegung
bringen; — sie *vr.* einen
Anlauf nehmen, sich in rasche
Bewegung setzen; tüchtig zu-
greifen.

Rozmaczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Rozmo-
czyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va.*
perf. erweichen, durchnässen,
einwässern.

Rozmagać się, -gam, -ga-
łem, *vr. imperf.*; Rozmódz
się, -moge, -mogłem, *vr. perf.*
sehr stark werden, an Kraft
und Macht zunehmen.

Rozmaitość, -ści, *pl.* -ści,
sf. Verschiedenheit *f.*, Mannig-
faltigkeit *f.*

Rozmaity, *adi.*; Rozmai-
cie, *adv.* verschieden, mannig-
faltig, vielerlei.

Rozmakać, -kam, -kałem,
vn. imperf.; Rozmoknąć,
-nę, -kłem, *vn. perf.* durchge-
näßt, durchgeweicht sein.

Rozmamać się, -mię, -ma-
łem, *vr. perf.* sich entblößen,
die Brust entblößen; sich (in
der Kleidung) vernachlässigen.

Rozmamany, Rozmam-
czony, *adi.* nachlässig, lieber-
lich angezogen.

Rozmarnować, -nuje, -wa-
łem, *va. perf.* verschwenden,
vergeuden.

Rozmarszczać, -czam,
-czaję, *va. imperf.*; Roz-
marszczyć, -szczę, -szczyłem,
va. perf. entrunzeln, entfallen.

Rozmarzyn, -u, *pl.* -y, *sm.*
Roßmarin *m.*; — polny dziki
Mutterkraut *n.*

Rozmarynek, -nku, *pl.*
-nki, *sm.* (Andromeda) = Mo-
drzewnica.

Rozmarynowy, *adi.* Roß-
marin; — spirytus Roßmarin-
geist *m.*; — olejek Roßmarin-
öl *n.*

Rozmarynowka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Roßmarinapfel *m.*

Rozmarzać, -rzam, -rzałem,
vn. imperf.; Rozmarznąć,
-nę, -nąłem, *vn. perf.* austauen,
aufgehen.

Rozmarzenie, -nia, *sn.*
Träumerei *f.*

Rozmarzyć, -rze, -rzyłem,
va. perf. dufeltig machen, den
Kopf verberhen, in Träumerei
versenken; — sie *vr.* in Träu-
merei versinken.

Rozmawiać, -wiam, -wia-
łem, *vn. imperf.*; Rozmówić,
-wię, -wilem, *vn. perf.* sprechen,
konversieren, ein Gespräch
führen, schwatzen, plaudern,
sich unterhalten, sich unterreden;
właśnie -wiali o tem sie haben
eben darüber gesprochen; -wiać
z kim się mit jmdm unterhal-
ten; — sie *vr.* sich verständigen,
sprechen, sich besprechen; muszę
się z nim — ich muß mit ihm
reden; -wilem się z nim ich
habe mit ihm eine Unterredung
gehabt; jak ty się z nim -wisz,
kiedy nie rozumiesz po nie-
miecku wie wirst du dich mit
ihm verständigen, wenn du
nicht Deutsch verstehst.

Rozmawianie, -nia, *sing.*
tant. sn. Reden *n.*, Sprechen *n.*

Rozmazać, -zę, -załem, *va.*
perf.; Rozmazywać, -zuje,
-wałem, *va. imperf.* 1) zer-
wischen, zerlocksen; 2) weiter
bringen, verbreiten; 3) — sie
vr. greinen, in Weinen aus-
brechen.

Rozmazany, *adi.* grantig,
weinerlich.

Rozmacać, -cam, -całem,
va. imperf.; Rozmacić, -ce,
-ciłem, *va. perf.* auflösen, ein-
rühren.

Rozmęć, -u, *pl.* -y, *sm.*
Mittel, um weiches, sprödes
Eisen geschmeidiger zu machen.

Rozmiar, -u, *pl.* -y, *sm.*
Dimension *f.*, Ausmessung *f.*;
Verhältnis *n.*, Proportion *f.*,
Maßverhältnis *n.*

Rozmiarować, -kuje,
wałem, *va. perf.* vorausbe-
rechnen, messen.

Rozmiatać, -tam, -tałem,
va. imperf.; Rozmieść, -mio-
tę, -miotłem, *va. perf.* ausein-
anderfegen, auseinanderwerfen,
auseinanderstheuern; wiatr
śnieg -ta der Wind verweht
den Schnee; wicher -miotł po
polu brogi der Sturmwind hat
die Getreideausen auf dem
Felde zerstreut.

Rozmiałć, -zemę, -zmiałem,
va. perf. zerkleinern.

Rozmieniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Rozmienić,
-nię, -niłem, *va. perf.* um-
wecheln, wecheln.

Rozmierzać, -rzam, -rza-
łem, *va. imperf.*; Rozmie-
rzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.*
ausmessen; vermessen.

Rozmiesić, -szę, -siłem, *va.*
perf. austreten.

Rozmieszać, -szam, -sza-
łem, *va. imperf.* vermischen,
verrühren, anmachen.

Rozmieść, siehe: Rozmia-
tać.

Rozmiękać, -kam, -kałem,
vn. imperf.; Rozmięknąć,
-nę, -nąłem, *vn. perf.* er-
weicht, aufgeweicht werden.

Rozmięczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Rozmię-
czyć, -cze, -czyłem, *va. perf.*
erweichen, aufweichen.

Rozmijać się, -jam, -jałem, *vr. imperf.*; Rozmijać, -ne, -nałem, *vr. perf.* einen verfehlen, mit einem nicht zufammenkreuzen, ſich kreuzen; listy się minęły die Briefe haben ſich gekreuzt.

Rozmilować się, -luje, -lowałem, *vr. perf.* lieb gewinnen.

Rozmnażać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Rozmnożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* die Zahl vergrößern, vermehren, vervielfältigen; — się *vr.* ſich vervielfältigen, ſich fortpflanzen.

Rozmnażanie, Rozmnożenie, -nia, *sn.* Vervielfältigung *f.*, Vermehrung *f.*

Rozmnożny, *adi.* vermehrbare, vermehrungsfähig; fortpflanzungsfähig.

Rozmnożysty, *adi.* leicht vermehrbare, vervielfältigungsfähig.

Rozmoczeki, -ków, *plur. tant.* Aufz., Durchweichen *n.* des Erdreichs.

Rozmoczyć, ſiehe: Rozmaczać.

Rozmokły, *adi.* aufgeweicht. Rozmoknąć, ſiehe: Rozmaczać.

Rozmotać, -tam, -tałem, *va. perf.* entwirren.

Rozmowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Geſpräch *n.*, Unterredung *f.*, Unterhaltung *f.*

Rozmowny, *adi.* geſprächig. Rozmożenie, -nia, *sn.* Vermehrung *f.*, Verſtärkung *f.*

Rozmódz się, ſiehe: Rozmagać się.

Rozmówić się, ſiehe: Rozmawiać się.

Rozmówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleines Geſpräch, kurze Unterredung; *pl.* rozmówki Geſpräche *pl.* zum Erlernen einer Sprache, Geſprächübungen *pl.*; Geſprächbuch *n.*

Rozmównia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Sprechzimmer *n.*, Geſellſchaftszimmer *n.*

Rozmównica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Sprechzimmer *n.* im Kloſter.

Rozmrazać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Rozmrozić, -że, -ziłem, *va. perf.* aufſtauen laſſen, zum Auftauen bringen.

Rozmroczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* erſtellen, die Finſternis vertreiben.

Rozmrużyć, -że, -żyłem, *va. perf.* — czy die Augen aufmachen.

Rozmykać, ſiehe: Rozemknąć.

Rozmyśl, -u, *pl.* -y, *sm.* Überlegung *f.*, Beſinnen *n.*, Nachdenken *n.*; z rozmysłem co robić mit Vorbedacht etwas tun.

Rozmyślać, -ślam, -ślałem, *vn.* und *va. imperf.*; Rozmyślić, -le, -lisz, -liłem, *vn.* und *va. perf.* nachdenken, nachſinnen, überlegen, Betrachtungen anſtellen; trzy lata ślałem na puſzczy drei Jahre verbrachte ich in der Wüſte mit Betrachtungen; — się *vr.* ſich anders beſinnen.

Rozmyślanie, -nia, *sn.* Betrachtung *f.*, Nachdenken *n.*

Rozmyślność, -ści, *sf.* Vorbedacht *m.*, Überlegung *f.*

Rozmyślny, *adi.*; Rozmyślnie, *adv.* abſichtlich, mit Vorbedacht; zrobił to -nie er hat es mit Vorbedacht getan.

Roznarować, -wie, -wiłem, *va. perf.* unartig, wild machen; — się *vr.* wild, ſtückig werden.

Rozniecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Rozniecić, -ce, -cisz, -ciłem, *va. perf.* anſchüren, erregen, aufſtammen; — ogień Feuer anmachen; — miłość Liebe entſtammen.

Roznieść, -niosę, -niosłem, *va. perf.*; Roznosić, -szę, -siłem, *va. imperf.* austragen, umherreichen, verbreiten, auſſtreuen, in Stücke zerreißen.

Roznos, -u, *pl.* -y, *sm.* Röhre *f.*

Roznosiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Herumträger *m.*, Ausbreiter *m.*

Roznoszenie, -nia, *sn.* Austragen *n.*

Roznośny, *adi.* austragbar.

Rozochocenie, -nia, *sn.* große Luſtigkeit.

Rozochocić, -cę, -ciłem, *va. perf.* luſtig machen; — się *vr.* luſtig werden.

Rozognić, -nię, -nisz, -niłem, *va. perf.* entſtammen; — czyją złość jundś Mut entſtammen; — się *vr.* ſich entzündend, entbrennen; rana się -niła die Wunde hat ſich entzündet.

Rozognienie, -nia, *sn.* Entzündung *f.*, Entſtammung *f.*, Entbrennen *n.*

Rozoki, *adi.* ſchiefend.

Rozorać, -ram, -rałem, *va. perf.*; Rozorywać, -wam, -walem, *va. imperf.* zerpfügen, auſpflügen; — komu czoło jundś die Stirn zerhauen, zerackern.

Rozopacz, -czy, *sf.* Verzweigung *f.*; do -czy mnie przyprowadzasz bu bringst mich zur Verzweigung; — mnie porywa Verzweigung ergreift mich; poddawać się -czy ſich der Verzweigung hingeben.

Rozopaczać, -czam, -czalem, *I. vn. imperf.* verzweifen, verzagen; *II.* — się *vr. imperf.*; Rozopaczyć się, *vr. perf.* ſich werfen, krümmen.

Rozopaczający, *adi.* verzweifelnd.

Rozopaczliwy, *adi.*; Rozopaczliwie, *adv.* verzweiflungsvoll, verzweifelt.

Rozopaczyć się, ſiehe: Rozopaczać się.

Rozopad, -u, *pl.* -y, *sm.* Zerfallen *n.*, Zerfall *m.*, Zerfall *m.*, Zerſetzung *f.*

Rozopadać się, -dam, -dałem, *vr. imperf.*; Rozopadć się, -padnę, -padniesz, -padłem, *vr. perf.* zerfallen, auseinanderfallen, laſſen, berſten.

Rozopadki, -ków, *plur. tant.* abgefallene Stücke.

Rozopadlina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Kluft *f.*, Erdkluft *f.*, Feiſenklüft *f.*, Riß *m.*, Spalte *f.*

Rozopadlisty, Rozopadziſty, *adi.* zerklüftet, voll Klüfte, Riße.

Rozopadły, *adi.* zerfallen.

Rozopajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Rozpoić, -poje, -poilem, *va. perf.* außſaufen gewöhnen, trunken machen; — się *vr.* ſich dem Geuſe, dem Trunke ergeben.

Rozpakować, -kuje, -wałem, *va. perf.*; Rozpakowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* auspacken.

Rozpakowanie, Rozpakowywanie, -nia, *sn.* Auspacken *n.*

Rozpalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozpalić, -le, -liłem, *va. perf.* entzünden, anzünden, entflammen, entbrennen; rozpal w piecu machę im Ofen Feuer, zünde das Feuer im Ofen an; drzewo się nie chce rozpalić das Holz will nicht Feuer fangen; — sie *vr.* sich entzünden; entflammen, entbrennen.

Rozpalanie, Rozpalenie, -nia, *sn.* Anzünden *n.*, Entbrennen *n.*

Rozpalony, *adi.* entflammt, entbrannt; — gniewem in Zorn entbrannt.

Rozpamiętywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* überdenken; się inś Gedächtnis zurückrufen; — swoje grzechy seine Sünden überdenken, inś Gedächtnis zurückrufen.

Rozpamiętywanie, -nia, *sn.* fromme Betrachtung.

Rozpapląć, -plam, -pląłem, *va. perf.* ausplauschen, ausplaudern.

Rozpar, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) große Hitze *f.*; 2) Ausdünstung *f.*

Rozparać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Rozpruć, -pruje, -prułem, *va. perf.*; 1) zertrennen, auftrennen, aufschlitzen; 2) auflösen; 3) schlitzen.

Rozparchowaty, *adi.* -ta ruda höckerige, schuppige Erzader.

Rozparcie, -cia, *sing. tant. sn.* Spalten *n.*

Rozparny, *adi.* mitzübbend, erhitzend.

Rozparowy, *adi.* dunstförmig.

Rozparzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Rozparzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* durchwärmen, durchbrühen, erhizen.

Rozpasać, -sze, -sałem, *va. imperf.*; Rozpasywać, -suję, -wałem, *va. perf.* 1) aufgürten, lösgürten, den Gurt

aufmachen; 2) loslassen, freien Lauf lassen, ausschweifen; 3) — sie *vr.* den Gürtel ablegen; üppig werden, toben.

Rozpasanie, -nia, *sing. tant. sn.* Ausschweifung *f.*

Rozpasany, *adi.* lieberlich, ausschweifend.

Rozpaskudzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* verschmieren, beschubeln.

Rozpaść, -se, -słem, *va. perf.*; Rozpasać, -sam, -sałem, *va. imperf.* auf der Weide mästen, fests machen; — sie *vr.* üppig gedeihen, fests werden.

Rozpatrywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.*; Rozpatrzyć, -trzę, -trzyłem, *va. perf.* genau betrachten, durchschauen, sorgfältig besichtigen.

Rozpatrywanie, Rozpatrzenie, -nia, *sn.* Besichtigung *f.*, Betrachtung *f.*

Rozpaki, -ków, *plur. tant. sm.* Spreizlöcher *pl.* in Fischernetzen.

Rozpełzać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Rozpełznąć, -znie, -znąłem, *va. perf.* auseinandertriechen, zertriechen, sich zerstreuen.

Rozpełczniały, *adi.* aufgequollen.

Rozpełcznić, -nieje, -niałem, *va. perf.* aufquellen.

Rozped, -u, *pl.* -y, *sm.* heftiger Lauf, Sturz *m.*, Aussholen *n.*, Umlauf *m.*, Schwung *m.*, Anlauf *m.*

Rozpedowy, *adi.* Anlauf-, Umlauf-; -we kolo Göpelle *f.*

Rozpedzać, -dzam, -dzałem, *I. va. imperf.*; Rozpedzić, -dze, -dziłem, *I. va. perf.*, auseinanderreiben, verjagen, auseinanderreiben, verwehen, zerstreuen; — bydło na pastwisku das Vieh auf der Weide auseinanderreiben; 2) in schnelle Bewegung setzen, gewaltig antreiben; *II.* — sie inś Laufen kommen, einen Anlauf nehmen, dahin-, losrennen.

Rozpeknać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Rozpeknać, -nę, -nałem, *vn. perf.* bersten, zerplatzen, aufbersten.

Rozpętać, -tam, -tałem, *va. perf.* entfesseln, von den Fesseln befreien, freimachen; aus einem Stöße die Tafelgebände herausnehmen.

Rozpętać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozpętlić, -tle, -tliłem, *va. perf.* aufwickeln, entwickeln, auseinanderwickeln.

Rozpiąć, -zepnę, -piąłem, *va. perf.*; Rozpinać, -nam, -nałem, *va. imperf.* ausspannen, aufknöpfen, ausbreiten, mit Nägeln anheften.

Rozpiaka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spreizholz *n.* der Weber.

Rozpić się, -je, -łem, *vr. perf.*; Rozpijać się, -jam, -jałem, *va. imperf.* sich dem Trunke ergeben, saufen.

Rozpiec, -kę, -kłem, *va. perf.*; Rozpiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* erhizen, gut ausbacken.

Rozpieczetować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; Rozpieczetowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* entriegeln, öffnen, das Siegel brechen.

Rozpieracz, -a, *pl.* -e, *sm.* Spannriegel *m.*

Rozpierać, siehe: Rozeprzeć.

Rozpierznać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Rozpierznać, -rze, -rzysz, -rzyłem, *va. perf.* zerstreuen, zerstreuen machen.

Rozpierznać się, -cham, -chałem, *vr. imperf.*; Rozpierznać się, *vr. perf.* sich zerstreuen, zerstreuen, auseinanderlaufen, sich nach verschiedenen Orten hinflüchten, plötzlich die Flucht ergreifen, sich zerstreuen.

Rozpieszczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Rozpieszczyć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verweichlichen, verhätscheln, verzärteln.

Rozpieszczanie, Rozpieszczenie, -nia, *sn.* Verhätscheln *n.*, Verweichlichung *f.*

Rozpieszczony, *adi.* verhätschelt, verweichlicht.

Rozpięcie, -cia, *sn.* Aus-, Auffpannen.

Rozpiętość, -ści, *sf.* Spannweite *f.*; — sklepienia Ge-

wölbspannweite; — teoretyczna Stützweite *f.*, Tragweite; — w świetle Luftweite, lichte Weite.

Rozpijác się, siehe: Rozpic się.

Rozpiłować, -łuje, -wałem, *va. perf.*; Rozpiłowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* zerfeilen, zersägen.

Rozpinać, siehe: Rozpiąć. Rozpis, -u, *pl. -y, sm. Wi-* berspruch *m.*

Rozpisać, -szę, -sałem, *va. perf.*; Rozpisywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* ausſchreiben; — się *vr. ins* Schreiben geraten, weitläufig ſchreiben.

Rozpisanie, Rozpisywanie, -nia, *sn.* Ausſchreiben *n*; — konkursu Konfurſausſchreibung *f.*

Rozplatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Rozpleść, -plotę, -plotłem, *va. perf.* auseinanderſtechten, auſſſtechten.

Rozplasać się, -sam, -sałem, *vr. perf.* ins Tanzen geraten.

Rozplatać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Rozplątywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* auseinanderwickeln, auseinanderknüpfen, aufmachen, entwirren.

Rozpleciny, -cin, *plur. tant. sf.* das Aufſtechen der Böpfe vor der Hochzeit.

Rozplemiać, -miam, -miałem; Rozpleniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozplemić, -mie, -miłem; Rozplenić, -nie, -niłem, *va. perf.* vermehren, fortpflanzen, vervielfältigen.

Rozplacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Rozplacić, -ce, -ciłem, *va. perf.* abzählen, abzählen; Schlußabrechnung pflegen; — się *vr. z kim* jmds Schlußabrechnung regulieren.

Rozpladzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Rozplodzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* fortpflanzen, vermehren; = Rozkrzewiać.

Rozplakać się, -czę, -kałem, *vr. perf.* zu weinen anfangen; in Tränen ausbrechen, in Tränen zerfließen.

Rozplasać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Rozplo-

zyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* auseinandertreiben, verſcheuchen.

Rozplaszcząć, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Rozplaszczyc, -szczę, *va. perf.* platt, ſlach machen; pod młotem — abſſſachen, plätten.

Rozplatać, -tam, -tałem, *va. perf.* ſpalten, zerſpalten; — rybę ſchließen, reißen.

Rozplawa, -wy, *pl. -wy, sf.* (Pontederia) eine Narziſſenart.

Rozplawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozplawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* zerſchmelzen.

Rozplodzić, siehe: Rozpladzać.

Rozplodowy, *adi.* Zucht-. Rozplomieniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozplomienić, -nie, -niłem, *va. perf.* entzünden, entſſammen.

Rozplomienianie, Rozplomienienie, -nia, *sn.* Entſſammung *f.*, Entzündung *f.*

Rozplonać, -nę, -nałem, *vr. perf.* in hellen Flammen entbrennen, aufſſammen.

Rozploszenie, -nia, *sn.* Verſcheuchen *n.*

Rozplód, -u, *pl. -ody*; Rozplodek, -dku, *pl. -dki, sm.* 1) junge Brut *f.*, Jungzucht *f.*, Setzling *m.*; Keimpflanze *f.* 2) Fortpflanzung *f.*, Vermehrung *f.*

Rozplynać się, -nę, -nałem, *vr. perf.*; Rozplywać się, -wam, -wałem, *vr. imperf.* 1) zerfließen, zerſchmelzen; cukier -wa się w wodzie Zucker zerfließt in Waſſer; 2) auseinander ſchwimmen, ſegeln, ſchiffen; 3) — się nad czym ſich an etw. ergöhen, von etw. etwas entzückt ſein; — się z radości vor Freude außer ſich ſein.

Rozplywanie się, -nia, *sn.* 1) Zerfließbarkeit *f.*; 2) Zerfließen *n*; 3) Entzünden *n.*

Rozpocząć, -cznę, -czalem, *va. perf.*; Rozpoczynać, -nam, -nałem, *va. imperf.* anfangen, beginnen; — czątkiem tę robotę przed tygodniem ich habe dieſe Arbeit vor einer Woche angefangen.

Rozpoczęcie, Rozpoczęnanie, -nia, *sn.* Anfang *m.*, Anſangen *n.*, Beginn *m.*, Beginnen *n.*

Rozpogadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Rozpogodzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* aufheitern; — coś die Stirn entrunzeln; — się *vr.* ſich aufheitern (vom Weiter).

Rozpogadzanie, Rozpogodzenie, -nia, *sn.* Aufſſeiterung *f.*

Rozpoić, siehe: Rozpajać. Rozpojony, *adi.* dem Trunke ergeben.

Rozpoławiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozpołować, -wie, -wiłem, *va. perf.* in Häſſten teilen, halbieren.

Rozpoławianie, Rozpołowienie, -nia, *sing. tant. sn.* Teilung *f.* in zwei Teile, Halbierung *f.*

Rozpomiąć, -nam, -nałem, *va. imperf.*; Rozpomiąć, -ne, -niałem, *va. perf.* durchdenken, überlegen; — się *vr.* mit Aufmerkſamkeit erinnern, über etwas nachſinnen.

Rozpona, -ny, *pl. -ny, sf.* ausgebreitetes Tuch, ausgeſpannter Vorhang.

Rozponka, -ki, *pl. -ki, sf.* (Rapunulus) Rapunzel *f.*

Rozpora, -ry, *pl. -ry, sf.* Rehbalken *m.*, Querbalken *m.*, Einſtrich *m.*, Strebe *f.*, Spreize *f.*, Stütze *f.*, Spannriegel *m.*, Bruſtriegel *m.*, Mittelschwelle *f.*; — wyższa Qahn=balken *m.*

Rozporać, -ję, -iłem, *va. perf.* verſchiedentlich verſorger, auſtatten.

Rozporek, siehe: Rozpór. Rozporny, *adi.* zertrennbar.

Rozporządzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Rozporządzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* verſorgen, anordnen, Anordnungen treffen.

Rozporządzalność, -ści, *sf.* Verſügungsfähigkeit *f.*, Diſpoſitionsfähigkeit *f.*

Rozporządzalny, *adi.* verſügbar.

Rozporządzenie, Rozporządzenie, -nia, *pl. -nia, sn.*

Verordnung *f.*, Anordnung *f.*,
Disposition *f.*, Verfügung *f.*

Rozposażać, -żam, -żałem,
va. imperf.; Rozposażyc, -że,
-żyłem, *va. perf.* auspenden,
vertun, vergeuden.

Rozpostarcie, -cia, *sn.*
Ausbreiten *n.*, Ausziehen *n.*

Rozpostarty, *adi.* ausge-
breitet, ausgestreckt.

Rozpościerać, -ram, -ra-
łem, *va. imperf.*; Rozpo-
strzeć, -strze, -starłem, *va.*
perf. ausbreiten, ausstrecken,
ausdehnen; drzewo -ściera ga-
łęzie der Baum breitet die Äste
aus; -ściera nademną swoją
opiekę er breitet seinen Schutz
über mich aus; — skrzydła
die Flügel ausbreiten; — się
vr. sich breit machen, dick tun;
sich ziehen, dehnen.

Rozpościeranie, -nia; Roz-
postarcie, -cia, *n.* Ausbrei-
ten *n.*, Ausdehnen *n.*

Rozpostarty, *adi.* ausge-
breitet.

Rozpotnieć, -nieję, -nia-
łem, *vn. perf.* in Schweiß
zerfließen.

Rozpotrzebować, -buje,
-wałem, *va. perf.*; Rozpo-
trzebywać, -wuję, -wałem,
va. imperf. verbrauchen, auf-
wenden.

Rozpowiadać, -dam, -da-
łem, *va.* und *vn. imperf.*;
Rozpowiedzieć, -powiem,
-powiedziałem, *va.* und *vn.*
perf. erörtern, umständlich er-
zählen, etwas mehreren sagen,
erzählen, ausschwaßen, aus-
plaudern.

Rozpoznać, -nam, -nałem,
va. perf.; Rozpoznawać, -ję,
-wałem, *va. imperf.* unter-
scheiden, erkennen, kennen
lernen, prüfen.

Rozpożyczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Rozpoży-
czyć, -czę, -czyłem, *va. perf.*
verborgen, ausleihen.

Rozpór, -poru, *pl.* -pory,
sm.; Rozporek, -rku, *pl.* -rki,
sm. Schlig *m.*

Rozpórka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*;
— zwrotnicza Wechselverbin-
dungsstange *f.*, Weichenver-
bindungsstange *f.*

Rozprach, -u, *sing. tant.*
sm. rotbrüchiges Eisen.

Rozpragniony, *adi.* sehr
dürstend.

Rozpraszać, -szam, -sza-
łem, *va. imperf.*; Rozprószyć,
-szę, -szyłem, *va. perf.* zer-
streuen, auseinanderbringen.

Rozpraszenie, Rozpro-
szczenie, -nia, *sn.* Zerstreuung *f.*

Rozprawa, -wy, *pl.* -wy,
sf.; Rozprawka, -ki, *pl.* -ki,
sf. 1) Unterredung *f.*; Ver-
handlung *f.*; Debatte *f.* —
sądowa gerichtliche Verhand-
lung *f.*; 2) Dissertation *f.*,
Abhandlung *f.*

Rozprawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*
Schlichter *m.*, Vermittler *m.*

Rozprawiać, -wiam, -wia-
łem, *I. vn. imperf.*; Rozpra-
wić, -wię, -wiłem, *I. vn.*
perf. verhandeln, umständlich,
ein langes und breites spre-
chen, reden, schreiben, abhan-
deln, disputieren; obszernie
o tem -wiadł er verbreitete
sich umständlich über diesen
Gegenstand (mündlich); II. *ra.*
— swój dom sein Haus be-
stellen, über sein Haus ver-
fügen; III. — się *vr.* — z kim
sich mit jmdm auseinander-
setzen.

Rozprawianie, Rozpra-
wienie, -nia, *sn.* Unterredung
f., Auseinandersetzung *f.*

Rozprawiczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Rozpra-
wiczyć, -czę, -czałem, *va.*
perf. entjungfern, schwächen.

Rozprawiczenie, -nia,
sn. Entjungferung *f.*, Schwä-
chung *f.*

Rozprawniś, -sia, *pl.* -sie,
sm. rebfeligier Mensch.

Rozprawność, -ści, *sing.*
tant. sf. Rebelligkeit *f.*

Rozprawny, *adi.* rebfelig,
gesprächig.

Rozprężać, -żam, -żałem,
va. imperf.; Rozprężyc, -że,
-żyłem, *va. perf.* ausdehnen,
ausspreizen, spannen; ciepłik
-pręża powietrze der Wärme-
stoff dehnt die Luft aus; krew
żyły -ęza das Blut spannt
die Adern; ból -pręża mi serce
der Schmerz spannt mir das
Herz; — się *vr.* sich ausdehnen.

Rozprężanie, Rozpręże-
nie, -nia, *sn.* Ausdehnung *f.*,
Spannung *f.*

Rozprężliwość, -ści, *sing.*
tant. sf. Spannkraft *f.*, Ela-
stizität *f.*

Rozprężliwy, Rozpręży-
sty, *adi.*; Rozprężliwie,
Rozprężyscie, *adv.* elastisch,
ausdehnbar.

Rozpromieniać, -niam,
-niałem, *va.* und *vn. imperf.*;
Rozpromienić, -nie, -niłem,
va. und *vn. perf.* überallhin
Strahlen werfen, strahlen; mit
Strahlen erhitzen, durchbringen;
— się *vr.* zu strahlen beginnen,
strahlen; (bibl.) sich aufheizen,
in glänzende Laune verfallen.

Rozpromieniony, *adi.*
strahlend; gut gelaunt, heiteren
Antlitzes.

Rozprostować, -tuje, -wa-
łem, *va. perf.*; Rozprostow-
ywać, -wuję, -wałem, *va.*
imperf. wieder gerade biegen.

Rozprostowanie, -nia, *sn.*
Rozspraszenie, siehe: Roz-
praszenie.

Rozprowadzać, -dzam,
-dzałem, *va. imperf.*; Roz-
prowadzić, -dże, -dзіłem, *va.*
perf. auseinandersühren, -brin-
gen, voneinander trennen,
verteilen, auseinanderwickeln.

Rozprowadzanie, Rozpro-
wadzenie, -nia, *sf.* Vertei-
lung *f.*; — pary Verteilung
des Dampfes, Dampfver-
teilung *f.*

Rozpryskiwać, -kuje,
-wałem, *va. imperf.*; Roz-
prysnąć, -nę, -nąłem, *va.*
perf. nach verschiedenen Seiten
hin spritzen, zerstreuen; — się
vr. zerstreuen.

Rozprządzać, -gę, -głem,
va. perf.; Rozprzęgać, -gam,
-gałem, *va. imperf.* aus-
spannen, auflösen, trennen,
scheiden, zerrütten; — się *vr.*
aus den Fugen geraten,
sich auflösen.

Rozprzęganie, Rozprzę-
żenie, -nia, *sn.* Ausspannen
n., Scheiden *n.*, Auflösen *n.*,
Zerrütten *n.*

Rozprząsać, -przędę, -przą-
dłem, *va. perf.* zerspinnen, aus-
einanderspinnen.

Rozprzątać, -tam, -tałem,

va. imperf.; Rozprztańać, -nę, -nąłem, *va. perf.* in Ordnung legen, ordnen.

Rozprzedać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Rozprzedawać, -duję, -wałem, *va. imperf.* ausverkaufen.

Rozprzedaz, -y, *pl. -e, sf.* Verkauf *m.*, Ausverkauf *m.*

Rozprzestrzeniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozprzestrzenie, -nie, -niłem, *va. perf.* erweitern, ausdehnen.

Rozprzestrzenianie, Rozprzestrzenienie, -nia, *sn.* Ausdehnung *f.*

Rozprzeg, -a, *pl. -i, sm.* (Cheilodactylus) eine Art Lippfisch.

Rozprzegać, *siehe:* Rozprzadz.

Rozprzeganie, Rozprzeganie, -nia, Ausspannen *n.*

Rozpuchnąć, -nę, -chłem, *vn. perf.* anschwellen.

Rozpuk, -u, *sing. tant. sm.* Zerplagen *n.*, Zerbersten *n.*; śmiać się do -u się krank laden.

Rozpuklina, -ny, *pl. -ny, sf.* Spalte *f.*, Riß *m.*

Rozpuknąć się, -nę, -kłem, *vr. perf.* zerbersten, zerspalten, aufspringen.

Rozpulechniac, -niam, -niłem, *va. imperf.*; Rozpulechnic, -nie, -niłem, *va. perf.* auflocken, lockern machen.

Rozpust, -u, *pl. -y, sm.* Lösung *f.*; = Roztwór.

Rozpusta, -sty, *pl. -sty, sf.* Ausgelassenheit *f.*, Zügellosigkeit *f.*, Ausschweifung *f.*

Rozpustnica, -cy, *pl. -ce, sf.* ausgelassenes, liebesüchtes Weib, Buhlerin *f.*

Rozpustnik, -a, *pl. -cy, sm.* Wollüstling *f.*, Buhler *m.*, ein ausschweifender Mensch.

Rozpustny, *adi.*; Rozpustnie, *adv.* wollüstig, ausschweifend, liebesüch; nie być wollüstig leben, der Wollust fröhnen; -no życie prowadzić ein ausschweifendes Leben führen.

Rozpuszczać, -czam, -czalem, *I. va. imperf.*; Rozpuszcic, -szczę, -ściłem, *I. va. perf.* 1) auflösen, auseinander-

lassen, entlassen; — wojsko das Heer entlassen; 2) auflösen, zerlassen; — masło die Butter zerlassen; woda -szcza sole das Wasser löst die Salze; w tej wodzie mydło nie chce się — in diesem Wasser will sich die Seife nicht auflösen; — włosa das Haar auflösen; 3) verbreiten; — fałszywą pogłoskę eine falsche Nachricht verbreiten; 4) erweitern, weiter machen; tę suknie trzeba — daß Kleid muß man erweitern, auslassen; 5) in schnelle Bewegung bringen, in Schwung bringen, freien Lauf lassen; — wodze imaginacyi der Einbildungskraft freien Lauf lassen; *II. sie vr. ausgelassen werden;* -ścił się jak bież dziadowski er wurde fürchtbar ausgelassen.

Rozpuszczalność, -ści, *sing. tant. sf.* Auflösbarkeit *f.*, Löslichkeit *f.*

Rozpuszczalny, *adi.* lösbar, auflösbar.

Rozpuszczanie, Rozpuszczenie, -nia, *sn.* Auflösung *f.*, Verbreitung *f.*, Auslassung *f.*

Rozpychać, *siehe:* Rozopchać.

Rozpylacz, -a, *pl. -e, sm.* Zerstäuber *m.*

Rozpyskać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Rozpyskiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* mit der Schnauze zerwühlen.

Rozpyskiwać się, -kuje, -wałem, *vr. perf.* ins Maulen geraten, der Zunge freien Lauf lassen.

Rozpysznic, -nie, -niałem, *vn. perf.* stolz werden.

Rozpytać się, -tam, -tałem, *vr. perf.*; Rozpytywać się, -tuje, -wałem, *vr. imperf.* ausfragen, ausforschen, sich erkundigen.

Rozrabiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Rozrobić, -bie, -biłem, *va. perf.* einrühren, anmachen, verdünnen, auflösen.

Rozrachować, -chuję, -wałem, *va. perf.* aus-, berechnen; — się *vr.* z kim mit jmdm abrechnen.

Rozrachunek, -nku, *pl. -nki, sm.* Abrechnung *f.*

Rozrada, -dy, *pl. -dy, sf.* Widerrede *f.*, Abrede *f.*

Rozradnik, -a, *pl. -cy, sm.* Widerrater *m.*

Rozradować, -duję, -wałem, *va. perf.* sehr erfreuen; — się *vr.* hoch erfreut sein.

Rozradowanie, -nia, *sing. tant. sn.* Freudenaubruch *m.*, helle Freude.

Rozradzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Rozradzić, -dżę, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* ab-, widerraten; = Odradzać.

Rozradzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Rozrozić, -dżę, -dzilem, *va. perf.* fortpflanzen; — się *vr.* sich sehr vermehren, verzweigen, fortpflanzen.

Rozramienić się, -nie, -niłem, *vr. perf.* sich verzweigen.

Rozramieniony, *adi.* verzweigt.

Rozraniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozranić, -nie, -niłem, *va. perf.* verwunden, die geheilte Wunde wieder aufreißen; wundreiben, wund machen.

Rozrastać się, -tam, -tałem, *vr. imperf.*; Rozrosnąć, -snę, -słem, *vr. perf.* sich ausbreiten, in die Länge wachsen, an Umfang gewinnen, hoch aufschließen; drzewo się -sta der Baum wächst, breitet sich aus.

Rozraszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Rozroszczić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* sehr groß machen.

Rozrażać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Rozrazić, -żę, -zilem, *va. perf.* zerschlagen, wundschlagen, verwunden.

Rozrabiać, -bie, -białem, *va. perf.*; Rozrabować, -buję, -wałem, *va. imperf.* zerhacken, zerhauen, zerspalten.

Rozrobić, *siehe:* Rozrabiać. Rozrobienie, -nia, *sn.* Anmachen *n.*, Anrichten *n.*

Rozrodzycy, *adi.* Zeugungsorgan *n.*

Rozrodność, -ści, *sing. tant. sf.* = Rozród.

Rozrodzić, *siehe:* Rozradzać.

Rozrodzony, *adi.* verbreitet.

Rozroic sie, -je, -item, *vr. perf.* in Schwärmen ausstiegen, aus Schwärmen.

Rozropic sie, -pie, -pilem, *vr. perf.* eitern, eiterig werden.

Rozrosly, *adi.* sehr stark ausgemachsen, weit umher gewachsen.

Rozrosnac, siehe: Rozrastac.

Rozrost, -u, *sing. tant. sm.* Wachstum *m.*, Ausbreitung *f.* (durch Wachstum).

Rozrozek, -zka, *pl. -zki, sm.* (Clavier) eine Käseart.

Rozrownac, -nam, -nalem, *va. perf.*; Rozrownywać, -nuje, -walem, *va. imperf.* ausgleichen, nivellieren.

Rozróznac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Rozróznic, -nie, -niem, *va. perf.* unterscheiden, voneinander scheiden.

Rozrubaszyc sie, -sze, -szylem, *vr. perf.* große, plumpe Manieren annehmen, verbauen; mutwillig werden.

Rozruch, -u, *pl. -y, sm.* Unruhe *f.*, Aufruhr *m.*, Aufstand *m.*, Tumult *n.*, Getöse *n.*

Rozruszac, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Rozruszyc, -sze, -szylem, *va. perf.* in Bewegung bringen, beweglich machen, aufstören, erschüttern; — sie *vr. sich* rühren, lebhaft werden.

Rozruszanie, Rozruszenie, -nia, *sn.* Aufmunterung *f.*, Aufstören *n.*

Rozryczec sie, -cze, -czalem, *vr. perf.* ins Brüllen geraten; flennen.

Rozryc, -je, -item, *va. perf.* zerwühlen, aufwühlen.

Rozrywac, siehe: Rozerwac. Rozrywka, -ki, *pl. -ki, sf.* Zerstreuung *f.*, Zeitvertreibung *f.*, Unterhaltung *f.*

Rozrywkowy, *adi.* Unterhaltung-, Zerstreuung-.

Rozrzad, -u, *pl. -y, sm. 1)* Anordnung *f.*; — *domu* die Bestellung des Hauses; *2)* Testament *n.*

Rozrzadzac, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Rozrzadzic, -dze, -dzilem, *va. perf.* anordnen, in Ordnung bringen, verfügen, verordnen.

Rozrzedzac, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Rozrzedzic, -dze, -dzilem, *va. perf.* verbünnen.

Rozrzedzanie, Rozrzedzenie, -nia, *sn.* Verbünnung *f.*

Rozrzewniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Rozrzewnic, -nie, -niem, *va. perf.* zu Tränen rühren, Nührung erwecken; — sie *vr.* wehmütig, gerührt werden.

Rozrzewnianie, Rozrzewnienie, -nia, *sn.* Nührung *f.*

Rozrzewniac, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozrzewnić, -wie, -wiłem, *va. perf.* wieder nüchtern, munter machen; erfrischt; — sie *vr. sich* ermuntern.

Rozrzewniec, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* wieder nüchtern, munter werden.

Rozrzucac, -cam, -całem, *va. imperf.*; Rozrzucic, -ce, -cilem, *va. perf.* auseinanderwerfen, umherwerfen, zerstreuen; verschwenden; abtragen, eintreiben, niederreiben.

Rozrzucanie, Rozrzucenie, -nia, *sn.* Zerstreuung *f.*, Verschwenden *n.*

Rozrzutnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Verschwenderin *f.*

Rozrzutnik, -a, *pl. -cy, sm.* Verschwender *m.*

Rozrzutnosć, -sci, *sing. tant. sf.* Verschwendung *f.*

Rozrzutny, *adi.*; Rozrzutnie, *adv.* verschwenderisch.

Rozrzynac, siehe: Rozzerznac.

Rozsada, -dy, *pl. -dy, sf.* Setz-, Rohlspflanze *f.*, Setzling *m.*

Rozsadnik, -a, *pl. -i, sm.* Setzpflanzenbeet *n.*

Rozsadowy, *adi.* Setzpflanzen-.

Rozsadzac, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Rozsadzic, -dze, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* 1) voneinander setzen, verpflanzen; — kapuste Kohl an verschiedenen Orten setzen; 2) Sprengen, auseinander Sprengen; myslalem, że mi głowe dzi ich glaubte, es wird mir den Kopf zersprengen; — sie *vr.* bersten.

Rozsadzanie, Rozsadzanie, -nia, *pl. -nia, sn.*, Spreng-

ung *f.*, Auseinandersetzen; — ogniem Feuer setzen *n.*

Rozsapać sie, -pie, -pałem, *vr. perf.* atemlos werden, den Atem verlieren, schnauben, schnaufen; — z gniewu, gniewem vor Zorn schnauben.

Rozsadek, -dku, *pl. -dki, sm. 1)* Vernunft *f.*, Verstand *m.*, Menschenverstand *m.*; zdrowy — tak radzi das rät der gesunde Verstand; bez -u ohne Vernunft; *2)* Einsicht *f.*, Urteilskraft *f.*

Rozsady, *adi.*; Rozsady, *adv.* vernünftig, gescheit.

Rozsadzac, -dzam, -dzalem, *vn.* und *va. imperf.*;

Rozsadzic, -dze, -dzilem, *vn.* und *va. perf.* schlichten, entscheiden, das Urteil fällen; -sadz ty sei du Richter.

Rozsepac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Rozsepic, -pie, -pilem, *va. perf.* entzungen, entfallen, klären.

Rozsiac, -sieję, -siałem, *va. perf.*; Rozsiwac, -wam, -walem, *va. imperf.* aus säen, austreuen; verbreiten, verstreuen.

Rozsiad, -u, *sing. tant. sm.* (Peplis) Herbstzeitlose *f.*, Herbstblume *f.*

Rozsiadac sie, -dam, -dałem, *vr. imperf.*; Rozsiasc sie, -siedę, -siadłem, *vr. perf.* sich gemächlich hinsetzen, sich an verschiedenen Orten setzen, sich breit hinsetzen; wieś -siadka sie u stóp góry das Dorf breitet sich am Fuße des Berges aus.

Rozsiadlina, -ny, *pl. -ny, sf.* Spalte *f.*, Ritze *m.*

Rozsiadly, *adi.* weithin angelesen.

Rozsianie, -nia, *sn.* Aus säen *n.*, Austreuen *n.*

Rozsiany, *adi.* ausgestreut, ausgefät.

Rozsiec, -ke, -kłem, *va. perf.*; Rozsiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* zerhacken, zerhacken, in Stücke hacken.

Rozsiedlac, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozsiedlic, -dle, -dliłem, *va. perf.* ansiedeln, Wohnsitz anweisen; — sie *vr.* sehr lange sitzen, sich hie und da ansehen, sich ansäßig machen.

Rozsierdzić, -dzieć, -dziłem, *va. perf.* ausbringen, entrüsten; — się *vr.* in Zorn geraten, zornig werden.

Rozsierdzony, *adi.* aufgebracht, erzürnt.

Rozsiewać, *siehe:* Rozsiać. Rozsiadlać, -dlać, -dlałem, *va. perf.* abjacteln.

Rozskakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; Rozskoczyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* auscinaberspringen, rennen, -laufen.

Rozskrobać, -bie, -bałem, *va. perf.* zertragen, zertrüben.

Rozsławiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozsławić, -wie, -wiłem, *va. perf.* den Ruhm ausbreiten, weit und breit rühmen; — się *vr.* weiten Ruhm erwerben.

Rozsłynać, -nę, -nałem, *vn. perf.* ruckbar, berührt werden; = Zastłynać.

Rozsmakować, -kuje, -wałem, *vn. perf.* an etwas Geschmack finden.

Rozsmyczować, -czuję, -wałem, *va. perf.* — charty Jagdhunde loslassen, abfoppeln.

Rozsnowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Entwicklung *f.*

Rozsnować etc., *siehe:* Rozsnuwać etc.

Rozsnucie, -cia; Rozsnowanie, -nia, *sn.* Entwickeln *n.*

Rozsnuć, -je, -łem, *va. perf.*; Rozsnuwać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* auseinanderwickeln, entwirren.

Rozsnuwać, -a, *pl.* -e, *sf.* Weberknechtsspinnne *f.*

Rozsozka, -chy, *pl.* -chy; Rozsozcha, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Geweihzade *f.*, Geweihzinke *f.*; gabelförmiger Ast; Pflugsterze *f.*; Schlüsselbein *n.*

Rozsochacieć, -cieję, -ciałem, *vn. perf.* zackig wachsen, zackige Äste bekommen.

Rozsochacz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) spanischer Reiter (Vidernis im Belagerungskriege); 2) gabeliger Wurfspiel.

Rozsochatość, -ści, *sing. tant. sf.* Zackigkeit *f.* Gabelförmigkeit *f.*

Rozsochaty, *adi.* zackig, gabelförmig.

Rozspora, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Sperr-, Querholz *n.*

Rozsrożeć, -żeję, -żałem, *vn. perf.*; Rozsrożyć się, -że, -żyłem, *vr. perf.* ergrimmen, erboft werden.

Rozsrożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* erboft machen, erzürnen.

Rozstać się, -ję, -łem, *vr. perf.*; Rozstawać, -wam, -wałem, *vr. imperf.* scheiden, sich trennen, Abschied nehmen; — się z światem die Welt verlassen; — się z życiem aus dem Leben scheiden.

Rozstaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Scheideweg *m.*, Wegscheide *f.*

Rozstajny, *adi.* Scheide-.

Rozstanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Scheiden *n.*, Trennung *f.*, Abschied *m.*; 2) Scheideweg *m.*

Rozstawać, *siehe:* Rozstać.

Rozstawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Rozstawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* aufeinanderstellen, an verschiedenen Orten hinstellen; — straż Wachen ausstellen.

Rozstawianie, Rozstawienie, -nia, *sn.* Auseinanderstellen *n.*; — maszyn Aufstellung *f.* der Maschinen; — kół Radabstand *m.*, Radstand *m.*; — osi Entfernung *f.* der Achsen; — spojów Jugestellung *f.*

Rozstąpić się, -pię, -piłem, *vr. perf.*; Rozstępywać się, -puję, -wałem, *vr. imperf.* auseinandertreten, Platz machen; sich öffnen, sich aufstun, auseinanderlassen; oby się ziemia-piła podemna die Erde soll sich unter mir öffnen.

Rozstąpienie, Rozstępywanie, -nia, *sn.* Auseinander-treten *n.*, Auseinanderlassen *n.*

Rozstękać się, -kam, -kałem, *vr. perf.* schwer ächzen und stöhnen.

Rozstęp, -u, *pl.* -y, *sm.* leerer Platz, Lichtung *f.*, Öffnung *f.*

Rozstępka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dilatationsblech *n.*

Rozstępný, *adi.* sich öffnend, aufstehend.

Rozstrajać, -jam, -jałem,

va. imperf.; Rozstroić, -ję, -iłem, *va. perf.* verstimmen.

Rozstrajanie, Rozstrojenie, -nia, *sn.* Verstimmung *f.*

Rozstraniacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Expansator *m.*

Rozstraszyc, -sze, -szyłem, *va. perf.* verjucheln.

Rozstronienie, -nia, *sing. tant. sn.* Expansion *f.*, Dampfspannung *f.*; — stałe feste Expansion; — zmienna wechselnde Spannung.

Rozstrój, -oju, *pl.* -oje, *sm.* Verstimmung *f.*, Dis-harmonie *f.*

Rozstrychnać, -nę, -chłem, *va. perf.* zerstreuen.

Rozstrzaska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Ruellia) Crustolle *f.* (tropische Pflanze).

Rozstrzał, -u, *pl.* -y, *sm.* Erschießen *n.*, Verschießen *n.*

Rozstrzelać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozstrzelić, -le, -lilem, *va. perf.* füsilieren, durch Pulver und Blei hindrücken, erschließen; zerschließen, zersprengen, zerstreuen; — czcionki gesperrt setzen; — się *vr.* sich zerstreuen.

Rozstrzelanie, Rozstrzelianie, -nia, *sn.* 1) Füsilieren *f.*, 2) Verschießen *n.*, Sperren *n.*

Rozstrzelony, *adi.* zerstreut; gesperrt; -ne czcionki gesperrte Lettern.

Rozstrzeń, -ni, *pl.* -nie, *sf.*; — naczyn Gefäßverknüpfung *f.*; — oskrzela Erweiterung der Luftröhrenäste.

Rozstrzyg, -u, *pl.* -i, *sm.* Entscheidung *f.*; Spaltung *f.*, Trennung *f.*

Rozstrzygać, -gam, -gałem, *va.* und *vn. imperf.*; Rozstrzygnąć, -gne, -głem, *va.* und *vn. perf.* 1) entscheiden, schlichten; miecz niech -nie daś Schwert soll entscheiden; ta bitwa -nie nasz diese Schlacht wird über unser Schicksal entscheiden; 2) zerschneiden; 3) — się *vr.* sich entscheiden; dziś się -gnie nasza sprawa heute wird unsere Angelegenheit sich entscheiden.

Rozstrzyganie, Rozstrzygnięcie, -cia, *sn.* Entscheidung *f.*

Rozsunąć, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Rozsunąć, -wam, -wałem, *va. imperf.* auseinanderreiben, auseinanderstieben; — sie *vr.* sich auseinanderstieben, auseinandergeben.

Rozsuwalny, *adi.* zum Auseinanderstieben.

Rozsuwanie, -nia, *sn.* Auseinanderstieben *n.*

Rozswawolić się, -le, -liłem, *vr. perf.* recht übermütig, toll werden.

Rozsforować, -ruje, -wałem, *va. perf.* losfoppeln, von der Koppel lassen; — język der Zunge die Zügel schißen lassen.

Rozsycać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Rozsycić, -cę, -cilem, *va. perf.* den Honig zerlassen.

Rozsychać, siehe: Rozeschnąć.

Rozsyłacz, -a, *pl. -e, sm.* Dampfverteiler *m.*

Rozsyłać, siehe: Rozesłać.

Rozsyłka, -ki, *pl. -ki, sf.* Verschickung *f.*, Aussendung *f.*

Rozsytać, -pie, -pałem, *va. perf.*; Rozsypywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* ausstüeten, ausstreuen, zerstreuen; — sie *vr.* auseinanderfallen, sich zerstreuen.

Rozsypanie, Rozsypywanie, -nia, *sn.* Ausstreuen *n.*, Zerstreuen *n.*

Rozsyпка, -ki, *sing. tant. sf.* Zerstreuerung *f.*; pójsć *w* -kę zerstreut werden.

Rozsypny, *adi.* zerstreubar.

Rozsafować, -fuje, -wałem, *va. perf.* reichlich verschenken, spenden, vertun.

Rozszalały, *adi.* rajend.

Rozszaleć, -leje, -lałem, *vn. perf.* rajend, toll werden.

Rozszarpać, -pie, -pałem, *va. perf.*; Rozszarpywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* zerreißen, in Stücke reißen, zersüßeln, zersfleischchen; psy go -pały *et* ist von den Hunden zerrißen worden.

Rozszarpanie, -nia; Rozszarpanięcie, -cia, *sn.* Reiß *m.*, Zerreißen *n.*, Zersfleischchen *n.*

Rozszczebiotać, -tam, -tałem, *va. perf.* ausstichwachen, ausstichwachen; — sie *vr.* ins Schwachen, stichwachen geraten.

Rozszczekać, -kam, -kałem, *va. perf.* ausbellern; — sie *vr.* ins Bellern geraten.

Rozszczep, -u, *pl. -y, sm.*; Rozszczeppek, -pku, *pl. -pki, sm. 1)* Reiß *m.*, Aufgespaltene(s) *n.*; 2) Vogelsprenkel *m.*

Rozszczepiać, -piał, -piałem, *va. imperf.*; Rozszczepić, -pie, -piłem, *va. perf.* auf-, zerspalten.

Rozszczepienie, -nia, *sn.* Auf-, Zerspaltung *f.*

Rozszczytać, -pie, -pałem, *va. perf.*; Rozszczytnąć, -nę, -plem, *va. perf.* zerzupfen.

Rozszerzacz, -a, *pl. -e*; Rozszerzyciel, -a, *pl. -e, sm.* Verbreiter *m.*

Rozszerzacz, -a, *pl. -e, sm.* verbreiternder Muskel.

Rozszerzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Rozszerzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* verbreiten, erweitern, ausbreiten; — granice państwa die Grenzen eines Landes erweitern; — sie *vr.* sich verbreiten, vergrößern.

Rozszerzadlo, -ła, *pl. -ła, sn.* Sperrer *m.*, Spiegel *m.* (chirurgisches Instrument).

Rozszerzanie, Rozszerzenie, -nia, *sn.* Verbreitung *f.*, Ausdehnung *f.*; — mostu nad przyczółkami Anfahrtsverbreiterung *f.*

Rozszerzalność, -ści, *sing. tant. sf.* Ausdehnbarkeit *f.*, Expansion *f.*

Rozszlochać się, -cham, -chałem, *vr. perf.* ins Schluchzen geraten, zu schluchzen anfangen.

Rozsznurować, -ruje, -wałem, *va. perf.* aufschneiden; — sie *vr.* das Nieder abnehmen.

Rozszykować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ordnen, in Ordnung bringen, ordentlich abteilen.

Rozścielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozesłać, Roz-

ścielić, -le, -liłem, *va. perf.* ausbreiten, betten.

Rozścieże, -ża, *pl. -ża, sn.* = Rozdroże.

Rozśmiać się, -mieje, -miałem, *vr. perf.* in lautes Lachen ausbrechen, zu lachen anfangen.

Rozśmieszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Rozśmieszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* zum Lachen bringen, Lachen erregen.

Rozśpiewać, -wam, -wałem, *va. perf.* zum Singen bringen.

Rozśrubować, -buje, -wałem, *va. perf.* auseinanderstschrauben.

Rozświecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Rozświecić, -cę, -cisz, -cilem, *va. perf.* erhellen, hell, licht machen, erleuchten, aufklären, erhellen; — sie *vr.* zu brennen, zu schimmern, zu leuchten anfangen.

Rozświetlać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozświetlić, -le, -liłem, *va. perf.* = Rozświecać, Rozświecić.

Rozświetleć, -leje, -lałem, *vn. perf.* klar, hell werden, sich auflären.

Rozświetenie, -nia, *sn.* Aufhellen *n.*, Aufklären *n.*

Rozświetnać, -nę, -niłem, *vn. perf.* zu leuchten anfangen, schimmernd werden.

Rozświezać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Rozświeżyć, -żę, -żyłem, *va. perf.* ganz frisch machen, wieder auffrischen.

Rozświt, -u, *pl. -y, sm.* Tagesanbruch *m.*

Rozświtać, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; Rozświtnąć, -nę, -łem, *vn. perf.* Tag werden, tagen.

Roztaczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Roztoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* 1) auseinanderwalzen, auswalzen; 2) zerstreuen (von Wärmern); 3) vergießen, verschütten; 4) ausbreiten; — sie *vr.* sich ausdehnen.

Roztaczanie, Roztoczenie, -nia, *sn.* Ausbreiten *n.*, Auswalzen *n.*

Roztajać, -jam, -jałem, *vn. perf.* auftauen.

Roztańcować się, -cuje, -wałem, *vr. perf.* ins Tanzen geraten, dem Tanze frönen.

Roztapiać, -piał, -piałem, *va. imperf.*; Roztopić, -pie, -piłem, *va. perf.* schmelzen, zerlassen; — się *vr.* zer schmelzen, zergehen.

Roztarcie, -cia, *sn.* Zerreiben *n.*

Roztargać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Roztargnąć, -nę, -łem, *va. perf.* zerzaufen, zerreißen.

Roztargnienie, -nia, *sn.* Zerstreutheit *f.*

Roztargniony, *adi.* zerstreut.

Roztarty, *adi.* zerrieben.

Rozterka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zwistigkeit *f.*, Zwiespalt *m.*, Zwietracht *f.*

Rozteśknąć się, -nie, -niłem, *vr. perf.* sehnsüchtig werden, Sehnsucht bekommen.

Roztłaczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Roztłoczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* zer malmen, zerdrücken, zerstampfen.

Roztłoczenie, -nia, *sn.* Zerdrücken *n.*, Zer malmen *n.*

Roztłuc, -kę, -kłem, *va. perf.* zer schlagen, entzwei schlagen.

Roztoz, -y, *pl.* -e, *sf.* Vergießen *n.*; — przywłosny Milbe *f.*

Roztok, -u, *pl.* -i, *sm.* das völlige Nistauen am Ende des Winters, Schnee- und Eistaue *f.*

Roztop, -u, *pl.* -y, *sm.* Fluß *m.*, Zuschlag *m.*; — ilasty tonartiger Fluß; — wapienny Kalkzuschlag; -y *pl.* Flußmittel *pl.*; — biały weißer Fluß; — czarny schwarzer Fluß.

Roztopa, -py, *sf.* Tauwetter *n.*

Roztopienie, -a, *sn.* Schmelzung *f.*, Abschmelzung *f.*

Roztopnieć, -nieje, -niałem, *vr. perf.* zer schmelzen, schmelzen.

Roztopny, *adi.* schmelzbar.

Roztracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Roztracić, -cę, -cisz, -siłem, *va. perf.* verlieren, vergeuden.

Roztratować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zerstampfen.

Roztrabić, -bię, -biłem, *va. perf.* ausposaunen.

Roztracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Roztracić, -cę, -cisz, -siłem, *va. perf.* zer schlagen, zer schellen, zerstoßen, auseinanderstoßen.

Roztroczyć, -cze, -czysz, -czyłem, *va. perf.* aufbinden, aufschnüren.

Roztroić, -ję, -isz, -iłem, *va. perf.* in drei Teile zer teilen.

Roztropność, -ści, *sing. tant. sf.* Vernunft *f.*, Klugheit *f.*, Umsicht *f.*

Roztropny, *adi.*; Roztropnie, *adv.* vernünftig, umständig, klug.

Roztruchan, Rostruchan, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) großer Fohal; 2) Purpurschnecke *f.*, Purpurnuschel *f.*

Roztrwaniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Roztrwonić, -nie, -niłem, *va. perf.* vergeuden, verschleudern, vertun.

Roztryskać, -kam, -kałem; Roztrysnąć, -nę, -nałem, *vr. perf.*; Roztryskiwać, -kuje, -wałem, *vr. imperf.* nach verschiedenen Seiten hin verspritzen.

Roztrzaskać, -kam, -kałem; Roztrzasnąć, -nę, -nałem, *va. perf.*; Roztrzaskiwać, -kuje, -kiwałem, *va. imperf.* zerplittern, zer schmettern; — się *vr.* zerplagen.

Roztrząsać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Roztrząsać, -nę, -nałem, *va. perf.* 1) durchforchen, prüfen, untersuchen.

Roztrząsanie, -nia, *pl.* -nia; Roztrząśnienie, -cia, *sn.* 1) Aufriitteln *n.*, Durchforchteln *n.*; 2) Untersuchung *f.*, Erforschung *f.*

Roztrzebiac, -biam, -białem, *va. imperf.*; Roztrzebić, -bię, -biłem, *va. perf.* aus hauen, ausweiden.

Roztrzepać, -pie, -pałem, *va. perf.*; Roztrzepywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* zer klopfen, zer schlagen.

Roztrzepanie, -nia, *sn.* Zerfireutheit *f.*

Roztrzepaniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Flattergeist *m.* ein lustiger, windiger Patron, Windbeutel *m.*, zerstreuter Mensch.

Roztrzepany, *adi.* zerstreut, flatterhaft, leichtsinnig.

Roztrzeźwiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Roztrzeźwić, -wię, -wiłem, *va. perf.* nüchtern, munter machen, zu sich bringen, aufmuntern.

Roztucznąć, -nieje, -niałem, *vr. perf.* fett werden, sich mästen.

Roztuczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* mästen, fett werden lassen.

Roztwarty, *adi.* offen.

Roztwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Roztworzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* 1) verbünnen, auflösen; 2) umschaffen.

Roztwarzalny, *adi.* auflösbar.

Roztwierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Roztworzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* öffnen, aufmachen.

Roztwieranie, Roztworzenie, -nia, *sn.* Öffnen *n.*, Aufmachen *n.*

Roztworzyna, -ny, *sf.* Mutterlauge *f.*

Roztwór, -woru, *pl.* -wory *sm.* Lösung *f.*, Auflöschung *f.*

Roztycie, -cia, *sing. tant. sn.* Didwerden *n.*

Roztyć się, -ję, -łem, *vr. perf.* did werden.

Roztykać, -ję, Rozetkać.

Roztyłość, -ści, *sf.* Dide *f.*, Fettleibigkeit *f.*

Roztyły, *adi.* did, fett, fettleibig.

Roztyrać, -ram, -rałem, *va. perf.* zerstreuen, verschwen den, vergeuden.

Rozum, -u, *pl.* -y, *sm.* Verstand *m.*, Vernunft *f.*; wiele w tem okazał -u er hat dabei viel Verstand bewiesen; myśl, że wszystkie -y pojadł er tut, als ob er die Weisheit mit Löffeln gegessen hätte; nie wiem, gdzieśabrał tyle -u ich weiß nicht, woher du so

gescheit bist; nauczyć kogo -u jemand den Kopf zurechtsetzen, ihn Moros lehren; być niespełna -u nicht recht bei Sinnen sein; tak radzi zdrowy — so rät der gesunde Menschenverstand; masz teź ty — bist du denn recht bei Sinnen; kogo Pan Bóg chce pokarać, temu — odierze wenn Gott einen strafen will, so tut er ihm die Augen zu; jak na mój — so wie es mir scheint, nach meinem Dafürhalten.

Rozumek, 1) -mku, *pl.* -mki, *sm.* seiner Bestand, Mutterwitz *m.*; 2) -mka, *pl.* -mki *sm.* Ratseweis *m.*

Rozumieć, -mie, -miałem, *vn.* und *va. imperf.* verstehen, einsehen, begreifen; nie -miem go ich verstehe ihn nicht; nie nie -miem ich verstehe gar nichts; — po niemiecku Deutsch verstehen; nie -miem, dlategoby to miało być inaczej ich verstehe nicht, warum es anders sein sollte; czy -miesz nareszcie siełst du es endlich ein; nie tak to -miałem ich habe es nicht so gemeint; — sie *vr.* sich verstehen; my sie już -miemy wir verstehen uns schon; — sie na czemś się auf etwas verstehen.

Rozumienie, -nia, *sn.* Verstehen *n.*

Rozumność, -ści, *sing. tant. sf.* Verständigkeit *f.*

Rozumny, *adi.*; Rozumnie, *adv.* vernünftig, verständig, weise, klug, gelehrt, geschickt; ludzie są istoty -mne Menschen sind vernünftige Wesen; toś zrobił bardzo -nie das hast du sehr geschickt gemacht.

Rozumować, -muje, -wałem, *vn. imperf.* rājoniren, vernünfteln.

Rozumowanie, -nia, *sn.* Vernünfteln *n.*, Rājonieren *n.*, Beweisführung *f.* (durch Vernunftgründe).

Rozumowy, *adi.* Verstandes-, vernünftig, verständesmäßig.

Rozuzać, -dam, -dałem, *va. perf.* entzūgeln, entfesseln, loslassen.

Rozuzdanie, -nia, *sing. tant. sn.* Zūgellofigkeit *f.*

Rozuzdany, *adi.* zūgelloś, ausgelassen.

Rozwadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Rozwadzić, -dze, -dzikem, *va. perf.* Zankende auseinanderbringen, versöhnen.

Rozwaga, -gi, *sf.* Bedachtsamkeit *f.*, Erwāgung *f.*, Überlegung *f.*, Anschauung *f.*, Reflexion *f.*

Rozwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozwalić, -le, -liłem, *va. perf.* zerstören, herunterreißen (Gebäude), entzweiheuen, voneinander wälzen, zertrümmern; — sie *vr.* 1) auseinanderfallen, einstürzen; 2) sich mühsig ausstrecken, saulenzn, der Länge nach hingestreckt liegen.

Rozwalenie, Rozwalenie, -nia, *sn.* Zertrümmern *n.*, Zerhauen *n.*

Rozwalina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Rozwaliny, -lin, *pl. tant.* Trümmer *pl.*, Ruinen *pl.*

Rozwalisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Trümmer, *pl.*, Ruinen *pl.*

Rozwalniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozwolić, -nie, -niłem, *va. perf.* nachlassen, erleichtern, lockern, lösen; abführen.

Rozwalnianie, -nia, *sn.* Lockern *n.*

Rozwalkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* auswalfen, zerwalfen.

Rozwarcie, -cia, *sn.* Öffnen *n.*

Rozwarty, *adi.* = Roztwarty.

Rozwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Rozwarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* zerfuchen.

Rozważać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Rozważyć, -że, -żyłem, *va. perf.* 1) abwiegen, nach dem Gewichte verteilen; 2) etwas überlegen, erwāgen, in Betrachtung ziehen; muszę to sobie dobrze -żyć ich muß mir das gründlich überlegen.

Rozważanie, Rozważenie, -nia, *pl.* -nia, überlegen *n.*, Erwāgen *n.*

Rozważność, -ści, *sing. tant. sf.* = Rozwaga.

Rozważny, *adi.*; Rozważnie, *adv.* vernünftig, bedächtigt, bedachtam, überlegt; — zamiar ein überlegter Entschluß.

Rozwzjęcznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Jacquinia (eine Pflanze).

Rozweselać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Rozweselić, -le, -lisz, -liłem, *va. perf.* erheitern, aufmuntern, fröhlich stimmen.

Rozwiał, -wieje, -wiałem, *va. perf.*; Rozwiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* verwehen, zerwehen, auseinanderwehen.

Rozwiany, *adi.* verweht.

Rozwiązać, -zę, -załem, *va. perf.*; Rozwiązywać, -zuję, -zywałem, *va. imperf.* 1) aufbinden, losbinden; 2) auflösen, lösen, loslösen, nie mogę tej zagadki — ich kann diese Rätsel nicht lösen; komisarz -zał zgromadzenie der Kommissār löste die Versammlung auf; — komu język jemandem die Zunge lösen.

Rozwiązalny, *adi.* lösbar, auflösbar.

Rozwiązanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Lösung *f.*, Auflöfung *f.*; 2) Entbindung *f.*

Rozwiązany, *adi.* aufgelöst, aufgebunden.

Rozwiążłość, Rozwiążłość, -ści, *sing. tant. sf.* Sittenlosigkeit *f.*, Zūgellofigkeit *f.*

Rozwiązły, Rozwiązły, *adi.* sittenlos, zūgelloś.

Rozwizryć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* zerzaufen, stürmen, auseinanderwehen.

Rozwić, -je, -łem, *va. perf.*; Rozwijać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Rozwinać, -ię, -nąłem, *va. perf.* aufwickeln, aufrollen, auseinanderwickeln, entfallen; — sie *vr.* sich entwickeln, auseinandergehen, aufblühen.

Rozwidlony, *adi.* gabelförmig, gegabelt; — drag Gabelholz *n.*

Rozwidniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Rozwidnić, -nie, -niłem, *va. perf.* aufhellen, heller machen; — sie *vr.* tagen.

Rozwidnieć, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* tagen, hell
werden.

Rozwidnienie, -nia, *sing.*
tant. sn. Aufhellen *n.*

Rozwiedzenie, -nia, *sn.*
Aueinandergehen *n.* Schei-
den *n.*

Rozwiedziony, *adi.* geschie-
den.

Rozwieliczyć, -czę, -czysz,
-czyłem, *va. perf.* sehr zahl-
reich machen, sehr vermehren.

Rozwielmożnić, -nie, -ni-
łem, *va. perf.* mächtig machen;
— sie *vr.* mächtig werden;
den großen Herrn spielen.

Rozwierać, siehe: Roze-
wrzrać.

Rozwieranie, -nia, *sing.*
tant. sn. Öffnen *n.*

Rozwiercacz, -cza, *pl. -cze,*
sm. Aufreibbohrer *m.*

Rozwiercać, -cam, -całem,
va. imperf. zerbohren, größer
bohren.

Rozwiertak, -a, *pl. -i, sm.*
Reibahle *f.*

Rozwiertnik, -a, *pl. -i, sm.*
Hämmer *m.*

Rozwieszać, siehe: Rozwie-
sić.

Rozwieszanie, Rozwie-
szenie, -nia, *sn.* Ausspannen
n., Aufhängen *n.*

Rozwieszać, -wiodę, wiedo-
dziesz, -wiodłem, I. *va. perf.*;
Rozwodzić, -dze, -dzisz, -dzi-
łem, I. *va. imperf.* 1) aus-
einander führen, trennen, son-
dern, scheiden; 2) ausbreiten,
ausdehnen, erweitern; II. — sie
vr. 1) sich scheiden, sich trennen,
nie mögl. sie zgodzić ze sobą,
wiege sie -wiedli er konnte
sich mit seiner Frau nicht ein-
igen und deshalb ließen sie
sich scheiden; 2) — sie nad e-
zem sich über etwas aulassen, ver-
breiten.

Rozwiewać, siehe: Rozwiał.
Rozwiewienie, -nia, *sn.*
Auseinanderbringen *n.,* Aus-
führen *n.* (per Wagen).

Rozwieźć, -wiozę, -wiozłem,
va. imperf.; Rozwozić, -że,
-zilem, *va. perf.* nach verschiede-
nen Orten hinfahren.

Rozwiększać, -szam, -sza-
łem, *va. imperf.*; Rozwięk-

zyć, -szę, -szylem, *va.*
perf. vergrößern.

Rozwięzle, Rozwięzłość,
Rozwięzły, siehe: Rozwiązle,
Rozwiązłość, Rozwiązły.

Rozwijać, siehe: Rozwić.

Rozwijanie, -nia, *sn.* Aus-
wickeln *n.,* Entwickeln *n.,* Aus-
einanderwickeln *n.*

Rozwijalnia, -ni, *pl. -nie,*
sf. Hapfel *f.* — jedwabiu
Seidenhapfel *f.*

Rozwijka, -ki, *pl. -ki,*
sf. Coolute *f.,* Abwicklungslin-
ie *f.*

Rozwikłać, -łam, -lałem,
va. perf. entwirren, entwickeln,
lösen.

Rozwiklanie, -nia, *sn.* Auf-
wickeln *n.,* Entwickeln *n.,* Lö-
sung *f.*

Rozwilzać, -żam, -żałem,
va. imperf.; Rozwilżyć, -że,
-żyłem, *va. perf.* durchfeuch-
ten.

Rozwilżanie, Rozwilże-
nie, -nia, *sn.* Durchfeuchten *n.*

Rozwinać, siehe: Rozwić.

Rozwinięcie, -cia, *sn.* =
Rozwijanie.

Rozwinięty, *adi.* entwit-
felt.

Rozwity, *adi.* auseinander-
gewickelt.

Rozwlec, -lokę, -lokłem, *va.*
perf.; Rozwlekać, -kam, -ka-
łem, *va. imperf.*; Rozwłó-
czyć, -czę, -czyłem, *va. perf.*
auseinander schleppen, =ziehen,
=schleifen, ausfädeln.

Rozwlekłość, -ści, *sf.* Ge-
dehntheit *f.,* Weitsäufigkeit *f.,*
das Schleppe.

Rozwlekle, *adi.*; Rozwle-
kle, *adv.* breit, gedehnt, weit-
läufig, umständlich, schleppend.

Rozwłoka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Aufschieben *n.,* Verschieben *n.*

Rozwłóczenie, -nia, *sing.*
tant. sn. Verschleppung *f.*

Rozwłóczyć, -czam, -czy-
łem, *va. perf.* verschleppen;
— sie *vr.* sich verbummeln;
zum Landstreicher werden.

Rozwodniac, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Rozwodnić,
-nię, -niłem, *va. perf.* wäs-
serig machen.

Rozwodny, Rozwodowy,
adi. Scheidungs-.

Rozwodzenie, -nia, *sing.*
tant. sn. = Rozwiedzenie.

Rozwodzić, siehe: Roz-
wiesić.

Rozwolnieć, -nieję, -nia-
łem, *vn. perf.* schütterer, los-
terer werden, erschlassen, zü-
gellos, ausschweifend werden.

Rozwolnienie, -nia, *pl. -nia,*
sn. 1) Diarrhöe *f.,* Abweichen
n., Durchfall *n.*; 2) Zügellosig-
keit *f.,* Ausschweifung *f.*

Rozwolniony, *adi.* zügel-
los, ausschweifend, locherer,
schütter.

Rozwolać, -łam, -lałem,
va. perf.; Rozwoływać, -lu-
je, -wałem, *va. imperf.* aus-
rufen, ausschreien, ausposa-
nen.

Rozwoń, -ni, *sf.* Magnolie *f.*

Rozwora, -ry, *pl. -ry, sf.*
Kuppelbaum *m.,* Verlänge-
rungsstange *f.*

Rozwozić, siehe: Rozwieźć.

Rozwozowy, *adi.* Trans-
port-.

Rozwoznik, -a, *pl. -cy, sm.*
Verschleißer *m.*

Rozwód, -wodu, *pl. -wody,*
sm. Scheidung *f.,* Trennung
f.; iść do -u sich scheiden lassen;
podać o — die Scheidung an-
tragen.

Rozwór, -woru, *pl. -wory,*
sm. Öffnung *f.,* Spalte *f.*

Rozwózka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Vertrieb *m.,* Verschleiß *m.*

Rozwrzeszczeć się, -szczę,
-szczętałem, *vr. perf.* ins
Schreien geraten, zu schreien
anfangen.

Rozwściec się, -kę, -kłem,
vr. perf. wütend werden.

Rozwścieklić, -kle, -kli-
łem, *va. perf.* wütend machen.

Rozynek, -nka, *pl. -nki,*
sm. Kojine *f.*

Rozynkowy, *adi.* Rosinen-.

Rozzieleniac się, -niam,
-niałem, *vr. imperf.*; Roz-
zielenić się, -nie, -niłem, *vr.*
perf. grün werden.

Rozzłościć, -szczę, -ści-sz,
-ścićem, *va. perf.* jähren in
Born, Mut bringen; — sie
vr. zornig werden.

Rozzuchwalać, -lam, -lasz,
-lałem, *va. imperf.*; Rozzu-
chwalić, -lę, -liłem, *va. perf.*

fredh machen; — sie sich erfreuen.

Rozzuchwalanie, **Rozzuchwalenie**, -nia, *sn.* Freudeheit *f.*

Rozzucie, -cia, *sn.* Schuh-, Stiefelausziehen *n.*

Rozzuc, -ję, -lem, *va. perf.*; **Rozzuwać**, -wam, -wałem, *va. imperf.* Schuhe, Stiefel ausziehen.

Rozzulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Rozzalić**, -le, -liłem, *va. perf.* erweichen, rühren, schmerzlich berühren; — sie sich erbarmen, gerührt werden.

Rozzalenie, -nia, *sn.* Leid *n.*, Nührung *f.*

Rozzarty, *adi.* ergrimmt, grimmig, erzürnt, bitterböse.

Rozzarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Rozzarzyć**, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* in Blut versetzen, entfachen.

Rozzarzenie, -nia, *sn.* Entfachtung *f.*

Rozzegać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; **Rozzegnać**, -nę, -gnęm, *va. perf.* entbrennen, erhitzen, entfachen.

Rozzucie, -cia, *sing. tant. sn.* Zerkauen *n.*

Rozzuc, -ję, -lem, *va. perf.*; **Rozzuwać**, -wam, -wałem, *va. imperf.* zerkauen.

Rozanecznik, -a, *pl. -i, sm.* Rosenbaum *m.*; — krzykowi pieniążkowy Paternoster *n.* mit Schellen.

Rozaniec, -ńca, *pl. -ńce, sm.* — rdzawy alpejski (*Rhododendron ferrugineum*) Alpenrose *f.*

Rozdrzyca, -cy, *sf.* (*Ceratopteris*) Farnkrautgattung *f.*

Rózek, **Rózek**, -żka, *pl. -żki, sm.* 1) Hörnchen *n.*, Ecken *n.*; Pulverhorn *n.*; Waldborn *n.*; 2) -i, *pl.* Hohannisbrot *n.*; 3) Asters-, Mutterkorn *n.*; 4) Rispel *n.*

Rożen, -żna, *pl. -żny; dim.* **Rożenek**, -nka, *pl. -nki, sm.* **Spieß m.**, **Bratspieß m.**; pieczeń na — wsadzić den Braten an den Spieß stecken; pieczeń z -żna Spießbraten *m.*

Rożeniec, -ńca, *pl. -ńce, sm.* (*Rhodolia*) Winde *f.*

Rózkowaty, *adi.* hornförmig, mit Ecken.

Rózkonóg, -oga, *pl. -ogi, sm.* **Korophie f.** (Gattung der Heuschreckenflehe).

Rózkowiec, -wca, *pl. -wce, sm.* **Johannisbrotbaum m.; — własciwy, prawy Bodshornbaum *m.***

Róźnielica, -cy, *pl. -ce, sf.* Dainblümchen *n.*

Róznowaty, *adi.* spießförmig.

Ród, *rodu, pl. rody, sm.* **Stamm m.**, **Geschlecht n.**, **Herkunft f.**, **Abstammung f.**, **Familie f.**, **Dynastie f.**; **królowie z rodu Piastów** Könige des Piastengeschlechts; **na nim wygastód Jagiellonów** mit ihm ist die Dynastie der Jagellonen erloschen; — **ludzi dasz Menschengeschlechts**; **z zacnego rodu** von vornehmer Herkunft; **skąd on -dem von wo stammt er?**

Róg, *rogu, pl. rogi, sm.* 1) **Horn n.**, **Geweih n.**; **rogi księżya** die Hörner des Mondebis; — **mu wyrastają er wird trögig**; **przyściac komu** — jnmdm Hörner aufsetzen; **róg obitości Füllhorn**; — **kowadła Ambößhorn**; — **struga Hobelnase f.**; **w — zadržac in's Horn stoßen**; 2) **Spitze f.**, **Ecke f.**; **na wszystkich rogach ulic** an allen Straßenecken; 3) **Fischbein n.**; **stanik na -ach** eine Taille mit Fischbein.

Rój, *roju, pl. roje, sm.* **Schwarm m.**; — **pszczól Bienen Schwarm**.

Rójka, -ki, *pl. -ki; Rojba, -by, *pl. -by, sf.* **Aussschwärmen n.** der Bienen.*

Rószczka, **Roždźka**, -ki, *pl. -ki, sf.* **Zweiglein n.**; **Reiz n.**, **Rute f.**; — **czarodziejska Zauberrute f.**

Rów, *rowu, pl. rowy, sm.* 1) **Graben m.**; — **graniczny Grenzgraben**; — **krity gedeckter Graben**; — **boczny Seitengraben**; — **ochronny Graben** am Fuße der Böschung; — **odciekowy Abzugsgraben**; — **osuszający Entwässerungsgraben**; — **otwarty offener Graben**; 2) **Kerbe f.**, **Einschnitt m.**

Rówien, *adi.* = **Równy**.

Rówiennica, **Rówiesnica**, -cy, *pl. -ce, sf.*; **Rówiesniczka**, -ki, *pl. -ki, sf.* **Altersgenossin f.**, **Gespielin f.**

Rówienniczy, **Rówiesniczy**, *adi.* gleichalterig.

Rówiennik, **Rówiesnik**, -a, *pl. -cy, sm.* **Altersgenosse m.**, **Zeitgenosse m.**, **Gespieler m.**

Rówkowaty, *adi.* voll Einschnitte und Kerben.

Równacz, -a, *pl. -e, sm.* **Fügelbohrer m.**, **Doppelhobel m.**, **Meißel m.** mit Ohren.

Równać, -nam, -nałem, *I. va. imperf.* 1) **ebnen**, **ausgleichen**, **gleich machen**; **śmierc nas wszystkich -na** der Tod macht uns alle gleich; 2) — **z kim mit jnmdm vergleichen**; **on się z nim — nie może er kann sich mit ihm nicht vergleichen**; **II. — się er. sich gleichstellen**; — **się czemu einer Sache gleich sein**, entsprechen.

Równanie, -nia, *pl. -nia, sn.* **Gleichung f.**; — **milerza Gleichen n.** des Meißlers.

Równia, -ni, *pl. -nie, sf.* 1) **Ebene f.**; — **pochyła** eine schiefe Ebene; — **pochyła dla statków Schiffseisenbahn f.**; — **z wyciągnięcia linową Seilrampe f.**, **Seilebene**; 2) **Gleichstellung f.**, **Gleichgewicht n.**

Równiak, -a, *pl. -i, sm.* **Schlichthobel m.**; **Gleichschlegel m.**

Równianka, -ki, *pl. -ki; Równianeczka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) **Richtstoch m.**; 2) **Strauß m.**, **Sträußchen n.**, **Fruchtschnur f.**, **Girlande f.***

Równiat, -a, *pl. -y, sm.* **Gutapferchabaum m.**

Równie, **Również**, *adi.* gleichfalls.

Równik, -a, *pl. -i, sm.* **Äquator m.**

Równikowy, *adi.* **Äquator=, äquatorial.**

Równina, -ny, *pl. -ny, sf.* **Ebene f.**

Równiuchny, **Równiutki**, **Równiusienki**, *adi.*; **Równiutko**, **Równiuchno**, **Równiusienko**, *adv.* **eben**, **ganz gleich**.

Równobarwny, *adi.* gleichfarbig.

Równoboczność, *ści, sing. tant. sf.* Gleichseitigkeit *f.*

Równoboczny, *adi.* gleichseitig.

Równobok, *-u, pl. -i, sm.* gleichseitige Figur.

Równobrzmiający, *adi.* gleichlautend.

Równocięply, *adi.* isothermisch.

Równoczesny, *adi.*; Równocześnie, *adv.* gleichzeitig.

Równomienny, *adi.* gleichnamig.

Równokąt, *-u, pl. -y, sm.* Rechteck *n.*

Równokątny, *adi.*; Równokątne, *adv.* rechteckig.

Równoległa, *-tej, pl. -te, sf.* Parallele *f.*

Równoległoboczny, *adi.* parallelogrammisch.

Równoległobok, *-u, pl. -i, sm.* Parallelogramm *n.*, gleichseitiges Viereck.

Równoległościąg, *-u, pl. -i, sm.* Gegenentlungsverrichtung *f.*

Równoległościąn, *-u, pl. -y, sm.* Parallelepiped *n.*

Równoległy, *adi.*; Równoległe, *adv.* parallel, gleichabständig.

Równoleżnica, *-cy, pl. -ce, sf.* — cylindra parowego Grabführungslineal *n.*

Równoleżnik, *-a, pl. -i, sm.* Parallellkreis *m.*

Równoleżność, *-ści, sing. tant. sf.* Parallelismus *m.*, Gleichlauf *m.*, Übereinstimmung *f.*

Równoluski, *-u, pl. -i, sm.* Partriet *m.*

Równomyślny, *adi.* gleichdenkend.

Równobwodowy, *adi.* von gleichem Umfange.

Równoramienny, *adi.* gleichschenkelig.

Równorodny, *adi.* gleichbütig; ebenbürtig.

Równorzutnia, *-ni, pl. -nie, sf.* Parabel *f.*

Równość, *-ści, sf.* Gleichheit *f.*

Równouprawnienie, *-nia, sn.* Gleichberechtigung *f.*

Równowaga, *-gi, sf.* Gleichgewicht *n.*

Równowarstwowy, *adi.* isodomisch; mur — gleichgehaupte Mauer *f.*

Równowaznik, *-a, pl. -i, sm.* Äquivalent *n.*, Ertraggewichtsmenge *f.*

Równowazyć, *-zę, -żylem, va. imperf.* das Gleichgewicht halten, balancieren.

Równozbiornisty, *adi.* gleichförmig.

Równoznaczność, *-ści, sing. tant. sf.* Synonymität *f.*, Sinnverwandtschaft *f.*

Równoznaczny, *adi.* sinnverwandt, synonym.

Równy, *adi.*, Równo, *adv.* gleich, eben; — na droga glatter, ebener Weg; — nego wzrostu von gleichem Wuchs; — nym być komu stanem von gleichem Stande mit jmdm sein; — nym sposobem in gleicher Weise; wlosy — o uczesać die Haare glatt fämmen; — o z dniami mit Tagesanbruch.

Różga, *-gi, pl. -gi; dim.* Różeczka, *-ki, pl. -ki, sf.* Rute *f.*, Zweig *m.*; Spießruten *f.*; przez *-gi* puścić Spießruten laufen lassen; wyrósć z *-gi* der Rute entwachsen; *-gi* *pl.* Rutenstrafe *f.*; — oliwna Ölweig *m.*

Różgowy, *adi.* Ruten-, rutenförmig.

Róż, *-u, sing. tant. sm.* rote Schminke.

Róża, *-zy, pl. -ze, sf.* 1) Rose *f.*; — polna dzika Felsrose; — psia pszczelna Hundsr-, Hagerose; — czarna słoneczna Pappelrose; — lisia Wolfs-
wurz *f.*; — kutnerowata Fils-
rose; — winiówka Wein-,
Nostrose; — biedrzeulisięcia
Pimpinellerose; zniknęły z
twych jagód — że die Rosen
deiner Wangen sind verblühten;
droga — zami usłana ein mit
Rosen bestreuter Weg; nie
ma bez kolca — ży keine Rose
ohne Dornen; 2) Rose *f.*, Not-
lauf *m.*

Różak, *-a, pl. -i, sm.* Hundsr-
rose *f.*

Różanecznik, *-a, pl. -i, sm.* siehe: Różanecznik.

Różaniec, *-ńca, pl. -ńce, sm.* 1) Rosenkranz *m.*, Rosenkranzgebete *n.*, Rosenkranzandacht *f.*; — odmawiać den Rosenkranz beten; bractwo — ca die Gesellschaft der Rosenkranzler; 2) Paternosterwert *n.*, Eimerwert *f.*, Schaufelkunst *f.*

Różany, *adi.* Rosen-; olejek — Rosenöl *n.*

Różnica, *-cy, pl. -ce, sf.* Unterschied *m.*, Differenz *f.*, Verschiedenheit *f.*; to mi nie czyni najmniejszej — cy daß macht mir nicht den geringsten Unterschied; bez — cy wyznania ohne Unterschied der Konfession.

Różnić, *-nię, -nięm, va. imperf.* unterscheiden, einen Unterschied machen; — się *vr.* sich unterscheiden.

Różniczkowy, *adi.* differential; — rachunek Differentialrechnung *f.*

Różnobarwisty, Różnobarwny, *adi.* verschiedenfarbig.

Różnobarwność, *-ści, sing. tant. sf.* Verschiedenfarbigkeit *f.*

Różnoboczny, *adi.* ungleichseitig.

Różnobok, *-u, pl. -i, sm.* Trapezoid *n.*

Różnościenni, *-nych, plur. tant. sm.* Bewohner *pl.* der beiden gemäßigten Zonen.

Różność, *-ści, sing. tant. sf.* Disharmonie *f.*

Różnogłośny, *adi.* disharmonisch.

Różnojęzyczny, *adi.* vielzünftig, verschiedenprachig.

Różnomienny, *adi.* verschiedenartig.

Różnokreślny, *adi.* verschiedenlinig.

Różnokreślny, *adi.* verschieden geformt.

Różnokształtny, *adi.* von verschiedenen Formen.

Różnolity, *adi.* nicht aus einem Guß.

Różnomysłny, *adi.* verschieden denkend.

Różnokształtny, *adi.* von verschiedenen Nationalitäten.

Różnopiórny, *adi.* verschieden gefiedert.

Różnoplemienny, *adi.* verschiedenstämmig.

Różnoraki, *adi.* verschiedene denartig.

Różnorodny, *adi.* heterogen, ungleichartig. [seitig]

Różnostronny, *adi.* viel-

Różność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Verschiedenheit *f.*, Mannigfaltigkeit *f.*; 2) Ungleichheit *f.*, Unähnlichkeit *f.*

Różnowierca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Andersgläubige(r) *m.*; Häretiker *m.*, Ketzer *m.*

Różnowierstwo, -stwa, *sn.* Andersgläubigkeit *f.*, Ketzerei *f.*, Häresie *f.*

Różnowierczy, *adi.* andersgläubig; ketzerisch, häretisch.

Różnowzory, Różnoworzysty, *adi.* verschieden gemustert.

Różnozab, -a, *pl.* -y, *sm.* Refraktion *m.* (Disfingattung).

Różnozaczny, *adi.* von verschiedener Bedeutung.

Różny, *adi.*; Różnie, *adv.* verschieden, mannigfaltig, ungleich, unähnlich, abweichend; -nymi czasami zu verschiedene Zeiten; -nego jestem zdania ich bin einer anderen Meinung; -nie bywa es geht verschiedenlich, mannigfaltig zu; -żni -żnie o tem sądzą es gibt verschiedene Meinungen darüber.

Różnować, -żuje, -wałem, *va. imperf.* rot schminken; — sie *vr.* sich (rot) schminken.

Różowanie, -nia, *sn.* Schminken *n.*

Różowy, *adi.*; Różowo, *adv.* rosafarbig, rosig.

Różyca, -cy, *sf.* 1) Roseola; 2) Erythema (Ausföhlage der Haut).

Różyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Röschen *n.*; — *p.* Maryni miejsza Veherblume *f.*; 2) Rosette *f.*; 3) -i *pl.* w stali Stahlrose *f.*

Rtęćca, -cy, *sf.* Quecksilberergiftung *f.*

Rtęćcie, -nia, *sn.* Verquickung *f.*, Vermischung *f.* mit Quecksilber, Amalgamierung *f.* mit Quecksilber.

Rtęćciek, -u, *sing. tant. sm.* Quecksilberoxyd *m.*

Rtęćcik, -a, *sing. tant. sm.* Quecksilberoxydul *n.*

Rtęć, -ci, *sing. tant. sf.* Quecksilber *n.*

Rubacha, -chy, *pl.* -chy, *sm.* derber lustiger Mensch.

Ruban, -u, *pl.* -y; Rubanek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Raubhobel *m.*, Raubbant *f.*

Rubaszność, -ści, *sf.* ungeniertes Wesen *n.*, Derbheit *f.*

Rubaszny, *adi.*; Rubasznie, *adv.* ungeniert, gerade, derb.

Rubel, -bla, *pl.* -ble, *sm.* Rubel *m.*

Rubelit, -u, *pl.* -y, *sm.* Rubellit *m.*

Rubin, -u, *pl.* -y, *sm.* Rubin *m.*

Rubrycel, -li, *pl.* -le, *sf.* Rubrizelle *f.*, Auszug aus dem Brevier.

Rubryka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Rubrif *f.*; 2) Rotfärbung *m.*, Rötel *m.*, Rotstein *m.*

Ruch, -u, *pl.* -y, *sm.* Bewegung *f.*; Verkehr *m.*; — jednostajnie przyspieszony gleichförmig beschleunigte Bewegung; — jednostajnie opóźniony gleichförmig verzögerte Bewegung; — katowy Winkelbewegung; — kołowy Kreisbewegung; — krzywoliniowy krummlinige Bewegung; — mimośrodowy excentrische Bewegung; — niejednostajny ungleichförmige Bewegung; — obrotowy rotierende Bewegung; — odwrotny Rückbewegung; — opóźniony niedersteigende Bewegung; — po linii sercowatej herzformige Bewegung; — postępowy fortschreitende Bewegung; — pozorny scheinbare Bewegung; — prostoliniowy geradlinige Bewegung; — przeciwdziałający Gegenbewegung; — rosnący aufsteigende Bewegung; — rzeczywisty wirkliche Bewegung; — tam i napowrót auf und nieder gehende Bewegung; — wahadłowy oszillierende Bewegung, Pendelbewegung; — zmienny Veränderliche Bewegung; — kolejowy Eisenbahnbetrieb *m.*; — bezpośredni direkter Verkehr; — krajowy inländischer Verkehr; — oso-

bowy Personenverkehr *m.*, — przejęty Anschlußverkehr; Tranzyt *m.*; — przesyłek powolnych Frachtverkehr; — przesyłek pospiesznych Eilgutverkehr; w — wprawic maszynie eine Maschine in Gang bringen; in ciągłym -u być in beständiger Bewegung sein; bez -u bewegungslos; — rewolucyjny die Revolutionsbewegung; wielki — pauze w mieście starker Verkehr herrscht in der Stadt.

Ruchacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Crossarchus (Zuchart).

Ruchadło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Schwengel *m.*

Ruchawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Landsturm *m.*, Aufgebot *n.*; 2) Insurrektion *f.*

Ruchliwość, -ści, *sing. tant.* Ruchlichkeit *f.*

Ruchliwy, *adi.*; Ruchliwie, *adv.* beweglich, regsam, munter.

Ruchodawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Motor *m.*, bewegende Kraft.

Ruchodawczy, *adi.* triebend; koło -cze Triebrad *n.*; siła -cza Triebkraft *f.*

Ruchomość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Bewegung *f.*, Beweglichkeit *f.*; 2) -ści *pl.* Mobilien *pl.*, bewegliche Güter, fahrende Habe.

Ruchomy, *adi.*; Ruchomie, *adv.* beweglich, mobil.

Rucziany, *adi.* Hauten-.

Ruczaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Bach *m.*, Bächlein *n.*

Ruda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Erz *n.*; — drobna Grubenklein *n.*; — gruźlasta Graupen *pl.*; — przesiana Stauberz; — tuczakowa Pocherz; — zbita Eisenstein *m.*; — mialka mulmiges Eisenerz; — sucha Dürrerz; — zimna Klefseisenstein *m.*; — ostra spródes Erz; — dy ubogie Fluß-, Quaderze *pl.*, Gemeinsteine *pl.*; — rozprachowata Rotbruch *m.*; — cynkowa Zinkerz; — cynowa Zinnerz; — gniazdowa Nest *n.*, Reiter *pl.*; — miedziana Kupfererz, Fahlerz; — pokładowa Flözerz; — żelazna Eisenerz, Eisenstein *m.*

Rudarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Roststätteln *pl.*, Röststadel *m.*

Rudawiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* rostfarbige giftige Schlange.

Rudawizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* schlammiges Eisenerz; — czerwona Englischtrot *n.*

Rudawy, *adi.* 1) erzartig, erzfarbig; 2) rötlich, rostfarbig; rötlichblond.

Rudel, -dla, *pl.* -dle, *sm.* Ruder *n.*, Steueruder *n.*

Rudnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schmelzhaus *n.*

Rudnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Bergmann *m.*, Eisenerzbergmann *m.*, Erzgräber *m.*, Bergsnappe *n.*

Rudobrody, *adi.* rotbärtig; Fryderyk — Friedrich der Rotbart.

Rudochwost, -u, *pl.* -y, *sm.* Rotschwanzchen *n.*

Rudokop, -u, *pl.* -y, *sm.* Erzgräber *f.*

Rudopiór, -pióra, *pl.* -pióry, *sm.* Braunvogel *m.*

Rudopstrąg, -ga, *pl.* -gi, *sm.* Hautsjorelle *f.*

Rudowlosy, *adi.* rot-haarig.

Rudunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Kobung *f.*

Rudy, *adi.* rötlich, braunrot, rothaarig.

Rudzasty, *adi.* erzhaltig.

Rudzieniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Rutil *m.*, braunroter Titanschörl, Gallitinit *m.*

Rudzik, -a, *pl.* -i, *sm.* Steinschmäger *m.*, Steinschnapper *m.*

Rufa, -fy, *pl.* -fy, *sf.* Hinterteil *n.* eines Schiffes.

Rug, -u, *pl.* -i, *sm.* Rüge *f.*, gerichtliche Untersuchung; -i sejmowe Wahlprüfungen der Abgeordneten, Prüfung *f.* der Abgeordnetenmandate; -i sądowe, egzekucyjne gerichtliche Besitzabsprechung, egefutive Defogierung.

Rugować, -guje, -wałem, *va. imperf.* gerichtlich untersuchen; gerichtlich entfernen, vertreiben.

Ruina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Ruine *f.*, Zerstörung *f.*, Trümmer *pl.*

Ruja, -ji, *pl.* -je, *sf.* Brunst *f.*, Brunst *f.*, Brunstzeit *f.*, Brunstzeit *f.*

Rujnować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* ruinieren; — się *vr.* sich ruinieren, zu Grunde richten.

Rujnowanie, -nia, *sn.* Ruinieren *n.*

Rukiew, -kwi, *pl.* -kwie, *sf.* (Nasturtium) Brunnenkresse *f.*, Rauke *f.*

Rukiewnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Buonia) Stedrübe *f.*

Rukwiel, -i, *pl.* -e, *sf.* (Cahile) Meerseef *m.*

Rulada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Roulade *f.*

Ruleta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Roulette *f.*

Rum, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Raum *m.*, Platz *m.*; 2) Stütz-, Minutenialz *n.*; 3) Schutt *m.*; 4) Rum *m.*

Rumacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Umzug *n.*

Rumacjny, *adi.* Umzugs-; termin — Umzugszeit *f.*

Rumak, -a, *pl.* -i, *sm.* mutiges feuriges Roß, Renner *m.*

Rumbarbarum, *indecl.* *sn.* Abbarber *m.*

Rumel, -mła, *pl.* -mle, *sm.* Bissetspiel *n.*; w — trafić gerade recht treffen.

Rumfordzki, *adi.* -ka zupa billige Gemüsesuppe.

Rumian, -u, *sing. tant. sn.* Kamille *f.*; — polny wilde Kamille; — włoski edle Kamille.

Rumianek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* (Matricaria) 1) Mutterkraut *n.*; — psi Kuhbille *f.*, Stinkkamille *f.*; 2) Kamillenteetee *m.*

Rumianiawy, *adi.* rötlich.

Rumianica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Lotwurz *f.*

Rumiankowy, *adi.* Kamillen-.

Rumianość, -ści, *sing. tant. sf.* Gesichtsröte *f.*, Röte *f.* der Wangen.

Rumiany, *adi.* rot, rotbackig.

Rumieniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Hyporhodium (eine Schwammart).

Rumienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Rotflosser *m.*

Rumienić, -nie, -nisz, -nikem, *va. imperf.* röten; — się *vr.* erröten.

Rumienidło, -dła, *sn.* rote Schminke.

Rumieniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Röte *f.* der Wangen.

Rumienieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* rot werden.

Rumieniuchny, -teńki, -teniuński, *adi.* hochrot, feuerrot.

Ruminować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* überdenten, überlegen.

Rumolep, -u, *pl.* -y, *sm.* Pudding *m.*, Puddingstein *m.*

Rumor, -u, *pl.* -y, *sm.* Lärm *m.*, Getöse *n.*

Rumosz, -a, *sing. tant. sn.* eine Art erkaltende Erde.

Rumotać, -tam, -tałem, *va. imperf.* rumoren.

Rumować, -muje, -wałem, *va. imperf.* Raum, Platz machen, räumen, austräumen; — się *vr.* wegziehen.

Rumowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Geröll(e) *n.*, taube Erde, taubes Gestein, taube Bergart; Trümmerhalde *f.*, Gesteinshalde *f.*

Rumówka, -ki, *sing. tant. sn.* Salzminutien *pl.*, Minutenialz *n.*

Rumstek, -a, *pl.* -i, *sm.* Rumstek *m.*, auf englische Art gebratenes Rückenstück.

Rumunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Wüstung *f.*

Runać, -nę, -nąłem, *vn. perf.* plötzlich umstürzen, herabstürzen, niederstürzen, zusammenfallen, einfallen; wieża z okrutnym trzaskiem — eła der Turm stürzte mit entsetzlichem Krachen ein.

Runiczny, *adi.* Runen-; -czne znaki Runenzeichen *pl.*; -czne pismo Runenschrift *f.*

Runo, -na, *pl.* -na, *sn.* Bließ *n.*; złote — das goldene Bließ; order złotego -a der Orden des goldenen Bließes.

Runy, run, *pl.* Runen *pl.*, Runenzeichen *pl.*, Runenschrift *f.*

Ruń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* grünes Wintergetreide.

Rup, -pia, *pl.* -pie, *sm.* Wurm *m.*; -pie, *plur. tant.* 1) Eingeweidewürmer *pl.* (besonders bei Pferden); 2) Kummer *m.*, nagender Wurm.

Rupiecie, -ci, *plur. tant.* altes Gerümpel, Klunder *m.*, altes Geräte.

Rupiec, -pci, *pl.* -pcie, *sf.* Geröll(e) *n.*, Brackenstein *m.*

Rupia, -pii, *pl.* -pie, *sf.* Rupie *f.*

Ruptura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Bruch *m.*, Leistenbruch *m.*

Rupturny, *adi.* Bruch=.

Rura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1)

Röhre *f.*, Bratröhre *f.*; — dmuchawki Blasrohr; — kanadkowa Leitungsrohr; — kolankowa Knierohr, Kniestück *n.*;

— krykowa Flanzenrohr; — krzyżowa Kreuzröhre; — nadstuzukowana vernietetes Rohr;

— ogrzewawcza Heizröhre, Wärmeröhre; — osuszająca Drainröhre; — parowa smoczka Injektorträger *m.*;

— plomienna Flammenrohr; — powietrzna Wetterlotte *f.*;

— sikawki Spritzrohr, Einspritzungsrohr; — ssąca Saugröhre; — sciekowa Fallrohr, Abfallrohr; — tłocząca Druckrohr; — wypustowa Auslaßrohr; — zasilająca Speiserohr, Füllrohr; — zlewna Ausgußrohr, Aussteuerungsrohr; — bezpieczeństwa Sicherheitrohr; — wznoszenia Stiefelrohr; — tłokowa Kolbenrohr; — wylewka Gußrohr; — wiatrowa Windleitung *f.*, Windleitungsrohr; 2) Röhrknoten *m.*; 3) Rohr *n.*, Lauf des Gewehres; 4) ungeschliffener einfältiger Mensch.

Rurajz, -u, *pl.* -y, *sm.* Rühr-eisen *n.*

Rurecznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Röhrenforalle *f.*

Rurka, Rureczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Röhren *n.*, kleines Röhren; — ki oddechowe Luftrohrchen *pl.* der Insekten; — bezpieczeństwa Überlaufungsrohr *n.*; — do oliwiarki Schmierrohrchen; — knotowa Dochthalter *m.*, Dille *f.*; — przewiewna Sturmierröhre; — maźnicowa Lager[schmier]röh-

chen; — wodokazowa Wasserstandsglas *n.*; — ki, *pl.* do włosów Kolbeisen *n.*, Brenneisen *n.*

Rurkopysk, -a, *pl.* -i, *sm.* Großmaul *m.* (Fisch).

Rurkowaty, *adi.* röhrenförmig.

Rurkowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* 1) Wurmrohr *f.*; 2) Unterartung der Flohrebhe.

Rurkowy, *adi.* Röhren-, röhrenartig, röhrenförmig.

Rurmistrz, -a, *pl.* -e, *sm.* Röhrenmeister *m.*

Rurmus, -u, *pl.* -y, *sm.* Wasserleitung *f.*

Rurnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Rührfaß *n.* beim Destillieren, Rührvorlage *f.*, Trompetenbaum *m.*

Rurnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Ort, wo die Wasserrohren durchgehen.

Rurny, *adi.* Röhren=.

Rurowanie, -nia, *sing. tant.* *sn.* Röhren *n.*, Verdröhrung *f.*, Röhrring des Bohrloches.

Rurowy, *adi.* Rohr=.

Rurówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Röhrenmurm *m.*, Wurmschnecke *f.*

Rusak, -a, *pl.* -i, *sm.* Fleischermesser *n.*

Rusalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nymphe *f.*, Nixe *f.*

Rusawy, Rusowaty, *adi.*; Rusawo, Rusowato, *adv.* braunrötlich.

Rusobrody, *adi.* rotbärtig.

Rusowacieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* rotköpfig werden, rote Haare bekommen.

Rusy, *adi.* = Rudy.

Ruszać, -szam, -szalem, *I. va. imperf.* f. Ruszyć, -szę, -szysz, -szylem, *I. va. perf.*

1) rühren, berühren; nie -szaj cudzej własności rühre nicht an fremdem Eigentum; — ramiomami die Achseln zuden; 2) bewegen; nie mogłem — ani ręką ani nogą ich konnte weder Hand noch Fuß bewegen; — konceptem mit einem Vorschlage hervortreten; nie -szylem dziś nogą z domu ich setzte heute den Fuß nicht über die Schwelle; *II. vn.* sich in Bewegung setzen, aufbrechen; — dalej die Reise fortsetzen;

-szaj jahre vorwärts! geh!, lauf schnell hin! *III. się vr.* sich rühren, sich bewegen; aufgehen, wackeln; ciasto się -sza der Teig geht auf; ząb się -sza der Zahn wackelt.

Ruszenie, Ruszenie, -nia, *sn.* Rühren *n.*, Berührung *f.*

Rusznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Büchse *f.*, Feuerbüchse *f.*, Feuerwaffe *n.*

Rusznikarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Frau *f.* des Büchsenmachers.

Rusznikarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Büchsenmacherhandwerk *n.*

Rusznikarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Büchsenmacher *m.*

Ruszt, -u, *pl.* -y, *sm.* Gerüst *n.*, Rost *m.*, Feuerrost *m.*, Rostbaufen *m.*; — schodowy Treppenrost *m.*

Rusztbelki, -lek, *plur. tant. sf.* Rostbalken *pl.*

Rusztowaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spieß *m.*, Schürreisen *n.*

Rusztować, -tuje, -walem, *va. imperf.* schüren, lüften.

Rusztowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Gerüst *n.*; Bühne *f.*; Schaustell *n.*

Ruta, -ty, *sing. tant. sf.* Raute *f.*; — skalna Mauer-raute; — górna Bergraute; — ptasza Erdbrauch *m.*; — — złota Wiesenraute.

Ruten, -u, *sing. tant. sm.* Rhutenium *n.*

Rutewka, Rutka, -ki, *pl.* -ki; Rutwica, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Galege *f.*, Weißraute *f.*; — złota Wiesenraute.

Rutyna, -ny, *sing. tant. sf.* Routine *f.*

Rwać, rwę, rwiesz, rwałem, *I. va. imperf.* 1) reißen, abreißen, zerreißen; — nici den Faden reißen; — zeby Zähne reißen; — za włosy bei den Haaren reißen; psy rwą jelenia die Hunde reißen den Hirsch; 2) pflücken, abpflücken; rwę kwiaty ich pflückte Blumen; *II.* — się *vr. imperf.*; 1) reißen, springen, plagen; 2) — się do czego sich monach drängen, sich zu etw. anbieten; po co się rwiesz do tego, czemu nie sproszasz warum willst du durchaus etw. tun, dem du

nicht gemacht bist; III. —
 vn. reifen, zwicken; rwie mnie
 w udzie es reizt mich im
 Schenkel.

Rwanie, -nia, *sn.* Reißen *n.*,
 Plüden *n.*

Rwetes, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
 Reißerei *f.*, Reise *n.*; 2)
 Gesetze *n.*, Gezeret *n.*

Rwislin, -u, *pl.* -y, *sm.*
 südamerikanische Fleckenblume.

Ryba, -by, *pl.* -by, *sf.* Fisch
m.; -by łowić fischen; w we-
 tnej wodzie -by łowić im trü-
 ben Wasser fischen.

Rybacki, *adi.* Fischer.

Rybactwo, -wa, *sing.*
tant. sn. Fischerei *f.*, Fischer-
 handwert *n.*

Rybaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Fischerin *f.*

Rybak, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1)
 Fischer *m.*; 2) Seeschwalbe *f.*

Rybal, -a, *pl.* -ści, *sm.*
 fahrende(r) Schüler; Kirchen-
 vorsänger *m.*

Rybeczka, Rybeńka, -ki,
pl. -ki, *sf.* Fischlein *n.*; Lieb-
 chön *n.*

Rybi, *adi.* Fisch-; — targ
 Fischmarkt *m.*; — bie oko Fisch-
 augenstein *m.*

Rybiat, -u, *pl.* -y, *sm.* (Re-
 nilla) eine Polypenart.

Rybitw, -a, *pl.* -y, *sm.* 1)
 Fischer *m.*; 2) Fischaar *m.*

Rybitwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
 Seeschwalbe *f.*, Meerfisch-
 schwalbe *f.*; — białoczelna Zwerg-
 schwalbe; — białoskrzydła
 Silberseeschwalbe.

Rybka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 = Rybeczka.

Rybnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
 Fischteich *m.*, Fischhälter *m.*

Rybnzy, *adi.* Fisch-, fisch-
 reich.

Rybojad, -a, *pl.* -y; Ry-
 bojędz, -a, *pl.* -e, *sm.* Fisch-
 esser *m.*

Rybojaszczur, -a, *pl.* -y,
sm. Fischweibche *f.*

Rybojez, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Zweizahn *m.*, Zgelfisch *m.*

Rybolowny, *adi.* fisch-
 fangend.

Rybolowstwo, -wa, *sing.*
tant. sn. Fischfang *m.*, Fische-
 rei *f.*

Rybołów, -a, *pl.* -y, *sm.*

1) Fischadler *m.*, Flußadler
m.; 2) weißgraue Möwe.

Rybołowek, -wka, *pl.* -wki,
sm. Sturm Möwe *f.*

Rybołowka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Piscidia.

Rybosz, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Wasserassel *f.*

Rybotrój, Rybotrut, -u, *pl.*
 -y, *sm.* Fisch-, Mondsame *m.*

Rybowesz, -wszy, *pl.*
 -wszy, *sf.* Fischlaß *f.*, Fisch-
 schildstich *m.*

Rybożer, -a, *pl.* -y, *sm.*
 Ohrenrobbe *f.*, gemähter See-
 löwe, Seebär *m.*

Rybsko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
 großer häßlicher Fisch.

Rycerka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Heldin *f.*

Rycerski, *adi.* Ritter-,
 ritterlich.

Rycerskość, -ści, *sing.*
tant. sf. Ritterlichkeit *f.*

Rycerstwo, -wa, *sing. tant.*
sn. 1) Ritterschaft *f.*, Ritter-
 stand *m.*; 2) Helmschar *f.*

Rycerz, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Ritter *m.*; Held *m.*

Rychieć, -leje, -łatem, *vn.*
imperf. schnell sein, herbeilein.

Rychlej, *adv.* früher,
 schneller.

Rychlik, -a, *pl.* -i, *sm.*
 Frühriecht *f.*; -kiem, *adv.*
 bald.

Rychość, -ści, *sing. tant.*
sf. Geschwindigkeit *f.*

Rychły, *adi.*; Rychło,
 Rychle, *adv.* früh, zeitig, bald,
 geschwind; -ło przyjdzie? wird
 er bald kommen?

Rychtować, -tuje, -wałem,
va. imperf. vorbereiten, her-
 richten.

Rychie, -cia, *sing. tant. sn.*
 1) Wühlen *n.*; 2) Grabieren *n.*

Rycina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
 Stich *m.*, Bild *n.*; Illustra-
 tion *f.*

Rycyk, -a, *pl.* -i, *sm.*
 Sumpfläufer, wader *m.*, Fisch-
 schnepe *f.*

Ryczałt, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Rutzersims *m.*; Pauschale *f.*;
 -tem *adv.* im ganzen, in Pausch
 und Bogen.

Ryczałtowy, *adi.* Paus-
 schal-, Groß-, en gros; handel-
 wy Großhandel *m.*

Ryzcan, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Oncus (eine Pflanze).

Ryczęć, -cze, -czalem, *vn.*
imperf.; Ryknać, -nę, -ną-
 tem, *vn. perf.* brüllen.

Ryzenie, -nia, *sn.* Brüllen
n., Gebrüll *n.*

Ryć, -je, -łem, *va. imperf.*
 1) mühlen (mit der Schnauze);
 2) araben; 3) grabieren, stechen.

Rydel, -dla, *pl.* -dle; *dim.*

Rydelek, -lka, *pl.* -lki, *sm.*
 Spaten *m.*, Grabsticht *n.*,
 Stickschaufel *f.*

Rydelek, -lka, *pl.* -lki, *sm.*
 1) siehe: Rydel; 2) Schild *m.*,
 Schild *m.* (an der Mütze).

Rydlec, -leca, *pl.* -lece, *sm.*
 (Ibacus) Gattung der Fisch-
 schmanzheise.

Rydwán, -u, *pl.* -y; Ry-
 dwanik, -a, *pl.* -i, *sm.* Kutzche
f., Reisewagen *m.*, Wagen *m.*
 (poetisch).

Rydykiel, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Handtäschchen *n.*, Nettfil *n.*

Rydz, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Reifer *m.*, Hötling *m.*; lep-
 szy — jak nie lepiej etwas
 als gar nichts.

Rydzwaniec, -wca, *pl.* -wce,
sm. Blei-, Silberglätte *f.*

Rydzawy, Rydzy, *adi.*
 fuchs-, feuerrot.

Rydzobranie, -nia, *sn.*
 Sammeln *n.*, Suchen *n.* von
 Pilzen.

Ryga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
 Reihe *f.*, Linie *f.*, Notenlinie *f.*

Rygal, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Regal *n.* unter dem Christ-
 tasten.

Rygiel, -gla, *pl.* -gle, *sm.*
 Regal *m.*; drzwij na — zam-
 knąć, die Tür verriegeln:

-gle, *plur. tant.* Röhrschienen
pl., Riegeln *pl.*

Rygor, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Strenge *f.*

Rygorysta, -sty, *pl.* -ści,
sm. strenger, genauer Mensch.

Rygować, -guje, -wałem,
va. imperf.; 1) mit großen
 Stichen zusammenheften, fest
 anheften, annähen; 2) Noten-
 linien ziehen.

Ryj, -a, *pl.* -e, *sm.*: *dim.*
 Ryjek, -jka, *pl.* -jki, *sm.*
 Rüssel *m.*, Rüsselchen *n.*; —
 formy Mundstück *n.* der Form;

-- miecha Mund *m.* des Blase=balges.

Ryjaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* (Sisyinchium) Schweinrüssel *m.*

Ryjek, -jka, *pl.* -jki, *sm.* 1) Rüsselträger *m.*; 2) Saugrüssel *m.* der Insekten.

Ryjkowy, -a, *pl.* -y, *sm.* (Solenostoma) Rüsselfisch *m.*, Langschnabel *m.*

Ryjkowy, *adi.* rüssel=förmig.

Ryjny, *adi.* grabend, wühlend.

Ryk, -u, *pl.* -i, *sm.* Gebrüll *n.*

Rykcy, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* (Riecia) Flechte *f.*

Rykiel, -kla, *pl.* -kle, *sm.* Beschläge *f.*

Ryklivy, *adi.* brüllend.

Ryknąć, siehe: Ryczeć.

Rykniecie, -cia, *sing. tant. sn.* Aufbrüllen *n.*

Rylec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* 1) Grabstichel *m.*; 2) Hebelstift *m.*

Rym, -u, *pl.* -y, *sm.* Reim *m.*; -my pisać Verse schreiben, dichten; to nie do -u das reimt sich nicht.

Rymarczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Niemerlehrling *m.*

Rymarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Niemersfrau *f.*; 2) Niemergewerbe *n.*

Rymarski, *adi.* Niemer=

Rymarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Niemerhandwerk *n.*

Rymarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Niemer *m.*

Rymopis, -a, *pl.* -y; Rymotwór= ca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Dichter *m.*, Reimschmieder *m.*, Reimschmied *m.*

Rymopisarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Dichtkunst *f.*, Reimerei *f.*

Rymotwórczy, *adi.* dicht=terisch.

Rymować, -muje, -wałem, *va. perf.* reimen, dichten; — się *rv.* sich reimen.

Rymowy, *adi.* Reim=

Ryna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Rinne *f.*; 2) Stumpfnase *f.* (ein Fisch).

Ryneczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pfanne *f.*, Reindel *n.*

Rynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Ringplatz *m.*, Ring *m.*, Markt *m.*, Marktplatz *m.*

Ryngraf, -u, *pl.* -y, *sm.* Ringtragen *m.*, Halsbarnisch *m.*, Halsberge *f.*

Rynienkowy, *adi.* rin=nenförmig.

Rynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Reindel *n.*, Schmorfsanne *f.*, Kasserolle *f.*

Rynna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Rinne *f.*; Dachrinne *f.*, Gerinne *n.*; — sciekowa Abfallrinne; z deszczu pod -nę vom Regen in die Traufe.

Rynoceros, -a, *pl.* -e, *sm.* = Nosorożec.

Rynsztok, -a oder -u, *pl.* -i, *sm.* Rinnsstein *m.*, Gasse *f.*, Gerinne *n.*

Rynsztokowy, *adi.* Rinnsstein=, Gassen=

Rynsztunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Rüstung *f.*

Rynwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* = Rynna.

Rypa, -py, *pl.* -py, *sf.* 1) Moräne *f.*; 2) -py, *plur.* Rippen *pl.*

Rypać, -pam, -pałem, *va. und vn. imperf.*; Rypnąć, -pnie, -pnąłem, *va. und vn. perf.* schnell etw. tun; schnarren, knarren; fragen; werfen.

Rypś, -u, *sm.* Ripś *m.* (ein Stoff).

Rys, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Zug *m.*; -y twarzy Gesichtszüge *pl.*, — charakteru Charakterzug; 2) Riß *m.*, Abriß *m.*

Rysa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* Spalte *f.*, Riß *m.*, Abriß *m.*, Kluft *f.*, Strich *m.*

Rysi, *adi.* Lußs=

Rysik, -a, *pl.* -i, *sm.* Griffel *m.*, Schiefergriffel *m.*

Rysica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Lußsweibchen *n.*

Rysię, -cia, *pl.* -ta, *sn.* Lußsjunge(s) *n.*

Rysopis, -u, *pl.* -y, *sm.* Signalement *n.*

Rysować, -suję, -wałem, *va. imperf.*; 1) zeichnen; — z natury nach der Natur zeichnen; 2) Riße machen; — się *rv.* Riße bekommen.

Rysowanie, -nia, *sn.* Zeichnen *n.*

Rysownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Zeichenaal *m.*

Rysownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Reißbrett *n.*, Zeichenbrett *n.*

Rysowniczy, *adi.* zeichnerisch.

Rysownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Zeichner *m.*

Rysunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Zeichnung *f.*; nauka -ków Zeichnung *f.*; Zeichenunterricht *n.*; nauczyciel -ów Zeichenlehrer *m.*; szkoła -ów Zeichenschule *f.*; lekcyja -u Zeichenstunde *f.*; — kropkowany Punktierzeichnung; — szczegółowy Detailzeichnung.

Rysunkowy, *adi.* Zeichen= zeichnerisch.

Ryś, rysia, *pl.* rysie, *sm.* Lußs *m.*

Ryśnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Reißfeder *f.*

Rytm, -u, *pl.* -y, *sm.* Rhythmus *m.*

Rytmiczność, -ści, *sing. tant. sf.* Rhythmische(s) *n.*; Taktmäßigkeit *f.*

Rytmiczny, *adi.*; Rytmicznie, *adv.* rhythmisch; taktmäßig, im Takt.

Rytować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* stechen, gravieren.

Rytowanie, -nia, *sn.* Gravieren *n.*, Stechen *n.*

Rytownictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Stechen *n.*, Gravieren *n.*; Stechkunst *f.*, Gravierkunst *f.*; Holzschneidekunst *f.*

Rytowniczy, *adi.* Graveur=, Stecher=.

Rytownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Graveur *m.*, Stecher *m.*; Kupfer-, Stahlstecher; Holzschneider *m.*

Rytualny, *adi.* rituell.

Rytuak, -u, *pl.* -y, *sm.* Ritual *n.*, Agende *f.*, Kirchenagende *f.*

Rywadnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Grabstichel *m.*, Graviernadel *f.*

Rywal, -a, *pl.* -e, *sm.* Rival(e) *m.*, Nebenbuhler *m.*; = Współzawodnik.

Rywalizacja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Rivalisieren *n.*; = Współzawodnictwo.

Rywalizować, -zuje, -wałem, *va. imperf.* rivalisieren, wetteifern.

Rywalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Rivalin *f.*, Nebenbuhlerin *f.*

Rywula, -ły, *pl.* -ły, *sm.*
seiner Rheinwein.

Ryza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* 1)
Reis *n.* (Papier); 2) Baum *m.*,
Ordnung *f.*; trzymać kogo
w-zie jmnnd kurz, streng hal-
ten.

Ryzować, -zuje, -walem,
va. imperf.; 1) das Getreide
umschaufeln; 2) das Holz zu
Flocken schaffen.

Ryzyko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
Risiko *n.*; Gefahr *f.*; Wagnis *n.*

Ryzykować, -kuje, -walem,
va. imperf. riskieren, wagen,
aufs Spiel setzen.

Ryzykowny, *adi.* riskant,
gewagt.

Ryż, -u, *sing. tant. sm.*
Reis *m.*

Ryzobrody, *adj.* rotbärtig,
fuchsbärtig.

Ryżość, -ści, *sing. tant.*
sf. rote Farbe.

Ryżowy, *adi.* Reis-.

Ryżowisko, -ka, *pl.* -ka,
sn. Reisfeld *n.*

Ryży, *adi.* rot, rötlich, feuer-
rot, fuchsröt.

Rzadki, *adi.*; Rzadko, *adv.*

1) dünn, spärlich, locker, spär-
lich; -kie mleko dünne Milch;
-kie włosy spärliches Haar;
-dko tkać locker weben; 2)
selten; niewiasta-kiej piekno-
ści ein Weib von seltener
Schönheit; — ptak ein selte-
ner Vogel; — dko się zdarza
das kommt selten vor; — kie-
dy selten einmal.

Rzadkobrody, *adi.* mit
schütterem Bart, dünnbärtig.

Rzadkomierz, -a, *pl.* -e,
sm. Luftdichtemesser *n.*

Rzadkość, -ści, *pl.* -ści, *sf.*
Seltenheit *f.*, Rarität *f.*; Dünn-
heit *f.*

Rzadkowłosy, *adi.* dünn-
haarig, spärlich behaart.

Rzadzieć, -dzieje, -działem,
vn. imperf. dünn, selten wer-
den.

Rzadziuka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Lophosia (ein Insekt).

Rzadzizna, -ny, *pl.* -ny,
Jungmost *m.*, Weinmais *sf.*

Rzaz, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Schnitt *m.* mit der Säge,

Sägeschnitt *m.*; 2) *sing. tant.*
= Rzeżucha.

Rzab, -u, *pl.* -y, *sm.* (Ja-
caranda) merikanischer Ruß-
baum.

Rząd, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Regierung *f.*, (das)elbe *plur.*
-dy); komu powierzyć -y?
wem soll man die Regierung
anvertrauen?; za -ów tego
ministra während der Regie-
rung dieses Ministers; objąć
-y die Regierung antreten; —
krajowy Landesregierung *f.*;
— wydał nakaz die Regie-
rung hat den Befehl erlassen;
2) Ordnung *f.*

Rząd, -ędu, *pl.* -ędy, *sm.*
Reihe *f.*, Glied *n.*; w którym
-dzie są nasze krzesła? in
welcher Reihe sind unsere Ses-
sel?; ustawić w dwa -y in
zwei Reihen aufstellen; 2) Ord-
nung *f.*, Klasse *f.*; 3) — na
konia Geißhirn *n.*, Pferdege-
ißhirn *n.*

Rządca, Rządca, -cy, *pl.*
-cy, *sm.* Regent *m.*, Herrscher
m.; Verwalter *n.*

Rzadzczyni, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Regentin *f.*, Herrscherin *f.*; Ver-
walterin *f.*

Rzadek, Rzedeł, -dki, *pl.*
-dki, *sm.* kleine Reihe, Zeile *f.*

Rządność, -ści, *sing. tant.*
sf. Ordentlichkeit *f.*, Wirtschaft-
lichkeit *f.*, Ordnungsliebe *f.*

Rządny, *adi.*; Rządnie,
adv. ordentlich, mirtschäftlich.

Rządowy, *adi.* Regierungss-.

Rządzenie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Regieren *n.*, Verwalten *n.*,
Leiten *n.*

Rządzić, -dże, -dzisz, -dzi-
łem, *I. va. imperf.* herrschen,
regieren, leiten, lenken; —
światem die Welt regieren; —
żoną nim -dzi die Frau be-
herrscht ihn; wszędzie chce —
er will überall den Herrn spie-
len, den Ton angeben; przy-
imek rządzi 4. przypadkiem
das Vornwort regiert den 4.
Fall; II. — się *vr. imperf.*
1) das Hauswesen, die Ge-
schäfte verwalten; 2) den Herrn
spielen, das Regiment führen;
3) — się czemś etwas zur
Richtschnur nehmen, sich nach
etwas richten; sich von etw.

leiten lassen; własną wolą
się -dzi sein Wille ist die Richt-
schnur, nach welcher er handelt.

Rzap, -ia, *pl.* -ie, *sm.* 1)
Sturz *m.* im Schwanz der
Tiere; 2) Zisterne *f.*, Becken *m.*,
Wasserbehältnis *n.*; 3) Sumpf
m.; Schlüßtaß *n.*; — błotny
Schlammgraben *m.*

Rzapiarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Pflücker *m.*

Rzapek, -ka, *pl.* -ki, *sm.*
Vorsumpf *m.*

Rzapnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Rade *f.*

Rzec, -kę, -kłem, *va. perf.*
sagen, sprechen, reden; nie na
to nie rzekł er sagte nichts
dazu; -nij słowo sage nur ein
Wort; i rzekł do mnie und
er sprach zu mir.

Rzechlin, -u, *pl.* -y, *sm.*
(Petivera) antillische Melde.

Rzechot, -u, *pl.* -y, *sm.*
Quaken *n.*, Sequat *n.*

Rzechotać, Rzegotać,
Rzekotać, -tam, -tałem, *vn.*
imperf. quaken, neckern; — się
vr. laut lachen.

Rzechotanie. Rzegota-
nie, Rzekotanie, -nia, *sn.*

Quaken *n.*, Neckern *n.*

Rzechotliwy, Rzegotli-
wy, *adi.* quakend.

Rzecz, -y, *pl.* -y, *sf.* 1)
Sache *f.*, Ding *n.*, zabrać swoje

-y, seine Sachen wegnehmen;
to nie twoja — das ist nicht
deine Sache; przystapmy do
-y kommen wir zur Sache;
gadasz od -y du redest nicht
zur Sache, du redest Unsin; —
jak się ma ta — wie steht die
Sache; wasze -y stoja dobrze
eure Angelegenheiten stehen
gut; cała — od ciebie za-
wiska die ganze Sache hängt
von dir ab; przyszłych -y
nikt zbadać nie może
zukünftige Dinge kann nie-
mand ergründen; 2) Tat *f.*,
Handlung *f.*, Wirklichkeit *f.*;
jak przyszedzie do -czy wenn
es zur Tat kommt; w samej
-y in der Tat; 3) na jego
-y zu seinen Gunsten; wielkie
-y z czego robić große Stücke
auf etwas halten; do -y pas-
send, treffend; taka -ą wenn

eß so steht, wenn eß sich so verhält.

Rzeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Fließchen *n.*; 2) Leistengraben *m.*, Gasse *f.*

Rzecznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Sachwalter *m.*, Rechtsanwalt *m.*, Advokat *m.*, Jurist *m.*

Rzeczny, *adi.* Fluß-; -na ryba Flußfisch *m.*

Rzeczownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Hauptwort *n.*, Substantiv *n.*

Rzeczownikowy, *adi.*; Rzeczownikowo, *adv.* substantivisch.

Rzeczpospolita, -y, *pl.* -te, *sf.* Republik *f.*, Freistaat *m.*; - polska die Republik Polen.

Rzeczywistość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Wirklichkeit *f.*

Rzeczywisty, *adi.*; Rzeczywiście, *adv.* wirklich.

Rzednieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* dünner werden.

Rzedzić, -dze, -dziłem, *va. imperf.* dünn machen, verdünnen.

Rzeka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Strom *m.*, Fluß *n.*

Rzekomy, *adi.*; Rzekomo, *adv.* angeblich.

Rzekot, *siehe:* Rzechot.

Rzekotka, Rzegotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Klapper *f.*, Schnarre *f.*

Rzekotliwy, *adi.* rauh-tönend, schnarrend.

Rzemienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Kuhriemen *m.*, Himantalia (eine Tange).

Rzemieniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Bitterfuß *n.*

Rzemieniowaty, *adi.* riemenartig.

Rzemienny, *adi.* ledern, Riemen-; -nym dyszlem jezdzi mit häufigen Unterbrechungen reisen, überall einfehren.

Rzemień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Riemen *m.*; — okienny Fensterzugriemen.

Rzemieslnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Handwerker*f.*

Rzemieslniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Handwerkslehrling *m.*, Handwerksgefell *m.*

Rzemieslniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Handwerkersfrau *f.*

Handwerkerin *f.*, Handarbeiterin *f.*

Rzemieslniczy, *adi.* Handwerker-, handwerksmäßig.

Rzemieslnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Handwerker *m.*

Rzemiosło, -sła, *pl.* -sła, *sn.* Handwerk *n.*, Gewerbe *n.*

Rzemiosłowość, -ści, *sing. tant. sf.* Handwerksmäßigkeit *f.*

Rzemiosłowy, *adi.*; Rzemiosłowo, *adv.* handwerksmäßig, gewerbsmäßig.

Rzemyk, -a, *pl.* -i; Rzemyczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Riemen *m.*, Riemen *n.*; — u trzewika Schuhriemen *m.*; od -a aż do stryczka vom Stehlen eines Riemen*s* kommt man bald zum Strick (d. h. an den Galgen).

Rzep, -iu, *sing. tant. sn.* Acker-, Odermennig *m.*, Leberklette *f.*; — popolity, świni Epigklette; — płonny Klettengras *n.*

Rzepa, -py, *pl.* -py, *sf.* weiße Rübe, Wasserrübe *f.*

Rzepak, -a, *pl.* -ki, Rzepaczek, -czku, *pl.* -czki, *sm.* Rübenkohl *m.*, Rübssamen *m.*, Rübssaft *f.*, Rübseöl *n.* Rips *m.*, Raps *m.*

Rzepakowy, *adi.* Rips-.

Rzepiasty, *adi.* rübenartig.

Rzepiczyny, -czyn, *plur. tant. sf.* Rübenstroh *n.*

Rzepik, -u, *pl.* -i, *sm.* Odermennig *m.*; — płonny lesny Gänserich *m.*

Rzepikowy, *adi.* Odermennig-.

Rzepisko, Rzepnisko, -ka, *pl.* -ka, *sf.* Rübenfeld *n.*

Rzepka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Rübchen *n.*; — zajęcza weiße Eberwurz, dolben- traubige Giftdistel; 2) Knie- scheibe *f.*

Rzepnica, -cy, *pl.* -cy, *sf.* (Ruphanistrum arvense) Acker-, Heidenrettich *m.*, Feldkohl *m.*

Rzepniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Ptychotis.

Rzepnik, -u, *pl.* -i, *sm.* (Bunium) Erdnoten *m.*, Erdnuß *f.*; (Brassica oleifera campestris) Rapskohl *m.*; — letni Sommeraps *m.*

Rzepy, *adi.* Rüben-.

Rzesza, -szy, *pl.* -sze, *sf.* Schar *f.*, Haufe *m.*; — powietrzna die geflügelte Schar; — niemiecka das Deutsche Reich.

Rzeszot, -a, *pl.* -y, *sm.* Baltenbrüde *f.*; Gatterbrüde *f.*; Gatter *n.*

Rzeszotarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bastiebnacher *m.*

Rzeszotnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Pfeifferschwamm *m.*

Rzeszotny, *adi.* Bastiebn-.

Rzieszot, -ta, *pl.* -ta, *sn.* Bastiebn *n.*, Sieb *n.*

Rzeški, Rzeżki, *adi.*; Rzeško, Rzeżko, *adv.* frisch, rüstig, reßig; munter, hurtig, flink, gewandt, aufgeweckt; — starzec ein rüstiger Greis.

Rzeskość, Rzeżkość, -ści, *sing. tant. sf.* Rastheit *f.*, Munterkeit *f.*, Aufgewecktheit *f.*; Rüstigkeit *f.*, (geistige und körperliche) Frische *f.*

Rzetelność, -ści, *sing. tant. sf.* Redlichkeit *f.*, Ehrlichkeit *f.*, Aufrichtigkeit *f.*, Redlichkeit *f.*

Rzetelny, *adi.*; Rzetelnie, *adv.* redlich, aufrichtig, redt- schaffend.

Rzewień, -wnia, *pl.* -wienie *sm.* Rhabarber *m.*

Rzewnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Casuarina) Kasuar-, Streit- solsenbaum *m.*

Rzewność, -ści, *sing. tant. sf.* innige Rührung, Wehmut *f.*

Rzewny, *adi.*; Rzewnie, *adv.* innig, rührend; bitter, bitterlich, wehmütig; -nie plakat er weinte bitterlich.

Rzezać, -ze, -załem, *va. imperf.* 1) schneiden; schnitzen, schnitzeln; 2) schlachten, schächten.

Rzezak, -a, *pl.* -i, Schlacht-, Schächtermesser *n.*; Garten- messer *n.*, Strohmesser *n.*; Stemmeisen *n.*, Futterklinge *f.*; — ukośny Ballesen *n.*

Rzezanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Schlachten *n.*, Schächten *n.*; Schneiden *n.*, Schnitzeln *n.*

Rzezaniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Verschnittene(r) *m.* Kas- srat *m.*

Rzezany, *adi.* geschächtelt, geschliffen.

Rzeczec, -zca, *pl.* -zce, *sm.* frummes Bienenmesser.

Rzezimieszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Beutelschneider
Rzezimiesznictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Beutelschneideri f.

Rzeź, -zi, *pl.* -zie, *sf.* 1) Schlachten *n.*, Metzerei *f.*, Gemetzel *n.*; 2) Schlachtbank *f.*
Rzeźba, -by, *pl.* -by, *sf.* Schnitzwerk *n.*, geschnitzte Arbeit; Bildhauerei *f.*, Skulptur *f.*

Rzeźbiarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bildhauerin *f.*

Rzeźbiarski, *adi.* Bildhauer-, bildhauerisch.

Rzeźbiarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Bildhauerkunst *f.*, Bildhauerei *f.*, Skulptur *f.*

Rzeźbiarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bildhauer *m.*

Rzeźbić, -bie, -biłem, *va. imperf.* aushauen, schnitzen.

Rzeźbienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Aushauen *n.*, Schnitzen *n.*; 2) Schnitzwerk *n.* Schnitzereiarbeiten *pl.*

Rzeźki, Rzeźkosć, *siehe*: Rzeški, Rzeškość.

Rzeźnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schlachthaus *n.* Kuttelhof *m.*, Schlachtbank *f.*

Rzeźnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* = Rzeźnia.

Rzeźnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Fleischhauerei *f.*, Fleischhauergewerbe *n.*

Rzeźniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fleischhauerin *f.*, Fleischhauersgattin *f.*

Rzeźniczy, *adi.* Fleischhauer-, fleischer-.

Rzeźnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Fleischhauer *m.*, fleischer *m.*, Schlächter *m.*, Metzger *m.*

Rzeźność, -ści, *sf.* Schneidigkeit *f.*, Schärfe *f.*

Rzeźny, *adi.* 1) schneidend, scharf; 2) schlacht-, schlachtbar, zum Schlachten reif; -e bydło Schlachtvieh *n.*

Rzeźwić, -wić, -wiłem, *va. imperf.* aufmuntern, erfrischen, beleben.

Rzeźwieć, -wić, -wiałem, *vn. perf.* munter, frisch werden.

Rzeźwiuchny, *adi.* munter und gesund.

Rzeźwość, -ści, *sf.* Munterkeit *f.*, Lebhaftigkeit *f.*

Rzeźwy, *adi.*; Rzeźwo, *adv.* munter, lebhaft, regsam, frisch.

Rzeźączka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Harzwanng *m.*; Tripper *m.*, Gonorrhöe *f.*

Rzeźucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Bergkresse *f.*, Gaudichblume *f.*, Schaumtraut *n.*; — łąkowa, wodna Wies-, Wajser-, Brunnenkresse; — błotna Sumpfranke, schmablätterige Berle, Nekt *n.*; — siewna ogrodna Garten-, Steinkresse; — świnią Schweinstresse; — zimowa stumpfbättrige(r) Federich.

Rzeźuchowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Kressenwaisling *m.*

Rzeźuszany, *adi.* Kressen-

Rzędowy, *adi.* Reihen-; — siewnik Drillmaschine *f.*; — wo siał in Reihen säen, drillen; — wy siew Reihen-saat *f.*

Rzępolić, -ię, -liłem, *vn. imperf.* schlecht geigen.

Rzępola, -y, -y, *sm.* elender Musikant.

Rzęsa, -sy, *pl.* -se, *sf.* 1) Wimper *f.*; Augenwimper *f.*; 2) Stengel *m.*, Weerlinse *f.*, Entengröße *f.*, Entenfraut *n.*; — wietrzna Frauen-, Venus-nabel *m.*

Rzęsieć, -sieje, -siałem, *vn. imperf.* der Länge nach einen Riß bekommen.

Rzęsistość, -ści, *sing. tant. sf.* Menge *f.*, Vielheit *f.*, Dichtigkeit *f.*

Rzęsisty, *adi.*; Rzęsisto, Rzęsście, *adv.* häufig, zahlreich, reichlich, dicht; -ste oklaski rauschender Beifall; -sty deszcz dichter Regen; -ście oświetlona sala glänzend beleuchteter Saal.

Rzęsowaty, *adi.* haarförmig, wimperförmig.

Rzęśl, -i, *pl.* -e, *sf.* Wasserstern *m.*

Rzęśnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Spatjetzte *f.*

Rzęzić, -zić, -ziłem, *vn. imperf.* röcheln, schnarchen.

Rzęzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Röcheln *n.*, Geröchel *n.*

Rznączka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tripper *m.*, Gonorrhöe *f.*

Rznąć, Rznąć, -nę, -nałem, *va. imperf.* 1) schneiden, sägen, schnitzen; — drzewo Holz schneiden; — coś z kości słoniowej etwas aus Elfenbein schnitzen; 2) — kogo jmnnd tüchtig hauen, prügeln, bearbeiten; 3) tüchtig geigen, aufspielen.

Rzniączka, Rzniączka, -ki, *sing. tant. sf.* Ried-, Schnittgras *n.*, schneidende Segge.

Rzodkiew, -kwi, *pl.* -kwie, *sf.* Rettich *m.*

Rzodkiewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rettich *m.*, Radieschen *n.*

Rzodkiewnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Sisymbrium) Rauke *f.*

Rzodkwiana, *adi.* Rettich-.

Rzodkwiarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rettichwärfel *n.*

Rzodkwiarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Rettichwärfel *m.*

Rzucac, -cam, -całem, *I. va. imperf.*; Rzucić, -ce, -ciłem, *I. va. perf.* werfen, wegwerfen, wegschmeißen, schleudern, hinwerfen; — kogo o ziemię jmnnd zu Boden werfen; — zrzeczenie kamień geschickt einen Stein schleudern; — kostki die Würfel werfen; to rzuca zło światło na ciebie das wirft ein schlechtes Licht auf dich; — na kogo podejrzenie auf jemanden den Verdacht werfen; — okiemi einen Blick werfen; — groch o ścianę Hopfen und Malz verlieren; II. — się *vr.*

1) sich werfen, sich stürzen; — się na kogoś jmnnd überfallen; 2) Krämpfe bekommen; 3) plötzlich hervorbrechen; krew mu się ciła no-em i ustami das Blut stürzte ihm aus Nase und Mund.

Rzucanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Werfen *n.*, Stürzen *n.*

Rzucawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fallsucht *f.*, Epilepsie *f.*

Rzumpiarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Pflüger *m.*

Rzumple, -li, *plur. tant. sm.* Gerümpel *n.*

Rzut, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Wurf *m.*; — oka Blick *m.*; na pierwszy — oka auf den ersten Blick.

Rzutki, Rzutny, *adi.*; Rzutko, Rzutnie, *adv.*; gemandt, flint.

Rzutkość, Rzutność, *-sci*, *sing. tant. sf.* Gemandtheit *f.*, Flintheit *f.*

Rzygać, *-gam, -gatem, va. imperf.* brechen, fogen, rüspfen.

Rzyć, *-ci, pl. -cie, sf.* Hinters m., Steiß m.

Rzygacz, *-a, pl. -e; Rzy-*

gulec, *-lca, pl. -lce, sm.* Rülpsjer m.

Rzytny, *adi.* Steiß.

Rżysko, *-ka, pl. -ka, sn.* Roggen-, Stoppelfeld n.

S.

S, siebzehnter Buchstabe des lateinischen und neunzehnter des polnischen Alphabets.

Sa! sa! *interj.* ein Jäger-Schallwort, womit man die Hunde zu sich ruft.

Sabat, Szabas, *-u, pl. -y, sm.* Sabbat m.; = Sobota.

Sabatnik, Sabaśnik, Szabaśnik, *-a, pl. -i, sm.* Sabbat-leuchter m.

Sabina, Sawina, Szawina, *-ny, pl. -ny, sf.* Sabenbaum m., Samenbaum m., Nollschwanzbaum m.

Saboty, *-tów, plur. tant. sn.* Holzschuhe *pl.*

Sad, *-u, pl. -y; dim.*

Sadek, *-dku, pl. -dki; Sadecek, -czku, pl. -czki, sm.* Düse, Fruchtgarten m.

Sadliczka, *-ki, pl. -ki, sf.* Schwermurz *f.*, Leindotter m., Steinfrucht n.

Sadlisty, *adi.* feist (vom Wildschwein).

Sadło, *-ła, pl. -ła, sn. 1)* Scher m.; *czuje pies* — er riecht den Braten; *dupi jak — dum* wie ein Ochse; *2)* — ziemne Erdspech n.

Sadlowaty, *adi.* schmierig, fettig, speckig.

Sadłowian, *-u, pl. -y, sm.* fettigereis Salz.

Sadłowy, *adi.* Schmerz-, Fett-; — *kwas* Fettsäure *f.*

Sadnić, Sednić, *-nie, -niłem, va. imperf.* wundreiten.

Sadnisty, Sednisty, *adi.* wund geritten.

Sadno, Sedno, *-a, sn.* wund geriebene Stelle, Wulst m.; *trafić w same* — den Wunden Punkt treffen; *ins* Schwarze treffen.

Sadowić, *-wie, -wiłem, va. imperf.* setzen, hinsetzen, placieren; — *się* *vr.* sich setzen, sich niederlassen.

Sadowiec, *-wca, pl. -wce, sm.* Zellen-, Tapezierspinne *f.*

Sadowienie, *-nia, sn.* Hinsetzen n.

Sadowisko, *-ka, pl. -ka, sn.* Grundlage *f.*, Grundpfeiler m.; Wohnsit m.

Sadownictwo, *-wa, sing. tant. sn.* Baum-, Obstgärtneri *f.*

Sadownicza, *-ki, pl. -ki, sf.* Baum-, Obstgärtnerin *f.*; Obstgartenpächterin *f.*

Sadownik, *-a, pl. -cy, sm.* Obstgärtner m.; Obstgartenpächter m.

Sadyba, *-by, pl. -by, sf.* Wohnsit m., Wohnstätte *f.*

Sadz, *-a oder -u, pl. -a, sm.*

Räßig m. Kasten m., Behälter m.; — *rybny* Fischkasten m.

Sadza, *-dzy, sm.* Ruß m., Kienruß m.

Sadzac, *-dzam, -dzatem, va. imperf.* setzen.

Sadzak, *-a, pl. -i, sm.* Ast m., Scheidenstiel m.

Sadzanie, *-nia, pl. -nia, sn.* Setzen n.

Sadzawica, *-cy, pl. -ce, sf.* Fischbehälter m., Fischkasten m.

Sadzawka, *-ki, pl. -ki, sf.* Wasserbehälter m., Saßteich m.

Sadzawkowy, *adi.* Saßteich.

Sadzawnik, *-a, pl. -cy, sm.* Teichaufseher m., Fischmeister m.

Sadzel, *-a, pl. -e, sm.* Geschnür n., Schwär m.

Sadzenie, *-nia, sn.* Pflanzen n., Pflanzung *f.*

Sadzić, *-dże, -dzisz, -dzilem, 1. va. imperf.* 1) setzen; — *kurę na jajach* eine Henne auf Eier setzen; 2) setzen, pflanzen; *trzeba już zacząć* — kartofle man muß mit dem Erdäpfelstecken schon beginnen; — *groch* Erbsen stecken; 3) lausen, über etwas setzen, Sähe

machen; 4) — *naboje* Chargen einsetzen; II. — *się* *vr. imperf.* prunken, sich anstrengen, um etw. Besonderes zu zeigen; *na dowcip* sich — *dział* daremnie er machte vergebliche Versuche, witzig zu sein.

Sadziec, *-dźca, pl. -dźce, sm.* (Eupatorium) Wasserdost m., Wasserhanf m.

Sadznik, *-a, pl. -i, sm.* Baumschule *f.*

Sadzzonka, *-ki, pl. -ki, sf.* Setzling m., Setzkreis n.; — *kozowa* Weidensetzling.

Sadzony, *adi.* gesetzt, gepflanzt, Setz-; — *ne* *jaja* Spiegeleier *pl.*

Safandula, *-ły, pl. -ły, sm.*

Salbader m., Schlapps m., Schlapparius m., Schlafmütze *f.*

Safian, *-u, pl. -y, sm.* Safian m., Maroquin m., Maroffleber n.

Safianowy, *adi.* Maroquin-, Safian-.

Saflor, *-u, sing. tant. sn.*

Saflor m., Zaffer m.

Sagan, *-u, pl. -y; Saganek, -nka, pl. -nki, sm.*

Zrdling m., Küchen-, Wasserfessel m., Grapp m.

Sago, *indecl., sn.* Sago n.

Sagowiec, *-wca, pl. -wce, sm.* ostindischer Sagobaum.

Sagownica, *-cy, pl. -ce, sf.* indische Sagopalme.

Sagowy, *adi.* Sago-; — *we drzewa* Sagobaumarten *pl.*

Sahajdaczny, *-nego, pl. -ni, sm.* Anführer m. der Bogenschützen; Kosakenhetman m.

Saja, *-ji, pl. -je, sm.* Soje *f.*, Art Rasth.

Sajan, *-u, pl. -y; Sajanik, -a, pl. -i, sm.* Waffentrock m., Kriegsmantel m.

Sajdak, *-u, pl. -i, sm.* Köcher m.

Sajeta, -ty, *pl. -ty, sf.* Kleid *n.* von Soje.

Sak, -u, *pl. -i, sm.* 1) Sack *m.*, Beutel *m.*; 2) Sackmantel *m.*, 3) Reß *n.*, Wurfjarn *n.*, Wurfneß *n.*, Falle *f.*; *w* — wpasć in die Falle geraten.

Sakiewka, -ki, *pl. -ki, sf.* Beutel *m.*, Geldbeutel *m.*, Gelbbörse *f.*

Sakra, -ry, *pl. -ry, sf.* Briesterweihe *f.*, Bischofsweihe *f.*

Sakrament, -u, *pl. -y, sm.* Sakrament *n.*; — otkarza Altarsakrament *n.*; opatrzony w święte -a mit den heiligen Sakramenten versehen.

Sakramentalny, *adi.* Sakraments-, sakramental.

Sakramentarz, -a, *pl. -e, sm.* Sakramentierer *m.*, Reformierter *m.*

Sakryfikować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* opfern, sakrifizieren; = Poświęcać.

Sakwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Quersack *m.*, Rudsack *m.*

Sala, -li, *pl. -le; dim.*

Salka, ki, *pl. -ki, sf.* Saal *m.*; Sälchen *n.*; — jadalna Speisesaal; — do przyjęć Empfangssaal; — koncertowa Konzertsaal; — pasażerska Warteraum *m.*, Wartesaal.

Salamandra, -ry, *pl. -ry, sf.* Salamander *m.*

Salamania, -nii, *pl. -nie, sf.* türkische Derwischköte.

Salamoniak, -a, *sing. tant. sm.* = Salmiak.

Salaterka, -ki, *pl. -ki, sf.* Salatteller *m.*, Salatbüffel *f.* Salceson, -u, *pl. -y, sm.* Preßwurst *f.*

Saldować, -duje, -wałem, *va. imperf.* salbieren, die Wunden machen, die Rechnung abschließen. [Salep *m.*

Salep, -u, *sing. tant. sm.*

Saletra, -try, *sing. tant. sf.* Salpeter *m.*; — chilijska Chili- oder Natronsalpeter; — pospolita Kalisalpeter; — szescienna Würfelsalpeter.

Salcetran, -u, *sing. tant. sm.* Salpetersalz *n.*; — sody salpetersaures Natron; — ołowiu salpetersaures Bleioxyd; — potażu Kalisalpeter *m.*

Saletrarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Salpetersiederei *f.*, Salpeterhütte *f.*

Saletrnik, -a, *pl. -cy, sm.* Salpeterfabrikant *m.*

Saletroród, -rodu, *pl. -rody, sm.* Salpeterstoff *m.*, Röt *m.*

Saletrowy, Saletrzany, *adi.* Salpeter.

Saletrzysty, *adi.* salpeterig.

Salicylowy, *adi.* Salizyl-; — kwas Salizylsäure *f.*

Salina, -ny, *pl. -ny, sf.* Saline *f.*, Salzgrube *f.*, Salzberg *m.*, Salzsiederei *f.*

Saliwacza, -cyi, *pl. -eye, sf.* Speichelfluß *m.*

Salka, siehe: Sala.

Salmiak, -u, *sing. tant. sm.* Salmiat *m.*, Animoniat-salz *n.*

Salmiakowy, *adi.* Salmiat-.

Salomonek, -nka, *pl. -nki, sm.* Teufelswurz *f.*, Napell-, Sturm-, Eisenhut *m.*

Salon, -u, *pl. -y; dimin.*

Salonik, -u, *pl. -i, sm.* Salon *m.*, Empfangszimmer *n.*

Salonowiec, -wca, *pl. -wce, sm.* Salonmann *m.*

Salonowość, -ści, *sing. tant. sf.* Salonwesen *n.*, Salonton *m.*

Salonowy, *adi.* Salon-, salonmäßig, geschliffen.

Salopa, -py, *pl. -py; dim.*

Salopka, -ki, *pl. -ki, sf.* Saloppe *f.*, halblanger Mantel.

Salsefia, -fi, *pl. -fie, sf.* Bodsbart *m.*, Haferwurz *f.*

Salsefiny, -fin, *plur. tant. sn.* (Scorzonera hispanica) Schwarzwurz *f.*

Saltarel, -a, *pl. -e, sm.* Hämmerchen *n.* im Klavier, daß an die Seiten schlägt.

Saltarella, -li, *pl. -le, sf.* Saltarella *f.* (ein Tanz).

Salutacya, -cyi, *pl. -eye, sf.*; Salutowanie, -nia, *sing. tant. sn.* Begrüßen *n.*, Salutieren *n.*

Salutować, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* grüßen, salutieren.

Salwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Salve *f.*

Salwować, -wuje, -wałem,

va. imperf. erretten; — się *vr.* sich salbieren.

Salaciany, *adi.* Salat-.

Salamacha, -chy, *pl. -chy, sf.* Mehlsbrot *m.*, Brot *m.*

Salata, -ty, *pl. -ty, sf.* Salat *m.*; — ogrodowa Gartensalat; — z ziemniaków Erdäpfelsalat; — z ogórków Gurkensalat; — mieszana gemischter Salat; — pierna Kreise *f.*

Salatka, -ki, *pl. -ki, sf.* Acker-, Zaunlattich *m.*, Leberdistel *f.*; — polna Valeriana olitoria.

Sam! *interj.* hier! hieher!

Sam, Sama, Samo, (*pr. 1*) selbst, allein, lauter; — (a nie kto inny) selbst; — (jedem, z nikim więcej) allein; posiadłem — do niego idę *btm* selbst zu ihm gegangen; to się rozumie samo przez się daß versteht sich von selbst; został — jeden na świecie er blieb ganz allein auf der Welt; — me tylko kłamstwa opowiada er erzählt lauter Lügen; 2) — na — Mann gegen Mann; chce mówić z tobą — na — idę will mit dir unter vier Augen sprechen; 3) — dient oft zur genauen Bezeichnung einer Stelle oder eines Zeitpunktes; zanurzył się po — ma szyje er tauchte bis an den Hals unter; zarumienił się po — me uszy er wurde bis über die Ohren rot; przy — mym brzegu bicht am Rande; w — ma porę gerade zur rechter Zeit; 4) ten — derselbe; taki — ein eben solcher.

Samara, -ry, *pl. -ry, sf.* Gepäck *n.* = Juki.

Samarytanin, -a, *pl. -nie, sm.* Samariter *m.*

Samarytanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Samaritanerin *f.*

Samarytański, *adi.* Samariter-.

Samcołoznik, -a, *pl. -cy, sm.* Knabenschänder *m.*, Päderast *m.*, Ufester *m.*

Samcolobstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Knabenschändung *f.*, Päderastie *f.*

Samcowy, Samczy, *adi.* männlich, Männchen-.

Samica, -cy, *pl. -ce; dim.*

Samiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Weibchen *n.*; 2) Baße *f.*

Samiec, -mca, *pl.* -mce; *dim.* Samczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Männchen *n.*

Samit, -u, *pl.* -y, *sm.* Sammetblume *f.*, Tausend-schön *n.*

Samiuchny, Samiutki, Samiut(en)enki, Samiuczki, *dim.* von Sam.

Samobitnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Selbstfang *m.*, Falle *f.*; Bärenfalle *f.*; Fangeren *n.*

Samobójca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Selbstmörder *m.*

Samobójczy, *adi.* selbstmörderisch.

Samobójczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Selbstmörderin *f.*

Samobójstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Selbstmord *m.*

Samobrzmiący, *adi.* selbsttönend.

Samobytność, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Selbstständigkeit *f.*

Samobytny, *adi.* selbstständig.

Samochcący, Samochećny, *adi.*; Samochcąc, Samochećnie, *adv.* gutwillig, freiwillig.

Samochlubny, Samochlubca, Samochlubstwo, *siehe:* Samochwalecy, Samochwalca *etc.*

Samochód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Automobil *n.*, Motorwagen *m.*, Selbstfahrer *m.*

Samochwalecy, *adi.* prahlerisch.

Samochwalstwo, Samochlubstwo, -a, *sn.* Selbst-Eiaenlob *n.*, Prahlerei *f.*

Samochwał, -a, *pl.* -y; Samochwalec, -lca, *pl.* -lce, *sm.*, Prahler *m.*, Prahlhans *m.*

Samochwalca, -lcy, *pl.* -lcy; Samochlubiec, -bca, *pl.* -bey, *sm.* Prahler *m.*, Prahlhans *m.*, Großsprecher *m.*, Großtuner *m.*

Samociążki, -ków, *plur.* *tant.* *sn.* ein zweiräderiges Wägelchen, von Menschen gezogen, zur Holzansuhr.

Samociek, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) (Hedwigia) Baum auf San Domingo; 2) eine Art Moos.

Samoczwartny, *adi.*; Samoczwart, *adv.* selbviert, mit drei anderen, zu vieren.

Samodwunasty, *adi.*; Samodwunast, *adv.* selbstzwei.

Samodział, -u, *pl.* -y, *sm.* Hausleinwand *f.*, Haustuch *n.*

Samodziałający, *adi.* automatisch, selbsttätig.

Samodziałowy, *adi.* Hausleinwand-, Haustuch-.

Samodzielność, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Selbständigkeit *f.*, Selbstkraft *f.*, Selbsttätigkeit *f.*, Selbstwirksamkeit *f.*

Samodzielny, *adi.*; Samodzielnie, *adv.* selbständig, selbstwirksam, selbsttätig.

Samodzierczy, Samodzierny, Samodziierzawy, *adi.* selbstherrschend, autoritär.

Samodzierstwo, -wa, *sing.* *tant.* *sn.* Selbstherrschaft *f.*, Autokratie *f.*

Samodzierzca, Samodzierca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Selbstherrscher *m.*, Autokrat *m.*

Samodziierzczyna, Samodziierzycielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Selbstherrscherin *f.*

Samodziesiąty, *adi.*; Samodziesiąt, *adv.* selbstgeht, mit neun anderen.

Samogłoska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Selbstlaut *m.*, Selbstlauter *m.*, Vokal *m.*

Samogłoskowy, *adi.* Selbstlauter-, vokalisch.

Samogłosny, *adi.* selbsttönend, selbstlautend.

Samogłów, -owu, *pl.* -owy, *sm.* Mühlensteinfisch *m.*, Stachelbauch *m.*

Samogwałt, -u, *pl.* -y, *sm.* Selbstbestrafung *f.*, Dnanie *f.*

Samoiśtność, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Selbständigkeit *f.*

Samoiśtny, *adi.*; Samoiśtnie, *adv.* selbständig.

Samojad, -a, *pl.* -y; Samojedz, -a, *pl.* -e, *sm.* Menschenfresser *m.*; ein Tier, das Tiere eigenen Geschlechtes frisst.

Samojazd, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Draisine *f.*; Velosiped *n.*, Laufwagen *m.*; 2) = Samochód.

Samojedny, *adi.* ganz allein, ein einziger.

Samojętnie, *adv.* abgefordert.

Samokupiec, -pca, *pl.* -pcy, *sm.* Kleinhändler *m.*, Monopolist *m.*

Samokupstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Kleinhandel *m.*, Monopol *n.*

Samokwiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Bruggmausia.

Samokwitły, *adi.* immer blühend.

Samolub, -a, *pl.* -y, *sm.* Egoist *m.*, Selbstsuchtige(r) *m.*

Samolubny, *adi.*; Samolubnie, *adv.* egoistisch, selbstsuchtig.

Samolubstwo, -wa, *sing.* *tant.* *sn.* Egoismus *m.*, Selbstsucht *f.*

Samolowny, *adi.* verständig.

Samolówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fallgrube *f.*

Samoluda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Halluzination *f.*, trankhafte Vision.

Samolusk, -a, *pl.* -i, *sm.* Glaschleiche *f.*

Samoósmny, *adi.* selbstacht, mit sieben anderen.

Samopalnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Musketier *m.*

Samopół, -a, *pl.* -y, *sm.* Feuerwaffe *n.*, Musfete *f.*

Samopas, *adv.* ganz allein, jeder für sich selbst.

Samopas, -a, *pl.* -y, *sm.* Herumtreiber *m.*, Bagabund *m.*

Samopaska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Herumtreiberi *f.*

Samopasność, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Loderheit *f.*

Samopaśny, *adi.* ausgelassen.

Samopiat, *adv.* selbstjüht, mit vier anderen.

Samoplynnny, *adi.* von selbst fließend.

Samopływ, -u, *pl.* -y, *sm.* Schnellsegler *m.*

Samopomoc, -y, *sing.* *tant.* *sf.* Selbsthilfe *f.*

Samopoznanie, -nia, *sing.* *tant.* *sn.* Selbsterkenntnis *f.*

Samopsza, -psy, *sing.* *tant.* *sf.* (Triticum dicoccum) Amelkorn *n.*, Emmerkorn *n.*

Samorodek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* reines Erz; — żelaza gediegenes Eisen.

Samorodność, -ści, *sing.* *tant. sf.* Natürlichkeit *f.*, Originalität *f.*, Urvüchsigkeit *f.*

Samorodny, -dy, *sm.*; Samorodnie, *adv.* natürlich, gediegen, ungekünstelt, originell; — ne wino Naturwein *m.*; (besondere Weingattung) Szamorodner *m.*

Samorost, -u, *pl.* -y, *sm.* = Winne ziele.

Samoruch, -u, *pl.* -y, *sm.*; Samoruchnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* ein sich selbst bewegendes Werk, Selbstbewegungsmaschine *f.*, Selbstgetriebe *n.*, Automat *m.*

Samoruchy, Samoruczny, *adi.* selbstbeweglich, automatisch.

Samoruszność, -ści, *sing.* *tant. sf.* Selbstbeweglichkeit *f.*, Selbstbewegung *f.*, Automatismus *m.*

Samorząd, -du, *pl.* -dy, *sm.*; Samowładztwo, -wa, *sing.* *tant. sn.* 1) Selbst-, Allein Herrschaft *f.*; 2) Autonomie *f.*

Samorządca, Samowładca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Selbstherrlicher *m.*, Alleinherrlicher *m.*

Samorządczyni, Samowładczyni, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Selbstherrlicherin *f.*, Alleinherrlicherin *f.*

Samosądny, *adi.* selbstrichtend.

Samosiódmy, *adi.*; Samosiódni, *adv.* selbsteben, mit sechs anderen.

Samosłaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Pseudoapostel *m.*

Samosłaństwo, -wa, *sing.* *tant. sn.* Pseudoapostelismus *m.*, Pseudomission *f.*

Samosmar, -a, *pl.* -y, *sm.* Selbstlöser *m.*, Selbstschmierer *m.*

Samostrzał, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Selbstschuß *m.*, Selbstgeschöß *n.*; 2) Armbrust *f.*, Drückbogen *m.*

Samostrzelnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Armbrustmacher *m.*

Samoszósty, *adi.*; Samoszóst, *adv.* selbstsechst, mit fünf anderen.

Samoszywka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nähmaschine *f.*

Samotaki, *adi.* tautologisch.

Samotnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Einöde *f.*, einsam gelegener Ort.

Samotnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Einsame *f.*

Samotnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Einsame(r) *m.*; 2) Sandläufer *m.* (Vogel); 3) Schnepfe *f.*

Samotność, -ści, *sf.* Einsamkeit *f.*

Samotny, *adi.*; Samotnie, *adv.* einsam.

Samotoczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Garnhalpel *f.*

Samotok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Vorsprung *m.*, Vorlauf *m.*; 2) der beim Klettern zuerst ablaufende Pfost.

Samotność, -ści, *sing.* *tant. sf.* Beermost *m.*, Beerwein *m.*, Ausbruch *m.*

Samotrząsk, -u, *pl.* -i, *sm.* Falltür *f.*, Falle *f.*, Vogelnetz *n.*, Vogelqarr *n.*

Samotrzeci, *adi.*; Samotrzeci, *adv.* selbtritt, mit zwei anderen.

Samotwórca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Art Holzwurm (Parthenope).

Samouczek, -czka, *pl.* -czki; Samouk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Autodidakt *m.*, Selbstgelehrter *m.*; 2) Lehrbuch *n.* zum Selbstunterricht.

Samouczny, *adi.* autodidaktisch.

Samowar, -u, *pl.* -y; *dim.* Samowarek, -rku, *pl.* -rki, *sm.* russische Teemaschine, Teekeffel *m.*, Samowar *m.*

Samowiarek, -rka, *pl.* -rki; Samowiernik, -a, *pl.* -cy, *sm.* einer, der auf dem Glauben allein die Seligkeit baut.

Samowładca, Samowładczyni, etc. siehe: Samorządca etc.

Samowola, -li; Samowolność, -ści, *sing.* *tant. sf.* Willfür *f.*, Eigenmächtigkeit *f.*

Samowolny, *adi.*; Samowolnie, *adv.* eigenmächtig, willkürlich, eigenwillig; — ne zapalenie się Selbstentzündung *f.*

Samowtóry, *adi.*; Samowtór, *adv.* zu zweien, mit nur einem noch.

Samozapalność, -ści, *sing.* *tant. sf.* Selbstentzündbarkeit *f.*

Samozłuda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Halluzination *f.*

Samozwaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* einer, der sich einen fremden Namen, eine falsche Stellung beilegt; Dymitr — der falsche Demetrius.

Samozwancız, *adi.* betrügerisch.

Samozwånstwo, -wa, *sing.* *tant. sn.* Betrug *m.*, Täuschung *f.*, Aneignung *f.* eines fremden Namens.

Samsonowy, *adi.* Samson-; — wa kolumna der aus einigen Stücken zusammengesetzte große Mast.

Samspad, -a, *pl.* -y, *sm.* Tschentier *n.*, Rüstus *m.*, Pflanger *m.*

Samura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Bache *f.*, Wildsau *f.*

Sancyt, -u, *pl.* -y, *sm.* Reichstagsbeschluß *m.*

Sandacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Sander *m.*, Zander *m.*, Schill *m.*, Fogosch *m.*

Sandalina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; — mniejsza Feigwarzentannenfel *f.*

Sandał, -u, *pl.* -y, *sm.* Sandale *f.*, Riemen Schuh *m.*

Sandałowiec, -wca, *pl.* -wca, *sm.* Sandelholz *n.*

Sandałowy, *adi.* Sandel-, aus Sandelholz.

Sandaraka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Wacholderharz *n.*; 2) Zinnroterrot *n.*

Sandomirka, -ki, *sing.* *tant. sf.* Sandomirer Weizen.

Sanecki, *dim.* von Sanie.

Sangwiniczność, -ści, *sf.*; Sangwinizm, -mu, *sm.* Sanguinismus *m.* [nisch.]

Sangwiniczny, *adi.* sanguinisch; Sanie, -ń; Sanki, -nek; Sanice, -nie, *plur.* *tant. sf.* 1) Schlitten *m.*, 2) sanki wdzika Kreuztopfschlitten *pl.*, Kreuztopfschlitten *m.*, Geradeführung *f.*

Sanitarny, *adi.* Sanitar-, Gesundheits-.

Sankarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schlittenfußler *m.*

Sankcya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Sanction *f.*, amtliche, staatliche Bestätigung; — pragmatyczua pragmatische Sanction.

Sankcyonować, -nuje, -walem, *va. imperf.* sankcionieren, die Bestätigung der Staatsbehörde erteilen.

Sanki, -nek; Saneczki, -czek, *plur. tant. sf.* Schlüsselstein *n.* = Obojczyk.

Sanktyfikacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Sanctifikation *f.* = Uświecenie.

Sanktissimum, *indecl. sn.* Allerheiligste(s) *n.*, heilige(s) Sakrament = Przenajświętszy sakrament.

Sanna, -ny, *sing. tant. sf.* Schlittenbahn *f.*

Santalina, -ny, *sing. tant. sf.* Schwalbenkraut *n.*, Goldwurz *f.*

Sap, -u, *pl.* -y, *sm.* flacher Sandboden, der gleich unter der ersten Schichte, wo Lette beginnt, feucht ist; Schließboden *m.*

Sapać, -pie, -paćem, *va. imperf.* schnauben, schnarchen, schnaufen, brausen.

Saper, -a, *pl.* -y, *sm.* Sappeur *m.*

Sapiasty, *adi.* verschnupft, sumpfig.

Sapient, -a, *pl.* -ci, *sm.* — akademicki Redell *m.*

Sapiezanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Birnengattung.

Sapisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* = Sap.

Sapka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Corrhiza, Rhinitis) Schleimhautentzündung *f.* in der Nase.

Saporek, -rka, *pl.* -rki; Sapor, -u, *pl.* -y, *sm.* Leckerbissen *m.*

Sapowaty, *adi.*; Sapowato, *adv.* dumpfig, sumpfig, schliefzig, feucht.

Sarabanda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Sarabande *f.* (ein spanischer Tanz).

Sarafan, -a, *pl.* -y, *sm.* der Anzug der russischen Bauern; ein langes Frauenkleid, Schlarrod *m.*

Sardela, -li, *pl.* -le; Sar-

delka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sardelle *f.*

Sardelowy, *adi.* Sardellen-; -we masło Sardellenbutter *f.*

Sardoniczny, *adi.*; Sardonicznie, *adv.* sarkastisch, spöttlich, sardonisch.

Sardonik, Sardy, -a, *pl.* -i, *sm.* Kernet *m.*, Sardonyy *m.*, Sarder *m.*

Sardynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sardine *f.*

Sarenka, siehe: Sarna.

Sark, -u, *pl.* -i, *sm.* Schnaufen *n.*

Sarkać, -kam, -kaćem, *vn. imperf.*; Sarknąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* schlürfen, schnarchen; — *nz* co über etwas murren, unzufrieden sein, unwillig sein, schimpfen.

Sarkacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schnarchklappe *f.*

Sarkanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Schnarchen *n.*, Schnauben *n.*, Räsonieren *n.*

Sarkazm, -u, *pl.* -y, *sm.* Sarkasmus *m.*, beißender Spott.

Sarkofag, -u, *pl.* -i, *sm.* Sarkophag *m.*, Sarg *m.*

Sarna, -ny, *pl.* -ny; *dim.* Sarenka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Reh *n.*, — samica Niče *f.*, Geiß *f.*

Sarni, *adi.* Reh=

Sarnię, -niecia, *pl.* -ięta; *dim.* Sarniatko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Rehkalb *n.*, Riß *f.*

Sarnina, -ny, *sing. tant. sf.* Rehfleisch *n.*, Rehbraten *m.*

Sarsaparilla, -li, *sing. tant. sf.* Sarsaparille *f.* (Arzneimittel aus den Wurzeln der Pflanze Smelax).

Sas, -sa, *pl.* -sowie, *sm.* Sache *m.*, König *m.* aus dem jächsischen Geschlecht.

Sasafrazn, -u, *pl.* -y, *sm.* Sassafras *m.*, Fenchelholz *n.*

Sasak, -a, *pl.* -i, *sm.* Kartoffel *f.*

Sasanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zeitlose *f.*, Herbstzeitlose *f.*, Windröschen *n.*, Rüdchenschelle *f.*

Sasankwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* (Camellia sasanqua) eine Art Kamelie.

Sasina, -ny, *sing. tant. sf.* geschnittenes Schilf als Dünger benutzt.

Sassolin, -u, *pl.* -y, *sm.* Borssäure *f.* in Kristallen.

Saszulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schote *f.*, Hülse *f.* = Straczek.

Satelita, -ty, *pl.* -ci, *sm.* Satellit *m.*; (bildl.) ein ungetrenntlicher Gefährte.

Satrapa, -py, *pl.* -pi, *sm.* Satrap *m.*

Satyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Satin *m.* (gemeine Gattung Atlas).

Satynować, -nuje, -walem, *va. imperf.* satinieren, dem Papier Glanz und Glätte verleihen.

Satyra, ry, *pl.* -ry, *sf.* Satire *f.*, Spottschrift *f.*, Spottrede *f.*

Satyrycznosc, -ści, *sing. tant. sf.* satirische(s), spöttliche(s) Wesen.

Satyryczny, *adi.* satirisch, Spott-, spottend, beißend.

Satyryk, -a, *pl.* -cy; Satyropis, -a, *pl.* -y, *sm.* Satiriker *m.*

Satysfakcyja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Genugtuung *f.*, Satisfaktion *f.*

Sawanna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Savanne *f.*, fruchtbares, mit Gras und Bäumen bedecktes Flachland in Nordamerika.

Sawantka, -ki, *pl.* -ki, Blaustrumpf *m.*

Sawina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Sebenbaum *m.*, stinkender Wacholder.

Sawojka, -ki, *sing. tant. sf.* eine Gattung weischen Salats = Sabaudka.

Sączek, Sączek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) kleiner Knoten, Knötchen *n.*; 2) Seihetuch *n.*, Durchschlag *m.*; 3) — u wędkii Hahn *m.*, Stachel *m.* oder Bahn *m.* an der Fischangel;

4) -i *pl.* Drainß *pl.*

Sączenie, -nia, *sn.* Siedern *n.*

Sącznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Grubenwasser *n.*

Sączyc, -cze, -czyłem, *vn. imperf.* 1) siedern, triesen, quillen; woda -czy się do statku das Wasser siedert in das Schiff ein; 2) tropfenweise fließen, von sich geben.

Sąd, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Gericht *n.*; nowy budynek -u

das neue Gerichtsgebäude; w sądzie się z kimś rozprawić gegen jmnndn gerichtlich verfahren; pozwać kogo do -u jmnndn vor Gericht verklagen; 2) Richterpruch *m.*, Urteil *n.*; — wydać ein Urteil fällen; -y Boże Gottesurteil *n.*; — ostateczny jüngste(s) Gericht.

Sądny, *adi.* Gerichts-; — dzień 1) jüngster Tag 2) Veröhnungsfest *n.* bei den Juden.

Sądownictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Gerichtsweisen *n.*, Gerichtsstand *m.*, richterliche Gewalt.

Sądowny, *adi.* gerichtlich.
Sądowość, -ści, *sing. tant. sf.* gerichtliche Gewalt.

Sądowy, *adi.* Gerichts-; rozprawa -wa Gerichtsverhandlung *f.*

Sądzenie, -nia, *sn.* Richter *n.*

Sądzić, -dże, -dzisz, -dzilem, *va. und vn. imperf.* 1) richten, Gericht halten, Recht sprechen; on nas będzie -dził er wird uns richten; 2) urteilen; nie sądz o ludziach z pozoru beurteile nicht die Menschen nach dem Scheine; niech inni -dzą andere mögen urteilen; jak -dzisz? wie glaubst du?

Sąg, -u, *pl. -i, sm.* Raumlaster *f.*, Rubiklaster *f.*, Klaster *f.*

Sągwa, -wy, *pl. -wy, sf.* eine Art Regenwurm.

Sasiad, -a, *pl. -edzi, sm.* Nachbar *m.*; wiedzą -edzi jak kto siedzi dem spähenden Auge des Nachbars entgeht nichts.

Sasiadka, -ki, *pl. -ki, sf.* Nachbarin *f.*

Sasiadować, -duje, -walem, *vn. imperf.* benachbart sein, Nachbarschaft halten; — z kim jmnnds Nachbar sein.

Sasiedni, Sasiedzki, *adi.* nachbarlich, benachbart.

Sasiedztwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Nachbarschaft *f.*

Sasiek, -a, *pl. -i, sm.* Banje *f.* zu beiden Seiten der Tenne, Scheuertisch *n.*

Sazeń, -źnia, *pl. -źnie, sm.* Klaster *f.*

Sażniarz, -a, *pl. -e, sm.* Klosterhäger *m.*, Holzhauer *m.*

Sażniarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Klosterhäger *n.*

Sażniować, -nije, -walem, *va. imperf.* nach Klöstern messen.

Sażniowe, -wego, *sing. tant. sn.* Klostergeld *n.*

Sażniowy, *adi.* Kloster-, Klasterlang.

Sażnisty, *adi.* riesenmäßig, Klasterlang.

Scapieć, -pieje, -piałem, *vn. perf.* dumm wie ein Bock werden.

Scedzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Scedzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* absehen, wegschauen.

Scena, -ny, *pl. -ny, sf.* 1) Bühne *f.*; wypadki na -nie die Vorgänge auf der Bühne; 2) Szene *f.*, Auftritt *m.*; w której to dzieje się -nie? in welcher Szene kommt das vor?

Sceniczny, *adi.* die Bühne betreffend, bühnenmäßig.

Sceptyzm, -u, *sing. tant. sm.*; Sceptyka, -ki, *sing. tant. sf.* Skeptizismus *m.*, Zweifelsucht *f.*; = Powątpiewanie.

Sceptyczny, *adi.* skeptisch, zweifelnd, zweifelsüchtig; = Wątpiacy.

Sceptyk, -a, *pl. -cy, sm.* Skeptiker *m.*, Zweifler *m.*; = Powątpiewający o wszystkim.

Schab, -u, *pl. -y, sm.*; *dim.* Schabek, -bka, *pl. -bki, sm.* 1) Rippenstück *n.*, Schweinsrippen *pl.*; 2) Rippenstee *n.*; 3) magerer Mensch, Hungerleider *m.*

Schadzać, -dzam, -dzalem, I. *va. und vn. imperf.*; Zejść, -jdę, -szedłem, -szłam, I. *va. und vn. perf.* 1) heruntergehen, herunterkommen, absteigen, heruntersteigen; proszę cie, zejdz na dół idź bittę dich, komm herunter; -dząc na dół upadłem im Heruntergehen bin ich gefallen; 2) vergehen, verfließen; czas -dzi, a myśmy nie nie zrobili die Zeit vergeht und wir haben nichts

getan; dzień nam zeszedł bardzo przyjemnie der Tag verging uns sehr angenehm; 3) abgehen, weggehen, heruntergehen; ta plama nie chce zejść dieser Fleck will nicht weg(gehen); zszedł z tego świata er ist von dieser Welt abgehien; 4) aufsprossen, aufkeimen; pszenica już -ła der Weizen ist schon aufgeleimt; 5) durchkreuzen, durchqueren, durchgehen; -szedłem kraj cały a jego nie znałem ich habe das ganze Land durchkreuzt und ihn nicht gefunden; 6) abtragen; — suknie die Kleider abtragen; II. — kogo jmnnd überlassen; III. — się *vr.* 1) zusammenkommen, sich versammeln, sich begegnen, sich kreuzen; -szliśmy się na pogadankę wir sind zu einem Plauderstündchen zusammengekommen; schadzaliśmy się co niedzieli wir sind jeden Sonntag zusammengekommen; -szliśmy się na moście wir sind uns auf der Brücke begegnet; tu się -dzą szyny hier kreuzen sich die Geleise; 2) sich müde gehen.

Schadzka, -ki, *pl. -ki, sf.* Zusammenkunft *f.*, Rendezvous *n.*

Scheda, -dy, *pl. -dy, sf.* Erbe *n.*, Erbschaft *f.*, Erbteil *n.*, Nachlaß *m.*

Scheda, *sing. indecl. pl. -ta, sn.* Schema *n.*, Muster *n.*; = Wzór, forma.

Schematyczny, *adi.*; Schematycznie, *adv.* schematisch, bildlich.

Schematyzm, -u, *pl. -y, sm.* Schematismus *m.*

Scherzo, -za, *pl. -za, sn.* Scherzo *n.*, ein Teil der Sonate; = Ustęp wesoly sonaty.

Schizma, -my, *pl. -my, sf.* Schisma *n.*, Abfall *m.* von der Kirche, Kirchenspaltung *f.*

Schizmatyczny, *adi.* schismatisch.

Schizmatyk, -a, *pl. -cy, sm.* Schismatiker *m.*

Schlastac, -tam, -tałem, *va. perf.* 1) bespritzen; 2) zerlegen, zerschlagen.

Schlebiac, -biam, -bialem, *vn. imperf.*; Schlebič, -bię, -bięm, *vn. perf.* schmeiſeln.

Schlebianie, -nia, *sn.* Schmeiſeln *n.*

Schludność, -ści, *sing. tant. sf.* Sauberkeit *f.*

Schludny, *adi.*; Schludnie, *adv.* lauber, nett.

Schlopiec, -pieje, -pialem, *vn. perf.* zum Bauer werden.

Schlostac, -tam, -talem, *va. perf.* durchgrüeln.

Schnac, -nę, -nałem, *vn. imperf.*; 1) trocken; ta farba schuie jeszeze diese Farbe trofnet noch; 2) verdorren; drzewa schną w tym upale die Bäume verdorren in dieser Hitze; 3) verschmachten, sich abzehren, vergehen; — ze zmartwienia, tęsknoty vor Kummer, Sehnsucht vergehen.

Schodek, -dka, *pl. -dki, sm. Stufe f.*; -dki, *pl. Treppe f.*

Schodowy, *adi.* Treppen-, — wznoszący całokształt budowy Firſtenbau *m.*, Strebefiße *f.*; — spuszczejacy całokształt budowy Strossenbau *m.*

Schody, siehe: Schód.

Schodowka, -ki, *pl. -ki, sf. Treppenmüſchel f.*

Schodzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Heruntergehen *n.*, Herabſteigen *n.*

Schodzić, siehe: Schadzac.

Schodźność, -ści, *sing. tant. sf.* Abſchüſſigkeit *f.*

Schodzisty, *adi.*; Schodzisto, *adv.* abſchüſſig, abhängig.

Scholastyczność, -ści, *sing. tant. sf.* Scholaſtit *f.*

Scholastyczny, *adi.*; Scholastycznie, *adv.* ſcholaſtiſch, ſchulgerecht, ſpißſindig.

Scholastyk, -a, *pl. -cy, sm. Scholaſtitus m.*, Scholaſtit *m.*

Scholastyka, -ki, *sing. tant. sf.* Scholaſtit *f.*, Schulaweiſheit *f.*

Scholia, -lii, *pl. -lie, sf. Scholie f.* (meiſt *pl.* Scholien, Erklärungen zu den alten griechiſchen und lateiniſchen Klaſſikern).

Scholiasta, -sty, *pl. -ści,*

sm. Scholiaſt m., Erklärer *m.*, Ausleger *m.* der Klaſſiker.

Schorowany, Schorzaly, *adi.* kränklich, durch Krankheit abgezehrt, hinſällig.

Schorzałość, -ści, *sing. tant. sf.* Kränklichkeit *f.*

Schować, -wam, -wałem, *va. perf.* verſtecken, verwalten, aufheben, verbergen, siehe: Chować; — się *vr.* ſich verſtecken, ſich verbergen.

Schowalnia, -ni, *pl. -nie; Schowek, -ka, pl. -ki, sm.*; Schówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Aufbewahrungsort *m.*

Schowalny, *adi.* verwehrbar.

Schowanie, -nia, *sn.* 1) Verwahrung *f.*, Aufbewahrung *f.* Aufbewahrungskammer *f.*

Schód, schodu, *pl. schody, sm. Stufe f.*, Treppe *f.*; schody, *pl.* 1) Stiege *f.*, Treppe; spaść ze schodów die Treppe herunterfallen; — boczne Nebentreppe; — dwuramienna zwiernarmige Treppe; — kręcone Wendeltreppe; — łamana gebrochene Treppe, Po-deſtreppe, abgeſlözte Treppe; — mieszane Treppe aus gemiſchtem Material; — ogniotrwała feuerſtefe Stiege; — wewnątrzne eingebaute Treppe; — wieżowe Turnitreppe; 2) Stiege *f.*, Aufſtieg *m.*; 3) Stroſſen *pl.*, Firſtenbau *m.*

Schromieć, -mieje, -miałem, *vn. perf.* lahm werden.

Schronić, -nie, -niłem, *va. perf.* aufbewahren, in Sicherheit bringen, bergen; — się *vr.* flüchten, ſich verbergen, verſtecken.

Schronienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Zuſtucht *f.*, Zuſtuchtsort *m.*

Schronisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Zuſtuchtsort *m.*, Aſyl *n.*; Schůhhaus *n.*, Schůhhiße *f.*

Schropawieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* rauſch werden.

Schrupać, -pie, -pałem, *va. perf.* aufſnabbern.

Schudnąć, -nę, -dłem, *vn. perf.* mager werden, abmagern.

Schudnięcie, -cia, *sing. tant. sn.* Abmagerung *f.*

Schwycenie, -nia, *sing. tant. sn.* Fangen *n.*

Schwycić, -cę, -cilem; Schwytac, -tam, -tałem, *va. perf.* ergreifen, packen, aufgreifen, auffangen.

Schwyt, -u, *pl. -y, sm.* Voicelsprentel *m.*

Schylać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Schylić, -ię, -liłem, *va. perf.* bücken, beugen; — się *vr.* ſich bücken, ſich beugen, ſich herablaſſen; siehe: Chylać.

Schylanie, Schylenie, -nia, *sn.* Bücken *n.*, Beugen *n.*

Schyłek, -tku, *sing. tant. sm.* Reige *f.*, Ablauf *m.*, das nahe Ende; na -tku, *adv.* auf der Reige, zu Ende, beim Ablauf.

Schytrzeć, -trzeje, -trzałem, *vn. perf.* ſchlau, durchtrieben werden.

Scyatyczny, *adi.* Hüſtweh-.

Scyatyk, -a, *pl. -cy, sm.* ein an Hüſtweh leidender Menſch.

Scyatyka, -ki, *sing. tant. sf.* Hüſtweh *n.*, Zſchlaß *n.*

Scudzołozyc, -że, -zyłem, *va. perf.* zur Ehebrecherin machen.

Scudzoziemczec, -czeje, -czalem, *vn. perf.* ſeinem Vaterlande ſich entfremden.

Scyllityna, -ny, *sing. tant. sf.* chemiſches Präparat aus Meerzwiebel erhaltlich.

Scysya, -syi, *pl. -sye, sf.* Meinungsverſchiedenheit *f.*, Zwift *m.*, Zwiſtacht *f.*; = Niezgoda, Spór.

Scyzoryk, -a, *pl. -i, sm.* Federmeſſer *n.*

Scyzorykowy, *adi.* federmeſſerartig.

Szernieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ſchwarz werden.

Szerstwieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* trocken werden (vom Gebäud).

Szerwieniałość, -ści, *sing. tant. sf.* Rötung *f.*

Szerwienieć, -nie, -niłem, *va. perf.* rot färben; — się *vr.* rot werden, erröten.

Szerwienieć, -nie, -niałem, *vn. perf.* rot werden.

Szesywać, -suję, -wałem, *va. imperf.*; Szesać, -szę, -sałem, *va. perf.* herabſtammen.

Szczenać, -nę, -załem, *vn. perf.* verloren gehen.

Secina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* hundert Stück *pl.*; Hundert=schaft *f.*

Sedenterya, -ryi, *sing.* tant. *sf.* sitzende Lebensweise; = Zycie siedzące.

Sedno, -na, *pl.* -na, *sn.* ugl. Sadno.

Segieta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Tragstuhl *m.*, Sänfte *f.*; = Lekyka.

Sejm, -u, *pl.* -y, *sm.* Landtag *m.*, Reichstag *m.*

Sejmik, -a, *pl.* -ki, (Provinzial-) Landtag *m.* im alten Polen.

Sejmikować, -kuje, -walem, *vn. perf.* 1) Landtag halten, tagen; 2) ohne Ordnung beraten.

Sejmikowanie, -nia, *sing.* tant. *sn.* 1) das Abhalten des Landtages; 2) unnütze Diskussionen.

Sejmowy, *adi.* Landtags-, Reichstags-.

Sekatura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Sekfatur *f.*, Zusehen *n.*; = Dokuczanie.

Sekoya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* 1) Sektion *f.*, Pluton *m.*; 2) Abteilung *f.*; = oddział; szef sekoyi Sektionschef *m.*; 3) Sektion *f.*, Leichenöffnung *f.*

Sekiel, -a, *pl.* -e, *sm.* siebenbürgisches Pferd.

Sekować, -kuje, -walem, *va. imperf.* reizern, sektieren, verfolgen.

Sekowanie, -nia, *sing.* tant. *sn.* = Sekatura.

Sekreoya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Absonderung *f.*, Sekretion *f.*; = Wydzielanie.

Sekrecyjny, *adi.* Absonderungs-.

Sekret, -u, *pl.* -y; *dim.* Sekretcik, -u, *pl.* -i, *sm.* Geheimnis *n.*; w ręcie im geheimen; pod -tem unter dem Siegel der Verschwiegenheit; prosze o -ich bitte es geheim zu halten; = Tajemnica.

Sekretarczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* ein Sekretär von geringer Bedeutung.

Sekretarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sekretärin *f.*, Geheimschreiberin *f.*

Sekretarstwo, -wa, *sn.* Sekretäramt *n.*, Sekretärwürde *f.*; Sekretariat *n.*

Sekretaryat, -u, *pl.* -y, *sm.* Sekretariat *n.*

Sekretarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Sekretär *m.*, Geheimschreiber *m.*, Sekretarius *m.*; — główny Generalsekretär.

Sekretarzowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Sekretärin *f.*, die Frau des Sekretärs.

Sekretarzówna, -ny, *pl.* -ne, *sf.* die Tochter des Sekretärs.

Sekretarzyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Schreiberisch *m.* mit Geheimnissen.

Sekretnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Geheimnisvolle(r) *m.*, Geheimnistuer *m.*

Sekretny, *adi.* geheim; = Tajemniczy.

Seksta, -sty, *pl.* -ty, *sf.* 1) der sechste Ton der Oktave; 2) Segt *f.* (Gebetsstunden).

Sekstans, -u, *pl.* -e, *sm.* Sechsteckreis *m.*

Sekstern, -u, *pl.* -y, *sm.* Heft *n.*; = Zeszyt.

Seksualny, *adi.*; Seksualnie, *adv.* sexuell, geschlechtlich; = Płciowy.

Sekta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Sekte *f.*, Glaubensgenossenschaft *f.*; Lehr-, Meinungsanzust *f.*

Sektarski, Sekciarski, *adi.* sektiererisch.

Sektarstwo, Sekciarstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Sektierererei *f.*, Sektierertum *n.*

Sektarz, Sekciarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Sektierer *m.*

Sekularyzacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Säkularisation *f.*, Verweltlichung *f.*, Einziehung *f.* geistlicher Besitzungen.

Sekularyzować, -zuje, -walem, *va. perf.* säkularisieren, geistliche Güter zu weltlichem Gebrauche einziehen.

Sekunda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Sekunde *f.*

Sekundant, -a, *pl.* -nci, *sm.* Sekundant *m.*

Sekundować, -duje, -walem, *vn. imperf.* sekundieren, helfen.

Sekutnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* ein lästiges Weib, eine böse Sieben, eine Hege.

Sekutnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Plagegeist *m.*, ein unausstehlicher Mensch.

Sekutny, *adi.*; Sekutnie, *adv.* lästig, plagenb.

Sekwens, -u, *pl.* -y, *sm.* Reihe *f.*; = Kolej.

Sekwestr, -u, *pl.* -y, *sm.*; Sekwestracya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Beschlagnahme *f.*, Sequestration *f.*; = Zajęcie rzeczy przez skarb.

Sekwestrator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Sequestrator *m.*

Sekwestrować, -truje, -walem, *va. perf.* sequestrieren.

Seledynowy, *adi.* hellgrün.

Selen, -u, *sing.* tant. *sm.* Selenium *n.*

Selenczek, -czku, *sing.* tant. *sf.* Selenoxyd *n.*

Selenek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* — miedzi Berzelin *m.*; — ołowiu Klaufstalt *m.*, Selenblei *n.*; — srebra Naumannit *m.*

Seleniaki, -ków, *plur.* tant. *sn.* Seleniden *pl.*, dem Selenium verwandte Mineralien.

Selenian, -u, *sing.* tant. *sm.* Selenensäure *f.*

Selenin, -u, *sing.* tant. *sm.* jelenige Säure.

Selenit, -u, *pl.* -y, *sm.* Mondstein *m.*, Marienglas *n.*, Spiegelspat *m.*, Fraueneis *n.*

Seler, -u, *pl.* -y, *sm.* Sellerie *f.*; — klebiasty Knollenfellerie; — naciowy Staudenfellerie.

Selterski, *adi.* Selters-.

Semafor, -u, *pl.* -y, *sm.* Semaphor *m.*, Armfignal *n.*, optischer Telegraph; = Zamieniec.

Semestr, -u, *pl.* -y, *sm.* Semester *n.*; = Półroczce.

Seminaryum, *indecl.* *sn.* Seminar *n.*

Seminarzysta, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Seminarist *m.*, Höfling *m.* des Seminars.

Sen, *sn.*, *pl.* sny, *sm.*; *dim.* Senek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* 1) Schlaf *m.*; = śnie im Schläfe; — mnie morzy ich łanu mić des Schlafes nicht erwehren;

w głębokim śnie im tiefen Schläfe; przypominam sobie jak we śnie . . . ich erinnere mich wie im Schläfe . . . ; 2) Traum *m.*; dziwne sny miałem ich hatte wunderliche Träume; ukazał mi się we śnie er erschien mir im Traume; — mara Bóg wiara Träume sind Schäume; 3) Träumerei *f.*, Hirngespinnst *n.*

Senat, -u, *pl.* -y, *sm.* Senat *m.*; uchwała -u Senatsbeschluss *m.*

Senator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Senator *m.*

Senatorowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Frau *f.* des Senators.

Senatorstwo, -wa, *sing.* *tant. sn.* Senatorwürde *f.*

Senatorówna, -ny, *pl.* -ne, *sf.* Senatorstodter *f.*

Senes, -u, *sing. tant. sm.* (Cassia senna) Sennesbaum *m.*

Senesowy, *adi.* Sennes-

Senior, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Senior *m.*, Älteste(r) *m.*; = Najstarszy.

Seniorat, -u, *pl.* -y, *sm.* Seniorat *n.*, Erbfolge *f.* nach dem Alter.

Senliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Schläfrigkeit *f.*

Senliwy, *adi.* schläfrig.

Sennik, -a, *pl.* -i, *sm.* Traumbuch *n.*; Traumberner *m.*

Sennodajny, *adi.* schlafbringend.

Senność, -ści, *sing. tant. sf.* Schläfrigkeit *f.*, Schlaftrunkenheit *f.*, Schläfrigkeit *f.*

Senny, *adi.*; Sennie, *adv.* schlaf-, Traum-, schlaftrunken, schläfrig.

Sens, -u, *pl.* -a, *sm.* Sinn *m.*, Verstand *m.*, Inhalt *m.*; w tem wie ma -u das hat keinen Sinn; — moralny Lehre *f.*, Moral *f.*, Idee *f.*

Sensacya, Senszacya, *cyi, pl. -eye, sf.* Senation *f.*, Aufsehen *n.*; = Wrażenie.

Sensacyjny, Senszacyjny, *adi.* aufsehererregend.

Sensat, -a, *pl.* -ci, *sm.* ernster, gesetzter Mann.

Sensatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* ernste, gemessene Dame.

Sentencya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Sentenz *f.*, Sinnpruch *m.*;

Meinung *f.*, Erachten *n.*, Urteil *n.*; Ausspruch *m.*; = Zdanie, Meiermanie.

Sentencyonalny, *adi.*; Sentencyonalnie, *adv.* voll Sinnsprüche, Sentenzen, sententiös.

Sentencyarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Stimmprotokoll *n.* der Gerichtsbeisitzer.

Sentencyonować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* seine Stimme geben, stimmen.

Sentyment, -u, *pl.* -a oder -y, *sm.* Empfindung *f.*, Gefühl *n.* = Uczucie.

Sentymentalność, -ści, *sing. tant. sf.* Sentimentalität *f.*, Empfindsamkeit *f.*, Empfindelheit *f.*; = Uczuciowość.

Sentymentalny, *adi.*; Sentymentalnie, *adv.* sentimental, empfindend, empfindsam, gefühlvoll; = Uczuciowy.

Sep, *spu, spy, sm.* Körner-abaabe *f.*, Körnerzehnt *m.*

Sepa, -py, *pl.* -py, *sf.* = Sepia.

Separacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Separation *f.*, kirchliche Trennung; Scheidung *f.*; Auseinanderlegung *f.*; = Rozłączenie.

Separacyjny, *adi.* Separations-, Trennungs-

Separatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Separatzug *m.*; 2) geschiedene Frau; = Rozwódka; 3) Chambre séparée *f.*, Chambre particulière im Gasthause.

Separować się, -ruje, -wałem, *vr. imperf.* sich trennen; = Rozłączyć się.

Sepia, -pii, *pl.* -pie, *sf.* 1) Sepiabein *n.*, Blodschchbein *n.*; 2) Sepiafarbe *f.*

Septet, -u, *pl.* -y, *sm.* eine Komposition für sieben Stimmen oder Instrumente, Sertett *n.*

Septyma, -my, *pl.* -my, *sf.* der siebente Ton der Diatave.

Ser, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Serek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Käse *m.*, Topfen *m.*, Quark *m.*

Serak, -a, *pl.* -y, *sm.* Seraph *m.*; = Aniol.

Seraficki, *adi.* seraphisch; = Anielski.

Seraj, -u, *pl.* -e, *sn.* Serail; = Pałak sułtana.

Serajowy, *adi.* Serail-

Sercak, -a, *pl.* -i, *sm.*; Sercówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Herzmuschel *f.*

Sercaskrycie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* gemeine Herzerbse.

Serce, -ca, *pl.* -ca, *sn.* 1) Herz *n.*; — bije das Herz schlägt; do -ca przycisnąć ans Herz drücken; na -cu mi to leży es liegt mir am Herzen; miec co na -cu etwas auf dem Herzen haben; z pełnego -ca aus vollem Herzen; co na -cu, to i na języku das Herz auf der Zunge tragen; co idzie od -ca, to do -ca trafia was vom Herzen kommt, geht wieder zu Herzen; z całego -a vom ganzen Herzen; z duszy z -ca herzlich geru; — swoje komu otworzyć sein Herz vor jmandm ausschütten; brać sobie co do -ca sich etw. zu Herzen nehmen; -ce mi się kraje das Herz bricht mir; nabrać -ca Mut fassen; moje ! — mein Herzen! przyjaciel od -ca Herzensfreund; bicie -ca Herzklopfen *n.*; 2) — dzwonołłocinshmengel *m.*, Klöppel *m.*

Sercogłów, -owa, *pl.* -owy, *sm.* Cdenkopf *m.* (Schlange).

Sercowaty, *adi.* herzförmig; -te drzewo Kernholz *n.*

Sercowy, *adi.*; Sercowo, *adv.* Herz-; -wa żyła Herzader *f.*; -wo chory herzleidend.

Serdak, -a, *pl.* -i; *dim.* Serdaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Brustlatz *m.*, Brustluch *n.*, Brustwurf *n.*, Bauernjace *f.*, Wams *n.*

Serdecznik, -a, *pl.* -ki, *sm.* 1) Herstein *m.*, Löwenschwanz *m.*, Herzegepan *m.*; 2) Tausendguldenkraut *n.*, kreitsche Hirschwurz, Alpen-, Augenschwurz *f.*, Hirschwurzel *f.*

Serdeczność, -ści, *sing. tant. sf.* Herzlichkeit *f.*

Serdeczny, *adi.*; Serdecznie, *adv.* herzlich, Herzens-, Herz-

Serdelek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* Raackwurf *f.*

Serdenko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Liebchen *n.*

Serduszko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* Herzchen *n.*, Herzlein *n.*, Herzliebchen *n.*

Serduszkowaty, *adi.* herzförmig.

Serek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* 1) Käse *m.*; 2) Käseunterjaß *m.*

Serenada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Serenade *f.*, Ständchen *n.*

Serfinki, -nek, *plur. tant.* (*serres-fines*) dünne chirurgische Zangen.

Sernica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Käsemilbe *f.*; 2) Käsehaus *n.*

Sernik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Käsemacher *m.*, Käsehändler *m.*; 2) Käsehorde *f.*, Käseforn *m.*, Käsehaus *n.*; 3) Käsefuchen *m.*; 4) Käsestoff *m.*

Serny, Serowy, *adi.* Käse-

Serokosz, -a, *pl.* -e, *sm.* großer grauer Würger, Bergeslster *f.*

Serokoszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* rotrückiger Würger, Donrreher *m.*, Neuntöter *n.*

Serotoczek, -czka, *pl.* -czki, Käsemilbe *f.*

Serowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Käfigkeit *f.*

Serowaty, *adi.* käseartig, fäfig.

Serowian, -u, *sing. tant. sn.* Käse *n.*, Käsestoff *m.*

Serowiec, -wca, *pl.* -wco, *sm.* 1) Käsemilbe *f.*; 2) Käsefuchen *m.*

Serownik, -u, *sing. tant. sm.*; — roslinny Pflanzenfajsein *n.*

Serpentyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; 1) Felschlange *f.*; 2) trummer Säfel; 3) Serpentinestraße *f.*, Straßenwindung *f.*, Windung *f.*

Serpentynowy, *adi.* serpentinenz-, schlangenartig; taniec — Serpentinentanz *m.*

Serwantka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ckypind *m.*, Servante *f.*

Serwaser, -u, *pl.* -y, *sm.* Scheidewasser *n.*

Serwaczaność, -ści, *sing. tant. sf.* Molligkeit *f.*, molliges Wesen.

Serwaczec, -czeje, -czalem, *vn. imperf.* zu Wolke werden.

Serwatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Molke *f.*, Milchwasser *n.*, Käsewasser *n.*

Serweta, -ty, *pl.* -ty; *dim.* Serwetka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Serviette *f.*, Mundtuch *n.*

Serwis, -u, *pl.* -y, *sm.* Service *n.*, Tafelgerät *n.*; — do kawy Kaffeefervice *n.*; 2) Quartiergeht *n.*

Seryo, *adv.* ernst, seriös, ernsthaft.

Serzeń, -nia, *sing. tant. sm.* Käsestoff *m.*

Serzysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Käjelab *n.*

Sesam, -u, *pl.* -y, *sm.* Sesamtraut *n.*

Sesya, -ysi, *pl.* -sye, *sf.* Session *f.*, Sitzung *f.*; — parlamentarna Parlaments-

session *f.*

Setek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* hundert Stück.

Setka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* = Setek.

Setkować, -kuje, -walem, *va. imperf.* in Abteilungen von hundert einteilen.

Setnia, Sotnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Abteilung *f.* von hundert Soldaten, Sotnie *f.*

Setnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Anführer *m.* von hundert Mann, Hauptmann *m.*

Setny, *adi.*; Setnie, *adv.* 1) hundertste, hundertfälig; 2) tüchtig; — chłop ein tüchtiger Burche.

Sezon, -u, *pl.* -y, *sm.* Saison *f.*, Jahreszeit *f.*

Seczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* ein kleiner Knorren.

Sęczówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* ervenartige Wicke.

Sęczysty, *adi.* knotig.

Sędzia, -dziego, *pl.* -dzio wie oder -dzie, -dziów, *sm.* Richter *m.*; — pokoju Friedensrichter; — polubowny Schiedsrichter; — ziemiański Landesgerichtsrat *m.*; — apelacyjny Appellationsrat *m.*

Sędzianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Richterstochter *f.*

Sędzic, -a, *pl.* -e, *sm.* Richtersohn *m.*

Sędzielizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Sędziol, -u, *pl.* -y, *sm.* Sdnceanhang *m.*; Reif *m.*; Nebel *m.*

Sędzina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Richtersfrau *f.*, Richtersgattin *f.*

Sędziostwo, Sędziostwo, -wa, *sing. tant. sn.* 1) Richteramt *n.*; 2) der Richter und dessen Frau.

Sędziowski, *adi.* Richter-
Sędziwość, -ści, *sing. tant. sf.* Schwürigkeit *f.*; das vorgeschrittene Alter.

Sędziwy, *adi.* ehrwürdig, gejezt, alt.

Sęk, -u oder -a, *pl.* -i, *sm.* Knorren *m.*, Knoten *m.* (im Holze); w tem — da liegt der Hund begraben, hier stehen die Döfchen am Berge, da steck's; w sitowiu -a szukac dort Schwierigkeiten suchen, wo keine sind.

Sękacz, -a, *pl.* -e, *sm.* ein knorriger Baum.

Sękacz, -a, *pl.* -e, *sm.* (Eurynome) eine Krabbenart.

Sękalec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* ein 8 Meter langer Holzhafen.

Sękatość, -ści, *sing. tant. sf.* Knorrigkeit *f.*

Sękaty, *adi.*; Sękato, *adv.* knorrig, knotig, ältig.

Sękopród, -odu, *pl.* -ody, *sm.* (Mene) Gattung der Schmalflügel.

Sęp, -u, *pl.* -y, *sm.* Geier *m.*; — kasztanowaty płowy weißköpfiger Geier; — rdzawy Bämmergeier; postawic -a na czolo eine düstere Miene machen, ein finsteres Gesicht schneiden.

Sępi, *adi.* Geier-; -pie oko Geierauge *n.*

Sępic, -pie, -piem, *va. perf.* verfinstern; — się *vr.* sich betruben.

Sfabrykować, -kuje, -walem, *va. perf.* fabrizieren, herstellen; fälschen; = Wytwarzać.

Sfaldować, -duje, -walem, *va. perf.* in Falten legen.

Sfalszować, -szuje, -walem, *va. perf.* fälschen, nachmachen; = Podrobić.

Sfanatyzować, -zuje, -walem, *va. perf.* fanatisieren, aufhetzen.

Sfastrygować, -guje, -walem, *va. perf.* zusammenheften.

Sfatygować, -guje, -wałem, *va. perf.* müde machen; = Zmęczyć.

Sfen, -u, *pl. -y, sm.* Sphen n., Titanit m.

Sfera, -ry, *pl. -ry, sf.* Sphäre f., Region f.; w wyższych -rach in höheren Regionen.

Sferoida, -dy, *pl. -dy, sf.* Sphäroid m., Vierflügel f., unvollkommene Rundung.

Sferoidalny, *adi.* sphäroidisch, rundlich.

Sferyczność, -ści, *sing. tant. sf.* Rundung f., Kugelgestalt f.; = Kulistość.

Sfolgować, -guje, -wałem, *va. und vn. perf.* nachlassen.

Sfora, Swora, Zwora, -ry, *pl. -ry, sf.* Koppel f.

Sformować, -muję, -wałem, *va. perf.* formen, gestalten; = Ukształcić.

Sformowanie, -nia, *sn.* Formen n., Gestaltung f.

Sformulować, -łuję, -wałem, *va. perf.* formulieren; = Ułożyć.

Sformułowanie, -nia, *sn.* Formulierung f.

Sfornosć, -ści, *sing. tant. sf.* Folgsamkeit f.

Sforny, *adi.*; Sfornie, *adv.* folgsam.

Sforować, Sworować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* zusammenfoppeln.

Sforowanie, -nia, *sing. tant. sn.* Zusammenfoppelung f.

Sforsować, -suję, -wałem, *va. perf.* übermäßig anstrengen; = Zmęczyć.

Sforsowanie, -nia, *sn.* übermäßige Anstrengung f.

Sfragistyka, -ki, *sing. tant. sf.* Siegellehre f., Sphragistik f.; = Nauka o pieczęciach.

Sfrancuziały, *adi.* französisch geworden.

Siadć, sieje, siałem, *va. imperf.* säen, die Saat bestellen; kluglich nie -ja, sami się rodzą Unkraut wächst von selbst; — niezgodę zwietrząst säen.

Siadać, -dam, -dałem, *vn. imperf.*; Siąść, sięde, sia-dłem, *vn. perf.* sich setzen, niedersetzen, niederlassen; -daj nehmen Sie Platz; nie -dźszy nie padźszy mir nichts dir nichts.

Siadanka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Zeibelbrett n.; 2) Sitzbretter *pl.* der Stößer.

Siadło, -ła, *pl. -ła, sn. 1)* Sitz m., Wohnsitz n.; 2) Bodelaufsalen n.

Siadły, *adi.* unterseht.

Siadywać, -duje, -wałem, *vn. iterat.* zu sitzen pflegen.

Siak, *adv.* in einigen Redensarten der Umgangssprache, z. B. ni tak ni — weder so noch so; jeden tak drugi — einer so; der andere so, der eine will rechts, der andere links.

Siaki, taki, *adi.* nicht schlecht, möglich.

Sianie, -nia, *sing. tant. sn.* Säen n.

Siano, -na, *sn.; dim.* Sianko, -ka, *sn.* Heu n.; — wielbłądzie Kamelheu.

Sianokos, -u, *sm;* Sianożęcie, -cia, *sn.* Heuernte f., Heuschlag m.

Sianożęc, -ci, *pl. -cie, sf.* Heumiese f.

Siarą, -ry, *sing. tant. sf.* Brustmilch f., erste Milch nach dem Kalben.

Siarczak, -u, *pl. -i, sm.* Schwefelverbindung f., Sulfphurit m.

Siarczan, -u, *pl. -y, sm.* Schwefelsäure f.; — cynku Zinkbitriol m., Galizenstein m.; — kobaltu roter Bitriol; — miedzi Kupferbitriol; — zelaza grüner Bitriol, Eisenbitriol; — wapna Gips m.; — ołowiu schwefelsaures Bleiogyd; — wody Schwefelsäurehydrat n.

Siarczany, *adi.* Schwefel-, Schwefel enthaltend.

Siarczyk, -u, *pl. -i, sm.* Schwefelstoff m.; — merkurysza Zinnober m.; — ołowiu Galen n., Bleiglanz m., Dsenbruch m.; — zelaza kristallisiertes Pyrit; — wodoru Schwefelwasserstoffsäure f.

Siarczyn, -u, *sing. tant. sm.* Schwefelige Säure.

Siarczystość, -ści, *sing. tant. sf.* Sulfuration f., Schwefelung f., Verbindung f. mit Schwefel.

Siarczysty, *adi.*; Siar-

czyście, *adv.* schwefelartig, geschwefelt; hißig.

Siarek, -rka, *pl. -rki, sm.* Sulfat n., Verbindung des Schwefels mit einem anderen Körper.

Siarka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schwefel m.; — surowa Rohschwefel.

Siarkan, -u, *pl. -y, sm.* Sulfat n.; — magnezyi Bittersalz n.; — wapna Schwefelkalk m.

Siarkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* schwefeln; mit Schwefel überziehen.

Siarkownia, -ni, *pl. -nie, sf.* Schwefelhütte f.

Siarkowodór, -oru, *sm.* Schwefelwasserstoffgas n.

Siarkowy, *adi.* Schwefel-; azotczek -wy Schwefelstoffsstoff m.

Siarnik, -a, *pl. -i, sm. 1)* Schwefelsäden m.; 2) Ründhöhlen n.

Siatczany, *adi.* netzförmig, Netz-.

Siatecznia, -ni, *pl. -nie, sf.* (Retepora) Netzkoralle f.

Siatka, -ki, *pl. -ki; dim.* Siateczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Netz n., Netzen n.; Netzhaube f.; — w oku Netzhaut f.; — pajeczka Spinnwebbe n.

Siatkoskrzydły, *adi.* mit netzartigen Flügeln.

Siatkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* Netz machen, netzähnlich wirken.

Siatkowany, *adi.* netzartig, netzförmig, netzähnlich.

Siatkowiec, -wca, *pl. -wce, sm.* eine Schwammgattung.

Siatkówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Netzhaut f.

Siatkowy, *adi.* Netz-; mur-

-wy römische Mauer.

Siatnik, -a, *pl. -cy, sm.* Netzstricker m.

Siąg, -ęgu, *pl. -ęgi, sm.* Kloster f., Zaden m.

Siągnąć, = Siegnąć.

Siąkać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Siąknąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* Lutt einfaugen; — nos die Nase schnuzen.

Siąść, siehe: Siadać.

Sidelko, -ka, *pl. -ka, sn. dimin.* von Sidło.

Sidlic, -le, -liem, *va. imperf.* umgarnen, umstricken, in eine Schlinge fangen.

Sidlnik, -a, *pl. -cy, sm.* Schlingensteller *m.*

Sidlo, -la, *pl. -la, sn.; dim.* Sidelok, -ka, *pl. -ka, sn.* Vogelgarn *n.*, Vogelnetz *n.*, Schlinge *f.*; -la zastawić Schlingen legen; wpaść w -la in die Schlinge geraten.

Sidlowy, *adi.* Schlingen-.

Siebie, *się, sobie, sobą, pr. reflex.* sich; 1) sobie, *się* in zurückführender Bedeutung, wenn nämlich das Fürwort sich auf das Subjekt des Satzes bezieht, dient für alle drei Personen der Einzahl sowie der Mehrzahl; kładę się do łóżka ich lege mich ins Bett; uwazam się za madrego ich halte mich für geschickt; ubieraj się ziehe dich an; ty się sam krzywdzisz du tust dir selber unrecht; będziemy się bronić wir werden uns verteidigen; nie damy sobie zrobić kzywdy wir werden uns kein Unrecht antun lassen; weźcie sobie to nęsmt euch das; 2) do litra wody bierze się pół litra octu zu einem Liter Wasser nimmt man einen halben Liter Essig; konfitury smażą się w lecie Eingefottenes wird im Sommer gesotten; tu się zatrzymuje pociąg hier hält der Zug; 3) dziać się geschehen; starzeć się altern; uczyć się lernen; śmiać się lachen; polepszać się besser werden; 4) kochają się sie lieben einander; siedzą przy sobie sie sitzen nebeneinander; oddalił ich od siebie er hat sie voneinander getrennt; 5) przy się an und für sich, an sich, durch sich selbst; idź sobie geh weg; być u siebie zu Hause sein; odchodzić od siebie die Besinnung verlieren; brać co na siebie etwas unnehmen; etwas auf sich nehmen, übernehmen.

Siec, -ke, -kłem; Siekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* hauen, zlichtigen; — kogo różgami jmnndn mit Ruten züchtigen; — mieczem mit dem

Schwerte hauen; 2) haßen; -kać mięso Fleisch haßen.

Siecz, -y, *pl. -e, sf.* Gemel *n.*, Säuen *n.*

Sieczba, -by, *pl. -by, sf.* Säuen *n.*, Mähen *n.*

Sieczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Häckel *n.*, Häckerling *m.*

Sieczkarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Häckelsammer *f.*, Siebemaschine *f.*

Sieczkarz, -a, *pl. -e, sm.* Häckelschneider *m.*

Sieczna, -nej, *pl. -ne, sf.* Seifente *f.*

Sieczny, *adi.* Sieb-, Säue-; broń -na blanke Waffe; -na linia Seifente *f.*

Siec, -ci, *pl. -cie* oder -ci, *sf.* Netz *n.*, Zuggarn *n.*

Siedem, siehe: Siedm.

Siedlaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Zeidelbrett *n.*

Siedlecza, -ki, *sf. -ki, sf.* Wurfschaukel *f.*

Siedlic się, -dle, -dliem, *vr. imperf.* sich anhebeln.

Siedlisko, -ka, *pl. -ka, sn.*; Siedliszcze, -cza, *pl. -cza, sn.* Sitz *m.*, Wohnsitz *m.*

Siedm, Siedem, *numer.* sieben.

Siedmdziesiąt, Siedmdziesiąt, *numer.* siebzig.

Siedmdziesięcioletni, *adi.* siebzigjährig.

Siedmdziesiątnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Sonntag Septuagesima. [zigste.]

Siedmdziesiąty, *adi.* siebenfarbig.

Siedmiodniowy, *adi.* siebenbürtig.

Siedmiofuntowy, *adi.* sieben Pfund wiegend, siebenpfündig. [stimmig.]

Siedmiogłosy, *adi.* sieben-Siedmiogłosy, *adi.* siebenköpfig.

Siedmiogodzinny, *adi.* siebenstündig.

Siedmiokąt, -a, *pl. -y, sm.* Siebeneck *n.*

Siedmiokątny, *adi.*; Siedmiokątne, *adv.* siebenedig.

Siedmiokilowy, *adi.* sieben Kilo wiegend.

Siedmiolatka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schnittlauch *m.*

Siedmiolecie, -cia, *pl. -cia, sn.* ein Zeitraum von sieben Jahren, Septennium *n.*

Siedmioletni, *adi.* siebenjährig.

Siedmiolistny, *adi.* siebenblättrig.

Siedmiomiesięczny, *adi.* siebenmonatlich.

Siedmiomogi, *adi.* siebenfüßig.

Siedmiooki, *adi.* siebenäugig.

Siedmioprecikowy, *adi.* heptandrisch, mit sieben Staubfäden.

Siedmioraki, *adi.*; Siedmiorako, *adv.* siebenfach, siebenjältig.

Siedmiornasób, *adv.* siebenmal so viel.

Siedmioro, -ga, *numer.* sieben Stück.

Siedmiosłupkowy, *adi.* heptagnisch, mit sieben Griffseln.

Siedmiostopny, Siedmiostopowy, *adi.* siebenfüßig.

Siedmiostruny, *adi.* sietenjättig.

Siedmiotysięczny, *adi.* 7000 enthaltend; siebentaufendste(r).

Siedmiozłogkowy, *adi.* siebenzilbig.

Siedmkrotny, *adi.* siebenmalig.

Siedmliśt, -v, *pl. -y, sm.* Siebenblatt *n.*, Heil-, Fuhrwurzel *f.*

Siedmnastka, -ki, *pl. -ki, sf.* die Zahl, Nummer sieben.

Siedmmiesięczny, *adi.* siebenmonatlich.

Siedmnastoletni, *adi.* siebenjählig.

Siedmnasty, *adi.* siebenzehnte(r).

Siedmnascie, *numer.* siebenzehn.

Siedmnascioraki, *adi.* siebenzehnjältig.

Siedmnascioro, -rga, *numer.* siebenzehn Stück.

Siedmpagórkowy, *adi.* siebenhügelig.

Siedmpalecznik, -a, *pl. -i, sm.* Gänse, Siebenfingertraut *n.*

Siedmset, numer. siebenhundert.

Siedmsetny, adi. siebenhundertster).

Siedza, -dzy, pl. -dze, sf. = Siedlisko.

Siedzenie, -nia, pl. -nia, sn. Sitzen n.; Sitzplatz m.

Siedziba, -by, pl. -by, sf. Sitz n., Wohnsitz m.

Siedzieć, -dże, -działem, vn. imperf. sitzen; — na lawce auf der Bank sitzen; — w więzieniu im Gefängnis sitzen; ten gwóźdź mocno -dzi dieser Nagel sitzt fest.

Siedz, -dzia, pl. -dzie, sm. (Boletus frondosus) Astmorchel f.

Sieja, -i, pl. -je, sf. Art Moräne.

Siejba, -by, pl. -by, sf. Saatzeit f., Aussaat f.

Siek, -u, pl. -i, 1) Hieb m.; 2) Steinbeißer m.; 3) Schwanzstück n. von einem geschlachteten Tiere.

Siekać, siehe: Siec.

Siekacz, -a, pl. -e, sm. 1) Hauer n.; 2) Hackmesser n.; 3) — krzyżowy Kreuzmüchel f. Siekaczka, -ki, pl. -ki, sf. Hackmesser n., Spitze f., Felshaut f.

Siekalnica, -cy, pl. -ce, sf. Hackbrett n.

Siekaniec, -ńca, pl. -ńce, sm. gehacktes Blei zum Schießen.

Siekanina, -ny, pl. -ny, sf. 1) Gemehel n., Meßel; 2) gehacktes Fleisch.

Siekanka, -ki, pl. -ki, sf. Hackes n., gehacktes Fleisch.

Siekiera, -ry, pl. -ry, sf. Art f., Zimmer-, Bundart f., Handhaxe f.; — do Wegla Kohlenhaxe.

Siekierka, -ki, pl. -ki, sf. kleine Art; -ki, pl. Ackerfeldritterhorn m.

Siekierne, -nego, sing. tant. sn. eine Ablösung der Bauverpflichtung.

Siekiernica, -cy, pl. -ce, sf. Süßklee m., Honigklee m.

Siekiernik, -a, pl. -i, sm. Beilstein m.

Siekierowaty, adi. artförmig.

Siekierzysko, -ka, pl. -ka, sn. 1) schlechte Art; 2) Artstiel m.

Siekosz, -a, pl. -e, sm. (Hepatus) eine Krabbenart.

Sielanin, -a, pl. -lanie, sm. Dorfer m., Dorfbewohner m.

Sielanka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Dorfbewohnerin f.; 2) Jdylle f., Jdyll n., Dörten-, Schäfergedicht n.

Sielankopisarz, -a, pl. -e, sm. Jdyllendichter m., Jdylliker m.

Sielankowy, adi. Jdyllen-; idyllenhaft, idyllisch.

Sielawa, -wy, pl. -wy; Sielawka, -ki, pl. -ki, sf. Moräne f.; — sułwica (Muraenula).

Sielski, adi. ländlich, Dorf-.

Sielskość, -ści, sing. tant. sf. Ländlichkeit f.

Siemienisty, adi. voll Samen.

Siemieniucha, -chy, pl. -chy, sf. Suppe f. aus Hanfsamen.

Siemienny, adi. Samen-.

Siemieszka, -ki, sing. tant. sf. Hafer m., Korn n., Gerste f., halb mit Heidegrüße unterstät.

Siemie, -mienia, pl. -miona, sn. 1) Samen m., Samenfort n.; 2) Leinsamen m.

Siennik, -a, pl. -i, sm. Strohsack m.

Sienny, adi. 1) Neu-; 2) Hausflur-.

Sień, -ni, pl. -nie, sf. Hausflur f., Vorhaus n.

Siepacki, adi. Henters-.

Siepacz, -a, pl. -e, sm. Hentersknecht m., Häfcher m.

Siepać, -pam, -paćem, va. imperf.; Siepnać, -nę, -naćem, va. perf. rütteln, rufen, reihen.

Sierak, -a, pl. -i, sm. grauer Hof.

Sierciany, Sierściany, adi. aus Tierhaaren.

Siercisty, Sierścisty, adi. voll kurzer Haare.

Sierć, Sierść, -i, sf. Tierhaar n.

Sierdzić się, -dze, -dzikiem, vr. imperf. sich ärgern, jürnen.

Sierdzień, -nia, pl. -nie, sm. Sperrnagel m., Bolzen m.

Sierdzistość, -ści, sing. tant. sf. heftiger Zorn, Aufgebrachtheit f., Grimm m., Jähzorn m.

Sierdzisty, adi.; Sierdziście, adi. grimmig, jähzornig.

Sierłęcza, -czy, pl. -cze, sf. Wurjshaufel f.

Siermiega, -gi, pl. -gi, sf. großer Bauernmittel.

Sierobnia, -ni, pl. -nie, sf. Werkstoff f.

Sierocić, -ce, -cićem, va. imperf. zur Waise machen.

Sierocięć, -cieje, -cićem, vn. imperf. verwaist werden.

Sieroctwo, -wa, sing. tant. sn. Waisenstand m., Verwaistheit f.

Sierocy, adi. Waisen-; waisenhaft.

Sierospojka, -ki, pl. -ki, sf. (Nucula) Nußmüchel f.

Sierota, -ty, pl. -ty; Sierotka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Waise f.; dom-rót Waisenhaus n.; 2) das dünne Ende des Weidenseils.

Sierp, -a, pl. -y, sm. 1) Siegel f., 2) förmiger Sandstein; 3) Färbescharte f.

Sierpanka, Sierpianka, -ki, pl. -ki, sf. Fliegentuch n.

Sierpień, -pnia, pl. -pnie, sm. August m., Erntemonat m.

Sierpik, -a, pl. -i, sm. 1) Grubenscherper m., Tischerper m.; 2) Scharte f., Schartenkraut n.

Sierpnica, -cy, pl. -ce, sf. Siegelraut n., Siegelbolde f.

Sierpniowy, adi. August-.

Sierposz, -a, pl. -e, sm. Bückermilbe f.

Sierpowaty, adi. siegel-förmig.

Sierpowy, adi. Siegel-.

Sierszeń, Szerszeń, -nia, pl. -nie, sm. Horniß f.

Siersć, siehe: Sierć.

Sierzant, -a, pl. -ci, sm. Zerquant m.

Siestrzan, -u, pl. -y, sm. Träger m., Unterbalken m., Unterzugbalken m.

Siestrzan, adi. Schwester-, schwesterlich.

Siestrzon, -u, *pl.* -y, *sm.*
Rippe *f.*

Sietnica, -cy, *sing. tant.*
sf. Siechtum *n.*

Siew, -u, *pl.* -y, *sm.* Saat
f., Saatzeit *f.*, Säen *n.*

Siewać, siehe: Siac.

Siewca, -cy, *pl.* -cy;
Siewacz, -a, *pl.* -e, *sm.*;
Siewnik, -a, *pl.* -cy, Sä-
mann *m.*, Säer *m.*

Siewierzec, -rzca, *pl.* -rzce,
sm. Artifizit *m.*, Stakolyth *m.*,
Parantiniten *m.*, Wernerit *m.*

Siewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Saat *f.*; Baum *m.* aus
der Samenschule *f.*; 2) Re-
genpfeifer *m.*; — obroźna
buntschnäbliger Halsbandregen-
pfeifer; — rzeczna schwar-
zbindiger Regenpfeifer, Sand-
hühnchen *n.*, Sandläufer *m.*,
Flußschwalbe *f.*; — złota
pluskotna Goldregen *m.*, ge-
meiner, grüner, goldgrüner
Regen, Brach-, Saat-, Lut-
vogel *m.*, grüner Kriebitz,
Heidenpfeifer *m.*

Siewnia, Siewalnia, -ni,
pl. -ne, *sf.* Sätuch *n.*

Siewnica, -cy, *pl.* -cy, *sf.*
geflechter Kriebitz.

Siewnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Säemaschine *f.*

Siewny, *adi.* Saat-, Aus-
faat-; säbar.

Się, siehe: Siebie.

Sięga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
(Sillago) Stachelklosser *m.*

Sięgać, -gam, -galem, *va.*
und *vn. imperf.*; Sięgnąć,
-nę, -nątem, *va.* und *vn. perf.*
reichen, langen, strecken; jak
daleko -ga jego władza wie
weit reicht seine Macht; wy-
soko -gać hoch hinaus wollen.

Siękla, -li, *sing. tant. sf.*
(Ammannia) indisches blasen-
ziehendes Kraut.

Siężybób, -obu, *pl.* -oby,
sm. Mutterjamt *m.*

Sigillaria, -rii, *pl.* -rie, *sf.*
Sigillarie *f.* (vorjurtlutliche
Pflanze).

Sikać, -kam, -kaćem, *va.*
und *vn. imperf.*; Sikać, -nę,
-nąćem, *va.* und *vn. perf.*
spritzen, spritzen heroorpru-
deln; pissen.

Sikawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Spręża *f.*, Feuerspręża *f.*; —
czterokołowa Wagenpręża;
— dwukółowa Karrenpręża;
— przenośna Buttenpręża;
— rzeczna Handspręża.

Sikora, -ry, *pl.* -ry, *sf.*; Si-
korka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Meiße *f.*; — bogatka Rohl-
meiße; — uboga Sumpfmeiße;
2) -rka Prostichen *n.*

Silec, -lca, *sing. tant. sm.*;
— właściwy Moosstärke *f.*

Silić, -le, -lićem, *va. im-
perf.* zwingen, anstrengen; —
się *vr. imperf.* sich zwingen,
sich anstrengen, sich sehr an-
strengen; napróbno się -lisz du
strengst dich umsonst an; —
się o co mit aller Kraft nach
etwas streben.

Silnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Maschine *f.*

Silnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Kraftmotor *m.*, Motor *m.*, Be-
weger *m.*; — elektryczna Ele-
ktromotor, elektrischer Beweger
m.; — gazowa Gasmaschine
f., Gastrastmaschine *f.*; —
hydrauliczna Wassermotor,
Wasserkraftmotor; — parowa
Dampfmotor, Dampfmaschine;
— parowa o działaniu pojedy-
nymczem einfachwirkende
Dampfmaschine; — parowa
o działaniu podwójnem dop-
pełniające Dampfmaschine;
— parowa wysokiego ciśnie-
nia Hochdruckdampfmaschine;
— parowa pionowa vertikale
Dampfmaschine; — parowa
pozioma horizontale Dampf-
maschine; — parowa podwój-
na Zwillingdampfmaschine;
— parowa przenośna Loko-
mobile *f.*; — parowa stała
feststehende Dampfmaschine;
— parowa z rozprężeniem Ex-
pansionsdampfmaschine; — po-
wietrzna kaloryczna Heißluft-
maschine, kalorische Maschine;
— wodna Wassermotor.

Silnoramienny, Silnoro-
ki, *adi.* starkarmig.

Silność, -ści, *sing. tant.*
sf. Kräftigkeit *f.*, Stärke *f.*

Silny, *adi.*; Silnie, *adv.*
stark, derb, kräftig; — głos
eine starke Stimme; ten czło-
wiek jest zdrow i — daß ist
ein gesunder und kräftiger

Mensch; — ne wrazenie ein star-
ker Eindruck; — nie go ude-
rzył er hat ihm einen derben
Schlag versetzt.

Sila, -ly, *pl.* -ly, *sf.* Kraft
f., Stärke *f.*, Macht *f.*; —
duszy Seelenstärke; to wielka
— daß ist eine große Macht;
ponad nasze -ly über unsere
Kräfte; — ją woli durch Willens-
stärke; — ciężenia Schwerkraft
— bezwładności Trägheits-,
Beharrungsvermögen *n.*; —
ciśnienia Druckkraft *f.*; — do-
środkowa Zentripetalkraft; —
drażka Hebekraft; — nomi-
nalna Nominalkraft; — od-
grzewawcza Heizkraft; — od-
pychająca Abstoßungs-, Repul-
sionskraft; — opóźniająca ver-
zögernde Kraft; — parowa
Dampfkraft; — odśrodkowa
Zentrifugalkraft; — pociągowa
Zugkraft; — połączeń
Bindungskraft; — poruszają-
ca Triebkraft; — prądu Strom-
siła; — przewozowa Trans-
portvermögen *n.*; — przyspie-
szająca beschleunigende Kraft;
— resoru Federkraft; — ro-
bowcza Arbeitskraft; — rozcią-
gająca Zugkraft; — składowa
Komponente; — skrećcenia Zer-
drehungskraft; — skuteczna
Nutzkraft; — stała konstante,
beständige Kraft; — styczna
tangierende Kraft, Tangential-
kraft; — ścinająca horizontale
Schwerkraft; — ścisająca
Druckkraft; — uderzenia Kraft
des Zusammenstoßes, Stoß-
kraft; — wypadkowa, wyni-
kowa resultierende Kraft, Wirt-
telkraft; — wyższa, przemoc
höhere Gewalt (vis major); —
zgięcia Biegekraft; — złą-
czenia Bindungskraft; — ży-
wa lebendige Kraft; — sku-
teczna Nugeffekt *m.*, Leistung *f.*

Silacz, -a, *pl.* -e, *sm.* kräf-
tiger Mensch, Kraftmensch *m.*,
Misset *m.*

Silka, -ki, *pl.* -ki; Sile-
czka, -ki, *pl.* -ki, *dim.* von
Siła.

Sitomierz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Kraftmesser *m.*, Dynamom-
eter *m.*

Sin, -u, *sing. tant. sm.* Cyan
n., Blausäure *f.*, Blausstoff *m.*

Sinak, -a, *sm.* (*Boletus cyanensens constrictus*) eine Art Schwämme.

Sinawo-czarny, *adi.* bläulichschwarz.

Sinek, -nka, *sm.* Cyananthium *n.*

Siniak, -a, *pl.* -i; Siniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* blauer Fleck (vom Stoß, Schlag oder Fall).

Sinian, -u, *sing. tant. sm.* Cyanäure *f.*

Sinić, -nie, -nićem, *va. imperf.*; 1) blau und braun schlaggen; 2) blau färben.

Siniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* 1) siehe: Siniak; 2) Holz-, Hohltaube *f.*; 3) (*Plumbago*) eine Pflanze; 4) eine Art Mineral; = Oków błyszczący.

Sinić, -ieję, -iałem, *vn. imperf.* blau werden.

Sinik, -a, *pl.* -i, *sm.*; Sinolo, -la, *sing. tant. sn.* (*Isatis tinctoria*) Waid *m.*

Sinizna, Sinowizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Cyanoje *f.*, blaue Flecke am Körper.

Sinnik, -a, *sing. tant. sm.* Blausäurestoff *m.*

Sinobiały, *adi.* blauweiß.

Sinodziób, -a, *pl.* -y, *sm.* Schwalbenwürger *m.*

Sinogarlica, -cy, *pl.* -ce; Sinogarlicza, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Laßtaube *f.*

Sinogarliczy, *adi.* Laßtauben.

Sinósć, -ści, *sing. tant. sf.* Bläue *f.*; Blau *n.*

Sinozłoty, *adi.* blaugoldig.

Siny, *adi.*; Sino, *adv.* blau, bläulich, schwarzblau, bleifarbig, ins Blaue fallend; — ze zimna blau vor Kälte; — kamień kruszczykowy *n.*

Siodełko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Sienesstuhl *m.*, Stuhl *m.*, Stuhl *m.*; — lane przy kłocu hamulcowym Bremsfeil *m.*, Stellfeil; — łozysko Auflager *n.*, Lager *n.*; — płaskie Flächentlager; — przegubowe Gelenklager; — wahadłowe Ripplager, Pendellager; — wałkowe Rollenlager; — łąby hamulcowej Bremspindel-lager; — zwrotnicze Wechselschalt *m.*, Kreuzungsstuhl *m.*;

— furty Türschwelle *f.*; 2) *dim.* von Siodło.

Siodlarczanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* die Tochter des Sattlers.

Siodlarczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Sohn *n.* des Sattlers; 2) Sattlerlehrling *m.*

Siodlarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* die Frau des Sattlers.

Siodlarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Sattelfammer *f.*

Siodlarski, *adi.* Sattler- Siodlarstwo, -a, *sn.* Sattlerhandwerk *n.*

Siodlarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Sattlermeister *m.*, Sattler *m.*

Siodlać, -łam, -łajem, *va. imperf.* jatteln.

Siodlak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Landmann *m.*, Bauerwirt *m.*

Siodłanie, -nia, *sn.* Satteln *n.*

Siodłaty, *adi.* mit einem großen Fleck auf dem Rücken.

Siodło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* 1) Sattel *m.*; 2) Einsattelung *f.*, Bergeinsattelung; 3) Rückenstück, worin die Ästen geheset werden, Astenumschlag *m.*; 4) Klemmstück *n.*; 5) Stammstück *m.*; 6) Steuerwiderlager *n.*, Ständer, auf dem das Steuerruder liegt.

Siodłosz, -a, *pl.* -e, *sm.* (*Clitellaria*) eine Insektenart.

Siolo, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Dorf *n.*

Sionka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gang *m.*, Vorhäuschen *n.*, Gänsehäuschen *n.*

Siostra, -ry, *pl.* -ry; *dim.* Siostrzyczka, -ki, *pl.* -ki;

Siostrunia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schwester *f.*; rodzona — leibliche Schwester; przyrodnia — Halbschwester; mleczna — Milchschwester; cioteczna — Base *f.*, Cousine *f.*; -stry mitosierdzia die Barmherzigen Schwestern.

Siostróbójca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Schwesternmörder *m.*

Siostróbójczy, *adi.* Schwesternmörder-, schwesternmörderlich.

Siostróbójczyni, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schwesternmörderin *f.*

Siostróbójstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Schwesternmord *n.*

Siostrzan, siehe: Siestran.

Siostrzany, *adi.* Schwester-, schwesterlich.

Siostrzenica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Schwestertochter *f.*, Nichte *f.*

Siostrzeniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Schwesternsohn *m.*, Neffe *m.*

Siostrzyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Schwester *f.*

Siostrzyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) siehe: Siostra; 2) Stiefmütterchen *n.*, Dreifaltigkeitsblume *f.*

Siódemka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* die Zahl, die Ziffer sieben; Sieben *f.*

Siódmaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Sternblümchen *n.*, Siebenstern *m.*

Siódmak, -a, *pl.* -i, *sm.* Siebener *m.*, Schüler der 7. Klasse, Mann *m.* aus der 7. Abteilung.

Siódmy, *adi.* siebente (*v.*)

Sit, -a, *sing. tant. sm.* (*Juncus*) Binse *f.*; — żabi Krötenbinde.

Sitarski, *adi.* Siebmacher-

Sitarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Siebmacherei *f.*

Sitarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Siebmacher *m.*

Sitko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) *dim.* von Sito; Teesieb *n.*;

2) Brause *f.*; 3) Bienenkappe *f.* mit Drahtgitter.

Sitnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (*Boletus subtomentosus*) eine Art Pilz.

Sitny, Sitowy, *adi.*; Sieb-

Sito, -ta, *pl.* -ta, *sn. dim.*

Sitko, Sieb *n.*; — wiszące Seßsieb; przez — przepuszcząc durch das Sieb schlagen.

Sitowaty, *adi.* siebartig; -te drzewo schimmeliges Holz.

Sitowie, -wia, *pl.* -wia, *sn.*;

Sitowina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Binse *f.*, Binsegras *n.*

Sitowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* 1) Wasserviole *f.*, Blumenbinse *f.*; 2) — pliszka

Binsefänger *m.*, Binsefänger *f.*

Sitowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Binsefängertrupp *n.*; mit Binsen bewachsener Ort.

Sitówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* heutiges Lamm.

Siwak, -a, *pl.* -i, *sm.* Kalbskinn *m.*

Siwawy, *adi.* grau; grau

angelaufen; angegraut.

Siwek, -wka, *pl.* -wki, *sm.*
Schimmel *m.*

Siwec, -wca, *pl.* -wee, *sm.*
Graufopf *m.*

Siwiec, -wieje, -wialem,
vn. perf. grau werden.

Siwosnka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Bergpolei *m.*, Rosmarin *m.*,
Berqlavendel *m.*

Siwiotek, -tka, *pl.* -tki,
Riefern- oder Fichtenschwär-
mer *m.*

Siwiuchny, Siwiuteńki,
Siwiusieńki, *adi.* qan; grau.

Siwizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
graues Haar, Graueheit *f.*

Siwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
eine graue Stute.

Siwobroda, -dy, *pl.* -dy,
sm. Graubart *m.*

Siwobrody, *adi.* grau-
bärtig.

Siwoglowy, *adi.* grau-
köpfig.

Siwojablkowity, *adi.* —
kein Apfelschimmel *m.*

Siwokrusz, -u, *sing. tant.*
sm. Graufupfererz *n.*

Siwokrzyn, -nu, *pl.* -ny,
sm. (Pavetta) Schellhorn *n.*

Siwonakrapiany, *adi.*
grau gesprenkelt.

Siwooki, *adi.* grauäugig.

Siwopiór, -a, *pl.* -y, *sm.*
Rabenwürger *m.*, Grauvogel *m.*

Siwordzawy, *adi.* grau-
rostfärbig.

Siwosz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Graufopf *m.*, Grauschimmel *m.*

Siwość, -ści, *sing. tant.*
sf. Graueheit *f.*, graue Farbe.

Siwowszy, *adi.* mit einem
grauen Schnurrbart.

Siwowslosy, *adi.* grau-
haarig.

Siwucha, -chy, *pl.* -chy,
sf. ein ordinärer Schnaps.

Siwy, *adi.*; Siwo, *adv.*
grau; -we glówki Bergpolei *m.*

Skafandra, -dry, *pl.* -dry,
sf. Stafander *m.*, Taucher-
anzug *m.*

Skakać. -cze, -kałem, *vn.*
imperf.; Skoczyć, -cze, -czy-
łem, *vn. perf.* springen,
hüpfen; — z radości vor
Freude hüpfen; — jak kto
zagra nach jmnbs Pfeife tan-
zen; — do góry in die Höhe
springen.

Skakanina, -ny, *pl.* -ny,
sf. Springerei *f.*; überprin-
gen *n.* von einem Gegenstande
zum anderen.

Skal, -u, *pl.* -e, *sm.* Spur-
biene *f.*

Skala, -li, *pl.* -le, *sf.*
Maßstab *m.*, Stala *f.*; Lon-
gleiter *f.*; na wielką -lę dom
prowadzić großen Aufwand
treiben; na mniejszą -lę in
kleinerem Maßstabe.

Skalać, -lam, -lałem, *va.*
perf. bejudeeln.

Skalcynować, -nuje, -wa-
łem, *va. perf.* verfallen, in
Rast verwandeln.

Skaleczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. verwunden (siehe:
Kaleczyć).

Skalina, -ny, *pl.* -ny;
Skalubina, -ny, *pl.* -ny; Ska-
luba, -by, *pl.* -by, *sf.* 1) Ahsen-
loch *n.*; 2) Bruch *m.*, Felsen-
Baumstammspalt *m.*, Riß im
Metall.

Skalisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
großer, steiler Fels, abge-
brochener Felsenstück.

Skalistość, -ści, *sing. tant.*
sf. Felscharakter *m.*

Skalisty, *adi.* felsig, felsen-
hart, voll Felsen; scharf, ab-
schüssig.

Skalkulować, -luje, -wa-
łem, *va. perf.* berechnen; =
Obliczać.

Skalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Steinbruch *m.*

Skalnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
— palezasta Sandsteinbruch
m.; — ziarnista körniger
Sandsteinbruch.

Skalnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Steinhauer *m.*

Skalny, *adi.* Felsen- Fels-;
olej — Steinöl *n.*, Petroleum
n., Naphtka *f.*

Skapel, -a, *pl.* -e, *sm.*
Seziermesser *n.*

Skala, -ly, *pl.* -ly, *sf.*
Felsen *m.*, Fels *m.*, Klippe *f.*;
— w morzu Kliff *n.*; twardy
jak — felsenhart; jak —
niewzruszony felsenseit.

Skalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) kleiner Fels, Riß *n.* 2)
Feuerstein *m.*; 3) ein weißer
Fleck am Auge; 4) Holz-
spitter *m.*

Skalkówka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Feuerschloßgewehr *n.*

Skaloczepek, -pka, *pl.*
-pki, *sm.* (Orbicula) verstein-
erte Ring- oder Scheiben-
muschel.

Skalokur, -a, *pl.* -y, *sm.*
(Rupicola) Felsen-, Klippen-
huhn *n.*

Skalosz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Klippentier *n.*, Klippendachs *m.*

Skaloszyn, -u, *sing. tant.*
sf. (Hyrax capensis) Dassen-
piß *m.*

Skalotocz, -a, *pl.* -e, *sm.*
(Pholas) Bohrmuschel *f.*

Skaluba, -by, *pl.* -by, *sf.*
Felsen-, Baumstammspalt *m.*

Skamieniałość, -ści, *pl.*
-ści, *sf.* Versteinierung *f.*, Pe-
trifizat *n.*; -ści, *pl.* Fossilien
pl., Petrefakten *pl.*

Skamieniały, *adi.* ver-
steinert.

Skamienieć, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* versteinern.

Skandal, Szkandal, -u,
pl. -e, *sm.* Skandal *m.*; =
Zgorszenie.

Skandaliczność, Szkand-
aliczność, -ści, *sing. tant.*
sf. das Skandalöse.

Skandaliczny, Szkand-
aliczny, *adi.* skandalös, ärger-
nisserregend; = Gorszący.

Skandować, -duje, -wa-
łem, *va. imperf.* skandieren.

Skapać, -pie, -pałem, 1)
va. perf. betropfen; 2) *vn.*
perf. herabträufeln.

Skapcanieć, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* herunterge-
kommen sein, verarmen.

Skapieć, -pieje, -piałem,
vn. perf. schwinden, vergehen,
herunterkommen.

Skapitalizować, -zuje,
-wałem, *va. perf.* kapitali-
sieren, flüssig machen.

Skaptować, -tuje, -wa-
łem, *va. perf.* gewinnen,
einnehmen; = Zjednać.

Skarać, -ram, -rałem, *va.*
perf. bestrafen.

Skaranie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Bestrafung *f.*; — boskie
Gottegeißel *f.*; Unheil *n.*,
Unglück *n.*

Skarb, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Schatz *m.*; — zakopać einen

Schaß vergraben; mój -bie jedyny mein einziger Schaß; cnota jest to — wieczny die Tugend ist ein unerlöschlicher Schaß; 2) Irar n., Fiskus m., Staatsfinanzen pl.; minister -u Finanzminister m.

Skarbić, -bie, -bićem, *va. imperf.* Schaße sammeln; — sobie *rr. perf.* coś sich etwas sichern, etwas zu erwerben suchen.

Skarbiec, -bca, *pl. -bce, sm.* Schaßammer f., Schaß m.

Skarbnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Schaßkasten m., Schaßschloß n.

Skarbniczek, -czka, *pl. -czki, sm.* leichter atmosphärischer Wagen ohne Federn.

Skarbniczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Sparbüchse f.

Skarbnik, -a, *pl. -cy, sm.* 1) Schaßmeister m.; 2) Fou-ragenwagen m.; 3) Verggeist m., Robold m.

Skarbnikowa, -ej, *pl. -e, sf.* Schaßmeisterin f.

Skarbnikowicz, -a, *pl. -e, sm.* Schaßmeistersohn m.

Skarbnikowstwo, -wa, *sm. sing. tant. sn.* 1) Schaßmeisterswürde f.; 2) Schaßmeister-ehepaar n.

Skarbnokrądzstwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Diebstahl m. öffentlicher Gelber.

Skarbona, -ny, *pl. -ny; dim.* Skarbonka, -ki, *pl. -ki, sf.* Sammelbüchse f.

Skarboność, -ści, *sing. tant. sf.* Schaß-, Finanzwesen n.; nauka -ści Finanzlehre, Staatswirtschaftslehre.

Skarbonowy, *adi.* Schaß-, Finanz-; dyrekeya -wa Finanzdirektion.

Skarbowka, -ki, *pl. -ki, sf.* Proviantbude f. auf dem Fluschiße.

Skarcenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Bestrafen n., Zurechtweisen n.

Skarga, -gi, *pl. -gi, sf.* Klage f., Klageschrift f.

Skarłowacjalny, *adi.* zwergartig geworden, verkümmert, verkrüppelt.

Skarłowacieć, -cieje, -cia-łem, *vn. perf.* zwergartig werden, verkümmern, verkrüppeln.

Skarlupa, -py, *pl. -py, sf.* = Skorupa.

Skarmić, -mieć, -mićem, *va. perf.* aufessen, verzehren.

Skarogniady, *adi.* schwarzbraun; — koń Rappe m.

Skarpy, -pia, *pl. -pie, sm.* 1) Klautenscholle f., Stein-butte f.; 2) Raute f. (Versteinerung).

Skarpa, -py, *pl. -py, sf.* Abdachung f., Böschung f.; Estarpe f.

Skarpetka, -tki, *pl. -tki, sf.* Socke f., Fußsocke f.

Skarpnica, -cy, *pl. -ce, sf.* (Cecrops) Fluschißflaus f.

Skarpowaty, *adi.* ab-schüssig.

Skarykacya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Schröpfen n., Ein-schneiden n.

Skaryfikator, -a, *pl. -y, sm.* Schröpfschnepper m.

Skaryfikować, -kuje, -wa-łem, *va. imperf.* schröpfen.

Skarykaturować, -ruje, -wałem, *va. perf.* karifizieren, ein Karifatur machen.

Skarykaturowanie, -nia, *sn.* Karifizieren n.

Skarzyk, -a, *pl. -i, sm.* Vorstoß m. im Bienenorbe.

Skarżenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Klagen n., Angeben n.; Angeberei f.

Skarżyciel, -a, *pl. -e, sm.* Kläger m., Angeber m.

Skarżycielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Klägerin f., Angeberin f.

Skarżyć, -rże, -rzyłem, *va. imperf.* klagen, angeben; — się na kogo, na co *rr.* sich über jundn. über etwas beklagen.

Skatalogować, -guje, -wa-łem, *va. perf.* einen Katalog zusammenstellen, katalogisieren.

Skatować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zermatern, martern; jaśi zu Tode prägen.

Skaza, -zy, *pl. -zy, sf.* 1) kleiner Fleck, Riß m.; Flecken m., Schandfleck m.; 2) Schaden m., Nachteil m.; Verderbniß f.; 3) rosenrote(r) Sommerwurz.

Skazać, -że, -załem, *va. perf.*; Skazywać, -zuje, -wa-łem, *va. imperf.* 1) verur-

teilen, verdammen; -zali go na śmierć przez powieszenie man hat ihn zum Tod durch den Strang verurteilt; 2) weißen, zeigen.

Skazanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verurteilung f.

Skazaniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Verurteilte(r) m.; Delinquent m.

Skaziciel, -a, *pl. -e, sm.* Verderber m., Vernichter m.; Schänder m.

Skazicielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Verderberin f., Befleckerin f.

Skazić, -że, -zitem, *va. perf.* befechten, verderben, verlegen; schänden; — się *rr.* verderben; sich befechten.

Skazitelność, -ści, *sing. tant. sf.* Verletzbarkeit f., Verderbniß f.

Skazitelny, *adi.* verletzbar, leicht verderblich.

Skazka, -ki, *pl. -ki, sf.* Sage f.

Skazówka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Weiser m., Zeiger m.; 2) Anbeutung f., Zingerzeitig m.

Skazywać, siehe: Skazować.

Skażnik, -a, *pl. -i, sm.* Zeiger m.; — pochyłości drogi Neigungszeiger, Grabtenseiger, Rideaubruchzeiger.

Skażni, -i, *pl. -ie, sf.* Richterspruch m.

Skażenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Beflecken n., Verunreinigen n.; Befledung f.

Skąd, *adv.* woher? von wo?

Skądś, *adv.* von irgendswo.

Skapać, -pieć, -pałem, *va. perf.* baden.

Skapanie, -nia, *sing. tant. sn.* Baden n.

Skapia, -pi, *pl. -pie, sf.* Gerberjraud m., Gerbermyrte f., Perückenbaum m.

Skapica, -cy, *pl. -ce, sf.* geizige Frau, Kniderin f.

Skapić, -pieć, -pićem, *vn.* und *va. imperf.* geizen, knausern.

Skapieć, -pca, *pl. -pey, sm.* Geizhals m., Knider m., Knauser m., Geiztragen m.

Skapieć, -pieć, -pićem, *vn. perf.* knausern, kniderig, geizig werden.

Skapka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Bartfneiper *m.*, Bartmuschel *f.*

Skapość, -ści, *sing. tant. sf.* Mangel *m.*, Kargheit *f.*

Skapstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Geiz *m.*, Inauferci *f.*, Filigijatei *f.*, Kniderei *f.*

Skapy, *adi.*; Skapo, *adv.* geizig, knidrig, Inauferig, filigig, knapp; — dwa razy traci der Geizigę verirkt doppelt.

Skasac, -sam, -sałem, *va. perf.* ganz zerbeißen.

Skiba, -by, *pl.* -by; *dim.* Skibka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Jurche *f.*, Erdfurche *f.*, Erdscholle *f.*; 2) Brotchnitte *f.*

Skidać się, -dam, -dałem, *vr. perf.* vergehen, zu nichte werden.

Skielzem, *adv.* schief.

Skierować, -ruje, -wałem, *va. perf.* lenken.

Skinać, -nę, -nałem, *vn. perf.* winken, ein Zeichen geben; — głową mit dem Kopfe nicken.

Skinienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Winken *n.*, Nicken *n.*

Skipieć, -pie, -piałem, *vn. perf.* übergehen, überfließen.

Skisły, *adi.* versäuert.

Skisnąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* sauer werden.

Sklecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Sklecić, -cę, -cikiem, *va. perf.* zusammenstellen, -kleben, -binden, unordentlich machen.

Skleić, -je, -iłem, *va. perf.*; Sklejać, -jam, -jałem, *va. imperf.* zusammenleben, pfeifen.

Sklejny, *adi.* klebbar; verbindbar; verträglich.

Sklep, -u, *pl.* -y, *sm.* Gewölbe *n.*; Laden *m.*, Handlung *f.*, Geschäft *n.*

Sklepak, -a, *pl.* -i, *sm.* = Matecznik.

Sklepia, -pi, *pl.* -pie, *sf.* Pomogtraut *n.*, Heilwurz *f.*

Sklepienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Wölbung *f.*, Gewölbe *n.*; — kolebkowate, żłobiaste, bezkowate Tonnengewölbe; — ostrokręgowe böhmisches Gewölbe; — gotyckie, dwuluczne gotischer Bogen; — krzyżowe Kreuzgewölbe; — kopankowate, klasztorne Klostergewölbe;

— nieckowe Muldengewölbe; — odwodowe odnośne Strebę, Entlastungsgewölbe; — skośne Schrägbogen *m.*; — żaglaste, parciaste, kozubkowate Bogengründung *f.*; — spłaszczone gedrücktes Gewölbe; — podwyższone, wzniosłe, odpierające Entlastungsbogen *m.*; — rechtęs Gewölbe, Firstengewölbe; — prosto spuszczające się czyli szyjowe Kellerhausmauerung *f.*; — kręcone na schody Schraubengewölbe.

Sklepieniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Gewölbstein *m.*

Skleplik, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Kramladen *m.*, kleiner Laden; 2) Fuchsgewölbe *n.*; 3) Muffelzające *n.*, Rische *f.*; -i, *pl.* Rahme *f.*

Sklepikarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Greisler *m.*, Krämer *m.*

Sklepiony, *adi.* gewölbt.

Sklepisty, *adi.*; Sklepisto, *adv.* gewölbt.

Sklepnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Gewölbstein *m.*; Wölbung *f.*; Durchgang *m.*

Sklepowa, -wej, *pl.* -we, *sf.*; Sklepówka, -i, *pl.* -i, *sf.* Ladenfräulein *n.*, Ladenmädchen *f.*, Verkäuferin *f.*

Sklepowy, *adi.* Laden-, Gewölbe-

Skleśły, *adi.* zusammengefallen, eingefallen.

Skleśnąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* zusammenfallen, einfallen.

Sklinowanie, -nia, *sing. tant. sn.* — mineralów Międerung *f.* der Kristalle.

Sklistyn, -u, *pl.* -y, *sm.* Augit *n.*, Kolophoniumstein *m.*, Pyroxen *m.*

Sklud, Sklut, -a, *pl.* -y, *sm.* Weil *n.*, Breitheil *n.*, Zimmerheil *n.*

Sklad, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Zusammenfügung *f.*, Zusammenstellung *f.*; w — tego lekarstwa wchodzi i arsenik in dieser Arznei ist auch Arsenik enthalten; — pociągu Zugsanalyse *f.*; rzeczy w — czego wchodzące die Bestandteile einer Sache; 2) Gestalt *f.*, Bildung *f.*, Bau *m.*, Grundriß *m.*, — ciała Körper-

bau; — twarzy Gesichtsbildung *f.*; 3) — apostolski apostolisches Glaubensbekenntnis; 4) Niederlage *f.*, Vorratskammer *f.*, Stapelplatz *m.*, Magazin *n.*, Lager *n.*; — bezpłatny Freilager *n.*; — celny Zollschuppen *m.*; — drugorzędny Filialdepot *n.*; — materjałów Materialdepot *n.*; — drzewa Holznieederlage *f.*; 5) Stoek *m.*; — pietrzony Stoek *m.*, Trümmerstoek *m.*, Gangneß *n.*

Skladacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Zusammenleger, -seter *m.*, Aufsteller *m.*, Monteur *m.*, Seter *m.*

Skladalny, Składany, *adi.* zusammenlegbar.

Skladać, -dam, -dałem, *I. va. imperf.*; Złożyć, -zę, -żyłem, *I. va. perf.* 1) zusammenlegen, =falten, =setzen, =bilden; złożyć swoje rzeczy w porządku lege deine Sachen in Ordnung zusammen; — ręce jak do modlitwy die Hände wie zum Gebete falten; — wyrazy Worte zusammenstellen; — list den Brief zusammenfalten; 2) sammeln, sparen; złożył już dużo pieniędzy er hat schon viel Geld zusammengeesparr; — na biednych für die Armen sammeln; 3) niederlegen, legen, strecken, ablegen; cały swój majątek zżył w kasie oszczędności er legte sein ganzes Vermögen in der Sparkasse nieder; -żył urząd er legte das Amt nieder; wczoraj -żono ciała jego w rodzinnym grobie gestern wurde seine Leiche im Familiengrab beigesetzt; nieprzyjaciel -żył broń der Feind streckte die Waffen; nie mam gdzie głowy -żył ich habe nicht wo meinen Kopf niederzulegen; — żalobę die Trauer ablegen; — przysięgę einen Eid ablegen; 4) beibringen, darbringen, abstellen; — ofiary bogom den Göttern Opfer darbringen; -żyli u nas pierwszą wizytę sie statteten uns den ersten Besuch ab; — konu uszauowanie jendim seine Aufwartung machen; II. — co na kogo etwaß

auf jmdm schieben; -da na mnie całą winę er schiebt mir die ganze Schuld zu; III. — sie *vr.* 1) sich zusammenlegen, -setzen; tak się -da chustki so werden Tücher zusammengelegt; myśmy wszyscy się na to -żyli wir haben alle dazu beigetragen; — sie we dwoje się tief bücken, sehr untertänig tun; — sie jak scyzoryk się wie ein Federmesser zusammenlegen, nachgeben, demütig sein; 2) (beim Fechten) sich auslegen; 3) sich fügen; tak się -żyło es fügte sich so.

Składalność, -ści, *sing. tant. sf.* Zusammenlegbarkeit *f.* **Składalny**, *adi.* zusammenlegbar.

Składanie, -nia, *sn.* Zusammenlegen *n.*; — machiny, przyrządu *Van m.*; Zurichung *f.*, Montierung *f.*, Aufstellen *n.*

Składka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kollekte *f.*, Sammlung *f.*; — ke zrobić eine Kollekte machen; kościół wystawiono ze -dek man hat die Kirche aus Beiträgen erbaut; — na pogorzeców eine Sammlung für Abbränder.

Składkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* beisteuern, beitragen.

Składkowy, *adi.* Sammlungs-, Beisteuer-.

Składnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Konstruktion *f.*; 2) Harmonie *f.*; 3) Syntax *f.*, Satzlehre *f.*

Składniczy, *adi.* Bestandteil-.

Składnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Bestandteil *m.*; 2) Lagerbehalter *m.*

Składność, -ści, *sing. tant. sf.* Gewandtheit *f.*, Harmonie *f.*; Übereinstimmung *f.*

Składny, *adi.*; **Składnie**, *adv.* ebenmäßig, proportioniert, wohlgebildet, wohlgestaltet, harmonisch, sich reimend, geschickt, niedlich.

Składowe, -wego, *sing. tant. sn.* Lagergeld *n.*, Lagergebühr *f.*, Lagerzins *m.*

Składowy, *adi.* Niederlags-, Stapel-, Lager-.

Skłamać, -mie, -małem, *va. und vn. perf.* lügen, siehe: **Kłamać**.

Skłaniać, -niam, -niałem, *I. va. imperf.*; **Skłonić**, -nie, -niłem, *I. va. perf.* 1) hinneigen, hinbeugen; — głowę den Kopf neigen; 2) veranlassen; co cie do wojny -niło was hat dich zum Kriege veranlaßt; *II.* — sie *vr.* sich neigen, sich beugen; dzień -nia się ku końcowi der Tag neigt sich zu Ende.

Skłanianie, -nia, *sn.* Hinneigen *n.*, Hinbeugen *n.*

Skłebić, -bie, -biłem, *va. perf.* verwickeln; zusammenballen; siehe: **Kłebić**.

Skłonność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Neigung *f.*, Anlage *f.*, Hang *m.*; — do poezyi Hang zum Dichten; — do płaczu Hang zum Weinen; zle -ści schlechte Anlagen.

Skłonny, *adi.* geneigt; — do gniewu jähzornig, auffahrend; — do pokoju friedliebend, friedfertig, friedlich gesinnt.

Skłopotać, -tam, -tałem, *va. perf.* siehe: **Kłopotać**.

Skłopotany, *adi.* bekümmert, voll Sorgen.

Skłos, -u, *sing. tant. sm.* Strich *m.* (Richtung des Haarwuchses); w — gegen den Strich des Barthaars.

Skłótnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Panktioralle *f.*

Sknera, -ry, *pl.* -ry, *sm.* Geizhals *m.*, Knicker *m.*, Knauer *m.*, Filz *m.*

Sknerowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Geiz *m.*, Knickerei *f.*, Knauerheit *f.*, knickertiges, knauerliches Wesen.

Sknerstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Geiz *m.*, Knickerei *f.*, Knauererei *f.*

Skobel, -bla, *pl.* -ble, *sm.* Riegel *m.*, Schließhafen *m.*, Schließheisen *n.*; Schließklammer *f.*

Skobliczek, -czka, *pl.* -i, *sm.* Klammer *f.* zum Zusammenhalten von Brettern.

Skobliczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleiner stichelartiger Meißel.

Skoczyć, -a, *pl.* -e, *sm.* (Ca-

tarractes) Brandente *f.*, Fuchsgans *f.*

Skoczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Springer *m.*, Springmaus *f.*; 2) Heupferd *n.*, Grassbüpser *m.*, Feldgrille *f.*; 3) Mittelfarpfen *m.*; 4) — uszaty Zifabelle *f.*; — czerwono kwiatowy Hauswurz *f.*; — wielki Wunderbaum *m.*

Skoczność, -ści, *sing. tant. sf.* Lustigkeit *f.*; Flottheit *f.*

Skoczny, *adi.*; **Skocznie**, *adv.* hüpfend, springend, lustig, tanzlustig; — taniec flotter, hinreißender Tanz.

Skoczooon, -a, *pl.* -y, *sm.* Wasserfloh *m.*

Skoczyc, siehe: **Skakać**.

Skojarzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Zusammenbringen *n.*, Verbindung *f.*, Vereinigung *f.*

Skojarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* zusammenbringen, -binden, verbinden, siehe: **Kojarzyć**.

Skojka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Anodont.) Teichmuschel *f.*, zahnlöse Muschel, Schwamm-muschel *f.*

Skok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Sprung *m.*; — kiem spornostreżys, im Sprunge; zrobil wielki — er tat einen großen Sprung; 2) Lauf *m.*. Fuß *m.* des Hais; 3) Kröpfung *f.*, Radbahn *f.*; — tloka Kolbenhub *m.*, Kolbenspiel *n.*

Skokowy, *adi.*, -wa kość Sprungbein *n.*

Skolecyt, -u, *pl.* -y, *sm.* Skolezit *m.*

Skolatać, -tam, -tałem, *va. perf.* zerbrechen, zerrütten, erschüttern.

Skolozrza, -rzy, *sing. tant. sf.* breiter Wegebreit.

Skolupian, -u, *pl.* -y, *sm.* die größte Art der Farnkräuter.

Skomlać, **Skomlić**, -le, -liłem, *vn. imperf.* winseln.

Skomoroch, -a, *pl.* -y, *sm.* Gaukler *m.*, Bärenführer *m.*

Spasznmacher *m.*

Skompletować, -tuje, -wałem, *va. perf.* komplett machen, vervollständigen; = Uzupełnić.

Skomplikować, -kuje, -wałem, *va. perf.* komplizieren,

verwickeln, schwieriger machen; = Zawikłać, Utrudnić.

Skomplikowanie, -nia, *pl. -nia, sn. Komplifikation f., Verwicklung f.*; = Zawikłanie.

Skomponować, -nuje, -wałem, *va. perf. komponieren, verfassen*; = Ułożyć.

Skon, -u, *pl. -y, sm. Tod m., Verschneiden n.*; daß Lebensende *n.*; wierny do -u treu bis zum Tode.

Skonać, -nam, -nałem, *vn. perf. verschneiden.*

Skonanie, -nia, *sn. Verschneiden n.*

Skoncentrować, -ruje, -wałem, *va. perf. konzentrieren, sammeln (auf einen Punkt)*; = Skupić.

Skoncentrowanie, -nia, *sn. Konzentrierung f.*; = Skupienie.

Skonfederować, -ruje, -wałem, *va. perf. einen Bund bilden.*

Skonfiskować, -kuje, -wałem, *va. perf. konfiszieren, mit Beschlag belegen.*

Skonfrontować, -tuje, -wałem, *va. perf. vergleichen, gegenüberstellen; konfrontieren*; = Porównać, Przedstawić oko w oko.

Skonfundować, -duje, -wałem, *va. perf. verwirren, beschämen*; = Zmieszać, Zawstydzić.

Skonstruować, -uje, -wałem, *va. perf. konstruieren, zusammenstellen*; = Zestawić.

Skonsumować, -muje, -wałem, *va. perf. konsumieren, verzehren*; = Spóźić.

Skończenie, -nia, *sn. Beendigung f.*

Skończoność, -ści, *sing. tant. sf. Endlichkeit.*

Skończyć, -cze, -czyłem, *va. und vn. perf. beenden, fertig machen; enden; verschneiden.*

Skop, -a, *pl. -y, sm. 1) Schöpfer m., Hammel m.*; 2) -u, *pl. -y, Abtragsmasse f.*

Skopać, -pie, -pałem, *va. perf.*; Skopywać, -puje, -wałem, *va. imperf. 1) abgraben*; 2) mit den Füßen wegstoßen.

Skopek, -pka, *pl. -pki, sm. 1) weißes Veilchen, Frauenviole f.*; 2) = Skopiec Wilchjaj *n.*, Melfeimer *m.*, Gelle *f.*

Skopić, -pie, -piłem, *va. perf. hammeln, Schafböcke kastrieren.*

Skopowina, -ny, *sing. tant. sf. Hammelfleisch n., Schöpferne(s) n.*

Skopowy, *adi. Schöpfen-, Hammel-*

Skopycenie, -nia, *sn. Fußspahn m. (eine Pferdekrankheit).*

Skopycić się, -ce, -ciłem, *vr. perf. ausgleiten.*

Skorek, -rka, *pl. -rki, sm. (Forficula) Affel f., Kellermurm m.*

Skorochód, -odu, *pl. -ody, sm. Schnellgänger m.*

Skorodrzaly, *adi.*, — daß Sommererde *f.*, Stiele *f.*

Skorodrzew, -u, *pl. -y, sm. (Ptelea trifoliata) nordamerikanischer Kleebaum.*

Skorodyt, -u, *pl. -y, sm. Sforodit m.*

Skoropis, 1) -u, *pl. -y, sm. Schnellstift f., Stenographie f.*; 2) -a, *pl. -y, sm. Schnell-, Geschwindstreiber m., Stenograph m.*

Skorostrzelny, *adi. schnellfeuernd; bron-na Schnellfeuer-gewehr n.*; -na piszczałka Mitrailleuse *f.*

Skorość, -ści, *sing. tant. sf. Geschwindigkeit f.*

Skorośnica, -cy, *pl. -ce, sf. Seslania.*

Skorotop, -u, *sing. tant. sm. Flugmittel n. (zur Beschleunigung des Schmelzprozesses).*

Skorowidz, -u, *pl. -y, sm. alphabetisches Inhaltsverzeichnis, Register n.*; — cennikowy Tarifstabelle *f.*, Tarifstabelle *n.*; — odległości Kilometerzeiger *m.*; — zarządów taborowych Abreisenverzeichnis der Wagenverwaltungen.

Skorówka, -ki, *pl. -ki, sf. Net n. der Nachgeburt, Lederhaut f.*

Skorpion, -a, *pl. -y, sm. Skorpion m.*

Skorupa, -py, *pl. -py; dim. Skorupka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Scherbe f., Tonjscherbe f., czem — za młodu nasiąknie, tem na starość traci jąną gewohnt, alt getan*; 2) Schale *f.*, Kruste *f.*

Skorupi, *adi. Krusten-, Schalen-, Scherben-*

Skorupiak, -a, *pl. -i, sm. Schalen-, Krustentier n.*

Skorupiany, *adi. aus Tonjscherben, Scherben-*

Skorupiasty, Skorupiaty, *adi. schalen-, krustenartig, scherbenförmig.*

Skorupieć, -pieje, -piałem, *vn. perf. eine Kruste bekommen, sich mit einer Kruste überziehen.*

Skorupina, -ny, *pl. -ny, sf. Schale f.*

Skorupisz, -u, *sing. tant. sm. Margel m.*

Skorupka, siehe: Skorupa. Skorupokrusz, -u, *pl. -e, sm. Scherbenkorn m.*

Skorupsko, -ka, *pl. -ka, sn. eine häßliche Schale, Scherbe.*

Skory, *adi.*; Skoro, I. *adv. schnell, flink, hurtig, rasch*; II. *con. sobald, sobald als, wie nur*; -ro tylko przyjdzie sobald er, wie er nur kommt.

Skoryca, -cy, *sing. tant. sf. früherer Name des Zimtes*; = Cynamon.

Skorzystać, -tam, -tałem, *vn. und va. perf. profitieren, ausnützen*, siehe: Korzystać.

Skos, -u, *pl. -y, sm. Böschung f.*; na — *adv. schief*. Koscić, -sze, -silem, *va. perf. abmähen.*

Skosisty, Skośny, *adv.*; Skosisto, Skośno, Skośnie, *adv. schief, schräge, abwärts*; -śnie złożyć schräg zusammenlegen; płótno -nie krajać die Leinwand in die Quere schneiden.

Skostnialy, Skościaily, *adi. erstarrt, erstorben.*

Skostnieć, -nieje, -niałem; Skościąć, -cieje, -ciałem, *vn. perf. erstarren, erfrieren.*

Skośnożab, -złab, *pl. -zeby, sm. Einfließ m., Art Salmbroschen.*

Skot, -a, *pl.* -y, *sm.* Vieh *n.*, Kleinvieh *n.*

Skotarek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Viehjunge *m.*

Skotarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Viehhüterin *f.*

Skotnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; Skotnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Viehweg *m.*, Trift *f.*

Skotopaska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Skirtin *f.*, Schürzerin *f.*

Skotopastwo, -wa, *sing.* *tant. sn.* Hirtenleben *n.*

Skować, -wam, -wałem; Skuć, -je, -łem, *va. perf.* zusammenwämieden, zusammenschweigen.

Skowroda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Pfanne *f.* ohne Henkel.

Skowronek, -nka, *pl.* -nki; *dim.* Skowroneczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Lerche *f.*; -dzwoni, przepióruje die Lerche singt, schlägt.

Skowronczę, -częcia, *pl.* -częta, *sn.* Lerchenjunge(s) *n.*

Skowronczy, *adi.* Lerchen-.

Skowyczeć, -cze, -czalem, *vn. imperf.* winjeln, wimmern.

Skowyra, -ry, *pl.* -ry, *sm.* 1) alter unbrauchbarer Jagdhund; 2) Brunnmbart *m.*

Skóra, -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1) Haut *f.*; kolor -ry Hautfarbe *f.*; wysypka na -rze Hautausschlag *m.*; nie tylko — i kości na nim er ist nur Haut und Knochen; chciało by się ze -ry wyskoczył man möchte aus der Haut fahren; dać komu w -re jmnnd durchprügeln; on ma twardą -re, er hat eine harte Haut, er ist nicht empfindlich, er verträgt viel; -re komu wytrzepać, wygarbować jmnnd durchprügeln, durchbleuen; nie chciałbym być w jego -rze ich möchte nicht in seiner Haut stecken, in seiner Lage sein; drzeć, łupić kogo ze -ry jmnnd die Haut über die Ohren ziehen; wrzeszczy jak gdyby go ze -ry odzierano er schreit, als ob er am Spieß stecke; modli się przed figurą a ma dyabła za -rą er betet vor dem Kreuze und hat den Teufel in der Haut, (obraz.) er ist ein Heuchler, ein Tar-

tißje; 2) Haut *f.*, Fell *n.*, Leder *n.*, Balg *m.*; — surowa niewyprawiona weißgares, alaungares Leder; — zamszona Oleder *n.*, sämischgares Leder; na wotowej skórze teobry nie spisał eine Ochsenhaut würde nicht reichen, um das alles niederzuschreiben; -re z siebie zrucac się häuten; woła odzierać ze -ry einem Ochsen die Haut abziehen; 3) Rinde *f.*; 4) eine Art Mineral: Aluta montana.

Skórek, siehe: Skorek.

Skórka, Skóreczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Häutchen *n.*, dünne Haut; 2) Kruste *f.*, Rinde *f.*; 3) -rka na buty Taugenichts *m.*, Schelm *m.*

Skórkowaty, *adi.*; Skórkowato, *adv.* häutchenförmig, -ähnlich.

Skórkowy, *adi.* lebern, Leder-.

Skórnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Stiefelette *f.*, Gamasche *f.*

Skórkowaty, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Dermatocarpon) 1) eßbare Lederflechte; 2) Käuse-, Lederholz *n.*

Skórnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Lederhändler *m.*, Lederarbeiter *m.*; 2) lederner Schläuch.

Skórny, *adi.* Haut=; choroby -ne Hautkrankheiten.

Skórzak, -a, *pl.* -i, *sm.* (Dernea) ein Pilz.

Skórzanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Reß *n.* der Nachgeburt, Lederhaut *f.*

Skórzany, *adi.* Leder-, lebern, von Leder.

Skówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Beschlag *m.*, Reifen *m.*, Ring *m.*, Helmblech *n.*; — lutownika Schnabel *m.* eines Lötrohres; — miedziana Siederohrtrichter *m.*; — resorowa Tragsfederband *n.*, Federbügel *m.*, Federbandring *m.*; — trzonka młota Hammerhelm=beschläge *pl.*; 2) Pinie *f.*, verstählte Kante des Schuhmacherhammers.

Skra, -ry, *pl.* -ry, *sf.* = Iskra.

Skrab, -u, *pl.* -y, *sm.* Un-

gleichheit *f.*, Höderigkeit *f.* der Baumrinde.

Skrabowaty, *adi.* höderig, nicht glatt.

Skracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Skrócić, -ce, -ciłem, *va. perf.* abtürzen, verkürzen, kürzen.

Skracanie, Skrócenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Ab-, Verkürzung *f.*

Skradać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Skraść, -dne, -dziem, *va. perf.* stehlen, wegstehlen; — się *vr.* sich heranschleichen; kot -da się na ptaka die Katze beschleicht den Vogel.

Skrasko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* der äußerste Rand.

Skrzaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Rand *m.*

Skrzajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Skroić, -je, -iłem, *va. perf.* abschneiden, beschneiden, zuschneiden; — komu kurze jmnnd einen Streich spielen.

Skrzajny, *adi.* am Rande gelegen, äußerst; extrem, radikal.

Skrapiać, -piał, -piałem, *va. imperf.*; Skropić, -pie, -piłem, *va. perf.* befeuchten, beneßen, besprengen.

Skraplać, -lam, -lałem, *va. imperf.* kondensieren, zum flüssigen Zustande zurückbringen.

Skraplanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Kondensierung *f.*; — pary Kondensierung *f.*, Kondensation *f.* des Dampfes.

Skraplarz, -a, *pl.* -e, *sm.*

Kondensator *m.*, Rühlgefäß *n.*

Skrawać, siehe: Skrajac.

Skrawek, -wka, *pl.* -wki, *sm.* Abschleiß *n.*

Skragliać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Skraglić, -le, -liłem, *va. perf.* abrunden.

Skrażać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Skrażyć, -że, -żyłem, *va. perf.* 1) in runde Schritte zerhacken; 2) (einen Ort) umkreisen, durchkreisen; 3) ausschütteln beim Aufjeben.

Skredowacina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Gerinujel *n.*

Skreślac, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Skreślić, -le, -liłem,

va. perf.; 1) mit Worten zeichnen, erzählen, vorstellen; 2) durchstreichen.

Skrewić, -wie, -wilem, *vn. perf.* sein Wort brechen.

Skrećać, -cam, -cażem, I. *va. imperf.*; **Skrećić**, -ce, -cilem, I. *va. perf.* 1) drehen, zusammendrehen, umdrehen, umlenken, wenden; **skreć** mi z tych nici sznur drehe mir diese Fäden zu einem Strick zusammen; 2) — wegmausen, weg-schaffen, verbergen; — w prawo nach rechts wenden, die Richtung nach rechts nehmen; — komu kark jmn dm den Hals umdrehen; III. — się *vr.* 1) umschlagen, umlegen; 2) sich drehen und wenden, sich nicht zu helfen wissen.

Skrećanie, **Skrećenie**, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Drehung *f.*, Wenden *n.*, Verdrehung *f.*, Torsion *f.*

Skrepować, -puje, -wałem, *va. perf.* binden, fesseln.

Skreć, -u, *pl.* -y, *sm.* Biegung *f.*, Drehung *f.*, Krümmung *f.*, Umdrehung *f.*; **porwóz** o trzech -ach ein dreibrühtiges Geil; -y włosów Haarringel *n.*, Haarlocken *pl.*; **na -cie drogi** bei der Wegbiegung; 2) Umdrehen *n.*, Um-lenken *n.*; 3) Weichselarm *m.*, Bjuhl *m.*; 4) Krümmring *m.*, Kropfstück *n.*, Drehwirbel *m.*, Liže *f.*; — **iglicy** Zungen-wurzel *f.*, Wurzel *f.* der Epit-genschiene; 5) Kreisel-schnecke *f.*

Skrećek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* 1) Kugelastel *f.*; 2) (Funaria) eine Laubmoosgattung.

Skrećka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* ein langes Weidenreiß.

Skrećogrodek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Posthornschnecke *f.*

Skrob, -iu, *pl.* -ie, *sm.* Kraft-mehl *n.*, Stärke *f.*

Skrobacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schaber *m.*

Skrobaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; **Szkrobado**, -ła, *pl.* -a, *sn.* Schab-, Kratzeisen *n.*, Schraper *m.*, Schabmesser *n.*, Gründungsseisen *n.*, Ziehklinge *f.*

Skrobać, -bie, -bażem, *va. imperf.* 1) schaben, kratzen, schä-len; — **marchew**, kartofle Ra-

rotten, Erdäpfel schaben; — **gło-we den Kopf kratzen**; — **rybę den Fisch abschnuppen**; 2) sticheln.

Skrobak, -a, *pl.* -i, *sm.* Jandre *f.*, Zeigeter *n.*

Skrobanie, -nia, *sn.* Kratzen *n.*

Skrobanina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Abschabseil *n.*, Geschabte *n.*, Gefratzte *n.*, austradierte Schrift.

Skrobanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* ein Kiefernstamm zu Balken bestimmt.

Skrobia, -bi, *pl.* -bie, *sf.* = Skrob.

Skrobić, -bie, -biżem, *va. imperf.* stärken.

Skrobnieć, -cia, *sn.* einmaliges Kratzen.

Skrofuliczny, *adi.* skrofulös.

Skrofuly, -uż, *plur. tant. sm. Skrofeln *pl.*, Drüsenan-schwellung *f.**

Skroić, siehe: Skrawać.

Skrom, -u, *sing. tant. sm.* Hasenschmer *n.*, Hasensett *n.*

Skromić, -mie, -miżem, *va. imperf.* besänftigen, mildern.

Skromnia, -si, *pl.* -sie, *sf.* ein stilles, bescheidenes Frauenzimmer.

Skromniś, -sia, *pl.* -sie, *sm.* ein stiller, bescheidener Mensch.

Skromniuchny, **Skromniutki**, **Skromniasienki**, *adi.* höchst bescheiden.

Skromność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Bescheidenheit *f.*, Sittsamkeit *f.*; 2) Einfachheit *f.*, Beschränktheit *f.*

Skromnotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Ehretia) eine rauhhlättige Pflanze.

Skromny, *adi.*; **Skromnie**, *adv.* 1) bescheiden, mäßig, sittsam, enthaltsam, einfach, schlicht; — **obiad** ein bescheidenes Mittagessen; **-na panna** ein bescheidenes Fräulein; 2) fett; — **zajac** ein fetter Hase.

Skroniowy, *adi.* Schläfen-

Skroń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schläfe *f.*

Skropić, **Skroplic**, siehe:

Skrapiać, **Skraplać**. **Skroplenie**, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vertropfen *n.* (flüssig werden des Dampfes).

Skrostawieć, -wieje, -wia-
tem, vn. perf. von einem Aus-schlag bedeckt werden.

Skrocenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verz., Abkürzung *f.*

Skroćony, siehe: Skracać.

Skroćyć, *adi.* abgekürzt.

Skroch, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Neue *f.*, Zerknirschung *f.*

Skrupić, -pie, -piżem, *va. perf.* das Getreide schroten, groß zermahlen; — **się vr.** na kim sich an jmdm rächen; **to się na nim -pilo** er hat dafür büßen müssen.

Skrupulat, -a, *pl.* -ci, *sm.* ein Skrupulöser, peinlicher, genauer Mensch, Pedant *m.*

Skrupulatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Skrupulöse, peinliche, genaue Frau, Pedantin *f.*

Skrupulatność, -ści, *sing. tant. sf.* Genauigkeit *f.*, Peinlichkeit *f.*, Pünktlichkeit *f.*, Gewissenhaftigkeit *f.*

Skrupulatny, *adi.*; **Skrupulatnie**, *adv.* skrupulös, genau, gewissenhaft, pünktlich, peinlich.

Skrupulizować, -zuje, -wałem, *vn. imperf.* skrupulieren, bedenklich sein; **Bedenklichkeiten** machen.

Skrupuż, -u, *pl.* -y, *sm.* Strupel *m.*, Gewissenszweifel *m.*, Bedenklichkeit *f.*

Skruszeć, -szeje, -szażem, *vn. perf.* mürbe, zerknirscht werden.

Skruszony, *adi.* reuig, demütig.

Skruszyć, -sze, -szyżem, *va. perf.* zerbröckeln, zertrümmern, zermahlen, zerkrüscheln; — **się vr.** in kleine Stücke zerfallen; reuütig werden.

Skrutator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Strutator *m.*

Skrutynium, *indecl. sn.* Strutinium *n.*, Stimmenkontrolle *f.* bei den Wahlen.

Skrawić, -wie, -wilem, *va. perf.* blutig machen, mit Blut besprützen.

Skrzyba, -by, *pl.* -owie, *sm.* Schreiber *m.*, Stribent *m.*; = **Pisarz**.

Skrzyć, je, -żem, *va. perf.*; **Skrzywać**, -wan, -wałem, *va. imperf.* verbergen, verstecken.

Skrypt, -u, *pl.* -a, *sm.* Schrift *f.*, Handschrift *f.*, Revers *m.*; — *dużny* Schuldschein *m.*, Schuldbescheinigung *f.*

Skrytalizować, -zuję, -wałem, *va. perf.* kristallisieren.

Skrytalizowanie, -nia, *sn.* Kristallisierung *f.*

Skrytek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Einau *n.*, Frauenmantel *m.*, Dohntraut *n.*

Skrytka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) geheimes Fach, Versteck *n.*, Schlußwinkel *m.*, Nische *f.*; 2) (Clandestina) Schuppenmerk *n.*

Skrytobójstwo, -wa, *pl.* -a, *sn.* Mordmord *m.*

Skrytopłciowy, fryptogamisch, mit unkenntlicher Blüte, mit verborgenen Geschlechtssteilen.

Skrytosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Risttrabe *f.* (Gattung der Rückenfüßler).

Skrytość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Verborgenheit *f.*, Verstecktheit *f.*; w -ści im stillen, versteckt, heimlich.

Skryty, *adi.*; **Skrycie**, *adv.* verborgen, versteckt, heimlich.

Skrzeczeć, -czę, -czalem; **Skrzecotać**, -tam, -tałem, *vn. imperf.* fröhnen, quafen.

Skrzeczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Hamster *m.*

Skrzeczenie, Skrzekotanie, -nia, *sn.* Quafen *n.*, Rrätschen *n.*, Bequate *n.*, Gefrätsche *n.*

Skrzeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Speckgriebe *f.*

Skrzek, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Gefrätsche *n.*, Bequate *n.*, Rreißchen *n.*; 3) Flußmuschel *f.*; 4) — żabi Froschlaich *m.*

Skrzela, -li, *pl.* -le, *sf.* Riemendeckel *pl.*, Fischohren *pl.*; Riemen *pl.*

Skrzelice, -lic; **Skrzeliny**, -lin, *plur. tant. sf.* Faltschießen *pl.*, Fenstergitter *pl.*, Schalterladen *m.*

Skrzelolusk, -u, *pl.* -i, *sm.* (Pomatus) ein Barschfisch.

Skrzelowy, *adi.* Riemen-

Skrzelówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zahnrieme *f.*

Skrzemieniały, *adi.* vertieft.

Skrzemienienie, -nia, *sn.* Vertiefelung *f.*

Skrzep, -u, *pl.* -y, *sm.* geronnene Flüssigkeit, Gerinnjel *n.*

Skrzepczenie, -nia, *sn.* Abhärtung *f.* [bar.

Skrzepliwy, *adi.* gerinn-
Skrzepłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Gerinnen *n.*, Erstarren *n.*; Gerinnjel *n.*

Skrzepły, *adi.* geronnen, steif, erstarrt.

Skrzepnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* gerinnen, erstarren, steif werden.

Skrzepnielina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* ein geronnenes Stück Blut, Blutfuchen *m.*

Skrzesać, -szę, -szalem, *va. perf.* behauen, abmeißeln; — ognia Feuer schlagen (mit dem Feuerstein).

Skrzesz, -u, *pl.* -e, *sm.* eine Art Ruchen.

Skrzeta, Skrzetwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* emsige Arbeit.

Skrzetnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* der emsige, geschäftige Mensch.

Skrzetność, -ści, *sing. tant. sf.* Emsigkeit *f.*, Geschäftigkeit *f.*

Skrzetny, *adi.*; **Skrzetnie**, *adv.* emsig, geschäftig.

Skrzyb, -a, *pl.* -y, *sm.* Schachtelhalm *m.*, Schafsheu *n.*; — polny Schertraut *n.*

Skrzybaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schrageisen *n.*

Skrzybać, -bię, -bałem, *va. imperf.* mit der Schaufel oder dem Spaten wegtragen, weathren.

Skrzyć = Iskrzyć.

Skrzydelnik, -a, *pl.* -i; **Skrzydlatek**, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Flügel-schnede *f.*

Skrzydło, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Flügelchen *n.*; Flügel *m.* am Spinnrade, bei den Schmetterlingsblumen.

Skrzydłokowaty, *adi.* flügelartig.

Skrzydłacz, -a, *pl.* -e, *sm.* (Pterospermum) Flügelstern *m.* (Malvengattung).

Skrzydłak, -a, *pl.* -i, *sm.* (Samara) Flügelstucht *f.*

Skrzydlasty, **Skrzydlaty**, *adi.* geflügelt; -te koło Schau-felrad *n.*

Skrzydlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Flügelstoffer *m.*; 2) (Alaria) Tange *f.*

Skrzydlić, -ię, -liłem, *va. imperf.* besflügeln, mit Flü-geln versehen.

Skrzydligroch, -u; **Skrzydlin**, -u, *sing. tant. sm.* (Pterocarpus) Flügelstucht *f.*

Skrzydłisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* großer unförmlicher Flügel.

Skrzydło, -dła, *pl.* -dła, *sm.*; *dim.* Skrzydełko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Flügel *m.*; wa

-dłach mitoseci auf den Flü-geln der Liebe; obciąć komu -dła jmnud die Flügel stuzen; schronić się pod czyjeś -dła sich unter jmnbs Schutz begeben; — drzwi Türflügel;

— sztolni Stollenflügel; -dła upustu Schleusenflügel *pl.*; -dła rozjazdu Rneischiene, Flügel-schiene, Hornschienen *pl.*;

— szluzu Schleusenflügel *pl.*

Skrzydłobiały, *adi.* weiß-geflügelt.

Skrzydłoblonisty, *adi.* hautflügelig.

Skrzydłolotny, *adi.* schnell fliegend.

Skrzydłonogi, *adi.* flügel-füßig.

Skrzydłopalcat, -a, *pl.* -y, *sm.* Pterodactylus *m.* (ein vorhistorisches Tier).

Skrzydłopławy, *adi.* floss-fenfüßig; -we mieczaki Flossen-füßler *pl.*

Skrzydłoryb, -a, *pl.* -y, *sm.* Flügelstich *m.*

Skrzydłozpon, -u, *pl.* -y, *sm.* Wehrvogel *m.*, Großfuß-huhn *n.*, Rammel *m.*, Horn-träger *m.*

Skrzydłowaty, *adi.* flügel-artig.

Skrzydłowy, *adi.* Flügel-; adjutant — Flügeladjutant *m.*

Skrzydłowka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Clio) Gattung der Weich-tierklasse der Flossenfüßler.

Skrzynia, -ni, *pl.* -nie, -ny; *dim.* Skrzyneczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; **Skrzyczka**, -ki, *pl.*

-ki, *sf.* Riste *f.*, Kästen *m.*, Lade *f.*; -nia na ryby Fischbehälter *m.*; — ciepła Ausgüßkasten *m.*, heißer Brunnen; — na wodę Wasserbehälter *m.*; — nurkowa, kesson Senta-, Versenkasten *m.*; — płukalna Sehwäsche *f.*, Sehwafz *n.*; — nie sitowe nieruchome unbewegliche Waschw-Schlammherbe; — nie sitowe potrzaszalne bewegliche Herbe, Stoßherbe *pl.*; — nia przesuwanego Steuerungsampffasten, -nia wiatrowa Windsperungsfasten, Windstoc *m.*; — cementacyjna Zementierkasten; — ogniowa Feuerkasten; — nka w kopalni Schlepptrog *m.*; — do formowania Formkasten; — tokarni Dode *f.*; — do lozu Talgbüchse *f.*; — do manometru Manometergehäuse *n.*; — do narzędzi Werkzeuggasten; — do sygnalów Signalgläserfaste *f.*; — opatrunkowa Rettungsmehdamentenkasten; — parowa Dampfhaube *f.*, Dampfsoffer *m.*; — wentylowa Ventilfasten; — zwrotnicy Weichenbof *m.*; — na listy Briefkasten.

Skrzyniowy, Skrzynny, *adi.* Kästen-, Lade-, kasten-, förmig, kastenartig.

Skrzynkowy, *adi.* kastenförmig; — miech Kästengebläse *n.* mit beweglichen Kolben; — piec Zementierofen *m.*

Skrzyp, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Gefnarre *n.*; 2) -ia, *pl.* -ie, *sm.* Schachtelbalm *m.*, Zinntraut *n.*

Skrzypce, -ców oder -piec *plur. tant. sn.*; *dim.* Skrzypieczki, -czek; Skrzypki, -pek, *plur. tant.* Geige *f.*, Violine *f.*

Skrzypcowaty, *adi.* geigenförmig.

Skrzypcowy, *adi.* Geigen-. Skrzypek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Geiger *m.*, Geigenpieler *m.*

Skrzypica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* ein Seifisch (Lyra).

Skrzypiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Bierfiedler *m.*

Skrzypiec, -pa, *pl.* -pca, *sm.* Siebel *f.*; Hälseisen *n.*

Skrzypiec, -pie, -piątem, *vn. imperf.*; Skrzypnać, -ne, -nątem, *vn. perf.* 1) fnarren, knistern; buciki -pią die Stiesel fnarren; śnieg -pi pod nogami der Schnee knistert unter den Füßen; 2) schlecht geigen.

Skrzypoliści, *adi.*, kazwaryna -a Streitfolbenbaum *n.* Skrzypnięcie, -cia, *sn.* fnarren *n.*, knistern *n.*

Skrzypka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Geigerin *f.*, Violinpielerin *f.*; 2) (Silene inflata) weißer Besen.

Skrzypliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Gefnarre *n.*, Gefnistern *n.*

Skrzypliwy, *adi.*; Skrzypliwie, *adv.* fnarrend, knistern *nd.*

Skrzydzenie, -nia, *sn.* Unrecht *n.*

Skrzydzieć, -dzieć, -dzitem, *va. perf.* jmdm unrecht tun, siehe: Krzydzieć.

Skrzywić, -wić, -wilem, *va. perf.* krümmen, biegen; — twarz, — się *vr.* das Gesicht verziehen, verzerren, siehe: Krzywić.

Skrzywienie, -nia, *sn.* Verbogenheit *f.*, Krümmung *f.*

Skrzyżować, -żuje, -wajątem, *va. perf.* kreuzen.

Skubać, -bie, -bałem, *va. imperf.*; Skubnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* zupfen, rupfen, pflücken; — włosy die Haare zupfen; — gęś eine Gans rupfen; — kwiatki Blumen pflücken.

Skubanie, -nia, *sn.* Rupfen *n.*, Zupfen *n.*

Skubanka, -ki, *sf.* Scharpie *f.*

Skubnięcie, -cia, *sn.* ein einmaliges Zupfen, Rupfen.

Skucie, -cia, *sn.* Zusammenknüpfen *n.*

Skuć, siehe: Skować.

Skudłać, -lam, -lałem; Skudlić, -le, -liłem, *va. perf.* die Haare verwirren, zerzaufen.

Skudło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Bündel *f.*, Schale *f.*

Skuścić, -le, -liłem, *va. perf.* zusammenfügen, zusammenballen; — się *vr.* sich zusammenrollen; sich bücken.

Skulisz, -a, *pl.* -e, *sm.* eine Heuschreckenartgattung.

Skulptura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1) Skulptur *f.*, Bildhauerkunst *f.* = Rzeźbiarstwo; 2) Skulptur *f.*, Bildhauerwerk *n.*; = Rzeźba.

Skulpturowy, *adi.* Skulptur-, Bildhauer-; = Rzeźbiarski.

Skuner, -u, *pl.* -y, *sm.* Schoner *m.*, ein kleiner Zweimaster.

Skupać, -piałem, -piątem, *va. imperf.*; Skupić, -pię, -piłem, *va. perf.* zusammenbringen, rücken, häufen, -stellen; — się *vr.* sich zusammenhäufen, -pressen, -rotten; sich (geinig) sammeln.

Skupienie, -nia, *sn.* (umyślna) Sammlung *f.*; Andacht *f.*; słuchać ze -niem mit Andacht zuhören.

Skupieniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Aggregat *n.*

Skupność, -ści, *sf.* Leichte und schnelle Verkauflichkeit.

Skupy, *adi.* 1) gut abgehend, rasch verkäuflich; 2) zusammengekauft.

Skupować, -pnję, -wajętem, *va. imperf.*; Skupić, -pię, -piłem, *va. perf.* zusammenkaufen, aufkaufen.

Skupowanie, -nia, *sn.* Auf-, Zusammenkaufen *n.*

Skurcz, -u, *pl.* -e, *sm.* Krampf *m.*

Skurczenie, -nia, *sn.* Zusammenziehen *n.*; Schwinden *n.*

Skurczony, *adi.* zusammengezogen, gekrümmt.

Skurczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* zusammenziehen, krümmen; einlaufen, schwinden.

Skurczypaka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tauaenichts *m.*

Skusić, -szę, -siłem, *va. perf.* versuchen, in Versuchung führen; — się *vr.* in Versuchung geraten; siehe: Kusić.

Skuteczność, -ści, *sf.* Wirksamkeit *f.*, Erfolg *m.*

Skuteczny, *adi.*; Skutecznie, *adv.* wirksam, erfolgreich.

Skutek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Wirkung *f.*, Folge *f.*, Erfolg *m.*, Effekt *m.*; wziętem lekar-

stwo, ale było bez-tku ich habe die Arznei genommen, aber ohne Wirkung; z добрым-tkiem mit gutem Erfolg; ciekawy jestem, jakie to będzie mieć-tki ich bin neugierig, was für Folgen das haben wird; w — tego in folge dessen; nie wątpię o-tku twojej prośby ich zweifle nicht an dem Erfolg deiner Bitte.

Skutkowac, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* wirken, Wirkung haben; całkiem nie-wało es hat gar nicht gewirkt.

Skutnik, -a, *pl. -i, sm.*; gwóźdz — Schiffsnagel *m.*

Skuwać, siehe: Skuć, Skować.

Skuty, *adi.* 1) zusammengeschmiedet; 2) betrunken.

Skwapliwość, -ści, *pl. -ści, sf.* Hastigkeit *f.*, Hast *f.*, Bereitwilligkeit *f.*, Eilsfertigkeit *f.*; Entgegenkommen *n.*

Skwapliwy, *adi.*; **Skwapliwie**, *adv.* bereitwillig, eilsfertig, hastig; entgegenkommend.

Skwar, -u, *pl. -y, sf.* Hitze *f.*, Blut *f.*, Sonnenhitze *f.*, Schwüle *f.*

Skwara, -ry, *pl. -ry, sf.* Schlacke *f.*

Skwarek, -rka, *pl. -rki*; **Skwareczek**, -czka, *pl. -czki, sm.* Speckriebe *f.*

Skwarnia, -ni, *pl. -nie, sf.*; — wymiotna brechenerregende Kopfbeere, echte Brechwurzel.

Skwarny, *adi.*; **Skwarno**, *adv.* heiß, schwül.

Skwarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. imperf.* 1) pregeln, fröhen; — torf Torf verkohlen; 2) — się *vr.* fröhen; — się na stońcu an der Sonne braten.

Skwaśnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* sauer werden.

Skwer, -u, *pl. -y, sm.* Gartenanlage *f.*, Square *n.*

Skwierczec, -cze, -czalem, *vn. imperf.* 1) zischen, rascheln, fröhen, freischen; 2) wimmern, winseln, meinen.

Skwierczenie, -nia, *sn.* Zischen *n.*, Fröhen *n.*, Winseln *n.*

Skwierk, -u, *pl. -i, sm.* Geschwirre *n.*, Gewimmer *n.*

Skwierkliwość, -ści, *sing. tant. sf.* das quirrende Wesen, das Wimmern und Jammern, Wehklagen *n.*, Stöhnen *n.*

Skwierkliwy, *adi.*; **Skwierkliwe**, *adv.* ungeduldig, stöhnend, wehklagend, wimmernd, jammernd.

Skwinancya, -cy, *sing. tant. sf.* Halsgeschwür *n.* (Tierkrankheit) = Slinogórz.

Skwitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* quittieren; — się *vr.* quitt sein.

Sluks, -u, *pl. -y, sm.* Schließ *m.*, Schluß *m.* (Bernstein).

Slabiec, -bieje, -białem; **Slabnąć**, -nę, -błem, *vn. imperf.* schwach werden, erschlaffen.

Slabiutki, **Slabiutki**, **Slabiuchny**, *adi.* äußerst schwach, matt.

Slabizna, -ny, *pl. -ny, sf.* Weiden *pl.*

Slabnica, -cy, *pl. -ce, sf.* eine Art Netz.

Slabość, -ści, *pl. -ści, sf.* 1) Krankheit *f.*, Schwächlichkeit *f.*, Unpäßlichkeit *f.*; 2) Schwäche *f.*; ma swoje -ści er hat seine schwachen Seiten; umieć korzystać z czyjej -ści jmds Schwäche auszunützen wissen; mam dla niego — ich habe eine Schwäche (ein Faible) für ihn; 3) Wochenbett *n.*

Slabostka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schwäche *f.*, schwache Seite.

Slabować, -buję, -wałem, *vn. imperf.* kränkeln.

Slabowitość, -ści, *sing. tant. sf.* Kränklichkeit *f.*, Schwächlichkeit *f.*

Slabowity, *adi.* kränklich, schwächlich.

Slaby, *adi.* 1) schwach; to -be wino das ist ein schwacher Wein; — powróz schwacher Seil; -ba głowa schwacher Kopf; -ba strona schwache Seite; stawiano — opór schwacher Widerstand wurde geleistet; to rymy bardzo -be diese Reime sind sehr schwach; 2) krank, unwohl, unpäßlich.

Slac, ściele ober stam, ścielilem ober stalem, *va. imperf.* I. 1) ausbreiten, hinstreuen; 2) betten; ściele

właśnie łózka ich mache eben die Betten; 3) — droge den Weg bahnen, bereiten; II. *vr.* sich hinstrecken, hinwerfen; — się komu do nóg jmdm zu Füßen fallen; — się komu jmdm gesingen, siehe: Pościelić, Posłać.

Slac, ściele, stalem, *va. imperf.* schicken, senden, siehe: Posłać, Posyłać.

Slaniać się, -niam, -niałem, *vr. imperf.* warten, wacheln, nicht fest stehen.

Slawa, -wy, *pl. -wy, sf.* Ruhm *m.*, Ruf *m.*, Ehre *f.*; za -wą się ubiegać nach dem Ruhme streben; to ci -wę przynosi das bringt dir Ehre -wy komu ujmować jmds gutem Rufe schaden.

Slawetny, *adi.*; **Slawetnie**, *adv.* achtbar, wohlbedel, ehrenhaft.

Slawiciel, -a, *pl. -e, sm.* Lobpreiser *m.*, Verkünder *m.*

Slawicielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Lobpreislerin *f.*, Verkünderin *f.*

Slawić, -wię, -wilem, *va. imperf.* preisen, verführen, rühmen.

Slawienie, -nia, *sn.* Lobpreisung *f.*, Verkündigung *f.*

Slawin, -u, *pl. -y, sm.* (Tephrosia) Wickenwidde *f.*

Slawność, -ści, *sing. tant. sf.* Berühmtheit *f.*, Ruhm *m.*

Slawny, *adi.*; **Slawnie**, *adv.* berühmt.

Slawolubny, *adi.* ruhmliebend.

Slaboda, -dy, *pl. -dy, sf.* Vorwerk *n.*; Kolonie *f.*, eine Art Vorstadt.

Sloczca, -czy, *pl. -czy, sf.* Zufuhralm *f.*

Slodeczny, *adi.* süß an gemacht.

Slodkawość, -ści, *sing. tant. sf.* Süßlichkeit *f.*

Slodkawy, *adi.*; **Slodkawo**, *adv.* süßlich.

Slodki, *adi.* süß, lieblich, anenehm.

Slodkobrzmiący, *adi.* süßlingend.

Slodkogorz, -u, *sing. tant. sm.* Bitter süß *n.* [süß.

Slodkogorzki, *adi.* bitter-

Słodkokwaskowaty, **Słodkokwaśny**, *adi.* sauerfüß, süßsauer.

Słodkomocz, **Słodomocz**, -u, *pl.* -e, *sm.* (Diabetes) Zuckerkrankheit *f.*

Słodkomówność, -ści, *sing. tant. sf.* freundliche Anrede, süße Worte.

Słodkomowny, *adi.*; **Słodkomownie**, *adv.* süß redend, voll süßer Worte.

Słodkość, -ści, *sing. tant. sf.* Süße *f.*, Süßigkeit *f.*; Annehmlichkeit *f.*

Słodnać, **Słodnieć**, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* süß werden.

Słodnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Süßöl *n.*; Süßstoff *m.* in Den.

Słodować, -duję, -wałem, *va. imperf.* malzen.

Słodownia, -ni, *pl.* -nie, Malzhaus *n.*, Malzbörre *f.*

Słodownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Mäzger *m.*

Słodowy, *adi.* Malz=; -we cukierki Malzbonbons *n. pl.*

Słodycz, -y, *pl.* -e, *sf.* 1) Süße *f.*, Süßigkeit *f.*; 2) Anmut *f.*, Lieblichkeit *f.*

Słodyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bergtraut *n.*

Słodys, -sia, *pl.* -sie;

Słodziszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* ein süßes Herrchen, Süßholzwäppler *m.*

Słodyszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Napsäntanzfäser *m.*

Słodzenie, -nia, *sf.* Süßmachen *n.*, Zuckern *n.*

Słodzić, -dże, -dzilem, *va. imperf.* süß machen, zuckern, versüßen.

Słodzyn, -dzin, *plur. tant. sf.* Treber *pl.*

Słodziuchny, **Słodziutki**, **Słodziusienki**, *adi. dimin.* von Słodki.

Słodź, -dzi, *pl.* -dzie, *sf.* (Linctus) süße Salbe.

Słoik, **Słojek**, **Słoi**cek, -a, *pl.* -i, *sm.* Tiegel *m.*, Büchse *f.*, Einstieglas *n.*, Apothekerbüchse *f.*, Krause *f.*

Słojarz, -a, *pl.* -o, *sm.* Blüchsen-, Krausenmacher *m.*

Słojecznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Urecolaria) eine Flechtenart.

Słojowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Geäder *n.*

Słojowaty, *adi.* fladerig, geädert, majerig; büchsenförmig.

Słoma, -my, *pl.* -my, *sf.* Stroß *n.*; -mą ogień gasić Öl ins Feuer gießen.

Słomiak, -a, *pl.* -i, *sm.* Bienenkorb *m.* aus Stroß.

Słomianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stroßdecke *f.*; Stroßkorb *m.*; Stroßhut *m.* [gelb.]

Słomianożółty, *adi.* stroß=

Słomiany, *adi.* Stroß=

Słomiasty, *adi.*; **Słomiasto**, *adv.* stroßreich, stroßartig.

Słomisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* schlechtes Stroß.

Słomka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Stroßhalm *m.*; 2) Waldschnepe *f.*

Słomkowy, *adi.* Stroß=, Reisstroß=.

Słonawy, *adi.* ein wenig salzig, gesalzen.

Słoneczko, **Słonko**, -ka, *pl.* -ka, *sn.* die liebe Sonne.

Słonecznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Sonnenschuß *m.*, Sonnenschwäche *f.* der Augen, Sonnenfoller *m.* bei den Pferden.

Słonecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Sonnenblume *f.*, Sonnenfrone *f.*; — bulwowy Erdbirne *f.*; 2) Sonnenuß *f.*

Słoneczny, *adi.* Sonnen=, sonnig; — kamień weißer Feldspat; — kwiat gemeine Eistenrose; — na kapiel Sonnen=, Lichtbad *n.*; — ne widmo Sonnenspektrum *n.*; dzień — sonniger Tag.

Słoni, *adi.* Elefanten=, elefantenhaft.

Słoniawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* trodenere salziger Boden.

Słonica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Elefantenweibchen *n.*

Słonic, -nie, -niłem, *va. imperf.* bedecken, verdecken; — się *vr.* 1) sich decken; 2) sich sonnen.

Słonieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* salzig werden.

Słonina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Speck *m.*

Słoniniec, -ńca, *pl.* -ńce;

Słoninnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Speckstein *m.*

Słoinowaty, *adi.* speck=artig.

Słoinowy, *adi.* Speck=.

Słoniorośl, -i, *pl.* -e, *sf.* (Phytelephas) peruanische Pflanze.

Słoniowacina, -ny, *sf.* Elefantiasis *f.*, Knochenfuch *f.*

Słoniowaty, *adi.* elefantenartig.

Słoniowy, *adv.* Elfenbein=; -wa kość Elfenbein *n.*

Słonistop, -a, *pl.* -y, *sm.* (Elephantopus) Elefantenfuß *m.*

Słonne, -go, *sing. tant. sn.* Sonnenseite *f.*, des Gebirgsabhänges.

Słonomiar, -u, *pl.* -y, *sm.* Solmäge *f.*, Salzspindel *f.*, Solenspindel *f.*

Słoność, -ści, *sing. tant. sf.* Salzigkeit *f.*, Salzgehalt *m.*

Słony, *adi.*; **Słono**, *adv.* salzig, gesalzen.

Słoń, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Elefant *m.*

Słońce, -ca, *pl.* -ca, *sn.* Sonne *f.*; wschód -ca Sonnenaufgang *m.*; zachód *m.* -ca Sonnenuntergang *m.*; grzać się na -cu sich sonnen; plamy na -cu zukać einen Fleck in der Sonne suchen; nim — zejdzie, rosa oczy wyje ehe die Sonne aufgeht, wird der Tau die Augen austressen; ehe das Gras nachwächst, stirbt das Pferd.

Słońcokwiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Sonnenwendebf., Sonnenwendstein *m.*

Słopiec, -pca, *pl.* -pce, *sm.* Falle *f.*, Schlinge *f.*

Słota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Regenwetter *n.*, nasse, schlechte Witterung.

Słotny, *adi.*; **Słotno**, *adv.* regnerisch.

Słowiczy, *adi.* Nachtigall=.

Słowień, -wnia, *pl.* -wnie, *sm.* Spätflaß *m.*

Słowik, -ka, *pl.* -ki; *dim.* **Słowiczek**, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Nachtigall *f.*; — szary, Sproßer *m.*, polnische, ungarische Nachtigall; — rdzawy gemeine Nachtigall.

Słownictwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Nomenklatur *f.*; — jałowe Wortfram *m.*

Słownik, -a, *pl.* -i, *sm.*; *dim.* Słowniczek, -czka, *czki, sm.* Wörterbuch *n.*, Lexikon *n.*; Wörterbüchlein *n.*, Taschenwörterbuch *n.*

Słownikarski, *adi.* lexikographisch, Wörterbuch-

Słownikarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Lexicographie *f.*

Słownikarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Lexicograph *m.*

Słowność, -ści, *sing. tant. sf.* Worthalten *n.*, Pünktlichkeit *f.*, Genauigkeit *f.*

Słowny, *adi.*; Słownie, *adv.* worthaltend; wörtlich genau, pünktlich.

Słowo, -wa, *pl.* -wa, *słów, sn.* Wort *n.*; — wami co wyrazić etwias mit Worten ausdrücken; jednem — wem mit einem Wort; — wem: wszystko kurz; alles; — wami in Worten, sage; nie mów o tem ani — wa rede davon kein Wort; — ostatnie — das letzte Wort; — ostatniemi — wami mnie zwymslał er hat mich mit den größten Ausdrücken beschimpft; co — to kłamstwo sowl el Worte so viel Lügen; dobre — ein gutes Wort; — Boże opowiadać Gottes Wort predigen; nie dać komu przyjść do — wa jmn dn nicht zu Worte kommen lassen; mądrej głowie dość po — wie einem geschelten Menschen genügt ein Wort, um zu verstehen; — dać daś Wort geben; być po — wie mit dem Worte gebunden sein; trzymać kogo za — jmn dn beim Worte halten; 2) Zeitwort *n.*, Verbum *n.*

Słoworód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* 1) Stammwort *n.*; 2) Wortableitung *f.*, Etymologie *f.*

Słowskiwca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Wortfrämer *n.*, Windmacher *m.*

Słowotwórca, -cy, *pl.* -cy, Wortmacher *m.*, Worterfinder *m.*

Słowotwórstwo, -wa, *sn.* Wortmacherei *f.*, Worterfindung *f.*

Słód, -odu, *sm.* Malz *n.*

Słój, słoja, *pl.* słoje, *sm.*

1) Einsteiglas *n.*, Tiegel *m.*; — stosowy Vaterieglaś *n.*; 2) Flader *f.*, Maser *f.*, Maserholz *n.*, Geäder *n.* im Holz, Streif *m.* im Steine; 3) Jahresring *m.* im Baume.

Słówko, Słoweczko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Wörtchen *n.*, Votabel *f.*

Sluch, -u, 1) *sing. tant. sm.* Gehör *n.*, Hörkraft *f.*, Hören *n.*; mieć słaby — ein schwaches Gehör haben; wmem o tem tylko ze — u ich weiß es nur vom Hörensagen; 2) —y, *plur. tant.* Lufer *pl.*, Lösel *pl.*, Luchter *pl.*; —y zajęca Łöffel *pl.*; —y psa Gehänge *n.*

Sluchacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Hörer *m.*, Zuhörer *m.*

Sluchaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hörerin *f.*

Sluchać, -cham, -chałem, *I. vn. imperf.* horchen; — lam pod dzwiami ich horchte an der Tür; — chali w milczeniu sie horchten schweigend; *II. va. imperf.* I. hören, zuhören, anhören; nie mam czasu — cię ich habe keine Zeit, dich anzuhören; lubię go — ich höre ihm gern zu; 2) gehorchen, folgen, befolgen, Folge leisten; ezemu nie — chasz marum gehorchst bu nicht; nie — chaj jego złych rad gehorche nicht seinen schlechten Ratschlägen.

Sluchalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Hörstall *m.*

Sluchanie, -nia, *sn.* Horchen *n.*; Gehorchen *n.*, Folgen *n.*

Sluchawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Stethoskop *n.*; 2) Hörmuschel *f.*

Sluchota, -ty, *sf.* Seehörverstärkerung *f.*

Sluchowry, *adi.* Gehör.

Sluga, -gi, *pl.* -dzy und -gi, *sm.* Diener *m.*, Bediente(r) *m.*; unizony — ergebenster Diener; jak pan każe, — musi wenn der Herr befiehlt, muß der Diener gehorchen.

Sluga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Dienerin *f.*, Dienstmädchen *n.*, Bediente *f.*

Slugus, -a, *pl.* -y, *sm.* ein schlechter Diener.

Slup, -a, *pl.* -y, *sm.* Pfeiler

m., Säule *f.*, Pfoste *f.*, Ständer *m.*; — dymu Rauchsäule *f.*; — soli Salzsäule; — drogowy Wegweiser *m.*, Wegsäule; — kilometrowy Kilometerpfał *m.*; — narożny klatki wozowej Wagenkasten säule; — stolcowy dachu Stuhlsäule; — telegraficzny Telegraphensäule; — wiszący Hängesäule; — z ostrzeżeniem Warnungstafel *f.*; — calizny Bergfeste *f.*; — zaprawy Gestell *n.*; — spodni Tiegel *m.*, Herd *m.*, Untergestell *n.*; — wierzchni Dbergestell *n.*; — y podstawowe wielkiego pieca Stützen *pl.*, Säulen *pl.*; — y rusztowania młotowego Drahm-, Hammer säule; — y stawidowe w słuzie Pforte *f.*; — y narożne Eckstiele *pl.*; — y pośrednie Zwischenstiele *pl.*; — y drzwiowe Türpfosten *pl.*; — y wiązące Bundstiele *pl.*; stoi jak — er steht wie ein Klotz da; oczy mu — em stanęły seine Augen wurden starr.

Słupek, -pka, *pl.* -pki; Słupeczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Säulchen *n.*; Bolzen *m.*, Spreiz *f.*, Tragstengel *m.*; Stempel *m.* (Botanik); — — boczny galerijki hamulcowej Bremsengeländersäule *f.*; — poprzeczny do drzewi Türsäule für offene Kastenwagen; — poziomniczy Nivelierpflod *m.*; — zwrotniczy Weichenständer *m.*; — pki do poręczy Geländersäule *pl.*

Słupiasty, *adi.* 1) säulenförmig; 2) holzig.

Słupiatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* graue Leimerde.

Słupica, -cy, *pl.* -cy, *sf.* eiserner Stab, der die Deichsel mit dem Pfluggestell verbindet.

Stupiec, -pca, *pl.* -pce, *sm.* 1) Tragpfeiler *m.*, Dachstuhl säule *f.*; — wiszący Dach-, Siebelspitze *f.*; 2) Angelspitze *f.* an der Tür; 3) Spille *f.* an einer Wendeltreppe; 4) Schaft *m.* des Leuchters; 5) das dicke Ochsenleder vom Kreuze; 6) Krab *m.* (Hinterteil der Sohle).

Stupieć, -piej, -piątem, *vn. imperf.* starren, erstarren.

Stupień, -pnia, *sm.* Basalt *m.*

Slupik, -a, *pl.* -i, *sm.* eine kleine Säule.

Slupisty, Slupny, *adi.* wie eine Säule, säulengleich, säulenartig.

Slupkowy, *adi.* sól -wa Steinfaß in Blöden.

Slupnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Säulenheilige(r) m.

Slupogłów, -owa, *pl.* -owy, *sm.* Säulenkapital n.

Slupopień, -pnia, *pl.* -pnie, *sm.*, Säulenschaft m.

Slupopis, -u, *pl.* -y, *sm.*; Slupopismo, -ma, *pl.* -ma, *sn.* Lapidarchrift f.

Slupostolec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* Säulenstuhl m., Säulenbasis f., Säulenpostament n., Säulenunterfaß m.

Slupowy, *adi.* -wa budowa Pfeilerbau m.

Slupieś, -sia, *pl.* -sie, *sm.* (Columella) Sonnensäulen n.

Slusznosc, -sci, *sing. tant. sf.* 1) Billigkeit f., Recht n.; 2) hoher Wuchs, Staatlichkeit f.

Sluszny, *adi.*; Slusznie, *adv.* 1) recht, billig, geziemend; -ne żądania billige Forderungen; 2) groß, statlich; kobieta -nego wzrostu eine Frau von stattlichem Wuchse.

Sluzalczosc, -sci, *sf.* knechtische(s) Wesen; Liebedienerei f.

Sluzalczy, *adi.*; Sluzalczco, *adv.* knechtisch; liebedienertisch.

Sluzalec, -lca, *pl.* -lcy, Knecht m., Diener m.

Sluzaca, -cej, *pl.* -ce, *sf.* Dienstmädchen n., Dienerin f., Bedienstete f.; pauna — Kammerjungfer f.

Sluzacy, -cego, *pl.* —, *sm.* Diener m., Bedienstete(r) m.

Sluzba, -by, *pl.* -by, *sf.* 1) Dienst m.; -by szukać einen Dienst suchen; przyjąć kogo do -by jemanden in Dienst nehmen; być w -bie im Dienst sein; -bę bożą odprawiać den Gottesdienst verrichten; jestem dziś na -bie ich habe heute Dienst; — administracyjna Verwaltungsdienst; — drogowo, szlakowa Bahnerhaltungsdienst; — parowozowa Zugförderungsdienst; — przeto-

kowa Rangier-, Verschubdienst; przewozowa Expeditionsdienst, Transportdienst; — reklamacyjna Reklamationsdienst; — ruchu Betriebsdienst; — stacyjna Stationsdienst; — wykonalowa Exekutivdienst; 2) Dienerschaft f., Personal n.

Sluzbiczka, Sluzebka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schanktischen n.

Sluzbista, -sty, *pl.* -ści, ein dienstfrüher Mensch, Beamter.

Sluzbistosc, -sci, *sf.* Dienstfrüherheit f.; Disziplin f.

Sluzbisty, *adi.* dienst-eifrig; im Dienste aufgehend; Disziplin einhaltend.

Sluzbowy, *adi.* Dienst-, Dienstes-, dienstlich.

Sluzebna, -nej, *pl.* -ne; Sluzebnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Dienerin f., Magd f.

Sluzebnictwo, -wa, *sn.* Dienstpflicht f., Dienstbarkeit f.

Sluzebniczy, *adi.* dienstbar.

Sluzebnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) dienstbarer Geist; 2) Diener m. (Gottes); 3) Gerichtsdiener m.

Sluzebnosc, -sci, *sf.* Dienstbarkeit f., Servilität n.

Sluzebny, *adi.* dienstbar.

Sluzenie, -nia, *sn.* Dienen n.

Sluzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Dienerin f.; 2) *sm.* (demütiger) Diener m., untertäniger Geist, Knecht m.; — boży demütiger, ergebenen Diener Gottes.

Sluzyc, -zę, -żylem, *vn. imperf.*; 1) dienen, bedienstet sein; im Dienste stehen; -żyla u mnie przez trzy lata sie war bei mir drei Jahre bedienstet; królowi wiernie — dem König treu dienen; — w wojsku dienen; -żę panu ich stehe zu Ihren Diensten; czem mogę —? womit kann ich dienen? 2) bekommen, behagen, wohl tun; tutejsze powietrze mi nie -ży die hiesige Luft bekommt mir nicht; czy to lekarstwo ci -ży? tut dir diese Arznei gut?; zdrowie mu nie -ży er hat eine schwache Gesundheit; niech to ci -ży es soll dir wohl bekommen; 3) zu etwaß

gut, nützlich sein; kora de-bowa -ży do garbowania skóry die Eichenrinde wird zum Gerben des Leders verwendet.

Sluch, -u, *pl.* -y, *sm.* Gerührt n.; ani słychu es ver-lautet nichts, nichts ist zu hören, man vernimmt nichts.

Sluchać, *vn. defectivum* es verlautet, man hört; nie nie — man hört gar nichts; cóż tam u was — nowego? was hört man bei euch Neues?

Sluchany, Slysany, *adi.* möglich, besannt, von dem man schon gehört hat; czy to -chane rzeczy sind das mögliche Sachen; to nieslychane naduzycie das ist ein unerhörter Mißbrauch.

Slynać, -nę, -nątem, *vn. imperf.* berühmt sein, im Ruhe sein; to miasto -nie z dobrych win diese Stadt ist ihrer guten Weine wegen berühmt.

Slyny, *adi.* berühmt.

Slysz! *interj.* höre! halt!

Slyzalnosc, -sci, *sf.* Hörbarkeit f.

Slyzalny, *adi.*; Slyzalnosc, *adv.* hörbar.

Slyszec, -szę, -szalem, *vn.* und *va. imperf.* hören; -szalem, że ich habe gehört, daß; nie nie -szę ich höre gar nichts; -szysz? hörst du? dać się — sich hören lassen; -szalem go śpiewającego ich hörte ihn singen.

Slyzenie, -nia, *sn.* Hören n.

Smaczelina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Garciana mangostana (ost-indische Gummipflanze).

Smaczliwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kämpferlorbeerbaum m.

Smacznosc, -sci, *pl.* -sci, *sf.* Schmachhaftigkeit f., Wohlgeschmack m.

Smaczny, Smaczniuchny, *adi.*; Smacznie, Smaczniuchno, *adv.* schmachhaft; -nego (apetytu) guten Appetit.

Smagać, -gam, -gatem, *va. imperf.* peitschen, geißeln, züchtigen.

Smaganiac, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Gepeitschte(r) m.

Smagla, -li, *pl.* -le, *sf.* Vergleich m.

Smagliczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Alyssum) Blumenlauch *m.*, Saufrant *n.*, Sauranke *f.*
Smagławość, -ści, *sing.*
tant. sn. bräunliche Gesichtsfarbe, Gebräuntheit *f.*

Smaglawy, *adi.*; Smaglawo, *adv.* schwärzlich, bräunlich, gebräunt.

Smagłość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Schlantheit *f.*, Geschmeidigkeit *f.*; 2) dunkle Hautfarbe.

Smagly, *adi.*; Smagle, *adv.* 1) schwächig, schlant, geschmeidig, biegsam; 2) von dunkler Hautfarbe, gebräunt.

Smak, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Geschmack *m.*; to ma dziwny — das hat einen eigentümlichen Geschmack; nie w — mi to idzie das ist nicht nach meinem Geschmack, das gefällt mir nicht; 2) Tunte *f.*, Sauc *f.* pieczeń na winnym -u Braten in Weintunte.

Smakosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Feinschmecker *m.*, Gourmand *m.*
Smakować, -kuje, -wałem, 1) *vn. imperf.* schmecken, munden; 2) *va. imperf.* kosten; verkosten.

Smakowitość, -ści, *sf.* Wohlgeschmack *m.*, Schmackhaftigkeit *f.*

Smakowity, *adi.*; Smakowicie, *adv.* schmackhaft, wohlschmehend.

Smakownictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Feinschmeckerei *f.*, Gastronomie *f.*

Smakownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Feinschmecker *m.*, Leckermaul *m.*

Smakowny, *adi.* geschmackvoll; lieblich.

Smalec, -leu, *pl.* -le, *sm.* Schmalz *n.*; — świński, gęsi Schweins-, Gansfett *n.*

Smalić, -le, -liłem, *va. imperf.* schwarz; brennen, schwärzen; — cholewki sich die Hasen ablaufen, den Hof machen.

Smalta, -ty, *sing. tant. sf.* Smalte *f.*

Smaltyna, -ny, *sf.* Speisefobalt *m.*

Smaragd, siehe: Smaragd.
Smarczysty, *adi.* rosig.

Smard, Smerd, -a, *pl.* -y, *sm.*; 1) Unflat *m.*; unflätiger Mensch; 2) Sklave *m.*, Leibeigene(r) *m.*

Smardz, -a, *pl.* -e, *sm.* (Morchella) Morchel *f.*, Morchelschwamm *m.*

Smark, -u, *pl.* -i, Smarkot, -a, *pl.* -y, Smarkiel, -kla, *pl.* -kle, *sm.* Rog *m.*

Smarkacz, -cza, *pl.* -czo, *sm.* Roghub *m.*, Roglöffel *m.*, Frat *m.*

Smarkaczka, -ki, *pl.* -ki; Smarkula, -li, *pl.* -le, *sf.* Rogmädel *n.*, nafeweises Mädchen.

Smarkać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Smarknąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* schnüffeln; rogen.

Smarkanie, -nia, *sn.* Schnüffeln *n.*, Roggen *n.*

Smarkatka, -ki, *pl.* -ki, Kodellicht *n.*, schlechtes Talglicht.

Smarkaty, *adi.* rosig.
Smarować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* schmieren, einschmieren.

Smarowanie, -nia, *sn.* Schmieren *n.*, Schmiererei *f.*, Ölen *n.*, — wozów Wagen-schmierung *f.*; — okresowe periodische Schmierung; — ustawiczne kontinuierliche Schmierung.

Smarowidło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Schmiere *f.*, Schmiermaterial *n.*, Schmiermittel *n.*; — ciekle flüssige Schmiere; — letwie Sommer-schmiere; — gęste dickflüssige Schmiere; — stałe, skrzepłe feste, starre Schmiere; — zimowe Winter-schmiere.

Smarownik, -a, *pl.* -cy; Smarowóz, -woza, *pl.* -wozy, *sm.* Schmierer *m.*, Wagen-schmierer *m.*

Smazenie, -nia, *sn.* Sieden *n.*, Schmoren *n.*, Rösten *n.*, Einbrennen *n.*

Smazyć, -że, -żyłem, *va. imperf.* rösten, schmoren, backen, einbrennen; — konfity Dbst einsieden, Konfett machen; — żone kurczęta Badshühner; — sobie głowę sich den Kopf zerbrechen; — kon-

cepta mit vieler Not Einfälle ausbeden; — się *vr.* schmoren, rösten; będziesz smazył się w pieklu du wirst in der Hölle braten.

Smazywiecheć, -hcia, *pl.* -ehcie, *sm.* Knider *m.*, Filz *m.*

Smelka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Mehlsuppe *f.*

Smerda, -dy, *pl.* -dy, *sm.* Schelm *m.*, Naseweis *m.*, Balg *m.*, Frat *m.*

Smetarz = Cmentarz.
Smetność, -ści, *sf.* Traurigkeit *f.*, Melancholie *f.*

Smetny, *adi.*; Smetnie, *adv.* traurig, melancholisch.

Smlód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Augennurz *f.*; — biały (Daucus carota) Lastertraut *n.*, sichelblättriges Hasenohr.

Smoczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) kleiner Drache; 2) — parowy Injektor *m.*; 3) Saugrüssel der Insekten; 4) Heber *m.*; 5) Fadenwurm *m.*

Smocze, -cia, *pl.* -ta, *sn.* Drachjungel(s) *n.*, Drach=brut *f.*

Smoczniak, -a, *pl.* -i, *sm.* (Trachinus) Drachensisch *m.*, Petermännchen *n.*

Smoczy, *adi.* Drachen-
Smoczyca, -cy; Smokinia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Drachenweibchen *n.*, weiblicher Drache.

Smoczydrzew, -a, *pl.* -y, *sm.* (Draceana) Drachene *f.*

Smok, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Drache *m.*, Drachenschlange *f.*, eine Art fliegender Eidechsen; 2) Fußventil *n.*, Grundventil *n.*

Smokiew, -kwi, *pl.* -kwie, *sf.*; Smokowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Drachbaum *m.*

Smoktać, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; Smoknąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* schmaßen; *va.* einen Schmaß geben.

Smolak, -a, *pl.* -i; Smolaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Kienspan *m.*, Kienholz *n.*, Kienfadel *f.*

Smolanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ruchdus-, Feuer-, Gauchblume *f.*, Wiesentresse *f.*, Schaum=traut *n.*

Smolany, *adi.* Pech=

Smolarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Teerbrennerei *f.*, Teerschmelerei *f.*, Pechhütte *f.*

Smolarski, *adi.* Pechbrenner-.

Smolarz, -a, *pl.* -e; Smolnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Teerbrenner *m.*, Teerschmelzer *m.*

Smolasty, *adi.*; Smolisty, *adi.* pechig, voll Pech.

Smoleniec, -ńca, *sm.* Bergteer *m.*

Smolić, -le, -litem, *va.* und *vn. imperf.* schmieren, schmutzen, bepinseln, mit Teer beschmieren.

Smolne, -nego, *sing. tant. sn.* Schwelgins *m.*

Smolnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Kienbrand *m.*, Kienasfel *f.*

Smolnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Teerbüchse *f.*, Teerbutte *f.*, Schmierasß *n.*

Smolnik, -a, *sm.* Osterluzei *f.*

Smolność, -ści, *sing. tant. f.* Harzigkeit *f.*, Harzigt *n.*

Smolny, *adi.* harzig, fett, pechig; -ne drzewo Pechholz *n.*, Harzholz *n.*

Smoluch, -a, *pl.* -y, *sm.* Schmierstein *m.*

Smola, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Teer *m.*, Pech *n.*; — z węgli kamiennych Steinkohlenteer; — ziemna Asphalt *m.*

Smolka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Weißrauch *m.*, Teergalle *f.*, Schweiß *m.*; 2) klebrige Lichtnelke *f.*, Pechnelke *f.*, Pechblume *f.*

Smółcowy, *adi.* Dachpappen-, von Dachpappe.

Smółwiec, -wca, *pl.* -wcc, *sm.* 1) Grundpflaster *n.*, Erdharz *n.*, Zubenpech *n.*, Bergpech *n.*; 2) Dachpappe *f.*; 3) Pechvogel *m.*

Smółwień, -wnia, *pl.* -wnie, *sm.* Retinit-Pechstein *m.*

Smrodliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Stänkerei *f.*, Stänkten *n.*

Smrodliwy, *adi.*; Smrodliwie, *adv.* stinkig, stinkend; stänkerisch.

Smrodnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Hintere *m.*

Smrodynia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* schwarze Dockbeere.

Smrodzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Stinten *n.*; Stänftern *n.*

Smrodzić, -dże, -dzilem, *vn. imperf.* stänftern, Gestänk machen.

Smrodzina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* gemeine Heckenkröte.

Smród, -odu, *pl.* -ody, *sm.* 1) Gestank *m.*, übler Geruch; 2) Mißsinn *m.*

Smucenie, -nia, *sn.* Betrübnis *f.*

Smucić, -ce, -cićem, *va. imperf.* betrüben; — się *vr.* sich kränken, betrübt, traurig sein.

Smuga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Streifen *m.*, ein langer, schmaler Weisenstrich, Strich *m.*; 2) Schwiele *f.*, Strieme *f.*; 3) Besteg *m.*, Geleit *n.*; 4) Geleuge *n.*, Sattel *m.*, Strichel *n.* Smugowaty, *adi.* schmal und eng.

Smukać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Smuknąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* streichen, streicheln; — się *vr.* sich fortmachen, sich schnell bewegen.

Smukla, -li, *pl.* -le, *sf.* Raipalme *f.*

Smukłość, -ści, *sing. tant. sf.* Schlantheit *f.*

Smukły, *adi.*; Smukło, Smukle, *adv.* schlank, geschmeidig.

Smukowny, *adi.* glatt.

Smukwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* (Scolia) bienenartiges Insekt.

Smulec, -lea, *sm.* unreines Steinasß.

Smutek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Traurigkeit *f.*, Trauer *f.*, Betrübnis *f.*

Smutność, -ści, *sf.* Traurigkeit *f.*, Betrübnis *f.*

Smutny, *adi.*; Smutno, Smutnie, *adv.* traurig, betrübt, betrübend; czemuś taki-ny? warum bist du so traurig?

— konieć mieć ein trauriges Ende nehmen; to -ne widoki na przyszłość das sind traurige Ausichten für die Zukunft.

Smycz, -y, *pl.* -e, *sf.* Pegeriemen *m.*, Koppel *f.*; na -y kogo wodzić jundn am Gän-

gelbande führen; spuścić ze -y von der Koppel lassen.

Smyczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Violin-, Fiedelbogen *m.*

Smyczkowy, *adi.* Streichinstrument — Schreichinstrument *n.*

Smyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Baßgeigenbogen *m.*; 2) Drehbogen *m.*, Bogenbohrer *m.*, Drillbogen *m.*; 3) Schleiße *f.*; 4) Mausei *m.*, Windbeutel *m.*, Fant *m.*

Smyk! *interj.* huch! hui! Smykać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Smyknąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* 1) huchsen, rasch vorbeilaufen; 2) *va.* mausen, entwenden.

Snać, Snadź, *adv.* vielleicht, sicherlich, wahrscheinlich.

Snadnuichny, Snadnuichteńki, *adi.* außerordentlich leicht.

Snadność, -ści, *sing. tant. sf.* Leichtigkeit *f.*, Fertigkeit *f.*

Snadny, *adi.*; Snadnie, Snadno, *adv.* leicht, fertig, bereit, geschieht zu etwas.

Snażyć się, -że, -zyćem, *vr. imperf.* streben, sich anstrengen.

Snop, -a, *pl.* -y; *dim.* Snopek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Garbe *f.*, Bund *n.*

Snopek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Bündel *n.*, Stroß-, Dachschaupe *f.*

Snopowy, *adi.* Farben-.

Snować, -wam, -wajem; Snuć, -ję, -łem, *va. imperf.* spinnen, wunden, wickeln, abwinden, spulen, weisen; Parki snują pasmo naszego życia die Parzen spinnen den Faden unseres Lebens; — się *vr.* sich entwickeln, entspringen, sich tummeln, vorstrecken; różne myśli snują mi się po głowie vielerlei Gedanken kreuzen sich in meinem Kopfe; mnóstwo żebraków snuje się po mieście in der Stadt wimmelt es von Bettlern.

Snowidło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Garnwinde *f.*, Garnhaspe *f.*, Scherrahme *f.*, Weise *f.*

Snowidz, -a, *pl.* -e; Snownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Traumseher *m.*

Snowieszczek, -szczka, *sm.* Traumberter *m.*
 Snoza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Seitenholz im Zuge, Querholz *n.*, Leiterprosse *f.*
 Snućie, -cia, *sn.* Spinnen *n.*, Winden *n.*
 Snuć, siehe: Snować.
 Snukaddo, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Spulrad *n.*
 Snuż, -a, *pl.* -e, *sm.* Raubbiene *f.*
 Snyćernica, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schnitwerkwert *f.*
 Snyćerski, *adi.* Schnitser-
 Snyćerstwo, -wa, *sing.* tant. *sn.* Schnitser *f.*
 Snyćerszczyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Schnitwert *n.*, Bildschnitserarbeit *f.*
 Snyćerz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schnitser *m.*, Bildschnitser *m.*
 Sobaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sperrhafen *m.*
 Sobaczy, *adi.* hündisch.
 Sobaka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hund *m.*, Hündin *f.*
 Sobek, -bka, *pl.* -bkwie oder -bki, *sm.* Selbstsüchtiger *(r)* *m.*, Egoist *m.*; pierwej sobkowi potem dobkowi jeder ist sich selbst der nächste.
 Sobkstwo, -wa, *sn.* Egoismus *m.*, Selbstsücht *f.*
 Sobkowski, *adi.* egoistisch, selbstsüchtig.
 Sobol, -a, *pl.* -e, *sm.* Zobel *m.*
 Soboli, Sobolowy, *adi.* Zobel-, von Zobel.
 Sobolno, *adv.* in Zobelpejzen.
 Sobota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Samstag *m.*; wielka — Kar-famstag.
 Sobótka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Johannisfeuer *n.*, Sonnwendfeuer *n.*
 Sobotni, Sobotny, *adi.* Samstag-, samstäglich, samstäglich.
 Sobotnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Sabbatfeier *m.*
 Sobotować, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* den Sabbat feiern.
 Socha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* 1) Gabelholz *n.*, Gabelstange *f.*, Pfluggabel *f.*, Krummholz am Pfluge; 2) ein Hafen Landes, Hafenhube *f.*

Socyalista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Sozialist *m.*
 Socyalistka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sozialistin *f.*
 Socyalizm, -u, *sing. tant. sm.* Sozialismus.
 Socyalny, *adi.*; Socyalnie, *adv.* Sozial-, sozial.
 Socyusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Gefährte *m.*, Kamerad *m.*; Rompagnon *m.*
 Soczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Sättchen *n.*
 Soczewica, -cy, *sing. tant. sf.* Linse *f.*
 Soczewicowaty, *adi.* linsenförmig; linsenartig.
 Soczewiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Platterbse *f.*, rote Röhren.
 Soczewiczny, *adi.* Linsen-
 Soczewica, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Linse *f.*, Linsenglas *n.*
 Soczewkowy, *adi.* Linsen-, Linsenglas-
 Soczewnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Phacidium (Art Schwämme).
 Socznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Baumsaftigkeit *f.*; 2) Wundenharz *n.*, Purgierwurzel *f.*
 Socznik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Paraphysis) Schößling *m.*; Nebensaden *m.*
 Soczycę, -czę, -czyłem, *va. imperf.* Saft abzapfen, mit Saft füllen; — sie *vr.* Saft schwicken, sich in Saft auflösen.
 Soczystość, -ści, *sing. tant. sf.* Saftigkeit *f.*
 Soczysty, *adi.*; Soczysto, Soczyście, *adv.* saftig.
 Sod, -u, *sing. tant. sm.* Natrium *n.*
 Soda, -dy, *sing. tant. sf.* Soda *f.*, kohlen-saures Natron, Natriensalz *n.*; — gryząca Aßsoda.
 Sodek, -dku, *sn.* Natrium-oryd *n.*; — wodny wodeczkowy Natriumhydrat *n.*, Natrium *n.*; — chlorowy Chlornatrium *n.* (Kochsalz).
 Sodnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Salztraut *n.*
 Sodomia, -mii, *sf.* Sodomie *f.*
 Sofa, -fy, *pl.* -fy; *dim.* Sofka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sofa *n.*
 Sofista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Sophist *m.*

Sofistyczność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Sophisterei *f.*, Epikindigkeit *f.*
 Sofistyczny, *adi.*; Sofistycznie, *adv.* sophistisch, sophistisch.
 Sofizm, Sofizmat, -u, *pl.* -y, *sm.* Trugschluss *m.*, Ver-nünftetei *f.*
 Soja, -ji, *sing. tant. sf.* Soja *f.*, Sojabohne *f.* (Glycine Soja); Sojasaucje *f.*
 Sojka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Häher *m.*; — pospolita Holz-häher; — orzechówka Ruß-häher.
 Sojusz, -u, *pl.* -e, *sm.* Bündnis *n.*; Allianz *f.*; Verband *m.*
 Sojusznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Verbündeter *(r)* *m.*
 Sojuszowy, *adi.* Bundes-
 Sok, -u, *pl.* -i, *sm.* Saft *m.*; — drzewny Holzsaft; — przyrostowy Kambium *n.* (Bildungs-gewebe *n.* der Bäume), Pflanzensaft; — malinowy Himbeersaft.
 Sokodnyiec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Schwarzwidbretjäger *m.*
 Sokola, -li, *sf.* — grecka (Delphinium staphisagria) Art Ritterpörrn.
 Sokolarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Falkenhof *m.*
 Sokole, -cia, -ta, *sn.* Falkenjunge *(s)* *n.*, junger Falk.
 Sokoli, *adi.* Falken-
 Sokolik, -a, *pl.* -i, *sm.* Baumfalk *m.*, Schwarzbäucher *n.*
 Sokolnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Falkonett *n.*
 Sokolnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Falknerei *f.*, Falkenbeize *f.*, Falkenjagd *f.*
 Sokolniczy, *adj.* zur Falknerei gehörig.
 Sokolniczy, -czego, *sm.*; Sokolnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Falkener *m.*, Falkenmeister *m.*
 Sokora, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Schwarzpappel *f.*
 Sokorzyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Schwarzpappelhain *m.*
 Sokowy, *adi.* Saft-
 Sokół, -koła, *pl.* -koły, *sm.* Falke *m.*; — wędrowny Wau-der-, Schleichfalke; nie będzie

nigdy sowa -kolem eine Gule wird nie zum Falken.

Solan, -u, *sm.* Salzsäure *f.*

Solanina, -ny, *sing. tant. sf.* Selen *n.*

Solanka, -ki, *pl. -ki, sf.*

1) Sole *f.*, Salzsöle *f.*, Salzquelle *f.*; — stężona warzelna Garsole, Guisole, Siedesole; 2) Salztonne *f.*; 3) Salz-, Sodakraut *n.*; 4) Salzlase *f.*, Fischlase *f.*

Solankowy, *adi.* Sol-.

Solarnia, -ni, *pl. -nie, sf.*

1) Salzfiedwerk *n.*; 2) Einsalzhammer *f.*

Solarz, -a, *pl. -e, sm.*

1) Salzfieder *m.*; 2) Salzhändler *m.*

Solec, -lca, *pl. -lce, sm.* Kreis *m.* (Windengattung).

Solen, -u, *pl. -y, sm.*

Scheidenmuschel *f.*

Solenie, -nia, *sn.* Salzen *n.*,

Einsalzen *n.*, Pöfeln *n.*, Einpöfeln *n.*

Solenizacya, -cyi, *pl. -cye, sf.* Feir *f.*

Solenizant, -a, *pl. -nci, sm.* Namens-, Geburtstagskind *n.*; Gefeierte(r) *m.*

Solenizantka, -ki, *pl. -ki, sf.* Namens-, Geburtstäglerin *f.*; Gefeierte *f.*

Solenizować, -zuję, -wałem, *va. imperf.* feiern, feierlich begehen.

Solenność, -ści, *sf.* 1) Festlichkeit *f.*, Feierlichkeit *f.*; 2) feierliches Wesen.

Solenny, *adi.* feierlich.

Solenoid, -u, *pl. -y, sm.*

Solenoid *n.*

Solić, -le, -lićem, *va. imperf.* salzen; einsalzen, in Salz einlegen; einpöfeln; — lone mięso Pöfelfleisch *n.*; — ryby Salzfische *pl.*

Solidarność, -ści, *sf.* Solidarität *f.*, gegenseitige gemeinschaftliche Verpflichtung *f.*

Solidarny, *adi.*; Solidarnie, *adv.* solidarisch, samt und sonders hastend.

Solidometrya, -tryi, *sing. tant. sf.* Solidometrie *f.*, Stereometrie *f.*, Körpermesskunst *f.*

Soliród, -rodu, *pl. -rody,*

sm. (Salicornia) Salzpflanze *f.*, Salzsalat *m.*

Solista, -sty, *pl. -ści, sm.*

Solista *m.*, Solofänger *m.*,

Solotänzer *m.*

Solistka, -ki, *pl. -ki, sf.*

Solista *f.*, Solofängerin *f.*,

Solotänzerin *f.*

Soliter, -a, *pl. -y, sm.*

1) Bandwurm *m.*; siehe: Tasiemiec; 2) Solitär *m.*, ein großer Brillant.

Solnica, -cy, *pl. -ce; Sol-niczka, -ki, pl. -ki, sf.* Salzfaß *n.*, Salzmaße *f.*

Solniczy, -czego, *pl. -czy, sm.* Salzinспекtor *m.*

Solnik, -a, *pl. -cy, sm.*

1) Salzhändler *m.*; 2) Chlor *n.*;

3) Salzkraut *n.*

Solny, *adi.* Salz-.

Solo, *indecl. sn.* Solo *n.*

(in der Musik).

Solowar, -a, *pl. -y, sm.*

Salzfieder *m.*

Solowarnia, -ni, *pl. -nie,*

sf. Salzfiederi *f.*

Solowiec, -wca, *pl. -wec, sm.* Salzwasserkrebs *m.*

Solówka, -ki, *pl. -ki, sf.*

1) Salztonne *f.*; 2) Salz-

strauch *m.*

Solucya, -cyi, *pl. -cye, sf.*

1) Solution *f.*, Auflösung *f.*;

Lösung *f.*; = Rozwiązanie;

2) Lösung *f.*; = Rozczyn;

3) Eutuhl *m.*, Entleerung *f.*

Soldat, -a, *pl. -ci, sm.*

Soldat *m.* (verächtlich), Söld-

ling *n.*

Soldziuszka, -ki, *pl. -ki,*

sf. gemeines Engelsfuß.

Soltys, -a, *pl. -i, sm.*

Schultheiß *m.*, Schulze *m.*

Soltysi, *adi.* Schulzen-,

Schultheiß-.

Soltysowstwo, Soltys-

stwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Schul-

zenwürde *f.*, Schultheißamt *n.*

Somatologiczny, *adi.*

somatologisch.

Somatologia, -gii, *sing.*

tant. sf. Somatologie *f.*

Sonnambul, -a, *pl. -e,*

sm. Sonnambule *m.*, Nacht-

wandler *m.*; = Sennowłok,

Lunatyk.

Sonnambulizm, -u, *sm.*

Sonnambulismus *m.*, Nacht-

wandeln *n.*

Sonata, -ty, *pl. -ty, sf.*

Sonate *f.*

Sonda, -dy, *pl. -dy, sf.*

Sonde *f.*, Sentnabel *f.*, Sentblei *n.*, Bergbohrer *m.*; = Zgłębnik.

Sondować, -duję, -wałem, *va. imperf.* sondieren, mit der Sonde untersuchen, ausforschen; = Zgłębiac, Badać.

Sondowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Sondieren *n.*, Sondierung *f.*

Sonet, -u, *pl. -y, sm.*

Sonett *n.*

Sopek, -pka, *pl. -pki, sm.*

Grabhügel *m.*, Tumulus *m.*

Sopel, -pla, *pl. -ple, sm.*

1) Zapfen *m.*, Stalaktit *m.*,

Warzenstein *m.*, Tropfstein *m.*;

Rasentropfen *m.*; — lodu Eis-

zapfen *m.*; 2) Dorn *m.* im

Schloffe.

Sopka, -ki, *pl. -ki, sf.*

Rauchwolke *f.* eines feuer-

speiden Berges.

Sopleniec, -ńca, *pl. -ńce,*

sm. 1) Tropfstein *m.*; 2)

Zwischenkraut *n.*

Soplica, -cy, *pl. -ce, sf.*

(Dammara) molukkescher Harz-

baum, riemenblumenblättrige

Agathis. [artig]

Soplowaty, *adi.* zapfen-

Sopor, -u, *sm.* Schlaf-

sucht *f.*

Soporyfczny, *adi.* so-

porrysch, Schlaf-, Starr-;

= Senny.

Sopran, -u, *pl. -y, sm.*

Sopran *m.*; = Stimme *f.*; = sän-

ger *m.*, = längerin *f.*

Sopranowy, *adi.* Sopran-

Soraz, -u, *pl. -y, sm.*

Schüter *m.*

Sorba, -by, *pl. -by, sf.*

Sorbapfel *m.*, Sorbbirne *f.*

Sorbać, -bam, -balem, *vn.*

imperf. schlürfen.

Sorbet, -n, *pl. -y, sm.*

Sorbett *n.*, Kühltrank *n.*

Sorokop, -u, *pl. -y, sm.*

(Alersisma crispum) Asten-

morchel *f.*

Sortować, -tuje, -wałem,

va. imperf. sortieren, nach

Gattungen teilen; = Gatun-

kować.

Sortowanie, -nia, *sn.*

Sortieren *n.*

Sortyment, -u, *pl. -y, sm.*
Sortiment *n.*, Auswahl *f.*;
= Zbiór wyborowy.

Sortymentowy, *adi.* Sortiment's, Auswahl's.

Sos, -u, *pl. -y, sm.; dim.*
Sosik, -u, *pl. -i, sm.* 1) Sauce *f.*, Zunge *f.*, Bratenbrühe *f.*, Saft *m.*; — słony Salzlager *n.*; 2) Laune *f.*; w złym -sie in übler Laune; nie w swoim -sie nicht bei Laune, mißgestimmt.

Sosenka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) (Anemone pulsatilla) eine Art Anemone = Sosenka zwyczajna; 2) *dim.* von Sosna.

Sosik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Schößling *m.*, kleiner Zweig; 2) —, -u, *pl. -i, sm. dim.* von Sos.

Sosna, -ny, *pl. -ny*; **Sosenka**, **Sosieczka**, -ki, *pl. -ki, sf.* Nichte *f.*, Föhre *f.*, Kiefer *f.*, Föhre *f.*, Kiefer *f.*; — czolągająca się Bergkiefernholz *n.*, Krummholz, Zwergkiefer, Latjche *f.*, Spurzföhre; — czarnaia Schwarze, österreichische Kiefer; — limba Zirbelkiefer, Zirbe *f.*, Arve *f.* **Sosnka**, -ki, *pl. -ki, sf.* Wolfsmilch *f.*, Bisamgünsel *f.*

Sosnoweczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Kopschweif *m.*, Tannen-, Wasserwedel *m.*

Sosnowiec, -wca, *pl. -wce, sm.* Kiefernborientkäfer *m.*, Kiefernrüffelkäfer *m.*

Sosnowy, *adi.* Kiefer-, kiefern.

Sosnówka, -ki, *pl. -ki, sf.* schwarze Meise.

Sosyerka, -ki, *pl. -ki, sf.* Sauciere *f.*, Saucenapf *m.*

Sosznik, -a, *pl. -i, sm.* Sed *n.*, Epithen am Gabelpflug.

Sosnina, -ny, *sf.* Kiefernholz *n.*; Kiefernwald *m.*

Sotnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Sunderschaft *f.*, Rotte *f.*; — kozaków Kosakenotnie.

Sowa, -wy, *pl. -wy, dim.* **Sówka**, **Soweczka**, -ki, *pl. -ki, sf.* Gule *f.*, Nachtule; — śnieżna Schneeeule; — leśniczka Waldohreule; —

plomy-kowata Schleierfau *m.*, Perl-, Flammeneule; biją na mnie jak wróble na -wę ich bin wie die Gule unter den Krähen.

Sowi, *adi.* Gulen-; -wie oczy Gulenaugen *pl.*; -wia strzała Asterbluttraut *n.*; mniejsza -wia strzała kleine Vibernelfe; -wi groch Waldbohne *f.*; -wim dniem robić am Gulentage arbeiten (bei Nacht, verstopfenweise).

Sowicha, -chy, *sing. tant. sf.* Leder-, Wabenpalme *f.*

Sowiec, -wieje, -wialem, *vn. imperf.* traurig, mürrisch werden.

Sowitość, -sci, *sf.* Reichlichkeit *f.*

Sowity, *adi.*; **Sowicie**, **Sowito**, *adv.* reichlich, voll, im Übersfluß.

Sowiz(d)rzalstwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Gulespiegelftreich *m.* **Sowiz(d)rzal**, -a, *pl. -y, sm.* Windbeutel *m.*, Springinsiedel *m.*, Gulespiegel *m.*

Sowiz(d)rzalowy, *adi.* eulenspiegelrisch.

Sól, soli, *pl. sole, sm.* 1) Salz *n.*; — amoniacka Salmiak *m.*; — gorzka Bittersalz; — kuchenna Kochsalz; — kopalna Steinsalz; — warzelna Siebsalz; — osadowa Seesalz; — Bertoleta Bertoletsalz; — szczawikowa Kleeisalz; być komu -lą w oku jmdm ein Dorn im Auge sein; 2) — babia Meerfenchel *m.*

Sól, sola, *pl. soły*; **Solek**, -ka, *pl. -ki, sm.* Speicher *m.*; — Zytnica.

Sówka, *dim.* von Sowa.

Spacer, -u, *pl. -y, sm.* Spaziergang *m.*; = Przechadzka.

Spacerować, -ruje, -walem, *vn. imperf.* spazieren.

Spacerowanie, -nia, *sn.* Spazieren *n.*

Spacerowy, *adi.* Spazier-

Spachnąc, -nę, -nąłem, *vn. perf.* rückwärts gehen.

Spachy, **Spachowiny**, *pl. tant. sf.* Spreu *f.*; = Plewy.

Spacyum, *indecl. sn.* 1) Spatium *n.*, Durchschuß *m.*

(Buchdruckerfunt); 2) Zwischenraum *m.*

Spacyować, -uje, -walem, *va. imperf.* Spatien zwischen die Lettern setzen, spationieren.

Spaczenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Berziehen *n.*, Werfen *n.*, Biegen *n.* (von Holz); Verzerren *n.*

Spacznica, -cy, *pl. -ce, sf.* 1) Quer-, Rimmreihen *m.*; 2) Ort *m.* (Ende einer Arbeitsstrecke oder eines Stollens).

Spaczyć, -cze, -czyfem, *va. imperf.* werfen, biegen, krümmen, verdrehen; verzerren, ins Gegentheil verkehren; — się *vr. sich* werfen, verziehen, krumm werden.

Spać, spie, spałem, *vn. imperf.* schlafen; — u kogo bei jmdm schlafen; — na oba uszy ganz ruhig, fest schlafen; iść — schlafen gehen; — mi się chce ich bin schläfrig; nie — tätig sein; dyabeł nie spi der Teufel feiert nicht.

Spad, -u, *pl. -y, sm.* Abfall *m.*, Fall *m.*; Gesälle *n.*

Spadać, -dam, -dalem, *I. vn. imperf.*; **Spaść**, -dać, -dłem, *I. vn. perf.* 1) fallen, herab-, herunterfallen, stürzen; spaść z konia er ist vom Pferde gestürzt; — ze schodów die Treppe herunterfallen; zaskona mu spada z oczu der Schleier ist ihm von den Augen gefallen; z nieba — vom Himmel herunterfallen, hereingeschneit kommen, ganz unverhofft antommen; 2) senken, abnehmen; cena zboża -da der Preis des Getreides sinkt; — z ciała maqer werden; II. — się *vr.* bersten, zerfallen.

Spadanie, -nia; **Spadnięcie**, -cia, *sn.* Herunterfallen *n.*, Fallen *n.*, Sinken *n.*

Spadek, -aku, *pl. -dki, sm.* 1) Gesälle *n.*; = Spadziństwo; — drogi Reigung *f.*; 2) Erbe *n.*, Erbschaft *f.*, Nachlaß *m.*; wziąć po nim — er hat ihn beerbt; 3) Bruch *m.*, Fallen *n.*; — ceny Fallen des Preises; 4) Honigttau *m.*; 5) -dki, *pl.* Rasten *pl.*

Spadkobierca, -cy, *pl. -cy, sm.* Erbe *m.*

Spadkobierczyni, -nie, *pl.* -nie, *sf.* Erbin *f.*

Spadkodawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Erblasser *m.*

Spadkodawczyni, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Erblasserin *f.*

Spadkować, -wuję, -wałem, *va. imperf.* definieren, abändern.

Spadkowy, *adi.* Erb-, Erbfalls-, -we prawo Erbrecht *n.*, Erbfallsrecht *n.*; -we dobra *pl.* Erbgüter *pl.*; -wa kąpiel Sturzbad *n.*

Spadlisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Pinge *f.*; szereg -lisk Pingenzug *m.*

Spadnięcie, siehe: Spadanie.

Spadochron, -u, *pl.* -y, *sm.* Fallschirm *m.*

Spadówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bähung *f.*

Spadzistość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Neigung *f.*, Gefälle *n.*, Abhängigkeit *f.*, Abhang *m.*; — mala kleines Gefälle; — średnia mittleres Gefälle; — wielka, stroma großes, steiles Gefälle; — żelazka w strugu Schräge *f.*, Neigung *f.* des Spobeteisens.

Spadzisty, *adi.*; Spadzisto, *adv.* abhüssig, jähe, steil.

Spajacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Zugohel *m.*, Flügelbank *f.*

Spajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Spoić, -ję, -iłem, *va. perf.* zusammenfügen, -kleben, -leimen, -knüpfen, verbinden.

Spajanie, Spojenie, -nia, *sn.* Vereinigen *n.*; Zusammenkleben *n.*; Löten *n.*; Lötung *f.*, Schweißen *n.*; = Lutowanie.

Spalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Spalić, -ię, -iłem, *va. perf.* verbrennen; (bei einer Prüfung) werfen; — sie *vr.* verbrennen, abbrennen, niederbrennen.

Spalanie, -nia, *sn.* Verbrennen *n.*; Durchfall *m.* (bei einer Brühung).

Spalensko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*; — lesne żyta Korn-, Faulbrand *n.*

Spalenzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Brandgeruch *m.*; 2) Angebrannte(s) *n.*

Spalisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Brandstätte *f.*

Spalistość, Spalność, -ści, *sm.* Verbrennbarkeit *f.*, Brennbarkeit *f.*

Spalisty, *adi.* verbrennbar, brennbar.

Spalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schlafzimmer *n.*

Spala, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Einschnitt *m.* in einem Baum (zur Harzgewinnung).

Spalować, -uję, -wałem, *va. imperf.* in harzreiche Bäume *vr.* zur Gewinnung von Harz einschneiden.

Spamiętać, -tam, -tałem, *vn. perf.* im Gedächtnis behalten, sich merken.

Spamiętanie, -nia, *sn.* das Behalten im Gedächtnisse.

Spanie, -nia, *sn.* Schlafen *n.*, Schlaf *m.*

Spaniolet, -u, *pl.* -y, *sm.* Fensterstange *f.*

Spanoszaly, *adi.* hochmütig, hoffärtig.

Spanoszeć, -szeje, -szałem, *vn. perf.* hochmütig, hoffärtig werden.

Spanoszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* hoch-, übermütig machen; — sie *vr.* sich überheben, den großen Herrn spielen.

Spar, -u, *pl.* -y; Sparek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Lockfäsig *m.*

Sparafianiec, -nieje, -nialem, *vn. perf.* Provinzler werden, Provinzlermanieren annehmen, verbauern.

Spalizować, -żuje, -wałem, *va. perf.* paralisieren, lähmen, hemmen, durchkreuzen.

Spalizowanie, -nia, *sn.* Lähmung *f.*, Paralyse *f.*

Spalizowany, *adi.* gelähmt.

Sparceta, -ty, *sing. tant. sf.* Süß-, Honiglee *m.*, Dähnenkopf *m.*

Sparcialy, *adi.* faserig, holzig, pampig.

Sparek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Schwüle *f.* nach einem Platzregen.

Sparny, *adi.* auf dem Spalt, zwischen Fingern, Zehen, Klauen befindlich.

Sparodyować, -duje, -wałem, *va. perf.* parodieren, nachahmen; = Śmiesznie naśladować.

Sparszywały, *adi.* kräftig. **Sparszywieć**, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* kräftig, schäbig werden.

Spartolenie, -nia, *sn.* Pflüchen *n.*, Stümpfern *n.*

Spartolić, -tole, -liłem, *va. perf.* verpflüchen, stümpfern.

Sparzelina, Sparzelizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Brandwunde *f.*, Brandschaden *m.*

Sparznać, -rznę, -rznałem, *vn. perf.* Reißfuß nehmen.

Sparzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn. perf.* Verbrennung *f.*, Brandwunde *f.*

Sparzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* verbrennen, verbrühen; absieden, abbrühen; — sie *vr.* sich verbrennen, verbrühen.

Spasać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Spasć, -se, -słem, *va. perf.* abweiden, abhüten; — sie *vr.* sich anfressen.

Spaskudzenie, -nia, *sn.* Bereken *n.*, Verunreinigung *f.*, Verunstaltung *f.*

Spaskudzić, -dzą, -dzilem, *va. perf.* bereken, verunreinigen, verunstalten; — sie *vr.* sich verunreinigen.

Spasłość, -ści, *sf.* Diät *f.*, Fettheit *f.*

Spasły, *adi.*; Spasle, *adv.* diät, fett, gemästet.

Spasówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Birnenart.

Spasć, -si, *pl.* -sie, *sf.* Viehschaden *m.* [sac.]

Spasć, siehe: Spadać, Spasne, -go, *sing. tant. sn.* Weide-, Fütterungsgeld *n.*

Spat, -u, *pl.* -y, *sm.* Spat *m.*; — cynkowy Zinkspat; — gorzki Bitterpat; — islandzki Kalk-, Doppelpat; — lodowaty Eispat, glasiger Feldspat, Kyanolith *m.*; — magnezowy Magnesitpat; — manganowy Manganpat, roter Braunstein; — wapienny Kalkspat; — żelazny Spateisenstein *m.*

Spatrzać, Spatrzeć, -trzę, -trzyłem, *va. perf.* 1) unter-

suchen, besichtigen, sehen, schauen; 2) versuchen; — sie *vr.* z kim sich mit jemandem messen.

Spatula, -li, *pl.* -le, *sf.* Spatel *m.*, *f.*

Spawać, -wam, -walem, *va. imperf.* schweißen; — stal z żelazem Stahl und Eisen zusammenschweißen.

Spawalność, -ści, *sing. tant. sf.* Schweißbarkeit *f.*

Spawalny, *adi.* schweißbar; — piec Schweißofen *m.*

Spawanie, -nia, *sn.* Schweißen *n.*

Spazm, -u, *pl.* -y, *sm.* Krampf *m.*, Zuckung *f.*; = Kurcz.

Spazmatyczna, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine, die an Krämpfen leidet.

Spazmatyczny, *adi.* spasmatisch, krampfhaft.

Spazmatyk, -a, *pl.* -cy, *sm.* einer, der an Krämpfen leidet.

Spazmodyczny, *adi.* an Krämpfen leidend, krampfhaft; überspannt.

Spazmologia, -gii, *sf.* Lehre von den Krämpfen.

Spazmowy, *adi.* krampf-.

Spać, -am, -chalem, *vn. perf.* wintern; — sie *vr.* z kim sich mit einem verbinden; — sie od kogo sich von einem ansetzen.

Spag, -u, *pl.* -i, *sm.* Sohle *f.*, Unterlage *f.*

Specjalista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Spezialist *m.*; Spezialarzt *m.*

Specjalizm, -u, *sing. tant. sm.* Spezialistentum *n.*, Betreiben *n.* eines Sonderfaches.

Specjalizować, -zuje, -wał-*m.*, *va. imperf.* spezialisieren; unterscheiden; — sie *vr.* się für ein Sonderfach ausbilden, sich einem Sonderfach widmen.

Specjalizowanie, -nia, *sn.* Spezialisieren *n.*

Specjalność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Spezialität *f.*, besondere Eigentümlichkeit; Sonderfach *n.*

Specjalny, *adi.*; Specjalnie, *adv.* Spezial-, speziell.

Specyal, -u, *pl.* -y; *dim.* Specyalik, -u, *pl.* -i, *sm.* Lederei *f.*, Lederbissen *m.*, Delikatessie *f.*

Specyficzny, *adi.*; Specyficznie, *adv.* spezifisch, besonders eigentümlich, bestimmt; = Wyłączny.

Specyfik, -u, *pl.* -i, *sm.* Eigenmittel *n.*, eigentümliches Heilmittel.

Specyfikacja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Spezifikation *f.*, Spezifizierung *f.*, genaue Aufzählung; = Wyszczególnienie.

Specyfikować, -kuje, -walem, *va. imperf.* spezifizieren, aufzählen; = Wyszczególniać.

Specyfikowanie, -nia, *sn.* Spezifizierung *f.*, Aufzählung *f.*; = Wyszczególnianie.

Spedycja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Expedition *f.*, Beförderung *f.*; Frachtgeschäft *n.* = Przewożenie, Wysyłanie.

Spedycyjny, *adi.* Expedition-, Beförderungs-; zaktad — Expeditionsgeschäft *n.*

Spedytor, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Expéditeur *m.*, Verfrächter *m.*; = Pośrednik przesyłek.

Spektakel, -klu, *pl.* -kle, *sm.* Spectakel *m.*, *n.*, Anblick *m.*

Spektator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Zuschauer *m.*, Beobachter *m.*; = Widz.

Spektatorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zuschauerin *f.*, Beobachterin *f.*

Spekulacja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* 1) Spekulation *f.*; kaufmännische Gewinnoorausbeziehung; gewagte Unternehmung *f.*; = Przedsięwzięcie handlowe; 2) Betrachtung *f.*, Beobachtung *f.*, Nachsinnen *n.*; = Subtelne rozmyślanie.

Spekulacyjny, *adi.*; Spekulacyjnie, *adv.* 1) Spekulations-, spekulativ; = Przedsięwzięcie; 2) forschend, grübelnd, unternehmend.

Spekulant, -a, *pl.* -nci, *sm.* 1) Spekulant *m.*, Unternehmer *m.*; = Przedsiębiorca; 2) Forscher *m.*

Spekulantka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Spekulantin *f.*, Unternehmerin *f.*; 2) Forscherin *f.*

Spekulować, -luje, -walem, *vn. imperf.* 1) spekulieren, unternehmen, rechnen; 2) beobachten, nachsinnen, forschen.

Spełna, *adv.* voll, vollzählig; on jest nie — rozum er ist nicht bei vollem Verstand.

Spełniać, -niam, -niałem 1) *va. imperf.*; Spełnić, -nie, -niłem, I. *va. perf.* 1) erfüllen, vollziehen, vollbringen; 2) austrinken, leeren, ausbringen, auf jemandes Gesundheit trinken; II. — sie *vr.* vollbracht werden, zu stande kommen, sich erfüllen.

Spełnianie, Spełnienie, -nia, *sn.* Vollbringung *f.*, Erfüllung *f.*

Spełznąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* schiefen (die Farbe), verschwinden; zu nichte werden; wszystkie moje plany -zły na niczem alle meine Pläne sind zu Wasser geworden.

Spencer, -a, *pl.* -y; *dim.* Spencerek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Spenser *m.* (Art Jacke).

Sperka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Speckgrammel *f.*; = Skwarek stoniny.

Spermacet, -u, *sm.* Walrat *m.*

Spessartyn, -u, *sm.* Spejstartin *m.* (Mangantongranat).

Spetak, -u, *pl.* -i, *sm.* Stollengrund *m.*, Stollenerdboden *m.*, Sohle *f.*

Specherzykowanie, -nia, *sn.* Blasenbildung *f.*

Spędzać, -dzam, -dzalem, I. *va. imperf.*; Spędzić, -dże, -dzilem, I. *va. perf.* wegzagen, wegsteuchen, heruntertreiben; — płód die Leibesfrucht abtreiben; II. *vn.* verbringen.

Spętać, -tam, -talem, *va. perf.* fesseln, umstricken.

Spętlik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schnalle *f.*

Spiczak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Milchbart *m.*; 2) Spießer *m.*, einjähriger Hirsch; 3) Keilhaue *f.*, Schrämmhauer *m.*

Spiec, -kę, -kłem, *va. perf.* zusammenbacken, -dörren -trocknen, -braten; — raczka rot werden, erröten.

Spieka, -ki, *pl.* -ki; Spiekota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Dürze *f.*, Schwüle *f.*, Dürre *f.*

Spiekłość, -ści, *sf.* Dürre *f.*, Ausgetrockenheit *f.*

Spienić, -nie, -niem, *va. perf.* zu Schaum machen.

Spieniężać, -żać, -żaćem, *va. imperf.*; Spieniężyć, -że, -żylem, *va. perf.* in Geld umsetzen, zu Gelde machen; verwerten.

Spieniony, *adi.* schaumig, schäumend.

Spień, -nia, *pl.* -nie, *sm.*

1) Dorn *m.* in der Schnalle;
2) Zunge *f.* am Weberstich.

Spierać, -ram, -raćem, *I. va. imperf.*; Zeprzeć, -pre, -sparłem, *va. perf.* zurückdrängen, zurückwerfen, herunternehmen, verdrängen; II. Spierać się, *vr.* sich streiten, auf seiner Meinung bestehen; durchaus recht haben wollen; — z kim jmandm widersprechen, widerstreiten.

Spierać, -ram, -raćem, *va. imperf.*; Sprać, spiore, -raćem, *va. perf.* auswaschen, überwaschen, ausbrühen; — kogo jmandm den Pelz ausflopfen.

Spierzchnąć, -nąć, -chłem, *vn. perf.* eine Gänsehaut bekommen.

Spieszność, -ści, *sf.* Eile *f.*

Spieszyc, -szę, -szyłem, *vn. imperf.* eilen; — się *vr.* sich beeilen.

Spieszny, *adi.*; Spiesznie, *adv.* eilig, eilends.

Spiescić, -szcze, -ścićem, *va. perf.* verhätscheln, verwöhnen.

Spięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) Zusammenstecken *n.*; 2) Agraffe *f.*, Schnalle *f.*

Spiętrzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* hoch aufstellen, aufeinanderstellen, übereinander türmen.

Spiętrzenie, -nia, *sn.*; Aufeinandertürmung *f.*; — wody Aufquall *m.*, Wasserstaung *f.*

Spijać, -ją, -jaćem, *va. imperf.*; Spić, -ję, -jęm, *va. perf.* von oben etwas weg-

trinken, wader zutrinken; — się *vr.* sich berauschen.

Spikać się, -kam, -kaćem, *vr. imperf.*; Spiknąć się, -nę, -nąćem, *vr. perf.* sich verschwören, vereinigen, verbinden; wszystko się na mnie knęło alles hat sich gegen mich verschworen.

Spikanarda, -dy, *sf.* Spiefenard *m.*, Lavendel *m.*, Nardenbartgras *n.*

Spikanie, -nia; Spiknięcie, -cia, *sn.* Verschwören *n.*, Verbinden *n.*

Spilanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine Zwiebelart.

Spilart, -a, *pl.* -y, *sm.* Schußtarnadel *f.*, Ahle *f.*

Spilować, -luje, -walem, *va. perf.* abfeilen.

Spina, -ny, *sf.* Rückgrat *n.*
Spinacz, -a, *pl.* -e, *sm.* (Sparassus) eine Bohrerwespenart.

Spinać, -nam, -naćem, *va. imperf.*; Spiąć, zepnę, spiąćem, *va. perf.* 1) zusammenfügen, stecken, hasteln, spendeln; — sprzączką zusammenschließen; — konia popregami das Pferd zusammengürten; — wozy kolejowe Eisenbahnwagen zusammenkuppeln; 2) spannen; — łuk den Bogen spannen; — konia ostrogami dem Pferde die Sporen geben; 3) — się auf die Fesseln treten, sich auf die Fußspitzen stellen, sich häumen.

Spinalny, *adi.* zusammenfügbar.

Spinanie, -nia; Spięcie, -cia, *sn.* 1) Zusammenheiten, spendeln *n.*; 2) Kuppelung *f.*

Spinel, Szpinel, -u, *pl.* -e, *sm.* Spinell *m.* (Rubin).

Spinet, -u, *pl.* -y, *sm.* Spinett *n.* (Donnerzeug).

Spinka; *dim.* Spineczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spange *f.*, Schnalle *f.*, Knopf *m.*; — do mankietów Manschettenknopf; — do koszuli Hemdknopf; — sprężyny Federrietbolzen *m.*

Spir, Szpir, -u, *pl.* -y, *sm.* Kreuzmast *m.*, der dritte Mast am hinteren Schiffsteil.

Spiracya, -cyi, *sing. tant.*

sf. Expiration *f.*, Atem *m.*; Atmung *f.*; = Technienie.

Spiralna, -nej, *pl.* -ne, *sf.* Schnecken-, Schraubentlinie *f.*, Spirale *f.*

Spiralny, *adi.*; Spiralnie, *adv.* spiralt, spiralt-, gewunden, schnecken-, schraubenförmig; = Krecony.

Spireja, -ji, *pl.* -je, *sf.* Spierstaube *f.*

Spirometr, -tra, *pl.* -try, *sm.* Atmungsmesser *m.*; = Dechomierz.

Spirometrya, -tryi, *sf.* Atmungsmessung *f.*; = Mierzenie objętości płuc.

Spirytualista, Spiirytysta, -sty, *pl.* -ści, *sm.* 1) Spiritualist *m.*, Idealist *m.*; 2) Spiritist *m.*; 3) Alkoholiker *m.*
Spirytualistka, Spiirytystka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spiritistin *f.*

Spiirytualizm, -u, *sing. tant. sf.* 1) Spiritualismus *m.*, Spiritismus *m.*; = Wiara w duchy; 2) geistiger, geistlicher Charakter.

Spiirytualny, Spiirytystyczny, *adi.* geistig, unförmlich, überförmlich; geistlich; = Duchowy, Duchowny.

Spiirytus, -u, *pl.* -y, *sm.* Spiritus *m.*; — winny Weingeist *m.*; — mydlany Seifengeist.

Spis, -u, *pl.* -y, *sm.* Verzeichniss *n.*, Register *n.*

Spisa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* Spieß *m.*, Lanze *f.*

Spisać, -szę, -saćem, *va. imperf.*; Spisywać, -suje, -walem, *va. perf.* aufschreiben, verzeichnen; — się *vr.* sich auszeichnen, sich hervortun.

Spisanie, Spisywanie, -nia, *sn.* Aufschreiben *n.*, Aufzeichnen *n.*

Spisek, -sku, *pl.* -ski, *sm.* Verschörung *f.*, Geheimbund *m.*, Komplott *n.*; — uknować eine Verschörung anzetteln; mający udział w -sku Mitverschörene(r) *m.*, Teilnehmer *m.* an einer Verschörung.

Spiskować, -kuje, -walem, *vn. imperf.* Verschörungen machen, Verschörungen an-

zelteln, an Verschwörungen teilnehmen, konspirieren.

Spiskowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* Verschwörer *m.*

Spiskowy, *adi.* Verschwörungsbau-, verschwörerisch.

Spisowy, *adi.* Verzeichniß-, Register-; registriert; kozak — ein registrierter Kosak.

Spiwrzód, -odu, *sm.* Pfennigtaut *n.*, Egelkraut, gelber Weiderich; — mniejszy Flöhafant *m.*

Spiz, -u, *pl.* -e, *sm.* und *sf.* Geschützer, *n.*, Stückgut *n.*, Kanonenmetall *n.*, Erz *n.*; — dzonowy Bronze *f.*, Glockenmetall, Glockenspeife *f.*

Spizowiec, -wca, *sm.* Bronzst. *m.*

Splamić, -mie, -miem, *va. perf.* fleckig machen; beslecken; — się *vr.* sich beslecken, (bildl.) sich entehren.

Splachnografia, *fi.* *sf.* beschreibende Eingeweidelehre; = Nauka o wnętrzościach.

Splachnologia, -gii, *sf.* Eingeweidelehre *f.*

Splachnologiczny, *adi.* Eingeweidelehre-.

Splachnotomia, -mii, *sf.* Eingeweidezergliederung *f.*, Anatomie der Eingeweide.

Splatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; **Spleść**, **splotę**, **splaciez**, **splotem**, *va. perf.* flechten, zusammenflechten; — się *vr.* sich fügen; dziwnie się splata es fügt sich seltsam.

Splatanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Geflecht *n.*; Flechtarbeit *f.*

Splatać, -tam, -tałem, *va. perf.* vermischen.

Spleczny, *adi.* verrenkt, gelähmt.

Spleczyć się, -czę, -czyłem, *vr. perf.* eine Verrenkung, eine Lähmung bekommen.

Spleć, -ciu, *pl.* -cie, *sm.*; **Splecenie**, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verrenkung *f.*, Lähmung *f.* des Fußes bei Pferden und Hunden.

Splenalgia, -gii, *sing. tant. sf.* Milzstechen *n.*; = Choroba śledziony.

Splenetyczny, **Splenetyczny**, *adi.*; **Splenetycznie**,

adv. 1) Milz-, milzfüchtig; 2) mürrisch, hypochondrisch.

Splenizacya, -cyi, *sf.* Verwandlung *f.* der Lunge in ein milzähnliches Gewebe; = Stwardnienie płac.

Splenologia, -gii, *sf.* Milzlehre *f.*, Abhandlung *f.* über die Milz; = Opisanie śledziony.

Splenopatya, -tyi, *sf.* Milzkrankheit *f.*; = Choroba śledziony.

Splenotomia, -mii, *sf.* Anatomie der Milz, Milzschnitt *m.*, Milzausschneidung *f.*; = Dyssekcyja anatomiczna śledziony.

Spleśniałość, -ści, *sf.* Verschimmelung *f.*

Spleśniały, *adi.* schimmelig, verichimnelt.

Spleśnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* schimmelig werden, verschimmeln.

Splin, **Spleen**, -u, *pl.* -y, *sm.* Spleen *m.*, Milzsucht *f.*, Hypochondrie *f.*, Melancholie *f.*; = Smutnodur.

Splondrować, **Splądrować**, -duje, -wałem, *va. perf.* ausplündern, verwüsten, ausrauben.

Splot, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* **Splotka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Flechte *f.*, Haarflechte *f.*, Zopf *m.*

Splugawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Splugawić**, -wieę, -wiłem, *va. perf.* besubeln, unflätig machen.

Splunąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.*; **Spluwać**, -wam, -wałem, *vn. imperf.* spucken, ausspucken, speien.

Splunięcie, -cia; **Spluwanie**, -nia, *sn.* Spucken *n.*

Spluskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; **Splusnąć**, -nę, -nąłem, *va. perf.* beiprigen; oberflächlich abwaschen, abspülen.

Spluwaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spuckkasten *m.*, Spucknapf *m.*

Splacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; **Splacić**, -cę, -citem, *va. perf.* abzählen, auszählen, abtragen; abfinden.

Splacheć, -chcia, *pl.* -cheie,

sm. Hader *m.*, Fezzen *m.*, Stüchden *n.*, Lumpen *pl.*

Splakać, się, -czę, -kałem, *vr. perf.* sich ausweinen, bittere Tränen vergießen.

Splaszcząć, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Splaszczyc**, -szczę, -szczyłem, *va. perf.* platt drücken, zusammendrücken, flach machen; — się *vr.* sich demütig ducken, unterwürfig tun.

Splaszczanie, **Splaszczenie**, -nia, *sn.* Plattdrücken *n.*, Flachmachen *n.*

Splata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Abzahlung *f.*, Bezahlung *f.*, rückständiger Beiträge; Zahlungsrate *f.*, Teilzahlung *f.*; na -ty auf Raten, gegen Teilzahlungen.

Splatać, -tam, -tałem, *va. perf.* 1) zerhauen, (mit dem Säbel) fürchterlich zurechten; 2) etwas anstellen, einen Streich spielen; — komu sigla jmnem einen Schaber nach spielen.

Splaw, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Abfall *m.* des Flugtaujes, Flut *f.*; 2) Flößen *n.*; Flößerei *f.*, Triift *f.*, Driift *f.*; 3) -y *pl.* u sieci Schwimmhölzer *pl.* am Fischernetze; -y, *pl.* kleine Fischkasten.

Splawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Splawić**, -wieę, -wiłem, *va. perf.* 1) flößen, herabschwemmen; 2) schlämmen; 3) abschwemmen; — konie in der Schwemme baden.

Splawialny, *adi.* flößbar.

Splawianie, **Splawienie**, -nia, *sn.* 1) Flößen *n.*; 2) Schlämmen *n.*

Splawik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schwimmschnecke *f.*

Splawina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Dedreißig *m.*

Splawisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Abflusort *m.*, Abflusstelle *f.*; 1) Pferdeschwemme *f.*

Splawki, -ków, *plur. tant. sm.* taube Körner.

Splawne, -nego, *sing. tant. sn.* Schiffssteuer *f.*, Flößzoll *m.*

Splawnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schwimmsort *m.* (an der Ankerschnur, am Retz); = Pływak.

Splawność, -ści, *sing. tant. sf.* Schiffbarkeit *f.* eines Flusses.

Splawny, *adi.* schiffbar.

Spłodzenie, -nia, *sn.* Erzeugen *n.*, Zeugen *n.*

Spłodzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* zeugen, erzeugen.

Spłonać, -nę, -nałem, *vn. perf.* verbrennen, in Feuer aufgehen.

Spłonka, -ki, *pl. -ki, sf.* — wybuchowa Knallsignal *n.*, Knallkapsel *f.*

Spłoszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* verschrecken, vertreiben; scheu machen; — się *vr.* scheu werden, scheuen.

Spłowiwały, *adi.* verschossen, gebleicht.

Spłowieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* schießen, die Farbe verlieren.

Spłukiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.*; Spłukać, -czę, -kałem, *va. perf.* schwemmen, abwaschen, abspülen.

Spłyn, -u, *pl. -y, sm. 1)* Vermischung *f.*, Legierung *f.*, Metallversetzung *f.*; 2) Säulenablauf *m.*, Unterfaum an der Säule; 3) Abfluß *m.*

Spływać, -nę, -nałem, *vn. perf.*; Spływać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* 1) herabschwimmen, -fließen, -schwemmen; — na kogo jundim zu teil werden; krew jego -nie na ciebie sein Blut wird über dich kommen; 2) vergehen; czas nam mile -wa die Zeit vergeht uns angenehm.

Spływać, -u, *pl. -y, sm. 1)* Zusammenfluß *m.*, Abfluß *m.*, Fluß *m.*; 2) Abfluß *m.*; — solanki Schippe *f.*

Spływek, -wka, *pl. -wki, sm.* Holztisch *f.*

Spochmurnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* wolkig, unwölkig, trübe, nürrißig, verdrossen werden.

Spocić się, -cę, -ciłem, *vr. perf.* verschwitzt werden, in Schweiß geraten, schwitzen.

Spoczniak, -a, *pl. -i, sm. 1)* Ruhebadje *f.*, Abfluß *m.*, Raft *f.*; 2) Wohlbede *f.* über einem Sumpfe.

Spoczynek, -nku, *sm. 1)*

Ruhe *f.*, Ausruhen *n.*, Raft *f.*; udać się na — sich zur Ruhe begeben; — wieczny ewige Ruhe; 2) Ruheplatz *m.*

Spoczynkowy, *adi.* Ruhe-, Raft-.

Spoczywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.*; Spocząć, -cznę, -czalem, *vn. perf.* ausruhen, ruhen, sich erholen; — nij sobie trochę ruhe dich ein wenig auß; — czywaj w Bogu ruhe janst.

Spoczywanie, -nia, *sn.* Ausruhen *n.*, Ruhen *n.*

Spodeczek, -czka, *pl. -czki, sm.* Untertasse *f.*

Spodek, -dka, *pl. -dki, sm.; dim.* Spodeczek, -czka, *pl. -czki, sm. 1)* Unterbrett *n.*, Untersaß *m.*, Untertasse *f.*; 2) Bodenlein *m.*; — mażoicy Lagergehäuseunterteil *m.*; — fryszerski Frischplatte *f.*, Frischboden *m.*; — w piecach Boden *m.*, Herd *m.*; — miechów trójkątnych Unterfaßen *m.* der Balgengebläse.

Spodnienie, -nia, *sn.* Erniedrigung *f.*, Verabsetzung *f.*; — monety Verschlechterung *f.* der Münze, des Münzfußes.

Spodlić, -ię, -lisz, -liłem, *va. perf.* erniedrigen; herabssetzen, sich gemein machen.

Spodni, *adi.* untere, Unter-.

Spodnica, -cy, *pl. -ce, sf.; dim.* Spodniczka, -ki, *pl. -ki, sf.*; 1) Weiberrod *m.*, Weiberunterrod *m.*; 2) Wagenbrett *n.*

Spodnie, -ni, *plur. tant. sm.; dim.* Spodenki, Hosen *pl.*, Hose *f.*, Beinkleider *pl.*

Spodnik, -a, *pl. -i, sm.* Unterkleid *n.*

Spodniowy, *adi.* Hosen-, Beinkleid-.

Spodobać się, -bam, -bałem, *vr. perf.* gefallen.

Spodobek, -u, *pl. -i, sm.* (Epistylum) Architrav *m.*, Haupt-, Bindebalken *m.*

Spodziewać się, -wam, -wałem, *vr. imperf.* hoffen, erwarten; — wam się, że się wszystko na lepsze zmienić ich hoffe, daß sich alles zum Guten wenden wird; dzisiaj się go -wam heute erwartete

ich ihn; nie -wam się tego daß will ich nicht hoffen; nie -wałem się tego po nim daß habe ich von ihm nicht erwartet; prędzej byłbym się śmierci -wał, niż twego przybycia ich hätte eher den Einsturz des Himmels (poln.: den Tod) erwartet als dich; mądry wszystkiego się -wa ein vernünftiger Mensch ist auf alles gefaßt.

Spodziewanie się, -nia, *sn.* Erwarten *n.*, Hoffen *n.*

Spodziewany, *adi.*; Spodziewanie, *adv.* erwartet, erhofft; nie— unverhofft, unerwartet; nad— über alle Erwartung.

Spoganieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* zum Heiden werden.

Spoglądać, -dam, -dałem, *vn. imperf.*; Spoglądnać, -dnę, -dnąłem, *vn. perf.* blicken, schauen, anschauen, hinschauen.

Spoić, siehe: Spajać.

Spoistość, -ści, *sf.* innere Verbindung, Zusammenhang *m.* der Teile.

Spoisty, *adi.* vereinbar; zusammenhängend; zusammenziehend.

Spoivo, -wa, *sn.* Ritt *m.*, Bindemittel *n.*; Bindematerial *n.*

Spojenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Juge *f.*, Gelenk *n.*

Spójnia, -ni, *pl. -nie, sf. 1)* Anziehungskraft *f.*, Attraktion *f.*; 2) Band *n.*, Bindeglied *n.*

Spójnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Bindehaut *f.*; innere Schleimhaut der Lider.

Spojówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Bindehaut *f.* des Auges.

Spojrzeć, -rzę, -rzałem, *vn. perf.*; Spozierać, -ram, -rałem, *vn. imperf.* blicken, schauen, hinaus schauen, ansehen.

Spojrzenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Blick *m.*, Ansehen *n.*

Spokojność, -ści, *sf.* Ruhe *f.*, Stille *f.*

Spokojny, Spokojniutki, Spokojniuchny, *adi.*; Spokojnie, Spokojniuchno, Spokojniutko, *adv.* ruhig, friedlich, still; — człowiek

ein ruhiger Mensch; — umysł ein ruhiges Gemüt; — sen, dzień ruhiger Schlaf, Tag; — ne morze stilles Meer; ocean — der Stille Ozean; — ne życie prowadzić ein friedliches Leben führen; jestem co do niego calkiem — ny ich bin feinetwegen ganz beruhigt.

Spokój, -u, *sm.* Ruhe *f.*; daj mi — laż mich in Ruhe.

Spokrewniac, -niam, -nia-łem, *va. imperf.*; Spokrewnic, -nie, -bitem, *va. perf.* verwandt machen; — się *vr.* verwandt werden, sich verschwägern.

Spokrewnienie, -nia, *sn.* Verwandtwerden *n.*, Verschwägerung *f.*

Spolic, -le, -lilem, *va. perf.* verbinden, zusammen vereinigen.

Spolszczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* 1) ins Polnische übersezen; 2) zum Polen machen, polonisieren; — się *vr.* zum Polen werden, sich polonisieren.

Spoleczeński, Spoleczny, *adi.*; Spolecznie, *adv.* gesellschaftlich, Gemeinschafts-; sozjal, Sozial-.

Spoleczeństwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Gesellschaft *f.*, Gemeinschaft *f.*; bürgerliche Gesellschaft.

Spolecznik, -a, *pl. -cy, sm.* Genosse *m.*, Teilnehmer *m.*

Spoleczność, -ści, *sf.* Gemeinschaft *f.*, Gesellschaft *f.*

Spolem, *adv.* zusammen, gemeinsam.

Spona, -ny, *pl. -ny, sf.* 1) Feder *f.*, Klammer *f.*, Holzklammer *f.*, Einschubleisten *m.*, Gratleisten *m.*; — kaniasta Steinflammer *f.*, Donnerkeil *m.*; — resorowa Tragefederband *n.*, Federbindplatte *f.*; — probajowa Hütchen *n.*; 2) Klebtraut *n.*

Spondaiczny, *adi.* spondäisch, aus zwei Längen bestehend.

Spondylitis, *indecl. sf.* Spondylitis *f.*, Wirbelentzündung *f.*; = Zapalenie kości pacierzowej.

Sponka, -ki, *pl. -ki, sf.* Klemme *f.*

Spopielec, -le, -lakem, *vn. perf.* sich in Asche verwandeln; in Staub und Asche zerfallen, vermodern.

Spopielenie, -nia, *sn.* Einäschierung *f.*; Vermoderung *f.*

Spopiolic, -lam, -litem, *va. perf.* in Asche verwandeln, einäschern.

Spopularyzować, -zuję, -wałem, *va. perf.* populär machen, vollständig darstellen.

Spor, -u, *sm.* Profit *m.*, Gewinn *m.*

Sporadyczność, -ści, *sf.* sporadisches Auftreten; Seltenheit *f.*

Sporadyczny, *adi.*; Sporadycznie, *adv.* sporadisch, vereinzelt auftretend.

Sporek, -rka, *pl. -rki, sm.* Spart *m.*, Futtertraut *n.*

Spornik, -a, *pl. -i, sm.* Gegner *m.*, Streiter *m.*

Spornostka, -ki, *pl. -ki, sf.* kleiner Streit.

Sporność, -ści, *sf.* Streitjudt *f.*, Streitigkeit *f.*

Sporny, *adi.*; Spornie, *adv.* Streit-, streitig; strit-süchtig; strittig; strony -ne streitige Parteien, Streitparteien *pl.*; — grunt strittiges Grundstück; sprawy -ne Streit-sachen *pl. pl.*

Sporość, -ści, *sf.* ziemliche Größe, Menge, Anzahl.

Spory, *adi.*; Sporo, *adv.* 1) ziemlich groß, ziemlich viel; jeszcze jest -ry kawał drogi es ist noch ein ziemlich großes Stück Weges, już — chlopak ein ziemlich großer Bursche; 2) ziemlich schnell; robota idzie -ro die Arbeit geht gut von der Hand; nie-ro ma idzie z robota seine Arbeit kommt nicht vorwärts; 3) ausgiebig, er-giebig; zboże w tym roku nie jest -re das Getreide gibt heuer nicht viel aus.

Sporysz, -a, *pl. -o, sm.* Aiterform *n.*, Mutterform *n.*, Harnkraut *n.*, Vogelknöterich *m.*, Saugraß *n.*, Angerkrant *n.*, Blutgras *n.*, Bluthirse *f.*; — mleczny Teufelsmilch *f.*

Sporysznik, -a, *pl. -i, sm.* (Ergotium) Ergotin *n.*, wirk-

samer Bestandteil des Mutter-forns.

Sporządzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Sporządzić, -dze, -dzitem, *va. perf.* bereiten, zubereiten, herstellen, einrichten, ausbessern, fliden.

Sporządzenie, -nia, *sn.* Ausfertigung *f.*, Herstellung *f.*, Ausbesserung *f.*

Sporzyć, -rze, -rzyłem, *va. und vn. perf.* gebeihen, gelingen lassen; — się *vr.* sich reichlich vermehren, gedeihen.

Sposobić, -bie, -bitem, *va. perf.*; Sposabić, -biam, -białem, *va. imperf.* vorbereiten, veranstalten, bereiten; — kogo w co imnda mit etwas versehen, versorgen; — kogo do czegoś imnda zu etw. vorbereiten.

Sposobność, -ści, *pl. -ści, sf.* 1) Gelegenheit *f.*; szukać -ści eine günstige Gelegenheit suchen; nadarzyła się — es bot sich die Gelegenheit (dar); korzystać ze -ści eine Gelegenheit benützen; ergreifen; 2) Föhigkeit *f.*

Sposobny, *adi.*; Sposobnie, *adv.* geeignet, passend; tauulich, aeshick, fähig.

Sposób, -sobu, *pl. -soby, sm.* Art *f.*, Weise *f.*, Mittel *n.*, Art und Weise; takim -bem auf diese Weise; rozmaitymi -sobami auf verschiedene Arten; a to jakim -bem wie so denn? znajdzie się i na to — es wird sich auch dafür ein Mittel finden; trzeba użyć wszelkich możliwych -bów man muß alle möglichen Mittel anwenden; na to niema -u dem ist nicht abzuhelfen.

Spopolicaly, *adi.* gemein geworden.

Spopolicieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* gemein werden.

Spostrzegać, -gam, -gałem, *vn. und va. imperf.*; Spostrzedz, -ge, -głem, *vn. und va. perf.* erblicken, bemerken, gewahr werden; beobachten; — się *vr.* innerwerden, sich eines Besseren besinnen.

Spostrzeganie, Spostrzeżenie, -nia, *sn.* Erblicken *n.*,

Bemerkten *n.*; Bemerkung *f.*; Beobachtung *f.*; robić -zenia naukowe wissenschaftliche Beobachtungen anstellen.

Spotrzegawczy, *adi.* beobachtend; zmysł, dar — Beobachtungsgabe *f.*

Spotęgować, -guje, -wałem, *va. perf.* verstärken, vergrößern, mächtiger machen; potenziieren; -wań gospodarstwo intensywne Landwirtschaft.

Spotężnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* mächtig(er), stärk(er) werden.

Spotkać, -kam, -kałem, *vn. perf.*; Spotykać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* begegnen, treffen; -ikałem go na ulicy ich bin ihm auf der Straße begegnet; — się *vr.* sich treffen, sich begegnen, zusammentreffen; ich oczy spotkały się ihre Blicke begegneten einander.

Spotkanie, Spotykanie, -nia, *sn.* Begegnung *f.*, Zusammentreffen *n.*; Treffen *n.*; unikać czyjś -nia jmds. Begegnung ausweichen; wyjechać na czyjś -nie jmdm entgegenfahren.

Spotniały, *adi.* verschmizt.

Spotnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* sich mit Schweiß bedecken.

Spotrzebować, -buje, -wałem, *va. perf.* verbrauchen, verwenden; -wałem całą sztukę materyi ich habe das ganze Stück Stoff verbraucht.

Spotwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Spotwarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* verleunden.

Spoufałać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Spoufałić, -le, -liłem, *va. perf.* vertraulich machen; — się *vr.* z kim mit jmdm vertraut werden; sich mit jmdm abgeben.

Spowaźnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ernst, ernster werden.

Spowiadać, -dam, -dałem, *va. perf.* Beichte hören; kto ciebie -dał bei wem hast du gebeichtet? — się *vr.* beichten; — się komu jmdm Beichte ablegen; — się z czego etwas beichten.

Spowiadanie, -nia, *sn.* Beichten *n.*, Beichtabnahme *f.* Spowicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Umkleen *n.*, Umwidlung *f.*, Umhüllung *f.*

Spowić, -je, -łem, *va. perf.*; Spowijać, -jam, -jałem, *va. perf.* wickeln, einwickeln.

Spowiednia, -ni, *pl.* -nie; Spowiednica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Beichtstuhl *m.*

Spowiedniczy, *adi.* Beicht-, beichtväterlich.

Spowiednik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Beichtvater *m.*

Spowiedź, -dzi, *pl.* -dzie, *sf.* Beichte *f.*; iść do — zur Beichte gehen; — zausza, sekretna Ohrenbeichte.

Spowinowacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Spowinowacić, -ce, -citem, *va. perf.* vermandt, verschwägert machen; — się *vr.* sich verschwägern; = Spokrewnić.

Spowinowacenie, -nia, *sn.* Verschwägerung *f.*

Spowodować, -duje, -wałem, *va. perf.* veranlassen; herbeiführen.

Spowolnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* langsam(er) werden.

Spowszechnieć, Spowszednieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* allgemein, gemein werden.

Spozierać, siehe: Spojrzeć.

Spozimek, -mku, *pl.* -mki, *sm.* Nachwinter *m.*, Winterausgang *m.*; Vorfrühling *m.*

Spoziomować, -muje, -wałem, *va. perf.* niedrig, mit dem Erdboden gleich machen; auf gleiche Höhe herabbringen, nivellieren.

Spozycie, -cia, *sn.* Verzehren *n.*

Spozycić, -je, -łem, *va. perf.*; Spozywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* verzehren, aufzehren, verbrauchen.

Spozytować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ausnützen; verbrauchen.

Spozywczy, *adi.* Eß-, Konjum.; środki -cze Lebensmittel *pl.*; podatek — Verzehrungssteuer *f.*

Spód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Boden *m.*, Unterteil *m.*, Unterlage *f.*, Untergestell *n.*; na — opadać zu Boden sinken; osiadać na -dzie sich zu Boden setzen; — powozu das Untergestell der Kutsche; u -u unten; u samego -u ganz unten; biore z pod -u wełnianą spódnice ich nehme von unten einen wollenen Rock.

Spój, -oju, *pl.* -oje, *sm.* 1) Lötstelle *f.*, Lötfrage *f.*, Schweißstelle *f.*; Zusammenfügung *f.*; Band *n.*; — pionowy Stoßfuge; 2) Konfektion *f.*

Spójkowie, -wia, *pl.* -wia, *sn.* Lötmittel *n.*; Schweißmittel; — cynowe Weich-, Weißlot *n.*, Zinn-, Schnellot; — miedziane Hart-, Kupfer-, Schlag-, Strenglot; — mosiężne Lötzinn *n.*

Spójnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bindewort *n.*, Konjunktion *f.*

Spójność, -ści, *sf.* 1) Kohäsion *f.*, Zusammenhang *m.*; 2) Schweißbarkeit *f.*

Spójny, *adi.* lötbar, schweißbar; zusammenhängend.

Spólbiesiadnik, -ka, *pl.* -cy, *sm.* Mitzeger *m.*, Schmauseteilnehmer, Zechbruder *m.*

Spólbrat, -a, *pl.* -cia, *sm.* Mitbruder *m.*

Spólcechowy, *adi.* mitzünftig, zur selben Zunft gehörig.

Spólczenie, -cia, *sn.* Mitgefühl *n.*

Spólczywnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Koefizient *m.*

Spóldziedzic, -a, *pl.* -e, *sm.* Miterbe *m.*

Spóldziedziczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Miterbin *f.*

Spólgłoska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Mitlaut *m.*, Konsonant *m.*

Spólistność, Spólistotność, -ści, *sf.* Weseneinheit *f.*, Gemeinschaft *f.* des Wesens.

Spólistny, Spólistotny, *adi.* gleichen Wesens.

Spólka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gemeinschaft *f.*, Gesellschaft *f.*, Kompagnie *f.*; — handlowa Handlungsgesellschaft *f.*; rachunek -ki Gesellschaftsrechnung *f.*

Spółkować, -kuję, -wałem, *va. perf.* 1) Gemeinschaft pflegen, haben; 2) sich fleischlich vermischen, geschlechtlich verkehren, den Koitus ausüben.

Spółmierność, -ści, *sf.* Proportion *f.*

Spółmieszkać, -kam, -kałem, *va. imperf.* mitwohnen.

Spółmieszkaniec, -ńca, *pl. ncy, sm.* Mitbewohner *m.*, Mitbewohner *m.*

Spółmitośnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Nebenbuhlerin *f.*

Spółnictwo, -wa, *sn.* Teilnahme *f.*, Gemeinschaft *f.*; Kompagnieverhältnis *n.*

Spółnik, -a, *pl. -cy, sm.* Teilnehmer *m.*, Genosse *m.*; Teilhaber *m.*, Kompagnon *m.*

Spółniczka, -ki, *pl.* Teilnehmerin *f.*, Genossin *f.*

Spółność, -ści, *sf.* Gemeinschaft *f.*, Gemeinsamkeit *f.*

Spółny, *adi.*; Spólnie, *adv.* gemeinsam, gemeinschaftlich.

Spółobwiniony, *adi.* Mitschuldige(r) *m.*, Mitbeschuldigte(r) *m.*

Spółobywatel, -a, *pl. -e, sm.* Mitbürger *m.*

Spółobywatelka, -ki, *pl. -ki, sf.* Mitbürgerin *f.*

Spółopiekun, -a, *pl. -owie, sm.* Vormund *m.*

Spółpracownictwo, -wa, *sn.* Mitarbeiterschaft *f.*

Spółpracownik, -a, *pl. -cy, sm.* Mitarbeiter *m.*

Spółpracowniczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Mitarbeiterin *f.*

Spółrzędca, -cy, *pl. -cy, sm.* Mitregent *m.*

Spółrodkowy, *adi.* konzentrisch.

Spółstołownik, -a, *pl. -cy, sm.* Tischgenosse *m.*

Spółswiadek, -dka, *pl. -dkowie, sm.* Mitzeuge *m.*

Spółtowarzysz, -a, *pl. -e, sm.* Mitgenosse *m.*, Kollege *m.*, Gefährte *m.*

Spółtowarzyszka, -ki, *pl. -ki, sf.* Mitgenossin *f.*, Gefährtin *f.*

Spółubięgać się, -gam, -galem, *vr. imperf.* sich bewerben, konkurrieren.

Spółubieganie, -nia, *sn.* Mitbewerbung *f.*, Konkurrenz *f.*

Spółuczeń, -czenia, *pl. -cznie, sm.* Mitschüler *m.*

Spółuczennica, -cy, *pl. -ce, sf.* Mitschülerin *f.*

Spółwięzień, -źnia, *pl. -źnie, sm.* Mitgesangene(r) *m.*, Haftgenosse *m.*

Spółwiny, *adi.* mitschuldig.

Spółwinowajca, -cy, *pl. -cy, sm.* Mitschuldige(r) *m.*

Spółwłaściciel, -a, *pl. -e, sm.* Miteigentümer *m.*

Spółwłaścicielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Miteigentümerin *f.*

Spółwychowannica, -cy, *pl. -ce; sf.* Spółwychowanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Erziehungs-

genossin *f.*

Spółwychowaniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Mitzögling *m.*, Erziehungsgenosse *m.*

Spółwychowaniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Mitverbannte(r) *m.*

Spółwynawca, -cy, *pl. -cy, sm.* Mitbefinder *m.*, Glaubensgenosse *m.*

Spółwynawczyni, —, *pl. -nie, sf.* Mitbefinderin *f.*, Glaubensgenossin *f.*

Spółzalotnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Nebenbuhlerin *f.*

Spółzalotnictwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Nebenbuhlerei *f.*

Spółzalotnik, -a, *pl. -cy, sm.* Nebenbuhler *m.*

Spółzawodnictwo, -wa, *sn.* Wettbewerb *m.*, Konkurrenz *f.*

Spółzawodnik, -a, *pl. -cy, sm.* Mitbewerber *m.*, Konkurrent *m.*

Spółziemianin, -a, *pl. -nie, sm.* Landschaftskamerad *m.*, Landsgenosse *m.*

Spór, -oru, *pl. -ory, sm.* Streit *m.*, Zwist *m.*, Rant *m.*; — rozstrzygnąć einen Streit schlichten, entscheiden.

Spóźniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Spóźnić, -nie, -niłem, *va. perf.* verspäten; — pociąg den Zug verspäten; — się *vr.* zu spät kommen, sich verspäten.

Spóźnienie, -nia, *sn.* Verspätung *f.*

Spracować się, -cuję, -wałem, *vr. perf.* sich mühe-

arbeiten, abarbeiten.

Spragniony, *adi.* durstig, schmachtend, lechzend; — czego schmachtend, lechzend nach etwas.

Sprzaszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Sprosić, -szę, -siłem, *vr. perf.* einladen, zusammenbitten, zusammen-

Sprawa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Angelegenheit *f.*, Geschäft *n.*, Affäre *f.*, Sache *f.*; co tu masz za -wę was für eine Affäre hast du hier; zła z nim — es ist unangenehm, mit ihm zu tun zu haben; na dobrą -wę von Rechts wegen, genau genommen, billigerweise, nach Recht und Gerechtigkeit; 2) Handlung *f.*, Tat *f.*; to znówu twoja — das hast du wieder getan, du trägst wieder Schuld daran; ja sam odpowiem za moje -wy meine Handlungen; will ich selbst verantworten; 3) Rechtsache *f.*, Prozeß *m.*; w tej -wie ja nie mogę być sędzią in dieser Sache kann ich nicht Richter sein; ufam mojej słuszności wie ich vertraue auf meine gerechte Sache; 4) Bericht *m.*, Berichterstattung *f.*, Rechenschaft *f.*; zdać -wę z czego von etwas Rechenschaft ablegen.

Sprawca, -cy, *pl. -cy, sm.* 1) Täter *m.*, Urheber *m.*, Stifter *m.*; to — mojego szczęścia das ist der Stifter meines Glücks; —cy klótni die Urheber des Zankes; 2) Gouverneur *m.*, Chef *m.*; Beauftragte(r) *m.*, Prokurist *m.*

Sprawczyni, —, *pl. -nie, sf.* Täterin *f.*, Stifterin *f.*, Urheberin *f.*

Sprawdzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Sprawdzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* 1) wahr machen, bewahrheiten; 2) die Wahrheit feststellen, verifizieren; — się *vr.* sich bewahrheiten, in Erfüllung gehen, sich erfüllen.

Sprawdzanie, -nia, *sn.* Prüfung *f.*, Verifikation *f.*, Konstatierung *f.*, Kontrierung *f.*, Benach-

sprawienie *f.*, Beglaubigung *f.*

Sprawiać, -wiam, -wiałem, *I. va. imperf.*; Sprawić,

-wie, -wilem, I. *va. perf.* 1) anschaffen, machen lassen; kaufen; -widz sobie nowe ubranie er hat sich einen neuen Anzug angeschafft; 2) ausrichten, anrichten, verurtheilen, anstellen, bereiten; dobrocią wiecej -wiesz niż gwalem mit Güte wirst du mehr als mit Gewalt ausrichten; nie -wiewszy wrócił siekehrten unerrichteter Dinge zurück; kto chce dobrze —, trzeba się zabawić gut Ding braucht Weile; -wiesz mi tem wielką radość du hast mir damit eine große Freude bereitet; 3) aufstellen, ordnen; 4) ausweisen; 5) wegjassen; II. — się *vr.* sich benehmen, auführen, verhalten; jak się moja córka -wiała wie hat sich meine Tochter benommen.

Sprawianie, Sprawienie, -nia, sn. Anschaffen n., Anschaffung f.; Ausrichten n., Bereitung f.

Sprawiedliwość, -ści, sf. Gerechtigkeit f.; Gerechtigkeitspflege f.; Justiz f.; — oddawać Gerechtigkeit widerfahren lassen; — czynić Gerechtigkeit üben; — oddać kogo w ręce -ści jmnđu den Händen der Gerechtigkeit überliefern; minister -ści Justizminister m.; — wymierzać Recht sprechen.

Sprawiedliwy, adi.; Sprawiedliwie, adv. gerecht.

Sprawka, -ki, pl. -ki, sf. Tat f., Handlung f., Streich m.; Anstiftung f.; twoja to — das ist gewiß dein Werk, den Streich hast du gespielt.

Sprawność, -ści, sf. 1) Geschicklichkeit f., Gewandtheit f.; 2) Leistungsfähigkeit f.; — fabryki die Leistungsfähigkeit der Fabrik.

Sprawny, adi. geschickt, gewandt, geeignet; leistungsfähig.

Sprawota, -ty, pl. -ty, sf. Prozedur f., gerichtliches Verfahren.

Sprawować, -wuje, -wałem, va. imperf. (ein Amt) bekleiden, verwalten, etwas verrichten; — się *vr.* sich auf-

führen, betragen; — się komu sich bei einem rechtfertigen.

Sprawowanie, -nia, sn. Verwaltung f.; — się Ausführung f., Betragen n.

Sprawozdanie, -nia, pl. -nia, sn. Bericht m., Berichterstattung f., Rechnungsablegung f., Referat n., Rapport m.; — kwartalne Quartalsrapport; — o postepie robót Arbeitsfortschrittsrapport; — roczne Jahresbericht.

Sprawozdawca, -cy, pl. -cy, sm. Berichterstatter m., Reporter m.; Referent m.

Sprawozdawczy, adi. berichterstattend, referierend.

Sprawunek, -nku, pl. -nki; dim. Sprawuneczek, -czka, pl. -czki, sm. Auftrag m., Geschäft n., Beforgung f.; mam dziś wiele -ków ich habe heute viele Beforgungen zu machen.

Spręża, -ży, pl. -że, sf. Röhrenschwamm m.

Sprężak, -a, pl. -i, sm. Eisesgurt f., Eisesstübis m.

Sprężnik, -a, pl. -i, sm. Kanjaut m.

Sprężyk, -a, pl. -i, sm. Springtäter m.

Sprężyna, -ny, pl. -ny, sf. Feder f., Springsfeder f., Antrieb n., Feder im Schlosse; — cylindra parowego Kolbenfeder; — hamulcowa Bremsenbrudfeder; — kauczukowa Zugitangengummifeder; — kłapy bezpieczeństwa Federwage f.; — tańcucha zapasowego Kettensfeder; — nośna Tragsfeder; — odbojowa Bufferrolufeder; — odwodowa Abreißfeder, Spiralfeder; — pasowa wsporna Blattragsfeder; — szcelnicy Stopfbüchsenfeder; — delikatna Haarfeder; — ny miechowe Springfedern pl.

Sprężystość, -ści, sf. Elastizität f., Spring-, Spann-, Feder-, Schnellheit f.

Sprężysty, adi.; Sprężysto, adv. elastisch, spannkraftig, energisch.

Sprofanować, -nuje, -wałem, va. perf. profanieren, entweihen.

Sprofitować, -tuje, -wałem,

vn. perf. profitieren, gewinnen; = Zyskać.

Sprosić, sieże; Sprazac. Sprosnomówny, *adi.* unflätig, unzüchtig redend.

Sprośność, -ści, sf. Gemeinheit f., Unzüchtigkeit f., gemeines Wesen, gemeines Betragen.

Sprośny, adi.; Sprośnie, adv.; gemein, unflätig, unzüchtig.

Sprostaczeć, -czeje, -czalem, vn. perf. gemein werden, verbaunern.

Sprostać, -tam, -tałem, vn. perf. gemachsen sein, ausrichten können, den Vergleich aushalten.

Sprostować, -tuje, -wałem, va. perf. richtigstellen, berichtigen, dementieren; erklären.

Sprostowanie, -nia, sn. Richtigstellung f., Berichtigung f., Dementi n.

Sproszkować, -kuje, -wałem, va. perf. pulverisieren, in Pulver, in Staub verwandeln.

Sproszkowanie, -nia, sn. Pulverisation f., Einpulvern n. **Sprośnica, -cy, pl. -ce, sf.** gemeines, unzüchtiges Weib.

Sprowadzać, -dzam, -dzalem, I. va. imperf.; **Sprowadzić, -dze, -dzilem, I. va. perf.** 1) herjchaffen, herbeijassen, kommen lassen, herbeiführen; -łem dwie nowe książki ich habe zwei neue Bücher kommen lassen; to on -dził rozmowę na ten temat, er hat dieses Gespräch herbeigeführt; 2) bringen, herbeibringen; coraz nowych -dzasz gości du bringst immer neue Gäste herbei; 3) beziehen; skąd -dzites te towary woher hast du diese Waren bezogen; II. — się *vr.* einziehen, eine neue Wohnung beziehen.

Sprowadzanie, Sprowadzenie, -nia, sn. Einziehen n., Herbeijassen n., -bringen n.

Spröchnialość, -ści, sf. Morjschheit f.; Morjsche(s) n.; Wurmthätig m.

Spröchnialy, adi. morjsch, wurmthätig.

Spröchniec, -nieje, -nia-

lem, *vn. perf.* verstoßen, morsig werden, vermorschen.
Spröchnienie, -nia, *sn.* Vermorschen *n.*, Verstoßen *n.*
Spróc, siehe: Spruc.
Sprych, Szprych, -u, *pl. -y, sm.* Sprycha, Szprycha, -chy, *pl. -chy, sf.*, Speiche *f.*, Nadarm *m.*, Radwieża *f.*
Sprys, -u, *sm.*; **Sprysa**, -sy, *sf.* 1) Bootshafen *m.*, Spreiz-, Schifferstange *f.*; 2) Strebensteifer *m.*
Sprysak, -a, *pl. -i, sm.* Sprezshafen *m.*
Sprysz, -u, *pl. -e, sm.* Spritzlinge *pl.*, Sprezlinge *pl.*, Auswurf *m.* auf geschmolzenem Silber.
Spryszczec, -czeje, -czalem, *vn. perf.* in eine Schwäre verwandeln; sich mit Schwären bedecken.
Spryt, -u, *sing. tant. sm.* Geist *m.*, Wiß *m.*; Gewandtheit *f.*, Klugheit *f.*, List *f.*
Sprytny, *adi.*; **Sprytnie**, *adv.* geistreich, wißig; gewandt, flua, listig.
Sprzaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schnalle *f.*
Sprzadz, -ege, -eglem, *va. perf.*; **Sprzegać**, -gam, -galem, *va. imperf.* toppeln, zusammenpannen, verbinden; — kola parowozowe die Räder der Lokomotive toppeln.
Sprzag, -egu, *pl. -egi, sm.* Geßpann *n.*, Zug *m.*; Verbindung *f.*
Sprzagłość, -ści, *sf.* Eintracht *f.*, wechselseitige Hilfe.
Sprzaść, -ede, -edlem, *va. perf.* aufspinnen.
Sprzatać, -tan, -talem, *va. imperf.*; **Sprzatanąć**, -tne, -tlem, *va. perf.* 1) aufräumen, wegräumen; — ich muß jetzt aufräumen; — tnij to ze stola Räume es vom Tisch weg; 2) das Getreide wegräumen, einerntet; 3) — beiseite schaffen, entwenden, wegraffen, mausen.
Sprzatanie, **Sprzataniecie**, -cia, *sn.* Räumen *n.*, Aufräumen *n.*; głównie — gründliches Räumen.
Sprzeciwiac się, -wiam, -wiałem, *vr. imperf.*; **Spre-**

ciwić się, -wie, -wilem, *vr. perf.* widersprechen, widerstreiten, sich widersetzen.
Sprzeciwianie się, **Sprzeciwienie** się, -nia, *sn.* Widersprechen *n.*, Widerspruch *m.*; Widersetzen *n.*, Widersetzlichkeit *f.*
Sprzeczać się, -czam, -czalem, *vr. imperf.* streiten; — się z kim o co mit jemandem über etwas streiten.
Sprzeczką, -ki, *pl. -ki, sf.* Streit *m.*, Wortwechsel *m.*, Wortstreit *m.*, Haber *m.*
Sprzecznosc, -ści, *sf.* Widerspruch *m.*; być z czem w -ści mit etwas im Widerspruch sein.
Sprzeczný, *adi.*; **Sprzecznie**, *adv.* 1) widersprechend, kontrastierend; 2) zänkisch, streitlich.
Sprzedac, -dam, -dałem, *va. perf.*; **Sprzedawać**, -daje, -dawałem, *va. imperf.* verkaufen, feilbieten.
Sprzedajność, -ści, *sf.* Verkauflichkeit *f.*; Bestechlichkeit *f.*
Sprzedajny, *adi.*; **Sprzedajnie**, *adv.* verkauflich; bestechlich.
Sprzedanie, **Sprzedawanie**, -nia, *sn.* Verkauf *m.*
Sprzedaz, -y, *pl. -e, sf.* Verkauf *m.*
Sprzeniewierzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Sprzeniewierzyć**, -rzą, -rzyłem, *va. perf.* veruntreuen, defraudieren; — się *vr.* untreu werden; — rzył się swoim zasadam er hat seine Grundsätze verraten.
Sprzeniewierzenie, **Sprzeniewierzenie**, -nia, *sn.* Veruntreuung *f.*; Treulosigkeit *f.*, Wortbruch *m.*
Sprzeganie, -nia, *sn.* Kuppelung *f.*; — wozów Wagenkuppelung.
Sprzegło, -gła, *pl. -gła, sn.* Kuppel *f.*; Kuppelung *f.*, Kuppelvorrichtung *f.*; — łańcuchowe Gliederkuppel; — śrubowe Schraubentuppel.
Sprzęć, -u, *pl. -y, sm.*; *dim.* **Sprzęcik**, -u, *pl. -i, sm.* 1) Geschür *n.*, Möbel *n.*; Gerät *n.*; 2) Ernte *f.*

Sprzężajny, *adi.* Zugtier-; -na robocizna Spann dienft *m.*
Sprzężny, **Sprzężysty**, *adi.* zusammenspannbar.
Sprzysjać, -jam, -jałem, *vn. imperf.* wohlwollen, zugetan, gemogen sein, gütlich sein.
Sprzysjanie, -nia, *sn.* Gemogenheit *f.*, Sympathie *f.*
Sprzyskrzyć, -krzę, -krzyłem, *va. perf.* verfehlen, überdrüssig machen; — się *vr.* langweilig, eßtig werden; = Przykrzyć.
Sprzymierzać się, -rzam, -rzałem, *vr. imperf.*; **Sprzymierzyć** się, -rzą, -rzyłem, *vr. perf.* sich verbinden, ein Bündnis schließen.
Sprzymierzenie, **Sprzymierzenie**, -nia, *sn.* Bündnis *n.*; Allianz *f.*
Sprzymierzeniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Verbündete(r) *m.* Bundesgenosse *m.*
Sprzymierzeński, *adi.* Bundes-, Bundesgenossen-
Sprzysięgać się, -gam, -gałem, *vr. imperf.*; **Sprzysiędz** się, -sięgnę, -siągnę, *vr. perf.* sich verschwören.
Sprzysiężenie, -nia, *sn.* Verschwörung *f.*
Sprzysiężeniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Verschworene(r) *m.*
Sprzysiężnik, -a, *pl. -cy, sm.* Mitverschworene(r) *m.*, Eidgenosse *m.*
Spuchnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* aufschwellen.
Spudłować, -luje, -wałem, *vn. perf.* fehlschießen, fehlen.
Spulchniacz, -a, *pl. -e, sm.* Auflockerer *m.*
Spulchniac, -niam, -niałem, *va. imperf.* auflockern.
Spulchnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* lockern werden.
Spulweryzować, -zuje, -wałem, *va. perf.* zu Pulver, Staub machen; = Zetrzeć na proszek.
Spust, -u, *pl. -y, sm.* 1) Falltür *f.*, Fallgitter *n.*; 2) Rollschütte *f.*, Schütte *f.*, Etich *m.*, Spur *f.*, Stehöffnung *f.*, Schlammloch *n.*, Schlammloch *m.*; — pieca smołowego Pestrog *m.*; — cielski Ge-

bel; 3) Ablassen *n.*, Abfluß *m.* des Wassers, Schluße *f.*; 4) Schneller *m.*, Schnapper *m.*, Niegel *m.* im Schloß, Ruhe *f.*, Raft *f.* am Gewehrschlosse; 5) Bergabhang *m.*, Berglehne *f.*; — uelony Südseite *f.*; — opaczny Nordseite *f.*; 6) Holz-fällen *n.*

Spustny, *adi.* abhängig, sanft herabhängend, leicht ab-zudrücken, zum Herablassen.

Spustoszałość, -ści, *sf.*; Spustoszenie, -nia, *sn.* Ver-wüstung *f.*, Verberung *f.*

Spustoszeć, -szyć, -sza-łom, *vn. perf.* veröden.

Spustoszyć, -sze, -szylem, *va. perf.* verwüsten.

Spuszczać, -czam, -czalem, *I. va. imperf.*; Spuścić, -szczę, -ścićem, *va. perf.* herab-, hinab-, herunterlassen, senken; — deszcz rzesisty einen starken Regen fallen lassen; — coś na sznurze etwas am Seil herunter-lassen; — głos die Stimme senken; — oczy die Augen senken; 2) — drzewo fällen, ab-hauen, stämmen; 3) — wodę ablassen; 4) herab-, niedriger stimmen; — z tonu die Saiten herabstimmen; gelindere Sai-ten aufziehen; — nos na kwintę die Flügel hängen lassen; 5) węgla lassen; spuść coś z ceny laße etwas vom Preise nach; 6) — rzeka den Strom hinab-, hinunterlassen; 7) nie — kogo z oczu jemanden nicht aus den Augen lassen; 8) zusammenlassen; — klacz die Stute belegen, beschälen, bes-pringen lassen; — buhaja den Stier zur Ruh lassen; *II. vn.* nachlassen; — ścieli okrucień-stwa sie haben in den Graus-samkeiten nachgelassen; *III.* — sie *vr.* sich herab-, herunter-lassen; sich fleischlich ver-mischen; — się na kogo sich auf jemanden verlassen, zu je-mandem Vertrauen haben; myślę, że się z tem na ciebie — mogę ich glaube, daß ich mich in dieser Sache auf dich verlassen kann.

Spuszczanie, Spuszcze-nie, -nia, *sn.* Herab-, Her-unterlassen *n.*; — drzewa

Holz-fällen *n.*; — stawu Ab-lassen des Teiches.

Spuscizna, -ny, *pl. -ny, sf.* Erbchaft *f.*, Nachlaß *m.*

Spychacz, -a, *pl. -e, sm.*; — siana Deuschaufel *f.*

Spychać, -cham, -chałom, *va. imperf.*; Zepchnąć, -nę, -nąćem, *va. perf.*: 1) herab-, hinab-, herunterstoßen; — kogo z góry imund vom Berge hinabstoßen; -pobnął go z muru w morze er stürzte ihn von der Mauer ins Meer; 2) sich vom Halse schaffen.

Spylić, -le, -liłem, *va. perf.* zu Staub zermahlen.

Spytać, -tam, -takem, *va. vn. perf.* anfragen, fragen, siehe: Pytać.

Sracz, -a, *pl. -e, sm.* 1) Scheißhaus *n.*; 2) Scheißer *m.*

Sraczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Durchfall *m.*; Scheißerei *f.*

Srać, sram, srałem, *vn. imperf.* scheißen.

Sralka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schleiße *f.*

Sreberko, -ka, *pl. -ka, sn.* kleines Gerät von Silber.

Srebrek, -rka, *sm.*; — złota Silbergold *n.*

Srebrniak, -a, *pl. -i, sm.* Silbererz *n.*; — czerwony saphes Rotgültigerz; — jasno-czerwony Rotgültigerz, Rubin-blende *f.*; — czarny Röhch-gewächs *n.*, Schwarzgültigerz.

Srebrnik, -a, *pl. -i, sm.*, 1) Silbergroßchen *m.*, Silber-ling *m.*; 2) Silberarbeiter *m.*; 3) Silber-, Gänsekraut *n.*, Gänserich *m.*, weißes Fünf-blatt, Fünfingerkraut *n.*

Srebrnobarwny, *adi.* silberfarbig.

Srebrnoluski, *adi.* silber-schuppig.

Srebrnopióry, *adi.* mit silbernem Gefieder.

Srebrnowlosy, *adi.* silber-haarig.

Srebrny, *adi.* Silber-, silbern; — na moneta Silber-geld *n.*; — ruda Silbererz *n.*; -nego koloru silberfarben; — dźwięk Silberklang *m.*

Srebro, -ra, *pl. -ra, sn.* Silber *n.*; — malarskie Blattsilber; — żywe Queck-

silber; — pozłacane vergol-detes Silber; — złociste güldisch gebiegen Silber; — chińskie Chinasilber; nowe — Neusilber; — ra *pl.* Silbergerät *n.*, Silbergeschir *n.*

Srebrodajny, *adi.* silber-haltig, Silber ergiebig.

Srebroglów, -owiu, *pl. -owia, sm.* Silberstoff *m.*

Srebrokres, -u, *pl. -y, sm.* Silberstich *m.* (Tagemetter-lina).

Srebronośny, *adi.* silber-haltig.

Srebrowy, -wego, *pl. -wi, sm.* Silbergläser *m.*

Srebrzyć, -rzyć, -rzyłom, *va. imperf.* versilbern, mit Silberlicht bescheinen; — się *vr.* einen Silberschein von sich geben.

Srebrzyk, 1) -a, *pl. -i, sm.* Silberstich *m.*; 2) -u Silber-ogrydul *n.*

Srebrzystobiały, *adi.* silberweiß.

Srebrzysty, *adi.*; Sre-brzysto, *adv.* silberartig, -farbig, =glänzend.

Srocze, -cia, *pl. -ta, sn.*; Sro-czátko, -ka, *pl. -ka, sn.* das Junge der Elster.

Srocza, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Acker-, Felbriterisporn *m.*; 2) siehe: Sroka.

Sroczy, *adi.* Elster-.

Srogi, *adi.*; Srodze, Sro-go, *adv.* 1) grausam, grim-mig; — człowiek grausamer Mensch; -ga kara grausame Strafe; — ból grausamer Schmerz; 2) fürchtbar, fürchter-lich, sehr groß, sehr streng; -ga zima ein sehr strenger Winter.

Srogość, -ści, *sf.* 1) Graus-samkeit *f.*, Grummigkeit *f.*; 2) Fürchtbarkeit *f.*, Fürchter-lichkeit *f.*; 3) große Strenge.

Srojadki, -ków, *plur.* tant. *sn.* eine Art Pilze.

Sroka, -ki, *pl. -ki, sf.*; *dim.* Srocza, -ki, *pl. -ki, sf.* Elster *f.*; dwie sroki za ogon trzy-mać (zwei Elstern beim Schwanz halten) Diener zweier Herren sein, zwei Hasen zugleich nach-jagen; nie -ce z pod ogona wypadłem ich bin auch nicht

auf einem Misthaufen geboren, ich bin auch kein Hergelaufer.

Srokacizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Bunttheit *f.*

Srokacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schede *m.*, schweißes Tier.

Srokatość, -ści, *sf.* = Srokacizna.

Srokaty, *adi.*; Srokato, *adv.* schweißig, bunt.

Srokosz, -a, *pl.* -e, *sm.* rotköpfiger Würger, großer roter Neuntöter.

Srom, -u, *pl.* -y, *sm.* Scham *f.*, Schande *f.*

Sromać się, -mam, -małem, *vr. perf.* sich schämen.

Sromięźliwość, -ści, *sf.* Schamhaftigkeit *f.*

Sromięźliwy, *adi.* schamhaft, verschämt.

Sromocić, -cę, -ciłem, *va. perf.* schänden, Schande machen.

Sromota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Scham *f.*, Schande *f.*, Schandtat *f.*

Sromotność, -ści, *sf.* Schändlichkeit *f.*

Sromotny, *adi.*; Sromotnie, *adv.* schändlich.

Srożec, -żeje, -żałem, *vn. imperf.* grausam, grimmig werden.

Srożyć się, -że, -żyłem, *vr. imperf.* gewaltig toben, zürnen, erzürnen, wüten; zaraza -żyła się w kraju die Seuche wütete im Lande.

Srykówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Seil *n.* aus Weidenbast.

Ssać, sse, ssiesz, ssie, ssałem, *va.* und *vn. imperf.* säugen; dać — dziecku daß Kind säugen; zwierzęta ssace Säugetiere; pompa -ca Saugpumpe *f.*

Ssanie, -nia, *sn.* Säugen *n.* Ssać, -ców, *plur. tant. sm.* Säugetiere *pl.*

Ssiekwiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Drosselbaumläufer *m.*

Stabilizować, -zuję, -wałem, *va. imperf.* stabilisieren, ständig anstellen; = Przyjąć na stałe.

Stachunek, -nku, *sm.* Abtönung *f.*

Staciwo, -wa, *sn.* Stell-

werk *n.*, Stüchhölzer *pl.* bez Webestuhl.

Stacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Station *f.*; — czolowa Kopfstation; — dobrzegowa Zugankschußstation; — graniczna Übergangs-, Grenzstation; — kołowa Endstation; — pobytu Domizilstation; — przeladkowa Umladestation; — rozbieżna Abzweigungs-, Gabelstation; — towarowa Güterbahnhof *m.*; — wodna Wasserstation; — wymijania Kreuzungsstation; — zborna dla wozów Wagen dirigierungs-, Sammelstation; — zastawnicza Rangierbahnhof *m.*; — zmiany parowozów Lokomotivwechselstation; — ratunkowa Rettungsstation.

Staczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Stoczyc, -cze, -czyłem, *va. perf.* 1) herab-, hinab-, herunterwälzen-, frollern-, fukeln-, rollen; stocz tę beczkę do piwnicy rolle dieseß Faß in den Keller; 2) fugelrund machen; 3) aufstreifen (von Würmern); 4) — bitwę eine Schlacht liefern, schlagen; — spór einen Streit führen, disputieren; — się *vr.* herab-, herunterrollen, -frollern.

Stać, stoje, stałem, *vn. perf.* I. 1) stehen; — nie moge, tak mnie nogi bolą die Füße tun mir so weh, daß ich nicht stehen kann; stał jak posąg er stand wie eine Bildsäule da; jak stoi teraz twoja sprawa? wie steht es jezt mit deiner Sache? 2) mu stały w oczach Tränen standen ihm in den Augen; dom jego stoi dla wszystkich otworem sein Haus ist für alle offen; ciagle mi to stoi przed oczyma daß steht mir immerfort vor den Augen; 2) — na czym bezruhen, sich gründen, stützen; 3) — o co auf etwas achten, auf etwas einen Wert legen, sich um etwas machen; sich um etwas bewerben; nie je o to ich stęhe nicht darum, ich mache mir nichts daraus, es liegt mir nichts daran; 4) — za łeb daß umgeskippte Floß am Vorderteil an-

binden; II. *vn.* — hinreichen, zureichend sein; — mnie na to ich bin es im stande; nie wiem, czy jego — na to ich weiß nicht, ob er die Mittel dazu hat; III. — się *vr.* geschehen, werden; co się tu -to maß ist hier geschehen; — się wielkim groß werden; -to się es ist geschehen, es ist vollbracht.

Stadium, *indecl. sn.* 1) Stadium *n.*; 2) Lauf *m.*, Periode *f.*; = Okres.

Stado, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Paar *n.*, Ehepaar *n.*

Stadnicze, -czego, *sn.* Beschälungsgeld *n.*

Stadniczy, *adi.* Beschälere-.

Stadnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*

1) Stamm-, Zuchtstje *m.*, Bulle *m.*; Zuchthengst *m.*; 2) Viehhirt *m.*

Stadnina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Gestüt *n.*, Stuterei *f.*

Stadny, Stadowy, *adi.* Herden-, Gestüt-.

Stado, -da, *pl.* -da, *sn.* Herde *f.*; — kuropatw, skowronków ein Strich Rebhühner, Lerchen.

Stagnacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Staagnation *f.*, Stillstand *m.*; = Nieruchomość.

Staiska, staisk, *plur. tant. sn.* Pflugwende *f.*

Stajać, -jam, -jałem, *vn. perf.* zergehen, tauen.

Staje, staj, *plur. tant. sn.* 1) Fehweg *m.*; 2) Fehmaß *n.* von ungefähr 100 Schritt.

Stajenne, -go, *sn.* Stall-, Standgeld *n.*

Stajenniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stallmagd *f.*

Stajenny, *adi.* Stall-.

Stajenny, -uego, *pl.* -ni, *sm.* Stallknecht *m.*, Stalljunge *m.*

Stajnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*; *dim.* Stajenka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stall *m.*, Vierbestall *m.*

Stal, -i, *sf.* Stahl *m.*; — surowa Rohstahl, Schmelz-, Luppstahl; — cementowana Brennstahl; — rafinowana Verbestahl; — lana Gußstahl; — srebrzysta Silberstahl; — damasceńska, dziwerowana

Damaszener Stahl; — hartowana gehärteter Stahl; — indyjska indischer Weßstahl; — katalońska Rennflußstahl; — kurcysz der Stahl wirft sich; — miekka weicher Stahl; — nieprzekuta unge schmiedeter Gußstahl; — ogniskowa naturalna Frisch-Schmelzstahl; — pęcherzysta Blasenstahl; — pretowa Rundstahl; — pilnikowa Feilenstahl; — pudłowa Buddelstahl; — rysuje się, pęka, odkrusza der Stahl reißt auf, springt auf, bröckelt ab; — spawana schweißbarer Stahl; — specjalna Wolframstahl; — zlewna Flußstahl; — żarowa Glühstahl.

Stalagmit, -u, pl. -y, sm. Stalagmit m., Tropfstein m.; = Ociek.

Stalaktyt, -u, pl. -y, sm. Stalattit m., Tropfstein m.; = Naciek.

Stalica, -cy, pl. -ce, sf. 1) Eisenholzbaum m.; 2) Polierstahl m.; -ce, pl. Pšhle pl.

Stalisty, adi. voll Stahl, stählern.

Stalić, -le, -lilem, va. imperf.; Stalować, -luje, -wale, va. imperf. stählen, verstärken, befestigen.

Stalka, -ki, pl. -ki, sf. Feuer-, Weß-, Ziehklingsstahl m.; Stahlfeder f.

Stalogryz, -a, pl. -y, sm. Eisenfresser m., Brambarbas m.

Staloryt, -u, pl. -y, sm. Stahlit m.

Stalownia, -ni, pl. -nie, sf. Stahl schmiede f., Stahlabrit f.

Stalowny, adi. gestählt.

Stalowszary, adi. stahlgrau.

Stalowy, adi. Stahl-, stählern.

Stalówka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Stahlleder f., 2) Stahlerg n.

Staluga, Sztaluga, -gi, pl. -gi, sf. Staffelei f.

Stalosc, -ści, sf. Beständigkeit f., Standhaftigkeit f., Beharrlichkeit f., Festigkeit f.

Stały, adi.; Stale, adv. fest, standhaft, beständig, beharrlich; ciało -le ein fester Körper; ład — das feste Land; -le ceny feste Preise; mieć

— dochód ein festes, sicheres Einkommen haben; mam -le przedsięwzięcie ich bin fest entschlossen; -le kochać beständig in der Liebe sein; -le się trzymać swoich zasad seinen Vorsätzen getreu bleiben.

Stambulka, -ki, pl. -ki, sf. türkische Pfeife; Pfeifenkopf m.

Stamtąd, adv. von dort aus, v. d. her.

Stan, -u, pl. -y, sm.

1) Taille f., Leibstück n.; ta suknia za długa w -ie dieses Kleid ist in der Taille zu lang; 2) Stand m.; to człowiek niskiego -u das ist ein Mensch vom geringen Stande; — rycerski Ritterstand; -y państwa Reichsstände; zwołać -y die Stände zusammenberufen; 3) Stand m., Zustand m., Umstand m.; — wody Wasserstand; być w innym -ie in anderen Umständen sein; ten dom jest w bardzo złym -ie dieses Haus ist in sehr schlechtem Zustande; w takim -ie rzeczy unter solchen Umständen; nie jestem w -ie ich bin nicht im stande; 4) Staat m., Reich n.; Zjednoczone -y Ameryki die Vereinigten Staaten Amerikas.

Stanać, -ne, -nałem, vn. perf.; Stawać, -wam, -wale, vn. imperf. 1) stehen bleiben, Halt machen; -nęło na tem es blieb dabei; na czym -nelśmy bei was sind wir stehen geblieben; 2) zum Stehen kommen, erstarren, gefrieren; rzeki -nęły lodem die Flüsse sind zugefroren; 3) sich aufrichten, stehen; włosy -ją na głowie die Haare stehen zu Berge, die Haare sträuben sich; 4) sich stellen; — na głowie sich auf den Kopf stellen; pod miastem -nął obozem er lagerte sich vor der Stadt; 5) treten, einziehen, anlangen, erreichen; łzy mu w oczach -nęły Tränen traten ihm in die Augen; -nelśmy w gospodzie wirkehrten im Gasthof ein; na wieczór -niemy w mieście abends werden wir die Stadt erreichen; 6) ein Ende nehmen,

enden, übereinkommen, beschließen; na czymże -nęło? was hat man zuletzt beschlossen? 7) zu stande kommen, geschlossen werden; 8) musiałem w jego sprawie — przed sądem ich mußte in seiner Angelegenheit vor Gericht erscheinen; 9) — przy kim jemandem bestehen, jemanden verteidigen; — meźnie sich auszeichnen, seinen Mann stellen; 10) stękać bleiben; w gardle mi -je das bleibt mir schon im Halse stecken; 11) — pieceniem den Hofen auslösen.

Stancya, -cy, pl. -cy, sf. Stube f., Wohnung f., Logis n.; być u kogo na -cy bei jemandem in Kost und Quartier sein.

Stangret, -a, pl. -ci, sm. Rutscher m.; Reitknecht m.

Stanie, -nia, sn. Stehen n., Erscheinen n. vor Gericht; Standort m., Einkehr f., Wohnung f.; Stillstand m.

Stanik, -a, pl. -i, sm. Korsett n., Nieder n., Taille f.

Stannica, -cy, pl. -ce, sf. Standquartier n.; — kozacka Kosakenstannize f. = Garnison f.

Stanowczość, -ści, sf. Entschiedenheit f.

Stanowczy, adi.; Stanowczo, adv. entscheidend, entschieden; resolut, entschlossen; -cza bitwa die Entscheidungsschlacht f.

Stanowić, -wie, -wilem, va. imperf. 1) bestimmen, anordnen, verordnen, festsetzen; tak -wia nasze prawa so bestimmen es unsere Gesetze; 2) beschließen, über etwas entscheiden; on -wi o naszym szczęściu er kann über unser Glück entscheiden; ta bitwa -wi o naszym losie diese Schlacht wird über unser Schicksal entscheiden; 3) ausmachen, bilden; przewaźną część ludności -wia Rusini den größten Teil der Bevölkerung machen die Ruthenen aus; 4) wichtig sein, zu sagen haben, bedeuten; to nic nie -wi das hat nichts zu bedeuten.

Stanowidło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* 1) Rückhalt *m.*, Hemmung *f.*; 2) Wehr *n.*, Schleiße *f.*

Stanowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Stellung *f.*, Standort *m.*, Posten *m.*, Standort *n.*; 2) Reede *f.*; 3) Anstand *m.* bei den Jägern.

Stanowniczy, -czego, *sm.* Quartiermacher *m.*, Quartiermeister *m.*

Stanowny, *adi.*; — ogier Beschälhengst *m.*

Stanowy, *adi.* Stände-.

Stapel, -pla, *pl.* -ple, *sm.* Stapel *m.*, Schiffswerft *f.*

Starac się, -ram, -ralem, *vr. imperf.* trachten, sich bemühen, sich Mühe geben; — ram się wszystkimi sposobami go zadowolić ich gebe mir alle erdenkliche Mühe, ihn zu befriedigen; — raj się tam dostać trachte dorthin zu gelangen; — się o kogoś um jemanden werben; muszę się — o mieszkanie ich muß mich nach einer Wohnung umschauen.

Staranie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Bemühung *f.*, Sorge *f.*, Mühe *f.*; mieć o kim — jmdm betreiben, pflegen.

Staranność, -ści, *sf.* Sorgfalt *f.*, Sorgsamkeit *f.*

Staranny, *adi.*; Starannie, *adv.* sorgfältig.

Starcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) Betreiben *n.*, Vermischen *n.*, Reibung *f.*; 2) Zusammenstoß *m.*

Starczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *vn. imperf.* genügen, ausreichen, liefern.

Starek, -rka, *pl.* -rkowie, *sm.* Großvater *m.* von mütterlicher Seite.

Starency, *adi.* hochbetagt, bejahrt.

Stareńki, *adi.* alt, uralt, sehr alt.

Stargać, -gam, -gałem, *va. perf.* zerreißen; zerrütten, schwächen, entkräften, erschöpfen.

Starganie, -nia, *sm.* Zerreißen *n.*, Zerrütten *n.*

Stargować, -guje, -wałem, *va. perf.* abhandeln, den Preis herabdrücken; — się *vr.* über den Preis einig werden.

Starka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) altes Mütterchen; 2) — ki w ulu die alten Bienen im Stode; 3) alte Rebhenne; 4) alter abgelagerter Branntwein; 5) alter Baum.

Starobabski, *adi.* Altweiber-; — kie gadanie Altweibertratsch *m.*

Starobój, -boja, *pl.* -boje, *sm.* alter Haudegen.

Starodawność, -ści, *sf.* Altertümlichkeit *f.*

Starodawny, *adi.* altertümlich.

Starodrzew, -u, *pl.* -a, *sm.* alter Baum, altes Holz; Hochwald *m.*

Starodrzewny, *adi.* Hochwald-.

Starodub, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) alter Einfaltspinsel; 2) Enzian *m.*, Weitemurz *f.*

Starodziejski, *adi.* altmodisch.

Starogrecki, *adi.* altgriechisch.

Starokawalerski, *adi.* Haqestolz-.

Starokawalerstwo, -wa, *sn.* Haqestolztum *n.*

Staromiejski, *adi.* altstädtisch.

Staromodny, *adi.*; Staromodnie, *adv.* altmodisch.

Staropolski, *adi.* altpolnisch; po — ku nach alter polnischer Sitte, Art, Weise.

Staropolszczyzna, -ny, *sf.* Altpolnische(s) *n.*; Altpolentum *n.*

Starorodny, *adi.* von altem Herkommen.

Starosta, -sty, *pl.* -stowie, *sm.* 1) Statthalter *m.*, Gouverneur *m.*; Starost *m.*, Burghauptmann *m.*; Bezirkshauptmann *m.*, Kreisshauptmann *m.*; 2) Hochzeitsmarschall *m.*, Hochzeitsälteste(r) *m.*

Starostawć, -tuje, -wałem, *vn. perf.*; 1) die Würde eines Kreisshauptmannes bekleiden; 2) Hochzeitsmarschall sein.

Starostwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* 1) Bezirkshauptmannschaft *f.*; 2) Starostei *f.*; Starostenwürde *f.*; 3) der Starost und seine Frau.

Starościński, *adi.* Starosten-; sąd — königliche Gerichtsbehörde im alten Polen.

Starościanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tochter *f.* des Starosten, des Bezirkshauptmanns.

Starościć, -a, *pl.* -e, *sm.* Starostensohn *m.*

Starościć, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Starostenfrau *f.*, Bezirkshauptmannsgattin *f.*

Starość, -ści, *sing. tant. sf.* Alter *n.*, Bejahrtheit *f.*; życie do późnej — ści bis ins Greisenalter leben; doczekać się późnej — ści ein hohes Alter erreichen; — na — auf die alten Tage; — nie radość das Alter bringt keine Freuden.

Staroświeczożyna, -ny, *sf.* altväterisches Zeug.

Staroświecki, *adi.* altväterisch, altmodisch, vom alten Schläge.

Staroświeckość, -ści, *sf.* alter Schlag, das Altmodische.

Starowieczny, *adi.* uralt.

Starowierca, -cy, *pl.* -cy, Altläubige(r) *m.*

Starowierczy, Starowierny, *adi.* altläufig.

Starowność, -ści, *sf.*; Starowierstwo, -wa, *sn.* Altgläubigkeit *f.*

Starowina, -ny, *pl.* -ny, *sm.*, *sf.*; *dim.* Starowinka, -ki, *pl.* -ki, *sm.*, *sf.* der, die arme Alte.

Starowność, Starowny = Staranność, Staranny.

Starozakonny, *adi.*; Starozakonnie, *adv.* alttestamentarisch, jüdisch, mosaisch.

Starozakonny, -nego, *pl.* -ni, *sm.* Israelit *m.*, Jude *m.* Starożytność, -ści, *sf.* 1) Altertum *n.*; 2) *pl.* -ści Altertümer *pl.*, Antiquitäten *pl.*

Starożytny, *adi.*; Starożytnie, *adv.* altertümlich, alt, sehr alt, antik (Griechen und Römer); — ne narody die alten Völker; — ni die Alten.

Starszeństwo, -wa, *sn.* 1) höheres Alter; prawo — wa das Vorrecht des Alters; 2) Oberaufsicht *f.*, Oberverwaltung *f.*, Vorsteheramt *n.*

Starszy, -szego, *pl.* -si, *sm.* Ältere *m.*, Älteste *m.*

Starszyzna, *ny, sf.* die Vorgesetzten *pl.*, die Oberhäupter *pl.*

Starty, *adi.* abgerieben.

Staruch, *-a, pl. -y, sm.* der Alte, alter Klaus.

Starucha, *-chy, pl. -chy, sf.* Alte *f.*

Staruchny, Staruczki, Starusienki, *adi.* sehr alt, steinart.

Starunek, *-nku, pl. -nki, sm.* = Staranie.

Staruszek, *-szka, pl. -szkowie, sm.* das gute alte Väterchen, ehrenwürdiger Alter.

Staruszka, *-ki, pl. -ki, sf.* gutes altes Mütterchen, ehrenwürdige Alte.

Staruszkowatość, *-ści, sf.* das ältliche Aussehen.

Staruszkowaty, *adi.* ältlich.

Stary, *adi.*; Staro, *adv.* alt; *-ra* baba altes Weib; *-ra* rodzina eine alte Familie; *-ra* pani 1) alte Frau; 2) (euphemistisch) hintere *m.*, Steiß *m.*; *moj -ry* mein Alter; *-szy* älter; *-szy* brat der ältere Bruder; *on -szy* odemnie er ist älter als ich; 2) *-re* ziele Altmannskrant *n.*

Starzyk, *-a, pl. -i, sm.* Sperlingspapagei *m.*

Starzec, *-rea, pl. -rey, sm.* Greis *m.*; zgrzybiały — abgelebter Greis.

Starzec sie, *-rzeje, -rzalem, vr. imperf.* altern, alt werden.

Starzojszy, *-szego, pl. -si, sm.* Senior *m.*, Grubengehilfe *m.*, Althäuer *m.*

Starzyzna, *-ny, pl. -ny, sf.* 1) altes Zeug, alte Sachen; 2) ein seit langer Zeit unbebautes Feld; 3) Abbau *m.*, abgebaute Grube *f.*

Statecznieć, *-nieje, -nialem, vr. imperf.* gefeßt werden.

Stateczność, *-ści, sf.* 1) Standhaftigkeit *f.*, Beständigkeit *f.*; 2) Ernst *m.*, gefeßtes Wesen.

Stateczny, *adi.*; Stateczna, *adv.* standhaft, beständig, beharrlich; gefeßt, ernsthaft.

Statek, *-tku, pl. -tki, sm.*

1) Gerät *n.*, Geschirr *n.*; *-tki* kucheone Küchengerath *n.*; 2) Fahrzeug *n.*; Schiff *n.*; — *wojenny* Kriegsschiff; — kupiecki Kaufmannschiff; 3) Sabe *f.*, Hab und Gut = Dobytek; 4) Gefestheit *f.*

Statkowac, *-kuje, -walem, vr. imperf.*; 1) ordentlich leben, sich gut aufzuführen, beharren, standhaft sein; 2) ausharren, seine Dienste tun.

Statua, *-tuy, pl. -tuy, sf.*

Statue *f.*, Bildsäule *f.*; = Posag; stała jak — skamieniała sie stand wie u einer Bildsäule erstarrt.

Statura, *-ry, pl. -ry, sf.*

Statur *f.*, Gestalt *f.*; = Postawa.

Statut, *-u, pl. -y* oder *-ta, sm.* Statut *n.*, Grundgesetz *n.*; = Ustawa, prawo; wedlug *-u* statutengemäß; przeciwko *-tom* statutenwidrig.

Statyka, *-ki, sf.* Statik *f.*, Gleichgewichtslehre *f.*; — budowlu Baumechanik *f.*

Statysta, *-ty, pl. -ści, sf.* 1) Statist *m.*; 2) (festen) Staatsmann *m.*

Statystyczny, *adi.*; Statystycznie, *adv.* statistisch.

Statystka, *-ki, pl. -ki, sf.* Statistin *f.*

Statystyka, *-ki, pl. -ki, sf.*

Statystik *f.*; Staatenkunde *f.*

Statywa, *-wy, pl. -wy, sf.*

Statio *n.*, Gestell *n.*

Staw, *-n, pl. -y, sm.* 1)

Teich *m.*, See *m.*; — *zapasowy* Sammel-, Reserveteich *m.*; 2) Gelenk *n.*; ból w *-ach* Gelenkschmerzen *pl.*

Stawać, (siehe) Stanąć.

Stawczyzna, *-ny, pl. -ny, sf.* Teichgeld *n.*

Stawiac, *-wiam, -wialem, I. va. imperf.*; Postawic, *-wie, -wikem, I. va. perf.* 1) stellen;

— *warty* przy bramach Wachen an die Tore stellen; — *kogo* na nogi jemanden auf die Füße stellen; *-wiam* tego poete wyżej nad innych ich stelle, schätze diesen Dichter höher als die anderen; 2) setzen; *czy często* *-wiasz* na loteryi setzejt

du oft in die Lotterie? 3) *-wiac* komu *czolo* jemandem die Stirn bieten; 4) aufrichten, errichten, bauen; *on* *-wia* *te* wszystkie domy er baut alle diese Häuser; *II.* — *sie* *vr.* sich stellen; — *sie* *do* *wojska* sich zur Assentierung stellen; *winnysam* *sie* *-wit* *sedziemu* dem Schulbigge hat sich selbst dem Richter gestellt; — *sie* *komu* sich jmdm stellen, sich widersetzen, jmdm die Stirn bieten.

Stawianie, Stawienie, *-nia, sn.* Stellen *n.*, Stellung *f.*; — *sie* *Widerfestigkeit* *f.*

Stawianka, *-ki, pl. -ki, sf.* Art Angelhaken.

Stawiaczka, *-ki, pl. -ki, sf.* steile Schrift.

Stawiarka, *-ki, pl. -ki, sf.* Teichgraben *m.*, Teichschlamm *m.*

Stawidło, *-dła, pl. -dła, sn.* 1) Steuerung *f.*; — *ku* *lisowe* Kullissensteuerung; — *przepustowe* Ventilsteuering; — *zwrotne* Umsteuerung; 2) Fallbrett *n.*, Schütze *f.*, Falle *f.*, Hemme *f.*, Daumbrett *n.*, Schühbrett *n.*; — *nadskokowe* Überfallschütze; — *skokowe* Druckwasserchütze.

Stawidlowy, *-wego, sm.* Wassermann, Wasserwerksaufseher *m.*

Stawienie, *-nia, sn.* Stallbäume *pl.* zwischen den Pferden in den Ställen.

Stawiniectwo, *-wa, sn.* das Erscheinen vor Gericht, Termineinhaltung *f.*

Stawisko, *-ka, pl. -ka, sn.* ein schlechter verwachsener Teich.

Stawka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Einsoß *m.*, Saß *m.*, Einlage *f.*; 2) ein Beutelfloß oben auf dem Zeidelbaum angebanden.

Stawnica, *-cy, pl. -ce, sf.* (Lylais) eine Wassermilchgangung.

Stawniki, *-ków, plur. tant. sn.* Steh-, Standreisen (beim Büttner).

Stawowatość, *-ści, sf.* Gealiberte(s) *n.*

Stawowaty, *adi.* gegliedert, gliederig.

Stawowy, *adi.* Gelenks-, Glied=.

Stąd, *Ztąd, adv.* von hier, daher; deswegen; daleko — weit von hier.

Stagiew, -gwi, *pl.* -gwie, *sf.*, Ständer *m.*, Wasserständer *m.*, Bottich *m.*

Stagwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* (Flustra) Seerinde *f.*

Stagwica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Lonne *f.* (Schneefangattung).

Stapać, -pam, -palem, *vn. imperf.*; Stąpić, -pie, -pitem, *vn. perf.* treten, schreiten, einhergehen, Schritte machen.

Stapienie, -nia, *sn.* Tritt *m.*, Schritt *m.*

Stapor, Stepor, -a, *pl.* -y, *sm.* Stampfer *m.*, Stößer *m.*, Bodschwerfaß *m.*, Unterschür *f.*, Pumpenfolben *m.*

Stearyna, -ny, *sf.* Stearin *n.*

Stearynowy, *adi.* Stearin-. Steba, -by, *pl.* -by, *sf.* (Stoebe) südeuropäische Becherblume.

Stebnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bienenkeller *m.*

Stebnować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* steppen.

Stebnowka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stepperei *f.*; Stepparbeit *f.*

Stek, -u, *pl.* -i, *sm.* Sammelplatz *m.*, Zusammenfluß *m.*; Zusammentreffen *n.*; Aufwurf *m.*, Gasse *f.*; — mleczy Chylgefäß *n.*

Stelmach, -a, *pl.* -owie, *sm.* Stell-, Radmacher *m.*, Wagner *m.*

Stelmachostwo, -wa, *sn.* Stellmacherhandwerk *n.*

Stelmachowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Stellmacherin *f.*, Wagnerin *f.*

Stelwaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Bordenwage *f.*, Wage *f.* an der Deichsel.

Stempel, -pla, *pl.* -ple, *sm.* 1) Stempel *m.*; — w pompie Pumpenstempel, Plungerfolben *m.*, — mennicy Münzstempel; 2) Ladestock *m.*; 3) Stützbalken *m.*; 4) Stempelpapier *n.*

Stemplarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Stempelschneider *m.*

Stemplować, -pluje, -wa-

lem, *va. imperf.* 1) stemmeln, bezeichnen; 2) stützen; 3) laden, mit dem Ladestock einpfropfen.

Stemplowanie, -nia, *sn.* Stützung *f.*, Rüstung *f.*; Stempelzug *m.*; Stempeln *n.*

Stemplowy, *adi.* Stempel-; — papier Stempelpapier *n.*

Stenograf, -a, *pl.* -owie, *sm.* Stenograph *m.*, Schnell-, Kurzschreiber *m.*; = Skoropisarz.

Stenografia, -fii, *sf.* Stenographie *f.*, Kurz-, Schnell-schreiberei *f.*, Kurz-, Schnell-schrift *f.*; = Skoropisarstwo.

Stenograficzny, *adi.*; Stenograficznie, *adv.* stenographisch.

Stenografować, -fuje, -wałem, *va. imperf.* stenographieren.

Stentorowy, *adi.* Stentor-, lauttönend; = Głośny, dźwięczny.

Step, -u, *pl.* -y, *sm.* Steppe *f.*, Heide *f.*, Wüste *f.*

Stepowy, *adi.* Steppen-, steppenartig.

Stepówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Steppenhuhn *n.*

Ster, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Steuer *n.*, Steuerruder *n.*; być u-u, przy -rze das Ruder führen; powierzyć komuś — państwa jemandem das Ruder des Staates anvertrauen; 2) Steuerfedern *pl.*; 3) Sterz *m.*, Wendeholz *n.*; 5) Stere *f.*, Risoliter *n.*; = Metr sześcienny.

Sterać, -ram, -ralem, *va. perf.* abnutzen, ruinieren.

Stercz, -u, *pl.* -e, *sm.* (Prostata) Vorsteher-, Samenbrühe *f.*

Sterczeć, Sterczyć, -czę, -czysz, -czalem, *vn. imperf.* empor-, hervorragen.

Sterczokolec, -a, *pl.* -e, *sm.* (Serinus) Klippfisch *m.*

Sterczolusk, -a, *pl.* -i, *sm.* Stachelleguan *m.*

Sterczopysk, -a, *pl.* -i, *sm.* (Lepidoleprus) Grenadier *m.* (ein Fisch).

Sterczoząb, -zęba, *pl.* -zęby, *sm.* (Ancylodonus) Untergattung der Umlerfische.

Stereografia, -fii, *sing. tant. sf.* Stereographie *f.*, Lehre von den Körpern; = Nauka o bryłach.

Stereometrya, -tryi, *sing. tant. sf.* Stereometrie *f.*, Lehre von der Körpermessung; = Nauka o mierzeniu brył.

Stereometryczny, *adi.*; Stereometrycznie, *adv.* stereometrisch.

Stereotyp, -u, *pl.* -y, *sm.* Stereotyp *n.*

Stereotypia, -pii, *sing. tant. sf.* Stereotypie *f.*

Stereotypować, -puje, -wałem, *va. imperf.* stereotypieren.

Sterkulia, -lii, *pl.* -lie, *sf.* Stinkmalve *f.*

Sternictwo, -wa, *sn.* Steuermannsstunst *f.*, Steuerung *f.*, Leitung *f.*

Sternicz, *adi.* Ruder-.

Sternik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Steuermann *m.*; (bibl.) Leiter *m.*, Lenker *m.*

Sterować, -ruje, -wałem, *vn. imperf.* steuern, das Steuerruder führen, lenken.

Sterowanie, -nia, *sn.* Steuern *n.*

Sterowy, *adi.* Steuer-; -we pióra Steuerfedern *pl.*

Sterówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Steuerfeder *f.*

Sterta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* 1) Schöber *m.*, Felsen *m.*; 2) -ty morskie spitze Hügel am Seeufer.

Stetoskop, -u, *pl.* -y, *sm.* Stethoskop *n.* (ärztliches Hörrohr); = Stuchawka lekarska.

Stęchlina, Stęchlizna, -ny, *sf.* dumpfige, verdorbene Luft, dumpfiger, muffiger Geruch.

Stęchlinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Sepedonium) Pflanze auf verkauften Pfützen.

Stęchły, *adi.* dumpfig, anbrüchig, muffig.

Stęchnąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* dumpfig, anbrüchig, muffig werden.

Stękać, -u, *pl.* -i, *sm.* Stöhnen *n.*

Stękać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Stęknąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* ächzen, stöhnen.

Stękanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Stöhnen.

Stękliwy, *adi.* stöhnend, wimmernd.

Stęp, -a, *sm.* Schritt *m.*, Pferdeschritt *m.*

Stępa, -py, *pl.* -py, *sf.* Poststapen *m.*, Stampse *f.*; — *na sukno* Walfischle *f.*; — *py kruszcowe* Pochwerk *n.*

Stępak, -a, *pl.* -i, *sm.* Paßgänger *m.*; Zelter *m.*, Klepper *m.*

Stępić, -pię, -piłem, *va.* *perf.* stumpf machen.

Stępieć, -pieję, -piałem, *vn.* *perf.* stumpf werden.

Stępica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Falle *f.*

Stępka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) kleine Stampse; 2) Schiffskiel *m.*; 3) Zapfenloch *n.*

Stępkarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Arbeiter *m.* in der Stampse, Stampser *m.*

Stępnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Faustbuhn *n.*

Stępor, -a, *pl.* -y, *sm.* Stampfer *m.*, Pumpenkolben *m.*, Stößel *m.*

Stępornia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Stampfgang *m.*

Stępować, -pnję, -wałem, *va.* *imperf.*; Stąpić, -pię, -piłem, *va.* *perf.*; — *sukno* das Tuch defatieren, frumpen, främpen, einlaufen lassen.

Stęsknić się, -nie, -niłem, *vr.* *perf.* Sehnsucht bekommen, Sehnsucht fühlen.

Stężeć, -żeję, -żałem, *vn.* *perf.* steif werden, erstarrten.

Stężenie, -nia, *sn.* 1) Erstarrung *f.*; 2) Konzentration *f.*, Entwässerung *f.*

Stężyber, -bru, *pl.* -bry, *sm.* (Eleusine) eine Grasgattung.

Stleć, -ję, -lałem, *vn.* *perf.* verglimmen, glimmend verbrennen.

Stlenie, -nia, *sn.* Drydation *f.*

Stlić, -leję, -lałem, *va.* *perf.* beim Glimmen verbrennen.

Stłaczać, -czam, -czalęm, *va.* *imperf.*; Stłoczyć, -czę, -czyłem, *va.* *perf.* 1) zusammenpressen, =drücken, =walzen, =treten; 2) dick einlaufen lassen.

Stłaczenie, Stłoczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Zusammenpressung *f.*

Stłoczny, Stłoczysty, *adi.* zusammendrückbar, =preßbar.

Stłoczystość, -ści, *sf.* Zusammenpreßbarkeit *f.*

Stłuc, -kę, -kłem, *va.* *perf.* zer schlagen, zerbrechen.

Stłuczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Zer schlagen *n.*, Zerbrechen *n.*

Stłuczyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Kontusion *f.*, Quetschung *f.*, Stoßwunde *f.*

Stłumiać, -miam, -miałem, *va.* *imperf.*; Stłumić, -mie, -miłem, *va.* *perf.* erdrücken, unterdrücken, ersticken; — *powstanie* einen Aufruf stand unterdrücken; — *głos sumienia* die Stimme des Gewissens ersticken.

Stłumianie, Stłumienie, -nia, *sn.* Erdrückung *f.*, Erstückung *f.*

Stłuszczenie, -nia, *sn.* Verfettung *f.*

Stłuszczyć, -cieję, -ciałem, *vn.* *perf.* fett werden.

Sto, *numer.* hundert; po — je hundert; — *razy* hundertmal; — *lat* hundert Jahre.

Stoarkuszny, Stoarkuszowy, *adi.* hundert Bogenstark.

Stobarwny, *adi.* hundertfarbig.

Stochmal, -u, *sm.* Staubmehl *n.*

Stoczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Wachstoch *m.*; 2) Perleukenstoch *m.*; 3) Tellerschnecke *f.*; 4) -czki, *pl.* Wein-, Bierreste im Faß, Meige *f.*, Bodensatz *m.*

Stoczyć, siehe: Staczać.

Stoczysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Zisterne *f.*, Quelle *f.*

Stoczystość, -ści, *sf.* Abschüssigkeit *f.*

Stoczysty, *adi.* abschüssig.

Stodolny, Stodolowy, *adi.* Scheunen-.

Stodolny, -nego, *pl.* -ni, *sm.* Scheunenvogt *m.*

Stodola, -ły, *pl.* -ły, *sf.* Scheune *f.*, Scheuer *f.*

Stogon, -a, *pl.* -y, *sm.*

(Hyperia) ein freßartiges Tier.

Stoicki, Stoiczny, *adi.*; Po stoicku, Stoicznie, *adv.* stoisch, standhaft, unempfindlich.

Stoicyzm, -u, *sm.* Stoizismus *m.*, Standhaftigkeit *f.*, Gleichgültigkeit *f.*

Stoik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Stoiker *m.*, Standhafte(r) *m.*, Gleichgültige(r) *m.*

Stojadło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Ständer *m.*, Spreize *f.*

Stojak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Ständer *m.*; — *żórawia* Kranständer, Kranssäule *f.*; -i, *pl.* Gestell *n.*, 2) Standbild *n.*, stehende Stuhlsäule; 3) Gaspelstige *f.*; 4) Gehstuhl *m.*; 5) Faulenzer *m.*

Stojan, -u, *pl.* -y, *sm.* dürre Kiefer.

Stojący, *adi.*; Stojąco, *adv.* stehend; -ca *warstwa* feinerer Flöz, stehender Gang.

Stojączka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stehen *n.*; *na* -kę, *w* -ki, *im* Stehen, stehend, stehenden Fußes.

Stojec, -jca, *pl.* -jce, *sm.* Dach-, Giebelspitze *f.*

Stok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Zusammenfluß *m.* des Wassers, Zisterne *f.*; 2) das Glacis der Festung; 3) Abhang *m.*, Gebirgsabfall *m.*; — *szkarpa* Böschung *f.*, Dössierung *f.*; — *usypu* natürliche Böschung; -i *od wody* vordere Böschung; -i *za wodą* rückwärtige Böschung; 4) Abfluß *m.*; 5) Abdachung *f.*, Abhang *m.*

Stokfisz, -a, *pl.* -e, *sm.* Stodfisch *m.*

Stokfiszowy, *adi.* Stodfisch-.

Stokłosa, -sy, *sf.*; Stokłos, -u, *sm.* *sing.* tant. Treise *f.*

Stokłosiasty, *adi.* voll Treisen.

Stokłoska, -ki, *sf.* echter römischer Kimmel.

Stokłosny, *adi.* Treisen-.

Stokorodny, *adi.* quellenergzeugend.

Stokowy, *adi.* Quellen-, Abhang-; -wa *galerya* *w* pod-

kopach die Galerie unter dem Glacié.

Stokowy, -wego, *pl.* -wi, *sm.* Böfcher *m.*, Doffierer *m.*, Böfchungsarbeiter *m.*; = Skarpierz.

Stokroć, *adv.* hundredmal.

Stokroć, -ci, *pl.* -cie; **Stokrótko**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Maßliebe *f.*, Gänseblümchen *n.*; — trwała Taufendfchön *n.*

Stokrotny, *adi.*; **Stokrotnie**, *adv.* hundredfältig.

Stolarczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Tischlerlehrling *n.*, Tischlergefelle *m.*

Stolarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Tischlerin *f.*; 2) Werttisch *m.*, Hobelbank *f.*; 3) Schreiner-, Tischlerarbeit *f.*; 4) Tischlerhandwerk *n.*

Stolarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Tischlerwerkstatt *f.*, Tischlerei *f.*

Stolarski, *adi.* Tischler-, Schreiner-.

Stolarstwo, -wa, *sn.* Tischlerei *f.*, Schreineri *f.*, Tischlerhandwerk *n.*

Stolarszczyzna, -ny, *sf.* Tischlerarbeit *f.*

Stolarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Tischler *m.*, Schreiner *m.*

Stolcobuwie, -wia, *sn.* Säulenstuhl *m.*

Stolcokryw, -u, *pl.* -y, *sm.* Säulenfuß *m.*, Schaftgefäß *n.*

Stolcowy, *adi.* Stuhl-; pas — Spannriegel *m.*; — wa podwalina Dachstuhlschwelle *f.*; rama — wa Pette *f.*, Dachrahme *f.*; stóp — Bundpfeifen *m.*

Stolcować, -cuje, -wałem, *vn. imperf.* Stuhl haben.

Stolec, -lca, *pl.* -lee, *sm.*

1) Sitz *m.*, Thron *m.*; Richterstuhl *m.*; Residenz *f.*; 2) Stuhl *m.*, Stuhlgang *m.*; 3) Gerüst *n.*; — dachu Dachstuhl; — pośredni Leergesperr *n.*, Freigebind *n.*, Zwischengeperr *n.*; — wiszący Hängewerk *n.*; 4) gefrorene Kruite einer Quelle besonders am Bergabhänge.

Stolica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Hauptstadt *f.*, Residenz *f.*; — apostolska päpstlicher Stuhl.

Stolik, -a; **Stoliczek**,

-czka, *pl.* -czki, *sm.* Tischchen *n.*; kleiner Tisch; — mierzeczy Meßtisch *m.*, Reißtafel *f.*

Stolnica, -cy, *pl.* -ce; **Stolniczka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Rudel-, Schneide-, Packbrett *n.*

Stolnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Tafelbeder *m.*; Truchseß *m.*;

2) Stollenarbeiter *m.*, Stein-

fabrikbaur *m.*

Stolnikiewicz, -a, *pl.* -e, *m.* Truchseßsohn *m.*

Stolnikostwo, -wa, *sn.* 1) Tafelbeder-, Truchseßamt *n.*;

2) Truchseßpaar *n.*

Stolnikowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Truchseßin *f.*

Stolny, *adi.* Stollen-.

Stoła, -ły; **Stolnia**, -ni, *sf.* Stollen *m.*

Stoleczny, *adi.* Haupt-

stadt-, Residenz-.

Stolek, -lka; **Stoleczek**, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Stuhl *m.*, Stühlchen *n.*, Sesselfchen *n.*; — lka komu przystawic jinnbm den Fuß unterstellen; na dwóch lkach siedzieć auf zwei Stühlen sitzen; (stoleczek) Stuhlgang *m.* (bei Kindern).

Stolować, -łuje, -wałem, *va. imperf.* betöstigen, Tisch geben; — się *vr.* sich betöstigen, wo essen, speisen.

Stolowanie, -nia, *sn.* 1) Betöstigung *f.*, Speisung *f.*; 2) Stollengerüst *n.*, Bretterdecke *f.*

Stolowe, -go, *sn.* Kostgeld *n.*

Stolownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Tischgenosse *m.*, Kostgänger *m.*, Speieqast *m.*

Stolowy, *adi.* Tisch-, Speise-, Tafel-; — we wino Tischwein *m.*; — we dobra Tafelgüter *pl.*

Stolpiasty, *adi.*; — sta sól Steinsalz in kleinen Blöden, Klößen.

Stonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Johannisblut *n.*, polnischer Kermes, Sonnenläfer *m.*

Stonoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Kellermurm *m.*, Affel *f.*, Kellerassel *f.*, Dolzlaus *f.* Taufendfuß *m.*

Stonogowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Hirschjunge *f.*

Stop, -u, *pl.* -y, *sm.* Legierung *f.*; — brytanika Britanniametall *n.*; — dzwonowy Glockenspeise *f.*, Glockengut *n.*; — łatwotopliwy Schnell-, Weich-, Zinnlot *n.*; — paucowkowy Kompositions-, Hartmetall; — trudnotopliwy Schlag-, Hartlot.

Stopa, -py, *pl.* -py, *sf.*; *dim.* Stopka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

1) Fuß *m.*, Plattfuß, Fußsohle *f.*, Fußtapfe *f.*, Fußblatt *n.*; 2) Basis *f.*; — kowadła Amboßfuß *m.*, Amboßschenkel *m.*;

3) Fuß *m.*; — procentowa Zinsfuß; — monety Münzfuß; — polska polnischer Fuß;

żyć na wielką stopę auf großem Fuße leben; 4) kozia — Geißfuß; — niedźwiedzia Bärenfuß; — wronia Wegetritt *m.*

Stopak, -a, *pl.* -i, *sm.* Schladenhaken *n.*

Stopić, -pie, -pisz, -pięm, *va. perf.*; **Stapiać**, -piam, -piałem, *va. imperf.* schmelzen; siehe: Topić; — się *vr.* schmelzen, zerschmelzen; = Stopniéc.

Stopień, -pnia, *pl.* -pnie, *sm.* Stufe *f.*, Potenz *f.*, Grad *m.*; Fußtritt *m.*; — parowozowy Lokomotivenstufe; — podwójny doppelter Fußtritt;

— zahartowania Härtegrad; — nie schodowe Stufen; — nie pełne Vollstufen; — nie wczopowane verestete Stufen;

wiele jest dziś stopni zimna? wieviel Grad Kälte haben wir heute?; do tego — nia posunął swoją zuchwałosc er ging so weit in seinem Über-

mut; do tego — nia się rozgniewał er geriet dermaßen in Zorn; ilość podnieść do

trzeciego — nia eine Größe zur dritten Potenz erheben.

Stopka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Vogelfuß *m.*; 2) Stiel *m.*, Stengel *m.* (am Obst); 3) Teller-, Fußhammer *m.*

Stopkowiec, -wca, *sm.* Fußblatt *n.*, Entenfuß *m.*

Stopniarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Stiegeanreiner *m.*

Stopniéc, -nieje, -niałem, *vn. perf.* zerschmelzen.

Stopnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) ein nach Fußten eingeteilter Maßstab *m.*; 2) schuhlanger Tisch.

Stopniować, -uiuje, -wałem, *va. imperf.* steigern, abstufen.

Stopniowanie, -nia, *sn.* Steigerung *f.*, Komparation *f.*; Stufengang *m.*, Stufenfolie *f.*

Stopniowy, *adi.*; Stopniowo, *adv.* stufenweise, allmählich.

Stopnisty, *adi.* abgeflust, stufenweise steigend.

Stopofunt, -a, *pl.* -y, *sm.* Fußfund *n.*

Stopowy, *adi.* einen Fuß lang, fußlang.

Stora, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Fensterrollette *f.*, Rouleau *n.*, Store *f.*; -ry *pl.* Jalouzien *pl.*

Storc, Sztore, Storc, -u, *pl.* -e, *sm.* 1) Stütz *m.*, Türsturz; 2) Stürze *f.*, Urwellsürze *f.*, Platten für Bleche, Urwellsstab *m.*; 3) aufrechte scharfe Kante; na store, storcem, auf der Kante, aufrecht; zum Troß.

Storczyć, -czę, -czysz, -czyłem, *va. imperf.* aufrecht stellen, aufrichten.

Storczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Stendelmurz *f.*, Knabenkraut *n.*, Drchis *f.*; 2) Dach-, Giebellpfe *f.*

Storczykowaty, *adi.* orchisartig.

Storczyzny, -czyn, *sn. plur. tant.* Haspelschloß *pl.*

Storczypięta, Storczypiętka, -ki, *pl.* -ki, *sm.* Großtuer *m.*, Prahlsäns *m.*

Storcy, siehe: Stora.

Storzysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Heuschloßerpfaß *m.*

Storzyszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* (Clinopodium) Mastigkraut *n.*; — pospolity Wirbelsbofte *f.*

Stos, -u, *pl.* -y, *sm.* Stoß *m.*, Haufe(n) *m.*, Scheiterhaufe(n) *m.*; na — kogo skazać jmnóm zum Feuertode verdammen; — węglarski Meiler *m.*; 2) Batterie *f.*; — elektryczny elektryche Batterie; — galwaniczny galvanische Batterie; — Wolty voltaische

Batterie; — wtóry Sekundärbatterie; 3) — pacierzowy Wirbelsäule *f.*

Stosił, -u, *pl.* -y, *sm.* Heilwurz *f.*, Panagraut *n.*

Stosina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* dünnere Stock-, Federteil *m.*

Stosować, -suje, -wałem, *va. imperf.* anpassen; anwenden; süßen; — wyrazy do myśli die Worte den Gedanken anpassen; możnaby to do niego — man könnte es auf ihn anwenden; — sie *vr.* passen, sich monach richten, süßen, anbequemen; to się do ciebie -suje daß ist an dich gerichtet; szpada -suje się do pochwy der Degen paßt in die Scheide; umieć się do okoliczności — sich den Umständen zu süßen wissen.

Stosowanie, -nia, *sn.* Anwendung *f.*, Anpassung *f.*

Stosowany, *adi.* angewandt, angewendet; sztuka -na Kunstgewerbe *n.*; -na chemia angewandte Chemie.

Stosowność, -ści, *sing. tant. sf.* Angemessenheit *f.*; Proportionalität *f.*; Verhältnismäßigkeit *f.*

Stosowny, *adi.*; Stosownie, *adv.* verhältnismäßig, entsprechend, angemessen, paßend, gemäß; ta mowa nie jest -na do okoliczności die Rede ist den Umständen nicht angemessen; -nie do jego rozkazu, seinem Befehle gemäß; ten kapelus nie jest -ny do żałoby dieser Hut ist für Trauer nicht paßend; został -nie do swoich zasług wynagrodzony er wurde seinen Verdiensten entsprechend belohnt; postąpił nie -nie du hast dich unpaßend benommen.

Stosuga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Gelenk *n.*, Fuge *f.*; — pozwinna Lagerfuge; — pionowa Stoßfuge.

Stosunek, -nku, *pl.* -nki, *sn.* Verhältnis *n.*, Proportion *f.*; — arytmetyczny, geometryczny arithmetisches, geometrisches Verhältnis; -nki krzywiznowe Krümmungsverhältnisse *pl.*; — nachylenia Neigungsverhältnisse; żyć z kim

w przyjaznych -nkach mit jmnóm in freundschaftlichem Verhältnis stehen; wejść z kim w -nki sich mit jmnóm einlassen, mit jmnóm eine Verbindung eingehen; -nki się zmienily die Verhältnisse haben sich geändert.

Stosunkowy, *adi.*; Stosunkowo, *adv.* verhältnismäßig, relatio.

Stosygiel, -gla, *pl.* -gle, *sm.* Stoßhebel *m.*

Stotysięczny, *adi.* hunderttausend-.

Stowarzyszać, -szam, -szale, *va. imperf.*; Stowarzyszyć, -sze, -szylem, *va. perf.* versammeln, vereinen; — sie *vr.* sich versammeln, vereinen; — sie z kim mit jmnóm in Kompagnie treten; in ein vertrautes Verhältnis treten.

Stowarzyszenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verbindung *f.*, Verein *m.*

Stowrzód, -odu, *pl.* -ody; Stowrzodowiec, -wea, *pl.* -wea, *sm.* Pfennigkraut *n.*

Stożek, -żka, *pl.* -żki, *sm.* 1) Regel *m.*; 2) Gruppe *f.*

Stożkowatość, -ści, *sf.* Regelform *f.*; Regelfläche *f.*

Stożkowaty, *adi.* kegelförmig; -ta kapusta Zuckerkohlschl *m.*

Stożkowy, *adi.* kegelförmig; -we przecięcie Regelschnitt *m.*; -wa kula Epitgelschloß *n.*

Stożyć, -że, -żyłem, *va. imperf.* schobern.

Stół, stołu, *pl.* stoły, *sm.*; dim. Stolik, -a, *pl.* -i, *sm.*; Stołeczek, -czka, czki, *sm.*

1) Tisch *m.*, Tafel *f.*; nakrywać do stołu den Tisch decken; dawać na — die Speisen auftragen; do stołu prosić zu Tische bitten; usługować, podawać przy stole bei der Tafel aufwarten, servieren; 2) Beköstigung *f.*, Essen *n.*; 3) Faßbock *m.*; 4) — pański heiliges Abendmahl, Kommunion *f.*

Stracenie, -nia, *sn.* Hinrichtung *f.*

Straceniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* dem Tode Gemeist(er) *m.*,

Verurteilte(r) *m.*, Delinquent *m.*; Schlachtopfer *n.*

Strach, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Schreck *m.*, Schrecken *m.*, Furcht *f.*, Angst *f.*; — moie hierze die Angst packt mich; — pomyśleć eś ist schrecklich, daran zu denken; od -u vor Schrecken, vor Furcht; nie wiedzieć co robić ze -u vor Schrecken außer sich sein; w -u być in großer Angst sein; w okropnym byłem -u ich war in tausend Ängsten; zblednąć ze -u vor Furcht blaß werden; — ma wielkie oczy die Angst hat große Augen; aż — schrecklich, fürchterlich; 2) -a, *pl.* -y, *sm.* Schreckbild *n.*, Gespenst *n.*, Spuk *m.*; — nocny Nachtgespenst; powieść o -ach eine Gespenstergeschichte.

Strachać się, -cham, -chalem, *vr.* sich sehr ängstigen, fürchten, Angst haben, scheuen.

Strachliwość, -ści, *sf.* Schreck-, Jaghaftigkeit *f.*

Strachliwy, *adi.* schreck-, jaghaft.

Strachowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Schreckbild *n.*

Stracić, -cę, -cisz, -cilem, *I. vn. imperf.* verlieren; *II. va. perf.* 1) verlieren, vergeuben; 2) hinrichten, siehe: Tracić.

Straconka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* verlorene Zimmerung, Vermimmerung *f.*

Stradać, -dam, -dałem, *va. imperf.* verlieren, einbüßen.

Stradalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Moringa) Behen-, Ölbaum *m.*

Stragan, -u, *pl.* -y, *sm.* Schragen *m.*, Scharren *m.*, Krambude *f.*, Kram-, Verkaufsbank *f.*

Straganiarka, Stragaraka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Verkäuferin *f.*, Höferin *f.*; = Przekupka.

Stragarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Trage-, Querbalken *m.*

Strangurya, -ryi, *sf.* Harn- drang *m.*, Harnzwang *m.*; = Trudne odlewianie moczu.

Strapić, -pię, -piłem, *va. perf.* kränken, Kränkung verursachen, siehe: Trapić.

Strapienie, -nia, *sn.* Be- trübnis *f.*, Leiden *n.*

Stras, **Strasz**, -u, *pl.* -e, *sm.* Straß *m.*; = Fałszywy kamień.

Straszak, -a, *pl.* -i, *sm.* Gespenst *n.*; Bauwau *m.*, gra w -a ein Kinderpiel.

Straszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Heuschreckentreß *m.*, Maul- fresser *m.*

Straszliwość **Straszność**, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Furch- ter-, Schrecklichkeit *f.*

Straszliwy, **Straszny**, *adi.*; **Straszliwie**, **Strasznie**, *adv.* fürchtbar, fürch- terlich, schrecklich, scheußlich, schauerhaft; -na potęga fürch- terliche Macht; -ny widok ein schrecklicher Anblick; opo- wiadać -ne rzeczy schauer- hafte Dinge erzählen; -ne rzeczy (ironisch) große Sachen.

Strasznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* abschreckendes, häßliches Weib, Scheusal *n.*

Strasznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Scheusal *n.*

Straszyc, -szę, -szylem, *I. va. imperf.* schrecken, erschrecken, mit Gespenstern dro- hen; *II. vn. imperf.* spuken (von Gespenstern).

Straszydło, -dła, *pl.* dła, *sn.* 1) Geipenst *n.*, Schreckbild *n.*, Scheusal *n.*, Spukgeist *m.*; 2) Vogelscheuche *f.*, Po- panz *m.*; 3) Blattnase *f.* (Fleder- maus).

Strata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Verlust *m.*, Schaden *m.*

Strategia, -gii, *sf.* Strategie *f.*, Heerführung *f.*, Krieger- kunst *f.*; = Sztuka dowo- dzenia wojskiem.

Strategiczny, *adi.*; **Strategicznie**, *adv.* strategisch.

Strategik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Strategie *m.*, Heerführer *m.*, Feldherr *m.*

Stratny, *adi.* verlustig, verschwenderisch.

Stratować, -tnę, -wałem, *va. perf.* niederreten, zusam- menstampfen, siehe: Trato- wać.

Strawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Nahrung *f.*, Kost *f.*, Essen *n.*; służyć za -wę zur Nahrung

dienen; — bydłeca Viehsutter *n.*; psia — Hundefressen *n.*

Strawić, -wię, -wisz, -wi- łem, *va. perf.* verbauen, siehe: Trawić.

Strawienie, -nia, *sn.* Ver- dauung *f.*

Strawin, -u, *sm.* Pepsin *n.*, Magensaft *m.*

Strawne, -go, *sn.* Kost- geld *n.*, Diäten *pl.*

Strawność, -ści, *sf.* Ver- daulichkeit *f.*

Strawny, *adi.* (leicht) ver- daulich.

Strawować, -wuję, -wał- tem, *va. imperf.* bestößen, bewirten; — się *vr.* sich be- köstigen.

Strawunek, -nku, *sm.* Be- köstigung *f.*, Kostgeberei *f.*

Straż, -y, *pl.* -e, *sf.* Wache *f.*, Schilnwache *f.*, Hut *f.*; — dzienna Tagwache — nocna Nachtwache; — hono- rowa Ehrenwache; — gran- niczna Grenzwache; na -y być auf Wache sein; -e roz- stawiać Wachen aufstellen; pod -ą osadzić in Gewehrjam halten; — przednia, tylna Vor-, Nachhut.

Strażnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Wachturm *m.*, Warte *f.*, Warturm *m.*, Schilderhaus *n.*

Strażniczy, *adi.* Wacht-

Strażnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Aufseher *m.*, Wächter *m.*, Forst- beamte(r) *m.*; — graniczny Grenzaufseher, Wautner *m.*; — wielki Generalwachtmeister *m.*; — blokowy Blockierwächter.

Strażyniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Wachturm *m.*, Redoute *f.*

Strażać, -cam, -całem, *va. imperf.*; **Strażać**, -cę, -cisz, -cilem, *va. perf.* hinabstoßen, herunterstürzen, abschlagen, ab- stoßen.

Strażanie, **Strażenie**, -nia, *sn.* Hinab-, Hinunter- stürzen *n.*, Hällung *f.*

Strażczasty, **Strażczysty**, *adi.* schotig, voll Schoten.

Strażca, -cza, *sing. tant. sn.* Schoten *pl.*

Strażczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Schötchen *n.*, Hülsen *f.*

Strażca, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Abzug *m.*

Strączkowaty, *adi.* schotenförmig, schotenartig.

Strączkowy, *adi.* Schoten-; -wo rośliny Schotengewächse *pl.*, Hülsenfrüchte *pl.*

Strącznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schminkebohnenstoss *m.*

Strączycza, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Halidrys) eine Algenartung.

Strączyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Schotenhülse *f.*, Schoten-
schale *f.*

Strączyniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Mutterjint *m.*

Strak, -a, *pl.* -i, *sm.* Schote *f.*

Strakojad, -u, *pl.* -y, *sm.* (Bruchus) Erbsenfresser *m.*, Erbsenfäher *m.*

Strakowacieć, -cieje, -cia-
łem, *vn. imperf.* Schoten treiben, schießen.

Strakowaty, *adi.* schoten-, hülsenartig.

Strefa, -fy, *pl.* -fy, *sf.* Zone *f.*; Streif *m.*, Streifen *m.*

Strefić, -sie, -fitem, *va. perf.* 1) streifen, mit Streifen bezeichnen; 2) trefe machen (für den Genus nach den jüdischen Speisegesetzen ungeeignet machen); 3) das Haar in Locken brennen.

Strefisty, *adi.* streifig, gestreift.

Strejk, Strajk, -u, *pl.* -i, *sm.* Streik *m.*, Ausstand *m.*, Arbeitseinstellung *f.*; = Zawieszenie robót.

Strejkować, Strajkować, -kuje, -walem, *vn. perf.* streifen, die Arbeit einstellen; strejkujący Streifende(r) *m.*

Streszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Strescić, -szcze, -ścitem, *va. perf.* den Inhalt kurz angeben.

Streszczenie, -nia, *sn.* kurze Inhaltsangabe.

Strębować, -buje, -walem, *va. imperf.*; Strąbić, -bie, -bitem, *va. perf.* zusammenblasen, durch Blasen versammeln, zusammensuchen.

Stręczyćka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Zuweiserin, Bernieterin *f.*

Stręczenie, -nia, *sn.* Zu-

weisen *n.*; biuro -czeń Ber-
mittlungsbureau *n.*

Stręczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* zuweisen, zuschlagen, mäkeln.

Stręczyfura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Kommissionär *m.*, Spedit-
teur *m.*

Stręp, -u, *pl.* -y, *sm.* Zwi-
delbaum *m.* vom Sturm ent-
gipfelt.

Strętwa, -wy, *pl.* -wy, *f.* Krampfsich *m.*

Strętwić, -wieje, -wia-
łem, *vn. perf.* erstaren.

Stroczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* (Meruleus) Hutpilzart-
ung *f.*; — rosisty Feucht-,
Kränenschwamm *m.*

Stroczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* zusammenbinden.

Strofa, -fy, *pl.* -fy, *sf.*; Strofa, -ki, *pl.* -ki, Strophe *f.*

Strofować, -fuję, -walem, *va. imperf.* schelten, verweisen, eine Strafe geben.

Strofowanie, -nia, *sn.* Schelten *n.*

Stroiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Stimmer *m.*, Klavierstimmer.

Stroicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stimmerin *f.*

Stroiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Lobelie *f.*

Stroić, -je, -isz, -item, *I. va. imperf.* 1) schmücken, putzen, aus schmücken, aufputzen; — okłaz kwiatami den Altar mit Blumen schmücken; — roz-
zum nauką den Verstand mit Kenntnissen schmücken; 2) be-
reiten, zubereiten, zurecht-
machen; 3) — miny, grymasy Gesicht schneiden; 4) — so-
bie z kogo żarty, drwinki sich über jemanden lustig machen; 5) stimmen; trzeba już zno-
wu — forté pian man muß wieder daß Klavier stimmen; II. — się, *vr. imperf.* sich schmücken, putzen, anziehen; — się w cudze piórka sich mit fremden Federn schmücken.

Stroik, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Kopfsuß *m.* für Frauen; 2) Blättchen *n.*, Zungenblatt *n.*, welches auf den Schnabel der Klarinette gesetzt wird.

Stroipostawa, -wy, *pl.* -wy, *sm.* Gleisner *m.*

Stroisz, -a, *pl.* -e, *sm.* Stedpahl *m.*

Stroiszowy, *adi.* — plot Stedpahlzaun *m.*

Strojka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Com-
mellyna (eine Knollenpflanze).

Strojna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Kranich, Storchschnabel *m.*

Strojnati, -a, *pl.* -y; Strojni-
niś, -sia, *pl.* -sie, *sf.* Putznar
m., Zieraffe *m.*

Strojnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Stimmhammer *m.*

Strojnisia, -si, *pl.* -sie, *sf.* Zieruppe *f.*, Puhflichtige *f.*

Strojnoczub, -a, *pl.* -y, *sm.* Schopfvogel *m.*; = Kraczyna.

Strojność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Beständigkeit *f.*; 2)

Harmonie *f.*; 3) Pracht *f.* der Kleidung; Kleidamkeit *f.*

Strojny, *adi.*; Strojnié, Strojno, *adv.* 1) gepußt, zierlich gekleidet; kleidam; 2)

gestimmt, harmonisch, beständig.

Stroka, Stroiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* andersfarbiger Streifen, Borte *f.*; — morza Meer-
strich *m.*

Stromy, *adi.*; Stromo, *adv.* steil, schroff.

Strona, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Seite *f.*; przepiesz to dwie

-ny du wirst diese zwei Seiten abschreiben; z tej -ny dies-
seits; z tamtej -ny jenseits; na odwrotnej -nie auf der Rück-
seite; jasna — tej rzeczy die helle Seite dieser Sache; ze
wszystkich stron von allen Seiten; ani z mojej -ny, ani ze
-ny mego brata niema żadnych przeszkód weder von
meiner Seite noch von der Seite meines Bruders sind
welche Hindernisse vorhanden; to jest jego słaba — daß ist
seine schwache Seite; wziąć kogo na -nę jemand bei-
seite nehmen; żart na -nę Scherz bei Seite; dać się po-
znać z dobrej -ny sich von der guten Seite zeigen; każdy cią-
gnie na swoją -nę jeder sucht aus der Sache Vortheil zu
ziehen; -mi sięwzrost, strich-
weise, hier und da; — (wiel-
kiego pieca) robocza, spusta-
wowa Vorwand *f.*, Arbeits-
seite; — tylna Rückseite, Rück-

wand; — formowa Umie *f.*, Formseite; — przeciwwiatrowa Windsseite; 2) Gegend *f.*; w obcych -ch in fremden Gegenden; cztery -ny niebieskie die vier Himmelsgegenden; 3) Partei *f.*; — przeciwna die Gegenpartei; -ny zawierające kontrakt die kontrahierenden Parteien; — pozwana die belanęte Partei.

Stroncyana, -ny, *sf.* Strontianerde *f.*, Strontian *m.*

Stroncyanit, -u, *pl.*, -y, *sm.* Strontianit *m.*

Stronica, Stronnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Seite *f.*, Buchseite *f.*, Pagina *f.*

Stronić, -nie, -niem, *vn. imperf.* sich ferne halten; — od kogo jmnđu meiden, fliehen.

Stronnictwo, -wa, *pl.* -wa, *sf.* 1) Parteigeist *m.*; 2) Partei *f.* Stronniczość, -ści, *sf.* Parteilichkeit *f.*

Stronniczy, *adi.*; Stronniczo, *adv.* parteilich, parteilich, Partei=.

Stronnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Parteigänger *m.*, Parteilangehörige(r) *m.*

Stronność, -ści, *sf.* Parteilichkeit *f.*

Stronten, -u, *sing. tant. sm.* Strontium *n.*

Strop, -u, *pl.* -y, *sm.* Balkenlage *f.*, Gebälk *n.*, Dach *n.*, Zimmerdecke *f.*, Deckenstück *n.*; — wnekowy, koszykowy, wytworny Felderdecke *f.*; — skrzyni ogniowej Dach des Feuerkastens; — niebios Himmelsgewölbe *n.*

Stropić, -pie, -piem, *va. perf.* von der Fährte weg-treiben; — się *vr.* sich entsetzen, in Verwirrung geraten.

Stropowy, *adi.* Decken-, Gebälk=; — wa oprawa Försten-tappe *f.*

Stroskanie, -nia, *sn.* Be-trübniß *f.*

Stroskany, *adi.* betrübt, bekümmert, gebeugt, getränkt. Stronczyń, -żyn, *plur. tant.* Schornsteinbalken *pl.* auß Flechtwerk.

Strój, -oju, *pl.* -oje, *sm.* 1) Puż *m.*, Auspuż *m.*, Klei-

dung *f.*, Anzug *m.*; narodowy — Nationalkleidung, National-tracht *f.*; zbytek w -jach der Luxus in der Kleidung; 2) Veranstaltung *f.*, An-ordnung *f.*; 3) Saitenklang *m.*, Saitenspiel *n.*; Saiten-stimmen *n.*; 4) -oje Hoben *pl.* Geisen *pl.*; strój bobrowy Bi-bergeil *n.*

Stróna, siehe: Struna.

Stróż, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Wächter *m.*; Hausmeister *m.*, Hausbesorger *m.*; Beschützer *m.*, Bewacher *m.*; anioł — Schutzengel *m.*; — nocny Nacht-wächter; — cnota czystości naj-lepszym jest -em wierności żon die Tugend der Keuschheit ist die beste (Hort) der Frauentreue; 2) -e, *pl.* Radstößer *pl.*, Press-leine *pl.*

Stróża, -ży, *pl.* -że, *sf.* Nachtwache *f.*

Stróżka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Hausmeisterin *f.*, Haus-besorgerin *f.*; Aufseherin *f.*; 2) Schläge *f.*

Stróżne, -go, *sn.* Wächter-geld *n.*, Wächgeld *n.*

Stróżowa, -we, *pl.* -we, *sf.* Hausbesorgerin *f.*, Haus-meisterin *f.*; Wächterin *f.*

Stróżować, -żuje, -wałem, *vn. imperf.* wachen, bewachen, Wache halten, Wächter sein.

Stróżowna, -nej, *pl.* -ne, *sf.* Hausmeistertochter *f.*

Strucła, -li, *pl.* -le, *sf.*; *dim.* Strucelka, -ki, *pl.* -ki, Strizel *m.*, *f.*, Becken *m.*

Struchłałość, -ści, *sf.* Er-starrung *f.*, Erstarren vor Bangigkeit.

Struchlały, *adi.* erstarrt, vor Schrecken erstarrt, schreck-gebannt.

Struchleć, -leje, -lajem, *vn. perf.* vor Furcht, Ban-gigkeit, Staunen erstarren.

Strucie, -cia, *sn.* Ver-giften *n.*, Vergiftung *f.*

Struć, -je, -tem, *va. perf.* veraiften, siehe: Truć.

Strudel, -dła, *pl.* -dle, *sm.* Strudel *m.*; — z jabłkami Apfelstrudel; — z makiem, z serem Rohn-, Quark-(Topfen-)strudel.

Strudzenie, -nia, *sn.* Er-müdung *f.*

Strudzić, -dze, -dzisz, -dzilem, *va. perf.* ermüden, siehe: Trudzić.

Strudzony, *adi.* müde.

Strug, -a, *pl.* -i; Struch, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Hobel *m.*, Schntzmeffer *n.*; — bednarski, ośniak Schnitt-, Reis-, Zug-, Ziehmeffer; — boczny Wand-hobel; — druciak Zündhölzler-hobel; — dwureczny Band-, Speichenhobel; — gładzacy, podwojny, gładzidło Doppel-sügenhobel, Rauchbank *f.*, Pużhobel; — gładzacy po-jedynczy Zug-, Bankhobel, Rauch-, Zügebank; — kątnik Sims-, Gesimehobel; — kątnik krawędziowy Falz-hobel; — kątnik odsadzkowy Wangenhobel; — kątnik ukos-ny Schräger *m.*; — krajnik kęstehobel; — krzywiak Schteihobel; — listewkowy Leistenhobel; — okrągły Rundhobel; — rozsuwany Falz-hobel; — równiak Schlicht-, Blättelhobel; — skrobacz Szab-, Speichenhobel; — spajak Fugenhobel; — wpu-stnik Rut-, Spundhobel; — wypustnik Federhobel; — wycinany, gzemkowy, karne-sowy, Karnies-, Stab-, Hohl-hobel; — zasuwnik Grathobel; — zębak Zahnhobel; — zło-bień Hohltehhobel; — do kopyt końskich Wirkeisen *n.*; 2) eine Art Barfe.

Struga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Wasserader *f.*, Wiefenbach *m.*; Quelle *f.*; Flut *f.*; stru-myk przepływa pole dwoma-mi der Bach durchrieselt das Feld in zwei Arme ge-teilt; — tez ein Strom von Tränen.

Strugac, -gam, -załem, *va. imperf.* schnitzeln, schaben; — kartofle Erdäpfel schälen; — marchew gelbe Rüben schaben.

Struganie, -nia, *sn.* Schntz-jeln *n.*; Schälen *n.*

Strugalek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* geschntztes Bild.

Strugalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schntzmeffer *n.*; Hobel *m.*

Struganina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Geschnitzel *n.*

Strugarnia, -ni, *pl.* -nie; Strugarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hobelmaschine *f.*, Hobelbank *f.*; Hobelwerkstatt *f.*

Strugarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Hobler *m.*, Schnitzler *m.*

Strukać, -kam, -kałem, *va. imperf.* wie ein Kranich schreien.

Struktura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Struktur *f.*, Bau *m.*, Bauart *f.*; = Budowa.

Strum, -u, *pl.* -y, *sm.* Knopf am Halse.

Strumienisty, *adi.* voll Bäche.

Strumienny, *adi.* Bach-.

Strumień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Bach *m.*, reißender Bach, Gießbach; krew płynęła -niami das Blut floß in Strömen; -mienię łez wylewać einen Strom von Tränen vergießen; — wody Wasserstrahl *m.*

Strumilka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Malcolmia (eine Pflanze).

Strumyk, Strumyczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Wächlein *n.*, Bach *m.*

Struna, Stróna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Saite *f.*

Strunowy, *adi.* Saiten-.

Strup, -a, *pl.* -y; *dim.*

Strupek, -pka, *pl.* -ki, *sm.* Grind *m.*, Schorf *m.*; Ausschlag *m.*; -y na głowie Kopfausschlag; słodki — Honiggeschwulst *f.*, mierziony — böser Grind; -y końskie Mauken *pl.*, Rappe *f.* (eine Pferdekrankheit).

Strupiasty, Strupisty, Strupliwy, *adi.* grindig, schorfig.

Strupić, -pie, -piłem, *va. imperf.* mit Schorf, Grind bedecken.

Strupieć, -pieje, -piałem, *vn. imperf.* sich mit Grind, Schorf bedecken.

Strupień, -nia, *sm.* Kopfgrind *m.*, Milchschorf *m.*

Strupieszalność, Strupiałość, -ści, *sf.* Morchheit *f.*

Strupieszaly, *adi.* morch.

Strupieszyc, -ze, -zyłem, *va. perf.* morch machen.

Strupnica, -cy, *sf.* Nagel-
flechte *f.*

Strusi, *adi.* 1) Strauß-; -e pióra Straußfedern; — żółdek Straußmagen *m.*, eiserner Magen; 2) -sie pióro Flügelstern *m.*

Struś, -sia, *pl.* -sie, *sm.* Strauß *m.*, Straußvogel *m.*

Struty, *adi.* vergiftet.

Strużek, -zka, *sm.*; Strużka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wächlein *n.*

Strużyc = Strugać.

Strużyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Späne *m.* *pl.* beim Schnitzeln, Hobelspäne; 2) Mist *m.*

Strwonić, -nie, -nisz, -niłem, *va. perf.* vergeuden, siehe: Trwonić.

Strwonienie, -nia, *sn.* Bergeudung *f.*

Strwożenie, -nia, *sn.* Erschrecken *n.*, Bangigkeit *f.*

Strwożony, *adi.* erschrocken, bang.

Strwożyc, -zę, -zyłem, *va. perf.* erschrecken, bang machen; — się *rr.* erschrecken, bang werden, siehe: Trwożyc.

Strych, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Boden *m.*, Mansarde *f.*; ide na — ich gehe auf den Boden; pożar wybuchał na strychu das Feuer entstand auf dem Boden; 2) = Strych Strich *m.*, Maß *n.*, Linie *f.*; wszyscy pod równy — prawa isć muszą alle müssen sich im gleichen Maße dem Gesetze unterwerfen; satyry pod jeden — wszystkim bierał die Satire behandelt alle gleichmäßig; 3) Art *f.*, Weise *f.*; dawnym -chem budować nach alter Weise bauen; kozackim -chem nach Kosakenart; 4) Knaster *m.*, Knasterbart *m.*; 5) -y, *pl.* Striche, Hölzer im halben Monde am Blasebalge.

Strycharstwo, -wa, *sn.* Ziegelstreicherei *f.*

Strycharz, -a, *pl.* -e, *sm.* Ziegelstreicherei *m.*

Strychnina, -ny, *sf.* Strychnin *n.*

Strychninowy, *adi.* Strychnin-.

Strychować, -chuję, wałem, *va. imperf.*; Strychnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* 1) mit dem Streichholze das Ge-

treide im Scheffel abstreichen,

bestreichen; 2) das Tuch streichen, tagieren, durchstreichen; 3) die Weiserstelle aufmachen, eben zurechten.

Strychulec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* Streichbrett *n.*, Strichholz *n.*, Streichholz *n.*, Streichpflock *m.*

Stryczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Strich, Strang *m.*; na — kogo skazać jemand zum Strange verurteilen; godzien -czka für den Galgen reif; do -czka zdatny er taugt zum Hundefangen.

Stryczkowaty, *adi.* strichartig.

Stryczkowy, *adi.* Strich-.

Stryj, -a, *pl.* -owie, *sm.* 1) Vetter *m.*, Oheim *m.* (von väterlicher Seite); 2) günstiger Wind.

Stryjanka, Stryjenka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tante *f.*, Nuhme *f.*, die Frau des Oheims.

Stryjaszek, -szka, *pl.* -szkowie, *sm.* Onkelchen *n.*

Stryjeczny, *adi.* Oheim-; — brat Cousin *m.*, Vetter *m.*; — na siostra Cousine *f.*, Base *f.*; -ni bracia Geschwister-, Brüderkinder *pl.*

Stryjstwo, -wa, *sn.* der Onkel (väterlicherseits) mit seiner Frau.

Stryktura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Strikur *f.*, Kanalverengung *f.*; = Zweizehn przewodu.

Stryszek, -szku, *pl.* -szki, *sm.* kleiner Boden, Dachkammerchen *n.*

Strywalizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* trivial, gemein machen.

Strzalajad, -u, *sn.* gefingerter Schotenklee.

Strzał, -u, *pl.* -y, *sm.* Schuß *m.*; — z pistoletu Pistolenschuß; — armatni Kanonenschuß; padł — ein Schuß fiel; zbliżyć się na odległość -u sich auf Schußweite nähern.

Strzala, -ły, *pl.* -ły, *sf.* 1) Pfeil *m.*; jak — pfeilschnell; przyleciał jak — er kam pfeilschnell geflogen; — pierś mu przeszła der Pfeil drang ihm in die Brust; — proca

Schleuderpfeil; 2) Wiesel *n.*; 3) Pfeil *m.*, ein Teil von dem halben Durchmesser eines Zirkels; 4) die größte innere Höhe der Wölbung; 5) — sowie Pimpinelle *f.*, gefingertes Schotenklee; 6) — drzewa Stod *m.*, Holzrörper *m.*

Strzalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Strzaleczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Pfeilchen *n.*; 2) Strahl *m.*, Stern *m.*, eine schmale Blässe an der Stirn einiger Tiere; 3) Pfeilkraut *n.*; 4) Strahl *m.*, Gabel *f.*, der mittlere Teil der Pferdehufe; 5) Eisenfiel *m.* an der Pflugchar; 6) Holzfiel *m.*; 7) Pfeil *m.*, Pfeilhöhe *f.*, Einbiegung *f.*; — krzywizny Pfeilhöhe des Federbogens in unbelastetem Zustande; — sklepionia Bogensicht *n.*; — magnesowa Magnethabel *f.*

Strzalkowaty, *adi.* pfeilförmig. [schnell.]

Strzalolotny, *adi.* pfeilstrzalonośny, *adi.* pfeiltragend.

Strzalowy, Strzalisty, *adi.* Pfeil-, strahlenförmig; szew-listy, spojenie -łowe Pfeilnaht *f.* an der Hirschhale.

Strzaskać, -kam, -kaćem, *va. perf.* zertrümmern, zerstückeln.

Strzasać, -sam, -saćem, *va. imperf.*; Strzasać, Strzasać, -ne, -naćem, *va. perf.* 1) abschütteln, heruntererschüttern; — owoce z drzewa das Obst vom Baume schütteln; — kurz z sukni den Staub vom Kleide abschütteln; 2) ausforschen, durchsuchen.

Strzasanie, -nia; Strzasięcie, -cia, *sn.* Abschütteln *n.*

Strzecha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* 1) Strohdach *n.*; 2) Dach *n.*; Wohnung *f.*; Obdach; Haus *n.*; Wucht *f.*; pod -czą rodzinną im Vaterhause; pod jedną -czą mieszkać unter einem Dache wohnen; przyjąć kogo pod -chą in dem Dach und Fach gewähren; 3) Haube *f.* des Kohlenmeißers.

Strzechalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* ein Werkzeug beim Strohdachdecken.

Strzecharz, -a, *pl.* -e, *sm.* Dachdecker *m.*

Strzechwa, -chwy, *pl.* -chwy, *sf.* Grimma (eine Moosart).

Strzedz, Strzec, -ge, -zesz, -głm, *I. va. imperf.* hüten, behüten, bewachen, bewahren, achten; pies -że domu der Hund bewacht das Haus; niech cie Pan Bóg -że Gott behüte dich; czego -ż Boże was Gott verhüte; Bóg niech go -że przed nieszczęściem Gott bewahre ihn vor einem Unglück; — niewinności swojej córki die Unschuld seiner Tochter bewachen; sześć tam chorągwi granicy -że sechs Regimente bewachen dort die Grenze; strzeżonego Pan Bóg strzeże den Achtsamen bewacht der Himmel, wer sich selbst in acht nimmt, den bewahrt auch Gott vor dem Unglück; II. — się *vr.* sich hüten, auf der Hut sein; -ż się złych towarzyszy hütte dich vor schlechten Kameraden; ona się starannie -że zbytków w ubiorze sie vermeidet sorgfältig jeden Luxus in der Kleidung.

Strzel, -a, *pl.* -e, *sm.* Brachinus (eine Käferart).

Strzelać, -lam, -laćem, *I. va. imperf.*; Strzelić, -le, -litem, *I. va. perf.* 1) schießen, feuern; — z łuku Bogen schießen; — do tarczy nach einer Scheibe schießen; -lić z armaty eine Kanone abfeuern; — na kogo auf jmdn losfeuern, loschießen; gniew mu z oczu -la der Born schießt ihm aus den Augen; płomień -lił do góry die Flamme schoß empor; — komu w łeb jmdm vor den Kopf schießen; — sobie w łeb sich eine Kugel durch den Kopf jagen; cała noc -lano z szaców die ganze Nacht wurde von den Schanzen geschossen; człowiek -la a Pan Bóg kule nosi (der Mensch schießt und Gott trägt die Kugeln), der Mensch denkt und Gott lenkt; -lać bez prochu ohne Pulver schießen, viel Lärm um nichts machen; 2) — oczyma die Augen herum-

schießen lassen, die Blicke herumwerfen; — baki tändeln, die Zeit vergeuden, faulenzien, 3) [schnell rennen; 4] schießen, in die Höhe schießen, schnell empor-schießen; 5) niedzwiedź -la albo wicherzy der Bär schleudert Steine, Holz; II. — się *vr.* sich duellieren, auf einander schießen, Kugeln wechseln; przysięgli — się przez niedzwiedzia skóre sie schwuren, auf die Entfernung einer Bärenhaut die Kugeln zu wechseln.

Strzelający, *adi.* schießend — jace złoto Knall-, Plak-, Prasselgold *n.*

Strzelany, *adi.* -na robota Sprengarbeit *f.*

Strzelak, -a, *pl.* -i, *sm.* Funken sprühendes, knisterndes Brennholz.

Strzelanie, Strzelenie, -nia, *sn.* Schießen *n.*; -lanie do kurka das Vogelschießen; w obziewieję grzeszenia niż -lania im Lager wird mehr gesündigt als geschossen.

Strzelanina, -ny, *sf.* Schieberei *f.*; gesta — heftiges Feuergefecht.

Strzelba, -by, *pl.* -by, *sf.* 1) Gewehr *n.*, Flinten *f.*, Schießgewehr; 2) Schießen *n.*, Feuern *n.*

Strzelbiszczce, -cza, *sn.* Schußweite *f.*

Strzelbny, *adi.* Schießgewehr-.

Strzelcowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* die Frau des Jägers.

Strzelczy, *adi.* Schieß-, Schuß-; -cza ręka Schußweite *f.*, Schußmächtigkeit *f.*; na -czą rękę przyjsć in Schußweite kommen, in den Schuß kommen.

Strzelczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Jägerburtsche *m.*

Strzelczyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Jägerin *f.*, Schützin *f.*

Strzelec, -lca, *pl.* -lcy, *sm.* 1) Jäger *m.*, Schütze *m.*, Jägermann *m.*; dobry z niego — er ist ein guter Schütze; strzelcy w Austrii mają zielone wyłogi die Jäger in Österreich haben grüne Aufschläge; 2) Schieß-, Augen-, Angelschlange *f.*

Strzelecki, *adi.* Jäger-, Schützen-; towarzystwo -ckie Schützenverein *m.*; prawo -ckie Jägerrecht *n.*; kapelus — Jägerhut *m.*; po -cku *adv.* jäger-, schützenmäßig.

Strzelectwo, -wa, *sn.* 1) Jägerei *f.*; 2) Schützenwesen *n.*, Schützenkunst *f.*

Strzelica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Straß *m.*, Gabel *f.* am Pferdehufe.

Strzeliga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Theophrastea (eine amerikanische Pflanze).

Strzelisty, *adi.*; Strzeliscie, *adv.* 1) Pfeil-, voll Pfeile; wie ein Pfeil in die Höhe fliegend; schlant emporstehend, emporragend; -ste wieże miasta die schlanken Türme der Stadt; 2) inbrünstig, andächtig; akta -ste Stoßseufzer *pl.*, inbrünstige Gebete.

Strzelna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Agave (amerikanische Baumaloe).

Strzelne, -go, *sn.* Schuß-, Jagdgelb *n.*

Strzelnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Schießhaus *n.*; Schießloch *n.*; Schießcharte *f.*; Schießstätte *f.*; 2) Schützenhaus.

Strzelniczy, *adi.* Schieß-, Schützen-; proch — Schießpulver *n.*; bractwo -cze Schützenbrüderschaft *f.*

Strzemienne, -go, *sn.* Satteltrunk *m.*, Steigbügeltrunk *m.*, Abschiedstrunk *m.*; pić — zum Abschied noch eins austrinken.

Strzemienny, *adi.* Steigbügel-; —, -nego, *pl.* -ni, *sm.* Reitknecht *m.*

Strzemig, -mienia, *pl.* -miona; *dim.* Strzemionko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Steigbügel *m.*; 2) Steigbügel(knochen) *m.* im Ohr; 3) Hängeeisen *n.*, Hängezeug *n.*

Strzemionko, Strzemiazko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) siehe: Strzemig; 2) Strippe *f.*, Strupfen *m.* an den Hüfen.

Strzepak, -pie, -pałem, *va. perf.*; Strzepad, -ne, -nałem, *va. perf.* abschütten, abklopfen; — proch den Staub abschüt-

teln; — komu skórę imundn den Pelz abklopfen.

Strzeżek, -zka, *pl.* -zki, *sm.* Vinother *m.*, Pinnien-, Muschelwächter *m.*

Strzeżenie, -nia, *sn.* Wachen *n.*, Bewachung *f.*

Strzeżczasty, *adi.* faserig, voll Fasern.

Strzeżeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Scherentaut *n.*, Raken-, Schachtelhalm *m.*

Strzepek, -pka, -pki, *sm.*; Strzepka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Krause *f.*, Faser *f.*, Fegen *m.*; podrzeć co na -ki etwas zerfetzen, in Fegen zerreißen.

Strzepia, -pi, *pl.* -pie, *sf.* Einschnittsziegel *f.*, Verzahnung *f.*, Schmaßen *m.*, Mauerschmaßen *m.*

Strzepiasty, *adi.* voll Fasern, Faden, ausgefranst.

Strzepić, -pie, -piem, *l. va. perf.* 1) kräufeln, kraus, faserig machen; 2) — wodę Wel-len werfen; 3) — głos trillern; II. — się *vr.* sich aufdreseln.

Strzepkowaty, *adi.* faserig, schachtelhalmartig.

Strzeplik, -a, *pl.* -i, *sf.* Euridice (Affelgattung).

Strzesnać, siehe: Strzasac.

Strzosować, -suje, -walem, *va. perf.* an den Pfahl anbinden.

Strzydz, Strzyc, -ge, -zesz, -gtem, *va. imperf.* schneiden, mit der Schere schneiden, scheren; — komu włosy jemandem die Haare schneiden; — owce die Schafe scheren; — uszami die Ohren spitzen, sie hin und her bewegen; — oczyma schneidende Blicke auf etwas werfen; (jak ja golono, (to on) -żono sage ich weiß, so sagt er schwarz).

Strzyga, -gi, *pl.* -gi; Strzygonia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* weibliches Nachtgespenst, *See f.*

Strzygon, -u, *pl.* -y, *sm.* männliches Nachtgespenst.

Strzygoń, -nia, *pl.* -nie, *sm.* hülsenartige Sinnenpflanzengattung.

Strzykać, -kam, -kałem, *vn.* und *va. imperf.*; Strzykać, -kne, -knałem, *vn.* und *va. perf.* 1) spritzen, sprudeln; 2)

stechen, zwicken, kneipen; -ka mi w uchu es sticht mich im Ohre.

Strzykanie, -nia, *sn.* — uszu Ohrenweh *n.*, Ohrenschmerz *m.*

Strzykawa, -wy, *pl.* -wy; Strzykawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Springbrunnen *m.*; 2) Spritze *f.*; 3) Spritz-, Nervenröhre *f.*

Strzykaweczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) (Siphunculus) Hubermurm *m.*, 2) Saugrüsselchen *n.*

Strzyż, -za, *sm.* Schur *f.* Strzyż, -a; Strzyżyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Goldhähnchen *n.*, Zaunkönig *m.*

Strzyżenie, -nia, *sn.* Scheren *n.*

Strzyżeniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Glattgeschorener *m.*

Strzyżyny, -żyu, *plur.* tant. Schur *f.*, Schafschur.

Stuarkuszowy, *adi.* Hundertbogen-.

Studa, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Kühlapparat *m.* vor dem Bettstischefen.

Studentcki, *adi.* Studenten-; — pokój Studentenzimmer *n.*; po -cku *adv.* schülermäßig, studentenmäßig.

Student, -a, *pl.* -nei; *dim.* Studentcik, -a, *pl.* -i, *sm.* Student *m.*, Studiojusz *m.*, Schüler *m.*

Studenterya, -ryi; Studentctwo, -wa, *sn.* Schülertum *n.*, Studententum *n.*, die Studenten.

Studnia, -ni, *pl.* -nie; *dim.* Studzienka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Brunnen *m.*, Schöpf-, Ziehbrunnen.

Studniarz, -a, *pl.* -e; Studziennik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Brunnengräber *m.*, Brunnenmeister *m.*, Brunnenarbeiter *m.*

Studnica, -cy, *pl.* -ce; *dim.* Studniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Brunnenquell *m.*

Studniczysko, Studnisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Brunnenhöhle *f.*, Brunnengraben *m.*; elender Brunnen.

Studniowy, *adi.* hundert-tägig.

Studniówka, -ki, *sf.* Fassonziegel *m.*

Studyować, -duje, -wa-
lem, *va. imperf.* studieren.

Studyum, *indecl.*; *pl.* Studya, -ów, *sn.* Studium *n.*; Studien *pl.*; Studie *f.*; — *z natury* Naturstudie *f.*

Studzenie, -nia, *sn.* Kühlung *f.*, Abkühlung *f.*, — *gracia* Abkühlen des Eisenkumpens; — *sztuki* Abkühlen des Meislers.

Studić, -dze, -dzisz, -dzi-
lem, *va. imperf.* kühlen, ab-
kühlen, auskühlen.

Studzienina, -ny, *sf.* Gal-
lerte *f.*, Dickfaß *m.*; Gesulz-
te(s) *n.*

Studzienki, -nek, *plur.*
tant. Schulterblätter *pl.*

Studienny, *adi.* Brun-
nen-; -na woda Brunnen-
wasser *n.*

Stugębny, *adi.* hundert-
mündig; -na fama die hun-
dertmäulige Fama.

Stugłowy, *adi.* hundert-
köpfig.

Stuk, -u, *pl. -i, sm.* Ge-
kloppe *n.*, Gepolter *n.*, Lärm
m., Klopfen *n.*

Stukać, -kam, -kasz, -ka-
łem, *va. imperf.*; Stuknąć,
-nę, -nąłem, *va. perf.* klopfen,
lärmern, polstern, pochen, an-
pochen; — *czem* mit etwas
anschlagen; *ktos -ka do drzwi*
imnd pocht an die Thür.

Stukadło, -dła, *pl. -dła,*
sn. Türklopfer *m.*

Stukanie, -nia, *sn.* An-
klopfen *n.*, Anpochen *n.*, Lär-
men *n.*, Klopfen *n.*

Stukolumnowy, *adi.* hun-
dersäulig.

Stukomnatny, *adi.* mit
hundert Gemächern.

Stukot, -u, *pl. -y, sm.*
Lärm *m.*, Gepolter *n.*

Stulać, -lam, -lałem, *va.*
imperf.; Stulić, -le, -likem,
va. perf. zusammendrücken;
=pressen, schließen, zusammen-
halten; — *powieki* die Augen-
zudrücken (einem Sterbenden);
— *gebe* den Mund schließen;
stul gebe, *pysek* halt's Maul;
-*la pies* ogon der Hund läßt den
Schweif hängen; *kwiat listki*
-*la* die Blume faltet ihre

Blätter zusammen; — *się* *vr.*
sich schließen.

Stalecie, -cia, *pl. -cia, sn.*
Jahrhundert *n.*; *w dwunastem*
-*ciu* im zwölften Jahrhundert.

Stulejka, -ki, *pl. -ki, sf.*
— *wodna* Vorhautverengung
f. durch Wassergeschwulst.

Stalenie, Stulanie, -nia,
sn. Zusammendrücken *n.*, Zu-
sammenschließen *n.*

Stuletni, *adi.* hundert-
jährig.

Stulistny, *adi.* hundert-
blättrig.

Stulisz, -a, *pl. -e, sm.*
— *właściwy* Sophienkraut *n.*,
Sophienraute *f.*, Wiesenraute *f.*

Stula, -ty, *pl. -ty, sf.*
Stola *f.*, geweihte Priester-
binde.

Stulbia, -bii, *pl. -bie, sf.*
eine Polypenart.

Stupina, -ny, *pl. -ny, sf.*
Zünder *m.*, Zündschnur *f.*,
— *niebezpieczeństwa* Sicher-
heitsklunte *f.*

Stupurzyć się, -czę,
-czatem, *vr. imperf.* sich btü-
sten, stolzieren, un Gehen
affektieren.

Sturbować, -buję, -wałem,
va. perf. ermüden.

Sturbowany, *adi.* sorgen-
voll, niedergeschlagen.

Sturzec, -czeje, -czatem,
vn. perf. Türte werden.

Stustopniowy, *adi.* hun-
dertgradig.

Stwardnieć, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* hart werden,
verhärten.

Stwardziałość, Stward-
niałość, -ści, *pl. -ści, sf.*
Verhärtung *f.*

Stwarzać, -rzam, -rzałem,
va. imperf.; Stworzyć, -rze,
-rzylem, *va. perf.* schaffen,
erschaffen; *i Tyś* mnie -*rzył*,
boś tak chciał, *Panie* und *Du*
haft mich geschaffen, denn das
war *Dein* Wille, *Herr*.

Stwierdzać, -dzam, -dza-
łem, *va. imperf.*; Stwierdzić,
-dze, -dzilem, *va. perf.* be-
stätigen, bekräftigen, befestigen.

Stwora, -ry, *pl. -ry, sf.*
Ungscheuer *n.*

Stworzenie, -nia, *sn.* 1) Ge-
schöpf *n.*; *dzikie* jakieś —

irgend ein wildes Geschöpf;
2) Schöpfung *f.*; — *świata*
die Schöpfung der Welt.

Stworzyć, -a, *pl. -e;*
Stwórca, -cy, *pl. -cy, sm.*
Schöpfer *m.*

Stworzycielka, -ki, *pl.*
-ki, Schöpferin *f.*

Stworzystość, -ści, *sf.*
Erschaffbarkeit *f.*

Stworzysty, *adi.* erschaff-
bar.

Stwórzyć, *adi.* schöpferisch.

Styczeń, -cznia, *sm.* Jän-
ner *m.*, Januar *m.*

Styczka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Zusammenstoß *m.*

Styczna, -nej, *pl. -ne, sf.*
Tangente *f.*, Berührungslinie *f.*

Styczniowy, *adi.* Jänner-,
Januar-; -*we* *mrozy* die
Jännerfröste.

Styczność, -ści, *sf.* Be-
rührung *f.*, Zusammenhang
m., Verbindung *f.*; *nie mam*
z nim żadnej -*ności* ich komme
mit ihm in gar keine Be-
rührung, ich verkehre mit ihm
gar nicht.

Styczny, *adi.* berührend,
anstößend.

Stygnać, -nę, -nąłem, *vn.*
imperf. aus-, abkühlen, kalt
werden, erkalten; *chodź* do
stołu, *bo* zupa już -*nie* *komu*
z Tisch, *denn* die Suppe wird
schon kalt.

Styk, -u, *pl. -i, sm.* 1) Flug-
reute *f.*, Pflugchar *f.*; 2) Zedel-
stange *f.* mit Gabeln am dün-
nen Ende.

Stykać, -kam, -kałem, *va.*
imperf.; Zetknąć, -nę, -ną-
łem, *va. perf.* zusammenstecken,
in Berührung bringen, eine
Sache mit etwas berühren;
kiedy *swe* *usta* *zetkną* *z* jej
ustami als er ihre Lippen
mit den seinen berührte; —
się *vr.* zusammenlaufen, ein-
ander berühren, sich begegnen,
zusammenkommen; *nigdy* *się*
prawie *z* *nim* *nio* -*kam* *ich*
komme *jaż* *nie* *mit* *ihm*
zusammen; *tu* *się* -*kają* *te*
dwie *drogi* *hier* *begegnen* *sich*
diese *zwei* *Wege*.

Stykanie, -nia, *sn.* Be-
rührung *f.*, Kontakt *m.*

Styl, -u, *pl.* -e, *sm.* 1) Stil *m.*, Art *f.*; kościół w -u gotyckim eine Kirche im gotischen Stil; mieć dobry — eine gute Schreibart, einen guten Stil haben; w górno-lotnym -u in hochtrabendem Stil; 2) Stylus *m.*, Schreibgriffel *m.* der Römer.

Stylbit, -u, *sing.* tant. *sm.* Stylbit *m.*

Stylisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Hammerstiel *m.*, Hammerhelm *m.*

Stylista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Schönschreiber *m.*, Stilist *m.*

Stylistyka, -ki, *sf.* Stillehre *f.*, Stilistik *f.*

Stylizacya, -cyi, *sf.* Stilisierung *f.*

Stylometr, -u, *pl.* -y, *sm.* Säulenmesser *m.*; = Narzędzie do mierzenia kolumn.

Stylometrya, -tryi, *sf.* Säulenmesskunst *f.*; = Sztuka mierzenia kolumn.

Stylowy, *adi.* Stil-, stilgerecht, stilvoll.

Styluczub, -a, *pl.* -y, *sm.* Hoazin *m.*, Haubensfasan *m.*

Stymulować, -luje, -wałem, *va. imperf.* anreizen, anregen, anspornen, ansfacheln; = Podrażnić.

Stynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stint *m.* (Fisch).

Stypa, -py, *pl.* -py, *sf.* Leichen-, Trauer-, Begräbnismahl *n.*, Leicheneffen *n.*, Begräbnischiemaus *m.*; = pe wyprawie einen Leichenschmaus geben.

Stypendysta, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Stipendist *m.*

Stypendyum, —, *pl.* -dya, *sn.* Stipendium *n.*

Stypulacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Bedingung *f.*, Bestimmung *f.*, Verabredung *f.*, Stipulation *f.*; = Umowa.

Stypulować, -luje, -wałem, *va. imperf.* vertragmäßig angeloben, ausbedingen, ausmachen, abmachen, verabreden, stipulieren; = Wymówić sobie.

Styrać, siehe: Sterać.

Styrak, -a, *pl.* -i, *sm.* Storam *m.*

Styrakowiec, -wca, *sm.* flüssiger Amber oder Storam.

Styrk, -u, *pl.* -i, *sm.* Stammstück *m.* eines vom Sturm umgeworfenen Baumes.

Stysk, -u, *pl.* -i, *sm.* Gejammer *n.*, Geflage *n.*, Gewimmer *n.*

Styskać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* klagen, seufzen; — sobie überdrüssig sein.

Subalternacya, -cyi, *sf.* Versehung *f.*, untergeordnete Stellung; = Podwładność, Podrzędność.

Subarendować, -duje, -wałem, *va. imperf.* an einen Unterpächter vergeben.

Subdelegat, -a, *pl.* -ci, *sm.* Unterabgeordnete(r) *m.*, Subdelegierter *m.*

Subdyakon, -a, *pl.* -i, *sm.* Subdiakon *m.*

Subdykoństwo, -wa, *sn.* Subdiakon *n.*

Subdywizya, -zyi, *pl.* -zye, *sf.* Unterdivision *f.*, Unterabteilung *f.*

Suberyna, -ny, *sf.* Korbstoff *m.*, Kortsäure *f.*

Subhastacya, -cyi, *sf.* Subhastation *f.*, gerichtliche Versteigerung.

Subija, -ji, *sf.* Schlegel *m.*, Häufel *n.*

Subjekcyja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Ungelegenheit *f.*, Unbequemlichkeit *f.*; = cye komu robić jmuńm Ungelegenheit machen, Unbequemlichkeit verursachen, jmuńm genieren; = żeli to Panu nie zrobi cye wenn es Ihnen nicht beschwerlich sein wird; nie rób sobie dla mnie cye bemühe dich meinermegen nicht, mache mit mir keine Umstände; uzyskać to bez wielkich cye ich habe es ohne große Mühe erreicht; bez cye ohne Umstände; = Trud, Niedogodność.

Subjekt, -a, *pl.* -ci, *sm.* Handlungshelfer *m.*, Verkäufer *m.*, Gehülfe *m.*, Kommiss *m.*

Sublimacya, -cyi, *sf.* Sublimation *f.* Läuterung *f.*, Emportreibung *f.*, Verflüchtigung *f.*

Sublimat, -u, *pl.* -y, *sm.* Sublimat *n.*; — gryzący

Korrosivsublimat.

Sublimować, -muje, -wa-

łem, *va. imperf.* sublimieren, emportreiben, hinaufblättern, verflüchtigen.

Subordynacya, -cyi, *sf.* Subordination *f.*; = Karność.

Subordynować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* unterordnen; = Poddać.

Subpetit, -u, *pl.* -y, *sm.* Subpetitdruck *m.* (Druck um einen Punkt kleiner als der Petिटdruck).

Subretka, -ki, *pl.* -ki, Soubrette *f.*; Kammerzofe *f.*

Subrogacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Subrogation *f.* (Erlangung der Rechte eines anderen durch Übertragung).

Subskrybent, -a, *pl.* -nci, *sm.* Subskribent *m.*, Abonnent *m.*

Subskrypcya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* 1) Unterschrift *f.*, Unterzeichnung *f.*; Subskription *f.*, Abonnement *n.*; 2) Geldsammlung *f.*

Substancya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* 1) Substanz *f.*, Stoff *m.*; 2) Nahrungstoff *m.*, Kraft *f.*, Markt *n.*, Saft *m.*; 3) Wesentliche(s) *n.*, wesentlicher Inhalt, Kern *m.*, Gehalt *m.*; 4) Lebensnotdurft *f.*, Hab und Gut, Vermögen *n.*

Substrakcyja, -cyi, *sf.* Abziehen *n.*, Subtraktion *f.*; = Odejmowanie.

Substytucya, -cyi, *sf.* Unterschlebung *f.*, Substitution *f.*, Vertauschung *f.*, Stellvertretung *f.*; = Einsetzung *f.* an eines anderen Stelle, Ersatz *m.*; = Ustanowienie, Zastępstwo.

Substytuować, -wuje, -wałem, *va. imperf.* stellvertreten, substituieren; = Zastępować.

Substytut, -a, *pl.* -ci, *sm.* Substitut *m.*, Bevollmächtigter *m.*, Stellvertreter *m.*, Amtsvertreter *m.*; = Urzędowy zastępca.

Subsystencya, -cyi, *sf.* Lebensunterhalt *m.*, Subsistenz *f.*, Auskommen *n.*; = Utrzymanie.

Subtelniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* subtiler, feiner, zärtlicher Mensch.

Subtelnicé, -nieje-, -niałem, *vn. imperf.* subtil, fein, zart werden.

Subtelnostka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kleinlichkeit *f.*, Spitzfindigkeit *f.*

Subtelność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Subtilität *f.*, Feinheit *f.*, Zartheit *f.*; 2) Scharfsinnigkeit *f.*, Spitzfindigkeit *f.*, Grübelei *f.*

Subtelny, **Subtelniuchny**, *adi.*; **Subtelnie**, *adv.* 1) subtil, fein, zart, dünn; 2) scharfsinnig, spitzfindig, schlau, versänglich; zbyt -ne słów rozbieganie Wortklauberei *f.*

Subtylizacya, -cyi, *sf.*; **Subtylizowanie**, -nia, *sn.* 1) Wortklauberei *f.*, Sophisterei *f.*; 2) Verfeinerung *f.*, Verdünnung *f.*

Subtylizować, -zuje, -walem, *va. imperf.*; 1) subtilisieren, grübeln, klügeln; 2) verfeinern, verbünnen.

Sucha, -chej, *sf.* Match *n.*, Schlemm *m.* (beim Spiele).

Suchar, -a, *pl.* -y, *sm.*; **Sucharek**, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Zwieback *m.*, Bisquit *n.*; — okretowy Schiffszwieback.

Sucharkowy, **Sucharowy**, *adi.* Zwieback-.

Sucharz, **Suchorz**, -rza, *sm.* verdorrte Kiefer ohne Rinde.

Suchawy, *adi.* etwas trocken.

Suchedni, —, *plur. tant. sn.* Quatember *m. pl.*, Fasten *f. pl.*

Suchedniowy, *adi.* Quatember-.

Sucho, *adv.* trocken; — na dworze draußen ist es trocken; — odpowiedzieć trocken antworten; — kaszał er hustete trocken; na — ohne Strafe, straflos; tym razem uszłście na — diesmal seid ihr mit heiler Haut davongekommen; nie ujdzie ci to na — das soll dir nicht so hingehen; nie puszcze tego na — das werde ich nicht so hingehen lassen.

Suchobolny, *adi.* giftig. **Suchodrzew**, -u, *pl.* -y, *sm.* Weinholz *n.*, Dedenkirche *f.*

Suchogrzbiet, -a, *pl.* -y, *sm.* Vorfeuert *n.*, Seefuh *f.* **Suchokwiat**, -u, *pl.* -y, *sm.* Strohlume *f.*

Suchomelszczyzna, -ny, *sf.* Mühlenzins *m.* (von Wind-, Rog- und Handmühlen).

Suchooki, *adi.* schwer zum Weinen zu bringen.

Suchorecz, -a, *pl.* -e, *sm.* ein trockener, abgestorbener Ast, Reisholz *n.*

Suchorlawiec, -wieje, -wiałem, *vn. imperf.* mager und dürr werden.

Suchorlawość, -ści, *sf.* Dürresucht *f.*, Magerwerden *n.*

Suchorlawy, *adi.* hager, mager.

Suchorzyna, -ny, *sf.* Weiß, Silberpappel *f.*

Suchość, -ści, *sf.* 1) Trockenheit *f.*; 2) Magerkeit *f.*

Suchotnica, -cy, *pl.* -ce; **Suchotniczka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Lungentranke *f.*, Schwind-süchtige *f.*

Suchotnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Lungen-, Schwind-süchtige(r) *m.*; 2) Lungenmoos *n.*

Suchotny, *adi.* schwind-süchtig, hektisch.

Suchoty, -chot, *plur. tant. sf.* Schwind-sucht *f.*; mieć — die Schwind-sucht haben; wpaść w — die Schwind-sucht bekommen; — gardłowe Hals-schwind-sucht; — płucne Lungen-sucht; — drzewne Baum-sucht *m.*

Suchowietrzyca, -cy, *sf.* große Trockenheit der Witterung.

Suchożylny, *adi.* Nerven-.

Suchy, **Suchutki**, **Suchutenki**, *adi.* 1) trocken; -che drzewo trockenés Holz; -cha pora trockenés Wetter; -chy grunt trockener Boden; gdy deszcz pada na św. Wojciecha, lud pewny jest -chego lata wenn es zu Sankt Adalbert regnet, ist das Volk eines trockenés Sommers sicher; -chy chleb spożywać trockenés Brot (ohne Butter) verzehren; -chy kaszel trockenés Husten; suchemi oczyma patrzeć na swoje nieszczésie trockenés Augeš schaute er sein Un-

glück; Izraelici przeszli -chą nogą przez morze die Israe-liten durchschritten trockenés Fußes das Meer; -che farby trockenés Farben, Pastelle; -cha łaźnia Schweißbad *n.*; -chą kąpiel komu sprawić jmnóm daš Jell durchklopfen; -che razy Schläge *pl.*, Hiebe *pl.*; -chy ból las Spießruten *pl.*; -chy ból Gicht *f.*; 2) dürr, unfruchtbar; -chy rok durreš Jahr; 3) konopie -che Zimmel *m.*, Wästling *m.*; 3) mager, nicht fleischig; 4) che drzewo Bachweide *f.*, Zaunkirche *f.*, Bäunling *m.*

Suczka, **Suka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hündin *f.*

Suczy, *adi.* hündisch; — syn Hundesoñn *m.*

Sudannosć, **Sudannosć**, -ści, *sf.* Eleganz *f.*, Niedlich-keit *f.*

Sudamny, **Sudanny**, *adi.*; **Sudannie**, **Sudannie**, *adv.* elegant, niedlich, wundersön.

Sufit, -u, *pl.* -y, *sm.* Plafond *m.*, Stuben-, Zimmerdecke *f.*

Sufitówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rohr-nagel *m.*

Sufler, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Souffleur *m.*

Suflernia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Souffleurhäuschen *n.*, -bude *f.*

Suflerski, *adi.* Souffleur-.

Sufokacya, -cyi, *sf.* Er-sticken *n.*; = Duszenie.

Sufragan, -a, *pl.* -owie, *sm.* Weihbischof *m.*

Suhak, **Sudak**, -a, *pl.* -i, *sm.* tatarische Antilope.

Suka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Hündin *f.*, Beke *f.*; 2) Sauche *f.*, Taube *f.*; 3) Deichsel *f.* eines Holzschlittens-.

Sukces, -u, *pl.* -y, *sm.* Erfolg *m.*; = Powodzenie; z wielkim -em mit großem Erfolg.

Sukcesor, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Nachfolger *m.*, Erbe *m.*

Sukcesorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nachfolgerin *f.*, Erbin *f.*

Sukcesya, -syi, *pl.* -sye, *sf.* Erbschaft *f.*, Nachfolge *f.*

Sukcesyjny, **Sukcesyonalny**, *adi.* erblich, Thron-folger-; wojna -jna Erbfolge-krieg *m.*

Sukienska, Sukienezcka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kleidchen *n.*, Röschchen *n.*

Sukienko, -ka, *pl.* -ki, *sn.* Halbtuch *n.*, Damentuch *n.*

Sukiennia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Tuchfabrik *f.*

Sukiennica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Tuchtram *m.*, Tuchgeschäft *n.*; -ce, *pl.* Tuchlauben *f. pl.*

Sukiennictwo, -wa, *sn.* Tuchmachergerwerbe *n.*, Tuchfabrikation *f.*

Sukienniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tuchhändlerin *f.*

Sukienniczny, *adi.* Tuchmacher-; cech — Tuchmacherinnung *f.*, =kunst *f.*

Sukiennik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Tuchmacher *m.*; Tuchhändler *m.*

Sukienny, *adi.*; Tuch-, von Tuch; suknia -na Tuchkleid *n.*; — przemysł Tuchhandel *m.*

Sukmana, -ny, *pl.* -ny; Sukmanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bauerntod *m.* aus Loden.

Suknia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Kleid *n.*, Kleidungsstück *n.*; wdział na siebie -nie kobiece er zog Frauenkleider an; -nia nie czyni człowieka das Kleid macht nicht den Mann, man soll nicht nach dem Kleide, nach dem Äußeren urtheilen; 2) Gesieder *n.*

Suknina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* armseliger Rod.

Suknisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* häßliches schlechtes Tuch, Kleid.

Sukno, -na, *pl.* -na, *sn.* Tuch *n.*

Suknowalski, *adi.* -ka glina Walkers-, Füllerde *f.*

Suknowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Tuchschabe *f.*, Kleidermotte *f.*

Sukrowica, Sukrwica, -cy, *sf.* Bluteiter *m.*

Suks, -u, -y, *sm.* mindere Gattung von Bernstein.

Sukurs, -u, *pl.* -y oder -a, *sm.* Sukkurs *m.*, Hilfe *f.*; = Pomoc.

Sularz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schürer *m.*; = Palacz.

Sulica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Aufspieß *m.*

Sultan, -a, *pl.* -i und -owie, *sm.* Sultan *m.*

Sultana, -ny, *pl.* -ny;

Sultanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sultaniin *f.*

Sultański, *adi.* Sultansum, -a, *pl.* -y, *sm.*

Wels m.

Suma, -my, *pl.* -my; *dim.* Sumka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)

Summe *f.*, Geldsumme *f.*; zebrać znaczną -mę pieniądze na biednych eine beträchtliche Geldsumme für Arme sammeln; okragła -ka eine runde Summe; 2) kurzer Inbegriff, Hauptinhalt *m.*; 3) Hochamt *n.*; odprawiać -mę das Hochamt zelebrieren.

Sumak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Sumach *m.*; — garbarski Gerberbaum *m.*; — jadowny giftiger Sumach; 2) = Subak.

Sumara, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Sau *f.*, Mutterschwein *n.*

Sumaryczny, *adi.*; Sumarycznie, *adv.* summarisch.

Sumaryusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Verzeichniß *n.* von Dokumenten, Compendium *n.*, kurzer Auszug.

Sumiasty, *adi.* welsartig; — wąż ein langer Schnauz-

bart.

Sumienie, -nia, *sn.* Gewissen *n.*; mieć czyste — ein reines Gewissen haben; we wszystkie czynach idź za głosem twego -nia in allen Taten folge der Stimme deines Gewissens; — go grzyzie er hat Gewissensbisse; mogę z czystem -niem powiedzieć, z niem nie zawinił ich kann mit reinem Gewissen sagen, daß ich nichts verbrochen habe; biore to na swoje — ich nehme das auf mein Gewissen, ich will es vor Gott verantworten; — mi na to nie pozwala mein Gewissen erlaubt mir nicht, das zu tun; maszże ty też — bić tak małe dziecko hast du denn kein Gewissen, daß du ein kleines Kind so schlägst; człowiek bez -nia ein gewissenloser Mensch.

Sumiennosc, -ści, *sing.* tant. *sf.* Gewissenhaftigkeit *f.*; z wielką -ścią spełniał swoje obowiązki er erfüllte seine Pflichten mit großer Ge-

wissenhaftigkeit.

Sumienny, *adi.*; Sumienne, *adv.* gewissenhaft.

Sumki, -mek, *plur.* tant. *sn.* Quersäde *pl.*, Sattelstapfen *pl.*

Sumować, -muje, -walem, *va. imperf.* addieren, summieren, zusammenzählen.

Sumpt, -u, *pl.* -a, *sm.* Aufwand *m.*, Kosten *pl.*; własnym -em auf eigene Kosten.

Sunać, -nę, -nąłem, *vn.* und *va. imperf.* und *perf.*; Suwać, -wam, -walem, *va. imperf.* 1) schreiten, rücken; gdzie tak przedko -niesz? wohin gehst du so schnell?; -nął naprzód, nie zważając na nich er rückte vor, ohne auf sie zu achten; 2) schieben, schleifen; — nogami die Füße schleifen; 3) — się *vr.* sich schieben.

Supel, -pla, *pl.* -pły; *dim.* Supełek, -ika, *pl.* -iki, *sm.* Knoten *m.*; = Wezel.

Superarbitr, -tra, *pl.* -owie, *sm.* Oberschiedsrichter *m.*

Superintendencya, -cyi, *sf.* Superintendatur *f.*

Superintendent, -a, *pl.* -ci, *sm.* Superintendent *m.*

Superior, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Superior *m.*, Abt *m.*; Militärparrer *m.*

Superiorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Äbtissin *f.*; = Ksieni.

Suplika, -ki, *pl.* -ki; u-

plikacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* untertänige Bitte, Bittschrift *f.*; -cye, *pl.* Bittgefänge *pl.*

Suplikant, -a, *pl.* -ci, *sm.* Bittsteller *m.*

Suplikantka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bittstellerin *f.*

Suplikować, -kuje, -kować, *vn. imperf.* bitten, untertänigst bitten.

Suponować, -nuje, -walem, *va. imperf.* vermuten, annehmen, voraussetzen; = Przypuszczać.

Supozycya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Vermutung *f.*, Voraussetzung *f.*

Supraport, -u, *pl.* -y, *sm.* Supraporte *f.*, Türaufschlag *m.*; = Naddzwierek.

Supuracya, -cyi, *sf.* Supuration *f.*, Eiterung *f.*; = Materyzowanie.

Supuracyjny, *adi.* eiterfördernd.

Surducina, *-ny, pl. -ny, sf.* schlechter, armerlicher Rock.

Surdut, *-a, pl. -y; dim.* Surducik, *-a, pl. -i, sm.* Rod *m.*; Oberrock *m.*; Männerrock *m.*

Surdutowiec, *-wca, pl. -wcy, sm.* ein in einem Rock herumgehender Rockträger *m.*

Surdutowy, *adi.* Oberrock-, Rock-.

Surma, *-my, pl. -my, sf.* Zinke *f.* (Art Pfeife).

Surmacz, *-a, pl. -e, sm.* Zinkenblätter *m.*; Pfeifer *m.*; Trompeter *m.*

Surmia, *-mii, pl. -mie, sf.* Trompetenbaum *m.*, Trompetenblume *f.*

Surmiczy, Surmikowy, *adi.* antimonial, spießglanzig.

Surmiczyzny, *-yn, pl. tant.* (Antimoniaca) Spießglanzmittel *pl.*

Surmik, *-a, pl. -i, sm.* (Antimonium) Spießglanz *m.*

Surmikwiat, *-u, pl. -y, sm.* Trompetenblume *f.*, Spießapfel *m.*

Surogat, *-u, pl. -y, sm.* Surrogat *n.*

Surojadka, Surojezka, *-ki, pl. -ki, sf.* Honigtäubling *m.* (Bilzsaaktig).

Suropieki, *-ków, plur. tant.* längliche Fleischklöße.

Surowica, *-cy, pl. -ce, sf.* 1) — solna Salzsole *f.*; 2) Serum *n.*; Blutwasser *n.*; — przeciw dyfteryi antidiphtheritisches Serum.

Surowić, *-wie, -witem, va. imperf.* hart und rauh machen.

Surowiec, *-wca, pl. -wce, sm.* 1) Rohstoff *m.*, Rohmaterial *n.*; 2) rohes Leder, roher Riemen; 3) rohes Eisen; 4) Pottaschenfluß *m.*

Surowieć, *-wieje, -wiałem, va. imperf.* hart und rauh werden.

Surowizna, *-ny, pl. -ny, sf.* 1) Rohheit *f.*; 2) roher Stoff; = Surowiec; 3) Roheisen *n.*; — biała weißes Roheisen, Frischerroheisen, Weichfluß *m.*; — listkowa, listkowo-ziarnista Spießfluß, Hautfluß, Roh-

stahlfluß, weißgares Roheisen; — cynku Wert-, Tropzink *m.*; — cyny gemeines Zinn; — drzewna Holzflußroheisen; — dziurkowata gabczasta lochiges, lüdiges Roheisen; — gruboziarnista grobkörniges Roheisen; — jasnoszara hellgraues Roheisen; — kamienna Steinflußroheisen; — koksowa Koksflußroheisen; — kowna hämmerbares, schmiedbares Roheisen; — miedzi Roheisen, Kupferstein *m.*; — oczyszczona rafinowana Fein-, Reineisen; — odlewnicza Gießereiroheisen; — polowicza halbhartes Roheisen; — stalista Spießeisen, Spangeisen, Spießeisen, Rohstahlfluß; — szara graues Roheisen; — w grapiach Roheisen in Blöcken; — w gosiach Roheisen in Stangen; — w bochenkach Roheisen in Barren; — z przelotem luskowym blättriges Roheisen; 4) — w żołądku etwas Unverdauliches im Magen, Krudität *f.*

Surowość, *-ści, sf.* 1) Rohheit *f.*; 2) Strenge *f.*, Schärfe *f.*; prawo kanoniczne poczęło w Europie — praw nie-ludzkię łagodzić daß kanonische Recht begann in Europa die Strenge der un-menschlichen Gesetz zu mildern; — kary die Schärfe der Strafe; 3) Roharbeit *f.*

Surowy, *adi.*; Surowo, *adv.* 1) roh, ungekocht; un-bearbeitet; — we mięso rohes Fleisch; — we płótno ungebleichte Leinwand; — we drzewo nicht ausgetrocknetes Holz; 2) streng, scharf; — wy nakaz ein strenger Befehl; — wa kara eine strenge Strafe; — wo komu zakazać jmnmdn streng verbieten; — wo się z kim obchodzić jmnmdn streng behandeln; obrócić ku nim swoję twarz — waz er wandte ihnen sein strenges Gesicht zu; 3) ernsthaft, ernst, hart.

Surówka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) ungebrannter Ziegel; 2) ungebleichte Leinwand.

Sus, *-a, pl. -y, sm.* Sprung *m.*, Satz *m.* (wohin); dać -a

einen Sprung machen; biedz w -ach in Sätzen springen.

Susel, *-sta, pl. -sty, sm.* Ziesel *m.*, Zieselmaus *f.*; — centkowyany gepertter Ziesel.

Susfal, *-u, pl. -y; Suszfa-tek, -ika, pl. -iki, sm.* Schurz-fell *n.*

Suspendować, *-duje, -walem, va. imperf.* suspendieren, verhängen, auf Zeit absetzen; = zawiesić; — urzęd-nika einen Beamten suspendieren, für einige Zeit seines Amtes entheben.

Suspendowanie, *-nia, sn.* Suspendierung *f.*, Suspension *f.*

Suspensa, *-sy, sf.* Auf-schiebung *f.*, Aussetzung *f.*, einseitige Amtsentsetzung; = Wstrzymanie, Zawieszenie sprawy.

Suspensoryum, —, *pl. -rya, sn.* Suspendorium *n.*, Traubeutel *m.*; Buchband *n.*

Sustentacya, *-cyi, sf.* Erhaltung *f.*, Sustentation *f.*; = Utrzymywanie.

Susz, *-u, sm.* 1) dürre Äste, Zweige, Späne; 2) getrocknetes Obst; 3) leere Bienenzellen, Wachs-zelle *f.* ohne Honig, Wabe *f.*

Susza, *-szy, pl. -sze, sf.* 1) trockener Boden; 2) Dürre *f.*; nastala wielka — es trat große Dürre ein.

Suszalnia, Suszarnia, Susznia, *-ni, pl. -nie, sf.* Trockenstube *f.*, Darrkammer *f.*, Darre *f.*; — do drzewa Trockenhaus *n.*; — słodowa Malzbarre.

Suszalny, Suszarny, *adi.* Trockenhaus-.

Suszec, *-szca, pl. -szce, sm.* eine Schwannmatt.

Suszenie, *-nia, sn.* Trocknen *n.*, Dörren *n.*

Suszka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Akerholz *n.*, Akerholz *n.*; 2) Himmel *m.*, Wüsting *m.*, gemeiner Hanf.

Suszycica, *-cy, sf.* (Tabes mesenterica) Gefrösedarrsucht *f.*

Suszyć, *-sze, -szyłem, I. va. imperf.* 1) trocknen, dörren; — chmiel Hopfen dörren; — białezne Wäsche trocknen; — one owoce gedörrtes Obst; — one

grzyby getrocknete Pilze (Schwämme); 2) — komu głowę jmn dm den Kopf warm machen; — komu głowę o co jmn dm beständig in den Ohren liegen; — sobie mózg, głowę się den Kopf zerbrechen; II. *vn. imperf.* fasten; III. — się, *vr. imperf.* 1) trochnen; bielizna -szy się w słońcu die Wäsche trocknet in der Sonne; 2) sich abhärmen.

Sutana, Sutanna, -ny, *pl. -ny, sf. Soutane f., Talar m., Priesterrod m.*

Sutek, -tka, *sm.*; Sutka, -ki, *pl. -ki, sf. 1)* weibliche Brustwarze, Milchbrüste *f.*; 2) -tki, *plur. tant. enge Quergasse.*

Sutereina, Suteryna, -ny, *pl. -ny, sf. Souterrain n., Kellermwohnung f.*

Sutkowy, *adi. -wa* brodawica Sockelblatterpustel *f.*

Suty, *adi.*; Suto, *adv.* reichlich, prächtig; suto zastawione stoły reichlich gedeckte Tische; -ta suknia ein reich besetztes Kleid; -to nas przyjął er hat uns reichlich bemittelt.

Suwać, siehe: Sunąć.

Suwacz, -a, *pl. -e, sm. Steuerer f., Schubsteuerung f.*

Suwak, -a, *pl. -i, sm. 1)* Schenfeltier *n.*; 2) = Sawi-
dło; 3) Dampfchieber *m.*,
Dampfverteiler *m.*, Schieber *m.*;
— muszlowy Muschelschieber;
— obrotowy Drehschieber; —
rozprężniczy Expansions-
schieber.

Suwalny, *adi.* schiebbar.

Suwanie, -nia, *sn. Schieben n.*

Suweren, -a, *pl. -i, sm. Landesfürst m., Herrscher m.*; = Monarcha, Panujący.

Suwata, -ty, *sf. Kleines Fischneß an zwei Stangen.*

Swacha, -chy, *pl. -chy, sf. 1)* Brautwerberin *f.*; 2) Klupp-
lerin *f.*

Swachna, -ny, *pl. -ny, sf. Brautjungfer f.*

Swactwo, -aka, *sn. Braut-,
Freiwerberei f.*

Swadziebny, *adi. hoch-*
zeitlich.

Swadźba, -by, *sf. Hoch-*
zeit *f.*

Swak, -a, *pl. -i, sm. 1)*
Schwaqer *m.*; 2) Nebenbuhler *m.*

Swakowstwo, -wa, *sn. 1)*
Schwägerchaft *f.*; 2) Neben-
buhlerschaft *f.*

Swalki, -tek, *plur. tant. sf. Daumeneisen n.*

Swar, -u, *pl. -y, sm. Zant m., Haber m., Zänkerei f.*; nie chce się mieszać w wasze -y ich will mich in eueren Zant nicht mengen; te ciagle -y muszą się mu w końcu sprzykrzyć er muß doch endlich dieser ewigen Zänkereien satt werden.

Swarliwość, -ści, *sf. Zant-*
jucht *f.*, Habersucht, Hang *m.*
zu Zänkereien.

Swarliwy, *adi.*; Swarli-
wie, *adv. zantjüchtig, zantisch.*

Swarzenie, -nia, *sn. Zant-*
ten *n.*

Swarzyć się, -rzyć, -rzy-
łem, *vr. imperf. zanten, ha-*
dern; darmo się -rzyćie ihr
zant umsonst.

Swazka, Swatka, -ki,
pl. -ki, sf. Heiratsvermittlerin f., Brautwerberin f.

Swat, -a, *pl. -y* oder *-ci, sm. Brautwerber m., Heirats-*
vermittler *m.*; w -y jechać
als Brautwerber wohin gehen,
fahren; -em być den Braut-
werber machen; ani mi ou
brat ni — er ist mit mir
weder verwandt noch befreun-
det.

Swatać, -tam, -tatem, *va. imperf. den Brautwerber*
machen, eine Ehe stiften, ver-
mitteln; -li moja siostrę z tym
młodym człowiekiem man
hat meiner Schwester die Ehe
mit diesem jungen Mann
angeraten, angetragen; — się
vr. freien; (bildl.) dicke Freund-
schaft schließen.

Swatanie, -nia, *sn. Braut-*
werben *n.*, Heiratsvermitteln *n.*

Swawola, -li, *pl. -le, sf. Eigen-, Mutwille m., Übermut m., Ausgelassenheit f.*; twoja — musi być ukarana dein Mutwille muß bestraft werden;

dość -li, czas przyszedł na
poważniejsze rzeczy genug
des Übermutes, die Zeit für
ernstere Dinge ist gekommen; —
i rozpusta panowały między
młodzieżą Ausgelassenheit und
Auschwweifung herrschten unter
der Jugend.

Swawolić, -le, -liłem, *vn. imperf. Mutwille treiben,*
mutwillig, ausgelassen sein,
schäkern; — z dziećmi mit
Kindern spielen, schäkern; nie
zważając na swój wiek, swa-
wolisz jak dziecię dein Alter
nicht beachtend, bist du aus-
gelassen, mutwillig, wie ein
Kind.

Swawolnica, -cy, *pl. -ce;*
dim. Swawolniczka, -ki, pl. -ki, sf. ausgelassenes, mutwil-
liges Mädchen.

Swawolnik, -a, *pl. -cy;*
dim. Swawolniczek, -czka, pl. -czki, sm. mutwilliger,
ausgelassener Knabe, mutwil-
liger, ausgelassener Mensch.

Swawolność, -ści, *sf. =*
Swawola.

Swawolny, *adi.*; Swa-
wolnie, *adv. mutwillig, eigen-*
willig, ausgelassen, übermütig;
-na dziewczyna skoczyła
przez płot i znikła das
übermütige Mädchen sprang
über den Zaun und verschwand.

Swąd, swędu, *sing. tant. sm. Dunst m., Rauch m.*;
Brandgeruch *m.*; — jest z
pieca der Ofen stinkt; swędu
narobić Dunst machen, verur-
sachen; psim swędem umsonst,
unverrichteter Dinge, ohne
Resultat; zbyć kogo psim swę-
dem jmn dm mit langer Nase
abziehen lassen.

Swadliwy, Swędliwy, *adi.*
nach Brand riechend, dunstig.

Swędnieć, -nieje, -niałem,
vn. imperf. brenzeln, Brand-
geruch verbreiten, brandig
riechen.

Swędra, -ry, *pl. -ry, sf. 1)*
gelber Flecken auf der Haut,
Schmutzflecken *m.*, Rostflecken;
2) schmutziger Rest.

Swędzenie, -nia, *sn. Zuck-*
ten *n.*

Swędzić, Swędzić, -dze,
-dzitem, I. *vn. imperf. 1)*

juden; skóra mnie -dzi die Haut judt mich; reka mnie -dzi, żeby go uderzyć die Hand judt mich, ihm eins zu ver-setzen; 2) dämpfen, stinken; II. *va. imperf.* ängstigen, Kummer machen; III. — sie *vr. sich* härmen.

Swędzik, -a, *pl. -i, sm.* judender Auflag.

Swirena, -ny, *pl. -ny, sf.* Pfeilsecht *m.*

Swoboda, -dy, *pl. -dy, sf.* Freiheit *f.*, Unabhängigkeit *f.*, Ungebundenheit *f.*; -de cenik nad wszystko er schätzte die Freiheit über alles; odziedziczony majątek zapewniał mu jego -de daß ererbte Vermögen sicherte ihm die Unabhängigkeit; — ruchów die Freiheit der Bewegungen; 2) -dy *pl.* Freiheiten, Privilegien, Vorrechte; król im nadał różno -dy der König gab ihnen verschiedene Privilegien; 3) Wohlstand *m.*, Wohlergehen *n.*, Wohlfinden *n.*; -da duszy, Seelenruhe *f.*, Seelenwohl *n.*

Swobodnieć, -nieje, -nia-lem, *vn. imperf.* freier werden, mehr Freiheit erlangen.

Swobodność, -ści, *sf.* Freiheit *f.*, Unbefangenheit *f.*; on traci w towarzystwie całą swoją — er verliert in Gesellschaft seine ganze Unbefangenheit.

Swobodny, *adi.*; Swobodnie, *adv.* frei, unbefangen, bequem; od dziś dnia jesteś zupełnie —, postępuj, jak ci się podoba von heute an bist du vollkommen frei, du kannst machen, was du willst; -ny, jak gdyby nie nie zasło unbefangen, als ob gar nichts vorgefallen wäre; nie się rozśmiała sie lachte ganz unbefangen.

Swobodzić, -dzieć, -dzikiem, *va. imperf.* befreien.

Swojak, -a, *pl. -cy, sm.* Landsmann *m.*, Einheimische(r) *m.*; Sohn *m.* eines Freibauers.

Swojski, *adi.* einheimisch, zahm; Haus-; -kie zwierzęta Haustiere *pl.*

Swojstwo, -wa, *sn.* Eigentümlichkeit *f.*

Swojszczyć, -czeje, -czalem, *vn. imperf.* zahm werden. Sworzenek, -nka, *pl. -nki, sm.* Nagel *m.*, Stift *m.*

Sworzeń, -rznia, *pl. -rznie, sm.* Bolzen *m.*, Döbel *m.*, Spann-, Sperrriegel *m.*; — do krzyżaka Kreuzkopfbolzen; — lubkowy do szyn Lashenbolzen, -schraube *f.*; — kierownika Drehschmelbolzen; — opaski resorowej Tragfederbolzen; — sprzegła Kupelungsbolzen; — stawida Steuerungsbolzen; — śruby Śraubepubel *m.*, Schraubenbolzen; — zawiasowy Tragsfeder-, Hängegliedbolzen.

Swój, swoja, swoje, *pron. possessiv.* 1) sein, seine, sein; der, die, daß Seinige; (aber auch) mein, dein, unjer, euer, ihr; mam — dom ich habe mein Haus; masz — dom du hast dein Haus; ma — dom er hat sein, sie hat ihr Haus; mamy — dom wir haben unser Haus; macie — dom ihr habt euer Haus; mają — dom sie haben ihr Haus; wziąłem — kapelusza w ręce ich habe meinen Hut in die Hand genommen; zabrakł wszystko -je książki er hat alle seine Bücher mitgenommen; każdy powinien być panem -jej woli jeder soll Herr seines Willens sein; każdy proteguje -ich jeder sucht die Seinigen zu protegieren; 2) eigen; patrz -jego kummere dich um deine eigenen Angelegenheiten; widziałem to na -je oczy ich habe es mit eigenen Augen gesehen; 3) gewöhnlich, natürlich; jestem dziś jakiś nieswój bin heute nicht recht wohl; nie był dziś w -im sosie er war heute übelgelaunt, er war heute nicht so wie gewöhnlich; -ja śmiercią umrzeć eines natürlichen Todes sterben; 4) po -jemu nach seiner gewöhnlichen Art; trafił — na -jego er hat auf den Richtigen getroffen, er hat seinen Meister gefunden; na -jem postawić daß Vermünschte erreichen, mit seiner

Ansicht durchbringen, seinen Willen durchführen; wyjsć na -je gute Geschäfte machen, seine Rechnung dabei finden; przypomnę mu w -im czasie ich werde ihn zur rechten Zeit, rechtzeitig erinnern; -jego czasu zu seiner Zeit; kto tam? Swój! wer da? Gut Freund; mam ja teraz za -je ich muß es jetzt schwer büßen; dostał za -je er hat seinen Lohn bekommen; ja mówię a on zawsze -je ich mag eben was ich will, er bleibt beim alten.

Sybarcycki, *adi.* sybaritisch, schwelgerisch, weichlich.

Sybaryta, -ty, *pl. -ci, sm.* Sybarit *m.*, Wollüstling *m.*, Weichling *m.*; = Pasibrzuch, Papinkarz.

Sybarytyzm, -u, *sing. tant. sm.* Genußsucht *f.*, Schwelgerei *f.*; Weichlichkeit *f.*; = Zgnusniałość.

Sybilla, -li, *sf.* Seherin *f.*, Sibylle *f.*, heilige Wahrsage-rin; = Wieszcza.

Sycenie, -nia, *sn.* Sättigen *n.*

Sycić, -ce, -cilem, I. *va. imperf.* 1) sättigen, nähren; — głodnych die Hungrigen sättigen; 2) miód — Met brauen; II. *vn. imperf.* sättigen; taki obiad nie nie -ci ein solches Mittagmahl sättigt gar nicht; III. — sie *vr. sich* sättigen.

Sycz, -y, *sf.* Röhre *f.*
Syczacy, *adi.* pfeifend, zischend.

Syczec, -cze, -czalem, *vn. imperf.*; Syknać, -knę, -kną-lem, *vn. perf.* zischen; żmija -czy die Ratter zischt; — z bolu vor Schmerz aufschreien.

Syfilis, -u, *sm.* Syphilis *f.*, Luistheude *f.*

Syfilizacya, -cyi, *sf.* syphilitische Antzeugung.

Syfon, -u, *pl. -y, sm.* Syphon *n.*

Signal, -u, *pl. -y, sm.* Signal *n.*, Zeichen *n.*, Losung *f.*; — akustyczny akustisches, hörbares Signal; — alarmowy Not-, Alarmsignal; — blokujący Blocksignal; — elektryczno-akustyczny elektro-

akustisches Signal; — hamuj Bremien fest; — hamuj mierne Bremien mäßig fest; — jazda swie Fahrt; — manewrowy, przetokowy przy zestawianiu pociągów Rangiersignal; — naprzód Vorwärts; — wstecz Zurück, Rückwärts; — masztowy, słupowy Mast-, Flagel-, Armisignal; — na żorawiu wodnym Signal am Wasserkran; — ochronny Deckungssignal; — o pomoc Hilffsignal; — podroznych miedzywozowy Interfonmunitationsignal; — splonkowy petardowy Knallsignal; — staly feststehendes, fixes Signal; — przedstajciny Distanzsignal; — zwrotniczy Wechsellignal.

Sygnalowanie, -nia, *sn.*
Signalisieren *n.*

Sygnalowy, *adi.* Signal-

Sygnatura, -ry, *pl.* -ry, *sf.*

1) Signatur *f.*, Bezeichnung *f.*;
2) Unterschrift *f.*

Sygnatarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Stifette *f.*, Bettel *m.* mit Aufschrift; 2) kleinste Kirchenglocke.

Sygnet, -u, *pl.* -y; *dim.*
Sygnecik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Steuerling *m.*

Sygnować, -unje, -walem, *va. imperf.* 1) signieren, an-, bezeichnen; unter schreiben, unterzeichnen; 2) mit der Glocke ein Zeichen geben, läuten.

Syk, -u, *pl.* -i, *sm.* Bischen *n.*, Bischlaut *m.*; jak — weza wie das Bischen einer Schlange.

Sykanie, -nia, *sn.*; Sykniecie, -cia, *sn.* Bischen *n.*, Geziß *n.*

Sykofancya, -i, *sf.* Angeberei *f.*, Sykophantie *f.*; Ohrenbläferer *f.*; = Zdrada, Oszustwo.

Sykofanta, -ty, *pl.* -ci, *sm.* Angeber *m.*, Denunziant *m.*, Gallunke *m.*, Schuft *m.*; = Obludnik, Zdrajca, Oszczereca.
Sykomor, -a, *pl.* -y, *sm.*
Sytomore *f.*, Maulbeersiegenbaum *m.*

Sylaba, -by, *pl.* -by, *sf.* Silbe *f.*; = Zgłoska.

Sylabizować, -zuję, -walem, *va. imperf.* syllabifizieren.

Sylk, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Lustgeist *m.*, Sylph(e) *m.*; 2) Reporter *m.* (Warschauer Lokal=ausdruck).

Sylfida, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Luftgeist *m.*, Sylphe *f.*

Sylogistyczny, *adi.*; Sylogistycznie, *adv.* syllogistisch.

Sylogizm, -u, *pl.* -y, *sm.* Syllogismus *m.*, Vernunftschluß *m.*

Sylogizmowy, *adi.* Syllogistisch-

Sylurski, *adi.* silurisch;
— gorotwór silurisches Gebilde.
Sylwan, -u, *sm.* Schrift=erz *n.*

Sylweta, -ty, *pl.* -ty; *dim.*
Sylwetka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Silhouette *f.*

Symbol, -u, *pl.* -e, *sm.* Sinnbild *n.*, Kennzeichen *n.*, Wahlspruch *m.*; Glaubensbekenntnis *n.*, Symbol *n.*

Symboliczność, -ści, *sf.* symbolischer Sinn, symbolische Bedeutung; Symbolismus *m.*
Symboliczny, *adi.*; Symbolicznie, *adv.* symbolisch, sinnbildlich.

Symbolika, -ki, *sf.* Symbolik *f.*

Symbolizować, -zuję, -walem, *va. imperf.* versinnlichen, symbolisieren.

Symetria, -tryi, *sf.* Symmetrie *f.*, Ebenmaß *n.*, Uebereinstimmung *f.* aller Teile.

Symetryczność, -ści, *sf.* = Symetria.

Symetryczny, *adi.*; Symetrycznie, *adv.* symmetrisch, gleichmäßig, ebenmäßig.

Symfonia, -nii, *pl.* -nie, *sf.* 1) Symphonie *f.*; 2) Gleichklang *m.*

Symfonista, -ty, *pl.* -ści, *sm.* symphonist *m.*, Komponist *m.* von Symphonien.

Sympatya, -tyi, *pl.* -tye, *sf.* Sympathie *f.*, Mitleid *n.*; Seelenverwandtschaft *f.*; on cieszy się ogólna sympatya er erfreut sich allgemeiner Sympathie.

Sympatyczny, *adi.*; Sympatycznie, *adv.* sympathisch; mitleidend; to człowiek nadzwyczaj -ny daß ist ein über-

aus sympathischer, angenehmer, liebenswürdiger Mensch.

Sympatyzować, -zuję, -wadem, *vi. imperf.* sympathisieren, mitleiden, mitempfunden, übereinstimmen, Anteil nehmen, haben.

Symplak, -a, *pl.* -cy, *sm.* roher, ungebildeter, einfältiger Mensch, Sempel *m.*

Symptom, -u, *pl.* -y; Symptomat, -u, *pl.* -y oder -a, *sm.* Symptom *n.*, Anzeichen *n.*, Vorbote *m.*, Krankheitszeichen *n.*

Symptomatyczny, *adi.* symptomatisch, kennzeichnend.

Syn, -a, *pl.* -owie, verächtlich -y; *dim.* Synek, -nka, *pl.* -nkowie oder -nki; Synaczek, -czka, *pl.* -czki oder -czkowie, *sm.* Sohn *m.*; Söhnchen *n.*, Söhnlein *n.*; — zwykle do ojca podobny der Sohn sieht gewöhnlich dem Vater ähnlich; ehrestny — Patenkind; psi — Hundesohn; pogański — Heide *m.*; — marnotrawny der verlorene Sohn; — Boży Gottessohn.

Synagoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Synagoge *f.*, Bethaus *n.*, Tempel *m.*; = Bóznica.

Synal, -a, *pl.* -e; Synalek, -lka, *pl.* -lkowie und -lki, *sm.* Sohn *m.*, Söhnchen *n.*

Synapizm, -u, *pl.* -y, *sm.* Senf-, Ziehpflaster *n.*

Syndesmografia, -hii, *sf.* Sehnen- und Bänderbeschreibung *f.*

Syndesmologia, -gii, *sf.* Sehnen- und Bänderlehre *f.*

Syndyctwo, -wa, *sn.* Amt *n.* oder Würde *f.* des Syndikus.

Syndyk, -a, *pl.* -cy, *sm.* Syndikus *m.*, Anwalt *m.*

Synkopa, -py, *pl.* -py, *sf.* 1) Synkope *f.*, Verkürzung eines Wortes in der Mitte; 2) plöbliche Unterbrechung; 3) plöbliche Entkräftung, Ohnmacht *f.*

Synod, -u, *pl.* -y, *sm.* Synode *f.*, Kirchenversammlung *f.*, Konzil *n.*

Synodalny, *adi.*; Synodalnie, *adv.* synodal.

Synogarlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Taube *f.*

Synogarliczy, *adi.* Lachtauben.

Synonim, -u, *pl.* -y, *sm.* Synonym *n.*, sinneverwandtes Wort.

Synonimowy, *adi.* synonym, sinneverwandt.

Synoptyczny, *adi.* synoptisch, übersichtlich, kurz gefaßt.

Synostwo, -wa, *sm.* Sohnschaft *f.*

Synowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Schwiegetochter *f.*

Synowica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Nichte *f.*, Brudertochter *f.*

Synowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Neffe *m.*, Brudersohn *n.*

Synowski, *adi.*; po -sku *adv.* Sohnes-, nach Art des Sohnes.

Syntaksa, -sy, *sf.* Syntax *f.*, Wort-, Satzfügung *f.*; = Składnia.

Syntetyczność, -ści, *sf.*; Syntetyka, -ki, *sf.* Synthetis *f.*

Syntetyczny, *adi.*; Syntetycznie, *adv.* synthetisch, zusammensetzend, verbindend.

Synteza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Synthese *f.*, Zusammenfügung *f.*, Begriffsverbindung *f.*

Sypać, -pie, -pać; Sypnąć, -nę, -nąć, *I. va. imperf.* 1) schütten (von trocknen Sachen); — zboże w worry daß Getreide in die Säcke schütten; — ziemniaki do piwnicy Kartoffel in den Keller schütten; — kamienie na kupę Steine auf einen Haufen werfen; jak -nie złotem, wszystkie wyborców będzie miał wenn er reichlich Geld ausschüttet, wird er alle Wähler für sich haben; 2) aufwerfen; -liśmy właśnie szańce, gdy się w dali jakaś nieprzyjacielska ukazała mir waren eben mit dem Aufwerfen der Schanzen beschäftigt, als sich in der Ferne die feindliche Kavallerie zeigte; — groblę einen Damm aufwerfen; 3) — czem reichlich spenden, verstreuen; panowie ci złotem jak piaskiem -li diese Herren vergeuden Geld, wie wenn es Sand wäre; pan wielkie -ał wydatki der Herr gab viel Geld

aus; II. *vn.* śnieg -pie eś herrscht Schneetreiben, eś ijt ein Schneegestöber; III. — się *vr.* 1) verschwendet, vergeudet, vertan, ausgegeben werden; 2) strömen, zuströmen; -pią się pieniadze das Geld strömt zu wie Wasser; tłumy ludu -pią się do miasta Volksmassen strömen in die Stadt; 3) herauslaufen, herausströmen; pierze się -pie z poduszki Federn laufen aus dem Polster heraus; 4) zerfallen; ten jedwab się już -pie diese Seide zerfällt schon, bekommt Risse.

Sypanie, -nia, *sm.* 1) Schütten *n.*; 2) Speicher *m.*; — nabojów do wielkiego pieca Aufgaben der Gichten (Bergwesen).

Sypanka, -ki, *pl. sf.* 1) Schlafstelle *f.*; 2) Gefäß *n.* zum Einschütten.

Sypać, -piam, -piać, *vn. imperf.* zu schlafen pflegen, schlafen; nigdy nie -piam po obiedzie ich schlafe nie nachmittags; po południu -pia er pflegt nachmittags zu schlafen; po nocach — nie mogę ich bringe die Nächte schlaflos zu; Sypialnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schlafzimmer *n.*, Schlafkammer *f.*, Schlafgemach *n.*; otwór okna w -ni öffne die Fenster im Schlafzimmer; — służbowa Übernachtungslokal *n.*

Sypialny, *adi.* Schlaf-; pokój — Schlafstube *f.*, Schlafzimmer *n.*

Sypień, -pnia, *pl.* -pnie, *sm.* Schütt-, Gießtrichter *m.*, Schöpfergelte *f.*

Sypki, *adi.*; Sypko, *adv.* schüttbar, feinkörnig, bröckelnd; — grunt leichter Boden; — kamień Stein, der sich bröckelt; kasza -o ugotowana derb geochte Grütze.

Sypkość, -ści, *sf.* Schüttbarkeit *f.*; Lockerheit *f.*

Syrena, -ny, *pl.* -uy, *sf.* 1) Sirene *f.*, verführerisches Weib; = kobieta wabiąca wdziekami; 2) Nebelhorn *n.*; 3) Fischmold *m.*, Seeuh *f.*

Syrojeszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* roter Täubling.

Syrojeszkówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Täubling *m.*

Syrop, -u, *pl.* -y; *dim.* Syropek, -pku, *pl.* -pki, *sm.*

Sirop *m.*, Zuderfaß *m.*; — dziecięcy Kindermet *m.*

Syropowy, *adi.* Sirop-

Syrzyng, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Striçe *f.*; = Strzykawka.

Sysak, -a, *pl.* -i, *sm.*; Sysań, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Brusttier *n.*, ein noch säugendes Tier.

System, -u, *pl.* -y, *sm.*

System *n.*, planmäßige Verbindung, zweckmäßiges Ganze(s), Ordnung *f.*; Verfahren *n.*. Plan *m.*; = Układ; — słowneczny Sonnentystem; — planetarny Planetensystem; maszyna najnowszego -u eine Maschine neuester Konstruktion; — dziesiętny Dezimalsystem; — okręgów Zonensystem; — parowozów Lokomotivensystem; — wagonów Wagensystem.

Systematyczność, -ści, *sf.* Systematismus *m.*, wissenschaftliche Anordnung.

Systematyczny, *adi.*; Systematycznie, *adv.* 1) systematisch, plan-, zweckmäßig; -nie wydalano z urzędów wszystkich innowierców systematycznie wurden alle Andersgläubigen aus den Ämtern entfernt; 2) wissenschaftlich geordnet.

Systematyka, -ki, *sf.* Systematik *f.*

Syt, -u, *sm.* Sättigung *f.*; do -u zur Genüge; najedliśmy się do -a wir haben uns satt gegessen; nabawiliśmy się do -a wir haben uns zur Genüge unterhalten.

Syta, -ty; Sytka, -ki, *sf.* 1) Pottwasser *n.*, Pottgetränk *m.*; 2) -ka, Milchstrahl *n.*

Sytniec, -nieje, -niać, *vn. imperf.* satt werden.

Sytność, -ści, *sf.* Nahrungsfähigkeit *f.*

Sytny, *adi.*; Sytnie, *adv.* nahrhaft, sättigend; -na gęś fette Gans.

Sytość, -ści, *sf.* Sattsein *n.*, Sättigung *f.*, Überladung *f.*

Sytuacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Situation *f.*, Lage *f.*,

Stellung *f.*, Zustand *m.*; = Położenie; — stawała się coraz niemożliwsza die Situation immer unmöglich; — tragiczna, komiczna, tragische, komische Situation. Sytuacyjny, *adi.* Situationis=.

Sytuowany, *adi.* situiert, liegend, gelegen, befindlich, gestellt; = Położony; to człowiek dobrze -ny das ist ein gut situiert Mensch.

Syty, *adi.* satt, gesättigt, wohlgenährt.

Sza! *interj.* ps! ruhig! still!

Szabalbon, Szabelbon, -u, *sing. tant. sm.* (Phaseolus vulgaris) gewöhnliche Fijole.

Szabas, -u, *pl. -y, sm.* Sabbat *m.*

Szabasować, -suję, -wałem, *vn. imperf.* Sabbat feiern.

Szabasowy, *adi.* Sabbat=.

Szabasówka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) kleines Talglück; 2) Sabbatschnaps *m.*

Szabaśnik, -a, *pl. -i, sm.* Sabbatleuchter *m.*

Szabaśny = Szabasowy.

Szabazyt, -u, *pl. -y, sm.* Würfelzeiher *m.*, Chabasit *m.*

Szabelka, -ki, *pl. -ki, sf.* Säbelstein *n.*

Szabelnia, -ni, *sf.* Säbelfabrik *f.*

Szabelnik, -a, *pl. -cy, sm.*

1) Säbelmacher *m.*, Schwertseger *m.*; 2) Schwertträger *m.*

Szabelny, *adi.* Säbel=.

Szaber, -bru, *sm.*; Szobry, -iów, *plur. tant.* Steinschlag *m.*, Steinabfälle *pl.*, Rnad *m.*, Schotter *m.*, Kies *m.*

Szabeta, -ty, *pl. -ty, sf.* Gürteltafche *f.* der polnischen Bayern.

Szabla, -li, *pl. -le, sf.*; *dim.* Szabelka, -ki, *pl. -ki* 1) Säbel *m.*; na -lach go roznieśli sie massakrierten ihn mit ihren Säbeln; napadł przeciwnika na ulicy w pięćdziesiąt -bel er überfiel den Gegner auf der Gasse mit fünfzig säbelbewaffneten Männern;

2) Hauer *m.* des Wildschweines; 3) säbelförmiges Stück Holz.

Szablak, -a, *sm.* türkische Feuerbohne.

Szablasy, *adi.* säbelförmig.

Szablica, -cy, *pl. -ce, sf.*; Szablisko, -ka, *pl. -ka, sn.* großer Säbel.

Szablina, -ny, *pl. -ny, sf.* elender Säbel.

Szabłodziób, -a, *pl. -y, sm.* Säbelschnäbler *m.*

Szablogrzbiet, -u, *pl. -y, sm.* Meerzschwein *n.*

Szablona, -u, *pl. -y, sm.*; Szablona, -ny, *pl. -ny, sf.* Schablone *f.*, Lehre *f.*, Drehbrett *n.*; — w formowaniu odlewów Schablone für die Lehmformerei; według -u nach der Schablone.

Szabota, -ty, *pl. -ty, sf.* Schavette *f.*, Amboßfutter *n.*

Szabrować, -ruję, -wałem, *va. imperf.* schaden, abschaden, die Löcher in der Mauer mit Ziegelstücken ausfüllen.

Szabrowanie, -nia, *sn.* Beschotterung *f.*

Szach, -a, *pl. -owie, sm.* 1) Schach *m.*; 2) -y, *pl.* Schachspiel *n.*; w -y gracie Schach dem König.

Szacher, -chru, *sm.*; Szacherka, -ki, *sf.* Schacher *m.*, unredlicher Handel.

Szacherski, *adi.* Schacher=.

Szachista, -sty, *pl. -ści, sm.* Schachspieler *m.*

Szachować, -chuję, -wałem, *va. imperf.* 1) Schach bieten; 2) schachten, in Vierede teilen.

Szachownica, -cy, *pl. -ce, sf.* 1) Schachbrett *n.*; w -ce co ułożył etwas in keine Vierede teilen; 2) Schach=, Tiger, Riefigblume *f.*

Szachowy, *adi.* Schach=.

Szachraj, -a, *pl. -e, sm.* Schacherer *m.*, Betrüger *m.*, Schwindler *m.*

Szachrajka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schacherin *f.*, Betrügerin *f.*, Schwindlerin *f.*

Szachrajski, *adi.* Schacher=, schacherhaft, betrügerisch, schwindlerisch.

Szachrajstwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Schacheri *f.*, Schacher *m.*, Betrug *m.*

Szachrować, -ruję, -wałem, *vn. imperf.* schachern, betrügen.

Szacht = Szyb.

Szachtynować, -nuję, -wałem, *va. imperf.* mit dem Schachtalm polieren, die letzte Politur geben.

Szachulec, -lca, *sm.* vierediges Bindwerk, geschachtetes Fachwerk; starke Bohlen, Dielen.

Szacisko, -ka, *pl. -ka, sn.* schlechtes, elendes Kleid.

Szacować, -cuję, -wałem, *va. imperf.* 1) schätzen, abschätzen, taxieren; zaprzysiężony taksator -wał całe jej srebro ein beeideter Schätzmeister taxierte ihr ganzes Silber; 2) achten, schätzen, hochhalten; szacujemy zdanie poważnych mężów wir achten die Meinung würdiger Männer.

Szacowanie, -nia, *sn.* Schätzen *n.*, Schätzung *f.*, Taxierung *f.*

Szacownik, -a, *pl. -cy, sm.* Schätzmeister *m.*, Taxator *m.*, Abschätzer *m.*

Szacowność, -ści, *sf.* Schätzbarkeit *f.*

Szacowny, *adi.*; Szacownie, *adv.* schätzbar.

Szacunek, -nku, *sm.* 1) Schätzen *n.*, Taxieren *n.*, Schätzung *f.*, Taxierung *f.*; 2) Achtung *f.*, Hochachtung *f.*; cieszyć się ogólnym -kiem sich allgemeiner Hochachtung erfreuen; ona zasługuje na wszelki -u ihr gebührt alle Achtung; pełen -nku voller Achtung; z -nkiem achtungsvoll.

Szacunkowy, *adi.* Schätzung=; cena -wa Schätzungspreis *m.*; schätzungsweise.

Szadawy, *adi.* grau = Popielaty.

Szadzas, -a, *pl. -y, sm.* geklöppelte Bierstünur.

Szadzieć, -dzieje, -działem, *vn. imperf.* grau werden.

Szadz, -dzi, *pl. -dzie, sf.* Reif *m.* = Szron.

Szafa, -fy, *pl. -fy, dim.*; Szafka, -ki, *pl. -ki*; Szafeczka, -ki, *pl. -ki, sf.*

Schrank *m.*, Kasten *m.*, Spind *m.*; — na książki Bücherkasten; — na bieliznę Wäsche-schrank; szafa na suknie Kleider-schrank; -fka na instrumenta Instrumenten-schrank; wsadz te suknie do szafy lege diese Kleider in den Kasten; zapomniałeś zamknąć szafę du hast den Schrank abzuiperrn vergessen.

Szafarza, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Beschießerin *f.*, Schaff(n)erin *f.*, Haushälterin *f.*, Aussteilerin *f.*; Marya — task boskich Marie, die Aussteilerin der Gnaden Gottes; własnej woli — ihre eigene Herrin.

Szafarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Speisetafel *m.*, Speisetamer *f.*

Szafarski, *adi.* Schaffner-, Speisekammer; — urząd Schaffneramt *n.*

Szafarstwo, -wa, *sn.* 1) Schaffner-ei *f.*, Schaffneramt *n.*, Haushalten *n.*; Verwaltung *f.*; 2) Verteilung *f.*

Szafarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schaffner *m.*, Verwalter *m.*, Beschließer *m.*, Aussteiler *m.*, Haushälter *m.*

Szafarzyć, -rze, -rzyłem, *va.* und *vn.* *imperf.* Schaffner, Verwalter, Beschließer sein; *va.* *imperf.* aussteilen.

Szafel, -ła, *pl.* -le; Szaflik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schaff *n.*, Scheuer-, Spül-, Abwäscher-schaff; -trog *m.*, Fußwanne *f.*

Szafir, Safir, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Saphir *m.* (Edelstein); 2) himmelblaue, saphirblaue Farbe.

Szafirek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Mustathyrainthe *f.*

Szafirynowac, -kuje, -wałem, *va.* *imperf.* — komu jemandem recht schmeicheln.

Szafirowy, *adi.*; Szafirowo, *adv.* Saphir-; saphirblau.

Szafować, -fuję, -wałem, *va.* *imperf.* 1) reichlich aussteilen, vergeben, spenden, schalten und walten; ostrożnie czem — mit etwas sparsam umgehen; nie-fuj tak powważa-lami sei nicht so freigebig mit deinen Lobeserhebungen; —

przekleństwami keine Flüche sprachen; 2) — komu co jinnmud etwas verschaffen, liefern, schaffen.

Szafowanie, -nia, *sn.* Verteilung *f.*, Aussteilen *n.*, Spenden *n.*

Szafowy, *adi.* Kasten-, Schrank-, schrankförmig, kastenartig.

Szafran, -u, *sm.* 1) Safran *m.*; flaki w-ie Kuttelflecke mit Safran zubereitet; lepszy funt -u niż wóz siana ein Pfund Safran ist besser als ein Wagen Heu; 2) gelbe safranfarbige Stiefel; nie każdy szlachcic co w -ie chodzi nicht jeder, der gelbe Stiefel trägt, ist ein Edelmann, die Kappe macht keinen zum König.

Szafraniasty, *adi.* safranartig; safrangelb.

Szafranic, -nie, -niek, *va.* *imperf.* mit Safran anrichten; — się *vr.* safrangelb werden.

Szafronica, -cy, *sf.* Gelbwur; *f.* (stengellose Anemonengattuna).

Szafraniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* 1) Gelbhaarige(*r*) *m.*; 2) Safranhändler *m.*; 3) (Meme-cylon) Beerenbaum *m.*

Szafranny, *adi.*; Szafran-no, *adv.* mit Safran ange-macht, gewürzt.

Szafranowacieć, -cieje, -ciałem, *vn.* *imperf.* gelblich werden.

Szafranowy, *adi.*; Szafranowo, *adv.* Safran-; -wego koloru safranfarbig.

Szafranówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Safranapfel *m.*

Szafit, -u, *pl.* -y, *sm.* ein Weberrahmen.

Szafunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Verwalten *n.*, Verwaltung *f.*; Vergebungsrecht *n.*

Szajka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bande *f.*, Haufe *m.*, Gesin-del *n.*; — złodziejska Diebs-bande.

Szakal, -a, *pl.* -e, *sm.* Schakal *m.*

Szakalik, -a, *pl.* -i, *sm.* Holzspan *m.*

Szaklaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* (Pittosporum) Gelb-beerenstrauch *m.*

Szaklak, -u, *pl.* -i, *sm.* gemener Kreuzdorn, Wege-dorn *m.*, Färber-, Rainbeere *f.*; — pstrokaty immergrü-nender Alaternbaum; — kruszyna Faul-, Spillbaum, Pulver-, Pinholz *n.*, Sprit-zer *m.*

Szaklakowaty, *adi.* kreuz-dornartig.

Szal, -u, *pl.* -e; *dim.* Szalik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schal *m.*; — koronkowy Spizen-schal; — jedwabny Seiden-schal; — turecki türkischer Schal; z ramion zrucila — sie ließ den Schal von den Schultern fallen.

Szala, -li, *pl.* -le; *dim.* Szalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schale *f.*, Wagschale *f.*; -lki *plur.* Schälwage *f.*; to duże nierówne -le das sind zwei ungleiche Wagschalen; ktaś co na -le rozsądka etwas auf die Wagschale der Vernunft legen; — sprawiedliwości die Wage der Gerechtigkeit; brać coś na -le rozumu etwas mit dem Verstande prüfen; -le pokaż, co rzeczy zaważą (die Wage wird über das Gewicht der Sachen entscheiden), alles muß geprüft werden, um beurteilt werden zu können.

Szelba, -by, *sf.* Voll-kraut *n.*

Szalbierczy, *adi.*; Szalbierzco, *adv.* betrügerisch, schwindlerisch.

Szalbierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Betrug *m.*, Betrügerei *f.*, Gaukelei *f.*, Schwindel *m.*; — polityczna politische Gaukelei; 2) Gauklerin; Betrügerin *f.*, Schwindlerin *f.*

Szalbierowac, -ruje, -wałem; Szalbierzyć, -rze, -rzyłem, *vn.* *imperf.* betrügen, beschwindeln, auf Betrug ausgehen, Schwindeleien machen.

Szalbierski, *adi.* Betrüger-, Schwindler-.

Szalbierowanie, -nia; Szalbierstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Betrug *m.*, Betrügerei *f.*

Szalbierz, -rza, *pl.* -rze, Gaukler *m.*, Betrüger *m.*, Schwindler *m.*

Szaleć, -leje, -lałem, *vn. imperf.* 1) rasen, toffen, wüten, verrückt sein; — z rozpaczii vor Verzweiflung den Verstand verlieren; — za kim in jmnem rasend verliebt sein; — za czem einer Sache bis zur Raserei nachjagen, einen Narren an etw. gefressen haben; babsko stare za chłopami -je die alte Raschel jagt den Männern nach; 2) toll, ausgelassen sein.

Szalez, -u; Szaleń, -nia, *sm.* Bilzen, Tollkraut *n.*; — jadowity Wässerschierling *m.*, Wüterich *m.*; — nakrapiany gęślecker Schierling.

Szalezowy, *adi.* Bilzenkraut, Tollkraut; napić się odwaru -wego Tollkrauttee trinken.

Szalejnik, -a, *sm.* Atropin *n.* (Augensalz der Belladonna).

Szalenie, *adv.* verrückt, rasend; on ją pomimo jej wad — koeha er liebt sie rasend trotz ihrer Fehler; postąpić sobie — verrückt, wahnsinnig handeln.

Szaleniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Rasende(r) *m.*, Wüterich *m.*; Verrückte(r) *m.*, Zrsinnige(r) *m.*; — jakiś podpalik dom wsród zamieszania ein Rasender steckte während der Verwirrung das Haus in Brand; wiele jest między wami -ńców, którzy nad upadkiem własnym pracują es gibt unter euch viele Verrückte, die an dem eigenen Untergange arbeiten.

Szaleństwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* 1) Raserei *f.*, Wahnwitz *m.*; Wahnsinn *m.*, Tollheit *f.*, Tollmut *f.*; wpaść w — in Raserei geraten, wahnsinnig, rasend werden; ból go do -ństwa doprowadzał der Schmerz machte ihn rasend; wasza głupota może mnie do -stwa doprowadzić eure Dummheit könnte mich toll machen; ależ to — z tak małymi środkami zakładać tak wielkie przedsiębiorstwo es ist Wahnsinn, mit so kleinen Mitteln ein so großes Unternehmen zu gründen; 2) Bienenwut *f.*

Szalonka, -ki, *sf.* Sumpfsheidelbeere *f.*

Szaloność, -ści, *sf.* Raserei *f.*

Szalony, *adi.*; Szalenie, *adv.* rasend, wahn-, irrsinnig, toll; gdzie biegniesz jak — wo rennst du wie verrückt; -na głowa toller Kopf; -na myśl toller Einfall; — wrzask rasendes Geschrei; -ne wydatki rasende Ausgaben; -na praca zrujnował sobie zdrowie durch wahnsinnige Arbeit ruinierte er seine Gesundheit; -ne szczęście rasendes Glück.

Szalatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schalotte *f.*, Eschlauch *m.*

Szalać, -luje, -wałem, *va. imperf.* verschalen, mit Brettern verschlagen.

Szalanowie, -nia, *sn.* Verschälung *f.*, Bertäfelung *f.*, Bretterverschlag *m.*

Szálówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schalbrett *n.*; — podpodłogowa Fußbodenbrett *n.*

Szalupa, -py, *pl.* -py; *dim.* Szalupka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schaluppe *f.*, kleines Seeschiff; spuszczo na okretu -pe, by tonących ratować man ließ vom Schiff die Schaluppe herunter, um die Ertrinkenden zu retten.

Szalamacha, Salamacha, -chy, *sf.* ein Gericht aus Weizenmehl, Graupen, Salz und Speck; Mischmasch *m.*, Gemengel *n.*

Szalamaja, -ji, *pl.* -je, *sf.* Schalmel *f.* (Blasinstrument).

Szalapuctwo, -wa, *sn.* tolle, unruhige, verschwenderische Wirtschafft.

Szalaput, -a, *pl.* -ty; Szalawila, -ty, *sm.* Tollkopf *m.*, Wirtkopf; Verschwender *m.*, což ten — znova nabroil was hat dieser Tollkopf wieder angerichtet.

Szalas, -u, *pl.* -y; *dim.* Szalasik, -a, *pl.* -i, *sm.* Zelt-, Laubhütte *f.*, Baracke *f.*

Szalesznik, -a, *sm.* Wortulafmelde *f.*

Szalsza, -szy, *pl.* -sze, *sf.*; — nowa Łacznoblauch *m.*; — pierna breitblättrige Kresse.

Szałwia, Szalwija, -ji, *sf.* Salbei *f.*; — leśna Rożpolei *f.*, Andorn *m.*; — czarna Scharachtraut *n.*; — rzymska Frauenminze *f.* großes Balsamkraut; — łakowa polna Ritterkreuz *n.*

Szałwiowy, *adi.* Salbei; herbata -wa Salbeitee *m.*

Szaman, -a, *pl.* -i, *sm.* Schamane *m.*

Szambelan, -a, *pl.* -owie oder -i, *sm.* Kammerherr *m.*, Kämmerer *m.*

Szambelanic, -a, *pl.* -owie oder -e, *sm.* Kammerherrnsohn *m.*

Szambelania, -nii, *pl.* -nie, *sf.* Kämmereramt *n.*, -würde *f.*

Szambelanka, -ki, *pl.* -ki; Szambelanówna, -nej, *pl.* -ne, *sf.* Tochter *f.* des Kammerherrn.

Szambelanowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Gemahlin *f.* des Kammerherrn.

Szambelanować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* Kammerherr sein, die Kammerherrnwürde bekleiden.

Szambelański, *adi.* Kammerherr(n)=; klucz — Kammerherrnschlüssel *m.*

Szambelaństwo, -wa, *sn.* 1) Kammerherrnwürde *f.*; 2) der Kammerherr samt Gemahlin.

Szamerować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* mit Schnüren besetzen, verbrämen.

Szamerowanie, -nia, *sn.*; Szamerunek, -nku, *sm.* Schamerierung *f.*, Verschmürung *f.*

Szamoazyt, -u, *pl.* -y, *sm.* Chamoasit *m.*

Szamota, -ty, *pl.* -ty, *sf.*; Szamotanie, -nia, *sn.* Herumreißen *n.*, Herumbalgen *n.*

Szamotać, -tać, -tałem, *va. imperf.* rütteln, herumreißen, zerren; — się *vr.* sich winden, sich hin und her werfen; — się z kim sich mit jmbm herumbalgen; długo się z nim -tał, nim mu się udało obalić go na ziemię er mußte lange mit ihm herumbalgen, bis es ihm gelang, ihn zu Boden zu werfen.

Szamotloch, *sm.* Bartramia (eine Moosgattung).

Szampan, -a, *pl.* -y, *sm.* Champagner *m.*, =wein *m.*; — mu w głowie przewrócił der Champagner ist ihm zu Kopfe gestiegen; ten — jest fałszowany dieser Champagnerwein ist gefälscht.

Szampanka, -ki, *pl.* -ki, Champagnerflasche *f.*

Szampański, *adi.* Champagner-.

Szaniec, **Szańc**, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* 1) Schanze *f.*, Versuchsanfang *f.*; -ńce sypać Schanzen aufmerken, errichten; już przeszli -ńce, już byli pod wałem sie hatten schon die Schanzen überschritten, sie waren schon unter den Wällen; wszak wiesz, że miasto nie ma innych -ńców prócz naszych mieczy du weißt doch, daß die Stadt außer unseren Schwertern keine anderen Schanzen besitzt; 2) Gefahr *f.*; na — przyjsię in Gefahr geraten; na — stawić in die Schanze schlagen, der Gefahr aussetzen, daran wagen; 3) Einsatz *m.*

Szanować, -nuję, -wałem, *va. imperf.* schätzen, ehren, schonen, achten; -nuję twoją boleśń ich achte deinen Schmerz; -sknie — Kleider schonen; — zdrowie die Gesundheit schonen; -nuj twoje oczy, byś na stare lata nie oślepl schone deine Augen, damit du auf deine alten Tage nicht blind wirst; — kogo jmnndn ehren, verehren, achten; dopóki wiara kwitła, -wano prawa solange der Glaube blühte, wurden die Gesetze geachtet; -nujmy obyczaje ludu, który nas przyjął gościnie achten wir die Bräuche des Volkes, das uns gastfreundlich aufnahm; -nuj tę rękę ojcowską, co bije achte die väterliche Hand, die dich schlägt; jak Pana -ję so wahr ich Sie schätze; żył wśród nich -wany i lubiany przez wszystkich er lebte unter ihnen von allen geehrt und geliebt; — się *vr.* sich schonen.

Szanowanie, -nia, *sn.* Schätzen *n.*; Ehren *n.*; Schonen *n.*, Schonung *f.*

Szanowność, -ści, *sf.* Achtbarkeit *f.*

Szanowny, *adi.* achtbar, geehrt, ehrwürdig, löblich; — mowca der verehrte Redner; -ni słuchacza geehrt Zuhörer; do -nej Redakcyi an die geehrte Redaktion.

Szansa, -sy, *pl.* -se, *sf.* Chance *f.*, Zufall *m.*; = Hazardowność, Obrót rzeczy.

Szanta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Andorn *m.*

Szantaż, -u, *sm.* Erpressung *f.*; = Wymuszenie.

Szańczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* kleine Schanze.

Szar, -u, *pl.* -y, *sm.* eine auf zwei Laten genagelte Reihe Schindeln.

Szara, **Siara**, -ry, *pl.* -ry, *sf.* erste Muttermilch, Biestmilch *f.*

Szaraczek, 1) -czku, *sm.* graumeliertes, aschgraues Tuch; 2) -czka, *sm.* einfacher, armer Edelmann.

Szarackowy, *adi.* aschgrau, aus aschgrauem Tuch gemacht; szlacheic — einfacher, armer Edelmann.

Szarafan, -u, *pl.* -y, *sm.* Sarafan *m.*, eine Art Kleid.

Szaragi, -gów, *plur. tant. sm.* Kleiderrechen *m.*, Kleiderhaken *m.*

Szarak, -a, *pl.* -i, *sm.* Hase *m.*, Lampe *m.*

Szarakula, -li, *sf.* allerlei schwimmender Schmutz.

Szaraneł, -nka, *pl.* -nki, *sm.* kleiner Karpfen.

Szarańcza, -czy, *pl.* -cze, *sf.* 1) Wanderheuschrecke *f.*; jedzenie Jana Chrzciela były -cze die Nahrung Johannes des Täufers bestand aus Heuschrecken; 2) großer Schwarm, Haufe; barbarzyńców ein unabsehbarer Haufe Barbaren 3) Faulenzler *m.*, unnütze(r) Brotfresser; ludzi niezawych oddala a otacza się -czą dworską er entfernt ehrliche Leute und umgibt sich mit höfischen Faulenzern; 4) — św. Jana Johannsbrot *n.*; Wodszornbaum *m.*; 5) Sammet-, Sonnen-, Toten-, Studentenblume *f.*

Szarańcowy, *adi.* Heuschrecken-; -we drzewo Heuschreckenbaum *m.*

Szarańczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Heuschreckenbiut *f.*

Szarapata, -ty; **Szarapatka**, **Szerepetka**, -ki, *pl.* -ki, *sm.* abgerissener, lumpiger Mensch; -tki Lumpengeindel *n.*

Szarawary, -rów, *plur. tant. sn.* schluderhosen *pl.*, Pump-, weite Reithosen.

Szarawobialy, *adi.* grauweiß.

Szarawy, *adi.*; **Szarawo**, *adv.* graulich, ins Graue fallend.

Szarek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* 1) Grauroß *m.*; 2) grauer Hund.

Szarfa, -fy, *pl.* -fy, *sf.* Schärpe *f.*

Szarga, **Szaruga**, -gi, *sf.* Sauwetter *n.*, nasses, schmutziges, ekelhaftes Wetter.

Szargać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; **Szargnać**, -nę, -nąłem, *va. perf.* beschlumpern, beschmugen, in Rot wälzen; — się *vr.* sich beschlumpfern; in Schulden geraten.

Szarganiec, -ńca, *pl.* -ńce; **Szargawiec**, -wca, *pl.* -wce, *sm.* schlumpiger, schmugiger Mensch.

Szarlatan, -a, *pl.* -i oder -y, *sm.* Scharlatan *m.*, Marktstreiter *m.*, Quacksalber *m.*, Windbeutel *m.*; = Kuglarz Szalbierz, Oszust.

Szarlatanerya, -ryi, *sf.*; **Szarlatanstwo**, -wa, *sn.*; **Szarlatanizm**, -u, *sm.* Scharlatanerie *f.*, Marktstreierei *f.*, Windbeutelerei *f.*

Szarlatanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Scharlatanin *f.*, Quacksalberin *f.*, Marktstreierin *f.*; = Kuglarin, Oszustin, Szalbierka.

Szarlatański, *adi.* Scharlatanisch, Quacksalber-, Scharlatanhaft.

Szarlota, -ty; **Szarlotka**, -ki, *sf.* Charlotte *f.*, Apfelkuch *m.*

Szarlacie, **Szarlat**, siehe: Szkarlacieć, Szkarlat i t. d.

Szarmiancki, *adi.* zuvorkommend, charmant; = Nadzwyczajnie ugrzeczniony.

Szarnier, -u, *pl.* -y, *sm.* Scharnier *n.*

Szaroczarny, *adi.* grauschwarz.

Szaromiedniak, Szaromiedziak, -a, *pl.* -i, *sm.* Zähler *n.*, Kupferähler *z*; = olowiany Bleisähler *z*; Schwarzspiegelerz; = srebrno-nośny Sprödgälererz; = żelazisty Kupferählererz; = cynowy Zinnies *m.*

Szarooki, *adi.* grauäugig. Szaropióry, *adi.* grau gefiedert.

Szarosiwy, *adi.* — koń Grauschimmel *m.*

Szaroskał, -u, *pl.* -y, *sm.* Graustein *m.*; = Doleryt.

Szarosć, -ści, *sf.* 1) Zwie-licht *n.*; 2) graue Farbe.

Szarowaka, -ki, *sf.* Grauwade *f.*

Szarowakowy, *adi.* Grauwadens-; — lupek Grauwadenschiefer *m.*

Szarozielonawy, *adi.* graugrünlich.

Szarozielony, *adi.* graugrün.

Szarpacz, -a, *pl.* -o, *sm.* Blader *m.*, Leutequäder *m.*, Plünderer *m.*, Räuber *m.*

Szarpać, -pię, -palem, *I. va. imperf.*; Szarpnąć, -nę, -nąłem, *I. va. perf.* zerren, reißen, raufen, zausen, zupsen, rütteln; — pazurami mit den Klauen zerreißen; zgrzyzota -pie mi serce der Kummer zerfleischt mir das Herz; gład -pie wnętrzości der Hunger zerrt an den Eingeweiden; łódź szarpana wiatrem daß von dem Winde gerüttelte Boot; -pięca Polskę wewnątrzna niezgoda der an Polen rüttelnde innere Unfriede; — za włosy an den Haaren zausen; — za dzwonek an der Glocke zerren; — kogo jmnnd schinden, plündern, austauben; — kogo, czyją sławę, czyje imię jmnnd bösen Leumund machen, jmnnd gutem Rufschaden; jmnnd verkeumben, jmnnd fränken, verletzen; II. — się

vr. 1) sich loszumachen suchen, sich hin und her werfen; jakże się ten biedak -pie wie sich der Arme hin und her wirft; 2) — się z kim sich mit jmnnd herumbalgen, -wälzen; 3) — się na kogo seinem Unwillen gegen jmnnd freien Lauf lassen; 4) — na co się an etwas wagen, sich anstrengen; musiało się porzadnie -nąć, by to kupić du hast dich ordentlich anstrengen müssen, um das kaufen zu können; 5) — się o co sich um etwas reißen; III. *vn.*; -pie mnie w uchu ich habe Ohrreizen.

Szarpak, -a, *pl.* -i, *sm.* Soldat *m.*, Haubegen *m.*

Szarpanie, -nia, *sn.* Zetten *n.*, Zuppen *n.*; — parowozu Zuden *n.* oder Rücken *n.* einer Lokomotive, Stoßbewegung *f.* beim Gange der Lokomotive; — w członkach Gliederreißen *n.*

Szarpanina, -ny; Szarpaninka, -ki, *sf.* 1) Raufen *n.*, Zerreißen *n.*; 2) Zägersrecht *n.*; 3) w -kę isć zerfleischt, zerlegt werden.

Szarpia, -pii, *pl.* -pie, *sf.* Scharpie *f.*

Szarpný, *adi.* reißend. Szarucha, -chy, *sf.* graue Salbe.

Szaruga, -gi, *sf.* = Szarga. Szarwarczny, Szarwarkowy, *adi.* Schärwerks-.

Szarwark, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Scharwerk *n.*, Fron *f.*; Fronarbeit *f.*; = Robocizna; 2) Lärm *m.*, Wirrwarr *m.*

Szarwarkowe, -wego, *sn.* Szarwarkowe, -wego, *sn.* Loskaufgeld *n.* (für Befreiung vom Scharwerk).

Szary, *adi.*; Szaro, *adv.* grau; bleigrau, dunkelgrau; -ra maśc graue Salbe; -ro bielo grauer Etar; -ra godzina Dämmerstunde *f.*, każdy wilk ma -ią sierśc bei Nacht sind alle Rübe schwarz; — koniec u stołu daß unsere Ende des Tisches; wszyscy godniejsi wyszli, sam tylko — koniec został die angefahrenen Gäste waren alle weggegangen, bloß unbedeutende Figuren blieben zurück.

Szarytka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Baumfällige Schwester; = Siostna miłosierdzia.

Szarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.* abnutzen, herumwerfen, besudeln, beschmutzen; — się *vr.* schmutzig werden; — się po świecie sich in der Welt herumstoßen.

Szarzyć, -rzeje, -rzałem, *vn. imperf.* grau, dunkel werden; dämmern.

Szarzyczna, -ny *sf.* graues Kleid; eintönige, einförmige Masse.

Szarża, -ży, *pl.* -że, *sf.* 1) Charge *f.*, Ehrenstelle *f.*; 2) Angriff *m.*, Attacke *f.*; = Napad, Atak; 3) Saß *m.*, Scharge *f.*

Szarzować, -żuje, -wałem, *va. imperf.* 1) Chargieren, angreifen; 2) *vn.* übertreiben; = Przesadzać.

Szast! *interj.* Pusch! Plaut!

Szastać, -tam, -tałem, *I. va. imperf.*; Szastnąć, -nę, -nąłem, *I. va. perf.* 1) mit Geräusch etwas hin und her bewegen; — nogami mit den Füßen schlenkern; 2) — czem mit etwas herumwerfen, etwas vergeuden; — pieniądzmi unnützerweise viel Geld ausgeben, Geld verprassen; II. — się *vr.* sich herumtummeln, herumflattern, herumspringen; — się na kogo auf jmnnd einen Biß haben; — się do dziewczyny einem Mädchen den Hof machen.

Szastanie, -nia, *sn.* Bewegung *f.*; Vergeudung *f.*

Szaszak, Szaszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Pöjnenreißer *m.* Szaszanki, -nek, *plur. tant. sn.* Taufendguldenfraut *n.*

Szaszor, -a, *m.* 1) Rohrsperring *m.*, Rohrpaß *m.*; 2) schnelle geräuschvolle Bewegung, Gerassel *n.*

Szata, -ty, *pl.* -ty, *dim.* Szatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kleid *n.*, Gewand *n.*; mnisie -ty Mönchsgewänder; biała -ta weißes Kleid; świateczne -ty Festgewänder; — dodaje śmiałości, wiary,

urody, godności Kleider machen Leute.

Sztatan, -a, *pl.* -i, *sm.* Satan m., Satanaś m., Teufel m.; — nie kobieta daś Weib ist ein mahrer Satan; — w swej własnej postaci der leibhaftige Satan.

Sztataniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Phitacia (eine Affenart).

Sztatański, *adi.* Satanaś-, Teufels-, iatanisch, teuflisch; — śmiech przerwał mu mowę ein teuflisches Lachen unterbrach seine Rede.

Sztatanstwo, -wa, *sn.* Satanijsze n., Teuflijsze n., Teufelei f.

Szater, -tru, *sm.*; Szatna, -ny, *sf.* 1) Zelt n.; 2) Art Woqelneq.

Szatkowac, -kuje, -wałem, *va. imperf.* mit dem Krauthobel hobeln, klein schneiden; — kapuste Kraut schneiden.

Szatkownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Krauthobel m.

Szatna, -nej, *pl.* -ne, *sf.* Garderobiere f.

Szatnia, -ni, *pl.* -nie; Szatnica, -cy, *pl.* -ce; Szatarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Garderobe f., Kleiderkammer f.

Szatniczy, Szatny, -nego, *sm.* Garderobier m., Kleiderwärter m., Aufseher m. über die Kleiderkammer.

Szatyn, -a, *pl.* -i, *sm.* einer, der dunkelbraune Haare hat.

Szatynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* eine, die dunkelbraune Haare hat.

Szawłok, -a, *pl.* -i, *sm.* Lederjack m., =schlauch m.

Szczaczka, -ki, *sf.* (Stranguria) Harndrang m.

Szczać, -czę, -czalem, *vn. imperf.* brunzen, pissen, harnen.

Szczalnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Piśminkel m., Abort m.

Szczapa, Szczepa, -py, *pl.* -py, *sf.* Span m., Scheit n.; — drzewa Scheitholz n., Spaltholz, Kluſtholz.

Szczaw, -wiu, *sm.* Sauerampfer m.; — krwawy Blutampfer, Drachenblut n., rote Mengelwurzel; — kobyli Grindwurzel f.; — jeleni

kleines Milchkraut; — górny obrazkolisty Alpenampfer; — kędzierzawy krauser Ampfer; — tepolistny Mengels, Steismurzel; — wodny głuchy Kogampfer; — zajęczy Sauer-, Pŕerde-, Kufukŕsklee m.

Szczawa, -wy, *sf.* Mineralquelle f., Sauerling m.

Szczawian, -n, *sm.* Kleejäre f., Sauerkleejalz n.; — polny, mały, kwaśny ogaljaures Kali.

Szczawik, -u, *pl.* -i, *sm.* Sauer-, Pŕerde-, Hasenflee m., Hasenfohl m.; 2) Stich m. (der säuerliche Geschmack des Weines, wenn er zu verderben anfängt); 3) Sauerling m.; — żelazisty Eisensäuerling.

Szczawikowy, *adi.* Drał-, Sauerklee-.

Szczawiowy, *adi.* Sauerampfer-; zupa -wa Saueramofertjupa f.

Szczawiomocz, -u, *sm.* Działnie f., ogaljaure Diathefe.

Szczawiór, -oru, *sm.* Dgria f. (eine Alpenpflanze).

Szczawnica, -cy, *pl.* -ce, Sauerling m.

Szcząg, -ętu, *pl.* -ęty, *sm.*; *dim.* Szczątek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Rejt m., Überbleibsel n.; do -ętu, ze -ętem gągłich, ganz und gar, bis auf den Grund; -tki rodzimej poezyi die Überbleibsel der einheimischen Poesie; uratował mu choć -tki tej wielkiej fortuny er rettete für ihn wenigstens die Überbleibsel dieses großen Vermögens.

Szczebel, -bla, *pl.* -ble, *sm.*; *dim.* Szczebelek, -lka, *pl.* -lki; Szczeblik, -lika, *pl.* -liki *sm.* Sprosse f., Leiterŕprosse f., Stufe f.; był już na przedostatnim -blu, gdy drabina się zlamala er war schon auf der oorlehten Sprosse, als die Leiter brach; tu cywiltizacya stanęła na najwyższym -blu rozwoju hier erreichte die Zivilisation die höchste Stufe der Entwicłluna; wyjść na najwyższy — die höchste Stufe erreichen; po -blach, -blami stufen-

weise; -belek u okna Rahmeisen n., Fensterŕprosse f.

Szczebiot, -u, *sm.*; Szczebiotanie, -wia, *sn.* 1) Geŕchwir n., Gezwitŕcher n., Geŕŕitp(e)n., Plapper n., Geplauder n.; — ptasi budzi mnie z rana daś Vogelgezwitŕcher wedt mich in der Frühe; dziecię uprzyjemniao mu życie swoim -biotem daś Kind machte ihm durch sein Geplauder das Leben angenehm; 2) Schwäger m., Plapperjans m.; 3) Wind m., Ägel m., Brebigertŕahe f.

Szczebiotac, -czę, -talem, *vn. imperf.* zwitŕchern, plappern, plaudern; to dziecko niestannie -bioce dieses Kind plaudert unaufhörlich.

Szczebiotka, -tki, *sf.* Plauderin f., Schwägerin f., Plappermäulchen n.

Szczebiotliwość, -ści, *sf.* Geŕŕhwägigkeit f., Plauderhaftigkeit f.

Szczebiotliwy, -y, *adi.*; Szczebiotliwie, *adv.* zwitŕchernd, geŕŕhwägig, plappernd, plauderhaft, schwatzhaft.

Szczezbla, -bli, *pl.* -ble, *sf.* Ełtŕie f., Ellerling m., Bitterŕŕiśh m., Buğli m.

Szczeblisty, *adi.* voll Sprossen.

Szczebrzuch, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Hausgerät n.; 2) (Scandix) Kerbel m.

Szczeciasty, Szczecisty, Szczeciany, *adi.* borŕtig, borŕtenförmig.

Szczecica, -cy, *sf.* Borŕŕtenfennich m.

Szczecina, -ny, *sf.* -ny, *sf.* Borŕŕte f., Schwewirŕborŕŕte f.

Szczecinka, Szetynka, -ki, *sf.* Stettiner Äpfel.

Szczecinowaty, -y, *adi.*; Szczecinowato, *adv.* borŕŕtenförmig.

Szczecinowy, *adi.* Borŕŕten-, borŕŕtentragend.

Szczeczek, -czka, *sm.* Peltzer m., Berleunder m.

Szczeczuj, Szczęzuj, -ji, *sf.* Reichmüŕhel f.

Szczec, -ci, *sing. tant. sf.* 1) Borŕŕte f., Schwewirŕborŕŕte f.; pendzel ze -ci Borŕŕtenpinŕel

m.; 2) Weberfrau n., Rarden-
distel f.; 3) abgefallene Nadel;
4) Blütenstiel m.

Szczegółność, -ści, *sf.*
Einzelne(s) n., Besondere(s) n.,
Spezielle(s) n.; Besonderheit f.,
Sonderbarkeit f., Merkwürdig-
keit f.; klaniaj się kazeinander
w-ności grzbie jeden besonders;
o powinnościach w ogólności
a w-ści o tych... von den
Pflichten im allgemeinen und
insbesondere von denen...;
— tego wypadku die Sonder-
barkeit dieses Falles.

Szczególny, *adi.*; Szczególnie, *adv.* besonders, ins-
besondere, einzeln, einzig allein;
sonderbar, merkwürdig; spe-
ziell; to -ny przypadek daß ist
ein merkwürdiger Zufall, Fall;
— na przykładam uwagę do
fachowego wykształcenia ich
lege besonderes Gewicht auf
die Fachbildung; zależy mi
—nie na jego obecności es liegt
mir besonders an seiner An-
wesenheit; jako —na łaskę
królewską pozwolono im mies-
zkać w obrebie miasta als
besondere königliche Gnade
wurde ihnen erlaubt, inner-
halb der Stadtgrenzen zu
wohnen; nie niema w tem
—nego daran ist nichts Merkwür-
diges, Besonderes.

Szczegół, -u, *pl.* -y; *dim.*
Szczegółik, -liku, *pl.* -liki;
Szczegółek, -tku, *pl.* -tki, *sm.*
Einzelne(s) n., Besondere(s) n.,
Einzelheit f., Spezielle(s) n.;
rozpowiedział całą przygodę
wraz z najdrobniejszymi —fami
erzählte die ganze Begeben-
heit haarklein, mit den kleinsten
Einzelheiten; nie wchodzę tu
we wszystkie —góry ich gehe
hier nicht auf alle Einzel-
heiten ein; przytaczać wszystkie
—góry alle einzelnen Um-
stände anführen.

Szczegółowość, -ści, *sf.*
Umständlichkeit f.

Szczegółowy, *adi.*; Szczegółowo, *adv.* speziell, einzeln;
umständlich, mit allen Einzel-
heiten.

Szczek, -u, *pl.* -i, *sm.*
Geball n., Bellen n.

Szczekacz, -a, *pl.* -e, *sm.*

Beller m., Kläffer m., Schrei-
hals m.

Szczekać, -kam, -kaćem,
va. imperf.; Szczeknąć, -ne,
-nąćem, *va. perf.* 1) bellen,
kläffen, anbellen; pies —ka
na złodzieja der Hund bellt
den Dieb an; pies co bardzo
—ka, nie bardzo kasa ein
Hund, der viel Lärm um nichts;
2) lügen; — na kogo
verleunden; wolno psu i na
Pana Boga — bellt doch
der Hund selbst Gottes-
bilder an, bellt doch der Hund
selbst den Mond an, es ist
keine Tugend so rein, daß sie
vor Verleunden sicher wäre.

Szczekanie, -nia, *sn.*

Bellen n., Gebell n.

Szczekliwy, *adi.* bellerisch.
Szczekula, -ly, *pl.* -ły,
sm. ein unaufhörlicher Beller.

Szczekuszka, -ki, *sf.* Pfeil-
hase m., Hasenmaus f., sibi-
rische Hasenratte.

Szczelina, -ny, *pl.* -ny;
dim. Szczelinka, -ki, *pl.* -ki,
sf. 1) Spalte f., Ritze f.;
— struga = dziura klinowa
struga Keilloch n. eines Hobels,
Spanloch n., Maul n.; —ka
w drzewie Kerriß m., Riß,
Spalt m. im Holz; 2) Seklinie
f. der Buchbruder.

Szczelinisty, *adi.* voll
Spalten, rissig.

Szczelnica, -cy, *sf.* Stopf-
büchse f., Stopfungsbüchse f.;
— deszczulka Staub-
scheibe f.

Szczelnienie, -nia, *sn.*;
Dichtung f.; — kregu tłoka
Liderung f. der Kolbenscheiben,
metallische Liderung.

Szczelność, -ści, *sf.* Dicht-
heit f., Dichte f., genaues
Zusammenpassen.

Szczelny, *adi.*; Szczelnie,
adv. dicht, genau zusammen-
passend, luftdicht (verschlossen).

Szczeniak, -a, *pl.* -i, *sm.*
großer junger Hund.

Szczenieć się, -nieć, -nięćem,
vn. imperf. Junge werfen,
wölfen.

Szczenienie, -nia, *sn.*
Jungewerfen n.

Szczenie, -cia, *pl.* -ta; *dim.*

Szczeniako, -ka, *pl.* -ka,
sn. Hundlein n.; Junge(s) n.
der Hunde, Wölfe, Bären,
Füchse, Löwen.

Szczeniuk, -a, *pl.* -i, *sm.*
häßlicher junger Hund.

Szczenna, *adi.* trädhtig.

Szczep, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Pstrop m., Pstropreis m., ge-
pstropfter Obstbaum; 2) Stamm
m., Volksstamm; te dwa na-
rody z jednego —u pochodzą
diese beiden Völker haben einen
gemeinschaftlichen Stamm.

Szczepa, Szczapa, -py, *pl.*
-py; *dim.* Szczepka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Holzscheit n.

Szczepać, -pam, -paćem,
va. imperf. spalten; — się *vr.*
sich spalten.

Szczepić, -pić, -pićem, *va.*
imperf. 1) pspöpfen; — za
korę in die Rinde pspöpfen;
— w szparę in den ganzen
Spalt pspöpfen; 2) impfen;
trzeba to dziecko dać — man
muß dieses Kind impfen lassen;
3) ausbreiten, verbreiten, fort-
pflanzen.

Szczepie, -pia, *sing. tant.*
sm. gepspöpfte Bäume.

Szczepienie, -nia, *sn.* 1)
Pspöpfen n.; 2) Impfen n.; 3)
Fortpflanzen n., Ausbreiten n.

Szczepisko, -ka, *sn.* flo-
biges Stück Holz.

Szczepki, Szczepisty,
Szczepny, *adi.* spaltbar,
leicht zu spalten.

Szczepiniak, -a, *sm.*
Schligblume f.

Szczepnica, -cy, *pl.* -ce,
sf.; Szczepnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Pflanzenhülle f., Pflanzen-, Baum-
garten m.

Szczepnik, -a, *pl.* -cy,
Szczepniarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Pflanzenärtner m., Pstropfer m.

Szczepność, -ści, *sf.* 1)
Spaltbarkeit f.; 2) Impfbarkeit
f., Übertragbarkeit f. durch
Impfung.

Szczepowy, *adi.* 1)
Stamm-; 2) Pspöpf-.

Szczerb, -u, *pl.* -y, *sm.*;
Szczerba, -by, *pl.* -by, *sf.*
1) Scharte f., Lücke f.; Zahn-
lücke f.; — wargi Hasen-
scharte f.; 2) Einschnitt m.,
Einhaul m.; Kerbe f.

Szczerbak, -a, *pl.* -i, *sm.* Endivie *f.*

Szczербal, -a, *pl.* -e, *sm.* ein Mensch, der Zahnflücker hat. Szczербaty, *adi.*; Szczербato, *adv.* schartig; zahnflückerig.

Szczербіć, -біє, -бієм, *va. imperf.* schartig machen; — *sie vr.* schartig werden, Lüden bekommen.

Szczербіec, -bca, *pl.* -bce, *sm.* schartiges Schwert, schartiger Säbel.

Szczербина, -ny, *sf.* Kluit *f.*

Szczербк, -u, *sm.* Rieselerde *f.*, Griefsand *m.*, Griefsboden *m.*

Szczербкаć, -kam, -kalem; Szczербкотаć, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; Szczербкаć, -kne, -knalem, *vn. perf.* hervorprudeln, rieseln; ein sprudelndes Getöse machen.

Szczербkowaty, *adi.* voll kleiner Steine, kieselfaltig, kiesig, griefig.

Szczеросеbrny, *adi.* aus reinem Silber.

Szczероść, -ści, *sf.* Lauterkeit *f.*, Unversälschtheit *f.*, Echtheit *f.*, Redlichkeit *f.*, Aufrichtigkeit *f.*, Offenherzigkeit *f.*; Mojżesz zakazywał kumać się żydom z obekrajowcami, by — narodu utrzymaną została Mojesz verbot den Juden, sich mit Ausländern zu verschwägern, damit die Reinheit des Volkes erhalten bliebe; nie wierzę — jego wyznania ich glaube nicht an die Echtheit seines Bekenntnisses; gdzie wiele ceremonii, tam —ści mało wo viel Zeremonien, dort ist wenig Aufrichtigkeit; w —ści serca mi wyznał er hat mir ganz offenherzig bekant.

Szczерозлоты, *adi.* aus edltem Golde.

Szczерозычлиwy, *adi.* ganz aufrichtig, aufrichtig ergehen, offenherzig.

Szczеры, *adi.*; Szczерze, *adv.* 1) wahr, aufrichtig, offenherzig, redlich; —ry przyjaciel ein aufrichtiger Freund; —rzo kochać aufrichtig lieben; tam wstyd —, tam poczciwość

dort ist wahre Scham, dort ist Güte; —rze się rozsmiał er lachte ganz aufrichtig; czy —rze to mówisz sagst du daß aufrichtig, ist daß dein Ernst? 2) rein, lauter, echt; puhar z —rego złota ein Kelch aus lauterem Gold; innego napoju nie pijał tylko —ra wodę er trant kein anderes Getränk als reines Wasser; —re pole nichts als Feld, reines offenes Feld. Szczерzyca, -cy, *sf.* jähriges Binzelkraut.

Szczерzyć, -rzę, -rzyłem, *va. imperf.* — zęby die Zähne zeigen; —zabki do kogo kostet sein.

Szczерznać, -zne, -źnie, -złem, *vn. perf.* verloren gehen. Szczерzują, *się*he: Szczerczują.

Szczерdzić, -dzę, -dziłem, *va. imperf.* sparen; schüßen, schonen; nie —ani fatygi ani wydatków weder Mühe noch Kosten sparen; w obronie praw słabszego nie —dził ryccerze zdrowia bei der Verteidigung der Rechte des Schwächeren schonen die Ritter nicht ihr Leben; nie — dla kogo pochwał mit jmds Lob nicht sparen.

Szczерк, -u, *pl.* -i, *sm.* Gerassel *n.*, Gekirre *n.*, Klappern *n.*; —an odgłos —u pałaszy beim Echo des Säbelgeklirrs.

Szczерка, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rinnlade *f.*, Rinnbächen *m.*, Rießer *m.*; —imadła Maul *n.* des Schraubstockes; —hamulca Bremsbacke *f.*

Szczеркаć, -kam, -kalem, *vn. imperf.*; Szczеркнаć, -kne, -knalem, *vn. perf.* klirren, rasseln, klappern; —zebami ze zimna vor Kälte mit den Zähnen klappern.

Szczерkanie, -nia, *sn.* Geklirre *n.*, Gerassel *n.*; Geklapper *n.*

Szczеркаcz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schreiber *m.*

Szczеркомól, -ola, *sm.* Schabfäßer *m.*

Szczеркоścisk, -u, *sm.* Mundperre *f.*

Szczерkosz, -a, *sm.* eine Gattung Zahnspüler.

Szczękowy, *adi.* Rinnladen.

Szczęścić, -szczę, -ściłem, *vn. imperf.* glücken, Glück geben, Glück wünschen; szczęścić Boże! Glück zu! Glück auf! —ści się komu w czym es glückt jmdm bei etw.; ciagle mu się —ści er hat beständig Glück.

Szczęście, -ścia, *sing. tant. sn.* Glück *n.*, Wohlergehen *n.*; ślepe — blindeś, dummes Glück; spuścić się na — es dem Glück überlassen, es auf daß Glück antommen lassen; na los —ścia auf gut Glück, aufs Geratewohl; — jest fortuna ślepa, niedoskonała, cnoćie częstokroć nieprzyjazna, niesprawiedliwa daß Glück ist der blinde unvollständige Zufall, oftmals der Tugend feindlich und ungerecht; Pan Bóg —ściem władnie Gott ist Herr des Glückes; — pobląza, nie podnoś się, — się sprzeciwi, nie upadaj, sei nicht übermütig im Glück und unverzagt im Unglück; nie — człowiek, ale człowiek — robi, wszyscyśmy —ścia naszego kowale jeder ist seines Glückes Schmied; gwiazda —ścia Jagielonów zabłysnęła jak nigdy der Glücksf Stern der Jagellonen erstrahte wie noch nie; nie mam —ścia znać Pana ich habe nicht das Glück, das Vergnügen, Sie zu kennen; dla mnie —ścia jeno tyle, co przy tobie ich bin nur bei dir glücklich; mieć — do panien bei den Mädchen Glück haben; masz — dein Glück; masz —, żeś przyszedł daß ist dein Glück, daß du gekommen bist; weale —ścia nie mieć weder Glück noch Stern haben; to jeszcze —, jeżeli się nic gorszego nie wydarzyło du kannst noch von Glück reden, daß dir nichts Ärgeres passiert ist; kiedyż mnie spotka to — wann wird mir dieses Glück zu teil; — jak szkło nietrwale Glück und Glas wie leicht bricht das; —ściem glücklicherweife.

Szczęśliwiec, -wca, *pl.* -wey, *sm.* Glückskind *n.*, Glückspiß *m.*

Szczęśliwość, -ści, *sf.* Glückseligkeit *f.*; doznawać -ści wiecznej die ewige Glückseligkeit genießen.

Szczęśliwy, Szczęsny, *adi.*; Szczęśliwie, *adv.* glücklich, glücklich; -wy jesteś w wyborze twoich przyjaciół du bist in der Wahl deiner Freunde glücklich; -wy, kogo Bóg takie mi dziećmi obdarzył glücklich ist, wenn Gott mit solchen Kindern beschenkt hat.

Szczkać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Szczkać, -ne, -nałem, *vn. perf.* Ewlucken haben, schlucken.

Szczkawa, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schlucken *m.*

Szczmić, -mie, -miłem, *ra. imperf.* zusammendrücken, zusammenziehen.

Szczodrak, -a, *sm.* 1) Brot, das am Dreifönigstage an die Armen verteilt wird; 2) Rhamontimurzel *f.*, Schneeflocke *m.*

Szczodroliwość, -ści; Szczędrość, -ści; Szczędrota, -ty, *sf.* Freigebigkeit *f.*; — we środku między skąpstwem a rozrzutnością położona die Freigebigkeit liegt in der Mitte zwischen Geiz und Verschwendung; łącz oszczędność z -ścią vereinigt die Sparsamkeit mit der Freigebigkeit.

Szczodroliwy, *adi.*; Szczędroliwie, *adv.* freigebig.

Szczodry, *adi.*; Szczędrze, *adv.* freigebig, mildtätig; reichlich.

Szczodrzemica, -cy, *sf.*; Szczędrzeniec, -ńca, *sm.* Geiß-, Schneetee *m.* Bohnenbaum *m.*, Schotenstrauch *m.*; — leżąca, czarna wielokwiatowa niżej, schwärzlicher, breitblättriger Bohnenbaum.

Szczolb, -a, *pl.* -y, *sm.* Tierhädel *m.*; — wołowy Ochsenkopf *m.* (römisches dekoratives Motiv).

Szczotka; *dim.* Szczętozeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Bürste *f.*; — do butów Schuhbürste; — do zamiataniakehrbejen *m.*; — do mebli

Möbelbürste; — do rzeczy Kleiderbürste; — do armat Kanonenbürste, Wischer *m.*; —teczka do zębów Zahnbürste; — do Inu Flachshebel *m.*, Flachstamm *m.*; 2) Distelfopf *m.*; —ki Kardendistel *f.*

Szczotkarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bürstenmacher *m.*, Bürstenbinder *m.*

Szczotkasty, Szczętokowy, *adi.* büstenartig; scharfborstig.

Szczotkować, -kuje, -wałem, *ra. imperf.* büsten.

Szczotkozab, -zaba, *pl.* -zaby, *sm.* Klippisch *m.*

Szczotolima, -by, *sf.* eine Föhrenart.

Szczoty, -tów, *plur. tant. sn.* Rechnungsbrett *n.*; = Liczydło.

Szczubiałka, -ki; Szczęblica, -cy, *sf.*; Szczębłę, -cia; Szczębłatko, -ka, *sn.* kleiner Necht, Hechtchen *n.*

Szczucie, -cia, *sn.* Heßen *n.*, Auhheßen *n.*

Szczuć, -je, -łem, *va. imperf.* aufheßen, heßen, aufbringen; — psy na kogo die Hunde auf jemand heßen.

Szczudłaty, *adi.* Stelzen, auf Stelzen; (bildl.) gespreizt, geziert.

Szczudlać, -dłam, -dłalem, *vn. imperf.* auf Stelzen hüpfen; herumreißen, rausen.

Szczudło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Stelzbein *n.*, Stelze *f.*; zebrał na -dła stanął przed nim ein Bettler mit einem Stelzbein stand vor ihm; chodzić jak na -dłach wie auf Stelzen gehen. [zenartig.]

Szczudłowaty, *adi.* stelzschuka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Szczępak, -a, *pl.* -i, *sm.* Necht *m.*

Szczupakowaty, *adi.* hechtartig.

Szczupakowy, *adi.* hechtlich. Szczępla, -li, *sf.* Schmalkopf *m.*

Szczupleć, -leje, -lałem, *vn. imperf.* mager, dünner, schwächer, geringer werden.

Szczuplić, -le, -liłem, *va. imperf.* dünner, geringer machen.

Szczuplinek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* langfüßige Fadenassel.

Szczupluchny, Szczęplutki, Szczęplutenki, *adi.* mager, sehr gering, spindelbün.

Szczupogłów, -owu, *sm.* Sudis (eine Fuchart).

Szczupłonóg, -oga, *pl.* -ogi, *sm.* Dalea (Gattung der Spinnwebse).

Szczupłość, -ści, *sf.* Magerkeit *f.*; Winzigkeit *f.*, Kleinheit *f.*, Geringheit *f.*

Szczupły, *adi.*; Szczęplo, Szczęuple, *adv.* gering, winzig, klein, schwächtigt; weszła osoba młoda o -płej niezacznej postaci eine junge Person trat ein von schwächtiger unansehnlicher Gestalt; pozostaje mu tylko do życia jego -pła pewsyka es bleibt ihm nur seine kleine, geringe Person zum Lebensunterhalt.

Szczur, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Szczęrek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* 1) Ratte *f.*; 2) Fichtenhäder *m.*, Fichtenbidschnabel *m.*, Fichtenferneißer *m.*, Fichtenferneißer *m.*, Bienenfraß *m.*, Bienenfresser *m.*

Szczurowaty, *adi.* rattenartig.

Szczurzy, *adi.* Ratten-. Szczęrzyć się, -rze, -rzyłem, *vr. imperf.* knurren, drohen.

Szczutek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Nasenstüber *m.*; dać komu -tka w nos jemand einen Nasenstüber versehen.

Szczutkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* nasenstübern.

Szczwacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Gehjäger *m.*

Szczwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* mit Hunden jagen. Szczęwalnia, -nia, *sf.* Tierheße *f.*

Szczwany, *adi.* 1) mit Hunden geheßt; 2) gerieben, pfiffig, schlau; — to lis das ist ein schlauer, pfiffiger Mensch.

Szczwól, -oła, *sm.* Schierling *m.*

Szczycić się, -cę, -ciłem się, *vr.* sich rühmen, prahlen;

— się czem się etw. zu gute tun; — ce się tem, że własną pracą dorobiłem się majątku i stanowiska i chętnie mi się dessen, daß ich durch eigene Arbeit Vermögen und Stellung erworben habe; — ce się jego przyjaźnią i chętnie mit seine Freundschaft zur Ehre an.

Szczygiel, -gła, *pl.* -gły, *sm.* 1) Stieglitz *m.*; 2) pfißiger Mensch.

Szczykać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; **Szczykać**, -nę, -nałem, *va. perf.* pflücken, abpflücken, abrupfen.

Szczyńać, -niam, -niałem, *va. imperf.* Körner sieben, durch Sieben sortieren.

Szczyń, -yn, *plur. tant. sf.* Urin *m.*, Harn *m.*

Szczyz, 1) -a, *sm.* Silberfahel *m.*; 2) -u, *sm.* Kienfahel *f.*

Szczypacz, -a, *pl.* -e, *sf.* Ladler *m.*, Stöckler *m.*

Szczypać, -pie, -pałem, *va. imperf.*; **Szczypać**, -nę, -nałem, *va. perf.* 1) zwiđen, kneisen, kneipen; — kogo w ramię jmnin w den Arm kneisen; pieprz w język der Pfeffer heißt auf der Zunge; 2) pflücken; owieczka -pała trawkę das Schaf pflückte das Gras; 3) heißen, schneiden; dym -pie w oczy der Rauch heißt in die Augen; mróz -pie w twarz die Kälte schneidet ins Gesicht; 4) sticheln.

Szczypanie, -nia, *sn.* Zwiđen *n.*, Kneipen *n.*

Szczy pawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dhurmur *m.*

Szczy pawość, -ści, *sf.* beißender Geschmack.

Szczy pawy, *adi.* beißend, von beißendem Geschmack.

Szczy pce, -ców, *plur. tant. sn.*; *dim.* **Szczy pcyki**, -ków, *plur. tant. sn.* Zange *f.*, Kneipzange, Weißzange, Kornzange; — do ognia Feuerzange; — konduktorskie Coupierzange, Lochzange *n.*; — plombowe Plombenschräger *m.*; — do cukru Zuckerschere *f.*; — do świecy Puchschere, Lichtschere.

Szczy piór, -pioru, *sing. tant. sm.*; *dim.* **Szczy piórek**.

-rka, *sm.* Schnittlauch *m.*, Schnittling *m.*; abgeschnittenes Kraut der Zwiebel.

Szczy pka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) = Szczy pta Priße *f.*; 2) Stichelkrede *f.*; 3) Kneifen *n.* **Szczy pliw**, **Szczy pny**, *adi.* beißend, kneifend.

Szczy pnic, -cy, *sf.* Wollkrebś *m.*; — trójzębna Gisttrabke *f.*

Szczy pta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Priße *f.*; Bißchen *n.*; nie -tami, ale garściami dawał er gab nicht mit Fingerspitzen, sondern mit vollen Händen.

Szczy r, -u, *sm.* Bingelkraut *n.*; — trwały gemeines Bingelkraut; — roczny jähriges Bingelkraut.

Szczy t, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Giebel *m.*, Zinnen *pl.*; Spiße *f.*, Gipfel *m.*, Grat *m.*, Firšt *m.*; -y gór pokryte były śniegiem die Gipfel der Berge waren mit Schnee bedeckt; i na pamiątkę zawiesili dzwon u -u wieży und zum Andenken hingen sie eine Glocke an der Spiße des Turmes auf; był u -u potęgi i chwały, gdy śmierć nieublagana przerwała nie jego żywota er besand sich auf dem Gipfel der Macht und des Ruhmes, als der unerbittliche Tod seinen Lebensfaden zerriß; dostać się na sam — sięch auf den höchsten Gipfel emporzuschwingen; — em mierzyć gestaut zumessen, ohne mit dem Streichholze abzumessen; 2) Zierde *f.*; 3) Schild *m.*

Szczy tnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Schildmacher *m.*

Szczy tność, -ści, *sf.* Erhabenheit *f.*, höchste Stufe; — myśl, poezji die Erhabenheit der Gedanken, der Poesie. **Szczy tny**, *adi.* erhaben.

Szczy toowocowy, *adi.* schonfruchtig.

Szczy towy, *adi.* Giebel-, Gipfel-.

Szef, -a, *pl.* -owie, *sm.* Chef *m.*, Vorgesetzter *m.*; — biura Bureauchef; — sekcya Sektionschef; to jest mój — daß ist mein Vorgesetzter; = Przełożony.

Szejdować, -duję, -wałem,

va. imperf. scheiden (in der Metallbearbeitung).

Szelak, -u, *sm.* Schellack *m.*

Szelag, -a, *pl.* -i, *sm.* Groschen *m.*, Schilling *m.*, Heller *m.*, Pfennig *m.*; ani -a nie ustąpię ich lasse keinen Heller davon ab; jestem bez -a ich bin ganz ohne Geld, ohne Kreuzer, ohne Groschen; rozumu nie ma ani za -a er hat nicht für einen Groschen Verstand; to i -a nie warte daß ist keinen Heller wert; zwrócił mu wydatki co do -a er hat ihm die Ausgaben bei Heller und Pfennig wieder erstattet; rachunek zgadza się co do -a die Rechnung stimmt auf Heller und Pfennig; kto grosza nie szanuje, -a nie wart wert einen Groschen nicht zu schätzen weiß, ist selber keinen Heller wert, wer den Kreuzer nicht ehrt, ist den Heller nicht wert; do -a zgrał się er hat alles bis zum letzten Groschen verspielt; znają go jak zły — er ist wie ein schlechter Groschen bekannt; nie wziął od nikogo ani złamanego -a er hat von niemandem auch nur einen Heller genommen.

Szelazek, -zka, *pl.* -zki, *sm.* 1) *dim.* von Szelag; 2) Rajenblume *f.*, Klapperkraut *n.*, Wiesenklapper *m.*, Hahnenkamm *m.*, Pfennigkraut *n.*

Szelazkowaty, *adi.* wie ein kleiner Schilling.

Szelest, -u, *pl.* -y, *sm.* Geräusch *n.*, Säuseln *n.*, Rauschen *n.*; cisza panowała w pokoju, przerywana tylko czasem em obracanych kartek Stille herrschte im Zimmer, die nur manchmal durch das Geräusch der umgeschlagenen Seiten unterbrochen wurde.

Szelestny, *adi.* rauschend.

Szeleścić, -szczę, -ściem, *vn. imperf.*; **Szelesnąć**, -sne, -snąłem, *vn. perf.* säuseln, rauschen, ein Geräusch machen; liście ostrożnie rozsuwane cicho -ściwały die vorsichtig auseinandergeschobenen Blätter rauschten leise; -szczęc jedwabiami dumnie przeszła koło nas mit dem Seidenfleide

rauschend, schritt sie stolz an uns vorüber; wietrzyk po galeziach -ści ein leiser Wind flüstert durch die Äste.

Szeleścik, -u, *sm.* Stärkraut *n.*

Szeleżne, -go, *sn.* Abgabe *f.*, Franksteuer *f.*

Szeleżnik, -a, *sm.* = Szelażek.

Szelina, -ny, *sf.* dicker Wald, Dickicht *n.*

Szelinarz, -a *pl.* -e, *sm.* Buschjäger *m.*, Waldstreicher *m.*

Szelit, -u, *sm.* Kalkschel *m.*

Szelityn, -u, *sm.* Schelbleier *n.*, Stolzit *m.*

Szelka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Hosenträger *m.*, Tragband *n.*; 2) Achsenseil *n.*, Lauffeil *n.*, Seile *f.*

Szelma, -my, *pl.* -my, *sm.* und *sf.* Schelm *m.*, Schurke *m.*, Bösewicht *m.*, Canaille *f.*, Gaunerin *f.*

Szelmostwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Schurkerei *f.*, Schelmeret *f.*; Schurkenstreich *m.*, Schelmstück *n.*

Szelmować, -muję, -wałem, *va. imperf.*; — kogo einen unehelich, zum Schelm, Schurken machen.

Szelmowski, *adi.*; Szelmowski, *adv.* schelmisch, schurkig, nichtswürdig.

Szelomnik, -a, *pl.* -i, *sm.* verfeinerter Seeigel.

Szemat, -u, *pl.* -y, *sm.* Riß *m.*, Figur *f.*, Plan *m.*, System *m.*, Schema *n.*; = Wzór, Model.

Szematyzm, -u, *pl.* -y, *sm.* Schematismus *m.*

Szemać, -ram, -rałem; Szemrać, -rzę, -rałem, *vn. imperf.* murmeln, murren; co tam -rzasz was murmelt du dort; -rali wszystkie przeciwno zwierzchności es murren alle gegen die Obrigkeit.

Szemranie, -nia, *sn.* Murmeln *n.*, Murren *n.*

Szemranina, -ny, *sf.* Gemurre *n.*, Gemurmel *n.*

Szendować, -duję, -wałem, *va. imperf.* heißes Glas ins Wasser werfen, so daß es zerfällt.

Szeniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Glatholz *n.* (Töpfergerät).

Szepietliwy, Szepietliwość = Szepieniący, Szepienienie.

Szepienić, -nie, -niem, *vn. imperf.* lispeln, unbedeutlich aussprechen, beim Reden mit der Zunge anstoßen.

Szepienienie, -nia, *sn.* Lispeln *n.*; Anstoßen *n.* mit der Zunge.

Szepieniuch, -a, *pl.* -y; Szepiun, -a, *pl.* -ni; Szepielak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Lispeler *m.*; einer, der mit der Zunge anstößt.

Szaplunka, -nki; Szepiotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Lispelerin *f.*; eine, die mit der Zunge anstößt.

Szepnąć, -nę, -nąłem, *vn.* und *va. perf.*; Szepnąć, -tąm, -tąłem, *vn.* und *va. imperf.* murmeln, flüstern, tuscheln, zischen; -tali coś ze sobą sie tuschelten etw. miteinander; mówili -cąc, by nie zbudzić króla sie redeten flüsternd, um den König nicht zu wecken; czekał śmierci -tając pacierze er erwartete den Tod, indem er Gebete murmelte; -tano na dworze o nielascie królewskiej, która spałda na niego man flüsterte bei Hofe von der Unnade des Königs, die auf ihn gefallen war.

Szepnięcie, -cia; Szepkanie, -nia, *sn.* Zischeln *n.*, Flüstern *n.*, Tuscheln *n.*, Murmeln *n.*

Szept, -u, *pl.* -y, *sm.* Ge-flüster *n.*

Szeptarz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Szeptuch, -a, *pl.* -y, *sm.* Flüsterer *m.*; Geheimnisfrämer *m.*

Szerbel, -bla, *pl.* -ble, Szerbat, -u, *sm.* Lappen *pl.*, Schirbel *m.*, Scherbel *m.*, Leib *m.*

Szerchla, -chli, *sf.* ziegenhaarige schlechte Schafswolle.

Szereg, -u, *pl.* -i, *sm.* Reihe *f.*, Glied *n.*; Tatarów jeszcze nie widać, zastania je — skał, które się na przeciwnym brzegu rzeki podnoszą

die Tataren sind noch nicht sichtbar, sie sind von einer Reihe Felsen, die sich auf dem entgegengesetzten Flußufer erheben, verdeckt; w tej gazonie wyszedł cały — artykułów o wojnie rosyjsko-japońskiej in dieser Zeitung erschien eine ganze Reihe von Artikeln über den russisch-japanischen Krieg; ciągnęli krzyżacy niezliczonymi -ami es zogen die Kreuzritter in unzählbaren Reihen; do -u in Reih und Glied; kule nieprzyjacielskie przerzedzały ich -i die feindlichen Kugeln lichteten ihre Reihen.

Szeregować, -guję, -wałem, *va. imperf.* in Reih' und Glied stellen.

Szeregowiec, -wca, *pl.* -wey, *sm.* gemeiner Soldat.

Szeregowy, 1) *adi.* Reihens, Glied-; 2) -wego *sm.*; = Szeregowiec.

Szerepetka, -ki, *pl.* -ki, *sm.* abgerissener, ungeschlossener Mensch.

Szermierka, -ki, *sf.* Fechtkunst *f.*; Streit *m.*, Polemik *f.* Szermierski, *adi.* Fecht-, fecterisch, Fechtkunst-, gladiatorisch.

Szermierstwo, -wa, *sn.* 1) Fechtkunst *f.*; 2) Federfrieg *m.*

Szermierz, -a, *pl.* -e, *sm.* Fechter *m.*, Fechtmeister *m.*, Kämpfer *m.*, Streiter *m.*, Gladiator *m.*

Szermować, -muję, -wałem, *vn. imperf.* fechten; — piórem einen Federrieg führen, mit der Feder fechten; — językiem mit der Zunge fechten; — na wiatr Luftstreiche führen.

Szeroki, *adi.*; Szeroko, *adv.* 1) breit; deska na pół metra -ka ein einen halben Meter breites Brett; suknia -kim pasem aksamitu obłożona ein mit einem breiten Samtstreifen besetztes Kleid; 2) weit, weitläufig, ausgedehnt; ten pasek jest mi za — dieser Gürtel ist mir zu weit; on ma -kie serce er hat ein weites Herz; -kie włości große Güter; -ko o tem opowiadał er erzählte davon weitläufig,

ausführlich, weit und breit, des weiten und breiten; z -kiego serca aus tiefem Herzen; -ka gęba Iosef, unehöfliches Maul.

Szerokobieźny, *adi.* — catokształt odbudowy kopalni Weitungsbaun.

Szerokoboczny, *adi.* breitseitig.

Szerokodziób, -a, *pl.* -y, *sm.*; **Szerokonos**, -a, *pl.* -y, *sm.* Breitshnabel *m.*

Szerokogębny, *adi.* breitmäulig. [föppig.]

Szerokogłowy, *adi.* breit-Szerokogon, -u, *pl.* -y, *sm.* Breit-, Plattschwanz *m.*, Schlange *f.*

Szerokolistny, *adi.* breitblätterig.

Szerokonogi, **Szerokostopy**, *adi.* breitfüßig.

Szerokonosy, *adi.* breitnäsig.

Szerokopiersi, *adi.* breitbrüsig.

Szerokopleczny, *adi.* breitschulterig.

Szerokoramienny, *adi.* breitarmig, breitschulterig.

Szerokorzutny, *adi.* breitwüzig.

Szerokosć, -ści, *sf.* 1) Breite *f.*; droga w tem miejscu ma pięć metrów -ści der Weg ist an dieser Stelle fünf Meter breit; miejsce to leży pod pięćdziesiątym stopniem północnej -ści dieser Ort liegt unter dem fünfzigsten Grade nördlicher Breite; w -ści in der Breite; — geograficzna geographische Breite; — toru Spurweite *f.*; 2) Ausdehnung *f.*, Geräumigkeit *f.*, Weitläufigkeit *f.*; — żyty Mächtigkeit *f.* der Erzader, des Ganges.

Szerokotwarzy, *adi.* breiten Gesichtes.

Szerokousty, *adi.* breitmäulig.

Szerokowładny, *adi.* weitherrschend.

Szerpentyna, -ny, *pl.* -ny; **Szerpentyka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* trummer Säbel.

Szerszatka, -ki, *pl.* -ki *sf.* Echnsternadel *f.*

Szerszeń, -nia, *pl.* -nie, *sm.* **Hornisse** *f.*, **Hornischer** *m.*

Szeryf, -a, *pl.* -owie, *sm.* **Sheriff** *m.* (englischer Beamter); = **Urządnik** municypalny angielski.

Szerz, w szerz, *adv.* in die Breite, in der Breite.

Szerz, -y, *pl.* -e, *sf.* — wiosłowa Ruderblatt *n.*, Ruderplatte *f.*

Szerzyć, -rzyć, -rzyłem; I. *va. imperf.* verbreiten, ausbreiten, ausdehnen, breiter machen; -rzył niezgodę między braćmi er verbreitete Unfrieden unter den Brüdern; -rzyli oni między ludem wiarę i oświatę sie verbreiteten unter dem Volke Glauben und Bildung; -rząc fałszywe pogłoski szkodził mi, jak mógł indem er falsche Gerüchte in Umlauf setzte, schadete er mir, soviel er nur konnte; II. — się *vr.* 1) sich ausbreiten, ausdehnen, sich verbreiten; wrzód się -rzył das Geschwür breitet sich aus; w kraju -rzyły się wtedy różne choroby im Lande grassierten damals verschiedene Krankheiten; 2) großtun, prahlen.

Szerzyzna, **Szerzyzna**, -ny, *pl.* -ny, *sf.* eine sehr große Breite, breite Fläche; — podszymbowa Füll-, Anschlagort *m.*; — kołowrotowa, machinowa Hoppel-, Hornhütte *f.*

Szezlóng, -u, *pl.* -i, *sm.* **Chaiselongue** *f.*, **Sofa** *n.*; = **Sofa**.

Szesnastka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* **Zahl** sechszehn; **Sechszehntel** *n.* (Buchformat).

Szesnastocalowy, *adi.* sechszehn Zoll lang, breit oder hoch, sechszehndick.

Szesnastodniowy, *adi.* sechszehntägig.

Szesnastofuntowy, *adi.* sechszehn Pfund wiegend; sechszehnpfündig.

Szesnastogodzinny, *adi.* sechszehnstündig.

Szesnastoletni, *adi.* sechszehnjährig.

Szesnastomiesięczny, *adi.* sechszehnmonatig.

Szesnastotygodniowy, *adi.* sechszehnwöchig.

Szesnasty, *adi.* sechszehte (*r.*) **Szesnaście**, *numer.* sechszehn.

Szester, -a, *pl.* -y, *sm.* **Chejstafaje** *m.*; = **Ser** angielski.

Sześcian, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) **Würfel** *m.*, **Kubus** *m.*; 2) **Kubitzahl** *f.*; podnieść liczbę do -u eine Zahl zur dritten Potenz, zum Kubus erheben.

Sześcienny, *adi.* **Kubitz**, **kubisz**; *metr* — **Kubimeter** *m.*

Sześciędzialka, -ki; **Sześciędzielnica**, -cy, *sf.* **Wódznerin** *f.*, **Schöswöchnerin** *f.*

Sześcioboczny, *adi.* sechsseitig.

Sześciobok, -u, *pl.* -i, *sm.*; **Sześciokat**, -a, *pl.* -y, *sm.* **Sechseck** *n.*

Sześciodniowy; **Sześciodzienny**, *adi.* sechsstäig.

Sześciogłosowy, *adi.* sechsstimmig.

Sześciogodzinny, *adi.* sechsstündig.

Sześciogran, -u, *pl.* -y, *sm.* **Sechsfant** *m.*, **sechsiges Prisma**.

Sześciograniasty, *adi.* sechsflantig; **sechseckig**.

Sześciokątny, *adi.* sechsseitig.

Sześciokonny, *adi.* sechsstänig; **sechspferdig**; **motor** — **Motor** von sechs Pferdekraften.

Sześciokrotny, *adi.*; **Sześciokrotnie**, *adv.* sechsfach; **sechsmal**.

Sześciolecie, -cia, *sn.* **Zeitraum** *m.* von sechs Jahren.

Sześcioletni, *adi.* sechsjährig. [blätterig.]

Sześciolistny, *adi.* sechsblätterig.

Sześcioliście, -cia, *sn.* **Sechsbblatt** *n.*

Sześciolokciowy, *adi.* sechs Ellen lang.

Sześciomiarowy, *adi.* sechsfüßig; — **wiersz** **Hexameter** *m.*

Sześciomiesięczny, *adi.* sechsmonatig.

Sześcionogi, **Sześcionozny**, *adi.* sechsfüßig.

Sześciocioki, *adi.* sechsäugig.
Sześciopalcowy, Sześciopalczasty, *adi.* sechsfingerig.
Sześciopięcikowy, *adi.* sechs-männig, mit sechs Staubfäden.

Sześcioraki, *adi.* sechsferlei.
Sześcioramienny, *adi.* sechsarmig.

Sześcioro, Sześciorga, *numer.* sechs verschiedene Stücke.

Sześciorządkowy, *adi.* sechszeilig.

Sześcioskrzydlasty, Sześcioskrzydlaty, *adi.* sechsflügelig.

Sześciosłupkowy, *adi.* sechsweiblich, sechsgriffelig.

Sześciostupny, *adi.* sechsstülig.

Sześciostopowy, *adi.* sechszeilig.

Sześcioszar, -a, *pl.* -y, *sm.* Notiolanus (Haischart).

Sześciotysięczny, *adi.* sechs-tausendfach; aus sechs Tausend bestehend; sechs-tausend Mann stark.

Sześciowiersz, -a, *pl.* -e, *sm.* Hexameter *m.*

Sześć, *numer.* sechs.

Sześćdziesiąt, *numer.* sechszig.

Sześćdziesiątka, -ki, *sf.* Zahl sechszig; Sechzigstel *n.*

Sześćdziesiątletni, *adi.* sechszigjährig.

Sześćdziesiątnica, -cy, *sf.* der Sonntag Sechzigstünd.

Sześćdziesiąty, *adi.* sechszigste(1).

Sześćkroć, *adv.* sechs-mal, sechs-fältig.

Sześćset, *num.* sechs-hundert.

Sześćsetny, *adi.* sechs-hundertste(r).

Szew, szwu, *pl.* szwy, *sm.* Naht *f.*; nie po szwie mu się porze es geht ihm nicht nach Wunsch; — pekt die Naht ist aufgeplatzt; — przedmiotu odlanego Naht, Formnaht, Gußnaht, Gußreif *m.*, Fugenspur *f.*; — wklesły po zeszwejsowanu Schweißnaht.

Szewc, -a, *pl.* -y, *sm.* Schuster *m.*, Schuhmacher *m.*; kiedyś — pilnuj kopyta Schu-

ster, bleib bei deinem Leisten; leci jak — z butami na jarmark er läuft wie ein Bürstenbinder.

Szewcowa, -wej, *sf.* Schusterin *f.*, Schuhmacherfrau *f.*
Szewcowy, Szewski, *adi.* Schuster-.

Szewcówna, -nej, *sf.* Schuhmacherstöchter *f.*

Szewczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Schusterbub(e) *m.*, Schusterjunge *m.*, Schustergesell *m.*

Szewek, -wka, *pl.* -wki, *sm.* fibröse Muskelhülle.

Szewluch, -a, *pl.* -y, *sm.* Taugenichts *m.*, Schindmähre *f.*

Szewstwo, -wa, *sn.* Schuhmacherhandwerk *n.*, Schuh-macherei *f.*

Szkalować, -luje, -walem, *va. imperf.* schimpfen, lästern, schmähen, verleumden.

Szkalownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Schmäher *m.*, Verleumder *m.*

Szkalonia = Socznica.

Szkanadela, -li, *pl.* -le, *sm.* Wärmflasche *f.*, Bettwärmer *m.*, Thermophor *m.*

Szkapa, -py, *pl.* -py, *sf.*; *dim.* Szkapinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gaul *m.*, Mähre *f.*, Schindmähre *f.*

Szkapi, *adi.* Roß-, Gaul-, Schindmähren-.

Szkapina, -ny, *sf.* 1) Pferdefleisch *n.*; 2) armer, elender Gaul.

Szkaplerz, -a, *pl.* -e, *sm.* Skapulier *n.*

Szkaplerzny, Szkaplerzowy, *adi.* Skapulier-.

Szkarada, -dy, *pl.* -ly, *sf.* Abscheulichkeit *f.*; Schesal *n.*, Ungeheuer *n.*

Szkaradnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) abscheuliches, ekliges Frauenzimmer *n.*; 2) Drachensich *m.*

Szkaradnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* abscheulicher, ekelhafter Mensch.

Szkaradność, -ści, *sf.* Häßlichkeit *f.*, Abscheulichkeit *f.*; Schändlichkeit *f.*

Szkaradny, *adi.*; Szkaradnie, *adv.* häßlich, grund-häßlich, ekelhaft, abscheulich, greulich, scheußlich.

Szkaradzić, -dże, -dziłem, *va. imperf.* häßlich machen, verunstalten, verunglimpfen, schänden.

Szkaradzieństwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Abscheulichkeit *f.*, Häßlichkeit *f.*; abscheuliche Sache; Niedertracht *f.*

Szkarlacić, -ce, -ciłem, *va. imperf.* scharlachrot färben; — się *vr.* sich röten, sich rot färben.

Szkarlatyna, -ny, *pl.* -ny, Scharlach *m.*, Scharlachfieber *n.*

Szkarlat, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Scharlach *m.*; Scharlachrot *n.*, Purpur *m.*; Scharlach-tuch *n.*; Scharlachkleid *n.*; 2) Fuchsschwanz *m.*, Taufens-hön *n.*; 3) Scharlach-baum *m.*, Scharlachbeide *f.*; Muskatellersalbei *f.*, Scharlachtraut *n.*; 4) rötliches Bleigeb, gebranntes Bleiweiß, Mennig *m.*; — indygowy schwebisches Moos; 5) Rundschnede *f.*, Kreisels, Mond-schnede.

Szkarlacisko, -ka, *sn.* elender Scharlach.

Szkarlatek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* (Surus) eine Milbe von der Bollenart, Taufens-schön *n.*

Szkarlatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* amerikanische Scharlachbeere, Kermesbeere.

Szkarlatnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Porphyra (ein Seege-wächs).

Szkarlatnawy, *adi.* scharlachartig.

Szkarlatny, *adi.* scharlachrot, Scharlach-.

Szkarlatówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* blauer Schmutzvogel.

Szkarlupnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* stachelhäutiges Strahlen-tier, Schinodermit *m.*; — gwiazdowa Seeferne *m.*

Szkarp, -u, *pl.* -y, *sm.* Wall *m.*; Eskarpe *f.*

Szkarpetka, Skarpetka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sode *f.*, Fuß-sode.

Szkatula, -ły, *pl.* -ły; Szkatulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schatulle *f.*

Szkic, -u, *pl.* -e, *sm.* Skizze *f.*

Szkicować, -cuje, -wałem, *va. imperf.* stizieren.

Szkielec, -u, *pl. -y, sm.* Skelett *n.*, Gerippe *n.*; schudl jak — er ist zum Gerippe abgemagert; — wozu Wagen-, Reitengerippe.

Szkielko, -ka, *pl. -ka, sn.* Glas *n.*, Stück Glas; — do zegarka Uhrglas; — do lampy Zylinder; — do okularów Brillenglas.

Szklanica, -cy, *pl. -ce, sf.* großes Glas.

Szklanka, -ki, *pl. -ki; dim.* Szklaneczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Glas *n.*, Trinkglas *n.*; Gläsern *n.*; podajcie mi — ki, reicht mir die Gläser; chciałem — ką mleka ugasić drezcząc mnie pragnienie ich wollte mit einem Glase Milch den mich plagenden Durst löschen.

Szklaność, Szklannosc, -ści, *sf.* Glasartigkeit *f.*, Gläsernheit *f.*; Glasigkeit *f.*

Szklany, Szklanny, *adi.* gläsern, Glas-, von Glas; alaj; — ne naczynia Glasgeschirr *n.*; — ny serwis Glaservice *n.*; — ne okno Glasfenster *n.*; — ny dzwon Glasglocke *f.*; kula — na Glaszugel *f.*; handeł — ny Glashandel *m.*; huta — na Glasütte *f.*, Glasfabrik *f.*; patrzal na mnie — nemi oczyma er schaute mich mit gläsernen Augen an.

Szklarczyk, -a, *pl. -i, sm.* Glaserbube *m.*, Glasergeselle *m.*, Glaserlehrling *m.*

Szklarek, -rka, *pl. -rki,* Aeschna (*Insektenart*).

Szklarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Glaserwerkstatt *f.*, Glaserei *f.*; Glasütte *f.*, Glasfabrik *f.*

Szklarski, *adi.* Glaser-.

Szklarstwo, -wa, *sn.* Glaserhandwerk *n.*, Glaserei *f.*

Szklarz, -a, *pl. -e, sm.* Glaserm., Gläserhneider *m.*

Szklarzowa, -wej, *sf.* Glaserin *f.*

Szklie, -le, -liżem, *va. imperf.* in Glas verwandeln; — się *vr.* zu Glas werden; einen gläsernen Glanz haben,

gläsern schimmern, glänzen, blinken.

Szklisty, *adi.* gläsern schimmernd, blinkend.

Szklistosć, -ści, *sf.* Gläsernheit *f.*, Glasigkeit *f.*

Szkliwka, -ki, *pl. -ki, sf.* Glas-, Achatlirische *f.*

Szkliwo, -wa, *sn.* Schmelzglas *n.*, Email *n.*

Szkło, -a, *pl. -a, sn.* Glas *n.*; — moskiewskie Frauenglas, Fensterglimmer *m.*; — wodne Wasserglas; — boczne Seitenglas; — palące Brennglas; — powiększające Vergrößerungsglas; — matowe mattes Glas; — pełne majstows Glas; — wodowska-zowe Wasserstandesglas; — czeskie böhmisches Glas; — rzniete geschliffenes Glas.

Szkoda, -dy, *pl. -dy, sf.*; *dim.* Szkódka, Szkoдецzka, -ki, *sf.* Schade(n) *m.*; Nachteil *m.*; nie będzie to z twoją — dą es soll nicht dein Schade sein; pożar wyrządził — dę na przeszło sto tysięcy koron das Feuer richtete einen Schaden von über hundert tausend Kronen an; na moją — dę auf meine Rechnung und Gefahr; cieszy się z cudzej — dy er ist schadenfroh; — dę przynieść zum Schaden gereichen; czyja szkoda, tego grzech zum Schaden hat man immer noch den Spott, wessen Schaden, dessen auch die Schuld, wir selber sind an unserem Mißgeschick schuld; — przygoda do mądrości droga Schaden macht klug; mądry Polak po — dzie der Pole ist nach dem Schaden klug, d. h. die Weisheit ist zu spät gekommen, durch Schaden wird man klug; — w zbożu Bieh-, Weideschaden; (abderbiell gebraucht:) schade, es ist schade; — na to wydawać tyle pieniędzy es ist schade, dafür so viel Geld auszugeben; — go, człowiek był to uczciwy es ist schade um ihn, er war ein ehrlicher Mensch; — tego talentu, który tu się marnuje na prowincyi es ist schade um diese

Begabung, die hier in der Provinz zu Grunde geht; —, żeś nie przyszedł schade, daß du nicht gekommen bist; wielka —, że nie mogliście tego widzieć es ist ewig schade daß ihr das nicht sehen konntet; — opisywać, bo i tak nie zrozumia es verlohnt sich nicht es zu beschreiben, sie werden es so wie so nicht verstehen.

Szkodliwość, -ści, *sf.* Schädlichkeit *f.*

Szkodliwy, *adi.*; Szkodliwie, *adv.* schädlich, nachteilig; chruszcz jest owadem bardzo — wym der Maikäfer ist ein sehr schädliches Insekt.

Szkodnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Schadenstifterin *f.*, Schädigerin *f.*

Szkodniczy, *adi.* schädlich.

Szkodnik, -a, *pl. -cy, sm.* Schadenstifter *m.*, einer, der viel Schaden anrichtet.

Szkodny, *adi.* schädlich, Schaden bringend, Schaden zuzügend.

Szkodować, -duje, -wałem, *vn. imperf.* Schaden leiden.

Szkodzić, -dże, -dziłem, *vn. imperf.* schaden, schädlich sein, Schaden zufügen, verursachen; schädigen; cóż to — dzi maś szadet es denn; nie — dzi szadet nicht, macht, tut nichts; nie — dzi, jeżeli mi to powiesz es kann nicht schaden, wenn du ihm daß sagst; zimna strawa zawsze mi — dzi kaltes Essen ist mir immer schädlich; — dził mu, gdzie tylko mógł er schadetet ihm, wo er nur konnte.

Szkolarski, *adi.* Schulmeister-, schulsteif, pedantisch, kleinlich.

Szkolarstwo, -wa, *sn.* Pedanterie *f.*, Schulsucherei *f.*

Szkolarz, -a, *pl. -e, sm.* Pedant *m.*, Schulsucher *m.*, Schulmeister *m.*

Szkolnictwo, -wa, *sn.* Schulwesen *n.*, Schulsach *n.*

Szkolnik, -a, *pl. -cy, sm.* Schullehrer *m.*, Schulgelehrte(r) *m.*, Schulmeister *m.*, Schulaufseher *m.*

Szkolność, -ści, *sf.* Schulmanier *f.*

Szkolny, *adi.* Schul-; — kolega Schulfreund *m.*; rada — na Schulrat *m.*; rada — na krajowa Landeschulrat; rada — na okręgowa Bezirkschulrat; rada — na miejscowa Ortschulrat; — ne książki Schulbücher *pl.*; — ne ustawy Schulgesetze *pl.*

Szkola, *ly, pl.* -y, *sf.*; *dim.* Szkołka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schule *f.*; — wiejska Dorfschule; — ludowa Volksschule; — wydziałowa Bürgererschule; — średnia Mittelschule; — przemysłowa Gewerbeschule; — główna Höchschule *f.*; isć do -y in die Schule gehen; chodzić do -y die Schule besuchen; -ię otworzyć die Schule eröffnen; oddać kogo do Jezuitów do -y jmnnd zu den Jesuiten in die Schule geben; -y ukończyć die Studien beendigen; dziś nie ma -y heute ist keine Schule; to najlepsza — doświadczenia das ist die beste Schule der Erfahrung; przeszedłszy ciężką -ię życia nachdem er die schwere Schule des Lebens durchgemacht hatte; chodzić po za -ię die Schule schwänzen; ten obraz należy do szkoły flamandzkiej dziełs Bild gehört zur flämischen Schule; szkółka Baumchule *f.*

Szkopek, Skopek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Mettsaß *n.*, Velle *f.*

Szkopul, -u, *pl.* -y, *sm.* Klippe *f.*

Szkorbut, -u, *pl.* -y, *sm.* Sforbut *m.*, Scharbock *m.*; = Gnilec.

Szkorbutnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Sforbutranke *f.*

Szkorbutnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Sforbutranke(r) *m.*

Szkorbutyczny, *adi.* sforbutisch, an Sforbut erkrankt.

Szkudlarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schindelmacher *m.*, Schindeldecker *m.*

Szkudla, -dły, *pl.* —, *f.*; Szkudło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Schindel *f.*, Dachschindel *f.* (aus hartem Holze und ohne Nut).

Szkudlak, -a, *pl.* -i, *sm.* Schindelnagel *m.*

Szkuta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* flaches Flußschiff, Schüte *f.*

Szkutnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Schüttenführer *m.*; 2) Schiffszimmermann *m.*; 3) Brettnaegel *m.*

Szlaban, Szlaban, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Schlafbank *f.*; 2) Schlaftaube *m.*

Szlachcianka; *dim.* Szlachciancezka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Edelräulein *n.*, Edelstau *f.*

Szlachcic, -ce, -cilem, *va. imperf.* 1) adeln, in den Adelstand erheben; 2) eredeln.

Szlachcic, -a, *pl.* -e, *sm.* Edelmann *m.*, Edel(r) *m.*, Adelige(r) *m.*; dawny — ein Edelmann vom alten Adel; — em kogo zrobić jmnnd adeln; jakem — so wahr ich ein Edelmann bin; — na zagrodzie równy wojewodzie der kleinste Edelmann ist dem Woiwoden gleich, gleiches Recht für alle.

Szlachcina, -uy, *pl.* -ny, *sm.* armer Edelmann.

Szlachciura, -ry, *pl.* -ry; Szlachcisko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* grober, ungeschliffener, gemeiner Edelmann.

Szlachecki, *adi.* adelig; — dom adeliges Haus; — przywilej Adelsprivileg *m.*; — ka дума Adelsstolz *m.*; — sąd Adelsgericht *m.*; — kie piwo Galbbier *n.*, Dünnbier; po -ku, *adv.* edelmännisch, nach Art der Edelleute.

Szlachectwo, -wa, *sn.* Adelsstand *m.*, Adel *m.*; — nadać komu — jmnnd in den Adelsstand erheben, jmnnd den Adel verleihen; lepsza cnota bez -wa niż — bez cnoty besser ist Tugend ohne Adel als Adel ohne Tugend.

Szlachetczyzna, -ny, *sf.* Rittergut *n.*, adeliger Besitz; Adel *m.*

Szlachetka, -ki, *pl.* -ki, *sm.* geringer, armer, Edelmann; umyślnie ubogiego -tki grał rolę er spielte absichtlich die Rolle eines armen, unbedeutenden Edelmannes.

Szlachetnieć, -nieje, -niałem, *va. imperf.* edler, feiner werden.

Szlachetnienie, -nia, *sn.* Edlerwerden *n.*; Veredelung *f.*

Szlachetność, -ści, *sing. tant. sf.* Edelmut *m.*, Adel *m.*, edle Gesinnung; — rodu adelige Herkunft; — jego czynów zawstydzila nas wszystkich der Adel seiner Handlungen beschämte uns alle — serca Edel-, Höfherzigkeit *f.*; — widać z jego twarzy in seinem Antlitz malt sich Seelenadel.

Szlachetny, *adi.*; Szlachetnie, *adv.* edel, edelmütig; — niejsze części ciała die edleren Organe; — na postawa edle Gestalt; to był uczynek — das war eine edle Tat; — sposób myślenia edle Denkungsart; — ne metale die Edelmetalle.

Szlachta, -ty, *sing. tant. sf.* Adel *m.*

Szlachtawa, -wy, *sf.* Dürrmütz *f.*

Szlachtuz, -u, *pl.* -y, *sm.* Schlachthaus *n.*, Schlächterei *f.*

Szlaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Betsäß *m.*, Borte *f.*

Szlamyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Schlafmütze *f.*; = Czapka nocna.

Szlafrok, -a, *pl.* -i, *sm.*; *dim.* Szlafroczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Hauskleid *n.*, Schlafrock *m.*, Morgenkleid *n.*

Szlag, -gi, *sf.* Schlegel *m.*, Schlag *f.*, Poltschlegel.

Szlagier, -a, *sm.* Schläger *m.*

Szlak, -u, *pl.* -i, *sm.* I. 1) Weg *m.*, Paß *m.*; — drogowy Straßenzug *m.*; — kolejowy Bahnstrecke *f.*, Bahlinie *f.*; — odajety Peagestrecke *f.*; — wskazany Instradierung *f.*, Leitung *f.*; wojsko szło trzema -ami das Heer marschierte auf drei Wegen; — i niebieskie Himmelsgegenen *pl.*; — i tatarskie die Einfallsrouten der Tataren; isć czarnym -iem beschleichen; 2) Hand *m.*, Betsäß *m.*, Vorderhand *f.*; suknia, a na niej szeroki — krey das Kleid und auf dem Kleide ein breiter Hand aus Krepp; II. (in gemeiner Rede) Schlag *m.*,

Schlagsuß *m.*; — go trafik er ist vom Schlage gerührt worden; bodaj by cie — trafik der Schlag soll dich treffen.

Szlaka, -ki, *sf.* Schlade *f.*, Frischlade *f.*

Szlakować, -kuje, -wałem, *va. vn. imperf.* der Spur nachgehen.

Szlam, -u, *pl. -y, sm.* 1) Schlamm *m.*; 2) Bauchstücke *pl.* des Rauchwerkes.

Szlama, -my, *pl. -my, sf.* 1) fetter Erde, hochaufliegender Tonboden; 2) Bauch- und Seitenfelle *pl.* von Füchsen.

Szlamistość, -ści, *sf.* Schlammeichtum; Schlammeichtum; Schlammartigkeit *f.*, Schlammigkeit *f.*

Szlamisty, *adi.*; Szlamisto, *adv.* schlammreich; schlammig.

Szlamnik, -a, *pl. -i, sm.* Sumpfwader *m.*

Szlamować, -muję, -wałem, *va. imperf.* schlammeln, abschleimen.

Szlamowanie, -nia, *sn.* Schlammeln *n.*, Löffeln *n.*; — gliny Schlammeln des Tones.

Szlamowaty, *adi.* Schlamm-, schlammartig.

Szlara, -ry, *pl. -ry; dim.*

Szlarka, -ki, *pl. -ki, sf.* Falbel *f.*, Besatz *m.*, Saum *m.*

Szlaz, Ślaz, -u, *sm.* Eibisch *m.*, siehe: Ślaz.

Szlag, -u, *pl. -i, sm.* Pferdeohrlinge *f.*, Ohrlinge, Eibischlinge, Seil zum Herablassen.

Szlemie, -ienia, *pl. -iona, sn.* Querbalken *m.*, Fortsbalken *m.*, Querbaum *m.*, Querholz *n.*, Firsbalken.

Szlich, -u, *pl. -y, sm.* Schlich *m.* (gepulverte mit Wasser vermischte Erzerde).

Szlichowanie, -nia, *sn.* Schlichten *n.*

Szlichta, -ty, *sing. tant. sf.* Schlichte *f.* der Leinweber, (ein Brett, womit sie den Aufzug steifen).

Szlichtada, -dy, *pl. -dy, sf.* Schlichtenfahrt *f.*, Bierstube *f.*

Szlichtowanie, -nia, *sn.*

Schlichten *n.*; — -szyn Gleichen *n.* des Eisens, Abgleichen; — drzewa Glatthobeln *n.* des Holzes.

Szlifa, Szlufa, -fy, *pl. -fy, sf.* Schleife *f.*; Epaulette *f.* mit Troddeln.

Szlifyerka, Szlifyerka, -ki, *pl. -ki, sf.* Poliersteine *f.*

Szlifyernia, -ni, *pl. -nie, sf.* Schleifmühle *f.*; Schleifanstalt *f.*

Szlifyerski, *adi.* Schleifer-, Polierer-.

Szlifyerstwo, -wa, *sn.* Schleiferhandwerk *n.*, Schleiferei *f.*

Szlifyerz, -a, *pl. -e, sm.* Schleifer *m.*, Polierer *m.*; — drogiem kamieni Edelsteinschneider *m.*, Edelsteinschleifer *m.*

Szlifywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* schleifen, abschleifen, schmirgeln, polieren; — wany kamien geschliffener Stein.

Szlifywanie, -nia, *sn.* Schleifen *n.*, Polieren *n.*; — z grubego Vorschleifen *n.*; — kamieni Steinschneiden *n.*, Steinschleiferei *f.*

Szloch, -u, *pl. -y, sm.* Schluchzen *n.*

Szlochac, -cham, -chałem, *vn. imperf.* schluchzen, laut weinen.

Szlochanie, -nia, *sn.* Schluchzen *n.*, lautes Weinen.

Szlufa, -fy, *pl. -fy, sf.* Schleife *f.*

Szlusak, -a, *pl. -i, sm.* Schließhaken *m.*

Szluza, -zy, *pl. -zy, sf.* Schleiße *f.*, Leichschleiße *f.*, Fluttur *n.*; — upustowa Zufluß-, Einlaßschleiße; — wypustowa Abfluß-, Ablaßschleiße; — stawowa Absperrschleiße.

Szlap, -i, *sing. tant. sf.* großer Pferdeschritt, Trott *m.*

Szlapac, -pie, -pałem, *I. vn. imperf.* den Schritt gehen, niedertreten, mit den Schuhen klappen; — nogami mit den Füßen schlürfen; koń-pał noga za nogą das Pferd ging langsam Schritt für Schritt; *II. va. imperf.* etwas niedertreten; *III.* — się *vr.* langsam nachkriechen, sich nachschleppen.

Szlapak, -a, *pl. -i; dim.*

Szlapaczek, -czka, *pl. -czki, sm.* Fuß-, Fußgänger *m.*

Szlapanie, -nia, *sn.* Schlürfen *n.*, Nachschleppen *n.*

Szlapisty, *adi.* weiterschreitend.

Szlyk, Słyk, -a, *pl. -i, sm.* 1) hohe tonische Note; 2) Baumwipfel *m.*, schlanker, spitzulaufender Baum.

Szmaciak, -a, *pl. -i, sm.* Sparassis; — kędzierzawy Asternmoos *f.*

Szmaciany, *adi.* Fetzen-, Lumpen-; — papier Lumpenpapier *n.*

Szmacina, -ny, *sf.* unscheinbarer, armjeliger Lappen, Fetzen *m.*

Szmacisko, -ka, *pl. -ka, sn.* garziger Lappen, Fetzen.

Szмага, -gi, *pl. -gi, sf.* Art leichter Bootes.

Szmaragd, Smaragd, -u, *pl. -y, sm.* Smaragd *m.*

Szmaragdowozielony *adi.* smaragdgrün.

Szmaragdowy, *adi.* Smaragd-, smaragden.

Szmat, -u, *pl. -y; dim.*

Szmatek, -tka, *pl. -tki, sm.* abgerissenes Stück, Fleck *m.*; — lasu, roli ein Stück Wald, Acker; posiadam jeden taki -tek ich besitze nur ein Fleckchen Acker; rozpaść się na -ty in Stücke zerfallen.

Szmata, -ty, *pl. -ty; dim.*

Szmatka, -ki, *pl. -ki, sf.* Fetzen *m.*, Lumpen *m.*, Lappen *m.*; -ty, *pl.* = gałgany Habern *pl.*, Lumpen *pl.*, Straßen *pl.*

Szmelc, -u, *sm.* Schmelz *m.*, Email *n.*; — kowalski Schmelze *f.*

Szmelcarski, *adi.* Schmelz-; sztuka -ska Schmelzkunst *f.*

Szmelcarz, Szmelcerz, -a, *pl. -e, sm.* Schmelzer *m.*

Szmelcować, -cuję, -wałem, *va. imperf.* schmelzen, mit Schmelz überziehen, mit Schmelzmalerei versehen.

Szmelcowanie, -nia, *sn.* Schmelzen *n.*

Szmelcowny, *adi.* 1) schmelzbar; 2) in Schmelz gemast.

Szmelcuga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Weideaschfabrik *f.*

Szmer, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Geräusch *n.*, Rauschen *n.*,
Murmeln *n.*, Säuseln *n.*; —
powstał w sali im Saale ent-
stand ein Geräusch; 2) — *pol-
ny* Thymian *m.*

Szmerac, -ram, -ralem, *vn.*
imperf. rauschen, säuseln.

Szmergiel, -glu, *pl.* -gle,
sm. Schmirgel *m.*

Szmerglować, -luje, -wa-
łem, *va. imperf.* schmirgeln.

Szmergnać, -nę, -nąłem,
vn. imperf. mit Geräusch weg-
eilen, huschen, ins Holz fah-
ren, rücken; *va. imperf.* mit
Geräusch, heftig hinwerfen.

Szmerka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Art Baumläufer.

Szmermel, -mła, *pl.* -mle,
sm. Schwärmer *m.*

Szmiga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Nadarm *m.*

Szmiownica, -cy, *sf.*
Standbüchse *f.*

Szmirglowy, *adi.* — pro-
szek Schmirgelpulver *n.*

Szmirpas, -u, *pl.* -y, *sm.*
bernteinhaltige Erdschichte.

Szmizeta, -ty, *pl.* -ty; *dim.*

Szmizetka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Vorhemd *n.*; — Pötkoszulek.

Sz muklerka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Posamentiererin *f.*

Sz muklerski, *adi.* Posa-
mentier-.

Sz muklerstwo, -wa, *sn.*
Posamentierhandwerk *n.*

Sz muklerz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Posamentierer *m.*

Sznajdyza, -zy, *pl.* -zy, *sf.*
= Gwintownica.

Szniak, -u, *pl.* -i, *sm.* Klotz
m., aus dem Schindeln ge-
schnitten werden.

Sznica, -u, *pl.* -e, *sm.* Schnitt
m., Wasserjetze *f.*

Sznice, -ic, *plur. tant.*
Deichselarme *pl.*, Spalte *f.*,
Schere *f.* am Wagen.

Sznur, -a, *pl.* -y, *sm*; *dim.*

Sznuerek, -rka, *pl.* -rki, *sm*;
Sznuareczek, -czka, *pl.* -czki,
sm.; 1) Schnur *f.*, Schnürchen
n., Strid *m.*; — mierniczy Mieß-
schnur; — rek konopny Hanf-
strid; — ciesielski Richtschnur

der Zimmerleute; — jedwabny

Sznurowadło, -dła, *pl.* -dła,
sn. Schnürgebilde *n.*; — do
bucików Schuhriemen *m.*,
Schuhband *n.*

Sznurowanie, -nia, *sn.*
Schnüren *n.*

Sznurowy, *adi.* Schnur-.

Sznurowka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Wieder *n.*

Sznurzyć, -rzyć, -rzyłem,
vn. imperf. die Richtung
ändern (von einer Erzader).

Sznurzynek, -nka, *pl.* -nki,
sm. Anthura (Affelgattung).

Sznuzysty, *adi.* voll
Schnüre.

Szodo, -da, *pl.* -da, *sn.*
Chaudeau *m.*, Weintunke *f.*;
= Sos winny.

Szoldra, -dry, *pl.* -dry, *sf.*
1) Schweinskeule *f.*, Schinken
m.; 2) Steckmuschel *f.*

Szolomić, -mie, -miłem,
va. imperf.; Oszolomić,
-mie, -miłem, *va. perf.* be-
rauschen, mirr machen, be-
täuben; byłem jak -miony
ich war wie betäubt.

Szop, -a, *pl.* -y, *sm.*
Wahsbär *m.*, Schuppenbär *m.*;
-y, *pl.* Schuppenpelz *m.*

Szopa, -py, *pl.* -py, *sf.* 1)
Schuppen *m.*, Schoppen *m.*;
pracownie stolarska miał w
-pie er hatte seine Tischler-
werkstatt im Schuppen; —
elekcyjna Wahlschoppen *m.*;
2) Schwanzriegel *m.*; 3) Säu-
lenlang *m.*, Säulenstellung *f.*,
Säulenlaube *f.*, Halle *f.*; =
Wiata, Powieć, Powietka,
Portyk.

Szopka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Rippe *f.*, Marionettentheater,
die Geburt Jesu darstellend;
a to dopiero — das ist erst
eine Komödie, eine Heße.

Szopisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
1) schlechter Schuppenpelz; 2)
großer Schuppen.

Szopnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Steuermann *m.*

Szopny, 1) -nego, *pl.* -ni,
sm. Schuppenaufseher *m.*; 2)
adi. Schuppen-.

Szor, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Geschirr *n.*, Pferdegeschirr *n.*;
2) Ungewitter *n.*, Wetter *n.*,
Seefturm *m.*; 3) zwanzig
Paar; — kozuszków lisch
zwanzig Paar Fuchsbälge.

Szorbach, -u, *sm.* =
Szkorbut, Zgnielec.

Szorc, -u, *pl.* -e, *sm.*
Schurzfell *n.*

Szorowac, -ruje, -wałem,
va. imperf. 1) scheuern, reiben;
co soboty -wała podłogę i na-
czynnie jeden Samstag scheu-
erte sie den Fußboden und das
Geschirr; myją i -rują a
krwawa plama zejsć nie chce
sie waschen und reiben, doch
der blutige Fleck will nicht
verschwinden; 2) stark bewegen,
schütteln; lisy ogonami piasek

Szoidra, -dry, *pl.* -dry, *sf.*
1) Schweinskeule *f.*, Schinken
m.; 2) Steckmuschel *f.*

Szolomić, -mie, -miłem,
va. imperf.; Oszolomić,
-mie, -miłem, *va. perf.* be-
rauschen, mirr machen, be-
täuben; byłem jak -miony
ich war wie betäubt.

Szop, -a, *pl.* -y, *sm.*
Wahsbär *m.*, Schuppenbär *m.*;
-y, *pl.* Schuppenpelz *m.*

Szopa, -py, *pl.* -py, *sf.* 1)
Schuppen *m.*, Schoppen *m.*;
pracownie stolarska miał w
-pie er hatte seine Tischler-
werkstatt im Schuppen; —
elekcyjna Wahlschoppen *m.*;
2) Schwanzriegel *m.*; 3) Säu-
lenlang *m.*, Säulenstellung *f.*,
Säulenlaube *f.*, Halle *f.*; =
Wiata, Powieć, Powietka,
Portyk.

Szopka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Rippe *f.*, Marionettentheater,
die Geburt Jesu darstellend;
a to dopiero — das ist erst
eine Komödie, eine Heße.

Szopisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
1) schlechter Schuppenpelz; 2)
großer Schuppen.

Szopnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Steuermann *m.*

Szopny, 1) -nego, *pl.* -ni,
sm. Schuppenaufseher *m.*; 2)
adi. Schuppen-.

Szor, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Geschirr *n.*, Pferdegeschirr *n.*;
2) Ungewitter *n.*, Wetter *n.*,
Seefturm *m.*; 3) zwanzig
Paar; — kozuszków lisch
zwanzig Paar Fuchsbälge.

Szorbach, -u, *sm.* =
Szkorbut, Zgnielec.

Szorc, -u, *pl.* -e, *sm.*
Schurzfell *n.*

Szorowac, -ruje, -wałem,
va. imperf. 1) scheuern, reiben;
co soboty -wała podłogę i na-
czynnie jeden Samstag scheu-
erte sie den Fußboden und das
Geschirr; myją i -rują a
krwawa plama zejsć nie chce
sie waschen und reiben, doch
der blutige Fleck will nicht
verschwinden; 2) stark bewegen,
schütteln; lisy ogonami piasek

-ruja mit ihren Schwänzen rühren die Füchse den Sand auf; sanie -ruja w sniegu der Schlitten wühlt im Schnee; — nogami mit den Füßen scharren; — liściem die Blätter stark bewegen; suknią -ruje po ziemi sie schleift das Kleid auf der Erde; 3) schnell gehen, laufen; 4) — drwa do pieca hucianego Holz in den Scheuerosen werfen.

Szorowanie, -nia, *sm.* Scheuern *n.*, Reiben *n.*, Putzen *n.*, Reinigen *n.*; — w wielkim piecu Reinmachen *n.*, Reinhalten *n.*, des Gefells, Kengeln *n.*, Durchreiten des Eisenstens; — blachy Scheuern der Bleche.

Szorowania, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Scheuerofen *m.* in den Schmelzhütten.

Szorst, -a, *pl.* -y, *sm.* Micippa (Krabbenart).

Szorstki, *adi.*; Szorstko, *adv.* rauh; steifhaarig; strupig; ungeschliffen; z pracy dostafem ręce -kie die Arbeit hat meine Hände rauh gemacht; -kiem obęjsiem zraził sobie wszystkich durch sein rauhes Benehmen hatte er sich alle feindlich gestimmt; -ka powłoka, lecz serce złote, daß Außere zwar rauh, aber dafür ein Herz von Gold.

Szorstkolusk, -a, *pl.* -i, *sm.* Raubhuppe *f.*

Szorstkość, -ści, *sf.* Rauhigkeit *f.*, Rauheit *f.*; Steifhaarigkeit *f.*; — mowy Rauhigkeit der Rede; — skóry Rauhigkeit der Haut.

Szorstnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Sägesich *m.*

Szorulec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* Dentstüde *f.*, Schürstoch *m.*

Szos, -u, *pl.* -y, *sm.* Schöß *m.*; Steuer *f.*, Abgabe *f.*

Szosa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* Chauffee *f.*, mit Kieselstein besähter Weg.

Szosowy, *adi.* Schöß-; Steuer-.

Szostak, -a, *pl.* -i, *sm.* Sechser *m.*, Zehntkreuzerstück *n.*

Szóstka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Zahl sechs; 2) = Szóstak;

3) Sechstel *n.*; 4) Sechsheppan *n.*

Szósty, *adi.* sechste; — z rzędu wstał starszek als sechster stand ein Greis auf; — raz mi się to zdarza daß passiert mir schon zum sechstenmal; właśnie wybiła -ta (godzina) es hat gerade sechs (Uhr) geschlagen; -ta część ludności składa się tam z żydów der sechste Teil der dortigen Bevölkerung besteht aus Juden.

Szpachla, -li, *pl.* -le; Szpachlówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Waterpatel *m.*, Temperiermesser *n.*

Szpachlować, -luje, -wałem, *va. imperf.* mit dem Spatel glätten.

Szpaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Star *m.*; -czkiem, *adv.* wie ein junger Star schwatzend.

Szpaczkować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* wie ein Star schwätzen, nicken.

Szpaczy, *adi.* Star-.

Szpada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Degen *m.*; 2) — morska Schmerzfisch *m.*

Szpadel, -dla, *pl.* -dle, *sm.* Spaten *m.*

Szpadowy, *adi.* Degen-.

Szpagat, -u, *pl.* -y, *sm.* Bindfaden *m.*, Spagat *m.*, Segelgarn *m.*; zwiąż tę małą paczkę -em binde dieses kleine Paket mit einem Bindfaden zusammen; obwiązał moeno stoik -em er band einen Spagat fest um das Glas; — do plombowania Blomtierführ *f.*

Szpagatowy, *adi.* Spagat-, Bindfaden-.

Szpagatówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fusel *m.*, Schnaps *m.*

Szpak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Star *m.*, Starmak *m.*, Specht *m.*; gadać jak — wie ein Star schwätzen; -ami karmiony pfişfiger Kerl; 2) — solny Salzspat *m.*, Rluft-, Bitterfalz *n.*

Szpakowaty, *adi.* grau geprenkelt; -te włosy grau geprenkeltes, ergrauenbes Haar.

Szpaler, -u, *pl.* -y, *sm.* Spalier *n.*, Gartengefänder *n.*, Tapete *f.*

Szpalerny, *adi.* Spalier-. Szpalerować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* mit Spalieren besetzen.

Szpalta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Spalte *f.*, Druckspalte *f.*

Szpałdówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spaltziegel *m.*

Szpanować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* spannen, ausspannen.

Szpara, -rv, *pl.* -ry, *sf.* 1) Spalte *f.*, Schnitt *m.*, Riß *m.*, Ritze *f.*; — zrobila się w ścianie die Wand hat einen Riß bekommen; mysz siedziaka w -rze eine Maus saß in der Spalte; przez -ry na coś patrzeć auf etwas durch die Finger sehen; przez okiennice -ry zagładało słońce die Sonne schien durch die Ritzen in den Fensterläden; 2) Erdbreit *f.*

Szparag, -u, *pl.* -i, *sm.* Spargel *m.*; -gi sadzić Spargel legen; -gi wyrzynać Spargel stechen.

Szparagarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Spargelbeet *n.*; -nie zakładać Spargelbeete anlegen.

Szparagowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Spargelstein *m.*

Szparagowy, *adi.* Spargel-.

Szparela, -li, *pl.* -le, *sf.* Sonde *f.*

Szpargalista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* der mit alten Büchern, Karteken zu tun hat, Bücherwurm *m.*

Szpargak, -u, *pl.* -y, *sm.* altes Buch, Karteke *f.*, Wiß *m.*, alter Schmöfer.

Szparka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ritzen *n.*, kleine Spalte.

Szparki, *adi.*; Szparko, *adv.* schnell, geschwind, rasch.

Szparkość, -ści, *sf.* Geschwindigkeit *f.*, Raschheit *f.*

Szparno, *adv.* bißt.

Szparotwór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Klundung *f.*

Szparować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* 1) beim Radieren Handstriche ziehen; 2) sparen.

Szparóg, -ogu, *pl.* -ogi, *sm.* Sperrhorn *n.*, Horn *n.*

Hornamboß *m.*; — jednonogi Galgenamboß *m.*

Szparzyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Salpe *f.*, leuchtender Meeresmurm.

Szpat, -u, *sm.* 1) Spat *m.*; — islandzki isländischer Spat, Doppeltspat *m.*, Kalkspatsteinfall *m.*; 2) Gusspat *m.* (eine Pferdekrankheit).

Szpatel = Szpadel.

Szpatulki, -tek, *plur.* tant. Dachspäne *pl.*

Szpağa, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Querband *n.*, Querleiste *f.*, Schiffsrippe *f.*, Bauchstück *n.*

Szpecenie, -nia, *sn.* Verunstalten *n.*

Szpecić, -ce, -cisz, -cilem, *va. imperf.* verunstalten, häßlich machen, entstellen; znaki z ospy twarz mu szpecą die Blatternarben verunstalten sein Gesicht; nie -ci cie to das bringt dir keine Unehre.

Szpenker, -ra, *pl.* -ry; *dim.* Szpencerek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Spenzer *m.*

Szperacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Grübler *m.*, Forscher *m.*

Szperać, -ram, -ralem, *va. imperf.* wühlen, framen, sorgfältig suchen, nachsuchen, grübeln, nachspüren; cały dzień tylko -ra po bibliotekach den ganzen Tag tut er nichts als Bibliotheken durchsuchen.

Szperanie, -nia, *sn.* Suchen *n.*, Wühlen *n.*, Grübeln *n.*, Nachspüren *n.*

Szperanina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Sucheri *f.*, Grübele *f.*

Szperka, Szpyrka; *dim.* Szperezka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Spieß *m.*, Spießgrieß *f.*; 2) Profitgen *n.*; 3) Sperrstunde *f.*; Sperrgeld *n.*, Sperrsechser *m.*

Szpernal, -a, *pl.* -e, *sm.* Sparrnagel *m.*

Szperować, -ruje, -walem, *va. imperf.* die Sperrvorrichtung einschalten.

Szperownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Aufsucher *m.*, Indagator *m.*, Sperrbeamte(r) *m.*; 2) Klischeur *m.*

Szpetnieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* häßlich werden.

Szpetnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* häßlicher Mensch, Kerl.

Szpetność, -ści, *sf.* Häßlichkeit *f.*

Szpetny, *adi.*; Szpetnie, *adv.* häßlich, garstig; niemasz u kobiety -niejszej wady nad zazdrośe es gibt keinen häßlicheren Fehler bei einer Frau als den Neid; nie taki — dyabeł, jak go malują der Teufel ist nicht so schwarz, wie man ihn malt; — na twarz cnota ozdobić może, niecnoćie gładkość nie nie pomoże die Tugend kann sogar ein häßliches Gesicht verschönern, der Untugend hilft aber keine Schönheit.

Szpic, -u oder -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Brechstange *f.*, Spatel *m.*, Rührstange *f.*; 2) Spitze *f.*, spitziges Ende; 3) Spitz *m.*, Spitzhund *m.*

Szpiczlerz, -a, *pl.* -e, *sm.* Speicher *m.*

Szpiczlerznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Speicheraufseher *m.*

Szpicruta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Spitzrute *f.*, Reitpeitsche *f.*

Szpieg, -a, *pl.* -owie, -dzy oder -i, *sm.* Spion *m.*, Kundschafter *m.*; nie chce mieć ze -giem do czynienia ich will nicht mit einem Spion zu tun haben.

Szpiegostwo, Szpiegowstwo, -wa, *sn.* Espionage *f.*, Kundschafterei *f.*

Szpiegowski, *adi.* Espion, spionisch.

Szpiglica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Spicnadel *f.*

Szpic, -u, *pl.* -i, *sm.* Mark *n.*; mroz aż do -u przejmujący durch Mark und Bein gehender Frost.

Szpicanarda, -dy, *sf.* Spicnard *m.*, Lavendel *m.*, Nardenbartgras *n.*

Szpicować, -kuje, -walem, *va. imperf.* spicen; zająć -wany skonąć mit Spieß gespidter Gase.

Szpicowanie, -nia, *sn.* Spicen *n.*

Szpicowy, *adi.* Mark-.

Szpiculec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* Spicnadel *f.*

Szpic, -u, *sm.* 3—6 Meter

langes Holz zum Topp (Mastspitze).

Szpilerd, -a, *pl.* -y, *sm.* Pflöcker *m.*

Szpilecznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Yucca) Adamsnadel *f.*, Brotwurzel *f.*

Szpilecza, -czy, *pl.* -cze, *sf.* Hyazinthe *f.*; = Hyacynth.

Szpilerć, -le, -liem, *va. imperf.* stecken.

Szpilerka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; *dim.* Szpileczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Stednadel *f.*; — do włosów Haarnadel; — do krawatki Krawattennadel; — do kapelusza Hutnadel; na -ki Nadelgeld; ani na -kę nicht ein bißchen, nicht ein Stäubchen; siedzić, stać, jak na -kach wie auf Nadeln sitzen, stehen; -ki jodłowe, sosnowe Tannen-, Fichtennadeln, Tangel *m.*, Fichtentangel *m.*; 2) Etridnadel *f.*; 3) Speiler *m.*

Szpilerka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nadelrin *f.*

Szpilerkarstwo, -wa, *sn.* Nadelfabrikation *f.*

Szpilerkarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Nadel *m.*

Szpilerkobok, -a, *pl.* -i, *sm.* Sägelchwanz *m.*

Szpilerkować, -kuje, -walem, *va. imperf.* mit Stednadeln anheften.

Szpilerkowy, *adi.* nadel-, förmig, nadelartig.

Szpilerownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* — święta Adamswurzel *f.*, Brotwurzel.

Szpilerkowy, *adi.* Nadel-; drzewa -we Nadelbäume.

Szpinak, -u, *sm.* Spinat *m.*

Szpinet, -u, *pl.* -y, *sm.* Spinett *n.*

Szpinka, Spinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pemd-, Manschettenknopf *m.*

Szpindeł, -dła, *pl.* -dle, *sm.* Spindel *f.*, Doekenspindeł.

Szpital, -a, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* Szpitalik, -a, *pl.* -i, *sf.*

Spital *n.*, Hospital *n.*, Krankenhaus *n.*; umarł w -u er starb im Krankenhaus; — powszechny allgemeine Krankenhaus; — krajowy Landes-spital; — powiatowy Bezirks-

spital; — dla dzieci Kinder-spital; — chorób zakaźnych Baniillon m. für ansteckende Krankheiten.

Szpitalnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Krankenpfleger *m.*; 2) häufiger Spitalgast, bresthafter Mensch.

Szpitalny, *adi.* Spital-; Krankenhaus-; zupa-na Kran-fenjuppe *f.*

Szpon, -u, *pl.* -y, *sm.*; Szpona, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Klaue *f.* eines Raubvogels; co mu się w -ny dostanie, nikt mu już nie wydrze woś er einmal in seinen Klauen hat, das reißt ihm niemand her-aus; jastrzab spuścił się z góry jak strzała i porwał największego gołębia w swe szpony ein Habicht flog wie ein Pfeil herunter und schleppte die schönste Taube in seinen Klauen fort; nie chciałbym się dostać w jego -ny ich möchte in seine Klauen nicht geraten; 2) Klammer *f.*, Klinge *f.*; 3) Duerband *n.*, Winkelmaß *m.*, Eckleiste *f.*; 4) Klebtraut *n.*

Szponder, -dra, *pl.* -dry, Spinner *m.*, Spöñ *f.*

Szponiatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Teufelsklaue *f.*, Flügel-schneide *f.*

Szponiasty, *adi.* mit Klauen versehen.

Szponoogon, -a, *pl.* -y, *sm.* Acantophis (Gattung von Bipern).

Szpotawość, -ści, *sf.* Klumpfuß *m.*, Krummbeinig-keit *f.*

Szpotawy, *adi.* krumm-beinig, klumpfüßig.

Szpryca, -cy, *dim.*

Szprycka, -ki, *sf.* Spritze *f.*

Szprych, -u, *pl.* -y, *sm.*

Rabspiech *f.*

Szpuła, -li, *pl.* -le; *dim.*

Szpułka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)

Spule *f.*, 2) Leiter *f.* der

Drahtfüße.

Szpułować, -luje, -wałem,

va. imperf. spülen.

Szpunkt, -u, *pl.* -y, *sm.*

Spund *m.*, Feder *f.*; Spund-

loch *n.*; Spundzapfen *m.*; =

Czop.

Szpuntować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* spünden; — drzewo pfrופן (Bäume).

Szpuntowe, -go, *sn.*

Zapfengeld *n.*, Tranksteuer *f.*

Szpuntowy, *adi.* Spund-

Szpuntpal, -a, *pl.* -e, *sm.*

Spundpfahl *m.*

Szram, -u, *pl.* -y, *sm.*;

Szrama, -ny, *pl.* -my, *sf.*

Szramme *f.*, Schmarre *f.*

Szramować, -muje, -wałem, *va. imperf.* 1) jmnbm eine Szramme versehen, beibringen; 2) Tuch auf den Rahmen spannen; 3) szram-men, szrammen, ein schmales Loch in die Seitenwand eines Ganges treiben, eine schmale Vertiefung neben dem Bohr-loch machen, wenn man Erz durch Sprengen gewinnen will.

Szramowaty, *adi.* szram-mia, voll Schmarren.

Szranki, -nek, *plur. tant.*

sn. Schranken *f. pl.*, wstąpił

w — er trat in die Schranken;

pojedynek w -ach Zweikampf

in den Schranken; przelamać

— die Schranken durch-

brechen.

Szrankować, -kuje, -wałem,

va. imperf. mit Schran-

ken umgeben, umschranken.

Szrankowy, *adi.* Schran-

ken-.

Szron, -u, *pl.* -y, *sf.* Reif

m.; rano dachy pokryte były

-em am Morgen waren die

Dächer mit Reif bedeckt.

Szrotować, -tuje, -wałem,

va. imperf. abschroten, vor-

hobeln.

Szrutować, -tuje, -wałem,

va. imperf. einen Baum ab-

hauen, absägen.

Szryk, -u, *pl.* -i, *sm.*

Sperre *f.*, Sperrbalken *m.*

zum Anhalten des Floßes.

Szrykować, -kuje, -wałem,

va. imperf. sperren.

Sztab, -u, *pl.* -y, *sm.*

Stab *m.*; — główny, gene-

ralny Generalstab *m.*; panu-

jący otoczony -bem przy-

glądał się ćwiczeniom der

Herrschcr vom Stabe umgeben

schaute den Übungen zu.

Sztaba, -by, *pl.* -by, *sf.*;

dim. Sztabka, -ki, *pl.* -ki,

sf. 1) Stab *m.*, Rain *m.*, Stange *f.*, Schiene *f.*, Barre *f.*; — stalowa Stahlfab *m.*, Stahlfange *f.*; — żelazna Eisenfab *m.*, Eisenfange *f.*; złoto w -bach Stangengold *n.*, Barrergold; 2) Vordertheil *n.* des Schiffes.

Sztabikowy, *adi.* Stab-, stabförmig; -we żelazo Stab-eisen *n.*

Sztabowy, *adi.* 1) Stab-;

— oficer Stabsoffizier *m.*;

2) Stab-; — wa walcownia

Großeisenwalzwerk *n.*; -wa

forma Stangengeiß form *f.*

Sztabrok, -u, *pl.* -i, *sm.*

Arbeitsöffnung *f.*, Schau-

loch *n.*, Spähloch *n.*

Sztabrokowy, *adi.* -wa

zatyeczka Pfropf *m.*, Schau-

pfropf *m.*

Sztachetować, -tuje, -wałem,

va. imperf. verpalisa-

dieren, mit Stateten ein-

schließen.

Sztachety, Sztakiety;

dim. Sztacheciki, -ków,

plur. tant. sn. Stateten *pl.*

Sztachla, -li, *pl.* -le, *sf.*;

Sztachulec, -lca, *pl.* -lce,

sm. Rülde *f.*, Stachelisen *n.*,

Handstachel *m.*

Sztachować, -chuje, -wałem,

va. imperf. vorbeisteu-

ern, stauchen.

Sztafeta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*

Stafette *f.*, Estafette *f.*,

Eilbotchaft *f.*

Sztafirować, -ruje, -wałem,

va. imperf. ausputzen.

Sztaf, -u, *pl.* -i, *sm.*

starkes Tau, Schiffstau *n.*,

Taq *m.*

Sztaluga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*

Säge-, Holzbock *m.*; Stäffelei *f.*

Sztamować, -muje, -wałem,

va. imperf. 1) ver-

stemmen, Löcher ausfüllen;

2) die beiden Klanten am Säge-

bock gleichhaden.

Sztanca, -cy, *pl.* -cy, *sf.*

Stanzhammer *m.*

Sztancować, -cuje, -wałem,

va. imperf. prägen,

pressen, stanzen.

Sztancowanie, -nia, *sn.*

Prägen *n.*, Stanzen *n.*

Sztandar, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Standarte *f.*, Fahne *f.*;

wojsko bez żołdu -y opuszcza
das Heer ohne Sold verläßt
die Fahne; 2) Ständer *m.*,
Gerüstständer *m.*

Sztandarowy, 1) *adi.*
Standarten-; 2) -wego, *pl.*
-wi, *sm.* Stabartenträger *m.*

Sztebnówka, Stebnówka,
-ki, *sf.* Steppnaht *f.*

Sztender, -dra, *pl.* -dry,
sm. Ständer *m.*, Ständerge-
rüst *n.*; -dry balansyera Ba-
lancierständer *pl.*; -dry to-
karni Drechslerständer; —
kragowy Dođe *f.*; -dry wal-
ców Walkenständer.

Sztetling, -a, *pl.* -i, *sm.*
Sterling *m.*

Sztetyna, -ny, *pl.* -uy,
sf. Stettiner Apfel.

Sztok, -u, *pl.* -i, *sm.* pi-
jany jak — stoßbeissen.

Sztokada, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
Fechten *n.* auf den Stich, auf
den Stoß, Stoßfechten.

Sztolnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Stolle *f.*, Stollen *m.*; —
dziedziczna tiefer Stollen,
Erz-, Haupt-, Wasserlaufungs-
stollen; — poszukiwalna Such-
stollen; — przewozowa För-
derungsstollen; — splawna
schiffbarer Stollen; — wja-
zdowa Einfahrtstollen.

Sztolnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Bergmeister *m.*

Sztorc, -u, *pl.* -e, *sm.* 1)
Sturz *m.*, aufrechte Kante;
-em coś postawić etwas auf
die Kante stellen; 2) Urwell-
stürze *f.*, Stürze *f.*, Platten *pl.*
für Bleche; -e duża na blachę
kotłową Kesselblechstürze *pl.*;
— mały na blachę pobielaną
Urwellstab *m.*, 3) (bildl.) -em,
na — zum Trotz.

Sztorcista, -sty, *pl.* -ści,
sm. Waßrfeisenbläser *m.*

Sztorcować, -cuje, -wałem,
ca. imperf. stürzen.

Sztorcowy, *adi.* — młot
Urwellhammer *m.*

Sztorcówka, -ki, *pl.* -ki,
sf. 1) kastbauende Arbeits-
biene *f.*; 2) Stange *f.* zum
Festhalten der Floßhölzer.

Sztort, -u, *pl.* -y, *sm.*
große Waßrfeise.

Sztos, -a, *pl.* -y, *sm.* eine
Art Haxardspiel.

Sztraby = Strzepia.

Sztuba, -by, *pl.* -by, *sf.*
erste Elementarklasse (ver-
ächtlich).

Sztubak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Elementarschüler *m.*, Ab-
schüt(e) *m.*

Sztuciec, -éca, *pl.* -éce,
sm. 1) Stutzen *m.*, Stutz-
büchse *f.*; 2) Bestel *n.*

Sztuczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Stückchen *n.*; 2) Kunst-
stückchen *n.*; Truf *m.*

Sztuczność, *adi.* Künst-
lichkeit *f.*; Künsterei *f.*

Sztuczny, *adi.*; Sztu-
cznie, *adv.* künstlich; gefün-
felt; to -ne kwiaty das sind
künstliche Blumen, Kunstblu-
men; ogień -ne Feuerwerk *n.*;
bardzo to -nie zrobione das
ist sehr kunstvoll, kunstreich
gemacht.

Sztufada, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
gedämpfter, gebünsteter Braten.

Sztuka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*;
dim. Sztuczka; 1) Stück
n.; — mięsa Rindfleisch *n.*,
ein Stück Fleisch; -ka płótna
ein Stück Leinwand; resztek
materyi nie mam, ale mogę
uciąć ze -ki ich habe keine
Stoffreste, kann ihnen aber
vom Stücke schneiden; słup
składa się z trzech sztuk
die Säule besteht aus drei
Stücken; — złota Goldstück;
kupilem pięć sztuk bydła ich
habe fünf Stück Vieh gekauft;
rozerwał je na -ki er hat es
in Stücke zerrissen; w tutej-
szym teatrze grano tę -kę
pięćdziesiąt razy z rzędu dieses
Stück hat man im hiesigen
Theater fünfzigmal hinterein-
ander aufgeführt; ostatnia
przez niego napisana — była
dość słabą das letzte von ihm
geschriebene Stück war ziemlich
schwach; -kami, *adv.* stückweise;
robotnik od -ki Stuckarbeiter
m.; płace koronę od -ki ich zahle
eine Krone per Stück; 2)
Kunst *f.*, Kunststück *n.*; -ki pie-
kne die schönen Künste; -ki wy-
zwolono die freien Künste;
— stosowana Kunstgewerbe
n.; — współczesna ma roz-
maite kierunki die zeitgenössi-
sche Kunst hat verschiedene

Richtungen; — plastyczna
die bildende Kunst; wykony-
wać -kę eine Kunst ausüben;
— chleba szuka die Kunst
geht nach Brot; całkiem sie
-ce poświęcić sich ganz der
Kunst widmen; — próbowa-
nia kruszców Probiertkunst,
Doświadczenia *f.*; Akademia sztuk
pięknych Kunstakademie *f.*;
talent do -ki Kunstanlage *f.*;
powołanie do -ki Kunstberuf
m.; zapadł do -ki Kunst-
eier *m.*; miłośnik -ki Kunst-
freund *m.*; dziedzina -ki
Kunstgebiet *n.*; nie — bez-
bronnego zwyciężyć bronąć
es ist keine Kunst, einen Wehr-
losen mit Waffen zu über-
winden; dokazał -ki er hat
ein Kunststück zu stande ge-
bracht; to nie — das ist
keine Kunst; pokazał twoj-
-ki laß deine Künste sehen; 3)
Użył *f.*; Kunstgriff *m.*; -ki
nżyć się eines Kunstgriffes
bedienen; -ką dokazać czego
durch Kunst etwas erreichen;
4) Streich *m.*; spłatać komu-
-kę jmućdm einen Streich spielen.

Sztukateria, -ryi, *pl.* -rye,
sf. Stukkatur *f.* Gips-, Mörtel-
arbeit *f.*

Sztukator, -a, *pl.* -rzy,
sm. Stukkateur *m.*, Stukkatur-
arbeiter *m.*

Sztukmistrz, -a, *pl.* -e,
sm. Künstler *m.*, Tausend-
künstler; — strzelbowy Feuer-
werker *m.*

Sztukować, -kuje, -wałem,
vn. und *va. imperf.* an-
stücken, stücken, ein Stück
einsetzen; -kuje jak wogę ich
suchę auszufommen, wie ich nur
kann; musiałam -wać suknie,
bo mi materyi nie starczyło
ich habe das Kleid anstücken
müssen, weil der Stoff nicht
ausgereicht hat.

Sztukowanie, -nia, *sn.*
Stücken *n.*

Sztukowe, -go, *sn.* *sing.*
tant. Stückzoll *m.* vom Vieh.

Sztupry, -rów, *plur. tant.*
sn. Setzholz *n.*

Szturkaç, Szturkaç,
-kañ, -kañem, *va. imperf.*;
Szturchać, Szturkać, -nę,
-nąłem, *va. perf.* stoßen,

einen Stoß versetzen, geben; nie -chaj mnie stoße mich nicht.

Szturchanie, Szturkanie, -nia; Szturkniecie, -cia, *sn.* Stoßen *n.*

Szturchaniec, Szturkaniac, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Stoß *m.*, Rippenstoß *m.*; da-tem mu dobrego -ńca ich habe ihm einen tüchtigen Stoß versetzt.

Szturm, -u, *pl.* -y, *sm.* Sturm *m.*, Attacke *f.*; — przypuszczać Sturm laufen; przypuścić — do miasta die Stadt angreifen; -em miasto zdobyć eine Stadt im Sturme erobern; — odeprzeć den Sturm abschlagen.

Szturmak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Sturm-, Püchelhaube *f.*; 2) Sturmhaufen *m.*; 3) Sturm-büchse *f.*; 4) ungeschlagter Mensch; ungeschlagtes Frauenzimmer, Trulle *f.*

Szturmować, -muje, -wa-tem, *vn.* und *va.* imperf. stürmen, Sturm laufen; — kogo jmnbn bestürmen.

Szturmownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Stürmer *m.*

Szturmowy, *adi.* Sturms-

Sztuch, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Stuch *m.*, Stuch beim Nähen, Degenstuch; na — kogo wysta-wić jmnbn der Gefahr preisgeben; 2) Stuch, der mit dem Grabstein in der Erde gemacht wird; 3) Stuch, Kupferstich, Stahlstich = Miedzioryt, Staloryt; 4) Tausch-, Stuchhandel *m.*

Sztucharka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kupfer-, Stahlstecherin *f.*

Sztucharnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Stecherwerkstatt *f.*; = Rytownia.

Sztucharski, *adi.* Stecher-; = Rytowniczy.

Sztucharstwo, -wa, *sn.* Kupfer-, Stahl-, Pestschierstich-tunst *f.*; = Rytownictwo.

Sztucharz, -a, *pl.* -e, *sm.* Kupfer-, Stahl-, Pestschierstecher *m.*

Sztuchować, -chuje, -wa-tem, *va.* imperf. stechen, gravieren; = Ryc.

Sztuchowy, *adi.* Stuch-

Sztuchówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stuchbalken *m.*

Sztuchulec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* Stuchleisten *m.* der Schulter.

Sztuyft, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Sztuyfcik, -a, *pl.* -i, *sm.* Stijt *m.*, Stifftchen *n.*; — klingi Anqel *f.*

Sztuyftować, -tuje, -wa-tem, *va.* imperf. stiften, formieren, bilden.

Sztuyftowanie, -nia, *sn.* Stiften *n.*, Formieren *n.*, Bil-den *n.*

Sztuygar, -a, *pl.* -y oder -owie, *sm.* Steiger *m.*, Grubensteiger *m.*; — młodszy Untersteiger; — starszy Obersteiger; — płoczki Wajststeiger; — machinowy Kunststeiger; — tłuczki Pochsteiger.

Sztulać, -lam, -lakem, *vn.* imperf. schwerfällig gehen, hinken.

Sztylet, -u, *pl.* -y; *dim.* Sztylecik, -a, *pl.* -i, *sm.* Stilet *n.*, Dolch *m.*; uderzenie -em Dolszyc *m.*; w prawej ręce trzymał mocno — in der rechten Hand hielt er fest den Dolch.

Sztyletnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Bandit *m.*, Ströck *m.*; 2) Dornfuß *m.* (Krabbentart).

Sztylka, -fy, *pl.* -fy; Sztylpa, -py, *pl.* -py, *sf.* Stülpe *f.*, Stiefelstülpe.

Sztymbek, -lka, *pl.* -lki; Sztymbloszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Steuerbalken *m.* auf Flußschiffen.

Sztymbor, Sztymbork, Sztymbort, -u, *sm.* Steuerbord *m.*

Sztynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stint *m.*

Sztynnieć, -nieje, -niałem, *vn.* imperf. steif werden, er-steinen; ręce mi -wnieją ze zimna die Hände erstarren mir vor Kälte.

Sztynność, -ści, *sf.* Steifheit *f.*; — jego ruchów ka-żdemu wpadała w oko die Steifheit seiner Bewegungen fiel jedem auf.

Sztynny, *adi.*; Sztynnie, *adv.* steif; -wnie chodźc einen steifen Gang haben; przyjął mnie zimno i -nie er empfing mich kalt und steif; wyglądał

jak -wna figurka z gipsu er sah wie eine steife Gipsfigur aus.

Szuba, -by, *pl.* -by; *dim.* Szubka, -ki, *pl.* ki, *sf.* Pelzrock *m.*, Schaubē *f.*

Szubienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*

1) Galgen *m.*; ujęć -cy dem Galgen entgehen; wygląda jak gdyby się urwał z -cy er schaut aus wie vom Galgen gefallen; doczeka się -cy er wird es noch zum Galgen bringen; dostać się na -ce an den Galgen kommen; nie mógł złodziejowi patrzeć na -ce der Dieb sieht ungern den Galgen; 2) ein Unterhaltungsspiel.

Szubienicznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Galgenstrich *m.*, Geschenk(e) *m.*; teu — naigrawa się z mego nieszezęścia dieser Galgenstrich spottet meinem Unglücke.

Szubieniczny, *adi.* Galgen-. Szubkielnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schuppe *f.*, eiserner Löffel in der Schmelzhütte.

Szubrawiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* Lumpenverk *m.*, Lump *m.*, Schuft *m.*, Schurke *m.*

Szubrawstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* 1) Lumpengesindel *n.*; 2) Lumperei *f.*, Schusterei *f.*

Szufata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Fischernetz *n.* an zwei Stöcken.

Szufa, -li, *pl.* -le; *dim.* Szufelka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schaufel *f.*

Szufada, -dy, *pl.* -dy, *sf.*; *dim.* Szufadka, -dki, *pl.* -dki, *sf.* Schublade *f.*

Szufować, -luje, -wa-tem, *va.* imperf. schaufeln.

Szuja, -ji, *sm.* Schuft *m.*, Lump *m.*

Szujowaty, *adi.* schuftig. Szukacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Sucher *m.*

Szukać, -kam, -kałem, *va.* imperf. suchen, forschen; -ka a prosí Boga, żeby nie zna-lała sie sucht und bittet Gott, daß sie es nicht findet; -kajcie a znajdziecie, mówi pismo święte wer sucht, der findet, sagt die Heilige Schrift; — przygód auf Abenteuer aus-gehen; ty, widzę, guza -kasz du suchst Schläge; -kaj sobie

innej żony suche dir eine andere Frau; teraz takiego ze swierą -kaj jezt kannst du solche Menschen mit der Kerze suchen; — wiatru w polu etw. Unerreichbarem nachjagen.

Szukajło, -ły, *sm.* Strauchdieb *m.*, Buschdieb *m.*

Szukalny, *adi.* suchbar.

Szukanie, -nia, *sn.* Suchen *n.*; wszystko twoje — nadaremno all dein Suchen ist vergeblich.

Szuler, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Spieler *m.*, Tischspieler *m.*

Szulerka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Spielerin *f.*; 2) Spielen *n.* Szulerować, -ruje, -wałem, *vn.* imperf. leidenschaftlich spielen; schwindeln.

Szulernia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Spielhöhle *f.*, Spielhaus *n.*

Szulerski, *adi.* Spiel-, Schwindel-.

Szulerstwo, -wa, *sn.* Spielerprofession *f.*; Schwindelei *f.*

Szulerz, -a, *pl.* -e, *sm.* Ofenheizer *m.* in der Glashütte.

Szum, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Sausen *n.*, Brausen *n.*, Rauschen *n.*, — w uszach Ohrensausen; — wiatru Brausen des Windes; — lasu Rauschen des Waldes; 2) Schaum *m.*; 3) unreiner Bernstein; 4) Graus *m.*, Firnisstein *m.*

Szumbuga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Lavarnt *m.*, Fischart, der Aische.

Szumieć, -mieć, -miaćem, *vn.* imperf. 1) sausen, brausen, rauschen; burza okropnie: mi der Sturm saust fürchterlich; -iace lasy rauschende Wälder; -mi w głowie es saust im Kopfe; młodemu zawsze -mi w głowie die Jugend muß austoben; 2) = szumnie żyć in Saus und Braus leben.

Szumileb, -ba, *pl.* -by, *sm.* Brausekopf *m.*, Wirt-, Toffkopf.

Szumisty, *adi.* sausend, voll Saus und Braus.

Szumność, -ści, *sf.* Großtuererei *f.*, Prahlerei *f.*, Leben *n.* in Saus und Braus, Aufgeblasenheit *f.*

Szumny, *adi.*; Szumnie, *adv.* 1) sausend, brausend,

rauschend; 2) flott; -nie żyć flott leben; 2) schwülstig, übertrieben; -nie rozprawiać ge-schwollen reden; 4) stolz, prächtig, wohlklingend; -nie tytuły stolze, wohlklingende Titel; -nie stapać stolz und gravitätisch einherschreiten; -no dumno a w pięty zimno stolz Bettelmann.

Szumować, -muję, -wałem, *va.* imperf. 1) schäumen, abschäumen; 2) schäumen, schlotten.

Szumowaty, *adi.* schaumig; -ta surowizna löcheriges Roheisen, schaumiges Eisen, lockiger Floß, überzartes Roheisen.

Szumowiny, -in, *plur.* tant. *sn.* 1) Schaum *m.*, Abschaum *m.*; (bildl.) Abschaum, Dese *f.*; — społeczeństwa der Abschaum der Gesellschaft; 2) Abstrichblei *n.*, schwarze Glätte.

Szumowisko, -ka, *sn.* unreiner Schaum.

Szumownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Schaumlöffel *m.*, Abstrichlöffel.

Szumówka, -ki, *sf.* der zweite Brantwein.

Szupina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; *dim.* Szupinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schelle *f.*, Balg *m.* an einem Samenorn.

Szupiniasty, Szupinowaty, *adi.* voll Schelfen, Bälglein.

Szurać, Szurgać, -gam, -gaćem, *vn.* und *va.* imperf.;

Szurnać, Szurzać, -ne, -naćem, *vn.* und *va.* perf. schieben, schleppen, Geräusch machen, geräuschvoll bewegen; nie -raj nogami schlepe nicht so die Füße nach; -ruj stąd schau, daß du weiter kommst.

Szurwanie, Szurgotanie, -nia, *sn.* Schleppen *n.*, Nachziehen *n.*

Szurgot, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) geräuschvolles Bewegen, Rücken; 2) Schlampe *f.*, Schlumpe *f.*

Szurfarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schürfer *m.*

Szurfowanie, -nia, *sn.* Schürfen *n.*

Szurpaty, *adi.* aufgeschürft, rauh; -ta kora gesprungene Birtenrinde.

Szurpek, -pka, *pl.* -pki,

sm. Orthotrichum (Laubmoosgattung).

Szus, -u, *pl.* -y, *sm.* toller Einfall, Schuß *m.*; mieć -a einen Schuß haben; -a dostać einen Schuß bekommen; jak mu — przyjdzie do głowy wenn er einen Schuß bekommt.

Szusowaty, *adi.*; Szusowato, *adv.* toll.

Szust! *interj.* schust! pauß! pauß! huß; — już go nie było mit einem Ruck war er draußen; on do kija a ja — za piec er griff zum Steden und huß! war ich hinterm Ofen.

Szustać, -tam, -taćem, *va.* imperf.; Szustnąć, -nąćem, *vn.* perf. 1) rauschen, hinausgehen, hinplätzen; 2) mit Geräusch herumspringen.

Szuszałek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* -ki, *pl.* Szajern *pl.*, Abfälle *pl.*; Kleinigkeiten *pl.*

Szuwaks, -u, *pl.* -y, *sm.* Schuwische *f.*

Szwarz, -u, *pl.* -y, *sm.* Kalms *m.*, Seetang *m.*, Seegras *m.*, Schilf *m.*; = Tatarak.

Szuwata, -ty, *pl.* -ty, langes Fischnetz, Strichwate *f.*, Scherenhamen *m.*

Szwab, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) (verächtlich) Deutsche(r) *m.*; 2) Küchenschabe *f.* (Ungeziefer).

Szwabka, -ki, *pl.* -ki, *f.* (verächtlich) Deutsche *f.*

Szwabski, *adi.*; po szwabsku, *adv.* (verächtlich) deutsch.

Szwaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Näherin *f.*; 2) Kospflaume *f.*, Spilling *m.*

Szwadron, -u, *pl.* -y, *sm.* Schwadron *f.*, Eskadron *f.*

Szwadronowy, *adi.* Schwadron-.

Szwadronować, -nuje, -wałem, *vn.* imperf. Schwadronieren.

Szwagier, -gra, *pl.* -growie, *sm.* Schwager *m.*

Szwagierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Szwagrowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Schwägerin *f.*

Szwagrostwo, -wa, *sn.* 1) Schwägerchaft *f.*; 2) der Schwager mit der Frau.

Szwagrzyć się, -grzę, -grzyłem, *vr. imperf.* sich ver-
schwägern.

Szwajca, Szwajca, -cy, *pl.*
-ce, *sf.* Wriem *m.*, große Ahte.

Szwajcar, -a, *pl.* -y, *sm.*
Türsteher *m.*, Schweißer *m.*,
Portier *m.*

Szwajcarski, *adi.* schwei-
zerisch; ser — Schweizerfäse *m.*

Szwajcs, -a, *sm.* Schweiß-
hitz *f.*; = Goraco spawalne.

Szwajcsować, -suję, -wałem,
va. imperf. schweißen.

Szwajcsownik, -a, *pl.* -cy,
sm. Schweißer *m.*

Szwajcsowny, *adi.* Schweiß-;
schweißbar; — piec Schweiß-
ofen *m.*; = Piec spawalny.

Szwal, -u, *sm.* Schwal *m.*,
Garshlade *f.*

Szwalnica, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Nährwertstoff *f.*

Szwank, -u, *pl.* -i, *sm.*
Schaben *m.*, Beschädigung *f.*,
Verlust *m.*, Gefahr *f.*; — po-
nieśe zu Schaben kommen,
Schaben nehmen, sich verletzen,
beschädigen; spada z konia,
ciężkiego jednak -u nie od-
niósł er fiel vom Pferde, er-
litt aber keinen schweren Sch-
aden; na — zdrowie narazi-
cie die Gesundheit einer Gefahr
aussetzen; bez -u na czei
i honorze ohne seiner Ehre zu
schaden.

Szwankować, -kuje, -wał-
łem, *vn. imperf.* schwanken,
hin und her wanken, stolpern,
Schaben nehmen; — na co
an etw. leiden; — na oczy
an den Augen leiden; — na
zdrowiu keine feste Gesundheit
haben; — na sławie keinen
guten Ruf genießen, üblen
Leumund genießen.

Szwarc, -u, *pl.* -e, *sm.*
Schwärze *f.*; — do butów
Schuhwische *f.*; — do kuchni
Dienstschwärze.

Szwargot, -u, *pl.* -y, *sm.*
Geplapper *n.*, Plappern *n.*,
unverständliches Reden; nie
rozumiał tego -u dieses Rau-
derwelsch ist mir unverständlich.

Szwargotać, -tam, -tałem,
vn. und *va. imperf.* plappern,
unverständlich reden.

Szwargotka, -ki, *pl.* -ki,

sf. Plappermaul *n.*, Schwät-
zerin *f.*

Szwendać się, -dam, -dałem
sie *vr.* sich hin und her be-
wegen, sich herumdrehen.

Szwendalski, -ego, -scy
sm.; Szwendalska, -kiej,
-kie, *sf.* einer, der, eine, die
sich fortwährend herumdreht.

Szwercya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.*
— trwała Schwertja *f.*

Szyb, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Schacht *m.*; — ściekowy Ab-
fallschacht; — żorawiony
Kranischacht; — dobywalny
Förder-, Treib-, Kunst-, Ma-
schinenschacht; — pochyły
Bremschacht; — poszuki-
walny Versuchschacht; —
przewiercony Wetterchacht;
— rudny Dufel *m.*; — straco-
ny verlorene Zimmerung;
— światowy Tageschacht; —
wjazdowy Fahrchacht; — wo-
dny Kunstschacht, Wasserfal-
tungschacht; — wierzeni-
ny Hochofenoberchacht; — kop-
ać einen Schacht absinken, ab-
teufen; — cembrować einen
Schacht austunnen; 2) Schub
m.; -em, *adv.* pfeilschnell, flugs.

Szyba, -by, *pl.* -by; *dim.*
Szybka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Scheibe *f.*, Fenster Scheibe *f.*;
-bę zbić eine Scheibe zer-
schlagen; -bę wstawić eine Scheibe
einsetzen; blask księżycza prze-
bijają się przez -by der Mond-
schein glänzte durch die Schei-
ben; -bki z okna, kafi z pie-
ca mu się zacheiwa er ver-
langt nach den Sternen vom
Himmel; 2) Schaufel *f.*; -by
koła wodnego gebrochene
Schaufel und Gegen schaufel.

Szybał, -a, *pl.* -y, *sm.*
Schalk *m.*, verschmizter Be-
träger.

Szybalski, *adi.* betrüge-
risch.

Szybalstwo, -wa, *sn.* Ver-
schmiztheit *f.*, Betrug *m.*

Szyber, -a, *pl.* -y, *sm.* 1)
Klappe *f.*, Kegel *m.*; 2) Schie-
ber *m.*; dać -a (in der Kan-
selprache) die Erledigung eines
Akttes hinauschieben.

Szybiasty, *adi.* schieben-
förmig.

Szybik, -u, *sm.* Gejenk *n.*,

Rollschacht *m.*, Rolloch *n.*,
Rolle *f.*, blinder Schacht.

Szybikowy, *adi.* Schacht-;
-wa sół Schachtsalz *n.*

Szybki, *adi.*; Szybko, *adv.*
schnell, geschwind; biegl -ko
jak strzala er lief pfeil-
schnell.

Szybkobieg, -a, *pl.* -i, *sm.*
Schnellläufer (Schnell-läufer) *m.*

Szybkobieźny, *adi.* schnell-
laufend.

Szybkolotny, *adi.* schnell-
fliegend.

Szybkonogi, *adi.* schnell-
füßig.

Szybkość, -ści, *pl.* -ści,
sf. Schnelligkeit *f.*, Raschheit
f.; -ść jazdy Fahrgeschwindig-
keit *f.*

Szybkostrzelny, *adi.*
schnellfeuernd.

Szybować, -buje, -wałem,
vn. imperf. schieben, fort-
schieben, emporschwingen, sich
schnell bewegen; kreislen; orzek
-buje wysoko der Abler steht
hoch seine Kreise.

Szybowny, *adi.* schiebend,
schwingend.

Szybowy, 1) *adi.* Schacht-;
2) -wego, *pl.* -wi, *sm.* Schacht-
aufseher *m.*

Szych, -u, *pl.* -y, *sm.* (un-
echtes Gold oder Silber, mit
Gold oder Silber überzogene
Fäden) Flitter *m.*, Flittergold
n., Flittersilber *n.*

Szychowy, *adi.* aus unech-
ten Gold- und Silberfäden ge-
wirkt; Flitter-.

Szychta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
1) Schichte *f.*, Schicht *f.*, Flöz
n.; — półdobowa lange Schicht;
— nadzwyczajna lebige Schicht;
2) Gicht *m.*, oberer Teil
eines Schachtofens, Geier *m.*
auf dem Schmelzofen; 3) Holz-
schragen *m.*, Holzstrank *m.*,
eine Reihe dicht aufeinander
und nebeneinander gefesteter
Hölzer.

Szychtarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Geierbrücke *f.*

Szychtmistrz, -a, *pl.* -e,
sm. Schichtmeister *m.*

Szychtować, -tuje, -wałem,
va. imperf. schichten, zurichten,
ordnen, zubereiten.

Szychie, -cia, *sn.* Nähen *n.*

Szyć, -je, -łem, *va.* und *vn.* imperf. 1) nähén; ucyć się — nähén lernen; -je i tem zarabiam na zycie ich nähé und damit verdiene ich mir meinen Lebensunterhalt; — bielizné Wäsché nähén; — komu buty an jmnđs Niederlage arbeiten, jmnđs Unglück vorbereiten; 2) durchdringen, stechen; — z luku strzałami Pfeile abschießen.

Szydebny, *adi.* spöttlich.
Szydełko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Häfelndel *f.*

Szyderca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Spötter *m.*, Verhöfner *m.*

Szyderczy, Szyderski, *adi.*; Szyderczo, Szydersko, *adv.* höhnisch, spöttlich; śmiech-rski rozległ się po sali ein höhnisches Lachen erklang im Saale.

Szyderka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spötterin *f.*

Szyderstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Verhöfnen *n.*, Spotten *n.*, Spott *m.*, Verspotten *n.*, Hohn *m.*, Verhöfnung *f.*; — nie jest na miejszu, raczej żalować go należy Spott ist hier nicht am Platze, er ist eher zu bebauern.

Szydlarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wälen-, Pfriemenschnied *m.*, =macher *m.*

Szydło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* 1) Ahle *f.*, Priem *n.*; wy-lazło -dło z worka nun spürt man den Braten, nun zeigt der Teufel den Pferdesuß; -dła komu golą es kälbern jmnđm sogar die Döhsen, alles geht ihm nach Wunsch, ihm grünen sogar Besenstiele; -dłem patrzeć ścien; -dłem, ichiebend; 2) (Sabularia) Wasserprienkraut *n.*

Szydłowaty, *adi.* pfriemenartig, priemensförmig.

Szydność, -ści, *sf.* Lächerlichkeit *f.*, Spöttelei *f.*

Szydny, Szydliwy, *adi.* spöttlich, höhnisch.

Szydźić, -dże, -dzilem, *va.* imperf. spotten, höhnen, auslachen; kto z dohrych -dzi, tym się Bóg brzydzi Gott verachtet denjenigen, der die Gerechten auslacht, verspottet.

Szyfoniera, -ry, *pl.* -ry; *dim.* Szyfonierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kleiderstrauk *m.* (mit einfacher Thür).

Szyja, -i, *pl.* -je; *dim.* Szyjka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hals *m.*; długa, krótka — langer, kurzer Hals; nosić łańcuch na -i eine Kette um den Hals tragen; chustkę sobie zawiązać naokoło -i sich ein Tuch um den Hals binden; rzucić się komu na -je sich jmnđm um den Hals werfen; na łeb na -je über Hals und Kopf; -je bym dał za to, że . . . ich will meinen Hals daran setzen, daß . . .; na swoja -je co wziąć etwas auf eigene Verantwortung unternehmen; na łeb na -je uciekać über Hals und über Kopf weglaufen; -je pod jarzmo położyć den Nacken unters Joch beugen, sich unterjochen lassen; -ja musli Hals, Vorlage *f.*; piwniczna — Kellerhals; — w fortyfikacyi Kehllinien *f.*; -ka flaszki Flaschenhals; -ka osi Schenkel *m.*; -ka szyny Schienensteg *m.*, Schienenhals; -ka Griffel *m.*, Stauweg *m.*

Szyjkonitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Griffelsäule *f.*

Szyjnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Trachmene *f.*

Szyjny, Szyjowy, *adi.* Hals-.

Szyjolom, -u, *pl.* -y, *sm.* Halsbrecher *m.*

Szyjowaty, *adi.* dickhalfig.

Szyk, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Ordnung *f.*, Folge *f.*, Reihenfolge; — słów Wortfügung *f.*, Wortstellung *f.*, Wortfolge; — wojenny Schlachtordnung; wojsko w -u ustawić das Heer in Reih' und Glied stellen; wojsko w -u na nieprzyjaciela prowadzić das Heer in Schlachtordnung gegen den Feind führen; pomieszać komu -i jmnđm die Pläne verwirren, jmnđm einen Strich durch die Rechnung machen; 2) Ściś *m.*, Eleganz *f.*; z wielkim -kiem ubrana sie ist mit vielem Ściś gekleidet.

Szykana, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Schifane *f.*

Szykanować, -nuje, -wałem, *va.* imperf. schifanieren; = Dokućzać.

Szykować, -kuje, -wałem, *va.* imperf.; 1) anordnen, in Reih' und Glied stellen, anstücken, in Schlachtordnung stellen; wyrazy są złe -wane die Worte sind schlecht geordnet; — wojsko das Heer in Schlachtordnung aufstellen; 2) vorbereiten, bereiten, zu-recht machen.

Szykowanie, -nia, *sn.* 1) Ordnen *n.*; 2) Vorbereiten *n.*

Szykowność, -ści, *sf.* Geschicklichkeit *f.*; Nettigkeit *f.*, Feinheit *f.*

Szykowny, *adi.*; Szykownie, *adv.* schick, gesch, elegant, nett; geschickt.

Szykrot, -u, *sm.* Schiltpatt *n.*, Schildkrötenschale *f.*

Szylnik, -a, *pl.* -i, *sm.* — wodny Froschölffel *m.*, Wassermegerich *m.*

Szyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Schiene *f.*, Eisenbahnschiene;

— dwugłowa zweitöpfige Stuhlschiene, Parallelschiene; — grzybkowa eintöpfige Stuhlschiene; — odbojowa Leitschiene; — oporowa Stock-, Gegen-, Aussschlagschiene; — płaska Flachschiene; — siodełkowa Stuhlschiene; — siodełkowa Sattelschiene; — szerokostopowa, — płaskostopowa breitbasige Schiene, platfußige Schiene; — u drzwi Türschwelle; — zębata Zahnschiene.

Szynal, -a, *pl.* -e, *sm.* Straßenschienennagel *m.*, Schienen-, Rabnagel.

Szynel, -a, *pl.* -e, *sm.* Soldatenmantel *m.*

Szynk, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Schank *m.*, Cassenschank, Schenke *f.*, Krug *m.*; dniami całymi przesiaduje w -u tagelang sitzt er in der Schenke; 2) Aussschank *m.*

Szynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Schinken *m.*; 2) Stedmuschel *f.*

Szynkarka *dim.* Szynkarczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schenker'sfrau *f.*, Schenkwirtin *f.*;

Šhenferstochter *f.*, Šhant-
mädchen *n.*

Szykarski, *adi.* Šhant-,
Šhenter-

Szykarstwo, -wa, *sn.*
Šhantfajewerbe *n.*; Šhent-
wirtschaf *f.*

Szykarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Šhenter *m.*, Šhantwirt *m.*,
Zapfenwirt.

Szykiel, -kla, *pl.* -kle,
sn. Ašhenspiše *f.*, Ašse *f.*

Szykować, -kuje, -walem,
va. und *vn. imperf.* šhenken,
einšhenken, ausšhenken, einen
Kuššhant halten.

Szykownia, -ni, *pl.* -nie,
sf. Šhenke *f.*, Branntwein-
šhenke *f.*

Szykowny, *adi.* Šhen-
fen-

Szykwas, -u, *pl.* -y, *sm.*
Šhentšiš *m.*

Szynowy, *adi.* Šhienen-

Szypel, Szypeł, -pla, *pl.*
-ple, *sm.* Knoten *m.*

Szyper, -pra, *pl.* -prowie
oder -pry, *sm.* Bootsmann
m., Šhiffser *m.*, Šhiffstnecht *m.*

Szyperstwo, -wa, *sn.*
Šhiffsergewerbe *n.*

Szypłać, -lam, -lałem, *va.*
imperf. zupfen, rupfen, um
sich greifen, raufen.

Szypianina, -ny, *pl.* -ny,
sf. Klauberei *f.*

Szyprować, -ruje, -walem,
vn. imperf. Šhiffser sein.

Szypszyna, -ny, *pl.* -ny,
sf. gemeine Hecken-, Zaunrose *f.*

Szypulatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Hovenia (Kreuzdornart)

Szypułka, *dim.* Szypu-
leczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stiel *m.*,
Stengel *m.*, Obst-, Fruchtstiel.

Szypulkowy, *adi.* Stengel-

Szyszak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1)
Helm *m.*, Sturmhut *m.*, Sturm-
haube *f.*; 2) Helmvogel *m.*

Szyszczasty, *adi.* zapfen-
artig.

Szyszcze, -cza, *sn.* Zirkel-,
Knoßbaum *m.*

Szyszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Tannenzapfen *m.*, Zapfen
der Nadelhölzer überhaupt;
Käşhen *n.* an den Hafelstauden;
2) Blutgeschwür *n.* im Leibe.

Szyszkogajoda, -dy, *pl.*
-dy, *sf.* Zypressennuß *f.*

Szyszkonos, -a, *pl.* -y, *sm.*
Kuraffo *m.*, Docho *m.* (Judane-
sische Puterart).

Szyszkowy, *adi.* Zapfen-,
Nadelzapfen-, zapfentragend;
— korzeń weiße Narisse; —
wrostek Zirkelbrüse *f.*

Szyszyka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Zirkelbrüse *f.*

Szyta, -tej, *sf.* Holzfloß *m.*
für den Streckofen in der
Glasshütte.

Szymma, -my, *sf.* Šhisma
n., Abtrünnigkeit *f.*; griechisch-
orthodoxes Bekenntnis.

Szymatyk, -a, *pl.* -cy,
sm. Šhismatiker *m.*, Abtrün-
niger; Griechisch-orthodoxe(r) *m.*

Ściana, -ny, *pl.* -ny, *sf.*;
dim. Ścianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

1) Wand *f.*, Mauer *f.*, Schutz-
wehr *f.*; — dworowa naczelną
Bordermauer; — podnasy-
powa podwalowa Grund-, Futter-
mauer; — przedogniowa

Brandmauer; — przedziałowa
Scheidemauer; — zagrodowa
Umfassungsmauer; — cier-
niowa Grabierwand; — dre-
wniana Bindewerkswand; —
odwiazana Regelwand; —
wisząca Sprengwand; —
szczytowa Giebel *m.*; — od-
śniegowa Schneeschuhwand;

— boczna paleniska Seiten-
wand der Feuerkiste; — prze-
dnia dymnika Stirnseite des
Kaufkastens; — rurowa pa-
leniska Röhrenwand des
Feuerkastens; — tylna pala-
niska Heiztürwand; — solna

Salzwand; — węglowa Koh-
lenwand; o -uę z kim mie-
szkać jmds Wandnachbar
sein; rzucać groch o -nę taub-
en Ohren predigen; powieścić
co na -nie etwas an die
Wand hängen; 2) Fläche *f.*

Ścianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) *dim.* von Ściana; gra w
-nki Tisch *n.*, Pfennig-
merfen *n.* an die Wand; 2) Gar-
tenglashäuschen *n.*; 3) -nki,
plur. Schippe *f.*, Brandgasse
f., schmaler Zwischenraum
zwischen zwei Häusern; 4) —
pelna Stetblech *n.*

Ścianwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
Wanze *f.*; = Pluskwa.

Ściąg, siehe: Ścinać.

Ściągac, -gam, -gałem, *I.*
va. imperf.; Ściągnąć, -nę,
-nąłem, *va. perf.* 1) herab-,
herunter-, zusammenziehen;

-nij mocniej pas ziehe den
Gürtel strammer an; —
plaszcz sprzečka den Man-
tel mit der Schnalle zusammen-
ziehen; — śrubami schrauben,
zuschrauben; — dwie samo-
głoski na dwugłoskę zwei
Selbstlaute zu einem Doppel-
laute zusammenziehen; wina

-gajace zusammenziehende
Weine; oet ma moc -gajacą
der Essig hat eine zusammen-
ziehende Kraft; -nij no to z półki
ziehe das nur vom Regal
herunter; -nał go z wyżyn
na ziemię er zog ihn von den
Höhen zur Erde herunter;

-nał buty i pończochy er zog
Schuhe und Strümpfe her-
unter; — z kogo skóre jmdm
das Fell abziehen, über die
Ohren ziehen; 2) sich zuziehen;
-nał na siebie nienawisć

wszystkich sprawiedliwych er
zog sich den Haß aller Gerechten
zu; 3) zusammenkommen lassen,
versammeln, eintreiben, ein-
ziehen; -nał wszystkie swoje
pieniądze er machte sein
ganzes Geld flüssig; -gał do
siebie wszystkich próżniaków
er versammelte um sich alle
Tausler; — podatki Steuern
eintreiben, einziehen; — wojska
Truppen konzentrieren; 4) -gać
rękę die Hand ausstrecken;

— rękę na kogo Hand an
jmdm legen; 5) maufen,
stehlen, wegschnappen; przy-
znaj się, komu -nałeś tę
kieskę gesteh, wem du diese
Börse gekauft hast; 6) ab-
leiten, abfließen lassen, ab-
ziehen; trzeba wodę z pół
— do rowów man muß das
Wasser vom Felde in die
Gräber abfließen lassen; —
wino, piwo z beczek Wein,
Bier vom Faße abziehen; II.

vn. zusammenkommen; ludzie
-gają ze wszystkich stron, by
widzieć obraz cudowny die
Leute kommen von allen Ge-
genden zusammen, um das
wunderartige Bild zu sehen;

wojsko na noc-nie do obozu die Truppen werden für die Nacht im Lager ankommen; III. — sie *vr.* 1) sich zusammensetzen, zusammenschütren; zusammentommen; 2) sich auf jmdn beziehen; to sie całkiem do Pana nie-ga das bezieht sich gar nicht auf Sie, betrifft Sie gar nicht.

Sciaganie, Sciagnienie, -nia, *sn.* Zusammenziehen *n.*, Herunterziehen *n.*, Abziehen *n.*; — wód Wasserhaltung *f.* der Grube, Gewältigen *n.* der Grubenwässer; -ganie zuza Abwerfen *n.* der Schladen.

Sciachnąć, -chnę, -chtem, *vn. perf.* still werden.

Scięc, -kę, -ktem, *vn. perf.*; Sciękać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* ab-, heruntertropfen, ab-, herunterfließen, abdicern, abtiefen.

Scięg, -u, *pl. -i, sm.* Stich *m.*; to szyte jest całkiem drobnyami -ami das ist mit ganz kleinen Stichen genäht.

Scięk, -u, *pl. -i, sm.* Abfluß *m.*; Kanal *m.*, Ablauf *m.*, Abzugskanal *m.*; linia -u Talweg *m.*, Rinnsal *n.*, Stromrinne *f.*; — dachowy Rehrinne, Dachröhle *f.*

Sciękowisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Gasse *f.*

Sciękwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Zisterne *f.*

Scięc, -i, *pl. -e, sf.* Stubendecke *f.*

Scięlić, -le, -lićem, *va. imperf.* betten, ausbreiten, siehe: Stać.

Scięzka, -ki, *pl. -ki, sf.* abgetallene Baumblätter, Laubdecke *f.*

Scięmnić, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* dunkeln, dunkler werden; — się, *vr.* sich verdunkeln; -mnia się es wird dunkel.

Scięmnić, -nie, -nićem, *va. perf.*; Scięmnić, -niam, -niałem, *va. imperf.* dunkler machen, verbunkeln.

Scięnnik, -a, *pl. -i, sm.* Strähn *m.*, Handhaspel *f.*

Scięenny, *adi.* Wand-; — zegar Wanduhr *f.*

Scięnczać, -czam, -czalem,

va. imperf.; Scięnczyć, -cze, -czyćem, *va. perf.* dünner machen, verdünnen; — żelazo strecken, ausdehnen.

Scięnczenie, -nia, *sn.* Verdünnen *n.*; — żelaza Abfinnen *n.*

Scięrać, -ram, -rałem; I. *va. imperf.*; Zetrzeć, -trę, starzem, I. *va. perf.* 1) zerreiben, abreiben, mahlen; zetrę cie na proch ich werde dich zu Staub zermalmen; koniec starł się od ciągłego użytku die Spitze hat sich durch den fortwährenden Gebrauch abgerieben, abgenutzt; 2) abwischen; zetrzyj w tym pokoju prochy miszę in diesem Zimmer den Staub ab; 3) aufschürfen; starłem sobie skórę na nodze ich habe mir die Haut am Fuße aufgeschürft; II. — się *vr.*

1) sich abreiben, abweken, verwischen; starło się z ezasem pismo die Schrift hat sich mit der Zeit verwischt; 2) zusammentreffen, sich schlagen, aneinander geraten; po raz ostatni starły się oba wojska zum letztenmal trafen die beiden Heere zusammen; zdania się starły die Meinungen traten einander entgegen.

Scięranie, -nia, *sn.* Abwischen *n.*, Mahlen *n.*, Zerreiben *n.*

Scięrka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Wischlappen *m.*, Scheuerlappen, Hader *m.*, Wischtuch *n.*, 2) Mehlgtaupeuluppe *f.*

Scięrniówka, -ki, *pl. -ki, sf.* rzępa — Strohtrube *f.*

Scięrnisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Stoppelfeld *n.*

Scięrnisty, *adi.* stoppelig.

Scięrn, -ni, *pl. -nie, sf.* Stoppelhalm *m.*; Stoppeln *pl.*

Scięrpieć, -pie, -piaćem, *vn. perf.* leiden, ertragen, dulden; takiej zuchwałosci — nie mogę ich kann eine solche Frechheit nicht leiden; nie-pię go dłużej u siebie ich werde ihn nicht länger bei mir dulden; nie-pię na sobie tej hańby diese Schande werde ich auf mir nicht sitzen lassen.

Scięrply, *adi.* erfiarrt.

Scięrpnąć, -pnę, -pćem, *vn. perf.* erfiarren; siehe: Cierpnąć.

Scięrow, -a, *pl. -a, sm.*; Scięrowo, -wa, *pl. -wa, sn.* Naś *n.*; Luder *n.*; koń nabiera -wa, traci-wo das Pferd bekommt Luder, das Luder fällt dem Pferde vom Leibe; to -wo lepszego losu nie warte dieses Luder ist keines besseren Loses wert.

Scięrowisko, Scięrowisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Schindanger *m.*

Scięrowisty, *adi.* fett, fleischig, feist.

Scięrowojad, -u, *pl. -y, sm.* Hühnergeier *m.*, Aasgeier *m.*

Scięrowowiec, -wca, *pl. -wce, sm.* (Musca Cadaverica) Aasfliege *f.*

Scięrowowy, *adi.* Aas-

Scięrowożer, -u, *pl. -y, sm.* Hafennall *m.*

Scięrowożerny, *adi.* aasfressend, sich von Aas nährend.

Scięśniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Scięśnić, -nie, -nićem, *va. perf.* enger machen, beschränken, einschränken; — suknię w pasie das Kleid in der Taille enger machen; — czyja władzę jmds Macht einschränken; — się *vr.* enger werden, sich verengern.

Scięśnianie, Scięśnienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Engermachen *n.*, Einschränken *n.*; enge Stelle; — pokładów Geschiebe *n.*, Verdrückung *f.*

Scięśnina, -ny, *pl. -ny, sf.* (Strictura) Kanalverengung *f.*

Scięz, -a, *pl. -e, sm.*; Scięza, -zy, *pl. -ze, sf.*; Scięzeja, -ji, *pl. -je, sf.* Türöffnung *f.*; — okna Fensteröffnung; drzwi, okna na — otwarte das Fenster, die Tür steht offen, ist sperrangelweit geöffnet.

Scięzka; *dim.* Scięzeczka, -ki, *pl. -ki; Scięzyna, -ny, pl. -ny, sf.* Pfad *m.*, Fußweg *m.*, Fußpfad *m.*, Steg *m.*; — na poboczu nasypu Fußgängerbauktett *n.*; — dyłowa Holzrutsche *f.*, Holzrutsche *f.* (mit

Rundholz gesicherter Graben, in dem man von Höhen Holz zu Tal rutschen läßt).

Scieżysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* unangenehmer, beschwerlicher Fußweg.

Scięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Enthauptung *f.*, Hinrichtung *f.* durch Beil oder Schwert.

Scięga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Bandelparfette *f.* (Desmodium).

Scięgacz, Scięgacz, -a, *pl.* -o, *sm.* 1) Flechse eines Musfels, Spannader *f.*; 2) Zieh-eisen *n.*, Ziehstange *f.*

Scięgnisty, *adi.* breitfleh-nig; -ta pochwa mięśni Muskelhaut *f.*

Scięgno, -na, *pl.* -na, *sn.* 1) Sehne *f.*; 2) Zugstange *f.*

Sciętobród, -oda, *pl.* -ody, *sm.* (Equula) Seepferdchen *n.*

Scięty, *adi.* 1) total be-froffen; 2) — ostroskup Regelstumpf *m.*, Stutzkegel *m.*

Scięga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* (Tachydromus) Läufer *m.*, Schnellvogel *m.*

Scięgać, -gam, -gatem, *va. imperf.*; Scięgać, -gnać, -gnąłem, *va. perf.* verfolgen, nachlaufen, nachjagen, nachsehen, einzuholen suchen; -gany jego zemsta, nie mógłem znaleźć nigdzie spokoju von seiner Rache verfolgt, konnte ich nirgends Ruhe finden; -gał go trzy dni i trzy noce i nie mógł go schwytac er jagte ihm drei Tage und drei Nächte nach und konnte ihn nicht fangen; — czego na kim jmnnd wegen etw. zur Verantwortung ziehen.

Scięganie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verfolgung *f.*

Scięgłón, -ni, *sf.* Visnea (Strauch).

Scięgłość, -ści, *sf.* Raschheit *f.*; — charta Raschheit des Windhundes.

Scięnac, -nam, -nałem, *I. va. imperf.*; Scięnać, zetnę, ściąłem, *I. va. perf.* 1) abschneiden; fällen, abhauen, niederhauen, niedererschlagen; — drzewa w lesie die Bäume im Walde fällen; 2) enthaupten, köpfen; — eto go

z rozkazu przywódcy er wurde auf Geheiß des Häuptlings enthauptet; podczas rewolucyi francuskiej scinano wszystkich zwolenników króla während der französischen Revolution wurden alle Anhänger des Königs geköpft; 3) abnagen, abnähren, abbeißen, wegbeißen; szarańcza ścięła zboże die Heuschrecken haben das Korn abgenagt; 4) — zęby die Zähne zusammenbeißen; — wargi die Lippen zusammendrücken; strach -na jej wargi der Schreck macht ihre Lippen starr; 5) erstarren, erfrieren; mróz wode w lód -na der Frost macht das Wasser zu Eis gefrieren; 6) — kogo z nóg jmnnd zu Boden werfen, zu Boden schlagen, entkräften, ans Bett fesseln; jak gdyby go z nóg ściął als wenn man ihm die Füße weggeschlagen hätte; II. — się *vr.* 1) erstarren, gefrieren, stoßen, gerinnen; krew -na się w żyłach na samo wspomnienie tych okropności das Blut stockt in den Adern bei der bloßen Erinnerung an diese Greuel; — się z kim scharf aufeinander geraten, mit jmnnd in einen Wortstreit geraten.

Sciękanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Fällen *n.*, Abschneiden *n.*, Zusammenpressen *n.*, Erstarren *n.*; 2) Abscheren *n.*

Scisk, -u, *sm.* 1) Gedränge *n.*; w -u zgnubil mi się mój towarzysz im Gedränge habe ich meinen Gefährten verloren; — wielki a każdy pcha naprzód jak może das Gedränge ist groß und jeder schiebt vorwärts, wie er kann; 2) Krampf *m.* (Trismus).

Sciskacz, -a, *pl.* -o, *sm.* Knecht *m.*, Zwinge *f.*, Stell-, Stehnecht *m.*, Schraubenzwinge, Leimschraube *f.*, Zarge *f.*

Sciskać, -kam, -kałem, *I. va. imperf.*; Scisnąć, -nę, -nąłem, *I. va. perf.* 1) drücken, zusammendrücken, -pressen; beengen, zusammendrängen; — kogo za rękę jmnnd die Hand

drücken; tak -śniony byłem między dwoma tytymi osobami, że musiałem bokiem siedzieć przy stole ich war so fest zwischen zwei beleibten Personen eingeklemmt, daß ich bei Tisch schief sitzen mußte; -nął moono brzegi rany a krew przestała płynac er preßte die beiden Ränder der Wunde fest zusammen und das Blut hörte auf zu fließen; ta suknia mnie -ka das Kleid beengt mich; trzewik mnie ciśnie der Schuh drückt mich; — wargi, zęby die Lippen, Zähne zusammenpressen; — słowa mit der Sprache nicht recht heraus wollen; — zgłoski die Buchstaben gedämpft aussprechen; musiałem -nać te rzeczy w pudle, bo inaczej by się nie było zamknęło ich mußte diese Sachen in der Schachtel zusammendrängen, sonst wäre sie nicht zugegangen; -śnięte powietrze wo flaszcze wysadzilo korek die verdichtete Luft in der Flasche drängte den Kork heraus; mróz -nął bagna der Frost hat die Sümpfe hart gemacht; — serce das Herz zerreißen, zerfchneiden, verwunden, -nęło mi serce, gdym ujrzał tę nędzę es zerfchnitt mir das Herz, es schnitt mich ins Herz, als ich dieses Elend erblickte; 2) umarmen, an sich drücken; -kał mnie i całował, jak gdybym mu rodzonom dzieckiem był er umarmte und küßte mich, als ob ich sein eigenes Kind wäre; pozwólcie mi tylko jeszcze raz matce kolana — erlaubt mir nur noch einmal der Mutter Knie umfassen; II. — się *vr.* 1) sich zusammendrücken, -pressen, -krämpfen; -nęło mi się serce das Herz krämpfte sich mir im Leibe zusammen; 2) — się z kim einander umarmen; na znak przyjaźni braterskiej -liśmy się zum Zeichen der brüderlichen Freundschaft haben wir einander umarmt; 3) sich schnütern, geschnürt sein.

Sciskanie, -nia; Scisnięcie, -cia, *sn.* 1) Zusammendrück-

ken *n.*, Zusammenpressen *n.*, Schnüren *n.*, Zusammenpressung *f.*; — reki Gändebuck *m.*; — powietrza Verdichtung *f.* der Luft; 2) Umarmung *f.*

Ścisliwość, *-ści, sf.* Zusammendruckbarkeit *f.*; Zusammenziehbarkeit *f.*

Ścisliwy, *adi.* zusammen-drückbar, *-ziehbar, preßbar.*

Ścisłość, *-ści, sf.* 1) Enge *f.*; 2) Genauigkeit *f.*, Pünktlichkeit *f.*; przedewszystkiem przestrzegać *-ści* w wykonywaniu rozkazów lekarza vor allem sind die Befehle des Arztes pünktlich zu befolgen; 3) Zusammendruckbarkeit *f.*, Kompressibilität *f.*

Ścisły, *adi.*; Ścisłe, Ścisło, *adv.* eng, gedrängt, schmal; genau, pünktlich, aufs genaueste; scharf, streng; był *-ty* zakaz opuszczać mury miasta es bestand ein strenges Verbot, die Mauern der Stadt zu verlassen; *-ja* karność wojskowa strenge militärische Zucht; w *-lem* znaczeniu tego wyrazu, im engen Sinne, in enger Bedeutung dieses Wortes; najściślejsze związki przyjaźni die engsten Freundschaftsbände; *-śle* się trzymać ustawy sich genau an das Gesetz halten; nauki — die exakten Wissenschaften.

Ściszyć, *-sze, -szyłem, va. perf.* stiller, leiser machen.

Ślacharz, *-a, pl. -e, sm.* Tauchente *f.*, Säger *m.*

Ślad, *-u, pl. -y, sm.* 1) Spur *f.*, Fußtapfe *f.*, Fährte *f.*; znać jeszcze na jej twarzy *-y* dawnej piekności man sieht noch auf ihrem Gesichte die Spuren einstiger Schönheit; w — za nim hinter ihm her, seinem Beispiel folgend; iść *-dem* die Spur verfolgen, der Spur nachgehen; wstępować w czyje *-y* in jmands Fußstapfen treten; na ciele były widoczne *-y* zażytej trucizny am Körper waren sichtbare Spuren des eingenommenen Giftes; nie zostało z tego wszystkiego ani *-u* es ist von dem allem keine Spur geblie-

ben, es ist keine Spur von dem allem mehr vorhanden; gdybym tylko mógł znaleźć — jaki wenn ich nur auf irgend eine Spur kommen könnte; 2) Hufe *f.* Landes; 3) Strich *m.*, den die Zimmerleute mit der Kohle auf dem zu zimmernden Holze machen.

Śladować, *-duje, -wałem, va. imperf.* der Spur nachgehen, nachspüren.

Śladownik, *-a, pl. -cy, sm.* Verfolger *m.*, Nachseher *m.*

Ślamazarnica, *-cy, pl. -ce, sf.* unzuverlässiges, langsames, faules, nachlässiges Frauenzimmer.

Ślamazarnik, *-a, pl. -cy, sm.* unzuverlässiger, langsamer, fauler, nachlässiger Mensch.

Ślamazarność, *-ści, sf.* Langsamkeit *f.*, Faulheit *f.*, Nachlässigkeit *f.*, Unzuverlässigkeit *f.*

Ślamazarny, *adi.* langsam, faul, unzuverlässig, nachlässig.

Ślaza, *-u, sing. tant. sm.*

1) *(Althaea)* Malve *f.*, Poppeltraut *n.*; — ogrodowy Stodłose *f.*, Rosenpappel *f.*, Pappelrose; — polny Wieterröslein *n.*; — kędzierzawy Koflmalwe; — wianeczny Cibisch *m.*, Zibisch *m.*, Cibischtraut *n.*; 2) Fettmagen *m.*, Lab *n.* (der vierte Magen der Wiederfäuer).

Ślazibodek, *-dka, pl. -dki, sm.* (Monsonia) rundblättriger Storchschnabel.

Ślazowaty, *adi.* malven-artig.

Ślazownica, *-cy, pl. -ce, sf.* Saimpappel *f.*

Ślazowy, *adi.* Malven-, Cibisch-; *-wa* herbata Cibischzucker *pl.*, Cibischzeltchen *pl.*

Ślazówka, *-ki, pl. -ki, sf.* Lavathera (Malvengattung).

Ślaka, *-ki, pl. -ki, sf.* Waldkneipe *f.*

Ślązawa, *-wy, pl. -wy, sf.* Malope (purpurviolette Zierpflanze).

Śledczy, *adi.* Untersuchung-; sedzia — Untersuchungsrichter *m.*

Ślednik, *-a, pl. -i, sm.* Sonde *f.*

Śledzenie, *-nia, sn.* Untersuchen *n.*, Forschen *n.*; Espionieren *n.*; Beobachten *n.*

Śledziarka, *-ki, pl. -ki, sf.* Heringhändlerin *f.*, *-verkäuferin f.*

Śledziarski, *adi.* Heringhändler-.

Śledziarz, *-a, pl. -e, sm.* Heringhändler *m.*

Śledzić, *-dże, -dzisz, -dzitem, vn.* und *va. imperf.* nachspüren, der Spur folgen; untersuchen, forschen, beobachten; spionieren; *-dzitem* z daleka wszystkie jego ruchy ich beobachtete aus der Ferne alle seine Bewegungen; *-dzili* tak długo, aż odkryli jego kryjówkę sie forschten so lange, bis sie sein Versteck entdeckten; *-dzik* brat noce jego kroki der Bruder ging seinen nächtlichen Schritten nach.

Śledziennica, *-cy, pl. -ce, sf.* 1) Milztraut *n.*, Steintresse *f.*; 2) Milchjucht *f.*, Schwermut *f.*, Hypochondrie *f.*

Śledziennik, *-a, pl. -cy, sm.* Milchjüchtige *m.*, Hypochonder *m.*

Śledziona, *-ny, pl. -ny, sf.* Milch *f.*

Śledzionka, *-ki, pl. -ki, sf.* (Ceterach, Asplenium) Milch-, Streifenarn *m.*; — lekarska Ab-, Widerton *m.*

Śledzionowy, *adi.* Milch-; żyła *-wa* Milzader *f.*

Śledziowy, *adi.* Hering-.

Śledziówka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Rahlrüden *m.*, Fimnaal *m.*; 2) Heringstonne *f.*; 3) Heringslake *f.*

Śledztwo, *-wa, pl. -wa, sm.* Untersuchung *f.*; wdrożono już — die Untersuchung wurde schon eingeleitet; — zostało zastanowione die Untersuchung wurde eingeleitet.

Śledź, *-dzia, pl. -dzie, sm.* Hering *m.*; — wędzony Räucherhering, Rauchhering, Bückling *m.*; — marynowany marinierter Hering; baltycki

Dijsehering; — pocztowy Posthering; wymokły i chudy jak — ausgwässert und mager wie ein Hering.

Slemię, -ienia, *pl.* -iona, *sn.* Sparrenbalken *m.*

Slep, -ia, *pl.* -ie; Slepak, -a, *pl.* -i, *sm.*; Slepiec, -pca, *pl.* -pce; Sleppek, -pka, *pl.* -pki; Slepaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Kurz-sichtige(r) *m.*; Blind(er) *m.*

Slepak, -a, *pl.* -i, *sm.* Pferdebremse *f.*; Zide *f.*

Slepiać, -piałem, *vn.* imperf. gloßen; — nad czem die Augen anstrengen; — kogo jmdn blenden, blind machen.

Słepie, Ślipie, -pia, *pl.* -pia, *sn.* Auglein *n.*, Auge *n.*; czego strzeżysz -pia? was gloßt du so?

Slepiec, -pca, *pl.* -pce, *sm.* 1) Blind(er) *n.*; 2) siehe: Slep.

Słepień, -pnia, *pl.* -pnie, *sm.* 1) Viehbremse *f.*; 2) Blind-schleiche *f.*

Słepietnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Baumhöhle *f.*, in der Wald-bienen wohnen.

Slepki, Ślipki, -ków; Słepięta, -piąt, *plur.* tant. *sn.* Auglein *pl.*, schöne Augen.

Słepnac, -pnać, -płem, *vn.* imperf. blind werden, er-blinden.

Słeponarodzony, *adi.* blindgeboren.

Słepota, -ty, *sing.* tant. *sf.* Blindheit *f.*

Słepowron, -a, *pl.* -y, *sm.* Nachtrabe *m.*, Nachtschwalbe *f.*

Słepucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* 1) Blindschleiche *f.*; 2) altes blindes Weib.

Słepuszonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Epigmaus *f.*

Słepy, *adi.*; Słepo, *adv.* blind; trzeba być -pym, by tego nie widzieć man muß blind sein, um das nicht zu sehen; i -py to widzi das leuchtet sogar einem Blinden ein; -po słuchał jego rozkazów er gehorchte blind seinen Befehlen; -py zabobon blinder Aberglaube; co tu mówić

-pemu o kolorach was weiß ein Blind(er) von Farben; -pa babka blinde Kuh; na -po blinbliną; trafiło się -pej kurce ziarno es findet wohl auch ein blindes Huhn ein Körnchen.

Słęczec, -cze, -czatem, *vn.* imperf. über etwas sitzen, grübeln, pöbeln, sich abmühen; — nad książkami fortwährend über Büchern sitzen.

Słęczenie, -nia, *sn.* Nachgrübeln *n.*, Nachforsch(n)en *n.*

Słecznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Lambertia (Pflanzenart).

Słiczniuchny, Słiczniutki, *adi.* wunderschön, allerliebst.

Słiczność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Schönheit *f.*; Hübsche *n.*, Wunderschöne *n.*

Sliczny, *adi.*; Ślicznie, *adv.* schön, wunderschön, hübsch, niedlich.

Słiczność, -ści, *pl.* -gi, *sf.* Schling, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Sfinx *m.*

Slimaczenie, -nia, *sn.* Sintern *n.*, Tröpfeln *n.*

Slimacznic, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Volute *f.*, Schnecke *f.*

Slimacznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Löffelamen *m.*

Slimaczy, Slimakowy, *adi.* schneckenartig, Schnecken-, schneckenhaft; -czy krok Schneckenschritt *m.*; -kowa linia Schneckenlinie *f.*

Slimaczyć, -cze, -czyłem, *vn.* imperf. 1) schleimen, Schleim von sich geben; 2) sputern.

Slimak, -a, *pl.* -i; *dim.* Slimaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Schnecke *f.*, Schneck *m.*;

lezie powoli jak — er friecht langsam wie eine Schnecke; 2) (Cochlea) Schnecke *f.* des Ohres.

Slimaczkowy, *adi.* schneckenartig, schneckenförmig.

Słina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; *dim.* Slinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Speichel *m.*; mówić, co komu — do geby przynieśie reden, was einem auf die Zunge kommt; aż — na idzie do geby das Wasser läuft einem im

Mund nach etwas; -ki komu narobić na co jmdm den Mund wässrig machen; -ka na co Appetit auf etwas; -kę poltykać Speichel schlucken, seinen Appetit nicht befriedigen können; vergebens nach etwas gelüsten.

Mund nach etwas; -ki komu narobić na co jmdm den Mund wässrig machen; -ka na co Appetit auf etwas; -kę poltykać Speichel schlucken, seinen Appetit nicht befriedigen können; vergebens nach etwas gelüsten.

Sliniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Geiferer *m.*, Geifermaul *n.*

Sliniaczek, -czka, *pl.* -czki, *Barterl n.*, Unterlegtüchel *n.* für Säuglinge, Speicheltuch *n.*

Sliniany, Slinny, Sliniasty, *adi.* Speichel-, speichel-artig.

Slinić, -nie, -niem, *I. va.* imperf. begeistern, mit Speichel benehen; *II.* — sie, *vr.* begeistern, den Speichel aus dem Munde fließen lassen.

Slinienie, -nia, *sn.* Geisern *n.*, Speicheln *n.*; — sie Geisern *f.*

Slinik, -a, *pl.* -i, *sm.* Nacht-, Wagen-schnecke *f.*

Slinnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Ptychium (im Speichel befindlicher Urstoff); 2) (Spilanthus) südamerikanische Flederblume.

Slinogorz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Bombyx neustria (Nacht-falterart); 2) Bräune *f.*

Slinogorzowaty, *adi.* bräunefarf.

Slinoplyn, -u, *pl.* -y, *sm.* (Salivatio) Speichelfluß *m.*, franhafte Speichelabsonderung.

Slin, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Aphropha (Wanzenart).

Słiski, Słisko, *zc.* siehe: Słizki, Słizko *zc.*

Słiwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*; Śliwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; *dim.*

Słiweczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pflaumenbaum *m.*; Pflaume *f.*; Zwetſche *f.*, Zwetſchge *f.*; — krzywza Zwergpflaume.

Słiweczanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pflaumensuppe *f.*, Pflaumenbrei *m.*

Słiwezany, *adi.* Pflaumen-, Zwetſchgen-, aus Pflaumen.

Słiwiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* (Spondias) Mombin-pflaume *f.*

Śliwina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Pflaumenholz *n.*

Śliwkowy, *adi.* Pflaumen-, pflaumenförmig, pflaumenartig; -wego koloru pflaumenfarbig.

Śliwnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (*Ula pruniformis*) Seepflaume *f.*, Gallertalpe *f.*

Śliwnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Pflaumengarten *m.*

Śliwo-brunatny, *adi.* pflaumenbraun.

Śliwodaktyl, -a, *pl.* -e, *sm.* Dattelpflaume *f.*

Śliwowica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Śliwowik *m.*, Pflaumenbranntwein *m.*

Śliwowowy, *adi.* Pflaumen-.
Śliz, -u, *pl.* -e, *sm.* Geßänge *n.*; = Smyk.

Śliz, Śliz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schmerle *f.*, Grundel *f.*; — włkaciwy gemeiner Schmerl, Schmerling, Bartgrundel; — kózka Steinpeißer *m.*

Ślizga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Schleimfisch *m.*

Ślizgać się, -gam, -gałem, *vr. imperf.* gleiten, schleifen, gleitschen; Schlit্তschuh laufen; noga -zga się na mokrym bruku der Fuß gleitet auf dem nassen Pflaster aus.

Ślizganie, -nia, *sn.* Gleiten *n.*, Gleitschen *n.*; Schlit্তschuhlaufen *n.*, Eislauf *m.*; — się kól Schleifen *n.*, der Räder.

Ślizgawica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Glatteis *n.*

Ślizgawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Schlit্তschuhlaufbahn *f.*, Schlit্তschuhlaufplatz *m.*, Gleit-, Gleitbahn *f.*; 2) Schlit্তschuhlaufen *n.*, Schleifen.

Ślizziennica, -cy, *sf.* -ce, *sf.* Magenruhr *f.*, Bauchfluß *m.*

Ślizki, *adi.*; Ślizko, *adv.* 1) glatt, schlüpfrig, gleitschig, gleitschig; -ki jak wężor aakalatt; 2) unsicher, ungewiß.

Ślizkość, -ści, *sf.* 1) Glätte *f.*, Schlüpfrigkeit *f.*; 2) Ungewißheit *f.*, Unzuverlässigkeit *f.*

Ślizoryb, -a, *pl.* -y, *sm.* Lebias (Karpfengattung).

Ślub, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Trauung *f.*, Vermählung *f.*;

dawać — trauen, kopulieren; brać — heiraten; — się odbył w kościele Św. Szczepana die Trauung fand in der Kirche zu St. Stephan statt; 2) Geßübde *n.*, Geßöbnis *n.*; uczynić — ein Geßübde tun, ablegen; —u dopełnić sein Geßübde erfüllen; -y czystości Keuschheitßgeßübde; od -u kogo uwolnić jmnbd seines Geßübdes entbinden.

Ślubiny, -in; Ślubowiny, -win, *plur. tant.* Verlobung *f.*

Ślubny, *adi.* 1) Trauungs-; ehelich; — pierścionek Trauring *m.*; — suknia Braut-, Hochzeitßkleid *n.*; to moja -na żona das ist die mir ehelich angetraute Gattin; -ne dziecko eheliches Kind; 2) Geßübde-, Geßöbnis-.

Ślubodawca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* der die Trauung vollzieht.

Ślubolomca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Wort-, Geßübde-, Eidbrüchige(r) *m.*

Ślubolomny, *adi.*; Ślubolomnie, *adv.* wort-, geßübde-, eiddbrüchig.

Ślubować, -buje, -wałem, *vn.* und *va. imperf.* 1) geloben, ein Geßübde ablegen; die Angelobung leisten; -wałpielgrzymkę do Jeruzolimy er gelobte nach Jerusalem zu pilgern; 2) ehelichen, sich trauen lassen.

Ślubowanie, -nia, *sn.* Geloben *n.*

Ślusarczyk, -a, *pl.* -i oder -cy, *sm.* Schloßerlehrling *m.*; Schloßergehilfe *m.*; Schloßerssohn *m.*

Ślusarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Schloßersfrau *f.*; 2) Schloßerarbeit *f.*; Schloßerhandwerk *n.*

Ślusarnia, -ni, *pl.* -nie, Schloßerei *f.*, Schloßerwerkstätte *f.*

Ślusarski, *adi.* Schloßer-.
Ślusarstwo, -wa, *sn.* Schloßerhandwerk *n.*

Ślusarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schloßer *m.*, Kleinschmied *m.*

Śluz, -u, *pl.* -y, *sm.* (Numus) Schleim *m.*

Śluz, -zy, *pl.* -ze, *sf.* Schleuse *f.*, siehe: Szluz.

Śluzak, -a, *pl.* -i, *sm.* Schleimtier *n.*

Śluzem, *adv.* zur Seite, überzwerch, in die Quere; — uderzyć einen Seitenhieb geben, führen.

Śluzowy, *adi.* Schleim-; błona -wa Schleimhaut *f.*; zapalenie błony -wej Schleimhautentzündung *f.*

Śmiać się, śmieje, śmiałem, *vr. imperf.* lachen; — się z kogo jmnbd auslachen, über jmnbd lachen; — się z czego über etwas lachen; — się do rozpuku sich ausschütten vor Lachen; -ej się z tego mad' dir nichts daraus, kannst darüber lachen; — się do kogo jmnbd anlachen; — mi się chce ich möchte lachen; mnie się chce płakać, nie — mir ist das Weinen näher als das Lachen; czy mi się do tego -eja er hat Lust dazu; nie śmieję się dziadku z cudzego upadku, co mnie dziś, tobie jutro być może mache dich über fremdes Unglück nicht lustig, es kann dich auch treffen.

Śmiałość, -ka, *pl.* -kowie oder -ki, *sm.* 1) Wag(e)hals *m.*, Vermegene(r) *m.*; i -kó w psy kasają Kühner Mut schützt nicht immer vor Gefahr; 2) Wasserhirse *f.*, Wassererschmiele *f.*

Śmiałkostwo, -wa, *sn.* Waghalsigkeit *f.*

Śmiałkować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* den Wag(e)hals spielen, ein Wag(e)stück ausführen.

Śmiałość, -ści, *sf.* Dreistigkeit *f.*, Kühnheit *f.*, Mut *m.*; miał — mnie się o to pytać er hatte die Dreistigkeit, mich darum zu fragen; wybaczenie moja — verzeiht meine Kühnheit; — pomysłu die Kühnheit der Idee.

Śmiały, *adi.*; Śmiało, *adv.* kühn, dreist, mutig, waghalsig; tyłko -to naprzód nur mutig vorwärts; -ym skoki em uszedł niebezpieczeństwa mit einem kühnen Sprunge

entging er der Gefahr; -to! nur Mut! lasse den Mut nicht sinken; -ty za plotem er ist dreifst hinter dem Baune, wenn nichts zu befürchten ist; -Iym szczęście sprzyja dem Mutigen gehört die Welt; -Jemu najrychlej się dostanie allzu kühn bringt Schaden.

Śmiech, -u, *pl.* -y, *sm.* Lachen *n.*, Gelächter *n.*; do -u pobudzić zum Lachen reizen; -u warte es ist zum Lachen; — wzbudzić w kim bei jmdm Lachen erregen; pękać ze -u vor Lachen bersten; parsknąć -em laut aufschreien; — mieć bierze das finde ich lächerlich; — powstał es entstand allgemeines Gelächter; gdy się odezwał, wszyscy w — als er zu reden anfang, entstand allgemeines Gelächter; w — co obrócić etwas ins Lächerliche ziehen; szydęczy — spöttisches Gelächter.

Śmiecie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Kehricht *m.*, Unrat *m.*, Mist *m.*; wyrzucić co do -ci etwas wegwerfen; to nie na twojem -ciu wyrosło das ist nicht auf deinem Grund, in deinem Kopfe gewachsen; na własnych -ciach, na własnem -ciu in eigenem Hause.

Śmieciowy, *adi.* Kehricht-, Mist-.

Śmiecisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Kehrichthaufe *m.*, Misthaufe *m.*, Gemülle *n.*; umrzeć na -ku elend zu Grunde gehen. Śmiecisty, *adi.* voll Kehricht.

Śmieciuch, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Śmieciuszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* 1) Wiedehopf *m.* 2) unflätiger Mensch, Mistfink *m.* Śmieciucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Haubentierche *f.*

Śmieć, śmiem, śmiałem, *vn.* u. *va. imperf.* wagen, sich erdreisten, erklühnen; nie śmiem cię o to prosić ich wage nicht, dich darum zu bitten.

Śmielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (*Sceleranthus perennis*) Knaut *m.*; = Sporysz.

Śmiercioraz, -u, *pl.* -y, *sm.* Bergschwaden *pl.*

Śmierciorodny, *adi.* tobezzeugend, tobringend.

Śmiercioskrzydły, *adi.* tobestflügelt.

Śmierć, -ci, *sing. tant. sf.* Tod *m.*; — naturalna, swoja natürlicher Tod; — gwałtowna gewaltsamer Tod; nie swoja -cia zginąć keines natürlichen Todes sterben; -ci śmiało w oczy zająrzeć dem Tode gefaßt entgegengehen; — w oczy zagłada der Tod schwebt vor den Augen, der Tod naft; na — skazać zum Tode verurteilen; na — isć in den Tod gehen; na — kogo zbić jmdm zu Tode prügeln; na to jest kara -ci dafür steht die Todesstrafe; na — o czymś zapomnąć etwas ganz und gar vergessen; bać się czegoś jak -ci etwas wie den Tod fürchten; to się -ci równa das ist, um des Todes zu werden; taka niepewność gorsza jest od -ci diese Ungewißheit ist ärger als der Tod; na — niema lekarstwa für den Tod ist kein Kraut gewachsen; wyrok -ci Todesurteil *n.*; wierny aż do -ci treu bis in den Tod; blady jak — totenblaß, bleich wie der Tod; -ci godny todeswert, todeswürdig.

Śmierdnąć, -nę, -nąłem, *vn. imperf.* stinken werden.

Śmierdzący, *adi.* Śmierdząco, *adv.* stinkend; -ce jaja stinące, schlechte Eier; -cy kamień Stink-, Sauerstein *n.*

Śmierdzenie, -nia, *sn.* Stinken *n.*

Śmierdziec, -dzca, *pl.* -dzce, *sm.* Stink-, Steinbohnenbaum *m.*

Śmierdzieć, -dzieć, -działem, *vn. imperf.* stinken; — jak cap wie ein Boß stinken; ni -dzi ni pachnie es riecht nicht und stinkt nicht, weder gehauen noch gestochen.

Śmierdziel, -a, *pl.* -e, *sm.* (*Mephitis*) 1) Stinktier *n.*, Civette *f.*; 2) Stinkkäfer *m.*

Śmierdziomuch, -a, *pl.* -y, *sm.* Stinkfliege *f.*

Śmierdziuch, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Stinker *m.*, Stänker *m.*, 2) Fraß *m.*, Roßlöffel *m.*

Śmierdziucha, -chy, *pl.* -chy; *dim.* Śmierdziuszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) schmutziges, stinkendes, unflätiges Weib; 2) Fusel *m.*

Śmiertelniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sterbliche *f.*

Śmiertelnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Sterbliche(r) *m.*

Śmiertelność, -ści, *sf.* Sterblichkeit *f.*; w ostatnich latach zmniejsza się — in den letzten Jahren hat sich die Sterblichkeit verringert.

Śmiertelny, *adi.*; Śmiertelnie, *adv.* 1) sterblich; jestem tylko -nym człowiekiem ich bin nur ein sterblicher Mensch; 2) tödlich; -na rana eine tödliche Wunde; -nie chory lebensgefährlich krank; -ny raz komu zadać jmdm einen tödlichen Hieb versetzen; 3) Todes-, Tod-; w -nym strachu in Todesangst; -ny sen Todeschlaf *m.*; -ny grzech Todsfünde *f.*; 4) Sterbe-; -na koszula Sterbehemd *n.*; -ne łożo Sterbelager *n.*, Totenbett *n.*

Śmiertuszka, -ki, *sf.* der liebe Tod, Freund Heil.

Śmierzyć, -rzyć, -rzyłem, *va. imperf.* besänftigen, mäßigen, stillen; — ból den Schmerz stillen; — czyj gniew jmds Zorn besänftigen; — głód, pragnienie den Hunger, Durst stillen; — swoje ebuci seinen Begierden Einhalt tun.

Śmieszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* 1) Spaßmacher *m.*, Possenreißer *m.*, Hanswurst *m.*; 2) Lächer *m.*, Lachgeist *m.*; zjeść -ka in einem fort lachen, zum Lachen aufgelegt sein; 3) anmutiges, mildes Lächeln.

Śmieszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Spaßmacherin *f.*, Lächerin *f.*; 2) Lachmöwe *f.*

Śmieszność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Lächerlichkeit *f.*; Possierlichkeit *f.*; Lächerliche(s) *n.*

Śmieszny, *adi.*; Śmiesznie, *adv.* lächerlich, possierlich, drollig, komisch.

Śmieszyc, *-sze, -szyłem, vn. und va. imperf.* lächerlich sein, zum Lachen reizen.

Śmietana, *ny, pl. -ny, sf.* Rahm *m.*, saures Obers; — wapienna Kalkmilch *f.*

Śmietanka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Sahne *f.*, Obers *n.*; — do bicia Śchlagjahne, Śchlagobers; 2) das Beste, die obere Gesellschaft, Elite *f.*, Creme *f.*

Śmietankowy, *adi.* Sahne-, Obers-, aus Sahne; — we masło Teebutter *f.*

Śmietnik, *-a, pl. -i, sm.* Rehrichthausen *m.*, Gemüllegrube *f.*

Śmiga, *-gi, pl. -gi, sf.* 1) Windmühlensflügel *m.*; 2) Schmiege *f.*, Wintelpasser *m.*, Schränngenmaß *n.*; 3) Geißel *f.*

Śmigać, *-gam, -gatem, I. va. imperf.* 1) schmitzen; — biecem mit der Peitsche knallen; 2) — z luku Pfeile schleudern; 3) laufen, fliegen; II. *va. imperf.* — kogo schlagen, hauen.

Śmigownica, *-cy, pl. -ce, sf.* lange Kanone, Feldschlange *f.*

Śmigus, *-a, pl. -y, sm.* Vesprenen *n.* mit Wasser, Schmaostern *pl.*

Śniadać, *-dam, -dałem, vn. und va. imperf.* frühstücken.

Śniadalny, *adi.* Frühstück-.

Śniadanie, *-nia, pl. -nia; dim.* Śniadańko, *sn.* Frühstück *n.*; Lunch *m.*; pokój do-ń Frühstückzimmer *n.*

Śniadawy, *adi.* schwärzlich, bräunlich, falb, fahl.

Śniadosć, *-ści, sf.* schwarzbraune Farbe, Fäule *n.*

Śniady, *adi.*; Śniado, *adv.* schwärzlich, schwarzbraun, fahl.

Śniat, *-u, pl. -y, sm.* Stamm *m.*, eines Baumes, Klotz *m.*

Śnić, śnie, śniłem, *vn. und va. imperf.*; Śnić się, *vr.* träumen; ani mi się nie to es ist mir nicht einmal im Traume eingefallen.

Śniecić, *-ce, -citem, vn. imperf.* brandig werden.

Śniecistość, *-ści, sf.* Brandigkeit *f.*

Śniecisty, *adi.* brandig; —ste żyto Brandforn *n.*

Śnieć, *-ci, sing. tant. sf.* (Uredo) Brandpilz *m.*; — zbożowa Saatrüßbrand *m.*; — żytna Roggenbrand, Getreidebrand, Mutterforn *n.*; —cie, *pl.* Brandpilze *pl.*

Śniedek, *-dka, pl. -dki, sm.* Vogelmilch *f.*, Stern *m.* aus Bethlehem, Sternblume *f.*

Śniednik, *-a, pl. -cy oder -i, sm.* 1) Speisemeister *m.*; 2) Klassmuschel *f.*

Śniedny, *adi.* eßbar.

Śniedzić, *-dzieje, -działem, vn. imperf.* rosten, schmußig und rostig werden, Grünspan ansetzen, schimmeln.

Śniedz, *-dzi, sf.* Rost *m.*, Kupferrost *m.*, Grünspan *m.*, Schimmel *m.*

Śnieg, *-u, pl. -i, sm.* Schnee *m.*; — czerwony, krwisty roter Schnee, Schneeforn *n.*; biały jak — schneeweiß.

Śniegołom, *-u, pl. -y, sm.* Schneeforn, Duffbruch *m.*

Śniegowczyk, *-a, pl. -i, sm.* Wflughärrer *f.*; — Pluzek.

Śniegowiec, *-wca, pl. -wco, sm.* Schneeschuh *m.*

Śniegowy, *adi.* Schnee; —wa góra Schneeberg *m.*; —wa zawierucha Schneegestöber *n.*

Śniegowal, *-u, pl. -y, sm.* Lawine *f.*, Schneelähne *f.*

Śniegówka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Schneewasser *n.*; 2) — groniasta, krzewista Schneebere *f.*

Śnieguła, *-ły, pl. -ły; Śniegulka, -ki, pl. -ki, sf.* Schneeammer *f.*; Schneefarn, Winterperling *m.*; Schneelerche *f.*, Schneevogel *m.*, Schneehuhn *n.*

Śniegulec, *-lca, pl. -lce, sm.* Petersstrauch *m.*

Śniegulik, *-a, pl. -i, sm.* Schneefloß *m.*

Śnieżka, *-ki, pl. -ki, sf.* Schneekoppe *f.*; Schneeball *m.*; Schneeglöckchen *n.*

Śnieżnica, *-cy, pl. -ce, sf.* Schneegestöber *n.*; Schneeburg *m.*

Śnieżny, *adi.* schneelig, Schneefarn; —ne drzewo Schneefloßenbaum *m.*; —nej białości obrus ein schneeweißes Tisch Tuch; — deszcz Schneereggen *m.*; —na droga Schneeweg *m.*; Panna Marya —na Maria im Schnee.

Śnieżyc, *-cy, pl. -ce, sf.* 1) Schneegestöber *m.*, Schneewetter *n.*; Schneelawine *f.*; 2) Schnee-, Lenzglöckchen *n.*; Schneelilie *f.*, Schneeweißchen *n.*

Śnieżysty, *adi.* voll Schnee.

Śnit, *-u, pl. -y, sm.*; Śnoza, *-zy, pl. -zy, sf.* Querholz *n.*

Śnitka, *-ki, pl. -ki, sf.* (Sium) Rief *n.*; 2) (Aegopodium) Geißfuß *m.*

Śpiący, *adi.* schlafend, schläftig.

Śpiączka, *-ki, pl. -ki, sf.* Schlafsucht *f.*, Drang *m.* zum Schlafen; — mnie napada ich kann mich des Schlafes nicht erwehren.

Śpiczak, *-a, pl. -i, sf.* 1) Milchbart *m.*; 2) einjähriger Hirsch, Reithaue *f.*, Schlammhauer *m.*

Śpica, *-cy, pl. -ce, sf.* Spitze *f.*, Speiche *f.*, Radspeiche *f.*

Śpiczastogłowy, *adi.* spitzköpfig.

Śpiczastość, *-ści, pl. -ści, sf.* Spitzigkeit *f.*

Śpiczasty, *adi.* spitzig, sparf.

Śpiesznik, *-a, pl. -i, sm.* Lauffpinne *f.*

Śpieszność, *-ści, sf.* Eile *f.*; Eilfertigkeit *f.*

Śpiew, *-u, pl. -y, sm.* Gesang *m.*; — kościelny Kirchengesang.

Śpiewać, *-wam, -walem, vn. und va. imperf.* singen; pieknie — schön singen; cienko — dünn singen, pfeifen, (bildl.) demütig sein, klein begeben; — pieśń na chwałę Boga zur Ehre Gottes ein Lied singen, niedługo przyjdzie nam jego piosenkę — bald werden wir nach seiner Pfeife tanzen.

Spiewak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Sänger *m.*; — nadworny Hofsänger, Kammerfänger; — kościelny Kirchengänger; — operowy, teatralny Opern-, Bühnensänger.

Spiewaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sängerin *f.*

Spiewalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Singaal *m.*

Spiewanie, -nia, *sn.* Singen *n.*, Gesang *m.*

Spiewanina, -uy, *pl.* -uy, *sf.* Singaal *m.*

Spiewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Liedchen *n.*

Spiewliwość, -ści, *sf.* singendes Wesen, singender Ton; Biegsamkeit *f.* der Stimme.

Spiewliwy, *adi.* singend.

Spiewnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* erhöhter Platz im Vorderaun der Bühne, Sängertribüne *f.*

Spiewność, -ści, *sf.* Wohlklang *m.*, Musikalität(é)s *n.* einer Stimme; Sangbarkeit *f.*

Spiewny, *adi.* wohlklingend, musikalisch; Sing-, Gesang-; biegsam, zum Gesang geeignet, sangbar.

Spioch, -a, *pl.* -y; *dim.* Spiozek, -szka, *pl.* -szki, *sm.*; Spiocha, -chy, *pl.* -chy; *dim.* Spioszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schlafhaube *f.*, Langschläfer *m.*, Schlafmütze *f.*

Spiwzód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Pfennigkraut *n.*, Egelkraut *n.*, gelber Weiderich; — mniejszy Jlöhalant *m.*

Spizarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Speise-, Vorrats-, Provisionkammer *f.*

Spizarniany, *adi.* Speisekammer-.

Sredni, *adi.*; Srednio, *adv.* 1) Mittel-, mittlere; mittelmäßig; szkoły -nie Mittelschulen; kobieta -dniego wieku eine Frau in mittleren Jahren; — palec Mittelfinger *m.*; -dnia droga der Mittelweg; — stan Mittelstand *m.*; — wiek mittlere Jahre, mittleres Alter; -nie wieki Mittelalter *n.*; czas -dnio-europejski mitteleuropäische Zeit; -dniej jakości mittelmäßiger Qualität.

Sredniak, -a, *pl.* -ki, *sm.* Mittelnacht *m.*

Srednica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Durchmesser *m.*

Srednicomiar, -u, *pl.* -y, *sm.* Gabelmaß *n.*

Sredniac, -a, *pl.* -e, *sm.* Riegel *n.*, Riegelband *n.*, Querholz *n.*

Srednik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Strichpunkt *m.*, Semikolon *n.*; 2) Bogenstück an einem gotischen Gewölbe; 3) Fries *m.*, Borte *f.*

Sredniość, -ści, *sf.* Mittelmäßigkeit *f.*

Sredniowieczny, *adi.* mittelalterlich.

Sredniówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zäsur *f.*, Einschnitt *m.*, Berseinschnitt *m.*

Sredzina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Binnenland *n.*; 2) Quandel *m.*, Mittelpunkt *m.* eines Meilers.

Sredziennik, -a, *pl.* -i, *sm.* Richtung *n.*, Quandel *m.*

Sredzinny, *adi.* Quandel-; — stupek, -na tyka Quandelstahl *m.*; -na żerdź Quandelsteden *m.*

Sreżoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Frostbrand *m.*, Frost *m.*; 2) Meltau *m.*; 3) zu große Frühlingshöhe, wodurch die jungen Triebe vernichtet werden.

Sroda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Mittwoch *m.*

Srodek, -dku, *pl.* -dki, *sm.* 1) Mitte *f.*, Mittelpunkt *m.*, Zentrum *n.*; w samym -dku gerade in der Mitte; — koła der Mittelpunkt des Kreises; — ciężkości Schwerpunkt *m.*; w -dku zimy mitten im Winter; — ciśnienia Mittelpunkt des Druckes; Druckpunkt *m.*; — obrotu Drehungspunkt; — przyciągania Attraktionszentrum; — wahania Schwingungsmittelpunkt; — uderzenia Stoßpunkt; 2) -dka, *pl.* -dki, *sm.* Mittel *n.*; takie -dki nie prowadzą do celu solche Mittel führen nicht zum Ziele; dawał mu jakies tajemne -dki przeciwko tej chorobie er gab ihm Geheimmittel gegen diese Krankheit; -dki, *pl.*

Gelbmittel *pl.*; jستم całkiem bez -dków ich bin ganz mittellos, ohne Mittel, ohne Geld; 3) Mittelweg *m.*; Mittelstraße *f.*; -a się trzymać den Mittelweg einhalten; 4) Medium *n.*; woda jest -dkiem gęściejszym od powietrza Wasser ist ein dichteres Medium als Luft.

Środokobierny, *adi.* mittelschlächzig; -ne koło mittelschlächziges Wasserrad.

Środkować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* die Mitte halten; vermitteln, den Vermittler machen, sich ins Mittel schlagen.

Środkowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* einer, der die Mitte hält, Anhänger *m.* der Mittelpartei.

Środkowy, *adi.* mittel, mittler, zentral, in der Mitte befindlich; — punkt Mittelpunkt *m.*

Środopostny, *adi.* die Mittelfasten betreffend.

Środopoście, -cia, *pl. sing. tant. sn.* Mittelfasten *pl.*

Środosłoneczny, *adi.* heliozentrisch; -ne położenie planety heliozentrische Lage des Planeten.

Środowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Mittelpunkt *m.*

Środziemny, *adi.* geozentrisch.

Śród = Wśród.

Śródbelk, -ka, *pl.* -ki, *sm.* Fries *m.*

Śródjelicie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* — przyokrajne Grinnbarmergetroße *n.*; — przyodchodne Mastbarmgetroße *n.*

Śródmięście, -cia, *pl.* -cia, *sn.* innere Stadt.

Śródmostcze, -cza, *sn.* Mitte *f.* des Brustbeines.

Śródnasiennia, -ni, *sf.* Zwischenhülle *f.* des Samenkornes.

Śródnoże, -ża, *pl.* -ża, *sn.*; Śródstopa, -py, *pl.* -py, *sf.* Mittelfuß *m.*

Śródowocnia, -ni, *sf.* Fruchtstiel *n.*

Śródpiersie, -sia, *pl.* -sia, *sn.* Mitte *f.* des Brustschildes.

Śródpiersiowy, *adi.* in der Mitte der Brust befindlich; -wa błona Brustfell *n.*

Sródręcze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* *Boy.*, Mittelhand *f.*

Sródsierdzie, -dzia, *pl.* -dzia, *sn.* inna Haut des Herzens, Endocardium *n.*

Sródkórnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Zellgewebe *n.* zwischen den beiden Oberhäuten eines Blattes.

Sródwaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Schrot-, Weiwage *f.*

Sródziemny, *adi.* mittel-
ländisch; -ne morze Mittelmeer,
Mitteländisches Meer, Binnen-
meer.

Sruba, -by, *pl.* -by, *sf.*;
dim. Srubka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Schraube *f.*; — bez końca
Schraube ohne Ende, Schnecke *f.*;
— bez mutry Kopfschraube; —
drzewna Holzschraube; — ha-
mulcowa Bremsenspindel *f.*; —
klinowa Keilschraube, Splint-
bolzen *m.*; — kotwiczna
Ankerschraube; — kragtłowa
rundköpfige Schraube; —
— lewa linksgängige Schrau-
be; — łącznikowa Verbin-
dungsbolzen; — maźnicy La-
gergehäufeschraube; — nacjeta
Stein-, Klauenichraube; —
nalewaa oliwiarki Lager-
schmier-, Öffnungschraube; —
plaskogłowa flachköpfige
Schraube; — pochwy zderza-
kowej Bufferhülsen-Befesti-
gungschraube; — resorowa
Federichraube; — skrzydlata
Flügelichraube; — sprzegła
Kuppelungsbolzen; — teowa
T-Bolzen; — umacniająca
Lafchenbolzen; — z główką
sześcienną Bolzen mit sechs-
seitig verchnittenem Kopf; —
z główką wpuszczoną Bolzen
mit verjenstem Kopf; —
z gwintem i nasrubkiem
Schraubbolzen mit Mutter; —
z gwintem kwadratowym
flachgängige Schraube; —
z gwintem trójkątnym scharf-
kantige Schraube.

Srubarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Schraubendrehbank *f.*

Srubiarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Schraubnmacher *m.*, -schneider,
m., -dreher *m.*

Srubibób, -bobu, *pl.* -boby,
sm. Schraubbaum *m.*

Srubka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Schraubchen *n.*; — inżynier-
ska Triema *f.*, Verzieschraube
f., Brahne *f.*

Srubować, -buje, -wałem,
vn. und *va. imperf.* schrauben,
eine Schraube einsetzen.

Sruboloże, -za, *pl.* -za, *sn.*
Schraubenmutter *f.*, Mutter-
schraube *f.*

Sruborosty, -tów, *plur.*
tant. 1) (Gyrophycae) Schrau-
bengänge *pl.*, Schraubengefäße
pl.; 2) Schraubentierchen *pl.*

Sruborzniica, -cy, *pl.* -ce,
sf. Schraubenkuppe *f.*, Schneid-
eisen *n.* mit Mutter.

Srubowiec, -wca, *pl.* -wce,
sm.; — parowy Schraub-
dampfer *m.*

Srubowy, *adi.* Schrauben-
schraubartig.

Srub(o)sztak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Schraubtitel *m.*

Srubunek, -nka, *pl.* -nki,
sm. messingene Schlauchröhre.

Srut, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Schrot *m.*; ziarnko -u Schrot-
korn *n.*; 2) Schrotmehl *n.*

Srutnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Schrotbeutel *m.*

Srutować, -tuje, -wałem,
1) schrotten, grob mahlen; 2)
spalten, in Stücke zerlegen;
— mieso Fleisch auschrotten;
3) abschrotten, vorhobeln.

Srutówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Schrotbüchse *f.*

Srutownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Schrotmühle *f.*

Srutownik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Schrotter *m.*

Srutowy, *adi.* Schrot-
schrotkorngröß.

Srzeż, -zi, *sf.* Grundeis *n.*
Srzeżny, *adi.* Grundeis-;
— na osep Schüttabgabe *f.*

Świadczenie, -nia, *sn.* 1)
Bezeugen *n.*, Erweisen *n.*; 2)
Leistung *f.*; — pieniądze
Gelbleistung; — na rzecz
skarbu państwowego (Steuer-)
Leistung an den Staatschatz;
— nia w naturze Naturallei-
stungen *pl.*

Świadczyć, -cze, -czy-
łem, *I. vn. imperf.* zeugen,
bezeugen, Zeugnis ablegen,

Zeuge sein; — o czym für
etwas zeugen; do dziś dnia
— czy o tem dwie tablice pamiat-
kowe bis zum heutigen Tage
bezeugen es zwei Gedenktafeln;
— czy niniejszem, że... ich be-
zeuge hiemit, daß...; *II. va.*
etw. erweisen, leisten; — ko-
muś przysługę jmnđm einen
Gesallen erweisen; — podatki
Steuern leisten; — komu do-
brodziejstwa jmnđm Wohlthaten
erweisen; — ubogim Arme
unterstützen; *III. się vr.* sich
auf jmnđn berufen, sich auf
jmnđs Zeugnis berufen, jmnđn
als Zeugen anführen; Bogiem
się — czy Gott ist mein Zeuge;
— czy się cygan swojemu dzie-
ćmi der Gauner führt seine
Kinder als Zeugen an, der
Dieb gibt den Fehler als
Zeugen an.

Świadectwo, -wa, *pl.* -wa,
sn. Zeugnis *n.*, Attest *n.*, Zer-
tifikat *n.*, Bescheinigung *f.*,
— celne Zollschein *m.*; — le-
karskie ärztliches Zeugnis; —
szkolne Schulzeugnis; — z
egzaminu Prüfungszeugnis; —
składac Zeugnis ablegen; —
komu wystawić jmnđm ein
Zeugnis ausstellen; — na co
złożyć ein Zeugnis für etw.
beibringen; wystąpić ze- etwem
przeciwko komu Zeugnis gegen
jmnđn ablegen.

Świadczyć, *adi.* Zeugnis-
zum Zeugnis dienend; — list
Attest *n.*

Świadomca, -cy, *pl.* -cy,
sf. Rundige *m.*

Świadek, -dka, *pl.* -dki
oder -dkowie, *sm.* Zeuge *m.*;
— dka stawić Zeugen stellen, an-
führen; — byłem -dkiem ich
nieszczęścia ich war Zeuge
ihres Unglücks; Boga zwy-
wam na -dka ich rufe Gott
zum Zeugen an; wezwąć ko-
go na -dka jmnđn als
Zeugen aufrufen; przesłuchi-
wanie -dków Zeugenverhör *n.*;
fałszywych -dków podstawić
falsche Zeugen aufstellen; te
rany i blizny sa -dkami jęgo
mestwa diese Wunden und
Narben sind Zeugen seiner
Tapferkeit.

Świadomość, -ści, *sf.* Erfahrung *f.*, Kenntnis *f.*; Rechenſchaft *f.*, Bewußtſein *n.*; ona nie zdaje sobie z tego -ści ſie iſt ſich deſſen nicht bewußt.

Świadomy, *adi.*; Świadomie, *adv.* kundig; bewußt; ſachkundig.

Świat, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Welt *f.*; pięć części -a die fünf Weltteile; Stwórca -a der Weltſchöpfer; niezliczona ilość -ów ungezählfte Menge von Welten; od stworzenia -a czegoś podobnego ſię nie zdarzyło ſeit der Erſchaffung der Welt iſt etwas Ähnliches nicht paſſiert; przyszła na — w noc Bożego Narodzenia ſie kam zur Welt in der Weihnachtsnacht; wydać na — zur Welt bringen; zejść ze -a ſterben; rozstać ſię ze -em dieſe Welt verlaſſen, daß Zeitliche ſegnen; na tamym świecie in einer anderen Welt, im Jenseits; wyprawic kogoś na tamten — jmnnd ins Jenseits befördern; poić w — in die Welt gehen, auf die Wanderung gehen; najgłupszy człowiek na świecie der dümmeſte Menſch in der ganzen Welt; na całym -ecie takiego niema in der ganzen Welt findet man nicht ſeinesgleichen; jak — -em ſolange die Welt ſteht; obywatel -a Weltbürger *m.*; znajomość -a Weltkenntnis *f.*; nie znaasz -a! du kennſt die Welt nicht; wielki — die große, vornehme Welt; żyć na wielkim -ecie in der großen, vornehmen Welt leben; cały — mówi o dziełach tego poety die ganze Welt ſpricht von den Werken dieſes Dichters; powiedz mu rano coś w tajemnicy a wieczór już cały — wie o tem ſage ihm in der Früh ein Geheimnis und abends weiß es ſchon alle Welt; 2) Offenlichkeit *f.*, Publiktum *n.*

Świątek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* kleine Welt; pół — Halbwelt *f.*

Światło, -tła, *pl.* -tła, -tek; *dim.* Światelko, -ka, *pl.*

-ka, *sn.* 1) Licht *n.*; Beleuchtung *f.*; — górne Oberlicht; — kadunku Normalladeprofil *n.*; przejazdu Lichttraumprofil; — sklepienia Bogenlicht; — żarowe Glühlicht; — żarowe płomienne Licht des unvollständigen Kontaktes; — słońca Sonnenlicht; — księżycza Mondlicht; przedstawić coś w korzystnym -tle etwas im vorteilhaftigen Lichte darſtellen; to tylko na ciebie rzuca złą — daß mirſt nur ein schlechtes Licht auf dich; przy -tle dziennem bei Tageslicht; gaszono już -tka man löſchte ſchon die Lichter aus; mieć wolny opak i — freie Beheizung und Beleuchtung haben; 2) Auffklärung *f.*; Gelehrtheit *f.*, Verſtand *m.* Światłocień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Lichtſchatten *m.*

Światłodawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Lichtgeber *m.*, Erleuchter *m.*

Światłodruk, -u, *pl.* -i, *sf.* Lichtdruck *m.*; Photographie *f.*

Światłokrąg, -egu, *pl.* -ęgi, *sm.* Lichtkreis *m.*

Światłonośny, *adi.* lichtbringend.

Światłorodny, *adi.* lichterzeugend.

Światłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Licht *n.*, Helle *f.*; — wiekuista daß Licht des ewigen Lebens; 2) Glanz *m.*; 3) Erleuchtung *f.*, Aufklärung *f.*

Światłowstret, -u, *sm.* Lichtſcheu *f.* der Augenkranken.

Światły, *adi.*; Światło, Świetle, *adv.* 1) hell, licht; -tke metale weiße, klare Metalle; 2) gebildet, aufgeklärt; -tly rozum heller Verſtand; to człowiek -tly daß iſt ein aufgeklärter Menſch.

Światoburca, -cy, *pl.* -ce, *sm.* Weltzerſtörer *m.*

Światogromca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Welteroberer *m.*

Światogromczy, *adi.* weltzerörend.

Światolubny, *adi.* weltliebend.

Światopis, -a, *pl.* -sy; Światopisarz, -a, *pl.* -e,

sm. Kosmograph *m.*, Weltbeſchreiber *m.*; = Kosmograf. Światopisarski, *adi.* kosmographiſch, weltbeſchreibend; = Kosmograficzny.

Światopisarstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Weltbeſchreibung *f.*, Kosmographie *f.*; = Kosmografia.

Światopogląd, -u, *pl.* -y, *sm.* Weltanſchauung *f.*

Światowiec, -wca, *pl.* -wey, *sm.* Kosmopolit *m.*, Weltmann *m.*, Weltgeiſt *m.*

Światowladca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Weltbeherrscher *m.*

Światowladny, *adi.* weltbeherrſchend.

Światowość, -ści, *sf.* Weltlichkeit *f.*, weltliches Leben; Weltgeiſt *m.*; Weltton *m.*

Światowy, *adi.* weltlich, Welt-, weltlich geſinnt.

Świad, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Ungewitter *n.*, Sturm *m.*, Schneewetter *n.*; — ciągnie po górach im Gebirge herrſcht ein Ungewitter; 2) = Śwad.

Świąteczny, *adi.*; Świątecznie, *adv.* Feiertags-, Feſt-, feſtlich, feiertäglich.

Świątek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Heilige(r) *m.*

Świątka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Trumpf *m.*

Świątki, -tek, *plur.* *tant.* *sn.* zielone — Pfingſten *pl.*

Świątkować, -kuje, -watem, *vn.* imperf. 1) feiern; 2) Feierabend machen.

Świątnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Tempel *m.*; Heiligtum *n.*

Świątobliwość, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Gottgefälligkeit *f.*, Gottſeligkeit *f.*, Heiligkeit *f.*

Świątobliwy, *adi.*; Świątobliwie, *adv.* gottgefällig; -wy żywot gottgefälliger Lebensandel.

Świątynia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Heiligum *n.*; 2) Tempel *m.*

Świder, -dra, *pl.* -dry, *sm.*; *dim.* Świderok, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Bohrer *m.*, Reibahle *f.*; — angielski, amerykański Gewind-, Schraubbohrrer; — centralny Zentrumböhrrer; — cisielski

drzewny Zimmermannsboh-
rer; — czworograniasty vier-
flügeliger Bohrer; — kalibrowy Schlicht-, Kaliber-
bohrer; — korbowy Reib-,
Nammahl; — łyżkowy Löffel-
bohrer; — odśrodkowy Bohr-
schneide f.; — okrągły Glätt-,
Polierahl; — rozsuwany Uni-
versalbohrer; — ziemny
Sonde f., Visitierreifen n.;
— dłutowy Meißel m. mit
Vorböhrer; — koronowy
gezähnte Büchse; — łopatowy
Schaufelbohrer; — Sandlöffel
m.; — stożkowy Spitzbohrer;
— strzelniczy Anbohrer, An-
fänger m.; — zwinięty
hohler Bohrer; — tyblowy
Stäber m.; — ek Nagel-, Freit-
bohrer; — ek nacinany Kolben
m., Frisierbohrer; — kiem na-
puszczacz anbohren; — rem-, kiem
patrzeć schießen.

Świdlak, -a, pl. -i, sf.
Hartriegelstod m.

Świdrak, -a, pl. -i, sf. 1)
Bohrkäfer m., Bohrwurm m.;
2) (Teredo) Bohr-, Pflanz-
muschel f.

Świdropret, -a, pl. -y, sm.
Bohrstange f.

Świdrować, -druje, -wa-
łem, va. imperf. bohren; —
kogo oczyma jmnnd mit den
Augen durchbohren.

Świdrowaty, adi.; Świ-
drowato, adv. bohrerartig,
-förmig.

Świdrownia, -ni, pl. -nie,
sf.; Świdrownik, -a, pl. -i,
sm. Bohrmaschine f.

Świdrowy, adi. Bohr-;
przybór — Bohrgestänge n.

Świdryk, -a, pl. -i, sm.
Totenuhr f., Wandbohrer m.

Świdrzyć, -drze, -drzy-
łem, va. imperf.; — oczyma
die Augen verdrehen, mit den
Augen rollen, schießen.

Świdwa, -wy, pl. -wy, sf.;
Świdwina, -ny, pl. -ny, sf.
Hundsbeerstrauch m., Hart-
riegel m., wilber Kornelbaum.

Świeca, -cy, pl. -ce; dim.
Świeczka, -ki, pl. -ki, sf.
1) Licht n., Kerze f.; — lo-
jowa Talglucht; — woskowa,

stearynowa Wach-, Stearin-
kerze; — ce zasadzić, zapalić,
zgasić eine Kerze aufstecken,
anzünden, auslöschen; przy-
-cy pracować bei Kerzenlicht
arbeiten; takich ludzi w
dzisiejszych czasach ze -ca
trzeba szukać solche Leute
muß man in jetzigen Zeiten
mit einer Laterne suchen; trzy-
mac się prosto jak — się
kerzengerade halten; 2) Kwor-
ren m. mitten am Baume; 3)
wierzółkige Kiefernstange.

Świecarnia, -ni, pl. -nie,
sf. Licht-, Kerzenfabrik f.

Świecarz, -a, pl. -e, sm.
1) Lichtzieher m.; 2) Leucht-
junge m., Vorleuchter m., Fak-
telträger m.

Świecić, -ce, -cisz, -cikiem,
I. vn. imperf. leuchten, schei-
nen, vorleuchten; dniem słońce,
w noczy gwiazdy i księżyc
-ca bei Tag leuchtet die
Sonne, bei Nacht der Mond
und die Sterne; słońce -ci
w oczy die Sonne blendet;
w tym pokoju całe przedpo-
łudnie słońce -ci in diesem
Zimmer scheint die Sonne den
ganzen Vormittag; oczy kota
-cily jak dwa żarzące węgle
die Augen der Katze leuchteten
wie zwei glühende Kohlen;
enotami i dobrym przy-
kładem innym -cily er leuch-
tete mit Tugenden und gutem
Beispiele anderen vor; —
komu jmnnd leuchten; świa-
tłość wiekuista niechaj mu
-ci das Licht der ewigen Glück-
seligkeit leuchte über ihn; Pa-
nie świeć nad jej duszą
Gott habe sie selig; — łokciami
durchlöcherte Ellenbogen zeigen;
— bokami abgerissen sein;
II. va. — komu bakę jmnnd
schwemeln; — lampe die
Lampe anzünden; III. się, vr.
glänzen, blinzen, leuchten;
wszystko -ci się jak nowe
alles glänzt wie neu; -ci się
w pokoju es ist Licht im
Zimmer; świeca się źle -ci
die Kerze brennt schlecht; -ca
się zdala stalowe zbroje es
glänzen in der Ferne die
Stahlpanzer; nie wszystko

złoto, co się -ci es ist nicht
alles Gold, was glänzt.

Świecidło, -dła, pl. -dła;
dim. Świecidełko, -ka, pl.
-ka, sn. Zitter m.; Zitter-,
Blendwerk n.

Świecki, adi.; po świecku,
adv. Welt-, weltlich, nicht
geistlich; -ki ksiądz Welt-
priester m., Weltgeistliche(r)
m.; po -ku chodzić się
weltlich kleiden.

Świeckość, -ści, sf. Welt-
lichkeit f., weltliche Gesinnung,
Weltförmigkeit m., Weltton m.;
Weltleben n.

Świeconośny, adi. licht-
tragend.

Świecoradło, -dła, pl.
-dła, Lichtputze f.

Świeczek, -czka, pl. -czki,
sm. Zrrlicht n.; = Ognik.

Świeczka, -ki, pl. -ki, sf.
1) Lichtchen n., Lichtel n.,
Kerzchen n.; Zündlicht n.; -ke
na kogo zgasić jmnnd in den
Bann tun; szukać słońca ze
-ka mit dem Lichte die Sonne
suchen; 2) Mark n. im Nütz-
grat; 3) -czki, pl. Augentrost m.,
Augendienst m. (Pflanzenart).

Świeczkowy, adi. Licht-;
taniec — Fadel-, Lichtertanz m.

Świecznica, -cy, pl. -ce,
sf. (Nitella) Armleuchterge-
wächs n.

Świecznik, -a, pl. -i, sm.
1) Leuchter m.; szabasowy
— Sabbatleuchter m.; 2)
Leuchte f., Zierde f.

Świegot, -u, sm.; Świe-
gotanie, -nia, pl. -nia, sn.
Zwitschern n., Gezwitsher n.
Świegotać, -tam, -talem,
vn. imperf. zwitschern, schwir-
ren, zirpen, plaudern, schwätzen,
schwatzen.

Świegotka, -ki, pl. -ki, sf.
Schwägerin f., Plaudertasche f.

Świegotliwy, Świegotny,
adi. schwatzhaft, plauderhaft,
schwirrend, zwitschern.

Świekier, -kra, pl. -krzy,
sm. Schwäger m., Schwieger-
vater m.; -kry, pl. Schwieger-
eltern pl.

Świekra, -kry, pl. -kry,
sf. Schwiegermutter f.

Świektac, -tam, -tałem, *vn. imperf.* beschmutzen, befudeln.

Świerczyna, -ny, *pl. -ny, sf.* Kottannen-, Fichtenholz; *n.*; Kottannen-, Fichtenwald *m.*

Świergot, Świergotac = Świegot, Świegotac.

Świergotek, -tka, *pl. -tki, sm.* Pieper *m.*; — drzewny Baumpieper; — łączny Wiewielerche *f.*; — polny Brachlerche, Feldbachstelze *f.*

Świerk, -u, *pl. -i, sm.* Kottanne *f.*; Fichte *f.*; Gräne *f.*

Świerkowy, *adi.* Kottannen-, Kottichten-, aus Rotholz.

Świerszcz, -a, *pl. -e; dim.* Świerszczyk, -a, *pl. -i, sm.* Grille *f.*, Heimchen *n.*

Świerszczec, -cze, -czalem, *vn. imperf.* zirpen, schwirren.

Świerszczenie, -nia, *sn.* Zirpen *n.*, Gezirp *n.*

Świerzabek, -bka, *pl. -bki, sm.* (Chaerophyllum) Kerbel *m.*

Świerzb, -u, *pl. -y, sm.*; Świerzba, -by, *pl. -by, sf.* Kräfte *f.*; — u psów Räude *f.*; — u koni Schabe *f.*

Świerzbaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) = Świerzb; 2) Juden *n.*; — do czego die Luft, die Sucht nach etwas.

Świerzbic, -bie, -bilem, *vn. imperf.* juden; jezyk go -bi es judt ihn auf der Zunge, er möchte etwas erzählen; -bi cie skóra? judt dich die Haut? möchtest du Prügel? dłoń mie -bi die Hand judt mich, ich möchte dreinhauen.

Świerzbiec, -bca, *pl. -bce, sm.* Mucuna (brasilianische Hülsenpflanze).

Świerzbienie, -nia, *sn.* Juden *n.*, Gejudt *n.*

Świerzbica, -cy, *pl. -ce, sf.* (Centaurea scabiosa) Stöbe *f.*

Świerzbowatość, -ści, *sf.* Krähenausflug *m.*

Świerzbowaty, *adi.* krätzig; judend.

Świerzbowiec, -wca, *pl. -wce, sm.* Krämmilbe *f.*

Świerzop, -u, *sm.* Art Senf und Rettig.

Świerzopa, -py, *pl. -py, sf.* ungezähmte Stute.

Świetlany, *adi.* voll Licht, leuchtend; lichtumflößen.

Świelec, -lca, *pl. -lce, sm.*; — mały Zahnwurz *f.*

Świeleć, -leje, -lałem, *vn. imperf.* leuchten.

Świetenie, -nia, *sn.* Phosphoreszenz *f.*

Świetlica, Świetlnica, -cy, *pl. -ce, sf.* 1) Gastzimmer *n.*; gute Stube; 2) Vorder-, Diebelseite *f.* eines Gebäudes.

Świeliczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Seeleuchte *f.* (Fischart).

Świelik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Lichtstoff *m.*, Leuchtstoff *m.*; 2) Johanniswürmchen *n.*, Johanniskäfer *m.*

Świelisko, -ka, *sn.* elender Schein, elendes Licht.

Świelisty, *adi.* voll Licht, lichtvoll, lichtstrahlend.

Świelstwo, -wa, *sn.* Licht-, Leuchtstoff *m.*, Beleuchtungs-material *n.*

Świelnik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Licht-, Luftloch *n.*; 2) Meerweihe *f.* (Fischart); 3) leuchtender Körper.

Świeluska, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Lichtwurm *m.*; 2) Meerweihe *f.*

Świelnić, -nie, -niłem, *va. imperf.* glänzend machen, verherrlichen.

Świelnieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* glänzen, schimmern, erglänzen; glänzend, schimmernd werden.

Świelnik, -a, *pl. -i, sm.* einen Meter lange an einem Ende flachbehauene Stange.

Świelnoczub, -a, *pl. -y, sm.* Trägenvogel *m.*, Helmknuckel *m.*

Świelność, -ści, *sf.* Pracht *f.*, Glanz *m.*, Prunk *m.*, Schimmer *m.*; — jego imienia der Glanz seines Namens; — jego świty die Pracht seines Gefolges.

Świelny, *adi.*; Świelnie, *adv.*; 1) glänzend, prachtvoll, köstlich; -nie zdał egzamin er hat die Prüfung glänzend bestanden; a to -na historia das ist eine köstliche Geschichte; 2) löblich, wohlloblich; do -nego sądu powiatowego w

X. an das wohllobliche Bezirksgericht in X.

Świeżenie, -nia, *sn.* Frischen *n.*, Frischprozess *m.*, — na stal Rohfrischen; — na żelazo Garfrischen; — w ognisku Herdfrischen; — w żarze Glühfrischen.

Świeżość, -ści, *sn.* Frische *f.*; Neuheit *f.*

Świeżuchny, Świeżutki, Świeżutenki, *adi.* junkelnagelneu, ganz frisch.

Świeży, *adi.*; Świeżo, *adv.* 1) frisch; -że masło frische Butter; wyjść aby zapiecznać -żego powietrza frische Luft schöpfen gehen; kwiaty wyglądają jeszcze całkiem -że die Blumen schauen noch ganz frisch aus; -żo mam to jeszcze w pamięci ich habe es noch ganz frisch im Gedächtnis; przysysłać -że posiłki frische Diätstruppen schicken; wyglądała -żo jak kwiat polny sie sah so frisch aus wie eine Feldblume; rankiem powietrze było nieco -że in der Früh war die Luft ein wenig frisch, kühl; 2) neu; -żo mianowani urzędnicy die neu ernannten Beamten; jestem jak gdyby -żo narodzony ich bin wie neugeboren; -żo ukończona wojna der erst unlängst beendigte Kriege; to jest -żo sprawdzona ze stolicy es ist erst jetzt aus der Hauptstadt bezogen worden.

Świecenie, -nia, *pl. -nia, sn.* Weihe *f.*, Einweihung *f.*; -nia kapłańskie Priesterweihe *pl.*

Święcić, -ce, -ciłem, *I. va. imperf.* weihen, feiern, heiligen; pamiętać, abyś dzień święty -cił du sollst den Feiertag heiligen; — kościół eine Kirche einweihen; — kogo na księdza jmnmd die Priesterweihe erteilen; -ce jego pamięć ich ehre sein Andenken; żydzi -cili Sabat die Juden feierten den Sabbat; II. — się *vr.* 1) gesegnet sein; święć się imię Twoje Dein Name sei gesegnet; święć się pamięć

naszego ojca gesegnet sei das Andenken unseres Vaters; 2) vorgehen; nie wem, co sie tam -ci ich weiß nicht, was dort vorgeht; już domyslam sie, co sie tu święci ich ohne schon, was da vorgeht; 3) Trumf sein; Trumf aufschlagen.

Święcone, -go, *sing. tant. sn.*; Święconka, -ki, *sf.* Geweihte(s) *n.*, geweihte(s) Ostermahl; byc przozonym na — zu Ostern eingeladen sein, an dem Osterfrühstück teilnehmen.

Świędzik, -a, *pl. -i, sm.* Kerfmitze *f.*

Świątyn, *adi.* geweiht, Trumpf.

Święto, -ta, *pl. -ta, sn.* Feier-, Festtag *m.*, Fest *n.*; -ta wielkanocne Ostern *pl.*; u leniwych zawsze — bei den Faulen ist immer Feiertag.

Świątobliwy, *zc.* siehe: Świątobliwy *zc.*

Świętochostwo, -wa, *sn.* Bigotterie *f.*

Świętojanek, -nka, *pl. -nki, sm.* Johannisbrotbaum *m.*

Świętojanka, -ki, *sf.* Johannisbeere *f.*; czerwona — süßer St. Johannis-Apfel.

Świątojański, *adi.* Johannis-; — robaczek Johanniswürmchen; -kie ziele Partheu *n.*, Johanniskraut *n.*

Świątojańskie, -go, *sing. tant. sn.* An-, Miet-, Handgeld *n.* (zum Johannisstermin).

Świątokażka, -cy, *pl. -cy, sf.* Entheiliger *m.*, Entweiher *m.*, Schänder *m.*, Freveler *m.*

Świątokażny, *adi.* entheilig, frevelrich.

Świątokradca, -cy, *pl. -cy, sm.* 1) Tempel-, Kirchenräuber *m.*; 2) gottloser Mensch.

Świątokradczy, Świątokradzki, *adi.* kirchenschänderisch; gottlos.

Świątokradztwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Kirchen-, Tempelschändung *f.*; Entweihung *f.*; Gottlosigkeit *f.*; Zreligiosität *f.*

Świątokupiec, -pca, *pl. -pey, sm.* Simonist *m.*, Käufer

oder Verkäufer kirchlicher Sachen, Aukter.

Świątokupstwo, -wa, *sn.* Simonie *f.*

Świątolina, -ny, *pl. -ny, sf.* (Santolina) Zypressenraut *n.*, weibliche Stabwürze *f.*

Świątopietrze, -trza, *sing. tant. sn.* Peterspfennig *m.*

Świątoszek, -szka, *pl. -szki oder -szkowie, sm.* Scheinheilige(r) *m.*, Frömmler *m.*, Muder *m.*, Pietist *m.*

Świątoszka, -ki, *pl. -ki, sf.* Scheinheilige *f.*, Frömmlerin *f.*, Pietistin *f.*

Świątoszkostwo, -wa, *sn.* Scheinheiligtum *n.*, Muder-tum *m.*

Świątość, -ści, *pl. -ści, sf.* 1) Heiligtum *n.*; chować co jak — etwas wie ein Heiligtum bewahren; 2) Heiligkeit *f.*; — miejsca nie pozwala mi na to, inaczej . . . die Heiligkeit des Ortes erlaubt es mir nicht, sonst . . .

Świątować, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* 1) feiern, Feiertag haben; 2) faulenzeln.

Świąty, *adi.*; Święcie, *adv.* 1) heilig, selig; -ta Panna Marya die heilige Jungfrau Maria; -tej pamięci seligen Angeedenkens; weiland, gottselig, selig; pamięć jego zawsze pozostanie mi -ta sein Andenken wird für mich immer heilig bleiben; pismo -te die Heilige Schrift; -te prawdy religii die heiligen Wahrheiten der Religion; święto wszystkich -tych Ueberheiligen (tag *m.*); Ojciec -ty Heiliger Vater; ojca rozkazy są mi -te die Befehle des Vaters sind mir heilig; -ta prawda heilige, reinste Wahrheit; on tam nie nie robi, tylko je i pije, -te życie ma er macht dort nichts, als essen und trinken, er lebt wie ein König, er führt ein sorgenfreies Leben; 2) -tego Piotra łupina (Succisa pratensis) Schuppenkopf *m.*; -tej Lucyi drzewo Prunus mahaleb (Pflaumenbaumart).

Swini, *adi.* Schweine-, Schweins-; schweinern; -a pieczeń Schweinsbraten *m.*; -agło-

wa Schweinstopf *m.*; -e wrzody Bräune *f.*; -a wesz gefleckter Schierling; -a rzeżucha Krähensfuß *m.*, Schweinstresse *f.*; -e ziele Ferfelkraut *n.*; — mlecz, pysk Mönchskopf *m.*; Pfaffenplatte *f.*; Löwenzahn *m.*; Kuh-, Butter-, Dotterblume *f.*; -a sałata Schweinefalat *m.*; — wrzód Pfenningraut *n.*, kleines Schöllkraut; -a rzepka, — list Löwenblatt *n.*, Löwenfuß *m.*; — mord Gänsefuß, Sautob *m.*

Swinia, -ni, *pl. -nie; dim.* Świnka, Świneczka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Schwein *n.*, Sau *f.*; Schweinigel *m.*; Schweinertel *m.*; -ka morska Meer-schweinden *n.*; -nia dzika Wildschwein; -nia umyta wróci sie do kałazy wenn du das Schwein auch wäschst, es kehrt in den Puhl zurück, der Frosch hüpf wieder in den Pfuß, wenn er auch säß' auf goldenem Stuhl; -nia kwiczy a wór drze das Schwein reißt den Saß auf und dabei schreit es, er schlägt und ruft o weß! -nie tobie paść, a nie w urzędzie siedzieć du paßt besser zum Schweinehüter als zum Beamten; -ń ani gesi razem nie paśliśmy, więc skąd ta poufalsz mi haben weder Schweine noch Gänse zusammen gehütet, woher also diese Vertraulichkeit; -nia nigdy sie nie myje dieser Schweinigel, dieser schmutzige Mensch wäschst sich nie; 2) -nie ubie unvorsichtigerweise das Floß quer über den Fluß umwerfen; 3) eine Klastet Holz von 216 R. F., deren Scheite 6 Fuß lang ist; 4) -nka Nafse *f.*, Näßling *m.*, Schwarzbauß *m.* (Fischart); 5) -nka (Rhyrnovis) Blätterpilz *m.*, Baum-, Lärchenschwamm *m.*

Świniak, -a, *pl. -i, sm.* 1) Möhre *f.*, Herenpilz *m.*, Erdfeige *f.*, Erdnuß *f.*; 2) Schweinigel *m.*

Świniarka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Schweinemagd *f.*; 2) Agarius trivialis (Giftpilzart).

Świniarski, *adi.* Schweinehirt.

Świniarz, -a, *pl.* -e; Świnopas, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Schweinehirt *m.*, Schweintreiber *m.*; Schweinhändler *m.*; 2) Schweinigel *m.*, Schweinehund *m.*

Świnić, -nie, -nisz, -niłem, *vn. imperf.* verunreinigen = Paskudzić.

Świnina, -ny, *sing. tant. sf.* Schweinefleisch *n.*

Świniobój, -boja, *pl.* -boje, *sm.* Schweinefleischhauer *m.*, Schweinefleischhüter *m.*

Świniogorz = Ślinogorz.

Świnnik, -a, *pl.* -i; Świnnic, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Schweinestall *m.*

Świnokrop, -u, *sing. tant. sm.* Spergula arvensis (Pflanzenart).

Świnopłot, -u, *pl.* -y, *sm.* Anthracotarium (nicht mehr existierende Säugetierart).

Świntuch, -a, *pl.* -y, *sm.* Schweinehund *m.*, Schweinigel *m.*

Świński, *adi.*; Świńsko, *adv.* 1) schweinish, säuisch; = Świni; -ński targ Schweinemarkt *m.*; -ka skóra Schweinsleder *n.*; 2) schmutzig, schweinish.

Świństwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Schweinerei *f.*; jak możesz wysiedzieć w tem -wie i brudzić wie kannoż du in dieser Schweinerei und in diesem Schmutze verbleiben; zrobili —, którego mu nigdy nie zapomnę er hat eine Schweinerei begangen, die ich ihm nie vergessen werde; takich -ństw się nie powtarza

solche Schweinereien wiederholt man nicht.

Świrena, -ny, *pl.* -ny, *sf.* (Sphraena) Pfeilsecht *m.*

Świrzopa, -py, *pl.* -py, *sf.* 1) Zehlfuß *m.*; 2) Akterettich *m.*

Świsnąć, -nę, -nąłem, 1) *vn. perf.* siehe: Świstać; 2) *va. perf.* weg schnappen, mausen; -nął mi to z przed nosa er hat es mir vor der Nase weg geschnappt.

Świst, -u, *pl.* -y; *dim.*

Świstek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* 1) Pfeifen *n.*, Piff *m.*; — wia-tru daß Pfeifen des Windes; 2) Zettel *m.*; Papierstück *n.*

Świstactwo, -wa, *sn.*

Świstaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* windige Weibsperson.

Świstać, -tam, -talem, *vn. imperf.*; Świsnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* pfeifen; kula -nęła mi koło ucha die Kugel piff mir am Ohre vorbei; szpaka wyuczył -tać różne melodye er lehrte den Star verschiedene Melodien pfeifen; 2) sich aus dem Staube machen.

Świstak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Murrelter *n.*; 2) windiger Patron, Windbeutel *m.*; 3) Weisfelle *f.*

Świstalka, Świstawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pfeife *f.*; Dampf-pfeife *f.*; — z pływakiem Eiferer *m.*

Świstek, -stka, *pl.* -stki, *sm.* Wisch *m.*, Papiersegen *m.*; Piffserling *m.*; na -kach to notował er notierte es auf kleinen Papiersegen; co to za — was ist daß für ein Wisch.

Świstki, *adi.* hochgewachsen; -e drzewo hochgewachsener, schlanker Baum ohne Unterholz.

Świstula, -ly, *pl.* -ly, *sf.* 1) größte Gattung Wildenten; 2) Weisfelle *f.*

Świstun, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Pfeifente *f.*; 2) hohle Nuß.

Świszcz, -a, *pl.* -e, *sm.* Murrelter *n.*

Świszczec, -cze, -czalem, *vn. imperf.* pfeifen, zischen, sausen.

Świszczek, -czka, *pl.* -szczki, *sm.* Hamster *m.*

Świszczenie, -nia, *sn.* Pfeifen *n.*, Zischen *n.*, Gezpfeife *n.*, Gezisch *n.*, Sausen *n.*

Świszczypala, -ly, *pl.* -ly, *sm.* Windbeutel *m.*

Świt, -u, *pl.* -y, *sm.* Tagesanbruch *m.*, Morgendämmerung *f.*; przed -em vor Tagesanbruch; wstać ze -em mit Tagesanbruch aufstehen.

Świta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Gefolge *n.*, Suite *f.*

Świtka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bauerntuch *m.*

Świtać, -tam, -talem, *vn. imperf.* dämmern, tagen; -ta die Morgendämmerung bricht an, der Tag bricht an, es tagt; -ta mu w głowie es rappelt bei ihm im Kopfe; -ta w worku es dämmert im Beutel, der Beutel ist ausgeleert.

Świtanie, -nia, *pl.* -nia, *sm.* Morgendämmerung *f.*

Świtek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* 1) Swietenie *f.*; 2) ein Bündel gekämmten Stachels.

Świtlucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Holzflegel *m.*

T.

T, zwanzigster Buchstabe des polnischen Alphabets.

Ta, siehe: ten.

Tabaczarka, -ki, *pl.* -ki;

Tabacznicza, -cy, *pl.* -ce, *sf.*

Tabactchnupferin *f.*

Tabaczarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Tabatgewölbe *n.*, Tabat-

verschleiß *m.*; Tabak(s) = Rauchstube *f.*

Tabaczarz, -a, *pl.* -e, *sm.*

Tabactchnupfer *m.*

Tabaczka, -ki, *pl.* -ki, 1)

dim. von Tabaka; 2) feiner

Griß.

Tabaczkowy, *adi.* tabatfarben; Tabat-

Tabaczne, -go, *sn.* Tabat-

steuer *f.*

Tabaczniczka, -ki, *pl.* -ki,

sf. 1) Tabakvertäuflerin *f.*; 2)

= Tabaczarka.

Tabacznik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
 Tabakshnupfer *m.*; Tabak-
 händler *m.*; Tabakpflanzler *m.*;
 Tabakraucher *m.*

Tabaczy, *ad.* Tabaks-.

Tabaka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Tabak *m.*, Schnupftabak *m.*;
 zażywać -ki Tabak schnupfen;
 zażyć -ki eine Priese nehmen;
 siedzi jak — w rogu er sitzt
 mäuschenstill da, ohne etwas
 zu verstehen.

Tabakiera, -ry, *pl.* -ry;
dim.; Tabakierka, Tabakiereczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Tabaksdoje *f.*, Tabatiere *f.*

Tabakierczyzna, -ny, *pl.*
 -ny, *sf.* armfelige Tabaksdoje.
 Tabakierczyisko, -ka, *pl.*
 -ka, *sf.* grope, unformige
 Tabaksdoje.

Tabakierkowy, Tabakie-
 rowy, *adi.* Tabaksdojen-;
 dojenförmig.

Tabakiernik, -a, *pl.* -cy,
sm. Tabaksdojenfabrikant *m.*

Taban, -u, *pl.* -y, *sm.* beste
 persische Säbelflinge.

Tabela, Tabella, -li, *pl.* -le,
sf. Tabelle *f.*

Tabelarny, *adi.* Tabellen-;
 tabellariſch.

Tabelaryczny, *adi.*; Tab-
 elarycznie, *adv.* tabellariſch.

Tabin, -u, *pl.* -y, *sm.* To-
 bin *m.* (Tafelart).

Tablatura, Tabulatura,
 -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1) Tablatur *f.*,
 Tabulatur *f.* (Bezeichnung der
 Töne durch Ziffern und Buch-
 staben); 2) Ordnung und Reg-
 elmäßigkeit; z -ry stapa er
 geht mit alku abgemessenem
 Schritt einher.

Tablica, -cy, *pl.* -ce; *dim.*
 Tabliczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Tafel *f.*; — kamienna Stein-
 schiefertafel; — ce genealogi-
 czne genealogische Tafeln,
 Stammbäume *pl.* — nabo-
 jowa Sichtentafel; — luków-
 toru kolejowego Geleisur-
 ventafel; — ogłoszeń Kund-
 machungstafel; — czka próby
 kołta Ausweistafel der Kessel-
 probe; — czka mnożenia Einmal-
 eins *n.*; — kapitulu Deck-
 platte eines Kapitals.

Tablicowy, Tabliczny,
 Tabliczkowy, *adi.* Tafel-

Tafel-, tafelförmig; czeko-
 lada -wa Tafelschokolade *f.*

Tabor, -u, *pl.* -y; *dim.*
 Taborok, -rku, *pl.* -rki, *sm.*

1) Lager *n.*, Feldlager; w -rze
 cygańskim im Zigeunerlager;
 rozłożyli się -rem na górze
 sie schlügen ihre Zelte auf dem
 Berge auf; 2) Wagenburg *f.*,
 Wagenpart *m.*; — kolejowy
 Eisenbahn-Fahrbetriebsmittel
pl.; — lokomotyw Loko-
 motivenpark; — zbiegły, wo-
 zy zbiegł entlaufene, abge-
 rollte Wagen.

Taboret, Taburet, -a, *pl.*
 -y; *dim.* Taburecik, -a, *pl.*
 -i, *sm.* Stodler *n.*, Taboret
n., Sessel *m.* ohne Lehne.

Taborować, -ruje, -wałem,
vn. imperf. lagern.

Taborowy, *adi.* Lager-;
 Wagenburg-.

Tabula, -li, *pl.* -le, *sf.*
 Grundbuch *n.*, Grundbuchs-
 ant *n.*

Tabularyusz, -a, *pl.* -e,
sm. Grundbuchsführer *m.*

Tabularny, *adi.*; Tabu-
 larnie, *adv.* grundbüchlich,
 hypothekeſiſch.

Tabulat, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
 blecherne Decke eines Spring-
 brunnen; 2) getäfelter Boden,
 Tafelwerk *n.*, in Zimmern.

Tabun, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Pferdeherde *f.*, Pferdekoppel *f.*

Tabunowy, *adi.* Pferde-
 koppel-; koń — Steppen-
 pferd *n.*

Taca, -cy, *pl.* -ce; *dim.*
 Tacka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kaf-
 fee-, Tee-, Servierbrett *n.*,
 Präzentierteiler *m.*; — cka do
 szczypców Fußſcherenteiler.

Taceta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
 Gazette *f.*, Büſchelmarjſſe *f.*

Tacher, -chru, *pl.* -chry,
sm. Decker *m.* (Maß im Le-
 bers-, Pelzhandel), Duſend *n.*

Tachlować, -chluję, -wałem,
va. imperf. ſchachern,
 verſchachern, vertauſchen.

Tachlowanie, -nia, *sn.*
 Schachern *n.*, Vertauſchen *n.*

Tachometr, -a, *pl.* -y, *sm.*
 Tachymeter *n.*, Geſchwindig-
 keitsmeſſer *m.*

Tachygraf, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Tachygraph *m.*

Taczać, -czam, -czalem, *I.*
va. imperf. wälzen, rollen,
 vorſchieben; — ciasto den Teig
 walzen; II. — się, *vr.* tor-
 feln, taumeln.

Taczanie, -nia, *sn.* Rollen
n., Wälzen *n.*

Taczarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Schubkarrenſchieberin *f.*, Schub-
 fährnerin *f.*

Taczkarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
 Schubkarrenſchieber *m.*, Schub-
 fährner *m.*

Taczki, -czek, *pl. tant.*
sn. Schubkarren *m.*, Lauf-
 arren, Scheibtruhe *f.*; — dwu-
 kolowe Getreiderollwagen *m.*

Taczkować, -kuje, -wałem,
va. imperf. farnen, mit dem
 Schubarren arbeiten.

Taczkowy, *adi.* Schub-
 karren-.

Tadeusza ſpiewać, an
 den Bettelſtab kommen; be-
 dziesz ty ſpiewał — eſ wird
 dir ſchlecht ergehen.

Tafelnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
 Tafelſtrecker *m.*, in der Glaſ-
 hütte.

Tafla, -fi, *pl.* -fle; *dim.*
 Tafelka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Tafel *f.*, Scheibe *f.*; — szkla-
 na Glaſtafel; — marmurowa
 Marmortafel.

Taflany, Taflowy, *adi.*
 Tafel-.

Taflować, -luję, -wałem,
va. imperf. täſeln, auſtäſeln;
 -wana poſadzka getäfelter
 Fußboden.

Taflowanie, -nia, *sn.* Tä-
 ſelung *f.*, Täſelwerk *n.*

Tafta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
 Taſſet *m.*, Taſt *m.*

Taftowy, *adi.* Taſſet-.

Taić, -je, -ikem, *I. va.*
imperf. verbergen, geheim-
 halten, verhehlen, verheimlichen;

— co przed kim etwas vor
 jmandm geheimhalten; II. — się
vr. geheimtun; — się z czym
 ein Geheimnis aus etw. ma-
 chen; nie taj się, powiedz
 otwarcie verbiß, verheim-
 liche nichts, ſage die Wahrheit.

Tajanie, -nia, *sn.* Schmelzen
n., Tauen *n.*

Tajeć, -je, -jałem, *vn.*
imperf. ſchmelzen, zergehen,
 tauen; -je eſ taut, eſ tritt

Tauwetter ein; marcowy śnieg -je der Märzschnee schmilzt.

Tajemnica, -cy, pl. -ce, sf. Geheimnis n.; to nie jest żadna — das ist kein Geheimnis mehr; w tem jest jakaś — dahinter steckt irgend ein Geheimnis; w -cy im geheimen, in'sgeheim; pod -cą unter dem Siegel der Verschwiegenheit.

Tajemniczoś, -ści, sf. Geheimnisvolle(s) n.; Heimlichkeit f.; (Geheimnistuerei f., -främerei f.

Tajemniczy, adi.; Tajemniczo, adv. geheimnisvoll.

Tajemność, -ści, sf. Heimlichkeit f.

Tajemny, adi.; Tajemnie, adv. heimlich, geheim, im geheimen.

Tajenie, -nia, sn. Verheimlichung f., Verhehlen n.

Tajnia, -ni, pl. -nie, sf. Geheime(s) n.

Tajnik, -a, pl. -i, sf. geheimer Winkel; Geheimfach n.

Tajność, -ści, sf. Heimlichkeit f., Geheime(s) n.

Tajny, adi.; Tajnie, Tajno, adv. geheim; -ny radca Geheimer Rat, Geheimerrat m.; -ne szadzki geheime Zusammenkünfte; -ny wpływ geheimer Einfluß.

Tajstra, -ry, pl. -ry, sf. 1) Tornister m., Schnappack m.; 2) schwarzer Storch.

Tak, adv. 1) ja; czy żadasz tego? Tak verlangst du es? Ja; 2) so, also, auf diese Weise; — się to robi so wird es gemacht; rzecz się — ma die Sache verhält sich so; już i — masz dosyć du hast schon so genug; nie jest on — bardzo bogaty er ist nicht so sehr reich; nie — bardzo dawno es ist nicht so lang her; ot — so, so!; — jest so ist es; dobrze i — auch so ist gut; — doszedł do majątku auf diese Weise kam er zu Vermögen; — mówili sie redeten also; czy — czy siak so oder so; niech i — będzie meinetwegen; jak Kuba Bogu, — Bóg Kubie wie du mir, so ich dir; haust du meinen

Juden, hau' ich deinen Juden; jak można być — głupim wie kann man so dumm sein; i — nam wszystko zabrali sie haben uns so wie so alles weggenommen; a gdyby — było und wenn es so wäre; — ci freilich so; — ci to na tym świecie ja, so ist es auf dieser Welt; — czy — so wie so; — się często w życiu zdarza so kommt es oft im Leben vor; — się ze mną obchodzisz so behandelst du mich; — dalej iść nie może so kann es nicht weiter gehen; jeżeli ty — to rozumiesz wenn du es so auffaßt.

Taki, Taka, Takie, pron. solcher, solche, solches; -ki sam eben so einer; -ki, -ki, so und so beschaffen; -kim sposobem auf diese Art; -ki i owaki so und so einer; wywoływać na kogoś a -ki a owaki młndni mit allerlei Schimpfnamen belegen; jaki -ki gleichviel welcher, wenn nur einer; -kiż derselbe; jaki pan, -ki kram wie der Herr, so der Diener; jaka praca, -ka płaca wie die Arbeit, so der Lohn; -kich ludzie dziś już mało jest na świecie solche Menschen gibt es jetzt nur wenige auf der Welt; coś -kiego mnie się musi wydarzyć und so etwas muß mir passieren; nie, coś -kiego! nein, so was!; -imi są ci ludzie so sind diese Menschen; -im dotychczas nigdy wobec mnie nie byłeś so hast du dich noch nie mir gegenüber benommen.

Taksa, -sy, pl. -sy, sf. Tage f., Wertbestimmung f.; podług -sy nach der Tage; podwyższyć -sę die Tage erhöhen; = Cena, Opłata.

Taksacya, -cyi, pl. -cye, sf. Schätzung f., Abschätzung, Wertbestimmung f.; = Oszacowanie, Ocenianie.

Taksator, -a, pl. -rzy, sm. Taxator m., Schätzmeister m., Wertbestimmer m., Abschätzer m.

Taksatorski, adi. Schätzmeister-

Taksować, -suje, -wałom,

va. imperf. taxieren, schätzen, den Wert bestimmen.

Taksowanie, -nia, sn. Taxieren n., Wertbestimmung f. Takt, -u, pl. -y, sm. 1) Takt m., Zeit-, Taktmaß n.; — wybijać den Takt schlagen; wybijać — noga den Takt mit dem Fuße schlagen; — zachowywać Takt halten; klaskać w — muzyki er klatschte nach dem Takt der Musik; 2) Takt m., Feingefühl n.; brak -u Taktlosigkeit f.

Taktownoś, -ści, sf. Takt m.; Taktgefühl n.

Taktowny, adi.; Taktownie, adv. voll Takt, taktvoll; jego -ne znalezienie się ułatwiło nam sytuację sein taktvolles Benehmen hat uns die Situation erleichtert; nie — taktlos.

Taktowy, adi. Takt-

Taktyczny, adi.; Taktycznie, adv. taktisch, kriegskundig; to był błąd -ny das war ein taktischer Fehler m.

Taktyk, -a, pl. cy, sm. Taktiker m.

Taktyka, -ki, sing. tant. sf. Taktik f., Kriegskunde f.; zmienić swoją -kę seine Taktik ändern.

Także, adv. auch, ebenfalls, gleichfalls; ja — chce pójsć z wami ich will auch mitgehen; — coś was fällt dir denn ein; i ty — und du auch; — tak auch so; on ją kocha i ja — er liebt sie und ich auch; w tem jest — zastęga twojej ciotki das ist teilweise das Verdienst deiner Tante; przecież ty — z nami byłeś du warst doch auch mit uns.

Talar, -a, pl. -y; dim. Talarek, -rka, pl. -rki, sm. Taler m., Reichstaler m.; bity — harter Taler; 2) Talar m., langer, faltenreicher Mantel, geistliches, richterliches Amtkleid; 3) -rek Scheibe f.; pokračować co w -rki etw. in Scheiben schneiden.

Talent, -u, pl. -y; dim. Talencik, -a, pl. -i, sm. 1) Talent n., Anlage f., Gabe f., Fähigkeit f., Geschicklichkeit f.;

to człowiek z -em daß ist ein talentvoller Mensch; to czlowiek bez -u daß ist ein talentloser Mensch; on do tego nie ma -u er hat dazu keine Begabung; to dzieło pisane jest z wielkim -em dieſes Werk ist mit viel Talent geſchrieben; sądząc z tego, ma ona wielki — do poezyi danach zu urteilen, beſißt ſie eine große dichterische Begabung; 2) Talent *m.* (altgriechiſche Rechnungsmünze).

Talerz, -a, *pl.* -e; *dim.* Talerzyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Teller *m.*, Tellerſchen *n.*, gębok, płytki, deserowy, — tiefer, flacher, Deſſertteller; zmienić -e die Teller wechseln; z cudzego -a żyć, na cudzy — patrzeć von anderer Leute Tiſch eſſen; obliżywać -e die Teller lecken, ſehr begierig eſſen; wyłożyć co jak na -u etwas ſo deutlich beweisen, daß man es mit Händen greifen kann.

Talerzowy, *adi.* Teller-, tellergroß.

Talerzykowy, *adi.* tellerartig, tellerförmig.

Talizman, -u, *pl.* -y, *sm.* Talisman *m.*

Talizmanowy, *adi.* Talisman-.

Talia, -lii, *pl.* -lie, *sf.* 1) Taille *f.*, Schluß *m.*, 2) ein Spiel, Paß Karten.

Talk, -u, *sm.* Talk *m.*, Feitstein *m.*, Speckstein *m.*

Talka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dode *f.*, Strähne *f.* (Seide, Zwirn).

Talmud, -u, *pl.* -y, *sm.* Talmud *m.*

Talmudyczny, *adi.* Talmud-, talmudisch.

Talmudysta, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Talmudist *m.*, Talmudgelehrter *m.*

Takałajstwo, -stwa, *pl.* -stwa, *sn.* Lumpenpad *n.*, Gefindel *n.*

Tam, *adv.* dort, da, dahin, dorthin, jeden — drugi sam der eine dahin, der andere dorthin; — na dole dort unten; czy pójdziesz — wifst du dorthin gehen; kto —?

wer ist da? jest — kto? ist jund da? gdzie wiara, — miłość wo Glaube, da Liebe; co mi — po tem? was habe ich denn davon? ale gdzie — aber wo denn; kto go — zna wer kennt ihn denn.

Tama, -my, *pl.* -my; *dim.* Tamka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Damum *m.*, Deich *m.*; Ciubau *m.*; Buhne *f.*; — chwytna kierunkowa Szöpfbuhne; — kobylicowa Łockbuhne; — namulająca Fang-, Anlandungs-; — ochronna Schutzbuhne; — odchylona deklinante Buhne; — podłożna Parallelwerk *n.*, — poprzeczna Traverſe *f.*, Querbuhne; — prostopadła sent-rechte Buhne, Spornbuhne; — przedziałowa Separationswerk; — przychyłona inflinante Buhne; — skrzydłowa Flügelwerk; — spədowa Treibbuhne; — ukośna schiefe Buhne; — zaporowa Sperrbuhne; — piaskowa Sandfeuerdamm.

Tamarynda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Tamarinde *f.*, Sauerdattel *f.*

Tamaryndowiec, -wca, *pl.* -wca, *sm.* Sauerdattel-, Sonnenbaum *m.*

Tamaryszek, -szka, *sm.* (Tamarix) Tamariske *f.*

Tamborek, Tamburek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Stid-, Strid-, Nährahmen *m.*

Tambur, -a, *pl.* -y, *sm.* = Dobosz.

Tameczność, -ści, *sing.* tant. *sf.* Dortige(s) *n.*, Daſige(s) *n.*; Anwesenheit *f.* an jenem Orte; dortiger Wohnſitz.

Tameczny, Tamejszy, *adi.* dortige(r).

Tamować, -muję, -wałem, *va. imperf.* dämmen, hemmen; stopien; hindern; — krew das Blut stillen; oddech — den Atem anhalten; — biegrzeki dem Laufe des Fluſſes hinderlich sein, den Lauf des Fluſſes hemmen.

Tamowy, *adi.* Damum-.

Tampon, -u, *pl.* -y, *sm.* Tampon *m.*, Scharpiebauch *m.*, Schwammpfropf *m.*; =

Zwój waty lub szarpia dla tamowania krwi.

Tamten, Tamta, Tamto, *pron.* jener, jene, jenes, der, die, daß dort; ten tak, — inaczey dieſer ſo, jener anders; na -tym świecie im Jenſeits, in jener Welt.

Tamtędy, *adv.* dort durch, da hindurch; — przeszli ſie ſind dort durchgegangen; — iſc nie można dort durch kann man nicht gehen.

Tamtoczesny, *adi.* aus jener Zeit, damals.

Tamże, *adv.* ebendort, ebendaſelbſt.

Tan, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Lohe *f.*, Gerberlohe *f.*; 2) Tanz *m.*

Tanagra, -gry, *pl.* -gry, *sf.* (Tanagra) Prachtmeiſe *f.*; — czerwona Scharlachmeiſe; 2) Tanagrafigur *f.*

Tancerka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tänzerin *f.*

Tancerz, -a, *pl.* -e, *sm.* Tänzer *m.*

Tancmistrz, -a, *pl.* -e, *sm.* Tanzmeiſter *m.*

Tancmistrzowski, *adi.* Tanzmeiſter-.

Tandeciarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tröblerin *f.*

Tandeciarski, *adi.* Tröbler-, trödelhaft.

Tandeciarstwo, -wa, *sn.* Tröblerium *n.*, Tröblerhandel *m.*

Tandeciarz, -a, *pl.* -e; Tandetnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Tröbler *m.*

Tandeta, -ty, *pl.* -ty, *sm.* 1) Trödelmarkt *m.*, Tandemarkt *m.*, Trödel *m.*; 2) Schleuderarbeit *f.*, Tandeware *f.*

Tandetny, *adi.*; Tandetnie, *adv.* trödelhaft; tröblerisch; Tröbler-, Trödel-.

Taneczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Tänzerchen *n.*

Tanecznicza, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Tänzerin *f.*

Taneczny, -a, *pl.* -cy, *sm.* Tänzer *m.*, Tanzliebhaber *m.*

Taneczny, Tańcowy, *adi.* Tanz-.

Tangorzek, Tangurzyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Kardinalvogel *m.*
 Tani, *adi.*; Tanio, *adv.*
 billig, wohlfeil; -ni towar
 billige Ware; w tem mieście
 życie nie jest -nie in
 dieier Stadt ist das Leben
 nicht billig; -nie czasy wohl-
 feile Zeiten; za -nie pie-
 niądze psy mięso jedzą ist
 das Fleisch wohlfeil, fressen es
 die Hunde, wohlfeil hat keinen
 Wert; 2) gering; -nio co
 oszacować etwas gering schät-
 zen; będzie on -nszy er wird
 schon demütiger werden.

Taniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.*
 Tanz *m.*; lekcyja -ńców
 Tanzstunde *f.*; prosić kogo
 do -ńca jmnbn zum Tanze
 bitten, auffordern; zaprosić
 nieprzyjaciela do -ńca den
 Feind zum Kampfe heraus-
 fordern; isć z kim w — mit
 jmnbn einen Tanz machen; do
 -ńca i do rozańca gleich
 tüchtig im Tanz wie im Ro-
 jenfranz, der sich in jeder Lage
 zu benehmen weiß; — ta-
 tatarski tatarsche Kampfweise;
 — marsowy Schlacht *f.*

Taniec, -nieje, -niałem, *vn.*
imperf. billiger werden, wohl-
 feiler werden, im Preise fallen.

Taniość, -ści, *sf.* Billig-
 keit *f.*

Tantal, -u, *sm.* Tantal *m.*;
 = Kolumbium.

Tantalowy, *adi.* Tantal-;
 kwas — Tantalssäure *f.*;
 męki -we Tantalusqualen *pl.*

Tantyema, -my, *pl.* -my,
sm. Tantieme *f.*

Tańcować, -cuję, -wałem;
 Tańczyć, -cze, -czyłem, *vn.*
imperf. tanzen.

Tanięty, -niął, *plur.* tant.
sn. Wölbsteine *pl.* an einem
 Bogen.

Tapezan, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Britische *f.*, Feldbett *n.*

Tapicer, -a, *pl.* -rzy, *sm.*
 Tapezierer *m.*

Tapicerski, *adi.* Tape-
 zierer-.

Tapioka, -ki, *sf.* Tapioka
f., Mehl *n.* aus dem Kassar-
 strauch.

Tapir, -a, *pl.* -y, *sm.*
 Tapir *m.*

Tapirować, -ruję, -wałem,
vn. imperf. toupiieren, das
 Haar toupiieren.

Tapirowiec, -wca, *pl.*
 -wce, *sm.* urweltliches, tapir-
 artiges Tier.

Taraban, -u, *pl.* -y, *sm.*
 große Trommel, Heerpauke *f.*

Tarabanić, -nię, -niętem,
vn. imperf. trommeln, die
 große Trommel, die Pauke
 schlagen; — się *vr.* sich herum-
 schleppen.

Taradajka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 unbehaglicher, schüttelnder Wa-
 gen.

Taran, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Mauerbrecher *m.*, Sturmbod
m., Rammstöß *m.*, Ramm-
 tau *n.*, Widder *m.*, Stößer
m., Stoßheber *m.*

Tarant, -a, *pl.* -y, *sm.*
 Apfelschimmel *m.*

Tarantas, -u, *pl.* -y, *sm.*
 Tarantas *m.*, russischer Riesen-
 wagen.

Tarantela, -li, *sf.* Taran-
 telle *f.* (italienischer Volk-
 tanz).

Tarantowy, *adi.* apfel-
 schimmelig, getigert.

Tarantula, -li, *pl.* -le, *sf.*
 Tarantelspinne *f.*

Tarapata, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
 große Verlegenheit, Not *f.*;
 być w -ch in großer Not
 sein; w -tę wpaść in die
 Linte kommen; w -tę kogo
 wprowadzić jmnbn in die
 Linte bringen, setzen, tunfen.

Tarara! Tararamtam!
 Taramtaram! *interi.* trara!

Taras, -a, *pl.* -y, *sm.*;
 Terasa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* 1)

Terrasse *f.*; Bajet *f.*, Erdwall
m.; Plateau *n.*; 2) Kerker *m.*

Tarasować, -suje, -wałem,
va. imperf. 1) verammeln,
 verriegeln, verbarrikadieren;
 2) einfertern.

Tarasowe, -go, *sn.*
 Turm-, Kerkergeß *n.*

Tarasowy, *adi.* 1) Ter-
 rassen-; 2) kerker-.

Taratatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 polnischer Oberrod.

Tarcica, -cy, *pl.* -ce; *dim.*
 Tarciczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 gefügtes Brett.

Tarciany, *adi.* Brett-, aus

roh gehobelten Brettern; —
 gwóźdź Bretttnagel *m.*

Tarcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.*
 Reibung *f.*; — bezpośrednie
 unmittelbare Reibung; —
 posuwiste gleitende Reibung;
 — potoczyste rollende Rei-
 bung.

Tarcza, -czy, *pl.* -czy, *sf.*
 1) Schild *m.*; 2) Scheibe *f.*;
 — obrotowa Wechselscheibe;
 — do zamku Schloßblech *n.*,
 Deckplatte *f.*, Dille *f.*; —
 przetu spadkowego Nivellier-
 scheibe; — sygnałowa Signal-
 scheibe; — sygnałowa bla-
 szana blecherne Signalscheibe;
 — sygnałowa na zderzaku
 Puffer-, Signalscheibe; —
 sygnałowa obrotowa Wende-
 scheibe; — sygnałowa ple-
 cionkowa gestochene Signal-
 scheibe; — sygnałowa samo-
 wrotna selbsttätige Signal-
 scheibe; — sygnałowa zatrzy-
 mująca Haltescheibe; — sy-
 gnałowa zwrotnicza Wechsels-
 cheibe; — tłuczka zderza-
 kowego Pufferscheibe, Puffer-
 teller *m.*; — tokarska Plan-
 scheibe; 3) Schießscheibe; 4)
 Schild *m.* der Schildkröte;
 5) Schirm *m.*, Schutz *m.*; Bóg
 jest naszym ratunkiem i -czą
 Bost ist unsere Hilfe und unser
 Schutz; 5) Koniga (Kreuz-
 blumengattung).

Tarczak, -a, *pl.* -i, *sm.*
 (Plagusia) Krabbenart.

Tarczołusk, -a, *pl.* -i, *sm.*
 Harnischschild *m.*

Tarczownik, -a, *pl.* -cy,
sm. 1) Schildträger *m.*; Schild-
 macher *m.*; 2) = Tarczownica
 Parmelia (Flechtenart).

Tarczowy, *adi.* Schild-,
 Scheiben-.

Tarczycza, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
 (Scutellaria) Halm-, Schild-
 fraut *n.*

Tarczyk, -a, *pl.* -i, *sm.*
 Schildtäfer *m.*

Tarcznik, -a, *pl.* -i, *sm.*
 Thindersia (Pflanzenart).

Targ, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
 Markt *m.*, Marktplatz *m.*; —
 na bydło Viehmarkt; — wo-
 łowy, zbożowy, świński
 Ochsen-, Getreide-, Schweine-
 markt; — rybi Fischmarkt;

kupilem to na -u ich habe es auf dem Marktplatz gekauft; na — wyprowadzić, przynieść zu Markte führen, bringen; nie rada koza na —, ale musi muß ist eine harte Nuß; puścić eo na — zagraniczny etwas auf den auswärtigen Markt bringen; 2) Handel *m.*; Marktbesuch *m.*; dobiłsiemy -u der Kauf ist perfekt; słaby dziś — der Marktbesuch ist heute schwach, der (Kauf-)Verkehr ist heute matt; zły — po jarmarku die günstige Verkaufsgelegenheit ist vorübergegangen, wer die Gelegenheit nicht ergreift von vorn, der ergreift sie beim Schweiß und daran ist ein Dorn; 3) Handeln *n.*, Feilschen *n.*; — w — zgodziliśmy się na 100 koron nach beiderseitigen langen Handeln sind wir auf 100 Kronen übereingekommen; isć z kim w -i mit jmdm feilschen; krakowskim -iem nach Krakauer Art gehandelt, wo man die Hälfte bietet.

Targać, -gam, -galem, *I. va. imperf.*; Targać, -ne, -nałem, *I. va. perf.* zerren, reißen, zausen, zupfen, rausen, hin und her ziehen; — kogo jmdm zerren; — kogo za włosy jmdm bei den Haaren ziehen; włosy sobie — sich die Haare rausen; — kogo za suknię, za rekaw jmdm beim Kleide, beim Ärmel zupfen; — łome das Stroh zerzausen, zerpfücken; — zdrowie die Gesundheit untergraben; — siły die Kräfte schwächen; — więzy die Ketten sprengen; — prawa den Gesetzen Gewalt antun; *II.* — sie *vr. I)* sich hin und her werfen; 2) sich reißen; 3) — sie na kogo sich an jmdm vergraisen wollen, jmdm Gewalt antun wollen, Hand an jmdm legen; — sie na czyjś życie jmdm das Leben nehmen wollen; — sie na własne życie einen Selbstmordversuch begehen; — sie na czyjś sławę jmdm's guten Ruf gefährden, jmdm's Ehre antastan; — sie na prawa

die Gesetze gewaltsam umstoßen wollen.

Targanie, -nia, *pl. -nia, sn. 1)* Reißen *n.*, Zerren *n.*; 2) Suppenmachen *n.* im Puddelosen.

Targaniec, -ńca, *pl. -ńce, sm. 1)* Zupfstrich *m.* zum Kalfatern; Schwungriemen *m.* am Wagen; 2) Zahnbrecher *m.*

Targanina, -ny, *pl. -ny, sf.* Kauferei *f.*, Zerrerei *f.*

Targnięcie, -cia, *pl. -cia, sn.* Zerren *n.*, Riß *m.*; — się *litentat n.*

Targanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Wirritroh *n.*

Targować, -guję, -walem, *vn. und va. imperf.* handeln, kaufen, verkaufen, Handel treiben; nie każdy co -guje kupi nicht jeder, der handelt, wird kaufen; co dzień -guję sto koron za towary jeden Tag verkaufe ich Ware für hundert Kronen; — się *vr.* handeln, feilschen; tu się zawsze trzeba —, bo żądają za wszystko podwójną cenę warości hier muß man immer feilschen, weil man für alles den doppelten Geldewert verlangt; nie -guj się ze mną, tylko rób to, co każę feilsche nicht mit mir, sondern folge meinen Befehlen.

Targowanie, -nia, *sn.* Handeln *n.*, Feilschen *n.*

Targowe, -go, *sn.* Standgeld *n.*, Marktgebühr *f.*

Targowica, -cy, *pl. -ce, sf.*; Targowisko, -ka, *pl. -ka, sn.*; Targownia, -ni, *pl. -nie, sf.* Marktplatz *m.*, Markthalle *f.*

Targownik, -a, *sm.* Bergklee *m.*

Targowy, *adi.* Markt-; dzień — Markttag *m.*; plac — Marktplatz *m.*; cena — Marktpreis *m.*; komisarz — Marktkommissär *m.*

Tarka, -ki, *pl. -ki, sf. 1)* = Tarko, Tarko, -ła, *pl. -ła, sn.* Reibeisen *n.*, Reibebrett *n.*, Reibstock *m.*; 2) Feile *f.*, Raspel *f.*, Glättholz *n.*; 3) (*Prunus spinosa*) Schlehdorn *m.*

Tarkować, -kuje, -walem,

va. imperf. die Tünche mit dem Glättholz zerreiben.

Tarlica, -cy, *pl. -ce, sf. 1)* Flachsbroche *f.*; 2) Reibe-

brett *n.*
Tarlisko, -ka, *pl. -ka*;
Tarlo, -ła, *pl. -ła, sn. 1)* Rischlaiche *f.*, Streichen *n.*, Leichzeit *f.*; 2) Flachsbrochort *m.*; 3) Streichteich *m.*

Tarmosic, -sze, -siłem, *va. imperf.* schütteln, zerren; — się *vr.* z kim mit jmdm rausen.

Tarniący, *adi.* (*pruritus*) die Haut zwickend, Jucken hervorruhend.

Tarnieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* erstarren, stumpf, steif werden, einschlafen; = Dretwieć.

Tarnik, -a, *pl. -i, sm.* Raspel *f.*

Tarnina, -ny, *pl. -ny, sf.* Schlehdorngesträuch *n.*, Schlehenbüschel *n.*

Tarninowy, Tarniowy, Schlehendorn-.

Tarniówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schlehdornbranntwein *m.*

Tarniwoń, -ni, *pl. -nie, sf.* Borbonia (Pflanzengart).

Tarnośliwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Kriedens-, Pasterflehe *f.*

Tarń, -ni, *pl. -nie, sf.* Schlehendorn *m.*, Schwarzdorn *m.*, Schlehensträuch *m.*

Tarowanie, -nia, *sn.* Tarieren *n.*

Tartak, -u, *pl. -i, sm. 1)* Sägemaschine *f.*, Schneid-

maschine; 2) Säge-, Schneidmühle *f.*

Tartakowy, *adi.* Säge-

mühlen-.

Tartaróg, -ogu, *pl. -ogi, sm.* Schildkröte *f.*

Tartas, -u, *pl. -y, sm.* Bärm *m.*, Getöse *n.*

Tartoska, -si, *pl. -sie, sf.* Trüffel *f.*

Taryfa, -fy, *pl. -fy, sf.* Tarif *m.*; Zolltag *f.*; — bezpośrednia direkter Tarif; — dla koni i bydła Tarif für den Pferde- und Viehtransport; — komunikacyi bezpośredniej Nachbararif; — konkurencyjna zniżkowa Konkurrenzarif durch Unterbietung; — miejscowa Lokal-

tarif; — międzynarodowa internationaler Tarif; — najniższa Minimaltarif; — najwyższa Maximaltarif; — obywatelska Raumtarif; — ogólna allgemeiner Tarif; — osobowa Personentarif, Fahrpreisabelle f.; — ponownej wysyłki Tarif für Weiterverfendung; — przesyłek pociespiesznych Eilguttarif; — przewozu przejętego Transitotarif; — przywozu Einfuhrtarif, Importtarif; — różniczkowa Differentialtarif; — szczegółowa Spezialtarif; — tiumokowa, pakunkowa Gepäcktarif; — towarowa Güter-, Frachttarif; — wyjątkowa Ausnahmetarif; — uwzględniająca Partikular-, Begünstigungstarif; — wywozu Exporttarif; — zamorska überseeischer Tarif; — zastosowana angewandter Tarif; — związkowa Verbandstarif (Verkehrs w.).

Taryfowość, -ści, *sf.* Tarifwesen *n.*

Tarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.* wälzen, herumwälzen; — w błocie im Rot herumwälzen, beschmutzen; — się *vr.* się wälzen.

Tarzanie, -nia, *pl.* -nia, *sm.* Herumwälzen *n.*

Tarzyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Scutellaria galericulata (Pflanzenart).

Tasak, Tesak, -a, *pl.* -i, *sm.* krótkie, breite Hackmesser, Bindmesser *n.*, Faschirmesser; Pioniersäbel *m.*; krótkie, breites Schwert.

Tasiemecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Brayera (abessinischer Baum).

Tasiemiec, -mca, *pl.* -mce, *sm.* Bandwurm *m.*

Tasiemka; *dim.* Tasiemeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Band *n.*; — do bucików Schuhband, Schuhriemen *m.*; rozwiązała mi się — od spódnicy die Rockbänder sind mir aufgegangen.

Tasiemkowaty, *adi.* bandförmig.

Tasiemnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Zostera (Pflanzenart).

Tasować, -zuję, -wałem, *va. imperf.* die Karten mischen.

Tasowanie, -nia, *sn.* Mischen *n.*, der Karten.

Tasza, -szy, *pl.* -sze, *sf.* Lump *m.* (Fisch).

Taszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Täschchen *n.*

Tasznik, Tesznik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Thlaspi) Täschelkraut *n.*, Bauernseif *m.*, Hirten-tasche *f.*

Taśma, -my, *pl.* -my, *sf.* 1) Wrote *f.*, starke Band Bandseil *n.*; — Morsego Telegraphenstreifen *m.*; — piły Sägeblatt *n.*, Band der Säge; 2) -my *pl.* Bänder *pl.* im tierischen Körper.

Taśmia, -mii, *pl.* -mie, *sf.* Cestum (gallertartiges Pflanzentier).

Taśmiany, Taśmowy, Tasiemkowy, *adi.* Band-, Worten-.

Taśmiarka, Tasiemarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bandmacherin *f.*, Wortenflechterin *f.*

Taśmiarski, Tasiemkarski, *adi.* Bandmacher-, Wortenflechter-.

Taśmiarstwo, Tasiemkarstwo, -wa, *sn.* Band-, Wortenfabrikation *f.*; Band-, Wortenhandel *m.*

Taśmiarz, Tasiemkarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bandmacher *m.*, Band-, Wortenfabrikant *m.*

Tata, Tato, -ty, *pl.* -ty; *dim.* Tatek, -tka; Tatko, Tatunio, -nio, Tatuńcio, -cia; Tatulo, -la, *pl.* -wie oder -le, *sm.* Papa *m.*, Väterchen *n.*, Vater *n.*, Papachen *n.*

Tatarak, -u, *pl.* -i, *sm.* (Acorus) Ralmus *m.*

Tatarakowy, *adi.* Ralmus-.

Tatarczanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Buchweizenstroh *n.*, Heidefornstroh; 2) kleinförniges Eisenerz.

Tatarczany, *adi.* Buchweizen-, Heideforn-; -na mąka Buchweizenmehl *n.*; -na kasza Buchweizen-, Heidegrütze *f.*

Tatarczuch, -a, *pl.* -y, *sm.* Brot *n.*, Kuchen *m.*, Röße *pl.* aus Heidemehl.

Tatarczyisko, -ka, *pl.* -ka,

sn. Buchweizenfeld *n.*; Buchweizenstoppeln *pl.*

Tatareczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Alium schoenoprasum) Schnittlauch *m.*

Tatarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Buchweizen *m.*, Heideforn *n.*

Tatarkowy, *adi.* Schnittlauch-.

Tatarski, *adi.* tatarisch; -e ziele Ralmus *m.*; -e obejście rohes Benehmen.

Tatarszczyzna, -ny, *sf.* tatarischer Gebrauch; Streifereien *pl.*, Raubzüge *pl.* der Tataren.

Tatuaz, -u, *sm.* Tätowierung *f.*

Tatuować, -wuję, -wałem, *va. imperf.* tätowieren.

Tatusiec, -sieje, -siałem, *vn. imperf.* ältlich werden.

Tautologia, -gii, *sf.* Tautologie *f.* = Powtarzanie tej samej myśli w innej formie.

Tawerna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Schenke *f.*, Bier-, Weinhaus *n.*

Tawula, -ly, *pl.* -ly, *sf.* (Spiraea) Spierstaude *f.*

Tażyc, Tuzyc, -że, -żyłem, *va. imperf.* sich ängstlich sehnen, bangen, nach etwas schmachten; = Tesknić.

Tchawica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Luftröhre *f.*

Tchawicowy, *adi.* Luftröhren-.

Tchlin, -u, *sm.* Panerarium (Bierpflanzenart).

Tchnąć, -nę, -niesz, -nąłem, -neliśmy, *I. vn. imperf.*

1) atmen; — miłością, radością, zemsta Liebe, Freude, Rache atmen; -ęto to wszystko prawdą daß alles atmene Wahrheit; 2) befeelt sein; ten zapal który -nie z każdego ich czynu diese Begeisterung, die jede ihrer Taten befeelt; II. *va. imperf.* einatmen, Atem holen; — w kogo co jmandn etwas einhauchen, einflößen; — w kogo życie jmandn beleben.

Tchnienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Atemzug *m.*, Atmen *n.*, Hauch *m.*; wypil cały kielich jednem -m in einem Zuge tranf er den ganzen Becher aus; — wiosny Frühlingshauch.

Tchórz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Stłis *m.*, Stänker *m.*; 2) Feigling *m.*, feiger Mensch, Memme *f.*, Hasenfuß *m.*; -em podszty feig, feigherzig; — go obleciał daś Herz ist ihm in die Hosen gefallen.

Tchórzatko, -ka, *pl.* -ka; Tchórzę, -cia, *pl.* -ta, *sn.* 1) kleiner Stłis; 2) kleiner Hasenfuß.

Tchórzzenie, -nia, *sn.* Er-schrecken *n.*, Fürchten *n.*

Tchórzostwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Feigheit *f.*, Poltron-nerie *f.*

Tchórzowy, *adi.* Stłis-.

Tchórzyc, -rze, -rzyłem, *vn. imperf.* fürchtjam, feig werden, daś Herz in die Hosen fallen lassen, sich feig benehmen. Tchu, siehe: Dech.

Teatr, -u, *pl.* -y oder -a, *sm.* Theater *n.*; — ludowy Volkstheater *n.*; — marionetek Marionettentheater, Puppentheater; — amatorski Dilettantentheater, Dilettantenvorstellung *f.*; — wojny Krieger-schauplatz *m.*; a to ci — das ist aber eine Komödie.

Teatralność, -ści, *sing. tant. sf.* Teatralische(s) *n.*, Schauspielmäßige(s) *n.*; theatralisches Wesen.

Teatralny, *adi.*; Teatralnie, *adv.* theatralisch, schauspielmäßig, Theater-.

Tebel, -bla, *pl.* -ble; *dim.* Tebelek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* Diebel *m.*, Döbel *m.*, hölzerner Pflođ.

Tebinki, -nek, *plur. tant.* Sattelzierat *m.*

Teblowy, *adi.* Döbel-.

Techniczność, -ści, *sing. tant. sf.* technische Eigentümlichkeit, Förmlichkeit, Einzelheit, Kunstgerechte(s) *n.*; technische Seite.

Techniczny, *adi.* Technicznie, *adv.* technisch, kunst-, handwerksmäßig; — wyraz technischer Ausdruck; — na szkola techniczne Fach-, Gewerbeschule.

Technik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Techniker *m.*, Kunstverständige(r) *m.*

Technika, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

1) Technik *f.*; Fach-, Gewerbeschule; 2) Technik *f.*, Kunstfertigkeit *f.*, Kunstlehre *f.*, Kunstwissenschaft *n.*

Technolog, -a, *pl.* -owie, *sm.* Technolog *m.*, Gewerbetundige(r) *m.*

Technologia, -gii, *sing. tant. sf.* Technologie *f.*, Gewerbetunde *f.*

Technologiczny, *adi.*; Technologicznie, *adv.* technologisch, gewerblich, gewerbetundig; — ny słownik Wörterbuch *n.* der gewerblichen Kunstsprache.

Te Deum, *indecl.* TeDeum *n.*, Lobgesang *m.*; = Hymn: Ciebie Boże chwalimy.

Tedy, *coni.* alsdann; hierdurch; dann; folglich; widziś —, że miałem, schlusność du siehst folglich, daß ich recht hatte; jeżeli jesteś moim przyjacielem, — to uczynisz wenn du mein Freund bist, dann wirst du es tun.

Tegoczesny, *adi.*; Tegocześnie, *adv.* jetztig, auch jetztiger Zeit.

Tegomiesięczny, *adi.* von diesem Monat, diesmonatlich. Tegoroczny, *adi.* heutig, diesjährig.

Tein, -u, *sing. tant. sm.*; Teina, -y, *sing. tant. sf.* Thein *n.*; = Pierwiastek znajdujący się w herbacie.

Teka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Mappe *f.*, Hefitafche *f.*, Schrifttafche; Portefeuille *n.*; madrość jego w -ce seine ganze Klugheit ist in seiner Mappe; — na nuty Notentafche; — na skrypta Aktentafche; — ministeryalna Ministerportefeuille *n.*; minister bez -ki Minister ohne Portefeuille.

Tekin, -u, *pl.* -y, *sm.* türkische Saffianleter.

Tekst, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Text *m.*, Inhalt *m.*; 2) Schrift *f.*, Frakturschrift.

Tekstualny, *adi.*; Tekstualnie, *adv.* wörtlich; = Dostłowny.

Telefon, -u, *pl.* -y, *sm.* Telefon *m.*, Fernsprecher *m.*; — międzymiastowy interurbanes Telefon.

Telefoniczny, *adi.*; Telefonicznie, *adv.* telephonisch; rozmowa -na telephonische Gespräch; cela -na Fernsprechkabine *f.*; aparat — Telephon, Fernsprechapparat *m.*; połączenie -ne telephonische Verbindung; linia -na Fernsprechkabel *f.*; drut — Fernsprechleitung *f.*; urząd — Fernsprechamt *n.*, Telephonamt *n.*; służba -na Fernsprechdienst *m.*, Fernsprechbetrieb *m.*, Telephondienst, Telephonbetrieb *m.*

Telefonista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Telephonbeamter(r) *m.*, Telephonist *m.*

Telefonistka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Telephonistin *f.*; Telephonfräulein *f.*, Telephonbeamtin *f.*

Telefot, -u, *pl.* -y, *sm.* Telephot *n.* = Elektryczny przyrząd do przenoszenia wrażeń światła.

Telefotografia, -fii, *pl.* -fie, *sf.* Telephotographie *f.* = Fotografowanie oddalonych przedmiotów.

Telefonowanie, -nia, *sn.* Fernsprechen *n.*, Telephonieren *n.*

Telega, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Bauernwagen *m.*, Telege *f.*

Telegraf, -u, *pl.* -y, *sm.* Telegraph *m.*; — drukujący Drucktelegraph, Typenapparat *m.*; — optyczny, powietrzny optischer Telegraph, Lufttelegraph, Signallegraph; — piszący Schreibender Telegraph; — przenośny portativer Zugtelegraph; — wskazówkowy Zeigertelegraph; — wojskowy Feldtelegraph; — bez drutu drahtlofer Telegraph.

Telegrafia, -fii, *sf.* Telegraphie *f.*, Fernschreibekunst *f.*; — bez drutu drahtlose Telegraphie.

Telegraficzny, *adi.*; Telegraficznie, *adv.* telegraphisch; — na wiadomość telegraphische Nachricht; — nie komuś przestać pieniądze jundim telegraphisch Geld anweisen; urząd -ny Telegraphenamt *n.*

Telegrafika, -ki, *sf.* Telegraphielehre *f.*

Telegrafista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Telegraphist *m.*

Telegrafistka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Telegrafistkin *f.*

Telegrafować, -fuje, -wałem, *vn. imperf.* telegraphieren.

Telegram, -u, *pl.* -y, *sm.* Telegramm *n.*, Depesche *f.*, Drahtbericht *m.*; szyfrowany — kiffriertes Telegramm.

Telepać, -pie, -paćem, *va. imperf.*; schütteln, rütteln; ten wóz mocno -pie dieser Wagen schüttelt stark; — się *vr.* schwer, ungeschickt gehen, sich kaum fortbewegen.

Telepanie, -nia, *sn.* 1) Schütteln *n.*, Rütteln *n.*; 2) Gangart *f.* des Bären.

Teleskop, -u, *pl.* -y, *sm.* Teleskop *n.*, Fernrohr *n.*; = Dalekowitz.

Teleskopiczny, *adi.* teleskopisch, fern sehend; — kocioł Teleskopessel *m.*; — gazomierz Teleskopgasometer *n.*

Teleskopowy, *adi.* Teleskop-, Fernrohr-.

Tellina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Klammuschel *f.* = Odgiętek.

Tellur, -u, *sing. tant. sm.* Tellur *n.*

Telluran, -u, *pl.* -y, *sm.* Tellursäure *f.*

Tellurek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Tellurid *n.*, Tellurverbindung *f.*; — bismutu Tellurwismut *m.*; — ołowiu Tellurblei *n.*; — srebra Tellursilber *n.*; — złota Schriftez *n.*, Weißsilvanerz; — blaszkowy złota i ołowiu Blättererz, Blättertellur *n.*, Nagygait *n.*

Telluryn, -u, *sn.* tellurige Säure.

Telurzaki, -ków, *plur. tant.* Tellurerte *pl.*, tellurhaltige Mineralien.

Temblak, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Säbel-, Degenband *n.*, Säbel-, Degenriemen *m.*; 2) Armbinde *f.*; nosić ramię na -ku den Arm in der Schleiße tragen.

Temperament, -u, *pl.* -a, *sn.* Temperament *n.*, Gemütsstimmung *f.*; — krwisty sanguinisches Temperament; — ślegmatyczny pnegmatisches, langlames Temperament; — choleryczny, gwałtowny choleryches Temperament; to

człowiek z -em das ist ein temperamentooller, lebhafter Mensch.

Temperatura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Temperatur *f.*

Temperować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* 1) temperieren, mäßigen; 2) — ołówek, pióro den Bleistift, die Feder spizen, schneiden.

Tempo, -pa, *pl.* -pa, *sn.* Tempo *n.*, Zeitmaß *n.*; a — im ursprünglichen Tempo (*musik.*); zur rechten, zur passenden Zeit.

Temporalik, -a, *pl.* -i, *sm.* Federmesser *n.*

Temprówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Temperofen *m.*

Ten, ta, to, tego, tej, tego, *pl.* ci, te, tych, *pron.* der, die, das, dieser, diese, dieses; pan — a — Herr Soundso; — sam derselbe; ten a ten der und der; to a to das und das; raz żąda tego to znów owego einmal verlangt er das, dann wieder jenes; ta osoba, o której ci wspominałam jene Person, die ich schon dir gegenüber erwähnt habe; ta szyje, ten pisze, ten się uczy, ta pierze, każdy się do pracy bierze diese näht, der schreibt, der andere lernt, jene wäscht, jeder nimmt sich zur Arbeit; to życie jest tylko snem dieses Leben ist nur ein Traum; dlatego deshalb, darum; co ci do tego was geht das dich an; bez tego ohnedies, ohnehin; bez tego się nie obejdzie ohne dies wird es nicht gehen; dostaniesz ty za to du wirst schon dafür bekommen; proszę cię o to ich bitte dich darum; nic z tego nie będzie daraus wird nichts; nie po tem das nützt nichts, das ist vergeblich; do tego dazu; już ja w tem jastem ich sorgę schon dafür, laß das schon meine Sorge sein; mam w tem coś ich habe eine Absicht dabei; kto ize, ten i kradnie wer läßt, der stiehlt auch; wziąłem to, bo moje ich habe es genommen, weil es mir gehört; co mi to za wódz, co swego wojska nie zna was ist das

für ein Feldherr, der seine Truppen nicht kennt; tego miesiąca nie mogę ci dać pieniądze diesen Monat kann ich dir kein Geld geben; tą drogą przyszedłem diesen Weg bin ich gekommen; tymi dniami dieser Tage; pod tym względem in dieser Hinsicht; tym sposobem auf diese Weise.

Tennantyt, -u, *sm.* Kupferblende *f.*

Tenardyt, -u, *sm.* Naturglauberz *n.*

Tender, -dra, *pl.* -dry, *sm.* Tender *m.*, Vorratswagen *m.*

Tenor, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Tenor *m.*, Tenorsänger *m.*; 2) Tenorstimme *f.*; śpiewać -em mit Tenorstimme singen; 3) Inhalt *m.*, Wortlaut *m.*

Tenorowy, *adi.* Tenor-.

Tenotomia, -i, *sf.* Sehnen-schnitt *m.*; = Przecięcie ścięgna.

Tentacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Versuchung *f.*; = Pokusa.

Tentent, -u, *pl.* -y, *sm.*

Gusschlag *m.*, Hufegestampf *n.*, Pferdegetrappel *n.*

Tentować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* versuchen; = Kusić.

Tentowanie, -nia, *sn.* Versuchen *n.*, Versuchung *f.*; = Kuszenie.

Tenuta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Pacht *f.*; wieczna — Erbpacht; = Dzierżawa.

Tenutaryusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Pächter *m.*; = Dzierżawca.

Teobromin, -u, *sm.* Theobromin *n.*

Teodolit, -u, *pl.* -y, *sm.* Theodolit *n.* (Meßwerkzeug).

Teofania, -nii, *sf.* Theophanie *f.*, Erscheinung eines Gottes.

Teokracya, -cyi, *sf.* Theokratie *f.*, Gottes-, Priesterherrschaft *f.*

Teokratyczny, *adi.*; Teokratyczne, *adc.* theokratisch.

Teokraty, -a, *pl.* -cy; Teokrata, -ty, *pl.* -ci, *sm.* Theokrat *m.*

Teolog, -a, *pl.* -dzy und -gowie, *sm.* Theolog *m.*, Gottesgelehrte(r) *m.*, Geistliche(r) *m.*

Teologia, -gii, *sf.* Theologie f., Gottesgelehrtheit f.

Teologiczny, *adi.*; Teologicznie, *adv.* theologisch, gottesgelehrt.

Teorban, -u, *pl.* -y, *sm.* Teorban m. (ukrainisches Musikinstrument).

Teoretyczny, *adi.*; Teoretycznie, *adv.* theoretisch.

Teoretyk, -a, *pl.* -cy, *sm.* Theoretiker m.

Teorya, -ryi, *pl.* -rye, *sf.* Theorie f., Lehre f.; — światła Lichttheorie.

Teozof, -a, *pl.* -owie, *sm.* Theosoph m., Gottweiser m., Erforscher m., der göttlichen Geheimnisse.

Teozofia, -i, *sf.* Theosophie f.; = Filozoficzne mniemanie o Bogu lub bóstwie.

Teozoficzny, *adi.*; Teozoficznie, *adv.* theosophisch.

Terać, -ram, -ralem, *ra. imperf.* abnutzen, vergeuden, verschwenden, ruinieren; — się *vr.* sich herumwälzen, herumirren, von einem Ort zum anderen wandern.

Terapeutyczny, *adi.*; Terapeutycznie, *adv.* therapeutisch, die praktische Heilkunde betreffend.

Terapia, -pii, *sf.* Therapie f., praktische Heilkunde; Behandlung f., Kur f.; = Leczenie.

Teraz, *adv.* jetzt, gegenwärtig; — nie czas na to jetzt ist nicht die (richtige) Zeit dazu; — nie tak myślisz, jak dawniej, a później inaczej będziesz myślał, jak — jetzt denkst du anders wie früher und später wirst du anders denken wie jetzt; — zaraz jetzt gleich, auf der Stelle; jak na — to dosyć für jetzt ist es genug.

Terazniejszość, -ści, *sf.* Gegenwart f., jetzige Zeit, Jetztzeit f.

Terazniejszy, *adi.* gegenwärtig, jetzig; w -ch czasach in jetzigen Zeiten; czas — Präsens n., gegenwärtige Zeit, Gegenwart f.

Tercelet, -u, *pl.* -y, *sm.* Terzienslöte f. der Orgel.

Terocerola, -li, *pl.* -le, *sf.* Taschenpistole f., Zerzerol n.

Tercet, -u, *pl.* -y, *sm.* Terzett n.

Tercya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* 1) Terze f., Terz f.; 2) dritte Gymnasialklasse.

Tercyan, -a, *pl.* -i, *sm.* Schuldiener m., Bedienter.

Tercyana, -y, *sf.* dreitägiges Fieber, Wechselfieber n.

Tercyarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Franziskanerbruder mit halben Gelüben.

Teredo, -da, *sn.* Bohrer, Pfahlmuschel f.

Terefera, *inter.* Ristelfistel! Papperlapap!

Teresnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* = Trzeźnia.

Terkot, -u, *pl.* -y, *sm.* Gackelhans m., Schwächer m.

Terkotać, -tam, -tałem, *vn. imperf.* gackeln, plappern, schwätzen.

Terkotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gackelgese f., Plaudertasche f., Schwächerin f.

Terlarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Zimmerling m., Berg-, Gruben-, Zimmermann m.

Terlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Sattelholz n.; 2) Satteldede f.; Schabraße f.

Termin, -u, *pl.* -y oder -a, *sm.* 1) Termin m., Frist f.; w -nie stanąć zum Termin erscheinen; — komu wyznaczyć einen Termin, eine Frist bestimmen, jmdm einen Termin ansetzen, auseraumen; — odłożyć den Termin, die Frist aufschieben; w -nie zapłacić zur bestimmten Zeit bezahlen; prosić o przydłużenie -u um Aufschub oder Verlängerung des Termins, um Fristerterfung bitten; 2) Lehre f., Lehrjahre pl.; oddać chłopea do -u einen Jungen in die Lehre geben; być w -nie u stolarza bei einem Tischler in der Lehre sein; już odbył — er hat die Lehrjahre schon überstanden; 3) gerichtliche Vorladung, Tagfahrt f., Tagladung f.; 4) Umstand m.; być w ciezkich -nach sich in einer schwierigen Lage befinden.

Terminalność, -ści, *sf.* strikte Terminologie; Rechtsformalität f.

Terminalny, *adi.* schuldgerecht, nach den Rechtsformen.

Terminata, ty, *pl.* -ty; *dim.* Terminatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) kurzes Verzeichnis; 2) Gerichtsformel f.; 3) Gesindelosejchein m., Entlassungsschein, Dienstattest n. der Dienstboten, des Gefindes, Dienstzeugnis n.

Terminator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Handwerkerlehrling m., Lehrbursche m., -junge m.

Terminologiczny, *adi.* terminologisch.

Terminologia, -gii, *sf.* Terminologie f.; steninis f. der Fach-, Kunstausdrücke.

Terminować, -nuje, -wać, *vn. imperf.* in der Lehre sein; • chłopiec -nujący Lehrbursche m.

Terminowanie, -nia, *sn.* Lehrjahre pl., Lehre f.

Terminowy, *adi.* Termin-, Frist-; Lehr-.

Termobarometr, -a, *pl.* -y, *sm.* Thermobarometer n.

Termofor, -a, *pl.* -y, *sm.* Thermophor n., Wärmebehälter m.

Termomanometr, -a, *pl.* -y, *sm.* Thermomanometer n.

Termometr, -a, *pl.* -y, *sm.* Thermometer n., Wärmemesser m.; = Ciopłomierz.

Termometriograf, -a, *pl.* -y, *sm.* Registrierthermometer n.

Termometryczny, *adi.* thermometrisch.

Termomultiplikator, -a, *pl.* -y, *sm.* Thermomultiplikator m.

Termoskop, -u, *pl.* -y, *sm.* Thermoskop n., Wärmemesser m., Wärmezeiger m.

Termy, term, *plur. tant. sn.* Bäder pl., warme Quellen, Warmbad n.

Terpentyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Terpentin m.

Terpentynowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Terpentinbaum n.

Terpentynowy, *adi.* Terpentin-; — olejek Terpentynowy n.

Terrakota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* gebrannte Erde, Terrakotta f.

Terrytoryum, *indecl. sn.* Territorium *n.*, Gebiet *n.*, Bereich *m.*

Terrytoryalny, *adi.*; Terrytoryalnie, *adv.* territorial, Gebiets-, Territorien-.

Testament, -u, *pl.* -a; *dim.* Testamentcik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Testament *n.*, letzter Wille, letztwillige Verfügung; zrobić — das Testament machen, aufsetzen; — obalić das Testament umstoßen; napisać — den letzten Willen niederschreiben; zwałcząc ważność -u die Gültigkeit des Testaments anfechten; 2) stary — Altes Testament; nowy — Neues Testament; = Zakon.

Testamentarz, -a, *pl.* -e; Testamentnik, -a, *pl.* -cy; Testator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Testator *n.*, Testierer *m.*, Erblasser *m.*

Testamentowy, Testamentalny, *adi.* Testaments-; -tane rozporządzenie Testamentsanordnung *f.*

Testator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Erblasser *m.*

Testatorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Erblasserin *f.*

Testatorski, *adi.* Testators-, Erblassers-.

Testimonyum, *indecl. sn.* Testimonium *n.*, Zeugnis *n.*; = Świadectwo.

Teszlik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Pellataria) rotes Steinbrech.

Teśc, -ścia, *pl.* -ście oder -ściowie, *sm.* Schwiegervater *m.*; -ściowie, *pl.* Schwiegereltern *pl.*

Teściowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Schwiegermutter *f.*

Teściowski, *adi.* schwiegerväterlich; schwiegermütterlich; Schwiegereltern-.

Tetaniczny, *adi.* starrkrampf, vom Starrkrampf befallen.

Tetanizacya, -cyi, *sf.* Erzeugung *f.* von Starrkrampf.

Tetanizować, -zuje, -watem, *vn. imperf.* Starrkrampf erzeugen.

Tetanus, -u, *sing. tant.* *sm.* Starrkrampf *m.*; = Teżec.

Tetrakord, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Tetrakord *n.*, vierseitige Leier; 3) Tetrakord *m.*, die vier Töne einer Quarte.

Tetryczóć, -czeje, -czalem, *vn. imperf.* mürriſch, unfreundlich, ſauertöpfisch werden.

Tetryczenie, -nia, *sn.* Mürriſchwerden *n.*

Tetryczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* mürriſche, unfreundliche Person.

Tetryczność, -ści, *sf.* mürriſches, unfreundliches Wesen.

Tetryk, -a, *pl.* -cy, *sm.* mürriſcher, unfreundlicher, ſauertöpfischer Mensch, Murrkopf *m.*, Hypochonder *m.*

Teutonizm, -u, *sing. tant.* *sm.* Teutonismus *m.*

Teza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Theſis *f.*, Theſe *f.*, Satz *m.*, Streitſatz *m.*

Też, *coni.* auch, denn, wohl doch; mniej pracuje, mniej — zarabia er arbeitet weniger und verdient auch weniger; iny wszyscy — pójdziemy wir alle werden auch mitgehen; ani ja — ich auch nicht; co — w tem zawiniatku być może was kann denn in diesem Bündel wohl sein; może ci to pomódz, ale — zaszkozić może das kann dir helfen, kann dir aber auch schaden; dobra to materya, ale — kosztuje dosyć es ist ein guter Stoff, kostet aber auch genug; co — ty o tem myślisz was denkst du wohl darüber; czemu — nie powiedziałeś tego przedzej warum hast du denn das nicht früher gesagt; gdzie — cały dzień byłeś wo warst du denn den ganzen Tag; przyjdź — kiedy i do mnie komu doch auch einmal zu mir; trzeba — przecie mieć jakiś wzgląd dla wieku man muß doch Rücksichten gegen das Alter haben; niby — scheinbar; niby — nie o tem nie wiedziałeś du tußt so, als ob du nichts davon gewußt hättest.

Technać, -nę, -tem, *vn. imperf.* 1) dumpfig, anbrüchig werden, muffeln, muffig werden; 2) sich setzen, verlaufen, fallen.

Tęcza, -czy, *pl.* -cze, *sf.* Regenbogen *m.*; patrzeć jak w -czę jmnbn mit Bemunterung anstarren.

Tęczak, -a, *pl.* -i, *sn.* Junferſiſch *m.*, Meerjuder *m.*

Tęczowanie, -nia, *sn.* Regenbogenſpiel *n.*

Tęczowy, *adi.* Regenbogen-; błona -a Regenbogenhaut *f.*

Tęczówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Regenbogenhaut *f.* des Auges, Iris *f.*, Irishaut *f.*

Tędy, *adv.* hiedurch, hindurch, hier durch, hier vorüber; nie — droga da führt nicht der Weg durch; przechodził — przed godziną er ist da vor einer Stunde vorübergegangen; — owędy hier und da, hin und her.

Tęgi, *adi.*; Tęgo, *adv.* 1) steif, fest, drall, stark; — powróz festes Seil; -gie sukno festes Tuch; — mróz fester Frost; -ga zima starker, kalter Winter; gline-go umiesić den Ton dicht, fest kneten; 2) tüchtig; dwa -gie rumaki zwei tüchtige Hengste; -go się trzymać er hat sich tüchtig gehalten; -go go wyłajał er hat ihn einen tüchtigen Verweis gegeben; -gi jeździec tüchtiger Reiter.

Tęgokrusz, -u, *pl.* -e, *sm.* stabldichtes Erz.

Tęgoskór, -a, *pl.* -y, *sm.* Harthäutler *m.* (Bilzart).

Tęgoster, -a, *pl.* -y, *sm.* Holzhauer *m.*, Kletterſchwanz *m.*

Tęgostka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Desmochaeta) Bandhaar *n.*

Tęgopokrywy, *adi.* mit Flügeldecken versehen, hornflügelig.

Tęgoryjec, -jca, *pl.* -jce, *sm.* Eingeweidewurm *m.* im Zwölffingerdarm.

Tęgość, -ści, *sf.* Steifheit *f.*, Steife *f.*, Festigkeit *f.*, Derbheit *f.*, Stärke *f.*; Tüchtigkeit *f.*

Tępicieł, -a, *pl.* -e, *sm.* Ausrotter *m.*

Tępić, -pie, -piem, *va. imperf.* 1) ausrotten; 2) abstumpfen, stumpf machen.

Tępieć, -pieje, -piałem, *vn. imperf.* stumpf werden.

Tępogłowy, *adi.* stumpf=
köpfig.

Tępogłów, -owu, *pl.* -owy,
sm. Meeräsche *f.*, Meeralfant *m.*
Tępokątny, *adi.* stumpf=
wintlig; stumpfständig.

Tęponosy, *adi.* stumpf=
nasia.

Tęporogi, *adi.* stumpfhör=
nia.

Tępości, -ści, *sf.* Stumpf=
heit *f.*; — słuchu Stumpf=
heit des Gehörs; — umysłu
Stumpfsinn *m.*; — pojęcia
Begriffsstumpfheit *f.*

Tępozęb(n)y, *adi.* stumpf=
zahnig.

Tępy, *adi.*; Tępo, *adv.*
1) stumpf; 2) stumpfsinnig;
-pa głowa Schwachkopf *m.*;
-pe pojęcie schwere Fassungs=
kraft; -po pojmovac schwer
begreifen.

Tęskliwość, Tęskność,
-ści, *pl.* -ści; Tęsknota, -ty, *pl.*
-ty; Tęsknica, -cy, *pl.*
-ce, *sf.* Sehnsucht *f.*, Wangig=
keit *f.*, Wehmut *f.*; — za kra=
jem, domem Heimweh; oze=
kuje go z -ta ich erwarte ihn
mit Sehnsucht.

Tęskliwy, Tęskny, *adi.*;
Tęskliwie, Tęsknie, Tęskno,
adv. sehnsüchtig, sehnsuchtsvoll,
bange; -no mi za wami ich
sehne mich nach euch; -ne
dni wlokły się powoli bange
Tage zogen sich langsam dahin;
-no mi tu mit ist hier bange.

Tęsknić, -nie, -nitem, *vn.*
imperf. sich sehnen, Sehnsucht
haben; — do domu, do kraju
Heimweh haben.

Tęsknienie, -nia, *sn.* Seh=
nen *n.*

Tęsknocin, -u, *pl.* -y, *sm.*
Iresine (Pflanzenart).

Tętent, -u, *pl.* -y, *sm.* =
Tentent.

Tętniak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Schlagadergeschwulst *f.*

Tętnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Schlagader *f.*, Pulsader, Ar=
terie *f.*; wielka — Aorta *f.*,
Hauptschlagader.

Tętnicowy, Tętniczny, *adi.*
Schlagader-, arteriell, arteriös.

Tętniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
kleines arterielles Blutgefäß.

Tętnić, -nie, -nitem, *vn.*

imperf. 1) pulsieren; 2) tram=
peln, mit den Füßen stampfen.

Tętnienie, -nia, *sn.* 1)
Pulsieren *n.*; 2) Trampeln *n.*,
Stampfen *n.*

Tętnistość, -ści, *sf.* (Ar=
teriellitas, Hyperynosis) faserige
Blutvergiftung.

Tętno, -na, *pl.* -na, *sn.*
Puls *m.*, Pulsschlag *m.*

Tętnomnożny, *adi.* (poly=
sphygmicus) pulsbeschleunig=
gend.

Tęża, -ży, *pl.* -że, *sf.*
(Agave) amerikanische Baum=
malve.

Tężcowy, *adi.* Starr=
krampf-.

Tężec, -zca, *pl.* -zce, *sm.*
Starrkrampf *m.*

Tężeć, -żeje, -żaćem, *vn.*
imperf. erstarren, steif werden;
żelazo -je das Eisen wird
teigig.

Tężenie, -nia, *sn.* Erstar=
ren *n.*, Steifwerden *n.*; — so=
lanki Grabierung *f.* der Sole;
— cierniowe Dorngrabierung;
— solanki lodowe Eisgrabie=
rung; — słoneczne Sonnen=
grabierung.

Tężnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Grabierhaus *n.*, Grabierwerk
n., Dornengrabierung *f.*

Tężnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Grabierer *m.*

Tężyć, -że, -żyłem, *va.*
imperf. steif machen.

Tfu! *interi.* Psui!

Tiul, -u, *pl.* -e, *sm.* Tüll
m.; — w punkta Erbjen=
tüll.

Tiara, -ry, *pl.* -ry, *sm.*
Tiara *f.*, päpstliche Krone.

Tkacki, Tkaczy, *adv.*
Weber-.

Tkactwo, -wa, *sn.* Weber=
handwerk *n.*, Weberei *f.*; We=
berhandel *m.*

Tkacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Weber *m.*

Tkaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Weberin *f.*

Tkaczyk, -a, *pl.* -i, *sm.*
Schнауermotte *f.*

Tkać, tkam, tkąłem, *va.*
imperf. 1) stopfen, drücken,
hineindrücken; 2) weben; —
płótno leinwand weben; zło=
tom -ne golddurchwirkt.

Tkalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*
Weberei *f.*; Webstuhl *m.*

Tkanie, -nia, *sn.* Weben *n.*

Tkanina, -ny, *pl.* -ny;
dim. Tkanka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Gewebe *n.*, gewebtes Zeug;

Band *n.*, Streif *m.*, Besatz *m.*
Tkanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Zellengewebe *n.*, Zelle *f.* im
Körper.

Tkankowaty, *adi.* zellen=
förmig, zellenartig, zellig.

Tkankowy, *adi.* Gewebe-.

Tkliwość, -ści, *sf.* Rüh=
rung *f.*, Empfindsamkeit *f.*,
Ereignbarkeit *f.*

Tkliwy, *adi.*; Tkliwie,
adv. rührend, empfindlich,
rührbar.

Tknać, -nę, -nąłem, *va.*
perf.; Tykać, -kam, -kałem,
va. *imperf.* 1) rühren, an=
rühren; — się czego an etwas
die Hände legen, etwas scharf
anfassen; nieprzyjemnie mnie
to tknęło, że . . . es berührte
mich unangenehm, daß . . . ;
2) durchbringen, erschüttern.

Tykać, -kam, -kałem, *va.*
imperf. buzen, mit du an=
reden.

Tkwić, tkwie, tkwiłem, *vn.*
imperf. stecken; kula tkwi
jeszcze ciagle w ranie die
Kugel steckt noch immer in der
Wunde; to mi tkwi w pa=
mieci daß ist mir im Gedäch=
tnis geblieben; przesadza, ale
przecież cząstka prawdy tkwi
w jego słowach er über=
treibt, aber es steckt doch ein
Teilchen Wahrheit in seinen
Worten.

Tleć, Tlić, -le, -liłem, *vn.*
imperf. glimmen, schwelen;
drzewo mokre tli, lecz nie
pali się nasse Holz glimmt,
aber brennt nicht; gdzienie=
gdzie tlił jeszcze mały ogień
hie und da glomir noch ein
kleines Feuer.

Tlen, -u, *sing. tant. sm.*
Sauerstoff *m.*, Oxygen *n.*

Tlenek, -r, *pl.* -nki, *sm.*
Oxyd *n.*; — wegła Kohlen=
oxydgas *m.*, Kohlen-sauerstoff
m.; — azotu Stickstoffoxyd *n.*;
— żelaza Eisenoxyd.

Tlenie, -nia, *sn.* Glimmen *n.*

Tlennik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Deyd *n.*, Sauerstoffverbindung *f.*; 2) Metallfall *m.*; — żelaza Magneteisenstein *m.*

Tlenosól, -soli, *pl.* -sole, *sf.* Sauerstoffsalz *n.*

Tło, tła, *pl.* tła, *sn.* 1) Grund *m.*, Hintergrund *m.*; to się będzie dobrze odbijać na ciemnem tle das wird von dem dunklen Grunde gut abstrahlen; te piękne przymioty stanowią — jego charakteru diese schönen Eigenschaften bilden den Grund seines Charakters; biały domek odbijał się od malowniczego tła starych dębów das weiße Häuschen stach von dem malerischen Hintergrunde der alten Bäume ab; 2) Fußboden *m.*, Boden *m.*; — odlewane gegossener Estrich.

Tłoczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Pressen *n.*, Drücken *n.*

Tłoczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; — do biletów Kupferstempel *m.*, Biletstempelapparat *m.*

Tłocznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Presse *f.*, Druckerpresse; 2) Kelter *m.*; 3) Stoß-, Prägewerk *n.*; — zawiasowa Quetschwerk.

Tłoczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* drücken, pressen, zusammendrücken, zusammendrücken, zusammenpressen; — masło w faszce die Butter im Fasse pressen; — wino, oliwę Wein, Öl pressen; wszystko w kupe — alles zusammendrängen; smutek-y mi serce der Kummer drückt mir das Herz; — stopą ziemię mit dem Fuße die Erde drücken; — książki Bücher drucken; — się *vr.* sich drängen, pressen; — czyli się wszyscy ku wyjściu, tak że nie sposób było się cofnąć alles drängt zum Ausgang, so daß es unmöglich war, sich zurückziehen; różne myśli — czy mi się do głowy verschiedene Gedanken drängen sich mir im Kopfe.

Tłok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Gedränge *n.*; taki był — w kościele, że musielismy czekać na dworze es war so ein Gedränge in der Kirche, daß wir draußen warten mußten;

2) —; *dim.* Tłoczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Kolben *m.*, Stampfer *m.*, Stößel *m.*, Stempel *m.*; — cylindra parowego Dampfsolben; — klawowy durchbrochener Kolben, Ventilsolben; — maszynowy wodociągowej Treibsolben; — pompy Pumpen-, Mönchs-solben; — przebijaczki Drucker *m.*, Stempel oder Mönch der Lochmaschine.

Tłoka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Hilfsdienst *m.*, Frondienst *m.*; 2) Fruchtensammlung *f.*, Ernte *f.*

Tłokarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Weinkelter *m.*, Ölpresse *f.*; Preßhaus *n.*

Tłokarski, *adi.* Kolben-Tłokarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Kelterer *m.*, Presser *m.*

Tłuc, -kę, -czesz, -kłem, *I. vn. imperf.* schlagen, stoßen; — głową o ścianę mit dem Kopfe an die Wand schlagen; tłukł pięściami o drzwi, aż się w całym domu rozległo er hämmerte mit den Fäusten an die Thür, so daß es im ganzen Hause dröhnte; *II. va. imperf.* zerschlagen, zerstoßen; bearbeiten; — pieprz w móżdzierzu den Pfeffer im Mörser zerstoßen; tarczę — orzeźem mit dem Schwerte an den Schild schlagen; — co na miążę etwas zu Brei zerstoßen; — orzechy Nüsse knacken; — kogo pięściami jmnđu mit den Fäusten bearbeiten; *III.* — się, *vr.* 1) schlagen, klopfen, pochen, Lärm machen; — się jak Marek po piekle einen Höllenlärm machen; kto się tam — cze do drzwi? wer pocht dort so heftig an die Thür? 2) sich heruntreiben; — się po nocach die ganzen Nächte herumlaufen, herumschwärmen; pojadę w dzień, bo czemu mam się — po nocy ich werde bei Tag fahren, denn wozu soll ich mich bei Nacht strapazieren; — się po świecie sich in der Welt heruntreiben.

Tłucarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Erzstoßer *m.*

Tłucz, Tłucza, -czy, *pl.* -cze; Tłuka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Brei *m.*, Hunde-, Vogel-futter *n.*

Tłuczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Stößer *m.*, Mörsersteule *f.*; — zderzaka cylindrowy Bufserstoßer; — zderzaka o tarczy płaskiej Bufferstange mit flacher Scheibe; — zderzaka o tarczy wypukłej Bufferstange mit ovaler Scheibe.

Tłuczenie, -nia, *sn.* Zer-schlagen *n.*, Zerstampen *n.*, Zerstoßen *n.*; — rud Erzpochen *n.*; — suche Trockenpochen *n.*; — mokre Naßpochen *n.*, Wahlführung *f.*; — mialko Tod-, Zähpochen *n.*

Tłuczeniec, -ńca, *pl.* -ńce. *sm.* Gebäck *n.* aus gestoßenen Mandeln.

Tłuczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Stampfe *f.*; Pochwert *n.*, Pochhammer *m.*; — stoporowa Stengel-pochhammer; — młotowa Hammer-pochwert; 2) Rührfaß *n.*, Butterrührfaß *n.*; 3) Herumstreicherin *f.*

Tłuk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Stampfer *m.*, Stößer *m.*; 2) Pflastertreter *m.*, Taugenichts *m.*, Lunichtgut *m.*

Tłum, -u, *pl.* -y, *sm.* Haufen *m.*, Masse *f.*, Menge *f.*, Schwarm *m.*; — y ludu zebrały się przed parlamentem Volksmassen sammelten sich vor dem Parlament; w — ie im Gedränge; — przykrych myśli ein Schwarm unangenehmer Gedanken.

Tłumactwo, -wa, *sn.* 1) Dolmetschgewerbe *n.*, Dolmetscherei; 2) Aufklärung *f.*, Auslegung *f.*

Tłumacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Übersetzer *m.*, Dolmetsch *m.*, Dolmetscher *m.*; Ausleger *m.*, Erklärer; — tych dziel trzymał się dokładnie oryginału der Übersetzer dieser Werke hielt sich genau an das Original; zaprzysiężony — sądowy beideter Gerichtsdolmetsch; on niech będzie — em moich uczuć er soll der Dolmetsch meiner Gefühle sein; — na język niemiecki Übersetzer ins Deutsche, Berdentscher.

Tłumaczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Übersetzung *f.*; on żyje

tylko z -czeń er lebt nur von Übersetzungen; 2) Ausdrücken n., Auslegen n.; do-nia myśli swoich um seine Gedanken auszudrücken; 3) — sie Entschuldigung f., Rechtfertigung f.; to twoje — sie choroba nie jest prawdopodobne die Krankheit, die du als Entschuldigung angibst, ist nicht wahrscheinlich.

tłumaczka, -ki, pl. -ki, sf. Übersetzerin f.; Auslegerin f.

tłumaczyć, -cze, -czyłem, va. imperf. 1) übersetzen, übertragen; — co z polskiego na niemieckie etwas aus dem Polnischen ins Deutsche übersetzen, verdeutschen; 2) auslegen, erklären; — czyłem mu to, jak mogłem, wszystko nadaremnie ich erklärte es ihm, wie ich es konnte, alles umsonst; — sny Träume auslegen; — co według swego widzimisie etwas deuten; — komu swoje uczucia jmnđu über seine Gefühle aufklären; 3) ausdrücken, wiedergeben; ten wyraz nie dobrze tłumaczy twą myśl dieser Ausdruck gibt nicht richtig deinen Gedanken wieder; ja chcę tylko myśl — ich will bloß den Gedanken wiedergeben; II. — sie vr. 1) sich rechtfertigen, sich entschuldigen; 2) — sie czem etw. vorführen.

tłumić, -mieć, -miłem, va. imperf. dämpfen, unterdrücken; ersticken (bildl.); — ogie ndas Feuer unterdrücken; — łzy westchnienia Tränen, Seufzer unterdrücken; starałam się — w sobie myśl o zemście ich trachtete den Gedanken an Rache in mir zu unterdrücken.

tłumny, adi.; tłumnie, adv. zahlreich, gedrängt, haufenweise.

tłumok, -a, pl. -i; dim. tłumoczek, -czka, pl. -czki, sm. Bündel n., Hänzel n., Pflanzen m., Gepäd n., Paket n., Reisefack m.; Bettfack m.

tłustawy, adi. ein wenig fett; się fett anflühend.

tłustka, -ki, pl. -ki, sf. Madia (Pflanzenart).

tłustodrzew, -a, pl. -y, sm. Balsambaum m.

tłustosz, -a, pl. -e, sm. Fettfrau n., Büttelfrau n., — szkarłatny roteš Dickblatt; — pomorski Portulakmel-de f.

tłustoszklisty, adi. fettglänzend.

tłustoś, -ści, pl. -ści, sm.

1) Fett n.; 2) Fettigkeit f.; 3) Schlipfrigkeit f.

tłusty, adi.; tłusto, adv. 1) fett; chętnie -to jadać gern fett essen; wygladać -to dick und fett aussehen; -ty grunt fetter Boden; 2) schlupfrig, schmutzig; -te dowcipy gepfefferte Witze.

tłuszcz, -u, pl. -e, sm. Fett n.

tłuszczza, -czy, pl. -cze, sm. Volkshaus m., Mob m., Pöbel m.

tłuszczak, -a, pl. -i, sm. Fettgeschwulst f.

tłuszczowy, adi. Fett-

tłuszcic, -szcze, -scilem, va. imperf. fettig, schmierig machen.

tłuscieć, -cieje, -ciałem, vn. imperf. dick, fett werden.

tłuscioch, -a, pl. -y, sm. fetter, dicke Mensch, Dickerchen n., Dickwanst m.

tłusciocha, -chy, pl. -chy; dim. tłuscioszka, -ki, pl. -ki, sf. dicke Frauensperson.

To, I. siehe: Ten; II. con. 1) so, danu; gdyby kto inny był na czele, — rzeczy by wzięły inny obrót wenn jemand anderer an der Spitze wäre, so würden die Dinge einen anderen Verlauf nehmen; a jak uczynię coś innego, — z twojej winy und wenn ich was anders tun werde, dann ist es deine Schuld; 2) — bald . . . bald; — śmieje się, — płacze bald lacht er, bald weint er; — tak, — owak bald so, bald anders; — na tę, — na tamtą stronę bald auf diese, bald auf jene Seite.

Tobijak, -a, pl. -i, sm. Sandoal m., Tobiasfisch m.

Toboła, -ły, pl. -ły, sf.; dim. Tobolek, -ka, pl. -ki, sm. 1) Hirten-, Reisetasche f.; 2) Gepäckstück n., Paket n., Ballen m.

Toczak, -a, pl. -i, sm. Schleifstein m.

Toczarnia, -ni, pl. -nie, sf. Schleiferei f.

Toczek, -czka, pl. -czki, sm. 1) runde Scheibe; 2) runder flacher Hut, Toque f.; 3) kleiner, roter Hof um die Schußblatternpusteln; 4) — szlifierski Schmirgelscheibe; 5) -czkiem, adv. kugelnd, rollend.

Toczenica, -cy, pl. -ce; sf. 1) runde Weiberhaube; 2r Wulst m.; 3) Viertelstab m.,

Toczenie, -nia, sm. 1: Drechseln n.; 2) Wälzen n. (Rollen n.

Tocznosć, -ści, sf. Beweglichkeit f., Geschmeidigkeit f., Wälzbarkeit f.

Toczny, adi. wälzbar, geschmeidig, beweglich.

Toczyć, -cze, -czyłem, I. va. imperf. 1) wälzen, rollenz — kamienie Steine wälzen; — beczkę ein Faß rollen

strumień -czy swe wody prze dolinę der Bach rollt seine Gewässer durch das Tal; — oczyma po sali seine Augen im Saale umherrollen lassen; 2) drechseln; 3) schleifen, wälzen; 4) zapfen, schöpfen, pumpten; — wodę ze studni das Wasser aus dem Brunnen pumpten; — wino, piwo Wein, Bier zapfen; — pianę schäumen, Schaum von sich geben; 4) zernagen, zerfressen; zdrowego drzewa robak nie -czy einen gesunden Baum zernagt der Wurm nicht; smutek serce mu -czy der Kummer nagt ihm am Herzen; zazdrość go -czy der Neid verzehrt ihn; 5) führen; — z kim rozmowę ein Gespräch mit jmdm führen; — z kim spor einen Streit mit jmdm führen; II. — sie vr. 1) rollen, frollern, sich drehen; strumień w dolinie sich -czy der Bach rollt durch das Tal dahin; fortuna kołem się -czy Glück und Glas wie bald bricht das, Glück ist veränderlich; 2) fließen, strömen; łązy strumieniem -czyły się po jej twarzy Tränen floßen in Strömen über ihr Gesicht; krew -czy się z rany Blut

strömt aus der Wunde; 3) im Gange sein, stattfinden, geführt werden, von sich gehen; od pieciu lat wojna się -czy seit fünf Jahren wird der Krieg geführt; rozmowa -czyła się o polityce das Gespräch wurde über Politik geführt; przed tubętszym sądem -czy się sprawa o oszustwo vor dem hiesigen Gerichte findet eine Verhandlung über Betrug statt; sprawa się -czy już dwa lata die Sache ist schon zwei Jahre im Gange.

Toczydło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Schließ-, Weisstein *m.*, Polierscheibe *f.*

Toczysty, *adi.* rund, wie gebrechelt.

Toć, *adv.* = Przecie.

Toga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Toga *f.*; Talar *m.*

Toina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* (Apocynum) Hundstohl *m.*, Hundsmolle *f.*

Tojad, -u, *pl.* -y, *sm.* (Aconitum) Eisen-, Sturmhut *m.*, Venus-, Himmelswagen *m.*; — mordownik Nappell-, Sturmhut; — wilkomord Fuchs-, Wolfssturmhut.

Tojadnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Monit *n.*

Tojesć, -ści, *sing. tant. sf.* (Lysimachia) Seiden-, Schwalbennurz *f.*, Asulapie *f.*, Schwalbenkraut *n.*; — wielka gelber Weiderich.

Tojowiec, -wca, *sm.* Marsdenias (Pflanzenart).

Tok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Fließen *n.*, Gleiten *n.*; regelmäÙiger Gang, Lauf *m.*; Richtung *f.*; w -u rozmowy wspomniał o ðlugu im Laufe des Gespräches erwähnte er die Schuld; rokowania wzięły pomyslny — die Unterhandlungen nahmen eine günstige Richtung; rzeczy idą ciagle tym samym -iem die Sachen gehen immer den regelmäÙigen Gang; inny jest teraz — rzezcy die Sache hat jetzt eine andere Wendung erhalten, genommen; — myśli Gedanken-gang; 2) Form *f.*, Gestalt *f.*, Art *f.*; 3) Tenne *f.*, Drechs-tenne; 4) Wulst *m.*, Viertel-

stab *m.*; 5) Töpferscheibe *f.*; 6) Lanzenschuh *m.*; Karabiner-hafen *m.*; 7) Strang *m.*, Schienenstrang, Schienenreihe *f.*; — łuku Kurvenstrang.

Tokaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Tokaier *m.*, Ungarwein *m.*

Tokarczyk, -a, *pl.* -ki, *sm.* Drechslerlehrling *m.*, Drechslergeselle *m.*

Tokarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Drechslerin *f.*, Drechslermeisterin *f.*; 2) Drehbank *f.*, Drechselbank; — do kruszcu Metallbrehbank; — do obtaczania kół Häderdrehbank; — przedmiotów owalnych Ovaldrehwerk; — pociagowa, mechaniczna Maschinendrehbank; — pociagowa z podstawkiem ręcznym Gliederdrehbank; — podwojna Duplexdrehbank; — tarczowa Scheibendrehbank, Plandrehbank.

Tokarnia, -ni, *pl.* nie, *sf.* Drechslerwerkstatt *f.*, Drechslerlei *f.*

Tokarski, *adi.* Drechsler-; -ka robota Drechslerarbeit *f.*

Tokarstwo, -wa, *sn.* Drechslerhandwerk *n.*

Tokarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Drechsler *m.*

Tokloska, -ki, *sf.* echter römischer KümmeI.

Tokować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* schleifen, balzen, sich paaren, sich begatten (von Auer-, Wild-, Haselwild).

Tokowanie, -nia, *sn.* Balzen *n.*, Schleifen *n.*

Tokowisko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* 1) Tenne *f.*; 2) Balz *m.*, Ort, wo das Balzen geschieht.

Toksykolog, -a, *pl.* -owie, *sm.* Toxikolog *m.*, Giftkennner *m.*; = Znający się na truciznach.

Toksykologia, -gii, *sf.* Toxikologie *f.*, Giftkunde *f.*; = Nauka o truciznach.

Tolerancya, -cyi, *sf.* Toleranz *f.*, Duldung *f.*, Duldsamkeit *f.*; = Pöbläzanie.

Tolerancki, *adi.*; Tolerancko, *adv.* tolerant, duldsam, nachsichtig.

Tolerować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* tolerieren, dulden, nachsichtig sein.

Tolerowanie, -nia, *sn.* Tolerieren *n.*, Dulden *n.*

Tołombas, Tołumbas, -u, *pl.* -y, *sm.* türkische Trommel, Janitscharenpauke *f.*

Tołp, -pia, *pl.* -pie, *sm.* (Madrepora) Stenforalle *f.*

Tołub, -bia, *pl.* -bie; *dim.*

Tołubek, -bka, *pl.* -bki, *sm.* gefütterter Oberrock, Pelzrock *m.*

Tołuba, -by, *pl.* -by, *sf.* Crovea (Pflanzenart).

Tom, -u, *pl.* -y; *dim.*

Tomik, -u, *pl.* -i, *sm.* Band *m.*, Bändchen *n.*; już wyszedł drugi — historyj ist schon erschienen.

Tombak, -u, *sing. tant. sm.* Tombak *m.*, rotes Messing, Rotguß *m.*, Mannheimer Gold.

Tombakowy, *adi.* Tombak-, von Tombak.

Tomilek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* (Heliotropium) Sonnenwende *f.*

Tomka, -ki, *sf.* Riedgras *n.*

Tomkownica, -cy, *sf.* Pferdegras *n.*

Tomsonit, -u, *sm.* Thomsonit *m.*, Röntgenit *m.*

Ton, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)

Ton *m.*, Stimme *f.*, Klana *m.*; fakszywy — falscher Ton; miły — angenehmer Ton; dzwon ma przyjemny — die Glocke hat einen schönen Klang; słodkie, kłliwe, smutne -y wydobywał ze skrzy-piec siße, ruhrende, traurige Töne brachte er aus der Geige hervor; musisz wziąć o pół

-u wyżej du mußt um einen halben Ton höher greifen; wypasć z -u aus dem Tone fommen; 2) Ton *m.*, Redeweise *f.*, Betragenart *f.*; zuchwały — przybrać frech werden, in einer frechen Weise reden; to jest

— terazniejszego świata daß ist der jetzt herrschende Welt-ton; człowiek dobrego -u ein Mann von gutem Ton; to należy do dobrego -u daß gehört zum guten Ton; spuścić z -u er ist jetzt bescheidener geworden; w rozkazującym -ie im befehlenden Tone.

Tonacya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Tonart *f.*, Skala *f.*

21*

Tonać, -ne, -nałem, *vn. imperf.* ertrinken, untergehen, zu Grunde gehen, versinken; okret -nie das Schiff geht unter; -ne w tem błocie ich gehe in diesem Kot unter; — we łzach in Tränen zerfließen; co ma wisieć nie utonie Unkraut verdirbt nicht; -uacy chwytła się brzytwy der Ertrinkende klammert sich auch an einen Strohhalbm (an ein Rasiermesser).

Toniczność, -ści, *sf.* normale Spannkrast der Muskeln, *Tonus m.*

Toniczny, *adi.* 1) tonisch, *Tonus f.*; 2) tonisch, die Spannkrast der Gewebe betreffend; — kurez Starrkrampf *m.*

Tonika, -ki, *sf.* *Tonika f.*, *Grundton m.*

Tonizować, -zuje, -wałem, *va. imperf.* Spannkrast verleihen.

Tonkowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* *Tontabohne f.*

Tonna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* *Tonne f.*; — angielska englische *Tonne*; — francuska französische *Tonne*.

Tontyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* *Tontine f.*, *Leibrentengesellschaft f.*

Tonń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) *Tiefe f.*, *Abgrund m.*, tiefes *Wasser*; 2) *Zug m.* gefangener *Fische*; 3) -nie der mit *Neßen* umstellte *Strich* des *Wassers*.

Topaz, -zu, *pl.* zy, *sm.* *Lopas m.*; — biały *Pyrit m.*; — faltywy *Bergkristall m.*

Topialny, *adi.* *Schmelz-*, *Gieß-*.

Topian, -u, *sm.* *Pistia* (*Pflanzenart*).

Topiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* *Gießler m.*

Topić, -pię, -piłem, *I. va. imperf.* 1) ertränken, ersäufen, untertauchen; -iono za dawnych czasów niemande czarownico man ertränkte vor *Zeiten* die vermeintlichen *Hegzen*; troski w winie — die *Sorgen* in *Wein* ersäufen; — okret ein *Schiff* versenken, in *Grund* bohren; 2) gießen, schmelzen, zerfließen lassen; — kruszce, szkło, wosk *Erze*, *Glas*, *Wachs*

schmelzen; 3) (bitl.) versenken, hesten, bohren, stoßen; — wzrok w słońcu seinen *Blick* auf die *Sonne* hesten, sie unverwandt anschauen; — wzrok w czyjems oku seinen *Blick* auf jundts *Aug* hesten; — żelazo w czyjich piersiach das *Eisen* in jundts *Brust* bohren, stoßen; II. — się *vr.* ertrinken, sich versenken, vertiefen; ratujcie mnie, bo sie -pię rettet mich, weil ich sonst ertrin= isć — się do Wisty ich will zur *Weichsel* gehen, um mich zu ertränken; 2) zergehen, schmelzen, zerfließen; z metalów najprędzej -pi się oków von allen *Metallen* schmilzt *Blei* am schnellsten.

Topiel, -i, *pl.* -e, *sf.*; **Topielisko**, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) *Wasserabgrund m.*, *Wasserschlund m.*, *Wasserstrudel m.*; — morska *Meeresflut f.*; 2) *Ertrinken n.*; ujęć -i der *Gesahr* des *Ertrinkens* entgegen.

Topielec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* *Ertrunkene(r) m.*, *Wasserleiche f.*, *Wassergespennst n.*, *Wassermann m.*

Topielica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) *Wasserfrau f.* *Nixe f.*; 2) *Ertrunkene f.*; 3) (*Ranatra*) *Wasserwanze f.*

Topielisty, *adi.* voll *Wasserschlände*.

Topienie, -uia, *sn.* 1) *Schmelzen n.*; 2) *Versenken n.*, *Untertauchen n.*

Topień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* *Schmelzstein m.*

Topinambur, -u, *pl.* -y, *sm.* (*Helianthus tuberosus*) *Topinambur m.*

Topliwość, -ści; **Topni-**stość, -ści, *sf.* *Schmelzbarkeit f.*

Topliwy, **Topnisty**, **Topny**, *schmelzbar*.

Topnieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* schmelzen, zergehen; śnieg -nieje w słońcu der *Schnee* schmilzt in der *Sonne*; metale -nieją w ogniu die *Metalle* schmelzen im *Feuer*; — jak wosk wie *Wachs* schmelzen.

Topnienie, -nia, *sn.* *Schmelzen n.*, *Zergehen n.*, *Zerschmelzen n.*, *Zerfließen n.*

Topnik, -a, *pl.* -i, *sm.* *Schmelzschlag m.*, *Fluß m.* *Stufmittel n.*, *Flußvat m.*

Topograf, -a, *pl.* -owie, *sm.* *Topograph m.*, *Ortsbeschreiber m.*

Topografia, -fi, *sf.* *Ortsbeschreibung f.*, *Topographie f.*

Topograficzny, *adi.* topographisch, *ortsbeschreibend*.

Topola, -li, *pl.* -le, *sf.* **Pappel f.**, **Pappelbaum m.**; — biała, czarna, włoska weiße, schwarze, italienische oder *Silberpappel*; — nadwiślańska *Weichselpappel*, *Saarlaubbaum m.*, *Saarlaubbreche f.*, *Scheinweide f.*, *Mückenbaum m.*; — osa, osika, drżąca *trzepiecina* *Zitterpappel*; — balsamiczna *Balsampappel*.

Topolina, -ny, *sf.* *Pappelbaumholz n.*; *Pappelwäldchen n.*

Topolipka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (*Thespalia*) *Göttermalve f.*

Topolisty, *adi.* voll *Pappeln*; ichlanł wie eine *Pappel*.

Topologia, -gii, *sf.* *Topologie f.*, *Unterstützung f.* des *Gedächtnisses* durch einen *Ort*.

Topolowy, **Topolny**, *adi.* *Pappeln*.

Topolówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (*Althaea*) *Pappeltraut n.*; — różowa *Rosenpappel*.

Toporek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* *kleine Hade*, *kleines Beil*; — z młotkiem *Tischlerhaue f.*, *Hanbeil n.*

Topornia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* *Hau-*, *Breitenfeuer n.*

Toporowy, -di, *Beil-*.

Toporzysko, -ka, *sn.* 1) *Stiel m.*, *Helm m.*, *Beihelm*; *Hammerstiel m.* in den *Eisenhämmern*; 2) schlechtes, großes *Beil*.

Topór, -pora, *pl.* -pory; *dim.*

Toporek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* *Beil n.*, *Agf. f.*, *Breit-*, *Dünn-*, *Zimmerbeil*; — motykowaty *Teschel m.*, *Weschel f.*, *Hau f.*; — ciesielski *Zimmerast f.*, *Leitbeil n.*; — do podkładów *Schwellenbeil*.

Tor, -u, *pl.* -y, *sm.* *I. Bahn f.*, *gebahnter Weg*; *Geleise n.* sprowadzić rozmowę na inne -y das *Gespräch* in andere *Bah-*

nen lenken; isć -em enoty die Bahn der Tugend verfolgen; zbić kogo z -u jmnđu auf Abwege bringen; — boczny drogi żelaznej Nebengeleise, Seitengeleise; — drewniany Holzbahn; — graniczny Grenzgeleise; — ładowni Verladerrampengeleise; — łukowy Kurvenbogengeleise; — odjazdowy Abfahrtsgeleise; — parowozniarni Heizhausgeleise; — poziomy horizontalny Strecke; — przemysłowy Industriegeleise; — rdzenny, nawiezuy Mutter-, Stammgeleise; — rozdziałowy Verteilungs-, Rangiers-, Ausrangiergeleise; — szlakowy, na linii Streckengeleise, kurzente Strecke; — ślepy Stod-, Blind-, Sturzgeleise; — wykładowy, do wyładowania Ablade-, Entladengeleise; — zajętyj verstelltes Geleise; — zapasowy Bereitschafts-, Aufstellungsgelise, Neben-, Seitengeleise; — zastawniczy, zastawowy Formierungs-, Zugbildungs-, Rangiergeleise n.; -y zbierne Fächergeleise, konvergierende Geleise; II. —, -u, sm. Thorium n. (Metall).

Tora, -ry, sf. Thora f., Lehre f., Gejeż n. Mojż; Thorarolle f., Gejeżesrolle.

Torba, -by, pl. -by; dim. Torebka, Torbeczka, -ki, pl. -ki, sf. Tasze f., Sack m., Säcken n., Täschen n., Netztule n., Beutel m.; — podróżna Reisesack; — żebracka Bettelsack; do -by przyjeść an den Bettelstaf kommen; pójść z -mi betteln gehen; to wór a to — eines taugt gerade so wenig wie das andere.

Torbiak, -a, pl. -i, sm. (Cystoides) zusammengewachsene Gieschwülste pl.

Torbicarz, -a, pl. -e, sm. Bettler m.

Torbiasty, adi. täjden-, sackartig.

Torbiel, -a, pl. -e, sm. (Cystis) 1) Blasen-, Citergeschwür n., Geschwulst f.; 2) — woskowy Hornhaut f., Gelbhaut am Vogelschnabel.

Torbielec, -lca, pl. -lce, sm. vergrößerte eitrige Drüse.

Torbomigszak, -a, pl. -i, sm. Balgfleischgeschwulst f.

Torbotłuszczak, -a, pl. -i, sm. Fettgeschwulst f.

Torbotwór, -oru, pl. -ory, sm. blasenartiges Steingebilde.

Torebczak, -a, pl. -i, sm. mehrjamige Schließfrucht.

Torebka, -ki, pl. -ki, sf. 1) siehe: Torba; 2) Kapsel f., Fruchthülle f., Fruchtkapsel f.

Torebkowy, adi. Hülsen-, Kapseln-, hülsen-, taschenartig.

Torebnik, -a, pl. -i, sm. Saftentier n.

Torek, -rka, sm. Thoriumsgrynd n., Thorerde f.

Torf, -u, pl. -y, sm. Torf m.; — darniowy Rajertorf; — prasowany gepresster, Preßtorf; — ekoisty, liściowaty Blätter-, Papiertorf; — tłusty, smolisty fetter Torf, Pechtorf; — ziemny Erdtorf; — żyłkowany Rajertorf; — łowiony Baagertorf.

Torfiarnia, -ni, pl. -nie, f.; Torfowisko, -ka, pl. -ka, sn. Torfgräberei f., Torfstich m.; Torflager n.

Torfisty, Torfowy, adi. Torf-; torfartig, torfiger Struktur.

Torficarz, -a, pl. -e, sm. Torfstecher m., -gräber m.

Torfowiec, -wca, pl. -wce, sm. Torfmoos n.

Torfowisko, -ka, pl. -ka, sn. Torfgrund m., Torfmoor n., Torflager n., Torfbruch m. Torfowy, adi. Torf-.

Torhun, -u, sm. Dragun-, Beißuß m., Estragon m., Dragontel m.

Toromierz, -a, pl. -e, sm. Spurmaß n., Geleislehre f.

Torowac, -ruje, -wałem, va. inperf. einen Weg bahnen, ebnen; on pierwszy -wał drogę dla wiedzy er war der erste, der der Wissenschaft den Weg bahnte.

Torowanie, -nia, sn. Bahnen n.; Torowisko, -ka, pl. -ka, sn. Bahnplanum n., Plateau n.

Tort, -u, pl. -y; dim. Torcik, -a, pl. -i, sm. Torte f., Kuchen m.; — migdałowy,

czekoladowy, jabłkowy Mandel-, Schokolade-, Apfeltorte.

Tortarz, -a, pl. -e, sm. Tortenbäcker m.

Tortura, -ry, pl. -ry, sm. Tortur f., Folter f.; wziąć kogo na -ry jmnđu auf die Folterbank spannen; mężnie znosić wszelkie -ry mannhaft ertrag er alle Folterqualen.

Torturowy, adi. Tortur-, Folter-.

Torun, -u, sm. Schlangentraut n.

Toryna, -ny, sf. Torinerde f. Torzysniat, -a, pl. -y, sm. (Cossus) Weidenbohler m. Weidenspinner m.

Totumfacki, adi. Jatto-tum n.

Towar, -u, pl. -y, sm. Ware f., Gut n.; — brakujący abgängiges Gut; — cłowy Zollgut; — doładowany Zuladung f., Verladung; — kruchy zerbrechliches Gut; — nadliczbowy überzähliges Gut; — niedoreczony, niedoreczalny unbestellbares, unanbringliches Gut; — nieopakowany, losis, lediges Gut; — pospieszny Eilgut; — przestrzenny sperriges, voluminöses Gut; — zawleczony verschlepptes Gut; — tobołkowy Stüdgut; — wstrzymany vorenthaltene Frucht; — wybrukowany Brackware; Ramisz m.; — wybuchowy explosibler Gegenstand, — wykluczony, wyłączone od przewozu gefährliches, vom Transporte ausgeschlossenes Gut; — wywozowy Exportgut; — zapalny brennbarer Gegenstand; — zbiorowy, wielki Massengut; -y kolonialne Kolonialwaren pl., Drogen pl., Drogeriewaren; — białwatne Schnittwaren; — norymbergskie Kurzwaren.

Towarowy, adi. Waren-; Güter-; pociąg — Güterzug m.

Towarzyski, adi.; Towarzysko, adv. gesellig; gesellschafftlich.

Towarzyskość, -ści, sf. Geselligkeit f.

Towarzystwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Gesellschaft *f.*; Genossenschaft *f.*; Gemeinshaft *f.*; Vereinigung *f.*, Verein *m.*; byłem w -wie kilku zaprzyjaźnionych mi osób ich war in der Gesellschaft einiger mir befreundeter Personen; zle — miało taki wpływ na niego schlechte Gesellschaft hatte einen solchen Einfluß auf ihn; — Jezusowe die Gesellschaft Jesu; — wzajemnej pomocy gegenseitiger Unterstützungsverein; — naukowe wissenschaftliche Gesellschaft; — akcyjne Aktiengesellschaft; — kolejowe Eisenbahngesellschaft.

Towarzysz, -a, *pl.* -e, *sm.* Gefährte *m.*, Gesellschafter *m.*, Genosse *m.*, Kamerad *m.*; — podróży Reisegefährte; — broni Waffnbruder *m.*; — nieszczęścia Unglücksgefährte *m.*; — pancerny Duxar *m.* (adeliger polnischer Kürassier).

Towarzyszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gefährtin *f.*, Gesellschafterin *f.*, Kameradin *f.*, Genossin *f.*

Towarzyszyć, -szę, -szym, *vn. imperf.* begleiten, Gesellschaft leisten; — Iem mu w tej uciążliwej podróży ich begleitete ihn auf dieser beschwerlichen Reise.

Tożsamość, -ści, *sf.* Identität *f.*

Tracenie, -nia, *sn.* Verlieren *n.*

Tracheotomia, -mii, *sf.* Tracheotomie *f.*, Lufttröhrenschnitt *m.*

Trachitis, *indecl. sf.* Lufttröhrenentzündung *f.*; = Zapalenie tchawicy.

Trachoma, -my, *sf.* Trachom *n.*, granulöse Augenlidentzündung.

Tracić, -cę, -cisz, -cićem, 1) *vn. imperf.* verlieren; na tem tylko ja -cę dabei verliere ich nur; 2) *va. imperf.* verlieren, einbüßen; vernichten, zerstören, ruinieren; — sen, apetyt den Schlaf, den Appetit verlieren; — całą nadzieję die ganze Hoffnung verlieren; — głowę den Verstand, den Kopf verlieren; — ci równocześnie dwóch synów er verliert gleich-

zeitig zwei Söhne; — odwagę den Mut sinken lassen; nie -cę czasu ohne viel Zeit zu verlieren; nie -ć czasu laß deine Zeit nicht unberührt verstreichen; — cił po kolei wszystkie zyski z roku poprzedniego er verlor nacheinander allen Gewinn des vorigen Jahres; — cały majątek das ganze Vermögen durchbringen; — cisz w jednej chwili honor i dobrą sławę in einem Augenblicke büßest du deine Ehre und deinen guten Namen ein; — pieniądze Geld verschwenden; — ciało schwinden, mager werden, Fleisch verlieren, vom Fleische abfallen; — płód die Leibesfrucht abtreiben; — równowagę aus dem Gleichgewichte fallen; skąpy dwa razy -i der Geizige verliert doppelt (siehe: Stracić).

Tracz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Säger *m.*, Brettschneider *m.*, Schrotter *m.*; 2) Brettsäge *f.*, Sägemühle; 3) Sägesisch *m.*; 4) Zaucher *m.*, Sägetaucher *m.*

Tradować, -duję, -wałem, *va. imperf.* tradieren, übergeben; vortragen.

Tradowanie, -nia, *sn.* Tradieren *n.*, Übergeben *n.*; Vortrag *m.*

Tradycja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* 1) Tradition *f.*, Überlieferung *f.*; 2) amtliche Übergabe, Übergabe *f.* von Hand zu Hand.

Tradycyjny, *adi.*; Tradycyjnie, *adv.* traditionell, überliefert, Traditions-, Überlieferungs-.

Traf, -u, *pl.* -y, *sm.* Zufall *m.*, zufälliges Eintreffen; dziwnym -em durch einen wunderlichen Zufall; na — auf gut Glück, aufs Geratewohl; -em, *adv.* zufällig.

Trafak, -a, *pl.* -i, *sm.* zufälliges Erzlager, Steinkohlensöz *n.*

Trafnąć, -fiam, -fiatem, *I. vn. und va. imperf.*; Trafnić, -fię, -fiem, *I. vn. und va. perf.* treffen; — w cel das Ziel treffen; — kogo w samo serce imndn mitten ins Herz treffen; — kogo kamieniem

w głowę imndn mit einem Stein an den Kopf treffen; myśli, że -fił na durnia, ale grubo się myli er glaubt, auf einen Dummkopf getroffen zu haben, aber er täuscht sich gewaltig; — Iem właśnie na obiad ich kam gerade zum Mittagessen an; — fił swój na swego er hat seinesgleichen gefunden; nie moge mu — do gustu ich kann nicht seinen Geschmack treffen; — jak kulą w płot nicht richtig treffen, wie mit einer Kugel in den Zaun; — Iak kosa na kamień die Sense traf auf einen Stein, er hat seinen Mann gefunden; — w samo sedno ins richtige Fleckchen treffen, die empfindliche Stelle treffen, imndn bei der schwachen Seite paden; fotografia nie jest dobrze -fioną das Bild ist nicht gut getroffen; portret dobrze -fiony ein gut getroffenes Bild; tak był pijany, że nie mógł — do domu er war so betrunken, daß er nicht nach Hause treffen konnte; nie znając drogi, nie mogłem — do wsi da ich den Weg nicht kannte, konnte ich nicht ins Dorf treffen; II. — się *vr.* 1) sich treffen; -fią się wieś tanio do kupienia es trifft sich ein billiger Gutskauf; jak się -i wie się -i trifft; — Ie się jej wyjęc za maż sie hatte Gelegenheit zu heiraten; gdyby się -fił tanio dom, kupiłbym go natychmiast wenn sich billig ein Haus trafe, so möchte ich es gleich kaufen; 2) sich ereignen, zustoßen, zutragen; — Ie mu się nieszczęście es stieß ihm ein Unglück zu; — fi się i najmędrszemu polknąć auch der Klügste kann stolpern.

Trafienie, -nia, *sn.* Treffen *n.*

Trafika, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Trafik *f.*

Trafikant, -ta, *pl.* -ci, *sm.* Trafikant *m.*

Trafikantka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Trafikantin *f.*

Trafność, -ści, *sf.* 1) Treffende(s) *n.*, Nichtigkeit(s) *n.*, Nichtigkeit *f.*; — Iwoich uwag zadziwia mnie die Nichtigkeit deiner Bemerkungen seht mich

in Verwunderung; 2) Treffsicherheit *f.*; 3) Trefflichkeit *f.*, Vortrefflichkeit *f.*

Trafny, adi.; **Trafnie, adv.** treffend, zutreffend, genau; trefflicher.

Trafunek, -nku, pl. -nki, sm. Zufall *m.*

Trafunkowość, -ści, sf. Zufälligkeit *f.*

Trafunkowy, adi. zufällig.

Tragane, -nku, pl. -nki, sm. Tragant *m.*

Tragar, adi. Träger-.

Tragarz, -a, pl. -e, sm.

1) Träger *m.*, Gepäckträger *m.*; 2) Tragebalken *m.*, Träger *m.*

Tragedya, -dy, pl. -dye, sf. Trauerspiel *n.*, Tragödie *f.*

Tragedyopisarz, -a, pl. -e, sm. Tragödienverfasser *m.*, Trauerspieldichter *m.*

Tragiczno-komiczny, adi. traqumisch.

Tragiczność, -ści, sf. Tragische(s) *n.*, Tragik *f.*

Tragiczny, adi.; **Tragicznie, adv.** tragisch.

Tragik, -a, pl. -cy, sm.

Tragöde *m.*, Tragifer *m.*

Trajkotać, -tam, -tałem, imperf. plappern, schwätzen.

Trajkotanie, -nia, sm.

Plappern *n.*

Trajtak, -u, pl. -i, sm.

Angebetrog *m.*, Kasten *m.*

Trakarz, -a, pl. -e, sm. Trecker *n.* (der das Erz auf dem Schubkarren herbeiführt).

Trakcyja, -cyi, pl. -eye, sf. Beförderung *f.*, Traktion *f.* — podwójna Beförderung mit Vorspann.

Trakt, -u, pl. -y, sm. Trakt *m.*, Land, Fahr-, Hauptstraße *f.*, Chaussee *f.*; ta wieś leży na -cie dieses Dorf liegt an der Hauptchaussee.

Traktament, -u, pl. -y oder -a, sm. 1) Behandlung *f.*; 2) Traktament *n.*, Bewirtung *f.*, Aufsichtung *f.*, Schmaus *m.*; 3) Sold *m.*, Löhnung *f.*

Traktat, -u, pl. -y, sm. 1) Traktat *m.*, Übereinkunft *f.*, Vertrag *m.*; — handlowy

Handelsvertrag *m.*; 2) Abhandlung *f.*, Dissertation *f.*

Traktować, -tuje, -wałem, va imperf. 1) aufwarten, traktieren, bewirten; — wała nas wszyszkim, co tylko miała w domu sie wartete uns mit allem, was sie nur zu Hause hatte, auf; 2) behandeln; 3) — o co z kim mit jmdm um etw. unterhandeln.

Traktowanie, -nia, pl. -nia, sn. 1) Aufwarten *n.*, Bewirten *n.*; 2) Behandeln *n.*; 3) Unterhandeln *n.*

Traktyernik, -a, pl. -cy, sm. Speisewirt *m.*, Garfoch *m.*

Traktyerka, -ki, pl. -ki, sf. Speisewirtin *f.*

Traktyernia, -ni, pl. -nie, sf. Speisehaus *n.*, Wirtshaus *n.*, Gastküche *f.*

Tram, -u, pl. -y, sm. Haupt-, Keilbalken *m.*

Trama, -my, pl. -my, sf. Unter-, Bindebalken *m.*, Architrav *m.*, Unterzug *m.*, Oberschwelle *f.*

Tramiec, -mca, pl. -mce; Tramek, -ka, pl. -ki, sm. Balken *m.*

Tramowanie, -nia, pl. -nia, sn. Gebälk *n.*

Tramowica, -cy, pl. -ce, sf. Balkenkopf *m.*

Tramowy, adi. Balken-; — gwóźdź Balkennagel *m.*

Tramwaj, -u, pl. -e, sm.

Tramway *f.*, Trambahn *f.*; — elektryczny elektrische Tramway; — konny Pferdebahn; — powietrzny Drahtseilbahn *f.*

Tramwajowy, adi. Tramway-; szyny -we Tramway-schienen *pl.*; wóz — Tramwaywagen *m.*

Tran, -u, pl. -y, sm. Tran *m.*, Fischett *n.*, Fischtran; beczka -u Transaß *n.*; zapach -u Traneruch *m.*

Trank, -u, sing. tant. sm. Dürnwurz *f.*; — jeleni Scharftraut *n.*; — anielski Engeltraut *n.*, Engeltrautwurz *f.*; — św. Kunegundy Wasjerdoßt *m.*

Transakcyja, Tranzakcyja, -cyi, pl. -eye, sf. Transaktion *f.*, Geschäft *n.*; Verhandlung *f.*, Unterhandlung *f.*;

Vergleich *m.*, Vertrag *m.*; — giełdowa Börsengeschäft.

Transakcyjny, adi. Transaktions-, Geschäft-.

Transatlantycki, adi. transatlantisch, überseeisch.

Transkaspijski, adi. jenseit des Kaspischen Meeres, transkaspisch.

Transkaukazki, adi. jenseit des Kaukasus gelegen, transkaukasisch.

Transcendentalność, -ści sf. 1) Überjinnliche(s) *n.*; Überjinnlichkeit *f.*; 2) transjendentaler Zustand; 3) transjendentale Philosophie; = Nadzmysłowość.

Transcendentalny, adi.

Transcendentalnie, adv. 1) überjinnlich, phantastisch, ausschweifend; 2) transjendental, aprioristisch, spekulativ, metaphysisch; — na filozofia transjendentale Philosophie.

Transferować, -ruje, -wałem, va imperf. transferieren, übertragen, verlegen, versetzen; = Przeniesić.

Transfiguracyja, -cyi, pl. -eye, sf. Transfiguration *f.*, Gestaltveränderung *f.*, Umgestaltung *f.*; Verklärung *f.*; = Przeistoczenie, Przeobrażenie.

Transfigurować, -ruje, -wałem, va imperf. umgestalten, umbilden, eine andere Gestalt annehmen; verklären; = Przeistoczyć, Przeobrażać.

Transformacyja, -cyi, pl. -eye, sf. Transformation *f.*, Umgestaltung *f.*, Umbildung, Verwandlung *f.*; = Zmiana, Odmiana.

Transformować, -muje, -wałem, va imperf. verwandeln, umbilden, umgestalten; = Przemieniac.

Transfuzyja, -zyi, pl. -zye, sf. 1) Umgießen *n.*, Hinübergießen *n.*; 2) Blutüberleitung, Bluttransfusion *f.*; Einspritzung *f.* von Milch oder Salzlösung.

Transfuzyjny, adi. einflößbar; Übergießbar.

Translator, -a, pl. -rzy, sm.; **Translatować, -tuje, -wałem, va imperf.**; = Tłumacz, Tłumaczyć.

Translitawski, *adi.* jen-
seit der Leitha, transleithanisch.

Translokacya, *-cyi, pl.*
-eye, sf. Versetzung *f.*, Trans-
location *f.*, Ortsveränderung
f.; = Przeniesienie.

Translokować, *-kuje, -wa-*
łem, va. imperf. versetzen,
verlegen; = Przenosić.

Transmisya, *-syi, pl.*
-sye, f. 1) Übertragung *f.*,
Fortpflanzung *f.*; 2) Trans-
mission *f.*; Transmissions-
riemen *m.*, = fette *f.*; 3) Waren-
expedition *f.*, Warentransport *m.*

Transparent, *-u, pl.* *-a, sm.* Transparent *n.*, durch-
scheinendes Gemälde.

Transpiracya, *-cyi, pl.*
-eye, sf. Transpiration *f.*,
Schweißabsonderung *f.*, Schwit-
zen *n.*

Transpirować, *-nuje, -wa-*
łem, vn. imperf. 1) schwitzen,
transpirieren; 2) -ruje es ver-
lautet; transpiriert.

Transponować, *-nuje, -wa-*
łem, va. imperf. 1) übertragen,
übertragen; 2) aus einer Ton-
art in eine andere übertragen,
transponieren.

Transport, *-u, pl.* *-y*
oder *-a, sm.* 1) Transport
m., Beförderung *f.*, Fortschaf-
fen *n.*, Fortschaffung *f.*, Fort-
bringung *f.*, Verschicken *n.*,
Versenden *n.*; *koszta -u,*
Transportkosten; 2) Übertrag
m. (in der Buchführung).

Transportować, *-tuje, -wa-*
łem, va. imperf. transportie-
ren, übertragen, fortschaffen.

Transportowanie, *-nia,*
sn. Übertragen *n.*, Transport-
tieren *n.*

Transportowy, *adi.* Trans-
port-, Fracht-, Last-.

Transwersalny, *adi.* quer-,
diagonal, transversal.

Tranzet, *-u, pl.* *-y, sm.*
Abort *m.*, Abtritt *m.*

Tranzyt, *-u, pl.* *-y, sm.*
Transito *n.*, Durchgang *m.*

Tranzytowy, *adi.* Transit-,
Durchgang(s)-.

Trapez, *-u, pl.* *-y, sm.*
Trapez *n.*

Trapić, *-a, pl.* *-e, sm.*
Quäler *m.*, Bläser *m.*

Trapić, *-pie, -piłem, va.*

imperf. quälen, ängstigen,
fränken, sorgen; *sumienie go*
-pi das Gewissen quält ihn,
das Gewissen läßt ihm keine
Ruhe; — *sie vr. się* fränken,
sich grämen; *-pie się* tem das
fränkt mich; *-pie się* całymi
dniami i nocami ich gräme
mich tage- und nächtelang.

Trapienie, *-nia, sn.* Grä-
men *n.*, Fränken *n.*

Trapista, *-sty, pl.* *-ści,*
sf. Trappist *m.*

Trasa, *-sy, pl.* *-sy, sf.*
Trasse *f.*

Traser, *-a, pl.* *-rzy, sm.*
Trassierer *m.*

Trasować, *-suje, -walem,*
va. imperf. trassieren.

Tratować, *-tuje, -walem.*
va. imperf. stampfen, nieder-
treten, zer-, festtreten; — *zboże*
Korn niedertreten.

Tratwa, *-wy, pl.* *-wy, sf.*
Holztrasse *f.*, Floß *m.*; —
z towarem mit Holz auf der
hohen, schmalen Seite behauen.

Tratwak, *-a, pl.* *-i, sm.*
Trag-, Tretwerk *n.*

Tratwiany, Tratwowy,
adi. Floß-.

Tratwiarz, *-rza, pl.* *-rze,*
sm. Floßer *m.*, Holzfloßer *m.*

Trawa, *-wy, pl.* *-wy, sf.*
Gras *n.*; — *angielska,* —
blotna Salzgras Salzbinse
f.; — *brodata* Bartgras,
Männerbart *m.*, — *boża*
Bockshorn *n.*, Ruhhornflee
m., griechisches Heu; —
kanarkowa Stanggras; —
krwawa Blutgras; — *kupko-*
wia Knauflraut *n.*; — *kwietna*
Blumengras; — *miodowa*
Honiggras; — *manniana* Man-
nasschwingel *m.*; — *perłowa*
Perlgras; — *piórowa* Prie-
mengras; — *morska* Wasser-
riemen *m.*, Seegras; — *ro-*
gata Igelstolben *m.* ediges
Gras; — *św. Tymoteusza*
Lieschgras; — *turza* Niedgras;
— *wiechowa* Grasraut; —
wonna Niedgras; — *zabia*
Salzbinse; — *zajęcza* Hasen-
gras; *gryźć -wę* Gras fressen;
zasiac -wą mit Gras säen;
— *wą puszczac* zu grünen an-
fangen; nie wszystko — *co*
się zieleni nicht alles ist Gras,

was grünt, der Schein trägt
oft; *słyszec jak — rośnie*
das Gras wachsen hören, sehr
geschickt sein; *wyjdzie mu na*
zdrowie jak psu — das wird
ihm bekommen wie dem Hund
das Gras.

Trawersa, *-sy, pl.* *-sy, sf.*
Duerbalken *m.*, Duerband *n.*,
Duerholz *n.*, Duerriegel *m.*

Trawestacya, *-cyi, pl.*
-eye, sf. Travestie *f.*, entstil-
lende Nachahmung.

Trawestować, *-tuje, -wa-*
łem, va. imperf. travestieren,
verkleiden, entstellend nach-
ahmen.

Trawiany, *adi.* Gras-,
grasig.

Trawiasty, *adi.* grasartig.

Trawiączka, *-ki, pl.* *ki,*
sf. (Febris hectica) Zehr-
fieber *n.*

Trawica, *-cy, sing. tant.*
(Lolium temulentum) Winter-
loß *m.*, englisches Raigras.

Trawić, *-wie, -wilem; I.*
vn. imperf.; *Strawić, -wie,*
-wilem, vn. perf. I) verdauen,
verschlucken; *by dobrze —*
trzeba dobrze gryźć um
gut zu verdauen, muß man
gut kauen; *nie mogę — tego*
człowieka ich kann diesen
Menschen nicht verdauen, nicht
leiden; 2) *ab-, aus-*zehren, ver-
brauchen; *zgrzyzota go -wi*
Kummer verzehrt ihn; *gorączka*
-wiąca Zehrfieber; — *siły,*
zdrowie die Kräfte, die Ge-
sundheit aufreiben; 3) ver-
bringen, verwenden; — *życie*
na zbieraniu pieniędzy das
Leben mit Geldauschäufen ver-
bringen; II. — *sie vr. schwin-*
den, abgenützt werden.

Trawienie, *-nia, sn.* 1)
Verdauen *n.*; *złe —* schlechte
Verdauung; *dolegliwości przy*
-niu Verdauungsbeschwerden
pl.; *proces -nia* Verdauungs-
geschäft *n.*; 2) Verbringen
n.; — *czasu na niczem* Zeit-
vergeudung *f.*

Trawieniec, *-ńca, pl.* *-ńce,*
sm. vierter Magen, der Wie-
derkäufer, Lab *m.*, Fettmagen *m.*
Trawiennik, *-a, pl.* *-cy,*
sm. (Pepsinum) Magenhaut-
schleimstoff *m.*

Trawienny, *adi.* Verbauungs-.

Trawisko, Trawsko, *-ka*, *pl.* *-ka*, *sn.* häßliches Gras.

Trawisty, *adi.* voll Gras.

Trawka, *-ki*, *pl.* *-ki*, *sf.* 1) Gräschen *n.*; 2) Grashalm *m.*

Trawnica, *-cy*, *pl.* *-ce*, *sf.* (Zanichellia) Strahlenscheide *f.*

Trawniczek, *-czka*, *pl.* *-czki*, *sm.* 1) Graßmücke *f.*; 2) kleiner Rasenplatz.

Trawnik, *-a*, *pl.* *-i*, *sm.* 1) Graspflanz *m.*, Rasen *m.*; 2) Grashedch *m.*, kleiner Hedch.

Trawny, *adi.* grasig, grasreich; Graß=; grasend, grasstehend.

Traworodny, *adi.* grasreich.

Trawożerny, grasstehend.

Trąba, *-by*, *pl.* *-by*, *sf.* 1) Trompete *f.*, Horn *n.*, Dosaune *f.*; dzwięk *-by* Trompetenschall, Klang *m.*; grać *na* *-bie* die Trompete blasen; — sygnałowa Wächtertruffhorn *n.*; 2) Rüssel *m.*, Elefantentrüssel *m.*, Gebiß *n.*; 3) — powietrzna, morska Wind=, See, Wasserhole *f.*; 4) — stawowa Teichgerinne *n.*; — upustowa Schleusenangerinne *n.*, Brunnenstange *f.*; — wodna Wassertrummel *f.*; — wiatrowa Wettertrummel *f.*, Särger Wetteriaß.

Trąbezasty, *adi.* trompetenartig, hörnchenartig.

Trąbić, *-bię*, *-biłem*, *vn.* *imperf.* 1) trompeten, in die Trompete blasen, ins Horn stoßen; — do ataku zum Angriff blasen; — do odwrotu zum Rückzug blasen; — na alarm Alarm blasen; 2) laut schreien; — komu do uszu jmnmdm laut in die Ohren schreien; — czyje pochwały jmnmds Lob ausposaunen; 3) fest trinken, saufen.

Trąbienie, *-nia*, *sn.* Blasen *n.*, Posaunen *n.*, Trompeten *n.*; Saufen *n.*

Trąbik, *-a*, *pl.* *-i*, *sm.* Brüllhorn *n.*, Trompetenschnede *f.*, Ringhornschnecke *f.*

Trąbioróg, *-rogu*, *pl.* *-rogi*, *sm.* Hornbläser *m.*

Trąbka, *-ki*, *pl.* *-ki*, *sf.* 1) *dim.* von Trąba; — sygnałowa Kondulteurtruffhorn *n.*, Signalhorn; 2) Kofle *f.*, Düte *f.*; w *-bke* co zwinąć etw. zusammenrollen; 3) (Tecom) Trompetenbignomie *f.*; 4) Posthornschneckenversteinierung *f.*; 5) — uszna Hörrohr *n.*; 6) Fühlhorn *n.*, Fühlfadem *m.*, Fühler *m.*

Trąbnik, *-a*, *pl.* *-i*, *sm.* 1) Trompeten=, Fläschhornmacher *m.*; 2) Verbindungsrohr *n.* zwischen Retorte und Vorlage; 3) Kühlgefäß *n.* zum Abkühlen der Röhren in den Brauereien und Brennereien.

Trąboróg, *-roga*, *pl.* *-rogi*, *sm.* Trompetenmuschel *f.*

Trącać, *-cam*, *-całem*, *vv.* *imperf.*; Trącić, *-cę*, *-cilem*; I. *va.* *perf.* anstoßen, stoßen; — kogo przechodząc mimo jmnmdn im Vorübergehen stoßen; *-cilem* go skrycie, by milezał ich versetzte ihn heimlich einen Stoß, damit er schmeige; II. — *vn.* *czemś* nach etw. riechen.

Trącanie, Trącenie, *-nia*, *sn.* Stoßen *n.*

Trąd, 1) *-a*, *pl.* *-y*, *sn.* (Fuens) Drohne *f.*, Brutbiene *f.*, Hummel *m.*; 2) *-ędu* ober *-adu*, *pl.* *-y*, *sm.* Ausfluß *m.*; — stonowy Elephantiastis *f.*; 3) weißes Moos (Krankheit der Pflaumenbäume).

Trącić, *-cie*, *-cilem*, *va.* *imperf.* 1) fristieren, kräufeln; 2) das Kofchere verunreinigen (bei den Juden).

Trącenie, *-nia*, *sn.* 1) Verunreinigen *n.*; 2) Kräufeln *n.*

Trąniczek, *-czka*, *pl.* *-czkowie*; Trąniś, *-sia*, *pl.* *-sie*, *sm.* Wihling *m.*, Spaßvogel *m.*, Spaßmacher *m.*, Hofnarr *m.*

Trątność, *-ści*, *sf.* 1) Verunreinigung *f.*; 2) Spaßhaftigkeit *f.*

Trątnować, *-nuje*, *-wałem*; Trątnisować, *-nuje*, *-wałem*, *vn.* *imperf.* wihlig scherzen, Spaß machen, den Narren machen.

Trątny, *adi.*; Trątnie, *adv.* verunreinigt, nicht kofcher.

Trel, *-u*, *pl.* *-e*; *dim.* Trelik, *-a*, *pl.* *-i*, *sm.* 1) Triller *m.*; 2) = Tryl, *-a*, *pl.* *-e*, *sm.* Treib=, Treppel=, Trintweg *m.* an einem Flusse.

Trelisty, *adi.*; Trelisto, *adv.* trillernd.

Trelować, *-luje*, *-wałem*, 1) *vn.* *imperf.* trillern, Triller schlagen; 2) *va.* ein Schiff treideln, mit Seilen fortziehen, trecken.

Tren, *-u*, *pl.* *-y*, *sm.* 1) Klagelied *n.*, Trauergeang *m.*; 2) Schleppe *f.*

Trener, *-a*, *pl.* *-rzy*, *sm.* Trainer *m.*; = Ujeżdżacz.

Trenować, *-nuje*, *-wałem*, *va.* *imperf.* ttrainieren; = Ujeżdżać.

Trenowanie, *-nia*, *sn.* Trainieren *n.*; = Ujeżdżanie.

Trenzla, Trendzla, *-li*, *pl.* *-le*, *sf.* Trense.

Trenzlowe, *-wego*, *sn.* Sattelgeiß *n.*

Trepan, *-u*, *pl.* *-y*, *sm.* Trepan *m.*, Schädelbohrer *m.*

Trepanować, *-nuje*, *-wałem*, *va.* *imperf.* trepanieren, den Schädel bohren, durchlöchern.

Trepka, *-ki*, *pl.* *-ki* oder *-pcie*, *sf.* Holz=, Kofschuh *m.*

Tresa, *-sy*, *pl.* *-sy*, *sf.* Tresse *f.*

Treska, Trestka, *-ki*, *pl.* *-ki*, *sf.* Röhren *n.*

Tresklina, *-uy*, *pl.* *-ny*, *sf.* Sprockholz *n.*, Sprockelweide *f.*

Tresować, *-nuje*, *-wałem* *va.* *imperf.* dressieren, zähmen' abrichten.

Tresowanie, *-nia*, *sn.* Dressieren *n.*, Dressur *f.*, Abrichtung *f.*, Abrichten *n.*

Trescian, *-u*, *pl.* *-y*, *sm.* Bericht *m.*, Bulletin *n.*; = Biuletyn.

Tresciowy, *adi.* Inhalt=.

Tresciwość, *-ści*, *sf.* Bündigkeit *f.*, Prägnanz.

Tresciwy, *adi.*; Tresciwie, *adv.* bündig, kernig, prägnant, inhaltreich.

Tresć, *-ści*, *pl.* *-ści*, *sm.* 1) Inhalt *m.*, kurzer Abriß; tej samej *-ści* gleichlautend; z podaniem *-ści* mit Inhaltsan-

gabe; 2) Hauptsache *f.*, Bestand *m.*, Wesen *n.*; 3) Innere(s) *n.*, Inwendige(s) *n.*; 4) Vorlauf *m.*; — miodu klarer geläuteter Honigsaft.

Tret, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Weg *m.*; 2) Gang *m.* auf dem Schiffe, Tritt *m.*, Austritt; 3) Trödelmarkt *m.*

Treta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* 1) Verwahrung *f.*, Wirrnis *n.*; 2) Sohlennaht *f.* beim Damenschuh.

Trębacki, *adi.* Trompeter. Trębacz, -a, *pl.* -z, *sm.* 1) Trompeter *m.*; 2) guter Geher; 3) Macrorhinus (Seehundart).

Trębaczowy, Trębaczy, *adi.* = Trębacki.

Trędowacieć, -cieje, -ciałem, *vn. imperf.* ausjätig werden.

Trędowaciny, -in, *plur. tant.*; Trędowaczna, -ny; Trędowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Ausjaß *m.*

Trędowaty, *adi.* 1) ausjätig; 2) kupferig im Gesicht.

Trędownik, -u, *sing. tant. sm.* (Scrophularia) Braunwurz *f.*, Bertramfarn *f.*; — mniejszy kleines Schöllkraut.

Trędownikowaty, *adi.* -te roßlini Scrophulineae.

Trętwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* = Dretwik.

Trętwan, -u, *pl.* -y, *sm.* Tetragonia.

Trętwicza, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Gefühllosigkeit *f.*, Nervenstörung *f.*

Trętwieć, -wieje, -wiałem, *vn. imperf.* erstarren, siehe: Dretwieć.

Triangulacja, -cyi, *pl.* -cy, *sf.* Triangulation *f.*, Landesvermessung *f.*

Trias, -u, *sm.* Trias *f.*

Trochę, -chy; Troszkę, -ki; Trocha, -chy; Trozka, Troszeczka, -ki, *sf.* Bißchen *n.*, ein wenig, etwas, das mir -e pienieczy gib mir ein wenig Geld; to -e mało daß ist etwas zu wenig; on dziś -e niezdrów er ist heute ein bißchen unwohl; chciałabym się -e zabawić ich möchte mich ein wenig unterhalten;

-e późno przychodzisz du kommst ein wenig zu spät; gdybym miał -e czasu wenn ich ein wenig Zeit hätte; po -sze nach und nach; po -sze wydał wszystkie pieniądze nach und nach, in kleinen Mengen gab er das ganze Geld aus; po -sze domyślam się, o co chodzi einigermassen errate ich, worum es sich handelt.

Trociczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ränderferzen *n.*

Trociny, -ein, *plur. tant. sf.* Sägelspane *pl.*, Feilspane.

Troczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* binden, schnüden, fesseln, zusammenbinden.

Troiczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Manniera (Pflanzenart).

Troiczeln, -u, *pl.* -y, *sm.* Loddigesia (Pflanzenart).

Troić, -je, -item, *va. imperf.* in drei Teile teilen; verdreifachen.

Troiskrzyn, -u, *pl.* -y, *sm.* Codiaicum (Pflanzenart).

Troistość, -ści, *sf.* Dreifachheit *f.*, Dreifaltigkeit *f.*

Troisty, *adi.*; Troisto, *adv.* dreifach, dreifaltig.

Troisćina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Goodia (Pflanzenart).

Trojadek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Gomphocarpus (Pflanzenart).

Trojajest, -u, *pl.* -y, *sm.* (Neotia) Wendelähre *f.*

Trojak, -a, *pl.* -i; *dim.* Trojaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Dreier *m.*, Dreifling *m.*; 2) Dreiblatt *n.*

Trojaki, *adi.*; Trojako, *adv.* dreierlei, dreifach.

Trojakość, -ści, *sf.* Dreifachheit *f.*

Trojaj, -u, *pl.* -y, *sm.* Sandoricum (Pflanzenart).

Trojan, -u, *pl.* -y, *sm.* Meryanthes trifoliata; — wodny Bitterlee *m.*

Trojaniek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* (Hepatica triloba) Leberblümchen *n.*, Edellebertraut *n.*

Troje, -jga, *num.* drei, drei Stück verschiedener Gattung.

Trojecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Onoseris (Pflanzenart).

Trojednik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Colochortus (Pflanzenart).

Trojenie, -nia, *sn.* Verdreifachen *n.*, Verdreifachung *f.*

Trojeść, -ści, *sf.* Asclepias; = Tojeść.

Troki, -ków, *plur. tant.* Riemen *pl.*, Strich *pl.*, Bande *pl.*, Fesseln *pl.*

Trokować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* ein Schiffstau stark anziehen, trecken.

Trokowanie, -nia, *sn.* Trecken *n.*

Trokówki, -wek, *plur. tant. sf.* Jagdgarn *n.*, Jagdnetz *n.*

Tron, -u, *pl.* -y, *sm.* Thron *m.*; wstępować na — den Thron besteigen; z -u złożyć vom Throne stürzen; ogłosić za zł. żonę z -u des Thrones verlustig erklären; wsadzić kogo na — jmnudn auf den Thron setzen, heben, erheben; wstąpienie na — Thronbesteigung *f.*; następa -u Thronerbe *m.*, Thronfolger *m.*, Kronprinz *m.*

Tronowy, *adi.* Thron-; mowa -wa Thronrede; -wa izba Thronsaal *m.*

Trop, -u, *pl.* -y, *sm.* Jährte *f.*, Spur *f.*; — znał-źć, wysledzić die Jährte finden, ausforschen; pies prze-ciał — der Hund hat die Jährte gefunden; psy zgubity — die Hunde haben die Jährte verloren; isć za kimś w -y jmuńd Spur verfolgen; bied za kimś w -y jmuńd nachz eilen.

Tropić, -pię, -piłem, *va. imperf.* wittern, spüren, der Spur nachgeben, sie verfolgen.

Tropowy, *adi.* Spur-; — pies Spürhund *m.*

Troska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sorge *f.*, Kummer *m.*, Gram *m.*; bez trosk ohne Sorgen; pełen trosk sorgenvoll; -ki odpędząć die Sorgen vertreiben; — o chleb codzien-ny die Sorge um's tägliche Brot.

Troskać, Troskanie = Troszczyć, Troszczenie.

Troskliwość, -ści, *sf.* Sorgfalt *f.*, Sorgsamkeit *f.*,

Beforgtheit *f.*; z wielką -ścią
mit großer Sorgsamkeit *f.*;
— macierzyńska mütterliche
Beforgtheit.

Troskliwy, *adi.*; Tro-
skliwie, *adv.* sorgsam, sorg-
fältig, besorgt; -we wycho-
wanie dał swoim dzieciom er
hat seinen Kindern eine sorg-
fältige Erziehung gegeben;
matka nie mogłaby być
wobec mnie -liwszą eine Mutter
könnte mir gegenüber nicht be-
sorgter sein.

Troszczenie, -nia, *sm.*
Sorgen *n.*, Bekümmern *n.*

Troszczyć, -cze, -czyłem,
I. *va. imperf.* 1) sorgen,
grämen, tranken; 2) alte an-
gefaukte Stämme zerhacken;
II. się *vr.* sich sorgen, sich
kümmern, sich bekümmern, sich
grämen, sich härmern, sich betrü-
ben; ty się o to nie -czysz, więc
pewnie źle idzie du beküm-
merst dich nicht darum, natür-
lich daß es dann schlecht geht;
-łem się o ciebie, gdy byłeś
mały, teraz musisz sam na
siebie uważać ich sorgte für
dich, solange du klein warst,
jeßt mußt du selbst auf dich
achtgeben; on się o to nie -czy
er kümmert sich nicht darum.

Trójbarwistość, -ści, *sf.*
Dreifarbigkeit *f.*

Trójbarwisty, *adi.*; Trój-
barwisto, *adv.* dreifarbig.

Trójboczne, -cza, *sn.* Drei-
eckmüchel *f.*

Trójca, -cy, *sing. tant.*
sf. Dreieinigheit *f.*, Dreifäl-
tigkeit *f.*

Trójczak, -a, *pl. -i, sm.*
Trinitarier *m.*

Trójdroże, Trzydroże, -ża,
sn. dreifache Wegscheide.

Trójdrożny, *adi.* dreiwegig.
Trójdzielny, *adi.* drei-
teilig.

Trójganiec, -ńca, *pl. -ńce,*
sm. Trilemma *n.*

Trójgłos, -u, *pl. -y, sm.*
dreitöniger Afford.

Trójgłoska, -ki, *pl. -ki, sf.*
Dreilaute *m.*, Triphthong *m.*

Trójgłowy, Trzygłowy,
adi. dreiföpfig.

Trójgran, -u, *pl. -y, sm.*
Dreikant *m.*

Trójgraniastość, -ści, *sf.*
Dreieckigkeit *f.*

Trójgraniasty, *adi.* drei-
kantig; dreieckig.

Trójmienny, *adi.* drei-
namig.

Trójjedyny, *adi.* dreieinig.

Trójka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Dreier *m.*; Trz *f.*; Driittel
n.; — walców kleine Walzen
pl.; — koni Dreigespann *n.*

Trójkać, -a, *pl. -y, sm.*
Dreieck *n.*; — równoboczny
gleichseitiges Dreieck; — pro-
stokątny rechtwinkeliges Dreieck;
— różnoboczny ungleich-
seitiges Dreieck.

Trójkatny, *adi.*; Trój-
katnie, *adv.* dreieckig; -ny
miech Spizbałg *m.*, Holz-
bałg *m.*

Trójklapcie, -cia, *sn.*
Lilobit *m.*, dreihülfige ober
dreifalppige Versteinerung.

Trójkolc, -a, *pl. -e, sm.*
(Triacanthus) Dornspizch *m.*

Trójkolorowy, *adi.* drei-
farbig.

Trójkończasty, *adi.* drei-
spizig.

Trójkształtny, *adi.* drei-
gestaltig.

Trójkwiat, -u, *pl. -y, sm.*
(Triplaris) dreiblumige Nar-
zisse.

Trójlicz, -a, *sn.* Regelbetri
f.; = Reguła trzech.

Trójlistny, *adi.* drei-
blättrig.

Trójłbisty, *adi.* drei-
föpfig.

Trójmożny, *adi.* dreifach-
mehrend.

Trójnasób, *adv.* dreimal
so viel; oddać w — dreimal
so viel zurückgeben; w —
zwiększyć dreifach vergrößern.

Trójnasobny, *adi.* dreifach,
dreifältig.

Trójnatka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Trichilia (Pflanzenart).

Trójniak, -a, *pl. -i, sm.*
dreijähriger Met.

Trójnica, -cy, *pl. -ce, sf.*
(Nica) Nisa *f.*, Garneelen-
treß *m.*

Trójnik, -a, *pl. -i, sm.*
Trias *f.*

Trójnit, -u, *pl. -y, sm.*
Heringsgrätenverband *m.*

Trójnoga, -y, = Jedlinka,
Oścież.

Trójnitny, *adi.* dreibräftig,
dreifädig.

Trójnog, -noga, *pl. -nogi,*
sm. 1) Dreifuß *m.*; 2) Stativ
n. des Meßtisches.

Trójnogi, Trójnożny, *adi.*
dreifüßig.

Trójność, -ści, *sf.* Drei-
fachheit *f.*

Trójoki, Trójoczny, *adi.*
dreiaugig.

Trójpalczasty, *adi.* drei-
fingerig.

Trójpaszczęki, *adi.* drei-
schlündig, drei Schlünde,
Rachen habend.

Trójprećkowy, *adi.* mit
drei Staubfäden versehen.

Trójróg, -rogu, *pl. -rogi, sm.*
Dreispiz *m.*

Trójrząd, -rzedu, *pl. -rzedu,*
sm. Kleinkopf *m.* (Bipirn-
gattung).

Trójrsieczny, *adi.* mit drei
Klingen versehen, dreifachneidig.

Trójrsieczny, *adi.* drei-
seitig; dreitantig; dreimandig.

Trójrsieczny, *adi.* drei-
spizig.

Trójwrab, -ebu; Trój-
wrębek, -bka, *pl. -bki, sm.*
Trialyph *m.*, Dreifschlit *m.*

Trójzab, -zaba, *pl. -zaby,*
sm. Dreizack *m.*, Dreizahn *m.*

Trójzębny, *adi.* drei-
zädig.

Trójżeniec, -ńca, *sm.* Bur-
mannia (Pflanzenart).

Trubador, -a, *pl. -rzy,*
Troubadour *m.*, Minnesänger
m., Sänger *m.*

Truchleć, -leje, -lałem, *vn.*
imperf. kraftlos werden, vor
Surcht erstarren.

Truchlin, -u, *pl. -y, sm.*
Globba (Pflanzenart).

Truchliwy, *adi.* furchtjam

Trucht, -u; *dim.* Truch-
cik, -a, *sm.* Trab *m.*, Trott
m.; = Klaus.

Truciciel, -a, *pl. -e, sm.*
Giftmischer *m.*

Trucicielka, -ki, *pl. -ki,*
sf. Giftmischerin *f.*

Trucie, -cia, *sn.* Ver-
giften *n.*, Vergiftung *f.*

Truczna, -ny, *pl. -ny, sf.*
Gift *n.*; gwałtowna —

schnellwirkendes Gift; wziąć, zażyć -ny Gift nehmen.

Truciznodrzew, -u, *pl.* -a, *sm.* *Rhux toxicodendron* (Pflanzenart).

Truciznowy, *adi.* Gift-.

Truc, -ję -tem, *va. imperf.* 1) vergiften; -jące rośliny giftige Pflanzen; truć młode umysły er vergiftete die jungen Gemüter; 2) vergessen, vernichten; 3) — się *vr.* sich giften.

Trud, -u, *pl.* -y, *sm.* Mühe *f.*, Plage *f.*, Ermüdung *f.*, Beschwerde *f.*, Strapaze *f.*, Arbeit *f.*, Mühsal *f.*, Mühseligkeit *f.*; dzieci bez -u i trosk wychować trudno eo ist schwer, ohne Mühe und Sorgen Kinder zu erziehen; po tylu -ach nady go viel ausgestandenen Mühen; -y wojaune kriegsstrapozyn *pl.*

Trudnić, -nie, -niem, *va. imperf.* Mühe machen, beschäftigen, tören, belästigen; — się *vr.* sich befassen, sich beschäftigen; — się *czemś* sich mit etw. abgeben, etw. betreiben.

Trudność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Schwierigkeit *f.*, Mühseligkeit *f.*, Beschwerlichkeit *f.*; proszę cie, nie róbźs mi tych -ści ich bitte dich, mache mir doch nicht diese Schwierigkeiten; z -ścią mógł się tylko posuwać naprzód er konnte sich nur mit Mühe vorwärts bewegen; — polega na tem, że... die Schwierigkeit beruht darauf, daß...; bez wielkich -ści ohne große Schwierigkeiten; przezwyciężyć wszelkie -ści alle Schwierigkeiten überwinden.

Trudnotopliwy, *adi.* schwerflüssig, schwereschmelzbar.

Trudny, *adi.*; Trudno, *adv.* schwer, schwierig, beschwerlich, mühselig; -ne przedsięwzięcie ein schweres Unternehmen; -ne zadanie schwere Aufgabe; to jest człowiek -ny do życia das ist ein Mensch, mit dem es sich schwer leben läßt; -ne miejsce schwierige Stelle; -na rada da ist guter Rat teuer; chcącemu nie -nego williges Herz macht

leichte Süße; -no nie płakać, kiedy boli es ist nicht leicht, die Tränen zu unterdrücken, wenn es schmerzt; -no mi było odcieść, ale musiałem es wurde mir schwer wegzugehen, aber ich mußte; nie chcezs słuchać, to -no wenn du nicht folgen willst, so kann ich dir nicht helfen; mnie -no siedzieć a ty mi stać każesz mir ist das Sitzen beschwerlich und du verlangst von mir, daß ich stehen soll; -no będzie skłouić go do tego es wird schwerfallen, ihn dazu zu bewegen; w dzisiejszych czasach -no o takich ludzi in heutigen Zeiten sind solche Männer selten.

Trudzenie, -nia, *sn.* Bemühung *f.*, Mühe *f.*; Ermüden *n.*

Trudniczka, -czki, *pl.* -czki, *sf.* Combretum (Pflanzenart).

Trudzić, -dzieć, -dzisz, -działem, *va. imperf.* ermüden, müde machen; belästigen, beschweren, bemühen; -dząc a robota ermüdende Arbeit; to mnie nie -dzi daß ermüdet mich gar nicht, daß fällt mir gar nicht schwer; — ciało den Leib kasteien; — głowę sich den Kopf zerbrechen; — się *vr.* sich bemühen; proszę się dla mnie nie — bitte dich für mich nicht zu bemühen; bardzo mi przykro, że pan się po to sam -dził es tut mir sehr leid, daß Sie sich selbst darum bemüht haben.

Trufa, -fli, *pl.* -fie, *sf.* (Tuber) Trüffel *f.*; pasztet z -ami Trüffelpastete *f.*

Truflowy, *adi.* Trüffel-.

Trujetlina, -ny, *sf.* Drimia (Pflanzenart).

Trukać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* girren.

Trukanie, -nia, *sn.* Gieren *n.*

Trukawka, Turkawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Turkeltaube *f.*

Trukczaszy, -szego, *sm.* Truchjesz *m.*, Tafeldecke *m.*

Trukwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Russa (Pflanzenart).

Trumienny, *adi.* Sarg-.

Trumna, Truna, -ny, *pl.*

-ny; *dim.* Trumienka, Trumienka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sarg *m.*, Sarglein *n.*; złożyć do -ny in den Sarg legen; spuścić -nę do grobu den Sarg ins Grab hinunterlassen.

Trunąć, -nę, -nąłem, *vn. imperf.* mudsen.

Trunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Getränk *n.*, Trank *m.*; chłodzący — kühlendes Getränk; wyszynk -ków Getränkeauschank *m.*; dobry — na fransunek der Wein vertreibt Grillen und Sorgen; — miłosny Liebestrank.

Trunkowy, *adi.* Getränk-, Trank-; dem Alkoholgenuß ergebend.

Trup, -a, *pl.* -y; *dim.* Trupek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Leiche *f.*, Leichnam *m.*; blady jak — leichenbläß, blaß wie eine Leiche; całe pole pokryte było -ami das ganze Feld war mit Leichen bedeckt; -em kogo położyć jmnbn töten; złożono -a w trumnie man legte den Leichnam in einen Sarg.

Trupa, -py, *pl.* -py, *sf.* Truppe *f.*, Schauspieler-, Artistengesellschaft *f.*; — wędrownych artystów wandernde Schauspielergesellschaft, Schmiere *f.*

Trupi, *adi.* Leichen-, Leichnam-, leichenhaft; zapach — Leichengeruch *m.*; -a bladeści Leichenblässe *f.*; -a głowa Totenopf *m.*; -a główka Totenopf (Schmetterlingsart); -e główki kleiner Dorant.

Trupiasty, *adi.* leichenartig.

Trupieć, -pieję, -piałem; Trupieszec, -szeję, -szaleł, *vn. imperf.* erstarren wie eine Leiche; leichenbläß werden.

Trupień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Malum mortuum (Ausjagart).

Trupisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* häßliche, widerwärtige Leiche.

Trupizna, -ny, *sf.* Leichengeruch *m.*

Trupowatość, -ści, *sf.* Leichenartigkeit *f.*

Trupowaty, *adi.* leichenartig.

Trupowy, *adi.* 1) Leichen-, Leichnam-; 2) Truppen-.

Trusia, -si, *pl.* -sie, *sf.* 1) Kaninchen *n.*; 2) liebe Unschuld.

Truskawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gartenerdbeere *f.*, Ananasbeere.

Trusklin, -u, *pl.* -y, *sm.* Swainsonia (Pflanzenart).

Truszczelina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Colutea; — drzewkowata gemeiner Blasenstrauch, falscher Senneblattsstrauch.

Truzla, -szli, *pl.* -szle, *sf.* Podalyria (Pflanzenart).

Truś, Truś, *interj.* Lockruf für Truthähne und Kaninchen.

Truteń, -tnia, *pl.* -tnie, *sm.* 1) Drohne *f.*: — borowy Walddrohne; 2) Narc *m.*, Gsel *m.*, Dummkopf *m.*, Taugenichts *m.*, Nichtstuer *m.*, Tagdieb *m.*, Tölpel *m.*, Strohkopf *m.*, Gimpel *m.*

Trutka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Giftmischung *f.* gegen Wölfe, Füchse; 2) (Menispermum cocculus) Kocel *m.*

Trutynować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* erwägen, abwägen, prüfen.

Trwać, trwam, trwałem, *vn. imperf.* dauern, währen, ausharren, beharren, ausdauern; co długo — ma, porządnie musi być zrobione was lang dauern soll, muß sorgfältig gemacht werden; cnota trwa najdłużej Tugend währt am längsten; — w swem prześwzięciu bei seinem Verhaben beharren; niedługo — la radość die Freude dauerte nicht lange; — przy czem einer Sache tren bleiben.

Trwalić, -le, -liłem, *va. imperf.* beständigen, dauerhaft machen.

Trwałokwiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Mogiphanes (Pflanzenart).

Trwalosć, -ści, *sf.* Dauerhaftigkeit *f.*; za — tej materji ręczę ich garantiere für die Dauerhaftigkeit dieses Stoffes.

Trwały, *adi.*; Trwało, Trwale, *adv.* dauerhaft; — zdrowie ausdauernde Gesundheit; długo — ly von langer Dauer; krótko — ly von kurzer

Dauer; nie — tego niema na ziemi nichts ist von Dauer auf dieser Erde; to wino nie jest — te dieser Wein kann sich nicht lange halten.

Trwanie, -nia, *sn.* Dauer *f.*

Trwaga, -gi, *pl.* -zi, *sf.* 1) Furcht *f.*, Panik *f.*, Angst *f.*, Schrecken *m.*; — mnie ogarnia na samą myśl o tem Angst packt mich bei dem bloßen Gedanken daran; — ge szerzyć, rozsiewać Schrecken verbreiten, säen; byłem w ciągłej — dze ich war in beständiger Angst; kiedy — to do Boga Gott ist unsere Zuflucht, in Angst stehen wir zu Gott; 2) Alarm *m.*; dzwonić na — ge Sturmglocken läuten; trąbić na — ge Alarm, Sturm blasen.

Trwonić, -a, *pl.* -e, *sm.* Verschwender *m.*

Trwonić, -a, *pl.* -ki, *sf.* Verschwenderin *f.*

Trwonić, -nie, -niłem, *va. imperf.* vergeuden, verschwenden, ausgeben; — czas Zeit verschwenden; — pieniądze Geld vergeuden; — dobrodziejstwa Wohlthaten verschwenden.

Trwonienie, -nia, *sn.* Verschwendung *f.*

Trwożliwość, -ści, *sf.* Furchtsamkeit *f.*, Jaghaftigkeit *f.*

Trwożliwy, *adi.*; Trwożliwie, *adv.* furchtsam, jaghaft, kleunmütig.

Trwożenie, -nia, *sn.* Erschrecken *n.*, Versehen *n.* in Angst, Furcht.

Trwożność, Trwożny = Trwożliwość, Trwożliwy.

Trwożyć, -że, -żyłem, *va. imperf.* erschrecken, ängstigen, in Furcht versetzen; — się *vr.* sich fürchten, sich ängstigen.

Tryangulacja = Triangulacja.

Tryangul, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Triangel *m.*; 2) Dreieck *n.*

Tryb, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Art *f.*, Weise *f.*, Gang *m.*, Lauf *m.*; wszystko szło zwykłym — em alles ging nach gewohnter Weise; — życia Lebensweise; — to jest zwyczajny — rzeczy das ist der

gewöhnliche Lauf der Dinge; rzecz idzie innym — em die Sache hat einen anderen Verlauf genommen; zmienić — rzeczy der Angelegenheit eine andere Richtung geben; 2) Modus *m.*, Weise *f.*, Art *f.* (in der Grammatik); — rozkazujący Befehlsweise, befehlende Art, Imperativ *m.*; — oznajmujący Anzeigeweise, anzeigende Art, Indikativ *m.*; — łączący verbindende Art, Konjunktiv *m.*; — warunkowy Bedingungsweise, bedingende Art, Konditional *m.*; 3) —; *dim.* Trybik, -a, *pl.* -i, *sm.* Getriebe *n.*; kleines Getriebe; Räderwerk *n.*; Triebrad *n.*; — ik dźwigarki Ruß *f.*

Trybarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Treiber *m.*, Pferdebesitzer *m.*

Trybować, -buje, -wałem; I. *va. imperf.* 1) treiben; — srebro das Silber von Blei befreien; 2) plagen, martern; — zab o zab einen Zahn auf den anderen drücken; II. *vn. imperf.* 1) treiben (von Gemächsen); 2) gären, arbeiten; piwo — buje das Bier gärt.

Trybowanie, -nia, *sn.* Treiben *n.*

Trybowy, *adi.* 1) Treibkolle *n.*; — we Treibrad *n.*; — piec Treibofen *m.*, Treib-, Bleiherd *m.*; 2) regelmäßig.

Trybula, -li, *pl.* -le; *dim.* Trybulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Anthriscus) Kerkel *m.*, Schnittlauch *m.*

Trybulacja, -cyi, *pl.* -cyje, *sf.* Drangsal *n.*, Trübsal *n.*, Widerwärtigkeit *f.*, Leiden *n.*; = Zmartwienie, Niepokój.

Trybularz, -a, *pl.* -e, *sm.* Rauchjaß *n.*, Rauchfäßchen *n.*; = Kadzelnica.

Trybun, -a, *pl.* -i oder -owie, *sm.* Tribun *m.*, Volkstribun; — wojskowy Kriegstribun; = Obróca praw ludu.

Trybuna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Tribüne *f.*, Rednerbühne *f.*; = Mównica.

Trybunalski, *adi.* Tribunal-.

Trybunał, -u, *pl.* -y, *sm.* Tribunal *n.*, Richterstuhl *m.*,

Gerichtshof *m.*; — handlowy Handelsgericht *n.*; najwyższy — der oberste Gerichtshof; przed — dem sędziów przysięgłych vor dem Geschworenen-gericht.

Trybunat, *-u, pl. -y, sm.* Tribunal *n.*, Amt *n.* des Tribunen.

Trybuński, *adi.* Tribun-

Trybus, *-a, pl. -y, sm.* Dreifuß *m.*; = Trójnóg.

Trybuszon, *-a, pl. -y, sm.* Pfropfen-, Korf-, Stöpselzieher *m.*; = Korkociąg.

Trybut, *-u, pl. -y, sm.*

Tribut *m.*, Zoll *m.*, Zins *m.*; = Pobór, Czysznz, Haracz.

Trychiasis, *indecl. sf.* Trichiasis *f.*, Einwärtskehrung *f.* der Augenwimpern.

Trychina, *-ny, pl. -ny, sf.* Trichine *f.*

Trychinosis, *indecl. sf.* Trichinose *f.*, Trichinentrantheit *f.*

Trychiczny, *adi.* trichinös, trichinenhaltig.

Trychotomiczny, *adi.* dreiteilig.

Trychotomia, *-mii, sf.* Dreiteilung *f.*

Trifolium, *indecl. sn.* Trifolium *n.*, Drillingsbogen *m.*

Tryglifa, *-fy, pl. -fy, sf.*

Tryglif m., Dreischlitz *m.*; = Trójwrab.

Trygonometrya, *-tryi, sf.* Trigonometrie *f.*, Dreiecksberechnung *f.*, Dreieckslehre *f.*, Dreiecksmesskunst *f.*

Trygonometryczny, *adi.*; Trygonometrycznie, *adv.* trigonometrisch.

Tryk, *-a, pl. -i; Trykacz, -a, pl. -e, sm.* Zuchtwidder *m.*

Tryklinium, *indecl. sn.* Trichlinium *n.*, römisches Speisezimmer.

Tryks, *-u, pl. -y, sm.* Hörnerstoß *m.*

Tryksać, Trykać, *-kam, -kalem, va. imperf.* mit den Hörnern stoßen.

Tryl, *-u, pl. -e, sm.* = Trel.

Trylemmat, *-u, pl. -y, sm.* Trilemma *n.*, dreiehörnter Schluß, Wahl *f.* zwischen drei Möglichkeiten; = Trójganiec.

Trylion, *-u, pl. -y, sm.* Trillion *f.*

Trylobit, *-u, pl. -y, sm.* (Tribitis) Trylobit *m.* (dreihülfige Versteinerung).

Trylogia, *-gii, pl. -gie, sf.* Trilogie *f.*, Werk *n.* in drei Teilen.

Tryna, *-ny, sf.* Feilstaub *m.*, Bohrmehl *n.*

Tryngielt, *-u, pl. -y, sm.* Tringeld *n.*; = Napiwek.

Trynitarski, *adi.* Trinitarier-.

Trynitarz, *-rza, pl. -rze, sm.* Trinitarier *m.*

Tryper, *-pru, pl. -pry, sm.* Tripper *m.*; = Rzeżączka.

Trypla, *-pli, pl. -ple, sf.*; Trypel, *-pla, pl. -ple, sm.*

Trippel *m.*, Trippelstein *m.*; Trippelerte *f.*

Tryptyk, *-u, pl. -i, sm.* Triptychon *n.*, Triptykon *n.*, dreiteiliger Altar, dreiteiliges Bild.

Tryskacz, *-a, pl. -e, sm.* Brause *f.*, Spritzrohr *n.*

Tryskać, *-kam, -kalem, va. imperf.*; Trysnać, *-nę, -nątem, va. perf.* spritzen, sprühen, sprudeln; woda — nęta ze skały Wasser sprudelte aus dem Felsen; z oezu ogień — ska die Augen sprühen Feuer; — zdrowiem von Gesundheit stroßen.

Trysia, *-sły, pl. -sły, sf.* Lohstüden *m.*, gebrauchte Gerberlohe *f.*

Tryszak, *-u, pl. -i; dim.*

Tryszaczek, *-czka, pl. -czki, sm.* Treschad *n.* (Kartenspiel).

Tryszernik, *-a, pl. -i, sm.* Spritzgurte *f.*

Tryton, *-a, pl. -y, sm.* 1) Wassermolch *m.*, Trompetenschnede *f.*; 2) Meermann *m.*, Triton *m.*; 3) übermäßige Quarte.

Tryumf, *-u, pl. -y, sm.* Triumph *m.*, Sieg *m.*; — odbywać einen Triumph feiern; — odnieść einen Triumph erringen; w — sie do miasta wjeżdżać im Triumph in die Stadt einziehen.

Tryumfalny, *adi.*; Tryumfalnie, *adv.* Triumph-, Sieges-; wjazd — ny Triumph-

einzug *m.*; łuk — ny Triumphbogen *m.*; pieśń — na Triumphgefang *m.*, Triumphlied *n.*; wóz — ny Siegeswagen *m.*

Tryumfator, *-a, pl. -rzy, sm.* Triumphator *m.*

Tryumfatorka, *-ki, pl. -ki, sf.* Triumphatorin *f.*

Tryumfatorski, *adi.* triumphatorisch, siegreich.

Tryumfować, *-fuję, -walem, va. imperf.* triumphieren, frohlocken, siegen, den Sieg davontragen; — fujący kościół die triumphierende Kirche.

Tryumfowanie, *-nia, sn* Siegen *n.*, Triumphieren *n.*, Frohlocken *n.*

Tryumwir, *-a, pl. -owie, sm.* Triumvir *m.*

Tryumwiralny, Tryumwirski, *adi.* Triumviral-, Triumvital-.

Tryumwirat, *-u, pl. -ci, sm.* Triumvirat *n.*, Dreiherrschaft *f.*

Trywialność, *-ści, sf.* Trivialität *f.*, Alltäglichkeit *f.*, Unbedeutendheit *f.*; = Zwykłość.

Trywialny, *adi.*; Trywialnie, *adv.* trivial, gemein, niedrig, gewöhnlich; = Zwykły, Płaski.

Trza, *siehe:* Trzeba.

Trzamaklon, *-u, pl. -y, sm.* Cassonia (Pflanzenart).

Trzask, *-u, pl. -i, sm.* Knall *m.*, Gefraße *n.*, starkes Geräusch; — bicza Peitschenknall; więcej — u niż roboty viel Geschrei und wenig Wolle; z — iem, *adv.* krachend, lärmend, knallend, mit Geräusch; z — iem zapadły sie drzwi krachend fiel die Tür zu; drzewa z wielkim — iem padają die Bäume stürzen krachend.

Trzask, *interj.* krach!; — i drabina się złamała krach und die Leiter zerbrach.

Trzaska, Drzazga; *dim.* Trzaseczka, *-ki, pl. -ki, sf.*

1) Splitter *m.*, Splittstücken *n.*, Span *m.*, Holzspan; — mi wlaża za paznokcie ein Splitter ist mir unter den Nagel geraten; gdzie drwa rąbią, tam — ki leżą wo gehobelt

wird, da fliegen Späne, wo Feuer ist, da raucht's; 2) Epiphyllum (Pflanzenart).

Trzaskać, -kam. -kałem, I. *vn. imperf.*; Trzasnać, -nę, -nałem, I. *vn. perf.* 1) krachen, knallen, knistern, knaden; drzewo -ka w piecu das Holz knistert im Ofen; — palcami mit den Fingern knaden; piorun -nął w dom der Blitz schlug in das Haus; — drzwiami die Türen geräuschvoll zuschlagen, mit Heftigkeit zuwerfen; 2) pląszyć, zerspringen; szkłanka -sła mi w ręce das Glas zersprang mir in der Hand; bodajbys -sł zerspringen sollst du; II. *va.* einen Schlag versetzen; — kogo w papę jmnem eine derbe Ohrspeige versetzen; a bodaj cię piorun -sł daß dich der Donner; III. — się, *vr.* springen, ausfallen, reißen; się wiesć (von Holz); = Paczyć się.

Trzaskanie, -nia, *pl.* -nia; Trzasnięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) Knallen *n.*, Knistern *n.*, Krachen *n.*; 2) Springen *n.*, Zerspringen; 3) Schlagen *n.*

Trzaskawica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Donnergeträch *n.*; Donnerwetter *n.*

Trzaskawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Peitschenschnur *f.*

Trzaskowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Ort *m.*, wo Holz gefällt wird.

Trząść, -ęse, -ęsiesz, -ęsem oder -ąsem, I. *va. imperf.*; Trzasnąć, -nę, -nałem, I. *va. perf.* 1) schütteln, rütteln; — głową den Kopf schütteln; — drzewem den Baum rütteln; — całym światem die ganze Welt beherrschen; febra go -ęsie er wird vom Fieber geschüttelt; 2) — kogo, co jmnem, etwas durchsuchen, revidieren; II. *vn.* schütteln, rütteln; ten wóz -ęsie w niemożliwy sposób dieser Wagen schüttelt auf eine unmögliche Weise; III. — się, *vr.* zittern, beben, geschüttelt werden; — się ze strachu vor Angst beben; podłoga się -ęsie pod jego

ciężkim krokiem der Fußboden zittert unter seinem schweren Schritt; grzmiało, że aż się szyby w oknach -sły es donnerte so stark, daß die Scheiben in den Fenstern zitterten; — się od zimna vor Kälte zittern; — aśł się ze złości, gdy się o tych plotkach dowiedział er zitterte vor Wut, als er von diesem Tratsch erfuhr; ręka mu się -ęsła, gdy podpisywał die Hand zitterte ihm beim Unterschreiben.

Trząsienie, Trząśnienie, -nia, *sn.* Zittern *n.*, Schütteln *n.*, Beben *n.*

Trzciałka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Röhrrchen *n.*, Palm *m.*

Trzcianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* röhriger Schaft.

Trzcina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; *dim.* Trzcinka, Trzcineczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rohr *n.*; — laskowa spanisches Rohr; — pospolita Schilfrohr; — bambusowa Bambusrohr; — cukrowa Zuckerrohr; — do wyplatania Sesselfrohr; staw -ną zarosły ein mit Rohr bewachsener Teich; domy -ną pokrywać Häuser mit Rohr bedecken; sufit z -ny eine Rohrdecke; giętki jak — biegną wie ein Rohr.

Trzciniał, -a, *pl.* -e, *sm.* Pfafend-, Deckennagel *m.*

Trzciniany, *adi.* Rohr-, Schilf-

Trzciniały, *adi.* röhri-, schilfförmig.

Trzcinisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Schilfsumpf *m.*, Röhricht *n.*

Trzcinisty, *adi.* schilffig, voll Schilf.

Trzcinka, Trzciniecza, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) = Trzcina; 2) Schilfröhrrchen *n.* in der Weberpule.

Trzcinnik, -a, *pl.* -i; *dim.* Trzcinniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Rohrsperrling *m.*, Rohrammer *f.*; 2) Sumpfs-, Bartweife *f.*; 3) (Calamagrostis) Reitgras *n.*

Trzciny, *adi.* Rohr-, Schilf-, sich im Rohre aufhaltend; ptaki -ne Rohrvögel *pl.*, Rohrfänger *pl.*

Trzcinkowiat, -u, *pl.* -y, *sm.* Blumenrohr *n.*

Trzcinować, -nuje, -wałem, *va. imperf.* rohren, be-rohren.

Trzcinowanie, -nia, *sn.* Rohrwerk *n.*

Trzcinowy, *adi.* Rohr-, Schilf-; -we krzesło Rohrsessel *m.*; -wa ściana Rohrwand *f.*

Trzcionka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Wassernachtigall *f.*, Rohrsänger *m.*; 2) = Czcionka.

Trzcium, -u, *sm.* Gundua (Pflanzenart).

Trzeba (Trza), *verb. defect.* man muß, es muß, es ist nötig; nie było rady, — było wracać piechotą es war kein anderer Rat, man mußte zu Fuße zurückkehren; tego mi jeszcze — było das habe ich noch nötig gehabt; — mi będzie jutro z nim pomówić ich werde morgen mit ihm sprechen müssen; — się było jeszcze babie na stare lata zakochać die Alte mußte sich noch auf ihre alten Tage verlieben; — ci mianowicie wiedzieć du mußt nämlich wissen; do tego — mieć wiele sprytu dazu muß man viel Findigkeit haben.

Trzebić, -a, *pl.* -e, *sm.* Verschneider *m.*

Trzebić, -bie, -biłem, *va. imperf.* 1) reinigen, roden; — pole ein Land roden; — zielska w ogrodzie das Unkraut im Garten jäten; 2) ausweiden, die Gemeinde herausnehmen; 3) verschneiden, kaptieren, malkachen; 4) aussondern, lichten.

Trzebienie, -nia, *sn.* 1) Reinigen *n.*; 2) Verschneiden *n.*; 3) Ausweiden *n.*

Trzebieniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Verschneidene(r) *m.*

Trzebież, -y, *pl.* -e, *sf.* 1) Roden *n.*, Ausroden *n.*; 2) Rodeplatz *m.*, Rodeland *n.*; 3) Reinigungsholzschlag *m.*

Trzebucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* (Tordylium) Drehkraut *n.*, kretischer Bergklee *m.*

Trzebula, -li, *pl.* -le, *sf.* 1) = Frybula; 2) = Bleskot pospolity.

Trzech, *gen. pl.* von trzy, święto — króli Dreifönigsfest *n.*

Trzechdzienny, *adi.* drei Tage dauernd.

Trzechgłówny, *adi.* dreiföpfig.

Trzechletni, *adi.* dreijährig, drei Jahre dauernd.

Trzechmiesięczny, *adi.* dreimonatlich, drei Monate dauernd.

Trzechsetny, *adi.* dreihundertste(r).

Trzechsiesięczny, *adi.* dreitausendste(r).

Trzeci, *-cia, -cie, adi.* 1) der (die, das) dritte; już była *-cia* po południu es war schon drei Uhr nachmittag; powtarzam ci to już — raz ich wiederhole es dir schon zum drittenmal; znajdziesz to w *-cim* tomie du wirst es im dritten Bande finden; w *-cim* rzędzie in der dritten Reihe; to — podobny wypadek das ist der dritte ähnliche Fall; wczoraj urodziło mi się *-cie* dziecko gestern wurde mir das dritte Kind geboren; mieszkamy na *-ciem* piątym wir wohnen im dritten Stock; co — dzień jeden dritten Tag; 2) po *-cie adv.* dritten.

Trzeciaczka, *-ki, pl. -ki, sf.* dreitägiges Fieber.

Trzeciak, *-a, pl. -i, sf.* 1) dritter Teil der Ernte; 2) Spreize *f.*

Trzecina, *-ny, pl. -ny, sf.* dritter Teil einer Luze.

Trzeciiodniowy, Trzeciomiesięczny, Trzeciotygodnowy, *adi.* am dritten Tage, Monat, in der dritten Woche gehend, für den dritten Tag, Monat, für die dritte Woche bestimmt.

Trzeciorzędny, *adi.* in der dritten Reihe befindlich; drittklassig.

Trzeciorzędowy, *adi.*; tertiar; *-we* utwory Tertiarformation *f.*

Trzeciowy, *adi.* von dritter Formation.

Trzecizna, *-ny, pl. -ny, sf.* Drittel *n.*; z *-ny* trzymać

grunta Boden, Land pachten gegen den dritten Teil der Ernte.

Trzeć, *tze, trzesz, tarłem, I. va. imperf.* 1) reiben; trę oko, bo mię swędzi ich reibe das Auge, weil es mich juckt; — co na tarku etwas auf dem Reibeisen reiben; — chrzan kren reiben; — co na proszek etwas zu Pulver reiben; 2) dreschen; — zboża das Getreide dreschen; 3) — konopie, len Hanf, ślachs brechen; 4) sęga; — drzewo w lesie das Holz im Walde sęga; 5) — na co auf etw. dringen, bestehen; II. — się *vr.* 1) laiden (von Fischen); 2) — się o co sich an etw. reiben; 3) — się z kim mit jmdm freiten, aneinandergeraten.

Trzej, *numer.* drei.

Trzelitka, *-ki, pl. -ki, sf.* Tridax (Pflanzenart).

Trzemcha, *-chy, pl. -chy, sf.* 1) = Czeremcha; 2) Phillyrae (Pflanzenart).

Trzemdala, *-ly, pl. -ly, sf.* (Dietamnus) falscher Diptam.

Trzemięta, *-ty, pl. -ty, sf.* Espeletia (Pflanzenart).

Trzemucha, *-chy, pl. -chy, sf.* 1) = Trzemcha, Czeremcha; 2) (Allium ursinum) Bärenslauch *m.*

Trzeń, *-nia, pl. -nie, sm.* (Cossonus) Holzrüffel *m.*, Schnabelfäßer *m.*

Trzep, *-pia, pl. -pię, sm.* Ortalis (Insektenart).

Trzepaczka, *-ki, pl. -ki, sf.* Prader *m.*, Klopfer *m.*; — na muchy Fliegenwedel *m.*, Fliegenklatsche *f.*; — arlekińska Britische *f.*

Trzapać, *-pie, -paćem, va. imperf.* 1) klopfen, durchklopfen, ausklopfen; — suknie, dywany Kleider, Teppiche klopfen; *-pać* kogo jmdm schlagen; 2) plappern, schnell hersagen; — jak na kołowrotku wie ein Spinnrad schnurren; — pacierze Gebete schnell hersagen; gramatykę *-pie* jak pacierz die Regeln der Grammatik weiß er

herzuplappern wie das Vaterunser; jużś strzapać modlitwy? hast du schon deine Gebete abgedroschen? 3) klatschen; deszcz *-pie* es regnet, daß es flatscht.

Trzapanie, *-nia, sn.* 1) Klopfen *n.*; 2) Plappern *n.*; 3) Klatschen *n.*

Trzapanina, *-ny, pl. -ny, sf.*; Trzepanka, *-ki, pl. -ki, sf.* Klopferi *f.*, Prügelei *f.*; *-nkę* dostać Prügel bekommen; *beźcie -ka* es wird Prügel geben.

Trzepiecina, *-ny, pl. -ny, sf.* (Populus tremula) Zitterpappel *f.*

Trzepiotać, Trzepotać, *-tam, -taćem, vn. imperf.* mit den Flügeln schlagen, flattern; — się *vr.* flattern, mit den Flügeln schlagen.

Trzepiotanie, Trzepotanie, *-nia, sn.* Flattern *n.*, Herumflattern *n.*, Herumschlagen *n* mit den Flügeln.

Trzepnąć, *-nę, -nąćem, va. perf.* einen Schlag versetzen; — kogo w pysk jmdm ein übers Maul geben; — kogo po plecach jmdm einen Schlag in den Rücken versetzen; — *-nę* cię po rękach, jeżeli zaraz nie przestaniesz ich werde dir einen Schlag auf die Hände versetzen, wenn du nicht gleich aufhörst.

Trzeszcze, *-ów, plur. tant.* Hasenaugen *pl.*

Trzeszczeć, *-cze, -czająćem, vn. imperf.* knistern, knistern, traden, knaden, prasseln; ciagnąć line, lecz *-czająćem*, więc bał się, że się urwie er zog das Tau, aber da es knisterte, fürchtete er, daß es reißen werde; *łód -czająćem*, gdy po nim stapali das Eis trachte unter ihren Schritten; *siadł z tak wielką mocą*, że aż ława debowa pod nim *-ła* er setzte sich mit solcher Wucht, daß die Eisenbank unter ihm trachte; *meble nie są jeszcze suche*, więc paczą się *i -szczą* die Möbel sind noch nicht trocken, darum werfen sie sich und krachen; *ogień -czająćem* prasselt des Feuer; *-czająćem* sol Knister

salz n.; aż mi w głowie -szczy od jej trajkotania der Kopf berstet mir von ihrem vielen Klappern.

Trzeszczenie, -nia, *sn.* knistern n., Rasseln n., Krachen n., Knacken; — cyny Kauschen n., Krügeln n. des Zinnes, Zinnfirnischn n.

Trzeszczki, 1) -ków, *plur. tant.* (Sesamoides) Gelenk-, Gleichbeine *pl.*, Sesamtaöchelchen *pl.*; 2) —, *szezek, plur. tant.* Catnanche (Pflanzenart).

Trzesnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Kirsch f.; Kirschbaum m.; — groniasta Traubenkirschbaum m.

Trzesniobranie, -nia, *sn.* Kirschenernte f.

Trzesniowy, *adi.* Kirschenz; kirschfarbig.

Trzewia, *siehe:* Trzewo.

Trzewiak, -a, *pl. -i, sm.* Eingeweidenurk m.

Trzewiczlik, -a, *pl. -i;* **Trzewiczek**, -czka, *pl. -czki, sm.* (Cypripedium) Venus-, Frauen-, Marienschuh m.

Trzewiczne, -go, *sing. tant. sn.* Schuhgeld n.

Trzewicznia, -ni, *pl. -nie, sf.* Schuhlume f., indische Cypborbenart.

Trzewik, -a, *pl. -i, sm.; dim.* **Trzewiczek**, -czka, *pl. -czki, sm.* Schuh m., Stiefel m.; -i wdziwać Schuhe anziehen, sich beschuhen; — mnie guciecie der Schuh drückt mich; te -i są za ciasne diese Schuhe sind zu eng, zu klein; para -ów ein Paar Schuhe; szczotka do -ów Schuhbürste f.

Trzewikowy, **Trzewiczkowy**, *adi.* Schuhz.

Trzewiowy, *adi.* Eingeweidez; — kamień Geströstein m.

Trzewnik, -a, *pl. -i, sm.* Erythronium (Pflanzenart); — Psi ząb.

Trzewny, **Trzewowy**, *adi.* Darmz, Gedärmez, Eingeweidez.

Trzewo, -wa, *pl. -wa, sn.;* **Trzewa**, **Trzewia**, *trzew, plur. tant.* Darm m., Ge-

därmz *pl.*, Eingeweide *pl.*; nauka o -wach Eingeweidelehre f., Spanchnologie f.

Trzeźwieć, -wieę, -witem, *va. imperf.* zur Besinnung bringen, erquickend, erfrischen, ermuntern, munter machen; nüchtern machen, den Kausch vertreiben; -wili omdloną kobietę octem i winem man suchte die Ohnmächtige mit Essig und Wein zur Besinnung zu bringen.

Trzeźwieć, -wieję, -wiałem, *vn. imperf.* zur Besinnung kommen, aus einer Ohnmacht wieder zu sich kommen; nüchtern werden.

Trzeźwienie, -nia, *sn.* Ernüchterung f., Zujichkommen n.

Trzeźwość, -ści, *sf.* Nüchternheit f.; — jest jelaż z najważniejszych przymiotów u robotnika Nüchternheit ist eine der wichtigsten Eigenschaften bei einem Arbeiter.

Trzeźwy, *adi.*; **Trzeźwo**, *adi.* nüchtern; po -zwemu im nüchternen Zustande; na te kwestyje trzeba się zapatrywać -wo i bez sentymentalności diese Frage muß man nüchtern und ohne Sentimentalität erwägen; dobrze jest być -wym człowiekiem, ale trzeba mieć także serce es ist gut ein nüchterner Mensch zu sein, man muß aber auch ein Herz haben; co po pijanemu mówić, zakował ziwsze po trzeźwemu was er in der Trunkenheit sagte, bedauerte er immer im nüchternen Zustande.

Trzęsak, -a, *pl. -i, sf.* (Cancer colloides) Gallerttrebs m.

Trzęsawa, -wy, *pl. -wy, sf.;* **Trzęsawica**, -cy, *pl. -cz, sf.;* **Trzęsawisko**, -ka, *pl. -ka, sn.* 1) Sumpf m., Morast m., Moor n., Quabbe f.; 2) Zittern in den Gliedern; 3) Veränderlichkeit f., Wechsel m.

Trzęsawiec, -wca, *pl. -wce, sm.* (Gymnotus) Zitteraal m.

Trzęsawisty, *adi.* moorig, jumpfliz, voll Moräste.

Trzęsawka, -ki, *pl. -ki, sf.* Zitternadel f., Flitter m.

Trzęsianka, -ki, *pl. -ki, sf.* Krümm-, Schüttstroh m.

Trzęsączka, -ki, *pl. -ki, sf.* Zittera n. der Glieder.

Trzęsidło; *dim.* **Trzęsidelko**, -ka, *pl. -ka, sn.* 1) Flitter m., Flittergold n.; 2) (Nostoc) Himmelsblume f., Sternschnuppe f.

Trzęsidlowaty, *adi.* -te wodorosty Conservinae (Wasserpflanzenart).

Trzęsiec, -śca, *pl. -śce*, Tayloria (Pflanzenart).

Trzęsienie, -nia, *pl. -nia, sn.* Zittern n., Rütteln n., Schütteln n.; — ziemi Erdbeden n.

Trzęsiogon, -a, *pl. -y, sm.;* **Trzęsiogonek**, -nka, *pl. -nki, sm.;* **Trzęsidupka**, -ki, *pl. -ki, sf.* Wippsterz m., Wippschwanz m., Bachstelze f.; = Pliszka.

Trzęsło, -sta, *pl. -sta, sn.* Bitrachospermus (Pflanzenart).

Trzęslica, -cy, *pl. -ce, sf.* Molinia (Pflanzenart).

Trzęmieć, -mieę, -mielem, *vn. imperf.* iteden, ragen.

Trzęmiel, -a, *pl. -e, sm.* (Bambus) Erds-, Feldbiene f., Hummel f.

Trzęmielina, -ny, *pl. -ny, sf.* (Evonymus) Spilz-, Spul-, Hundz-, Spindelbaum m., Pfaffenholz n., Pfaffenhütlein n.

Trzęmielinowy, *adi.* Spindelbaumz.

Trzęmielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Mallota (bienenartiges Insekt).

Trzęmielojad, -u, *pl. -y, sf.* Falscheule f.

Trzęmielowy, *adi.* Erds-, Feldbienez-, Hummelz.

Trzęmielówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Volucella (bienenartiges Insekt).

Trzęnadel, -dla, *pl. -dle, sm.* Goldammer m., Grünfink m.

Trznać, -nęę, -nąłem, *vn. perf.;* **Trztać**, -tam, -talem, *vn. imperf.* dünun s heißen, heftigen Durchfall haben.

Trzoda, -dy, *pl. -dy, sf.;* *dim.* **Trzódka**, -ki, *pl. -ki,*

sf. 1) Herde f.; — bydła, koni, wołów, świń Vieh-, Pferde-, Ochsen-, Schweineherde; kosiół jest-dą owiec, których Pan Jesus pasterzem die Kirche ist eine Herde Schafe, deren Hirt Herr Jesus ist; 2) Kleinvieh n.

Trzodny, *adi.* Herden-; in Herden lebend.

Trzon, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Trzonek, -uka, *pl.* -iki, *sm.* 1) Stange f.; — mimośrodu, ekscentra Czterostrefowa, Czterostrefowa, Czterostrefowa f.; — pompy Pumpenstod m.; — popędowy, drag korbowy Leiststange, Triebstange, Kurbel-, Pleuel-, Pleuelstange; — korbby regulatora Regulatorfurbel f.; — sprzęgający, przęt, drag zaprzegowy Kuppelstange; — stawidła, drag stawidła Steuerung-, Reversierstange; — tarczki Bühnenwurzel f.; — tarczki zderzakowego, drążek kierowniczy tarczki, — buforowy Bufferstange, Bufferführungstange; 2) Gładka f.; — pieca unterlage eines Feuerherdes; 3) Heft n., Griff m., Handgriff m.; — kluta Griff eines Stechbeiles; 4) Fuß m., Stiel m. eines Schwammes, eines Pilzes; 5) -y, *pl.* Waffenzähne *pl.*

Trzonowy, *adi.* 1) Stangen-; 2) Heft-; 3) zęb — Waffenz-, Mahlzahn m.; wyiwać komu zęb — jundn einen Waffenzahn ziehen.

Trzonozab, -zeba, *pl.* -zeby, *sm.* Mylodon (vorsintflutliches Säugetier).

Trzop, -u, *pl.* -y, *sm.* = Czerep, Skorupa.

Trzos, -a ober -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Trzosik, -a, *pl.* -i, *sm.* Rąka f., Geldtase f., Geldgürtel m., Geldtasche f.; — pelen złota eine Rąka voll Gold; poszedł na wędrowkę opasany sporym em er ging auf die Wanderschaft mit einer ziemlich dicken Geldtase.

Trzosia, -ści, *plur.* tant. *sn.* Yenden *pl.*

Trzosło, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Pflugsterze f.

Trzpiennik, -a, *pl.* -i, *sm.* Hofmeister f.

Trzpień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* 1) Dorn m., Spitze f. in einer Schnalle; 2) — wiszący Hängesäule f., Hängeständer m.; 3) — u zawiasy Spindel f.; 4) Dorn m., Dobel m.; Woljen m.; — kruka Regel m.; — nita Nietenbolzen, Niettschaft m.; — sprężyny resoru Federstiftbolzen.

Trzpiot, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Trzpiotek, -tka, *pl.* -tka, *sm.* Windbeutel m., Flattergeist m., leichtsinniger, flatterhafter Mensch.

Trzpiotać się, -tam, -tać, *vr. imperf.* herumflattern, leichtsinnig, unüberlegt handeln.

Trzpiotalski, Trzpiotowski, *adi.* Windbeutel-, Flattergeist-, flatterhaft, unüberlegt, zerstreut.

Trzpiotalstwo, Trzpiotostwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Flatterhafte n., Windige n., Windbeutelci j., Unüberlegt-heit f.

Trzpiotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* leichtsinniges, flatterhaftes Mädchen, Weib.

Trzpiotostwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Flatterhaftigkeit f.; leichtsinniać(r) Streich.

Trzpiotowatość, -ści, *sf.* = Trzpiotostwo.

Trzpiotowaty, *adi.* flatterhaft, leichtsinnig, unüberlegt.

Trztaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* heftiger Durchfall.

Trzustka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Magendrüse f., Bauchspeicheldrüse f.

Trzy, Trzech, *numer.* drei; — razy — jest dziewięć dreimal drei ist neun; plść, gadać, mówić — po — ohne jeden Zusammenhang plappern, Unsinn zusammenreben; trzech zliczyć nie umie er kann nicht bis drei zählen, er ist unbeholfen, er weiß nie sich Rat zu schaffen; — dni, miesiące, lata drei Tage, Monate, Jahre; — ćwierci dreiviertel; wszę-

dzie musisz wścibić swoje — grosze überall muß du deine Nase hineinstecken; — razy z rzędu dreimal nacheinander; siehe: Troje, Trzej. Trzyczęściowy, *adi.* dreiteilig.

Trzycięciowy, *adi.* Dreiviertel-; takt — Dreivierteltakt m.

Trzydniowy, Trzydnienny, *adi.* dreitägig.

Trzydniówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* drei Tage *pl.*, Zeitraum m. von drei Tagen.

Trzydzielny, *adi.* dreiteilig, dreiteiligt; dreiteilbar.

Trzydziestka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) die Zahl dreißig; 2) Alter n. von dreißig Jahren; 3) Dreißigstel n.

Trzydziestnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* am dreißigsten Tage stattfindende Andacht.

Trzydziestny, *adi.* dreißig enthaltend.

Trzydziestodnienny, *adi.* dreißigtägig.

Trzydziestokrotny, *adi.* dreißigmalig, dreißigfach.

Trzydziestoletni, *adi.* dreißigjährig.

Trzydziestomiesięczny, *adi.* dreißig Monate dauernd; dreißig Monate alt.

Trzydziestoroczny, *adi.* dreißig Jahre dauernd; dreißig Jahre alt.

Trzydziesty, *adi.* dreißigste(r).

Trzydzieści, *numer.* dreißig; on już ma blisko — lat er ist schon fast dreißig Jahre alt; — stu żołnierzy, mężów dreißig Soldaten, Männer; — kobiet dreißig Weiber.

Trzydzieścioro, *numer.* dreißig (verschiedenen oder sächlichen Geschlechtes oder bei *plur. tant.*) — dzieci dreißig Kinder; — bydła dreißig Stück Rinder.

Trzyfuntowy, *adi.* dreipundig.

Trzyfuntówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dreipfünder m.

Trzygarncowy, *adi.* drei Quart enthaltend.

Trzygłosowy, *adi.* dreistimmig.

Trzygodzinny, *adi.* dreiftündig.

Trzygroszowy, *adi.* Dreigroschen-, drei Groschen fofend.

Trzygroszówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dreigroschenstück *n.*

Trzykilowy, *adi.* drei Rilo wiegend.

Trzykonny, *adi.* dreispännig.

Trzykorcowy, *adi.* drei Scheffel enthaltend.

Trzykroć, Trzykrotnie, *adv.* dreimal; dreifach; — sto tysięcy reńskich dreimal hunderttausend Gulden.

Trzykrotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tradescantia (Pflanzenart); = Dobownik.

Trzykrotny, *adi.*; Trzykrotnie, *adv.* dreimalig, dreifach.

Trzykwartowy, *adi.* drei Quart enthaltend.

Trzykwatorkowy, *adi.* drei Viertel Liter enthaltend.

Trzylatek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Dreifäufer *m.* (zwölf Wochen alter Hase).

Trzylecie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Zeitraum *m.* von drei Jahren, Triennium *n.*

Trzyletni, *adi.* dreijährig.

Trzylistek, -stka, *pl.* -stki, *sm.* (Menyanthes trifoliata) Dreiblatt *n.*

Trzylistnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Satyrium) Stenbelwurzel *f.*, Knabenkraut *n.*; — domowy Schabziegerlee *m.*

Trzylistny, *adi.* dreiblättrig; — na koniczyna dreiblättriger Klee.

Trzytokiowy, *adi.* drei Ellen lang.

Trzymacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schraubenstock *m.*; Kluppe *f.* Trzymać, -mam, -małem, I. *va.* imperf. 1) halten; — topór za toporzysko ein Beil am Stiel halten; — co w rękę etw. in der Hand halten; — kogo za rękę jmnđu bei der Hand halten; — konia za cugle das Pferd bei den Zügeln halten; — co pod kluczem etw. unter Schloß halten; — dziecko do chrztu ein Kind zur Taufe halten; — dziecko

na rękę ein Kind auf dem Arm halten; — co przeciw światłu etw. gegen das Licht halten; — kogo za słowo jmnđu beim Worte halten; — wioskę w dzierzawie ein Dorf pachten, in Pacht halten; — kogo w więzieniu jmnđu im Gefängnisse halten; — zakazane towary na składzie verbotene Waren auf Lager halten; — tem go tyle lat darmo, teraz mam jednak dosyć tego dobrego ich habe ihn so viele Jahre umsonst gehalten, jetzt habe ich aber des Guten genug; będąc zazdrosny — mał cały rok żonę na wsi da er eifersüchtig war, hielt er seine Frau das ganze Jahr auf dem Lande; — maj głowę prosto halte den Kopf in die Höhe; — kogo krótko, ostro, w ryzie jmnđu kurz, streng in der Zucht halten; — liczną służbę eine zahlreiche Dienerschaft halten; — konie i powozy Pserde und Wagen halten; — nauczyciela do dzieci einen Lehrer für die Kinder halten; — miasto w obleżeniu die Stadt belagern; złapał pies zająca i mocuo go zębami — ma der Hund fing den Hasen und hält ihn mit den Zähnen fest; złapał kozak Tatarzyna a Tatarzynę go za łeb — ma der Kosak fing den Tataren, doch der Tatar hält ihn beim Schopf; — głowę wysoko den Kopf hoch halten; — co w pogotowiu etw. bereit halten; — co, kogo ciepło etw., jmnđu warm halten; — co w sekrecie, w tajemnicy etw. geheimhalten; — język za zębami jest to enota nad cnotami reinen Mund halten ist eine große Tugend, Heben ist Silber, Schweigen ist Gold; 2) halten, aufhalten; — maj, złapał złodzieja haltet, fanget den Dieb; wiatry go na morzu — mają Winde halten ihn auf dem Meere; — kogo na wodzy jmnđu im Zaume halten; — nieprzyjaciela na szablę den Feind mit seinem Degen aufhalten; rada ich cały dzień — la die Beratungen hielten sie

den ganzen Tag auf; jeszcze go zły duch tu — ma? hält ihn der böse Geist noch hier? choroba — la mnie przykutego do łóża die Krankheit hatte mich ans Bett gefesselt; — z kim mit jmnđu halten, mit jmnđu gemeinsame Sache machen; mit jmnđu unter einer Decke stecken; ja z nim — mam ich bin auf seiner Seite, ich halte mit ihm; 3) — co o kim = mniemac urteilen, meinen, halten; ja to — mam, uważam za kłamstwo ich halte es für eine Lüge; co o nim — masz, mniemac was hältst du von ihm?; wiele o kim — auf jmnđu große Stücke halten; dobrze o kim —, mieć o kim dobre mniemanie eine gute Meinung von jmnđu haben; ja go — mam, mam za złodzieja ich halte ihn für einen Dieb; —, sądzić wiele o sobie viel von sich halten; 4) — w sobie enthalten, umfassen; — w sobie trzy litry drei Liter enthalten; 5) — bank die Bank halten; — takt Takt halten, beobachten; — krok Schritt halten; II. *vn.* imperf. halten; kolor — ma die Farbe hält; wapno, powróż, sukno — ma der Kalk fällt nicht ab, der Strick, das Tuch hält, reißt nicht; mróz ciagle jeszcze — ma der Frost hält noch immer an; III. 1) — się *vr.* sich halten; — się dobrze, prosto na nogach sich gut, gerade, aufrecht halten; — się źle, krzywo sich schlecht, krumm halten; ledwo się — ma na nogach er hält sich kaum auf den Beinen; — maj się halte dich wacker, weiche nicht, gib nicht nach; — się ciepło sich warm halten; twierdza się jeszcze — ma, ale nie długo będzie musiała się poddać die Festung hält sich noch, aber bald wird sie sich ergeben müssen; — się za boki od śmiechu sich vor Lachen ausschütten wollen, sich die Seiten vor lauter Lachen halten; czemu się — masz głowę warum hältst du dich beim Kopfe; — się muru, poręczy się an der Mauer, an

Geländer anhalten; — się końskiej grzywy się an der Pferdemaht anhalten; 2) sich halten, nicht verderben; owoce się nie -ty die Früchte hielten sich nicht; przetopione masło -ma się całą zimę Schmelzbutter hält sich den ganzen Winter; 3) — się czego się an etwas halten; -mam się przepisów religii ich halte mich an die Vorschriften der Religion; — się kontraktu się an den Vertrag halten; — się czyjego słowa się an jmnuds Wort halten; — się pierwotnej umowy się an die ursprüngliche Vereinbarung halten; nie wiedzieć czego się — man weiß nicht, woran man sich halten soll; — się z daleka od czego się fern von etw. halten; nie ma się czego — er hat nichts, woran er sich halten könnte; — się kogo się an jmnud anschließen, es mit jmnud halten, sich an jmnud halten, an jmnud Ersatzansprüche stellen; jak mi nie odda, ciebie się będę -maß wenn er mir nicht zahlt, mußst du mich schadlos halten; — się reczyciela się an den Bürgen halten; 4) — się kupy zusammenhalten, zusammenhängen, zusammenkleben; plecie trzy po trzy, a co mówi kupy się nie -ma er schwätzt wirres Zeug ohne jeden Zusammenhang; 5) — się kogo, czego, etw. hält fest an jmnud; bieda się go zawsze -ma er muß ewig mit dem Mangel kämpfen; że też się ciebie zawsze złe żarty -ja daß du doch ewig zu schlechten Scherzen aufgelegt bist; niechże się też ciebie takie żarty nie -ja laß doch diese Scherze beiße.

Trzymaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schraubfloß *m.*, Zwinge *f.*

Trzymadło, -dła, *pl.* -dła, *sm.* Wertzeug *n.* zum Halten, Kluppe *f.*

Trzymanie, -nia, *sn.* Halten *n.*; — się Haltung *f.*

Trzymasztowy, *adi.* dreimastig; — okręt Dreimaster *m.*

Trzymga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Trixis (Pflanzenart).

Trzymiarowy, *adi.* Dreimaß=; — koń drei Faust hohes Pferd.

Trzymiesięczny, *adi.* dreimonatig, Quartal=; -czne wymówienie dreimonatige Kündigung.

Trzymilowy, *adi.* von drei Meilen.

Trzymonaw, -a, *pl.* -y, (Echeneis) Schiffshalter *m.*, Schildfisch *m.*

Trzynastoletni, *adi.* dreizehnjährig.

Trzynastu, *num.* dreizehn (bei Personen männlichen Geschlechtes); — zbójców, żołnierzy, senatorów dreizehn Räuber, Soldaten, Senatoren.

Trzynasty, *adi.* dreizehnter.

Trzynaście, *num.* dreizehn; — par dreizehn Paare.

Trzynascioraki, *adi.* dreizehnerlei, dreizehnfach.

Trzynaścioro, *num.* dreizehn (bei sächlichem oder verschiedenem Geschlechte oder bei *plur. tant.*).

Trzynogi, Trzynożny, *adi.* dreifüßig.

Trzynożek, -żka, *pl.* -żki, *sm.* Dreifuß *m.*; = Trójnożek.

Trzyoczny, *adi.* dreiäugig.

Trzypalcowy, Trzypalczasty, *adi.* dreifingerig, dreifaltig.

Trzypcian, -u, *pl.* -y, *sm.* Triopteris (Pflanzenart).

Trzypiędzisty, *adi.* dreißpannig, drei Spannen lang; drei Faust hoch (von Pferden).

Trzypiątrowy, *adi.* dreistufig.

Trzypolowy, *adi.* Dreifelder=; dreihufig; -we gospodarstwo Dreifelderwirtschaft *f.*

Trzypotrzyca, -cy, *pl.* ce, *sf.* (Trifolium) Dreiblatt *n.*

Trzyprecikowy, *adi.* dreimännerig, mit drei Staubfäden versehen.

Trzyroggi, Trzyrożny, Trzyrogaty, *adi.* dreieckig, dreifantig, dreihörnig.

Trzyrozniki, -ków, *plur. tant.* Frygonelle (versteinerte Muschel).

Trzysążniowy, *adi.* drei Klaster lang, breit.

Trzysłupkowy, *adi.* dreiwieberg, mit drei Stempeln.

Trzysta, -stu, *numer.* dreihundert; idż do -stu dyabłów geh zu allen Teufeln.

Trzystawny, *adi.* dreigelentig.

Trzystoletni, *adi.* dreihundert Jahre alt, dreihundertjährig.

Trzystopny, Trzystopowy, *adi.* drei Fuß, drei Schuh lang.

Trzystronny, *adi.* dreiseitig.

Trzystrunny, Trzystrunowy, *adi.* dreifaltig.

Trzyczerepny, *adi.* dreispaltig.

Trzytulny, *adi.* — basza Paşa von drei Rosschweifen.

Trzyzab, -zeba, *pl.* -zeby, *sm.* Triodia (Pflanzenart).

Trzyzębaty, *adi.* dreizählig.

Trzyziarnisty, *adi.* dreikörnig.

Tu, *adv.* hier, da; kto -- idzie wer kommt daher; co -- robisz was machst du hier; — i ówdzie hie und da; — i tam hier und dort; — się powieść urywa hier bricht der Roman ab; — leży N. N. hier ruht N. N.; — na dole hier unten; jستم — ich bin hier; — w tem miejscu popełniono morderstwo hier an diesem Orte ist ein Mord begangen worden; przychodzę —, aly ich komme her, um . . . ; wolałabym, żeby — był mir wäre es lieber, wenn er hier wäre; ani —, ani tam weder hier noch dort; jak — pracować, kiedy niema żyć z czego wie soll man da arbeiten, wenn man nicht wovon zu leben hat; co — począć was soll man da tun, was soll man da anfangen.

Toaleta, Toaleta, -ty, *pl.* -ty *sf.*; *dim.* Toaletka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Toilette *f.*, Toiletteisch *m.*; = Gotowalnia; 2) Toilette *f.*, Ankleiden *n.*; = Ubieranie *sf.*; 3) Toilette *f.*,

Kleid *n.*, Kleidungs *f.*, Anzug *m.*: = Suknia, Ubranie.

Tuba, -by, *pl.* -by, *sf.* Trompete *f.*, Sprachrohr *n.*, Tuba *f.*

Tubalny, *adi.* laut, donnernd, Tuba-; — glos Tuba-stimme *f.*

Tuberkuliczny, *adi.* 1) Tuberkel-, tuberkulös; 2) Knochen-, Höckerchen-.

Taberkulacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Tuberkelbildung *f.*

Tuberkulizacya, -cyi, *sf.* Tuberkelbildung *f.*, Tuberkulosität *f.*

Tuberkul, -u, *pl.* -y, *sm.* Tuberkel *m.*

Tuberosa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* (Polyanthes tuberosa) Tuberosa *f.*

Tubulatura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Tubulatur *f.*; = Szyjka retorty.

Tubylec, -lea, *pl.* -ley, *sm.* Einheimische(r) *m.*, Hiesige(r) *m.*, Autochthone *m.*

Tubylczy, *adi.* autochthon.

Tucya, -cyi, *sing. tant. sf.* Tutia *f.*, Ofenbruch *m.*

Tucz, -czy, *pl.* -cze, *sf.* 1) Fettigkeit *f.*, Fett *n.*; 2) Mast *f.*, Mastung *f.*

Tuczca, -czy, *pl.* -czy, *sf.* 1) Gewitterwolke *f.*, Gewitter *n.*; 2) — końska wilde Kastanie; 3) = Tucz.

Tuczanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* gemästete Henne, Boularde *f.*

Tuczec, -czca, *pl.* -czce, *sm.* Schulterbein *n.* eines Tieres.

Tuczenie, -nia, *sn.* Mästen *n.*, Mast *f.*

Tuczeniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Sparaxis (Pflanzenart).

Tucznieć, -nieje, -nialem, *vn. imperf.* feist, dick werden.

Tucznik, -a, *sm.* (Aesae-lin) Schillerstoff *m.*, Snalldrom *n.*, Polychrom *n.*

Tuczność, -ści, *sf.* Festigkeit *f.*, Dicke *f.*

Tuczny, *adi.* 1) fett, gemästet, Mast; — ny wól Mastochę *n.*; — wieprz Mastschwein *n.*; — ua geš Mastgans *f.*; 2) nahrhaft, mästend; żoładz dla świń bardzo tuczna Eicheln sind zum Mästen der Schweine sehr gut.

Tuczybrzuch, -a, *pl.* -y, *sm.* Bauchmäster *m.*

Tuczyc, -cze, -czyłem, *va. imperf.* mästen, feist, dick machen; — wieprza, wolu, geš das Schwein, den Ochsen, die Gans mästen; pańskie oko konia -czy deš Herrn Auge mästet das Pferd, willst du, daß es gelinge, so schaue selbst zum Dinge; nadzieja karmi, ale nie -czy von Hoffnung wird man nicht dick; — w sercu gniew, nieważić w seinem Herzen Zorn, Maš nähren; — się *vr.* sich nähren, sich nähren.

Tudzież, *adv.* desgleichen, gleichden, wie auch; wezwat do siebie radę — senatorów er berief zu sich den Rat wie auch die Senatoren.

Tuf, Tof, -u, *pl.* -y, *sm.* Tuffstein *m.*; = Martwica.

Tuj, *interi.* Kommandoruf: „Legt an!“

Tuja, -ji, *pl.* -je, *sf.* Thuia (Zypresse) *f.*; = Zywoтник.

Tujalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Salpiglossis (Pflanze in Chile).

Tuk, -u, *pl.* -i, *sn.* 1) Fett *n.*; 2) Mark *n.* in den Knochen.

Tukan, -a, *pl.* -y, *sn.* Ramphastos (Pfeiferfresser), Tukan *m.*

Tukowy, *adi.* Mark-; kość -wa. Markbein *n.*

Tulej, -a, *pl.* -e, *sm.* Cressandra (Pflanzenart).

Tuleja, -ji, *pl.* -je, *sf.*; *dim.*

Tulejka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Lanzen-, Speerende *n.*; 2) Röcher *m.*; 3) Aufstuhlfülle *f.*, Dornfülle, Dille *f.*, Dille *f.*, Dülle *f.*

Tulić, -le, -liłem, *va. imperf.* sanft drücken, herzen, bergen, besänftigen, beschwichtigen, beruhigen, zur Ruhe bringen; — do piersi an die Brust drücken; — li rozplakana dziecinę sie beruhigt das weinende Kind; dziecko -li do łona sie drückt das Kind an die Brust; wściekły pies biegnac, -li ogon pod siebie ein wütender Hund drückt im Laufen den Schwanz; unter die Füße; —

się *vr.* sich drücken, sich anlehnen; — liła się z płaczem do marki sie drückte sich weinend an die Mutter; wszyscy się -ła do niego alles schmiegt sich an ihn, alles begibt sich in seinen Schutz; — się do ziemi sich an die Erde drücken; — się do poduszki sich an das Polster schmiegen.

Tuliłozka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Roridula (Pflanzenart).

Tulipan, -a, *pl.* -y, *sm.* Tulpe *f.*; — leśny (Tulipana silvestris) wilde Tulpe; — ogrodowy (T. gesneriana) Gartentulpe.

Tulipanowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.*; Tulipanowe drzewo (Liriodendron tulipifera) Tulpenbaum *m.*

Tulipanowy, *adi.* Tulpen-.

Tulacki, Tulaczy, *adi.*; Tulacko, Tulaczo, *adv.* herumirrend, herumwandernd, heimatlos; -kie życie heimatloses, herumirrendes Leben.

Tulactwo, -wa, *sn.*; Tulaczka, -ki, *sf.* Herumtreiben *n.*, Herumirren *n.*; Emigration *f.*, Verbannung *f.*

Tulać, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Herumirrende(r) *m.*, Heimatlose(r) *m.*, Verbannte(r) *m.*, Emigrant *m.*; żyd wieczny — der ewige Jude; 2) (Ocy-pode) Lauftrabbe *f.*

Tulać się, -łam, -łałem, *vr. imperf.* herumirren, herum-schweifen, von einem Erdenswinkel in den anderen getrieben werden, kein Obdach finden, heimatlos sein; — się po świecie sich in der Welt herumtreiben; — się na wygnaniu in der Verbannung herumirren; — łamy się jak ślepi po omylnych drogach świata tego wir irren wie Blinde auf den Irrwegen dieser Welt herum.

Tulanie się, -nia, *sn.* Herumirren *n.*

Tulów, -owia, *pl.* -owie; Tulub, -bia, *pl.* -bie, *sm.* Rumpf *m.*; wzięto — męczennika i spalono go na stosie man nahm den Rumpf des Märtyrers und verbrannte ihn auf dem Scheiterhaufen.

Tum, -u, *pl. -y, sm. 1)* Dom *m.*, Kathedrale *f.*; 2) Ruppel *f.*, Dom *m.*

Tumak, -a, *pl. -i, sm. =* Kuna.

Tuman, -a oder -u, *pl. -y, sm. 1)* Staubwolke *f.*; Luftspiegelung *f.*; — *dymu* Rauchwolke; *wiatr podnosił cale -y piasku*, kötre przysłaniały im widok der Wind trieb ganze Sandwolken in die Höhe, die ihnen die Aussicht bedeckten; — *komu w oczy paścił jmnadm etw.* Jähliches vorpiegeln wolsen, jmnadm Sand in die Augen streuen, jmnadm einen blauen Dunst vormachen; jmnadm etw. einreden wollen; 2) zerstreuter, veracklicher Mensch.

Tamanić, -nie, -nilem, *va. imperf.* irreführen, foppen; *kogo — jmnadm Sand in die Augen streuen, jmnadm einen blauen Dunst vormachen, jmnadm was einreden wollen.*

Tumor, -u, *pl. -y, sm.* Geschwulst *f.*, Tumor *m.*, Geschwür *n.*, Neugebilde *n.*; = Nowotwór, Guz, Wrzód.

Tumult, -u, *pl. -y, sm.* Tumult *m.*, Wirrwarr *m.*, Lärm *m.*; = Zamieszanie.

Tuna, -ny, *pl. -ny, sf.*; *dim.* Tanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Fäßchen *n.*

Tundra, -dry, *pl. -dry, sf.* moosbedecktes Moor, Tundra *f.*

Tunel, -u, *pl. -e, sm.* Tunnel *m.*

Tunetek, -tka, *pl. -tki, sm.*; Tuńczyk, -a, *pl. -i, sm.* (Thynnus) Tunfisch *m.*

Tungsten, -u, *sm.* Wollfram *m.*, Tungsten *m.*, Schwerstein *m.*

Tungstenowy, *adi.* von Schwerstein, Schmerstein.

Tupać, -pieć, -paćem, *vn. imperf.*; Tupnąć, -nąć, -pnąćem, *vn. perf.* stampfen mit den Füßen stampfen; *nał ze złości* er stampfte vor Zorn den Boden.

Tupanie, -nia; Tupnięcie, -cia, *sn.* Stampfen *n.* mit den Füßen.

Tupet, -u, *pl. -y, sm.* Loupet *n.*, Verliche *f.*; = Peruka.

Tupot, -u, *pl. -y, sm.*;

Tupotanie, -nia, *sn.* Stampfen *n.*, Gestampfe(n) *n.*

Tupotać, -tam, -taćem, *vn. imperf.* stampfen, lärmend auftreten.

Tur, -a, *pl. -y, sm.* Auerodß *m.*, Ur *m. =* Zubr.

Turbacya, -cyi, *pl. -eye, sf.* Sorge *f.*, Beunruhigung *f.*

Turban, -u, *pl. -y, sm.* Turban *m.*; = Zawój.

Turbator, -a, *pl. -rzy, sm.* Beunruhiger *m.*, Ruhestörer *m.*

Turbina, -ny, *pl. -ny, sf.* Turbine *f.*, Kreisrad *n.*; = Wirowe koło.

Turbit, -u, *pl. -y, sm.* (Ipomea turpethum) Kugelblume *f.*

Turbować, -buje, -wałem, *va. imperf.* beunruhigen, belästigen, Unannehmlichkeiten bereiten, zu schaffen machen; — *się, vr.* sich sorgen, sich beunruhigen, sich ängstigen; *nie -buj ty się o to, ja wszystko załatwie beunruhige du dich nicht deshalb, ich werde alles besorgen.*

Turbownik, -a, *pl. -i, sm.* Hybanthus (Pflanzenart).

Turczenie się, -wia, *sn.* Übertritt *m.* zum mohammedanischen Glauben.

Turczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* zum Türken machen; — *się, vr.* Renegat, Mohammedaner werden, zum mohammedanischen Glauben über-treten.

Turek, -rka, *pl. -rki, sm. 1)* Sammelte *f.*; 2) gelbe Rose.

Turecki, *adi.* türkisch; — *tytoń* türkischer Tabak; *goły jak — święty* splitternackt; *arm* wie eine Kirchenmaus.

Turecznia, -ni, *pl. -nie, sf.* Lacosonia (Pflanzenart).

Turf, -u, *sm.* Turf *m.*, Rennbahn *f.*; = Plac wyścigowy.

Turka, -ki, *pl. -ki, sf.* (Urospermus) Hahnenwurz *f.*

Turkawka, -ki, *pl. -ki, sf.*; *dim.* Turkaweczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Tursteltaube *f.*

Turkot, -u, *pl. -y, sm. 1)* Getöse *n.*, Geräusch *n.*; — *powóz* Wagengerassel; 2)

Trommeltaube *f.*

Turkotać, -tam, -taćem, *vn. imperf.* rasseln, lärmen; *powóz turkocze po bruku* der Wagen rasselte auf dem Pflaster.

Turkotanie, -nia, *sn.* Rasseln *n.*, Geräusch *n.*

Turkuć, -cia, *pl. -cie, sm. =* Podjadek.

Turkus, -a oder -u, *pl. -y, sm.* Türkis *m.*

Turkusowy, *adi.* Türkisfärbend; *pierscień —* Türkisfingerring *m.*

Turliban, -u, *pl. -y, sm.* Isciolirion (Pflanzenart).

Turma, -my, *pl. -my, sf.* Gefängnis *n.*, Turm *m.*; *do -my* wsadzić ins Gefängnis stecken; *siedzieć w -mie* im Turm, im Gefängnis sitzen.

Turmalin, -u, *sm.* Turmalin *m.*, elektrischer Schörl; — *czarny* schwarzer Schörl.

Turnep, Turneps, -u, *pl. -y, sm.* (Brassica rapa depressa) Futterrübe *f.*

Turnesol, -u, *sm.* Lačmusfarbe *f.*; = Błękitna roślinna farba.

Turnia, -ni, *pl. -nie, sf. 1)* Keller *m.*; 2) (festiger) Berg *m.*, Berggipfel *m.*

Turniej, -u, *pl. -e, sm.*; Turnieja, -ji, *pl. -je, sf. 1)* Turnier *n.*; *wyprawić -je* ein Turnier abhalten; *wziąć udział w -u* an einem Turnier teilnehmen; 2) Verwirrung *f.*, Streit *m.*, Unruhe *f.*, Kampf *m.*

Turniejować, -uje, -wałem, *vn. imperf.* turnieren.

Turnować, -nuje, -wałem, *vn. imperf.* die Stimmen nach der Reihē abgeben.

Turnus, -u, *sm.* Stimmabgabe *f.* nach der Reihē; Reihenfolge *f.*

Turówka, -ki, *sing. tant. sf.* (Hierochloa) Pferdgras *n.*; = Tomkownica.

Turunda, -dy, *pl. -dy, sf.* Geschwürtampon *m.*

Turzy, *adi.* Auerodßend; — *trawa* Sandsegge *f.*

Turzyca, -cy, *sing. tant. sf. 1)* (Carex) Riedgras *n.*, Segge *f.*; 2) Auerodß *f.*; 3) Hahnenfell *n.*

Tusz, -u, *pl.* -e, *sm.* 1) Tusch *m.* (chinesische Lampenröhrlarbe); 2) Tusch *m.* (in der Musik); 3) Dusch *f.*, Brause *f.*; -e zimne, cieple kalte, warme Duschen.

Tusza, -szy, *pl.* -sze, *sf.* Leibesstärke *f.*, Beleidtheit *f.*, Korpusleng *f.*; dobra — Wohlbeleidtheit; dobrej -szy, wohlbeleidt, stark, dick; człowiek miernej -szy ein Mann von mittlerer Leibesstärke; nabierać -szy an Leibesumfang zunehmen.

Tuszować, -szuje, -wałem, *va. imperf.* 1) duschēn; 2) tuschieren, mit Tuschē malen; 3) tuschieren, mit ähnden Mitteln behandeln; 4) totschweigen.

Tuszowanie, -nia, *sm.* 1) Duschēn *n.*; 2) Tuschiehen *n.*, Behandlung *f.* mit ähnden Mitteln; 3) Malen *n.* mit Tuschē.

Tuszyć, -sze, -szylem, *vn. imperf.* glauben, meinen, voraussehen, hoffen, ahnen; nie -tem, nie spodziewalem sie ich habe es nicht geglaubt, nicht erwartet; — sobie co sich mit einer Hoffnung schmeicheln, sich einer Hoffnung hingeben; — komu śmierć jmbdm den Tod vorher sagen.

Tuś, *pron.* = tu jesteś hier bist du.

Tutaj, *adv.* = Tu.

Tutejszy, *adi.* hiesig, hiercritig; — biskup wydal list pasterski der hiesige Bischof hat einen Hirtenbrief erlassen; on — er ist ortsanfäßig, er stammt von hier.

Tutka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Tüte *f.*, Hütle *f.*; -ki do papierosów Zigarettenhülsen; 2) (Terebellum) Tutte *f.*, (Kammkriemenschneckenart), Springhörnchen *n.*

Tuwalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* breites Handtuch; Kommunitantentuch *n.*

Tuz, -a, *pl.* -y, *sm.* Daus *n.*, 1) Aś *n.*; na co -a ruszać kiedy można szóstka zabić warum još man das Daus verslehen, wenn man den Stich mit der Sechś nehmen kann,

was man mit einer Nadel zerlehen kann, soll man nicht mit einer Lanze durchbohren; oczy w kogo wlepić jak w -a jmbdm unverwandt anschauen; 2) -y, *pl.* Stöße, Diebe *pl.*; iść z kim w -y mit jmbdm eine Schlägerei ansangen; do -ów przyszło eś tam zu Schlägen; 3) Zweigeispann *n.*

Tuzin, -a, *pl.* -y, *sf.* Dutzend *n.*; -ami duşendweise.

Tuzinkowy, *adi.* schlecht, einfach ordinär, Dugend-; — towar Dugendware *f.*; -wa robota Dugendarbeit *f.*

Tuzinowy, *adi.* vom Dutzend.

Tuzować, -zuję, -wałem, *va. imperf.* fest prilgeln, schlagen.

Tuż, *adv.* hier gleich, unmittelbar nahe, sofort; śmierć jest — za starością der Tod ist gleich hinter dem Alter; szedł — za nim er ging unmittelbar hinter ihm her; — pod miastem zbudował sobie willę in der unmittelbaren Nähe der Stadt baute er sich eine Villa; — nad rzeczką hart am Flüsschen; nieprzyjaciele byli — za nami die Feinde waren knapp hinter uns, uns dicht auf den Fersen; pułkownik idzie — po jenerale der Oberst folgt unmittelbar dem General; —, — schon gleich; —, — biegl za nim er lief ihm auf der Ferse nach; przytkumul bunt już — wybuchnąc majacy er erstikte den Aufstand, der eben ausbrechen sollte.

Twardnać, Twardnieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* hart werden, verhärten; ziemia bez deszczu -nieje jak kamień die Erde wird ohne Regen steinhart.

Twardo, *adv.* 1) hart; jaja ugotować na — die Eier hart kochen; — zgotowane jaja hartgekottene Eier; na tym tapczanie — leżeć eś liegt sich hart auf dieser Pritsche; — mi tu siedzieć eś siđt sich hart hier; — się z kim obchodzić jmbdm hart behandeln; — uciskać hart bedrängen,

zusehen; 2) streng; — pościć streng fasten; — obstawać przy swoim prawie streng auf seinem Recht bestehen — co zachowywać etw. streng beobachten; 3) fest; — spi er schläft fest; — spać einen festen Schlaf haben; 3) schwer; — mu idzie w nauce das Lernen fällt ihm schwer.

Twardogłowy, *adi.* Dickshädel-.

Twardokuty, *adi.* hartgeschmiedet.

Twardoskorupy, *adi.* hartschallig.

Twardoskórny, Twardoskóry, *adi.* harthäutig.

Twardosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Hypoxis (Pflanzenart).

Twardoszyjny, *adi.* steifhaltig, steifnachig, unbeugsam.

Twardość, -ści, *sf.* 1) Härte *f.*; — serca Hartherzigkeit *f.*; 2) harte Stelle, Schwiele *f.*

Twardouchy, *adi.* harthörig.

Twardoustość, -ści, *sf.* Hartmäuligkeit *f.*

Twardousty, *adi.* hartmäutig.

Twardy, *adi.* hart; -szy härter; — jak kamień hart wie Stein, steinhart; porfir -szy od marmuru Porphyrt ist härter als Marmor; -de kóże hartes Lager; — chleb hartes Brot; -de jaja harte Eier; -da woda hartes Wasser; — orzech harte Nuß; — orzech do zgrzyzienia eine harte Nuß zum Knaden, eine große Schwierigkeit zum Überwinden; — stolec harter Stuhlgang; — talar harter Taler; -de życie harte Lebensart; — odlew gehärtetes Roheisen, harter Guß; — odlew walców harter Zylinderguß; -da robota harte, mühsame Arbeit; -na -de drzewo -dej potrzeba siekiery auf einen groben Klotz gehört ein grober Keil; trzeba mu czomś -dem grzbiet przeorać man muß ihn mit etw. Hartem durchprügeln; 2) hart, unerbittlich, unerschütterlich, streng; -de serce hartes, unbarmherziges Herz; — czło-

wiek harter, unerbittlicher Mensch; w tym klasztorze jest reguła nader —da in diesem Kloster ist die Regel überaus streng; 3) ausdauernd, gegen Strapazen unempfindlich; 4) fest, befestigt; —de miejsce befestigter Ort; —sen fester Schlaf; 5) schwer, hart; —de zadanie schwere Aufgabe; —de warunki harte Bedingungen; —da głowa unglehriger, schwerbegreifender Kopf, harter Schädel m.

Twardziczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Exallonia (Pflanzenart).

Twardziec, siehe: Twardniec.

Twardziel, -i, *pl.* -e, *sf.* Verhärtung *f.*

Twardzizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) harter Boden, harte Erde; 2) harte Haut, Brule *f.*; 3) Gerinnsel *n.*

Twarogowy, *adi.* Topfen-, Quark-.

Twaróg, -ogn, *pl.* -ogi, *sm.*; *dim.* Twarówek, -żka, *pl.* -żki, *sm.* Quark *m.*

Twarz, -rzy, *pl.* -rze; *dim.* Twarzyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

1) Gesicht *n.*, Antlitz *n.*, Angesicht *n.*; ściągła — längliches Gesicht; — okrągła, blada, rumiana, ładna, szpetna ein rundes, blaßes, rosiges, schönes, häßliches Gesicht; — jest zwierciadłem duszy das Antlitz ist der Spiegel der Seele; — w — von Angesicht zu Angesicht; krew mi wstąpiła w — das Blut stieg mir ins Gesicht; zasłonił — rekami i gorzko płakał er verhüllte sein Antlitz mit den Händen und weinte bitterlich; dać komu w — inmund ins Gesicht schlagen; w — dostać eine Ohrfeige bekommen; padli na — przed sultanem sie fielen vor dem Sultan aufs Gesicht; coś jest do -y, nie do -y etw. steht (gut), steht nicht (gut) zu Gesicht; w czerwonym kolorze jest mi do -y rote Farbe steht mir gut zu Gesicht; 2) Gesicht, Blick *m.*, Miene *f.*; wyszła do mnie z zasmuconą —a sie fam mir mit einer traurigen Miene

entgegen; nie śmieć -y podnieść do kogo den Blick zu jmand nicht zu erheben wagen; 3) niema — stummes Geschöpf, unvernünftige Kreatur.

Twarzysko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* Fraßengesicht *n.*

Twierdza, -dzy, *pl.* -dze, *sf.* 1) Festung *f.*, Schanze *f.*, Befestigung *f.*, Burg *f.*, Zitadelle *f.*; 2) Schuß *m.*, Schirm *m.*

Twierdzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Behauptung *f.*, Behauptung *f.*, Theorem *n.*

Twierdźci, -dże, -dzidem, *va. imperf.* behaupten; -dzik, że stosunek ten nigdy nie istniał er behauptete, daß dieses Verhältnis nie bestanden hätte; pomimo dowodów -dzi, że . . . trotz der Beweise behauptet er, daß . . . ; nigdy tego nie -lem ich habe es nie behauptet; -dzący *adi.*, — co *adv.* behabend, behauptend, affirmativ; zdanie -dzące afirmativer, behabender Satz; —dząco skinął głową er nidte behabend mit dem Kopfe.

Tworzenie, -nia, *pl.* nia, *sn.* Bildung *f.*, Hervorbringung *f.*

Tworzyć, -rze, -rzyłem, *va. imperf.* bilden, hervorbringen, schaffen; — nowe wyrazy neue Ausdrücke bilden; — koło einen Kreis bilden; —liśmy lewe skrzydło wir bildeten den linken Flügel; — się *vr.* sich bilden; na powierzchni -rzyły się małe pęcherzyki auf der Oberfläche bildeten sich kleine Bläschen.

Tworzydło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* 1) Form *f.*, Käseform, Käsenapf *m.*; kleine Schale; 2) Umschlittbüchse *f.*

Twój, Twoja, Twoje, *pl.* Twoi, Twoje, *pronom.* dein, deine, dein, deiner, deine, dein, der, die, das deinige; czy to -ja własność ist das dein Eigentum; ten twój wieczny płacz zaczyna mno nieudzić dieses dein ewiges Weinen fängt an mich zu langweilen; twój ci oddany dein dir ergebener; mój brat wyjechał z -im mein Bruder ist mit dem deinigen verreist; on czy-

cha na -ją zgube er lauert auf dein Verderben.

Twór, -orn, *pl.* -ory, *sm.* Schöpfer *m.*, Geschöpf *n.*; Gebilde *n.*, Bau *m.*; to są -ory jego geniusza das sind Schöpfungen seines Genies.

Twórcza, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Schöpfer *m.*; Urheber *m.*; Verfasser *m.*

Twórczość, -ści, *sf.* schöpferische Kraft, Schaffende (*é*) *n.*, Schöpfende (*s*) *n.*

Twórczy, *adi.*; Twórczo, *adv.* schöpferisch; —cza siła natury schöpferische Kraft der Natur; — talent schöpferisches Talent; —cza imaginacja erfindnerische, erfindungsreiche Einbildungskraft.

Ty, *pronom.* ciebie, tobie, toba, w tobie, *pl.* wy, was, wami, was; du; tyżś to bist du es; nie ciebie szanują nicht dich ehrt man; masz tobie! da hast du die Beszerung; jakże cie nie kochać wie soll man dich nicht lieben; w tobie cała moja nadzieja auf dich baue ich meine ganze Hoffnung; mówić komu ty jmand duzen; ty sam du allein; szukałem was od godziny ich suchte euch seit einer Stunde; mój Ty Boże kochany du lieber Herrgott; wszak byłem z wami razem ich war doch mit euch zusammen.

Tybel = Tebel.

Tycie, -cia, *sn.* Dick-, Fettwerden *n.*

Tycz, -y, *pl.* -e, *sf.*; Tyk, -u, *pl.* -i, *sm.*; Tyka, -ki, *pl.* -ki, *f.*; *dim.* Tyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* dünne Stange, Steden *m.*; Hopfen-, Bohnenstange *f.*; Nebenpfehl *m.*, Nebensteden.

Tyczeć się, Tyczyć się, -czę, -czyłem, *vr. imperf.* 1) belangen, betreffen, anbelangen; co się mno -czy was mich anbelangt; to się ciebie nie -czy das betrifft dich nicht; co się zaś twego zamiaru -czy was aber deine Absicht betrifft; 2) sich beziehen, angehen; to się mnie -czy das bezieht sich auf mich.

Tyczenie, -nia, *sn.* Stäb-
beln *n.* Pfählen *n.*

Tyczkowy, *adi.* Stangen-,
Pfahl-.

Tyczyć, -cze, -czyłem, *va.*
imperf. pfählen, stäbeln, mit
Rebstöcken stützen.

Tyc, -je, -tem, *vn. imperf.*
dik, fett werden, an Leibes-
umfang zunehmen; przy tem
się nie -je dabei wird man
nicht fett, dabei kann man
keine Seide spinnen; — z ra-
dości vor Freude wachsen.

Tyćki, *adi.*; Tyćko, *adv.*
so klein.

Tydzień, -godnia, *pl.* -go-
dnie, *sm.* Woche *f.*; cały —
die ganze Woche; całymi
-godniami przesiadywał u mnie
wochenlang saß er bei mir;
raz na — einmal in der
Woche; co — jede Woche;
w ciągu -godnia im Laufe der
Woche; wielki — Karwoche
f.; w przyszłym -godniu in der
nächsten Woche; za dwa -godnie
in vierzehn Tagen; trzy razy
na — dreimal in der Woche.

Tyfiarnia, -ni, *sf.* Kessel-
schmiede *f.*

Tyfiarski, *adi.*; — młot
Treibe-, Dreshammer *m.*; -skie
dkuto Treibhutzen *m.*

Tyfoïd, -u, *pl.* -y, *sm.* Ty-
phoid *n.*, Geschwürst *f.* beim
Typhus.

Tyfoïdalny, *adi.* typhus-
artig, typhös.

Tyfomania, -nii, *sf.* mit
Stumpfsinn verbundenes Irre-
sein *n.* beim Typhus.

Tyfon, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Wirbelwind *m.*, Taifun *m.*; 2)
ostindischer Reiter.

Tyfowany, *adi.*; -na ro-
bota Kesselware *f.*

Tyfus, -u, *sm.* Typhus *m.*;
= Dnr, Lożnica.

Tyfusowy, *adi.* Typhus-.

Tygiel, -gła, *pl.* -głe, *sm.*;
dim. Tygielek, -lka, *pl.* -lki,
sm. Tiegel *m.*, Schmelztiegel;
— destylacyjny Destillations-
tiegel; — gliniany Kontiegel;
— grafitowy Graphittiegel;
— porcelanowy Porzellan-
tiegel; — kruszcowy Metall-
tiegel; — ogniotrwały feuer-
fester Kontiegel; — probierczy

Probieretiegel, Probiertute *f.*;
— wylepiony gesütteter Koh-
lentiegel; — heski, passaw-
ski Passauer Tiegel, Tute.

Tyglowy, Tyglany, *adi.*
Tiegel=; — piec Tiegel=
ofen *m.*

Tygodnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Wochenschrift *f.*; — illustro-
wany illustrierte Wochenschrift.

Tygodniowy, *adi.*; Tygo-
dniowo, *adv.* Wochens-, wö-
chentlich; -wa robota, zapłata
Wochenarbeit *f.*, Wochenlohn
n.; -wo zarabiam dziesięć
koron idź verdienen wöchentlich
zehn Kronen.

Tygrys, -a, *pl.* -y, *sm.*
Tiger *m.*; — bengalski ben-
galischer Tiger.

Tygrysi, *adi.* Tiger=; -sia
skóra Tigerhaut *f.*

Tygrysica, -cy, *pl.* -ce,
sf. Tigerin *f.*

Tygrysie, -cia, *pl.* -ta, *sn.*;
dim. Tygrysiatko, -tka,
pl. -tka, *sn.* Tigerjunge(s) *n.*

Tygrysik, -a, *pl.* -i, *sm.*;
Tygrysówka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Tigridia (Pflanzenart).

Tygrzypłos, -a, *pl.* -y, *sm.*
Lygodium (Pflanzenart).

Tyk, tyk; tyk, tak, *indecl.*
Tictoc *n.* (der Uhr).

Tyka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*;
dim. Tyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) siehe Tycz; 2) Stab *m.*,
Ausstech-, Bistertab; — sre-
dzienna Quantelpfahl *m.*

Tykać, -kam, -kałem, *va.*
imperf.; Tknać, -knę, -kna-
łem, *va. perf.* I. berühren, rüh-
ren; nie tykaj tego rühre es
nicht an; anim nie tknął tego
nawet idź habe es nicht ein-
mal berührt; nieprzyjemnie
mnie to tknęło es hat mich
unangenehm berührt; II. tykać
się, *vr.* sich duzen; — się z kim
imdn duzen.

Tykalny, *adi.* berührbar.

Tykanie, -nia, *sn.* 1) Rüh-
ren *n.*; 2) Ticken *n.* der Uhr;
3) — się Duzen *n.*

Tykwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
1) Flaschen Kürbis *m.*, 2) Kürbis-
flache *f.*; w -wy z kim pójść
sich bei den Köpfen kriegen.

Tykwiany, Tykwowy, *adi.*
Kürbisflaschen-, Kürbis-.

Tykwica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Telfaria (Pflanzenart).

Tylczak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Wurm *m.* (Pferdekrankheit).

Tyle, *adi.* und *adv.* so viel;
— cnoty, — wdzięków, —
pieknych przyniówów so viel
Tugend, so viel Reize, so viel
schöne Eigenschaften; dwa razy
— zweimal so viel; po -lu tru-
dach nach so viel Mühen;
— zniosłem, — wycierpiałem
idź habe so viel ertragen, idź
habe so viel gelitten; dam ci
— a — idź werde dir so
und so viel geben; — razy
so viele Male; drugie — noch
einmal so viel; ile — ein we-
nig; ani — nicht einmal so
viel.

Tylekroć, *adv.* so viel mal,
so oft.

Tyli, Tyłki, *adi.* so groß.

Tylko, *adv.* 1) nur, bloß,
lediglich; powiedziałem —
kilka słów idź habe nur paar
Worte gesagt; chciałem —
wspomnieć idź wollte nur er-
wähnen; on — sam był u
mnie er allein nur war bei
mir; umiem — po polsku idź
kann nur polnisch; nie — sło-
wem ale przykładem idź uczył
er lehrte sie nicht nur mit dem
Worte, sondern auch mit dem
Beispiele; gdyby — przyszedł
mnie er nur kommen möchte;
żehy to — była prawda wenn
es nur wahr wäre; — się
nie gniewaj sei nur nicht böse;
— że to nie łatwo takiego
człowieka znaleźć es ist nur
nicht leicht einen solchen Men-
schen zu finden; kogo się —
pytam wen idź nur frage;
— nie bądź taki prędki sei
nur nicht so schnell; samo —
opowiadanie mnie rozdrażniło
die bloße Erzählung hat mich
aufgeregt; powiedziałem mu
— idź habe ihm bloß gesagt;
to — kwestya finansowa daś
ist lediglich eine Finanzfrage;
2) — co beinahe, nahe, kaum;
— co nie upadł er ist bei-
nahe gefallen; tak zły jest, że
— co nie kasa er ist so böse,
daś er beinahe beißt; — co
go nie widac er muß gleich
kommen; — co wyszedłs,

przyszedł twój przyjaciel du
marst kaum weg, als dein
Freund kam; — co wszedłem
do pokoju, gdy powstał strasz-
ny hałas i ch war kaum in's
Zimmer eingetreten, als ein
großer Lärm entstand.

Tylec, -lca, *pl.* -lce, *sm.*
Rücken *m.*; — gonta Szindel-
rücken *m.*

Tylnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Schlußnagel *m.* am Wagen.

Tylny, *adi.*; Tylnie, *adv.*
rüdwardig, Hinter-; — ra część
Hinterteil *m.*; — na część domu
Hinterhaus *n.*; — na część głowy
Hinterkopf *m.*; — ne koto Hin-
terrad *n.*; — na roga Hinter-
bein *n.*; — ny dziedziniec Hin-
terhof *m.*; — na izba Hinter-
kammer *f.*, Hinterstube *f.*; — na
ós Hinteradze *f.*; — ny pokład
Hinterdeck *n.*; — ny maszt Hin-
termast *m.*; — na furtka Hin-
terpforte *f.*; — ne udo Hinter-
schenkel *m.*; — ny żagiel Hin-
tersegel *m.*; — na łapa Hinter-
łapa *f.*; — na straż Nach-
hut *f.*, Nachtrab *m.*

Tylokrotny, *adi.*; Tylo-
krotnie, *adv.* so viel mal,
sovieltmalig.

Tyloletni, *adi.* soviel-
jäbrig.

Tylolistny, *adi.* soviel-
blättrig.

Tyloraki, *adi.* so verschie-
denartig.

Tyłu, *num.* so viel (bei Per-
sonen männlichen Geschlechts).

Tył, -u, *pl.* -y, *sm.* Hinter-
teil *n.*; — okrętu Hinterteil
des Schiffes; — filaru mosto-
wego Pfeilerhinterhaupt *n.*; —
domu Hinterhaus *n.*, —
głowy Hinterkopf *m.*; —
— zwierząt Hinterleib *m.*; na
— nach rüdwärts, hinten
hinaus; okna wychodzą na
— die Fenster gehen nach rüd-
wärts; na -le stoją powozy im
Hofe stehen die Wagen; z -tu na-
pasé von rüdwärts überfallen;
w — się cofać sich zurück-
ziehen; w -le zostać zurück-
bleiben; — podać nieprzy-
jacielowi dem Feinde den Rücken
kehren, die Flucht ergreifen;
— tem się do kogo obróci-
ć jmand den Rücken zu-

kehren; ręce komu w — zwią-
zać jmand die Hände auf
dem Rücken binden; zabezpie-
czyć sobie — sich den Rück-
zug sichern; — komu zasta-
niać jmand den Rücken decken;
upaśé w — rüdktngs fallen;
— em isć rüdktngs gehen; lewo,
prawo, w — links, rechts un-
tehrts eueh.

Tylek, -lka, *pl.* -lki, *sm.*
Hinterteil *n.*, Gesäß *n.*

Tylonóg, -oga, *pl.* -ogi, *sm.*
Zweifüß *m.*

Tyłu, *siehe:* Ten.

Tymczasem, *adv.* mittler-
weile, einstweilen, unterdessen,
indessen; idż — do ogrodu gehe
einstweilen in den Garten; ty
pisz a ja — wyjdę du schreibe
und ich werde einstweilen aus-
gehen; ja idę a ty — wszystko
przygotuj ich gehe und du be-
reite einstweilen alles vor;
obiecał mi przynieś a — nie-
ma go dotychczas er hat mir
versprochen zu bringen, indessen
ist er noch nicht da.

Tymczasowość, -ści, *sf.*
Einstweiligkeit(s) *n.*, Interimi-
stisch(e)s *n.*, Provisorium *n.*

Tymczasowy, *adi.*; Tym-
czasowo, *adv.* einstweilig,
interimistisch, provisorisch;
einstweilen.

Tymian, -u, *sm.*; *dim.*
Tymianek, -uku, *sm.* (Thy-
mus vulgaris) Thymian *m.*,
Duendel *m.*

Tymf, Tynf, -a, *pl.* -y,
sm.; *dim.* Tymfik, Tynfik,
-a, *pl.* -i, *sm.* Pfennig *m.*,
Geller *m.*

Tymotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Lieschgras *n.*

Tynk, -u, *pl.* -i, *sm.* Tünche
f., Putz *m.*, Mauerbewurf *m.*

Tynkować, -kuje, -wałem,
va. imperf. tünchen; verputzen.

Tynkowanie, -nia, *sn.*
Tünchen *n.*, Verputzen *n.*

Tynktura, -ry, *pl.* -ry, *sf.*
Tinktur *f.*

Typ, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Typus *m.*, Gepräge *n.*, Bor-
bild *n.*; 2) Type *f.*, Druck-
buchstabe *m.*

Typiczny, *adi.* typisch, cha-
rakteristisch.

Typograf, -a, *pl.* -owie.

sm. Typograph *m.*, Buch-
drucker *m.*, Setzer *u.*

Typografia, -fii, *sf.* Typo-
graphie *f.*, Buchdruckerkunst *f.*

Typograficzny, *adi.*; Typo-
graficznie, *adv.* typogra-
phisch, Buchdruckerkunst-
lich.

Typowy, *adi.*; Typowo,
adv. = Typiczny.

Tyrać, Tyranie = Terać,
Teranie.

Tyralier, -a, *pl.* -rzy, *sm.*
Zirailleur *m.*

Tyralierka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Ziraillieren *n.*, Zirailleur-
gefecht *n.*, Gefecht *n.* in auf-
gelöster Schwarmlinie.

Tyran, -a, *pl.* -i, *sm.* 1)
Tyran *m.*, Despot *m.*, Ge-
waltherrscher *m.*; 2) Graufia-
me(t) *m.*, Wüterich *m.*, 3) Ty-
ran *m.* (Tyranus, Vogelart).

Tyrania, -nii, *sf.*; Tyrań-
stwo, -wa, *sn.* Tyrannei *f.*,
Gewalt-, Zwangsherrschaft *f.*,
Despotismus *m.*

Tyranizować, -zuje, -wał-
tem, *va. imperf.* tyrannisieren,
grausam herrschen.

Tyranika, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Tyranin *f.*

Tyranobójca, -cy, *pl.* -cy,
sm. Tyrannenmörder *m.*

Tyranobójstwo, -wa, *pl.*
-wa, *sn.* Tyrannenmord *m.*

Tyrański, *adi.*; Tyrańsko,
adv. tyrannisch.

Tyras, -a, *pl.* -y, *sm.* Ti-
raś *m.*, Streichholz *n.*

Tyrlicz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Kreuzwurz *f.*, Enzian *m.*

Tysiãc, -ca, *pl.* -ce, *num.*
Tausend; dziesięć-ecy hundred
Tausend; -cami zu Tausenden

— razy tausendmal; eób masz
z -ecy, gdy je chowasz zamiast
używać was hast du von Tausen-
den, wenn du sie aufhebst, statt
sie zu gebrauchen.

Tysiãclecie, -cia, *sn.* Jahr-
tausend *n.*

Tysiãcletni, *adi.* tausend-
jäbrig.

Tysiãclist, -u, *pl.* -y, *sm.*
(Millefolium aquaticum) Tau-
sendblät *n.*

Tysiãcnóg, -oga, *pl.* -ogi,
sm. (Scelopendra) Tausendfuß
m., Kellermurm *m.*, Uffel *f.*

Tysiącogłosny, *adi.* tausendstimmig.

Tysięcomilowy, *adi.* tausendseitig.

Tysiącerek, *-czka, pl. -czki, sm.* tausend Stück.

Tysiącerek, *-ki, pl. -ki, sf.* Tausender *m.*, Tausendernote *f.*

Tysiącznik, *-a, pl. -i, sm.* 1) Tausendmann *m.*; 2) Tausendblatt *n.*, Tausendguldenfraut *n.*

Tysiącznobarwny, *adi.* tausendfarbig.

Tysiączny, *adi.* tausendfach, tausendste.

Tyszarnia, *-ni, pl. -nie, sf.* Steinbruch *m.*

Tytan, *-a, pl. -y, sm.* 1) Titan(e) *m.*; 2) Titan *n.*, Titanium *n.* (Metal).

Tytanian, *-u, sm.*; — żelaza Menateneisenstein *m.*

Tytanit, *-u, sm.* edler Titanit, Sphen *m.*

Tytanka, *-ki, pl. -ki, sf.* Titanit *f.*

Tytański, *adi.* titanisch, titanhaft, Titanen-.

Tytel, *-tła, pl. -tle, sm.* Abbreviatur *f.*, Abkürzung *f.*

Tytoń, Tytuń, *-nia, pl. -nie, sm.* Tabak *m.*, Rauchtabak; — palić, kurzyć Tabak rauchen, schmauchen; handel *niu* Tabakshandel, Trafik *f.*

Tytularny, *adi.* Titular-; profesor — Titularprofessor *m.*

Tytularz, *-a, pl. -e, sm.* Titularbuch *n.*, Titelverzeichnis *m.*

Tytulatura, *-ry, pl. -ry, sf.* Titulatur *f.*

Tytuł, *-u, pl. -y, sm.*; *dim.* Tytułek, *-u, pl. -i, sm.*

1) Tytuł *m.*; sędzić o dziele z *-u* das Werk nach dem Titel beurteilen; pod jakim *-em?* unter was für einem Titel?; — książęcy Herzogstitel; — honorowy Ehrentitel; papieżowi daje się — Świętobliwości dem Papste gibt man den Titel Heiligkeit; — wielki, dochód mały Tytuł ohne Mittel; najlepší — być poezciwym der beste Tytuł ist gut, ehrlich zu sein; cóż po *-le*, kiedy próżno w szkatule? was nützen Tytel

ohne Mittel?; 2) (Rechts-)Titel *m.*, Recht *n.*, Vorwand *m.*; jakim *-em* wziąć tę wieś w posiadanie? unter welchem Vorwand, mit welchem Rechte hast du dieses Gut übernommen?; — em pożyczki unter dem Tytuł eines Darlehens; — em starszeństwa unter dem Tytuł der Erstgeburt.

Tytułat, *-a, pl. -ci, sm.* Btitelste(r) *m.*

Tytułowac, *-luje, -wałem, va. imperf.* titulieren, nennen, benennen; każe się księciem — er läßt sich Herzog nennen.

Tytułowanie, *-nia, sn.* Titulieren *n.*

Tytułowy, *adi.* Titel-; kartka *-wa* Titelblatt *n.*

Tytuniarka, *-ki, pl. -ki, sf.* Tabakshändlerin *f.*

Tytuniarz, *-a, pl. -e, sm.* Tabakraucher *m.*; Tabakshändler *m.*

Tytuniowy, *adi.* Tabakshändler-.

Tytuń, siehe: Tytoń.

Tyzanna, *-ny, pl. -ny, sf.* Xant *m.*; — wiórowa Holztrank *m.*

U.

U, *indecl.* einundzwanzigster Buchstabe des polnischen Alphabets.

U, *I. praep.* mit dem Genetiv, bei, zu, am; siedzieć — stołu bei Tisch sitzen; — dworu bei Hofe; byłem wczoraj — niego ich war gestern bei ihm; służy — mego brata er dient lei meinem Bruder; pochowano go — Kapucynów man hat ihn bei den Kapuzinern begraben; co mnie — tego poety zachwyca was mich bei diesem Dichter entzückt; tak samo jak — nas ganz wie bei uns; — nas w kraju bei unszulande; — niego wszyscy ludzie równi bei ihm sind alle Menschen gleich; co to — niego wydać tysiąc koron was heißt das bei ihm, tausend Kronen auszugeben; to — niego nie das hält er für nichts; cóż — dyabła ma to znaczyć was in Teufels Na-

men soll das heißen; co — dyabła was zum Teufel, was zum Hefter; czyni, jakbyś był — siebie w domu tue, als ob du zu Hause wärest; — twego boku an deiner Seite; uwiesił mi się — szyi er hängte sich mir an den Hals; II. zusammengesetzt mit Zeitwörtern drückt aus 1) die Entfernung von einem Orte; 2) die Verminderung um einen Teil; 3) die Vollendung einer Handlung.

Ubaczać, *-czam, -czalem, va. imperf.*; Ubaczyć, *-czę, -czyłem, vn. perf.* 1) erspähen, ausersuchen, voraussehen; 2) einsehen; 3) — się, *vr.* in sich gehen, sich besinnen.

Ubaczenie, Ubaczenie, *-nia, sn.* Erspähen *n.*, Voraussehen *n.*

Ubarwiać, *-wiam, -wiałem, va. imperf.*; Ubarwić, *-wię, -wilem, va. perf.* färben,

einen Anstrich geben; (bildl.) schmücken, ausschmücken, beschönigen, übertreiben.

Ubarwianie, Ubarwienie, *-nia, sn.* 1) Färben *n.*; 2) Ausschmücken *n.*; Beschönigung *f.*, Übertreiben *n.*; 3) -wienie *n.* Farbe *f.* (des Gefieders, des Pelzes); — zubra zottiges Haar des Buckelochsen.

Ubarwik, *-a, pl. -i, sm.* Panagaeus (Käferart).

Ubawiac, *-wiam, -wiałem, va. imperf.*; Ubawić, *-wię, -wilem, va. perf.* abnehmen, etw. wegnehmen, färben.

Ubawić, *-wię, -wilem, va. perf.* 1) siehe: Ubawiac; 2) unterhalten, zerstreuen; — się, *vr.* sich unterhalten, sich zerstreuen; świetnie się tem *-wiliśmy* wir haben uns dabei glänzend unterhalten.

Ubezczywniac, *-niam, -niałem, va. imperf.*; Ubezczywnić, *-nię, -niłem, va. perf.*

lähmen, untätig machen jmds Tätigkeit lähmlegen.

Ubezpieczac, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Ubezpieczyc**, -cze, -czylem, *va. perf.* sichern, sicherstellen, versichern, in Sicherheit bringen, vermehren, besetzen; — miasto od napadów nieprzyjacielskich die Stadt gegen feindliche Überfälle sichern; — miasto one Stadt besetzen; — kogo jmdm versichern, assuren; być -czonym versichert sein; jestem -czony na czterdzieści tysięcy koron ich bin auf vierzigtausend Kronen versichert; dom ten jest -czony od ognia dieses Haus ist gegen Feuergefahr versichert; — sie, *vr. sich* versichern, sich in Sicherheit bringen.

Ubezpieczenie, -nia, *sn.* Versichern n., Sichern n., Versicherung f.; towarzystwo -czem Assurance, Versicherungsgesellschaft f.

Ubezwladniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; **Ubezwladnić**, -nie, -niem, *vn. perf.* lähmen, paralyzieren, machtlos machen.

Ubezwladnianie, **Ubezwladnienie**, -nia, *sn.* Lähmen n., Paralyzieren n.

Ubezwlasnowalić, -le, -litem, *va. imperf.* entmündigen, unter Kuratel stellen.

Ubezwlasnowlonienie, -nia, *sn.* Entmündigung f. — cywilne Unterkuratelsstellung f.

Ubić, -bia, -biem, *I. va. perf.*; **Ubijac**, -jam, -jalem, *I. va. imperf.* 1) erschlagen, niederreden, töten, zu Tode prügeln, totschlagen; ubiję cię, jeżeli się ruszysz z miejsca ich werde dich totschlagen, wenn du dich von der Stelle rührst; -biłbym takiego bez litości ich möchte einen solchen ohne Erbarmen töten; — dzika ein Wildschwein erlegen; —

świnie ein Floss durch Unvorsichtigkeit umkippen; 2) treffen; ubił sześć kregli er hat sechs Regal geschoben; 3) feststampfen, rammen; — ta droga ein ebener, gebahnter Weg; — śnieg den Schnee fest stampfen; 4) festschlagen; — pianę z białek Schnee von Eierklar schlagen; — zółtko z cukrem das Eidotter mit Zucker rühren; II. -jać się *vr. imperf.* sich um etw. reifen, nach etw. ringen; — jać się naprzód o ten urząd, a teraz się o nic nie troszczysz du hast dich zuerst um das Amt gerissen und jetzt kümmerst du dich um gar nichts.

Ubiędzac, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; **Ubiędzić**, -dzą, -dziłem, *va. perf.* wozu bewegen, bereden, zwingen, nötigen.

Ubieg, -u, *pl. -i, sm.* Verfließen n., Verfluß, Ablauf m.; — ważności Ablauf der Gültigkeitsdauer.

Ubiegać, -gam, -galem, *vn. und va. imperf.*; **Ubieđz**, **Ubieżeć**, -gę, -głem, *vn. u. va. perf.* 1) verfließen, vergehen; -gły cztery tygodnie i nikt się nie zgłaszał es vergingen vier Wochen und niemand meldete sich; dzieje -głych czasów die Geschichte vergangener Zeiten; 2) laufen; -głszy dwie mile padł z wycieńczenia nachdem er zwei Meilen gelaufen war, fiel er vor Ermüdung nieder; -głszy sto kroków stanął nachdem er hundert Schritte gelaufen war, blieb er stehen; 3) — kogo jmdm zuvorkommen, ihm den Rang ablaufen, jmdm überhumpeln; — nieprzyjaciela, miasto den Feind, die Stadt überhumpeln; II. -gać się *vr. imperf.* streben; — się o co nach etw. trachten, streben. etw. o czymś kasę nach jmds Gunst streben; — się z kim mit jmdm wettsaufen; — się z kim o pierwszeństwo mit jmdm zugleich nach dem Vorrang in einer Sache streben,

jmdm den Vorrang streitig machen, mit jmdm um den Vorrang buhlen; — się za czem nach etw. haßen.

Ubieganie, **Ubieżenie**, -nia, *sn.* Vergehen n.; Laufen n.; Streben n.

Ubielać, -lam, -lalem, *va. imperf.*; **Ubielić**, -le, -litem, *va. perf.* weiß machen.

Ubięrac, -ram, -rałem, *va. imperf.*; **Ubrac**, -biore, -brałem, *va. perf.* anziehen, ankleiden, schmücken; — komu czepek jmdm die Haube aufsetzen; — piękne suknie schöne Kleider anziehen; suknia -na kwiatami ein mit Blumen verziertes Kleid; -li otkarz kwiatami sie schmückten den Altar mit Blumen; — kogo jmdm hineinlegen, in die Patsche bringen; a toś maie -ła da hast du mich schön hingelegt; 2) abnehmen, wegnehmen; ubrał mi ktoś pieniądze es hat mir jmd von Gelde weggenommen; — się *vr. sich* anziehen, ankleiden.

Ubijaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Stampfer m., Stämpse f.

Ubijatyka, -ki, *pl. -ki, sf.* Totschlögerei f., Kampf m.

Ubiór, -u, *pl. -y, sm.; dim.* **Ubiorek**, -rku, *pl. -rki, sm.* 1) Anzug m., Kleidung f.; wspaniały — prachtvoller Anzug; dziecięcy -rek Kinderanzug; 2) Buß m., Verjüderung, f. Bekleidung f.; — na konia, Pferdegeschirr n.

Ubitość, -ści, *sf.* Festigkeit f., Gleichheit f.

Ublizac, -zam, -załem, *vn. imperf.*; **Ublizać**, -ze, -zyłem, *vn. perf.* 1) komu czego jmdm etw. verweigern, entziehen; 2) komu jmdm beleidigen, jmdm nahe treten, jmdm zurücksetzen, unwürdig behandeln; -zyłś mi, więc żądam zadośćuczynienia du bist mir nahegetreten, jetzt fordere ich Satisfaction; — sobie sich etw. vergeben.

Ublizanie, **Ublizenie**, -nia, *sn.* Nahetreten n., Zurücksetzung f.; żądam uszuowania bez -nia go drugim

fordere Achtung, ohne sie jedoch andern zu verweigern; należy być grzecznym, ale bez -nia sobie man muß höflich sein, ohne sich jedoch etw. zu vergeben; mówię to bez -nia tobie ich sage es, ohne deiner Ehre Abbruch zu tun.

Ublagać, -gam, -galem, *va. imperf.* 1) — kogo jmnąć durch Bitten besänftigen, versöhnen; 2) — co etw. erfliehen, durch Bitten erreichen.

Ublagalnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Sühtempel *m.*

Ublagalny, *adi.* Sühn-; -na ofiara Sühnopfer *n.*

Ublacenie, -nia, *sn.* Verschmieren *n.*, Beschmutzen *n.* mit Rot.

Ublocić, -ce, -cilem, *va. perf.* mit Rot verschmieren, beschmutzen; — się *vr.* sich beschlumpfen, sich kotig machen, sich mit Rot beschmutzen.

Ubocz, -y, *pl. -e, sf.*; **Ubocze**, -cza, *pl. -cza, sn.* 1) abseits gelegener Ort; na -czy abseits, seitlich; wziąć kogoś na — jmnąć bei Seite nehmen; stanęli sobie na -czu i cicho rozmawiali sie stellten sich abseits und sprachen leise miteinander; 2) Abweg *m.*; zejść na — auf Abwege geraten; zwięść kogo na — jmnąć auf Abwege bringen; wszystko idzie na — sprawiedliwości alle entfernt sich vom Wege der Gerechtigkeit; 3) Abdachung *f.*, Bergseite *f.*

Uboczność, -ści, *sf.* Nebenfähigkeit *f.*

Uboczny, *adi.*; **Ubocznie**, *adv.* Seitens-, Neben-, abseits, entlegen; to jest rzecz -na daß ist Nebensache; -ny dochód Nebenverdienst *m.*; -na brama Seitentor *n.*; -na droga Nebenweg *m.*; to tylko -ne pytanie daß ist bloß eine Nebenfrage; -nie powiedziałszy nebende gesagt; -nie położone seitwärts gelegen.

Ubodzenie, -nia, *sn.* Stoß *m.*; Stoßen *n.*, Berlehen *n.*

Ubogi, *adi.*; **Ubogo**, *adv.* arm, ärmlich; nie ten —, który ma mało, ale ów, który

więcej mieć pragnie nicht der ist arm, der wenig besitzt, sondern derjenige, der mehr haben will; nie jest -gi, bo może opędzić potrzeby domowe er ist nicht arm, weil er den häuslichen Bedarf bestreiten kann; — na duchu aeiściearm; -gi język arme Sprache; stał się -ższym w pieniądze, ale bogatszym w doświadczenie er ist ärmer an Geld, aber reicher an Erfahrung geworden; to stulecie -gie jest w poetów dieses Jahrhundert ist arm an Dichtern; — jak mysz kościelna arm wie eine Kirchnmaus; -dzy i bogaci równi są wobec śmierci arm oder reich, d.r. **Tob** macht alle gleich; błogostawieni -dzy duchem, bo ich jest królestwo niebieskie gefegnet die Armen am Geiste, denn ihrer ist das Himmelreich; -giego zdanie nie dba nikt na nie es kümmert sich niemand um des Armen Meinung; -go leca chędogo ärmlich aber rein; -go ubrany ärmlich gekleidet; -go żyć ein armseliges Leben führen.

Ubogosci, -ści, *sf.* Armut *f.*, Armligkeit *f.*

Ubolewać, -wam, -wałem, *vn. imperf.*; — nad czem, nad kim etw., jmnąć bemitleiden, bedauern, jmnąć sein Beiseid ausdrücken; mocno -wam nad nim er tut mir sehr leid, ich bedaure ihn lebhaft; -wam nad twoim losem ich bedaure dein Schicksal; -wam nad tem, że w tej sprawie nie uczynić nie mogę ich bedauere sehr, daß ich in dieser Sache nichts tun kann.

Ubolewanie, -nia, *sn.* Verdauern *n.*, Bemitleiden *n.*; Beiseidsbezeigung *f.*

Ubość, -de, -dłem, *va. imperf.* 1) mit den Hörnern stoßen; 2) sticheln, kränken, verdrücken; -dł mnie do żywego er hat mich tief gekränkt; to mnie -dło daß hat mir meh getan.

Ubożeć, -żeje, -żalem, *vn. imperf.* arm, ärmlich werden, verarmen; przez zbytnie po-

datki wieśniacy -żeją durch übermäßige Steuern verarmen die Bauern.

Ubożenie, -nia, *sn.* Verarmen *n.*

Ubożnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Armenhaus *n.*, Armenhospital *n.*

Ubożuchność, -ści, *sf.* große Armut, Armligkeit *f.*

Ubożuchny, *adi.* blutarm.

Ubożyn, -u, *pl. -y, sm.* Daviesia (Pflanzenart).

Ubożtwiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.* vergöttern, anbeten, göttlich verehren; -wiał swoją żonę er vergötterte seine Frau.

Ubożtwianie, -nia, *sn.* Vergöttern *n.*, Vergötterung *f.*

Ubożstwo, -wa, *sn.* 1) Armut *f.*; żyć -wie in Armut leben; popaść w — in Armut geraten; — ducha Geistesarmut; — myśli Gedankenarmut; — języka Armut der Sprache; — nie hańbi człowieka Armut schändet nicht; świadcetwo -wa Armutsschein *m.*. Armutzeugnis *n.*; prawo -wa Armenrecht *n.*; przysięga na dowód -wa Armeneid *m.*; 2) Dürftigkeit *f.*, dürftige Habe.

Ubramować, -muje, -wałem, *va. perf.* verbrämen, einfassen.

Ubramowanie, -nia, *sn.* Verbrämung *f.*, Einfassung *f.*

Ubranie, -nia, *pl. -nia, sn.* 1) Anzug *m.*; nowe — ein neuer Anzug; frakowe — Frackanug; 2) Verzierung *f.*, Schmuck *m.*, Puß *m.*; — na głowe Koppuß; — sukni Verzierung des Kleides.

Ubranzys, -u, *pl. -e, sm.* Amictus (Insektenart).

Ubrdać, -dam, -dałem, *va. perf.* — sobie co się etw. einbilden, sich etw. in den Kopf setzen; -dało mu się, że . . . er kam auf den albernen Einfall, daß . . .

Ubrdanie, -nia, *sn.* komischer, närrischer Einfall, Hirngespinn *n.*, Grille *f.*

Ubroczenie, -nia, *sn.* Besudelung *f.*; Besudeln *n.*, Besgießen *n.*, Eintauschen *n.*

Ubroczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* besudeln, beschmieren, eintauchen; — ręce we krwi niewinnych die Hände in das Blut der Unschuldigen tauchen.

Ubrudzenie, Ubrukanie, -nia, *sn.* Beschmutzung *f.*, Verschmutzen *n.*

Ubrudzić, -dże, -dziłem; Ubrukać, -kam, -kałem, *va. perf.* schmutzig machen, beschmutzen.

Ubrukować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* (be)pflastern.

Ubycie, -cia, *sn.* Abnahme *f.*, Abnehmen *n.*

Ubyć, -ję, -łem, *vn. perf.*;

Ubywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* abnehmen, vermindern, weniger werden; księżycą -wa der Mond nimmt ab; -wa mi sił meine Kräfte nehmen ab; wody już dużo -ło das Wasser ist bedeutend gefallen; trzecia część -ła ze spadku von der Erbschaft ist der dritte Teil abgegangen; -był nam z towarzysztwa jeden członek unsere Gesellschaft hat ein Mitglied verloren, iit um ein Mitglied ärmer geworden.

Ubywanie, -nia, *sn.* Vermindern *n.*, Abnehmen *n.*, Abgehen *n.*; Abnahme *f.*; — sił Abnahme der Kräfte, Kräfteverfall *m.*; — księżycą Abnehmen des Mondes; — wody Fallen *n.* des Wassers; — członków Abgang *m.* der Mitglieder.

Ubyt, -u, *pl. -y, sm.*; Ubytek, -tku, *pl. -tki, sm. 1)* Abgang *m.*, Abnahme *f.*, Verminderung *f.*, Verlust *m.*; ten dochód nie ulega żadnemu -kowi dieses Einkommen unterliegt keiner Abnahme, Verringerung; — klienteli martwił go bardzo die Abnahme der Klientel kränkte ihn sehr; — ten wynagrodzę ci już jakoś diesen Abgang werde ich dir schon irgendwie ersetzen.

Ucałkować, -ce, -ciłem, *va. perf.* vervollständigen.

Ucałkowanie, -nia, *sn.* Vervollständigung *f.*

Ucałować, -luje, -wałem, *va. imperf.* küssen, einen Kuß geben; — rękę die Hand küssen.

Ucałowanie, -nia, *sn.* Kuß *m.*; Küssen *n.*; — rączek Handkuß *n.*

Ucedzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* absetzen, abtröpfeln, abgießen.

Uchlastnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* ansprühen, anschlütten; beschmutzen, beschmieren.

Uchlipnąć, -nę, -nałem, *va. imperf.* abnippen, abschürfen.

Uchlustać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Uchlussnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* ansprühen, anschlütten; tüchtig besudeln, beschmutzen; — się *vr.* sich beschmutzen.

Uchmielić, -ję, -liłem, *va. perf.* 1) mit Hopfen anmachen, hopfen; 2) berauschen.

Ucho, ucha, *pl.* uszy oder ucha; *dim.* Uszko, -ka, *pl. -ka, sn. 1)* Ohr *n.* wziąć kogo za — jmund beim Ohr nehmen; targać kogo za uszy jmund an den Ohren zupfen; rybie uszy uszy Rieme *f.*; = Oskrzela; pies z wiszącymi uszama ein Hund mit hängenden Ohren; wewnetrzne — mittleres, inneres Ohr; po uszy bis über die Ohren, bis zum Hals; zacerwieni się po uszy bis über die Ohren rot werden; mieć długów po uszy bis über die Ohren in Schulden stecken; być zakochanym po uszy bis über die Ohren verliebt sein; dać komu poza uszy jmund einen Denkfetzel geben, eins hinter's Ohr reiben; natrzeć komu uszu jmund den Kopf warm machen, waschen; dzwonięcie w uszach Klingen *n.*, Brausen *n.*, Saufen *n.* in den Ohren, Ohrensausen; spuszczyć uszy die Ohren hängen lassen; mówić komu co na — oder do ucha jmundm etw. ins Ohr sagen; takie głupstwa prawi, że aż uszy holą er redet einen solchen Unsinn zusammen, daß einem die Ohren weh tun; na własno uszy słyszałem ich habe es mit eigenen Ohren

gehört; obito mi się o uszy es drang zu meinen Ohren; mimo uszu co puszczać etw. in den Wind schlagen, etw. unbeachtet lassen; to razi moje — das verlegt mein Ohr; spać na oba uszy jest wie eine Kiste schlafen; mieć gołę od ucha do ucha ein Maul von einem Ohr bis zum anderen, ein loses Maul haben; grać na skrzypcach od ucha do ucha auf der Geige von einem Ohr zum anderen streichen, die Geige recht tüchtig fragen; z zdrowemi, całami uszami wyjść mit ganzen Ohren, mit einem blauen Auge davonkommen; źle słyszę na to — ich höre auf dieses Ohr schlecht, davon will ich nicht hören; zapisz to sobie za uszami schreibe dir das hinter's Ohr, merke dir das; mieć dyabła za uszami den Schalk im Nacken haben; nadstawiać uszy die Ohren spitzen; uszy między ludzi puścić seine Ohren unter die Leute schicken, horchen, was die Leute reden; jednom uchem słucha a drugiem rozpoczyna zu einem Ohr läßt er es hinein, zum anderen läßt er es hinaus, er hat keine Ohren dafür, was man ihm sagt, das schlägt er in den Wind; jednom uchem wchodzi a drugiem wychodzi zu einem Ohr kommt es herein, zum anderen heraus; brać co w uszy einer Sache ein geneigtes Ohr leihen, etw. gern hören; doszło do moich uszu, że masz zamiar wyjechać es ist zu meinen Ohren gekommen, daß du die Absicht habest, wegzufahren; 2) Ohr *n.*, Gehör *n.*; on ma dobre muzykalne — er hat ein gutes musikalisches Ohr, Gehör; kto ma rozum a uszy, niechaj się domyśli wer Verstand und Gehör hat, soll es erraten; skłonić ucha Gehör leihen; — jedno daj skarżącemu, drugie chowaj obwinionemu leihę Gehör dem Kläger wie dem Beklagten; 3) świnie — ein schmutziger Ort, Loch *n.*; 4) — od igły Nadelöhr *n.*; łatwiej wielbłą-

dowi przejść przez — igielne niż bogatemu wejść do nieba es geht ein Kamel eher durch ein Nadelöhr, denn ein Reicher durch die Pforte des Himmels; 5) Henkel *m.*, Schleife *f.*, Schlinge *f.*; garnek z dwoma uchami ein Topf mit zwei Henkeln; urwalo się — od bucika die Schlinge vom Stiefel ist gerissen; zbit — od dzbana er hat den Henkel beim Krüge zerschlagen; — kotwy Ankeröse *f.*, Ankerauge *n.*, Ohr *n.*, Schließenscheibe *f.*; — siekiery Ohr *n.*, Haube *f.*, Haus *n.*; — z mutią kancucha zapasowego Notkettentlofen *m.*; — rozjadzu, — krzyżownicy Herzohr *n.*, Herzklappe *f.*; 6) — judaszowe (Tremella auricula) Judasohr; — zajęcze Durchwadz *m.*, Hasenohrchen *n.*

Uchaty, *adi.* mit Henkeln versehen.

Uchodni, *adi.* entweichend, entgehend.

Uchodzenie, *-nia, sn.* Entweichen *n.*, Entgehen *n.*, Entkommen *n.*, Passieren *n.*

Uchodzić, *-dzą, -dzisz, -dzikiem, vn. imperf.*; Ujść, *-jdę, -szedłem, vn. perf.* 1) entgehen, entfliehen, entweichen, entkommen; ujść niebezpieczeństwa der Gefahr entgehen; uchodź póki możesz fliehen solange es möglich ist; uszedł potajemnie er ist heimlich entwichen; 2) vermeiden, entgehen; czego ujść możesz, w to się nie wdawaj was du vermeiden kannst, das laß sein; to nie uszło jego uwagi das entging nicht seiner Aufmerksamkeit; dziwi mnie, jak to mogło ujść bystrości twoego rozumu es wundert mich, wie das deinem Scharfsinn entgehen konnte; to miejsce uszło mojej pamięci diese Stelle ist meinem Gedächtnisse entfallen; 3) weichen, vergehen, verlassen; noc przed dniem -dzi die Nacht weicht dem Tage; szczęście uszło z mego domu das Glück hat mein Haus verlassen; czas -dzi a my dotychczas nie nie zdziałaliśmy die Zeit vergiht und wir haben

bisher nichts geleistet; 4) sich ergießen, fließen; Dunaj -dzi do morza Czarnego die Donau ergießt sich ins Schwarze Meer; krew -dzi z rany Blut fließt aus der Wunde; wino -dzi z beczki Wein fließt aus dem Faß; powietrze -dzi die Luft entweicht; 5) abgehen; verlorene gehen, auf die Seite gehen; 6) coś uchodzi, ujdzie etw. scheidt sich, etw. geht an, ist annehmbar, es macht sich; nie -dzi, tyle razy się upominać es scheidt sich nicht, so viele Male zu mahnen; -dzi komu sich für jmdm schicken, geziehen, jmdm anstehen; to mu nie -dzi das paßt für ihn nicht; myślisz, że to ci ujdzie na sucho glaubst, daß das dir so (ungestrast) hingehen wird; jemu wszystko -dzi ptazem ihm läßt man alles ungestrast hingehen; 7) — za kogo za co für jmdm, für etw. gelten, gehalten werden; on ogólnie -dzi za człowieka uczciwego er wird allgemein für einen ehrlichen Menschen gehalten; — za znawcę für einen Kenner gelten; ehcieć — za coś się für etw. ausgeben, für etw. gelten wollen; II. *va.* 1) eine Strecke zurücklegen, gehen; uszedłem milę ich bin eine Meile gegangen; 2) — kogo jmdm bejähstigen, zählen, für sich gewinnen; III. — się, *vr.* sich müde gehen.

Uchodzień, *-dnia, pl. -dnie, sm.* Flüchtling *m.*, Entkommene(r) *m.*

Uchogłów, *-owu, pl. -owy, sm.* Othantlera (Strauch mit lauren Beeren).

Uchotka, *-ki, pl. -ki, sf.* Ohring *m.*

Uchować, *-wam, -wałem, va. perf.* 1) verhüten, bewahren, beschützen, erhalten; czego B. że -waj was Gott verhüte! Gott behüte! 2) erziehen, aufziehen, groß ziehen; — klacz ze stadnikiem eine Stute beschälen; — się *vr.* am Leben bleiben; takiś mądry, że boję się, że się nie -wasz du bist so geist, daß

ich fürchte, du wirst nicht am Leben bleiben.

Uchowiec, *-wca, pl. -wce, sm.* Dhrschnecke *f.*

Uchód, *-odu, pl. -ody, sm.* Entweichen *n.*, Entfliehen *n.*, Rückzug *m.*

Uchrona, Ochrona, *-ny, pl. -ny, sf.; dim. Uchronka, Ochronka, -ki, pl. -ki, sf.* 1) Zufluchtsort *m.*, Zuflucht *f.*; 2) Vermeiden *n.*; 3) — prawna Gerichts Ausnahme *f.* Ustort *m.*

Uchronić, *-nieć, -niem, va. perf.* bewahren; — kogo od czego jmdm vor etw. bewahren; etw. von jmdm abwenden; — kogo od nieszczęścia jmdm vor Unglück bewahren; — się, *vr.* od kogo, czego jmdm, einer Sache entgehen, sich vor jmdm, etw. bewahren, behüten.

Uchronienie, *-nia, sn.* Bewahren *n.*

Uchronny, *adv.* vermeidbar.

Uchwalać, *-lam, -lałem, va. imperf.*; Uchwalić, *-ię, -liłem, va. perf.* beschließen, verordnen; na ostatnim sejmie -lono to jednogłośnie in dem letzten Landtage wurde es einstimmig beschlossen; -liliśmy w tej sprawie nic nie (czyńcie) wir beschlossen, in dieser Sache nichts zu tun.

Uchwalanie, Uchwalenie, *-nia, sn.* Beschließen *n.*, Verordnen *n.*

Uchwala, *-ły, pl. -ły, sf.* Beschluß *m.*; według -ły laut Beschluß; — sejmowa Landtagsbeschluß.

Uchwycenie, *-nia, sn.* Auffangen *n.*, Ergreifen *n.*, Fassen *n.*

Uchwycić, *-cę, -ciłem, va. perf.* ergreifen, erfassen, fangen, erhaschen, auffangen; — kogo za rękę jmdm bei der Hand fassen; — sposobność die Gelegenheit ergreifen; — kogo za słowo jmdm beim Worte nehmen; — myśl den Gedanken auffassen; — się *vr.* sich klammern, sich fassen; — się czegoś sich an etw. klammern; — się za

głowe sich beim Kopfe fassen.

Uchwyt, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Erhaschen *n.*, Ergreifen *n.*;

2) Patrone *f.*; — swidrow

Bohrrolle *f.*, Düse *f.*

Uchwytność, -ści, *sf.*

Ergreifbarkeit *f.*, Greifbarkeit *f.*

Uchwytny, *adi.* ergreifbar, greifbar.

Uchybiac, -biam, -białem,

vn. und *va. imperf.*; Uchy-

bić, -bie, -biłem, *vn.* und

va. perf. fehlen, verfehlen,

verstößen, ein Verfehlen, einen

Mißgriff machen, begehen; —

w czym in etw. fehlen; —

przeciwno etykietcie gegen die

Etikette verstößen; — komu

innmnd nahe treten, innmnd be-

leidigen, — sobie samemu sich

selber etw. vergeben; — celu

das Ziel verfehlen.

Uchybianie, Uchybienie,

-nia, *sn.* Verfehlen *n.*, Ver-

fehlen *n.*, Fehler *n.*, Verstoß

m., Beleidigung *f.*, Hintan-

setzung *f.*, Geringschätzung *f.*;

uwaza to za — sobie er sieht

das für eine Geringschätzung

an.

Uchyliac, -lam, -lałem, I.

va. imperf.; Uchylić, -le,

-liłem, I. *va. perf.* 1) weg-

beugen, heben; ein wenig

öffnen; beseitigen, ab-, weg-

wenden; — iść galezi, wi-

dziec, co się dzieje w altanie

er bog die Zweige beiseite,

um zu sehen, was in der Laube

vorgeht; — drzwi, okna die

Tür, das Fenster ein wenig

öffnen; — przed kim kape-

lusz den Hut vor innmnd

küsten; — sukni, zastony das

Kleid, den Vorhang in die

Höhe heben; — głowy den

Kopf neigen; — kolano das

Knie beugen; 2) — co etw.

aufheben, rückgängig machen;

— testament, ustawę das Tes-

tament, das Gesetz aufheben;

3) — kogo od czego innmnd

von etw. entfernen, zurück-

drängen; — kogo od tronu

innmnd von der Thronfolge aus-

schließen; — kogo z urzędu

innmnd des Amtes entsetzen;

II. — się *vr.* 1) sich neigen;

2) — komu, czemu innmnd,

etw. nachgeben, weichen; —

— się potrzebie der Notwen-
digkeit weichen; 3) — się od
czego sich entziehen, außmei-
den; — się od obowiązków
seinen Pflichten nicht nach-
geben; — się całkiem od
rzędu sich ganz von den öffent-
lichen Geschäften zurückziehen.

Uchylenie, Uchylenie,

-nia, *sn.* Beugen *n.*, Heben *n.*,

Aufheben *n.*; — ustawy das

Aufheben eines Gesetzes; — niem-

ciała uratował sobie życie

durch eine Wendung des Kö-

pers rettete er sich das Leben.

Uchylek, -tku, *pl.* -lki,

sm. Zufluchtsort *m.*; Versteck

m. und *n.*; uchylkiem *adv.*

heimlich, hinterrücks.

Uciąć, -tnę, -ciąłem, *va.*

perf.; Uciąć, -nam, -nałem,

va. imperf. abschneiden, ab-

hauen, abfägen; — komu glo-

wę, ręce innmnd den Kopf,

die Hand abhauen; — komu

włosy innmnd das Haar ab-

schneiden; — mowę plötzlich

abbrechen; mówił z zapalem,

lecz widząc, że wielkość słuch-

aczy zajęta czem innym,

-ciał nagle i zwrócił się do

muie . . . er redete mit gro-

ßem Eifer, aber da er merkte,

daß die Mehrzahl der Hörer

mit etw. anderem beschäftigt

ist, brach er plötzlich ab und

wendete sich an mich; jak -ciał,

jak siekiera -ciał wie abge-

hauen, wie abgeschritten; jak

długo pytano go z łaciny,

szło wszystko gładko, ale

gdy przyszło do greki, jak

gdyby -ciał solange er im La-

teinischen examiniert wurde

ging alles glatt, wie es aber

zum Griechischen kam, blieb er

stehen; 2) — sobie walczyka,

wisicka, piosenkę einen Wal-

zer spielen, ein Whistpartie-

chen machen, ein Lied anstim-

men; 3) = Dociać.

Uciągać, -gam, -gałem, *va.*

imperf.; Uciągać, -gnę,

-gnąłem, *va. perf.* 1) — cze-

go etw. abziehen; — wino do

butelek Wein in die Flaschen

abziehen; 2) ziehen können, im

stande sein zu ziehen; jeden

koń tego ciężaru pod górę

nie -gnie ein Pferd ist nicht

im stande diese Last bergauf

zu ziehen.

Uciągaczka, -ki, *pl.* -ki, *vf.*

Kraße *f.*, Haumeisen *n.*

Uciążenie, -nia, *sn.* Ab-

ziehen *n.*

Uciążać, -zam, -załem, *va.*

imperf.; Uciążyć, -zę, -zyłem,

va. perf. beschweren, belasten;

drücken, bedrücken, erschweren.

Uciążanie, Uciążenie,

-nia, *sn.* Beschweren *n.*, Bel-

lasten *n.*; Bedrücken *n.*, Belä-

stigen *n.*; Erschwerung *f.*,

Erschweren *n.*

Uciążliwość, -ści, *sf.* Be-

schwerlichkeit *f.*, Druck *m.*, Last

f., Beschwerde *f.*

Uciążliwy, *adi.*; Uciążli-

wie, *adv.* beschwerlich, lästig,

belästigend, drückend schwer;

droga była bardzo -wa, der

Weg war sehr beschwerlich;

-wy obowiązek eine lästige

Pflicht.

Ucihać, -cham, -chałem,

vn. imperf.; Ucichnąć,

-chne, -chłem, *vn. perf.* ver-

stummen, still werden, sich

beruhigen; się besänftigen, sich

legen; burza -chła der Sturm

hat sich gelegt; działa -chły

die Kanonen sind verstummt;

-chło wszystko w koło ałes

ringsum wurde still; płakała

długo dziewczyna, aż wreszcie

-chła das Kindlein meinte lange,

bis es schließlich still wurde;

gwary dnia -chają der Tages-

lärm verstummt nach und

nach.

Uciwienie, -cia, *sn.* Ver-

stummen *n.*

Uciec, -kę, -kłem; Ucie-

knąć, -kne, -kłem, *vn. perf.*;

Uciekać, -kam, -kałem, *vn.*

imperf. fliehen, entkommen,

weglaufen; nieprzyjaciel -ka,

der Feind flieht; uciec z wie-

zienia, z domu rodzicielskiego

aus dem Gefängnisse, aus

dem Elternhause fliehen; —

w pole, w lasy ins Feld, in

die Wälder entkommen; -kać

od grzechu vor der Sünde

fliehen; -kam od niego, jak

od złego powietrza ich meide

ihn wie die Pest; czas -ka

die Zeit flieht; co się od-

wleczę, to nie -cze aufgeschö-

ben ist nicht aufgehoben; — sie, *vr.* — do kogo, do czego seine Zuflucht zu jnmdm, zu etw. nehmen; — sie do klamtwa seine Zuflucht zur Lüge nehmen; — sie do kogoś po ratunek się in jnmdś Schutz begeben.

Uciecha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Freude *f.*, Vergnügen *n.*, Lustbarkeit *f.*, Belustigung *f.* wielką mu tem sprawisz -che du wirst ihm damit eine große Freude bereiten; a to mi dopiero -cha das nenne ich eine Freude.

Ucieczenie, Uciekanie, -nia, Ucieknięcie, -cia, *sn.* Entfliehen *n.*, Flucht *f.*

Ucieczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Flucht *f.*; do -ki zmusić in die Flucht schlagen; — z Egiptu die Flucht aus Ägypten; -ka się ratować się durch die Flucht retten; w -czce szukać ocalenie in der Flucht Rettung suchen; 2) Zuflucht *f.*; jedną mam jeszcze -kę eine Zuflucht bleibt mir noch übrig; Bóg jest -czką moja Gott ist meine Zuflucht; — grzesznym die Zuflucht der Sünder = Maria, Fürsprecherin der Sünder.

Ucieczkowy, *adi.* Flucht-
Ucielesniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Uciele-
śnić, -nie, -niem, *va. perf.* verkörpern, Gestalt, Körper verleihen; w każdym żyjącym tworze jest -niona jedna z myśli bożych in jedem lebenden Geschöpfe ist ein Gedanke Gottes verkörpert.

Ucielesnienie, -nia, *sn.* Verkörpern *n.*; Verkörperung *f.*

Uciemiezać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Uciemieżyć, -że, -zylem, *va. perf.* bedrücken, bedrängen, knechten; -żony naród daß bedrückte Volk.

Uciemieżanie, Uciemie-
żenie, -nia, *sn.* Bedrücken *n.*, Bedrängen *n.*, Knechten *n.*; Bedrückung *f.*, Bedrängnis *f.*

Uciemieżliwość, -ści, *sf.* Bedrückende *n.*

Uciemieżliwy, *adi.*; Uciemie-
żliwie, *adv.* bedrückend.

Uciemieźyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Bedrücker *m.*, Bedränger *m.*

Uciemieźycielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bedrückerin *f.*

Ucieniować, -niuję, -wałem, *va. perf.* schattieren.

Ucierać, -ram, -rałem, *I. va. imperf.*; Utrześć, -trę, -tarłem, *I. va. perf.* 1) reiben, zerreiben, abreiben, abtreiben; — cukrum, bułki, pieprzu Zucker, Semmel, Pfeffer reiben; — chrzan kren (Meerrettig) reiben; — jaja z cukrem Eier mit Zucker abtreiben; — komu rogów, nosa jnmdm die Hörner abstoßen, die Flügel beschneiden, den Kopf waschen; 2) — drogę den Weg bahnen; iść uтары droga den gebahnten, den gewöhnlichen Weg gehen; 3) geläufig machen; to są uтары wyrazy daß sind geläufige, gangbare Worte; z czasem się ten wyraz utrze mit der Zeit wird dieses Wort gebräuchlicher werden; 4) ab-
wischen, putzen; — sobie nos się die Nase putzen; — sobie usta się den Mund abwischen; — świecę die Kerze, das Licht putzen; 5) — co etw. zu stande bringen; abmachen; II. — się, *vr.* 1) — z kim mit jnmdm einen Wortstreit haben, mit jnmdm streiten, kämpfen, schar-
müheln; 2) gangbar, geläufig werden; utarło się es ist all-
gemein angenommen worden, es fand Ausnahme, es ist Brauch geworden.

Ucieranie, -nia; Uтарыe, -cia, *sn.* Reiben *n.*; Abwischen *n.*; Abputzen *n.*; — się Ge-
läufigwerden *n.*

Ucierpieć, -pię, -piałem, *vn. u. va. perf.* erleiden, erdulden, ausstehen, Schaden ertragen; jazda nasza wiele -piała unsere Kavallerie hat viel Schaden erlitten; — na majątku, na sławie, na honorze an Vermögen, am Ruhme, an der Ehre Schaden erleiden; kolor ten -piał na słońcu diese Farbe hat in der Sonne gelitten.

Ucieszac, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Ucieszyć, -szę, -szylem, *va. perf.* erfreuen, ergötzen, Freude bereiten; nie

bardzo go ta obietnica -szy dieses Versprechen wird ihn nicht besonders freuen; -szal go rozmaitemi anegdotkami er ergötze ihn mit verschiede-
nen Anekdoten; niczem byś mnie tak — nie mógł du könntest mit nichts anderem mir eine solche Freude bereiten; -szony nagłym zwtrom rzeczy über die plötzliche Wendung der Dinge erfreut; — się, *vr.* sich freuen, -szyl się niezmiernie tą wiadomością er freute sich sehr über diese Nachricht.

Ucieszanie, Ucieszenie, -nia, *sn.* Erfreuen *n.*, Ergötzen *n.*; Freude *f.*

Ucieszność, -ści, *sing. tant. sf.* Erfreulichkeit *f.*, Ergötlichkeit *f.*, Possierlichkeit *f.*

Ucieszny, *adi.*; Ucieszenie, Ucieszno, *adv.* erfreulich, ergötlich; belustigend, lustig, drollig, possierlich, spaßhaft.

Ucięcie, -cia; Ucinanie, -nia, *sn.* Wegschneiden *n.*, Weg-
hauen *n.*; Schnitt *m.*, Dieb *m.*; -cie pokadu Ausschneiden *n.*

Ucinek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* 1) Abschnitzel *n.*; dobry rzemieślnik mało robi -nków ein guter Handwerker macht wenig Abschnitzel; 2) Stichel *f.*, Stichelstange *f.*, sarkastisches Epigramm; 3) Abbruch *m.*, Mangel *m.*

Ucinkowy, *adi.* abgerissen; stichelnd.

Ucios, -u, *pl.* -y, *sm.* Hohl-
kehle *f.*, Hohlleiste *f.*, Gehrung *f.*; — pionowy Lotschniege *f.*; — boczny Waugen-, Backen-
schmiege; — poziomy Fuß-
schmiege, — podwójny doppelt-
schräger Stoß.

Uciosać, -sam, -sałem, *va. perf.* abhauen, abjagen.

Uciosanie, -nia, *sn.* Ab-
hauen *n.*

Ucisk, -u, *pl.* -i, *sm.* Druck *m.*, Bedrückung *f.*, Drangsal *n.*, Bedrängnis *f.*; zniośszy tyle -ów nachdem sie so viele Bedrückungen ertragen haben; cieżki —, który naród dozna-
wał, oburzył go der harte Druck, den das Volk erlitt, empörte es; żyć w -u in Bedrängnis leben; droga do nieba

tylko przez -i der Weg zum Himmel führt nur durch Bedrängnisse.

Uciskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; **Ucisnąć**, -nę, -nąłem, *va. perf.* bedrücken, bedrängen; gdzie część obywateli może bezkarnie — druga, tam już niema wolności wo ein Teil der Bürger straflos den anderen Teil bedrängen kann, dort gibt es keine Freiheit; — sniony naród pragnął wolności das bedrückte Volk verlangte nach Freiheit.

Ucisnąć, -dła, *pl. -dła, sn. Kompressorium n.,* Preßbinde *f.*, Preßmaschine *f.*

Uciskanie, **Ucisnienie**, -nia, *sn.* Bedrängen *n.*, Bedrücken *n.*, Bedrängnis *f.*, Bedrückung *f.*

Uciszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; **Uciszyć**, -szę, -szylem, *va. perf.* beruhigen, stillen, besänftigen, zum Schweigen bringen; — się, *vr.* sich beruhigen, sich legen, sich still verhalten; — szczie się panowie ruhig, ihr Herren; beruhigen Sie sich, meine Herren; — szzło es ist still geworden.

Uciszenie, -nia, *sn.* Beruhigung *f.*, Stille *f.*, Ruhe *f.*
Uciulać, -lam, -lałem, *va. perf.* ersparen, sammeln, zusammentrippern; — lałem ładną sumkę ich habe ein hübsches Stämmchen erspart.

Uciulanie, -nia, *sn.* Ersparen *n.*

Ucukrować, -kruję, -wałem; **Ucukrzyć**, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* bezudern, zudern, zudern.

Ucukrowanie, **Ucukrzienie**, -nia, *sn.* Zudern *n.*, Bezudern *n.*

Ucywilizować, -zuję, -wałem, *va. perf.* zivilisieren, bilden; — wany człowiek zivilizierter, acbildeter Mensch.

Ucywilizowanie, -nia, *sn.* Zivilisieren *n.*, Bilden *n.*

Ucząstek, -tka, *pl. -tki, sm.* Teilschen *n.*

Uczcić, -czę, -cisz, -czciłem, *va. perf.* ehren, verehren, Ehre erweisen; — czyją pamięć jmnęs

Andenten ehren; — kogo pomnikiem, bankietem, wiwatem, wierszem jmnęm zu Ehren ein Denkmal errichten, ein Gastmal geben, einen Toast ausbringen, ein Gedicht machen; — czyje zwłoki pogrzebem wspaniałym jmnęs Leiche durch ein prächtiges Begräbnis ehren; tem go nie -cisz damit wirst du ihm keine Ehre erweisen; uczciwszy uszy mit Respekt zu jagen; (ironisch) jmnęm übel empfangen, jmnęm auschimpfen, übel zurichten, jmnęm eine Tracht Prügel geben; a toś go uczcił du hast ihn aber schön empfangen, das war ein netter Willkommen.

Uczciwość, -ści, *sing. tant. sf.* Ehrlichkeit *f.*, Ehrbarkeit *f.*, Rechtschaffenheit *f.*, Brauchheit *f.*; spuszczam się na twoją — ich verlasse mich auf deine Ehrlichkeit; na — bei meiner Ehrlichkeit.

Uczciwy, *adi.*; **Uczciwie**, *adv.* ehrlich, rechtschaffen, ehrbar; anständig; — we życie prowadzić ein ehrliches Leben führen; — wych miał rodziców er hatte rechtschaffene Eltern; — wie zarobione pieniądze ehrlich verdientes Geld; — wie żyć anständig leben; — wie nas przyjął er hat uns auf eine anständige Weise empfangen; — wie się wobec nas znalazł er hat sich uns gegenüber anständig benommen.

Uczczenie, -nia, *sn.* Ehrung *f.*; dla -nia go um ihm eine Ehre zu erweisen.

Uczenie, -nia, *sn.* Lehren *n.*, Unterrichten *n.*, Unterricht *m.*; — się Lernen *n.*

Uczennica, -cy, *pl. -ce, sf.* Schülerin *f.*

Uczeń, -nia, *pl. -nie* oder -niowie, *sm. 1)* Schüler *m.*; — gimnazyalny Gymnastialschüler; — szkoły realnej, handlowej, przemysłowej Real-, Handels-, Gewerbeschüler; — szkoły ludowej Volksschüler; 2) Schüler *m.*; — niowie Jezusa Christusa die Jünger Jesu Christi.

Uczep, -u, *sm.* (Bidens) Zweizahn *m.*

Uczepek, -pka, *pl. -pki, sm.* Tenafel *m.*, Galter *m.*

Uczepiać, -piam, -piałem, *va. imperf.*; **Uczepić**, -pię, -piłem, *va. perf.* anhängen, anheften; antoppeln; — się, *vr.* sich klammern, sich anhängen; — się tej myśli się an diesen Gedanken anklammern; czegoś się mnie -pił waś willst du von mir.

Uczepianie, **Uczepienie**, -nia, *sn.* Anhängen *n.*, Anklammern *n.*

Uczernić, -nię, -niłem, *va. perf.* schwärzen, schwarz färben.

Uczernienie, -nia, *sn.* Schwärzen *n.*

Uczerpać, -pię, -pałem, *va. imperf.*; **Uczerpnąć**, -nę, -nąłem, *va. perf.* abschöpfen, ein wenig abschöpfen, weg-schöpfen.

Uczerwienieć, -nię, -niłem, *va. perf.* röten, rot färben.

Uczeszać, -szę, -szalem, *va. perf.* kämmen, frisieren, das Haar ordnen; kto cie tak dobrze -szął? wer hat dich so gut frisiert?

Uczesanie, -nia, *sn.* Frisieren *n.*, Frijur *f.*, Kämmen *n.*

Uczestniczyć, -czę, -czyłem, *vn. imperf.* teilnehmen, beteiligt sein; — czyli w tym koncercie między innymi... es nahmen an diesem Konzert unter anderen... teil.

Uczestnictwo, -wa, *sn.* Teilnehmen *n.*, Gemeinschaft *f.*

Uczestniczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Teilnehmerin *f.*, Teilhaberin *f.*

Uczestniczy, *adi.* Teilnehmer-.

Uczestnik, -a, *pl. -cy, sm.* Teilnehmer *m.*, Teilhaber *m.*

Uczęstować, -tuję, -wałem, *va. perf.* bewirten.

Uczęstowanie, -nia, *sn.* Bewirtung *f.*

Uczęszczać, -czam, -czalem, *vn. imperf.* besuchen; häufig besuchen, frequentieren; — do szkoły jmnęm besuchen; — do szkoły die Schule besuchen; — na wykłady die Vorträge besuchen; — czane miejsce ein besuchter Ort.

Uczęszczanie, -nia, *sn.*
Besuchen *n.*

Uczkur, -a, *pl.* -y, *sm.*
Hosenriemen *m.*, Leibriemen *m.*

Uczlonkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* gliedern.

Uczlonkowanie, -nia, *sn.*
Gliederung *f.*

Uczłogać się, -gam, -gałem, *vr. perf.* trichend zurücklegen.

Uczoność, -ści, *sf.* Gelehrsamkeit *f.*; Gelehrtheit *f.*

Uczony, *adi.*; Uczono, Uczenie, *adv.* gelehrt; mąż bardzo — ein sehr gelehrter Mensch; — prawnik ein gelehrter Jurist; — wykład ein gelehrter Vortrag; prowadzić — ne rozmowy gelehrte Gespräche führen; wprawdzie chęsz uchodzić za bardzo — na, jednakże nie rozumiesz najprostszych rzeczy du willst zwar für sehr gelehrt gelten, verstehst aber die einfachsten Sachen nicht.

Uczony, -nego, *pl.* -czeni, *sm.* Gelehrte(r) *m.*; wszyscy — ni zgadzają się na to alle Gelehrten sind darüber einig; — ni całego świata die Gelehrten der ganzen Welt.

Uczta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Schmaus *m.*, Gastmahl *n.*, Bankett *n.*; — tę wyprawic ein Bankett geben; być na — cie beim Schmause sein; lukullusowa — lukullisches Mahl.

Ucztować, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* schmausen, bankettieren.

Ucztownianie, -nia, *sn.* Schmausen *n.*, Bankettieren *n.*

Uczucie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Gefühl *n.*; Empfindung *f.*; miłe, słodkie — cia angenehme, sjęe Gefühle; przykre, bolesne — cia unangenehme, schmerzliche Gefühle; tego — cia opisać ci nie mogę dieses Gefühl kann ich dir gar nicht beschreiben; wszystkie ludzkie — cia w kim wyniszczyc alle menschlichen Gefühle in jnmdm ausrotten; moje — cia są zawsze niezmienione meine Gefühle sind immer unverändert; z — ciem śpiewać mit

Gefühl singen; — bolu die Empfindung des Schmerzes, Schmerzgefühl; ten widok wzbudza w mem sercu przyjemne — cia dieser Anblick erfüllt mein Herz mit angenehmen Empfindungen.

Uczuciowość, -ści, *sf.* Empfindung *f.*, Empfindsamkeit *f.*, Gefühlseuselei *f.*

Uczuciowy, *adi.* Gefühllos, gefühlvoll; człowiek — gefühlvoller Mensch.

Uczuwać, -wam, -wałem, *vn. imperf.*; Uczuć, -ję, -łem, *vn. perf.* fühlen, empfinden; verspüren; co w tej chwili — tem, tego opisać nie mogę was ich in diesem Augenblick empfind, das kann ich nicht beschreiben; — ból Schmerz empfinden.

Uczuwanie, -nia, *sn.* Empfinden *n.*

Uczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* lehren, unterrichten, Unterricht erteilen; — kogo czego jnmdm etw. lehren; — kogo pisać, tańcować jnmdm schreiben, tanzen lehren; — czego publicznie etw. öffentlich lehren; ten przykład nas uczy dieses Beispiel lehrt uns; tego uczy zdrowy rozum das lehrt der gesunde Menschenverstand; — się, *vr.* lernen, Unterricht genießen; ucz się pilnie lerne fleißig; uczyć się teraz języków starożytnych ich lerne jetzt die alten Sprachen; — się na pamięć auswendig lernen; człowiek uczy się do śmierci der Mensch lernt bis zum Tode.

Uczynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Tat *f.* Handlung *f.*, Werk *n.*; na gorącym — nku złapać auf frischer Tat ertappen; z — nku, nie ze słów człowieka poznają den Menschen erkennt man nicht nach den Worten, sondern nach den Taten; nie miłujmy słowem albo językiem, ale — nkiem i prawdą lieben wir nicht mit Worten oder mit der Zunge, sondern mit Taten und in Wahrheit; dobry — ein gutes Werk; miłosierny — ein Werk der Barmherzigkeit.

Uczynić, -nie, -niłem, *va. perf.* tun, machen, vollbringen; maszli co —, czyń dobrze wenn du was zu tun hast, so tue es gut; — nit go hrabia er hat ihn zum Grafen gemacht; — komu szkoda, krzywdę jnmdm einen Schaden anrichten, ein Unrecht tun; zadość — befriedigen, siehe: Czynić.

Uczynkowy, *adi.* Tat-, Handlung-.

Uczynność, -ści, *sf.* Geschäftigkeit *f.*, Dienstfertigkeit *f.*

Uczynny, *adi.*; Uczynnie, *adv.* gefällig, dienstfertig; bądź dla drugich — nym seien den anderen gefällig.

Udać siehe: Udawać.

Udanie, -nia, *sn.* 1) Gelingen *n.*; 2) Verstellung *f.*

Udany, *adi.* 1) falsch, verstellte, Schein-; 2) gelungen, wohlgeraten, wohlgetroffen.

Udar, -u, *pl.* -y, *sm.* Schlag *m.*; Stich *m.*; — słoneczny Sonnenstich *m.*; — serca, — sercowy Herzschlag *m.*

Udaremniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Udaremniać, -nie, -niłem, *va. perf.* vereiteln.

Udarować, -ruję, -wałem, *va. perf.* beschenken.

Udatność, -ści, *sf.* 1) Geschicklichkeit *f.*; 2) Anmut *f.*, Wohlgeratenheit *f.*, gefälliges Außere(s).

Udatny, *adi.*; Udatnie, *adv.* wohlgestaltet, wohlständig, anmutig.

Udawać, -daje, -wałem, *I. va.* und *vn. imperf.*; Udać, -dam, -dałem, *va.* und *vn. perf.* darstellen, vorstellen; verstellen, nachmachen, sich ausgeben, sich den Anschein geben, etw. vorpiegeln, vormachen, eine Rolle spielen; — głupiego się dumm stellen; — wielkiego człowieka sich den Schein eines bedeutenden Menschen geben; — ojca, starca, pijanego einen Vater, einen Weis, einen Betrunknen spielen; — je bardzo zasmuczonego a w duszy raduje się z naszego nieszcześcia er stellt sich betrübt und innerlich freut er

sich unjeres Unglücks; -je że spi, bo mu się wstawac nie chce er stellt sich schlafend, weil er nicht aufstehen will; -je pana a nie ma centa w kieszeni er gibt sich den Anschein eines großen Herrn und hat keinen Kreuzer in der Tasche; on tylko tak -je er verstellt sich nur so; umie — er weiß, er versteht sich zu verstellen; nie -waj verstelle dich nicht, stelle dich nicht so; udac co za co eine Sache für etw. ausgeben; — co przed kim jundm etw. vor- spiegeln, weismachen, einreden, einzureden suchen; -wal przedemną, że wyjeżdża, a tymczasem widziano go dziś w mieście er machte mir weiß, daß er verreise, und einstreifen hat man ihn heute in der Stadt gesehen; — głosy ptaków die Stimmen der Vögel nachmachen; II. — sie, *vr.* 1) gelingen, glücklich von statten gehen, gut geraten; -to mu się nareszcie znalazło odpowiednie zajęcie es ist ihm endlich gelungen, eine entsprechende Beschäftigung zu finden; -to mi się go przekonac es ist mir gelungen, ihn zu überzeugen; -ly się wszystkim pieczywa alles Gebäck ist gelungen; nie — sie miśligen, schlecht geraten; do czego się biore, wszystko się nie -je was ich auch anfangs, alles miślign mir; 2) — sie dokąd się mogli begeben, wohin reisen; — sie do kogo się zu jundm begeben, sich an jundm wenden; -dał się na spoczynek er begab sich zur Ruhe; -dał się w droge, w podróż er begab sich auf den Weg, auf die Reise; — sie pod czyją obrone, opiekę sich in jundm Schutz begeben; -dał się do mnie z prośba o ratunek er wendete sich an mich mit der Bitte um Hilfe; udaj się do niego o poradę wende dich an ihn um Rat; 3) ergreifen; — sie do ostatecznego środka daß letzte Mittel ergreifen; 4) — sie w kogo jundm nachraten, jundm

ähneln; dzieci czasem -ja się w matke, czasem w ojca die Kinder ähneln manchmal der Mutter, manchmal dem Vater.

Udawanie, -nia, *sn.* 1) Verstellung *f.*, Schein *m.*; to tylko — das ist bloß Schein; porzuc to — laß doch diese Verstellung; 2) sie Begeben *n.*

Udelikacenie, -nia, *sn.* Verfeinerung *f.*, Verjätelung *f.*

Udelikació, -ce, -ciem, *va. perf.* verfeinern, verjäteln.

Udeptać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Udeptywać, -tuje, -walem, *va. imperf.* etw. fest, gleich, dicht treten; austreten; — gline den Ton durch Treten bereiten; -na droga der gebahnte, ausgegetrene Weg.

Udeptanie, Udeptywanie, -nia, *sm.* Treten, Fehrtreten *n.*

Uderzać, -rzam, -rzałem, *I. va. imperf.*; Uderzyć, -rze, -rzyłem, *I. va. perf.*

1) schlagen, stoßen, einschlagen, einen Schlag versehen; angreifen; — kogo kijem jundm einen Schlag mit einem Stock versehen; — kogo w twarz jundm einen Schlag ins Gesicht versehen; -rzył go przechodząc er schlug ihn im Vorübergehen; — kogo kamieniem w głowę jundm mit einem Steine auf den Kopf schlagen; — kogo o ziemię jundm zu Boden schlagen; — głową o mur mit dem Kopfe an die Wand schlagen, den Kopf an die Wand stoßen; 2) einen heftigen Eindruck machen; — zmysły auf die Sinne einen Eindruck machen; 3) auffallen, frappieren; gdy tylko wszedłem, -rzyło mnie to, że wszyscy posmutnieli als ich nur eintrat, fiel es mir gleich auf, daß alle so traurig geworden sind; -rzyło mnie nadzwyczajne podobieństwo braci die ungewöhnliche Ähnlichkeit der Brüder fiel mir auf; co go -rzyło was ihn frappierte; II. *vn.* schlagen, stoßen, treffen; — mieczem o tarczę mit dem Schwerte an den Schild schlagen; okręt -rzył o skałę daß Schiff schlug an einen Felsen;

piata -rzyła es hat fünf Uhr geschlagen; godzina -rzyła die Stunde hat geschlagen; wóz -rzył o kamień der Wagen stieß an einen Stein; mieczem w siebie -rzył er stieß sich daß Schwert in den Leib; piorun -rzył w ten dom der Blitz hat in dieses Haus eingeschlagen; jak -rzony piorunem wie vom Blitz gerührt; — w co auf etw. losschlagen; — pięścią w stół mit der Faust an den Tisch schlagen; — w dzwony die Glocken läuten; — z dział die Kanonen, Geschütze abfeuern; — w bębny die Trommeln rühren, löstrommeln; — na trwogę Särum schlagen, Sturm läuten; — w kogo auf jundm losgehen, jundm angreifen, gegen jundm losbrechen; — na kogo, na co jundm, etw. angreifen, jundm, etw. überfallen; -rzył z nienacka na nieprzyjaciela er überfiel plötzlich den Feind; kawalerya -rzyła z całą siłą na lewe skrzydło nieprzyjacielskie die Kavallerie griff mit der ganzen Kraft den linken feindlichen Flügel an; -rzył na mnie nagły strach es überfiel mich ein plötzlicher Schrecken; krew -rzyła na móg daß Blut warf sich aufs Gesicht; poty -rzają na mnie der Schweiß bricht bei mir aus; cała krew -rzyła mi do głowy alles Blut stieg mir zum Kopfe; — czolem auf die Knie fallen, mit der Stirn an die Erde schlagen; — w płacz in Weinen, in Tränen ausbrechen; — w lament zu wehklagen anfangen; — w uogę Mejsaus nehmen, daß Hagenpanier ergreifen; — gdzie sich wohin wenden, wo anklopfen, wo berühren, treffen; -rzył w moja najslabszą stronę er berührte meine schwächste Seite; III. — sie, *vr.* sich anschlagen, schlagen, sich stoßen; — sie w czoło sich an die Stirn schlagen; — sie w piersi sich an die Brust schlagen, in sich hinein gehen, seine Schuld bekennen; — łokciem

o drzwi mit dem Ellenbogen an die Tür stoßen; wychodząc rzył się tak nieszcześliwie w głowę beim Herausgehen stieß er so unglücklich mit dem Kopfe an.

Uderzanie, Uderzenie, -nia, sn. Schlag *m.*, Hieb *m.*, Stoß *m.*; — do głowy Konzeption *f.*, Blutandrang *m.* gegen den Kopf.

Udlawić, -wie, -wiłem, va. perf. ersticken; ermürgen; — się, *vr.* ersticken; — się czem an etw. ersticken; — się koscią an einem Knochen mürren.

Udlawienie, -nia, sn. Ersticken *n.*, Ermürgen *n.*

Udnica, -cy, pl. -ce, sf. Eumerus (bienenartiges Insekt).

Udo, uda, pl. uda, sm.; dim. Udko, -ka, pl. -ka, sn. Schenkel *m.*, Schenkelchen *n.*; Reule *f.*, Schlegel *m.*, Stelze *f.*

Udobruchać, -cham, -chałem, va. imperf. besänftigen, wieder gutmachen; — się, *vr.* sich besänftigen, wieder gut werden.

Udogodnić, -nie, -niłem, va. perf. bequemer, leichter machen.

Udoić, -je, -iłem, va. perf. ein wenig abmellen.

Udokładniać, -niam, -niałem, va. imperf.; Udokładnić, -nie, -niłem, va. perf. genauer machen, vervollständigen, vervollkommen.

Udolność, -ści, sf. Tauglichkeit *f.*, Fähigkeit *f.*, Geschicklichkeit *f.*, Vermögen *n.*; = Zdolność.

Udolny, adi.; Udolnie, adv. tauglich, fähig, geschickt.

Udoskonalac, -lam, -lałem, va. imperf.; Udoskonalic, -le, -liłem, va. perf. vervollkommen, verbessern.

Udoskonalanie, Udoskonalenie, -nia, sn. Vervollkommnung *f.*

Udostatkować, -kuje, -wałem, va. perf. gehörig versehen.

Udostojniać, -niam, -niałem, va. imperf.; Udostojnić, -nie, -niłem, va. perf. würdig machen, die Würde versehen.

Udowodniać, -niam, -niałem, va. imperf.; Udowodnić, -nie, -niłem, va. perf. beweisen, erhärten, darlegen, dartun; podejrzenie padło na stojącą, ale nie można jej było nic — der Verdacht fiel auf die Dienstmagd, man konnte ihr aber nichts beweisen; jak ci to już — dem wie ich es dir schon bewiesen habe.

Udowodnianie, Udowodnienie, -nia, sn. Beweis *m.*, Erweis *m.*

Udowy, adi. Schenkel-, Keulen-.

Udozab, -zeba, pl. -zęby, sm. Tropidia (bienenartiges Insekt).

Udój, -oju, pl. -oje, sm. Gemelke *n.*, Melkergebnis *n.*

Udramatyzować, -zuję, -wałem, va. perf. dramatisieren.

Udramatyzowanie, -nia, sn. Dramatisierung *f.*

Udrapać, -pię, -pałem; Udrapnąć, -nę, -nąłem, va. perf. krazen, ein Stück abtragen, durch Krazen abreißen.

Udrapnąć, -nę, -nąłem, vr. perf. das Weite suchen, Reißaus nehmen.

Udrapować, Udrapować, -tuje, -wałem, va. perf. drapieren, in Falten legen.

Udrepicć, -cę, -ciłem, Udreptać, -tam, tałem, va. perf. niebertreten, austreten, leßtreten; mit kleinen Schritten ein Stückchen Wegeß gehen.

Udręczać, -czam, -czałem, vr. imperf.; Udręczyć, -czę, -czyłem, vr. perf. bedrängen, plagen, martern.

Udręczenie, Udręczenie, -nia, sn. Martern *n.*, Bedrängen *n.*, Plagen *n.*

Udrobić, -bię, -biłem, va. perf. zerbröckeln.

Udry, -drów, plur. tant. sn. Rauferei *f.*; iść na — z kim sich um etw. reißer, jmdm angreifen, jmdm zuseßen.

Udrzeć, -drę, udartem, va. imperf.; Udziarać, -ram, -rałem, va. perf. abreißen, abbrechen.

Uduchownić, -nie, -niłem, va. perf. vergeistigen.

Uduchowanie, Uduchowanie, -nia, sn. Bergeistigung *f.*

Uduścić, -szę, -siłem; I. va. perf. 1) erdroffeln, ersticken, ermürgen; — szę go własną ręką ich werde ihn mit eigener Hand erdroffeln; w' obłędzie — siła własne dziecko im Wahnsinn hat sie das eigene Kind ermürgt; 2) dämpfen, dämpfen; II. — się, *vr.* ersticken, sich ermürgen.

Uduzenie, -nia, sn. Erdrofflung *f.*, Ermürgung *f.*

Udybać, -bię, -bałem, va. perf. erwischen, erlauern.

Udyszeć, -szę, -szałem, vr. perf. außer Atem kommen, feuchen.

Udział, -u, pl. -y, sm. Anteil *m.*, Teilnahme *f.*, Teil *m.*; Anteilchein *m.*; mieć — w czem an etw. Anteil haben; wszyscy mieli wspólny — w tem przedsiębiorstwie alle hatten gleichen Anteil an diesem Unternehmen; cóż mi przypało w — le wasß fiel mir zu teil; brał żywy — w rozruchach er nahm lebhaften Anteil an den Unruhen; płacz i uęcza są moim — lemm Tränen und Glend sind mir zu teil geworden.

Udziałać, -kam, -lałem, va. perf. anhaben, antun, verrichten, ausarbeiten, verfertigen.

Udziałowy, adi. partiell, Anteil-; towarzystwo — we Genossenschaft f. (auf Anteile); towarzystwo — we z ograniczoną poręką Genossenschaft mit beschränkter Haftung.

Udziec, -dzica, pl. -dzice, sm. Reule *f.*, Schlegel *m.*; — sarni Rehschlegel, Rehschule; — skopowy Sammelkeule.

Udzielać, -lam, lałem, va. imperf.; Udzielić, -le, liłem, va. perf. mitteilen, versehen, geben, erteilen, zukommen lassen; pod wielką tajemnicą — lik mi tej wiadomości als großes Geheimnis teilte er mir diese Nachricht mit; — lał mi lekcji historyi er erteilte mir Geschichtsstunden; udzielił mi także swojej mądrości laß mir auch ein wenig

von deiner Geschicktheit zu kommen; -lili mu prawo pobierania podatków sie ertheilten ihm das Recht, Steuern einzubehalten; -lono mu tytuł tajnego radcy man verlieh ihm den Titel eines Geheimen Rats; — sie, *vr.* sich mittheilen.

Udzielanie, Udzielenie, -nia, *sn.* Mittheilen n., Ertheilen n., Verleihen n.

Udzielność, -ści, *sf.* Selbstständigkeit *f.*, Unabhängigkeit *f.*, Souveränität *f.*.

Udzielny, *adi.*; Udzielnie, *adv.* selbstständig, unabhängig, souverän; — książę rezierender, souveräner Fürst.

Udzieranie, -nia, *sn.* Abreihen n.

Udzwignąć, -gnę, -głem, *va. perf.* heben, aufheben, ertragen können; zna swoje siły i wie, że ciężar ten — może er kennt seine Kräfte und weiß, daß er die Last ertragen kann; tego nie -gnę das geht über meine Kräfte.

Ufać, -fam, -fałem, *vn. imperf.* vertrauen, trauen; — w kim auf jnmdn vertrauen; nie ufaj tylko sobie trau nicht nur dir selber; w Bogu -fam ich vertraue auf Gott; -my w łaskę Pańską wir vertrauen auf die Gnade des Herrn.

Ufałdować, -duje, -wałem, *va. perf.* in Falten legen, falten.

Ufanie, -nia, *sn.* Vertrauen n.

Ufarbować, -buje, -wałem, *va. perf.* färben, Farbe verteilen.

Ufarbowanie, -nia, *sn.* Färben n.

Ufigurować, -ruje, -wałem, *va. perf.* gestalten, Gestalt verteilen.

Ufigurowanie, -nia, *sn.* Gestalten n.

Ufnal, -a, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* Ufnalik, -a, *pl.* -i, *sm.* Nafnagel *m.*

Ufność, -ści, *sf.* Vertrauen n., Zuversicht *f.*; — pokładać w kim sein Vertrauen auf jnmdn setzen.

Ufný, *adi.*; Ufnie, *adv.*

vertrauend, zuversichtlich, voll Zuversicht; -ny w swoją siłę seiner Kraft vertrauend.

Uformować, -muje, -wałem, *va. perf.* formieren, formen, gestalten; = Ukształtować.

Uformowanie, -nia, *sn.* Formen n., Gestalten n.

Ufrakować, -kuje, -wałem, *va. perf.* mit einem Grad befeiden.

Ufryzować, -zuje, -wałem, *va. perf.* frisieren, kämmen.

Ugadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Ugadnąć, -dnę, -dwałem, *va. perf.* erraten.

Ugadać, -dzam, -dzałem, *I. va. imperf.*; Ugodzić, -dze, -dzitem, *I. va. perf.* 1) treffen, nicht fehlen; — w cel das Ziel treffen; — w samo serce mitten ins Herz treffen; 2) — w co nach etw. zielen, nach etw. trachten, es auf etw. abgesehen haben, etw. beabsichtigen; 3) einen Schlag versetzen; kijem w głowę — mit dem Stocke auf den Kopf schlagen; — mieczem w piersi das Schwert in die Brust stoßen; *II. vn. 1)* — komu nachgeben, mitfahren, recht machen; 2) *va.* etw. dingen, erhandeln; *III.* — sie, *vr.* etw. einig werden, sich vergleichen.

Ugaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Holzungs-gerechtigkeit *f.*, Reijersammeln n. in Staatsforsten.

Ugajnie, -go, *sing. tant. sn.* Abgabe *f.* für Holzung.

Ugajnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Reijersammel-berechtigte(r) n.

Ugajny, *adi.*; — dzień Solztag *m.*

Ugalonować, -nuje, -wałem, *va. perf.* galonieren, mit Treffen ausstaffieren.

Ugałęzienie, -nia, *sn.* Zweige *pl.*, Verzweigung *f.*

Uganiać, -niam, -niałem, *I. va. imperf.*; Ugonić, -nie, -niłem; Ugnąć, -nam, -nałem; *I. va. perf.* nachjagen, nachsetzen, erreichen; — za zdobyćzja einer Beute nachjagen; *II. vn.* fliehen, entkommen; *III.* — sie, *vr.* herumtollen, herumlaufen, herumrennen; — sie za dziewczętami den Mädchen nachlaufen; — sie za roz-

koszą, za próbą chwałą dem Vergnügen, dem leeren Ruhme nachjagen.

Uganiać, -nia, *sn.* Nachjagen n., Nachjagen n.

Ugarniować, -ruje, -wałem, *va. perf.* garnieren, schmücken, zieren.

Ugarniowanie, -nia, *sn.* Garnierung *f.*, Verzierung *f.*

Ugaszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Ugasić, -szę, -siłem, *va. perf.* löschen, aus-

löschen, dämpfen; — ogień das Feuer auslöschen; — pragnienie den Durst löschen.

Ugaszczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Ugaszczyć, -szę, -szę, -szę, *va. perf.* bewirten, gastfreundlich empfangen, aufnehmen, beherbergen.

Ugaszczanie, Ugoszczenie, -nia, *sn.* Bewirtung *f.*, Beherbergung *f.*

Ugaszenie, -nia, *sn.* Löschen n., Löschung *f.*

Ugiąć, -gnę, -giąłem, *va. perf.*; Ugiąć, -nam, -nałem, *va. imperf.* biegen, umbiegen, beugen, niederbeugen; — czyj kark jnmds Nacken beugen; — przed kim kolana das Knie vor jnmdn beugen; — sie, *vr.* sich beugen, sich biegen, sich krümmen; sich demütigen; drzewo -na sie pod ciężarem owoców der Baum beugt sich unter der Last der Früchte; wszyscy się przed jego wolą — musza alle müssen sich vor seinem Willen beugen.

Ugier, -gru, *pl.* -gry, *sm.* Oder n.

Ugierowy, *adi.* Oder-.

Ugięcie, -cia; Uginanie, -nia, *sn.* Beugen n., Biegen n., Umbiegen n., Krümmen n.

Ugipsować, -suje, -wałem, *va. perf.* gipsen, mit Gips überziehen.

Uglin, -u, *pl.* -y, *sm.* Glinu (Pflanzenart).

Ugladzenie, -nia, *sn.* Ausglätten n.; weltmännisches Benehmen.

Ugladzić, -dzą, -dziłem, *va. perf.* ausglätten, glatt streichen.

Uglaskać, -kam, -kałem, *va. perf.* besänftigen, zähmen,

bändigem; — Iwa, niedzwiedzia einen Bären, einen Bären zähmen.

Uglskanie, -nia, *sn.* Zählmen *n.*, Zählung *f.*, Besäftigten *n.*, Bändigem *n.*, Bändigug *f.*

Ugniatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Ugniesć, -niote, -niotem, *va. perf.* kneten, fertig kneten, durchkneten, zusammenkneten; — kulę ze śniegu einen Schneeball zusammenkneten.

Ugniatacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Rnetmaschine *f.*

Ugniatanie, Ugniecenie, -nia, *sn.* Zusammenkneten *n.*

Ugnić, -je, -łem, *vn. perf.* durchfaulen, abfaulen.

Ugniewać się, -wam, -wałem, *vr. perf.* sich ärgern, ärgerlich werden.

Ugnieździć się, -ździę, -ździlem, *vr. perf.* sich einnisten, sich ansiedeln.

Ugniki, -iek, *plur. tant. sn.* faule Reste *pl.*; Faulbirnen *pl.*; Fall-, Faulobst *n.*

Ugniłość, -ści, *sing. tant. sf.* Durchgefauheit *f.*

Ugnily, *adi.* durchgefaukt, abgefaukt.

Ugnoić, -je, -ilem, *va. perf.* tüchtig dängen.

Ugnojenie, -nia, *sn.* Düngung *f.*

Ugoda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Übereinkunft *f.*, Vergleich *m.*, Übereinkommen *n.*, Vertrag *m.*; stanęła pomiędzy nimi narzeczcie — es ist zwischen ihnen endlich zu einem Vergleich gekommen; zawrzeć z kim-śm mit jmdm ein Übereinkommen treffen; według naszej -dy unserer Übereinkunft gemäß; 2) Lohn *m.*, Bedinge *n.*, Akford *m.*, Handakford.

Ugodny, *adi.*; Ugodnie, *adv.* Vertrags-, Vergleichs-, Übereinkommen-, im Vertragswege.

Ugolić, -ię, -liłem, *va. perf.* weggrasieren, abrasieren; daranfriegem.

Ugorny, Ugorowy, *adi.* brach, brach liegend.

Ugorować, -ruję, -wałem, *I. va. imperf.* brach liegen

lassen; *II. vn. imperf.* brach liegen.

Ugorzałość, -ści, *sing. tant. sf.* Verjengtheit *f.*; Sonnengebräuntheit *f.*

Ugorzeć, -rzeję, -rzałem, *vn. perf.* verbrennen, verbrannt werden; von der Sonne gebräunt werden.

Ugorzyć, -rzę, -rzałem, *va. imperf.* einen Acker brach liegen lassen, einen Acker brachen.

Ugor, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Brache *f.*, Brachacker *m.*, Brachfeld *n.*, -orem leżąc brach liegen; na -orze siac in der Brache säen; na -orze zostać brach liegen lassen.

Ugoszozenie, -nia, *sn.* Bewirtung *f.*

Ugotować, -tuję, -wałem, *va. perf.* kochen, sieden, abkochen, garfochen; -tuję te cztery jaja na twardo laß diese vier Eier hart kochen; — się, *vr.* sich fertig kochen.

Ugotowanie, -nia, *sn.* Abkochen *n.*, Absieden *n.*

Ugrabacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Zusammenharker *m.*; -rcher *n.*

Ugrabić, -bię, -biłem, *va. perf.* harken, rechen.

Ugrabienie, -nia, *sn.* Harken *n.*, Rechen *n.*

Ugranicze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* Grenland *n.*

Ugraniczny, *adi.* Grenz-, Ugruntować, -tuję, -wałem, *va. perf.* den Grund legen; befestigen, begründen, festsetzen.

Ugruntowanie, -nia, *sn.* Befestigung *f.*, Begründung *f.*, Befestigen *n.*

Ugrupować, -puję, -wałem, *va. perf.* gruppieren, zusammenstellen.

Ugrupowanie, -nia, *sn.* Gruppieren *n.*, Gruppierung *f.*, Zusammenstellung *f.*

Ugryzek, -zku, *pl.* -zki, *sm.* 1) Abgebissene(s) *n.*, abgebissenes, angebissenes Stüd; Bissen *m.*; 2) Stüchelei *f.*

Ugryzienie, -nia, *sn.* Biß *n.*, Abbeißen *n.*; — żmiji może być smiertelne der Biß einer Kreuzotter kann tödlich sein.

Ugryźć, -ze, -złem, *va. perf.* beißen, abbeißen.

Ugryzliwy, *adi.* beißend, stüchelnd.

Ugrzać, -rzeję, -rzałem, *va. perf.* völlig auf-, erwärmen.

Ugrzać, Ugrzeznąć, -nę, -złem, *vn. perf.* stecken bleiben; — w blocie im Rote stecken bleiben.

Ugwieździć, -ździę, -ździlem, *va. perf.* mit Sternen schmücken, besäen.

Uhaftować, -tuję, -wałem, *va. perf.* stüden.

Uhamować, -muję, -wałem, *va. perf.* hemmen, mäßigen, aufhalten.

Uheblować, -bluję, -wałem, *va. perf.* abhobeln, fertig hobeln.

Uiskrzyć, -krzę, -krzyłem, *va. perf.* mit Funken besäen.

Uistaczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Uistoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* verwirlichen.

Uistaczanie, Uistoczenie, -nia, *sn.* Bewirlichung *f.*

Uiszcząć, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Uisścić, -szczę, -ścilem, *va. perf.* 1) erslatten, erfüllen; 2) versichern, versichern; 3) erfüllen, verwirlichen; nie zapomnij — daną obietnicę vergiß nicht das gegebene Versprechen zu erfüllen; — się, *vr.* Genüge leisten, sich abfinden; — się z długu eine Schuld abzahlen, abtragen, begleichen.

Uiszczanie, Uiszczzenie, -nia, *sn.* Verbürgung *f.*, Versicherung *f.*, Erfüllung *f.*, Bewirlichung *f.*, Begleichung *f.*

Ujadać, -dam, -dałem, *vn. imperf.* stark belien, heftig belien, kläffen.

Ujadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Ujeść, -jem, -jadłem, *va. perf.* ein Stüd wegessen.

Ujadanie, -nia, *sn.* heftiges Belien, Gekläff *n.*; Wegbeissen *n.*

Ujarzmiac, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Ujarzmić, -mie, -mikem, *va. perf.* unterjochen, unter das Joch bringen.

Ujarzmiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Unterjocher *m.*

Ujarzmienie, -nia, *sn.* Unterjochung *f.*

Ujaśniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Ujaśnić, -nie, -niłem, *va. perf.* Glanz verleihen; = Uświećniać.

Ujawić, -wie, -widem, *va. perf.* verwirklichen; — się, *vr.* sich verwirklichen.

Ujawniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Ujawnić, -nie, -niłem, *va. perf.* entdecken, veröffentlichen.

Ujazać, -u, *pl. -y, sm. 1)* Entweichen *n.*, heimliche Abreise; 2) Grenz-, Feldzeichen *n.*

Ująć, ujmę, ująłem, *I. va. perf.*; Ujmować, -muję, -waję, *I. va. imperf.* 1) fassen, nehmen; — co zębami etw. mit den Zähnen fassen; —

kogo za rękę jmućm bei der Hand nehmen, fassen; — kogo w pól jmućm um den Leib fassen; — co w należyte karby etw. in Ordnung bringen; 2)

abnehmen, vermindern, schmälern, verringern; — komu dochodu, strawy jmućm Einkommen vermindern, jmućm Nahrung schmälern; nie ujmie ci to powagi daß wird dein Ansehen nicht schmälern; —

komu czegoś jmućm etw. absprechen; nie -muję ci wcale zdolności do malarstwa, ale do doskonałości dużo ci jeszcze

brakuje ich spreche dir daß Malertalent nicht ab, jedoch zur Vollkommenheit fehlt dir noch viel; 3) — kogo za serce jmućm Herz gewinnen, einnehmen; -jęś mnie jego nadzwyczajna skromność seine ungewöhnliche Bescheidenheit hat mich für ihn eingenommen;

-mujący einnehmend, gewinnend; II. — się, *vr. 1)* — czego etw. anfassen, etw. vornehmen, unternehmen; aby wszystko, czego się ujmiecie, szło wam

gładko damit alles, was ihr unternehmen möget, glatt ablaufe; 2) — się za kim jmućm Partei ergreifen, jmućm in Schutz nehmen, sich jmućm annehmen.

Ujechać, -jadę, -chaję, *I. vn. perf.*; Ujeżdżać, -dzaję, -dzaję, *I. vn. imperf.* fah-

rend, reitend zurüdlegen; -chaliśmy już spory kawał drogi, gdy spostrzegliśmy, że brakuje nam kufer wir hatten schon ein gutes Stück Weg zurüdgelegt, als wir bemerkten, daß uns ein Koffer fehlt; II. -źdżać, *va. imperf.*; Ujeżdżić, -źdżę, -źdżitem, *va. perf.* bereiten, zureiten; fahrbar machen, befahren.

Ujechanie, Ujeżdżenie, -nia, *sn.* Zurüdlegen *n.*; Bereiten *n.*; Befahren *n.*

Ujednać, -nam, -nałem, *va. imperf.*; Ujednywać, -waję, -waję, *va. perf.* gewinnen, einnehmen, verschaffen; — się *vr.* sich jmućm vermieten.

Ujednanie, -nia, *sn.* Erreichen *n.*, Gewinnen *n.*

Ujednostajnić, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Ujednostajnić, -nie, -niłem, *va. perf.* gleichmäßig machen, ausgleichen

Ujednostajnianie, Ujednostajnienie, -nia, *sn.* Ausgleichen *n.*

Ujedwabiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Ujedwabić, -bię, -biłem, *va. perf.* mit Seide überziehen.

Ujedwabianie, Ujedwabienie, -nia, *sn.* Überziehen *n.* mit Seide.

Ujemnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Negative *f.*

Ujemność, -ści, *sf.* Negativität *f.*, Abträglichkeit *f.*; — charakteru Minderwertigkeit *f.* des Charakters; — kształtów Ungefälligkeit *f.* der Formen.

Ujemny, *adj.*; Ujemnie, *adv.* abträglich, negativ, abfällig.

Ujeżdżacz, -a, *pl. -e, sm.* Bereiter *m.*, Zureiter *m.*

Ujeżdżalnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Reitschule *f.*, Reitbahn *f.*

Ujeżdżanie, -nia, *sn.* Bereiten *n.*, Zureiten *n.*; Befahren *n.*

Ujęcie, -cia, *sn. 1)* Ergreifen *n.*, Ergreifung *f.*; 2) Griff *m.*, Handgriff *m.*; — strzelby Kolben *m.*

Ujwa, -my, *pl. -my, sf.* Abnahme *f.*, Abbruch *m.*, Schmälerung *f.*, Entziehung

f.; bez -my i bez dodatku ohne Abbruch und ohne Zugabe; nie czyniąc -my twojej czci ohne deiner Ehre Abbruch zu tun, nahe zu treten; 2) -my *pl.* Masttaue *pl.*

Ujmowanie, -nia, *sn.* Auffassen *n.*, Ergreifen *n.*

Ujrzeć, -rzę, -rzałem, *va. perf.* erblicken, gewahr werden; więcej -rzaję dwa niż jeden zwei sehen besser als einer; i oto -rzał und da wurde er gewahr; — się, *vr.* sich erblicken; -rzała się w zwierciadle wody sie erblickte ihr Bild im Wasserspiegel.

Ujrzenie, -nia, *sn.* Erblicken *n.*

Ujść siehe Uchodzić.

Ujście, -cia, *pl. -cia, sn.*

1) Mündung *f.*; — rzeki Mündung eines Flusses; — sztolni Mundloch *n.*, Stollmundloch *n.*; Weideloch *n.*; 2) Flucht *f.*

Ujuczenie, -nia, *sn.* Beladen *n.*, Bepacken *n.*

Ujuczyc, -czę, -czyłem, *va. perf.* beladen, bepacken.

Ukajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Ukoić, -ję, -iłem, *va. perf.* besänftigen, stillen; — czyjs ból jmućm Schmerz stillen; — wzburzone umysł die aufgeregten Gemüter beruhigen; — się, *vr.* sich beruhigen, sich besänftigen.

Ukamenować, -nuję, -waję, *va. perf.* steinigen; barbarzyńcy opadli go za miastem i wali die Barbaren überfielen ihn hinter der Stadt und steinigten ihn.

Ukamenowanie, -nia, *sn.* Steinigung *f.*

Ukapki, -ków, *plur. tant. sn.* Trauf-, Tropf-, Ledwein *m.*

Ukarać, -ram, -rałem, *va. perf.* bestrafen; kogo Bóg — chce, temu rozum odbiera wen Gott strafen will, dem nimmt er den Verstand; został -rany za swoją ciekawość er wurde für seine Neugierde bestraft.

Ukaranie, -nia, *sn.* Bestrafung *f.*

Ukarmić, -mie, -miłem, *va. perf.* aufziehen, aufmästen,

durch Mästen großziehen; — sie, *vr.* sich tüchtig anstrengen.
 Ukartowac, -tuję, -walem, *va. perf.* abfarten.

Ukartowanie, -nia, *sn.* Abfarten *n.*

Ukasać się, -sze, -sałem, *vr. perf.* sich ausschützen.

Ukaz, -u, *pl. -y, sm. 1)* Zeigen *n.*, Vorzeigen *n.*; Erscheinen *n.*; 2) Befehl *m.*, Verordnung *f.*, Ukas *m.*

Ukazać, -że, -załem, *va. perf.*; Ukazywać, -zuję, -walem, *va. imperf.* zeigen, vorzeigen; — palcem mit dem Finger zeigen; — psie zeby mit einer beißenden Rede hervortreten; — się, *vr.* erscheinen, sich sehen lassen; — się na niebie am Himmel erscheinen; we śnie -zała mu się Matka Boska im Traume erschien ihm die Mutter Gottes.

Ukazanie, Ukazywanie, -nia, *sn.* Zeigen *n.*, Vorzeigen *n.*; — się Erscheinen *n.*, Erscheinung *f.*

Ukasić, -sze, -siłem, *va. perf.* beißen, abbeißen; wściekły pies go -sił ein toller Hund hat ihn gebissen; -kaś kawałek bejse ein Stück ab; — kogo w ręce jmnudn in die Hand beißen; pchła go -siła ein Floh hat ihn gebissen; — się, *vr.* sich beißen; -kaś się w język schweige lieber.

Ukaszanie, -nia, *sn.* Biß *m.*; Stich *m.*; — węża Schlangenbiß *m.*; — komara Mückenstich *m.*

Ukędzierzawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* häuseln, treppen.

Ukęsła, -śli, *pl. -śle, sf.* (Dillenia) Rosenapfel *m.*

Ukisić, -sze, -siłem; Ukwasic, -sze, -siłem, *va. perf.* einsäuern, säuern, einlegen; — ogórków Gurken einlegen; — siłem dwie beczki kapusty ich habe zwei Fässer Kraut eingesäuert; — szony gesäuert; — szony ogórek Salzgurte *f.*

Ukiswać, -ne, -nałem; Ukwasnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.*; Ukisić się, -sze, -siłem; Ukwasic się, -sze, -siłem, *vr. perf.* sauer werden.

Ukiszanie, Ukwaszenie, -nia, *sn.* Säuern *n.*

Ukisięcie, -cia, *sn.* Säuerwerden *n.*

Ukla, -li, *pl. -le, sf.* Wildente *f.*

Uklajstrować, -ruję, -walem, *va. perf.* mit Kleister beschmieren, bestreichen.

Uklarować się, -ruję, -walem, *vr. perf.* sich klären, rein, durchsichtig werden.

Ukleszenie, -nia, *sn.* Zusammen schlagen, Zimmern *n.*

Uklesić, -ce, -ciłem, *va. perf.* zusammenschlagen, zimmern.

Ukleić, -je, -iłem, *va. perf.* leimen, mit Leim herstellen, zusammenleimen.

Uklej, -ji, *pl. -je, sf.*; *dim.* Uklejka, -ki, *pl. -ki, sf.* Uflei *f.*, Nestling *m.*, Schnettersich *m.*, Laugeli *n.*

Ukleja, -ji, *pl. -je, sf.* Попп *m.*

Uklejowaty, *adi.* polypentartig.

Uklepać, -pie, -pałem, *va. perf.* festtreten, niedertreten.

Uklekać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Ukleknać, -nę, -kłem, *vn. perf.* niedertreten.

Ukleknięcie, -cia, *sn.* Niedertreten *n.*

Układ, -u, *pl. -y, sm.*

1) Anordnung *f.*, Zusammenstellung *f.*, Plan *m.*, Entwurf *m.*; Klassifikation *f.*, System *n.*; — roślin Pflanzenystem *n.*; — minerałów Mineralienklassifizierung *f.*; 2) Verband *m.*; — spojów Ziegels-, Mauerverband; = Wiazanie; — kowadełkowy Blockverband, englischer Verband; — krzyżowy Kreuzverband; — twierdzowy Festungs-, Stromverband; 3) Vergleich *m.*, Ueberkunft *f.*; Unterhandlung *f.*; — wchodząc w -y Unterhandlungen pflegen; robią się -y z Anglią es werden Unterhandlungen mit England gepflogen; zerwać -y die Unterhandlungen abbrechen; załatwiono tę kwestyę podezas ostatnich ów diese Frage wurde während der letzten Unterhandlungen erledigt;

według naszego wczorajszego -u unserem gestrigen Übereinkommen gemäß.

Ukladać, -dam, -dałem,

1) *va. imperf.*; Ułożyć, -że, -żyłem, *I. va. perf.* 1) ordnen, in Ordnung bringen; klassifizieren, systematisch einteilen, — książki, papiery Bücher, Papiere ordnen; — drzewo w sagi Holz in Kasten legen; poczekać aż sobie -kożę włosy warte, bis ich mir das Haar in Ordnung gebracht habe; 2) verfertigen, machen; — testament, warunki pokoju das Testament, die Friedensbedingungen aufsetzen; — wielkie rzeczy große Entwürfe machen; — plan wojny den Kriegsplan entwerfen; — dzieło ein Werk entwerfen, verfassen; — kazanie die Predigt aufsetzen; — sobie co w myśli sich etwas in Gedanken zurechtlegen; — łożyłem sobie taki śliczny plan a przez ciebie wszystko spełznie na niczem ich habe mir einen so schönen Plan zurechtgelegt und durch dich wird alles zu Wasser; 3) besprechen, verabreden, einrichten; — łem się z moim bratem, żeby mi codziennie masło ze wsi przysyłał ich habe mit meinem Bruder verabredet, daß er mir täglich Butter vom Lande schicke; — li się, by razem pójsć do teatru sie verabredeten, miteinander ins Theater zu gehen; 4) abrichten; bilden; dobrze ułożony człowiek ein wohlgestitteter, artiger Mensch; 4) legen; — kogo w łóżku jmnudn ins Bett legen, jmnudn betten; — twarz das Gesicht in (künstliche) Falten legen, eine falsche erheuchelte Miene nehmen; — twarz do uśmiechu ein freundliches, lächelndes Gesicht machen; — mię surową ein ernstes, strenges Gesicht machen; — czcionki Drucksettern setzen; — II. — się, *vr.* 1) sich ordnen; — się do równowagi sich ins Gleichgewicht setzen; 2) heucheln, sich verstellen; 3) -dać się z kim mit jmnudn verhandeln, erwägen, etw. unterhandeln, -zyć się

z kim mit jmandm eine Über-einkunft treffen, sich mit jmandm vergleichen; — *żyć* sie z dżuznikami sich mit den Gläubigern ausgleichen.

Układanie, Ułożenie, -nia, n. 1) Ordnen *n.*, Einrichten *n.*, Verfertigen *n.*, Entwerfen *n.*, Aufsetzen *n.*, Abriß-ten *n.*, 2) äußerer Zustand, Benehmen *n.*, Manieren *pl.*; 3) — *twarzy* Verziehen des Gesichtes; 4) — *się* Verhandeln *n.*, Vergleich *m.*

Układnictwo, -wa, pl. wa, *sn.* Klassifikation *f.*, System *n.*, Einteilung *f.*

Układność, -ści, sf. Geschmeidigkeit *f.*, Schmiegsamkeit *f.*, Gewandtheit *f.*, äußerer Anstand, feines Benehmen.

Układny, adi. Ukladnie, *adv.* artig, manierlich, geschmeidig, geschliffen, gewandt; wohl geordnet; leicht zu ordnen.

Układać się, -de, -łozylem, vr. perf. sich legen, sich niederlegen.

Uklon, -u, pl. -y, sm. Verbeugung *f.*; Empfehlung *f.*, Gruß *m.*; *zgrabny, głęboki* — eine zierliche, tiefe Verbeugung; *zasyłam piekne -ny* ich sende schöne Grüße, Empfehlungen; *oświadczyć moje -y* melde ihm meine Empfehlungen.

Uklonić się, -nie, -ni-tem, vr. perf. sich verbeugen, grüßen; — *nił* mu się aż do ziemi er verbeugte sich vor ihm bis zur Erde; *przechodząc koło okna -nił* się am Fenster vorübergehend, grüßte er.

Ukłonna, adi. willfährig, artig, höflich.

Ukłosić, -szę, -siłem, va. perf. mit Ähren bedecken.

Uklucie, -cia, pl. -cia, sn. Stich *m.*, Stechen *n.*; *poczułem w nodze jak gdyby — igła* ich spürte im Fuße so etwas wie einen Nadelsstich.

Ukluc, -łuje, -łudem, va. perf. stechen, einen Stich verletzen; — *się, vr.* sich stechen; *przy upinaniu sukni -łam* się w palec beim Stechen des Kleides stach ich mich in den Finger.

Uknować, -wam, -wałem,

Uknuc, -nuje, -nułem, va. perf. 1) entwerfen, schmieden, ansetzen; — *zdradę* Verrat spinnen; — *podstępny* Ränke schmieden; 2) einbilden, sich vorspiegeln.

Uknowanie, -nia; Uknucie, -cia, sn. Schmieden *n.*, Ersinnen *n.*

Ukochać, -cham, -chalem, va. perf. liebenginnen; *jam go -chał* całą duszą moja ich gewann ihn aus ganzer Seele lieb; *dziesięć* moje -chane mein geliebtes Kind.

Ukochanie, -nia, sn. Liebenginnen *n.*

Ukoić siehe Ukajać.

Ukojenie, -nia, sn. Beruhigung *f.*, Stillen *n.*, Besänstigung *f.*

Ukolonizować, -zuje, -wałem, va. perf. kolonisieren.

Ukolorować, -ruje, -wałem, va. perf. färben, Farbe verleihen; verschönern, ausschmücken.

Ukolorowanie, -nia, sn. Färben *n.*, Einlassen *n.* mit Farbe; Ausschmückung *f.*

Ukolatać, -tam, -tałem, va. perf. durch Klopfen, Stoßen ermüden; — *się, vr.* sich müde rütteln.

Ukolysać, -szę, -siłem, va. perf. einwiegen, stillen, beruhigen.

Ukolysanie, -nia, sn. Einwiegen *n.*, Stillen *n.*, Beruhigen *n.*

Ukontentować, -tuje, -wałem, va. perf. zufriedenstellen, befriedigen, mit Befriedigung erfüllen.

Ukontentowanie, -nia, sn. Befriedigung *f.*, Zufriedensein *f.*; Bergnügen *n.*

Ukonać się, -nam, -nałem, vr. perf.; **Ukonywać się, -nuje, -wałem, vr. imperf.** sich völlig ermüden, erschöpfen.

Ukończenie, -nia, sn. Ende *n.*, Beendigung *f.*, Beenden *n.*, Schluß *m.*; *strejki* zbliżał się już ku -niu der Ausstand nahte schon seinem Ende.

Ukończyć, -cze, -czyłem, va. perf. beendigen, enden, zu Ende führen; — *dzieło* ein Werk vollenden; — *czyli*

już układy sie haben die Unterhandlungen schon zum Abschluß gebracht.

Ukopać, -pie, -pałem, va. perf. aus-, abgraben, eine bestimmte Strecke graben.

Ukopanie, -nia, sn. Aus-, Ausgraben *n.*

Ukoronować, -nuje, -wałem, va. perf. krönen, die Krone auf's Haupt setzen; — *wane* głowy gekrönte Häupter; — *wane* dzieło ein preisgekröntes Werk.

Ukoronowanie, -nia, sn. Krönung *f.*

Ukorzyć, -rze, -rzyłem, va. perf. demütigen; — *się, vr.* sich demütigen, beugen.

Ukorzenie, -nia, sn. Demütigung *n.*

Ukos, -u, pl. -y, sm. schräge, schiefe Lage, Schrägheit *f.*, Abdachung *f.*; *na —, z -a, -em, adv.* schräg, schief, überwerch, überquer; *patrzeć na kogo z -a* jmandn schief ansehen.

Ukośnica, -cy, pl. -ce, sf. 1) (Begonia) Schiefblatt *n.*, tropische, kriechende Birkpflanze; 2) Stellwinkel *m.* Schmiege *f.*; 2) Diagonale *f.* = Ukośnia.

Ukośność, -ści, sf. Schiefe *f.*, Schrägheit *f.*; *schiefe, schräge* Lage, Richtung; *Abdachung* *f.*, Gefäll(e) *n.*, Abhängigkeit *f.*

Ukośny, adi.; **Ukośnie, adv.** schräg, schief, überwerch gehend.

Ukować, -wam, -wałem; Ukuc, -je, -kułem, va. perf. schmieben, beschlagen; *komu Bóg* rozumu nie dał, *kowal* mu go nie -je wem Gott den Verstand verjagt hat, dem wird kein Schmied ihn schmieden; — *konia* ein Pferd beschlagen.

Ukowanie, -nia; Ukucie, -cia, sn. Schmieden *n.*, Beschlagen *n.*

Ukracać, -cam, -całem, va. imperf.; **Ukrócić, -ce, -ciłem, va. perf.** kürzen, verkürzen, abkürzen, kürzer machen, verkürzern, schmälern; — *nieprzyjaciela* den Feind bändigen; — *dumę* *czyjaś* jmands Stolz demütigen.

Ukracanie, Ukrócenie, -nia, sn. Ab-, Verkürzen *n.*

Ukradać się, -dam, -dałem, vr. imperf. sich heranschleichen.

Ukradanie się, -nia, sn. Anschleichen *n.*, Anschlag *m.* (verstoheles, stilles Nachsehen des Stöberhundes mit seltsamem Anschlag).

Ukradka, -ki, pl. -ki, sf. Entwenden *n.*, Verheimlichen *n.*

Ukradkiem, adv. verstohe- len, heimlich; — się wysunął i zniknął między drzewami er schlich sich heimlich davon und verschwand zwischen den Bäumen.

Ukradkowy, adi.; Ukrad- kowo, adv. heimlich, ver- stohlen.

Ukradzenie, -nia, sn. Stehlen *n.*

Ukrajać, -jam, -jałem, va. imperf.; Ukroić, -ję, -ikem, va. perf. schneiden, abschneiden; ukroją mi kawałek chleba schneide mir ein Stück Brot ab; ukroił spory kawał er schnitt ein tüchtiges Stück ab; — się, vr. sich schneiden, ver- wunden.

Ukrajanie, Ukrojenie, -nia, sn. Abschneiden *n.*

Ukrasić, -szę, -silem, va. perf. 1) verschönern, verzieren; 2) färben.

Ukrasć, -dnę, -dłem, va. perf. stehen; -dziono mi złoty zegarek man hat mir eine goldene Uhr gestohlen; pewnie to gdzieś -dł er hat es gewiß irgendwo gestohlen.

Ukręcać, -cam, -całem, va. imperf.; Ukręcić, -cę, -cilem, va. perf. drehen, ab- drehen, durchdrehen; formieren, fertig drehen.

Ukrętny, adi. abdreßbar.

Ukrochmalenie, -nia, sn. Stärken *n.*

Ukrochmalić, -ię, -liłem, va. perf. stärken, einstärken.

Ukroczyć, -cę, -czyłem, vr. perf. vom Wege abneiden.

Ukrop, -u, pl. -y, sm. Sud *m.*, siedendes Wasser; zerwał się z miejsca jakby sparzony -em er sprang in die Höhe wie mit siedendem Wasser verbrannt; ucieka,

jakby go -em zwał er läuft da- von wie ein begoffener Hund.

Ukrócenie, -nia, sn. Ver- kürzen *n.*, Verminderung *f.*

Ukrój, -oju, pl. -oje, sm. 1) Zuschnitt *m.*; 2) Feideln *n.*, Besäeniden *n.*, der Bienenstöde.

Ukruszyć, -szę, -szyłem, va. perf. abbröckeln; — sobie zęba się den Zahn abbrechen; — chleba Brot abbröckeln; — się, vr. sich abbröckeln.

Ukrwawić, -wię, -wiłem, va. perf. mit Blut bedecken.

Ukrycie, -cia, sn. Ver- stecken *n.*, Verheimlichen *n.*; Versteck *n.*; w -ciu im Versteck.

Ukryć, -ję, -łem, va. perf.;

Ukrywać, -wam, -wałem, va. imperf.; verstecken, ver- heimlichen, verbergen; -wał to długo przedemną er hat es mir lange verheimlicht; -ta za firanką, śledziła wszyst- kie jego ruchy hinter dem Vorhang versteckt, verfolgte sie jede seiner Bewegungen; — się, vr. sich verbergen, sich verstecken; -wał się dni parę, aż uciekł do Niemiec er verbarg sich einige Tage, bis er nach Deutschland ent- kam; — się długo nie be- dziesz mógł lange wirst du dich nicht verbergen können; to się — nie może das wird sich nicht verheimlichen lassen.

Ukrywacz, -a, pl. -e, sm. Verhler *m.*

Ukrywaczka, -ki, pl. -ki, sf. Verhlerin *f.*

Ukrywalny, adi. verberg- bar, verstedbar.

Ukrywka, -ki, pl. -ki, sf. Versteck *n.*; Verborgenheit *f.*

Ukrzepić, -piam, -piałem, va. imperf.; Ukrzepić, -pie, -piłem, va. perf. stärken, laben; befestigen; — się, vr. sich stärken, sich laben.

Ukrzesać, -sam, -sałem, va. imperf.; Ukrzesić, -szę, -sałem, va. perf. 1) weßen, hauen, fuchtein; — ogień Feuer schlagen; 2) behauen; (bildl.) schleifen, glätten, Sd kliff geben.

Ukrzywzenie, -nia, sn. Beeinträchtigung *f.*, Krän- kung *f.*

Ukrzywzdziciel, -a, pl. -e, sm. Bedrücker *m.*, der beein- trächtigt, kränkt, unrecht tut.

Ukrzywzić, -dzą, -dzilem, va. perf. unrecht tun, beein- trächtigen, kränken.

Ukrzyżować, -żuję, -wałem, va. perf. kreuzigen, ans Kreuz schlagen; Chrystus był -ny za grzechy nasze Christus wurde für unsere Sünden ans Kreuz geschlagen.

Ukrzyżowanie, -nia, sn. Kreuzigung *f.*

Ukształcać, -cam, -całem, va. imperf.; Ukształcić, -cę, -cilem, va. perf. formen, schö- nere Formen geben, bilden; -umysł jej już doskonałe -cony ihr Geist ist schon vollkommen gebildet; człowiek -cony ein ge- bildeter Mensch; — się, vr. sich bilden, sich formen.

Ukształtować, -tuje, -wa- łem, va. perf. gestalten.

Ukształtowanie, -nia, sn. Gestaltung *f.*, Gestalten *n.*

Ukurzyć, -rzę, -rzyłem, va. perf. recht bestauben, mit Staub bedecken.

Ukwaliłkować, -kuje, -wa- łem, va. perf. qualifizieren, tauglich, geeignet machen.

Ukwaliłkowanie, -nia, sn. Qualifikation *f.*, Tauglichkeit *f.*, Eignung *f.*

Ukwap, -iu, pl. -y, sm. Nilzfrau *n.*, Ruhrfrau *n.*, Wiesenwolle *f.*

Ukwapić się, -pie, -piłem, vr. perf. sich überreilen.

Ukwapienie, -nia, sn. Überreilung *f.*

Ukwapliwy, adi. übereilt, hastig.

Ukwasić, Ukwasić, siehe: Ukisić, Ukiśnić.

Ukwaszanie, Ukwasze- nie, siehe: Ukiszanie etc.

Ukwestować, -tuje, -wa- łem, va. perf. durch Sammeln zusammenbringen.

Ukwiał, -a, pl. -y, sm. Actinis (Pflanzenart).

Ukwiecać, -cam, -całem, va. imperf.; Ukwiecić, -cę, -cilem, va. perf. mit Blumen schmücken, bedecken.

Ukwiecenie, -nia, *sn.* Geblümtheit *f.*, Schmücken *n.* mit Blumen.

Ul, -a, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* Ulik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bienenstock *m.*, Bienenkorb *m.*

Ulać, -leje, -laćem, *va. perf.*; Ulewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* abgießen, gießen, abformen; surdut leży jakby ulać der Rock liegt wie angegossen; — posąg ze złota eine Statue aus Gold gießen.

Ulamować, -muje, -wałem, *va. perf.* galonieren.

Ulanie, -nia, *sn.* Gießen *n.*

Ulatniać, -niam, -niaćem, *va. imperf.*; Ulatnić, -nie, -niaćem, *va. perf.* verflüchtigen; — się, *vr.* sich verflüchtigen; sich aus dem Staube machen, verschwinden.

Ulatnianie, -nia, *sn.* Verflüchtigen *n.*, Verflüchtigung *f.*

Ulatywać, -tuje, -wałem, *vn. imperf.*; Ulatać, -tam, -taćem, *vn. imperf.*; Ulecieć, -cę, -ciaćem, *vn. perf.* 1) entfliegen, entfliehen, davonlaufen; — do nieba gegen den Himmel entfliegen; 2) verschleßen, entschwinden; cała moja nadzieja — cała meine ganze Hoffnung ist entschwinden; szczęście z dymem — cała das Glück ist wie Rauch verschwinden.

Uleczalność, -ści, *sf.* Heilbarkeit *f.*

Uleczalny, *adi.* heilbar.

Uleczenie, -nia, *sn.* Kurieren *n.*, Heilen *n.*; Heilung *f.*

Uleczyć, -cę, -czyłem, *va. perf.* heilen, gesund machen, kurieren; — kogo z czego jmdm von etw. heilen; — chorego einen Kranken gesund machen; jestem już całkiem — czony ich bin schon vollständig geheilt.

Ulegać, -gam, -gaćem, *vn. imperf.*; Uleźć, -gnę, -gnę, *I. vn. perf.* 1) erliegen, unterliegen; — nieprzyjacielowi dem Feinde unterliegen; — przemocy der Übermacht weichen; miasto niebawem — gnie die Stadt wird bald unterliegen; — pod ciężarem unter der Last erliegen; to nie — ga żadnej wät-

pliwości das unterliegt keinem Zweifel; 2) gehorchen; — prawu dem Recht gehorchen; 3) — komu jmdm nachgeben, nachgiebig sein, sich jmds Willen fügen, willfahren; nie przystoi mi nadto ci — eś ich nicht für mich, dir zu viel nachzugeben; po długim namowach — gł nach vielem Zureden fügte er sich; II. — się, *vr.* durch Liegen reif werden, sich reif liegen.

Uleganie, -nia, *sn.* Fügen *n.*, Willfahren *n.*, Weichen *n.*, Unterliegen *n.*

Uległość, -ści, *sf.* Nachgiebigkeit *f.*, Willfährigkeit *f.*, Gehorsam *m.*, Sügsamkeit *f.*; — ścia tu nie nie wskórasz mit Nachgiebigkeit wirst du hier nichts erreichen.

Uległy, *adi.*; Uległy, *adv.* sügsam, folgbar, nachgiebig.

Ulekczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Ulekczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* leichter machen, erleichtern.

Ulep, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Ulepek, -pku, *pl.* -pki, *sm.* Zulepp *m.*, Sirup *m.*, beruhigendes Getränk.

Ulepiąć, -piam, -piaćem, *va. imperf.*; Ulepić, -pię, -pićem, *va. perf.* zusammenkleben, — pićen; kleben, pickend zusammenstellen, zusammenleimen, aus Lehm formen; dziecię małe jest jak wosk, z którego aniołka lub szatana — można ein kleines Kind ist wie Wachs, aus dem man einen Engel oder einen Satan formen kann; garnearz z gliny — może eo chee der Töpfer kann aus Lehm formen, was er will.

Ulepianie, Ulepienie, -nia, *sn.* Zusammenkleben *n.*, Leimen *n.*, Formen *n.* aus Lehm.

Ulepszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Ulepszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* verbessern, veredeln; — grunt, rolę den Boden, den Acker verbessern; — rasę die Rasse veredeln.

Ulepszalność, -ści, *sf.* Verbesserungsfähigkeit *f.*

Ulepszenie, Ulepszenie, -nia, *sn.* Verbessern *n.*, Ver-

edeln *n.*, Verbesserung *f.*, Veredeln *f.*, Melioration *f.*

Ulewa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Gupregen *m.*, Regenguß *m.*, Platzregen *m.*; ciagle — wy anhaltende Regengüsse; zaskoczyła nas w drodze — unterwegs überraschte uns ein Regenguß.

Ulewny, *adi.* strömend; — deszcz strömender Regen, Platzregen *m.*

Uleźć, -ze, -laćem, *vn. perf.* kriechend zurücklegen; ledwo mogłem — ich konnte kaum kriechend hingelangen.

Ulezałka, Ulegalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Leig-, Most-, Polzbirne *f.*

Uleżeć, -że, -zaćem, *vn. perf.* liegen, liegen bleiben; nie możesz chwilkę — spokojnie w łózku du kannst nicht einen Augenblick im Bett ruhig liegen bleiben; — się, *vr.* 1) teiz werden, durch Liegen reif werden; — załe mięso abgelegenes Fleisch; 2) durch langes Liegen wund werden, sich wund liegen.

Ułożenie, -nia, *sn.* Liegen *n.*

Uleknąć się, -knę, -kłem, *vr. perf.* erschrecken; — się czego, vor etw. erschrecken; — kłem się jego miny surowej ich bin vor seinem strengen Gesicht erschrocken.

Uleknienie się, -nia, *sn.* Erschrecken *n.*

Ułga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Erleichterung *f.*, Linderung *f.*; po lekarstwie tem poczułem wielką — gę nach dieser Arznei habe ich eine große Erleichterung gespürt; to ci sprawi — gę das wird dir Linderung verschaffen; byłaby to dla niego — ga es wäre für ihn eine Erleichterung.

Ułgnąć, -gnę, -gnę, *vn. perf.* stecken bleiben.

Ulica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; *dim.* Uliczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Gasse *f.*, Straße *f.*; Gäßchen *n.*; przy której — cy mieszkasz? in welcher Gasse wohnst du? — poprzeczna Querstraße; — bez wyjęcia, — zamknięta Sackgasse; wybiegł na — cę er ist auf die Gasse hinausgeflit;

— (z drzew) Allee *f.*, Baumgang *m.*; 2) Hauptlauf *m.*

Ulicznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Gassenmädchen *n.*, Straßenbirne *f.*

Ulicznik, -a, *pl.* -cy, *sm.*

1) Gassenjunge *m.*, Gassenhube *m.*; 2) Wachs-, Honigscheibe *f.* am Flugloch.

Uliczny, *adi.* Straßen-, Gassen-.

Ulik, -a, *pl.* -i, *sm.* kleiner Bienenkorb.

Ulistnienie, -nia, *sn.* Blätter *pl.*, Blätterentwicklung *f.*; Beflaubung *f.*

Ulokować, -kuje, -wałem, *va. perf.* unterbringen, anlegen, lozieren, placieren; -tem ja u moich przyjaciół ich habe sie bei meinen Freunden untergebracht; -wał wszystkie pieniądze w akcyach tego banku er hat das ganze Geld in Aktien dieser Bank angelegt.

Ulot, -u, *pl.* -y, *sm.* Davonfliegen *n.*

Ulokowanie, -nia, *sn.* Lozieren *n.*, Unterbringen *n.*, Anlegen *n.*, Placieren *n.*

Ulotnienie się, -nia, *sn.* Verflüchtigung *f.*

Ulotność, -ści, *sf.* *sing. tant.* Flüchtigkeit *f.*

Ulotny, *adi.*; Ulotnie, *adv.* flüchtig; entrinnend; -ne pismo Flugschrift *f.*

Ułowaty, *adi.* Bienenstock-, bienenforbartig.

Ułownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Bienengarten *m.*

Ułowy, *adi.* Bienenstock-, Bienenforb-.

Ultramaryn, -u, *sing. tant. sm.*; Ultramaryna, -ny, *sing. tant. sf.* Ultramarinblau *n.*, Ultramarin *n.*, Saffurblau *n.*

Ultramontałność, -ści, *sing. tant. sf.*; Ultramontanizm, -u, *sing. tant. sm.* Ultramontanismus *m.*, Römisingtum *n.*

Ultramontałny, *adi.*; Ultramontałnie, *adv.* ultramontan.

Ultramontanin, -a, *pl.* -nie, *sm.* Ultramontaner *m.*, Römling *m.*

Ułtymatum, *indecl. sn.*

Ułtymatum *n.*, letzter Vorschlag, letzte Forderung.

Ułubić, -bię, -biłem, *va. perf.* lieben; -biona potrawa Lieblings Speise *f.*

Ułubienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Geliebte *f.*, Liebste *f.*, Favoritin *f.*

Ułubienie, -nia, *sn.* Liebgewinnen *n.*

Ułubieniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Liebste(r) *m.*, Liebling *m.*

Ułulać, -lam, -lałem, *va. perf.* einfließen, einschläfern.

Ułzań, -u, *pl.* -y, *sf.* Heddargia (Pflanzenart).

Ułżenie, -nia, *sn.* Erleichtern *n.*, Entlastung *f.*, Erleichterung *f.*

Ułżyć, -zę, -żyłem, *va. perf.* erleichtern, leichter machen; — komu pracy jmnmd die Arbeit erleichtern; zaraz mi ulżyło es ist mir gleich leichter worden; — się, *vr.* leichter werden.

Ułabudać, -dam, -dałem, *va. perf.* mit Not und Mühe zusammenklauben.

Ułacniać, Ułacnić = Ułatwiać, Ułatwić.

Uładować, -duję, -wałem, *va. perf.* laden, verladen, fertig laden.

Ułagadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Ułagodzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* besänftigen, mildern, mäßigen; ledwo zdołałem — gniew jego kaum gelang es mir, seinen Zorn zu besänftigen.

Ułagodzenie, -nia, *sn.* Besänftigung *f.*, Milderung *f.*

Ułakomić, -mie, -miłem, *I. va. perf.*; — kogo na co in jmnmd die Begierde nach etw. wachrufen; II. — się, *vr.* na co auf etw. gierig sein, nach etw. Gelüsten tragen.

Ułam, -u, *pl.* -y, *sm.* Bruch *m.*, Bruchstück *n.*

Ułamać, -mie, -małem, *va. perf.*; Ułamywać, -muję, -wałem, *va. imperf.* abbrechen; -mał koniec noża er hat die Messerspitze abgebrochen; — się, *vr.* abbrechen.

Ułamanie, Ułamywanie, -nia, *sn.* Abbrechen *n.*

Ułamek, -mka, *pl.* -mki,

sm. Bruch *m.*, Bruchstück *n.*; Bruchzahl *f.*

Ułamkowy, *adi.* Bruch-, Bruchzahl-.

Ułan, -a, *pl.* -i, *sm.* Ułane *m.*

Ułania, -nii, *sf.* Ułanen *pl.* Ułanski, *adi.* Ułanen-.

Ułapić, -pię, -piłem, *va. perf.* fangen, gefangen nehmen, erwischen, erhaschen.

Ułapka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Grapsen *n.*, Grapsen *n.*

Ułaskawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Ułaskawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* 1) zähmen, zahm, sanft machen; 2) begnadigen; -wiono morderce der Mörder wurde begnadigt.

Ułaskawianie, Ułaskawienie, -nia, *sn.* 1) Zähmung *f.*; 2) Begnadigung *f.*

Ułatwiać, -wiam, -wiałem; Ułacniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Ułatwić, -wię, -wiłem; Ułacnić, -nie, -niłem, *va. perf.* erleichtern, die Schwierigkeiten aus dem Wege räumen; — komu naukę jmnmd das Lernen erleichtern; to mi znacznie -wiko rozwiłkanie tej sprawy das hat mir das Abwickeln dieser Sache bedeutend erleichtert.

Ułatwianie, Ułacnianie, Ułatwienie, Ułacnienie, -nia, *sn.* Erleichterung *f.*

Uławiczenie, -nia, *sn.* Schichtung *f.*

Uławicony, *adi.* geschichtet, in Schichten gelagert.

Ułoić, -je, -iłem, *va. perf.* mit Salz einschmieren.

Ułomność, -ści, *sf.* Gebrechlichkeit *f.*, Schwäche *f.*, Siedetum *n.*; Gebrechen *n.*

Ułomny, *adi.*; Ułomnie, *adv.* gebrechlich, siech, krüppelhaft.

Ułowić, -wię, -wiłem, *va. perf.* 1) erjagen, erwischen, erhaschen, fangen; 2) etw. durch List bekommen, einjagen; — się, *vr.* ins Netz geraten.

Ułowienie, -nia, *sn.* Erjagen *n.*

Ułożenie, -nia, *sn.* 1) Einrichten *n.*, Besprechen *n.*, An-

setzen *n.*, Festsetzen *n.*; 2) Be-
nehmen *n.*

Ułów, -owu, *pl.* -owy, *sm.*
Saabente *f.*, Strede *f.*

Ułuda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
1) Täuschung *f.*; 2) Anlockung

f., Lockung *f.*, Verführung *f.*
Ułudzać, -dze, -dzilem, *va.*

perf. irreführen, täuschen.

Ułupać, -pieć, -pałem, *va.*
perf. abspalten, abschlagen.

Um, -u, *pl.* -y, *sm.* Ver-
stand *m.*, Vernunft *f.*, Sinn *m.*

Umacniać, -niam, -niałem,
va. imperf.; Umocnić, -nie,

-nilem, *va. perf.* 1) befestigen,
fest machen; — przyjaźń die

Freundschaft befestigen; —
miasto die Stadt befestigen;

— mur żelaznemi sztabami
die Mauer mit eisernen Stä-

ben befestigen; — przymierze
przez związki małżeńskie

das Bündnis durch Ehever-

bindungen befestigen; 2) be-

kräftigen; — zeznanie przy-
siegi die Aussage durch einen

Eid bekräftigen.

Umacnianie, Umocnienie,
nia, sn. Befestigen *n.*, Be-

festigung *f.*

Umaczać, -czam, -czalem,
va. imperf.; Umoczyć, -cze,

-czyłem, *va. perf.* eintauchen,
tauchen, naß machen, beneßen;

nie chcę w tem rak — ich
will da meine Hände nicht

mit im Spiele haben; umocz

pióro w atramencie tauche die

Feder in Tinte ein; zaledwie

-czył usta kaum hatte er die

Lippen beneßt.

Umaczanie, Umoczenie,
nia, sn. Eintauchen *n.*, Be-

neßen *n.*

Umaglować, -luje, -wa-

łem, *va. perf.* fertig rollen,
mangeln.

Umaić, -je, -iłem, *va. perf.*;
Umajać, -jam, -jałem, *va.*

imperf. belauben, mit Laub
befleiden, mit Blumen schmük-

sn. Schmücken *n.* mit Laub,
Blumen.

Umajętnić, -nie, -nilem,
va. perf. reich machen, mit

Bermögen ausstatten.

Umakać, -kam, -kałem, *vn.*
imperf.; Umoknąć, -kneć,

-kłem, *va. perf.* naß werden,
durchweichen, durchnäßen.

Umalenie, -nia, *sn.* Ver-
kleinern *n.*, Kleinermachen *n.*

Umalic, -leć, -liłem, *va.*
perf. kleiner machen, ver-

kleinern.

Umalować, -luje, -wałem,
va. perf. ausmalen, bemalen.

Umalowanie, -nia, *sn.*
Bemalen *n.*, Ausmalen *n.*;

Bemalung *f.*

Umarly, 1) -tego, *pl.* -li,
sm. Verstorbene(r) *m.*, Tote(r)

m.; modlic się za -ch für die
Toten beten; Bóg przyjdzie

sądzić żywych i -ch Gott
wird kommen über die Leben-

digen und Toten Gericht zu
halten; 2) *adi.* tot, verstorben;

-te języki die toten Sprachen;
na wpół — halb tot.

Umarszczenie, -nia, *sn.*
Falten *n.*, Runzeln *n.*; Fal-

tuna *f.*, Runzelung *f.*

Umarszczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. falten, runzeln, in

Falten zusammenlegen.

Umartwiać, -wiam, -wia-

łem, *va. imperf.*; Umartwić,
-wie, -wilem, *va. perf.* 1)

das Leben nehmen, tot, un-

beseßt machen; 2) kränken,
grämen; 3) kasteien, plagen,

martern, abtöten; — swe ciało
seinen Leib kasteien; 4) —

sie, *vr.* sich kränken; sich
kasteien.

Umartwianie, Umartwie-

nie, -nia, *sn.* Töten *n.*;

Kränken *n.*; Kasteien *n.*,
Kasteiung *f.*; Plagen *n.*, Mar-

tern *n.*

Umarzać, -rzam, -rzałem,
va. imperf.; Umorzyć, -rzyć,

-rzyłem, *va. perf.* 1) den
Hungertod sterben lassen, ver-

-nia, *sn.* Verhungern *n.*; Ver-

nichten *n.*; Niederschlagen *n.*

Umarzalny, *adi.* amorti-

fierbar.

Umarznąć, -nę, -nąłem,
vn. perf. erfrieren; zu Tode

frieren.

Umawiać, -wiam, -wiałem,
I. va. imperf.; Umówić, -wie,

-wikem, *I. va. perf.* besprechen,
verabreden; — co z kim etw.

mit jmdm besprechen, verab-

reden; — wionym sposobem
verabredebeterminen; według

wionego znaku nach dem
verabredeten Zeichen; — wikem

z nim wszystkie warunki ich
besprach mit ihm alle Bedin-

gungen; 2) — sobie kogo
sich jmdm bestellen, mieten; II.

— się, *vr.* o co etw. verabreden,
über etw. übereinkommen,

eine Verabredung treffen.

Umawianie, Umówienie,
nia, sn. Besprechen *n.*, Ver-

abreden *n.*, Besprechung *f.*;

Verabredung *f.*, Überein-

kommen *n.*

Umazać, -że, -załem, *va.*
perf.; Umazywać, -zuje,

-wałem, *va. imperf.* beschmie-

ren, besudeln, beschmützen;
wzięli suknie Józefową i -zali

ja we krwi kozła sie nahmen
Josephs Kleid und beschmier-

ten es mit dem Blute eines
Bodes.

Umazanie, Umazywanie,
nia, sn. Beschmieren *n.*, Be-

sudeln *n.*, Beschmützen *n.*

Umączonie, -nia, *sn.* Be-

stauben *n.* mit Mehl.

Umaczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. mit Mehl bestäuben.

Umbra, -bry, *pl.* -bry, *sf.*
1) Umbra *f.*, Umbraun *n.*,

Umbler *m.*; 2) Lampenglocke *f.*,
Lampenschirm *m.*; 3) (Sciaena)

Umberschirm *m.*

Umbrella, -li, *pl.* -le; *dim.*
Umbrelka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Sicht-, Augenschirm *m.*

Umerlak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Siechling *m.*, krankhaft aus-

sehender Mensch.

Umęczenie, -nia, *sn.* 1)
Martern *n.*, Gemarter *n.*;

Ermüdung *f.*

Umęczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. martern, gemartern;

ermüden; jestem strasznie -czony ich bin fürchtbar ermüdet.

Umianowac, -nuje, -walem, *va. perf.* ernennen.

Umianowanie, -nia, *sm.* Ernennung *f.*

Umiar, -u, *pl. -y, sm.* das rechte Verhältnis, Symmetrie *f.*, rechte Proportion.

Umiarek, -rka, *pl. -rki, sm.* Homaleum (Pflanzenart).

Umiarkowac, -kuje, -walem, *va. perf.* 1) das rechte Maß, Verhältnis finden, das rechte Maß treffen, bestimmen; — ciepło das rechte Verhältnis der Wärme finden; — siłę potrzebną do czego die zu etw. nötige Kraft finden; -wany gemäsigt; -wana lewica die gemäsigte Linke.

Umiarkowanie, -nia, *sn.* 1) Mäßigung *f.*; mówić z -niem mit Mäßigung sprechen; 2) rechtes Verhältnis, Maß *n.*

Umiarkowany, *adi.*; Umiarkowanie, *adv.* gemäsigt, mäßig, maßvoll; klimat -ny gemäßigtes Klima; ciepło -ne gemäsigte Wärme; -na cena, kara mäßiger Preis, mäßige Strafe; wszystkiego trzeba używac -nie alles muß man mit Maß genießen; mówić bardzo -nie er sprach sehr maßvoll; to człowiek z -nym charakterem das ist ein Mensch von gemäßigtem Charakter.

Umiać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Umieść, umieć, umieć, *va. perf.* 1) wegfehren, kehricht wegräumen; 2) eben machen, eben.

Umianie, Umiecenie, -nia, *sn.* Wegfehren *n.*

Umiac, umnę, umiałem, *va. perf.* zerdrücken, zerknüllen, zerknütern.

Umieć, umiem, umiałem, *va. imperf.* können, Kenntnisse haben, verstehen, unterrichtet sein; — matematykę Mathematik können; — grać, spiewać spielen, singen können; — milczec schweigen können; wiele umie, kto milczec umie wer zu schweigen versteht, kann viel; pokaz, co umiesz zeige, was du kannst;

— sobie poradzić się zu helfen wissen; — się z kim obchodzić mit jmdm umzugehen verstehen; — się zastawac do okoliczności sich den Verhältnissen anzupassen verstehen; jak mogłeś się brać do rzeczy, któreś całkiem nie umiesz? wie konntest du dich an eine Sache wagen, die du gar nicht verstehst?

Umiejetność, -ści, *pl. -ści, sf.* Wissenschaft *f.*, Geschicklichkeit *f.*, Kenntnis *f.*; Verständnis *n.*; Können *n.*; akademnia -ści Akademie *f.* der Wissenschaften; -ści matematyczne die mathematischen Wissenschaften; — życia das Verstandnis des Lebens; — taryfowania Tarifwesen *n.*

Umiejetny, *adi.*; Umiejetnie, *adv.* kenntnisreich, wissenschaftlich gebildet, künstlerisch, kunstvoll, geschickt; -nie się wziął do tego er hat sich mit Geschick dazu genommen; -ne rządzenie krajem verständiges Regieren des Landes; badanie -ne wissenschaftliche Forschungen.

Umiejscowienie, -nia, *sn.* Lokalisierung *f.*; — choroby Lokalisierung der Krankheit.

Umienie, -nia, *sn.* Können *n.*

Umierać, -ram, -rałem, *vn. imperf.*; Umrzec, umrę, umarłem, *vn. perf.* 1) sterben; — śmiercią naturalną, gwałtowną eines natürlichen, eines gewaltsamen Todes sterben; człowiek -ra w chwili, gdy się dusza od ciała oddziela der Mensch stirbt in dem Augenblicke, wenn sich die Seele vom Körper trennt; wolę raz -rzec, niż codziennie -rac ich will lieber einmal sterben, als jeden Tag im Sterben liegen; -rzec ze starości, choroby, głodu vor Alter, Krankheit, Hunger sterben; na jaką chorobę umarł? an was für einer Krankheit ist er gestorben? -rzec na suchoty an der Schwindsucht sterben; -rzec na polu chwały, na łożu, na krzyżu auf dem Felde der Ehre, im Bette, am Kreuze sterben; -rzec za ojczyznę,

za wiarę für das Vaterland, für den Glauben sterben; dla świata już dawno -tem für die Welt bin ich schon lange abgestorben; 2) vergehen; -ram ze śmiechu, wstydu, tęsknoty ich vergehe vor Lachen, Scham, Sehnsucht.

Umieranie, -nia, *sn.* Sterben *n.*

Umierzenie, -nia, *sn.* Abmessen *n.*

Umierzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* abmessen, abpassen, abzielen.

Umieszac, -szam, -szałem, *va. perf.* recht durcheinander mischen.

Umieszczac, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Umieścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* 1) unterbringen, placieren; zaprosiłbym go do siebie, ale nie mam go gdzie — ich möchte ihn zu mir einladen, aber ich habe ihn nirgendwo unterzubringen; -ścił syna u OO. Dominikanów w mieście er brachte seinen Sohn bei den PP. Dominikanern in der Stadt unter; — kapitał u kogo das Kapital bei jmdm placieren; 2) einrücken, einsetzen, drucken; -ściłem anons w gazecie ich habe eine Annonce in die Zeitung einrücken lassen.

Umieszczenie, -nia, *sn.* Unterbringung *f.*, Placierung *f.*, Einrücken *n.*; — inseratu Einrückung *f.* einer Anzeige.

Umiećcie, -cia, *sn.* Zerdrücken *n.*, Zerknüllen *n.*, Zerknütern *n.*

Umiekczac, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Umiekczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* erweichen, weicher machen.

Umiekczenie, Umiekczenie, -nia, *sn.* Erweichen *n.*

Umilać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Umilic, -le, -liłem, *va. perf.* angenehm, lieb machen; nie bardziej człowieka nie -la nad radość nichts macht den Menschen so angenehm als die Freude; Bogu się najlepiej podobac i — pragniemy wir möchten am liebsten Gott gefallen und ihm

lieb werden; — sie, *vr.* schmeicheln, lieb, angenehm zu werden trachten, sich einschmeicheln.

Umilkać, -kam, -kałem, *vr. imperf.*; Umilknać, -kne, -knałem, *vn. perf.* verstummen, schweigen, abbrechen, innehalten, zu reden aufhören; dzwony -lki die Glocken verstummen; spostrzegł, że stukachce roztargnieni, więc umilkł er bemerkte, daß die Zuhörer zerstreut waren, und brach plötzlich ab; -knij, serce! schweig still, mein Herz!

Umilkanie, -nia; Umilknięcia, -cia, *sn.* Verstummen *n.*, Schweigen *n.*, Innehaltung *n.*

Umilować, -luje, -wałem, *va. perf.* liebgewinnen; -wałem ja jak rodzona siostra ich hatte sie wie eine leibliche Schwester liebgewonnen; tak Bóg -wał świat, iż syna swego dał dlań Gott hatte die Welt so lieb, daß er seinen Sohn für sie hingab; byście miłowali jedni drugich jako -wał was damit ihr euch untereinander liebt, wie er euch geliebt hat.

Umilowanie, -nia, *sn.* Liebgewinnen *n.*

Umistrzyc, -trze, -trzyłem, *va. perf.* mit der Witze befeiden.

Umizg, -u, *pl. -i, sm.* Liebkosen *n.*, Schönton *n.*, Liebeln *n.*, Liebfosung *f.*, Kompliment *n.*; -i, *pl.* Liebeli *f.*, Kofetterie *f.*

Umizgać się, -gam, -gałem, *vr. imperf.*; Umizgnąć się, -gne, -gnąłem, *vr. perf.* schönton, kofettieren, schmeicheln, fressieren, die Cour, den Hof machen; — się do panny einem Fräulein den Hof machen; zawsze się -gasz do mnie, gdy ci mojej pomocy potrzeba du tußt immer schön mit mir, wenn du meine Hilfe benötigst; nie -zgjaj się, nie ci to nie pomoże schmeicheln, denn es wird dir nichts nützen.

Umizgalska, -skiej, *pl. -skie, sf.* Kofette *f.*

Umizgalski, -ego, *pl. -scy, sm.* Schmeichler *m.*, Schöntuer *m.*

Umizgalstwo, -wa, *sn.* Schöntonerei *f.*, Kofetterie *f.*

Umizgliwy, *adi.* kofett, zum Liebgelügen geneigt.

Umkliwy, *adi.* flink, entschließend.

Umknąć, -kne, -knałem, *I. vn. perf.*; Umykać, -kam, -kałem, *I. vn. imperf.* 1) entschlüpfen, entfliehen, entweichen, Reißaus nehmen, davonlaufen, sich davonmachen; -kaj! fliehe! — do kogo zu jmdm entfliehen; — komu jmdm aus dem Wege gehen, vor jmdm fliehen; *II. va.* etw. wegrücken, wegschieben; — swoją rękę seine Hand verweigern; *III. się, vr. I)* weggehen; 2) — się davon jmdm Platz machen, jmdm aus dem Wege gehen; ziemia -ka się nam pod nogami der Boden schwindet uns unter den Füßen.

Umknienie, -nia; Umknięcie, -cia, *sn.* Entschlüpfen *n.*, Entfliehen *n.*

Umleć, -iele, -ełem, *va. perf.* fertig mahlen.

Umlot, -u, *pl. -y, sm.* Ausdruck *m.*, Dreschertrag *m.*

Umlotny, *adi.* ergiebig im Dreschen, ausgiebig, gut schüttend.

Umlócić, -ce, -eilem, *va. perf.* fertig dreschen.

Umnictwo, -wa, *sn.* Wissenschaft *f.*, Kenntniß *f.*

Umniszenie, -nia, *sn.* Kasfrierung *f.*

Umnieszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Umnieszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* verkleinern, vermindern, verringern.

Umnieszanie, -nia, *sn.* Verkleinerung *f.*, Verminderung *f.*

Umniszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* kasfrieren.

Umnożyć, -że, -zyłem, *va. perf.* vermehren, multiplizieren.

Umocnić, siehe: Umacniać.

Umocnienie, -nia, *sn.* Befestigung *f.*, Verstärkung *f.*

Umocować, -cuje, -wałem, *va. perf.*; Umocowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* 1) befestigen, bestärken; 2) — do

czego jmdm zu etw. berechtigen, bevollmächtigen; -ny Bevollmächtigte(r) *m.*

Umocowanie, Umocowywanie, -nia, *sn.* Befestigen *n.*, Verstärkung *f.*; Bevollmächtigung *f.*, Vollmacht *f.*

Umodlenie, -nia, *sn.* Erlangen *n.*, Erreichen *n.* durch Gebete.

Umodlić, -dle, -dliłem, *va. perf.* durch Beten erlangen, erbeten.

Umoknięcie, -cia; Umoknienie, -nia, *sn.* Naßwerden *n.*

Umolestować, -tuje, -wałem, *va. perf.* belästigen.

Umor, -u, *pl. -y, sm.* Tod *m.*; do -u, na — auf Tod und Leben; do -u bić zu Tode prügeln; na — śmiać się sich zu Tode lachen; pić na — się zu Tode besaufen; mestwo niezłomne aż do -u bis zum Tode unfeugamer Mut.

Umora, -ry, *sf.* Geoffraea (Pflanzenart).

Umoralniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Umoralnić, -nie, -niłem, *va. perf.* moralisch machen, sittlich heben.

Umoralnianie, Umoralnienie, -nia, *sn.* Hebung *f.* der Sittlichkeit.

Umoredować, -duje, -wałem, *va. perf.* ermüden, matt, halb tot machen.

Umorsnąć, -sam, -sałem, *va. perf.* schmutzig machen, verschmutzen.

Umorusanie, -nia, *sn.* Verschmutzen *n.*

Umorznie, -nia, *sn.* Amortisierung *f.*, Niedererschlagung *f.*

Umotać, -tam, -tałem, *va. perf.* verwickeln, unwickeln, verstricken; -tał pajak muchę w sidła swoje die Spinne verstrickte die Fliege in ihr Netz; — się, *vr.* sich verstricken, sich verwickeln; -tała się biedna ptaszyna w sidła i trzepocze bezradnie skrzydełkami das arme Vögelchen hat sich in das Netz verstrickt und schlägt ratlos mit den Flügeln.

Umotanie, -nia, *sn.* Verstricken *n.*, Verwickeln *n.*

Umowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Verabredung *f.*, Kontrakt *m.*, Vertrag *m.*, Afford *m.*, Über-einkunft *f.*; ustna — mündliche Verabredung; — o dostawę Lieferungskontrakt; — o wzajemnem używaniu wozów Wagen-fartell *n.*

Umozakować, -kuje, -wa-
-łem, *va. imperf.* mit Mosaik
verzieren, decken; mannigfach
gestalten.

Umozakowanie, -nia, *sn.*
Verzieren *n.*, Schmücken *n.*
mit Mosaik.

Umożebniać, -niam, -nia-
-łem, Umożliwiać, -wiam,
-wiałem, *va. imperf.*; Umo-
żebnić, -nie, -niłem, Umo-
żliwić, -wię, -wiłem, *va. perf.*
ermöglichen, möglich machen;
aby związek —, trzeba
było wprzód niejedną przes-
zkodę z drogi usunąć um
das Hindnis zu ermöglichen,
muszte man vorerst manches
Hindernis aus dem Wege räu-
men; -wil mu studia i przez
to zapewnił mi przyszłość
er ermöglichte ihm das Stu-
dium und sicherte ihm dadurch
eine Zukunft; właśnie dopiero
gerade erst das zweite ermöglicht
das erste.

Umówienie, -nia, *sn.* Ver-
abreden *n.*; Verabredung *f.*
Umówny, *adi.* Verabre-
dungs-, Vertrags-.

Umroczenie, -nia, *sn.*
Verdunkelung *f.*, Verfinste-
rung *f.*

Umroczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. verdunkeln, verfin-
stern.

Umundurować, -ruje, -wa-
-łem, *va. perf.* uniformieren.

Umundurowanie, -nia, *sn.*
Uniformieren *n.*, Uniformie-
rung *f.*

Umurzać, -rzam, -rzałem,
va. imperf.; Umurzyć, -rze,
-rzyłem, *va. perf.* verschmie-
ren, beschmützen, schwärzen.

Umurzenie, Umurzenie,
-nia, *sn.* Verschmieren *n.*, Be-
schmützen *n.*, Schwärzen *n.*

Umuskać, -kam, -kałem,
va. perf. streicheln, streifen,
lieblosen.

Umuskanie, -nia, *sn.*
Streicheln *n.*, Lieblosen *n.*

Umycie, -cia, *sn.* Abwa-
-schen *n.*, Abwaschung *f.*

Umysl, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Sinn *m.*, Gemüt *n.*, Geist *m.*;
uspokoić wzburzone -y die
aufgebrachten Gemüter beruhigen;
wpajać co w czyjś —
jundm etw. zu Gemüte führen;
spokojność -u Gemütsruhe *f.*;
chory na -śle gentils-, geistes-
frank; wykształcić — seinen
Geist ausbilden; wielkość -u
Geistesgröße *f.*; przytomność
-u Geistesgegenwart *f.*; wzgar-
dzenie znikomościami tego
świata okazuje wielkość -u
die Verachtung der Wichtig-
keiten dieser Welt bezeugt
Geistesgröße; przymioty -u
Geistesanlagen *pl.*, Geistes-
gaben *pl.*; 2) Absicht *f.*; z -u
mit Absicht, absichtlich; z -u
tam nie poszedłem ich bin
absichtlich nicht hingegangen.

Umyslnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Syllogismus *m.*

Umysłowość, -ści, *sing.*
tant. sf. Geistige(s) *n.*, Geitig-
keit *f.*

Umysłowy, *adi.*; Umy-
słowo, *adv.* geistig, Geistes-,
Gemüts-; -wa praca geistige
Arbeit; -wa choroba Geistes-
krankheit *f.*; -wo pracować geistig
arbeiten; władza -wa Geis-
teskraft *f.*

Umyslenie, -nia, *sn.* Be-
schließen *n.*, Beschluß *m.*

Umyslić, -śle, -śliłem, *va.*
perf. beschließen, sich vorneh-
men; -łem wycofać się z tego
przedsięwzięcia ich habe be-
schlossen, mich von diesem Un-
ternehmen zurückziehen.

Umysłność, -ści, *sf.* Ab-
sichtlichkeit *f.*

Umyslny, *adi.*; Umyslnie,
adv. absichtlich, vorsätzlich, mit
Fleiß; -ślnie udawałem, że go
nie widzę ich habe absichtlich
so getan, als ob ich ihn nicht
sehen würde; -ne zabójstwo
absichtlicher, vorsätzlicher Mord.

Umywać, -wam, -wałem,
va. imperf.; Umyć, -je, -łem,
va. perf. abwaschen, waschen;
— dziecko das Kind waschen;
— sobie twarz, ręce się das

Gesicht, die Hände waschen;
— ręce swoje Hände in Un-
schuld waschen; rób sobie za-
tem, co chcesz, ale ja się
wiecej nie mieszam i umyłam
od wszystkiego ręce tue also,
was du willst, ich werde mich
nicht hineinmischen und wasche
meine Hände in Unschuld; —
się, *vr.* 1) sich waschen; 2) sich
vergleichen, sich messen können;
ani się nie umył do popr-
dniego er kann sich mit dem
vorigen gar nicht vergleichen,
er hält ihn lange nicht die Wage,
er muß sich vor ihm verstellen.

Umywalnia, -ni, *pl.* -nie;
Umywalnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Waschfaßen *m.*, Toilette *f.*

Umywanie, -nia, *sn.* Wa-
-schung *f.*, Waschen *n.*, Ab-
-waschen *n.*; — nóg Fuß-
-waschung *f.*

Unaoczniać, -niam, -nia-
-łem, *va. imperf.*; Unaocznic,
-nie, -niłem, *va. perf.* er-
sichtlich machen.

Unaocznianie, Unaocznie-
nie, -nia, *sn.* Ersichtlich-
machen *n.*

Uncya, -cyi, *pl.* -cy, *sf.*
Unze *f.*

Uncyowy, *adi.* Unzen-.

Undulacya, Ondulacya,
-cyi, *sf.* Wellenbewegung *f.*,
Undulieren *n.*; = Falowanie.

Undulacyjny, Ondulacyj-
ny, *adi.* Wellen-, Undula-
tions-; teoria -cyjna Wellen-
theorie *f.*

Undolować, Ondulować,
-luje, -wadem, *vn. imperf.*
undulieren; = Falować.

Unędnic, -nie, -niłem, *va.*
perf. zum Feind bringen,
elend machen.

Unia, -nii, *pl.* -nie, *sf.* Union
f., Vereinigung *f.*, — lubelska
die Lubliner Union.

Unicki, *adi.* uniert.

Unicestwiać, -wiam, -wia-
-łem, *va. imperf.*; Unicestwić,
-wię, -wiłem, *va. perf.* vernich-
ten; kępuje i -wia dzia-
łalność pojedynczych osób
er hindert und vernichtet die
Tätigkeit einzelner Personen.

Unicestwianie, Unicest-
wienie, -nia, *sn.* Vernich-
tung *f.*

Uniejednostajniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Uniejednostajniac, -nie, -niem, *va. perf.* ungleichmäßig machen, gestalten.

Uniejednostajnianie, Uniejednostajnianie, -nia, *sn.* Berungleichmäßigung *f.*

Uniepodabniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Uniepodobniac, -nie, -niem, *va. perf.* unmöglich machen, vereiteln.

Uniepokoic, -je, -ikem, *va. perf.* beunruhigen.

Uniesienie, -nia, *sn.* 1) Aufbrausen *n.*, Zorn *m.*, Hitze *f.*; Entzücken *n.*, Enthusiasmus; w -niu dobył miecza im Zorne zog er das Schwert; w -niu go uderzył er hat ihn in der Hitze einen Schlag versetzt; zawołał w -niu; eo za piękność er rief hingertissen: was für eine Schönheit; w -niu radości im Freudentaumel.

Unieszczęśliwiac, -wie, -wilem, *va. imperf.*; Unieszczęśliwiac, -wie, -wilem, *va. perf.* unglücklich machen, ins Unglück stürzen; -wil tym postępkim całą swoją rodzinę er machte durch diese Tat seine Familie unglücklich.

Unieszczęśliwianie, Unieszczęśliwianie, -nia, *sn.* Stürzen *n.* ins Unglück.

Unieść, -niosę, -niosłem, *I. va. perf.*; Unosić, -noszę, -silem, *I. va. imperf.* 1) davontragen, forttragen; in die Höhe heben; entreißen, entführen; konie go uniosły die Pferde gingen mit ihm durch; uniosł w noc połowę kosztowności er trug in der Nacht die Hälfte der Kostbarkeiten weg; ramiętność, gniew, żądza go uniosła die Leidenschaft, der Zorn, die Begierde riß ihn fort; wiatr silny umany kurzu der Wind hob Staubwolken in die Höhe; 2) ertragen, erschleppen können; lód nie mógł - ciężaru i pekt pod jego nogami das Eis konnte die Last nicht ertragen und barst unter seinen Füßen;

3) — ptaka einen Stoßvogel zähmen, abrichten; *II.* — sie; *vr.* 1) sich erheben, schweben; — sie w powietrzu in der Luft schweben; — sie ponad wodę sich über das Wasser heben; mgła -nosi sie nad lasem der Nebel schwebt über dem Walde; -niosł sie wysoko w powietrze er schwang sich hoch in die Luft; 2) sich von etw. hinreißen lassen, zu weit gehen, außer sich sein, hitzig werden, sich ereifern; -niosł sie strasznyim gniewem er ließ sich von einem ungeheuren Zorn hinreißen; nie unós sie Pan lassen Sie sich nicht hinreißen, mäßigen Sie sich; 3) — sie nad czem, nad kim jmnbn, etw. bewundern, in Entzücken über jmnbn, etw. geraten, sich in Lobeserhebungen über jmnbn, etw. ergießen.

Uniesmiertelniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Uniesmiertelniac, -nie, -niem, *va. perf.* unsterblich, bei der Nachwelt berühmt machen; — sie, *vr.* sich verewigen.

Unieważniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Unieważniac, -nie, -niem, *va. perf.* ungünstig machen, erklären; beanstanden; — kontrakt einen Kontrakt stornieren, rückgängig machen; — marki obliterieren, abstempeln; — monetę demonetisieren; — małżeństwo eine Ehe für ungünstig erklären; -niony testament ungünstig erklärtes Testament.

Unieważnianie, Unieważnianie, -nia, *sn.* Ungünstigkeitserklärung *f.*, Rückgängigkeitserklärung, Storno *n.*, Stornierung *f.*

Uniewinniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Uniewinniac, -nie, -niem, *va. perf.* 1) entschuldigen; 2) unschuldig erklären, freisprechen; — sie, *vr.* sich entschuldigen.

Uniewinnianie, Uniewinnianie, -nia, *sn.* Entschuldigung *f.*; Unschuldigerklärung *f.*, Freispruch *m.*

Uniewolenie, -nia, *sn.* Zwingen *n.*, Zwang *m.*, Ver-

setzen *n.* in eine Zwangslage, Willensberaubung *f.*

Uniewolić, -ię, -lićem, *va. perf.* zwingen, Gewalt antun.

Uniform, -u, *pl.* -y, *sm.* Uniform *f.*, Waffenrock *m.*, Amtsgewand *n.*; = Mandur. Uniformowy, *adi.* Uniform-.

Unikać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Unikać, -nę, -kłem, *va. perf.* meiden, vermeiden, ausweichen; -kam go jak ognia ich meide ihn wie das Feuer; -kaj zlych, ale nie pokazuj nigdy, że sie ich boisz meide die Bösen, aber zeige nie, daß du sie fürchtest; -nąć niebezpieczeństwa der Gefahr entgehen.

Unikanie, -nia, Unikanie, -cia, *sn.* Meiden *n.*, Vermeiden *n.*, Ausweichen *n.*, Entgehen.

Unikat, -u, *pl.* -y, *sm.* Unikum *n.*, einziges Exemplar.

Unikczemniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Unikczemniac, -nie, -niem, *va. perf.* gemein, niederträchtig, schlecht machen.

Unita, -ty, *pl.* -ci, *sm.* Unierte(r) *m.*

Unitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Unierte *f.*

Uniweczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Uniweczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* vernichten, zu Schanden machen, vereiteln.

Uniwersalność, -ści, *sf.* Universalität *f.*, Allgemeinheit *f.*; = Powszechność.

Uniwersalny, *adi.*; Uniwersalnie, *adv.* allgemein, universal, universell; = Powszechny.

Uniwersal, -u, *pl.* -y, *sm.* Universal[schreiben] *n.*, Kundmachung *f.*; Manifest *n.* an die Nation im alten Polen.

Uniuwersum, *indecl. sn.* Uniuwersum *n.*, Weltall *n.*; = Wszecławiat.

Uniwersytecki, *adi.* Universitäts-, Hochschul-; — budynek Uniwersytatsgebäude *n.*

Uniwersytet, -u, *pl.* -y, *sm.* Universität *f.*, Hochschule *f.*; = Wszeczchnica.

Unizac. -zam, -zalem, *va. imperf.*; Unizyc, -ze, -zylem, *va. perf.* erniedrigen, niedriger machen; — sie, *vr.* 1) sich herablassen; 2) sich erniedrigen.

Unizanie, Unizenie, -nia, *sn.* Erniedrigung *f.*

Unizonosci, -sci, *sf.* Untertanigkeit *f.*, Ergebenheit *f.*, Untermüßigkeit *f.*

Unizony, *adi.*; Unizenie, *adv.* ergeben, gehorsam, untertänig; -zony sluga gehorsamer, ergebener Diener; prosze o to -zenie ich bitte darum untertänigjt.

Unobilitowac, -tuje, -walem, *va. perf.* adeln; = Uszlacheic.

Unoszenie, -nia, *sn.* Erheben *n.*; Schweben *n.*, Schwingen *n.*; — sie Entzücken *n.*, Außer-sichgeraten *n.*; — gniewem Borm *m.*

Unurzac, -rzam, -rzalem, *va. imperf.*; Unurzye, -rze, -rzylem, *va. perf.* tauchen, eintauchen.

Unuzac, -zam, -zalem, *va. imperf.*; Unuzyc, -ze, -zylem, *va. perf.* ermüden, entfräiten.

Unuzanie, Unuzenie, -nia, *sn.* Ermüden *n.*, Entfräiten *n.*

Uobecniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Uobecnie, -nie, -niem, *va. perf.* vergegenwärtigen.

Uobecnianie, Uobecnienie, -nia, *sn.* Vergegenwärtigung *f.*

Uobojetnie, -nie, -niem, *va. perf.* gleichgültig machen.

Uobyczajac, -jam, -jalem, *va. imperf.*; Uobyczaię, -ję, -item, *va. perf.* gewöhnt machen, zivilisieren.

Uobyczajenie, -nia, *sn.* Zivilisierung *f.*, Zivilisation *f.*

Uogolniae, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Uogolnie, -nie, -niem, *va. perf.* verallgemeinern.

Uogolnianie, Uogolnienie, -nia, *sn.* Verallgemeinerung *f.*

Uorganizowac, -zuje, -walem, *va. perf.* organisieren, ordnen.

Uorganizowanie, -nia, *sn.* Organisieren *n.*, Organisierung *f.*

Uosobiae, -biam, -bialem, *va. imperf.*; Uosobie, -bie, -bitem, *va. perf.* verkörpern, personifizieren.

Uosobianie, Uosobienie, -nia, *sn.* Verkörperung *f.*, Personifikation *f.*

Upad, -u, *pl.* -y, *sm.*; Upadek, -dku, *pl.* -dki, *sm.*

1) Fallen *n.*, Fall *m.*, Einsturz *m.*; Untergang *m.*; grozię -dkiem einzustürzen drohen, haufällig sein; -dek Adama der Sündenfall; — domu handlowego der Sturz eines Handelshauses; do -dku przyjsc den Untergang finden; 2) Versall *m.*; — państwa der Versall des Reiches; — siły Kräfteversall; 3) Unglück *n.*, Verderben *n.*; przyprowadzić kogo do -dku jmnę inš Verderben stürzen; 4) Sinken *n.*, Schwinden *n.*; 5) Verlust *m.*, Abbruch *m.*, Schaden *m.*; 5) Fallende(s) *n.*; Fallen *n.*

Upadae, -dam, -dalem, *I. vn. imperf.*; Upaše, -dne, -dkiem, *I. vn. perf.* 1) fallen; — na ziemie zu Boden, auf die Erde fallen; pošliznął sie i upadł tak nieszczęśliwie, że złamał nogę er glitt aus und fiel so unglücklich, daß er das Bein brach; — dla mi szpilka na dywan i nie mogę jej znalezc eine Stecknadel ist mir auf den Teppich gefallen und ich kann sie nicht finden; — na twarz auf das Gesicht fallen; — na wznak auf den Rücken fallen; -dłem i nabikem sobie guza na głowie ich habe mir eine Beule am Kopfe geschlagen; -dam do nogę ich falle Ihnen zu Füßen; dziecko -dło na równej drodze daß Kind fiel auf ebener Erde; — na kolana auf die Knie fallen; wiele domów handlowych -dło viele Handelshäuser sind gefallen, sind banferott geworden; początkowo go wspierał, ale widząc, że nie nic nie pomaga, dał mu — er unterstützte ihn zuerst, aber da

er sah, daß es nichts hilft, ließ er ihn fallen; upadł śnieg, deszcz, grad es hat geschneit, geregnet, gehagelt; 2) sinken; vom moralischen Standpunkt fallen, fehlen, sündigen, zu Falle kommen; na ten widok -dła cała moja odwaga bei diesem Anblick ist mein ganzer Mut gesunken; tak nizko już -dles, że nawet wstydu odczuć nie umiesz du bist so tief gesunken, daß du nicht einmal Scham empfinden kannst; chlubniej jest podnieśc sie z -dku aniżeli nigdy nie — es ist ruhmvoller, sich vom Falle zu erheben, als nie zu fallen; 3) schwinden, sinken, abnehmen; siły moje -daja, czuję, że zbliża się ostatnia godzina meine Kräfte schwinden, ich fühle, daß die letzte Stunde naht; zupelnie -dł na umyśle er ist vollständig geisteschwach, stumpfsinnig geworden; — na duchu mutlos werden; — na zdrowiu anfangen zu kränkeln; 4) unterliegen, untergehen; — pod ciężarem nieszczęść der Last des Unglücks unterliegen; 5) — na nogę hinten; II — sie, *vr.* zerfallen, bersten, platzen.

Upadanie, Upadnięcie, -cia, *sn.* Fall *m.*, Fallen *n.*, Hinfallen *n.*

Upadlae, Upadlanie = Upodlae, Upodlanie.

Upadliny, -dlin, *plur. tant. sn.* Ruinen *pl.*

Upadlosc, -sci, *pl.* -sci, *sf.* Hinsälligkeit *f.*; Banferott *m.*, Krifa *f.*; Kontursmasse *f.*

Upadly, 1) *adi.* hinsällig, gefallen, arm, verfallen, elend; pracowae do -dłego bis zum Umsinken arbeiten; do -dłego bronie sie sich aufs äußerste verteidigen; pię do -dłego bis zum Hinsinken saufen.

Upajac, -jam, -jalem, *va. imperf.*; Upoię, -ję, -item, *va. perf.* betäuben, berauschen; upoił mnie nadzieja er hat mich mit Hoffnung berauscht; -jony radošcia freubetrunken, von Freude berauscht; — sie, *vr.* berauscht werden.

Upajanie, Upojenie, -nia, *sn.* Kaufsch *m.*, Verkaufsch *n.*; Zaumel *m.*

Upakować, -kuje, -wałem, *va. perf.* einpacken, gut einpacken.

Upakowanie, -nia, *sn.* Einpacken *n.*; Einpackung *f.*, Emballage *f.*

Upalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Upalić, -le, -liłem, *va. perf.* 1) abbrennen, weg-brennen, ein wenig brennen; — kawę szafkę brennen; — włosów się das Haar abfengen; 2) durchglühen, erhizen, ent-zünden; piec na chleb -lony der zum Backen des Brotes erhizte Ofen; 3) verbrennen, bräunen; słońce -lilo mu twarz die Sonne hat ihm das Gesicht verbrannt.

Upalanie, Upalenie, -nia, *sn.* Ab-, Wegbrennen *n.*

Upalikować, -kuje, -wałem, *va. perf.* mit Pfählen abgrenzen, absondern.

Upalisadować, -duje, -wałem, *va. perf.* mit einer Palisade umgeben.

Upalisadowanie, -nia, *pl. -nia, sn.* Verpalisadierung *f.*

Upalować, -luje, -wałem, *va. perf.* das Floß anspähen.

Upał, -u, *pl. -y, sm.* Hitze *f.*, Sonnenglut *f.*; mielsimy tego lata wielkie -y wir hatten diesen Sommer große Hitze; podczas tych -ów wielu ludzi umarło na udar słoneczny während dieser Hitze starben viele Leute an Sonnenstich.

Upamiętać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Upamiętywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.*; zur Befinnung bringen, besänftigen; — sie, *vr.* zur Befinnung kommen, sich besinnen, in sich gehen; den Zorn fahren lassen; -taj się, co też czynisz, szalony be-sinne dich, was du tuft, Ver-rückter; -tałem się nareszcie i zacząłem prowadzić spoko-jne życie ich kam endlich zur Befinnung, zur Vernunft und begann ein ruhiges Leben zu führen.

Upamiętanie, -nia, *sn.* Besinnen *n.*, Rückkehr *f.* zur Vernunft; daj mu Boże wezas — laß ihn, o Gott, recht-zeitig zur Befinnung kommen.

Upamiętniać, -niam, -nia-łem, *va. imperf.*; Upamięt-nić, -nię, -niłem, *va. perf.* verewigen, unvergesslich, denkwürdig machen; rozruchy i rzeź upamiętniły dzień ten po wszelkie czasy die Un-ruhen und die Missethat mach-ten diesen Tag für alle Zeiten unvergesslich; -nił rzady swoje szeregim pięknych czynów er machte seine Re-gierungszeit durch eine Reihe von schönen Taten unver-gesslich.

Upamiętnianie, Upamięt-nienie, -nia, *sn.* Verewigen *n.*, Unvergesslichmachen *n.*

Upancerzenie, -nia, *sn.* Bepanzerung *f.*; Panzer *m.*, Panzerung *f.*

Upancerzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* mit Panzer bekleiden, bepanzern.

Uparać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Upruć, -pruje, -pru-łem, *va. perf.* zertrennen; zer-stechen zerschneiden.

Uparciuch, -a, *pl. -y, sm.* Hartshädel *m.*, eigen Sinniger Mensch, Starrkopf *m.*

Upartość, -ści, *sing. tant. sf.* Eigensinn *m.*, Troß *m.*, Trotzigkeit *f.*, Halsstarrigkeit *f.*; = Upór.

Uparty, *adi.*; Uparcie, *adv.* eigensinnig, starrköpfig, hartnäckig, halsstarrig; — jak kozioł eigensinnig wie ein Boß; -ta choroba eine hart-näckige Krankheit; -cie się trzymał swego punktu wi-dzenia er beharrte hartnäckig auf seinem Standpunkt; -ta bitwa hartnäckiger Kampf.

Upas, -u, *sing. tant. sm.* Strychnos (Giftpflanzenart).

Upasać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Upaść, -szę, -siłem, *va. perf.* mästen, fett machen, auf der Weide fett machen.

Upasanie, Upaszenie, -nia, *sn.* Mästen *n.*, Mästung *f.*, Mast *f.*

Upatentować, -tuje, -wałem, *va. perf.* patentieren, ein Patent, ein Diplom ver-leihen.

Upatentowanie, -nia, *sn.* Patentieren *n.*, Patentverlei-hung *f.*

Upatrek, -trka, *pl. -trki, sm.* (Eupatorium) Dosten-frant *n.*, Hirschklee *m.* = Sadziec.

Upatrywać, -truje, -wałem, *va. imperf.*; Upatrzeć, -trze, -trzyłem *va. perf.* 1) sehen, umsehen, suchen, beob-achten, wahrnehmen, ausfu-schen; -trzyłem sobie na ten cel bardzo ładny plać przylega-jący do naszego domu ich habe mir zu diesem Zwecke einen sehr schönen Platz, der an unser Haus angrenzt, aus-gesucht; -trzył sobie dogodną porę i czas er hat die gün-stige Gelegenheit und Zeit er-sehen, wahrgenommen; ty we wszystkim -trujesz coś złego du siehst in allem etw. Schlim-mes; — człowieka zdol-nego do tej czynności einen zu dieser Tätigkeit tauglichen Menschen ersehen; -trzył ja sobie na synowe er hat sie sich zur Schwiegertochter ersehen; — w kim czego etw. in jmdm suchen, finden wollen; -jesz zawsze tylko cudze wady a zalet widzieć nie cheesz du findest immer nur fremde Fehler und die guten Eigenschaften willst du nicht sehen; — sobie coś do kogo gegen jmdm voreingenommen sein, eine irrige Meinung von jmdm haben; 2) erlauern, erpafien, abpassen; -trzył chwile, gdy go nikt nie ob-serwował, i rzucił się z dru-giego pietra na dół er er-lauerte den Augenblick, da ihn niemand beobachtete, und stürzte sich vom zweiten Stocke in die Tiefe; 3) voraussehen.

Upatrywanie, Upatrze-nie, -nia, *sn.* Sehen *n.*, Eu-schen *n.*, Wahrnehmung *f.*, Beobachtung *f.*, Aussuchen *n.*, Erlauern *n.*

Upchać, -cham, -chaim; Upchnąć, -nę, -nąłem, *va.*

perf. schieben können, im Stande sein zu schieben.

Upelnoletniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; **Upelnoletnić**, -nie, -nikem, *va. perf.* volljährig erklären, machen; -niono mnie przy wyjściu za mąż man hat mich bei meiner Heirat für volljährig erklärt.

Upelnoletnianie, **Upelnoletnienie**, -nia, *sn.* Volljährigkeitserklärung *f.*

Upelnomocniac, -niam, -nialem, *va. imperf.*; **Upelnomocnić**, -nie, -nikem, *va. perf.* bevollmächtigen, die Vollmacht erteilen; -niony bevollmächtigt.

Upelnomocnienie, **Upelnomocnianie**, -nia, *sn.* Bevollmächtigung *f.*; **Vollmacht *f.***

Upelzac, -zam, -załem, *va. imperf.*; **Upelznać**, -nę, -nałem, *va. perf.* kriechend zurücklegen, erreichen.

Uperfumowac, -muje, -wałem, *va. perf.* parfümieren, mit Wohlgerüchen besprühen, einreiben; — sie, *vr.* sich parfümieren.

Uperfumowanie, -nia, *sn.* Parfümieren *n.*, **Parfümierung *f.***

Uperlać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Uperlić**, -le, -litem, *va. perf.* mit Perlen, Perlentropfen bedecken, besäen; krople rannej rosy, któremi słońce liście -la i kwiaty die Morgentropfen des Taues, mit denen die Sonne die Blätter und Blumen bedeckt.

Upewniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Upewnić**, -nie, -nikem, *va. perf.* versichern, vergewissern; -niam pana, że niema najmniejszego niebezpieczeństwa ich versichere Sie, daß nicht die kleinste Gefahr vorhanden ist; — sie, *vr.* sich vergewissern; nim tu wymówię miejsce, muszę się —, czy dostane inne zajęcie bevor ich hier die Stelle kündige, muß ich mich vergewissern, ob ich eine andere Beschäftigung bekomme.

Upewnianie, **Upewnienie**, -nia, *sn.* Versichern *n.*, **Bergewissern *n.***

Upedzac, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; **Upedzić**, -dże, -dżitem, *va. perf.* lausend zurücklegen, wegtreiben, wegschlagen; — sie, *vr.*; — sie z kim sich mit jmdm herumjagen; — sie za czem nach etw. haschen, trachten, einem Ding nachjagen; — sie za zwierzyną dem Wilde nachjagen; -dzasz się za głupstwami o poważnych rzeczach nie myślisz du hastest nach Dummheiten und denkst nicht an ernste Dinge.

Upędzanie, **Upędzenie**, -nia, *sn.* Nachjagen, Nachrennen *n.*; **Wegtreiben *n.***, **Wegjagen *n.***

Upętać, -tam, -tałem, *va. perf.* fesseln, verstricken, verwickeln; — kogo w sidła jmdm ins Fangnetz verstricken; — sie, *vr.* sich verstricken, verwickeln.

Upętanie, -nia, *sn.* Verwickeln *n.*, **Verstricken *n.***, **Fesseln *n.***

Upięć, -pnę, -piąłem, *va. perf.*; **Upinać**, -nam, -nałem, *va. imperf.* stecken, aufstecken; upnij sobie włosy wyżej steće dir das Haar höher hinauf; upnij ubranie na sukni a potem zobaczysz, jak całość wygląda steće den Auspuß an Kleide fest und dann wirst du sehen, wie das Ganze aussieht; upięłaś to troche zanadto fantastycznie du hast es ein wenig zu originell aufgesteckt.

Upić, -ję, -łem, *va. perf.*; **Upijać**, -jam, -jałem, *va. imperf.* betrinken, berauschen; — sie, *vr.* sich betrinken, sich berauschen; -leś się, więc nie wiesz, co mówisz du hast dich betrunken und weißt nicht, was du redest; -jałem się jej widokiem ich berauschte mich an ihrem Anblicke.

Upiec, -kę, -kłem, *va. perf.* baden; braten; trzeba dziś — ciastka man muß heute Kuchen baden; czy gęś już -czona? ist die Gans schon gebraten?; — raczka rot werden;

— sie, *vr.* 1) braten, baden; 2) sich verbrennen; -kłam się w palec ich habe mir den Finger verbrannt.

Upieczenie, -nia, *sn.* Braten *n.*, **Baden *n.***

Upionić, -nie, -nikem, *va. perf.* mit Schaum bedecken, zu Schaum machen.

Upierać się, -ram, -rałem, *vr. imperf.*; **Uprzeć się**, **uprę**, **uparkem**, *vr. perf.* worauf bestehen, beharren, sich hartnäckig halten; — sie przy czem auf etw. beharren, bestehen; — sie przy swoim zdaniu bei seiner Meinung beharren; nie -raj się przy rzeczy, której sam nie rozumiesz bestehe nicht auf einer Sache, die du selber nicht verstehst; jak się uprze raz, to go już nikt nie przekona wird er einmal eigensinnig, so wird ihn niemand überzeugen; -raj się tak długo przy tym jednym punkcie, aż postawił na swoim er bestand so lange auf diesem einen Punkte, bis er seinen Willen durchsetzte.

Upiaranie się, -nia; **Uparcie** się, -cia, *sn.* **Beharren *n.***, **Bestehen *n.***

Upierwotnianie, -nia, *sn.* **Metallisierung *f.***, **Veretzung *f.***, **Erzbildung *f.***; = **Metallizacja**, **Odkwasorodnienie**.

Upierzenie, -nia, *sn.* **Besteder *n.***

Uperzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* mit Federn bedecken, schmücken, bestedern.

Upięcie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* **Besteck *n.***; **Stecken *n.***

Upięknać, -kniam, -kniałem, *va. imperf.*; **Upięknąć**, -knię, -kniałem, *va. perf.* verschönern, schmücken.

Upięknianie, **Upięknienie**, -nia, *sn.* **Schmücken *n.***, **Verschönern**.

Upiększac, -szam, -szałem, *va. imperf.*; **Upiększyć**, -szę, -szyłem, *va. perf.* verschönern, schmücken, putzen; twarz jej -szona wyrazem wielkiej łagodności ihr Gesicht durch einen Ausdruck großer Milde verschönert.

Upiekszanie, Upiekszenie, -nia, *sn.* Verschönerung *f.*, Schmücken *n.*; Zierde *f.*

Upijanie, -nia, *sn.* Be-trinken *n.*

Upilnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* behüten, bewachen, durch Wachsamkeit bewahren, ein wachjames Auge haben; nie mógł jej — all sein Hüten war bei ihr nutzlos.

Upilnowanie, -nia, *sn.* Hüten *n.*, Bewachen *n.*

Upilować, -luje, -wałem, *va. perf.* abseilen, wegseilen, abjagen.

Upinanie, -nia, *sn.* Stecken *n.*, Aufstecken *n.*

Upiorzyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Vampir *m.*, Blutsaugerin *f.*, weibliches Gespenst.

Upiór, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Upiorek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Vampir *m.*, Blutjauger *m.*, Totengespenst *n.*, Gespenst *n.*; wiara w -ory Gespenster-glaube *m.*; czerwony jak — rot wie ein Vampir.

Upizmować, -muję, -wałem, *va. perf.* mit Moschus einreiben, parfümieren.

Uplantować, -tuje, -wałem, *va. perf.* 1) nibellieren, planieren, eben machen; 2) besplanzen, einen Garten anlegen.

Uplatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Upleść, uplotę, uplotłem, *va. perf.* 1) flechten; -lotła mu z swoich włosów pierścioneł sie flocht ihm aus ihrem Haar einen Ring; 2) durchflechten, schmücken; mowa -ciona kwiatami eine blumen-reiche Rede; 3) verwickeln, verstricken; — sie, *vr.* sich verwickeln, verstricken.

Uplatanie, Uplecenie, -nia, *sn.* Flechten *n.*

Upleć, -iele, -liłem, *va. perf.* jäten, fertig jäten.

Upleniąć, -niam, -niałem, *va. perf.* ausrötten, weniger machen, vermindern; w Portugalii inkwizycya tak -niła ludu, że większa część ziemi leży odłogiem in Portugal hat die Inquisition die Be-völkerung so vermindert, daß ver Boden größtenteils brach-liegt.

Uplot, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Uplotek, -tka, *pl.* -tki; Uplotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ge-flecht *n.*, Geflochtene(s) *n.* Kranz *m.*

Upluć, -luje, -lułem; Uplwać, -wam, -wałem, *va. perf.* bespußen, begeistern, mit Geißer besjudeln.

Upluskać, -kam, -kałem, *va. perf.* beschlumpfern; — sie, *vr.* sich beschlumpfern.

Upluskanie, -nia, *sn.* Be-schlumpfern *n.*

Uplacać, -cam, -całem, *va. perf.* teilweise abzahlen.

Uplacanie, Uplacenie, -nia, *sn.* Abzahlung *f.*

Upladniać, -niam, -niałem, Upladzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Uplodnić, -nie, -niłem, *va. perf.* befruchten.

Upladnianie, Uplodnie-nie, -nia, *sn.* Befruchten *n.*; Befruchtung *f.*

Uplakać, -czę, -kałem, *va. perf.*; — sobie oczy się die Augen rot weinen; — sie, *vr.* sich müde weinen.

Uplaszczanie, -nia, *sn.* 1) Plattmachen *n.*; 2) Riecherei *f.*, Demütigung *n.*

Uplaszczyc, -czę, -czyłem, *va. perf.* platt machen.

Uplaw, -u, *pl.* -y, -ów, *sm.* 1) Pollution *f.*, Samenfluß *m.*; 2) Periode *f.*; Fluß *m.*; białe -y weißer Fluß.

Uplawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* abfließen lassen; -sie, *vr.* sich baden; -sie we krwi nieprzyjaciela im Blute des Feindes baden.

Uplaz, -u, *pl.* -y, *sm.* Ter-raise *f.*

Uplazisto, *adv.* terrassen-artig; Erdauffschüttung *f.*

Uplodnik, -a, *sm.* Be-fruchtungsstoff *m.*

Uposzenie, -nia, *sn.* Ver-scheuchen *n.*

Uposzyc, -szę, -szyłem, *va. perf.* verscheuchen, weg-scheuchen.

Uplynąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.*; Uplywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* abfließen, ver-fließen; vergehen; czas -wa die Zeit vergeht; wiele wody -nęło od tego czasu viel Wasser ist seit

dieser Zeit verfloßen; nie-nęło i pół godziny, gdy się znnowu zjawił wśród nas es ist nicht einmal eine halbe Stunde vergangen, als er wieder in unserer Mitte er-schien.

Uplyw, -u, *pl.* -y, *sm.* Ab-fluß *m.*; Ausströmen *n.*, Ausfluß *m.*; — pary Aus-strömen des Dampfes, Dampf-austritt *m.*, Dampfentwei- dung *f.*; — krwi Blutverlust *m.*; — prądu Stromableitung *f.*; Stromverzweigung *f.*

Upscic, -ce, -cilem, *va. perf.* mit Schweiß bedecken; — sie, *vr.* sich mit Schweiß be-decken.

Upodlać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Upodlić, -le, -liłem, *va. perf.* gemein, nieder-trächtig machen, erniedrigen, herabwürdigen; — sie, *vr.* ge-mein, niedrig werden, sich herabwürdigen.

Upodlanie, Upodlenie, -nia, *sn.* Herabwürdigung *f.*, Erniedrigung *f.*

Upodobać, -bam, -bałem, *va. perf.* liebgewinnen, Ge-fallen finden; każdemu wiele miło, co sobie -bał jedem ist das sehr angenehm, was er liebgewann; -bał sobie biedną dziewczynę i chce ją pojąć za żonę er fand Ge-fallen an einem armen Mädchen und will es zur Frau nehmen; — sie, *vr.* gefallen; — sie komu jnmdm gefallen.

Upodobanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Gefallen *m.*, Vorliebe *f.*; znajdować w czym — an etw. Gefallen finden; wedłuz -nia nach Belieben; postąpić wedłuz swego -nia seiner Vorliebe gemäß han-deln; 2) Geschmac *m.*, Nei-gung *f.*

Upodobniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upodobnić, -nie, -niłem, *va. perf.* gleich, ähnlich machen; — sie, *vr.* gleich, ähn-lich werden.

Upodwładniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upodwładnić, -nie, -niłem, *va. perf.* unterwerfen, unter-gaben machen, unterjochen.

Upodwładnianie, Upodwładnienie, -nia, *sn.* Unterwerfen *n.*, Unterjochen *n.*

Upogadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Upogodzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* be ruhigen, aufheitern, besänftigen, vöellig aufheitern.

Upojenie, -nia, *sn.* Rausch *m.*; Zaumeln *m.*; siehe: Upajanie.

Upokarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Upokorzyć, -rże, -rzyłem, *va. perf.* demütigen; — sie, *vr.* sich demütigen; Christus sie -korzył Chrystus demütigte sich; -kórz się przed Panem demütigte dich vor dem Herrn.

Upokarzanie, Upokorzenie, -nia, *sn.* Demütigung *f.* Upokoić = Uspokoić.

Upolerować, -ruje, -wałem, *va. perf.* polieren, auspolieren, glatt machen.

Upolerowanie, -nia, *sn.* Polieren *n.*, Politur *f.*

Upolować, -luje, -wałem, *va. perf.* erjagen, auf der Jagd schießen, erbeuten, fangen.

Upominać, -nam, -nałem, *va. imperf.*; Upomnieć, -ne, -niałem, *va. perf.* ermahnen, mahnen; -nał go i chciał sprowadzić na drogę cnoty er ermahnte ihn und wollte ihn auf den Weg der Tugend zurückführen; — sie, *vr.* mahnen, etw. zurückfordern; -nij się u niego o te pieniądze mahne ihn um dieses Geld; długo się nie -nałem o ten dług, ale teraz sam jestem w potrzebie ich habe lange an diese Schuld nicht gemahnt, aber jetzt habe ich es selber nötig; kto przypomina, ten się -mina mer erinnert, der fordert zurück.

Upominanie, Upomnienie, -nia, *sn.* Ermahnen *n.*, Mahnen *n.*; Warnen *n.*; Zurückfordern *n.*

Upominek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Geschenk *n.*, Andenken *n.*; przyjmij to w -nku odmień nimn das als ein Andenken von mir.

Upominkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* beschenken, zum Andenken schenken.

Uporać się, -ram, -rałem, *va. perf.* fertig werden.

Uporanie się, -nia, *sn.* Fertigwerden *n.*

Uporczywość, -ści, *sf.* Hartnäckigkeit *f.*

Uporczywy, *adi.*; Uporczywie, *adv.* hartnäckig; -wy kaszel hartnäckiger Husten; -wa obrona twierdzy der hartnäckige Widerstand der Festung; -wie się czego trzymać sich hartnäckig an etw. halten.

Uporządkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ordnen, in Ordnung bringen; -wałem już wszystkie rzeczy ich habe schon alle Sachen in Ordnung gebracht.

Uporządkowanie, -nia, *sn.* Ordnen *n.*

Uposadzenie, -nia, *sn.* Bett *n.* (geologisch); = Łożyko.

Uposażać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Uposzążyć, -że, -żyłem, *va. perf.* ausstatten, ausstauern; dwie córki -żył i wydał er hat zwei Töchter ausgestattet und verheiratet; hojnie -żony z natury von der Natur reich ausgestattet; wdzięki, któremi ja natura -żyła die Reize, mit denen die Natur sie ausgestattet hat.

Uposażenie, Uposażanie, -nia, *sn.* Ausstatten *n.*, Ausstatten *n.*; Aussteuer *f.*, Ausstattung *f.*

Uposoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* mit Blut besudeln.

Upospolić, -cę, -ciłem, *va. perf.* gemein, alltäglich machen.

Upostacią, -ciam, -ciałem, *va. imperf.*; Upostacić, -cę, -ciłem, *va. perf.* gestalten, formen.

Upostacianie, Upostacowanie, -nia, *sn.* Gestaltung *f.*

Uposłedzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Uposłedzić, -dże, -dzilem, *va. perf.*; benachteiligen, verkürzen, hintansetzen, zurücksetzen, vernachlässigen; natura go -dziła die Natur hat ihn stiefmütterlich behandelt; pod ka-

żdym względem -dzony in jeder Hinsicht zurückgesetzt.

Uposłedzenie, Uposłedzenie, -nia, *sn.* Benachteiligung *f.*, Vernachlässigung *f.*, Zurücksetzung *f.*, Verkürzung *f.*

Upotrzebić, -biam, -białem, *va. imperf.*; Upotrzebić, -bie, -biłem, *va. perf.* verbrauchen?

Upoważniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upoważnić, -źnie, -źniłem, *va. perf.* berechtigen, ermächtigen, autorisieren, die Befugnis erteilen, bevollmächtigen; -źnił mnie do zastąpienia go w tej sprawie er hat mich ermächtigt, ihn in dieser Sache zu vertreten; co pana -źniło do tego kroku? was hat Sie zu diesem Schritte berechtigt?

Upoważnienie, -nia, *sn.* 1) Berechtigung *f.*, Bevollmächtigung *f.*, Befugnis *f.*; 2) Anweisung *f.*; — na wypłatę Zahlungsanweisung.

Upowić, -wije, -wiłem, *va. perf.* einwickeln, in Windeln einwickeln.

Upowszechniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upowszechnić, -nie, -niłem, *va. perf.* verallgemeinern; — jakiego pojęcia irgend einen Begriff verallgemeinern; — się, *vr.* sich verallgemeinern, verbreiten werden.

Upowszechnianie, Upowszechnienie, -nia, *sn.* Verallgemeinerung *f.*, allgemeine Verbreitung.

Upowszedniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upowszednić, -nie, -niłem, *va. perf.* alltäglich machen.

Upowszednianie, Upowszednienie, -nia, *sn.* Veralltäglichung *n.*

Upoziomować, -muje, -wałem, *va. perf.* nivellieren, in das gleiche, in das richtige Niveau bringen.

Upozorować, -ruje, -wałem, *va. perf.* mit einer Vor Spiegelung decken, den Anschein geben.

Upozorowanie, -nia, *sn.* Anschein *m.*, Vorwand *m.*

Upór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Eigensinn *m.*, Hartnäckigkeit *f.*, Halsstarrigkeit *f.*, Starrsinn *m.*; tutaj -em nie nie wskórasz hier wirst du mit Eigensinn nichts erreichen; na — niema lekarstwa wem nicht zu raten, dem ist auch nicht zu helfen, gegen Eigensinn gibt es keine Medizin.

Upracować, -cuję, -wałem, *va. perf.* ermüden, müde machen; — się, *vr.* sich ermüden, sich erschöpfen, sich müde arbeiten, sich abarbeiten.

Upracowanie, -nia, *sn.* Ermüdung *f.* Erschöpfung *f.*

Upruć, -piore, -prałem, *va. perf.* auswaschen, waschen.

Uprzągnąć, -gnę, -gnąłem, *va. perf.* 1) Durst bekommen, 2) — czego etw. ersöhnen, heftig verlangen, begehren, sehnsüchtsooll erwarten; w końcu nadeszła chwila tak długo -gniona endlich ist dieser so lang ersohnte Augenblick gekommen; gość -gniony der sehnsüchtsooll erwartete Gast.

Upraszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Uprosić, -szę, -sitem, *va. perf.* erbitten, ersuchen, bitten; dać się -sić sich erbitten lassen; -sić co etw. durch Bitten erlangen, erreichen; -sić sobie co u kogo sich etw. von jmnmd erbitten; nie dać się -sić unerbittlich sein, sich nicht bewegen lassen.

Upraszcząć, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Uprościć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* vereinfachen; skomplikowany ten system można bardzo łatwo — dieses komplizierte System kann man sehr leicht vereinfachen.

Upraszczanie, Uproszczenie, -nia, *sn.* Vereinfachung *f.*

Uprawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Bau *m.*, Kultur *f.*; — roli Ackerbau, Feldbau, Bestellung *f.* des Acker; — kopalni Grubenbetrieb *m.*, Abbau *m.* der Grube; — umysłu geistige Bildung; — serca, woli Bildung des Herzens, des Willens; — lesna Waldbau.

Uprawca, -cy, *pl.* -cy; Uprawiacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Anbauer *m.*, Pflanzler *m.*

Uprawić, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Uprawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* 1) bearbeiten; — pole das Feld bestellen; — rolę den Acker zurechten, bauen; — nauki den Wissenschaften obliegen; — sport den Sport betreiben; 2) Bergbau treiben; abbauen.

Uprawianie, Uprawienie, -nia, *sn.* = Uprawa.

Uprawialność, -ści, Bauhaltung *f.* der Grube.

Uprawniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uprawnić, -nie, -niłem, *va. perf.* berechtigen, Rechtstrast verleihen, legitimieren.

Uprawnienie, -nia, *sn.* Berechtigung *f.*; — do wyzyci Abfertigungsbefugnis *f.*

Uprawność, -ści, *sf.* Zubauähigkeit *f.*

Uprawny, *adi* urbar gemacht, bestellt.

Uprażyć, -żę, -żyłem, *va. perf.* röhen.

Uprojektować, -tuje, -wałem, *va. perf.* projektieren, planen.

Uprojektowanie, -nia, *sn.* Projektieren *n.*, Planen *n.*

Upromienić, -nie, -niłem, *va. perf.* bestrahlen, mit Strahlen umgeben.

Uproporcjonować, -nuję, -wałem, *va. perf.* die richtigen Proportionen geben, die richtigen Verhältnisse verleihen.

Uprościć, siehe: Upraszczać.

Uprostować, -tuje, -wałem, *va. perf.* geradebiegen.

Uprostowanie, -nia, *sn.* Gerademachen *n.*

Uprowadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Uprowadzić, -dzą, -dzałem, *va. perf.* einführen, megführen; — kogo w bezpieczne miejsce jmnmd an einen sicheren Ort einführen; data się — bez uporó sie ließ sich ohne Widerstand einführen.

Urowadzanie, Urowadzenie, -nia, *sn.* Einführung *f.*, Wegführung *f.*

Uprószyć, -szę, -szylem, *va. perf.* ganz bestauben.

Upróżniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upróżnić, -nię, -niłem, *va. perf.* entleeren, ausleeren; abnehmen, geringer machen; — się, *vr.* fertig werden, sich entledigen.

Uprząść, -przędę, -prządłem, *va. perf.* spinnen, fertig spinnen; dziewka pasma już -przędła die Magd hat schon den Strähn fertig gesponnen; — sobie co w głowie sich etw. ausbeden, sich etw. einbilden, sich etw. in den Kopf setzen.

Uprzątać, -a, *pl.* -e, *sm.* Wegschaffer *m.*, Wegräumer *m.*; Wajer *m.*, Wasenmeister *m.*, Schinder *m.*

Uprzątać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Uprzątnąć, -nę, -niłem, *va. perf.* ausräumen, wegräumen, aus dem Wege räumen, weg schaffen, beseitigen; — w pokoju im Zimmer ausräumen; — kamienie z pola die Steine vom Felde weg schaffen; — przeszkody die Hindernisse beseitigen.

Uprzątanie, Uprzątnienie, -nia, *sn.* Ausräumen *n.*, Wegräumen *n.*, Wegschaffung *f.*, Beseitigung *f.*

Uprząż, -ęży, *pl.* -ęże, *sf.* Geschirr *n.*, Pferdegeschirr *n.*; Weipann *n.*

Uprzedzać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Uprzedawać, -daje, -wałem, *va. imperf.* von etw. verkaufen, abgeben; wiele -leś już ze stu, które miałeś wie viel hast du schon von dem Hundert, das du hattest, verkauft.

Uprzedmiotować, -tuje, -wałem, *va. perf.* objektivieren.

Uprzedni, *adi.*; Uprzednio, *adv.* früher, vorangehend, obig.

Uprzedzać, -dzam, -dzałem, *I. va. imperf.*; Uprzedzić, -dzą, -dzałem, *I. va. perf.* 1) zuvor kommen, vor eilen, vorausgehen; -dził mnie i on też uzyskał tę posiadę er ist mir zuvor gekommen und hat auch richtig die Stelle erhalten; rzecz stworzona nie

może — stwórcy swego die Schöpfung kann ihrem Schöpfer nicht vorausgehen; — wojnę einem Kriege vorbeugen; — czyje życzenie jmnbs Wunschen zuvorkommen; rozum czasem -dza lata der Verstand kommt manchmal vor den Jahren; — dzający zuvorkommend, dienstfertig; 2) benachrichtigen, warnen; -dzeni o przyjeździe króla przystroili swiętecznie miasto von der Ankunft des Königs benachrichtigt, schmückten sie feierlich die Stadt; -dzam cię, że to się źle skończy ich warne dich, daß das Schlechte enden wird; — sądem einen vorläufigen Richterpruch fällen; 3) — kogo przeciw komu jmnbdn gegen einen einnehmen, ihm eine nachteilige Meinung von jmnbdm beibringen; możliwe, że jestem w tym wypadku -dzony i nie mogę sądzić obiektywnie es ist möglich, daß ich in diesem Falle voreingenommen bin und nicht objektiv urteilen kann; II. — się, *vr.* voreingenommen sein, eine üble Meinung annehmen.

Upprzedzanie, Upprzedzenie, -nia, *sn.* 1) Vorausseilen *n.*, Zuvorkommen *n.*; 2) Benachrichtigen *n.*, Warnen *n.*, Benachrichtigung *f.*, Warnung *f.*; 3) Voreingenommenheit *f.*, Vorurteil *n.*; sądzić z -niem mit Voreingenommenheit urteilen; mówię tu bez -dzeń ich spreche hier ohne Vorurteile; człowiek bez -dzenia ein vorurteilsfreier, vorurteilsloser, unbefangener Mensch; mieć wiele -dzeń von vielen Vorurteilen befangen sein.

Upzejmość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Leutlichkeit *f.*, Freundlichkeit *f.*, Höflichkeit *f.*, Liebenswürdigkeit *f.*, Wohlwollen *n.*; przyjął mnie z wielką -ścią i obiecał uczynić, co będzie w jego mocy er empfing mich mit großer Höflichkeit und versprach, alles zu tun, was in seiner Macht liegen werde; nie wiem, czem zastąpiłem na tyle -ści ich weiß

nicht, womit ich so viel Freundlichkeit verdient habe.

Upzejmy, *adi.*; Upzejmie, *adv.* freundlich, höflich, leutlich, wohlwollend; był dla mnie zawsze nader -my er war mit mir immer überaus freundlich; -mie kogo przyjąć jmnbdn höflich empfangen; wzywać kogo -mie jmnbdn höflich ersuchen, aufordern.

Upzestrzeniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upzestrzenić, -nie, -niłem, *va. perf.* vergrößern, erweitern; — komu miejsca jmnbdm Platz machen.

Upzyjemniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upzyjemnić, -nie, -niłem, *va. perf.* angenehm machen; cnoty towarzyskie -niają życie tych wszystkich, co nas otaczają die gesellschaftlichen Tugenden machen allen denen, die uns umgeben, das Leben, angenehm; starał się -nić mi ten nudny pobyt na wsi, ale nadaremnie er trachtete diesen langweiligen Aufenthalt auf dem Lande mir angenehm zu machen, aber vergeblich.

Upzyjemnianie, Upzyjemnienie, -nia, *sn.* Angenehm machen *n.*

Upzykrzać się, -krzam, -krzałem, *vr. imperf.*; Upzykrzyć się, -krzę, -krzyłem, *vr. perf.* lästig, langweilig werden; — sobie co się etw. überdrüssig machen; -krzony unangenehm, lästig.

Upzytomniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upzytomnić, -nie, -niłem, *va. perf.* vergegenwärtigen.

Upzytomnianie, Upzytomnienie, -nia, *sn.* Vergegenwärtigung *f.*

Upzywilejować, (praesens ungr. bräuhslich) -wałem, *va. perf.* privilegieren; -wany privilegiert.

Upnąć się, -nę, -nąłem, *vr. imperf.* stolpern, mit dem Fuße anstoßen; — się, *vr.* w czym ein Versetzen machen.

Upstrzenie, -nia, *sn.* Buntschäftigkeit *f.*

Upstrzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* buntschäftig machen; — się, *vr.* sich buntschäftig kleiden.

Upudrować, -druję, -wałem, *va. perf.* pudern; -wała się tak silnie, by pokryć czerwoną od łez twarz sie hat sich so stark gepudert, um das von Tränen gerötete Antlitz zu bedecken.

Upudrowanie, -nia, *sn.* Pudern *n.*

Upulchniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Upulchnić, -nie, -niłem, *va. perf.* weich machen, auflodern.

Upulchnianie, Upulchnienie, -nia, *sn.* Lockermachen *n.*

Upurpurować, -ruję, -wałem, *va. perf.* mit Rot bedecken; mit dem Purpur bekleiden.

Upust, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Schiene *f.*, Seil *n.*, Zapfen *m.*; 2) Ablassen *n.*, Herunterlassen *n.* des Wassers.

Upuszczać, -czam, -cziałem, *va. imperf.*; Upuścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* 1) fallen lassen, fahren lassen, loslassen, aus den Händen lassen; — szklanke, zegarek ein Glas, eine Uhr fallen lassen; 2) nachlassen, nachgeben; im Eifer erkalten; — coś z swoich pretensyi etw. von seinen Ansprüchen nachgeben; — coś z ceny etw. vom Preise nachlassen; 3) ablassen, abzapfen; — komu krwi jmnbdm zur Ader lassen.

Upuszczanie, Upuszczenie, -nia, *sn.* Nachlassen *n.*; Loslassen *n.*; Ablassen *n.*

Upuszenie, -nia, *sn.* Befriedern *n.*

Upuszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* mit Daunnen befiedern.

Upysznić, -nie, -niłem, I. *va. perf.* stolz, prunkvoll machen.

Urabiac, -biam, -białem, *va. imperf.*; Urobić, -bię, -biłem, *va. perf.* 1) bearbeiten, fertigstellen, verarbeiten, bilden, formen, modellieren; 2) fest durchkneten; durchkneten; 3) erarbeiten, ver-

dienen; II. — sie, *vr.* 1) sich bilden; 2) sich abarbeiten.

Urabianie, Urobienie, -nia, *sn.* Bearbeiten *n.*, Verfertigen *n.*, Bilden *n.*, Formen *n.*

Uraczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Urażyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* 1) bewirten, gastfreundlich aufnehmen; hojnie kogo — jmnbn reichlich bewirten; 2) jmnbn zusehen, jmnbn gut zurichten; a toś go -czył da heißt du ihn schön zugerichtet; — sie, *vr.* sich gutlich tun, sich schmecken lassen.

Uraczanie, Uraczenie, -nia, *sn.* Bewirtung *f.*

Urada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Beschluß *m.*, Entschlebung *f.*

Uradować, -duje, -wałem, *va. perf.* erfreuen; -wał mnie tem niezmiernie er hat mich damit ungemein erfreut; — sie, *vr.* sich erfreuen; zobaczysz, że serce ci się -duje du wirst sehen, daß dein Herz sich erfreuen wird.

Uradowanie, -nia, *sn.* Freude *f.*, Erfreuen *n.*

Uradzenie, -nia, *sn.* Beratung *f.*, Beschlußfassung *f.*

Uradzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Uradzić, -dzą, -dziktem, *va. perf.* beschließen einen Beschluß im Räte fassen; beratschlagen; -liśmy wczoraj wysłać do nieprzyjaciela posrednika wir haben gestern im Räte beschloffen, einen Mittler zum Feinde zu schicken; radzili i radzili a nie nie -dzili sie haben hin und her geraten und nichts beschloffen.

Uragan, -u, *pl.* -y, *sm.* Sturm *m.*, Orkan *m.*, Sturm-, Wirbelwind *m.*

Uran, -u, *sm.* Uranium *n.*; — czarny Schwarzuranerz *n.*, Pechuran *n.*, Pechblende *f.*

Uraniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uronić, -nie, -niłem, *va. perf.* 1) fallen lassen, fahren lassen; verlieren; ptak locać -ronił pióro der Vogel ließ im Fluge eine Feder fallen; — pierze Federn fallen lassen; — lzy Tränen vergießen; i na mym grobie

lże słodka -roni mit süßen Tränen wird er mein Grab beneßen; ani lzy nie -ronił nad swej żony zgonem keine Träne vergoß er über den Tod seiner Gattin; z wielką uwagą słuchałem jego mowy, nie -roniłem ani słowa mit großer Aufmerksamkeit hörte ich seiner Rede zu und ließ mir kein Wort entgehen; 2) veraessen.

Uraniki, -ków, *plur. tant. sn.* uraniumhaltige Mineralien *gruppe*.

Uranic, -nie, -niłem, *va. perf.* leicht verwunden.

Uranit, -u, *pl.* -y, *sm.* Uranit *m.*, Uranitglimmer *m.*, Uranit *m.*

Uranityczny, *adi.* Uranit betreffend, =haltig.

Uranografia, -fii, *sf.* Himmelsbeschreibung *f.*; = Opis nieba.

Uranograficzny, *adi.* himmelsbeschreibend; = Opisujący niebo.

Uranologia, -gii, *sf.* Himmelslehre *f.*; = Nauka o ciałach niebieskich.

Uranoskop, -u, *pl.* -y, *sm.* Himmelsquader *m.*, Uranoskop *n.*; = Narzędzie ułatwiające poznanie nieba gwiazdzistego.

Uranoskopia, -pii, *sf.* Himmelsbeobachtung *f.*; Sternseherei *f.*; = Badanie i przepowiednia z gwiazd.

Uranowy, *adi.* Uran betreffend, uranhaltig; -nowa okra Uranblüte *f.*, Uranoder *m.*

Uras, *indecl. sm.* Tronaßal *n.*, Trona *f.*

Uraścić, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; Urosć, Urosnąć, -nę, -słem, *vn. perf.* 1) wachsen, gewachsen sein, groß wachsen, aufwachsen; jeszcze nie urosł, aby się mieszać w takie sprawy du bist noch nicht groß genug gewachsen, du bist noch zu jung, um dich in solche Angelegenheiten zu mischen; jak -śniesz wenn du groß gewachsen sein wirst; chciałby urosć cudzą krzywdą er möchte durch den Schaden anderer groß werden; 2) erwach-

sen, entspringen; z tego -sły mi same nieprzyjemności daraus sind mir lauter Unannehmlichkeiten erwachsen; ciekawym, co z tego -śnie ich bin neugierig, was daraus entspringen wird.

Urastanie, Urosnięcie, -cia, *sn.* Erwachsen *n.*, Aufwachsen *n.*, Entspringen *n.*

Urat, -u, *sm.* harnsaurer Saß.

Uratować, -tuje, -wałem, *va. perf.* retten, erretten; — komu życie jmnbn daß Leben retten; -wałem z wielką biedą resztkę majątku ich habe mit großer Not den Rest des Vermögens gerettet; — miasto od pożaru die Stadt vor dem Brande retten; cudem prawie -wany fast durch ein Wunder gerettet; — sie, *vr.* sich retten.

Uratowanie, -nia, *sn.* Retten *n.*, Rettung *f.*, Erretten *n.*

Uraz, -u, *pl.* -y, *sm.* Verletzung *f.*, Verrentung *f.*, Quetschung *f.*, Anstoß *m.*; — na grzbiecie końskim od siodła die Verrentung des Pferderückens infolge des Sattels.

Uraza, -zy, *pl.* -zy, *sm.* Beleidigung *f.*, Kränkung *f.*, Groß *m.*; -zę komu darować jmnbn eine Kränkung verzeihen; nie czuję do ciebie z tej przyczyny żadnej -zy ich fühle dir gegenüber deshalb keinen Groß, ich trage dir deshalb nichts nach; pamiętać -zy die Beleidigungen im Gedächtnis behalten; brać co za -zę etw. für eine Kränkung ansehen.

Urazić, -a, *pl.* -e, *sm.* Beleidiger *m.*

Urazitelność, Urazliwość, -ści, *sf.* 1) leichte Verletzbarkeit, Empfindlichkeit *f.*, Anzüglichkeit *f.*; 2) Unheilbarkeit *f.* einer Wunde.

Urażliwy, *adi.* empfindlich, anzüglich, kränkend.

Urażać, -żam, -żałem, *I. va. imperf.*; Urazić, -żę, -ziłem, *I. va. perf.* 1) eine schmerzhaft Stelle, Wunde berühren, anrühren, drücken;

wesh tun, Schmerzen verur-
sachen; -zides mnie w bolaca
reke du hast mich auf die
schmerzende Hand gedrückt;
2) beleidigen, kränken, nahe-
treten; słowa te musiały go
głęboko — diese Worte
mußten ihn tief kränken; nie
chciałem go wcale — ich
wollte ihm gar nicht nahe-
treten; — kogo na siebie
się jmnndn abspenstig machen,
bei jmnndn anstoßen; II. —
się, *vr. 1*) sich wesh tun, sich
an einer schmerzenden Stelle
berühren; -łem się w nogę
ich habe mir an dem Fuße
wesh getan, ich habe die schmer-
zende Stelle des Fußes be-
rührt; 2) sich gekränkt fühlen;
— się na kogo jmnndn etw.
übelnehmen.

Urażenie, -nia, *sn.* Be-
schädigen *n.*, Verleßen *n.*,
Beschädigung *f.*, Verletzung *f.*;
Kränken *n.*, Beleidigen *n.*,
Kränkung *f.*, Beleidigung *f.*

Urządca, -bie, -balem, *va.*
perf. abhaßen, abhauen, spal-
ten; urab trochę szczypek
spalte ein wenig Späne;
tego nikt siekiera nie -bie
daś ijt niemand im stande
mit der Axt zu haßen.

Urąbek, -bka, *pl.* -bki, *sm.*
(Donax) Dreiecksmuschel *f.*

Urągać, -gam, -gatem, *vn.*
imperf., — się, *vr.* jmnndn ver-
höhnern, höhnen, über jmnndn
spotten, jmnndn verspotten;
-ga mi a ja bezbronna jestem
er verhöhnt mich und ich bin
wehrlos; nie -gaj się z biednego
verhöhne nicht einen Armen;
-gali Jezusowi a on im prze-
baczył sie verhöhnern Jesu
und er hat ihnen verziehen;
kto czyni krzywdę ubogiemu,
-ga Stworzycielowi swojemu
wer einem Armen unrecht tut,
spottet seines Schöpfers.

Uraganie, -nia, *sn.* Ver-
spottung *f.*, Verhöhnung *f.*

Uragliwy, *adi.*; Uragli-
wie, *adv.* spottend, höhnißch.

Uragowisko, -ka, *sn.* Spott
m., Hobn *m.*, Verhöhnung *f.*;
być -kiem gawiedzi ulicznej
ein Spott des Gassenpöbels
werden; naraził mnie na —

wszystkich er hat mich dem
Spotte aller Leute preisge-
geben; na — królem go na-
zywali zum Hohne nannte
man ihn könig.

Uregestrować, Ureje-
strować, -ruję, -walem, *va.*
perf. registrieren, ordnen.

Uregulować, -luję, -walem,
va. perf. regulieren, regeln, ord-
nen; żyje teraz w stosunkach
zupełnie -wanych er lebt jetzt
in vollständig geregelten Ver-
hältnissen.

Uregulowanie, -nia, *sn.*
Regeln *n.*, Ordnen *n.*

Uremia, -mii, *sf.* Urämie
f., Blutvergiftung *f.* durch
Harn; = Mocznicza.

Uremiczny, *adi.* urämisch;
napad — urämischer Anfall.

Uretran, -u, *sm.* harn=
saures Salz.

Urethritis, *indecl. sf.* Harn-
röhrenentzündung *f.*; = Za-
palenie przewodu moczowego.

Uretroskop, -u, *pl.* -y,
sm. Harnröhrenspiegel *m.*; =
Zwierciadło do badania cewki
moczowej.

Uretrotom, -u, *pl.* -y, *sm.*
Harnröhrenspalter *m.* (instru-
ment chirurgica).

Urewiec, -wca, *pl.* -wce,
sm. Schlacke *f.*; — górniasty
Graunichts *n.*, Dsendruch *m.*,
Tutie *f.*; — mszysty weißes
Nichts, Pompholyx *f.*

Uręczać, -czam, -czalem,
va. imperf.; Uręczyć, -cze,
-czyłem, *va. perf.* versichern,
bürgen, garantieren.

Uręczenie, Uręczenie,
-nia, *sn.* Versichern *n.*, Bürgen
n., Garantie *f.*

Urfa, -fy, *pl.* -fy, *sf.* (Cy-
prinus Orfus) Drif *m.* (Fisch=
art).

Urjantówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Birnenart.

Urlop, -u, *pl.* -y, *sm.*
Urlaub *m.*; wziąć, dać —
einen Urlaub nehmen, geben;
byłem trzy tygodnie na -pie
ich war drei Wochen auf Ur-
laub; — z powodu choroby
Urlaub wegen Krankheit; po-
danie o — Urlaubsgeßuch *n.*;
przedłużenie -u Urlaubsver-
längerung *f.*

Urlopnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Urlauber *m.*, Beurlaubte(r) *m.*

Urlopować, -puję, -walem,
va. perf. beurlauben.

Urlopowy, *adi.* Urlaubs-;
Urlauber *m.*; = Urlopnik.

Urna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Urne *f.*, Gefäß *n.*

Urobek, -bka, *pl.* -bki, *sm.*
Ausbeute *f.*, tägliche Ausbeute,
Eingebrachte(s) *n.*; Verdienst *m.*

Urobienie, -nia, *sn.* Aus-
bildung *f.*; — głosu Modu-
lation *f.* der Stimme.

Urobny, *adi.* leicht zu be-
arbeiten.

Urocie, -cia, *sing. tant.*
sn. durch natürliche Grenzen
abgeschlossenes Fortreiter.

Urocznik, -a, *pl.* -i, *sm.*
(Umbilicus) Singwurz *f.*

Uroczy, *adi.*; Uroczno,
adv. 1) bezaubernd, lieblich,
herrlich; z uśmiechem uro-
czym na ustach mit einem
bezaubernden Lächeln auf den
Lippen; -cza piękność bezau-
bernde Schönheit; 2) schädlich,
mit böser Kraft behaftet; -cze
oczy błękit.

Urozczyć, -czę, -czyłem, *va.*
perf. bezaubern, bereiten; den
bösen Blick werfen.

Uroczyn, -u, *pl.* -y, *sm.*
(Plumieria) Blumerie *f.*

Uroczysko, -ka, *pl.* -ka;
Uroczyszcze, -szcza, *pl.*
-szcza, *sn.* 1) Grenzstein *m.*,
Mahltaufen *m.*; 2) von Ge-
spenstern, von Hexen aufge-
suchter Ort.

Uroczystość, -ści, *pl.* -ści,
sf. Feier *f.*, Feierlichkeit *f.*,
Festlichkeit *f.*, feierliche Be-
gehung.

Uroczysty, *adi.*; Uroczy-
ście, *adv.* feierlich, festlich,
Fest; -ste swięto Festtag *m.*;
co znaczy ta mina -sta was be-
deutet diese feierliche Miene;
zostałem -ście zaproszony ich
wurde feierlich eingeladen;
co roku obchodzono -ście jej
imieniny ihr Namenstag wurde
jedes Jahr festlich begangen.

Uroda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1)
Wuß *m.*, Statur *f.*, Gestalt
f.; był -dy niewielkiej er war
nicht groß von Gestalt; 2)
Schönheit *f.*, wohlgefälliges

Außere; -dy wprawdzie dość, ale serca mało Schönheit ist zwar genug vorhanden, aber wenig Herz; — jej była tak niezwykła, że wszystkie serca ku sobie pociągała ihre Schönheit war so ungewöhnlich, daß sie alle Herzen anzog; na -de auf Kredit.

Urodka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Callomyia (Insektenart).

Urodlin, -u, *pl.* -y, *sm.* (Asimina) Njimine *f.*, Njimpfel *m.*

Urodny, *adi.* hübsch, schön, wohlgestaltet.

Urodzaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Ernte *f.*; fruchtbares Jahr; w przeszłym roku były nie-źle -e voriges Jahr war die Ernte nicht schlecht; -e zna-czą się w tym roku die Feld-früchte lassen in diesem Jahre eine gute Ernte hoffen; zie-mia -u daß versprochene, ge-lobte, gesegnete Land.

Urodzajność, -ści, *sf.* Fruchtbarkeit *f.*

Urodzajny, *adi.*; Uro-dzajnie, *adv.* fruchtbar; zie-mia -na fruchtbare Erde.

Urodzenie, -nia, *sn.* Ge-burt *f.*, Herkunft *f.*, Abkunft *f.*; wysokiego -nia hoher Her-kunft, Abstammung.

Urodzić, -dzieć, -dziłem, *i. va. perf.* gebären; jakoby ich jedna matka -ła als wenn sie eine Mutter geboren hätte; już -dziła sie ist schon niedergekommen; żo-na mu syna -dziła die Frau hat ihm einen Sohn geboren; wysoko -dzony Wohlgeboren, hochgeboren; nie -dzi sowa sokoła die Eule wird keinen Falken gefären, der Apfel fällt nicht weit vom Stamme; II. — sie, *vr. 1*) geboren werden, zur Welt kommen, wachsen; jeszeze się ten nie -dził, ktoby wszystkim dogodził man kann es nicht allen recht machen, derjenige ist noch nicht geboren, der es allen recht ma-chen würde; -dził się w ma-łym miasteczku na Litwie er wurde in einer kleinen Stadt in Litauen geboren; 2) gebeihen, geraten; pszenica

sie tego roku nie -ła der Weizen ist dieses Jahr nicht geraten; 3) aus etw. entstehen, durch etw. verursacht, veran-laszt sein; stąd -dziło się kilka pytań daß gab Veranlassung zu mehreren Fragen.

Urodziny, -dzin, *plur. tant. sn. 1*) Geburt *f.*; 2) Ge-burtstag *m.*; u protestantów obchodzą uroczystie — a u katolików imieniny bei den Protestanten wird der Ge-burtstag, bei den Katholiken der Namensdag gefeiert.

Urodziwość, -ści, *sf.* Schönheit *f.*

Urodziwy, *adi.*; Uro-dziwie, *adv.* schön, wohlge-staltet.

Uroić, -ję, -item, *va. perf.* einbilden; — sobie coś nie-możliwego sich etw. Unmög-liches einbilden; — się, *vr. defect.* entstehen; -to mu się coś w głowie es ist etw. in seinem Kopfe entstanden.

Urojenie, -nia, *sn.* Hirn-gespinn *n.*, Einbildung *f.*; żyje w ciągłych -niach er lebt in beständiger Einbildung; to jest — powstałe w two-jej fantazyi daß ist ein Hirn-gespinn, daß in deiner Phan-tasie entstanden ist.

Urok, -u, *pl.* -i, *sm. 1*) Reiz *m.*, Anmut *f.*, Zauber *m.*; już ta rzecz nie ma dla mnie tego -u co dawniej diese Sache hat für mich nicht denselben Reiz wie früher; pełna -u anmut-s-voll; co za — w jej uśmie-chu maś für ein Reiz in ihrem Lächeln; 2) Bescheiung *f.*, Berufung *f.*, Bezauberung *f.*; bez -u unberufen; — zdjąć jnndn entzaubern; na psa — unbeschrieben, ich soll nichts verschreiben; wörtlich: der Zauber, daß Unglück soll den Hund besallen.

Uroklina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Lagerstroemia (Pflanzenart).

Urologia, -gii, *sf.* Harn-lehre *f.*, Lehre von den Er-krankungen des Harnappa-rates.

Uron, -u, *pl.* -y, *sm.* Galietis (Luchsart).

Uronka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ceratochilus (Pflanzenart).

Urosić, -szę, -sitem, *va. perf.* benehgen, betauen.

Uroskopia, -pii, *sf.* Harn-schau *f.*, Harnuntersuchung *f.*; = Nauka o moczu, ha-danie moczu.

Urost, -u, *pl.* -y, *sm.* großer Wuchs, Größe *f.*, Ho-heit *f.*

Uroszczenie, -nia, *sn. 1*) Annahung *f.*, Anspruch *m.*; 2) Düngen *n.*

Uroszenie, -nia, *sn.* Be-nehgen *n.*, Betauen *n.*

Urosić, -szczę, -ścić, *va. perf. 1*) düngen, fett machen; den Wuchs beschleunigen; 2) — sobie się schaffen, sich ausheken, annahen.

Urowany, -na, *pl.* -ni, *sm.* Droffel *f.*; = Drozd.

Urozmaicać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Urozmaicić, -cę, -citem, *va. perf.* mannig-faltig, verschiedenartig gestal-ten, bilden, Abwechslung schaffen; -cał nam czas różne-mi zabawami towarzyskimi er schaffte uns Abwechslung durch verschiedene Gesellschafts-spiele; miasta, wsie, pola i niezliczona ilość rozsypanych przy drodze domów -cały tę podróż Städte, Dörfer, Felder und die unglükhen am Wege verstreuten Häuser gestalteten die Reise mannigfaltig.

Urozmaicenie, -nia, *sn.* Verschieden-artigkeit *f.*

Urównać, -nam, -nałem, *va. perf.*; Urównywać, -nuję, -walem, *va. imperf.* ganz gleich und eben machen.

Urson, -a, *pl.* -y, *sm.* fa-nadisches Stachelshwein; = Jeżozwierz.

Urty, urt, *plur. tant. sn.* Schafhirde *f.*

Urtećianie, -nia, *sing. sn.* Vermischung *f.* mit Quecksilber, Auflösung *f.* in Quecksilber, Amalgamation *f.*

Urtykacya, -cyi, *sing. tant. sf.* Veranlassung *f.* von Nesselausschlägen.

Urtykaryja, -ryi, *sing. tant. sf.* Messelausschlag *m.*, Urtikaria *f.*; = Pokrzywka.

Uruchomić, -mie, -niitem, *va. perf.* in Bewegung setzen, in Bewegung bringen; mobilisieren.

Uruchomienie, -nia, *sn.* Inbewegungsetzen *n.*; Mobilisierung *f.*

Urumieniác, -nie, -niitem, *va. imperf.*; Urumienié, -nie, -niitem, *va. perf.* röten, bräunen, rot, braun machen.

Urumować, -muje, -watem, *va. perf.* Raum machen.

Urwa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Felsstück *n.*, abgerissenes Erdstück, Hängeklust *f.*; 2) -wy *plur. tant.* Kauferei *f.*, Schlägerei *f.*; 3) Urva (Luchsart).

Urwać, -wé, -wadem, *I. va. perf.*; Urywać, -wam, -walem, *I. va. imperf.* 1) reißen, abreißen, wegreißen, losreißen, abplücken, abzwicken; — kwiatek, jabłko eine Blume, einen Apfel abplücken; — ta lalce reke sie hat der Lippe die Hand abgerissen; jeżeli wrócisz bez niego, -wé ci głowę wenn du ohne ihn zurückkehrst, werde ich dir den Kopf abreißen; 2) abzwacken, abreißen, abziehen, abrechnen; — tem mu sześć koron z rachunku ich habe ihm von der Rechnung sechs Kronen abgezogen; — sobie od gęby się vom Munde abbrechen, sich vom Munde absparen, sich die Speise abdarben; — czas od zatrudnienia seinen Geschäften Zeit wegstehlen; 3) plötzlich in der Rede stehen bleiben, abbrechen, stehen bleiben, nicht weiter reden; widząc, że temat schodzi na nieprzyjemne mioty, -wał nagle rozmowę da er sah, daß der Gegenstand eine mir unangenehme Richtung nahm, brach er plötzlich das Gespräch ab; — wany m głosem mit abgerissener Stimme; — kogo innuńd bald von dieser, bald von jener Seite angreifen; — nieprzyjaciela z tyłu dem Feinde von rückwärts zusetzen; II. — się, *vr.* abreißen, abgebrochen werden, springen;

wszystkie sprzączki się -wały alle Klammern sind abgerissen; struna -wała się die Saite sprang; rozmowa nagle się -wała das Gespräch brach plötzlich ab; —wał się od zubiency der hat sich vom Galgen losgerissen, d. h. eigentlich sollte er hängen; —walo się es fehlte; —walo mu się er hat den Faden verloren, er hat ausgespielt, er hat nichts mehr zusetzen; ten dochód mu się -wał er hat dieses Einkommen verloren.

Urwaniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Galgenstrich *m.*, Galgenvogel *m.*

Urwański, *adi.* räuberisch, Räuber-.

Urwipoleć, -lcia, -lcie, *sm.* Taugenichts *m.*

Urwisko, -ka, *pl. -ka, sn.* abgerissener Fels, Felsabhang *m.*, Hängeklust *f.*, Abbruch *m.*, Uferbruch *m.*

Urwisty, *adi.*; Urwisto, *adv.* abschüssig, abgerissen, abgebrochen; voller Klüfte.

Urwisz, -a, *pl. -e, sm.* Gauner *m.*, Schurke *sm.*, Schelm *m.*, Beutelschneider *m.*

Urwiszubienica, -cy, *pl. -ce, sm.* Galgenstrich *m.*

Uryanka, -ki, *pl. -ki, sf.* orientalische Perle.

Urychlić się, -chlić, -chlić, *vr. perf.* sich beeilen, sich tummeln.

Uryk, -u, *sm.* Uranoxydul *n.*

Uryn, -u, *sm.* Urenin *n.*, Bestandteil des Urins.

Uryna, -ny, *sf.* Urin *m.* Harn *m.*; = Mocz; analiza -ny Harnanalyse *f.*

Urynał, -u, *pl. -y, sm.* Nachtopf *m.*, Nachgeschirr *n.*; Urynglas *n.*, Harnglas, Urincolben *m.*

Urynometr, -u, *pl. -y, sm.* Harnmesser *m.*

Urynować, -nuje, -wadem, *vn. imperf.* urinieren, harnen, sein Wasser abschlagen; = Wypuszczać moc, Szczać.

Urynowanie, -nia, *sn.* Harnen *n.*, Urinieren *n.*

Urynowy, *adi.* 1) Uryn-, Harn-, kwas — Harnsäure *f.*

urka -wa Harnröhre *f.*; 2) urin-, harnartig.

Urywanie, -nia, *sn.* Abreißen *n.*, Losreißen *n.*, Abzwicken *n.*; Abziehen *n.*, Abrechnen *n.*

Urywoczy, *adi.*; Urywczó, *adv.* schnell einfallend, in der Geschwindigkeit Abbruch tuend, abgebrochen, unterbrochen; gelegentlich.

Urywok, -wku, *pl. -wki, sm.* Bruchstück *n.*, Abbruch *m.*, Abgerissene(s) *n.*

Urywiec, -wca, *pl. -wce, sm.* (Flores zinci) Zinkoxyd *n.*

Urywkowy, *adi.*; Urywkowo, *adv.* Bruchstück-, abgerissen, abgebrochen; bruchstückweise.

Urząd, -ędu, *pl. -edy, sm.* Amt *n.*; Behörde *f.*; Magistrat *m.*, być w -edzie im Amte sein; — wysłkowy Expedient *n.*, — przesyłek pospiesznych Eilgüterexpedit; — słowy Zollamt; — podatkowy Steueramt; sprawować — ein Amt bekleiden; z -ędu vom Amte wegen; starać się o — sich um ein Amt bewerben; na — auf Bestellung, absichtlich, vorzüglich, als ob es so sein müßte; na — klamać wie auf Bestellung lügen.

Urządzać, -dzam, -dzałem, *I. va. imperf.*; Urządzić, -dze, -dzikem, *I. va. perf.* 1) veranstalten; — dzik wielkie przyjęcie er veranstaltete einen großen Empfang; 2) einrichten; — mieszkanie eine Wohnung einrichten; świeżo — dzony frisch eingerichtet; 2) — kogo innuńd herrichten, zurichten, innuńd aufsitzen lassen; II. — się, *vr.* sich einrichten; sich errichten; sich zurichten.

Urządzenie, Urządzenie, -nia, *sn.* Einrichtung *f.*; Veranstaltung *f.*; lepsze -dzenia zaprowadzić w swoim gospodarstwie bessere Einrichtungen in seiner Wirtschaft einführen; — dzenie balu potaiga za sobą wielkie koszty die Veranstaltung eines Balles zieht große Kosten nach sich; sprawił sobie do salonu nowe — er hat sich eine frische

Saloneinrichtung angebracht;
— drogi żelaznej Eisenbahn-
anlagen *pl.*; — dylatacyjne
Dilatationsvorrichtung.

Urzec, -kne, -rzeklem;
Urzeknąć, -rzekę, -rzekłem,
va. perf. beschreien, berufen.

Urzeczenie, Urzekanie,
-nia, *sn.* Beschreien *n.*, Beru-
fen *n.*

Urzczywistniac, -niam,
-niatem, *va. imperf.*; Urzczy-
wistniac, -nie, -niłem, *va.*
perf. vernünftigen, realisieren;
przyszłość to -stni die Zukunft
wird es vernünftigen; — sie,
vr. zur Wirklichkeit werden,
sich vernünftigen, realisieren;
wąpię, czy marzenia twoje
się kiedykolwiek -nią ich be-
zweifle, ob deine Träume je
zur Wirklichkeit werden.

Urzczywistnianie, Urzczy-
wistnienie, -nia, *sn.* Ver-
wirklichung *f.*, Realisierung *f.*
Urzeka, -kli, *pl.* -kle, *sf.*
Gosteria (Pflanzenart).

Urzet, -u, *sm.* (Isatis)
Waid *m.*, Waidfrau *n.*

Urzetelniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Urzetelnic,
-nie, -niłem, *va. perf.* er-
füllen, in Erfüllung bringen.

Urzezać, -zam, -zalem;
Urznać, -rznę, -rznalem, *I.*
va. perf.; Urzynać, -nam, -na-
łem, *I. va. imperf.* abfagen, ab-
schneiden; bluznić-reom -nao-
język den Gotteslästerern wurde
die Zunge abgeschnitten; —
komu ręce, nogę jmandu den
Fuß, die Hand abfagen; —
kogo w głębę jmandu auß
Maul schlagen, jemand eine
Maulschelle verjehen; *II.* — sie,
vr. 1) sich schneiden; -rznąć się
w palec er hat sich in den Finger
geschnitten; 2) seine Notdurft
verrichten; 3) sich betrinken,
besaufen; a to się -nał da
hat er sich ordentlich betrunken.

Urzeczanie, -nia; Urznięcie,
-cia; Urzynanie -nia, *sn.* Ab-
schneiden *n.*, Beschneiden *n.*,
Abfagen *n.*; Betrinken *n.*

Urzeźbic, -bie, -bitem, *va.*
perf. schnitzen.

Urzedniczeta, *plur. tant.*
sn. Beamtenkinder *pl.*

Urzedniczka, -ki, *pl.* -ki,

sf. Beamtin *f.*; Beamten-
frau *f.*

Urzedniczy, *adi.* Beam-
ten-; bal — Beamtenball *m.*

Urzedniczyna, -ny, *pl.*
-ny, *sm.* armer, unansehnlicher
Beamter.

Urzednik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
1) Beamte(r) *m.*; — sądowy
Gerichtsbeamter; — prywatny
Privatbeamter; 2) Amtmann
m., Verwalter *m.*, Wirtschafts-
verwalter.

Urzedować, -duję, -wałem,
vn. imperf. amtieren, ein Amt
bekleiden, Beamter sein, ein
Amt verwalten.

Urzedowanie, -nia, *sn.*
Amtieren *n.*, Amtsverwaltung *f.*

Urzedowność, -ści, *sf.*
amtlicher Charakter.

Urzedowy, Urzedowy,
adi.; Urzedownie, Urzedo-
wo, *adv.* amtlich, offiziell; —
doniesienie amtlicher Bericht;
mina -wa Amtsmiene *f.*; —
we obowiazki Amtspflichten *pl.*;
— wa pieczęć Amtssiegel *n.*;
— wnie kogo zawiadomic jmand
amtlich benachrichtigen.

Usadka, Usadzka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Dinterheit *m.*

Usadowić, -wie, -wiłem,
va. perf. setzen, hinsetzen; —
się, *vr.* sich setzen, sich hinsetzen;
sich festsetzen.

Usadowienie, -nia, *sn.* 1)
Hinsetzen *n.* Setzen; 2) Ein-
waggonierung *f.*

Usadzać, -dzam, -dzalem,
I. va. imperf.; Usadzić, -dże,
-dziłem, *I. va. perf.* 1) setzen,
pflanzen, stellen; — ogród,
winicę einen Garten, einen
Weinberg pflanzen; 2) — by-
ka einen Boß schießen, eine
Dummheit sagen; *II.* — się, *vr.*
etw. zu erreichen trachten, etw.
zu bewerkstelligen suchen, stark
und fest auf etw. bestehen;
jak się nieszczęście na kogo
-dzi, ciagle go przesladuje
wenn das Unglück jmandu zu
verfolgen anfängt, so hört es
nicht auf.

Usadzenie, Usadzenie,
-nia, *sn.* Pflanzen *n.*, Setzen
n., Stellen *n.*

Usamowolnić, -nie, -niłem,
va. perf. die Freiheit, die

Selbständigkeit geben, eman-
zipieren, freilassen, freigeben;
für mündig erklären.

Usamowolnicieł, -a, *pl.*
-e, *sm.* Emanzipator *m.*, Be-
freier *m.*

Usamowolnienie, -nia, *sn.*
Emanzipation *f.*, Gewährung
der Rechtsfreiheit, Freilassung
f.; Mündigkeitserklärung *f.*

Uschłość, -ści, *sf.* Trocken-
heit *f.*, Verdorrtheit *f.*, Dürre *f.*

Uschnąć, -schnę, -schną-
łem, *vn. perf.*; Usychać,
-cham, -chalem, *vn. imperf.*
trocknen, verdorren, trocken,
dürr, werden, absterben, ver-
schmachten; roślina ta pozba-
wiona klimatu, w którym
wzrosła, powoli -cha diese
Pflanze, dem Klima, in dem sie
aufgewachsen, entogen stirbt
langsam ab; a bodaj -schła
ta ręka, co się przeciw ojeu
podniosła möge die Hand ver-
dorren, die sich gegen den Vater
erhoben hat; odkąd zniknęła
jak sen jaki złoty, umieram
z żalu, -cham z tęsknoty
seitdem sie wie ein goldener
Traum verschwand, sterbe ich
vor Schmerz und verschmachte
vor Sehnsucht; serce mi -sycha
ze zmartwienia derummer
verzehrt mein Herz.

Usiadać, -dam, -dałem, *vn.*
imperf.; Usiąść, -siadę, -sia-
dłem, *vn. perf.* sich setzen,
sich niederlassen, sich nieder-
setzen; -siadź, ja ci podyktuję
setze dich und ich werde dir
diktieren; — na galezi się an
einen Zweig setzen; czart od
początku świata na tem miej-
scu -siadł, aby nas od prawdy
odwodzić der Teufel hat sich
von Anfang der Welt an
diesem Orte niedergelassen, um
uns der Wahrheit abspenstig
zu machen; — się, *vr.* sich
setzen; sich auf den Boden
setzen; fester werden.

Usiadanie, Usiedzenie,
-nia, *sn.* Setzen *n.*

Usiarczenie, Usiarkowa-
nie, -nia, *sn.* Schwefeln *n.*
Usiarczyć, -czę, -czyłem,
va. perf. schwefeln, mit Schwefel
anmachen.

Usidlac, -lam, -lakem, *va. imperf.*; Usidlic, -le, -litem, *va. perf. ins. Neg.* fangen, vermeiden, in Schlingen fangen, verstricken.

Usidlanie, Usidlenie, -nia, *sn.* Berwideln *n.*, Verstricken *n.* Usiec, -ke, -klem, Usiack, -kam, -kalem, *va. perf.* haßen, hauen, ab-, zerhauen; abmähen; vermunden.

Usiecenie, Usiekanie, -nia, *sn.* Haßen *n.*, Hauen *n.*: Zerhauen *n.*, Abmähen *n.* Usiedziec, -dze, -działem, *vn. perf.* sitzen bleiben, sitzend ausdauern, abwarten; nie-dzi ani pięć minut spokojnie er bleibt nicht fünf Minuten ruhig sitzen; nie-dzisz na tym tronie du wirst dich auf diesem Throne nicht halten.

Usiak sie, -kam, -kalem, *vr. imperf.*; Usiakac sie, -kne, -ktem, *vr. perf.* sich naß machen, sich nassen; Wasser abkühlen.

Usilność, -ści, *sf.* eifriges Bestreben, Kraftanstrengung *f.*, Bemühung *f.*

Usilny, *adi.*; Usilnie, *adv.* eifrig, kräftig; dringend, inständig, rastlos; -na prosba inständige Bitte; -ne żądanie eifriges Verlangen; -ne staranie się rastloses Bemühen; -nie się czegoś domagać etw. dringend verlangen.

Usilować, -luje, -wałem, *vn. imperf.* trachten, sich bemühen, sich die Mühe geben; — dopiąć czego etw. zu erreichen sich bemühen; -wał wszystkimi sposobami utrzymać się na stanowisku er trachtete mit allen Mitteln, sich in seiner Stellung zu erhalten.

Usilowanie, -nia, *sn.* Bemühung *f.*, Anstrengung *f.*; wszystkie jego -nia spetzly na niczem alle seine Bemühungen sind zu nichts geworden.

Usakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; Uskoczyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* zur Seite springen, beiseite springen, abspringen, ausweichen, entweichen; widząc nadjeżdżający wóz, -czył zwracnie na bok

da er den Wagen heranfahren sah, sprang er geschickt zur Seite.

Usakiwanie, Uskoczenie, -nia, *sn.* Abspringen *n.*, Sprung *m.* zur Seite; Ausweichen *n.*; Entweichen *n.*

Uskarbić, -bie, -bilem, *va. perf.* erlangen, erringen.

Uskarbienie, -nia, *sn.* Erlangen *n.*, Erringen *n.*

Uskarzać się, -rzam, -rzałem, *vr. imperf.*; Uskarzyć się, -rzę, -rzyłem, *vr. perf.*; sich beklagen, sich beschweren; — się na kogo sich über jmdn beklagen; — się na brak zajęcia sich über Mangel an Beschäftigung beschweren; nie mam się nawet przed kim — ich habe nicht einmal jmdn, vor dem ich mich beschweren könnte.

Uskapiać, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Uskapić, -pie, -pitem, *va. perf.* abzwicken, absparen, abziehen.

Uskipieć, -pie, -piałem, *vn. perf.* siedend überlaufen.

Usklepiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Usklepić, -pie, -pitem, *va. perf.* wölben, ein Gewölbe aufstellen.

Usklepienie, -nia, *sn.* Fertigungswölben *n.*; Wölbung *f.*

Uskok, -u, *pl. -i, sm. 1)* Sprung *m.*, Seitensprung *m.*; Entfliehen *n.*, Entspringen *n.*; 2) Sprung *m.*, Durchwurf *m.*, Wechsel *m.*, Verschiebung *f.* (Geologie); 3) Böschungsaßak *m.*, Verne *f.*; 2) Wachtelflug *m.*, Begründung *n.*, Wegstreichen *n.*

Uskramiac, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Uskromić, -mie, -mikem, *va. perf.* bezähmen, bezwingen, besiegen, bändigen, zügeln, unterdrücken, dämpfen; — swoje namiętności seine Leidenschaft bezähmen; — powstanie einen Aufstand unterdrücken; — dzikie zwierzęta wilde Tiere bändigen; — się, *vr.* seine Geschäfte abtun, Muße bekommen; — się z czem mit etw. fertig werden, sich eines Geschäftes entledigen.

Uskramianie, Uskromienie, -nia, *sn.* Bezähmen *n.*, Unterdrücken *n.*

Uskromniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uskromnić, -nie, -nitem, *va. perf.* bescheiden machen.

Uskrzydlić, -dle, -dliłem, *va. perf.* besflügeln, Flügel verleihen.

Uskrzynać, Uskrzypnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* abquetschen, abzwicken, verletzen, einstemmen; kogo raz-na drzewi, palca drugi raz między nie nie kładzie gebrannte Kinder fürchten das Feuer; — się, *vr.* sich einstemmen.

Uskubać, -bie, -bałem; Uskubnąć, -bnę, -błem, *va. perf.* abzaufen, abreißen, abzupfen, losreißen, abrupfen.

Uskubanie, -nia, *sn.* Abzupfen *n.*, Losreißen *n.*, Abzaufen *n.*, Abreißen *n.*

Uskuteczniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uskutecznić, -nie, -nikem, *va. perf.* ausführen, verwirklichen, zu Stande bringen, bewerkstelligen; najłatwiejsza rzecz poradzić, ale -nić, to sztuka leicht ist zu raten, aber auszuführen ist eine Kunst; rozkaz został w tej chwili -niony der Befehl wurde sofort ausgeführt.

Uskutecznianie, Uskutecznienie, -nia, *sn.* Ausführen *n.*, Ausführung *f.*, Bewerkstelligen *n.*, Bewerkstellung *f.*, Verwirklichen *n.*, Verwirklichung *f.*

Uskwazzenie, -nia, *sn.* Rosten *n.*, Braten *n.*, Rösten *n.*

Uskwazyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* freischen, fröscheln, schmelzen, braten, rösten; — słoninę Speck fröscheln; — kółk Talg schmelzen; — się, *vr.* -rzę się na tem gorącu ich werde in dieser Hitze braten.

Usiact, -iam, -iałem; Usicić, -le, -litem, *va. perf. 1)* betten, ein Lager bereiten; — kółko das Bett machen; — droge den Weg bahnen, ebnen; 2) bestreuen; bedecken; — pole trupami nie-

przyjaciół das Feld mit den Leichen der Feinde bedecken.

Usłanie, Usłoczenie, -nia, *sn.* 1) Betten *n.*; 2) Bedecken *n.*; 3) Bahnen *n.*

Usławic, -wie, -wiem, *va. perf.* mit Ruhm bedecken.

Usłonić, -nie, -niem, *va. perf.* 1) versteckt halten, verbergen; 2) (durch Decken) bewahren, beschützen, schützen.

Usłoń, -ni, *pl.* *sf.* Sonnenseite *f.*

Usłony, *adi.* sonnenseitig.

Usłuchać, -cham, -chalem, *va. perf.* folgen, gehorchen, Gehör geben; — dobrej rady einen guten Rat befolgen; gdybyś mnie był -chał, wszystko byłoby inaczej wypadło wenn du mir gefolgt hättest, wäre alles anders ausgefallen.

Usłuchanie, -nia, *sn.* Befolgen *n.*, Befolgung *f.*, Folgen *n.*, Folgeleistung *f.*, Gehorchen *n.*

Usługa, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Dienst *m.*, Bedienung *f.*; —ystem na -gi pańskie ich flehe zu Ihren Diensten; do usług zu Diensten, zu Befehl; — w tym hotelu jest niżej wszelkiej krytyki die Bedienung in diesem Hotel ist unter aller Kritik; dać komu człowieka do -gi jmnem einen Menschen zur Bedienung beistellen; 2) Dienst *m.*, Gefälligkeit *f.*; oddać komu -ge jmnem einen Dienst erweisen; chęcią nie datkiem mierzą się -gi die Gefälligkeiten werden nach dem Willen, nicht nach der Gabe gemessen; — przyjacielska Friendschaftsdienst *m.*

Usługacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bediener *m.*, Diener *m.*

Usługaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bedienerin *f.*, Dienerin *f.*

Usługiwać, -guje, -wałem, *vn. perf.* bedienen, aufwarten; — przy stole servieren; — chorym die Kranken bedienen; samemu sobie — sich selber bedienen; nie zwykłem — ich bin an das Bedienen nicht gewöhnt.

Usługiwanie, -nia, *sn.* Bedienen *n.*

Usłużenie, -nia, *sn.* Dienst *m.*, Dienstleistung *f.*

Usłużyć, -zę, -żyłem, *va. perf.* Dienst(e) leisten; — komu jmnem einen Dienst, eine Gefälligkeit erweisen, behilflich sein; jeżeli ci mogę w tem — wenn ich dir dabei behilflich sein kann.

Usłyszeć, -szę, -szalem, *va. perf.* hören, vernehmen, zu hören bekommen; pomimo wielkiego natężenia nie mogłem nie z ich rozmowy — trotz großer Anstrengung konnte ich nichts von ihrem Gespräche vernehmen; — szal krzyk przeraźliwy er hörte ein durchbringendes Geschrei; — szawszy to, wyszedł z pokoju bez požegnania nachdem er dies gehört hatte, verließ er das Zimmer, ohne sich zu verabschieden.

Usłyszenie, -nia, *sn.* Hören *n.*

Usmalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Usmolić, -le, -liłem, *va. perf.* bepinseln, mit Fett beschmierern, anrufen, berufen; antengen, versengen.

Usmalanie, Usmolenie, -nia, *sn.* Pepschen *n.*; Verupsen *n.*; Versengen *n.*

Usmarkać się, -kam, -kałem, *vr. perf.* sich berogen.

Usnadnić, -nię, -niłem, *va. perf.* beschleunigen; erleichtern.

Usnadnienie, -nia, *sn.* Beschleunigung *f.*; Erleichterung *f.*

Usnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.*; Usypiać, -piam, -piałem, *vn. imperf.* einschlafen; nie mogłem — ze strachu ich konnte vor Schreck nicht einschlafen; dziecko splakawszy się -nęło das Kind weinte sich aus und schlief dann ein; właśnie chora -pia, więc nie wechodź do pokoju die Kranke schläft gerade ein, also geh nicht ins Zimmer.

Usnować, Usnuć, -je, -łem, *va. perf.* ipinnen, ausdenken, schaffen; na tem tle -ta bajka auf diesem Grunde ausgeponnener Märchen.

Usnowanie, -nia; Usnućie, -cia, *sn.* Ausspinnen *n.*; Ausdenken *n.*

Uspakajać, Uspokajać, -jam, -jałem, *I. va. imperf.*; Uspokoić, -ję, -iłem, *I. va. perf.* beruhigen, besänftigen; — it mnie i teraz już nie mam żadnych obaw er hat mich beruhigt und jetzt habe ich keine Besürchtungen mehr; — kraj das Land beruhigen; II. — się, *vr.* 1) sich beruhigen; —kój się na miłość Boską beruhige dich um Gottes willen; 2) still werden, sich legen; nachlassen, sich verziehen; burza się -koła der Sturm hat sich gelegt; bole się -koily die Schmerzen haben nachgelassen.

Uspakajanie, Uspokajanie, Uspokojenie, -nia, *sn.* Beruhigung *f.*; to jest potrzebne do (dla) mego -nia das ist zu meiner Beruhigung notwendig; jemu zawdzięczamy — umysłów ihm verdanken wir die Beruhigung der Gemüter.

Uspławnić, -nię, -niłem, *va. perf.* schiffbar machen.

Uspolenie, -nia, *sn.* Einigung *f.*

Uspolić, -le, -liłem, *va. perf.* einigen, zusammenfügen.

Uspoleczniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uspolecznic, -nię, -niłem, *va. perf.* vergesellschaftlichen, gesittet machen, kultivieren.

Uspolecznianie, Uspolecznienie, -nia, *sn.* Vergesellschaftlichung *f.*, Kultivierung *f.*, Kultur *f.*

Usposobiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Usposobić, -bie, -biłem, *va. perf.* heranbilden, befähigen; — kogo jmnem zu etw. vorbereiten, tüchtig machen; — kogo na śmierć jmnem auf den Tod vorbereiten; — kogo do stanu duchownego jmnem für den geistlichen Stand vorbereiten, ihn mit den nötigen Kenntnissen ausrüsten; jستم dziś złe -biony ich bin heute schlecht aufgelegt.

Usposobienie, Usposobianie, -nia, *sn.* 1) Vorbereiten *n.*, Befähigen *n.*; 2) Ge-

szkідlichkeit *f.*, Fähigkeit *f.*; Veranlagung *f.*; 3) Laune *f.*, Stimmung *f.*; nie jestem dziś w -niu do takich gępstw ich bin heute nicht zu solchen Dummheiten aufgelegt, ich bin heute nicht in der Stimmung, solche Dummheiten zu machen, zu ertragen; to zależy od -nia, w jakim go znajdziesz das hängt von der Stimmung ab, in der du ihn finden wirst.

Usprawiedliwiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Usprawiedliwić, -wie, -wiałem, *va. perf.* entschuldigen, rechtfertigen; czem -dliwiz twoja zuchwałość womit wirst du deine Frechheit rechtfertigen; to go w moich oczach nie -wia das rechtfertigt ihn nicht in meinen Augen; -wił swoja nieobecność er hat seine Abwesenheit entschuldiget; — sie, *vr. się* entschuldigen, sich rechtfertigen.

Usprawiedliwianie, -nia; Usprawiedliwienie, -nia, *sn.* Entschuldigung *f.*, Rechtfertigung *f.*; dla -nia się um się zu rechtfertigen.

Usrać, -sram, -srałem, *va. perf.* scheißen; — sie, *vr. się* beschreiben, sich beschuldern.

Usrebrzenie, -nia, *sn.* Versilbern *n.*

Usrebrzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* versilbern.

Ussać, -ssam, -ssałem, *va. perf.* ein wenig saugen; saugend wegnehmen.

Usta, *ust, plur. tant. sn.*; *dim.* Usteczka, -czek, *plur. tant. sn.* Mund *m.*, Lippen *pl.*; małe, wielkie, stodkie — kleiner, großer, süßer Mund; woda do ust Mundwasser *n.*; wrzód w -ch Mundgeschwür *n.*; przyłożyć rękę do ust die Hand an die Lippen legen; koralowe — Korallenmund; nigdyby coś takiego przez moje — nie przeszło nie würde etw. Ähnliches über meine Lippen kommen; nie ma co do ust włożyć er hat nichts zu beißen; rozdziawić — den Mund aufspalten; cały czas nie otwo-

rzył *ust* er hat die ganze Zeit den Mund nicht aufgemacht; zatakć komu — jmnmd den Mund stopfen; słina mi do ust przychodzi na sam widok tej potrawy der Speichel (das Wasser) läuft mir im Munde zusammen bei dem bloßen Anblick dieser Speise; od ust sobie odejmować się vom Munde absparen; z ust mi wyjął pan to słowo Sie nahmen mir das Wort aus dem Munde; czuć mu z ust er riecht aus dem Munde; słyszałem to z jego własnych ust ich habe es aus seinem eigenen Munde gehört; rachować, co kto do ust włoży jmnmd die Bissen in den Mund zählen; miałem na -ch gorzką odpowiedź, ale się wczas rozmyśliłem ich hatte eine bittere Antwort auf den Lippen, aber ich habe es mir rechtzeitig überlegt; z pełnemi -mi mit vollem Munde; pianię miał na -ch er hatte Schaum auf den Lippen; uśmiech ironiczny igrał na jego -ch ein ironisches Lächeln spielte auf seinen Lippen; co innego ma w -ch a co innego w sercu er redet anders und anders fühlt er, was anderes hat er im Munde und was anderes im Herzen; miód w -ch a żółć w sercu Honig im Munde und Galle im Herzen; mieć co zawsze na -ch etw. immer im Munde führen; nie wziąłbym tego do ust ich würde das nicht in den Mund nehmen; wiekć szybko z ust do ust przechodzi das Gerücht geht schnell von Mund zu Mund.

Ustać, -nę, -tałem, *vn. perf.*; Ustawać, -ję, -wałem, *vn. imperf.* I. aufhören, nachlassen; deszcz, śnieg, wojna, zaraza -ta der Regen, der Schnee, der Krieg, die Pest haben aufgehört; deszcz już -je der Regen läßt schon nach; nie -wał ani na chwile w pracy niechł für einen Augenblick in der Arbeit ruhen; ból w ręce kompletnie ustał, natomiast mam inne dolegliwości der

Schmerz in der Hand hat vollständig aufgehört, dafür habe ich aber andere Beschwerden; dlaczego w ostatnich czasach pilność twoja -je? warum läßt in letzter Zeit dein Fleiß nach?;ება mu ani na chwile nie -je er hört nicht auf zu schwagen, er plaudert in einem fort, der Mund steht ihm nicht still; II. stehen bleiben; nie mogę już — na nogach ich kann mich nicht mehr auf den Füßen halten; czy nie możesz — chwilę spokojnie kannst du nicht einen Augenblick ruhig stehen bleiben; III. — się, *vr. się* setzen, absteigen; -ta woda abgestandenes Wasser.

Ustanie, Ustawianie, -nia, *sn.* Aufhören *n.*, Nachlassen *n.*

Ustalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Ustalić, -le, -liłem, *va. perf.* befestigen, stabilisieren, ständig machen, gründen, begründen; — czyjś los jmnbd's Loß begründen; chciałbym tem naszą przyjaźń — ich möchte damit unsere Freundschaft befestigen; — rzad, panowanie, swoja władzę die Regierung, die Herrschaft, seine Macht befestigen; pisownia nie jest jeszcze -lona die Rechtschreibung ist noch schwankend, steht noch nicht fest.

Ustalanie, Ustalenie, -nia, *sn.* Befestigung *f.*, Gründung *f.*

Ustanawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Ustanawiać, -wie, -wiałem, *va. perf.* bestimmen, festsetzen, detornen, einsetzen; — prawo ein Gesetz geben, feststellen, machen; — kogo swoim następcą jmnbd zu seinem Nachfolger ernennen; — kogo dozorcą dóbr swoich jmnbd zum Aufseher seiner Güter bestellen; — jakieś święto einen Feiertag einsetzen; — komisyę eine Kommission ernennen; — karę eine Strafe verhängen, mit einer Strafe belegen.

Ustanawianie, Ustanawianie, -nia, *sn.* Einsetzung *f.*, Ernennung *f.*, Errichtung *f.*

UstaneK, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Pause *f.*, Aufhören *n.*; bez -nku unaufhörlich.

Ustanie, Ustawanie, -nia, *sn.* Aufhören *n.*, Pausieren *n.*, Pause *f.*

Ustanowiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Verordner *m.*, Abordner *m.*, Stifter *m.*

Ustatkować, -kuje, -wa-
-tem; Ustatecznić, -nie,
-niem, *va. perf.* regulieren,
bestimmen, festsetzen, ordentlich,
gesetzt machen; — sie, *vr.*
sich beruhigen, vernünftig, or-
dentlich werden, gesetzt(er) wer-
den, den Lebenswandel än-
dern.

Ustatkowanie, Ustate-
cznienie, -nia, *sn.* (sie) Be-
ruhigung *f.*, Gesetztwerden *n.*

Ustawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
1) Verordnung *f.*, Verfassung
f., Gesetz *n.*, Anordnung *f.*,
Satzung *f.*, Statut *n.*; —
karna Strafgesetz; — poli-
cyjna Polizeigesetz; — ko-
ścielna Kirchengesetz; zbiór
ustaw Gesetzsammlung *f.*; sam
tylko prawodawca może -we
zmienić den Gesetzgeber allein
kann das Gesetz abändern;
-mi i mezami miasta straja,
nie murami durch Gesetze und
durch Männer bestehen die
Städte, nicht durch Mauern;
według ustaw tego towar-
zystwa możesz być przyje-
tym tylko na nadzwyczaj-
nego członka nach den Sta-
tuten dieser Gesellschaft kannst
du nur als außerordentliches
Mitglied aufgenommen werden;
— ogniowa Feuerordnung *f.*;
— lesna Forstordnung *f.*; —
kasy emerytalnej Pensions-
statut *n.*; Statuten *pl.* der
Pensionskasse; 2) Stellung *f.*,
Richtung *f.*, Bestand *m.*

Ustawiacz, -a, *pl.* -e,
Ustawiciel, -a, *pl.* -e, *sm.*
Aufsteller *m.*; — zwrotnic
centralnych Zentralweichen-
steller *sm.*

Ustawiać, -wiam, -wiałem,
va. imperf.; Ustawić, -wie,
-wiłem, *va. perf.* aufstellen,
stellen; — łóżko ein Bett
aufstellen; — wojsko w szy-
ku wojennym das Heer in

Schlachfordnung stellen; —
strazę Schildwachen aufstellen;
— łapkę eine Falle stellen;
— maszynę eine Maschine
aufstellen.

Ustawianie, Ustawienie,
-nia, *sn.* Aufstellen *n.*, Auf-
stellung *f.*, Stellen *n.*; —
milarza Nichten *n.* des Weilers.

Ustawiczność, -ści, *sing.*
tant. sf. Fortwähren *n.*, Fort-
dauer *f.*; Unablässigkeit *f.*

Ustawiczny, *adi.*; Usta-
wicznie, *adv.* fortdauernd,
beharrlich, fortwährend, un-
aufhörlich, unablässig; -ne
wiatry czynią pobyt tu
niemożliwym die fortwäh-
renden Winde machen den
Aufenthalt hier unmöglich;
czas jej schodził na -ch mo-
dlitwach die Zeit verging ihr
unter fortwährenden Gebeten;
na jej -ne prośby auf ihre be-
harrlichen Bitten.

Ustawnia, -wni, *pl.* -wnie,
sf. Stellwerk *n.*; — zwrotnic
centralna zentrale Weichen-
stellung, zentrale Stellung
der Weichen.

Ustawniczy, *adi.*; Usta-
wniczo, *adv.* 1) aufstellbar,
Aufstellungs-; -cza śruba Stell-
schraube *f.*, Druckschraube *f.*,
Richtschrabe *f.*; -czy klin Stell-
keil *m.*; 2) durch Gesetz festge-
stellt, gesetzlich.

Ustawodawca, -cy, *pl.* -cy,
sm. Gesetzgeber *m.*

Ustawodawczy, *adi.* ge-
setzgeberisch, gesetzgebend.

Ustawodawstwo, -stwa,
sing. tant. sn. Gesetzgebung *f.*

Ustąpić, -pię, -pięm, *vn.*
perf.; Ustępować, -puje,
-wadem, *vn. imperf.* 1) weg-
treten, zurücktreten, sich zurück-
ziehen, sich entfernen; — z pla-
cu den Platz räumen; —
komu czego jmn dm etw. ab-
treten; — swego miejsca
seinen Platz abtreten; — swoje
prawa do panowania seine
Rechte an die Herrschaft ab-
treten; 2) nachgeben; piasek
-puje pod nogami der Sand
gibt unter den Füßen nach;
mądry głupiemu zawsze -pi
der Klügere gibt nach; nie
-pię, choćbym wszystko miał

stracić ich werde nicht nach-
geben, wenn ich auch alles
verlieren sollte; Rzymianie
nie -pują Grekom w wymowie
die Römer stehen den Griechen
in der Beredsamkeit nicht nach;
3) nachlassen; powiedziałem
ostatnią cenę i nie mogę nie
— ich habe den äußersten
Preis gesagt und kann (davon)
nichts nachlassen.

Ustąpienie, Ustępowanie,
-nia, -nia, *sn.* Zurücktreten *n.*,
Wegtreten *n.*, Zurückziehen *n.*;
Nachgeben *n.*; Nachlassen *n.*
Usteczka, -czek, *plur.*
tant. sn. Mündchen *n.*

Uster(e)k, Ustyrk, -u, *pl.*
-i, *sm.* Stolpern *n.*, Strau-
scheln *n.*, Fehltritt *m.*; Miß-
griff *m.*, Fehlgriff *m.*; to są
-i godne przebaczenia daß
sind Fehlritte, die Verzeihung
verdienen; -iem tym popsuł
wszystko mit diesem Mißgriff
hat er alles verbotten.

Usterkać się, -kam, -kalem,
vr. imperf.; Usterknać się,
-knę, -knętem, *va. perf.*
stolpern.

Ustępić, -u, *pl.* -y, *sm.*;
dim. Ustępek, -pku, *pl.* -pki,
sm. 1) Kapitel *n.*, Abschnitt
m., Episode *f.*, Absatz *m.*; ten
— jest zbyteczny dieses Ka-
pitel ist überflüssig; zazna-
czyłem dwa zajmujące -y
w tej książce ich habe zwei
interessante Kapitel in diesem
Buche bezeichnet; 2) Abtreten
n., Abtritt *m.*; isć na —
abtreten; proszę panów na
— meine Herren, bitte abzu-
treten; 3) Angriff *m.*, Ent-
fernung *f.*; — na spadku
w robotach Berme *f.*; — ro-
gatkii Aufstellungsplatz *m.* für
Fahrwerke bei Rampen; 4)
Abort *m.*, Abtritt *m.*

Ustępnny, *adi.* weichend,
nachgebend, zum Nachgeben
geneigt; — człowiek ein kon-
zilianter Mensch.

Ustępstwo, -wa, *pl.* -wa,
n. Konzession *f.*; Nach-
giebigkeit *f.*; żadnym ustępstwem
keine Konzessionen; wymogłem
na nim to ważne — ich habe
bei ihm diese wichtige Kon-
zession erwirkt; dość z mojej

strody ustępstw, teraz kolej na ciebie ich habe meinerseits genug Nachgiebigkeit gezeigt, jetzt ist die Reihe an dir.

Ustny, adi.; **Ustnie, adv.** Münd-, mündlich; jama -na Mündhöhle *f.*; krwiotok — Mundblutfluß *m.*; zapalenie -ne Mündentzündung *f.*; -na harmonika Mundharmonika *f.*; kurz — Mundtrampf *m.*; otwór — Mundöffnung *f.*; zapalenie błony -nej Mündschleimhautentzündung *f.*; dam ci -na odpowiesz ich werde dir eine mündliche Antwort geben; -ne zapytanie mündliche Anfrage; -na tradycja mündliche Überlieferung; — kontrakt mündlicher Kontrakt; -na rozprawa mündliche Verhandlung; — testament mündliches Testament.

Ustoiny, -in, plur. tant. sf. Bodenlaß *m.*

Ustopniować, -pniuje, -wałem, va. perf. stufenweise, gradweise einteilen.

Ustosunkować, -kuje, -wałem, va. perf. nach dem Verhältniße zusammenstellen; verhältnismäßig einteilen; in das richtige Verhältniß bringen.

Ustrajać, -jam, -jałem, va. imperf.; **Ustroić, -je, -ilem, va. perf.** schmücken, verzieren, puzen; — ołtarz kwiatami den Altar mit Blumen schmücken; — panie młoda w welon der Braut den Schleier aufsetzen; — serce w cnoty das Herz mit Tugenden schmücken; — rozum nauką den Verstand mit Kenntnissen schmücken; — sie, *vr.* sich schmücken, sich puzen.

Ustrajanie, Ustrojenie, -nia, sn. Puzen *n.*, Schmücken *n.* **Ustrojność, -ści, sing. tant. sf.** gute innere Anordnung, Gliederung *f.*

Ustrojowy, adi. organisch. **Ustronny, -ni, -nie, sf.** abgelegener Ort, Einsamkeit *f.* **Ustronie, adv.** abgelegen, entlegen, einjam.

Ustroń, -ni, pl. -nie, sf. abgelegener Ort, Einsamkeit *f.*

Ustrój, -oju, pl. -oje, sm. Organismus *m.*, innerer Bau; System *n.*

Ustrugać, -gam, -gałem; **Ustrużyć, -zę, -żyłem, va. perf.** abschaben.

Ustruganie, Ustruzenie, -nia, sn. Abschaben *n.*

Ustrzał, -u, pl. -y, sm. 1) Streifschuß *m.*; 2) Bein-, Knochengeschwulst *f.*; Spahn *m.* (bei Pferden).

Ustrzedz, -ge, -głem, va. perf. bewahren, bewachen, behüten; — co od zepsucia etw. vor dem Verderben bewahren; — sie, *vr.* sich bewahren, sich behüten; trudno — sie domowego złodzieja es ist schwer, sich vor einem Hausdieb zu hüten; śmierci nikt się nie -że nie-mańd kann sich vor dem Tode bewahren, dem Tode entgehen, gegen den Tod ist kein Kraut gewachsen; — sie czego durch Voricht Schaden vermeiden.

Ustrzelać, -lam, -lałem, va. imperf.; **Ustrzelić, -le, -liłem, va. perf.** schießen, mit einem Schuß streifen; abschießen.

Ustrzelanie, Ustrzeliwanie, -nia, sn. Schießen *n.*; Abschießen *n.*

Ustrzygać, -gam, -gałem, va. imperf.; **Ustrzydz, -ge, -głem, va. perf.** mit der Schere abschneiden, abscheren; — knot u świecy das Licht puzen.

Ustrzyganie, Ustrzyżenie, -nia, sn. Abschneiden *n.*, Abscheren *n.*

Ustrzeżenie -nia, sn. Bewahren *n.*, Bewachen *n.* **Ustrzyżki, Ustrzyżyny, -żyn, plur. tant. sn.** 1) Abschnitzel *pl.*; 2) von der Kerze abgeschnittener Docht.

Usnać, -nę, -nałem, va. perf.; **Usuwać, -wam, -wałem, va. imperf.** wegschieben, zur Seite schieben, wegräumen, wegräumen, entfernen, beseitigen; usuń mu się z drogi, bo widzisz, że nie jest zupełnie trzeźwy geh ihm aus dem Wege, da du siehst, daß er nicht ganz nüchtern ist; — kogo z urzędu jmnnd vom Amte entfernen, des Amtes entsetzen; — przeszkody die Hindernisse wegräumen; — podejrzenie den Verdacht

beheben; — się, *vr.* sich entziehen, zurückziehen, das Feld räumen; — się od wszelkich spraw publicznych sich von allen öffentlichen Angelegenheiten zurückziehen; nie chce ci dłużej przeszkadzać, więc -wam się ich will dich nicht länger stören, darum ziehe ich mich zurück.

Usuniecie, -cia; Usunanie, -nia, sn. Wegschieben *n.*, Wegrücken *n.*, Entfernen *n.*, Beseitigen *n.*

Usuwisko, -ka, pl. -ka sn. Aufschung *f.*, Aufschüttelung *f.*, Aufschüttelung *n.*

Usycić, -cę, -ciłem, va. perf. sättigen.

Usymbolizować, -zuje, -wałem, va. perf. symbolisieren.

Usymbolizowanie, -nia, sn. Symbolisieren *n.*

Usyp, -u, pl. -y, sm. aufgeschütteter Haufe, Aufschüttung *f.*

Usypać, -pię, -pałem, va. perf.; **Usypywać, -puje, -wałem, va. imperf.** aufschütten, abschütten, zusammenschütten, aufwerfen.

Usypanie, Usypywanie, -nia, sn. Aufschütten *n.*, Aufwerfen *n.*

Usypiać, -piam, -piałem, 1) vn. imperf. siehe: Usnąć; 2) *va. imperf.*; **Usnąć, -śnie, -śnie, -śnie, va. perf.** einschläfern, einlullen, einwiegen; napój -piający ein einschläfernder Trank; starał się -ścić swoje sumienie er suchte sein Gewissen einzuschläfern.

Usypianie, Usypienie, -nia, sn. Einschläfern *n.*, Einlullen *n.*; Einschläfen *n.*

Usypnia, -ni, pl. -nie, sf. Seifengebirge *n.*, Seifenwerf *n.*; Sandbänke *pl.*; -nie rudy cynowej Zinnseife *f.*, Zinnseifengebirge *n.*

Uszak, -a, pl. -i, sm. 1) Zwergfledermaus *f.*; 2) Türverzierung *n.*, Türgestell *n.*, Türgerüst *n.*; 3) — judaszowy Judasohr *n.*, Holländerschamm *m.*, Ohrpilz *m.*

Uszamotać, -tam, -tałem, va. perf. umreißen, umwerfen.

Uszanek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Lagotis (Mausart).

Uszanować, -nuje, -wałem, *va. perf.* ehren, Ehre bezeigen, beehren; — czyją wolę imiędś Willen ehren; — nur moje siwe włosy ehre meine grauen Haare.

Uszanowanie, -nia, *sn.* Ehrerbietung *f.*, Verehrung *f.*, Ehrfurcht *f.*, Hochachtung *f.*; mam wprawdzie dla pana wielkie —, ale . . . ich hege zwar für Sie große Achtung, aber . . . ; zostaję z głębokiem -m ich verbleibe mit vorzüglicher Hochachtung; nie żądam -nia dla mej osoby, ale dla władzy, która tu reprezentuje ich ver-lange keine Ehrerbietung für meine Person, aber für die Behörde, die ich hier vorstelle; z -m achtungsvoll.

Uszańcować, -cuje, -wałem, *va. perf.* verchänzen.

Uszańcowanie, -nia, *sn.* Verchänzung *f.*

Uszargać, -gam, -gałem, *va. perf.* mit Rot beschmutzen, beschlumpfern.

Uszarganie, -nia, *sn.* Beschmutzen *n.* mit Rot, Beschlumpfern *n.*

Uszarpać, -pie, -pałem, *va. imperf.*; Uszarpać, -nę, -nałem, *va. perf.* abreißen, durch Zerren abreißen.

Uszarpanie, -nia, *sn.* Abreißen *n.*

Uszarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* grau machen.

Uszatek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Gehörr *n.* mit Henteln, Urne *f.*

Uszaty, Uchaty, *adi.* großhörig, langhörig; mit Henteln, mit Ohren versehen.

Uszczać, -czam, -czałem, *va. perf.* bepißen.

Uszczenie, -nia, *sn.* Bepißen *n.*

Uszczególniać, -niam, -niałem, *va. perf.* vereinsfassen.

Uszczelniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Röhrenstemma *m.*

Uszczepać, -pie, -pałem, *va. perf.* anspalten, spalten.

Uszczerbek, -bku, *pl.* -bki, *sm.* Abbruch *m.*, Nachteil *m.*, Verlust *m.*; — ponieść na

honorze an seiner Ehre Abbruch leiden; — komu przynosić imiędm Abbruch tun, Schaden verursachen, Nachteil bringen; nie chcąc ci czynić -bku da ich dir keinen Abbruch tun will; 2) Scharte *f.*

Uszczerbiac, -biam, -białem, *va. imperf.*; -bie, -biłem, *va. perf.* 1) Abbruch tun, Schaden verursachen; 2) abbrechen, schartig werden.

Uszczerbianie, Uszczerbienie, -nia, *sn.*; = Uszczerbek.

Uszczęśliwiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Uszczęśliwić, -wię, -wiłem, *va. perf.* beglücken; — ludzi die Menschen beglücken; tobie to prawie żadnej nie czyni różnicy a jego by -wilo dir macht es fast gar keinen Unterschied und ihn möchte es beglücken; był -wiony naszym przybyciem er war durch unser Kommen beglückt.

Uszczęśliwianie, Uszczęśliwienie, -nia, *sn.* Beglückung *f.*, Beglücken *n.*

Uszczknać, -knę, -kłem, *va. perf.* abpflücken.

Uszczknięcie, -cia, *sn.* Abpflücken *n.*

Uszczuć, -ję, -łem, *va. perf.* heßen.

Uszczuplać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Uszczuplić, -ię, -liłem, *va. perf.* vermindern, verringern; — się, *vr.* sich verringern, zusammenschmelzen to — płuś moje i tak małe dochody daś hat meine so wie so kleinen Einnahmen vermindert; garstka ich —laś sie co raz bardziej ihr kleiner Haufen verringerte sich immer mehr.

Uszczuplanie, Uszczuplenie, -nia, *sn.* Verringern *n.*, Vermindern *n.*

Uszczypać, -pie, -pałem, *va. imperf.*; Uszczypnąć, -pnę, -pnem, *va. perf.* 1) zwilfen; 2) mit beißenden Neden verletzen, sticheln.

Uszczypek, -pku, *pl.* -pki, *sm.* 1) Bruchstück *n.*; Abbruch *m.*, Abgezwickte(s) *n.*; 2) Stichelei *f.*, Anzüglichkeit *f.*; — pkiem priesunocię.

Uszczypliwość, -ści, *sf.* Anzüglichkeit *f.*, Bissigkeit *f.*, Beißende *n.*

Uszczypliwy, *adi.*; Uszczypliwy, *adv.* beißend, bissig; anzüglich, — język beißende Zunge; nie bądź taki — sei nicht so anzüglich; — wie się o kim wyrażać się bissig über imiędm äußern; — we słówko wystarczyło, by go onieśmielić ein beißendes Wort hat genügt, um ihn einzujuchtern.

Uszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Hedyotka (Pflanzenart).

Uszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ohrlöffel *m.*, Ohrreiniger *m.*

Uszkodzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Uszkodzić, -dżę, -dziłem, *va. perf.* beschädigen, Schaden zufügen; -dzony beschädigt, schadhast; — się, *vr.* sich beschädigen, Schaden erleiden.

Uszkodzanie, Uszkodzenie, -nia, *sn.* Beschädigen *n.*, Beschädigung *f.*; — parowozu Defektwerden *n.*, Beschädigung der Lokomotive.

Uszko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Ohrchen *n.*, Hentelchen *n.*,

kleine Ohr; — od igły Nadelöhr; — do klamki Türen-einlegeloben *m.*, Spreißen-floßen; — plombowe Tür-plombenöse *f.*; — przy buciku Strippe *f.* am Stiefel; — sercowe Vorammer *f.*, Vorhof *m.* des Herzens; — u dzbana der Hentel beim Krüge; 2) Ohrschläpchen *n.*; 3) — mysze großes Mäuseöhrchen, Habichtsfraut *n.*; — niedźwiedzie Bärenöhrlein *n.*, Aurikel *f.*

Uszkowaty, *adi.* ohrenartig; mit Henteln versehen.

Uzlachcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Uzlachcić, -cę, -cilem, *va. perf.* adeln, zum Edelmanne machen, in den Adelstand erheben; — się, *vr.* sich adeln, sich verebeln.

Uzlachcanie, Uzlachcenie, -nia, Adeln *n.*, Adelsong *f.*, Erhebung *f.* in den Adelstand.

Uzlachetniać, -wiam, -niałem, *va. imperf.*; Uzlachetnić, -nię, -niłem, *va.*

perf. adeln, veredeln, edel machen; starość -nia jej twarz das Alter veredelte ihr Gesicht; — sie, *vr.* edler werden, sich veredeln; rodzaj ludzki -nia się i zbliża do doskonałości das menschliche Geschlecht wird edler und nähert sich der Vollkommenheit.

Uzslachetnianie, Uzslachetnienie, -nia, *sn.* Veredelung *f.*

Uzsmelcować, -cuje, -wałem, *va. perf.* mit Email, mit Schmelz überziehen, mit Email verzieren.

Uzsmelcowanie, -nia, *sn.* Verzieren *n.* mit Email, Emailierung *f.*

Uzsmoła, -ły, *pl.* -ły, *sf.* Wollhandschuh *m.* mit lederner Handschähe.

Uzsnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) spatelblättriges Seinfraut, Ohrlöffelkraut *n.*; 2) eine Art Ohrenkrankheit.

Uzsznurować, -ruje, -wałem, *va. perf.* schnüren, zusammen schnüren.

Uzszny, *adi.* Ohren-.

Uzszyc, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Sagittaria) Pfeilkraut *n.*

Uzszychować, -tuje, -wałem, *va. perf.* sichten.

Uzszycie, -cia, *sn.* Aufnähen *n.*, Fertignähen *n.*

Uzszyc, -je, -łem, *va. perf.* aufnähen, fertig nähen; — suknie, koszule, buty ein Kleid, ein Hemd, Stiefel nähen; — komu buty jmnmdm am Zeuge flicken.

Uzszycować, -kuje, -wałem, *va. perf.* in Reih' und Glied stellen, ordnen, in Schlachtordnung aufstellen; wojsko -wane, więc ruszajmy das Heer ist in Reih' und Glied aufgestellt, also vorwärts.

Uzszycowanie, -nia, *sn.* Ordnen *n.*; Schlachtordnung *f.*, Aufstellen *n.*; Aufstellung *f.* in Reih' und Glied.

Uścianki, -nków, *plur. tant. sn.* Latten *pl.*; Entenbaten, -pfähle, *pl.*

Uścielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Uściłać, -ściele, -slałem, *va. perf.* 1) betten, das

Bett machen, bedecken; — łóżko das Bett machen; — pole trupami das Feld mit Leichen bedecken; 2) bahnen; — komu drogę do czego jmnmdm zu etw. den Weg bahnen.

Uścig, -a, *pl.* -i, *sm.* Sphegina (Insektenart).

Uścignąć, -gnę, -głem, *va. perf.* überholen, erreichen, erjagen, erhaschen.

Uścina, -u, *pl.* -y, *sm.* Dombeya (Pflanzenart).

Uścisk, -u, *pl.* -i, *sm.* Umarmung *f.*

Uściskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Uścisnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* umarmen, umschlingen, ans Herz drücken; pójdz, niech cię -nę konm, laß dich umarmen; -skaj go serdecznie odemnie ich lasse ihn herzlichst umarmen; -nał w mileniu jego rękę schweigend drückte er ihm die Hand.

Uściskanie, -nia; Uściskięcie, -cia, *sn.* Umarmung *f.*, Umschlingen *n.*; w dtugiem, niemem -niu in einer langen, stummen Umarmung.

Uśliniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uślinić, -nię, -niłem, *va. perf.* bespeicheln, mit Speichel benetzen.

Uślizgać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Uśliznąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* ausrutschen, ausgleiten.

Uślizganie, -nia; Uśliznięcie, -cia, *sn.* Ausrutschen *n.*, Ausgleiten *n.*

Uśmiać się, -mieje, -miałem, *vr. perf.* sich auslachen, genug lachen.

Uśmiech, -u, *pl.* -y, *sm.* Lächeln *n.*; słodki, uroczy — süßes, bezauberndes Lächeln; wabić kogo -em jmnmdm mit einem Lächeln locken; starał się ukryć ironiecznie — krzącać mu na ustach er trachtete das ironische Lächeln, das auf seinen Lippen spielte, zu verbergen.

Uśmiechać się, -cham, -chałem, *vr. imperf.*; Uśmiechnąć się, -nę, -nąłem, *vr. perf.* lächeln, schmunzeln, anlächeln, zulächeln; — się do

kogo jmnmdm zulächeln; szezęście mu się -cha das Glück lächelt ihm zu; wszystko mu się -cha alles lächelt ihm zu; — się ironiecznie ironisch lächeln; — sie nieznaczenie kaum merklich lächeln; nadzieja krótka tylko mi się -nęła die Hoffnung lächelte mir nur kurze Zeit (zu).

Uśmiechanie, -nia; Uśmiechnięcie, -cia, *sn.* Lächeln *n.*, Zulächeln *n.*

Uśmiercać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Uśmiercić, -cę, -ciłem, *va. perf.* töten, den Tod bringen.

Uśmiercanie, Uśmiercenie, -nia, *sn.* Töten *n.*, Tobringen *n.*

Uśmiertelnić, -nię, -niłem, *va. perf.* sterblich machen.

Uśmierzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Uśmierzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* mildern, lindern, bändigen, beruhigen, beschwichtigen, ausgleichen; — głód, pragnienie den Hunger, den Durst stillen; — czyj gniew, czyja wściekłość jmnmds Zorn, Wut besänftigen; — ból den Schmerz lindern; — powstanie den Aufruhr beschwichtigen, zähmen; — swoje żądze seine Begierden zähmen; — swoja bojaźń seine Furcht fahren lassen; — się, *vr.* zur Ruhe kommen, sich beruhigen, sich besänftigen.

Uśmierzanie, Uśmierzenie, -nia, *sn.* Beruhigen *n.*, Beruhigung *f.*, Mildern *n.*, Mildnerung *f.*, Stillen *n.*, Stillung *f.*, Lindern *n.*, Binderung *f.*, Zähmen *n.*, Zähmung *f.*, Beschwichtigen *n.*, Beschwichtigung *f.*

Uśmieszek, -szku, *pl.* -szki, *sm.* Lächeln *n.*

Uśniedzenie, -nia, *sn.* Bedecken *n.* mit Rost oder Schimmel; Berosten *n.*

Uśniedzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* mit Rost oder Schimmel bedecken, rostig oder schimmelig machen.

Uśnięcie, -cia, *sn.* Einschlafen *n.*

Uspian, -u, *pl.* -y, *sm.* Hydnocarpus (Pflanzenart).

Uspiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Einschläfer *m.*

Uspicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Einschläferin *f.*

Uspienie, -nia, *sn.* Einschlafen *n.*, Einschläferung *f.*

Uspieszyc, -szę, -czyłem, *va. perf.* überholen.

Uspiwrzód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* (Lysimachia) Pfennigfraut *n.*

Uswiatowienie, -nia, *sn.* Verweltlichung *f.*

Uswiatowić, -wie, -wiłem, *va. perf.* verweltlichen.

Uswietniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uswietnić, -nie, -niłem, *va. perf.* glänzend machen, Glanz verleihen, verherrlichen; — imię, ród den Namen, das Geschlecht verherrlichen.

Uswietnienie, -nia, *sn.* Berherrlichung *f.*, Glanzverleihung *f.*

Uswięcac, -cam, -całem, *va. imperf.*; Uswięcić, -cę, -cilem, *va. perf.* heiligen, heilig machen; cel -ca środki der Zweck heiligt die Mittel; zwyczaj -co die Sitte hat es geheiligt; -cony to zwyczaj es ist eine geheiligte Sitte.

Uświęcanie, Uświęcenie, -nia, *sn.* Heiligen *n.*, Heiligung *f.*

Utaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Utoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* 1) abrollen, abwägen; 2) abzapsen, abgießen, vergießen; powinien był z jednej tylko beczki -czac a nie wszystkie nadpoczynać er hätte nur aus einem Fasse abzapsen und nicht alle anstechen sollen; trochę krwi -czyć etw. Blut abzapsen; dobrzy żołnierze krwi za ojczyznę -czyć sie nie lekają gute Soldaten fürchten nicht, ihr Blut für das Vaterland zu vergießen; 2) abdrehseln, runderdrehseln, drehseln.

Utaczanie, Utoczenie, -nia, *sn.* 1) Abzapsen *n.*, Vergießen *n.*; 2) Drehseln *n.*

Utaić, -ję, -ilem, *va. perf.* verheimlichen, geheimhalten, verbergen; -tajone w człowieku talenta nie przynoszą nikomu pożytku die verheimlichten Anlagen des Menschen bringen niemandem Nutzen; szydła w worze nie -isz die Ahle ist aus dem Sacke; — się, *vr.* sich verbergen, sich verstecken.

Utajenie, -nia, *sn.* Verheimlichen *n.*, Verheimlichung *f.*

Utajma, -my, *sing. tant. sf.* Mitella (Pflanzenart).

Utalentowac, -tuje, -wałem, *va. perf.* begaben, Begabung verleihen; pięknym go Bóg -wał rozumem Gott hat ihn mit einem schönen Verstand begabt; to człowiek -wany daß ist ein begabter Mensch.

Utalentowanie, -nia, *sn.* Beabung *f.*

Utamowac, -muje, -wałem, *va. perf.* hemmen.

Utapiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Utopić, -pie, -piłem, *va. perf.* 1) versenken, vertiefen, tief hineinstoßen; -pił w nim wzrok przenikliwy er versenkte in ihn seinen durchdringenden Blick; oczy w ziemię — die Augen in die Erde bohren, hartnäckig zu Boden senken; — w kim miecz in jmand daß Schwert versenken; -pił mu miecz w piersiach er hat ihm daß Schwert tief in die Brust gebohrt; 2) ersäufen, ertränken; tak go nienawidzi, że -piłby go w tyżce wody er haßt ihn so sehr, daß er ihn in einem Köffel Wasser ertränken möchte; — się, *vr.* sich ertränken; ertrinken, ersaufen.

Utapianie, Utopienie, -nia, *sn.* 1) Versenken *n.*, Vertiefen *n.*, Hineinstoßen *n.*; 2) Ertränken *n.*, Ertrinken *n.*, Ersaufen *n.*

Utaracie, -cia, *sn.* Abmischen *n.*

Utarczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zusammenstoß *m.*; Scharmügel *n.*, bitwa sie nie zaczęła a -ki tylko były der

Kampf begann noch nicht, es gab nur kleine Zusammenstöße.

Utarczkowy, *adi.* Zusammenstoß-.

Utargać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Utargnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* durch Zerren abreißen, abkaufen.

Utarganie, -nia; Utargnięcie, -cia, *sn.* Abreißen *n.*, Abkaufen *n.*

Utargowac, -guję, -wałem, *va. perf.* 1) abhandeln, abdingen, erhandeln; 2) verkaufen, lösen, einlösen; przez cały dzień nie -wałem während des ganzen Tages habe ich nichts verkauft.

Utargowanie, -nia, *sn.* 1) Abhandeln *n.*, Abdingen *n.*, Erhandeln *n.*; 2) Lösung *f.*

Utarzac, -rzam, -rzałem, *va. perf.* wälzen, wälzend schmutzig machen.

Utensylia, -liów, *plur. tant. sn.* Utensilien *pl.*; Werkzeuge *pl.*; Gebrauchsgegenstände *pl.*

Uteśkniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uteśknąć, -nie, -niłem, *va. perf.* Sehnsucht entaegenbringen.

Uteśknianie, Uteśknienie, -nia, *sn.* Sehnsucht *f.*; z -nieniem wyczekiwać kogoś jmand mit Sehnsucht erwarten.

Utkać, -kam, -kałem, *va. perf.* weben, fertig weben.

Utkanie, -nia, *sn.* Weben *n.*

Utknać, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Utykać, -kam, -kałem, *I. va. imperf.* stopfen, zustopfen; — okręt daß Schiff falsatern, die Leche stopfen, die Ritze verstopfen; II. *vn.* stolpern, straucheln; steden bleiben; — na prawą nogę er hinkt am rechten Fuße.

Utknienie, -nia; Utknięcie, -cia *sn.* 1) Stolpern *n.*, Straucheln *n.*; 2) Stopfen *n.*, Stedenbleiben *n.*

Utkwić, -wię, -wiłem, *I. va. perf.*; Utykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* hineinstecken, hineinbohren, hineinsetzen; — komu miecz w piersiach jmand daß Schwert

in die Brust stechen; — w kimś wzrok den Blick in jmand versenken; — pale w ziemię die Pfähle in die Erde stecken; II. *vn.* stecken bleiben; strzała -ła w drzewie der Pfeil blieb im Baume stecken; -ko mi to w pamięci es blieb mir im Gedächtnis haften.

Utleniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Utlenić, -nie, -niem, *va. perf.* oxydieren.

Utlenianie, Utlenienie, -nia, *sn.* Oxydierung *f.*, Oxydation *f.*

Utlaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Utloczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* einbrüden, erbrüden, einstoßen; feststoßen, feststampfen.

Utlaczanie, Utlaczenie, -nia, *sn.* Erdrücken *n.*, Einstoßen *n.*, Eindrücken *n.*; Feststoßen *n.*, Feststampfen *n.*

Utluc, -kę, -kłem, *va. perf.* stoßen, zerstoßen, zerstampfen, zerstampfen; — co na miazgę etw. zu Brei zerstampfen.

Utluczenie, -nia, *sn.* Zerstampfen *n.*, Zerstoßen *n.*

Utlumiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Utlumić, -mie, -miem, *va. perf.* dämpfen, unterdrücken.

Utlumianie, Utlumienie, -nia, *sn.* Dämpfen *n.*, Unterdrücken *n.*

Utluszczenie, -nia, *sn.* Fettmachen *n.*, Einfettung *f.*

Utluszczyć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* fett machen, mit Fett beschmierem, einsetzen.

Utok, -u, *pl. -i, sm.* Weberbaum *m.*

Utonąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* ertrinken; sich versenken; co ma wisieć, nie -nie Unkraut verdirbt nicht; -nął w myślach er ist in Gedanken versunken; -nął w kąpielu er ist im Bade ertrunken.

Utonięcie, -cia, *sn.* Ertrinken *n.*

Utopia, -pii, *pl. -pie, sf.* Utopie *f.*; = Rzecz urojona w myśli.

Utopistyczny, *adi.* utopisch, utopistisch; = Urojony w myśli.

Utorować, -ruję, -wałem, *va. perf.* bahnen; — komu drogę do sławy jnmdm den Weg zum Ruhm bahnen; drogę sobie pałaszem — sich den Weg mit dem Säbel bahnen; on pierwszy -wał drogę do tego rodzaju poszukiwań er hat zu dieser Untersuchung zuerst die Bahn gebrochen.

Utorowanie, -nia, *sn.* Bahnen *n.*

Utożsamiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Utożsamić, -mie, -miem, *va. perf.* gleichmachen; identifizieren.

Utracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Utracić, -cę, -ciłem, *va. perf.* verlieren, einbüßen; — słuch das Gehör verlieren; -ciłem już całkiem nadzieję ich habe die Hoffnung schon ganz verloren.

Utracanie, Utracenie, -nia, *sn.* Verlieren *n.*, Einbüßen *n.*

Utracyusz, -a, *pl. -e, sm.* Verschwender *m.*; -a tego postawiono pod kuratelę diesen Verschwender hat man unter Kuratel gestellt.

Utracyuszka, -ki, *pl. -ki, sf.* Verschwenderin *f.*

Utrafiać, -fiam, -fiałem, *va. imperf.*; Utrafić, -fię, -fiłem, *va. perf.* treffen; die richtigen Mittel ergreifen.

Utrafienie, -nia, *sn.* Treffen *n.*

Utraktować, -tuje, -wałem, *va. perf.* bewirten, jnmdm aufwarten.

Utraktowanie, -nia, *sn.* Bewirtung *f.*

Utrapić, -pię, -piłem, *va. perf.* abplagen, abquälen; — się, *vr.* sich fränken, sich quälen.

Utrapienie, -nia, *sn.* Kränkung *f.*, Plage *f.*, Bedrängnis *f.*, Qual *f.*, Widerwärtigkeit *f.*, Drangsal *n.*; a to — z tym człowiekiem ist das eine Qual mit diesem Menschen; to moje — das ist meine Kränkung.

Utrapieniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Plagegeist *m.*

Utrata, -ty, *pl. -ty, sf.* Verlust *m.*, Einbuße *f.*; Ber-

schwendung *f.*; — sto puia szlachectwa der Verlust des Grades, des Adels; — wzroku der Verlust der Sehraft; to pociąga za sobą -tę tytuło szlacheckiego das zieht den Verlust des Adelsstitels mit sich; pod grozą -ty czci unter der Drohung des Ehverlustes; — krwi Blutverlust.

Utratnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Verschwenderin *f.*

Utratnik, -a, *pl. -cy, sm.* Verschwender *m.*

Utratność, -ści, *sf.* Verschwendung *f.*, Verschwendungssucht *f.*

Utratny, *adi.*; Utratnie, *adv.* verschwenderisch.

Utratować, -tuje, -wałem, *va. perf.* niederstampfen.

Utratowanie, -nia, *sn.* Niederstampfen *n.*

Utracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Utracić, -cę, -ciłem, *va. perf.* abschlagen, abstoßen, Abbruch tun, abbrechen; — róg od czego das Eck von etwas abstoßen; -cił rekę posągowi er hat der Statue die Hand abgebrochen.

Utreścić, -ścić, -ściłem, *va. perf.* kräuseln, das Haar brennen, frisieren; rozpuszcza na plecy -sione włosy sie ließ das frisierte Haar auf den Rücken hinabfallen.

Utreścienie, -nia, *sn.* Frisieren *n.*

Utruda, -dy, *pl. -dy, sf.* Tetracera (Pflanzenart).

Utrudniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Utrudnić, -nie, -niem, *va. perf.* schwerer machen, erschweren, Schwierigkeiten in den Weg legen; -niaz tylko moje położenie du erschwerst nur meine Lage; starali się — mu zadanie, jak tylko mogli sie trachteten ihm die Aufgabe, soweit es ihnen möglich war, zu erschweren.

Utrudnianie, Utrudnienie, -nia, *sn.* Erschweren *n.*, Erschwerung *f.*

Utrudzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Utrudzić, -dzą, -dzikem, *va. perf.* ermüden, erschweren, abmatten; czuję

sie strasznie -dzony ich fühle mich sehr ermattet.

Utrudzenie, Utrudzenie, -nia, *sn.* Ermüdung *f.*, Ermattung *f.*, Beschwerde *f.*

Utrwał, -wam, -wałem, *va. perf.* dauern.

Utrwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Utrwalić**, -le, -liłem, *va. perf.* dauerhaft machen, verewigen; **Utrwalił** swoją władzę er befestigte seine Macht; — obraz ducha das Bild des Geistes verewigen; -lozy dauerhaft.

Utrwalanie, Utrwalenie, -nia, *sn.* Befestigung *f.* Dauerhaftmachen *n.*

Utrwian, -n, *pl.* -y, *sm.* Mogiphanes (Pflanzenart).

Utrząsać, -nę, -nąłem; **Utrząść**, -trzęse, -trząłem, *va. perf.*; **Utrząsać**, -sam, -sałem, *va. imperf.* abjütteln, schütteln herunterwerfen, stark erschüttern; — owoców Früchte abjütteln; — się, *vr.* sich erschüttern.

Utrzeć, siehe: Ucierać.

Utrząsniecie, Utrząsnienie, -nia, *sn.* Abjütteln *n.*, Erschütten *n.*

Utrzebić, -bie, -biłem, *va. perf.* kastrieren, wallachen, veridneiden.

Utrzymać, -mam, -małem, *I. va. perf.*; **Utrzymywać**, -muje, -wałem, *I. va. imperf.* 1) erhalten, aushalten; — w dobrym stanie in gutem Stande erhalten; — całą rodzinę die ganze Familie erhalten; 2) halten, halten können; nie bierz tego — nimm es nicht in die Hand, denn du bist nicht im Stande, es zu halten; nie móżz — mozzu den Urin nicht halten können; jak mógłś go — w fałszywym mniemaniu? wie sonntest du ihn in dieser falschen Meinung erhalten? — wielki porządek jest to sztuka, której nie każdy potrafi große Ordnung erhalten ist eine Kunst, die nicht jeder trifft; 3) behaupten; on stanowczo utrzymuje, że jest niewinny er behauptet fest, daß er unschuldig

sei; *II.* — się, *vr.* sich halten, sich erhalten, sich halten können; -muje sie z pracy rak swoich er erkält sich von seiner Hände Arbeit; to się długo nie -ma das wird sich nicht lange halten; nie mógł się — na nogach sich nicht auf den Füßen halten können; w tym domu żadna służa się nie -ma in diesem Hause wird sich kein Diensthote lange halten; — się przy czem sich bei etw. behaupten.

Utrzymanie, Utrzymywanie, -nia, *sn.* Erhalten *n.*, Unterhalt *m.*, Halten *n.*, Aushalten *n.*; sie do -nia nicht zum Erhalten; — domu w dobrym stanie das Erhalten des Hauses in gutem Zustande; być na -niu ausgehalten sein; dawać komu — jmnbm den Unterhalt geben; — drogi żelaznej Bahnerhaltung *f.*

Utrzymanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Maitresse *f.*

Utuczenie, -nia, *sn.* Mästen *n.*, Mast *f.*

Utuczeniec, -nieje, -niałem, *vn. perf.* gemästet, fett werden.

Utuczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* mästen, ausmästen, fett machen; -czony kapłon gemästeter Rapauner; mlekiem -czony drób milchgemästetes Geflügel.

Utulenie, -nia, *sn.* Beruhigen *n.*, Stillen *n.*, Besänftigen *n.*

Utuścić, -le, -liłem, *va. perf.* besänftigen, beruhigen, stillen, zur Ruhe bringen; — dziecinę das Kind beruhigen; — się, *vr.* sich beruhigen.

Utwar, -ru, *sm.* (Chondrilla) spanische Wegwarte.

Utwardzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; **Utwardzić**, -dże, -dziłem, *va. perf.* verhärten.

Utwarzać, -rzam, -rzalem, *va. imperf.*; **Utworzyć**, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* bilden, schaffen, stiften; on -rzył ten wyraz er hat dieses Wort geschaffen; -rzyli nowe stowarzyszenie sie bildeten einen neuen Verein; — się, *vr.* sich

bilden; w żołądku -rzył się wrzód im Magen bildete sich ein Geschwür.

Utwierdzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; **Utwierdzić**, -dże, -dziłem, *va. perf.* befestigen, bekräftigen, bestärken; — miasto, obóz die Stadt, das Lager befestigen; — swoja władzę seine Macht befestigen; — lud w wierze das Volk im Glauben befestigen; — kogo w mniemaniu jmnbm in der Meinung bestärken; to mnie tylko -dziło w mojem przekonaniu das hat mich nur in meiner Meinung befestigt; — co przysięga etw. mit einem Eide bekräftigen; — się, *vr.* befestigt werden; eine starke Stellung einnehmen, sich befestigen.

Utwierdzadło, -dła, *pl.* -dła *sn.* Acutenaculum *n.* (chirurgisches Instrument).

Utwierdzenie, *sn.* Befestigung *f.*, Bekräftigung *f.*, Bestärkung *f.*

Utworzenie, -nia, *sn.* Bilden *n.*, Schaffen *n.*, Bildung *f.*, Schaffung *f.*

Utwór, -orw, *pl.* -ory, *sm.* 1) Werk *n.*, Erzeugniß *n.* Produkt *n.*; — sztuki Kunstwerk; -ory sztuki stosowane die Erzeugnisse des Kunstgewerbes; 2) Gebirgsformation *f.*, Gebilde *n.*; -ory azoiczne azoische oder Feuergebilde; -ory plutoniczne plutonische Gebilde; -ory wulkaniczne wulkanische Gebilde; -ory osadowe Sedimentargebilde; — kambryjski kambriische Formation; — sylurski silurische Formation; — węglowy Kohlenformation, Steinkohlengebilde; — triasowy Trias *f.*; — jurajski jurassische Formation; — kredy i opoki Kredeformation; — trzeciorzędowy tertiäre Formation; — spodni eożäne Formation; — średni miożäne Formation; — wierzchni pliożäne Formation; -ory napływowe aufschwemmte Gebilde, Diluvium *n.* und Alluvium *n.*

Utycie, -cia, *sn.* Diczwerden *n.*, Fettwerden *n.*

Utyć, -ję, -łem, *vn. perf.* did, fett werden, zunehmen.

Utyk, -u, *pl. -i, sm. plößliches* Aufhören, Abschneiden *n.* einer Erzader.

Utykać, siehe: Utkać, Utkość, Utkwić.

Utykacz, -a, *pl. -e, sm.* Zustopier *m.*, Kalfater *m.*

Utykanie, -nia, *sn.* Stolpern *n.*, Sinken *n.*

Utylitarny, *adi.* Nützlichkeits-.

Utylitarnosc, -ści, *sf.* materieller Nutzen.

Utyk, -u, *pl. -i, sm.* Klagen *n.*, Seufzen *n.*, Bebrühtsein *n.*, Murren *n.*; Bedrängnis *f.*

Utyskiwać, -kuje, -kiwałem, *vn. imperf.* klagen, murren, sich beklagen, unzufrieden sein; — nad samym sobą sich selbst bedauern.

Utyskiwanie, -nia, *sn.* Seufzen *n.*, Klagen *n.*, Murren *n.*

Utykliwy, *adi.*; Utykliwie, *adv.* seufzend, klagend, murrend, mürrisch.

Utytłować, -tuje, -wałem, *va. perf.* betiteln.

Utytłowanie, -nia, *sn.* Betitelung *f.*

Uwaga, -gi, *pl. -gi, sf.* 1) Aufmerksamkeit *f.*; zwrócono moja -gę na wielką jego zdolność man hat meine Aufmerksamkeit auf seine große Begabung gelenkt; zwrócić swoją -gę na co seine Aufmerksamkeit auf etw. richten; to ściągęło na siebie jego -gę das hat seine Aufmerksamkeit auf sich gelenkt; to szczególnie zajmuje teraz -gę ludzi das beschäftigt jetzt besonders die Aufmerksamkeit der Menschen; słuchaj z -gą a wiele skorzystasz hör mit Aufmerksamkeit zu, dann wirst du viel Nutzen haben; 2) Betrachtung *f.*, Erwägung *f.*, Überlegung *f.*; wziąć co na -gę etwas in Erwägung ziehen; mając to na -dze in Betrachtung, in Erwägung dessen; 3) Bemerkung *f.*, Anmerkung *f.*; czy wolno mi zrobić ci -gę darf ich dir die Bemerkung machen; on nie

znosi żadnych uwag er verträgt keine Bemerkungen; porobił różne -gi w książce er hat im Buche verschiedene Anmerkungen, Notizen, Bemerkungen gemacht, aufgezeichnet; 3) Beachtung *f.*; nie zwracał na to najmniejszej -gi er schenkte dem Umstande nicht die geringste Beachtung; nie zwracał na niego -gi beachte ihn nicht; to zasługuje na -gę das verdient Beachtung.

Uwalać, -lam, -lałem, *va. perf.* beschmieren, beschmutzen.

Uwalanie, -nia, *sn.* Beschmieren *n.*, Beschmutzen *n.*, Beschmutzung *f.*

Uwalniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uwolnić, -nię, -niłem, *va. perf.* befreien, freimachen, freilassen; — więźnia einen Gefangenen befreien; — kogo od taksy jmnđu von der Taxe befreien; — z jarzma nieprzyjacielskiego vom feindlichen Joch befreien; — kogo od kary jmnđu die Strafe sčten; — kogo od służby jmnđu freilassen; — kogo od służby wojskowej jmnđu vom Militärdienste befreien; lepiej obwinionego -nić niż niewinnego zasądzić eš ist besser einen Beschuldigten freizulassen, als einen Unschuldigen zu verurteilen; — sie, *vr.* sich befreien, sich frei machen; -niłem się na cały wieczór, hym go mógł z tobą spędzić ich habe mich für den ganzen Abend freigemacht, um ihn mit dir verbringen zu können; czy nie mógłbys się — z tych więzów? könntest du dich nicht von diesen Fesseln befreien?

Uwalnianie, Uwolnienie, -nia, *sn.* Befreiung *f.*, Freimachung *f.*, Freilassung *f.*

Uwalaszyc, -szę, -szylem, *va. perf.* beschneiden, fästrieren.

Uwalkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* glatt walzen.

Uwapniać, -niam, -niałem, *va. perf.* mit Rast beverfen, ansfireichen.

Uwarować, -ruje, -wałem, *va. perf.* behüten; bewahren;

— sie, *vr.* czego entgehen, vor etw. behahrt bleiben.

Uwarowanie, -nia, *sn.* Behüten *n.*, Bewahren *n.*

Uwarowny, *adi.* gesichert, sichergestellt.

Uwarstwować, -wuje, -wałem, *va. perf.* in Schichten legen, schichten, in Klassen einteilen.

Uwartaczany, *adi.* spindelförmig.

Uwarunkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* bedingen.

Uwarzenie, -nia, *sn.* Sieben *n.*

Uwarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* gar, fertig kochen, sieden.

Uważać, -zam, -załem, *I. vn.* und *va. imperf.*; Uważyc, -zę, -zyłem, *I. vn.* und *va. perf.* 1) aufpassen, achtgeben, aufmerksamkeit sein; — na kogo, na co auf jmnđu, auf etw. achtgeben; -zaj gib acht; nie — na co etw. außer acht lassen; -zaj dobrze a potem mi zdasz relacyę passę gut auf und dann mirst du mir Bericht erstatten; -zaj dobrze przy lekcyi sei sehr aufmerksam während der Stunde; 2) — kogo, co jmnđu auszeichnen, einer Sache großen Wert beilegen; 3) jmnđu, etw. bemerken; czy -zales jego niewłaściwe zachowanie się? hast du sein ungehöriges Benehmen bemerkt? -załem ja to już od dawna ich habe es schon lange bemerkt; -zasz tego człowieka tam w lumie? bemerkst du dort diesen Mann im Gedränge?; dawno -załem, co się tam dzieje ich habe schon lange bemerkt, was dort vorgeht; 4) beobachten, betrachten; ruchy nieprzyjaciela — die Bewegungen des Feindes beobachten; — rzecz z innego stanowiska die Sache von einem anderen Standpunkt betrachten; 5) halten, ansehen; ja go -zam za jednego z najbardziej wykształconych ludzi ich halte ihn für einen der gebildetsten Menschen; powszechnie -żany za waryata er wird allgemein für verrückt

gehalten; II. — sie, *vr.* sich halten; — sie za bardzo mądrego się für sehr klug halten.

Uważanie, -nia, *sn.* Achten *n.*, Beachten *n.*, Achtgeben *n.*

Uważność, -ści, *sing. tant. sf.* Aufmerksamkeit *f.*

Uważny, *adi.*; Uważnie, *adv.* aufmerksam, achtſam, behutsam; nieś -nie, bo zbijesz trage es behutsam, sonst wirst du es zerbrechen; -nie słuchac aufmerksam zuhören; -ny spozrzegacz ein aufmerksamer Beobachter.

Uwzięczać, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Uwzięczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* einer Sache Reiz verleihen, verschönern.

Uwzięczenie, -nia, *sn.* Verschönern *n.*, Verschönerung *f.*

Uwertura, -ry, *pl. -ry, sf.* Ouverture *f.*, Eingang *m.*

Uweselać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Uweselić, -le, -liłem, *va. perf.* erheitern, heiter machen, fröhlich machen; słońce świat -la die Sonne gibt der Welt ein fröhliches Ansehen.

Uweselanie, Uweselenie, -nia, *sn.* Erheitern *n.*, Fröhlichmachen *n.*

Uwędzenie, -nia, *sn.* Räuchern *n.*

Uwędzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* räuchern; — sie, *vr.* geräuchert sein, geräuchert werden.

Uwiadamiac, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Uwiadomić, -mie, -miłem, *va. perf.* benachrichtigen, in Kenntnis setzen, berichten, melden, hinterbringen; nie zostałem o tem -miony ich wurde davon nicht verständigt; -dom twoją siostrę benachrichtigte deine Schwester; — sie, *vr.* o czem sich Kenntnis von etw. verschaffen.

Uwiadomienie, -nia, *sn.* Benachrichtigung *f.*, Verständigung *f.*, Bekanntmachung *f.*, Anzeige *f.*; dostałem -ny, że ślub ich odebrałem w tym miesiącu ich habe die Anzeige bekommen,

daß ihre Hochzeit in diesem Monat stattfindet.

Uwiązać, -zę, -załem, *va. perf.*; Uwiązywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* 1) anbinden, binden, festbinden; — psa na łańcuchu den Hund an die Kette legen; siedzę jak -ny ich sitze wie angebunden; 2) einweisen (in eine Besingung).

Uwiązak, -a, *pl. -i, sm.* Riemen *m.* (zum Anbinden).

Uwiązanie, Uwiązywanie, -nia, *sn.* Anbinden *n.*, Festbinden *n.*

Uwicie, -cia, *sn.* Wickeln *n.*, Flechten *n.*, Binden *n.*

Uwić, -ję, -łem, *va. perf.*; Uwiąć, -jam, -jałem, *va. imperf.* flechten, binden, wickeln; — wieniec einen Kranz winden; ptaszek gniazdko -wił der Vogel baute sein Nest.

Uwidoczniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uwidocznąć, -nię, -niłem, *va. perf.* sichtbar machen; — sie, *vr.* sichtbar werden, sich sichtbar machen; ruch najbardziej się -cznia w środku miasta der Verkehr macht sich in der inneren Stadt am meisten sichtbar.

Uwidocznianie, Uwidocznienie, -nia, *sn.* Sichtbarmachen *n.*

Uwidzenie, -nia, *sn.* Einbildung *f.*, Gutdünken *n.*

Uwidualność, -ści, *sf.* Willkürlichkeit *f.*

Uwidzieć, -dże, -dziłem, *va. perf.* sich etw. einbilden, etw. zu sehen glauben.

Uwieczniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uwiecznić, -cznię, -czniłem, *va. perf.* verewigen; — czyjaś pamięć jmnęs Ruhm verewigen.

Uwiecznienie, -nia, *sn.* Verewigen *n.*, Verewigung *f.*

Uwiedzenie, -nia, *sn.* 1) Entführen *n.*, Entführung *f.*; 2) Beruführen *n.*, Beruführung *f.*

Uwiekopomnić, -nę, -niłem, *va. perf.* verewigen.

Uwielbiacz, -a, *pl. -e, sm.* Bewunderer *m.*, Anbeter *m.*, Verehrer *m.*

Uwielbiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Uwielbić, -bię, -biłem, *va. perf.* vergöttern, anbeten, bewundern, verherrlichen, rühmen, preisen; -biaj Pana preisz den Herrn.

Uwielbianie, Uwielbienie, -nia, *sn.* Vergöttern *n.*, Bewundern *n.*, Anbeten *n.*, Anbetung *f.*, Preisen *n.*, Lobpreisen *n.*

Uwielmożnić, -nię, -niłem, *va. imperf.* machtvoll machen, bereichern, erhöhen, Macht verleihen.

Uwieńczać, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Uwieńczyć, -cze, -czatem, *va. perf.* kränzen, bekränzen, krönen; -czony laureami mit Lorbeer bekränzt; starania jego zostały -czone bardzo pieknym skutkiem seine Bemühungen wurden von einem sehr schönen Erfolg gekrönt; życzenia nasze wróciły -czone zostaną unsere Wünsche werden bald gekrönt sein, werden bald in Erfüllung gehen; -czony poeta ein gekrönter Dichter.

Uwieńczenie, -nia, *sn.* Bekränzung *f.*, Krönung *f.*

Uwierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Uwrzeć, -wrę, -warłem, *va. perf.* reiben, drücken.

Uwierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Uwrzeć, -wrę, -warłem, *va. perf.* öffnen, ein wenig öffnen.

Uwrzeć, -wrę, -rzałem, *vn. perf.* einfochen, durch Kochen weniger werden; gar kochen, sieden.

Uwieranie, -nia, *sn.* 1) Reiben *n.*, Drücken *n.*; 2) Einfochen *n.*; 3) Öffnen *n.*

Uwiercenie, -nia, *sn.* Bohren *n.*

Uwiercić, -cę, -ciłem, *va. perf.* bohren, fertig bohren, ausbohren.

Uwierzenie, -nia, *sn.* Glauben *n.*

Uwierzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* glauben, den Glauben annehmen, anerkennen, Glauben schenken; — komu jmnęm Glauben schenken; -rzyli w niego sie haben an

ihn geblaubt; -rzyłam mu, a on mnie tak oszukał ich habe ihm Glauben geschenkt und er hat mich so betrogen.

Uwiesić, -sze, -siłam, *va. perf.* hängen, aufhängen, anhängen; — sie, *vr.* komu na szyi się jmnmd an den Hals hängen.

Uwieszenie, -nia, *sn.* Aufhängen *n.*, Hängen *n.*

Uwiesć, -wiode, -wiodłam, *va. perf.*; **Uwodzić**, -dze, -dziłam, *va. imperf.* entführen, wegführen; verführen, verleiten, täuschen; berücken; uwiodł biedną dziewczynę a potem ją porzucił er verführte das arme Mädchen und dann verließ er es; -dziony próżnemi obietnicami durch leere Versprechungen verleitet.

Uwiozienie, -nia, *sn.* Wegführen *n.* (mit Wagen).

Uwioźć, -wiozę, -wiozłam, *va. imperf.*; **Uwozić**, -że, -ziłam, *va. imperf.* 1) wegführen (mit Wagen), entführen; 2) etw. zu fahren im Stande sein; nie-wiozą takiego ciężaru te konie diese Pferde können unmöglich diese Last schleppen.

Uwiodnąć, -dnę, -dnęłam, *vn. perf.* weilen, weilt werden, verweilen.

Uwiodły, *adi.*; **Uwiodle**, *adv.* weilt.

Uwieźć, -wiezę, -ziłam, *va. perf.* arretieren, festnehmen, einsperren, einfesseln, gefangennehmen, ins Gefängnis werfen.

Uwiozienie, -nia, *sn.* 1) Arretierung *f.*, Festnahme *f.*, Einfesslung *f.*, Gefangenname *f.*; 2) Einklemmung *f.*

Uwieznąć, -znię, -znięłam, *vn. perf.* stecken bleiben, kleben bleiben.

Uwieźć, -zi, *pl.* -zie, *sf.* Strid *m.*, Band *n.*, Kette *f.*; pies na -zi Kettenhund *m.*; być na -zi angebunden sein.

Uwiać, -jam, -jałam, *I. va. imperf.*; 1) siehe: Uwić; 2) **Uwinać**, -nę, -nąłam, *I. va. perf.* einwickeln; — dzieciatko w pieluszki das Kindchen in Windeln wickeln;

słowa -jać w bawełnę nicht gerade heraus sagen, die Worte in Wolle einwickeln; **II.** — sie, *vr.* herumspringen, sich tummeln; sich besilen, — sie po polu się auf dem Felde herumtummeln; -nać się z robotą mit der Arbeit schnell fertig werden; przedkoś się -nęła du hast dich aber beeilt; -nęłam sie, by przedkoś mózdz wrócić ich habe es rasch abgemacht, um schnell zurückkehren zu können.

Uwijanie, -nia; **Uwinięcie**, -cia, *sn.* Einwickeln *n.*; — sie Gerummeln *n.*, Eilen *n.*, Beilen *n.*

Uwikłać, -kłam, -kłałam, *va. perf.* verwickeln, verstricken; -kłał go w jakieś interesy, a teraz rady sobie dać nie może er hat ihn in verschiedene Geschäfte verwickelt und jetzt kann er sich keinen Rat schaffen; jesoń w gestwinie -kłał rogi der Hirsch verwickelte sein Geweih im Dickicht; — sie, *vr.* sich verwickeln, sich verstricken; tak się -kłał, że trudno mu będzie wywikłać się er hat sich so verwickelt, daß es ihm schwer sein wird, sich herauszuwickeln.

Uwikłanie, -nia, *sn.* Verwickeln *n.*, Verstricken *n.*

Uwikło, -kła, *pl.* -kła, *sn.* Oedogonium (Pflanzenart).

Uwilgotnić, -nię, -nięłam, *va. perf.* feucht machen, anfeuchten, benehen.

Uwilgotnienie, -nia, *sn.* Feuchtmachen *n.*, Anfeuchtung *f.*, Benehung *f.*

Uwiośniać, -niam, -niałam, *va. imperf.*; **Uwiośnić**, -nię, -nięłam, *va. perf.* schön und jung wie der Frühling machen.

Uwisnąć, -snę, -snęłam, *vn. perf.* hängen bleiben.

Uwlec, -leke, -lokłam, *va. perf.* 1) unterlegen; 2) erschleppen; tego nie -lekę daß kann ich nicht fortziehen.

Uwleczenie, -nia, *sn.* 1) Unterlegen *n.*; 2) Erschleppen *n.*

Uwłaczać, -czam, -czalałam, *va.* und *vn. imperf.*; **Uwłóczyć**, -czę, -czyłam, *va.* und

vn. perf. 1) fort schleppen, weg schleppen, schleifen, schleifend ziehen; 2) — komu jmnmdn zurücksetzen, jmnmdn Abbruch tun, jmnmdn nahe treten, jmnmdn nicht mit gebührender Achtung behandeln. jmnmdn verkleinern; — czyjejs chwale, zasługom, sławie jmnmds Lob, Verdienste, Ruhm verkleinern, schmälern.

Uwłaczanie, **Uwłóczenie**, -nia, *sn.* 1) Wegschleppen *n.*, Wegziehen *n.*; 2) Schmälerei *f.* des guten Namens, Zurücksetzung *f.*

Uwładać, -dam, -dałam, *va. imperf.* die Macht erteilen.

Uwładanie, -nia, *sn.* Machterteilung *f.*

Uwłaszczać, -czam, -czalałam, *va. imperf.*; **Uwłaszcic**, -szczę, -ściłam, *va. perf.* Eigentum verleihen, zum Grundeigentümer machen, mit Grundeigentum ausstatten; — chłopów die Bauern zu Grundeigentümern machen.

Uwłaszczenie, **Uwłaszczenie**, -nia, *sn.* Eigentumsverleihung *f.*, Emanzipation *f.*

Uwłocznic, -a, *pl.* -cy; **Uwłóczyciel**, -a, *pl.* -e, *sm.* Verfeunder *m.*, Verkleinerer *m.*

Uwodzenie, -nia, *sn.* 1) Entführung *f.*, Wegführung *f.*; 2) Verführung *f.*

Uwodzić, *f.* Uwieść.

Uwodziciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Verführer *m.*

Uwodzicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Verführerin *f.*

Uwodziwolek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* Scherndieb *m.*

Uwodź, -dzia, *pl.* -dzie, *sm.* (Porcellana) Porzellanfreß *m.*; — płaskokleszcz Breitshere *f.*

Uwolniciele, -a, *pl.* -e, *sm.* Befreier *m.*

Uwolnicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Befreierin *f.*

Uwolnienie, -nia, *sn.* Befreiung *f.*, Freimachung *f.*, Freigebung *f.*

Uwonnić, -nię, -nięłam, *va. perf.* parfümieren, woftriefend machen; mydło olejkami rozmaitymi -nione mit

verschiedenen Ölen parfümierte Seife.

Uwoskować, -kujeć, -wałem; Uwoszozyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* wähsen, mit Wachs bestreichen, schmieren, bohnen, strottieren.

Uwoskowanie, Uwo-szczenie, -nia, *sn.* Wähsen *n.*, Bohnen *n.*, Strottieren *n.*

Uwożenie = Uwiezienie.

Uwójt, -oju, *pl.* -oje, *sm.* Geschlecht *n.*

Uwracać, -cam, -catem, *va. imperf.*; Uwrócić, -cę, -cilem, *va. perf.* umdrehen; — sie, *vr.* sich hin und her drehen.

Uwrot, Uwrót, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Flügelkehr *f.*, Flügelwende *f.*; 2) Tillaca (Pflanzenart).

Uwspanialić, -ję, -liłem, *va. perf.* prachtvoll machen, herrlich ausstücken.

Uwydatniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uwydatnić, -nie, -niłem, *va. perf.* zur Geltung bringen, hervortreten machen; suknia ta -nia jej kształty dieses Kleid bringt ihre Formen zur Geltung.

Uwydatnianie, Uwydatnienie, -nia, *sn.* Hervor-sehen *n.*, Geltendmachen *n.*

Uwyrażniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uwyrażnić, -nie, -niłem, *va. perf.* deutlich machen, verdeutlichen.

Uwyrażnianie, Uwyrażnienie, -nia, *sn.* Deutlich-werden *n.*; Verdeutlichen *n.*

Uwzględniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uwzględnić, -nie, -niłem, *va. perf.* Rücksicht nehmen, berücksichtigen, in Betracht ziehen; trzeba -nić, że to jest człowiek

stary i spracowany man muß berücksichtigen, daß das ein alter und abgearbeiteter Mensch ist; -niając optakane stosunki majątkowe, w jakich się znajdował, obiecał wstrzymać egzekucję mit Rücksicht auf die (in Berücksichtigung der) traurigen Vermögensverhältnisse, in denen sie sich befanden, versprach er die Exekution auf-

zuhalten; -dnij i to nimm, zieh auch das in Betracht.

Uwzględnianie, Uwzględnienie, -nia, *sn.* Berücksichtigung *f.*, Inbetrachtziehen *n.*; Rücksichtnahme *f.* auf etw.

Uwziąć się, -weźmie, -wziąłem, *vr. perf.* sich etw. selbst vornehmen, auf etw. erpicht sein, sich etw. in den Kopf setzen; — się na kogo alleś aufbieten, um jmdm zu schaden, jmdm auffässig sein, werden; jeżeli się -weźmie, nikt mu tego nie wyperwaduje wenn er sich etw. in den Kopf setzt, wird ihm das niemand austreten; jak się już raz na kogo -źmiesz, to już wszystko, co uczyni, co powie, zte menn du einmal gegen jmdm etw. hast, so ist schon alles, was er sagt und tut, schlecht.

Uwzięcie, -cia, *sn.* 1) Vor-nehmen *n.*; 2) Auffässigkeit *f.*; siehe: Uwziąć się.

Uzacniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzacnić, -nie, -niłem, *va. perf.* edel, erhaben machen, verebeln.

Uzacnianie, Uzacnienie, -nia, *sn.* Verebelung *f.*

Uzależniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzależnić, -nie, -niłem, *va. perf.* abhängig machen; in Abhängigkeit bringen.

Uzamożniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzamożnić, -nie, -niłem, *va. perf.* reich, wohlhabend machen, bereichern.

Uzamożnianie, Uzamożnienie, -nia, *sn.* Reich-machen *n.*

Uzasadniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzasadnić, -nie, -niłem, *va. perf.* begründen; czemu możesz — to twierdzenie? womit kannst du diese Behauptung begründen? uczony -dnia swoje przypuszczenie na podstawie poczynionych doświadczeń der Gelehrte begründet seine Vermutung, seine Hypothese durch die gemachten Erfahrungen.

Uzasadnianie, Uzasadnienie, -nia, *sn.* Begründung *f.*

Uzbierać, -ram, -rałem, *va. perf.* sammeln, ansammeln; — kwiatów, owoców Blumen, Früchte einsammeln; -rał potrzebny materiał er hat das nötige Material gesammelt; -rawszy potrzebne pieniądze udał się na wędrówkę nachdem er das nötige Geld gesammelt hatte, begab er sich auf die Wander-schaft; — się *vr.* sich ansammeln; -rało się tyle roboty, że nie wiem, od czego zacząć es hat sich so viel Arbeit angesammelt, daß ich nicht weiß, womit ich anfangen soll.

Uzbieranie, -nia, *sn.* Sammeln *n.*, Ansammeln *n.*

Uzbrajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Uzbroić, -ję, -iłem, *va. perf.* bewaffnen, mit Waffen versehen, rüsten, ausrüsten; mappnen; — wojsko, flotę das Heer, die Flotte ausrüsten; — kogo od stóp do głów jmdm vom Kopf bis zu den Füßen bewaffnen; -jony w cierpliwość mit Geduld ausgerüstet; — się, *vr.* sich mappnen, sich bewaffnen, sich ausrüsten, sich rüsten; — się w palasz się mit einem Säbel bewaffnen; — się w odwagę, w cierpliwość sich mit Mut, mit Geduld wappnen; — się przeciw pokusom sich gegen die Versuchungen wappnen.

Uzbrajanie, Uzbrojenie, -nia, *sn.* 1) Wappnen *n.*, Bewaffnen *n.*; Ausrüsten *n.*, Rü-stung *f.*, Ausrüstung *f.*, Bewaffnung *f.*; cale jego — składako się ze starej strzelby seine ganze Ausrüstung bestand aus einem alten Gewehr; -nia mocarstw die Ausrüstungen der Mächte; 2) — kotta Armatur *f.*, Garnitur *f.* des Dampfessels; — podniebienia paleniska Anfertiger *m.*, Anferbarren *m.*, Deckenanfer *m.* der Feuerbüchse.

Uzda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*; *dim.* Uzdeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zaum *m.*, Pferdezaum; zdjąć koniowi -dę dem Pferde

den Zaum abnehmen; spusć konia z -dy das Pferd vom Zaume lassen.

Uzdać, -dam, -dałem, *va. perf.* zäumen, den Zaum anlegen; fesseln, unterjochen.

Uzdatniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzdatnić, -nie, -nilem, *va. perf.* brauchbar, nützlich machen, ausbilden.

Uzdatnianie, Uzdatnienie, -nia, *sn.* Brauchbarkeit *f.*, Ausbilden *n.*; Befähigung *f.*

Uzdeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Steuerruderschlinge *f.*, Steuerruderband *n.*, Aufhängung *f.* des Steuerruders.

Uzdołniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzdołnić, -nie, -nilem, *va. perf.* befähigen, Begabung, Brauchbarkeit verleihen, fähig machen; chłopiec wprawdzie -niony, ale leniwy ein zwar begabter, aber fauler Junge; to mnie -niko do tej pracy das hat mir zu dieser Arbeit Eignung verliehen.

Uzdołnienie, -nia, *sn.* Begabung *f.*, Fähigkeit *f.*, Anlage *f.*, Eignung *f.*

Uzdrowiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Uzdrowić, -wie, -wilem, *va. perf.* gesund machen, Gesundheit verleihen; lekarzu, -rów wrzód samego siebie Arzt, mache zu allererst dich selber gesund; sam jej widok mnie -wił ihr bloßer Anblick hat mich gesund gemacht.

Uzdrowianie, Uzdrowienie, -nia, *sn.* Gesundmachung *f.*, Heilung *f.*

Uzdrowiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Gesundmacher *m.*

Uzdziennica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Halfter *m.*

Uzewnętrzniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzewnętrznąć, -nie, -nilem, *va. perf.* die äußere Form, Gestalt verleihen.

Uzewnętrznianie, Uzewnętrznienie, -nia, *sn.* Verleihung *f.* der äußeren Form.

Uzijać się, -jam, -jałem, *vr. perf.* sich erheben, sich er-müden.

Uzieleniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzielenić,

-nie, -nilem, *va. perf.* grün machen, mit Grün überziehen, bedecken; — się, *vr.* zu grün-en anfangen; grün-en.

Uzielenianie, Uzielenienie, -nia, *sn.* Grün-en *n.*, Grün-machen *n.*

Uzierać, -ram, -rałem, *va. perf.* mit den Augen suchen, erblicken.

Uziębły, *adi.* erfaltet, erfaltet.

Uziębnać, -bne, -błem, *vn. perf.* erfalten, kalt werden, erfrieren.

Uzłacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Uzłocić, -cę, -cilem, *va. perf.* mit Gold überziehen, vergolden, mit Gold bedecken; verschönern; słońca promienie -cały wierzchołki gór die Strahlen der Sonne vergoldeten die Gipfel der Berge.

Uzłacanie, Uzlocenie, -nia, *sn.* Vergolden *n.*; Vergoldung *f.*

Uznać, -znaje, -znałem, *va. perf.*; Uznawać, -wam, -wam, -wnaję, -wałem, *va. imperf.* anerkennen, einsehen; — niewinność czyjąj imndś Unschuld anerkennen; — wać jakąś prawdę irgend eine Wahrheit anerkennen; — swój błąd, swoją winę seinen Fehler, seine Schuld einsehen; — kogo za króla, imndn als König anerkennen; — dziecko niesłubne ein uneheliches Kind anerkennen; — nżyteczność jakiejś rzeczy den Nutzen einer Sache einsehen; — coś za stosowne etw. für richtig finden.

Uznanie, Uznawanie, -nia, *sn.* Anerkennung *f.*, Einsehen *n.*, Eingeständnis *n.*; — dziecka die Anerkennung des Kindes; — własnego błędu das Eingeständnis des eigenen Fehlers; — rządu die Anerkennung der Regierung; nie znalazłszy -nia u swoich, musiał je szukać u obcych nachdem er bei den Seinigen keine Anerkennung gefunden hatte, mußte er sie bei Fremden suchen.

Uznawacz, -a, *pl.* -e, Uznawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*

1) Auerkennner *m.*; 2) Schiedsrichter *m.*

Uznoić, -je, -ilem, *va. perf.* in Schweiß setzen, bringen, baden; coła wasze pożyteczną pracą -jone eure Stirnen sind durch nützliche Arbeit in Schweiß gebadet.

Uzuchwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Uzuchwalić, -le, -lilem, *va. perf.* frech, keck, kühn machen; takie pobłażanie -la go tylko coraz bardziej solche Nachsicht macht ihn nur um so frecher; — się, *vr.* sich erdrehen, erkühnen.

Uzupelniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Uzupelnić, -nie, -nilem, *va. perf.* ergänzen, vervollständigen; wysłę go za granicę, by — jego wykształcenie ich werde ihn ins Ausland schicken, um seine Bildung zu vervollständigen; prawo to jeszcze — należy dieses Gesetz muß man noch ergänzen.

Uzupelnianie, Uzupelnienie, -nia, *sn.* Vervollständigung *f.*, Ergänzung *f.*; dla -nia muszę jeszcze dodać zur Ergänzung muß ich noch hinzufügen; do -nia zbioru wiele jeszcze brakuje zur Vervollständigung der Sammlung fehlt noch viel.

Uzurpacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Usurpation *f.*, unrechtmäßige Aneignung *f.*; = Pochwycenie, Przywłaszczenie.

Uzurpator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Usurpator *m.*; = Przywłaściciel.

Uzurpować, -puję, -wałem, *va. perf.* usurpieren, sich unrechtmäßig aneignen; = Przywłaszczać, Zabierać.

Uzwierzęcenie, -nia, *sn.* Animalisation *f.*, Animalisierung *f.*; Bertierung *f.*, Vertiertheit *f.*

Uzysk, -u, *pl.* -i, *sm.* mittlerer Teil des Zeidelstriches.

Uzyskać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Uzyskiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* erreichen, gewinnen, erlangen; nareszcie -tem u niego podwyższenie pensyi ich habe endlich bei ihm die Erhöhung der Löhne er-

langt; coś -kał przy tem? was hast du dabei aemonnen?

Uzyskanie, Uzyskiwanie, -nia, sn. Erlangen *n.*, Gewinnen *n.*; musiał poczynić starania dla -nia paszportu er mußte sich bemühen, um den Paß zu erlangen.

Uzdźienica = Uzdźienica.

Uzalać się, -lam, -lałem, vr. imperf.; Uzalić się, -le, -liłem, vr. perf. się beflagen, sich beschweren; — się nad kim jandn bebauern, mit jmand mittfühlen.

Uzając, -żnę, -żałem, va. perf.; Używać, -nam, -nałem, va. imperf. abmähnen, mähnen.

Uzatek, -tku, pl. -tki, sm. 1) Gemächte(s) *n.*; 2) Abschneiden *n.*; 2) Uebernten *n.* der Feldfrüchte; 3) Ernteertrag *m.*

Uzabrać, -bram, -brałem, Uzebrać, -brze, -brałem, va. perf. erbetteln, durch Betteln jammeln.

Uzebranie, -nia, sn. Erbettelung *f.*, Ansammeln *n.* durch Betteln.

Uzerać, -ram, -rałem, va. imperf.; Uzureć, -żreć, -żarkłem, va. perf. abstreifen, beißen, sich vollstopfen, fressen; — się, vr. habern, sich beißen, sich erbittert janken; -ja się ze sobą cały boży dzień sie janken miteinander den ganzen lieben Tag.

Uzeranie, -nia, sn. Beißen *n.*, Fressen *n.*; — się herumjanken *n.*

Uzłopać, -pieć, -pałem, va. perf. teilweise saufen, austrinken; — się, vr. sich vollsaufen.

Uzyczać, -czam, -czakłem, va. imperf.; Uzyć, -cze, -czyłem, va. perf. verleihen, geben, mitteilen, vergönnen; — hojnie reichlich spenden; -zycz i innym coś z twego majątku vergönne auch anderen etw. von deinem Vermögen.

Uzyczenie, Uzyć, -nia, sn. Verleihen *n.*, Vergönnen *n.*, Mitteilen *n.*

Użycie, Używanie, -nia, sn. Benützen *n.*, Benützung *f.*,

Ausnützen *n.*, Brauchen *n.*, Verbrauchen *n.*, Verbrauch *m.*, Gebrauch *n.*, Genießen *n.*, Genuß *m.*; -nie życia der Genuß des Lebens; to nie jest więcej do -cia das läßt sich nicht mehr brauchen.

Użyć, -ję, -łem, va. perf.; Używać, -wam, -wałem, va. imperf. 1) benützen, gebrauchen, brauchen, genießen; verwenden, anwenden, sich bedienen; -waj życia, pókiś młody genieße das Leben solange du jung bist; broń ta już dawno używaną nie była diese Waffe wurde schon lange nicht benützt; nie dość na zdolności, trzeba ją jeszcze dobrze — es ist nicht genug, Begabung zu besitzen, man muß sie auch gut gebrauchen; umieć -wać majątku das Vermögen zu gebrauchen verstehen; czasem uczeni rozumu na złe -wają manchmal gebrauchen die Gelehrten den Verstand zu schlechten Dingen; -waj wszelkich sposobów, jakie są tylko w twojej mocy gebrauche alle Mittel, die nur in deiner Macht stehen; umieć — pałasza den Säbel zu führen verstehen; -waz rozmaitych lekarstw a przecie ciągle chorujesz du gebrauchst verschiedene Arzneien und doch kränkelst du immer; -waz mnie do tak nizkich postug, że dłużej tego znieść nie mogę du gebrauchst mich zu so niedrigen Diensten, daß ich mir das nicht länger gefallen lassen kann; — czyjej pomocy, łaski jandn Hilfe, Gnade in Anspruch nehmen; -waj miernie, co ci Bóg użyczył genieße mäßig, was dir Gott verliehen; — czegoś z radością etw. mit Freude genießen; 2) geltend machen, anwenden; — swego prawa przeciwko komu sein Recht gegen jmand geltend machen; 3) — się, vr. gebraucht werden; tego wyrazu się więcej nie -wa dieses Wort wird nicht mehr gebraucht, an-gemendet.

Używać, -wam, -wałem, va. imperf. 1) benützen, gebrauchen, brauchen, genießen; verwenden, anwenden, sich bedienen; -waj życia, pókiś młody genieße das Leben solange du jung bist; broń ta już dawno używaną nie była diese Waffe wurde schon lange nicht benützt; nie dość na zdolności, trzeba ją jeszcze dobrze — es ist nicht genug, Begabung zu besitzen, man muß sie auch gut gebrauchen; umieć -wać majątku das Vermögen zu gebrauchen verstehen; czasem uczeni rozumu na złe -wają manchmal gebrauchen die Gelehrten den Verstand zu schlechten Dingen; -waj wszelkich sposobów, jakie są tylko w twojej mocy gebrauche alle Mittel, die nur in deiner Macht stehen; umieć — pałasza den Säbel zu führen verstehen; -waz rozmaitych lekarstw a przecie ciągle chorujesz du gebrauchst verschiedene Arzneien und doch kränkelst du immer; -waz mnie do tak nizkich postug, że dłużej tego znieść nie mogę du gebrauchst mich zu so niedrigen Diensten, daß ich mir das nicht länger gefallen lassen kann; — czyjej pomocy, łaski jandn Hilfe, Gnade in Anspruch nehmen; -waj miernie, co ci Bóg użyczył genieße mäßig, was dir Gott verliehen; — czegoś z radością etw. mit Freude genießen; 2) geltend machen, anwenden; — swego prawa przeciwko komu sein Recht gegen jmand geltend machen; 3) — się, vr. gebraucht werden; tego wyrazu się więcej nie -wa dieses Wort wird nicht mehr gebraucht, an-gemendet.

Użyłować, -luje, -wałem;

va. perf. mit Abern durchziehen; -wany geändert.

Użyteczność, -ści, sf. Nützlichkeit *f.*, Brauchbarkeit *f.*; Verwendbarkeit *f.*; Gemeinnützigkeit *f.* (— dla społeczeństwa); nie jestem przekonany o -ści tej roboty ich bin von der Nützlichkeit dieser Arbeit nicht überzeugt.

Użyteczny, adi.; Użytecznie, adv. nützlich, brauchbar, verwendbar; gemeinnützig (— dla społeczeństwa) działalność jego okazała się bardzo — czną seine Tätigkeit hat sich als sehr nützlich, gemeinnützig erwiesen.

Użytek, -tku, pl. -tki, sm. 1) Nutzen *m.*; bez -tku nużłoś, unnuż; 2) Gebrauch *m.*; do codziennego -tku zum täglichen Gebrauch; na jaki to jest —? zu welchem Gebrauch dient das? zrobieł z czego — von etw. Gebrauch machen; 3) Niezbraucht *m.*, Nutznießung *f.*

Użytkować, -tkuje, -wałem, va. imperf. benützen, verbrauchen, brauchen, von etw. Nutzen ziehen; Nutznießung haben, Niezbraucht üben; -wy Nuż; -wy ogród Nużgarten *m.*

Użytkowanie, -nia, sn. 1) Brauchen *n.*, Verbrauchen *n.*, Ausnützen *n.*; 2) Niezbraucht *m.*, Nutznießung *f.*

Użytkownicza, -ki, pl. -ki, sf. Nutznießerin *f.*

Użytkownik, -a, pl. -cy, sm. Nutznießer *m.*

Użytyłość, -ści, sf. Erbittlichkeit *f.*, gutes, weiches Herz.

Używalność, -ści, sing. tant. sf. Gebrauchbarkeit *f.*, Genießbarkeit *f.*

Używalny, adi. gebrauchbar, zum Gebrauche dienend, genießbar.

Używanie, -nia, sn. Gebrauch *m.*, Genuß *m.*; Verwendung *f.*; częste — tego środka może ci zaszkodzić der öftere Gebrauch dieses Mittels kann dir schaden.

Używantus, indecl., sm. (scherzhaft) Schmaus *m.*, Festivität *f.*

Używicié, -ce, -cilem, *va. perf.* mit Szar₃ durchtränken.

Użyźniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Użyźnić, -nie,

-niem, *va. perf.* fruchtbar machen, befruchten; strumyki -niają pola die Bäche machen die Felder fruchtbar; krwιά naszą -niły się pustynie die

Wüsten wurden durch unser Blut befruchtet.

Użyźnianie, Użyźnienie, -nia, *sn.* Befruchten *n.*

W.

W, zweiundzwanzigster Buchstabe des polnischen Alphabets; in Abkürzungen: W. książę = Wielki książę Großfürst; W. K. M. = Wasza królewska Mość Eure königliche Majestät; W. Ks. L. = Wielkie księstwo litewskie Großfürstentum Litauen; Wielki książę litewski Großfürst von Litauen; W. O. = Wielebny Ojciec Seine Hochwürden; WW. OO. = Wielebni Ojcowie die ehrwürdigen Patres; Karol W. = Karol Wielki Karl der Große; J. W. = Jaśnie wielmożny Seine (Euer) Hochwohlgeboren; Str. 15, w. 7.; = Strona piętnasta, wiersz siódmy Seite fünfzehn, Zeile sieben.

W, *praep.* mit dem 4. Fall (auf die Frage: wohin?) und mit dem 7. Fall (auf die Frage: wo?) in, auf, an, zu, nach, um, bei; wpadł — bory, — lasy geste er geriet in Forste, in dicke Wälder; wjechał — miasto sie fuhren in die Stadt hinein; — suknie ją owinęli sie wickelten sie in Kleider ein; skoczył — studnię er sprang in den Brunnen; oprawy — srebro in Silber gefaßt; leżał — rowie im Graben liegen; — białym papierze in weißem Papier; — kościele in der Kirche; utkwic miecz — piersiach den Degen in die Brust stoßen; utkwic — pamięci im Gedächtnis bleiben; to mu nie chce wleźć — głowę daß will ihm nicht in den Kopf; powiem mu to — twarz ich werde es ihm ins Gesicht sagen; poszedł — świat daleki i szeroki er ging in die große weite Welt; — lewo zwrot links schwenken; patrzeć — dal in die Ferne schauen;

— bok skoczyć zur Seite springen; wierzyć — co an etwas glauben; ująć — pół um die Mitte nehmen; jechać — odwiedziny zum Besuche fahren; jechać — swaty auf die Freie fahren; czas nam ruszyć — drogę es ist Zeit, uns auf den Weg zu machen; wstać — stan małyński in den Ehestand treten; wziąć kogo — żołdacy imndn zum Militärdienste nehmen; bawić się — słażą bakkę blinde Kuh spielen; grać całą noc — karty die ganze Nacht Karten spielen; obrócić miasto — perzynie die Stadt in Schutz und Asche legen; obrócić co — żart etw. in Scherz verkehren; oddać coś — dwójnasób etw. doppelt zurückgeben; zwinąć coś — kłębek etw. zu einem Knäuel zusammenwickeln; materya — paski ein gestreifter Stoff; — takt im Takt; — stosunku im Verhältnis; — miarę mąsja, maßvoll; — miarę stosunków nach Maßgabe der Verhältnisse; — głos się rozszmiał er lachte laut auf; — bród przejsię rzekę den Fluß überschreiten; ni — pięć ni — dziewięć ohne (allen) Zusammenhang; przybył — czas du famszu zur richtigen, rechten Zeit; raz — raz ein Mal nach dem anderen; dzień — dzień Tag für Tag; — dzień przed Bożem Narodzeniem am Tage vor Weihnachten; — post zur Fastenzeit; — to trudne czasy in diesen schwierigen Zeiten; — tym roku in diesem Jahre; pedzić życie — nędzy daß Leben in Not verbringen; jęstem — kłopotie ich bin in Verlegenheit; byłem naówczas — podróżny ich war damals auf Reisen; życie spe-

dził — klasztorze daß Leben verbrachte er im Kloster; — jesieni im Herbst; — czasio rozmowy während des Gespräches; cały swój majątek ulokował — papierach er hat sein ganzes Vermögen in Papieren angelegt; daje jej sto tysięcy — posagu er gibt ihr hunderttausend als Mitgift; musi — tem być jakaś tajemnica dahinter muß ein Geheimnis stecken; — noc i — dzień bei Tag und bei Nacht; bogaty — rozum reich an Verstand; oko — oko Aug' in Aug'; calkiem się wdał — matkę sie ist ganz der Mutter nachgeraten; chłop — chłopca wszyscy rośli einer wie der andere alle gleich schön gewachsen; kubek — kubek ganz dasselbe, ganz ähnlich; — domu zu Hause; — dom ins Haus.

Wab, -iu, *pl.* -ie, *sm.*; *dim.* Wabik, -a, *pl.* -i, *sm.* Lockspeise *f.*, Lockmittel *n.*; Lockspeise *f.*; ptaszni robi sobie -bik z kości der Vogelsteller macht sich aus einem Knochen eine Lockspeise; postawiłem mu to na -ia ich habe es ihm als Lockspeise hingestellt.

Wabić, -a, *pl.* -e; Wabnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Lockvogel *m.*; 2) Verlocker *m.*, Anlocker *m.*

Wabić, -bię, -biłem, *va.* und *va. imperf.* 1) locken, verlocken, anlocken; kokosz -bi kurzeta die Henne lockt die Fühner; posag -bił i uroda es lockte die Mitgift und die Schönheit; -bi mnie ta myśl, lecz mam jeszcze skrupuły es lockt mich dieser Gedanke, doch ich habe noch Skrupeln; 2) — sie, *vr.* nennen, rufen; jak się -bił tego psa?

wie heißt dieser Hund? auf welchen Namen hört dieser Hund?

Wabidlo, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Lodmittel *n.*

Wabienie, -nia, *sn.* Lofen *n.*

Wabikowy, *adi.* Lofmittel-, Lofpfeife.

Wabny, *adi.* lofend, reizend, verlofend.

Wacek, -cka, -cki, *sm.*; Beutel *m.*, Saß *m.*, Gelbfad *m.*, Gelbfäße *f.*

Wachel, -chła, *pl.* -chle, *sf.* = Wachlarz.

Wachła, -chli, *pl.* -chle, *sf.* Befchafel *f.*

Wachlarz, -a, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* Wachlarzyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Fächer *m.*, Damenfächer; — z strusich piór Straußenfedernfächer; paw rozpostarł ogon nihy — der Pfau breitete feinen Schweif wie einen Fächer aus.

Wachlarzoskrzydły, *adi.* fächerflügelig; — dte owady Rhipiptera (fächerflügelige Insekten).

Wachlarzowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Fächerpalme *f.*

Wachlarzowy, *adi.*; Wachlarzowo, *adv.* fächerartig.

Wachlarzyn, -a, *pl.* -y, *sm.* Ptychoptera (Insektenart).

Wachlować, -luje, -wałem, *va. perf.* fächeln; — sie, *vr.* fich fächeln.

Wachlowanie, -nia, *sn.* Fächeln *n.*

Wachmistrz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wachtmeister *m.*

Wachmistrzowski, *adi.* Wachtmeister-; wachtmeisterhaft.

Wacho, -cha, *pl.* -cha, *sm.* Hase *m.* (in der Jägersprache).

Wachta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Wache *f.*, Patrouille *f.*

Wachtarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wächter *m.*

Wacpan, -a, *pl.* -owie, *sm.*; Wacpani, —, *pl.* -nie, *sf.*; Wacpanna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Sie (früher gebräuchliche Anrede an einen Herrn, Frau oder Fräulein); hylés — w Warszawie? waren Sie in

Warschau? — nna nie masz rozumu Fräulein haben keinen Verstand.

Wad, -u, *pl.* -y, *sm.* Wad *m.*, Manganschaum *m.*

Wada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Fehler *m.*, Mangel *m.*, Gebrechen *n.*; popedliwość jest wielką — daß w człowiewku Jähgorn ist im Menschen ein großer Fehler; każdy ma swoje — dy jedermann hat seine Fehler; kto kogo miłuje, wad jego nie czuje ein Liebender sieht keine Fehler, Liebe macht (ist) blind; istotną — daß tego domu jest, że mało ma światła ein wesentlicher Fehler dieses Hauses ist, daß es wenig Licht besitzt; ma ona małą — dę w wymowie sie hat in der Aussprache einen kleinen Fehler; sercowa — Herzfehler; w tem dziele jest wiele wad dieses Werk weist viele Fehler auf.

Wadium, *indecl. sn.* Wadium *n.*; = Poreczne.

Wadliwy, *adi.*; Wadliwie, *adv.* fehlerhaft; to urządzenie nowe wydaje mi się — wem diese neue Einrichtung scheint mir fehlerhaft zu sein; to ma dobrą i — wą stronę daß hat eine gute und eine fehlerhafte Seite.

Wadzić, -dże, -dzilem, *I. va. imperf.* — kogo jundn in einen Streit verwickeln; zänkereien machen, heßen; *II.* — komu, *vn. imperf.* jundn im Wege sein; *III.* — sie, *vr.* zanken, streiten.

Waga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Wage *f.*; hydrostatyczna hydrostatische Wage, Senfwage; — czuła empfindliche Wage; — drążkowa Hebelwage; — dziesiętna Dezimalwage; — metryczna metrische Wage; — nieczuła unempfindliche Wage; — pomostowa Brückenwage; — wodna Kanalwage, Wasserpaß *m.*, Röhrenlibelle *f.*; — probiercza Probierwage; — rzymska Schnellwage mit Lausgewicht, römische Wage, Romana *f.*; — setna Zentesimalwage, Zentimalwage, Mautwage;

— sprężynowa Federwage; przekładać coś z — gi na — ge etw. von einer Wage auf die andere legen; 2) Gewicht *n.*; to przekracza przepisaną — ge daß überschreitet das vorgeschriebene Gewicht; mieć — ge schwer sein, daß gehörige Gewicht haben; — gi u zegaru ściennego die Gewichte an einer Wanduhr; na — ge kupować, sprzedawać nach dem Gewicht kaufen, verkaufen; to idzie podług — gi daß geht nach dem Gewicht; 3) Bedeutung *f.*, Gewicht *n.*, Wichtigkeit *f.*, Ansehen *n.*; nie przywiązuję do tego najmniejszej wagi ich lege dem Umstande nicht das geringste Gewicht bei; rzecz wielkiej — gi eine Sache von großer Wichtigkeit; w wielkiej — dze kogo mieć jundn hochhalten; gdy w jednej — dze są nizekzemni z godnymi wenn im gleichen Ansehen die Unwürdigen mit den Würdigen stehen; 4) Wage *f.* (Sternbild im Tierkreise); 5) Wagschale *f.*; wzięć co na — ge rozsądku etw. auf die Wagschale der Vernunft legen; 6) Waaghaus *n.*

Wagabonda, Wagabunda, -dy, *pl.* -dzi, *sm.* Wagabund *m.*, Landstreicher *m.*, Strödk *m.*

Wagmistrz, -a, *pl.* -e, *sm.* Waqmeister *n.*

Wagneryt, -u, *pl.* -y, *sm.* Waqnerit *m.*

Wagomiar, -u, *pl.* -y, *sm.* Kaliber *n.*, Schuß-, Kugelmaß *n.*

Wagomierzyć, -rzeń, -rzyłem, *va. perf.* fatibieren.

Wagon, -u, *pl.* -y, *sm.* Eisenbahnwagen *m.*, Waggon *m.*; — parowóz Dampfwaggon; — wywracany Sturzwagen zum Kohlentransport.

Wagorówność, Wagostrychność, -ści, *sing. tant. sf.* Lotrichtigkeit *f.*, senkrechte Stellung.

Wagorówny, Wagostrychowny, *adi.*; Wagorównie, Wagostrychownie, *adv.* senkrecht, lotrichtig.

Wagowe, -go, *sn.* Wägebühler *f.*, Waggeld *n.*

Wagowy, -wego, *pl.* -wi, *sm.* Zementierer *m.*

Wagowy, Ważny, *adi.* Waże-.

Wagus, -a, *pl.* -y, *sm.* Herum-, Landstreicher *m.*

Wahacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Balancier *m.*, Schwengel *m.*; — jednoramienny einseitiger Balancier; — ramowy Federbalancier.

Wahać, -ham, -hałem, *va. imperf.*; Wahnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* ins Wanken, ins Schwanken bringen; — sie, *vr.* schwanken, wanken, sich hin und her bewegen, pendeln, schwingen, Schwingungen machen; unentschlossen sein, Bedenken tragen; to jest dobre umocowane, wie -ha się wasz gut befestigt ist, schwankt nicht; — sie, idąc beim Gehen schwanken; -hał się między bożami i nadzieją er schwankte zwischen Furcht und Hoffnung; -ham się, bo nie wiem, co czynię ich bin unentschlossen, weil ich nicht weiß, was ich tun soll; -hał się długo er trug lange Bedenken.

Wahadlo, -dła, *pl.* -dła *sn.* Pendel *n.* Perpendikel *n.*, Schwengel *m.*

Wahadłowy, *adi.* Pendel-, Schwengel-; ruch — Pendel-, bewegung *f.*

Wahanie, -nia, *sn.* Schwingung *f.*, Schwanken *n.*; — sie Unentschlossenheit *f.*, Schwanken *n.*

Wajdaż, -u, *sing. tant. sm.* Waidweib *f.*

Wajdelota, -ty, *pl.* -ci, *sm.* Wajdelot *m.*, altlitauischer Priester und Sänger.

Wajdelotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* altlitauische Priesterin und Sängerin.

Wajnsztajn, -u, *sm.* Weinstein *m.*; = Winnik.

Waka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wade *f.*; — dymna Rauchwade *f.*, Zechsteindolomit *m.*

Wakacye, -cyi, *plur. tant. sf.* Ferien *pl.*, Schulferien *pl.*; na -cye do rodziców przyjechał zu den Ferien kam er zu seinen Eltern.

Wakancya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.*; Wakowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Vakanz *f.*, erledigte Stelle.

Wakans, -u, *pl.* -y, *sm.* ledige, erledigte Stelle, ein zu besetzender Posten; czekać -u warten, bis eine Stelle erledigt wird.

Wakat, *indecl. sm.* 1) Vakant *n.*, unbedrucktes Blatt; 2) Regiment *n.* ohne Inhaber.

Wakować, -kuje, -walem, *vn. imperf.* vakieren, vakant sein, unbesetzt sein, offen stehen; -wało biskupstwo krakowskie das Krakauer Bistum war unbesetzt; urządujący rzemieślnik ein vakierender Handwerker.

Walać, -lam, -lałem, *I. va. imperf.* 1) schmutzen, beschmutzen, beschmieren, beschmuteln; 2) wälzen, walzen; — wosk na kamieniu na świeczki Wachs am Steine zu Kerzen walzen; *II.* — sie, *vr.* sich wälzen, herumliegen, herumgerollt werden; sich herumschmieren, -lał się jak świnia w błocie er wälzte sich wie ein Schwein im Kot; wszędzie po drodze -li się ludzie pijani überall am Wege wälzten sich Betrunkene; suknie -ją się po podłodze die Kleider liegen auf der Erde herum; -ło to się po wszystkich kątach, aż dziś wyrzucono na śmietnik es wurde in allen Ecken herumgeworfen, bis man es heute auf den Misthaufen warf.

Walanie się, -nia, *sn.* Wälzen *n.*, Herumrollen *n.*; Beschmutzen *n.*; Herumliegen *n.*, Herumstreichen *n.*, Umherirren *n.*

Walc, -a, *pl.* -e, *sm.* siebe Walec *1).*

Walcer, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Walzertänzer *m.*

Walcerka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Walzertänzerin *f.*

Walcować, -cuje, -walem, *vn. imperf.* 1) Walzer tanzen, walzen; 2) walzen; — żelazo Eisen walzen, abflachen, plätten.

Walcowanie, -nia, *sn.* 1) Walzen *n.*; 2) Walzertanzen *n.* Walcowaty, Walczasty, *adi.* walzenförmig, zylinderförmig.

Walcownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Walzwerk *n.*, Walzhütte *f.*, Walzmühle *f.*, Streckwerkstätte *f.*; — sztabowa Stabeisenwalzwerk; — rel-owa Eisenbahnschienenwalzwerk; — duża Grobeisenwalzwerk; — drobna Feineisenwalzwerk.

Walcowniczy, *adi.* Walz-; -cze walec Vorbereitungs-, Streif-, Luppen-, Borz-, Stabeisen *pl.*, Schlacht-, Vollenbungswalzen *pl.*

Walcownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Walzarbeiter *m.*, Walzger *m.*

Walcowy, *adi.* 1) Walzen-; 2) Walzer-.

Walcówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Walse *f.* zum Walzen des gepflügten Bodens.

Walczenie, -nia, *sn.* Kämpfen *n.*

Walczyć, -czę, -czyłem, *vn. imperf.*; kämpfen, sich schlagen; -czy rycerz z rycerzem es kämpft ein Ritter mit dem anderen; -czę z namiętnościami ich kämpfe mit den Leidenschaften; — ze sobą samym mit sich selber kämpfen; — z losem, z przeciwnościami, z przeszkodami, ze śmiercią, z niedostatkami mit dem Schicksal, mit Widerwartigkeiten, mit Hindernissen, mit dem Tode, mit dem Mangel kämpfen; dwie przeciwe opinie -czą ze sobą zwei entgegengesetzte Meinungen kämpfen miteinander; musi — z niejednym nieprzyjacielem er hat gegen manchen Feind zu kämpfen; — z urojeniami gegen Einbildungen, gegen Windmühlen kämpfen; — o byt um seine Existenz kämpfen; — za wiarę für den Glauben kämpfen; — przeciw komu, przeciw czemu wider jundn, wider etw streiten; ten zarzut najbardziej przeciw niemu -czy dieser Vorwurf ist ihm am meisten entgegen; opinia po-

wszeczną przeciwko niemu — czy die öffentliche Meinung streitet wider ihn.

Walczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) kleine Walze; 2) Hundstap m.; 3) Walzer m.; -a uciąż einen kleinen Walzer tanzen.

Walec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* 1) Walzer m.; — trzykrokowy Dreisritt m.; grać -lca einen Walzer spielen; 2) Walze f., Zylinder m.; — rolniczy Wallbreche f.; -lce do blachy Blechwalzwerk n.; -lce do odzutu Plattwerk; -lce do szyn Schienenwalzen *pl.*; -lce hutnicze Walzwerk, Walzenstraße f.; -lce krające Schneidwalzen *pl.*; Eisenplattwerk, Schneidewerk; — do wyginania blachy kotłowej Blechbiegemaßchine f.; -lce ogólne, uniwersalne Universalwalzen *pl.*; -lce przygotowawcze Präparierwalzen *pl.*; Streckwalzen, Vormwalzen, Zängemaschinen, Luppenwalzen; -lce wykończające, wymiarowe, kalibrowe Stubwalzen, Reckwalzen, Vollenbungsmalzen, Schlichtwalzen.

Walecznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Heldin f.

Walecznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Held m., Kämpfer m., tapferer Krieger.

Waleczność, -ści, *sf.* Tapferkeit f., Mut m.; daś dowody -ści er gab Beweise der Tapferkeit.

Waleczny, *adi.*; Walecznie, *adv.* tapfer, mutig; -ny naród ein tapferes Volk.

Waledykcya, -cy, *sf.* Abschied m.; = Pożegnanie.

Walenie, -nia, *sn.* 1) Umwerfen n., Umstürzen n., Abreißen n.; 2) Hauen n., Schlagen n.

Walić, -le, -liżem, I. *va. imperf.* 1) stürzen, abreißen, umwälzen, niederreißen; — dom, mury, ściany ein Haus niederreißen, demolieren, Mauern, Wände niederreißen; -liż w lesie deby, sosny er hieb im Walde Eichen und Tichten nieder; — ołtarze

Altäre umstürzen; 2) schlagen, prügeln; nie żałuj kija, wal dobrez spare nicht den Stock, schlage gut zu; wal tego schlage tüchtig zu; 3) — co gdzie etw. wo hinwerfen, hinschmeißen; wszystko -li na jedną kupę alles schmeißt er zu einem Haufen zusammen; — co na (papier) etw. hinkleben, schnell aufs Papier hinwerfen; 4) aufladen, auflasten; — co na kogo etw. auf jmdm laden, wälzen; -lił na niego najtrudniejsze roboty er lud ihm die schwersten Arbeiten auf den Hals; proszę niesłusznej nie — na mnie winy bitte die unverdiente Schuld nicht auf mich zu wälzen; 5) etw. schnell, ungeschickt, mit Gewalt maden; — asa kozera daß Aß mit Trumpf stechen; — w usta jeden kawał po drugim ein Stück nach dem anderen in den Mund stopfen; — plaszcz na siebie den Mantel umwerfen; II. *vn.* und *va. imperf.*; Walnąć, -nę, -nałem, *vn.* und *va. perf.* tüchtig schlagen, hämmern; — w drzwi na die Thür mit Gewalt hämmern; — z armat tüchtig feuern; III. — się, *vr.* 1) einstürzen, zusammenbrechen, zusammenfallen; mamy bażantarnię a stodoły się -ła wir haben eine Fasanenzucht, aber die Scheunen fallen zusammen; niema rątku, wszystko się -li es gibt keine Rettung, alles stürzt zusammen; dom -łacy się ein einstürzendes Haus; — się na kogo auf jmdm fallen, stürzen; zewsząd kłopoty, nieszczęścia -ła się na mnie von allen Seiten kommt über mich Sorge und Unglück, Sorge und Unlück dringt auf mich ein; — się na łóżko sich aufs Bett werfen; -ła się rzeki do morza die Flüsse strömen dem Meere zu; -ła się ludzie do miasta die Leute drängen sich in die Stadt; krew się -li z rany daß Blut strömt aus der Wunde; wojsko przez miasto się -li daß Heer strömt durch

die Stadt; 2) sich gegenseitig schlagen, prügeln.

Walina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Einsturz m.; -ny *pl.* Trümmer *pl.*, Ruinen *pl.*, Trümmerstätte f.

Walisty, *adi.* wälzbar.

Waliza, -zy, *pl.* -zy, *sf.*; *dim.* Walizka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Wagentasten m. 2) Reisefloher m.; Känzel n., Tor-nister m.

Walka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kampf m., Streit m.; — na śmierć i życie ein Kampf auf Leben und Tod; wydać -kę einen Kampf liefern; wielką stoczyłem -kę ze sobą, nim do niego poszedłem es hat mich einen schweren Kampf gefohtet, zu ihm zu gehen; rozpocząć -kę sich in einen Kampf einlassen; — publicystyczna Polemika f., Federkrieg m.; — o byt der Kampf ums Dasein; — żywołów wers Streit der Elemente; — z namiętnościami Streit gegen die Begierden; — nadziei z rozpaczą, cnoty z pokusami der Streit der Hoffnung mit der Verzweiflung, der Tugend mit den Versuchungen.

Walkira, -ry, *pl.* -ry; Walkiryja, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Walküre f.

Walnąć, -nę, -nałem, *vn.* und *va. perf.* siehe: Walić II.

Walnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Pfannenlager n.; Lagerschale f., Lagermuße f. -ce czopowe górne Wellen-, Zapfen-, Walzenlager.

Walnięcie, -cia, *sn.* Hauen n., Schlagen n.; Schlag m., Sieb m.

Walny, *adi.*; Walnie, *adv.* 1) tüchtig, wacker, brav, tapfer; -na kobieta ein tüchtiges Weib; — był z niego gospodarz er war ein wackerer Landwirt; — był obiad es war ein Mittagmahl, wie es sich gehört; — chłopiec braver Junge; 2) Haupt-, allgemein; — sejm allgemeiner Reichstag; -na bitwa Hauptschlacht f., Entscheidungsschlacht f.; -na rada Hauptberatung f.

Walor, -u, *pl.* -ry, *sm.*
Wert *m.*; = Wartość; Wert-
papier *n.*

Walogowy, *adi.* wertvoll;
= Wartościowy.

Waltorna, -ni, *pl.* -nie,
sf. Walhorn *n.*

Waltornista, -sty, *pl.* -ści,
sm. Walhornbläser *m.*

Waluta, -ty, *pl.* -ty, *sf.*
Valuta *f.*, Währung *f.*; Wert
m., Gegenwert *m.*; Betrag *m.*

Wał, -u, *pl.* -y, *sm.* 1)
Wall *m.*, Schutzmauer *f.*,
Damm *m.*; — usypać einen
Wall aufwerfen, errichten; na-
ach miasta auf den Wallen
der Stadt; na -y! do broni!
auf die Wälle zu den Waf-
sen! — odśniegowy Schne-
damm; 2) Welle *f.*, Woge *f.*;

— mareałwoge; -y powstają na
morzu daß Meer schlägt
Wellen; — em, *adv.* wogenartig;

— em klasę haufenweise zu Bo-
den strecken; 3) Welle, Wellbaum
m.; — do kurków przewie-
wanych Welle der Sturm-
wechsel; — do rury wypu-
stowej Welle zum Ablassrohr;

— główny poruszający Trieb-
welle; — hamulcowy Brems-
welle; — kolankowy, łamany
getröpfte Welle, Kropfsache *f.*,
Krummzapfenwelle; — kulis-
owy Kulissenpendel *m.*; —

łotowy Hammerwelle *f.*,
Daumenwelle *f.*; — po-
średni Mittelstück *n.* der Welle;

— regulatora Regulatorwelle,
Regulatorstange *f.*; — sta-
wiakła Steuerungs-welle; —

wahadłowy osztyllierende Welle;
— przesyłający Transmissi-
onswelle; — łamany Krumm-
zapfen *m.*; — wspólny Achsel *f.*
der Hebel; 4) Weberbaum *m.*;

5) großer Zylinder, Walze *f.*,
Ballen *m.*

Wałach, -a, *pl.* -y, *sm.*
Wallach(e) *m.*, verchnittener
Hengst.

Wałaszenie, -nia, *sm.*
Wallachen *n.*, Verschneiden *n.*

Wałaszyć, -sze, -szyłem,
va. perf. wallachen, verschnei-
den.

Wałeczkwaty, *adi.*;
Wałeczkwato, *adv.* walzen-
förmig, walzenartig.

Wałach, -a, *pl.* -y, *sm.*
Wallach(e) *m.*, verchnittener
Hengst.

Wałaszenie, -nia, *sm.*
Wallachen *n.*, Verschneiden *n.*

Wałaszyć, -sze, -szyłem,
va. perf. wallachen, verschnei-
den.

Wałeczkwaty, *adi.*;
Wałeczkwato, *adv.* walzen-
förmig, walzenartig.

Wałecznik, Walnik, -a,
pl. -i, *sm.* unterschlägige
Mühle.

Wałek, -ka, *pl.* -ki, *sm.*;
dim. Wałeczek, -czka, *pl.*
-czki, *sm.* 1) Walze *f.*, Walser
m., Rolle *f.*; zylinderyförmiger
Körper; — do ciasta Wirk-
Walserholz *n.*, Rubelwalser
m.; — do maglowania Man-
gelholz *n.*; 2) Wulst *m.*,
Rundstab *m.*

Wałes, -a, *pl.* -y, *sm.*
(Potamophilus) Süßwasser-,
Riemenschnecke *f.*

Wałesać się, -sam, -sa-
łem, *vr. imperf.* sich herum-
treiben, umherstreifen, herum-
streichen, vagabundieren;
uciekl z domu i -sał się
przez tydzień po lasach er-
stloß vom Hause und trieb sich
eine Woche lang in den
Wäldern herum.

Wałesanie się, -nia, *sn.*
Herumtreiben *n.*, Vagabun-
dieren *n.*

Walkarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Luchwaller *m.*

Walkomiar, -u, *pl.* -y, *sm.*
Walzenrichter *m.*

Walkonić, -nie, -niłem,
va. perf. kneten, brühen.

Walkonienie, -nia, *sn.*
Kneten *n.*, Drücken *n.*

Walkoń, -nia, *pl.* -nie,
sm. Vagabund *m.*, Herum-
streicher *m.*

Walkować, -kuje, -wałem,
va. perf. walken, rollen, mit
der Spandrolle mangeln; glät-
ten, ebnen; — ciasto, ziemie
den Teig walken, die Erde
ebnen; — kogo jmnđu schla-
gen, bearbeiten.

Walkowanie, -nia, *sn.*
Walken *n.*, Rollen *n.*

Walkowaty, *adi.*; Wał-
kowato, *adv.* walzig, walzen-
förmig; -te drzewo Rund-
holz *n.*

Walkowiec, -wca, *pl.* -wce,
sm. Stabhobel *m.*

Walkownica, -cy, *pl.* -ce,
sf. 1) Spandrolle *f.*; 2) Wal-
senpresse *f.*, Walkbrett *n.*; 3)
Walkmaschine *f.*

Walkownictwo, -wa, *sn.*
Walkerkunst *f.*

Walkowy, *adi.* Walzen-.

Wałolomny, *adi.* wall-
brechend.

Wałowitość, -ści, *sf.*
Dickeleibigkeit *f.*

Wałowity, *adi.* dickeleibig.

Wałowy, *adi.* Wall-.

Wampir, -a, *pl.* -y, *sm.*
Vampir *m.*; = Upiór.

Wanad, -u, *sm.* Vanadium *n.*

Wanadynit, -u, *sm.* Vanad-
inbleierz *n.*

Wanadzik, -u, *sm.* Vanad-
suboxyd *n.*

Wanatki, *plur. tant. sf.*
eine Apfelsart.

Wandal, -a, *pl.* -e, *sm.*
Bandal(e) *m.*, Barbar *m.*; =
Barbarzyńca.

Wandalizm, -u, *sm.* Van-
dalismus *m.*

Wandalski, *adi.* vanda-
lisch, barbarisch.

Wandrutować, -tuje, -wa-
łem, *va. imperf.* die Schacht-
zimmerung stützen, sichern.

Wandyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Wassernymphe *f.*, Nixe *f.*

Wanga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1)
Wage *f.*; 2) Wange *f.* (in
der Drechselbant).

Waniek, -ka, *sing. tant.*
sm. schlechter, schimmliger,
ausgeweideter Wein.

Wanienka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
kleine Wanne.

Wanienny, *adi.* Bannen-.

Wanilia, -lii, *pl.* -lie, *sf.*
Vanille *f.*

Waniliowy, *adi.* Vanille-.

Wankus, -a, *pl.* -y, *sm.*
Wasserguß *m.*, Singuß *m.*,
Wasserschwente *f.*

Wanna, -uy, *pl.* -ny, *sf.*;
dim. Wanienka, Wanie-
neczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1)
Wanne *f.*, Wasserwanne *f.*,
Badewanne *f.*; sucha —
Dampfbad *n.*; sprawić komu
suchą -nę einen tüchtig durch-
prügeln; 2) Strömung *f.*,
Strombett *n.*

Wanton, -u, *pl.* -y, *sm.*
Fisaneß *n.*

Wańcosz, -u, *pl.* -y, *sm.*
Faße, Stabh Holz *n.*, Pipen-
stäbe *pl.*

Wańtuch, -a, *pl.* -y, *sm.*
grobes Packtuch, grobe Sad-
leinwand, Wollsad *m.*, Hopfen-
sad *m.*, Ziehe *f.*

Wap, -u, *sm.* Kalzium *n.*
Wapielnia, -ni, *pl.* -nie,
sf. Kalkbrennerei *f.*

Wapielnik, Wapiennik,
-a, *pl.* -cy, *sm.* Kalkbrenner *m.*
Wapiennia, -ni, *pl.* -nie;
Wapiennica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Kalkofen *m.*

Wapiennica, -cy, *sf.* Kalk-
wasser *n.*

Wapienniec, -niejs, -nia-
łem, *vn. imperf.* verkalken,
zu Kalk werden.

Wapienny, *adi.* Kalk-;
śmietana -na Kalkmilch *f.*;
zaprawa -na (Kalk-) Mörtel *m.*

Wapień, -pienia, *pl.* -pienie,
sm. Kalkstein *m.*; — zbity, ziar-
nisty dichter, körniger Kalk-
stein; — komórkowy zelliger
Kalkstein, Zellenalkstein; —
łuszczkowy Übergangskalk,
Glimmerkalk, Glimmerschiefer
m.; — węglowy Berg-, Kohlen-
kalk; — bitumiczny bitumi-
nöser Kalkstein; — cuchnący
Stinkstein; — pienie gruboziar-
niste Grobkalk; — pienie mioce-
nowe Süßwasserkalk.

Wapiernia, -ni, *pl.* -nie;
Wapniarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Kalkgrube *f.*

Waplinek, -nka, *pl.* -nki,
sm. Gipsstrauch *n.*

Wapniak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Kalkstein *m.*, Kalzit *m.*, Kalk-
spat *m.*; — gorzki Dolomit
m., Bitterkalk, Bitterspat; —
muszlowy Muschelskalk; —
portlandzki Portlandstein *m.*

Wapniarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Kalkbrenner *m.*

Wapniasty, *adi.* kalk-
artig.

Wapnić, -nić, -niżem, *va.*
perf. mit Kalk versehen;
weißen.

Wapnieć, -nić, -niażem,
va. imperf. brennen, kalzi-
nieren.

Wapnienie, Owapnienie,
-nia, *sn.* Einkalken *n.*, Be-
spritzen *n.* mit Kalkmilch.

Wapnisko, ka, *sn.* schlech-
ter Kalk.

Wapnisty, *adi.*; Wa-
pnisto, *adv.* kalkig.

Wapno, -na, *pl.* -na, *sn.*
Kalk *m.*, Kalkerde *f.*, Kalk;
— białe Chloralk; — ce-

mentowe Zementkalk, Roman-
zement *m.*; — chude, słabo
hydrauliczne magerer Kalk,
schwach hydraulischer Kalk,
Graukalk; — gaszone, ognio-
trwałe gelöschter Kalk; —
hydrauliczne, wodotrwałe hy-
draulischer Kalk, Wasserkalk;
— niegaszone ungelöschter,
lebenbiger Kalk; — odleżale,
lasowane abgestorbener, ver-
witterter, abgestandener Kalk;
— portlandzkie Portland-
kalk; — przepalone totge-
brannter Kalk; — rozczyn-
nione, mleko wapienne mit
Wasser angerührter Kalk,
Kalkmilch; — tuste Fettkalk,
Weißkalk, fetter Kalk; — pa-
lic, gasić Kalk brennen,
löschten.

Wapnować, -nuje, -wa-
żem, *va. perf.* in Kalkwasser
waschen.

Wapór, -u, *pl.* -y, *sm.*;
dim. Wapórek, -rka, *pl.* -
rki, *sm.* Ausdünstung *f.*,
Dunst *m.*; — y Vapeurs *pl.*,
Winde *pl.*

Wapowiec, -wca, *pl.* -wce,
sm. schwer übersteigbarer Berg-
pfad, Weg *m.* an Abgründen.

War, -u, *pl.* -y, *sm.* Süd
m., Gebräu *n.*

Wara, 1) -ry, *pl.* -ry, *sf.*
gefährliche, flache Fluß-
gend; 2) *interj.* vorgehen!
rühr nicht an! weg davon!
untersteh dich nicht! — tobie
od tego du darfst es nicht an-
rühren, untersteh dich nicht,
es anzugreifen.

Warcab, -u, *pl.* -y, *sm.*
Damenstein *m.*; — y Damen-
spiel *n.*; grać w -y Dame
spielen.

Warcabnica, -cy, *pl.* -ce,
sf. Damenbrett *n.*

Warcabnik, -a, *pl.* -cy,
sm. Damenspieler *m.*

Warcabny, Warcabowy,
1) *adi.* Damenspiel-; 2)
-ego, *pl.* -bni, *sm.* Schichten-
meistersadjunkt *m.*

Warchlak, -a, *pl.* -i, *sm.*
Frischling *m.*, Wildschwein-
ferkel *n.*

Warcholec, -lca, *pl.* -lce,
sm. trummer Eichenbalken

zum Schiffsbau, Schiffsruppen-
holz *n.*

Warcholenie, -nia, *sn.*
Zanterei *f.*, Handel *m.*

Warcholić, -le, -liżem, *vn.*
imperf. zanken, Unfrieden
säen; — się, *vr.* sich zanken,
Händel miteinander haben.

Warcholny, Warchotli-
wy, Warchotny, *adi.* zän-
fisch.

Warchoń, 1) -a, *pl.* -y, *sm.*
Händelsucher *m.*, zankfüchtiger
Mensch, Unfried *m.*, Unruhe-
stifter *m.*; 2) -u, *pl.* -y, *sm.*
Zant *m.*, Hader *m.*

Warcoz, -a, *pl.* -e, *sm.*
(Ryzaena) Schnarttier *n.*

Warcoż, -cze, -czajem,
vn. imperf.; Warknać, -kne,
-knażem, *vn. perf.* fnurren,
fnarren, gurren; — knał pies
i umilkł der Hund fnurrte
und verstummte dann; — czy
mi w brzuchu es knurrt mir
im Bauche.

Warczenie, Warknięcie,
-cia, *sn.* Knurren *n.*, Gurren
n., Fnarren *n.*; Geknurr(e) *n.*,
Gefnurr(e) *n.*

Warda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*;
Wardak, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Linkshänder *m.*

Wardawy, *adv.* links-
händig.

Wardaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Bieh *n.*

Wardoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Landstreicher *m.*

Warek, -rku, *pl.* -ki, *sm.*
(Tucus) Schilfrohr *n.*

Warga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Lippe *f.*, Leise *f.*; — wierz-
chnia, spodnia Ober-, Unter-
lippe; gryźć -gi die Lippen
beißen, nagen; zajęcza — Hasen-
scharte; -gi szrubsztaKa Wan-
gen, Baßen, Ränder des
Schraubstodes.

Wargacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
(Labrus) Lippenfisch *m.*

Wargaty, Wargowaty,
adi. 1) dicklippig, leßgenartig;
2) am Stammende eckig.

Wargolot, -a, *pl.* -y, *sm.*
Chilonycteris (Fledermausart).

Wargowaty, *adi.* lippen-
artig.

Wargowiec, -wca, *pl.* -wee, *sm.* Leßentier *n.*, Lippenbär *m.*

Wargowy, *adi.* Lippen-; -wa zgłoska Lippenbuchstabe *m.*

Warioloid, -u, *sm.* Variolen *pl.* (Pockenart).

Wark, -v, *pl.* -i, *sm.* 1) Knurren *n.* des Hundes; 2) Argernis *n.*, Groll *m.*

Warka, -ki, *pl.* ki, *sf.* Gebräu *n.*

Warkliwość, -ści, *sing. tant. sf.* knurriges Wesen.

Warkliwy, *adi.* knurrig.

Warkocz, -a, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* Warkoczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Zopf *m.*, Flechte *f.*, Haarzopf *m.*, Haarflechte *f.*; pleśń włosy w -e die Haare in einen Zopf flechten; rozplatać -e die Flechten auflösen; — Inu, konopi Flachsa-, Hanfbündel *n.* 2) Ast *m.* mit vielen herabhängenden Zweigen; 3) ein aus Weiden geflochtener Ring.

Warkoczowy, *adi.* Flechten-, Zopf-; -wa lilia Eucomis (Pflanze).

Warkotać, -tam, -taćem, *vn. imperf.* surren, brummen, jumen.

Warkotanie, -nia, *sn.* Surren *n.*, Brummen *n.*; Gesurr(e) *n.*, Gebrumm(e) *n.*

Warnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Bühne *f.*, Schutzbühne *f.*, Fliehort-*m.* der Bergleute beim Sprengen.

Warny, *adi.* Sud-, Gebräu-.

Warować, -ruje, -wałem, *I. va. imperf.* 1) besetzen, verwahren; gdy nasi obóz -wali, oni wypadli z lasu während die Unfrigen daß Lager besetzten, fielen die anderen aus dem Walde; 2) etw. sichern, zusichern, sich vorbehalten; — sobie wolność religijną sich die Religionsfreiheit sichern; — sobie wolność od podatku sich die Steuerfreiheit ausbedingen; *II. vn. imperf.* niederdrücken und lauern, fuscheln; *III.* — się, *vr. sf.* sichern, sich (hinter Klaukeln) verschanzten; — się czego sich vor etw. hüten, in acht nehmen.

Warowanie, -nia, *sn.* Hüten *n.*, Besetzen *n.*, Wahren *n.*, Sichern *n.*, Vorbehalten *n.*; Lauern *n.*

Warownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Festung *f.*, Feste *f.*; zdo- był pograniczne -nie er eroberte die Grenzfestungen.

Warownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Gewährsmann *m.*, Gewährleister *m.*, Garant *m.*

Warowny, *adi.*; Warownie, *adv.* 1) befehligt, wohlvertehrt, wohlvermehrt; -wne miasta die besetzten Städte; 2) gewährleistend, gesichert, bürgend, bedingt; -wny kontrakt ein Kontrakt, durch welchen etw. gesichert wird; 3) behutsam.

Warpa, -py, *pl.* -py, *sf.*; Warpisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* der um eine Grube aufgeschüttete Erdhügel, Halde *f.*, Haldensturz *m.*

Warstewkowy, Warstewkowaty, *adi.*; Warstewkowo, Warstewkowato, *adv.* laagen-, schichtenweise.

Warstapel, Warstempel, -pla, *pl.* -ple, *sm.* Wehrstengel *m.*, Leitstengel *m.*

Warstowiec, -wca, *pl.* -wee, *sm.* Bollaflonit *m.*, Tafelspat *m.* Schaalstein *m.*

Warstowny, *adi.* aus Schichten bestehend, aus Schichten gebildet.

Warstwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*; *dim.* Warstewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schicht *f.*, Lage *f.*; — piasku Schicht Sand; — gliny, kamieni Schicht Lehm, Steine; — wierzchnia, spodnia gruntu obere, untere, Grund-, Bodenschicht; — cegiel poprzeczelana -wami cementu eine Lage Ziegel von Zementschichten durchbrochen; — papieru Papierlage; — dolna, pierwsza żwiru erste Unterbettung; — wierzchnia, druga żwiru zweite Unterbettung; — żebowa Rollschicht, Rollschär *f.*; promień przechodzący przez -wę powietrza zimną . . . wenn der Strahl durch eine kalte Luftschicht dringt.

Warstwomięsak, -a, *pl.* -i, *sm.* schuppiges Fleischgewächs in Schlunde.

Warstwować, -wuje, -wałem, *va. imperf.* schichten.

Warstowny, *adi.* Schichten-, Lagen-; -we utwory Śląskiegebirge *n.*

Warsztat, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Werkstätt *f.*, Werkstätte *f.*; — stolarski Tischlerwerkstätt; — szewski Schusterwerkstätt; 2) Werkstisch *m.*, Werkbank *f.*; — kłodziejski Ziegenbank.

Warsztatniczka, -ki, *pl.* ki, *sf.* Werkstätterin *f.*, Handwerkerin *f.*

Warsztatnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Werkstätter *m.*, Handwerker *m.*

Warsztatny, Warsztatowy, *adi.* Werkstätten-.

Warsztatówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Werkholz *n.*

Wart, -u, *pl.* -y, *sm.* Krümmung *f.* des Hauptstromes eines Flusses.

Wart, Warty, *adi.* Warty, *adv.* wert, würdig, verdienend; nie —, by się o niego troszczyć er ist nicht wert, daß man sich um ihn kümmert; to więcej nie -e das ist nicht mehr wert; czy -o o tem mówić? lohnt es sich, darüber zu sprechen?; to dzieło nie nie -e dieses Werk hat gar keinen Wert; -o o tem pomyśleć es würde dafür stehen, darüber nachzudenken; — za to porządnej kary er würde dafür eine ordentliche Strafe verdienen.

Warta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Wache *f.*; stać na -cie Wache stehen, halten; posiadać na -te er ist auf Wache gegangen; żołnierz stojący na -cie der auf Wache stehende Soldat; zaciagać -te die Wache beziehen; — zaciaga die Wache zieht auf; zejść z -ty von der Wache abziehen; przydać komu -te jmuem eine Wache geben; wziąć kogo pod -te jmuem unter Wache stellen.

Wartać, -tam, -taćem, *I. va. imperf.* herumdrrehen, drehen; *II. vn. imperf.* repräsentieren, weit sein; *III.* się, *vr.* sich hin und her drehen.

Wartaczka, Wartalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wirbel *m.* einer Spindel, Spinnwirbel *m.*, Kreisel *m.*

Wartanie, -nia, *sn.* 1) Drehen *n.*; 2) Wertsein *n.*

Wartki, *adi.*; Wartko, *adv.* schnell, lebhaft, rasch, schnell strömend; -kie koło ein sich schnell drehendes Rad.

Wartkość, -ści, *sing. tant. sf.* Raschheit *f.*, Schnelligkeit *f.*, rasche Strömung.

Wartnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Eidechse *f.*

Wartogłów, -głowa, *pl.* -głowy, *sm.* Rappelfopf *m.*, Wirrfopf *m.*

Wartogłówny, Wartogłowy, *adi.* rappelföpfig, wirrföpfig, unruhig.

Wartogłowiec, -wieje, -wiałem, *vn. imperf.* wirrföpfig, rappelföpfig werden.

Wartogłowość, -ści, *sf.* Wirrföpfigkeit *f.*, Berrücktheit *f.*

Wartościowy, *adi.*; Wartościowo, *adv.* wertvoll; papier -we Wertpapiere *pl.*

Wartość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Wert *m.*; długi przewyższają — majątku die Schulden übersteigen den Wert des Vermögens; nizka — ołowiu der niedrige Wert des Bleies; — wyrobu Wert des Produktes; nie ubiór ludziom — nadaje nicht die Kleider verleihen den Menschen Wert; — zasług der Wert der Verdienste; to w moich oczach nie ma; zadnej -ści das hat in meinen Augen gar keinen Wert; rzecz bez -ści eine wertlose Sache; stracić na -ści an Wert verlieren; sprzedać poniżej -ści unter dem Werte verkaufen; podać — każdego kawalka osobno den Wert jedes einzelnen Stückes angeben; podanie -ści Wertangabe *f.*; oznaczenie -ści Wertbestimmung *f.*

Wartować, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* 1) wachen, Wache halten; 2) = Wertować.

Wartowanie, -nia, *sn.* Wachen *n.*

Wartownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wacht haus *n.*

Wartownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Wächter *m.*, Wachmann *m.*, Wachtposten *m.*

Waruga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Schiffsmache *f.*

Warunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* 1) Bedingung *f.*, Bedingnis *f.*; Klausel *f.*; Vorbehalt *m.*; pod -kiem, że unter der Bedingung, daß . . . ; pod -kiem wzajemności unter der Bedingung der Gegenseitigkeit; pod żadnym -kiem unter keiner Bedingung; stawiać, przepisywać -ki Bedingungen stellen, vorschreiben; przyjąć -ki Bedingungen annehmen, auf die Bedingungen eingehen; ciężkie -ki schwere Bedingungen; nieodzowny — unerlässliche Bedingung; złamiesz choć jeden —, już cała ugoda na nie wenn du nur eine Bedingung brichst, ist die ganze Verabredung zu nichte; obiecano oddać twierdząc, ale pod -kiem wypuszczenia całej załogi wolno man versprach die Festung zu übergeben, aber unter der Bedingung des freien Abzuges der ganzen Besatzung; zgodzę się na to, ale pod następującymi -kami ich werde darauf eingehen, aber unter folgenden Bedingungen; -ki zapłaty Zahlungsbedingungen; -ki dostawy Lieferungsbedingungen; -ki przewozowe Beförderungsbedingungen; -ki techniczne technische Bedingungen; 2) Behütung.

Warunkować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* bedingen.

Warunkowanie, -nia, *sn.* Bedingen *n.*

Warunkowy, *adi.*; Warunkowo, *adv.* Bedingungs-, bedingungsweise, bedingt; będącym, Gewährleistungs-, Siderheits-.

Waryacki, *adi.*; Waryacko, *adv.* verrückt, toll; twoje postępowanie jest calkiem -kie dein Benehmen ist ganz verrückt; calkiem -ko ubrana ganz verrückt gekleidet; -ki koncept ein toller Einfall.

Waryacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* 1) Variation *f.* (in der

Musik, in der Mathematik); 2) Berrücktheit *f.*, Wahnsinn *m.*; cóż znouzu za — was ist das wieder für eine Berrücktheit; to się może czepić — das ist zum Berrückterwerden.

Waryant, -a, *pl.* -y, *sm.* Variante *f.*

Waryat, -a, *pl.* -ci, *sm.* Berrückte(r) *m.*, Tolle(r) *m.*; Wahnsinnige(r) *m.*, Irre(r) *m.*, Irrsinnige(r) *m.*; ależ to czysty — das ist doch ein ganz verrückter Mensch; — z mokrą głową ein total Berrückter; dom -tów Narrenhaus *n.*; czyś — bist du toll.

Waryatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Berrückte *f.*, Tolle *f.*; Wahnsinnige *f.*

Warycz, -a, *pl.* -e, *sm.* Salzfeder *m.*, Pfannenmeister *m.*

Waryować, -uje, -wałem, *vn. imperf.* verrückt, wahnsinnig, toll sein, sich wie wahnsinnig gebärden.

Warza, -rzy, *pl.* -rze, *sf.* Gefochte(s) *n.*, gefochte Speise.

Warzachew, -chwi, *pl.* -chwie; Warzęcha, -chy, *pl.* -chy; *dim.* Warzęszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Schaumlöffel *m.*, Kochlöffel *m.*; 2) Löffelgans *f.*; Löffelreier *n.*

Warzelnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Saline *f.*, Salzfiederei *f.*, Siedehaus *n.*, Salzkote *f.*, Sudwerk *n.*, Sudhütte *f.*

Warzenie, -nia, *sn.* Sieden *n.*; — solanki Siedeprozeß *m.*

Warzec(z)kowy, *adi.* Schaumlöffel-.

Warzonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Brunnen-, Quellsalz *n.*

Warzectwo, -wa, *sn.* Siedmeisterei *f.*

Warzyć, -rze, -rzyłem, *vn. imperf.* 1) kochen, fieden, brauen; — piwo Bier brauen; — kartofle, kapustę Erdäpfel, Kraut kochen; piwo -rzone w marcu i w kwietniu daje się dłużej przechować im März und April gebrautes Bier läßt sich länger aufbewahren; jak kto -rzy takie piwo pije (man trinkt das Bier, das man sich gebräut hat), was man sich

eingebrocht, muß man auch auslöffen; 2) schweißen; 3) abdampfen; 4) im Schilde führen, vorhaben; — *co w sercu* etw. im Herzen nähren; 5) — *się, vr.* sieden, kochen.

Warzyste, -go, *sn.* ge= fottenes Fleisch.

Warzysty, *adi.* kochbar.

Warzywnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Gemüseaufbewahrungsort *m.*; 2) (Euterpe) Zissarpalme *f.*

Warzywny, *adi.* Gemüse=; ogród — Gemüsegarten *m.*; handel — Gemüse-, Grünzeughandel *m.*

Warzywo, -wa, *pl.* -wa, *sn.*; *dim.* Warzywko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Gemüse *n.*, Grünzeug *n.*, Geföck *n.*

Wasal, -a, *pl.* -e, *sm.* Basall *m.*, Lehnsman *m.*, Dienstmann *m.*

Wasag, -u, *pl.* -i, *sm.*; *dim.* Wasazek, -zka, *pl.* -zki, *sm.* Wagengestell *n.*, Banse *f.*, Korbwagen *m.*

Wasagowy, *adi.* Wagen= gestell-, Banse-, Korbwagen=; wóz — Wagen *m.* ohne Federung.

Wasiedziej, Wasiedziejka = Waćpan, Waćpani.

Wasilek, -lka, *pl.* -lki, *sm.*; Wasilka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kornblume, *f.*, Cyane *f.*

Wasindziej, Wasindziejka = Waćpan, Waćpani.

Waskulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Vasculum) Saßbölgefäß *n.*

Wasz, *pron. posses.* euer; -a to sprawka daß ist euer Werk.

Wasze, *substant. indecl.* Ihr, Er (früher gebräuchliche Anrede besonders an ältere Personen, über denen man im Range stand).

Waszeć, Waszmość, Wasć, -i, *pl.* -ciowie, *sm.* Euer Lieben (statt des deutschen „Sie“ früher gebraucht).

Wasnić, -nie, -nilem, *va. imperf.* verheßen, gegeneinander aufbringen, entzweien; — *się, vr.* sich zanken, habern; — *się* na kogo einen Großwider imundn haben.

Wasnienie, -nia, *sn.* Habern *n.*, Zanken *n.*, Entzweien *n.*

Wasniwy, Wasliwy, *adi.* zäntisch, streitsüchtig.

Wasń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Zank *m.*, Haber *m.*, Streit *m.*, Groll *m.*; *dajcie spokój tym -niom* laßt diese Streitereien; *ciągłe -nie między sobą* oslabiły naród die immerwährenden Zänereien untereinander haben das Volk geschwächt.

Wat, -u, *pl.* -y, *sm.* Watt *n.*

Wata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* 1) Zügeß *n.*, Segen *m.*; 2) Watte *f.*

Wataga, -gi, *pl.* -gi; **Wataha**, -hy, *pl.* -hy; *dim.* **Watazka**, -ki, *pl.* -ki, *I. sm.* Räuberhauptmann *m.*, Anführer *m.* einer Schaar; *II. sf.* großer Haufe (irregulärer Truppen oder Aufständischer); — *kozacka, tatarska, Kozajen*, Tatarenhaufen *m.*; — *zbojcka* Räuberbande *f.*

Waterklozet, -u, *pl.* -y, *sm.* Klosett *n.* mit Wasserspülung.

Watka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Solenia) Wassergallert *n.*

Watować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* wattieren; -ny wattiert.

Watowanie, -nia, *sn.* Wattieren *n.*

Watra, -try, *pl.* -try, *sf.* Strohaufe *f.*, Polzhaufe mit Erde vermischt.

Wawrzn, -u, *pl.* -y, *sm.* (Laurus) Lorbeer *m.*, Lorbeerbaum *m.*; Lorbeerfranz *m.*; spoczywać na swoich -ach auf seinen Lorbeeren ruhen.

Wawrzynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* (Daphne) Kellershäls *m.*

Wawrznin, -u, *sm.* 1) Lorbeerrindenextrakt *m.* 2) scharfes Seibelpastharz.

Wawrznowiśń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Lorbeerfirschbaum *m.*

Wawrznowy, *adi.* Lorbeer-, Lorbeer=; wieniec — Lorbeerfranz *m.*; *gaj* — Lorbeerhain *m.*; *liść* — Lorbeerblatt *n.*; *drzewo -we* Lorbeerbaum *m.*; *las* — Lorbeerwald *m.*

Waza, -zy, *pl.* -zy, *sf.*; *dim.* Wazka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

1) Wase *f.*; Blumenvase *f.*; drogocenna — z chińskiej porcelany eine kostbare Wase aus Chinaporzellan; 2) Suppenküßel *f.*; — *na stole* die Suppe ist schon serviert.

Wazinieć, -ńca, *sf.* -ńce, *sm.* (Tulloghia) wilder Knoblauch.

Wazon, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Wazonik, -a, *pl.* -i, *sm.* Blumentopf *m.*

Ważenie, -nia, *sn.* 1) Wiegen *n.*, Wägen *n.*; 2) Überlegen *n.*, Nachdenken *n.*; 3) Trauen *n.*, Erklären *n.*

Ważka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) kleine Wage; — *dukutowa* Münz-, Goldwage *f.*; — *probierska* Probierwage; 2) Gewicht *n.*; 3) Wasserjungfer *f.* (Znsekt), Libelle *f.*; Eintagsfliege *f.*

Ważne, -go, *sn.* Wiegegebührt *f.*

Ważnica, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Waagehaus *n.*; Stadtwage *f.*

Ważniczy, *adi.* 1) Wiege=; 2) —, -ego, *sm.* Wagemeister.

Ważnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Waagemeister *m.*

Ważnomyślny, *adi.* wichtige Gedanken hegend.

Ważność, -ści, *sf.* 1)

Wichtigkeit *f.*, Bedeutung *f.*; *Beutungsart* *f.*; *był nadzwyczajnie przejęty -ścią swego poselstwa* er war von der Wichtigkeit seiner Mission ganz durchdrungen; — *tego rozporządzenia* nie jest należyte zrozumiana die Wichtigkeit dieser Verordnung ist nicht gehörig verstanden; — *wypadków* die Wichtigkeit der Begebenheiten; 2) Gültigkeit *f.*; *natychmiast* möge ci udowodnić — *tego dokumentu* ich kann dir sofort die Gültigkeit dieser Urkunde beweisen; *zwałezal* wszystkimi środkami — *wyroku* er bekämpfte mit allen Mitteln die Gültigkeit des Urteils; 3) Vollwichtigkeit *f.*, volles Gewicht; 4) Wert *m.*

Ważny, *adi.*; **Ważnie**, *adv.* 1) Gewicht-, Wage=

schwer, vollwichtig; 2) wichtig, bedeutend; bedeutjam; jest to dla mnie bardzo -ne ist es für mich sehr wichtig; to -ny dowód daß ist ein gewichtiger Beweis; -ne okoliczności wichtige Umstände; -na osobistość eine gewichtige Persönlichkeit; dzieja się -ne rzeczy es gehen wichtige Dinge vor; zapomnieliśmy o jednym -nym punkcie wir haben einen wichtigen Punkt vergessen; najważniejsza rzecz die wichtigste Sache; 2) gültig; to małżeństwo jest -nem tylko na Węgrzech diese Ehe ist nur in Ungarn gültig; to pieniądze nie są już -ne diese Münzen sind schon außer Kurs gesetzt, haben keine Gültigkeit mehr.

Wazyć, -że, -zyłem, I. *va. imperf.* 1) wiegen, wägen; — co na szali sprawiedliwości etw. auf die Waage der Gerechtigkeit legen; — w ręce in der Hand wiegen; to mięso jest zło -zone dieses Fleisch ist schlecht gewogen; 2) abwägen; mit der Waage abwägen; 3) erwägen, überlegen, in Erwägung ziehen, genau prüfen; człowiek rozumny długo -zy, nim się odezwie ze swem zdaniem ein geheimer Mensch überlegt lange, bevor er seine Meinung sagt; 4) schwingen, schwingend bewegen, schaukeln, schütteln; 5) wagen, daranwagen, aufs Spiel setzen; — życie za kogo sein Leben für jmdm wagen; — wszystko, by wszystko uzyskać alles wagen, um alles zu gewinnen; 6) achten, schätzen, hochhalten; nie tylko go milowali, ale i wielce -zyli nicht nur liebten sie ihn, aber sie schätzten ihn auch sehr hoch; zdrowia swego nie umiał — er verstand es nicht, seine Gesundheit zu schätzen; więcej — höher schätzen; za nie sobie co — etw. für gar nichts achten; II. *vn. imperf.* 1) wiegen, Gewicht haben; wiele -zy ta ryba? wieviel wiegt dieser Fisch? -zy przeszło trzy kilo er wiegt über drei Kilo;

2) Wert haben, Gewicht haben, in Ansehen stehen, bedeuten, gelten; więcej -zy żyjący owad niż martwy lew ein lebendes Insekt hat mehr Bedeutung als ein toter Löwe; gołe słowa nic nie -zą leere Worte haben gar keinen Wert; nie słuszność nie -zyła daß Recht galt gar nichts; wiele u niego -zy es hat großes Gewicht bei ihm; u mnie uczciwość więcej -zy niż dobroć ich szlachetlichkeit höher als Verstand; 3) — na co auf etw. verwenden; III. — sie, *vr.* 1) sich wiegen, wägen lassen; -że się co tygodnia ich lass mich jede Woche wiegen; 2) schwanken, unentschlossen sein, sich hin und her wiegen; długo -zyło się zwycięstwo, aż wreszcie przechyliło się na naszą stronę der Siegeswagge lange, bis er sich endlich auf unsere Seite neigte; -zył się dni kilka, zanim się chwycił ostatecznego srodka er war einige Tage unentschlossen, bis er zum letzten Mittel griff; 3) sich unterstehen, sich unterfangen, wagen; ani mi się ważyć unterstehen dich nicht; niech się nie -źy tego powtarzać, bo będzie miał za mną do czynienia er soll sich nicht unterstehen, es zu wiederholen, sonst wird er es mit mir zu tun haben; -zyli się nawet groby umarłych otwierać sie wagten es sogar, die Gräber der Toten zu öffnen; wikt nie -zył się zbliżyć do niego niemand wagte es, sich ihm zu nähern; — się na kogo sich an jmdm (heran)wagen; — się na czyje życie jmds Leben nachstellen.

Wachać, -cham, -chałem, *va. imperf.* riechen, den Geruch durch die Nase einziehen; — czego etw. wittern; — sie, *vr.* sich anriechen.

Wachanie, -nia, *sn.* Riechen n., Wittern n.

Wachawy, *adi.* beriechend.

Waczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* das Weberischiffchen durch den Faden werfen.

Wądolisty, *adi.* voll Gräben, Schluchten.

Wądoł, -ołu, *pl. -oły, sm.* Raule f., Grube f., Schlucht f., Graben m., Hohlweg m.

Wąglik, -a, *pl. -i, sm.* Giftbeule f., Brandschwär m.; = Karbunkul, Iskrzyk.

Wągr, Węgier, -gra, *pl. -gry, sm.* 1) Finne f.; 2) Miteßer m.

Wągrowacieć, Węgrowacieć, -cieję, -ciałem, *vn. imperf.* Finnen, Miteßer bekommen, finning werden.

Wągrowaty, Węgrowaty, *adi.* mit Finnen, Miteßern behaftet.

Wąkrota, -ty, *sing. tant. sf.* (Hydrocotyle) Wasser-nabel m.

Wap, -pia, *pl. -pie, sm.* Wampe f.

Was, -sa, *pl. -sy; dim.*

Wasek, -ska, *pl. -ski, sm.* 1) Schnurr-, Lippen-, Schnauzbart m.; -a podkręcać den Schnurrbart aufzuwirbeln, in die Höhe drehen, aufdrehen; pod -em już byłem ich hatte schon einen Schnurrbart; zgolić sobie -y sich den Schnurrbart abnehmen; co z -a spadło was übrig geblieben ist; -ik się wysypuje der Schnurrbart fängt an zu sprießen; 2) -y, *pl.* Ranken *pl.* der Staudengewächse; 3) Widerhaken m.

Wasacz, -a, *pl. -e, sm.*

1) (Thrisa) Fetzflößenwels m.; 2) Schnauzbart m., ein Mensch mit einem großen Schnurrbart.

Wasag = Wasag.

Wasal, -a, *pl. -e, sm.* Mann m. mit langem Schnurrbart.

Wasat, Wasac, -a, *sing. tant. sm.* Kreuzschmerzen *pl.*, Lendenlähmung f.

Wasatek, 1) -tka, *pl. -tki, sm.* Bartkuducz m., Bartling m.; 2) -tku, *sm.* rauher Hafer.

Wasatka, -ki, *sing. tant. sf.* rauher Weizen, Rauchweizen m.

Wasaty, *adi.* schnurrbartig.

Wasiel, 1) -a, *sing. tant. sm.* Puppe f. eines Nachtfalters;

2) -u, *pl.* -e, *sm.* Hugonia (Pflanzentart).

Wąsienica, -cy, *pl.* -ce; Wąsionka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Raupe *f.*

Wąsieniczny, *adi.* Raupen-.

Wąsisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* großer, häßlicher Schnurrbart.

Wąski, Wąskosć, *siehe:* Wązki, Wązkość.

Wąsowica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Schnörkel *m.*

Wąsówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nysta *f.* (liegenartiges Insekt).

Wąsciafina, -ny, *sing. tant. sf.* Westringia *f.* (Pflanze).

Wąsniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Nematocera *f.* (Insektenart).

Wątek, -tku, *sing. tant. sm.* 1) Einschlag *m.*, Einfluß *m.*, Eintrag *m.*; 2) Faden *m.*; — życia śmieć przecięcia der Tod schnitt den Faden des Lebens entzwei; — stracić w rozmowie den Faden im Gespräch verlieren; już mi -tku niestaje a muszę jeszcze ze dwie strony napisać das Thema ist schon fast erschöpft und ich muß noch wenigstens zwei Seiten schreiben; i) najmłodszemu urwie się czasem — es mag der Menich noch so gelehrt sein, er erschöpft sich doch mitunter; urwał się — szczęścia der Faden des Glückes ist gerissen; 3) Inhalt *m.*, Gehalt *m.*; słów wiele a -tku mało viele Worte und wenig Inhalt, viel Geschrei und wenig Wolle; 4) Material *n.*, Baumaterial *n.*

Wątleć, -leje, -lałem, *vn. imperf.* zart, schwach werden; zdrowie moje coraz bardziej -leje meine Gesundheit wird immer schwächer; leją siły die Kräfte nehmen ab; nadzieja nasza — poczyna unsere Hoffnung fängt an zu schwinden.

Wątlenie, -nia, *sn.* Ab-schwächen *n.*, Schwächerwerden *n.*, Abnehmen *n.*

Wątlić, -le, -liłem, *va. perf.* schwach machen, schwächen.

Wątlik, -a, *pl.* -i, *sm.* Mal-lasas (Pflanze).

Wątlikosek, -ska, *pl.* -ski, *sm.* Saururus (Pflanze).

Wątluchny, *adi.* sehr schwach und zart.

Wątłość, -ści, *sing. tant. sf.* Schwäche *f.*, Zartheit *f.*, Kräftemangel *m.*, Ohnmacht *f.*

Wątlusz, -a, *pl.* -e, *sm.* (Morhua) Schellfisch *m.*; — srebrzysty eigentümlicher Schellfisch; — pomuchla Dorż *m.*; — weglarski Koffenmund *m.*; — mietuski Duappe *f.*; — witlinek Wittling *m.*; — pospólny Meerhecht *m.*; — molwa Leng *m.*; — kijaniec Stodfisch *m.*; — laszek Pollak *m.*

Wątły, *adi.*; Wątle, *adv.* zart, schwach, kraftlos; -tłogo był zdrowia er war von schwacher Gesundheit; -tłe dziecko ein zartes Kind; -tła już tylko mam nadzieję ich habe nur schwache Hoffnung mehr.

Wątnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Einschlagstäbchen *n.* bei den Bortenwerkern.

Wątok, -u, *pl.* -i, *sm.* Mauerkanal *m.*

Wątoral, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Geräel *m.*, Kinnme *f.*, Zarge *f.*, Züge *f.* für den Faßboden; 2) lederner Schlauch.

Wątorowy, *adi.* zargen-artig; wręb — Züge *f.*, Froß-einschnitt *m.*

Wątownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Zargenmesser *n.*

Wątpiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Zweifler *m.*

Wątpicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zweiflerin *f.*

Wątpić, -pię, -piłem, *vn. imperf.* zweifeln, bezweifeln, Bedenken tragen; -pię bardzo, czy ta ugoda przyjdzie do skutku ich zweifle sehr, ob dieses übereinkommen zu stande kommt; kto -piąc prosi, ten odmawiać uczy wer zweifelnd bittet, der lehrt verweigern; nie -pię, że mi tego nie odmówisz ich zweifle nicht, daß du es mir nicht absagen wirst; -pię, czy rzecz się tak miała, jak ty ją przedstawiasz ich zweifle, ob die Sache sich so zugetragen hat, wie du es

darstellst; -pię o prawdziwości jego zeznań ich bezweifle die Wahrheit seiner Aussagen; — o kim an jmbm zweifeln.

Wątpienie, -nia, *sn.* Zweifel *n.*; Zweifel *m.*; bez -nia ohne Zweifel.

Wątpliwość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Zweifel *m.*; Bedenken *n.*; mam pewne -ści, czy to się uda ich habe gewisse Zweifel, ob das gelingen wird; wzniecać -ści Zweifel erregen; przychodzić mi różne -ści es steigen verschiedene Bedenken in mir auf; usunąć -ści etw. außer Zweifel setzen; uwolnić kogo od -ści jmbm den Zweifel benehmen.

Wątpliwy, *adi.*; Wątpliwie, *adv.* zweifelhaft, unentschieden, ungewiß, unsicher; bardzo jest -wem, czy zgodzi się na to es ist sehr zweifelhaft, ob er darauf eingehen wird; -wa bitwa eine unentschiedene Schlacht; -wego pochodzenia two Zweifelhafter Herkunft; -we światło dunkles Licht, Zweifellicht *n.*; -wy człowiek ein vertrauensunwürdiger Mensch.

Wątra, (Philodendrum) Behrmurztrauch *m.*

Wątrawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sisyrychium (Pflanze).

Wątroba, -by, *pl.* -by, *sf.*; *dim.* Wątróbka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Leber *f.*; zatwardzenie -by Leberverhärtung *f.*; zapalenie -by Leberentzündung *f.*; smażona -óbka gebratene Leber; cieleca -óbka Kalbsleber; 2) — siarczana Schmelzleber; — arsenikowa Arsenikleber.

Wątrobiany, *adi.* Leber-; plama -na Leberfleck *m.*

Wątrobnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Leberetz *n.*, Quedüberetz; — ziemna Steinlebermoos *n.*; — źródłowa Sternlebermoos.

Wątrobnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Leberkraut *n.*; 2) Leberfisch *m.*

Wątrobny, Wątrobowy, *adi.* Leber-.

Wątrobowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Muscus hepaticus (Moosart).

Wawozisty, *adi.*; Wawozisto, *adv.* schluchtenreich, voll Hohlwege.

Wawóz, -ozu, *pl. -ozy, sm.* Schlucht *f.*, Hohlweg *m.*, Engpaß *m.*; nieprzyjacieli napadł ich w ozie der Feind überfiel sie in Engpaß.

Waza, -zy, *pl. -zy, sf.* Wabe *f.*, Honigwabe.

Waziuchny, Waziutki, Waziuteńki, *adi.* schmal, ganz schmal.

Wazki, *adi.*; Wazko, *adv.* schmal, eng; -ka ścieżka prowadzi na górę ein schmaler Pfad führt hinauf; -kie plecy schmale Schultern; -kie piersi enge Brust; -kie przejście enger Durchgang.

Wazkolistkowy, Wazkolistny, Wazkolisty, *adi.* schmalblättrig.

Wazkopletw, -a, *pl. -y, sm.* (Trachichtys) Rauhschuppe *f.*

Wazkość, -ści, *sing. tant. f.* Schmalheit *f.*, Enge *f.*; — ulic die Enge der Gassen.

Wazwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Brentau (Käferart).

Waż, węża, *pl. węża, sm. 1)* Schlange *f.*; wic się jak — sich wie eine Schlange winden; — święty die heilige Schlange; węża w zanadrzu wykarmił er hat eine Schlange an seinem Busen genährt; syk węża Schlangengeziß *n.*, brzydzie się kim jak wężem jmnnd wie eine Schlange verabscheuen; — się w kwiatach kryje es lauert unter Blumen eine Schlange; gdzie — głowę włoży, tam wszystek wlezie mo die Schlange den Kopf hineinsteckt, kriecht sie auch ganz durch; 2) Schlauch *m.*; — gumowy Gummischlauch; — kauczukowy Kautschukrohr *n.*; — konopny, parciany Hanfschlauch; — skórzany Leder-schlauch; 3) Feldschlange *f.*: Rartau *f.*

Whicie, -cia, *sn.* Hineinschlagen *n.*

Whić, -je, -tem, *va. perf.*; Whijać, -jam, -jatem, *va. imperf. 1)* einschlagen, hineinschlagen; einprägen; einschär-

fen; — jać pale w ziemię Pfähle in die Erde einschlagen; — komuś miecz w pierś jmnndm daß Schwert in die Brust stoßen; — jam gwóźdz w ściaaie ich schlage den Nagel in die Wand ein; — w ziemię in die Erde hineinschlagen, hineintreten; — kogo w ziemię jmnnd in den Staub treten; — sobie co w pamięć się etw. ins Gedächtnis, seinem Gedächtnis etw. einprägen; — komu cwiiek do głowy jmnndm einen Nagel in den Kopf schlagen, jmnndm einen Stoß ins Ohr setzen; — komu co w ręce jmnndm zwingen, etw. anzunehmen; — na pal piählen, spießen; 2) — kogo w dumę, w pychę jmnndm stolz, aufgeblasen machen; 3) — się, *vr.* w dumę stolz werden.

Whijanie, -nia, *sn.* Einschlagen *n.*; Einschärfen *n.*; Einprägen *n.*

Whiedz, -gnę, -gtem, *vn. perf.*; Whiegać, -gam, -gatem, *vn. imperf.* hineinflaufen, hineinrennen; hinauflaufen, hinaufrennen.

Whrow, *praep.* (mit dem Dativ) gegen, trotz, zuwider, entgegen; musiałem w tym wypadku działać — memu przekonaniu ich mußte in diesem Falle gegen meine Überzeugung handeln; — przyjętym obyczajom den geltenden Sitten, dem Brauche zuwider; — mojej woli gegen meinen Willen.

Whrodzenie, -nia, *sn.* Hineinwaten *n.*

Whrodzić, -dże, -dziłem, *vn. perf.* hineinwaten.

Whdować, -duję, -wałem, *va. perf.* hineinbauen, dazwischenbauen.

Whdowanie, -nia, *sn.* Hineinbauen *n.*; Einbau *m.*, Zwischenbau *m.*

Wcałe, *adv.* ganz und gar, gänzlich; czelowiek — uczony ein recht gelehrter Mensch; — go nie znam ich kenne ihn ganz und gar nicht; pojąć tego — nie mogę ich kann daß gar nicht begreifen; — piękny gar nicht hübsch; to się

nam — dobrze udało das ist uns ziemlich gut gelungen; — mi się to nie podoba das gefällt mir ganz und gar nicht.

Wcedzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Wcedzić, -dże, -dzitem, *va. perf.* hineinsteichen, stechend hineingießen.

Wcedzanie, Wcedzenie, -nia, *sn.* Hineinsteichen *n.*

Whodniczy, *adi.* Eingangs-

Whodne, -go, *sing. tant. sn.* Lohngeld *n.*, Auffahrt *f.*

Whodowy, Whodny, *adi.* Eingangs-

Whodzenie, -nia, *sn.* Hineingehen *n.*; Hinaufgehen *n.*

Whodzić, -dże, -dzitem, *vn. imperf.*; Wejść, Wnijsć. -de, -szłem, *vn. perf. 1)* hineingehen; hinaufgehen, heraufgehen; eingehen; nie wiedzieć któredy-wszedł man weiß nicht, wie er hineingekommen ist; radość wesła pod dach nasz Freudekehrte unter unserem Dache ein; — dzi i wychodzi, jak gdyby był u siebie w domu er geht aus und ein, als ob er bei sich zu Hause wäre; to mi nie-dzi do głowy daß geht mir nicht in den Kopf (hinein); te wszystkie rzeczy nie wejda w ten mały worek all diese Sachen werden in diesen kleinen Sack nicht hineingehen; szpada zardzewiała i do pochwy — nie chce der Degen ist verrostet und will nicht in die Scheide hineingehen; proszę -ś ich bitte einzutreten; — w stan małżeński in den Ehestand treten; — z kim w układy mit jmnnd in Unterhandlung treten; 2) — w zwyczaj als Sitte angenommen werden, zur Sitte werden, zur Gewohnheit werden; 3) zu etw. gelangen, in etw. geraten; — w znaczenie u ludu zum Ansehen unter dem Volke gelangen; — w pogardę in Verachtung geraten; 4) etw. berücksichtigen, beachten, auf etw. Rücksicht nehmen; — w czyje położenie się in jmnnds Lage hineindenken; trzeba — w przyczynę man muß die Ursachen berücksichti-

gen; ja w bliższe szczegóły nie-dzę, ale z wynikiem się nie zgadzam ich gehe auf nähere Einzelheiten nicht ein, aber mit dem Resultat bin ich nicht einverstanden; nie wchodź w to, jak się stało untersucht nicht, wie es geschehen ist; — w siebie in sich gehen, sich selber prüfen, über sich selbst nachdenken; jeżdż w siebie i zastanów się nad tem, kto w tym wypadku zawinił gehe in dich und denke nach, wer in diesem Falle der Schuldige ist; 4) mitbegriffen sein, mit aufgenommen sein; tu-dzi w grę nie tylko rachuba, ale i ambicya hier ist nicht nur Berechnung, aber auch Ehrgeiz im Spiele; w rachunek ten nie weszło jeszcze obliczenie za naprawę dachu in dieser Rechnung ist noch die Berechnung für die Reparatur des Daches nicht inbegriffen; 5) zu etwas genommen werden, einen Bestandteil bilden; do tego lekarstwa -dzi kalomel zu dieser Medizin wird auch Kalomel genommen.

Wchodzisty, adi. mit einem Einzug versehen.

Wcias, -u, pl. -y, sm. Trąg, Lagerbaum *m.*, Kappel *f.*

Wciąc, siehe: Wcinać.

Wciagać, -gam, galem, I. va. imperf.; Wciagnąć, -gnę, -gtem, I. va. perf. hinein-, hereinziehen; hinaufziehen; hineinnehmen, in sich ziehen; — w siebie wilgoć Feuchtigkeit aufnehmen; — w siebie oddech den Atem einziehen; — pazury die Krallen einziehen; — peźnemi piersiami powietrze die Luft mit ganzer Brust schöpfen; — kogo do pokoju jmnđn ins Zimmer ziehen; — wóz na górze den Wagen auf den Berg hinaufziehen; — kogo do spisku jmnđn in die Verschwörung ziehen; 2) anziehen; -gniz buty ziehe die Stiefel an; II. *vn.* einziehen; -gnaz król do miasta, za nim wojsko całe der König zog in die Stadt ein und hinter ihm das ganze Heer.

Wciąganie, -nia; Wciąganie, -cia, sn. Einziehen *n.*, Hineinziehen *n.*; Hinaufziehen *n.*; — pary Cinsaugen *n.* des Dampfes.

Wciąg, adv. immer, immerwährend, immerfort, fortwährend; — mi się to kręci po głowie das geht mir fortwährend im Kopfe herum; — jedno i to samo powtarzasz du wiederholst immer ein und dasselbe; — mu to mówię ich sage es ihm immer wieder; — jechać fahren, ohne anzuhalten.

Wcięc, -kę, -ktem, vn. perf.; Wciękać, -kam, -kałem, vn. imperf. hineintropfen, hineinfiltrieren, hineinfließen; przez dziurę w dachu woda do izby -ka durch das Loch im Dache fließt Wasser in die Stube.

Wciekanie, -nia, Wciekanie, -cia, sn. Hineinfließen *n.*, Hineintropfen *n.*

Wcielać, -lam, -lałem, va. imperf.; Wcielić, -le, -lić, va. perf. 1) einverleiben, annectieren; hinzufügen; — Iono Wielki księstwo litewskie do Polski das Großfürstentum Litauen wurde Polen einverleibt; 2) — sie, *vr.* Fleisch werden, sich verkörpern, Wirklichkeit werden; słowo — liło się das Wort ist Fleisch geworden, wurde zur Tat.

Wcielanie, Wcielanie, -nia, sn. 1) Einverleibung *f.*, Annexion *f.*; 2) Verkörpern *n.*; Verkörperung *f.*

Wcielony, adi. wahr, verkörpert, leibhaft, leibhaftig; — dyabel der leibhaftige Teufel.

Wcierać, -ram, -rałem, va. imperf.; Wetrzeć, -tre, wtarłem, va. perf. einreiben, hineinreiben; maść tę trzeba — w ciao chorego diese Salbe muß man in den Körper des Kranken einreiben; — sie, vr. w co się in etw. hineinarbeiten.

Wcieranie, Wtarcie, -cia, sn. Einreiben *n.*, Hineinreiben *n.*; Einreibung *f.*

Wcierka, -ki, pl. -ki, sf. Einreibungsmittel *n.*

Wcięcie, -cia; Wcinanie, -nia, sn. Einschneiden *n.*; Einschritt *m.*, Einbruch *m.*

Wcięt, -a, pl. -y, sm. Barich *m.*

Wcięty, adi. eingeschritten, geschweift.

Wcinać, -nam, -nałem, va. imperf.; Wciąć, wetnę, wciąłem, va. perf. einschneiden, einhauen, einkerben; — sie, vr. (sich) einschneiden; zatoka -na się w brzeg die Bucht schneidet ins Ufer ein; schweifen.

Wcinka, -ki, pl. -ki, sf. Loh *n.*

Wciornastek, -tka, pl. -tki, sm. Blütenbohrer *m.*

Wcisnąć, -kam, -kałem, va. imperf.; Wcisnąć, -nę, -nałem, va. perf. hineindrücken, hineinzwängen, hineinpressen; -snał mu w rękę pieniądze er drückte ihm Geld in die Hand; — sie, vr. sich hineinzwängen, hineindrücken, einpressen; powietrze usiłuje — sie wszędzie die Luft trachtet überall einzudringen.

Wciskanie, Wcisnięcie, -cia, sn. Eindringen *n.*, Hineinwängen *n.*, Hineinpressen *n.*

Wczas, -u, pl. -y, sm. Ausruhen *n.*, Bequemlichkeit *f.*, Muße *f.*, freie Zeit; zazywać -u frei von Beschäftigungen sein, Ferien haben.

Wczas, adv. früh, zeitig, zur rechten Zeit; — sie o to postaraj trachte zur rechten Zeit, es zu bekommen; rychło — es ist schon zu spät, du hättest früher kommen sollen.

Wczasować się, -suje, -wałem, vr. imperf. sich ausruhen, rasten, sich bequem machen, der Ruhe pflegen.

Wczasowanie, -nia, sn. Ausruhen *n.*, Aufrasten *n.*

Wczesność, -ści, sing. tant. sf. 1) Bequemlichkeit *f.*; 2) passende, richtige Gelegenheit; 3) Angemessenheit *f.*; 4) Zeitigkeit *f.*

Wczesny, adi.; Wczesnie, adi. 1) bequem, gemächlich, rechtzeitig passend, angemessen, am Platze; 2) zeitig, frühzeitig; — ne zapobieżenie chorobie frühzeitige Verhinde-

zung der Krankheit; -na śmierć
früher Tod; -ne owoce Früh-
obst *n.*; w tym roku mamy
-ną zimę in diesem Jahre
haben wir einen frühen Winter;
-ny ptaszek ein zeitlich aufste-
hender Mensch, Frühauflieger
m.; przyszedłeś za -śnie du
bist zu früh gekommen; -śnie
wstawac zeitlich aufstehen.

Wczesniuchny, Wcze-
śniutki, *adi.*; Wczesniucho-
no, Wczesniutko, *adv.* sehr
früh, zeitlich.

Wczołgać się, -gam,
-gałem, *vr. perf.* hineintrie-
chen, sich hineinschleichen; sich
hinaufwinden.

Wczoraj, *adv.* gestern;
— rano, wieczór gestern früh,
abends; od — za tydzień ge-
stern über acht Tage; odje-
chał dopiero — er ist erst
gestern abgereist.

Wczorajszy, *adi.* gestrig,
von gestern; dzień — był
dla mnie pamiętny der ge-
stirige Tag war für mich denk-
würdig; czy pamiętasz -sza
naszą rozmowę? erinnertst du
dich an unser Gespräch von
gestern?; nasza znajomość nie
-sza unjere Bekanntschaft ist
nicht von gestern; ja nie
-szy ich bin nicht von gestern
her, ich weiß, was ich zu tun
habe; szukać dnia -szego den
gestrigen Tag suchen, ohne
Ziel herumgehen.

Wczuwać się, -wam, -wa-
łem, *vr. imperf.*; — się, -je,
-łem, *vr. perf.* sich hinein-
fühlen.

Wczytać się, -tam, -tałem,
vr. perf.; Wczytywać się,
-tuje, -wałem, *vr. imperf.*
sich hineinlesen, durch Lesen
gut kennen lernen; sich ins
Lesen versenken; ktokolwiek
-ta się dobrze w ten poemat,
znajdzie pewne podobieństwo
z Homerem wer sich in diese
Dichtung recht hineinliest, wird
eine gewisse Ähnlichkeit mit
Homer finden.

Wczytanie, Wczytywa-
nie się, -nia, *sn.* Hineinlesen
n., Vertiefen *n.*

Wćwiczać, -czam, -czalem,
va. imperf.; Wćwiczyć, -czy,

-czyłem, *va. perf.* einüben,
durch Übung geläufig machen;
to jest tylko -czone das
ist nur eingeübt; — się, *vr.*
sich einüben; — się w włada-
niu bronią sich in den Waffen
einüben; — się w muzyce
sich in Musik einüben.

Wćwiczenie się, -nia, *sn.*
Einüben *n.*

Wdać, -ję, -łem, *I. va.*
perf.; Wdawać, -wam, -wa-
łem, *I. va. imperf.* hinein-
geben, hineinleiten, verwickeln;
— kogo w nadzieję jmnđm
Hoffnung einflößen; — kogo
w podejrzenie jmnđm in Ver-
dacht bringen; nie chcę ciebie
— w kłopoty ich will dich
nicht in Sorgen bringen; nie
-waj mnie w to, nie chcę
o tem wiedzieć bringe mich
nicht da hinein, ich will nichts
davon wissen; tyś mnie wdał
w ten proces du hast mich in
diesen Prozeß verwickelt; II.

— się, *vr.* 1) sich einlassen;
ja się w politykę nie -ję ich
lasse mich in Politik nicht ein;
— się z kim w rozmowę sich
mit jmnđm in ein Gespräch
einlassen; ja się w to nie -ję
ich will damit nichts zu tun
haben; ich misze mich da
nicht (hinein, ich gehe darauf
nicht ein; nie -waj się z tymi
ludźmi laß dich mit diesen
Leuten nicht ein; — się z kim
w miłostki sich mit jmnđm
in einen Liebeshandel einlassen;
z jakim się -jesz, takim się
stajesz sage mir, mit wem du
umgehst, und ich sae dir,
wer du bist; bñe Beispiele
verderben gute Sitten; 2)
— się w kogo jmnđm nachge-
raten, jmnđm ganz ähulich
sein; całkiem się wdał w
ojca er ist ganz seinem Va-
ter nachgeraten.

Wdanie, Wdawanie, -nia,
sn. Hineingeben *n.*, Hinein-
lassen *n.*; — się Einlassen *n.*,
Nachgeraten *n.*

Wdarcie się, -cia, *sn.* ge-
waltfames Hineinbringen.

Wdał, *adv.* in die Ferne.

Wdąć, wedme, wdąłem,
va. perf.; Wdymać, -mam,

-małem, *va. imperf.* hinein-
blasen, einblasen.

Wdeptać, -tam, -tałem;
Wdepnąć, -pne, -pnałem, *vn.*
und *va. perf.*; Wdeptywać,
-tuje, -wałem, *vn.* und *va.*
imperf. hineinstampfen, hinein-
treten, auf etw. treten; -peczmy
w ziemię te weże treten wir
diese Schlangen in die Erde
nieder.

Wdeptanie, Wdeptywa-
nie, -nia, *sn.* Hineintreten *n.*,
Hineinstampfen *n.*

Wdęcie, -cia, *sn.* Ein-
Hineinblasen *n.*

Wdmuchać, -cham, -cha-
łem; Wdmuchnąć, -chne,
-chnąłem, *va. perf.*; Wdmu-
chiwać, -chuje, -wałem, *va.*
imperf. hineinblasen, ein-
blasen.

Wdmuchanie, -nia; Wdmu-
chnięcie, -cia; Wdmuchiwa-
nie, -nia, *sn.* Hineinblasen *n.*,
Einblasen *n.*

Wdowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*;
dim. Wdówka, Wdówe-
czka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Witwe
f.; królowa — die Königin=
Witwe.

Wdowi, Wdowieński, *adi.*
Witwen-, witwenhaft; stan —
Witwenstand *m.*; pensya -wia
Witwengehalt *m.*; czepek —
Witwenhaube *f.*; — kwiat
(Scabiosa atropurpurea) Wit-
wenblume *f.*

Wdowiec, -wca, *pl.* -wcy,
sm. Witwer *m.*

Wdowieć, -wieję, -wiałem,
vn. imperf. vermiten.

Wdowstwo, Wdowień-
stwo, -wa, *sn.* Witwenstand *m.*

Wdrapać się, -pię, -pałem,
vr. perf.; Wdrapywać się,
-puje, -wałem, *vr. imperf.*
hinaufflettern; -pał się na górę
er ist den Berg hinauffestlettert,
er hat den Berg erklimmen.

Wdrapanie, Wdrapywa-
nie, -nia, *sn.* Hinaufflettern *n.*,
Erklimmen *n.*

Wdrażać, -żam, -żałem, *I.*
va. imperf.; Wdrożyć, -że,
-żyłem, *I. va. perf.* 1) auf den
Weg führen, leiten; 2) einprä-
gen, einflößen, eindrücken; —
komu mniemanie jmnđm eine
Meinung beibringen; — w serce

dzieci obyczaje i uczucia in die Herzen der Kinder Sitten und Gefühle einprägen; ludzie fatalne osobie -żyli mi zdanie die Menschen haben mir von sich eine fatale Meinung eingefloßt; 3) einleiten; -żono już w tej sprawie śledztwo in dieser Sache wurde schon die Untersuchung eingeleitet; II. — sie, *vr.* w co się an etw. gewöhnen, się in etw. hineinleben; pomału -żyłem się do tego nowego sposobu życia ich habe mich langsam an diese neue Lebensweise gewöhnt.

Wdrażanie, Wdrożenie, -nia, *sn.* Einführen *n.*, Einleiten *n.*, Gewöhnen *n.*, Einfloßen *n.*

Wdrażać, -żam, -żalem, *va. imperf.*; Wdrażyć, -że, -żyłem, *va. perf.* hineinbohren, hineindrücken.

Wdrażanie, Wdrażenie, -nia, *sn.* Hineinbohren *n.*; Bohrung *f.*, Bertiefung *f.*

Wdrobić, -bie, -biłem, *va. perf.* hineinbroden, einbroden; — chleb w mleko Brot in die Milch einbroden.

Wdrobienie, -nia, *sn.* Hineinbroden *n.*

Wdrzanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Cissampelos) Griefwurz *f.*

Wdrzaskalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rupellaria (Versteinerung).

Wdwójnasób, *adv.* doppelt.

Wdychać, -cham, -chałem, *va. imperf.*; Wetchnąć, -techne, -technałem, *va. perf.* einatmen; einhauchen; einblasen.

Wdychanie, -nia; Wetchnięcie, -cia, *sn.* Einatmen *n.*; Einblasen *n.*; Einhauchen *n.*

Wdziać, wdzieje, wdziałem, *va. perf.*; Wdziewać, -wam, -walem, *va. imperf.* anziehen. anlegen, aufsetzen; wdział surdut er zog den Rock an; — czepek, kapelusze die Haube, den Hut aufsetzen; — szyszak den Helm aufsetzen; wdziej nowa suknie lege das neue Kleid an; wdział uciętą głowę na szpadę er spießte den abgehauenen Kopf auf den Degen; czarownik kruka postać na się -wa der Zauberer

nimmt die Gestalt eines Raben an.

Wdzianie, Wdziewanie, -nia, *sn.* Anziehen *n.*, Anlegen *n.*, Aufsetzen *n.*, Annehmen *n.*

Wdzierać się, -ram, -ralem, *vr. imperf.*; Wedrzeć się, -drę, -darłem, *vr. perf.*; 1) gwałtam einbringen; nieprzyjaciel wdarł się w granice nasze i kraj pustoszcy der Feind drang in unsere Grenzen ein und verwüstet das Land; buntownicy -li się do magazynu broni die Reuterer drangen gewaltsam in das Waffentagazin ein; 2) się aufdrängen; — się na tron się zum Herrscher aufwerfen, sich gewaltsam des Thrones bemächtigen; 3) hinaufflettern, erklimmen, ersteigen; — się na wierzchołek góry den Berggipfel erklettern; — się na mur po drabinach die Mauer auf Leitern ersteigen; -rał się na najwyższe góry, gdzie dotąd noga ludzka nie stanęła er erkletterte die höchsten Berge, die bisher kein menschlicher Fuß betreten.

Wdzieranie się, -nia, *sn.* Hinaufflettern *n.*, Erklimmen *n.*; Eindringen *n.*, Aufdrängen *n.*

Wdzierca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Eindringling *m.*, Usurpator *m.*

Wdzierczy, *adi.* sich ein-drängend, usurpatorisch.

Wdzierka, -ki, *sing. tant. sf.*; Wdzierstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Eindringen *n.*; Aufdringlichkeit *f.*; Anmaßung *f.*, Usurpation *f.*

Wdziczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Wangengrüßchen *n.*; 2) Lieblichkeit *f.*

Wdziczenie się, -nia, *sn.* Schmunzeln *n.*; Schmeicheln *n.*; Gefallsucht *f.*

Wdziczelnina, -ny, *sf.* Calmia (Pflanze).

Wdziczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Bethylus) Raben-, Elster-würger *m.*

Wdzicznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Sudgöttin *f.*, Grazie *f.*

Wdzicznuchny, Wdzicznutki, *adi.* 1) sehr anmutig; 2) sehr dankbar.

Wdzięcznomowny, *adi.*; Wdzięcznomownie, *adv.* anmutig sprechend, schönrednerisch.

Wdzięczność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Dankbarkeit *f.*, Dank *m.*, Erkenntlichkeit *f.*; — komu okazać jundm Dankbarkeit bezeigen; wielką czuję — dla niego ich fühle große Dankbarkeit ihm gegenüber; jesteś mu zobowiązany do -ści du bist ihm zur Dankbarkeit verpflichtet; może liczyć na moją — er kann auf meine Erkenntlichkeit rechnen; z -ści aus Dankbarkeit; przeciwieństwem -ści jest niewdzięczność, niepamięć na dobrodziejstwa i przysługi der Gegensatz der Dankbarkeit ist der Undank, das Vergessen der Wohlthaten und Dienste; 2) Lieblichkeit *f.* Anmut *f.*; — głosu, oblicza die Lieblichkeit der Stimme, des Antlitzes.

Wdzięczny, Wdzięczeni, *adi.*; Wdzięcznie, *adv.* 1) dankbar, erkenntlich; jestem ci bardzo — za to ich bin dir dafür sehr dankbar; zawsze — immer dankbar; -ne zadanie eine dankbare Aufgabe; -na rola eine dankbare Rolle; to — kolor das ist eine dankbare Farbe; 2) anmutig, angenehm, lieblich; nie się uśmiechnęła sie lächelte lieblich; -na jej postać ukazała się na ścieżce ihre anmutige Gestalt erschien auf dem Pfade.

Wdzięczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* angenehm, lieblich, anmutig machen; — się, *vr.* schmeicheln, lieb, anmutig tun.

Wdzięć, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Dank *m.*, Dankbarkeit *f.*, Belohnung *f.*; 2) Reiz *m.*, Anmut *f.*, Lieblichkeit *f.*; -u dodać Reiz verleihen, den Reiz erhöhen, reizender machen; — właściwy jej postaci die ihrer Gestalt eigene Anmut; dziewczę to posiada wiele -u dieses Mädchen ist voll Anmut.

Wdziękosława, -wy, *pl.* -wy, *sf.* (Gloriosa) Prachtlilie *f.*

We, *praep.* zur Milderung der Aussprache anstatt W (siehe dieses); — Lwowie in Lemberg;

— wszystkich zakładach in allen Anstalten; stanął — drzwiach er blieb in der Tür stehen.

Weba, -by, *pl.* -by, *sf.* Webe *f.*, feinste Leinwand.

Wobło, -bła, *pl.* -bła, *sn.* (Zostera) Wasserrüben *m.*

Webrać, -brnę, -brnąłem, *vn. perf.* hineinwaten; hinein geraten; — w błoto in den Kot hineingeraten; — w długi (bis an die Ohren) in Schulden hineingeraten; — w biedę in Not geraten.

Webraćcie, -cia, *sn.* Hineinwaten *n.*; Hineingeraten *n.*

Wech, Wiech, Wioch, -u, *pl.* -y, *sm.* (Cicuta virosa) Wasserschierling *m.*; = Szalejadowity.

Wecować, -cuje, -wałem, *va. imperf.* 1) weken, schärfen; 2) jmnnd durchhefeln, jmnnd verb zusehen.

Wecowanie, -nia, *sn.* Wetzen *n.*, Schärfen *n.*

Wedeta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Bedette *f.*, Kosten *m.*

Wedle, *praep.* (mit dem 2. Fall) 1) neben, daneben, bei, an; stoi drzewo — wody es steht ein Baum am Wasser; przeszedłem — ciebie ich bin an dir vorübergegangen; 2) = według, gemäß, nach, wegen, laut, zufolge; — prawa laut dem Gesetz; — sił i dostatku wszystko czyniue alles nach Kräften und Vermögen; żyć — przykazań boskich nach Gottes Geboten leben; — przyrodzenia żyć der Natur gemäß leben; przyszedłem tu tylko — ciebie ich bin nur deinetwegen hergekommen; nie — myśli nicht nach Wunsch; — stawu grobla man muß sich strecken nach der Dechen.

Vegetacya, -cyi, *sing. tant. sf.* Vegetation *f.* Pflanzenwelt *f.*

Wegetować, -tuje, -wałem, *vn. imperf.* vegetieren; = Życ jak roślina bez działania i myśli.

Wegnać, -gnam, -gnąłem; **Wgonić**, -nie, -nilem, *va. perf.*; **Wganiać**, -niam, -niałem, *va. imperf.* hineintreiben;

— trzode do obory die Herde in den Stall hineintreiben; — wojsko do miasta das Heer in die Stadt hineintreiben.

Wegnanie, **Wgonienie**, **Wganie**, -nia, *sn.* Hineintreiben *n.*, Hineinjagen *n.*

Wej! *interj.* sieh, ach, schau, sieh einmal.

Wejrzeć, -rzej, -rzałem, *vn. perf.*; **Wzierać**, -ram, -rałem, *vn. imperf.* 1) hineinsehen, hineinschauen, hineingucken; 2) inspizieren, beaufsichtigen; 3) — na kogo auf jmnnd hinab-, hinuntersehen, anschauen, seinen Blick auf jmnnd richten; -rzyj na nas, mocny Boże rcihce deinen Blick auf uns, du starker Gott; -rzał Pan laskawie na Abła i jego ofiary Gott schaute Abel und seine Opfer gnädig an; — na kogo śmieie jmnnd selbstbewußt anschauen; 4) — w co etw. untersuchen, sich um etw. bekümmern, sich mit etw. befassen; = Wglądać.

Wejrzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Blick *m.*; srogie — grimmigter Blick; błagam cię o jedno laskawe — ich flehe dich um einen gnädigen Blick an; mieć zle — einen bösen Blick haben; z pierwszego -nia auf den ersten Blick; w -niu jego malowała się dobroć i pobłażliwość in seinem Blicke malte sich Güte und Nachsicht; wszyscy smutne ku niej zwrócili — alle schauten sie mit traurigen Augen an; 2) Anblick *m.*, Ansehen *n.*; Aussehen *n.*; z -nia von Aussehen.

Wejście, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Eingang *m.*, Eintritt *m.*; — wzbronione verbotener Eingang; — pary Dampzufuß *m.*, Dampfeingang, Einströmung *f.*; u -cia staly dwa rzędy lokajów beim Eingang standen zwei Reihen Lakaien; — tych dwóch masek do sali zrobiło ogólne wrażenie der Eintritt dieser zwei Masken in den Saal machte allgemeinen Eindruck.

Weksel, -sła, *pl.* -sle, *sm.*; *dim.* **Wekslik**, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Wechsel *m.*; wystawić

— einen Wechsel ausstellen; — okazać einen Wechsel präsentieren; — wypłacić einen Wechsel auszahlen, honorieren; — zaprotestować einen Wechsel protestieren; — żyrować einen Wechsel girieren; puścić fałszywe -sle w obieg falsche Wechsel in Umlauf setzen; mający prawo wystawiania -sli wechselfähig; prawo wystawiania -sli wechselfähigkeit *f.*; 2) = Zwrotnica; 3) Wechsel-, Trumpfbalken *m.*

Wekslarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wechselerin *f.*

Wekslarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wechselstube *f.*

Wekslarski, *adi.* Geldwechsler-, Geldwechsel-, Wechsel-

Wekslarstwo, -wa, *sn.* Geldwechsel *m.*, Geldwechseln *n.*; Wechselgeschäft *n.*, Wechselaeschaft *n.*

Wekslarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wechsel *m.*

Wekslować, -luje, -wałem, *va. imperf.* 1) wechseln, Geld auswechseln; 2) schadhafte Waften ausfüttern.

Wekslowanie, -nia, *sn.* Wechseln *n.*

Wekslowy, *adi.* Wechsel-, Wechsel betreffend; prawo -we Wechselrecht *n.*

Weldzki, *adi.* -kie pokłady Wäbber-ton m., Wäbbergebilde *n.*

Welenc, **Welens**, -a, *pl.* -e, *sm.* Waffentrod *m.*

Wegnać, -nę, -nąłem, *vn. perf.* in, an etw. kleben, stecken bleiben; się an etw. gewöhnen, sich in etw. hineinleben.

Wegnąć, -cia, *sn.* Ankleben *n.*; Angewöhnen *n.*

Welin, -u, *pl.* -y, *sm.* Belin *m.*, Belinpapier *n.*, Belinverqament *n.*

Welinowy, *adi.* Belin-

Welon, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* **Welonik**, -a, *pl.* -i, *sm.* Schleier *m.*

Wełna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Wolle *f.*; o kozią -nę się spierać um des Kaisers Bart streiten; ta materya tkana z czystej -ny dieser Stoff ist aus reiner Wolle gewebt; pokryty -ną mit Wolle bedekt;

więcej mu chodzi o -nę niż o owce eś liegt ihm mehr an der Wolle als an den Schafen; eś geht ihm nur um den Nutzen; pewnie każdemu dziś zadrży -na jeder wird heute um seine Haut zittern.

Wielniak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) grubeś Halbwoollenzeug; 2) Bombyx (baumwollstaudenähnlicher Strauch).

Wielnianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) młodszy Koc, wollenes Kleid; 2) Flocken *m.*, Wolle *f.* an Gemächsen; 3) Wollgras *n.*, Seidenbinse *f.*, Wollwolle *f.*; 4) Art Hänfling; 5) Art Reizter.

Wielniany, *adi.* Woll-, wollen; -ne pończochy wollene Strümpfe; -na koldra wollene Dede; -na materya Wollstoff *n.*; -na suknia Wollkleid *n.*; odpadki -ne Wollabfälle *pl.*; towary -ne Wollwaren *pl.*; handel towarów -nych Wollwarenhandel *m.*

Wielniarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wollhändler *m.*; Wollarbeiter *m.*

Wielniasty, *adi.* wollartig, wollicht.

Welnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Anthyllis vulneraria) gemeine Wollblume, Wundkraut *n.*, Wundflee *m.*

Welnigłówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Protea (Pflanze).

Welnisty, *adi.*; **Welnisto**, *adv.* wollig, Wolle tragend, mit Wolle bedekt, haarig.

Welpa, -py, *pl.* -py, *sf.* Eolidia (Schlangenart).

Wemknąć, -nę, -nąłem, *va. imperf.* Wmykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* unvermerkt hineinschieben, einschließen; - się, *vr.* hineinschlüpfen, sich hineinschleichen.

Wemknięcie, **Wmykanie**, -nia, *sn.* unvermerktes Hineinschieben; - się Hineinschlüpfen *n.*, Hineinschleichen *n.*

Wena, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Ader *f.*, Vene *f.* = Żyła.

Wendeta, **Wendetarka**, etc. = Tandeta, Tandeciar-ka etc.

Wendeta, -ty, *sing. tant. sf.* Bendetta *f.*, Blutraße *f.*; = Zemsta.

Wenerować, -ruję, -wałem, *va. imperf.* verehren, achten; = Czcić.

Wenerya, -ryi, *sf.* Lustseuche *f.*

Weneryczny, *adi.* venerisch, syphilitisch.

Wenerzytka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Venus (Muschelart).

Wenesekoya, -cyi, *pl.* -eye, *sf.* Benenöffnung *f.*, Quaderlassen *n.*

Wentyl, -u, *pl.* -e, *sm.* Ventil *n.*, Klappe *f.*; - do obowiązki, -skrzynki suwakowej Ventil, Schmierbüchse *f.* und Hahn *m.*; - dwuprzylgniowy doppelstüfiges Ventil; - dzwonowy, dzwonisty Glockenventil; - kulisty Kugelventil; - naciskowy Druckventil, Druckklappe; - obrotowy Drehventil; - parowy Dampf-, Steuerventil; - piasecznicy Sandstreuventil; - podnoszony Hebungsventil; - pompy Pumpenklappe; - posuwisty Gleitungsventil; - powietrzny Luftventil; - półcylindryczny kształtu D D-Schieber *m.*; - rozdzielający Verteilungsventil; - rozszerzalny Expansions-, Absperrventil; - ssący Saugventil, Einlaufventil, Saugklappe; - stały fixes Ventil; - stożkowy Kegelvehtil, tonijsches Ventil; - wpustowy Drosselventil; - wylewu Speisestopventil; - wypustowy Auslaß-, Ausblasventil; - zasilający Speiseseventil; zawiasowy Klappenventil, Scharnier-, Gelenkventil.

Wentylacja, -cyi, *sf.* Ventilation *f.*, Lüftung *f.*, Luftzufuhr *f.*, Lufterneuerung *f.*

Wentylator, -a, *pl.* -y, *sm.* Ventilator *m.*; = Wiatracyk.

Węń, statt w niego, in ihn, hinein.

Wepchnąć, -nę, -nąłem, *va. imperf.*; **Wpychać**, -cham, -chałem, *va. imperf.* hineinstoßen, hineinstopfen, hineindrängen, hineindrücken; - komu miecz w piersi jmandm das

Schwert in die Brust stoßen; - komu co przemocą do ręki jmandm mit Gewalt etw. in die Hand drücken; - kogo do więzienia jmandm ins Gefängniß werfen; - kogo w nieszcześnie jmandm ins Unglück stürzen; ty mnie -niesz do grobu twoimi postępkami du wirst mich durch deine Taten ins Grab stürzen; - kogo do klasztoru jmandm zwingen, Mönch oder Nonne zu werden; - naż wszystko naraz w usta, by się nie potrzebować dzielić er stopfte alles auf einmal in den Mund hinein, um nicht genötigt sein, zu teilen; - się, *vr.* sich hineindrängen.

Wepchnięcie, **Wpychanie**, -nia, *sn.* Hineinstoßen *n.*, Hineinstopfen *n.*, Hineindrücken *n.*, Hineindrängen *n.*, Hineinzwängen *n.*

Weprzeć, -prę, -wparłem, *va. perf.*; **Wpierać**, -ram, -ralem, *va. imperf.* 1) einbrücken; - drzwi die Türen einbrücken; 2) hineindrängen, hineinzwängen; - nieprzyjaciela do wsi den Feind in das Dorf hineindrängen; - co w kogo jmandm was einreden wollen, jmandm was aufbürden wollen, was meiß-machen wollen, etw. aufhängen, aufstüpfen; chciał we mnie -, że jestem pijany er wollte mir einreden, daß ich betrunken sei; wparłem w niego, że jest moim krewnym ich habe ihm eingeredet, daß er mein Verwandter sei; - się, *vr.* mit Gewalt eindringen; - się w kogo sich jmandm aufdrängen, aufzwingen.

Weranda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Beranda *f.*, Terrasse *f.*

Weratryna, -ny, *sing. tant. sf.* Beratrin *n.*

Werbel, -bla, -ble, *sm.* Trommelwirbel *m.*, Wirbel *m.*

Werbować, -buję, -wałem, *va. imperf.* werben, anwerben.

Werbowanie, -nia, *sn.*; **Werbunek**, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Werben *n.*, Werbung *f.*, Anwerbung *f.*

Werbowniczy, *adi.* Werbung=.

Werbownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Werber *m.*

Wereciarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Zerlumpet(x) *m.*; = Obdartus.

Werek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* ordinäre Schlafstelle, ordinäres Bett.

Wereszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* abgebrochener Pfeil.

Wereta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* grobes Leintuch, großes Tuch.

Werk, -u, *pl.* -i, *sm.* Werk *n.*, Mechanismus *m.*; = Mechanizm.

Wermilion, -u, *sing. tant. sm.* Zinnober *n.*

Werneryt, -u, *sing. tant.* Wernerit *m.*

Werniks, -u, *pl.* -y, *sm.* Lack *m.*, Farbe *f.*; = Pokost.

Weronika, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ehrenpreis *m.*

Werpnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Semeecarpus (Pflanze); = Stonia wesz.

Wersat, -a, *pl.* -ci, *sm.* durchtriebener Mensch.

Wersatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* durchtriebene Frau.

Wersya, -syi, *pl.* -sye, *sf.* Version *f.*; według innej -syi nach einer anderen Version.

Werteb, Wertep, -u, *pl.* -y, *sm.*; Werteba, Wertepa, -py, *pl.* -py, *sf.* Abweg *m.*, Irrweg *m.*; przewodnik zdrajca naprowadził wojska nasze na te przekleste -by der verräterische Führer brachte unser Heer auf diese verdammten Irrwege.

Wertel, -tla, *pl.* -tle, *sm.* Wirtel *m.*, Drehrolle *f.*; Stufenscheibe *f.*, Stufenrolle *f.*

Wertować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* blättern, durchsuchen, durchschauen.

Wertowanie, -nia, *sn.* Durchsuchen *n.*, Durchschauen *n.*

Wertykalny, *adi.*; Wertykalnie, *adv.* senkrecht, vertical; = Pionowy.

Werwa, -wy, *sing. tant.* Werve *f.*, Schwung *m.*; = Entuzjyzm, Zapal.

Weryfikacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Verifikation *f.*; = Sprawdzenie.

Weryfikować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* verifizieren; = Sprawdzać.

Werząć, -nę, -nętem, *va. perf.*; Wrzynać, -nam, -nętem, *va. imperf.* hinein-schneiden; — sie, *vr.* einschneiden, schneidend eindringen; tasiemka -na mi się w ciało zaś Wand schneidet mir ins Fleisch.

Werzenie, -cia; Wrznanie, -nia, *sn.* Einschneiden *n.*

Wesele, -la, *pl.* -la, *sn.* 1) Freude *n.*, Vergnügen *n.*; po -lu często smutek następuje nach Freude kommt oft Traurigkeit, auf Freud' kommt Leid; wszystkie uderza struny po kolei prócz jednej struny, prócz struny -la er schlägt alle Saiten nacheinander an, eine ausgenommen, die Saite der Freude; w -lu i w smutku in Freud' und Leid; 2) Hochzeit *f.*; wigilia przed -m Polterabend; — wyprawic eine Hochzeit machen, austrichten; uczta po -lu Hochzeitsmahl *n.*; srebrne, złote, dyamentowe — silberne, goldene, diamantene Hochzeit; kiedyż pańskie — wann machen Sie Hochzeit? być zaproszonym na — zur Hochzeit geladen sein; byłem na jej -lu ich war auf ihrer Hochzeit; nie rade kury na —, ale musza die Hühner möchten nicht auf die Hochzeit, aber sie müssen doch, die Hühner möchten nicht aufgefressen sein, Muß ist eine harte Fuß; obojdzie się cygańskie — bez marecpanów die Zigeunerhochzeit wird auch ohne Marzipan stattfinden, daß müssen wir nicht haben, wir haben keine so hohen Ansprüche; 3) Abstoßen *n.* des festgefahrenen Sloßes.

Weselenie, -nia, *sn.* Erfreuen *n.*; — się Erleben *n.*

Weselić, -le, -liłem, *va. perf.* freuen, erfreuen, erfreutern; słońce -li doliny die Sonne erfreut die Täler; — się, *vr.* sich freuen, fröhlich, lustig, heiter sein; zli silą się —, dobrzy się -lą

die bösen Menschen zwingen sich zur Freude, die Guten freuen sich von selbst; niema się czego — es ist keine Ursache zur Freude vorhanden.

Weselina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Graptophyllum (Pflanze).

Weselisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* große Hochzeit.

Weselnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Hochzeitsgast *m.*

Weselný, *adi.* Hochzeit=, hochzeitlich; dar — Hochzeit=gestenkt *n.*; -na piesz — Hochzeit=lieb *n.*; orszak — Hochzeit=zug *m.*; obrzędy -ne Hochzeit=bräuche *pl.*; gość — Hochzeit=gast *m.*; towarzysstwo -ne Hochzeit=gesellschaft *f.*

Wesłać, -łam, -łalem, *va. perf.*; Wścielać, -łam, -łalem, *va. imperf.* einbetten.

Wesłać, -szle, -słałem, *va. perf.*; Wsyłać, -łam, -łalem, *va. imperf.* einjenden, hinein-senden.

Wesłanie 1) = Wścielanie, -nia, *sn.* Einbetten *n.*; 2) = Wysłanie, -nia, *sn.* Einschicken *n.*, Einsenden *n.*

Wesolnisia, -si, *pl.* -sie, *sf.* lustiges Weibchen.

Wesoluchny, Wesolutki, *adi.*; Wesoluchno, Wesolutko, *adv.* sehr freudig, heiter, fröhlich.

Wesolek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* 1) Lustigmacher *m.*, Spaßmacher *m.*; 2) (Epilobium spicatum) Weidenröschen *n.*

Wesolosc, -ści, *sing. tant. sf.* Fröhlichkeit *f.*, Heiterkeit *f.*; Freude *f.*; — ustąpiła miejsce smutkowi Fröhlichkeit machte der Trauer Platz; wybuchy -ści Ausbrüche der Heiterkeit; — twarzy, czola, oczu die Heiterkeit des Gesichtes, der Stirn, der Augen.

Wesoły, *adi.*; Wesoło, *adv.* lustig, freudig, fröhlich, heiter; -le miejsce heiterer Ort; -ła mina, twarz heitere Miene, heiteres Gesicht; -ła okolica freundliche Gegend; -le usposobienie heiteres Gemüt; -ły dzień fröhlicher Tag; ach jak -to dziś było na naszym zebraniu o wie lustig war es heute in unserer

Verfammling; grajcie eoś -tego spielt etw. Lustiges (auf); -ła nowine mam do opowiedzenia iść habe eine fröhliche Nachricht zu erzählen; bądź -ły sei lustig; -ła sztuka ein lustiges, unterhaltendes Stück; každy się cieszy, każdemu -to jeder freut sich, jedem ist fröhlich zu Mute; -to życie prowadzić ein fröhliches Leben führen; -ły nastrój fröhliche Stimmung; życze wam -łych świąt ich wünsche euch fröhliche Feiertage; być zawsze -łym immer lustig, gut gelaunt sein; to całkiem nie -ła rzecz das ist gar nicht lustig; -ły jak ptaszek lustig wie ein Voqel.

Wespól, *adv.* 1) gemeinschaftlich, zusammen; 2) zugleich, zu gleicher Zeit.

Wesprzeć, -prę, -parłem, *va. perf.*; Wspierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* unterstützen, stützen, aufhelfen, Beistand leisten, unter die Arme greifen; — kogo radą jmnim mit seinem Rat beistehen; wparł głowę na rękę er stützte den Kopf auf der Hand; -ry ubogiego hilf dem Armen auf; stał wsparty na kiję er stand auf seinen Stock gestützt; — się, *vr.* sich stützen; szedł -jac się na kijach er ging sich auf Krücken stützend; — się wzajemnie się gegenseitig unterstützen.

Wessać się, -ssam, -ssałem, *vr. perf.*; Wsysać się, -sam, -sałem, *vr. imperf.* sich einsaugen.

Wessanie, Wsysanie, -nia, *sn.* Einsaugen *n.*
Westalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Westalin *f.*

Westchnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.*; Wzdychać, -cham, -chałem, *vn. imperf.* seufzen, Seufzer ausstoßen; czemu -chasz? warum seufzest du?; cicho — leise seufzen; — do księżycza den Mond anschauen; — do czego się nach etw. sehnen, nach etw. verlangen; — na co zu etw. seufzen.

Westchnienie, -nia, *pl.*

-nia, *sn.* Seufzer *m.*; cicho — ein leiser Seufzer.

Wesz, *wszy, pl. wszy, sf.* Laus *f.*; — roślina Blattlaus; — wodna Wasserchlangentraut *n.*; — świnią Schierling *m.*

Weszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) *dim.* von Wesz; 2) Räude *f.*; 3) — ogrodna Hundspetersilie *f.*; psia — Aler-tresse *f.*

Wet, *indecl. sn.* — za — oddać Gleiches mit Gleichem vergelten; masz — za — da hast du den Lohn, wie du mir, so ich dir, ich habe dir bloß vergolten. [chać.]

Wetchnąć, siehe Wdy-
Wetchnięcie, Wtchnięcie, -cia, *sn.* Einblasen *n.*, Einhauchen *n.*

Weteran, -a, *pl.* -i, *sm.* Veteran *m.*, alter Soldat.

Weterynarski, *adi.* Veterinär-, tierärztlich.

Weterynaryja, -ryi, *sing. tant. sf.* Tierheilkunde *f.*

Weterynarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Tierarzt *m.*

Wetkać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Wtykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* 1) hineinstopfen; 2) hineinweben.

Wetkanie, Wtykanie, -nia, *sn.* 1) Hineinstopfen *n.*; 2) Hineinweben *n.*

Wetknąć, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Wtykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* hineinstecken, in etw. stecken.

Wetknięcie, -cia, *sn.* Hineinstecken *n.*

Weto, *indecl. sn.* Veto *n.*, Vetorecht *n.*; — założyć das Vetorecht ausüben, Einspruch erheben.

Wetować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* 1) Gleiches mit Gleichem vergelten, hineinzaßen; 2) erseken, wieder einbringen, wieder gutmachen.

Wetowanie, -nia, -ni, *sn.* 1) Vergelten *n.*, Heimzahlen *n.*; 2) Erseken *n.*, Gutmachung *f.*

Wetowniczy, *adi.* Kompensationes-.

Wetrzeć, siehe Wcierać.

Wety, -tów, *plur. tant. sn.* Rachtisch *m.*, Dessert *n.*

Wewlec, -wlekę, -wlokłem; Wwłóczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.*; Wwlekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* hineinziehen, hinein schleppen, mit Gewalt hineinbringen, hineinzerren; -kli go do wiezienia sie schlepten ihn ins Gefängnis; — nitki den Faden durchbringen; -kli go do wody sie schlepten ihn ins Wasser.

Wewlekanie, Wwlekanie, Wwłoczenie, -nia, *sn.* Hineinschleppen *n.*

Wewnątrz, *adv.* und *praep.* mit *b.* 2. Fall; inwendig, innen, innerlich, im Innern; innerhalb; — kopalni im Innern der Grube; któż zgadnie, co się — dzieje wer kann erraten, was innen vorgeht; — domu innerhalb des Hauses; tak — jak i zewnątrz sowohl innen als außen; dom był — urządzony z wielkim przepychem das Haus war innen mit großer Pracht eingerichtet; z wierzchu błyszczący a — pusty von außen glänzend und innen leer.

Wewnętrzny, *adi.*; Wewnętrznie, *adv.* inwendig, innerlich, inner; pokój -ny der innere Friede; minister spraw -nych Minister des Innern; nie dość na tem być -nie enotliwym, trzeba to umieć pokazać es ist nicht genug, innerlich tugendhaft zu sein, man muß es auch zeigen können; ruch -ny płynu die innere Bewegung der Flüssigkeit; -na część oka der innere Teil des Auges; uśmiechał się do mnie, a -nie myślał, jakby się mnie pozbyć er lächelte mir zu und innerlich dachte er darüber nach, wie mich los zu werden.

Wezbrać, -biore, -rałem, *vn. perf.*; Wzbierać, -ram, -rałem, *vn. imperf.* anschwellen, schwellen, wachsen, zunehmen, steigen, fluten; -ły rzeki die Flüsse schwellen an; morze -ra das Meer flutet; spuchlizna -ra die Schwellung nimmt zu.

Wezbranie, Wzbieranie, -nia, *sn.* Schwellen *n.*, An-

schwellen *n.*, Zunehmen *n.* ;
— wody Anschwellen des
Wassers.

Wezdma, -*my*, *pl.* -*my*,
sf. 1) niedriger, jumpfiger mit
Rafen bededter Ort, der bei
großem Wasser gehoben wird,
Wiesenbruch *m.*, Bruchboden
m.; 2) (Tympantitis) Bauch-
blähung.

Wezdrznąć się, Wzdry-
gnąć się, *vr. perf.*; Wzdry-
gać się, -*gam*, -*gatem*, *vr.*
imperf. zurückschaudern, zu-
rückbeten, zucken, schaudern;
-*gam* się na samą myśl o tem
ich schaudere bei dem bloßen
Gedanken daran; serce się
-*ga* na myśl o tych okrucień-
stwach daß Herz schaudert
bei dem bloßen Gedanken an
diese Greuelthaten; -*nał* się
cały na ten widok er schreite
vor diesem Anblick zurück;
popatrzał, -*nał* się i poszedł
dalej er schaute hin, zuckte
vor Grausen und ging weiter.

Wezdrzeć, -*dre*, -*darem*,
va. perf.; Wzdzierać, -*ram*,
-*ralem*, *va. imperf.* in die
Höhe zerrn, in die Höhe hin-
aufreißen; — się, *vr.* mühsam
hinaufklettern.

Wezglowie, -*wia*, *pl.* -*wia*,
sm.; *dim.* Wezglówek, -*wka*,
pl. -*wki*, *sm.* 1) Postler *n.* (*m.*);
Koppolster, Rissen *n.*, Pfühl
m.; na bogatych -*wiach*
boginie siedziały auf reichen
Rissen saßen die Göttinnen;
— z róż i lilii ein Postler
aus Rosen und Lilien;
-*głwko* komu podkładać
jmnmd schmeicheln, mit ihm
zärtlich tun, mit jmnmd viel
Nachsicht haben; 2) Kämpfer-
schicht(e) *f.*, Anfall *m.*

Wezglowny, *adi.* Postler-
Rissen.

Wezuwian, -*u*, *pl.* -*y*, *sm.*
Besuvian *m.*, Egeran *m.*,
Zotrząś *m.*

Wezwać, -*wę*, -*wąm* *m.*,
va. perf.; Wzywać, -*wam*,
-*wątem*, *va. imperf.* 1) rufen,
anrufen; — czyjś pomocy
jmnmd Hilfe anrufen; —
wszystkich świętych alle
Heiligen anrufen; — kogo
na pomoc jmnmd zu Hilfe

rufen; — Boga na świadka
Gott zum Zeugen anrufen; 2)
herbeirufen, berufen, kommen
lassen; — do siebie zu sich be-
scheiden, berufen, entbieten;
trzebaby — lekarza man sollte
einen Arzt kommen lassen; —
wij go do siebie a potem to z
nim omówisz bescheide ihn zu dir
und dann wirst du es mit
ihm besprechen; zostałem
nagle -*ny* do domu ich wurde
plötzlich nach Hause berufen;
— kogo na urząd jmnmd zu
einem Amte berufen, jmnmd
ein Amt antragen; — kogo
na nauczyciela jmnmd daß
Amt eines Lehrers antragen.

Wezwanie, -*nia*, *pl.* -*nia*,
sn. Aufforderung *f.*, Beru-
fung *f.*, Ruf *m.*; przybyłem
na jego — ich bin auf seinen
Ruf gekommen; dostał sa-
downe — do spełniacza
swoich zoobowiazań er be-
kam eine gerichtliche Auf-
forderung zur Erfüllung seiner
Verbindlichkeiten; — do od-
powiedzenia na skargę Auf-
forderung zur Klagebeantwortung;
— do sądu gerichtliche
Vorladung; — do bitwy
Aufforderung zum Kampfe;
otrzymał — na profesora
anatomii do Wiednia er hat
einen Ruf als Professor der
Anatomie nach Wien erhalten;
— pomocy boskiej die An-
rufung der Hilfe Gottes.

Wezwlec, -*ke*, -*włokłem*,
va. perf.; Wzwlekać, -*kam*,
-*kalem*, *va. imperf.* hinauf-
schleppen, hinaufzerrn, hinauf-
ziehen.

Wezwrzeć, -*re*, -*warłem*, *vn.*
perf.; Wzwierać, -*ram*, -*ra-*
tem, *vn. imperf.* aufstehen,
aufsteigen, in die Höhe
schlagen.

Wezykatorya, -*ryi*, *pl.*
-*rye*, *sf.* Senfpflaster *n.*,
Blasenpflaster *n.*, Zugpflaster.
Wezykatoryjny, *adi.* Senf-
pflaster.

Wezyr, -*a*, *pl.* -*owie*, *sm.*
Besir *m.*

Wezreć się, -*zre*, -*żartem*,
vr. perf.; Wzerać się, -*ram*,
-*ralem*, *vr. imperf.* sich hin-
einbeißen, sich einreisen.

Weborek, -*rka*, *pl.* -*iki*,
sm. Eimer *m.*

Wech, -*u*, *sing. tant. sm.*
Geruch *m.*, Riechen *n.*, Bittern
n.; Nafe *f.*; Geruchssinn *m.*;
dobry — eine feine Nafe; nie-
które zwierzęta nie mają cał-
kiem -*u* manche Tiere haben gar
keinen Geruchssinn; -*em* wilk
sytnie bedzie vom Riechen wird
der Wolf nicht satt; za po-
mocą -*u* rozpoznac durch den
Geruch erkennen; pies z
nierozwiniętym -*em* Hund
mit unentwideltem Geruch.

Wechma, -*my*, *pl.* -*my*,
sf. Oosphromenus (Gattung
der Klippfische).

Wechosz, -*a*, *pl.* -*e*, *sm.*
Spürhund *m.*

Wechowoy, *adi.* Geruch-;
nerw — Geruchsnerw *m.*

Weda, -*dy*, *pl.* -*dy*, *sf.*;
dim. Wedka, -*ki*, *pl.* -*ki*, *sf.*
Fischangel *f.*, Angel, Angel-
rute *f.*; na -*kę* ryby łapać
mit der Angel fischen, angeln;
złapać kogo na -*kę* jmnmd
mit einer Lodspeise fangen;
złota -*ką* ryby łowić mit
goldener Angel fischen.

Wedkarz, -*a*, *pl.* -*e*, *sm.*
Angler *m.*

Wedlina, -*ny*, *pl.* -*ny*, *sf.*
Rauchfleisch *n.*, Sechfleisch *n.*;
-*ny* Bürste *pl.*, Sechwaren *pl.*;
sklep z -*mi* Sechserladen *m.*

Wedliniarz, -*a*, *pl.* -*e*, *sm.*
Sechser *m.*

Wedny, *adi.* Angel-; -*na*
nie Angelsaden *m.*, Angel-
schnur *f.*; — trzonek An-
gelstoch *m.*, Angelrute *f.*

Wedrować, -*druje*, -*wą-*
tem, *vn. imperf.* wandern,
herumwandern; -*drująca* trupa
aktorów eine wandernde Schau-
spielertruppe, Schmiere *f.*

Wedrowanie, -*nia*, *sn.*
Wandern *n.*

Wedrowczyk, -*a*, *pl.* -*i*,
sm. Wanderbusch *m.*

Wedrowiec, -*wca*, *pl.* -*wcy*,
sm. 1) Wanderer *m.*; 2)
Wanderfalk *m.*, Fremdling-
falk *m.*

Wedrownica, -*cy*, *pl.* -*ce*,
sf. Wandererin *f.*

Wedrowniczy, Wędro-
wczy, *adi.* Wanderer-.

Wędownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Wanderer *m.*

Wędowny, *adi.* Wander-, wandernd; piaki -ne Wander-vögel, Zugvögel *pl.*; kij — Wanderstab *m.*; trupa -na Wandertrope *f.*; lata -ne Wanderjahre *pl.*; — nau-czyciel Wanderlehrer *m.*; — kaznodzieja Wanderprediger *m.*; pajak — Wander-spinne *f.*

Wędrowka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wanderschaft *f.*, Wanderung *f.*; wiele odbył -wek er hat viele Wanderungen gemacht; podczas moich -wek po kraju während meiner Wanderungen im Lande; na -kę kogo wysłać jmną auf die Wanderschaft schicken; — ludów, narodów Wölkerwanderung; ukończył swoją -kę na ziemi er hat seine irdische Wanderschaft vollendet.

Wędrychota, -ty, *sf.* Attionia (Pflanze).

Wędzarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Räucherfammer *f.*, Selch-tammer.

Wędzenie, -nia, *sn.* Räuchern *n.*, Selchen *n.*

Wędzić, -dzieć, -dziłem, *va. imperf.* räuchern; selchen; -dzone ryby geräucherte Fische; -ne mięso Geräuchertes Fleisch; — sie, *vr.* 1) im Rauche hängen; 2) welfen, sich härmen.

Wędzidelko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) *dim.* von Wedzidło; 2) Bändchen *n.* unter der Zunge, Zungenband *n.*

Wędzido, -dta, *pl.* -dta, *sn.* Zaum *m.*, Gebiß *n.*; — włożył na żądze die Begierden im Zaume halten; zrób sobie — na język hafte deine Zunge im Zaume.

Wędzidłowy, *adi.* Zaum-. Wędzigrasz, -a, *pl.* -e, *sm.* Knider *m.*, Zilz *m.*

Wędzisko, Wędliisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Angelrute *f.*

Wędzonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gesehite(s) *n.*, Rauchfleisch *n.*

Węgar, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Węgarek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Türjüle *f.*, Türpösten *m.*

Węgiel, -gla, *pl.* -gla, *sm.*; *dim.* Węglik, Węgielek,

-lka, *pl.* -lki, *sm.* Kohle *f.*; — drzewny Holzkohle; — kamienny Steinkohle; — brunatny Braunkohle; — chudy magere Steinkohle, Sandkohle; — drobny, mial węglowy Kohlenstaub, ge-lsteinte Kohle; — gruby grobe Kohle, Stückkohle; — kost-kowy, — Würfelfohle; — ko-walski Schmiedekohle; — li-ściowaty Blätterkohle; — łup-kowy, — stoisty Schiefer-, Splitterkohle; — niesorto-wany Förderkohle; — orzesz-kowy Kirshen-, Sinterkohle; — pomienisty Flammkohle; — połyskowy Glanzkohle; — przesianny Kohlenstaub; — przyćmiony dichte Steinkohle, Rannenkohle; — roślinny vegetabilische Kohle, Pflanzenkohle; — spiekowy Backkohle; — tłusty Fettkohle; — torfowy Torfkohle; — topliwy badane Kohle; — zwierzęcy tierische Kohle; — średni halbmagere Kohle; — czysty Kohlenstoff *m.*; palenie -gli Kohlenbrennerei *f.*; kopalnia -gli Steinkohlenbergwerk *n.*; czarny jak — kohlschwarz; komórka na -gla Kohlenfammer; oczy się mu świeciły jak dwa żarzące się -gla die Augen glänzten ihm wie zwei glühende Kohlen.

Węgielnia, Węglarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Kohlen-schuppen *m.*; 2) Kohlenbrennerei *f.*

Węgielnica, -cy, *pl.* ce, *sf.* Winkelmaß *n.*, Winkel *m.*; — z pionem Grundwage *f.*; Schrotwage; — uciosowa Gehrimaß *n.*, Schmiege *f.*

Węgielnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schwinfel *m.*

Węgielność, -ści, *sing. tant. sf.* Winkelspitze *f.*, Zwi-fel *m.*

Węgielny, Węglowy, *adi.* 1) Kohlen-, von Kohle; 2) Gäß-, Winkel-, Grund-; kamień — Grundstein *m.*; po-łożenie kamienia-nego Grundsteinlegung *f.*; położyć kamień — do czyjej wielkości den Grundstein zu jmną Größe legen.

Węgiel, -gla, *pl.* -gły, *sm.* Winkel *m.*, Ecke *f.*, Spitze *f.*; — zrebno einspringender Winkel, Eckchaft *m.*

Węgielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Ungarin *f.*; 2) ungarische Pflaume; 3) ungarischer Pelsrod; ungarischer Säbel; ungarische Mütze.

Węgierski, *adi.* ungarisch; -skie wino Ungarwein *m.*

Węgierszczyzna, -ny, *sf.* Ungarische(s) *n.*; Ungar-tum *n.*

Węglak, -a, *pl.* -i, *sm.* Karbonid *n.*

Węglan, -u, *pl.* -y, *sm.* Kohlenäure *f.*; — wapna kohlen-saurer Kalk.

Węglanek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Kohlenstoffmetall *n.*

Węglarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Kohlenmeilerei *f.*, Kohlen-schwefelei *f.*, Kohlenbrennerei *f.*

Węglarski, *adi.* Köhler-; rzemiosło -skie Köhlerhand-merf *n.*

Węglarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Köhlerhandwerk *n.* Köhlerei *f.*, Kohlenbrennen *n.*

Węglarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Köhler *m.*, Kohlenbrenner *m.*

Węglasty, *adi.*; Węglasto, *adv.* 1) kohlenartig; 2) win-feliq, ediq.

Węglek, Węglanek, -nka, *pl.* -nki, *sm.*; — żelaza Kohlenstoffeisen *n.*

Węglonie, -nia, *sing. tant. sn.* Kohlen-schwelen *n.*

Węglić, -gla, -gilem, *va. perf.* zu Kohlen verbrennen.

Węglik, -a, *pl.* -i; Węglen, -u, *pl.* -y, *sm.* Kohlenstoff *m.*

Węglisty, *adi.* Kohlen-; kohlenartig.

Węglniec, -nieje, -niałem, *vn. perf.* verkohlen.

Węglolysk, -u, *pl.* -i; Węglowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Anthrazit *m.*, Kohlen-blende *f.*

Węglowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Ort *m.* im Walde, wo Koh-len gebrannt werden.

Węglowodór, -u, *sing. tant. sm.* Gruben-gas *n.*, Sumpflust *f.*

Weglowy, Weglisty, *adi.* Kohlen-; kohlenartig; — utwór Kohlenformation *f.*, Steinkohlengebilde *n.*; — we drzewo Brennholz *n.*

Weglosz, *-a, pl. -e, sm.* Haloragis (Pflanze).

Wegorz, *-ni, pl. -nie, sf.* Naliska *f.*, Nalfang *m.*

Wegornik, *-a, pl. -i, sm.* (Gymnomuraena) Muräne *f.*

Wegorz, *-a, pl. -e, sm.* Nal *m.*; połow *-y* Nalfang *m.*; staw *n.* *-e* Nalteich *m.*; *-e* w zameście łowie im Trüben fischen; slizki jak — glatt wie ein Nal, aalglatt.

Wegorzoryb, *-a, pl. -y, sm.* Seeaal *n.*

Wegorzosum, *-a, pl. -y, sm.* Blattaal *m.*, Blattleib *m.*, Buntaal.

Wegorzowaty, *adi.* aal-förmig.

Wegorzownica, *-cy, pl. -ce, sf.* Schlangenaal *m.*

Wegorzowy, *adi.* Nal-

Wegorzówka, *-ki, pl. -ki, sf.* große schwarze Johannisbeere, Nal-, Nalgenbeere *f.*

Wegorzycza, *-cy, pl. -ce, sf.* Nalgattung *f.*

Wegorzyc, *-a, pl. -i, sm.* (Vibrio) Eßigalgen *n.*

Wegorzyna, *-ny, sing. tant. sf.* Nalsteich *n.*

Węgrowaciec, *-cieje, -cia-lem, vn. imperf.* finnisg werden.

Węgrowatość, *-ści, sing. tant. sf.* Finnen *pl.*, Perlskrankheit *f.*, Hirschsucht *f.*

Węgrowaty, *adi.* voll Finnen, finnisg.

Węgrowiec, *-wca, pl. -wce, sn.* Finne *f.*

Węgrzyn, *-a, sm.* Ungarwein *m.*

Węzelnik, *-a, pl. -i, sm.* Phaenocoma (Pflanze).

Węzeł, *-zła, pl. -zły, sm.*; *dim.* Węzelek, *-lka, pl. -lki, sm.* 1) Knoten *m.*; — zawiązać einen Knoten machen, schürzen, knüpfen; — gordyjski gordijscher Knoten; *na* — zawiązać etw. zu einem Knoten binden; — rozwiązać den Knoten lösen; rozwiązanie *-zła* Knotenlösung *f.*; zawiązanie *-zła*

Knotenschürzung *f.*; — nitowany genieteter Knoten; 2) Band *n.*; — małżeński Eheband *n.*; spoić — przyjaźni die Bande der Freundschaft anknüpfen; łączy mnie z nim — przyjaźni ich bin mit ihm durch Freundschaftsbände verbunden; 3) Bündel *n.*; — kluczy Schlüsselbund *m.*; 4) Knotengeschwulst *f.*; 5) — żywotny Knoten *m.*, Gelenk *n.* zwischen Blatt- und Schultergelenk; 6) — przegubowy Bolzen-, Gelenkverbindung *f.*; 7) *-zły, pl.* Mondsknoten *pl.*, Drachensopf *m.*, Drachenschwan; *m.*, Ganglien *pl.*; 8) — wileze Erdfinge *f.*, Erdnuß *f.*

Węzelek, *-lka, pl. -lki, sm.* 1) *dim.* von Wezet; 2) Bündel *n.*, Paket *n.*

Węzina, *-ny, pl. -ny, sf.* Enpaß *m.*

Węzistręt, *-u, pl. -y, sm.* Ophiorrhisa (Pflanze).

Węzlica, *-cy, pl. -ce, sf.* (Bacomyces) Knotenschwamm *m.*

Węzłowac, *-luję, -wałem; Węzlic, -lę, -liłem, va. imperf.* Knoten knüpfen.

Węzłowanie, Węzlenie, *-nia, sn.* Knüpfen *n.* der Knoten.

Węzłowaty, *adi.*; Węzłowato, *adv.* bündig, knotig; krótko *i* -to kurz und bündig; łączyga — knotiger Stengel.

Węzłowy, *adi.* Knoten-

Węzlisty, Węzlasty, *adi.* voll Knoten.

Węża, *-ży, pl. -że, sf.* Wabe *f.* im Bienenstoch.

Węże, *-cia, pl. -ta, sm.* Schlangenjunge(s) *n.*

Wężnica, *-cy, pl. -ce, sf.* (Oscillatoria) fadenförmiger Algenförper.

Wężochwalca, *-cy, pl. -cy, sm.* Schlangenanbeter *m.*

Wężogłów, *-owa, pl. -owy, sn.* (Ophicephalus) Schlangensopf *m.*

Wężogon, *-u, pl. -y, sm.* (Ophisurus) Schlangenaal *m.*

Węzojedzca, *-cy, pl. -cy, sf.* Schlangenesser *m.*

Węzokij, *-a, pl. -e; Węzokręt, -u, pl. -y, sm.* Wreturfst *m.*, Schlangensfab.

Wężorodny, *adi.* schlangengebärend.

Wężowatość, *-ści, sing. tant. sf.* Geschlängelte(s) *n.*; Schlangenartigkeit *f.*

Wężowaty, *adi.*; Wężowato, *adv.* Schlangen-, Schlängel-, schlangenartig, geschlängelt.

Wężowiec, *-wca, pl. -wce, sm.* Serpentin *n.*; — szlachetny edles Serpentin.

Wężowisko, *-ska, pl. -ska, sn.* Schlangenhaut *f.*

Wężownica, *-cy, pl. -ce, sf.* 1) Schlange *f.*, Schlangenrohr *n.*, Feldschlange; 2) Schnecke *f.*, Schlangelinie *f.*

Wężownik, *-a, pl. -i, sm.* 1) Schlangenfisch *m.*; 2) Schlangenstein *m.*; 3) Katterwurz *f.*; — wielki punktierter Atron, Schlangentraut *n.*; — biały Araswurz *f.*, deutscher Ingwer, virginitische Schlangenswurz *f.*, Pfennigkraut *n.*

Wężowy, Węży, *adi.* Schlangen-; *-wa* skóra Schlangenhaut *f.*; *z* *-wą* gibkością mit Schlangenschmeibigkeit; *sploty* *-we* Schlangengewinde *n.*; *-wa* ścieżka Schlangenspfad *m.*; *taniec* *-wy*, serpentynowy Serpentinanz *m.*; *-wy* język (Ophioglossum) Schlangengeunge *f.*; *-wy* mord Schlangenmord *m.*

Wężówka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Plot *m.*, Schlangenvogel *m.*; 2) Lygodium (Farnkrautart); 3) (Hydroglossum) Froschlaidgeschwulst *f.* unter der Zunge.

Węższy, *adi.* Komparativ von Wazki, schmaler.

Wężyc, *-że, -żyłem, va. imperf.* enger machen, verengern; — się, *vr.* enger werden, sich verengern.

Wężydo, *-dła, pl. -dła, sn.* Doppelschlangenz *f.*

Wężydrzew, *-a, pl. -a, sn.* Schlangenhölz *n.*

Węzyk, *-a, pl. -i, sm.* 1) kleine Schlange; 2) kleine Feldschlange (Kanone); 3) schlangenförmige Richtung, Schlangelauf *m.*; strumyk dzielił się w ów tysiąc der Bach teilte sich in tausend

schlangenförmige Arme; -a biegać den Schlangenlauf machen; taśma w — ein schlangenförmiges Band.

Węzykowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Geschlängelte(3) n., Gewundene(3) n.; Gewundenheit *f.*

Węzykowaty, *adi.*; Węzykowato, *adv.* gewunden, gechlängelt.

Węzyk, -u, *sing. tant. (Scorzonera)* Storzonwurzel *f.*, schwarze Habermurzel.

Węzysko, -ka, *pl. -ka, sn.* 1) große häßliche Schlange; 2) Weßschnur *f.*; 3) Schlangensamen *n.*

Węzystret, -u, *pl. -y, sm.* Schlangenwurz *f.*

Wgajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Wgaić, -ję, -iłem, *va. perf.* freien Holzschlag eröffnen.

Wgajanie, Wgajenie, -nia, *sn.* Eröffnung *f.* des freien Holzschlages.

Wganiać, *siehe:* Wegnać. Wganianie, -nia, *sn.* Hineinjagen *n.*, Einjagen *n.*

Wgarniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wgarnać, -nę, -nąłem, *va. perf.* hineinschieben, hereinschieben.

Wgarnianie, Wgarnięcie, -cia, *sn.* Hineinschieben *n.*, Hereinschieben *n.*

Wgaszczać się, -czam, -czalem, *vr. imperf.*; Wgosić się, -szezę, -szyć, *vr. perf.* sich einladen, ungeladen eindringen.

Wgiać, *wegne, wgiałem, va. perf.*; Wginać, -nam, -nałem, *va. imperf.* hineinbeugen, hineinbiegen, einbiegen.

Wgięcie, -cia; Wginanie, -nia, *sn.* Hineinbiegen *n.*, Hineinbeugen *n.*, Einbiegen *n.*

Wgietodziób, -a, *pl. -y, sm.* Rahltopf *n.*, Ringflorh *m.*, Jagiru *n.*

Wglądać, -dam, -dałem; Wzierać, -ram, -rałem, *vr. imperf.*; Wglądać, -dnę, -dnąłem; Wejrzyć, -rzę, -rzałem, *vn. perf.* 1) hineinsehen; — w czyją duszę in jmands Seele hineinsehen; — do książki in das Buch hineinsehen; — komu w oczy jundm

in die Augen hineinsehen; — 2) na co auf etw. hinabschauen, hinunterschauen; 3) — w co auf etw. sehen, Einsicht nehmen in etw., sich mit etw. befassen, sich um etw. kümmern; dobra gospodyni sama wszędzie -dnie eine gute Hausfrau beklammert sich selbst um alles; nie -dasz w to, czy dobrze robia, byleby wiele du beklammertest dich nicht darum, ob sie gut arbeiten, wenn sie nur viel Arbeit liefern; 4) — w co etw. untersuchen, prüfen; nie miałem czasu -dnąc w tę sprawę ich hatte keine Zeit, diese Angelegenheit zu untersuchen.

Wglądanie, -nia; Wglądnięcie, -cia, *sn.* Hineinsehen *n.*, Untersuchung *f.*

Wgledota, -ty, *sf.* Callichroa (Pflanze).

Wgląbiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wgłobić, -bie, -biłem, *va. perf.* hineinpressen.

Wgląbianie, Wglębienie, -nia, *sn.* Hineinpressen *n.*

Wglębiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wglębić, -bie, -biłem, *va. perf.* vertiefen; — się, *vr.* sich vertiefen; — się w jakiś przedmiot sich in einen Gegenstand vertiefen.

Wglębianie, Wglębienie, -nia, *sn.* Bertiefen *n.*

Wglębka, -ki, *pl. -ki, sf.* Riccia (Moosart).

Wgniatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Wgnieść, wgniotę, wgniotłem, *va. perf.* hineinpressen, hineindrücken, hineinfneten.

Wgniatanie, Wgniecenie, -nia, *sn.* Hineinpressen *n.*, Hineinfneten *m.*, Hineindrücken *n.*

Wgnieżdzać się, -dzam, -dzalem, *vr. imperf.*; Wgnieżdźcie się, -dże, -dżiłem, *vr. perf.* sich einnistern.

Wgradzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Wgrodzić, -dżę, -dżiłem, *va. perf.* mit einzäunen, in einem Bezirk mit einschließen; — się, *vr.* sich eindrängen; — się w cudzy zagon in fremdes Gebiet eintreten.

Wgradzanie, Wgrozdenie, -nia, *sn.* Miteinzäunen *n.*

Wgramolenie się, -nia, *sn.* Hinaufklettern *n.*, Hinaufkriechen *n.*, Hinaufsteigen *n.*

Wgramolić się, -ję, -liłem, *va. perf.* mit Schwierigkeit hinaufklimmen, hinaufklettern, hinaufkriechen.

Wgrzązać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Wgrzążyć, -żę, -żyłem, *va. perf.* vertiefen, versenken.

Wgrzanie, Wgrzanie, -nia, *sn.* Bertiefen *n.*, Versenken *n.*

Wgrozić, -żę, -żiłem, durch Drohen eintreiben, durch Drohung etw. erreichen; — się, *vr.* sich fürchterlich machen.

Wgrozienie, -nia, *sn.* Erzwingen *n.* durch Drohung.

Wgrzyzać się, -zam, -załem, *vr. imperf.*; Wgrzyźć się, -żę, -żiłem, *vr. perf.* sich hineinbeißen; -żę się jak dym pod jej powieki ich werde mich wie der Rauch unter ihre Lider hineinbeißen.

Wgryzanie się, Wgryzienie się, *sn.* Hineinbeißen *n.*

Wgrzyzać, -zka, *pl. -zki, sm.* Rüsseltäfer *m.*

Wgrzebać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Wgrzebywać, -buję, -wałem, *va. imperf.* hineinscharren, einscharren, verscharren.

Wgważdzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Wgwożdźić, -dżę, -dżiłem, *va. perf.* hineinnageln, hineinfellen.

Wgważdżanie, Wgwożdżenie, -nia, *sn.* Einteilung *f.*, Einfeilen *n.*

Whysować, -suje, -wałem, *va. perf.* hinaufschiffen.

Wiać, wieje, wiałem, *I. vn. imperf.*; Wionąć, -nę, -nąłem, *I. vn. perf.* 1) wehen; patrzeć, skąd wiatr wieje schauen, von wo der Wind weht (sprichw.) den Mantel nach dem Winde hängen; wiatr łagodny wiał oł południa ein milder Wind wehte vom Süden; chłodny wietrzyk wionął na nią ein kühles Windchen hauchte sie

an; wiatr wieje od wyrzeża der Wind weht von der Küste; etw. fächeln, Wind machen, in der Luft schwenken; — choragwiami w powietrzu die Fahnen flattern lassen; w dali wiał picropusz jego hekmu in der Ferne wehte der Federbusch seines Helmes; — papierkiem na świecę das Licht mit einem Stückchen Papier anfächeln; ptak skrzydłami wieje powietrze rozbija der Vogel durchschneidet mit den Flügeln schlagend die Luft; 3) mit dem Winde gehen, verschwinden, verfliegen, in den Wind geschlagen werden; i wionęła ogrodem przez płoty, przez liście und sie verschwand im Garten hinter den Zäunen und Blättern; z grobów wieją modły, jeki von den Gräbern trägt der Wind Gebet und Stöhnen herbei; wionęła dawna wierność die alte Treue verschwand; II. *va.* 1) etw. schwingen, wanken, sichten, wüfeln; 2) — kogo jmdm wegblasen.

Wiadomość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Nachricht *f.*, Kunde *f.*; mam tę — z ust naocznych świadków ich habe diese Nachricht von Augenzeugen; ta — jest nieco spóźniona diese Nachricht ist ein wenig verspätet; — ta rozeszła się lotem błyskawicy po całym mieście diese Nachricht verbreitete sich mit Blitzesschnelle in der ganzen Stadt; już dawno nie miałem -ści od mego syna ich bin schon lange ohne Nachricht von meinem Sohne; fałszywa — falsche Kunde; 2) Kenntnis *f.*, Kunde *f.*; doszło do mojej -ści es ist zu meiner Kenntnis gelangt; podajemy do powszechnej -ści, że wir bringen zu allgemeiner Kenntnis, daß . . . ; es wird hiedurch bekanntgegeben, daß . . . ; przyjąc do -ści zur Kenntnis nehmen; mieć o czem — von etw. Kenntnis haben; -ści polegające na doświadczeniu auf Erfahrung beruhende Kennt-

nisse; posiada piękne -ści w literaturze starożytnej er besitzt schöne Kenntnisse in der alten Literatur.

Wiadomy, *adi.*; **Wiadomo**, *Wiadomie*, *adv.* bewußt, bekannt; w -mej ci sprawie wyjechał za granicę in der dir bekannten Angelegenheit reiste er ins Ausland; nie było mi -mem es war mir nicht bekannt; czemu światu o tem -mo es ist der ganzen Welt bekannt; ten człowiek skłamał -mie dieser Mensch hat bewußt gelogen; -mo ci być musi es muß dir bekannt sein; pobyt jego nie jest -my sein Aufenthalt ist nicht bekannt; nie -mo mi, gdzie to podział es ist mir nicht bekannt, wo er es hingetan hat; o ile mi jest -mem so-wiel meine Kenntnis reicht; -mym sposobem bekanntermaßen.

Wiadro, -dra, *pl.* -dra, *sn.*; *dim.* **Wiadorko**, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Eimer *m.*; Pflüge *f.*, Kübel *m.*; -ko pożarowe Feuerreimer *m.*

Wiadrowy, *adi.* Eimer-, einen Eimer fassend.

Wiadukt, -u, *pl.* -y, *sm.* **Wiadukt**, *m.* Wegüberführung *f.*

Wiałnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Getreidesichtungsmaschine *f.*

Wianiecznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Kranzflächterin *f.*

Wianecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Kranzflächter *m.*; 2) (*Hedychium*) Kranzblume *f.*

Wianeczny, *adi.* Kranz-

Wianek, -nka, *pl.* -nki, *sm.*; *dim.* **Wianeczek**, -czka, *pl.* -czki; **Wianuszek**, -szka, *pl.* -szki, *sm.* 1) Kranz *m.*, Kränzlein *n.*; wieć — einen Kranz flechten; — z róż i lilii ein aus Rosen und Lilien geflochtener Kranz; 2) Jungfernkranz *m.*, Kränzchen *n.*, Keuschheit *f.*; — pannie odebrać einer Jungfrau den Kranz rauben; — swój utracił sie ist um ihren Kranz gekommen.

Wiano, -nia, *sn.* Wehen *n.*

Wiano, -na, *pl.* -na, *sn.* 1) Mitgift *f.*, Brautschlag *m.*; 2) Morgengabe *f.*, Gegenver-

Wianorostka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* **Leongia** (Pflanze).

Wianotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* **Pedia** (Pflanze).

Wianować, -nuje, -wałem, *va. perf.* 1) aussteuern, ausflattern; 2) die Morgengabe schenken, die Widerlage der Frau verschreiben, das Gegenvermächtnis machen.

Wianowanie, -nia, *sn.* Ausstattung *f.*, Schenkung *f.* der Morgengabe, Gegenvermächtnis *n.*

Wianowłocznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* **Besteria** (Pflanze).

Wianowłosta, -sty, *pl.* -sty, *sf.* **Princiana** (Pflanze).

Wiara, -ry, *pl.* -ry, *sf.* 1) Glaube *m.*; — nadzieja i miłość Glaube, Liebe und Hoffnung; — twoja ciebie uzdrowiła dein Glaube hat dich gesund gemacht; — bez uczynków jest martwa der Glaube ohne Taten ist tot; niech prosi Boga, z -rą, nie nie wapiąc er soll Gott voll Glauben bitten, an nichts zweifeln; — w nieśmiertelność duszy der Glaube an die Unsterblichkeit der Seele; akt *m.* -ry Glaubensakt *m.*, Glaubensbekenntnis *n.*; silny swoja -rą fest durch seinen Glauben; 2) Glaube *m.*, Religion *f.*; — katolicka, żydowska, ewangelicka der katholische, jüdische, evangelische Glaube; być -ry chrześcijańskiej christlichen Glaubens sein; wyprzeć się wiary swoich ojców den Glauben seiner Väter verleugnen; wyznanie -ry Glaubensbekenntnis *n.*; brak -ry Mangel *m.* an Glauben; wyrzec się swojej -ry seinen Glauben abschwören; 3) Glaube *m.*, Glaubwürdigkeit *f.*, Glaubhaftigkeit *f.*; dać czemu -rą einer Sache Glauben schenken; to -rę przechodzi das ist über allen Glauben; ta pogłoska u nikogo nie znajduje -ry dies Gerücht findet bei niemandem Glauben; pokładać w czem zupełną -rę festen Glauben in etw. setzen; stracił już u wszystkich -rę er

hat schon bei allen den Glauben verloren; rzecz godaa -ry eine glaubwürdige Sache; dla lepszej -ry der größeren Glaubwürdigkeit wegen; 4) Treue *f.*, Treu' und Glauben; spuścić się na czyją -re sich auf jmands Treue verlassen; pod dobrą -rą co obiecać jmandm etw. auf Tren' und Glauben versprechen; dochować -ry treu bleiben; na -re z kim żyć mit jmandm auf Tren' und Glauben leben; — małżeńską die eheliche Treue; kto nie może przyjacielowi dochować -ry wer seinem Freunde nicht treu bleiben kann; złamać -re die Treue brechen; 5) Soldaten *pl.*, Waffenbrüder *pl.*; — naprzód! voran, Waffenbrüder!

Wiardunek, -uku, *pl.* -nki, *sm.* Bierdung *m.*

Wiarka, -ki, *sf.* neuer, falscher Glaube.

Wiarlina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Milnea (Pflanze).

Wiarliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Leichtgläubigkeit *f.*

Wiarliwy, *adi.*; Wiarliwie, *adv.* leichtgläubig.

Wiarobronca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Glaubensverteidiger *m.*

Wiarogodność, -ści, *sing. tant. sf.* Glaubwürdigkeit *f.*

Wiarogodny, *adi.*; Wiarogodnie, *adv.* glaubwürdig; — na wiadomość glaubwürdige Nachricht.

Wiarolomca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Treulos(e)r *m.*, Wortbrüchig(e)r *m.*

Wiarolomność, -ści, *sf.* Treulosigkeit *f.*, Wortbrüchigkeit *f.*

Wiarolomny, *adi.*; Wiarolomnie, *adv.* wortbrüchig, treubruchig.

Wiarolomstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Treubruch *m.*

Wiarumla, -li, *pl.* -le, *sf.* Ruellia (Pflanze).

Wiarus, -a, *pl.* -y, *sm.* tüchtiger Krieger, Kriegsmann *m.*, alter Soldat, Veteran *m.*

Wiarzemia, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Petesia (Pflanze).

Wiastun, -u, *pl.* -y, *sm.* Volkameria (Pflanze).

Wiata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Halle *f.*, Säulengang *m.*, Vestibül *m.*; — dworcowa Bahnhofshalle; — odjazdowa Abfahrtschalle; — targowa Markthalle.

Wiatr, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Wiaterek, -ka, *pl.* -nki; Wietrzyk, -a, *pl.* -i, *sm.*

1) Wind *m.*; łagodny — gelinder, sanfter Wind; silny — starker Wind; — północny, południowy, wschodni, zachodni Nord-, Süd-, Ost-, Westwind; — pomyślny, günstiger Wind; płynący z -em in der Windrichtung segeln; przeciwni -owi płynący gegen den Wind segeln, widrigen Wind haben; gnany -em tu i tam vom Winde hin und her gejagt; straszny dziś — na dworze es ist heute sehr windiges Wetter; czekać na pomyślniejszy — auf einen günstigeren Wind warten; — wieje z różnych stron i w różnym kierunku der Wind läuft hin und her, ohne eine feste Richtung zu haben; — się zmienia der Wind ändert die Richtung, der Wind springt um; — robić Wind machen, verursachen; — komu odejść einem Schiffe den Wind abschneiden, abneisen; — u nie czuć weale der Wind läßt sich kaum spüren, der Wind ist flau; skąd — wieje? woher kommt der Wind? na — gadać in den Wind, in die Luft hinein reden; na — pójść in den Wind geschlagen werden; lecieć jak — wiatr schnell laufen; z -em pójść, ulecieć, na cztery -y pójść zu Wasser werden, sich zerstreuen, durchgehen, in alle Winde verstreut werden; wynosić mi się na cztery -y schau, daß du weiterkommst, geh zum Teufel; — y gonieć ohne Ziel herumlaufen, sich herumtreiben, dem Winde nachjagen, einer leeren Hoffnung nachgehen; na — umsonst, vergeblich, ohne Ziel und Ursache; na — gadać stummen Ohren predigen; jak

— w polu unbefändig wie der Wind im Felde; szukaj -u w polu dein Suchen ist so vergeblich, als wenn du dem Winde im Felde nachrennen würdest; kto się -em nadstawia, -em ginie wer sich mit Flittergold schmückt, dessen Schmutz vergeht bald; kto — sieje, wiatrem żyć będzie, albo wicher żać będzie wer Wind säet, wird Sturm ernten; co z -em przyszło, z -em uleci wie gewonnen, so zerronnen, leicht erworben, leicht veran; iść za próżnym -em eitlem Ruhme nachgehen; mieć -y w głowie einen leeren Kopf haben; gdzie język -em szumi, tam pierześliwo nogi wo auf der Zunge der Wind saust, da madeln die Füße bei jeder Gefahr, Großsprecherei verrät feiges Herz; — em podszczyty leicht, mit Wind gefüttert; 2) Wind *m.*, Witterung *f.*, Geruch *m.*; pies poszedł za -em der Hund ging dem Winde nach; 3) Blähung *f.*, Wind *m.*; jarzyny sprawiające -y należy chorym na żołądek unikać die blähenden Gemüse sollen von den Magenkranken gemieden werden; to najlepszy środek na -y das ist das beste Mittel gegen Blähungen; — y puszczać Winde fahren lassen, Winde streichen lassen.

Wiatrak, -a, *pl.* -i, *sm.*; *dim.* Wiatraczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Windmühle *f.*; walka z -ami Kampf gegen Windmühlen, Kampf mit imaginären Gegnern; — czek Windradgebläse *n.*; — czek lampy Lampenbläser *m.*

Wiatrakowy, Wiatraczkowy, *adi.* Windmühlen=

Wiatrociąg, -u, *pl.* -i, *sm.* Luft-, Windpumpe *f.*

Wiatrolotny, *adi.* wind-schnell.

Wiatrolom, -u, *pl.* -y, *sm.* Windbruch *m.*, Wind-schaden *m.*

Wiatromierz, -a, *pl.* -e, *sm.* Windmesser *m.*

Wiatronogi, *adi.* windfüßig, schnellfüßig, wind-schnell.

Wiatropęd, *-u, pl. -y, sm.* Windrädchen *n.*, Ventilator *m.*

Wiatropędny, *adi.* windlösbend, windtreibend.

Wiatrowa, *-wy, sf.* Ventylaga (Pflanze).

Wiatrowisko, *-ka, pl. -ka, sn.* Windede *f.*

Wiatrowy, *adi.* Wind-; — wieniec Windrose *f.*; — stęp Windrose *f.*

Wiatrozbiór, *-biorn, pl. -biory, sm.* Windbehälter *m.*, Windregulator *m.*; — ory suche z objętością stałą unveränderliche Windbehälter; — ory suche ruchome Trockenregulatoren mit veränderlichem Inhalte, Trockenwindbehälter; — wodny Wasserwindbehälter, Wasserregulator.

Wiatrozmián, *-u, pl. -y, sm.* Wetterbläser *m.*, Wetterfächer *m.*

Wiatrożył, *-a, pl. -y, sm.* Chamäleon *n.*, Schillereidechse *f.*

Wiatrówka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Windbüchse *f.*; 2) Wetterlotten *m.*; 3) Pfefferminzbranntwein *m.*

Wiatrunek, *-uku, pl. -nki, sm.* Blähung *f.*, Wind *m.*

Wiatyk, *-u, sing. tant. sm.* Sterbesakramente *pl.*

Wiąd, *-u, pl. -y, sm.* Atrophie *f.*, Zusammenschrumpfung *f.*

Wiąśl, *-i, pl. -e, sf.* Salvinia (Pflanze).

Wiąz, więzu, *pl. więzy, sm.* Ulme *f.*, Ulmbaum *m.*, Rüstler *f.*; — popolity Felsrüster, gemeine Ulme; — długoszy-pulkowy Flatterrüster, Bast-rüster, langstielige Ulme; — brzost, korkowy Korfulme.

Wiąz, więzu, *pl. więzy, sm.*; Więza, *-zy, pl. -zy, sf.* (gewöhnlich in *plur.* gebrauch)

1) Band *n.*, Fessel *f.*; umarż w-zach er ist im Kerker gestorben; — zy miłości Liebesbande; uwolnić kogo z-zów jmnu von den Fesseln befreien; gdy dusza uwolni się z-zów ciała wenn sich die Seele von den Fesseln des Körpers be-

freit; 2) -zy, *pl. Jaseń pl., Jaseń pl.*

Wiązacz, *-a, pl. -e, sm.* Binder *m.*, Dachgebinde *n.*, Dachband *n.*, Dachbinderbalken *m.*

Wiązać, *-że, -zać, I. va. imperf.* 1) binden, anbinden, verbinden; — snopy Garben binden; — miotyły Bejen binden; — kogo jmnu binden; — zboże w snopy Getreide in Garben binden; — komu ręce i nogi jmnu Hände und Füße binden; nie nas nie-że ani obietnica, ani kontrakt nichts bindet uns, weder ein Versprechen noch ein Kontrakt; — sieć ein Netz binden; spojrzeć nagle, że chce mu — oczy er bemerkte plötzlich, daß man ihm die Augen zubinden wollte; — słowa w wiersze Worte zu Versen binden; mowa -zana gebundene Rede; — litery w pisanii die Buchstaben beim Schreiben ineinander verschlingen; — nuty Noten streichen; 2) verpflichten, binden, verbinden; prawa nie-za przed ogłoszeniem die Gesetze sind vor der Publikation nicht bindend; 3) klüppeln; knüpfen; flechten; II. — się, *vr.* 1) sich binden, sich verbinden; nie chce się — na całe życie ich will mich nicht für mein Leben lang binden; nie wiąże się z nikim, swobodny bądź verbinde dich mit niemandem, sei frei; 2) ansetzen, sich häupten, sich schließen; kwiat się-że die Blume schließt sich; — się z czego aus etw. entstehen, sich aus etw. bilden; dab z zółędzi się-że die Eiche feimt aus einer Eichel; 3) losgehen, fassen; psy-za się z niedzwiedziem die Hunde gehen auf den Bären los, fassen den Bären, hängen sich an den Bären.

Wiązadło, *-dła, pl. -dła, sn.*; *dim.* Wiązadelko, *-ka, pl. -ka, sn.* 1) Band *n.*, Strang *m.*; 3) Weidenrute *f.* zum Flechten.

Wiązak, *-a, pl. -i, sm.*

Binder *m.*, Würfelholz *n.* zum Binden der Sparren.

Wiązanie, *-nia, pl. -nia, sn.* 1) Binden *n.*, Zusammenbinden *n.*, Verbinden *n.*, Verbindung *f.*; — ciesielskie Zü-gung *f.*, Zimmerung *f.*, Zimmerwerk *n.*; — na zakładkę Aufstaltung *f.*, Zusammenblatten *n.*; — na skos schräge Verbindung; — na czop Verzäpfung *f.*; — w jaskół-czy ogon Schwalbenschwanz *m.*; — dachu Dachstuhl *m.*; — dachowe Dachgebinde *n.*, Dachbund *m.*; Bundgespärre *n.*; — dachowe na kozłach Dachpfettendach *n.*; — dachowe na sochach Satteldach mit Hängewerk; — dachu pełne Dachbinder *m.*; — dachu puste Leergepärre *n.*; — dachu żelazne Eisenzug *m.*, Eisenwerk *n.*; — o stolecu leżącym Dachgebinde mit liegendem Dachstuhl; — o stolecu stojącym Dachgebinde mit stehendem Dachstuhl; — o wiązaniu rozpiętym Dachgebinde mit Sprengwerk; — o wiązaniu wiszącym Dachgebinde mit Hängewerk; 2) Angebinde *n.*, Geburtstags-, Namenstagsgeschenk *n.*; otrzy-małem ten słownik na — ich habe dieses Wörterbuch zum Angebinde, zum Namens-tage, zum Geburtstage erhalten.

Wiązania, *-ny, pl. -ny, sf.* 1) Gebunden(e) *n.*, Geflochtene(e) *n.*; 2) Binden *n.*; 3) Reimerei *f.*

Wiązanka, *-ki, pl. -ki, sf.*; *dim.* Wiązanecka, *-ki, pl. -ki, sf.* 1) Bund *m.*, Bündelchen *n.*, Büschel *m.*; — kwiatów ein Büschel (Blumen); 2) Verbundlöse *pl.*

Wiązań, *-ni, pl. -nie, sf.* Bund *m.*

Wiązar, *-a, pl. -y, sm.*; — wiszący Hängebock *m.*, Hänawerkbinder *m.*

Wiązarek, *-rka, pl. -rki, sm.* 1) Bindwert *n.*; 2) Angebinde *n.*, Patengeschenk *n.*

Wiązarka, *-ki, pl. -ki, sf.* Floß *m.* aus Klapp- oder Brennholz.

Wiązziel, -i, *pl.* -e, *sf.* (Gynatropsis) Zwitterkaper *f.*

Wiązka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bund *n.*, Büschel *m.*; — drzewa Sos'zbund; — szparagów Spargelbund; — siana Dębubund.

Wiązowiec, -wca, *pl.* -wee, *sm.* Himantia (Flechtenart).

Wiązkowy, *adi.* büschelförmig, büschelartig.

Wiązowy, *adi.* Ulmen-, Nüßter-.

Wibracya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Vibration *f.*, Schwingen *n.*, Schwingung *f.*, Bittern *n.*, Beben *n.*; = Drganie.

Wibrować, -bruje, -walem, *vn. imperf.* vibrieren, schwingen, zittern, beben; = Drganie.

Wibudlak, -a, *pl.* -i, *sm.* Martinia (Pflanze).

Wice, Vorsilbe als Zusatz statt pod oder młodszy = Unter-, Bize-.

Wiceadmiral, -a, *pl.* -owie, *sm.* Viceadmiral *m.*

Wicedyrektor, -a, *pl.* -owie, *sm.* Vicedirektor *m.*

Wicekonsul, -a, *pl.* -owie, *sm.* Vizekonsul *m.*

Wicekról, -a, *pl.* -owie, *sm.* Vizekönig *m.*

Wiceprezydent, -a, *pl.* -ci, *sm.* Vizepräsident *m.*

Wicesekretarz, -a, *pl.* -owie, *sm.* Vizesekretär *m.*

Wicewersa, *adv.* vice versa umgekehrt; = Odwrotnie.

Wicher, -chru, *pl.* -chry, *sm.* 1) Sturm *m.*, Sturmwind *m.*; silny — wieje es weht ein heftiger Sturm; nagle zerwał się — plötzlich erhob sich ein Sturm; gnany -chrem vom Sturmwind gejagt; 2) unruhiger Kopf; 3) Zeichen *n.* am Pferde; 4) Mitleid *f.*

Wichlin, -u, *pl.* -y, *sm.* Chloranthus (Pflanze).

Wichroróg, -ogu, *pl.* -ogi, *sm.* Hermetia (Insekt).

Wichrowatość, -ści, *sing. tant. sf.* ungestümes Wesen.

Wichrowaty, *adi.*; Wichrowaty, *adv.* 1) stürmisch, aufrührerisch, unruhig; 2) -ta belka frummgelaufener Wassen.

Wichrowy, *adi.* Sturm-.

Wichrzenie, -nia, *sm.* 1) Beunruhigen *n.*, Verwirren *n.*; 2) Stürmen *n.*, Brausen *n.*, Toben *n.*

Wichrzyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Ruhestörer *m.*, Beunruhiger *m.*

Wichrzyć, -rze, -rzyłem, *va. und vn. imperf.* 1) beunruhigen, die Ruhe stören, Verwirrung verursachen, Unfrieden säen; 2) stürmen, brausen toben.

Wichura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Sturm *m.*; — śnieżna Schneegestöber *n.*

Wicin, -u, *pl.* -y, *sm.* Gmelina (Pflanze).

Wicina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Słój *m.*, flaches Flußschiff, Leichter *m.*

Wiciokrzew, -u, *pl.* -y, (Lonicera) Specklinde *f.*, Weißblatt *n.*, Heckenfische *f.*

Wiciowaty, *adi.* windend.

Wiciowy, *adi.* Gerten-, Hut-.

Wić, -ci, *pl.* -ci, *sf.* 1) Gerte *f.*, Rute *f.*; 2) -ci, *pl.* Aufgebotsstod *m.*; -ci wojenne Befehl zum allgemeinen Aufgebot; trzecie -ci leżty, dritter Befehl zum allgemeinen Aufgebot; nie czekać -ci den Befehl nicht abwarten.

Wić, -ję, -tem, *I. va. imperf.* 1) flechten, binden, winden; — wieniec einen Kranz winden; — bukiet einen Strauß binden; — nici na kłębek das Garn auf einen Knäuel winden; 2) — kręzi den Körper in Ringe zusammenrollen; II. — się, *vr.* 1) sich winden; -je się jak wąż er windet sich wie eine Schlange; — się w koło czego sich um etw. herum winden, schlängeln; — się do góry sich hinauf-, emporwinden; -je się strumyk po kwiecistej dolinie das Bächlein schlängelt sich durchs blumige Tal; -je się piorun w powietrzu der Blitz durchschlängelt die Luft; 3) — się na języku, na myśli, w pamięci, przed oczyma, auf der Zunge, vor den Augen schweben; 3) -je się co etw.

gelingt, etw. geht gut von statten.

Wid, -u, *sm.* Sehen *n.*; nur gebräuchlich in der Redensart: ani -u ani słychu man sieht und hört nichts.

Widać, *v. defect.* man sieht, es ist zu sehen; nikogo nie — es ist niemand zu sehen; — stać było całą bitwę von hier über sah man die ganze Schlacht; z tego wszystkiego —, że nasze zamiary spełzną na niczem aus allem sieht man, daß unsere Pläne zu Wasser werden; —, że rozumiesz twoje rzemiosło man sieht, daß du dein Handwerk versteht; tylko co go nie — er muß jeden Augenblick da sein.

Widelcowy, *adi.* Gabel-.

Widolec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* 1) Gabel *f.*; 2) — przebijarki Froßschplatte *f.* der Lochmaschine.

Widelnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Perla (Insekt).

Widulek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* kleine Gabel; -lki, *pl.* 1) Schlund *m.*; 2) Brustbein *n.* der Vögel; 3) — kierownicy pasa przewodowego Niesenleiter *m.*; — wychwytowe Ausrückhebel *m.*

Widlakowaty, *adi.* gabelförmig.

Widenda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*; Widemus, *indecl.* gerichtliche Sicht.

Widlastość, Widłowa-tość, -ści, *sing. tant. sf.* Gabelförmigkeit *f.*; Gabelung *f.*

Widlasty, Widłowaty, *adi.*; Widlasto, Widłowato, *adv.* gabelförmig; -ta lodyga gabelförmiger Stengel.

Widlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Haarnadel *f.*, 2) Trageband *n.*, Stütze *f.*; 3) Leber-, Rabenpalme *f.*

Widlík, -a, *pl.* -i, *sm.* (Nebalia) Fächerchwanzkrebs *m.*

Widlak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) gabelförmiges Holz; 2) Schere *f.*, Außenweisk *n.*; 3) *dim.* Widlaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Bartlappen *m.*, Wolfsfuß *m.*, Rossenmoos *n.*

Widlakowaty, *adi.* bür-lappartig.

Widlakowy, *adi.* Bärclapp-, Wolfssfuß-, Kolbenmoos-; -wo roślinny Bärclappgewächse *pl.*

Widlastodzielny, *adi.* gabelspaltig.

Widlawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Lisianthus (Pflanze).

Widloróg, -ogu, *pl.* -ogi, *sm.* Antilopenart.

Widłosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Pisa (Krabbentart).

Widłoząb, -eba, *pl.* -ęby, *sm.* Dieranum (Laubmoosgattung).

Widły, -dłów und widelż, *plur. tant. sn.* 1) Gabel *f.*; — do siana Feugabel; — do gnoju Mistgabel; -dłami mu w głowie utłożono er ist nicht recht bei Trost; — mażaiicy Ačšsgabel, Lagergabel, Lageršere *f.*; 2) — u wozu Gabelbeichsel *f.*; 3) gabelförmiger Ort, Gabelung *f.*

Widmo, -ma, *pl.* -ma, *sn.* Gespenst *n.*, Erscheinung *f.*; Zygmunt ujrzał — Barbary Siegmund erblickte das Gespenst Barbaras; — stoneczne Sonnenspektrum *n.*; — powietrzne Fata Morgana *f.*

Widnokrag, -egu, *pl.* -egi, *sm.* Horizont *m.*, Gesichtskreis *m.*

Widnokreżny, *adi.* am Horizont sichtbar.

Widność, -ści, *sing. tant. sf.* Helle *f.*, Sichtbarkeit *f.*

Widny, *adi.*; Widno, *adv.* hell, licht; sichtbar; — pokój ein lichtes Zimmer; noc była -na es war eine helle Nacht.

Widoczność, -ści, *sing. tant. sf.* Sichtbarkeit *f.*, Offenbarkeit *f.*

Widoczny, *adi.*; Widocznie, *adv.* sichtbar, augenscheinlich, offenbar; -ne kłamstwo eine offenkundige Lüge; było to całkiem -ne es war ganz offenbar; -nie nie zgadza się na to offenbar geht er darauf nicht ein; -nie nie o tem nie rozumiesz offenbar verstehst du gar nichts davon.

Widok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Anblick *m.*; co za — przedstawił się ich oczom was für ein Anblick bot sich ihren Augen (dar); okropny to był —

daß war ein furchtbarer Anblick; — między go nie smuci, — szczęścia go nie weseli der Anblick des Glucks betrübt ihn nicht, der Anblick des Glückes erfreut ihn nicht; na — sułtana padli wszyscy na twarz beim Anblicke des Sultans fielen sie alle aufs Gesicht; na ten — okropny strach go przejął fürchtbares Entsetzen ergriff ihn bei diesem Anblick; 2) Aussicht *f.*, Ausblick *m.*, Ansicht *f.*; z okien moich mam piękny — na miasto aus meinen Fenstern habe ich eine schöne Aussicht auf die Stadt; kraj obfity w piękne -i ein an schönen Ansichten reiches Land; — komu zastanie jmdm die Ansicht benehmen; nie mam żadnych -ów na przyszłość ich habe gar keine Ansichten für die Zukunft; tu dla mnie niema -ów für mich sind da keine Ansichten vorhanden; -i Krakowa i jego okolice die Ansichten von Krakau und seiner Umgebung; kolorowany — naszego miasta eine kolorierte Ansicht unserer Stadt; — boczny Seitenansicht; — z przodu Vorderansicht; 3) Schau *f.*; na — publiczny coś wystawić etw. zur Schau ausstellen, öffentlich ausstellen; stać na -u vornehtehen, dort, wo man gesehen wird, stehen; gesehen werden; 4) Schauspiel *n.*

Widokowy, *adi.* Ansichtsblick-, Schau-

Widokówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ansichtskarte *f.*, illustrierte Postkarte.

Widomość, -ści, *sing. tant. sf.* Sichtbarkeit *f.*, sichtbarer Bemeis.

Widomy, *adi.*; Widomie, *adv.* 1) sichtbar, augenfällig; jest całkiem -mem es ist ganz sichtbar; 2) sehend.

Widowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Schaustellung *f.*, Schauspiel *n.*; uczęszczać na -ka die Schaustellungen besuchen; urządzić — eine Schaustellung veranstalten.

Widownia, -wni, *pl.* -wnie, *sf.* Bühne *f.*, Schauplatz *m.*;

Scena *f.*, Theater *n.*; na -wni świata auf dem Welttheater; wejść na -nie zycia publicznego auf die Bühne des öffentlichen Lebens treten.

Widywać, -duję, -wałem, *va. imperf.* sehen, öfters sehen.

Widz, -a, *pl.* -owie, *sm.* Zuschauer *m.*

Widza, -dzy, *sing. tant. sf.* Anschauung *f.*

Widzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Sehen *n.*; rzecz godna -nia eine sehenswerte Sache; przyjechałem do Krakowa dla -nia mojej matki ich bin nach Krakau gekommen, um meine Mutter zu sehen; 2) Anschauung *f.*, Ansicht *f.*; z mego punktu -nia von meinem Gesichtspunkte; 3) Erscheinung *f.*, Gesicht *n.*; Traumerscheinung *f.*, Nachtgesicht *n.*; w gorączce miewał -nia im Traume hatte er Erscheinungen; 4) — się Zusammen treffen *n.*, Zusammenkunft *f.*, Begegnung *f.*; do -nia (się) auf Wiedersehen.

Widziado, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Erscheinung *f.*, Gespenst *n.*; — powietrzne Luftbild *n.*, Luftspiegelung *f.*

Widzialność, -ści, *sing. tant. sf.* Sichtbarkeit *f.*

Widzialny, *adi.*; Widzialnie, *adv.* sichtbar; gołem okiem — mit dem bloßen Auge sichtbar; nie jest dziś — er ist heute nicht zu sehen.

Widzieć, -dże, -działem, *I. va. und vn. perf.*; Widywać, -duję, -wałem, *va. imperf.* 1) sehen; — w ciemnościach im Dunkeln sehen; -działem to na własne oczy ich habe es mit eigenen Augen gesehen; idź, niech cię więcej nie -dże geh, ich will dich nicht mehr sehen; nie -działem go już od dłuższego czasu ich habe ihn schon längere Zeit nicht gesehen; -dział mnie idącego tu er hat mich hieher gehen gesehen; jak -dże, nie nie będzie z naszych planów wie ich sehe, werden unsere Pläne nicht ausgeführt; jak -dże, nie wiem jeszcze nic o tem wie ich sehe, weißt du noch gar nichts da-

von; Bóg -dzi Gott sieht es, Gott weiß es, Gott ist Zeuge; Bóg -dzi, że nie miałem zamiaru go skrzywdzić (Gott ist mein Zeuge, daß ich nicht die Absicht hatte, ihm unrecht zu tun); czy -działeś już coś podobnego? (hast du schon so was gesehen?); a któż to -dział wer hat es je gesehen, (besonders tadelnd) psui, schäme dich; -dzisz go siehst du, schau mal, wie geschieht, wie klug; -dzisz go, sam nie nie wie, a starszych by chciał uczyć sieh mal, wie klug, selber weiß er gar nichts und möchte die älteren Leute belehren; to się dopiero da — daß wird sich erst sehen lassen; jak cie -dza, tak cie pizsa wie man dich sieht, so beschreibst man dich, man beurteilt dich nach deinem Auftreten; -dzacy sehen; ślepych uczynić -cymi Blinde sehend machen; nie -dze w tem nie zkego ich sehe darin nichts Schlechtes; 2) sehen, ersehen, einsehen; -dze z twego listu ich ersehe aus deinem Briefe; -dze, że rzecz się rzeczywiście tak ma ich sehe, daß die Sache sich wirklich so verhält; -dze teraz, że miałem niestusznosc ich sehe jetzt ein, daß ich unrecht hatte; 3) — co do kogo etw. an jmnđu sehen, bemerken; II. — się, *vr.* 1) sich sehen, sich selber sehen; rad się -dze u ciebie ich bin gern bei dir; 2) sich sehen, jmnđu sehen; -działem się z nim wczoraj, ale nie mi o tej sprawie nie mówił wir haben uns gestern gesehen, er hat mir aber von dieser Angelegenheit nichts gesagt; -dywałem się z nim dawniej w kawiarni, w ostatnich czasach zeszedł mi z oczu wir haben uns früher öfters im Kaffeehaus gesehen, in letzterer Zeit ist er mir aber aus den Augen gekommen; jużesmy się dziś -dzieli wir haben uns heute schon gesehen; musze się jeszcze dziś z nim — ich muß ihn noch heute sehen, sprechen; 3) scheinen, erscheinen, vorkommen; -dzi mi się, że wasz stosunek muiej jest

serdeczny jak dawniej es kommt mir vor, als sei euer Verhältnis jetzt weniger herzlich; co się dobrem -dzi wasz gut zu sein scheint.

Widzimisie, *indecl. sn.* Gutdünken *n.*, Dazurhalten *n.*; Willkür *f.*; zrobic co wedlug swego — etw. nach seinem Gutdünken *un.*

Wiec, -u, *pl. -e, sm.* 1) Volksversammlung *f.*, Versammlung *f.*; Kongreß *m.*; 2) Landgericht *n.*

Wiech, -u, *pl. -y, sm.* giftiger Wasserschierling.

Wiecha, -y, *pl. -y, sf.* 1) Strohowisł *m.*; Bierwisł *m.*, ausgehängter Wirtshaus-, Schenktanz; 2) Absteckstange *f.*; 3) Büffel *m.*, Rispie *f.*, Samenstumpf *m.*

Wiecheć, -chcia, *pl. -chcie, sm.*; *dim.* Wiechetek, -tka, *pl. -tki, sm.* Stroh-, Heu-, Kräutewisł *m.*; nie mieć kogo za wiecej jak — jmnđu wie einen Strohowisł behandeln; za — co nie stanie etw. ist nicht mehr wie ein Strohowisł wert.

Wiechotha, -ki, *pl. -ki, sf.* Sarothra (Pflanze).

Wiechatłowa, -wy, *pl. -wy, sf.* Schlacheria (Pflanze).

Wiechowiy, *adi.* Wisł-

Wiecowiy, *adi.* Versammlungs-, Kongreß-

Wieczernia, -ni, *pl. -nie, sf.* Besper *f.*, Abendandacht *f.*

Wieczernik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Speisestube *f.*; 2) = **Wieczornik**, -a, *pl. -i, sm.* Nachtwiole *f.*, Wendelblume *f.*

Wieczorza, -rzy, *pl. -rze, sf.* Abendbrot *n.*, Abendessen *n.*, Abendmahl *n.*, Nachtmahl *n.*; — Pańska łas lekte Abendmahl.

Wieczorzać, -rzam, -rzałem, *va. und vn. imperf.* zu Abend essen, nachtmahlen, das Abendbrot zu sich nehmen.

Wieczorzanie, -nia, *sn.* Nachtmahlen *n.*

Wieczko, -ka, *pl. -ka, sn.* 1) *dim.* von Wieko; 2) Lufteröhrendeckel *m.*, Rehlkopfbedeckel *m.*

Wiecznić, -nie, -niłem, *va.*

imperf. ewig machen, verewigen.

Wiecznik, -a, *pl. -i, sm.* Gomphrena *f.*, — kulistiy Rugelamaranth *m.*

Wiecznokwitly, *adi.* immerblühend.

Wiecznosć, -sci, *sing. tant. sf.* 1) Ewigkeit *f.*; — Boga die Ewigkeit Gottes; przenióst się do -sci er hat das Zeitliche gesegnet, er ist ins bessere Jenseits hinübergeschlummert, er ist entschlafen; po przyjeciu świętych sakramentów przenióst się do wieczności er ist nach Empfang der letzten Dlung entschlummert, verschieden; 2) Erbeigentum *n.*, Erbpacht *f.*, ewiges Erbe, ewiges Eigentum; darować komu co na — jmnđu etw. für ewige Zeiten schenken; to jego — das ist sein Erbeigentum.

Wiecznotrwaly, *adi.* immerdauernd, ewig dauernd.

Wiecznozielony, *adi.* immergrün.

Wieczny, *adi.*; **Wiecznie**, *adv.* ewig, immerwährend, immer; żywot — ewige Ewigkeit; na -ną pamiatkę zum ewigen Andenken; na -ne czasy für ewig, für immer, für immerwährende Zeiten; — odpoczynek racz mu dać, Panie Herr, gib ihm die ewige Ruhe; pójsć na — pokój zum ewigen Frieden hinübereschlummern; — pokój ewiger Friede; żyd — takacz der ewige Jude; -ne światło ewige Lampe; nasza przyjaźń -nio trwać bedzie unsere Freundschaft wird ewig währen; -ne potepienie ewige Verdammnis; -ne miasto ewige Stadt (Rom); -nie tylko stekasz du ächzest nur immer, du tu nichts als ächzen; ten — niepokój w domu zaczyna mnie denerwować diese ewige Unruhe im Hause fängt an mich nervös zu machen.

Wieczorek, -rku, *pl. -rki, sm.* 1) *dim.* von Wieczór; 2) Unterhaltungsabend *m.*, Abendunterhaltung *f.*, Soiree *f.*

Wieczornica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; Wieczorynka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* = Wieczorek 2).

Wieczorny, *adi.* Abend-, abendlich; zebranie -ne Abend-
versammlung *f.*; -ne nabo-
żeństwo Abendbandacht *f.*; -ne
powietrze Abendluft *f.*; chłód
-ny Abendkühle *f.*; -ne wy-
danie gazety Abendausgabe *f.*
der Zeitung, Abendblatt *n.*

Wieczór, -oru, *pl.* -ory, *sm.*
1) Abend *m.*; o szóstej — um
sechs Uhr abend; wieczoraj —
gestern abend; -orem abends;
pod —, z -ora gegen Abend;
dobry — guten Abend; od
rana aż do -ora von Früh bis
Abend; — zachodzi es wird
Abend; nie wróć przed -orem
ich komme vor dem Abend
nicht zurück; — życia der
Abend des Lebens; 2) Abend-
gesellschaft *f.*, Soiree *f.*

Wieczystość, Wieku-
istość, -ści, *sing.* tant. *sf.*
Ewigkeit *f.*

Wieczysty, Wiekuisty,
adi.; Wieczyste, Wieku-
iste, *adv.* ewig.

Wiedza, -dzy, *sing.* tant.
sf. Wissenschaft *f.*, Wissen *n.*;
Rennen *n.*, Kenntnis *f.*; roz-
przeźreniac granice -dzy
ludzkiej die Grenzen des
menschlichen Wissens erwei-
tern; powierzchowna —
oberflächliches Wissen; głą-
boka — tiefes Wissen;
jego — niewiele warta mit
seinem Wissen ist es nicht
weit her; głęboka — przy
nadzwyczajnej skromności
zyskały mu wiele stronników
tiefes Wissen gepaart mit gro-
ßer Bescheidenheit gewannen
ihm viele Parteigänger; bez
mojej -dzy ohne mein Wissen,
ohne mein Vorwissen; uszło
mojej -dzy das entging mir.

Wiedzieć, wiem, -działem,
va. und *vn.* imperf. wissen,
Kenntnis von etw. haben; nie
nie — unwissend sein; chcę —
dokładnie, jak się rzecz miała
ich will genau wissen, wie sich
die Sache verhielt; wiem, co to
znaczy... ich weiß, was es
bedeutet; wiesz przecie, że
przed tobą nie mam tajemnic

du weißt doch, daß ich vor dir
keine Geheimnisse habe; do-
brze, że wiem, czego się mam
spodziewać gut, daß ich weiß,
was ich zu erwarten habe;
nie chcę nic o nim wiedzieć
ich will nichts von ihm wis-
sen, hören; chciałbym —
ich möchte gern wissen; nikt
nie potrzebuje o tem — nie-
mand braucht davon zu wissen,
niemand braucht es zu erfah-
ren; wiem o tem z własnego
doświadczenia ich weiß es, ich
kenne es aus eigener Erfah-
rung; ktoś to może — wer
kann es wissen; Bóg raczy
— das weiß Gott, Gott mag
es wissen, das kann niemand
wissen; wiesz co? weißt du
was?; trzeba ci — du mußt
wissen; o ile wiem soviel ich
weiß; co wiesz o tem? was
weißt du davon?; Bóg wie,
jak ciężko mi się z tobą roz-
stać Gott weiß, wie schwer es
mir fällt, mich von dir zu
trennen; nie -działem nie o
twojej nieobecności ich mußte
nichts von deiner Abwesen-
heit; nie — o Bożym świecie
von gar nichts eine Ahnung
haben; nie wiem, na którym
świecie żyje ich bin nie von
Sinnen; nie — czy z potre-
bzy, czy z upodobania man
weiß nicht, ob aus Not oder
Vorliebe; żeby nie wiem kto
mnie o to prosił wenn der
Kaiser, wenn ich weiß nicht,
wer mich darum bitten würde;
nie wiem, co mam czynić ich
weiß nicht, was ich tun soll;
cały świat o tem wie die
ganze Welt weiß davon; nie
— po co man weiß nicht
wozu, ganz unnütz, ganz
unnötig; ukarał go nie —
za co er hat ihn be-
strast, Gott mag wissen, war-
um; nie —, po co znouu tu
przyszędłeś man weiß nicht,
wozu du wieder hergekommen
bist, du bist ganz unnötigerweise
hergekommen; chochym nie —
wiele miał zapłacić, musze
to jeszcze dziś mieć wenn ich
ich weiß nicht wieviel dafür
zahlen müßte, muß ich es noch
heute haben; ta praca nie

wiem jakiegoby zmęczyła
olbrzyma diese Arbeit würde
selbst einen Riesen ermüden;
— co na kogo etw. von
jmandm wissen, über jmandn
etw. wissen, in Kenntnis von
etw. sein, daß jmandn anbe-
langt, gegen jmandn etw. wissen;
wiem coś na niego i dlatego
reki mu nie podam ich weiß
etw. gegen ihn und werde
ihm deshalb die Hand nicht
reichen; — co do siebie etw.
von sich selber wissen, sich
dessen bewußt sein, daß man .

Wiedzenie, -nia, *sn.* Len-
ken *n.*, Führen *n.*

Wiedzma, -my, *pl.* -my,
sf. Hexe *f.*, Zauberin *f.*; altes
Weib, alte Bettel.

Wieja, -i, *pl.* -je, *sf.* Schne-
gestöber *n.*, Unwetter *n.*

Wiejacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Kornwerfer *m.*, Kornrichter *m.*

Wiejaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Kornwerferin *f.*, Kornrichterin *f.*

Wiejadło, -dła, *pl.* -dła,
sn. Wurfgeschauel *f.*

Wiejnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Bentilator *m.*

Wiejski, *adi.* ländlich,
Dorf-, Land-; -ka dziewczyna
Landmädchen *n.*; -kie gospo-
darstwo Landwirtschaft *f.*;
muzyka -ka Dorfmusik *f.*;
-kie obyczaje ländliche Sitten;
-ka prostota ländliche Ein-
falt; Landpomeranze *f.*; -kie
życie Landleben *n.*; po -ku
ubrane dorfmäßig gekleidet.

Wiejskość, -ści, *sing.* tant.
sf. Ländlichkeit *f.*

Wiejszczyzna, -ny, *sing.*
tant. *sf.* ländliches Wesen.

Wiek, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
Alter *n.*; w moim -u in mei-
nem Alter; — młodzieńczy,
męski, podeszły — Jugend-
alter, Mannesalter, hohes,
vorgeklühtes Alter; w -u lat
dwudziestu im Alter von
zwanzig Jahren; każdy —
ma swoją zabawkę jedes
Alter hat sein Spielzeug; być
z kim w równym -u mit
jmandm im gleichen Alter
stehen; starszy -iem älter;
dożył późnego -u er erlebte
ein hohes Alter; w sile -u
in den besten Jahren; z -u

mu i z urzędu ten zaszczyt należy diese Ehre gebührt ihm nach Alter und Rang; — stateczny gesethtes Alter; — sedziwy ehrwürdiges Alter; 2) Jahrhundert *n.*, Zeit *f.*, Zeitalter *n.*; w dziewiętnastym -u im neunzehnten Jahrhundert; Sokratesa nie pojał — jego Sokrates wurde von seinem Zeitalter nicht begriffen; — nowożytny modernes Zeitalter; -i średnie Mittelalter *n.*; — uczony gelehrtes Zeitalter; w trzecim -u po Chrystusie im dritten Jahrhundert nach Christus; — przyszły das kommende Jahrhundert; — złoty das goldene Zeitalter; 3) Leben *n.*; najpiękniejsze lata mego -u są te, które z wami spędziłem die schönsten Jahre meines Lebens habe ich mit euch verbracht; ostatek mego -u chce przeżyć w swojej ojczyźnie den Rest meines Lebens will ich in meiner Heimat verbringen; póki -u stanie zeit-lebens; 4) Alter *n.*, Ewigkeit *f.*, vergangene Zeiten; od -ów von alters her; od -ów cie nie widziałem ich habe dich seit einer Ewigkeit nicht gesehen; na -i -ów, amen in Ewigkeit, Amen; przed -i vor alters.

Wiekiera, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Mactra (Muschelart).

Wieko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Deckel *m.*; — trumny Sargdeckel; — skrzyni Kistendeckel; — cylindra parowego Deckel des Cylinders.

Wiekopomność, -ści, *sing.* tant. *sf.* Denkwürdigkeit *f.*

Wiekopomny, *adi.*; Wiekopomie, *adv.* ewig, unsterblich, ewig denkwürdig; -na sława unsterblicher Ruhm; chwila ta dla mnie będzie -na dieser Augenblick wird für mich ewig denkwürdig bleiben; czyn -ny denkwürdige Tat.

Wiekotrwały, *adi.* Jahrhundert überdauernd.

Wiekować, -kuje, -watem, *vn. imperf.* ewig dauern, ewig verweilen.

Wiekowy, *adi.* hundert-jährig, Jahrhundert-, sehr alt. Wiekunistka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Ammobium) Sandimmortelle *f.*

Wiekuiłość, -ści, *sing.* tant. Ewigkeit *f.*

Wiekuiasty, *adi.*; Wiekuiście, *adv.* ewig, ewiglich, ewig dauernd.

Wieladko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* gedünsteter, gespickter Braten.

Wielbiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Anbeter *m.*, Verehrer *m.*, Ruhmredner *m.*, Lobpreiser *m.*

Wielbicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Anbeterin *f.*, Verehrerin *f.*, Ruhmrednerin *f.*, Lobpreiserin *f.*

Wielbić, -bie, -bikiem, *va. imperf.* anbeten, verehren, lobpreisen; -bi dusza moja Pana meine Seele preist den Herrn.

Wielbienie, -nia, *sn.* Lobpreisen *n.*, Verehren *n.*, Anbeten *n.*

Wielbład, -a, *pl.* -y, *sm.* Kamel *n.*; z muchy robić -a aus einer Fliege ein Kamel machen, eine Kleinigkeit zu einer großen Sache aufblasen; łatwiej przejdzie — przez ucho od igły aniżeli bogaty do rajy eś geht ein Kamel leichter durch ein Nadelöhr als ein Reicher in das Himmelreich; sierć -a Kamelhaar *n.*

Wielbładnik, -a, *pl.* -i; Wielbładziarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Kameltreiber *m.*

Wielbładkokoza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Kamelziege *f.*, Lama *n.*; Angoraziege *f.*

Wielbładorys, -sia, *pl.* -sie, *sm.* Kamelparder *m.*

Wielbładzi, *adi.* Kamel-; -a plewa Kamelstroh *n.*

Wielbładzica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Kamelkuh *f.*

Wielcé, *adv.* sehr, ungemein; (veraktet) mnie — miłosciwy panie mir sehr gnädiger Herr; — szanowny sehr hochgeehrt; ucieszył się — er freute sich ungemein; — kosztowny sehr kostspielig.

Wiele, *adv.* viel; — ludzi viele Menschen; i — innych und viele andere; — mam z niej pociechy ich habe an

ihm viel Freude; on bardzo — z tego nie rozumie sehr vieles davon versteht er nicht; za — dobrego zu viel des Guten; nie — mi na tem zależy eś liegt mir nicht viel daran; -lu ludzi utrzymuje viele Menschen behaupten; słuchaj — mało mów höre viel zu und sprich wenig; — mnie to kosztowało trudu eś hat mich viel Mühe gekostet; nie o — większy nicht viel größer; — bym za to dał, żeby mógł być przy tom ich möchte viel dafür geben, um dabei sein zu können; — ci jeszcze do tego brakuje eś fehlt dir noch viel dazu; tak — ? so viel?; — ? wieviel?; — miałeś z tego dochodu? wieviel Einkommen hattest du davon?; — wydałeś? wieviel hast du ausgegeben?; -lu ich było wie viele waren ihrer?; — razy bił zegar? wievielmal hat die Uhr geschlagen?; -lu poległo? wie viele sind gefallen?

Wielebność, -ści, *sing.* tant. *sf.* Ehrwürdigkeit *f.*, Hochwürdigkeit *f.*; wasza — (Euer) Ehrwürden, Hochwürden.

Wielebny, *adi.* hochwürdig; -nemu Ojcu dem hochwürdigen Vater.

Wieleźlego, *indecl. sn.* (Arum maculatum) Pfaffenbinde *f.*, Fieberwurzel *f.*, Efelsohren *pl.*, gefleckter Aron.

Wielgopław, -u, *pl.* -y, *sm.* Garder *m.* (Makrelengattung).

Wielbrza, -rzy, *pl.* -rze, *sf.* eine Pflanze.

Wielichota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Diplotaxis (Pflanze).

Wieliczata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Sanchesia (Pflanze).

Wieliperz, -a, *pl.* -e, *sm.* Pterophorus (Insektentart).

Wielkanoc, -iejnocy, *sing.* tant. *sf.* Ostern *pl.*; na — zu Ostern.

Wielkanocny, *adi.* Oster-, östlich; -na niedziela Oster-sonntag *m.*; -ny poniedziałek Ostermontag *m.*; -ne święta Osterfeiertage *pl.*; -ny baranek Osterlamm *n.*; — zajac Oster-

haje *m.*; -na spowiedź österliche Beichte.

Wielki, adi.; comp. Większy, 1) groß, größer; — czotwiek großer Mann, große Persönlichkeit; — dom, pałac großes Haus, großer Palast; — ulica, rzeka große Straße, großer Fluß; — wiatr, strach großer Wind, Schrecken; — kawał mięsa ein großes Stück Fleisch; uszedłem — kawał drogi ich bin ein großes Stück Weg gegangen; -e miasto Großstadt, große Stadt; -e miasto pociąga to za sobą die Großstadt bringt daß mit sich; żyć na -m świecić in der großen Welt leben; -ką stratę ponieść einen großen Schaden erleiden; -e zdolności große Begabung; -e pieniądze viel Geld; był -m poetą er war ein großer Dichter; -e nasze grzechy, ale Panie, zmiłowanie Twoje większe groß sind unsere Sünden, aber Herr, deine Gnade ist noch größer; żyć na -ką skalę, stojeć auf großem Fuße leben; udawać -ego pana den großen Herrn spielen; -ką rolę odgrywać eine große Rolle spielen; posiadać -ką naukę große Gelehrsamkeit besitzen; -em było moje przerażenie groß war mein Entsetzen; -ka zbrodnia großes Verbrechen; to rzecz -ej wagi daß ist eine Sache von großer Wichtigkeit; powstał — hałas na ulicy auf der Gasse entstand ein großer Lärm; — Boże großer Gott; Kazimierz — Kasimir der Große; — Ocean der Große Ocean; — książę Großherzog *m.*, Großfürst *m.*; -e księstwo litewskie Großfürstentum Litauen; — mistrz krzyżacki Großmeister des Kreuzritterordens; — kanclerz Großkanzler *m.*; — koniuszy koronny Krongrößtallmeister *m.*; -ka litera großer Anfangsbuchstabe; to słowo pisze się -ką literą bieżące Wort wird mit einem großen Anfangsbuchstaben geschrieben; jak -im jest wasz dom? wie groß ist

euer Haus?; nie o wiele większy od tego nicht viel größer als bieżące; równie — gleich groß; nad miarę — über alle Maßen groß; dość — ziemlich groß; nadzwyczaj — überaus groß; 2) (eigentümliche Bedeutung): — tydzień Karwoche *f.*, Martenwoche *f.*; — czwartek, piątek, -ka sobota Gründonnerstag *m.*, Karfreitag *m.*, Karjämstag *m.*; — choroba Żalucha *f.*, Epilepsia *f.*; — piec Hochofen *m.*; — czas höchste Zeit; coś z większego obrobić etw. aus dem größten ausarbeiten.

Wielkierz, Wilkierz, -a, pl. -e, sm. Wiltür *f.* (im deutschen Recht), Stadtgesetz *n.*
Wielkobrody, adi. großbärtig.

Wielkobrzuch, -a, pl. -y, sm. Mensch *m.* mit großem Bauch, Dickwanst *m.*

Wielkoczwartkowy, adi. Gründonnerstag.

Wielkoduszność, -ści, sing. tant. sf. Großherzigkeit *f.*, Großmut *f.*

Wielkoduszny, adi.; Wielkodusznie, adv. großherzig, großmütig.

Wielkodziób, -a, pl. -y, sm. Habicht *m.*; = Jastrząb.

Wielkogeby, adi. großmäulig.

Wielkogłowy, adi. großköpfig.

Wielkogłów, -owa, sm. Großkopf *m.*

Wielkogroch, -u, sing. tant. sm. Pisum macrocarpum (Erbsenart).

Wielkojaszczur, -a, pl. -y, sm. fossile Rieseneidechse.

Wielkoklosy, adi. großährig.

Wielkoksiażęcy, adi. großherzoglich, großfürstlich.

Wielkokwiat, -u, pl. -y, sm. Linse, Bohnenbaum *m.*

Wielkoletni, adi. großjährig; = Petaoletui.

Wielkolistny, adi. großblättrig.

Wielkolud, -u, pl. -y, sm. Riese *m.*

Wielkomaly, adi. gern= groß.

Wielkomiejski, adi. großstädtisch.

Wielkomorszcz, -a, pl. -e, sm. Macrocytis (Taigalengattung).

Wielkomysłność, -ści, sing. tant. sf. Großmut *f.*, Erhabenheit *f.* des Geistes.

Wielkomysłny, adi.; Wielkomysłnie, adv. großmütig, erhaben.

Wielkonogi, adi. großfüßig. [najęg.]

Wielkonosy, adi. groß=

Wielkook, -a, pl. -i, sm. (Ocnlata) Großauge *m.*

Wielkooki, adi. großäugig.

Wielkopański, adi. großherrlich; miewa -e zachcianki er hat manchmal Wünsche, die für einen großen Herrn passen würden.

Wielkopaszcz, -a, pl. -e, sm. Schnapper *m.*; = Jaskólnik.

Wielkopiątkowy, adi. Karfreitags=.

Wielkopław, -u, pl. -y, sm. Nomens (Fischart).

Wielkopostny, adi. die großen Fajten betreffend.

Wielkorak, -a, pl. -i, sm. (Genoplax) Eschbild *m.*

Wielkoreki, adi. großhändig.

Wielkorosły, adi. großgemachsen.

Wielkoróg, -ogu, pl. -ogi, sm. Steinbock *m.*

Wielkorybnik, -a, pl. -i, sm. Walfischlaus *f.*

Wielkorządca, -cy, pl. -cy, sm. Statthalter *m.*, Gouverneur *m.*; Eschloßhauptmann *m.*, Oberverwalter *m.*

Wielkorządczyni, —, pl. -nie, sf. Frau *f.* des Statthalters, Gouverneur's, Statthalterin *f.*, Oberverwalterin *f.*

Wielkorządztwo, -wa, sing. tant. sn. Statthalter=

schaft *f.*; Oberverwaltung *f.*

Wielkoskrzydły, adi. großflügelig.

Wielkoszczok, -a, pl. -i, sm. Bärenräuber *m.*

Wielkoszpon, -u, pl. -y, sm. (Megalonyx) Riesentlaue *f.* (vorstintflüchtiges Tier).

Wielkowladny, *adi.* großmächtig.

Wielkość, *-ści, sing. tant. sf.* 1) Größe *f.*; naturalnej *-ści* von natürlicher Größe; w całej swojej *-ści* in seiner ganzen Größe; gwiazdy pierwszej, drugiej, trzeczej *-ści* Sterne erster, zweiter, dritter Größe; obydwa są równi co do *-ści* sie sind beide gleich groß; posag ten dla swojej *-ści* nie mógł być umieszczony w kościele diese Bildsäule konnte ihrer Größe wegen in der Kirche nicht untergebracht werden; — tego zadania mnie odstrasza die Größe dieser Aufgabe schreckt mich ab; wyniesiony na najwyższy szczyt *-ści* ludzkiej auf den höchsten Gipfel der menschlichen Größe erhoben; — duszy Seelengröße; — umysłu Geistesgröße; 2) algebraische Größe; *-ści, równe* tejże samej *-ści, są* równe między sobą zwei Größen, die einer dritten gleich sind, sind auch untereinander gleich; 3) mechaniczna Größe; — bezwzględna siły absolute Größe einer Kraft; 4) große Menge, Zahl; 5) wasza — Cuere Höheit.

Wielkotygodniowy, *adi.* Karwochen-.

Wielkouch, *-a, pl. -y, sm.* (Vespertillo auritus) Großohr *m.*

Wielkouchy, *adi.* großohrig.

Wielkonsty, *adi.* großmäutig.

Wielkowladny, *adi.* großmächtig.

Wielkozęby, *adi.* großzählig.

Wielkozwierz, *-a, pl. -e, sm.* (Megatherium) Riesenfaul-tier *n.*

Wielmożnić, *-nieć, -niłem;* Wielmożyć, *-żeć, -zyłem, ra. perf.* mächtig machen, groß erheben; — się, *vr. ezem* mit etm. großtm. sich brüsten, sich groß und wichtig machen, sich verherrlichen, lobpreisen.

Wielmożnić, *-nieje, -niałem, vn. perf.* vielvermögend, hochadelig werden.

Wielmożnienie, *-wia, sn.* Mächtigwerden *n.*, Mächtig-machen *n.*

Wielmożnik, *-a, pl. -cy, sm.* hochgestellter Herr, Erzel-len *f.*

Wielmożność, *-ści, sing. tant. sf.* 1) Herrlichkeit *f.*, Pracht *f.*, Aufwand *m.*; 2) große Macht, Vielvermögen-heit; 3) Wohlgeborenheit *f.*

Wielmożny, *adi.* 1) mächtig, vielvermögend; 2) prächtig, herrlich; 3) wohlgeboren; — pan N. N. Seine Wohlgeborene, der wohlgeborene Herr N. N.; jaśnie — pan N. N. Seine Hochwohlgeborene, der hochwohlgeborene Herr N. N.

Wielobarwność, *-ści, sing. tant. sf.* Vielfarbigkeit *f.*, Polychromie *f.*

Wielobarwny, *adi.* vielfarbig.

Wieloboczny, *adi.* vielseitig.

Wielobok, *-u, pl. -i, sm.* Vieleck *n.*, vielseitige Figur, Polygon *n.*

Wielobóstwo, *-a, sing. tant. sn.* Vielgötterei *f.*

Wielobrzmienny, *adi.* vieltönig.

Wieloczyn, *-u, pl. -y, sm.* Produkt *n.* (in der Multiplikation).

Wielodziałkowy, *adi.* polypetalisch, mit vielen Kelch-schnitten.

Wielodzielny, *adi.*; Wielodzielnie, *adv.* vielspaltig.

Wielogłosy, *adi.* vielsümmig.

Wielogłowy, *adi.* vieltöpfig.

Wielogran, *-u, pl. -y, sm.* Vieleck *n.*, Polyeder *n.*

Wielogroch, *-u, sing. tant. sm.* Stabelerbse *f.*

Wielojagoda, *-dy, pl. -dy, sf.* Syncarpium *n.*, Frucht-haube *n.*

Wielokat, *-a, pl. -y, sm.* Vieleck *n.*, Polygon *n.*

Wielokatny, *adi.* viel-eckig, vielsantig.

Wielokłosisy, *adi.* viel-dhrig.

Wielokolorowy, *adi.* viel-farbig.

Wielokrążek, *-zka, pl. -zki, sm.* Flaschenzug *m.*; — różniczkowy Differential-flaschenzug.

Wielokrotny, *adi.* viel-fältig, vielfaltig.

Wielokształtny, *adi.* viel-formig, vielgestaltig.

Wielokwiatowy, *adi.* viel-blumig.

Wieloletni, *adi.* viel-jährig.

Wielolicowy, *adi.* ver-schieden.

Wielolistny, *adi.* viel-blättrig.

Wielomoczenie, *-nia, sing. tant. sn.* (Polyuria) übermäßi-ge Urinieren.

Wielomówność, *-ści, sing. tant. sf.* Gesprächigkeit *f.*, Schwatzhaftigkeit *f.*, Vielrede-rei *f.*

Wielomówny, *adi.* viel-rebend, geprächig, schwatzhaft.

Wielonoga, *-gi, pl. -gi, sf.* Tausendfuß *m.*

Wielonogi, *adi.* viel-süßig.

Wielonóg, *-oga, pl. -ogi, sm.* Biersüßer *m.*

Wielonożność, *-ści, sing. tant. sf.* Biersüßigkeit *f.*

Wieloooczny, *adi.* wielooki, *adi.* vieläugig.

Wielopestkowiec, *-wca, pl. -wce, sm.* (Nuculanium) Biersucht *f.*

Wieloplatkowy, *adi.* viel-blättrig, polypetalisch.

Wielopłodny, *adi.* sehr fruchtbar, oft Früchte tragend.

Wielopłonka, *-ki, pl. -ki, sf.* Sauvagesia (Pflanze).

Wieloprecinkowy, *adi.* polyanthisch, mit vielen Staubgefäßen.

Wieloraki, *adi.*; Wielorako, *adv.* vielerlei, mannig-fältig.

Wielorakość, *-ści, sing. tant. sf.* Vielertlichkeit *f.*, Viel-sachheit *f.*, Mannigfaltigkeit *f.*

Wieloraz, *-u, pl. -y, sm.* Quotient *m.*

Wielorogi, *adi.* vielhör-nig.

Wieloryb, *-a, pl. -y, sm.* Wal-fisch *m.*

Wielorybi, *adi.* Wal-fisch-.

Wielorybie, *-cia, pl. -ta, sn.* Zung(ę) *n.* des Wal-fisces.

Wielorybolowny, *adi.*
Walfischfang.

Wielorybolostwo, *-stwa, sn.* Walfischfang *m.*

Wielorządny, *adi.* polyar-
chiisch.

Wielorzędztwo, *-wa, sn.*
Bielherrschaft *f.*, Polykratie *f.*

Wielorzędzisty, *adi.* wiel-
reichig.

Wielosetny, *adi.* wiel-
hundertzählig.

Wielosiek, *-a, pl. -i, m.*
Bohrer *m.* mit vielen scharfen
Ecken.

Wielosil, *-u, pl. -y, sm.*
griechischer Balsrian, Sperr-
traut *n.*, Seilwurz *f.*

Wieloskładny, *adi.* wiel-
teilia.

Wieloskrzydły, *adi.* wiel-
flügelig.

Wieloslupkowy, *adi.* wiel-
gattig; *-we* rośliny wielgattige,
vielseitige Pflanzen.

Wielostronny, *adi.* wiel-
seitia.

Wielostrunny, *adi.* wiel-
seitia.

Wielosylabny, Wielosy-
labowy, *adi.* wielsilbig; =
Wielozgłoskowy.

Wielosparowy, *adi.* 1)
vielflappig; 2) vielkiemig.

Wielosć, *-ści, sing. tant.*
sf. Vielheit *f.*

Wielościann, *-u, pl. -y, sm.*
Polleder *n.*

Wielościenny, *adi.* von
mehreren Flächen einge-
schlossen.

Wielotrebka, *-ki, pl. -ki,*
sf. Polythea (*Pflanze*).

Wieloważnie, *adi.* sehr
wichtig.

Wielowladność, *-ści, sing.*
tant. sf. Vielvermögenheit *f.*,
Bielgewalt *f.*, Macht *f.*, große
Gewalt.

Wielowladny, *adi.*; Wie-
lowładnie *adv.* vielvermögend.

Wielowłosy, *adi.* wiel-
haarig.

Wielowrót, *-otu, pl. -oty,*
sm. Erschütterung *f.*, Schwin-
guna *f.*

Wielowrotny, *adi.* schwin-
gend, oszillierend.

Wieloząb, *-ębu, pl. -ęby,*
sm. Beringeria (*Pflanze*).

Wielozgłoskowy, *adi.*
vielsilbig.

Wieloznacznny, *adi.* wiel-
bedeutend.

Wieloządny, *adi.* wiel-
verlangend.

Wielozeniec, *-ńca, pl. -ńcy, sm.* Polygamist *m.*, Biel-
beweib(e) *m.*

Wielozenny, *adi.* wiel-
weibig.

Wielozęństwo, *-wa, pl. -wa, sn.* Bielweiberei *f.*

Wielubia, *-bi, pl. -bie, sf.*
Kamelie *f.*

Wieniec, *-ńca, pl. -ńce, sm.* 1) Kranz *m.*, — miała
na głowie sie hatte auf dem
Kopfe einen Kranz; — ślubny
hochzeitstranz; — z kwiatów
Blumentranz; — chwały
Ehrentranz; — grochowy
Erbfienstrosthranz (als Korb
für einen Freier); — z kło-
sów Ahrentranz; — wawrzynu
Lorbeertranz; — zwycięski
Siegestrans; — szturmowy
Pechtranz; — wiec einen Kranz
winden, flechten; — komu
włożyć na głowę jmnbn
einen Kranz aufs Haupt setzen;
— ostrokolny Balsfadentranz;

— koła Radtranz, Radfelgen-
tranz; — koła zamachowego
Schwingring *m.*, Radfelge *f.*;

— wieżowy, twierdzowy
Mauertranz; — korabiowy
Schiffstranz; — na wino
Weintranz, Weinschanktranz;

— ńcem im Kreise, krantzartig;
staneli ńcem sie stellten sich
in einem Kreise auf; obóz ńcem
otoczye das Lager umzingeln;

— ńcem mnie otoczyli sie stellten
sich um mich ringsherum;

2) Reif *m.*; 3) Reife, Strid-
scheibe *f.*; 3) Bierung *f.*,

Schachttranz *m.*, Revier *n.*;

— okliniony Zimmerung *f.*, mit
Betriebe, Reilgevier *n.*, Reil-
soch *n.*; — ńce poziome Bohlen-
wand *f.*, Block-, Schurzholz-
wand.

Wienicarz, *-a, pl. -e, sm.*
Kranzstecher *m.*, Straußbin-
der *m.*

Wieniczenie, *-nia, sn.* Be-
fränzen *n.*, Befränzung *f.*

Wieniczyć, *-czę, -czyłem,*
va. perf. befränzen, krönen.

Wieprz, *-a, pl. -e, sm.*
Borg *m.*, gereinigtes, gemästetes,
männliches Schwein; tkusty
jak — fett wie ein gemästetes
Schwein.

Wieprzak, *-a, pl. -i, sm.*
junger Borg.

Wieprzacz, *-a, pl. -e, sm.*
Schweinehändler *m.*

Wieprzki, *-ków, plur.*
tant. sm. Stachelbeeren *pl.*

Wieprzowina, *-ny, sing.*
tant. sf. Schweinefleisch *n.*;

Schweinebraten *m.*; — waskóra
Schweins-
leder *n.*; — chleb Sau-
brot *n.*

Wieprzyniec, *-ńca, pl. -ńce, sm.* 1) Schweine-, Sau-
stall *m.*; 2) Sauenschel *m.*,
Ferkelstrau *n.*

Wiercarnia, *-ni, pl. -nie, sf.*
Bohrmaschine *f.*

Wiercenie, *-nia, pl. -nia,*
sn. Bohren *n.*; — ziemi Bohr-
versuch *m.*, Tiefbohrung *f.*;

— linowe Seilbohren.

Wiercić, *-cę, -citem, va.*
imperf. 1) bohren; — dziure
ein Loch bohren; 2) reiben;

— mak w donicy Rohn im
Reibisch reiben; 3) drehen,
winden, schwenken, schwingen,
umdrehen; 4) — się, *vr.* sich
drehen, sich herum-drehen, sich
fortwährend bewegen; — ci się
czagle, ani chwili spokojnie
nie nie usiedzi er bewegt sich
fortwährend, bleibt nicht einen
Augenblick ruhig sitzen.

Wiercimak, *-a, pl. -i;*

Wiercioch, *-a, pl. -y, sm.*
Reibkeule *f.*

Wiercięta, *-ty, pl. -ty;*
dim. Wierciętko, *-ki, pl. -ki,*
sf. Luftspringer *m.*, Wind-
beutel *m.*, Springinsfeld *m.*

Wiercisrodek, *-dka, pl. -dki,*
sm. Zentrumböhrer *m.*,
Bohrer *m.*

Wiernik, *-a, pl. -cy, sm.*
Vertraute(r) *m.*

Wierność, *-ści, sing. tant.*
sf. Treue *f.*; człowiek dozna-
nej ńci ein Mensch von er-
probter Treue; przysięga ńci
Treueschwur *m.*

Wierny, *adi.*; **Wiernie**, *adv.* 1) *treu, getreu*; — jej bede aż do zgonu ich werde ihr bis zum Tode *treu* bleiben; — nie ojezyźnie służyć *treu* dem Vaterlande dienen; tajemnicy — nie dochować das Geheimnis *treu* bewahren; — słoga *treuer* Diener; — odpis eine *getreue* Kopie; — palec *Goldfinger m.*, 2) gläubig, *getreu, rechtgläubig*.

Wiersz, -a, *pl. -e, sm.* 1) *Verse m.*; *Gedicht n.*; *Reim m.*; — e różne *versmischte Gedichte*; — *pochwalny* Lobgedicht *n.*; to nie do -a das *reint*; sich nicht; w młodości *pisakem -e* in meiner *Jugend* habe ich *Verse* geschrieben; — *ami co opowiadać* etw. in *Versen* darstellen, *erzählen*; ten *poemat* składa się ze *stu -y* dieses *Gedicht* besteht aus *hundert* *Versen*; 2) *Zeile f.*, *Reihe f.*; *napisz mi choć parę -y* schreibe mir wenigstens *paar* *Zeilen*; *po-myłka* *drukarska* jest w *trzech* — *u* od *góry* der *Druckfehler* ist in *der* *dritten* *Zeile* *von* *oben*.

Wiersza, -szy, *pl. -sze, sf.* *Ziichreufe f.*

Wierszokleta, -ty, *pl. -ci, sm.* *Reimschmied m.*, *Verse-macher m.*

Wierszopis, -a, *pl. -y*; **Wierszotwórca**, -cy, *pl. -cy, sf.* *Poet m.*, *Dichter m.*, *Verse-künstler m.*

Wierszopisarstwo, -wa, *sn.* *Dichten n.*, *Verse-schreiben n.*

Wierszowy, *adi.* *Verse-*

Wierszydło, -dła, *pl. -dła, sn.* *schlechter* *Verse*, *schlechte* *Dichtung*, *Knüttelverse m.*

Wierszyk, -a, *pl. -i, sm.* *Verse-n*, *kleines* *Gedicht*.

Wiertak, -a, *pl. -i, sm.* *Kurbelbohrer m.*, *Brustleier f.*; *Wendelbohrer m.*

Wiertarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* *Bohrmaschine f.*, *Bohrlade f.*

Wiertnictwo, -wa, *sn.* *Tief-bohrtechnik f.*, *Tiefbohrkunst f.*

Wiertniczy, *adi.* *Tief-bohr-*; *wieża -cza* *Bohrturm m.*, *Rig m.*

Wiertnik, -a, *pl. -cy, sm.* *Tiefbohrtechniker m.*

Wierutny, *adi.* *Erz-*, *abgefeimt*; — *ne* *klamstwo* — *verschlämte* *Lüge*.

Wierzba, -by, *pl. -by, sf.* *Weide f.*, *Weidenbaum m.*; — *krucha* *mürbe*, *Bruch-*, *Brüchel-*, *Knack-*, *Knick-*, *spröde* *Weide*, *Spröckelweide*; — *migdałowa* *mandelblättrige* *Weide*; — *purpurowa*, *jednopęcikowa* *purpurblättrige* *Weide*; — *rozmarynowa* *rosmarinblättrige*, *Girlweide*; — *piecio-pęcikowa* *fünfmännige* *Weide*; — *popielata* *aschgraue* *Weide*; — *srebrna* *weiße* *Weide*; — *borówkowa* *Heidelbeerweide*; — *siatkowata* *Gletscherweide*; — *macznicowa* *Bärentraubenweide*; — *palmowa* *Palmenweide*, *Pfeifenholz n.*; — *rokiecina* *Salbeiweide*, *kleine* *Wertweide*; — *plącząca* *Trauerweide*; — *włoska* *Kreuzschlamm m.*, *Mönchs-peffer m.*

Wierzba, -cy, *pl. -ce, sf.* *Weidenband n.*, *Weiden-strick m.*

Wierzbienica, -cy, *pl. -ce, sf.* *Weiderich m.*, *Braunweide-richt*.

Wierzbina, -ny, *pl. -ny, sf.* *Weidenholz n.*, *Weide f.*

Wierzbiniec, -ńca, *pl. -ńce, sm.* *Weidenbusch m.*, *Weiden-gebüsch n.*

Wierzbna, *adi.*; — *niedziela* *Palmsonntag m.*

Wierzbołoz, -zy, *pl. -zy, sf.* *Salix caprea* (*Weiden-gattung*).

Wierzbowiec, -wca, *pl. -wce, sm.* *Papillio Salicis* (*Weidenmotte*).

Wierzbowiczka, -ki, *pl. -ki, sf.* *Weidenfänger m.*, *Weidenzeißig m.*, *Weiderich m.*

Wierzbowy, *adi.* *Weide-*; *drzewo -we* *Weidenbaum m.*; *las -w* *Weidenwald m.*; — *w* *niedziela* *Palmsonntag m.*

Wierzbowka, -ki, *pl. -ki, sf.* *Weidenröschen n.*

Wierzch, -u, *pl. -y, sm.* 1) *Oberteil n.*, *Ober(e)s n.*, *Oberzeug n.*; — *okrętu* *Oberdeck n.* eines *Schiffes*; — *buta* *Ober-teil* des *Schuhes*; *na -u* *pa-górka*, *drzewa* *oben* *auf* *dem*

Hügel, *dem* *Baume*; *na -u* *wozu*, *okrętu* *siedzieć* *oben* *auf* *dem* *Wagenkasten*, *dem* *Schiffsverdeck* *sitzen*; *na -* *wdział* *surdut* *von* *oben* *zog* *er* *den* *Oberrock* *an*; — *aksamitny*, *podszewka* *jedwabna* *das* *Oberzeug* *von* *Samt*, *das* *Futter* *von* *Seite*; *musze* *dać* *nowy* — *do* *mego* *futra* *ich* *muß* *einen* *neuen* *Überzug* *zu* *meinem* *Felz* *machen* *lassen*; *podszewka* *droższa* *niż* — *das* *Unterfutter* *kostet* *mehr* *als* *der* *Stoff* *des* *Kleides*; *na -*, *na -u* *obenauf*, *nach* *oben*; *z -u* *spit* *śmietankę* *er* *hat* *die* *Sahne* *von* *oben* *ab-getrunken*; *wypłynąć* *na -* *emporschwimmen*, *austauchen*, *ans* *Tageslicht* *kommen*; *na -* *nasypać* *obenauf* *schütten*; *po -u* *plywać* *obenauf* *schwimmen*; *zawsze* *mocny* *na -u* *a* *staby* *na* *spodzie* *der* *Starke* *ist* *immer* *obenauf* *und* *der* *Schwache* *unten*, *der* *Schwache* *unterliegt* *immer*; *z -u* *złoto*, *w* *środku* *błoto* *nicht* *alles* *ist* *Gold*, *was* *glänzt*, *von* *oben* *Paß*, *von* *unten* *Schmutz*; *prawda* *zawsze* *wyjdzie* *na -* *die* *Wahrheit* *kommt* *immer* *zum* *Vorschein*, *es* *ist* *nichts* *so* *fein* *gesponnen*, *es* *kommt* *doch* *endlich* *an* *die* *Sonnen*; 2) *Gipfel m.*, *Spizgef.*, *Wipfel m.*; *Giebel m.*; — *podła* *der* *Deckel* *einer* *Schachtel*; — *słupa* *Kapital* *m.* *einer* *Säule*; *woda* *siegną* *już* *pod* *sam* — *dachu* *das* *Wasser* *reichte* *schon* *an* *die* *Spitze* *des* *Daches*; *wyjść* *na* — *góry* *die* *Berg-* *spizę* *ersteigen*; — *komin* *Schornsteinkappe f.*, *Schornsteinfopf m.*; — *maźnicy* *Schmierdeckel m.*; — *sztandra* *Sattel m.*, *Kappe* *des* *Stän-dera*; 3) *Außenseite f.*, *Äußere(s) n.*; *z -u*, *po -u* *von* *außen*, *außerhalb*, *außerlich*; *z -u* *co* *pomalować* *etw.* *von* *außen* *bemalen*; 4) *Rücken m.*; — *em* *jechać* *reiten*; *koń* *dobry* *do -u* *ein* *zum* *Reiten* *taugliches* *Pferd*; 5) *Draufgabe f.*, *Auf-maß n.*; 6) *Riff n.*, *Klippe f.* *ein* *aus* *dem* *Wasser* *hervor-ragender* *Fels*.

Wierzchni. *adi.* Ober-, obere; -e odzienie Oberkleidung *f.*; — surdut Oberrod *m.*; -a część Oberteil *m.*; -a warga Oberlippe *f.*; -a skorka Oberhaut *f.*; -a warstwa Oberściła *f.*; — kamień Dachstein *n.*; -a rura pompy hoher Saß.

Wierzchniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Schmarożertier *n.*

Wierzchnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Oberteil *n.*; — rudy Obererzader *f.*; — domu Obergebäude *n.*

Wierzchołek, -łka, *pl.* -łki, *sm.* 1) Gipfel *m.*, äußerste, höchste Spitze, Scheitel *m.*; — piramidy Gipfel einer Pyramide; -łki drzew chyliły się ku ziemi die Gipfel der Bäume beugten sich bis zur Erde; — trójkąta Scheitel eines Dreiecks; — ostrokregu Scheitel des Kegels; — stogusiana Spitze eines Heuschobers; na samym -łku auf der äußersten Spitze; 2) spitziges Ende; 3) Knorrenstück *n.*; mały — kleine Sandbank im Flusse.

Wierzcholkowy, *adi.* Gipfel-, Giebel-, Scheitel-; — punkt Scheitelpunkt *m.*

Wierzchołodka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spierling *m.*, Riefing *m.*, Mudd *m.*, Bubb *m.*, Slirr *m.*, überhaupt Fische, die sich nahe an der Oberfläche aufhalten.

Wierzchowaty, *adi.*; **Wierzchowato,** *adv.* gieblig; vollgehäuft; mit einem hervorstehenden Gipfel.

Wierzchowie, -wia, *sing.* *tant.* *sn.* Spitzen *pl.*; — rzeki oberer Teil des Stromes.

Wierzchowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Reitpferd *n.*

Wierzchowina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Oberfläche *f.*; — góry Bergrücken *m.*

Wierzchowisko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* äußerster Gipfel, höchste Spitze; — rzeki Urspungung *m.* des Flusses.

Wierzchowy, *adi.* Ober-. **Wierzeja,** -ji, *pl.* -je, *sf.* Türflügel *m.*

Wierzejny, *adi.* Türflügel-

Wierzenie, -nia, *sn.* Glaube *m.*; -nia ludu die Vorstellungen des Volkes.

Wierzgać, -gam, -gałem, *vn.* *imperf.*; **Wierzgać,** -nę, -nąłem, *va.* *perf.* 1) mit den Hinterfüßen ausschlagen; 2) unbändig sein, sich auflehnen; trocken, sich trozig, widerpenftig betragen.

Wierzganie, -nia, *sn.* Ausschlagen *n.*; Trocken *n.*

Wierzgliwość, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* Widerpenftigkeit *f.*

Wierzgliwy, *adi.*; **Wierzgliwie,** *adv.* ausschlagend, auflehnd, widerpenftig.

Wierzyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Gläubiger *m.*

Wierzycielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gläubigerin *f.*

Wierzycielski, *adi.* Gläubiger-.

Wierzyć, -rze, -rzyłem, *vn.* *imperf.* glauben; — w Boga an Gott glauben; — niezachwianie unerschütterlich glauben; -rze w Boga wszechmogącego ich glaube an Gott den allmächtigen; — w nieśmiertelność duszy an die Unsterblichkeit der Seele glauben; — w ducha an Geisteser glauben; — komu na słowo innbdn aufs Wort glauben; — w przeznaczenie an die Bestimmung, an das Schicksal glauben; wierz mi glaube mir; — mi się nie chce ich kann nicht glauben; kto nikomu nie-rzył, temu nikt nie -rzy wer niemandem glaubt hat, dem wird nicht geglaubt; nie -rzeja temu, aby ich glaube nicht, daß . . . przedz hym -rzył, że ich bin eßer geneigt zu glauben, daß . . .; każdy temu rad -rzy, czego sobie życzy jeder glaubt gern an daß, was er sich wünscht; nszom swoim nie -lem ich habe meinen Ohren nicht getraut; czy mogę — moim oczom kann ich meinen Augen trauen; nie wierz nikomu, nikt cię nie zdradzi traue niemandem, so wird dich auch niemand verraten; — w co, w kogo auf etw., auf innbdn vertrauen; jak w

Pismo święte, jak w ewangelij -rzy w cnotę tej kobiety wie an die Heilige Schrift, wie an das Evangelium, so glaubt er an die Tugend dieses Weibes.

Wierzytelność, -ści, *sing.* *tant.* *sf.* 1) Glaubwürdigkeit *f.*; 2) Geldforderung *f.*

Wierzytelny, *adi.* glaubwürdig, beglaubigt; — list Belaubigungsschreiben *n.*

Wiesiołek, -łka, *pl.* -łki, *sm.* (Oenothera) Nachterze *f.*

Wiesionka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zungenmuschel *f.*

Wieszac, -szam, -szalem, *I. va.* *imperf.* hängen, aufhängen; — bieliznę na strychu die Wäsche auf den Boden hängen; — coś przy piecu, by wyscho etw. beim Ofen hängen, damit es austrocne; — obrazy Bilder aufhängen; — coś na ścianie etw. an die Wand hängen; — złodzieja na szubienicy den Dieb an den Galgen hängen; II. — się, *vr.* sich anhängen, aufhängen; sich anflammern; — się komu na szyję sich innbdn an, um den Hals hängen; po urwiskach -ją się kozy die Ziegen klettern an den Klüften dahin.

Wieszadło, -dła, *pl.* -dła, *sn.*; *dim.* Wieszadelko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Hängevorrichtung *f.*; Hängehaken *m.*; Kleiderrechen *m.*; -dła ankwrowe u wierzchu paleniska, dźwigary stropu Tragrippen *pl.* der Feuerliste; -dła hamulcowe Bremsenhängeisen *n.*; -dła kulisowe, zawiesznik kulisowy Kulissenpendel *n.*; — spreżynowe, zawiesznik resorowy Tragsfederhängeglied *n.*; Tragsfederstütze *f.*, Aufhängehaken *m.*, Federaufhängung *f.*

Wieszak, -a, *pl.* -i, *sm.* Guthaten *m.*, Kleiderhaken.

Wieszanie, -nia, *sn.* Hängen *n.*, Aufhängen *n.*

Wieszar, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Wieszarek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Hängewerk *n.*; — wału hamulcowego Bremswellenträger *m.*

Wieszcz, -a, *pl.* -e, *sm.* Seher *m.*, Prophet *m.*; Dichter *m.*; Wahrsager *m.*

Wieszczba, -by, *pl.* -by, *sf.* Wahrsagung *f.*, Prophezeiuna *f.*, Weissagung *f.*

Wieszczbiarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wahrsagerin *f.*

Wieszczbiarski, *adi.*; Wieszczbiarsko, *adv.* wahrsagerisch, prophetisch, Wahrsager-, Prophet-; — różdźka Wünschelrute *f.*

Wieszczbiarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Wahrsagen, Weissagung *f.*, Wahrsagerei *f.*

Wieszczbiarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wahrsager *m.*, Sterndeuter *m.*, Prophet *m.*

Wieszczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) = Wieszczbiarz; 2) Steinöhle *f.*, rabenähnlicher Wiedehopf.

Wieszczenie, -nia, *sing. tant. sn.* Wahrsagen *n.*, Sterndeuten *n.*, Prophezeien *n.*

Wieszczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wahrsagerin *f.*, Prophetin *f.*, Sterndeuterin *f.*; Dichterin *f.*

Wieszczzy, *adi.* Wahrsager-, prophetisch, wahrsagend; -m duchem coś przepowiedzieć *etw.* mit prophetischem Geiste vorherlagen; — sen prophetischer Traum.

Wieszczycza, -cy, *pl.* -ce, *sm.* Nachgepenst *n.*; — ce, *pl.* Weichselkopf *m.*

Wieszczyc, -czę, -czyłem, *va.* und *vn. imperf.* vorherlagen, wahrsagen, prophezeien, weisagen.

Wieszczyniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Rafflesia (Pflanze).

Wies, wsi, *pl.* wsie, *sf.* Dorf *n.*; Land *n.*; Landgut *n.*; mieszkać na wsi auf dem Lande wohnen; wyjechać na — aufs Land fahren; dwie obok siebie leżące wsie zwei nebeneinander liegende Dörfer; po wsi chodzić im Dorfe herumgehen; powrócił ze wsi er ist vom Lande zurückgekehrt.

Wiescić, -szczę, -ścitem, *va.* und *vn. imperf.* anzeigen, verkünden, die Kunde bringen.

Wiesć, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1)

Runde *f.*, Nachricht *f.*; Gerücht *n.*; Rede *f.*, przepaść bez -ści er ist verschollen und man hat keine Nachricht über ihn; taka jest — das ist die Nachricht, ein solches Gerücht ist verbreitet; — się rozhodzi es verbreitet sich das Gerücht; dochodzą mnie -ści es kommt zu meinen Ohren; puścić -ści ein Gerücht verbreiten; 2) Saae *f.*, Überlieferung *f.*

Wiesć, wiode, -wiodłem; Wodzić, -dże, -dzilem, *I. va. imperf.* führen, geleiten, leiten; wiódł ich na górę wysoką er führte sie auf einen hohen Berg; gwiazda moja mnie tam wiedzie mein Stern führt mich hin; i nie wódz nas na pokuszenie und führe uns nicht in Versuchung; trudno tego — co nie może chodzić es ist schwer, den zu führen, der gar nicht gehen kann; droga ta wiedzie wprost do zamku dieser Weg führt direkt ins Schloß; — kogo na pasku jmnnd am Gängelband führen; — kogo za nos jmnnd an der Nase herumführen; wiódł go w dom swój er führte ihn in sein Haus; wiedźcie go precz führt ihn hinweg; wiódł za sobą lud zbrojny hinter ihnen kommt bewaffnetes Volk; — kogo po mieście jmnnd in der Stadt herumführen; widzę, że wiedziesz nas na zgubę ich sehe, daß du uns ins Verderben führst; — rej die Hauptrolle spielen, die erste Geige spielen, die Hauptperson sein; — wojnę, proces krieg, Prozeß führen; — żywot tułaczy ein Wanderleben führen; — życie skromne, cnotliwe ein bescheidenes, tugendhaftes Leben führen; — z kim spór o co mit jmnnd über, um *etw.* streiten; — rozmowę ein Gespräch führen; — swój ród seine Herkunft ableiten; wiedli ród swój od wielkiego kancelerza Zamojskiego sie stammten von dem großen Kanzler Zamojski ab; — mur eine Mauer ziehen; II. — się, *vr.* 1) sich herumerschleppen,

herumgehen; -dzić się z kim po sadach sich mit jmnnd von einem Gerichte zum anderen herumerschleppen; — się z kim za rby sich mit jmnnd herumerschlagen; — się z myślą sich mit dem Gedanken herumerschlagen; 2) gehen, ergehen, geraten, gelingen; jak ci się wiedzie wie geht es dir; rzeczy nam się wiódł wyśmienicie die Sachen, die Angelegenheiten gelingen uns ausgezeichnet; zło mu się wiedzie es geht ihm schlecht; nie mu się nie wiedzie es geht ihm nichts nach Wunsch, es mißlingt ihm alles; dowiedz się, jak mu się wiódł w drodze erkundige dich, wie es ihm unterwegs ergangen ist; III. — *vn.* führen; — oczyma anschauen, anblicken; -dzić po nich groźnemi oczyma er blickte sie mit strengen Augen an.

Wiesniacki, Wiesniaczy, *adi.* bäuerlich, ländlich, Bauern-; proste mieszkanie -cz sklecone reka eine einfache von Bauernhand gezimmerte Wohnung; -cze ubranie Bauernkleidung *f.*; po -ku, *adv.* bäuerlich.

Wiesniactwo, -wa, *pl.* -wa, *sm.* 1) bäuerliches Wesen, Benehmen, Dorfsitten *pl.*; 2) Bauernschaft *f.*

Wiesniaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bäuerin *f.*

Wiesniaczy, *adi.*; Wiesniacza, *adv.* bäuerlich, Bauern-.

Wiesniak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Bauer *m.*, Landmann *m.*; Dörfler *m.*; -cy, *pl.* Landleute *pl.*, Landvolk *n.*

Wietnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Rathaus *n.*, Stadthaus *n.*

Wietnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Pasiphaea (Gattung Garnefenstrebe).

Wietrzeć, -trzeje, -trzałem, *vn. imperf.* auslüften, verwittern.

Wietzenie, -nia, *sn.* Lüften *n.*, Unrauschen *n.*, Wittern *n.*

Wietrznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Windgepenst *n.*, Wind-

braut *f.*, See *f.*; 2) leichte, windige Weibsperson, flatterhaftes, unbeständiges Mädchen; 3) Windhoje *f.*; 4) Anemone *f.*, Windröschen *n.*, Küchenschelle *f.*

Wietrznik, -a, *pl.* -cy, -sm.

1) Windbeutel *m.*, Windfang *m.*, Windmacher *m.*; 2) Luftloch *n.*, Ventil *n.*, Saugventil, Windfessel *m.*; 3) Windfahne *f.*, Wetterhahn *m.*; 4) Mannstreue *f.* (Pflanze).

Wietrzność, -ści, *sing.* tant. *sf.* Windigkeit *f.*

Wietrzny, *adi.*; Wietrznie, *adv.* 1) windig, lustig; unbeständig, flatterhaft; dzień — ein windiger Tag; 2) Wind-; — młyn Windmühle *f.*; — na puchlina Wind-, Trommelsucht *f.*; — na ospa Windpocken *pl.*; — piec Wind-, Zugofen *m.*; 3) blähebnd, Windeverursachend.

Wietrzyć, -trze, -trzyłem, I. *va. imperf.* lüften, Luft durchziehen lassen; 2) *vn. imperf.* wittern, spüren; pies-trzy der Hund wittert; — po kachni in der Küche herum-schnüffeln; — trzy u mnie pie-niądze er vermutet bei mir Geld; III. — się, *vr.* sich lüften.

Wietrzyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Windchen *n.*, Lüftchen *n.*

Wietrzysty, *adi.*; Wietrzysto, *adv.* windig.

Wiew, -u, *pl.* -y, *sm.* Wehen *n.*, Blasen *n.*

Wiewiór, -a, *pl.* -y, *sm.* Schanker *m.*; — przewlekły Nachtripper *m.*

Wiewiórczy, *adi.* Eichhörnchen-.

Wiewiórka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; *dim.* Wiewióreczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Eichhörnchen *n.*, Eichfähe *f.*

Wieżć, wiozę, wiozłem; Wozić, -że, -zilem, *va. imperf.* fahren, führen (im Wagen oder per Schiff); co -ziesz was führst du im Wagen; — kogo dokąd jmnnd wohin führen; — co na sprzedaż, na targ etw. zum Verkauf, auf den Markt führen; -zić po okolicy in der Gegend herumführen.

Wieża, -zy, *pl.* -że, *sf.*

Turm *m.*; — gichtowa Gicht-turm *m.*; — świdrowa Bohrturm, Bohrhaus *n.*; — kościelna Kirchturm; — na dzwony Glockenturm; istna — Babel ein wahres Chaos; — wojenna Belagerungsturm; — strażnicza Wartturm; wyjść na -że auf den Turm steigen; na -zy trafić vom Turme blasen; 2) Turm *m.*, Gefängnis *n.*; wsadzić kogo do -ży jmnnd einsperren, in den Turm stecken; 3) Rothen *m.*, Turm *m.* im Schachspiele.

Wieżaty, Wiezysty, *adi.*; Wieżato, Wieżysto, *adv.* turmartig, getürmt, mit einem Turme versehen.

Wieżowy, *adi.* Turm-; zegar — Turmuhr *f.*

Wieżyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; *dim.* Wieżyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Turm *n.*, Türmchen *n.*, Festungs-, Gefängnis-turm.

Wieżyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) siehe: Wieżyca; 2) Turm-fraut *n.*; 3) Turritit *m.*, Turmstein *m.*, versteinerte Kammer-schnecke.

Więc, *coni.* folglich, also, demnach, daher; coś słysząc ucho man hört etw. aus der Ferne, ich strenge daher mein Ohr an; cóż — was ist denn also? nie pytasz się, — ci nie powiadam bu fragst nicht, also werde ich es dir nicht sagen; a — zostaje przy pierwotnej umowie es bleibt also bei der ursprünglichen Vereinbarung; tak — so also, so nun; tak — czego nie mógł dokazać prośbami, dokazał przemocą was er nun durch Bitten nicht erreichen konnte, bewirkte er durch Gewalt.

Więcej, *adv.* mehr; daleko — viel mehr; już — do niego nie pójdę ich werde zu ihm nicht mehr gehen; ocy — widzą niż oko zwei Augen sehen mehr als ein Auge; już nigdy — nie mehr; — mówić nie mogę ich kann nicht mehr sprechen; — powiedzieć nie mogę mehr kann ich nicht sagen.

Więcierz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Wiciorek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Fischreufe *f.*, Strom-fort *m.*

Więcierzowy, *adi.* Strom-fort-.

Więciorne, -go, *sing.* tant. *sn.* Abgabe *f.* von Fisch-reufen.

Więdlawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Smithia (Pflanze).

Więdnąć, -dnę, -dłem; Więdnąć, -dnieje, -dniałem, *vn. imperf.* welken, verwelken; ausdornen, auszehren, abmagern; kwiat zerwany -dnieje i usycha eine abgepflückte Blume welkt und verdorrt; -dnieje ze zgrzyoty er zehrt sich aus vor Kummer; aż uszy -dną od tego gadania es verborren einem die Ohren von diesem Gerede.

Więdniecie, Więdnienie, -nia, *sn.* Welken *n.*

Większość, -ści, *sing.* tant. *sf.* Mehrheit *f.*, Mehrzahl *f.*; Übergewicht *n.*, Überlegenheit *f.*; größerer Raum, Umfang *m.*; projekt został przyjęty -ścią głosów die Vorlage wurde mit Stimmen-mehrheit angenommen; — uczesników była po mojej stronie die Mehrzahl der Teilnehmer war auf meiner Seite; musiał ustąpić przed -ścią er mußte vor der Mehrzahl weichen.

Większy, *adi.* größer; największy am größten, der größte.

Większyć, -szę, -szylem, *va. imperf.* vergrößern.

Więza, -y, *sf.* siehe Wiaz.

Więzić, -że, -zilem, *va. imperf.* 1) gefangen halten, in Haft halten, im Kerker einschmachten lassen, einstecken, einsperren, fesseln; — serce das Herz fesseln; nie mały czas go -zili ziemlich lang hielten sie ihn gefangen; 2) klöpfeln; 3) kleben, stecken lassen, versenken.

Więzienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Gefängnis *n.*, Kerker *m.*, Haft *f.*; trzy lata spędzone w -niu podkopały jego zdrowie drei im Gefängnis

verbrachte Jahre haben seine Gesundheit untergraben; -nia są przepelnione die Gefängnisse sind überfüllt; skazano go na trzy lata ciężkiego -nia er wurde zu drei Jahren schweren Kerkers verurteilt; skazany na dożywotnie — zur lebenslänglichen Gefängnisstrafe verurteilt; — śledcze Untersuchungschaft f.; 2) Gefangenhafte n., Einföhrung f.

Więzienny, *adi.* Gefängnis-, Kerker-, -na krata Gefängnisgitter n., Kerkergitter; dozorca — Gefängniswärter m.

Więzień, -źnia, *pl.* -źnie oder -źniowie, *sm.* Gefangene(r) m., Sträfling m., Arrestant m.; — stanu Staatsgefangene(r) m.; — wojenny Kriegsgefangene(r).

Więzina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Ulmenholz n.; Ulmengesäß n.

Więzisty, *adi.*; Więzisto, *adv.* bündig.

Więzławka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hermannia (Pflanze).

Więznąć, -nę, -nąłem, *vn. imperf.* stecken bleiben, kleben bleiben.

Więzokrzew, -u, *pl.* -y, *sm.* Epierstaude f.

Więzospój, -oju, *pl.* -oje, *sm.* Ader-, Sehnenverbindung f.

Więzozółd, -u, *pl.* -y, *sm.* Steinische f.

Więzy, -zów, *siehe* Wiąz; Wieza.

Więż, -zi, *pl.* -zie, *sf.* 1) Bund m., Bündel n.; 2) Baum, Gerüst n., Konstruktion f.; — ciałka Körperbau m.; — zbroy Siegeszeichen n. aus Waffen, Panoplie f.; Kriegsgeräte *pl.*; — drzewna Holzband n.

Więżba, -by, *pl.* -by, *sf.* Verband m., Verbund m., Gerüst n., Gerüst n.; — dachowa Stuhlgefiel n., Dachstuhl m.

Więżnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Holocentrus) Sogho m., Sklavensisch m.

Więżniowy, *adi.* Gefangenen-, Sträfungs-.

Wigilia, Willa, -lii, *pl.* -lie,

sf. 1) Vorabend m.; w -lie swego wyjazdu am Vorabend seiner Abreise; w -lie świętego Mikołaja am Tage vor dem Sancti Nikolaus-Feste; — bitwy der Vorabend der Schlacht; 2) Weinachtsabend m., Christabend m.; Weihnachtsmahl n.; prosić kogo na -lie jmnnd zum Weinachtsabend einladen; gdzie będziez na -lii? wo wirst du am Weihnachtsabend speisen?; 3) -lie, *pl.* Leid-, Leich-, Grabgesänge *pl.*, Vigiilien *pl.*

Wigoń, -uia, *pl.* -nie, *sm.* Lama n.

Wigust, -u, *pl.* -y, *sm.* Chorizema (Pflanze).

Wij, -a, *pl.* -e, *sm.* Art Taufendfuß.

Wija, -i, *pl.* -je, *sf.* Gestöber n., Unwetter n., Staubregen m., Schneegestöber.

Wijadło, -dła, *pl.* -dła, *sn.*; Wijk, -a, *pl.* i, *sm.* Garnhaspel f., Garnwinde f.

Wije, -jów, *plur. tant. sn.* Myriopoda (Insektengattung).

Wijnik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Clematis) Klematis f.

Wikary, -rego, *pl.* -rowie, *sm.*; Wikaryusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bifar m.

Wikarya, -ryi, *pl.* -rye, *sf.* Wohnung f., Amt n. des Bifars.

Wikaryat, -u, *pl.* -y, *sm.* Bifariat n., Bifarstelle f.

Wikle, -i, *plur. tant. sn.*; Wiklina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Purpurweide f.; 2) Reifig m., Reifigholz n., Reisholz n.; Rispengras n., Strauchwerk n.

Wikłać, -lam, -łalem, *va. imperf.* verwickeln, verwirren, verstricken, umgarnen, fesseln; — wyobrazenia die Begriffe verwirren; — się, *vr.* sich verwickeln.

Wiklak, -a, *pl.* -i, *sm.* Elaterium (Pflanze).

Wiklanina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Verwickelung f., Wirrwarr m.

Wikotek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Royena (Pflanze).

Wikt, -u, *sing. tant. sm.* Kost f., Unterhalt m.; oddać kogoś na — i pomieszkane

jmnnd in Kost und Quartier geben.

Wiktorya, -ryi, *pl.* -rye, *sf.* Sieg n.; = Zwycięstwo.

Wiktować się, -tuje, -walem, *vr. imperf.* in Kost sein, sich besöffigen.

Wiktuały, -łów, *plur. tant. sn.* Viktualien *pl.*, Lebensmittel *pl.*

Wilczaszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* Wölflin n.

Wilczaty, *adi.* wolfsartig, wolfsähnlich.

Wilczatko, -tka, *pl.* -tka, *sn.*; Wilczę, -cia, *pl.* -ta, *sn.* Wolfsjunge(s) n., Wölflin n., Rehwolf m.

Wilczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Wölflin n.; 2) Firt m.

Wilczeniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Mistel f.

Wilczomlec, -a oder -u, *sing. tant. sm.* (Euphorbia) Wolfsmilch f.

Wilczomlecze, -czka, *pl.* -czki, *sm.*; Wilczomlekwiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Wolfsmilchschwämmchen m., Dämmerungsfalter m.

Wilczok, -a, *pl.* -i, *sm.* Wolf-, Augen-, Katzenstein m.

Wilczooki, *adi.* wolfsäugig.

Wilczura, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Wolfspelz m., Wildschur f.

Wilczy, *adi.* Wolfs-, wölfsich; — głód Wolfsjünger m., — rynek Waldlichtung f.; — dół Wolfssalle f., Wolfssgrube f.; — zamysł böse, schädliche Absicht; — cza pokora versteckte Demut; — cze prawo Faustrecht n.; — zab 1) Wolfssahn m., Polierstahl m.; 2) Pfaffenraut n., Saurüssel m., — bób Zgelknospe f., Zgelkolbe f., Dezentraut n.; — groch erbsenartige Wiede, süßholzbälteriger Tragant; — korzeń Wolfswurzel f., Eisenhut m.; — ogon Weiberich; — mak Klatschmohn m., Klatschrose f.; — mord Fuchstodsturmhub m.; — pieprz gemeiner Zeiland; — cza stopa Herzgespann n., Wasserborn m., Lederblümchen n.; — cze mleko Wolfsmilch f., Sonnenwende f.; — cels-, Zy-pressenwolfsmilch, Teufels-

milch; -cze jagoda gemeine Wolfstirsche; -cze tyko Tollkraut *n.*, Kellershals *m.*, Seidelbast *m.*

Wilczyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Wölfin *f.*, Zuhle *f.*

Wilczygłed, -u, *pl.* -y, *sm.* Lycopsis (Pflanzenart).

Wilczyn, -u, *sing. tant. sm.* (Lupinus) Lupine *f.*, Wolf's-, Fegbohne *f.*

Wilczyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Hauhechel *m.*, Faul-, Spillbaum *m.*

Wilczyniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Wolfshündt *n.*

Wilczyisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* großer häßlicher Wolf.

Wilec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* Zichter-, Gartenwinde *f.*

Wilga, Wywilga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* (Oriolus) Goldamjel *f.*, Pirol *m.*

Wilgnać, -nę, -nąłem; Wilgotnieć, -nieję, -niałem, *vn. imperf.* feucht werden.

Wilgocenie, -nia, *sn.* Befechtung *n.*; Feuchtigkeitsabsonderung *f.*

Wilgocić, -cę, -cilem, *va. perf.* feucht machen; *vn. imperf.* Feuchtigkeit absondern.

Wilgocina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* feuchter Boden.

Wilgociomierz, -a, *pl.* -e; Wilgociomiar, -u, *pl.* -y, *sm.* Hygrometer *m.*, Feuchtigkeitsmesser *m.*

Wilgość, -ci, *sing. tant. sf.* Feuchtigkeit *f.*; — dziś na dworze heute ist feucht draußen; różno stopnie -ci i suchości powietrza verschiedene Grade der Feuchtigkeit und der Trockenheit der Luft; -ci wiele die Säfte im Körper

Wilgotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Feuchtfreundin *f.* (Pflanze).

Wilgotnienie, -nia, *sn.* Feuchtwerden *n.*, Anzischen *n.* von Feuchtigkeit; Feuchtigkeitsabsonderung *f.*

Wilgotnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Kellersäfel *f.*, Äffel.

Wilgotny, *adi.*; Wilgotnie, *adv.* feucht; -na ziemia feuchte Erde; -ne mieszkanie feuchte Wohnung; -ne powietrze feuchte Luft.

Wilgowron, -a, *pl.* -y, *sm.* Quiscalta (Vogelart).

Wilia, *sf.* siehe Wigilia.

Wilk, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Wolf *m.*; głodny jak — hungerrig wie ein Wolf; uchoźać przed -iem, trafki na niedźwiedzia er suchte dem Wolfe auszuweichen und fiel dem Bären in die Klauen, er kam vom Regen in die Traufe; milują się jak — i baran sie lieben sich wie Rahe und Maus; -kowi owce poruczyć den Wolf zum Hirten bestellen; nosić — ponieśli i -a lange trieb mit den Schafen Frevel Wolf der Schaff, er endlich büßen muß mit seinem eigenen Balg, der Krug geht zum Brunnen, bis er bricht; o -u mowa, a — tu wenn man den Wolf nennt, kommt er gerennt; i — syt i koza cała der Wolf ist satt und die Ziege ganz; feinem unrecht tun, leben und leben lassen; bajać o zelanym -u Unsim plappern; mów -u pacierz a — woli koźia macierz man läßt den Wolf beten und ihn lästet's nach Ziegenfleisch; trudno z -a uzyćnieć barana auß einem Wolf ist schwer ein Schaf zu machen, Art läßt nicht von Art, die Rahe läßt das Mausjen nicht; wywołać -a z lasu den Wolf auß dem Walde herauslocken, ins Wespennest setzen, etw. durch Unbesonnenheit herbeirufen; nieprzyjacieli jednany, jest jak — chowany ein versöhnter Feind gleicht einem gezähmten Wolf; — a kasa die Wölfe heißen einander; trudno -iem orać mer mit dem Wolf pflügt, wird mit dem Flegel schneiden; -a za uszy trzymać zwischen Tür und Angel stehen; natura ciągła -a do lasu den Wolf lockt es immer in den Wald, man kann seine Natur nicht ändern; — w owezej skórze Wolf im Schafspelz; przez posy — nie tyje durch Absandte wird der Wolf nicht satt; wo man nicht selber mit Hand anlegt, erreicht man nicht viel; 2) hablichtiger, räube-

rişher Mensch, gietiger, gefräßiger Mensch; 3) Räuber *m.* an den Bäumen, an Lichte; 4) Maser *f.* (am Holze); 5) Feuer-, Brandhof *m.*; 6) böseartiges Geschwür, Wolf *m.* 7) Balken *m.* längst der Kajüte; 8) fallender Baum im Flusse; 9) Erbsenwürger *m.* (Schmaroterpflanze); — zielny Sommer-, Samenwurz *f.*; 10) — wodoj hecht *m.*, — morski Seehecht, Haifisch *m.*; 11) -i, *plur.* Wolfshaut *f.*, Wolfspelz *m.*

Wilkołak, -a, *pl.* -i, *sm.* Werwolf *m.*

Wilkołakowy, *adi.* Werwolf-.

Wilkołowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* Wolfsjäger *m.*

Wilkopies, -psa, *pl.* -psy, *sm.* Wolfshund *m.*

Wilkowaty, *adi.*; Wilkowato, *adv.* wolfsähnlich, wolfsartig.

Wilkownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wolfgrube *f.*

Wilkozeby, *adi.* wolfszählig.

Willa, -li, *pl.* -le, *sf.* Villa *f.*, Landhaus *n.*

Willegiatura, -ry, *sing. tant. sf.* Villegiatur *f.*, Landaufenthalt *m.*; = Pobyt letni.

Wilzyć, -zę, -żytem, *va. perf.* feucht machen.

Wilżyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* (Ononis) borniger Hauhechel; — wyniosła stinkender Hauhechel, Ochsenauge *n.*, Pflugstern *m.*

Wila, -ły, *pl.* -ły, *sf.* 1) rappeltiger, unbesonnener Mensch; 2) unbesonnener, verrückter Streich.

Wilosć, -ści, *sing. tant. sf.* Nartheit *f.*

Wilować, -luje, -wałem, *vn. imperf.* verrückte Streiche machen.

Wilowanie, -nia, *sn.* verrücktes Treiben.

Wina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Schuld *f.*, Verschulden *n.*; za -ny ojców pokutować die Schulden der Väter büßen; moja — mein ist die Schuld; -nę komu przypisywać jnmbd die Schuld geben, bemessen; jeden składa -nę na drugiego

ener schiebt die Schuld auf den anderen; moja to —, że . . . mein ist die Schuld, daß . . . ; przekonać kogo o — nie jmnnd seiner Schuld überführen; z własnej -ny durch eigene Schuld; za —ny niepopelnione für unbegangene Schulden; do -ny się przyznać seine Schuld bekennen; bez -ny schuldblos, unschuldig; nie moja —, żeś głupi eś ist nicht meine Schuld, wenn du dum bist; z twojej -ny to się stało du bist daran schuld, daß eś gescha; któż z was jest bez -ny wer von euch ist ohne Schuld; 2) Buża f., Geldstrafe f.

Winda, -dy, pl. -dy, sf. Winda f., Hebezeng n., Kran m.; List m.; — śrubowa Schraubenwinde; — zwyczajna Hornhassel f.; — młynarska Kreuzhassel; — osobowa List m.. Aufzug m.

Windarz, -a, pl. -e, sm. Windendreher m., Lastenwinder m.

Windlada, -dy, pl. -dy, sf. Windlade f. der Orgel.

Windodrag, -u, pl. -i, sm. fenestrecht Linie.

Windować, -duje, -wałem, va. imperf. winden, aufwinden, in die Höhe ziehen; — się, vr. sich hochziehen, hinaufheben.

Windowanie, -nia, sn. Winden n., Aufwinden n., Hochheben n.

Windowy, adi. Winde-, Aufzug-.

Windówka, -ki, pl. -ki, sf. Windenleine f., Windenseil n.

Windoga, -gi, pl. -gi, sf. Windeort m., Abladeplatz m.

Windykacya, -cyi, pl. -cy, sf. Windifikation f., Zurückforderung f.

Windykować, -kuje, -wałem, va. imperf. vindizieren, als Eigentum zurückfordern, in Anspruch nehmen.

Winian, -u, pl. -y, sm. weinfaures Salz.

Winiak, -a, pl. -i, sm.; Weinschnaps m.; — francuski Rogoń m.

Winianka, -ki, pl. -ki, sf. Weinsuppe f.

Winiarka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Weinhändlerin f.; 2) Winzerin f.

Winiarnia, -ni, pl. -nie, sf. Weinstube f., Weinschenke f., Weinfeller m.

Winiarniany, adi. Weinschenke-, Weinstuben-, Weinfeller-.

Winiarski, adi. Weinhändler-, Weingärtner-, Winzer-.

Winiarz, -a, pl. -e, sm. 1) Weinhändler m.; 2) Weingärtner m.; Winzer m.

Winić, -nie, -niem; Winować, -nuje, -wałem, va. imperf. beschuldigen, die Schuld geben, anklagen; nie -nują go jeszcze a już się usprawiedliwia man beschuldigt ihn noch nicht und er rechtfertigt sich schon; — się, vr. sich selber beschuldigen, anklagen.

Winien, Winny, -na, -no, adi. 1) schuldig, Schuld tragend; kto temu — wer ist schuld daran; uznano go -nym man hat ihn für schuldig erklärt; prawa się -ny boi, nieszczęścia niewinny der Schuldige fürchtet das Gesek, der Unschuldige das Unglück; stał się -nym wielkiej zbrodni er hat sich eines großen Verbrechens schuldig gemacht; ja temu — nie jestem ich bin nicht schuld daran, ich trage nicht die Schuld, daß . . . ; cóż ja temu —, że . . . was kann ich dafür, daß . . . ; 2) schuldig, verpflichtet, etw. abzugeben, zu leisten; nie jestem ci — ani grosza ich schulde dir keinen Groschen; — mu jesteś wiele wdzięczności du bist ihm zu viel Dankbarkeit verpflichtet; wszystko — sam sobie er verdammt alles sich selber; -nien na jestem odpowiedź na ostatni list ich bin ihm die Antwort auf den letzten Brief schuldig; takim ludziom -nismy uszanowanie solchen Menschen sind wir Achtung schuldig; 3) gebührend; z -nem uszanowaniem mit gebühren-

der Hochachtung; — cześć mestwo ten, który zwycięża der Sieger soll die Tapferkeit ehren; -no się eś gebührt, eś geziemt sich.

Winienie, Winowanie, -nia, sn. Beschuldigen n., Anklagen n.

Winieta, -ty, pl. -ty, sf. Biquette f.

Winiówka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Weinsäß n.; 2) Weinsuppe f.; 3) Weinbirne f., Weinstirke f.

Winiśląd, -u, pl. -y, sm. (Ampelopsis) Klettertrauch m.

Winnica, -cy, pl. -ce, sf.; dim. Winniczka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Weingarten m., Weinberg m.; 2) Weinfeller m.

Winnictwo, -wa, sing. tant. sn. Weinbau m., Weinkultur f.

Winniczka, -ki, pl. -ki, sf. 1) siehe: Winnica; 2) Weinapfel m.

Winniczny, adi. Weinberg-, Weinbau-.

Winnik, -a, pl. -i, sm. 1) Weinstein m.; 2) Baderute f.

Winnikowy, adi. 1) Weinstein-; 2) Baderute-.

Winnorośl, Winorośl, -i, pl. -e, sf. Weinrebe f.

Winy, adi. 1) = Winien; 2) Wein-; -na polewka Weinsuppe f.; — kamień Weinstein m.; — zapach Weingeruch m.; — oocet Weinessig m.; — handel Weinhandlung f.; -na sól Weinsteinrauh m.; 3) grün (im Kartenspiel); — tuz Grünsaus m.; -na kralka Grünzehner m.

Wino, -na, pl. -na, sn.; dim. Winko, -ka, pl. -ka, sn. 1) Wein m.; Weinrebe f., Weinstock m.; Weinranke f.; — okopywać, sadzić, uprawiać den Wein behaden, pflanzen, bauen; uprawa -na Weinbau m., kieliszek -na Gläschen n. Wein; kieliszek na — Weinglas n.; stare tokajskie — alter Tokajer; 2) Grün n. (im Kartenspiel); — święci Grün ist Trumpf.

Winobluszcz, -u, pl. -e, sm. (Cissus) Klimme f., wilder Wein.

Winobranie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Weinlese *f.*, Weinernte *f.*; — odbywać Weinlese halten.

Winobraniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Weinleser *m.*

Winobranka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Weinleserin *f.*

Winodajny, *adi.* weinreich, weingebend.

Winodań, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Borassus) Fächer-, Schirmpalme *f.*

Winograd, -u, *pl.* -y, *sm.* Weinranke *f.*

Winogród, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Weingarten *m.*

Winogrodnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Weinbau *m.*, Weingärtneri *f.*, Winzeri *f.* Winogrodniczy, Winogrodny, *adi.* Weingärtner-.

Winogrodnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Weingärtner *m.*, Weinbauer *m.*, Winzer *m.*

Winogron, -u, *pl.* -y, *sm.*; Winogrono, -na, *pl.* -na, *sn.*

Weintraube *f.*; wyciski z — Weintreber *pl.*

Winogronowy, Winogronny, *adi.* Weintrauben-; wieniec — Weintraubenfranz *m.*; błona -wa Traubenhaut *f.*; kuracya -wa Traubenkur *f.*

Winomierca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Weinmesser *m.*, Weinwägen *m.*

Winomiód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Honigwein *m.*, Weinmet *m.*

Winopój, -oje, *pl.* -oje, *sm.* Weintrinker *m.*

Winorodny, *adi.* weinproduzierend.

Winorośl, -i, *pl.* -e, *sf.* Weinranke *f.*, Weinrebe *f.*

Winosłoc, -y, *sing. tant. sf.* Zuckerpalm *f.*

Winotok, -a, *pl.* -i, *sm.* Weinheber *m.*, Weinprüfer *m.*

Winować = Winić.

Winowajca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Schuldig(e)r *m.*, Verbrecher *m.*, Missetäter *m.*

Winowajczyni, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Schuldige *f.*, Verbrecherin *f.*, Missetäterin *f.*

Winowanie, -nia, *sn.* Beschuldigen *n.*, Beschuldigung *f.* Anklagen *n.*, Anklage *f.*

Winowaty, *adi.* schuldig. Winozbiór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Weinlese *f.*

Winozłop, -a, *pl.* -y, *sm.* Weinsäufer *m.*

Winszować, -szuję, -wałem, *vn. imperf.* — komu jmnbdm wünschen, gratulieren, jmnbdm beglückwünschen; -szuję ci wszystkiego dobrego ich wünschę dir alles Gute; — komu imieniem jmnbdm zum Namens-tage gratulieren, Glück wünschę; — komu Nowego roku jmnbdm den Neujahrswunsch darbringen, zum neuen Jahre Glück wünschę, glückliches Neujahr wünschę; -szuję, ale nie zazdroszczę viel Glück zum Schmause, ich gratuliere, ohne zu beneiden, ich sehe keine Ursache zur Freude; można ci —, że ci się to tak udało man kann dich beglückwünschen, daß es dir so gelungen ist.

Winszowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Glückwünschen *n.*, Gratulieren *n.*

Wio! *interi.* Ho! Huruf, um die Pferde zum schnelleren Laufe zu bewegen.

Wiochelnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Lanaria (Pflanze).

Wiochna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Bauern-, Landmädchen *n.*

Wiola, -li, *pl.* -le, *sf.* Biola *f.*, Violsche *f.*

Wiolinista, -ty, *pl.* -ści, *sm.* Violinspieler *m.*

Wiolonczela, -li, *pl.* -le, *sf.* Wioloncello *n.*

Wionąc, -nę, -nąłem, *vn. imperf.* wehen, anwehen.

Wionięcie, -cia; Wionienie, -nia, *sn.* Wehen *n.*, Anwehen *n.*

Wiorek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Schnecke *f.*, Bolute *f.* (Kapitelzierat).

Wiorowaty, *adi.* voll Späne.

Wiornik, -a, *pl.* -i, *sm.* Hobel *m.*

Wiorsta, -sty, *pl.* -sty, *sf.* Werst *f.*; — osna, osiowa Achsverst; — wagonowa Wagenwerst.

Wiorstowe, -go, *sing. tant. sn.* Werstgeld *n.*

Wiorstowy, *adi.* Werst-

Wiorzysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Späne-, Zimmer-, Holzplatt *m.*; 2) Hause *m.* Holzspäne.

Wiosenka, -ki, *pl.* -ki, *sf. dim.* von Wiosna.

Wiosenny, *adi.*; Wiosenno, *adv.* Frühlings-; deszcz — Frühlingsregen *m.*; -ne powietrze Frühlingsluft *f.*; — wiatr Frühlingswind *m.*; -ne kwiaty Frühlingsblumen *pl.*

Wioska; *dim.* Wiosieczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dorf *n.*, kleines Dorf.

Wioskowy, *adi.* Dorf-.

Wiosłaty, *adi.* ruberartig.

Wiosło, -ła, *pl.* -ła, *sn.*; *dim.* Wioselko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Ruder *n.*; -żem robić rudern; do -sól an die Ruder; -tami pchać statek das Schiff mit Hilfe der Ruder fortbewegen; 2) Rührschaukel *f.*; 3) Fuß *m.* der wilden Ente.

Wiosłować, -uję, -wałem, *vn. imperf.* rudern; schwimmen wie Schwimmvogel.

Wiosłowanie, -nia, *sn.* Rudern *n.*

Wiosłoważ, -weża, *pl.* -weże, *sm.* Wassernatter *f.*, Rielruden *m.*

Wioslowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Polybius (Stab-bengattung).

Wiosłowy, *adi.* Ruder-; — okret Ruderschiff *n.*

Wiosłowy, -wego, *pl.* -wi, *sm.* Rudermeister *m.*

Wiosna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Frühling *m.*, Lenz *m.*, Frühjahr *n.*; — życia Lebensfrühling, Lenz des Lebens; na -nę im Frühling; z -ną im Frühling.

Wiosnować, -nuję, -wałem, *vn. imperf.* den Frühling zubringen, überfrühlingen; das Frühjahr feiern.

Wiosnowka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hungerblumen *n.*

Wioszczyna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Dörrstein *n.*

Wiosłarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Ruderer *m.*

Wioslinek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Rudertreib *m.*

Wiośniany, *adi.* Frühlings-

Wiotchość, -ści, *sing. tant. sf.* Biegbarkeit *f.*; Schmiegsamkeit *f.*; Morichheit *f.*, Mürbheit *f.*

Wiotchy, *adi.* biegsam, schmiegsam; morisch, mürb, alt, schwach, abgenüßt, schlaff.

Wiotech, -tchu, *pl. -tchy, sm.* 1) Reige *f.*, Abnahme *f.* (des Mondes); 2) Abzehrung *f.*, Schwindsucht *f.*

Wiotesz, -tszy, *pl. -tsze, sf.*; *dim.* Wioteszka, -ki, *pl. -ki, sf.* Lumpen *pl.*, alter Plunder.

Wiotesznik, -a, *pl. -cy, sm.* Ficker *m.*, Trödler *m.*, Ausbesserer *m.* alter Sachen.

Wiotki, *adi.* leicht, biegsam, haltlos; -ka jej postać ihre bieglame Gestalt; -ka tkanina leichtes, dünnes Gewebe.

Wiotkość, -ści, *sing. tant. sf.* Biegbarkeit *f.*; Leichtigkeit *f.*

Wiotzecz, -szeję, -szałem, *vn. imperf.* alt, mürb, schwach, schlaff, morisch werden.

Wiotzycz, -sze, -szyłem, *va. imperf.* alt, mürb, morisch, schlaff, schwach machen, abnützen, schwächen.

Wiór, -a, *pl. -y, sm.*; *dim.* Wiórek, -rka, *pl. -rki, sm.* Span *m.*, Holzspan, Hobelspan; w cudzym domu drwa rabia a u nas -y lecz bei Fremden wird das Holz gehackt und bei uns fliegen die Späne, die anderen raufen und wir müssen die Haare lassen, die Rechnung bezahlen; jakbyś -y gryził es ist so trocken, io ohne Geschmack, als ob du Holzspäne kauen würdest; suchy jak — dürr wie ein Holzspan.

Wir, -u, *pl. -y, sm.* 1) Wirbel *m.*, Strudel *m.*, Wasserwirbel; — morski Meeresstrudel; — go porwał der Strudel ergriff ihn, er wurde vom Wirbel erfaßt; dostać się w — in einen Strudel geraten; w -rze życia im Strudel des Lebens; 2) die mit Haaren bewachsene Haut des Buckelochsen.

Wirek, -rka, *pl. -rki, sm.*

1) *dim.* von Wir; 2) Wurzelwurm *m.*, Schnell-, Aflerpolyp *m.*

Wirgulcza, -czy, *pl. -cze, sf.* Burnenart.

Wirować, -ruje, -wałem, *vn. imperf.* wirbeln, sich im Kreise drehen, freisen.

Wirowaty, *adi.*; Wirowato, *adv.* wirbelig, wirbelnd, freisend.

Wirowy, *adi.* Wirbel-, Strudel-; -we koło wodne Kreiselrad *n.*

Wirówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Kreiselrad *n.*, Zentrifuge *f.*

Wirtuoz, -a, *pl. -y* oder -owie, *sm.* Virtuoso *m.*; = Człowiek biegły w sztuce lub w zawodzie. [*gartens-*]

Wirydarski, *adi.* Luft-Wirydarstwo, -wa, *sm.* Kunstgärtnerei *f.*

Wirydarz, -a, *pl. -e, sm.*; *dim.* Wirydarzyk, -a, *pl. -i, sm.* Kunstgarten *m.*, Gartenslaube *f.*

Wirydarznik, -a, *pl. -cy, sm.* Kunstgärtner *m.*

Wisiec, -sze, -siałem, *vn. imperf.* hängen, hängen; klucz wisi na gwoździu der Schlüssel hängt am Nagel; schudł, że suknie tylko -sza na nim er magerte so ab, daß die Kleider auf ihm schlottern; będziesz jeszcze -siał du wirst noch hängen, du wirst am Galgen enden; brzech mu -si er hat einen Hängebauch; rzecz jeszcze -si die Sache hängt noch, die Sache ist noch nicht entschieden; — gdzie wo sitzen, hängen, stehen bleiben; miecz Damoklesa -si mu nad głową das Schwert des Damokles hängt über seinem Haupte; lepiej raz upaść niż — nad przepaścią es ist besser einmal zu fallen, als über dem Abgrund schweben, lieber ein Ende mit Schrecken als ein Schrecken ohne Ende; co ma —, nie utonił was hängen soll, wird nicht ertrinken, man entgeht seiner Bestimmung nicht.

Wisielec, -lca, *pl. -lcy, sm.* 1) Galgenstrick *m.*, Galgendieb *m.*, Taugenichts *m.*; 2) Gehent(e) *m.*;

Wisienka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) kleine Weichsel, Seckenfirsche *f.*; 2) Wein-, Rohrholz *n.*

Wiśniennik, -a, *pl. -i, sm.* Kirchgarten *m.*

Wisior, -a, *pl. -y, sm.* Fruchtstange *f.*, Girlande *f.*

Wisiołek, -rka, *pl. -rki, sm.* Anhängsel *n.*, Gehänge *n.*; — do zegarka Uhranhängsel.

Wist, -a, *sm.* Wist *m.* (Rartenpiel).

Wistoczenie, -nia, *sing. tant. sn.* Verförperung *f.*

Wistoczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.* verfürpern.

Wisus, -a, *pl. -y, sm.* Taugenichts *m.*

Wisz, -u, *pl. -e, sm.*;

Wiszar, -u, *pl. -y, sm.* 1) überhangender Fels; 2) Sumpfgas *n.*; 3) dicht mit Unkraut bewachsener Ort, Dickicht *n.*

Wiszarowy, *adi.* 1) Sumpfgas-; 2) Abhängs-.

Wiszelina, -ny, *pl. -ny, sf.* Rhipsalis (Pflanze).

Wiszogran, -u, *pl. -y, sm.* Unona (Pflanze).

Wiszor, -u, *pl. -y, sm.* Kanonenbürste *f.*

Wiszorowy, *adi.* Kanonenbürsten-.

Wiszowaty, *adi.*; Wiszowato, *adv.* strunfig; — grunt nasser, unfruchtbarer, unten mergeliger Boden, Bruchboden *m.*

Wis, -sia, *pl. -sie, sm.* Uropoda (Gattung der Schmarotermilben).

Wisłarka, -ki, *pl. -ki, sf.* saure Weichselkirsche.

Wisłibób, -obu, *pl. -oby, sm.* Connarus (Pflanze).

Wisłignatka, -ki, *pl. -ki, sf.* Leucospis (Insektenart).

Wisłikrasa, -sy, *pl. -sy, sf.* Astrapaea (Pflanze).

Wislin, -u, *pl. -y, sm.* Stillingia (Pflanze).

Wisnia, -ni, *pl. -nie, 1)* Kirschbaum *m.* Kirsche *f.*; Weichselbaum, Weichsel *f.*, saure Kirsche; 2) Kirschbaumholz *n.*; psia — Judenische.

Wiśniak, -a oder -u, *pl.* -i, *sm.* Kirschwein *m.*, Weichselwein *m.*; Kirsch-, Weichselbranntwein *m.*; Kirsch-, Weichselmet *m.*

Wiśniasty, *adi.* kirsch-, weichselartig; kirsch-, weichsel-farbig.

Wiśnina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Kirsch-, Weichselbaum *m.*; Kirsch-, Weichselholz *n.*

Wiśniobranie, -nia, *sing.* *tant. sf.* Kirschens-, Weichsel-leje *f.*

Wiśniowość, -ści, *sing.* *tant. sf.* Kirschrote Farbe.

Wiśniowy, *adi.* 1) kirsch-rot; 2) von Kirsch-, Weichselholz.

Wiśniówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kirsch-, Weichselbranntwein *m.*, -litör *m.*

Wiśniucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* dunkelrot gefärbte Kuh.

Wit, -a, *sm.* Beit; choroba *św.* -a Beitstanz *n.*

Witać, -tam, -talem, *va. imperf.* bewillkommen, begrüßen, willkommen heißen; -tam Willkommen!; -tam pana ich grüße Sie, seien Sie mir gegrüßt; to mi -taj das ist mir recht willkommen, das gefällt mir; -taj sei mir gegrüßt; — kogo podaniem ręki imnon durch einen Händedruck begrüßen; — się, *vr.* einander begrüßen; -li się serdecznie sie begrüßten sich herzlich.

Witalizm, -u, *sing.* *tant.* Vitalismus *m.*; = Teorya procesu życia.

Witalny, *adi.* Begrüßungs-, Bewillkommungs-.

Witana, -nej, *sing.* *tant. sf.* Bewillkommung *f.*, Willkomm(en) *m.*

Witanie, -nia, *sn.* Be-grüßen *n.*, Bewillkomm(n)en *n.*

Witeczka, Witka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Gerte *f.*, Weiderute *f.*; Weiderei *m.*; 2) junge Weinranke, Haarrebe *f.*, Dopsenranke *f.*; -ki spanische Geniste; 3) -ka żelazna Ring *m.*

Witecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bosea (Pflanze).

Witeczny, *adi.* Sieges-, sieg-reich.

Witerunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Luder *n.* (Lochpeife für Raubtiere).

Witeziowy, *adi.* Held-, heldenhaft, Ritter-, ritterlich.

Witeź, -zia, *pl.* -zie oder -ziowie, *sm.* Held *m.*, Ritter *m.*

Witlinek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Wittling *m.*, Seehöcht *m.*

Witryol, -u, *sing.* *tant. sm.* Bitriol(öl) *n.*

Witryoliczny, *adi.* Bitriol-.

Witryfikacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Verwandlung *f.* in Glas.

Witryna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Vitrine *f.*, Glaschrank *m.*, Glaskasten *m.*

Wituch, -a, *pl.* -y, *sm.* Säerschorz *m.*, Sämansschurz *m.*, Sätuch *n.*

Witulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Verbena) Eisenkraut *n.*

Witwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*

Witwina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Korb-, Band-, Fischer-, Krebsweide *f.*

Wium, Wiun, -a, *pl.* -y, *sm.* Schlammbeißer *m.*, Walserstich *m.*

Wiwat, -u, *pl.* -y, *sm.* Toast *m.*, Lebehoch *n.*, Gesundheitsstrinken *n.*, Hochruf *m.*, Vivat *n.*; spełniać -y Gesundheit ausbringen, hoch leben lassen, toastieren.

Wiwat! *interj.* vivat! hoch!

Wiwatowy, *adi.* Vivat-

Wiwatówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Böller *m.*, Salutmörser *m.*

Wiwenda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* jährliches Kostgeld, Rente *f.*

Wiwianit, -u, *sm.* Eisenblau *n.*

Wiwisekcyja, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Vivisektion *f.*; = Cięcia, operacye na żyjących zwierzętach.

Wiza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Bijum *n.*, Bestätigung *f.* durch Unterschrift; = Zatwierdzenie podpisem.

Wizerunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Bild *n.*, Bildnis *n.*, Abbildung *f.*, Ebenbild *n.*; człowiek jest nkiem Boga der Mensch ist das Ebenbild Gottes; pisanie jest wyobrażenie mowy, jakoby — tego, co sie

rz-kło das Geschriebene ist die Darstellung der Sprache, sozusagen, das Bild des Geschriebenen; -nki królów polskich die Bildnisse der Könige Polens; 2) Darstellung *f.*; Schilderung *f.*; 3) Vorbild *n.*, Muster *n.*

Wizerunkowy, *adi.* 1) Bild-, Ebenbild-, Bildnis-, Vorbild-; 2) Darstellungs-, Schilderungs-.

Wizmut = Bismut.

Wizować, -zuje, -wałem, *va. imperf.* visieren, durch Unterschrift beglaubigen; = Stwierdzać podpisem.

Wizowanie, -nia, *sn.* Visieren *n.*, Beglaubigen *n.*

Wizya, -zyi, *pl.* -zye, *sf.* 1) Vision *f.*; = Widzenie; 2) Besichtigung *f.*; = Oglądanie, Oględziny.

Wizyer, -a, *pl.* -y, *sm.* Visier *n.*; = Przyłbica.

Wizyonarstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Visionärstum *n.*, Seherstum *n.*; = Własność niewiania widzeń.

Wizyta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* 1) Besuch *m.*, Visite *f.*; oddawać -ty Besuche abtatten; z pierwszą -tą mit dem Eintrittsbuch; być u kogo z -tą bei jmdm zu Besuche sein, jmdm einen Besuch abtatten; 2) Visitation *f.*; — kościelna Kirchengvisitation *f.*; księga -zyt Visitationbuch *n.*

Wizytacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.*; Wizytowanie, -nia, *sn.* Visitation *n.*, Durchsuhung *f.*, Revision *f.*; — celna Zollrevision *f.*

Wizytator, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Visitation *m.*; — szkolny Schulvisitation; — celny Zollrevisor *m.*

Wizytatorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Visitation *f.*

Wizytka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) *dim.* von Wizyta; 2) Visitennonne *f.*; — *i plur. tant.* Visitationenkonvent *n.*; Visitenstunde; zakon -tek Visitationenorden *m.*

Wizytować, -tuje, -wałem, *va. imperf.* 1) besuchen; 2) visieren, eine Visitation halten, revidieren.

Wizytowanie. -nia, *sn.* 1) Besuchen *n.*; 2) Visiteren *n.*, Revidieren *n.*

Wizytowy, *adi.* Besuch's-; suknia -wa Besuch'skleid *n.*; bilet — Visittarte *f.*

Wizytówka. -ki, *pl.* -ki, *sf.* Visittarte *f.*

Wjadać się, -dam, -dałem, *vr. imperf.*; Wjesć się, wjem, wjadłem, *vr. perf.* hineinbeißen; hineinschneiden; Inacuchy -dły mi się w ciało die Ketten schnitten mir ins Fleisch hinein.

Wjadanie się, -nia, *sn.* Hineinbeißen *n.*; hineinschneiden *n.*

Wjarzmiac, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Wjarzmić, -mie, -mielem, *va. perf.* ins Joch spannen, schmieden; unterwerfen.

Wjarzmienie, -nia, *sn.* Spannen *n.* ins Joch; Unterwerfung *f.*

Wjazd, -n, *pl.* -y, *sm.* Einfahrt *f.*, Einzug *m.*; odprawiać uroczysty — do miasta einen feierlichen Einzug in die Stadt halten; przy-eżdżie do miasta beim Einzuge in die Stadt; — lokomotywy na obrotnicę Einfahrt *f.* der Lokomotive auf die Drehscheibe.

Wjechać, wjadę, -chałem, *vr. perf.*; Wjeżdżać, -dzam, -dzalem, *vn. imperf.* hineinfahren, hineinkommen, hineinziehen, einziehen, Einzug halten; cóż ci to -chało w głowę was ist dir nur in den Kopf gefahren; -chał do miasta na czele wojska er zog an der Spitze des Heeres in die Stadt ein; — na kogo, na co an jmandn, an etw. anfahren, anreiten; — w co einen Einfall tun; — w czyją majątność in jmands Besitzum einen Einfall tun, einen Eintritt unternehmen; — na kogo (bildl.) jmandn anschauen, schelten.

Wjechać, Wjeżdżenie, -nia, *sn.* Einfahren *n.*, Hineinfahren *n.*, Hineinreiten *n.*, Einziehen *n.*

Wjezdny, *adi.* Einfahrt's.

Wkamiennik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Lithoplagus) Steinbohrer *m.*, Dattelmuschel *f.*

Wkamowac, -muję, -walem, *va. perf.* hineinfügen, einfügen.

Wkamowanie, -nia, *sn.* Hineinfügen *n.*, Einfügen *n.*

Wkapać, -pie, -pałem, *va.* und *vn. perf.* hineintröpfeln, hineintropfen.

Wkapanie, -nia, *sn.* Hineintröpfeln *n.*

Wkarbować, -buje, -wałem, *va. perf.* einferben.

Wkierować, -ruję, -walem, *va. perf.* hineindirigieren, einführen.

Wkierowanie, -nia, *sn.* Hineindirigieren *n.*, Einführung *f.*

Wklejać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Wkleić, -ję, -ilem, *va. perf.* hineinkleben, einkleben, hineinteimen; -ić kartę ein Blatt hineinkleben.

Wklejanie, Wklejenie, -nia, *sn.* Einkleben *n.*, Hineinkleben *n.*

Wklepać, -pie, -pałem, *va. perf.* 1) ein klopfen, hineinschlagen; eintrüben; 2) einbleuen, eintrüben.

Wklepanie, -nia, *sn.* Einklopfen *n.*, Hineinschlagen *n.*; Eintrüben *n.*; Einbleuen *n.*, Eintrüben *n.*

Wkleszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wkleszczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* hineinflammern, hineinflammen.

Wkleszczanie, -nia, *sn.* Hineinflammern *n.*

Wklesać, -sam, -sałem, *vn. imperf.*; Wklesnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* hoch einfallen, nach innen einsinken.

Wklesanie, -nia; Wklesnięcie, -cia, *sn.* Einfallen *n.*, Einsinken *n.*

Wklesek, -ska, *pl.* -ski, *sm.* Ausnehmung *f.*, Einziehung *f.*; rinnenförmige Vertiefung an Säulen, Rannelierung *f.*

Wklesorzeźba, -by, *pl.* -by, *sf.* Tiefrelief *n.*, vertieftes Bildhauer-, Schnitzwerk.

Wklesłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Hohlheit *f.*, Höhlung *f.*, Konvexität *f.*, Hohlrundung

f., Einjennung *f.*, eingefallene Stelle.

Wklesłowypukłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Hohlhabenheit *f.*

Wklesłowypukły, *adi.* hohlhaben, konvex-convav.

Wklesły, *adi.*; Wklesło, Wklesłość, *adv.* hoch, eingebogen, rund ausgehöhlt, hohlrund, eingefallen, convav; -śle zwierciadło Hohlspiegel *m.*; — nos eingefallene Nase.

Wklesniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wklesnić, -nię, -niłem, *va. perf.* in eine Spalte einflennen.

Wklesnienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Ausgehöhlte(s) *n.*, Eingefallene(s) *n.*

Wklinowanie, -nia, *sn.* Einseifung *f.*

Wkładać, -dam, -dałem, *1. va. imperf.*; Włożyć, -zę, -żyłem, *1. va. perf.*; 1) einlegen, hineinlegen, hineinstecken; — suknie do kufra das Kleid in den Koffer legen; — pieniądze do kieszeni das Geld in die Tasche stecken, das Geld einstecken; — rękę do kieszeni die Hand in die Tasche stecken; w dzieło to -zył całą swoją duszę in die-jeß Werk hat er seine ganze Seele hineingelegt; 2) anlegen, anziehen; jaką suknię dzisiaj -zysz? welches Kleid mirst du heute anziehen?; -zyła jej wianiec na głowę sie legte ihr einen Kranz aufs Haar; było mu serce, gdy jej pierścionek na palec wkładał das Herz schlug ihm, als er ihr den Ring an den Finger steckte; przemogą prawie -żyli mu koronę na głowę sie setzten ihm fast mit Gewalt die Krone aufs Haupt; 3) — co na kogo jmandn etw. auferlegen, jmandn zu etw. verpflichten; -zono na mnie obowiązek czuwania nad jego zdrowiem man hat mir die Pflicht auferlegt, über seine Gesundheit zu wachen; — na kogo podatek jmandn eine Steuer auferlegen; — na kogo wielkie ciężary jmandn große Lasten auferlegen; — na kogo rozpoznanie rzeczy jmandn die Erkenntnis einer Sache über-

lassen; — co na czyj rozsa-
dek etw. jmnđs Einsicht über-
lassen; 4) etw. über jmnđn
bringen; różne potwarze na
niego wkładali się brachten über
ihn verschiedene Verleumdun-
gen; — kogo do czego jmnđn za
etw. anleiten; — imię einen Na-
men geben; — apelacye eine Ap-
pellation einlegen; II. się, *vr.* 1)
sich hineinlegen, sich einlegen;
2) sich gewöhnen; pomatu się
w to -zytem ich habe mich
langsam daran gewöhnt; 3)
fürbitten, einstehen; Chrystus
za nas się wkłada jako pośred-
nik nasz Chrystus bittet für
uns als unser Vermittler.

Wkładanie, Włożenie,
-nia, *sn.* Einlegen *n.*, Hinein-
legen *n.*, Anziehen *n.*; Anlei-
ten *n.*; — się Sichhineinlegen
n., Sichgewöhnen *n.*

Wkładka, -ki, pl. -ki, *sf.*
1) Einsatz *m.*, Einlage *f.*; — do
sukni Klebereinsatz; — dołózka
Betteinsatz; — do pierścieni
mimośrodkowych Czterter-
fütter *n.*; 2) Bestandteil *m.*,
Zugredienz *f.*

Wkółatać, -tam, -taćem,
va. imperf. einflopfen.

Wkoło, Wokoło, adv. und
praep. (mit dem zweiten Falle)
umher, ringsum; rings um;
cicho — still ist es ringsum.

Wkołocioczny, adi. herum-
fliehend, herumkreisend.

Wkołocienny, -nego, pl.
-ni, *sm.* Polargegendbewoh-
ner *m.*

Wkołokrętny, adi. herum-
wirbelnd; herumdrehbar.

Wkołowrot, -u, pl. -y,
sm. Kreisumlauf *m.*

Wkołowrotny, adi.; Wko-
łowrotnie. *adv.* kreisend.

Wkopać, -pię, -paćem, va.
perfs.; **Wkopywać, -puję,**
-wałem, *va. imperf.* eingraben;
— no stęp przy drodze man hat
einen Pfahl am Wege eingra-
ben; — się, *vr.* sich eingra-
ben, sich hineingraben.

Wkopanie, Wkopywanie,
-nia, *sn.* Eingraben *n.*, Hin-
eingraben *n.*

Wkorzeniać, -niam, -nia-
-łem, *va. imperf.*; **Wkorze-**
-nić, -nieć, -nićem, *va. perf.*

einwurzeln, tief einpflanzen;
— się, *vr.* sich einwurzeln.

Wkorzenianie, Wkorze-
-nienie, -nia, *sn.* Einwur-
zeln *n.*, Einpflanzen *n.*

Wkówka, -ki, pl. -ki, *sf.*
Ortband *n.* am Degen.

Wkraczać, -czam, -czalem,
vn. imperf.; **Wkroczyć, -cze-**
-czyłem, *vn. perf.* einschreiten,
einrücken, sich einlassen, ein-
bringen; wojska nieprzyja-
cielskie -czyły do miasta die
feindlichen Truppen zogen in
die Stadt ein; był zmuszony
-czyć do sąsiedniego kraju
er war genötigt, in das be-
nachbarte Land einzumar-
schieren; — na drogę enoty den
Weg der Tugend betreten; — w
czyje prawa in jmnđs Rechte
eingreifen; nie chcę w to
głębiej — ich will mich nicht
näher darauf einlassen; to nie-
-cza w zakres moich obo-
wiazków das gehört nicht in
den Bereich meiner Pflichten.

Wkraczenie, Wkrocze-
-nie, -nia, *sn.* Einschreiten *n.*,
Einrücken *n.*, Einbringen *n.*

Wkradać, -dam, -daćem,
va. imperf.; **Wkraść, -dne,**
-dłem, *va. perf.* einschmug-
geln, einschwärzen; — się, *vr.*
sich einschleichen, einschwindeln;
— dam się do miasta ich schleiche
mich in die Stadt ein; — dł
się w jej serce er stahl sich
in ihr Herz ein; — się w
czyje zaufanie jmnđs Ver-
trauen erschleichen.

Wkradanie, Wkradnie-
-cie, -cia, *sn.* Einschmuggeln
n., Einschwärzen *n.*; — się
Einschleichen *n.*, Einstehlen *n.*

Wkrajac, Wkrawać, -wam,
-wałem, *va. imperf.* hinein-
schneiden, einschneiden, klein
schneiden und in etw. tun.

Wkrapiać, -piałem, -piałem,
va. imperf.; **Wkropić, -pię,**
-piłem, *va. perf.* hineintröp-
feln, eintropfeln; — co w
czyją duszę etw. in jmnđs
Seele einflößen.

Wkrecać, -cam, -caćem,
va. imperf.; **Wkrecić, -ce-**
-ciłem, *va. perf.* eindrehen,
hineindrehen, drehend hinein-
bringen, einschrauben; —

noge do stoła den Fuß an
den Tisch schrauben; — korko-
ciąg den Pfropfsenzieher ein-
drehen; — czop do beczki
den Zapfen in das Zapfen-
loch hineindrehen; — się, *vr.*
sich einschleichen, sich hinein-
zwingen, sich eindringen; —
się do towarzystwa sich in
eine Gesellschaft eindringen,
einschleichen; — się do kogo
sich zu jmnđm einschleichen.

Wkrecanie, Wkrećenie,
-nia, *sn.* Eindrehen *n.*, Ein-
schrauben *n.*; — się Ein-
schleichen *n.*, Eindringen *n.*

Wkrótce, adv. in kurzem,
in Kürze, bald; — się znowu
zobaczymy wir werden uns
bald wiedersehen; — nastąpi
rozczerowanie bald wird die
Enttäuschung folgen.

Wkruszać, -szam, -szalem,
va. imperf.; **Wkruszyć, -sze-**
-szyłem, *va. perf.* hineinbrö-
seln, einbröseln; — sz trochę
chleba do rosółu bródle ein
wenig Brot in die Suppe
ein.

Wkruszanie, Wkrusze-
-nia, -nia, *sn.* Einbröseln *n.*

Wkrzewiać, -wiam, -wia-
-łem, *va. imperf.* einwurzeln;
einpflanzen, einpflropfen.

Wkrzywiać, -wiam, -wia-
-łem, *va. imperf.*; **Wkrzy-**
-wić, -wię, -wiłem, *va. perf.*
hineinbiegen, hineinrümpfen.

Wkrzywianie, Wkrzy-
-wienie, -nia, *sn.* Einbiegen
n., Hineinrümpfen *n.*

Wkucie, -cia; Wkuwanie,
-nia, *sn.* Einschmieden *n.*

Wkuć, -ję, -łem, va. perf.
einschmieden, einhämmern.

Wkup, -u, pl. -y, *sm.*
Einkauf *m.*, Eintritt *m.* nach
Erlegung einer Summe.

Wkupić, -pię, -pićem, va.
perfs.; **Wkupować, -puję,**
-wałem, *va. imperf.* einkaufen;
— syna do jakiegoś
stowarzyszenia den Sohn in
eine Gesellschaft einkaufen;
— się, *vr.* sich einkaufen; — puje
się do cechu sich in eine Zunft
einkaufen.

Wkupne, -go, sing. tant.
sn. Einkaufsgeld *n.*, Einkaufs-
preis *m.*

Wkupno, -na, *pl.* -na, *sn.*; **Wkupność**, -ści, *sing. tant. sf.* Einkaufen *n.*

Wkwaterować, -ruje, -walem, *va. imperf.* einquartieren.

Wkwaterowanie, -nia, *sn.* Einquartierung *f.*

Wlać, wleje, wlałem, *va. imperf.*; **Wlewać**, -wam, -walem, *va. imperf.* 1) eingießen, hineingießen; 2) einflößen, einhauchen; — w czyją duszę odwagę imndm in die Seele Mut einflößen; wlał w dzieło duszę artysty er hat dem Kunstwerke den Geist des Künstlers eingehaucht; Bóg wlał w człowieka duszę Gott hat dem Menschen die Seele eingehaucht.

Wlanie, **Wlewanie**, -nia, *sn.* Hineingießen *n.*, Hineingießen *n.*; Einhauchen *n.*; Einflößen *n.*

Wlatać, -tam, -tałem; **Wlatywać**, -tuje, -wajem, *vn. imperf.*; **Wlecieć**, -cę, -ciałem, *vn. perf.* 1) hineinfliegen; wróbel -ciał do stodoły der Spatz slog in die Scheune; 2) plötzlich hineinfallen, hineinrennen; jak szalony -ciał do pokoju er rannte wie verrückt ins Zimmer hinein.

Wlatanie, **Wlatywanie**, -nia, *sn.* Hineinfliegen *n.*; Hineinrennen *n.*

Włoc, -kę oder wlokę, -kłem oder wlokłem; **Włóczyć**, -cze, -czyłem, *va. imperf.*; I. 1) schleppen, schleifen, ziehen; — nogę za nogą einen Fuß nach dem anderen schleppen; — kogo za nogi, za włosy imndm an den Füßen, bei den Haaren schleppen; ślimak -cze za sobą swój dom die Schnecke zieht ihr Haus hinter sich; — swój niedzny żywot sein elendes Leben dahinschleppen; — suknie sein Kleid hängen lassen, hinter sich schleifen; wszystko -cze z domu do zastawu er schleppt alles vom Hause weg ins Verfaßamt; — kogo po sądach imndm in den Gerichten herumschleppen; 2) in die Länge ziehen; 3) eggen; 4) mit dem Zuggarn fischen; II. — się, *vr.* 1) sich

ziehen, sich schleppen; ledwo się wlokę ich kann mich kaum schleppen; suknia włóczy ci się po ziemi das Kleid schleißt dir auf der Erde nach; przecież się poczała -cze endlich kommt doch die Post angeschleppt; ledwo się wlokę, tak jestem osłabioną ich kann mich kaum schleppen, so schwach fühle ich mich; proces już się trzeci miesiąc -cze der Prozeß zieht sich schon den dritten Monat hin; 2) stapeln, langsam einerschreiten; woj-sko -cze się do miasta das Geer schreitet ganz langsam und gemächlich der Stadt zu; dokąd się -czesz wo stapiești du hin; 3) sich herumtreiben; całą noc włóczysz się po kawiarniach du treibst dich die ganze Nacht in den Kaffeehäusern herum.

Włoczenie, **Włóczenie**, -nia, *sn.* Schleppen *n.*, Nachziehen *n.*; — się Sichziehen *n.*, Herumtreiben *n.*, Stapeln *n.*

Wlepiąć, -piam, -piąłem, I. *va. imperf.*; **Wlepić**, -pię, -piłem, I. *va. perf.* hineinkleben; — karty brakujące w książkę die fehlenden Seiten ins Buch kleben; 2) einprägen; — komu co w pamięć, w serce imndm etw. ins Gedächtnis, ins Herz einprägen; 3) eindrücken, einflößen; 3) — wzrok, oczy den Blick heften, ins Auge fassen, scharf ansehen; — pil we mnie przerażone oczy er heftete auf mich seinen entsetzten Blick; II. — się, *vr.* sich anheften, hineinkleben, hineinprägen.

Wlepianie, **Wlepianie**, -nia, *sn.* Hineinkleben *n.*, Einkleben *n.*, Heften *n.*, Einprägen *n.*

Wlepka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Texteingschaltung *f.*

Wlepnać, -nę, -nąłem, *vn. perf.* sich festkleben, eindrücken, einprägen.

Wlew, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Einguß *m.*, Gußloch *n.*; 2) Erbe *f.*; 3) Übergang *m.*; 4) Erblaß *m.*; 4) Session *f.*, Überlassung *f.*

Wlewkowy, *adi.* Einguß-; Session's-.

Wleźć, wleze, wlałem, *vn. perf.*; **Wlazić**, -że, -ziłem, *vn. imperf.* 1) hineintriefen, hineinfliegen; hinaustriefen, hinaustriegen; nie wiedzieć, jaką dziurą wleźli man weiß nicht, durch welches Loch sie hineingetrochen sind; w sidła wlaźł er ist in das Fangnetz hineingetrochen; wilk wlaźł do obory der Wolf kroch, schlich sich in den Schafstall ein; czy wleziesz już raz do łóżka? gehst du schon einmal ins Bett? wleźć na drzewo, na górę auf den Baum, auf den Berg steigen; po spuszczonej drabinie wlaźł przez okno auf der herabgelassenen Leiter kroch er durchs Fenster; tak daleko wleźć nie moge ich kann nicht so weit hineintriefen; ledwo wlałem na górę ich bin kaum hinaufgetrochen; 2) hineingeraten, hineinkommen; co ci wlaźło do głowy was ist dir in den Kopf gekommen; wlaźł w długi i teraz rady sobie dać nie moze er ist in Schulden hineingeraten und kann sich jetzt keinen Rat schaffen; czemu mi zawsze wlażysz w drogę? warum kommst du mir immer in den Weg?; wszystko nie wlezie do tego kufra alles findet in dem Koffer nicht Platz; nie chce mi ta nauka wleźć do głowy diese Kenntnisse wollen mir nicht in den Kopf (hinein); sam mi wlaźł w ręce er kam mir selbst in die Hände; coś mi w nogę wlaźło es ist mir etw. in den Fuß geraten.

Wliczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Wliczyć**, -cze, -czyłem, *va. perf.* dazuzählen, hineinrechnen, miteinzählen; -ajac ciebie dich eingerechnet, mitgerechnet.

Wliczanie, **Wliczenie**, -nia, *sn.* Einzählen *n.*, Miteinrechnen *n.*, Witzählung *f.*

Wliśnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bodsbart *m.*, Saferwurz *f.*

Wlizać się, -że, -załem, *vr. perf.*; **Wlizywać się**.

-zuje, -wałem, *vr. imperf.* się einschmeicheln.

Wlżanie się, Wlżywanie się, -nia, *sn.* Einschmeichlung *f.*

Wlociesz, -a, *pl. -e, sm.* Bomylius (Insektenart).

Wlot, *adv.* flug, hurtig, in aller Eile.

Wlubić się, -bię, -biłem, *vr. perf.*; Wohlgefallen und Geschmack an etw. finden.

Władac, -dam, -dałem, *vr. imperf.*; — czem 1) etw. beherrschen, herrschen, verwalten, lenken, über etw. walten, etw. zu führen, zu gebrauchen wissen; kiedy Rzym swiatem -dać als Rom die Welt beherrschte; wsielność mnie opanowała, ale umiałem sobą — Wut ergriff mich, aber ich vermochte mich zu beherrschen, ich konnte Herr über mich bleiben; nie daj — sobą namiętnościom laß dich nicht von den Leidenschaften beherrschen; ślepy los nami -da daß das blinde Schicksal leitet uns, übt seine Gewalt über uns; — językiem niemieckim (biegle) die deutsche Sprache (geläufig) beherrschen; — wszystkimi europejskimi językami alle europäischen Sprachen beherrschen; 2) etw. regen, bewegen können; tak był chorobami połamany, że ani ręką ani nogą — nie mógł er war durch Krankheiten so gebrochen, daß er weder Hand noch Fuß regen, rühren, konnte; stoń tak -da traba jak człowiek ręką der Elefant kann den Rüssel so gebrauchen wie der Mensch die Hand; nie mōdz — ustami nicht im stande sein, die Lippen zu bewegen.

Władanie, -nia, *sn.* Beherrschen *n.*, Herrschen *n.*, Lenken *n.*, Walten *n.*, Bewegen *n.*, Regen *n.*

Władca, -cy, *pl. -cy, sm.* Herrscher *m.*, Beherrscher *m.*, Machthaber *m.*; Bóg — nieba i ziemi Gott der Beherrscher des Himmels und der Erde; — kraju der Machthaber im Staate; — świata Weltbeherrscher.

Władczyni, —, *pl. -nie, sf.* Herrscherin *f.*, Beherrscherin *f.*, Machthaberin *f.*, Gebieterin *f.*

Władnictwo, -wa, *sn.* Herrschen *n.*, Herrschaft *f.*

Władność, -ści, *sing. tant. sf.* Machthaben *n.*, Gewalt *f.*

Władny, *adi.* machthabend, viel vermögend.

Władować, -duje, -wałem, *va. perf.* hineinladen; auf-laden.

Władowanie, -nia, *sn.* Hineinladen *n.*, Aufladen *n.*

Władycy, *adi.* bischöflich.

Władcyctwo, -wa, *pl. -wa, sn.* griechisches Bistum.

Władyka, -ki, *pl. -cy, sm.* 1) griechischer Bischof; 2) Fürst *m.*, Regent *m.*

Władza, -dzy, *pl. -dze, sf.* 1) Macht *f.*, Gewalt *f.*, Herrschaft *f.*; — najwyższa, nieograniczona, ograniczona die höchste, unbeschränkte, beschränkte Macht; — duchowna geistliche Gewalt; — prawodawcza, wykonawcza, sądownicza gesetzgebende, ausübende, richterliche Gewalt; -dze niebieskie die Himmelsmächte; mieć -dzę życia i śmierci die Gewalt über Leben und Tod haben; to przechodzi moją -dzę daß geht über meine Macht; odebrali mu -dzę, gdyż jej nadużywał man hat ihm die Macht genommen, da er sie mißbraucht hat; dać komu -dzę czynienia czego jnrdm die Macht geben, etwas zu tun; dostać się pod -dzę mezą unter die Gewalt des Mannes geraten; 2) Macht *f.*, Kraft *f.*; Bewegungsvermögen *n.*, Regungsvermögen *n.*; od ostatniego ataku apoplektycznego stracił całkiem -dzę w prawej ręce seit dem letzten Schlaganfall verlor er in der rechten Hand vollständig das Regungsvermögen; tak wielkie jest osłabienie, że chory swoja -dzą ruszać się nie może ja groß ist die Schwäche, daß der Kranke sich durch eigene Kraft nicht bewegen kann; stracił -dzę we wszystkich członkach an allen Gliedern

gelähmt werden; zaczyna odzyskiwać -dżę w ręce die Kraft im Arme fängt bei ihm an zurückzukehren, die Lähmung fängt an zu weichen; -dze ciała, duszy, umysłu die Körper-, Seelen-, Geisteskräfte; 3) Beförderung *f.*; trzeba się udać ze skargą do odnośnej -dzy man muß die Klage bei der zuständigen Behörde einreichen; -dze krajowe die Landesbehörden; wszystkie -dze wojskowe i cywilne alle Militär- und Zivilbehörden.

Włamać, -u, *pl. -y, sm.* Überstreicheln *n.*, Bruchbau *m.*

Włamać, -mieć, -małem, *va. perf.*; Włamywać, -mnie, -wałem, *va. imperf.* einbrechen; — kogo w co jnrdn in etw. Schwierigem einrühren; — się, *vr.* einbrechen, wohin einbringen; -li się do domu Diebe sind in das Haus eingebrochen.

Włamanie, Włamywanie, -nia, *sn.* Einbrechen *n.*, Einbruch *m.*; kradzież z -niem Einbruchdiebstahl *m.*

Właść się, -szę, -siłem, *vr. perf.* sich einschmeicheln, einschleichen.

Własność, -ści, *sing. tant. sf.* Selbständigkeit *f.*; selbständige Handlungsfähigkeit.

Własnodzielny, *adi.* selbständig.

Własnoręczność, -ści, *sing. tant. sf.* Eigenhändigkeit *f.*

Własnoręczny, *adi.* eigenhändig; co -m podpisem stwierdzam was ich mit eigenhändiger Unterschrift bestätige.

Własnorodność, -ści, *sing. tant. sf.* Originalität *f.*, Ursprünglichkeit *f.*

Własnorodny, *adi.* originell, ursprünglich.

Własność, -ści, *pl. -ści, sf.* 1) Eigentum *n.*; Grund-eigentum; to jest moją -ścią i mogę z tem uczynić, co mi się podoba es ist mein Eigentum und ich kann damit tun, was mir gefällt; prawo -ści a możność rozporządzenia przedmiotem są w ści-

słym z sobą związku daß Eigentumsrecht und daß Verfügungrecht über einen Gegenstand sind miteinander aufs engste verbunden; posiadać co prawom -ści etw. eigentumsrechtlich besitzen; — dziedzi-czna Erbeigentum; — prywatna, publiczna Privateigentum, öffentliches Eigentum; 2) Eigentümlichkeit *f.*, Eigenheit *f.*, Beschaffenheit *f.*, Eigenschaft *f.*; ogólnomi -ściami ciał są rozciągłość, podzielność, nieprzenikliwość i t. d. die allgemeinen Eigenschaften der Körper sind: die Dehnbarkeit, Teilbarkeit, Undurchdringlichkeit u. s. w.; -ści języka die Eigenheiten der Sprache; wino ma tę —, że . . . der Wein hat diese Eigenschaft, daß . . . ; jest to -ścią miedra, że . . . eine Eigenschaft des Weines ist, daß er . . . ; przy uprawie ziemi trzeba mieć wzgląd na jej -ści bei Bearbeitung der Erde muß man Rücksicht auf ihre Beschaffenheit nehmen.

Własnostny, adi. Własnostnie, *adv.* durch eigenen Mund, aus eigenem Munde, persönlich.

Własnowolny, adi. Własnowolnie, *adv.* eigenwillig.

Własny, adi. 1) eigen; nasne oczy to widziałem ich habe es mit eigenen Augen gesehen; to twoja -sna wina es ist deine eigene Schuld; — ma — dom er hat ein eigenes Haus; z -snej woli aus eigenem Antrieb; pisałem -sna reka ich habe es mit eigener Hand geschrieben; zabójstwo popełnione w obronie -snej osoby ein Mord in Selbstverteidigung begangen; z -snej kieszeni aus eigener Tasche; imię -sno Eigenname *m.*; miłość -sna Eigenliebe *f.*; Neron -sna matka zamordował Nero hat seine eigene Mutter ermordet; jak z -sny m synem obchodził się z nim er behandelte ihn wie seinen eigenen Sohn; szatan w swej -snej osobie Satan in seiner leid-

haftigen Gestalt; 2) wahr, echt, rein.

Właściciel, -a, pl. -e, sm. Eigentümer *m.*, Eigner *m.*; — kamienicy Hauseigentümer; — dóbr (ziemskich) Gutbesitzer *m.*

Właścicielka, -ki, pl. -ki, sf. Eigentümerin *f.*

Właścicielski, adi. Eigentümer-

Właściwość, -ści, sing. tant. sf. 1) Eigentümlichkeit *f.*, Qualität *f.*; 2) Eigenheit *f.*; = Własność.

Właściwy, adi.; **Właściwie, adv.** 1) eigentlich; — wie nie mam tu nic do roboty eigentlich habe ich hier gar nichts zu tun; jakie jest -we znaczenie tego słowa? was ist die eigentliche Bedeutung dieses Wortes?; — wie ty sam jesteś tu winien eigentlich bist du selber hier schuldig; 2) richtig, kompetent; znalezienie twoje nie było właściwe dein Benehmen war unrichtig; na -wem niemcu dowiedzie się o tem ihr werdet davon an der richtigen Stelle erfahren; to nie — wyraz dla oddania tej myśli es ist nicht der richtige Ausdruck, um diesen Gedanken wiederzugeben.

Właścizna, -ny, pl. -ny, sf. Eigentum *n.*, Besitz *m.*

Właśnictwo, -wa, sing. tant. sn. Eigentumsrecht *n.*

Właśnie, adv. eigentlich, gerade, eben, recht; — że tego nie uczynię ich werde es gerade nicht tun; tak to jest — so ist es eben; — wyszedł er ist eben ausgegangen; — mówiliśmy o tem wir haben eben davon gesprochen; — chciałem pójść do ciebie ich wollte gerade zu dir gehen; brak mu — tego, czego się po nim najwiecej spodziewano es fehlt ihm eben daß, was man von ihm am meisten erwartete; to — było przyczyną naszej kłótni das eben war die Ursache unseres Zankes; — tyle za to zapłaciłem ich habe gerade so viel dafür gezahlt; — jak dyedłby . . . gerade als wenn . . . ;

— też (ironisch) warum nicht gar.

Wlatać, -tam, -tałem, va. perf. hineinstopfen, hineinsetzen, hineinfließen.

Wlawać, -wiam, -wiałem, va. imperf.; **Włowić, -wię, -wilem, va. perf.** hinein-fangen; — sie, *vr.* sich hinein-schleichen.

Wławianie, Włowienie, -nia, sn. Hineinfangen *n.*; — sie Hineinschleichen *n.*

Wlaz, -u, pl. -y, sm. 1) Mannsloch *n.*, Fahrloch, Ein-steigeloch; 2) Einbringling *m.*; 3) Einbringlichkeit *f.*

Włazić, siehe: Wleźć.

Włazenie, -nia, sn. Hineinfangen *n.*, Hineintriefen *n.*; Hinaufsteigen *n.*, Hinauf-treiben *n.*

Właczać, -czam, -czatem, va. imperf.; **Właczyć, -czę, -czyłem, va. perf.** einfügen, einschließen, einverleiben; beifügen; — czył ten folwark do swoich posiadłości er hat diesen Meierhof seinen Besitzungen einverleibt.

Właczanie, Właczenie, -nia, sn. 1) Einfügen *n.*, Einverleiben *n.*; 2) Einschaltung *f.*, Einlegen *n.*, Einrangieren *n.*

Włacznie, adv. inbe-griffen, einschließend, inklusiv.

Włochaciny, -cin; Włochacinki, -nek, plur. tant. sn. Kaser, Kasern *pl.* mancher Gewächse.

Włocharz, -a, pl. -e, sm. 1) Běžm., Jägername des Bären; 2) raufstüßiger Bussard.

Włochatka, -ki, pl. -ki, sf. Ceolopa (Insektenart).

Włochaty, adi.; **Włochato, adv.** haarig.

Włochylnia, -nii, pl. -nie, sf. (Vaccinium uliginosum) Sumpfsheibelbeere *f.*

Włóczęń, -nia, pl. -nie, sm. Bohrtisch *m.*

Włoc, -ci, sing. tant. sf. Paspalum (Pflanze).

Włodarka, -ki, pl. -ki, sf.; **Włodarzowa, -wej, pl. -we, sf.** Meierin *f.*, Bogtin *f.*

Włodarski, adi. Meier-, Bogt-.

Wiodarstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Bogtei *f.*, Amt *n.* des Boates, Meierei *f.*

Wiodarz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Wlodek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Bogt *m.*; Schulze *m.*, Dorf-richter *m.*

Wiodarzować, -rzuje, -wa-tem, *va. imperf.* Bogt, Schulze, Meier sein, wirtschäften.

Wlogaczyna, -ny, *pl.* -uy, *sf.* Spat *m.*, Lähmung *f.*, der Hinterfüße beim Pferde.

Wlogawy, Wlogaty, *adi.* gelähmt vom Spat.

Włom, -u, *pl.* -y, *sm.* Einbruch *m.*

Włos, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Haar *n.*; siwe, blond, czarne, kasztanowe -y graues, blondes, schwarzes, kastanienbraunes Haar; szpilka do -ów Haar-nabel *f.*; końskie -y Roßhaar; -y na głowie Haupt-, Kopfhaar; szuurek z -ów Haar-schnur *f.*; cienki jak - sein wie ein Haar, haarfein; wypadanie -ów Haarausfall *m.*; -y komus odrastają die Haare wachsen inmund von neuem; -y sobie wyrwać z rozpacz się vor Verzweiflung die Haare ausreißen; za -y kogoś targać inmund bei den Haaren zerren; za -y kogo włożyć inmund bei den Haaren schleppen; bez Bożej woli - ci z głowy nie spadnie ohne den Willen Gottes wird dir kein Haar gekrümmt; o - bei einem Haar, um ein Haar; ani na - nicht um eines Haares Breite; ani o - się nie pomylić etw. aufs Haar, bis auf den Nagel treffen; o - byłby go zabił um ein Haar, fast, es fehlte nicht viel, so beinahe, hätte er ihn getödet; u niewiasty -y długie, ale rozum krótki bei der Frau sind die Haare lang und der Verstand kurz; więcej ma długów niż -ów na głowie er hat mehr Schulden als Haare auf dem Kopfe; ze strachu -y mi powstają na głowie die Haare stehen mir vor Schrecken zu Berge; futro pod - glaska den Pelz gegen den Strich streicheln; 2) Unruhe *f.*, Haar-

feder *f.* der Uhr; 3) Schminke-beere *f.*, Beermelle *f.*

Włosaty, Wlosisty, *adi.* haarig; von Haar, haren.

Włosek, -ska, *pl.* -ski, *sm.*; *dim.* Włoseczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Härchen *n.*; życie jego wisiało na -ku sein Leben hing an einem Faden.

Włosiasty, *adi.*; Włosiasto, *adi.* haarartig.

Włosie, -sia, *sing. tant. sn.*; Włosień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Roßhaar *n.*, Pferdehaar *n.*

Włosieć, -sieje, -siać, *vn. imperf.* Haare bekommen, haarig werden.

Włosienica, Włosienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) härenes Hemd, Gewand, Bußhemd *n.*; 2) Haargebe *n.*

Włosieniczny, Włosieniczny, *adi.* Bußhemd-, Haargebe-

Włosienioróg, -ogu, *pl.* -ogi, *sm.* Dix (Insekt).

Włosieniosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Sybistroma (Insekt).

Włosienkowaty, *adi.* haarartig, haarförmig, haarfaserig.

Włosienny, *adi.* Haar-, Roßhaar-

Włosień, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Roßhaar *n.*; - leśny Waldhaar *n.*, Waldwolle *f.*

Włosisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* großes, dickes Haar.

Włosistość, -ści, *sing. tant. sf.* Haarigkeit *f.*

Włosisy, *adi.* haarig; haarförmig.

Włoski, italienisch, welsch; jezyk - italienische Sprache; - orzech welsche Nuß; -ka kapusta Welschkraut *n.*

Włoskowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Kapillarität *f.*, Haarförmigkeit *f.*, Haarröhrenanziehung *f.*

Włoskowaty, *adi.* dünn wie ein Härchen, haarfein, haarförmig; naczynia -te Haarröhren *pl.*, Haargefäße *pl.*, Kapillargefäße *pl.*

Włosnitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Trichostema (Pflanze).

Włosogłowa, -ki, *pl.* -ki, *sm.* Haaropfwurm *m.*

Włosonóg, -oga, *pl.* -ogi, *sm.* Geißelstorpion *m.*

Włosopad, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Edelsteinart; 2) Haarausfall *m.*

Włosopław, -u, *pl.* -y, *sm.* (Regaleses) Heringsköwig *m.*, Rotbart *m.*, rote Seebarbe.

Włosówki, -wek, *plur. tant. sm.* Zange *f.* zum Ausreißen von Haaren, Haarzupfer *m.*

Włostolin, -u, *pl.* -y, *sm.* Poivrea (Pflanze).

Włoszczyna, -uy, *sing. tant. sf.* 1) italienische Sitten, Sprache *z.*; 2) Grünzeug *n.*, Suppengemüse *n.*

Włoscianin, -a, *pl.* -nie, *sm.* Bauer *m.*, Landmann *m.*

Włoscianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bäuerin *f.*, Landfrau *f.*, Dorfmädchen *n.*

Włosciański, *adi.* Bauer-, Landmanns-, bäuerlich; -e życie Landmannsleben *n.*; -e grunta Bauerngründe *pl.*; -ka komisyja Auseinandersetzungskommission *f.*

Włosć, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Dorf *n.*, Landbesitzung *f.*; Gut *n.*, Besitztum *n.*

Włosnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Setaria (Pflanze).

Włosnik, -a, *pl.* -i, *sm.*

1) Eridhine *f.*, Fadenwurm *m.*; 2) Haarpinsel *m.*

Włoszenie, -nia, *sm.* Hineinlegen *n.*, Einlegen *n.*

Włóczba, -by, *pl.* -by, *sf.* Schlepptrog *m.*

Włóczebne, -go, *sing. tant. sn.* Eggengeld *n.*

Włóczyk, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Egger *m.*

Włóczenie, -nia, *sing. tant. sn.* 1) Schleppen *n.*;

2) Eggen *n.*; 3) - się herumtreiben *n.*, Bagabundieren *n.*

Włóczęga, -gi, *pl.* -gi, *sm.*

1) Landstreicher *m.*, Herumtreiber *m.*, Bagabund *m.*, Strolch *m.*; 2) Herumtreiben *n.*, Bagabundieren *n.*, Landstreicherei *f.*; 3) (Lycopodium) Kolbenmoos *n.*, Bärlapp *m.*

Włóczęstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Landstreicherei *f.*

leihen; zum Patrioten machen; — co etw. einem Volke einimpfen, beibringen; — sie, *vr.* sich heimisch als Patriot fühlen, sich bei einem Volke einbürgern, naturalisieren.

Wnrodowanie, **Wnrodowanie**, **-nia**, *sn.* Naturalisation *f.*

Wnatrz = **Wewnatz**.

Wnet, *adv.* bald, in Kürze, alsbald, gleich, sogleich; — potem bald nachher.

Wnetki, *adi.* schnell, eiligst.

Wnetze, *adv.* bald.

Wnęcać, **-cam**, **-całem**, *va. imperf.*; **Wnęcić**, **-ce**, **-cikiem**, *va. perf.* hineinlocken, anlocken, anfordern; — sie, *vr.* sich hineinlocken lassen, den Räder anbeißen; — się do czego sich wo einschmuggeln, auf-, eindringen.

Wnęcanie, **Wnęcenie**, *nia*, *sn.* Hineinlocken *n.*, Anlocken *n.*, Anfordern *n.*

Wnęka, **-u**, *pl.* **-i**, *sm.* Blende *f.*, Nische *f.*; — kroku śruby Schraubenplatte *f.*

Wnęka, **-ki**, *pl.* **-ki**, *sf.* Füllung *f.*, Vertiefung *f.* um eine Füllung herum.

Wnęg, **-u**, *pl.* **-y**, *sm.*; **Wnęta**, **-ty**, *pl.* **-ty**, *sf.* Löffel *f.*

Wnętny, *adi.*; **Wnętnie**, *adv.* hineinlockend.

Wnętr, **-a**, *pl.* **-y**, *sm.* ein schlecht kastrierter, Verschnittener, Klapphänger *m.*

Wnętrawiec, **-wca**, *pl.* **-wce**, *sm.* Strongulus (Wurmart).

Wnętrawość, **-ści**, *sing. tant. sf.* Lage *f.*, der Hoden unter dem Bauchringe (Kryptorchidismus).

Wnętrze, **-trza**, *pl.* **-trza**, *sn.* 1) Innere(s) *n.*, Innerste(s) *n.*; — domu das Innere des Hauses; przejrzeć kogo aż do trza jmn. bis ins Innerste durchschauen; — ziemi Erdinnere(s) *n.*, Unterirdische(s) *n.*; właściciel trza Besitzer des Innern; 2) = **Wnętrzość**.

Wnętrznik, **-a**, *pl.* **-i**, *sm.* Eudocarpon (Pflanze).

Wnętrzość, **-ści**, *pl.* **-ści**,

sf. 1) Innere(s) *n.*; 2) **-ści** *pl.* Eingeweide *n.*

Wnętrzorosła, **-śli**, *plur. tant. sf.* Entophyta (schmarotzende Staupilze).

Wniebowstąpienie, **-nia**, *sn.* Himmelfahrt *f.*; — Pańskie Chrysti Himmelfahrt; — Matki Boskiej Mariä Himmelfahrt.

Wniebowzięcie, **-cia**, *sn.* Himmelfahrt *f.* Mariä.

Wniebowzięty, *adi.* in den Himmel aufgenommen; czuje się jak gdyby — ich fühle mich wie in den Himmel ver-setzt.

Wniesienie, **-nia**, *sn.* 1) Einbringen *n.*; 2) Eingebrahte(s) *n.*; Einbringen *n.*; — oferte die Einbringung einer Offerte.

Wnosić, **-ose**, **-osłem**, *va. perf.*; **Wnosić**, **-sze**, **-siłem**, *va. imperf.* 1) hineintragen; — śli go na rekach do sali obrad man trug ihn auf Händen in den Beratungs-saal hinein; — łózko do pokoju das Bett ins Zimmer tragen; 2) einbringen, hineinbringen, bringen; — osłaś pokój w ten dom du hast Friede in dieses Haus gebracht; — osta mu w posaga wielkie dobra sie hat ihm als Mitgift große Güter gebracht; wszystko co zona meżowi-osi alles, was die Frau dem Manne in die Ehe bringt; 3) eintragen; — co do głównej książki etw. ins Hauptbuch eintragen; — dług na dom eine Schuld auf das Haus eintragen lassen; 4) einführen; — jakiś zwyczaj eine Sitte einführen; 5) ausbringen; — toast einen Toast bringen; — czyje zdrowie jmn. hochleben lassen; 6) einreichen, beantragen; — podanie o zniesienie wyroku ein Gesuch um die Kassation des Urteils einreichen; — projekt ustawy einen Gesetzentwurf vorschlagen; — ofertę eine Offerte einreichen; — za kim prosbę für jmn. Fürbitte einlegen; 7) — z czego aus etw. folgern, vermuten, schließen, annehmen; — sze z tego obej-

ścia, ze chcesz zerwać stosunki ze mną ich schliesse aus deinem Benehmen, daß du den Verkehr mit mir abbrechen willst; z tego — mozesz, jak wielkie było moje rozgoryczenie daraus kannst du ersehen, wie groß meine Erbitterung war; z tego mozesz — o przyszłości daraus kannst du auf die Zukunft schließen.

Wniewalać, **-lam**, **-lałem**, *va. imperf.*; **Wniewolić**, **-le**, **-litem**, *va. perf.* aufzwingen, aufbringen, aufnötigen.

Wnijsić, **Wnijscie** = **Wchodzić**, **Wejście**.

Wnik, **-a**, *pl.* **-i**, *sm.* 1) feines Kanälchen; 2) Vogel-garn *n.*; 3) Falle *f.*; we -i wpasie in die Falle geraten; -i knuc jmn. eine Falle legen; 4) Lockung *f.*, Verführung *f.*; zbyć -i świata sich den Lockungen der Welt entreißen.

Wnikać, **-kam**, **-kałem**, *vn. imperf.*; **Wniknąć**, **-kne**, **-kłem**, *vn. perf.* tief eindringen, sich vertiefen, durchdringen; twój głos -kał do serca i za duszę chwytał deine Stimme drang ins Herz und ergriff die Seele; nie -nał-s w ducha autora du bist in den Geist des Autors nicht eingedrungen.

Wnikanie, **-nia**; **Wnikniecie**, **-cia**, *sn.* Eindringen *n.*; Durchdringen *n.*; Vertiefen *n.*

Wniosek, **-sku**, *pl.* **-ski**, *sm.* 1) Antrag *m.*; popieram — poprzedniego mowcy ich unterstütze den Antrag des Vorredners; — jego nie został przyjętym sein Antrag wurde nicht angenommen; 2) Folgerung *f.*, Schluß *m.*, Folge *f.*, Schlußfolge; wypro-wadzić z czego -ski Folgerungen aus etw. ziehen; stąd wypada taki — . . . dat. aus kann gefolgert werden, daß . . . 3) Vorschlag *m.*; — do prawa Gesetzworschlag, Gesetzentwurf *m.*; — prokuratora der Antrag des Staats-anwaltes.

Wnioskodawca, **-cy**, *pl.* **-cy**, *sm.* Antragsteller *m.*

Wnioskować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* folgern, schließen, die Folgerung, den Schluß ziehen; ponieważ gadasz głupstwa, -kuje się, że jesteś głupi weil du Dumtheiten sprichst, folgere ich daraus, daß du dumm bist; z czego -kujesz to? woraus schließt du darauf?

Wnioskowanie, -nia, *sn.* Schließen *n.*, Folgern *n.*

Wnosiny, -sin, *plur. tant. sn.* Einzug *m.* in die neue Wohnung.

Wnoszenie, -nia, *sn.* Eintragen *n.*, Hineintragen *n.*; Einbringen *n.*, Einreichen *n.*; Folgern *n.*

Wnotować, -tuje, -wałem, *va. imperf.*; **Wnotowywać**, -wuje, -wałem, *va. perf.* einnotieren, einschreiben, dazunotieren.

Wnotowanie, **Wnotowywanie**, -nia, *sn.* Dazuschreiben *n.*, Dazunotieren *n.*

Wnucze, -cia, *pl. -ta, sn.* Enkelkind *n.*; -ta die Entel.

Wnuczka, **Wnuka**, -ki, *pl. -ki, sf.* Entelin *f.*

Wnuczy, **Wnukowy**, *adi.* Entels-.

Wnuke, -a, *pl. -i, sm.*; *dim.* **Wnuczek**, -czka, *pl. -czki* oder -czkowie, *sm.* Entel *m.*

Wnurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Wnurzyć**, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* eintauchen, hineintauchen, versenken, vertiefen.

Wnurzenie, **Wnurzenie**, -nia, *sn.* Eintauchen *n.*, Versenken *n.*, Vertiefen *n.*

Woda, -dy, *pl. -dy, sf.* 1) Wasser *n.*; — mineralna Mineralwasser; — źródłana Quellwasser; — rzeczna, słodka Süßwasser; — morska Meer-, Seewasser; — deszczowa Regenwasser; — święcona Weihwasser; — cementowa Zementwasser; — bieżąca fließendes Wasser; — chlorowa Chlorwasser; — jawniejsze Lauge, chlorhaltiges Wasser; — destylowana destilliertes Wasser; — stojąca stehendes, stagnierendes Wasser; — wapienna Kaltwasser; — zaskórna Grundwasser; —

żelazna eisenhaltiges Wasser; — dzienna Seihwasser, Tagwasser, Sickerwasser; — królewska Königswasser; — krystalizacyjna Kristallisationswasser; płynące z -dą, przeciw -dzie mit dem Strome, gegen den Strom schwimmen, schiffen; przepadł jak kamień w -de er ist verloren gegangen wie ein ins Wasser geworfener Stein, er ist ganz verschollen; -dą prowadzić towary die Waren zu Wasser führen; do -dy jechać, konie prowadzić zur Tränke reiten, die Pferde führen; na swoje koło -de ciągnąć das Wasser auf seine Mühle leiten, seinen Vorteil in acht nehmen; -de do morza nosić Wasser in den Brunnen tragen; o chlebie i -dzie bei Wasser und Brot; w metnej -dzie ryby łowić im Trüben fischen; niegodzien i -dy podać mu er ist nicht wert, ihm das Wasser zu reichen; trudno płynąć przeciw -dzie es ist schwer gegen den Strom zu schwimmen, gegen die allgemeine Richtung anzukämpfen; radby go w tyżce -dy utopić er möchte ihn in einem Löffel Wasser ertränken, er möchte ihn mit allen möglichen und unmöglichen Mitteln beseitigen; krew nie — Blut ist nicht Wasser, Blut ist dicker als Wasser, der Mensch ist nicht von Holz; 2) Wasser *n.*; *Urin m.*; -de puszczać Wasser abschlagen; 3) -dy, *pl.* **Badeort m.**, **Bad n.**, **Gesundbrunnen m.**; być u wód im Badeorte sein; do wód jechać ins Bad fahren.

Wodan, -u, *sing. tant. sm.*; — żelaza Eisenoxyd *n.*

Wodewil, -u, *pl. -e, sm.* **Baudeville n.**, **Singpiel n.**

Wodomryn, -u, *pl. -y, sm.* **Aquamarin m.**; **Beryll m.**, immergrüner Edelstein.

Wodmuch, -u, *pl. -y, sm.* **Wassertrommel f.**, **Wassersäulenmaschine f.**

Wodne, -go, *sing. tant. sn.* **Wassergöll m.**, **Wassergebühr f.**

Wodniak, -a, *pl. -i, sm.* **Pontederia (Pflanze).**

Wodnian, -u, *pl. -y, sm.*; — żelaza Eisenhydrat *n.*

Wodnica, -cy, *pl. -ce, sf.* 1) **Wassernympe f.**; 2) **Wassersucht f.**; 3) **Wasserfaden m.**, **Wurmimoos n.**, **Wurmtang m.**, **Meeralgae f.**

Wodniczny, *adi.* **Wassersucht-**; **wassersüchtig.**

Wodniec, -nie, -nielem, *va. perf.* wässern, wässrig machen.

Wodniec, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* zu Wasser, wässrig werden.

Wodnik, -a, *pl. -i, sm.* 1) **Kalle f.**; 2) silberweiße Schwimmspinne; 3) **Wasser-, Tauchkäfer m.**; 3) **Wassermann m.** (Sternbild); 5) **Wasserstoff m.**; 6) **Wasserarzt m.**

Wodnistość, -ści, *sing. tant. sf.* **Wässrigkeit f.**

Wodnisty, *adi.*; **Wodniasto**, *adv.* wässrig, wässrighaltig, wässereich.

Wodnościelność, -ści, *sing. tant. sf.* **Wässersucht f.**

Wodnościelny, *adi.* wässersüchtig.

Wodnokrewność, -ści, *sing. tant. sf.* **phlegmatisches Temperament, Bläßblütigkeit f.**

Wodnokrewny, *adi.* **phlegmatisch, bläßblütig.**

Wodność, -ści, *sing. tant. sf.* **Wässrigkeit f.**

Wodnoziemny, *adi.* amphibial, beidlebzig, im Wasser und auf der Erde lebend.

Wodny, *adi.* 1) **Wasser-**; — młyn **Wassermühle f.**; — cło — **no** **Wassergöll m.**; — **na** **grobla**, **tama** **Wasserschleufe f.**; — **na** **barwa** **Wassersfarbe f.**; — **na** **bitwa** **Seeschlacht f.**; — **znak** **Wasserzeichen n.**; — **ni** **mieszkańcy** **Wasserbewohner pl.**; — **papier** **ungeleimtes Papier, Druckpapier n.**; 2) — **na** **strzata** **Wasserkraut n.**; — **na** **wesz** **Schlängentraut n.**; — **ue** **nici** **Wassersäden pl.**

Wodny, -nego, *pl. -ni, sm.* **Wassermann m.**, **Grubenarbeiter m.** zum Ausschöpfen des Wassers.

Wodochwyt, -u, *pl. -y, sm.* **Sollöffel m.**

Wodociąg, -u, *pl.* -i, *sm.*
1) Wasserleitung *f.*, Wasserwerk *n.*; — podziemny unterirdische Wasserleitung; — rurowy Röhrenwasserleitung, Röhrenfahrt *f.*; 2) Wasserkunst *f.*; 3) Wassergraben *m.*, Wasserfurche *f.*; 4) Wasserpumpe *f.*

Wodociągłość, -ści, *sing.*
tant. sf. Hydraulik *f.*, Wassertraftheorie *f.*

Wodociek, -u, *pl.* -i, *sm.*
Abfluß *m.*, Rinnsal *n.*, Kanal *m.*

Wodoczyn, -u, *pl.* -y, *sm.*
Wasserstoff *m.*, Hydrogen *n.*

Wododrzew, -u, *pl.* -y, *sm.*
Tetracera potatoria (Pflanze).

Wodoglowie, -wia, *pl.* -wia, *sn.*; **Wodogłów**, -owu, *pl.* -owy, *sm.* Wasserkopf *m.*

Wodoklon, -u, *pl.* -y, *sm.*
Platane f., Wasserhorn *m.*

Wodokrew, -krwi, *sing.*
tant. sf. Anämie *f.*, Blutarmut *f.*

Wodokroczy, -a, *pl.* -e, *sm.*
Hydrophyllax (Pflanze).

Wodoląg, -a, *pl.* -i, *sm.*
Stratiomys (Insektentart).

Wodolej, -a, *pl.* -e, *sm.*
Wassergießer *m.*

Wodolist, -u, *pl.* -y, *sm.*
Dodanea (Pflanze).

Wodomiec, -mca, *pl.* -mcy, *sm.*; **Wodomcza**, -czy, *pl.* -cze, *sf.* Ableitungskanal *m.*, Entwässerungskanal *m.*

Wodomierz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Wassermesser *m.*, Wasserpegel *m.*, Hydrometer *n.*; — pływakowy Pegel mit Schwimmer; — różniczkowy Minimal- und Maximalpegel; — samokreślny selbstregulirender Pegel; — zegarowy Pegeluhr.

Wodonosiciel, -a, *pl.* -e, *sm.*
Wasserträger *m.*

Wodonosicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wasserträgerin *f.*

Wodonosze, -szów, *plur.*
tant. sn. Wassertragband *n.*

Wodopelny, *adi.* voll Wasser.

Wodopławny, **Wodopławy**, *adi.* im Wasser schwimmend.

Wodor, -u; **Wodoród**, -rodn, *sm.* Wasserstoff *m.*

Wodopój, -poja, *pl.* -poje, *sm.* 1) Wassertrinker *m.*; 2) Tränke *f.*

Wodorniaki, -ków, *plur.*
tant. sn. Hydrogenten *pl.*

Wodorodny, *adi.* Wasserstoff-; — gaz Wasserstoffgas *n.*

Wodorost, -u, *pl.* -y, *sm.*
Wasserpflanze *f.*, Seegras *n.*, Alge *f.*

Wodorosł, -i, *pl.* -e, *sm.*
Wasserreis *m.*

Wodoselenian, -u, *pl.* -y, *sm.*
Selenwasserstoff *m.*

Wodosiarczan, -u, *pl.* -y, *sm.*
Schwefelwasserstoff *m.*

Wodosinian, -u, *pl.* -y, *sm.*
cyanwasserstoffsaures Salz.

Wodoskoczny, *adi.* -na rurka Wisierrohr *n.*

Wodoskok, -u, *pl.* -i, *sm.*
Springbrunnen *m.*

Wodosówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Wassermotte *f.*

Wodospad, -u, *pl.* -y, *sm.*
Wasserfall *m.*

Wodosplaw, -u, *pl.* -y, *sm.*
Wassergraben *m.*

Wodostan, -u, *pl.* -y, *sm.*
Wasserstand *m.*

Wodotok, -u, *pl.* -i, *sm.*
Wasserleitung *f.*

Wodotrysk, -u, *pl.* -i, *sm.*
Springbrunnen *m.*, Fontäne *f.*

Wodowaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Wassermesser *m.*

Wodowaźnia, -ni, *sing.*
tant. sf. Hydrostatik *f.*, Wasserwägetunst *f.*, Wasserstandslehre *f.*

Wodowstręt, -u, *sing.*
tant. sm. Wasserstein *f.*

Wodozbiór, -oru, *pl.* -ory, *sm.*
Wasserhalter *m.*, Wasserbehälter *m.*, Wasserreservoir *n.*, Reservoir *m.*

Wodoziemian, -u, *pl.* -y, *sm.*
tellurwasserstoffsaures Salz.

Wodowództwo, -twa, *sing. tant. sn.* Wasserleitungs-

kunst *f.*

Wodozółw, -ia, *pl.* -ie, *sm.*
Süßwasser Schildkröte *f.*

Wodunka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Wasserblase *f.*

Wodza, -dzy, *pl.* -dze, *sf.*

1) Zügel *m.*, Führung *f.*, Len-

kung *f.*, Zaum *m.*, Leitriemen *m.*; puścić -dze swojej fantazy seiner Phantasie freien Lauf lassen; -dzo rzędu die Zügel der Regierung; ująć -dze rzędu die Zügel der Regierung ergreifen; trzymać kogo na -dzy jmnbn im Zaume halten; trzymać swój język na -dzy seine Zunge im Zaume halten; puścić -dze złości dem Borne freien Lauf lassen; puścić -dzo komu jmnbn die Zügel schießen lassen; 2) Befehl *m.*, Anführung *f.*, Kommando *n.*; 3) -dzo równoległościągowe Lenker *pl.*

Wodząca, -cej, *pl.* -ce, *sf.*
Führung *f.*, Gleitbahn *f.*; — drażka suwakowego Führer der Schieberstange; — suwaka Schienenführung, Schieberführung *f.*, Schieberahmen *m.*; — suwaka, wodzido proste Schienenführung, Schieberführung, Schieberahmen; — zawiasowa Gelenkführung.

Wodzenie, -nia, *sn.* Führen *n.*, Herumführen *n.*

Wodziana, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Najas (Wasserpflanze).

Wodzianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Wasserjuppe *f.*; 2) Auswuchs *m.* am Stamme.

Wodzianowaty, *adi.*; -te rośliny Seerosen *pl.*, Nymphen *pl.*

Wodzczyzn, -n, *pl.* -y, *sm.*
(Colonias) Schwindblume *f.*

Wodzić, -dze, -dzitem, *va. imperf.* führen, herumsühren, sieh: Wiesé.

Wodzielina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*
Mintella (Pflanze).

Wodzień, -nia, *pl.* -nie, *sf.*
Corethra (Insekt).

Wodzik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Gleiter *m.*, Führung *f.*; — kulisowy Gleitholz *n.*, Kulisenstein *m.*, Führungstopf *m.*

Wodzirej, -a, *pl.* -e, *sm.*
Bortänzer *m.*; Anführer *m.*, Räbelsührer *m.*

Wodzować, -dzuje, -watem, *vn. imperf.* anführen, kommandieren.

Wodzowski, *adi.* Führer-, Anführer-.

Wojacki, *adi.* Soldaten-, soldatisch.

Wojaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Soldatenleben *n.*; Kriegszug *m.*; Kriegsführung *f.*

Wojak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Krieger *m.*, Soldat *m.*, Kriegsmann *m.*

Wojaż, -u, *pl.* -e, *sm.* Reise *f.*; = Podróż.

Wojazer, -a, *pl.* -owie, *sm.* Reisende(r) *m.*; = Podróżujacy.

Wojazować, -zuje, -wałem, *vn. imperf.* reisen; = Podróżować.

Wojazowanie, -nia, *sn.* Reisen *n.*; = Podróżowanie.

Wojenność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Kriegswesen *n.*; 2) kriegerischer Geist.

Wojenny, *adi.* Kriegs-; -- podstęp kriegerisch *f.*; w -ch czasach in Kriegszeiten; -- komisarz Kriegskommissär *m.*; -- sąd Kriegesgericht *n.*; sztuka -na Kriegskunst *f.*; budownictwo -ne Kriegsbaufunst *f.*

Wojewoda, -dy, *pl.* -dowie, *sm.* Wojwode *m.*; Herzog *m.*

Wojewodować, -duje, -wałem, *vn. imperf.* die Würde eines Wojwoden bekleiden.

Wojewodzianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Tochter *f.* des Wojwoden.

Wojewodzie, -a, *pl.* -e, *sm.* Sohn *m.* des Wojwoden.

Wojewodzina, -ny, *pl.* -nie, *sf.* Gemahlin *f.* des Wojwoden.

Wojewódzki, *adi.* Wojwodschafts-.

Województwo, -twa, *pl.* -twa, *sn.* Wojwodschaft *f.*

Wojłok, -a, *pl.* -i, *sm.* Filzstuch *n.*; Filzdecke *f.* unter dem Sattel.

Wojłokowy, *adi.* Filzstuch-, von Filzstuch.

Wojna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Krieg *m.*; -nę wydać, wypowiedzieć komu jmnmd den Krieg erklären, ankündigen; -- wewnetrzna, domowa innerer Krieg, Bürgerkrieg; -nę z kim prowadzić mit jmnmd Krieg führen; -nę wzniecić den Krieg veranlassen, verursachen; wypowiedzenie -ny Kriegser-

klärung *f.*; -- wybucha der Krieg bricht aus; gotować się do -ny sich zum Kriege bereiten, rüsten; bóg -ny Kriegsgott *m.*; jechać na -nę in den Krieg ziehen; wieczna -- w domu ewiger Unfriede im Hause; -- piśmienna Federkrieg, Polemit *f.*; -- kokosza Kummel *m.*

Wojować, -juje, -wałem, *vn. imperf.* Krieg führen, bekriegen, kämpfen, streiten; kosić -- jnacy streitende Kirche.

Wojowanie, -nia, *sn.* Bekriegen *n.*, Kämpfen *n.*, Kriegsführen *n.*

Wojownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Kämpferin *f.*, Heldin *f.*

Wojowniczy, *adi.*; **Wojowniczo**, *adv.* kriegerisch, kampflustig; czemu dziś jesteś tak -czo usposobiony warum bist du heute so kriegerisch gestimmt; duch -czy kriegerischer Geist.

Wojownik, -a *pl.* -cy, *sm.* Krieger *m.*, Held *m.*, Kämpfer *m.*, Kriegsmann *m.*, Befrieger *m.*

Wojowny, *adi.* kriegerisch, streitbar.

Wojski, -kiego, *pl.* -scy, *sm.* (altpolnischer Beamter) Kriegsvormund *m.*

Wojsko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Heer *n.*, Kriegsheer *n.*, Armeef. Militär *n.*; służyć w -ku beim Militär dienen; wzięli go do -ka man hat ihn zum Militär(dienst) genommen; zaciągnąć się do -ka beim Militär eintreten; -- pod wodzą arcyksięcia das Heer unter dem Kommando des Erzherzogs.

Wojskowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* Militär *m.*

Wojskowość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Militarismus *m.*; 2) Militär *n.*, Militärstand *m.*, Kriegsdienst *m.*; 3) Kriegswesen *n.*

Wojskowy, *adi.*; **Wojskowo**, *adv.* militärisch, Militär-, Kriegs-; -- stan Militärstand *m.*

Wojskowy, -wego, *pl.* -wi, *sm.* Soldat *m.*

Wokabularz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wörterbuch *n.*, Vokabular *n.*

Wokabula, -ly, *pl.* -ly, *sf.* Vokabel *f.*

Wokacya, -cyi, *pl.* -cye, *sf.* Berufung *f.*; = Powołanie.

Wokacyjny, *adi.* Berufungs-.

Wokalista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Sänger *m.*, Vokalist *m.*

Wokalny, *adi.* Vokal-, Gesangs-.

Wokanda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Prozestliste *f.* bei den Gerichtshöfen.

Wokoło = Wkoło.

Wola, -li, *sing. tant. sf.* 1) Wille *f.*, Wollen *n.*; bądź --

Twoja jako w niebie tak i na ziemi Dein Wille geschehe im Himmel sowie auf Erden; bez -li boskiej wlos ci z głowy nie spadnie ohne Gottes Willen wird dir kein Haar gefürmt; wolna -- freier Wille; z dobrej i nieprzymuszonej -li aus freien Stücken, ohne jeden Zwang; to była -- Boża es war Gottes Wille; nie mieć własnej -li keinen eigenen Willen haben; bez możliwości -- jest daremna ohne Möglichkeit ist der Wille nutzlos, das Wollen genügt nicht, man muß auch die Möglichkeit haben, es auszuführen; stosować się do czyjej -li sich nach jmds Willen richten; jeżeli to twoja --, poddam się z pokorą wenn es dein Wille ist, werde ich mich mit Demut unterwerfen; gdzie nie można chcieć i niechcieć, tam obca -- panuje wo man nicht wünschen und nichtwünschen kann, dort herrscht ein fremder Wille; zmusić kogo do czego pomimo jego -li jmnmd gegen seinen Willen zu etw. zwingen; pozostawiam to twojej -li ich überlasse es deinem Willen; -- stoi za uczynek der gute Wille gilt für die Tat; być dla kogoś dobrej -li jmnmd geneigt, zugetan, hold sein; być dla kogoś złej -li jmnmd abgeneigt, abhold, gram sein; wszystko mu idzie podług -li alles geht ihm nach Wunsch; do -li nach Belieben, nach Herzenslust, zur Genüge; mieć

czegoś do -li etw. zur Genüge haben; naśmialiśmy się do -li wir haben nach Herzenslust gelacht; jużeś się do -li najadł du hast jezt genug gegessen; nazartowałem sobie z niego do -li ich habe mit ihm nach Herzenslust meinen Spaß getrieben; ostatnia — Testament n., letzter Wille; Boża — Gottes Wille, innerer Trieb, Beruf m. zu etw.; 2) *Freijahre pl.* des Kolonisten, *Freifolonie f.*, *Freigut n.*; 3) po -li, *adv.* nach Willen, gemüthlich, langsam; 4) mimo -li, *adv.* unwillkürlich, ohne zu wollen.

Wolanin, -a, *pl.* -nie, *sm.* Freisaß m.

Wolant, -a, *pl.* -y, *sm.* Bolant m., Federball m.

Wolarek, -rka, *pl.* -rko wie, *sm.*; **Wolarz**, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Döfshändler m.; Döfjenter m.; 2) Kropftauber m.

Wolarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Döfjentreiberin f.; Döfshändlerin f.; 2) Kropftaube f. **Wolarnia**, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Döfjental m.

Wolaty, **Wolowaty**, *adi.* kropfig.

Wole, -la, *pl.* —, *sn.*; **Wól**, -ola, *pl.* -ole, *sm.* Kropf m.

Woleć, -ę, -laćem, *vn. imperf.* vorziehen, lieber wollen; -ę umrzeć niż tyle cierpieć ich ziehe vor zu sterben, als so viel zu leiden; -ę ciebie, bo jesteś spokojniejszy ich habe dich lieber, weil du ruhiger bist; w tem gorączu -laćym jechać nocą ich möchte bei dieser Hitze lieber des Nachts fahren; powiedz mi, co -lisz sage mir, was dir lieber ist.

Wolej, *adr.* eher.

Wolfram, -u, *sm.* 1) Wolfram m.; 2) Wolframjahl m.

Wolframek, -mku, *pl.* -mki, *sm.* Wolframoyd n.

Wolframian, -u, *pl.* -y, *sm.* Wolframjähre f.

Wolframowy, *adi.* Wolfram's, von Wolfram.

Woliglód, -odu, *sing. tant. sm.* franhafter Hunger.

Wolina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* maaerer, elender Döhs.

Wolnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Freimatkt m.

Wolnić, -nie, -nićem, *va. imperf.* nachlassen, schwächer, gelinder machen; — wode das Wasser lau machen.

Wolnieć, -nieje, -niaćem, *vn. imperf.* nachlassen, nachgeben, lockerer, loser werden; woda -nieje das Wasser wird lau.

Wolnienie, -nia, *sm.* Nachlassen n.

Wolnuchość, **Wolnu-sienkość**, **Wolnuutenkość**, -ści, *sing. tant. sf.* große Langsamkeit, Schlassheit.

Wolnuichny, **Wolnu-tenki**, **Wolnuisienki**, *adi.*; **Wolnuichno**, **Wolnuitko**, **Wolnuisienko**, *adv.* langsam, schlass, sehr lau, leise; na -chnym ogniu piec auf ganz gelindem Feuer baden.

Wolno, *adv.* 1) locker, schlass, dünn, langsam; jechać — langsam fahren; — co związać etw. locker binden; jedź -niej jähre langsamer; namysł się —, a wszystko śpiesznie czyni bedenke langsam und handle schnell; 2) frei; puścić kogo — jmdn freilassen koń — chowany ein im Freien dressiertes Pferd; — chodzi er geht frei herum; 3) es ist erlaubt, man darf, man kann; czy — wejść? ist erlaubt (einzutreten)?; czy — mi isć na przechadzke? darf ich spazieren gehen?; nie — ci się ani na chwilkę oddalić du darfst dich auch nicht für einen Augenblick entfernen; — mi robić, co mi się podoba ich kann machen, was ich will.

Wolnoczynny, *adi.*; **Wolnoczynnie**, *adv.* willkürlich.

Wolnowność, -ści, *sing. tant. sf.* Hedsfreiheit f., Sprechfreiheit f.

Wolnowówny, *adi.*; **Wolnowównie**, *adv.* freirebend, freimüthig.

Wolnowularski, *adi.* Frei-

maurer-, freimaureriß; -ska loża Freimaureerloge f.

Wolnowumarstwo, -wa, *sn.* Freimaurerei f.

Wolnowmysłność, -ści, *sing. tant. sf.* Freidenterei f., Freidentertum n.

Wolnowmyslny, *adi.*; **Wolnowmyslnie**, *adv.* freidentend, freisinnig.

Wolnowopalczasty, *adi.* freifingrig, getrennt fingrig.

Wolnowopęcikowy, *adi.* freistaubig.

Wolnowopromienisty, *adi.* freistrahlig.

Wolność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Freiheit f.; — osobista persönliche Freiheit; — równość, niepodległość Freiheit, Gleichheit, Unabhängigkeit; — od podatków Steuerfreiheit; — prasy Pressfreiheit; — ruchów Freiheit der Bewegungen; na -ści in Freiheit; wypuścić na — in Freiheit setzen; darować komu — jmdm die Freiheit schenken, geben; bogini -ści Göttin der Freiheit; stracić — die Freiheit verlieren; lepszy w -ści kasek ładajaki niżli w niewoli przysmak in der Freiheit schmeckt was immer besser als in Gefangenschaft die feinsten Lederbissen; 2) Erlaubnis f.; dać mi — odjechać do domu er hat mir Erlaubnis, Urlaub erteilt, nach Hause zu fahren; dać komu — postąpienia z czem, jak chce jmdm die Freiheit lassen mit einer Sache zu verfahren, wie er wolle; masz — es steht dir frei; 3) Ungebundenheit f., Ausgelassenheit f., Lockerheit f.; — obyczajów Lockerheit der Sitten; 4) Freimüthigkeit f., Freimut m.; 5) Freimatkt m., Freiplatz m., Freibude f.; 6) — stolca offener Leib, leichter Stuhlgang; 7) — stanu Ehellosigkeit f., Ledigkeit f.; 8) -ści, *pl.* Privilegien *pl.*, Freiheiten *pl.*

Wolnowierca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Freigeist m., Freidenter m.

Wolnowierny, *adi.* freigeistig, freidenterisch.

Wolnowierstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Freigeisterei *f.*, Freidenkerei *f.*

Wolnowładca, -cy, *pl. -cy, sm.* Selbstherrlicher *m.*

Wolnowładczyni, — *pl. -nie, sf.* Selbstherrlicherin *f.*

Wolnowładztwo, -twa, *sn.* Selbstherrschajt *f.*

Wolny, *adi.* 1) frei, unabhängig; — naród ein freies Volk; — mularz Freimaurer; uczynić kogo -m jmnđu befreien; ni -nej myśli, ni -nego rachy, któždy to znieść mógt? keinen freien Gedanken, keine freie Bewegung, wer könnte das ertragen?; wola nasza -na jest, bo jest w naszej mocy unfer Wille ist frei, weil er in unserer Macht liegt; nie mam ani chwilki -nej ich habe nicht einen Augenblick frei; -na droga (die Bahn) ist frei; czy masz trochę -nego czasu? hast du ein wenig freie Zeit?; oddychać -nem powietrzem freie Luft atmen; zostawić komu — wybór jmnđu freie Wahl lassen; wyjść na -ne powietrze ins Freie treten, gehen; na -nem powietrzu im Freien, unter freiem Himmel; na -nem polu im freien Felde; być na -nej stopie auf freiem Fuße sein; — widok na pole freie Aussicht ins Feld; mieć — oddech freien Atem haben; mieć — stół i mieszkanie freie Kost und Quartier haben; — dzień freier Tag; nie było jednego dnia -nego od przykrości es war nicht ein Tag frei von Unannehmlichkeiten; ten dom jest z -nej ręki do sprzedania dieses Haus ist aus freier Hand zu verkaufen; — od podatków steuerfrei; — od cła zollfrei; port — freifahren *m.*; wstęp — freier Eintritt; 2) frei, ungebunden, locker; — język ungebundene Sprache; — ne obyczaje lockere Sitten; — ne życie prowadzić ein freies Leben führen; — no tłumaczone z angielskiego frei aus dem Englischen übersetzt; ten stanić jest mi — diese Taile ist mir zu locker; — w pasie locker im Schluß; ta kaszka cal-

kiem -na dieser Brei ist ganz dünn gefocht; 3) ledig, ehelos; — stan lediger Stand; to człowiek -nego stanu das ist ein lediger Mensch; 4) gelinde, langsam; piec na -nym ogniu bei gelinder Hitze braten, baden; isć -nym krokciem mit langsamem Schritten gehen; 5) locker, dünn (vom Stuhlgang); 6) geneigt, zugetan; — ne ucho geneigtés Ohr.

Wolontaryusz, -a, *pl. -e, sm.* Freiwillige(t) *m.*, Bolor-tár *m.*

Wolowy, *adi.* Kropf-.

Wolt, -tu, *pl. -ty, sm.* Bolt *n.*

Woltyżer, -a, *pl. -rzy* oder -owie, *sn.* Voltigeur *m.*, Seiltänzer *m.*; = Linoskoczek.

Woltyżerować, -ruje, -wałem, *va. imperf.* voltigieren; = Skakać na linie.

Woltyżerowanie, -nia, *sn.* Voltigieren *n.*

Wolumen, -u, *pl. -mina, sm.* Volumen *n.*; = Graby zeszyt, gruba księga; Objętość.

Wolwas, -u, *pl. -y, sm.* Rohlenchwinge *f.*, Rohlenforb *m.*

Wolacz, -a, *pl. -e, sm.* Rufer *m.*, Rufende(t) *m.*

Wolac, -tam, -łatem, *va.* und *vn. imperf.* rufen; daremnie -łasz, nikt cię nie usłyszysz du ruffst umsonst, niemand wird dich hören; — do Boga o pomstę nie przestaneć ich werde nicht aufhören, Gottes Hache anzurufen; to krzywda -jaca o pomstę do nieba das ist ein himmelsschreiendes Unrecht; — kogo jmnđu rufen; — kogo po imieniu jmnđu beim Namen rufen; — o pomoc um Hilfe rufen.

Wolak, -a, *pl. -i, sm.* (Bovetus bovinus) Kuhpilz *m.*

Wolanie, -nia, *sn.* Rufen *n.*, Schreien *n.*; Ruf *m.*, Schrei *m.*

Wolek, -łka, *pl. -łki, sm.*; 1) *dim.* von Wól; 2) Kornwurm *m.*; 3) Hartrüffel-fäser *m.*

Wologłowy, *adi.* ohsenföpsig.

Wolok, -a, *pl. -i, sm.* Heuteng *m.* (Fisch).

Wołook, -a, *pl. -i, sm.* Rindsauge *n.* (Pflanze).

Wołopas, -a, *pl. -y, sm.* Dshenhlüter *m.*

Wołoszka, -łki, *pl. -łki, sf.* 1) kurzer Schnürrock; 2) blaue Kornblume.

Wołowacieć, -cieje, -cia-łem, *vn. imperf.* träge und dumm wie ein Ochs werden.

Wołowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Trägheit *f.*, Schwerfälligkeit *f.*, Blumpheit *f.*

Wołowaty, *adi.*; Wołowato, *adv.* träge, schwerfällig, plump, langsam.

Wołowiec, -wca, *pl. -wey, sm.* Dshentreiber *m.*; Dshenzierer *m.*

Wolowik, -a, *pl. -i, sm.* Waderbje *f.*

Wolowina, -ny, Rindfleisch *n.*

Wołownia, -wni, *pl. -wnie, sf.* Dshenftall *m.*

Wołownik, -a, *pl. -cy, sm.* Dshentreiber *m.*; Dshenhändler *m.*

Wołowy, Woli, *adi.* Dshjen-; — język Rindszunge *f.*; — targ Dshenmarkt *m.*; — chód schwerer, träger Gang; — we oko Dshenauga *n.*; tegoby nie opisałna-wej skórce um das aufzuschreiben, genügt nicht einmal eine Dshenhaut, es ist zu viel, um es zu erzählen; — we oko großes Gänsekraut, Kuhauge *n.*, Feldfarnille *f.*, Färberfarnille; große dicke Wolke der Sonne gegenüber; — język czerwony, mniejszy Lotwurz *f.*; — język plonny, większy rosfarbende Mannawurzel *f.*; — język polowy Boretisch *m.*, Gurtenfraut; — we oczy Cierstab *m.*, Löbenzahn *m.*

Wombat, -a, *pl. -y, sm.* Beuteltier *n.*

Womit, -u, *pl. -y, sm.* Erbrechen *n.*, Brechen; lekarstwo na -y Brechmittel *n.*; brać na -y zum Brechen einnehmen; sprawiac -y Brechen erregen; zbiera mi się na -y ich verspüete Brechreiz.

Womitoryum, *indecl. sn.* Vomitorium *n.*

Womitowy, *adi.* Bredh; — korzeń Bredhmurzel *f.*

Womitywa, -wów, *plur. tant. sn.* Bredhmittel *pl.*

Won, *interj.* fort! pack dich! marsch!

Woń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Duft *m.*, Geruch *m.*, Wohlgeruch; jak mocną — te kwiaty mają wos für einen starken Duft haben diese Blumen; — nia zaprawne mydła mit Wohlgerüchen zubereitete Seifen.

Woniacek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* wohlriechendes Blümchen.

Woniał, -u, *pl.* -y, *sm.* Calycanthus (Pflanze).

Wonianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Nieschlächchen, -büchlein *n.*; 2) Blumenstrauch *m.*

Woniawiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* peruaniſche Balsamstaude.

Wonić, -nie, -niem, *va. imperf.* duftend, wohlriechend machen.

Wonidło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Nieschlächchen *n.*

Wonieć, -u, *pl.* -niałem, *vn. imperf.* duften, riechen; — czem nach etw. riechen; — jacy duftend, wohlriechend.

Wonienie, -nia, *sn.* Nieschen *n.*

Wonilan, -u, *pl.* -y, *sm.* (Bosuellia) Boswellia *f.*, bursenerartiger ostindischer Gummibaum; — pitkowany indischer Weihrauch.

Wonitrawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Anthoxanthum) Niesgras *n.*

Woniwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Moscharia (Pflanz).

Wonizdradka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hebenstreitia (Pflanz).

Wonnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Krauseminze *f.*

Wonność, -ści, *sing. tant. sf.* Wohlgeruch *m.*, Duit *m.*

Wonny, *adi.*; Wonno, *Wonnie, adv.* wohlriechend.

Worać, -ram, -rałem, *va. perf.*; Worywać, -ruje, -wałem, *va. imperf.* hineinpfügen.

Woranie, -nia, *sn.* Hineinpfügen *n.*

Woreczkowaty, *adi.* beutelartig.

Worek, -rka, *pl.* -rki; *dim.* Woreczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Sack *m.*, Beutel *m.*; -rki próżno wracajace leer zurückgehende Säcke; dziurawy — ein durchlöcherter Sack; -czek na pieniądze Geldbeutel; 2) Sandbank zwischen einer Untiefe und einem Wasserwirbel; 3) — jeder Hodensack *m.*, siehe: Wór.

Workolot, -a, *pl.* -y, *sm.* Phalanger *m.*

Workoszczur, -a, *pl.* -y, *sm.* Raqbeutel *m.*

Workowaty, *adi.*; Workowato, *adv.* beutelartig, beutelförmig; napuchnienie -te beutelförmige Schwellung; narośl -ta Balggeschwulst *f.*; zwierzęta -te Beuteltiere *pl.*

Workowy, *adi.* Beutel-, Sack-.

Workozad, -u, *pl.* -y, *sm.* Luchsgattung *f.* der Beuteltiere.

Woroniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Größtraut *n.*

Woroszyć, -szę, -szyłem, *va. imperf.* verwüsten, zerstören *m.*

Worowatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Dede *f.* von grober Sackleinwand.

Worowaty, *adi.* sackartig.

Worowy, *adi.* Sack-, Beutel-; -wo płótno Sackleinwand *f.*

Wosk, -u, *pl.* -i, *sm.* Wachs *n.*; — kopalny mineralisches Wachs, Bergwachs; — nieoczyszczony, ziemny, ozokieryt ungereinigtes Erdwachs, Dokerit *m.*, Erdsfett *n.*; — oczyszczony, czerzyna gereinigtes Erdwachs, Ceresin *n.*; — ziemny, czarny schwarzes Erdwachs; — pszczelny Bienenwachs; — jarzący weißes Wachs; — do pieczętowania spanisches Wachs; miękki jak — weich wie Wachs; to człowiek miękki jak — das ist ein Mensch weich wie Wachs, das ist ein Mensch, der alles mit sich machen läßt; poznasz — (sprichwörtlich): du wirst sehen, was für ein Mensch das ist, er wird nicht Wachs in seinen

Händen sein; tyle świecy i -u das ist alles, was ich habe, das ist mein Lehtes, mehr besige ich nicht.

Woskodrzew, -a, *pl.* -a, *sm.* (Ceroxylon) Wachspalme *f.*

Woskomaż, -zi, *pl.* -zie, *sf.* Wachsſalbe *f.*

Woskować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* wachsen, wüchsen, mit Wachs überziehen, bestreichen; — podłogę den Fußboden einlassen, bohnen; -na posadzka gewichster, eingelassener Fußboden; -ne płótno Wachsleinwand *f.*

Woskowanie, -nia, *sn.* Wachsen *n.*, Wächsen *n.*

Woskowaty, *adi.*; Woskowato, *adv.* wachſartig.

Woskowina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Woskówce, -wka, *pl.* -wki, *sm.* Dhrenſchmalz *n.*, Dhrenwachs *n.*

Woskowiny, -win, *plur. tant. sn.* Wachsſträber *pl.*

Woskownia, Woskobójnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wachsbleiche *f.*

Woskownica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* (Myrica) Wachsbaum *m.*, Kerzenbeerenſtrauch *m.*

Woskowo-szklisty, *adi.* wachſgläſern.

Woskowy, *adi.*; Woskowato, *adv.* Wachs-, wachſern; — figura Wachsfigur *f.*; — wa cera wachſerne Hautfarbe; świeca -wa Wachskerze *f.*; odlew — Wachsabguß *m.*; model — Wachsmodell *n.*; plaster — Wachsplaster *n.*; — wa perła Wachsperle *f.*; laseczka -wa Wachsſtange *f.*; połysk — Wachsſglanz *m.*; masa -wa do posadzki Wachsbohnermasse *f.*; — wa posadzka gewichster, eingelassener, gebohnter Fußboden.

Woskówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wachsſhaut *f.* am Vogelſchnabel.

Woskówkowaty, *adi.* mit einer Wachsſhaut versehen.

Woszczanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wachsſteinwand *f.*

Woszczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Ceratichilus (Pflanze).

Woszczyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Fraißamfrau *n.*, Anblatt *n.*, Schnuppenwurz *f.*

Woszczyzny, -yn, *plur. tant. sn.* Waßscheibe *f.*, Gehe *f.*, Roß *n.*, Gewirk *n.*

Wotować, -tuję, -walem, *vn. imperf.* stimmen, votieren; — za kim, przeciwko komu für jmnnd, gegen jmnnd stimmen; = Głosować.

Wotowanie, -nia, *sn.* Stimmen *n.*, Votieren *n.*, Stimmenabgabe *f.*

Wotownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Stimmabgeber *n.*

Wotowny, *adi.* Stimm-.
Wotum, *in der Einzahl indecl. pl. sn.* 1) Stimme *f.*; 2) Gelübde *n.*; 3) gelobtes Geschenk, Weihgeschenk *n.*

Wotywa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* gesungene Messe.

Wozak, -a, *pl.* -i, *sm.* Schlepper *m.*, Karrenläufer *m.*, Förderer *m.*, Hundestoßer *m.*, Hundeläufer.

Wozduch, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Luft *f.*, Atmosphäre *f.*; 2) *dim.* Wozduszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* kirchliches Belum.

Wozem, -u, *pl.* -y, *sm.* Strecker *m.*, Kopfsiegel *m.*

Wozgrza, -grzy, *pl.* -grze, *sm.* Nasenschleim *m.*, Phlegma *n.*

Wozgrzywość, -ści, *sf.* Berßschleimung *f.*

Wozgrzywy, *adi.* verßschleimt.

Woziciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Wagenführer *m.*, Wagenlenker *m.*

Wozic, -że, -zilem, *va. imperf.* im Wagen führen, fahren; — kogo do miasta jmnnd in die Stadt fahren.

Wozina, -ny, *pl.* -ny, *alter, schlechter* Wagen.

Wozisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* großer, pumper Wagen.

Woziwoda, -dy, *pl.* -dy, *sm.* Wasserführer *m.*, Wasserträger *m.*

Wozowe, -go, *sn.* Wagenmiete *f.*; — za czas Zeitmiete; — za przebieg wozów Laufmiete; — za przetrzymanie Frisßüberschreitungs-

Wozownia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wagenschuppen *m.*, Wagenstall *m.*, Wagenremise *f.*

Wozownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Wagenbauer *m.*, Wagenmeister *m.*, Wagner *m.*

Wozowny, *adi.* Wagenschuppen-.

Wozowy, *adi.* Wagen-, Fahr-; -we sprzęty Wagen-gerät; -wa poczta Fahrpost *f.*; konie -we Wagenpferde *pl.*

Wozowy, -wego, *sing. tant. sm.* Wagenaufseher *m.*, Wagenmeister *m.*

Wozba, -by, *pl.* -by; Wozka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fuhre *f.*, Fahren *n.*; Beförderung *f.*, Transport *m.*, Fortschaffung *f.*, Verfrachtung *f.*

Woznica, -cy, *pl.* -ce, *sm.* 1) Fuhrmann *m.*, Kutscher *m.*, Wagenlenker *m.*, Wagenführer *m.*; 2) Fuhrmann *m.* (Sternbild).

Woznictwo, -wa, *sing. tant. sn.* 1) Fuhrwesen *n.*; 2) Zugförderungswesen, Zugförderung *f.*

Wozniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sonnenvogel *m.*

Wozniczowstwo, -wa, *sn.* Gerichtßfrondienst *m.*

Wozniczy, *adi.* Fuhrmanns-, Kutschers-.

Woznik, -a, *pl.* -i, *sm.* Zupfero *n.*

Wozny, -nego, *pl.* -ni, *sm.* Gerichtßbote *m.*, Gerichtßfron *m.*, Gerichtßdiener *m.*; Bureaubiener, Kanzleidiener, Amtßdiener.

Wozenie, -nia, *sn.* Führen *n.* (im Wagen), Fahren *n.*

Wódzany, *adi.* Spiritus-, Schnaps-, Brantwein-.

Wódka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Brantwein *m.*, Schnaps *m.*; -kę palić, pedzić Brantwein brennen, treiben; -kę przepuszczać, przepalać Brantwein läutern, abgiehen; — zytynia Kornbrantwein; — kartoflana Kartoffelbrantwein; — anyżkowa, kmin-kowa, pomarańczowa, waniliowa Anis-, Kümmel-, Dran-gen-, Vanilleschnaps.

Wódkomierz, -a, *pl.* -e, *sm.* Aräometer *m.*

Wódz, wodza, *pl.* wodzowie, *sm.* Führer *m.*, Anführer *m.*; Befehlßhaber *m.*; — wojsk nasszych der Befehlßhaber unserer Truppen; — opryszków der Anführer der Räuberbande, Räuberhauptmann *m.*

Wójt, -a, *pl.* -owie, *sm.* Dorfrichter *m.*, Dorßschulze *m.*, Gemeindevorsteher *m.*; — i cała gromada alle miteinander; zaraz się tu zwali — z całą gromadą gleich werden alle Geladenen und Ungeladenen hier sein.

Wójtowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Frau *f.* des Dorfrichters, des Dorßschulzen.

Wójtowski, *adi.* Schulzen-.
Wójtostwo, -wa, *sn.* 1) Vogtamt *n.*, Vogtei *f.*, Schulzen-, Dorfrichteramt *n.*; 2) der Schulze mit seiner Frau.

Wójtówna, -nej, *pl.* -ne, *sf.* Tochter des Dorfrichters, Dorßschulzen.

Wól, wola, *pl.* wole, *sm.* Kropf *m.*

Wól, wól, *pl.* woły, *sm.* Ochß *m.*; ryczeć jak — wie ein Ochß brüllen; pracować jak — arbeiten wie ein Vieh; zdalny do tego jak — do karety er taugt dazu wie der Ochß zur Kutsche, wie der Esel zum Lauteschlagen; ocieżyły jak — schwerfällig wie ein Ochß; ciegleciem wyjechawszy wołem powrócił do domu er ist als ein Kalb weggefahren und als ein Ochß kommt er zurück, er ist noch dümmel zurückgekehrt; na jednej łące — trawy patrzy a bocian żaby auf derselben Wiese sucht der Ochß Gras und der Storch einen Frosch *b. h.* jeder trachtete nach dem, was ihm frommt.

Wór, woru, *pl.* wory, *sm.* Saß *m.*; — na makę Weßßsaß; wsadzić kogo do wora jmnnd in einen Saß stecken; wory pozawiazywać die Säße zubinden; ciemno jak w worze es ist dunkel wie in einem Saß; oni żyją ze sobą jak koty w worze sie leben wie zwei Katzen im Saß, im ewigen Streit; nie zatai się szydło

w worze die Ahle bleibt im Saß nicht lange verborgen, es ist nichts so fein gesponnen, es kommt endlich an die Sonnen; jeden taki jak drugi, to — to torba einer wie der andere, einer ist nicht mehr wert, wie der andere.

Wóz, wozu, *pl.* wozy, *sm.*
 1) Wagen *m.*; — cieżarowy Lastwagen; — chłopski Bauernwagen; — drabiniasty Leichterwagen; — pocztowy Postwagen; — pogrzebowy Leichenwagen; — kolejowy, wagon Eisenbahnwagen; — aresztancki, więzienny Arrestantenwagen, Gefangentransportwagen; — cysternowy, zbiornikowy Zisternenwagen; — dla bydła Hornviehwagen, Viehwagen; — dla drobiu Wagen zum Geflügeltransport; — dla koni Pferdewagen; — dla świń Borstenviehwagen; — dla palących Rauchwagen; — dla niepalących Nichtraucherwagen; — dla rannych Sanitätswagen; — do przewożenia ziemi Örtswagen; — dodatkowy Beiwagen, Nebenwagen; — dworski Hofwagen; — hamulcowy Bremswagen; — kołyskowy Rippwagen; — kłonicowy Langholztransportwagen mit Drehschmel, Rungenwagen; — końcowy Schlußwagen; — kryty towarowy gedeckter Güterwagen, gedeckter Frachtwagen, Kastenwagen; — na łód Cißwagen; — na mięso Fleischwagen; — na żwir Schotterwagen; — ochronny Schutz-, Sicherheitswagen; — odkryty, platforma Lowry mit Wänden, Blockwagen, offener Güterwagen; — odkryty, pomostowy — Patacaulowry, Lowry ohne Wände; — pakunkowy Gepäckswagen; — pietrowy Stagenwagen, zweiflüchtiger Wagen; — pomocniczy, ratunkowy Hülfswagen, Rettungswagen; — stacyi ratunkowej Rettungsgesellschaftswagen; — przechodni Interkommunikationswagen; — roboczy Arbeitswagen; — sa-

lonowy Salonwagen; — sypialny Schlafwagen; — towarowy Fracht-, Güterwagen; — węgłowy Kohlenwagen; — wołowy Ochsenwagen; — wychodkowy Abortwagen; — wykolejony entgleister Wagen; — zagrzany, grzejący sie heißlaufender Wagen, Heißläufer *m.*; — zapasowy Reserwewagen; — z żórawiem Kranichwagen; — tam musi, gdzie koni einzgie der Wagen muß dahin, wo das Pferd zieht, d. h. wer unter fremder Gewalt steht, muß gehorchen; bylem na -zie i pod -zem ich war schon auf dem Wagen und unter dem Wagen, es ist mir schon sehr gut und sehr schlecht gegangen; masz — i przewóz die Wahl steht dir frei, es liegt an dir, zu wählen; przyjdzie koza do woza die Ziege wird noch zum Wagen kommen, du wirst mich noch brauchen; 2) Fuhrre *f.*; trzy wozy siana drei Fuhrren Heu; kupit — piasku er hat eine Fuhrre Sand gekauft; 3) — na niebie Bär *m.* (Sternbild).

Wózek, -zka, *pl.* -zki, *sm.*
 Wagen *m.*, Wägelchen *n.*, Karren *m.*; — kolejowy Bahn-, Rollwagen; — dwukołowy zweirädriger Wagen, Karren; — korbowy Rurbelrollwagen; — pakunkowy Ferrongepäckstarren; — pomostowy, suwany Schiebepöbühne *f.*; — tokarski Schlitten *m.* für den Support; — niemiecki, węgierski Hunt *m.*
 Wpad, -u, *pl.* -y, *sm.* Ein-, Anfall *m.*; Wündung *f.*

Wpadać, -dam, -dalem, *vn.* *imperf.*; Wpaść, -dne, -dtem, *vn.* *perf.*; 1) hineinfallen; -dł w rów er ist in den Graben gefallen; przepadł verkoren gegangen, als wenn er ins Wasser gefallen wäre; kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie -da wer unter dem anderen eine Grube gräbt, fällt selbst hinein; w tem miejscu -da rzeka do morza an dieser Stelle fällt der Fluß ins Meer; — komu w ręce jmnđu in die Hände

fallen; ładnie -dłem da tin ich schön hineingefallen; 2) über-, hineinfallen, einbringen, einbrechen, hineinrennen, hineinlanfen; -dł jak wicher do pokoju er rannte wie ein Wirbelwind ins Zimmer hinein; -dł konno pomiędzy tłumy er ritt in das Gedränge hinein; -dł na niech z nienacka er überfiel sie ganz unerwartet; nieprzyjacieli -dł do obozu der Feind drang in das Lager ein; 3) einfallen, auffallen, fallen; -śc na myśl auf einen Gedanken verfallen; -dł mi na myśl es ist mir eingefallen; eo mu tylko na myśl -dnie, zaraz musi mieć er muß alles haben, was ihm nur in den Sinn kommt; — w oczy in die Augen fallen, auffallen; piekność jej każdemu -da w oczy ihre Schönheit fällt jedem auf; dłaczego ubierasz się zawsze tak -dajaco w oczy? warum kleidest du dich immer so auffallend?; to mi nie chce — w głowę daß will mir nicht in den Kopf (hinein), ich kann es nicht begreifen; — komu w mowę jmnđu in die Rede fallen, jmnđu unterbrechen; — komu w ptaki jmnđu unter die Vögel fallen und sie verschuchen, jmnđu in die Quere kommen, daß Spiel verderben; w melancholiję in Trübsinn verfallen; — w szaleństwo in Raserei verfallen, rasend werden; — w suchoty die Schwindsucht bekommen; — w goraczke zu fiebern anfangen; — w złość in Zorn geraten; — w niełaskę in Ungnade fallen; — u kogoś w łaskę jmnđu Gunst erlangen; — na ludzkie języki in den Mund der Leute kommen; zazdrość i nienawiść -dła między nich Eifersucht und Haß entstand unter ihnen; 4) fallen, spielen (von Farben); to już nie jest zółte, -da więcej w czerwone daß ist nicht mehr gelb, es fällt mehr ins Rote.

Wpadanie, -nia; Wpadnięcie, -cia, *sn.* Fallen *n.* Hineinfallen, Einfallen.

Wpadłość, -ści, *sing. tant. sf.* Eingefallene(s) *n.*

Wpajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; **Wpoić**, -ję, -iłem, *va. perf.* einsetzen, einlegen, hineinbringen, einpflanzen, einflößen, einprägen; -ił mu w serce miłość ojczyzny i rodaków er senkte ihm ins Herz Liebe zum Vaterland und zu den Landsleuten; — tę zbiwną naukę w umysł młodzieńca dzieje heilsame Lehre dem Gemüthe des Jünglings einprägen; jakież to zasady mu -jasz? was für Grundsätze flößt du ihm ein? miłość ku rodzicom sama natura nam -iła die Liebe zu den Eltern hat uns die Natur selbst eingeflößt.

Wpajanie, **Wpojenie**, -nia, *sn.* Einprägen *n.*, Einflößen *n.*, Hineinbringen *n.*, Einflößung *f.*, Einprägung *f.*

Wpakować, -kuje, -wałem, *va. imperf.*; **Wpakowywać**, -kowuję, -wywałem, *va. perf.* einpacken, hineinpacken; hineinbringen; hineindrücken; hineinstecken, hineinzwängen, hineinstopfen; -wałem już wszystko do kufra ich habe schon alles in den Koffer eingepackt; — masło do garnka die Butter in den Topf hineinstopfen; — cały wielki kawał mięsa do ust ein ganzes großes Stück Fleisch in den Mund stopfen; konduktor -wał tyle osób do tego przedziału, że prawie ruszyć się nie można der Kondukteur hat so viel Leute in diesen Abteil hineingestopft, daß man sich kaum rühren kann; — kogo do kozy jmnnd ins Gefängnis stecken; — kogo do powozu, na konia jmnnd mit Mütze in den Wagen, aufs Pferd heben; — się, *vr.* sich hineindrängen; — się między siedzących sich zwischen die Sitzenden hineinzwängen.

Wpakowanie, **Wpakowywanie**, -nia, *sn.* Hineinbringen *n.*, Hineinbringen *n.*, Hineinstopfen *n.*, Hineinstecken *n.*, Hineinzwängen *n.*

Wpalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Wpalić**, -le, -liłem, *va. perf.* hineinbrennen, einbrennen.

Wpalanie, **Wpalenie**, -nia, *sn.* Hineinbrennen *n.*

Wparcie, -cia, *sn.* Hineindrängen *n.*

Wparować, -ruję, -wałem, *va. perf.* hineintreiben, hereinjagen.

Wpatrywać się, -truję, -wałem, *vr. imperf.*; **Wpatrzeć się**, -trzę, -rzałem, *vr. perf.* fest anschauen, den Blick vertiefen, den Blick festen, unverwandt ansehen, genau betrachten; -trz się jeno dobrze, to zobaczysz różnicę betrachtete es nur genau, dann wirst du schon den Unterschied sehen; im bardziej się w twoją twarz -truję, tem więcej widzę podobieństwa je länger ich dein Gesicht ansehe, desto mehr Ähnlichkeit finde ich; což się tak we mnie -trujesz was schaust du mich so unverwandt an.

Wpatrywanie się, **Wpatrzanie się**, -nia, *sn.* Anschauen *n.*, Ansehen *n.*

Wpelzać, -zam, -załem, *vn. imperf.*; **Wpelznąć**, -nę, -nąłem, *vn. perf.* hineinfriechen; hinauffklettern.

Wpelzanie, -nia; **Wpelznięcie**, -cia, *sn.* Hineinfriechen *n.*; Hinauffklettern *n.*

Wpedzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; **Wpedzić**, -dżę, -dziłem, *va. perf.* hineintreiben, hineinjagen; — byłto do stajni daß Vieh in den Stall treiben; rozpacz w grób go -dżiła Berzejslung trieb ihn ins Grab; -dził nieprzyjaciół na górę er trieb die Feinde auf den Berg hinauf; niedza -dżiła go w długi das Glend jagte ihn in Schulden, durch das Glend geriet er in Schulden.

Wpedzanie, **Wpedzenie**, -nia, *sn.* Hineintreiben *n.*, Hineinjagen *n.*

Wpętać, -tam, -tałem, *va. perf.* hineinknüpfen, hineinbinden, hineinseffeln.

Wpiąć, wppone, wpiąłem, *va. perf.*; **Wpinać**, -nam,

-nałem, *va. imperf.* hineinstecken, einschneiden; -wpięła różę we włosy sie steckte sich eine Rose ins Haar; — się, *vr.* hinauffklettern, hinauffklimmen.

Wpicie, -cia; **Wpijanie się**, -nia, *sn.* Hineinlauge *n.*, Einschneiden *n.*

Wpić się, -ję, -łem, *vr. perf.*; **Wpijać się**, -jam, -jałem, *vr. imperf.* sich hineinsaugen; sich einschneiden; pijawki wpiły się mocno w ciało die Blutegel saugten sich fest ins Fleisch ein; sznur wpił mi się w rękę der Strick schnitt sich mir ins Fleisch ein.

Wpierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; **Weprzeć**, -pre, wparłem, *va. perf.* hineindrängen, hineinzwängen; — nieprzyjaciela za mury miasta den Feind hinter die Stadtmauern drängen; — co w kogo jmnnd etw. einreden wollen, weiß machen wollen; nie -raj tego we mnie, bo i tak nie wierzę rebe es mir nicht ein, denn ich werde es so wie so nicht glauben; — komu co jmnnd etw. aufzwingen wollen; — się, *vr.* sich eindringen; — się gdzie się wo hineindrängen, mit Gewalt eindringen; — się w kogo sich jmnnd aufdrängen, aufwerfen.

Wpieranie, -nia, *sn.* Hineindrängen, =zwängen *n.*; Einreden *n.*

Wpiecie, -cia; **Wpinanie**, -nia, *sn.* Hineinstecken *n.*; Hinauffklettern *n.*

Wpiłować, -luję, -wałem, *va. perf.* hineinsägen.

Wpiłowanie, -nia, *sn.* Hineinsägen *n.*

Wpis, -u, *pl. -y, sm.* Einschreiben *n.*, Eintragen *n.*, Einschreibung *f.*

Wpisać, -szę, -sałem, *va. perf.*; **Wpisywać**, -suję, -wałem, *va. imperf.* einschreiben, eintragen, hineinschreiben; wpisz mi ten wiersz do pamiętnika schreibe mir dieses Gedicht ins Stammbuch ein; -sałem cię na listę kandydatów

ich habe dich in die Liste der Kandidaten eingetragen, auf die Kandidatenliste gesetzt; nie zapomnij -sać tego do książki vergiß nicht, es ins Buch einzutragen; — sie, *vr.* sich einschreiben, sich eintragen; sich einschreiben lassen; — na uniwersytecie sich inskribieren.

Wpisanie, Wpisywanie, -nia, sn. Einschreiben *n.*, Eintragen *n.*; Inscription *f.*; — do dziennika Journalisierung *f.*

Wpisowe, -go, sing. tant. sn. Einschreibgebühr *f.*, Einschreibgeld *n.*, Einschreibtag *f.*

Wplatać, -tam, -tałem, va. imperf.; **Wpłacić, wplacił, wplacił, va. perf.** hineinschlechten, einschlechten; — wstążkę we włosy ein Band ins Haar schlechten; — w rozmowę parę dowcipów einige Witze ins Gespräch schlechten; — w kółko auf das Rad schlechten; — sie, *vr.* sich verstricken.

Wplatanie, Wplecenie, -nia, sn. Hineinschlechten *n.*; Verstricken *n.*

Wplatać, -tam, -tałem, va. perf.; **Wpłatywać, -tuje, -wałem, va. imperf.** hineinverwickeln, einwickeln; verstricken; szedelko -tane w bawełnę die in das Garn verstrickte Häfelnaßel; -tales mnie w ten proces, radz więc teraz du hast mich in diesen Prozeß verwickelt, rate nunmehr; — kogo w sidła immdn umgarnen; — sie, *vr.* sich verstricken, sich verwickeln; włosy -tały się w gałęzie dębu die Haare verwickelten sich in die Äste der Eiche.

Wplatanie, Wpłatywanie, -nia, sn. Einwickeln *n.*; Verstricken *n.*, Verwickeln *n.*

Wplunąć, -nę, -nąłem, va. perf.; **Wpluwać, -wam, -wałem, va. imperf.** hineinspuhen, hineinspien.

Wpluniecie, -cia; Wpluwanie, -nia, sn. Hineinspuhen *n.*, Hineinspien *n.*

Wplasać, -szam, -szaleł, va. imperf.; **Wpłoszyć, -szę, -szyłem, va. perf.** aus einem

Ort verschwehen und in einen anderen hineinjagen.

Wplaw, adv. schwimmend durch; przebył rzekę — er überschritt schwimmend den Fluß.

Wpłyn, -u, pl. -y, sm. Einlauf *m.*; Ablauf *m.*

Wpłynąć, -nę, -nąłem, vn. perf.; **Wpływać, -wam, -wałem, vn. imperf.** 1) einfließen, hineinfließen; krew -wa przez żyły do serca daß Blut fließt durch die Adern ins Herz hinein; dziś wielkie sumy -neży do kasy es sind heute große Summen in die Kasse geflossen; 2) hineinschwimmen; hineingeln, einlaufen; trzeciego dnia -nęliśmy do zatoki am dritten Tag ließen wir in den Golf ein; 3) — na co, na kogo etw., immdn beeinflussen, Einfluß auf etw., auf immdn üben; ta okoliczność -nęła przeważnie na kierunek obrad dieser Umstand beeinflusste hauptsächlich die Richtung der Beratung; źle to na mnie -nęło daß hat mich schlecht beeinflusst.

Wpłyniecie, -cia; Wpływanie, -nia, sn. 1) Hineinfließen *n.*; 2) Hineinschwimmen *n.*, Hineingeln *n.*, Hineinlaufen *n.*; 3) Beeinflussen *n.*

Wpływ, -u, pl. -y, sm. 1) Einfluß *m.*; — dobrego przykładu der Einfluß eines guten Beispiels; — powietrza na nasze zdrowie der Einfluß der Luft auf unsere Gesundheit; szkodliwy — schädigender, verderblicher Einfluß; człowiek mający -y ein einflussreicher Mann; ja na tę sprawę nie mam najmniejszego -u ich habe auf diese Sache nicht den geringsten Einfluß; mieć wielkie -y u rządu großen Einfluß bei der Regierung haben; uzyskać — Einfluß erlangen; — słońca na życie roślinie i zwierzęce der Einfluß der Sonne auf das Pflanzen- und Tierleben; — księżycy na przyływ i odpływ der Einfluß des Mondes auf Ebbe und Flut; on stoi pod -em tej

kobiety er steht unter dem Einfluße dieses Weibes; ta książka może wyrzucić zły — na umysły dieses Buch kann einen üblen Einfluß auf die Gemüter haben; otrzymana wiadomość wywarła zbawienny — na jego zdrowie die erhaltene Nachricht übte einen heilsamen Einfluß auf seine Gesundheit; 2) Einnahme *f.*

Wpoprzek, adv. und *praep.* mit dem zweiten Fall, quer, querüber, in die Quere; — drogi quer über den Weg.

Wpósród, praep. mit dem zweiten Fall, inmitten; — nieprzyjacół inmitten der Feinde.

Wpół, adv. halb, zur Hälfte; — objać kogo immdn um den Leib fassen.

Wpółbloniasty, adi. halb aus Bindegewebe, halb aus Fleisch bestehend.

Wpółgłosny, adi. halblaut.

Wpółpijany, adi. halbtrunken, halbbetrunken.

Wpółzwierzęcy, adi. halbtierisch.

Wpracowywać się, -wuję, -wałem, vr. imperf.; **Wpracować się, -cuje, -wałem, vr. perf.** sich hinarbeiten; sich an die Arbeit gewöhnen.

Wprasowywać, -wuję, -wałem, va. imperf.; **Wprasować, -suję, -wałem, va. perf.** hineinpressen; hineinbügeln.

Wpraszać, -szam, -szaleł, va. imperf.; **Wprosić, -szę, -silem, va. perf.** hineinbitten, durch Bitten hineinbringen, hineinbitteln; — się, *vr.* sich hineinbitteln, hineinschmeicheln.

Wpraszenie, Wproszenie, -nia, sn. Hineinbitten *n.*, Hineinbitteln *n.*

Wprawa, -wy, pl. -wy, sf. Übung *f.*, Fertigkeit *f.*, Einübung *f.*, Geläufigkeit *f.*; Abrihtung *f.*; nabyłem wielkiej -wy w pisaniu na maszynie ich habe große Fertigkeit im Maschinensreiben erlangt; dla -wy übungshalber; nie

mam w tem jeszcze -wy ich habe darin noch keine Übung erlangt.

Wprawdzie, *adv.* zwar; allerdings, freilich; — powiedzialem to, ale nie temi słowami ich habe es zwar gesagt, aber nicht mit diesen Worten; późno już —, ale musimy jeszcze to skończyć es ist zwar schon spät, aber wir müssen es noch zu Ende bringen.

Wprawić, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wprawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* 1) einsetzen, einpassen, einlassen, einsetzen, einspannen; ten pan ma -wione oko dieser Herr hat ein eingesehtes Auge; dlaczego nie dajesz sobie — brakujących zębów warum läßt du dir die fehlenden Zähne nicht einsetzen; — kamień w pierścień den Stein in den Ring (ein-)fassen; — kartkę w książkę ein Blatt in das Buch einheften; — robotę na krosna die Arbeit in den Sticksrahmen spannen; — wywichniętą rękę den verrenkten Arm einrichten; 2) hineinsetzen, =bringen, -treiben; — kogo w kłopot įmndn in Verlegenheit bringen; — kogo w rozpacz įmndn zur Verzweiflung treiben; — kogo w zdziwienie įmndn in Erstaunen setzen; 3) einüben; — kogo w co įmndn in etw. einüben, ihm in etw. Geläufigkeit beibringen, ihn an etw. gewöhnen.

Wprawianie, Wprawienie, -nia, *sn.* 1) Einsetzen *n.*, Einlassen *n.*, Einrenken *n.*, — kół Einbinden *n.* der Räder, der Achsen; 2) Einüben *n.*, Gewöhnen *n.*

Wprawność, -ści, *sing. tant. sf.* Geläufigkeit *f.*, Geübtheit *f.*; Geschicklichkeit *f.*

Wprawny, *adi.*; Wprawnie, *adv.* eingeübt, fertig, geschickt.

Wprzezać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Wprzeżyć, -żę, -żyłem, *va. perf.* einspannen; etw. elastisches hineinzwängen.

Wprost, *adv.* und *praep.* mit dem zweiten Fall, geradeaus; gerade gegenüber; —

mostu geradeaus von der Brücke; — moich okien meinen Fenstern gegenüber.

Wprowadzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Wprowadzić, -dżę, -dżitem, *va. perf.* hinführen, einführen; hinein-treiben, hineinbringen; — sondę do żołądka die Sonde in den Magen einführen; -dział go w wielki świat er hat ihn in die große Welt eingeführt; — towary, do kraju die Waren ins Land führen; — nowe obyczaje neue Sitten einführen; — nowa wiarę einen neuen Glauben einführen; — kogo na tron įmndn auf den Thron setzen; — kogo na urząd įmndn in ein Amt einführen; — kogo w kłopot įmndn in Verlegenheit bringen; czy chcesz mnie w zły humor —? willst du mich in böse Laune bringen?; to mnie może w złość — das kann mich in Zorn bringen; — się, *vr.* einziehen, eine Wohnung beziehen.

Wprowadzanie, Wprowadzenie, -nia, *sn.* Einführung *f.*; Hineinbringen *n.*; — się Einziehen *n.*

Wprószenie, -nia, *sn.* Einströmen *n.*, Einspritzen *n.* von Pulver.

Wprószyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* Pulver hinstreuen, hineinspritzen.

Wprzątać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Wprzątnąć, -tnę, -tnąłem, *va. perf.* hineinräumen.

Wprząść, -ęść, -dłem, *va. perf.* hineinspinnen.

Wprzątnięcie, -nia, *sn.* Hineinräumen *n.*

Wprzeżać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Wprzeżnąć, Wprzeżnąć, -gnę, -gnąłem, *va. perf.* einspannen, hineinspannen.

Wprzeżanie, Wprzeżenie, -nia, *sn.* Einspannen *n.*, Hineinspannen.

Wprzód, Wprzódym, *adv.* zuerst, früher, vorher, zuvor, zuvörderst; — musisz się nad tem zastanowić zuerst mußt du dir die Sache überlegen;

— muszę coś innego skończyć früher muß ich noch etw. anderes fertigstellen.

Wpust, -u, *pl. -y, sm.* 1) Falz *m.*, Rute *f.*, Fuge *f.*; 2) Einlaß *m.*, Einlassen *n.*; 3) Feder *f.*, Spund *m.*

Wpustpal, -a, *pl. -e, sm.* Falzpaß *m.*, Spundpaß *m.*

Wpustne, -go, *sn.* Einlaßgeld *n.*

Wpustnik, -a, *pl. -i, sm.* Rut(en) =, Spund, Jagenhobel *m.*

Wpuszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wpuścić, -szczę, -ścilem, *va. perf.* einlassen, hineinlassen; lepiej nie — aniżeli wyganiać es ist besser, nicht hineinlassen als (dann) austreiben; wpuścić mnie, na miłość Boga um Gottes Willen laßt mich herein; takiego człowieka niebezpiecznie jest — do domu es ist gefährlich, einen solchen Menschen ins Haus zu lassen; jednemu uchem -czuć a drugiem wypuszczać in das eine Ohr herein =, durch das andere herauslassen; — pale w ziemię pąhle in die Erde einlassen; — nieco octu do szklanki wody ein wenig Essig in ein Glas Wasser hineinlassen; kopano rów a potem -czano weń wodę man grub einen Graben und dann ließ man Wasser hinein.

Wpuszczanie, -nia, *sn.* Einlassen *n.*, Hineinlassen *n.*

Wpychać, -a, *pl. -e, sm.* Wattebausch *m.*, Tampon *m.*

Wpychać, siehe: Wepchnąć.

Wpychanie, siehe: Wepchnięcie.

Wracać, -cam, -całem, *vn. imperf.*; Wrócić, -cę, -ciłem, *l. vn. perf.* zurückkehren, zurückkommen, wiederkehren, wiederkommen; — poczekaj chwilę na mnie, zaraz wrócę warte einen Augenblick auf mich, ich werde gleich zurückkommen; wracaj do domu, matka chora leży nad Hause zurück, die Mutter ist krank; wracam do rzeczy ich kehre zur Sache zurück; spotka-

tem go wracając ze spaceru idę bin ihm bei der Rückkehr vom Spaziergang begegnet; czy wróci kiedyś dawna prostota obyczajów? wird je die frühere Einfachheit der Sitten wiederkommen?; choroba wraca die Krankheit kommt wieder; II. 1) — co, *va.* etw. zurückgeben, wiedergeben; erſetzen; wróć mi pieniądze, które za ciebie zapłaciłem gib mir das Geld zurück, das ich für dich bezahlt habe; któż mi wróci te żył stracone? wer wird mir diese verlorenen Tränen wiedergeben? co nieśluszenie komu zabrano, wrócić należy waś jmnemu unrechtmäßig weggenommen wurde, muß ersetzt werden; wracasz mi życie du gibst mir das Leben wieder; III. — się, *vr.* 1) umkehren, zurückkehren; wróciłem się po swój kapeluszy ich bin zurückgekehrt, um meinen Hut zu holen; radzę ci, wróć się ich rate dir, kehre um; 3) aufstoßen, vom Magen zurückkehren; tak się najadłem, że aż mi się wraca ich habe mich so vollgeessen, daß mir übel zum Erbrechen ist.

Wracanie, Wrócenie, -nia, sn. Zurückkehren *n.*, Zurückkommen *n.*; Zurückgeben *n.*, Wiedergeben *n.*

Wrachować, -chuję, -wałem, *va.* perf.; **Wrachowywać, -wuję, -wałem, *va.* imperf.** miteinander; miteinander zählen.

Wrachowanie, Wrachowywanie, -nia, sn. Hinein-zählen *n.*, Mitrechnen *n.*

Wradzać, -dzam, -dzałem, *va.* imperf.; **Wrodzić, -dze, -dziłem, *va.* perf.** einpflanzen, von Natur ausstatten; wrodzony, *adi.* angeboren; — się, *vr.*; — się w co etw. von Natur aus ähnlich sein, nachgeraten.

Wrządzanie, Wrodzenie, -nia, sn. Einpflanzen *n.*; — się Nachrathen *n.*

Wrastać, -tam, -tałem, *vn.* imperf.; **Wrosnąć, -nę, -nętałem, *vn.* perf.** hineinwachsen; paznokcie wrósł mi w ciacho der Nagel ist mir ins Fleisch

hineingewachsen; wieniec cieniowy wrósł w naszą skroń die Dornkrone ist uns in die Stirn gewachsen; stali nieruchomo, jakby w ziemię wrosła sie fanden unbeweglich, als ob sie in die Erde hinein-gewachsen wären.

Wrastanie, -nia; Wrosnięcie, -cia, sn. Hineinwachsen *n.*

Wraz, *adv.* gleich, sogleich; zugleich, zusammen; — powrócę ich werde gleich zurück-kehren; przyszedł — ze mną er ist zugleich mit mir gekommen; chodźmy wszyscy — gehen wir alle zusammen.

Wrazić, -zę, -ziłem, I. *va.* perf.; **Wrażać, -żam, -żałem, I. *va.* imperf.** 1) hinein-stoßen, hineinstecken; sam mu miecz —ził w piersi er selber stieß ihm das Schwert in die Brust; — oszczep w ziemię den Speer in die Erde stoßen; — komu pieniądze do ręki jmnemu Geld in die Hand stecken; — palec do ust den Finger in den Mund stecken; — nos w co die Nase in etw. stecken; 2) — co w kogo jmnemu etw. einprägen, zu Gemüthe führen; 3) — kogo na co jmnemu mit Gewalt auf etw. setzen; II. — się, *vr.* 1) — się gdzie się wohin flüchten, begeben; 2) — się w co sich in etw. einmischen, einmengen.

Wrażanie, -nia, sn. Hinein-siefen *n.*, Hineinstoßen *n.*

Wrażenie, -nia, sn. Ein-druck *m.*; ta mowa wywołała wielkie — u słuchaczy diese Rede hat auf die Zuhörer großen Eindruck gemacht; starać się wywrzeć — Eindruck zu erzielen suchen; chwilowe — momentaner Eindruck; przystępny dla —żeń ist Ein-drücke empfänglich; projekt zrobił na nas wszystkich korzystne — die Vorlage hat auf uns alle einen günstigen Eindruck gemacht; on nie robi na mnie —nia człowieka biorącego rzeczy na seryo er macht auf mich nicht den Ein-druck eines Menschen, der die Dinge ernst nimmt; —nia,

które czynią na nas przed-mioty zewnetrzne die Ein-drücke, welche auf uns äußere Erscheinungen machen.

Wrażeniowy, *adi.* Ein-drücke=.

Wrażliwy, *adi.* empfindlich, für Eindrücke empfänglich; jestem — na przeciąg ich bin für Luftzug empfindlich; — na piękność muzyki für die Schönheit der Musik emp-fänglich.

Wrab, -ębu, *pl.* -ęby, *sm.*; *dim.* Wrabek, -bku, *pl.* -bki, *sm.* 1) Einschnitt *m.*, Kerbe *f.*, Schniire *f.*, Ramm *m.*, Einsasse *f.*; — krzyżowy Krustamm; — w jaskółczy ogon, w kanię szwalben-schwanzförmiger Patentkamm, Schwalbenschwanz Einschnitt, Schwalbenschwanzblatt *n.*; — podkładów, zacios Ausdeh-lung *f.*, Deckfläche *f.*, Sinker-ben *n.* der Schwellen; — prosty gerade Einsasse, gerade Über-blattung; — zębaty Patentkamm, Verzahnung *f.*, Ver-schränkung *f.*; 2) Hieb *m.*, Schlag *m.*, Gehau *n.*; 3) Anbruch *m.* im Bergbau; 4) — wosku eine runde Wachs-scheibe; 5) -ęby wazonowe Ränder *pl.* des Blumentopfes.

Wrabac, -bie, -bałem, *va.* perf.; **Wrabywać, Wrębywać, -buję, -wałem, *va.* imperf.** hinein-hauen, einhauen; — się, *vr.* sich einhauen.

Wrabianie, Wrębywanie, -nia, sn. Einhauen *n.*, Hin-einhauen *n.*

Wrag, -ęgu, *pl.* -ęgi, *sm.* Knie=, Krummholz *n.*

Wregestrować, Wrejestrować, -truję, -wałem, *va.* perf. einregistrieren, ins Re-gister einschreiben.

Wregestrowanie, Wrejestrowanie, -wania, sn. Ein-registrieren *n.*

Wreszczie, *adv.* endlich, schließlich; zulekł; przyszedłes — endlich bist du gekommen; długo się opierał, — przecieź się na to zgodził er wider-stand lange, schließlich ist er doch darauf eingegangen.

Wręb, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Laibung *f.*; 2) schräger Ausschnitt der Tür- und Fensteröffnung, Fensterauschnitt, Fensterhinge *f.*

Wrębno, -go, *sn.* Hofzungegebühre *f.*

Wrębny, *adi.* Einschnitts-; -ne kota Wendekreis *pl.*

Wręcz, *adv.* geradeaus, ohne Umfchweife, geradezu, direkt, unummunden; najlepiej — gerade napisac am besten ist geradeheraus die Wahrheit schreiben; odmówił mi — er hat mir direkt abgefragt; rzecz ma się — pręciwne die Sache verhält sich gerade verkehrt.

Wręzcac, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wręczyć, -czę, -zyłem, *va. perf.* einhändigen; übergeben, -czono mi ten list dopiero dzisiaj man hat mir diesen Brief erst heute übergeben; imieniem uczniów -czył mu dyrektor album pamiątkowe im Namen der Schüler händigte ihm der Direktor ein Gedendbuch ein; musisz mu to osobiscie — du mußt es ihm persönlich einhändigen; — komu pozew jmnmd die gerichtliche Vorladung einhändigen.

Wręczenie, Wręczenie, -nia, *sn.* Einhändigen *n.*, Übergeben *n.*, Einhändigung *f.*

Wręczyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Einhändiger *m.*

Wręć, -u, *pl.* -i, *sm.* Winkelseifen *n.*

Wręga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Rippenstück *n.*; 2) Larfenschnede *f.*

Wręgowaty, *adi.* tief-förmig.

Wróćęza, -ży, *pl.* -że, *sf.* Melochia (Pflanze).

Wrócznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Tournesortia (Pflanze).

Wrodny, Wrodzony, *adv.* angeboten.

Wrogi, *adi.*; Wrogo, *adv.* feindsich, feindselig; on dla mnie — usposobiony er ist mir feindsich gesinnt; -gie moce die feindslichen Mächte.

Wrokita, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Marsicus (Pflanze).

Wrona, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; *dim.* Wronka, Wroneczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Krähe *f.*; — kracze die Krähe kräht; —mi karmiony (mit Krähen gefüttert) durchtrieben; jeżeli wleziysz między -ny, musisz krakać jak i one unter Wölfen muß man heulen; 2) Spundloch *n.*; 3) Tintenblek *m.*, Klecks *m.*

Wroni, *adi.* Krähen-; -ie gniazdo Krähenest *n.*, -ie oko pióro Krähenfeder *f.*; -ie oko czworolistne Einbeere *f.*, Wolfsbeere; -ie masło Schuerwurj *f.*, Wundtraut *n.*; -ia noga Krähenfuß *m.*

Wroniara, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Gompholobium (Pflanze).

Wroniawość, -ści, *sing. tant. sf.* Schwärzlichkeit *f.*

Wroniawy, *adi.* schwärzlich.

Wroniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Bärlapp *m.*, Schlangemoos *n.*, Dehntraut *n.*

Wronka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Alventrähe *f.*

Wronopielaty, *adi.*; Wronopielato, *adv.* grau-schwarz, krähengrau.

Wroność, -ści, *sing. tant. sf.* Schwärze *f.*, schwarze Farbe.

Wronowy, *adi.* krähene.

Wronóg, -oga, *pl.* -ogi, *sm.* Senebiera wronopus (Pflanze).

Wrony, *adi.* schwarz; — koł Klappe *m.*

Wrosłooki, *adi.* mit fest-sitzenden Augen; -ie skornpiaki Schaltiere *pl.* mit fest-sitzenden Augen.

Wrosnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Einschlag *m.*, Faden *m.*

Wrosniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Irametes (Vilgart).

Wrosniecie, -cia, *sn.* Hineinwachsen *n.*

Wrota, wrót, *plur. tant. sn.* 1) Tor *n.*; Einfahrt *f.*; Scheunentür *f.*; patrzeć jak ciele na nowe — so verwundert drümschauen, wie das Kalb auf ein neues Tor, dastehen wie der Ochse vor dem neuen Tor; niebezpieczeństwo przede -ty die Gefahr ist vor der Tür; masz do tego otwarte — der Weg dazu steht dir offen; otworzyć komuś

do czego — jmnmd die Tür zu etw. öffnen; zamknąć do czego — eine Sache verbauen; zamknąć komu — do czego jmnmd einen Damm entgegensetzen, die Gelegenheit zu etw. gänglich abschneiden, unüberwindliche Hindernisse in den Weg legen; 2) Barriere *f.*, Torbarriere, Flügeltorbarriere; — jednoskrzydłowe einflügelige Torbarriere; — suwane Rollbarriere; 3) — szybowe Hängebank *f.*, verschlossene Hängebank.

Wrotnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Türflügel *m.*

Wrotnictwo, -wa, *sn.* Türhüteramt *n.*

Wrotniczy, *adi.* Türhüter.

Wrotność, -ści, *sing. tant. sf.* Kreislauf *m.*

Wrotny, -nego, *pl.* -ni, *sm.* Türhüter *m.*, Torwächter *m.*

Wrotny, *adi.*; 1) Tor-, Tür-; 2) freisend.

Wrotosierć, -ci, *pl.* -cie, *sf.* afrikanische Gazelle.

Wrotycz, -a, *sm.* (Tanacetum) Rainfarn *m.*, Wurmfraut *n.*

Wróbel, -bla, *pl.* -ble, *sm.*; *dim.* Wróbelek, -lka, *pl.* -lki; Wróblík, -a, *pl.* -i, *sm.* Spatz *m.*, Sperling *m.*; — świergota der Sperling zwitschert; skakać jak — na nici er springt herum wie ein angegebener Spatz; cudzą pszenicę ogania, a jego wróble piją er verschucht Sperlinge vom fremden Weizen, unterdes wird der feine von Sperlingen gestreift, er bekümmert sich um fremde Angelegenheiten und läßt die feinen im Stiche; z -blami w trzeinę Reifaus nehmen; trzymać kogo jak -bla na nici jmnmd in banger Erwartung halten, in Ungewißheit schweben lassen, jmnmd zapeln lassen; lepszy jeden — w garści, niż dziesięć na dachu besser ein Spatz in der Hand als zehn auf dem Dache, es ist besser, etw. Sicheres in der Hand zu haben, als auf Möglichen zu bauen; — leśny Baumsperrling, Berg-

spąg; — trzeiny Rohrper-
lina; — morski Flunder *f.*

Wróble, -cia, *pl.* -ta; *dim.*
Wróblatko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
Sperlingsjunge(s) *n.*

Wróbli, Wróblowy, *adi.*
Sperlinga-, spaghenaft; -la
głowa Sperlingshoft *m.*;
-le proso Meerhirse *f.*, Stein-
same(n) *m.*; -le proso trzcinne
Tränengras *n.*, Hiobstränen
pl.; -le jezyzki Vogelknöte-
rich *m.*, Saugras *n.*, Anger-
traut *n.*

Wróbllica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*
Sperlingsweibchen *n.*

Wróbllik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1)
Spągchen *n.*, kleiner Sperling;
2) = Wróblówka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* (Passerina) Spaghen-
strauch *m.*

Wróblowaty, *adi.* sper-
lingsartig.

Wróblowiec, -wca, *pl.*
-wce, *sm.* Krägmilbe *f.*

Wrócenie, Wrócić, *siehe:*
Wracanie, Wracać.

Wróżba, -by, *pl.* -by, *sf.*
1) Prophezeiung *f.*, Wahr-
sagung *f.*; Vorbedeutung *f.*,
Anzeichen *n.*; zła — böses
Anzeichen; — się spelania
die Prophezeiung ist in Er-
füllung gegangen; Rzymianie
pogodę uważali za dobrą
-bę die Römer betrachteten
schönes Wetter als gute Vor-
bedeutung; 2) Wahrsageri *f.*;
2) Ahnung *f.*, Vorgefühl *n.*

Wróżbiarka, Wróżka, -ki,
pl. -ki, *sf.* Prophetin *f.*,
Wahrsagerin *f.*; Zauberin *f.*

Wróżbiarski, *adi.* Wahr-
sager-, wahrsagerisch.

Wróżbiarstwo, -wa, *sn.*
Wahrsagerkunst *f.*, Wahrsage-
rei *f.*

Wróżbiarz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Wahrsager *m.*

Wrózenie, -nia, *sn.* Wahr-
sagen *n.*

Wróżyć, -że, -żyłem, *va.* und
vn. imperf. prophezeien, wahr-
sagen; nie -że stąd nie do-
brego idę prophezeie daraus
nichts Gutes; to blyskanie sie-
-zy pogodę dieses Wetter-
leuchten läßt uns auf schöne
Witterung hoffen; ta postać
nieo dobrego nie -zy diese Ge-

stalt prophezeit nichts Gutes;
czego ludziom trzeba, to so-
bie -za die Menschen prophe-
zeien sich das, was sie brauchen.

Wróżyć, -a, *pl.* -i, *sm.*
langschmäblicher Stelzenfuß.

Wrugać, -nę, -natem, *vn.*
perf. krachęd hineinfallen,
hineinstürzen.

Wrunięcie, -cia, *sn.* Hin-
einstürzen *n.*

Wrycie, -cia, *sn.* Hinein-
graben *n.*, Einwühlen *n.*

Wryć, -ję, -łem, *va. perf.*;
Wrywać, -wam, -watem,
va. imperf. hineinwühlen;

stać jak -ty wie angebounert,
sejt, uneschütterlich stehen;
— sie, *vr.* sich einwühlen, sich
einaraben; sich fest einprägen.

Wryjek, -jka, *pl.* -jki, *sm.*
Wein-, Ruffskäfer *m.*, Neben-
stecher *m.*

Wryjkowaty, *adi.* wein-
fäferartig, weinfäferähnlich.

Wrywać, -wam, -watem,
1) *va. imperf.* *siehe:* Wryć;
2) — sie, *vr. imperf.*; We-
rwać sie, *vr. perf.* einbrin-
gen, sich hineinzuwängen.

Wrzankotek, -tka, *pl.*
-tki, *sm.* Myoschylos (Pflanze).

Wrzask, -u, *pl.* -i, *sm.*
Lärm *m.*, Geschrei *n.*; cóż to
za — preraźliwy was ist das
für ein durchdringendes Ge-
schrei; -i zwycięskie Triumph-
geschrei; 2) Wahrsager — ohren-
betäubender Lärm.

Wrzaskliwość, -ści, *sing.*
tant. sf. schreiendes, lärmend-
es Wesen.

Wrzaskliwy, *adi.*; Wrza-
skliwie, *adv.* lärmend, schrei-
end, gellend; ten — głos działa
mi na nerwy diese gellende
Stimme geht mir auf die
Nerven; — wjazd lärmender
Einzug.

Wrzaskot, -a, *pl.* -y, *sm.*
Trompetenvogel *m.*

Wrzasnąć, -nę, -słem, *vn.*
perf.; Wrzaszczać, -cze,
-czatem, *vn. imperf.* schreien,
aufschreien, einen Schrei tun;
-czy jakby go kto ze skóry
obdzierał er schreit, als wenn
ihm jmand die Haut abziehen
würde; czego -czysz? warum
schreist du so?

Wrzasnięcie, -cia, *sn.*
Aufschreien *n.*, Aufschrei *m.*

Wrzawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*
Lärm *m.*, Geräusch *n.*, Getöse
n.; — wojenna Kriegsgetüm-
mel *n.*; — trąb i kotłów
Trompeten- und Trommel-
schall; nie mogłem z powodu
-wy dosłyszeć ani jednego
słowa ich konnte wegen des
Lärms kein einziges Wort
verstehen.

Wrzawliwość, -ści, *sing.*
tant. sf. Lärm *m.*, schreiendes
Wesen.

Wrzawliwy, *adi.*; Wrza-
wliwie, *adv.* lärmend, tosend,
geräuschvoll.

Wrzącość, -ści, *sing. tant.*
sf. kochende, siedende Hitze,
Siedehitze *f.*

Wrzątek, -tku, *sing. tant.*
sm. kochende Flüssigkeit, Sud
m.; jak -tkiem zlany wie mit
siedendem Wasser übergossen.

Wrzącaź, -a, *pl.* -e, *sm.*
Türfette *f.*, Vorlegeschloß *n.*,
Sicherheitskette *f.*, Klange *f.*,
Anwurf *m.*, Vorlegeisen *n.*

Wrzecienica, -cy, *pl.* -ce,
sf. Nüdervorgelege *n.*, Zahn-
räderwerk *n.*, Triebwerk.

Wrzecienica, -cy, *pl.*
-ce, *sf.* 1) Waftle *f.*; 2)
Bruchschlange *f.*

Wrzeciennik, -a, *pl.* -i,
sm. Eberwurz *f.*, Rannen-
traut *n.*

Wrzecionak, -a, *pl.* -i,
sm. Fusidium (Pflanzart).

Wrzecioneczka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Bascha (Bienenart).

Wrzecionek, -nka, *pl.*
-nki, *sm.* Spindelshnecke *f.*

Wrzecioniarz, Wrzecz-
niarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Spin-
delmacher *m.*

Wrzecionkoryb, -a, *pl.* -y,
sm. Dornstich *m.*

Wrzecionkowaty, *adi.*
spindelartig, spindelförmig.

Wrzeciono, -na, *pl.* -na, *sn.*;
dim. Wrzecionko, Wrze-
cioneczko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*
1) Spindel *f.*, Spille *f.*; nad-nem
siedzicie die Spindel drehen;
2) Welle *f.*, Spindel *f.*, Stiel
m., Zapfen *m.*; — kamienia
młyńskiego Stöckchen *n.*,
Triebstod *m.*; -na kółek ze-

batech Radspindeln *pl.*; — walu Kuppelungszapfen; — sprzegła srubowego Schraubentupelpspindel; — w tokarce Drehbankspindel; — wiertarki Bohrmaschine, Bohrstange *f.*; 3) Spillendistel *f.*, Spindeltraut *n.*

Wrzecionowaty, *adi.*; Wrzecionowato, *adv.* spindefartig, spindeförmig.

Wrzecionowy, *adi.* Spinbel-.

Wrzecznik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Potamogeton) Sountraut *n.*

Wrzec, wre, wrzesz, I. wrzałem, *vn. imperf.* 1) sieden, kochen; woda wrze przy stu stopniach R. das Wasser kocht bei hundert Grad R.; oblałem sobie rękę wrzącą wodą ich habe mir die Hand mit siedendem Wasser begossen; wrzaca woda siedend heißes Wasser; (bisdł.) krew wrze mi w żyłach das Blut kocht mir in den Adern; — ze złości vor Mut kochen, breunen; wrzaca krew heißes Blut; wrze zemsta wszystkim w sercu allen brennt im Herzen die Rache; 2) brausen, brodeln; fürchterlich schallen, tönen; wre i kipi jak w garnku es brodeln und kocht wie in einem Topfe; wre bój zajadły es tobt der wütende Kampf; II. —, wrę, warłem, — na kogo gegen jmand losziehen, einem großen, einen verurteilen, schlecht von ihm reden, ihn verfluchen.

Wrzekoczek, -a, *pl.* -i, *sm.* Bockriemenjunge *f.*

Wrzenie, -nia, *sn.* Sieden *n.*; woda Sieden des Wassers; — surowizny Kochen des Roheisens.

Wrzeplac, -piam, -piatem, *va. imperf.*; Wrzeplić, -pieć, -piłem, *va. perf.* einstecken; — w kogo oczy jmand anstarren; — sie, *vr.* sich einnisten, einbringen.

Wrzeplanie, Wrzeplenie, -nia, *sn.* Einstecken *n.*; — sie Eindringen *n.*

Wrzesienny, Wrzesniowy, *adi.* September-; septemberhaft; — maik 1) Alt-

weiberfommer *m.*; 2) Wachsbau-; Kirschenbeerstrauch-.

Wrzesień, -śnia, *pl.* -śnie, *sm.* September *m.*

Wrzeszcz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schreier *m.*, Schreifaß *m.*

Wrzeszczenie, -nia, *sn.* Schreien *n.*

Wrzesnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.*

1) Wachsbau *m.*, Kirschenbeerstrauch *m.*; 2) Tamariske *f.*

Wrzesniak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) Septemberfüllen *n.*; 2) Herbstling *m.*, Septemberbrut *f.*

Wrzesniwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hudsonia (Pflanze).

Wrzezać, -zam, -załem, *va. perf.* hineinschnitzeln, hineinschneiden.

Wręciołek, -ka, *pl.* -ki, *sm.* (Tribulus) Bürzeldorn *m.*

Wrześla, -li, *pl.* -le, *sf.* Purshia (Pflanze).

Wrzekomo, *adv.* angeblich; vorgeblich; scheinbar, zum Scheine.

Wrzodliwy, Wrzodowaty, *adi.*; Wrzodliwie, Wrzodowato, *adv.* beulenartig, voll Beulen, Geschwüre, eiternd.

Wrzodowaciec, -cieję, -ciatem, *vn. imperf.* Geschwüre bekommen, schwären; eitern, vereitern.

Wrzodowca, -cy, *pl.* -ce, *sm.* ein mit Geschwüren bedeckter Mensch.

Wrzodowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Wiesenraute *f.*, Brunnenkresse *f.*

Wrzodowy, *adi.* Geschwür-.

Wrzodzianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; Wrzodziénica, Wrzodziénica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) offenes Geschwür; 2) Ditzelase *f.*, kleines Geschwür; — oczna Gerstentorn *n.*; — morowa Pestbeule *f.*

Wrzodzić, -dze, -dziłem, *va. imperf.* Geschwüre bilden, hervorruhen.

Wrzodzić, -dzieje, -działem, *va. imperf.* schwärigen werden.

Wrzodzić, -a, *pl.* -i, *sm.* kleines Geschwür; — pierwotny kitawy syphilitisches Geschwür, Schanker *m.*

Wrzos, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Wrzosik, -a, *pl.* -i, *sm.*

Heidekraut *n.*, Sommergrün *n.*

Wrzosianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Heidekrautwand *f.*

Wrzosina, -ny, *pl.* -ny, Heide *f.*

Wrzosisty, *adi.* mit Heidekraut bewachsen.

Wrzosowaty, *adi.* heidekrautartig; -te rosliny Heidekrauter *pl.*

Wrzosowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.*; Wrzosówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Erdbeerstrauch *m.*

Wrzosowina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Heidekraut *n.*

Wrzosowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Heidekraut *n.*; mit Heidekraut bewachsener Ort.

Wrzosowy, *adi.* Heide-; -wa ziemia Heidefeld *n.*

Wrzód, wrzodu, *pl.* wrzody, *sm.* Geschwür *n.*; — w gardle Halsgeschwür; — materyzujący, ropiący eiterndes Geschwür; — otwarty offenes Geschwür.

Wrzucać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Wrzucić, -cę, -ciłem, *va. perf.* hineinwerfen, hineinschmeißen; — co do wody etw. ins Wasser werfen; — kogo do więzienia jmand ins Gefängnis werfen; — na co hinaufwerfen; — się, *vr.* sich hineinstürzen.

Wrzucanie, Wrzucenie, -nia, *sn.* Hineinwerfen *n.*

Wrzynać, siehe: Werznać.

Wsadzac, -dzam, -działem, *va. imperf.*; Wsadzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* hineinsetzen, einsetzen, hineinstecken; hinaufsetzen; starać dwaj studzy -dzali do kolaski zwei Diener hoben den Alten in den Wagen; — kury do kurnika die Hühner ins Hühnerhaus setzen; — kogo do więzienia jmand ins Gefängnis setzen, werfen; — kogo na tron jmand auf den Thron erheben; — kapelusze den Hut aufsetzen; — szpadę do pochwy den Degen in die Scheide stecken, versorgen; — ręce do kieszeni die Hände in die Taschen stecken; — chleb do pieca das Brot in den Ofen setzen; — drzewko ein

Bäumchen ansetzen; — kogo na kogo einen gegen einen anstiften.

Wszadanie, Wszadzenie, -nia, *sn.* Hineinsetzen *n.*, Einsetzen *n.*, Hineinstecken *n.*; Hinaufsetzen *n.*; Aufsetzen.

Wszakac, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Wszaknac, -ne, -nałem, *va. perf.* einschürfen, (in den Mund oder in die Nase) hinaufziehen.

Wszakanie, -nia; Wszakniecie, -cia, *sn.* Hinaufziehen *n.*, Einschürfen *n.*

Wschodek, -dnu, *pl.* -dki, *sm.* Treppenstufe *f.*; -dki, Treppchen *n.*, Leiterchen *n.*, Wagentritt *m.*

Wschodni, *adi.* Morgen-, Ost-, morgenländisch, östlich, orientalisches; kraje -e die östlichen Länder; wiatr - Ostwind *m.*, Ost *m.*; kosiółt — griechische orthodoxe Kirche; -a część Europy östlicher Teil Europas; — e obyczaje orientalisches Sitten; kwestya -a orientalische Frage; — typ orientalisches Typus.

Wschodniopółnocny, *adi.* südöstlich.

Wschodniopółnocny, *adi.* nordöstlich.

Wschodowy, *adi.* Aufgang-, Treppen-.

Wschodzenie, -nia, *sn.* Aufgehen *n.*, Hinaufgehen *n.*

Wschodzić, -dże, -działem, *vn. imperf.*; Wznieść, wznieść, wzoszkem, *vn. perf.* 1) aufgehen; auftauchen; słońce -dzi, już wszedło die Sonne geht auf, ist schon aufgegangen; jako sieje, tak mu też -dzi wie er gesät, so geht es ihm auf; szczęście -dzi das Glück fängt an, jmnnd zu begünstigen; 2) hinaufgehen; — na górę den Berg hinaufgehen, hinaufsteigen.

Wschodzień, -dnia, *pl.* -dnie, *sm.* Ost-, Nordost-, Südostwind *m.*

Wschodzistość, -ści, *sing. tant. sf.* Steilheit *f.*; Steigung *f.*

Wschodzisty, *adi.*; Wscho-

dzisto, *adv.* steil in die Höhe gehend, ansteigend.

Wschód, wschoda, *pl.* wschody, *sm.* 1) Aufgang *n.*, Hinaufgang *m.*; 2) Stufe *f.*, Treppe *f.*; wschody proste gerade Stufen; wschody kręcone Wendeltreppe; 3) Aufgang *m.*; — słońca Sonnenaufgang; wstałem o wschodzie słońca ich bin bei Sonnenaufgang aufgestanden; 4) Orient *m.*, Osten *m.*, Morgen *m.*; to miasto leży na -dzie diese Stadt liegt im Osten; popłynął ku wschodowi er ist ostwärts gefegelt; podróżować po wschodzie im Orient reisen; cały — wziął się do broni der ganze Orient griff zu den Waffen.

Wsiac, wsieje, wsiąłem, *va. perf.*; Wsiwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* hineinsäen, einstreuen.

Wsiadać, -dam, -dałem, *vn. imperf.*; Wsiąść, -dę, wsiadłem, *vn. perf.* 1) sich hineinsetzen, einsetzen, hinaufsetzen; hinaufsteigen, besteigen, hineinsteigen; — na wóz, na konia, do łodzi sich auf den Wagen, aufs Pferd, in den Kahn setzen; — na okręt das Schiff besteigen, sich einschiffen; 2) — na kogo jmnnd zusehen, über jmnnd herfallen, losziehen; czego -dasz na niego, kiedy on nic w tej sprawie nie zawinił warum fällst du über ihn her, wenn er in der Sache gar nichts verschuldet hat; 3) einsinken, sich setzen; mur -da die Mauer setzt sich, senkt sich.

Wsiadane, -go, *sing. tant. sn.* 1) Auf-, Einstehen *n.*, Besteigen *n.*; 2) Hornsignal *n.* zum Aufsitzen; 3) Abreise *f.*; Satteltrunk *m.*; wypić -go bei der Abreise eins austrinken.

Wsiadanie, -nia; Wsiadniecie, -cia, *sn.* Aufsitzen *n.*, Hinaufsetzen *n.*, Besteigen *n.*; Auffähigkeit *f.*

Wsianie, -nia, *sn.* Einstreuen *n.*, Hineinsäen *n.*

Wsiakać, -kam, -kałem, *I. vn. imperf.*; Wsiaknąć, -knę, -knąłem, *vn. perf.* 1)

einsichern, hineinsichern; krew -kła w ziemię das Blut ist in die Erde eingesichert; 2) — co etw. wird vergessen, kein Hahn kräht danach; II. *va.* ein-saugen, in sich einziehen; -knij wody do nosa ziehe Wasser durch die Nase ein.

Wsiakanie, -nia; Wsiakniecie, -cia, *sn.* Einziehen *n.*, Ein-saugen *n.*; Einsichern *n.*

Wsidlenie, -nia, *sn.* Hineinverstriden *n.*

Wsidlić, -dle, -dliłem, *va. perf.* hineinverstriden, in Rete einfangen, umgarnen, umstriden.

Wsiac, -kę, -kłem, *va. perf.*; Wsiakać, -kam, -kałem, *va. imperf.* hineinhaben.

Wsiaczenie, Wsikanie, -nia, *sn.* Hineinhaben *n.*

Wsiaw, -u, *pl.* -y, *sm.* Einsaat *f.*

Wsiagać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Wsięgnąć, -gnę, -gnąłem, *vn. perf.* hineinslangen, reichen.

Wsiąganie, -nia; Wsięgnięcie, -cia, *sn.* Hineinslangen *n.*, Reichen *n.*

Wsiakać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Wsiaknąć, -knę, -knąłem, *va. perf.* hineinspritzen, einspritzen.

Wsikanie, Wsiknięcie, -cia, *sn.* Hineinspritzen *n.*

Wsiar, -ny, *pl.* -ny, *sf.* armseliges, elendes Dorf.

Wsiarsko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* häßliches Dorf.

Wskakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; Wskoczyć, -czę, -czyłem, *vn. perf.* hineinspringen; aufspringen; w przystępie obłądu -czył do rzeki in einem Anfall von Geistesstörung sprang er in den Fluß; -tem na stopień, gdy pociąg już był w ruchu ich sprang auf das Trittbrett, als der Zug schon in Bewegung war; pierwszy -czył na mury als erster sprang er auf die Mauern.

Wskakiwanie, Wskoczenie, -nia, *sn.* Aufspringen *n.*; Hineinspringen *n.*

Wszak, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Willensbeugung *f.*, Wink *m.*, Befehl *m.*, Ausspruch *m.*,

Defret n.; 2) Anweisung f.;
3) Verdammungsurteil n.

Wskazać, -zę, -załem, I. *va. perf.*; **Wskazywać**, -zuję, -wałem, *va. perf.* 1) weisen, zeigen; wskazać mi właściwą drogę zeigte mir den richtigen Weg; — palcem coś, na kogo etw., auf etw., auf jmnnd mit dem Finger zeigen; palec zujący Zeigefinger m.; 2) bestimmen; verurteilen, verdammen; — kogo na śmierć jmnnd zum Tode verurteilen; — kogo na karę więzienia jmnnd zur Gefängnisstrafe verurteilen; 3) überweisen; — komu co na kogo jmnnd eine Anweisung auf jmnnd geben.

Wskazanie, **Wskazywanie**, -nia, *sn.* Weisen n., Zeigen n., Bestimmen n.; — kierunku drogi Markschoute f., Instrabierung f.
Wskaziciel, -a, *pl. -e, sm.* Zeigefinger m.

Wskazówka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Zeiger m.; — zegarowa Uhrzeiger; — wagi pomostowej Zeiger der Brückenwage; 2) Andeutung m., Wink m., daj mi -ki, jak mam w tym wypadku postąpić gib mir Andeutungen, wie ich in diesem Falle vorgehen soll; -ki zachowania się podezwas zaraźliwej choroby Verhaltungsmaßregeln während einer ansteigenden Krankheit.

Wskaznica, -cy, *pl. -ce, sf.* Zifferblatt n.; — manometru Zifferblatt des Manometers.

Wskędzierzawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* in die Höhe träufeln.

Wskinać, -nę, -nąłem, *va. perf.*; **Wskiwać**, -wam, -wałem, *vn. imperf.* winken, winkend andeuten.

Wskipieć, -pie, -piąłem, *vn. perf.* im Sieden überlaufen, aufwallen, aufkochen.

Wskłócić, -cę, -cilem, *va. perf.* durch Sprudeln mischen, in die Höhe werfen.

Wskok, *adv.* im Sprung; flug-, schnell, blitzschnell.

Wskopać, -pie, -palem, *va. perf.*; **Wskopywać**, -puje,

-wałem, *va. imperf.* grabend aufwerfen.

Wskopanie, **Wskopywanie**, -nia, *sn.* Aufwerfen n. durch Graben.

Wskopiec, *adv.* rückwärts.
Wskos, *adv.* schief.

Wskórać, -ram, -rałem, *va. perf.* etw. erreichen, ausrichten, gut fortkommen; nie -rawczy nic u króla, wrócił do domu z niczem nachdem er bei dem König nichts erreicht hatte, kehrte er mit leeren Händen nach Hause; nie nie -rali i wrócili sie kehrten unverrichteter Dinge zurück.

Wskóranie, -nia, *sn.* Ausrichten n., Erreichen n.

Wskróś, (gewöhnlich in Verbindung na —) 1) *adv.* durch und durch, durch Markt und Bein; — przemokłem ich bin durch und durch naß geworden; krzyk ten przejął mnie — dieser Schrei ging mit durch Markt und Bein; — kogo przeniknąć jmnnd ganz durchschauen, ergründen; 2) *praep.* mit dem zweiten Fall; mitten durch, durch und durch; in-mitten; dziura — muru ein Loch durch die ganze Mauerstärke; — zamętu bitwy in-mitten des Schlachtgetümmels.

Wskrzesić, -szę, -silem, *va. perf.*; **Wskrzeszać**, -szam, -szalem, *va. imperf.* vom Tode erwecken, neu beleben, erwecken, ins Leben zurückrufen; wiederherstellen; — sil umarłych er erweckte die Toten zu neuem Leben; — nadzieje, odwagę die Hoffnung, den Mut neu beleben; — dawny porządek die frühere Ordnung wiederherstellen; — wojnę domową den inneren Krieg wieder anfangen; — się, *vr.* aufstehen, sich selber beleben; Chrystus wszechmocny mógł sam siebie — Christus der Allmächtige konnte sich selber wieder zum Leben erwecken.

Wskrzesiciel, -a, *pl. -e, sm.* Belebter m., Erwecker m., Gesteller m.; Heiland m., Erlöser m.

Wskrzeszanie, **Wskrze-**

szanie, -nia, *sn.* Wiedererwecken n., Neubeleben n.

Wslawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Wslawić**, -wię, -wiłem, *va. perf.* berühmth machen; chciał swą pobożność — pomiędzy prawniki er wollte seine Frömmigkeit unter den Urenkeln berühmth machen; — się, *vr.* berühmt werden; — wszy się rozmaitemi zwycięstw durch verschiedene Siege berühmt geworden.

Wslawianie, **Wslawienie**, -nia, *sn.* Berühmtwerden n.

Wsluchać się, -cham, -chałem, *vr. perf.*; **Wsluchiwać** się, -chuję, -wałem, *vr. imperf.* aufmerksam zuhören, anhören; ganz Ohr sein.

Wsmarować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; **Wsmarowywać**, -wuję, -wałem, *va. imperf.* einschmieren, einreiben.

Wsmarowanie, **Wsmarowywanie**, -nia, *sn.* Einschmieren n., Einreiben n.; Einschmierung f., Einreibung f.

Wsobiąć się, -biam, -białem, *vr. imperf.*; **Wsobić** się, -bię, -biłem, *vr. perf.* sich einschleichen, hinterlistig eindringen.

Wsobianie się, **Wsobienie** się, -nia, *sn.* Einschleichen n., hinterlistiges Eindringen.

Wsobistość, -ści, *sing. tant. sf.* Insißsein n., Beisichsein n.

Wsolić, -le, -liłem, *va. perf.* einpalzen.

Wspaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Wspaczyć**, -cze, -czyłem, *va. perf.* rückgängig werden, zurückgehen, zurückweichen.

Wspacznica, -cy, *pl. -ce, sf.* Rückgängigkeit f., Zurückweichen n.

Wspacność, -ści, *sing. tant. sf.* verkehrte Richtung.

Wspacny, *adi.*; **Wspacznie**, *adv.* rückgängig, widersprechend, verkehrt; — ne pojęcia verkehrte Anschauungen.

Wspak, *adv.* und *praep.* mit dem dritten Fall; verkehrt, rücklings, rückwärts, in entgegengesetzter Richtung; —

pisac von der Rechten zur Linken schreiben; — stawiac litery die Buchstaben verkehrt schreiben; — isc rücklings gehen; z dnia noc nobia i wszystko — u nich sie machen den Tag zur Nacht und alles ist bei ihnen verkehrt; — co robię etw. verkehrt machen; — mi to poszlo es ist gegen meinen Wunsch ausgefallen; — sie obrócié zu nichte werden; jezeliby sie twej woli — stawil wenn er sich deinem Willen entgegensetzen würde; — moim zamiarom meinen Absichten entgegen, zuwider.

Wspamiętać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Wspamiętywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* ins Gedächtnis zurückrufen.

Wspanialeć, -leje, -lałem, *vn. imperf.* prächtig werden.

Wspanialić, -le, -lilem, *va. perf.* prächtig machen.

Wspaniałomówność, -ści, *sing. tant. sm.* Schönrednerei *f.*; herrliche, gewählte Sprache, Prachtssprache *f.*

Wspaniałomówny, *adi.*; Wspaniałomownie, *adv.* schönrednerisch; prächtig sprechend, hochtönend.

Wspaniałomyślność, -ści, *sf.* Großmut *f.*, Edelmut *m.*, Hochherzigkeit *f.*; — twoja wrusza mnie wprawdzie, ale nie mogę przyjąć tej ofiary deine Hochherzigkeit rührt mich zwar, aber ich kann dieses Opfer nicht annehmen; — i szczodrość były głównymi cechami jego charakteru Edelmut und Freigebigkeit waren die Hauptmerkmale seines Charakters.

Wspaniałomyślny, *adi.*; Wspaniałomyślnie, *adv.* hochherzig, edelmütig, großmütig; przebaczył mi -nie er hat mir großmütig verziehen; człowiek -ny nie chwali się wyrządzeniemi dobrodziejstwami ein edelmütiger Mensch brüstet sich nicht mit den erwiesenen Wohltaten.

Wspaniałość, -ści, *pl. -ści, sf.* 1) Pracht *f.*, Herrlichkeit *f.*; — budowy die Pracht des Baues; — przyjęcia przeszła wszystkie oczekiwania die

Pracht des Empfanges übertraf alle Erwartungen; 2) Größe *f.*; — umysłu Großmut *f.*; — serca Großherzigkeit *f.*

Wspaniały, *adi.*; Wspaniale, *adv.* prächtig, prachtvoll, majestätisch, herrlich, großartig; -ly widok prachtvolle Aussicht, herrlicher Anblick; przywioził od sultana parę -ych rumaków er brachte vom Sultan ein Paar prächtige Rosse mit; -ła postać majestätische Gestalt; było wprost -le es war einfach großartig.

Wspar, -u, *pl. -y, sm.* Boarsfalle *f.*, Sprengel *m.*

Wsparcie, -cia, *pl. -cia, sn.* Unterstützung *f.*; odmówiono mu wszędzie -cia man hat ihm überall eine Unterstützung verweigert; dostać — od rządu von der Regierung eine Unterstützung erhalten.

Wsparować, -ruje, -wałem, *va. perf.* zurückdrängen.

Wsparowanie, -nia, *sn.* Zurückdrängen *n.*

Wsparzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wsparzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* aufsteden lassen.

Wspiąć się, wespnę, wspiąłem, *vr. perf.*; Wspinać, -nam, -nałem, *vr. imperf.* I. sich aufwärts ausstrecken, sich in die Höhe dehnen, sich hinaufranken, sich emporheben, emporstrecken, aufwärts stemmen; sich auf die Hinterbeine stellen; musisz się — na palcach, jeżeli chcesz coś zobaczyć du mußt dich auf die Fingerspitzen stellen, wenn du etw. sehen willst; niedźwiedz wspiął się na tylne nogi der Bär hat sich auf die Hinterfüße aufgerichtet; koń się wspiął i zrzucił jeźdźca das Pferd bäumte sich und warf den Reiter ab; bluszczył się po ścianach -na der Esu ranft sich an den Wänden empor; -nali sie na najwyższe góry sie klonnen auf die höchsten Berge; II. *va.* — konia das Pferd plötzlich anhalten, steigen lassen.

Wspieniać się, -niam. -niałem, *vr. imperf.*; Wspienić się, -nie, -niłem, *vr. perf.* emporstäumen, aufstäumen; się mit Schaum bedecken.

Wspienianie, Wspienienie, -nia, *sn.* Emporstäumen *n.*, Aufstäumen *n.*

Wspierać, -ram, -rałem, *va. imperf.* unterstützen; siehe: Wespierać.

Wspięcie się, -cia; Wspinięcie się, -nia, *sn.* Emporstreden *n.*, Emporranken *n.*; Päumen *n.*; — się warstwy Aufhebung *f.* des Nubes; — stawu Dämmen *n.*

Wspięga, -gi, *pl. -gi, sf.* Schminbohne *f.*

Wspiętrzenie, -nia, *sn.* Aufstürmen *n.*, Aufsteigern *n.*

Wspławiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wspławić, -wie, -wiłem, *va. perf.* hinauf-flößen.

Wspławianie, Wspławienie, -nia, *sn.* Hinauf-flößen *n.*

Wspłonać, -nę, -nałem, *vn. perf.* auflockern, in Flammen aufgehen.

Wspływać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* obenaufschwimmen; hervor-schwimmen, auftauchen.

Wspłynięcie, -cia; Wspływanie, -nia, *sn.* Hervor-schwimmen *n.*

Wspomagać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Wspomódz, -gę, -głem, *va. perf.* aufhelfen, unterstützen, Hilfe ertheilen; kto by rad chciał ubogięgo —, nie może, a kto by mógł, ten nie chce wer gerne dem Armen aufhelfen möchte, ist es nicht im stande und wer im stande ist, es zu tun, will es nicht; jednego -móz pieniądźmi, innego znów dobrą radą unterstütze den einen mit Geld, den anderen wieder mit gutem Rat.

Wspomaganie, Wspomozienie, -nia, *sn.* Aufhelfen *n.*, Unterstützen *n.*, Hilfe *f.*, Unterstützung *f.*

Wspominać, -nam, -nałem, *va.* und *vn. imperf.*; Wspo-

mnąć, -mnę, -mniałem, *va. und vn. perf.* — kogo, co jmnąć, einer Sache gedenken, sich einer Sache, an jmnąć, an etw. erinnern; erwähnen; póki życia będę to-
nał idę werde zeitlebens dessen gedenken, daran denken; nie mogę-nać o tem bez wdrygnięcia się idę kann dessen nicht ohne Schaudern gedenken; codziennie ciebie -mnia er erinnert sich deiner alle Tage; -mnisz jeszcze na moją przestrożę du wirst dich noch an meine Warnung erinnern; często go-
namy wir gedenken seiner oft; ani słowem o nim nie -mniał er gedachte seiner mit keinem Worte; już nie -mnę o tem, że dessen nicht zu gedenken, daß...
-niawszy na miłosierdzie twoje deiner Barmherzigkeit gedenkend, eingebend; w ciągu rozmowy -mniał jego imię im Laufe des Gespräches erwähnte er seinen Namen.

Wspominanie, **Wspomnienie**, -nia, *sn.* Erinnerung *f.*, Gedenken *n.*; Erwähnen *n.*, Erwähnung *f.*; smutne to są -nia das sind traurige Erinnerungen; drogie -nia teure Erinnerungen.

Wspomoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Unterstützung *f.*, Hülfleistung *f.*, Aushilfe *f.*

Wspora, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Biegung *f.*, Anlauf *m.* deś Gemölbę; — podokienna Brustmauer *f.*; — przy schodach Lehne *f.*

Wspornica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Stożłade *f.*; — gęmsowa Kropłade; — prostokątna Winięstożłade; — sklepienia = Wezglowie, nasadnik Rämpfer *m.*, Wiederlage *f.*; — uciosowa Gehrmaß *n.*

Wspornik, -a, *pl.* -i, *sm.*; **Wspornica**, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Konsole *f.*, Konsolenträger *m.*, Kragstein *m.*, Tragstein; — pod belki podpodłogowe Bindlatte *f.*, Tragleiste *f.*, Polsterholz *n.*; — pod półki do rzeczy kleine Einhängeliste; — podwozowy Konsole deś Untergestellę; — ruchomy Dürauffrei;vorrichtung *f.*;

— żelazny przy klocu hamulcowym Bremaskloßschienen=Aufhängkloben *m.*

Wsporny, *adv.* Stütze=, Lehne=.

Wspólnictwo, -wa, *sn.* Gemeinschaft *f.*; Kompagnie=verhältnis *n.*

Wspólniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Genossin *f.*, Teilnehmerin *f.*; Kompagnonin *f.*

Wspólniczy, *adi.* gemeinschaftlich.

Wspólniczyć, -cze, -czyłem, *vn. imperf.* mitarbeiten, mit-tätig sein; Kompagnon sein.

Wspólnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Teilnehmer *m.*, Genosse *m.*, Kompagnon *m.*, Kon-sorte *m.*; poszukuje się -a z małym kapitałem Kom-pagnon mit kleinem Ka-pital gesucht; 2) Miteigentümer *m.*, Mitbesizer *m.*; 3) Mitschul-bige(r) *m.*, Mitverschworene(r) *m.*; zrobić kogo -iem swych zbrodni jmnąć zum Genossen seiner Verbrechen machen; wydać -ów seine Mitschul-digen angeben.

Wspólność, -ści, *sing. tant. sf.* Gemeinschaft *f.*; Gemeinjamkeit *f.*; — majątkowa Gütergemeinschaft; — uczuć Gemeinschaft der Gefühle.

Wspólny, *adi.*; **Wspólnie**, *adv.* gemeinschaftlich, gemein-sam; urządzamy -ną wy-cieczkę wir veranstalten einen gemeinsamen Ausflug; -nemi siłami mit vereinten Kräften; -na armia gemeinsame Armee.

Wspól, **Współ**, *adv.* zu-sammen, miteinander, gemein-schaftlich.

Współbiesiadnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Zechgenosse *m.*, Tafelgenosse *m.*, Tischgenosse *m.*

Współbrat, -a, *pl.* -cia, *sm.* Mitbruder *m.*; Neben-mensch *m.*, Nächste(r) *m.*; Genosse *m.*, Kamerad *m.*

Współbraterski, **Współ-bratni**, *adi.* Mitbruder=, Nächsten=, kameradisch.

Współbrzmieć, -mie, -mia-
łem, *vn. perf.* mifflingen.

Współbrzmienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Mittönen *n.*, Mit-flingen *n.*, Mitklang *m.*

Współchrześcijanin, -a, *pl.* -nie, *sm.* Mitchrist *m.*

Współcierpieć, -pie, -pia-
łem, *vn. perf.* mitleiden.

Współcierpienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Mitleiden *n.*, Mit-fühlen *n.*

Współczesność, -ści, *sing. tant. sf.* Gleichzeitigkeit *f.*; Zeitgenossenschaft *f.*

Współczesny, *adi.*; **Współ-cześnie**, *adv.* gleichzeitig; zeitgenössisch; -śni dziejopisarze die zeitgenössischen Geschicht-schreiber; -na literatura zeit-genössische Literatur; -śni die Mitwelt.

Współczucie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Mitgefühl *n.*; dziękuję za okazane mi — idę danke für das mir erwiesene Mit-gefühl.

Współczuć, -czuje, -czulem, *vn. perf.* mifflühlen; szczerze z tobą -czuje, lecz poradzić ci w tym wypadku nie mogę idę fühle aufrichtig mit dir mit, kann dir aber in diesem Falle nicht helfen.

Współczynnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Mitverursacher *m.*; Koeffi-cient *m.*; — predkości Ge-schwindigkeitkoeffizient; — sprężystości Elastizitätsmodul *m.*, — tarcia Reibungskoeffi-cient; — wytrzymałości Wider-standskoeffizient.

Współczynny, *adi.* mit-tätig; hilfsbereit.

Współdłużnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Mitschuldner *m.*

Współdyrektor, -a, *pl.* -rzy, *sm.* Mitdirektor *m.*

Współdziałacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Mitwirker *m.*

Współdziałać, -łam, -łalem, *va. perf.* mitwirken; osoby -łajace mitwirkende Personen.

Współdziałanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Mitwirken *n.*, Mit-wirkung *f.*

Współdziedzic, -a, *pl.* -e, *sm.* Miterbe *m.*

Współdziedziczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Miterbin *f.*

Współdziedziczyć, -cze, -czyłem, *vn. und va. imperf.* mitleben

Współdzierzawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Mitpächter *m.*

Współdzierzawczyńi, —, pl. -nie, *sf.* Mitpächterin *f.*

Współdzierzawic, -wie, -wilem, *va. imperf.* mitpächten.

Współdzierzawienie, -nia, *sn.* Mitpächten *n.*

Współgłoska, -ki, pl. -ki, *sf.* = Spółgłoska.

Współgrający, -cego, pl. -cy, *sm.* Mitspieler *m.*

Współmiennik, -a, pl. -cy, *sm.* Namensbruder *m.*, Namensgenosse *m.*, Namensvetter *m.*

Współmienny, *adi.* gleichnamig.

Współkolega, -gi, pl. -dzy, *sm.* Mitschüler *m.*, Mitgenosse *m.*

Współkrólować, -luje, -wałem, *vn. imperf.* mitregieren.

Współmęczennica, -cy, pl. -ce, *sf.* Mitmartyrerin *f.*

Współmęczennik, -a, pl. -cy, *sm.* Mitmartyrer *m.*

Współmieszkać, -kam, -kałem, *vn. imperf.* mitbewohnen.

Współmieszkanie, -nia, *sn.* Mitbewohnen *n.*

Współmieszkaniec, -ńca, pl. -ńcy, *sm.* Mitbewohner *m.*

Współnaodlić się, -dłę, -dliłem, *vr. imperf.* mitbeten.

Współnabywca, -cy, pl. -cy, *sf.* Mitkäufer *m.*, Mitkäufer *m.*

Współnadzorca, -cy, pl. -cy, *sf.* Mitaufsicher *m.*

Współniewolnik, -a, pl. -cy, *sm.* Mitgefangene(r) *m.*

Współobwiniac, -niam, -niałem, *va. perf.* mitbeschuldigen; -niony Mitangeklagte(r) *m.*

Współobywatel, -a, pl. -e, *sm.* Mitbürger *m.*

Współobywatelka, -ki, pl. -ki, *sf.* Mitbürgerin *f.*

Współopieka, -ki, pl. -ki, *sf.* Mitvormundschaft *f.*

Współopiekun, -a, pl. -ni oder -nowie, *sm.* Mitvormund *m.*

Współoskarżać, -rżam, -rżałem, *va. imperf.* mitanklagen; -rżony Mitangeklagter; -rżona Mitangeklagte.

Współoskarżyciel, -a, pl. -e, *sm.* Mitankläger *m.*

Współpanować, -nuje,

-wałem, *vn. imperf.* mitherrschen, mitregieren; -nujący Mitregent *m.*

Współpodróżnik, -a, pl. -cy, *sm.*; Współpodróżny, -nego, pl. -ni, *sm.* Mitreisende(r) *m.*, Reisegenosse *m.*, Reisegefährte *m.*

Współpomagać, -gam, -gałem, *vn. imperf.* mithelfen.

Współpomocnik, -a, pl. -cy, *sm.* Mithelfer *m.*

Współpomocnica, -cy, pl. -ce, *sf.* Mithelferin *f.*

Współposiadacz, -a, pl. -e, *sm.* Mitbesitzer *m.*

Współposiadać, -dam, pl. -dałem, *va. imperf.* mitbestehen.

Współpracować, -cuje, -wałem, *vn. imperf.* mitarbeiten.

Współpracownica, -cy, pl. -ce, *sf.* Mitarbeiterin *f.*

Współpracownik, -a, pl. -cy, *sm.* Mitarbeiter *m.*

Współprzyczyna, -ny, pl. -ny, *sf.* Mitursache *f.*

Współprzymy, *adi.* mitgegenwärtig, mitanwesend.

Współregencya, -cyi, pl. -cye, *sf.* Mitregentschaft *f.*

Współregent, -a, pl. -ci, *sm.* Mitregent *m.*

Współrobotnik, -a, pl. -cy, *sm.* Mitarbeiter *m.*

Współrobotnica, -cy, pl. -ce, *sf.* Mitarbeiterin *f.*

Współrodaczka, -ki, pl. -ki, *sf.* Landsmännin *f.*, Kompatriotin *f.*

Współrodak, -a, pl. -cy, *sm.* Landsmann *m.*, Kompatriot *m.*

Współrówieśnica, -cy, pl. -ce, *sf.* Altersgenossin *f.*

Współrówieśnik, -a, pl. -cy, *sm.* Altersgenosse *m.*

Współruch, -u, pl. -y, *sm.* Reflexbewegung *f.*, automatische unbewusste Bewegung

Współrząd, -u, pl. -y, *sm.* Mitherrschaft *f.*, Mitregentschaft *f.*

Współrządca, -cy, pl. -cy, *sm.* Mitregent *m.*

Współrządna, -nej, pl. -ne, *sf.* Koordinate *f.*

Współrządny, *adi.* koordineert, beigeordnet.

Współrządność, -ści, *sf.*

Koordinatio*n* *f.*, Verhältnis *n.* der Beordnung.

Współśredzia, -dzi, pl. -dzie oder -dziowie, Mitrichter *m.*

Współsiostra, -stry, pl. -stry, *sf.* Mitschwester *m.*

Współspadkobierca, -cy, pl. -cy, *sm.* Miterbe *m.*

Współspadkobierczyni, —, pl. -nie, *sf.* Miterbin *f.*

Współsprawca, -cy, pl. -cy, *sf.* Mittäter *m.*

Współśrodnik, -a, pl. -cy, *sm.* Tischgenosse *m.*

Współśrodkowy, *adi.* konzentrisch.

Współświadczyć, -czę, -czyłem, *vn. imperf.* mitbezeugen.

Współświadek, -dka, pl. -kowie, *sm.* Mitzeuge *m.*

Współtowarzysz, -a, pl. -e, *sm.* Genosse *m.*, Gefährte *m.*

Współtowarzyszka, -ki, pl. -ki, *sf.* Genossin *f.*, Gefährtin *f.*

Współtwórca, -cy, pl. -cy, *sm.* Mitschöpfer *m.*

Współubiegać się, -gam, -gałem, *vn. imperf.* sich mitbewerben; wetteifern; -jacy się Mitbewerber *m.*

Współubieganie się, -nia, *sn.* Mitbewerbung *f.*, Wettbewerb *m.*, Wettseifer *m.*

Współuczennica, -cy, pl. -ce, *sf.* Mitschülerin *f.*

Współuczeń, -cznia, pl. -czniowie, *sm.* Mitschüler *m.*

Współuczestnictwo, -wa, *sn.* Teilnehmen *n.*, Teilnahme *f.*, Mitgenossenschaft *f.*

Współuczestniczka, -ki, pl. -ki, *sf.* Teilnehmerin *f.*

Współuczestnik, -a, pl. -cy, *sm.* Teilnehmer *m.*

Współudział, -u, pl. -y, *sm.* Mitwirkung *f.*; brać — w czym an etw. teilnehmen.

Współurzędnik, -a, pl. -cy, *sm.* Mitbeamte(r) *m.*

Współustanawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Współustanowić, -wie, -widem, *va. perf.* mitbestimmen.

Współuzywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* mitbenutzen.

Współwięzień, -źnia, pl. -źniowie, *sm.* Mitgefangene(r) *m.*

Wspólwina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Mitschuld *f.*

Wspólwinny, *adi.* mit-schuldig.

Wspólwinowajca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Mitschuldige(r) *m.*

Wspólwinowajczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Mitschuidige *f.*

Wspólwładca, -dam, *da-*lem, *vn.* *imperf.* mitherr-schen.

Wspólwładca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Mitherr-scher *m.*

Wspólwładczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Mitherr-scherin *f.*

Wspólwłasność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Miteigentum *n.*

Wspólwłaściciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Miteigentümer *m.*

Wspólwłaścicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Miteigentümerin *f.*

Wspólwychowanie, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Mitzögling *m.*

Wspólwychowywać, -wu-je, -wałem, *va.* *imperf.* mit-erziehen, zusammen erziehen.

Wspólwydawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Mitherausgeber *m.*

Wspólwygnaniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Mitherverbannte(r) *m.*

Wspólwygnanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Mitherverbannte *f.*

Wspólwyliczać, -czam, -czaleń, *va.* *imperf.* mit-auszählen.

Wspólwyznawca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Glaubensgenosse *m.*

Wspólzalatnicznica, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Nebenbuhlerin *f.*

Wspólzalatnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Nebenbuhler *m.*

Wspólzalożyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Mitbegründer *m.*

Wspólzawodniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Mitbewerberin *f.*, Rivalin *f.*, Konkurrentin *f.*

Wspólzawodnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Mitwerber *m.*, Rival *m.*, Konkurrent *m.*

Wspólziemianin, -a, *pl.* -nie, *sm.* Landsmann *m.*

Wspólziomek, -mka, *pl.* -mkowie, *sm.* Landsmann *m.*, Kompatriot *m.*

Wspólzólnierz, -a, *pl.* -e, *sm.* Waffenbruder *m.*

Wspór, wsporu, *pl.* wspory, *sm.* Stütze *f.*, Unterstützung *f.*, Lehne *f.*

Wspuszyć, -szę, -szylem, *va.* *perf.* aufblasen, schwellend machen.

Wstaczać, -czam, -czalem, *va.* *imperf.*; Wstoczyć, -czę, -czyłem, *va.* *perf.* hinauf-rolen.

Wstaczanie, Wstoczenie, -nia, *sn.* Hinaufrollen *n.*

Wstać, -nę, -łem, *vn.* *perf.*; Wstawać, -ję, -wałem, *vn.* *imperf.* aufstehen, sich erheben, sich aufrichten; wstań na chwile siebie für einen Augenblick auf; -waj, leniuchu stęh auf, Faulenzer; za znak uszanowania wszyscy -li z miejsc zum Zeichen der Ehrfurcht erhoben sich alle von ihren Sätzen; kto rano -je temu Pan Bóg daje Morgenstunde hat Gold im Munde; trzeba rano —, by go oszukać man muß früh aufstehen, um ihn zu betrügen; włosy -ją na głowie die Haare stehen zu Berge; — z martwych auf-erstehen.

Wstanie, Wstawanie, -nia, *sn.* Aufstehen *n.*, Sich-erheben *n.*

Wstanne, -go, *sing.* *tant.* *sm.* Reveille *f.*

Wstaw, -u, *pl.* -y, *sm.* Liebesring *m.* der Weichtiere.

Wstawacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Serapie *f.*, Stendelwurz *f.*; Nieśwurz *f.*, Sumpfsraut *n.*; — samica Aniśnabentraut *n.*

Wstawiać, -wiam, -wiałem, *I.* *va.* *imperf.*; Wstawić, -wię, -wiłem, *I.* *va.* *perf.* 1) hineinstellen, hineinsetzen; — beczkę do piwnicy, garnek do pieca das Faß in den Keller, den Topf in den Ofen stellen; — piwo do piwnicy das Bier einkellern, in den Keller bringen; — szybę w okno eine Scheibe ins Fenster einsetzen; — komu zęby jmnędn Zähne einsetzen; on ma -wione zęby er hat eingesetzte, falsche Zähne; — coś w rachunek etw. in die Rechnung setzen; 2) einschieben, einschalten; trzeba pozyczyć tu — man muß den Posten hier

einschalten; 3) einrenten; — zwichnięta nogę einen verrenten Fuß einrichten; *II.* — się, *vr.* sich einsetzen; — się za kim für jmnędn Fürbitte, Fürsprache eintreten; — wiała się pozornie za nim, a w cichości szkodziła mu, jak mogła sie tat scheinbar Fürbitte für ihn und heimlich schädete sie ihm, wie sie nur konnte; wstaw się za mną, niech mi przebaczy bitte für mich, damit er mir vergeihe.

Wstawianie, Wstawienie, -nia, *sn.* Hineinsetzen *n.*, Hineinstellen *n.*; Einsetzen *n.*, Einschieben *n.*, Einschalten; — wozów na szyny Stellung *f.*, Sätze *n.* der Wagen auf die Schienen; — się Fürbitte *f.*, Fürsprache *f.*

Wstawiennictwo, -wa, *sn.* Fürbitte *f.*, Vermwendung *f.*

Wstąpić, -pię, -piłem, *vn.* *perf.*; Wstępować, -puję, -wałem, *vn.* *imperf.* 1) eintreten, treten, einkehren; racz — w nizkie moje progi mache mir die Ehre, über meine bescheidene Schwelle zu treten; — w czyje ślady in jmnędn Fußstapfen treten; — w błoto in den Kot treten; — z kim w szranki mit jmnędn in die Schranken treten, sich mit ihm in einen Streit einlassen; idąc do miasta możesz — u niego, spytać się, czy już zdrow wenn du in die Stadt gehst, kannst du bei ihm eintreten, um zu fragen, ob er schon gesund sei; -cie na chwilkę do mnie treten für einen Augenblick bei mir ein; będąc podchmieleni -epywali do wszystkich gospód, więc przy końcu byli całkiem pijani sie lehten schon ein wenig angeheitert in allen Gasthäusern ein, bis sie zuletzt total betrunken waren; niech w serca wasz -pi odwaga fast Mut in eure Herzen einkehren; po śmierci narzeczzonego swego -piła do zakonu Sióstr miłosierdzia nach dem Tode ihres Bräutigams trat sie in den Orden der Barmherzigen Schwe-

stern; dyabel w niego -pil der Teufel ist in ihn gefahren; — w stan małżeński in den den Ehestand treten; — z kim w związek małżeński mit jmnđm die Ehe schließen; gđym go zobaczył, duch we mnie -pil als ich ihn erblickte, fehrte mein Mut zurück; 2) besteigen, hinausgehen, hinauf-fahren; — na tron den Thron besteigen; -pujac na schody, upadł er fiel beim Stiegen-besteigen; Chrystus -pil na niebiosą Chrystus fuhr in den Himmel empor; — na rusztowanie das Gerüst besteigen; — na trybunę (mównicę), na kazalnicy die Rednerbühne, die Kanzel besteigen.

Wstąpienie, Wstępywanie, -nia, sn. 1) Eintreten n., Einkehren n.; 2) Besteigen n., Fahrt f.; — na tron Thronbesteigung f.

Wstażka, -ki, pl. -ki, sf.; dim. Wstażeczka, -ki, pl. -ki, sf. Band n., Bändchen n.; — do kapelusza Hutband n.

Wstecz, adv. zurück, rückwärts, rücklings, verkehrt; — się cofnąć zurückweichen; — się obejrzeć sich umschauen.

Wsteczac, -czam, -czalem, va. imperf.; Wsteczyc, -cze, -czyłem, va. perf. zurücknehmen, zurückziehen; — się, vr. sich zurückziehen, zurückgehen.

Wsteczność, -ści, pl. -ści, sing. tant. sf. Verkehrtheit f.; Rückgängigkeit f., Reaktion f., Krebsgang m.

Wsteczny, adi. rückgängig, reaktionär, verkehrt; — biegnący planetę der rückgängige Lauf des Planeten; to są całkiem -ne pojęcia das sind ganz verkehrte Ansichten.

Wstęga, -gi, pl. -gi, sf. breites Band; — orderowa Ordensband.

Wstęgarka, -ki, pl. -ki, sf. Bandmacherin f.

Wstęgarz, -a, pl. -e, sm. Bandmacher m.

Wstępolew, -a, pl. -y, sm. Wandrücken m.

Wstęgowaty, adi. bandförmig.

Wstęgowiec, -wca, pl. -wce, sm. 1) Wandwurm m.; 2) Epitischwanż m., Degenfisch m.

Wstęgowy, adi. Band-.

Wstęp, -u, pl. -y, sm. 1) Eintritt m., Zutritt m., Eingang m.; mieć wolny — do kogo freien Zutritt zu jmnđm haben; — wolny freier Eintritt; — wzbroniony verbotener Eingang; ma — do obrad er hat Zutritt zu den Beratungen; — słowca w znak raka der Eintritt der Sonne in das Zeichen des Krebses; 2) Einkehr f., Einkehrort m.; 3) Einleitung f.; to służy jako — das dient als Einleitung; to dzieło składa się z -u, dwunastu rozdziałów i zakończenia dieses Werk besteht aus einer Einleitung, zwölf Kapiteln und einem Epilog; 4) Anſang m., Ursprung m., Vorbereitung f., Einleitung f.; już zrobiono — do układow o pokój man hat schon die Friedensverhandlungen eingeleitet; zaraz na -ie oświadczył, że się z nami nie zgodzą gleich zu Anſang erklärte er, daß er mit uns nicht übereinstimme; to był — do wszystkiego złego das war der Ursprung alles Bösen; 5) Antritt m.; — na tron Antritt der Regierung, Thronbesteigung f.

Wstępień, -pnia, pl. -pnie, sm. Neuling m., Neueingetretener(n) m., Anzügler m., Fuchś m.

Wstęпка, -ki, pl. -ki, sf. Stereocaulon (Pflanze).

Wstępane, -go, sing. tant. sn. Eintritts-, Antrittsgeb n.

Wstępný, adi.; Wstępnie, adv. 1) Eintritts-, Antritts-, Zutritts-; bilet - Eintrittskarte f.; -na uczta Antrittsschmaus m.; — mowa Antrittsrede f.; -ne postuchanie Antrittsaudienz f.; 2) Einleitungs-; -ne słowo Wort n.; -na mowa Einleitungsrede f.; 3) Angriffś-; — bój Angriffskampf m.; -na wojna Angriffskrieg m., nie wazyli się -nym bojem poczynać sie trauten sich nicht angriřsweise vorzugehen.

nać sie trauten sich nicht angriřsweise vorzugehen.

Wstęsknić się, -nie, -niłem, vr. perf. za kim, za czem von Sehnsucht nach jmnđm, nach etw. ergriffen werden.

Wstężac, -żam, -żałem, va. imperf.; Wstężyć, -że, -żyłem, va. perf. wieder steif und fest machen.

Wstężeniec, -ńca, pl. -ńce, sm. (Sparganium) Wolfsbohne f.

Wstężycą, -cy, pl. -ce, sf. Halymenia (Alfgattung).

Wstrącac, -cam, -całem, va. imperf.; Wstrącić, -ce, -ciłem, va. perf. abpressen, zurückschlagen; — się, vr. się od czego abprallen.

Wstrącanie, -nia, sn. Abpressen n., Zurückschlagen n.

Wstręt, -u, pl. -y, sm. 1) Zurückpressen n., Hindernis n.; 2) Widerstand m.; 3) Widerwille(n) m., Abscheu m.; mam wprost — do niego ich habegerabezu Widerwillen gegen ihn; ze -em odwrócił się odemnie mit Abscheu fehrte er mir den Rücken; mieć — do pracy Widerwillen gegen die Arbeit haben; budzacy — Abscheu erregend; przedmiot jego -u der Gegenstand seines Abscheus; nawet nie starał się ukryć -u er trachtete nicht einmal seinen Abscheu zu verbergen; niepodobna, żeby miał — do macierzyńskiego języka es ist doch unmöglich, daß er Widerwillen gegen die Muttersprache hätte.

Wstrepný, adi.; Wstretnie, adv. 1) abgeneigt, spröde; 2) ekelhaft, abscheulich; jestes mi wprost — ich kann dich einfach nicht ausstehen; -ne zachowanie się abscheuliches Benehmen.

Wstrząsać, -sam, -sałem, va. imperf.; Wstrząsnąć, -nę, -nąłem, va. perf. schütteln, erschüttern; wicher -snął nawet domem der Orkan erschütterte sogar das Haus; -śnił dobrze worek, to zmieścisz w nim i resztę zboża schüttle den Sack fest, dann

wird auch der Rest des Getreides drin Platz finden; wypadki ostatnie dni -sky go głęboko die Ereignisse der letzten Tage erschütterten ihn tief; nerwów -śnionych niestanne organie das fortwährende Vibrieren der erschütterten Nerven; — sie, *vr.* erzittern, Widerwillen bezeigen, erbeben, erschüttelt, aufgeregt werden; wstrząsł się na samą myśl o tem er erbehte beim bloßen Gedanken daran.

Wstrząsalny, *adi.* zu erschüttern.

Wstrząsanie, Wstrząśnięcie, -cia, *sn.* Erschüttern *n.*, Schütteln *n.*, Erbeben *n.*; Hof *m.*, Erschütterung *f.*, Aufregung *f.*

Wstrząska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Psychotria (trappartige Pflanze).

Wstrzelać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wstrzelić, -le, -liłem, *va. perf.* hineinschießen.

Wstrzemięzliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Mäßigkeit *f.*, Enthaltfamkeit *f.*; — w jedzeniu, oszczędność w ubiorze Enthaltfamkeit im Essen, Sparfamkeit in der Kleidung; towarzystwo -ści Mäßigkeitsverein *m.*; członek *m.*, zwolennik *m.* (towarzystw) -ści Temperenzler *m.*

Wstrzemięzliwy, *adi.*; Wstrzemięzliwie, *adv.* enthaltfam, mäßig, zurückhaltend.

Wstrzepać, -pie, -pałem, *va. perf.* klopfend in die Höhe bringen.

Wstrzykać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Wstrzyknąć, -knę, -kłem, *va. perf.* ein-spritzen.

Wstrzykanie, -nia, Wstrzyknięcie, -cia, *sn.* Einspritzen *n.*

Wstrzykawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Spritzen *n.*

Wstrzynać, -mam, -małem, *I. va. perf.*; Wstrzymać, -muję, -wałem, *I. va. imperf.* anhalten, zurückhalten, hemmen, aufhalten; verzögern; nie -muj mnie dłużej, bo się spóźnię przez ciebie halte mich nicht länger auf, sonst werde ich mich durch deine

Schuld verspäten; — konie die Pferde anhalten; — biegnąc den Lauf der Sonne hemmen; nie daj się — ani prośbą ani groźbą laś dich weber durch Bitten noch durch Drohungen zurückhalten; -muj lzy cisnące mi się do oczu ich halte die mir in die Augen dringenden Tränen zurück; nie go już nie -ma nichts mehr kann ihn aufhalten; wysłano oddział wojska, by -mał pochód nieprzejacielski man schickte eine Soldatenabteilung, um den Marsch der Feinde aufzuhalten; — obleżenie, wojnę, fabrykę die Belagerung, den Krieg, den Fabrikbetrieb einstellen; — wykonanie wyroku die Urteilsvollstreckung verzögern, aufschieben; *II.* — sie, *vr.* 1) sich zurückhalten, aufhalten, einhalten, enthalten; -wałem się jak mogłem, by mu prawdy w oczy nie powiedziałem ich hielt mich, wie ich konnte, zurück, um ihm nicht die Wahrheit ins Gesicht zu sagen; — sie od jedzenia i picia sich des Essens und Trinkens enthalten; nie mógł się — od śmiechu sich des Lachens nicht enthalten können; nie mógł się — od gniewu den Zorn nicht unterdrücken können; 2) verzögern, verzögern, aufschieben; -maj się jeszcze kilka dni, a pojeździemy potem razem halte dich noch ein paar Tage zurück, dann können wir miteinander reisen; -maj się z tem schiebe es auf.

Wstrzymanie, Wstrzymywanie, -nia, *sn.* Einhalten *n.*, Zurückhalten *n.*, Aufhalten *n.*, Anhalten *n.*; — ruchu Verkehrseinstellung *f.*; — wysyłki Zurückhalten *n.* einer Sendung.

Wstydz, -u, *sing. tant. sm.* 1) Schande *f.*; — przynosić zur Schande gereichen; okryć się -em się mit Schande bedecken; być chorym, nie jest -em es ist keine Schande krank zu sein; za — co uważać etw. für eine Schande halten; ze -em muszę przyznać ich muß es

zu meiner Schande gestehen; — komu przynieść jmnmd eine Schande antun; 2) Scham *f.*; — mi popelnionego głupstwa ich schäme mich der begangenen Dummheit; nie — ci tego schämst du dich dessen nicht; fe, — psui, schäme dich; — mi powtórzyć ich schäme mich, es zu wiederholen; fałszywy — fałszyge Scham; poczucie -u Schamgefühl *n.*; pozbyć się wszelkiego -u alle Scham abgelegt haben; być bez -u aller Scham bar sein; nie mieć -u w oczach keine Scham mehr haben, weder Scham noch Schande haben; — stracić die Scham ablegen; zarumienić się ze -u vor Scham erröten; ginać ze -u vor Scham vergehen.

Wstydlin, -u, *pl.* -y, *sm.* Tritomonthe (Pflanze).

Wstydlinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Michauscia (Pflanze); 2) (Mimosa pudica) indische Schampflanze.

Wstydlivość, -ści, *sing. tant. sf.* Schamhaftigkeit *f.*; to się sprzeciwia -ści das verstoßt gegen die Schamhaftigkeit.

Wstydlivy, *adi.*; Wstydliwie, *adv.* schamhaft; verschämt; — jak panna schamhaft wie ein Fräulein; -wie spusiła oczy się senkte verschämt den Blick; części -we Schamteile *pl.*

Wstydzenie się, -nia, *sn.* Schämen *n.*

Wstydzic, -dzą, -dzikiem, *va. imperf.* beschämen; — sie, *vr.* sich schämen; — sie siebie samego sich seiner selbst schämen; nie -dzą się swego ubóstwa ich schäme mich meiner Armut nicht; wstydz się schäme dich; będę musiał -dzić się ciebie ich werde mich deiner schämen müssen; -dzą się powiedzieć ich schäme mich zu sagen; niema się czego — es ist keine Ursache vorhanden, sich zu schämen; kto się ludzi nie -dzi, ten się i Boga nie boi wer vor den Leuten keine Scham kennt, kennt auch keine Furcht vor Gott.

Wsucie, -cia, *sn.* Hinein= schütten *n.*

Wsuć, -je, -tem, *va. perf.* hineinschütten.

Wsuwać, -nę, -nałem, *va. perf.*; Wsuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* hineinschieben, einschieben; unvermerkt hineinstecken; — *nał mi pieniądz w reke er schob mir eine Münze in die Hand*; — *reke do kieszeni die Hand in die Tasche schieben*; — *czapkę na uszy die Mütze tief über die Ohren ziehen*; — *się, vr. się* einschleichen, einschlüpfen; — *nał się po cichu do pokoju er schlich leise ins Zimmer.*

Wsuwanie, -nia; Wsunie- cie, -cia, *sn.* Hineinschieben *n.*; — *formy w ognisko Einrücken n. der Form.*

Wsyłać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Wsłać, -szle, -słałem, *va. perf.* hineinschicken.

Wsytać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Wsyptywać, -puję, -wałem, *va. imperf.* hineinschütten; — *zboże do worka das Getreide in den Sack schütten.*

Wspanianie, Wspanywanie, -nia, *sn.* Hineinschütten *n.*

Wsypa, -a, *pl. -y, sm.* Anthosoma (Art Fischlaus).

Wsypać, -a, *pl. -e, sm.* Sauger *m.*

Wsypać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Wssać, Wssać, Wssać, wsse, wssałem, *va. perf.* hin= einfaugen, einfaugen.

Wsywanie, Wessanie, -nia, *sn.* Einfaugen *n.*

Wszak, Wszakże, *coni.* doch, ja doch, doch woß, gelt, nicht wahr; — *mówilem ci, że przegrasz idę habe dir doch gesagt, daß du verspielen wirst*; — *jest jeszcze nadzieja es ist ja doch noch Hoffnung vor= handen*; — *że ja ci to dałem daß habe ich dir gegeben*; — *że nie będziecie żądać, ażebym . . . ihr merdet doch nicht fordern, daß ich . . .*; — *prawda? nicht wahr?*

Wszarpnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* hineinzerrern, reißen, zerrend hineingehen.

Wszarpnięcie, -cia, *sn.* Hineinziehen *n.*

Wszarz, -a, *pl. -e, sm.* verlauster Kerl, Lauskerl *m.*

Wszawiec, -wca, *pl. -wcy, sm.* Dreh-, Läusfrau *n.*, Zirmet *m.*

Wszawiec, -wieje, -wiałem, *vn. imperf.* lautig werden, verlausen, Läuse bekommen.

Wszawość, -ści, *sing. tant. sf.* Läuskrankheit *f.*

Wszawy, *adi.* voll Läuse, lautig.

Wszczęć, wszczęłem, *va. perf.*; Wszczynać, -nam, -nałem, *va. imperf.* anfangen, beginnen; — *wojnę einen Krieg anfangen*; — *kłótnię Streit anfangen*; *ty zawsze jesteś pierwszy, który wszczyna kłótnię du bist immer der erste, der den Zanf beginnt*; *wszczęli uczoną rozmowę sie began= nen ein gelehrtes Gespräch*; *skończy wszczęta przedtem rozmowę laß uns daß früher begonnene Gespräch beenden*; — *się, vr. się* erheben; entstehen; *wszczęły się między nimi kłótnie, niesna= ski es entstanden Streitigkeiten, Mißhelligkeiten unter ihnen.*

Wszczęteć, -tku, *pl. -tki, sm.* 1) Ursprung *m.*, Beginn *m.*, Beginnen *n.*; 2) Monade *f.*

Wszczepić, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Wszczepić, -pię, -piłem, *va. perf.* einimpfen, einhauchen, ein= flößen, einprägen; — *piac w kogo zasady imndm Grundsätze einprägen*; 2) einpfropfen; — *szczep grnszkowy w jabłón daß Reis eines Birnbaumes auf einen Apfelbaum pfcop= fen*; 3) eintlemmen.

Wszczepianie, Wszcze= pienie, -nia, *sn.* Einimpfen *n.*, Einpfropfen *n.*; Einhauchen *n.*, Einprägen *n.*; Eintlem= men *n.*

Wszczęcie, -cia; Wszczy= nanie, -nia *sn.* Anfangen *n.*, Beginnen *n.*, Anfang *m.*, Beginn *m.*

Wszczynąć, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wszczy= nić, -nię, -niłem, *va. perf.* hineintun, hineinstecken, hin= einstoßen.

Wszecz, Vorsilbe mit der Bedeutung allgemein, aller=, all=; 3. B. — *polak m.*, — *niemiec m.*, *Alpole m.*, *All= deutsche(r) m.*

Wszechdar, -u, *pl. -y, sm.* Agati (ostindischer Hülsen= baum).

Wszechstnienie, -nia, *sn.* Allseinde(s) *n.*; Alldasein *n.*

Wszechmądrość, -ści, *sing. tant. sf.* Allweisheit *f.*

Wszechmiłość, -ści, *sing. tant. sf.* Allliebe *f.*, uner= schöpfliche Liebe oder Gnade.

Wszechmoc, -y; Wszech= mocność, -ści, *sing. tant. sf.* Allmacht *f.*

Wszechmocny, *adi.*; Wszechmocnie, *adv.* all= mächtig; Bóg — der allmäch= tige Gott.

Wszechmożność, -ści, *sing. tant. sf.* Allmöglich= keit *f.*, Allmacht *f.*, Allgewalt *f.*

Wszechmożny, *adi.* all= möglich, allmächtig, allge= waltig.

Wszechnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Hochschule *f.*

Wszechobecność, -ści, *sing. tant. sf.* Allgegenwart *f.*

Wszechobecny, *adi.* all= gegenwärtig.

Wszechpotęga, -gi, *sf. -gi, sf.* Allgewalt *f.*, All= macht *f.*

Wszechpotężny, *adi.* all= gewaltig, allmächtig.

Wszechprzeźrenie, -ni, *sing. tant. sf.* Welt(en)raum *m.*, Universum *n.*

Wszechstronność, -ści, *sing. tant. sf.* Allseitigkeit *f.*, Vielseitigkeit *f.*

Wszechstronny, *adi.*; Wszechstronnie, *adv.* all= seitig, vielseitig.

Wszechstworzenie, -nia, *sing. tant. sn.* Allschöpfung *f.*

Wszechstwórca, -cy, *pl. -cy, sm.* Allschöpfer *m.*

Wszechstwórczy, *adi.* allschöpferisch.

Wszechśrodek, -dka, *pl. -dki, sm.* Universalmittel *n.*, Allheilmittel.

Wszechświadość, -ści, *sing. tant. sf.* Allwissenheit *f.*

Wszechświadomy, *adi.* allwissend.

Wszechświat, *-a, sing. tant. sm.* Weltall *n.*, Universum *n.*

Wszechświatowy, *adi.* Weltall-.

Wszechświęty, *adi.* allheilig.

Wszechwidz, *-a, pl. -owie, sm.* Allseher *m.*

Wszechwieczny, *adi.*; Wszechwiecznie, *adv.* allzeitig.

Wszechwiedza, *-dzy, sing. tant. sf.* Allwissen *n.*

Wszechwładca, *-cy, pl. -cy, sm.* Allherrscher *m.*

Wszechwładny, *adi.* allgewaltig.

Wszechwładza, *-dzy, sing. tant. sf.* Allgewalt *f.*, Allherrschafft *f.*

Wszelaki, *adi.*; Wszelako, *adv.* allerlei; vielerlei; brał się do -ch sposobów er benützte verschiedene Mittel.

Wszelako, *coni.* gleichwohl, dessenungeachtet.

Wszelki, *adi.* jeder, jedweder, aller; — duch Pana Boga chwali alle guten Geister loben den Herrn; chwytalem się -kich środków ich probierte alle Mittel.

Wszechmiar, *-u, pl. -y, sm.* Pantometer *m.*

Wszeter, *adv.* und praep. mit dem zweiten Fall; in die Breite, der Breite nach; przejść świat — i wdnąć die Welt kreuz und quer durchwandern; — ulicy über die Breite der Straße.

Wszeteczeństwo, *-wa, pl. -wa, sn.*; Wszeteczność, *-ści, sing. tant. sf.* Unzucht *f.*

Wszetecznicza, *-cy, pl. -ce, sf.* Dine *f.*, Bühlerin *f.*

Wszetecznik, *-a, pl. -cy, sm.* Wollüstling *m.*, unzüchtiger, frecher Kerl.

Wszeteczny, *adi.*; Wszetecznie, *adv.* unzüchtig.

Wszewłoga, *-gi, pl. -gi, sf.* (Meum) Birnwarz *f.*

Wszedobecność, *-ści, sing. tant. sf.* Allgegenwart *f.*

Wszedobecny, *adi.* allgegenwärtig.

Wszedobyłski, *adi.* Perumläufer *m.*, einer, der überall sein muß.

Wszędz, Wszędzie, *adv.* überall, allenthalben; Bóg jest — obecny Gott ist überall anwesend; — o tem mówią überall spricht man davon; czy — musisz się mieszać? mußst du dich überall einmengen?

Wszędywścibski, *adi.* najewiś, der sich überall einmengt.

Wsznurować, *-ruje, -wałem, va. perf.* hineinschnüren.

Wszół, *-a, pl. -y, sm.* Diebstahl *f.*

Wszpuntować, *-tuje, -wałem, va. perf.* einspunden.

Wszpuntowanie, *-nia, sn.* Einspunden *n.*

Wsztukować, *-kuje, -wałem, va. perf.*; Wsztukowywać, *-wuje, -wałem, va. imperf.* einstückeln, hineinsetzen.

Wszycia, *-cy, pl. -ca, sf.* Lausart.

Wszycie, *-cia, sn.* Einnähen *n.*

Wszyc, *-ję, -łem, va. perf.*; Wszywać, *-wam, -wałem, va. perf.* einnähen.

Wszystek, Wszystko, *adi.* alles, all; — tek lud powstał das gesamte Volk erjob sich; nad -kimi ou górjuje er ragt über alle hervor; do -kich dyabłów zu allen Teufeln; ze -kich sił aus allen Kräften.

Wszystko, *-kiego, sing. tant. sn.* Alles *n.*, Gesante(s) *n.*; — mu idzie jak z płatka alles geht ihm nach Wunsch; — zniknęło jak sen alles verschwand wie ein Traum; dziewczyna do -kiego Mädchen für alles; kocham cię nad — ich liebe dich über alles; — mi jedno (empfehlenswerter: to mi obojetne) es ist mir alles eins; nie -kiemu trzeba wierzyć nicht alles muß man glauben; — się na mnie wali alles fällt über mich zusammen; z tem -kiem nie jestem szczęśliwy bei alledem bin

ich nicht glücklich; -kiemu się dziwisz du wunderst dich über alles; ze -kiem ganz, gänzlich; nade — über alles, vor allem; po -kiem Ende *n.*, Schluß *m.*, alles ist aus.

Wszystkomocny, *adi.* allesvermögend, allgewaltig.

Wszystkoplodny, *adi.*, Wszystkorodny, *adi.* allerzeugend.

Wszystkość, *-ści, sing. tant. sf.* Allheit *f.*

Wszystkotrawny, *adi.* alles verzehrend, omnivor.

Wszywanka, *-ki, pl. -ki, sf.* Sohlennaht *f.* am Damenschuh.

Wściąg, *-u, pl. -i, sm.* Zurückhalten *n.*

Wściagać, *-gam, -gałem, va. imperf.*; Wściagnąć, *-nę, -nąłem, va. perf.* zurückhalten, anziehen; — konia das Pferd zurückhalten.

Wściąganie, *-nia; Wściąganiecie, -cia, sn.* Zurückhalten *n.*, Anziehen *n.*

Wścibiać, *-biam, -białem, va. imperf.*; Wścibić, *-bię, -biłem, va. perf.* hineinstecken, einstecken; blazen jesteś i kwita, -biasz nos swój wszędzie du bist ein Narr und fertig, du steckst überall deine Nase hinein.

Wścibianie, Wścibienie, *-nia, sn.* Einstecken *n.*, Hineinstecken *n.*

Wścibski, *adi.* najewiś.

Wścibskość, *-ści, sing. tant. sf.* Najewiśheit *f.*

Wściec się, *-kę, -kłem, vr. perf.*; Wściekać, *-kam, -kałem, vr. imperf.* wütend werden, in Wut geraten, rasend, toll werden; pies się wściekł der Hund ist an der Tollmut erkrankt; ledwo się nie -knę ich könnte toll werden; czyś się wściekł? bist du rasend? — się ze złości vor Zorn rasen; — się na kogo auf jmand wütend sein.

Wściekanie się, *-nia, sn.* Rasen *n.*, Wüten *n.*

Wściekliwe, *-wca, pl. -wcy, sm.* Wüterich *m.*, Rasende(r) *m.*

Wścieklizna, -ny, *sing. tant. sf.* Tollwut *f.*, Wutkrankheit *f.*

Wściekłość, -ści, *sing. tant. sf.* Najerei *f.*, Wut *f.*; — mnie porywa Wut ergreift mich.

Wściekły, *adi.*; Wściekłe, *adv.* rafend, wütend, toll; — pies wütender Hund; — gniewem rafend vor Zorn.

Wścielać, -lam, -lałem, *va. imperf.* siehe: Wętać.

Wślizgać się, -gam, -gałem, *vr. imperf.*; Wśliznąć się, -zue, -złem, *vr. perf.* się hineinschlüpfen.

Wślizganie się, -nia; Wślizgnięcie się, -cia, *sn.* Hineinschlüpfen *n.*

Wśród, *praep.* mit dem zweiten Fall; inmitten, in der Mitte; — nocy mitten in der Nacht; Bóg jest — nas Gott ist in unserer Mitte.

Wsrubować, -buje, -wałem, *va. perf.*; Wsrubowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* einschrauben, hineinschrauben.

Wsrubowanie, Wsrubowywanie, -nia, *sn.* Einschrauben *n.*, Hineinschrauben *n.*

Wtaczać, -czam, -czalem, *I. va. imperf.*; Wtoczyć, -cze, -czyłem, *I. va. perf.* 1) hineingießen *n.*, hineinfüllen; 2) hineinwälzen, einschieben, hineinfugeln; -czam kamień na górę ich wälze den Stein auf den Berg hinauf; — po wóz do wozowni den Wagen in den Wagenschuppen hineinrollen; 3) eindreheln; 4) etw. vorbringen, anführen; — co do rozmowy etw. im Gespräch vorbringen; II. — sie, *vr.* hineintorkeln, hineinwanken, wankend hineintreten, hineintaumeln.

Wtaczanie, Wtroczenie, -nia, *sn.* 1) Hineinwälzen *n.*, Hineinfugeln *n.*, Hineinschieben *n.*, Hineinrollen *n.*; 2) Vorbringen *n.*, Hineinbringen *n.*; 3) Hineindreheln *n.*

Wtapiać, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Wtopić, -pie, -piłem, *va. perf.* 1) hineinschmelzen; 2) hineinsetzen, vertiefen.

Wtapianie, Wtopienie, -nia, *sn.* Hineinschmelzen *n.*; Hineinsetzen, Bertiefen.

Wtarcie, -cia, *sn.* Hineinreiben *n.*

Wtarczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Streiferei *f.*, Streifzug *m.*

Wtargać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Wtargnąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* eindringen, einfallen, einen Einfall tun.

Wtargnięcie, -za; Wtargnienie, -nia, *sn.* Einfallen *n.*, Eindringen *n.*

Wtedy, *coni.* damals, damals; dann, alsdann; což rozumiesz — was wirst du dann tun; rzecz się — przedstawiła inaczej die Sache hat sich damals anders dargestellt; — nie wiedziałem, że damals habe ich nicht gewußt, daß . . .

Wtem, *adv.* in diesem Augenblicke, indeßen, indes, unterdessen, da, eben; — rozległ się wrzask da erscholl ein Geschrei; — mnie ktoś uderzył plöglich versetzte mir jmdn einen Schlag; — właśnie da eben.

Wtenczas, *adv.* damals, da, in der Zeit, dann; — wszystko się zmieni dann wird sich alles ändern; — wierzyłem ci jeszcze danu habe ich dir noch geglaubt; — dam mu pokój da werde ich ihm Ruhe geben; — byłeś młody damals warst du noch jung.

Wtknąć, siehe: Wetknąć.

Wtłaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wtłoczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* hineinstopfen, hineindrücken, hineinpressen, hineinprägen; -czono Jezusowi koronę cierniową na czoło man drückte Jesu die Dornenkrone auf die Stirn; — sie, *vr.* sich eindrängen.

Wtłaczanie, Wtłoczenie, -nia, *sn.* Hineindrücken *n.*, Hineinbrängen *n.*, Hineinprägen *n.*, Hineinstampfen *n.*

Wtoka, -ki, *pl. -ki, sf.* eingefetzter Fleck; = Łata.

Wtorek, -rku, *pl. -rki, sm.* Dienstag *m.*

Wtorkowy, *adi.* Diensttag(s)-, dienstägig.

Wtór, -u, *pl. -y, sm.* zweite Stimme; Begleitung *f.* in der Musik.

Wtórnik, -a, *pl. -i, sm.* (Gnathophyllum) Garnelensfreßtart.

Wtórnorodny, *adi.* zweitegeboren.

Wtórorzędny, *adi.* von zweiter Ordnung, Qualität.

Wtórować, -ruje, -wałem, *vn. imperf.* begleiten, akkompagnieren.

Wtórowanie, -nia, *sn.* Akkompagnieren *n.*, Begleiten *n.*

Wtóry, *adi.*, po wtóre *adv.* der zweite, zweitens.

Wtórzyć, -rze, -rzyłem, *vn. imperf.* wiederholen.

Wtrącać, -cam, -całem, *I. va. imperf.*; Wtrącić, -cę, -ciłem, *I. va. perf.* 1) hineinstürzen, hineinwerfen, hineinstoßen; do więzienia ins Gefängnis werfen; — kogo w przepaść jmnđu in den Abgrund stürzen; — kogo do klasztoru jmnđu ins Kloster stecken; 2) einmengen, vorbringen, erwähnen, fallen lassen; wtrąć w rozmowie coś o naszych zamiarach laß im Gespräch etw. von unseren Plänen fallen, einfließen; II. — sie, *vr.* sich einmengen, sich einmischen; nie -caj się do cudzych interesów mende dich nicht in fremde Angelegenheiten ein; poco się -casz do rozmowy wozu mengst du dich in das Gespräch (ein).

Wtrącanie, Wtrącenie, -nia, *sn.* Hineinwerfen *n.*, Hineinstoßen *n.*; Erwähnen *n.*; — się Einmengen *n.*, Einmischen *n.*, Einmischung *f.*

Wtrabić, -bię, -biłem, *va. perf.*; Wtrębywać, -buje, -wałem, *va. imperf.* hineinblasen.

Wtręt, -a, *pl. -y, sm.* Einbringling *m.*

Wtrętnica, -cy, *pl. -ce, sf.* aufdringliches Weib.

Wtrętny, *adi.*; Wtrętnie, *adv.* jüdringlich, aufdringlich.

Wtroczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* in den Sattelriemen einbinden, antrensen.

Wtryskać, -skam, -skałem, *va. imperf.*; Wtrysnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* einspritzen.

Wtrząsać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Wtrząsnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* hineinstreuen, hineinschütteln.

Wtrząsanie, -nia; Wtrząśnięcie, -cia, *sn.* Hineinstreuen *n.*, Hineinschütteln *n.*

Wtulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wtulić, -le, -liłem, *va. perf.* hineindrücken; — twarz w poduszkę daß Gesicht in die Kissen drücken; pies lił ogon pod siebie der Hund zog den Schweif ein, klemnte den Schweif zwischen die Beine.

Wtykalność, -ści, *sing. tant. sf.* Einsteckbarkeit *f.*

Wtykalny, *adi.* einsteckbar.

Wtykanie, -nia, *sn.* Einstecken *n.*, Hineinstecken *n.*

Wtykanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sekreis *n.*

Wuczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Wuczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* an etw. gewöhnen, anhalten, anlernen, beibringen; dzieci do posłuszeństwa i do pracy -czano nam hielt die Kinder zum Gehorsam und zur Arbeit an; -czeni w okracieństwa an Grausamkeiten gewöhnt.

Wuczanie, Wuczenie, -nia, *sn.* Anlernen *n.*, Gewöhnen *n.*, Beibringen *n.*, Anhalten *n.*

Wudwudek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Wiedehopf *m.*

Wuj, -a, *pl.* -owie, *sm.*; *dim.* Wujaszek, -szka, *pl.* -kowie, *sm.*; Wujcio, -cia, -wie, *sm.* Onkel *m.*, Onkelchen *m.*, Oheim *m.*

Wujeczny, Wujenny, *adi.* Onkels-, Oheims-.

Wujek, -jka, *pl.* -jki, *sm.* Schnepfensfliege *f.*, Tanzfliege.

Wujenka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Frau *f.* des Oheims, Lante.

Wujo(w)stwo, -wa, *sn.* Oheim *m.*, Onkel *m.* mit seiner Frau.

Wulgata, -ty, *pl.* -ty, *sf.*

Bibel *f.* in lateinischer Übersetzung, Vulgata *f.*

Wulkan, -u, *pl.* -y, *sm.* Vulkan *m.*, feuer-speiender Berg, Feuerberg *m.*; wybuch -u Vulkanausbruch *m.*

Wulkaniczny, *adi.* Vulkan-, vulkanisch; popiół — vulkanische Asche; wyspy -ne Vulkaninseln *pl.*; góra -na Vulkan *m.*

Wulkanista, -sty, *pl.* -ści, *sm.* Vulkanist *m.*, Plutonist *m.* (in der Geologie).

Wulkanizm, -u, *sm.* Vulkanismus *m.*

Wuzdać, -zdam, -zdałem, *va. perf.* den Zaum anlegen.

Wwabiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wwabić, -bie, -biłem, *va. perf.* hineinlocken.

Wwabianie, -nia, *sn.* Hineinlocken *n.*

Wwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wwalić, -le, -liłem, *va. perf.* hineinwälzen, aufwälzen, hineinwerfen, hineinstürzen.

Wwalanie, Wwalenie, -nia, *sn.* Hineinwälzen *n.*, Hineinstürzen *n.*

Wwiał, -wwięję, -wwiąłem, *vn.* und *va. perf.*; Wwiewać, -wam, -wałem, *vn.* und *va. imperf.* hineinwehen, hineinblasen.

Wwiązanie, Wwiązywanie, -nia, *sn.* Hineinbinden *n.*

Wwiązać, -zę, -załem, *va. perf.*; Wwiązywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* einbinden, hineinbinden.

Wwijać, -cia; Wwijanie, -nia, *sn.* Hineinwickeln *n.*

Wwicić, -ję, -łem, *va. perf.*; Wwijąć, -jam, -jałem, *va. imperf.* hineinwickeln, hineinwinden.

Wwiercić, -cę, -ciłem, *va. perf.* hineinbohren.

Wwieść, -wwiode, -wwiadłem, *va. perf.*; Wwodzić, -dzę, -dzilem, *va. imperf.* 1) hineinführen, einführen; 2) eintragen, einrücken; — sie, *vr.* w co von etw. Besitz ergreifen.

Wwieźć, -wwozę, -wwozłem, *va. perf.*; Wwozić, -zę,

-zilem, *va. imperf.* (zu Wagen oder zu Pferde) einführen.

Wwikać, -kłam, -kłałem, *va. perf.* (hinein)verwickeln.

Wwikanie, -nia, *sn.* Hineinverwickeln *n.*, Verwicklung *f.*

Wwożenie, -nia, *sn.* Hineinführen *n.* mit Wagen.

Wwóz, wwozu, *sing. tant. sm.* Einfuhr *f.*

Wy, *pronom.*, Mehrzahl von ty; ihr; co — na to? was sagt ihr dazu?

Wy-, ungetrenntliche Partikel aus-, heraus-, hinaus-, weg-; häufig bedeutet wyeine Vollenbung der Tätigkeit.

Wybaczać, -czam, -czałem, *vn. imperf.*; Wyboczyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* vom Wege abweichen, abschweifen, einen Seitenweg einschlagen.

Wybaczać, -czam, -czałem, *vn. imperf.*; Wybaczyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* verzeihen, vergeben, zu gute halten; daj mi rękę, wszystko ci -czam gib mir die Hand, ich verzeihe dir alles; głapiemu trzeba — dem Dummen muß man vergeben; -bacz często drugiemu, jednak nigdy sobie verzeih oft dem anderen, doch niemals dir selber; proszę — bitte um Vergebung; -bacz, że nie mogę tego zrobić nimn es mir nicht übel, (entschuldige), daß ich es nicht tun kann.

Wybaczenie, Wybaczenie, -nia, *sn.* Verzeihen *n.*, Vergeben *n.*

Wybaczny, *adi.* verzeihlich.

Wybadać, -dam, -dałem; *va. perf.*; Wybadywać, -duje, -wałem, *va. imperf.* ausforschen, erforschen, auskundschaften; erfahren; powoli go -dałem ich habe ihn langsam ausgeforscht; -daj proszę, czego on sobie właściwie życzy forsch, ich bitte dich, aus, was er eigentlich wünscht.

Wybadanie, Wybadywanie, -nia, *sn.* Ausforschen *n.*, Erforschen *n.*, Erforschung *f.*

Wybajać, -jam, -jałem, *va. perf.* ausplauschen, auschwagen.

Wybatożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* auspeitschen.

Wybawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wybawić, -wie, -wilem, *va. perf.* erlösen, befreien, losmachen; — kogo z niewoli jmnnd aus der Gefangenschaft befreien; — kogo z niebezpieczeństwa jmnnd aus der Gefahr befreien; — kogo od zguby jmnnd vor dem Verderben retten; -baw nas Panie erlöse uns o Herr.

Wybawiciel, -a, *pl. -e, sm.*; Wybawca, -cy, *pl. -cy, sm.* Erlöser *m.*, Befreier *m.*

Wybawicielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Erlöserin *f.*, Befreierin *f.* Wybawienie, -nia, *sn.* Erlösung *f.*, Befreiung *f.*

Wybąkać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Wybąkać, -kne, -knałem, *va. perf.* heraußtuttern, heraußtammeln.

Wybąkanie, Wybąkanie, -nia, *sn.* Heraußtuttern *n.*, Heraußtammeln *n.*

Wybeczeć, -czę, -czałem, *va. perf.* ausblößen; — się, *vr.* sich ausblößen; sich ausweinen.

Wybelkotać, -tam, -tałem, *va. perf.* heraußtuttern, stammelnd, unverständlich heraussagen.

Wybesztać, -tam, -tałem, *va. perf.* tüchtig ausschimpfen. Wybebnąć, -nie, -nilem, *va. perf.* auströmmeln.

Wybicie, -cia; Wybijanie, -nia, *sn.* 1) Ausschlagen *n.*, Herausschlagen *n.*; 2) Durchprügeln *n.*, Durchhauen *n.*; 3) Treiben *n.*, Punzieren *n.*, Bijelieren *n.*; 4) Prügen *n.*, Vordrücken *n.*; 5) Tapezieren *n.*, Ausspannen *n.* mit Tuch oder sonst einem Stoffe.

Wybiczować, -czuję, -wałem, *va. perf.* auspeitschen.

Wybiczowanie, -nia, *sn.* Auspeitschen *n.*

Wybić, -je, -łem, *I. va. perf.*; Wybijać, -jam, -jałem, *I. va. imperf.* 1) Herausschlagen, ausschlagen, einschlagen, einstoßen, einbrechen, ausbrechen; — dno z beczi dem Faß den Boden einschla-

gen; — dziurę w murze ein Loch in die Mauer schlagen; — komu oko, zęby jmnndm daß Auge, die Zähne ausschlagen; — komu dziurę w głowie jmnndm ein Loch in den Kopf schlagen; upadając -bit sobie zał beim Fallen hat er sich einen Zahn ausgeschlagen; — drzwi die Tür einschlagen; -to wszystkie okna w tym domu man hat in diesem Hause alle Fenster zertrümmert; 2) ausschlagen, austapezieren; wszystkie pokoje -to były adamaskiem alle Zimmer waren mit Damast ausgeschlagen; — powóz sukmem einen Wagen mit Tuch ausschlagen; 3) schlagen, prägen, ausprägen; -to na jego cześć medal pamiątkowy man hat zu seinen Ehren eine Erinnerungsmedaille geprägt; 4) abdrücken, abziehen, vordrücken, abklatschen; — co na płótnie etw. auf einer Leinwand vordrücken; twój obraz -ty jest w mojem sercu dein Bild ist in meinem Herzen abgedrückt; 5) prügeln, durchprügeln; jeżeli cię jeszcze raz na kłamstwie złapie, -je cię tak, że popamiętasz wenn ich dich noch einmal auf einer Lüge erwischt, werde ich dich so durchprügeln, daß du daran denken wirst; — co z kogo anß jmnndm etw. heraußprügeln, heraußklopfen, durchschlagen, austreiben; — kogo skąd jmnndm irgendwo hinaus-treiben; — kogo z dóbr, z majetności jmnndm aus seinen Gütern, aus seinem Besitztum vertreiben; — nieprzyjaciela z kraju den Feind aus dem Lande vertreiben; — kogo ze stanowiska jmnndm aus seiner Stellung verdrängen; 6) — co z głowy etw. aus dem Kopfe schlagen, aus dem Sinne schlagen, etw. vergessen machen; -bij sobie to proszę z głowy, bo z tego nic nie będzie schlage es dir, bitte, aus dem Kopfe, denn daraus wird nichts; to im potrzeba z głowy — daß muß man ihnen ausreden;

i klinem mu tego z głowy nie -jesz daß wirst du ihm auch nicht mit Gewalt ausreden; -bij sobie z głowy te chimery, to troski laß die Grillen, entschlage dich dieser Sorgen; nie da sobie tego — z głowy er läßt sich nicht davon abbringen; 7) vernichten, austrotten; alles erschlagen, töten; -bil wszystkie do ostatniego er hat alle bis zum letzten getötet; grad -bil zboże der Hagel vernichtete das Getreide; 8) schlagen; — olej daß Öl schlagen; — takt den Takt schlagen; — rów einen Graben schlagen; — godziny die Stunden schlagen; ten zegar -ja godziny i kwadrans diese Uhr schlägt (die) Stunden und (die) Viertelstunden; -ta twoja godzina deine Stunde hat geschlagen; — pokłony sehr tiefe Verehrungen machen; — klinem klinem Böses mit Bösem vertreiben; II. — się, *vr.* 1) in die Höhe kommen, sich auszeichnen, hervorkommen, emporkommen, sich hervortun; patrzcie, jak się talenta na wierzchu -jaja schaut, wie die Begabung zur Geltung kommt; 2) — się na wolność sich die Freiheit erkämpfen, sich befreien, sich freimachen; 3) — się ze snu aus dem Schlafe kommen, die Schlafstunde verlieren.

Wybiedować, -duję, -wałem, *vn. perf.* Not erleiden, sich bis zum Ende plagen, quälen.

Wybieg, -u, *pl. -i, sm.* 1) Auslauf *m.*; 2) Ausflucht *f.*, Ausrede *f.*; szukać -gów Ausflüchte suchen; to tylko próżne -i daß sind nur leere Ausreden.

Wybiegać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Wybiegnąć, Wybiedać, -gne, -głem, *vn. perf.* herauß-, hinauslaufen; hervorkommen, zum Vorschein kommen; emporkommen; in die Höhe schießen; na krzyk matki ojciec z córka -gli auf daß Geschrei der Mutter liefen Vater und Tochter hinaus; -gnij mu na-

przeciw laufe ihm entgegen; daleko ich przyszłość myślą -gam ich reiche mit meinen Gedanken weit in die Zukunft; rosół -biegł z garnka die Suppe ist aus dem Topfe gelaufen, ist überlaufen; — sie, *vr.* genug laufen, sich müde laufen; — się z kim, przed kim um die Wette laufen, wettsiefen.

Wybieganie, -nia; Wybiegnięcie, -cia; Wybieżenie, -nia, *sn.* Auslaufen *n.*, Spinauslaufen *n.*; Überlaufen.

Wybiegłość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Fertigkeit *f.*, Ausflüchte zu gebrauchen; Seriebeneheit *f.*; 2) Auslauf *m.*

Wybiegły, *adi.*; Wybiegłe, *adv.* reich an Ausflüchten und Ränken, pfliffig, schlau; -głe drzewo schlant gewachsener Baum.

Wybielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wybielić, -le, -liłem, *va. perf.* ausweißen, bleichen; versinnen.

Wybielanie, Wybielenie, -nia, *sn.* Ausbleichen *n.*; Versinnen *n.*

Wybieleć, -leję, -lałem, *vn. perf.* weiß werden.

Wybierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Wybrać, -biore, -brałem, *va. perf.* 1) auswählen, wählen, aussersehen; -bieraj broń, szable czy pistolety wähle die Waffen, Säbel oder Pistolen; która więcej malin zbierze, tę za żonę pan -bierze welche mehr Himbeeren pflücken wird, diese wird von dem Herrn zu seiner Gemahlin gewählt; -brał co lepsze er hat das Beste ausgewählt; nie miałem czasu — ich hatte keine Zeit zu wählen; dotychczasowy poseł został na nowo -brany der bisherige Abgeordnete wurde wieder gewählt; -brany ausserwählt, erkoren, ausserlesen; 2) herausnehmen, ausleeren; — ptaki z gniazda die Vögel aus dem Neste herausnehmen; -brałem wszystkie pieniądze, które miałem w kasie ich habe das ganze Geld, das ich in der Kasse hatte, herausgenommen;

— siano z worka das Heu aus dem Sacke herausnehmen; — komu oczy jmndm die Augen herausnehmen; 3) einreiben, ausheben, erheben; w bezwzględny sposób -brał od chłopskoj podatki auf eine rücksichtslose Weise trieb er bei den Bauern die Steuern ein; — żołnierzy, rekrutów Soldaten, Rekruten ausheben; 4) teilweise von etw. nehmen, sich teilweise auszahlen lassen; należytość -biera no trochu er nimmt auf Abschlag seiner Forderung nach und nach etw., er läßt sich seine Forderung teilweise auszahlen; połowę należytości -rał w towarach, drugą połowę w pieniądzu er hat sich die eine Hälfte seiner Forderung durch genommene Waren nach und nach bezahlt, während er die andere Hälfte teilweise in barem Gelde bekommen hat; II. — się, *vr.*; — się dokąd sich wohin auf den Weg machen; — się w podróż sich auf die Reise machen, sich zur Reise anschicken; — się z czem etw. za tun beabsichtigen; — się na poszukiwanie za czem sich auf die Suche nach etw. machen; a tom się -brał da bin ich schon angekommen; źleś się z tem -brał do niego du hast dich damit an den Unrechten gemendet, damit wirst du bei ihm nichts erreichen; nie wczas -brałeś się z takim zapytaniem zur Unzeit bist du mit der Frage herausgerückt.

Wybieralność, -ści, *sing. tant. sf.* Wählbarkeit *f.*

Wybieralny, *adi.* wählbar.

Wybieranie, Wybranie, -nia, *sn.* Wählen *n.*, Wahl *f.*, Auswurf *f.*; — węgla z żelazów Pfeilerausbau *m.*

Wybierki, Wybierki, -ków, *plur. tant. sn.* Auswurfware *f.*, Auswurf *m.*; Auswurf *m.*

Wybijanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rattun *m.*

Wybijacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Wolltreppler *m.*

Wybijak, -a, *pl.* -i, *sm.*

Rloppshammer *m.*, Vorschlaghammer *m.*

Wybijalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Lochmaschine *f.*

Wybitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Abflatsch *m.*, Abdruck *m.*

Wybitnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Münzpresse *f.*

Wybitność, -ści, *sing. tant. sf.* Deutlichkeit *f.*, Ausdrück *m.*; ausgeprägtes Wesen; (hervorragende) Bedeutung *f.*

Wybitny, *adi.*; Wybitnie, *adv.* deutlich, stark betont; in die Augen fallend, ausgeprägt; hervorragend.

Wybladłość, -ści, *sing. tant. sf.* Blässe *f.*, Leichenblässe.

Wybladły, *adi.*; Wybladły, *adv.* blaß, bleich, erblassend.

Wybladnąć, -dnę, -dłem; Wyblednieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* blaß, fahl werden, erblassen, erblaffen.

Wyblaknąć, -kne, -kłem, *vn. perf.* verbleichen, ausbleichen, die Farbe verlieren.

Wyblechować, -chuję, -watem, *va. perf.* bleichen, ausbleichen.

Wyblich, -u, *sing. tant. sm.* Krantheit *f.* der Seidenspinner.

Wyblin, -u, *pl.* -y, *sm.* Microstylis (Pflanze).

Wybluć, -bluję, -blułem; Wyblwać, -wam, -watem, *va. pl.* auswerfen, erbrechen, ausbrechen, von sich geben.

Wybluzgotać, -tam, -tatem, *va. perf.* ausschwaßen, ausplappern.

Wybluznić, -źnię, -źniłem, *vn. perf.* Gotteslästerungen ausstoßen.

Wyblagać, -gam, -gałem, *va. perf.* ersuchen, erbitten.

Wyblaganie, -nia, *sn.* Ersuchen *n.*

Wyblaznować, -nuję, -watem, *va. perf.* durch Narrenstreiche erreichen; — się, *vr.* sich durch Narrenstreiche retten, aus der Schlinge ziehen.

Wyblądzić, -dże, -dz.łem, *va. perf.* aus dem Irrtum hinausführen, zurechtweisen;

— sie, *vr.* auf den richtigen Weg zurückkehren.

Wybłakać się, -kam, -kałem, *vr. perf.* sich wieder zurecht finden.

Wybłocznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Aerocomia) westindische Palmölpalme.

Wyblyskać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; **Wyblyснаć**, -nę, -nałem, *vn. perf.* hervorblitzen, hervorflimmern.

Wyblyskanie, -nia; **Wyblyśnięcie**, -cia, *sn.* Hervorblitzen *n.*, Hervorflimmern *n.*

Wyboczyć, -y, *pl.* -e, *sf.*; **Wyboczyć**, -cza, *pl.* -cza, *sn.* Umweg *m.*, Umsehweis *m.*

Wyboczenie, -nia, *sn.* Abweichung *f.*; **Wyboczenie** *f.*; — stojów Maserbildung *f.*

Wyboisty, *adi.* voll Löcher und Gruben.

Wybojować, -juję, -wałem, *va. perf.* durch Krieg verdrängen, auskämpfen, im Kriege ausbilden.

Wybok, -u, *pl.* -i, *sm.* abgelegener Ort.

Wyboleć, -leję, -lałem, *vn. perf.* von Schmerzen erschöpft werden.

Wyborca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Wähler *m.*

Wyborczy, *adi.* Wahl-, Wähler-; **prawo-cze** Wahlrecht *n.*, **Wahlgesetz** *n.*; **walka-cza** Wahlkampf *m.*; **agitacya-cza** Wahlagitation *f.*; **kandydat** — Wahlkandidat *m.*; **legitymacya-cza** Wahllegitimation *f.*; **okręg** — Wahlkreis *m.*; **ordynacya-cza** Wahlordnung *f.*; **reforma-cza** Wahlreform *f.*

Wybornosć, -ści, *sing. tant. sf.* Vortrefflichkeit *f.*, Vorzüglichkeit *f.*

Wyborny, *adi.*; **Wybornie**, *adv.* vortrefflich, ausgezeichnet, vorzüglich, köstlich; — **na myśl** ein ausgezeichnetes Gedante; **a to nie** das ist aber köstlich; — **nie się składa** das trifft sich ausgezeichnet.

Wyborowy, *adi.* Auswahl-, ausertlesen.

Wybój, -boju, *pl.* -boje, *sm.* ausgefahrenes Loth in der

Straße; — **boje**, *plur. tant. Nutrientsatz n.*

Wybór, -boru, *pl.* -bory, *sm.* 1) **Wahl f.; — **komu zostawie** jemand die Wahl lassen; **trudny** — schwere Wahl; **pochwalam twój** — ich lobe deine Wahl, ich billige deine Wahl; **nie miałem -boru** ich hatte keine Wahl; — **bory** Wahlen *pl.*; — **bory do sejm**, do parlamentu Landtags-, **Parlamentswahlen**; — **bory gmine** Gemeindevahlen; **czy byles przy -borach?** warst du bei den Wahlen?; — **jest nieważny** die Wahl ist ungültig; **ścisły** — engere Wahl, **Stichwahl**; — **bory wypadły według** nachszech **zyczeń** die Wahlen sind nach unseren Wünschen ausgefallen; 2) **Auswahl f.**, **Auserlesene(s) n.**; **Auslese f.**; **Anthologie f.**; **Kern m.**; — **listów** eine Auswahl von Briefen; — **dział** ausgewählte Werke; **sam** — **wojska** der Kern des Heeres.**

Wybrakować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ausbrachen, ausfortieren.

Wybrakowanie, -nia, *sn.* Ausbrachen *n.*, Ausfortieren *n.*

Wybranie, -nia, *sn.* **Auswählen n.**, **Herausnehmen n.**

Wybraniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* **Auserwählter m.**, **Auserforener m.**

Wybraniecki, *adi.* **kautions-**, **dienstpflichtig.**

Wybraniectwo, -wa, *sn.* **Kantontistenlohn m.**, **kantontistenpflichtiges Gut.**

Wybred, -u, *pl.* -y, *sm.* **Mähelei f.**, **Krittelei f.**, **Auswählen n.**

Wybrednica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* **Betritterin f.**, **Kostverächterin f.**

Wybrednik, -a, *pl.* -cy, *sm.* **Betritter m.**, **Kostverächter m.**

Wybrednosć, -ści, *sing. tant. sf.* **Tadelsucht f.**, **Gewähltheit f.**, **heilser Geschnack.**

Wybredny, *adi.*; **Wybrednie**, *adv.* **wählerisch**, **tadelsüchtig**, **kostverachtend**; — **smak** **auerlesener Geschnack.**

Wybrnąć, -brnę, -brnąłem, *vn. perf.* **herauswaten**, **entriinnen**; — **z niebezpieczeństwa** **der Gefahr entriinnen**; — **z bagna** **sich aus einem Sumpfe herausarbeiten**; — **z dtugów** **sich von den Schulden frei machen**; — **z kłopotów** **sich aus einer Verlegenheit helfen**; **jakby tu z honorem** — **z tej sprawy?** **wie könnte ich dieser Sache in Ehren los werden?**

Wybrnięcie, -cia, *sn.* **Herauswaten n.**, **Entriinnen n.**

Wybroczenie, -nia, *sn.* **Bluterguß m.** im Körper.

Wybroczyzna, -ny, *sing. tant. sf.* **Blutgerinnsel n.** unter der Haut; — **nagłowna** **Blutgeschwulst f.** des Schädels bei Reugeborenen.

Wybroczyć, -czam, -czyłem, *va. perf.* **ausbluten lassen.**

Wybrodzenie, -nia, *sn.* **Auswaten n.**

Wybrodzić, -dzę, -dzilem, *va. perf.* **watend herausführen.**

Wybronować, -nuję, -wałem, *va. perf.* **heraussetzen**, **beim Eggen herauswerfen.**

Wybrukować, -kuje, -wałem, *va. perf.* **auspflastern.**

Wybryk, -u, *pl.* -i, *sm.* **Ausgleichung f.**, **Übergriff m.**, **Seitensprung m.**, **Fehler m.**, **Fehltritt m.**; **popelnikiem** **wczoraj** **mały** — **ich habe gestern ein wenig über die Schnur gehalten**; — **i fantazyi** **die Ausgleichungen der Einbildungskraft.**

Wybrykiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; **Wybryknać**, -knę, -knąłem, *vn. perf.* **herumspringen**, **herumhüpfen**; **herumtollen.**

Wybryzgać, -gam, -gąłem, *vn. imperf.*; **Wybryznać**, -zgnę, -zgnąłem, *vn. perf.* **hervorz.**, **ausprühen**, **hervorsprühen.**

Wybryzganie, -nia; **Wybryzgnięcie**, -cia, *sn.* **Hervorsprühen n.**, **Hervorprühen n.**

Wybrzeże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* **Ufer n.**, **Strand m.**, **Gestade n.**, **Rüste f.**

Wybuch, -u, *pl.* -y, *sm.* **Ausbruch m.**, **Explosion f.**;

Hervorströmen *n.*, Hervorpruden *n.*; — Wezuwiusza Ausbruch *m.* des Vesuv; — krwi Blutsturz *m.*; — dynamitu Dynamitexplosion *f.*; wstrzy-małem pierwsze *y* jego gniewu ich habe die ersten Ausbrüche seines Zornes auf-gehalten.

Wybuchac, -cham, -chałem, *vn. imperf.*; Wybuchnac, -chne, -chłem, *vn. perf.* hervorplätzen, hervorbrechen, ausbrechen, explodieren; — w płomieniu in Flammen ausbrechen; — płaczem in Weinen ausbrechen; krew -chnęła strumieniem das Blut brach in Strömen hervor, das Blut strömte heraus; Wezuwiusz -cha der Vesuv ist tätig; -chła rewolucya die Revolution ist ausgebrochen; — z czem mit etw. herausplätzen.

Wybuchanie, -nia; Wybuchnięcie, -cia, *sn.* Hervorplätzen *n.*, Hervorbrechen *n.*

Wybudowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Ausbau *m.*

Wybudować, -duję, -wałem, *va. perf.*; Wybudowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* ausbauen, fertig bauen, aufbauen; -dował trzy-piętrową kamienicę er hat ein dreistöckiges Haus gebaut.

Wybudowanie, -nia, *sn.* Ausbauen *n.*, Aufbauen *n.*, Bau *m.*

Wybujać, -jam, -jałem, *vn. perf.* üppig in die Höhe schießen, aufschließen; zboże zanadto -jało die Saat ist zu stark gewachsen; — sie, *vr.* hinlänglich herumlaufen, herum-schweifen; sich austoben.

Wybujałość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) üppiger Wuchs, Üppigkeit *f.*; Auswuchs *m.*; 2) Ausdehnung *f.*

Wybujały, *adi.* 1) üppig, aufgeschossen; 2) excentrisch, egalliert, übertrieben; — jała fantazyja schwärmende, über-süßne Einbildungskraft.

Wyburczeć, -cze, -czałem, *va. und vn. perf.* ausschelten; zu schelten aufhören.

Wyburdać się, -dam, -da-łem, *vr. perf.* endlich von der Stelle kommen.

Wyburować, -ruje, -wałem, *va. perf.* ausfilzen, herunter-machen.

Wyburzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* ausgären, ausstürmen; — się, *vr.* sich legen, sich beruhigen, sich austoben.

Wybyć, -ję, -łem, *vn. perf.*; Wybywać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* bis zu Ende abwarten, gänzlich hinbringen, zubringen, verbringen; — się, *vr.* z czego sich losmachen, los-, davonkommen von etw.

Wybdurzać, -rzam, -rza-łem, *va. imperf.*; Wybdurzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* abschwächen, durch Schwächen erreichen.

Wycalować, -luję, -wałem, *va. perf.* abflüssen; — się, *vr.* sich satt flüssen.

Wycedzić, -dze, -dzilem, *va. perf.* ausseihen, auszapfen; zu Ende filtrieren; — parę słów ein paar Worte langsam (durch die Zähne) sprechen.

Wycelować, -luję, -wałem, *va. perf.* abzielen, hinzielen.

Wycembrować, -bruje, -wałem, *va. perf.* auszimmern.

Wycembrowanie, -nia, *sn.* Auszimmern *f.*

Wycharkać, -kam, -kałem; Wycharczyć, -cze, -czałem; Wycharknąć, -kne, -knałem, *va. perf.* ausspucken, räuspern und ausspucken, herauspucken.

Wyharsnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* elend werden, vertrocknen, austrocknen.

Wychęptać, -tam, -tałem, *va. perf.* abnützen, abreiben.

Wychędzać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Wychędożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* rein putzen, ausputzen.

Wychlastać, -tam, -tałem, *va. perf.* 1) auspeitschen; 2) ausschütten.

Wychladzać, -dzam, -dza-łem, *va. imperf.*; Wychłodzić, -dze, -dzilem, *va. perf.* auskühlen, abkühlen.

Wchladzanie, Wychłodzenie, -nia, *sn.* Auskühlen *n.*, Abkühlen *n.*

Wychleptać, -tam, -tałem, *va. perf.* (gierig) ausschürfen; mit der Zunge auflecken.

Wychłodnąć, -nę, -chłó-dłem; Wychłodnieć, -nie-je, -niałem, *vn. perf.* sich auskühlen, sich abkühlen.

Wychłodzenie, -nia; Wychłodnięcie, -cia, *sn.* Auskühlen *n.*, Auskühlen *n.*

Wychłostać, -tam, -tałem, *va. perf.* auspeitschen.

Wychlostanie, -nia, *sn.* Auspeitschung *f.*

Wychłysnąć, -sne, -snałem, *va. perf.* ausschürfen, her-unterschürfen.

Wychodek, -dku, *pl.* -dki, *sm.* 1) Abort *m.*, Abtritt *m.*; Retirade *f.*; 2) Rotdurst *f.*

Wychodne, -go, *sing. tant. sn.* Ausgehen *n.*; być na -m im Ausgehen be-griffen sein.

Wychodnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Ausheizen *n.*, Ausstreichen *n.*, Ausgehende(s) *n.*

Wychodny, Wychodowy, *adi.* Ausgangs-.

Wychodować, -duje, -wałem, *vn. perf.* Stuhl haben.

Wychodzenie, -nia, *sn.* Ausgehen *n.*

Wychodzić, -dze, -dzilem, *I. vn. imperf.*; Wyjść, -jdę, -szłem, *I. vn. perf.* 1) aus-gehen, weggehen, hinausstreten, fortgehen, hinausgehen; przed chwilą -szedł z domu er ist vor einem Augenblicke wegge-gangen; — na przeczadzkę, do ogrodu, spazieren gehen, in den Garten gehen; trzeci dzień już nie -chodzę ich gehe schon den dritten Tag nicht aus; wyjdź na chwilę z po-koju geh für einen Augen-blick aus dem Zimmer; ver-las für einen Augenblick das Zim-mer; gdy -chodził z kościoła als ich aus der Kirche trat; -szedłem o piętej ich bin um fünf Uhr ausgegangen; — komu naprzeciw jmuim ent-gegengehen; — z łózka aus dem Bette steigen; — na górę auf einen Berg steigen, hinauf-steigen; 2) ausgehen, schwinden, verbraucht sein, erlöschen; pla-my -szły przy praniu die Flecken sind beim Waschen ausgegan-gen; -szedł mi już oddech der Atem ist mir schon ge-

schwunden, vergangen; -szła mi już cierpliwość meine Geduld ist schon zu Ende, meine Geduld ist erschöpft; -szły mi już wszystkie pieniądze mein ganzes Geld ist schon zu Ende; -szły mi już wszystkie zapasy cukru mein ganzer Vorrat an Zucker ist schon verbraucht; na taką suknie -chodzi 10 metrów materyi für ein solches Kleid verbraucht man zehn Meter Stoff; 3) herauströmmen, zu Tage treten; erscheinen; — na jaw bekaunt, entdeckt werden; to dzieło -szło jeszcze tamtego roku dieses Werk ist noch voriges Jahr erschienen; — z ust aus dem Munde kommen, ausgesprochen werden; nigdy nieprzyzwoite słowo nie -szło z ust jego nie ist ein unanständiges Wort aus seinem Munde gekommen; — na jedno auf ein herauskommen; — na widok zum Vorchein kommen, sich sehen lassen; — na wierzch an den Tag kommen, in die Höhe steigen; oliwa zawsze -dzie na wierzch *N* schwimmt immer obenauf, es ist nichts so fein gesponnen, es kommt doch endlich an die Sonnen; 4) aufstreten; — na scenę auf der Bühne auftreten; 5) austreten, abgehen, entweichen; — z wojska vom Militär abgehen; — ze szkół die Schulen beendigen, der Schulpflicht entwachsen; — z pod opieki der Vormundschaft entwachsen sein; — na wolność die Freiheit erlangen; rzeka -szła z koryta der Fluß ist aus seinem Bette getreten; 6) abgehen, abfließen, abgetrieben werden; woda -chodzi z rury das Wasser läuft aus dem Rohre; po przecięciu wrzodu -szło dużo ropy, materyi nach dem Durchschneiden des Geschwürs ist viel Eiter abgegangen; 7) — z czego aus etw. kommen; — z mody aus der Mode kommen; — ze zwyczajů außer Gebrauch kommen; — z obiegu außer Umlauf kommen; — z założenia von der Voraussetzung ausgehen; —

z pamięci, z głowy aus dem Gedächtnisse kommen, entfalten, vergessen werden; z pamięci mu to ciągle -chodzi er vergißt es immer; nie chce mi to — z głowy das will mir nicht aus dem Kopfe; — z fug aus den Fugen gehen; 8) — na co ausgehen, münden, zugewendet sein; okna jego pokoju -chodzi na ulice die Fenster seines Zimmers gehen auf die Gasse; ta ulica -chodzi na rynek diese Gasse führt auf den Ringplatz; — na kogo zu etw. werden; starał się — na porządnego człowieka trachte ein anständiger Mensch zu werden; jeżeli dalej tak gospodarować będziesz, -dziesz na żebraka wenn du weiter so wirtschaftest, so wirst du ein Bettler werden; — na dobre sich zum Guten wenden, wohl befehlen, wohl tun, zum Vorteil reichen; bądź cierpliwym, a wszystko ci to na dobre -dzie sei geduldig, und das alles wird sich noch für dich zum Guten wenden; to ci tylko na dobre — może das kann dir bloß gut tun, bloß zu deinem Besten reichen; — na złe schlecht bekommen, zum Nachteil reichen, übel ausschlagen; — na czem dobrze bei etw. auf seine Rechnung kommen, gut bei etwas auskommen; nie osobliwie -szedłem na tem przedsiębiorstwie ich habe bei diesem Unternehmen kein besonderes Geschäft gemacht; — na czem jak Zabłocki na mydle bei etw. sehr schlecht wegkommen; — na swoje auf keine Kosten kommen; -chodzi na moje es kommt so, wie ich es vorausgesagt habe, meine Behauptung bewährt sich, meine Vorhersagung trifft ein; — na jedno es ist alles eins; 9) befreit sein; genesen, überstehen; cudem prawie -szedł z tej ciężkiej choroby er ist sozusagen durch ein Wunder von dieser schweren Krankheit genesen; — z niebezpieczeństwa auskommen,

der Gefahr entgehen, außer Gefahr kommen; nie moge wyjść temi pieniędzmi ich kann mit diesem Gelde nicht auskommen; 10) ablaufen (von einer Uhr); 11) — pod żagle unter Segel gehen; 12) — za małżeństwa (von der Frau); ledwo rok jak -szła za małż., a dziś już jest wdową es ist kaum ein Jahr, daß sie geheiratet hat, und heute ist sie schon Witwe; II. *va.* austreten; durch das Gehen, ebnen, erweitern; III. — się, *vr.* genug gehen.

Wychodźca, -cy, -cy, *sm.* Auswanderer *m.*, Emigrant *m.*

Wychodztwo, -wa, *sn.* Emigrantentum *n.*, Emigration *f.*, Auswandererschaft *f.*

Wychorować się, -ruję, -wałem, *vr. perf.* recht lang krank gewesen sein, von einer langen Krankheit genesen.

Wychorzeć, -rzeję, -rzałem, *vn. perf.* durch Krankheit abgeehrt und elend werden.

Wychować, -wam, -wałem, *va. perf.*; Wychowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* erziehen, aufziehen, Erziehung und Pflege angeheissen lassen; jestem już za stary, by się chciać dać -wywać ich bin schon zu alt, um mich erziehen lassen zu wollen; -chowaj ją w wierze ojców swoich er erzog sie in dem Glauben seiner Väter; dobrze -wany wohl-erzogen; dobrze -wany człowiek tak nie postępuje ein wohlerzogener Mensch handelt nicht so.

Wychowanek, -nka, *pl.* -nkowie, *sm.* Zögling *m.*, Mündel *n.*

Wychowanica, -cy, *pl.* -ce; Wychowanka, -nki, *pl.* -nki, *sf.* Zögling *m.* (von Mädchen), Elevin *f.*; to jest — ich habe sie erzogen, sie ist bei mir erzogen worden.

Wychowalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Zuchtanstalt *f.*; — jedwabników Seidenbauzimmer *n.*

Wychowanie, -nia, *sn.* Erziehung *f.*; najdroższy klejnot młodości, dobre — i

pilne ćwiczenie das teuerste Kleinod der Jugend ist eine sorgfältige Erziehung und fleißige Übung; otrzymać przyzwyczajenie — eine anständige Erziehung genossen haben.

Wychowaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Zögling *m.*, Schüler *m.*; Pflegetohn *m.*

Wychowanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zögling *m.*, Schülerin *f.*; Pflegetochter *f.*

Wychowawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Erzieher *m.*

Wychowawczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Erzieherin *f.*

Wychowawczy, *adi.*; Wychowawczo, *adv.* Erziehungs-, erzieherisch, erziehlich.

Wychowywacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Erzieher *m.*

Wychód, -odu, *pl.* -ody, *sm.* Ausgang *m.*; ten dom ma dwa -ody dieses Haus hat zwei Ausgänge; sługa moja ma — w niedziale i święta mein Dienstmädchen hat an Sonn- und Feiertagen Ausgang; jestem właśnie na -odzie ich bin gerade im Ausgehen begriffen.

Wychów, -owu, *pl.* -owy, *sm.*; Wychówek, -wku, *pl.* -wki, *sm.* Budt *f.*

Wychrapać się, -pię, -pać, *vr. perf.* sich ausjchnarchen.

Wychrzcianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Getaufte *f.*, Neophytin *f.*

Wychrzcić, -czę, -ciem, *va. perf.* taufen, zum christlichen Glauben überreden machen; — się, *vr.* sich taufen lassen, zum Christentum übertreten.

Wychrzczenie, -nia, *sn.* Taufen *n.*

Wychrzta, -ty, *pl.* -ci, *sm.* Getaufte(r) *m.*, zum christlichen Glauben Befehrter, Neophyt *m.*

Wychuchać, -cham, -chać, *va. perf.* etw. lieblosend, sehr sorgsam auf-, großziehen.

Wychudek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Myra (Krabbenart).

Wychudnąć, -dnę, -dtem,

vn. perf. abmagern, mager werden.

Wychudnięcie, -cia, *sn.* Abmagern *n.*

Wychudzić, -dże, -dzitem, *va. perf.* mager machen, ausdörren, abzehren.

Wychwalacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Lobpreiser *m.*, Lobredner *m.*

Wychwalać, -lam, -lać, *va. imperf.*; Wychwalić, -ię, -litem, *va. perf.* loben, preisen, lobpreisen, rühmen, erheben; -lać jego szczodrobliwosć i gościnnosć er lobte seine Freigebigkeit und Gastfreundschaft.

Wychwalanie, Wychwalenie, -nia, *sn.* Loben *n.*, Rühmen *n.*

Wychwiać, -wieje, -wiać, *va. perf.*; Wychwiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* losjchauen, durch Hin- und Herbewegungen losmachen.

Wychwycić, -cę, -citem; Wychwytać, -tam, -tać, *va. perf.*; Wychwytywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.*

aufgreifen, auffangen, ausfangen; — się, *vr.* sich losreißen; — się z czem się etw. entjchlüpfen lassen.

Wychwyć, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Kuppelungscheibe *f.*, Ausrückmuffe *f.*, Fallklinge *f.*, Fallriegel *m.*; Hemmung *f.*, Hemm(ungs)vorrichtung *f.*; 2) Gang *m.* in der Uhr.

Wychwyćliwy, *adi.*; Wychwyćliwie, *adv.* alles an sich reißend, raubgierig; -we prowadzenie robót Naubau *m.*

Wychylać, -lam, -lać, *I. va. imperf.*; Wychylić, -ię, -litem, *I. va. perf.* 1) hinausbeugen, hinausstecken, herausstecken; — głowę z okna den Kopf zum Fenster hinausstecken; 2) austippen, ausleeren, austürzen; — kielich jednym tchem den Becher in einem Atem ausleeren; II. — się, *vr.* 1) sich hinausbeugen, hinausneigen; nie -lać się przez okno beuge dich nicht zum Fenster hinaus; 2) sich entfernen, ausgehen; jesczczem się dziś nie -lił z domu ich habe heute noch nicht den Fuß

aus dem Hause gesetzt, ich bin heute noch nicht über die Schwelle getreten.

Wychylenie, -nia, *sn.* Hinausbeugen *n.*; Austippen *n.*, Ausleeren *n.*, Austürzen *n.*

Wychytania, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Stenostomum (Pflanze).

Wyciąć, -tnę, -ciać, *I. va. perf.*; Wycinać, -nam, -nać, *I. va. imperf.* 1) ausschneiden; ausjaden; — lalki z papieru Puppen aus Papier schneiden; — komu narosć jmnmd eine Neubildung herausjchneiden; 2) aus-, heraus-, hauen, fällen; -cięli cały las sie fällten den ganzen Wald; — w pień alle(s) niederhauen; -cięto w pień wszystkich jeńców man zerlegte alle Gefangenen nieder; 3) schlagen, einen Schlag versetzen; — kogo w twarz jmnmd eine Ohrseige versetzen; wtem jak go koń nie -tnie kopytem ploszłich versetzte ihm das Pferd einen Hufschlag; — tańca frisch los tanzen; II. — się, *vr.* 1) sich losmachen, entfernen; — się z kim sich mit einem herumhauen; 2) sich aus dem Schiffsseile losspannen; 3) sich anjchlagen.

Wyciąć, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Auszug *m.*; zrobć mi krótki — z tego dzieła mache mir einen kurzen Auszug aus diesem Werke; — z ziół Auszug aus Kräutern, Kräuterektakt *m.*; 2) Auszug *m.*, Winde *f.*; — liuowy Seilauzug *m.*, Seilrolle *f.*, Seilmaschine *f.*

Wyciągać, -a, *pl.* -e, *sm.*; Auszieher *m.*, Ausziehmaschine *f.*; Dehner *m.*, Dehmaschine *f.*; Strecker *m.*, Streckmaschine *f.*; — do gwoździ Nagelauzug *m.*; — do rekawiczek Handjchuhdehner *m.*

Wyciągać, -gam, -gać, *I. va. imperf.*; Wyciągnąć, -gnę, -gnęć, *I. va. perf.* 1) ausziehen, herausziehen, hervorziehen; prawie przemocz -gnął mnie z łózka er hat mich fast mit Gewalt aus dem Bette gezogen; -gnął szablę z pochwy er zog den Säbel

aus der Scheide; — strzałę z rany den Pfeil aus der Wunde ziehen; — gwóźdz ze ściany den Nagel aus der Wand ziehen; słońce -ga kolory die Sonne zieht die Farben aus; 2) auspressen, ausleeren, auserschöpfen, ausleeren, auserschöpfen; — wodę ze studni Wasser aus dem Brunnen schöpfen; 3) ausziehen, ausdehnen, ausspannen, ausstrecken; szyję jak bocian -ga er streckt den Hals wie ein Storch aus; — szyny Schienen ausstrecken; — nogi die Füße ausstrecken; — wzdłuż i wszerz in die Länge und in die Breite ausdehnen; — do kogo ręce die Hände zu jmandm ausstrecken, ihn um Beistand anflehen; próżno ku niebu -ga-tem dlonie umjonst flehte ich den Himmel um Beistand an; byłem zmnazony — do przechodniów ręce ich war genötigt die Vorübergehenden anzubetteln; — rękę na kogo die Hand gegen jmandm erheben; 4) hinausbringen, herausbringen, herauszwingen, nötigen; — co z kogo jmandm etw. ablocken, herauslocken, abnötigen, jmandm zwingen, etw. zu geben, zu verraten, zu sagen; nie daj sobie z ust słowo po słowie — laß dir nicht ein Wort nach dem anderen abzwängen; — kogo na kosza jmandm große Kosten verursachen; 5) ziehen; — linie eine Linie ziehen; — gwał linie z miasta do rzeki er stellte eine Linie auf von der Stadt bis zum Flusse; 6) hinaufziehen, heraufziehen; II. — się, *vr.* sich (aus)strecken, sich (aus)dehnen, sich ziehen.

Wyciągalność, -ści, *sing. tant. sf.* Dehnbarkeit *f.*

Wyciągalny, *adi.* dehnbar.

Wyciąganie, -nia; Wyciągnięcie, -cia, *sn.* Ausziehen *n.*, Ausdehnen *n.*, Ausstrecken *n.*; — pierwiastka Radizieren *n.*, Wurzelausziehen *n.*

Wycie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Heulen *n.*, Geheul *n.*

Wyciec, -kę, -kłem, *vn. perf.*; Wyciekać, -kam, -ka-

tem, *vn. imperf.* 1) ausfließen, ausfließen, austropfen, ausströmen, auslaufen; z ócz wszystkie kły mi -kły alle meine Tränen sind schon ausgeflossen; dość wina -kto z beczi genug Wein ist aus dem Fasse geronnen; wiele krwi -kto es ist viel Blut geflossen; 2) ausfallen; 3) verbitten; drzewo -ka der Baum treibt Seitenäste.

Wycieczenie, Wyciekanie, -nia, *sn.* 1) Ausströmen *n.*, Ausfließen *n.*, Auslaufen *n.*, Austropfen *n.*, Ausfluß *m.*, Ausströmung *f.*; 2) Ausfallen *n.*; 3) Verbitten *n.*

Wycieczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Ausflug *m.*; — w góry ein Ausflug in die Berge; 2) Ausfall *m.*; — z twierdzy zaskoczyła ich wśródo nocy ein Ausfall aus der Festung überraschte sie bei Nacht.

Wyciek, -u, *pl.* -i, *sn.* 1) Auströpfeln *n.*; 2) Ausfluß *m.*, Abfluß *m.*; 3) ein durch das Wasser ausgehöhlter Ort.

Wycielić się, -le, -liżem, *vr. perf.* nicht mehr talben, ausfalben.

Wyciemnić się, -mnie, -mnielem, *vr. perf.* sich aus dem Finstern herausarbeiten, ins Klare kommen.

Wycienić, -nie, -niżem; Wycieniować, -niuję, -wałem, *va. perf.* ausschattieren.

Wycieńczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wycieńczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* dünn, schwach, fränklisch, hager machen, entkräften, erschöpfen, schwächen; -czony nadmierną pracą durch übermäßige Arbeit erschöpft; choroba go -czyła die Krankheit hat ihn entkräftet; twarz moja od głodu -czona mein Gesicht ist von Hunger abgemagert; — się, *vr.* sich erschöpfen; erschöpft werden; -czyłem się do ostatniego ich habe mich völlig erschöpft.

Wycieńczanie, Wycieńczenie, -nia, *sn.* Erschöpfung *f.*, Entkräftung *f.*, Schwäche *f.*

Wycieńzczyć, -czę, -czalem, *vn. perf.* erschöpft, mager,

hager, schwach, entkräftet werden.

Wycierać, -ram, -ralem, *I. va. imperf.*; Wytrzeć, -tre, -tarłem, *I. va. perf.* 1) ausreiben, wegreiben, ausfragen, wegfragen; 2) ab-, abwischen; abkehren; auslegen; — nos die Nase abwischen; — prochy Staub abwischen; -trzyj stół wische den Tisch ab; — kominy die Schornsteine segen; — cudzo katy sich in der Fremde herumtreiben, unter fremdem Obdach wohnen müssen; 3) glatt reiben, abnützen, abtragen; -tarta suknia ein fadenscheiniges Kleid; -tarto czolo eine freche, unverschämte Stirn; II. — się, *vr.* sich ausschleifen; niebo się -ciera der Himmel klärt sich auf; ryby się -tarły die Fische haben ausgeliecht, streichen nicht mehr.

Wycieranie, -nia; Wytarcie, -cia, *sn.* Ausreiben *n.*, Auswischen *n.*, Abwischen; — kominów Raminsegen *n.*

Wycierpieć, -pie, -piałem, *vn. perf.* ausleiden; *va. perf.* erleiden, erdulden, geduldig ertragen, ausstehen; po tyłu -pianny mekach nach so viel erlittenen Qualen; nikt nie wie, wiele -piałem w ostatnich czasach niemand weiß, wie viel ich in letzter Zeit erlitten habe.

Wycierpienie, -nia, *sn.* Erdulden *n.*, Erleiden *n.*

Wycięcie, -cia; Wycinanie, -nia, *sn.* Ausschneidung *m.*, Ausschneiden *n.*

Wycinacz, -a, *pl.* -e, *sn.* Ausbauer *m.*, Ausmacher *m.*, Lochseisen *n.*, Durchschlag *m.*

Wycinać, siehe: Wyciąć.

Wycinalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Münzschnidewerk *n.*

Wycinek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* 1) Ausschneidung *m.*, Zirkel= ausschneidung; 2) Abschnitzel *n.*, ausgechnittenes Stückchen; — z gazety Zeitungsausschnitt *m.*; 3) zweijähriger Eber, Reiter *m.*, Bacher *m.*, Gauer *m.*

Wycinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) Einbruch *m.* (geologisch);
2) ein zum Ausholzen be-
stimmter Waldteil, Abhol-
zungsrevier *n.*

Wyciór, -oru, *pl.* -ory, *sm.*
Wißer *m.*, Kanonenwißer.

Wyciosać, -sam, -sałem, *va. perf.*; Wyciosywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* auszimmern, ausschauen, aus-
schneiden; gestalten; świeżo
w skale -sany grób ein frisch
im Felsen ausgehauenes Grab;
— belkę einen Balken aus-
zimmern.

Wyciosanie, Wyciosy-
wanie, -nia, *sn.* Auszimmern *n.*, Ausschauen *n.*

Wycisk, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
Auspressen *n.*; 2) Abdruck *m.*;
3) Extrakt *m.*, Ausgepreß-
te(s) *n.*

Wyciskacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Auspresser *m.*; Prägemas-
chine *f.*

Wyciskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Wycisnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* 1) aus-
drücken; auspressen; — sok z
cytryny den Saft aus der Zi-
trone auspressen; — śnij gąbkę
drücke den Schwamm aus; —
wino den Wein auspressen, fel-
tern; — lzy, westchnienia Trä-
nen, Seufzer auspressen; ta mo-
wa i mnie lzy -sła diese Rede
hat auch mir Tränen aus-
gepreßt; 2) erpressen, abnötigen,
erzwingen; — na kim
wyznanie jmnbm ein Geständ-
nis abnötigen; — komus
tajomnicę jmnbm ein Geheim-
nis abpressen; 4) auf-, ab-
drücken, einprägen; — na
czem swoją pieczęć sein
Siegel auf etw. aufdrücken;
etw. mit seinem Siegel ver-
sehen; — w czym in etw.
modellieren.

Wyciskanie, -nia; Wyci-
snięcie, -cia, *sn.* Ausdrücken
n., Auspressen *n.*, Erpressen
n., Erzwingen *n.*; Aufdrücken
n., Aufpressen *n.*; — pieczęci
Aufdrücken des Siegels.

Wyciskowy, *adi.*; Preß-,
Präg-; -wa glina Modellier-
ton *m.*

Wycmokać, -kam, -kałem,

va. perf. abschmaßen, schmat-
zend abküssen.

Wycofać, -fam, -fałem, *va. perf.*; Wycofywać, -foje, -wałem, *va. imperf.* zurück-
ziehen, herausziehen; — wojska
die Truppen zurückziehen;
evaluieren; — się, *vr.* sich
zurückziehen, zurücktreten; —
się z życia publicznego sich
vom öffentlichen Leben zurück-
ziehen.

Wycofanie, Wycofy-
wanie, -nia, *sn.* Zurückziehen
n., Herausziehen *n.*

Wycuchnąć, -chnę, -chną-
łem, *vn. perf.* zu sinken auf-
hören.

Wycudzenie, -nia, *sn.*
Reintriegeln *n.*

Wycudzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* 1) blank puzen,
rein striegeln; 2) auspeitschen.

Wycyrklić, -kle, -kliłem;
Wycyrklować, -kinję, -wałem, *va. perf.* ausjirkeln, abjir-
keln; to się nie da tak — daß
läßt sich nicht so abjirkeln.

Wycyrklowanie, -nia, *sn.*
Abjirkeln *n.*, Ausjirkeln *n.*

Wycarnik, -u, *pl.* -i, *sm.*
(Nigetella) Schwarzitendel *m.*

Wyczarować, -ruję, -wałem, *va. perf.* durch Zauber
hervorbringen, hervorzaubern,
heraushegen.

Wyczarowanie, -nia, *sn.*
Herauszaubern *n.*, Hervor-
hegen *n.* [artig.]

Wyczasty, *adi.* widen-
Wyczekać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Wyczekiwać, -kuje, -kiwałem, *va. und vn. imperf.* erwarten, abwarten,
geduldig, bis zum Ende ab-
warten; — się, *vr.* lange
warten müssen, zu Genüge
warten.

Wyczekanie, Wyczeki-
wanie, -nia, *sn.* Abwarten
n., Erwarten *n.*

Wyczernić, -nię, -niłem, *va. perf.* schwarz machen, voll-
ständig schwärzen.

Wyczerpać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Wyczerpywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* aus-,
erschöpfen, rein er-
schöpfen; i studnię można —
auch einen Brunnen kann man

erschöpfen; — pane wydanie eine
vergriffene Ausgabe; — się,
vr. sich erschöpfen, vergriffen
werden; — pała się i jego cier-
pliwość auch seine Geduld
war erschöpft; nakład książki
— pał się daß Buch ist ver-
griffen; największe bo-
gactwa -pia się auch die
größten Reichtümer erschöp-
fen sich.

Wyczerpanie, Wyczer-
pywanie, -nia, *sn.* Er-
schöpfen *n.*, Ausschöpfen *n.*;
Erschöpfung *f.*

Wyczesać, -szę, -sałem, *va. perf.*; Wyczesywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* 1)
ausfämmen, ausbürsten; 2)
durchhefeln, abschleifen.

Wyczesanie, Wyczesy-
wanie, -nia, *sn.* 1) Aus-
fämmen *n.*, Ausbürsten *n.*; 2)
Durchhefeln *n.*, Abschleifen *n.*

Wyczesek, Wyczosek,
-sku, *pl.* -ski, *sm.* Heffelstads
m.; -ski Abfälle von gehefel-
tem Stads.

Wyczęstować, -stuje, -wałem, *va. perf.* beim Bewirten
verbrauchen, verfraktieren.

Wyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*;
— konicza Milch-, Butter-
blume *f.*

Wyczolgać się, -gam, -gałem, *vn. perf.* heraus-
strecken, hinausstrecken.

Wyczubić, -bię, -biłem, *va. perf.* am Schopfe herum-
zausen; — się, *vr.* z kim sich mit
jmnbm tüchtig herumschlagen.

Wyczy, *adi.* Widen-
Wyczyhać, -ham, -ha-
łem, *va. perf.* erkaufen, er-
milchen.

Wyczyniać, -niam, -nia-
łem, 1. *va. imperf.*; Wy-
czynić, -nię, -niłem, 1. *va. perf.* 1) säubern, reinigen,
sondern; 2) ausrichten; komu
co jmnbm etw. besorgen, etw.
für jmnbm ausrichten; II. —
się, *vr.* selbständig durch Tat
zur Wirklichkeit werden.

Wyczynianie, Wyczy-
nienie, -nia, *sn.* Säubern
n., Sondern *n.*

Wyczyniec, -ńca, *pl.* -ńcy,
sm. Mäufegerste *f.*, Taub-
forn *n.*

Wyczyszczacz, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wyczyścić, -czę, -ściłem, *va. perf.* auspußen, reinigen, säubern; -czyść mi buty puşe mir die Stiefel; -czony z prochu vom Staube gereinigt, abgestaubt.

Wyczyszczanie, Wycyszczzenie, -nia, *sn.* Auspußen *n.*, Säubern *n.*, Reinigen *n.*

Wyczytać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Wyczytywać, -tuję, -wałem, *va. imperf.* herauslesen, durch Lesen erfassen; etw. wo lesen; co ciekawego -tałeś w gazecie? was hast du Interessantes aus der Zeitung herausgelesen?; -tałem to w Ciceronie ich habe es im Cicero gelesen; — coś z czyich oczu, z czyjej twarzy etw. von jmds Augen, Mienen ablesen.

Wyczytanie, Wyczytywanie, -nia, *sn.* Herauslesen *n.*

Wyc, -ję, -łem, *vn. perf.* heulen; pies -ję, gdy smutny der Hund heult, wenn er traurig ist; — jak pies do księżycy heulen wie der Hund bei Vollmond.

Wycwiczać, -czam, -czalem, *I. va. imperf.*; Wycwiczyć, -czę, -czyłem, *I. va. perf.* 1) einüben, durch Übung vervollkommen, ausbilden; -czony w ciężkiej szkole życia in der schweren Schule des Lebens ausgebildet; 2) auspeitschen, durchprügeln; II. — się, *vr.* sich einüben, sich ausbilden.

Wycwiczenie, Wycwiczenie, -nia, *sn.* Ausüben *n.*, Ausbilden *n.*, Einübung *f.*

Wycwierk, -u, *pl. -i, sm.* 1) Triller *m.*; 2) Ziererei *f.*

Wycwierzać się, -rzam, -rzałem, *vr. imperf.* sich zieren.

Wycwiklin, -u, *pl. -y, sm.* (Basella) Bajelltraut *n.*, indischer Spinat.

Wydac, -dam, -dałem, *I. va. perf.*; Wydawać, -daję, -wałem, *va. imperf.* 1) ausgeben; -dawać na gospodarstwo wiele pieniędzy für die

Wirtschaft viel Geld ausgeben; 2) herausgeben; — zapasy do kuchni die Vorräte in die Küche herausgeben; czy -dajesz wszystko co potrzeba? hast du alles Nötige herausgegeben?; -daj mi moje papiery z biurka gib mir meine Dokumente aus dem Schreibtische heraus; — resztę z korony aus einer Krone herausgeben; ukaz ten -dano zaraz po śmierci cara dieser Erlass wurde gleich nach dem Tode des Zaren herausgegeben; — dzieło ein Werk herausgeben; 3) erlassen, ergehen lassen; — rozkazy Befehle erlassen; -daś rozkaz do odwrotu er gab den Befehl zum Rückzug; 4) ausliefern, verraten, entdecken, angeben; zaprawę powiadam wam, że jeden z was ma maie -dać wam ich sage euch, einer von euch wird mich verraten; — kogo w ręce sprawiedliwości jmnnd den Händen der Gerechtigkeit ausliefern; — kogo na śmierć jmnnd zum Tode ausliefern; — kogo na pośmiech publiczny jmnnd dem öffentlichen Spotte preisgeben, aussetzen; — czyj sekret jmnnd Geheimnis preisgeben; -dam światu twoje bezeczeństwa ich werde der Welt deine Schandtaten entdecken; — współwinnych die Mitschuldigen angeben; 5) — na świat zur Welt bringen, in die Welt setzen, ans Licht bringen, gebären; — owoce Früchte bringen, tragen; 6) — za małż żonę verheiraten; ostatnią żnię córke za małż -daję ich verheirate heute meine letzte Tochter; 7) ausdrücken, vorstellen, darstellen; tego niepodobna — żądami słowami das läßt sich durch keine Worte darstellen; — co lepiej etw. hervorheben, machen, daß es sich besser ausnimmt; to się tylko w naszym języku dobrze wyda daß läßt sich nur in unserer Sprache gut ausdrücken; 8) zeigen; nieszczęście -da wielkość człowieka daß Unglück zeigt die Größe eines Menschen; 9) — wojnę Krieg erklä-

ren; — sąd ein Urteil abgeben; II. — się, *vr.* 1) sich verraten, entdecken werden; sam się przez swoją nieostrożność -dajesz du hast dich selber durch deine Unvorsichtigkeit verraten; gdy -by się to -dało, straciłbym miejsce wenn das verraten würde, möchte ich meinen Posten verlieren; to się -da prędzej, czy później daß wird früher oder später an den Tag kommen; 2) sich opferen; -dał się na śmierć za lud swój er opferte sich zum Tode für sein Volk; 3) scheinen, vorkommen; z daleka dom ten -dawał się większy von weitem schien dieses Haus größer; rzeczy -dają się inaczej z daleka a inaczej z blizka die Sachen erscheinen anders aus der Ferne und anders aus der Nähe; tak się -daje so scheint es; stuchaj, nie jestem tem, czem się być -daję hörę, ich bin nicht daß, was ich zu sein scheine; 4) in die Augen fallen, auffallen, hervorpringen, hervorragen; 5) gerichtet sein, die Richtung haben.

Wydajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Wydoić, -ję, -iłem, *va. perf.* ausmelken, herausmelken.

Wydajność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Ausgiebigkeit *f.*, Ergiebigkeit *f.*; 2) Ausbringen *n.*; — kruszczo z rudy Erzgehalt *m.*, Prozentgehalt.

Wydajny, *adi.* ergiebig.

Wydanie, Wydawanie, -nia, *sn.* Ausgeben *n.*, Herausgeben *n.*, Abgabe *f.*, Ausgabe *f.*, Ausliefern *n.*, Auslieferung *f.*; — dekretu Herausgeben eines Erlasses; pierwsze — tej książki die erste Ausgabe dieses Buches; panna na -danie ein heiratsfähiges Fräulein; — przesyłek Güterabgabe.

Wydarcie, -cia, Wydzierranie, -nia, *sn.* Herausreißen *n.*, Entreißen *n.*

Wydartek, -tku, *pl. -tki, sm.* Entriffene(s) *n.*, Raub *m.*

Wydarczyć się, -rzam, -rzałem, *vr. imperf.*; Wyda-

rzyć się, -rzę, -rzyłem, *vr. perf.* się ereignen, vorkommen; to się -rza raz na dwa lata daś konnt einmal in zwei Jahren vor; to mi się już dawno nie -rzyło daś ist mir schon lange nicht passiert; -rzył się następujący wypadek es ereignete sich folgender Vorfall; czy -rzyło ci się kiedy? ist dir je vorgekommen?

Wydarzenie, Wydarzenie, -nia, *sn.* Ereignis *n.*

Wydatek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Ausgabę *f.*; drobne -tki kleine Ausgaben; narazić kogo na niepotrzebne -tki jemand unnötige Ausgaben verursachen; miałem w tym roku wiele -tków ich hatte in diesem Jahre viele Auslagen.

Wydatkować, -tkuje, -wałem, *va. perf.* ausgeben.

Wydatkowanie, -nia, *sn.* Ausgeben *n.*

Wydatkowy, *adi.* Ausgabe-.

Wydatność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Ausgiebigkeit *f.*, Ergiebigkeit *f.*; 2) Hervorragende(s) *n.*, Erhabenheit *f.*, Erhebung *f.*

Wydatny, *adi.*; Wydatnie, *adv.* 1) ausgiebig, ergiebig; 2) hervorragend, erhaben; sehr fühlbar, in die Augen fallend.

Wydawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Herausgeber *m.*

Wydawczy, *adi.* Herausgeber-.

Wydawczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Herausgeberin *f.*

Wydawnictwo, -wa, *sn.* Publication *f.*, Herausgabe *f.*, Veröffentlichung *f.*

Wydawniczy, *adi.* Herausgeber-.

Wydąć, -dnę, -dąłem, *va. perf.*; Wydymać, -mam, -małem, *va. imperf.* aufblähen, bläsen, aufblasen, durch Aufblasen ausdehnen; hinausblasen; — się, *vr.* sich aufblähen.

Wydązać, -żam, -żalem, *vn. imperf.*; Wydążyć, -żę, -żylem, *vn. perf.* einholen, nachteilen, ereilen, gleichen Schritt halten.

Wydech, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausatmung *f.*; = Wyziew.

Wydelegować, -guje, -wałem, *va. perf.* absenden, abordnen, delegieren.

Wydelikacąc, -cam, -całem, *va. imperf.*; Wydelikacąc, -cę, -ciłem, *va. perf.* verärzeln, schwäch, zart machen.

Wydelikacanie, Wydelikacenie, -nia, *sn.* Verärterung *f.*

Wydeptać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Wydeptywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* austampfen, austreten; ścieżka -tana ausgestreter Steg.

Wydeptanie, Wydeptywanie, -nia, *sn.* Austreten *n.*

Wydeptywacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Austräter *m.*

Wyderek, -rku, *pl.* -rki, *sm.*; Wyderkać, -u, *pl.* -y, *sm.* Wieder-, Ausschlagverkauf *m.*; Verkaufrecht *n.*; Nießbrauch *m.* von einem verpfändeten Gute bis zur Rückerstattung des Unterpfandes. -y, *pl.* verzwitte Bestimmungen; seltsame Dinge.

Wyderkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* wiederkaufen.

Wyderkowy, Wyderkafowy, *adi.* wiederkauflich, faulrechtlich.

Wydestylować, -luje, -wałem, *va. perf.* ausdestillieren, durch Destillieren herausbringen.

Wydestylowanie, -nia, *sn.* Ausdestillieren *n.*

Wydecie, -cia, *sm.* Wydymanie, -nia, *sn.* Aufblasen *n.*; — pieca Aufblasen des Ofens.

Wydetość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Hölhlung *f.*, Aufgeblasenheit *f.*, Geblätheit *f.*

Wydety, *adi.* aufgeblasen, höhl; aufgebläht.

Wydlawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wydlawić, -wię, -wiłem, *va. perf.* 1) auspressen; 2) erdrosseln.

Wydlawianie, Wydlawienie, -nia, *sn.* 1) Auspressen *n.*; 2) Erdrosseln *n.*

Wydlubać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Wydlubywać,

-buje, -wałem, *va. imperf.* herausklauben, aushöhlen.

Wydlubanie, Wydlubywanie, -nia, *sn.* Ausklauben *n.*, Aushöhlen *n.*

Wydlutować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ausmeißeln.

Wydlużać, -żam, -żalem, *I. va. imperf.*; Wydlużyć, -że, -żyłem, *I. va. perf.* verlängern, ausziehen, ausdehnen; *II.* — się, *vr.* 1) sich dehnen, ziehen, verlängern; 2) sich von Schulden befreien.

Wydluzanie, Wydluzenie, -nia, *sn.* Ausdehnen *n.*, Ausziehen *n.*, Verlängern *n.*

Wydma, -my, *pl.* -my, *sf.* 1) Windstoß *m.*; 2) Flugland *m.*, Düne *f.*; — piaskowa fliegende Sandsholle; 3) = Wydmisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Schüttland *m.*, Sandhügel *m.*

Wydmuch, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Herausblasen *n.*; 2) Zug *m.* des Windes; 3) Flugland *m.*; 4) Auspuff *m.*; Blasmaßchine *f.*; — zapalny Bläser *m.*, Auslösung *f.*

Wydmuchać, -cham, -chałem, *va. perf.*; Wydmuchiwać, -chuje, -wałem, *va. imperf.* aus-, herausblasen, auslösen.

Wydmuchanie, -nia; Wydmuchnięcie, -cia, *sn.* Ausblasen *n.*, Herausblasen *n.*, Auslösen *n.*

Wydmuchrzyca, -cy, *sing. tant. sf.* (Elymus) Haargras *n.*

Wydobrzeć, -rzeje, -rzałem, *vn. perf.* besser werden, gut und heil werden, genesen.

Wydobrzanie, -nia, *sn.* Ausheilen *n.*

Wydobyć, -cia; Wydobywanie, -nia, *sn.* Herausnehmen *n.*, Heraushehlen *n.*, Hervorholen *n.*, Ausziehen *n.*; Abbauen *n.*, Abbau *m.* (von Betawerfen).

Wydobyć, -będe, -byłem, *va. perf.*; Wydobywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* herausnehmen, herausziehen, hervorholen, herausbekommen, zum Vorschein bringen; — sól z kopalni Salz aus den Gruben hervorholen, Salz bauen;

— miecza das Schwert ziehen; nie moge — gwoździa ze ściany ich kann den Nagel nicht aus der Wand herausbekommen; — chustkę z kieszeni das Sacktuch aus der Tasche hervorholen; więcej nie z niego — nie mogłem mehr konnte ich aus ihm nicht herausbringen; — kamienie z ziemi Steine aus der Erde herausgraben; — się, *vr.* sich herausarbeiten, sich mit Mühe losmachen, sich herausdrängen; — byłem się z natłoku ich arbeitete mich aus dem Gedränge heraus; woda — bywa się z ziemi das Wasser dringt aus der Erde heraus; nie moge się stad — ich kann von hier nicht loskommen; — się na wolność się frei machen.

Wydobytek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* flüssiger Auszug, Infusion *f.*

Wydobywalny, Wydobywczy, *adi.* abbaufähig, exploitierbar; herauszubekommen, exploitationsfähig, ertragsfähig, ergiebig.

Wydoić, siehe: Wydajać.

Wydójrzec, -rzeję, -rzalem, *vn.* *perf.* reis werden.

Wydójrzanie, -nia, *sn.* völliges Reiswerden.

Wydołać, -lam, -lałem, *vn.* *perf.* gewachsen sein, nachkommen können, bewältigen können; nie moge — tej robocie ich kann diese Arbeit nicht bewältigen; nie możemy sami wszystkim sprawom — wir können allein nicht alle Angelegenheiten erledigen.

Wydoskonalać, -lam, -lałem, *va.* *imperf.*; Wydoskonalić, -le, -liłem, *va.* *perf.* vervollständigen, perfekt, vollständig machen, vervollkommen; to ta sama maszyna, tylko — nalona das ist dieselbe Maschine, nur vervollkommenet.

Wydoskonalanie, Wydoskonalenie, -nia, *sn.* Vervollkommnung *f.*, Vervollständigung *f.*, Perfektion *f.*

Wydostać, -tane, -talem, *va.* *perf.*; Wydostawać,

-staje, -walem, *va.* *imperf.* herausbekommen, herausbringen; czyś — stał od niego pieniądze hast du von ihm Geld herausbekommen; staraj się od niego prawdę — traćte von ihm die Wahrheit herauszubekommen; — się, *vr.* loskommen, herauskommen; jak ja się stad — ne wie komme ich da heraus; kto wpadł w jego ręce, ten się tak łatwo nie — nie wer in seine Hände fiel, wird nicht so leicht loskommen.

Wydostanie, Wydostawanie, -nia, *sn.* Herausbekommen *n.*, Herausbringen *n.*; — się, Herauskommen *n.*, Loskommen *n.*

Wydostarczać, -czam, -czalem, *vn.* *imperf.*; Wydostarczyć, -czę, -czyłem, *vn.* *perf.* hinreichen, ausreichen, lanaen.

Wydój, -doju, *pl.* -doje, *sm.* Melke *f.*, Ausgemelkte(s) *n.*, Melketrug *m.*

Wydra, -dry, *pl.* -dry, *sf.* Fischotter *f.*; — egijska Bhaaraonsmaus *f.*

Wydrabiąć, -biam, -białem, *va.* *imperf.*; Wydrobić, -bię, -biłem, *va.* *perf.* ausbröckeln, verbröckeln.

Wydrabianie, -nia, *sn.* Ausbröckeln *n.*, Verbröckeln *n.*

Wydrapać, -pię, -pałem, *va.* *perf.*; Wydrapywać, -puje, -walem, *va.* *imperf.* austragen, heraustragen; — komu oczy jmn dm die Augen austragen; — się, *vr.* hinaufklettern, sich mit Mühe hinaufarbeiten; — się na wysoką górę auf einen hohen Berg hinaufklettern; — się z czego się aus etw. herausarbeiten.

Wydrapanie, Wydrapywanie, -nia, *sn.* Austragen *n.*; — się Hinaufklettern *n.*; Herausarbeiten *n.*

Wydrażać, -żam, -żałem, *va.* *imperf.*; Wydrażyć, -żę, -żyłem, *va.* *perf.* aushöhlen, höhlen.

Wydrążanie, Wydrążenie, -nia, *sn.* Aushöhlen *n.*; Aushöhlung *f.*, Ausarabung *f.*; Wydresować, Wytreso-

wać, -suję, -walem, *va.* *perf.* dreßieren.

Wydresowanie, Wytresowanie, -nia, *sn.* Dreßieren *n.*, Dreßur *f.*

Wydreżenie, -nia, *sn.* Ausmartern *n.*, Herausquälen *n.*, Abquälen *n.*

Wydreżyć, -czę, -czyłem, *va.* *perf.* abquälen, herausquälen, herauspreßen.

Wydrobki, -ków, *plur.* *tant.* *sn.* herausgebrochte Krumen.

Wydroże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* — skaliste Felsenhöhle *f.*

Wydrożyć, -żę, -żyłem, *va.* und *vn.* *perf.* vom Wege abschweifen.

Wydrukować, -kuje, -walem, *va.* *perf.* drucken, abdrucken; — wali to zaraz w swojej gazecie sie drudten es gleich in ihrer Zeitung.

Wydrukowanie, -nia, *sn.* Drucken *n.*

Wydrwić, -wie, -wiłem, *I. va.* *perf.*; Wydrwiwać, -wam, -walem, *I. va.* *imperf.* 1) auslachen; 2) auslöschwindeln, herauslöschwindeln, herausloffen; *II.* się, *vr.* sich lösen löschwindeln, sich durch List befreien, aus dem Handel ziehen.

Wydrwienie, Wydrwiwanie, -nia, *sn.* 1) Auslachen *n.*; 2) Herauslöschwindeln *n.*

Wydrwigrosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Geldauslöcher *m.*, Geldauslöcher *m.*, Betrüger *m.*

Wydrzeć, -dre, -darłem, *va.* *perf.*; Wydzierać, -ram, -ralem, *va.* *imperf.* herausreißen, herauszerren; — komu co z ręki jmn dm etw. aus der Hand reißen; byżbym mu oczy — darł ich hätte ihm die Augen ausgekratzt; — kartki z książki Blätter aus den Büchern herausreißen; — kogo z rąk matki jmn dm den Händen der Mutter entreißen; — kogo śmierci jmn dm dem Tode entreißen; — komu tajemnicę jmn dm ein Geheimnis entreißen; — się, *vr.* sich lösen lösen, sich zu entreißen suchen; — darł się z rąk dozorców i rzucił się z okna er entwand sich den Händen

der Warter und sturzte sich aus dem Fenster; — sie z czylich objee sich aus jmns Armen reißen; — sie do czego sich um etw. reißen; jeeli mi sie uda — sie stad wenn es mit gelingt, mich von hier herauszureien.

Wydrzec, -drzeje, -drzałem, *vn. imperf.* wib, jcheu werden; entarten.

Wydrzezniać, -niam, -niałem, *va. und vn. imperf.* nachaffen, verspotten, hohnen.

Wydrzygrosz, -a, *pl. -e, sm.* Gelderpresser *m.*

Wydrzyk, -a, *pl. -i, sm.* Raubmowe *f.*; — pasozytny Struntjager *m.*

Wydrzymać się, -mie, -małem, *vr. perf.* (sich) ausjchlummern.

Wydubnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* innerlich hoch werden.

Wydubniałość, -sci, *sing. tant. sf.* Hohlheit *f.*, Hohlung *f.*

Wyduchnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* aushauchen.

Wydumac, -mam, -małem, *va. perf.* ausdenken, erinnern; *vn.* zu sinnen aufhoren.

Wydumanie, -nia, *sn.* Erjinnen *n.*, Erdenken *n.*

Wydurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wydurzyć, -rzej, -rzyłem, *va. perf.* erjschwindeln, durch Schwindel herausbekommen, ausjoppen.

Wydurzanie, Wydurzenie, -nia, *sf.* Erjschwindeln *n.*, Ausjoppen *n.*

Wyduścić, -sze, -siłem, *va. perf.*; Wyduścić, -szam, -szałem, *va. imperf.* auspressen, ausbrucken, herauspressen, erpressen.

Wyduzzenie, Wyduzanie, -nia, *sn.* Herauspressen *n.*, Herausbruden *n.*

Wydychać, -cham, -chałem, I. *va. imperf.*; Wytechnać, -tebne, -technałem, I. *va. perf.* ausatmen, aushauchen; wdychać I — einatmen und ausatmen; II. *vn.* ausjchnauben, ausjchnaufen; daj mi -technać la mich ausjchnauben; dać koniom -technać die Pferde ausruhen lassen.

Wydychanie, -nia; Wytechnieć, -cia; Wytechnienie, -nia, *sn.* 1) Ausatmen *n.*; 2) Ausjchnauben *n.*, Ausjchnaufen *n.*; bez -technienia unermublich.

Wydymac, Wydymanie, siehe: Wydać, Wydećie.

Wydyszać, -szam, -szałem, *va. imperf.* feuchend von sich geben.

Wydziać, -dzieje, -działem, *va. perf.*; Wydziewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* 1) ausfleiden, ausziehen; 2) ausarbeiten, verfertigen.

Wydział, -u, *pl. -y, sm.* Ausjschuß *m.*; Abteilung *f.*; Fakultat *f.*; — krajowy Landesausjschuß *m.*; — handlowy kommerzielle Abteilung; — ruchu techniczny technische Berfehrsabteilung.

Wydziałowy, *adi.* Ausjschuß-, Abteilungs-, Fakultats-; szkoła -wa Burgerjschule; -wa pieczęć Fakultatsstempel *n.*

Wydzianie, Wydziewanie, -nia, *sn.* 1) Berfertigung *f.*, Ausarbeitung *f.*; 2) Ausziehen *n.*, Ausfleiden *n.*

Wydziedziczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Wydziedziczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* enterben, von der Erbjchaft ausjschließen.

Wydziedziczenie, Wydziedziczenie, -nia, *sn.* Enterbung *f.*

Wydzielacz, -a, *pl. -e, sm.* Scheiber *m.*, Absonderer *m.*, Distribuent *m.*

Wydzielać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wydzielić, -le, -liłem, *va. perf.* 1) aufstellen, absondern, zuteilen; -lano im podczas obleżenia tylko po pól bochenka chleba dziennie man teilte ihnen wahrend der Belagerung nur einen halben Laib Brot taglich zu; — synowi część z niego przypadająca dem Sohne den auf ihn entfallenden Teil zuteilen; 2) absondern, aussondern, segregieren; te gruczoły wydzielaja ciecierz lepka diese Drusen sondern eine klebrige Substanz

ab; 3) — się, *vr.* sich absondern.

Wydzielanie, Wydzielenie, -nia, *sn.* 1) Aufteilen *n.*, Absondern *n.*, Absonderung *f.*; — kruszaczu z rudy Scheldon *n.*, Ausjcheiden *n.*; — złota Goldjcheidung *f.*; 2) Absonderung *f.*, Sekretion *f.*

Wydzielina, -ny, *pl. -ny*, (gemohnlich im *plur.* gebraucht) *sf.* Aussonderung *f.*, Sekret *n.*

Wydziałnik, -a, *pl. -cy, sm.* Jeldabteiler *m.*

Wydzielność, -sci, *sing. tant. sf.* Absonderungsfahigkeit *f.*

Wydzielny, *adi.*; Wydzielnie, *adv.* absonderbar, abgetondert.

Wydzieracz, -a, *pl. -e, sm.* Erpresser *m.*

Wydzierczy, *adi.* rauberisch, erpresserisch.

Wydzierzać, -gam, -gałem, *va. perf.* jslingen, ausnahen.

Wydziergnąć się, -gnę, -gnałem, *vr. perf.* sich herauswickeln.

Wydzierstwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Raub *m.*, Raubjucht *f.*

Wydzierzawić, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wydzierzawić, -wie, -witem, *va. perf.* verpachten, pachten.

Wydzierzawianie, Wydzierzawienie, -nia, *sn.* Verpachtung *f.*, Pachten *n.*

Wydzierzec, -zę, -zyłem, *va. perf.* aushalten.

Wydziobać, -bię, -bałem, *va. perf.*; Wydziobywać, -buję, -wałem, *va. imperf.* ausbecken, auspicken; herausklaubn; ptaki -bady jagody die Vogel haben die Beeren ausgepickt.

Wydziobanie, Wydziobwanie, -nia, *sn.* Auspicken *n.*; Ausklaubn *n.*

Wydziwek, -wka, *pl. -wki, sm.* Apostasia (Bjlanze).

Wydziwiać, -wiam, -wiałem, I. *vn. imperf.* wunderliches, tolles, albernes Zeug treiben; II. —, *va. imperf.*; Wydziwić, -wie, -witem, *va. perf.* Dummheiten machen; III. — się, *vr.* sich wundern, bewundern; nie mógł się —, że

tak pędko skończyłem er konnte sich nicht genug wundern, daß ich so schnell fertig war.

Wydziwianie, Wydziwienie, -nia, sn. wunderliches, tolles Treiben.

Wydzwaniać, -niam, -nia-łem, va. imperf.; **Wydzwonić, -nie, -nitem, va. perf.** 1) ausläuten, ausklingeln; zegar -wonił szóstą die Uhr hat sechs geschlagen; 2) in den Bann tun, von der Kanzel verfluchen.

Wydzwanianie, Wydzwonienie, -nia, sn. 1) Ausläuten, Herausklängen n., Stunden schlagen n.; Geläute n.

Wydźwigać, -gam, -gałem, va. imperf.; **Wydźwignąć, -gnę, -gnąłem, va. perf.** herausheben, emporheben, wieder aufrichten, heraustragen; — kogo jmnnd auf die Beine helfen; — kogo z prochu jmnnd aus dem Staube erheben, — sie, vr. sich aufrichten, sich erheben; — się z choroby sich von einer Krankheit erholen; — się z niewoli sich der Sklaverei entrafen.

Wydźwignięcie, -nia; **Wydźwignięcie, -cia, sn.** Aufrichten n., Emporheben n., Herausheben n.

Wyzgaminować, -nuje, -wałem, va. perf. examinieren, ausfragen, prüfen.

Wyzgaminowanie, -nia, sn. Ausfragen n., Examinieren n., Prüfen n.

Wyzkuzować, -zuje, -wałem, va. perf. entschuldigen; = Usprawiedliwić.

Wyzkspejować, -dyuje, -wałem, va. perf. expedieren, abenden; = Wyprawić.

Wyzksplikować, -kuje, -wałem, va. perf. explizieren, erläutern; = Wyjaśnić.

Wyzksplikowanie, -nia, sn. Erklärung f., Explication f.; = Objasnienie.

Wyzksztabulować, -luje, -wałem, va. perf. extabulieren, im Grundbuche löscheln; = Wypisać z księgi hipotecznej.

Wyemancypować, -puje,

-wałem, va. perf. emanzipieren, selbständig machen, die Freiheit geben; — sie, vr. sich emanzipieren, frei machen, selbständig werden; = Usamowolnić, Uwolnić.

Wyemancypowanie, -nia, sn. Emanzipieren n., Freimachen n.

Wyfajdać, Wyfejdać się, -dam, -dałem, vr. perf. den Leib ausleeren.

Wyfalmować, -muje, -wałem, va. perf. abfümen, den Saun abschöpfen, das geschmolzene Glas abschäumen.

Wyfermentować, -tuje, -wałem, vr. perf. ausgären.

Wyfiglować, -luje, -wałem, va. perf. herausschwindeln, herauslocken; — się, vr. sich herauswinden.

Wyfilozofować, -tuje, -wałem, va. perf. ausphilosophieren.

Wyfolgować, -guje, -wałem, va. perf.; — komu jmnnd gänzlich nachgeben, nachsehen.

Wyformować, -muje, -wałem, va. perf. formen, Gestalt verleihen, ausbilden.

Wyforować, -ruje, -wałem, va. perf. verjagen; — za drzwi zur Tür hinauswerfen, die Tür weisen.

Wyforowanie, -nia, sn. Verjagen n.

Wyfortelować, -luje, -wałem, va. perf. heraus-, weg-, einsteln, überlisten.

Wyforytować, -tuje, -wałem, va. perf. — na co zu etw. befördern, herseheln.

Wyfryzować, -zuje, -wałem, va. perf. ausfrisieren, brennen.

Wyfukać, -kam, -kałem, va. perf. durch Drohen, Poltern erzwingen, tüchtig heruntermachen, ausseheln.

Wyfutrować, -truje, -wałem, va. perf. ausfüttern, verkleiden.

Wyfutrowanie, -nia, sn. Ausfüttern n., Verkleidung f.; Bretterverschalung f.

Wyga, -gi, pl. -gi, sm. 1) alter Hund; 2) alte durchtriebene, schlaue Rahe; 3)

schlaue, durchtriebener, verschmitzter Mensch.

Wygacenie, -nia, sn. Faszinierung f.

Wygacić, -ce, -ciłem, va. perf. mit Reifern, Faschinen bebrüden, den Weg gangbar machen.

Wygadać, -dam, -dałem, I. va. perf.; **Wygadywać, -duje, -wałem, I. va. perf.**

1) ausplauschen, auschwagen, ausplappern; 2) bereben, räsonieren, schimpfen; nie-duj tyło na swoich przyjaciół schimpfe nicht so viel über deine Freunde; co on toż na ciebie nie -dywał was hat er nicht über dich räsoniert; II. — sie, vr. 1) sich sattem ausreben, genug reden, plauschen; -dałem się za wszystkie czasy ich habe mich so ausgeplauscht, daß ich für alle Zeiten genug habe; nie umieć się — sich nicht ausdrücken können, nicht recht mit der Sprache heraus können; 2) ausplappern, auschwagen; nie powierz mu tajemnicę, bo on lubi się — vertraue ihm kein Geheimnis an, denn er schwätzt gern aus.

Wygadanie, Wygadywanie, -nia, sn. 1) Auschwagen n., Ausplappern n., Ausplauschen n.; 2) Bereben n.; Nachsagen n.

Wygadzać, -dzam, -dzałem, va. imperf.; **Wygodzić, -dże, -dzitem, va. perf.** anbequemen, anpassen; nach Willen machen, zurecht machen; leihen; — komu czem jmnnd durch etw. aus einer Verlegenheit aufhelfen, ihm mit etw. dienen, ihm eine Gefälligkeit erweisen.

Wygadzanie, -nia, sn. Anbequemen n., Anpassen n.; Zurechtmachen n.; Leihen n.

Wygajać, -jam, -jałem, va. imperf.; **Wygoić, -je, -iłem, va. perf.** ausheilen; — rane die Wunde ausheilen; — się, vr. ausheilen, heil werden.

Wygajać, -jam, -jałem, va. imperf.; **Wygaić, -je, -iłem, va. perf.** 1) aushegen, im Walde das Faucvier ausstellen; 2) — kogo jmnnd uerweisen, vertreiben.

Wygajanie, Wygojenie, -nia, *sn.* Ausheilen *n.*, Heilen *n.*
Wygajenie, Wygajenie, -nia, *sn.* 1) Aushegen *n.*; 2) Vertreiben *n.*

Wygalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wygolic, -le, -liłem, *va. perf.* 1) ausrasieren, abrasieren, fahrl. scheren; — komu tonzure jmnbn die Tonsur ausrasieren; 2) — kogo jmnbn ausrupfen, der Gesomittel entblößen; 3) schlagen, ohrfeigen; 4) schnell, in einem Atem austrinken.

Wygalanie, Wygolenie, -nia, *sn.* 1) Aus-, Abrasieren *n.*; 2) Entblößen *n.*; 3) Schlagen *n.*; 4) rasches Austrinken.

Wyganiać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wygonić, -nie, -niłem; Wygnać, -nam, -nałem, *va. perf.*; 1) austreiben, vertreiben, verjagen, verweisen, ausweisen, heraustrreiben; herauströbern; bydło — na pole das Vieh aufs Feld treiben; — psa z pokoju den Hund aus dem Zimmer jagen; — nieprzyjaciela z kraju den Feind aus dem Lande vertreiben; — kogos z kraju jmnbn des Landes verweisen; z ojców swych ziemi przez wroga -nany aus dem Lande seiner Väter vom Feinde vertreiben; — miłość z serca die Liebe aus dem Herzen verbannen.

Wyganianie, Wygonienie, -nia, *sn.* Austreiben *n.*, Vertreiben *n.*, Verjagen *n.*, Berweisen *n.*, Verbannen *n.*

Wyganić się, -nie, -niłem, *vr. perf.* sich satfam austadeln, tadelnd aussprechen.

Wygarniać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wygarbić, -bie, -biłem, *va. perf.* budeflig machen.

Wygarnianie, Wygarbianie, -nia, *sn.* Budefligmachen *n.*; Ausbudeflung *f.*, Budefl. *m.*
Wygarnować, -buje, -wałem, *va. perf.* ausgerben; durchprügeln, durchwischen.

Wygarnowanie, -nia, *sn.* Ausgerben *n.*; Auswischen *n.*, Durchprügeln *n.*

Wygardłować, -dluje, -wałem, *va. perf.* mit Lebensgefahr erringen, erschwingen.

Wygardłowanie, -nia, *sn.* Erschwingen *n.*, Erringen *n.* mit Lebensgefahr.

Wygarniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wygarnać, -ne, -nałem, *va. perf.* aussharren, heraussharren, herauslesen; — ziarnka z guoju Körner aus dem Mist heraussharren; — kartofle z popiołu die Kartoffeln aus der Asche heraussharren; — sie, *vr.* zum Vorschein kommen, hervorbrechen, hervorkommen.

Wygarnianie, Wygarnienie, -nia; Wygarnięcie, -cia, *sn.* Heraussharren *n.*, Herauslesen *n.*

Wygasać, -sam, -sałem, *vr. imperf.*; Wygasnąć, -ne, -nałem, *vr. perf.* auslösch, verlöschen, erlösch; ausgehen; pamięć jego czynów nigdy nie -śnie die Erinnerung an seine Taten wird nie erlöschen; z nim -sta meska linia rodziny mit ihm ist die männliche Linie der Familie erloschen.

Wygasanie, -nia; Wygasnięcie, -cia, *sn.* Erlöschen *n.*, Ausgehen *n.*

Wygasać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Wygasić, -szę, -siłem, *va. perf.* auslöschen, unterdrücken.

Wygaszanie, Wygaszenie, -nia, *sn.* Auslöschen *n.*

Wygatunkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ausfortieren, aussondern.

Wygatunkowanie, -nia, *sn.* Aussondern *n.*, Ausfortieren *n.*

Wygawędzienie, -nia, *sn.* Ausplauschen *n.*

Wygawędzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* ausplauschen.

Wygadakać, -kam, -kałem, *va. perf.* ausquackern.

Wygadkanie, -nia, *sn.* Ausquackern *n.*

Wygderać, -ram, -rałem, *va. perf.* ausschimpfen, auszanken; — co etw. erkruren.

Wygęgać, -gam, -gałem, *va. perf.* ausschmatern.

Wygeganie, -nia, *sn.* Ausschmatern *n.*

Wygiać, -gnę, -giałem, *va. perf.*; Wyginać, -nam, -nałem, *va. imperf.* biegen, umbiegen, ausbiegen, verbiegen, beugen; calkiem -gięta kapelusza du hast den Hut ganz verbogen; nóz jest calkiem -gięty das Messer ist ganz verbogen; — się, *vr.* sich biegen.

Wyginianie, -nia; Wygięcie, -cia, *sn.* Biegen *n.*; Biegung *f.*, Bug *m.*, Einbiegung *f.*; — sprężyna Einbiegung der Feder; — trwała bleibende Einbiegung.

Wyginać, -nę, -nałem, *vr. perf.* aussterben, ausgehen, eingehen; verschwinden, verkommen, verloren gehen; ten rodzaj antylopy -nął calkiem diese Antilopenartung ist ganz ausgestorben; wszystkie nam drzewa -nęły alle Bäume sind uns eingegangen; w tej bitwie wszyscy -nęli in dieser Schlacht haben alle den Tod gefunden; cały ród -nął das ganze Geschlecht ist erloschen.

Wyginięcie, -cia, *sn.* Aussterben *n.*, Erlöschen *n.*, Eingehen *n.*, Bergehen *n.*

Wygląd, -u, *pl.* -y, *sm.* Aussehen *n.*; twój zły — mnie niepokoi dein schlechtes Aussehen beunruhigt mich.

Wyglądać, -dam, -dałem, *I. vr. imperf.*; Wyglądnać, -nę, -nałem, *I. vr. perf.*; 1)

aussehen, ausschauen; czemu dziś tak źle -dasz? warum schautst du heute so schlecht aus?; to jest człowiek, który nigdy dobrze nie -da, a pomimo tego jest zawsze zdrowsz das ist ein Mensch, der nie gut ausschaut und trotzdem immer gesund ist; ten mi coś -da na złodzieja der kommt mir wie ein Dieb vor; jakby to brzydko -dało, gdyby . . . wie häßlich würde das ausschauen, wenn . . .; ależ to gupio -dało das hat aber dumm ausgesehen; 2) heraussehen, hinaussehen; — przez okno zum Fenster hinaussehen; — z

czego aus etw. herausſchauen, herausgucken, heraushängen, herausragen; II. *va.* erwarten, nach etwas ausſchauen; — kogo, czego nach jmbdm, etw. ſchauen, jmbdm, etw. erwarten; — dam cię od rana ich erwarte dich ſeit dem Morgen; próżno — dasz pomocy umſonſt ſchauſt du dich nach Hilfe um.

Wygładalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sudrübe *f.*

Wygładanie, -nia; Wygładnienie, -cia, *sn.* 1) Ausſchauen *n.*, Ausſehen *n.*; 2) Hinausſchauen *n.*, Hinausſehen, Hinausgucken *n.*, Hinaustragen *n.*

Wyglijować, -juje, -wałem, *va. perf.* Ausglühen *n.*

Wyglijowanie, -nia, *sn.* Ausglühen *n.*

Wygliżować, -zuje, -wałem, *va. perf.* auströten, vernichten.

Wygłada = Zagłada.

Wygładek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Endomychus (Inſektenart).

Wygładnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* glatt werden.

Wygładzać, -dzam, -dzalełem, *va. imperf.*; Wygładzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* 1) ausglätten, glätten, glatt machen; deskę — ein Brett abhobeln; 2) vertilgen, auströten; ażebymy wytruć i świerszcze — die Mäuse zu vergiften und die Grillen auströten; — co z pamięci etw. aus dem Gedächtniß ſtreichen.

Wygładzać, -dzam, -dzalełem, *va. imperf.*; Wygłodzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* aushungern.

Wygładzanie, Wygładzenie, -nia, *sn.* 1) Ausglätten *n.*; 2) Auströten *n.*, Vertilgen *n.*; 3) = Wygłodzenie, Aushungern *n.*

Wygładzoność, -ści, *sing. tant. sf.* Glätte *f.*, Glätteit *f.*, Ausgeglatete(*s*)*n.*; gewandtes, weltmänniſches Weſen, gute Manieren.

Wygłaskać, -skam, -skalełem, *va. perf.*; Wygłaskiwać, -skuję, -wałem, *va.*

imperf. herausſtreicheln, glattſtreicheln; durch Schmeichelei erreichen.

Wygłaszać, -szam, -szalełem, *va. imperf.*; Wygłosić, -sze, -siłem, *va. perf.* ausſprechen, verkünden; vortragen; — wykład einen Vortrag halten; nie — szaj swych przewrotnych zasad (prüch nicht deine verkehrten Grundſätze aus, verbreite nicht zc.

Wygłaszanie, Wygłoszenie, -nia, Verkünden *n.*, Ausſprechen *n.*, Vortragen *n.*

Wygłobiac, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wygłobić, -bię, -biłem, *va. perf.* 1) vertiefen, aushöhlen, tief aushöhlen; 2) ergründen, erforſchen.

Wygłodnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* aushungern, hungrig werden; — niały aushungert.

Wygłodnienie, -nia, *sn.* Ausgehungertheit *f.*

Wygłodzić, *f.*: Wygładzać. Wygmatwać, -wam, -wałem, *va. perf.* herauswickeln, entwirren, aus dem Gemirr herausbringen.

Wygmatwanie, -nia, *sn.* Entwirren *n.*, Herauswickeln *n.*

Wygmerać, -ram, -rałem, *va. perf.* mühsam herausfinden, herausstramen, herausjuchen.

Wygmeranie, -nia, *sn.* Herausfinden *n.*, Heraussuchen *n.*, Herausstramen *n.*

Wygnać, ſiehe: Wyganiać.

Wygnanie, -nia, *sn.* Verbannung *f.*, Exil *n.*; skazać na — verbannen; trzy lata spędziłem na — niu drei Jahre habe ich in der Verbannung zugebracht.

Wygnaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Verbannte(*r*) *m.*, Landesverwiesene(*r*) *m.*

Wygnanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Verbannte *f.*, Landesverwiesene *f.*

Wygnaćczy, *adi.* Verbannungs-, Verbannten-.

Wygnaćować, -ruje, -wałem, *va. perf.* ernähren, unterhalten.

Wygnaćać, -tam, -tałem,

va. imperf.; Wygnieść, -gniość, -gniołem, *va. perf.* ausnuten, ausdrücken, auspressen; — sok z jagód den Saft aus den Beeren pressen; — coś z gliny etw. aus Ton fneten.

Wygniatanie, -nia; Wygniecenie, -nia, *sn.* Ausnuten *n.*, Auspressen *n.*

Wygniatalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Reſſeltſchmiede *f.*; Blechpreßanstalt *f.*; Preßmaschine *f.*, Formmaschine *f.*

Wygnicie, -cia, *sn.* Ausfaulen *n.*

Wygnić, -gnije, -gnilem, *vn. perf.* ausfaulen.

Wygniaciarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stanzmaschine *f.*, Nutſtockmaschine *f.*

Wygnieździć się, -ździę, -ździłem, *vr. perf.* zur Welt kommen (von Bögen); = Wylegnać się.

Wygniotki, -tków, *plur. tant.* Treiber *pl.*, Treſter *pl.*, Drüſen *pl.*

Wygnoić, -je, -iłem, *va. perf.* ganz aus-, durchfaulen laſſen; den Acker gut düngen, miſten.

Wygnojenie, -nia, *sn.* Durchdüngen *n.*

Wygoda, -dy, *pl.* -dy, *sf.*; *dim.* Wygodka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bequemlichkeit *f.*, Komfort *m.*; lubić — dę die Bequemlichkeit lieben; mieszkanie urzędzone z wszystkimi — dami eine mit allem Komfort ausgestattete Wohnung; będziesz miał wszelkie — dy, tak jak — byś był u siebie w domu du wirst jede Bequemlichkeit haben, als ob du bei dir zu Hause wärest.

Wygodniś, -sia, *pl.* -sie, *sm.* Weichling *m.*, die Bequemlichkeit liebender Mensch.

Wygodny, *adi.*; Wygodnie, *adv.* 1) bequem, komfortabel, gemächlich; prowa-

dzić — ne zycie ein bequemes Leben führen; — na droga prowa-
dzi pod górę ein bequemer Weg führt bergauf; całkiem — dnie urządzone ganz komfortabel eingerichtet; 2) mißfährig, gefällig.

Wygodzenie, -nia, *sn.*
Unbequemem *n.*, Anpassen,
Zurechtmachen *n.*

Wygodzić, siehe: Wyga-
dząć.

Wygoić, siehe Wygajać.

Wygoleć, -leje, -łałem, *vn.*
perf. nadt, faßl werden.

Wygolenie, -nia, *sn.* Aus-
rafteren *n.*

Wygolić, siehe Wygalać.

Wygolić, -ce, -ciłem,
va. perf. berauben, entblößen,
ausleeren.

Wygon, -u, *pl.* -y, *sm.*
Trift *f.*, Viehweg *m.*, Vieh-
weide *f.*, Durchtrieb *m.*

Wygonić, siehe Wyganiać.

Wygonica, -cy, *pl.* -ce,
sf.; *dim.* Wygonka, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* letzte Beetfurche.

Wygonowy, *adi.* Vieh-
weide-, Viehweg-, Triftens-.

Wygorewać, -wam, -wa-
łem, *vn. imperf.*; Wygorzeć,
-rzeje, -rzałem, *vn. perf.*
ausgebrannt, ausgebart wer-
den, ausbrennen.

Wygorewanie, Wygorze-
nie, -nia, *sn.* Ausbarnen *n.*,
Ausbrennen *n.*; — wielkiego
pieca Ausbrand *m.* des Hoch-
ofens.

Wygorsować, -suję, -wa-
łem, *va. perf.* ausschneiden,
entblößen; ein ausgechnitt-
enes Kleid anziehen; — sie, *vr.*
die Brust entblößen.

Wygorsowanie, -nia, *sn.*
Ausschneiden *n.*, Ausschchnitt
m.; Entblößen *n.* der Brust.

Wygorzałość, -ści, *sing.*
tant. sf. Ausgebranntheit *f.*,
Ausgebranntsein *n.*

Wygorzelina, -ny, *pl.* -ny,
sf. ausgebranntes Erdreich.

Wygospodarować, -ruję,
-wałem; Wygospodarzyć,
-rze, -rzyłem, *va. perf.* aus-
wirtschaften, durch die Wirt-
schaft erreichen; für die Wirt-
schaft ausgeben.

Wygotować, -tuję, -wa-
łem, *va. perf.*; Wygotowy-
wać, -wuję, -wałem, *va.*
imperf. 1) ausfochen, aus-
fochen lassen; 2) ausfertigen;
fertigstellen.

Wygotowanie, Wygot-
ywanie, -nia, *sn.* 1) Aus-

fochen *n.*; 2) Ausfertigen *n.*;
Ausfertigung *f.*

Wygódka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
1) siehe Wygoda; 2) Abtritt
m., Abort *m.*, Abortgebäude
n., Retirade *f.*; — z zam-
knięciem wodnem Wasser-
floßlet *n.*

Wygórować, -ruje, -wałem,
vn. perf. sich empor-schwingen,
sich emporheben, den höchsten
Gipfel erreichen, kulminieren;
übertreffen; — wany bis auf
höchste gesteigert, übertrieben.

Wygrabić, -biam, -białem,
va. imperf.; Wygrabić, -bie,
-biłem, *va. perf.* heraus-
rechnen, herausrarken; (bildl.)
ausplündern; ausrauben.

Wygrabianie, Wygrabi-
nie, -nia, *sn.* Herausrechnen
n., Herausrarken *n.*

Wygrabki, -ków, *plur.*
tant. mit der Harke ausgerisse-
nes Zeug.

Wygracować, -cuję, -wa-
łem, *va. perf.* mit der Harke
glatt machen.

Wygrać, -gram, -grałem,
va. perf.; Wygrywać, -wam,
-wałem, *va. perf.* 1) gewin-
nen; — zakład eine Wette
gewinnen; — bitwę die Schlacht
gewinnen; — pieniądze w kar-
ty Geld im Kartenspiel ge-
winnen; — proces einen Pro-
zeß gewinnen; myślisz, żeś na
tem wiele -grał? glaubst du
dadurch viel gewonnen zu
haben?; 2) spielen, musizieren;
— wac na fortepianie Verschle-
denes auf dem Klavier spielen.

Wygramolić się, -mole,
-liłem, *vr. perf.* sich mit Mühe
herausarbeiten.

Wygrana, -nej, *pl.* -nej,
sf. 1) Sieg *m.*; 2) Gewinn
m., Treffer *m.*; dać za -ną
das Spiel gewonnen geben;
główna — Haupttreffer; nie
daje jeszcze za -ną ich gebe
das Spiel noch nicht auf.

Wygraniczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Wygrani-
czyć, -czę, -czyłem, *va. perf.*
abgrenzen, absondern.

Wygraniczanie, Wygra-
niczenie, -nia, *sn.* Abgrenzen
n., Absondern *n.*

Wygranie, Wygrywanie,

-nia, *sn.* 1) Gewinnen *n.*; 2)
Auspielen *n.*

Wygrazać, -zam, -załem,
va. imperf.; Wygrozić, -że,
-ziłem, *va. perf.* durch Dro-
hungen abnötigen.

Wygrazanie, Wygroze-
nie, -nia, *sn.* Erzwingen *n.*,
Abnötigen *n.* durch Drohung.

Wygrzać, -zam, -załem,
va. imperf.; Wygrzążyć, -że,
-żyłem, *va. perf.* unter dem
Wasser hervorholen.

Wygrzanie, Wygraze-
nie, -nia, *sn.* Hervorholen *n.*
aus dem Wasser.

Wygrzyz, -u, *pl.* -y, *sm.*
Mäuse-, Wurmfraß *m.*

Wygrzyzać, -zam, -załem,
I. va. imperf.; Wygrzyźć,
-zę, -ziłem, *I. va. perf.*; 1) aus-
beißen, hineinbeißen, aus-
freissen; — dziurę w chlebie
ein Loch im Brode ausfreissen;
arszenik -za żelazo Arsenik
frißt das Eisen aus, greißt
das Eisen an; ropa -za
kawal ciala der Eiter hat
ein großes Stück Fleisch aus-
gefressen; 2) alles zu Tode
beißen, erwürgen; wilk -grzyź
całą oborę der Wolf hat den
ganzen Stall Schafe erwürgt;
3) — kogo innu(n) ausbeissen,
vertreiben, verjagen; ciagle(ni
intrygami został -ziony z tego
domu er wurde aus diesem
Hause durch ewige Intrigen
vertrieben; stare pszczoły
-zły młode die alten Bienen
haben die jungen ausgebeissen;
II. — się, *vr.* sich heraus-
beißen, sich aufraffen; sich von
einer Krankheit erholen.

Wygrzanie, Wygrzyzie-
nie, -nia, *sn.* Ausbeissen *n.*,
Herausfreissen *n.*

Wygrzymolenie, -nia, *sn.*
Ausstrigeln *n.*

Wygrzymolić, -lę, -liłem,
va. perf. ausstrigeln.

Wyrzać, -grzeje, -grza-
łem, *I. va. perf.*; Wyrze-
wać, -wam, -wałem, *I. va.*
imperf. auswärmen, durch-
wärmen; — dla chorego kół-
ko das Bett für den Kranken
durchwärmen; *II.* — się, *vr.*
sich wärmen, sich erwärmen,
sich durchwärmen; kot się -wa

na słońcu die Raße wärmt sich in der Sonne.

Wyrzanie, Wygrzewanie, -nia, *sn.* Erwärmen *n.*, Durchwärmen *n.*, Auswärmen *n.*; -wanie dula w ognisku fryzerskiem Wärmen der Schürbel; — wiazek zelaza Wärmen des Eisens; — milerza Schwißen *n.* des Meislers, Brühen.

Wygrzebać, -bieć, -bałem, *va. imperf.*; **Wygrzebywać**, -buje, -wałem, *va. perf.* ausgraben, herauscharren, hervorgaben, hervorgaben; kout -buje ziarnka z piasku der Sahn scharrt Samen aus dem Sande heraus; w noey ktos trupa -bał in der Nacht hat jmnđ die Leiche ausgegraben.

Wygrzebanie, Wygrzebywanie, -nia, *sn.* Ausgraben *n.*, Herauscharren *n.*, Hervorgaben *n.*

Wygrzeźnić, -nieć, -niłem, *va. perf.* artiger machen.

Wygrzeźnić, -nieje, -niałem, *vn. perf.* artiger werden.

Wygrzewacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bormärnofen *m.*, Bormärmer *m.*

Wygrzmocenie, -nia, *sn.* Durchprügeln *n.*, Durchwalfen *n.*

Wygrzmocić, -ce, -ciłem, *va. perf.* durchprügeln, durchwalfen.

Wygubiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; **Wygubić**, -bieć, -biłem, *va. perf.* verlieren, herausverlieren; austrotten, vertilgen, vernichten; -biłem pulares z kieszeni ich habe die Börse aus der Tasche verloren; -bił ich wszystkim do szczetu er hat sie alle bis zum letzten ausgerottet.

Wygubianie, Wygubienie, -nia, *sn.* Verlieren *n.*; Bertilgung *f.*, Austrottung *f.*; srodek na — brodawek, pluskw Warzen-, Wanzenvertilgungsmittel *n.*

Wygumować, -muję, -wałem, *va. perf.* steif gummieren.

Wygumowanie, -nia, *sn.* Gummieren *n.*

Wyguzdrać się, -dram, -drałem, *vr. perf.* nach vielem Trödeln, Zaubern fertig werden.

Wygwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Wygwarzyć**, -rze, -rzyłem, *va. perf.* ausplaudern; — się, *vr.* sich ausplaudern.

Wygwizdać, -dam, -dałem, *va. perf.*; **Wygwizdywać**, -duje, -wałem, *va. imperf.* auspfeifen, pfeisend vortragen; sztuke jego -dano w teatrze sein Stück wurde im Theater ausgepfeifen; czy potrafisz — tę melodyę? wirst du dieses Stück pfeifen können?

Wygwizdanie, Wygwizdywanie, -nia, *sn.* Auspfeifen *n.*

Wywoździć, -źdze, -ździłem, *va. perf.* entnageln, die Nägel herausnehmen.

Wygzić, -że, -ziłem, *va. perf.* durch Netzen vertjagen, vertreiben, zum Weggehen nötigen.

Wyhaftować, -tuje, -wałem, *va. perf.* austrocknen, ausnähen.

Wyhaftowanie, -nia, *sn.* Ausnähen *n.*, Austrocknen *n.*

Wyhajtować, -tuje, -wałem, *va. perf.* verhütten, ganz zu Asche verbrennen.

Wyhałasować, -suję, -wałem, *va. perf.* durch Lärmen erreichen.

Wyhandlować, -luje, -wałem, *va. perf.* aushandeln.

Wyhandlowanie, -nia, *sn.* Aushandeln *n.*

Wyharować, -ruje, -wałem, *va. perf.* 1) durch schwere Arbeit erreichen, gewinnen, mühsam erarbeiten; 2) entkräften, schwächen.

Wyhartować, -tuje, -wałem, *va. perf.* härten, erhärten.

Wyhasać się, -sam, -sałem, *vr. perf.* sich satt, müde springen, tanzen.

Wyheblować, -bluje, -wałem, *va. perf.* aushobeln, glatthobeln.

Wyheblowanie, -nia, *sn.* Aushobeln *n.*, Glatthobeln *n.*

Wyhecować, -cuje, -wałem, *va. perf.* ausschleifen, polieren, meßen.

Wyhecowanie, -nia, *sn.* Ausschleifen *n.*, Polieren *n.*, Meßen *n.*

Wyhodować, -duje, -wałem, *va. perf.* aufziehen, aufzichten, durch sorgfältige Pflege großziehen.

Wyhodowanie, -nia, *sn.* Aufziehen *n.*, Aufzichten *n.*

Wyhówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* belgische Senfe.

Wyhukać, -kam, -kałem, *va. perf.* 1) ein Getöse von sich geben; 2) durch Lärmen jmnđn vertreiben; — co na kim etw. durch Lärmen bei jmnđn erreichen.

Wyidealizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* idealisieren.

Wyidealizowanie, -nia, *sn.* Idealisieren *n.*

Wykrzać, -krzam, -krzałem, *va. imperf.*; **Wykrzyć**, -krze, -krzyłem, *va. perf.* den Stöckroten herausnehmen; — kogo jmnđn berupfen, matt machen.

Wykrzanie, Wykrzanie, -nia, *sn.* Herausnehmen *n.* von Stöckroten.

Wyimek, -mku, *pl.* -mki, *sm.* Auszug *m.*

Wyiskać, -kam, -kałem, *va. perf.* auslausen; sorgfältig, mühselig heraussuchen, herausklauben.

Wyiskanie, -nia, *sn.* Auslausen *n.*

Wyiskrać, -krzam, -krzałem, *I. va. imperf.*; **Wyiskrzyć**, -krze, -krzyłem, *I. va. perf.* funkelnd erfellen, strahlend erleuchten; -krzone gwiazdami niebo der hellgestirnte Himmel; *II.* — się, *vr.* 1) sich schneuzen (von Sternen); 2) sich entkräften; 3) — się na okup sich ausbeuteln.

Wyiskrzanie, Wyiskrzanie, -nia, *sn.* Erhellern *n.*, Erleuchten *n.*; — się Schneuzen *n.*, Entkräften *n.*, Ausbeuteln *n.*

Wyistoczenie, -nia, *sn.* Vollführung *f.*

Wyistoczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* wirklich machen, vollführen.

Wyściół, -szozę, -ściem, *va. perf.* wahr machen, vollbringen, vollführen.

Wyjadacz, -a, *pl. -e, sm.* Ausstreifer *m.*, Schmarozer *m.*

Wyjadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Wyjść, -jem, -jadłem, *va. perf.* ausessen, aufessen, aufzehren, austressen; — sie, *vr.* sich vollfressen, schmarozen; — sie z czego sich ausbeissen.

Wyjadanie, Wyjedzenie, -nia, *sn.* Aufessen *n.*, Ausfressen *n.*, Aufzehren *n.*

Wyjałowiać, -wie, -wiałem, *va. imperf.*; Wyjałowić, -wie, -wiłem, *va. perf.* unfruchtbar machen.

Wyjałowić, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* unfruchtbar werden.

Wyjarzmiąć, -miam, -miałem, *vr. imperf.*; Wyjarzmić, -mie, -miłem, *va. perf.* entjochen, vom Joche befreien, aus dem Joche ausspannen.

Wyjarzmienie, -nia, *sn.* Entjochen *n.*

Wyjaśniać, -niam, -niałem, *I. va. imperf.*; Wyjaśnić, -nie, -niłem, *I. va. perf.* 1) aufheitern, aufhellen; — nij czoło heitere deine Stirn auf; — niebo den Himmel heiter machen; 2) erklären, aufklären, Aufschluß geben; — nij mi proszę tę cześć twego listu erkläre mir, bitte, diesen Teil deines Briefes; *II.* — sie, *vr.* 1) sich aufheitern, sich erhellen; — nia się es fängt an, sich aufzuheitern; 2) sich aufklären; — to nieporozumienie już się niło dieses Mißverständnis wurde schon aufgeklärt.

Wyjaśnianie, Wyjaśnienie, -nia, *sn.* 1) Erklärung *f.*, Aufschluß *m.*; 2) Aufheiterung *f.*, Erhellung *f.*

Wyjaśnić, -nieje, -niałem, *vn. perf.* hell, heiter werden.

Wyjawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wyjawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* enthüllen, entdecken, an den Tag, ans Licht bringen, eröffnen, offenbaren, mittheilen, verraten; — komuś tajemnicę

jemand ein Geheimnis entdecken; — wie myśl swoją seine Gedanken enthüllen; — swój plan seinen Plan eröffnen; — sie, *vr.* herauskommen, bekannt werden, zum Vorschein kommen, sich zeigen.

Wyjawianie, Wyjawienie, -nia, *sn.* Entdeckung *f.*, Mitteilung *f.*, Offenbaren *n.*

Wyjazd, -u, *pl. -y, sm.* Ausfahrt *f.*, Abreise *f.*, Abfahrt *f.*, Ausfahren *n.*; musiałem odłożyć swój — ich mußte meine Abreise verschieben; byliśmy przy jeździe pociągu wir waren bei der Abfahrt des Zuges.

Wyjazdowy, *adi.* Abfahrts-

Wyjąć, -ję, -jąłem, *va. perf.*; Wyjmoąć, -muje, -wałem, *va. imperf.* 1) herausnehmen, ausnehmen, ausziehen; — kulę z rany die Kugel aus der Wunde herausziehen; — miecz z pochwy das Schwert aus der Scheide ziehen; — jał kieskę z kieszeni er zog die Börse aus der Tasche heraus; wyjm wszystko z pudełka nimm alles aus der Schachtel heraus; — chleb z pieca das Brot aus dem Ofen schieben; — komu coś z ust jmandm etw. aus der Seele sprechen, jmandm das Wort von der Zunge nehmen; — najpiękniejsze kawałki z jakiegoś pisma die schönsten Stellen aus einer Schrift herausnehmen; 2) ausnehmen, ausschließen; ta ustawa nie -muje nikogo dieses Gesetz macht keine Ausnahmen; — jawczy mit Ausnahme, ausgenommen; — jety z pod prawa rechtlos, der Rechte verlustig.

Wyjądrzać, -drzam, -drzałem, *va. imperf.*; Wyjądrzyć, -drze, -drzyłem, *va. perf.* 1) den Kern herausnehmen; 2) auseinanderlegen, erklären.

Wyjądrzanie, Wyjądrzenie, -nia, *sn.* 1) Herausnehmen *n.* des Kernes; 2) Auseinanderlegen *n.*, Erklären *n.*

Wyjąkać, -kam, -kałem, *va.* Wyjąkać, -nę, -nałem, *va.*

perf.; Wyjąkiwać, -kuje, -wałem, *va. perf.* herausstottern, stotternd herausbringen, herausstammeln.

Wyjąkanie, Wyjąkiwanie, -nia; Wyjąknięcie, -cia; *sn.* Herausstottern *n.*, Herausstammeln *n.*

Wyjątek, -tku, *pl. -tki, sm.* 1) Ausnahme *f.*; niema reguły bez -tku (es gibt keine Regel ohne Ausnahme; wszyscy bez -tku głosowali za nim alle ohne Ausnahme stimmten für ihn; 2) Auszug *m.*; czytałem tylko -tki z tej powieści ich habe nur Auszüge aus diesem Roman gelesen.

Wyjątkowy, *adi.*; Wyjątkowo, *adv.* Ausnahms-, Ausnahmungs-, ausnahmungsweise.

Wyjątrzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* auseitern, ausschmären.

Wyjątrzenie, -nia, *sn.* Auseitern *n.*, Abschwären *n.*

Wyjiec, -jca, *pl. -jee, sm.* Brüllaffe *m.*

Wyjechać, -jadę, -chałem, *vn. perf.*; Wyjeżdżać, -dzam, -dzałem, *vn. imperf.* ausfahren, hinausfahren; abreisen; — za granicę ins Ausland fahren; — komu naprzeciw jmandm entgegenfahren; — chał w trzy dni po ślubie er ist drei Tage nach der Hochzeit abgereist; — z czym mit etw. vorgeht kommen, etw. aufstehen, auf Tapet bringen; zawsze -dzasz ze swoim majątkiem du erzählst mir immer von deinem Vermögen; zawsze -dzie z czymś niepotrzebnem er pläßt immer mit etw. Unnötigem heraus; znowu mi z tem -dzasz? kommst du mit wieder damit?; — z czym jak z ślepa kobyłą na targ mit etw. zur Unzeit herausplaten.

Wyjechanie, Wyjeżdzenie, -nia, *sn.* Ausfahren *n.*, Herausfahren *n.*, Abreisen *n.*; Herausplaten *n.*

Wyjednać, -nam, -nałem, *va. perf.*; Wyjednywać, -nuje, -wałem, *va. imperf.* 1) ermitteln, verthaffen; —

komu przebaczenie jmnđm Verzeihung auswirken; — łaskę (Grade auswirken; 2) ausgleichen.

Wyjednanie, Wyjednywanie, -nia, *sn.* 1) Erwirken n., Auswirken n., Verschaffen n.; 2) Ausgleichen n.

Wyjeżdzenie, Wyjeść, siehe: Wyjadanie, Wyjadać. Wyjezdne, -go, *sing.* tant. *sn.* Ausfahrt f., Abreise f.; przy -m bei der Abreise; jestem na -m ich bin im Begriffe abzureisen.

Wyjezdny, *adi.* Abreise-. Wyjeździć, -ździe, -ździłem, *va. perf.*; Wyjeździć, -dzam, -dzałem, *va. imperf.* ausfahren; — konia das Pferd zureiten; — drogę den Weg ausfahren; — kogo jmnđm tüchtig heruntermachen, ausschelten.

Wyjeźzać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Wyjeźżyć, -że, -żyłem, *va. perf.* Stacheln aufstellen, aufspreizen.

Wyjeżzanie, Wyjeżzenie, -nia, *sn.* Aufstellen n., Aufspreizen n. von Stacheln.

Wyjeżdżanie, Wyjeżdżenie, -nia, *sn.* Ausfahren n., Ausreiten n.

Wyjęcie, -cia; Wymownianie, -nia, *sn.* Ausnehmen n., Herausnehmen n., Ausziehen n.; — kół Ausbinden n. der Räder.

Wyjęć, -cę, -czalem; Wyjęknąć, -kne, -knalem, *vn. und va. perf.* herausziehen, seufzend, stöhnend, ächzend herausstoßen; — co etw. erseufzen, erstöhnen.

Wyjęczenie, -nia; Wyjęknięcie, -cia, *sn.* Herausziehen n., Erseufzen n., Erstöhnen n.

Wyjęzyczyć się, -cę, -czyłem, *vr. perf.* sich verständigen; nie móz się — sich nicht recht ausdrücken können.

Wyrzeć, -rzę, -rzałem, *vn. perf.*; Wyzierać, -ram, -rałem, *vn. imperf.* ausschauen, herauschauen, heraussehen.

Wyrzienie, Wyzieranie, -nia, *sn.* Ausschauen n., Heraussehen n.,

Wyjście, Wyjść, siehe Wychodzić, Wychodzenie.

Wyjuczenie, -nia, *sn.* Abnehmen n. des Saumsattels.

Wyjuczyć, -cę, -czyłem, *va. perf.* den Saumsattel abnehmen.

Wyjurzyć się, -rzę, -rzyłem, *vr. perf.* ausbodenzen, den Bodgestank von sich geben, verschwinden machen.

Wyjuszenie, -nia, *sn.* Entjauchen n.

Wyjuszyć -szę, -szyłem, *va. perf.* entjauchen, das Tierblut auslaufen lassen.

Wyka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Vicia) Wicke f.; — hiszpańska Erve f.; — wonna Bogelwiede; — tyczna Bohnenstintbaum; — siewna Wikentlee m., Sparfette f., türfischer Klee.

Wykadzać, -dzam, -dzałem, *va. und vn. imperf.*; Wykadzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* 1) austrüchern; — pokój das Zimmer austrüchern; 2) — kogo jmnđm verjagen, vertreiben.

Wykadzanie, Wykadzenie, -nia, *sn.* 1) Austrüchern n.; 2) Verjagen n.

Wykalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wykolnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* austüchen; — komu czem oczy jmnđm mit etw. die Augen austüchen; — się *vr.* sich hervor-, herausstehen, sich herauswinden.

Wykalanie, Wykluwanie, Wyklucie, Wykolnięcie, -cia, *sn.* Austüchen n., — się, Hervorstehen n.

Wykalaczka, Wykalaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bahnstocher m.

Wykamieniować, -niuję, -wałem, *va. perf.* die Steine auslesen, vom Acker weg-schaffen.

Wykapać, -pię, -pałem, *vn. perf.* tropfenweise auslaufen; — ny wie aus den Augen geschritten, im höchsten Grade ähnlich.

Wykapłonic, -nie, -niłem, *va. perf.* kastrieren, zum Kastraten machen.

Wykaplonienie, -nia, *sn.* Kastrieren n.

Wykapturzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wykapturzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* die Rindschappe abnehmen; — się, *vr.* aus dem Orden treten.

Wykarać, -ram, -rałem, *va. perf.* ausstrafen, durch Strafen vertilgen.

Wykarbować, -buję, -wałem, *va. perf.* ausferben, Kerben ausschneiden.

Wykarbowanie, -nia, *sn.* Ausferben n.

Wykarczować, -czuję, -wałem, *va. perf.* austoben.

Wykarczowanie, -nia, *sn.* Austoben n.

Wykarmiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Wykarmić, -mie, -miłem, *va. perf.* ausfüttern, ausmästen, auf-füttern, aufziehen; großsäugen.

Wykarmianie, Wykarmienie, -nia, *sn.* Ausfüttern n., Ausmästen n., Großziehen n.; Groß-säugen n.

Wykastrować, -struję, -wałem, *va. perf.* kastrieren.

Wykastrowanie, -nia, *sn.* Kastrieren n.

Wykaszać, -szlam, -szlałem, *vn. perf.*; Wykaszliwać, -luje, -wałem, *vn. imperf.* aushusten, hustend herauswerfen, vollends aushusten; — się, *vr.* sich völlig aushusten; den Husten los werden.

Wykaszlanie, Wykaszliwanie, -nia, *sn.* Aus-husten n.; Husteln n., Ge-hulste n.

Wykatować, -tuje, -wałem, *va. perf.* jmnđm hents-mäßig behandeln, prügeln, peitschen, martern.

Wykaz, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausweis m., Nachweis m., — hipoteczny Hypothekenschein m.; — dowodów przewozowych Übergabverzeichnis n. der verjandten Güter; — dowodów przewozowych nadeszłych Abgabverzeichnis der angekommenen Transporte; — gospodarki Ge-barungsausweis; — kar

pieńicznych Ausweis über verzehnete Strafbeträge; — monety Münzliste *f.*, Sortenzettel *m.*; — obciążenia poczty Gügelastungsanweisung; — odbiorczy Übernahmeverzeichnis; — odzieży stuzbowej Dienstkleider-Beteilungsliste *f.*; — ogólny potrzebnych materjaków Materialpräliminare *pl.*; — opłat zawierzonych Kreditierungsausweis; — prózny Fehlausweis; — przeladunku Umladefchein; — przesyłek waznych z urzędu Konfignation *f.* über nachgenogene Frachtgüter; — taboru kolejowego Wagenstandsausweis; — tłumoków przyjetych Aufgabeprotokoll *n.* über Gepäc; — wyładowania Ausladechein, Entladechein.

Wykazac, -zę, -załem, *va. perf.*; **Wykazywać**, -zuję, -wałem, *va. imperf.* ausweisen, beweisen, nachweisen, dazun, sehen lassen; — zę ci z dokumentów, że jestem w swoim prawie ich werde dir aus den Dokumenten beweisen, daß ich in meinem Rechte bin; — swój ród szlachecki seine adelige Herkunft ausweisen; rachunkiem matematycznym zał mylność... durch eine mathematische Rechnung bewies er das Irthümliche...; — lismy już na inuemu miejsen, że... wir haben schon an anderer Stelle nachgewiesen, daß...; — sie, *vr.* sich ausweisen, sich legitimieren.

Wykazalny, nachweisbar, nachweislich.

Wykazanie, **Wykazywanie**, -nia, *sn.* Ausweisen *n.*, Beweisen *n.*, Nachweisen *n.*; — sie Legitimation *f.*

Wykapać, -pie, -pałem, *va. perf.* ausbaden; — sie, *vr.* sich ausbaden, (sich) baden.

Wykapanie, -nia, *sn.* Ausbaden *n.*

Wykasać, -sam, -sałem; **Wykasić**, -szę, -silem, *va. perf.* ausbeissen, herausbeissen, wegbeissen, wegschneiden; — sie, *vr.* sich wechselseitig zantzen,

sich herumbeissen; — sie z czego sich losmachen.

Wykasanie, **Wykaszanie**, -nia, *sn.* Ausbeissen *n.*, Heraus-, Wegbeissen *n.*, Wegschneiden *n.*

Wykichać, -cham, -chałem; **Wykichać**, -nę, -nałem; *va. perf.*, ausniesen; — sie, *vr.* sich ausniesen; sich vollends ausniesen.

Wykichanie, -nia, *sn.* Ausniesen *n.*

Wykiczać, -zam, -załem; **Wykiczać**, -znię, -znałem; *va. perf.* abzäumen, das Gebiß abnehmen; — sie, *vr.* zügellos losgehen, darauf losstürmen.

Wykielzanie, -nia; **Wykielzaniecie**, -cia, *sn.* Abzäumen *n.*

Wykierować, -ruję, -wałem, *va. perf.* die gehörige Richtung geben, lenken, leiten; potrafiemy sobie zaradzić i interesa — pomyślnie wir werden uns zu raten und den Geschäften eine günstige Richtung zu geben wissen; — kogo na co imndn zu etw. machen; — kogoś na porządnege czlowieka aus imndm einen anständigen Menschen machen; — kogo imndn anführen, übel beraten, in die Patsche bringen; — sie, *vr.* sich in die Patsche bringen; — sie na co etw. werden.

Wykierowanie, -nia, *sn.* Lenken *n.*, Leiten *n.*, Führen *n.*; übles Mitspielen.

Wykinać, -nę, -nałem, *va. perf.* herauswerfen.

Wykipieć, -pie, -piałem, *vn. perf.* ausfochen, auslaufen, fochend übergehen, übersteben.

Wykipienie, -nia, *sn.* Ausfochen *n.*, Auslaufen *n.*, Übersteben *n.*

Wykipnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* (Agaricia) Schwammkoralle *f.*

Wykisieć, -szę, -silem; **Wykisnąć**, -snę, -snałem, *vn. perf.* völlig ausgären, beim Gären überlaufen.

Wykisienie, -nia; **Wykisieniecie**, -cia, *sn.* Ausgären *n.*

Wykitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ausfitten, mit Kitt ausfleben.

Wykitowanie, -nia, *sn.* Ausfitten *n.*

Wykiwać, -wam, -wałem, *va. perf.* herausrütteln, herauschlenfern; — gwóził z deski einen Nagel aus einem Brette herauschlenfern; — kogo imndn nasführen, in die Klemme bringen.

Wykiwanie, -nia, *sn.* Herausrütteln *n.*, Herauschlenfern *n.*; übler Dienst.

Wyklajstrować, -struję, -wałem, *va. perf.* ausfleben, auskleistern.

Wyklajstrowanie, -nia, *sn.* Ausfleben *n.*, Auskleistern *n.*

Wyklarować, -ruję, -wałem, *va. perf.* aufklären, abklären, klar machen; — sie, *vr.* klar werden, sich klären.

Wyklaskać, -skam, -skalem, *va. perf.*; **Wyklaskiwać**, -skuję, -wałem, *va.* und *vn. imperf.* aus-, heraus-, hervorlatfschen; lange klatschen.

Wyklaskanie, **Wyklaskiwanie**, -nia, *sn.* Auslatfschen *n.*; Hervorlatfschen *n.*

Wykląć, -knie, -knałem, *va. perf.*; **Wyklnąć**, -nam, -nałem, *va. imperf.* verfluchen, in den Bann tun.

Wyklecenie, -nia, *sn.* Herausbasteln *n.*

Wyklecić, -cę, -cilem, *va. perf.* herausbasteln.

Wyklejać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; **Wykleić**, -ję, -ilem, *va. perf.* ausfleben, ausleimen.

Wyklejanie, **Wyklejenie**, -nia, *sn.* Ausfleben *n.*, Ausleimen *n.*

Wyklekotać, -tam, -tałem, *va. perf.* ausplappern, ausklappern; — co na kim imndm etw. abschwätzen, absdringen.

Wyklekotanie, -nia, *sn.* Ausplappern *n.*, Ausklappern *n.*

Wyklepac, -pie, -pałem, *va. perf.* 1) (her)ausklopfen; 2) abnutzen, abdreihen; 3) auschwätzen.

Wyklepanie, -nia, *sn.* 1) (Her)-Ausstopfen *n.*; 2) Abnürzen *n.*; 3) Abdrücken *n.*; 4) Ausschlagen.

Wykłęcie, -cia; Wyklinanie, -nia, *sn.* Verfluchen *n.*; Verwünschen *n.*; Bannfluch *m.*

Wykłęczość, -cze, -czatem, *va. perf.* ausknien, durch Knien erreichen, kniend erbetteln; — sie, *vr.* ausknien, gehörige Zeit gekniet haben.

Wykłączenie, -nia, *sn.* Ausknien *n.*

Wyklesłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Konvergenz *f.*, Runderhabenheit *f.*

Wyklesły, *adi.*; Wyklesło, *adv.* bauchig, rund, erhaben, konver.

Wyklesnąć, -nę, -nętem, *vr. perf.* sich von innen heraus erheben, sich aufbauchen, sich aufbucfeln, bauchig, rund, erhaben werden.

Wyklina, siehe: Wiklina.

Wyklinać, -nam, -nałem, 1) *va. perf.* siehe: Wykłać; 2) *vr. perf.* fluchen.

Wyklinienie, -nia, *sn.* Aufteilung *f.*

Wykluczać, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Wykluzyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* ausschließen, ausschneiden, ausstoßen; — kogo z uniwersytetu jmnnd von der Universität ausschließen; został czony z towarzystwa er wurde von der Gesellschaft ausgeschlossen.

Wyklad, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Vortrag *m.*; Darstellung *f.*, Darlegung *f.*; — y uniwersytetu ludowego die Vorträge der Volksuniversität; ucze-szczać na -y die Vorträge besuchen, frequenteren; — systematyczny filozofii systematische Darstellung der Philosophie; z całego tego -u okazuje się . . . aus diesem ganzen Vortrag geht hervor. . . ; -y jego są bardzo interesujące seine Vorträge sind sehr interessant; 2) Schaustellung *f.*, Einlegen *n.*, Auslegen *n.*; chleb ów Schaubrot *n.*;

stół ów der Schaubrottisch *m.*; 3) Auslegung *f.*, Erklärung *f.*

Wykladać, -a, *pl.* -e, *sm.* Ausleger *m.*, Exeget *m.*, Erklärer *m.*; — snów Traumdeuter *m.*

Wykladać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Wyłożyć, -zę, -żyłem, *va. perf.* 1) auslegen, hinauslegen, herauslegen; — wszystko z kufra na stół alles aus dem Koffer auf den Tisch legen; 2) auslegen, verkleiden, einlegen; zaczął całą posadzkę — marmurowe er ließ den ganzen Fußboden er ließ mit Marmor verkleiden; szafa -dana drzewem mahoniowem ein mit Mahagoniholz eingelepeter Schrank; 3) vortragen, Vorträge halten; -klada historyę na tutaj-szym uniwersytecie er trägt an der hiesigen Universität Geschichte vor; nikt tak jasno nie -klada jak on niemand trägt so klar vor wie er; 4) erklären, deuten, auslegen; — jakiegoś autora einen Autor erklären; różni różnie -dali verschiedene haben es verschieden gedeutet; -żył mu sen jego sie haben ihm seinen Traum gedeutet; 5) vorstrecken, auslegen; -łóż za mnie tymczasem tę kwotę a zwróć ci z podziękowaniem lege einstweilen diese Summe für mich aus und ich werde sie dir mit Dank zurückerstatten; — na co für etw. verwenden; 6) — konie, woły die Pferde, die Ochsen ausspannen.

Wykładanie, Wyłożenie, -nia, *sn.* Auslegen *n.*, Darlegen *n.*, Erklären *n.*, Deuten *n.*, Vortragen *n.*, Exegese *f.*; Ausspannen *n.*

Wykładania, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Ausladerampe *f.*

Wykładniczy, *adi.* Exponential-; — rachunek różnicowy mit Größen von verschiedenen Exponenten.

Wykładnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Exponent *m.*, Anzeiger *m.*, Verhältnis-, Wurzelzeiger *m.*

Wykładność, -ści, *sing.* tant. *sf.* Auslegbarkeit *f.*

Wykladny, *adi.*; Wykładnie, *adv.* 1) auslegbar, erörtert, deutlich; 2) zum Aus-einanderlegen, -klappen.

Wyklamać, -mie, -małem, *va. perf.* ausflügen, durch Flügel erreichen, erflügen; — się, *vr.* durch Flügel loskommen, sich herausflügen.

Wyklamanie, -nia, *sn.* Herausflügen *n.*, Erflügen *n.*

Wykłosieć się, -szę, -siłem, *vr. perf.* alle Ähren bekommen, in die Ähren schiefen, gereift sein.

Wykłócenie, -nia, *sn.* Auszanken *n.*

Wykłócić, -cę, -ciłem, *va. perf.* erzanzen, auszanken, durch Zanken erreichen; — się, *vr.* sich auszanken; zu zanken aufhören.

Wykluć, -kłuje, -kłułem, *va. perf.*; Wykluwać, -wam, -wadem, *va. imperf.* ausstechen, ausspitzen, durchspitzen; — się, *vr.* sich durch Bissen und Stechen hervorarbeiten, ausbrechen, aus dem Ei kriechen.

Wyknać, -kne, -kłem, *vr. imperf.* sich gewöhnen, angewöhnen.

Wyknieć, -cia; Wyknie-nie, -nia, *sn.* Gewöhnen *n.*, Angewöhnen *n.*

Wykocenie się, -nia, *sn.* Lämmern *n.*, Zickeln *n.*

Wykochać, -cham, -cha-łem, I. *va. perf.* 1) innigst lieb gewinnen; 2) — rośliny das Wachstum der Pflanzen fördern; II. — się, *vr.* sich genug lieben, viel geliebt haben; 2) gut fortkommen, üppig aufschließen.

Wykocić się, -cę, -ciłem, *vr. perf.* lämmern, zickern, Junge werfen.

Wykoleić, -ję, -item, *va. perf.* entgleisen; — się, *vr.* entgleisen; pociąg leił się der Zug ist entgleit.

Wykolejenie, -nia, *sn.* Entgleisung *f.*; — pociągu Zugsentgleisung *f.*

Wykolnąć, Wykolnieć, siehe: Wykalać, Wykalanie.

Wykolatać, -tam, -tałem, *va. perf.* ausklopfen, wegklopfen, durch Klopfen erreichen,

auspochen; — co na kim durch vieles Bitten, Mahnen etc. von jmdm erreichen; — sie, *cr.* sich mit Mühe und Not herausarbeiten, losmachen.

Wykolatanie, -nia, *sn.* Auskloppen *n.*, Auspochen *n.*

Wykolysać, -szę, -sadem, *va. perf.* aus-, herausschaukeln; wiegen; — kogo jmdm aufziehen.

Wykolysanie, -nia, *sn.* Aus-, Herausschaukeln *n.*

Wykomenderować, -ruję, -wałem, *va. perf.* detachieren, abordnen, abkommandieren.

Wykomenderowanie, -nia, *sn.* Detachieren *n.*, Abordnen *n.*, Abkommandieren *n.*

Wykomplementować, -tuje, -wałem, *va. perf.* hinauskomplimentieren, durch Komplimente wegbringen.

Wykonać, -nam, -nałem, *va. perf.*; **Wykonywać**, -nuję, -wałem, *va. imperf.* verrichten, vollziehen, ausüben, vollstrecken, voll-, ausführen; żaden z nich nie chciał — okrutnego rozkazu keiner von ihnen wollte den graujamen Befehl vollführen; — na kim karę śmierci die Todesstrafe an jmdm vollstrecken; pojął mój plan i — nał go jak najdokładniej er hat meinen Plan begriffen und ihn aufs genaueste ausgeführt; — nato się eś ist vollbracht; — sumienie swoje obowiązki seine Pflichten, Funktionen gemessenhaft ausüben, verrichten; — przysięgę den Eid leisten.

Wykonalność, -ści, *sing.* tant. *sf.* Ausführbarkeit *f.*, Vollstreckbarkeit *f.*

Wykonalny, *adi.* ausführbar, vollstreckbar.

Wykonanie, **Wykonywanie**, -nia, *sn.* Berrichtung *f.*, Ausübung *f.*, Vollstreckung *f.*, Ausföhrung *f.*, Berrichten *n.*, Ausüben *n.*, Vollstrecken *n.*, Vollführen *n.*; komu mam polecić — wyroku? wem soll ich die Vollstreckung des Urtheils auftragen? — tej rzeźby jest tak delikatne, że...

die Ausführung dieser Bildhauerarbeit ist sozart, daß...; to niepodobne do -nia das ist unausführbar.

Wykonawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Vollstrecker *m.*, Vollführer *m.*, Vollzieher *m.*, Exekutor *m.*

Wykonawczy, *adi.* vollziehend, vollstreckend, exekutiv; władza -cza vollziehende Gewalt, Exekutive *f.*; — zarząd Exekutiveverwaltung *f.*; — cza rada Vollziehungsrat *m.*

Wykonawczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Vollstreckerin *f.*, Vollzieherin *f.*

Wykonypować, -puję, -wałem, *va. perf.* ausdenken, ausfinden, konzipieren, ausklügeln, ausfindig machen.

Wykonypowanie, -nia, *sn.* Ausdenken *n.*, Ausfinden *n.*, Konzipieren *n.*, Ausklügeln *n.*

Wykończyć, -czam, -czatem, *va. imperf.*; **Wykończyć**, -czę, -czyłem, *va. perf.* beenden, vollenden; ausfertigen, fertigstellen; dzieło jeszcze nie -czono das Werk ist noch nicht vollendet; to nie jest starannie -czono das ist nicht sorgfältig ausgefertigt.

Wykończenie, **Wykończenie**, -nia, *sn.* Vollenden *n.*, Ausfertigen *n.*, Fertigstellen *n.*, Ausarbeiten *n.*, Finalisieren *n.*

Wykop, -u, *pl.* -y, *sm.* Erdaushebung *f.*, Abtrag *m.*; — boczny Seitenentnahme *f.*, Materialgraben *m.*; — dla tamy Wurzelgraben.

Wykopać, -pie, -pałem, *va. perf.*; **Wykopywać**, -puję, -wałem, *va. imperf.* ausgraben; — dół, rów, studnię ein Loch, einen Graben, einen Brunnen ausgraben; — się, *cr.* sich herausgraben, sich durcharbeiten.

Wykopalisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Ausgrabung *f.*

Wykopanie, **Wykopywanie**, -nia, *sn.* Ausgraben *n.*

Wykopka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ausrodung *f.*

Wykopyć się, -cę, -cilem, *vr. perf.* 1) den Hornhus verlieren, sich auslaufen, löten;

2) krepieren, alle vier von sich strecken.

Wykorcić, -cę, -cilem, *va. perf.* herauswürmen, herausbeißen, wegtreiben.

Wykorzeniacz, -a, *pl.* -e; **Wykorzeniciel**, -a, *pl.* -e, *sm.* Ausrotter *m.*

Wykorzeniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Wykorzenieć**, -nie, -niłem, *va. perf.* auswurzeln, entwurzeln, mit der Wurzel austreiben; vernichten, austrotten; — chwasty das Unkraut jäten; starałem się nadaremnie — w nim tę skłonność do kłamstwa ich trachtete umsonst, bei ihm diese Neigung zur Lüge auszurotten.

Wykorzenianie, **Wykorzenienie**, -nia, *sn.* Entwurzeln *n.*, Auswurzeln *n.*, Vernichten *n.*, Ausrotten *n.*

Wykosić, -szę, -siłem, *va. perf.* ausmähen.

Wykoszenie, -nia, *sn.* Ausmähen *n.*

Wykoszlawić, -wię, -wiłem, *va. perf.* trümmen machen, verbrechen; verunstalten.

Wykoszlawienie, -nia, *sn.* Verbrechen *n.*, Krümmen *n.*

Wykosztować, -tuje, -wałem, *va. perf.* auskosten.

Wykot, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausheken *n.*, Brut *f.*

Wykować, -wam, -wałem; **Wykuć**, -kuje, -kułem, *va. perf.* ausmeißeln, aushöhlen, fertig schmieden; aus-hauen, einprägen, eindrücken.

Wykowanie, -nia; **Wykucie**, -cia, *sn.* Ausmeißeln *n.*, Aus schmieden *n.*, Aus-hauen *n.*, Einprägen *n.*

Wykowina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Widenstroh *n.*; -ny panowie Flannenstein *m.*

Wykowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Widenfeld *n.*

Wykowy, *adi.* Widen-

Wykpać, -pam, -pałem, *va. perf.* ausschelten, heruntermachen.

Wykpić, -pie, -piłem, *va. perf.*; **Wykpiwać**, -wam, -wałem, *vr. perf.* verhöhen; ansoppen, auslöden, ablöden;

— się, *vr.* sich durch List aus einer Schlinge ziehen.

Wykpicie, -cia; **Wykpiwanie**, -nia, *sn.* Ausfoppen *n.*, Auslöden *n.*

Wykpigrosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Betrüger *m.*, Bauernfänger *m.*

Wykraczać, -czam, -czalem, *vn. imperf.*; **Wykroczyć**, -czę, -czyłem, *vn. perf.* ausbrechen, überschreiten, übertreten; — za granicę swoich powinności die Grenze seiner Befugnisse überschreiten; — przeciwko prawu das Gesetz übertreten.

Wykraczanie, **Wykroczenie**, -nia, *sn.* Ausbreitung *f.*, Übertretung *f.*

Wykradać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; **Wykraść**, -dne, -dłem, *va. perf.* herausstehlen, wegstehlen, entführen; — coś ze szafy etw. aus dem Schranke herausstehlen; — komu córke jmnmd die Tochter entführen; — pannę z klasztoru ein Mädchen aus dem Kloster entführen.

Wykradanie, **Wykradzenie**, -nia, *sn.* Herausstehlen *n.*, Entführen *n.*

Wykrakać, -kam, -kałem, *vn. perf.* krächzend herausbringen, wie ein Unglücksrabe krächzen, austrächzen.

Wykrakanie, -nia, *sn.* Austrächzen *n.*

Wykrapiać, -piam, -piałem, *va. imperf.*; **Wykropić**, -pię, -piłem, *va. perf.* 1) austropfen; 2) besprenkeln; 3) durchwalfen.

Wykrapianie, **Wykropienie**, -nia, *sn.* 1) Auströpfeln *n.*; 2) Besprenkeln *n.*; 3) Durchwalfen *n.*

Wykrasić, -szę, -siłem, *va. perf.* verschönern; recht fett zürsten.

Wykrawać, -wam, -wałem; **Wykrawać**, -jam, -jałem, *va. imperf.*; **Wykroić**, -ję, -iłem, *va. perf.* ausschneiden, herausschneiden; — kawał mięsa ze brodka ein Stück Fleisch aus der Mitte herausschneiden; — formę na suknie einen Kleiderschnitt zuschneiden; —

komu sztukę, kurzę jmnmd einen Streich spielen.

Wykrawanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* polnische Bauernmütze.

Wykrawek, -wka, *pl.* -wki, *sm.* Ausschneißel *n.*, Abschneißel *n.*

Wykrzązać, -żam, -żałem, *I. va. imperf.*; **Wykrzążyć**, -że, -żyłem, *I. vn. perf.* herumtreiben; *II. va.* herausjirkeln, jirkelförmig herausschneiden.

Wykres, -u, *pl.* -y, *sm.* Abriß *m.*

Wykreskować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ausballotieren, durch Abstimmung ausmerzen, bei einer Wahl durchfallen lassen.

Wykreślać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Wykreślić**, -ię, -liłem, *va. perf.* 1) austreichen; — kogo z listy zaproszonych jmnmd aus der Liste der Eingeladenen streichen; 2) abzeichnen, verzeichnen, konstruieren, mathematische Figuren zeichnen.

Wykreślanie, **Wykreślenie**, -nia, *sn.* 1) Austreichen *n.*; 2) Abzeichnen *n.*, Abzeichnung *f.*, Abriß *m.*, Aufriß *m.*, geometrische Konstruktion.

Wykreślny, *adi.*; -na geometrya darstellende Geometrie.

Wykrecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; **Wykrecić**, -cę, -ciłem, *va. perf.* ausbrechen, herausdrehen, herauswinden, herausziehen, verdrehen; — bielzonę Wäsche auswinden; — nabój ze strzelby die Ladung aus der Finte herausziehen; choroba -ciła mu wszystkie członki die Krankheit hat ihm alle Glieder ausgedreht; — oczy die Augen verdrehen; — co od kogo etw. von jmnmd herauswindeln, durch Schwindel herausbekommen; — czem etw. schwingen, schwenken; — się, *vr.* sich nach allen Seiten drehen. sich winden; sich herausdrehen; sich umdrehen; — się na obcasie sich auf dem Absätze umdrehen, weggehen; on się zawsze potrafi — er weiß sich immer

zu helfen, sich aus der Schlinge zu ziehen, sich loszulösen.

Wykręcanie, **Wykręcenie**, -nia, *sn.* Herumdrehen *n.*, Herauswinden *n.*, Herausziehen *n.*; Herausflügen *n.*

Wykręć, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Ausflucht *f.*, Dreherei *f.*, Schwindelei *f.*; -y prawne juristische Feinessen; powiedz otwarcie bez -ów, z czem cię tu przysłano sage aufrichtig ohne Ausflüchte, womit man dich hergeschickt hat; 2) Kräger *m.*, Flintenträger, Kugelschießer *m.*

Wykręćak, -a, *pl.* -i, *sm.* Krummholz *n.*, junge verdorrte Riefer, die mit der Wurzel herausgedreht wird.

Wykręćarski, *adi.* Schwindlerisch.

Wykręćarstwo, -wa, *sing. tant. sn.*; **Wykręćność**, -ści, *sing. tant. sn.* Dreherei *f.*, Schwindelgeist *m.*, Verschlagenheit *f.*, Kniffigkeit *f.*, Verschmißtheit *f.*

Wykrętny, *adi.* verschlagen, kniffig, verschmißt.

Wykrochmalenie, -nia, *sn.* Ausstärken *n.*, Steifmachen *n.*

Wykrochmalic, -ię, -liłem, *va. perf.* stärken, mit Stärkemehl austeifen.

Wykroczenie, -nia, *sn.* Übertretung *f.*

Wykroczyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Übertreter *m.*

Wykroczyć, siehe: Wykrawać.

Wykrojenie, -nia, *sn.* Ausschneiden *n.*

Wykropić, **Wykropienie**, siehe: Wykrapiać. Wykrapianie.

Wykrot, -u, *pl.* -y, *sm.* vom Sturme entwurzelter Baum, Windwurf *m.*

Wykrój, -oju, *pl.* -oje, *sm.* 1) Ausschneißel *m.*; 2) Schablonen *f.*; Stanze *f.*, Stampel *f.*, Matrize *f.*, Ausdauer *m.*, Prägfiengel *m.*, Geseß *m.*; — szyny Einklingung *f.* einer Schiene; oje walca Kaskiber *m.*, Matrize *f.*, Vertiefung *f.*

Wykruszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; **Wykruszyć**, -szę, -szylem, *va. perf.* ausbröckeln, ausförmeln, in Braten auflösen und ausfallen lassen, ausreiben, ausbröckeln; — zboże z kłosów das Korn aus den Ähren reiben; — się, *vr.* ausbröckeln, stückweise ausfallen, sich ausreiben; -szył mi się zęb in Zahn ist mir ausgebrochen.

Wykruszanie, **Wykruszenie**, -nia, *sn.* Ausbröckeln *n.*; Ausreiben *n.*; Ausförmeln *n.*

Wykrycie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* Entdeckung *f.*

Wykryć, -ję, -łem, *va. perf.*; **Wykrywać**, -wam, -wałem, *va. imperf.* entdecken, aufdecken.

Wykrzesać, -sam, -sałem, *I. va. perf.*; **Wykrzesywać**, -suję, -wałem, *I. va. imperf.* 1) Feuerfunken heraus schlagen, ansuchen, erwecken; 2) — kogo jmnnd abh schleifen, biden, bearbeiten; *II.* — się, *vr.* sich ab schleifen, sich biden.

Wykrztusić, -szę, -siłem, *va. perf.* hustend herausbringen, heraushusten, herauswürgen; herausstottern.

Wykrztuszenie, -nia, *sn.* Heraus husten *n.*, Herauswürgen *n.*; Herausstottern *n.*

Wykrzyzczyć, -czę, -czalem, *va. perf.* herausschreien, durch Geschrei erreichen, vertreiben; — kogo jmnnd beschimpfen, ausschelten; — się, *vr.* sich ausschreien, sich heiser schreien.

Wykrzyczenie, -nia, *sn.* Heraus schreien *n.*, Ausschreien *n.*

Wykrzyk, -u, *pl.* -i, *sm.* Ausruf *m.*; Ausschrei *m.*; — boleści der Ausschrei des Schmerzes; -i radości Jubelrufe.

Wykrzyknąć, -knę, -knąłem, *vn. perf.*; **Wykrzykiwać**, -kuję, -wałem, *vn. imperf.* ausschreien, einen Schrei von sich geben; lärmen, ausrufen; a więc -kuijmy: „niech żyje“ also laßt uns ausrufen: er lebe hoch; — z radości ein Freudengeschrei erheben, jauchzen; tłum zaczął coś groźnie

— die Menge fing an drohend zu lärmen; — kogo czem jmnnd zu etw. ausrufen.

Wykrzyknięcie, -cia; **Wykrzykiwanie**, -nia, *sn.* Ausschreien *n.*, Ausschreien *n.*, Ausrufen *n.*

Wykrzyknyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Ausrufungszeichen *n.*; Interjektion *f.*, Empfindungswort *n.*

Wykrzyknykowy, *adi.* Ausrufungszeichen-, Interjektions-.

Wykrzywzenie, -nia, *sn.* Erpressen *n.*, Erreichen *n.* durch Ungerechtigkeit.

Wykrzywdzić, -dzę, -dziłem, *va. perf.* durch Ungerechtigkeit erpressen, erlangen.

Wykrzywiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Wykrzywić**, -wie, -wiłem, *va. perf.* verdrehen, frumbiegen, schief machen; — trzewik den Schuh schief treten; — głowę den Mund schiefen, Gesicht schneiden; — twarz z bólu das Gesicht vor Schmerz verziehen; — się, *vr.* sich krümmen, drehen, winden.

Wykrzywianie, **Wykrzywienie**, -nia, *sn.* Verziehen *n.*, Verdrehen *n.*, Biegen *n.*

Wykrywka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Cliffortia (Pflanze).

Wykسیęzyć, -zę, -żyłem, *va. perf.* 1) die priesterliche Weihe verleihen; 2) der priesterlichen Weihe verlustig erklären.

Wyksykać, -kam, -kałem, *va. perf.* auzsüßchen.

Wyksykanie, -nia, *sn.* Aus süßchen *n.*

Wykształcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; **Wykształcić**, -cę, -ciłem, *va. perf.* ausbilden, entwickeln; — kogoś na muzyka jmnnd zu einem Musiker ausbilden.

Wykształcanie, **Wykształcenie**, -nia, *sn.* Ausbilden *n.*, Ausbildung *f.*, Bildung *f.*, Entwickeln *n.*; odebrał staranno — er erhielt eine sorgfältige Ausbildung.

Wykształtować, -tuję, -wałem, *va. perf.* formen, bilden, form verleihen.

Wykształtowanie, -nia, *sn.* Formen *n.*, Bilden *n.*

Wykucie, siehe: Wykuwanie.

Wykuć, siehe: Wykować.

Wykudłać, -dłam, -dłalem, *va. perf.* tüchtig zausen.

Wykup, -u, *pl.* -y, *sm.*;

Wykupno, -na, *pl.* -na, *sn.* Aus-, Loßkauf *n.*, Lösegeld *n.*

Wykupiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Loßkäufer *m.*, Auslöser *m.*, Befreier *m.*

Wykupić, -pię, -piłem, *va. perf.*; **Wykupować**, -puję, -wałem, *va. imperf.* auslösen, loskaufen; aufkaufen, wegkaufen; — coś z urzędu zastawniczego etw. aus dem Pfandhause auslösen; — kogoś z niewoli jmnnd aus der Sklaverei loskaufen; -pionero całe wydanie man hat die ganze Ausgabe aufgekauft.

Wykupny, **Wykupowy**, *adi.* Löse-, Auslöse-, Auskaufs-.

Wykupienie, **Wykupowanie**, -nia, *sn.* Auskaufen *n.*, Loskaufen *n.*, Auslösen *n.*, Auskaufen *n.*

Wykurzać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Wykurzyć**, -czę, -czyłem, *va. perf.* auszeichnen, glatt streichen.

Wykurować, -ruję, -wałem, *va. perf.* auskurieren, gesund machen; = Wyleczyć.

Wykurowanie, -nia, *sn.* Auskurieren *n.*

Wykurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Wykurzyć**, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* 1) austauben; 2) austüchern; 3) vertreiben, herausjagen; muszę go stąd — ich muß ihn von hier weg treiben; 3) austreiben; poczekaj, aż rzę moja fajeczkę warte, bis ich mein Pfeifen austrauche.

Wykurzanie, **Wykurzenie**, -nia, *sn.* 1) Austauben *n.*; 2) Austüchern *n.*; 3) Vertreiben, Herausjagen *n.*

Wykuszyć, -u, *pl.* -e, *sm.* Erer *m.*, Vorhausehen *n.*

Wykuwanie, -nia, *sn.* 1) siehe: Wykowanie; 2) — bezpośrednio Rennarbeit *f.*

Wykwakać, -kam, -kałem, *va. perf.* ausgaden.

Wykwasić, -sze, -siłem, *va. perf.* ausäuern, ganz durchäuern.

Wykwasnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ganz sauer werden.

Wykwestować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ausbetteln.

Wykwestowanie, -nia, *sn.* Ausbetteln *n.*

Wykwiczeć, -cze, -czaleł, *va. perf.* ausquetschen, ausquiesen.

Wykwilenie, -nia, *sn.* Ausweinen *n.*, Ausgreinen *n.*

Wykwilić, -le, -liłem, *va. perf.* ausweinen, ausgreinen.

Wykwint, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Luxus *m.*, Ausgesuchte(s) *n.*, Vorzüglich(e) *n.*; 2) Ziererei *f.*, Putz *m.*, überfeiner Geschmack.

Wykwintnia, -si, *pl.* -sie, *sf.* eine Frau, die Ausgesuchtes, Feines liebt; Berzärtelte *f.*

Wykwintnik, -sia, *pl.* -sie, *sm.* ein vermöhnter Mensch, der nur Feines und Ausgesuchtes liebt; Bärtling *m.*

Wykwintność, -ści, *sing. tant. sf.* Übertreibung *f.* in Geschmacksachen, Geſuchtheit *f.*, Affectation *f.*; Komfort *m.*, Luxus *m.*

Wykwintny, *adi.*; Wykwintnie, *adv.* ausgeſucht, vorzüglich, luxuriös; stół zastawiony najwykwintniejszymi potrawami ein mit den ausgeſuchtesten Speisen gedeckter Tisch; — sposób wyrażania się seine Ausdrucksweise; nie urządzony luxuriös ausgestattet.

Wykwit, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Blüte *f.*; to — jego wybuchatej fantazyi das ist eine Blüte seiner ausſchweifenden Phantasie; 2) Auswitterung *f.*, Verwitterung *f.*

Wykwitać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Wykwitnąć, -tne, -tłem, *va. perf.* aufblühen, hervorblühen, blühen.

Wykwitanie, -nia; Wykwitnienie, -cia, *sn.* Aufblühen *n.*, Hervorblühen *n.*

Wykwitować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; Wykwitowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* quittieren, losmachen; — kogo z czego jmnnd berauben; — się, *vr.* sich losmachen, sich freimachen.

Wykwitowanie, Wykwitowywanie, -nia, *sn.* Quittieren *n.*, Losmachen *n.*

Wylać, -leje, -lałem, *I. va. perf.*; Wylewać, -wam, -wałem, *I. va. imperf.* ausgießen, vergießen, ergießen, ausschütten; — co ze dzbana, z wiadra etw. aus dem Krüge, aus dem Eimer schütten; krew -lałbym za niego ich möchte mein Blut für ihn vergießen; -lej to wino gieśe diesen Wein aus; — na kogo złość swoją die Schale seines Zornes über jmnnd ausgießen; — przed kim swoje uczucia seine Gefühle vor jmnnd ausschütten; — co na papier etw. zu Papier bringen, niederschreiben; — na kogo swoje łaski jmnnd mit Gunstbezeugung überschütten; -lałam niemało łez przez ciebie ich habe deinetwegen nicht wenig Tränen vergossen; być -lanym dla kogo gegen jmnnd außerordentlich liebenswürdig sein; *II. vn.* aus-treten, über das Ufer treten; z powodu częstych deszczów -lały rzeki w okolicy inſolge der häufigen Regengüsse traten die Flüsse in der Umgegend aus (den Ufern); *III.* — się, *vr.* 1) sich ausgießen, sich ergießen, sich ausschütten, ausstieken; -lał się atrament die Tinte ist ausgegossen; — się dla kogo sich für jmnnd opfern, hingeben; cała złość -lala się na mnie der ganze Zorn hat sich über mich ergossen; 2) Wasser abſchlagen.

Wylanie, Wylewanie, -nia, *sn.* Ausgießen *n.*, Vergießen *n.*, Ausschütten *n.*; Ergießung *f.*, Liebenswürdigkeit *f.*; Hingebung *f.*, Aufopferung *f.*

Wylatać, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; Wylecieć, -ce, -ciałem, *vn. perf.* 1) ausfliegen, davonfliegen; ent-

fliehen; ptak -ciał z klatki der Vogel ist aus dem Bauer ausgeflogen; strzała z łuku -ta der Pfeil fliegt vom Bogen ab; — komu naprzeciw jmnnd entgegenlaufen; jezeli będziez tak zuchwałym, -cisż zaraz za drzwi wenn du so frech sein wirst, wirst du gleich zur Thür hinausfliegen; — na ulicę auf die Straße laufen; — w górę auffliegen; — w powietrze in die Luft fliegen; podpalili zapasy prochu tak, że twierdza -ciała w powietrze sie zündeten die Pulvervorräte an, so daß die Festung in die Luft flog; — nad kogo sich über jmnnd erheben; 2) entfallen, entschlipfen; to mi całkiem -ciało z pamięci das ist meinem Gedächtnisse vollständig entfallen; z zaciśniętych ust -ciało przekleństwo seinen zusammengepreßten Lippen entfuhr ein Fluch.

Wylatanie, Wylatywanie, -nia, *sn.* Ausfliegen *n.*, Davonfliegen *n.*; Entfallen *n.*; Entschlipfen *n.*, Ausfliegen *n.*, Herausfliegen *n.*

Wylądować, -duje, -wałem, *I. vn. perf.*; Wylądowywać, -wuje, -wałem, *I. vn. imperf.* landen; *II. va.* jmnnd aus Land setzen.

Wylądowanie, Wylądowywanie, -nia, *sn.* Landen *n.*

Wylać, -u, *pl.* -i, *sm.* Brut *f.*, Ausgetrochene(s) *n.*, Renqeborene(s) *n.*

Wylecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Wylecić, -ce, -ciłem; Wyletnąć, -tnię, -tniłem, *va. perf.* lau machen, wärmen.

Wyleczenie, -nia, *sn.* Heilung *f.*, Auskurieren *n.*, Heilen *n.*

Wyleczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* heilen, auskurieren, gesund machen; ja cie kijem -cze z lenistwa ich werde dich mit dem Stoch von der Faulheit heilen; całkiem -czony vollständig geheilt.

Wylegać, -gam, -gałem, *I. vn. imperf.*; Wylegnąć, -nę, -głem, *vn. perf.* abliegen (von den Pflanzen); *II. va.*

perf. durch Liegen erlangen, erreichen; II. — sie, *vr.* 1) fait liegen, sich satfam ausruhen; — sie z choroby genesen, das Krankenbett verlassen; 2) abgelegt werden.

Wyleganie, Wyleżenie, -nia, *sn.* 1) Abliegen *n.*; 2) — milerza Treiben *n.* des Meilers.

Wylegitymować, -muje, -wałem, *va. perf.* legitimieren, beglaubigen, gültig machen, ausweisen, die Echtheit bekräftigen; — sie, *vr.* sich legitimieren, sich ausweisen.

Wylepiac, -piam, -piatem, *va. imperf.*; Wylepić, -pieć, -piłem, *va. imperf.* aussteben, besetzen; — pudelko papierem die Schachtel mit Papier aussteben; — oczy die Augen weit öffnen; — oczy na kogo jmnđm angložen.

Wylepianie, Wylepienie, -nia, *sn.* Aussteben *n.*; — oczu Složen *n.*, Anstarren *n.*

Wylew, -u, *pl.* -y, *sm.* Erguß *m.*, Austraten *n.*, Überschnemmung *f.*; w czasie -u rzeki während des Austrätens des Flusses; królewskich task -y die königlichen Gnadenergüsse.

Wylewacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Ausateßer *m.*

Wylewać, Wylewanie, siehe: Wylać, Wylanie.

Wylewaczy, *adi.* leicht überströmend.

Wylewek, -wku, *pl.* -wki, *sm.* Arm *m.* eines Flusses.

Wylewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Guftröhre *f.*

Wylewny, *adi.* Aus-, Erguß-, ausgießbar.

Wyleźć, -leze, -lazłem, *vn. perf.*; Wylazić, -że, -ziłem, *vn. imperf.* 1) herausstrecken, austrecken; hinaufstrecken, hinaufklettern; — na drzewo (auf) den Baum hinaufklettern; robaki -łazą z ziemi die Würmer kriechen aus der Erde heraus; 2) herausfallen, ausfallen, ausgehen; po chorobie -łazą mi bardzo włosy nach der Krankheit gehen mir sehr viele Haare aus; 3) hervortreten; z przerażenia oczy na wierzach mu -łazy die Augen

traten ihm vor Schrecken aus den Höhlen hervor; to mi nie chce — z głowy das will mir nicht aus dem Kopfe (heraus); bokiem mu to -lezie das wird ihm zum Hals herausstrecken; 4) sich herausarbeiten, sich losmachen, loskommen; nigdy nie -lezieiesz z długów du wirst nie die Schulden los.

Wulęgać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Wulęgnąć, -gne, -głem, *va. perf.* ausbrüten, ausheften; — sie, *vr.* auszubrüten, ausgeheft werden.

Wulęganie, -nia; Wulęgnięcie, -cia, *sn.* Ausbrüten *n.*, Ausheften *n.*

Wulęganiec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Bastard *m.*

Wulękać się, -kam, -kałem, *vr. imperf.*; Wulęknać się, -kne, -ktem, *vr. perf.* erschrecken, zusammenfahren, vor Schreck außer sich sein.

Wulękanie, -nia; Wulęknięcie, -cia, *sn.* Erschrecken *n.*

Wulęgnąć się, -gne, -gnąłem, *vn. imperf.* von etw. Klebrigem loskommen, sich aus dem Schlamm herausarbeiten.

Wylichwiac, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wylichwić, -wie, -wiłem, *va. perf.* auswagern, durch Wucher erlanen, erschwingen.

Wylicować, -cuje, -wałem, *va. perf.* das Stößholz auf die schönere Seite umkehren.

Wyliczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wyliczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* auszählen, ausrechnen, herzählen, berechnen; nie potrafię — wszystkim krzywd przez ciebie mi wyrządzonych ich bin nicht im stande, all das mir von dir angetane Unrecht aufzuzählen; — czył po kolei wszystkim biorących udział w spisku er zählte nacheinander alle Teilnehmer der Verschwörung auf; — licz, proszę, wiele toby musiało kosztować rečne, bitte, aus, wieviel das kosten müßte; — komu dwieście kijów jmnđm fünfzig Stößschläge aufzählen; — komu

tysiąc dukatów jmnđm tausend Dukaten auszählen.

Wyliczenie, Wylizanie, -nia, *sn.* Auszählen *n.*, Ausrechnen *n.*, Aufzählen *n.*, Berechnen *n.*, Aufzählung *f.*, Herzählung *f.*; Ausbzählung *f.*; Übersschlag *m.*; — kosztów Kostenüberschlag.

Wylina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) abgelegte Haut eines Tieres; 2) Rumpfhäutchen *n.* der Bienenpuppe.

Wylinić, Wylenić, *va. perf.* die Haut, Haare, Federn verlieren machen.

Wylinić, Wylenić -nieje, -niałem, *vn. perf.* die Haut, Haare, Federn verlieren, sich häuten, mausern, haaren.

Wylinienie, Wylenienie, -nia, *sn.* Häuten *n.*, Mausern *n.*, Haaren *n.*

Wylistwin, -u, *pl.* -y, *sm.* Anomatheea (Pflanze).

Wylizać, -że, -załem, *va. perf.*; Wylizywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* auslecken; erlecken, erschmeicheln; — talerz den Teller auslecken; — plamez z atramentu den Tintenfleck ablecken; czemuś sobie dziś włosy tak -zala warum hast du dir heute die Haare so ausgeleckt, warum bist du heute so glatt gekämmt; rzeka -zala brzegi der Strom hat die Ufer auszespült; — sie, *vr.* sich herauslecken; — sie z choroby sich von einer Krankheit mit Mühe erholen, aufraffen.

Wylizanie, Wylizywanie, -nia, *sn.* Auslecken *n.*

Wylisować, -suję, -wałem, *va. perf.*; Wylisowywać, -wuję, -wałem, *va. perf.* auslösen, die Nummer ziehen.

Wylisowanie, -nia, *sn.* Auslösung *f.*

Wylot, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Ausflug *m.*, Ausfliegen *n.*; — plectwa Ausfliegen der Vögel; 2) -y, *pl.* Ausflüge *pl.* der Arme; 3) Mündung *f.*, Öffnung *f.*; — pieca Gichtöffnung; — dziata Mündung einer Kanone; — pary zużyte Dampfabflußrohr *n.*; -- sklepienia kożuba Sticht-

toppe *f.*, Schildegewölbe *n.*, Lunette *f.*; 4) na — durch und durch; znać kogoś na — jmnbn durch und durch kennen.

Wylotni, *adi.* auffliegend, durch und durch fliegend.

Wylotowy, *adi.* 1) Ausflugs-, Öffnungs-.

Wyludniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wyludnić, -nie, -niłem, *va. perf.* entvölkern.

Wyludnianie, Wyludnienie, -nia, *sn.* Entvölkering *f.*

Wyludnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* sich entvölkern, entvölkert werden.

Wyludować, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wyludować, -wie, -wiłem, *va. perf.* des vollständigen Charakters berauben, entnationalisieren.

Wyludowanie, Wyludowanie, -nia, *sn.* Rauben *n.* des vollständigen Charakters, Entnationalisierung *f.*

Wylutować, -tuję, -wałem, *va. perf.* auslöten.

Wylutowanie, -nia, *sn.* Auslöten *n.*

Wylubować, -dam, -dałem, *va. perf.* etw. schwer erreichen, erringen; — się, *vr.* sich mit Mühe befreien, sich mühsam herausarbeiten.

Wylubowanie, -nia, *sn.* schweres Erringen; — się Herausarbeiten *n.*

Wylacniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wylacnić, -nie, -niłem, *va. perf.* erleichtern, den Ausgang befördern.

Wyladnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* hübscher, schöner werden.

Wyladować, -duję, -wałem, *va. perf.*; Wyladowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* ausladen, abladen, auspacken; — czym mit etw. bepacken.

Wyladowanie, Wyladowywanie, -nia, *sn.* Auspacken *n.*, Aufs-, Abladen *n.*, Aufs-, Ab-, Entladung *f.*

Wylajać, -jam, -jałem, *va. perf.* ausschelten.

Wylajanie, -nia, *sn.* Ausschelten *n.*

Wylamać, -mie, -małem, *va. perf.*; Wylamywać, -muję, -wałem, *va. imperf.*

ausbrechen, erbrechen, aufbrechen, sprengen; — cegłę z muru einen Ziegel aus der Mauer brechen; — drzwi die Tür erbrechen; — sobie zabić sich einen Zahn ausbrechen; — się, *vr.* ausbrechen, abbrechen, sich loszumachen suchen; — się z więzienia aus dem Gefängnis brechen; — mywać się z pod czyjej władzy sich jmds. Gewalt zu entziehen suchen.

Wylamanie, Wylamywanie, -nia, *sn.* Ausbrechen *n.*, Erbrechen *n.*, Sprengen *n.*; — dula Gaarausbrechen *n.*

Wylaniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wylonić, -nie, -niłem, *va. perf.* ans Licht, zu Tage fördern; — się, *vr.* ans Licht treten; sichtbar werden.

Wylapać, -pię, -pałem, *va. perf.* alles ab-, auffangen.

Wylapanie, -nia, *sn.* Ab-, Auffangen *n.*

Wylasić, -sze, -siłem, *va. perf.* abschmeicheln.

Wylatać, -tam, -tałem, *va. perf.* ausfliegen, ausbeisern; — komu skórę jmnbn etw. am Fell fliden, jmnbn das Fell austlopfen, ausgerben.

Wylatanie, -nia, *sn.* Ausfliegen *n.*, Ausbessern *n.*

Wylawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wylowić, -wie, -wiłem, *va. perf.* abfangen, auffangen; ausfischen, — co od kogo jmnbn etw. abfischen.

Wylawianie, Wylowienie, -nia, *sn.* Ausfischen *n.*, Aufs-, Ausfangen *n.*

Wylazić, siehe: Wyleźć.

Wylażenie, -nia, *sn.* Heraus-, Hinausklettern *n.*, Heraus-, Hinausklettern *n.*

Wylaczać, -czam, -cziałem, *va. imperf.*; Wylaczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* ausschließen, aussondern, ausschalten; nikt nie jest -czony z pod tego prawa natury niemand ist von diesem Rechte

der Natur ausgeschlossen; — z kościoła von der Kirche ausschließen.

Wylączanie, Wylączenie, -ma, *sm.* Aussondern *n.*, Ausschließen *n.*, Ausschließung *f.*, Ausschalten *n.*; — aparatu telegraficznego Ausschalten eines Apparats; — z pocztygą Austrangierung *f.*

Wylącznik, -a, *pl.* -i, *smk* Ausgähter *m.*

Wylączność, -ści, *sing. tant. sf.* Ausschließlichkeit *f.*; przywilej -ści ausschließliches Privilegium.

Wylączenie, *adi.*; Wylącznie, *adv.* ausschließlich, exklusiv; -ne prawo sprzedaży ausschließliches Verkaufsrecht.

Wylgać, -gam, -gałem, *va. perf.* herauslügen; — się, *vr.* sich herauslügen, sich durch Lügen heraus Helfen.

Wyloga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*; Wylóg, -ogu, *pl.* -ogi, *sm.* Ausschlag *m.*, Revers *m.*, Patte *f.*, Klappe *f.*, Klempe *f.*

Wylogowy, *adi.* Ausschläge-, Revers-.

Wyloić, -ję, -iłem, *va. perf.* mit Talg ausschmieren; — komu skórę jmnbn das Fell durchklopfen, durchgerben.

Wylojenie, -nia, *sn.* Ausschmieren *n.* mit Talg.

Wylom, *u.*, *pl.* -y, *sm.* Breche *f.*; zrobić — eine Breche schlagen.

Wylomać = Wylamać.

Wylowić, siehe: Wylawiać.

Wylóżyć, siehe: Wykładać.

Wyluda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Ab-, Auslocken *n.*, Auschwimbeln *n.*

Wyludzać, -dzam, -działem, *va. imperf.*; Wyludzić, -dże, -działem, *va. perf.* auslocken, herauslocken, herauschwimbeln, abschwindeln, ablocken; -dział odemnie obietnicę er hat mir das Versprechen abgetobt; — od kogo pieniądze jmnbn Geld abschwindeln; — tajemnicę ein Geheimnis entlocken; — się, *vr.* durch Schwindeleien loskommen, sich herauschwimbeln.

Wyludzenie, **Wyludzenie**, *sn.* Herauslösen *n.*, Herauswindeln *n.*, Ab-schwindeln *n.*, Ablösen *n.*

Wylugować, *-guję, -wałem, va. perf.* auslaugen.

Wylup, *-u, pl. -y, sm.* 1) Auslauben *n.*, Ausplündern *n.*; Ausgeflaubte(s) *n.*, Ausgeplünderte(s) *n.*; 2) Flachseite *f.*; — tymowy Thymseide *f.*

Wylupać, *-pię, -pałem, va. perf.*; **Wylupywać**, *-puję, -wałem, va. imperf.* aus-schälen, auswühlen, auslauben.

Wylupanie, **Wylupywanie**, *-nia, sn.* Aus-schälen *n.*, Auswühlen *n.*, Auslauben *n.*

Wylupek, *-pka, pl. -pki, sm.* Augeschälte(s) *n.*, Ausgeflaubte(s) *n.*

Wylupiać, *-piam, -piałem, va. imperf.*; **Wylupić**, *-pię, -piłem, va. perf.* 1) = Wylupać; 2) ausreißen, ausbrechen, austreten; — komu oczy jundn die Augen austreten; — oczy glożen; 3) rein ausplündern.

Wylupianie, **Wylupienie**, *-nia, 1)* Ausreißen *n.*, Ausbrechen *n.*, Austreten *n.*; 2) Ausplündern *n.*

Wyluskać, *-kam, -kałem, va. perf.*; **Wyluskiwać**, *-kuję, -wałem, va. imperf.* aus-schälen, auswühlen.

Wyluskanie, **Wyluskiwanie**, *-nia, sn.* Aus-schälen *n.*, Auswühlen *n.*

Wyluszczać, *-czam, -cziałem, va. imperf.*; **Wyluszczyć**, *-czę, -czyłem, va. perf.* auseinandersehen, erörtern.

Wyluszczak, *-a, pl. -i, sn.* ganz reife Nuß.

Wyluszczenie, **Wyluszczenie**, *-nia, sn.* Erläuterung *f.*, Erörterung *f.*, Auseinandersehung *f.*

Wyluszcza, *-ki, pl. -ki, sf.* Erörterung *f.*, Definition *f.*

Wyluszczyciel, *-a, pl. -e, sm.* Erörterer *m.*

Wyluzać, *-żam, -żałem, va. imperf.*; **Wylużyć**, *-żę, -żylem, va. perf.* auslaugen.

Wylukać, *-kam, -kałem, va. imperf.*; **Wyluknąć**, *-kę,*

-kłem, va. perf. aus-schluden, austrinken.

Wylukanie, *-nia; Wyluknięcie*, *-cia, sn.* Aus-schluden *n.*, Austrinken *n.*

Wylusieć, *-sieję, -siałem, vn. perf.* taht werden.

Wyluskać, *-kam, -kałem, vn. imperf.*; **Wylusnąć**, *-nę, -nąłem, vn. perf.* hervorblitzen, hervorstrahlen.

Wylż, *-u, pl. -e, sm.* ein Stein, auf welchem sich Erz gelöst hat.

Wymacać, *-cam, -całem, va. perf.*; **Wymacywać**, *-cuję, -wałem, va. imperf.* herausfühlen, heraus tasten, durch fühlen, Tasten herausbringen, entdecken.

Wymacanie, **Wymacywanie**, *-nia, sn.* Herausfühlen *n.*, Heraus tasten *n.*

Wymacerować, *-ruję, -wałem, va. perf.* 1) ganz in einer Flüssigkeit durchweichen lassen; 2) durchgerben.

Wymacerowanie, *-nia, sn.* Durchweichen *n.* in einer Flüssigkeit, Durchgerben *n.*

Wymachiwać, *-chuję, -wałem, va. imperf.* suchteln.

Wymachlować, *-chluję, -wałem, va. perf.* aus-schwindeln.

Wymachlowanie, *-nia, sn.* Aus-schwindeln *n.*

Wymaczać, *-czam, -cziałem; Wymoczyć*, *-czę, -czyłem, va. perf.* 1) austunten; 2) ausweichen, auswässern, ausbaden, auswaschen; — skóre das Leder im Wasser weich werden lassen; — śle-dzia einen Hering einweichen; — nogi sich die Füße waschen.

Wymaczanie, **Wymoczenie**, *-nia, sn.* 1) Einweichen *n.*, Auswässern *n.*; Auswaschen *n.*, Ausbaden *n.*; 2) Austunten *n.*

Wymadlać, *-dlam, -dlałem, va. imperf.*; **Wymodlić**, *-dlę, -dliłem, va. perf.* ausbitten, erbitten, erbeten, ersehen, durch Beten erreichen.

Wymadlanie, **Wymodlenie**, *-nia, sn.* Ausbitten *n.*, Erbitten *n.*, Erbeten *n.*, Ersehen *n.*

Wymagać, *-gam, -gałem, va. imperf.*; **Wymódz**, *-mogę, -mogłem, va. perf.* 1) verlangen, fordern; okoliczności *-gają* tego die Umstände fordern es; całkiem tego nie *-gałem* ich habe es gar nicht verlangt; *-gasz* od dziecka niemożliwych rzeczy du verlangst von einem Kinde unmögliche Sachen; 2) erzwingen; *-mogłem* to na nim ich habe es bei ihm erzwungen, erreicht; durchgesetzt; 3) entkräften, abmergeln, kraftlos machen, abmatten.

Wymaganie, *-nia, sn.* Anspruch *m.*, Forderung *f.*, Prätension *f.*; *-nia* twoje są przesadne i nieskromne deine Ansprüche sind übertrieben und unbescheiden.

Wymaglować, *-gluję, -wałem, va. perf.* ausmangeln, austrollen, rollen; czy bieli-szna już *-wana?* ist die Wäsche schon gerollt?

Wymaglowanie, *-nia, sn.* Ausmangeln *n.*, Austrollen *n.*, Rollen *n.*, Blattmangeln *n.*

Wymagnetyzować, *-zuje, -wałem, va. perf.* durch Magnetismus heilen.

Wymagnetyzowanie, *-nia, sn.* Heilung *f.* durch Magnetismus.

Wymakać, *-kam, -kałem, vn. imperf.*; **Wymoknąć**, *-kę, -kłem, vn. perf.* ausweichen, sich auswässern, durch-näßt, durchweicht werden; *-kła* twarz weichlich, fahles, blaßes Gesicht.

Wymalować, *-luje, -wałem, va. perf.* ausmalen, malen, abmalen; darstellen; — pokój ein Zimmer (aus)malen; — portret ein Porträt malen; — komus coś w pięknych kolorach jundn etw. in schönen Farben ausmalen, darstellen, schildern.

Wymalowanie, *-nia, sn.* Ausmalen *n.*, Abmalen *n.*, Malen *n.*; Darstellen *n.*; Darstellung *f.*

Wymamiać, *-miam, -miałem, va. imperf.*; **Wymamieć**, *-mie, -miełem, va. perf.* herauslösen, herauswindeln.

Wymamianie, Wymamienie, -nia, *sn.* Herauslösen *n.*, Herauswindeln *n.*

Wymaracie, -cia; Wymiaranie, -nia, *sn.* Aussterben *n.*

Wymarmuować, -ruje, -wałem, *va. perf.* ausmarmorieren.

Wymarsz, -u, *pl.* -e, *sm.* Ausmarsch *m.*, Abmarsch *m.*

Wymarszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wymarszczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* entunzeln, glatt machen.

Wymarszczenie, -nia, *sn.* Entunzeln *n.*, Glattmachen *n.*

Wymarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wymarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* ausshungern; — twierdząc eine Festung ausshungern.

Wymarzać, -zam, -załem, *vn. imperf.*; Wymarznąć, -znę, -znałem, *vn. perf.* austrieren.

Wymarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wymarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* austräumen; austräumen, ersinnen.

Wymarzanie, -nia, *sn.* Wymorzenie, -nia, *sn.* 1) Ausshungern *n.*; 2) = Wymarznienie, -cia, *sn.* Austrieren *n.*; 3) = Wymarzenie, -nia, *sn.* Austräumen *n.*, Austräumen *n.*, Erträumen *n.*

Wymaszczenie, -nia, *sn.* Ausdämmern *n.*, Einsdämmern *n.*, Einsalben *n.*

Wymaszzerować, -ruje, -wałem, *vn. perf.* ausmarschieren, austrüden.

Wymaszzerowanie, -nia, *sn.* Ausmarschieren *n.*, Austrüden *n.*

Wymaćścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* ausdämmern, einsalben.

Wymatać, -tam, -tałem, *va. perf.* abschwindeln, ablösen; — się, *vr.* sich herauswindeln, sich aus der Schlinge ziehen.

Wymatanie, -nia, *sn.* Auswindeln *n.*, Auslösen *n.*

Wymateracować, -cuje,

-cowałem, *va. perf.* auspolstern.

Wymateracowanie, -nia, *sn.* Auspolstern *n.*

Wymawiać, -wiam, -wiałem, *I. va. imperf.*; Wymówić, -wię, -wiłem, *I. va. perf.* 1) aussprechen; nie umiem — tej litery ich kann diesen Buchstaben nicht aussprechen; obys tego w zlej godzinie nie — wilmögest du es nicht in einer bösen Stunde gesagt haben; — mów już raz, co masz powiedzieć sprich doch schon einmal aus, was du zu sagen hast; — wyrazy jasno i dobitnie die Worte klar und nachdrücklich aussprechen; 2) austreten, aussprechen, alles aussagen; 3) austreden, entschuldigen; — wiał swego przyjaciela chorobą er entschuldigte seinen Freund mit Krankheit; 4) kündigen; — mieszkanie die Wohnung kündigen; — służbę den Dienst kündigen; 5) vorhalten, vorwerfen, vortrücken, Vorwürfe machen; dobrodziejstwa — gorzej, niż odmawiać Wohlthaten vorhalten ist ärger, als sie abschlagen; nie — wiaj mi, że jem twój chleb, bo mi i tak kością w gardle stoi halte mir nicht vor, daß ich dein Brot esse, es bleibt mir ohnehin im Halse stecken; 6) — sobie co etw. ausmachen, sich etw. ausbedingen, etw. zur Bedingung machen; — wilem sobie wyłączne prawo używania ich habe mir das ausschließliche Benützungrecht ausbedungen; — wiam sobie eventualną wymianę ich halte mir einen eventuellen Umtausch vor; II. — się, *vr.* 1) Austreden machen, sich austzureden suchen, sich entschuldigen; 2) ausgesprochen werden; tego się tak nie — wia daß wird nicht so ausgesprochen; 3) — się od czego etw. ablehnen, abschlagen, nicht annehmen.

Wymawialny, *adi.* aussprechbar.

Wymawianie, Wymówienie, -nia, *sn.* 1) Aussprechen

n.; 2) Austreden *n.*, 3) Entschuldigen *n.*, 4) Bündigen *n.*, Bündigung *f.*; 5) Vorhalten *n.*, Vorwerfen *n.*; 5) Ausmachen *n.*, Ausbedingen *n.*

Wymazać, -zę, -załem, *va. perf.*; Wymazywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* auswischen, austreiben, austabieren, weglöschen, wegstreichen, wegwischen; — kogo z pamięci jmnbd aus dem Gedächtnisse streichen.

Wymazanie, -nia, *sn.* Wymazywanie *n.*, Ausreiben *n.*, Ausrabieren *n.*, Weglöschen *n.*, Wegstreichen *n.*, Wegwischen *n.*

Wymącenie, -nia, *sn.* Herausholen *n.* aus dem Trüben.

Wymącić, -cę, -ciłem, *va. perf.* aus dem Trüben herausholen; im höchsten Grade trüb machen.

Wymączenie, -nia, *sn.* Reinigen *n.* vom Mehlstaube.

Wymączyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* vom Mehlstaube reinigen.

Wymądrzałość, -ści, *sing. tant. sf.* Überflugheit *f.*

Wymądrzały, *adi.* überflug.

Wymądrzeć, -drzeje, -drzałem, *vn. perf.* flüger, geschickter werden; überflug werden.

Wymądlenie, -nia, *sn.* Entkräftung *f.*

Wymądlić, -dleje, -dlałem, *va. perf.* entkräften, schwach machen.

Wymęczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wymęczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* 1) quälen, martern; durch Quälen, Martern etw. herausbringen, abzwängen; — czył namnie obietnicę er hat mir durch Quälerei das Versprechen abgezwungen; 2) etw. mit Mühe und Plage, schwer zu Stande bringen; 3) — się, *vr.* sich abquälen, sich abmartern.

Wymęczanie, Wymęczenie, -nia, *sn.* Abquälen *n.*, Abmartern *n.*, Abzwängen *n.* durch Quälen und Martern.

Wymędrować, -druje, -wałem, *va. perf.* ausflügeln.

Wymędrowanie, -nia, *sn.* Ausflügeln *n.*

Wymężnicie, -nieje, -nia-
-tem, *vn. perf.* männlich, kraft-
voll werden, zum Manne her-
anwachsen.

Wymiana, -ny, *pl. -ny, sf.*
Austausch *m.*, Tausch *m.*,
Auswechslung *f.*, Wechsel *m.*;
— myśli Gedanken austausch;
kantor -ny Wechselgeschäft;
handel polegający na nie
Tauschhandel *m.*; — oprawy
zepsutej w kopalni Auswechslung
der Grubenzimmerung;
— koła, osi Auswechslung
eines Rades, einer Achse; —
wzajemna wozów Naturaus-
gleich *m.* der Wagen.

Wymiar, -u, *pl. -y, sm.*
1) Ausmaß *n.*, Dimension *f.*,
Ausdehnung *f.*; Ausmessen *n.*,
Ausmessung *f.*, Vermessung *f.*;
trudnić się -em gruntuó się mit
dem Vermessen der Felder be-
schäftigen; jakie -ymańe dom?
was für Ausmaße hat dieses
Haus?; sążeń kubiczny ma
sześć stóp w trzech -ach
eine Kubikfasser hält sechs
Fuß in drei Dimensionen; —
osi, — rozstawienia osi Stütz-
maß der Achsen; — rozsta-
wienia kół Spurmaß, Spur-
weite *f.* der Räder, Radstand
m., Entfernung *f.* der Ach-
sen; — ukośny, przekątny
Kreuzmaß der Lokomotive; —
kopalni Vermessen *n.* des
Grubenfeldes; 2) Maßmeße *f.*;
3) Ausübung *f.*, Handhabung
f.; — sprawiedliwości Hand-
habung der Gerechtigkeit.

Wymiarkować, -kuje, -wa-
-łem, *va. perf.*; Wymiarko-
wować, -woje, -wałem, *va.*
imperf. abmessen, ermessen;
abmerken; —wałem tylko tyle
z jego mowy, że... ich habe
nur so viel aus seiner Rede
entnommen. daß...

Wymiarkowanie, Wymi-
arkowywanie, -nia, *sn.*
Abmessen *n.*, Ermessen *n.*;
Abmerken *n.*

Wymiarkowy, *adi.* Aus-
maß-, -we walce Schlicht-,
Bollenbunqswalzen *pl.*

Wymiatać, -tam, -tałem,
va. imperf.; Wymieść, -mio-
-łem, -miotłem, *va. perf.* 1) aus-
föhren, ausfegen; — kogo

imndn verjagen, vertreiben;
2) erbrechen; siehe auch Wy-
miotać.

Wymiatanie, -nia, Wymie-
ciecie, -nia, *sn.* 1) Aus-
föhren *n.*, Ausfegen *n.*; 2)
Erbrechen *n.*

Wymiąć, -mne, -niąłem,
va. perf. verdrücken, zer-
fnüllen.

Wymieciny, -cin, *plur.*
tant. sn. 1) Rehricht *m.*, Aus-
föhricht; 2) Erbrochene(s) *n.*

Wymieczować, -czuje, -wa-
-łem, *va. perf.* das Schwert
polieren, feilen.

Wymielać, -lam, -lałem,
va. imperf.; Wymleć, -mle,
-mlełem, *va. perf.* ausmahlen,
vermahlen.

Wymielanie, Wymiele-
nie, -nia, *sn.* Ausmahlen *n.*,
Vermahlen *n.*

Wymiełek, -łka, *pl. -łki,*
sm. Müller-, Mahlmeße *f.*

Wymielka, -łki, *pl. -łki,*
sm. Thalassema (Wurmga-
tuna).

Wymieniać, -niam, -nia-
-łem, *va. imperf.*; Wymie-
nić, -nie, -niłem, *va. perf.*
1) austauschen, umtauschen,
auswechslen, umwechslen; -mień
mi włoskie pieniądze na au-
stryackie wechśle mit italie-
nisches Geld auf österröich-
sches um; 2) nennen, ermäh-
nen, namhaft machen; -mień-
niał wszystkich po kolei er
nannte alle nacheinander.

Wymienianie, Wymie-
nienie, -nia, *sn.* 1) Aus-
wechslen *n.*, Wechslern *n.*, Um-
tauschen *n.*; 2) Nennen *n.*, Er-
wähnen *n.*, Erwähnung *f.*

Wymienisty, Wymienia-
sty, *adi.* mit großen Eutern,
grocheutig.

Wymienitelność, -ści,
sing. tant. sf. Benennbar-
keit *f.*

Wymienitelny, *adi.* be-
nennbar.

Wymienny, *adi.* vertausch-
bar, Tausch-.

Wymierać, -ram, -rałem,
vn. imperf.; Wymrzeć, -re,
-marłem, *vn. perf.* aussterben;
ten rodzaj zwierząt już da-
wno -marł diese Tierart ist

schon lange ausgestorben; ca-
ła rodzina -marła podczas za-
razy die ganze Familie ist
während der Epidemie aus-
gestorben.

Wymiernik, -a, *pl. -i, sm.*
Ausmesser *m.*

Wymierność, -ści, *sing.*
tant. sf. Aus-, Zumeßbarkeit *f.*

Wymierny, *adi.* aus-, zu-
meßungs-, Ausmessungs-, Zu-
messungs-, Eichungs-.

Wymierzać, -rzam, -rza-
-łem, *I. va. imperf.*; Wymie-
rzyć, -rze, -rzyłem, *I. va.*
perf. 1) ausmessen, zumeßen, er-
messen; — materję den Stoff
ausmessen; — grunt den Acker
ausmessen, vermessen; 2) be-
stimmen, ausüben, handhaben;
— komu karę imndn eine
Strafe zuerkennen; — sprawie-
dliwość Gerechtigkeit aus-
üben; — karę podług cięż-
kości występku die Strafe
nach der Größe des Verbre-
chens ausmessen; — komu
uderzenie, policzek imndn
einen Schlag, eine Ohrfeige ver-
setzen; — karę bestrafen; 3) hin-
zielen, zielen, auf Korn nehmen;
-rzył w serce i trafił er zielte
ins Herz und traf auch; II. —
się, *vr.* 1) — się z czem
das rechte Maß beim Ver-
messen treffen; 2) — się komu
z czego się ausweisen, sich
rechtfertigen; 3) sich wofür ab-
finden, ersehen, vergelten.

Wymierzenie, Wymie-
rzenie, -nia, *sn.* Ausmessen
n., Vermessen *n.*, Zumeßen *n.*;
Ermessen *n.*; Zuerkennen *n.*;
Ausüben *n.*, Handhaben *n.*;
Zielen *n.*

Wymierzić, -rze, -rzyłem,
va. perf. mit unaußstehlicher
Zudringlichkeit abdringen.

Wymierzwać, -wiam, -wia-
-łem, *va. imperf.*; Wymie-
rzić, -wie, -wiłem, *va.*
perf. gut düngen, misten; aus-
misten.

Wymieszanie, -nia, *sn.*
Ausmischen *n.*, Durchmischen
n., Durchröhren *n.*

Wymieszanie, -nia, *sn.*
Ausmischen *n.*, Durchmischen
n., Durchröhren *n.*

Wymieszkać, -kam, -ka-
łem, *va. perf.* abwohnen, eine
gemijße Zit hindurch wohnen.

Wymieszkanie, -nia, *sn.*
Abwohnen *n.*

Wymieść, siehe: Wymiatać.

Wymieżdżić, -żdże, -żdżi-
łem, *va. perf.* das Innere,
Weiche herausnehmen.

Wymię, -mienna, *pl.* -miona,
sn. Euter *n.*, Kuhsteuer;
Gefüge *n.*

Wymięcie, -cia, *sn.* Zer-
fnüllen *n.*, Zerdrücken *n.*

Wymiędlić, -dle, -dliłem,
va. perf. austriffeln, austräu-
feln.

Wymiękzczać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; **Wymięk-
czyć**, -czę, -czyłem, *va.*
perf. ganz durchweichen.

Wymięknać, -kne, -kna-
łem, *vn. perf.* ganz weich
werden.

Wymięknieć, -cia, *sn.*
Weichwerden *n.*

Wymigać się, -gam, -ga-
łem, *vr. imperf.*; **Wymignąć**,
-gne, -głem, *vn. perf.* raſch
wie der Blitz entwiſchen, ent-
ſchlüpfen; blißſchnell herover-
ſchießen und wieder verſchwin-
den.

Wymiganie, -nia; **Wymi-
gniecie** się, -cia, *sn.* Ent-
ſchlüpfen *n.*

Wymijać, -jam, -jałem,
va. imperf.; **Wyminać**, -re,
-nałem, *va. perf.* 1) aus-
weichen, aus dem Wege gehen;
2) vorausſehen, vorbeigehen,
-reiten, fahren, zuvorkommen;
3) verſieſen.

Wymijanie, -nia; **Wymi-
niecie**, -cia, *sn.* Ausweichung
f., Ausweichelaß *m.*, Weiche *f.*;
Ausweichen *n.*; Vorausſehen
n.; Zuvorkommen *n.*; Vorbei-
gehen *n.*; Verſieſen *n.*

Wymilczeć, -czę, -czalem,
va. perf. ſchweigend ausharren;
durch Schweigen erreichen.

Wymilczenie, -nia, *sn.*
ſchweigendes Ausharren.

Wymilować, -luje, -wa-
łem, *va. perf.* durch Liebe er-
reichen.

Wymionowaty, *adi.*; **Wy-
mionowato**, *adr.* enterartig.

Wymionowy, *adi.* Euter-.

Wymiot, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Auswurf *m.*, Ausmerfen *n.*
Rehricht *m.*; 2) -y, *pl.* Brechen
n., Erbrechen *n.*; zbiera mi
się na -y idę habe Brechreiz,
eś iſt mi ūbel, idę habe ūb-
lidfeit.

Wymiotać, -tam, -tałem,
va. perf.; **Wymiatać**, -tam,
-tałem, *va. imperf.* heraus-
werfen; erbrechen.

Wymiotek, -tku, *pl.* -tki,
sm. -tki ſoli kleine Stückchen
unreinen Steiuſalzes.

Wymiotło, -ła, *pl.* -ła,
sn.; **Wymiataczka**, -ki, *pl.*
-ki, *sf.* Ausſegewerkzeug *n.*

Wymiotnica, -cy, *pl.* -ce,
sf. (Cephaelis) Kopfsbeere *f.*,
echte Brechwurzel, Zp Kafu-
anha *f.*

Wymiotnik, -a, *pl.* -i, *sm.*
Brechſtoff *m.*, Brechſtoffwurzel *f.*

Wymiotowy, *adi.* 1) Aus-
wurf-, Rehricht-; 2) Brech-

Wymistrzować, -trzuje,
-wałem, *va. perf.* erſtünſteln.

Wymistrzowanie, -nia,
sn. Erſtünſteln *n.*

Wymknąć, -kne, -knałem,
va. perf.; **Wymykać**, -kam,
-kałem, *va. perf.* ſchnell her-
ausrücken, herausſchieben,
herausholen; — się, *vr.* ent-
ſchlüpfen, entwiſchen, entkom-
men, ſich aus dem Staube
machen; przypadkowo -kne-
to mi się to ſłowo nierozważne
zuſällig iſt mir dieſes unbe-
dachte Wort entſchlüpfte;
-knał się z rąk oprawców
er entkam den Händen der
Genfer; -knałem się tylnymi
drzwiami idę machte mich durch
die Hintertür davon.

Wymkniecie, -cia; **Wymy-
kanie**, -nia, *sn.* Herausſchieben
n., Herausholen *n.*; — się
Entſchlüpfen *n.*, Entwiſchen *n.*,
Entkommen *n.*

Wymłacać, -cam, -całem,
va. imperf.; **Wymłócić**, -ce,
-cilem, *va. perf.* ausdreſchen;
-conej stomy wiązanka ciu
Bund ausgedroſchenes Stroh;
— kogo jmdn mit Stod-
ſchlägen bearbeiten.

Wymłacanie, **Wymłóce-
nie**, -nia, *sn.* Ausdreſchen *n.*

Wymlocek, -cka, *pl.* -cki,
sm.; **Wymłocka**, -ki, *pl.* -ki,
sf. Ausdreſchen *n.*, Aus-
druß *m.*

Wymłodnieć, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* verjüngen,
nieder jung werden.

Wymłót, **Wymłót**, -otu,
pl. -oty, *sm.* Ausdruß *m.*

Wymłotny, *adi.* Ausdruß-

Wymniszenie, -nia, *sn.* 1)
Entmündchen *n.*; 2) Kaſtrie-
ren *n.*

Wymniszyć, -szę, -szyłem,
va. perf. 1) entmündchen; 2) ka-
ſtrieren.

Wymocować, -cuje, -wa-
łem, *va. perf.* mit Gewalt
ſprengen, ausbrechen, er-
brechen.

Wymocowanie, -nia, *sn.*
gemaltames Sprengen, Er-
brechen *n.*, Ausbrechen *n.*

Wymocz, -u, *pl.* -e, *sm.*
Auszug *m.*, Tinktur *f.*; =
Tęgi wyciąg.

Wymoczek, -czka, *pl.*
-czki, *sm.* Inſuſions-, Auf-
gußtierchen *n.*; *pl.* wymoczki
Inſuſorien *n. pl.*

Wymoczenie, -nia, *sn.*
Ausweichen *n.*, Durchweichen *n.*

Wymocznicza, -cy, *pl.* -ce,
sf. Coccochloris (Waſſer-
pflanze).

Wymoczyny, -czyn, *plur.*
tant. sf. Auswäſſerungs-
waſſer *n.*

Wymodlić, **Wymodlenie**,
siehe: Wymadlanie, Wyma-
dlać.

Wymoknąć, siehe: Wy-
makać.

Wymordować, -duje, -wa-
łem, *va. perf.* 1) ausmorden,
alle morden, töten, durch
Morden austrotten; całą ro-
dzinę -wano die ganze Familie
wurde ermordet; 2) mit ge-
waltiger Anſtrengung erreichen.

Wymordowanie, -nia, *sn.*
Ausmorden *n.*, Ermorden *n.*,
Austrotten *n.*

Wymorzenie, **Wymorzyć**,
siehe: Wymarzenie, Wymar-
zczać.

Wymościć, -szczę, -ściłem,
va. perf. bebrüden.

Wymotać, -tam, -tałem, *va. perf.*; **Wymotywać**, -tuję, -wałem, *va. imperf.* herauswickeln, entwirren; — sie, *vr. sich* herauswickeln.

Wymotanie, **Wymotywanie**, -nia, *sn.* Auswickeln *n.*, Herauswickeln *n.*, Entwirren *n.*

Wymowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* 1) *Ausprache f.*; miód piękną -wę w języku francuskim eine schöne *Ausprache* in der französischen *Sprache* haben; miód bład w -wie einen Fehler in der *Ausprache* haben; 2) *Berebbarkeit f.*, *Redefunst f.*; moc, jaką — ma nad umysłami die *Gewalt*, die die *Berebbarkeit* über die *Gemüter* übt; — powszechnie labianego kaznodziei trafiła do serc die *Berebbarkeit* des allgemein geliebten *Predigers* fand ihren Weg zu den *Herzen*.

Wymowca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* großer *Redner*.

Wymowność, -ści, *sing. tant. sf.* *Berebbarkeit f.*, *Suada f.*, *Redefluß m.*; *Sprechende(s) n.*

Wymowny, *adi.*; **Wymownie**, *adv.* 1) *beredt*, *beredjam*; bardzo — wohlberedt; 2) *aussprechbar*, *vernehmbar*; 3) *verzeihlich*, *Entschuldigungs-.*

Wymóżdzenie, -nia, *sn.* *Excerebration f.*

Wymóżyć, siehe: **Wymagać**.

Wymóg, -ogu, *pl.* -ogi, *sm.* *Forderung f.*, *Anforderung f.*, *Anspruch m.*; -mogi się *cozienne* zwiększają die *Forderungen* werden jeden *Tag* größer.

Wymówka, -ki, *pl.* -ki, *sf. dim.*; **Wymóweczka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) *Vorwurf m.*; na te -ki nie *zasłużyłem* ich habe diese *Vorwürfe* nicht verdient; 2) *Ausrede f.*, *Ausflucht f.*, *Entschuldigung f.*; łatwo o -kę, jeżeli kto nie chce uczynić czego es ist leicht, eine *Ausrede* zu finden, wenn *jmd* etw. nicht tun will; widzę, że *szukasz* -wek ich sehe, du suchst *Ausflüchte*.

Wymrażać, -zam, -załem, *va. imperf.*; **Wymrozić**, -zę, -zitem, *va. perf.* *ausrrieren* lassen, durch *Frost* vernichten; — wszystkie *drzewa* alle *Bäume* durch den *Frost* eingeben lassen.

Wymrażanie, **Wymrozenie**, -nia, *sn.* *Ausrrieren n.*, *Eingehenlassen n.* durch *Frost*.

Wymrozki, -ków, *plur. tant. sn.* *Ausgefrorene(s).*

Wymruczeć, -czę, -czałem, *va. perf.* *murmeln* heraus-sagen, *ausmurmeln*, *ausbrummen*; — się, *vr. sich* *ausbrummen*, *aufhören* zu *brummen*.

Wymruczenie, -nia, *sn.* *Ausmurmeln n.*, *Ausbrummen n.*

Wymrzeć, siehe: **Wymierać**.

Wymulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Wymulić**, -le, -litem, *va. perf.* *ausschlämmen*, *ausspülen*; *wegspülen*, *untergraben*.

Wymulanie, **Wymulenie**, -nia, *sn.* *Ausschlämmen n.*, *Ausspülen n.*; *Untergraben n.*

Wymul, -u, *pl.* -y, *sm.* *Ausspülung f.*, *Furche f.*, *Austriß m.*

Wymundurować, -ruję, -wałem, *va. perf.* *ausmonstrieren*.

Wymurować, -ruję, -wałem, *va. perf.* *ausmauern*, *aufmauern*, *aus Ziegelsteinen* *aufbauen*.

Wymurowanie, -nia, *sn.* *Ausmauerung f.*; *Ausbauen n.*; — pach *sklepienia* *Gewölbswölbmauerung*.

Wymus, -u, *pl.* -y, *sm.* *Erpressung f.*, *Erzwingen n.*, *Abdringen n.*

Wymusić, -szę, -siłem, *va. perf.*; **Wymuszać**, -szam, -szałem, *va. imperf.* *erzwingen*, *abdringen*, *erpressen*; *on* na *mnie* -sił *te* *straszna* *ofiara* *er* hat mit *dieses* *schreckliche* *Opfer* *abgedrungen*; -szony *styl* *gezwungener*, *geklünstelter* *Stil*.

Wymuskać, -kam, -kałem; **Wymusnąć**, -snę, -snałem, *va. perf.*; **Wymuski-**

wać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* *glatt streicheln*, *schneiegeln*; — się, *vr. sich* *glattstreicheln*, *sich* *herauspußen*, *sich* *schneiegeln*.

Wymuskanie, **Wymuskanie**, -nia; **Wymusnięcie**, -cia, *sn.* *Glattstreicheln n.*, *Schneiegeln n.*, *Herauspußen n.*

Wymusowy, *adi.* *Erpressungs-*, *Erzwingungs-*.

Wymusztrować, -truję, -wałem, *va. perf.* *ein-*, *ausz-egeziieren*, *einüben*.

Wymusztrowanie, -nia, *sn.* *Eingeziieren n.*, *Einüben n.*

Wymuszanie, **Wymuszanie**, -nia, *sn.* *Erpressung f.*, *Erzwingen n.*

Wymuszonność, -ści, *sing. tant. sf.* *Gezwungenheit f.*; *Unnatürlichkeit f.*

Wymyć, -cia, *sn.* *Auswaschen n.*

Wymyć, -ję, -łem, *va. perf.*; **Wymywać**, -wam, -wałem, *va. imperf.* *auswaschen*, *waschen*; *nie -myty* *ungewaschen*; -*myj* *sobie* *oczy* *z* *prochu* *wasze* *dir* *die* *Augen* *vom* *Staub* *rein*.

Wymydlenie, -nia, *sn.* *Ausseifen n.*

Wymydlić, -dle, -dliłem, *va. perf.* *ausseifen*, *mit* *Seife* *ausschmieren*.

Wymyk, -u, *pl.* -i, *sm.* *Wieberzug m.*, *Streichen n.*, *Schnepfenzug m.* *im* *Früh-jahre*.

Wymykać, **Wymykanie**, siehe: **Wymknać**, **Wymknąć**.

Wymysł, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) *Erfindung f.*, *Ausgedachte(s) n.*, *Ersonnene(s) n.*, *Einsfall m.*; *to* *twój* *własny* — *daś* *hast* *du* *dir* *selber* *erfunden*; *coż* *to* *za* -y *was* *sind* *daś* *für* *Einsfälle*; *dyabelski* — *ein* *teuflischer* *Einsfall*; *bez* -ów *ohne* *Ersonnenes*, *ohne* *wählerisch* *zu* *sein*; -*sly* *robisz* *ekel* *tun*; *na* — *mit* *Bedacht*; 2) *Kunstgriff m.*

Wymyszkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* *heraus-schnüffeln*, *wie* *eine* *Maus* *durch* *Eindringen* *und* *Schnüf-*

jeſn etw. entdecken; — się, *vr.* wie eine Maus entſchlüpfen.

Wymyszkowanie, -nia, *sn.* Luſtſchnüffeln *n.*

Wymyſłać, -ſlam, -ſłałem, *I. va. imperf.*; **Wymyſlić**, **Wymyſleć**, -ſlię, -ſliłem, *I. va. perf.* ausdenken, erſinnen, erdichten; kto myśli, ten ſli wer denkt, wird auch etwas ausdenken; -ſlił ſobie tę całą hiſtoryę er hat ſich dieſe ganze Geſchichte ausgebadt; nie mogłeś — nie lepszego? haſt du nichts Betteſeres erſinnen können?; *II. vn. 1)* ſchimpfen, ſein Mütchen fühlen; — nad czem an einer Sache mäſeln; *2)* wählertſch ſein, tabelſüchtigt ſein, Koſtverächter ſein.

Wymyſlanie, **Wymyſlenie**, -nia, *sn. 1)* Luſtdenken *n.*, Erſinnen *n.*, Erdichten *n.*; *2)* Schimpfen *n.*, Tadeln *n.*; *3)* Wählen *n.*

Wymyſlnica, -cy, *pl. -ce, sf.* wählertſches, teifendes Weib.

Wymyſlnik, -a, *pl. -cy, sm.* wählertſcher Menſch, Koſtverächter *m.*

Wymyſlność, -ſci, *ſing. tant. sf. 1)* Erdichtungsgabe *f.*, Erfindungskraft *f.*, Erfindungsvermögen *n.*; *2)* künſtliche Verſtellung, Künſtlichkeit *f.*; *3)* Tadelſucht *f.*

Wymyſlny, *adi.*; **Wymyſlnie**, *adv. 1)* wählertſch; tabelſüchtig; *2)* erfinderiſch, erfindungsreich; *3)* erſonnen, erdichtet.

Wymywalnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Goldwäſcherei *f.*

Wynachodzić = Wynajdywać.

Wynaczynionka, -ki, *pl. -ki, sf.* (Extravasatum) Blutauſtritt *m.* aus den Gefäßen.

Wynagradzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; **Wynagrodzić**, -dzą, -dzitem, *va. perf.* belohnen; entſchädigen; erſehen; Bóg ci -gradzi ten dobry uczynek Gott wird dir dieſe gute Tat lohnen; jego przyjaźń -gradza mi wszystko ſeine Freundschaft erſetzt mir alles.

Wynagradzanie, **Wynagrodzenie**, -nia, *sn.* Belohnen *n.*, Belohnung *f.*; Erſehen *n.*, Erſatz *m.*; Entſchädigung *f.*

Wynająć, -jmię, -jąłem, *va. perf.*; **Wynajmywać**, -muje, -walem, *va. imperf.* mieten, vermieten, dinge, in Paſt nehmen; in Paſt geben; przy jakiej ulicy -jąłeś mieszkanie? in welcher Gaſſe haſt du eine Wohnung gemietet?; cały dom już jest -jęty das ganze Haus iſt ſchon vermietet.

Wynajdywać, -duję, -walem, *va. imperf.*; **Wynaleźć**, -jdę, -lazłem, *va. perf.* herausfinden, auffindig machen; erfinden; -lazłem całkiem nowy środek ich habe ein ganz neues Mittel gefunden; -leźć nową metodę nauczania eine neue Lehrmethode erfinden.

Wynajdywanie, **Wynalezienie**, -nia, *sn.* Entdecken *n.*, Herausfinden *n.*, Auffinden *n.*; Erfinden *n.*

Wynalazca, -cy, *pl. -cy, sm.* Erfinder *m.*

Wynalazczyni, —, *pl. -nie, sf.* Erfinderin *f.*

Wynalazek, -zku, *pl. -zki, sm.* Erfindung *f.*

Wynałożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* verwenden, ausgeben, auslegen.

Wynanoſić, -szę, -silem, *va. perf.* Farben auftragen.

Wynarodwiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Wynarodwić**, -wie, -wilem, *va. perf.* entnationalifizieren; — się, *vr.* ſich entnationalifizieren.

Wynarodwianie, **Wynarodwienie**, -nia, Entnationalifizieren *n.*

Wynegocycować, -cyuję, -walem, *va. perf.* durch Verhandlungen erreichen.

Wynegocycowanie, -nia, *sn.* Erreichen *n.* im Verhandlungsmege.

Wynęcenie, -nia, *sn.* Herauslöden *n.*, Herausfödern *n.*

Wynęcić, -cę, -citem, *va. perf.* herauslöden, herausfödern.

Wynędniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Wynędnąć**, -nię, -niłem, *va. perf.* elend, kraftlos machen, ausmergeln.

Wynędnąć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* elend, kraftlos werden; verelenden.

Wynędnienie, -nia, *sn.* Elendwerden *n.*; Verelendung *f.*

Wynicować, -cuję, -walem, *va. perf.*; **Wynicowywać**, -wuje, -walem, *va. imperf.* auf die linke Seite wenden; durch und durch heſeln; — się, *vr.* — się z czego ſich herauswinden.

Wynicowanie, -nia, *sn.* Wenden *n.* auf die linke Seite; Durchheſeln *n.*

Wyniesienie, **Wynoszenie**, -nia, *sn. 1)* Heraustragen *n.*; *2)* Heben *n.*, Erheben *n.*; *3)* Erhebung *f.*; **Yodium n.**

Wynieść, -nioſę, -niosłem, *I. va. perf.*; **Wynosić**, -szę, -silem, *I. va. imperf.* *1)* austragen, heraus-, hinaustragen, wszystko -nosi z domu er trägt alles aus dem Hauſe; niesiono umartego do koſtnicy der Tote wurde in die Totenkammer hinausgetragen; -nieſ wino z piwnicy trage den Wein aus dem Keller herauf; nogi nie — za próg ſeinen Fuß über die Schwelle ſetzen; *2)* erheben, heben; erennen; loben, rühmen; — kogo do ſzlachectwa jmnbn in den Adlſtand erheben; — kogo pod niebiosa jmnbn in den Himmel heben, jmnbn jeſtr rühmen; — kogo na najwyſzzy urząd jmnbn das höchſte Amt verleihen; *3)* ausmachen, betragen, belaufen; wiele -nosi twój rachunek? wie hoch beläuft ſich deine Rechnung?; mój dochód tyle nie wynieſie mein Einkommen wird nicht ſo viel ausmachen; *4)* abtragen; -noszony surdut ein abgetragener Rock; *II.* — się, *vr. 1)* ſich aus dem Staube machen, weggehen, wegziehen, wegpaffen; — noſ mi się w tej chwili pać bić ſofort weg; -nioſł się cichaczem er machte ſich heimlich aus dem

Staubę; -noszę się stad, by nigdy już nie wrócić ich ziehe von hier fort, um nicht mehr zurückzukehren; 2) się erheben, sich überheben; — się ponad innych się über andere heben; wszelki, co się -nosi, znizon będzie jeber, der sich überhebt, wird erniedrigt werden.

Wynieśmiertelnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* unsterblich werden.

Wynijsić, Wynijscie = Wychodzić, Wyjście.

Wynik, -u, *pl. -i, sm.* Ergebnis *n.*, Resultat *n.*; jaki był — twoich zabiegów? was war das Ergebnis deiner Bemühungen?

Wynikać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Wyniknąć, -knę, -knałem, *vn. perf.* 1) entspringen, zur Folge haben; sich erheben; entstehen, hervortreten; cóż z tego -ka? was folgt daraus?; -kły z tego kłótnie i bitki daraus entstanden Zänkereien und Schlägereien; z cheiwości -ka bezczelność aus Habgucht entspringt Frechheit; z tego mogą -knać złe skutki daraus können üble Folgen entstehen, das kann üble Folgen nach sich ziehen; 2) hervorbrechen, hervorsichimmern.

Wynikanie, -nia; Wynikaniecie, -cia, *sn.* 1) Entstehen *n.*, Folgen *n.*, Entspringen *n.*; 2) Hervorbrechen *n.*, Hervorsichimmern *n.*

Wynikłość, -ści, *sing. tant. sf.* Entstandene(s) *n.*, Erfolgende(s) *n.*, Ergebnis *n.*

Wyniknik, -a, *pl. -i, sm.* Schlusssatz *m.*

Wyniosłość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Erhöhung *f.*, Erhabenheit *f.*; Erhabene(s) *n.*; 2) Hochmut *m.*, Hoffart *f.*

Wyniosły *adi.*; Wyniośle, *adv.* 1) erhaben; erhöht; hochgipfelig; 2) hochmütig, hoffärtig; -ste spojrzzenie hochmütiger Blick.

Wyniszczacz, -czam, -czakłem, *va. imperf.*; Wyniszczyc, -cze, -czyłem, *va. perf.* vernichten, austrotten; ausmergeln.

Wyniszczanie, Wyniszczanie, -nia, *sn.* Vernichten *n.*, Ausrotten *n.*; Ausmergeln *n.*

Wyniszcząć, -czeje, -czakłem *vn. perf.* vernichtet, ausgerottet werden; ausgemergelt werden; verelenden.

Wyniszczenie, -nia, *sn.* Vernichtetwerden *n.*, Ausgerottetwerden *n.*

Wynocować się, -cuje, -wałem, *vr. perf.* sich gehörig im Nachtlager ausruhen.

Wynosiny, -sin, *plur. tant. sn.* Auszug *m.*, Ausziehen *n.*

Wynucenie, -nia, *sn.* Auszugen *n.*

Wynucić, -ce, -cikłem, *va. perf.* auszingen.

Wynudzać, -dzam, -dzakłem, *va. imperf.*; Wynudzić, -dze, -dzikłem, *va. perf.* durch Langweilen abnötigen, erschöpfen, erlangen; — się, *vr.* sich zu Tode langweilen.

Wynukać, -kam, -kałem, *va. perf.* abnötigen.

Wynukanie, -nia, *sn.* Abnötigen *n.*

Wynurzanie. Wynurzenie, -nia, *sn.* Austausch *n.*; (vertrauliche) Mitteilungen *pl.*, Gespräche *pl.*, Bekenntnisse *pl.*

Wynurzać, -rzam, -rzałem, *I. va. imperf.*; Wynurzyć, -rze, -rzykłem, *I. va. perf.* 1) austauschen, hervorstecken, aufheben; — głowę z wody den Kopf aus dem Wasser hervorstecken; Bóg -rzył ziemię z morskich głębokości Gott ließ die Erde aus den Meeres-tiefen emportauchen; 2) an den Tag legen, ausschütten, zeigen, bekennen; — nurz swe myśli przedemną vertraue mir deine Gedanken an; — komu swoja wdzieczność jmnóm seine Dankbarkeit bezeigen; — przed kim swoje serce jmnóm sein Herz ausschütten; — swoje cierpienie seinen Schmerzen bekennen; II. — się, *vr.* austauschen, sich emporheben, hervortauschen, zum Vorschein kommen; 2) ans Licht kommen, bekannt werden; 3) — się komu gegen jmnóm sein Herz ausschütten, seine Gefühle und Gedanken ausdrücken.

Wynuzenie, -nia, *sn.* Ermüden *n.*, Ermüdung *f.*; Ausmergeln *n.*

Wynużyć, -że, -żyłem, *va. perf.* ermüden; ausmergeln.

Wyobcować, -cuje, -wałem, *va. perf.* aus der Gesellschaft ausschließen, verbannen.

Wyobrazić, -że, -ziłem, *va. perf.*; Wyobrażać, -żam, -żakłem, *va. imperf.* vorstellen, einbilden, bildlich darstellen, begreiflich machen, repräsentieren; co to malowidło -ża? was stellt diese Malerei vor?; bożka Apollona -żają jako młodzieńca z liżą w ręku den Gott Apollo stellt man als einen Jüngling mit einer Leier in der Hand dar; -żam sobie, jakie tam powstało zamieszanie ich fann mir vorstellen, was für eine Verwirrung dort entstand; nie możesz sobie tego — du kannst dir keinen Begriff davon machen.

Wyobraźliwy, *adi.* bild-erweckend, vorstellungsfähig.

Wyobraźnia, -źni, *sing. tant. sf.* Einbildungskraft *f.*, Vorstellungskraft *f.*, Phantasie *f.*; to wytwór twojej -źni das ist das Produkt deiner Phantasie; wybujata — ausschweifende Einbildungskraft.

Wyobrażanie, Wyobrażenie, -nia, *sn.* 1) Darstellung *f.*, Vorstellung *f.*; słowa są -niem myśli die Worte sind die Wiedergabe der Gedanken; 2) Begriff *m.*, Vorstellung; nie ma o tem -nia er hat keinen Begriff davon.

Wyopaczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* von unten nach oben einbrechen, umwerfen.

Wyopałać, -łam, -łałem, *va. perf.* durch die Rutter-schwinge reinigen, sichten, schwingen.

Wyorać, -ram, -rałem, *va. perf.*; Wyorywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* ausackern, auspflügen, beim Ackern herauswerfen.

Wyoranie, Wyorywanie, -nia, *sn.* Ausackern *n.*, Auspflügen *n.*

Wyselkowac, -kuje, -walem, *va. perf.* auf dem Schleifsteine schleifen, scharfwehen.

Wyosobniac, -niam, -niatem, *va. imperf.*; Wyosobnic, -nie, -nikem, *va. perf.* ausfondern, abfondern; vereinfamen; — sie, *vr.* vereinfamen, einsam werden.

Wyosobnianie, Wyosobnienie, -nia, *sn.* Absonderung *f.*; Vereinfamung *f.*

Wyostrzyć, -irze, -trzyłem, *va. perf.* scharf machen, schleifen, (scharf) wehen.

Wypaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wypaczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* krümmen, frumm machen, werfen, verbrehen; -czone pojecie verbrette, verschrobene, verwortrene Ansichten; — sie, *vr.* sich werfen; ta deska sięczyła dieses Brett hat sich geworfen.

Wypaczanie, Wypaczenie, -nia, *sn.* Krümmen *n.*, Werfen *n.*, Verbrehen *n.*

Wypad, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausfall *m.*

Wypadać, -lam, -dałem, *I. vn. imperf.*; Wypaść, -dne, -dtem, *I. vn. perf.* 1) ausfallen, heraus-, hinausfallen; po tyfusie -dły mi wszystkie włosy nach dem Typhus sind mir alle Haare ausgefallen, ausgegangen; -padł z okna przez nieostrożność durch Unvorsichtigkeit fiel er aus dem Fenster; piorun -padł z chmury der Blitz fiel aus den Wolken; -padł ze swojej roli er fiel aus seiner Rolle; leniwe mu wszystko z rąk -da dem Faulen fällt alles aus den Händen; 2) entfallen; — z pamięci dem Gedächtnisse entfallen; niebaczne słowo -dło mu z ust ein unbedachtes Wort entfiel seinem Munde; 3) herausstürzen, herausfallen; -dli z ukrycia sie stürzten aus dem Verstecke heraus; 4) ausfallen, gelingen, ablaufen, einen Ausgang nehmen; jak -dło przedstawienie amatorskie? wie ist die Amateurvorstellung ausgefallen?; tożle przedsięwzięcie dobrze mu

-dło dieses schlimme Unternehmen fiel für ihn gut aus; co z tego -dnie? was wird daraus folgen?; -da stad daraus ergibt sich; 5) — z laski in Ungnade fallen, jmds Gunst vercherzen; 6) treffen, fallen, kommen; los -padł na niego das Loß fiel auf ihn; jakikolwiek los nam -dnie was für ein Loß uns auch bevorstehen mag; to święto -da w niedziele dieser Feiertag fällt auf einen Sonntag; wiele -da na moja część? wieviel kommt auf meinen Teil?; — na co worauf hinauskommen; to na jedno -da das kommt auf eins heraus; 6) zu stehen kommen; jak drogo ci -dły naprawy przy budowie? wie hoch sind dir die Reparaturen bei dem Baue gekommen?; tanio mi -da es kommt mir wohlfeil zu stehen; *II. v. def.* -da es schidit sich, es ziemt sich; -dałoby, byś mu poszedł podziękować es würde sich schiden, daß du ihm danken gehst; nie -da es schidit sich nicht.

Wypadanie, -nia; Wypadnięcie, -cia, *sn.* Ausfallen *n.*, Herausfallen *n.*, Entfallen *n.*, Herausstürzen *n.*

Wypadek, -dku, *pl.* -dki, *sm.* 1) Ereignis *n.*, Fall *m.*; Unfall *m.*; smutny — ein trauriges Ereignis; nieszczęśliwy — Unglücksfall; na wszelki — auf jeden Fall; umiał przewidzieć przyszłe -dki er mußte die kommenden Ereignisse vorausschauen; takie -dki czesto się wydarzają solche Fälle kommen oft vor, der Fall tritt häufig ein; 2) Ergebnis *n.*

Wypakować, -kuje, -walem, *va. perf.*; Wypakowywać, -wuje, -walem, *va. imperf.* 1) auspacken; 2) vollpacken.

Wypakowanie, Wypakowywanie, -nia, *sn.* 1) Auspacken *n.*; 2) Vollpacken *n.*

Wypalacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Ausbrenner *m.*; — cegiel Ziegelbrenner.

Wypalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wypalić, -le, -liłem, *va. perf.* 1) ausbrennen;

malowidło -lane na drzewie Holzbrandmalerei *f.*; tę rang trzeba — diese Wunde muß ausgebrannt werden; — dziurki w czem in etw. ein Loch (aus-)brennen; — gorzałkę Schnaps brennen, treiben; 2) austauschen; poczekaj, aż fajkę -le warte, bis ich die Pfeife austausche; 3) abfeuern, los-schießen, abschießen; — komu w łeb jmdm nieder-schießen; — sobie w łeb sich eine Kugel vor den Kopf schießen, in den Kopf jagen; — ognistą mowę eine feurige Rede halten (loslassen); — komu pięć kijów jmdm fünf Stockschläge versehen; kielich duszkciem — einen Gumpen in einem Zuge austürken; 4) — szyb büscheln.

Wypalanie, Wypalenie, -nia, *sn.* 1) Ausbrennen *n.*; — wapna Kalkbrennen; — cegiel Ziegelbrennen; 2) Austauschen *n.*; 3) Abfeuern *n.*, Losschießen *n.*, Abschießen *n.*

Wypalisko, Wypalisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* eine vom Waldbrand betroffene Stelle.

Wypalonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* ein durch Brand beschädigter Baum.

Wypalować, -luje, -walem, *va. perf.* mit Pfählen aus-schlagen; das Floß vom Pfähle losmachen.

Wypalowanie, -nia, *sn.* 1) Aus-schlagen *n.*, mit Pfählen; 2) Losmachen *n.* des Floßes vom Pfähle.

Wypał, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Schuß *m.*; 2) Ausbrennen *n.*, Ausdörren *n.*; 3) Verfohlung *f.* des Weilers; 4) haubgewebte Leinwand.

Wypalażować, -szuje, -walem, *va. perf.* 1) mit dem Säbel gehörig durchsuchteln; mit der flachen Klinge durchprügeln; 2) ganz rein aufessen, die Schüssel leeren.

Wypaplać, -lam, -lałem, *vn. perf.* ausplappern.

Wypaplanie, -nia, *sn.* Ausplappern *n.*

Wyparac, -ram, -rałem; Wypruwać, -wam, -walem, *va. imperf.*; Wypruć, -ruje,

-ruteń, *va. perf.* austrennen, auftrennen, heraus-schneiden.

Wyparanie, Wyparuwanie, -nia; Wyprucie, -cia, *sn.* Austrennen *n.*, Heraus-trennen *n.*, Heraus-schneiden *n.*

Wyparadować, -duje, -wałem, *vn. perf.* hervorparadieren, zum Vorschein kommen, sich sehen lassen.

Wyparcie, -cia, *sn.* Heraus-, Hinausdrängen *n.*; — sie Leigen *n.*, Verleigen *n.*

Wyparować, -ruje, -wałem, *l. vn. perf.* ausdunsten, ausdampfen; *II. va. perf.* austrücheln, verdrängen, vertreiben; aus dem Gleise bringen.

Wyparowanie, -nia, *sn.* Ausdunsten *n.*, Ausdünstung *f.*

Wyparskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Wyparsknać, -sknę, -nałem, *va. perf.* 1) aussprajeln; 2) auspusten, austräufeln; — się, *vr.* sich austräufeln, das Süssen, den Schnupfen los werden.

Wyparskanie, -nia; Wyparskniecie, -cia, *sn.* Aus-cäufeln *n.*, Auspusten *n.*

Wyparszywieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* ganz räutig werden, von der Räude ganz abmergeln.

Wyparzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wyparzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* ausbrühen, aus-, einbrennen; -rzyć skąd von irgendwo verdrängen; -rzona gęba unver-schämtes Maul.

Wyparzenie, -nia, *sn.* Ausbrüten *n.*, Ausbrennen *n.*

Wypas, -u, *pl.* -y, *sm.* Mästung *f.*, Sütung *f.*

Wypasać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Wypasć, -se, -sałem, *va. perf.* 1) aus-mästen, mästen, fett machen; 2) ausweiden, aushüten, abhüten.

Wypasanie, Wypasienie, -nia, *sn.* 1) Ausmästen *n.*, Mästen *n.*; 2) Ausweiden *n.*, Aushüten *n.*, Abhüten *n.*

Wypasć, siehe: Wypadać. Wypatroszenie, -nia, *sn.* Ausweiden *n.*, Ausnehmen *n.*

Wypatroszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* ausweiden, ausnehmen.

Wypatrownica, -cy, *pl.* -ce, *sm.* Ausgudloch *n.*, Ausgudflaß *m.*, Auslug *m.*

Wypatrywać, -truje, -wałem, *va. imperf.*; Wypatrzyć, -trze, -rzyłem, *va. perf.* genau durchsehen, mit den Blicken for-suchen, spähen, aus-lugen; — sobie oczy sich die Augen aussehen.

Wypatrywanie, Wypatrzenie, -nia, *sn.* Durchsehen *n.*, Durchfor-suchen *n.*, Er-spähen *n.*, Auslugen *n.*

Wypchać, -cham, -chałem, Wypchnąć, -chnę, -chnąłem, *va. perf.*; Wypychać, -cham, -chałem, *va. imperf.* 1) aus-stopfen; to -chana lalka das ist eine ausgestopfte Puppe; — kanape włosieniem das Kanapee mit Pferdehaaren aus-stopfen; 2) herausstoßen, ausstoßen, hinausdrängen; — kogo za drzwi jmrndn aus dem Zimmer drängen.

Wypchanie, -nia; Wypchnięcie, -cia; Wypychanie, -nia, *sn.* 1) Ausstopfen *n.*; 2) Hinausdrängen *n.*

Wypchliisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Ausstreichen *n.* der Sand-reisfelsen; 2) vom Bergab-hang herabstickerndes Wasser.

Wypejsachować, -chuje, -wałem, *va. perf.* alles zu den jüdischen Osterfeiertagen reinigen.

Wypelgnąć, -gnę, -gnąłem, *vn. perf.* ausfodern.

Wypełki, -łków, *plur. tant. sn.* ausgejätetes Unkraut.

Wypełniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wypełnić, -nie, -niłem, *va. perf.* 1) ausfüllen, erfüllen; co sobie przedsięwzięciem, -niłem was ich mir vorgenommen habe, habe ich auch vollbracht; -niko się die Zeit ist gekommen, es ist vollbracht; — sumienie swoje obowiązki gewissenhaft seine Pflicht erfüllen; 2) aus-leeren, vervollständigen.

Wypełnianie, Wypełnienie, -nia, *sn.* 1) Ausfüllen *n.*, Erfüllen *n.*, Vollbringen

n., Vollziehen *n.*; 2) Aus-leeren *n.*, Vervollständigen *n.*; 3) Füllung *f.*, Füllschicht *m.*

Wypełzać, -zam, -załem, *vn. imperf.*; Wypełznąć, -znąę, -znąłem, *vn. perf.* 1) heraustrischen, hervortreiben; 2) ausfallen; 3) gänzliches Verschießen.

Wypełzanie, -nia; Wypełznięcie, -cia, *sn.* 1) Heraus-, Hervortreiben *n.*; 2) Aus-fallen *n.*; 3) gänzliches Verschießen.

Wyperfumować, -muje, -wałem, *va. perf.* ausparfümieren.

Wyperfumowanie, -nia, *sn.* Ausparfümieren *n.*

Wyperswadować, -duje, -wałem, *va. perf.* ausreden; — sobie sich aus dem Sinne schlagen.

Wyperswadowanie, -nia, *sn.* Ausreden *n.*

Wypeczęć, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Wypeczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* aufquellen lassen.

Wypecznienie, -nieje, -niałem, *vn. perf.* hoch aufquellen, auflaufen, anschwellen.

Wypecznienie, -nia, *sn.* Anschwellen *n.*, Auflaufen *n.*, Aufquellen *n.*

Wyped, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Austrieb *m.*; 2) durch Brennen gewonnenes Produkt; Brennverfahren; — smoly Beschwelen *n.*

Wypedzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Wypedzić, -dzą, -dziłem, *va. perf.* hinaustrreiben, austreiben; vertreiben, verjagen; — kro-wy na paszę die Kühe auf die Weide treiben; -pedź to sobie z głowy schlage es dir aus dem Kopfe; — nie-przyjaciół z kraju die Feinde aus dem Lande verjagen.

Wypedzanie, Wypedzenie, -nia, *sn.* Austrreiben *n.*, Verjagen *n.*, Vertreiben *n.*

Wypedzłować, -dzluję, -wałem, *va. perf.* auspinseln.

Wypedzłowanie, -nia, *sn.* Auspinseln *n.*

Wypętać, -tam, -tałem, *va. perf.* entseffeln.

Wypętanie, -nia, *sn.* Entseßeln *n.*

Wypiać, -pieje, -pialem, *va. perf.* 1) aussträhen; 2) ausfringen.

Wypiastwoać, -tuje, -wałem, *va. perf.* aufziehen, großziehen.

Wypiastwoanie, -nia, *sn.* Aufziehen *n.*, Großziehen *n.*

Wypiać, -pnie, -piałem, *I. va. perf.*; Wypinać, -nam, -nałem, *va. imperf.* herausnehmen; heraussteden; herausreden, herausspannen, ausreden, anspannen; — sie, *vr.* sich ausreden, sich stemmen.

Wypicie, -cia; Wypijanie, -nia, *sm.* Austrinken *n.*

Wypić, -je, -łem, *va. perf.*; Wypijać, -jam, -jałem, *vu. imperf.* austrinken; — kieliszek wina ein Gläschen Wein austrinken; wypij trinke aus, trinke dein Glas zu Ende.

Wypiec, -ke, -kłem, *va. perf.*; Wypiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* 1) ausbaden, ausbraten; to nie jest dobrze — czone das ist nicht gut ausbaden gebaden; 2) verbaden, zum Baden gebrauchend; 3) ausdörren, ausbrennen.

Wypieczenie, Wypiekanie, -nia, *sn.* 1) Ausbaden *n.*, Ausbraten; 2) Verbaden *n.*; 3) Ausdörren *n.*, Ausbrennen *n.*

Wypieczetować, -tuje, -wałem, *va. perf.* das Siegel aufdrücken.

Wypieka, -ki, *sf.* böse Bormundschafft.

Wypiekun, -a, *pl.* -owie oder -ni, *sm.* böser Bormund.

Wypiełać, -lam, -lałem; Wypiewiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Wypielić, -ję, -liłem; Wypiewić, -wie, -wiłem, *va. perf.* ausjäten, ausreuten; ausroden.

Wypielanie, Wypiewanie, Wypielenie, Wypiewienie, -nia, *sn.* Ausjäten *n.*, Ausreuten *n.*; Ausroden *n.*

Wypiełgnować, -gnuje, -wałem, *va. perf.* auspflegen, durch Pflege großziehen, aufziehen; die Genesung fördern.

Wypiełgnowanie, -nia, *sn.* Auspflegen *n.*, Großziehen *n.*

Wypieniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wypienić, -nie, -niłem, *va. perf.* 1) erstreiten, durch Prozeßieren erlangen; 2) ausstäumen lassen.

Wypienianie, Wypienienie, -nia, *sn.* 1) Erstreiten *n.*, Ausprozeßieren *n.*; 2) Ausstäumen *n.*

Wypierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Wyprać, -piore, -prałem, *va. perf.* auswaschen, rein waschen; — kogo jmdm tüchtig durchprügeln.

Wypierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Wyprzeć, -prę, -parłem, *va. perf.* 1) heraus-, hinausdrängen, heraus-, hinausstoßen, hinauswerfen; — parł go z izby er drängte ihn aus der Stube; — nieprzyjacielu z kraju den Feind aus dem Lande verdrängen; 2) — sie, *vr.* leugnen, ableugnen; — wałsnego dziecka das eigene Kind verleugnen; — sie wiary ojców swoich den Glauben seiner Väter ableugnen.

Wypieradło, -dła, *sn.* Verdrängungsapparat *m.*

Wypieranie, -nia, *sn.* 1) siehe Wyparcie; 2) = Wypranie, -nia, *sn.* Auswaschen *n.*

Wypierzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wypierzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* der Federn berauben, austrupfen; — wiatrak die Windmühlenflügel herausnehmen; — sie, *vr.* die Federn verlieren, sich mausern.

Wypierzanie, Wypierzenie, -nia, *sn.* Austrupfen *n.*

Wypierzchać, -cham, -chałem, *vn. imperf.*; Wypierzchnąć, -chne, -chłem, *vn. perf.* plötzlich herauspringen, entspringen, entschlüpfen.

Wypierzchanie, -nia; Wypierzchnięcie, -cia, *sn.* Herauspringen *n.*, Entspringen *n.*, Entschlüpfen *n.*

Wypieszcząć, -szczam, -szczatem, *va. imperf.*; Wypieścić, -szcze, -ściłem, *va. perf.* verzärteln, verhätscheln; zärtlich aufziehen.

Wypieszczanie, Wypieszczenie, -nia, *sn.* Verzärteln *n.*, Verhätscheln *n.*

Wypięcie, -cia; Wypinanie, -nia, *sn.* Anspannen *n.*, Heraussteden *n.*, Heraussteden *n.*, Stemmen *n.*

Wypięknać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wypięknąć, -nie, -niłem, *va. perf.* verschönern.

Wypięknianie, Wypięknienie, -nia, *sn.* Verschönern *n.*

Wypięknieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* schöner werden.

Wypięknienie, -nia, *sn.* Schönwerden *n.*

Wypiętnować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ein Zeichen einbrennen, aufdrücken, etw. mit einem Brandmal bezeichnen, brandmarken, brandmalen.

Wypiętnowanie, -nia, *sn.* Brandmalen *n.*, Brandmarken *n.*, Brandmarkung *f.*

Wypiętrować, -tuje, -wałem; Wypiętzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* zu Stodwerken aufstürmen, in die Höhe aufbauen.

Wypilnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* völlig abwarten.

Wypilować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; Wypilowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* ausjäten, hineinjäten, ausfeilen, einfeilen, durchfeilen, weafeilen.

Wypilowanie, Wypilowywanie, -nia, *sn.* Ausjäten *n.*, Hineinjäten *n.*, Ausfeilen *n.*, Durchfeilen *n.*, Wegfeilen *n.*

Wypiór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* flüger Vogel.

Wypis, -u, *pl.* -y, *sm.* Auszug *m.*, Ausgeschriebene(s) *n.*; wypisy *pl.* Lesebuch *m.*; -y niemieckie Auszüge aus deutschen Schriftstellern, deutsches (Schul-)Lesebuch.

Wypisac, -sze, -sałem, *I. va. perf.*; Wypisywać, -suje, -wałem, *I. va. imperf.* 1) herauschreiben, aufschreiben; abschreiben, aufschreiben; — miejsce z książki eine Stelle aus einem Buche aufschreiben; 2) schreibend verwenden, beschreiben, verzeichnen; to pióro już — sandede Feder ist schon durch daß Schreiben abgenützt; — sał cały

papier, który miałem er hat das ganze Papier, das ich hatte, beschrieben; 3) aus schreiben, ausschließen, streichen; — kogo ze szkoły jmnbn von der Schulliste streichen; — kogoś z uniwersytetu jmnbn ermatrikulieren; II. — sie, *vr.* 1) sich aus schreiben, seine Gedanken schriftlich ausdrücken; 2) sich im Schreiben erschöpfen, abmühen.

Wypisanie, Wypisywanie, -nia, *sn.* 1) Aus schreiben n., Abschreiben n.; 2) Beschreiben n., Beschreiben n.; 3) Aus schreiben n., Streichen n., Ermatrikulieren n.

Wypisnąć, -sne, -snałem, *vn. perf.* aus quietischen.

Wypiszczec, -szczec, -szczałem, *va. perf.* durch Zammern erreichen.

Wypisnięcie, -cia; Wypisnienie, -nia, *sn.* Aus quietischen n.

Wypitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Trinken n., Trunk m.

Wypizmować, -muje, -wałem, *va. perf.* mit Bisam (Moschus) ausparfümieren.

Wyplanować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ausplanieren, ebnen.

Wyplanowanie, -nia, *sn.* Ausplanieren n., Ebnen n.

Wyplatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Wyplesć, -plotę, -plotk m, *va. perf.* ausflechten, flechten; herauswirren, auf flechten, auflösen; fertig flechten; -tany geflochten; -tane krzesło Rohrstuhl m.; — co etw. ausplaudern, ausschwaizen.

Wyplatanie, Wyplecenie, -nia, *sn.* Ausflechten n.; Auf flechten n., Herauswirren n., Auflösen n.

Wyplatanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Flechtarbeit f.

Wyplądrować, -duje, -wałem, *va. perf.* ausplündern.

Wyplasać, -sam, -sałem, *va. perf.* tanzen ausführen; — sie genug tanzen, sich zu Genüge austanzen.

Wyplatać, -tam, -tak m, *va. perf.*; Wyplatywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* auswirren, entwirren, heraus-

wickeln, herausflechten; — sie, *vr.* sich herausarbeiten.

Wyplatanie, Wyplatywanie, -nia, *sn.* Auswirren m., Entwirren n., Herauswickeln n., Herausflechten n.

Wyplecenie, -nia, *sn.*; — końskie überfütten n.

Wypleczać, -czam, -czaleł, *va. imperf.*; Wypleczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* aus-, verrennen.

Wyplemieniać, -niam, -niatem, *va. imperf.*; Wyplemienić, -nie, -niłem, *va. perf.* einen ganzen Stamm austöten, vertilgen.

Wyplemienianie, Wyplemienienie, -nia, *sn.* Ausrotten n., Vertilgen n.

Wypleniać, -niam, -niatem, *va. imperf.*; Wyplenić, -nie, -niłem, *va. perf.* ausjäten, austrotten, vertilgen.

Wypleniaenie, Wyplenieenie, -nia, *sm.* Ausjäten n., Ausrotten n., Vertilgen n.

Wypleniać, -niam, -niatem, *va. imperf.*; Wypleniać, -nie, -niłem, *va. perf.* fruchtbarer, ergiebiger machen.

Wyplesniać, -śniam, -śniałem, *va. imperf.*; Wyplesnić, -śnie, -śniłem, *va. perf.* vom Schimmel reinigen.

Wyplesnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ganz schimmelig werden.

Wyplewiać, Wyplewić, siehe: Wypleniać, Wypleniać.

Wyplocie, -cia; Wypłowanie, -nia, *sn.* Ausspühen n., Ausspülen n.

Wypłuć, -je, -łem, *va. perf.*; Wypłować, -je, -łem, *va. imperf.* ausspühen, ausspülen.

Wypłuskać, -skam, -skaleł, *va. imperf.*; Wypłusnąć, -sne, -snałem, *va. perf.* ausspritzen, plätschernd herauswerfen, herausspülen; — sie, *vr.* sich jatt plätschern, nach Herzenslust ausbaden; das plätschern, das Bad beenden.

Wypłuskanie, -nia; Wypłusnięcie, -cia, *sn.* Ausspritzen n., Herausplätschern n.

Wypłwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Phorecynia (Pflanzenart).

Wyplacać, -cam, -całem, I. *va. imperf.*; Wyplacić, -cę, -ciłem, I. *va. perf.* auszahlen, abzahlen, bezahlen, abtragen; — komu spadek jmnbn die Erbschaft auszahlen; — zold den Sold bezahlen; — wdzięczność sich dankbar erweisen; II. — sie, *vr.* 1) seine Schuld abtragen, bezahlen; — sie z długu wdzięczności die Dankschuld abtragen; — sie co do grosza seine Schuld bei Helfer und Pfennig bezahlen; 2) — sie z czego sich löszahlen, abfinden, freimachen.

Wyplacalność, -ści, *sing. tant. sf.* Zahlungsfähigkeit f., Solvenz f.

Wyplacanie, Wypłacenie, -nia, *sn.* Auszahlen n., Abzahlen n., Bezahlen n.

Wyplakać, -cze, -kałem, *va. perf.* ausweinen; — co durch Weinen erlangen; — kogo durch Weinen befreien; — sobie oczy sich die Augen ausweinen; — sie, *vr.* sich jatt weinen.

Wyplakanie, -nia, *sn.* Ausweinen n.

Wypłaszać, -szam, -szaleł, *va. imperf.*; Wypłoszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* herausjuchzen, verschuchen, vertreiben.

Wypłaszenie, Wypłoszenie, -nia, *sn.* Herausjuchzen n., Verschuchen n., Vertreiben n.

Wypłaszczać, -szczam, -szczaleł, *va. imperf.*; Wypłaszczyć, -szczę, -szczyłem, *va. perf.* flach machen, ausstrecken.

Wypłaszczenie, Wypłaszczenie, -nia, *sn.* Flachmachen n., Ausstrecken n.

Wyplata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Auszahlung f., Zahlung f., Auszahlen n., Bezahlung f.; termin -ty Zahlungstermin m.; wstrzymać -ty die Zahlungen einstellen.

Wyplatać, -tam, -tałem, *va. perf.* ein Stück ausschneiden, ausschauen; — komu sigla jmnbn einen Streich spielen.

Wyplatanie, -nia, *sn.* Ausſchneiden *n.*, Ausſhauen *n.*
 Wypłatność, -ści, *sing.*
tant. sf. Zahlungsfähigkeit *f.*
 Wypłatny, *adi.* zahlungs-
 fähig; zahlbar, auszahlbar;
 fälltig.

Wypław, -u, *pl.* -y, *sm.*;
dim. Wypławek, -wku, *pl.*
 -wki, *sm.* 1) Ausſchmelzen *n.*,
 Ausſchwemmen *n.*, Ausſchmel-
 zung *f.*, Ausfluß *m.*; 2)
 Schlich *m.*

Wypławiac, -wiam, -wia-
 łem, *va. imperf.*; Wypławić,
 -wie, -wiłem, *va. perf.* heraus-
 ſchwemmen, rein ſchwemmen;
 — kruszec läutern, aus-
 ſchmelzen.

Wypławianie, Wypławie-
 nie, -nia, *sn.* Herausſchwem-
 men *n.*; — kruszczyć läutern *n.*,
 Ausſchmelzen *n.*

Wypławka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Plattwurm *m.*

Wypławkowy, Wypła-
 wny, *adi.* ausſchwemmbar,
 läuterbar; Läuterungs-

Wypłazić, -że, -ziłem, *vn.*
perf. austriefen.

Wypłazować, -zuje, -wa-
 łem, *va. perf.* mit der flachen
 Klinge ſchlagen, prügeln, aus-
 ſchüteln.

Wypłazowanie, -nia, *sn.*
 Schlagen *n.* mit der flachen
 Klinge, Ausſchüteln *n.*

Wypłodzić, -dze, -dziłem,
va. perf. erzeugen, auf die
 Welt bringen; — się, *vr.*
 ſeine Zeugungsſtraft, Frucht-
 barkeit erſchöpfen.

Wypłomieniac, -niam, -nia-
 łem, *vn. imperf.*; Wyplo-
 mienić, -nie, -niłem, *vn.*
perf. herausflammen, flam-
 mend hervorbrehen.

Wypłomienianie, Wyplo-
 mienienie, -nia, *sn.* Heraus-
 flammen *n.*

Wypłonać, -ne, -nałem,
vn. perf. ausbrennen.

Wypłonieć, -nieje, -niałem,
vn. perf. unfruchtbar werden,
 die Zeugungs- oder Gebärtkraft
 verlieren.

Wypłowiały, *adi.* ver-
 ſchoffen, fahl, farblos.

Wypłowić, -wie, -wiłem,
va. perf. fahl machen.

Wypłowić, -wieje, -wia-
 łem, *vn. perf.* fahl, farblos
 werden, verſchießen.

Wypłowienie, -nia, *sn.*
 Verſchießen *n.*

Wypłóczek, -czka, *pl.*
 -czki, *sm.* ausgewaſchenes
 Stück Erz.

Wypłóczyzny, -czyn, *plur.*
tant. Spülicht *n.*

Wypłóczyſko, -ka, *pl.*
 -ka, *sn.* ausgeſpültes Erdreich.

Wypłukać, -kam, -kałem,
va. perf.; Wypłukiwać,
 -kuje, -wałem, *va. imperf.*
 ausſpülen, auswafchen, aus-
 ſchwemmen, ausſchlenkern;
 — szklankę ein Glas aus-
 ſpülen; — sobie usta ſich
 den Mund ausſpülen; — bie-
 liznę die Waſche ausſchwem-
 men.

Wypłukanie, Wypłuki-
 wanie, -nia, *sn.* Auswaſchen
n., Ausſpülen *n.*, Ausſchwem-
 men *n.*, Ausſchlenkern *n.*

Wypłynąć, -nę, -nąłem,
vn. perf.; Wypływać, -wam,
 -wałem, *vn. imperf.* 1) aus-
 fließen, auslaufen, ausrinnen;
 hervorquellen; entſpringen;
 skąd -wa ta rzeka? wo ent-
 springt dieſer Fluß?; oko
 mu -nęło das Auge iſt ihm
 ausgegangen; woda -wa
 ze skaly das Waſſer ſtrömt
 aus dem Felſen hervor; z tego
 -wa daraus geht hervor;
 2) auftauchen, zum Vorſchein
 kommen; znowu -nał na po-
 wierzchnię er iſt wieder auf
 der Oberflähe aufgetaucht;
 prawda musi na wierzch -nąć
 die Wahrheit muß immer zum
 Vorſchein kommen; 3) heraus-
 ſchwimmen, ſegeln;
 — na pełne morze auf die
 offene See hinausſegeln.

Wypłynięcie, -cia; Wypły-
 wanie, -nia, *sn.* Ausfließen *n.*,
 Entſpringen *n.*, Hervorquellen
n.; Auftauchen *n.*; (Heraus-)
 Schwimmen *n.*, Segeln *n.*

Wypływ, -u, *pl.* -y, *sm.*
 1) Ausfluß *m.*; — pary Danip-
 ſausſtörmung *f.*; 2) Folge *f.*,
 Folgeerscheinung *f.*, Wirkung *f.*

Wypnieja, -ji, *pl.* -je, *sf.*
 (Dolabella) Weilschnecke *f.*

Wypocenie, -nia, *sn.* Aus-
 ſchweigen *n.*; Ausſintern *n.*, Aus-
 ſiedern *n.*; Anlaufen *n.* (der
 Fenſterſcheiben oder Ge-
 fäße).

Wypochlebiac, -biam, -bia-
 łem, *va. imperf.*; Wypoch-
 lebić, -bie, -biłem, *va.*
perf. abſchmeicheln, erſchmei-
 cheln.

Wypochlebianie, Wypoch-
 lebienie, -nia, *sn.* Ab-
 ſchmeicheln *n.*, Erſchmeicheln *n.*

Wypochwie, -wia, *pl.*
 -wia, *sn.* Scheide *f.*

Wypocić, -cę, -ciłem, *va.*
perf. ausſchweigen laſſen,
 ausſintern, abſcheiden; beſchla-
 gen (von Fenſterſcheiben, Ge-
 fäßen u. dgl.); — się, *vr.* ſich
 ausſchweigen, tüchtig ſchweigen.

Wypocząć, -cznę, -cząłem,
vn. perf.; Wypoczywać,
 -wam, -wałem, *vn. imperf.*
 ausruhen, raſten, ſich erholen;
 — po pracy nach der Arbeit
 ausruhen.

Wypoczęcie, -cia; Wypoc-
 zczenie, Wypoczywanie,
 -nia, *sn.* Ausruhen *n.*; Raſt *f.*

Wypoczynek, -nku, *pl.*
 -nki, *sm.* Ausruhen *n.*, Ruhe
f., Raſt *f.*, Erholung *f.* potrze-
 buje -nku ich bin erholungs-
 bedürftig.

Wypogadzać, -dzam, -dza-
 łem, *va. imperf.*; Wypogo-
 dzić, -dze, -dziłem, *va. perf.*
 aufheitern, aufklären; -gódz
 two czoło heitere deine Stirn
 auf, entzungle deine Stirn;
 — się, *vr.* ſich aufheitern,
 ſich aufklären; niebo się -ga-
 dza der Himmel klärt ſich
 auf; czoło jego się -gadza ſeine
 Stirn heitert ſich auf.

Wypogadzanie, Wypogo-
 dzienie, -nia, *sn.* Aufheitern
n., Aufklären *n.*

Wypoić, -je, -iłem, *va.*
perf. ausſchenken, alle Ge-
 tränke verbrauchen.

Wypokładać, -dam, -da-
 łem, *va. perf.* verſchneiden,
 kaſtrieren.

Wypokładanie, -nia, *sn.*
 Verſchneiden *n.*, Kaſtrieren *n.*

Wypokostować, -stuje,
 -wałem, *va. perf.* ausfirniſſen,
 auslackieren, überfirniſſen.

Wypokostowanie, -nia, *sn.* Ausladieren *n.*, Ausjiriffen *n.*

Wypokutować, -tuje, -wałem, *vn. perf.* ausbüßen, büßen; — za co etw. abbüßen.

Wypokutowanie, -nia, *sn.* Ausbüßen *n.*

Wypolerować, -ruje, -wałem, *va. perf.* auspolieren, auslätten; verfeinern.

Wypolerowanie, -nia, *sn.* Auspolieren *n.*, Ausglätten *n.*; Verfeinern *n.*; glattes, verfeinertes Wesen, Schliß *m.*

Wypoliczkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ohfseigen, abohrseigen.

Wypoliczkowanie, -nia, *sn.* Ohrseigen *n.*

Wypolować, -wie, -wiłem, *va. perf.* zur Hälfte wegnehmen, vermindern.

Wypominać, -nam, -wałem, *va. imperf.*; Wypomnieć, -mne, -mniałem, *va. perf.* in Erinnerung rufen, erwähnen; vorhalten, vorwerfen; — komu wyrządzone dobrodziejstwa jnndm erwiesene Wohlthaten vorhalten.

Wypominanie, Wypomnienie, -nia, *sn.* Erwähnen *n.*; Vorhalten *n.*, Vorwerfen *n.*

Wypompować, -puje, -wałem, *va. perf.*; Wypompowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* auspumpen.

Wypompowanie, Wypompowywanie, -nia, *sn.* Auspumpen *n.*

Wyporek, -rku, *pl.* -iki, *sm.* 1) Ausstrennen *n.*; Ausgetrennte(s) *n.*; 2) Kaiserschnitt *m.*; 3) aus dem Mutterleibe ausgehittenes Kind; 4) -iki ausgetrennte Fäden, Ausgeripelte(s) *n.*

Wyporządzać, -dzam, -działem, *va. imperf.*; Wyporządzić, -dze, -działem, *va. perf.* herrichten, ausbessern, in stand setzen.

Wyporzadzanie, Wyporządzenie, -nia, *sn.* Herrichten *n.*, Ausbessern *n.*

Wypożać, -żam, -żiałem, *va. imperf.*; Wypożaczyć, -że, -żylem, *va. perf.* ausstatten; versorgen; wszystkie swoje siostry -żył allen seinen Schwe-

stern hat er eine Mitgift gegeben; bogato -żony przez naturę von der Natur reich ausgestattet; — w co mit etw. ausstatten.

Wypożać, Wypożalenie, -nia, *sn.* Ausstatten *n.*; Versorgen *n.*

Wypożyczenie, -nia, *sn.* Ausfasten *n.*, Erreichen *n.* durch Fasten;

Wypościć, -szezę, -ściłem, *va. perf.* ausfasten, durch Fasten erreichen; — się, *vr.* sich ausfasten, genug Hunger leiden.

Wypotężniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wypotężnić, -nię, -niłem; Wypotęgować, -guje, -wałem, *va. perf.* mächtig machen, stärken.

Wypotężnienie, -niam, -niałem, *vn. perf.* mächtig werden.

Wypotnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ausschweigen, verschweigen; zu schweigen aufhören.

Wypotrzebować, -buje, -wałem, *va. perf.* verbrauchen.

Wypotrzebowanie, -nia, *sn.* Verbrauchen *n.*; Verbrauch *m.*

Wypotwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wypotwarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* durch Verleumdung erreichen, erlügen, erschwindeln.

Wypowiadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; Wypowiedzieć, -wiem, -działem, *va. perf.* 1) aussprechen, aussagen; her-

sagen, vortragen; erzählen; — to trudno es ist schwer, es zu sagen; 2) kündigen, aufsagen, aufkündigen; — komu mieszkankie, przyjazd, służbę jnndm die Wohnung, die Freundschaft, den Dienst kündigen; 3) künden, verkünden, erklären, ankündigen; — komu wojnę jnndm den Krieg erklären; 4) ausplappern, ausplaudern.

Wypowiadanie, Wypowiedzenie, -nia, *sn.* Aussprechen *n.*, Aussagen *n.*; Hersagen *n.*; Vortragen *n.*; Erzählen *n.*; Kündigen *n.*, Aufkündigen *n.*, Kündigung *f.*; Aussagen *n.*; Ausplappern *n.*; — wojny Kriegserklärung *f.*

Wypowiedź, -dzi, *sing. tant sf.* Aufkündigung *f.*, Aufsagen *n.*

Wypożyczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wypożyczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* ausleihen, ausborgen; verleihen, verborgen.

Wypożyczalnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Leihanstalt *f.*, Leihinstitut *n.*; — ksiązek Leihbibliothek *f.*; — fortepianów Klavierleihanstalt.

Wypożyczenie, Wypożyczenie, -nia, *sn.* Ausleihen *n.*, Ausborgen *n.*; Verleihen *n.*, Verborgen *n.*

Wypracować, -cuje, -wałem, *va. perf.*; Wypracowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* ausarbeiten; — szkic badowy einen Entwurf des Baues ausarbeiten.

Wypracowanie, -nia, *sn.* 1) Ausarbeiten *n.*; 2) schriftlicher Aufsatz, Komposition *f.*

Wypraktkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* 1) ausspraktizieren; durch Praxis kennen lernen, erlangen; erproben, ausprobieren; wypraktykowany sposób ein erprobtes Mittel; 2) durch Zeichenbenterei, durch Praktiken herausbringen.

Wypraktkowanie, -nia, *sn.* Auspraktizieren *n.*; Erproben *n.*, Erprobung *f.*

Wypranie, -nia, *sn.* 1) Auswaschen *n.*; 2) Durchwischen *n.*

Wyprasować, -suję, -wałem, *va. perf.*; Wyprasowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* 1) ausbügeln; 2) auspressen.

Wyprasowanie, Wyprasowywanie, -nia, *sn.* 1) Ausbügeln *n.*; 2) Auspressen *n.*

Wypraszać, -szam, -szalem, *I. va. imperf.*; Wyprosić, -sze, -siłem, *I. va. perf.* 1) ausbitten, erbitten, durch Bitten erlangen; — sobie co u kogo etw. bei jnndm erbitten oder durch Bitten erlangen; — kogo od czego jnndm losbitten, losbitteln, durch Bitten von etw. befreien; — kogo od śmierci jnndm durch Bitten vom Tode befreien; 2) hinausbitten; —

kogo za drzwi jmnđm die für weisen; 3) verbitten, verbieten; -silem sobie już raz podobne żarty ich habe mir schon einmal ähnliche Späße verboten; II. — sie, *vr. sich entschuldigenden*, um Verzeihung bitten; um Befreiung, um Enthebung bitten.

Wypraszenie, Wyproszenie, -nia, *sn.* Losbitten *n.*; Erbitten *n.*, Ausbitten *n.*; Herausbitten *n.*; Verbitten *n.*, Verbieten *n.*

Wypraszczać, -czam, -czalem, *va. perf.* vereinsamen.

Wyprawa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) Hinausschicken *n.*, Abschicken *n.*, Absenden *n.*, Abfertigung *f.*, Ausfahrt *f.*, Ausreise *f.*; — posłańca das Abschicken eines Boten; — wojenna Feldzug; — naukowa wissenschaftliche Forschungsreise; — po złote runo Argonautenzug; 2) Darstellung *f.*, Auseinandersetzung *f.*; 3) Ausarbeitung *f.*, Zurichtung *f.*; — skór Ausgerben der Felle; 4) Ausstattung *f.*; dostała oprócz posagu i piekna — we sie hat außer der Mitgift auch eine schöne Ausstattung bekommen; 5) Puż *m.*, Verpuż, Abpuż, Bemörtelung *f.*; — cementowa Zementverpuż; — gipsowa Gipsmörtelverpuż; — gladka feiner Verpuż, vollständeriger, dreischichtiger Puż; — kedzierzawa, — od miotły Stepp-, Besenpuż; — łożyska Lagerfutter *n.*; — surowa, — pod gont Anwurf *m.*, Raufwerk *n.*, Bemurf *m.*; — wapienna Mörtelverpuż; — żwirowa Spüßwurf; Berapp *m.*, Berappung *f.*, Krauspuż *m.*

Wyprawca, -cy, *pl. -cy*; Wyprawiacz, -a, *pl. -e, sm.* Bearbeiter *m.*

Wyprawać, -wiam, -wiałem, *I. va. imperf.*; Wyprawić, -wie, -wilem, *I. va. perf.* 1) absenden, abschicken; abfertigen; — kogo dokąd jmnđm wohin senden, schicken; — wil syna na wojnę er schickte den Sohn in den Krieg; — posłów die Gesandten abschicken;

z wielkim trudem -wilem go dziś do miasta mit großer Mühe gelang es mir heute, ihn in die Stadt zu schicken; 2) ausmachen; 3) ausarbeiten, zurechten, ausgerben; bearbeiten, ausarbeiten; — skóre das Leder gerben; — sciane die Mauern tünden; 4) auswenden, anrichten, zurechten; — kurozeta die Hühner zum Kochen zurechten; 5) ausrichten, anstellen, geben; — ucze einen Schmauß geben; 6) treiben, verrichten, tun; cóż ty za glupstwa -wiasz was treibst du denn für Dummheiten; — dziwy Wunderdinge verrichten; eo on -wiał, o tem nie masz pojęcia du hast keinen Begriff, was er getrieben hat; 7) ausstatten, equipieren; II. — sie, *vr. sich zu etw. anschicken*, sich aufmachen, sich losmachen; — sie dokąd sich wohin begeben, dahin reisen; — sie na wojnę in den Krieg ziehen.

Wyprawianie, Wyprawienie, -nia, *sn.* 1) Abfertigen *n.*, Abschicken *n.*, Absenden *n.*; — pociagu Abfertigen *n.*, Ablassen *n.* eines Zuges; 2) Ausarbeiten *n.*, Bearbeiten *n.*, Zurechten *n.*, Anrichten *n.*, Ausmachen *n.*; 3) Anstellen *n.*, Treiben *n.*; 4) Tünden *n.*, Pużen *n.*; 5) Ausstatten *n.*, Equipieren *n.*

Wyprawność, -ści, *sing. tant. sf.* Geläufigkeit *f.*, Fertigkeit *f.*

Wyprażać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Wyprażyć, -że, -żyłem, *va. perf.* ausprägen, ausßmören; — sie, *vr. sich recht erhitzen*.

Wyprażanie, Wyprażenie, -nia, *sn.* Ausprägen *n.*, Ausßmören *n.*

Wypręzać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Wyprężyć, -że, -żyłem, *va. perf.* ausspannen, anspannen, straff anziehen; — sie, *vr. sich ausstrecken*.

Wyprężanie, Wyprężenie, -nia, *sn.* Ausspannen *n.*, Anspannen *n.*

Wypromować, -muję, -wiałem, *va. perf.* befördern.

Wypromowanie, -nia, *sn.* Beförderung *f.*

Wyprorokować, -kuje, -wałem, *va. perf.* prophezeien, vorherjagen.

Wyprorokowanie, -nia, *sn.* Prophezeien *n.*, Prophezeiung *f.*, Vorhersagen *n.*

Wyprostac, -stam, -stalem, *vn. perf.*; — czemu einer Sache gewachsen sein.

Wyprostować, -stuję, -wałem, *va. perf.*; Wyprostowywać, -wuję, -wywałem, *va. imperf.* gerade biegen, machen, ziehen, strecken, ausrichten; — szyny Schienen ausrichten; — sie, *vr. sich aufrichten*, eine gerade Stellung annehmen.

Wyprostowanie, Wyprostowywanie, -nia, *sn.* Geraderbiegen *n.*, Geradestrecken *n.*, Ausrichten *n.*

Wyprowadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Wyprowadzić, -dze, -dzilem, *va. perf.* 1) ausführen, hinausführen, herausführen, abführen; — kogo na przechadzke jmnđm spazieren führen; — kogoś z pokoju jmnđm aus dem Zimmer führen; — towarę z kraju Waren ins Ausland führen; 2) — kogo z błęda, z bojaźni jmnđm vom Irrtum, von der Furcht befreien; — kogo z niepowońci jmnđm aus einer Ungewissheit reißten; 3) — kogo w pole jmnđm hinter Licht führen, zum Narren halten; 4) — co, kogo na jaw, na świat, na widok etw., jmnđm entdecken, in die Welt einführen, ans Licht bringen, ziehen; 5) — co z czego etw. aus etw. ableiten, herleiten, hervorbringen; — co z niczego etw. von nichts ableiten; — swój ród od króla Salomona seinen Ursprung vom König Salomo ableiten; 6) ziehen; linie z danego punktu — eine Linie von einem gegebenen Punkte ziehen; — komin wysoko den Schornstein weit in die Höhe führen; 7) — z czego wniosek aus etw. folgern; schließen; einen

Schluß ziehen, 8) — kogo z choroby jmnmd aus einer Krankheit herausheifen, jmnmd heifen, kurieren, — kogo z niebezpieczeństwa jmnmd einer Gefahr entgehen lassen; — kogo z rozzumu jmnmd um den Verstand bringen; II. — sie, *vr.* ausziehen, eine Wohnung räumen; dziś jeszcze — dzie się z tego mieszkanka heute noch werde ich diese Wohnung verlassen.

Wyprowadzanie, Wyprowadzenie, -nia, *sn.* Ausziehen *n.*, Ausführen *n.*; — towarów za granicę die Ausfuhr der Waren ins Ausland; — sie, Ausziehen *n.*, Umzug *m.*; po mojem niu się nachdem ich ausgezogen war.

Wyprobować, -buję, -wałem, *va. perf.* ausprobieren, ausprobieren.

Wyprobowanie, -nia, *sn.* Ausprobieren *n.*, Erproben *n.*

Wypročhizna, -ny, *pl. -ny, sf.* morische Höhlung, auszufaultes Loch.

Wypročhnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* morscht, höhl werden, ausfaulen, austofden.

Wypročhnienie, -nia, *sn.* Ausfaulen *n.*, Austofden *n.*

Wyprósząć, -szam, -szaleł, *va. imperf.*; Wyprószyc, -szę, -szyleł, *va. perf.* austauben.

Wyprószanie, Wyprószenie, -nia, *sn.* Austauben *n.*

Wypróźniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wypróźnić, -źnie, -źniłem, *va. perf.* austöeren, leer machen, austäumen; — kielich jednym tchem den Kelch in einem Atem austöeren, austrinken; — sie, *vr.* sich entleeren, offenen Leib haben.

Wypróźnianie, Wypróźnienie, -nia, *sn.* 1) Austöeren *n.*, Entleeren *n.*; 2) Stuhlgang *m.*

Wypróźnić, -nię, -niłem, *vn. perf.* leer werden, erschöpft sein.

Wypuć, -ję, -łem, *va. perf.*; Wypućwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* austrennen, heraustrrennen.

Wyprucie, -cia; Wypruwanie, -nia, *sn.* Austrennen *n.*

Wyprysk, -u, *pl. -i, sm.* 1) Ausschlag *m.*; 2) -ski Ausgesprühte(s) *n.*

Wypryskać, -skam, -skałem, *vn. imperf.*; Wyprysnąć, -nęę, -nąłem, *vn. perf.* heraus-, hervorsprühen, sprühen, ausprühen.

Wypryskanie, -nia; Wypryśnięcie, -cia, *sn.* Ausprühen, Hervorsprühen *n.*, Sprühen *n.*

Wyprzalina, -ny, *pl. -ny, sf.* wunde, aufgetriebene Körperstelle.

Wyprządź, -ęnę, -ąłem, *va. perf.*; Wyprzęgać, -gam, -gałem, *va. imperf.* ausspannen, abspannen.

Wyprzęgnięcie, -cia; Wyprzęganie, -nia, *sn.* Ausspannen *n.*

Wyprząść, -rzędę, -rząłem, *va. perf.* ausspinnen, alles aufspinnen, spinnend verbrauchen.

Wyprzątać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Wyprzątnąć, -nęę, -nąłem, *va. perf.* austäumen, wegräumen, leer machen, austöeren; — mieszkanie die Wohnung austäumen; — swoje rzeczy seine Sachen weardäumen.

Wyprzątanie, -nia; Wyprzątnięcie, -cia, *sn.* Austäumen *n.*, Wegräumen *n.*, Austöeren *n.*

Wyprzeć, siehe: Wypierać.

Wyprzeć, -przę, -przałem, *vn. perf.* sich erhitzen; brandig, wurd, faul werden durch Erhitzen; ausschwitzen, ausdunsten.

Wyprzedzać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Wyprzedawać, -daje, -dałem, *va. imperf.* ausverkaufen.

Wyprzedanie, Wyprzedawanie, -nia, *sn.* Ausverkauf *n.*

Wyprzedzać, -y, *pl. -e, sf.* Ausverkauf *m.*

Wyprzedzać, -dzam, -dzaleł, *va. imperf.*; Wyprzedzić, -dząę, -dziłem, *va. perf.* überholen, vorausseilen; — kogo jmnmd überholen, hinter

sich lassen, einen Vorsprung vor jmnmd gewinnen.

Wyprzedzanie, Wyprzedzenie, -nia, *sn.* Überholen *n.*, Vorausseilen *n.*

Wyprzodek, -dka, *pl. -dki, sm.*; Wettlauf *m.*, Wettseifer *m.* (veraltet; nur noch gebräuchlich in der Redensart:) na -dki um die Wette.

Wyprzysięgać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Wyprzysiędź, -sięnęę, -siąłem, *va. perf.* abschwören; — sie, *vr.* sich eidlich lossagen.

Wyprzysięganie, Wyprzysiężenie, -nia, *sn.* Abschwören *n.*

Wypsnąć się, -nęę, -nąłem, *vn. perf.* entschlüpfen, entwisphen.

Wypstrzenie, -nia, *sn.* Buntmachen *n.*

Wypstrzyć, -trzeę, -trzyłem, *va. perf.* bunt machen, malen.

Wypsuć, -ję, -łem, *va. perf.* ganz vernichten, alles verderben.

Wypśnięcie się, -cia, *sn.* Entschlüpfen *n.*, Entwisphen *n.*

Wypuchać, -cham, -chałem, *va. imperf.*; Wypuchnąć, -chnęę, -chnąłem, *va. perf.* ausdampfen, schraubend und dampfend von sich geben.

Wypuchanie, -nia; Wypuchnięcie, -cia, *sn.* Ausdampfen *n.*

Wypucować, -cuję, -wałem, *va. perf.* ausputzen.

Wypuczać, -czam, -czaleł, *va. imperf.*; Wypuczyć, -częę, -czyłem, *va. perf.* herausbeugen, herausbiegen, herauskrümmen.

Wypuczanie, Wypuczenie, -nia, *sn.* Herausbeugen *n.*, Herausbiegen *n.*, Herauskrümmen *n.*

Wypudrować, -druję, -wałem, *va. perf.* auspudern.

Wypukać, -kam, -kałem; Wypuknąć, -kneę, -knęłem, *va. perf.*; Wypukiwać, -kuję, -wałem, *va. imperf.* 1) ausschlagen, klopfend herausbringen, auströmmeln; 2) ausschlagen, heraustrreten.

Wypukanie, -nia; Wypuknięcie, -cia; Wypukiwanie, -nia, *sn.* Ausklopfen *n.*, Austrummeln *n.*, Herausklopfen *n.*

Wypuklasty, *adi.*; Wypuklasto, *adv.* ein wenig bauchig, erhaben.

Wypuklina, -ny, *pl.* -uy, *sf.* Bruch *m.*, Hernie *f.*, Ruptur *f.*

Wypuklinomierz, -rza, *pl.* -rze, *sm.* Darmbruchmesser *n.*

Wypuklorzeźba, -by, *pl.* -by, *sf.* Relief *n.*

Wypukłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Erhabenheit *f.*, Konvexität *f.*, Runderhabenheit *f.*, Wölbung *f.*, Bauchung *f.*; Linsenförmigkeit *f.*; 2) Bauch *m.* des Ganges (im Bergbau).

Wypukły, *adi.*; Wypukło, Wypukle, *adv.* bauchig, konvex, runderhaben, linienförmig, hervorstehend; -kło-kły konvex-konvex, hoch=erhaben; -kło wkłesły konvex-konkav, hoch und höfstrund.

Wypurgować, -guje, -wałem, *va. perf.* reinigen, purgieren.

Wypust, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Auslaß *m.*, Herauslassen *m.*; 2) Treibe-, Weideplatz *m.*; 3) Ausfluß *m.*; Ausstufloch im Schmelzofen; 4) Feder *f.*, Grat *m.*, Spund *m.*; 5) unbedeckt liegende Fläche der Schiefer und Dachziegel; 6) — pary Expansion *f.*, Dampfspannung *f.*

Wypustek, -stku, *pl.* -stki, *sm.*; Wypustka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) siehe: Wypust; 2) Schößling *m.*, Wildling *m.*; 3) Befuß *m.*, Pflaster *m.*, Vorstoß *m.*, Vorstoß *m.*

Wypustnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Federhobel *m.*

Wypustny, *adi.* Auslaß-, Wypustoszenie, -nia, *sn.* vollständige Verwüstung *f.*

Wypustoszyć, -szę, -szylem, *va. perf.* vollständig verwüsten.

Wypuszczać, -czam, -czylem, *va. imperf.*; Wypuszcić, -szczę, -ścić, *va. perf.* 1) auslassen, herauslassen,

hinauslassen, loslassen, freilassen, entlassen; — kogoś na wolność jmnnd freilassen; — parę z kotła den Dampf aus dem Kessel auslassen; — bydło z obory das Vieh aus dem Stalle hinauslassen; — jakiś słowo ein Wort auslassen; — suknie w szwach das Kleid in den Nähten auslassen; psy na kogo — Hunde auf jmnnd loslassen; 2) erlassen; freigeben, ergehen lassen; — kogo z przysięgi jmnnd von einem Schwur freisprechen; 3) fahren lassen, auslassen; — z rak gratkę sich die Gelegenheit entgehen lassen; 4) — komu co jmnndm etw. verpachten, in Pacht geben; 5) von sich geben, gehen lassen; — dech, żądło den Atem ausstoßen, den Stachel herausstechen; — moez den Urin lassen; 6) schießen, abschießen; — strzałę z łuku einen Pfeil vom Bogen (ab)schießen; 7) keimen, treiben, sprießen, ausschlagen; drzewa znów listki — zacyznaja die Bäume fangen wieder an, Blätter zu treiben.

Wypuszczalny, *adi.* Auslaß-, auslaßbar.

Wypuszczanie, Wypuszczenie, -nia, *sn.* Auslassen *n.*, Auslassung *f.*, Loslassen *n.*, Freilassen *n.*, Weglassen *n.*

Wypychacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Ausstopfer *m.*

Wypychać siehe: Wypchać. Wypylać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wypylić, -le, -liłem, *va. perf.* vom Staube reinigen.

Wypylanie, Wypylenie, -nia, *sn.* Reinigen *n.* vom Staube, Abstauben *n.*

Wypyt, -u, *sing. tant. sm.* Ausforschen *n.*, Nachfrage *f.*

Wypytać, Wypytywać, -a, *pl.* -e, *sm.* Aus-, Nach-, forstcher *m.*

Wypytać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Wypytywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* ausfragen, ausforschen, nachfragen, nachforschen; verhören; każdego z osobna -taj frage jeden einzeln aus; gdy mnie będzie o ciebie -tywał, což mu odpo-

wiem? wenn er mich nach dir fragen wird, was soll ich ihm antworten?

Wypytywanie, Wypytywanie, -nia, *sn.* Ausfragen *n.*, Nachfragen *n.*, Ausforschen *n.*; Verhör *n.*, Inbagation *f.*

Wyrabiąć, -biam, -białem, *I. va. imperf.*; Wyrabić, -bię, -bikiem, *I. va. perf.* ausarbeiten, machen, erzeugen; verarbeiten; te figurki -rabia się z gliny diese Statuetten werden aus Ton gemacht; ciasto — den Teig durchkneten, durchwirken; kto ci dziś -robił zadanie? wer hat dir heute den Auftrag ausgearbeitet? -rabia tkaniny złotem tkane er erzeugt goldburchwirkte Gewebe; 2) treiben, anstellen; co też ty z nim za głupstwa -rabiasz? was treibst du denn mit ihm für Dummheiten? — figle tolle Streiche machen; 3) — coś etw. auswirken, erwirken; komu protekcyę — urząd jmnndm durch Protektion eine Anstellung verschaffen; -rób mi to u niego erwirke es mir bei ihm; — dla kogoś łaskę eine Gnade für jmnnd erwirken; 4) verarbeiten, arbeitend verbrauchen; *II.* — się, *vr.* 1) sich machen, sich abarbeiten, zu Ende kommen; nie módz się — mit der Arbeit nicht fertig werden können; 2) arbeiten, gären, fertig werden; wino się -rabia der Wein gärt; on się -robi z czesem er wird sich mit der Zeit machen.

Wyrabianie, Wyrobienie, -nia, *sn.* 1) Ausarbeiten *n.*, Bearbeiten *n.*, Ausmachen *n.*, Verschaffen *n.*, Erwirken *n.*, 2) Erzeugung *f.*, Fabrication *f.*, Herstellung *f.*, An-, Fertigigung *f.*; 3) Gären *n.*

Wyrabować, -buję, -wałem, *va. perf.* austauben.

Wyrobowanie, -nia, *sn.* Anstauben *n.*

Wyrachować, -chuję, -wałem, *va. perf.*; Wyrachowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* ausrechnen; czyś -chował, na jaki dzień to święto przypada? hast du schon ausgerechnet, auf welchen Tag

dieser Feiertag fällt?; nie badź taki -chowany sei nicht so berechnend, auf deinen Vorteil bedacht; — się, *vr.* Rechnung ablegen.

Wyrachowanie, **Wyra-chowywanie**, -nia, *sn.* Aus-rechnen *n.*, Berechnen *n.*, Be-rechnung *f.*; uczynić co z -nia etw. aus Berechnung tun.

Wyradłać, -dlam, -dlałem, *va. imperf.*; **Wyradlić**, -dle, -dliłem, *va. perf.* mit dem Pflegenpflege ausäußern, durch-pflügen.

Wyradlanie, **Wyradlenie**, -nia, *sn.* Ausäußern *n.*, Durch-pflügen mit dem Pflegenpflege.

Wyradzać, -dzam, -dzale-m, *va. imperf.*; **Wyrodzić**, -dze, -dziłem, *I. va. perf.* 1) eine Abart gebären, schlechtere Früchte geben; 2) unfruchtbar werden, seine Fruchtbarkeit erschöpft haben; *II.* — się, *vr.* 1) aus der Art schlagen, ent-arten, ausarten; tyś się cał-kiem -dził du bist ganz aus der Art geschlagen; 2) unfruchtbar werden; ziemia się -dza der Boden wird unfruchtbar, erschöpft sich.

Wyradzanie, **Wyrodze-nie**, -nia, *sn.* Ausarten *n.*, Entarten *n.*

Wyrafinować, -nuję, -wałem, *va. perf.* etw. sehr schlau ausrechnen, berechnen, ausraf-finieren; to -wany złodziej das ist ein raffinierter Dieb.

Wyrafinowanie, -nia, *sn.* Raffiniertheit *f.*

Wyraić, -je, -iłem, *va. perf.* eine Ehe vermitteln, zu stande bringen; — się, *vr.* an den Mann kommen, heiraten.

Wyraniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Wyronić**, -nie, -niłem, *va. perf.* auswerfen, fallen lassen, verlieren, ver-genden.

Wyrastać, -stam, -stałem, *vn. imperf.*; **Wyrosnąć**, -snę, -słem, *vn. perf.* 1) aus-wachsen, herauswachsen, her-vorwachsen; stanął nagle przedemną jak gdyby z ziemi -rósł er stand plötzlich vor mir wie aus der Erde ge-

wachsen; gdzie noga stąpi, świeży grób -sta wo sie hin-tritt, wächst ein frisches Grab; 2) heranwachsen, in die Höhe wachsen; znacznie -słęś, od kiedy cię ostatni raz widzia-łem du bist stark gewachsen, seitdem ich dich das letztemal gesehen habe; tak -rósł, że go w pierwszej chwili nie pozna-łem er ist so groß gewachsen, daß ich ihn im ersten Augen-blicke nicht erkannt habe; 3) entwachsen; — z dzieciństwa den Kinderstuhlen entwachsen; już -słęś z różgi ich bin schon der Reute entwachsen; — z czego etw. auswachsen, etw. mit dem Wachstum verlieren, sich mit dem Wachstum etw. ab-gewöhnen; ma to dziecko wprawdzie złe nawyczki, ale z czasem z tego -śnie dieses Kind hat zwar schlimme Ge-wohnheiten, aber es wird sie sich mit der Zeit schon abgewöhnen.

Wyrastanie, -nia; **Wy-rośnięcie**, -cia, *sn.* Aus-wachsen *n.*, Entwachsen *n.*, Herauswachsen *n.*, Hervor-wachsen *n.*

Wyratować, -tuję, -wałem, *va. perf.* retten, erretten, aus der Gefahr retten; przy po-żarze -wane rzeczy die bei der Feuersbrunst geretteten Sachen; -tuję mnie z tej cięż-kiej niedoli rette mich aus dieser schmeren Not.

Wyratowanie, -nia, *sn.* Erretten *n.*, Retten *n.*

Wyraz, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausdruck *m.*, Wort *n.*; dwu-znaczny — zweideutiger Aus-druck; obelżywy — ein belei-digendes Wort; — sądowi-czy gerichtlicher Ausdruck; rozważać -y seine Ausdrücke wägen; w ogólnych -ach in allgemeinen Ausdrücken; bez -u ausdruckslos; twarz o łago-dnym -ie ein Gesicht mit einem milden Ausdruck; w twa-rzy jego wiele jest -u in sei-nem Gesichte liegt viel Aus-druck, sein Gesicht ist sehr aus-drucksvoll; — wdzięczności Ausdruck der Dankbarkeit; przyjm -y głębokiego współ-czucia empfangę den Aus-

druck des tiefsten Beileids; nie mam -ów dla napiętno-wania tak nikczemnego czy-nu ich finde keine Worte zur Brandmarkung einer so schänd-lichen Tat; — właściwy pe-wnej umiętności ein wissen-schaftlicher Terminus.

Wyrazić, -zę, -ziłem, *va. perf.*; **Wyrażać**, -żam, -ża-łem, *va. imperf.* aus-drücken, Ausdruck geben, ver-leihen, aussprechen; — swoje uczucie wzrokiem, gestami lub słowami seine Gefühle durch Blicke, Gebärden oder Worte ausdrücken; twarz jego -ża ból sein Gesicht drückt Schmerz aus; to się nie da — słowami das läßt sich durch keine Worte ausdrücken; — swoje myśli wierszami seine Gedanken in Versen ausdrücken; tego w naszym języku tak dokładnie — nie można das läßt sich in unserer Sprache nicht so genau wieder-geben; — zadowolenie, obu-rzenie, współczucie seiner Zufriedenheit, Empörung, seinem Mitgefühl Ausdruck verleihen; — się, *vr.* sich aus-sprechen, sich ausdrücken; je-żeli mi się wolno tak -zić wenn ich mich so ausdrücken darf; — się w dobranych słowach sich in gewählten Worten ausdrücken; — się jasno i dobitnie sich klar und deutlich ausdrücken.

Wyrazistość, -ści, *sing. tant. sf.* Ausdrucksvolle(s) *n.*; besondere Deutlichkeit, Klar-heit *f.*; markante, charak-teristisches Wesen, Aussehen.

Wyrazisty, *adi.*; **Wyra-ziscie**, *adv.* ausdrucksvoll; (besonders) deutlich, klar; markant.

Wyrazownictwo, -wa, *sn.* Etymologie *f.*, Wortfor-schung *f.*

Wyrazowy, *adi.* Aus-drucks-, Wort-.

Wyrazność, -ści, *sing. tant. sf.* Ausdrücklichkeit *f.*, Deutlichkeit *f.*, Klarheit *f.*

Wyrażny, *adi.*; **Wyra-źnie**, *adv.* deutlich, aus-drücklich, klar; jasno i -źnie

klar und deutlich; na jego — rozkaz auf seinen ausdrücklichen Befehl; zdaje mi się, że — rażnie nie mógł ci dać poznać, że . . . ich glaube, daß er dir nicht deutlicher zu verstehen geben konnte, daß . . .; widze w tem — znak taski Pańskiej ich sehe darin ein deutliches Zeichen der Gnade des Herrn; — żnie pisac, widzieć deutlich schreiben, sehen.

Wyrażanie, Wyrażenie, -nia, *sn.* Ausdrücken *n.*; Ausdrud *m.*; sposób -nia się Ausdrucksweise *f.*; dla-nia tego um dieses ausdrücken.

Wyrać, Wyrać, -rać, *pl.* -reby, *sm.* Ausbauen *n.*, Ausbau *m.*

Wyrać, Wyrać, -bie, -bać, *va. perf.*; Wyrać, -wać, -buć, -wałem, *va. imperf.* 1) ausbauen, niederhauen; — cały las den ganzen Wald niederhauen; — drogę przez las einen Weg durch den Wald hauen; 2) herausbauen; — się, *vr.* sich herausbauen.

Wyrać, Wyrać, -nia, *sn.* Ausbauen *n.*, Niederhauen *n.*

Wyrecytować, -tuje, -wałem, *va. perf.* rezitieren; herunterleiern.

Wyrecytowanie, -nia, *sn.* Rezitation *f.*

Wyregulować, -luje, -wałem, *va. perf.* richten, regulieren, ausrichten.

Wyregulowanie, -nia, *sn.* Richten *n.*, Regulieren *n.*; — toru Regulierung *f.* des Geleises.

Wyrebla, -bli, *pl.* -ble, *sf.* Bühne *f.*, Estrich *n.*

Wyrebla, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) ausgehauenes Stück; 2) zum Ausbau bestimmter Baum; 3) reife Nuß, die von selber aus der Schale fällt.

Wyrebla, *adi.*; Wyrebla, *adv.* ausschlagbar; — gospodarstwo Ausschlagwaldbetrieb *m.*

Wyrezać, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Wyrezać,

-czę, -czyłem, *va. perf.* vertreten; — ręcz mnie, proszę, bo ja mówić nie mogę bitte tue es statt meiner, denn ich kann nicht reden; pozwól, niech cię — czę z tej roboty erlaube, daß ich diese Arbeit statt deiner mache, dir diese Arbeit abnehme; — się, *vr.* sich vertreten lassen; wszędzie się mogą — cza alle seine Arbeit läßt er durch mich machen, überall läßt er sich durch mich vertreten.

Wyreżanie, Wyreżanie, -nia, *sn.* Vertreten *n.*, Vertretung *f.*

Wyreżyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Stellvertreter *m.*

Wyreżycielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stellvertreterin *f.*

Wyrobek, -bku, *pl.* -bki, *sm.* 1) Ausarbeitung *f.*, Verrfertigung *f.*; 2) erworbenener Verdienst, Erwerb *m.*, erworbenes Eigentum; 3) Kade-ader *m.*

Wyrobić, Wyrobienie, siehe: Wyrać, Wyrać.

Wyrobisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* ausgehauenes Feld, alter Bau, alte Beche, toter Schacht.

Wyrobka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Blöße *f.*; 2) Bearbeitung *f.*

Wyrobkowy, *adi.* Verdienst-, Erwerb-, Handarbeits-.

Wyrobnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Tagelöhnerin *f.*, Tagar-beiterin *f.*

Wyrobnictwo, -wa, *sn.* Tagelöhnerarbeit *f.*; Tagelöhnererei *f.*; Tagelöhner-, Arbeiterstand *m.*

Wyrobniczy, *adi.* Tagelöhner-, tagelöhnerisch.

Wyrobnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Tagelöhner *m.*

Wyroczenia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Orakel *n.*, Orakelspruch *m.*; — nie wydać ein Orakel erteilen, aussprechen; odtąd się stal — nią całego miasta seither wurde er in der ganzen Stadt für ein Orakel gehalten; — nią zostało mu przepowiedziane durch ein Orakel wurde ihm verkündet.

Wyroczenia, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Orakelisch *m.*

Wyroczenia, *adi.*; Wyroczenia, *adv.* Orakel-, Orakelhaft.

Wyroczenia, -u, *pl.* -y, *sm.* — jadowny Physostigma venenosum (Pflanze).

Wyrodek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Ausgeartete(r) *m.*, Entartete(r) *m.*; Unmensch *m.*

Wyrodny, *adi.*; Wyrodnie, *adv.* ausgeartet, entartet, ungeraten.

Wyroć się, -ję, -item, *vr.* *perf.* aus-, herauschwärmen.

Wyrojenie się, -nia, *sn.* Aus-, Herauschwärmen *n.*

Wyrok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Urteil *n.*, Urteilspruch *m.*, Dekret *n.*; — śmierci Todesurteil; — sadu polubownego schiedsgerichtliches Urteil; — przysięgłych Urteil der Geschworenen; — potępiający verdammandes Urteil; — prowizoryczny vorläufiges Urteil; — sadu apelacyjnego Urteil des Berufungsgerichtes; odwołać się od -u gegen ein Urteil Berufung einlegen; samemu wydać — na siebie sich selbst sein Urteil sprechen; 2) Verhängnis *n.*, Fatum *n.*, Schicksal *n.*, Fügung *f.*, Schidung *f.*; niezbadane są -i boskie unergründlich sind die Fügungen Gottes.

Wyrokować, -kuje, -wałem, *va. perf.* Ausprüdigen, dekretieren, erkennen; — o czym über etw. entscheiden.

Wyronić, Wyronienie, siehe: Wyrać, Wyrać.

Wyron, -nia, *pl.* -nie, *sm.* altes Pferd, das die Kernung verloren hat.

Wyropić się, -pię, -piłem, *vr.* *perf.* auschwären, aus-eitern, zu eitern aufhören.

Wyropienie się, -nia, *sn.* Auschwären *n.*, Aus-eitern *n.*

Wyrosnąć, siehe: Wyraść.

Wyrost, -u, *pl.* -y, *sm.* Auswuchs *m.*, Auswachsen *n.*; suknia na — ein für daß Auswachsen berechnetes Kleid.

Wyrostek, -stka, *pl.* -stki, *sm.*; Wyrosła, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Wyrosł, -i, *pl.* -e,

-sf. 1) Auswuchs *m.*, Schößling *m.*; 2) junger Bursche, junger Mensch; 3) Auswuchs *m.*, Knochenfortsatz *m.*; 4) Gelenkende *n.*, der Röhrenknochen.

Wyroszczenie, -nia, *sn.* Erlangen *n.*, durch Anmaßung, Usurpation *f.*

Wyroszcic, -szcze, -ścić, *va. perf.* durch Anmaßung erlangen, usurpieren.

Wyrozb, -zebu, *pl.* -zęby, *sm.* Zaßsarpfen *m.*

Wyrozumiałość, -ści, *sing. tant. sf.* Einsicht *f.*, Nachsicht *f.*, Verständnis *n.*; — jest zaletą rozumu Einsicht ist die Eigenschaft des Verstandes; trzeba mieć — dla jego wieku man muß Nachsicht für sein Alter haben; nie mieć żadnej -łości dla drugich a wiele dla siebie keine Nachsicht mit anderen, viel mit sich selber haben.

Wyrozumiały, *adi.*; Wyrozumiale, *adv.* einsichtig, einsichtsvoll; nachsichtig, nachsichtsvoll; vernünftig, billig denkend; vieles jestem zadowolony, że z tak-miałymi ludźmi mam do czynienia ich bin sehr zufrieden, daß ich mit so billig denkenden Leuten zu tun habe.

Wyrozumieć, -mie, -miać, *I. va. perf.*; Wyrozumiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* genau verstehen, vollständig begreifen; — kogo jmnós Gesinnung erforschen, zu erfahren suchen, was jmnud denkt; cóż stąd -miewasz? was folgerst du daraus?; nie mogę go -mieć ich kann aus ihm nicht klug werden, ich kann aus dem, was er sagt, nichts schließen; nie -miaćem cie dobrze ich habe dich nicht recht begriffen; II. *vn.* — komu Nachsicht, Rücksicht mit jmnud haben.

Wyrozumienie, Wyrozumiewanie, -nia, *sn.* 1) Verständnis *n.*, Nachsicht *f.*, Rücksicht *f.*; mieć dla kogoś -mienie jmnudm Verständnis entgegenbringen, jmnudn verstehen und Nachsicht mit ihm

haben; 2) Erforschen *n.*, Ergründen *n.*, Begreifen *n.*

Wyrozumować, -maje, -wałem, *va. perf.* etw. durch Raisonnement herausbringen, etw. logisch erschließen.

Wyrob, -robu, *pl.* -roby, *sm.* 1) Erzeugen *n.*, Erzeugung *f.*; 2) Erzeugnis *n.*, Produkt *n.*, Fabrifat *n.*; -roby reko-dzielnicze Manufakturwaren *pl.*; sprzedajemy tylko -roby krajowe wir verkaufen ausschließlich Landesfabrifat; trwałość naszych -robów jest powszechnie znana die Dauerhaftigkeit unserer Erzeugnisse ist allgemein bekannt.

Wyrównać, -nam, -nać, *I. va. perf.*; Wyrównywać, -nuje, -wałem, *I. va. imperf.* 1) ausgleichen, gerade streichen, aus ebenen, ganz gleich machen; czoło wesole i -nane eine heitere und glatte Stirn; -nane usposobienie ein ausgeglichener Charakter; 2) ausfüllen, ergänzen, vollständig machen; — rachunek eine Rechnung begleichen; II. *vn.* gleich sein; — komu, jmnudm gleichkommen; w tem mu nikt nie -na darin kommt ihm niemand gleich; — komus w pilności i zdolnościach jmnudm in Fleiß und Begabung gleichkommen.

Wyrównanie, Wyrównywanie, -nia, *sn.* 1) Ebenen *n.*, Ausgleichen *n.*, Gleichkommen *n.*; 2) Ausgeglichen(e)s; ausgeglichene Wesen, Ausgeglichenheit *f.*

Wyrównia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Richtplatte *f.*

Wyróżniać, -niam, -niać, *va. imperf.*; Wyróżnić, -nie, -nić, *va. perf.* unterscheiden, einen Unterschied machen; — sie, *vr.* sich unterscheiden; człowiek jeden od drugiego -nia sie fizyognomią ein Mensch unterscheidet sich vom anderen durch die Physiognomie.

Wyróżnianie, Wyróżnienie, -nia, *sn.* Unterscheiden *n.*; Unterscheidung *f.*; Unterschied *m.*, Unterscheidungsmerkmal *n.*

Wyrudować, -duje, -wa-

ć, *va. perf.* austoben, ausreuten.

Wyrudowanie, -nia, *sn.* Ausroden *n.*, Ausreuten *n.*

Wyrugować, -guje, -wałem, *va. perf.* verdrängen, vertreiben, verjagen.

Wyrugowanie, -nia, *sn.* Verdrängen *n.*, Vertreiben *n.*, Verjagen *n.*; Verschlebung *f.*, Verwüstung *f.*, Verwerfung *f.*, Durchwurf *m.*

Wyrumować, -muje, -wałem, *va. perf.* weg-, aus-räumen.

Wyrumowanie, -nia, *sn.* Weg-, Ausräumen *n.*

Wyrunąć, -nę, -nąć, *vn. perf.* herausfallen, herausstürzen.

Wyrzucie, -cia, *sn.* Herausfallen *n.*, Herausstürzen *n.*

Wyruszać, -szam, -sząć, *va. imperf.* Wyruszyć, -sze, -szyć, *va. perf.*

1) durch Hin- und Herbewegen wadelig machen, herausziehen, herausreißen, aus seiner Lage bringen; 2) — kogo skąd jmnudn vertreiben, wegtreiben; II. *vn.* ausmarschieren, sich auf den Weg machen, ausrücken; o świecie -szymy z miasta bei Tagesanbruch verlassen wir die Stadt; z obawy przed zarazą nie śmie nogą — z domu aus Furcht vor der Seuche wagt er es nicht, den Fuß über die Schwelle zu setzen; kiedy armia -szy? wann rückt die Arme aus?

Wyruszanie, Wyruszenie, -nia, *sn.* 1) Herausziehen *n.*, Herausreißen *n.*; 2) Ausrücken *n.*, Ausmarschieren *n.*, Fortmachen *n.*

Wyrwać, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Ausriß *m.*, Bruch *m.*, Absturz *m.*; Austollung *f.*, Unterwäschung *f.*

Wyrwaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* dreizähniiges Messingrädchen.

Wyrwać, -rwe, -rwałem, *I. va. perf.*; Wyrwać, -wam, -wałem, *I. va. imperf.* 1) ausreißen, heraus-, hinausreißen, heraus-, hinausziehen; — drzewo z korzeniem den Baum mit der Wurzel heraus-

reißer; dać sobie ząb — sich einen Zahn ziehen lassen; woda-wała tamę das Wasser hat den Damm (aus-, durch) gerissen, gebrochen, gesprengt; — sobie włosy z głowy sich die Haare (aus-)raufen; — komu co z rąk jmnndm etw. aus den Händen reißen; — wali ją przemocą z objęć matki sie rissen sie gewaltsam aus den Armen der Mutter; Bóg mnie ze wszystkich -wał niebezpieczeństw Gott hat mich allen Gefahren ent-rissen; gdzieby to — można? wo könnte man das kriegen, auf-treiben? 2) ent-reißen; — komu przyrzeczenie jmnndu ein Versprechen ent-reißen; — kogo z rąk niewiernych jmnndu aus den Händen der Ungläubigen befreien; 3) — kogo jmnndu plóskich auf-tusen; II. — się, *vr.* 1) sich heraus-reißen, sich heraus-ziehen, sich ent-reißen, los-reißen, los-machen; próżno starał się — z rąk swoich katów vergeblich trachtete er sich den Händen seiner Henker zu ent-reißen; gdy się będę mógł — choćby na godzin-ke, przyjdę do ciebie po obie-dzie wenn ich mich wenigstens für ein Stündchen freinachen kann, werde ich nachmittag zu dir kommen; 2) heraus-plagen, ungelogen, unverhofft etw. sagen, unvorsichtig heraus-fahren; znowu się niepotrzebnie -łeś wieder bist du un-nötig herausgeplagt -wało mi się es ist mir unwillkürlich ent-schlüpft; — się jak Filip z konopi zur ungelegenen Zeit mit etw. Unpassendem heraus-plagen.

Wyrwanie, Wyrwanie, -nia, *sn.* Aus-reißen *n.*, Heraus-reißen *n.*, Heraus-ziehen *n.*, Aus-ziehen *n.*, Los-reißen *n.*, Ent-reißen *n.*; — się Heraus-plagen *n.*

Wyrwant, -n, *pl.* -y, *sm.* Ziehband *n.* am Kade.

Wyrwicz, -a, *pl.* -e; Wyr-wikorek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Pfropfenzieher *m.*

Wyrwisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Ausriß *m.*, Bruchstück *n.*

Wyrbyć, -biam, -białem, *va. imperf.*; **Wyrbyć,** -bie, -białem, *va. perf.* ent-fischen.

Wyrbianie, Wyrbycie, -nia, *sn.* Ent-fischen *n.*

Wyrbnyk, -a, *pl.* -i, *sm.* (Axolotus) Wasserpiel *n.*

Wyrzchtować, -tuje, -wa-łem, *va. perf.* aus-richten, zurichten, wohin richten, lehren.

Wyrzycie, -cia, *sn.* Aus-graben *n.*, Eingraben *n.*; Ein-prägen *n.*

Wyrzycieć, -cze, -czałem; **Wyrzynać,** -nę, -nałem, *vn. perf.* aus-, heraus-brüllen; — się, *vr.* zu brüllen aufhören; sich aus-brüllen.

Wyrzyczenie, -nia; **Wyrz-knięcie,** -cia, *sn.* Heraus-brüllen *n.*

Wyrzyć, -ryje, -ryłem, *va. perf.* aus-, eingraben, aus-wählen; eingravieren; tief einprägen; — napis na marmurze eine Inschrift in Marmor eingraben; sło-wa jego na zawsze -ryły się w mem sercu seine Worte haben sich für immer in mei-nem Herzen eingepägt; świnia -ryła ziemniaki z ziemi daß Schwein hat die Erdäpfel aus der Erde (aus-)gewühlt.

Wyrzysować, -suję, -wa-łem, *va. perf.* aus-, abzeich-nen.

Wyrzysowanie, -nia, *sn.* Aus-, Abzeichnen *n.*

Wyrzycieć, -tuje, -wa-łem, *va. perf.* mit dem Griffel auf Metall, Holz, Stein zeich-nen, ritzen, gravieren.

Wyrzyciecie, -nia, *sn.* Ritzen *n.*, Gravieren *n.* auf Metall, Holz, Stein.

Wyrzyciecy, *adi.*; **Wyrzyciecy,** *adv.* heraus-, abge-ritzen, Bruch-, bruchstückweise.

Wyrzycieca, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Heraus-reißen *n.*, Heraus-gerissen(e) *n.*; Stichprobe *f.* pytać kogo na -ki jmnnd nicht der Ordnung nach, son-dern bald aus diesem, bald aus jenem sprunghaft examini-eren; na -ki außer der Reihe, stellenweise, mit, in Stichpro-ben.

Wyrzycieca, -dzam, -dza-

lem, *va. imperf.*; **Wyrzycieca,** -dzą, -dzitem, *va. perf.*

1) aus-richten; zufügen, tun, antun, erweisen, bezeigen, er-z zeigen; — komuś wielką grzeczność jmnndm einen großen Gefallen erweisen; — komu cześć jmnndm Ehr-erbietung bezeigen; — sprawiedliwość Borechtigfeit wider-fahren lassen; niech ci Bóg nie pamięta krzywdy, która mi -dzites Got! soll dir das Unrecht vergessen, daß du mir zugefügt hast; — komu psote, tigla jmnndm einen Streich (spielen); 2) — kogo jmnndu expediieren, weg-schicken; — się, *vr.* sich wohin auf-machen, wohin auf-brechen.

Wyrzycieca, -nia, *sn.* 1) Aus-richten *n.*, Zufügen *n.*, An-tun *n.*, Erweisen *n.*, Bezeigen *n.*; 2) Expediieren *n.*, Weg-schicken *n.*

Wyrzec, -kę, -kłem, *I. va. perf.*; **Wyrzekać,** -kam, -kałem, *I. va. perf.* aus-sprechen, ausdrücken, aus-sagen, einen Aus-spruch tun; nie -kłeś jeszcze twego zda-nia du hast noch deine Mei-nung nicht ausgesprochen; trudno to wypisać, trudno też — słowami es ist schwer, es niederszuschreiben, auch schwer auszusprechen; II. *vn.* klagen, jammern, wehklagen; za jego panowania żaden nieszczęśli-wy nie-kal na przemoc während seiner Regierung klagte kein Unglücklicher über Gewalt; III. — się sich los-sagen; — się swego syna sich von seinem Sohne los-sagen; — się świata der Welt ent-sagen; — się wszystkich zaszczytów auf alle Ehrenstellen verzichten.

Wyrzeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Alangium (hoher dorniger Baum in Ostindien).

Wyrzeczanie, Wyrzeka-nie, -nia, *sn.* 1) Aus-sprechen *n.*, Aus-sagen *n.*; 2) Jammern *n.*, Wehklagen *n.*; 3) — się Los-sagen *n.*

Wyrzednieć, -dnieję, -dnia-łem, *vn. perf.* schütterer, dün-ner, lichter werden.

Wyprzedzić, -dże, -dzikiem, *va. perf.* dünn machen, lichten.

Wyrzempolić, Wyrzempolić, -le, -likiem, *va. perf.* ausflimpfen.

Wyrzetelnić, -nie, -niłem, *va. perf.* realisieren, erweisen, dartun.

Wyrzewnik, -a, *pl. -i, sm.* Echinus spatangus (Pflanzen-tier).

Wyrezać, -zam, -załem, *va. perf.* 1) ausschneiden, ausfügen, ausbauen, ausschneiteln; 2) kastroieren, ver-schneiden.

Wyrzeczanie, -nia, *sn. 1)* Ausschneiden *n.*, Ausfügen *n.*, Ausbauen *n.*, Ausschneiteln *n.*; 2) Kastroierung *f.*, Kastroieren *n.*, Verschneiden *n.*

Wyrzezek, -zku, *pl. -zki, sm.* Ausgeschnittene(s) *n.*, Ausschnitt *m.*, Abschnitt *n.*

Wyrzeźbiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wyrzeźbić, -bie, -biłem, *va. perf.* aus-schneiden, ausbauen.

Wyrzeźbienie, -nia, *sn.* Ausschneiteln *n.*; Schnitzerei *f.*; Skulpturarbeit *f.*

Wyrzynać, -rznę, -rznałem, *I. va. perf.*; Wyrzynać, -nam, -nałem, *I. va. imperf.* 1) ausschneiden, einschneiden, einschneiden; — swoje imię w drzewie seinen Namen ins Holz einschneiden; 2) (alles) nieder-machen, niedermekeln, nieder-hauen; — w pień obywateli alle Bürger niedermekeln; 3) ver-schneiden, kastroieren; 4) — kogo jmnmd einen Schlag ver-setzen, ihn durchprügeln, durchwischen; — kogo w twarz jmnmd einen Schlag ins Gesicht ver-setzen; — komu perogę jmnmd eine derbe Anrede halten; II. — sie, *vr.* 1) sich durchbrechen, durchschneiden; 2) sich fest an-schlagen.

Wyrzynięcie, -cia; Wyrzy-nanie, -nia, *sn. 1)* Aus-schneiden *n.*, Einschneiden *n.*, 2) Durchprügeln *n.*, Durch-hauen *n.*, 3) Verschneiden *n.*, Kastroieren *n.*

Wyrzynać, -cam, -całem, *I. va. imperf.*; Wyrzycić, -ce, -ciłem, *I. va. perf.* 1)

auswerfen, herauswerfen, hin-auswerfen, hinaus-schleubern, weg-schleubern; — co za okno etw. zum Fenster hinaus-werfen; — rzucił ten cały niepotrze-bny balast wief diesen gan-zen unnötigen Ballast weg; — ćcie zuchwalca za drzwi wjei den frechen Wicht zur Tür hinaus; — kogo z mieszka-nia jmnmd aus der Wohnung hinauswerfen, ihn zwingen, auszu-ziehen; chory -cił wiele krwi der Kranke warf, spie, viel Blut aus; — co w górę etw. in die Höhe schleubern; morze -ciło na brzeg szczatki okretu das Meer warf die Trümmer eines Schiffes an das Ufer (heraus); 2) vorwerfen; Vorwürfe machen; przebaczo-nej winy — nie powinieneś eine verzeihene Schuld solst du nicht vorwerfen; — cał mi, że jem chleb jego er warf mir vor, daß ich sein Brot esse; II. *vn.* ausschlagen, einen Ausschlag verursachen.

Wyrzucalny, *adi.* aus-werfbar.

Wyrzucanie, Wyrzucenie, -nia, *sn. 1)* Auswerfen *n.*, Hin-auswerfen *n.*, Wegwerfen *n.*, Schleubern; 2) Vorwerfen *n.*; 3) Ausschlagen *n.*

Wyrzut, -u, *pl. -y, sm.* 1) Vorwurf *m.*; robić komu -y jmnmd Vorwürfe machen; nie mogę ci oszczędzić tego -u ich kann dir diesen Vor-wurf nicht ersparen; -y sum-nienia Gewissensbisse *m. pl.*; 2) Auswurf *m.*; 3) Ausschlag *m.*; ten — nie jest zaraźliwy dieser Ausschlag ist nicht ansteckend.

Wyrzutek, -tka, *pl. -tki, sm. 1)* Auswurf *m.*, vermorfener Mensch; — społeczeń-stwa Auswurf der Gesellschaft; 2) (Prenadilla) Vulkanweß *n.*

Wyrzutnia, -ni, *pl. -nie, sf. 1)* Ausfassung *f.* (eines Wortes im Satze); Ellipse *f.*; 2) Synkope *f.*, Ausstoßung *f.* (eines Buchstabens im Worte).

Wyrzutowy, *adi.* Vor-wurfs-, Ausschlags-, Blattern-

Wyrzynać, -zam, -gałem, *va. imperf.*; Wyrzynać,

-gno, -głem, *va. perf.* aus-brechen, von sich geben, er-brechen.

Wyrzyganie, -nia; Wyrzygnięcie, -cia, *sn.* Aus-brechen *n.*, Erbrechen *n.*

Wyrzynalny, *adi.* aus-schneidbar.

Wysada, -dy, *pl. -dy, sf. 1)* Vorderstube *f.*; Front *f.*; 2) Übertreibung *f.*; 3) Privi-legium *n.*, Vorrecht *n.*

Wysadka, -ki, *pl. -ki, sf.*; Wysadnik, -a, *pl. -i, sm.* Setz-, Samenpflanze *f.*

Wysadność, -ści, *sing. tant. sf.* Übertriebenheit *f.*, Affektiertheit *f.*

Wysadny, *adi.*; Wysadnie, *adv.* 1) übertrieben, affektiert, geziert; 2) ausgestreckt, ausserücht.

Wysadzać, -dzam, -dza-łem, *I. va. imperf.*; Wyszadzić, -dże, -dzikiem, *I. va. perf.* 1) aufsetzen, hinaufsetzen, hinuntersetzen, aussetzen; — kogo z powozu jmnmd aus dem Wagen heben; — kogo na ład jmnmd aus Land setzen; — kogo przez okno jmnmd mit Gewalt durchs Fenster hinaufsetzen, jmnmd hinauswerfen; — coś na piec etw. auf den Ofen setzen; 2) aus-schieben; — chleb z pieca das Brot aus dem Ofen schie-ben; 3) sprengen; — drzwi die Tür sprengen; — fortece w powietrze die Festung in die Luft sprengen; — kogo z siodła jmnmd aus dem Sattel heben, werfen; 4) nieder-setzen, ernennen; — sąd ein Gericht ernennen; — komisję do wy-badania rzeczy eine Kommiss-ion ernennen, um die Sache zu untersuchen; 5) besetzen, be-pflanzen; korona -dzana była drogimi kamieniami die Krone war mit Edelsteinen besetzt; kazał całą drogę — topolami er ließ den ganzen Weg mit Pappeln besetzen; 6) — kogo na co jmnmd zu etw. erheben; — kogo na głupca jmnmd zum Narren halten, machen; 7) alles auspflanzen, pflanzend verbrauchen; II. — sie, *vr.* sich hervortun, sich aus-

zeichnen, sich erheben, mit etw. großtun.

Wysadzanie, Wysadzenie, -nia, sn. 1) Aussetzen *n.*, Aufsetzen *n.*, Ausheben *n.*, — podrózných Auswaggonierung *f.*; 2) Auschieben *n.*; 3) Niedersetzen *n.*, Einsetzen *n.*, Ernennen *n.*; 4) Besehen *n.*, Bepflanzen *n.*; 5) Sprengen *n.*

Wysapać się, -pie, -pałem, vr. perf. sich auschnaufen; sich beruhigen.

Wysapanie się, -nia, sn. Auschnaufen *n.*

Wysaczać, -czam, -czalem, va. imperf.; Wysaczyć, -cze, -czyłem, va. perf. ausfidern lassen, bis auf den letzten Tropfen leeren.

Wysaczanie, -nia, sn. Ausfidern *n.*, Ausleeren *n.* bis zum letzten Tropfen.

Wyschłość, -ści, sing. tant. sf. Dürre *f.*, Ausgebörtheit *f.*

Wyschły, adi.; Wyschle, adv. ausgeborrt, ausgefrohen, ausgemergelt.

Wyschnąć, -chne, -chłem, vn. perf.; Wysychać, -cham, -chalem, vn. imperf. austrocknen, ausdörren, eintrocknen; ausmergeln; abmagern; atrament calcium — sechs die Tinte ist ganz eingetrocknet; woda — schla in strumieniach das Wasser in den Bächen ist eingetrocknet; — sechs jak szczypta er ist dünn geworden wie ein Holzsplan.

Wyschnięcie, -cia; Wysychanie, -nia, sn. Austrocknen *n.*; Ausmergeln *n.*, Abmagern *n.*

Wysforować, -ruję, -wałem, va. imperf. herausführen, herausbringen; — się, vr. sich voranmachen, hervorbringen; sich vorwärts bringen, Karriere machen.

Wysiać, -sije, -siałem, va. perf.; Wysiewać, -wam, -wałem, va. imperf. aussäen; ausstreuen, ausstichten.

Wysiadać, -dam, -dałem, vn. imperf.; Wysiadać, -siadę, -siałem, vn. perf. aussteigen, absteigen; — z powozu

aus dem Wagen steigen; kaç dorozce stanąć, byśmy — mogli laź den Wagen halten, damit wir aussteigen können; na najbliższej stacyi wysiedę bei der nächsten Haltestelle steige ich ab.

Wysiadanie, -nia; Wysiadnięcie, -cia, sn. Aus-, Absteigen *n.*

Wysiadka, -ki, pl. -ki, sn. Sitzbank *f.* vor dem Hause.

Wysiadywać, -duję, -wałem, I. vn. imperf.; Wysiadzić, -dze, -działem, I. vn. perf. sitzen, sitzen bleiben; zu sitzen pflegen; czy nie możesz spokojnie — ani chwilki? kannst du nicht einen Augenblick ruhig sitzen bleiben?; tu — nie podobna hier ist unmöglich sitzen zu bleiben; II. va. 1) ausbrüten, aushefen; kokosz — dzierzawa die Henne hat die Küchlein ausgebrütet; 2) absitzen; — swojā karę seine Strafe absitzen; 3) — dzierzawę eine Pacht aushalten; 4) — co etw. er sitzen, durch Sitzen erhalten; — dziurę w czem etw. durchsitzen, ein Loch in etw. sitzen; III. — się, vr. 1) recht lange sitzen; a toś się — dział u niego du bist aber lange bei ihm geessen; 2) sich wo lange behaupten, standhalten; 3) sich müde sitzen.

Wysiadywanie, Wysiadzenie, -nia, sn. 1) Aussitzen *n.*, Absitzen *n.*; 2) Ausbrüten *n.*, Aushefen *n.*

Wysianie, Wysiewanie, -nia, sn. Aus säen *n.*; Ausstreuen *n.*; Ausstichten *n.*, Sichten *n.*

Wysiadać, -kam, -kałem, va. imperf.; Wysiadać, -kne, -knałem, I. va. perf. schneuzen; II. vn. ausstichten; III. — się, vr. sich schneuzen.

Wysiakiwanie, -nia; Wysiakiwanie, -cia, sn. Schneuzen *n.*; Ausstichten *n.*

Wysiec, -ke, -kłem, va. perf.; Wysiekać, -kam, -katem, vr. perf. aushauen, durchhauen; niederhauen.

Wysieczenie, Wysiwanie, -nia, sn. Aushauen *n.*, Durchhauen *n.*, Niederhauen *n.*

Wysiekacki, adi. Fächter-, Haudegen-.

Wysiekactwo, -wa, sn. Fächterkunst *f.*, Klopffächterkunst *f.*

Wysiekacz, -a, pl. -e, sm. Klopffächter *m.*, Haudegen *m.*

Wysiekowy, adi. zum Ausschlag bestimmt; — we gospodarstwo Ausschlagwaldbetrieb *m.*

Wysiepać, -pie, -pałem, va. imperf.; Wysiepnąć, -pne, -pnąłem, va. perf. herausreißen, herausraufen.

Wysiepanie, -nia; Wysiepniecie, -cia, sn. Herausreißen *n.*, Herausraufen *n.*

Wysiew, -u, pl. -y, sm. Ausfaat *f.*

Wysiewać, Wysiewanie, -cie; Wysiać, -cia, sn. siehe: Wysiać, Wysianie.

Wysiewek, -wku, pl. -wki, sm.; -wki, pl. Ausgestiebtes *n.* vom Korn, Raff *m.*; — wki herbaty Teebruch *m.*, Bruchtee *m.*

Wysiewny, adi. Ausfaat-, ausstiebar.

Wysikać, -kam, -kałem, va. imperf.; Wysiknąć, -nę, -nąłem, va. perf. ausstippen.

Wysikanie, -nia; Wysiknięcie, -cia, sn. Ausstippen *n.*

Wysilać, -lam, -lałem, I. va. imperf.; Wysilić, -lię, -liłem, I. va. perf. 1) entkräften, erschöpfen, der Kräfte berauben; 2) anstrengen; — sil cały twój rozum strenge deinen ganzen Verstand an; II. — się, vr. 1) sich anstrengen, alle Kräfte aufbieten; — silić się powinien každý wierny syn odczynny, by . . . jeder getreue Sohn des Vaterlandes sollte alle seine Kräfte aufbieten, um . . . ; 2) sich entkräften, alle seine Kräfte verbrauchen, sich erschöpfen.

Wysilanie, Wysłenie, -nia, sn. 1) Erschöpfen *n.*, Entkräften *n.*; padł nakoniec z lenia endlich sank er vor Erschöpfung hin; 2) Anstrengung *f.*, Kraftaufwand *m.*;

wszystkie twoje -lenia są daremne alle deine Anstrengungen sind umsonst.

Wysilek, -tku, *pl.* -tki, *sm.* Anstrengung *f.*, Kraftaufwand *m.*

Wysinić, -nieć, -niłem, *va. perf.* ganz braun und blau hauen.

Wysiniec, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ganz blau werden.
Wysynsiać, -siam, -siałem, *va. perf.* mit Harn ablassen; — sie, *vr. perf.* urinieren, Wasser abflagen.

Wysinsianie, -nia, *sn.* Harn *n.*, Wasserabflagen *n.*

Wyskakać się, -cze, -kałem, *vr. perf.* sich satt hüpfen.

Wyskakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; **Wyskoczyć**, -cze, -czyłem, *vn. perf.* 1) springen, herausspringen, hervorpringen, hervorhüpfen, in die Höhe springen, aufspringen; — z powozu aus dem Wagen springen; — z okna aus dem Fenster springen; — czyli na ulicę sie sprangon auf die Gasse heraus; — z radości vor Freude aufhüpfen; — czyl nagle z swojej kryjówki er sprang plötzlich aus seinem Versteck hervor; ze skóry możnaby — man könnte aus der Haut fahren; ledwo dusza nie czy z ciała die Seele möchte aus dem Leibe fahren; 2) aus dem Gelenke springen, herausfallen, heraustreten; kość mu ze stawu -czyła der Knochen ist ihm aus dem Gelenke gesprungen; 3) plötzlich zum Vorschein kommen; guz mi -czył na czole eine Beule ist mir auf der Stirn aufgelaufen; 4) ausgreifen; jedź co koń -czy jadze so schnell dich daß Pferd nur tragen kann.

Wyskakiwanie, **Wyskoczenie**, -nia, *sn.* Auspringen *n.*, Herausspringen, Hervorpringen *n.*; Aufhüpfen *n.*; Herausfahren *n.*, Herausfallen *n.*, Heraustreten *n.*; Ausgreifen *n.*

Wyskarbić, -bie, -biłem,

va. perf. — sobie sich eine kostbare Sache erwerben.

Wyskarzyć się, -rze, -rzyłem, *vr. perf.* sich in Klagen erschöpfen.

Wysklepiać, -piam, -piałem, *va. imperf.*; **Wysklepić**, -pię, -piłem, *va. perf.* auswölben, bewölben.

Wysklepianie, **Wysklepienie**, -nia, *sn.* Aus-, Bewölben *n.*

Wyskok, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Sprung *m.*, Vorsprung *m.*; Hervorpringen *n.*, Ausprung *m.*; 2) Auslauf *m.*, Ausstrudeln *n.*; 3) Aufschwung *m.*, Schwung *m.*; 4) Verwirrung *f.*; 5) Geist *m.*, Spiritus *m.*, Alkohol *m.*, Spirit *m.*, Essenz; — winny Weingeist *m.*; 6) -ki, *pl.* Kabinerlinge, Patrizen *pl.*; 7) -ki *pl.* Tropfen *m.* (in der Architektur); Daum *m.*, Gewinde *n.*, Schraubgewinde *n.* (in der Mechanik).

Wyskokowy, *adi.* Essenz-, Spiritus-, Alkohol-

Wyskomleć, -le, -liłem, *va. perf.* auswinkeln, etw. durch Winkeln erbetteln.

Wyskomlenie, -nia, *sn.* Auswinkeln *n.*, Erwinfeln *n.*

Wyskrobać, -bie, -bałem, *va. perf.*; **Wyskrobywać**, -buję, -wałem, *va. imperf.* austragen, ausschaben; — sie, *vr.* sich mit Mühe herausarbeiten.

Wyskrobanie, **Wyskrobywanie**, -nia, *sn.* Ausfragen *n.*, Ausschaben *n.*

Wyskrobek, -bku, *pl.* -bki, *sm.* 1) Schabbel *n.*, Aus-, Ausschabbel *n.*; -bki hutnicze Gefäß *n.*, Krüge *f.*, Kräßblei *n.*, Kräßkopper *n.*; 2) letztes, jüngstes Kind.

Wyskubać, -bie, -bałem, *va. perf.*; **Wyskubywać**, -buję, -wałem, *va. imperf.* aus-, herauszupfen; — komu siwe włosy z głowy jmnbn die grauen Haare vom Kopfe zupfen; — gesi pierze der Gans die Federn rupfen.

Wyskubanie, **Wyskubywanie**, -nia, *sn.* Auszupfen *n.*, Zupfen *n.*, Rupfen *n.*

Wyskwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Wyskwarzyć**, -rze, -rzyłem, *va. perf.* austreischen.

Wyskwarzanie, **Wyskwarzanie**, -nia, *sn.* Austreischen *n.*

Wyskwierzczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* auswinkeln, auswimmern, auspräffeln.

Wyskwierczenie, -nia, *sn.* Auswimmern *n.*, Auswinkeln *n.*, Auspräffeln *n.*

Wysłać, -szle, -słałem, *va. perf.*; **Wysyłać**, -lam, -lałem, *va. imperf.* absenden, ab-, ausschicken; — lano mnie do ciebie w bardzo delikatnej sprawie man hat mich zu dir in einer sehr delikaten Angelegenheit geschickt; list ten należy — w tej chwili dieser Brief muß sofort abgesendet werden.

Wysłać, -słam, -słałem, *va. perf.*; **Wyscielać**, -lam, -lałem, *va. imperf.* ausbetten, auspolstern, auslegen.

Wyslanica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Quartiermeisterbiene *f.*

Wysłanie, **Wysyłanie**, -nia, *sn.* Abschicken *n.*, Absenden *n.*, Ausschicken *n.*

Wysłanie, **Wyscielenie**, -nia, *sn.* Auspolstern *n.*, Ausbetten *n.*, Auslegen *n.*

Wysłaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.*; **Wysłannik**, -a, *pl.* -cy, *sm.* Abgesandter *m.*, Emittir *m.*, Sendbote *m.*

Wysławiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Wysławić**, -wie, -wiłem, *va. perf.* lobpreisen, preisen, rühmen; — wia święte imię er preißt den heiligen Namen; nie módz kogo dość — jmnbn nicht genug lobpreisen können.

Wysławiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Wysłowić**, -wie, -wiłem, *va. perf.* mit Worten ausdrücken, ausdrücken, schildern; któż ich żal — moze? wer kann ihr Bedauern schildern? tego się — niepodobna daß läßt sich nicht durch Worte ausdrücken;

nie-wione uczucie ein un-aussprechliches Gefühl; — sie, *vr. sich ausdrücken*; umie się dobrze — er weiß sich gut auszudrücken.

Wysławianie, Wysłowienie, -nia, sn. Ausprechen n., Ausdrücken n.

Wysławianie, Wysławienie, -nia, sn. Lobpreisen n., Preisen n., Rühmen n.

Wysłodnać, -dneć, -dniać, -niać, vn. perf. süß werden, die Herbheit, Bitterkeit verlieren.

Wysłuchać, -cham, -chaleć, va. perf. 1) anhören, bis zu Ende hören; — mszy die Messe hören; — chaj mnie, proszę, ze spokojem hōre mir, bitte, bis ans Ende ruhig zu; — obydwóch stron beide Parteien anhören; — wszy go ze spokojem i cierpliwością, przyszedłem do wniosku, że . . . nachdem ich ihn mit Ruhe und Geduld angehört habe, bin ich zu der Folgerung gelangt, daß . . . ; 2) erhören; — chaj naszych prośb, o Panie erhōre unsere Bitten, o Herr; 3) ablauschen, aushorchen; — czyją rozmowę pod drzwiami jmnōś Gespräch hinter der Thür ablauschen; 4) verhören, überhören; — kogo lekecy jmnōd seine Lektion überhören.

Wysłuchanie, -nia, sn. Anhören n., Verhören n., Erhören n., Überhören n.; po-niu świadcōw nach Verhörung der Zeugen.

Wysługa, -gi, pl. -gi, sf. Dienst m., Dienstzeit f.; Dienstlohn m.

Wysługiwać, -guje, -waleć, I. va. imperf.; Wysłużyć, -że, -żyłem, I. va. perf. 1) abdienen, ausdienen; — lata u rzemieślnika die Lehrjahre bei einem Handwerker ausdienen; — swoje lata wojskowe seine Militärsjahre abdienen; — zony żołnierz ausgedienter Soldat; 2) — sobie co etw. im Dienste erlangen, erwerben; II. — sie, *vr. 1)* sich mit Dienen ernähren, dienen

zubringen; 2) — się komu jmnōd Dienste leisten.

Wysługiwanie, Wysłużenie, -nia, sn. Ausdienen n., Abdienen n.; — się Dienstleistungen f. pl.

Wysmagać, -gam, -galeć, va. perf. auspeitschen, mit Ruten züchtigen, austaupen.

Wysmaganie, -nia, sn. Auspeitschen n., Austaupen n.

Wysmalać, -lam, -lać, va. imperf.; Wymolić, -lić, -liłem, va. perf. austeerer, auspichen.

Wysmalanie, Wymolenie, -nia, sn. Austeerer n., Auspichen n.

Wysmarkać, -kam, -kać, va. perf. ausschneuzen; — sie, *vr. sich ausschneuzen.*

Wysmarkanie, -nia, sn. Ausschneuzen n.

Wysmarować, -ruje, -waleć, va. perf.; Wysmarować, -wuje, -wać, va. imperf. ausschmieren, verschmieren, einreiben; — co smolą etw. einpichen; — co oliwą etw. einölen; — wiele oleju viel Öl beim Schmieren verbrauchen; — sie, *vr. sich ausschmieren, sich einreiben, sich schmutzig machen.*

Wysmarowanie, Wymarowywanie, -nia, sn. Einschmieren n., Einreiben n., Ausschmieren n.

Wysmazać, -żam, -żać, I. va. imperf.; Wymażyć, -że, -żyłem, I. va. perf. 1) ausbaden, ausdampfen, ausprägen; 2) Teer schwelen; 3) mit Mühe zu stande bringen; 4) auskünsteln, ausdreheln; II. — sie, *vr. sich ausbadend, ausprägend, ausdampfen.*

Wysmażanie, Wymażenie, -nia, sn. 1) Ausbaden n., Ausprägen n., Ausdampfen n.; 2) Teerschwelen n.

Wysmażka, -ki, pl. -ki, sf. Teerschwelen n., Beschfeden n.

Wysmoktać, -tam, -tać, va. perf.; Wymoktywać, -tuje, -wać, va. imperf. 1) ausschürfen; 2) fest abfließen.

Wysmoktanie, Wymok-

tywanie, -nia, sn. 1) Ausschürfen n.; 2) Abfließen n.

Wysmrodzić się, -dże, -dziłem, vr. perf. sich austünfen, austeerer.

Wysmukać, -kam, -kać, I. va. imperf.; Wysmuknąć, -kne, -knąć, I. va. perf. 1) herausstreifen, ausdrücken; 2) — ręce die Hände hervorstrecken; 3) glatt streichen, herausputzen; II. — sie, *vr. 1)* sich schön machen, sich herausputzen; 2) sich häuten, sich bälgen, die Haut ablegen.

Wysmukanie, -nia; Wymuknięcie, -cia, sn. Herausstreifen n., Ausdrücken n.; Ausstreifen n.; — sie Putzen n., Schniegeln n., Häuten n., Bälgen n.

Wysmukłość, -ści, sing. tant. sf. Schlantheit f., Schmächtigkeit f.

Wysmukły, adi.; Wymukle, adv. schlant, schmächtig.

Wysmykać, -kam, -kać, va. imperf.; Wymyknąć, -kne, -knąć, va. perf. abstreifend ausziehen; — sie, *vr. entwispen.*

Wysmykanie, -nia; Wymyknięcie, -cia, sn. Abstreifen n., Herausziehen n., — sie, Entwispen n.

Wysnać, -nę, -nąć, vn. perf. austreiben (von Bienen und Fischen).

Wysnować, Wysznuć, -wam, -wać, va. perf.; Wysznuwać, Wysznuwać, -wam, -wać, va. imperf. herausspinnen, ausspinnen, herausfäden, herauswickeln, ausziehen; — nici Fäden ausziehen; stąd nul mniemanie daraus entspannen die Meinung; — pasmo dziejōw den Faden der Geschichte ausspinnen; — sie, *vr. sich ausspinnen, sich entspinnen, sich entwickeln*; z tej rozmowy -sznuła się kłōtnia aus diesem Gespräch entspannen sich ein Streit.

Wysznuwanie, -nia; Wysznuć, -cia; Wysznuwanie, Wysznuwanie, -nia, sn. Ausspinnen n., Entspinnen n.

Wysoce, *adv.* statt Wyso-ko hoch; — wykształcony człowiek hochgebildeter Mensch; — kogo poważać jmnbn hoch-achten.

Wysoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* den Saft ausdrücken.

Wysoczyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Hochebene *f.*, Plateau *n.*

Wysoki, *adi.*; Wysoko, *adv.* hoch, erhaben; Wyższy, *adi.*; Wyżej, *adv.* höher; -ka wieża, góra ein hoher Turm, Berg; śnieg leży tak -ko der Schnee liegt so hoch; buciuki z -kimi obcasami Schuhe mit hohen Absätzen; — urząd hożej Amt; — kie czoło hożej Stirn; człowiek -kiego wzrostu ein Mensch von hohem Wuchs; — ton hożej Ton; wyższy urzędnik höherer Beamter; -szym umiętnościom się poświęcać sich höheren Wissenschaften widmen; z -szego rozkazu auf höheres Gebot; -ko grać um hożej Einsätze spielen; do-stać się na -szy urząd auf eine höhere Stelle befördert werden; -kiego urodzenia von hoher Geburt; w najwyższej rozpaczy in höchster Verzweiflung; najwyższa rozkosz höchster Genuß; najwyższy trybunał der oberste Gerichtshof; w -kim stopniu in hohem Grade; w -szych sferach in höheren Kreisen; -sza matematyka höhere Mathematik; -ka temperatura hożej Temperatur; najwyższa istota das höchste Wesen; Najwyższy der Allerhöchste, Gott; to dla mnie za -kie das ist mir zu hoch, das verstehe ich nicht, das geht über meine Fassungsvermögen; za -kie progę na jego nogi die Schwelle ist für seine Füße zu hoch, er strebt über seine Verhältnisse, zu hoch hinaus, das wird er nicht erreichen; parzyć z -ka von oben herunterschauen; jak już -żej wspominałem wie ich schon oben erwähnt habe; -żej wspomniany oben erwähnt; -ki piec Bleihofofen *m.*

Wysokodostojny, *adi.* hocherhaben.

Wysokolotny, *adi.* hochfliegend.

Wysokomierz, -u, *pl.* -y; Wysokomierz, -a, *pl.* -e, *sm.* Höhenmesser *m.*

Wysokomowny, *adi.* hochtrabend.

Wysokomyślny, *adi.* hochjinnig.

Wysokopienny, *adi.* hochstämmig; -ne gospodarstwo hochstämmiger Holzschlag, Hochwaldbetrieb *m.*, Samenholzbetrieb; — las Hochwald *m.*, Samenwald, Bauwald.

Wysokość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Höhe *f.*; — tej góry wynosi... die Höhe dieses Berges beträgt...; niezwykła — ungewöhnliche Höhe; sława Panu na -ści Ehre sei Gott in der Höhe; wasza — Euerer Hoheit; — odpowiadająca danej predkości Geschwindigkeit; Höhe; — podnoszenia Förderhöhe, Hubhöhe; — spadania Fallhöhe; — ssania pompy Saughöhe einer Pumpe; — tłoczenia pompy Druckhöhe einer Pumpe; — zęba Zahnhöhe.

Wysolenie, -nia, *sn.* Aus-, Einfallen *n.*

Wysolić, -le, -liłem, *va. perf.* aus-, einfallen.

Wyspa, -py, *pl.* -py, *sf.*; *dim.* Wysepka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Insel *f.*, Eiland *n.*

Wyspacerować się, -ruje, -wałem, *vr. perf.* sich ausspazieren.

Wyspaczać, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Wyspaczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* austrümmen.

Wyspać się, -pię, -pałem, *vr. perf.*; Wysypiać się, -piam, -piałem, *vr. imperf.* sich ausschlafen, sich satt schlafen.

Wyspanie, Wysypianie się, -nia, *sn.* Ausschlafen *n.*

Wyspiarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Inselbewohnerin *f.*, Inselanerin *f.*

Wyspiarski, *adi.* Inselbewohner, insular; — naród Inselvolf *n.*

Wyspiarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Inselbewohner *m.*, Inselan-ner *m.*

Wyspiasty, *adi.* infelreich, voll Inseln.

Wyspiewać, -wam, -wałem, *va. perf.*; Wyspiewywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.*

1) ausjingen, fröhlich singen, singend vortragen; od rana do wieczora -wywał, nie zwalając na zmęczenie von Früh bis Abend sang er, ohne auf die Ermüdung zu achten; głos całkiem -wany eine vollständig ausgefungenene Stimme; 2) ausplappern; bekennen, gestehen; wzięty na tortury -wał wszystkie szczegóły spisku auf die Folter gespannt, gestand er alle Einzelheiten der Verchwörung.

Wyspisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* große, häßliche Insel.

Wyspokojnić, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ruhiger werden.

Wyspowaty, *adi.*; Wyspowato, *adv.* infelartig.

Wyspowiadać, -dam, -dałem, *va. perf.* — eo etw. beichten; — kogo einem die Beichte abnehmen, jmnbds Beichte hören; — się, *vr.* beichten.

Wyspowiadanie, -nia, *sn.* Beichten *n.*, Beichte *f.*

Wyspowy, *adi.* Insel-.

Wysrać, -ram, -rałem, *va. perf.* ausschreiben; — się, *vr.* sich ausschreiben.

Wysranie, -nia, *sn.* Ausschreiben *n.*

Wysrebrzać, -brzam, -brzałem, *va. imperf.*; Wysrebrzyć, -brzę, -brzyłem, *va. perf.* versilbern, mit Silber auslegen, überziehen.

Wysrebrzanie, Wysrebrzenie, -nia, *sn.* Versilbern *n.*, Auslegen *n.* mit Silber, Silberüberzug *m.*

Wyssać, -ssam, -ssałem, *va. perf.*; Wyszysać, -sam, -sałem, *va. imperf.* ausjagen; -ssał jad ten wraz z mlekiem z piersi matki swojej er sog dieses Gift aus der Mutterbrust gleichzeitig mit der Milch; — z kogo ostatnią kropkę krwi jmnbn bis aufs Blut ausjagen.

Wyssanie, Wyszysanie, -nia, *sn.* Ausjagen *n.*

Wystać, -stoje, -stał m, I. *vn. perf.*; **Wystawać**, -wam, -wał m, I. *vn. imperf.* stehen bleiben, lange stehen, stehend ausbauern; nie -stoisz tak długo du wirst nicht so lange stehend aushalten; kwadrans nie -stoi na jednem miejscu nicht eine Viertelstunde kann er auf demselben Fleck stehen bleiben; całemi godzinami -stawał pod jej oknami stundenlang blieh er unter ihrem Fenster stehen; II. *va.* durch Stehen erreichen, erlangen; III. — sie, *vr.* 1) recht lange stehen, sich stehend ausruhen; niech się koń -stoi mag das Pferd ein wenig stehen, um auszurufen; 2) durch Stehen die gehörige Klarheit, Reife, den gehörigen Geschmack erlangen; woda ta, jak się -stoi, będzie miała jasny kolor dieses Wasser wird abgestanden eine klare Farbe haben; -stała piwo ausgestandenes, ausgelegertes Bier; -stała wino abgeklärter, ausgegorener Wein.

Wystać, -tań, -talem, *vn. perf.*; **Wystawać**, -je, -wałem, *vn. imperf.* hervorstecken, hervorragen, herausragen, austreten; co ci to -je z kieszeni? was ragt dir aus der Tasche hervor?; głowy im tylko z wody -wały nur ihre Köpfe ragten aus dem Wasser empor.

Wystanie, **Wystawianie**, -nia, *sn.* 1) Stehen n., Stehenbleiben n.; 2) Ablären n.; 3) Hervorstrecken n., Hervorragen n.

Wystarać się, -ram, -rałeni, *vr. perf.* verschaffen, besorgen, durch Trachten, Mühe erreichen; -raj mi się o jakąś posiadę, a całe życie wdziecznym ci będę verschaffe mir einen Posten und ich werde dir mein ganzes Leben dankbar bleiben; ja się już o wszystko potrzebne -ram ich werde schon alles Nötige verschaffen.

Wystaranie się, -nia, *sn.* Verschaffen n.

Wystarczać, -czam, -czalem, *vn. imperf.*; **Wystar-**

czyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* 1) ausreichen, auskommen, auslangen; to mi nawet na tydzień nie -czy damit reiche ich nicht einmal eine Woche aus; drzewa mamy dość, -czy na całą zimę wir haben Holz genug, es wird für den ganzen Winter langen; nie -czysz tak małą sumą pieniędzy du wirst mit solch einer kleinen Geldsumme nicht auskommen; musisz tem —, bo więcej nie dostaniesz du mußt damit auskommen, weil du nicht mehr bekommen wirst; 2) sich mit etw. begnügen, mit etw. zufrieden sein; twoje towarzystwo najzupełniej nie -cza deine Gesellschaft genügt mir vollständig; 3) etw. bestreiten können; nie wiem, jak może przy tak małym dochodzie — na tyle dzieci ich weiß nicht, wie er bei so geringem Einkommen so viel Kinder erhalten kann; skąd bierziesz tyle czasu, by wszystkim obowiązkom — wo nimmst du so viel Zeit her, um allen Pflichten nachkommen zu können.

Wystarczanie, **Wystarczenie**, -nia, *sn.* Ausreichen n., Auslangen n., Auskommen n.

Wystawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* 1) Ausstellung f.; — sztuki Kunstausstellung; — międzynarodowa międzynarodowa internationale Ausstellung; — wyrobów przemysłu krajowego Ausstellung der Produkte der einheimischen Industrie; dzień otwarcia -wy der Eröffnungstag der Ausstellung; 2) Auslage f.; — sklepowa Auslage eines Geschäftes; 3) Ausstattung f.; — tej operetki kosztowała wiele pieniędzy die Ausstattung dieser Operette hat sehr viel Geld gekostet; 4) Pracht f., Prunk m., Glanz m.; na tym bankiecie więcej było -wy niż pożywienia bei diesem Bankett war mehr für Prunk als für Essen gesorgt worden; 5) Vorsprung m., Hervorragung f., Ausladung f., Borlaube f. an dem Gebäude;

6) Lage f., Austrif m.; — naczelną front f.; południowa — mittäglicher Abhang; — zimowa Winterseite f.; — północna Nordseite f.

Wystawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Aussteller m.

Wystawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; **Wystawić**, -wię, -wiłem, *va. perf.* 1) ausstellen, herausstellen; trzeba wszystko — z pokoju, by mógł zmierzyć rozmiary man muß alles aus dem Zimmer hinausstellen, um es ausmessen zu können; — kwiaty z oranżeryi die Blumen aus dem Glashaufe herausstellen; — co na stońce etw. in die Sonne stellen; — co na widok publiczny etw. öffentlich ausstellen; — rachunek eine Rechnung ausstellen; — co na sprzedaż etw. zum Kaufe ausstellen; 2) aussetzen; — życie na szwank das Leben einer Gefahr aussetzen; — kogo na publiczne posmiewisko jmnnd dem öffentlichen Spotte aussetzen; 3) aufstellen, bauen, errichten; — wilł sobie w 6-rod-mieściu trzypietrowa kamienicę er baute sich in der inneren Stadt ein dreistödiges Haus; na pamiątkę -wiono krzyż na tem miejscu zur Erinnerung errichtete man an dieser Stelle ein Kreuz; 4) zu stande bringen, aufstellen, auf die Beine bringen; własnym kosztem -wił pułk piechoty auf eigene Kosten stellte er ein Infanterieregiment auf; 5) darstellen, vorstellen; — komu co jasno i dobitnie jmnnd etw. klar und deutlich vorstellen; — sobie wszystko gorzej niż jest w istocie się alles schlimmer vorstellen, als es in Wirklichkeit ist; -staw sobie, co mi się stało stelle dir vor, was mir passiert ist; 6) sich brüsten, zur Schau tragen; 2) — komu język jmnnd die Zunge ausstrecken.

Wystawianie, **Wystawienie**, -nia, *sn.* Ausstellen n.

Wystawiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Aussteller m.

Wystawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Erfer *m.*

Wystawność, -ści, *sing. tant. sf.* Pracht *f.*, Prunk *m.*, Glanz *m.*

Wystawny, *adi.*; Wystawnie, *adv.* glänzend, prächtig.

Wystąpić, -pie, -piem, *vn. perf.*; Występować, -puje, -wałem, *vn. imperf.*

1) hinaustreten, hervortreten, zum Vorschein kommen; — z ukrycia aus dem Verstecke treten; 2) austreten; — ze służby publicznej au sđem öffentlichen Dienste treten; — z jakiegoś związku aus einem Verbande treten; rzeka — pila z koryta der Strom trat aus den Ufern; czy sługa może bez wypowiedzenia — ? kann ein Diensthote ohne Kündigung austreten? 3) auftreten; — pił pierwszy raz w tej sztuce er trat zum ersten Male in diesem Stücke auf; — na kazalnicy die Kanzel betreten; całe życie pował jako obrońca pokrzywdzonych sein ganzes Leben lang trat er als Verteidiger der Bedrängten auf; — przed kogo vor jmnđn (hin)treten; — pił z toastem na cześć zgromadzonych er trat mit einem Toast zu Ehren der Versammelten auf; — publicznie przeciwko komu öffentlich gegen jmnđn auftreten; — pił z całkiem nowym projektem er trat mit einem ganz neuen Plane auf; pot mu — pił na czole der Schweiß trat ihm auf die Stirn; krew mu na twarz — pila das Blut stieg ihm ins Gesicht.

Wystąpienie, Występowanie, -nia, *sn.* 1) Austritt *n.*; 2) Auftritt *m.*, Auftreten *n.*; pierwsze — w teatrze Debit *n.*

Wystemplować, -luje, -wałem, *va. perf.* ausstempeln.

Wystemplowanie, -nia, *sn.* Ausstempeln *n.*

Wysterczać, -czam, -czalem, *va. vn. imperf.*; Wysterczyć, -czę, -czyłem, *va.*

und *vn. perf.* hervorragen; herausstrecken; in die Höhe ragen.

Wystękać, -kam, -kał-m, *va. perf.*; Wystękiwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* ausstöhnen.

Wystękanie, Wystękiwanie, -nia, *sn.* Ausstöhnen *n.*; Gestöhn *n.*

Występ, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Austritt *m.*, Austreten *n.*; 2) Vorsprung *m.*, Hervorragung *f.*, Ausladung *f.*; 3) Auftreten *n.*; — gościnny Gastspiel *n.*

Występca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Verbrecher *m.*

Występek, -pku, *pl.* -pki, *sm.* Vergehen *n.*, Frevel *m.*, Laſter *n.*

Występny, *adi.*; Występnie, *adv.* frevelhaft, verbrecherisch, lasterhaft.

Wystopniować, -niuje, -wałem, *va. perf.* abstufen.

Wystopniowanie, -nia, *sn.* Abstufen *n.*, Abtufung *f.*

Wystosować, -suję, -wałem, *va. perf.* verfügen, erlassen; — do kogo pismo ein Schreiben an jmnđn richten.

Wystosowanie, -nia, *sn.* Verfügungen *n.*, Erlassen *n.*

Wystrajać, -jam, -jałem, *I. va. imperf.*; Wystroić, -je, -ilem, *I. va. perf.* 1) auspußen, herauspußen; 2) stimmen; 3) ausfertigen; *II.* — się, *vr.* sich (auf)pußen, sich schon anziehen.

Wystrajanie, Wystrojienie, -nia, *sn.* 1) Aufpußen *n.*; 2) Stimmen *n.*; 3) Ausfertigen *n.*

Wystraszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Wystraszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* erschrecken, fortschrecken, verscheuchen; — co na kim jmnđn durch Schrecken und Drohen etw. abnötigen.

Wystrofować, -fuję, -wałem, *va. perf.* ausschelten.

Wystrofowanie, -nia, *sn.* Ausschelten *n.*

Wystrój, -oju, *pl.* -oje, *sm.* Aufputz *m.*

Wystrugać, -gam, -gałem, *va. perf.*; Wystrugiwać,

-guje, -wałem, *va. imperf.* ausschneiteln, ausshobeln; glatt hobeln.

Wystruganie, -nia, *sn.*; Wystrugiwanie, -nia, *sn.* Ausschneiteln *n.*, Ausshobeln *n.*

Wystrychać, -cham, -chałem, *I. va. imperf.*; Wystrychnąć, -chne, -chnąłem, *I. va. perf.* 1) glatt streichen; auspußen, ausschmücken, ausschneiteln, austaffieren; 2) — kogo na co jmnđn zu etw. machen; — kogo na dudka jmnđn zum Narren machen, jmnđn zum besten halten; — kogo na rogacza jmnđn zum Scherz machen; — kogo jmnđn übel zuriichten, jmnđn in die Lunte bringen; *II.* — *vn.* in die Höhe streichen; *III.* — się, *vr.* 1) sich herauspußen; 2) sich selber übel mitspielen.

Wystrychanie, -nia; Wystrychnięcie, -cia, *sn.* 1) Auspußen *n.*, Ausstaffieren *n.*, Ausschneiteln *n.*; 2) Mitspielen *n.*, Zuriichten *n.*

Wystrzał, -u, *pl.* -y, *sm.* Schuß *m.*; — armatni Kanonenschuß; za trzecim -em działo pełko beim dritten Schuß ist das Geschütz geplatzt; slyszalem — ich habe einen Schuß gehört.

Wystrzałowy, *adi.* Schuß-, schußföhnlich, schußartig.

Wystrzedz się, -ge, -głem, *vr. perf.*; Wystrzegać się, -gam, -gałem, *vr. perf.* sich hüten, auf der Hut sein, sich in acht nehmen; — się czego etw. meiden, vermeiden; — gajcie się fałszywych proroków nehmt euch vor falschen Propheten in acht.

Wystrzeganie, Wystrzeżenie się, -nia, *sn.* Hüten *n.*, Vermeiden *n.*

Wystrzelać, -lam, -lałem, *I. va. imperf.*; Wystrzelić, -le, -liłem, *I. va. perf.* etw. 1) verschießen, durch Schießen verbrauchen; wszystek proch — lono das ganze Schießpulver wurde verbraucht; 2) entladen; 3) durch Schießen alle töten, alle durch die Bank erschießen; wszystkich buntowników ka-

zał — alle Meuterer ließ er erschießen; II. *vn.* 1) los-schießen, losfeuern, losdrücken, Feuer geben; — z pistoletu eine Pistole abschließen; — z armaty eine Kanone abfeuern; broń nieostrożnie trzymana — liła i zabiła przechodzącego człowieka das unvorsichtig gehaltene Gewehr entlad sich und tötete einen vorübergehenden Menschen; 2) hervor-spritzen, hervorprudeln, hervor-schießen; płomień — lił w górę die Flamme schoß in die Höhe; z ramion dwa skrzydła — lają aus den Armen schießen zwei Flügel empor; 3) — z czem mit etw. heraus-plätzen.

Wystrzelanie, Wystrze-lenie, -nia, sn. Schießen *n.*, Heraus-schießen *n.*, Los-schießen *n.*, Losfeuern *n.*, Abschließen *n.*

Wystrzepiac, -piał, -pia-łem, va. imperf.; Wystrze-pić, -pie, -piłem, va. perf. austransen, ausfasern.

Wystrzepianie, Wystrze-pienie, -nia, sn. Austransen, Ausfasern *n.*

Wystrzybka, -bki, pl. -bki, sf. Cristatella (Pflanzenlilie).

Wystrzygać, -gam, -ga-łem, va. imperf.; Wystrzy-gnać, -gne, -gnałem, va. perf. ausschären, ausschneiden.

Wystrzyganie, Wystrzy-gnienie, -nia, sn. Ausschneiden *n.*, Ausschären *n.*

Wystrzykać, -kam, -ka-łem, va. imperf.; Wystrzy-kać, -kne, -kłem, vr. perf. ausspritzen.

Wystrzykanie, -nia; Wy-strzyknięcie, -cia, sn. Aus-spritzen *n.*

Wystudzać, -dzam, -dza-łem, va. imperf.; Wystu-dzić, -dze, -dziłem, va. perf. fühlen, abfühlen, ausfühlen, kühl machen.

Wystudzanie, Wystu-dzenie, -nia, sn. Ausfühlen *n.*

Wystukać, -kam, -kałem, va. imperf.; Wystuki-wać, -kuje, -wałem, va. perf. aus-flopfen, herauspochen; aus-paufen, durch Pochen heraus-rufen.

Wystukanie, Wystuki-wanie, -nia, sn. Ausflopfen *n.*, Auspochen *n.*

Wystygac, -zam, -załem, vn. imperf.; Wystygnac, -gne, -głem, vn. perf. aus-fühlen, kalt werden, erfalten.

Wystyganie, -nia; Wysty-gnięcie, -cia, sn. Ausfühlen *n.*, Erfalten *n.*

Wystylizować, -zuję, -wałem, va. perf. ausgesucht, ausgewählt schreiben.

Wysuc, -suje, -sułem, va. perf. ausschütten; zboże — sute w kłosa das Getreide, das Ähren ange-sekt hat.

Wysucie, -cia, sn. Heraus-, Ausschütten *n.*

Wysunac, -nę, -nałem, I. va. perf.; Wysuwać, -wam, -wałem, I. va. imperf. heraus-schieben, ausschieben; — sun tę szufiadę schiebe diese Schub-lade heraus; II. — się, vr. 1) sich weg-schieben, entschlüpfen, sich davon-machen, sich ent-fernen; 2) entfallen; 3) hau-senweise entströmen.

Wysuwalny, adi. aus-schiebbar, ausziehbar.

Wysuwanie, -nia; Wy-sunięcie, -cia, sn. Her-ausschieben *n.*, Ausschieben *n.*; — się weg-schieben *n.*, Entfallen *n.*

Wysuwka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Schieber *m.*, Vorscheiber; 2) Gerüstbalken *m.*

Wyswabadzać, -dzam, -dzałem, va. imperf.; Wy-swobodzić, -dze, -dziłem, va. perf. befreien, frei machen; — dził go z rąk przesładowców er befreite ihn aus den Hän-den der Versolger; Pan Bóg — dził Izraelitów z niewoli egipskiej Gott befreite die Israeliten aus der ägyptischen Knechtschaft.

Wyswabadzanie, Wy-swobodzenie, -nia, sn. Be-freiung *f.*

Wyswatać, -tam, -tałem, va. perf. zur Ehe verhelfen, zusammenbringen.

Wyswobodziciel, -a, pl. -e, sn. Befreier *m.*

Wyswobodzicielka, -ki, pl. -ki, sf. Befreierin *f.*

Wysworny, adi. loszu-lassen.

Wysworować, -ruje, -wałem, I. va. perf. 1) los-foppeln, loslassen, die Zügel schießen lassen, nicht hemmen; — swój język seiner Zunge freien Lauf lassen; 2) verdrän-gen; II. — się, vr. sich los-machen; — się na co, na kogo sich über imndn, über etw. her-machen.

Wysworowanie, -nia, sn. Losfoppeln *n.*, Loslassen *n.*

Wyswór, -oru, sing. tant. sn. 1) Loslassen *n.*, 2) Aus-breiten *n.*

Wysycenie, -nia, sn. Sät-tigen *n.*

Wysychać, Wysychanie, siehe: Wyschnac, Wyschnie-cie.

Wysycić, -cę, -ciłem, va. perf. völlig sättigen, satt machen.

Wysylabizować, -zuję, -wałem, va. perf. ausbuchstabieren.

Wysylabizowanie, -nia, sn. Ausbuchstabieren *n.*

Wysylacz, -a, pl. -e, sm. Absender *m.*, Ausfieber *m.*

Wysyłać, Wysyłanie, siehe: Wysłać, Wysłanie.

Wysyłka, -ki, pl. -ki, sf. Sendung *f.*, Abendung; — pospieszna, umyślna Gil-, Ex-pressendung; — towarów Güterabfertigung *f.*, Güter-expedition *f.*

Wysyłkowy, -wego, pl. -wi, sm. Expeditor *m.*, Expe-dient *m.*

Wysyp, -u, pl. -y, sm.; Wysypisko, -ka, pl. -ka, sn.

1) Schütt *f.*, Aufgeschüttete(s) *n.*, Sandbügel *m.*; 2) Schütt-stelle *f.*, Ablagerungsstelle für Schutt; 3) Berghalbe *f.*; 4) Sturzfläche *f.*

Wysypać, -pie, -pałem, I. va. perf.; Wysypywać, -puje, -wałem, I. va. imperf. 1) ausschütten, heraus-schütten; — syp wszystkie jabłka z worka na ziemię schütte alle Äpfel aus dem Sack auf die Erde; — popiół do śmieciarki die Asche in das Mistkästchen schütten; 2) verstreuen, ver-schütten, hinsireuen, hinschüt-

ten; -- sieczkę piaskiem den Weg mit Sand bestreuen; 3) vollschütten, aufschütten; II. sie, *vr.* sich von selbst heraus-schütten, sich verschütten, sich verstreuen; 2) herausstürzen, herausströmen; tkum-pał sie z kościoła die Menge strömte aus der Kirche (heraus); 3) hervorbrechen, ausschlagen: odra sie już-pała die Mäsern sind schon ausgeschlagen; ospa już sie-puje die Blättern brechen schon hervor, die Blättern kommen schon zum Vorschein; 3) hervorkommen, hervorspringen; ledwo mu sie wasik-pał taum fing ihm der Schnurrbart an zu spritzen.

Wysypanie, Wysypywanie, -nia, sn. Ausschütten n., Heraus-schütten n., Verstreuen n.

Wysypiac, Wysypianie, siehe: Wyspać, Wyspanie.

Wysypka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Ausschlag m. 2) Glathäjer m.; 3) Erdaufwurf m., Saum m.

Wysysać, Wysysanie, siehe: Wyszysać, Wyszysanie.

Wyszachrować, -chruje, -wałem, va. perf. heraus-schwindeln, erschauern.

Wyszachrowanie, -nia, sn. Heraus-schwindeln n.

Wyszaczować, -cuje, -wałem, va. perf. durchhefeln, durchmustern, kritisieren.

Wyszaczowanie, -nia, sn. Durchhefeln n., Durchmustern n.

Wyszafować, -fuje, -wałem, va. perf.; Wyszafowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* alles ausgehen, vergeuden, vertun.

Wyszafowanie, -nia, sn. Vergeuden n., Ausgehen n., Vertun n.

Wyszalbierować, -ruje, -wałem, va. imperf.; Wyszalbierzyc, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* abschwindeln, Schelmenreiche treiben.

Wyszaleć, -leje, -lałem, vn. perf. sich austoben, ausraufen.

Wyszamerować, -ruje, -wałem, va. perf. mit Schnüren ausnähen, galonieren.

Wyszamerowanie, -nia, sn. Ausnähen n. mit Schnüren; Verschmürung f., Galonierung f.

Wyszamotać, -tam, -tałem, va. perf. herausreißen, durch Herumzerren ausreißen; — sie, *vr.* sich durch Herumzerren freimachen.

Wyszamotanie, -nia, sn. Herausreißen n., Herauszerren n.

Wyszargać, -gam, -gałem, va. perf. abtragen, abnützen.

Wyszarganie, -nia, sn. Abtragen n., Abnützen n.

Wyszarpać, -pie, -pałem, va. perf.; Wyszarpać, -pnę, -pnałem, *va. perf.;* Wyszarpywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* herauszerren, herausreißen, herauszaufen.

Wyszarpianie, -nia; Wyszarpnięcie, -cia; Wyszarpywanie, -nia, sn. Ausreißen n., Herauszerren n., Auszaufen n.

Wyszarzać, -rzam, -rzałem, va. perf. abnützen, abreiben.

Wyszarzyć, -rzeje, -rzałem, vn. perf. grau werden, ins Graue verschiefen, sich abreiben.

Wyszastać, -stam, -stałem, I. va. perf. 1) vergeuden, verschwenden; 2) weglagen, wegflopfen; 3) ausspülen; II. — sie, *vr.* 1) sich schwächen, sich erschöpfen; 2) sich austollen; 3) sich ausbeuteln.

Wyszastanie, -nia, sn. 1) Vergeuden n., Verschwenden n., Erschöpfen n.; 2) Wegklopfen n., Weglagen n.

Wyszczuć, -szczam, -szcziałem, va. perf. ausspiffen; — sie, *vr.* sich ausspiffen.

Wyszczebiotać, -tam, -tałem, va. perf. aus-zwischen, zwischen herausbringen; ausplappern.

Wyszczebiotanie, -nia, sn. Aus-zwischen n.

Wyszczególniac, -niam, -niałem, I. va. imperf.; Wyszczególnić, -nię, -niłem, *I. va. perf.* 1) auszeichnen; cesarz -nił go swoją nadzwyczajną łaską der Kaiser zeichnete ihn durch seine be-

sondere Gnade aus; 2) einzeln darstellen, nachweisen, unterscheiden, detaillieren; einzeln aufzählen; II. — sie, *vr.* 1) sich auszeichnen; —nit sie wielką odwagą er zeichnete sich durch große Tapferkeit aus; 2) sich unterscheiden; unterschieden werden.

Wyszczególnianie, Wyszczególnienie, -nia, sn. 1) Auszeichnung f.; 2) Darstellen n., Unterscheiden n., Detaillierung f.; 3) Aufzählung f.

Wyszczekać, -kam, -kałem, va. perf.; Wyszczekiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* ausbellen, durch Bellen vertjagen; —kany człowiek geriebener Mensch, der auf alles Antwort weiß, sich nie in Verlegenheit bringen läßt; —kana gęba ein loses Maul, das keine Antwort schuldig bleibt.

Wyszczekanie, Wyszczekiwanie, -nia, sn. Ausbellen n.; Gebell n.; (bildf.) Geriebtheit f.

Wyszczepać, -pam, -pałem, va. perf.; Wyszczepywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* aus-, heraus-spalten.

Wyszczepianie, Wyszczepywanie, -nia, sn. Aus-, Heraus-spalten n.

Wyszczerbiać, -biam, -białem, va. imperf.; Wyszczerbic, -bie, -biłem, *va. perf.* scharftig machen, Scharften ausbrechen; nóz -biony scharftiges Messer; —biony talerz scharftiger Teller; — sie, *vr.* eine Scharfte bekommen.

Wyszczerkac, -kam, -kałem, vn. perf.; Wyszczerkować, -kuje, -wałem, *vn. imperf.* herausrieseln, heraus-sprudeln.

Wyszczercać, -rzam, -rzałem, va. imperf.; Wyszczertzyc, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* aus-, heraus-recken; — żeby die Zähne fletschen; — oczy gložen; — sie, *vr.* zum Vorschein kommen, hervor-scheinen.

Wyszczertzanie, Wyszczertzanie, -nia, sn. Aus-, Heraus-recken n.; Hervor-scheinen n., Hervorragen n.

Wyszczuć, -je, -łem, *va. perf.*; Wyszczuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* (mit Hund) herausheßen, wegheßen; — kogo skąd jmnbn außßeßen, jmnbn durch Heße-reien vertreiben.

Wyszczupka, -ki, *pl. -ki, sf.* Lephocarpae (Pflanze).

Wyszczuplenie, -nia, *sn.* Abmagerung *f.*, Verkleinerung *f.*

Wyszczupić, -lam, -lałem, *vn. imperf.* abmagern, mager, klein, gering werden, sich verringern.

Wyszczupić, -le, -liłem, *va. perf.* mager machen, ganz aufreiben, kleiner und geringer machen, verringern.

Wyszczykać, -kam, -kałem; Wyszczyknać, -kne, -knałem, *va. perf.*; Wyszczykiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* außhülsen, außrupfen, außpflüden, außwerfen.

Wyszczykanie, -nia; Wyszczykniecie, -cia; Wyszczykiwanie, -nia, *sn.* Außhülsen *n.*, Außrupfen *n.*, Außpflüden *n.*, Außwerfen *n.*

Wyszczyniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wyszczynić, -nie, -niłem, *va. perf.* heraus-, hervorstrecken.

Wyszczynianie, Wyszczynienie, -nia, *sn.* Heraus-, Hervorstrecken *n.*

Wyszczypać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Wyszczypywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* außzwicken, abzwicken, herauszwicken, außszupfen, heraus-, abfneipen; — kogo jmnbn tüchtig zwicken.

Wyszczypanie, Wyszczypywanie, -nia, *sn.* Heraus-zwicken *n.*, Zwicken *n.*, Auß-zupfen *n.*, Herausfneipen *n.*

Wyszeptać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Wyszeptywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* außflüstern, heraussflüstern; spowiednikowi tał do ucha dem Beichtvater flüsterte er ins Ohr; — sie, *vr.* sich müde flüstern; zu flüstern außhören.

Wyszeptanie, Wyszep-

tywanie, -nia, *sn.* Auß-flüstern *n.*

Wyszewnik, -a, *pl. -i, sm.* (Spatangus) versteinertes Seeigel.

Wyszkalować, -luje, -wałem, *va. perf.* tüchtig herunter-machen; verleumben.

Wyszkalowanie, -nia, *sn.* tüchtiges Heruntermachen; Verleumbung *f.*

Wyszlakować, -kuje, -wałem, *va. perf.* herausspüren.

Wyszlakowanie, -nia, *sn.* Herausspüren *n.*

Wyszlamować, -muje, -wałem, *va. perf.* außschläm-men, außschleimen.

Wyszlamowanie, -nia, *sn.* Außschlämmen *n.*, Außschlei-men *n.*

Wyszlifować, -fuje, -wałem, *va. perf.* auß-, glatt-schleifen.

Wyszlifowanie, -nia, *sn.* Auß-, Glattschleifen *n.*

Wyszlochać, -cham, -chałem, *va. perf.* außschluchzen, hervor-schluchzen; — sie, *vr.* sich außschluchzen.

Wyszlochanie, -nia, *sn.* Außschluchzen *n.*

Wyszłapać, -pię, -pałem, *va. perf.* austritten; — konia dem Pferde das zurückgetretene Bein zurückrichten.

Wyszłapanie, -nia, *sn.* Austritten *n.*

Wyszmelcować, -cuje, -wałem, *va. perf.* glasieren, mit einer Glasur bedecken.

Wysznuować, -ruje, -wałem, *va. perf.* außschnüren, fest-schnüren; — sie, *vr.* sich fest schnüren.

Wyszorować, -ruje, -wałem, *va. perf.* außstreifen, auß-schneuern, rein-schneuern.

Wyszorowanie, -nia, *sn.* Außstreifen *n.*, Außschneuern *n.*

Wyszpecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Wyszpecić, -ce, -ciłem, *va. perf.* verunstalten, entstellen.

Wyszpecanie, Wyszpe-canie, -nia, *sn.* Verunstal-tung *f.*, Entstellung *f.*

Wyszperać, -ram, -rałem, *va. perf.* außgrübeln, her-ausscharren, mühsam heraus-

finden, außstramen; gdieś to-rat? mo hast du das auß-gefamt?

Wyszperanie, -nia, *sn.* Außgrübeln *n.*, Außstramen *n.*, Herausfinden *n.*, Heraus-sperren *n.*

Wyszpiegować, -guje, -wałem, *va. perf.* außspio-nieren.

Wyszpiegowanie, -nia, *sn.* Außspionieren *n.*

Wyszpilować, -luje, -wałem, *va. perf.* ganz auß-spißen.

Wyszpin, -u, *sing. tant. sm.* (Cucubalus) kimmender Besen.

Wyszrotować, -tuje, -wałem, *va. perf.* außschroten.

Wysztafirować, -ruje, -wałem, *va. perf.* außstaffieren.

Wysztafirowanie, -nia, *sn.* Außstaffierung *f.*

Wysztukować, -kuje, -wałem, *va. perf.* außstüdeln, heraussstüdeln, außflüden mit Mühe und Not zu stande bringen.

Wysztukowanie, -nia, *sn.* Außflüden *n.*, Heraussstüdeln *n.*

Wyszturchać, Wyszturkać, -kam, -kałem; Wyszturchnąć, Wyszturknać, -ne, -nałem, *va. perf.* herausstoßen; puffen, tüchtige Rippenstöße dersetzen.

Wyszturchanie, Wyszturkanie, -nia; Wyszturchnie-cie, Wyszturkniecie, -cia, *sn.* Herausstoßen *n.*, Puffen *n.*

Wyszturnować, -muje, -wałem, *va. perf.* durch Stürmen erreichen.

Wyszturnowanie, -nia, *sn.* Erreichen *n.*, Erlangen *n.* durch Stürmen.

Wysztychować = Wyryc. Wyszukać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Wyszukiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* auß-suchen, hervor-suchen; już ja ci coś takiego -kam, co znaj-dzie z pewnością twoje uzna-nie ich werde dir schon etw. außsuchen, das gewiß deine Anerkennung finden wird.

Wyszukanie, Wyszuki-wanie, -nia, *sn.* Außsuchen *n.*

Wyszukanosć, -ści, *sing. tant. sf.* Ausgesuchtheit *f.*; Gesuchtheit *f.*

Wyszukany, *part. adi.* ausgesucht, auserlesen, erlesen; z -kaną grzeźnością mit ausgesuchter Höflichkeit; najwyszukańsze porawy die ausgesuchtesten Speisen.

Wyzum, -u, *sing. tant. sm.*; Wyzumiałosć, -ści, *sing. tant. sf.* Nüchternwerden *n.*, Ernüchterung *f.*

Wyzumić, -mie, -miałem, *l. vn. perf.* ausbrausen, ausgären, ausdäumen; miał za młodo er hat in seiner Jugend ausgebraut; niech młode piwko -szumi mag das junge Bier ausgären, laßt ihn ausbrausen; *II. va. perf.* vertrauchen, versiegen, verdampfen; już mu -miało wino z głowy der Wein ist schon bei ihm versfogen, er ist schon nüchtern.

Wyzumienie, -nia, *sn.* Ausgären *n.*, Ausbrausen *n.*, Vertrauchen *n.*, Verdampfen *n.*, Versiegen *n.*

Wyzumować, -muję, -wałem, *va. perf.* absdäumen, ausdäumen.

Wyzumowanie, -nia, *sn.* Abs-, Ausdäumen *n.*

Wyzwarować, -cuje, -wałem, *va. perf.* ganz schwarz machen; — buty die Stiefel blanz puhen.

Wyzybować, -buje, -wałem, *va. und vn. perf.* herausdwingen; in die Höhe schweben; — sie, *vr.* sich heraus-, empor-schwingen.

Wyzybowanie, -nia, *sn.* Heraus-, Emporschwingen *n.*

Wyzycie, -cia, *sn.* Wyzywanie, -nia, *sn.* Ausnähnen *n.*, Ausgenähte(s) *n.*; Psjamentierung *f.*, Galonierung *f.*; Treffen *pl.*

Wyzyc, -ję, -łem, *va. perf.*; Wyzywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* ausnähnen, benähnen; bogato złotem i srebrem -wany reich mit Gold und Silber benähnt.

Wyzyniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Ruchschwanz *m.*

Wyzydzać, -dzam, -dza-

łem, *va. imperf.*; Wyzydzić, -dże, -dzitem, *va. perf.* verhöhnern, ausspotten, aus-höhnern; — co na kim höh-nend und spottend abbringen; -dżono go publicznie man hat ihn öffentlich verhöht.

Wyzynk, -u, *pl. -i, sm.* Ausdiant *m.*

Wyzynkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* ausdienten.

Wyzynkowanie, -nia, *sn.* Ausdienten *n.*, Ausdiant *m.*

Wyzypać, -plam, -plalem, *va. perf.* ausrupfen, ausrupfen, ausiegen.

Wyzywanka, -ki, *pl. -ki, sf.* Ausnäharbeit *f.*

Wyzycbiać, Wyzycbiuć, -biam, -białem, *va. perf.* hervorstrecken, ausstrecken.

Wyzycbianie, Wyzyciubienie, -nia, *sn.* Hervorstrecken *n.*

Wyzyciełać, Wyzycielić, siehe: Wyciać.

Wyzycielka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Wattierung *f.*, Wattieren *n.*; 2) Fütterung *f.* der Sohle.

Wyzycig, -u, *pl. -i, sm.* (gewöhnl. *plur.*) Wetlauf *m.*, Wettrennen *n.*; plac -ów Rennplatz *m.*; na -i um die Wette; czy byłeś na -ach? warst du beim Rennen?

Wyzycigacz, -a, *pl. -e, sm.* Wetrenner *m.*

Wyzycigać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Wyzycigać, -nę, -nałem, *va. perf.* nachjagen, überholen, übertreffen; — sie, *vr.* z kim mit jmdm wett-laufen; wetteifern.

Wyzyciganie, -nia; Wyzycignięcie, -cia, *sn.* Nachjagen *n.*, Überholen *n.*, Übertreffen *n.*; -nie się Wett-eifer *m.*, Wett-ewerb *m.*

Wyzycigowiec, -wca, *pl. -wcy, sm.* Renner *m.*, Renn-pferd *n.*

Wyzycigowy, *adi.* Renn-; koń — Rennpferd *n.*

Wyzycinać, -nam, -nałem, *va. perf.* niederhauen, aus-hauen.

Wyzycinanie, -nia, *sn.* Niederhauen *n.*, Aus-hauen *n.*

Wyzycidzać, -dzam, -dza-
łem, *va. imperf.*; Wyzycidzić,

-dże, -dzitem, *va. perf.* aus-schauen, erforschen, aus-spüren; — czyjaś kryjówkę jmds Versteck ausforschen.

Wyzycidzenie, Wyzycidzenie, -nia, *sn.* Ausforschen *n.*, Erforschen *n.*, Aus-spüren *n.*, Aus-spürung *f.*, Erforschung *f.*

Wyzyciepić, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Wyzyciepić, -pie, -piłem, *va. perf.* mit Mühe lejen; — oczy die Augen an-strengen.

Wyzyciezać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; Wyzyciezyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* aus-grübeln, ausheben.

Wyzyciniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wyzycinić, -nie, -niłem, *va. perf.* aus-speicheln, aus-spucken, mit dem Speichel herauswerfen.

Wyzycinianie, Wyzycinie-nie, -nia, *sn.* Aus-spucheln *n.*, Aus-spucken *n.*; Speichel-sluß *m.*

Wyzycizgać, -gam, -gałem, *va. perf.* schlüpfzig und glatt machen; durch Eislaufen er-langen, erreichen.

Wyzyciznać się, -znę, -zna-
łem, *vr. perf.* aus-schlüpfen, ent-schlüpfen; ausgleiten; -znał się i upadł er glitt aus und fiel nieder; nie -złozsz mi się z rak więcej du wirst meinen Händen nichtmehr ent-schlüpfen; -nęło mi się nieostrożne slo-wo ein unvorsichtiges Wort ist mir ent-schlüpfte.

Wyzyciznięcie, -cia, *sn.* Ent-schlüpfen *n.*; Aus-gleiten *n.*

Wyzyciż, -a, *pl. -e, sm.* Leia (Znsetz).

Wyzycmiać, -śmieje, -śmie-
łem, *va. perf.*; Wyzycmiawać, -wam, -wałem, *va. imperf.* aus-lachen, verspotten; nie mów nawet o tej twojej przygodzie, bo cie wszyscy -śmieja erzähle nicht einmal von diesem reinem Abenteuer, denn es werden dich alle aus-lachen; wysmiany, zawstydzony, uciekł co prędzej verspottet, beschämt machte er sich schnell-stens aus dem Staube.

Wyzycmianie, Wyzycmiewa-nie, -nia, *sn.* Aus-lachen *n.*, Verspotten *n.*

Wyśmiec, -u, *sing. tant. sm.* Auslachen *n.*, Spott *m.*

Wyśmienitość, -ści, *sing. tant. sf.* Vortrefflichkeit *f.*, Borzüglichkeit *f.*

Wyśmienity, *adi.*; Wyśmienicie, *adv.* ausgezeichnet, vortrefflich, vorzüglich; -ty obiad ein ausgezeichnetes Mittagmahl; -cie ci się to udało das ist dir vortrefflich gelungen; -cie wyglądasz du schaust vortrefflich aus.

Wyśmierdnąć, -dne, -dnąłem; Wyśmierdzieć, -dze, -działem, *vn. perf. ganż* stinkig werden; austinknen, austäntern.

Wyśmiewacz, -a, *pl. -e*; Wyśmiewca, -cy, *pl. -cy, sf.* Belächer *m.*, Berhöhner *m.*

Wyśmiewaczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Berhöherin *f.*, Belächerin *f.*

Wyśnić, -śnie, -śniłem, *va. perf.* den Traum deuten, verwirklichen, wahrnehmen; — sie, *vr.* wahr werden, ein treffen.

Wyświadczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wyświadczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* beweisen, erweisen, darten; -czyłbyś mi tem wielką grzeszność du würdest mir damit einen großen Dienst erweisen; — dobrodziejstwa Wohlthaten erweisen.

Wyświadczenie, Wyświadczenie, -nia, *sn.* Beweisen *n.*, Erweisen *n.*, Datun *n.*

Wyświdrować, -druję, -wałem, *va. perf.* ausbohren.

Wyświdrowanie, -nia, *sn.* Ausbohren *n.*, Ausbohrung *f.*

Wyświecać, -cam, -całem; Wyświetlać, -tłam, -tlałem, *va. imperf.*; Wyświecić, -ce, -cilem; Wyświetlić, -tę, -tliłem, *va. perf.* aufhellen, erhellen, beleuchten, Licht bringen; trzeba — tę sprawę man muß Licht in diese Angelegenheit bringen; — kogo jmnđm ausweisen, vertreiben, verbannen; jmnđm heimleuchten.

Wyświecanie, Wyświecenie, Wyświetlanie, Wy-

świetlenie, -nia, *sn.* Erhellen *n.*, Aufhellen *n.*, Beleuchten *n.*; Verbannung *f.*

Wyświecać, -cam, -całem, *I. va. imperf.*; Wyświecić, -ce, -cilem, *I. va. perf.* 1) weihen; — kogo na księdza jmnđm zum Priester weihen, jmnđm die priesterliche Weihe erteilen; 2) austrumpfen, Trumpf machen; II. — sie, *vr.* 1) die Weihen nehmen; 2) Trumpf werden.

Wyświst, -u, *pl. -y, sm.* Auszischen *n.*, Auspfeifen *n.*

Wyświstać, -tam, -tałem, *va. perf.* auspfeifen, auszischen.

Wytaćzać, -czam, -czalem, *I. va. imperf.*; Wytoczyć, -czę, -czyłem, *I. va. perf.* 1) herauswälzen, herausrollen, hinausröhlen, hinausröhlen; — beczkę z piwnicy das Faß aus dem Keller rollen; — działa przed mury die Kanonen vor die Mauern hinausfahren; — wóz z wozowni den Wagen aus der Wagenremise rollen; — kamień na górę den Stein auf den Berg hinaufrollen; 2) vergießen, abzapfen, auszapfen; — krew niewinną unschuldiges Blut vergießen; — komu łzy jmnđm Tränen auspressen; — piwo z beczki das Bier aus dem Fasse abzapfen; 3) aufs Tapet bringen, anhängig machen, etw. vorbringen, in Unregung bringen; -czono przeciwko niemu śledztwo o zdradę stanu man hat gegen ihn eine Untersuchung wegen Hochverrat eingeleitet; — sprawę przed sądem polubownym eine Sache vor's Schiedsgericht bringen; — komu proces gegen jmnđm eine Klage einreichen; 4) auswälzen; — ciasto den Teig auswälzen; 5) ausdrehseln, ausdrehen; figurki pięknie z kości słoniowej -czone in Elfenbein schön gebredelte Statuetten; 6) ausbeifen, aushöhlen; robaki -czyły całkiem to drzewo die Würmer haben diesen Baum vollständig ausgehöhlt; II. — sie, *vr.* 1) heraus-, hinausröhlen;

hinaustorfeln, sich hinausröhlen, herauswälzen; 2) anhängig werden, erörtert werden.

Wytaczanie, Wytoczenie, -nia, *sn.* 1) Auswälzen *n.*, Ausrollen *n.*; 2) Bergießen *n.*, Abzapfen *n.*; 3) Vorbringen *n.*, Einleiten *n.*; 4) Auswälzen *n.*; 5) Ausdrehen *n.*, Ausdrehseln *n.*; 6) Ausbeifen *n.*, Aushöhlen *n.*

Wytajać, -jam, -jałem, *va. perf.* abtanen.

Wytajanie, -nia, *sn.* Abtanen *n.*

Wytkańcować, -cuje, -wałem; Wytkańczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* austanzen, durch Tanzen erlangen; — sie, *vr.* sich satt tanzen.

Wytkańcowanie, Wytkańczenie, -nia, *sn.* Tanzen *n.*, Austanzen *n.*, Erlangen *n.* durch Tanzen.

Wytapiać, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Wypić, -pię, -piłem, *va. perf.* aus-schmelzen, auslassen; — masło But-ter auslassen; — kruszce dorren.

Wytapianie, Wytopienie, -nia, *sn.* Aus-schmelzen *n.*, Aus-, Einschmelzung *f.*, Auslassen *n.*; Dorrarbeit *f.*, Seigerung *f.*

Wytarcie, siehe: Wycieranie.

Wytargać, -gam, -gałem, *va. perf.*; Wytargnąć, -gnę, -gnąłem, *va. imperf.* kaufen, auskaufen, reißen, ausreißen, zerren, auszerren; — komu wszystkie włosy jmnđm alle Haare ausreißen.

Wytarganie, -nia; Wytargnięcie, -cia, *sn.* Kaufen *n.*, Reißen *n.*, Zerren *n.*, Auskaufen *n.*, Ausreißen *n.*, Auszerren *n.*; — musi Ausreißen der Muschel, Auswechslung *f.*, Ausziehen *n.*

Wytargować, -guje, -wałem, *va. perf.* aushandeln, abhandeln, abdingen; — co na kim jmnđm zu etw. bewegen, etw. von jmnđm mit Mühe erlangen.

Wytargowanie, -nia, *sn.* Aushandeln *n.*, Abhandeln *n.*, Abdingen *n.*

Wytarmosić, -sze, -silem, *va. perf.* zerrren, zausen.

Wytarmoszenie, -nia, *sn.* Zerrn *n.*, Zausen *n.*

Wytarzać, -rzam, -rzałem, *va. perf.* wälzen; — się, *vr.* sich herumwälzen.

Wytarzanie, -nia, *sn.* Wälzen *n.*

Wytasować, -suję, -wałem, *va. perf.* hoch aufstürmen.

Wytchnąć, -technę, -technąłem, *I. va. perf.* ausatmen; — ducha den Geist ausatmen; *II. vn. perf.* ausatmen, ausichhauben, aufatmen, ausruhen; dajże mi — laß mich doch einen Augenblick zu Atem kommen.

Wytchnienie, -nia, *sn.* Ausatmen *n.*; Ruhe *f.*, Raft *f.*; ani chwilkę -nia nicht einen Augenblick Ruhe.

Wytecz, -y, *pl.* -e, *sf.* Spat *m.*, Zuckfuß *m.*, Fußtrampf *m.*

Wyterlikać, -kam, -kałem, *va. perf.* austrillern.

Wytepiąć, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Wytepić, -pie, -piłem, *va. perf.* 1) ganz vertilgen, auströten; 2) stumpf machen, abstumpfen.

Wytepianie, Wytepienie, -nia, *sn.* 1) Ausrotten *n.*, Vertilgen *n.*; 2) Stumpf machen *n.*; Stumpfwerden *n.*

Wyteżać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Wyteżyć, -że, -żylem, *va. perf.* anstrengen; anspannen, ausspannen; ausstrecken, austrecken; — wzrok den Blick anstrengen; — wszystkie sily alle Kräfte anspannen; — się, *vr.* sich anstrengen, sich anspannen.

Wytknąć, -kam, -kałem, *va. perf.*; Wytykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* 1) ausweben, ab-, verweben; 2) ausstopfen, auspolstern.

Wytkanie, Wytykanie, -nia, *sn.* 1) Ausweben *n.*, Verweben *n.*; 2) Ausstopfen *n.*, Auspolstern *n.*

Wytknąć, -knę, -knąłem, *va. perf.*; Wytykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* 1) herausstrecken, herausstrecken, hervor-

strecken aus dem Fenster strecken; — nogę z pod kółdry den Fuß unter der Decke hervorstrecken; 2) abstecken, abteilen; trafikieren; — miejsce na obóz das Lager abstecken; — kolej żelazną eine Eisenbahn trafikieren; 3) — kogo palcami auf jmnnd mit Fingern zeigen; — kogo w czym jmnnd einer strafbaren Handlung zeihen; 4) — co etw. vorwerfen, etw. rügen, etw. auszuweisen haben, zum Vorwurf machen; błędy ludzkie -tyka er rügt die Fehler der Menschen; 5) auszehnten, den Zehnten erheben.

Wytknięcie, -cia; Wytykanie, -nia, *sn.* 1) Hervorstrecken *n.*, Hervorstrecken *n.*, Herausstrecken *n.*; 2) Abstecken *n.*, Abteilen *n.*; Trafikieren *n.*; — kolei Aussteden *n.*, Feststellen *n.* der Bahn; — tuku Bogenabstreckung *f.*; — rządemi biegunowemi Abstecken durch Polarkoordinaten; — rządemi od cieciny Abstecken durch Ordinaten vor der Schne aus; 3) Zeigen *n.*, Überweisen *n.*, Vorwerfen *n.*; 4) Auszehnten *n.*

Wytleć, -tleję, -tlałem, *vn. perf.* ausglimmen, ausstrahlen.

Wytleń, -nia, *sn.* Ausglimmen *n.*, Ausstrahlen *n.*

Wytląć, -tle, -tliłem, *va. perf.* auslöschten, ausglimmen lassen.

Wytlaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wytlaczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* 1) ausdrücken, auspressen, herausdrücken, herausdrängen; — sok z winogron den Saft aus den Reben pressen; ciężko z kamienia olej — es ist schwer, Öl aus einem Stein zu pressen, es ist schwer, mit einem harten Menschen auszukommen; 2) einen Abdruck machen, abdrücken; stanzen, pressen.

Wytlaczanie, Wytlaczenie, -nia, *sn.* Ausdrücken *n.*, Auspressen *n.*, Abdrücken *n.*, Abdrücken; Stanzen *n.*, Pressen *n.*; — dziur Lochen *n.*

Wytlaczyny, -czyn, *plur. tant. sn.* Treber *pl.*, Trester *pl.*; wino z -czyn Tresterwein *m.*

Wytloczysty, *adi.* (aus-)preßbar.

Wytluc, -tlukę, -tlukłem, *va. perf.* 1) ausklopfen, ausschlagen, ausstoßen; 2) alles zererschlagen; 3) durchklopfen, gut durchprügeln.

Wytluczenie, -nia, *sn.* 1) Ausklopfen *n.*, Ausschlagen *n.*, Ausstoßen *n.*; 2) Zererschlagen *n.*; 3) Durchprügeln *n.*

Wytlumaczenie, -nia, *sn.* Erklärung *n.*, Auslegen *n.*; Erklärung *f.*, Auslegung *f.*, Rechtsfertigung *f.*

Wytlumaczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* 1) erklären, auslegen, deuten; — komu co jmnndm etw. erklären; jak sobie to chcesz — ? wie willst du dir das erklären?; -czcie mi, co się u was dzieje erkläre mir, was bei euch vorgeht; 2) (vollständig, zu Ende) übersehen; 3) entschuldigen; — kogo, co jmnnd, etw. rechtfertigen, entschuldigen; — się, *vr.* sich entschuldigen.

Wytlumić, -mie, -miałem, *va. perf.* ausdämpfen, abdämpfen; ausdrücken.

Wytlumienie, -nia, *sn.* Ausdämpfen *n.*, Ausdrücken *n.*

Wytluszczenie, -nia, *sn.* Verleiten *n.*; Verjettung *f.*; Fettsiedigkeit *f.*

Wytluszczony, *adi.* fettig, fettigedig.

Wytluszczyć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verjetten, mit Fett anmachen; fettig machen, mit Fett besetzen.

Wytnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Berbau *m.*, Einbau *m.*

Wytook, -u, *pl.* -i, *sf.* 1) Heraus-, Herablassen *n.*; Abzapfen *n.*, Abzapfung *f.*; 2) Ablassstelle *f.*; Ablassvorrichtung *f.*; 3) Sattelknopf *m.*

Wytonąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* dem Untersinken entgegen.

Wytopnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* zergehen, austauen, tauend ausfließen.

Wytorować, -ruję, -wa-
łem, *va. perf.* bahnen, aus-
bahnen.

Wytracać, -cam, -cał-
m, *va. imperf.*; **Wytracić**, -ce,
-cilem, *va. perf.* austrotten,
vertilgen, vernichten, alle ver-
lieren.

Wytracanie, **Wytracenie**,
-nia, *sn.* Ausrotten *n.*,
Vertilgen *n.*, Vernichten *n.*;
Ausrüttung *f.*, Vertilgung *f.*,
Vernichtung *f.*

Wytracać, -czam, -cza-
łem, *va. imperf.*; **Wytro-
czyć**, -cze, -czyłem, *va. perf.*
entfesseln, entkoppeln, los-
machen.

Wytrapiać, -piam, -pia-
łem, *va. imperf.*; **Wytrapić**,
-pię, -piłem, *va. perf.* durch
Kummer aufreiben, aufzählen;
— co na kim jmnđu etw.
abbringen.

Wytrapienie, **Wytrapienie**,
-nia, *sn.* Aufzählen *n.*
durch Kummer.

Wytratować, -tuje, -wa-
łem, *va. perf.* auststampfen,
zerstampfen.

Wytratowanie, -nia, *sn.*
Auststampfen *n.*

Wytrawek, -wku, *pl.*
-wki, *sm.* Digestionsauf-
guß *m.*

Wytrawiać, -wiam, -wia-
łem, *va. imperf.*; **Wytra-
wić**, -wie, -wiłem, *va. perf.*
1) herausbeißen, heraus-
zehren; 2) aufzehren; 3) er-
schöpfen; — się, *vr.* sich aus-
arbeiten, sich abklären, sich
auszehren.

Wytrawianie, **Wytrawie-
nie**, -nia, *sn.* 1) Herausbeißen
n., Herauszehren *n.*; 2) Auf-
zehren *n.*; 3) Erschöpfen *n.*

Wytrawność, -ści, *sf.*
Gelehrtheit *f.* (deß Weines);
Erfahrung *f.*, Erfahrungheit *f.*,
Gründlichkeit *f.*, Gelehrtheit *f.*

Wytrawny, *adi.* ausge-
zehrt, herbe; erprobt, erfahren.

Wytrąbić, -bię, -biłem,
va. perf. austrompeten, aus-
posaunen, ausblasen; unter
Trompetenschall verkündigen;
— kogo jmnđu unter Trom-
petenschall in die Acht tun;
— psy die Jagd abblasen.

Wytrąbienie, -nia, *sn.*
Austrompeten *n.*, Ausposaun-
en *n.*, Ausblasen *n.*; Abblas-
sen *n.*

Wytrącać, -cam, -cał-
m, *va. imperf.*; **Wytrącić**, -ce,
-cilem, *va. perf.* 1) austößen,
auserschlagen; — komu eo z
ręki jmnđu etw. aus der Hand
stoßen; oknem kogo — jmnđu
durchs Fenster hinausstoßen;
— klin klinem: einen Keil
mit dem anderen austoßen;
— komu broń z ręki jmnđu
entwaffnen; 2) ausrenken; —
palec ze stawu den Finger
ausrenken, den Finger aus
dem Gelenke schlagen; 3) ab-
ziehen, abrechnen; ja ci to z
pensyi -ce ich werde es
dir von deinem Gehalt ab-
rechnen.

Wytrącanie, **Wytrące-
nie**, -nia, *sn.* Austoßen *n.*,
Auserschlagen *n.*; Ausrenken *n.*;
Abziehen *n.*, Abrechnen *n.*

Wytręlować, -luje, -wa-
łem, *va. perf.* austrillern.

Wytręsać, -suję, -wa-
łem, *va. perf.* dresieren, ab-
richten.

Wytręsowanie, -nia, *sn.*
Dresieren *n.*, Abrichten *n.*;
Dressur *f.*

Wytropiać, -piam, -pia-
łem, *va. imperf.*; **Wytropić**,
-pię, -piłem, *va. perf.* aus-
spüren, aufspüren.

Wytropianie, **Wytropie-
nie**, -nia, *sn.* Ausspüren *n.*,
Aufspüren *n.*

Wytropny, *adi.* ausspür-
bar.

Wytrucie, -cia, *sn.* Bern-
ichtung *f.* durch Gift.

Wytruc, -ję, -łem, *va.*
perf. alle vergiften, durch Gift
vernichten.

Wytrupieszyc, -szeje,
-szalem, *vn. perf.* morjch,
höhl werden.

Wytrwać, -wam, -wał-
em, *vn. und va. perf.* ausharren,
aushalten; ausdauernd; -wam
pomimo przeszkód w mojem
przedsięwzięciu ich werde trotz
der Schwierigkeiten in meinem
Vorhaben ausharren; nie mogli
— obleżenia sie konnten die
Belagerung nicht aushalten.

Wytrwalość, -ści, *sing.*
tant. sf. Ausdauer *f.*, Be-
harrlichkeit *f.*

Wytrwały, *adi.*; **Wy-
trwale**, *adv.* ausdauernd,
beherlich.

Wytrwanie, -nia, *sn.* Aus-
dauern *n.*, Ausharren *n.*,
Aushalten *n.*

Wytrwonić, -nię, -niłem,
va. perf. vergeuden.

Wytrych, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Dietrich *m.*, Sperthaken *m.*;
2) Hauptstiftel *m.*, Riegel
m., Schloß *n.*; 3) Weifraut *n.*

Wytrykus, -a, *pl.* -owie,
sm. Kirchenvorsteher *m.*

Wytrysk, -u, *pl.* -i, **Her-
ausprudeln** *n.*, Hervorspritzen
n., Ausbrechen *n.*, Ausbruch
m.; Sprudel *m.*; z -iem pły-
nac hervorsprudeln.

Wytryskać, -kam, -kał-
em, *vn. imperf.*; **Wytrysnąć**,
-sne, -snałem, *vn. perf.* her-
vorspritzen, hervorsprudeln,
herausprudeln; krew -sneja

z rany Blut spritzte aus der
Wunde hervor; łzy jej z oczu
-sły Tränen stürzten ihr aus
den Augen; — z czego aus
etw. fließen.

Wytryskanie, -nia; **Wy-
trysnięcie**, -cia, *sn.* Hervor-
spritzen *n.*, Hervorsprudeln,
Herausprudeln.

Wytryszczek, -szeczka, *pl.*
-szeczki, *sm.* Schleuder *m.*,
Sporenschleuder bei Leber-
moosen.

Wytrząsać, -kam, -kał-
em, *va. imperf.*; **Wytrza-
snać**, -sne, -snałem, *va. perf.*
mit Knallen oder Geflatsch
herauschleudern, herauslär-
men; (flatschend) schlagen;
durchprügeln; herauschlagen,
herhaben, holen, gewinnen;
skąd -kales pieniądze? wo
hast du das Geld hergenom-
men?

Wytrząskanie, -nia; **Wy-
trząsnięcie**, -cia, *sn.* Heraus-
lärmen *n.*; Durchprügeln *n.*;
Erlangen *n.*, Geminnen *n.*

Wytrząsać, -sam, -sał-
em, *va. imperf.*; **Wytrząsnać**,
Wytrząść, -sne, -snałem, *va.*
perf. herausschütten, aus-
schütten, ausdenteln, heraus-

schütteln; — co z rękawa
etw. aus dem Armel schüt-
teln; wóz drabiniasty porzą-
dnie mnie -trząś! der Leiter-
wagen hat mich tüchtig durch-
gerüttelt; — fajkę die Pfeife
ausklopfen; — sie, *vr.* sich
auserschütteln, sich abbeuteln.

Wytrąsanie, Wytrze-
sienie, -nia; Wytrąsaniecie,
-cia, *sn.* Ausschütten *n.*, Aus-
schütteln *n.*, Herauserschütteln *n.*

Wytrzebiac, -biam, -bia-
łem, *va. imperf.*; Wytrze-
bić, -bię, -biłem, *va. perf.*
1) ausroden; 2) kastroieren.

Wytrzebianie, Wytrze-
bienie, -nia, *sn.* 1) Ausroden
n.; 2) Kastroieren *n.*

Wytrzępać, -pie, -pałem,
va. perf.; Wytrzępywać,
-puje, -wałem, *va. imperf.*
ausklopfen, durchklopfen; —
suknię das Kleid ausklopfen;
skóre ci -paść ich werde dir
das Fell (aus)klopfen.

Wytrzępanie, Wytrzępy-
wanie, -nia, *sn.* Ausklopfen
n., Durchklopfen *n.*

Wytrzeszcz, -a, *pl.* -e,
sm. Gloß, Stirnauge *n.*

Wytrzeszczać, -szczam,
-szczałem, *va. imperf.*; Wy-
trzeszczyć, -szczę, -szczyłem,
va. perf. — oczy stieren,
głozę, große Augen machen,
die Augen aufsperrn; — oczy
na kogo jmnđu mit großen
Augen ansehen.

Wytrzeszczanie, Wytrze-
szczenie, -nia, *sn.* Anstieren
n., Ansgloßen *n.*

Wytrzeźwiać, -wiam, -wia-
łem, *va. imperf.*; Wytrze-
źwić, -źwie, -źwiłem, *va.*
perf. nüchtern machen, den
Rausch vertreiben, ernüchtern;
— sie, *vr.* nüchtern werden.

Wytrzeźwianie, Wytrze-
żwienie, -nia, *sn.* Ernüch-
tern *n.*; Ernüchterung *f.*

Wytrzeźwić, -wieję, -wia-
łem, *vn. perf.* nüchtern wer-
den, sich ernüchtern, den Rausch
verlieren.

Wytrzymać, -mam, -ma-
łem, *va. perf.*; Wytrzymy-
wać, -muje, -wałem, *va. im-
perf.* 1) aushalten, ertragen;
tegoby i święty nie -mał

daß würde nicht einmal ein
Heiliger ertragen; nie moge
tego dłużej — ich kann es
nicht länger aushalten; —
nutę eine Note aushalten;
— próbe die Probe bestehen;
2) — co etw. eine Zeitlang
festhalten; — kogo jmnđu
hinhalten.

Wytrzymalność, -ści, *sing.*
tant. sf. 1) Ausdauer *f.*, Ab-
härtung *f.*; — na zimno Ab-
härtung gegen Kälte; 2) Fe-
stigkeit *f.*; — na drganie, —
dwustronna Schwingung=
festigkeit; — na rozciąganie,
— na zerwanie, na ciągnie-
nie, — bezwzględna absolute
Festigkeit, Zugfestigkeit; —
na skręcanie Torsionsfestigkeit,
Drehungsfestigkeit; — na ści-
nianie Schubfestigkeit, Schnur-
festigkeit; — na ściśnienie
Druckfestigkeit, Zerknickungs-
festigkeit; — na wygięcie
Biegungsfestigkeit, Knickfestig-
keit; — pierwotna Ursprungs-
festigkeit; — robocza, usta-
wiczna Arbeitsfestigkeit; —
spoczynkowa, statystyczna
Tragfestigkeit; — użyteczna
nützliche Festigkeit.

Wytrzymać, *adi.*; Wy-
trzymale, *adv.* ausdauernd,
beharrlich, abgehärtet; — na
zimno gegen Kälte abgehär-
tet; to — człowiek daś ist ein
Mensch, der viel aushalten kann.

Wytrzymanie, Wytrzy-
mywanie, -nia, *sn.* Aushal-
ten *n.*, Aussharren *n.*, Aus-
dauern *n.*

Wytuczenie, -nia, *sn.*
Ausmästen *n.*

Wytuczyć, -czę, -czyłem,
va. perf. ausmästen, fett-
mästen; — geś eine Gans
stopfen.

Wytupać, -pię, -pałem, *va.*
perf.; Wytupywać, -puje,
-wałem, *va. imperf.* aus-
spochen, austampfen, aus-
pauken; durch Poßen, Stamp-
fen erreichen.

Wytupanie, Wytupywa-
nie, -nia, *sn.* Ausstampfen
n., Auspochen *n.*, Auspau-
ken *n.*

Wyturnica, -zy, *pl.* -ce,
sf. langblättrige Weide.

Wytwarzać, -rzam, -rza-
łem, *va. imperf.*; Wytwo-
rzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.*
hervorbringen, herstellen, (schaf-
fen, herausbilden; künstlich
herstellen; — sie, *vr.* entstehen;
cóż się -rza przy połączeniu
tych dwóch kwasów? was
entsteht bei der Verbindung
dieser zwei Säuren? — sie
z czem gefünstelt sein, affek-
tieren.

Wytwarzanie, Wytwo-
rzenie, -nia, *sn.* Hervorbrin-
gen *n.*, Herstellen *n.*, Schaffen
n., Herausbilden *n.*; künstliche
Herstellung.

Wytwarnisia, -si, *pl.* -sie,
sf. Bierpuppe *f.*

Wytwarnić, -sia, *pl.* -sie,
sm. Ged. *m.*, Bierengel *m.*

Wytwarność, -ści, *sing.*
tant. sf. Pracht *f.*, Pracht-
sucht *f.*, Glanzsucht; Vortreff-
lichkeit *f.*, Erlesenheit *f.*; Bier-
liohkeit *f.*, Geizhtheit *f.*

Wytworny, *adi.*; Wytwo-
nie, *adv.* prachtvoll; ausge-
sucht, gewählt, erlesen; zierlich,
vortrefflich.

Wytworodnia, -ni, *pl.* -nie,
sf. Calodendrum (Pflanzenart).

Wytwór, -oru, *pl.* -ory,
sm. Erzeugniß *n.*, Fabrikat *n.*,
Produkt *n.* — kuty Schmiede-
werk *n.*; wytwory kute, želazne
i stalowe gebämmerte Eisen-
und Stahlwaren; — wybu-
chowy explodierendes Prä-
parat.

Wytwórczość, -ści, *sing.*
tant. sf. Bildung *f.*, Produk-
tion *f.*; Produktivität *f.*

Wytwórczy, *adi.* produ-
ktiv.

Wytycz, -y, *pl.* -e, *sf.*
Ausheben *n.* der Farben-
zehnten.

Wytyczenie, -nia, *sn.*
Sehen *n.* von Stangen; Ab-
stecken *n.*, Markieren *n.* mit
Stangen; ebmieli Hopfenran-
ken um die Stangen winden.

Wytyczna, -nej, *pl.* -ne, *sf.*
abgepeckte Linie, Richtung *f.*;
vorgeschriebene Richtung; Leit-
linie *f.*, Direktoe *f.*; — wozu
Instradierung *f.*, Leitung *f.*;
— wozu mylna Fehlleitung,
falsche Instradierung.

Wytycznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Zehender *m.*, Zehentgänger *m.*

Wytyczny, *adi.*; *Riç-* tungs-, *zeit-*; — oficer hervor- springender Unteroffizier; -i a dziesięcina Garbenzehent *m*

Wytyczyć, -cze, -czyłem, *va. imperf.*; Stangen setzen; mit Stangen abstecken, markieren.

Wytykać, Wytykanie, *siehe:* Wytknąć, Wytknięcie.

Wytykować, -kuje, -wałem, *va. perf.* überfünden, austünnen.

Wytynkowanie, -nia, *sn.* überfünden *n.*

Wyuczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Wyuczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* auslehren, beibringen, gehörig unterrichten; — czył psa różnych sztuczek er brachte dem Hunde verschiedene Künste bei; — czył syna wszystkiego, co sam umiał er brachte dem Sohne alles, was er selbst konnte, bei; — czony kłamstw in der Kunst zu lügen wohl unterrichtet; — się, *va.* czego etw. auslernen, vollkommen erlernen.

Wyuczanie, Wyuczanie, -nia, *sn.* Auslehren *n.*; Beibringen *n.*; Auslernen *n.*, Erlernen *n.*

Wyuzdać, -dam, -dałem, *va. perf.* entzäumen, loszäumen; — się, *vr.* zügellos werden, tollen, den Leidenschaft die Zügel schießen lassen; — się na rozpustę Ausschweifungen begehen; — dany zügellos.

Wyuzdanie, -nia, *sn.* Zügellosigkeit *f.*

Wyuzdaność, -ści, *sing. tant. sf.* Zügellosigkeit *f.*, Unbändigkeit *f.*

Wywabiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wywabić, -bie, -biłem, *va. perf.* herauslocken, hervorlocken, ablocken; — co na kim junndu etw. ablocken; — plamy zlede auspuhen, wegbringen; -biajacy kamień Siegelerde *f.*

Wywabianie, Wywabianie, -nia, *sn.* Ablocken *n.*, Entlocken *n.*, Hervorlocken *n.*

Wywabny, *adi.* herausbringbar, zum Herauslocken.

Wywaga, -gi, *sing. tant. sf.* Auswägen *n.*, Ausgewogene(n) *n.*

Wywalacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Ausstützer *m.*

Wywalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wywalić, -ję, -liłem, *va. perf.* 1) herauswälzen, herausheben; naprzód ten kamień — potrzeba zuerst muß man diesen Stein herauswälzen; wiatr deby -la der Wind hebt die Eichen heraus; 2) herausreden; — bruch den Bauch ausreden; 3) ausprügeln, durchwalzen; 4) — się, *vr.* haufenweise herausstürmen, herausströmen, sich herausarbeiten.

Wywalanie, Wywalenie, -nia, Auswälzen *n.*, Herausheben *n.*; Herausstücken *n.*; Durchprügeln *n.*

Wywalczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Wywalczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* austämpfen, erkämpfen; — czyłem sobie swoją niezawistość ich habe mir meine Unabhängigkeit erkämpft.

Wywalczenie, Wywalczenie, -nia, *sn.* Erkämpfen *n.*

Wywalina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* ausgebrocheneß Stüd Mauer.

Wywalaszyc, -szę, -szyłem, *va. perf.* kastrieren, zum Wallachen machen.

Wywałęsać się, -sam, -sałem, *vr. perf.* sich herumtreiben, vagabundieren.

Wywałkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* auswälzen.

Wywałkowanie, -nia, *sn.* Auswälzen *n.*

Wywapnić, -nię, -niłem, *va. perf.* mit Kalk auswerfen.

Wywaporować, -ruję, -wałem, *va. od. vr. perf.* austünsten, verfliegen, abdünsten.

Wywar, -u, *pl.* -y, *sm.* Sud *m.*, Absud *m.*; Espülicht *n.*, Sädtempe *f.*

Wywarcie, -cia, *sing. tant. sn.* — spusty Ausreichen *n.* des Stüchs; — pieca Ausbruch *m.* des Ofens.

Wywarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Wywarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* austüden, austöchen.

Wywarzanie, Wywarzanie, -nia, *sn.* Austüden *n.*, Austüden *n.*

Wywarzyny, -rzyń, *plur. tant. Aus-, Absud m.*

Wywazać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Wywazyć, -zę, -zyłem, *va. perf.* 1) ausheben, herausheben, hervorziehen; — drzwy die Tür herausheben; — kamień einen Stein (mit einem Hebel) heben; 2) abwägen, erwägen.

Wyważanie, Wyważenie, -nia, *sm.* 1) Ausheben *n.*, Herausheben *n.*, Emporheben *n.*; 2) Abwägen *n.*, Erwägen *n.*

Wywachać, -cham, -chałem, *va. perf.* auschnüffeln, auschnüppern, durch Schnüffeln, Schnüppern herausfinden.

Wywacanie, -nia, *sn.* Auschnüffeln *n.*, Heraus-schnüppern *n.*, Herausziehen *n.*

Wywczas, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausruhen *n.*, Erholung *f.*, Raft *f.*, Ruße *f.*

Wywczasować się, -suję, -wałem, *vr. perf.* sich ausruhen, sich erholen, sich aus-schlafen.

Wywdziczac się, -czam, -czałem, *vr. imperf.*; Wywdziczyc się, -cze, -czyłem, *vr. perf.* sich dankbar erweisen, vergelten; — czy ci się przy najbliższej okazji ich werde es dir bei der nächsten Gelegenheit heimzahlen.

Wywdziczenie, Wywdziczenie, -nia, *sn.* Vergelten *n.*, Heimzahlen *n.*

Wywędrować, -druję, -wałem, *vr. perf.* auswandern.

Wywędrowanie, -nia, *sn.* Auswandern *n.*, Auswanderung *f.*

Wywędzenie, -nia, *sn.* Austüchten *n.*, Ausdörren *n.*, Auslehren *n.*

Wywędzić, -dżę, -dziłem, *va. perf.* austüchern, aus-jehren.

Wywęszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* aus-schnüppern.

Wywęższać, -szam, -szalem, *va. perf.* schmaler machen, verfeinern.

Wywiąć, -wieję, -wiałem, *va. perf.*; Wywiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* ausweihen, herausweihen; auschwingen, auswürfeln; auslüften.

Wywiadowczy, *adi.* Auskunftsz-, Ausfrage-; biuro -cze Anfrage-, Auskunftsbureau *n.*

Wywiad, -a, *pl.* -y, *sn.* Interview *n.*, Ausforschung *f.*

Wywiady, -dów; Wywiadki, -dków, *plur. tant. sn.* Rundschau *f.*, Nachforschung *f.*; na — isć auf Rundschau ausgehen.

Wywiadować się, -duję, -wałem, *vr. imperf.*; Wywiedzieć się, -wiem, -działem, *vr. perf.* sich erkundigen, erschöpfen, Kunde einziehen, auskundschafte; — się o co sich nach etw. erkundigen.

Wywiadowanie, Wywiedzenie, -nia, *sn.* Erkundigen *n.*, Erschöpfen *n.*, Auskundschafte *n.*

Wywiana, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Luftmaschine *f.*

Wywianie, Wywiewanie, -nia, *sn.* Hinausweihen *n.*, Ausweihen *n.*; Auschwingen *n.*, Auswürfeln *n.*; Auslüften *n.*

Wywianować, -nuję, -wałem, *I. va. perf.* 1) den Maßschaf auskaufen; 2) aussteuern; *II.* — się, *vr.* sich vom Maßschaf loskaufen.

Wywianowanie, -nia, *sn.* Loskaufen *n.* vom Maßschaf; Aussteuern *n.*

Wywizać, -zę, -załem, *I. va. perf.*; Wywizywać, -zuję, -wałem, *I. va. imperf.* herausbinden, etw. Eingebundenes herausnehmen; — kogo jmnđn befreien, ihn losmachen; *II.* — się, *vr.* 1) sich entwickeln, hervorbekhen, sich entfalten; entstehen; spór, który się stąd -zał, przetrwał trzy pokolenia der Streit, der daraus entstand, überdauernde drei Generationen; przy fermentacyi piwa -zuję się gaz węglowy bei der Gärung des

Bieres bildet sich Kohlenäure; 2) sich entwickeln, Genüge leisten; jak -zał się z tego tak trudnego zadania? wie entwickelte er sich dieser so schweren Aufgabe?; się z długi wdzieczności die Schuld der Dankbarkeit abtragen, abzahlen.

Wywiazanie, Wywiazywanie, -nia, *sn.* Herausbinden *n.*, Entstehen *n.*; Entbinden *n.*; Sichentwickeln *n.*

Wywiznać, -chne, -chnąć, *va. perf.* ausheilen.

Wywicie, -cia; Wywijanie, -nia, *sn.* Auswickeln *n.*, Entwickeln *n.*

Wywić, -ję, -łem, *va. perf.*; Wywijać, -jam, -jałem, *va. imperf.* auswinden, loswinden, auseinanderwickeln; -jać czem mit etw. herumfuchteln; — się, *vr.* sich entwickeln, entsalten, herauskommen, entstehen.

Wywiedzenie, siehe: Wywodzenie.

Wywielga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* gemeiner Bitol, Rirschdieb *m.*, Golddrossel *f.*, Goldamsel *f.*

Wywierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Wywrzeć, -re, -warłem, *va. perf.* ausföden ausföden, ausgeföten sein, ausdünften, herausföden lassen, herausföden; — na kogoś wpływ auf jmnđn Einfluß üben; — na kimś swoją złość seinen Zorn an jmnđm auslassen; — na kimś zemstę Rache an jmnđm nehmen; — się, *vr.* überföden, mit Gewalt hervorbekhen.

Wywieranie, -nia; Wywarcie, -cia, *sn.* Ausföden *n.*, Ausföden *n.*, Herausföden *n.*; — wpływu Einflußnahme *n.*

Wywiercać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Wywiercić, -cę, -cilem, *va. perf.* ausbohren, herausbohren, durchbohren; — się, *vr.* entschlipfen.

Wywiercanie, Wywiercenie, -nia, *sn.* Ausbohren *n.*, Herausbohren *n.*, Durchbohren *n.*; — się Entschlipfen *n.*

Wywierzać, -gam, -galem, *va. perf.* mit den Dinteuföden ausschlagen, hltufend ausschlagen.

Wywierzanie, -nia, *sn.* Ausschlagen *n.*

Wywieszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Wywiesić, -szę, -silem, *va. perf.* aushängen, hinaushängen, heraushängen; alle aufhängen, aufbekten; — nowy szyld ein neues Schild aushängen — tablicę z napisem eine Tafel mit einer Aufschrift aushängen; — choragiew die Fahne aushängen; — język die Zunge austrecken; — wszystkim zbrodniarzy alle Verbrecher aufhängen.

Wywieszanie, Wywieszanie, -nia, *sn.* Aushängen *n.*, Heraushängen *n.*

Wywiesić, -wiodeę, -wioldłem, *I. va. perf.*; Wywodzić, -dzę, -dzilem, *I. va. imperf.* 1) ausführen, heraus-, hinausführen; — kogo z niewoli jmnđn aus der Gefangenschaft führen; — kogo w pole jmnđn hinterš Licht führen; — długo i szeroko lang und breit ausführen; — kogo z ciemności jmnđn aus der Dunkelheit hervorziehen; 2) ableiten, herleiten; — swój ród od króla Dawida seinen Stamm vom Könia David ableiten; 3) etw. in Ausführung bringen; — trele trillern; 4) — położnicę die Wöchnerin einleiten; *II.* — się, *vr.* 1) sich ableiten, sich herleiten; 2) sich ausweisen, sich rechtfertigen; 3) Richtung halten; 4) weitläufig erörtern; 5) anfangen aus dem Reste zu fliegen.

Wywietrzać, -trzam, -trzałem, *va. imperf.*; Wywietrzyć, -trzę, -trzyłem, *va. perf.* auslüften, lüften, durchlüften.

Wywietrzanie, Wywietrzanie, -nia, *sn.* Auslüften *n.*, Lüften *n.*

Wywietrzalec, -lca, *pl.* -lcy, *sm.* Kobaltblume *f.*

Wywietrzałość, -ści, *sing. tant. sf.* Schälheit *f.*

auj jmnbn öffentlich schimpfen, Schimpfworte gegen jmnbn ausstoßen.

Wywołanie, Wywoływanie, -nia, sn. 1) Ausrufen *n.*, Herausrufen *n.*, Aufrufen *n.*, Herdorrufen *n.*; Berufachen *n.*; 2) Ahterklärunq f., Landeöverweisung f.

Wywołaniec, -ńca, pl. -ńcy, sm. Gedächtere(*t*) *m.*, Verwiesene(*t*) *m.*, Verbannt(*r*) *m.*

Wywołanka, -ki, pl. -ki, sf. Gedächtere f., Verwiesene f.

Wywoływacz, -a, pl. -e, sm. Ausrufer *m.*

Wywomitować, -tuje, -wałem, va. perf. auswerfen, erbrechen.

Wywomitowanie, -nia, sn. Auswerfen *n.*, Erbrechen *n.*

Wywoskować, -kuje, -wałem, va. perf. auswischen, bewischen; — posadzkę den Fußboden wischen, einlassen.

Wywoskowanie, -nia, sn. Auswischen *n.*, Bewischen *n.*

Wywozić, Wywożenie, siehe: Wywieźć, Wywieżenie.

Wywód, -odu, pl. -ody, sm. 1) Ausführung f., Hinaus-, Herausführen *n.*; — dy twoje są niesłuszne i nikogo nie przekonają deine Ausführungen sind unrichtig und werden niemanden überzeugen; 2) Ableitung f., Herleitung f.; — rodu Stammbaum *m.*; 3) Beweisführung f., Beweis *m.*; — słowny mündliche Erklärung, Aussage f.; 4) (erster) Kirchengang *m.* einer Wöchnerin.

Wywóz, -ozu, pl. -ozy, sm. Ausfuhr f., Abfuhr *n.*, Export *m.*

Wywózka, -ki, pl. -ki, sf. Ausfuhr f., Abfuhr f.; Stollenförderung f.

Wywracać, -cam, -całem, I. va. imperf.; Wywrócić, -ce, -ciłem, I. va. perf. 1) umwerfen, umstoßen, umstürzen; taki jest niezgrabny, że gdzie tylko się ruszy, zawsze coś —wróci er ist so ungeschickt, daß er, wohin er sich auch wendet, etw. umwirft; wiatr drzewo —wrócił der Wind warf den Baum um; — wszystko do

góry nogami alles auf den Kopf stellen, das unterste zu oberst kehren; 2) umkehren, umdrehen, verkehren; — coś na bok etw. auf die Seite drehen; — czyje słowa jmnbnś Worte verkehren; — wszystkie stosunki alle Verhältnisse umstürzen; 3) — oczami die Augen verdrehen; 4) — koziolki Euzelbäume schlagen; II. — się, *vr.* 1) umfallen; — cił się na miejscu er fiel auf der Stelle um; 2) sich umdrehen, umkehren.

Wywracanie, Wywrócenie, -nia, sn. Umdrehen *n.*, Umfallen *n.*, Umstoßen *n.*, Umwerfen *n.*, Umstürzen *n.*, Umsturz *m.*; — wszystkich stosunków der Umsturz aller Verhältnisse.

Wywrot, Wywrot, -otu, pl. -oty, sm. 1) Umwerfen *n.*, Umstürzen *n.*, Umsturz *m.*; 2) Umkehren *n.*, Umdrehen *n.*, Umgekehrte(s); ubrać coś na — etw. verkehrt anziehen; wszystko robić na — alles verkehrt anstellen; 3) Sturz *m.*, Karren *m.*, Sturzhunt *m.*, Schanzfarren *m.*, Wippwagen *m.*; 4) —oty *pl.* umgestürzte (stisch geackerte) Äcker.

Wywrotka, -ki, pl. -ki, sf. (Dichoptera) Doppelflappe f.

Wywrotność, -ści, sing. tant. sf. Bekehrtheit f.

Wywrotny, adi.; Wywrotnie, adv. leicht umzuwerfen, umstürzen, unbeständig, wackelig; labil; uneben; droga —na ein Weg, auf dem man leicht umwerfen kann.

Wywrózenie, -nia, sn. Pphropezeien *n.*, Weissagen *n.*; Weissagung f.

Wywróżyć, -że, -żyłem, va. perf. propheteien, weissagen, mit prophetischem Geist vorhersagen.

Wywrzeć, Wywrzenie, siehe: Wywierać, Wywarcie.

Wywrzedzić, -dzieje, -działem, vn. perf. mit Schwären überschüttet werden.

Wywrzeszczeć, -cze,

-czalem, *va. perf.* aus-schreien; — się, *vr.* sich müde schreien.

Wywrzeszczenie, -nia, sn. Aus-schreien *n.*

Wywyższać, -szam, -szalem, I. va. imperf.; Wywyższyć, -sze, -szyłem, I. va. perf. 1) erhöhen, erheben, höher machen, höher befördern; — mur die Mauer erhöhen; — kogo nad wszystkich jmnbn über alle erheben; 2) lobpreisen; II. — się, *vr.* sich erhöhen, sich erheben; ten który się —sza, ponizón będzie, a wszelki ponizający się —szon będzie wer sich selbst erhöht, der wird erniedrigt, und wer sich selbst erniedrigt, wird erhöht werden.

Wywyższanie, Wywyższanie, -nia, sn. 1) Erhöhen *n.*, Erheben *n.*; — toku zewnętrznego w lukach Geleisüberhöhung f., Erhöhung des äußeren Schienenstranges; 2) chemische Sublimation f.

Wywzajemniać się, -niam, -niałem, vn. imperf.; Wywzajemnić się, -nie, -niłem, vr. perf. vergelten, entgelten; Gleiches mit Gleichem bezahlen; — się miłością za miłość Liebe mit Liebe vergelten; — się dobrem za złe Böses mit Gutem vergelten.

Wywzajemnianie się, Wywzajemnienie się, -nia, sn. Vergelten *n.*, Vergeltung f.

Wyz, -a, pl. -e, sm. Hausenfisch *m.*, Stör *m.*

Wyzabijać, -jam, -jałem, va. perf. ausmorden.

Wyzabianie, -nia, sn. Ausmorden *n.*

Wyzbierać, -ram, -rałem, va. perf. aus-sammeln, auslesen, alles auf-sammeln; — wszystkie grzyby alle Schwämme auf-sammeln; — kamyki z drogi alle Steine vom Wege auf-sammeln.

Wyzbieranie, -nia, sn. Auslesen *n.*, Auslesen *n.*, Auf-sammeln *n.*

Wyzbroić, -ję, -iłem, va. perf. ent-waffnen.

Wyzbrojenie, -nia, sn. Ent-waffnen *n.*

Wyzbytkować się, -kuje, -wałem, *vr. perf.* genug geschäftert und Thorheiten getrieben haben.

Wyzdradzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Wyzdradzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* alle verraten; etw. durch List, Berrat abschwindeln.

Wyzdrowić, -wię, -wiłem, *va. perf.* gesund machen.

Wyzdrowieć, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* gesund werden, genesen.

Wyzdrowienie, -nia, *sn.* Genesung *f.*

Wyzdrowiny, -win, *plur. tant. sn.* Resonoaleszenz *f.*

Wyzdychać, -cham, -chałem, *vn. perf.* aussterben, austretieren.

Wyzdychanie, -nia, *sn.* Aussterben *n.*, Austretieren *n.*

Wyzew, -zwy, *pl.* -zwy, *sm.* Herausforderung *f.*

Wyziać, -nie, -niłem, *va. perf.* ausföhren.

Wyzierać, Wyzieranie, siehe: Wyrzoeć, Wyrzrenie.

Wyziny, -u, *pl.* -y, *sm.* Ausbünstung *f.*, Dunst *m.*; zgnile, niezdrowe -wy saule, ungesunde Ausbünstungen; -y zapalne schlagende Wetter.

Wyziewać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; Wyzionać, -nę, -nałem, *va. perf.* ausdünsten, ausatmen, aushauchen, ausspeien, auswerfen; — niezdrowe mgły ungesunde Nebel ausdünsten; — ogień Feuer ausspeien; — ducha den Geist aushauchen.

Wyziewanie, -nia; Wyzionięcie, -cia, *sn.* Ausbünstn *n.*, Ausatmen *n.*, Aushauchen *n.*

Wyziewny, *adi.* Ausbünstungs-.

Wyzigbiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Wyzigbić, -bie, -biłem, *va. perf.* austöhlen, erfalten machen; nie dla niego w mem sercu czucia nie -bi nichts wird das Gefühl für ihn in meinem Herzen erfalten machen.

Wyzigbianie, Wyzigbianie, -nia, *sn.* Erfalten *n.*, Austöhlen *n.*

Wyzigbnać, -nę, -nałem,

vn. perf. ganz kühl werden, austöhlen.

Wyzimować, -muje, -wałem, *vn. perf.* aus-, überwintern.

Wyzimowanie, -nia, *sm.* Aus-, Überwintern *n.*

Wyzina, -ny, *pl.* -ny, *sm.* Hausfleisch *n.*

Wyzlacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Wyzłocić, -cę, -cidem, *va. perf.* zerlocken.

Wyzlacanie, Wyzłoczenie, -nia, *sn.* Bergolden *n.*, Veraoldung *f.*

Wyznaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Wyznaczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* 1) bezeichnen; anzeichnen; andeuten, vorstellen; — monogramem chusteczki die Monogramme in die Taschentücher einstickn; 2) bestimmen, aussetzen; — komuś zakres działania jnmdn den Wirkungskreis bestimmen; — komu pensję miesięczną jnmdn ein Monatsgehalt aussetzen; — kogo na urząd jnmdn zu einem Amte bestimmen; 3) anberaumen, ansetzen; — komu termin jnmdn die Frist anberaumen.

Wyznaczanie, Wyznaczenie, -nia, *sn.* Bezeichnen *n.*, Andeuten *n.*, Vorstellen *n.*; Bestimmen *n.*, Aussetzen *n.*; Anberaumen *n.*, Aussetzen *n.*; — drogi Routenvorschrift *f.*

Wyznać, -znaję, -zuałem, *va. perf.*; Wyznawać, -znaje, -wałem, *va. imperf.* bekennen, gestehen; — swoje błędy seine Fehler bekennen; oskarżony -znał wszystko der Angeklagte hat alles gestanden; — komu miłość jnmdn seine Liebe gestehen; muszę — otwarcie, że jego zachowanie niepokoi mnie ich muß offen gestehen, daß sein Benehmen mich beunruhigt; — zasady swojej wiary die Grundsätze seines Glaubens bekennen; — religię katolicką sich zum katbolischen Glauben bekennen.

Wyznamionować, -nuje, -wałem, *va. perf.* durch Zeichen ausdrücken, andeuten.

Wyznanie, Wyznawanie, -nia, *sn.* Bekennen *n.*, Ge-

stehen *n.*; Bekenntnis *n.*, Geständnis *n.*; — (wiary) Glaubensbekenntnis *n.*, Konfession *f.*, Glaube *m.*; — nia możezowego mojaischen Glaubens; uczynił mi —, które jednak zataić muszę er hat mir ein Geständnis gemacht, daß ich aber für mich behalten muß.

Wyznawca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Bekenner *m.*

Wyzobać, -bie, -bałem, *va. perf.* aufschnabeln, mit dem Schnabel herausfressen.

Wyzolić, -lę, -liłem, *va. perf.* auslaugen, in der Lauge fieden.

Wyzucie, Wyzuwanie, -nia, *sn.* 1) Ausziehen *n.* der Schuhe oder Stiefel; 2) Berauben *n.*; — z czego Mangel *m.* an etw.; — wozu Ausbinden *n.* eines Wagens.

Wyzuć, -ję, -liem, *I. va. imperf.*; Wyzuwać, -wam, -wałem, *I. va. perf.* 1) ausziehen; — buciki i pończochy Schuhe und Strümpfe ablegen; 2) berauben, entblößen; — kogoś z majątku jnmdn des Vermögens berauben; -zuty z wszelkiego uczucia wstydu jedes Schamgeföhles bar; II. — się, *vr.* sich entblößen, sich entledigen; — się z czego einer Sache entsagen; — się z nadziei die Hoffnung aufgeben.

Wyzwać, -wę, -wałem, *va. perf.*; Wyzywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* 1) fordern, herausfordern; — (na pojedynek) (zum Zweikampf) fordern; -wam cię uroczyście ich fordere dich feierlich auf; 2) schimpfen, heruntermachen; 3) — się, *vr.* einander beschimpfen; herausfordern.

Wyzwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Wyzwolić, -lę, -liłem, *va. perf.* 1) befreien; — kogo z niewoli jnmdn aus der Gefangenhaft befreien; — kogo z więzów jnmdn aus den Banden befreien; 2) freilassen, freisprechen; — niewolnika einem Sklaven die Freiheit schenken; — terminatora (na czeladnika) einen Lehrling frei-

sprechen; 3) — linke das hängen gebliebene Dreieck loslassen.

Wyzwalanie, Wyzwolenie, -nia, *sn.* Freilassen *n.*, Freisprechen *n.*, Freisprechung *f.*, Befreiung *n.*; Befreiung *f.*

Wyzwanie, Wyzwanie, -nia, *sn.* 1) Herausforderung *f.*, Forderung *f.*, Herausforderer *n.*, Fordern *n.*; 2) Beschimpfen *n.*, Heruntermachen *n.*

Wyzwoleniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* freigesprochener, freigelassener Sklave, Freigelassene(r) *m.*, Freigesprochene(r) *m.*

Wyzwolenka, -ki, *pl. -ki, sf.* freigelassene Skavin, Freigelassene *f.*

Wyzwoliciel, -a, *pl. -e;* Wyzwalacz, -a, *pl. -e, sm.* Befreier *m.*, Freilasser *m.*, Freisprecher *m.*

Wyzwoliny, -lin, *plw. tant. sn.*, Befreiung *f.*, Freilassung *f.*, Freisprechung *f.*

Wyzwoleny, *adi.* frei, freigelassen; -no sztuki freie Rünfte.

Wyzysk, -u, *pl. -i, sm.* Ausbeuterei *f.*, Ausnützen *n.*; Ausbeutung *f.*, Ausnützung *f.*

Wyzyskać, -kam, -kalem, *va. perf.;* Wyzyskiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.* ausnützen, ausbeuten; — czyją nieświadomość prawa się może uczynić; umiał — sytuację er verstand, die Lage auszunützen; — sity robocze die Arbeitskräfte ausbeuten.

Wyzyskanie, Wyzyskiwanie, -nia, *sn.* Ausnützen *n.*, Ausbeuten *n.*

Wyzyskiwacz, -a, *pl. -e, sm.* Ausbeuter *m.*

Wyzywacz, -a, *pl. -e, sm.* Herausforderer *m.*; Aufwiegler *m.*

Wzywalny, *adi.* herausfordernd.

Wyz, -u, *pl. -e, sm.;* Wyż, -ży, *pl. -że, sf.* Höhe *f.*; Gipfel *m.*

Wyżalenie, Wyżalowanie, -nia, *sn.* Klagen *n.*, Bejammern *n.*

Wyżalić, -ię, -liłem; Wyżalować, -luje, -wałem, *va. perf.* bejammern, bedauern; — się, *vr.* sich ausjammern.

Wyżar, -u, *pl. -y, sm.* durch Erdbbrand ausgebrannte sumpfige Stelle im Walde, an der sich Wasser sammelt.

Wyżarzenie, -nia, *sn.* Ausglühen *n.*, Ausbrennen *n.*

Wyżarzyć, -rzą, -rzyłem, *va. perf.* ausglühen, ausbrennen.

Wyżać, -źmę, -żąłem, *va. perf.;* Wyżymać, -mam, -małem, *va. imperf.* auswinden, ausdrücken, auspressen; ausfelteln.

Wyżać, -żnę, -żąłem, *va. perf.;* Wyżynać, -nam, -nałem, *va. imperf.* ausmähen.

Wyżadlenie, -nia, *sn.*, Entstaubeln *n.*, Entfernung *f.* des Staubs.

Wyżadlić, -dłę, -dliłem, *va. perf.* entstaubeln, des Staubs berauben; entkräften; — się, *vr.* sein Gift verprühen.

Wyżebrać, -bram, -brałem; Wyżebrzać, -brzę, -brzałem, *va. perf.* erbetteln, bettelnd ersehen.

Wyżebranie, Wyżebrzenie, -nia, *sn.* Erbetteln *n.*

Wyżedz, -ge, -głem; Wyżęgnąć, -gnę, -gnąłem, *va. perf.;* Wyżęgać, -gam, -gałem, *va. imperf.* ausbrennen.

Wyżeganie, -nia, *sn.* Ausbrennen *n.*

Wyżęglować, -gluje, -wałem, *va. perf.* aus-, absegnen.

Wyżęglowanie, -nia, *sn.* Aus-, Absegnen *n.*

Wyżej, *adv. comp.* von Wysoko höher, weiter oben.

Wyżeł, -ża, *pl. -ży, sm.;* *dim.* Wyżełek, -ka, *pl. -tki, sm.* Spürhund *m.*, Such-, Hühner-, Vorstehhund *m.*

Wyżeracz, -a, *pl. -e, sm.* Ausfresser *m.*, unnützer Brotfresser; Schlemmer *m.*, Schmarozer *m.*

Wyżerać, -ram, -rałem, *va. imperf.;* Wyżreć, -żre, -żarłem, *va. perf.* ausfressen, wegessen; — się, *vr.* schlemmen; ein Parasitendasein führen.

Wyżeranie, -nia; Wyżarcie, -cia, *sn.* Ausfressen *n.*, Wegessen *n.*; — się, Schlemmen *n.*, Schmarozeln *n.*

Wyżerka, -ki, *pl. -ki, sf.* Schmarozeln *n.*, Böllerei *f.*, Fresserei *f.*; chodzić na -ki schmarozeln gehen.

Wyżęcie, -cia; Wyżynanie, -nia, *sn.* Aus-, Wegmähen *n.*

Wyżgać, -gam, -gałem, *va. perf.* herausstechen, herausjagen.

Wyżłę, -cia, *pl. -ta;* Wyżłatko, -ka, *pl. -ka, sm.* Junge(s) *n.* eines Spürhunds.

Wyżli, *adi.* Vorstehhunds-
Wyżlica, -cy, *pl. -ce, sf.;* *dim.* Wyżliczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Vorstehhündin *f.*, Spürhündin *f.*

Wyżlin, -u, *pl. -y, sm.* (Antirrhinum) Löwenmaul *n.*, Leintraut *n.*

Wyżlina, -ny, *pl. -ny, sf.* 1) ausgefleischte Schnauze eines Tieres; 2) Hundekopf *m.*

Wyżłabiacz, -a, *pl. -e, sm.* Grund-, Fugen-, Ruthobel *m.*

Wyżłabiak, -a, *pl. -i, sm.* Ausreiber *m.*, Reibahle *f.*

Wyżłobiac, -biam, -białem, *va. imperf.;* Wyżłobić, -bię, -bitem, *va. perf.* aushöhlen.

Wyżłobianie, Wyżłobienie, -nia, *sn.* Aushöhlen *n.*; Aushöhlung *f.*

Wyżłopać, -pię, -pałem, *va. perf.* ausschlampern, auslaufen, aufessen (wie ein Hund).

Wyżłopanie, -nia, *sn.* Ausschlampern *n.*, Auslaufen *n.*

Wyżni, -nia, -nie, *adi.* ober-, Ober-.

Wyżnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Oberteil *m.* des Stromes, (Strom-) Oberlauf *m.*

Wyżnik, -a, *sm.* Ober *m.* (im Kartenspiel).

Wyżółcenie, -nia, *sn.* Gelb machen *n.*, Gelbfärben.

Wyżółcić, -cę, -ciłem, *va. perf.* ganz gelb machen, gelbfärben.

Wyżółcieć, -cieje, -ciałem; Wyżółknać, -kne, -knałem, *vn. perf.* gelb werden, vergilben.

Wyżółknięcie, -cia, *sn.* Gelbwerden *n.*, Vergilben *n.*

Wyżpin, -u, *sing. tant.* (Cucubalus) klimmender Behen.

Wyższość, -ści, *pl. -ści, sf.* Überlegenheit *f.*, Übergewicht *n.*, Höhere(s) *n.*, Bor-rang *m.*, Oberhand *f.*; — umystowa geistige Überlegenheit; — miejsca die höhere Lage eines Ortes; mieć — nad kimś jmndm überlegen sein.

Wyższy, *adj. comp.* von Wysoki höher.

Wyżucie, -cia; Wyżuwanie, -nia, *sn.* Auslaufen *n.*

Wyżuć, -żuje, -żulam, *va. perf.*; Wyżuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* auslaufen, lauern ausfangen.

Wyżwirować, -ruje, -wałem, *va. perf.* chauffieren, mit Rieß (Schotter) auswerfen, bedecken, beschottern.

Wyżwirowanie, -nia, *sn.* Chauffieren *n.*, Chauffierung *f.*, Auswerfen *n.* mit Rieß, Beschottern *n.*

Wyżycza, -cy, *pl. -ce, sf.* Terminalia (Pflanze).

Wyżycie, -cia; Wyżywanie, -nia, *sn.* 1) Verbrauchen *n.*, Auskosten *n.*; 2) Ausleben *n.*, Durchleben *n.*

Wyżyc, -je, -łem, *I. va. perf.*; Wyżywać, -wam, -wałem, *I. va. imperf.* 1) verbrauchen, auskosten; — tabakę den Tabak ausknupfen; 2) zubringen, durchleben, erleben, erdulden, zubringen, ausstehen; wiele nieszczęście — viel Unglück erdulden; *II. vn.* auskosten, sein Auskommen haben, ausreichen; z tego — nie mogę ich kann damit nicht auskommen.

Wyżygina, -u, *pl. -y, sm.* (Anagyris) Stintz-, Steinbohnenbaum *m.*

Wyżywać, -żuje, -wałem, *va. perf.* ausäbern, ausripfen; — kogo jmnmd den letzten Blutstropfen abzapsen, jmnmd bis aufs Blut ausfangen.

Wyżyłowanie, -nia, *sn.* Ausäbern *n.*, Ausripfen *n.*

Wyżyna, -ny, *pl. -ny, sf.* Hochebene *f.*; Höhe *f.*, Anhöhe *f.*

Wyżynki, -nek, *plur. tant. sn.* Schnitterfest *n.*, Erntefest *n.*

Wyżywiać, -wiam, -wiąłem, *va. imperf.*; Wyżywić, -wię, -wilem, *va. perf.* ernähren, erhalten, unterhalten; — się, *vr.* sein Auskommen finden.

Wyżywianie, Wyżywienie, -nia, *sn.* Ernähren *n.*, Unterhalt *m.*

Wyżywiciel, -a, *pl. -e, sm.* Ernährer *m.*

Wyżywicielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Ernährerin *f.*

Wzacięła, -nia, *pl. -nie, sm.* Sciophila (Insektenart).

Wzad, *adv.* rückwärts, im Rücken, hinter sich; nach rückwärts, hinterwärts; hintenüber.

Wzajem, Wzajemnie, *adv.* gegenseitig, wechselseitig; kochajcie się -mnie liebt euch gegenseitig; kochać i być — kochanym (lieben und wieder geliebt werden; odwiedzać się — sich gegenseitig besuchen; życzyć ci wszystkiego dobrego! na —! ich wünsche dir alles Gute! Gleichfalls!

Wzajemnić się, -mnie, -mnikem, *vr. perf.* Gleiches mit Gleichem vergelten.

Wzajemność, -ści, *pl. -ści, sf.* Wechselseitigkeit *f.*, Gegenseitigkeit *f.*; Erwidlung *f.*; to polega na -ści daß beruht auf Gegenseitigkeit; — przyjaźni gegenseitige Freundschaft; kochać bez -ści lieben ohne Gegenliebe.

Wzajemny, *adi.* gegenseitig, wechselseitig, beiderseitig, erwidern.

Wzamian, *adv.* in Tausch, anstatt; im Tauschwege.

Wzarań, *adv.* früh morgens.

Wzaspół, *adv.* miteinander, gemeinschaftlich.

Wzaczać, -czam, -czałem, *va. imperf.*; Wzbaczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* wieder erinnern, ins Andenken rufen.

Wzbaczanie, Wzbaczanie, -nia, *sn.* Wiedererinnern *n.*

Wzbić, -cia; Wzbijanie, -nia, *sn.* Hinaufschlagen *n.*, Hinaufschwingen *n.*; — się Emporschwingen *n.*, Hochflug *m.*; — się myśli Höhenflug der Gedanken.

Wzbić, -je, -łem, *I. va. perf.*; Wzbijać, -jam, -jałem, *I. va. imperf.* hinaufschlagen, in die Höhe heben; — kogo w dumę jmnmd stolz machen;

II. — się, vr. 1) sich emporheben, emporfliegen, sich empor-schwingen; orzeł wzbił się pod chmurę der Adler flog zu den Wolken empor; na sztucznych skrzydłach wzbił się nad obłoki auf künstlichen Flügeln schwang er sich über die Wolken empor; przez swoje zastugi wzbił się do najwyższych godności durch seine Verdienste schwang er sich zu den höchsten Würden empor; 2) aufstießen, empor-schießen.

Wzbiedz, -ge, -głem, *vn. perf.*; Wzbiegać, -gam, -gałem, *vn. imperf.* hinauflaufen, in die Höhe laufen.

Wzbieganie, -nia; Wzbiegnięcie, -cia, *sn.*, Hinauflaufen *n.*

Wzbierać, Wzbieranie, siehe: Wezbrać, Wezbranie.

Wzbiesić, -sze, -silem, *va. perf.* toll und rasend machen; -sie, *vr.* toll, rasend werden.

Wzbiór, -oru, *pl. -ory, sm.* Wasserflut *f.*, Wachsen *n.*, Steigen *n.* des Wassers.

Wzbogacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Wzbogacić, -cę, -ciłem, *va. perf.* bereichern, reich, wohlhabend machen; — się, *vr.* sich bereichern; miasto to -ciło się handlem i przemysłem diese Stadt hat sich durch Handel und Industrie bereichert.

Wzbogacanie, Wzbogacenie, -nia, *sn.* Bereichern *n.*, Bereicherung *f.*

Wzbogacieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* reich werden.

Wzbość, -dę, -dłem, *va. perf.* mit den Hörnern (in die Höhe) stoßen.

Wzbraniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Wzbronić, -nie, -niłem, *va. perf.* verwehren, verbieten; wstęp ob-cym -niony Fremden ist der Eintritt verboten; — się, *vr.* sich weigern; — się coś zrobić sich weigern, elw. zu tun; -niał się przyjąć pieniądze

er weigerte sich Geld anzunehmen.

Wzbranianie, Wzbronienie, -nia, sn. Verbieten *n.*, Verwehren *n.*; — się Weigern *n.*, Weigerung *f.*

Wzbudować, -duje, -wałem, va. perf. in die Höhe bauen; aufbauen, aufrichten.

Wzbudzać, -dzam, -dzależem, va. imperf.; Wzbudzić, -dże, -dziżem, va. perf. erwecken, erregen; aufregen, entfachen; postępek ten tylko w każdym wstręt — musi bieleś Tat muß in jedermann nur Widerwillen erregen; — w kim zazdrość bei jmdm Eifersucht erwecken; — dziżo to ogólną wesolość das erregte allgemeine Heiterkeit; — w kimś chęć do czegoś bei jmdm Lust zu etw. erregen; — dziż we mnie miłość ojczyzny erweckte in mir die Vaterlandsliebe; to -dza we mnie bojaźń das flößt mir Furcht ein.

Wzbudzanie, Wzbudzenie, -nia, sn. Erwecken *n.*, Erregen *n.*, Aufregen *n.*, Entfachen *n.*; — prąd Induktion *f.* (eines Stromes); — się Erwachen.

Wzbujać się, -jam, -jażem, vr. perf. sich üppig emporschwingen, üppig gedeihen.

Wzburzać, -rzam, -rzażem, va. imperf.; Wzburzyć, -rze, -rzyżem, va. perf. aufregen, empören, in Aufregung, Empörung, Wallung bringen; — krew das Blut in Wallung bringen; — rzone morze bewegtes Meer; to -rzyżo umysły das erregte die Gemüter; — wino den Wein in Gärung bringen; — się, vr. sich aufregen, in Wallung, Gärung geraten.

Wzbuzwanie, Wzburzenie, -nia, sn. Empören *n.*, Aufregen *n.*, Wallung *f.*, Gärung *f.*, Aufregung *f.*, Aufruhr *m.*; — się Aufwallen *n.*, Erregen *n.*, Empören *n.*

Wzdać, -je, -żem, va. perf.; Wzdawać, -je, -wałem, va. imperf. einen anderen über-

tragen, übergeben; — chwaleś Dob zollen; — kogo jmdm in contumaciam verurteilen.

Wzdanie, Wzdawanie, -nia, sn. Kontumazierung *f.*

Wzdać, -dme, -dajem, va. perf.; Wzdymać, -mam, -mażem, va. imperf. aufblähen, aufblasen, aufschwellen; — policzki die Backen aufblasen; — brzuch den Bauch aufblähen; — żagle die Segel schwellen; — się, vr. sich aufblähen, sich aufblasen; an-schwellen.

Wzdejmovać, -muje, -wałem, va. imperf.; Wzdjąć, -dejme, -jażem, va. perf. in die Höhe heben, abheben, wegheben; — kogo einen im Innersten ergreifen, durchdringen.

Wzdejmovanie, -nia; Wzdejście, -cia, sn. Ab-, Wegheben *n.*

Wzdeście, -cia; Wzdymanie, -nia, sn. 1) Blähen *n.*, Anschwellen *n.*, Anblasen *n.*, Blähung *f.*; 2) Blase *f.* in Guß.

Wzdeśtek, -tka, pl. -tki, sm. Mietyris (Krabbenuntergattung).

Wzdeśka, -tki, pl. -tki, sf. 1) Cyrtus (Insektenart); 2) Nicandra (Pflanzenart).

Wzdeśtość, -ści, sing. tant. sf. Aufgeblafenheit *n.*; Aufgeblähte(s) *n.*

Wzdłuż, adv. längs, der Länge nach; ma trzy metry — a dwa wszczez eś hat drei Meter in der Länge und zwei in der Breite.

Wzdłużać, -żam, -żażem, va. imperf.; Wzdłużyc, -że, -żyżem, va. perf. verlängern.

Wzdragać się, -gam, -gażem, vr. imperf. sich weigern, nicht daran wollen.

Wzdraganie się, -nia, sn. Weigern *n.*; Berweigerung *f.*

Wzdrapać, -pię, -pażem, va. perf.; Wzdrapywać, -puje, -wałem, va. imperf. auf-, wundkranken; — się, vr. in die Höhe hinaufklettern.

Wzdrapanie, Wzdrapywanie, -nia, sn. Auf-, Wundkranken *n.*; — się Hinaufklettern *n.*

Wzdrażać, -żam, -żażem, va. imperf.; Wzdroyć, -że, -żyżem, va. perf. verteuern, den Preis erhöhen.

Wzdrażanie, Wzdroyenie, -nia, sn. Verteuern *n.*, Verteuernung *f.*

Wzdręć, -a, pl. -i, sm.; Wzdręka, -ki, pl. -ki, sf. Rotauge *n.*, Blöße *f.*

Wzdrobić, -bie, -biżem, va. perf. zer-, einbröckeln.

Wzdrudzić, -u, pl. -i, sm. Schauder *m.*

Wzdrygać się, -gam, -gażem, vr. imperf.; Wzdrygnąć się, -gne, -gnażem, vr. perf. schaudern, zürückbeben, zürückschrecken; — się na samą myśl o czemś bei dem bloßen Gedanken an etw. schaudern; nie -gnie się przed żadną zbrodnią er scheut vor keinem Verbrechen zurück.

Wzdryganie, -nia; Wzdrygnięcie, -cia, sn. Schaudern *n.*, Zürückbeben *n.*, Zürückschrecken *n.*

Wzdrzemać się, -mie, -mażem, vr. perf. einschlummern, in Schlummer geraten.

Wzdychać, Wzdychanie, siche; Westchnąć, Westchnienie.

Wzdzierać, siche; Wzdrzeć.

Wzdziać, Wzdziewać, = Wzdziać, Wzdziewać.

Wzdzierzeć, -rzyżem, va. perf. zurückhalten.

Wzdzwigać, -gam, -gażem, va. imperf.; Wzdzwignąć, -gne, -gnażem, va. perf. in die Höhe heben, aufheben; — się, vr. 1) sich emporheben; 2) sich durch Heben einer Last etwas tun, einen Leibescha-den zuziehen.

Wzdzwiganie, -nia; Wzdzwignięcie, -cia, sn. Aufheben *n.*, Hinaufheben *n.*

Wzejście, Wzejść, Wznijście, Wznijść, siche; Wschodzenie, Wschodzie.

Wzemknąć, -kne, -knażem, va. und vr. perf.; Wzmykać, -kam, -każem, va. und vr. imperf. in die Höhe hinaufschieben.

Wzemknięcie, -cia; Wzmykanie, -nia, *sn.* Hin-aufstieben *n.* in die Höhe.

Wzerwać, -wę, -wałem, *va. imperf.*; Wzrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* auf-reißen, in die Höhe gerren.

Wzgardać się, -dam, -da-łem, *vr. perf.* über etw. ins Gespräch geraten.

Wzgarda, -dy, *pl. -dy, sf.* Berachtung *f.*; predzej go-dzien litości aniżeli -dy er ist eher bebauerns- als ver-achtungswert; z głęboką -dą odrzuć ich poniżające wa-runki mit tiefer Berachtung wies er ihre erniedrigenden Bedingungen zurück; lepiej mi swojej -dy odczuć dać nie mógł besser konnte er mich seine Berachtung nicht fühlen lassen; — świata Weltver-achtung.

Wzgardliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Berücksichtigung *f.*; verächtliche Behandlung.

Wzgardliwy, *adi.*; Wzgar-dliwie, *adv.* 1) verächtlich, verachtend; 2) verachtungswert; -szego zajęcia znaleźć sobie już nie mógł er konnte sich keine verachtungswürdige gere Beschäftigung finden.

Wzgardzać, -dzam, -dza-łem, *va. imperf.*; Wzgardzić, -dże, -dzikę, *va. perf.* ver-achten, mit Berachtung von sich stoßen, weisen, abweisen; sądzę, że i moim skromnym datkiem nie -dzysz ich glaube, du wirst auch meine beschei-dene Gabe nicht zurückweisen; wszystkim -dzić alles wies er mit Berachtung zurück.

Wzgardzanie, Wzgardze-nie, -nia, *sn.* Berachten *n.*, Berachtung *f.*

Wzgardziciel, -a, *pl. -e, sm.* Berächter *m.*

Wzgardzicielka, -ki, *pl. -ki, sf.* Berächterin *f.*

Wzgląd, względę, *pl. wzglę-dy, sm.* 1) Rücksicht *f.*, Hin-sicht *f.*, Beziehung *f.*, Bet-racht *m.*; mieć — na co Rücksicht auf etw. haben; pod każdym względem in jeder Hin-sicht; przez — na ciebie milczałem o tej sprawie aus

Rücksicht für dich schwieg ich über diese Angelegenheit; pod pewnym względem in gewisser Hinsicht; mieć wiele względów dla kogo viel Rücksicht auf jmdn nehmen; śmierć na ni-kogo względu nie ma der Tod nimmt auf niemanden Rück-sicht; 2) względy *pl.* Gunst *f.*, Gewogenheit *f.*; starać się o czyje względy um jmds Gunst werben; cieszy się względami panującego er erfreut sich der Gunst des Herrschers; po-zyśkać czyje względy jmds Gunst erlangen.

Wzglądać, -dam, -dałem, *vn. imperf.*; Wzglądnać, -dnę, -dnąłem, *vn. perf.* 1) aufschauen, aufblicken, hinsehen, anehen; 2) Rücksicht nehmen, berücksichtigen.

Względem, *adv.* wegen, mit Rücksicht auf, rücksichtlich, in betreff; — czego był tu-taj? weswegen war er hier?; pamiętasz, jak się — mnie znalazłeś? kannst du dich er-innern, wie du dich mir gegen-über benommen hast?

Względność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Rücksichtnahme *f.*, Berücksichtigung *f.*; 2) Relati-wität *f.*, Beziehung *f.*

Względny, *adi.*; Wzglę-dnie, *adv.* 1) rücksichtsvoll; bądź cokolwiek -niejszy a mniej przykrzony sei ein wenig rücksichtsvoller und we-niger aufdringlich; 2) rúc-sichtlich, verhältnismäßig, be-züglich, relatio; zaimek — beziehenbes Fürwort, Relati-ronomen *n.*, ciężkość -na relatywnes Gewicht.

Wzgniewać się, -wam, -wałem, *vr. perf.* aufgebracht werden vor Zorn, in Zorn geraten.

Wzgórek, -rka, -rki, *sm.* Anhöhe *f.*, Hügel *m.*, Erbhügel *m.*, — krzyżowy Kreuzbein-vorsprung *m.*

Wzgórkowatość, -ści, *sing. tant. sf.* hügeliges Terrain.

Wzgórkowaty, *adi.* hügel-artig, hügelig.

Wzgórze, -rza, *pl. -rza, sn.* Höhe *f.*, Anhöhe *f.*; Hochland *n.*; Höhenrücken *m.*, Höhenzug *m.*

Wzgrzać, wzgrzeje, wzgrza-łem, *va. perf.*; Wzgrzewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* aufwärmen, wärmen erhitzen.

Wzgrzebać, -bę, -bałem, *va. perf.*; Wzgrzebywać, -buje, -wałem, *va. imperf.* aufscharren, scharrend auf-tragen.

Wziąć, Wziąć, weźmę, wziąłem, *va. perf.*; Brać, biore, brałem, *va. imperf.* nehmen; — go, ręce związać sznurem nehm ich ihn, bindet ihm die Hände mit einer Schnur; wzięty lubiebt, ge-sucht; — się, *vr.* an etw. her-antreten, herangehen, sich an etw. heranwagen, sich (zu etw.) nehmen; nie wiem, jak się — do tego ich weiß nicht, wie ich mich dazu neh-men soll; sieje: Brać.

Wziątek, -tku, *pl. -tki, sm.* Genommene(s) *n.*, Einnahme *f.*; Gewinn *m.*, Beute *f.*

Wzierać, Wzieranie = Wglądać, Wglądanie.

Wzierać, -dła, *pl. -dła, sn.*; Wziernik, -a, *pl. -i, sm.* ärztlicher Spiegel, Cingucker *m.*; — krtańowy Laryngo-stop *m.*, Luströhrenspiegel *m.*

Wziewać, -wam, -wałem, *va. imperf.*; Wzionać, -nę, -nąłem, *va. perf.* einatmen, einfaugen, saugend einziehen.

Wziewadło, -dła, *pl. -dła, sn.* Einatmungs-, Inhalations-apparat *m.*

Wziewanie, -nia; Wzionie-cie, -cia, *sn.* Einatmen *n.*, Ein-faugen *n.*

Wziewiny, -win, *plur. tant. sn.* Inhalationsmittel *n.*

Wziewnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Inhalationshalle *f.*

Wziewnik, -a, *pl. -i, sm.* Respirator *m.*, Einhaucher *m.*

Wzięcie, -cia, *sn.* Nehmen *n.*, Einnahme *f.*, Eroberung *f.*; — do niewoli Gefangen-nahme *f.*

Wziętość, -ści, *sing. tant. sf.* Beliebtheit *f.*, Ruf *m.*, Aufnahme *f.*; cieszy się po-wszechną -ścią er erfreut sich allgemeiner Beliebtheit.

Wzjazd, -u, *pl. -y, sm.* Auffahrt *f.*

Wzjątrzać, -trzam, -trza-
łem, *va. imperf.*; Wzjątrzyć,
-trze, -trzyłem, *va. perf.* er-
bittern, aufbringen.

Wzjechać, wjadę, wzjecha-
łem, *vn. perf.*; Wzjeżdżać,
-dżam, -dżałem, *vn. imperf.*
hinauffahren, in die Höhe
fahren.

Wzjechać, -żam, -żałem, *va.*
imperf.; Wzjechać, -że, -ży-
łem, *va. perf.* in die Höhe
sträuben.

Wzlać, wleje, wzlałem, *va.*
perf.; Wzlewać, -wam, -wa-
łem, *va. imperf.* hinaufgießen,
in die Höhe gießen, über-
strömen.

Wzlatać, -tam, -tałem;
Wzlatywać, -tuje, -wałem,
vn. imperf.; Wzlecieć, -ce,
-ciałem, *vn. perf.* hinauf-
fliegen, emporsteigen, sich hin-
aufschwingen; aufsteigen, in
die Höhe fliegen, aufstern;
— ku niebu gegen den Him-
mel aufschweben; — wysoko
hoch hinaufsteigen.

Wzlatywanie, Wzlecenie,
-nia, *sn.* Hinauffliegen *n.*,
Emporfliegen *n.*

Wzłot, -u, *pl. -y, sm.* Auf-
flug *m.*, Aufschwung *m.*

Wzławiąć, -wiam, -wia-
łem, *va. imperf.*; Wzławić,
-wie, -wiłem, *va. perf.* auf
der Jagd aufstöbern.

Wzłotozmian, -u, *pl. -y,*
sm. Merle *f.*

Wzłożyć, -że, -żyłem, *va.*
perf. hinauflegen, hinauf-
stürmen.

Wzmacniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Wzmocnić,
-cnie, -cniełem, *va. perf.* stär-
ken, kräftigen, verstärken, be-
festigen; po tej chorobie mu-
szę odpocząć i — zdrowie
nach dieser Krankheit muß ich
(mich) ausruhen und meine Ge-
sundheit stärken; — żołądek
lekarstwami den Magen durch
Arzneien kräftigen; — pa-
mieć ćwiczeniami das Gedäch-
tnis durch Übungen stärken; —
załogę miasta die Stadtmauern
befestigen; — państwo das
Reich befestigen; — załogę
miasta die Besatzung der
Stadt verstärken; — farbe

die Farbe fixieren, befestigen;
— klamrami mit Krampen
befestigen, anframpen; — ogień
przez oblanie węgla wodą
das Feuer mit Wasser be-
sprüngen, beleben; — scianę
eine Mauer fest machen, unter-
stützen; — się, *vr.* sich stärken,
kräftigen, sich verstärken.

Wzmacnianie, Wzmocnie-
nie, -nia, *pl. -nia, sn.* 1)
Stärkung *f.*, Kräftigung *f.*,
Verstärkung *f.*, Befestigung
f.; potrzebujesz -nia du be-
darfst der Stärkung; — sto-
ków, skosów, skarp Befesti-
gung *f.* der Böschungen; —
kolpaka Dampfbehälterstär-
kung; 2) Anschlag *m.*, Anhefter
m., Ankleber *m.*

Wzmagać, -gam, -gałem,
va. imperf.; Wzmódz, wzmogę,
wzmogłem, *va. perf.* kräf-
tigen, helfen, stärken, aufrich-
ten, aufhelfen; vergrößern, ver-
mehren; rozprawa, jak nasz
handel — i rozprzeźrenić
eine Abhandlung über die
Mittel zur Vergrößerung und
Ausbreitung unseres Handels;
wiatr -ga pożar der Wind
sacht den Brand an; liczne
strumyki -gają tę rzekę zahl-
reiche Bäche verstärken diesen
Fluß; widok jej -ga miłość
w mem sercu ihr Anblick ver-
größert die Liebe in meinem
Herzen; — się, *vr.* wachsen,
sich vergrößern, sich verstärken,
sich vergrößern, sich verstärken;
wiatr -ga der Wind wird stär-
ker, schwillt an, nimmt zu;
niezadowolenie kraju -gają
się die Unzufriedenheit im
Lande wuchst; gorączka u cho-
rego z każdym dniem się
-ga das Fieber bei dem Kran-
ken steigt mit jedem Tag; bole
się -gają die Schmerzen neh-
men zu; na wieść o tem
wzmógł się tylko gniew jego
bei dieser Nachricht wurde sein
Zorn nur noch größer.

Wzmaganie, Wzmoczenie
się, -nia, *sn.* Wachsen *n.*,
Stärken *n.*, Vergrößerung *f.*,
Vermehrung *f.*

Wzmacnienie, -nia, *sn.*
Aufstärken *n.*, des Bodenfestes;
Trüben *n.*, Trübung *f.*

Wzmacić, -ce, -cilem, *va.*
perf. den Saß aufstühren;
trüben.

Wzmianka, -ki, *pl. -ki,*
sf. Erwähnung *f.*; całkiem
pobieżnie uczynił o tem -kę
ganz flüchtig tat er davon
Erwähnung.

Wzmiankować, -kuje, -wa-
łem, *va. perf.* erwähnen, Er-
wähnung tun.

Wzmiatać, -tam, -tałem,
va. imperf.; Wzmiąć,
wzmiote, wzmiotłem, *va. perf.*
hinauffehren, in die Höhe
fahren, fahrend aufwirbeln.

Wzmiatanie, Wzmiecenie,
-nia, *sn.* Hinauffahren *n.*,
Emporwirbeln *n.*

Wzmierzić, -rze, -rzilem,
va. perf. vereiteln.

Wzmierznać, -rznoć, -rzna-
łem, *vn. perf.* sehr etelhaft, ab-
scheulich werden.

Wzmieszać, -szam, -sza-
łem, *va. perf.* aufmischen,
aufrühren.

Wzmotać, -tam, -tałem, *va.*
perf. in die Höhe hinauf-
haben, hinaufheben.

Wznak, *adv.* rücklings,
auf dem Rücken; upadł na
— er fiel rücklings, hinten-
über.

Wznawiać, -wiam, -wia-
łem, *va. imperf.*; Wznawić,
-wie, -wiłem, *va. perf.* er-
neuern, wiederherstellen, wie-
deraufbringen; — dawne zwy-
czaje alte Sitten neu ein-
führen; — dawne związki
przyjaźni alte Freundschafts-
bände erneuern; — sztuki
ein Stück neu aufführen.

Wznawianie, Wznawie-
nie, -nia, *sn.* Erneuern *n.*,
Wiederaufbringen *n.*, Wieder-
herstellen *n.*; — sztuki
Wiederaufführung *f.*

Wznicać, -cam, -całem,
va. imperf.; Wznicić, -ce,
-cilem, *va. perf.* ansachen,
ansammeln, anregen, erwecken;
— ogień ein Feuer ansammeln;
— wojnę domową den Bürger-
krieg ansachen; — niesnaski
Streit erregen.

Wzniecanie, Wzniece-
nie, -nia, *sn.* Entflammen *n.*,
Entfachen *n.*, Erregen *n.*

Wzniesienie, Wznoszenie, -nia, sn. Heben *n.*, Emporheben *n.*, Errichten *n.*, Erhöhen *n.*; Erhöhung *f.*

Wzniesić, wzniosę, wzniosłem, I. va. perf.; Wznosić, -szę, -siłem, I. va. imperf. 1) heben, emporheben, erhöhen; — obyć ku niebu die Augen zum Himmel heben; — sione w górę ręce die emporgehobenen Hände; — myśli do Boga die Gedanken zu Gott erheben; — kogo do swego poziomu inuudn zu seinem Niveau erheben; 2) errichten, aufrichten; wznosił zamki, budował miasta er errichtete Burgen, baute Städte; — pomnik ein Monument errichten, setzen; II. — się, *vr.* sich emporheben, sich erheben, sich aufschwingen; empfortragen; empfortommen, aufblühen; ich zamek -sił się nad brzegiem jeziora ihr Schloß ragte am Seeufer empor; ptak wznosił się wysoko pod niebo der Vogel erhob sich hoch gegen Himmel; — się nad siebie samego sich über sich selbst erheben; na skrzydłach wyobraźni wznosił się nad obłoki auf Fitteln der Phantasie erhob er sich bis über die Wolken; ręce wznosi się w barometrze das Quecksilber steigt im Barometer.

Wznikać, -kam, -kałem, vn. imperf.; Wzniknąć, -nę, -nąłem, vn. perf. 1) emporfeimen, emporwachsen, wachsen; 2) ausgehen.

Wzniosłopyśk, -a, pl. -i, sm. Klaffschabel *m.*

Wzniosłość, -ści, sing. tant. sf. Erhabene(s) *n.*, Erhabenheit *f.*; Anhöhe *f.*

Wzniosły, adi.; Wzniosłe, adv. erhaben, hochtragend; — poglad na świat eine erhabene Weltanschauung; to myśl -ła, lecz nie dająca się przeprowadzić das ist ein erhabener Gedanke, der sich aber nicht durchführen läßt.

Wzniż, adv. unterhalb.

Wzorać, -ram, -rałem, va. perf.; Wzorować, -ruję,

-wałem, va. imperf. aufadern.

Wzoranie, Wzorywanie, -nia, sn. Aufadern *n.*

Wzorek, -rku, pl. -rki, sm. 1) *dim.* von Wzór; -rki wybierać kritisieren, splitterrichten, haarspalten; 2) Sandarbeitsmuster *n.*

Wzorować, -ruję, -wałem, va. perf. nachahmen, nach Vorbildern, Mustern arbeiten; — się, *vr.* na czem etwas zum Muster nehmen; einem Vorbilde nacheifern.

Wzorowanie, -nia, sn. Nachahmen *n.*

Wzorowy, adi.; Wzorowo, adv. musterhaft, Muster-, jego -we zachowanie się sein musterhaftes Benehmen; -wo zachowywać się sich musterhaft betragen; -we gospodarstwo Musterwirtschaft *f.*

Wzorzec, -rea, pl. -rce, sm. Muster *n.*, Dessin *n.*, Zeichnung *f.*; Vorlage *f.*, Vorbild *n.*

Wzorzyć, -rze, -rzyłem, va. perf. mit Mustern auszieren, mustern, schmücken, bunt machen, verschönern.

Wzorzysty, adi.; Wzorzysto, adv. bunt, gemustert, gebümt.

Wzór, wzoru, pl. wzory, sm.; dim. Wzorek, -rka, pl. -rki, sm. 1) Muster *n.*, Modell *n.*; — pisania Schreibvorlage *f.*; — budowy kościoła Kirchenbauplan *m.*; podać komu — inuudn ein Muster an geben; pracować według wzoru nach einem Muster arbeiten; ten dywan ma piękny — dieser Teppich hat ein schönes Muster; 2) Muster *n.*, Beispiel *n.*, Vorbild *n.*; — powinien wszystkim za — stać er sollte allen als (zum) Vorbild dienen; była wzorem skromności sie war ein Muster der Bescheidenheit; na — swoich poprzedników nach dem Beispiele seiner Vorgänger; za — brać kogo się inuudn zum Vorbild nehmen; 3) Formel *f.*

Wzrastać, -stam, -stałem, vn. imperf.; Wzrosnąć, Wzrosnąć, -osnę, -osłem, vn.

perf. heranwachsen, aufwachsen, großwachsen, zunehmen, sich vergrößern; dzieciństwo nie dozwala rozumowi -stać die Kindlichkeit läßt den Verstand sich nicht entwickeln; stać -sta tylko ich nienawieć dadurch vergrößerte sich nur ihr Haß; sława jęgo z każdym dniem -sta sein Ruhm wird mit jedem Tage größer; postęp -stający steigende Progression.

Wzrastanie, -nia; Wzrosnięcie, -cia, sn. Wachsen *n.*, Emporwachsen *n.*, Zunehmen *n.*

Wzraz, -u, pl. -y, sm.; 1) Ab-, Zurückprallen n.; 2) Gestalt f., Form f.; na — ähnlich.

Wzrazać, -żam, -żałem, va. imperf.; Wzrazić, -żę, -ziłem, va. perf. 1) zurückprallen machen; ab-, zurückschlagen; 2) ab-, zurückhalten, hemmen.

Wzrażanie, Wzrażenie, -nia, sn. Zurückprallen *n.*, Zurückschlagen *n.*; Zurückhalten *n.*, Hemmen *n.*

Wzrąb, wzrębu, pl. wzręby, sm. Kutschkasten *m.*

Wzrok, -u, sing. tant. sm. 1) Gesicht *n.*, Sehkraft *f.*, Auge *n.*; dobry — gute Sehkraft *f.*, gutes Auge; krótki — Kurzsichtigkeit *f.*; bystry — scharfes Auge; — stracić die Sehkraft verlieren; — opuścić ku ziemi die Augen zu Boden senken; 2) Blick *m.*; — w czem utopić den Blick auf etw. heften; rzucić na kogo surowy — inuudn einen strengen Blick zuwerfen; na — dem Blide, dem Scheine nach.

Wzrokowy, adi. Blick-, Augen-,

Wzrost, -u, pl. -y, sm. 1) Wuchs *m.*; człowiek o pięknym -ście ein schön gewachsener Mensch; człowiek średniego -stu ein mittelgroßer Mensch; 2) Zuwachs *m.*; Aufblühen *n.*, Emporkommen *n.*; Vergrößerung *f.*, Zunahme *f.*; nagły — tego miasta das plöthliche Aufblühen dieser Stadt; — nauk Aufblühen

Y.

Y, y, *indecl.* dreiundzwanzigster Buchstabe und sechster Selbstlaut des polnischen Alphabets, derselbe kommt nie als Anfangsbuchstabe vor.

Z.

Z, z, *indecl.* vierundzwanzigster Buchstabe des polnischen Alphabets.

Z, ze, *praep.* mit dem zweiten, vierten und sechsten Fall; I. mit dem zweiten Fall: 1) aus, von (auf die Frage von wo, woher); wracają ze szkoły sie kehren aus der Schule zurück; idę — domu ich komme von zu Hause; Dniestr wypływa — Karpat der Dniestr entspringt in den Karpathen; — góry von oben; — wszystkich stron von allen Seiten; to mi — głowy wyjść nie chce das will mir nicht aus dem Kopfe; — okolic nadreńskich aus der Rheingegend; to już wyszło — mody das ist schon aus der Mode gekommen; wyłaczyć kogo — towarzystwa jmnm aus der Gesellschaft ausschließen; drzwi zamykają się — wewnątrz die Thür schließt von innen; spaść — konia vom Pferde fallen; wyjać — szuflady aus der Schublade nehmen; precz mi — oczu aus meinen Augen; — drogi aus dem Wege; 2) aus, von (auf die Frage wovon, woraus, aus wem); kapelusze ze słomy ein Hut von Stroh, Strohhut; porcelanę robi się — pewnego gatunku gliny Porzellan wird aus einer gewissen Gattung Ton hergestellt; wystawił sobie dom — cegiel er hat sich ein Haus von Ziegelsteinen aufgebaut; człowiek składa się — duszy i — ciała der Mensch besteht aus Leib und Seele; nie ma — czego żyć er hat nicht wovon zu leben; on żyje nie — zarobku, ale — żebractwa er lebt nicht vom Verdienste, sondern vom Bettel; znam cię — gruntu

ich kenne dich von Grund aus; nie sady o rzeczach — pozor nie beurteile nicht die Dinge nach dem Scheine; odarto go ze skóry man hat ihm die Haut abgezogen; wielki — ciebie gorączka du bist ein großer Hitzkopf; liście opadają — drzew die Blätter fallen von den Bäumen; — różnych względów aus verschiedenen Rücksichten; rodem — Warszawy aus Watscha gebürtig; urodzony — księżniczki einer Fürstin entsprossen; — książę Lubomirskich hrabina Potocka Gräfin Potocka, geborene Fürstin Lubomirska; Marya — Koziarskich oder — Koziarskich Marya Mianowska Marie Mianowska, geborene Koziarska; znam to — własnego doświadczenia ich kenne es aus eigener Erfahrung; — ciebie nigdy pociechy mieć nie będę ich werde an dir nie Freude erleben; — natury von Natur (aus); — przyzwyczajenia aus Gewohnheit; — urzędu von Amte wegen; umrzeć — głodu vor Hunger sterben; — łaski aus Gnade; — jakiego przedmiotu padłeś przy egzaminie? in welchem Gegenstande bist du bei der Prüfung durchgefallen?; przywiózłem ci to — podróży ich habe es dir von der Reise mitgebracht; II. mit dem vierten Fall: gegen, ungefahr, etwa, beiläufig; było ich — trzy tysiące es waren ihrer beiläufig dreitausend; daj mi ze dwie korony gib mir etwa zwei Kronen; uszedłem ze dwie mile ich habe gegen zwei Meilen zurückgelegt; III. mit dem sechsten Fall: 1) mit (auf die Frage mit wem?

womit?); wyruszyli — żonami i dziećmi sie machten sich mit Frau und Kind auf den Weg; — czym przychodzisz? womit kommst du, was bringst du?; prowadzić — kim rozmowę mit jmnem ein Gespräch führen; toczyć — kim wojnę mit jmnem Krieg führen; czy wzięłeś — soba revolver? hast du einen Revolver mitgenommen? nie mam — toba nie wspólnego ich habe mit dir nichts gemein; ze skruchą muszę przyznać ich muß reumütig zugeben; przyszedł — rozkazem centralnego komitetu er kam mit einem Befehl des Centralkomitees; — czasem się wszystko wyrówna mit der Zeit wird sich alles ausgleichen; — początkiem roku im, mit Anfang des Jahres; jedźcie — Bogiem reiset mit Gott; — Bogiem mit Gott; — panem Bogiem! geh in Gottes Namen! — pomocą boską mit Gottes Hilfe; — szybkością błyskawicy mit Blitzschnelle; — chęcią mit Vergnügen; — czasem mit der Zeit; — nagła plötzlich; — blisko aus der Nähe; — nienaacka unverhofft, unvermutet; IV. z mit anderen Präpositionen; — nad über; — pod unter; — za hinter; — pomiędzy aus der Mitte; wyleźć — za pieca hinter dem Ofen hervorkriechen; stołce, świeci — za chmury die Sonne scheint hinter den Wolken hervor; przyszli — za Renu sie sind aus der Gegend hinter dem Rhein, den Rhein herüber gekommen; — pomiędzy tyłu nie mógł wybrać żadnego unter so vielen konnte er keinen einzigen auswählen;

— za góry dał się słyszeć głos hinter dem Berge scholl eine Stimme hervor.

Za, *praep.* mit dem zweiten, vierten und sechsten Fall; I. mit dem zweiten Fall: wählend, unter, in, zur Zeit; — panowania króla Stanisława zur Zeit der Regierung des Königs Stanislaus; — życia mojej matki zu Lebzeiten meiner Mutter; — dnia untertags, bei Tage; — moich czasów zu meiner Zeit; — dawnych czasów in alten Zeiten; — mojej pamięci to się nie stało solange ich zurückdenken kann, ist es nicht geschehen; II. mit dem vierten Fall (auf die Frage wohin?) 1) hinter; — pas rękę włożył er steckte die Hand hinter den Gürtel; nie odważył się spojrzeć — siebte er traute sich nicht, hinter sich zu schauen; wyjść — drzwi hinausgehen; 2) wyjść — mąż heiraten; wydać córkę — kogo seine Tochter an jmnbn verheiraten; mieć kogo — żonę jmnbn zur Frau haben; 3) für; oni waleczą — kraj, — wiare, — swobodę sie kämpfen fürs Vaterland, für den Glauben, für die Freiheit; trzeba się modlić — żywych i umarłych man muß für die Lebenden sowie für die Toten beten; każdy — siebie odpowiada jeder ist für sich verantwortlich; wstydze się — ciebie ich schäme mich für dich; — kogo mnie masz für wen hältst du mich; mieć kogo — durnia jmnbn für einen Dummkopf halten; uważa się — piekną sie hält sich für schön; 4) bei, an; wziąć kogo — ucho jmnbn beim, am Ohr nehmen; wziąć kogo — słowo jmnbn beim Worte nehmen; trzymać kota — ogon die Katze beim Schwanz halten; prowadzić kogo — rękę jmnbn bei der Hand führen; wodzić kogo — nos jmnbn nasführen; wisieć — nogi an den Füßen hängen; 5) um; oko — oko Aug' um Auge; — darmo umsonst; III. mit

dem sechsten Falle: 1) nach; jeden — drugim einer nach dem anderen; — mna, bracia mit nach, Brüder; zaledwie nogi włóczy — sobą er kann kaum seine Füße nachschleppen; dzień — dniem upływa ein Tag vergeht nach dem anderen; powtarzać coś — kim jmnbn etwas nachsprechen; 2) für; proś — mna bitte für mich; wstawić się — kim für jmnbn eintreten; nie — nim nie przemawia nichts spricht für ihn; nie jestem — tem ich bin nicht dafür; 3) auf, durch, mit, in; poszedłem — twoją radą ich bin deinem Räte gefolgt; — pomocą (mit dem 2. Fall) mittels, vermittelt; — pomocą drabiny mittels einer Leiter; — jego protekcyą durch seine Protektion; — pańskim pozwoleniem mit Ihrer Erlaubnis; — jednym razem mit einem Male; — jednym zamachem mit einem Schlage; 4) hinter (auf die Frage wo? — obwohl freilich der Deutsche im Gegensatz zum Polen zuweilen wohin? fragt); daleko — lasami, — górami weit hinter Wäldern, hinter Bergen; schował się — plecami matki er versteckte sich hinter den Rücken seiner Mutter; nie powinien był tego robić — moimi plecami er hätte es nicht hinter meinem Rücken tun sollen; VI. mit dem Fürwort co: co to — jeden was ist das für einer; co to — człowiek was ist das für ein Mensch; co to — przeppych! ist das eine Pracht!; cóż ze mnie — głupiec! was bin ich für ein Narr!

Za, *adv.* zu, zu sehr; — dużo dobrego zu viel des Guten; — nadto go wyzyskujesz! du nüttest ihn zu viel aus; on już — stary do tego zajęcia er ist schon zu alt für diese Beschäftigung.

Zaabonować, -nuje, -wałem, *va. perf.* abonnieren, pränumerieren.

Zaadministrować, -truje, -wałem, *va. perf.* 1) in Verwaltung nehmen; 2) verabreichen.

Zaadministrowanie, -nia, *sn.* 1) Verwaltung *f.*; 2) Verabreichung *f.*

Zaaklimatyzować, -zuje, -wałem, *va. perf.* gewöhnen, aklimatisieren; — się, *vr.* sich eingewöhnen, sich einbüßern.

Zaalpejski, *adi.* hinter den Alpen liegend, transalpin.

Zaambarasować, -suje, -wałem, *va. perf.* in Verlegenheit bringen.

Zaambarasowanie, -nia, *sn.* Verlegenheit *f.*

Zaaresztować, -sztuje, -wałem, *va. perf.* verhaften; mit Beschlag belegen.

Zaaresztowanie, -nia, *sn.* Verhaften *n.*, Verhaftung *f.*; Beschlagnahme *f.*

Zaasekurować, -ruje, -wałem, *va. perf.* versichern, affekturieren.

Zaasekurowanie, -nia, *sn.* Versicherung *f.*, Affekturanz *f.*

Zaawansować, -suje, -wałem, I. *va. perf.* 1) vor-schießen; 2) befördern; II. *vn. perf.* befördert werden, avancieren.

Zababrać, -bram, -brałem, *va. perf.* verschmieren, verunreinigen; bekräfteln.

Zababranie, -nia, *sn.* Verschmieren *n.*, Verunreinigen *n.*; Bekräfteln *n.*

Zabacz, -y, *pl.* -e, *sf.* Hirngespinnst *n.*, Grille *f.*

Zabaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zabaczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* außer acht lassen, vergeßen.

Zabaczanie, Zabaczenie, -nia, *sn.* Vergeßen *n.*

Zabagniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zabagnić, -nie, -niłem, *va. perf.* verjumpsen; — sprawę eine Sache auf die lange Bank schieben.

Zabagnianie, Zabagnienie, -nia, *sn.* Verjumpsen *n.*, Verjumpsung *f.*; Aufschub *m.*

Zabajać, -jam, -jałem, *va. imperf.* zu sabeln, zu schwachen anfangen; — czas die Zeit verschwachen.

Zabajanie, -nia, *sn.* Verschwachen *n.*

Zabalamucenie, -nia, *sn.* Beschwindeln *n.*, Betören *n.*, Verwirrung *f.*

Zabalamucić, -cę, -cilem, *va. perf.* beschwindeln, betören, verwirren; — sie, *vr.* sich beschwindeln, betören, verwirren, verwirren lassen.

Zabalkanski, *adi.* hinter dem Balkan liegend, transbalkan.

Zabarwica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Farbenblindheit *f.*, Daltonismus *m.*

Zabarwić, -wie, -wiłem, *va. perf.* färben, Farbe verleihen; — sie, *vr.* eine Färbung annehmen; — sie mlecznie Milchfarbe annehmen.

Zabarwienie, -nia, *sn.* Färbung *f.*, Farbe *f.*; Schönfärberei *f.*

Zabarykadować, -duję, -wadem, *va. perf.* verbarrikadieren, verammeln, versperren.

Zabarykadowanie, -nia, *sn.* Verammeln *n.*, Versperren *n.*, Verbarrikadieren *n.*

Zabaryłować, -luje, -wadem, *va. perf.* in Fässer einpacken.

Zabatogować, -guje, -wadem; **Zabatożyć**, -że, -żyłem, *va. perf.* zu Tode prügeln, peitschen.

Zabawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* 1) Vergnügen *n.*, Zeitvertreib *m.*, Unterhaltung *f.*, Belustigung *f.*; — ta trwała cały tydzień diese Unterhaltung währte eine ganze Woche; służyć do -wy zum Zeitvertreib dienen; dla -wy der Belustigung wegen; — z tańcami Tanzunterhaltung *f.*, Tanzfränzchen *n.*; 2) Spiel *n.*; -wy dziecinne Kinderspiele.

Zabawiać, -wiam, -wiadem, I. *va. imperf.*; **Zabawić**, -wie, -wiłem, I. *va. perf.* 1) unterhalten, ergötzen, kurzweilen, amüsieren, die Zeit vertreiben; 2) aufhalten, zurückhalten; II. *vn.* verweilen, bleiben; — wie z granicą ze trzy tygodnie ich werde im Auslande gehen drei Wochen bleiben; III. — sie,

vr. sich unterhalten, amüsieren, ergötzen.

Zabawianie, **Zabawienie**, -nia, *sn.* Unterhalten *n.*, Amüsieren *n.*; Aufhalten *n.*, Zurückhalten *n.*; Verweilen *n.*, Bleiben *n.*

Zabawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; *dim.* **Zabaweczka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Spielzeug *n.*; 2) *dim.* von Zabawa.

Zabawność, -ści, *sing. tant. sf.* Unterhaltende(s) *n.*, Ergötlichkeit *f.*, Possierlichkeit *f.*

Zabawny, *adi.*; **Zabawnie**, *adv.* unterhaltend, ergötlich, possierlich, komisch, amüfant; wiesz, to -na historia wießt du, das ist aber eine amüsante Geschichte; to nie -wne, lecz smutne das ist nicht komisch, sondern traurig.

Zabazgrać, -gram, -grałem, *va. perf.* bestricheln.

Zabazgranie, -nia, *sn.* Bestricheln *n.*

Zabąknąć, -knę, -kłem, *va. perf.* etw. brummen.

Zabeczceć, -cze, -czalem, *vn. perf.* 1) zu blöfen anfangen; 2) in Weinen ausbrechen.

Zabezpieczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Zabezpieczyć**, -cze, -czyłem, *va. perf.* versichern, sicherstellen; -czyłem go na wypadek mej śmierci ich habe ihn auf den Fall meines Todes versichert; muszę wrzód siebie — ich muß zuerst mich selber sicherstellen; — sie, *vr.* sich versichern, sich sicherstellen, der Gefahr vorbeugen.

Zabezpieczanie, **Zabezpieczenie**, -nia, *sn.* Versicherung *f.*, Sicherstellung *f.*; — od pożaru Feuerversicherung; — od wypadku Unfallversicherung; — od włamania Einbruchversicherung; — dostawy na czas Lieferzeiterversicherung; — wartości Wertversicherung; — większej wartości Mehrversicherung.

Zabębnić, -nię, -niłem, *va. perf.* in die Trommel schlagen, zu trommeln anfangen, löstrommeln.

Zabiadać, -dam, -dałem, *va. perf.* zu wehklagen beginnen.

Zabicie, -cia; **Zabijanie**, -nia, *sn.* 1) Töten *n.*, Totschlag *m.*; oskarżony o -cie własnego brata des Totschlages an dem eigenen Bruder angeklagt; 2) Zuschlagen *n.*, Hineinschlagen *n.*

Zabić, -je, -łem, I. *va. perf.*; **Zabijać**, -jam, -jadem, I. *va. imperf.* 1) töten, totschlagen, erschlagen; nie -jaj du sollst nicht töten; -to go, już nie żyje man hat ihn getödt, er lebt nicht mehr; ust nie otworze, choćby mnie i — miano ich werde den Mund nicht öffnen, wenn man mich auch töten sollte; — czas die Zeit totschlagen; każde jego słowo mnie -ja jedes seiner Worte tötet mich; twoimi postępkami -jasz matkę i wpędzasz ją do grobu du bringst deine Taten tötest du deine Mutter und bringst sie ins Grab; taka praca mechaniczna -ja umysł solch eine mechanische Arbeit tötet den Geist; 2) — bydło das Vieh schlachten; 3) hinein-, zuschlagen, vernageln, verfeilen; — skrzynie die Kiste vernageln; — beczkę szpontem ein Faß zuspunden; — koniowi za żywo das Pferd vernageln, ihm den Nagel durch den Huf in den Fuß treiben; — koniu klin, cwięk w głowę jmnđm einen Nagel in den Kopf schlagen, jmnđm einen Hohn ins Ohr legen; 4) einschlagen; — jajem mleko Eier in die Milch einschlagen; 5) schlagen (im Kartenspiel); Stoß-; 6) -ty eingestrichelt; -ty Polak eingestrichelter Pole; -ta palka ein harter Kopf, ein schwer begreifender Mensch; II. — sie, *vr.* sich töten, den Tod finden.

Zabiedz, -biege, -biegłem, *vn. perf.*; **Zabiegać**, -gam, -gałem, *vn. imperf.* 1) verrennen, entgegenlaufen, entgegenkommen; -biegli mu droge sie verrannten ihm den Weg, kamen ihm entgegen; zbrojnie

-biegł nieprzyjacielowi drogę
gewaffnet lief er dem Feinde
entgegen, versperre er dem
Feinde den Weg; 2) weit lau-
fen, weit vordringen; Tatarzy
aż do Krakowa -biegli die Ta-
taren drangen bis nach Kra-
kau vor; 3) — o co sich um
etw. bemühen, nach etw. trach-
ten; 4) — czemu einer Sache
vorbeugen.

Zabieg, -u, *pl.* -i, *sm.* 1)
Bemühung *f.*, Trachten *n.*,
Streben *n.*; czynić -i, by
coś osiągnąć Schritte machen,
um etw. zu erreichen; nie
szczędzić -ów keine Bemü-
hungen scheuen; 2) Streiferei
f., Streifzug *m.*; 3) Zuflucht *f.*

Zabiegacz, -a, *pl.* -e, *sm.*
Streber *m.*, Schleicher *m.*; —
dziedzictwa Erbschleicher *m.*

Zabiegaczka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Streberin *f.*, Schleicherin
f. — dziedzictwa Erbschlei-
cherin *f.*

Zabieganie, Zabiegowa-
nie, -nia, *sn.* 1) Verrennen *n.*,
Entgegenlaufen *n.*, Verlaufen
n., 2) Bemühen *n.*, Bemü-
hung *f.*

Zabiegliwość, -ści, *sing.*
tant. sf. Betriebsamkeit *f.*, Be-
schlagenheit *f.*, Gewandtheit *f.*

Zabiegliwy, *adi.*; Zabie-
gliwie, *adv.* gewandt, betrieb-
sam, verschlagen.

Zabielać, -lam, -lałem, *va.*
imperf.; Zabielić, -le, -liłem,
va. perf. 1) weiß übertünchen,
weiß anmachen; 2) verjinnen.

Zabielenie, Zabielenie,
-nia, *sn.* Weißen *n.*, Über-
tünchen *n.*; Verjinnen *n.*

Zabieleć, -leję, -lałem, *vn.*
perf. sich mit weißer Farbe,
Blau überziehen, weiß wer-
den; weiß schimmern; — bie-
lały śnieżne szczyty gór die
schneebedeckten Bergspitzen
wurden sichtbar.

Zabieracz, -a, *pl.* -e, *sm.*;
1) Noche *f.*, Nocken *m.*,
Daumen *m.* (bei Maschinen);
2) Schaber *m.*, Kratzer *m.*;
— w tokarce Drehschleifen *n.*

Zabierać, -ram, -rałem, *I.*
va. imperf.; Zabrać, -biore,
-brałem, *I. va. perf.* 1) neh-
men, wegnehmen, entnehmen;

-brano mu cały majątek man
hat ihm das ganze Vermögen
weggenommen; po cichu -brał
swe manatki i umknął still
packte er seine sieben Sachen
und entfam; to mi za dużo
czasu -biera das nimmt mir
zu viel Zeit weg; ten stół
-biera za wiele miejsca dieser
Tisch nimmt zu viel Platz ein;
-bierz mnie ze sobą, gdy po-
jedziesz w podróż nimm mich
mit, wenn du auf Reisen
gehst; — wielu do niewoli
wiele gefangennehmen; 2) —
głos das Wort ergreifen, die
Stimme erheben; jeżeli i mnie
w tej sprawie głos — wolno
wenn es auch mir erlaubt
ist, in dieser Angelegenheit
das Wort zu ergreifen; 3) in
sich aufnehmen, mit sich fort-
reißen; 4) — z kim znajo-
mość, przyjaźń mit jmdm
Befanntschaft machen, Freund-
schaft schließen; — nogi za
pas się aus dem Staube
machen; II. — się, *vr.* 1) —
— się skąd się von wo fort-
machen, fortkommen, fort-
packen; -bieraj mi się w tej
chwili packe dich noch in diesem
Augenblick (fort); 2) — się
w drogę sich auf den Weg
machen; 3) — się do czego
etw. aufpassen, sich zu etw.
ansprechen, wozu schreiten, sich
an etw. machen; muszę się
nareszcie — do roboty ich
muß mich endlich an die
Arbeit machen; -brali się
na seryo do walki sie schickten
sich im Ernst zum Kampfe an;
-biore się do pieczenia ich werde
mich an den Braten machen;
-biera się na co es läßt sich zu
etw. an, es sagt sich an, es
scheint zu werden, es steht be-
vor; -biera się na ostrą zimę
es steht ein strenger Winter
bevor.

Zabieranie, Zabranie,
-nia, *sn.* Wegnehmen *n.*,
Fortnehmen *n.*, Mitnehmen
n.; Ergreifen *n.*; Ansetzen *n.*

Zabierzyny, -zyn, *plur.*
tant. sf. Algen *pl.*, Wasser-
pflanzen *pl.*

Zabijaka, -ki, *pl.* -ki, *sm.*
Rausbold *m.*

Zabijarnia, -ni, *pl.* -nie,
sf. Mörbergrube *f.*

Zabijatyka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Totschlägerei *f.*

Zabitka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Pfropfen *m.* in der Patrone.

Zabliźniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Zabliźnić,
-nię, -niłem, *va. perf.* ver-
narben, verheilen, heilen; rana
się już -nia die Wunde fängt
an zu heilen.

Zabliźnianie, Zabliźnie-
nie, -nia, *sn.* Vernarben *n.*,
Heilen *n.*, Heilung *f.*

Zabłąd, -błądu, *pl.* -błądy,
sm. Verirrung *f.*; Irrglau-
ben *m.*; Irrweg *m.*

Zabłądzenie, Zabłąka-
nie, -nia, *sn.* Verirren *n.*
Verirrung *f.*

Zabłądzić, -dzieć, -dziłem,
vn. perf. sich verirren; -dzi-
łem w lesie i drogi znaleź-
nie mogę ich habe mich im
Walde verirrt und kann den
Weg nicht finden.

Zabłąkać się, -kam, -ka-
łem, *vr. perf.* sich verirren,
sich verschlagen.

Zablocenie, -nia, *sn.* Be-
schmutzen *n.* mit Straßenkot.

Zablocić, -cę, -citem, *va.*
perf. mit Straßenkot be-
schmutzen; — się, *vr.* sich be-
schmutzen.

Zablocie, -cia, *sn.* ein
hinter Sümpfen und Morästen
gelegener Ort.

Zabłyśnąć, -snę, -snąłem;
Zabłyśzczeć, -szczę, -szcza-
łem, *vn. perf.* aufblitzen,
erglänzen, emporstrahlen; her-
vorstrahlen; — sła mi nadzie-
ja i znów znikła es ging mir
eine Hoffnung auf und ver-
schwand; i nam -śnie szcze-
ście auch uns wird ein Glücks-
stern aufgehen.

Zabłyśnięcie, Zabły-
szczenie, -nia, *sn.* Erglän-
zen *n.*, Hervorstahlen *n.*,
Aufblitzen *n.*, Aufgehen *n.*

Zabobon, -u, *pl.* -y, *sm.*
Aberglaube *m.*; pogański —
heidnischer Aberglaube; wie-
rzyć w -y abergläubisch sein.

Zabobonnica, -cy, *pl.* -ce,
sf. abergläubisches Weib.

Zabobonnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* abergläubischer Mensch.

Zabobonność, -ści, *sing.* *tant. sf.* abergläubisches Wesen.

Zabobonny, *adi.*; Zabobonnie, *adv.* abergläubisch.

Zaboleć, -leje, -lałem, *vn.* *perf.* plötzlich zu Schmerzen anfangen; gwałtownie go głowa -lała es ergriff ihn ein heftiger Kopfschmerz; głowa o to nie -li das wird keine Kopfschmerzen verursachen, das wird keine Schwierigkeiten machen.

Zabonować, -nuje, -wałem, *va. perf.* ver-, zubuhnen, den Stollen mit Brettern verdecken.

Zaborca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Eroberer *m.*, Räuber *m.*, Räuber *m.*, Ujurpator *m.*

Zaborowy, Zaborczy, *adi.*; Zaborczo, *adv.* Eroberungs-; durch Eroberung; system — Eroberungssystem *n.*

Zabość, -bode, -bodłem, *va. perf.* mit etw. Spitzigem hineinstecken; totstecken.

Zabój, -boju, *pl.* -boje, *sm.*; Zabójstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Mordschlag *m.*; na zabój auf Tod und Leben; zakochać się w kim na — sich in jmdm rasend verlieben.

Zabójca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Mordschläger *m.*, Mörder *m.*

Zabójczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Mordschlägerin *f.*, Mörderin *f.*

Zabójczy, *adi.*; Zabójczo, *adv.* tödlich.

Zabór, -boru, *pl.* -bory, *sm.* 1) Wegnahme *f.*, Entziehung *f.*, Raub *m.*, Anreißung *f.*; das mit Gewalt Weggenommenene; 2) Besitznahme *f.*, Eroberung *f.*, Besitzergreifung *f.*, Okkupation *f.*; po drugim -borze Polski nach der zweiten Teilung Polens; pod pruskim -borem in dem von Preußen annektierten Lande.

Zabraknąć, -kne, -kłem, *vn. perf.* mangeln, nicht ausreichen, nicht hinlangen; w drodze -kto mi pieniędzy unterwegs ging mit das Geld

aus; -kto obłożonym środków żywności den Belagerten gingen die Lebensmittel aus.

Zabrakować, -kuje, -wałem, *va. perf.* in den Brack werfen, ausgießen.

Zabraniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zabrónico, -nie, -niłem, *va. perf.* verbieten, untersagen, verweigern; -niono u nas pojedynków die Duelle wurden bei uns verboten; -niam ci przestąpić kiedykolwiek próg mojego domu ich verbiete dir je die Schwelle meines Hauses zu übertreten; nie-niam ci niczego ich verwehre dir gar nichts; -niono choremu wszelkie wzruszenia dem Kranken wurde jede Aufregung untersagt.

Zabranianie, Zabronienie, -nia, *sn.* Untersagen *n.*, Verbieten *n.*, Verwehren *n.*

Zabrnać, -brnę, -brnąłem, *vn. perf.* tief hineintreten; tief hineingeraten, versinken; sich vertiefen; -brnął w długi aż po uszy er geriet bis über die Ohren in Schulden — łatwo, ale wybrnąć trudno es ist leicht hineinzugeraten, aber schwer sich herauszuarbeiten; za dalekoś -brnął, już się cofnąć nie możesz du bist zu weit geraten, kannst nicht mehr zurück.

Zabrodzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* in die Furt hineinwaten.

Zabrodzić, -dnia, *pl.* -dnie, *sm.* Watnē *n.*, Zungen *n.*

Zabrona, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Verbot *n.*, Verwehren *n.*

Zabronować, -nuje, -wałem, *va. perf.* fertig eggen; eineggen.

Zabruździć, -źdże, -ździłem, *va. perf.* Furden ziehen.

Zabrudzać, -dzam, -działem; Zabrukiwać, -kuje, -wałem, *va. imperf.*; Zabrudzić, -dże, -dzilem; Zabrukać, -kam, -kałem, *va. perf.* beschmutzen, schmutzig machen.

Zabrudzanie, Zabrukiwanie, Zabrudzenie, Za-

brukanie, -nia, *sn.* Beschmutzen *n.*; Beschmutzung *f.*

Zabrukować, -kuje, -wałem, *va. perf.* pflastern.

Zabrukowanie, -nia, *sn.* Pflastern *n.*, Pflasterung *f.*; Pflaster *n.*

Zabrunatnić, -nie, -niłem, *va. perf.* braun färben, bräunen.

Zabryzgać, -gam, -gałem, *va. perf.* bespritzen; cały błotem -gany ganz mit Straßentot bespritzt.

Zabryzganie, -nia, *sn.* Bespritzen *n.*

Zabrzakać, -kam, -kałem; Zabrzakać, -kuje, -knąłem, *vn. perf.* losklimpfern, zu klimpfern anfangen.

Zabrzeg, -v, *pl.* -i, *sm.*; Zabrzeże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* jenseitiges Ufer.

Zabrzeżny, *adi.* jenseitig. Zabrzeżysty, *adi.* steil-, hochuferig.

Zabrzmieć, -brzmieć, -brzmiałem, I. *vn. perf.* ertönen, erschallen, erklingen; -brzmiały organy die Orgel ertönte; głos wodza -brzmiał donośnie laut ertönte die Stimme des Feldherrn; -brzmiała trąba wojeuna das Kriegshorn erschallte; -brzmiały smutno dzwony dumpf und bang ertönte das Glockengeläute; -brzmi mu w obu uszach es wird ihm in beiden Ohren gellen; II. *va. perf.* ertönen, erschallen, erklingen machen.

Zabrzmienienie, -nia, *sn.* Erklingen *n.*, Ertönen *n.*, Erschallen *n.*

Zabuachać, -cham, -chałem; Zabuchnąć, -chne, -chnąłem, *vn. perf.* 1) zu Tode pusten, auslöschten, ersticken; 2) aufblasen, aufblähen, aufschwellen.

Zabudować, -wy, *pl.* -wy, *sf.*; Zabudowanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* mehrere Gebäude, Gebäudekomplex *m.*; -nia gospodarskie Wirtschaftsbauwerke *pl.*

Zabudować, -duje, -wałem, *va. perf.* verbauen, Gebäude aufstellen; — się, *vr.*

viele Gebäude bekommen, mit Gebäuden besetzt werden; sich (ein Heim, einen Gebäudekomplex) aufbauen; sich anbauen.

Zabudowanie, -nia, *sn.* 1) = Zabudowa; 2) Verbauen *n.*

Zabując się, -jam, -jałem, *vr. perf.* taumeln, schwelgend, träumend wohnen geraten, sich fortreißen lassen.

Zaburzczyć, -czę, -czałem, *vn. perf.* knurren, herausknurren, einen murrenden Ton von sich geben.

Zaburtować, -tuje, -wałem, *va. perf.* fest anschnüren, fest anknüpfen.

Zaburzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zaburzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* aufrühren, in Verwirrung, Unruhe, Walsung bringen, Aufruhr erregen, stürmisch machen.

Zaburzanie, Zaburzenie, -nia, *pl. -nia, sn.*; Zaburka, -ki, *pl. -ki, sf.* Verwirrung *f.*, Unruhe *f.*, Wallung *f.*, Aufruhr *m.*, Sturm *m.*; Unruhestiftung *f.*; -nie wewnątrz kraju die Unruhen im Innern des Landes.

Zabyć, -byję, -byłem, *va. perf.*; Zabywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* vergessen, sich aus dem Sinne schlagen.

Zabytek, -tku, *pl. -tki, sm.* Überrest *m.*, Überbleibsel *n.*; — przeszłości Überbleibsel der Vergangenheit; -tki pogańskie heidnische Überbleibsel; -tki literackie tej epoki die Literaturdenkmäler dieser Epoche.

Zabzdurzenie, -nia, *sn.* Verwirren *n.*; Beschwindeln *n.*

Zabzdurzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* verwirren; beschwindeln; durch Fäseleien betäuben.

Zacapić, -pię, -pałem, *va. perf.* ertrappen, erschaffen, erwischen.

Zacapienie, -nia, *sn.* Ertrappen *n.*, Erschaffen *n.*, Erwischen *n.*

Zacembrować, -bruję, -wałem, *va. perf.* verzimmern, auszimmern.

Zacenić, -nię, -niłem, *va.*

perf. vorschlagen, den Preis angeben, fordern, bestimmen.

Zacenie, -nia, *sn.* Preisbestimmung *f.*, Vorschlag *n.*

Zacerować, -ruję, -wałem, *va. perf.* stopfen, ausbessern; — pończochy Strümpfe stopfen.

Zacrowanie, -nia, *sn.* Stopfen *n.*, Reparieren *n.*

Zachacie, -cia, *sn.* Platz *m.* hinter einer Hütte.

Zachcenie, Zachciewanie, -nia, *sn.*; Zachcianka, -ki, *pl. -ki, sf.* Gelüst *n.*, Gelüsten *n.*, Begehren *n.*; czynił zadość wszystkim swoim -kom er befriedigte alle seine Gelüste.

Zachcieć, -cę, -ciałem, *va. perf.*; Zachciewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* gelüsten, begehren, Lust auf etw. haben, Lust auf etw. bekommen, mögen; -chciałeś du möchtest wohl; — sie, *vr. def.* ein Lüstchen bekommen, gelüsten, begehren; strasznie mi się śmiać -chciało es ergriff mich eine große Lust; czego się tobie wszystkiego nie -chciewa maś du nicht alles haben möchtest; choremu często -chciewa się niemożliwych rzeczy den Kranken gelüftet es oft nach unmöglichen Sachen.

Zachęcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zachęcić, -cę, -ciłem, *va. perf.* aufmuntern, anregen, anfeuern, animieren; to go powianno — do pracy daß sollte ihn zur Arbeit aufmuntern; pochwała -ca dzieci do nauki daß Lob feuert die Kinder zum Lernen an; -cony dobrym przykładem durch das gute Beispiel angeregt; — kogo do siebie jmnđu für sich gewinnen.

Zachęcanie, Zachęcenie, -nia, *sn.* Aufmuntern *n.*, Anregen *n.*, Anfeuern *n.*

Zachęta, -ty, *pl. -ty, sf.*; *dim.* Zachętka, -ki, *pl. -ki, sf.* Aufmunterung *f.*

Zachlapać, -pię, -pałem; Zachlastać, -tam, -tałem, *va. perf.* beschlumpfern; beschütten, anschütten.

Zachlapanie, Zachlastanie, -nia, *sn.* Beschlumpfern *n.*

Zachlusnąć, -nę, -snąłem, *va. perf.* ins Rasse schlagend bespritzen; *vn. perf.* aufglücken (von Flüssigkeiten), laut plätschern.

Zachładzać, -dzam, -dząłem, *va. imperf.*; Zachłodzić, -dżę, -dziłem, *va. perf.* etw. kühl machen, abkühlen.

Zachładzanie, Zachłodzenie, -nia, *sn.* Abkühlen *n.*

Zachłanny, *adi.*; Zachłannie, *adv.* gierig.

Zachlostać, -stam, -stałem, *va. perf.* zu Tode prügeln.

Zachlysnąć się, -nę, -snąłem, *vr. perf.* sich verschlucken, sich verfrühen.

Zachłyśnięcie, -cia, *sn.* Verschlucken *n.*, Verfrühen *n.*

Zachmielić, -ię, -liłem, *va. perf.* mit Hopfen anmachen.

Zachmurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zachmurzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* bewölken, verfinstern, mit Wolken überziehen; -rzył czolo, zmarszczył brew er verfinsterte die Stirn, zog die Brauen zusammen; — się, *vr.* sich verfinstern, sich bewölken, sich mit Wolken überziehen; czemuś się tak -rzył? warum hast du dein Gesicht so verfinstert? niebo się -rza der Himmel fängt an, sich zu bewölken.

Zachmurzanie, Zachmurzenie, -nia, *sn.* Bewölken *n.*, Bewölkung *f.*, Verfinstern *n.*, Verfinsternung *f.*

Zachodni, *adi.*, Zachodnio, *adv.* westlich, Westens; -dnie kraje die westlichen Länder.

Zachodnik, -a, *sing. tant. sm.* Westwind *m.*

Zachodzenie, -nia, *sn.* Untergehen *n.*, Hingehen *n.*; — w głowę Nachdenken *n.*

Zachodzić, -dżę, -dziłem, *I. vn. imperf.*; Zająć, -dę, -szłem, *I. vn. perf.* 1) hinter jmnđu, hinter etw. gehen; słońce -szło za chmury die Sonne hat sich hinter die Wolken gezogen; -szedł za drzewo, by się ukryć er ging hinter den Baum, um sich zu

verstecken; 2) untergehen; gwiazda jego -chodzi sein Stern geht unter; 3) wohin gelangen, hinkommen, einen Ort erreichen, -szli aż w głąb kraju sie gelangten bis tief in das Land hinein; zajdzie- my tam jeszcze przed wiezorem wir werden noch vor Abend dorthin gelangen: nie zajdę tak daleko ich bin nicht im stande, so weit zu gehen; dalekoś już -szedł w twojej pracy? bist du schon in deiner Arbeit weit vorgeschritten? za daleko -szedłem, cofnąć się już nie mogę ich bin schon zu weit gegangen, ich kann nicht mehr zurücktreten; 4) — w ciąży schwanger werden; 5) — w głowę się den Kopf zerbrechen, nachsinnen, nachdenken; 6) — komu in den Weg kommen, in die Quere treten; radzę ci, nie -chodź mu w drogę ich rate dir, komme ihm nicht in den Weg; — kogo z tyłu jmnndn in den Rücken fallen; 7) — do kogo jmnnd besuchen; — do panny einem Fräulein den Hof machen; 8) eintreten, vorkommen, entstehen; musiało zajść coś nadzwyczajnego es hat etw. Außergewöhnliches vorkommen müssen; co -szło między wami? was ist zwischen euch vorgefallen? -szła między nami sprzeczka ein Streit ist zwischen uns vorgefallen; -szła ważna zmiana eine wichtige Änderung ist eingetreten; -chodzi tu jakaś pomyłka hier maklet irgend ein Irrtum; wielka jedynakże -chodzi różnica między nimi es ist aber zwischen ihnen ein großer Unterschied; -szło nieporozumienie es ist ein Mißverständnis entstanden; 9) bedecken, überziehen, unterlaufen; krwιά -szły oczy die Augen waren mit Blut unterlaufen; oczy -szły mgłą die Augen wurden trüb; oczy mu -szły bielmem er hat das Augenlicht verloren, er hat den Star; 10) — kogo jmnndn überlisten, ihn ansühren, ihn hinter's Licht süh-

ren; II. — się, *vr.* = Zanosić się.

Zachodzisty, *adi.* weit hineingehend.

Zachorować, -ruje, -wałem, **Zachorzeć**, -rzeję, -rzałem, *vn. perf.* krank werden, erkranken; -wał ciężko ze wzruszenia er erkrankte schwer vor Aufregung.

Zachować, -wam, -wałem, I. *va. perf.*; **Zachowywać**, -wuje, -wałem, I. *va. imperf.* 1) aufbewahren, aufheben, bewahren, erhalten, halten, behalten; — co na przyszłość etw. für die Zukunft aufbewahren; — co w pamięci etw. im Gedächtnis behalten; — komu życie jmnndm das Leben erhalten, retten; — kogo od szkody jmnndn vor Schaden bewahren; od takiej zony -waj mnie Boże vor so einer Frau soll mich Gott behüten; -waj Boże! Gott bewahre! Gott behüte! -waj to w sekrecie halte es geheim; 2) beobachten, erfüllen; surowo — posty przez kościół nakazane streng die von der Kirche vorgeschriebenen Fasten beobachten, (ein)halten — stare zwyczaje alte Sitten beobachten; II. — się, *vr.* 1) sich erhalten; zwyczaj ten -wał się aż do naszych czasów dieser Brauch hat sich bis auf unsere Zeit erhalten; ogień w popiele długo się -wuje das Feuer erhält sich lange in der Asche; 2) sich benehmen, sich auführen, sich verhalten; nie umiesz się w towarzystwie — du weißt dich nicht in Gesellschaft zu benehmen; -wuj się przyzwoicie benimm dich anständig; jak się -wywał podezas rozprawy? wie hat er sich während der Verhandlung benommen? jak się wobec tego -wuje? wie verhält er sich dazu?

Zachowanie, **Zachowywanie**, -nia, *sn.* 1) Bewahren n., Aufheben n., Erhalten n., Behalten n.; 2) Beobachten n., Erfüllen n.; 3) Benehmen

n., Verhalten n., Betragen n., Auführen n., Umgang m.

Zachowawca, -cy, *pl. -cy, sm.* 1) Bewahrer m., Erhalter m., Erretter m.; 2) Konserwative(t) m.

Zachowawczość, -ści, *sing. tant.* Konservatismus m., konservatives Wesen.

Zachowawczy, *adi.*; **Zachowawczo**; *adv.* Erhaltungss=, Bewahrungss=, erhaltend, konservativ; instynkt (samo)— Selbsterhaltungstrieb m.

Zachód, -odu, *pl. -ody, sm.* 1) Westen m.; **Dziśnnt m.** (Gegenlag: Orient); lud na -odzie powstanie do walki das Volk im Westen wird sich zum Kampfe erheben; 2) Untergang m.; — słońca Sonnenuntergang; 3) Geschäftigkeit *f.*, Mühe *f.*, Bemühen n.; **Veranstaltung** *f.*, **Arbeit** *f.*; wymaga to wiele -odu das verlangt viel Mühe; wiele bedziesz miał -odu du wirst dich recht bemühen müssen; nie rób sobie darmo -odu bemühe dich nicht umsonst; za jednym -odem in einem Zug, zugleich; za jednym -odem dwie rzeczy zrobić mit einer Klappe zwei Fliegen totschlagen.

Zachówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Konserve *f.*

Zachrapać, -pię, -pałem, *vn. perf.* zu schnarchen anfangen.

Zachrobotać, -tam, -tałem, *vn. perf.* zu rasseln anfangen.

Zachromać, -mam, -małem, *vn. perf.* lahm werden.

Zachronić, -nię, -niłem, *va. perf.* wohin bergen, verwahren.

Zachrupnąć, -ne, -nałem, *vn. perf.* anfangen zu knirschen; ein knirschendes Geräusch von sich geben.

Zachrypnąć, -pnę, -plem, *vn. perf.* heiser werden.

Zachrypnięcie, -cia, *sn.* Heiserkeit *f.*

Zachrzęściec, -ścieje, -ścieciem, *vn. perf.* zu rasseln anfangen, ein rasselndes Geräusch von sich geben.

Zachuchać, -cham, -chalem, *va. perf.* anhaufen.

Zachwalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zachwalić, -le, -liłem, *va. perf.* anpreisen; — swój towar seine Ware anpreisen.

Zachwalanie, Zachwalenie, -nia, *sn.* Anpreisen *n.*

Zachwaszczać, -szczam, -szczałem, *va. imperf.*; Zachwascić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* mit Unkraut bewachsen, bewildern lassen.

Zachwiał, -chwiałe, -chwiałem, *va. perf.*; Zachwiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* erschüttern, wanken, schwanken machen; to -chwiało moje dotychczasowe zaufanie do niego das hat mein bisheriges Vertrauen zu ihm erschüttert; stanowisko ministra jest -chwiane die Stellung des Ministers ist erschüttert; to -chwiało jego stałość das hat seine Beständigkeit wankend gemacht; — się, *vr.* erzittern, anfangen zu wanken, zu wackeln; -chwiała się i upadła sie wankte und fiel nieder.

Zachwianie, Zachwiewanie, -nia, *sn.* Erschüttern *n.*, Erzittern *n.*, Schwanken *n.*, Wanken *n.*

Zachwycać, -cam, -całem, *I. va. imperf.*; Zachwycić, -cę, -ciłem, *I. va. perf.* 1) ergreifen, anpacken, empfangen; 2) — czego etw. erwischen, von etw. angestekt werden, ergriffen werden; 3) entzücken, bezaubern; — cał wszystkim swoim śpiewem er entzückte alle durch seinen Gesang; -cająca osoba eine entzückende Person; *II.* — się, *vr.* entzückt, bezaubert sein, bewundern; nie wiedział, czy ganić czy też się -cać er mußte nicht, ob er tadeln oder aber bewundern solle.

Zachwycenie, Zachwycenie, -nia, *sn.* 1) Ergreifen *n.*, Anpacken *n.*, Erwischen *n.*; 2) Entzücken *n.*; 3) Ekstase *f.*, Starrsucht *f.*

Zachwyt, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Entzücken *n.*, Bewundern

n.; 2) Verzückung *f.*, 3) Ekstase *f.*, Katalepsie *f.*

Zachychotać, -tam, -tałem, *vn. perf.* zu sichern anheben.

Zachychotanie, -nia, *sn.* Richern *n.*

Zachylać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zachylić, -le, -liłem, *va. perf.* hinunterbeugen, — biegać, —senka.

Zaciąć, -tnę, -ciałem, *I. va. imperf.*; Zaciąć, -nam, -nałem, *I. va. perf.* 1) verschneiden, einschneiden, einschneiden; — żyła die Ader öffnen, aufhauen; — sobie nagniotek sich das Hühnerauge mundschneiden; — sobie palec sich beim Schneiden den Finger verlegen; — ołów, pióro den Bleistift spitzen, die Feder schneiden; 2) anpeitschen, anreizen, anspornen; — konie die Pferde anpeitschen; 3) — zęby die Zähne zusammenpressen, aufeinanderbeißen; 4) abschlagen; 5) — kamień den Stein zu behauen anfangen; 6) — na co sich einer Unart ergehen, eine Gewohnheit haben; 7) — co etw. mit Lust und flink machen; *II.* — się, *vr.* 1) sich spießen, sich einstemmen, sich schwer aufmachen; 2) stottern, in der Rede stecken bleiben; 3) hartnäckig sein, beharren, sich verbeißen; — się w złosci er beharrte im Zorne; 4) die Treadschüre ans Treadtau festbinden.

Zaciąć, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Heranziehen *n.*; Anzug *m.*, Frondienst *m.*, Scharwerk *n.*; 2) Aushebung *f.*, Werben *n.*; woly od -u dienstfrei; geworbene Mannschaft; czynić -i Mannschaften werben, rekrutieren; — warty Aufziehen *n.* der Wache; 3) Handel *m.*, Streitigkeit *f.*; 4) Star *m.*, Starhaut *f.* bei den Tieren.

Zaciagać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Zaciągnąć, -gnę, -gnąłem, *va. perf.* 1) hinziehen, hinschleppen, mitziehen, miterschleppen, verleiten, verlocken; -gnął go do złego towarzystwa er hat ihn in schlechte Ge-

sellschaft gezogen; jeden konie nie -gnie tego pod górę ein Pferd wird das nicht hinaufschleppen; 2) zuziehen, zusammenziehen; — firanki die Vorhänge zuziehen; — węzeł den Knoten zusammenziehen; — osnowę das Gerüst auf dem Weberstuhl aufziehen; — trzewiki die Schuhe schnüren; 4) werben, ausheben; 5) — wartę Wache aufziehen; 6) aufnehmen, übernehmen, eingehen, machen; — długi Schulden kontrahieren, Anleihen, aufnehmen; — obowiązki na siebie Pflichten auf sich nehmen; — dług na dom das Haus mit einer Hypothek belasten; 7) — kogo w co jmnud in etw. verwickeln, hineinziehen; *II.* sie, *vr.* 1) sich bedecken, sich zuziehen; te firanki -gają się za pomocą sznurka diese Vorhänge werden mittels einer Schnur zugezogen; niebo -ga się chmurami der Himmel bedeckt sich mit Wolken; 2) sich bis wohin schleppen; nie mam sił, do domu już się nie -gnę ich habe keine Kräfte, ich werde mich nicht bis zum Hause schleppen können; 3) sich in die Länge ziehen, sich verschleppen; sprawa się -gnęła i końca jej niema die Sache hat sich verschleppt und sie nimmt kein Ende; 4) — się do wojska sich anwerben lassen; 5) -ga się na co es ist etw. im Zuge; 6) — się dymem beim Tabakrauchen den Rauch schlucken, tief einziehen *n.*

Zaciąganie, -nia; Zaciągnięcie, -cia, *sn.* Einziehen *n.*, Mitziehen *n.*, Zuziehen *n.*, Werben *n.*, Aufnehmen *n.*, Eingehen *n.*

Zacichać, -cham, -chałem, *vn. imperf.*; Zacichnąć, -chnę, -chnąłem, *vn. perf.* still werden, verstummen.

Zaciec, -ciekę, -ciekłem, *I. vn. perf.*; Zaciekać, -kam, -kałem, *I. vn. imperf.* 1) hineinrinnen, hineinfließen; hineinlecken, hineinregnen; 2)

anlaufen, sich entzünden, unterlaufen; II. — sie, *vr.* 1) schnell rennen, sich verlaufen, den Anlauf nehmen; 2) sich vertiefen, sich hineinreißen lassen.

Zaciecz, -y, *pl.* -e, *sf.* Austritt *m.* des Wassers.

Zacieczanie, Zacieczanie, -nia, *sn.* Einleiten *n.*; Einregnen *n.*; Anlaufen *n.*

Zaciekawiać, -wiam, -wiam, *va. imperf.*; Zaciekawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* neugierig machen, Neugierde erregen.

Zaciekawianie, Zaciekawienie, -nia, *sn.* Neugier *f.*

Zaciekłość, -ści, *sing. tant. sf.* Verbissenheit *f.*, Wut *f.*; Ungeftüm *n.*, Losstürmen *n.*

Zaciekły, *adi.*; Zaciekłe, *adv.* verbissen, ungeftüm, aufgebracht, erzürnt, ergrimmt; -kła złość wütender Zorn, Grimm *m.*

Zaciekem, -mku, *pl.* -mki, *sm.* finsterner Ort.

Zaciekma, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Star *m.*

Zaciekniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zacieknić, -nie, -niłem, *va. perf.* verfinstern, verbunkeln.

Zacieknianie, Zacieknienie, -nia, *sn.* Verbunkeln *n.*, Verfinstern *n.*

Zacieknieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* sich verbunkeln, verbunkelt, verfinstert werden.

Zacieniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zacienić, -nie, -niłem, *va. perf.* beschatten, über Schatten.

Zacienianie, Zacienienie, -nia, *sn.* Über Schatten *n.*, Beschatten *n.*

Zacienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* schattiges Plätzchen, Laube *f.*, Laubhütte *f.*

Zacier, -u, *pl.* -y, *sm.* Maische *f.*

Zacierać, -ram, -rałem, *I. va. imperf.*; Zatrzeć, -trę, -tarłem, *I. va. perf.* 1) verweichen, wegreiben, verreiben, zu verdecken suchen, vertilgen; starać się — wszystkie ślady alle Spuren zu vertilgen trachten; — pismo die Schrift verreiben; — plamę na

murze den Schmutz an der Wand verreiben; 2) reiben; — ręce z zadowolenia die Hände vor Vergnügen reiben; 3) verreiben, hineinreiben; maścić — kaszkę jajami das Gerstel mit Eiern einreiben; 4) — z kim sich an jmdm reiben, mit jmdm anbinden; II. — sie, *vr.* sich verreiben, verschwinden; już mi się do kalkiem-tarło w pamięci das hat sich schon in meinem Gedächtnis verweicht, das ist meinem Gedächtnis schon ganz entschwunden; z czasem wszelka różnica się -ra (-trze) mit der Zeit verschwindet (wird verschwinden) jeder Unterschied.

Zacieranie, -nia; Zatarcie, -cia, *sn.* Verreiben *n.*, Verschwinden *n.*; Verreiben *n.*, Vertilgen *n.*; Einreiben *n.*, Reiben *n.*

Zacierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Reibebrett *n.* der Mauer; 2) Mehlsuppe *f.*, Klackermus *n.*, Giergraupe *f.*

Zacierańca, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; Zacierańnik, -a, *pl.* -i, *sf.* Maischbottich *m.*

Zacierań, *adi.* vermaischartig, Maisch-.

Zacierać, -u, *pl.* -y, *Drumys* (Gewürzrinde einer Magnoliengattung).

Zacierpieć, -pie, -piałem, *vn. perf.* leidend ertragen, länger erdulden.

Zacieszniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zaciesznić, -nie, -niłem, *va. perf.* ver schmälern, einengen, verengen, beengen; ta okoliczność -sniła węzeł przyjaźni infolge dieses Umstandes gestaltete sich das Freundschaftsverhältnis noch inniger.

Zaciesznianie, Zaciesznienie, -nia, *sn.* Beengen *n.*, Berengen *n.*

Zacietrzewić się, -wie, -wiłem, *va. perf.* sich verböhsen, verbeissen.

Zacietrzewienie, -nia, *sn.* Verbohsen *n.*, Verbeissen *n.*

Zaciecie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* 1) = Zacianie; 2) Schneid *m.*, Berve *f.*; 3) Grundzug

m.; czop z -ciem Verjagung *f.*, Buhnloch *n.*

Zacigłość, -ści, *sing. tant. sf.* Halsstarrigkeit *f.*, Eigensinn *m.*, Störrigkeit *f.*; takiej -ści się po tobie nie spodziewałem ich hätte solch eine Störrigkeit von dir nicht erwartet.

Zacieły, *adi.*; Zaciecie. *adv.* störrig, unbeugsam, starrsinnig, unerbittlich, hartnäckig; — w gniewie starrsinnig in seinem Zorn beharrend; -ta nienawisć verbissener Haß; los mnie -cie przesładuje unerbittlich verfolgt mich das Schicksal.

Zacigzać, Zaciązać, -zam, -załem, *vn. imperf.*; Zacieżyć, Zaciążyć, -że, -żyłem, *vn. perf.* zur Last werden, schwer fallen, lasten; -żyły ci, zdaje się, twoje obowiązki deine Pflichten sind dir, scheint es, lästig geworden.

Zacieżec, -że, -załem, *vn. perf.* schwer werden.

Zacieżnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Söldner *m.*; Rekrut *m.*, angeworbener Soldat.

Zacieżny, *adi.* Scharverks, Miets-, -ne wojsko Miets-, Solbtruppen.

Zacinać, -nia; Zaciecie, -cia, *sn.* Verschneiden *n.*, Einschneiden *n.*; Spießen *n.*, Steckenbleiben *n.*

Zacios, -u, *pl.* -y, *sm.* Anhieb *m.*, Versekung *f.*

Zaciosać, -sam, -sałem, *va. perf.*; Zaciosywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* anhauen, zuhauen, zuspitzen.

Zaciosanie, Zaciosywanie, -nia, -nia, *sn.* Anhauen *n.*, Zuhauen *n.*, Zuspitzen *n.*

Zaciskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Zaciśnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* zusammenbrücken, zusammenpressen, zubrücken; -nał usta, by jęku z siebie nie wydać er preßte die Lippen zusammen, um keinen Schmerzensston von sich zu geben; -nał otwór żyły, by krew nie płynęła er drückte die Öffnung der Ader zusammen, damit das Blut nicht fließe; — pięści die Fäuste ballen.

Zaciskanie, -nia, *Zacisnąć*, -cia, *sn.* Zusammenpressen *n.*, Zusammendrücken *n.*; Ballen *n.*

Zaciszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; **Zaciszyć**, -sze, -szyłem, *va. perf.* still machen, stillen, beruhigen.

Zacisze, -sza, *pl. -sza, sn.* stiller, ruhiger Ort, Abgeschiedenheit *f.*, Einsamkeit *f.*, Zurückgezogenheit *f.*; — domowe Häuslichkeit *f.*; — klasztorne die stille Einsamkeit des Klosters; *z -sza* aus der Verborgenheit, aus dem Hinterhalt; *w -szu* im Verborgenen, im Stillen.

Zacklić się, -kle, -kliłem, *vr. perf.* anfangen übel zu werden.

Zacnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* edel, trefflich werden.

Zacność, -ści, *sing. tant. sf.* Trefflichkeit *f.*, Adel *m.*, Vornehmheit *f.*, Achtbarkeit *f.*, Ehrlichkeit *f.*; vornehme Abstammung.

Zacny, *adi.*; **Zacnie**, *adv.* achtbar, ehrwürdig, ehrbar, edel, vornehm, angesehen; *z -cnej rodziny* aus einer ehrbaren Familie; — *postępek* eine edle Tat.

Zacofać, -fam, -fałem, *va. perf.* zurückdrängen; — *się*, *vr.* zurückgreifen, Rückschritte machen, reaktionär werden.

Zacofaniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Rückschrittlern *m.*, Reaktionsär *m.*

Zacofany, *adi.*; **Zacofanie**, *adv.* rückschreitend, borniert, reaktionär.

Zacuchnąć, -chne, -chnąłem, *vn. perf.* stinkig werden, anfangen zu stinken.

Zacucić, -ce, -ciłem, *va. perf.* an-, erregen.

Zacukrować, -kruje, -wałem, *va. perf.* mit Zucker anmachen, verjüchern.

Zacumować, -muje, -wałem, *va. perf.* das Weidenseil am Ende zubinden.

Zacyrklować, -kluje, -wałem, *va. perf.* mit dem Birfel abreißen.

Zacz, statt *za co* wofür; *co* — was für einer.

Zaczajać się, -jam, -jałem, *va. imperf.*; **Zaczaić się**, -je, -iłem, *vr. perf.* sich auf die Lauer legen; auf der Lauer liegen, aufauern.

Zaczajanie, **Zaczajenie**, -nia, *sn.* Aufauern *n.*

Zaczarować, -ruje, -wałem, *va. perf.* verzaubern, bezaubern; behexen; -*wany król* — wicz ein verzauberter Königssohn; *pałac -wany* ein verzaubertes Schloß; *broń -wana* eine verhexte Waffe.

Zaczarowanie, -nia, *sn.* Verzauberung *f.*, Verzaubern *n.*, Bezaubern *n.*, Behexen *n.*

Zaczać, -cznę, -cznąłem, *I. va. perf.*; **Zaczynać**, -nałem, *I. va. imperf.* 1) anfangen, anheben, beginnen; *gdą co -czniesz, skończysz* po-winienies wenn du etw. anfängst, solltest du es auch fertig machen, wer *A* sagt, muß auch *B* sagen; — *pisac* zu schreiben anfangen; -*cznąłem* malować jej portret *id* habe ihr Bild zu malen begonnen; *czyś -cznął tę pracę?* hast du diese Arbeit angefangen? — *rozmowę* od czego die Rede mit etw. beginnen; *tyś pierwszy -cznął a za tobą* poszli *i inni* du warst der erste, der angefangen hat, und die anderen sind dir gefolgt; -*cznął* całkiem małymi srodkami *er* fing mit ganz kleinen Mitteln an; -*cznął się* twożyć *man* fing an zu fürchten; *nie* *wiem jak* — *id* weiß nicht, wie *id* anfangen soll; -*nasz dzień śmiechen*, a *skończysz* *placow* den Tag beginnst du mit *Zac*hen und wirst *id* mit *Weinen* beschließen; *deszcz -na padać* es fängt an zu regnen; 2) — *z kim* mit *imndm* einen Handel, einen Streit anfangen; *radzę ci*, *nie -naj z nim*, *bo źle* na *tem wyjdiesz* *id* rate dir, *suche* mit *idm* keinen Streit, denn du wirst dabei schlecht fahren; *nie -naj zow mna*, *bo* *będziesz* *zadowol* reizt mich nicht, denn du wirst es bereuen; 3) — *co*

etw. frisch anfangen, anstechen, öffnen, anziehen, anreißen; — *bezcke śledzi* die *Tonne* *He-*ringe anstechen; — *bezcke piwa* das *Faß* *Bier* anstechen; — *sążeń drzewa* die *Klaster* *Holz* anreißen; *II.* — *się*, *vr.* anfangen, beginnen, anheben; *przedstawienie już się -cznął* die *Vorstellung* hat schon begonnen; *cała historia -na się* *znowu* die *ganze* *Geschichte* fängt von neuem an; *choroba -cznął* *się* *od wymiotów* die *Krankheit* fing mit *Er-*brechen an; *bitwa się -na* die *Schlacht* fängt an; -*na się* *ściemniać* es fängt an zu dunkeln; *od tego wypadku -na się* *nowa era* *w histo-*ryi *von diesem Ereignis* hebt eine *neue* *Ära* *in der* *Geschichte* an.

Zaczekać, -kam, -kałem, *vn. perf.* warten, erwarten; ein wenig warten; — *na kogo* jemandes, auf *imndn* warten, harren; -*kaj choć* *chwilę* *warte* wenigstens *einigen* *Augenblick*; *czy* *nie* *możesz* — *tu aż* *do* *mego* *po-*wrotu? *kannst* *du* *hier* *nicht* *bis* *zu* *meiner* *Rückkehr* *warten?*

Zaczekanie, -nia, *sn.* Warten *n.*

Zaczepiac, -piam, -piałem, *I. va. imperf.*; **Zaczepić**, -pię, -piłem, *I. va. perf.* 1) anhaften, anbinden; 2) an *kogo* *imndn* angreifen, mit *imndm* anbinden, mit *idm* Handel suchen; *idm* ansprechen; *dopóki* *mnie* *nie -piają*, *zacho-*wuję *się* *spokojnie* *so-*lange *man* *mit* *mir* *keine* *Handel* *sucht*, *verhalte* *id* *mich* *ruhig*; -*piony*, *musiałem* *się* *bronić* *angegriffen*, *muşte* *id* *mich* *verteidigen*; *nie -piaj* *na* *ulicy* *nieznajomych* *ci* *osób* *spric* *auf* *der* *Gasse* *keine* *der* *fremden* *Personen* *an*; *pierwszy* *maie* *-pił* *er* *hat* *mich* *zuerst* *angefprochen*; *II.* — *się*, *vr.* hängen bleiben, sich anhängen; -*piła* *się* *suknia* *o* *gwóźdź* *i* *całkiem* *ja* *roz-*darta *się* *blieb* *mit* *dem* *Kleide* *an* *einem* *Nagel* *hängen* *und* *hat* *es* *ganz* *gerissen*.

Zaczeplianie, Zaczeplenie, -nia, *sn.* Anhaften *n.*; Anbinden *n.*, Angreifen *n.*; Ansprechen *n.*

Zaczeplka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Angriff *m.*, Herausforderung *f.*, Anlaß *m.* zum Streit; szukać -ki Händel suchen; -kę dać Anlaß zum Streite geben.

Zaczeplnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Guilandina (Pflanze)

Zaczeplnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Händelsucher *m.*, Händelstifter *m.*

Zaczeplny, *adi.*; Zaczeplnie, *adv.* angreifend, Angriff=, offensiv; -na wojna Angriffskrieg *m.*; -na strona angreifender Teil; przymierze -ne Offenstübündnis *n.*; -no odporne przymierze Schutz- und Truchbündnis *n.*; -nie działać offensiv verfahren, vorgehen.

Zaczerniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zaczernić, -nie, -niłem, *va. perf.* schwärzen, über schwärzen.

Zaczernianie, Zaczernienie, -nia, *sn.* Schwärzen *n.*, über schwärzen *n.*

Zaczernieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* schwarz anlaufen, schwarz werden; schwarz schimmern; coś -niało w oddali etw. Dunkles wurde in der Ferne sichtbar.

Zaczernić, -ni, *pl.* -nie, Melastoma (Pflanze).

Zaczernić, -nieję, -niałem, *va. perf.* schöpfen, woraus schöpfen; erlangen (bibl.).

Zaczernianie, -nia; Zaczernięcie, -cia, *sn.* Schöpfen *n.*

Zaczerniwić, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* hart, alt=baden werden.

Zaczernić, -nieję, -niałem, *va. imperf.*; Zaczernić, -nieję, -niałem, *va. perf.* wurmig, wurmfressig machen; — sie, *vr.* wurmig machen.

Zaczernienie, -nia, -niałem, *va. imperf.*; Zaczernienie, -nieję, -niałem, *va. perf.* röten, rot machen, rot

färben; — sie, *vr.* erröten, rot werden; — ze wstydu vor Scham erröten.

Zaczernienie, Zaczernienie, -nia, *sn.* Erröten *n.*

Zaczernienie, -nieję, -niałem, *vn. perf.* rot werden; rot schimmern.

Zaczesać, -szę, -sałem, *va. perf.*; Zaczesywać, -suję, -wałem, *va. imperf.* kämmen; hinauskämmen; frisieren.

Zacziesanie, Zacziesywanie, -nia, *sn.* Kämmen *n.*; Hin-auskämmen *n.*; Frisieren *n.*

Zaczęcie, -cia; Zaczynanie, -nia, *sn.* Anfangen *n.*, Beginnen *n.*

Zaczęta, -ty, *sing. tant. sf.* warziger Kainfohl.

Zaczochrać, -chram, -chrałem, *va. perf.* zerzaufen.

Zaczodzić się, -gam, -gałem, *vr. perf.* kriechend wohin gelangen, bis wohin kriechen.

Zaczodzenie się, -nia, *sn.* Kriechen *n.*

Zaczopować, -puję, -wałem, *va. perf.* verzapfen, versunden.

Zaczopowanie, -nia, *sn.* Verzapfen *n.*, Verzäpfung *f.*

Zaczyn, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Gärstoff *m.*, Sauerteig *m.*; 2) angebotter verlassener Stollen.

Zaczynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Einbruch *m.*

Zaczyniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zaczynić, -nieję, -niłem, *va. perf.* 1) anrühren, einrühren, anmachen, einmachen; — ciasto den Teig anmachen; 2) ver=, ausüben; 3) versperren.

Zaczynianie, Zaczynienie, -nia, *sn.* 1) Anmachen *n.*, Einrühren *n.*; 2) Ver= üben *n.*; 3) Versperren *n.*

Zaczynszować, -szuję, -wałem, *va. perf.* zinsbar machen, auf Zins setzen.

Zaczytać się, -tam, -tałem, *vr. perf.* sich ins Lesen vertiefen, im Lesen versinken, aufgeben.

Zaćma, -my, *pl.* -my, *sf.* 1) Star *m.*; 2) = Zaćmienie.

Zaćmić, -mie, -miłem, *va. perf.*; Zaćmiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* verfinstern, verbunkeln, in den Schatten stellen; chmury-miły słońce die Wolken haben die Sonne verfinstert; blask jej został -miony ihr Glanz wurde verbunkelt; — oczy die Augen blenden; — sie, *vr.* sich verbunkeln, sich verhüllen; buntel werden; -to się od komarów es wurde buntel vor lauter Mücken; -to się w kraju od nieprzyjaciół das Land wimmelte von Feinden.

Zaćmienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Eclepta (Pflanze).

Zaćmienie, -nia, *pl.* -nia, *sn.*; Zaćma, -my, *pl.* -my, *sf.* Verfinstern *n.*, Verbunkeln *n.*, Finsternis *f.*, Verfinsterung *f.*, Verbunkelung *f.*; — słońca, księżycza Sonnen-, Mond= finsternis.

Zaćwiczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* zu Tode prügeln; -czono go na śmierć man hat ihn zu Tode geprügelt.

Zaćwiekować, -kuje, -wałem, *va. perf.* vernageln.

Zaćwierkać, -kam, -kałem, *va. perf.* zu zirpen anfangen.

Zaćwierkanie, -nia, *sn.* Zirpen *n.*

Zad, -u, *pl.* -y, *sm.* Hintere *m.*, Hinterteil *m.*; koń stanął na -dzie das Pferd bäumte sich; na -dzie im Rücken.

Zadać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Zadawać, -daje, -wałem, *va. imperf.* 1) verabreichen, eingeben; — komu truciznę jmnmu Gift eingeben; musiała mu co —, że się rozchorował sie hat ihm etwas eingeben müssen, wodon er krank geworden ist; 2) beibringen, versehen; — komu śmiertelny cios jmnudn den Todesstoß versehen; — sobie śmierć się den Tod geben; 3) aufgeben, auflegen, aufstellen; co wam dziś -dano w szkole? was hat man euch heute in der Schule aufgegeben?; trudniej zagadkę rozwiązać niż ją — schwe= rer ist es, ein Rätsel zu

lösen, als es aufzugeben; — komu pytanie jmnbn eine Frage stellen; — komu kare jmnbn eine Strafe auflegen; 4) Hand-, Draufgeld, Angabegeld geben; 5) zeihen, beschuldigen; — komu kłamstwo jmnbn der Lüge beschuldigen; 6) — karte Vorhand sein, anspielen; 7) — sobie pracy, trudu sich Mühe geben; darmo sobie tyle -dajesz trudu, mnje nie przekonasz du mühst dich umsonst ab, mich wirst du nicht überzeugen; — co na plecy jmnbn heben helfen; 8) — nabój Gichte aufgeben.

Zadana, -nej, pl. -ne, sf. ausgespielte Karte.

Zadanie, Zadawanie, -nia, sn. 1) Aufgabe n.; Auflegen n.; 2) Aufgabe f., mieliśmy dziś pisemne — mir hatten heute eine schriftliche Aufgabe; to dla niego za trudne — das ist für ihn eine zu schwere Aufgabe; — m naszym to być powinno daß sollte unsere Aufgabe sein; 3) Verabreichen n., Eingeben n.; — fałszywego lekarstwa das Eingeben einer unrichtigen Arznei; 4) Versetzen n., Geben n.; 5) Anspielen n.; 6) Zeihen n., Beschuldigung f.; 7) — sobie trudu Mühegeben n.; 8) — naboju Aufgeben der Gichten.

Zadarcie, -cia; Zadziaranie, -nia, sn. 1) Einreißen n., Aufreißen n.; 2) Hinaufbiegen n., Hinaufheben n.; 3) Entzweien n., Zwist m., Streitansfangen n.

Zadarnić, -nie, -nitem, va. perf. berasen; -niony berast; -niony grunt mit dichtem Gras und Unkraut bewachsener Erdboden.

Zadatek, -tku, pl. -tki, sm. Angabe f., Handgeld n.; Unterpfand m.; dać — ein Angeld geben; czy mam zostawić —? soll ich eine Angabe da lassen? — przyjaźni Un-terpfand der Freundschaft.

Zadatkować, -kuje, -wałem, va. perf. An-, Draufgeld geben.

Zadawca, -cy, pl. -cy, sm. Beibringer m.

Zadawnić, -wnie, -wnitem, va. perf. verjähren lassen.

Zadawnieć, -nieje, -niałem, vn. perf. verjährt werden, verjähren.

Zadawnienie, -nia, sn. Verjähmung f.

Zadać, -dme, -dałem, va. perf.; Zadymać, -mam, -małem, va. imperf. zu blasen anfangen, zu wehen anfangen.

Zadecch, -u, pl. -y, sm. Atemnot f., Atembeschwerde f.

Zadecchnąć, -chne, -chłem, va. perf.; Zadychać, -cham, -chałem, vn. imperf. sterben, ersterben.

Zadek, -dka, pl. -dki, sm.; dim. Zadeczek, -czka, pl. -czki, sm. Gefäß n., Hintere m.

Zadekowanie, -nia, sn. — wielkiego pieca Dämpfung f. Zadekretować, -tuje, -wałem, va. perf. dekretieren, ein Dekret erlassen.

Zadeptać, -tam, -tałem, va. perf.; Zadeptywać, -tuje, -wałem, va. imperf. niederbetreten, mit Tritten vermischen.

Zadęcio, -cia; Zadymanie, -nia, sn. Blasen n., Wehen n.; — piecica Anlassen n., Anblasen n.

Zadławiać, -wiam, -wiałem, va. imperf.; Zadławić, -wie, -wikem, va. perf. erwürgen, erdroffeln; — się, vr. ersticken.

Zadławianie, Zadławienie, -nia, sn. Erdroffeln n., Erwürgen n.; — się Ersticken n.

Zadłużać, -żam, -żałem, va. imperf.; Zadłużyć, -żę, -żyłem, va. perf. mit Schulden belasten, in Schulden stürzen; überschulden; — się, vr. in Schulden geraten.

Zadłużanie, Zadłużenie, -nia, sn. Belasten n. mit Schulden.

Zadma, -my, pl. -my, sf. Anblasen n., Anwehen n.

Zadmuchać, -cham, -chałem; Zadmuchnąć, -chnę, -chnąłem, va. perf. 1) in etw. blasen; 2) ausblasen.

Zadmuchanie, Zadmuchowanie, -nia, sn. Blasen n.; Ausblasen.

Zadni, adi hintere(r), rückwärtig, hinter-

Zadnika, -cy, pl. -ce, sf.; = Zadek.

Zadoić, -je, -iłem, va. perf. durch zu vieles Meßen Schaden, übermeßen.

Zadokoz, -a, pl. -y, sm. Halbbedeckfäßer m.

Zadolkować, -kuje, -wałem, va. perf.; Zadolkowywać, -wuje, -wałem, va. imperf. mit der Wurzel in die Erde legen.

Zadomowy, adi. außerhäuslich, außer dem Hause, außer dem Hause befindlich, extern.

Zadopływ, -u, pl. -y, sm. Rückenschwimmer m., Brot-, Wasserwanze f.

Zadosyć, Zadość, adv. hinlänglich, genug; — mieć etw. genug haben, damit zufrieden sein; uczynić — Ge-nüge tun, Genüge leisten, genugs tun; uczynić — obu stronom beide Parteien befriedigen; — uczynić prawu dem Ge-setze genugs tun.

Zadoszczynienie, Zadośćuczynienie, -nia, sn. Zufriedenheit f., Befriedigung f.; Genugsungung f., Satisfaktion f.; żądam -nia za tę obrazę ich fordere Genugsung für diese Befriedigung.

Zadowalać, -lam, -lałem; Zadowalniać, -niam, -niałem, va. imperf.; Zadowolić, -le, -liłem; Zadowolnić, -nie, -nikem, va. perf. befriedigen, zufriedenstellen; — la! najdrobniejszego me życzenia er befriedigte meine geringfügigsten Wünsche; czy jesteś -lony z twej nowej posady? bist du mit deinem neuen Posten zufrieden?

Zadawalanie, Zadawalanie, Zadawolenie, Zadowolnienie, -nia, sn. Befriedigung f., Zufriedenheit f.; dowiaduję się z -niem, że zmieniłeś się na korzyść ich höre mit Zufriedenheit, daß du dich zu deinem Vorteil ver-

ändert hast; — z zawodu Zufriedenheit mit seinem Berufe.

Zadowolony, *adi.* zufrieden; — z kogo, z czego mit jmdm, mit etw. zufrieden.

Zadra, *-dry, pl. -dry, sf.*; Zadzior, *-u, pl. -y, sm.* Schuppen *n.*, Ungang *m.*, Schiefer *f.*; Reihnagel *m.* am Finger, Nagelwurzel *f.*

Zadrapać, *-pie, -paćem*; Zadrappać, *-pne, -pnąćem, va. perf.*; Zadrapywać, *-puje, -wałem, va. imperf.* auftragen; zu fragen aufangen.

Zadrapanie, Zadrapięcie, Zadrapywanie, *-nia, sn.* Auffragen *n.*

Zadrasnać, *-nę, -nąćem, va. perf.* aufritzen, streifen; — sobie palec się den Finger aufritzen; — kogo jmnđu beleidigen, ihm nahetreten.

Zadrasnięcie, *-cia, sn.* Aufritzen *n.*, Ritzen *n.*

Zadrażnić, *-źnić, -źnićem, va. perf.* ein wenig aufbringen, reizen.

Zadrażnienie, *-nia, sn.* Aufbringen *n.*, Aufreizen *n.*

Zadrapać, *-tam, -taćem, va. perf.* trippelnd austreten.

Zadrownić, *-nieje, -niaćem, va. perf.* mit Bäumen bewachsen, beholzen.

Zadrownienie, *-nia, sn.* Beholzen *n.*, Beholzung *f.*

Zadreczenie, *-nia, sn.* Quälen *n.*, Martern *n.* zu Tode.

Zadreczyć, *-cze, -czyćem, va. perf.* zu Tode martern, quälen.

Zadretwić, *-wie, -wićem, va. perf.* starr, steif machen.

Zadretwić, *-wieje, -wiaćem, va. perf.* starr, steif werden.

Zadretwienie, *-nia, sn.* Erstarren *n.*

Zadrgać, *-drgam, -drgaćem, va. perf.*; Zadrzeć, *-drze, -drząćem, va. perf.* erzittern, erbeben, erschauern, zucken; — drzał ze strachu er erbebt vor Schreck; — drząćem na samą myśl o tem ich erzitterte bei dem bloßen Gedanken daran; ziemia — drżała pod kopytami końskimi die

Erde erdröhnte unter den Pferdehufen.

Zadrganie, *-nia, sn.* Erzittern *n.*, Erschauern *n.*

Zadrobiać, *-biam, -biaćem, va. imperf.*; Zadrobić, *-bie, -bićem, va. perf.* klein machen, zerbröckeln; hineinbroden.

Zadrobianie, Zadrobnienie, *-nia, sn.* Zerbröckeln *n.*

Zadrobnić, *-nieje, -niaćem, va. perf.* kleiner, geringer werden.

Zadrożyć, *-żeje, -żaćem, va. perf.* teuer werden.

Zadrukować, *-kuje, -waćem, va. perf.*; Zadrukowywać, *-wuje, -waćem, va. imperf.* bedrucken.

Zadrukowanie, Zadrukowywanie, *-nia, sn.* Bedrucken *n.*

Zadruzgotać, *-tam, -taćem, va. perf.* zerschmettern, zerschlagen; Zadruzgotanie, *-nia, sn.* Zerschmettern *n.*, Zerschlagen *n.*

Zadzwic, *-wie, -wićem, va. perf.* verspotten, verhöhnern; — z kogo jmnđu soppen, zum besten halten, verspotten.

Zadzwienie, *-nia, sn.* Soppen *n.*, Spotten *n.*

Zadrzeć, *-drg, -darćem, I. va. perf.*; Zadzierać, *-ram, -raćem, I. va. imperf.* 1) einreißen, anreißen, aufreißen, 2) abnützen, abstumpfen;

deska się — dziera das Brett splittert, wirft Splitter; 3) hinaufbiegen, in die Höhe heben, aufwärts biegen; — nogi die Beine in die Höhe werfen, recken, heben, strecken; (bildl.) ins Gras beißen; — nosa die Nase rimpfen, die Nase hoch tragen; 4) cala — die zwei ersten Gestöre von der Untiefe abstoßen; II. *vn.* 1) falsch singen, sploßen, mißtönen; 2) — z kim mit jmnđu Streit, Pändel suchen, anbinden, sich überwerfen, trafeelen; III. — sie, *vr.* 1) sich einreißen; 2) sich hinaufbiegen; 3) sich entzweien, streiten.

Zadzremać, *-mie, -maćem, va. perf.* ein wenig schlummern.

Zadrzewnia, *-ni, pl. -nie, sf.* Diervillea (Pflanze).

Zadrzewnić, *-nie, -nićem*; Zadrzewić, *-wie, -wićem, va. perf.* mit Bäumen bepflanzen, beholzen.

Zadrzeć, *-drze, -drząćem, va. perf.* siehe Zadrgać.

Zadrzenie, *-nia, sn.* Erzittern *n.*, Erbeben *n.*, Erschauern *n.*

Zaducha, *-u, pl. -y, sm.*; Zaducha, *-chy, pl. -chy, sf.* Stidluft *f.*, Luftsäule *f.*, bumpyfige, schwüle Luft.

Zadudać, *-dam, -daćem, va. perf.* losbubeln.

Zadudnić, *-dnie, -dniećem, va. perf.* dumpf ertönen, erbeben, erdröhnen.

Zaduma, *-my, pl. -my, sf.* Tiefinn *m.*, Melancholie *f.*; pograżony w — mie in Gedanken versunken.

Zadumać się, *-mam, -maćem, vr. perf.* sich in Gedanken vertiefen, in Gedanken versunken sein; czemuś tak — ny? was bist du so in Gedanken versunken?

Zadumanie, *-nia, sn.* Melancholie *f.*, Tiefinn *m.*

Zadumieć, *-mie, -miaćem, va. perf.*; Zadumiewać, *-wam, -wałem, va. imperf.* in tiefe Gedanken versetzen, verblüfft machen; — sie, *vr.* staunen, erstaunen, verblüfft sein.

Zadumienie, Zadumiewanie, *-nia, sn.* Verblüffttheit *f.*

Zadurzeć, *-rzeje, -rzaćem, va. perf.* betäubt sein.

Zadurzenie, *-nia, sn.* Betäuben *n.*, Berausung *f.*, Rausch *m.*; — sie Verlieben *n.*, Bernarren *n.*

Zadurzyć, *-rze, -rzyćem, va. perf.* betäuben; — sie, *vr.* sich vernarren, verlicben.

Zadusić, *-szę, -silećem, va. perf.*; Zaduszać, *-szam, -szaćem, va. imperf.* erdroffeln, erwürgen; — ogień daß Feuer unterdrücken, ersticken; — sie, *vr.* ersticken.

Zaduszanie, Zaduszenie, *-nia, sn.* Erwürgen *n.*, Ersticken *n.*, Erdroffeln *n.*, Erbrücken *n.*

Zaduszki, -szek, plur. tant. sn. Allerseelentag m., Allerseelen n.

Zadusznosc, -sci, sing. tant. sf. Atembeschwerde f., Asthma n., Engbrüstigkeit f., Bekommenheit f.

Zaduszny, adi. 1) dumpfig, engbrüstig, beflommen; 2) Allerseelen-; dzień — Allerseelentag m.; -szna msza Seelenmesse f.; -szny obiad Seichenmahl n.

Zadworny, adi. hinter dem Hofe, hinter dem Herrenhofe befindlich, Außen-; -na obrona Außenwerk n.

Zadworowac, -ruje, -walem, va. perf. höflich, künstlich berücken; zum besten halten.

Zadworowanie, -nia, sn. Berücken n.; Zumbestehen halten n.

Zadybac, -bam, -bałem, va. perf. ertappen, erwischen.

Zadybanie, -nia, sn. Erwischen n., Ertappen n.

Zadychtowac, -tuje, -walem, va. perf. dicht zustopfen, verfalsatern.

Zadychtowanie, -nia, sn. Zustopfen n., Verfalsatern n.

Zadyktowac, -tuje, -walem, va. perf. vordiktieren.

Zadyktowanie, -nia, sn. Vordiktieren n.

Zadylowac, -luje, -walem, va. perf. vertheilen, mit Dielen bedecken.

Zadymac, Zadymanie, siehe: Zadać, Zadęcie.

Zadymek, -mku, pl. -mki, sm. Paar-, Höhenrauch m.

Zadymiac, -miam, -miałem, va. imperf.; Zadymić, -mie, -mielem, va. perf. ver-rauchen, berußen, mit Rauch anfüllen.

Zadymianie, Zadymienienie, -nia, sn. Ver-rauchen n., Berußen n., Anrauchen n.

Zadymka, -ki, pl. -ki, sf. Schneegeshöber n.

Zadyndać, -dam, -dałem, vn. perf. zu baumeln anfangen.

Zadysputowac, -tuje, -walem, va. perf. verdisputieren, wegdisputieren.

Zadzszany, adi. außer Atem, atemlos, keuchend.

Zadyszeć się, -szę, -szalem, vr. perf. außer Atem kommen, keuchen.

Zadziac, -dzieje, -działem, va. perf.; Zadziwac, -wam, -walem, va. imperf. 1) sich anziehen, (sich) anlegen, über sich ziehen; 2) hintun, ver-räumen, verbergen; 3) ver-machen, zumachen; 4) — sie, vr. wohin kommen, geraten, sich verlieren.

Zadział, -u, pl. -y, sm. Verfabren n.; Anteil m.

Zadziałac, -lam, -lałem, va. perf.; Zadziaływac, -luje, -walem, va. imperf. 1) verarbeiten, auf etw. hinarbeiten; 2) erarbeiten, durch seine Handlungen sich beziehen, auf sich laden; 3) — komu erweisen, antun; 4) vergelten; 5) — ciasto den Teig an-machen, anrühren.

Zadziałanie, Zadziaływanie, -nia, sn. 1) Verarbeiten n.; 2) Erarbeiten n., Erwirken; 3) Erweisen n., Antun n.; 4) Vergelten n.; 5) Anmachen n., Einrühren n.

Zadziczeć, -czeje, -czalem, vn. perf. verwildern.

Zadziczenie, -nia, sn. Verwildern n.

Zadziedziczyć, -czę, -czyłem, va. perf. ererben, erblich erhalten.

Zadziedziczenie, -nia, sn. Ererben n.

Zadzier, Zadziór, -u, pl. -y, sm.; dim. Zadzierek, -rka, pl. -rki, sm.; Zadziarka, -ki, pl. -ki, sm. An-, Auf-reißen n., An-, Auf-, Einriß n.; Niebnagel m. am Finger, Nagelwurz f.

Zadzierzac, -a, pl. -e, sm. Krakeeler m.

Zadzierać, Zadzieranie, siehe: Zadrzeć, Zadaracie.

Zadzierz, -u, pl. -i, sm. Schlinge f., Knoten m., Masche f.; Ab schnürung f.; Verschlingung f., Einschlingung f.; na — co wiazac etw. mittels Einschlingung binden.

Zadzierzac, -gam, -galem; Zadzierznać, -gnę, -gnałem, va. perf.; Zadzierzgiwac, -guje, -walem, va. imperf.

zunüpfen, zubinden, den geschürzten Knoten zuziehen; einschlingen, verschlingen; — końce nitki die beiden Enden des Fadens ineinander schlingen; — komu sznur w kolo szczyi jmnadm die Schnur um den Hals fest zuziehen.

Zadzierzanie, -nia; Zadzierzgiwanie, -nia; Zadzierzgnięcie, -cia sn. Zunüpfen n., Zubinden n., Zuschnüren n.; Einschlingen n., Knoten n.

Zadzierzysty, adi. 1) voll Splitter, Risse, verwaschen; 2) händelsüchtig, krakeelersüchtig.

Zadzierzawiac, -wiam, wiałem, va. imperf.; Zadzierzawic, -wie, -wilem, va. perf. verpachten, in Pacht geben, nehmen.

Zadzierzawianie, Zadzierzawienie, -nia, sn. Verpachtung f.

Zadzierzec, -ze, -zyłem, va. perf. ab-, er-, zurückhalten; — komu grzechy jmnadm die Absolution verweigern, die Sünden nicht vergeben.

Zadziobać, -bie, -bałem, va. perf. zu Tode piden.

Zadziornik, -a, pl. -i, sm. Cenchrus (Pflanze).

Zadziorny, adi. -ne drzewo fnotigee Holz.

Zadziorowaty, adi. — zlam habriger Bruch.

Zadziurawic, -wie, -wilem, va. perf. löcherig machen.

Zadziurawienie, -nia, sn. Durchlöchern n.

Zadziw, -u, pl. -y, sm. Bewunderung f., Erstaunen n., Staunen n.

Zadziwac, -wiam, -wiałem, va. imperf.; Zadziwic, -wie, -wilem, va. perf. in Erstaunen, Bewunderung setzen, staunen machen, verwundern; świat cały -wil swoim postepkiem er setzte die ganze Welt durch seine That in Erstaunen; twoja zuchwalosc -wila nas wszystkich deine Frechheit setzte uns alle in Bewunderung; — sie, vr. sich wundern, staunen; — sie nad czym sich über etw. verwundern.

Zadziwianie, Zadziwianie, -nia, *sn.* Verwunderung *f.*, Staunen *n.*, Erstaunen.

Zadzwonić, -nie, -nitem, *va. perf.* läuten, klingeln; — na kogo jmnbn durch Läuten herbeirufen, jmnbn klingeln; — dzwoni, prosze, na służącego läute, bitte, dem Diener; — czem mit etw. klirren; — nit dukatami er klimperte mit den Dukaten; — w tabakierke an die Dose klopfen; — nia mu uszy es klingt ihm in den Ohren.

Zadzwonienie, -nia, *sn.* Läuten *n.*, Klingen *n.*, Klirren *n.*

Zadźwiczec, -cze, -czalem, *vn. perf.* erklingen, ertönen; — czały dzwony we wszystkich kościołach es ertönten in allen Kirchen die Glocken.

Zadźwiczzenie, -nia, *sn.* Erklingen *n.*, Ertönen *n.*

Zadźwigać, -gam, -galem, *va. perf.* aufheben und wohn tragen.

Zadźwigenie, -nia, *sn.* anhaltender Regen.

Zadździć się, -dździę, -dździylem, *vr. perf.* tüchtig, anhaltend regnen.

Zadźgać, -gam, -galem; Zadźgnąć, -gne, -gnalem, *va. perf.* anhauen, einen Hieb verfehen; tofstechen.

Zaelektryzować, -zuje, -walem, *va. perf.* elektrifizieren; aufleben machen, in Bewegung setzen, aufrütteln.

Zaelektryzowanie, -nia, *sn.* Elektrifizieren *n.*; Aufrütteln *n.*

Zafajdać, -dam, -dalem, *va. perf.* beschmutzen, befaden, besubeln, beschmieren.

Zafajdanie, -nia, *sn.* Beschmutzen *n.*, Befaden *n.*, Besubeln *n.*, Beschmieren *n.*

Zafalować, -luje, -walem, *vn. perf.* in wellenförmige Bewegung geraten, zu wogen beginnen; aufwogen.

Zafaldować, -duje, -walem, *va. perf.* in Falten legen, falten, mit Falten bedecken.

Zafalszować, -szuje, -walem, *va. perf.* fälschen; mit

Fälschungen verdecken, vertuschen.

Zafantować, -tuje, -walem, *va. perf.* pfänden.

Zafantowanie, -nia, *sn.* Pfändung *f.*

Zafarbować, -buje, -walem, *va. perf.* färben; durch Färben verdecken, vermischen.

Zafarbowanie, -nia, *sn.* Färben *n.*, Färbung *f.*

Zafasować, -suje, -walem, *va. perf.* 1) fest anfassen; — konie die Bügel fest anziehen; 2) erhalten; — pensye den Gehalt erhalten, befehen.

Zafasowanie, -nia, *sn.* 1) Anziehen *n.*, Anfassen *n.*; 2) Erhalten *n.*

Zafastrygować, -guje, -walem, *va. perf.* besten, zubesten, mit dem Anschlagfaden zunähen.

Zafastrygowanie, -nia, *sn.* Besten *n.*, Zubesten *n.*

Zafiglować, -gluje, -walem, *va. perf.* mit Poffen ansaugen, zubringen.

Zafolować, -luje, -walem, *va. perf.* verwalken; mit Schmutz bedecken.

Zafolowanie, -nia, *sn.* Verwalken *n.*

Zaforszować, -sztuje, -walem, *va. perf.* mit Forstwänden vermaachen.

Zaforszowanie, -nia, *sn.* Forstschießen *n.*; = Zaliczyć.

Zaforszowanie, -nia, *sn.* Forstschießen *n.*; = Zaliczka.

Zafrasować, -suje, -walem, *va. perf.* große Berlegenheit bereiten, Sorgen machen; — sie, *vr.* in Sorge geraten, sehr bekümmert, besorgt sein.

Zafrasowanie, -nia, *sn.* Sorge *f.*, Berlegenheit *f.*, Bekümmern *n.*

Zafrymarczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* in Tausch geben, verpfänden.

Zafrymarczenie, -nia, *sn.* Verpfänden *n.*

Zafryzować, -zuje, -walem, *va. perf.* frisieren, kämmen.

Zafryzowanie, -nia, *sn.* Kämmen *n.*, Frisieren *n.*

Zafugować, -guje, -walem,

va. perf. verjügen mit Jügen, vermaachen; einfügen.

Zafukać, -kam, -kałem; Zafuknąć, -kne, -knąłem, I. *va. perf.* durch Schelten bestäuben; II. *vn. perf.* ein Scheltwort ausstoßen.

Zafukanie, -nia; Zafuknięcie, -cia, *sn.* 1) Bestäuben *n.* durch Schelten; 2) Schelten *n.*

Zafutrować, -truje, -walem, *va. perf.* versuttern.

Zafutrowanie, -nia, *sn.* Versuttern *n.*

Zagabać, -bam, -bałem, Zagabnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* anpafen, angreifen, anreizen; plötzlich anreden, plötzlich an jmnbn herantreten.

Zagabanie, -nia; Zagabnięcie, -cia, *sn.* Anpafen *n.*, Angreifen *n.*, Anreizen *n.*; plötzlich Anreden.

Zagacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zagacic, -ce, -ciłem, *va. perf.* versaschinieren, mit Maschinern zumachen, verdecken.

Zagacanie, Zagacenie, -nia, *sn.* Versaschinieren *n.*

Zagadać, -dam, -dalem, I. *va. perf.*; Zagadywać, -duje, -walem, *va. imperf.* 1) anreden, ansprechen, anheben zu sprechen; — nał mnie na scho-dach er rebete mich auf der Stiege an; 2) jmnbn durch vieles Reden verwirren, zum Schweigen bringen, das Gespräch auf andere Bahnen zu bringen suchen; nie -duj traćte nicht, das Gespräch abzulenken; tak mnie długo -wał, aż zapomniałem, co powiezieć er hat so lange in mich hineingerebet, auf mich losgeredet, bis ich vergaß, was ich zu sagen hatte; 3) — kogo einem ein Rätsel fragen, eine verhängliche Frage tun; II. — sie, *vr.* sich verplaudern, sich in ein Gespräch vertiefen; — dalem sie, a to już czas iść do domu ich habe mich verplaudert und es ist schon Zeit, nach Hause zu gehen.

Zagadanie, Zagadywanie, -nia, -nia, *sn.* Ansprechen *n.*,

Anreden *n.*; Verwirren *n.* durch Reden; Verplaudern *n.*
 Zagadka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Rätsel *n.*; rozwiązać -kę ein Rätsel lösen; zadawać -ki Rätsel aufgeben; ten człowiek jest dla mnie -ką dieser Mensch ist für mich ein Rätsel; nie zadawaj mi -dek, ale powiedz całą prawdę gib mir keine Rätsel auf, sondern sage die volle Wahrheit.

Zagadkowość, -ści, *sing.*
 tant. *sf.* Rätselhaftigkeit *f.*

Zagadkowy, *adi.*; Zagadkowo, *adv.* rätselhaft; ta cała sprawa jest trochę -wa diese ganze Angelegenheit ist ein wenig rätselhaft; -wa śmierzliwie rätselhafter Tod.

Zagadnienie, -nia; Zagadnienie, -cia, *sn.* Frage *f.*, Problem *n.*, Aufgabe *f.*

Zagadzać, -dzam, -dzatem, *va. imperf.*; Zagodzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* ausgleichen, Frieden stiften, den Frieden vermitteln.

Zagadanie, Zagodzenie, -nia, *sn.* Ausgleichen *n.*; Friedensvermittlung *f.*

Zagać, -ję, -iłem, *va. perf.*; Zagajać, -jam, -jałem, *va. imperf.* 1) eröffnen, einleiten; — posiedzenie eine Sitzung eröffnen; 2) eine (Waldb)Schönung anlegen.

Zagaisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* mit Bäumen und Gesträuch wild verwachsener Boden.

Zagaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Schönung *f.*, Gehege *n.*

Zagajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; 1) siehe: Zagać; 2) Zagoić, -ję, -iłem, *va. perf.* heilen; — się, *vr.* verheilen, geheilt werden.

Zagajanie, Zagajenie, -nia, *sn.* Eröffnung *f.*, Einleitung *f.*

Zagajanie, Zagojenie, -nia, *sn.* Heilen *n.*, Heilung *f.*

Zagajnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Holzjung *f.*

Zagajny, *adi.* Eröffnung=, Einleitung=.

Zagalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zagalić, -le, -liłem, *va. perf.* den Ball zuwerfen, zuschlagen.

Zaganiacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Dreiber *m.*

Zaganiać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zagonić, -nię, -niłem; Zagnać, -gnam, -gnałem, *va. perf.* treiben, jagen, wegtreiben, eintreiben; — bydło do obory das Vieh in den Kuhstall treiben; — się, *vr.* nachsehen.

Zaganianie, Zagonienie, Zagnanie, -nia, *sn.* Treiben *n.*, Wegtreiben, Eintreiben *n.*

Zagapić się, -pię, -piłem, *vr. perf.* sich vergaffen.

Zagapienie się, -nia, *sn.* Vergaffen *n.*

Zagar, -u, *pl.* -y, *sm.* Rohlundst *m.*

Zagardlać, -dlam, -dlałem, *va. imperf.*; Zagardlić, -dle, -dliłem, *va. perf.* die Kehle zusammenschließen, erwürgen wollen.

Zagardlować, -dłuję, -wałem, *va. perf.* halbsbrecherisch verdienen.

Zagarniać, -nę, -nąłem, *va. imperf.*; Zagarnać, -nę, -nąłem, *va. perf.* zusammenscharren, an sich nehmen, raffen, reißen, einstreichen; chciałby wszystko — er möchte alles an sich bringen; -nij wszystko do swego worka streiche alles in deinen Sack mit; — pułk, garnizon nieprzyjaciela ein Regiment, eine Garnison, den Feind aufheben.

Zagarnianie, Zagarnienie, -cia; Zagarnienie, -nia; *sn.* Zusammenscharren *n.*, Raffen *n.*, Aufstreichen *n.*, Einstreichen *n.*; Aufheben *n.*

Zagasać, -sam, -sałem, *vr. imperf.*; Zagasnąć, -snę, -snałem, *vr. perf.* erlöschen, ausgehen; światło -sto daß Licht ist erloschen.

Zagasanie, -nia; Zagasnięcie, -cia, *sn.* Erlöschen *n.*, Ausgehen *n.*

Zagasić, -szę, -siłem, *va. perf.*; Zagaszać, -szam, -szałem, *va. imperf.* erlöschen, abdrehen, auslöschten; -gaś lampę drehe die Lampe ab; -gaście ogień löscht das Feuer aus.

Zagasiówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Farnkraut *n.*

Zagaszanie, Zagaszenie, -nia, *sn.* Erlöschen *n.*, Auslöschten *n.*, Abdrehen *n.*

Zagaszczać się, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Zagościć się, -szczę, -ściłem, *vr. perf.* als Gast eintreten, festen Fuß fassen, lange in der Fremde verweilen.

Zagawędzić się, -dze, -dziłem, *vr. perf.* sich verplaudern, verplappern.

Zagadakać, -kam, -kałem, *vr. perf.* zu gadern anfangen.

Zagaderać, -ram, -rałem, *vr. perf.* zu schelten, zu murren, zu brummen anfangen.

Zagębować, -buje, -wałem, *va. perf.* daß Flußschiff am Schnabel festmachen, anschnäbeln.

Zagęgać, -gam, -gałem, *vr. perf.* zu schnattern anfangen.

Zagęszczać, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Zagęścić się, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verdichten, verbiden, dicht anfüllen; — się, *vr.* sich häufen, vermehren, sich zahlreich einmisten.

Zagęszczanie, Zagęszczenie, -nia, *sn.* Verdichten *n.*, Verbiden *n.*

Zagęścić, -ścieje, -ściatem; Zagęstnieć, -nieje, -niałem, *vr. perf.* dichter, dicker machen.

Zagiać, -gnę, -giąłem, *va. perf.*; Zaginać, -nam, -nałem, *va. imperf.* biegen, verbiegen, umbringen, umlegen, umknicken; — do góry in die Höhe bringen; -gięta kartka umgebogene Seite; — kruczka eine List benützen; — parol na co się etw. versprechen; — blachę randen.

Zagięcie, -cia; Zaginanie, -nia, *sn.* Biegen *n.*, Beugen *n.*, Umbiegen *n.*, Umlegen *n.*, Biegung *f.*, Bug *m.*, Falte; -cie esowate E= förmiger Abschnitt des Grimmdarms; — blachy fał *m.*

Zagiętek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* — ucha Dohrschnede *f.*

Zaginacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Biegeisen *n.*

Zaginąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* verloren gehen, verschwinden, umkommen; wszelki śluch o nim -nął man hörte gar nichts von ihm; opatrność nie da — takiemu człowiekowi die Vorsehung wird so einen Menschen nicht umkommen lassen; -nęły dawne obyczaje die alten Sitten verschwanden; zaginiony verloren, vermisst, verschwunden, verschollen.

Zagipsować, -psuję, -wałem, *va. perf.* vergipfen, eingipfen.

Zagipsowanie, -nia, *sn.* Beratseln *n.*

Zagładać, -dam, -dałem; **Zazierać**, -ram, -rałem, *vn. imperf.*; **Zagładnąć**, -dnę, -dnąłem; **Zajrzeć**, -rzę, -rzależem, *vn. perf.* 1) hineinsehen, hineinblicken, hineingucken; -dnij no przez okno, co się tam dzieje schaue einmal durchs Fenster, was dort vorgeht; -dnij do książki, wiele ci jestem winien schau' im Buch nach, wie viel ich dir schuldig bin; — komu w serce jmnędn ins Herz blicken; śmiało komu — w oczy jmnędn fest in die Augen blicken, ins Auge schauen; -rzyj no do koni sieh einmal zu den Pferden; -rzyj kiedy do mnie tritt doch einmal bei mir ein, besuche mich auch manchmal; — w co in etw. einblicken, Einblick tun, etw. prüfen, untersuchen, durchsuchen; 2) — komu jmnędn beneiden, jmnędn etw. nicht gönnen; wole, aby mnie -rzano, niż aby mnie żałowano besser Reid als Mitleid.

Zagładanie, -nia; **Zagładnięcie**, -cia; **Zazieranie**, **Zajrzenie**, -nia, *sn.* 1) Hineinblicken *n.*, Hineinsehen *n.*, Hineinsehen *n.*, Untersuchen *n.*; 2) Beneiden *n.*

Zagłabiąć, -biam, -białem, *va. imperf.*; **Zagłobić**, -bie, -biłem, *va. perf.* verfeilen, vernieten.

Zagłabianie, **Zagłobienie**, -nia, *sn.* Verfeilen *n.*, Vernieten *n.*

Zagłada, -dy, *pl. -dy, sf.* Vernichtung *f.*, Vertilgung *f.*, Ausrottung *f.*; — całego ich rodu die Vernichtung ihres ganzen Stammes; — imienia Vertilgung des Namens; — pamięci gänzliche Vergessenheit.

Zagładzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; **Zagładzić**, -dżę, -dżiłem, *va. perf.* 1) vernichten, vertilgen, ausrotten; — pamięć czego das Andenken an etw. vernichten; — co z pamięci etw. aus dem Gedächtnis vertilgen; 2) glätten, glatt streichen, glatt ebnen, glatt reiben.

Zagładzanie, **Zagładzenie**, -nia, *sn.* 1) Vertilgen *n.*, Vernichten *n.*, Ausrotten *n.*; 2) Glättstreichen *n.*, Glättreiben *n.*

Zagłębiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; **Zagłębić**, -bie, -biłem, *va. perf.* vertiefen; -biony w myślach in Gedanken vertieft; — sie, *vr.* sich vertiefen; — bil się w czytaniu i nie wie co się wokolo niego dzieje er vertieft sich im Lesen und weiß nicht, was rund um ihn vor geht.

Zagłębianie, **Zagłębienie**, -nia, *sn.* Vertiefen *n.*, Vertiefung *f.*, Tiefe *f.*

Zagłębie, -bia, *pl. -bia, sn.* Becken *n.*, Mulde *f.*; — wegli kamiennych Steinkohlenfeld *n.*

Zagłoba, -by, *pl. -by, sf.*

1) Greif-, Habichtsmuschel *f.*;

2) Darmverschlingung *f.*

Zagłodnieć, -dnieję, -dniałem, *vn. perf.* verhungern; -dniejesz ty u nas, biedaku du wirst bei uns, du Armer, verhungern; bylibyśmy -dnieli, gdyby nie ta nagła pomoc wir wären ohne diese plötzliche Hilfe verhungert.

Zagłodzenie, -nia, *sn.* Verhungern *n.*

Zagłodzić, -dżę, -dżiłem, *va. perf.* durch Hunger quälen, töten, schwächen; — sie, *vr.* verhungern; sich zu Tode hungern.

Zagłówek, -wka, *pl. -wki, sm.* Kopfstücken *n.*, Hauptstücken *n.*

Zagłuchnąć, -chnę, -chnąłem, *va. perf.* taub werden, betäubt werden.

Zagłupić, -pię, -piłem, *va. perf.* dumm machen, verdummen.

Zagłupieć, -pieję, -piałem, *vn. perf.* dumm werden, verdummen.

Zagłupienie, -nia, *sn.* Verdummen *n.*, Verdummung *f.*

Zagłuszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; **Zagłuszyć**, -sze, -szyłem, *va. perf.* 1) betäuben, überschreien; ostatnie jego słowa zostały -szone ogólnym hałasem seine letzten Worte wurden durch den allgemeinen Lärm überschrien; stara się w wirze zabaw — głoś sumienia er trachtet im Trubel der Vergnügungen die Stimme des Gewissens zu betäuben; -szasz mnie swoim wraskliwym opowiadaniem du betäubst mich durch deine lärmende Erzählung; 2) ersticken (von Pflanzen).

Zagłuszanie, **Zagłuszenie**, -nia, *sn.* Betäuben *n.*, Überschreien *n.*

Zagmatwać, -wam, -wałem, *va. perf.* verwickeln, verwirren, vermischen, zusammenmischen, einen Mischmasch machen; verflizen, vernoten, verschlingen; — sie, *vr.* sich verwirren, verwickeln.

Zagmatwanie, -nia, *sn.* Vermirrung *f.*, Verwicklung *f.*

Zagnąć, **Zagnanie**, siehe: **Zaganiać**, **Zaganianie**.

Zagnajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; **Zagnoić**, -ję, -iłem, *va. perf.* 1) bemisten, mit Mist anfüllen; düngen; verunreinigen; 2) faulen machen, in Fäulnis übergehen lassen, eiern machen; — sie, *vr.* eiern, in Eiter übergehen; im eigenen Schmutz versinken, verfaulen.

Zagnajanie, **Zagnojenie**, -nia, *sn.* Beinisten *n.*; Düngen *n.*, Düngung *f.*, Verunflätigen *n.*; Verumpfung *f.*

Zagniatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; **Zagnieść**, -gnioję, -gniołem, *va. perf.* zusammendrücken, zusammendrücken

ten; einneten; — eiasto den Feig durchneten; -gniecie cie er wird dich erbrüden.

Zagniatanie, Zagnieco-nie, -nia, *sn.* Zusammenneten *n.*, Zusammenbrüden *n.*; Durchneten *n.*; Erbrüden *n.*

Zagnicie, -cia, sn. Anfaulen *n.*; Versauftheit *f.*, Säule *f.*, Verjümpfung *f.*

Zagnić, -gnię, -gniełem, vn. perf. zu faulen anfangen, in Fäulnis übergehen.

Zagniewa, -wy, pl. -wy, f. Chdemia (Wflange).

Zagniewać, -wam, -wałem, va. perf. erzürnen, ärgern, aufbringen; ta odpowiedź -wała królówie diese Antwort erzürnte die Königin; — się *vr.* sich erbosen, sich erzürnen, sich ärgern, aufgebracht werden.

Zagniewanie, -nia, sn. Erzürnen *n.*, Ärgern *n.*, Aufbringen *n.*

Zagnieżdzać, -dżam, -dżalem, va. imperf.; Zagnieżdżyć, -dżdże, -dżdżilem, va. perf. einnisten; — się, *vr.* sich einnisten, sich niederlassen.

Zagnieżdżanie, Zagnieżdżenie, -nia, sn. Einnisten *n.*, Niederlassen *n.*

Zagnitek, -ika, pl. -iki, sm.; Zagnilka, -ki, pl. -ki, sf. versauftes Zeug.

Zagniłość, -ści, sing. tant. sf. Fäulnis *f.*

Zagniotek, -tka, pl. -tki, sm. Zusammengetetete(s) *n.*; Kuchen *m.*, Brotlaib *m.* aus Teigrösten.

Zagnusniac, -sniam, -snialem, va. imperf.; Zagnusnić, -snie, -snilem, va. perf. trägt machen.

Zagnusnianie, Zagnuszenie, -nia, sn. Trägheit *f.*

Zagnusnieć, -sniam, -snialem, vn. perf. trägt werden, in Trägheit, in Indolenz verfallen.

Zagon, -u, pl. -y, sm; dim. Zagoniek, -nku, pl. -nki, sm. 1) Beet *n.*, Feld *n.*, Acker *m.* 2) Streifzug *m.*, Nachsehen *n.*, Verfolgung *f.*; tatarskie -y Tatarenanfalle *pl.*

Zagonić, Zagonienie, siehe: Zagoniac, Zaganianie.

Zagonisty, adi. voll Ackerbeete.

Zagonowy, adi. Ackerbeete-.

Zagończy, adi. Streifzug-, Streif-; -cza wojna kleiner Krieg, Guerillakrieg *m.*

Zagończyk, -a, pl. -ki und -cy, sm., Streifschärler *m.*, Freischärler *m.*

Zagorszyć, -szę, -szyłem, va. perf. weit ärger machen.

Zagorywać, -wam, -wałem, vn. imperf.; Zagorzyć, -rzyć, -rzałem, vn. perf. 1) vom Kohlendunst betäubt werden, ersticken; 2) sich entzünden; 3) den Sonnenstich bekommen; von der Sonne verbrannt werden.

Zagorzalec, -lca, pl. -ley, sm. Hitzkopf *m.*, Brausekopf *m.*, Fanatiker *m.*

Zagorzalność, -ści, sing. tant. sf. 1) Hitzköpfigkeit *f.*; Fanatismus *m.*; 2) Betäubung *f.*, durch Kohlendunst.

Zagorzaly, adi.; Zagorzale, adv. 1) hitzköpfig, fanatisch, überspannt, exaltiert; 2) vom Dsen-, Kohlendunste betäubt.

Zagorzal, -i, pl. -e, sf.; Zagorzalina, -ny, pl. -ny, sf. 1) Sonnenstich *m.*; 2) Kohlendunst-; 3) Kohlendunstbetäubung *f.*, Erstickung *f.* durch Kohlendunst, Asphyxie *f.*

Zagorzanie, -nia, sn. 1) Betäubung *f.*, Erstickung *f.* durch Kohlendunst; 2) Sonnenstich *m.*

Zagorzknąć, -kne, -knalem, vn. perf. bitter werden, verbittern.

Zagorzknęcie, -cia; Zagorzknienie, -nia, sn., Verbittern *n.*; Bitterwerden *n.*

Zagospodarować, -ruję, -wałem, va. perf.; Zagospodarowywać, -wuje, -wałem, va. imperf. bewirtschaften, wirtschaftlich einrichten; — wieś das Dorf wirtschaftlich vervollkommen; zagospodarowany eingewirtschaftet; — się, *vr.* seine Wirtschaft auf einen guten Stand bringen, sich gut einwirtschaften.

Zagospodarowanie Zagospodarowywanie, -nia, sn. Einwirtschaften *n.*; Bewirtschaften *n.*

Zagospzczenie, Zagościć, siehe: Zagaszczanie, Zagaszczac.

Zagotować, -tuje, -wałem, va. perf.; Zagotowywać, -wuje, -wałem, va. imperf. aufsuchen, aufstochen lassen; — się, *vr.* aufsuchen, anfangen zu suchen.

Zagotowanie, Zagotowywanie, -nia, sn. Aufsuchen *n.*

Zagórny, Zagórski, adi. hinter den Bergen (gelegen); dla -skich panów für Ankömmlinge.

Zagórze, -rza, pl. -rza, sn. Hintergebirge *n.*

Zagrabiac, -biam, -białem, va. imperf.; Zagrabić, -bie, -biłem, va. perf. 1) einharken, zuharken; wegharken, hinwegrechen; — nasienie den Samen zuharken; 2) entreißen, an sich reißen, an sich raffen, einziehen, konfisizieren; -bit całe nasze mienie er riß unser ganzes Hab und Gut an sich; rząd -bit jego dobra die Regierung konfisizierte seine Güter.

Zagrabanie, Zagrabanie, -nia, sn. 1) Einharken *n.*; Wegharken *n.*, Wegrechen *n.*; 2) Entreißen *n.*, Wegreißen *n.*, Fortschleppen *n.*, Konfisizieren *n.*

Zagracować, -cuje, -wałem, va. perf.; Zagracowywać, -wuje, -wałem, va. imperf. mit der Harke die Erde gleich machen.

Zagracowanie, Zagracowywanie, -nia, sn. Gleichmachen *n.* mit der Harke.

Zagrać, -gram, -grałem, I. va. imperf.; Zagrzywać, -wam, -wałem, I. va. imperf. 1) spielen, aufspielen; -graj nam, proszę, do tańca spiele uns, bitte, zum Tanz auf; jak on -gra, tak ja tańczyć muszę (ich muß so tanzen, wie er spielt) ich muß nach seiner Weise tanzen; — komu jmuśdm aufspielen, eine harke Ruß zum Aufbeissen geben, jmuśdm überlisten, hinters Licht führen; 2) auspielen; kto -grywa

wer spielt aus; ja -grywam asa ich spiele das As aus; II. *vn.* erschallen, ertönen, zu knallen, zu donnern anfangen; -grały trąby die Trompeten erschallen; wtem straszna -grała kanonada da ging ein fürchtbarer Kanonendonner los; III. — sie, *vr.* sich beim Spielen vergessen, ganz in das Spiel versunken sein.

Zagradzac, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Zagrodzić, -dzieć, -dziłem, *va. perf.* 1) verjäumen, umjäumen, verschlagen; 2) absperren, verschließen; 3) preszłość moja -dza mi drogę do urzędów meine Vergangenheit verschließt mir den Weg zu Ämtern; — komu przystęp jmnmdn den Zugang abschneiden; — kogo od czego jmnmdn von etw. abschließen; — co prawem einer Sache durch ein Gesetz vorbeugen.

Zagradzanie, Zagrodzenie, -nia, *sn.* 1) Umjäunung *f.*, Verschlag *m.*; 2) Verschließen *n.*, Versperren *n.*

Zagramolić się, -łę, -liłem, *vr. perf.* nach langem, mühevollen Arbeiten wohin gelangen.

Zagranica, -cy, *sing. tant.* Ausland *n.*; czy byłeś w tym roku -ca? warst du in diesem Jahre im Ausland?; — zasypuje (zalewa) nas swoimi wyrobami das Ausland überschüttet (überschwemmt) uns mit seinen Erzeugnissen.

Zagraniczac, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zagraniczyc, -czę, -czyłem, *va. perf.* abgrenzen, begrenzen.

Zagraniczanie, Zagraniczanie, -nia, *sn.* Abgrenzen *n.*

Zagranicze, -cza, *pl. cze.*, *sn.* = Zagranica.

Zagranicznik, -a, *pl. -cy*, *sm.* 1) Grenzmaßbar *m.*; 2) Ausländer *m.*

Zagraniczny, *adi.*; Zagranicznio, *adv.* ausländisch, auswärtig; -ne wyroby ausländische Erzeugnisse; urzęd spraw -ych auswärtiges Amt.

Zagranie, Zagrywanie,

-nia, *sn.* Spielen *n.*; Ausspielen *n.*, Anspielen *n.*; Erschallen *n.*, Ertönen *n.*

Zagratownik, -a, *pl. -i*, *sm.* Schwimmholz *n.*

Zagrażac, -żam, -żałem, *vn. imperf.*; Zagrozić, -że, -ziłem, *vn. perf.* bedrohen, drohen, androhen; — zik im wojnę er drohte ihnen mit einem Kriege; — komu kara jmnmdn eine Strafe androhen; — za nam wojna domowa es droht uns der Bürgerkrieg; — za ci wielkie niebezpieczeństwo es droht dir eine große Gefahr.

Zagrażanie, Zagrozenie, -nia, *sn.* Bedrohen *n.*, Drohen *n.*, Androhen *n.*

Zagrażac, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Zagrażyc, -że, -żyłem, *va. perf.* versenken, versinken lassen, untertauchen; — się, *vr.* sich versenken, eintauchen.

Zagrażanie, Zagrażenie, -nia, *sn.* Versenken *n.*, Untertauchen *n.*

Zagrzęlowac, -pluje, -wałem, *va. perf.* verkrepeln, zutrepeln.

Zagroda, -dy, *pl. -dy*, *sf.*; *dim.* Zagródka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* 1) Verzäunung *f.*, Vermachung *f.*, Verschlag *m.*, Gehäge *n.*; 2) Hof *m.*, Bauernhof *m.*, Bauernmeierei *f.*, Hinterlassung *n.*, kleiner Grundbesitz.

Zagrodnictwo, -wa, *sn.* Hinterlassenstand *m.*

Zagrodniczka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Stellenbesitzerin *f.*, Häuslerin *f.*, Hinterlassin *f.*, Wittfassin *f.*

Zagrodniczy, Zagrodnicki, *adi.*; Zagrodniczo, *adv.* häuslerisch, Hinterlassen-

Zagrodnik, -a, *pl. -cy*, *sm.* Hinterlass *m.*, Stellenbesitzer *m.*, Häusler *m.*, Bündner *m.*

Zagrodny, *adi.* 1) Verzäunungs-, Verschlags-; 2) Hinterlassen-; 3) begrenzb.

Zagrodzenie, -nia, *sn.* Verzäunung *f.*, Umzäunung *f.*, Abschließung *f.*, Absperrung *f.*

Zagromić, -mie, -mielem,

va. perf. niederdonnern, niedererschmettern.

Zagromienie, -nia, *sn.* Niederdonnern *n.*, Niedererschmettern *n.*

Zagród, -odu, *pl. -ody*, *sm.* Malmignatte *f.* (giftige Spinne).

Zagrućac, -cham, -chalem; Zagrućotać, -tam, -tałem, *vn. perf.* zu gurren anfangen.

Zagrućanie, Zagrućotanie, -nia, *sn.* Gurren *n.*

Zagryzac, -zam, -załem, *I. va. imperf.*; Zagryżc, -że, -żłem, *I. va. perf.* 1) anbeißen, beißen; zu Tode beißen; psy -zły kota die Hunde haben die Katze zu Tode gebissen; — wargi die Lippen verbeißen; 2) jmnmdn durch Kränkungen und Gram aufreiben, einem durch Ärger das Leben verkürzen; to go -zło das hat ihn zu Tode gegrämt; II. — sie, *vr.* 1) sich gegenseitig zu Tode beißen; 2) sich grämen, sich zu Tode kränken; vor Gram, Kränkung aufgezehrt werden.

Zagryzanie, Zagryzienie, -nia, *sn.* Verbeißen *n.*, Beißen *n.*; Totbeißen *n.*; Grämen *n.*, Kränken *n.*

Zagryzmolenie, -nia, *sn.* Betrißeln *n.*, Verschmierern *n.*

Zagryzmolić, -łę, -liłem, *va. perf.* betrißeln, verschmieren.

Zagrzac, -grzeję, -grzałem, *I. va. perf.*; Zagrzewać, -wam, -wałem, *I. va. imperf.* 1) wärmen, erwärmen, aufwärmen; -grzej mi ręce, bo całkiem zmarznięte erwärme mir die Hände, weil sie ganz erfroren sind; -grzej tę potrawę erwärme diese Speise; nie — miejsca (niein Ort warm machen) an keinem Orte länger verweilen; 2) anfeuern, anfeuern; — żołnierzy do walki die Soldaten zum Kampfe anfeuern; II. — sie, *vr.* sich erwärmen, sich wärmen; pozwól mi — się przy twojem ognisku erlaube mir mich bei deinem Feuer zu wärmen.

Zagrzanie, Zagrzewanie, -nia, *sn.* Wärmen *n.*, Aufwärmen *n.*; Erwärmen *n.*, Anfeuern *n.*

Zagrzebać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Zagrzebywać, -buje, -wałem, *va. imperf.* vergraben, verscharren; — trupa die Leiche vergraben; wilk czego nie zje, -bie der Wolf verscharrt, was er nicht auffrisst; — skarb einen Schatz vergraben; — się, *vr.* sich vergraben, sich verscharren; — się w domu sich zu Hause vergraben, einferken, sich einschließen; — się w książkach sich in Büchern vergraben.

Zagrzebanie, Zagrzebywanie, -nia, *sn.* Verscharren *n.*, Vergraben *n.*

Zagrzecotać, -tam, -tałem, *va. perf.* zu klappern anfangen.

Zagrzężyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* zu sündigen anfangen, durch Sündigen verwirken.

Zagrzewanie, -cia, *pl.* -dła, *sn.* Wärmflasche *f.*, Thermophor *m.*

Zagrzęznąć, -nę, -złem, *vn. perf.* stecken bleiben, versinken; — w błocie im Kot versinken.

Zagrzęgnięcie, -cia, *sn.* Versinken *n.*, Steckenbleiben *n.*

Zagrzmiąć, -mię, -miałem, *vn. perf.*; Zagrzmiwać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* 1) losdonnern, erdonnern, anfangen zu donnern; miały działa nieprzyjacielskie die feindlichen Kanonen sungen an zu donnern; miało es hat gedonnert; 2) erschallen, erdröhnen, ertönen; miały organy die Orgel ertönte.

Zagrzmotać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Zagrzmotnąć, -tnę, -tłem, *va. perf.* donnernd hinstaubeln.

Zaguba, -by, *pl.* -by, *sf.* 1) Verderben *n.*, Vernichtung *f.*, Ausrottung *f.*; 2) Verlieren *n.*; — towaru Verschleppung *f.*, Verlust *m.* des Gutes.

Zagubca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*; Zagubiciel, -a, *pl.* -e, *sm.*

Verderber *m.*, Vernichter *m.*, Ausrotter *m.*; Würgengel *m.*

Zagubiąć, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zagubić, -bie, -biłem, *va. perf.* 1) vernichten, austrotten, verderben, vertilgen; 2) verlieren.

Zagubienie, Zagubienie, -nia, *sn.* 1) Ausrotten *n.*, Vertilgen *n.*, Verderben *n.*, Vernichten *n.*; 2) Verlieren *n.*

Zagubicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Vernichterin *f.*, Vertilgerin *f.*, Verderberin *f.*

Zagubny, *adi.* 1) vertilgbar, vernichtbar; 2) verlierbar.

Zagumienny, *adi.* hinter den Schunen befindlich.

Zagumować, -muję, -wałem, *va. perf.* gummieren.

Zagumowanie, -nia, *sn.* Gummieren *n.*; Gummierung *f.*

Zaguzbiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zaguzbić, -bie, -biłem, *va. perf.* krümmen, biegen, buchtelig biegen, falten.

Zaguzbianie, Zaguzbienie, -nia, *sn.* Krümmen *n.*, Biegen *n.*

Zaguzdrać się, -dram, -drałem, *vr. perf.* vertändeln, tändelnd verspäten.

Zagwarzyć -rzę, -rzyłem, *vn. perf.* zu plaudern, zu erzählen anfangen.

Zagwazdać, -zdam, -zdałem, *va. perf.* beschmieren, beschmützen.

Zagwazdanie, -nia, *sn.* Beschmieren *n.*, Beschmützen *n.*

Zagwazdzać, -żdżam, -żdżałem, *va. imperf.*; Zagwoździć, -żdże, -żdżilem, *va. perf.* vernageln, verschlagen; — armatę eine Kanone vernageln; — żdżony vernagelt, stockdumm.

Zagwazdżanie, Zagwoźdżenie, -nia, *sn.* Vernageln *n.*, Verschlagen *n.*

Zagwiaździć, -żdże, -żdżilem, *va. perf.* bestirnen, mit Sternen besäten.

Zagwiaźdzenie, -nia, *sn.* Bestirnen *n.*

Zagwintować, -tuje, -wałem, *va. perf.* mit Gewinden vermachern; mit Gewinden versehen.

Zagwizdać, -zdam, -zdałem; Zagwizdnąć, -zdne, -zdnałem, *va.* und *vn. perf.* pfeifen, lospfeifen, zu pfeifen anfangen; — na kogo jmnnd durch Pfeifen herbeirufen.

Zagwizdanie, -nia; Zagwizdnięcie, -cia, *sn.* Pfeifen *n.*

Zagwoźdnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Colyidium (Räsetart).

Zagzić, -że, -ziłem, *va. perf.* anfeuern, aneifern, anspornen.

Zagzienie, -nia, *sn.* Anfeuern *n.*, Aneifern *n.*, Anspornen *n.*; Anfeuerung *f.*

Zahacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Dexamina (Krebsgattung).

Zahaczać, -czam, -czalem, *I. va. imperf.*; Zahaczyć, -cze, -czyłem, *I. va. perf.* anhaften, anhaften; — o co an etw. anstoßen, hängen bleiben; an etw. antupfen; *II.* — się, *vr.* 1) hängen bleiben, anhaften, angehen; 2) auf Schwierigkeiten stoßen, einen Haken haben, ins Stoden geraten.

Zahaczanie, Zahaczenie, -nia, *sn.* Anhaften *n.*, Anhaften *n.*, Hafenerband *m.*; — mutry, naśrubka Schraubenversicherung *f.*

Zahaftować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; Zahaftowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* bestiden, mit Stickeri bedecken.

Zahaftowanie, -nia, *sn.* Bestiden *n.*

Zahałasować, -suję, -wałem, *vn. perf.*; zu lärmern anfangen; *va.* — kogo jmnnd durch Lärm betäuben.

Zahamować, -muję, -wałem, *va. perf.*; Zahamowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* hemmen, aufhalten, zurückhalten; bremsen; — ruch maszyny den Gang der Maschine aufhalten.

Zahamowanie, Zahamowywanie, -nia, *sn.* Hemmen *n.*, Aufhalten *n.*, Zurückhalten *n.*; Bremsen *n.*

Zahandlować, -dluję, -wałem, *va. perf.* handelnd tauschen, im Tauschwege verkaufen.

Zahandlowanie, -nia, *sn.* Verhandeln *n.*, Vertauschen *n.*; **Tauschhandel** *m.*

Zaharcować, -cuje, -wałem, *vn. perf.* anfangen zu schamüßeln.

Zaharcowanie, -nia, *sn.* Schamüßeln *n.*

Zaharować, -ruje, -wałem, *va. perf.* erarbeiten, schwer verdienen; — sie, *vr.* sich durch schwere Arbeit zu Grunde richten, draufgehen.

Zaharowanie, -nia, *sn.* Erarbeiten *n.*, Verdienen *n.* durch schwere Arbeit; — sie Zugrundegehen *n.* durch schwere Arbeit.

Zahartować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; **Zahartowywać**, -wuje, -wałem, *va. imperf.* abhärten; ciężka praca go wala die fortwährende Arbeit hat ihn abgehärtet; -wany w walce życia im Lebenskampfe abgehärtet; — sie, *vr.* sich abhärten.

Zahartowanie, **Zahartowywanie**, -nia, *sn.* Abhärten *n.*

Zahasać, -sam, -sałem, *vn. perf.* zu springen anfangen.

Zahabanować, -nuje, -wałem, *va. perf.* mit Ebenholz vermachen, verfleiden.

Zaheblować, -bluje, -wałem, *va. perf.* losshobeln, anfangen zu hobeln, glatt hobeln.

Zahipotekować, -kuje, -wałem, *va. perf.* belasten, hypothekarisch feststellen, sicherstellen.

Zahipotekowanie, -nia, *sn.* Belasten *n.*, hypothekarisches feststellen, Sicherstellen *n.*

Zahuczeć, -cze, -cziałem; **Zahukać**, -kam, -kałem; **Zahuknąć**, -kne, -knąłem, *va. und vn. perf.* einen dumpfen Schall von sich geben, dumpf ertönen, erschallen, losdonnern; — kogo imnbn überschreien, durch Schreien überstäuben.

Zahuczenie, **Zahukanie**, -nia; **Zahuknięcie**, -cia, *sn.* dumpfes Erschallen, Ertönen *n.*, Losdonnern *n.*; **Über-schreien** *n.*

Zahulać, -ław, -lałem, *vn. perf.* zu toßen anfangen.

Zahultać się, -ję, -iłem, *vr. perf.* lieberlich werden.

Zahultajenie, -nia, *sn.* Lieberlichkeit *f.*

Zahuścić, -tam, -tałem, *va. perf.* zu schaufeln anfangen.

Zahuśtanie, -nia, *sn.* Einschaufeln *n.*

Zaigrać, -gram, -grałem, *va. und vn. perf.* anfangen zu spielen, tändeln, spielen.

Zaigranie, -nia, *sn.* Spielen *n.*, Tändeln *n.*

Zaimek, -mka, *pl. -mki, sm.* Fürwort *n.*, Pronomen *n.*; — osobisty persönliches Fürwort; — zwrotny, dzierżawczy, względny, wskazujący, pytający, nieoznaczony ródźięźyliczes, beizanzigendes, bezięliczes, hinweisendes, fragendes, unbestimmtes Fürwort.

Zaimkowy, *adi.*; **Zaimkowy**, *adv.* fürwörtlich, pronominal, Fürworts.

Zaimponować, -nuje, -wałem, *vn. perf.* imponieren; mnie już nie — nie moze mir kann nichts mehr imponieren.

Zaimponowanie, -nia, *sn.* Imponieren *n.*

Zaindyczenie się, -nia, *sn.* Erbosen *n.*, Aufbrausen *n.*

Zaindyczyć się, -cze, -czyłem, *vr. perf.* sich erbosen, aufgebracht werden, knurrig werden, sich aufblähen (wie ein Truthahn).

Zainformować, -muje, -wałem, *va. perf.* informieren, unterrichten.

Zainformowanie, -nia, *sn.* Informieren *n.*, Unterrichten *n.*

Zainstalować, -luje, -wałem, *va. perf.* installieren, ins Amt einführen; — sie, *vr.* sich einrichten, sich installieren; = wprowadzić.

Zainteresować, -suje, -wałem, *va. perf.* interessieren, Interesse erwecken; — wal dla swego przedsięwzięcia szersze koła publiczności er erwetzte für sein Unternehmen das Interesse breiterer Gesell-

schafstschichten; czy powieść ta -suje naszym czytelników? wird dieser Roman unsere Leser interessieren? = zająć.

Zainteresowanie, -nia, *sn.* Interessieren *n.*; **Zainteresowanie**, -nia, *sn.* = Zajęcie, zajęcie sie.

Zaintonować, -nuje, -wałem, *va. perf.* intonieren, zu singen anheben; = Zanucić.

Zaiskrzenie, -nia, *sn.* Funfeln *n.* Sprühen *n.*

Zaiskrzać, -krzam, -krzałem, *va. und vn. perf.* mit Funken bedecken, zu funfeln anfangen, zu sprühen anfangen.

Zaiscie, **Zaiste**, *adv.* fürwahr, gewiß, wahrhaftig, wahrlich.

Zajad, -u, *pl. -y, sm.*; *dim.* **Zajadek**, -dku, *pl. -dki, sm.* **Mittesser** *m.*, **Faulwinfel** *m.*

Zajadacz, -a, *pl. -e, sm.* **Breiser** *m.*, **Esser** *m.*

Zajadać, -dam, -dałem, *va. und vn. imperf.*; **Zajeść**, -jem, -jadłem, *va. und vn. perf.* 1) essen, aufessen, tüchtig essen, anbeißen; — z apetytem mit Appetit essen; 2) verbeißen, totbeißen.

Zajadanie, **Zajedzenie**, -nia *sn.* Essen *n.*, Beißen *n.*; **Totbeißen** *n.*

Zajadłość, -ści, *sing. tant. sf.* Verbissenheit *f.*, **Wut** *f.*, **Angrim** *m.*; z -ścią rzucili się na siebie mit Wut stürzten sie sich aufeinander.

Zajadły, *adi.*; **Zajadle**, *adv.* verbissen, erbittert, ergrimmt.

Zajałowieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* unfruchtbar werden.

Zajałowienie, -nia, *sn.* Unfruchtbarkeit *f.*

Zajarzenie, -cia, *sn.* **Her-vor-schimmern** *n.*, **Erglänzen** *n.*; **Entzünden** *n.*; **Entsachen** *n.*

Zajarzmiac, -miam, -miałem, *va. imperf.*; **Zajarzmić**, -mie, -miłem, *va. perf.* unterjochen, mit dem Joch bedrücken.

Zajarzmianie, **Zajarzmienie**, -nia, *sn.* Unterjochung *f.*

Zajarzyć, -rze, -rzyłem, *vn. perf.* hell hervorleuchten,

heroorfchimnern, erglänzen; entzünden; entfachen; — sie, *vr.* aufleuchten; sich entzünden.

Zajasniec, -snieje, -sniakem, *vn. perf.* erglänzen, erhellen, hervorstrahlen, strahlend hervorbrechen, aufleuchten, anfangen zu scheinen; *twarz mu radością -sniaka* sein Gesicht erglänzte vor Freude.

Zajasnienie, -nia, *sn.* Erhellung *n.*, Erleuchten *n.*, Hervorstrahlen *n.*

Zajazd, -u, *pl. -y, sm. 1)* Vor-, Anfahr *f.*, Einfahrt; 2) Einkehr *f.*, Einkehrhaus *n.*; 3) Einreiten *n.*, Eintritt *m.*, gewalttätige Besitzergreifung.

Zajazdowy, *adi.* Einfahrts-, Einkehr-, Einkehrhaus-, Einreite-.

Zajac, -a, *pl. -e, sm. 1)* Hase *m.* — karkowaty Zwerghase, kleiner Graber; — morski Seehase; — brazylijski brasilianischer Hase; — Jolai sibirischer Hase; Seehase; — samiec Kammeler; *sciagnac skóre ze -a dem Hasen* das Fell abziehen; *przed -em Hasen* fliehen die Frösche, es findet der Furchtsame immer noch jmdm, der ihn fürchtet; — *wlazl w niego das Herz* ist ihm in die Hosen gefallen, er hat das Hosenpanier ergriffen; *kto dwa -e goni, zadnego nie uchwyci* wer nach zwei Hasen läuft, fängt gar keinen; *jak — bebna, tak rad tego slucha* er hört es so gern, wie der Hase die Trommel, er flieht, wenn er es hört; 2) Hasenbraten *m.*, Hase; — *na dziko Hase* nach Jägerart; *falszywy — jalszy Hase, Hasebraten m.*

Zajaczek, -czka, *pl. -czki, sm.* Häschen *n.*, junger Hase; — *wielkocnoy Osterhase.*

Zajaczysko, -ka, *pl. -ka, sn.* alter, großer Hase.

Zajać, -jmę, -jałem, *I. va. perf.*; Zajmywać, Zajmować, -muje, -wałem, *I. va. imperf.* 1) einnehmen; — *wielką przestrzeń* viel Raum einnehmen; —

wysokie stanowisko eine hohe Stellung einnehmen; 2) besetzen, Besitz ergreifen, sich bemächtigen, pfänden, wegnehmen; *wojska -jely stolice* das Heer besetzte die Hauptstadt; — *kraj się des Landes bemächtigen*; — *krowe die Kuh pfänden*; 3) beschäftigen, ausfüllen, interessieren; *ta myśla całkiem jestem -jety* ich bin ganz von diesem Gedanken erfüllt; *tak mnie to -jelo, że nie spostrzegłem*, *jak przedko czas minął* es hat mich so interessiert, daß ich nicht merkte, wie schnell die Zeit vergangen ist; *to mnie nie -muje* das interessiert mich nicht; *jest bardzo -jety* er ist sehr beschäftigt; *to -mujaca książka* das ist ein interessantes Buch; *II. — sie, vr. 1)* Feuer fangen; *drwa się -jely* das Holz hat Feuer gefangen; *mikość się -jela w jej sercu* die Liebe erwachte in ihrem Herzen; 2) sich beschäftigen; *czem się teraz -mujesz?* womit beschäftigt bist du dich jetzt? *nie -muję się takimi drobnotkami* ich beschäftige mich nicht mit solchen Kleinigkeiten; 3) sich um etw. kümmern, sich um etw. bemühen; *któż się po mojej śmierci -mie losom sierot?* wer wird sich nach meinem Tode um das Los der Waisen kümmern?

Zajakać się, -kam, -kałem; Zajaknąć się, -kneć, -knąłem, *vr. perf.*; Zajakiwać się, -kuję, -wałem, *vr. imperf.* zu stottern anfangen, stottern, stecken bleiben.

Zajakała, -ły, *pl. -ly, sm.* Stotterer *m.*

Zajakanie, -nia; Zajaknięcie, -cia; Zajakiwanie, -nia, *sn.* Stottern *n.* Steckenbleiben *n.*; *bez -nia* ohne anzustoßen; *kłamie bez -nia* er lügt, ohne sich einen Augenblick zu besinnen, er lügt frech darauf los.

Zajakliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Stottern *n.*

Zajakliwy, *adi.*; Zajakliwie, *adv.* stotternb.

Zajątra, -try, *pl. -try, sf.* Aescium (Pflanze).

Zajątrzać, -trzam, -trzałem, *I. va. imperf.*; Zajątrzyć, -trzę, -trzyłem, *I. va. perf.* 1) eitern machen; 2) aufbringen, erbittern; *II. — sie, vr. 1)* sich entzünden, zu eitern anfangen; in Eiter übergehen; 2) sich verbittern; *sprawa się -trzyła* die Angelegenheit hat sich kritischer gestaltet.

Zajątrzenie, Zajątrzenie, -nia, *sn.* Eitern *n.*; Aufbringen *n.*, Erbittern *n.*

Zajdowy, -wego, *pl. -wi, sm.* Bootsdiebstahl *m.* auf dem Hinterteile des Schiffes.

Zajdy, *zajd, plur. tant. sn.*; *dim.* Zajdki, *zajdek, plur. tant. sn.* Handglitter *m.* zur Holzausfuhr.

Zajechnąć, -jade, -chałem, *I. vn. imperf.*; Zajeżdżać, -żdżam, -żdżalem, *I. vn. perf.* 1) vorfahren; wohin gelangen, antommen, einkehren; *każ —* laß vorsehen; *-chal do mnie w goscinę* er ist zu mir auf Besuch eingelangt; *do którego hotelu -chacisz?* in welches Hotel bist du eingekehrt, in welchem Hotel bist du abgestiegen?; *na noc -dziemy do wsi* mit Einbruch der Nacht werden wir im Dorfe anlangen, das Dorf erreichen; *już musieli —* sie müssen schon an Ort und Stelle sein; 2) tief hinein fahren, hineinreiten; 3) — *komu jmnmd entgegen reiten, fahren, den Weg versperren*; *konnie z tyłu mi -jechał* er führte mir die Heiterei in den Rücken; — *komu czemś w głowę jmnmd etw. in den Kopf setzen, jmnmd womit den Kopf einnehmen*; — *komu einen in Berlegenheit bringen*; *II. va. einnehmen, belegen*; (*eigenmächtig*) pfänden; — *czyje dobra jmnuds Güter in Beschlag nehmen, konfiszieren.*

Zajechnie, Zajeżdżenie, -nia, *sn.* Vorfahren *n.*; Einkehren *n.*; Gelangen *n.*; Hineinfahren *n.*, Hineinreiten *n.*; Entgegenreiten *n.*, Entgegenfahren *n.*

Zajednać, -dnam, -dnalem, *va. perf.*; Zajednywać, -dnuje, -wałem, *vn. imperf.* vergleichen, ausgleichen.

Zajem, -jmu, *pl. -jmy, sm.* Wegnahme *f.*; Weggenommene(s) *n.*: (eigenmächtig genommene)s Pfand *n.*

Zajęś, Zajęzenie, -nia, *sn.*; = Zajadać, Zajadanie.

Zajezdny, *adi.* Einfuhr-; — dom Einfuhrhaus *n.*, Gasthaus *n.*, Einfuhr *f.*

Zajezierny, *adi.* jenseit des Sees, der Seen.

Zajezierze, -rza, *sn.* Ort *m.*, Gegend *f.* hinter dem See.

Zajeździe, -ździe, -ździem, *va. perf.*; Zajeźdzać, -źdzam, -źdzalem, *va. imperf.* zu Tode reiten, hin machen.

Zajezać, -żam, -żalem, *va. imperf.*; Zajeżyć, -że, -żyłem, *va. perf.* (in die Höhe) aufsträuben.

Zajęcie, -cia; Zajmowanie, -nia, *sn.* 1) Einnehmen *n.*, Einnahme *f.*; Besitznahme, Beschlagnahme; 2) Beschäftigung *f.*, Beschäftigen *n.*; czy nie masz lepszego -cia hast du keine bessere Beschäftigung; nie miał -cia keine Beschäftigung haben, beschäftigungslos sein; -cie nadrobkowe Überstunde *f.*, Übereit *f.*; 3) Interessieren *n.*, Interesse *n.*

Zajęczęć, -czę, -czalem; Zajęknąć, -kne, -knalem, *vn. perf.* zu stöhnen anfangen, aufstöhnen.

Zajęchnik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Anthemis arvensis (Pflanze); 2) Hasengarten *m.*

Zajęczy, *adi.* Hasen-; -cza skórka Hasenfell *n.*, Hasenbalg *m.*, -czemi skórkami podszyty feiger Mensch, Hasenfuß *m.*; -cza łapka Hasenpfötchen *n.*; -cze poty Angstschweiß *m.*; -cza warga Hasenscharte *f.*; -cza nózka Hasenklee *m.*; — chłodek Hasenstrauch *m.*; — szczaw Hasenampfer *m.*, Sauerklee *m.*; — żyr Mauerhasenstrauch *m.*; -cza rzepka stengellose Eberwurz, Hohnwurz *f.*; -cze

uszko Hasenohrchen *n.*, Durchmuß *m.*

Zajęczyca, -cy, *pl. -ce, sf.* Hain *f.*, Mutter-, Eihäse *m.*

Zajęczyzna, -ny, *pl. -ny, sf.* 1) Hasenfleisch *n.*; 2) elender Hase.

Zajęczyisko, -ka, *pl. -ka, sn.* häßlicher, großer Hase.

Zajędrnić, -drnie, -niem, *va. perf.* frisch machen, auffrischen, fest, kräftig, kernig machen.

Zajędrnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* frisch, kräftig, fest, kernig werden.

Zajędrnienie, -nia, *sn.* Auffrischen *n.*, Kräftigen *n.*

Zajmować, siehe: Zająć.

Zajrzeć, Zazierać = Zagładać, Zagładać.

Zajście, -cia, *sn.* 1) = Zachodzenie; 2) Vorfall *m.*; Zwistigkeit *f.*, Streitigkeit *f.*, Renkontre *n.*, Reibung *f.*

Zajść, siehe: Zachodzić.

Zajurzać, -rzam, -rzalem, *va. imperf.*; Zajurzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* geil, üppig machen; — się, *vr.* geil werden.

Zajuszać, -szam, -szalem, *I. va. imperf.*; Zajuszyć, -sze, -szyłem, *I. va. perf.* 1) mit Sauche beschmieren; 2) blutbürstig, blutigierig, wütend machen, aufbringen; *II.* — się, *vr.* blutigierig werden.

Zajuszanie, Zajuszenie, -nia, *sn.* 1) Beschmieren *n.* mit Sauche; 2) Aufbringen *n.*, Erregen *n.*; Erregung *f.*

Zajutro, -tra; Zajutrze, -trza, *sing. tant. sn.* Übermorgen *m.*, übermorgiger Tag.

Zajutrzejszy, *adi.* übermorgig.

Zakachlować, Zakaflować, -luje, -wałem, *va. perf.* verscheln, mit Kacheln besetzen, überziehen.

Zakachlowanie, Zakaflowanie, -nia, *sn.* Verscheln *n.*; Verschelung *f.*, Kachelüberzug *m.*

Zakadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zakadzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* anfangen zu räuchern, vollräuchern.

Zakalać, -lam, -lałem, *va. perf.* beschmutzen, mit Rot bewerfen.

Zakalanie, -nia, *sn.* Beschmutzen *n.*

Zakalcowaty, *adi.* schlecht ausgedaht.

Zakalec, -lca, *pl. -lce, sm.* nicht ausgedahter Teig, Wasserstreifen *m.*, Wasserstrieme *f.*, Speckigkeit *f.*

Zakalenica, -cy, *pl. -cy, sf.* Dachgiebel *m.*, First *m.*

Zakalić, -le, -liłem, *va. perf.* nicht recht ausbaden lassen, speckig werden lassen; mit klebrigem Teige ausfüllen.

Zakalistość, -ści, *sing. tant. sf.* Klebrigkeit *f.*, Speckigkeit *f.* des Teiges.

Zakał, -u, *pl. -y, sm.*; Zakała, -ły, *pl. -ły, sf.* 1) dichter Bodensaß, zurdübelnde Unreinlichkeit; 2) moralischer Fehler, Schandfleck *m.*, Keim *m.* des Bösen.

Zakamforzec, -rca, *pl. -rce, sm.* (Dryobalanops) Flügelstichel *f.*, Kampferölbaum *m.*

Zakamiąć, Zakamieniać, *va. imperf.*; Zakamić, Zakamienić, -nie, -niem, *va. perf.* versteinern, in Stein verwandeln.

Zakamiałość, Zakamienialość, -ści, *pl. -ści, sf.* 1) Versteinigung *f.*, Petrefakt *n.*; 2) Verstortheit *f.*, Hartherzigkeit *f.*

Zakamianie, Zakamienianie, Zakamienie, Zakamienienie, -nia, *sn.* Versteinern *n.*

Zakamić, Zakamienić, -nieje, -niałem, *vn. perf.* zu Stein werden, versteinern, verhärten; -niałe serce steinhartes Herz.

Zakamienować, -nuje, -wałem, *va. perf.* steinigen.

Zakamienowanie, -nia, *sn.* Steinigen *n.*, Steinigung *f.*

Zakancelować, -luje, -wałem, *va. perf.* in einer Schrift kassieren, austreichen.

Zakancelowanie, -nia, *sn.* Austreichen *n.*

Zakapać, -pie, -pałem, *va. perf.* und *vn. perf.* hintropfen, beträufeln.

Zakapanie, -nia, *sn.* Hinstropfen *n.*, Beträufeln *n.*

Zakapturzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zakapturzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* 1) verkappen, verummummen; 2) jmnđ zum Mönche machen, ihm die Mönchsstutte anziehen.

Zakapturzenie, -nia, *sn.* Verkappen *n.*, Verummummen *n.*; Vermummung *f.*

Zakarbować, -buje, -wałem, *va. perf.*; Zakarbowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* ein-, verferben; — włosy die Haare brennen.

Zakarbowanie, Zakarbowywanie, -nia, *sn.* Ein-, Verferben *n.*; — włosów Haarbrennen *n.*

Zakarczować, -czuje, -wałem, *va. perf.* anfangen zu roden.

Zakarczowanie, -nia, *sn.* Roden *n.*, Rodung *f.*

Zakarmiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Zakarmić, -mie, -miłem, *va. perf.* überfüttern.

Zakarować, -ruje, -wałem, *va. perf.* verfarren, daß Geschick ausprogen.

Zakarowanie, -nia, *sn.* Verfarren *n.*

Zakarmianie, Zakarmienie, -nia, *sn.* Überfüttern *n.*, Überfütterung *f.*

Zakasać, -sze, -sałem, *va. perf.*; Zakasywać, -suje, -wałem, *va. imperf.* aufschürzen, aufstreifen; aufstampeln; -kasz rekawy przy robocie streife dir bei der Arbeit die Arme! auf.

Zakasować, -suje, -sowałem, *va. perf.* kogoś jmnđn übertreffen, jmnđn in den Schätzen stellen; = Przewyżzać.

Zakaszlać, -szlam, -szlałem, *va. und vn. perf.* zu husten anfangen; überhusten, durch Husten übertönen; — się, *vr.* vom Husten befallen werden, heftig husten.

Zakaszlanie, -nia, *sn.* Husten *n.*; Überhusten *n.*

Zakatarzenie, -nia, *sn.* Verschnupfen *n.*, Schnupfen *n.*; Verschnupftheit *f.*

Zakatarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* verschnupfen; — się, *vr.* sich verschnupfen, einen Schnupfen bekommen.

Zakatować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zu Tode martern, quälen, prügeln, geißeln.

Zakatowanie, -nia, *sn.* Prügeln *n.*, Geißeln *n.*, Martern *n.*, Quälen *n.* zu Tode.

Zakawęczeć, -cze, -czaliśmy, *vn. perf.* zu stöhnen anfangen, aufstöhnen.

Zakaz, -u, *pl. -y, sm.* Verbot *n.*; postąpiłeś przeciw memu -owi du hast gegen mein Verbot gehandelt; — dowozu Einfuhrverbot; — przewozu Durchfuhrverbot; — ładowania Ladeverbot.

Zakazać, -że, -załem, *va. perf.*; Zakazywać, -znie, -wałem, *va. imperf.* verbieten, untersagen; lekarze -zali mu pić wino die Ärzte verboten ihm, Wein zu trinken; jest surowo -zanem es ist strengstens untersagt; -zuje ci wyrażać się w ten sposób ich verbiete dir, dich auf diese Weise auszudrücken; -zane owoce są najsmaczniejsze verbotene Früchte schmecken am besten; — się, *vr.* sich auszeichnen, hervortun wollen, sich beliebt machen.

Zakazanie, Zakazywanie, -nia, *sn.* Verbieten *n.*, Untersagen *n.*

Zakazić, -że, -ziłem, *va. perf.* verunreinigen, anstecken, verderben; — się, *vr.* sich anstecken.

Zakażny, *adi.* ansteckend; choroby -ne Infektionskrankheiten *pl.*, ansteckende Krankheiten.

Zakazenie, -nia, *sn.* Verunreinigung *f.*, Ansteckung *f.*, Infektion *f.*; Verderben *n.*; — krwi Blutergiftung *f.*

Zakakoleć, -leje, -lałem, *vn. perf.* mit Lotz bewachsen.

Zakakolić, -le, -likem, *va. perf.* mit Lotz bedecken.

Zakąsać, -sam, -sałem, *va. perf.* zu Tode beißen.

Zakąsić, -sze, -siłem, *va. perf.* einen Imbiß nehmen, zubeißen.

Zakąska, -ki, *pl. -ki, sf.* Imbiß *m.*

Zakażenie, -nia, *sn.* Zu-beißen *n.*

Zakaż, -a, *pl. -y, sm.*; *dim.* Zakażek, -tka, *pl. -tki, sm.* verborgener Winkel, Versteck *n.*; Zuflucht *f.*, Schlupfwinkel *m.*

Zakażny, *adi.*; Zakażnie, *adv.* im Winkel versteckt, einsam, ruhig, abgelegen, verborgen.

Zakichać, -cham, -chałem; Zakichnąć, -chne, -chnąłem, *va. perf.* zu niesen anfangen.

Zakielznać, -zne, -znałem, *va. perf.* den Baum anlegen.

Zakielźnięcie, -cia, *sn.* Anlegen *n.* des Baumes.

Zakierować, -ruje, -wałem, *va. perf.* wohin lenken, beugen.

Zakis, -u, *pl. -y, sm.* Ein-gesäuerte(s) *n.*; Einsäuern *n.*

Zakisić, -sze, -siłem, *va. perf.* einsäuern; — ogórki Gurken einlegen.

Zakisieć, -sieję, -siałem; Zakisnąć, -sne, -snałem, *vn. perf.* gärend säuern; sauer werden; (bildl.) verjauern, versümmeln.

Zakiszenie, -nia, *sn.* Einsäuern *n.*; (bildl.) Verjauern *n.*

Zakitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* verkitten.

Zakitowanie, -nia, *sn.* Verkitten *n.*; Verkittung *f.*

Zaklajstrować, -struje, -wałem, *va. perf.* verkleben, verkleistern; (bildl.) notdürftig flicken.

Zaklajstrowanie, -nia, *sn.* Verkleben *n.*; Verkleisterung *f.* (bildl.).

Zaklamrować, -ruje, -wałem, *va. perf.* mit Klammern zusammenheften, befestigen.

Zaklaskać, -skam, -skaliśmy, *va. und vn. perf.* zu klatschen anfangen.

Zakład, -kłąć, -kłąłem, *va. perf.*; Zaklinać, -nam, -nałem, *va. imperf.*; beschwören, betuern; -nam cię na wszystko, co ci świętem jest ich beschwöre dich bei allem, was dir heilig ist; — czarta den Teufel durch Beschwören-

gen verjagen, bannen; — sie, *vr. hoch und teuer beschwören.*

Zakłak, -łeka, *pl.* -łeki, *sm.*
Pimpernuß f.

Zaklecić, -ce, -ciem, *va. perf.* mit Lehm zuwerfen, verbaulen.

Zaklejać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; **Zakleić**, -ję, -iłem, *va. perf.* verkleben, verleimen.

Zaklejanie, **Zaklejenie**, -nia, *sn.* Verkleben *n.*, Verleimen *n.*

Zaklekotać, -tam, -tałem, *va. und vn. perf.* zu klappern anfangen.

Zaklepać, -pie, -pałem, *va. perf.* zugähmern, zuklopfen, vernieten.

Zaklepanie, -nia, *sn.* Zugähmern *n.*, Zuklopfen *n.*, Vernieten *n.*

Zaklepka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Vernietung *f.*

Zaklećcie, -cia; **Zaklinanie**, -nia, *sn.* 1) Beschwören *n.*, Beteuern *n.*; 2) Beschwörungsfornel *f.*

Zaklekać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; **Zakleknąć**, -kne, -knąłem, *vn. perf.* sich senken, einfallen.

Zaklekanie, **Zakleknienie**, -nia, *sn.* Senken *n.*, Einfallen *n.*

Zaklesłość, -ści, *sf.* Einlenkung *f.*, Einbiegung *f.*, Höhlung *f.*, Einbug *m.*

Zaklesły, *adi.* eingesunken.

Zaklesnąć, -nęę, -nąłem, *vn. perf.* einsinken.

Zaklesnięcie, -cia, *sn.* Einsinken *n.*; Einlenkung *f.*

Zaklinacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Beschwörer *m.*, Teufelsbanner *m.*, Erzpriest *m.*

Zaklinaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Beschwörerin *f.*, Erzpriesterin *f.*

Zaklinać siehe **Zakłać**.

Zaklinanie siehe **Zaklećcie**.

Zakliniac, -niam, -niałem, *va. perf.* ver-, zuweisen.

Zaklinianie, -nia, *sn.* Ver-, Zuteilen *n.*

Zakład, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Anstalt *f.*, Institut *f.*, Eta-

blissement *n.*; — wychowawczy Erziehungsanstalt; — naukowy Lehranstalt; wissenschaftliches Institut; — dasierot Waisenhaus *n.*; — karny Strafanstalt; — korekcyjny Besserungsanstalt; — leczniczy Kuranstalt; — wodolecznicy Wasserheilstanstalt; — gazowy Gasfabrik *f.*, Gasanstalt, Gasometer *m.*; 2) Anlage *f.*, Anlegung *f.*; Grundlegung *f.*, Gründung *f.*, Grundriß *m.*; — przemysłowy industrielle Anlage; 3) Pfand *n.*, Unterpfand; Versicherung *f.*, Bürgschaft *f.*; dać komu co w — jmnndn etw. als Pfand geben; dać w — honor seine Ehre verspänden; — miłości dać Pfand der Liebe; 4) Wette *f.*; — wygrać die Wette gewinnen; o co — um was geht die Wette? morum wetten wir? przegrałem — ich habe die Wette verloren; o — bym poszedł ich möchte wetten.

Zakładać, -dam, -dałem, *I. va. imperf.*; **Założyć**, -zę, -żyłem, *I. va. perf.* 1) verlegen; verschränken; aufeinanderlegen; kreuzen; falten; — ręce die Hände verschränken; — nogi die Füße kreuzen, übereinanderlegen; 2) einlegen, einbiegen, falten; tę suknię trzeba -żyć, bo jest za długa man muß dieses Kleid einlegen, weil es zu lang ist; -łóż mi kartkę w książce biegnie mir das Blatt in die Buche ein; 3) vorlegen, umlegen, auflegen, aufsetzen, unterlegen, vorschieben; -łóż lancuch bezpieczeństwa lege die Sicherheitskette vor; — komu powróz na szyję jmnndn den Strick um den Hals legen; -łóżyc drzwi statkami die Tür mit Gerätschaften verammeln; — obreć na wóz den Radreifen aufsetzen, die Bandagen auf die Räder aufsetzen; 4) anlegen, vorsepannen, anspannen; — konie do powozu die Pferde an den Wagen spannen; 5) belegen, bedecken; cały stół jest -żony książkami der ganze Tisch ist mit Büchern bedeckt; 6) — siatki, łapki Reße, Fallen stellen; 7) — za kogo

für jmnndn auslegen; — kogo jmnndn unterstützen, ihm unter die Arme greifen, ihm beistehen; 8) gründen, errichten, anlegen; — nową szkołę eine neue Schule gründen; — obóz das Lager aufschlagen; — miasto eine Stadt gründen; nowo -łożony sklep ein neu gegründetes Geschäft; — protest einen Protest einlegen; — ogień Feuer legen; 9) etw. aufweisen, auf etw. basieren, auf etw. fußen; na czym -dasz twoje twierdzenie? auf was basierst du deine Behauptung? 10) dem Wilde den Weg versperren; — psami na zajęcia den Hasen von weitem mit Hunden einschließen; II. sie, *vr.* 1) wetten, eine Wette eingehen; o co się z nim -żożył? um was hat er mit ihm gemettet?; jestem gotów — sie z tobą ich bin bereit, mit dir zu wetten; 2) — się etw. vorschützen.

Zakładanie, **Założenie**, -nia, *sn.* Vorlegen *n.*, Einlegen *n.*, Unterlegen *n.*, Vorschieben *n.*; Vorsepannen *n.*; Aufsetzen *n.*, Aufstellen *n.*; Gründen *n.*, Gründung *f.*, Errichten *n.*, Errichtung *f.*; Beweisen *n.*, Begründen *n.*, Basieren *n.*, Unterstützen *n.*; rok -nia Gründungsjahr *n.*; wychodzę z -nia ich geh: von der Voraussetzung aus; poniu Rzymu nach der Erbauung, Gründung Roms.

Zakładka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; *dim.* **Zakładeczka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Falte *f.*, Einschlag *m.*; 2) Asterleder *n.*

Zakładnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Bühne *f.*, Nezbühne.

Zakładniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Geißel *f.*

Zakładnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Geißel *m.*

Zakładny, **Zakładowy**, *adi.* Grundlager-, Stiftungs-, Errichtungs-, Anstalts-, kapital — Grundkapital *n.*, Fonds *m.*; krokiew-owa Lehrgeiparre *n.*, Lehrgebirde *n.*

Zaklopotać, -tam, -tałem, *va. perf.* in Verlegenheit bringen, verlegen machen; Sorgen

und Kummer machen; — się, *vr. sich sorgen; verlegen werden.*
Zakłopotanie, -nia, *sn.*
Verlegenheit *f.*

Zakłócić się, -szę, -sitem, *vr. perf. in Ähren schießen.*

Zakłócać, -cam, -całem, *va. imperf.;* Zakłócić, -cę, -ciłem, *va. perf.* 1) aufrührer, aufschütteln, aufmischen; 2) stören, beunruhigen; nie -caj naszego spokoju ślode nicht unseren Frieden.

Zakłócanie, Zakłócenie, -nia, *sn.* 1) Aufschütteln *n.*, Aufmischen *n.*; 2) Beunruhigen *n.*, Stören *n.*

Zakłucie, -cia; Zakłuwanie, -nia, *sn.* Stechen *n.*; Totstechen *n.*

Zakłuć, -ję, -łem, *va. perf.*; Zakłuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* erstechen, totstechen; durch einen Stich verwunden.

Zakmotrzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* verschwägern; in Gevatterchaft bringen; — się, *vr. sich verschwägern, in Gevatterchaft verbinden.*

Zakneblować, -bluje, -wałem, *va. perf.* fnebeln, verstopfen, zustopfen.

Zakneblowanie, -nia, *sn.* Rnebeln *n.*, Verstopfen *n.*

Zakocharć się, -cham, charłem, *vr. perf.* sich verlieben; charć się w niej na pierwszy rzut oka er verliebte sich in sie auf den ersten Blick; -chany verliebt.

Zakochanie się, -nia, *sn.* Verlieben *n.*; Verliebtheit *f.*

Zakoczować, -czuję, -wałem, *vn. perf.* nomadisierend wohin ziehen.

Zakolnić, -lę, -liłem; Zakolować, -luję, -wałem, *va. perf.* umtreifen.

Zakolonizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* mit Kolonien, Niederlassungen besetzen.

Zakolonizowanie, -nia, *sn.* Kolonisierung *f.*

Zakołatać, -tam, -tałem, *vn. perf.* klopfen, anknöpfen, anpochen; — do drzwi an die Tür klopfen; — się, *vr.* mit Mühe und Not wohin gelangen.

Zakołowrocic się, -cę, -ciłem, *va. perf.* den Schwimbel bekommen.

Zakołysać, -szę, -sałem, *va. perf.* zu schaukeln anfangen, in Bewegung bringen, wiegen; — się, *vr. sich in Bewegung setzen, zu schaukeln anfangen.*

Zakołysanie, -nia, *sn.* Schaukeln *n.*, Wiegen *n.*, Weagen *n.*

Zakomenderować, -ruje, -wałem, *va. perf.* kommandieren; einen Befehl erteilen; = Rozkazać.

Zakomenderowanie, -nia, *sn.* Kommandieren *n.*, Bejehlen *n.*

Zakomunikować, -kuje, -wałem, *va. perf.* mitteilen, — wiadomość eine Mitteilung machen.

Zakomunikowanie, -nia, *sn.* Mitteilen *n.*

Zakomorek, -rka, -rki, *sm.*; Zakomorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hinterkammerchen *n.*, Hinterstüchchen *n.*

Zakon, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Gesetz *n.*, gesetzliche Vorschrift; 2) Glaube *m.*, Religion *f.*, Glaubensbekenntnis *n.*; 3) Testament *n.*; stary — Altes Testament; 4) Orden *m.*; Ordensregel; — krzyżowy Kreuzritterorden; — franciszkański Franziskanerorden; wstąpić do -u in einen Orden eintreten.

Zakonkludować, -duje, -wałem, *va. perf.* 1) beendigen, abschließen; 2) einen Schluß ziehen, schlußfolgern.

Zakonkludowanie, -nia, *sn.* 1) Beendigen *n.*, Abschließen *n.*; 2) Schlußfolgerung *f.*
Zakonnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Nonne *f.*, Ordensschwester *f.*, Klosterfrau *f.*

Zakonnictwo, -ctwa, *sing. tant. sn.* Klosterstand *m.*

Zakonniczy, Zakonny, *adi.* Mönchs-, Nonnen-, Kloster-; -cze życie Klosterleben *n.*

Zakonnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Mönch *m.*, Ordensbruder *m.*, Klosterbruder *m.*

Zakonność, -ści, *sing. tant.*

sf. 1) Gesetzmäßigkeit *f.*, Verhalten nach göttlichem Gesetz; 2) strenge Klosterzucht, Klosterwejen *n.*

Zakonny, *adi.*; Zakonnie, *adv.* 1) gesetzlich, gesetzmäßig; 2) rechtschaffen, rechtsgelehrt; 3) klösterlich, Kloster-, ustawa -na Klosterregel *f.*; ślub — Klostergelübde *n.*

Zakonodawca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Gesetzgeber *m.*; Ordensstifter *m.*

Zakonokażca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Gesetzbrecher *m.*

Zakonopis, -a, *pl.* -owie, *sm.* Gesetzschreiber *m.*

Zakontrasygnować, -gnuję, -wałem, *va. perf.* gegenzeichnen, kontrastieren.

Zakończyć, -czam, -czalem, *I. va. imperf.*; Zakończyć, -czę, -czyłem, *I. va. perf.* 1) beenden, beschließen; -kończ już tę dla nas tak niemą sprzeczkę beendige doch schon einmal diesen für uns so unangenehmen Streit; — życie w spokoju das Leben in Ruhe beschließen; — nitkę den Faden verenden, vernähen; 2) zuspizę; II. — się, *vr. sich schließen, sich beschließen, sich beenden, enden*; jak się -czyła wasza rozmowa? wie endigte euer Gespräch?

Zakończanie, Zakończenie, -nia, *sn.* 1) Beendigen *n.*, Schließen *n.*; Schluß *m.*, Epilog *m.*; Endung *f.*, Ausgang *m.*; 2) Spitzen *n.*

Zakop, -u, *pl.* -y, *sm.* Verschanzung *f.*; -y *pl.* Laufgräben *pl.*

Zakopać, -pie, -pałem, *va. perf.*; Zakopywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* vergraben; — skarb einen Schatz vergraben; — się, *vr. sich vergraben*; — się na wsi sich auf dem Lande vergraben; — się w śniegu sich im Schnee vergraben.

Zakopanie, Zakopywanie, -nia, *sn.* Vergraben *n.*

Zakopcenie, -nia, *sn.* Anrücken *n.*, Anrufen *n.*, Anschmauchen *n.*

Zakopcié, -ce, -cilem, *va. perf.* veräuchern, beschmauchen, mit Rauch bedecken, anrußen, beschmühen.

Zakopcié, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* vom Rauche schwarz werden, rußig werden.

Zakorcicé, -ce, -cilem, *va. perf.* zu wurmen anfangen, in Verführung führen.

Zakordonowác, -nuje, -wałem, *va. perf.* in den Kordon einschließen, besetzen, einnehmen.

Zakordonowanie, -nia, *sn.* Besetzen *n.*, Beschließen *n.*, Einbeziehen *n.* in den Kordon.

Zakorkowác, -kuje, -wałem, *va. perf.*; Zakorkowywác, -wuje, -wałem, *va. imperf.* zupfropfen.

Zakorkowanie, Zakorkowywanie, -nia, *sn.* Zupfropfen *n.*

Zakorzeniać, -niam, -niałem, *I. va. imperf.*; Zakorzonić, -nie, -niłem, *I. va. perf.* einwurzeln, Wurzel schließen lassen; 2) mit Wurzeln anmachen; *II.* — sie, *vr.* sich einwurzeln, Wurzel fassen, sich einbürgern.

Zakorzenianie, Zakorzonienie, -nia, *sn.* Einwurzeln *n.*

Zakosztowác, -sztnje, -wałem, *va. perf.* kosten, die Probe machen; — sobie w czem an etw. Geschmack finden.

Zakosztowanie, -nia, *sn.* Kosten *n.*, Probieren *n.*

Zakościć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* mit Knochen überbeden, besetzen.

Zakotwowanie, -nia, *sn.* Verankerung *f.*

Zakowác, Zakowanie, siehe: Zakuć, Zakucie.

Zakól, -kołu, *pl.* -koły, *sm.* 1) Abwenkung *f.*; 2) Schleufe *f.*, Schlüssel zum Fischen, Fischreuse *f.*

Zakówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stift *m.* am Schnürsentel.

Zakpienie, -nia, *sn.* Spotten *n.*

Zakpić, -pie, -piłem, *vn. perf.*; Zakpiwác, -wam, -wałem, *vn. imperf.* spotten, höhnen; — z kogo einen zum Narren halten, nasführen, imbd

zum besten haben, sich über jmdn lustig machen.

Zakracenie, -nia, *sn.* Vergittern *n.*, Vergitterung *f.*

Zakracić, -ce, -cilem, *vn. perf.* vergittern.

Zakracie, -cia, *pl.* -cia, *sn.* vergitterter Ort, Raum *m.* hinter einem Gitter.

Zakraczacé, -czam, -czalem, *vn. imperf.*; Zakroczyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* bis wohin schreiten, vorrücken; — w dziedzinę in ein Gebiet fallen, gehören; — w cudze prawa in fremde Rechte eingreifen; — czemu etw. verhindern, etw. vorbeugen.

Zakraczanie, Zakroczenie, -nia, *sn.* 1) Vorrücken *n.*, Vorrücken *n.*; 2) Verhindern *n.*, Vorbeugen *n.*

Zakradacé się, -dam, -dałem, *vr. imperf.*; Zakraścisé się, -dnę, -dłem, *vr. perf.* sich einschleichen, sich hineinsetzen; patrz, ktoś z cicha się -da ich schaue, es schleicht sich leise jmdn hinein; nieufność -dła mi się w serce Mißtrauen hat sich in mein Herz hineingeschlichen.

Zakradanie się, -nia; Zakradnięcie się, -cia, *sn.* Dineinschleichen *n.*, Dineinsetzen *n.*

Zakrajny, *adi.* außer der Grenze; — otok äußere Peripherie.

Zakrakać, -cze, -kałem, *vn.* und *va. perf.* zu krächzen anfangen; überkrächzen.

Zakrakanie, -nia, *sn.* Krächzen *n.*; Überkrächzen *n.*

Zakrapiacé, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Zakropić, -pie, -piłem, *va. perf.* besprengen, anfeuchten, bespritzen; — czem gardło die Kehle mit etw. besuchten; — frasunek die Sorgen durch einen Trunk betäuben; — się, *vr.* trinken.

Zakrapianie, Zakropienie, -nia, *sn.* Besprengen *n.*, Bespritzen *n.*, Anfeuchten *n.*

Zakraszacé, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Zakrasić, -sze, -siłem, *va. perf.* schmackhafter machen, versüßen, verschönern.

Zakraszanie, Zakraszanie, -nia, *sn.* Versüßen *n.*, Verschönern *n.*

Zakrawác, -wam, -wałem, *I. va. imperf.*; Zakroić, -je, -iłem, *I. va. perf.* 1) anschneiden; 2) einschneiden; tak głęboko plug nie -kroi so tief kann der Pflug nicht einschneiden; — cudzego gruntu in fremden Acker einschneiden, ein Stück fremden Ackers abschneiden; *II. vn.* — na co 1) nach etw. scheinen, aussehen, etw. ähnlich sein; to -wa na kłamstwo das sieht einer Lüge ähnlich; on -wa na błazna er sieht einem Narren ähnlich; to -wa na bluźnierstwo das streift ein wenig an Gotteslästerung; ten skromny obiad -krawa na bankiet dieses angedlich bescheidene Mahl sieht einem Banquet ähnlich; 2) auf etw. hinzielen, sich Hoffnung machen.

Zakrawanie, Zakrojenie, -nia, *sn.* 1) Einschneiden *n.*, Anschneiden *n.*; 2) Scheinen *n.*, Ähneln *n.*

Zakrzącáć, -zam, -załem, *va. imperf.*; Zakrzążyć, -zę, -żyłem, *va. perf.* 1) abrunden; 2) herumtreiben.

Zakrązanie, Zakrązenie, -nia, *sn.* Abrunden *n.*; Herumtreiben *n.*

Zakredowác, -duje, -wałem, *va. perf.* überstreichen, mit Kreide anstreichen, überziehen.

Zakredowanie, -nia, *sn.* Überkreiden *n.*

Zakres, -u, *pl.* -y, *sm.* Bereich *n.*, Kreis *m.*, Umkreis, bezeichnete Grenze; w -ie mego działania im Bereiche meiner Tätigkeit; — naszego pojęcia die Grenze unseres Begreifens; to nie należy do -u moich powinności das liegt außer dem Kreise meiner Pflichten; to przechodzi mój — das geht über die Grenzen meiner Gewalt.

Zakreślác, -ślam, -ślałem, *va. imperf.*; Zakreślić, -śle, -śliłem, *va. perf.* ziehen, beschreiben, anzeichnen, bestimmen, festlegen; — koło einen Kreis ziehen; — słowo ein

Wort unterstreichen, bezeichnen; — łuk einen Bogen beschreiben; — czas die Zeit festsetzen; — czemu miare einer Sache Maß und Ziel setzen.

Zakreślanie, Zakreślenie, -nia, sn. Beschreiben *n.*, Zeichnen *n.*, Anzeichnen; **Beistimmen n.**, Festsetzen *n.*

Zakrecać, -cam, -całem, -citem, I. va. imperf.; Zakrećić, -cę, -citem, I. va. perf. 1) zumbrehen, zudrauden; abdrehen; — krecć kurek od wodociągu drehe den Wasserleitungshahn zu; 2) drehen, umbrehen; — włosy die Haare umbrehen; 3) herumschwenken, herumschwingen, herumdrehen, im Kreise drehen; — cił nim trzy razy w powietrzu i rzucił potem daleko od siebie er schwang ihn dreimal in der Luft herum und warf ihn dann weit von sich; 4) umbrehen; — klucz w zamku den Schlüssel im Schlosse umbrehen; II. — się, *vr.* 1) sich umbrehen, sich wenden; — cił się jak szalony i wybiegł er drehte sich wie ein Verrückter herum und lief davon; 2) się koło czego się eifrig an etw. machen, etw. eifrig betreiben; muszę się — by wydstać na ten cel pieniądze ich muß trachten, ich muß mich bemühen, Geld zu diesem Zwecke zu erhalten; 3) się krąszyć, sich drehen; 4) — ciły ma się łyzy w oczach Tränen traten ihm in die Augen; — ciło mi się w głowie ich bin schwindelig worden.

Zakrećanie, Zakrećenie, -nia, sn. Zudrehen *n.*, Abdrehen *n.*, Umbdrehen *n.*, Eindrehen *n.*, Kräuſeln *n.*, Herumbdrehen *n.*, Herumschwingen *n.*, Verdrehen *n.*

Zakręć, -u, pl. -y, sm.; Zakręćka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Krümmung *f.*, Windung *f.*, Drehung *f.*, Schnörkel *m.*, Schlingelung *f.*, Wirbel *m.*; — rzeki Flußkrümmung, Serpentine *f.*; 2) Schwingung *f.*, Drehung *f.*, Kreis *m.*; różne w tańcu robi -ty er macht verschiedene Windungen im

Tanz; 3) Dreherei *f.*, Beschäftigkeit *f.*; tylko jego -tom zawdzięczamy powodzenie nur seiner Beschäftigkeit verdanken wir den Erfolg; 4) — głowy Schwindel *m.*; — uszny Ohrmuschel *f.*

Zakręćka, -ki, pl. -ki, sf. Vorreiber *m.*, Paſſe *f.*, Drehdeckel *m.*; drzwi o drewnianej -ce Tür mit hölzernem Riegel; — francuska franjösisches Ruder; — podwójna skrzydłata doppelter Vorreiber; — wpuszczana Vorreiber mit Einlaßblech; — zwykła Fensterreiber.

Zakrętny, adi.; Zakrętnie, adv. voll Drehungen, dreherisch, arglistig.

Zakrochmalać, -lam, -lałem, va. perf. mit Stärke anmachen, verkleben.

Zakrój, -kroju, pl. -kroje, sm. 1) Schnitt *m.*, Anſchnitt *m.*; 2) Zuschnitt *m.*; rzecz już w pierwszym -kroju zepsuta eine schon in der ersten Anlage verdorbene Sache; 3) — na co Absicht *f.*, versteckter Plan.

Zakruszać, -szam, -szalem, va. imperf.; Zakruszyć, -szę, -szylem, va. perf. einbröckeln, vollbröckeln.

Zakruszanie, Zakruszenie, -nia, sn. Einbröckeln *n.*, Vollbröckeln *n.*

Zakrwawiać, -wiam, -wiałem, va. imperf.; Zakrwawić, -wię, -wiłem, va. perf. blutig machen, mit Blut beſtecken, beſchmierem, beſpritzen, beſtecken; tak go -wił, że ledwo go poznać można er hat ihn so blutig geſchlagen, daß er kaum zu erkennen iſt; — komuś seroś jmućm das Herz blutig machen, ihm das Herz verwunden; — się, *vr.* blutig werden, mit Blut unterlaufen.

Zakrwawianie, Zakrwawienie, -nia, sn. Blutigmachen *n.*

Zakrwawkowaty, adi.; -te rośliny (Haemodoraceae) Schwertſilien pl.

Zakrwawin, -u, pl. -y, sm. Afzelia (Pflanze).

Zakrycie, -cia; Zakrywanie, -nia, sn. Zudecken *n.*,

Bedecken *n.*, Berbeden *n.*; Deckung *f.*; Vorwand *m.*, Deckmantel *m.*

Zakryć, -je, -ciem, va. perf.; Zakrywać, -wam, -wałem, va. imperf.; wbeden, zumbeden, bededen; dziewczynka wstydliwie oczy rękami -wadaß Mädchen verdeckt schamhaft die Augen mit den Händen; — li posąg zasłoną man verdeckte die Statue mit einem Vorhang; — się, *vr.* sich bedecken, sich verbeden, sich zubecken; — się chuſtką sich mit einem Tuſche bedecken.

Zakrytyja, -sty, pl. -stye, sf. Satriſtei *f.*

Zakryſtyan, -a, pl. -i, sm. Satriſtan *m.*, Küſter *m.*

Zakryſtyanka, -ki, pl. -ki, sf. Satriſtanin *f.* im Nonnenkloſter.

Zakryſtyanowa, -wej, pl. -we, sf. Satriſtanſ=, Küſterſ=frau *f.*

Zakryſtyański, adi. Satriſtanſ=, Küſterſ=.

Zakryt, -u, pl. -y, sf. Stielſchwanz *m.*

Zakrytość, -ści, sing. tant. sf. Verſtecktheit *f.*, Verborgtheit *f.*

Zakryty, adi.; Zakrycie, adv. verborgen, verſteckt.

Zakrywa, -wy, pl. -wy, sf.; dim. Zakrywka, -ki, pl. -ki, sf. Deckel *m.*; Stürze *f.*; Sturz *m.*; Schlüssellochdeckel *m.*

Zakrzakać, -kam, -kałem; Zakrzaknąć, -knę, -knąłem, vr. perf. zu räuspem anfangen, zu grunzen anfangen.

Zakrzakanie, -nia; Zakrzaknięcie, -cia, sn. Räuspem *n.*, Grunzen *n.*

Zakrzatać się, -tam, -tałem; Zakrzatnąć, -tne, -tnąłem, vr. perf. sich mit etw. emſig befaſſen, geſchäftig tun.

Zakrzatanie, -nia; Zakrzatnięcie, -cia, sn. emſiges Beſchäftigen.

Zakrzemiać, -niam, -niałem, va. imperf.; Zakrzemienie, -nie, -niłem, va. perf. vertiefeln, verſteinern, zu einem Kieſelſteine verhärtet.

Zakrzep, -u, *pl. -y, sm.* geronnener Blutklumpen, Blutpfropf *m.*; Gerinnsel *n.*

Zakrzepiac, -piam, -pia-
-tem, *va. imperf.*; Zakrzepić,
-pie, -pilem, *va. perf.* stärken,
erfrischen.

Zakrzepianie, Zakrzepie-
nie, -nia, *sn.* Stärken *n.*, Er-
frischen *n.*

Zakrzepica, -cy, *sing.*
tant. sf. Blutklumpenbildung
f., Pfropfbildung, Thrombus
m.; — udowej żyły Blutge-
schwulst *f.* an der Scheide.

Zakrzepnąć, -pnę, -pną-
-tem, *vn. perf.* gerinnen, steif
werden.

Zakrzepnięcie, -cia, *sn.*
Gerinnen *n.*

Zakrzesać, -sam oder -szę,
-sałem, *va. perf.*; Zakrzesy-
wać, -suję, -wadem, *va. im-
perf.* anfangen Feuer zu schla-
gen, zu behauen; — ognia
Feuer schlagen.

Zakrzesianie, Zakrzesy-
wanie, -nia, *sn.* Anschlag
n. des Feuers; Behauen *n.*

Zakrzew, -u, *pl. -y, sm.*;
Zakrzewie, -wia, *pl. -wia,*
sn. Didiht *n.*; Gesträuch *n.*

Zakrzewiac, -wiam, -wia-
-tem, *va. imperf.*; Zakrzewić,
-wię, -widem, *va. perf.* an-
pflanzen, wachsen machen;
(bitbl.) pflegen, zur Blüte
bringen, den Keim säen; —
sie, *vr.* sich einvurzeln.

Zakrzewianie. Zakrze-
wienie, -nia, *sn.* Anpflanzen *n.*

Zakrzewieć, -wieje, -wia-
-tem, *vn. perf.* in ein Gebüsch
verwachsen, dick wachsen.

Zakrzusic sie, -sze, -si-
-tem, *vr. perf.* sich verschluden,
sich die Lufttröhre verstopfen,
sich würgen.

Zakrzuszenie, -nia, *sn.*
Verschluden *n.*

Zakrzyca, -cy, *pl. -ce, sf.*
Polypremum (Pflanze).

Zakrzyczeć, -cze, -czalem,
I. va. perf. überschreien, durch
Schreien übertönen; tak mnie
-czak, że zapomniałem, co
miałem powiedzieć er hat mich
mit seinem Geschrei so betäubt,
daß ich vergaß, was ich zu
agen hatte; chcieli — strone

przeciwną sie wollten die
Begenpartei überschreien; *II.*
vn. perf.; Zakrzyknać, -kne,
-knałem, *vn. perf.* zu schreien
anfangen, aufschreien, einen
Schrei tun; -knijmy razem
laßt uns alle zusammen laut
rufen; -krzyknął i padł
er schrie auf und fiel nieder.

Zakrzyczenie, -nia, *sn.*
1) Überschreien *m.*; 2) = Za-
krzyknięcie, -cia, *sn.* Auf-
schreien *n.*

Zakrzywdzanie, Zakrzy-
wdzenie, -nia, *sn.* Unrecht *n.*

Zakrzywdzać, -dzam, -dza-
-tem, *va. imperf.*; Zakrzy-
wdzić, -dzą, -dziłem, *va.*
perf.; — komu co jmndm
ein Unrecht zufügen, sich
an ihm verübigen, sich
etw. zu Schulden kommen
lassen.

Zakrzywiać, -wiam, -wia-
-lem, *va. imperf.*; Zakrzywić,
-wię, -widem, *va. perf.* ein-
biegen, krümmen, krumm ma-
chen; palca ci nie dam — ich
werde dir (nicht den kleinsten
Finger) kein Haar krümmen
lassen; nos -wiony eine ge-
bogene Nase; — sie, *vr.* sich
einbiegen, sich krümmen, sich
krumm biegen.

Zakrzywianie, Zakrzy-
wienie, -nia, *sn.* Krümmen
n., Einbiegen *n.*, Krumm-
biegen *n.*; Krümmung *f.*,
Wiegung *f.*

Zakucie, -cia; Zakowanie,
Zakuwanie, -nia, *sn.* Zuschmie-
den *n.*, Einschmieden *n.*, Be-
schlag *n.*; Beschlag *m.*; Fes-
selung *f.*; Fesseln *pl.*

Zakuc, -ję, -łem, *va. perf.*;
Zakować, Zakuwać, -wam,
-walem, *va. imperf.* einschmie-
den, zuschmieden, zuschmieren;
beschlagen, fest zuschlagen, ver-
machen; fesseln; — kogo w
kajdany jmnđu in Fesseln
schlag.

Zakudłać, -dlam, -dlałem,
va. imperf.; Zakudlić, -dlę,
-dliłem, *va. perf.* zerkaufen,
verwirren, verfilzen.

Zakudlanie, Zakudlenie,
-nia, *sn.* Zerkaufen *n.*, Ver-
wirren *n.*; Verfilzung *f.*

Zakukać, -kam, -kałem,
vn. perf. wie der Ruckuck zu
rufen anfangen.

Zakulać, -lam, -lałem, *va.*
perf. wohin koftern, rollen,
wälzen.

Zakulanie, -nia, *sn.* Wäl-
zen *n.*, Kollern *n.*, Rollen *n.*

Zakulbaczyć, -cze, -czy-
-tem, *va. perf.* hinter den
Sattel einpaßen.

Zakuleć, -leję, -lałem, *vn.*
perf. zu hinten anfangen, hin-
tend, lahm werden.

Zakulenie, -nia, *sn.* Hin-
ten *n.*

Zakumać się, -mam, -ma-
-łem, *vr. perf.* — z kim mit
jmnđu Gevatterchaft an-
knüpfen.

Zakup, -u, *pl. -y, sm.* Ein-
kauf *m.*; Ankauf *m.*; idę do
miasta na -y ich gehe in die
Stadt Einkäufe zu machen;
— tego domu jest bardzo
korzystny der Ankauf dieses
Hauses ist sehr vorteilhaft.

Zakupiac, -piam, pia-
-tem, *va. imperf.*; Zakupić,
-pie, -pilem, *va. perf.* zu einem
Hause formen; aufhäufen.

Zakupiciel, -a, *pl. -e, sm.*;
Zakupień, -pnia, *pl. -pnie,*
sm. Einkäufer *m.*, Käufer.

Zakupicielka, -ki, *pl. -ki,*
sf. Einkäuferin *f.*, Käuferin.

Zakupić, -pie, -pilem, *va.*
perf.; Zakupować, -puje,
-wadem, *va. imperf.* 1) ein-
kaufen, ankaufen; alles auf-
kaufen; co -piłeś w mieście?

was hast du in der Stadt
eingekauft? kartel -pił wszy-
stkie zapasy węgla i ceny po-
szły znacznie w górę daß
Kartell hat die gesamten Kohlen-
vorräte aufgekauft und jetzt
sind die Preise bedeutend in
die Höhe gegangen; 2) sich
etw. durch Vorausbezahlung
sichern; -pił dziesięć mszy za
spokój duszy zmarłego er be-
zahlte im Voraus zehn Messen
für die Seelenruhe des Ver-
storbenen.

Zakupienie, Zakupowa-
nie, -nia, *sn.* Ankaufen *n.*,
Einkauf *m.*, Ein-
kauf; Vorausbezahlen *n.*

Zakupny, *adi.* verkäuflich; -pne prawo Lehreht n.; -pne dobra Erbzinsgüter pl.

Zakurzać, -rzam, -rzałem, I. *va. imperf.*; **Zakurzyć**, -rzą, -rzyżem, *va. perf.*; 1) bestäuben, staubig machen; wszystkie meble są -rzane alle Möbel sind staubig; 2) anrauchen, vollrauchen; — fajkę die Pfeife anrauchen; — pokój das ganze Zimmer mit Rauch erfüllen; 3) Verwirrung anrichten; II. *vn.* zu rauchen anfangen; stänkern; III. — się, *vr.* 1) anfangen zu rauchen, Rauch von sich geben; mit Rauch angefüllt, bedeckt werden; 2) stauben, Staub von sich geben; uciekał, aż się za nim -rzyło er lief so schnell davon, daß er den Staub hinter sich aufwirbelte; 3) sich entzündend, entflammen, ausbrechen.

Zakurzanie, **Zakurzenie**, -nia, *sn.* Bestauben n.; Anrauchen n., Rauch n.; Verwirren n.; Stänkern n.; Ausbrechen n.

Zakus, -u, *pl.* -y, *sm.* Versuch m., Probe f.

Zakuszać, -szam, -szałem, I. *va. imperf.*; **Zakusić**, -szę, -siem, I. *va. perf.*; — czego etw. an-, aufessen; an etw. Geschmack finden; II. — się, *vr.* — o co etw. zu erlangen suchen, nach etw. die Hand (vergeblich oder mit Unrecht) ausstrecken.

Zakwas, -u, *pl.* -y, *sm.* Sauerteig m.

Zakwasić, -szę, -siem, *va. perf.*; **Zakwaszać**, -szam, -szałem, *va. imperf.* einfüuern; — ogorki Gurten einlegen; — skóry Häute in die Gare legen; — żelazo Eisen härten; — się, *vr.* sauer werden; sauer-töpfisch werden.

Zakwaszanie, **Zakwaszenie**, -nia, *sn.* Einfüuern n.

Zakwasnieć, -śnieję, -śniałem, *vn. perf.* sauer werden.

Zakwasnienie, -nia, *sn.* Verfüuern n.

Zakwaterować, -ruję, -wałem, *va. perf.* einquartieren; — się, *vr.* sich einquartieren.

Zakwaterowanie, -nia, *sn.* Einquartieren n., Einquartierung f.

Zakwieśać, -śiam, -śiałem, *va. imperf.*; **Zakwieść**, -ście, -śitem, *va. perf.* verschleiern.

Zakwieśanie, **Zakwieśenie**, -nia, *sn.* Verschleiern n.

Zakwestyonować, -nuję, -wałem, *va. perf.* eine Frage stellen; bestreiten, in Abrede stellen.

Zakwestyonowanie, -nia, *sn.* Fragen n., Befragen n.; Bestreiten n.

Zakwiczeć, -cze, -czalem, *va.* und *vn. perf.* überquiesen, zu quiesen anfangen.

Zakwiecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; **Zakwiecić**, -ce, -cilem, *va. perf.* befränzen, mit Blumen bedecken.

Zakwiczenie, -nia, *sn.* Quiesen n.

Zakwilenie, -nia, *sn.* Wimmern n., Aufweinen n.

Zakwilić, -li, -liłem, *vn. perf.* zu wimmern anfangen, aufweinen; -liło dziecko w kołysce das Kind in der Wiege weinte kläglich auf.

Zakwitac, -tam, -tałem, *vn. imperf.*; **Zakwitnąć**, -tnę, -tnąłem, *vn. perf.* zu blühen anfangen, Blüten treiben; aufblühen.

Zakwitanie, -nia; **Zakwitnięcie**, -cia, *sn.* Blühen n., Aufblühen n.

Zakwokać, -kam, -kałem, *vn. perf.* aufgadern, zu gadern anfangen.

Zakwokanie, -nia, *sn.* Aufgadern n.

Zalać, -leję, -lałem, I. *va. perf.*; **Zalewać**, -wam, -wałem, I. *va. imperf.* vergießen; zugießen, zuschütten; übergießen; überschwemmen; — ogień wodą das Feuer durch Wassergießen auslöschen; — roztopionym kruszcem zuschmelzen; — otwór odwieiem die Öffnung mit Blei zugießen; rzeka wystąpiła z brzegów i -lała wszystkie łaki der Fluß trat aus den Ufern und überschwemmte alle Wiesen; barbarzyńcy -lali państwo rzymskie die Barbaren über-

schwemmen das römische Reich; — głowę, rozum den Verstand erlösen, sich von Sinnen lassen; — komu gardło jundm die Kehle vollgießen, ihn trunken machen; — robaka die Sorgen ertränken, beim Trunke zu vergessen suchen; — komu za skórę jundm auf die Haut gehen; — sól do wody einwässern, einmaischen; II. — *vr.* 1) sich übergießen, begossen werden; 2) — się razem in Tränen ausbrechen; 3) untergehen, von den Fluten verschlungen werden; okręt się -lewa das Schiff geht unter, das Schiff schöpft Wasser; 4) — się trunkiem sich vollsauen; 5) zusammenfließen, fließen, durchschlagen; papier -lewa się das Papier schlägt durch.

Zalakierować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; **Zalakierowywać**, -wuję, -wałem, *va. imperf.* lathieren.

Zalakierowanie, **Zalakierowanie**, -nia, *sn.* Lathieren n.

Zalamować, -muję, -wałem, *va. perf.*; **Zalamowywać**, -wuję, -wałem, *va. imperf.* einlassen.

Zalamowanie, **Zalamowanie**, -nia, *sn.* Einlassen n., Einfassung f.

Zalanie, **Zalewanie**, -nia, *sn.* Begießen n., Zugießen n., Bergießen n., Zuschütten n.; Überschwemmen n.; Betrinken n.; — stodu Einmaischen n.

Zalatać, -tam, -tałem, **Zalatywać**, -tuję, -wałem, *vn. imperf.*; **Zalecić**, -ce, -ciałem, *vn. perf.* 1) zu fliegen anfangen; fliegend wohin gelangen; — komu jundm entgegenfliegen; 2) — czemś nach etw. riechen, anwehen; tu skąd -tuje czosnek da riecht es mo nach Knoblauch.

Zalatanie, **Zalatywanie**, -nia, *sn.* 1) Fliegen n.; 2) Riechen n.

Zalązek = Zarodek. **Zalecać**, -cam, -całem, I. *va. imperf.*; **Zalecić**, -ce, -cilem, I. *va. perf.* 1) empfehlen, anempfehlen; lekarz

-cił mu największy spokój der Arzt empfahl ihm die größte Ruhe; -cił wszystkim swoim podwładnym er empfahl allen seinen Untergebenen; ci mowcy -caja swoich kandydatów diese Redner empfahlen ihre Kandidaten; 2) ehren, Ehre bringen; 3) — komu eo jmnđm etw. auftragen, ans Herz legen, zu Gemüte führen; II. — się, *vr.* 1) sich empfehlen; 2) — się do panny einem Fräulein den Hof machen, sich um sie bewerben.

Zalecanie, Zalecenie, -nia, sn. Empfehlen *n.*, Empfehlung *f.*; Auftragen *n.*, Auftrag *m.*; Bewerbung *f.*, Werbung *f.*

Zalecanki, -nek, plur. tant. sn. Freien *n.*, Bewerbung *f.*

Zaledwie, adv. kaum; — mógł się utrzymać na nogach er konnte sich kaum auf den Füßen halten; — wszedł a już wszyscy go pytaniem zasyrywali er war kaum eingetreten, als ihn schon alle mit Fragen bestürmten.

Zalegać, -gam, -gałem, I. vn. imperf.; **Zalegnąć, -gnę, -głem, I. vn. perf.** 1) liegen bleiben, unerledigt sein; praca zamiast postępować -ga po waszych biurach statt vorwärtszukommen, bleibt die Arbeit in euren Büreaus liegen; 2) schuldig bleiben, unbezahlt sein, rückständig bleiben; podatki -gają die Steuern werden nicht eingezahlt; -gły rückständig; 3) abgelegen werden, durch zu vieles Liegen verdorben werden; to mieso zanadto -żade dieses Fleisch ist zu sehr abgelegen; II. *va. perf.* 1) einnehmen, bedecken; wojsko -gło całe pole das Heer hat das ganze Feld bedeckt; 2) — pole męgij sein, auf der faulen Bank (Haut) liegen, die beste Zeit verstreichen lassen, sich vernachlässigen, die Gelegenheit verpassen.

Zaleganie, -nia, sn. Rückstand *m.*; Liegenbleiben *n.*, Abgelegen-

sein *n.*; Einnehmen *n.*, Bedecken *n.*; Vernachlässigen *n.*, Verpassen *n.*

Zaległość, -ści, pl. -ści, sf. Rückstand *m.*; -ści ściagać die Rückstände eintreiben; do pierwszego musza być zapłacone wszelkie -ści bis zum ersten müssen alle Rückstände bezahlt werden.

Zalenic się, -nie, -niłem, vr. perf. träge, faul werden.

Zalepa, -py, pl. -py, sf. 1) Pfropf *m.*, Lehmpropf; — gliniana schweres Gefüße; — węglowa leichtes Gefüße, Löße *f.*; — w hutach cynkowych Zonplatte *f.*; 2) Schluffstein *m.* beim Schmelzen im hohen Ofen; 3) Klebmittel *n.*

Zalepiac, -piam, -piałem, va. imperf.; **Zalepic, -pie, -piłem, va. perf.** verkleben, zukleben; — dziurę das Loch zukleben; — okna papierem die Fenster mit Papier verkleben.

Zalepianie, Zalepienie, -nia, sn. Zukleben *n.*, Verkleben *n.*

Zalepiarz, -a, pl. -e, sm. Aufstreifer *f.*

Zalepnać, -nę, -nąłem, vn. perf. sich verkleben, klebrig werden.

Zalesić, -szę, -siłem, va. perf. bemalen.

Zalesie, -sia, pl. -sia, sn. Ort *m.*, Gegend *f.* hinter dem Walde.

Zalesienie, -nia, sn. Bewaldung *f.*, Baumstand *m.*

Zaleszczyca, -cy, pl. -ce, sf. Oedemera (Käferart).

Zaleszczyć, -szczę, -szczyłem, va. perf. das Bienenhaus innen mit Brettern versehen.

Zalesnieć, -nieje, -niałem, vn. perf. waldig werden.

Zalesny, adi. hinter dem Walde befindlich.

Zalota, -ty, pl. -ty, sf.; *dim.* **Zaletka, -ki, pl. -ki, sf.** gute Eigenschaft; Empfehlung *f.*, Vorzug *m.*; każdy człowiek ma swoje wady i -ty jeder Mensch hat seine schlechten und guten Eigen-

schaften; -ty tego wynalazku są następujące die Vorzüge dieser Erfindung sind folgende; znam twoje -ty ich kenne deine guten Eigenschaften; ta praca ma niejedną -te diese Arbeit hat manches Gute.

Zaletny, adi.; **Zaletnie, adv.** empfehlend.

Zalaw, -u, pl. -y, sm. 1) Überschwemmen *n.*; Überschwemmung *f.*; — kopalni Unterwassersegen *n.* der Gruben; 2) überschwemmter Ort; 3) Haß *n.*, Liman *m.*; 4) — mózgowy Gehirnwassersucht *f.*

Zalawa, -wy, pl. -wy, sf. Verfitten *n.*, Verschweißung *f.*; — sklepienia Gemölbh= aufuß *m.*

Zalawacz, -a, pl. -e, sm. Kohlenstücker *m.*

Zalawek, -wku, pl. -wki, sm.; **Zalawka, -ki, pl. -ki, sf.** 1) Einwässerung *f.*, Einmischung *f.*, Einweichen *n.*, Einquellen *n.*; 2) vergoffenes Loch (der Kanone).

Zalezienie, Założenie, -nia, sn. Sinkriechen *n.*, Sinkriechen *n.*; Verschlammten *n.*, Versanden.

Zaleźć, -zę, -laźłem, vn. perf.; **Zalaźić, -że, -ziłem, vn. imperf.** moħin kriechen, 1) kriechen, kriechend, kriechend moħin gelangen; -laźł aż na szczyt góry er ist bis auf den Berggipfel gekrochen; 2) verschlammten, verschüttet, verstopft werden; — piaskiem versanden; — zielskiem mit Unkraut verwachsen.

Zalezalka, -ki, pl. -ki, sf. abgelegene, verlegene Sache, Ware.

Zależeć, -że, -żalem, vn. imperf. 1) abhängig sein, abhängen, unterworfen sein; od czego -ży powodzenie tego przedsiębiorstwa? wovon hängt das Gedeihen dieses Unternehmens ab?; to -ży tylko od ciebie das hängt nur von dir ab; 2) — komu na czem einem *n.* tu liegen, gelegen sein; bardzo mi na tem -ży, by go nie urazić es liegt

mir sehr viel daran, es ist mir viel daran gelegen, ihn nicht zu verletzen; malo mi -zy na jego gniewie ich mache mir aus seinem Zorn nicht viel; 3) — na, w czem auf etw. beruhen.

Zalezenie, -nia, *sn.* Abhängen *n.*; Abhängigkeit *f.*

Zależność, -ści, *sing. tant. sf.* Abhängigkeit *f.*; nie moge dłużej znieść tej -ści ich kann diese Abhängigkeit nicht länger vertragen; zostawać w -ści od rodziców von seinen Eltern abhängig sein.

Zależny, *adi.*; Zależnie, *adv.* abhängig.

Zalegać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Zalegnać, -gnę, -gnałem, *va. perf.* ausbrüten.

Zaleganie, -nia; Zalegnięcie, -cia, *sn.* Ausbrüten *n.*

Zaleknąć się, -knę, -knałem, *vr. perf.* erschrecken; die Geistesgegenwart verlieren, aus der Fassung kommen; von Schrecken befallen werden.

Zaliczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zaliczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* vorauszahlen, vorausgeben; vor-schießen.

Zaliczanie, Zaliczenie, -nia, *sn.* Vorauszahlen *n.*; Vorausgeben *n.*, Vorschießen *n.*

Zaliczka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Vor-schuß *m.*; wzięciem -kę na pensję ich habe einen Vor-schuß auf das Gehalt genommen; 2) Nachnahme *f.*; wysłać coś opłatnie za -ką etw. franko per Nachnahme schicken.

Zaliczkowe, -go, *sing. tant. sn.* Nachnahmeprovision *f.*

Zaliczkowy, *adi.* Vor-schuß-; towarzystwo -we Vor-schußverein *m.*

Zalimitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* 1) begrenzen, limitieren; = ograniczyć, 2) verschieben; = odroczyć.

Zalimitowanie, -nia, *sn.* 1) Begrenzen *n.*, Limitieren *n.*; 2) Verschieben *n.*

Zaliniować, -niuję, -wałem, *va. perf.*; Zaliniowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* voll linieren, mit Linien bedecken.

Zalisać, -szyć, -siałem, *va. perf.* mit Blättern bedecken, belauben.

Zaliscieć, -ścieje, -siałem, *vn. perf.* sich mit Blättern bedecken.

Zalizać, -zę, -załem, *va. perf.*; Zalizywać, -zuje, -wałem, *va. imperf.* ver-, weg-, auslefen.

Zalizanie, Zalizywanie, -nia, *sn.* Ver-, Weg-, Auslefen *n.*

Zalkalizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* alkalisieren.

Zalot, -u, *pl. -y, sm.* 1) Wegflug *m.*; 2) Aufschwung *m.*; 3) Ausholen *n.*, Gerholen *n.*, Weitaufigkeit *f.*; 4) -y Freien *n.*, Bewerben' *n.*, Anhalten *n.*; puścić się w -y freien gehen, auf die Freite gehen; być w -ach auf Freierr-süßen gehen.

Zalotnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Diosma (Pflanze).

Zalotnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Kofette *f.*

Zalotniczość, -ści, *sing. tant. sf.* Kofetterie *f.* Galanterie *f.*, Liebeleli *f.*

Zalotnik, -a, *pl. -cy, sm.* Courtschneider *m.*, Courmacher *m.*

Zalotność, -ści, *sing. tant. sf.* Kofetterie *f.*, Gefallsucht *f.*

Zalotny, *adi.*; Zalotnie, *adv.* kokett, gefallsüchtig.

Zalsnąć, -nę, -nąłem, *I. vn. perf.* 1) ausblenden; 2) erblicken; *II. va. perf.* blenden.

Zaludniać, -dniam, -dniałem, *va. imperf.*; Zaludnić, -dnie, -dniałem, *va. perf.* bevölkern, volkreich machen; — sie, *vr.* sich bevölkern.

Zaludnienie, -nia, *sn.* Bevölkern *n.*; Bevölkerung *f.*

Zalutować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zulöten, verlöten.

Zalutowanie, -nia, *sn.* Verlöten *n.*, Zulöten *n.*

Zalagadzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zalagodzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* besänftigen, schlichten, in Güte beilegen, abmachen; — spór einen Streit schlichten; — wzburzone umysły die aufgeregten Gemüter besänftigen;

trzeba tę sprawę — nim przyjdzie do publicznego skandalu man muß die Angelegenheit in Güte abmachen, bevor es zu einem öffentlichen Skandal kommt.

Zalagodzenie, Zalagodzenie, -nia, *sn.* Besänftigen *n.*, Besänftigung *f.*, Schlichten *n.*, Beilegen *n.*

Zaaknąć, -kne, -knałem, *vn. perf.* zu wünschen anfangen, nach etw. hungern, dürsten, sich sehnen; — knałem nareszcie spokoju ich fing schließlich an, mich nach Ruhe zu sehnen.

Zaaknienie, -nia; Zaaknienie, -cia, *sn.* Wünschen *n.*, Sehnen *n.*, Dürsten *n.*, Hungern *n.*

Zalam, Zalom, -u, *pl. -y, sm.*; *dim.* Załamek, Zalomek, -mka, *pl. -mki, sm.* Knidung *f.*, Krümmung *f.*, Beugung *f.*, Biegung *f.*; 2) Schnörkel *m.* in der Baukunst; 3) Durchbruch *m.*; Einbruch *m.*; Einbrechen *n.*

Zalamac, -mie, -małem, *I. va. perf.*; Zalamywać, -muje, -wałem, *I. va. imperf.* durchbrechen, einbrechen, einbiegen; — ręce die Hände ringen; — lód das Eis durchbrechen; — konia das Pferd mit dem Brechsaume dressieren, abrichten, bändigen; — kartę die Karte einbiegen; — promienie die Strahlen brechen; *II.* — się, *vr.* 1) biegen, einbiegen; tu -muje się droga hier biegt der Weg ein; 2) durchbrechen, zusammenstürzen; pod tym ciężarem -mał się most unter dieser Last brach die Brücke ein; lód się -mał das Eis ist durchgebrochen; rusztowanie się -mało das Gerüst stürzte zusammen; głos się -muje die Stimme bricht ab, die Stimme verjagt, die Stimme überschlägt sich; promienie się -muja die Strahlen brechen sich.

Zalamanie, Zalamywanie, -nia, *sn.* Durchbrechen *n.*, Brechen *n.*, Einbrechen *n.*, Einbiegen *n.*, Zusammenstürzen *n.*; — głosu das Verjagen der Stimme.

Zalapic, -pie, -pilem, *va. perf.* erhaschen, erwischen, ergreifen.

Zalapienie, -nia, *sn.* Erhaschen *n.*, Erwischen *n.*, Ergreifen *n.*

Zalatać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Zalatywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* flüden, züstopfen, zumachen.

Zalatanie, Zalatywanie, -nia, *sn.* Flüden *n.*, Zujstopfen *n.*, Zumachen *n.*

Zalatwiał, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zalatwić, -wie, -wiłem, *va. perf.* besorgen, erlebigen, abmachen; beilegen; zu Ende bringen; wyjeżdżam dziś-wiwszy wszystko idę śpiesznie heute weg, nachdem ich alles besorgt habe; -łatwo to po ciebie, by nikt się o tem nie dowiedział mache es im stillen ab, damit niemand etw. davon erfährt; wszystko -wione alles ist erlebigt.

Zalatwianie, Zalatwienie, -nia, *sn.* Besorgen *n.*, Erlebigen *n.*, Abmachen *n.*; Beilegen *n.*

Zalawiać, -wiam, -wiałem, *va. und vn. imperf.*; Zalawić, -wie, -wiłem, *va. und vn. perf.* einfangen, einfischen; — na co auf etw. Nege auswerfen, Schlingen legen, auf-lauern.

Zalawianie, Zalowienie, -nia, *sn.* Einfangen *n.*, Einfischen *n.*, Auf-lauern *n.*

Zalaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zalaczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* beilegen, beifügen, beifließen.

Zalaczanie, Zalaczenie, -nia, *sn.* Beilegen *n.*, Beifügen *n.*, Beifließen *n.*; w -eniu beiliegend.

Zalacznie, *adv.* beiliegend, im Anschluß.

Zalacznik, -a, *pl.* -i, *sn.* Beilage *f.*; — poborowy Ein-nahmebeleg *m.*

Zalabek, -bku, *pl.* -bki, *sm.* Kopsfuß *f.*, Kopsstück *n.*; -bki, *pl.* Keilerei *f.*; chodząc z kim w -bki sich mit jmdm herumwalgen.

Zalęga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Streifholz *n.*

Zaloga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* 1) Besatzung *f.*, Garnison *f.*; rozruch powstał między -gą twierdzy ein Aufruhr entstand unter der Besatzung der Festung; ten pułk leży w miasteczku granicznym -ga dieses Regiment liegt im Grenzstädtchen in Garnison; 2) Hindernis *n.*, Versperrung *f.*; 3) Hinterhalt *m.*; 4) übergelegte Klappe, Brusttafel *m.*, Revers *m.*; 5) Keil *m.*

Zaloić, -je, -item, *va. perf.* mit Talg verschmieren, ein-talgen.

Zalojenie, -nia, *sn.* Verschmieren *n.* mit Talg; Ver-talung *f.*

Zalomisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Windbruch *m.*

Zalomisty, *adi.*; Zalomi-ście, *adv.* 1) voll Krümmungen; 2) voll ungeriffener Bäume.

Zalomny, *adi.* mit Um-sturz; drohend.

Zalopotać, -tam, -tałem, *vn. perf.* mit den Flügeln schlagen.

Zalożne, *plur. tant. sn.* Warmbaubienen *pl.*

Zalożyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Gründer *m.*, Begründer *m.*, Stifter *m.*

Zalożycielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gründerin *f.*, Begründe-rin *f.*, Stifterin *f.*

Założyć, Zalożenie, siehe: Zakładać, Zakładanie.

Zaludzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.* Zaludzić, -dzc, -dziłem, *va. perf.* verlocken, wohn locken.

Zaludzanie, Zaludzenie, -nia, *sn.* Verlocken *n.*

Zalugować, -guje, -wałem; Zaluzyc, -zę, -zyłem, *va. perf.* mit Lauge verarbeiten; einlaugen.

Zalugowanie, Zaluzenie, -nia, *sn.* Verarbeiten *n.* mit Lauge.

Zalupać, -pie, -pałem; Zalupnąć, -pnę, -pnalem, *vn. perf.* anreißen, anspalten; anfangen zu reißen, abzureißen, abzuklauben, abzukapfen.

Zalupanie, -nia; Zalup-nięcie, -cia, *sn.* Abreißen *n.*, Abklauben *n.*

Zalupek, -pka, *pl.* -pki, *sm.*; Zalupka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Paraphimose *f.*, spanischer Kragen.

Załyknąć, -nę, -nałem, *va. perf.* schlucken, verschlucken.

Zamach, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Auslösen *n.* zum Hieb, zum Schlagen; z -em weit auslösend; za jednym -em mit einem Hieb; 2) Anschlag *m.*, Angriff *m.*, gewaltiges Unternehmen, Attentat *n.*; dwa razy nie udał się — na jego życie zweimal mißlang das Attentat auf sein Leben; — na naszą niezawisłość ein Angriff auf unsere Unabhängigkeit.

Zamacznąć się, -chnę, -chnalem, *vr. perf.* zum Hiebe, zum Schläge auslösen, einen Anlauf nehmen.

Zamachowy, *adi.* Attentats-, Angriffs-; — we koło Schwungrad *n.*

Zamaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zamo-czyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* eintauchen, eintunken, ein-nässen; — pióro w kałamarzu die Feder ins Tintenfaß eintauchen; — nogi na deszczu sich die Füße im Regen durch-nässen; — się, *vr.* naß werden.

Zamaczanie, Zamo-czenie, -nia, *sn.* Eintauchen *n.*, Einnässen *n.*

Zamagazynować, -nuję, -wałem, *va. perf.* einlagern, einmagazinieren.

Zamagazynowanie, -nia, *sn.* Einlagerung *f.*, Einma-gazinieren *n.*

Zamaglować, -gluje, -wałem, *va. perf.* glatt mangeln.

Zamakać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Zamoknąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* naß werden, durchnäßt werden, sein.

Zamalować, -luje, -wałem, *va. perf.*; Zamalowywać, -wnję, -wałem, *va. imperf.*; vermahlen, bemalen, vollmalen; — komu oczy jmdm die Augen blenden, verschmieren, ihm blauen Dunst vormalen; — kogo jmdm einen derben Schlag versetzen; — kogo

pieścią w twarz jmnm mit der Faust ins Gesicht fahren.

Zamalowanie, Zamalowywanie, -nia, *sn.* Bemalen *n.*, Bemalen *n.*, Vollmalen *n.*; Bemalung *f.*, Bemalung *f.*, Blenden *n.*, Schlägen *n.*

Zamamiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Zamamić, -mie, -mitem, *va. perf.* irreführen, irremachen, durch gaulfende Lockungen verführen.

Zamar, -u, *pl. -y, sm.* Rindspferd *n.*, Mischling von Rind und Pferd.

Zamarchla, -li, *pl. -le, sf.* versteinerte Dachziegeldecke.

Zamarcie, -cia, Zamieranie, -nia, *sn.* Absterben *n.*, Dahinscheiden *n.*; (bildl.) Stillstand *m.*, Lethargie *f.*

Zamarmuować, -ruję, -wałem, *va. perf.*; Zamarmuowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* marmorieren.

Zamarmuowanie, Zamarmuowywanie, -nia, *sn.* Marmorieren *n.*; Marmorierung *f.*

Zamarnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* verflümmeln, umkommen, zu Grunde gehen.

Zamarnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* vergeuden, durchbringen.

Zamarnowanie, -nia, *sn.* Vergeuden *n.*, Durchbringen *n.*

Zamarszczać, -szczam, -szczaleł, *va. imperf.*; Zamarszczyć, -szczę, -szczyłem, *va. perf.* runzeln, mit Runzeln, Falten bedecken.

Zamarszczenie, Zamarszczenie, -nia, *sn.* Runzeln *n.*, Falten *n.*

Zamartwiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zamartwić, -twię, -twilem, *va. perf.* zu Tode kränken, peinigen; (bildl.) ertöten, abtöten.

Zamartwianie, Zamartwienie, -nia, *sn.* Kränken *n.*, Peinigen *n.*; (bildl.) Erstörung *f.*, Abtötung *f.*

Zamartwica, -cy, *pl. -ce, sf.* Erstarrung *f.*, Katalepsie *f.*, Scheintod *m.*

Zamartwić, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* erstarren, ersterben.

Zamartwienie, -nia, *sn.* 1) = Zamartwianie; 2) Erstarren *n.*, Ersterben *n.*

Zamarzać, -rzam, -rzałem, *vn. imperf.*; Zamarznąć, -rznę, -rznałem, *vn. perf.* erfrieren, zufrieren; zu Tode frieren.

Zamarzanie, -nia; Zamarnięcie, -cia, *sn.* Erfrieren *n.*, Zufrieren *n.*; Erfrierungstod *m.*

Zamarzenie, -nia, *sn.* Schwärmeri *f.*, Traum *m.*

Zamarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* schwärmen, erträumen, erdenken; o czem tylko dusza -rzy was die Seele sich nur träumt; — się, *vr.* in Schwärmeri versinken; — komu jmnm vorkommen, scheinen, träumen.

Zamaskować, -skuje, -wałem, *va. perf.*; Zamaskowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.*; maskieren, mit einer Maske verbeden, verkleiden; to tylko -na kradzież das ist nur maskierter Diebstahl.

Zamaskowanie, Zamaskowywanie, -nia, *sn.* Maskieren *n.*, Verkleiden *n.*, Verbeden *n.*

Zamaszczać, -szczam, -szczaleł, *va. imperf.*; Zamaścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verschmieren, fettig machen, verfarben.

Zamaszczenie, Zamaszczenie, -nia, *sn.* Verschmieren *n.*, Verfarben *n.*

Zamaszystość, -ści, *sing. tant. sf.* Schneidigkeit *f.*, Forchtigkeit *f.*, Wucht *f.*, Wuchtigkeit *f.*, Derbheit *f.*, Kraft *f.*, Stärke *f.*

Zamaszysty, *adi.*; Zamaszycie, Zamaszysto, *adv.* stark ausholend; tüchtig; wuchtig, mächtig, derb, fest, klobig; schneidig, forsch; -ście chodzieć mit großen Schritten fest gehen; -sty was großer aufgewirbelter Schnurrbart; -sto się uklonić einen derben Kräftfuß machen; -sty raz mächtiger Sieb.

Zamawiać, -wiam, -wiałem, *I. va. imperf.*; Zamó-

wić, -wie, -wiłem, *I. va. perf.* 1) besprechen, mit Worten bezaubern; zamiast zawołać lekarza -wia chorobę statt einen Arzt zu rufen, bespricht er die Krankheit; -wika mi strzelbę stara czarownica die alte Hege hat mir die Flinte verzaubert; 2) bestellen; — meble u stolarza Möbel beim Tischler bestellen; -wil mnie na szóstą do kawiaru er hat mich für sechs Uhr ins Kaffeehaus bestellt; — śniadanie na trzy osoby ein Frühstück für drei Personen bestellen; 3) engagieren, auffordern; — do tańca zum Tanze auffordern; 4) sich etw. ausbitten, im voraus ausbitten, sich zusagen lassen; 5) — komu jmnm unterbrechen, ihn nicht zu Worte kommen lassen; II. — się, *vr.* sich ansagen; mój przyjaciel -wil się dziś na obiad mein Freund hat sich heute zum Mittagessen angefragt.

Zamawianie, Zamówienie, -nia, *sn.* 1) Besprechen *n.*, Bezaubern *n.*; 2) Bestellen *n.*, Bestellung *f.*; 3) Engagieren *n.*, Auffordern *n.*; 4) Ausbitten *n.*, Ausbitten *n.*; 5) Unterbrechen *n.*; 6) — się Ansagen *n.*

Zamazać, -zę, -załem, *va. perf.*; Zamazywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* ver-, zuschmieren; weglöschen.

Zamazanie, Zamazywanie, -nia, *sn.* Ver-, Zuschmieren *n.*; Weglöschen *n.*

Zamacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zamacić, -cę, -ciłem, *va. perf.* trüben, verwirren, trübe machen; stören; nie spokoju jego — nie jest w stanie nichts ist im stande, seine Ruhe zu trüben; — się, *vr.* mirr, trübe werden; woda się -ciła das Wasser ist trübe worden; -ciło mu się w głowie sein Kopf verwirrte sich, wurde mirr.

Zamącanie, Zamącanie, -nia, *sn.* Trüben *n.*, Verwirren *n.*; Stören *n.*; Störung *f.*

Zamąciaciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Ruhestörer *m.*

Zamąciacielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ruhestörerin *f.*

Zamączenie, -nia, *sn.* Bestreuen *n.*, Anmachen *n.* mit Mehl.

Zamączyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* bestreuen, mit Mehl anmachen.

Zamączyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; *dim.* Zamączyznka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* kleines elendes Schloßchen, Bürglein.

Zamączyzsko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* großes, häßliches, altes, gewaltiges, sehr starkes Schloß.

Zamączyzty, *adi.* 1) verschleißbar, mit einem Schloße versehen; 2) voll Burgen, befestigt.

Zamądlíć, -dlić, -dli, *vn. perf. impers.* übel, schlecht werden.

Zamącznik, -a, -cy, *sm.* 1) Schloßer *m.*; 2) Halftermuschel *f.*

Zamek, -mku, *pl.* -mki, *sm.*; *dim.* Zameczek, -czku, *pl.* -czki, *sm.* 1) Schloß *n.*, Burg *f.*; budować -mki na lodzie Luftschloßer bauen; 2) Schloß *n.*; Verschuß *m.*; — o jednym spusćie Schloß mit einfachem Gewinde; — o dwóch spustach Schloß mit doppeltem Gewinde; — francuski Dornschoß; — z zębem Hakenblatt *n.* mit dem Keil; — z wpustem Teufelschloß *m.*; — przy drzwiach Türverschluß *m.*; — prosty Hakenkamm *n.*; — ukośny schräges Hakenblatt; — zwrotnicy Weichenverschluß; — z zapadka Schnapp-, Federchloß; połączenie w — prosty Hakenblatt mit geradem Stoß; blacha -ku Schloßblech *n.*; garnitur -ku, Register *n.*, Besatzung *f.*; klapka ryglowa -ku Schließriegel *m.*, skobel -ku Schließkappe *f.*; tarcza -ku Schlüsselblech *n.*; serec -ku Dorn *m.*; — ciesielski Zusammenfügung *f.* des Holzwerkes.

Zameldować, -duje, -wałem, *va. perf.* melden, anmelden; = Zapowiedzieć.

Zameldowanie, -nia, *sn.* Melben *n.*, Anmelden *n.*

Zamesz, -mszu, *pl.* -msze, *sm.* Sämischleder *n.*

Zamesznictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Sämischgerberei *f.*, Weißgerberei.

Zamesznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Sämischgerber *m.*, Weißgerber.

Zamęczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zamęczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.*; zu Tode martern, peinigen, plagen; on -cza wszystkim er martert alle zu Tode; — sie, *vr.* sich zu Tode plagen, martern; -czas sie dobrowolnie ta pracą du marterst dich freiwillig mit dieser Arbeit zu Tode.

Zamęczenie, Zamęczenie, -nia, *sn.* Plagen *n.*, Martern *n.*, Peinigen *n.* zu Tode.

Zamęście, -ście, *sn.* Verheiratung *f.*, Verehelichung *f.* (eines Mädchens).

Zamęt, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Wirrwar *m.*, Wirrsal *n.*, Chaos *m.* 2) trübes Wasser.

Zamętница, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Zamichelia (Pflanze).

Zamężna, *adi.* verheiratete, verehelichte.

Zamglenie, -nia, *sn.* Benebeln *n.*

Zamglic, -gle, -glić, *va. perf.* benebeln.

Zamian, -u, *pl.* -y, *sm.*; Zamiana, -ny, *pl.* -ny, *sf.*

Tausch *m.*, Umtausch, Austausch; w, na — tauschweise; gegenseitig; zła zrobić -nę einen schlechten Tausch machen; -na przesyłki Verwechslung *f.* der Güter.

Zamianować, -nuje, -wałem, *va. perf.* ernennen; kogo -nować swoim następcą? wen hat er zu seinem Nachfolger ernannt?

Zamianowanie, -nia, *sn.* Ernennung *f.*, Ernennen *n.*

Zamiar, -u, *pl.* -y, *sm.* Absicht *f.*, Vorhaben *n.*, Zweck *m.*; mieć — die Absicht haben, beabsichtigen; dokonał swego -u er hat seinen Zweck erreicht; pokrzyżować czyje -y jmds Absichten durchkreuzen.

Zamiarowy, *adi.* Absichts-, Vorhaben-; zdanie -we Absichts-, Hinsatz *m.*

Zamiast, *adv.* und *praep.* mit dem zweiten Fall; anstatt, statt; — pracować, myślisz tylko o przyjemnościach statt zu arbeiten, denkst du nur an Vergnügungen.

Zamiatacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Lehrer *m.*; — uliczny Straßengelehrer.

Zamiataczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Lehrerin *f.*; — uliczna Straßengelehrerin.

Zamiatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Zamieść, -miotę, -miotłem, *va. perf.*; 1) kehren, auskehren, ausfegen; wegfegen; — pokój das Zimmer auskehren; — suknią podłogę mit dem Kleide den Fußboden fegen; — czem po ziemi etw. auf der Erde schleppen; — nogą mit dem Fuße auswerfen; — ziemię Erde aufwerfen; — ziemią mit Erde zuwerfen; 2) zu bedecken streben; 3) — czem etw. wegworfend behandeln; 4) niedzwiedź -ta der Bär verteidigt sich nach allen Seiten.

Zamiatanie, Zamiecenie, -nia, *sn.* 1) Kehren *n.*, Auskehren *n.*, Fegen *n.*, Ausfegen *n.*; Schleppen *n.*; 2) Aufwerfen *n.*, Zuwerfen *n.*; 3) wegworfende Behandlung.

Zamianować, -czę, -czalem; Zamianować, -knę, -knałem, *vn. perf.* zu mauen anfangen, aufmauen.

Zamianowanie, -nia; Zamianowanie, -cia, *sn.* Mauen *n.*

Zamiać, -mne, -miałem, *va. perf.* ganz zerfnüllen.

Zamiecin, -cin, *plur. tant. sn.* Rehricht *m.*

Zamieć, -ci, *pl.* -ci, *sf.* Gestöber *n.*; — śnieżna Schneegestöber, Schneetreiben *n.*; Unwetter *n.*; Getümmel *n.*, Getöse *n.*; — bitwy Schlachtgewühl *n.*

Zamiejscowy, *adi.* auswärtig.

Zamiejski, *adi.* vorörtlich, Vororts-, Vorort-, außer der Stadt liegend.

Zamieniac, -niam, -niałem, I. *va. imperf.*; **Zamienić**, -nie, -niem, I. *va. perf.* 1) umtauschen, vertauschen; verwechseln, umwechseln; — na coś lepszego gegen etw. Besseres umtauschen; ni z sobą pierścionki sie wechselten miteinander die Ringe; — niał stryjek za siekierkę kijek der Onkel hat die Hacke für den Stock umgetauscht, er hat einen schlechten Tausch gemacht, er ist vom Regen in die Traufe geraten; 2) verwandeln; — mien gniew w łaskę verwandele deinen Zorn in Gnade; **II** — się, *vr.* tauschen; każdej chwili jestem gotów — się z tobą ich bin jeden Augenblick bereit, mit dir zu tauschen; 2) verwandelt werden.

Zamienianie, **Zamienienie**, -nia, *sn.* Vertauschen *n.*, Tauschen, Umtauschen; Umwechseln *n.*, Verwechseln *n.*; Verwandeln *n.*

Zamiennia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* elliptische Vertauschung einer Zeit oder Redeform.

Zamiennosc, -ści, *sing. tant. sf.* Vertauschbarkeit *f.*

Zamienny, *adi.*; **Zamienno**, *adv.* tauschbar, Tausch-; handel — Tauschhandel *m.*

Zamierać, -ram, -rałem, *vn. imperf.*; **Zamrzeć**, -mre, -marłem, *vn. perf.* 1) hinstorben, absterben, hinscheiden, hintüberschlummern; (bildl.) dahinwelken, dahinstehen, dahinliegen; pieśń — marła mu na ustach daß Lied erstarb auf seinen Lippen; 2) vor Hunger kraftlos werden, aus Mangel an Nahrung absterben.

Zamieranie, -nia; **Zamarcie**, -cia, *sn.* Ersterben *n.*, Abssterben *n.*, Hinscheiden *n.*

Zamierzać, -zam, -rzałem, I. *va. imperf.*; **Zamierzyc**, -rze, -rzyłem, I. *va. perf.* 1) etw. abmessen, abgrenzen, die Grenze bestimmen, Maß und Ziel setzen; — czas die Zeit bestimmen; 2) etw. beabsichtigen, bezwecken, sich vornehmen, auf etw. absehen; kiedy — rzasz wyjechać? wann beabsichtigst du wegzufahren? co przez to

— rzasz? was bezweckst du damit?; — rzona przez nas wywieczka musiała zostać odłożoną der von uns beabsichtigte Ausflug mußte verschoben werden; **II** — się, *vr.* ausholen; — rzył się na mnie kijem er wollte mir mit dem Stocke eins versetzen.

Zamierzenie, **Zamierzenie**, -nia, *sn.* 1) Abmessen *n.*, Abgrenzen *n.*, 2) Beabsichtigen *n.*, Bezwecken *n.*; 3) — się Ausholen *n.*

Zamierzch, -u, *pl.* -y, *sm.* Abenddämmerung *f.*; — w oczach Augenschwindel *m.*, Flimmern *n.* vor den Augen.

Zamierzchy, *adi.*; **Zamierzchle**, *adv.* in tiefes Dunkel gehüllt; w — chłych czasach in uralten Zeiten.

Zamierzchnać, -chne, -chnąłem, *vn. perf.* zu dunkeln, zu dümmern anfangen, sich verfinstern; — chdo mi w oczach eś wurde mir dunkel vor den Augen.

Zamierzchnięcie, -cia; **Zamierzchnienie**, -nia, *sn.* Dunkelheit *n.*, Dämmern *n.*, Verfinstern *n.*

Zamierznać, -rznać, -rznać, *vn. perf.* zuwider, ekelhaft werden.

Zamiesić, -sze, -siłem, *va. perf.* den Teig anmachen; einneten.

Zamieszaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rührfelle *f.*

Zamieszac, -szam, -szałem, *va. perf.* vermischen, vermengen, um-, aufrühren; — szaj to łyżką rührte es mit dem Löffel um; — spokojność kraju die Ruhe des Landes stören; — się, *vr.* vermischt, vermischt werden.

Zamieszanie, -nia, *sn.* Vermengen *n.*, Vermischen *n.*, Aufrühren *n.*; Verwirrung *f.*, Getümmel *n.*, Tumult *m.*; Gewühl *n.*, Durcheinander *n.*, Chaos *n.*; zrobić ogólne — allgemeine Verwirrung verursachen.

Zamieszanie, -ny, *pl.* -ny, *sf.* siehe Zamieszanie.

Zamieszka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Verwirrung *f.*, Unruhe *f.*,

Aufruhr *m.*, Störung *f.*; wewnetrzne — ki innere Unruhen.

Zamieszkać, -kam, -kałem, I. *vn. perf.*; **Zamieszkiwać**, -szkuje, -wałem, I. *vn. imperf.* sich niederlassen, Wohnsitz aufschlagen; Wohnung, Quartier nehmen; — na wsi sich auf dem Lande niederlassen; **II. va.** bewohnen; kto — szkuje ten dom? wer bewohnt dieses Haus?; — szkaty wohnhaft, ansässig; bewohnt.

Zamieszkanie, -nia, *sn.* 1) Wohnsitz *m.*; 2) Bewohnen *n.*

Zamieszkaniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Bewohner *m.*

Zamieszcic, -szcze, -ściłem, *va. perf.* etw. unterbringen, placieren.

Zamieszcicie, -ście, *pl.* -ście, *sn.* Platz *m.* hinter der Stadt, Außenstadt *f.*

Zamieć, -cia, *sn.* Zerfüllen *n.*

Zamiećlić, -tlić, -tliłem, *va. perf.* verworren machen, verwirren.

Zamigać, -gam, -gałem; **Zamigać**, -gne, -gnąłem; **Zamigotać**, -tam, -tałem, *va. perf.* aufblinzeln, aufsunkelein, erglühen, aufblitzen; sichtbar werden und rasch wieder verschwinden.

Zamiganie, -nia; **Zamiganie**, -cia, **Zamigotanie**, -nia, *sn.* Aufblinzeln *n.*, Aufsunkelein *n.*

Zamilcoać, -czam, -cząłem; **Zamilczuć**, -czę, -czyłem, *vn.* und *va. perf.* verschweigen, schweigen, still sein; — czął przed nami o tej okoliczności er verschwieg uns diesen Umstand; nie — czę także o mojem przewinieciu ich werde auch mein Verschulden nicht verschweigen.

Zamilczanie, **Zamilczenie**, -nia, *sn.* Verschweigen *n.*, Geheimhalten *n.*; Schweigen *n.*

Zamilknąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* verstummen; przed takimi argumentami — muszę vor solchen Beweisgründen muß ich verstummen.

Zamilknięcie, **Zamilknięcie**, -nia, *sn.* Verstummen *n.*

Zamilostka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Strumaria (Pflanze).

Zamilować, -tuje, -walem, *va. perf.* liebgewinnen, von Liebe ergriffen werden.

Zamilowanie, -nia, *sn.* Liebe *f.*, Liebhaberei *f.*, Vorliebe *f.*, mięć — do wiedzy Vorliebe für die Wissenschaft haben.

Zamiotać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Zamiotywać, -tuje, -walem, *va. perf.* hintragen, hinschmeißen.

Zamiotanie, Zamiotywanie, -nia, *sn.* Hintragen *n.*, Hinschmeißen *n.*

Zamknąć, -knuć, -knąłem, *I. va. perf.*; Zamykać, -kam, -kałem, *I. va. imperf.* 1) verschließen, zuschließen, versperren, zusperren, zumachen; -knij szafę na klucz sperre den Schrank ab; -knij drzwi mache die Tür zu; — coś na haczyk etw. zuhaken; — coś na klamkę etw. zuklinken; -knął mi drzwi przed nosem er machte mir vor der Nase die Tür zu; -knęli go do więzienia man hat ihn ins Gefängnis gesperrt; — oczy die Augen zumachen; — usta den Mund schließen; — komu usta jmu dm den Mund schließen, den Mund stopfen; — komu oczy jmu dm die Augen zubrücken; — oczy na co das Auge bei etw. zudrücken; — uszy na co die Ohren für etw. schließen; — swoje serce przed kim jmu dm sein Herz verschließen; — komu drogę do czego jmu dm den Weg zu etw. verschließen; — szkołę die Schule schließen; — posiedzenie die Sitzung schließen; 2) fassen, enthalten; to można — w kilku słowach das kann man in paar Worten fassen; 3) — warcab einen Stein im Brettspiel besetzen; — młynek die Mühle zugiehen; 3) — książkę, spisy, protokół die Bücher, die Verzeichnisse, das Protokoll schließen; — linę das Tredtau anschließen, anbinden; II. — sie, *vr.* 1) sich schließen, sperren; te drzwi nie -kaja

sie diese Tür läßt sich nicht schließen, schließt nicht; 2) sich einschließen, sich einperren; -knął się w swoim pokoju i nikogo nie wpuszcza er hat sich in seinem Zimmer eingeschlossen und läßt niemanden herein; 3) enthalten, fassen.

Zamknięcie, -cia; Zamykanie, -nia, *sn.* Verschließen *n.*, Versperren *n.*, Zuschließen *n.*, Zusperren *n.*; Fassen *n.*, Enthalten *n.*; Verschluß *m.*; — toru Geleisepferre *f.*, gesperrtes Geleis; — wozu Wagenverschluß; — bramy Torsperrre.

Zamkownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Nachbörher *m.* beim Schwertsieger.

Zamkowy, *adi.* Schloß-, Burg-; straż -wa Schloß-, Burgwache *f.*

Zamlecząć, -czam, -czatem, *va. imperf.*; Zamleczety, -cze, -czyłem, *va. perf.* milchig färben; mit Milch vermischn.

Zamleć, -miele, -mlełem, *va. perf.* zu mahlen anfangen.

Zamłócić, -cę, -ciłem, *va. perf.* totdreschen, totschlagen.

Zamnażać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Zamnożyć, -żę, -żyłem, *va. perf.* den Grund zur Vermehrung; Fortpflanzung legen; sich vermehren, fortpflanzen.

Zamnażanie, Zamnożenie, -nia, *sn.* Vermehrung *f.*, Fortpflanzung *f.*

Zamniemać, -mam, -małem, *vr. imperf.* sich selbst überhäufen, eine zu hohe Meinung von sich haben.

Zamniemanie, -nia, *sn.* Selbstüberhäufung *f.*

Zamoczenie, Zamoczyć, siehe: Zamaczanie, Zamaczać.

Zamodlenie się, -nia, *sn.* Vertiefung *f.*, Versunkenheit *f.* in Gebete, inbrünstige Andacht.

Zamodlić się, -dle, -dliłem, *vr. perf.* sich in Gebete vertiefen, in Gebete versinken; inbrünstig beten.

Zamoknąć, Zamoknąć, siehe: Zamakać, Zamakanie.

Zamokrzyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Leersia (Pflanze).

Zamordować, -duje, -walem, *va. perf.* ermorden, erschlagen, grausam umbringen.

Zamordowanie, -nia, *sn.* Ermordung *f.*

Zamorski, *adi.* überseeisch.

Zamorszczyk, -a, *pl.* -cy, *sm.*; Zamorszczanin, -a, *pl.* -nie, *sm.* der jenseits der See Wohnende.

Zamorszczyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Überseeische(s) *n.*, das überseeische Land; (bildl.) wildfremdes Wesen.

Zamortyzować, -zuje, -walem, *va. perf.* abzahlen, amortisieren, durch Zahlungen die Hypothek löschen.

Zamortyzowanie, -nia, *sn.* Abzahlen *n.*, Amortisieren *n.*

Zamorze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Land *n.* jenseit des Meeres.

Zamorzenie, -nia, *sn.* Aushungern *n.*, Hungertod *m.*

Zamorzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* aushungern lassen, zu Tode hungern lassen.

Zamoście, -ścia, *pl.* -ścia, *sn.* Ort *m.* hinter der Brücke.

Zamotać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Zamotywać, -tuje, -walem, *va. imperf.*

verwirren, verwirren, verstricken; -tales mi bawełnę du hast mit die Wolle verwirrt; — w sieci inś Reź verstrickt; — sie, *vr.* sich verwirren, sich verstricken.

Zamotanie, Zamotywanie, -nia, *sn.* Verwirren *n.*, Verwickeln *n.*, Verstricken *n.*

Zamowa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*; *dim.* Zamówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Bestellung *f.*; 2) Wortwechsel *m.*, Streit *m.*;

3) Ausrede *f.*, Vorwand *m.*

Zamożność, -ści, *sing. tant. sf.* Wohlstand *m.*, Wohl-

habenheit *f.*

Zamożny, *adi.*; Zamoznie, *adv.* wohlhabend, vermögend.

Zamódz, -moge, -mogłem, *va. perf.* mächtig machen, aufhelfen, unterstützen; — sie, *vr.* erstarken.

Zamór, -oru, *pl.* -ory, *sm.* Heißhunger *m.*

Zamówić, Zamówienie, siehe: Zamawiać, Zamawianie.

Zamraczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zamroczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* verounfeln, verfinstern; — rozum den Verstand benebeln; — kogo jmnđu außer Fassung bringen, ihm die Besinnung rauben; — sie, *vr. sich* verdunkeln, verfinstern, ein finsteres Gesicht machen.

Zamraczenie, Zamroczenie, -nia, *sn.* Verfinstern n., Verdunkeln n.; — rozumu Benebeln n.

Zamrażać, -żam, -żalem, *va. imperf.* Zamrozić, -że, -ziłem, *va. perf.* gefrieren, einfrieren, zuffrieren machen; — żona kawa Eistasse m.; — piec den Hüttenofen erkalten lassen.

Zamrażanie, Zamrożenie, -nia, *sn.* Gefrierenlassen n.

Zamrocz, -cza, *pl.* -cza, *sm.* Dämmerung f., Dunkelheit f., Finsternis f.

Zamrocznia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Yora f. (ostindisches Strauchgewächs).

Zamrok, -u; = Zamrocz.

Zamrowić się, -wie, -wiłem, *vr. perf.* sich wie Ameisen vermehren; — się od czego von etw. wimmeln; miasto -wito się die Stadt wimmelte (plößlich) von Menschen.

Zamróż, -ozu, *pl.* -ozy, *sm.* 1) Auschlagen n. des Frostes; 2) Grostanfang m.; 3) Frostbeule f.; 4) — w wielkim piecu Eisensau f., Wolf m., Hartling m.

Zamruczeć, -cze, -czalem, Zamruknąć, -knę, -knąłem, *vn. perf.* zu brummen, murren anfangen.

Zamruga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Ellisia (Pflanze).

Zamrugać, -gam, -gałem, Zamrugnąć, -gnę, -gnąłem, *vn. perf.* zu blinzeln, zu winken anfangen; — oczami mit den Augen zu zwinkern anfangen.

Zamruganie, -nia; Zamrugnięcie, -cia, *sn.* Blinkeln n., Winken n., Zwinkern n.

Zamrużać, -żam, -żalem, *va. imperf.*; Zamrużyć, -że,

-żyłem, *va. perf.* die Augen halb zumachen; — oczy na co ein Auge bei etw. zu drücken.

Zamrużanie, Zamrużenie, -nia, *sn.* Zumachen n., Zudrücken n. der Augen.

Zamszenie, -nia, *sn.* Bemoosen n.; Bemoosung f.

Zamszownik, Zamszowy, *adi.* = Zameszownik, Zameszowy.

Zamszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* bemoosen, mit Moos bedecken, mit Moos verstopfen.

Zamszysty, *adi.* bemooft.

Zamtur, -a, *pl.* -y, *sm.* öffentliches Haus, Wobell n.

Zumulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zamulić, -le, -liłem, *va. perf.* verschlammen, verschleimen, verstopfen; — drzewko przy sadzeniu ein Bäumchen einschlammen.

Zamulanie, Zamulenie, -nia, *sn.* Verschlammen n., Verschleimen n., Verstopfen n.

Zamulisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* verschlammter Ort.

Zamuł, -u, *pl.* -y, *sm.* angelegter Urat, Schlamm m.

Zamurawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* herasen.

Zamurować, -ruję, -wałem, -wuje, -wałem, *va. imperf.* vermauern, zumauern.

Zamurowanie, -nia, *sn.* Vermauern n.; Vermauerung f.

Zamurowy, Zamurny, *adi.* hinter der Mauer liegend.

Zamurze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Platz m. hinter der Mauer, Zwinger m.

Zamuskać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Zamusnąć, -sne, -snałem, *va. perf.* streicheln, verstreichen, verschmieren.

Zamuszki, -szek, *pl. tant. sn.* Schönheitspflästerchen n., Schminkepflästerchen.

Zamyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schieber m. Klappe f.; — sercowa Herzklappe.

Zamydlać, -dlam, -dlałem, *va. imperf.*; Zamydlić, -dle, -dliłem, *va. perf.* 1) einfeisen; 2) irreführen, blauen Dunst vor-

machen, Sand in die Augen streuen.

Zamydlenie, Zamydlenie, -nia, *sn.* 1) Einfeisen n.; 2) Irreführen n., Irreführung f., Beschwindeln n.

Zamykalny, *adi.* verschließbar.

Zamyłać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zamylić, -le, -liłem, *va. perf.* irreführen.

Zamyłanie, Zamylenie, -nia, *sn.* Irreführen n.

Zamysł, -u, *pl.* -y, *sm.* Abficht f., Beabsichtigung f.; Vorhaben n., Voratz m., Projekt n., Plan m.

Zamyślać, -ślam, -ślałem, *va. imperf.*; Zamyślić, -śle, -śliłem, *va. perf.* beabsichtigen, im Sinne haben, vorhaben, einen Gedanken, einen Voratz fassen; co -ślasz uczynić? was beabsichtigst du zu tun?; — sie, *vr. in Gedanken* versinken, sich in Gedanken vertiefen, nachdenken.

Zamyślanie, Zamyślenie, -nia, *sn.* Sinnen n., Beabsichtigeln n., Vorhaben n., Nachdenken n.

Zanadrze, -drza, *pl.* -drza, *sn.* Busen m. beim Kleide.

Zanatimizować, -zuję, -wałem, *va. perf.* sezieren, anatomisieren.

Zanatimizowanie, -nia, *sn.* Sezieren n., Anatomisieren n.

Zandalina, -ny, *sf.*; Zandał, -u, *sm.* Sandelholz n.

Zanęcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zanęcić, -cę, -ciłem, *va. perf.* an=, hin=locken.

Zanęcanie, Zanęcenie, -nia, *sn.* Hinlocken n.

Zanędniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zanędnąć, -nie, -niłem, *va. perf.* elend machen.

Zanędnąć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* elend werden.

Zanękać, -kam, -kałem, *va. perf.* zu Tode quälen.

Zanękanie, -nia, *sn.* Quälen n. zu Tode.

Zanękla, -kli, *pl.* -kle, *sf.* Buceria (Pflanze).

Zanęta, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Loßpfeife f., Loßmittel n.

Zanicować, -cuje, -wałem, *va. perf.* zusteppen; wenden.

Zanicać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zanicieć, -ce, -cilem, *va. perf.* anschüren, ansachen, anspornen.

Zanicanie, Zanicenie, -nia, *sn.* Anschüren *n.*, Anschachen *n.*, Ansornen *n.*

Zaniechać, -cham, -chałem, *va. perf.* unterlassen, bleiben lassen, einstellen; -chaj o ile możności wszelkich aluzji unterlasse womöglich alle Anspielungen; nie trzeba — tej sposobności man soll diese Gelegenheit nicht fahren lassen, nicht versäumen; -chaj tego obcowania brych diesen Umgang ab; — kogo jundn in Frieden, in Ruhe lassen.

Zaniechanie, -nia, *sn.* Unterlassen *n.*, Einstellen *n.*, Bleibenlassen *n.*

Zanieczyszczać, -szczam, -szczalem, *va. imperf.*; Zanieczyścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verunreinigen.

Zanieczyszczenie, -nia, *sn.* Verunreinigung *n.*; Verunreinigung *f.*

Zaniedbać, -bam, -bałem, *va. perf.*; Zaniedbywać, -buje, -wałem, *va. imperf.* vernachlässigen, vernachlässigen, vernachlässigen; — swoje obowiązki seine Pflichten vernachlässigen; -bam ci o tem donieść ich werde nicht verabsäumen, dich davon zu benachrichtigen; — wychowanie swoich dzieci die Erziehung seiner Kinder vernachlässigen; wyglada catkiem -ny er sieht ganz vernachlässigt aus; — sie, *vr.* sich vernachlässigen, sich vernachlässigen.

Zaniedbanie, Zaniedbywanie, -nia, *sn.* Vernachlässigen *n.*, Unterlassen *n.*; Vernachlässigung *f.*; Vernachlässigen *n.*, Verabsäumen *n.*

Zaniemagać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Zaniemódz, -moge, -mogłem, *vn. perf.* von Kräften kommen, von Kräften fallen; erkranken, kränken, krank werden, zu kränkeln anfangen.

Zaniemaganie, Zaniemozienie, -nia, *sn.* Erkranken *n.*, Kränkeln *n.*

Zaniemiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Zaniemić, -mie, -miełem, *va. perf.* stumm machen.

Zaniemianie, Zaniemieszenie, -nia, *sn.* Verstummen *n.*

Zaniemieć, -mieje, -miałem, *vn. perf.* verstummen; stumm werden.

Zaniepokoić, -koje, -koilem, *va. perf.* beunruhigen; -koilo to opinie publicznaz das hat die öffentliche Meinung beunruhigt; to musi go — das muß ihn beunruhigen.

Zaniepokojenie, -nia, *sn.* Beunruhigen *n.*; Beunruhigung *f.*

Zaniesienie, Zanoszenie, -nia, *sn.* Hintragen *n.*, Hinführen *n.*, Hinbringen *n.*

Zanieść, -niosę, -niosłem, *I. va. perf.*; Zanosić, -sze, -silem, *va. imperf.* 1) hintragen, hinbringen, hinführen; -niesiesz ten list i zaczekasz na odpowiedz du wirst diesen Brief hintragen und auf Antwort warten; fale rzeki -niosły trupa daleko die Flusswellen haben den Leichnam weit hingetragen; pójde gdzie mnie oczy, nogi -niosą ich werde gehen, wohin mich die Augen führen, die Füße tragen; burza -niosła okret do brzegu das Schiff wurde von dem Sturme an die Küste getrieben; 2) — prosbe eine Bitte vorbringen, einreichen; — na kogo skarge eine Klage gegen jundn einreichen; — protest Protest einlegen, Einspruch erheben; *II.* — sie, *vr.* 1) außer sich sein, atemlos sein; — sie od płaczu, od smiechu sich tot weinen, sich tot lachen; 2) — sie na co sich zu etw. anschiden, bevorstehen; -nosi sie na deszcz es sieht nach Regen aus; -nosi sie na burze ein Gewitter ist im Anzuge.

Zanik, -u, *pl. -i, sm.* Verschwinden *n.*, Schwinden *n.*; Schwindsucht *f.*; — galiki ocznej Einschrumpfen *n.* des

Mugapfels; — nerwu Nerven-schwund *m.*

Zanikać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; Zaniknąć, -kne, -knałem, *vn. perf.* 1) schwinden, verschwinden, hinschwinden, vergehen; schrumpfen; 2) — (o zbozu) verbotten, schwinden.

Zanim, *adv.* bevor, ehe, so lange bis.

Zaniszczać, -szczam, -szczatem, *va. imperf.*; Zaniszczyć, -szczę, -szczyłem, *va. perf.* vernichten, vernichten, zu Grunde richten.

Zaniszczenie, Zaniszczenie, -nia, *sn.* Vernichten *n.*, Vernichten *n.*; Vernichtung *f.*, Vernichtung *f.*

Zaniszczyć, -czeje, -czalem, *vn. perf.* zu Grunde gehen, vernichtet werden.

Zanitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* ver-, junieten.

Zanocnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Spanner *m.*, Nachtfalter *m.*

Zanocować, -cuje, -wałem, *vn. perf.* übernachten.

Zanocowanie, -nia, *sn.* Übernachten *n.*

Zanokcica, -cy, *pl. -ce, sf.*

1) Nagelgeschwür *n.*, Fingerring *m.*; 2) Kralle *f.*, Kralle *f.*; 3) Streiffarn *m.* — skalna roter Streiffarn, Haarfraut *n.*; — właściwa Mauerraute *f.*

Zanotować, -tuje, -wałem, *va. perf.* notieren, einschreiben, aufzeichnen, anmerken.

Zanotowanie, -nia, *sn.* Notieren *n.*, Anmerken *n.*, Einschreiben *n.*

Zanuconie, -nia, *sn.* Summen *n.*

Zanucić, -ce, -cilem, *vn.* und *va. perf.* zu summen, zu singen anfangen.

Zanudzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zanudzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* zu Tode langweilen; — sie, *vr.* sich zu Tode langweilen.

Zanudzanie, Zanudzenie, -nia, *sn.* Langweilen *n.*

Zanurzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zanurzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* eintauchen, untertauchen, versenken; —

kogo w wodzie aż po szyję
jmnnd bis an den Hals ins
Wasser (ein)tauchen; — się,
vr. tauchen, untertauchen,
unterfinken, sinken, sich ver-
tiefen.

Zanurzanie, Zanurzenie,
-nia, *sn.* Vertiefen *n.*, Ver-
sinken *n.*, Untertauchen *n.*

Zaoblatować, -tuje, -wa-
łem, *va. perf.* einregistrieren
lassen.

Zaoblatowanie, -nia, *sn.*
Einregistrierung *f.*

Zaobozować, -zuje, -wa-
łem, *va. perf.* ein Lager be-
ziehen, aufschlagen.

Zaochocenie, -nia, *sn.* Er-
munten *n.*; Fröhlichkeit *f.*,
Luft und Laune.

Zaochocić, -ce, -cilem, *va.*
perf. Luft wozu machen, an-
spornen.

Zaozczkować, -kuje, -wa-
łem, *va. perf.* ofulieren.

Zaozczkowanie, -nia, *sn.*
Ofulieren *n.*

Zaoznaczność, -ści, *sing.*
tant. sf. Abwesenheit *f.*

Zaoznaczny, *adi.*; Zaoznie,
adv. abwesend; wyrok — das
Urteil gegen einen Abwesenden,
Kontumazurteil *n.*

Zaogniać, -gniam, -gnia-
łem, *va. imperf.*; Zaognić,
-gnie, -gnieć, *va. perf.* ent-
zünden; (bildl.) verschärfen;
— się, *vr.* sich entzünden;
(bildl.) sich verschärfen.

Zaognianie, Zaognienie,
-nia, *sn.* Entzünden *n.*; Ent-
zündung *f.*; (bildl.) Verschär-
fung *f.*

Zaokrąglać, -glam, -gla-
łem, *va. imperf.*; Zaokrą-
glić, -gle, -glić, *va. perf.*
abrunden, arrondieren, zu-
runden; — drzewo das Holz
abrunden; w -glonych zda-
niach in abgerundeten Sätzen;
— swoje posiadłości seine
Besitzungen arrondieren.

Zaokrąglenie, Zaokrą-
glenie, -nia, *sn.* Abrundung
f., Arrondierung *f.*

Zaonegdaj, *adv.* vorvor-
gestern.

Zaopatrywać, -truje, -wa-
łem, *va. imperf.*; Zaopa-
trzyć, -trzę, -trzyłem, *va.*

perf. versorgen, versehen, aus-
statten; — kogo w zapasy
jmnnd mit Vorräten versehen;
— kogo w pieniądze jmnnd
mit Geld versorgen; — ranę
die Wunde versehen, verbinden;
— kogo św. sakramentami
(mit den Sterbesakramenten)
versehen.

Zaopatrywanie, Zaopa-
trzenie, -nia, *sn.* Versetzen
n., Versorgen *n.*

Zaopiniować, -niuje, -wa-
łem, *va. perf.* seine Meinung,
Ansicht sagen, ein Urteil
abgeben.

Zaopiniowanie, -nia, *sn.*
Meinung *f.*, Urteil *n.*, Ansicht *f.*

Zaorać, -ram, -rałem, *va.*
perf.; Zaorywać, -ruje, -wa-
łem, *va. imperf.* zu-, be-,
einpflügen; beackern, fertigt
adern.

Zaoranie, Zaorywanie,
-nia, *sn.* Einpflügen *n.*; Be-
ackern *n.*

Zaordynować, -nuje, -wa-
łem, *va. perf.* anordnen,
verordnen.

Zaordynowanie, -nia, *sn.*
Verordnen *n.*, Verschreiben *n.*

Zaostrzać, -strzam, -strza-
łem, *va. imperf.*; Zaostrzyć,
-strze, -strzyłem, *va. perf.*
verschärfen, schärfer machen,
spitzen; — olówek den Blei-
stift spitzen; — ustawę ein
Gesetz verschärfen; — czyjs
rozum jmnnd's Verstand schär-
fen; — czyjs apetyt jmnnd's
Appetit reizen; — się, *vr.*
sich verschärfen, sich aufspitzen;
— strzyl się stosunki die Ver-
hältnisse spitzten sich zu.

Zaostrzanie, Zaostrze-
nie, -nia, *sn.* Verschärfen *n.*,
Zuspitzen *n.*

Zaoszczędząć, -dzam, -dza-
łem, *va. imperf.*; Zaoszczę-
dzić, -dze, -dziłem, *va. perf.*
absparen, ersparen, aufsparen;
-dzałem, ile tylko mogłem
ich habe gespart, soviel ich
nur konnte; — szczedź mi tej
przykości erspare mir diese
Unannehmlichkeit.

Zaoszczędzanie, Zao-
szczędzenie, -nia, *sn.* Er-
sparen *n.*, Absparen *n.*

Zapach, -u, *pl.* -y, *sm.*
Geruch *m.*, Wohlgeruch *m.*

Zapachnąć, -chne, -chnia-
łem oder -chnąłem, *vn. perf.*
zu riechen anfangen, Geruch
verbreiten, Geruch von sich
geben.

Zapad, -u, *pl.* -y, *sm.*
Einsturz *m.*

Zapadać, -dam, -dałem,
I. *vn. imperf.*; Zapasć, -dne,
-dłem, I. *vn. perf.* 1) hinein-
fallen, hinter etw. fallen, zu-
fallen, versallen, versinken,
einsinken, einstürzen; — w
chorobie in eine Krankheit ver-
fallen; — na zdrowiu krän-
keln; — na co an etw. leiden;
— na nogi an den Füßen
oft leidend sein; klamka do-
brze -da die Klinke fällt
gut zu; — dło gdzies za
szasę es ist irgendwo hinter
den Schrank gefallen; -dłe
policzki eingefallene Wangen;
oczy mu głęboko -dły die
Augen sind ihm tief einge-
sunken; — w sen głęboki in
tiefen Schlaf versinken; 2)
beschlossen, entschieden, gefällt,
ausgesprochen werden; wy-
rok już -padł das Urteil ist
schon gefällt; jeszcze deczyza
nie -dła die Entscheidung ist
noch nicht gefallen, die Sache
ist noch nicht erledigt; 3) —
czem mit etw. bedeckt werden;
— kurzem mit Staub bedeckt
werden; 4) einbrechen; noc
-da die Nacht bricht ein; II.
się, *vr.* versinken, einfallen,
einstürzen, zusammenstürzen;
ehcialbym się w ziemię —
ich möchte in die Erde ver-
sinken; dom się -da das
Haus stürzt ein.

Zapadanie, -nia; Zapa-
dnięcie, -cia, *sn.* Einstürzen *n.*,
Einstürzen *n.*, Einsturz *m.*,
Einbrechen *n.*; Zusammen-
bruch *m.*

Zapadka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Fallbrett *n.*, Falltür *f.*; Klinke
f., Falle *f.*, Klappe *f.*; Stell-
hölzchen *n.*; — popielnika
Aschenfalltür, Aschenklappe;
— rogatki Schlagbaum *m.*;
— windy Sperrfinte der
Winde.

Zapadlina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Zapadlisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Erdeinsenkung *f.*, Einsenkung, Bruch *m.*, Einsturz;

Zapadłość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Eingefallene(s) *n.*, Eingefunkene(s) *n.*, Eingefunkenheit *f.*, Eingefallenheit *f.*; 2) Fälligkeit *f.*; Fälligkeitstermin *m.*

Zapadliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Einsturzbarkeit *f.*; Einsturzgefahr *f.*; Einsenkung *f.*

Zapadzisty, *adi.*; Zapadzisto, *adv.* einstürzbar, mit Einsturz drohend; eingefunken.

Zapakować, -kuje, -wałem, *va. perf.*; Zapakowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* einpacken, verpacken, hineinstecken; wszystko już -wane alles ist schon eingepackt; — kogoś do więzienia įmndn ins Gefängnis stecken.

Zapakowanie, Zapakowywanie, -nia, *sn.* Einpacken *n.*, Einpackung *f.*, Verpacken *n.*, Verpackung *f.*; — zwrotne leer zurückführende Emballagen, Einpackungen.

Zapalacz, -a, *pl.* -e, *sm.* 1) Anzündler *m.*; samo-Selbstanzünder; 2) Brandstifter *m.*

Zapalać, -lam, -lałem, *I. va. imperf.*; Zapalić, -le, -lilem, *I. va. perf.* 1) anzünden, ansetzen, anbrennen, in Brand setzen; — swiała die Lichter anzünden; — w piecu Feuer im Ofen machen; — dom das Haus in Brand stecken; 2) entflammen, anfeuern, ansachen; — w kim odwagę įmndn's Mut entflammen; — niezgodę die Zwietracht ansachen; — w kim żądę sławy bei įmndn die Ruhmbegier erwecken; to -liło jego miłość własną das hat seine Eigenliebe angefeuert; — kogoś do czego įmndn für etw. begeistern, erhitzten; — lony zwolennik begeistertester Anhänger; widok tego poświęcenia -li niejednego dla naszej sprawy der Anblick dieses Opfers wird mehr als einen für unsere Sache begeistern; 3) entzünden; — ranę die Wunde

entzünden; 4) = zasmażyć, zaprażyć; *II.* — się, *vr.* 1) sich entzünden, Feuer fangen, zu brennen anfangen; od iskry spadłej z komina -lił się dach skłomiany von einem aus dem Kamin gefallenen Funken fing das Strohdach Feuer; 2) entbrennen, hitzig werden, in Hitze geraten; — lił się wielkim gniewem er entbrannte in großem Zorn; — miłością do kogo in Liebe zu įmndn entbrennen; — się przy grze beim Spiele in Hitze geraten; 3) sich begeistern; -la się do każdej nowej rzeczy er begeistert sich für jede neue Sache.

Zapalanie, Zapalenie, -nia, *sn.* Entzünden *n.*, Entbrennen *n.*, Entflammen *n.*, Anzünden *n.*; Entzündung *f.*; — gardła Halsentzündung; — płuc Lungenentzündung; — oczu Augenentzündung.

Zapalczliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Entzündlichkeit *f.*, Zähorn *m.*, Ingrim m., auffahrendes Wesen.

Zapalczywy, *adi.*; Zapalczywie, *adv.* entzündlich, jähornig, aufbrausend, hitzig.

Zapaleniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Hitzkopf *m.*, Fanatiker *m.*

Zapaliczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ast *m.*, Priemenz, Gartenkraut *n.*

Zapalisadować, -duje, -wałem, *va. perf.* verpalisadieren.

Zapalisadowanie, -nia, *sn.* Verpalisadierung *f.*

Zapalniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Brand-, Zündröhrchen *n.*

Zapalniczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Feuerzeug *n.*

Zapalnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Brandler *m.*

Zapalność, -ści, *sing. tant. sf.* Brennbarkeit *f.*, Entzündbarkeit *f.*

Zapalny, *adi.*; Zapalnie, *adv.* entzündbar, brennbar, Zünd-; ofiara -na Brandopfer *n.*; -ne wybuchy schlagende Wetter *pl.*

Zapalować, -luje, -wałem, *va. perf.* mit Pfählen abgrenzen.

Zapal, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Zündloch *n.*; 2) Anzünden *n.*, Anstecken *n.*, Brand *m.*; 3) Brandler *m.*, Brandtugel *f.*; 4) Begeisterung *f.*, Feuer *n.*, Kraft *f.*, Eifer *m.*, Inbrunst *f.*; mówić z -em mit Begeisterung sprechen; zabrać się z -em do dzieła sich mit Eifer ans Werk machen; — młodzięczy jugenblicher Eifer; wpaść w — in Feuer geraten; — ostygł das Feuer ist verfliegen; 5) — w milerzu Zuglöcher *pl.*, Zündgasse *f.* im Meiler; 6) rote Stiebaumwolle.

Zapalka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zünd-, Streichholz *n.*, -hölzchen *n.*

Zapamiętać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Zapamiętywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* 1) im Gedächtnis, in Erinnerung behalten, etw. gedenken; -taj dobrze tę chwilę behalte diesen Augenblick gut in Erinnerung; 2) vergessen.

Zapamiętalec, -lca, *pl.* -ley, *sm.* unbesonnener, pflichtvergessener Mensch; eingeseichter Teufel.

Zapamiętałość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Bewußtlosigkeit *f.*, Geistesabwesenheit *f.*; 2) Raserei *f.*, Destigkeit *f.*, Wut *f.*; Fanatismus *m.*

Zapamiętały, *adi.*; Zapamiętałość, *adv.* 1) bewußtlos; 2) rasend, wütend, toll; fanatisch.

Zapamiętanie, -nia, *sn.* 1) Erinnerung *f.*; 2) Vergessen *n.*; Geistesabwesenheit *f.*, Bewußtlosigkeit *f.*; kochać aż do -nia bis zur Raserei lieben.

Zapamiętliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Vergesslichkeit *f.*

Zapamiętliwy, *adi.*; Zapamiętliwie, *adv.* vergesslich.

Zapanować, -nuje, -wałem, *vn. perf.* zu herrschen ansfangen; — nad sobą sich beherrschen.

Zapanowanie, -nia, *sn.* Herrschen *n.*; — nad sobą Selbstbeherrschung *f.*

Zaparcie, -cia; Zapieranie, -nia, *sn.* Einschließung *f.*, Ver-

sz., Verleugner; — się samego siebie Selbstverleugnung *f.*
Zaparcieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* von feuchter Wärme umfommen, eingehen.

Zaparkanić, -nie, -niłem, *va. perf.* einpflanzen, einzäunen.

Zaparkanienie, -nia, *sn.* Einpflanzung *f.*, Einzäunung *f.*, Umzäunung *f.*

Zaparować, -ruje, -wałem, I. *va. perf.* bis wohin fortjagen; II. *vn.* zu dampfen anfangen.

Zaparskać, -skam, -skałem, *vn. perf.* zu schnauben anfangen, aufschnauben.

Zaparstek, -stka, *pl. -stki*, *sm.* ein schon bebrütetes abgestorbenes Ei.

Zapartaczenie, -nia, *sn.* Verpflücken *n.*

Zapartaczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* verpflücken.

Zapartnica, -cy, *pl. -ce*, *sf.* Paronychia (Pflanz).

Zaparać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Zaparzyć**, -rze, -rzyłem, *va. perf.* brühen, aus-, bebrühen, zu sehr erhitzen; bähnen; den Gunden die Schlempe brühen.

Zaparzanie, **Zaparzenie**, -nia, *sn.* Bebrühen *n.*, Ausbrühen *n.*

Zapas, -u, *pl. -y*, *sm.* 1) Vorrat *m.*, Bestand *m.*; mieć wielkie -y große Vorräte haben; na — für künftigen Gebrauch, als Vorrat; 2) -y, -ów, *pl. tant.* Ringkampf *m.*, Ringen *n.*; iść w -y ringen.

Zapaska, -ki, *pl. -ki*, *sf.* 1) Bendgürt *m.*, Lenden-schurz *m.*, Schürze *f.*; 2) -ski, *plur. tant.* Ringen *n.*, Klopffechten.

Zapaskudzenie, -nia, *sn.* Verunreinigen *n.*; Verunglimpfen *n.*; Verunreinigung *f.*

Zapaskudzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* verunreinigen; verunglimpfen; entehren.

Zapasować, -suje, -wałem, *va. perf.* anpassen.

Zapasowy, *adi.* 1) vorrätig; 2) Ringkampf-; 3) —, -wego, *pl. -wi*, *sm.* Reservist *m.*, Reservesoldat *m.*

Zapaść, siehe: Zapadać.

Zapaśnica, -cy, *pl. -ce*, *sf.* 1) Fechterin *f.*, Ringerin *f.*; 2) Schurzfell *n.*

Zapaśnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Klopffechtereier *f.*

Zapaśniczy, *adi.* Kämpfer-, Ringers-, Fechters-; klopffechterisch, klopffechterhaft.

Zapaśnik, -a, *pl. -cy*, *sing. tant. sm.* Kämpfer *m.*, Fechter *m.*, Ringer *m.*

Zapatrywać się, -truje, -wałem, *vr. imperf.*; **Zapatrzeć się**, -trze, -trzałem, *vr. perf.* 1) seinen Blick auf etw. heften, seine Augen auf etw. richten; -trzył się gdzieś w dal er richtete seinen Blick in eine unbestimmte Ferne; 2) sich vergassen, sich versehen; 3) — się na kogo sich jmnndn zum Vorbilde nehmen, jmnndn nachahmen; 4) — się na co etw. von einem bestimmten Standpunkte betrachten, eine bestimmte Meinung über etw. haben; jak się na to -trujesz? wie ist deine Meinung darüber?; matka jego -trzyła się seine Mutter hat sich versehen.

Zapatrywanie, **Zapatrzanie**, *sn.* Betrachten *n.*, Schauen *n.*, Vergessen *n.*, Nachahmen *n.*; Versehen *n.*; Anschauung *f.*, Ansicht *f.*, Meinung *f.*; -wania w tym względzie są rozmaite die Anschauungen in dieser Hinsicht sind verschieden; rzecz -nia Ansichtssache *f.*

Zapatynować, -nuje, -wałem, *va. perf.* (ver)patinieren; verkiten.

Zapatynowanie, -nia, *sn.* Verpatinieren *n.*; Verkiten *n.*

Zapchać, -cham, -chałem, *va. perf.*; **Zapychać**, -cham, -chałem, *va. imperf.* hineinstopfen, hineinstecken; vollstopfen, verstopfen; — się, *vr.* sich hineindrängen.

Zapchanie, **Zapychanie**, -nia, *sn.* Hineinstopfen *n.*, Vollstopfen *n.*, Verstopfen *n.*

Zapech, -pchu, *pl. -pchy*, *sm.* hineingelegene Splinter, eingezogener Span.

Zapełniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Zapełnić**, -nie, -niłem, *va. perf.* ausfüllen,

vollfüllen; czem -niasz czas? womit füllst du deine Zeit aus?; — się, *vr.* sich füllen; voll werden.

Zapełnianie, **Zapełnienie**, -nia, *sn.* Ausfüllen *n.*, Vollfüllen *n.*

Zapełzać, -zam, -załem, *va. perf.* 1) bis wohin kriechen; 2) verbleichen, verschiefen.

Zapełzanie, -nia, *sn.* 1) Kriechen *n.*; 2) Verschiefen *n.*, Verbleichen *n.*

Zaperzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; **Zaperzyć**, -rze, -rzyłem, *va. perf.* mit Quecken oder Unkraut verwachsen lassen; — się, *vr.* erröten, feuerrot werden, sich aufregen, erzürnen, aufgebracht, unwillig' werden.

Zaperzanie, **Zaperzenie**, -nia, *sn.* 1) Verwachsen *n.*, mit Quecken, Unkraut; 2) — się Erzürnen *n.*, Erröten *n.*, Sichaufregen *n.*

Zapewne, *adv.* gewiß, sicher; allerdings; wahrscheinlich.

Zapewniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Zapewnić**, -nie, -niłem, *va. perf.* versichern, zusichern, sicherstellen; -wuiam cie, że ani chwilki o tem nie myślałem ich versichere dich, daß ich keinen Augenblick daran gedacht habe; -nił swemu synowi cały dochód er sicherte seinem Sohne das ganze Einkommen zu; — się, *vr.* sich versichern, sich vergewissern.

Zapewnianie, **Zapewnienie**, -nia, Versicherung *f.*, Zusage *f.*

Zapęd, -u, *pl. -y*, *sm.* 1) Anlauf *m.*, Anstich *m.*; bez -u ohne Anlauf (zu nehmen); 2) Festigkeit *f.*, großer Eifer, großer Schwung; wstrzymaj — twoego gniewu hemme deinen Zorn; w pierwszym -dzie im ersten Eifer, in der ersten Aufwallung.

Zapędliwy, *adi.*; **Zapędliwość**, *adv.* schwunghaft, gewaltig, kräftig.

Zapędzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; **Zapędzić**, -dże, -dziłem, *va. perf.* hintreiben, hinjagen, bis wohin verschlagen; — było do stajni das Vieh

in den Stall treiben; — kogo w ciasny kat jmnbn in die Enge treiben; jaki to pomysly wiatr was tu -dzit? wclch ein günstiger Wind hat euch hieher verschlagen?; miłość go do tego -dzika die Liebe hat ihn dazu getrieben; — sie, *vr.* sich überreifen, fortgerissen werden; sich vergaloppieren; weit vorbringen, zu weit vorgehen.

Zapędzanie, Zapędzenie, -nia, *sn.* Hintreiben *n.*, Hintreiben *n.*; Verschlagen *n.*;
Zapędzować, -dzluje, -wałem, *va. perf.* verpinseln, überpinseln, pinseln.

Zapętać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Zapętywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* in Fesseln legen, verwickeln, verschlingen.

Zapętanie, Zapętywanie, -nia, *sn.* Verwickeln *n.*, Verschlingen *n.*

Zapiać, -pieje, -piał m, *vn.* und *va. perf.* zu trahen anfangen, sich hören lassen.

Zapian, -u, *pl.* -y, *sm.* Sependus (Pflanze).

Zapiaskować, -skuje, -wałem; Zapiaszczyc, -szcze, -szczyłem, *va. perf.* mit Sand vollwerfen, verlanben.

Zapiaskowanie, Zapiaszczenie, -nia, *sn.* Verlanben *n.*, Verlanbung *f.*

Zapiać, -pne, -piałem, *va. perf.*; Zapinać, -nam, -nałem, *va. perf.* zuknöpfeln, zuknöpfeln, zumachen, zuhafeln, zuznallen; — sie, *vr.* sich zuknöpfeln.

Zapicie, -cia; Zapijanie, -nia, *sn.* Vertrinken *n.*, Vertrinken *n.*, Verzechen *n.*; — sprawy Erledigung *f.* beim Glase.

Zapic, -je, -łem, *I. va. imperf.*; Zapijać, -jam, -jałem, *I. va. perf.* vertrinken, verzechen; im Trunke zu vergessen suchen; — zmartwienie den Kummer im Trunke vergessen; — sprawy über eine Sache trinken, die Sache bei der Flasche erledigen; — co winem nach etw. Wein trinken; *II. vn.* tüchtig trinken, zechen;

III. — sie, *vr.* sich dem Trunke ergeben, saufen.

Zapieć, -piekę, -piekłem, *va. perf.*; Zapiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* einbrennen; zubaden; durch Hitze hart machen, verhärten; — włosy die Haare einbrennen; — sie, *vr.* hart werden, gerinnen.

Zapiecek, -cka, *pl.* -cki, *sm.* Blatz *n.* hinter dem Ofen; Ofenbank *f.*

Zapieczenie, Zapiekanie, -nia, *sn.* Einbrennen *n.*, Zubaden *n.*; Verhärten *n.*; Hartleibigkeit *f.*, Herzgepann *n.*

Zapieczętować, -tuje, -wałem, *va. perf.*; Zapieczętować, -wuje, -wałem, *va. imperf.* versiegeln, zusiegeln; besiegeln.

Zapieczętowanie, Zapieczętowanie, -nia, *sn.* Versiegeln *n.*, Versiegelung.

Zapiekania, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Jüder *n.* Sudsals, gemeines Kochsalz.

Zapiekiłość, -ści, *sing. tant. sf.* Verhärtung *f.*, Verstopfung *f.*, Verstopfung *f.*

Zapieki, *adi.* verstopft, verharst.

Zapiegrzymować, -muje, -wałem, *vn. perf.* als Pilger wohin wandern.

Zapieniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zapienić, -nie, -niłem, *va. perf.* schäumig machen, beschäumen; — sie, *vr.* schäumen, sich mit Schaum bedecken; — sie ze złości vor Wut schäumen.

Zapienianie, Zapienienie, -nia, *sn.* Schäumen *n.*, Beschäumen *n.*

Zapieprzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zapieprzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* pfeffern, mit Pfeffer anmachen.

Zapieprzanie, Zapieprzenie, -nia, *sn.* Pfeffern *n.*

Zapierać, -ram, -rałem, *I. va. imperf.*; Zaprzeć, -pre, -parłem, *I. va. perf.* 1) zumachen, zuschließen, verriegeln, verrammeln, verperren; — czem verstemmen; 2) einzwängen; 3) zurückhalten; — oddech den Atem zurückhalten;

II. — sie, *vr.* 1) sich einschließen, sich verrammeln; 2) zurückgehalten, eingezwängt werden; 3) ableugnen, verleugnen; — sie swego Boga seinen Gott verleugnen; — sie wszystkiego alles ableugnen.

Zapierać, -ram, -rałem, *va. imperf.*; Zaprać, -piore, -prałem, *va. perf.* verwaschen; waschend herausbringen, auswachen.

Zapieradło, -dła, *pl.* -dła, *sm.* Sperr-, Vorlegebaum *m.*, Sperrstange *f.*

Zapieranie, -nia; Zaparcie, -cia, *sn.* Zumachen *n.*, Zuschließen *n.*, Verrammeln; Einzwängen *n.*, Zurückhalten *n.*, Verhalten *n.*; — sie Leugnen *n.*, Ableugnen *n.*; siehe auch Zaparcie.

Zapieranie, Zapranie, -nia, *sn.* Auswaschen *n.*, Verwaschen *n.*

Zapierzać, -izam, -rzałem, *va. imperf.*; Zapierzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* 1) besteuern; mit Federn bestreuen; mit Federn schmücken; 2) — ścianę eine leichte Scheidewand ziehen.

Zapierzenie, -nia, *sn.* Gatter-, Scheidewand *f.*

Zapieszcząć, -szczam, -szczalem, *va. imperf.*; Zapieszczyć, -szcze, -szczyłem, *va. perf.* verhätscheln, verziehen, verzärteln; übermäßig lieblosen; mit Liebsojungen quälen.

Zapieszczanie, Zapieszczenie, -nia, *sn.* Verhätscheln *n.*, Verziehen *n.*, Verzärteln *n.*

Zapięcie, -cia; Zapinanie, -nia, *sn.* Zumachen *n.*, Zuschließen *n.*; — Berzschluß *m.*

Zapijatyka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Trunkgelage *n.*, Sauferei *f.* Zapilnić, -śnie, -snilem, *va. perf.* versüßen, mit Zilz süßen.

Zapilnienie, -nia, *sn.* Versüßen *n.*

Zapilować, -luje, -wałem, *va. perf.* wegfeilen, wegsägen.

Zapilowanie, -nia, *sn.* Wegfeilen *n.*, Wegsägen *n.*

Zapinać, Zapinanie, siehe: Zapiąć, Zapieć.

Zapinka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zwinge *f.*

Zapis, -u, *pl.* -y, *sm.*
1) Verschreibung *f.*, Legat *n.*;
2) Einschreiben *n.*, Eintragen *n.*, Verzeichnen *n.*; Inschriftion *f.* (von Universitäts Hörern); idę do -u ich gehe mich einschreiben zu lassen; opłata od -u Einschreibgebühr *f.*; księga -ów Einschreibebuch *n.*; — do akt Einregistrierung *f.*, Eintragung *f.* in die Akten.

Zapisać, -sze, -sałem, *I.* *va. perf.*; Zapisywać, -suje, -wałem, *I. va. imperf.* 1) einschreiben, eintragen; — wał każde swoje spostrzeżenie er schrieb jede seiner Beobachtungen nieder; — coś do książki etw. in ein Buch eintragen; — kogo do szkoły jmnnd in die Schule einschreiben; 2) verschreiben, verordnen; nie jestem w stanie zażyć tego lekarstwa, które mi -sał ich bin nicht im stande, die Arznei, die er mir verschrieben hat, einzunehmen; 3) verschreiben, sich kommen lassen, beziehen; — sobie skąd książkę sich von irgendwo ein Buch kommen lassen; 4) — komu jmnnd verschreiben, vermachen; czy ci -sał coś w swoim testamentie? hat er dir etw. in seinem Testament vermacht? — sał mi połowę swego majątku er hat mir die Hälfte seines Vermögens verschrieben; 5) beschreiben, vollschreiben; — sałem już pięć stronie ich habe schon fünf Seiten voll geschrieben; *II.* — sie, *vr.* 1) sich einschreiben, sich eintragen lassen, — sał się do głosu er hat sich als Redner eintragen lassen; er hat sich zum Worte gemeldet; — sie na medycyne sich als Hörer der Medizin inskribieren lassen, inskribieren; 2) sich verschreiben; — sie diabłu sich dem Teufel verschreiben.

Zapisanie, Zapisywanie, -nia, *sn.* Einschreiben *n.*, Eintragen *n.*; Verschreiben *n.*; Vollschreiben *n.*, Beschreiben *n.*

Zapisek, -sku, *pl.* -ski, *sm.* Notiz *f.*, Einschreibung *f.*; poczyniłem sobie -ski ich habe mir Notizen gemacht.

Zapiszczoć, -szcze, -szczałem, *vn. imperf.* zu quieszen anfangen.

Zapiszczenie, -nia, *sn.* Quieszen *n.*

Zapiżmować, -muje, -wałem, *va. perf.* mit Wisam, Moschus einreiben.

Zaplatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Zapleść, -plotę, -plotem, *va. perf.* flechten, verflechten, zusflechten.

Zaplatanie, -nia, *sn.* Verflechten *n.*, Zusflechten *n.*, Flechten *n.*

Zapłatać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Zapłatywać, -tuje, -wałem, *va. imperf.* verwirren, verwirren; — się, *vr.* sich verwirren, sich verwickeln; steden, hängen bleiben.

Zapłatanie, Zapłatywanie, -nia, *sn.* Verwickeln *n.*, Verwirren *n.*

Zaplecznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Sintermann *m.*; -cy, *pl.* Anhang *m.*, Gefolgschaft *f.*, Partei *f.*

Zapleniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zaplenić, -nie, -niłem, *va. perf.* rauben. Zaplenianie, Zaplenie, -nie, -nia, *sn.* Rauben *n.*

Zapleszczoć, -szcze, -szczałem, zu plätschern anfangen.

Zaplesniac, -sniam, -sniałem, *va. imperf.*; Zaplesnić, -śnie, -snilem, *va. perf.* mit Schimmel bedecken.

Zaplesnianie, Zaplesnienie, -nia, *sn.* Verschimmeln *n.*

Zaplesnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* schimmelig werden, schimmeln.

Zaplewiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zaplewic, -wie, -wilem, *va. perf.* mit Spreu, Unrat anfüllen; verunreinigen.

Zaplombować, -buje, -wałem, *va. perf.* plombieren.

Zaplombowanie, -nia, *sn.* Plombieren *n.*; Plombenverschluß *m.*

Zaplot, -u, *pl.* -y, *sm.* Flechtwerk *n.*, Flechtzaun *m.*

Zaplucie, -cia; Zapluwanie, -nia, *sn.* Bespußen *n.*

Zapluć, -ję, -łem, *va. perf.*; Zapluwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* bespußen.

Zaplugawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zaplugawić, -wie, -wilem, *va. perf.* verunreinigen, besudeln.

Zaplugawianie, Zaplugawienie, -nia, *sn.* Verunreinigen *n.*, Besudeln *n.*

Zapluskać, -skam, -skałem, *va. perf.* 1) zu plätschern anfangen; 2) bespritzen.

Zapluskanie, -nia, *sn.* Plätschern *n.*; Bespritzen *n.*

Zaplukać, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fliegenieet *pl.* (auf einer Wunde).

Zaplocenie, -nia, *sn.* Bezahlen *n.*

Zapłacić, -cę, -ciłem, *va. perf.* bezahlen; — ciłem wszystko, co byłem winien ich habe alles, was ich schuldig war, bezahlt; drogo -cił tę nieostrożność er hat diese Unvorsichtigkeit teuer bezahlt; — ce ja mu za to ich werde es ihm schon heimzahlen; Bóg -placę vergelt's Gott, Gottes Lohn.

Zapłodniac, -dniam, -dniałem, *va. imperf.*; Zapłodnić, -dnie, -dnilem, *va. perf.* befruchten, schwängern.

Zapłodnianie, Zapłodnienie, -nia, *sn.* Befruchten *n.*, Schwängern *n.*; Befruchtung *f.*

Zapłakać, -czę, -kałem, *vn. perf.* zu weinen anfangen, in Tränen ausbrechen; — kany verweint.

Zapłakanie, -nia, *sn.* Aufweinen *n.*

Zaplata, -ty, *pl.* -ty, *sf.*; *dim.* Zaplatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bezahlung *f.*, Lohn *m.*; — dodatkowa Nachzahlung; w -cie co wziąć etw. an Zahlungsfähigkeit nehmen.

Zaplaw, -u, *pl.* -y, *sm.* Hinflößen *n.*; Hingefloßt(ē) *n.*

Zaplawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zaplawić, -wie, -wilem, *va. perf.* bis wohin hinabflößen.

Zaplocenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verzäunung *f.*, Umzäunung *f.*

Zaplocić, -ce, -cilem, *va. perf.* verjāunen, unjāunen.

Zaplocie, -cia, *pl. -cia, sn.* Plaß *n.* hinter dem Zaun.

Zaplomieniac, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Zaplomie-
nić, -nię, -nilem, *va. perf.*
entflammen; — sie, *vr.* sich
entzünden, sich entflammen;
erröten, feuerrot werden.

Zaplomienianie, Zaplo-
mienienie, -nia, *sn.* Ent-
flammen *n.*

Zapłon, -u, *pl. -y, sm.*
Fontanesia (Pflanze).

Zapłonać, -nę, -nałem, *vn.*
perf. entflammen; erröten,
schamrot, feuerrot werden.

Zapłonić, -nie, -niłem, *va.*
perf. erröten machen; — sie,
vr. erröten.

Zapłonienie, -nia, *sn.* Er-
röten *n.*

Zapłonięcie, -cia, *sn.* Ent-
flammen *n.*, plötzliches Auf-
flammen.

Zapłonka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Nonea (Pflanze).

Zapłowić, -wieje, -wiałem,
vn. perf. fahl werden.

Zapłowienie, -nia, *sn.*
Fahlheit *f.*; Abgeschossenheit *f.*

Zapłód, -plodu, *pl. -plody,*
sm. Fötus *m.*

Zapływać, -nę, -nałem, *vn.*
perf. bis wohin schwimmend,
segelnd gelangen.

Zapływ, -u, *pl. -y, sm.*
Einfließen *n.*, Einfluß *m.* bis
wohin; Ausmündung *f.*

Zapobiegac, -gam, -gałem,
va. imperf.; Zapobiedz, -ge,
-głem, *va. perf.* verhindern,
vorbeugen, zuvorkommen; trze-
ba — tym nadużyciom man
muß diesen Mißbrauch ver-
hindern; by — chorobie um
der Krankheit vorzubeugen.

Zapobieganie, Zapobieże-
nie, -nia, *sn.* Vorbeugen, Ver-
hindern *n.*, Zuvorkommen *n.*

Zapobiegliwy, *adi.*; Za-
pobiegliwie, *adv.* vorbeugend,
besorgt, verhütend; sorgsam,
vorsorgend, vorsorglich.

Zapobieżny, *adi.*; Zapo-
bieżnie, *adv.* verhütbar, vor-
beugbar.

Zapocenie, -nia, *sn.* Schwit-
zen *n.*, Verschwitzen *n.*

Zapocić, -ce, -cilem, *va.*
perf. verschwitzen, mit Schweiß
bedecken, durchnässen; — sie,
vr. in Schweiß geraten.

Zapodziać, -dzieje, -dzia-
łem, *vn. perf.*; Zapodziewać,
-wam, -wałem, *va. imperf.*
verräumen, verlegen; gdzież
-działeś znowu tę książkę? wo
hast du wieder dieses Buch ver-
legt? — sie, *vr.* verlegt, ver-
räumt werden, in Verstoß
kommen, wohin geraten, nicht
zu finden sein.

Zapodzianie, Zapodziewa-
nie, -nia, *sn.* Verlegen *n.*,
Berräumen *n.*

Zapoić, -je, -ilem, *va.*
perf. zu viel zu trinken geben,
betrunken machen, besaufen.

Zapojenie, -nia, *sn.* Be-
saufen *n.*

Zapole, -la, -la, *sn.* 1) Ort *m.*
hinter dem Felde; weite Straße;
2) Verschlag *m.* in der Scheune,
Banje *f.*, Fach *n.*

Zapolnica, -cy, -pl. -ce,
sf. Brett *n.* im Scheunen-
verschlage, Verschlag *m.* für
die Spreu.

Zapolny, *adi.* hinter dem
Felde, auf großen Feldstrecken
befindlich; weit entfernt.

Zapolować, -luje, -wałem,
vn. perf. zu jagen anfangen.

Zapolowanie, -nia, *sn.*
Jagen *n.*

Zapomagać, -gam, -gałem,
va. imperf.; Zapomódz, -moge,
-mogłem, *va. perf.* unter-
stützen, unter die Arme grei-
fen, aufhelfen; — kogo w co
jmnđu mit etw. versehen; —
— kogo w pieniądze jmnđu
daß nötige Geld vorstheßen;
— sie, *vr.* aus der Not kom-
men, sich erholen, empor-
kommen.

Zapomaganie, Zapomoże-
nie, -nia, *sn.* Aufhelfen *n.*,
Unterstützen *n.*

Zapominać, -nam, -nałem,
va. imperf.; Zapomnieć,
-mne, -mniałem, *va. perf.* ver-
gessen; dotąd zdarzenia tego
— nie moge bis jetzt kann
ich dieses Ereignis nicht ver-
gessen; nie -mnij o mnie ver-
giß mich nicht; -mniałem już
wszystko, com umiał ich habe

alles vergessen, was ich ge-
kannt habe; na śmierć -mnia-
łem o tem, żem ci to obie-
cał ich habe es in den Tod
vergessen, es dir versprochen
zu haben; nie -naj, proszę,
z kim masz do czynienia
vergiß, bitte, nicht, mit wem
du zu tun hast; -mniałem w po-
wozie parasol ich habe meinen
Schirm im Wagen vergessen;
-mnij wszelkie urazy vergiß
alle Beleidigungen; — języka
w gbie stumim werden vor
Stauen, vor Schred.

Zapominalska, -skiej, *pl.*
-skie, *sf.* Bergeßliche *f.*

Zapominalski, -skiego, *pl.*
-scy, *sm.* Bergeßliche(r) *m.*

Zapominanie, Zapomnie-
nie, -nia, *sn.* 1) Vergessen *n.*;
szukam wszędzie -nia, lecz
znaleźć go nie moge ich suche
überall Vergessen und kann
es nicht finden; pójść w —
in Vergessenheit geraten; wy-
drzc — niu der Vergessenheit
entreißen; 2) Bergeßlichkeit *f.*;
Versehen *n.*; zrobić coś przez
— etw. aus Versehen tun.

Zapominalość, -ści, *sing.*
tant. sf. Bewußtlosigkeit *f.*

Zapomniały, *adi.* be-
wußtloß.

Zapomoga, -gi, *pl. -gi, sf.*
Unterstützung *f.*; prosz o -ge
w pieniądze lub żywności
er bittet um eine Unterstützung
in Geld oder Lebensmitteln.

Zapomocyiel, -a, *pl. -e,*
sm. Aufhelfer *m.*

Zapomroczyć, -cze, -czy-
łem, *va. perf.* verfinstern,
verdüstern.

Zapona, -ny, *pl. -ny, sf.*;
dim Zaponka, -ki, *pl. -ki,*
sf. 1) Spange *f.*, Zustech-
nadel *f.*; 2) Vorhang *m.*

Zapopielać, -lam, -lałem,
va. imperf.; Zapopielić, -le,
-liłem, *va. perf.* einschern;
mit Asche bedecken, mit Asche
bestreuen; anfangen in Asche
zu verwandeln.

Zapora, -ry, *pl. -ry, sf.*;
dim Zaporka, -ki, *pl. -ki,*
sf. Schieber *m.*, Riegel *m.*;
Vorchiebeschloß *n.*; Balken *m.*,
Querbalken, Vorlegebaum *m.*,
Torbalken; Verschalung *f.*;

Klappe *f.* in der Pumphöhre; Spann-, Sperrholz *n.*; — boczna Kungenstangenpaar *n.*; — na torze, — rogatki Schlagbaum, Barrierebaum, Barrirenstange, Verschlussstange; — obracana Drehbaum; — przesuwana Schiebepfosten, Schiebepfosten *f.*; — zakładana Einlegebaum.

Zaperek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Döbel *m.*, Keil *m.*

Zapościć, -szczę, -ścić, *vn. perf.* zu fasten anfangen.

Zapowieć, -nieje, -niać, *vn. perf.* sich versprechen, in Schweiß geraten.

Zapotrzebować, -buje, -wałem, *va. perf.* etw. plötzlich brauchen, etw. zu brauchen anfangen, den Mangel von etw. verspüren.

Zapowiadać, -dam, -dać, *va. imperf.*; Zapowiedzieć, -wiem, -działem, *va. perf.* 1) ansagen, ankündigen, anzeigen; z góry -dział, że tylko sprawiedliwością kierować się będzie er hat es früher angefragt, daß er sich nur von der Gerechtigkeit wird lenken lassen; ten deszcz -wiada dłuższą niepogodę dieser Regen sagt uns für längere Zeit schlechtes Wetter an; 2) anbieten; 3) unterfragen; 4) — kogo jmdm arretieren.

Zapowiadanie, Zapowiedzenie, -nia, *sn.* Vorhersagen *n.*; Anfragen *n.*, Ankündigen *n.*, Anzeigen *n.*

Zapowiednie, -go, *sing. tant. sn.* Aufgebotsgebühren *pl.*

Zapowiedni, *adi.* anjagend, ankündigend, unterfragend; — list Inhibitorien *pl.*

Zapowiednia, -dni, *pl.* -dnie, *sf.* Ankündigung *f.*, Prophezeiung *f.*

Zapowiedź, -dzi, *pl.* -dzi, *sf.* 1) Anfrage *f.*, Ankündigung *f.*; Aufbietung *f.*, Aufbieten *n.*, Aufgebot *n.*; — wojny die Ankündigung des Krieges; dać na -dzi das Aufgebot bestellen; już wyszły -dzi sie sind schon aufgegeben; 2) Unterfragung *f.*, Verbot *n.*; 3) Ort *m.* im Walde, wo der Holzschlag unterfragt ist, Vann-

holz *n.*; Vannwald *m.*; 4) — pociągu Zugsaufzug *n.*

Zapowietrzac, -trzam, -trzać, *va. imperf.*; Zapowietrzyć, -trzę, -trzyłem, *va. perf.* verpesten; — trzony verpeftet.

Zapowietrzanie, Zapowietrzenie, -nia, *sn.* Verpeftung *f.*

Zapozew, -zwu, *pl.* -zwy, *sm.* gerichtliche Vorladung, Citation *f.*; Klageaufstellung *f.*; Klage *f.*; Streitansage *f.*

Zapoznać, -znać, -znać, *I. va. perf.*; Zapoznać, -nać, -wałem, *I. va. imperf.*

1) bekannt machen, die Bekanntschaft vermitteln; 2) jmdm unterstehen, verkennen; II. — sie, *vr.* die Bekanntschaft machen, bekannt werden. Zapoznajamiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Zapoznajomić, -mie, -miałem, *va. perf.* bekannt machen, die Bekanntschaft vermitteln.

Zapoznajamianie, Zapoznajomienie, -nia, *sn.* Bekanntschaft *f.*

Zapoznanie, Zapoznawanie, -nia, *sn.* 1) Bekanntmachen *n.*; 2) Verkennen *n.*; Verkennung *f.*

Zapozwać, -zwać, -zwałem, *va. perf.*; Zapozywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* vorladen, zittern; flogen; herausfordern.

Zapozwanie, Zapozywanie, -nia, -ni, *sn.* Vorladen *n.*, Zitieren *n.*

Zapozyczać, -czam, -czale, *va. imperf.*; Zapozyczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* ausborgen, Schulden machen; — sie, *vr.* in Schulden geraten; — u kogo bei jmdm eine Anleihe machen; (bildl.) sich an jmdm anlehnen.

Zapozyczenie, Zapozyczenie, -nia, *sn.* Ausborgen *n.*, Schuldenmachen *n.*

Zapór, -poru, *pl.* -pory, *sm.*, Sperre *f.*; = Zapora; — torowy Geleiseabsperrvorrichtung *f.*; — ładowni Verlade-rampenabsperrvorrichtung; — ruchomy bewegliche Geleiseabsperrvorrichtung; — stały feststehende Absperrvorrichtung;

— usypany Erdaufwurf *m.*, Geleiseaufwurf; — z szyn zagiętych Absperrvorrichtung mit aufwärts gebogenen Schienenenden.

Zapóźniać, -niam, -niać, *va. imperf.*; Zapóźnić, -nie, -niem, *va. perf.* verspäten; — sie, *vr.* sich verspäten.

Zapóźnianie, Zapóźnienie, -nia, *sn.* Verspäten *n.*; Verspätung *f.*

Zapracować, -cuje, -wałem, *va. perf.*; Zapracowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* erarbeiten, arbeiten, mit Arbeit verdienen; ciężko -wany grosz trwonisz du vergebst den schwer erarbeiteten Groschen; — sie, *vr.* sich in Arbeit vertiefen, sich zu Tode arbeiten, durch anstrengende Arbeiten ganz entkräftet werden.

Zapracowanie, Zapracowywanie, -nia, *sn.* Erarbeiten *n.*; Schwere, entkräftendes Arbeiten.

Zaprac, siehe: Zapierać.

Zapragnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* nach etw. dürsten, verlangen, etw. zu wünschen anfangen; nigdy tego tak gorąco nie -nąłem jak teraz nie habe ich danach ein so heißes Verlangen gehabt wie jetzt.

Zapragnienie, -nia, *sn.* Verlangen *n.*, Wünschen *n.*

Zaprasować, -suję, -wałem, *va. perf.* verbügeln, verplätten, bügelnd glatt machen; einbügeln, hineinbügeln; pressen.

Zaprasowanie, -nia, *sn.* Verbügeln *n.*; Pressen *n.*

Zapraszać, -szam, -szale, *va. imperf.*; Zaprosić, -szę, -silem, *va. perf.* einladen, zu sich bitten; — sił nas na całe święta er hat uns für die ganzen Feiertage eingeladen; — sie, *vr.* sich einladen.

Zapraszanie, Zaproszenie, -nia, *sn.* Einladen *n.*; Einladung *f.*

Zaprawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* 1) Zurichtung *f.*; Würge *f.*; Tunte *f.*, Sauce *f.*, Überguß *m.*; 2) Mörtel *m.*, Mauer-

speiße *f.*; — podwodna Wasser-mörtel, hydraulischer Mörtel; 3) Gestell *n.*; góna — Ober-gestell; dolna — Untergestell *n.*, Dingel *m.*, Eisenkasten *m.*; — wielkiego pieca kamienna Steingestell; — z masy ogniotrwałej Massenstellung *f.*

Zaprawdę, *adi.* fürwahr, wahrhaftig; freilich.

Zaprawiać, -wiam, -wia-łem. I. *va. imperf.*; Zaprawić, -wie, -wiłem, I. *va. perf.* 1) anmachen, zubereiten, wärzen, zuriichten; pieczeń -wionu winem ein mit Wein zubereiteter Braten; — jarzyny mąka das Gemüse mit Mehl einbrennen; — sałatę octem den Salat mit Essig anmachen; — farbę olejem eine Farbe mit Öl anmachen; — wapno wodą Kalk lösen; — komuś życie goryczą jmnud das Leben verbittern; 2) — kogo do czego jmnud an etw. gewöhnen, in etw. einüben, abrichten; już od najmłodszej młodości -wiał go do wojennego rzemiosła schon von der frühesten Jugend an richtete er ihn zum Kriegshandwerk ab; — kogo do niedostatku jmnud an den Mangel gewöhnen; 3) etw. vermachen, zusficken; II. — się, *vr. się* in etw. üben, sich zu etw. abrichten.

Zaprawianie, Zaprawienie, -nia, *sn.* Anmachen *n.*, Zuriichten *n.*, Zubereiten *n.*; Gewöhnen *n.*, Abrichten *n.*, Üben *n.*; Zumachen, Zusficken.

Zaprawka, -ki, *pl. -ki, sf.* Soja (japanische Bohnenbrühe).

Zaprawność, -ści, *sing. tant. sf.* Zuriichtbarkeit *f.*; Übung *f.*, Fertigkeit *f.*

Zaprawny, *adi.* angemacht, gewürzt, zuriichtbar.

Zaprawać, -zam, -żałem, *va. imperf.*; Zaprawić, -zę, -żyłem, *va. perf.* einbrennen; — się, *vr.* eintrodnen, sich verhärteten.

Zaprażanie, Zaprażenie, -nia, *sn.* Einbrennen *n.*

Zaprażka, -ki, *sf.* Einbrenne *f.*

Zaprenumerować, -ruje,

-wałem, *va. perf.* pränume-rieren, abonnieren, bestellen.

Zaprenumerowanie, -nia, *sn.* Pränumerieren *n.*, Abon-nieren *n.*, Bestellen *n.*

Zaproponować, -nuje, -wałem, *va. perf.* vorschlagen.

Zaproponowanie, -nia, *sn.* Vorschlagen *n.*

Zaprosiny, -sin, *plur. tant. sf.* Einladung *f.*

Zaprowadzać, -dzam, -dza-łem, *va. imperf.*; Zaprowa-dzić, -dzą, -dзіłem, *va. perf.*

1) einführen, installieren; -dza-ją całkiem nowe obyczaje sie führen ganz neue Sitten ein; 2) wohin führen, geleiten; idź, gdzie cie oczy -wadzą geh, wohin dich die Augen führen; -wadź go do domu geleite ihn nach Hause.

Zaprowadzanie, Zapro-wadzenie, -nia, *sn.* Ein-führen *n.*, Einführung *f.*, Installieren *n.*; Hinführen *n.*, Geleiten *n.*

Zaprowiantować, -tuje, -wałem, *va. perf.* verprovian-tieren.

Zaprowiantowanie, -nia, *sn.* Verproviantierung *f.*

Zaproszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Zaproszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* bestäuben, aufstreuen; — oczy in die Augen streuen; — głowę berauschen, buselig machen.

Zaproszanie, Zaprosze-nie, -nia, *sn.* Bestäuben *n.*, Aufstreuen *n.*

Zapryskać, -skam, -ska-łem; Zaprysnąć, -snę, -sna-łem, *va. perf.* bis wohin spritzen, sprudeln, bespritzen.

Zapryskanie, Zapry-śnięcie, -cia, *sn.* Spritzen *n.*, Sprudeln *n.*

Zapryszczać, -szczam, -szczalem, *va. imperf.*; Zapryszczyć, -szczę, -szczyłem, *va. perf.* mit Schwären be-decken.

Zaprzak, -u, *pl. -y, sm.* abgestorbene Bienenmade.

Zaprzalek, -tku, *pl. -tki, sm.* (Galium verum) Lab-fraut *n.*

Zaprzalność, -ści, *pl. -ści, sf.* Echtheit (*s*) *n.*, Wundsein *n.*

Zaprzaniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Verleugner *m.*, Abtrün-nique (*t*) *m.*, Renegat *m.*

Zaprząg, Zaprzęg, -ęgu, *pl. -ęgi, sm.* Gespann *n.*

Zaprząść, -przędę, -przą-dłem, *va. perf.* anfangen zu spinnen; verspinnen.

Zaprzątać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Zaprzątnąć, -nę, -nąłem, *va. perf.* voll-räumen, anfüllen, verräumen,

ganz in Anspruch nehmen, be-legen; — kogo jmnud beschäf-tigen, jmnud in Anspruch nehmen; ten przedmiot całkiem mnie -ta dieser Gegen-stand nimmt mich ganz in Anspruch, mein Geist be-schäftigt sich ganz mit diesem Gegenstand; tak jest -nięty swojemi myślami, że nie widzi, co się około niego dzieje er ist mit seinen Gedanken so beschäftigt, daß er nicht sieht, was um ihn vorgeht.

Zaprzątanie, -nia; Za-przątaniecie, -cia, *sn.* An-füllen *n.*, Verräumen *n.*, Be-an-spruchten *n.*, Beschäftigen *n.*

Zaprzeczac, -czam, -cza-łem, *va. imperf.*; Zaprze-czyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* verneinen, strittig machen, ableugnen; nikt tego, temu nie -czy niemand kann es in Abrede stellen.

Zaprzeczanie, Zaprze-czenie, -nia, *sn.* Verneugnen *n.*, Verneinen *n.*

Zaprzeć, siehe: Zapierać.

Zaprzedać, -dam, -dałem, *va. perf.*; Zaprzedawać, -daje, -wałem, *va. imperf.* ver-kaufen, verhandeln, verſchaf-fern; — duszę dyabłu die Seele dem Teufel verkaufen; — kraj nieprzyjacielowi das Land an den Feind ver-schaffern; — się, *vr. się* ver-kaufen, sich für Geld zu etw. hergeben.

Zaprzędanie, Zaprzęda-wanie, -nia, *sn.* Verkaufen *n.*, Verhandeln *n.*, Verschaf-fern *n.*

Zaprzędaniec, -ńca, *pl. -ńcy, sm.* Jüdaß *m.*, Ver-räter *m.*

Zaprzednik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Vormann *m.*, Vorschlichter *m.*

Zaprzepaszcząć, -czam, -czak^{em}, *va. imperf.*; Zaprzepaszczyć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verräumen, verlegen; verlieren; vergeuden; — się, *vr.* verräumt, verlegt werden, sich verlieren.

Zaprzepaszczanie, Zaprzepaszczenie, -nia, *sn.* Verlieren *n.*, Verlegen *n.*, Verräumen *n.*; Vergeuden *n.*; Zaprzestać, -staje, -stałem, *va. perf.*; Zaprzestawać, -staje, -wałem, *va. imperf.*; von etw. ablassen, etw. sein lassen, aufhören, aufgeben; — stań już raz tych głupich żartów hörte doch einmal mit diesen dummen Witzern auf.

Zaprzestanie, Zaprzestawanie, -nia, *sn.* Aufhören *n.*, Ablassen *n.*, Aufgeben *n.*

Zaprzeszły, *adi.* vorvergangen; czas — Vorvergangenheit *f.*, Plusquamperfectum *n.*

Zaprzęgać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Zaprzędz, -gne, -głem, *va. perf.* anspannen, einspannen; wozspannen.

Zaprzęganie, Zaprzężenie, -nia, *sn.* Anspannen *n.*

Zaprzęgowy, *adi.* Gespann-, Wagen-

Zaprzyjaźniać, -żniam, -żniałem, *va. imperf.*; Zaprzyjaźnić, -żnię, -żniłem, *va. perf.* befreunden, freundschaftlich verbinden; — się, *vr.* sich befreunden, Freundschaft schließen, knüpfen.

Zaprzyjaźnianie, Zaprzyjaźnienie, -nia, *sn.* Befreunden *n.*

Zaprzysiądz, -sięgnę, -siągnę, *va. perf.*; Zaprzysięgać, -gam, -gałem, *va. imperf.* beiden, beschwören, durch einen Eid, Schwur befestigen; — siężony beeidigt; — siężony tłumacz, rzecoznawca beeidigter Dolmetsch, Sachverständiger; — się, *vr.* sich eidlich verpflichten; — się komu się einem eidlich verpflichten.

Zaprzysięganie, Zaprzy-

siężenie, -nia, *sn.* Beiden *n.*, Beschwören *n.*

Zapsnąć, -sne, -snałem, *va. perf.* biś wohin schieben, rücken; — się, *vr.* biś wohin rutschen; stolpern.

Zapstrzenie, -nia, *sn.* Buntmachen *n.*, Bemalen *n.*; Bemalung *f.*

Zapstrzyć, -strzę, -strzyłem, *va. perf.* buntmachen, bemalen.

Zapuchać, -cham, -chałem, *vn. imperf.*; Zapuchnąć, -ohne, -chnałem, *vn. perf.* anschwellen, aufschwellen.

Zapuchanie, -nia; Zapuchnięcie, -cia, *sn.* Anschwellen *n.*, Aufschwellen *n.*; Anschwellung *f.*

Zapucznieć, -cznieję, -czniałem, *vn. perf.* aufgedunsen werden.

Zapudrować, -druję, -wałem, *va. perf.* pudern, mit Puder bedecken, bepudern.

Zapudrowanie, -nia, *sn.* Pudern *n.*, Bepudern *n.*

Zapukać, -kam, -kałem, *va. perf.* zu klopfen anfangen, antlopfen, anpochen.

Zapukanie, -nia, *sn.* Anklopfen *n.*, Anpochen *n.*

Zapust, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Laubreis *n.*, Laubholz *n.*; 2) nicht ausgehauener Wald, Didsicht *n.*

Zapustnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Faschnachtschwärmerin *f.*

Zapustnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Faschnachtschwärmer *m.*

Zapustny, *adi.* Fasching's-, Faschnachts-; — na niedziela Faschingsonntag *m.*

Zapustować, -stuję, -wałem, *va. perf.* Faschnacht halten.

Zapusty, -stów, *plur. tant. sn.* Faschnacht *f.*, Fasching *m.*, Karneval *m.*

Zapuszczać, -czam, -czatak^{em}, *l. va. imperf.*; Zapuszczyć, -szczę, -ściłem, *l. va. perf.* 1) biś wohin lassen; weit hineinlassen, hineindrücken; — pług głąboko w ziemię den Pflug tief in die Erde hineindrücken; — kół w ziemię den Pflug in die Erde hineinschlagen; — belkę einen Balken hineinsetzen; 2) einfügen, hinein-

fügen; 3) — co czem mit etw. verkiten; vergießen, bestreichen, besalben, einlassen; — podłogę woskiem den Fußboden mit Wachs einlassen; — oczy lekarstwem Medizin in die Augen eintröpfeln, träufeln, 4) herunter-, hinunterlassen; — welon den Schleier hinunterlassen; 5) — ogień Reife anlegen; 6) — sieci Reife auswerfen, auslegen; 7) — włosy das Haar wachsen lassen; — sobie brode sich einen Bart wachsen lassen; 8) — korzenie Wurzel fassen; — las einen Platz bewalden, ihn mit Bäumen bewachsen lassen; II. — się, *vr.* sich einlassen, sich vertiefen; — się z kim w rozmowę sich mit jundm in ein Gespräch einlassen; — się za daleko sich zu weit einlassen, zu weit vordringen, sich zu weit vorwagen; — się myślą w co sich in etw. mit den Gedanken vertiefen.

Zapuszczenie, Zapuszczenie, -nia, *sn.* Einlassen *n.*, Einfügen *n.*; Herunterlassen *n.*; Auswerfen *n.*; Vertiefen *n.*; — warstwy Einschleifen *n.* des Floßes.

Zapuszczański, *adi.* hinter großen Wäldungen gelegen.

Zapuszcze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* Hinterwald *m.*

Zapychać, Zapychanie, siehe: Zapchnąć, Zapchnięcie.

Zapyłać, -ję, -liłem, *va. imperf.*; Zapylić, -ję, -liłem, *va. perf.* bestäuben, vollstäuben.

Zapylenie, Zapylenie, -nia, *sn.* Bestäuben *n.*, Vollstäuben *n.*

Zapylec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* (Bromelia) Ananas *f.*

Zapytać, -tam, -tałem, *va. perf.*; Zapytywać, -tuję, -wałem, *va. imperf.* anfragen, befragen, fragen; — tywany o przyczynę swego postępowania, milczał uporeczywie um die Ursache seiner Handlungsweise befragt, schwieg er hartnäckig; — się, *vr.* eine Frage stellen, fragen; proszę się —,

czy państwo w domu bitte anzufragen, ob die Herrschaften zu Hause sind.

Zapytanie, Zapytywanie, -nia, *sn.* Befragen *n.*, Anfragen *n.*, Fragen *n.*; Frage *f.*

Zarabiąć, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zarobić, -bie, -bitem, *va. perf.* 1) verdienen, erwerben; wiele na tem -bikes? wie viel hast du daran verdient? cały majątek -bił własną pracą das ganze Vermögen hat er durch eigene Arbeit erworben; -bitem sobie to uczciwie idź habe es mir redlich verdient; -bił sobie na szacunek współobywateli er hat sich die Achtung seiner Mitbürger verdient; 2) anmischen, vermischen, einrühren; — wapno den Kalk einmischen; — sólód Malz einmischen; — makę jajami Mehl mit Eiern einrühren; — pole das Feld zureichten; — zboże Getreide einschlagen.

Zarabianie, Zarobienie, -nia, *sn.* Verdienen *n.*, Erwerben *n.*; Einmischen *n.*, Einrühren *n.*

Zarachować, -chuję, -wałem, *va. perf.* anrechnen, sich verrechnen.

Zarada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Abhilfe *f.*, Rat *m.*

Zaradczy, *adi.* abhelfend, vorbeugend; środek —; Vorbeugemittel *n.*, Präservativ *n.*

Zaradność, -ści, *sing. tant. sf.* Betriebsamkeit *f.*, Tätigkeit *f.*, Tatkraft *f.*, Tatkraftigkeit *f.*

Zaradny, *adi.* tatkräftig, der sich zu helfen, zu raten weiß.

Zaradzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Zaradzić, -dze, -dzilem, *va. perf.* Rat schaffen; abhelfen, vorbeugen, entgegenstellen; temu niepodobna — dagegen läßt sich nichts machen; jakby temu można —? wie könnte man dem abhelfen?

Zaradzanie, Zaradzenie, -nia, *sn.* Abhelfen *n.*, Vorbeugen *n.*; Abhilfe *f.*

Zaraneć, -nku, *pl.* -nki, *sm.*; Zaran, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Morgenröthe *f.*

Zarastać, -stam, -stałem, *n. imperf.*; Zarosnąć, -nąć,

-snąć, *vn. perf.* verwachsen, zuwachsen; bewachsen, bedeckt werden; — mchem się mit Moos bedecken; rana już —sła die Wunde ist schon verwachsen.

Zarastanie, -nia; Zarosnięcie, -cia, *sn.* Bewachsen *n.*; Bewachsen *n.*; Zuwachsen *n.*

Zaradować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zu Hilfe eilen, unterstützen.

Zaradowanie, -nia, *sn.* Unterstützen *n.*

Zaraz, *adv.* gleich, sogleich, sofort, alsbald; — przyjdzie er kommt gleich; — potem unmittelbar darauf; aba —! ja gleich!

Zaraza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* 1) Seuche *f.*, Ansteckung *f.*; Pest *f.*, Epidemie *f.*; — na zboże Getreidebrand *m.*; — śledziony Milzbrand; — lożna Luftseuche; — na bydło Viehseuche; — wybuchła eine Seuche ist ausgebrochen; bać się kogo jak -zy jundn wie die Pest fürchten; uchronić się od -zy sich vor der Ansteckung bewahren; 2) (Orbanche) Sommer-, Sonnenwurz *f.*

Zarazek, -zku, *pl.* -zki, *sm.* Ansteckungskeim *m.*

Zarazem, *adv.* zugleich.

Zaraziciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Anstecker *m.*, Verpester *m.*

Zarazicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ansteckerin *f.*, Verpesterin *f.*

Zarazliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Ansteckungs-, Ansteckungsgefahr *f.*

Zarazliwy, Zarazny, *adi.*; Zarazliwie, *adv.* ansteckend.

Zarazać, -żam, -żalem, *va. imperf.*; Zarazić, -że, -żilem, *va. perf.* anstecken, verpesten; — kogo swym złym humorem jundn mit seiner schlechten Laune anstecken; — kogo swymi błędami jundn seine Fehler mitteilen; — powietrze die Luft verpesten; — się, *vr.* sich anstecken, sich eine ansteckende Krankheit zuziehen.

Zarazenie, Zarazanie, -nia, *sn.* Anstecken *n.*, Ansteckung *f.*, Verpesten *n.*

Zarab, -rebu, *pl.* -reby, *sm.*

Verhau *m.*; eingehauenes Zeichen.

Zarabać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Zarabywać, -buję, -wałem, *va. imperf.* einhauen; verhauen, zuhauen; anfangen zu hacken; loshacken; spizig zuhacken; durch Verhau verlegen.

Zarabanie, Zarabywanie, -nia, *sn.* Zuhacken *n.*; Einhauen *n.*; Behauen *n.*; Verhauen *n.*

Zardzewiałość, -ści, *sing. tant. sf.* Kosten *n.*, Verrosten *n.*, Verrostete(s) *n.*

Zardzewieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* verrosten.

Zardzewienie, -nia, *sn.* Verrosten *n.*

Zaregestrować, -struję, -wałem, *va. perf.* registrieren. Zaregestrowanie, -nia, *sn.* Registrieren *n.*, Registrierung *f.*

Zaregulować, -luję, -wałem, *va. perf.* regulieren.

Zarekrutować, -tuje, -wałem, *va. perf.* rekrutieren.

Zarekrutowanie, -nia, *sn.* Rekrutieren *n.*, Rekrutierung *f.*

Zaręczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zaręczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* 1) verloben; wczoraj -czyłem najmłodszą córkę gestern habe ich meine jüngste Tochter verlobt; — się, *vr.* sich verloben; 2) bürgen; któż mi -czy, że będziesz milczał? wer bürgt mir für dein Schweigen?

Zaręczenie, Zaręczenie, -nia, *sn.* Verloben *n.*; Bürgen *n.*, Bürgschaft *f.*

Zaręczyny, -czyn, *plur. tant. sn.* Verlobung *f.*

Zaręczynowy, *adi.* Verlobungs-, — pierścionek Verlobungsring *m.*

Zareka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Badium *n.*, Bürgschaft *f.*, Unterpand *n.*

Zarekawek, -wka, *pl.* -wki, *sm.* Muff *m.*; Überzugätmel *m.*, Schreibätmel

Zarobek, -bku, *pl.* -bki, *sm.* Verdienst *m.*, Erwerb *m.*; Gewinn *m.*; mam teraz lepszy — idź habe jetzt einen besseren Verdienst, idź verdiene

jeßt mehr; bez -bku sprzedać ohne Gewinn verkaufen.

Zarobić, Zarobienie, siehe: Zarabiac, Zarabianie.

Zarobkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* Lebenserwerb treiben, für den Lebensunterhalt sorgen, verdienen.

Zarobkowanie, -nia, *sn.* Verdienst *m.*, Erwerbszweig *m.*

Zarobkowy, *adi.* Verdienst-, Erwerbs-; podatek — Erwerbsteuer *f.*

Zarobnicza, -cy, *pl. -ce, sf.* Tagelöhnerin *f.*

Zarobnik, -a, *pl. -cy, sm.* Tagelöhner *m.*

Zarobny, *adi.* gewinnbringend; -ne pole Saatfeld *n.*

Zarodek, -dku, *pl. -dki, sm.* Keim *m.*; nosić w sobie — zaborczej choroby den Keim einer tödtlichen Krankheit in sich tragen; — owoców Fruchtfeim; biona -dka Keimhülle *f.*

Zarodkowy, *adi.* Keim-; — wzgórek Hautfeim *m.*;

— listek Samenlappen *m.*;

roślina -wa Keimpflanze *f.*

Zarodnia, -dni, *pl. -dnie, sf.* Blastem *m.*

Zarodniak, -a, *pl. -i, sm.* Sporomyces (Pilzgattung).

Zarodnik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Samen *m.*, Samen- oder Keimischlauch *m.* der Pilze; 2) Keimnoten *m.*, Knospenfeim *m.*

Zarodnikorosty, -stów, *plur. tant.* (Ascophyceae) Balgalgen *pl.*

Zarodny, *adi.* Frucht-, Keim-.

Zarodzenie, Zaradzanie, -nia, *sn.* Befruchten *n.*, Befruchtung *f.*; Erzeugen *n.*; Fruchtbarkeit *f.*

Zarodzić, -dzą, -działem, *va. perf.*; Zaradzać, -dzam, -dzalem, *va. perf.* befruchten; erzeugen; — się, *vr.* hervorfeimen.

Zarodzina, -ny, *pl. -ny, sf.* Keimpflanze *f.*

Zarogatkowy, *adi.* hinter der Haut, hinter dem Stadtgebiet (liegend, gelegen).

Zaroić, -je, -iłem, *va. perf.* mit einem ganzen Schwarm befehen; — piwo daß Bier

zur Gärung bringen, gären machen; — się, *vr.* schwärmen, sich voll bedecken; zu gären anfangen; rynek -il się ludźmi der Marktplatz füllte sich mit Menschen.

Zaropić, -pię, -piłem, *va. perf.* eiern machen, mit Eiern bedecken; — się, *vr.* zu eiern anfangen.

Zaropienie, -nią, *sn.* Eiterung *f.*

Zaropka, -ki, *pl. -ki, sf.* Augenbutter *f.*, Eiter *m.* in den Augenwinkeln.

Zarosić, -szę, -siłm, *va. perf.* mit Tau bedecken, be-tauen, mit Tau besprengen.

Zarosłość, -ści, *pl. -ści, sf.* Verwachsung *f.*; Verwach-sene(s) *n.*

Zarosły, *adi.* verwachsen.

Zarosnąć, Zarosć, Zarosnięcie, siehe: Zarastać, Zarastaue.

Zarost, -u, *pl. -y, sm. 1)* Bartwuchs *m.*; Paatwuchs *m.*;

Behaarung *f.*, 2) = Zwarcie.

Zarosl, -śli, *pl. -śle, sm.* Gebüsch *n.*, Dickicht *n.*

Zarozumiałość, -ści, *sing. tant. sf.* Einbildung *f.*, Dünkel *m.*; Übermut *m.*

Zarozumiały, *adi.*; Zarozumiale, *adv.* eingebildet, düffelhaft; nie wiem, czemu właściwie jesteś tak -miałym ich weiß eigentlich nicht, warum du so eingebildet bist.

Zaród, -rodu, *pl. -rody, sm.*; *dim.* Zarodek, -dku, *pl. -dki, sm. 1)* Keim *m.*, erster Ansat, Samen-, Frucht-ei *n.*; Ursprung *m.*, Quelle *f.*, Anfang *m.*; zle trzeba przytkumiac w pierwszym -rodzie man muß das Böse im (ersten) Keim ersticken; 2) Pflanzen-schule *f.*

Zarównać, -nam, -nałem, *va. perf.*; Zarównywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.*;

1) ebenen, einebnen, gleich machen, ausgleichen; 2) vergüten.

Zarównanie, Zarównywanie, -nia, *sn. 1)* Ebenen *n.*, Ausgleichen *n.*; 2) Vergüten *n.*

Zarówno, *adv.* gleich, gleichfalls, ganz gleich, auf

gleiche Weise, in gleicher Weise.

Zarózować, -zuję, -wałem, *va. perf.* rosa färben; (rot) schminken.

Zarudzenie, -nia, *sn.* Rötlichfärben *n.*

Zarudzić, -dzą, -działem, *va. perf.* rötlich färben.

Zarumieniac, -niam, -niałem, *I. va. imperf.*; Zarumieniść, -nie, -niłem, *I. va. perf.* 1) erröten machen, rot färben; 2) braun rösten; II. — się, *vr.* 1) erröten, sich röten; 2) braun, geröstet werden.

Zarumienienie, -nia, *sn. 1)* Erröten *n.*, Rotfärben *n.*;

2) Braunrösten *n.*

Zarwa, -wy, *pl. -wy, sf.* Unterwachsung *f.*; Abgeschwemmt(s) *n.*, Abschwemmung *f.*

Zarwać, -wę, -wałem, *I. va. perf.*; Zarywać, -wam, -wałem, *I. va. imperf.*;

1) erwischen, erwischen, weg-raffen; jak trochę pieniędzy -wę, będą kpił z całego świata wenn ich ein wenig Geld erwische, werde ich mich über die ganze Welt lustig machen;

2) — czego wozon ergreifen, angestekt werden, etw. auf-sangen; — trochę wiadomości filozoficznych ein wenig philosophische Kenntnisse auf-schnappen; — kataru się einen Schnupfen zuziehen; — ia waryata naciężić werden, im Ropfe rappeln; — przewrotnej nauki von der verkehrten Lehre angestekt werden; 3) — kogo jundon pellen, übervorteilen; —wał go na wielką kwotę er hat ihn um einen bedeutenden Betrag geschädigt; II. — się, *vr.* einbrechen, zusammenstürzen.

Zarwanie, Zarywanie, -nia, *sn.* Erwischen *n.*, Er-schnappen *n.*, Wegraffen *n.*, Auf-sangen *n.*, Ergreifen *n.*;

Ansteden *n.*; Pellen *n.*, Übervorteilen *n.*

Zarybek, -lku, *pl. -bki, sm.* junge Fischbrut, Seg-sische *pl.*

Zarybiac, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zarybić, -bieć, -bitem, *va. perf.* mit Fischbrut besetzen, besam n.

Zarybianie, Zarybienie, -nia, *sn.* Besetzen n. mit Fischbrut, Besamen n.

Zarycie, -cia; Zarywanie, -nia, *sn.* Hineingraben n., Hineinwühlen n.

Zaryć, -je, -łem, *va. perf.*; Zarywać, -wam, -walem, *va. imperf.*; hineingraben, hineinwühlen; wühlend bis wohin gelangen; — sie, *vr.* sich hineingraben, sich hineinwühlen.

Zaryczeć, -cze, -całem, *vr. perf.* zu brüllen anfangen, aufbrüllen.

Zaryglować, -gluje, -walem, *va. perf.* verriegeln.

Zaryglowanie, -nia, *sn.* Verriegeln n.

Zarynek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Platz m. hinter dem Markte.

Zarys, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Riß n., Abriß m., Grundriß; Skizze f.; w krótkich zarysach to skrócił er skizzierte es kurz; 2) Steinriß m., Steinrinne f.

Zarysować, -suję, -walem, *I. va. perf.*; Zarysowywać, -wuje, -walem, *I. va. imperf.* skizzieren, verzeichnen; *II. sie, vr.* 1) sich skizzieren, sich zeichnen; im Umriß sichtbar werden; 2) Risse, Sprünge bekommen.

Zarysowanie, Zarysowywanie, -nia, *sn.* Skizzieren n.; Verzeichnen n.; — sie Sprünge *pl.*

Zarząd, -u, *pl.* -y, *sm.* Verwaltung f., Betriebsverwaltung; — *dóbr Güter-, Güterverwaltung*; — *domu Hausadministration f.*; — *zdrojowy Bade-, Kurverwaltung.*

Zarządca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Verwalter m., Leiter m.

Zarządczyni, —, *pl.* -nie, *sf.* Verwalterin f., Leiterin f.

Zarządzać, -żam, -dzałem, *va. imperf.*; Zarządzać, -dzą, -dzę, -działem, *va. perf.* verwalten; leiten; anordnen; *kto-dza jego majątkiem?* wer verwaltet sein Vermögen?; czy

wszystko już -dzone? ist alles schon angeordnet?

Zarządzenie, Zarządzenie, -nia, *sn.* Verwalten n.; Leiten n.; Anordnen n.; Anordnung f., Disposition f.; — *dla bezpieczeństwa* Sicherheitsvorkehrung f.

Zarzec, -rzeke, -rzekłem, *va. perf.*; Zarzekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* verwünschen, besprechen, bezaubern; — sie, *vr.* czego etw. abschwören, einer Sache entsagen; — sie *śłowa* daß Gesagte zurücknehmen.

Zarzeczanie, -a, *pl.* -nie, *sm.* Bewohner n. des jenseitigen Ufers.

Zarzecze, -cza, *pl.* -cza, *sn.* am jenseitigen Ufer gelegenes Land.

Zarzeczenie, Zarzekanie, -nia, *sn.* Verwünschen n., Besprechen n., Bezaubern n.; — sie Entsagen n., Abschwören n.

Zarzekła, -kli, *pl.* -kle, *sf.* Milleria (Pflanze).

Zarzewie, -wia, *sing. tant. sn.* glühende Aige, Blut f., Blünder m. — *niezgody* die Fackel der Zwietracht.

Zarzewniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zarzewnić, -wnię, -wnięm, *va. perf.* innerlich bewegen, rühren.

Zarzewnianie, Zarzewnienie, -nia, *sn.* Rühren n., Bewegen n.; Rührung f.

Zarzekać, -zam, -załem, *va. perf.* abschlagen.

Zarzekanie, -nia, *sn.* Abschlagen n.

Zarzepolić, -ię, -iliem, *vr. perf.* (schlecht) zu siedeln anfangen.

Zarząć, -rznę, -rznąłem, *va. perf.*; Zarzynać, -nam, -nałem, *va. imperf.* 1) abschlagen, die Keshle abschneiden; — *wozu* einen Däsen abschlagen; — *kurę* eine Henne abstechen; 2) einschneiden, ein wenig einschneiden; spizig zuschneiden; 3) — *czego* woran hart anstreichen, ein Stück davon mit sich nehmen, den Anstrich da-

von haben; 4) fest aufspielen, tüchtig losspielen; — *w struny* die Saiten laut erklingen lassen; 5) — sie, *vr.* sich gegenseitig abschlagen; sich die Keshle abschneiden; sich zu Grunde richten, ruinieren.

Zarzucać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zarzucić, -cę, -cilem, *va. perf.* 1) verlegen, verwerfen, wegwerfen; — *tem gdzies* bardzo potrzebną książkę ich habe ein sehr notwendiges Buch irgendmo verlegt; 2) auswerfen; — *sieci* die Keshle auswerfen; — *kotwicę* den Anker auswerfen; 3) verwerfen, aufgeben, verlassen; — *cono* teraz *całkiem* ten sposób nauczania diese Art zu lehren ist jetzt ganz ausgegeben; *szerokie* *rekwawy* *coraz* *bardziej* *-cają* weite Ärmel kommen jetzt immer mehr außer Gebrauch; 4) umwerfen, umnehmen, auf etw. werfen; — *co* *na* *siebie* etw. umnehmen; — *plaszcz* *na* *ramiona* den Mantel über die Schultern werfen; — *komu* *stryczek* *na* *szyję* jmdm den Strich um den Hals werfen; 5) mit etw. bewerfen, zuwerfen, überschwemmen, übersüllen; *całą* *scenę* *-cono* *kwiatami* die ganze Bühne wurde mit Blumen bedekt; *zostałem* *wprost* *-cony* *listami* *dziękczynnymi* ich wurde von Dankesbriefen geradezu überschüttet; — *cono* *kraj* *fakszczywymi* *pieniadzi* *daś* *Land* wurde mit falschem Gelde überschwemmt; 6) einwerfen, einwenden, vorwerfen; *nikt* *mu* *najmniejszej* *nieoprawności* — *nie* *może* *nies* *man* *kann* *ihm* *auch* *die* *geringste* *Unkorrektheit* *vorwerfen*; *różne* *rzeczy* *-cano* *es* *wurde* *verschiedenes* *eingewendet*.

Zarzucanie, Zarzucenie, -nia, *sn.* Verlegen n., Verwerfen n., Wegwerfen n.; Auswerfen n., Zurückwerfen n.; Umwerfen n., Umnehmen n.; Vorwerfen n.; Einwenden n.

Zarzut, -u, *pl.* -y, *sm.*
 1) Vorwurf *m.*, Einwendung *f.*, Beschuldigung *f.*; oczyścić się z zarzutu się von einer Beschuldigung reinigen; czynić komu -y imndm Vorwürfe machen; 2) Suwet *n.*, Thema *n.*, Vorwurf *m.* (im literarischen oder künstlerischen Sinne).

Zarzutka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
 Überwurf *m.*, Überzieher *m.*; -iki, *pl.* verworfene Sachen.

Zarzutliwy, *adi.* tadel-süchtig.

Zarzutnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wurigan *m.*, Wurfnetz *n.*

Zarzywanie, -nia; Zarznięcie, -cia, *sn.* Abschlagen *n.*, Hinschlagen *n.*, Abstechen *n.*

Zasada, -dy, *pl.* -dy, *sf.*
 1) Grundidee *f.*, Grundton *m.*; Grundfaß *m.*; Grund-lage *f.*, Basis *f.*; sprzeciwia się to moim -dom daß widerspricht meinen Grundfaßen; na jakiej -dzie operasz to twierdzenie? auf welcher Grundlage stützeſt du diese Behauptung? przyjąć co za -dę etw. zu seinem Grundsaße machen; postępować według pewnych -sad nach bestimmten Grundfaßen handeln; — sprzeczności daß Grundgeſetz des Widerspruches; — dostatecznego powodu Grundgeſetz des zureichenden Grundes; — niepodobnej nieróżnicy Grundgeſetz des Nicht-zuunterscheidenden; 2) Pflanzstadt *f.*; 3) Waſe *f.* (Chemie); 4) — taryfowa Frachtfuß *m.*; — zaokrąglona abgerundeter Frachtfuß; — znizona er-mäßigter Frachtfuß.

Zasadniczy, *adi.*; Zasadniczo, *adi.* Grund-grundsätzlich, prinzipiell; -czo się temu sprz.-ciwiam grund-sätzlich muß ich dem wider-sprechen; — artykuł Grund-artikel *m.*; przymiot — Grundeigenschaft *f.*; myśl -cza Grundgedanke *n.*, Grundidee *f.*; prawo, ustawa -cza Grundgeſetz; -cza nauka Grund-wissenschaft *f.*, Grundlehre *f.*; -cze prawa narodu Grund-rechte eines Volkes; prawidło

-cze Grundfaß *m.*; prawda -cza Grundwahrheit *f.*

Zasadność, -ści, *sing. tant. sf.* Begründete(s) *n.*, Gründlichkeit *f.*

Zasadny, *adi.*; Zasadnie, *adv.* gründlich, begründet.

Zasadowy, *adi.* fundam-ental.

Zasadzać, -dzam, -dzałem, *I. va. imperf.*; Zasadzić, -dzą, -dzitem, *I. va. perf.* 1)

beſetzen, bepflanzen, pflanzen, anpflanzen; pola -dzone winem die mit Weinreben be-pflanzten Felder; ulicę -dział drzewami er bepflanzen die Straße mit Bäumen; -sadz te roślinki w ogrodzie ſeje diese Pflanzen in den Garten; 2)

einſetzen, einſtecken, wo hin-ſetzen, ſtecken, placieren, einen Plaß anweiſen; — kogo do więzienia imndn ins Ge-fängniß werfen; — kogo do roboty imndn zu einer Arbeit anspannen; 3) zum Stehen bringen; 4) verſetzen, anſetzen; plug głębiej — den Pflug tiefer eindrücken; 5) auf etw.

gründen, baſieren, bauen, mit etw. begründen; ja na tem -dzam swoje pretensye ich gründe meine Forderungen darauf; II. — się, *vr.* 1) ſich in den Hinterhalt legen; auf Anſtand gehen; — się na kogo imndm eine Falle legen, imndn in die Falle locken wollen; — się na niedź-wiedzia auf den Bärenan-ſtand gehen; 2) ſtocken, ins Stocken geraten; koń się -dza daß Pferd will nicht von der Stelle; 3) anſetzen, einen Anſaß machen; 4) — się na czym ſich auf etw. ſtützen, auf etw. beruhen.

Zasadzanie, Zasadzenie, -nia, *sn.* 1) Bepflanzen *n.*, Einſetzen *n.*, Einſtecken *n.*, Beſäen *n.*, Anpflanzung *f.*; 2) Verſetzen *n.*, Verſaß *m.*, Verſaßberge *f.*, Verſaßerſaß *m.*; 3) Locken *n.*; 4) Stocken *n.*; 5) Verſenken *n.*, Bauen *n.*

Zasadzacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Bergverſeher *m.*

Zasadzka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hinterhalt *m.*, Auſlauern *n.*,

Falle *f.*; Anſtand *m.*; zwabić kogo w -kę imndn in den Hinterhalt locken; -kę na kogo zrobić imndm eine Falle legen; wypaść z -ki auß dem Hinterhalt hervorspringen.

Zasalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zasolić, -lę, -liłem, *va. perf.* einſalzen, mit Salz annachen, beſtreuen, ein-pöſeln.

Zasalenie, Zasolenie, -nia, *sn.* Einſalzen *n.*, Ein-pöſeln *n.*, Einpöſelung *f.*

Zasapać, -pię, -pałem, *vr. perf.* aufſchnauben, zu ſchnauben anfangen; -pany ſchnaubend; — się, *vr.* außer Atem kommen.

Zasadowy, *adi.* außerge-richtlich.

Zasadzać, -dzam, -dzałem, *vr. imperf.*; Zasadzić, -dzą, -dzitem, *va. perf.* verurteilen; -dżono go na trzy lata ciężkiego więzienia er wurde zu drei Jahren ſchweren Ket-ters verurteilt.

Zasadzenie, Zasadzenie, -nia, *sn.* Verurteilung *f.*

Zaschłość, -ści, *sing. tant. sf.* Dürre *f.*, Trockenheit *f.*; Verdorren *n.*

Zaschły, *adi.*; Zaszle, *adv.* dürr, trocken, verdorret.

Zaschnąć, -chnę, -chna-łem, *vr. perf.*; Zasychać, -cham, -chatem, *vr. imperf.* eintrocknen, verdorren, verdorren; atrament -schnął w kałamarnu die Tinte iſt im Tintenfaß eingetrocknet; w gardle mi już -chło die Kehle iſt mir ſchon eingetrocknet.

Zaschnięcie, -cia; Zasychanie, -nia, *sn.* Verdorren *n.*, Eintrocknen *n.*, Verdorren *n.*

Zasennik, -a, *pl.* -i, *sm.* Podestemus (Pflanze).

Zasep, ſiehe: Zasp.

Zasepiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Zasepić, -pię, -piłem, *va. perf.* verdüſtern, trüben, verfinſtern; — twarż daß Geſicht verfinſtern; — się, *vr.* ſich verfinſtern, ſich verdüſtern, ein finſteres Geſicht machen, die Stirn runzeln.

Zasepianie, Zasepienie, -nia, *sn.* Verdüffern *n.*, Verfinstern *n.*

Zasiac, -sieję, -siałem, *va. perf.*; Zasięwać, -wam, -walem, *va. imperf.*; besäen, säen; — pole das Feld besäen; jak -siejesz, tak ledziesz żak wie die Saat, so die Ernte; cicho jak makicm -siał es ist ganz still, münstchenstill.

Zasiadać, -dam, -dałem, *I. vn. imperf.*; Zasiadać, -siadę, -siadłem, *I. vn. imperf.* 1) sich setzen, Platz nehmen, den Sitz einnehmen; — ra pierwszem miejscu den ersten Platz einnehmen; — do rady sich zum Veratichlagen niedersehen; — u stołu sich zu Tische setzen; — do kart sich zum Kartenspiel niedersehen; — do roboty sich zur Arbeit nehmen; — w senacie einen Sitz im Senat haben, einnehmen; 2) — gdzie sich wo niederlassen, einen Ort besetzen; 3) — komu jmnđm auflauern, ihm eine Falle legen, ihm den Weg versperren; 4) — na czym sich um etw. angelegen sein lassen, sich um etw. Mühe geben; *II. va.* — co etw. besetzen, sich auf etw. niedersehen, etw. einnehmen; — komu miej:ce jmnđm den Platz wegnehmen.

Zasiadanie, Zasedzenie, -nia, *sn.* Niedersehen *n.*, Niederlassen *n.*

Zasianie, Zasięwanie, -nia, *sn.* Säen *n.*, Besäen *n.* Zasiatkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* mit einem Netz ziehen, bedecken; mit Regarbeit schließen; ein Netz einlegen.

Zasiatkowanie, -nia, *sn.* Beziehen *n.*, Bedecken *n.* mit einem Netz; Einsetzen *n.* eines Netzes.

Zasiąg, -u, *pl. -i, sm.* Danais (Pflanze).

Zasiągnąć, -knę, -knąłem, *vn. perf.* bis wohin sichern, einfindern.

Zasidlenie, -nia, *sn.* Verstricken *n.* in eine Schlinge.

Zasidlić, -dłę, -dliłem, *va.*

perf. in eine Schlinge verstricken; — się, *vr.* sich in einer Schlinge fangen, sich verstricken.

Zasieć, -kę, -kłem; Zasiękać, -kam, -kałem, *va. perf.* loshacken; zu Tode hauen; einen Verhau machen.

Zasieczenie, Zasiękanie, -nia, *sn.* Loshacken *n.*, Loshauen *n.*; Zutochauen *n.*, Erschlagen *n.*; — skały Zubruffen *n.* des Bohrlodes.

Zasiedlać, -dlam, -dlałem, *va. imperf.*; Zasiędlić, -dłę, -dliłem, *va. perf.* besetzen, bestedeln, kolonisieren; — się, *vr.* sich niederlassen.

Zasiedlanie, Zasedlenie, -nia, *sn.* Besetzen *n.*, Niederlassen *n.*, Bestedeln *n.*, Besiedelung *f.*

Zasiedzić się, -dżę, -działem, *vr. perf.* zu lange sitzen bleiben, sich durch zu langē Sitzen verspäten, etw. verläumen.

Zasieć, -u, *pl. -i, sm.*; Zasięka, -ki, *pl. -ki, sf.*; Zasięcz, -y, *pl. -e, sf.* Verhau *m.*, Holzverhau *m.*

Zasiew, -u, *pl. -y, sm.*; Zasięwać, -wku, *pl. -wki, sm. 1)* Saat *f.*, Saatforn *n.*; 2) Saatzeit *f.*; 3) Säen *n.*

Zasięwacz, -a, *pl. -e, sm.*; Zasięwca, -cy, *pl. -cy, sf.* Sämann *m.*, Säer *m.*

Zasięwny, *adi.* Saat-, Ausaat-.

Zasię, *adv.* Hände weg, nicht anrühren; tobie od tego — das geht dich gar nichts an.

Zasięgnąć, -gam, -gałem, *I. va. imperf.*; Zasięgnąć, -gnę, -gnąłem, *I. va. perf.* einziehen, einholen; — rady lekarstwiej bei einem Arzte Rat suchen; — co do czego wiadomości Erfundigungen über etw. einziehen; — czyj:ej opinii jmnđs Meinung einholen; *II.* — *vn.* dokąd bis wohin reichen; weit hinaus sehen, scharfsichtig sein, scharfen Blick haben.

Zasięganie, -nia; Zasięgnięcie, -cia, *sn.* 1) Einholen *n.*, Einziehen *n.*; 2)

Greifen *n.*, Ausholen *n.*; Heraussehen *n.*

Zasiękać, -kam, -kałem, *va. imperf.*; Zasięknąć, -knę, -knąłem, *va. perf.* bespritzen, einspritzen; bespissen.

Zasikanie, -nia; Zasięgnięcie, -cia, *sn.* Bespritzen *n.*; Bewissen *n.*

Zasilać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zasiłić, -lę, -liłem, *va. perf.* 1) stärken, verstärken, unterstützen; — wojsko dem Heere Verstärkungen zuschicken; — kogo radę jmnđm mit einem Rat unterstützen; 2) laben, erquicken; — się, *vr.* sich stärken.

Zasilanie, Zasilenie, -nia, *sn.* 1) Stärken *n.*, Verstärken *n.*, Unterstützen *n.*; — koła wodzą Kesselpeijung *f.*; 2) Erquicken *n.*, Laben *n.*

Zasilek, -tku, *pl. -tki, sm.* Verstärkung *f.*; Unterstützung *f.*; Labung *f.*

Zasilkowy, *adi.* Stärkung-.

Zasiniłość, -ści, *pl. -ści, sf.* Blutrünstige(*s*) *n.*, Blutunterlaufung *f.*; Cyanose *f.*

Zasiniący, *adi.*; Zasiniały, *adv.* blutrünstig, unterlaufen, blau und braun geschlagen; cyanotisch.

Zasinić, -nie, -niłem, *va. perf.* braun und blau schlagen, blutrünstig, blutunterlaufen machen.

Zasinięć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* blau und braun werden, mit Blut unterlaufen.

Zasipłość, -ści, *sing. tant. sf.* Atemnot *f.*; Kurzatmigkeit *f.*; Keuchen *n.*, Asthma *n.*, Engbrüstigkeit *f.*

Zasipnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* keuchend, asthmatisch werden; außer Atem kommen.

Zasiwić, -wie, -wiłem, *va. perf.* grau machen.

Zasiwieć, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* grau werden.

Zaskakiwać, -kuje, -wałem, *vn. imperf.*; Zaskoczyć, -cżę, -czyłem, *vn. perf.* bis wohin springen, aufspringen; jedend sich zuschleichen; — za co hinter

etw. springen; — komu droge jmnbm in den Weg springen, ihm entgegen springen, ihm zuvorkommen, ihm den Weg abschneiden; — kogo jmnbm überraschen, ihn unerwartet kommen; — kolo kogo jmnbm schmeicheln, um ihn herumspringen; śmierć go -czyła w drodze der Tod hat ihn unterwegs ereilt; muszę przyznać, że mnie ta wiadomość -czyła całkiem niespodzianie ich muß gestehen, daß mich diese Nachricht völlig überrascht hat.

Zaskakiwanie, Zaskoczenie, -nia, *sn.* Springen *n.*, Einspringen *n.*; Einspringen *n.*, Schließen *n.*; Berrennen *n.*, Entgegenspringen *n.*; Einschmeicheln *n.*, Überraschen *n.*

Zaskalec, -lea, *pl.* -lee, *sm.* verfeinerte Scheidemuschel.

Zaskarbiac, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zaskarbić, -bie, -biłem, *va. perf.* erwerben, gewinnen; — sobie czyją przyjaźń jmnbs Freundschaft gewinnen.

Zaskarbianie, Zaskarbie-nie, -nia, *sn.* Erwerben *n.*, Gewinnen *n.*

Zaskarżać, -rżam, -rżalem, *va. imperf.*; Zaskarżyć, -rże, -rżyłem, *va. perf.*; verklagen, anklagen.

Zaskarżanie, Zaskarże-nie, -nia, *sn.* Verklagen *n.*, Anklagen *n.*

Zasklep, -u, *pl.* -y, *sm.* Verwölben *n.*, Einwölben *n.*, Zwölben *n.*; — gąsienic Raupennest *n.*; — pszczół woszcz m. der Bienen, Wosch *m.*, Glajur *f.*

Zasklepiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Zasklepić, -pie, -pilem, *va. perf.* überwölben, verwölben, zuwölben; überziehen, dicht verschließen; — się, *vr.* sich verschließen; rana się -klepia die Wunde heilt, schließt sich, vernarbt, verhärst; gąsienica się -pia die Raupe hat sich, eingesponnen; — się w domu sich in seinen vier Wänden einschließen.

Zasklepianie, Zasklepienie, -nia, *sn.* Verwölben *n.*, Einwölben *n.*, Umwölben *n.*; Verschließen *n.*, Einspinnen *n.*; Verhärten *n.*; — się nabożów w wielkim piecu Ver-sehung *f.*

Zaskomec, -mle, -mlilem; Zaskowyczeć, -cze, -czyłem, *vr. perf.* ein Gewinzel erheben, zu winseln anfangen.

Zaskomlenie, Zaskowyczenie, -uia, *sn.* Winseln *n.*, Gewinzel *n.*

Zaskorupiac, -piał, -piałem, *va. imperf.*; Zaskorupić, -pie, -pilem, *va. perf.* härst machen, verhärten, eine harte Haut bilden.

Zaskorupianie, Zaskorupienie, -nia, *sn.* Verhärten *n.*, Verhärten *n.*

Zaskorupieć, -pieje, -piałem, *vr. perf.* härst, hart werden, sich mit einer harten Haut, Rinde bedecken.

Zaskornica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Beule *f.* unter der Haut. Zaskórnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Riteffer *m.*, Zehrwurm *m.*, Dürmde *f.*

Zaskórny, *adi.* unter der Haut befindlich; -na puchlina Wasserwufft *f.*; -na woda Grubenwufft *n.*

Zaskórze, -rza, *pl.* -rza, *sn.* Naum *m.* unter der Haut, unter der Rinde.

Zaskórzyć, -rże, -rżyłem, *va. perf.* Züchtigung verbienen, sich vergehen.

Zaskrobać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Zaskrobywać, -buję, -wałem, *va. imperf.* anfangen zu krahen, weg-krahen; — się, *vr.* sich in den Kopf krahen.

Zaskrobanie, -nia, *sn.* Krahen *n.*, Wegkrahen *n.*

Zaskrzeczeć, -cze, -czalem, *vr. perf.* zu krächzen, zu quaken anfangen.

Zaskrzeczenie, -nia, *sn.* Krächzen *n.*, Quaken *n.*

Zaskrzydlac, -dlam, -dlałem, *va. imperf.*; Zaskrzydląć, -dlę, -dliłem, *va. perf.* von der Seite überflügeln.

Zaskrzynić, -nie, -nilem,

va. perf. einzwängen, ein-zwischen.

Zaskrzynienie, -nia, *sn.* Einzwängen *n.*, Einzwischen *n.*

Zaskrzypieć, -pie, -piałem, *vr. perf.* zu knarren anfangen.

Zaskrzypienie, -nia, *sn.* Knarren *n.*

Zaskubać, -bie, -bałem, *va. perf.* zu rupfen anfangen.

Zaskubanie, -nia, *sn.* Rupfen *n.*

Zaskutkować, -kuje, -wałem, *vr. perf.* zu wirken anfangen.

Zaskutkowanie, -nia, *sn.* Wirken *n.*, Wirkung *f.*

Zaskwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zaskwarzyć, -rże, -rżyłem, *va. perf.* rösten, einrösten.

Zaskwierzeć, Zaskwirzyć, -cze, -czalem, *vr. perf.* zu zwitschern, zu knirschen, zu prasseln, zu bruckeln anfangen.

Zaslabnać, -bnę, -błem, *vr. perf.* krank werden, erkranken; ohnmächtig werden.

Zaslabnięcie, -cia, *sn.* Erkranken *n.*, Erkrankung *f.*; Ohnmacht *f.*

Zasłać, -słam, -słalem, *va. perf.*; Zasłaciac, -lam, -lałem, *va. imperf.* einbetten, zubetten; zudecken, bedecken.

Zasłać, -szle, -słalem, *va. perf.*; Zasylać, -lam, -lałem, *va. imperf.* schiden, verschiden; — komu ukłony jmnbm seine Grüße entbieten; — na Sybir nach Sibirien verbannen.

Zasładzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zasłodzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* versüßen.

Zasładzanie, Zasłodze-nie, -nia, *sn.* Versüßen *n.*

Zastłaniać, -niam, -niałem, *I. va. imperf.*; Zastłonić, -nie, -nilem, *I. va. perf.* 1) verhängen, verstellen, verdecken, verhüllen; verbunkeln; — sobie twarz rękami das Gesicht mit den Händen verhüllen; -niasz nam cały widok du verstellst uns den ganzen Ausblick; -słoń, prozję, okna bitte, verhänge die Fenster;

niebo -nięte jest chmurami der Himmel ist von Wolken verdeckt; chmura -nia księżyc die Wolke verbunkelt den Mond; -nił ręką pismo, więc nie przeczytał nie mogłem er bedeckte das Schreiben mit der Hand, so daß ich nichts lesen konnte; konnica -niała wojsko w odwrocie die Kavallerie deckte den Rückzug des Heeres; 2) bemianteln, vorgeben; II. — się, *vr.* 1) sich verdecken, verhängen, verhüllen; 2) sich verteidigen, entschuldigend, rechtfertigen; -niał się obowiązkiem er schützte die Pflicht vor.

Zaslanianie, Zastonienie, -nia, *sn.* Verhängen *n.*, Verdecken *n.*, Verhüllen *n.*; Verbunkeln *n.*; Bemianteln *n.*; Vorgeben *n.*

Zaslanie, -nia, *sn.* 1) = Zascielenie, -nia, *sn.* Einbetten *n.*, Zudecken *n.*; 2) = Zasyłanie, -nia, *sn.* Schiden *n.*, Entbieten *n.*

Zaslocenie się, -nia, *sn.* Regenrennen *n.*

Zaslocić się, -ce, -cikiem, *vr. perf.* regnerisch werden; -słaca się es tritt anhaltend des Regenwetter ein.

Zaslona, -ny, *pl. -ny, sf.*; *dim.* Zaslodka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Vorhang *m.*; Schleier *m.*; Decke *f.*, Hülle *f.*; — u okna Vorhang an einem Fenster; — podniosła się w górę der Vorhang ging in die Höhe; spuściła -nę na twarz sie ließ den Schleier über das Gesicht sinken; zedrzał komu -nę z oczu jmmnd die Hülle von den Augen nehmen; spadła mi z oczu — der Schleier fiel mir von den Augen; rozedrzał -nę tajemnicy die Hülle des Geheimnisses zerreißen; 2) — ogniowa Borchek *n.*, Bredze *f.*; — do rur wpustowych Rauchstammporwand *f.*; — śnieżna Schneeschuhbau *m.*, Schneeschuhvorrichtung *f.*, Schneewand *f.*; -ka piecowa Ofenklappe *f.*; 3) Bemianteluta *f.*

Zaslonak, -nka, *pl. -nki,*

sm. (Cortinarius) Blätter-, Schleierschwamm *m.*

Zasloneczny, *adi.* hinter der Sonne (befindlich)

Zasłoń, -ni, *pl. -nie, f.* (Aethra) Kryptopodastabbe *f.*

Zasłuchać się, -cham, -chałem, *vr. perf.* sich ganz ins Hören vertiefen, ganz Ohr sein.

Zasłuchanie, -nia, *sn.* Versinken *n.*, Vertiefen *n.* ins Hören.

Zasluga, -gi, *pl. -gi, sf.* 1) Verdienst *n.*; to nie jest moja -ga es ist nicht mein Verdienst; -gi położone około kraju die Verdienste um das Land; bez -ług verdienstlos; wynagrodzić kogo według -gi jmmnd nach Verdienst belohnen; ma tę -ge, że... er hat das Verdienst, daß...; 2) -gi, *pl.* Dienstlohn *m.*; wypłacić komu całoroczne -gi jmmnd: den ganzjährigen Dienstlohn auszahlen.

Zasługiwać, -guje, -wałem, *I. va. imperf.*; Zasłużyć, -zę, -zyłem, *I. va. perf.* verdienen; erwerben; -zył sto złotych er hat hundert Gulden verdient; *II. vu.* — na co verdienen, sich würdig zeigen, machen; — na nagane Tadel verdienen; -zył na wdzięczność monarchy er hat sich der Dankbarkeit des Monarchen würdig gezeigt; zjawisko to -guje na ogólną uwagę diese Erscheinung verdient allgemeine Beachtung; człowiek -zony ein verdienter Mann; *II.* — się, *vr.* sich Verdienste erwerben; — się komu sich um jmmnd verdient machen; — się dobrze ojezyźnie sich große Verdienste um das Vaterland erwerben.

Zasługiwanie, Zasłużenie, -nia, *sn.* Verdienen *n.*

Zasłużoność, -ści, *sing. tant. sf.* Verdienstlichkeit *f.*

Zasłużony, *adi.*; Zasłużenie, *adv.* verdienstvoll; verdient; verdientermaßen.

Zasłużyć, sieße Zasługiwać.

Zasłynąć, -nę, -nąłem,

vn. perf. berühmt werden, sich einen Namen machen, erwerben.

Zasłynięcie, -cia, *sn.* Berühmtwerden *n.*

Zasłyszeć, -szę, -szaleł, *vn. und va. perf.* zu hören bekommen, vor etw. Wind bekommen; überhören.

Zasłyszenie, -nia, *sn.* Hörenlagen *n.*; Überhören *n.*

Zasmagać, -gam, -gałem, *va. perf.* zu Tode peitschen.

Zasmaganie, -nia, *sn.* Peitschen *n.* zu Tode.

Zasmakować, -kuje, -wałem, *vn. perf.*; — w czym an etw. Geschmack, Gefallen finden; -wałes przecież w zabawach du hast doch an Unterhaltungen Gefallen gefunden.

Zasmakowanie, -nia, *sn.* Gefallenfinden *n.* (w czym an etw.).

Zasmalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zasmolić, -lę, -liłem, *va. perf.* verschmieren, verpichen, bepichen, besudeln, beschmuhen.

Zasmalanie, Zasmolenie, -nia, *sn.* Beschmuhen *n.*, Besudeln *n.*, Verpichen *n.*, Bepichen *n.*, Verschmieren *n.*

Zasmarkać, -kam, -kałem, *va. perf.* verroßen, berossen; — się, *vr.* sich verroßen, sich berossen.

Zasmarować, -ruje, -wałem, *va. perf.*; Zasmarowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* verschmieren, zuschmieren.

Zasmarowanie, Zasmarowywanie, -nia, *sn.* Verschmieren *n.*, Zuschmieren *n.*

Zasmażenie, -nia, *sn.* Einbrennen *n.*

Zasmażka, -ki, *pl. -ki, sf.* Einbrennen *f.*

Zasmażyć, -zę, -zyłem, *va. perf.* einbrennen.

Zasmoktać, -tam, -tałem, *I. vu. perf.* mit der Zunge zu schmaßen ansaugen; *II.* — co, *va.* vernütschen, schmaßend verschlucken.

Zasmradzać, -dzam, -dzaleł, *va. imperf.*; Zasmrozić, -dzą, -dziłem, *va. perf.*

stänfern, einstänfern, mit Ge-
stänk erfüllen.

Zasmradzanie, Zasmro-
dzenie, -nia, *sn.* Stänfern *n.*

Zasmród, -odu, *pl.* -ody,
sm. Gestänk *m.*

Zasmucać, -cam, -całem,
va. imperf.; Zasmucić, -ce,
-ciłem, *va. perf.* betrüben,
traurig machen, in Betrübniß
versetzen; -ciłeś moje serce
du hast mein Herz betrübt;
— sie, *vr.* sich betrüben, be-
trübt, traurig werden.

Zasmucanie, Zasmucenie,
-nia, *sn.* Betrüben *n.*, Be-
trübniß *f.*

Zasnąć, -sne, -snałem, *vn.*
perf.; Zasypiac, -piam, -pia-
łem, *vn. imperf.* 1) einschla-
fen, in Schlaf versallen; trzącał
mnie ciagle z obawy, bym nie
-snał er stieß mich immerfort,
aus Furcht, daß ich ein-
schlafe; przykre myśli -snać
mi nie dawaly unangenehme
Gedanken ließen mich nicht
entschlummern; 2) einschlum-
mern, verschlafen; -snał spokojnie,
zaopatrzone świętymi sakra-
mentami nach Empfang der
heiligen Sacramente ist er
sanft entschlummert; 3) ein-
schlafen, steif, leblos werden;
noga mi -sneła der Fuß ist
mir ganz steif geworden; ryba
-sneła der Fisch ist abgestanden.

Zasnowywać, -wuje, -wa-
łem; Zasnawać, -wam, -wa-
łem, *va. imperf.*; Zasnować,
-wam, -wałem; Zasnuc, -je,
-łem, *va. perf.* Faden anspin-
nen, anzetteln; verspinnen;
— sie, *vr.* sich einpuppen; kzy
-snuły mu sie w oczach Tränen
traten ihm in die Augen.

Zasnowywanie, Zasnowa-
nie, Zasnowanie, -nia; Zasnucie,
-cia, *sn.* Anspinnen *n.*,
Anzetteln *n.*, Verspinnen *n.*

Zasobnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
Dintermann *m.*

Zasobność, -ści, *sing.*
tant. sf. Vorrat *m.*, Fülle *f.*;
Wohlstand *m.*, Reichthum *m.*

Zasobny, *adi.*; Zasobnie,
adv. wohlhabend, reich; vor-
rätig, Vorrats-.

Zasoczyć, -czę, -czyłem,
va. perf. mit Saft anmachen,

anfüllen; — sie, *vr.* saftig
werden; Saft abzusondern
ansangen.

Zasoczenie, -nia, *sn.* An-
machen *n.*, Anfüllen *n.* mit
Saft.

Zasolenie; Zasolić, siehe:
Zasalanie, Zasalać.

Zasolotka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Salzfleisch *n.*, Pöselfleisch
n., Selchfleisch *n.*

Zasowić, -wie, -wiłem, *va.*
perf. verdüstern; — sie, *vr.*
sich verdüstern.

Zasowienie, -nia, *sn.* Ver-
düsternung *f.*

Zasób, -sobu, *pl.* -soby, *sm.*
Vorrat *m.*; Hilfsmittel *pl.*;
Zonds *m.*; wielkie -soby zbo-
ża große Getreidevorräte.

Zaspa, -spy, *pl.* -spy, *sf.*
Schütte *f.*, Eingeshüttete(s) *n.*;
— śnieżna Schneeverwehung
f. — piaskowa Düne *f.*,
Flugsand *m.*, Sandverstäu-
tung *f.*

Zaspać, -spie, -spałem,
I. va. perf.; Zasypiac, -piam,
-piałem, *I. va. imperf.* verschla-
fen, durch langes Schlafen
versäumen; nie — gruzek
w popiele die Sachen nicht
vernachlässigen; *II. vn.* zu
lange schlafen; -spany ver-
schlafen, schläfrig.

Zaspakajać, -jam, -jałem,
va. imperf.; Zaspokoić, -je,
-iłem, *va. perf.* beruhigen; be-
friedigen, stillen, zufrieden-
stellen; beilegen; — kogoś co
do czego jmnđn in Rücksicht
auf etw. beruhigen; — wie-
rzyceili die Gläubiger befrie-
digen; — czyża ciekawość
jmnđs Neugierde befriedigen;
— głód den Hunger stillen;
— spór einen Streit beilegen.

Zaspakajanie, Zaspokoje-
nie, -nia, *sn.* Beruhigen *n.*,
Beilegen *n.*, Befriedigen *n.*,
Stillen *n.*, Zufriedenstellen *n.*
Zaspałość, -ści, *sing. tant.*
sf. Verschlafenheit *f.*; Schlaf-
rigkeit *f.*

Zaspanie, Zasypanie,
-nia, *sn.* Verschlafen *n.*, Ver-
säumen *n.* durch Schlafen.

Zasrebrzać, -rzam, -brza-
łem, *va. imperf.*; Zsre-
brzyć, -brze, -brzyłem, *va.*

perf. versilbern; — sie, *vr.*
(silbern) erglänzen.

Zasrebrzanie, Zasrebrze-
nie, -nia, *sn.* Versilbern *n.*

Zasromać, -mam, -małem,
va. perf. beschämen.

Zasromanie, -nia, *sn.* Be-
schämen *n.*; Beschämung *f.*

Zasromocenie, -nia, *sn.*
Schänden *n.*

Zasromocić, -ce, -ciłem,
va. perf. schänden, zu Schän-
den machen.

Zasrożec, -żeje, żałem, *vn.*
perf. hart, wild, grausam
werden.

Zasrozenie, -nia, *sn.* Hart-
herzigkeit *f.*, Wildheit *f.*,
Grausamkeit *f.*

Zastać, -staje, -stałem, *va.*
perf., Zastawać, -je, -wałem,
va. imperf. antreffen; über-
raschen; nie -łem go w do-
mu ich habe ihn nicht an-
getroffen; -łem go przy ro-
botcie ich habe ihn bei der
Arbeit überrascht.

Zastalać, -lam, -lałem,
va. imperf.; Zastalić, -le,
-liłem, *va. perf.* verstählen;
verhärten, befestigen.

Zastalanie, Zastalenie,
-nia, *sn.* Verstählen *n.*; Ver-
härten *n.*, Befestigen *n.*

Zastalność, -ści, *pl.* -ści, *vn.*
Störung *f.* im Blutkreislauf,
Blutstockung *f.*

Zastanawiac, -wiam, -wia-
łem, *I. va. imperf.*; Zasta-
nowić, -wie, -wiłem, *I. va.*
perf. 1) einstellen, zum Stehen
bringen; aufhören, hemmen;
robotnicy tej fabryki -nowili
robotę die Arbeiter dieser Fa-
brik haben die Arbeit einge-
stellt; — wyplaty die Zah-
lungen einstellen; — rzeke
den Fluß im Laufe aufhalten,
— koło w młynie das Ramm-
rad schützen; — krew das Blut
stillen; 2) auffallen, verwun-
dern, Anlaß zu Betrachtungen
geben; to mnie -nowilo daß
ist mir aufgefallen; nie go nie
-nawia er denkt über nichts
nach; *II.* — sie, *vr.* 1) stehen
bleiben, sich aufhalten, sich
hemmen; 2) — sie nad czem
über etw. nachdenken, etw.
erwägen; -nów się dobrze nad

ta propozycja a potem dasz odpowiedź dente über diesen Vorschlag gut nach und dann wirst du erst eine Antwort geben; — *nów się, co robisz* überlege, was du machst.

Zastanawianie, Zastanowanie, -nia, sn. 1) Hemmen *n.*, Aufhalten *n.*; Aufhören *n.*, Einstellen *n.*; 2) Nachdenken *n.*, Überlegen *n.*, Überlegung *f.*; czynisz wszystko bez -nia du tußt alles ohne Überlegung.

Zastanie, Zastawianie, -nia sn. 1) Antreffen *n.*; Übersehen *n.*

Zastanownik, -a, pl. -i, sn., Strich m., Pause f. (als Schriftzeichen); = myślnik.

Zastarzalność, -ści, pl. -ści, sf. Veraltete(s) n.; veraltetes, umodernes Wesen, Rückständigkeit f., Antiquiertheit f.

Zastrzarzec, -rzeje, -rzalem, vn. perf. veralten, alt werden.

Zastaw, -u, pl. -y, sm. Pfand n.; Pfandleihanstalt f.; mieć co w -wie etc. als Pfand haben; zatrzymać co jako — etw. als Pfand behalten; zanieść co do -u etw. in die Pfandleihanstalt tragen.

Zastawa, -wy, pl. -wy, sf.; dim. Zastawka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Schutz-, Brustwehr *f.*, Schutzwand *f.*; Himmbaum *f.*; -wka wody Schutzbrett *n.*; -wki Klappchen *pl.*, Klapphäutchen *n.*; — w kopalniach Streckendamm *m.*; — grombica elektryczna Batterie; 2) Gedeck *n.*, Tafelgeschirr *n.*; z wielką -wą mit großem Prunke.

Zastawek, -wku, pl. -wki, sm. Bankeisen m., Bankeisen n., Bankeisen m.; — wpustowy Induktionsapparat *m.*

Zastawiac, -wiam, -wiałem, I. va. imperf.; Zastawic, -wie, -wiałem, II. va. perf. 1) besetzen, bedecken, bedecken; stół auto -wiony reich gedeckter Tisch; — stół srebrnem den Tisch mit Silbergerät bedecken; — wał działami den Wall mit Kanonen besetzen; 2) verstellen,

verbarrikadieren, versehen, anfüllen; — *wił drzwi szafa* er verstellte die Tür mit einem Schrank; *cały pokój jest tak -wiony*, *że trudno się w nim pomieścić* das ganze Zimmer ist so verstellt, daß es schwer ist, sich darin zu bewegen; — *kogo jmnnd schliżen, be -decken*; — *wił go swoja tarcza* er schützte ihn mit seinem Schilde; 3) ans Feuer stellen, besetzen, aufstellen; 4) — *wodę* das Wasser hemmen, versperren, verstopfen; 5) stellen, legen; — *siidla* Schlingen legen; — *kapki* fallen stellen; 6) versehen, verpfänden; II. — *się, vr. 1)* sich schützen, sich bedecken, sich mit etw. verstellen, etw. zu seinem Schutze vorhalten; etw. vor schützen; 2) stehen bleiben, still stehen; 3) — *się* za kogo jmnnd besetzen, ihn schützen, verteidigen, beschirmen.

Zastawianie, Zastawienie, -nia, sn. Besetzen n., Bedecken n.; Verstellen n.; Versetzen n.; Hemmen n., Sperren n.; Stellen n.; Legen n.; Verpfänden n.

Zastawidło, -dła, pl. -dła, sn. Schleusen-, Schutzbrett n.

Zastawniczy, adi. Pfand-, Pfandleih-; zakład — Pfandleihanstalt f.; karta -cza Pfandchein m.

Zastawnik, -a, pl. -cy, sm. 1) Pfandleiher *m.*; 2) Bürge *m.*, Geißel *m.*

Zastawny, adi. Pfand-, versetzbar; versetzt, verpfändet; *szczozła -wna* kaltbauende Arbeitsbiene.

Zastapic, -pie, -piłem, va. perf.; Zastapywać, -puje, -wałem, va. imperf. 1) ersetzen, vertreten; nie mi tej straty — nie może nichts kann mir diesen Verlust ersetzen; — *wał muie* podczas mojej nieobecności er hat mich während meiner Abwesenheit vertreten; *staraj się go godnie* — trachte ihn würdig zu vertreten; 2) — *komu drogę jmnndu* in den Weg treten, ihm den Weg verlegen; *auf Raub ausgehen*; — *pił mi dro-*

gę i odejść preszkodził er trat mir in den Weg und verhinderte mich am Weggehen; — *stepujesz mi światło* du siehst mir im Licht; 3) — *cięża, brzemieniem* schwanger werden; — *piło mi słuch*, *uszy* das Gehör ist mir genommen.

Zastapienie, Zastepywanie, -nia, sn. Vertreten n., Ersetzen n.; — *w ciężę* Schwangerwerden *n.*; — *słuchu* Benommenheit *f.* des Gehöres.

Zasterować, -ruje, -wałem, vn. perf. zu steuern anfangen.

Zastękać, -kam, -kałem, vn. perf. zu ätzen anfangen; aufätzen.

Zastękanie, -nia, sn. Ätzen n.

Zastęp, -u, pl. -y, sm. 1) Wehr *f.*, Brustwehre *f.*; 2) Schar *f.*, Heerschar; Legion *f.*, Regiment *n.*; — *y niebieskie* die himmlischen Heerscharen; *lud* *całymi -pami* *szedł* *naprzód* das Volk ging in ganzen Scharen vorwärts.

Zastępca, -cy, pl. -cy, sm. Vertreter m., Stellvertreter, Substitut m.; — *dyrektora* Direktorstellvertreter; — *nauzyciela* Lehrsupplent *m.*, Supplent *m.*; — *tej* *army* der Vertreter dieser Firma.

Zastępczy, Zastępnny, adi.; Zastępczo, Zastępnie, adv. vertretend, Vertreter-; vertretbar; vertretungsweise.

Zastępczyni, -ni, pl. -nie, sf. Vertreterin f., Stellvertreterin.

Zastępek, -pku, pl. -pki, sn. Erbs m., Surrogat n.

Zastępnica, -cy, pl. -ce, sf. Süßbitterin f., Süßpredigerin f.

Zastępnik, -a, pl. -cy, sm. 1) Geißel *m.*, Bürge *m.*; 2) Süßbitter *m.*, Süßpred(er) *m.*

Zastępstwo, -wa, pl. -wa, sm. Vertretung f., Stellvertretung; — *firmy* Vertretung der Firma.

Zastoina, -ny, pl. -ny, sf. Stodung f.; gestörter Blutumlauf, Blutstodung *f.*

Zastole, -la, pl. -la, sn. Platz m. hinter dem Tische.

Zastolka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stackhousia (Pflanze).

Zastosować, -suję, -wałem, *va. perf.*; Zastosowywać, -wnęje, -wałem, *va. imperf.* anwenden, in Anwendung bringen; anpassen; to przystosować nie było tu trafnie - wane dieses Sprichwort war hier nicht richtig angewendet; — innożna w tej chorobie — innego środka man kann bei dieser Krankheit kein anderes Mittel anwenden; -suj to wpierv do siebie wende es zuerst bei dir an, richte du dich zuerst danach; — sie, *vr.* sich anpassen; trzeba się także — trochę do swego otoczenia man muß sich auch ein wenig an seine Umgebung anpassen.

Zastosowanie, Zastosowywanie, -nia, *sn.* Anwendung *f.*, Anwenden *n.*; Anpassung *f.*, Anpassen *n.*

Zastój, -stoju, *pl.* -stoję, *sm.* Stillstand *m.*, Stagnation *f.*

Zastraszać, -szam, -szaleł, *va. imperf.*; Zastraszyc, -szę, -szylem, *va. perf.* erschrecken, Schrecken einjagen, Angst machen.

Zastraszanie, Zastraszanie, -nia, *sn.* Erschrecken *n.*, Einjagen *n.* von Schreck, Angst.

Zastroje, -i, *pl. tant. sn.* umherirrende Bienen (ohne Bienenstock).

Zastronnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Parteigänger *m.*, Sectierer *m.*

Zastronność, -ści, *sing. tant. sf.* Parteilichkeit *f.*, Einseitigkeit *f.*

Zastronny, *adi.*; Zastronie, *adv.* einseitig, parteilich.

Zastrugać, -gam, -gałem, *va. perf.*; Zastrugiwać, -guję, -wałem, *va. imperf.* spitzig zuschnitten.

Zastruganie, Zastruganie, -nia, *sn.* Zuschnitten *n.*, Zuspitzen *n.*

Zastrupiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Zastrupić, -pię, -piłem, *va. perf.* verharren, verhorren, vernarben, heilen; — się, *vr.* sich

verharren, heilen, sich mit einem Schorf bedecken.

Zastrupianie, Zastrupianie, -nia, *sn.* Verharren *n.*, Verhorren *n.*; Heilen *n.*

Zastrychować, -chuję, -wałem, *va. perf.* glatt streichen.

Zastrychowanie, -nia, *sn.* Glattstreichen *n.*

Zastryszc, -sze, -szaleł, *vn. perf.* das Grundeis stoßen.

Zastrzał, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Zastrzalek, -ku, *pl.* -tki, *sm.* 1) Strebepfeiler *m.*, Querholz *n.*, Strebeband *n.*; 2) Wunde *f.* unter dem Zehennagel (Tierkrankheit).

Zastrzegać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Zastrzedz, -zę, -głem, *va. perf.* vorbehalten, ausmachen, sich ausbedingen, sich verwahren, sich versichern; -strzegł sobie wyłączne prawo używania er behielt sich das ausschließliche Benützungsrecht vor; -głem to sobie w umowie ich habe es mir im Verträge gewahrt.

Zastrzeganie, Zastrzeganie, -nia, *sn.* Verwahren *n.*, Vorbehalten *n.*, Ausmachen *n.*, Versichern *n.*; Vorbehalt *m.*

Zastrzelenie, -nia, *sn.* Erschießen *n.*, Totschießen *n.*

Zastrzelić, -le, -liłem, *va. perf.* erschießen, totschießen.

Zastrzegać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Zastrzegnąć, -gnę, -gnąłem, *va. perf.* sich versichern, tief versenken.

Zastrzykać, -kam, -kałem, *I. vn. imperf.*; Zastrzyknać, -knę, -knąłem, *vn. perf.* zu reißen, zwidern, stechen anfangen; II. *va.* hineinprühen.

Zastrzykanie, -nia; Zastrzyknięcie, -cia, *sn.* Zwisfen *n.*, Stechen *n.*, Reißen *n.*; Einprühen *n.*

Zastudzać, -dzam, -dzaleł, *va. imperf.*; Zastudzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* abkühlen; erfalten, gefrieren, gerinnen machen.

Zastudzenie, -nia, *sn.*, Abkühlen *n.*, Gefrieren *n.*, Gerinnen *n.*

Zastukać, -kam, -kałem, *va. perf.* anknöpfen.

Zastukanie, -nia, *sn.* Anknöpfen *n.*

Zastygać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Zastygnąć, -gnę, -gnąłem, *vn. perf.* erstarrten, erstarren, kühlbar werden, (sich) abkühlen.

Zastyganie, -nia; Zastygnięcie, -cia, *sn.* Erstarren *n.*, Erstarren *n.*

Zasucie, -cia, *sn.* Erdschlüpfe *f.*

Zasuć, -ję, -łem, *va. perf.* zuschütten, verfürzen.

Zasunąć, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Zasuwać, -wam, -wałem, *va. imperf.* hinein-schieben; zuschieben, vorschieben; verriegeln; vor-, zuziehen; suń ten stół do kąta schiebe diesen Tisch in den Winkel; — franki die Vorhänge zuziehen.

Zasunięcie, -cia; Zasuwanie, -nia, *sn.* Hineinschieben *n.*; Vorschieben *n.*, Zuschieben *n.*; Verriegeln *n.*, Zuziehen *n.*

Zasuspendować, -duję, -wałem, *va. perf.* suspendieren; = Zawiesić.

Zasuspendowanie, -nia, *sn.* Suspendieren *n.*, Suspension *f.*; = Zawieszenie.

Zasuszać, -szam, -szaleł, *va. imperf.*; Zasuzyć, -szę, -szylem, *va. perf.* eintrocknen, austrocknen, dörren lassen.

Zasuszanie, Zasuszanie, -nia, *sn.* Eintrocknen *n.*, Austrocknen *n.*

Zasuwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.*; *dim.* Zasuwka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Riegel *m.*, Vorschieber *m.*, Reiter *m.*, Vorreiber *m.*; — oczepowa Schubriegel mit Unterlagsblech; — okienna Vorreiber *m.*; — wpuszczana Kantriegel; — z chybotką Basquill *m.*; 2) Essenklappe *f.*; — stawidłowa Schuk-, Fallbrett *n.*

Zasawnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Gratfäße *f.*

Zasuwnik, -a, *pl.* -ki, *sm.* Grathobel *m.*

Zasuwny, *adi.* verschiebbar; einschiebbar.

Zaswatać, -tam, -tałem, *va. perf.* als Freierrsmann versprechen, verloben.

Zaswawolić, -le, -liłem, *vn. perf.* zu schwärern, zu tollern anfangen.

Zaswednieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* einen Brandgeruch bekommen.

Zaswedzić, -dże, -dzilem, *vn. perf.* zu jucken anfangen.

Zaswedzenie, -nia, *sn.* Jucken *n.*

Zasworować, -ruję, -wałem, *va. perf.* anfoppeln.

Zasworowanie, -nia, *sn.* Anfoppeln *n.*

Zasycać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zasycić, -cę, -ciłem, *va. perf.* sättigen, stillen.

Zasykanie, Zasykanie, -nia, *sn.* Sättigen *n.*, Stillen *n.*

Zasychać, Zasychanie, siehe: Zasnąć, Zaczniecie.

Zasyłać, Zasyłanie, siehe: Zasłać, Zasłanie.

Zasypać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Zasypywać, -puję, -wałem, *va. imperf.* verschütten, überschütten, zuschütten; — studnie piaskiem den Brunnen mit Sand verschütten; góra piaskowa usunęła się i —pała dwóch robotników der Sandberg ist abgerutscht und hat zwei Arbeiter verschüttet; — czem mit etw. einstreuen, bestreuen; — sie, *vr.* verschüttet werden; sich blamieren.

Zasypanie, Zasypywanie, -nia, *sn.* Zuschütten *n.*, Verschütten *n.*; Einstreuen *n.*

Zasypiac, Zasypanie, siehe: Zasnąć, Zaspac, Zasnęcie, Zaspanie.

Zasypisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* verrostener Gang.

Zasyпка, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Einstreupulver *n.*, Streupulver.

Zasystować, -stuję, -wałem, *va. perf.* sistieren, aufhalten; = Wstrzymać.

Zasystowanie, -nia, *sn.* Sistieren *n.*, Sistierung *f.*, Aufhalten *n.*; = Wstrzymanie.

Zaszabrować, -bruje, -wałem, *va. perf.* mit kleinen Ziegelstücken ausfüllen.

Zaszabrowanie, -nia, *sn.* Ausfüllen *n.* mit kleinen Ziegelstücken.

Zaszaleć, -leje, -lałem, *vn. perf.* zu rasen, tollern anfangen.

Zaszamerować, -ruję, -wałem, *va. perf.* verschmüren.

Zaszamotać, -tam, -tałem, *va. perf.* anfangen herumzuerrern.

Zaszańcować, -cuje, -wałem, *va. perf.* verschänzen; — się, *vr.* sich verschänzen.

Zaszańcowanie, -nia, *sn.* Verschänzung *f.*

Zaszargać, -gam, -gałem, *va. perf.* beschlumpfern; — majątek das Vermögen schmälern, mindern.

Zaszarganie, -nia, *sn.* Beschlumpfern *n.*; — majątek Vermögensminderung *f.*

Zaszarpać, -pię, -pałem, *va. imperf.*; Zaszarpnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* zu zeren anfangen; mitreißen.

Zaszarpanie, -nia; Zaszarpnięcie, -cia, *sn.* Zeren *n.*; Mitreißen *n.*

Zaszczuć, -szczam, -szczałem, *va. perf.* vollpiffen, be-piffen.

Zaszczanie, -nia, *sn.* Vollpiffen *n.*, Bepiffen *n.*

Zaszczebiotać, -tam, -tałem, *vn.* und *va. perf.* anfangen zu zwitschern, zu kofen.

Zaszczebiotanie, -nia, *sn.* Zwitschern *n.*; Kofen *n.*

Zaszczekać, -kam, -kałem, *vn. perf.* zu bellern anfangen, aufbellen.

Zaszczekanie, -nia, *sn.* Bellen *n.*

Zaszczep, -u, *pl.* -y, *sm.* Einimpfen *n.*; Eingetimpfte(s) *n.*

Zaszczepiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Zaszczepić, -pię, -piłem, *va. perf.* einimpfen; einprägen.

Zaszczepianie, Zaszczepienie, -nia, *sn.* Einimpfen *n.*, Einpfropfen *n.*

Zaszczepnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* anspalten.

Zaszczekać, -kam, -kałem; Zaszczeknąć, -nę, -nałem, *vn. perf.* zu klirren anfangen, ein Geföse, Geflüre ertönen lassen.

Zaszczekanie, -nia; Zaszczeknięcie, -cia, *sn.* Erklirren *n.*, Ertönen *n.*

Zaszczkać, -kam, -kałem, *vn. perf.* anfangen zu schluden, ins Schluden kommen.

Zaszczkanie, -nia, *sn.* Schluden *n.*

Zaszczuć, -ję, -łem, *va. perf.* zu Lode hegen.

Zaszczucie, -cia, *sn.* Hegen *n.* zu Lode.

Zaszczycać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zaszczycić, -cę, -ciłem, *va. perf.* beehren, auszeichnen; racz pan — nas swoją obecnością wollen Sie uns durch Ihre Anwesenheit beehren.

Zaszczycanie, Zaszczycenie, -nia, *sn.* Beehren *n.*, Auszeichnen *n.*

Zaszczykać, -kam, -kałem, *va. perf.* zu heißen, kneipen, zwicken anfangen.

Zaszczypać, -pię, -pałem, *va. perf.* anfangen zu zwicken.

Zaszczyt, -u, *pl.* -y, *sm.*

1) Ehre *f.*; mam — zaprosić pana ich habe die Ehre, Sie einzuladen; z kim mam — ? mit wem habe ich die Ehre?

2) Würde *f.*, Ehrenstelle *f.*; nie dbam o -y ich mache mir nichts aus Ehrenstellen; dojsz do najwyższych -ów zu den höchsten Würden gelangen, emporsteigen; 3) Zierde *f.*, Ehre *f.*; przynosić swojej rodzinie — seiner Familie zur Ehre gereichen.

Zaszczytny, *adi.*; Zaszczytnie, *adv.* rühmlichst, ehrenvoll, ruhmreich, ausgezeichnet.

Zaszczeczenie, -nia, *sn.* Rauschen *n.*, Geräusch.

Zaszczecić, -szczę, -ściac, *vn. perf.* ein Geräusch verurachen, zu rauschen anfangen.

Zaszczekać, -kam, -kałem; Zaszczemrać, -ram, -rałem; Zaszczemrzeć, -rzę, -rzałem, *vn.* und *va. perf.* zu murren, zu murren anfangen.

Zaszemranie, Zaszemranie, Zaszemranie, -nia, *sn.* Murren *n.*, Murmeln *n.*

Zaszeptać, -ptam, -ptalem, *va.* und *vn. perf.* zu flüpfeln, murmeln, flüpfeln anfangen.

Zaszeptanie, -nia, *sn.* Flüpfeln *n.*, Murmeln *n.*, Flüpfeln *n.*

Zaszkaradzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Zaszkaradzić, -dzą, -dzilem, *va. perf.* verunstalten.

Zaszkaradzanie, Zaszkaradzenie, -nia, *sn.* Verunstalten *n.*, Verunstaltung *f.*

Zaszklenie, -nia, *sn.* Verglasen *n.*, Verglasung *f.*

Zaszklíč, -klę, -klilem, I. *va. perf.* verglasen; II. *vn. perf.* (glasartig) aufblígen.

Zaszkodny, *adi.*; Zaszkodnie, *adv.* fchädlich.

Zaszkodzić, -dzą, -dzilem, *va. perf.* fchaden, fchädigen, Schaden bringen, hindern, ftören; — ci to może u twoich przełożonych daß kann dir bei deinen Vorgesetzten fchaden; najmniejsze wzruszenie może mu — die kleinste Aufregung kann ihm fchaden.

Zaszlamować, -muję, -walem, *va. perf.*; verschlammten, mit Schlamm anfüllen; — drzewko ein Bäumchen einschlammten.

Zaszlamowanie, -nia, *sn.* Einschlammten *n.*

Zaszlifować, -fuję, -walem, *va. perf.* zufchleifen, meißelheifen.

Zaszlifowanie, -nia, *sn.* Zufchleifen *n.*, Wegfchleifen *n.*

Zaszlochac, -cham, -chalem, *vn. perf.* zu fchluchzen anfangen, aufschluchzen.

Zaszlochanie, -nia, *sn.* Schluchzen *n.*

Zaszłapać, -pię, -pałem, *va. perf.* über den Schnürstrang treten; — się, *vr.* sich (fchön) hineinbringen.

Zaszmerać, -ram, -rałem, *vn. perf.* ein Geräufch erheben, machen.

Zasznurować, -ruję, -walem, *va. imperf.*; Zasznurować, -wuję, -walem, *va. imperf.* zufchnüren, umfchnüren; zufziehen.

Zasznurowanie, -nia, *sn.* Zufchnüren *n.*, Zufziehen *n.*

Zaszorować, -ruję, -walem, *va. perf.* abfchnüren; — piaskiem verftanden.

Zaszorowanie, -nia, *sn.* Abfchnüren *n.*, Verftanden *n.*

Zaszpalerować, -ruję, -walem, *va. perf.* mit Spatieren befeßen.

Zaszpecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zaszpecić, -cę, -cilem, *va. perf.* verunstalten, verunzieren, häßlich machen.

Zaszpilac, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zaszpilic, -lę, -lilem, *va. perf.* zunadeln, zufpendeln, mit Stiefnadeln befestigen.

Zaszpilanie, Zaszpilenie, -nia, *sn.* Zunadeln *n.*, Zufpendeln *n.*

Zaszpunktować, -tuję, -walem, *va. perf.* zufpunden.

Zaszpunktowanie, -nia, *sn.* Zufpunden *n.*

Zasztukować, -kuje, -walem, *va. perf.* zuftüdeln.

Zasztukowanie, -nia, *sn.* Zuftüdeln *n.*

Zaszturkać, -kam, -kalem, *va. perf.*; Zaszturkiwać, -kuje, -walem, *va. imperf.* mit Stößen, Puffen plagen.

Zaszturkanie, Zaszturkiwanie, -nia, *sn.* Stoßen *n.*, Puffen *n.*

Zaszurmować, -muję, -walem, *vn. perf.* zu ftürmen anfangen.

Zaszumieć, -mie, -miałem, *vn. perf.* zu rauschen, faufen anfangen.

Zaszumienie, -nia, *sn.* Rauschen *n.*, Saufen *n.*

Zaszumować, -muję, -walem, *vn. perf.* zu fchäumen anfangen, aufschäumen.

Zaszumowanie, -nia, *sn.* Schäumen *n.*, Aufschäumen *n.*

Zaszwankować, -kuje, -walem, *vn. perf.* zu fchwanfen anfangen; — na zdrowiu Abbruch an der Gefundheit erleiden, zu fränkeln anfangen.

Zaszwankowanie, -nia, *sn.* Schwanken *n.*

Zaszycie, -cia; Zaszycie, -nia, *sn.* Zunähen *n.*, Vernähen *n.*

Zaszycić, -ję, -łem, *va. perf.*; Zaszycić, -wam, -walem, *va. imperf.* zunähen, vernähen; einnähen; — rana die Wunde vernähen; — pieniądze w podszewkę Geld in daß Futter einnähen; — się, *vr.* eindringen; — i się w lasy er ist in die Wälder eingebredungen.

Zaş, *coni.* aber, dagegen, hingegen; tyś bogaty, ja — ubogi du bist reich, ich hingegen arm; gdzie — nicht doch.

Zaşcianek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* 1) Flaş *m.* hinter der Wand; 2) Hof *m.*, Gut *n.* des Kleinadels; kleinadeliges Dorf.

Zaşciankowy, *adi.*; ländlich; — szlachcic Mitglied *m.* des niederen Adels.

Zaşcielać, Zaşcielanie, siehe: Zaşlać, Zaşlanie.

Zaşcigać, -gam, -gałem, *vn. perf.* zu Tode heßen, jagen.

Zaşlaz, -u, *pl.* -y, *sm.* Sida *f.* Saftpappel *f.*

Zaşlepiac, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Zaşlepic, -pię, -pitem, *va. perf.* blenden, verblenden; miłość -pia ludzi często Liebe verblendet oft die Menschen, Liebe macht die Menschen blind; gniewem -piony vom Zorn geblendet; — piko go szezęście daß Glück hat ihn verblendet; — się, *vr.* sich verblenden; — się czemś, — się w kim sich durch etw., durch jmdn blenden lassen; być -pionym w kimś in jmdn vernarrt sein; być -pionym w sobie einen gewaltigen Dünkel, Selbstverblendung besitzen.

Zaşlepianie, Zaşlepienie, -nia, *sn.* Blenden *n.*, Verblenden *n.*; Verblendung *f.*

Zaşlepnac, -pnę, -pnalem, *vn. perf.* erblinden.

Zaşlepnięcie, -cia, *sn.* Erblinden *n.*

Zaśliniac, -niam, -niać, *va. imperf.*; Zaślinić, -nie, -nić, *va. perf.* bespeicheln, begehren, mit Speichel bedecken.

Zaślinianie, Zaślinienie, -nia, *sn.* Begehren *n.*, Bespeicheln *n.*

Zaślizgać się, -zgam, -zgać, *vn. perf.* bis wohin schleifen, gleiten.

Zaśliznać, -znie, -znąć, *vn. perf.* glatt, schlüpfrig werden.

Zaśliznać, -źniam, -źniać, *va. imperf.*; Zaśliznić, -źnie, -źnić, *va. perf.* glatt, schlüpfrig machen.

Zaśluba, -by, *pl.* -by, *sf.* Cyclobotrya (Pflanze).

Zaślubić, -biam, -biać, *va. imperf.*; Zaślubić, -bie, -bić, *va. perf.* feierlich geloben, verloben, versprechen, heiraten; — komu córke jmundu die Tochter zur Frau geben, vermählen.

Zaślubianie, Zaślubienie, -nia, *sn.* Verloben *n.*, Versprechen *n.*; Heiraten *n.*, Verheiraten, Vermählen *n.*

Zaślubiny, -bin, *plur. tant. sn.* Vermählung *f.*, Trauung *f.*

Zaśmiać się, -mieję, -miać, *vn. perf.* aufachen, anfangen zu lachen, zu lächeln.

Zaśmianie się, -nia, *sn.* Aufachen *n.*

Zaśmiecić, -ce, -cić, *vn. perf.* mit Rehricht verunreinigen.

Zaśmiecenie, -nia, *sn.* Verunreinigung *f.* mit Rehricht.

Zaśmierdzać, -dzam, -dząć, *va. imperf.*; Zaśmierdzić, -dze, -dzik, *va. perf.* stinkend machen, stinzig machen; — sie, *vr.* stinzig, stinkend machen.

Zaśmierdzanie, Zaśmierdzenie, -nia, *sn.* Stinken *n.*

Zaśmierdzieć, -dzieję, -dział, *vn.* stinkend werden.

Zaśmieszyc, -sze, -szyć, *va. perf.* aufheitern, zum Lachen reizen.

Zaśniad, -a, *pl.* -y, *sm.* 1) Mutterkorn *n.*; 2) verborbene Frucht im Mutterleibe.

Zaśniecać, -cam, -cać, *va. imperf.*; Zaśniecić, -ce, -cić, *va. perf.* mit dem Kornbrande anstecken; — sie, *vr.* unfruchtbar werden.

Zaśniedzenie, -nia, *sn.* Anlaufen *n.* mit Rost.

Zaśniedzić, -dze, -dzik, *va. perf.* mit grünem Rost, mit Grünspan anlaufen lassen.

Zaśniedzieć, -dzieję, -dział, *vn. perf.* mit grünem Rost anlaufen, verrosten.

Zaśniezać, -zam, -zać, *va. imperf.*; Zaśnieżyć, -że, -żyć, *va. perf.* verschneien.

Zaśnieżanie, Zaśnieżenie, -nia, *sn.* Verschneien *n.*

Zaśnieć, -cia, *sn.* siehe: Zaśypianie.

Zaśpiewać, -wam, -wać, *va. und vn. perf.* zu singen anfangen, einen Gesang anstimmen.

Zaśpiewanie, -nia, *sn.* Singen *n.*; Anstimmen *n.* eines Gesanges, Liedes.

Zaśrubować, -buję, -wać, *vn. perf.* zuschrauben, einschrauben.

Zaśrubowanie, -nia, *sn.* Zuschrauben *n.*, Einschrauben *n.*

Zaśrzenieć, -nie, -nić, *vn. perf.* bereisen, mit Reis bedecken.

Zaśrzenie, -nia, *sn.* Bereisen *n.*

Zaśrzeszyć się, -sze, -szyć, *vn. perf.* mit Grundeis bedecken.

Zaświadczać, -czam, -cząć, *va. imperf.*; Zaświadczyć, -cze, -czyć, *va. perf.* bezeugen, bestätigen, (ein) Zeugnis ausstellen, geben.

Zaświadczenie, Zaświadczenie, -nia, *sn.* Bestätigung *f.*, Zeugnis *n.*

Zaświatowy, *adi.* außerweltlich, überirdisch, transjendent.

Zaświątkować, -kuje, -wać, *vn. perf.* zu feiern anfangen.

Zaświadować, -druję, -wać, *va. und vn. perf.* zu bohren anfangen, hineinbohren, verbohren.

Zaświadowanie, -nia, *sn.* Bohren *n.*

Zaświecać, -cam, -cać, *va. imperf.*; Zaświecić, -ce, -cić, *I. va. perf.* anzünden, anstecken, Licht machen; -świeć lampe zünde die Lampe an; *II. vn.* leuchten; zu glänzen; zu strahlen anfangen; *III.* — sie, *vr.* erleuchtet werden, zu glühen, sprühen, brennen anfangen; aż mi się w oczach -ciło Funken sprühten mir aus den Augen.

Zaświecanie, Zaświecenie, *sn.* Anzünden *n.*, Anstecken *n.*; Leuchten *n.*, Glänzen *n.*, Strahlen *n.*, Sprühen *n.*

Zaświecie, -cia, *sn.* überirdisch, unwirkliche Welt.

Zaświegotać, -tam, -tać, *vn. und va. perf.* zu zwitschern anfangen.

Zaświegotanie, -nia, *sn.* Zwitschern *n.*

Zaświerzbic, -bie, -bić, *vn. perf.* zu jucken anfangen.

Zaświerzbienie, -nia, *sn.* Jucken *n.*

Zaświecić, -ce, -cić, *va. perf.* austrumpfen, als Trumpf auswerfen.

Zaświędzić, -dze, -dział, *vn. perf.* zu jucken anfangen.

Zaświnić, -nie, -nić, *va. perf.* verschweinen, versauen.

Zaświnienie, -nia, *sn.* Verschweinen *n.*, Verschweinerung *f.*, Versauen *n.*

Zaświstać, -stam, -stać, *vn. und va. perf.* zu pfeifen anfangen, einen Pfiff tun.

Zaświstanie, -nia; Zaświśnięcie, -cia, *sn.* Pfeifen *n.*

Zaświt, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Morgendämmerung *f.*; 2) (Asteriscium) Dolbensternd *n.*

Zaświtać, -tam, -tać, *vn. perf.* taugen, hell werden.

Zaświtanie, -nia, *sn.* Taugen *n.*

Zaświtnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Staavia (Pflanze).

Zatabaczyć, -cze, -czyć, *va. perf.* mit Schnupftabak verschmieren, verunreinigen.

Zatabaczenie, -nia, *sn.* Verschmieren *n.*, Verunreinigen *n.* mit Tabak.

Zataborować, -ruję, -wać, *va. perf.* eine Wagen-

burg aufstellen; — co mit einer Wagenburg einschließen.

Zaborowanie, -nia, *sn.* Aufstellen *n.* einer Wagenburg.

Zataczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zatoczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* 1) hinwälzen, hinrollen; — co dokąd etw. wohin wälzen, fohren; — działa na wały die Kanonen auf den Wällen aufpflanzen; — kamień na górę den Stein auf den Berg wälzen; — powóz przed gank den Wagen vor die Veranda rollen; 2) abrunden, abkreifen, ein Rad, einen Kreis machen, in der Runde herum bewegen; — kolo cyrklem mit dem Zirkel einen Kreis ziehen; — kregi Kreise ziehen, kreisen (vom Vogelflug); 3) — obóz das Lager abstecken, aufschlagen; 4) — beczkę ein Faß anzapfen; II. — sie, *vr.* 1) taumeln; — cza się jak pijany er taumelt wie ein Betrunkener; 2) — sie dokąd hintorkeln, hinrollen.

Zataczanie, Zatoczenie, -nia, *sn.* 1) Rollen *n.*, Wälzen *n.*; 2) Abkreifen *n.*, Abrollen *n.*; 3) Taumeln *n.*, Torkeln *n.*

Zataflować, -fluje, -wałem, *va. perf.* vertafeln, mit Tafeln bedecken.

Zataflowanie, -nia, *sn.* Vertafeln *n.*; Tafelung *f.*

Zatajać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; Zataić, -je, -iłem, *va. perf.* 1) verheimlichen, verbergen; dłużej sie to — nie da das läßt sich nicht länger verheimlichen; 2) — kaszę die Grütze derb einfochen.

Zatajanie, Zatajenie, -nia, *sn.* Verheimlichen *n.*, Verbergen *n.*

Zatamować, -muję, -wałem, *va. perf.*; Zatamowywać, -wuję, -wałem, *va. imperf.* stillen, dämmen, hemmen; einbämmen.

Zatamowanie, Zatamowywanie, -nia, *sn.* Stillen *n.*, Dämmen *n.*, Dämmen *n.*

Zatańczyć, -cze, -czyłem, *vn.* und *va. perf.* zu tanzen anfangen, ein wenig tanzen.

Zatańczenie, -nia, *sn.* Tanzen *n.*

Zatapiać, -piam, -piałem, I. *va. imperf.*; Zatościć, -pie, -piłem, I. *va. perf.* versenken, ersinken; — okręt das Schiff in den Grund bohren; — szpadę w czyją pierś seinen Degen in jmds Brust versenken; — piony w myślach in Gedanken versinken; II. — się, *vr.* 1) sich versenken, sich vertiefen; — się w grze sich im Spiele vertiefen; im badziej się w tym przedmiocie -piam je mehr ich in diesen Gegenstand eindreinge; 2) untergehen, versinken.

Zatapianie, Zatoπienie, -nia, *sn.* Versinken *n.*, Versenken *n.*, Untertauchen *n.*; Vertiefen *n.*; — gzymsu Totlaufen *n.* des Gesichts.

Zatarasować, -suje, -wałem, *va. perf.* verbarrieradieren, verrammeln.

Zatarasowanie, -nia, *sn.* Verbarrieradieren *n.*, Verrammeln *n.*

Zatarcie, siehe: Zacieranie.

Zatarg, -u, *pl.* -i, *sm.*; *dim.* Zatarczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Streit *m.*, Zwist *m.*, Konflikt *m.*

Zatargać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Zatargnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* zu zerren anfangen.

Zatarganie, -nia; Zatargnięcie, -cia, *sn.* Zerren *n.*

Zatargować, -guje, -wałem, *va.* und *vn. perf.* erhandeln, zu handeln beinmen.

Zatarzać się, -rzam, -rzałem, *vr. perf.* sich biß wohin wälzen, sich wälzend herumtreiben.

Zatasować, -suje, -wałem, *va. imperf.*; Zatasowywać, -wuję, -wałem, *va. perf.* biß hinter etw. hinausstürmen, aufhäufen; — karty die Karten mischen.

Zatasowanie, Zatasowywanie, -nia, *sn.* Ausstürmen *n.*, Aufhäufen *n.*; Aufmischen *n.*

Zatem, *coni.* daher, folglich, also; — nie z tego nie będzie also daraus wird nichts; a — also folglich.

Zatemperować, -ruje, -wałem, *va. perf.* zuspitzen, zuschneiden, spizen, schneiden; okłówek — einen Bleistift spizen.

Zatemperowanie, -nia, *sn.* Zuschneiden *n.*, Zuspitzen *n.*, Spizen *n.*

Zatęchlina, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Zatechłość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Dumpfheit *f.*

Zatęchnąć, -chnę, -chłem, *vn. perf.* dumpfig werden.

Zatępiać, -piam, -piałem, *va. imperf.*; Zatepić, -pie, -piłem, *va. perf.* stumpf machen, abstumpfen; — się, *vr.* stumpf werden, sich abstumpfen.

Zatępienie, -u, *pl.* -y, *sm.* Lidorodendrum (Pflanze).

Zatepieć, -pieje, -piałem, *vn. perf.* stumpf werden, sich abtupfen.

Zatepienie, -nia, *sn.* Stumpfheit *f.*

Zatęsknić, -knję, -knilem, *vn. perf.* Sehnsucht bekommen, sich sehnen; — za ojczyznę sich nach der Heimat sehnen.

Zatęsknienie, -nia, *sn.* Sehnen *n.*, Sehnsucht *f.*

Zatętnić, -nię, -niłem, *vn. perf.* erdröhnen, erschallen.

Zatętnienie, -nia, *sn.* Erdröhnen *n.*, Erschallen *n.*

Zateżać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Zateżyć, -że, -żyłem, *va. perf.* steif machen; versteifen.

Zateżnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* steif werden, erstarren; feste Form, Gestalt annehmen.

Zatkać, -kam, -kałem, *va. perf.*; Zatykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* zustoπfen, verstopfen; zupropfen; — dziurę ein Loch zustoπfen; — komu geβe jmdm den Mund zustoπfen; — coß korkiem etw. zuspunden, verforcken; — sobie nos sich die Nase verstopfen; coß -kało rurę etw. hat die Röhre verstopft.

Zatkalik, -a, *pl.* -i, *sm.* Kernholzkäfer *m.*

Zatkanie, Zatykanie, -nia, *sn.* 1) Zustoßen *n.*, Zupropfen *n.*; — zaprawy Versehung *f.* des Gefäßes; 2) Verstopfung *f.*, Obstruktion *f.*

Zatkanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Hautfalte *f.*, Klappe *f.*, Schlußhäutchen *n.*

Zatknąć, -kne, -knąłem, *va. imperf.*; Zatykać, -kam, -kałem, *va. imperf.* aufstecken, anstecken, stecken, aufpflanzen; — chorągiew na murach die Fahne auf den Mauern aufpflanzen

Zatknięcie, -cia; Zatykanie, -nia, *sn.* Aufstecken *n.*, Aufpflanzen *n.*

Zatleć, -tleje, -tlałem, *vn. perf.* zu glimmen anfangen.

Zatlenie, -nia, *sn.* Glimmen *n.*

Zatłaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zatloczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* voll propfen, stopfen, hineinstopfen; erdrücken.

Zatłaczanie, Zatloczanie, -nia, *sn.* Vollstopfen *n.*, Vollpropfen *n.*; Hineinstopfen *n.*; Erdrücken *n.*

Zatłuc, -kę, -kłem, *va. perf.* totstoßen, -stampfen, -schlagen; — sie, *vr.* sich in der weiten Welt herumtreiben.

Zatłuczenie, -nia, *sn.* Totstoßen *n.*, Totstampfen *n.*

Zatłumiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Zatlumić, -mie, -miłem, *va. perf.* dämpfen, erstickend, erdrücken; — w sobie wszelkie lepsze uczucia alle besseren Regungen in sich erdrücken.

Zatłumianie, Zatlumianie, -nia, *sn.* Dämpfen *n.*, Erstickend *n.*, Erdrücken *n.*

Zatłuszczenie, -nia, *sn.* Verfetten *n.*, Verfettung *f.*; — serca Herzverfettung.

Zatłuszczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zatluszczyć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verfetten, fett, fettig machen; — sie, *vr.* sich mit Fett beschmieren; sich verfetten.

Zatoczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Tellerhülle *f.*, Wickel-

raupe *f.*, Wickler *m.*; 2) Koller *m.*, Schlingenschlange *f.*

Zatoczysty, *adi.* tollerdn; gewälzt; bogenförmig.

Zatok, -u, *pl.* -i, *sm.* Ohrleiste *f.*, oberer Teil des Ohres.

Zatoka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Golf *m.*, Bucht *f.*, Meerbusen *m.*; Wiek *n.*, Gaff *n.*; 2) Bund *m.* um den Turban; 3) Krümmung *f.*, Windung *f.*, Bolute *f.*

Zatonać, -nę, -nąłem, *vn. perf.* untergehen, unterinken, versinken, ertrinken; zu Grunde gehen; łaki -nęty die Wiesen stehen unter Wasser.

Zatonięcie, -cia, *sn.* Ertrinken *n.*, Untergehen *n.*, Unterinken *n.*

Zatop, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Wasserflut *f.*, Überschwemmung *f.*; 2) überschwemmtes Land; Inundationsgebiet *n.*

Zator, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Eisdamn *m.*; Versperren *n.*, Verstopfung *f.* der Flut; 2) Tiefe *f.*, neues Wasserbeet in Flüssen und Landseen.

Zatracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zatracić, -ce, -cilem, *va. perf.* verlieren; vernichten, vertilgen, zu Grunde richten; — cił już poczucie obowiązku er hat schon ganz das Pflichtgefühl verloren; — sie, *vr.* verloren gehen, vernichtet, vertilgt werden.

Zatracanie, Zatracenie, -nia, *sn.* Verlieren *n.*; Vernichten *n.*, Vertilgen *n.*; Verderben *n.*, Untergang *m.*

Zatradować, -duję, -wałem, *va. perf.* gerichtlich tradieren.

Zatrata, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Vernichtung *f.*, Vertilgung *f.*

Zatratawać, -tuję, -wałem, *va. perf.* niederstampfen, niederretreten, niederreiten, vertreten; — sie, *vr.* sich den Fuß verstauchen, verwunden.

Zatratawanie, -nia, *sn.* Niederretreten *n.*, Niederreiten *n.*, Bertreten *n.*

Zatrawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Trewia (Pflanze).

Zatrabić, -bię, -biłem, *vn. perf.* blasen, zu blasen anfangen, in die Trompete, ins Horn stoßen.

Zatracać, -cam, -całem, *I. va. imperf.*; Zatracić, -ce, -cilem, *I. va. perf.* 1) verlegen; verstoßen; 2) — kogo einem etw. verlegen; *II. vn.* 1) — o co etw. berühren; 2) — czem nach etw. riechen, schmecken; *III.* — się, *vr.* in Verstoß geraten.

Zatrącanie, Zatrącenie, -nia, *sn.* 1) Verlegen *n.*, Verstoßen *n.*; Berühren *n.*; Riechen *n.*, Schmecken *n.* nach etw.

Zatręć, -u, *pl.* -y, *sm.* Wunde *f.* am Pferdefuß.

Zatroczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* einbinden, einschüren, an die Treppen nehmen.

Zatroskać, -kam, -kałem; Zatroszczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* kummer, Sorgen machen; — się, *vr.* in Kummer, große Verlegenheit geraten.

Zatroskanie, Zatroszczenie, -nia, *sn.* Sorgen *n.*, Kummern *n.*

Zatrucie, -cia, *sn.* Vergiftung *f.*; — krwi Blutvergiftung.

Zatruć, -ję, -łem, *va. perf.*; Zatruchać, -wam, -wałem, *va. imperf.* vergiften; — komu życie jnndm das Leben vergiften.

Zatrudniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zatrudnić, -nię, -niłem, *va. perf.* beschäftigen, Beschäftigung geben, verschaffen; wielu robotników -niasz w tej fabryce? wieviel Arbeiter beschäftigtst du in dieser Fabrik? trzeba go więcej — man muß ihn mehr beschäftigen; — się, *vr.* sich beschäftigen; czem się -niasz w wolnych chwilach? womit beschäftigst du dich in deinen freien Augenblicken?

Zatrudnianie, Zatrudnienie, -nia, *sn.* Beschäftigen *n.*; Beschäftigung *f.*; nie mieć zadnego -nia gar keine Beschäftigung haben, beschäftigungslos sein; bez -nia beschäftigungslos; czas wolny od -noić die von Berufsgeheimen freie Zeit.

Zatruwanie, -nia; Zatrucie, -cia, *sn.* Vergiften *n.*

Zatruwać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Zatrwożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* ängstigen, Angst einjagen, erschrecken, bestürzen, bestürzt machen; -żyły go bardzo te wiadomości diese Nachrichten erschreckten ihn sehr; nie mnie więcej nie-woży nichts mehr kann mich erschrecken.

Zatruwanie, Zatrwożenie, -nia, *sn.* Erschrecken *n.*, Bestürzen *n.*, Ängstigen *n.*

Zatrwan, -u, *pl.* -y, *sm.* (Static) Wegerichnelke *f.*

Zatrzaśnięcie, -cia, *pl.* -y, *sm.* Podocarpus (Pflanze).

Zatrzaśnić, -u, *pl.* -i, *sm.* 1) Falle *f.* (mit Abzugheber); 2) einschnappende Sperrklinke; 3) Drüdnopf *m.*

Zatrzaśnąć, -kam, -kałem; Zatrzaśnąć, -nę, -nałem, *va. perf.*; Zatrzaśkiwać, -knję, -wałem, *va. imperf.* heftig zuwerfen, zuschlagen; fest zumachen, zuschließen; wyszedł najwzyszy drzwi za sobą er ging weg und schlug hinter sich die Tür zu.

Zatrzaśkanie, -nia; Zatrzaśnięcie, -cia; Zatrzaśkiwanie, -nia, *sn.* Zuschlagen *n.*; Zumachen *n.*, Zuschließen *n.*

Zatrząsać, -sam, -sałem, *va. imperf.*; Zatrząść, -trząsnę, -snałem, *va. perf.* erschüttern, zu schütteln, rütteln anfangen; -trzął światem er erschütterte die Welt; - sie, er. erbeben, erzittern; erdröhnen; zamek -trzął się w posiadach das Schloß erzitterte bis zu den Grundmauern.

Zatrząsanie, -nia; Zatrząśnięcie, -cia; Zatrząsienie, -nia, *sn.* Erzittern *n.*, Erbeben *n.*, Erschüttern *n.*; Erschütterung *f.*; Erdröhnen *n.*

Zatrząść, siehe: Zacierać. Zatrząpać, -pie, -pałem, *va. perf.* zu klopfen anfangen. Zatrząpanie, -nia, *sn.* Klopfen *n.* Zatrząpotać, -tam, -tałem,

vn. perf. flattern, mit den Fitteln schlagen.

Zatrząpotanie, -nia, *vn.* Flattern *n.*

Zatrząszczeć, -szczę, -szczałem, *vn. perf.* zu frachen, prasseln, knitern anfangen.

Zatrząszczenie, -nia, *sn.* Frachen *n.*, Prasseln *n.*, Knitern *n.*

Zatrzym, -u, *pl.* -y, *sm.* Abspannung *f.*, Spann Schlüssel *m.*

Zatrzymanie, Zatrzymywanie, -nia, *sn.* Einhalten *n.*, Aufhalten *n.*, Zurückhalten *n.*, Anhalten *n.*; — pociągu Anhalten des Zuges; — biegu wielkiego pieca Anhalten des Ofenganges; — uryny Harnverhaltung *f.*; — wiatrów ma dokuca er leidet an Versekung der Winde.

Zatrzymać, -mam, -małem, *va. perf.*; Zatrzymować, -muję, -wałem, *va. imperf.* 1) abhalten, zurückhalten, verhalten, anhalten; nie-*mu*j mnie dłużej halte mich nicht länger auf; — pociąg den Zug anhalten, den Zug zum Stehen bringen; — słońce w biegu die Sonne in ihrem Laufe aufhalten; nie-*go* nie-*ma* nichts wird ihn aufhalten; — oddech den Atem zurückhalten; — zegar die Uhr zum Stehen bringen; 2) hemmen, stillen; — krwiotok den Blutsturz hemmen; 2) behalten; możesz tę książkę — jak długo chcesz du kannst das Buch behalten, solange du willst; -*maj* to dobre w pamięci behalte es gut im Gedächtnis; -*maj* tę tajemnicę dla siebie behalte dieses Geheimnis für dich; -*mał* mnie na obiedzie er behält mich zum Mittagessen; — cudzą własność fremdes Gut behalten; każ dla mnie także — miejcie laß für mich auch einen Platz belegen; II. — sie, *vr.* 1) sich aufhalten, stehen bleiben, anhalten, verweilen; -*mał* się u nas kilka dni er verweilte bei uns ein paar Tage; -*muje* się wszędzie po drodze er bleibt überall unterwegs

stehen; nie-*mu*j się nigdzie halte dich nirgends auf; -*maj* się tu chwilkę warte hier ein wenig Augenblick; 2) verhalten, sich verhalten, nicht ablaufen, nicht abgehen.

Zatuczać, -czam, -cziałem, *va. imperf.*; Zatuczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* durch vieles Essen zu fett machen, übermästen; durch Fett verlegen, verstopfen, dämpfen.

Zatuczanie, Zatuczenie, -nia, *sn.* Verstopfen *n.*, Verlegen *n.*, Dämpfen *n.* durch Fett; Übermästung *f.*

Zatulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zatulić, -le, -liłem, *va. perf.* zudecken, zuwickeln, umwickeln.

Zatulanie, Zatulenie, -nia, *sn.* Zuwickeln *n.*, Umwickeln *n.*, Zudecken *n.*

Zatulać się, -lam, -lałem, *vr. perf.* herumschweifend wohin gelangen.

Zatupać, -pie, -pałem, *vn. perf.* mit den Füßen zu stampfen anfangen; hineinstampfen, zutampfen.

Zatupanie, -nia, *sn.* Stampfen *n.*

Zaturkotać, -tam, -tałem, *vn. perf.* zu raseln anfangen; hinraseln.

Zaturkotanie, -nia, *sn.* Raseln *n.*, Geräusch *n.*

Zatwar, -u, *pl.* -y, *sm.* Sterculia (Pflanze).

Zatwardnieć siehe: Zatarwardzić.

Zatarwardzić, -dzam, -działem, *va. imperf.*; Zatarwardzić, -dże, -działem, *va. perf.* härter machen, verhärten; — serce das Herz gefühllos machen; — sie, *vr.* (sich) verhärten.

Zatarwardzanie, Zatarwardzenie, -nie, *sn.* 1) Verhärtung *f.*; 2) Verstopfung *f.*

Zatarwardzałość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Verhärtete(s) *n.*, Verhärtung *f.*; 2) Gefühllosigkeit *f.*, Verstopftheit *f.*

Zatarwardzić, -dzieje, -działem; Zatarwardnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* hart, gefühllos, verstopft werden.

Zatwarzać, -rzam, -rzałem,

va. imperf.; **Zatworzyć**, -rzyć, -rzyłem, *va. perf.* zu machen, zustoßen.

Zatwarzanie, **Zatworzenie**, -nia, *sn.* Zumachen *n.*, Zustoßen *n.*

Zatwierdzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; **Zatwierdzić**, -dze, -dziłem, *va. perf.* bestätigen; befestigen, bekräftigen; zamianowanie jego musi być jeszcze -dzone przez ministerwo seine Ernennung muß noch vom Ministerium bestätigt werden.

Zatwierdzenie, -nia, *sn.* Bestätigung *f.*, Bestätigung *n.*; Bekräftigen *n.*, Befestigen *n.*

Zatworowy, *adi.*; — klej **Bormachs** *n.*, **Glasur** *f.*

Zatwór, -woru, *pl. -wory*, *sm.* Schieber *m.*, Vorsetzbrett *n.*; Schloß *n.*; Öffnung *f.*

Zatyczenie, -nia, *sn.* Einstecken *n.* der Pföde *n.*, Besetzen *n.* mit Pföden.

Zatyczka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Stöpsel *m.*, Spund *m.*, Klappe *f.*, Splint *m.*, Vorstecker *m.*, Vorsetzstift *m.*, Türverischluß *m.*; — stożkowa rur ogrzewawczych Rohrstopfel *m.*; — widelkowata Aufhaltung *f.*, Eingabelung *f.*

Zatyczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* mit Pföden besetzen, mit Pföden einpflanzen.

Zatyć, -ję, -łem, *vn. perf.* zu fett werden; Fett ansetzen.

Zatykać, **Zatykanie**, siehe: **Zatkać**, **Zatkanie**.

Zatykadło, -dła, *pl. -dła*, *sn.* Stöpsel *m.*; Tampon *m.*, Wattebausch *m.*

Zatyle, -la, *pl. -la*, *sn.* hintere Seite, hinterer Trakt.

Zatylny, *adi.* hinterwärts.

Zatył, -u, *pl. -y*, *sm.*; *dim.* **Zatyłek**, -ku, *pl. -ki*, *sm.* 1) Hinterteil *m.*, Hinterseite *f.*; 2) Nachtrab *m.*

Zatyczkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* mit Mörstel bemerken, mit Mörstel überziehen; vertünchen, überfünchen.

Zatyczkowanie, -nia, *sn.* Mörstelbemerkung *m.*; Vertünchen *n.*

Zaufać, -sam, -sałem, *va.* und *vn. perf.* anvertrauen, vertrauen, Vertrauen schenken; — komu jmuśm vertrauen, sein Vertrauen auf jmuśm setzen; — komu coś jmuśm etw. anvertrauen.

Zaufanie, -nia, *sn.* Vertrauen *n.*, Zutrauen *n.*; nie mieć do nikogo -nia zu niemandem Vertrauen haben; — w sobie Selbstvertrauen *n.*

Zaulek, -lka, *pl. -lki*, *sm.* **Quergasse** *f.*, **Seitengäßchen** *n.*, entlegene Gasse.

Zausznica, -cy, *pl. -ce*, *sf.*; *dim.* **Zauszniczka**, -ki, *pl. -ki*, *sf.* 1) Ohrring *m.*, Ohrehänge *n.*; 2) Ohrenbläserin *f.*, **Zuträgerin** *f.*; 3) = **Zauszycza** **Ohrengeschwulst** *f.*

Zausznictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Ohrenbläserei *f.*

Zausznicy, *adi.* ohrenbläserisch, verleumderisch.

Zausznik, -a, *pl. -cy*, *sm.* Ohrenbläser *m.*, Verleumder *m.*, Zuträger *m.*

Zauszny, *adi.* hinter dem Ohre befindlich, Ohren-

Zauważać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; **Zauważyć**, -zę, -żyłem, *va. perf.* bemerken, wahrnehmen, von etwas Notiz nehmen; czyś -żył tę nagłą zmianę? hast du diese plötzliche Veränderung wahrgenommen? nie -żyłem wcale twojej nieobecności ich habe deine Abwesenheit gar nicht bemerkt.

Zauważanie, **Zauważenie**, -nia, *sn.* Bemerkten *n.*, Wahrnehmen *n.*

Zauzdać, -dam, -dałem, *va. perf.* den Baum anlegen; zäumen, händigen; — sie, *vr.* das Gebiß auf den Saken nehmen, widerspenstig werden.

Zauzdanie, -nia, *sn.* Aufzäumen *n.*; Zäumen *n.*, Händigen *n.*

Zawabiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; **Zawabić**, -bię, -biłem, *va. perf.* biß wohn locken, herbeilocken.

Zawabianie, **Zawabienie**, -nia, *sn.* Locken *n.*, Herbeilocken *n.*

Zawachlować, -chluje,

-wałem, *vn. perf.* zu fächeln anfangen.

Zawachlowanie, -nia, *sn.* Fächeln *n.*

Zawada, -dy, *pl. -dy*, *sf.* Hindernis *n.*, Schwierigkeit *f.*; Widerstand *m.*; krótkość czasu była nam -dą die Kürze der Zeit war uns ein Hindernis.

Zawadyacki, *adi.* **Zawadyacko**, *adv.* zänkisch, händelmacherisch, händelsüchtig; unternehmend.

Zawadyackość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Händelsucherei *f.*, Zanjudt *f.*; 2) Unternehmungslust *f.*

Zawadyaka, -ki, *pl. -cy*, *sm.* Händelsucher *m.*, Händelmacher *m.*; Kaufbold *m.*

Zawadzać, -dzam, -dzalem, *vn. imperf.*; **Zawadzić**, -dze, -dziłem, *l. vn. perf.* im Wege stehen, hindern, schaden; nie -dzi poradzić się starszego es kann nicht schaden, einen Älteren um Rat zu fragen; wszędzie się go spotyka, wszędzie nam -dza überall begegnet man ihm, überall steht er uns im Wege; eż ci -dza wyjechać, kiedy ci się tylko podoba? waś hindert dich datan, abzureisen, wenn es dir nur gefällt? — na co an etw. anstoßen, an etw. hängen bleiben; wóz -dził o plot der Wagen ist an den Baum angefahren; — noga o stół mit dem Fuße an den Tisch anstoßen; — w co iść hineinhalten; — czem einsehen, beizukommen suchen; II. — się, *vr.* vorkommen, sich treffen, sich finden, zu finden sein.

Zawadzanie, **Zawadzenie**, -nia, *sn.* Hindern *n.*, Schaden *n.*; Anstoßen *n.*, Anfahren *n.*, Anhalten *n.*; — po ciągów Streifung *f.*, schiefser Stoß.

Zawadzisty, *adi.*; **Zawadzisto**, *adv.* sperrig; wo man leicht anstößt, leicht hängen bleibt.

Zawahać się, -ham, -hałem, *vr. perf.* zaudern, schwanken.

Zawahanie się, -nia, *sn.* **Zaudern** *n.*, **Schwanken** *n.*

Zawakować, -kuje, -wa-

tem, *vn. perf.* frei, vakant werden: = uwolnić się.

Zawakowanie, -nia, *sn.* Vakanz *f.*, Freiwerden *n.*; = uwolnienie.

Zawalać, -lam, -lałem, *va. perf.* beschmutzen, verunreinigen, beschubeln.

Zawalać, -lam, -lałem, *I. va. imperf.*; Zawalić, -ię, -liłem, *va. perf.* 1) zuwerfen, ausfüllen, vollstopfen, verschütten, — rów den Graben zuwerfen; — jamę piaskiem die Grube mit Sand ausfüllen; jestem -lony pracą ich bin mit Arbeit überhäuft; 2) verrammeln, verlegen, veriperrn; — drogę pniami den Weg mit Baumstämmen versperren; przystęp -lony jest gruzami der Zutritt ist durch Trümmer verlegt; 3) einreißen, niederreißen, einstürzen lassen; kazał stary dom — a na tem miejscu wybudować nowy er ließ das alte Haus niederreißen und auf dieser Stelle ein neues bauen; II. — się, *vr. imperf.* einzustürzen, zusammenstürzen.

Zawalanie, -nia, *sn.* Beschmutzen *n.*, Verunreinigen *n.*, Beschubeln *n.*

Zawalanie, Zawalenie, -nia, *sn.* 1) Vollstopfen *n.*, Anfüllen *n.*, Verschütten *n.*, Verrammeln *n.*; 2) Verlegen *n.*, Versperren *n.*, 3) Niederreißen *n.*, Einreißen *n.*; — się Einsturz *m.*

Zawalidroga, -gi, *pl. -gi, sm.* 1) einer, der einem anderen den Weg versperrt, Händelmacher *m.*; 2) Hindernis *n.*, unnütze Erdenlast.

Zawalina, -ny, *pl. -ny, sf.*; Zawalisko, -ka, *pl. -ka, sn.* eingefallenes Dach; Trümmer *pl.*

Zawalny, *adi.* in großen Massen niederstürzend.

Zawał, -u, *pl. -y, sm.*; Zawala, -ły, *pl. -ły, sm.* 1) Hindernis *n.*, Sperre *f.*; Einsturz *m.*; 2) Bruch *m.*; 3) angefallter, umgestürzter Baumstamm.

Zawalać się, -sam, -sałem, *vr. perf.* beim Herum-

irren, Herumstreichen irgend= wohin gelangen.

Zawałka, -ki, *pl. -ki, sf.* angeschwollene Drüse; -ki, *pl.* geschwollene Mandeln, geschwollener Hals.

Zawałkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* verwalfen.

Zawałkowanie, -nia, *sn.* Verwalfen *n.*

Zawałowy, *adi.* vor dem Walle, hinter dem Walle gelegen.

Zaawanturować się, *vr. -ruje, -wałem, vr. perf.* sich auf Abenteuer einlassen, sich an etw. heranwagen; zanał to się -wał er hat zu viel aufs Spiel gesetzt.

Zawapnić, -nie, -niłem, *va. perf.* veralken, mit Kalk verschmieren.

Zawapnienie, -nia, *sn.* Veralken *n.*, Verschmieren *n.* mit Kalk.

Zawarcie, -cia, *sn.* 1) Schließen *n.*, Abschluß *m.*, — umowy Abschluß des Vertrages; — pokoju Friedensschluß; 2) Stredamm *m.*; — okluzione Keildamm *m.*, Verdämmung *f.*, Wasserblende *f.*; — wielkiego pieca Zumachen *n.* des Gefäßs.

Zawarczeć, -cze, -czalem; Zawarknąć, -knę, -knąłem, *vn. perf.* 1) zu knurren anfangen; 2) schwirren.

Zawarczenie, -nia; Zawarknięcie, -cia, *sn.* Knurren *n.*; Schwirren *n.*

Zawarować, -ruje, -wałem, *va. perf.*; Zawarowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* ausbedingen, vorbehalten, versichern.

Zawarowanie, -nia, *sn.* 1) Ausbedingen *n.*, Vorbehalten *n.*, Versichern *n.*, Vorbehalt *m.*; 2) Befestigung *f.*, Umwallung *f.*

Zawartość, -ści, *sing. tant. sf.* Inhalt *m.*

Zawarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zawarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* einfochen.

Zawarzanie, Zawarzanie, -nia, *sn.* Einfochen *n.*

Zaważać, -żam, -żałem, *I. va. imperf.*; Zaważyć, -że,

-żylem, *va. perf.* aufwägen, gleich kommen, *II. vn.* wiegen, Gewicht haben; to zaważyło na szali daß brachte die Waage zum Sinken, daß gab den Ausschlag.

Zaważanie, Zaważenie, -nia, *sn.* Aufwägen *n.*; Wiegen *n.*

Zaważać, -cham, -chałem, *vn. und va. perf.* zu riechen, schnüffeln anfangen.

Zaważanie, -nia, *sn.* Riechen *n.*, Schnüffeln *n.*

Zawciąg, -u, *pl. -i, sm.* (Armeria) Graßnelke *f.*

Zawciagowy, *adi.* -we rośliny (Plumbagines) Bleiwurzpflanzen *pl.*

Zawczasu, *adv.* beizeiten, zur rechten Zeit.

Zawczesność, -ści, *sing. tant. sf.* Boreiligkeit *f.*, Frühzeitigkeit *f.*

Zawczesny, *adi.*; Zawcześnie, *adv.* voreilig, voreilig, zu zeitig.

Zawczoraj, *adv.* ehgestern, vorgestern.

Zawczorajszy, *adi.* vorgestrig.

Zawdy, Zawždy = Zawsze.

Zawdziać, -dzieje, -działem, *va. perf.*; Zawdziewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* anziehen, umnehmen, umlegen.

Zawdzianie, Zawdziewanie, -nia, *sn.* Anziehen *n.*, Umnehmen *n.*, Umlegen *n.*

Zawdzięczać, -czam, -cziałem, *va. imperf.*; Zawdzięczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* verdanken; wszystko -czam tobie, memu dobroczyńcy alles verdanke ich dir, meinem Wohltäter.

Zawdzięczanie, Zawdzięczenie, -nia, *sn.* Verdanken *n.*; komu mam to -dziąć? wem habe ich es zu verdanken?

Zawdzin, -u, *pl. -y, sm.* Symplocos (Pflanze).

Zawerbować, -buję, -wałem, *va. perf.* anwerben.

Zawerbowanie, -nia, *sn.* Anwerbung *f.*

Zawetować, -tuje, -wa-

iem, *va. perf.* erzeigen, erstaten; verqelten; belohnen.

Zawetowanie, -nia, *sn.* Erzeigen *n.*, Erstaten *n.*; Verqelten *n.*, Belohnen *n.*

Zawezwać, -zwe, -zwałem, *va. perf.* anrufen, berufen, rufen; auffordern; -zwano mnie do chorego ich wurde zu einem Kranken berufen.

Zawezwanie, -nia, *sn.* Rufen *n.*, Berufen *n.*, Anrufen *n.*

Zawędrować, -druje, -wałem, *vn. perf.* bis wohin wandern.

Zawędrowanie, -nia, *sn.* Wandern *n.*

Zawędzić, -dze, -dzilem, *va. perf.* eintrodnen, welf machen; jetchen; in Rauch erlöfchen lassen.

Zawiać, -wieje, -wiałem, *va. und vn. perf.*; Zawiewać, -wam, -wałem, *va. und vn. perf.* zu wehen anfangen; hinwehen, verwehen, anwehen; ani wietrzyk nie -wieje es rührt sich kein Windchen; wiatr -wiał droge der Wind hat den Weg verweht; ślady wszystkie są śniegiem -wiane alle Spuren sind vom Schnee verweht; -wiało go er kam in Zugluft.

Zawianie, Zawiewanie, -nia, *sn.* Verwehen *n.*; Anwehen *n.*; Hinwehen *n.*; Zugluft *f.*

Zawiadamiać, -miam, -miałem, *va. imperf.*; Zawiadomić, -mie, -miłem, *va. perf.* benachrichtigen, verständigen; czemu mnie o tem nie -miłeś? warum hast du mich davon nicht verständigt? nie zapomnij — wszystkim verşiß nicht, alle zu benachrichtigen.

Zawiadamianie, Zawiadomienie, -nia, *sn.* Benachrichtigen *n.*, Benachrichtigung *f.*, Verständigen *n.*, Verständigung; — o uszkodzeniu Beschädigungsmelbung *f.*

Zawiadować, Zawiaadywać, -duje, -wałem, *va. perf.* verwalten; besorgen; leiten; kto -duje twoin majątkiem? wer verwaltet dein Vermögen?

Zawiadowanie, Zawiaadywanie, -nia, *sn.* Verwaltung *f.*; Leitung *f.*; Besorgung *f.*

Zawiadowca, -cy, *pl. -cy, sm.* Verwalter *m.*; Vorsteher *m.*, Leiter *m.*; — cechu Werkmeister *m.*; — pociągu Zugführer *m.*; — przystanku Haltestellenaufseher *m.*, Haltestellenverwalter; — stacyi Stationsdorftand *m.*; — szlaku Bahninospizient *m.*, Streckenchef *m.*

Zawiadowczy, *adi.* Verwalters-

Zawiadowczyni, -ni, *pl. -nie, sf.* Verwalterin *f.*

Zawiadowstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Verwaltung *f.*

Zawiasa, -sy, *pl. -sy, sf.*; Zawias, -n, *pl. -y, sm.* Türangel *f.*, Türband *n.*, Haspe *f.*; — francuska Scharnier *n.*;

— czopowa Angelband *n.*, Zapfenband; — czopowa podwołna, Mothesa Rother'sches Gabelband; — dzwignika kolankowego Bremswinkelkloben *m.*; — esowa Bodshornband; — francuska wpuszczana Fischband, Einsetzband, eingestimmtes Band; — kątowa Winkelband; — krzyżowa Kreuzband; — pasowa polska Langband, Gerabeband; — składana narożna Aufsaßscharnierband, Koffband; — składana odwrócona verkehrtes Scharnierband, Klappstückband; — spreżyny Tragfedergehänge *n.*; — tarczowa Schlippenband; — trzonu Stangenscharnier *n.*; — za-gięta geköpftes, geripptes Band; — z krakiem Hakenband, Kegelband, Aufsaßband; — ze wstawką Rußband; — do drzwi Türbänder *pl.*

Zawiasowy, *adi.* Türband-, Türangel-, Türhaspe-

Zawiazać, -że, -załem, *I. va. perf.*; Zawiażywać, -zuję, -wałem, *I. va. imperf.* 1) zubinden, verbinden; — ranę die Wunde verbinden; — coś silniej etw. fester zubinden; — komu gebę jmnbd. den Mund zstopfen; — komu oczy jmnbd. die Augen zubinden; — komu świat

jmnbd. die Welt verschließen; 2) errichten, stiften, bilden; -wiązał nowe towarzystwo majace na celu popieranie przemysłu er gründete einen neuen Verein, der die Unterstützung der Industrie zum Zwecke hat; 3) — wco in etw. einbinden; II. — sie, *vr.* entstehen, sich entwickeln; -zała się zajmująca rozmowa es entwickelte sich ein interessantes Gespräch; owoc się -zał die Frucht hat sich ange-setzt; kapusta się -zuję der Kohl häuptelt sich; -zało się nowe towarzystwo eine neue Gesellschaft wurde gegründet; -zuję się co z czego es entspringt aus etw. ein Vortel, ein Nutzen, etw. hat Erfolg.

Zawiazanie, Zawiażywanie, -nia, *sn.* Zubinden *n.*, Verbinden *n.*, Entstehung *f.*, Bildung *f.*, Gründung *f.*, Entspringen *n.*

Zawiażek, -zku, *pl. -zki, sm.*; Zawiażka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Keim *m.*, Ursprung *m.*, Anfang *m.*; 2) Blüte *f.*

Zawichrzac, -rzam, -rzałem, *I. va. imperf.*; Zawichrzyć, -rzę, -rzyłem, *I. va. perf.* 1) verwirren, die Ruhe stören, Verwirrungen verursachen; — rozum den Kopf verrückt machen; 2) Sturm erregen; II. — sie, *vr.* verwirrt, stürmisch werden.

Zawichrzanie, Zawichrzanie, -nia, *sn.* Verwirren *n.*, Verwirrung *f.*

Zawicie, -cia, *sn.* = Zawijanie, -nia, *sn.* 1) Einwickeln *n.*; 2) Kopschleier *m.*, Nonnenschleier, Haube *f.*

Zawić, -je, -łem; Zawiąć, -nę, -nąłem, *I. va. perf.*; Zawijać, -jam, -jąłem, *I. va. imperf.*; 1) einwickeln, umwickeln, einhüllen; — włosy die Haare aufwickeln; — rekawy die Ärmel aufstreifen; 2) schnell und viel essen; 3) — czem mit etw. herum-drehen, herum-schwenken, herum-sucheln; II. *vn.* einlaufen, landen; okręt -nął do przystani das Schiff ist in den Hafen eingelaufen;

III. — się, *vr.* 1) się einwickeln; — wiń się porządnie w chustkę, bo na dworze zimno wickle dich gut in das Tuch ein, denn draußen ist kalt; 2) sich tummeln, eilen, geschäftig sein; jak się nagł, w jednym dniu skończył robotę er ging so eifrig ans Werk, daß er in einem Tage mit der Arbeit fertig war; 3) sich mitunter antreffen lassen, sich mitunter verirren.

Zawieczniać, -niam, -nialem, *va. imperf.*; Zawiecznić, -cznie, -nikem, *va. perf.* verewigen; — niony *vr.* akt.

Zawiedzenie, Zawodzenie, -nia, *sn.* 1) führen *n.*; 2) Täuschen *n.*, Täuschung *f.*; Enttäuschung *f.*

Zawieja, -i, *pl.* -je, *sf.* Verwehung *f.*, Schneeverwehung *f.*

Zawierać, -ram, -rałem, *I. va. imperf.*; Zawrzeć, -wrę, -warłem, *I. va. perf.* 1) zumachen, zuschließen, schließen; pokój został -warty der Friede wurde geschlossen; — przyjązń Freundschaft schließen; 2) enthalten; co -ra to pudełko? was enthält die Schachtel? ta książka -ra wiele użytecznych wiadomości dieses Buch enthält viele nützliche Kenntnisse; 3) fassen; — mowę w krótkich słowach seine Rede kurz fassen; II. — się, *vr.* 1) sich ver-, abschließen; 2) enthalten sein.

Zawieradło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* Behälter *m.*; Samen-, Fruchtbehälter, Kapsel *f.* (der Moos), Schüsselfchen *n.* (der Flechten).

Zawieratka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* (Petunia) Petunie *f.*

Zawiercać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zawiercić, -cę, -ciłem, *va. perf.* anfangen zu bohren, zu drehen; hineindrehen, hineinbohren (zu Ende); — się *vr.* eindringen.

Zawiercenie, -nia, *sn.* Bohren *n.*

Zawierszać, -szam, -szałem, *va. imperf.* Zawier-

zyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* begiebeln, bedachen.

Zawiertka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Vorstechholz *n.*, Niegel *m.*
Zawierucha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* 1) Schneegestöber *n.*, 2) Brausetopf *m.*

Zawieruszenie, -nia, *sn.* Verlegen *n.*, Verwerfen *n.*; Verlieren *n.*; Verwirrung *f.*; Erregung *f.*

Zawieruszyć, -sze, -szyłem, *I. va. perf.* 1) verlegen, verwerfen; verlieren; 2) verwirren, Unruhe verursachen, mit Sturm und Ungeßüm erfüllen; II. — się, *vr.* 1) verloren, verlegt, verworfen werden, nicht zu finden sein; 2) in Unruhe, Verwirrung geraten.

Zawierzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zawierzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* trauen, Glauben beimeßen, Glauben schenken.

Zawierzanie, Zawierzenie, -nia, *sn.* Trauen *n.*

Zawiesić, -szę, -siłem, *va. perf.*; Zawieszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; 1) aufhängen; vorhängen; hängen; einhängen; — coś na gwoździu etw. an den Nagel hängen; — okna die Fenster verhängen; — wagi do zegara die Gewichte an die Uhr hängen; — drzwi die Türflügel einhängen; 2) aufschieben, verschieben; 3) suspendieren, einstellen, vertragen, auf eine Zeit zurückstellen; — wyplaty die Zahlungen einstellen; — kogo w urzędzie jmuđu vom Amte suspendieren; — nieprzyjacielskie kroki die Feindseligkeiten einstellen; — budowę den Bau einstellen; — posiadzenie die Sitzung vertragen; 4) — kogo jmuđu einhalten, ihn von einer Zeit auf die andere verträsten; 5) — dry-gawkę die Bartse an den Hemmschuh anlegen.

Zawiesie, -sia, *pl.* -sia, *sn.* Hängezeug *n.*, Senfzeug.

Zawiesisty, *adi.* herabhängend, überhängend, herab-

gebogen; was — martialischer Schnurrbart.

Zawieszanie, Zawieszanie, -nia, *sn.* 1) Aufhängen *n.*; Einhängen *n.*; Vorhängen *n.*; 2) Aufschieben *n.*, 3) Einstellung *f.*, Suspendierung *f.*; — broni Waffenstillstand *m.*; 4) — ramowe Hängezeug *n.*, Hängeeisen *n.*

Zawieszcząć, -szczam, -szczałem, *va. imperf.*; Zawieszczyć, -szczę, -szczyłem, *va. perf.* verkündigen, prophезieren.

Zawieszczanie, Zawieszczenie, -nia, *sn.* Verkündigen *n.*, Prophezeien *n.*

Zawiesić, -wiode, -wiodłem, *I. va. perf.* Zawodzić, -dę, -dziłem, *I. va. imperf.*; 1) hinführen, hinleiten; — wiodł mnie do kościoła er führte mich in die Kirche; — dzies go tam, gdzie zechcesz du wirst ihn führen, wohin du willst; 2) betrügen, enttäuschen, täuschen, trügen; — wiodła mnie nadzieja die Hoffnung hat mich enttäuscht; — wiodł moje oczekiwania er hat meine Erwartungen getäuscht; 3) aufführen; II. *vn.* 1) meinen, jammern; 2) singen, intonieren; III. — się, *vr.* sich getäuscht, enttäuscht, betrogen sehen, finden; — dłem się na tobie ich habe mich in dir getäuscht.

Zawietrzyć, -trze, -trzyłem, *va. perf.* zu wittern anfangen.

Zawiew, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Zawiewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wehen *n.*, Windstoß *m.*; Gestöber *n.*

Zawiezienie, Zawozenie, -nia, *sn.* Hinführen *n.* (zu Wagen oder zu Pferde).

Zawioźć, -wiozę, -wiozłem, *va. perf.*; Zawozić, -zę, -ziłem, *va. imperf.* hinführen, hinsahren (zu Wagen oder zu Pferde).

Zawiednać, -dnę, -dłem, *va. perf.* vermelden.

Zawiednięcie, -cia, *sn.* Vermelden *n.*

Zawięzła, -li, *pl.* -le, *sf.* Minnesops (Pflanze).

Zawijka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Samenhaut *f.*

Zawikłać, -kłam, -kłalem, *va. perf.*; Zawiklywać, -kłyję, -wałem, *va. imperf.* verwideln, verwirren, verstricken; — się, *vr.* sich verwickeln.

Zawikłanie, Zawiklywanie, -nia, *sn.* Verwickelung *f.*, Verwirrung *f.*

Zawilec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* 1) (Anemone) Anemone *f.*, Windröschen *n.*; — płowy Küchenjohanne *f.*; — ogrodowy Kronenanemone *f.*; 2) (Trollius) Trollis, Engelstume *f.*

Zawilgnąć, -gnę, -gnąłem, *vn. perf.* feucht werden, mit Feuchtigkeit anziehen.

Zawilgniecie, -cia; Zawilgnienie, -nia, *sn.* Feuchtwerden *n.*, Anziehen *n.* von Feuchtigkeit.

Zawilżyć, -że, -żyłem, *va. imperf.*; Zawilżyć, -żam, -żalem, *va. perf.* anfeuchten, befeuchten.

Zawilżanie, Zawilżenie, -nia, *sn.* Anfeuchten *n.*, Befechten *n.*

Zawilość, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Verworfenheit *f.*, Verwickelung *f.*; 2) Unbedeutlichkeit *f.*, Dummheit *f.*

Zawily, *adi.*; Zawile, Zawilo, *adv.* verworren, verwickelt; unbedeutlich, unklar, schwer zu verstehen.

Zawiniatko, -ka, *pl.* -ka *sn.* Bündel *n.*, Heisebündel, Paket *n.*

Zawinić, -nić, -niłem, *va.* und *vn. perf.* verschulden, sich zu Schulden kommen lassen; — przeciwko komu sich gegen jmdn vergehen.

Zawinienie, -nia, *sn.* Verschulden *n.*, Verschuldung *f.*

Zawisać, -sam, -słem; Zawisnąć, -snę, -snąłem, *vn. perf.* 1) abhängig sein, abhängen; jestem od niego słym iś bin von ihm abhängig; 2) — na czym auf etw. beruhen, begründet sein, sich gründen; 3) abhängig werden; hängen bleiben, schweben; — na galezi am Ast hängen bleiben.

Zawisanie, -nia; Zawis-

nić, -cia, *sn.* Hängen *n.*, Abhängen *n.*; Beruhen *n.*; Schweben *n.*

Zawistość, -ści, *sing. tant. sf.* Abhängigkeit *f.*

Zawistnica, Zawisnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Reiberin *f.*, Mißgünstige *f.*

Zawistnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Reiber *m.*, Feind *m.*, Mißgünstige(r) *m.*

Zawistny, *adi.*; Zawistnie, *adv.* neidisch, mißgünstig, scheelüchtig.

Zawisłość, -ści, *sing. tant. sf.* Neid *m.*, Mißgunst *f.*, Eifersucht *f.*, Scheelsucht *f.*

Zawitać, -tam, -tałem, *vn. perf.* eintreffen, einkehren, anbrechen, einsprechen, vorsehen; miły gość do nas -tał ein lieber Gast ist bei uns eingetroffen; dzień już dla nas szczęśliwy -tał der für uns glückliche Tag ist schon angebrochen; zima przedwczesnie -tała der Winter ist vorzeitig angebrochen.

Zawity, *adi.*; Zawicie, *adv.* peremptorisch.

Zawlekać, -kać, -kałem, *I. va. imperf.*; Zawlec, -wlokę, -wlokłem; Zawłóczyć, -czę, -czyłem, *I. va. perf.* 1) hinschleppen, hinziehen; hinziehen; durchziehen; -wleki go na pustę miejsce i tam go obrabowali sie schleppten ihn an einen entlegenen Ort und beraubten ihn dort; 2) überlegen; *II.* — się, *vr.* sich bis wohin schleppen, mit Mühe irrendwohin gelangen.

Zawlekanie, Zawleczenie, Zawłóczenie, -nia, *sn.* 1) Hinschleppen *n.*, Hinziehen *n.*; Hinziehen *n.*; Durchziehen *n.*; 2) Überlegen *n.*

Zawładać, -dąć, -dąłem, *vn. imperf.*; Zawładnąć, -dnę, -dnąłem, *va. perf.* czem się einer Sache bemächtigen, beherrschen, in seine Gewalt bekommen.

Zawładowanie, -nia, *sn.* Besitznahme *n.*, Herrschaft *n.*

Zawładanie, -nia; Zawładnięcie, -cia, *sn.* Beherrschung *n.*, Benüchtigung *n.*

Zawłoczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Stift *m.*

Zawłoka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Haarfeil *n.*; 2) Augenstern *n.*, Starhaut *n.*

Zawnioskować, -kuje, -wałem, *vn. perf.* folgen, schlußfolgern; beantragen, einen Antrag stellen.

Zawnioskowanie, -nia, *sn.* Folgerung *f.*; Antrag *m.*

Zawodne, -go, *sing. tant. sn.* Afzidenz *f.*

Zawodnienie, -nia, *sn.* Bewässerung *f.*

Zawodnić, -dnie, -dniłem, *va. perf.* bewässern.

Zawodnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Weltrenner *m.*; koń — Bockblutpferd *n.*; 2) -i, *pl.* Reile *pl.*

Zawodność, -ści, *sing. tant. sf.* Unzuverlässigkeit *f.*; Täuschung *f.*, Trügligkeit *f.*

Zawodny, *adi.*; Zawodnie, *adv.* unzuverlässig, trüglisch, trügerisch.

Zawodować, -duje, -wałem, *vn. perf.* auf der Wettbahn rennen; einen Wettlauf unternehmen, um die Wette laufen.

Zawodowanie, -nia, *sn.* Wettrennen *n.*

Zawodowy, *adi.*; Zawodowo, *adv.* 1) Renn-, 2) beruflich; gewerbsmäßig, Berufs-, Professions-

Zawodzenie, -nia; Zawodzić, siehe: Zawiedzenie, Zawisć.

Zawojec, -jca, *pl.* -jce, *sm.* Ringbrojel *f.*

Zawojek, -jka, *pl.* -jki, *sm.* (Lilium martagon) Berglilie *f.*, Türfenbündel *m.*

Zawojować, -juje, -wałem, *va. perf.* unterjochen, bekriegen, erobern.

Zawojowanie, -nia, *sn.* Unterjochung *f.*, Eroberung *f.*

Zawołać, -tać, -tałem, *va. perf.* rufen; herbeirufen, kommen lassen, berufen; ausrufen.

Zawołanie, -nia, *sn.* Ausrufen *n.*; Ausrufen *n.*; jak na -nie wie gerufen; być gotowym na każde -nie immer, auf jeden Ruf bereit sein.

Zawołany, *adi.*; Zawoła-
nie, *adv.* tüchtig, berühmt,
mohlbekannt.

Zawoniać, -nieje, -niałem,
vn. perf. zu duften anfangen.

Zawora, -ry, *pl. -ry, sf.*;
dim. Zaworka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Niegel *m.*; Schloßriegel,
Verschluß *m.*; Sperrvorrich-
tung *f.*

Zawornik, -a, *pl. -i, sm.*
Keil *m.*, Schlußstein *m.* eines
Gewölbes.

Zawozici, Zawozenie, *siehe:*
Zawieżć, Zawiezienie.

Zawód, -wodu, *pl. -wody,*
sm. 1) Beruf *m.*, Beschäfti-
gung *f.*; Laufbahn *f.*; każdy
— ma swoje dobre i złe stro-
ny jeder Beruf hat seine guten
und seine schlechten Seiten;
zmienić — eine andere Lauf-
bahn betreten; 2) Enttäu-
schung *f.*; zrobić komu —
jemand in der Erwartung be-
trügen, ihm eine Enttäuschung
bereiten; mieć — sich in der
Erwartung betrogen finden,
sich getäuscht sehen, enttäuscht
werden; bez -wodu unfehlbar,
zuverlässig; 3) (gewöhnlich
pl. zawody) Wettstreit *m.*;
Wettlauf *m.*; Wettrennen
n.; puścić się z kim w
-wody sich mit jemand in
einen Wettstreit einlassen;
w -wody um die Wette; 4)
Ansaß *m.*, Anlauf *m.*; jednym
-wodem in einem Zuge, auf
einen Wurf, auf einmal.

Zawódka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Wellschiff *n.* bei einer Mühle.

Zawój, -woju, *pl. -woje,*
sm.; *dim.* Zawojek, -jku,
pl. -jki, sm. 1) Kopfbinde *f.*,
Turban *m.*; 2) Volute *f.*,
Walzenschnede *f.*; 3) Kriechel
m., Mandelschnede *f.*; 4) Melo-
nenkürbis *m.*; 5) Schnörkel
m. am Säulentopfe, Volute
f.; 6) — zawiasy Bandöse *f.*

Zawóz, -wozu, *pl. -wozy,*
sm.; Zawózka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Dinnsahren *n.*, Hindschassen
n., Transport *m.* (zu Wagen
oder zu Pferde).

Zawracać, -cam, -całem,
va. imperf.; Zawrócić, -cę,
-cilem, *va. perf.* umkehren,
umkehren machen, weg-, ablei-

ten, umdrehen; — kogo z
drogi jemand umkehren ma-
chen; — wróć wóz wende den
Wagen um, wende den
Wagen; — oczy die Augen
verdrehen; — komu gło-
wę jemand den Kopf ver-
drehen; II. *vn.* umkehren;
III. — się, *vr. 1)* schwindeln, be-
nebeln, berauschen; głowa mi
się -ca ich habe Schwindel,
mir ist schwindlig; 2) um-
kehren, sich umdrehen.

Zawracanie, Zawrócenie,
-nia, *sn.* Verdrehen *n.*, Um-
drehen *n.*; Umkehren *n.*; Um-
drehen *n.*, Ableiten *n.*

Zawrotnik, -a, *pl. -i, sm.*
Stange *f.* bei den Hölzern.

Zawrót, -rotu, *pl. -roty,*
sm. 1) Umlenken *n.*, Umfeh-
ren *n.*; 2) Wendung *f.*; 3)
Schwindel *m.*; Drehtrautheit
f.; sprawiać — głowy Schwin-
del erregen.

Zawróżenie, -nia, *sn.* Pro-
pheteiung *f.*

Zawróżyć, -zę, -żyłem, *vn.*
perf. zu prophezeien, weiß-
sagen anfangen.

Zawrzeć, -wrę, -wrzałem,
vn. perf. zu sieden, zu kochen an-
fangen, aufsieden, aufkochen.

Zawrzeć, *siehe:* Zawierać.

Zawrzeszczeć, -czę, -cza-
łem; Zawrzasanąć, -nę, -na-
łem, *vn. perf.* zu schreien an-
fangen, gräßlich aufschreien.

Zawrzesczenie, -nia; Za-
wrzasnięcie, -cia, *sn.* Auf-
schreien *n.*, gräßlicher Auf-
schrei.

Zawrzodziałość, -ści, *sing.*
tant. sf. Geschwür *n.*, Befah-
tetlein *n.* mit Geschwüren.

Zawrzodziały, *adi.*; Za-
wrzodziale, *adv.* mit Ge-
schwüren bebedt.

Zawstydlina, -ny, *sing.*
tant. sf. Koelzenteria (Pflanze).

Zawstydząć, -dzam, -dza-
łem, *va. imperf.*; Zawstydzić,
-dżę, -dżilem, *va. perf.* be-
schämen; -dzasz mnie swoją
wspaniałomyślnością du be-
schämst mich mit deiner Groß-
mut; — dżil kłamcę er hat
den Lügner beschämt; — się,
vr. beschämt, schamrot werden.

Zawstydzanie, Zawsty-

dzenie, -nia, *sn.* Beschämung
f., Beschämen *n.*

Zawsze, *adv.* immer, immer-
fort; — jednakowa piosenka
śpiewać immer dasselbe Lied
singen; raz na — ein- für alle-
mal.

Zawściąg, -u, *pl. -i, sm.*
Darumverschlingung *f.*

Zawściagać, -gam, -gałem,
va. imperf.; Zawściagnąć,
-gnę, -gnąłem, *va. perf.* zu-
rück-, zusammenziehen; an-
ziehen; hemmen, bändigen,
zurückhalten.

Zawściąganie, -nia; Za-
wściągnięcie, -cia, *sn.* Zu-
rückziehen *n.*, Zusammenziehen
n.; Hemmen *n.*, Bändigen *n.*,
Zurückhalten.

Zawtórować, -ruję, -wałem;
Zawtórzyć, -rzę, -rzyłem,
va. perf. begleiten, akkompa-
gnieren, sekundieren.

Zawycie, -cia, *sn.* Heu-
len *n.*, Aufheulen *n.*

Zawycić, -ję, -łem, *vn. perf.* zu
heulen anfangen, aufheulen,
ein Geheul austößen.

Zawyrokováć, -kuje, -wa-
łem, *va. perf.* ein Urteil ab-
geben, urteilen, dekretieren.

Zawyrokovanie, -nia, *sn.*
Urteilen *n.*, Dekretieren *n.*

Zawziąć, -wezme, -wzią-
łem, *va. perf.* aufheben, mit
sich fort nehmen; — z kim
przyjazać mit jemand Freund-
schaft schließen; — się, *vr.*
alles anbieten, die ganzen
Kräfte zusammennehmen; ab-
solut erreichen wollen; jak się
-wezme, to z pewnością zdam
ten egzamin wenn ich mich zu-
sammennehme, werde ich gewiß
diese Prüfung ablegen; — się
na kogo es auf jemand ab-
sehen, jemand hassen, einen
Pis auf jemand haben.

Zawziątek, -tku, *pl. -tki,*
sm. Beginnen *n.*; Pfand *n.*

Zawziętość, -ści, *sing.*
tant. sf. große Erbitterung;
hartnäckiges Bestehen, Hart-
näckigkeit *f.*; Grimm *m.*,
Groll *m.*; unverzöhnlicher
Haß.

Zawzięty, *adi.*; Zawzię-
cie, *adv.* unverzöhnlich; er-

grimmt, erzürnt, erbittert; rachsüchtig; hartnäckig.

Zazdrostka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Xenienesia (Pflanze).

Zazdrościć, -szczę, -ści-
-tem, *va. perf.* neiden, miß-
gönnen, neidiſch ſein, um etw.
beneiden; -szczę ci twego
szczęścia iſch beneide dich um
dein häuſliches Glück; czyż
-szcis mi powodzenia? gönnſt
du mir den Erfolg nicht?

Zazdrość, -ści, *sf.* 1) Neid
m., Mißgunſt *f.*, lepsza — niź
politowania beſſer, lieber Neid
alß Mitleid; — jest brzyd-
ka zaleta Mißgunſt iſt eine
ſchlechte Eigenſchaft; 2) Eifer-
ſucht *f.*; twoja nieuzasadniona
— doprowadza mnie do roz-
paczy deine unbegründete
Eiferſucht bringt mich zur
Verzweiſung.

Zazdrośnica, -cy, *pl.* -ce,
sf. Reiderin *f.*, neidiſches,
eiferſüchtiges Frauenzimmer.

Zazdrośnik, -a, *pl.* -cy,
sm. Reider *m.*, neidiſcher,
eiferſüchtiger Menſch.

Zazdrośny, Zazdrośny,
adi.; Zazdrośnie, *adv.* 1) nei-
diſch, mißgünſtig; patrzeć na
co -nem okiem etw. mit nei-
diſchen Blicken verfolgen; 2)
eiferſüchtig.

Zazębiać, -biam, -białem,
va. perf. verzähnen, verzinken;
loſmachen.

Zazębienie, -nia, *sn.* Ver-
zahnung *f.*, Verzinken *n.*, Ge-
triebe *n.*; — z górnym zębem
zarzniętym na ukos Zinken
n. mit Gebrungsſtante; —
kryte verdecktes Zinken.

Zazgrzytać, -tam, -tałem,
vn. perf. zu knirſchen an-
fangen.

Zazgrzytanie, -nia, *sn.*
Knirſchen *n.*

Zaziajać się, -jam, -jałem,
vr. perf. ganz außer Atem
kommen, nach Luſt ſchnappen.

Zazieleniać, -niam, -nia-
-łem, *va. imperf.*; Zazielenić,
-nie, -nitem, *va. perf.*
grün färben, begrünen; be-
lauben; — się, *vr.* zu grünen
anfangen, grün werden; ſich
belauben, Laub anſetzen.

Zazielenianie, Zazielenie-
nienie, -nia, *sn.* Grünen *n.*
Zazielenieć, -nieje, -nia-
-łem, *vn. perf.* grün werden,
zu grünen anfangen; ſich be-
lauben.

Zazierać, Zazieranie;
ſiehe: Zajrzeć, Zajrzanie.

Zazierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*
Gilia (Pflanze).

Zaziewać, -wam, -wałem,
vn. perf. zu gähnen an-
fangen.

Zaziębiać, -biam, -białem,
va. imperf.; Zaziębić, -bie,
-biłem, *va. perf.* erkälten,
verfalten; — się, *vr.* ſich er-
kälten, ſich verkühlen.

Zaziębianie, Zaziębienie,
-nia, *sn.* Verkühlung *f.*, Er-
kältung *f.*

Zazimować, -muję, -wa-
-łem, *I. va. perf.* für den
Winter behalten, überwintern;
II. vn. perf. über den Winter
bleiben; überwintern.

Zazimowanie, -nia, *sn.*
überwintern *n.*; Überwin-
terung *f.*

Zaziołek, -lka, *pl.* lki, *sm.*
Malesherbia (Pflanzen).

Zaznaczać, -czam, -czalem,
va. imperf.; Zaznaczyć, -czę,
-czyłem, *va. perf.* bezeichnen,
vermerken, kennzeichnen; be-
tonen; -znac to ołówkiem
bezeichne daß mit dem Blei-
ſtift; -czam odrazu moje nie-
zawisłe stanowisko iſch be-
tone ſogleich meine unab-
hänqige Stellung.

Zaznaczanie, Zaznacze-
nie, -nia, *sn.* Bemerken *n.*,
Bezeichnen *n.*, Vermerken *n.*,
Kennzeichnen *n.*, Betonen *n.*

Zaznać, -znam, -znałem,
va. perf.; Zaznawać, -ję,
-łem, *va. imperf.* kennen ler-
nen; nie -łem nigdy miłości
macierzyńskiej iſch habe
Mutterliebe nie kennen ge-
lernt.

Zaznanie, Zaznawanie,
-nia, *sn.* Kennenlernen *n.*

Zaznajamiać, -miam, mia-
-łem, *va. imperf.*; Zaznajomić,
-mie, -miłem, *va. perf.*
bekannt machen, die Bekannt-
ſchaft vermitteln, vertraut
machen; chciałbym was bli-

żej — iſch möchte euch näher
bekannt machen; — się, *vr.*
ſich bekannt, vertraut machen,
bekannt, vertraut werden; ſem
się już z tą gałęzią wiedzy
iſch habe mich ſchon mit dieſem
Wiſſenſchaftszweig bekannt ge-
macht.

Zaznajamianie, Zaznajo-
mienie, -nia, *vn.* Bekannt-
machen *n.*, Vertrautmachen *n.*;
Bekanntſchaft *f.*, Vertraut-
heit *f.*; — się Bekannt-
werden *n.*

Zazuć, -ję, -łem, *va. perf.*;
Zazuwać, -wam, -wałem, *va.*
imperf. den Schuß über die
Serie ziehen.

Zazwyczać, *adv.* gewöhn-
lich, gewohntermaßen.

Zazalenie, -nia, *pl.* -nia,
sn. Beſchwerde *f.*; — niewa-
żności Richtigkeitsbeſchwerde;
wnieść — eine Beſchwerde ein-
reichen, anmelden.

Zazalić, -lę, -liłem, *va.*
perf. mit Herzleid, Wehmut
durchbringen.

Zazartość, -ści, *sing. tant.*
sf. Grimm *m.*, Wut *f.*; Ver-
biſſenheit *f.*, Erbitterung *f.*

Zazartować, -tuje, -wałem,
vn. perf. zu ſpaßen anfangen;
— sobie z kogo ſich mit
jemand einen Spaß machen, er-
lauben.

Zazartowanie, -nia, *sn.*
Spaßen *n.*

Zazarty, *adi.*; Zazarcie,
adv. grimmig, wütend, ver-
biſſen.

Zażądać, -dam, -dałem,
va. perf. verlangen, fordern;
-dał zwrotu pieniędzy er for-
derte die Rückerſtattung deß
Geldes; może każdej chwili
— obrachunku er kann jeden
Augenblick Abrechnung ver-
langen.

Zażądanie, -nia, *sn.* Ver-
langen *n.*, Fordern *n.*

Zażęgać, -gam, -gałem,
va. perf. anzünden, anſtecken;
anſetzen.

Zażęganie, -nia, *sn.* An-
zünden *n.*, Anſtecken *n.*

Zażęglować, -gluję, -wa-
-łem, *va. perf.* biß wohin
ſegeln.

Zażeglowanie, -nia, *sn.*
Seeeln *n.*

Zażegnać, -gnam, -gnałem,
va. perf.; Zażegnawać,
-gnuję, -wałem, *va. imperf.*
besprechen; durch Besprechun-
gen, durch Segnen wegwen-
den, wegbannen; — burzę das
Gewitter abwenden.

Zażeganie, Zażegnywa-
nie, *sn.* Besprechen *n.*, Weg-
zaubern *n.*, Wegsegnen *n.*,
Abwenden *n.*, Wegbannen *n.*

Zażerać, -ram, -rałem, *va.*
imperf.; Zażreć, -żre, -żar-
łem, *va. perf.* aufstossen, ein-
stossen; mit Bier pressen; zu
Tode beißen; — się, *vr.* sich
unter einander aufstossen; er-
grimmen, wütend werden.

Zażgać, -gam, -gałem;
Zażgnąć, -gne, -gnałem, *va.*
perf. totstechen, erstechen.

Zażganie, -nia; Zażgnię-
cie, -cia, *sn.* Totstechen *n.*,
Erstechen *n.*

Zażoga, -gi, *pl.* -gi, *sf.*
Anzünden *n.*, Brandlegung *f.*;
Feuersbrunst *f.*; Zünder *m.*

Zażółcenie, -nia, *sn.* Gelb-
machen *n.*

Zażółcić, -cę, -ciłem, *va.*
perf. gelb machen, färben.

Zażółknać, -kne, -knąłem,
vn. perf. gelb werden, ver-
gilben.

Zażółknięcie, -cia, *sn.*
Bergilben *n.*, Gelbwerden *n.*
Zażwian, -u, *pl.* -y, *sm.*
(Cardopium) doldentraubige
Giftdistel.

Zażycie, -cia; Zażywanie,
-nia, *sn.* 1) Einnehmen *n.*, Ge-
brauchen *n.*, Anwenden *n.*,
Genießen *n.*; 2) Erleben *n.*,
Durchmachen *n.*

Zażyc, -ję, -łem, *va. perf.*;
Zażywać, -wam, -wałem, *va.*
perf. 1) einnehmen, gebrau-
chen, anwenden; genießen;
-wałem już wszystkie mo-
żliwe lekarstwa i nie mi nie
pomaga ić habe schon alle
möglichen Arzneien eingenom-
men und nichts hilft mir;
— tabaki schnupfen; wszel-
kich -ję sposobów ić werde
alle möglichen Mittel gebrau-
chen; — kogo z mańki jmnóm
berüden, jmnóm einen Streich

spielen; umieć ludzi — mit
den Leuten umzugehen ver-
stehen; 2) erleben, durch-
machen; nie jednego -łem nie-
szczęścia ić habe mehr als
ein Unglück erlebt.

Zażyłość, -ści, *sing. tant.*
sf. vertrauter Umgang, ver-
traute Bekanntschaft, Ver-
traulichkeit *f.*; wywiązała się
między nimi — es entstand
zwischen ihnen ein vertrauter
Verkehr.

Zażyły, *adi.*; Zażyłe, *adv.*
vertraut, vertraulich.

Zażywiać, -wiam, -wiałem,
va. imperf.; Zażywić, -wię,
-wiłem, *va. perf.* mit Nahrung
stärken, ernähren.

Zażywanie, Zażywienie,
-nia, *sn.* Ernähren *n.*

Zażyźniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; Zażyźnić,
-nie, -niłem, *va. perf.* be-
fruchten, fruchtbar machen.

Zażyźnianie, Zażyźnie-
nie, -nia, *sn.* Befruchten *n.*,
Fruchtbarmachen *n.*

Ząb, zęba, *pl.* zęby, *sm.*
1) Zahn *m.*; przedni — Vor-
derzahn; — oczny Hundszahn,
Eszahn, Augenzahn; — trzo-
nowy Badenzahn; — mleczny
Milczzahn; — mądrości Weiß-
heitszahn; zęby dostawać Ząb-
ne bekommen; Ząbne wechseln,
zahnien; tracić zęby mleczne
Milczzähne verlieren; zęby
się przeryniają die Zähne
brechen durch; zęby wy-
padają die Zähne fallen aus;
dać sobie wyrwać — sich
einen Zahn ziehen lassen;
mieć zepsuty — einen
hohlen Zahn haben; dać sobie
wstawić sztuczne zęby sich
künstliche Zähne einsetzen
lassen; szczerzyć zęby die
Zähne bleeden; pokazywać zęby
w uśmiechu im Lächeln die
Zähne zeigen; zęby go bola
er hat Zahnschmerzen; szczo-
teczka do zębów Zahnbürste
f.; proszek do zębów Zahn-
pulver *n.*; szczekać zębami
mit den Zähnen klappern;
zgrzytać zębami mit den
Zähnen knirschen; zęby sobie
na co ostrzyć sich auf etw.
die Zähne wetzen, auf etw.

erpißt sein, große Lust auf
etw. haben; zjesć zęby na
czem mit etw. sehr ver-
traut sein, bei etw. alt
geworden sein; wziąć kogo
na zęby jmnóm schlecht ma-
chen, ihn bereden; — za —
Ząb um Zahn; kłócić się
z kim — za — sich mit einem
herumbeißen; dostać chleb,
kiedy zębów niema Brot
bekommen, wenn man keine
Zähne mehr hat, auf die alten
Tage reich werden; zębami
co trzymać etw. festhalten;
zęby zadrzeć ins Graß beißen;
to zaledwie na jeden — das
ist kaum für einen Zahn ge-
nug, das ist zu wenig; wileze
zęby komu pokazać jmnóm
die Wolfszähne zeigen, seinen
Grimm, seinen Born an
jmnóm auslassen; mówić przez
zęby durch die Zähne sprechen;
trzymać język za zębami die
Zunge hinter den Zähnen
halten, zu schweigen verstehen;
zazierać komu w zęby jmnóm
von der Nähe anschauen;
śmierć w zęby nie zagłada
der Tod schaut nicht in die
Zähne, der Tod nimmt keine
Rücksicht auf das Alter; da-
rowanemu koniowi nie za-
glądają w zęby einem ge-
schentten Gaul schaut man
nicht ins Maul; — czasu
der Zahn der Zeit; 2)
Ząb *n.* eines Kammes, eines
Zahnrades, einer Säge *u. c.*; 3)
— wilezy Wolfzahn *m.*,
Saurüssel *m.*, Pfaffenkaut
n.; — babi Zahnwurz *f.*

Ząbczasty, *adi.* gezähnt.

Ząbek, -bka, *pl.* -bki, *sm.*;
dim. Ząbeczek, -czka, *pl.*
-czki, *sm.* 1) *dim.* von Ząb
Zähnen *n.*; 2) Zade *f.*; -bki
Zinnen *pl.*; 3) Zehe *f.* (ein
Teil der Knoblauchzwiebel).

Ząbkować, -kuje, -wałem,
I. vn. perf. zähnen, zähneln,
Zähne bekommen; *II. va.*
perf. auszaden, Baden ma-
chen.

Ząbkowanie, -nia, *sn.* 1)
Zähnen *n.*; 2) Auszaden *n.*

Ząbkowość, -ści, *sing.*
tant. sf. Badigkeit *f.*, Ausge-

zactheit *f.*, Zactenformigkeit *f.*, Zahnformigkeit *f.*

Ząbkowaty, *adi.*; Ząbkowato, *adv.* sägeförmig, ausgewagt, zahnförmig, gezähnt.

Zbabić, -bieć, -bikiem, *va. perf.* zum alten Weibe machen.

Zbabić, -bieć, -bikiem, *vn. perf.* ein altes Weib werden.

Zbaczać, -czam, -czalem, *vn. imperf.*; Zboczyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* abweichen, abkommen; einbiegen; einen Unweg machen; — z drogi vom Wege abweichen; — od prawdy von der Wahrheit abweichen; — od pierwotnego tematu von dem ursprünglichen Thema abweichen.

Zbaczanie, Zboczenie, -nia, *sn.* Abweichen *n.*, Abschweifen *n.*, Abkommen *n.*; Einbiegen *n.*; — igły magnetycznej Declination *f.*, Abweichung *f.* der Magnetnadel.

Zbadać, -dam, -dałem, *va. perf.* untersuchen, erforschen, ergründen; nikt dotychczas nie -dał tej tajemnicy bis-her hat niemand dieses Geheimnis erforscht; proszę — chorego bitte den Kranken zu untersuchen.

Zbadanie, -nia, *sn.* Untersuchung *f.*, Erforschung *f.*, Ergründen *n.*

Zbalamucenie, -nia, *sn.* Verwirren *n.*, Verführen *n.*

Zbalamucić, -ce, -cić, *vn. perf.* verwirrt machen; irreführen; vrführen.

Zbankrutować, -tuje, -wał, *vn. imperf.* Bankrott machen.

Zbankrutowanie, -nia, *sn.* Bankrott *n.*

Zbawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Erlöser *m.*, Erretter *m.*, Befreier *m.*; ty jesteś mym -cą du bist mein Retter.

Zbawczy, *adi.*; Zbawczo, *adv.* erlösend, rettend, befreiend; — cza myśl ein rettender Gedanke.

Zbawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zbawić, -wieć, -wilem, *va. perf.* erlösen, erretten, befreien; teraz cię tylko Bóg — może jest kann dich

nur Gott erretten; jak duszę chęć — so wahr ich selig werden will.

Zbawianie, Zbawienie, -nia, *sn.* Erlösung *f.*, Errettung *f.*, Befreiung *f.*; Seligkeit *f.*, Seelenheil *n.*

Zbawiciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Erlöser *m.*, Retter *m.*, Heiland *m.*

Zbawicielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Erlöserin *f.*, Retterin *f.*

Zbawienność, -ści, *sing. tant. sf.* Heilsamkeit *f.*

Zbawienny, *adi.*; Zbawiennie, *adv.* heilsam, heilbringend, selig machend; — nne rady heilsame Ratschläge; jęgo -na czynność seine heilbringende Tätigkeit.

Zbeczeć się, -cze, -czalem, *vr. perf.* sich ausweinen.

Zbełtać, -tam, -tałem, *va. perf.* laut ins Wasser schlagen.

Zbestwialość, -ści, *sing. tant. sf.* Bertiertheit *f.*, Bestialität *f.*; viehisches, tierisches Wesen, Vorgehen.

Zbeszać, -sztam, -ształem, *va. perf.* beschimpfen, aus-schimpfen, auszanken.

Zbesztanie, -nia, *sn.* Aus-schimpfen *n.*, Auszanken *n.*

Zbezbożnić, -żnić, -żniłem, *va. perf.* gottlos machen.

Zbezbożnić, -nieje, -niałem, *vn. perf.* gottlos werden.

Zbezecnić, -cnie, -cniłem, *va. perf.* unwürdig machen.

Zbezczescić, -szcze, -ściłem, *va. perf.* verunehren.

Zbezczeszczenie, -nia, *sn.* Entehrung *f.*, Verunehren *n.*

Zbędný, *adi.*; Zbędnie, *adv.* überflüssig, übrig, unnötig.

Zbicie, -cia; Zbijanie, -nia, *sn.* 1) Zusammenschlagen *n.*; Verschlagen *n.*, Verprügeln *n.*; 2) Widerlegen *n.*, Widerlegung *f.*

Zbić, -ję, -łem, *I. va. perf.*; Zbijać, -jam, -łem, *I. va. imperf.*; 1) zusammenschlagen, zusammenhämmern, zusammenzimmern; — sobie z desek chataję sich aus Brettern eine Hütte zusammenschlagen; — pieniądze Geld

zusammenschlagen, =sparen; — co gwoździami etw. zusammennageln; 2) herunter-, hinunter-schlagen; — komu kapelus z głowy jmnđm den Hut vom Kopfe (herunter-) schlagen; — kogo z tonu, z tropu jmnđm verwirren, aus der Fassung bringen; 3) verprügeln, verhaufen; — kogoś bardzo mocno jmnđm sehr fest verhaufen; 4) zerschlagen; — kosztowną wagę eine kostbare Waage zerschlagen; 5) widerlegen; — czyje twierdzenie jmnđs Behauptung widerlegen; 6) — bruki się herumtreiben; — baki ślizgien fangen, gar nicht's tun; II. — się, *vr.* sich zusammenschlagen, sich zusammenscharren; przestraszone dzieci -ły się w gromadę die erschrockenen Kinder scharten sich in einen Haufen zusammen; 2) zerschlagen werden, sich zerschlagen.

Zbiednieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ärmer werden, verarmen.

Zbiedz, -gnę, -głem, *I. vn. perf.*; Zbiegać, -gam, -gałem, *I. vn. imperf.* 1) herunterlaufen, hinunterlaufen, herunter-, hinunterrennen; -głem szybko ze schodów ich lief schnell die Stiegen herunter; 2) verlaufen, verstreichen, vergehen; dużo czasu -gło viel Zeit ist verstrichen; 3) weglaufen, entlaufen; — z wojska desertieren; serce mi -gło das Herz ist mir entflohen; II. *va.* 1) durchlaufen, durchstreichen, durchreisen; -głem wszystkie miasta Europy ich habe alle Städte Europas gesehen; 2) — konia das Pferd überjagen, zu Schanden reiten; 3) — kogo jmnđm überraschen, überfallen, über-rumpeln; śmierć -gła der Tod hat ihn überrascht; III. — się, *vr.* 1) sich müde laufen, vom Laufen matt werden; 2) zusammenlaufen, zusammenkommen, zusammen-sitzen; na ten hałas -gło sie całe miasto bei diesem Lärm lief die ganze Stadt

zusammen; dwie rzeki -gaja sie poniżej miasta zwei Flüsse laufen unterhalb der Stadt zusammen; 3) zusammen-treffen; dziwae okoliczności sie tu -gły wunderliche Umstände sind da zusammen-getroffen; 4) sich zusammen-ziehen, zusammenlaufen; sukno sie -gło po deszczu das Tuch ist nach dem Regen zusammen-gelaufen.

Zbieg, -a, pl. -i, sm. 1) Flüchtling m., Ausreißer m., Überläufer m., Deserteur m.; 2) -, -u, Zusammentreffen n.; - okoliczności Zusammen-treffen n. der Umstände.

Zbieganie, -nia, sn. Zusammenlaufen n., Weglaufen n., Wegrennen n., Flüchten n., Durchqueren n., Durch-streichen n., Durchwandern n., Zusammenstießen n., Zusammentreffen n.

Zbiegowisko, -ka, pl. -ka, sn. Zusammenlauf m.

Zbiegostwo, -wa, sing. tant. sn. Desertion f., Überläufertum n.

Zbieleć, -leję, -lałem, vn. perf. weiß(er) werden.

Zbielenie, -nia, sn. Weiß(er) werden n.

Zbieracz, -a, pl. -o, sm. Sammler m.; - marek Marken-sammler; - widokówek Ansichtskarten-sammler.

Zbieraczka, -ki, pl. -ki, sf. Sammlerin f.

Zbierać, -ram, -rałem, I. va. imperf.; Zebrać, zbiorę, -brałem, I. va. perf. 1) sammeln; - pieniądze dla biednych Geld für Arme sammeln; - dowody przeciw komu Beweise gegen jmdn sammeln; - materiały do dzieła Stoff zu einem Werke sammeln; - miód z kwiatów Honig von den Blumen sammeln; - kwiaty Blumen pflücken; 2) zusammennehmen, zusammen-fassen, zusammenkommen; - rozrzucone nowele w jedną książkę die verstreuten Novellen in ein Buch zusammen-fassen; 3) ernten; jak kto sieje, tak -ra wie die

die Saat, so die Ernte; - wino Wein lesen; - owoce swcej pracy die Früchte seiner Arbeit ernten; 4) abrechnen, weg-nehmen, abschöpfen; ze stołu - vom Tische abräumen; - smietankę Rahm abschöpfen; - obóz das Lager abbrechen, aufheben; - karty die Karten abheben; - bieliznę ze strychu die Wäsche vom Boden weg-schaffen; II. - sie, vr. 1) sich fertig machen, sich vorbereiten, sich zu etw. an-schicken; -raj sie predko mache dich geschwind fertig; już sie zebrałem ich bin schon fertig; -ramsie już od ty-godnia, by wyjechać, a zebrać sie nie mogę ich schick mich schon seit einer Woche zur Abreise an und kann mich nicht fertig machen; 2) zbiera sie na es läßt sich zu etw. an, es wird; na placz mi sie -ra ich möchte weinen, ich bin nahe daran, in Tränen aus-zubrechen; -ra mi sie na wy-mioty es wird mir übel; -ra sie na deszcz es wird regnen, Regen zieht herauf; -ra sie na burzę ein Gewitter ist im Anzuge; 2) sich sam-meln, sich versammeln, zu-sammentommen; -rali sie co piątku w kawiarni sie kamen jeden Freitag im Kaffeehause zusammen; ze składek -brało sie ładną sumkę pieniędzy mittels, durch Sammlungen hat man ein schönes Stück Geld zusammengebracht.

Zbieralnik, -a, pl. -i, sf. sm. Rezipient m., Vorlage f. des Destillierapparates.

Zbieranie, Zebranie, -nia, sn. 1) Zusammenkommen n.; Zusammenbringen n.; Sam-meln n., Ab-sammeln n., Ern-ten n.; 2) Zusammenkunft f., Gesellschaft f., Versammlung f.; 3) - sie, Sich-versammeln n.; An-schiden n., Fertigmachen n.

Zbieranina, -ny, pl. -ny, sf. Gesammelte(s) n., Zusam-mengeworfene(s) n., Zusam-mengetragene(s) n.; Sammel-surium n.; Kompilation f.; Gefindel n.

Zbiesić sie, -szę, -siłem,

vn. perf. toll werden, den Teufel im Leibe haben.

Zbiornik, -a, pl. -i, sm. Sammelbehälter m., Reservoir n.; Wassertasten m., Zisterne f.; - elektryczności Kollektor m.; - gazu Gasbehälter; - pary Dampfdom m., Dampf-kuppel f.; - do wody zimnej Kaltwasserzisterne.

Zbiorowy, adi.; Zbioro-wo, adv. Sammel-, gemein-sam; imię -we Sammelname m.; wydanie -we Gesamtaus-gabe f.

Zbiorny, adi. Ernte-Sammel-; - dzień Holztag m.

Zbiór, zbioru, pl. zbiory, sm. 1) Sammlung f., - narzędzi Saß m., Werkzeuge, Arbeitsgerät n., Handwerk-zeug n.; - monet Münzen-sam-mlung; 2) Ernte f.,lese f.; -wina Weinlese; zbioru, pl. Erntertrag m., geerntete Frucht; zbiory w tym roku były dobre die Ernte ist in diesem Jahre gut ausgefallen.

Zbiórka, -ki, pl. -ki, sf. 1) Zisterne f.; 2) Kleinholz n.

Zbir, -a, pl. -y, sm. Den-ker m., Hentersknecht m., Stirre m., Häcker m.

Zbladnąć, Zblednąć, -nąć, -dłem, vn. perf. erblaffen, erleichen, blaß werden; - z przerażenia vor Schrecken erleichen.

Zbladnięcie, Zblednięcie, -cia, sn. Erblaffen n., Er-bleichen n.

Zblakować, -kuje, -wałem, vn. perf. verblaffen, schießen, Farbe verlieren.

Zblakowanie, -nia, sn. Verblaffen n., Schießen n. Zblamować, -muje, -wa-łem, va. perf. blamieren, bloß-stellen; - sie sich blamieren, sich bloßstellen.

Zblamowanie, -nia, sn. Blamieren n., Bloßstellen n.

Zbliżka, adv. aus der Nähe, nahe.

Zbliżać, -żam, -żalem, va. imperf.; Zbliżyć, -żę, -żyłem, va. perf. nähern, näher bring-en; - kogo do siebie sich jmdm nähern, sich jmdm. näher bringen; - sie, vr.

sich nähern, näher kommen; -za się już ta dawno upragniona chwila der lang ersehnte Augenblick ist schon nahe; -za się do celu er nähert sich dem Ziele; -zała się śmierć der Tod nahte.

Zblizanie, się, Zblizienie, się, -nia, *sn.* Nahe *n.*, Nähern *n.*

Zbluzgać, -gam, -gałem, *va. perf.* besprühen.

Zbluzganie, -nia, *sn.* Besprühen *n.*

Zbłąźnić się, -nie, -niłem, *vr. perf.* sich lächerlich machen, sich blamieren.

Zbłądzenie, -nia, *sn.* Verirrung *f.*, Verirren *n.*

Zbłądzić, -dze, -dziłem, *vr. perf.* irren, fehlten; sich verirren, irregehen.

Zbłękitnieć, -nieje, -niałem, *vr. perf.* himmelblau werden.

Zbłocenie, -nia, *sn.* Beschmutzen *n.*, Beschubeln *n.* mit Rot.

Zbłocić, -ce, -ciłem, *va. perf.* beschmutzen, mit Rot beschmücken.

Zboczenie, -nia; Zboczyć, siehe: Zbaczenie, Zbaczać.

Zboczny, *adi.*; Zbocznie, *adv.* abwärts, abweichend, verkehrt.

Zbogacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zbogacić, -ce, -ciłem, *va. perf.* reich machen, bereichern; — sie, *vr.* sich bereichern.

Zbogacanie, Zbogacenie, -nia, *sn.* Bereichern *n.*, Reich machen *n.*

Zboisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Tenne *f.*, Drußplatz *m.*

Zbolałość, -ści, *sing. tant. sf.* Schmerz *m.*, Schmerzhaftigkeit *f.*

Zbolały, *adi.* wund, schmerzensehll, von Schmerz ergriffen.

Zbombardować, -duję, -wałem, *va. perf.* bombardieren.

Zbombardowanie, -nia, *sn.* Bombardement *n.*

Zborgować, -guję, -wałem, *va. perf.* borgen, auf Borg geben.

Zborgowanie, -nia, *sn.* Borgen *n.*

Zborowy, *adi.* Versammlungs-, Gemeinde-, Konziliens-.

Zborzysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Ketzersynode *f.*

Zbość, -de, -dłem, *va. perf.* 1) hinunterstoßen, totstechen und herabwerfen; 2) besiegen, bezwingen; — konia dem Pferde die Sporen geben.

Zboże, -ża, *pl.* -ża, *sn.* Getreide *n.*; handel -m Getreidehandel *m.*

Zbozorodny, *adi.* getreide-reich.

Zbożowy, *adi.* getreide-.

Zbożysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Getreidefeld *n.*

Zbożysty, *adi.* getreide-reich.

Zbój, -a, *pl.* -e, *sm.*; Zbójca, -cy, *pl.* -cy, *sm.*; Zbójnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Räuber *m.*, Raubmörder *m.*

Zbójczy, Zbójceki, *adi.* Räuber-, Mord-.

Zbójczyni, *adi.* Räuberin *f.*, Mörderin *f.*

Zbójctwo, Zbójnictwo, -wa, *sn.* Raubmord *m.*, Räuber-ei, Raub *m.*; Räubergesinde *n.*; Räubergewerbe *n.*, Räubertum *n.*

Zbór, zboru, *pl.* zbory, *sm.*

1) Versammlung *f.*; 2) Gemeinde *f.*, Konzilium *n.*, Kirchenversammlung *f.*; — izraelicki israelitische Kultus-gemeinde; 3) Versammlungsort *m.* der Kirchengemeinde; Gottes-haus *n.* der Protestanten; — ewangelicki die protestantische Kirche.

Zbratać, -tam, -tałem, *va. perf.* verbrüdern; — sie, *vr.* sich verbrüdern.

Zbratanie, -nia, *sn.* Verbrüderung *f.*

Zbroczenie, -nia, *sn.* Beflecken *n.*, Besprühen *n.*

Zbroczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* beflecken, besprühen; -czony krwią blutbefleckt.

Zbrodnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Verbrechen *n.*; — stanu Staats-verbrechen; niesłychana — ein unerhörtes Verbrechen.

Zbrodniarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Verbrecherin *f.*, Missetäterin *f.*, Freulerin *f.*

Zbrodzień, -dnia, *pl.* -dnie, *sm.*; Zbrodniarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Verbrecher *m.*, Missetäter *m.*, Freuler *m.*

Zbrodnicy, *adi.*; Zbrodniczko, *adv.* verbrecherisch, Missetäter-, frevelhaft.

Zbrodzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* durchwatzen.

Zbroica, -cy, *pl.* -ce, *sf.*; Zbroja, -i, *pl.* -je, *sf.* Rüstung *f.*; Armatur *f.*; przywdziać -je die Rüstung anlegen.

Zbroić, -je, -iłem, *va. imperf.* bewaffnen, bewappnen; — sie, *vr.* sich bewaffnen, sich wappnen; rüsten; — się w cierpliwość sich in Geduld wappnen; mocarstwa -ją się die Mächte rüsten.

Zbroić, -je, -iłem, *va. perf.* etw. verschulden, aufstellen; anrichten; coś znouu -i? was hast du schon wieder angestellt?

Zbrojenie, -nia, *sn.* Wappnen *n.*, Bewaffnen *n.*; — się rüsten *n.*, Rüstungen *pl.*

Zbrojnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Sporntäger *m.*

Zbrojnobok, -u, *pl.* -i, *sm.* Chiocentrus (heringartiger Fisch).

Zbrojogrzbiet, -u, *pl.* -y, *sm.* Dornhan *m.*

Zbrojnolesć, -ścia, *pl.* -ście, *sm.* Enoplose *f.* (Wardsgattung).

Zbrojnoskrzel, -a, *pl.* -e, *sm.* Serranus (Stachelflossergattung).

Zbrojnoskrzelny, *adi.* stachelflossig.

Zbrojny, *adi.*; Zbrojno, Zbrojnie, *adv.* gewappnet, bewaffnet; -ją ręką mit bewaffneter Hand, gewaltsam.

Zbrojownia, -wni, *pl.* -wnie, *sf.* Waffenkammer *f.*; Waffenhaus *n.*, Zeughaus *n.*, Arsenal *n.*

Zbrojownik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Wapner, Waffenschmied *m.*

Zbrojowy, *adi.* Rüstungs-, Waffen-.

Zbronować, -nuję, -wałem, *va. perf.* abeggen.

Zbruzdzić, -zde, -zdzilem, *va. perf.* 1) mit Furchen bebeden, Furchen ziehen, mit Nadeln versehen; 2) verschulden, anstellen.

Zbrukać, -kam, kałem, Zbrudzić, -dże, -dzilem; Zbruczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* verschmieren, beschmutzen; — sie, *vr.* sich beschmutzen; schmutzig werden.

Zbrzygać, -gam, -gałem, *va. perf.* besprijen.

Zbrzyganie, -nia, *sn.* Besprijen *n.*

Zbrzeźny, *adi.* vom Rande. Zbrzydnać, -dne, -dłem, *vn. perf.* häßlich, verunstaltet werden; — komu verefelt werden, zum Gefel. überbraß werden.

Zbrzydniecie, -cia, *sn.* Häßlichwerden *n.*, Verunstalten *n.*

Zbrzydenie, -nia, *sn.* Verunstalten *n.*; Verefeld *n.*

Zbrzydzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* verunstalten; verefeld *n.*

Zbudować, -duje, -wałem, *va. perf.* 1) erbauen; — sobie nowy dom się ein neues Haus erbauen; nie od razu Kraków wano Rom ist nicht an einem Tage erbaut worden; 2) erbauen; — kogo dobrym przykładem jmbnd durch ein gutes Beispiel erbauen; 3) ausrichten.

Zbudowanie, -nia, *sn.* Erbauen *n.*; Erbauung *f.*; Ausrichten *n.*

Zbudzenie, -nia, *sn.* Erwecken *n.*, Aufwecken *n.*

Zbudzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* aufwecken, erwecken; — sie, *vr.* aufwachen.

Zbudować, -tuje, -wałem, *va. perf.* aufheßen; — sie, *vr.* meutern, sich empören.

Zbuntowanie, -nia, *sn.* 1) Aufheßen *n.*; 2) — sie, *vr.* Meutern *n.*, Meuterei *f.*, Empörung *f.*

Zburzenie, -nia, *sn.* Ausschelten *n.*, Heruntermachen *n.*

Zburzyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* ausschelten, heruntermachen.

Zburzenie, -nia, *sn.* Zerstörung *f.*; — Jeruzolimy Zerstörung Jerusalems.

Zburzyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Zerstörer *m.*

Zburzycielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Zerstörerin *f.*

Zburzyć, -rze, -rzyłem,

va. perf. zerstören, niederreißen; — całe miasto die ganze Stadt zerstören; — dom ein Haus niederreißen.

Zbutwiał, *adi.* vermodert, vermodert; stoffig.

Zbutwiałosc, -sci, *sing. tant. sf.* Vermodertheit *f.*, Vermorschung *f.*

Zbutwieć, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* vermodern, vermorschen.

Zbycie, -cia; Zbywanie, -nia, *sn.* Loswerden *n.*; Abfertigen *n.*; Wegschaffen *n.*; mieć co do -cia etw. Überflüssiges haben, etw. zum Verschenden, Verkaufsen, Verkaufsen haben.

Zbyć, -je, -łem, I. *va. perf.*; Zbywać, -wam, -wałem, I. *va. imperf.* 1) los werden, abfertigen, sich vom Halse schaffen; — kogo obietnicami jmbnd mit Versprechungen abspesen; nie dam się — tak tatwo ich werde mich nicht so leicht abfertigen lassen; 2) etw. abtun, abmachen; zrobić co byle — etw. schnell, schleuderhaft abtun; II. *vn.* 1) mangeln; fehlen; — na czym mangeln, nicht ausreichen; — wa nam na najpotrzebniejszych rzeczach die notwendigsten Sachen gehen uns ab; — wa ci na rozumie es mangelt dir an Verstand; 2) — czego von etw. übrig bleiben, zu viel sein; III. — sie, *vr.* los werden; ledwom się go zbyt ich bin ihn kaum los geworden.

Zbyt, -u, *pl.* -y, *sm.* Abjaß *m.* Zbyt, *adv.* zu viel, allzu, zu sehr; — wiele sobie pozwalasz du nimmst dir zu viel heraus.

Zbyteczność, -sci, *sing. tant. sf.* Überflüssigkeit *f.*; Übermaß *n.*; Überfluß *m.*

Zbyteczny, *adi.*; Zbytecznie, *adv.* überflüssig.

Zbytek, -ku, *pl.* -ki, *sm.* 1) Rest *m.*, Überschuß *m.*; Übermaß *n.*, Überfluß *m.*; — łaski Übermaß *n.* der Gnade; — radości Übermaß *n.* der Freude; 2) Luxus *m.*, übertriebener Aufwand; — tki robić übermäßigen Aufwand treiben; 3) -tki Mutwille *m.*, mutwillige

Streiche; — tki robić Mutwille treiben.

Zbytkować, -kuje, -wałem, *vn. perf.* 1) das Maß überschreiten; — w czym etw. übertreiben, zu weit treiben, in einer Sache zu weit gehen, das rechte Maß überschreiten; 2) Aufwand, Luxus treiben, unnütze Ausgaben machen; 3) mutwillig sein, Mutwille treiben.

Zbytkowanie, -nia, *sn.* Übertreibung *f.*; Unmäßigkeit *f.*; Aufwand *m.*, Luxus *m.*; Mutwille *m.*

Zbytkowny, *adi.*; Zbytkownie, *adv.* Luxus-, luxuriös.

Zbytni, *adi.*; Zbytńio, *adv.* zu groß, allzusehr; unnötig, überflüssig.

Zbytnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* mutwillige Person.

Zbytnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* mutwilliger Mensch, Epithube *m.*

Zcukrać, -krzam, -krzałem, *va. imperf.*; Zcukrzyć, -krze, -krzyłem, *va. perf.* verzuckern.

Zcukrzeć, -krzę, -krzałem, *vn. perf.* in Zucker übergehen, verzuckern.

Zcukrzanie, -nia, *sn.* Verzuckern *n.*; Verzuckerung *f.*

Zczepek, -pka, *pl.* -pki, *sm.* Sirdium (Pflanzart).

Zdać, zdam, zdałem, *va. perf.*; Zdawać, -je, -wałem, *va. imperf.* 1) herausgeben, zurückgeben, retourgeben; 2) übergeben; komu co etw. überlassen, übertragen; — je na mnie całą robotę er überläßt mir die ganze Arbeit; rób co jest w twojej mocy, resztę zdej na Boga tue, was in deiner Macht liegt, den Rest überlasse Gott; 3) ablegen; — rachunek Rechnung ablegen; — egzamin z wyszczególnieniem die Prüfung mit Auszeichnung bestehen; II. — sie, *vr.* 1) scheinen, vorkommen; tak ci się tylko -je es kommt dir nur so vor; — je mi się, że miałem już raz przyjemność es scheint mir, daß ich schon einmal das Vergnügen hatte; 2) — sie na kogo sich auf

jmnnd verlassen; nie można się ze wszystkim — na drugich man kann sich nicht mit allem auf andere verlassen; 3) — się na co zu, etw. taugen, nützlich sein; to się na nie nie zda das kann gar nichts nützen; na co się to zda? wo zu kann das gut sein?

Zdala, Zdaleka, *adv.* von fern, von weitem; — odemnie bleibe mir fern; — nie mogę odróżnić von der Ferne kann ich es nicht unterscheiden.

Zdanie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* 1) Satz *m.*; 2) Meinung *f.*, Urteil *n.*, Erachten *n.*; jakie masz o nim —? welche Meinung hast du von ihm? mieć wyrobione — eine ausgebildete Meinung haben; według mego -nia nach meiner Meinung; 3) Herausgeben *n.*; 4) Ablegen *n.*; 5) Verlassen *n.*; Übertragen *n.*, Überlassen *n.*

Zdarcie, -cia; Zdzieranie, -nia, *sn.* Herunterreißen *n.*, Abreißen *n.*; Herunterzerren *n.*; Schinden *n.*, Pressen *n.*

Zdarzać, -rzam, -rzałem, *I. vn. imperf.*; Zdarzyć, -rze, -rzyłem, *vn. perf.* segnen, Segen, Gebeten schenken; zdarz Bóg Glück auf; II. — się, *vr.* vorkommen, sich ereignen, sich zutragen, sich treffen; passieren; pomyśl sobie, co mi się -rzyło denke dir, was mir passiert ist; to się -rza raz na dwa lata das kommt einmal in zwei Jahren vor; nie -rzyło się jeszcze nigdy, by... es hat sich noch nie ereignet, daß....

Zdarzanie, Zdarzenie, -nia, *sn.* 1) Ereignen *n.*; Ereignis *n.*; Vorkommen *n.*, Passieren *n.*, Prawdziwe — ein wahres Ereignis.

Zdatność, -ści, *sing. tant. f.*, Brauchbarkeit *f.*

Zdatny, *adi.*; Zdatnie, *adv.* tauglich, fähig, brauchbar; -tna głowa ein fähiger Kopf; do wszystkiego -tuy zu allem brauchbar; nie -tny do służby wojskowej zum Militärdienst untauglich.

Zdawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Abgeber *m.*, — rachunku Rechnungsleger *m.*

Zdawiendawna, *adv.* seit jeher, von alters her.

Zdawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rest *m.*, Kleingeld *n.*

Zdawkowy, *adi.* Scheide-; -wa moneta Scheidemünze *f.*

Zdawna, *adv.* seit lange.

Zdązać, -zam, -załem, *vn. imperf.*; Zdążyć, -zę, -zyłem, *vn. perf.* nachkommen; eilen; sich begeben, hinauskommen, nie -zę z ta robota ich werde mit dieser Arbeit nicht fertig, ich werde mit dieser Arbeit nicht nachkommen können; dokąd -zasz? wohin begibst du dich? widzę, do czego -zasz ich sehe, wo du hinauskommen willst.

Zdążanie, Zdążenie, -nia, *sn.* Nachkommen *n.*; Eilen *n.*; Sichbegeben *n.*; Hinauskommen *n.*

Zdechlak, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) krepiertes Stück Vieh; 2) ein elend aussehender Mensch. Zdechlina, Zdechlizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* 1) Laß *n.*; 2) Laßgeruch *m.*; 3) verrecktes Vieh.

Zdechły, *adi.*; Zdechle, *adv.* verreckt, krepiert.

Zdechnąć, -cnę, -chłem, *vn. perf.*; Zdychać, -cham, -chałem, *vn. imperf.* krepieren, verrecken, zu Grunde gehen.

Zdechnięcie, -cia, *sn.* Krepieren *n.*, Verrecken *n.*

Zdecydować, -duję, -wałem, *va. perf.* bewegen, zum Entschlusse treiben; — kogo do czego jmnnd zu etw. bewegen; — się, *vr.* sich entschließen; kiedy się wreszcie -dujesz? wann wirst du dich endlich entschließen? = Nakłonić, postanowić.

Zdecydowanie, -nia, *sn.* Bewegen *n.*; — się Entschluß *m.*

Zdejmovać, muje, -wałem, *va. imperf.*; Zdjąć, zdejmę, zdjąłem, *va. perf.*

1) herunternehmen, hinunternehmen, herunter-, hinunter-, abnehmen; — pierścionek

z palca den Ring vom Finger nehmen; — kapelus z głowy den Hut abnehmen; — z siebie ubranie das Gewand ablegen; 2) abheben; kto -muje karty? wer hebt die Karten ab? 3) durchbringen, ergreifen; strach mój zdjął Schrecken ergriff mich; 4) abnehmen; — kopię z jakiegoś obrazu die Kopie eines Bildes abnehmen, verfertigen, ein Gemälde kopieren.

Zdejmowanie, -nia; Zdejecie, -cia, *sn.* Herunternehmen *n.*, Abnehmen *n.*, Hinunter-, Herunterholen *n.*; -cie z krzyża Kreuzabnahme *f.*; -cie fotograficzne photographische Aufnahme; -cie kół z osi Abziehen *n.*, Abpressen *n.* der Räder von der Achse; -cie obreczy z kół Abziehen *n.* der Reifen; -cie planu na oko Aufnehmen *n.* nach dem Augenmaß.

Zdeklarować, -ruję, -wałem, *va. perf.* erklären, bekanntgeben; — się, *vr.* sich erklären *f.*; = Oznajmić, obwieścić.

Zdeklarowanie, -nia, *sn.* Erklären *n.*, Erklärung *f.*

Zdekoncertować, -tuje, -wałem, *va. perf.* jmnnd verblüffen, aus dem Geleise bringen; = Zbić z tonu, z tropu.

Zdekoncertowanie, -nia, *sn.* Verblüffen *n.*, Abbringen *n.* vom Geleise.

Zdemolować, -luje, -wałem, *va. perf.* demolieren, niederreißen, zerstören; = Zburzyć.

Zdemolowanie, -nia, *sn.* Demolieren *n.*, Demolierung *f.*, Zerstören *n.*, Zerstörung *f.*

Zdemontować, -tuje, -wałem, *va. perf.* demontieren, abtragen; = Znieść.

Zdemoralizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* demoralisieren, verderben; = Sprowadzić z drogi moralnej.

Zdemoralizowanie, -nia, *sn.* Demoralisieren *n.*, Demoralisation *f.*

Zdenerwować, -wuje, -wałem, *va. perf.* nervös machen; — się, *vr.* nervös werden.

Zdenerwowanie, -nia, *sn.*
Nervosität *f.*

Zdepopularyzować, -zuje, -wałem, *va. perf.* unpopulär machen, der Popularität berauben.

Zdeptać, -tam, -tałem, *va. perf.* zertreten, niederstampfen, niedertreten, mit dem Fuße zerdrücken; — wszystkie prawa ludzkości alle menschlichen Rechte mit Füßen treten.

Zdeptanie, -nia, *sn.* Niedertreten *n.*, Zertreten *n.*, Niederstampfen *n.*

Zderzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zderzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* zusammen schlagen, zusammenstoßen; — się, *vr.* zusammenstoßen, zusammenge schlagen werden.

Zderzak, -a, *pl. -i, sm.* Buffer *m.*, Stoßapparat *m.*

Zderzanie, Zderzenie, -nia, *sn.* Zusammenstoßen *n.*, Zusammen schlagen *n.*, Zusammenstoß *m.*; — pociągów Zusammenstoß *m.* der Züge.

Zdesperować, -ruje, -wałem, *vn. perf.* verzweifeln; = Oddać się rozpacz.

Zdesperowanie, -nia, *sn.* Verzweiflung *f.*; = Rozpacz.

Zdestylować, -luje, -wałem, *va. perf.* destillieren.

Zdestylowanie, -nia, *sn.* Destillation *f.*, Destillieren *n.*

Zdezonować, Zdezonowanie = Zdekonecertować, Zdekonecertowanie.

Zdetronizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* entthronen, vom Throne werfen, absetzen, den Thron, die Herrschermacht wegnehmen; = Pozbawić tronu.

Zdetronizowanie, -nia, *sn.* Entthronung *f.*, Dethronisation *f.*

Zdeorganizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* desorganisieren; = Rozprzęgnać.

Zdeorganizowanie, -nia, *sn.* Desorganisation *f.*

Zdebieć, -bieję, -białem, *vn. perf.* hart wie Eisenholz werden.

Zdłużnia, -źni, *pl. -źnie, sm.* Läng-, Auslängort *m.*, Straße *f.*

Zdmuchać, -cham, -chałem; Zdmuchnąć, -chnę, -chnąłem, *va. perf.*; Zdmuchiwać, -chuje, -wałem, *va. imperf.* herunterblasen, herabblasen, wegblasen, wegpusten; zusammenblasen; — chnij proch blase den Staub weg.

Zdmuchanie, -nia; Zdmuchnięcie, -cia; Zdmuchiwanie, -nia, *sn.* Wegblasen *n.*, Herunterblasen *n.*; Zusammenblasen *n.*

Zdobić, -bie, -białem, *va. perf.* verzieren, zieren, verschönern; zur Bierde dienen, schmücken; prawdy — nie trzeba die Wahrheit braucht man nicht auszuschnücken.

Zdobienie, -nia, *sn.* Zieren *n.*, Schmücken *n.*, Verschönern *n.*

Zdobność, -ści, *sing. tant. sf.* Verziertheit *f.*; Zierlichkeit *f.*

Zdobny, *adi.*; Zdobnie, *adi.* verziert, geschmückt, Zier. Zdobrzeć, -rzeję, -rzałem, *vn. perf.* besser werden, sich verbessern.

Zdobycie, -cia; Zdobywanie, -nia, *sn.* Erringen *n.*, Zustandbringen *n.*, Erobern *n.*, Erbeuten *n.*

Zdobycy, -czy, *pl. -cze, sf.* Beute *f.*

Zdobyczny, *adi.* Beute-, erbernt.

Zdobyć, -będe, -byłem, *va. perf.*; Zdobywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* erbeuten, erringen, erobern; — miasto eine Stadt erobern; co sobie sam -łem, odebrać sobie nie dam was ich mir selber errungen habe, werde ich mir nicht abnehmen lassen; — się, *vr.* — się na co sich zu etw. aufschwinger; etw. bewerkstelligen, herausbringen, erlangen; nie mogłem się na więcej — ich konnte nicht mehr erreichen, zusammenbringen; — się na odwagę Mut fassen; na co się tylko sztuka — moze was die Kunst nur leisten kann.

Zdobytek, -tku, *pl. -tki, sm.* Erobert(e)s *n.*, Eroberung *f.*, Errungenschaft *f.*

Zdobywca, -cy, *pl. -cy, sm.* Eroberer *m.*

Zdobywcy, *adi.* Eroberer-.

Zdolność, -ści, *pl. -ści, sf.* Fähigkeit *f.*, Begabung *f.*, Talent *n.*, Anlage *f.*, Vermögen *n.*; nadzwyczajna — do matematyki ein außergewöhnliches Talent zur Mathematik; nie mieć potrzebnych -ści der nötigen Fähigkeiten ermangeln; nie mam do tego -ści ich habe keine Anlage dazu.

Zdolny, *adi.*; Zdolnie, *adv.* begabt, fähig, talentiert; to czlowiek — i pracowity das ist ein begabter und arbeitssamer Mensch; on jest — do wszystkiego er ist zu allem fähig.

Zdołać, -łam, -łałem, *vn. perf.* im stande sein, vermögen, leisten können; nie -łam go przekonać ich vermochte ihn nicht zu überzeugen; nie -łasz tego du wirst es nicht leisten können.

Zdrada, -dy, *pl. -dy, sf.* Verrat *m.*, Verräterei *f.*; -dę knować Verrat schmieden; dopuścić się -dy przeciw komu jmnmu gegenüber Verrat begehen; — stam Hochverrat *m.*

Zdradliwy, Zdradny, *adi.*; Zdradliwie, Zdradnie, *adv.* verräterisch, Verrat-.

Zdradnik, -a, *pl. -i, sm.* Trugschluß *m.*, Sophisma *n.*

Zdradzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zdradzić, -dżę, -dżikem, *va. perf.* verraten, Verrat, Verräterei begehen; nie — niczem swoich zamiarów durch nichts seine Absichten verraten; jeśli mnie -dżili, zginąłem wenn sie mich verraten haben, bin ich verloren; Izy go -dżili Tränen haben ihn verraten; siła -dżeci die Kräfte täuschen den Willen, entsprechen ihm nicht; ruchy i zachowanie się -dżacy czlowieka z wyższych sfer die Gebärden und das Benehmen verraten einen Mann aus höheren Kreisen; — się, *vr.* sich verraten.

Zdradzenie, Zdradzenie, -nia, *sn.* Verraten *n.*, Verrat *m.*

Zdradziecki, *adi.*; Zdradziecko, *adv.* verräterisch; po-cku auf verräterische Weise.

Zdrajca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Verräter *m.*; — ojczyzny *n.* Vaterlandsverräter.

Zdrajczyni, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Verräterin *f.*

Zdrapać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Zdrapywać, -puję, -wałem, *va. imperf.* abtragen, heruntertragen; wegtragen; zdark bandaż, -pał rany erriß die Binden herunter, zertrugte die Wunden; — rolę den Aker aufreißen.

Zdrapanie, Zdrapywanie, -nia, *sn.* Auftragen *n.*, Zertragen *n.*, Heruntertragen *n.*, Aufreißen *n.*

Zdrasnąć, -snę, -snałem, *va. perf.* rixend herunterreißen.

Zdrażać, się, -żać, -żaćem, *vr. perf.* sich zieren, spröde tun.

Zdrewnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* verholzen, holzig werden; erstarrten.

Zdrewnienie, -nia, *sn.* Verholzen *n.*; Verholzung *f.*; Erstarren *n.*

Zdrętwiałość, -ści, *sing. tant. sf.* Erstarrtheit *f.*, Steifheit *f.*, Erstarrung *f.*, Starrheit *f.* — zębów Stumpfsheit *f.* der Zähne.

Zdrętwieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* erstarren; -wiały od zimna vor Kälte erstarrt; -wiały ze strachu starr vor Schrecken.

Zdrętwienie, -nia, *sn.* Erstarren *n.*; Startheit *f.*

Zdrobniałość, -ści, *sing. tant. sf.* Verkleinerung *f.*

Zdrobniały, *adi.*; Zdrobniale, *adv.* verkleinert; -ły wyraz Verkleinerungswort *n.*, Diminutiv *n.*; -to imię Kose-
name *m.*

Zdrobnić, -nie, -niłem, *va. perf.* verkleinern.

Zdrobnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* kleiner werden.

Zdrobnienie, -nia, *sn.* Verkleinerung *f.*

Zdroisty, *adi.* quellenreich.

Zdroisko, Zdrojowisko,

-ka, *pl.* -ka, *sn.* Quellengrund *m.*; Quellenfurot *m.*

Zdrojek, -jku, *pl.* -jki, *sm.* (Fontinalis) Quellenmoos *n.*

Zdrojowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* Wasserfloh *m.*, Wasserfloh *m.*

Zdrojowy, *adi.* Quellen-, Quell-; -wa woda Quella-
wasser *n.*; zarząd — Bade-
verwaltung *f.*, Brunnenver-
waltung *f.*

Zdrojówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fontanella (Pflanze).

Zdrowie, -wia, *pl.* -wia, *sn.* 1) Gesundheit *f.*; żelazne — eiserne Gesundheit; przy do-
brem -wiu bei guter Gesund-
heit; słabego -wia von schwäch-
licher Gesundheit; szkodliwe
dla -wia gesundheitsfchäd-
lich; osłabić — die Gesund-
heit schwächen; wzmocnić —
die Gesundheit stärken; cal-
kiem przyjsz do -wia völlig,
vollkommen genesen; za-
padać na -wiu fränklich sein; -
wiiem to przypłacićem ich
habe es mit meiner Gesund-
heit bezahlt, ich habe dabei
meine Gesundheit zugefetzt;
na —! zum Wohlsein, aufs
Wohl; na twoje — auf dein
Wohl; pić czyje — auf jmds
Gesundheit trinken; daj Boże
— Gott helfe; 2) Befinden *n.*,
jakkie twoje —? wie ist dein
Befinden?

Zdrowieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* gesunden, gesund werden.

Zdrowiuchny, Zdrowiu-
teńki, Zdrowiusienki, *adi.*
vollständig gesund, kerngesund.

Zdrowość, Zdrowotność, -ści, *sing. tant. sf.* Gesund-
heitszustand *m.*; Hygiene *f.*

Zdrowy, Zdrów, *adi.*; Zdrowo, *adv.* gesund; — jak
ryba gesund wie ein Fisch;
-we mieszkanie eine gesunde
Wohnung; miasto leży w
wej okolicy die Stadt liegt
in einer gesunden Gegend;
-wa cera gesunde Gesicht-
farbe; tak radzi -wy ro-
zum so rät der gesunde Men-
schenverstand; bądź — bleibe
gesund, lebe wohl; żebym taki
— był so wahr ich lebe, bei

meiner Gesundheit; -we zapa-
trywanie gesunde Ansichten;
w -wem ciełe -wa mieszka
dusza in einem gesunden Kör-
per wohnt eine gesunde Seele;
to -wo na oczy das ist
den Augen zuträglich; to
ma będzie -wo das wird ihm
gut tun.

Zdrożyć, -żeje, -żaćem, *vn. perf.* teuer werden.

Zdrożenie, -nia, *sn.* Ver-
teuerung *f.*

Zdrożność, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Verirrung *f.*, Fehler *m.*;
wasterhastigkeit *f.*; Laster *n.*;
Abweichung *f.*

Zdrożny, *adi.*; Zdrożnie, *adv.* verkehrt, abweichend, un-
passend, ungereimt, abirrend;
lasterhaft.

Zdrożyć, -że, -żyłem, *I. va. perf.* teuer machen; *II. vr.* sich
verirren, sich verfehlen.

Zdrój, zdroju, *pl.* zdroje, *sm.* Quelle *f.*, Quell *m.*,
Brunnen *m.*, Sprudel *m.*,
Born *m.*, Springquelle *f.*;
Quellenbeden *m.*

Zdruzgotać, -tam, -tałem, *va. perf.* zerschmettern.

Zdruzgotanie, -nia, *sn.* Zerschmetterung *f.*, Zerschmet-
tern *n.*

Zdrzemać się, -mam, -ma-
łem; Zdrzemnąć się, -mnę,
-mnałem, *vr. perf.* einschlum-
mern.

Zdrzemanie się, -nia; Zdrzemnięcie się, -cia, *sn.* Einschummern *n.*

Zdrzewło, -wła, *pl.* -wła, *sn.* Zehrwurzstrauch *m.*

Zdublować, -bluje, -wałem, *va. perf.* 1) verdoppeln; =
Zdwoić; 2) mit einem Schuß
zwei Tiere treffen, einen Doppel-
treffer machen.

Zdublowanie, -nia, *sn.* 1) Verdoppeln *n.*; 2) Doppel-
treffer *m.*

Zdumiałość, -ści, *sing. tant. sf.* großes Erstaunen.

Zdumiały, *adi.* höchst er-
staunt.

Zdumieć, -mie, -miałem, *va. perf.*; Zdumiewać, -wam, -wałem, *va. imperf.* in Er-
staunen, Bewunderung setzen;
-miał wszystkich ten postę

pek niespodziewany diese unerwartete Tat setzte alle in Erstaunen; — sie, *vr.* staunen, erstaunen; miał się na te odpowiedź er erstaunte bei dieser Antwort; — miony erstaunt.

Zdumienie, Zdumiewanie, -nia, sn. Staunen n., Bewunderung *f.*; Erstaunen *n.*; — odmalowało się na jego obliczu Erstaunen malte sich in seinen Zügen; któż zdoła opisać moje —? wer vermag meine Bewunderung zu schildern? w — wprawiający erstaunlich.

Zdumieć, -mnieje, -mniałem, vn. perf. stolz, hoffärtig werden.

Zdumnienie, -nia, sn. Stolzwerden *n.*

Zdun, -a, pl. -owie oder *-y, sm.* Hafner *m.*, Töpfer *m.*, Ofensetzer *m.*

Zdunek, -nka, pl. -nki, sm. Topfstein *m.*

Zdunowy, Zduński, adi. Töpfer-, Ofensetzer-, Hafner-

Zduńczyk, -a, pl. -cy, sm. Töpfersohn *m.*; Töpfergeselle *m.*

Zduństwo, -wa, sing. tant. sn. Töpferhandwerk *n.*, Hafnererei *f.*

Zduplikować, -kuje, -wałem, va. perf. duplizieren.

Zdurniać, -niam, -niałem, va. perf. jmnnd einen Narren schimpfen.

Zdurnieć, -nieje, -niałem, vn. perf. dumm, närrisch werden, verdummen, verblöden.

Zdurnienie, -nia, sn. Verdummen *n.*, Verdummung *f.*

Zdurzyć, -rze, -rzyłem, va. perf. foppen, irreführen.

Zdurzenie, -nia, sn. Foppen *n.*, Irreführen *n.*

Zdusić, -szę, -silem, va. perf. ersticken, erdroffeln; — sie, *vr.* ersticken.

Zduszenie, -nia, sn. Ersticken *n.*, Erdroffeln *n.*

Zdwajać, -jam, -jałem, va. imperf.; Zdwoić, -je, -ilem, va. perf. verdoppeln; ze zdwojonymi siłami mit verdoppelten Kräften.

Zdwajanie, Zdwojenie, -nia, sn. Verdoppeln *n.*, Verdoppelung *f.*

Zdybać, -bie, -bałem, va. perf. begegnen.

Zdybanie, -nia, sn. Begegnen *n.*, Begegnung *f.*

Zdychać, Zdychanie, siehe: Zdechnąć, Zdechnięcie.

Zdziałać, -łam, -łałem, va. perf. bewerkstelligen.

Zdziczeć, -czeje, -czałem, vn. perf. verwildern; — czaty verwildert.

Zdziczenie, -nia, sn. Verwildern *n.*, Verwilderung *f.*

Zdziecinnieć, -nieje, -niałem, vn. perf. kindisch werden.

Zdziecinnienie, -nia, sn. Kindischwerden *n.*

Zdzielny, Zdzielnisty, adi. halmig, voller Halme.

Zdzierać, -ram, -rałem, I. va. imperf.; Zedrzyć, -dre, zdarłem, I. va. perf.1) abreißen, herunterreißen, herunterzerren;

— komu maskę z twarzy jmnnd die Larve vom Gesicht herunterreißen; — obicia ze ścian die Tapeten von den Wänden herunterreißen; 2)

— ubranie den Anzug zerreißen, ruinieren, schnell abtragen; 3) schinden, pressen;

II. — sie, *vr.* sich zerreißen; zu Schanden werden.

Zdzieranie, -nia; Zdarcie, -cia, sn. Herunterreißen *n.*, Abreißen *n.*, Zerreißen *n.*;

Schinden *n.*, Pressen *n.*

Zdzierca, -cy, pl. -cy, sf. Breiter *m.*, Beutelschneider *m.*, Menschenschinder *m.*

Zdzierzcy, Zdzierski, adi. Schinder, presserisch, beutelschneiderisch.

Zdziergacz, -a, pl. -e, sm. Schließmuskel *m.*

Zdziergać, -gam, -gałem, va. imperf.; Zdziergnąć, -nę, -nąłem, va. perf. zusammenziehen.

Zdzierganie, -nia; Zdziergnięcie, -cia, sn. Zusammenziehen *n.*

Zdzierstwo, -wa, pl. -wa, sn. Brellerei *f.*; Menschenschinderei *f.*

Zdzierzec, -rze, -rzyłem, I. vn. perf. aushalten, standhalten; II. *vn. perf.* Wort halten; III. — sie, *vr.* sich beherrschen.

Zdzierzenie, -nia, sn. Aushalten *n.*, Standhalten *n.*; Worthalten *n.*; — sie Beherrschung *f.*

Zdziesiątkować, -tkuje, -wałem, va. perf. dezimieren.

Zdziesiątkowanie, -nia, sn. Dezimierung *f.*, Dezimieren *n.*

Zdziewosłębić, -bie, -biłem, va. perf. eine Ehe vermitteln, zusammenführen.

Zdziobać, -bie, -bałem, va. perf. herunterpicken; pickend vernichten; pickend verzehren.

Zdziobanie, -nia, sn. Herunterpicken *n.*

Zdziurawić, -wie, -wiłem, va. perf. löcherig machen.

Zdziurawieć, -wieje, -wiałem, vn. perf. löcherig werden.

Zdziurawienie, -nia, sn. Löcherigkeit *f.*; Durchlöcherung *f.*

Zdziwaczec, -czeje, -czałem, vn. perf. wunderbarlich werden, ein Sonderling werden.

Zdziwaczenie, -nia, sn. Wunderlichkeit *f.*

Zdziwaczyć, -czę, -czyłem, va. perf. wunderbarlich machen.

Zdziwić, -wie, -wiłem, va. perf. verwundern, in Bewunderung setzen; — sie, *vr.* sich verwundern.

Zdziwienie, -nia, sn. Bewunderung *f.*, Erstaunen *n.*

Zdźdźewnica, -cy, pl. -ce, sf. Regenwurm *m.*

Zebra, -bry, pl. -bry, sf. Zebra *n.*

Zebrać, Zebranie, siehe: Zbierać, Zbieranie.

Zebrzyca, -cy, pl. -ce, sf. (Seseli) Laserkraut *n.*

Zecbret, -u, pl. -y, sm. Seckbrett *n.*

Zecer, -a, pl. -zy, sm. Seker *m.*; = Składacz.

Zecerski, adi. Seker-.

Zechcieć, -cheć, -chciałem, va. perf. wollen, befehlen; gdybyś tylko na serjo -ciał wenn du nur ernstlich wollen möchtest.

Zecknąć, -kne, -knałem, va. imperf.; Zecknić, -knie, -kniłem, va. perf. — sobie Etel bekommen, etw. satt bekommen.

Zeczownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Marsilea (Pflanze).

Zedel, Zydel, -dla, *pl.* -dle, *sm.* Etюд m., Prüfungs.; Sessel *m.*

Zedrgnąć się, -gnę, -gnąłem oder -galem, *vr. perf.* erbeben, erzittern.

Zedrwieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* vor Angst und Schrecken den Kopf, die Geistesgegenwart verlieren.

Zefir, -u, *pl.* -ry, *sm.*; *dim.* Zefirek, -rka, *pl.* -rki, *sm.* Zephir *m.*, leichter, milder Westwind.

Zegar, -a, *pl.* -y, *sm.*; *dim.* Zegarek, -rka, *pl.* -rki; Zegareczek, -czka, *pl.* -czki, *Uyr f.*; — ścienny Wanduhr; — kieszonkowy Taschenuhr; — słoneczny Sonnenuhr; — wieżowy Turmuhr; — spieszy die Uhr geht vor; — spaźnia się die Uhr geht zurück; nakrećić — die Uhr aufziehen; — do kontrolowania stróżów Nachtwächterkontrolluhr.

Zegarkowy, *adi.* Taschenuhr-, taschenuhrförmig.

Zegarmistrz, -a, *pl.* -e, *sm.* Uhrmacher *m.*

Zegarmistrzowa, -wej, *pl.* -we, *sf.* Uhrmacherin *f.*

Zegarmistrzowski, *adi.* Uhrmacher-.

Zegarmistrzostwo, -wa, *sing. tant. sn.* Uhrmacherhandwerk *n.*, Uhrmachergeverbe *n.*, Uhrmacherei *f.*

Zegarowy, *adi.* Uhr-, mit Uhrwerk; przyrząd — Uhrwerk *n.*

Zegnać, -gnam, -gnałem, *va. perf.*; Zganiać, -niam, -niałem, *va. imperf.* zusammenreiben, zusammenjagen; herunterjagen; — bydło z pola das Vieh von der Weide treiben; -gnał ich wszystkie na kupę er trieb sie alle zu einem Haufen zusammen; — muchy z jedzenia die Fliegen vom Essen wegjagen; — się, *vr.* sich durch Laufen, herumjagen ermüden.

Zegrać, -gram, -grałem; Zgrać, -zgram, -zgrałem;

va. perf.; Zgrywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* im Spiele abgewinnen; — się, *vr.* alles verspielen.

Zgranie, Zgranie, Zgrywanie, -nia, *sn.* Verspielen *n.*; Abgewinnen *n.*

Zegzić, -gze, -gzylem, *va. perf.* erhitzen, brünstig machen.

Zegzenie, -nia, *sn.* Erhitzen *n.*, Brünstigmachen *n.*

Zegleń, -a, *pl.* -e, *sm.* Lycopodium complanatum (Pflanze).

Zejmować, -muje, -wałem, *va. imperf.*; Zjąć, zejwąć, zjąłem; Zimać, -mam, -małem, *va. perf.* zusammenfassen, zusammenfügen.

Zejmowanie, -nia; Zjęcie, -cia; Zimanie, -nia, *sn.* Zusammenfassen *n.*, Zusammenfügen *n.*

Zejrzeć, -rze, -rzałem, *vn. perf.* heruntersehen, herunterblicken.

Zejrzenie, -nia, *sn.* Heruntersehen *n.*

Zejście, Zejsć, siehe: Zchodzenie, Zchodzić.

Zelant, -ta, *pl.* -ci, *Gi-*ferer *m.*, Zelot *m. f.*, Phantastiker *m.*; = Zapaleniec.

Zelantka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Eiferin *f.*, Zelotin *f.*, Phantastikerin *f.*

Zelbon, -u, *pl.* -y, *sm.* Tragbaum *m.*

Zelektryzować, -zuję, -wałem, *va. perf.* elektrifizieren.

Zelektryzowanie, -nia, *sn.* Elektrifizieren *n.*

Zelgnąć, -gnę, -gnałem, *vn. perf.* zusammenleben.

Zelsnąć, -snę, -snałem, *vn. perf.* erblinden.

Zelzeć, -zę, -zyłem, *vn. perf.* leichter werden, nachlassen.

Zelzenie, -nia, *sn.* 1) Erleichtern *n.*, Erleichterung *f.*; 2) Beleidigen *n.*, Beleidigung *f.*

Zelzyciel, -a, *pl.* -e, *sm.* Beleidiger *m.*

Zelzycielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Beleidigerin *f.*

Zelzyć, -zę, -zyłem, *va. perf.* beleidigen, schmähen, beschimpfen, Schimpf antun.

Zelzyć, -zę, -zyłem, *va. perf.* erleichtern, leichter machen.

Zelgać, -gam, -galem, *va. perf.* lügen.

Zelganie, -nia, *sn.* Lügen *n.*

Zelknać, -kne, -knałem, *va. perf.* herunterhufen.

Zembraty, -tów, *plur. tant. sn.* Dicksplanke *pl.*

Zemdleć, -dleje, -dlałem, *vn. perf.*; Zemdlewać, -wam, -wałem, *vn. imperf.* in Ohnmacht fallen.

Zemdlecie, Zemdlewanie, -nia, *sn.* Ohnmacht *f.*

Zemdlieć, -dle, -dlilem, *va. perf.* schwach, kraftlos machen.

Zemdlivość, -ści, *sing. tant. sf.* Kraftlosigkeit *f.*

Zemiać, Zmiać, zemnę, zmiałem, *va. perf.* zerfnüllen, zerdrücken, verdrücken.

Zemknać, -kne, -knałem, *I. vn. perf.*; Zmykać, -kam, -kałem, *I. vn. perf.* flüchten, sich aus dem Staube machen, davonlaufen, ausweichen; -kał co mu się starczyło er machte sich so schnell er konnte aus dem Staube; *I. va. 1)* wegstibitzen, mausen; *2)* herunterziehen, herunterlassen, vom Leitriemen lassen.

Zemkniecie, -cia; Zmykanie, -nia, *sn.* 1) Ausweichen *n.*, Weglaufen *n.*, Flüchten *n.*; *2)* Wegstibitzen *n.*, Mausen *n.*; *3)* Herunterlassen.

Zemleć, zmielę, zmieliłem oder zmelkłem, *va. perf.* zermahlen, vermahlen; — co na miazę etw. klein, zu Brei zermalmen; — się, *vr.* durch Mahlen verbraucht werden.

Zemrzcę, -mrę, zmarłem, *vn. perf.*; absterben, sterben; zmarło mu się er mußte leider sterben.

Zemszczenie się, -nia, *sn.* Rache *f.*

Zemsta, -sty, *pl.* -sty, *sf.* Rache *f.*; to wola o -stę ao nieba das ruft zum Himmel um Rache.

Zemzenie, -nia, *sn.* Bemooßen *n.*

Zemzszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.*; mit Moos bedecken.

Zemścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* rächen; — się, *vr.* sich rächen, na kim an jmdm.

Zeniszek, -szka, *pl. -szki, sm.* 1) Schägergarbe *f.*; 2) Leberbalsam *m.*

Zeolity, -u, *pl. -y, sm.* Zeolith *m.*

Zepchnąć, -chnę, -chnąłem, *va. perf.* herunterschleiben; — z porządku dziennego von der Tagesordnung schleiben; = Spychać.

Zepchnięcie, *siehe:* Spychanie.

Zeprzeć, -pre, zpartem, *va. perf.* erbremsen; hinunter, hinwegdrängen; — się, *vr.* sich fest stützen.

Zepsnąć się, -snę, -snąłem, *vr. perf.* heruntergleiten, ausgleiten.

Zepsucie, -cia; Zepsowanie, -nia, *sn.* Verderben *n.*, Verderbtheit *f.*

Zepsuć, -ję, -łem, Zepsować, -wam, -waliśmy, *va. perf.* verderben; — kęś mi całą przyjemność du hast mir die ganze Freude verderben; — psuty verderben, schlecht, lasterhaft, ungesittet; — się, *vr.* verderben, schlecht werden; — psujesz się w tem złem towarzystwie du wirst in dieser schlechten Gesellschaft verderben.

Zepsutość, -ści, *sing. tant. sf.* Verderbtheit *f.*

Zerdziewić, -wieję, -wiałem, *vn. perf.* verrosten, sich mit Rost bedecken.

Zerdziewienie, -nia, *sn.* Verrosten *n.*

Zerknąć, -kne, -knąłem, *vn. perf.* von der Seite hinschauen, hinblinzeln.

Zero, -ra, *pl. -ra, sn.* Null *f.*; thermometer pokazuje trzy stopnie poniżej zera das Thermometer zeigt drei Grad unter Null; to — między mowcami er ist als Redner eine Null.

Zerwa, -wy, *pl. -wy, sf.* 1) (Phytsuma) Kreuzwurz *f.*, Zaumglocke *f.*; 2) ein Baum, dessen Spitze vom Sturm abgerissen wurde; 3) Bergkrutich *m.*; Uferunterwassung *f.*

Zerwać, -wę, -waliśmy, *I. va. perf.*; Zrywać, -wam, -waliśmy, *I. va. imperf.* 1) abreißen, herunterreißen, herabreißen; pflücken; — jabłko z drzewa einen Apfel vom Baume abreißen; — kwiaty Blumen pflücken; 2) brechen, zerreißen; — pokój den Frieden brechen; — przyjaźń die Freundschaft brechen; — waliśmy z nim wszelkie stosunki wir haben mit ihm jeden Verkehr abgebrochen; — małżeństwo die Ehe aufheben, auflösen, von einer Ehe zurücktreten; — więzy die Ketten zerreißen, die Ketten sprengen; 3) — konia das Pferd überjagen, zu Tode hetzen; *II.* — się, *vr.* 1) schnell aufspringen; aufsitzen, — wał się z pościelchem z krzesła er sprang schnell vom Stuhle auf; w gorączce — wał się im Fieber sprang er auf; — wał się straszny wiatr ein schrecklicher Wind erhob sich; 2) zerreißen, zerpringen; struna — wała się die Saite sprang; — wał się powróż das Seil zerriß; 3) sich durch Anstrengung einen Schaden antun.

Zerwanie, Zrywanie, -nia, *sn.* 1) Abreißen *n.*, Herunterreißen *n.*, Abpflücken *n.*; 2) Zerreißen *n.*, Brechen *n.*, Sprengen *n.*; 3) Aufspringen *n.*; 4) — się, Reiß *m.*; Bersten *n.*, Brechen *n.*, Bruch *m.*; — się drutu Reißen des Drahtes, Seilbruch.

Zerwisko, -ka, *pl. -ka, sn.* 1) Bruchstück *n.*; 2) eingeriſsener Bruch.

Zerznąć, -rznę, -rznąłem, *va. perf.*; Zrzynać, -nam, -naliem, *va. imperf.* abschneiden, wegschneiden; abfägen; durchhauen; pfeihieren.

Zerznęcie, -cia; Zrzynanie, -nia, *sn.* Abschneiden *n.*, Wegschneiden; Abfägen *n.*; Durchhauen *n.*; Pfeihieren *n.*

Zeschnąć, -schnę, -schnąłem, *vn. perf.*; Zszywać, -cham, -chaliśmy, *vn. imperf.* vertrocknen, zusammentrocknen, austrocknen; vermelfen.

Zesinieć, Zsinieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* blau wer-

ben, blau unterlaufen; cyanotisch werden.

Zesinienie, Zsinienie, -nia, *sn.* Blauunterlaufen *n.*; Cyanose *f.*

Zeskakiwać, -kuje, -waliśmy, *vn. imperf.*; Zeskoczyć, -cze, -czyłem, *vn. perf.* herunterspringen, abpringen, herabspringen; — kując z wozu zlamal ramię beim Abspringen vom Wagen brach er den Arm.

Zeskakiwanie, -nia; Zeskoczenie, -nia, *sn.* Abspringen *n.*, Herunterspringen *n.*, Herabspringen *n.*; — nabojów wielkopieczowych Verjagung *f.* und Rutschgen *n.*, Rippen *n.* der Gichten.

Zeskrobać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Zeskrobywać, -buje, -waliśmy, *va. imperf.* abkratzen, herunterkratzen.

Zeskrobanie, Zeskrobwanie, -nia, *sn.* Abkratzen *n.*, Herunterkratzen *n.*

Zeskubać, -bie, -bałem, *va. perf.*; Zeskubywać, -buje, -waliśmy, *va. imperf.* abspupfen, abpflücken; zusammenspupfen.

Zeskubanie, Zeskubywanie, -nia, *sn.* Abspupfen *n.*; Zusammenspupfen *n.*

Zeskwarzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* zusammendörren.

Zeskwarzenie, -nia, *sn.* Zusammendörren *n.*

Zeslabieć, -bieję, -białem; Zeslabnąć, -bne, -bnałem, *vn. perf.* erkranken, jähw erkranken.

Zeslabienie, -nia; Zeslabnienie, -cia, *sn.* Erkranken *n.*

Zesłać, -szlę, -słałem, *va. perf.*; Zsyłać, -lam, -lałem, *va. imperf.* herunterschicken, hinunterschicken, herabschicken, hinuntersenden; — słał Bóg anioła na ziemię Gott sandte einen Engel auf die Erde herab; — ślij, proszę, służącego po marki bitte, schicke den Diener um Marken hinunter; deportieren; — na Sybir, do wschodnich gubernii nach Sibirien, in die östlichen Gouvernements deportieren, verschicken.

Zeslanie, Zsylanie, -nia, *sn.* Abschieden *n.*, Absenden *n.*, Herunterschießen *n.*, Herunterjenden *n.*, Verschiebung *f.*; Deportation *f.*; — na Sybir Verschiebung nach Sibirien.

Zeslaniec, -ńca, *pl.* *ńcy*, *sm.* Herabgesandte(r) *m.*; Deportierte(r) *m.*, Verschiedte(r) *m.*

Zeslanka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Deportierte *f.*, Verschiedte *f.*

Zesnucie, Zesnuwanie, Zesnowanie, -nia, *sn.* Herunterschießen *n.*; Herunterhasseln *n.*; Zusammenschießen *n.*; Aufspinnen *n.*

Zesnuć, -snuje, -snułem, *va. perf.*; Zesnuwać, Zesnować, -wam, -wałem, *va. imperf.* herunterschießen; herunterhasseln; zusammenschießen; zusammenweben, zusammen-spinnen.

Zespolenie, -nia, *sn.* Ver-einen *n.*, Verbinden *n.*

Zespolić, -lę, -liłem, *va. perf.* verbinden, vereinen.

Zespoł, -spolu, *pl.* -spoly, *sm.* Verband *m.*; Ensemble *n.*, Zusammenspiel *n.*

Zesromocenie, -nia, *sn.* Schänden *n.*, Entehren *n.*

Zesromocić, -ce, -ciłem, *va. perf.* schänden, entehren.

Zestarzeć się, -rzeję, -rzałem, *vr. perf.* alt werden.

Zestarzenie się, -nia, *sn.* Altwerden *n.*

Zestaw, -u, *pl.* -y, *sm.* Gebilde *n.*

Zestawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Monteur *m.*, Aufsteller *m.*

Zestawiać, -wiam, -wia-łem, *va. imperf.*; Zestawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* 1) zusammenstellen; — rachunki Rechnungen zusammenstellen; 2) herunter-, hinunterstellen; -staw to na ziemię stelle es auf die Erde (hinunter).

Zestawianie, Zestawienie, -nia, *sn.* 1) Zusammenstellen *n.*; 2) Aufstellen *n.*, Montieren *n.*; 3) Herunterstellen *n.*

Zestawnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Montierungsplatz *m.*; Montierungswerkstätte *f.*

Zestrugać, -gam, -gałem, *va. perf.*; Zestrugiwać,

-guje, -wałem, *va. imperf.* herunterschnitzeln, abschnitzeln, abhobeln.

Zestruganie, Zestrugiwanie, -nia, *sn.* Abschnitzeln *n.*, Herunterschnitzeln *n.*, Abhobeln *n.*

Zestrupienie, -nia, *sn.* Verschörfung *f.*

Zestrzelać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Zestrzelić, -lę, -liłem, *va. perf.* 1) hinunter-, herunterschließen; 2) zusammenfassen, vereinigen, konzentrieren.

Zestrzelanie, Zestrzelenie, -nia, *sn.* 1) Herunterschließen *n.*; 2) Zusammenfassen *n.*, Vereinigung *f.*

Zestrzygać, -gam, -gałem, *va. imperf.*; Zestrzydz, -ge, -głem, *va. perf.* abschnitten, mit der Schnur herunterschneiden, herunterschären.

Zesunać, Zsunąć, -nę, -nąłem, *va. perf.*; Zesunąć, Zsunąć, -wam, -wałem, *va. imperf.* herunterschieben, hinunterschieben; herunterrücken; — sie, *vr. się* herunterlassen; hinunterrutschen.

Zesunięcie, -cia; Zsunięcie, Zesuwanie, Zsuwanie, -nia, *sn.* Herunter-, Hinunterschieben *n.*, Herunter-, Hinunter-rücken *n.*; Hinunter-rücken *n.*

Zeswatać, tam, -tałem, *va. perf.* eine Ehe, eine Vereinigung, eine Verschöpfung zusammenbringen.

Zeswatanie, -nia, *sn.* Zusammenbringen *n.* einer Ehe.

Zesworować, -ruje, -wałem, *va. perf.* 1) zusammenfoppeln; 2) vereinen.

Zesworowanie, -nia, *sn.* 1) Zusammenfoppeln *n.*, 2) Vereinen *n.*

Zeszarzeć, Zszarzeć, -rzeję, -rzałem, *vr. perf.* grau werden, ergrauen.

Zeszarzenie, Zszarzenie, -nia, *sn.* Ergrauen *n.*

Zeszczekiwać, -kuje, -wałem, *va. perf.* abspitzen, herunterspitzen, abreißen, ab-sneipen.

Zeszczuplać, -plam, -pla-łem, *va. imperf.*; Zeszczu-

plić, -lę, -liłem, *va. perf.* kleiner, schwächer machen.

Zeszczuplanie, Zeszczuplenie, -nia, *sn.* Abmagern *n.*, Vermindern *n.*, Abnehmen *n.*

Zeszczupleć, -pleję, -pla-łem, *vr. perf.* abmagern, abnehmen, schwächer, vermindert werden.

Zeszkaradzenie, -nia, *sn.* Berunstalten *n.*, Berunstaltung *f.*

Zeszkaradzić, -dze, -dzi-łem, *va. perf.* verunstalten, häßlich machen.

Zeszkląć się, -szklę, -szkli-łem, *vr. perf.* zu Glas werden.

Zeszloroczny, *adi.* vor-jährig.

Zeszłość, -ści, *sing. tant. sf.* Kraftabnahme *f.*, Altersschwäche *f.*

Zeszły, *adi.* vergangen, verfloßen.

Zeszurować, -ruje, -wałem, *va. perf.*; Zeszurowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* zusammenschneiden, zusammennähen.

Zeszurowanie, Zeszurowywanie, -nia, *sn.* Zusammenknüpfen *n.*

Zeszpecenie, -nia, *sn.* Berunstalten *n.*

Zeszpecić, -ce, -ciłem, *va. perf.* verunstalten.

Zeszpetnieć, -nieję, -nia-łem, *vr. perf.* häßlich, verunstaltet werden.

Zeszpetnienie, -nia, *sn.* Häßlichkeit *f.*, Berunstaltung *f.*

Zesztywnieć, -nieję, -nia-łem, *vr. perf.* steif werden.

Zesztywnienie, -nia, *sn.* Erstifen *n.*

Zeszyt, -u, *pl.* -y, *sm.* Heft *n.*; Lieferung *f.*; dzieło to wychodzi -tami dieses Werk erscheint in Heften, in Lieferungen.

Zeslizgiwać się, -gnje, -wałem, *vr. imperf.*; Zesliznąć się, -znę, -znąłem, *va. perf.* herunter-, hinuntergleiten, ausgleiten.

Zeslizgiwanie, -nia; Zeslizgnięcie, -cia, *sn.* Herunter-, Hinuntergleiten *n.*, Ausgleiten *n.*

Zesńiedzieć, -dzieje, -działem, *vn. perf.* dunkelbraun, matt in der Farbe, unansehnlich werden; verschimmeln.

Zesńodkować, -kuje, -wałem, *va. perf.*; **Zesńodkowywać**, -wuje, -wałem, *va. imperf.* (in einem Punkte) vereinigen, konzentrieren.

Zesńodkowanie, -nia, *sn.* Konzentrieren *n.*

Zesńodkowość, -ści, *sing. tant. sf.* Konzentration *f.*

Zetknać, -kne, -knałem, *va. perf.* zusammenbringen, berühren; — sie, *vr.* zusammenkommen, sich berühren; = Stykać.

Zetkniećcie, -cia, *sn.* 1) Berührungspunkt *m.*; 2) Stoß *m.*, Zusammenstoß; — proste gerader Stoß, bündiger Stoß; — ukośne schräger Stoß; — na ucios stumpfe Gehrung.

Zetleć, -tleje, -tlałem, *vn. perf.* glimmend verbrennen.

Zetlenie, -nia, *sn.* Verglimmen *n.*

Zetrwać, -trwam, -wałem, *vn. perf.* überdauern; verbleiben, beharren, ausbarren.

Zetrzeć, -tre, -ztałem, *va. perf.* abwischen, herunterwischen; abstreifen; — sie, *vr.* aneinander geraten, abgerieben, abgewischt werden; siehe: Ścierać.

Zewnątrz, *adv. und praep.* mit dem zweiten Fall; außerhalb, auswendig, draußen; von außen; okna otwierają się na — die Fenster öffnen sich nach außen; dom na — ładnie wygląda das Haus sieht von außen schön aus; — miasta außerhalb der Stadt.

Zewnętrność, -ści, *pl. -ści, sm.* Außerliche(s) *n.*, Außenseite *f.*, Außere(s) *n.*; Außerlichkeit *f.*, oberflächliches Wesen.

Zewnętrzny, *adi.*; **Zewnętrnie**, *adv.* äußerlich.

Zewrzeć, -wrę, -zwałem, *I. va. perf.*; **Zwierać**, -ram, -rałem, *va. imperf.* 1) zusammendrücken, zusammenpressen; zusammenschließen, zusammenschlagen; zusammenschrumphen; — konia das Pferd anspor-

nen; II. — sie, *vr.* 1) zusammengetinnen; 2) — sie z kim mit jemand handgemein werden, aneinander geraten, mit ihm kämpfen, streiten, sich in einen Streit einlassen.

Zewszać, *adv.* von allen Seiten her, von überall her, allseitig, allerseits.

Zewszechmiar, *adv.* in jeder Hinsicht.

Zez, **Zyz**, -a, *pl. -e, sm.* 1) Sechsz *f.* auf dem Würfel; 2) Schielen *n.*; patrzy — em er schielt.

Zeznać, -znam, -znałem, *va. perf.*; **Zeznawać**, -znaje, -wałem, *va. imperf.* aussagen; sich erklären; gestehen.

Zeznanie, **Zeznawanie**, -nia, *sn.* Aussagen *n.*, Aussagen *f.*; Gestehen *n.*, Geständnis *n.*

Zezować, -zuje, -wałem, *vn. perf.* schießen.

Zezowanie, -nia, *sn.* Schielen *n.*, Strabismus *m.*

Zezooki, **Zyzooki**, **Zezowaty**, *adi.* schießend, schießartig.

Zezowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Schielen *n.*, Schießfähigkeit *f.*

Zezula, -li, *pl. -le, sf.* Marienkäfer *m.*, Frauenkäfer *m.*

Zezwać, -zwe, -zwałem, *va. perf.*; **Zzywać**, -wam, -wałem, *va. imperf.* berufen, zusammenrufen.

Zezwalać, -lam, -lałem, *va. und vn. imperf.*; **Zezwolić**, -le, -liłem, *va. und vn. perf.* erlauben, die Erlaubnis geben, einwilligen; nigdy na to nie — le ich werde es nie zugeben; — sie, *vr.*, — sie na co miteinander übereinkommen.

Zezwalanie, **Zezwolenie**, -nia, *sn.* Einwilligung *f.*, Erlaubnis *f.*; dać swoje — na co seine Einwilligung zu etw. geben.

Zezwierzęcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; **Zezwierzęcić**, -cę, -cilem, *va. perf.* vertieren.

Zezwierzęcanie, **Zezwierzęcenie**, -nia, *sn.* Vertierung *f.*, Vertiertheit *f.*

Zezreć, -zre, -zarłem, *va. perf.* auffressen.

Zezwać, -wę, -wałem, *va. perf.* zerfauen.

Zębacieć, -cę, -cilem, *va. perf.* zahnig machen, auszahnen.

Zębacieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* zahnig werden.

Zębacz, **Zębal**, -a, *pl. -e, sm.* 1) großzahniger Mensch; bissiger Mensch; 2) Seewolf *m.*; 3) Zahnobel *m.*

Zębak, -a, *pl. -i, sm.* Sägesicht *m.*

Zębatka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Sägeschnabler *m.*; 2) Zahnbrasse *f.*; 3) Dentella (Pflanze).

Zębaty, **Zębiasty**, **Zębiasty**, *adi.* zahnig, gezähnt, zackig, mit Widerhaken versehen; -te koło Fahrrad *n.*; -te koło obwodowe Stern-, Stirnrad; -te koło wiencowe Kamm-, Kronrad; -te latarnie Drilling *m.*; małe kółka -te kleine Getriebe.

Zębiatka, -ki, *pl. -ki, sf.* Zahnstange *f.*

Zębiarka, -ki, *pl. -ki, sf.* Häberschneidemaschine *f.*

Zębiec, -bca, *pl. -bce, sm.* Umdreher *m.*, zweiter Halswirbel.

Zębieńie, -nia, *sn.* Zahn *n.*

Zębnictwo, -ctwa, *sing. tant. sf.* Zahnfunde *f.*, Zahnarznei *f.*, Dentistik *f.*

Zębny, **Zębowy**, *adi.* Zahn-; -bne ziele Bertramfamilie *f.*

Zębociąg, -u, *pl. -i, sm.* Zahnzieher *m.*

Zębogryz, -u, *sing. tant. sm.* Zahnfresser *f.*, Zahnäule *f.*

Zębolica, -cy, *pl. -ce, sf.* Zantkorylon (Pflanze).

Zęborozec, -zca, *pl. -zce, sm.* Wal *m.*, Karwal *m.*, Seeinhorn *n.*

Zębostrak, -a, *pl. -i, sm.* Stinkfliege *f.*, Meerfliege *m.*

Zębować, -buje, -wałem, *vn. perf.* zahnen.

Zębowanie, -nia, *sn.* Zahn *n.*

Zębowaniec, -ńica, *pl. -ńice, sm.* Ruderkrabbe *f.*

Zębownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Bertram, Speichel, Zahnwurz; *f.*

Zędra, -dry, *pl.* -dry, *sf.* Schläfe.

Zęza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* 1) Schiffsboden *m.*; 2) Grundjuppe *f.*

Zgadać się, -dam, -dałem, *vr. perf.* zu sprechen kommen; -dało się o tem i owem die Rede kam auf dies und jenes.

Zgadnąć, -dnę, -dłem, *va. perf.*; Zgadywać, -duję, -wałem, *va. imperf.* erraten, raten, treffen; nigdy nie-dniesz, co myślę, du wirst nie erraten, was ich denke; -dnij, kogo przyprawdzam rate, wen ich mitbringe; to zwierciadło -duje wszystko dieser Spiegel zeigt jedem die Wahrheit.

Zgadnięcie, -cia; Zgadywanie, -nia, *sn.* Erraten *n.*, Raten *n.*

Zgadzać, -dzam, -dzatem, *I. va. imperf.*; Zgodzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* 1) versöhnen, vergleichen; fällionieren; -dziłem obydwoch przeciwników ich habe die beiden Gegner versöhnt; 2) — kogo jmnđu mieten, dingen; -dziłem już ludzi do żniw ich habe schon Leute zur Ernte gebungen; 3) vereinbaren; jaka cenę -dziłeś? welchen Preis hast du vereinbart? II. — się, *vr.* 1) sich vertragen, übereinstimmen, zusammenstimmen; to jedno twierdzenie nie-dza się z drugim diese eine Behauptung stimmt mit der anderen nicht überein; -dzają się jak dwa gołabki sie vertragen sich wie zwei Tauben; małżonkowie powinni się — ze sobą Eheleute sollen übereinstimmen; zeznania świadków nie -dzają się die Aussagen der Zeugen stimmen nicht überein; w tym punkcie się całkiem z tobą -dzam in dieser Hinsicht stimme ich mit dir vollkommen überein; 2) — się na co auf etw. eingehen, einer Sache zustimmen, beipflichten; nigdy się na to nie -dzą ich werde nie darauf eingehen.

Zgadżanie, Zgodzenie, -nia, *sn.* Versöhnen *n.*, Vergleichen *n.*; Vertagen *n.*; Übereinstimmen *n.*, Zusammenstimmen *n.*; Dingen *n.*, Aufnehmen; — się Einwilligen *n.*, Einwilligung *f.*

Zgaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Sobrennen *n.*, Sod *m.*

Zgalganieć, -nieję, -niałem, *vr. perf.* ein Strolch, ein Taugenichts werden.

Zganiać, Zganianie, *siehe:* Zgonić, Zgonienie.

Zganić, -nie, -niłem, *va. perf.* tabeln.

Zganienie, -nia, *sn.* Tadeln *n.*

Zgapieć, -pieję, -piałem, *vr. perf.* verblöden, ver-dummen.

Zgapienie, -nia, *sn.* Verdummen *n.*, Verblöden *n.*

Zgarbiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zgarbić, -bie, -biłem, *va. perf.* buchtig machen; — się, *vr.* sich buchtig halten, sich bücken, gebeugt gehen.

Zgarbianie, Zgarbienie, -nia, *sn.* Buchtigmachen *n.*, Buchtighalten *n.*

Zgarniacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Sahträumer *m.*, Schienenträumer, Abträumer.

Zgarniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zgarnać, -nę, -nałem, *va. perf.* 1) zusammensassen, zusammenscharen; -nać wszystko na kupkę alles zu einem Haufen zusammensassen; 2) ab-, wegkehren, ab-, weg-räumen; — śnieg z dachu den Schnee vom Dache weg-räumen; 3) wegraffen.

Zgarnianie, -nia; Zgarnięcie, -cia, *sn.* Zusammensassen, Zusammenscharen *n.*, Weg-, Abkehren *n.*, Weg-, Abräumen *n.*; — żuźla Entschladen *n.*

Zgarszać, -szam, -szatem, *va. imperf.*; Zgorszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* Argernis geben; — się, *vr.* Anstoß nehmen.

Zgasić, -sze, -siłem, *va. perf.* auslösch.

Zgasiewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*

Flügel-, Saumjarn *m.*; — zwyczajna Ablerbaumjarn.

Zgasnąć, -snę, -słem, *vr. perf.* erlösch, ausgehen, aufhören zu brennen; zgasł zapal der Eifer erlosch; przedwczesnie -sły der vorzeitig Verblüdhene.

Zgaszenie, -nia; Zgasnięcie, -cia, *sn.* Erlöschen *n.*, Auslösch *n.*, Ausgehen *n.*

Zgermanizować, -zuję, -wałem, *va. perf.* germanisieren, eindeutschen.

Zgermanizowanie, -nia, *sn.* Eindeutschung *f.*, Germanisierung *f.*

Zgestnieć, -nieję, -niałem, *vr. perf.* dichter werden, sich verbichten.

Zgestnienie, -nia, *sn.* Verichten *n.*, Verbichtung *f.*

Zgęszczać, -szczam, -szczałem, *va. imperf.*; Zgęścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* verdichten, dichter machen, kondensieren.

Zgęszczalnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Kondensator *m.*

Zgęszczenie, Zgęszczenie, -nia, *sn.* Verdichten *n.*, Kondensieren *n.*

Zgiąć, zegnę, zgiąłem, *va. perf.*; Zginać, -nam, -nałem, *va. imperf.* beugen, biegen; hinunter-, hinabbiegen; burza zegnę trzcinę, ale jej nie zlamie der Sturm wird daß Rohr biegen, aber er wird es nicht brechen; — kolana die Knie beugen; — się, *vr.* sich bücken, sich beugen; — się przed kim sich vor jmnđu beugen; — się pod ciężarem sich unter der Last beugen; — się we dwoje sich sehr tief bücken.

Zgiełk, -łku, *pl.* -łki, *sm.* Lärm *m.*, Getümmel *n.*, Tumult *m.*, Auflauf *m.*

Zgiekliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Lärmende(s) *n.*, tumultuöses, lärmendes Wesen.

Zgiekliwy, *adi.*; Zgiekliwie, *adv.* lärmend, tumultuarisch, geräuschvoll.

Zgięcie, -cia; Zginanie, -nia, *sn.* Beugen *n.*, Biegen *n.*, Bücken *n.*, Beugung *f.*, Biegung *f.*

Zgietodziób, -a, *pl.* -y, *sm.* Baumläufer *m.*

Zginacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Beuge-, Biegemuskel *f.*; Fingermuskel, Fingerbeuger *m.*

Zginać, -nę, -nąłem, *vn. perf.* verschwinden, verloren gehen; umkommen, (auf dem Schlachtfelde) fallen, bleiben; -nąłem ich bin verloren, ich bin ein verlorener Mann; -nął bez śladu er ist spurlos verschwunden, verschollen; — w pojedynku in einem Duell den Tod finden; — marnie elend umkommen.

Zginiecie, -cia, *sn.* Verlust *m.*, Verlorengang *n.*, Verschwinden *n.*, Umkommen *n.*
Zgleniwo, -wa, *sing. tant. sn.* Draparnaldia (Pflanze).

Zglicz, -a, *pl.* -e, *sm.* eine mit Haselnußsträuchern oder Schlehdorn bewachsene Niederung.

Zgliszczce, -cza, *pl.* -cza, *sn.* 1) Brandstätte *f.*; Scheiterhaufen *m.*; Brandrümer *pl.*, Schutz und Wache; 2) — na karą Gerippe *n.* zum Kern.
Zgliszczowy, *adi.* Brandstätte-.

Zgliszczyn, -u, *sing. tant. sm.* Funaria hygrometrica (Moosgattung).

Zgladzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zgladzić, -dzą, -działem, *va. perf.* 1) glatt machen, ausglätten; 2) ausmachen, wegbringen, eine Scharte ausweken; 3) ausrotten, vernichten, umbringen.
Zgladzenie, Zgladzenie, -nia, *sn.* 1) Ausglätten *n.*, Glattmachen *n.*; 2) Ausmachen *n.*, Wegbringen *n.*; 3) Vernichtung *f.*, Umbringen *n.*, Ausrotten *n.*

Zglaszać, -szam, -szałem, *va. imperf.*; Zgłosić, -szę, -siałem, *va. perf.* anzeigen, melden; — szkodę do asekuracji den Schaden bei der Versicherung anmelden; — się, *vr.* sich melden; zgłoś się pan, proszę, za jaki miesiąc melden Sie sich, bitte, etwa in einem Monat; — siło się kilku kandydatów na tę posadę es

melieten sich einige Kandidaten für diesen Posten.

Zgłaszanie, Zgłoszenie, -nia, *sn.* Melden *n.*, Anzeigen *n.*, Meldung *f.*, Anmeldeung *f.*, Anzeige *f.*

Zgłębiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zgłębić, -bie, -białem, *va. perf.* ergründen, erforschen, einer Sache auf den Grund zu kommen suchen; starać się to zgłębić trachte das gründlich zu erforschen.

Zgłębianie, Zgłębianie, -nia, *sn.* Erforschen *n.*, Ergründen *n.*, Vertiefen *n.*

Zgłębnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Sonde *f.*

Zgłobić, -bie, -białem, *va. perf.* zusammenfassen, zusammenklammern.

Zgłobienie, -nia, *sn.* Zusammenfassen *n.*, Zusammenklammern *n.*

Zglodać, -dam, -dałem, *va. perf.* stumpf beißen, abstumpfen.

Zglodniałość, -ści, *sing. tant. sf.* Heißhungert *m.*

Zglodnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* ausgehungert werden, hungrig werden, Hunger verspüren; -niały ausgehungert.

Zglodnienie, -nia, *sn.* Verhungern *n.*, Aus Hungern *n.*
Zgłoska, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Silbe *f.*

Zgłoskować, -kuje, -wałem, *va. perf.* buchstabieren, syllabifizieren, die Silben lesen.

Zgłoskowanie, -nia, *sn.* Buchstabieren *n.*, Syllabifizieren *n.*

Zgłoskowy, *adi.* Silben-
Zglupieć, -pieje, -piałem, *vn. perf.* 1) verdummen, verblöden; 2) staunen, pass sein.

Zglupienie, -nia, *sn.* Verdummen *n.*, Verblöden *n.*; Erstaunen *n.*

Zgluszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* dämpfen, übertönen, stumm machen.

Zgmatwać, -wam, -wałem, *va. perf.* zusammenkneten; zusammenmischen; zusammenbrühen; durcheinander mengen, verwirren.

Zgmatwanie, -nia, *sn.* Zusammenkneten *n.*; Zusammenkneten *n.*; Verwirrung *f.*
Zgnębiać, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zgnębić, -bie, -białem, *va. perf.* ganz unterdrücken, niederdrücken.

Zgnębianie, Zgnębianie, -nia, *sn.* Unterdrücken *n.*, Niederdrücken *n.*

Zgniatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; Zgnieść, zgnioteć, zgniotek, *va. perf.* zerbrücken, zermalmen, zusammenkneten, zusammenbrühen; unterdrücken.

Zgniatanie, Zgniecenie, -nia, *sn.* Zermalmen *n.*, Zerbrücken *n.*, Zusammenkneten *n.*; -cenie pokładu Verdrückung *f.*; -tanie Bängen *n.*, Bängeln *n.*; Zerdrückung *f.*; Unterdrückung *f.*

Zgnicie, -cia, *sn.* Faulen *n.*; Fäulnis *f.*

Zgnić, -ję, -ięm, *vn. perf.* verfaulen, ganz faul werden, in Fäulnis übergehen.

Zgniecina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Quellschung *f.*

Zgnielec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* 1) Mundsäule *f.*; 2) Baum säule *f.*

Zgnilizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; Zgnilość, -ści, *sing. tant. sf.* Fäulnis *f.*, Säule *n.*; to zczuć na das schmeckt, riecht nach Fäulnis.

Zgnilka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Teigbirne *f.*

Zgnily, *adi.* faul, verfault.

Zgniotłość, -ści, *sing. tant. sf.* Zusammenpreßbarkeit *f.*

Zgnoić, -ję, -ięm, *va. perf.* 1) zu Mist werden lassen; 2) misten.

Zgnojenie, -nia, *sn.* Misten *n.*

Zgnuśnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* träge, faul, untätig werden.

Zgnuśnienie, -nia, *sn.* Trägheit *f.*, Faulheit *f.*; Ver sinfen *n.* in Untätigkeit.

Zgoda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Eintracht *f.*, Einmütigkeit *f.*, Einigkeit *f.*, Einverständnis *n.*; Friede *m.*; zyjemy

w największej -dzie wir leben in größter Eintracht; — między nami jak wilków z baranami es besteht zwischen uns Eintracht wie zwischen Schafen und Wölfen, wir leben wie Raß' und Maus; gdzie — tam Pan Bóg mieszka wo Friede, dort wohnt auch Gott; trudna — z ogniem woda Wasser verträgt sich schwer mit Feuer; 2) Bezaleich *m.*, Übereinkunft *f.*; Übereinstimmung *f.*, Zustimmung *f.*; między nami nigdy -dy nie przyjdzie es wird zwischen uns nie zu einer Übereinkunft kommen; za powszechną -dą został obrany wodzem mit allgemeiner Zustimmung wurde er zum Feldherrn ernannt; panowie, czy —? meine Herren, stimmen Sie ein? sind Sie einverstanden? na pierwsze —, na drugie nie mit dem ersten Punkt sind wir einverstanden, mit dem zweiten aber nicht; 3) Kongruenz *f.* der Rede- und Satzteile.

Zgodliwość, -ści, *sing. sant. sf.*; Zgodność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Übereinstimmung *f.*, Einklang *m.*, Eintracht *f.*, Harmonie *f.*; — tonów Harmonie *f.* der Töne; — zdań Übereinstimmung der Meinungen; — w sposobie myślenia Einklang in der Denkungsart; 2) Verträglichkeit *f.*, Einträchtigkeit *f.*

Zgodliwy, Zgodny, *adi.*; Zgodliwie, Zgodnie, *adv.* einig, einmütig; einverstanden, übereinstimmend; harmonisch; verträglich; -ne małżeństwo einträchtiges Ehepaar; z dwóch stron otrzymałem cakiem -ne sprawozdania von zwei Seiten erhielt ich ganz übereinstimmende Berichte; -nie z nim uchwaliliśmy mit ihm übereinstimmend beschlossen wir.

Zgodzenie, Zgodzić, *siehe*: Zgadzenie, Zgadać.

Zgoić, -je, -iłem, *va. perf.* heilen, ausheilen; czas -iły rany die Zeit heilte die

Wunden; — się, *vr. zu* heilen.

Zgojenie, -nia, *sn.* Heilen *n.*, Ausheilen *n.*

Zgolenie, -nia, *sn.* Abraßeren *n.*

Zgolić, -ię, -iłem, *va. perf.* abrasieren, herunterrasieren.

Zgoła, *adv.* gänzlich, völlig, ganz und gar, durchaus; wszystko — alles möglich; furz, alles; — o tem zapomniałem ich habe ganz und gar darauf vergessen.

Zgołacać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zgołocić, -cę, -ciłem, *va. perf.* entblößen, rein ausplündern.

Zgołacanie, Zgołocenie, -nia, *sn.* Ausplündern *n.*, Entblößen *n.*

Zgołocić, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* abgerissen, entblößt werden.

Zgon, -u, *sf.* Hinscheiden *n.*, Verschiden *n.*; Cuda *n.*, Tod *m.*; wierny aż do -nu treu bis in den Tod.

Zgonić, *siehe*: Zegnać, Zganić.

Zgoniny, -nin, *plur. tant. sf.* Umkehr *f.*, Abbrechling *f.*, Raß *m.*

Zgonny, *adi.* zusammen-
triebbar, einholbar.

Zgorszenie, Zgorszyć, *siehe*: Zgarszanie, Zgarszać.

Zgorzałość, -ści, *sing. tant. sf.* Bräune *f.*, Gebräunt-
heit *f.*

Zgorzeć, -rzeje, -rzałem, *vn. perf.* abbrennen, von den
Flammen verzehrt werden.

Zgorzel, -i, *pl. -o, sf.* Brand *m.*, Feuerbrand *m.*

Zgorzelica, -cy, *pl. -ce, sf.* Branderg *n.*

Zgorzelina, -ny, *pl. -ny, sf.* 1) Brandgeruch *m.*; 2) Brand-
wunde *f.*; 3) — ziemniaków
Kartoffelsäule *f.*

Zgorzelisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Brandstätte *f.*

Zgorzenie, -nia, *sn.* Ab-
brennen *n.*

Zgorzeń, -nia, *pl. -nie, sf.* Wasserkrebs *m.*

Zgorzknąć, -knęć, -knizem, *va. perf.* bitter machen.

Zgorzknąć, -nieje, -nia-
tem, *vn. perf.* bitter werden
verbittern.

Zgorzknienie, -nia;
Zgorzknienie, -cia, *sn.* Ver-
bittern *n.*

Zgorzysty, *adi.* verbrenn-
bar, verbrennlich.

Zgotować, -tuje, -wałem
va. perf. 1) abkochen; 2) vor-
bereiten, bereiten, bereit stellen
-no mu uroczyste przyjęcie
man bereite ihm einen feier-
lichen Empfang.

Zgotowanie, -nia, *sn.* 1)
Abkochen *n.*; 2) Vorbereiten
n., Bereitstellen *n.*

Zgrabić, -bię, -biłem, *va. perf.* zusammen-, wegharten
zusammenrechen, zusammen-
scharren.

Zgrabić, -bieje, -białem,
vn. perf. erstarrten; -biały
erlarrt.

Zgrabienie, -nia, *sn.* Zu-
sammenharten *n.*, Zusammen-
rechen *n.*

Zgrabki, -ków, *plur. tant. sf.* Abhartsel *pl.*, Umkehr *f.*

Zgrabność, -ści, *sing. tant. sf.* Geschicklichkeit *f.*, Gewandt-
heit *f.*; Wohlgestalt *f.*; Zier-
lichkeit *f.*, Anmut *f.*

Zgrabny, *adi.*; Zgrabnie,
adv. gewandt, geschickt, wohl-
gestaltet; zierlich, anmutig;
-bnie się wziął do rzeczy
er hat sich geschickt zur Sache
genommen; -bna postać eine
hübschgewachsene Person;
iślante, hübsche Gestalt.

Zgracować, -cuje, -wałem,
va. perf. zusammen-, wegfär-
ten, wegfärben.

Zgrać, Zgranie, Zgrywać,
siehe: Zegrac, Zegranie.

Zgraja, -ji, *pl. -je, sf.* Schaar *f.*, Haufe *m.*, Bande
f., Schwarm *m.*; — psów
Hundepoppel.

Zgrajny, *adi.*; Zgrajnie,
adv. gedrängt, haufen-, scha-
renweise.

Zgrzęzy, -zów, *plur. tant. sn.* Trübe *n.*, Dide *n.* in der
Flüssigkeit.

Zgromadzać, -dzam, -dza-
łem, *va. imperf.*; Zgroma-
dzić, -dze, -dziłem, *va. perf.*
versammeln, zusammenhäufen,

zusammenziehen; — wkolo siebie wszystkich wiernych alle Getreuen um sich versammeln; — sie, *vr.* sich versammeln; lud —dział się przed ratuszem das Volk versammelte sich vor dem Rathause.

Zgromadzenie, **Zgromadzenie**, -nia, *sn.* Versammlung *n.*, Anhäufen *n.*, Zusammenziehen *n.*; Versammlung *f.*; — ludowe Volksversammlung; — pod gołym niebem Versammlung unter freiem Himmel, im Freien; — kapitału Ansammeln *n.* des Kapitals.

Zgromadzieli, -a, *pl.* -e, *sm.* Ber-, Anjammler *m.*

Zgromadzieli, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ber-, Anjammlerin *f.*

Zgromić, -mie, -miem, *va.* *perf.* mit Gewalt bekämpfen; entscheidend besiegen; heftig tabeln.

Zgromienie, -nia, *sn.* Bekämpfen *n.*, Besiegung *f.*; Tabeln *n.*

Zgroza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Entsetzen *n.*, Grausen *n.*; — mnie przejmaje Entsetzen erfasst mich; — była patrzeć na to eś mar ein Grausen, dem zuschauen; to — das ist empörend, schauderhaft, gräßlich.

Zgrubialy, *adi.*, **Zgrubiale**, *adv.* vergrößert, verdickt.

Zgrubiec, -bieje, -białem, *vn.* *perf.* sich vergrößern, sich verdicken, dicker, gröber werden; ręce -biały od ciężkiej pracy die Hände vergrößerten von der schweren Arbeit.

Zgruchnąć, -chnę, -chnąłem, *va.* *perf.* laut, schallend zuschlagen; — sie, *vr.* haufenweise zusammenstoßen, sich versammeln.

Zgruchniecie, -cia, *sn.* lautes, schallendes Zuschlagen. **Zgruntować**, -tuje, -wałem, *va.* *perf.* ergründen, gründlich erforschen, auf den Grund kommen.

Zgruntowanie, -nia, *sn.* Ergründen *n.*, Erforschen *n.*

Zgrupować, -puje, -wałem, *va.* *perf.* gruppieren.

Zgrupowanie, -nia, *sn.* Gruppierung *f.*

Zgrywać, **Zgrywanie**, siehe: **Zgrać**, **Zgranie**.

Zgryzać, -zam, -żatem, *I.* *va.* *imperf.*; **Zgryżó**, -zę, -żem, *va.* *perf.* 1) zerbeißen, aufbeißen, zernagen, durchfressen; myszy -żły odzienie die Mäuse zernagten die Kleidung; — orzech eine Nuß aufnagen; 2) — kogo jundn kränken; mocno go to -żło eś hat ihn sehr gekränkt; *II.* — się, *vr.* sich kränken, sich etw. sehr zu Herzen nehmen.

Zgryzanie, **Zgryzienie**, -nia, *sn.* 1) Zerbeißen *n.*, Aufbeißen *n.*, Aufnagen *n.*, Zernagen *n.*, Durchfressen *n.*; 2) Kränken *n.*

Zgryzota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Kränkung *f.*, Gram *m.*, nagender Kummer, Harm *m.*; wiele mam z nim -ty idę habe mit ihm viel Kummer; ciągle -ty zuiszczyły moje zdrowie fortwährende Kränkungen haben meine Gesundheit untergraben; -ty sumienia Gewissensbisse *pl.*

Zgryżliwość, *sci.* *sing.* *tant.* *sf.* Grämlichkeit *f.*, Bissigkeit *f.*; Verbrossenheit *f.*; Verdrießlichkeit *f.*

Zgryżliwy, *adi.*; **Zgryżliwie**, *adv.* bissig, grämlich, verdrießlich.

Zgrzać, **zgrzeje**, **zgrzałem**, *va.* *perf.*; **Zgrzewać**, -wam, -wałem, *va.* *imperf.* erhitzen, erwärmen; — się, *vr.* sich erhitzen, sich erwärmen.

Zgrzanie, **Zgrzewanie**, -nia, *sn.* Erhitzen *n.*, Erwärmen *n.*

Zgrzebać, -biję, -bałem, *va.* *perf.*; **Zgrzebywać**, -buję, -wałem, *va.* *imperf.* zusammentragen, abtragen, zusammenträhen, zusammensiebeln.

Zgrzebanie, **Zgrzebywanie**, -nia, *sn.* Zusammentragen *n.*, Abtragen *n.*, Zusammenträhen *n.*, Zusammensiebeln *n.*

Zgrzebie, -bia, *sing.* *tant.* *sn.* 1) Berg *n.*, Hebe *f.*; 2) Bergleinwand *f.*

Zgrzeblo, -ła, *pl.* -ła, *sn.* Striegel *m.*, Krage *f.*

Zgrzeblowaty, *adi.*; **Zgrzeblowato**, *adv.* striegelartig.

Zgrzebnica, -cy, *pl.* -ce; **Zgrzebnina**, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Sackleinwand *f.*

Zgrzebny, *adi.* Berg-; -ne płótno Bergleinwand *f.*, Sackleinwand.

Zgrzeecznie, -nieje, -niałem, *vn.* *perf.* braver, artiger werden.

Zgrzeszenie, -nia, *sn.* Sündigen *n.*

Zgrzeszyć, -szę, -szylem, *vn.* *perf.* sündigen, eine Sünde begehen.

Zgrzybialec, -bialca, -pl. -bialcy, *sm.* Greis *m.*, gebrechlicher Mann.

Zgrzybiałość, *sci.* *sing.* *tant.* *sf.* Greisenhaftigkeit *f.*; Gebrechlichkeit *f.* **Altersschwäche** *f.*

Zgrzybiały, *adi.*; **Zgrzybiałe**, *adv.* greisenhaft, greis, abgelebt; gebrechlich; altersschwach.

Zgrzybieć, -bieje, -białem, *vn.* *perf.* sehr alt werden, Greisenalter erreichen; gebrechlich; altersschwach werden.

Zgrzyn, -u, *pl.* -y, *sn.* Rauwolfia (Pflanze).

Zgrzyt, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Geknirschen *n.*, Knirschen *n.*; 2) Mißton *m.*, Disharmonie *f.*

Zgrzytać, -tam, -tatem, *vn.* *imperf.*; **Zgrzytnąć**, -tnę, -tnąłem, *vn.* *perf.* knirschen; — zębami mit den Zähnen knirschen; klucz -tnął w zamku der Schlüssel knirschte im Schloß.

Zgrzytanie, -nia, *sn.* Knirschen *n.*; płacz i — zębów Weinen *n.* und Zähneknirschen *n.*, Heulen *n.* und Zähneklappern *n.*

Zguba, -by, *pl.* -by, *sf.* 1) Verlust *m.*, Verlorene(s) *n.*; czyja jest ta —? wem gehört dieser verlorene Gegenstand? 2) Verderben *n.*, Untergang *m.*; on czyha na twoją -bę er lauert auf dein Verderben; prowadzisz mnie na -bę du führst mich ins Verderben.

Zgubić, -bie, -biem, *va. perf.* 1) verlieren; — ślad die Fährte verlieren; — ważny list einen wichtigen Brief verlieren; szukasz, czegoś nie-biś du suchst nach etw., was du nicht verloren hast; 2) — kogo imndn ins Verderben stürzen; nieostrożność mnie-biła Unvorsichtigkeit hat mich ins Verderben gestürzt; jestem -biony ich bin verloren.

Zgubienie, -nia, *sn.* Verlieren *n.*, Verlust *m.*; Verderben *n.*

Zgubność, -ści, *sing. tant. sf.* Verderblichkeit *f.*; Verhängnisvolle(s) *n.*

Zgubny, *adi.*; **Zgubnie**, *adv.* verderblich, verhängnisvoll, fatal; -na działaność verderbliche Tätigkeit.

Zgumować, -nuje, -wałem, *va. perf.* zusammenleben.

Zgumowanie, -nia, *sn.* Zusammenleben *n.*

Zgwałcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; **Zgwałcić**, -ce, -cicie, *va. perf.* vergewaltigen, notzüchtigen; brechen, Gewalt antun; schänden; — prawo das Gesetz vergewaltigen; — post die Fasten, das Fastengebot brechen.

Zgwałcenie, **Zgwałcenie**, -nia, *sn.* Vergewaltigen *n.*, Vergewaltigung *f.*; Notzücht *f.*, Schändung *f.*

Zhańbić, -bie, -biem, *va. perf.* schänden, Schande bringen; -biś nasze dobre imię er hat unseren guten Namen geschändet.

Zhańbienie, -nia, *sn.* Schänden *n.*, Schändung *f.*

Zhardzić, -dzieje, -działem, *vn. perf.* stolz, feck werden.

Zharmonizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* harmonisieren, in Einklang bringen.

Zharmonizowanie, -nia, *sn.* Einklang *m.*

Zharować się, -ruje, -wałem, *va. perf.* sich abradern.

Zharowanie, -nia, *sn.* Abradern *n.*

Zhartować, -tuje, -wałem, *va. perf.* Abhärten *n.*

Zhasać, -sam, -sałem, *va. perf.* abjagen.

Zhasanie, -nia, *sn.* Abjagen *n.*

Zheblować, -bluje, -wałem, *va. perf.* abhobeln.

Zheblowanie, -nia, *sn.* Abhobeln *n.*

Zheretyczec, -czeje, -czależem, *vn. perf.* Heretiker werden.

Zhipochondrzec, -drzeje, -drzałem, *vn. perf.* Hypochondrider werden.

Zhojnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* freigebiger werden.

Zholdować, -duje, -wałem, *va. perf.* unterwerfen, zur Schuldigung zwingen.

Zholdowanie, -nia, *sn.* Unterwerfung *f.*

Zhukać, -kam, -kałem, *va. perf.* anschnüren; aufheften; — kogo imndn durch Lärm, Geschrei betäuben.

Zhukanie, -nia, *sn.* Anschneiden *n.*; Aufschellen *n.*; Betäuben *n.*

Ziać, zieje, ziałem, *vn. imperf.*; **Zionać**, -nę, -nałem, *vn. perf.* 1) keuchen, schnauben, nach Luft schnappen; 2) atmen, hauchen, aushauchen; — czem etw. von sich geben, etw. ausblühen; — zemdą Nase atmen, schnauben; — ogniem Feuer schnauben, speien; — zapach einen (angenehmen) Geruch verbreiten.

Ziarenko, **Ziarnko**, -ka, *pl. -ka, sn.* Körnchen *n.*

Ziarnczak, -a, *pl. -i, sm.* Kerntappel *f.*, Schalenfrucht *f.*

Ziarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Aluterus (Gattung des Hornschwanzes).

Ziarnik, -a, *pl. -i, sm.* 1) Brutzelle *f.*, bei den Flechten; 2) Körnung *f.*

Ziarnina, -ny, *pl. -ny, sf.* Kernhonig *m.*, Körnerhonig.

Ziarnistość, -ści, *sing. tant. sf.* Genartheit *f.*; Geförnthheit *f.*

Ziarnisty, *adi.*; **Ziarnisto**, *adv.* körnig, voll Körner; geförnt; ste srebro Silberförner *pl.*; — kruszec geförntes Metall.

Ziarniwo, -wa, *pl. -wa, sn.* Hydrurus (Pflanze).

Ziarnkowaty, *adi.* körnigartig; körnig, geförnt.

Ziarnkowy, *adi.* körnigartig.

Ziarno, -na, *pl. -na, sn.* 1) Korn *n.*, Körner *pl.*; 2) Korn *n.* (von Münzen).

Ziarnojad, -u, *pl. -y, sm.* 1) Kernbeißer *m.*, Kirschbeißer *m.*, Kirschsinf *m.*, Dickschnabel *m.*; 2) Samenläufer *m.*

Ziarnopłon, -u, *pl. -y, sm.* (Ficaria) Feigenkraut *n.*, Feigwarzenranunkel *f.*

Ziarnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* granulieren, körnen, in Körner formen.

Ziarnowłos, -a, *pl. -y, sm.* Sporotrichum (Pilzart).

Ziarnowy, *adi.* kernig, Körner-; — owoc Kernobst *n.*

Ziarnożer, -u, *pl. -y, sm.* Körnerfresser *m.*

Ziarnówka, -ki, *pl. -ki, sf.* Bäumchen *n.*, aus der Bäumchenschule.

Ziab, -u, *pl. -y, sm.* Kälteschauer *m.*, Gänsehaut *f.*, Grusel *m.*

Ziele, -la, *pl. ziola, sn.*; *dim.* Ziółko, Ziółeczko, -ka, *pl. -ka, sn.* Kraut *n.*; zbierać ziola Kräuter sammeln; nauka o ziołach Kräuterkunde *f.*; wino przyprawne ziołami Kräuterwein *m.*; suszone ziola getrocknete, dörre Kräuter; dobre ziółko feines Früchtel; — bycze (Orobanchae galii) rosenrote Sommerwurz; — czarne Küchenwelle *f.*; — czosnkowe Landkraut, Waldsalbei *m.*; wilder Gamander; — dymnicze Virgils-, Sternblume *f.*; — gęsie Gänserich *m.*; — farbowne Waid *m.*; — gołębie Eisenkraut, Eisenhart *n.*; — języczkowe Galgantwurz *f.*; — jaskółcze mniejsze Schwalbenkraut; — większe Goldwurz *f.*; — kocie Marumkraut; — koszykowe wilder Galgant; — krucze große Astrantie, schwarze Meisterwurz, schwarze Sanikel; — kurze Tormentille *f.*, Heilwurz; — mleczne Labkraut

n., Bettstroh *n.*; — moczowe, stajenne Hauhechel *m.*; — nocne Leinkraut — pieczyste Estragon *m.*; — pepkowe, powietrzne Durchwachsfräut; — piekielne großer, blauer Sturmhut; — pluskwo-we stinkendes Wanzenkraut; — pomurne, pościeenne Glasfräut; — postawne Schwie-lendolbe *f.*; — powietrzne, suchotne Feldypresse *f.*; — przymiotowe gemeines Nabel-fräut; — rogowe Bornkraut; — ranne Sanikel *f.*; — św. Barbary Wardenkraut; — św. Jana Johanniskraut; — św. Katarzyny Stephanskörner *pl.*; — tatarskie Kalmus *m.*; — wątrobné Leberblümchen *n.*; — gwiazdziste Waldmeister *m.*; — zębne deutischer Ber-tram.

Zieleniak, -a, *pl.* -i, *sm.* weißer Ungarwein (besondere Gattung).

Zieleniarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Grünzeugverkäuferin *f.*, Grünzeugfrau *f.*

Zielenica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) (Conferva) Wasserfäden *m.*, Wurmmoos *n.*, Wurmtang *m.*, Meeralgé *f.*; 2) Malachit *m.*; — miedzi Grünspan *m.*

Zielenić, -nię, -niem, *va. perf.* grün machen, grün färben; — sie, er. grünen, grün werden.

Zieleniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sn.* 1) Grünstein *m.*; 2) So-hannisypflanze *f.*

Zielenieć, -nieje, -nialem, *vn. perf.* grün werden, sich grün färben.

Zielenina, Zielenizna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Grüne(s) *n.*; Grünzeug *n.*, grünes Gemüse.

Zieleninowy, *adi.* Gartengemüse-; śláz — żydowski Melodie *f.*

Zielonisty, Zielisty, *adi.* kräuterig, blumig.

Zieleń, -ni, *pl.* -nie, *sf.* 1) Grün *n.*, grüne Farbe; 2) Grün *n.* in der Karte; 3) grüner Blaz; wśród -ni im Grünen; 4) — miedzi Kupfergrün; Kieselkupfer *n.*, Kieselmalachit *m.*; — niklo-wa Pinnelit *m.*, Nickelgrün *n.*

Zielenicowy, *adi.* voll grünen Unkrauts; — porfir-dichter Grünstein, Grünstein-porphyr *m.*

Zielibława, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Lach-nalia (Pflanze).

Zielibło, -bla, *pl.* -bla, *sn.* Chorophytum (Pflanze).

Zielibrzan, -u, *pl.* -y, *sm.* Laurelia (Pflanze).

Zielipan, -u, *sing. tant. sm.* Agapanthus (Pflanze).

Zielisława, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Jussiaea (Pflanze).

Zielnictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Kräuterkunde *f.*

Zielniczy, *adi.* Kräuter-.

Zielnik, -a, *pl.* -i, *sm.*; *dim.* Zielniczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Kräuter-, Pflan-zenbuch *n.*, Herbarium *n.*; 2) Kräutergarten *m.*

Zielny, *adi.* Kraut-, Kräu-ter-; najświetsza Panna -na unsere liebe Frau im Grünen, Mariashimmelfahrtstest *n.*

Zielon, -a, *pl.* -y, *sm.* (Chlora) Bitterling *m.*

Zielonatka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Peliosanthes (Pflanze).

Zielonawokrusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Grünlicherz *n.*

Zielonawość, -ści, *sing. tant. sf.* Grünliche(s) *n.*; Grünlichkeit *f.*

Zielonawy, *adi.*; Zielo-nawo, *adv.* grünlich.

Zielonek, -nka, *pl.* -nki, *sm.* Goldfink *m.*; gelbe Bach-felze.

Zielonka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Blätterchwamm *m.*, Grün-ling *m.*; 2) Chlorit *m.*; Grün-erde *f.*, Glauconit *m.*

Zielonobiały, *adi.* grün-lichweiß.

Zielonokrusz, -u, *sing. tant. sm.* Kupfergrün *n.*

Zielonokwiat, -u, *pl.* -y, *sn.* Chloranthus (Pflanze).

Zielonomodry, *adi.* blau-grün.

Zielonosiwy, *adi.* grünlich-grau.

Zieloność, -ści, *sing. tant. sf.* Grüne(s) *n.*; Grünheit *f.*; grüne Farbe.

Zielonozółty, *adi.* grün-gelb.

Zielony, *adi.*; Zielono, *adv.* grün; -ne świątki Pfing-sten *pl.*; mieć -no w głowie Stroch im Kopfe haben, tin-disch sein; grać w -ne umś Grüne spielen.

Zielsko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Unkraut *n.*

Ziemia, -bli, *pl.* -ble, *sf.* Bestellen *n.* des Ackers im Winter zur Sommerung.

Ziemia, -mi, *pl.* -mie, *sf.* 1) Erde *f.*; Erdboden *m.*. Boden *m.*; rzucić co na -mie etw. zu Boden werfen; na -mi auf der Erde, auf Erden; rzucić o -mie zu Boden schla-gen; — obraca się około swej osi die Erde dreht sich um ihre Achse; stwórcza nieba i -mi der Schöpfer des Himmels und der Erde; zejść z niebio-sów na -mie vom Himmel auf die Erde steigen; z -mią co zrównać etw. der Erde gleich machen; uprawiać -mie den Boden bebauen; niema szczę-scieja na -mi es gibt kein Glück auf Erden; nie wart jesteś, by cię święta, — nosiła du bist nicht wert, auf Erden zu leben, daß die heilige Erde dich trage; już on -mie gryzie er ist schon tot, er hat schon ins Gras gebissen; to żyźna — daß ist fruchtbarer Boden; urodzajna — Humus *m.*. Ackerkrume *f.*, Dammerde; — wymoczko-wa Infusorienerde; — kolońska Kölner Erde; — ogro-dowa Gartenerde; — japońska japanische Erde; — glin-na lehmige Erde; — roślinna vegetabilische Erde; — alka-liczna alkalische Erde; trze-sienie -mi Erdbeben *n.*; pod -mią unter der Erde; 2) Land *n.*, Boden *m.*; — obiecała daß Gelobte Land; podbite -mie die eroberten Länder; widąc -mie Land in Sicht; na pol-skiej -mi auf polnischem Boden.

Ziemiaczany, Ziemia-czany, *adi.* Kartoffel-, Erd-äpfel.

Ziemiak, Ziemiak, -a, *pl.* -i, *sm.* Kartoffel *f.*, Erd-äpfel *m.*

Ziemian, -u, *pl.* -y, *sm.* Tellur *m.*

Ziemiainin, -a, *pl.* -nie, *sm.* 1) Bewohner *m.*, Eingeborne(r) *m.*; 2) Gutsbefitzer *m.*, Landmann *m.*, Landbeselmann *m.*

Ziemianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Bewohnerin *f.*, Eingeborne *f.*; 2) Landfräulein *n.*, Landbesige *f.*; 3) Erdgrube *f.*

Ziemiański, *adi.* po -ku *adv.* Land-, Landbau-, Landbesel-, Landca Landrat *m.*; sad — Landgericht *n.*

Ziemiaństwo, -wa, *sn.* Landwirtschaft *f.*

Ziemia, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Land *n.*; Mutterland; Ländchen *n.*; Weichbild *n.*; Distrikt *m.*

Ziemiokrag, -kregu, *pl.* -kregi, *sm.* Erdkreis *m.*, Erdennrund *n.*, Erdkugel *f.*

Ziemiokres, -u, *pl.* -y, *sm.* Gesichtskreis *m.*, Horizont *m.*

Ziemiomiar, -u, *pl.* -y, *sm.*; Ziemiomierca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Erdmesser *m.*, Feldmesser *m.*

Ziemiomierstwo, Ziemiomiernictwo, -etwa, *sn.* Erdmesserkunst *f.*, Feldmesserkunst *f.*

Ziemiopis, -a, *pl.* -owie, *sm.* Erdbeschreiber *m.*, Geograph *m.*

Ziemiopiski, *adi.* geographisch.

Ziemiopistwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Erdbeschreibung *f.*, Geographie *f.*

Ziemiopłaz, -u, *pl.* -y, *sm.* kriechendes Gewürm.

Ziemiopłód, -płodu, *pl.* -płody, *sm.* Erdfrucht *f.*

Ziemiородstwo, -twa, *sing.* tant. *sn.* Geologie *f.*

Ziemiorka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Trauerklüde *f.*

Ziemioryjka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Sandgräber *m.*

Ziemiotworstwo, -wa, *sn.* Erdentstehung *f.*, Erdbildung *f.*

Ziemiowładny, *adi.* erdbherrschend.

Ziemiowładca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Erdbherrscher *m.*

Ziemiowładczyni, —, *sf.* Erdbherrscherin *f.*

Ziemiowodny, *adi.* beidlieblich, amphibisch; -dne zwierzęta Amphibien *pl.*

Ziemioznawca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Geognose *m.*

Ziemioznawstwo, -wa, *sn.* Geognosie *f.*

Ziemisty, *adi.*; Ziemisto, *adv.* erdig; erdartig.

Ziemiarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Samen-, Hanssack *n.*

Ziemiaczysko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* schlechte, elende Kartoffel.

Ziemiakówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Kartoffelbranntwein *m.*

Ziemiara, -ry, *pl.* -ry, *sf.* Arakatscha *f.*, Maniokwurzel *f.*

Ziemny, *adi.* 1) Erd-, Boden-, Land-; roboty -mne Erdarbeiten *pl.*; — migdał Erdmandel *f.*; bluszcz — Erdeseu *m.*; jaszczurka -mna Erdbeidche *f.*; -nego koloru erdsahl; pchła -mna Erdflöh *m.*; żółd -mna Erdgall *f.*; duch — Erdgeist *m.*; smak — Erdgeschmack *m.*; roślina -mna Erdgewächs *n.*; pagórek — Erdhügel *m.*; węgiel — Erdkohle *f.*; orzech — Erdnuß *f.*; smoła -mna Erdpech *n.*; obijak — Erdhlegel *m.*; — taras Erdstufe *f.*; — olej Petroleum *n.*; 2) Land-, Grund-; — podatek Grundsteuer.

Ziemiomysz, -y, *pl.* -y, *sf.* Erdmaus *f.*

Ziemski, *adi.*; Ziemsko, *adv.* 1) irdisch; dostatki -skie irdische Güter; 2) -skie dobra Rittergüter *pl.*; sad — Aelsgerecht *n.*; poseł — Landbote *m.*; sędzia — Landrichter *m.*; 3) Erd-; ós -ska Erdsche *f.*; kula -ska Erdball *m.*; szczęście -skie Erdenglück *n.*; dobro -skie Erdengut *n.*; życie -skie doczesue Erdenleben *n.*; kolor — Erdfarbe *f.*

Ziemskość, -ści, *sing.* tant. *sf.* irdisch(3) *n.*; irdisches Weien.

Ziemstwo, -wa, *sn.* 1) Landbesitzergericht *n.*; — kredytowe Kreditverein *m.*; 2) Landverjammlung *f.*, Zemstwo *n.*

Ziew, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Nachen *m.*, 2) Spielraum *m.*, Schlucht *f.*

Ziewaczka, -ki, *sing.* tant. *sf.* frampshafteš Gähnen.

Ziewać, -wam, -wałem, *vn.* imperf.; Ziewnąć, -wnę, -wnąłem, *vn.* perf. gähnen.

Ziewanie, -nia; Ziewnięcie, -cia, *sn.* Gähnen *n.*

Zieziulka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Rudolfsblume *f.*

Zięba, -by, *pl.* -by, *sf.* Zink *m.*

Ziębi, *adi.* Zink-.

Ziębiączka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Fiołochauer *m.*, kaltes Fieber.

Ziębić, -bię, -biłem, *va.* perf. kalt machen, Kälte verursachen; — się, *vr.* sich der Kälte aussetzen.

Zięblawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Batis (Pflanze).

Ziębłokrasa, -sy, *pl.* -sy, *sf.* Kalandrine *f.*

Ziębołowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* Zintenfänger *m.*

Ziębnać, -nę, -nąłem, *vn.* perf. sich der Kälte aussetzen, frieren, kalt werden.

Zięciowstwo, Zięciostwo, -a, *sn.* Eibamschaft *f.*

Zięciowy, *adi.* Eibams-, Schwiegerohn-.

Zięć, -cia, *pl.* -ciowie, *sm.* Schwiegerohn *m.*, Eibam *m.*

Zima, -my, *pl.* -my, *sf.* Winter *m.*; ostra — strenger Winter; łagodna — milder Winter; — me przepędzić w mieście den Winter in der Stadt verbringen; w -mie im Winter; sprawić sobie co na -me sich etw. für den Winter anschaffen.

Zimalza, -zy, *pl.* -zy, *sf.* Lonicera (Pflanze).

Zimisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* böser, strenger Winter.

Zimnawy, *adi.*; Zimnawo, *adv.* ein wenig kalt, kühl, kältlich.

Zimnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* kaltes Fieber.

Zimnicznik, -a, *pl.* -i, *sm.* (Seutellaria galericulata) Helmkraut *n.*

Zimniuchny, Zimniuchenki, Zimniusienki, *adi.* eisfalt.

Zimno, -na, *pl.* -na, *sn.* Kälte *f.*, Frost *m.*; — po mnie przechodzi eś überläuft mich kalt.

Zimnokrusz, -u, *sm.* kaltbrüchiges Eisen.

Zimnokrwisty, *adi.* kaltblütig.

Zimność, -ści, *sing. tant. sf.* Kälte *f.*, kaltes Wesen.

Zimny, *adi.*; **Zimno**, *adv.* kalt; -na krew kaltes Blut, Kaltblütigkeit *f.*; z -ną krwią kaltblütig; -na kuchnia kalte Küche; -na kolacja kaltes Nachtmahl; podać potrawę -ną eine Speise kalt servieren; -ne ręce, serce gorące kalte Hände, warme Liebe; -ny dreszcz kalter Schauer; -no mi w ręce miś friertś an den Händen; dziś bardzo -no na dworze heute ist draußen sehr kalt.

Zimochów, -chowy, *pl.* -chowy, *sm.* Winterhaltung *f.*

Zimochówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Pflanze *f.*, die man für den Winter verwahren muß.

Zimokwit, Zimowit, -u, *pl.* -y, *sm.* (Colchicum) Zeitlose *f.*, — jesieny Herbstzeitlose.

Zimoląg, -a, *pl.* -i, *sm.* Ofenhocher *m.*

Zimorodek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Eisvogel *m.*, Wasserpecht *m.*, Königsvogel *m.*

Zimorodny, *adi.* winter-, kaltezeitig.

Zimostradki, -ków, *plur. tant. sn.* spät (im Winter) reisende Früchte.

Zimostradny, *adi.* spät reisend.

Zimostrawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Winterweizen *m.*

Zimotrwały, *adi.* den Winter überdauernd, perennierend.

Zimować, -muje, -wałem, *vn. perf.* überwintern, winteren, den Winter zubringen.

Zimowanie, -nia, *sn.* Wintern *n.*, Überwintern *n.*

Zimowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Winterlager *n.*, Winterquartier *n.*

Zimowy, *adi.* winterlich, Winter-; -we mrozy Winter-

falten, Winterfröste *pl.*; -we jabłko Winterapfel *m.*; -we suknie Winterleider *pl.*; wśród lata -we powietrze mitten im Sommer winterliche Luft.

Zimozielon, -u, *sing. tant. sm.* (Moneses) Wegerichnelke *f.*

Zimoziół, -u, *sing. tant. sf.* (Linnaea) Wintergrün *n.* **Zimówka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Winterquartier *n.*; 2) Winterbirne *f.*

Zinaczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* ganz umändern, umgestalten; — się, *vr.* ganz anders werden, sich verändern.

Zinać, *adv.* von wo anders her.

Ziobro, -bra, *pl.* -bra, *sn.*; *dim.* Zioberko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Rippe *f.*

Ziolo, -ła, *pl.* -ła, *sn.* = Ziele.

Ziołojadacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Kräutereßer *m.*

Ziołopis, -a, *pl.* -y, *sm.* Kräuterbeschreiber *m.*, Botaniker *m.*

Ziołosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Seerinde *f.*, Rindenkoralline *f.*

Ziołoznawca, cy, *pl.* -cy, *sf.* Kräuterkenner *m.*

Ziołozwierz, -a, *pl.* -e, *sm.* = Zwierzokrzew.

Ziomek, -mka, *pl.* -mko, *sm.* Landsmann *m.*

Ziomka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Landsmännin *f.*

Ziomkowski, *adi.* landsmännlich, Landsmann-

Ziomkostwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Landsmannschaft *f.*

Zionać, Zionięcie, siehe: Ziać, Zianie.

Ziółko, siehe: Ziele.

Zipnąć, -nę, -nąłem, *vn. perf.* aufatmen, gähnen.

Zipnięcie, -cia, *sm.* Atmen *n.*, Atnatnen *n.*, Gähnen *n.*

Zironizować, -zuję, -wałem, *va. perf.* ironisieren, verspotten, ins Lächerliche ziehen.

Zironizowanie, -nia, *sn.* Ironisieren *n.*, Verspotten *n.*

Ziszczonie, -nia, *sn.* Erfüllung *f.*, Vermirklung *f.*

Ziścić, -szczę, -ściłem, *va. perf.* erfüllen, verwirklichen; — się, *vr.* in Erfüllung gehen, sich verwirklichen; -ścić się może nadzieje meine Hoffnungen sind in Erfüllung gegangen.

Zjadacz, -a, *pl.* -e, *sm.* Esser *m.*, Verzehr *m.*

Zjadać, -dam, -dałem, *va. imperf.*; **Zjesć**, zjem, zjadłem, *va. perf.* aufessen; już zjedli obiad sie sind schon nach dem Mittagessen; zjadłbym co, bom bardzo głodny idź möchte etw. essen, denn ich bin sehr hungrig; wzrokiem mnie chciał zjesć mit den Blicken wollte er mich verschlingen; nie zjesz tego za trzy dni daß wirst du in drei Tagen nicht aufessen; to nie tak łatwo jak zjesć kawalek chleba z małym daß ist kein Kirschgenessen; przecież mnie nie zje er wird mich doch wohl nicht aufessen; bodajś dyabła zjadł daß dich der Fener; zjesz dyabła, jeżeli coś osiągniesz und wenn du dich auf den Kopf stellst, wirst du nichts erreichen; zjesz mi dyabła daß wirst du büßen müssen, daß wird dir teuer zu stehen kommen; zjesć zeby na czem die Zähne bei etw. verloren haben, bei etw. alt geworden sein, sich auf etw. gründlich verstehen.

Zjadanie, -nia, *sn.* Aufessen *n.*, Aufressen *n.*

Zjadki, -ków, *plur. tant. sn.* Überbleibsel *pl.* vom Essen.

Zjadlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Tausendfuß *m.*

Zjadliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Bissigkeit *f.*, Gehässigkeit *f.*, giftiges Wesen.

Zjadliwy, *adi.* giftig, bissig, gehässig, beißend; twoje -we uwagi całkiem mnie nie wzruszają deine bissigen Bemerkungen lassen mich vollständig kalt.

Zjadowić, -wię, -wiłem, *va. perf.* giftig machen.

Zjastrzębieć, -bieję, -białem, *vn. perf.* zum Habicht werden, scharfsinnig, rasch, werftätig werden.

Zjaśniać, -śniam, -śniałem, *va. imperf.*; **Zjaśniać**, -śnię, -śniłem, *va. perf.* aufhellen.

Zjaśnianie, Zjaśnienie, -nia, *sn.* Aufhellen *n.*, Aufleuchten *n.*

Zjaśniec, -nieje, -niałem, *vn. perf.* hell werden, aufleuchten.

Zjawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zjawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* offenbaren, dartun, sehen lassen; — się, *vr.* erscheinen, zum Vorschein kommen, sich zeigen; -wil mi się we śnie er erschien mir im Traume.

Zjawianie, Zjawienie, -nia, *sn.* Erscheinen *n.*, Offenbaren *n.*, Dartun *n.*, Erscheinung *f.*

Zjawiennica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Geisterseherin *f.*, Wisionärin *f.*

Zjawiennictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Geisterseherei *f.*

Zjawiennik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Geisterseher *m.*, Wisionär *m.*

Zjawienny, *adi.* geisterseherisch, visionär.

Zjawisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Erscheinung *f.*; — napowietrzna Lufterscheinung; — przyrody Naturerscheinung; -ka choroby Krankheitserscheinungen *pl.*

Zjawka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gartenrotzmäuschen *n.*

Zjazd, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Zusammenkunft *f.*, Kongreß *m.*; Tagesfahrt *f.*; 2) Herabfahrt *f.*; Auffahrtsrampe *f.*; 3) — na grunt Kondeszeńz *f.* auf Grund und Boden, Lokalausgang *m.*, Kommission *f.* an Ort und Stelle.

Zjazdowy, *adi.* 1) Zusammenkunfts-, Kongreß-; 2) Herabfahrts-; 3) Kondeszeńz-.

Zjechać, zjade, -chałem, *l. va. perf.*; Zjeżdżać, -żdżam, -żdżalem, *l. va. perf.*

1) herunterfahren, hinunterfahren; — do kopalni in den Schacht hinunterfahren; 2) ablenken, abtönen, abschweifen; — z drogi vom Wege ablenken; — przypadkowo z drogi zufällig vom Wege abkommen; — skąd heimkehren, sich wegmachen; 3) — dokąd wo anlangen, ankommen, an-

gefahren sein; -chali do mnie różni goście eś kamen bei mir verschiedene Gäste an; wszyscy już są, on dopiero jutro ma -chac alle sind schon da, er soll erst morgen ankommen; II. *va.* 1) — kogo jmnnd herunterstimpfen, tüchtig heruntermachen; 2) durchqueren, durchreisen; — rozmaite kraje verschiedene Länder durchreisen, bereisen; III. — się, *vr.* 1) zusammenkommen, zusammenreisen; 2) sich müde fahren, reiten.

Zjechać, -nam, -nałem, *l. va. perf.*; Zjednoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* vereinigen; Stany -czone die Vereinigten Staaten.

Zjednać, -nam, -nałem, *l. va. perf.*; Zjednywać, -wam, -wałem, *l. va. imperf.* 1) versöhnen; 2) verschaffen, erringen, gewinnen; dobrocią i rozumem -nał sobie serca swoich podwładnych durch Güte und Verstand gewann er die Herzen seiner Untergebenen; II. — się, *vr.* sich versöhnen.

Zjednanie, Zjednywanie, -nia, *sn.* Versöhnen *n.*, Versöhnung *f.*; Verschaffen *n.*, Erringen *n.*, Gewinnen *n.*, Gewinnung *f.*

Zjednostajnić, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zjednostajnić, -nie, -niłem, *va. perf.* gleichmäßig machen, ausgleichen.

Zjednostajnienie, Zjednostajnić, -nia, *sn.* Ausgleichen *f.*

Zjedzenie, Zjesć, siehe: Zjadanie, Zjadać.

Zjechać, -zam, -załem, *va. imperf.*; Zjechać, -zę, -zyłem, *va. perf.*; emporsträuben; — się, *vr.* sich sträuben, sich emporrichten, zu Berge stehen.

Zjeżanie, Zjeżenie, -nia, *sn.* Emporsträuben *n.*

Zjeżdżalnia, -ni, *pl.* -nie,

sf. Fahr-, Stangentunst *f.*, Rungelstange *n.*

Zjednić, -nie, -niłem, *va. perf.* kernig, fest, dicht machen.

Zjednać, -nieje, -niałem, *vn. perf.* kernig, fest, dicht werden.

Zjudzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* ermüden, belästigen, zusetzen.

Zjudzenie, -nia, *sn.* Ermüden *n.*, Belästigen *n.*, Zusetzen *n.*

Zzyszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* mit Blut besetzen.

Złać, zleję, zlałem, *l. va. perf.*; Zlewać, -wam, -wałem, *l. va. imperf.*; 1) abgießen, weggießen; — tuszcz das Fett abgießen; 2) begießen, übergießen, überschießen; — kogo zinną wodą jmnnd mit kaltem Wasser begießen; potem zlany mit Schmelz übergossen; 3) zusammen gießen, zusammen-

schütten; 4) — co na kogo etw. auf jmnnd übertragen; — na kogo cała swoja władze seine gesamte Gewalt auf jmnnd übertragen; te uczucia zlał z matki na córke diese Gefühle übertrug er von der Mutter auf die Tochter; II. — się, *vr.* 1) zusammenfließen, zusammenschmelzen; 2) sich befüllen; 3) mit einem Ausschlag übergossen werden.

Zlanie, Zlewanie, -nia, *sn.* Begießen *n.*; Zusammen gießen *n.*; Abgießen *n.*, Weggießen *n.*; — się Zusammen schmelzen *n.*

Złatać, -tam, -tałem; Złocić, -ce, -ciałem, *l. va. perf.*; Złotywać, -tuje, -wałem, *l. va. imperf.* herumlaufen, herumfliegen, nach allen Richtungen durchheilen; -ciałem całe miasto i nigdzie go znaleźć nie mogłem ich durcheilte die ganze Stadt und konnte ihn nirgends finden; II. *vn.* 1) herunterfliegen, herunterfallen; -ciał z konia er fiel vom Pferde herunter; 2) plötzlich ankommen; II. — się, *vr.* zusammenfliegen; eiligst zusammenkommen.

Zlatanie, Zlatywanie, Zlecenie, -nia, *sn.* Durchfliegen *n.*, Durchheilen *n.*; Herunterfliegen *n.*, Herunterfallen *n.*; Zusammenfliegen *n.*, Zusammenkommen *n.*

Zlecać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zlecić, -ce, -cilem, *va. perf.* anempfehlen, auftragen, übertragen, den Auftrag erteilen; co sam sprawić możesz, drugiemu nie -caj maś du selber machen kannst, übertrage niemand anderem.

Zlecanie, Zlecenie, -nia, *sn.* Auftrag *m.*, Order *f.*; Anempfehlung *f.*; dać komu — jmnmd einen Auftrag erteilen; wypełnić — den Auftrag ausrichten, sich eines Auftrages entledigen.

Zlecić, -ce, -cilem, *va. perf.* 1) siehe: Zlecać; 2) lauwarm machen.

Zlecać, -czam, -czalem, *va. perf.* auskurieren, gesund machen.

Zlegać, -gam, -gałem, *vn. imperf.*; Zlegnąć, -gne, -gnąłem; Zledz, -gne, -głem, *vn. perf.* 1) niederkommen; 2) herunter-, nieder-, umsinken.

Zleganie, -nia; Zlegnięcie, -cia, *sn.* Niederkommen *n.*, Herunter-, Nieder-, Ein-sinken *n.*

Zleniałość, -ści, *sing. tant. sf.* eingewurzelte Trägheit.

Zlenieć, -nieje, -niałem; Zleniwieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* träge, faul werden.

Zleniwać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.* faul machen.

Zleniwieć, -wieje, -wilem, *vn. perf.* faul werden.

Zleniwianie, Zleniwienie, -nia, *sn.* Faulmachen *n.* Zlep, -u, *pl. -y, sm.* Zusammengeklebte(s) *n.*, Klebwerk *n.*

Zlepczywość, -ści, *sing. tant. sf.* Zusammenklebbarkeit *f.*

Zlepek, -pka, ober -pku, *sm.* 1) Zusammengeklebte(s) *n.*; Klebwerk *n.*; 2) Eurotium (Schimmelpilzgattung).

Zlepiąć, -piam, -piałem,

va. imperf.; Zlepić, -pie, -piłem, *va. perf.* zusammenkleben, zusammenleimen, zusammenflicken; myśli, że błóg go z innej jak nas -pił gliny er glaubt, Gott habe ihn aus einem anderen Lehm als uns zusammengeleimt; sen mu oczy -pia die Augen fallen ihm vor Schlaf zu; — się, *vr.* aneinander pfeifen, kleben.

Zlepianie, Zlepianie, -nia, *sn.* Zusammenkleben *n.*, Zusammenflicken *n.*, Zusammenleimen *n.*

Zlepieniec, -ńca, *pl. -ńcy* ober -ńce, *sn.* Konglomerat *n.*, Trümmergestein *n.*

Zlepszcze, -cza, *pl. -cza, sn.* Bindungsmittel *n.*, Bindungsstoff *n.*

Zlepnać, -pnać, -piłem, *vn. perf.* zusammenkleben.

Zlepnięcie, -cia, *sn.* Zusammenkleben *n.*

Zlepszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; Zlepszyć, -szę, -szyłem, *va. perf.* verbessern, besser machen.

Zlepszanie, Zlepszenie, -nia, *sn.* Verbessern *n.*

Zletnić, -nie, -niłem, *va. perf.* lau machen.

Zlew, -u, *pl. -y, sm.* 1) Abguß *m.*, Ausguß *m.*, Gußstein *m.*; 2) Abgehoffene(s) *n.*, Zusammengehoffene(s) *n.*

Zlewacz, -a, *pl. -e, sm.* Metallgießer *m.*, Schmelzer *m.*

Zlewarnia, -ni, *pl. -nie, sf.* Gußhaus *n.*

Zlewek, -wku, *pl. -wki, sm.* 1) Zusammengehoffene(s) *n.*, Samenagel *n.*, Weichmach *n.*; 2) Gußeisenstange *f.*, Gußplatte *f.*

Zlewnik, -a, *pl. -i, sm.* Abaußfüßel *m.*

Zlewny, *adi.* Abguß-

Zlezienie, Złazenie, -nia, *sn.* Herunter-, Hinunterklettern *n.*, Herunter-, Hinuntersteigen *n.*

Zleźć, -zę, -złazłem, *vn. perf.*; Złazić, -zę, -złazłem, *vn. imperf.* 1) herunter-, hinunterklettern, hinuntersteigen; — z drzewa vom Baume herunterklettern; — z drabiny von der Leiter her-

untersteigen; 2) ausgehen, weggehen; skóra mi -zi z palca die Haut geht mir vom Finger ab; ten kolor nie chce — diese Farbe will nicht ausgehen; pierscień nie chce — z palca der Ring geht nicht herunter, läßt sich nicht vom Finger abziehen.

Zleżeć się, -zę, -złazłem, *vr. perf.* sich verlegen, durch langes Liegen verderben, abgelegt sein; -zale mięso abgelegenes Fleisch.

Zleżenie, -nia, *sn.* Ab-liegen *n.*

Zleknąć się, -knę, -złakłem, *vr. perf.* erschrecken; erschreckt werden.

Zlekniecie, -cia, *sn.* Erschrecken *n.*

Zlichocić, -cę, -cilem, *va. perf.* arm und elend machen.

Zliczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zliczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* zusammenrechnen, zusammenzählen, ab-dieren; berechnen; któż to -czyć może? wer kann das berechnen? jeżeli -czysz, co to wszystko kosztowało . . . wenn du zusammenrechnest, was das alles gekostet hat . . .

Zliczanie, Zliczenie, -nia, *sn.* Zusammenrechnen *n.*, Zusammenzählen *n.*, Addition *f.*

Zliczność, -ści, *sing. tant. sf.* Zählfähigkeit *f.*

Zliczny, *adi.* berechenbar, zählbar.

Zlikwidować, -duje, -waletem, *va. perf.* liquidieren.

Zlikwidowanie, -nia, *sn.* Liquidation *f.*

Zlimitować, -tuje, -waletem, *va. perf.* limitieren, begrenzen.

Zlimitowanie, -nia, *sn.* Limitieren *n.*, Begrenzen *n.*

Zlitować się, -tuje, -waletem, *vr. perf.* sich erbarmen; nad kim — się sich jemand's erbarmen.

Zlitowanie, -nia, *sn.* Erbarmen *n.*

Zlizać, -zę, -złazłem, *va. perf.*; Zlizywać, -zuje, -waletem, *va. imperf.* abschlecken, herunterlecken.

Zlizanie, -nia; Zliznięcie, -cia, *sn.* Abschlecken *n.*, Herunterlecken *n.*

Złodowacenie, -nia, *sn.* Bereisen *n.*, Verwandlung *f.* in Eis.

Złodowacić, -cę, -cicie, *va. perf.* in Eis verwandeln.

Złodowacieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* in Eis verwandelt werden, zu Eis erstarren.

Złot, -u, *pl. -y, sm.* Zusammenfliegen *n.*, Zusammenflug *m.*; — sokołów Turnerfest *n.*

Złustrować, -struje, -wałem, *va. perf.* revidieren, prüfen; Reue passieren lassen. Złustrowanie, -nia, *sn.* Prüfung *f.*, Revision *f.*

Złutować, -tuje, -wałem, *va. perf.* zusammenlöten.

Złutowanie, -nia, *sn.* Zusammenlöten *n.*

Złutrzać, -trzam, -trzałem, *va. imperf.*; Złutrzyć, -trzę, -trzyłem, *va. perf.* lutherisch machen.

Złutrzyć, -trzeje, -trzałem, *vn. perf.* lutherisch werden.

Złuzować, -zuje, -wałem, *va. perf.* ablösen.

Złuzowanie, -nia, *sn.* Ablösung *f.*; — koła Lockerverden *n.* des Rades.

Złaciniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Złacinić, -nie, -niłem, *va. perf.* lateinisch machen.

Złacinianie, Złacinienie, -nia, *sn.* Lateinischemachen *n.*

Zładować, -duje, -wałem, *va. perf.*; Zładowywać, -wuje, -wałem, *va. imperf.* abladen, zusammenladen; — co ferti; laden.

Zładowanie, Zładowywanie, -nia, *sn.* Abladen *n.*

Złagodnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* sanfter, milder werden.

Złagodzenie, -nia, *sn.* 1) Mildern *n.*, Besänftigen *n.*, 2) Vorbereiten *n.*, Herrichten *n.*, 3) Abschwächen *n.*

Złagodzić, -dzą, -działem, *va. perf.* 1) mildern, besänftigen; 2) vorbereiten, herrichten; 3) abschwächen.

Złaja, -ji, *pl. -je, sf.* Heze *f.* bellender Hunde.

Złajać, -jam, -jałem, *va. perf.* heruntermachen, ausschelten, ausschimpfen.

Złajanie, -nia, *sn.* Heruntermachen *n.*, Ausschimpfen *n.*

Złajnik, -a, *pl. -i, sm.* Mischung *m.*, Bastardhund *m.*

Złakomic, -mie, -miłem, *va. perf.* nachhaft, nachlustig machen; — sie, *vr.* na co Lust auf etw. bekommen.

Złakomieć, -mieje, -miałem, *vn. perf.* nachhaft werden.

Złakomienie, -nia, *sn.* Nachhaftigkeit *f.*

Złam, -u, *pl. -y, sm.* Bruch *m.*

Złamać, -mie, -małem, *va. imperf.*; Złamywać, -muję, -wałem, *va. perf.* brechen, zerbrechen, entweibbrechen; upadł tak nieszcześliwie, że nogę — mał er fiel so unglücklich (hin), daß er den Fuß brach; — słowo honoru das Ehrenwort brechen; — przysięgę den Schwur brechen; ta wieść — mała jego serce diese Kunde brach ihm das Herz; wiekiem i troskami — many von Alter und Kummer gebrochen, gebeugt.

Złamanie, Złamywanie, -nia, *sn.* Brechen *n.*, Zerbrechen *n.*, Entweibbrechen *n.*; Bruch *m.*; — osi Achsenbruch; — sprężyny Federbruch; — kości Knochenbruch; pędzi jak na — karku er rennt, wie wenn er den Hals brechen möchte.

Złamek, -mku, *pl. -mki, sm.* Bruchstück *n.*; — soli Naturalstein; — mki surowiznowe Roheisenbrüche *pl.*

Złapać, -pie, -pałem, *va. perf.* einfangen, fangen, erwischen, ertappen; — kogo na gorącym uczynku jemand auf frischer Tat ertappen; — li złodzieja sie haben den Dieb gefangen.

Złapanie, Złapywanie, -nia, *sn.* Erwischen *n.*, Einfangen *n.*, ertappen *n.*, Fangen *n.*

Złasować, -suje, -wałem, *va. perf.* wegstibigen, wegnehmen.

Złatać, -tam, -tałem, *va. perf.* zusammensetzen, zusammennähen.

Złatanie, -nia, *sn.* Zusammensetzen *n.*, Zusammennähen *n.*

Zławiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Złowić, -wie, -wiłem, *va. perf.* einfangen, aufsuchen, erwischen.

Zławianie, Złowienie, -nia, *sn.* Einfangen *n.*, Aufsuchen *n.*, Erwischen *n.*

Złazić, Złazenie, siehe: Zleźć, Zlezenie.

Złączać, -czam, -cziałem, *va. imperf.*; Złączyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* verbinden.

Złączanie, Złączenie, -nia, *sn.* Verbindung *f.*, Verband *m.*; — kilku banków Fusion *f.* mehrerer Banken.

Złączyciel, -a, *pl. -e, sm.* Verbinder *m.*, Vereinerer *m.* Złączycielka, -ki, *pl. -ki, Verbinderin f.*, Vereinerin *f.*

Złe, -go, *pl. zła, sn.* Böse(s) *n.*, Schlechte(s) *n.*, Übel *n.*; za — komu coś wziąć jemand etw. übelnehmen; tego mi nikt za — wziąć nie może daß kann mir niemand verübeln; — nigdy nie ucieciez daß Böse rennt nicht davon; nie masz nawet pojęcia, wiele mi przez to — go wyrządziłeś du hast gar keinen Begriff, wie viel Böses du mir dadurch zugefügt hast; na — mu to wyjdzie daß wird ihm schlecht, übel bekommen; zbaw nas od — go erlöse uns von dem Übel; niema — go, coby na dobre nie wyszło nichts ist so böse, daß es nicht zu etw. gut wäre; na — czego użyć etw. mißbrauchen, übel anwenden.

Złochtać, -tam, -tałem, *va. perf.* aufreizen, kitzeln.

Złochtanie, -nia, *sn.* Aufreizen *n.*, Kitzeln *n.*

Złocenie, -nia, *sn.* Vergolden *n.*; Vergoldung *f.*

Złociel, -a, *pl. -e, sm.* Vergolter *m.*

Złocien, -nia, *pl.* -nie, *sm.* Schafgarbe *f.*, Rucherblume *f.*

Złociśtość, -ści, *sing. tant. sf.* Goldreichtum *m.*, Goldhaltigkeit *f.*; Goldglanz *m.*

Złocisty, *adi.*; Złocisto, *adv.* goldgelb, goldfarben; goldhaltig, goldreich; Zold=, goldgestickt, goldgewirkt — materya golddurchwirfter Stoff; -sto połyskujący gold=gelb schimmernd.

Złociuchny, *adi.* goldig.

Złoczynnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Übel-, Mißetäterin *f.*

Złoczynność, -ści, *sing. tant. sf.* Verbrecherisch(e) *n.*, Bösarartige(s) *n.*, Neigung *f.* zur Übeltat.

Złoczynny, *adi.* mißetäterisch, übeltäterisch, verbrecherisch.

Złoczyńca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Verbrecher *m.*, Mißetäter *m.*, Übeltäter.

Złoczyństwo, -stwa, *sing. tant. sn.* Miße-, Übeltat *f.*, Verbrechen *n.* aus Bosheit.

Złoc, -ci, *pl.* -cie, *sf.* (Gaze) Bogelmitz *f.*, Akerzwiebel *m.*

Złodziej, -a, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* Złodziejek, -jka, *pl.* -jki, *sm.* Dieb *m.*; Gauner *m.*, Spitzbube *m.*, Halunke *m.*; małych -i wieszają, wielkim się nizko kłaniają (kleine Diebe hängt man, große prüft man untertänig), kleine Diebe hängt man, große läßt man laufen; a to — das ist aber ein Gauner; na -u czapka gore (auf dem Diebe brennt die Mütze) der Dieb fürchtet sich immer entdeckt zu werden, der Schulbige hat keine Ruhe; tak ten — eo kradnie, jak i ten co przechowuje hehlen ist nicht besser wie stehlen, der Fehler ist so gut wie der Stehler.

Złodziejka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Diebin *f.*; Gaunerin *f.*, Spitzbübün *f.*

Złodziejski, *adi.* diebisch; spitzbüßisch, gaunerisch; -skie rzemiosło Diebshandwerk *n.*; -ska ręka Diebshand *f.*; -ska gospoda Diebsherberge *f.*; po -sku diebisch, auf diebische Weise, nach Art der Diebe.

Złodziejstwo, -stwa, *pl.* -stwa, *sn.* Dieberei *f.*, Diebstahl *m.*; -stwem się bawić das Diebshandwerk betreiben.

Złom, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Warenlager *n.*; 2) Windfall *m.*; — skały żelazny kł. *n.*; 3) Bruch *m.*, Bruchflüche *f.*; — ciemno-szary szwarz-branner Bruch; — drobnowlóknyisty feinfaßeriger Bruch; — grubowlóknyisty grobfaßeriger Bruch; — gruboziarnisty grobförniger Bruch; — muszlowy muscheliger Bruch; — nierówny unebener Bruch; — równy glatter, ebener Bruch; — zadzierzasty splittiger Bruch; — ziarnisty förniger, grüßiger Bruch, erdiger Bruch; — żyłkowaty faßeriger, fehniger Bruch.

Złomikamien, -nia, *sm.* Augenwurz *f.*, Spierstaube *f.*

Złomisty, Złomny, *adi.* zerbrechlich.

Złomotać, -tam, -tałem, *ra. perf.* trachend zerbrechen.

Złomówka, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Akeredner *m.*, Berleumder *m.*

Złomyślny, *adi.* schlecht denkend.

Złorzeczenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Verwünschen *n.*, Lätern *n.*; Verwünschung *f.* Złorzeczeństwo, -stwa, *sn.* Verwünschung *f.*, Lästerung *f.*, Fluch *m.*

Złorzeczliwy, *adi.*; Złorzeczliwie, *adv.* schmähend, läternd.

Złorzeczyć, -czę, -czyłem, *vn. perf.* verwünschen, lätern, fluchen; — komu jmdm fluchen.

Złoszczenie się, -nia, *sn.* Ärger *n.*, Ärger *m.*; Zorn *m.*

Złościć, -szczę, -ściłem, *va. perf.* ärgern, ärgerlich machen; — się, *vr.* sich ärgern, ärgerlich, zornig werden.

Złość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Ärger *m.*, Zorn *m.*; Bosheit *f.*; wpaść w — in Zorn geraten; w — ści zapominać o wszystkim im Zorn vergefse ich alles; zrobić komu co na — jmdm zum Troß etw. machen; labi robić dru-

gin na — er findet Gefallen daran, andere zu ärgern; mieć — do kogo jmdm graun sein; — ludzka menschliche Bosheit; — piękności szkodzi Zorn schadet der Schönheit; pienił się ze -ści er schäumte vor Zorn.

Złoslina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* (Antiaris) Antifhar *m.*

Złośliwiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* boshaftig, gefähriger Mensch.

Złośliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Boshaftigkeit *f.*

Złośliwy, *adi.*; Złośliwie, *adv.* boshaft; -wy język boshafte, spöttige Zunge; -wie się o kim wyrazić się boshaft über jmdm äußern; -wa choroba bösarartige Krankheit.

Złośnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* boshaftes, jähzorniges Weibsbild, boshaftes Mädchen.

Złośnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* boshaftig, jähzorniger Mensch.

Złotarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Goldschlägerin *f.*, Goldarbeiterin *f.*

Złotarnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Goldarbeiter-, Goldschlägerwerkstatt *f.*

Złotarz, -a, *pl.* -e, *sm.*; Złotnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Goldarbeiter *m.*, Goldschläger *m.*

Złotawiec, -wca, *pl.* -wcy, *sm.* 1) Goldschleie *f.*, Goldfarpfen *m.*; 2) Gold-, Blattfäßer *m.*

Złotawy, *adi.*; Złotawo, *adv.* goldfarben, ins Goldgelbe spielend.

Złotek, -tka, *pl.* -tki, *sm.*; — srebra 1) Bergament *n.*, Elektrum *n.*; 2) = Złocien, -u, *pl.* -y, *sm.* Goldoxyd *n.*

Złotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Glanzvoael *m.*

Złotko, Złoteczko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* liebes Gold; Goldchen *n.*, Schätzchen *n.*, Perachen *n.*

Złotlin, -u, *pl.* -y, *sm.* Kerria (Pflanze).

Złotnicki, Złotniczy, *adi.* Goldarbeiter-, Goldschläger-, Goldschmied-.

Złotnictwo, -wa, *sn.*
Goldarbeiterkunst *f.*, Gold-
schmiedekunst *f.*

Złotniczek, -czka, *pl.*
-czkowie, *sm.* Goldarbeiter-
lehrling *m.*

Złotniczka, -ki, *pl.* -ki,
sf. Goldarbeiterin, Gold-
schmiedsfrau *f.*

Złotnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*
1) Goldschmied *m.*, Goldar-
beiter *m.*, Juwelier *m.*; 2)
Goldhähnchen *n.*, Goldbügelschen
n.; 3) Goldfäser *m.*; 4) Gänse-
garbe *f.*, Gänserich *m.*, Fünf-
fingerfrau *n.*; — samiec
königs-, Kupfer-, Goldwurz-
f.; — mniejszy Pfennigfrau
n.; — większy Schwalbenfrau,
Goldwurz *f.*; 5) metallene
Büchse zur Leitung der Kol-
benstange, Metallfutter *n.*; 6)
Abtrittfeger *m.*, Nachtmann *m.*

Złoto, -ta, *sn.* 1) Gold *n.*;
— rodzime gediegenes Gold;
— w proszku Goldpulver;
— listkach Blattgold; —
ziarniste Goldkörner *pl.*; —
w blaszkach Goldsfitter *m.*;
— w sztabach Stangen-
gold, Barrengold; — nit-
kowe Szabengold; — niebie-
skie Białogold; — zielone
grüne Gold; — malarskie,
strzelające Knaßgold; — du-
katowe Dukatengold; — czer-
nastokaratowe vierzehnkara-
tiges Gold; — tem tkany
mit Gold durchwirkt; — tem
haftowany goldgestickt; wy-
placił mu tysiąc koron
w-cie er zahlte ihm tausend
Kronen in Gold aus; w-to
oprawić in Gold (ein-)fassen;
tego -tem optać nie można
es ist nicht mit Gold zu
bezahlen; choćby mi w-cie
stała und wenn sie in
Gold gefaßt wäre; nie
wszystko — co się świeci
es ist nicht alles Gold, was
glänzt; 2) Gold *n.*, Schatz *m.*;
śpij moje — schlaf mein
Schatz, Goldfund.

Złotobarwny, *adi.* gold-
farben.

Złotoberyt, -a, *pl.* -y, *sm.*
Goldberit *m.*

Złotobrew, -brwi, *pl.*
-brwie, *sm.* Goldförelle *f.*

Złotocha, -chy, *pl.* -chy,
sf. Goldweide *f.*

Złotodziej, -a, *pl.* -e, *sm.*

Goldmacher *m.*, Alchimist *m.*

Złotogłowiec, -wca, *pl.*

-wcy, *sm.* Goldhaar *n.*

Złotogłownik, -a, *pl.* -cy,

sn. Goldwirer *m.*, Brokat-

macher *m.*

Złotogłów, -owiu, *pl.* -owia,

sn. 1) Goldstöß *m.*, Brokat

m.; 2) Goldwurz *f.*, weiße

Nipobille.

Złotogrzywy, *adi.* gold-

mähnig.

Złotojeść, -ści, *pl.* -ście,

sf. 1) Sonnentröschchen *n.*; 2)

Erdefeu *m.*

Złotokamień, -nia, *pl.*

-nie, *sm.* Goldstein *m.*, Chry-

solith *m.*

Złotokla, -kli, *pl.* -kle, *sf.*

Turnera (Pflanze).

Złotoklej, -u, *pl.* -e, *sm.*

Goldpat *m.*, Berggrün *n.*

Złotokopacz, -a, *pl.* -e,

sm. Goldgräber *m.*

Złotokost, -u, *pl.* -y, *sm.*

Operment *n.*, Rauschgelb *n.*,

goldgelbe Arsenikfarbe; —

czernony Rauschrot *n.*, San-

darap *m.*

Złotokres, -u, *pl.* -y, *sm.*

Heuteng *m.* (Fisch).

Złotokuty, *adi.* goldbe-

schlagen.

Złotolira, -ry, *pl.* -ry, *sf.*

Galphimia (Pflanze).

Złotolist, -u, *pl.* -y, *sm.*

Goldblatt *n.*, Sternapfel *m.*

Złotolity, *adi.* aus ge-

diegenem Golde.

Złotolśniący, *adi.* gold-

schimmernd.

Złotolusk, -a, *pl.* -i, *sm.*

Stütkopf *m.*

Złotomodrzyn, -u, *pl.* -y,

sm. Lasur-, Blaustein *m.*

Złotonogi, goldfüßig.

Złotonosny, *adi.* gold-

haltig, Gold enthaltend, gold-

führend; -śno szepy gold-

haltiger Sand, Goldseife *f.*

Złotook, -a, *pl.* -i, *sm.*

1) weiße Meerbrasse; 2) Flor-

Goldfliege *f.*

Złotopiasek, -sku, *pl.* -ski,

sm. Goldglimmerstein *m.*

Złotopiór, -a, *pl.* -y, *sm.*

Goldammer *f.*

Złotopióry, *adi.* goldge-

fiedert.

Złotopłynny, *adi.* gold-

reich, goldfließend.

Złotopromienny, *adi.*

goldstrahlend.

Złotoprządek, -dka, *pl.*

-dki, *sm.* Goldspinner *m.*

Złotoprządka, -ki, *pl.* -ki,

sf. Goldspinnerin *f.*

Złotoprzedstwo, -wa, *pl.*

-wa, *sn.* Goldspinnerei *f.*

Złotopstrag, -a, *pl.* -i,

sm. Goldförelle *f.*

Złotorodny, *adi.* gold-

erzeugend.

Złotorogi, *adi.* goldge-

hört.

Złotoróg, -roga, *pl.* -rogi,

sm. Bosea (Pflanze).

Złotoróżowy, *adi.* gold-

rosia.

Złotorut, -a, *pl.* -y, *sm.*

Sämaurante *f.*

Złotoruny, *adi.* mit gol-

denem Bliefe.

Złotyrb, -a, *pl.* -y, *sm.*

Coryhaena (Fisch).

Złotyryty, *adi.* in Gold

eingegraben, eingemeißelt.

Złotoskrzydły, *adi.* gold-

flügelig, goldgeflügelt.

Złotostrefa, -iy, *pl.* -iy,

sf. Goldstriemen *m.*, Purpur-

brassen *m.*

Złotostrunny, *adi.* gold-

saity.

Złotosliw, -u, *pl.* -y, *sm.*

Goldpflaume *f.*

Złotokany, *adi.* mit Gold

durchwirkt.

Złotoust, *sm.* Baeria

(Pflanze).

Złotousty, *adi.* goldbene

Worte sprechend, goldmündig.

Złotoważny, *adi.* gold-

wert.

Złotowieńczy, *adi.* mit

einem goldenen Kranze ge-

schmückt.

Złotowierzba, -by, *pl.* -by,

sf. Goldweide *f.*

Złotowłos, -a, *pl.* -y, *sm.*

1) Goldmaulwurf *m.*; 2)

Saunfarn *m.*

Złotowłosy, *adi.* gel-

haarig.

Złotowośnia, -ni, *pl.* -nie,

sf. Erato (Pflanze).

Złotowzory, *adi.* gold=durchwirt, goldgestift.

Złotożyły, *adi.* goldate=rig.

Złotówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Goldstück *n.*; polnischer Gulden.

Złotrzenie, -nia, *sn.* Verlottern *n.*

Złotrzyć, -trze, -trzyłem, *vn. perf.* verlottern.

Złotwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Chrysaora (Pflanze).

Złoty, *adi.* Gold=; gulden; — zegarek goldene Uhr; — ta korona goldene Krone; — deszcz Goldregen *m.*; — pieniądz Goldstück *n.*; — ta góra Goldgrube *f.*, Goldbergwerk *n.*; — obiecywać komu -te góry jmandm goldene Berge versprechen; — temu cielowi się kłaniać das goldene Kalb verehren; — wiek goldenes Zeitalter; — ta kopata torować sobie drogę sich mit einer goldenen Schaufel den Weg bahnen, sich durch Geld den Weg bahnen; — te słowa goldene Worte; — te serce ein goldenes Herz; — ta -zyla goldene Ader; — ta liczba goldene Zahl; — kołnierz goldener Kragen; — tego koloru gold=farben; — deszcz Śnieg=, Schneeflee *m.*, Bohnenbaum *m.*, Schottenstrauch *m.*; — ta czupryna Goldhaar *n.*

Złoty, -tego, *pl.* -te, *sm.* Gulden *m.*; czerwony — Gold=dufaten; — polski polnischer Gulden; — reński (rheinisher) österreichischer Gulden.

Złowić, Złowienie, *sich:* Zławianie, Zławianie.

Złowieszczy, *adi.*; Złowieszczo, *adv.* ominös, Böses verheißend, prophezeiend.

Złowrogi, *adi.*; Złowrogo, *adv.* Schlechtes, Böses verheißend.

Złozę, -za, *pl.* -za, *sn.* Canje *f.*, Canqart *f.*

Złożenie, Złożyć, *sich:* Składanie, Składac.

Złożność, -ści, *sing. tant. sf.* Zusammenlegbarkeit *f.*, Zusammenfügbarkeit *f.*

Złożny, *adi.* zusammen=legbar, zusammenfügbar.

Złożysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Ablagerungsort *m.*

Złudny, *adi.*; Złudnie, *adv.* gleichnerisch.

Złudzenie, -nia, *pl.* -nia, *sn.* Täuschung *f.*, Illusion *f.*, Ver Spiegelung *f.*

Złupić, -pić, -piłem, *va. perf.* 1) abhäuten, schinden; 2) ausziehen, berauben, plündern.

Złupienie, -nia, *sn.* 1) Abhäuten *n.*; 2) Ausziehen *n.*, Berauben *n.*, Plündern *n.*

Złuszczenie, -nia, *sn.* Abhüllen *n.*

Złuszczyć się, -szcze, -szczyłem, *va. perf.* abhüllen, abschälen; — się, *vr.* sich abschälen, sich abhäuten, sich abhülfern.

Zły, *adi.*; źle, *adv.* schlecht, böse, schlimm, übel, arg; — znak böses Zeichen, böses Omen; — człowiek böser, schlechter Mensch; — za słowa schlechter Ruhm; — za pogoda schlechtes Wetter; — przykład böses Beispiel; to weźmie — koniec das wird ein schlimmes Ende nehmen; w złą godzinę to wymówiłeś du hast es in einer schlimmen, unglücklichen Stunde ausgesprochen; ze złej strony von der schlechten Seite; znajdować się w złem położeniu sich in einer schlechten, schlimmen Lage befinden; — czas wybrałeś na podióz du hast eine schlechte Zeit für die Reise gewählt; — pies böser Hund; złe czasy schlechte Zeiten; odebrać złą wiadomość eine schlimme Nachricht erhalten; — język böse Zunge, łosie Maul; — humor schlechte Laune; złe obyczaje schlechte, böse Sitten.

Złukowacieć, -cieje, -ciałem, *vn. perf.* zähl werden.

Złukowacenie, -nia, *sn.* Zähigkeit *f.*

Złysieć, -sieje, -siałem, *vn. perf.* fahl werden.

Złzawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Złzawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* mit Tränen begießen, bedecken.

Złzawianie, Złzawienie, -nia, *sn.* Tränen *n.*

Zmacać, -cam, -całem, *va. imperf.* 1) betasten, befühlen; abtasten; 2) — kogo jmandu durchprügeln; 3) treffen, erreichen; 4) erforschen.

Zmacanie, -nia, *sn.* 1) Betastan *n.*, Befühlen *n.*; Abtastan *n.*; 2) Durchprügeln *n.*; 3) Treffen *n.*, Erreichen *n.*; 4) Erforschen *n.*

Zmachac, -cham, -chałem, *va. perf.* durch große Anstrengung ermüden, ermatten; — się, *vr.* ermüdet, ermattet sein; sich müde geben, arbeiten.

Zmachanie, -nia, *sn.* Ermüden *n.*, Ermatten *n.*

Zmacniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zmocnić, -nię, -niłem, *va. perf.* verstärken, stärken, befestigen; — się, *vr.* wieder zu Kräften gelangen.

Zmacnianie, Zmocnienie, -nia, *sn.* Stärken *n.*, Befestigen *n.*

Zmaczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; Zmoczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* naß machen, nassen, eintauchen, beneßen, einweichen; — się, *vr.* naß, feucht werden.

Zmaczanie, Zmoczenie, -nia, *sn.* Nassen *n.*, Beneßen *n.*, Eintauchen *n.*, Beseuchten *n.*, Einweichen *n.*

Zmagać, -gam, -gałem, *l. vn. imperf.*; Zmódz, zmogę, zmogłem, *l. vn. perf.* vermögen, im stande sein; — komu jmandm gewachsen sein; II. *va.* 1) — kogo jmandu überwältigen, bezwingen; 2) schwächen, ermatten; III. — się, *vr.* 1) entkräftet werden, die Kraft verlieren; 2) sich festeren; 3) wachsen; 4) ringen.

Zmaganie, Zmózenie, -nia, *sn.* 1) Vermögen *n.*; Überwältigen *n.*, Bezwingen *n.*; 2) Schwächen *n.*, Ermatten *n.*; 3) — się Entkräften *n.*, Rastien *n.*; 4) Ringen *n.*

Zmaglować, -gluję, -walem, *va. perf.* rollen, mangeln.

Zmaglowanie, -nia, *sn.* Rollen *n.*, Mangeln *n.*

Zmagnetyzować, -zuję, -walem, *va. perf.* magnetisieren.

Zmagnetyzowanie, -nia, *sn.* Magnētisieren *n.*

Zmajętnieć, -nieje, -nia-
-łem, *vn. perf.* vermögēnder
werden.

Zmakać, -kam, -kałem,
vn. imperf.; **Zmoknąć**, -kne,
-kłem, *vn. perf.* naß, durch-
näßt werden.

Zmakanie, -nia; **Zmoknię-
cie**, -cia, *sn.* Durchnässen *n.*

Zmaleć, -leje, -lałem, *vn.*
perf. kleiner werden.

Zmalenie, -nia, *sn.* Ver-
kleinern *n.*

Zmamić, -mie, -miłem,
va. perf. durch Vorspiegelun-
gen irremachen.

Zmarły, *adi.* verstorben.

Zmarnieć, -nieje, -niałem,
vn. perf. zu Grunde gehen,
eitel, leer werden, abzehren.

Zmarnować, -nuje, -wałem,
va. perf. vergeuden, durch-
bringen; ten pisarz -wał swój
talent dieser Schriftsteller hat
sein Talent vergeudet.

Zmarnowanie, -nia, *sn.*
Vergeuden *n.*, Durchbringen *n.*

Zmarszczać, -szczam,
-szczalem, *va. imperf.*; **Zmar-
szczyć**, -szcze, -szczyłem,
va. perf. falten, runzeln; —
czoło die Stirn runzeln; —
brew die Brauen zusammen-
ziehen; — się, *vr.* runzelig
werden; das Gesicht runzeln,
in Runzeln legen.

Zmarszczanie, **Zmar-
szczenie**, -nia, *sn.* Runzeln
n., Falten *n.*

Zmarszczka, -ki, *pl. -ki*,
sf. Runzel *f.*, Falte *f.*; twarz
pełna -szczek das Gesicht voll
Runzeln.

Zmarszczkopysk, -a, *pl.*
i, sm. Scholle *f.*

Zmartwiałość, -ści, *sing.*
tant. sf. Abgestorbenheit *f.*,
Starcheit *f.*

Zmartwić, -wie, -wiłem,
va. perf. kränken; ta wiado-
mość bardzo mnie -wiła diese
Nachricht hat mich sehr ge-
kränkt; — się, *vr.* sich kränken.

Zmartwieć, -wieje, -wia-
-łem, *vn. perf.* absterben, er-
starken.

Zmartwienie, -nia, *sn.* 1)

Absterben *n.*, Erstarren; 2)
Kränken, Kränkung *f.*

Zmartwychwstać, -wsta-
-nę, -wstałem, *vn. perf.*;
Zmartwychwstawać, -wam,
-wałem, *vn. imperf.* aufer-
stehen; trzeciego dnia Chry-
stus -wstał am dritten Tag
ist Christus auferstanden.

Zmartwychwstanie, -nia,
sn. Auferstehung *f.*

Zmartwychwstaniec, -ńca,
pl. -cy, sm. Resurrektionist *m.*

Zmartwychwstanka, -ki,
pl. -ki, sf. (Anastatica) Ge-
richtoroze *f.*

Zmartwychwzbudzać,
-dzam, -dzalem, *va. imperf.*;
Zmartwychwzbudzić, -dże,
-dziłem, *va. perf.* von den
Toten erwecken.

Zmarzłość, -ści, *sing.*
tant. sf. Erstrorenheit *f.*

Zmarznąć, -ne, -nąłem,
vn. perf. er-, durchfrieren.

Zmarznęcie, -cia, *sn.* Er-,
Durchfrieren *n.*

Zmarzłak, -a, *pl. -cy, sm.*
leicht frierender Mensch.

Zmaszczenie, -nia, *sn.*
Besetzen *n.*, Beschmieren *n.*

Zmaszczyć, -szcze, -ściłem,
va. perf. beschmieren, besetzen.
Zmatać, -tam, -tałem, *va.*
perf. verwickeln, verwirren.

Zmatanie, -nia, *sn.* Ver-
wirren *n.*, Verwickeln *n.*

Zmateryalizować, -zuje,
-wałem, *va. perf.* verkörpern,
materialisieren.

Zmateryalizowanie, -nia,
sn. Verkörpern *n.*, Materiali-
sieren *n.*; Verkörperung *f.*,
Materialisation *f.*

Zmawiać, -wiam, -wiałem,
va. imperf.; **Zmówić**, -wie,
-wiłem, *va. perf.* verabreden;
herjażen; — pacierze die Ge-
bete herjażen; — się, *vr.* sich
verabreden.

Zmawianie, **Zmówienie**,
-nia, *sn.* Verabreden *n.*; Her-
jażen *n.*

Zmaza, -zy, *pl. -zy, sf.*;
Zmazka, -ki, *pl. -ki, sf.*
Schandfleck *m.*, Fleck *m.*; bez-
-zy tadellos, rein, unbesfleckt;
Panno bez -zy poczęta Jung-
frau von unbesfleckter Empfäng-
nis.

Zmazać, -że, -załem, *I. va.*
perf.; **Zmazywać**, -zuje, -wa-
-łem, *I. va. imperf.* 1) ab-
wischen, auslöschen, verlöschen;
-zał całe pismo er löschte die
ganze Schrift aus; 2) besudeln,
beslecken; *II.* — się, *vr.* 1) aus-
gelöscht, verlöscht, ausgelilgt
werden, sich auslöschen; 2) sich
besudeln, beschmieren, beslecken.

Zmazanie, **Zmazywanie**,
-nia, *sn.* 1) Abwischen *n.*, Aus-
löschen *n.*, Verlöschen *n.*; 2)
Besudeln *n.*, Beslecken *n.*

Zmącenie, -nia, *sn.* Trü-
ben *n.*; Trübung *f.*

Zmącić, -cę, -ciłem, *va.*
perf. trüben, trübe machen.

Zmączenie, -nia, *sn.* Be-
mehlen *n.*; Verwandlung *f.*
in Mehl.

Zmączyć, -cze, -czyłem,
va. perf. bemehlen, mit Mehl
bestreuen; zu Mehl verwandeln.

Zmądrzeć, -drzeje, -drza-
-łem, *vn. perf.* klüger, geschlei-
ter werden.

Zmechanizować, -zuje,
-wałem, *va. perf.* mechanisie-
ren, nach den Regeln der Me-
chanik einrichten.

Zmęczenie, -nia, *sn.* Er-
müdung *f.*, Müdigkeit *f.*, Ab-
spannung *f.*

Zmęczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. ermüden, müde
machen, abspannen; — się, *vr.*
ermüdet, abgespannt werden,
sich ermüden, sich abspannen.

Zmędrować, -duje, -wa-
-łem, *va. perf.* ausfliegen, er-
kündeln.

Zmędrowanie, -nia, *sn.*
Erfliegen *n.*, Ausfliegen *n.*

Zmętopka, -ki, *pl. -ki, sf.*
— jesienna Schneefliese *f.*

Zmężnieć, -nieje, -niałem,
vn. perf. kräftiger, männ-
licher werden.

Zmężnienie, -nia, *sn.* Ge-
winnen *n.* an Stattlichkeit,
Männlichkeit.

Zmiałczeć, -cze, -czyłem,
va. perf. feinkörnig mahlen.

Zmiana, -ny, *pl. -ny, sf.*
Veränderung *f.*, Abwechslung
f.; Wechsel *m.*, Ablösung *f.*;
od twego wyjazdu zaszły roz-
maite -ny seit deiner Abreise
sind verschiedene Veränderun-

gen eingetreten; — na korzyść eine Veränderung zum Guten; zarządził lekarze — ne powietrza die Ärzte haben Luftveränderung verordnet; — ne zaprowadzić Veränderung einführen; — warty Wachablösung; — robotników Rühr f., Schichtenwechsel; — pochyłości Gefällwechsel, Gefällsbruch m.; — wozów Wagenwechsel.

Zmiarkowac, -kuje, -wałem, *va. perf.* abmessen; er-messen, merken; — wałem zaraz, że się tam coś dzieje ich merkte sofort, daß dort etw. vorgehe.

Zmiarkowanie, -nia, *sn.* Ermeßnen n., Abmessen n., Merken n.

Zmiatacz, -a, *pl. -e, sm.* Rehr m., Abrehr m.

Zmiataczka, -ki, *pl. -ki, sf.* Rehrmaschine f.

Zmiatać, -tam, -tałem, *va. imperf.*; **Zmieść**, zmiote, zmiotłem, *va. perf.* abkehren, wegkehren, weglegen, zusammenlegen; herabschleudern, abwerfen.

Zmiatanie, -nia; **Zmiecenie**, -nia, *sn.* Abkehren n., Wegkehren n.; Ablegen n., Weglegen n.; Herabschleudern n., Abwerfen n.

Zmiażdżenie, -nia, *sn.* Zermalmen n.

Zmiażdżyć, -dżę, -dżylem, *va. perf.* zermalmen.

Zmiać, zemnę, zmiąłem, *va. perf.* zerdrücken, zerknüllen; — się, *vr.* sich zerdrücken, zerknüllt werden, sich verknüllen.

Zmielenie, -nia, *sn.* Mahlen n.

Zmieniac, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Zmienić**, -nie, -niłem, *va. perf.* ändern, verändern; wechseln, auswechseln; — nazwisko den Namen ändern; — ton den Ton ändern; zmień te suknie wechle diese Kleider; zmień mi ten banknot na drobne wechle mir diese Banknote auf Kleingeld; — się, *vr.* sich ändern; czasy się niły die Zeiten haben sich geändert.

Zmienianie, **Zmienienie**, -wia, *sn.* Andern n.; Wecheln n., Umwecheln n., Tauschen n., Umtauschen n.

Zmienność, -ści, *sing. tant. sf.* Veränderlichkeit f.; Tauschbarkeit f., Wechselhaftigkeit f.; Unbeständigkeit f.

Zmienny, *adi.*; **Zmiennie**, *adv.* veränderlich, unbeständig; powietrze jest od kilku dni — no das Wetter ist seit paar Tagen veränderlich; jej miłość jest — na ihre Liebe ist unbeständig.

Zmierność, -ści, *sing. tant. sf.* Ermeßlichkeit f.

Zmierny, *adi.*; **Zmiernie**, *adv.* ermeßlich; nie — unermeßlich.

Zmierzać, -rzam, -rzałem, *I. va. imperf.*; **Zmierzyć**, -rze, -rzyłem, *I. va. perf.* abmessen, ausmessen, messen; ausprobieren; zmierz, jaka jest zawartość tego naczynia miß aus, wie groß der Inhalt dieses Gefäßes sei; muszę — bućki, czy nie są za małe ich muß die Schuhe ausprobieren, um zu sehen, ob sie nicht zu klein seien; — kogo nieprzyjaznem okiem jmnudn mit feindlichen Blicken messen; II. — do czego, ku czemu morauf zielen, hinzielen, herauskommen, losgehen; do czego — rzasz? worauf willst du hinauskommen? — rzał bezwzględnie do swego celu er ging rücksichtslos auf sein Ziel los.

Zmierzanie, **Zmierzenie**, -nia, *sn.* Abmessen n., Ausmessen n.; Ausprobieren n.; Zielen n., Hinzielen n., Losgehen n., Herauskommen n.

Zmierzch, -chu, *pl. -chy*; **Zmierzek**, -ku, *pl. -ki, sm.* Dämmerung f.; — poranny Morgen-dämmerung; — wieczorny Abend-dämmerung.

Zmierzchać, -cham, -chałem, *vn. imperf.*; **Zmierzchnąć**, -chnę, -chnąłem, *vn. perf.* dämmern, dunfel werden; — chało już, gdyśmy wychodzili z domu es dämmerte schon, als wir vom Hause weggingen.

Zmierzchanie, -nia; **Zmierzchnięcie**, -cia, *sn.* Dämmern n.; Dämmerung f.

Zmierzchnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Kiefern-, Fichtenschwämmern m.

Zmierzić, -rze, -rzitem, *va. perf.* vereteln, zum Etel machen.

Zmierznać, -rzne, -rznałem, *vn. perf.* vereteln, zum Etel werden, aneteln.

Zmierzwić, -wie, -wilem, *va. perf.* verraufen, zerraufen, zeraufen.

Zmierzwienie, -nia, *sn.* Zerrauen n., Zerrauen n., Verraufen n.

Zmieszac, -szam, -szałem, *I. va. perf.* 1) vermischen, vermengen; 2) — kogo jmnudn verwirren, in Verlegenheit bringen; II. — się, *vr.* 1) vermischt, vermengt werden; 2) sich verwirren, verlegen sein, verlegen werden.

Zmieszanie, -nia, *sn.* Vermischen n., Vermengen n.; Verwirren n., Verwirrung f., Verlegenheit f.

Zmieszczac, -szczam, -szczałem, *va. imperf.*; **Zmieścić**, -szczę, -ściłem, *va. perf.* unterbringen, hineinbringen; nie mogę tych wszystkich rzeczy — ścić w tak małym kufierku ich kann alle diese Sachen nicht in so einem kleinen Koffer unterbringen; — ściłem ich wszystkich, choć dom mój niewielki ich habe sie alle untergebracht, troßdem mein Haus nicht groß ist; — się, *vr.* Platz finden, sich unterbringen lassen; tak się roztył, że w drzwi się nie zmieści er ist so dick geworden, daß er nicht zur Thür herein kann.

Zmieszczanie, **Zmieszczenie**, -nia, *sn.* Unterbringen n., Hereinbringen n.

Zmieszkać, -szkam, -szkałem, *vn. perf.*; **Zmieszki-wać**, -wam, -wałem, *vn. imperf.* verjäumen, unterlassen; nie — szkam się zapytać ich werde nicht verjäumen anzufragen.

Zmieszkanie, **Zmieszkiwanie**, -nia, *sn.* Versäumen n., Unterlassen n.

Zmiękczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Zmiękczyć**, -cze, -czyłem, *va. perf.* erweichen, durchweichen rühren; Bóg czył jego serce Gott rührte sein Herz; *daj się* — lasse dich erweichen.

Zmiękczenie, **Zmięczenie**, -nia, *sn.* Erweichen n.; Rühren n.

Zmięczystość, -ści, *sing. tant. sf.* Erweichbarkeit f.

Zmięczysty, *adi.* erweichbar.

Zmięknąć, -knę, -knąłem, *vn. perf.* erweicht werden; gerührt werden.

Zmiękniecie, -cia, *sn.* Erweichen n.; Rühren n.

Zmiętosić, -się, -silem, *va. perf.* zerfnüllen, zerdrücken.

Zmiętoszenie, -nia, *sn.* Zerfnüllen n., Zerdrücken n.

Zmigrosz, -a, *pl. -e, sm.* Knauser m., Sitj m.

Zmijać, -jam, -jałem, *va. imperf.*; **Zmijać**, -nę, -nąłem, *vn. perf.* übergehen, aus der Acht lassen; verfehlen.

Zmijanie, -nia; **Zmianiecie**, -cia, *sn.* Übergehen n.; Verfehlen n.

Zmilczeć, -cze, -czalem, *vn. perf.* verschweigen; — komu stillschweigend anhören.

Zmilczenie, -nia, *sn.* Verschweigen n.

Zmilknąć, -knę, -knąłem, *vn. perf.* verstummen; absterben.

Zmilknięcie, -cia, *sn.* Verstummen n.; Absterben n.

Zmiłować się, -łuję, -wałem, *va. perf.* sich erbarmen; -łuj się um Gottes willen, um des Himmels willen; Bóg-wał się nad nią Gott erbarmte sich ihrer.

Zmiłowanie, -nia, *sn.* Erbarmen n.

Zminka, -ki, *pl. -ki, sf.* Spinat m.

Zmitręzenie, -nia, *sn.* Vertrödeln n., Versäumen n.

Zmitrężyć, -że, -żyłem, *va. perf.* versäumen, vertrödeln.

Zmizernieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* elend, armelig werden.

Zmłócić, -cę, -cilem, *va. perf.* aus-, verdröseln.

Zmniejszać, -szam, -szalem, *va. imperf.*; **Zmniejszyć**, -szę, -szyłem, *va. perf.* verkleinern, kleiner machen, verringern, vermindern; — się, *vr.* sich verkleinern, vermindern, verringern.

Zmniejszanie, **Zmniejszenie**, -nia, *sn.* Verkleinern n., Verringern n., Vermindern n.

Zmocnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* stärker werden.

Zmocować, -cuję, -wałem, *va. perf.* überwältigen, bezwingen; — się, *vr.* sich überanstrengen.

Zmocowanie, -nia, *sn.* Überwältigen n., Bezwingen n.

Zmoderować, -ruję, -wałem, *va. perf.* moderieren, einschränken.

Zmoderowanie, -nia, *sn.* Moderieren n., Einschränken n.

Zmodyfikować, -kuję, -wałem, *va. perf.* modifizieren, ändern.

Zmodyfikowanie, -nia, *sn.* Modifizieren n., Ändern n.

Zmoglin, -u, *pl. -y, sm.* Stravadium (Pflanze).

Zmojnik, -a, *pl. -i, sm.* Persoonia (Pflanze).

Zmoknąć, **Zmoknięcie**, siehe: Zmakać, Zmakanie.

Zmora, -ry, *pl. -ry, sf.* 1) Alp m., Alpdrücken n., Gepest n. 2) amerikaniſche Fiebermaus.

Zmordować, -duję, -wałem, *va. perf.* ermüden, erschöpfen, müde machen; — się, *vr.* ermatten.

Zmordowanie, -nia, *sn.* Ermüden n., Erschöpfen n.; Ermatten n.

Zmorzenie, -nia, *sn.* Entkräften n., Überwältigen n.

Zmorzyć, -rzę, -rzyłem, *va. perf.* entkräften, zu Tode quälen, überwältigen; snem-rzony vom Schlafe überwältigt.

Zmotać, -tam, -tałem, *va. perf.* verwirren, zusammenhaupeln.

Zmotanie, -nia, *sn.* Verwirren n., Zusammenhaupeln n.

Zmowa, -wy, *pl. -wy, sf.* Verabredung f.; geheimes Einverständnis; być z kim w wie mit jmandt in geheimem Einverständnis sein; — robotnicza Arbeitseinstellung f., Streik m.

Zmożnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* reicher, vermögender werden.

Zmożnienie, -nia, *sn.* Reicherwerden n.

Zmówca, -cy, *pl. -cy, sm.* Berabreder m.

Zmówny, -win, *plur. tant.* eheliches Versprechen, Verlöbniß n.

Zmraczać, -czam, -czalem, *va. imperf.*; **Zmroczyć**, -cze, -czyłem, *va. perf.* verdunkeln.

Zmraczanie, **Zmroczenie**, -nia, *sn.* Verdunkeln n.

Zmrazać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; **Zmrozić**, -że, -ziłem, *va. perf.* gefrieren machen, mit Frost durchdringen, dem Erfrieren aussetzen.

Zmrażanie, **Zmrozenie**, -nia, *sn.* Gefrieren n., Erfrieren.

Zmrocznik, -a, *pl. -i, sn.* amerikaniſcher Bär, Varietal m.

Zmrok, -u, *pl. -i, sm.* Abenddämmerung f.; Dunkelheit f.

Zmruzać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; **Zmrużyć**, -że, -żyłem, *va. perf.* blinzeln, die Augen halb zuzucken; — oczy die Augen zudrücken, nicht sehen wollen; cała noc nie-tem ani oka ich habe die ganze Nacht kein Auge geschlossen.

Zmrużek, -żka, *pl. -żki, sm.* blinde Kuh, Kinderspiel n.

Zmrużenie, -nia, *sn.* Blinzeln n., Zudrücken n.

Zmuda, **Zmuda**, -dy, *pl. -dy, sf.* 1) Zeitverräumnis n., Zeitverlust m.; — szkolna Schulstreik m.; 2) zeitraubender, langweiliger Mensch, Zeitvertröbler m.

Zmudność. Żmudność, -ści, *sing. tant. sf.* Saumseligkeit *f.*, Langweiligkeit *f.*; Mühseligkeit *f.*

Zmudny, Żmudny, adi.; Zmudnie, Żmudnie, adv. saumselig, langweilig; zeitraubend; mühselig.

Zmudzać, Żmudzać, -dzam, -dzatem, vn. imperf.; Zmudzić, Żmudzić, -dze, -dziłem, *vn. perf.* Zeit vertrödeln, vergeuden; jögern, säumen.

Zmulic, -le, -liłem, va. perf. verschlammten.

Zmulisko, -ka, pl. -ka, sn. verschlammter Ort.

Zmurować, -ruje, -wałem, va. perf. ausmauern; aufmauern; zusammenmauern.

Zmurowanie, -nia, sn. Ausmauern *n.*; Aufmauern *n.*; Zusammenmauern *n.*

Zmurszeć, -sze, -szatem, vn. perf. vermorschen; -szaly morsch.

Zmurszenie, -nia, sn. Vermorschen *n.*

Zmusić, -sze, -siłem, va. perf.; **Zmuszać, -szam, -szatem, va. imperf.** zwingen, nötigen; zostałem -szony okolicznościami ich wurde durch Umstände gezwungen; nikt cie nie -szal niemand hat dich gezwungen; — kogo do przyznania się jmuđm das Geständnis abnötigen.

Zmuszenie, Zmuszenie, -nia, sn. Nötigen *n.*, Zwingen *n.*

Zmycie, -cia; Zmywanie, -nia, sn. Abwaschen *n.*

Zmyć, -je, -łem, va. perf.; **Zmywać, -wam, -wałem, va. imperf.** abwaschen; herunterwaschen, rein waschen; — komu głowę jmuđm den Kopf waschen, ihn mit langer Nase abziehen lassen; zmyć z siebie winę sich von einer Schuld reinwaschen; uciekł jak -ty er lief davon wie ein begossener Pudel.

Zmydlać, -dlam, -dlałem, va. imperf.; **Zmydlić, -dle, -dliłem, va. perf.** abseifen.

Zmydlenie, Zmydlenie, -nia, sn. Abseifen *n.*

Zmykać, Zmykanie, siehe: Zemknać, Zemknięcie.

Zmylać, -lam, -lałem, va. imperf.; **Zmylić, -le, -liłem, va. perf.** irreführen; irremachen; verwirren; — czyjaś czujność jmuđs Wachsamkeit irreführen; — szyki uieprzyjacielskie die feindlichen Reihen verwirren; — ślad die Fährte verlieren.

Zmylanie, Zmylenie, -nia, sn. Irreführen *n.*; Verwirren *n.*; Streumachen *n.*

Zmysł, -u, pl. -y, sm. Sinn *m.*; pięć zmysłów die fünf Sinne; pomieszanie zmysłów Irrsinn *m.*; odchodzić od zmysłów von Sinnen kommen; — wzroku, słachu **Gęsićs-**, **Gęsićsinn;** do tego trzeba pięciu zmysłów hier muß man alle seine Sinne zusammennehmen; zmysły trzęsto łudzą die Sinne trügen oit; zmysły odzyskać wieder zur Bestinnung kommen; — piękna der Sinn fürs Schöne, Schönheitsfinn.

Zmysłowość, -ści, sing. tant. sf. Sinnlichkeit *f.*, sinnliches Wesen.

Zmysłowy, adi.; Zmysłowo, adv. sinnlich.

Zmyszkować, -kuje, -wałem, va. perf. ausfindig machen, auschnüffeln.

Zmyślać, -ślam, -ślałem, va. imperf.; **Zmyślić, -śle, -śliłem, va. perf.** ersinnen, ausdenken, erdenken; erdichten; lügen; falsch ausjagen; dobrze to -ślił das hast du gut erdacht; kto -ślił te nowine? wer hat diese Neuigkeit erfunden? — co przed kim jmuđm etw. vorlügen; wszystkie te doniesienia są -ślone alle diese Nachrichten sind erfunden; — głowę się den Kopf zerbrechen.

Zmyślanie, Zmyślenie, -nia, sn. Erfinden *n.*, Ersinnen *n.*, Erdenken *n.*; Erdichtung *f.*, Lügen *n.*, Lüge *f.*; Fiktion *f.*

Zmysłność, -ści, sing. tant. sf. Findigkeit *f.*, Scharfsinn *m.*, Aufgewecktheit *f.*, Instinkt *m.*

Zmyślny, adi.; Zmyślnie, adv. findig, klug, scharfsinnig,

aufgeweckt; — pies ein kluger Hund; — ślnie urządzone findig eingerichtet.

Zmywać, Zmywanie, siehe: Zmyć, Zmycie.

Znachodzenie, Znachodzie = Znajdywanie, Znajdywać.

Znachor, -a, pl. -rzy, sm, Kurpfuscher *m.*, Quacksalber *m.*; Wahrsager *m.*

Znachorka, -ki, pl. -ki, sf. Quacksalberin *f.*, Kurpfuscherin *f.*; Wahrsagerin *f.*

Znachorstwo, -wa, sing. tant. Kurpfuscherei *f.*, Quacksalberei *f.*; Wahrsagererei *f.*

Znaczek, -czka, pl. -czki sm., dim. von Zoak 1) Zeichen *n.*, Merkmal *n.*; — do książki **Leże**zeichen; zrobitem sobie — na mojej książce ich habe auf meinem Buche ein Zeichen gemacht; 2) **Von m., Anweisung f.;** wczoraj nie wzięłem -czka, więc dziś biore dwa gestern habe ich keine Anweisung genommen, deshalb nehme ich heute zwei; 3) **Briefmarke f., Postmarke f.;** 4) **Nabel m., Fensterchen n.**

Znaczenie, -nia, sn. 1) Bedeutung *f.*; dzieło to ma w naszej literaturze wielkie — dieses Werk besitzt in unserer Literatur eine große Bedeutung; jakie jest — tego wyrazu? was ist die Bedeutung dieses Wortes? 2) **Ansehen n.;** ou ma wielkie — u dworu er genießt bei Hofe ein großes Ansehen; 3) **Bezeichnung f.;** **Bezeichnen n., Zeichnen n.**

Znacznik, -a, pl. -cy, sm. 1) Pflanzholz *n.*; 2) **Nunzen m., Punktstempel m.;** 3) **Streichmaß n., Zeichenhammer m., Zeichenstempel m.;** — pionowy stehendes Streichmaß; — stolarski Reißmesser *n.*, **Streichnadel f., Parallelmaß n.;** 4) **Inter m., Unterscheidungszeichen n.**

Znacznosc, -ści, sing. tant. sf. Bedeutbarkeit *f.*; Bedeutung *f.*

Znaczný, adi.; Znacznie, adv. 1) bedeutend, beträchtlich, ansehnlich; zaszły -czne zmiany es geschahen bedeutende

Veränderungen; -czno zrobiti postępy er hat bedeutende Fortschritte gemacht; -czną sumę stracić eine beträchtliche Summe verlieren; -czna część majątku ein ansehnlicher Teil des Vermögens; 2) kenntlich, merklich, erkennbar.

Znaczyć, -cze, -czyłem, I. *va. perf.* zeichnen, bezeichnen, merken; — bieliznę die Wäsche mit einem Zeichen versehen; -czył swą drogę krwią er zeichnete seinen Weg mit Blut; II. *vn.* bebeuten; to nie nie -czy das bedeutet gar nichts; -czący bedeutsam, viel bedeutend, wichtig; nie nie -czący unbedeutend, nichts sagend; III. — się, *vr.* 1) sich anlassen; do-brze się -czy es läßt sich gut an; 2) zu bedeuten haben; co to się ma —? was soll das bedeuten?

Znać, znam, znałem, I. *va. perf.* 1) kennen; — kogo z widzenia jmnđm vom Sehen kennen; — tylko z nazwiska błoś dem Namen nach kennen; nie — innoę szczęścia jak tylko... kein anderes Glück kennen als błoś...; — kogoś za co jmnđm als etw. anerkennen, kennen; dać — zu wissen geben; dano mi w tej chwili — o tem man hat mich davon sofort benachrichtigt; 2) — co po kim etw. an jmnđm merken, erkennen, jmnđm etw. anjehen; — po nim, że wiele przeciwiiał man merkt es ihm an, daß er viel gelitten habe; — zaraz pana man erkennt gleich den Herrn; — wilka po głosie man erkennt den Wolf an der Stimme; — że mu to nie w smak man sieht, daß es ihm nicht recht ist; II. — się, *vr.* 1) bekannt sein, einander kennen; zuamy się od kilku lat wir kennen einander seit einigen Jahren; 2) — się na czem sich auf etw. verstehen, sich auf etw. kennen; znał się na sztuce, ale więcej na niczem er verstand sich auf Kunst, aber sonst auf gar nichts; znam się dobrze na farbowanych lisach (ich

verstehe mich auf gefärbten Lischjen), ich erkenne sofort den Schwindel; 3) sich zu etw. befeennen.

Znaglać, -glam, -glałem, *va. imperf.*; **Znaglić**, -glę, -głilem, *va. perf.* beschleunigen; drängen; zwingen.

Znaglanie, **Znaglenie**, -nia, *sn.* Beschleunigen *n.*; Drängen *n.*; Zwingen *n.*

Znagla, *adv.* plöglich.

Znajda, -dy, *pl.* -dy, *sm.*;

Znajdek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* Findling *m.*, Findelkind *n.*

Znajdywać, -duję, -wałem;

Znachodzić, -dze, -dzilem, I. *va. imperf.*;

Znaleźć, -jde, -lażem, I. *va. perf.* finden; -lażem

zgubę ich habe das Verlorene gefunden; lepszego towaru nie

-dziesz w całym mieście eine bessere Ware wirst du in der

ganzen Stadt nicht finden; szukajcie a

-dziecie wer sucht, der findet; -duję, że

to powiedzenie nie było na

miejscu ich finde, daß dieser

Ausspruch nicht am Platze

war; cóż ty w nim takiego

-dujesz, że go tak wyso-

ko cenisz? was findest du ei-

gentlich an ihm, daß du ihn

so hoch schätze? jak -dujesz

go, czy lepiej wygląda? wie

findest du ihn, schaut er besser

aus? II. — się, *vr.* 1) sich

finden; -dą się i na to odbiorcy

es werden sich auch dafür

Abnehmer finden; -laż

się człowiek, który..., es hat sich

ein Mensch gefunden, der...;

2) sich befinden; 3) sich beneh-

men; nie umiesz się w to-

warzystwie du verstehst dich

nicht in Gesellschaft zu be-

nehmen.

Znajdywanie, **Znachodze-**

nie, **Znalezienie**, -nia; **Znaj-**

ście, -ścia, *sn.* 1) Finden *n.*;

— krzyża świętego Kreuzes-

außfindung *f.*, Kreuzerfindung *f.*; 2) Benehmen *n.*; człowiek bez

Znajomka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bekannte *f.*

Znajomość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* 1) Bekanntschaft *f.*; za-

wrzyć — Bekanntschaft machen,

schließen; nie mam żadnych -ści

ich habe gar keine Bekannts-

chaften; 2) Kenntnis *f.*; —

obczy języków Kenntnis der

fremden Sprachen.

Znajomy, *adi.* bekannt;

-ma mi osoba eine mir be-

kannte Person.

Znak, -n, *pl.* -i, *sm.*; *dim.*

Znaczek, czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Zeichen *n.*; Kennzeichen *n.*;

Merkm.; — omyłki Ze-

rungszeichen; — pochyło-

ści Neigungsweiser *m.*; —

rewizyi biletów Desupierungs-

zeichen; — stanu wody Wasser-

standsiitnie *f.*; -i porobić

Zeichen machen; na — zgody

zum Zeichen des Friedens;

miał na sobie — zarazy

er hatte auf sich das Merk-

mal der Seuche; dwać

komu -i jmnđm Zeichen

machen; jest to -iem wielkiej

mądrości, że... es ist ein

Zeichen großer Klugheit, daß...;

to zły — daß ist ein schlechtes

Zeichen; nie dwać -u życia

kein Lebenszeichen geben; dać

się komu we -i jmnđm zu-

setzen, sich fühlbar machen;

bioda dafa mu się porządnie

we -i die Not machte sich

ihm stark fühlbar; 2) Spur *f.*;

Mał *n.*; — z oparzenia

Zeichen der Brandwunden;

nie ma już aui -u es ist

keine Spur mehr geblieben;

3) -i miesieczno Stufe *f.*,

Marktscheide *f.*; 4) -i na modelu

Modellstufe *f.*

Znakomitość, -ści, *pl.*

-ści, *sf.* 1) Vortrefflichkeit *f.*,

Vorzüglichkeit *f.*; 2) Ansehnlich-

keit *f.*; 3) ansehnliche Person,

Standesperson *f.*; Autorität *f.*,

Koryphäe *f.*

Znakomity, *adi.*; **Znako-**

micie, *adv.* 1) vorzüglich, vor-

trefflich; 2) ansehnlich, bedeu-

tend, schätzbar.

Znakować, -kuje, -wałem,

va. perf. bezeichnen, stempeIn.

Znakowanie, -nia, *sn.* Be-

zeichnen *n.*, Stempeln *n.*

Znalezielka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Finderin *f.*

Znaleźć, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Finder *m.*

Znaleźne, -go, *sing.* *tant. sf.* Findersohn *m.*

Znaleźny, *adi.* Finder-.

Znalogować, -guje, -wałem, *va. perf.* mit Unarten aussetzen.

Znamiączka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Wazerring *m.* an der Brust.

Znamienitość, -ści, *sing.* *tant. sf.* 1) Ansehen *n.*, Bedeutungsart *f.*; 2) angesehene bedeutende Person.

Znamienity, *adv.*; Znamienicie, *adv.* ansehnlich, bedeutend.

Znamiennictwo, -wa, *sing. tant. sm.* Semiotik *f.*, Zeichenlehre *f.*

Znamię, -mienia, *pl.* -miona, *sn.* 1) Kennzeichen *n.*; Eigentumsmerkmal; — wysokość stała Fixpunkt *m.*; Marke *f.*, Marktzeichen *n.*; 2) Muttermal *n.*; 3) Marke *f.*; Dichtung *f.* des Stempels; 4) Grenzmal, Maßstein *m.*; 5) — pisarskie orthographisches Zeichen, Akzent *m.*, Betonungszeichen.

Znamiętnić, -nie, -niłem, *va. perf.* leidenschaftlich machen.

Znamiętnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* leidenschaftlich werden.

Znamionować, -nuje, -wałem, *va. perf.* bezeichnen, Zeichen ausdrücken, mit einem Kennzeichen versehen, brandmarken; — się, *vr. po czem* sich nach etw. richten.

Znamionowanie, -nia, *sn.* Bezeichnung *n.*, Kennzeichnen *n.*, Brandmarken *n.*

Znarowić, -wie, -wiłem, *va. perf.* widerspenstig, unbotmäßig machen; — się, *vr.* widerspenstig werden.

Znarowienie, -nia, *sn.* Unbotmäßigkeit *f.*, Widerspenstigkeit *f.*

Znaszać, -szani, -szałem, *va. imperf.*; Znosić, -sze, -silem, *va. perf.* 1) abtragen; daruj biednemu -szone rzeczy

schenke einem Armen die abgetragenen Sachen; 2) siehe Znieść.

Znaszanie, Znoszenie, -nia, *sn.* Abtragen *n.*

Znawca, -cy, *pl.* -cy, *sf.* Kenner *m.*, Sachkenner.

Znawstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Kennerschaft *f.*, Sachkenntnis *f.*

Znęcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Znęcić, -ce, -ciłem, *va. perf.* anlocken, antödern, anförnen; -cił mnie kaźzywami obietnicami er hat mich durch falsche Vorspiegelungen angelockt; — się, *vr.* Leiden, Qualen zufügen, sich an Leiden, Qualen weiden.

Znęcanie, Znęcenie, -nia, *sn.* Ködern *n.*, Locken *n.*; — się Qualen *n.*

Znędzać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Znędzić, -dze, -dziłem, *va. perf.* höchst elend machen, in brüdenbe Lage versetzen.

Znędzienie, -nieje, -niałem, *vn. perf.* elend werden.

Znękać, -kam, -kałem, *va. perf.* abmatten, abquälen, mitnehmen; — się *vr.* matt werden, sich abplagen.

Znękanie, -nia, *sn.* Abquälen *n.*, Ermatten *n.*, Ermattung *f.*

Znicestwić, -wię, -wiłem, *va. perf.* vernichten, in Nichts verwandeln.

Znicestwienie, -nia, *sn.* Vernichtung *f.*

Znicować, -cuje, -wałem, *va. perf.* umwenden.

Znicowanie, -nia, *sn.* Umwenden *n.*

Znicz, -a, *sm.* ewiges heiliges Feuer.

Zniechęcać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zniechęcić, -ce, -ciłem, *va. perf.* unlustig, mißvergnügt machen, die Lust benehmen, abschreden; to mnie -ciło do nauki das hat mir die Lust zum Lernen benommen; — się, *vr.* die Lust verlieren, abgeschreckt, unlustig, mißvergnügt werden; nie trzeba się tak przedko — man soll nicht so schnell die Lust verlieren.

Zniechęcanie, Zniechęcenie, -nia, *sn.* Abschreden *n.*; Unlust *f.*

Zniecierpliwić, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zniecierpliwić, -wie, -wiłem, *va. perf.* ungeduldig machen; — się, *vr.* ungeduldig werden.

Zniecierpliwienie, -nia, -nia, *sn.* Ungeduld *f.*

Znieczulać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; Znieczulić, -le, -liłem, *va. perf.* gefühllos machen.

Znieczulanie, Znieczulenie, -nia, *sn.* Gefühllosigkeit *f.*, Anästhesie *f.*, Anästhesie *f.*

Zniedokwaszenie, -nia, *sn.* Dygulation *f.*, schwache Säuerung.

Zniedoleźniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zniedoleźnić, -nie, -niłem, *va. perf.* unbeholfen, kraftlos, ohnmächtig machen.

Zniedoleźnianie, Zniedoleźnienie, -nia, *sn.* Unbeholfenheit *f.*

Zniedoleźnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* kraftlos, ohnmächtig werden.

Zniemczać, -czam, -cziałem, *va. imperf.*; Zniemczyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* germanisieren; eindeutschen; — się, *vr.* deutsch werden, sich germanisieren.

Zniemczanie, Zniemczenie, -nia, *sn.* Germanisation *f.*; Eindentschung *f.*

Zniemczeć, -czem, -cziałem, *va. perf.* deutsch werden, sich germanisieren.

Znienacka, *adv.* unvermerkt, plötzlich.

Znienawidzenie, -nia, *sn.* Haß *n.*, Haß *m.*

Znienawidzieć, -dze, -dziłem, *va. perf.* zu haßen anfangen, von Widerwillen, Haß erfaßt werden.

Znieprawić, -wie, -wiłem, *va. perf.* verderben, schlechter machen, zur Untugend verleiten.

Znieprawienie, -nia, *sn.* Verderben *n.*, Verschlechtern *n.* Znieruchomieć, -mieje, -miałem, *vn. perf.* bewegungslos werden.

Zniesienie, -nia, *sn.* 1) Abtragen *n.*; 2) Aufheben *n.*, Aufhebung *f.*; 3) Aufreibung *f.*, völlige Niederlage; 4) Ertragen *n.*

Zniesić, zniosę, zniosłem, *I. va. perf.*; **Znosić**, -szę, -sił-*m*, *va. imperf.* 1) heruntersetzen, hinuntertragen; znies wszystkie rzeczy na dół trage alle Sachen hinunter; 2) zusammentragen, zusammenbringen, zusammenhäufen; 3) abtragen, der Erde gleich machen, abschleifen, niederreißen; 4) ausheben; w którym roku -siono tę ustawę? in welchem Jahre wurde dieses Gesetz aufgehoben? 5) aufreiben, aufschlagen; wojsko nasze zostało -sione do szczytu unser Heer wurde vollständig vernichtet; 6) ertragen, dulden, ausstehen; to jest więcej aniżeli ja — mogę das ist mehr, als ich ertragen kann; — mężnie przeciwności die Widerwärtigkeiten mutig ertragen; nie mogę — tego człowieka ich kann diesen Menschen nicht ausstehen, nicht leiden, nicht ertragen; nie zniosę tej obrazę ich werde diese Beleidigung nicht dulden; zniosę i ten dopust Boży ich werde auch diese Prüfung ertragen; 7) — jaja Eier legen; *II.* — się, *vr.* 1) sich vertragen, sich gegenseitig ertragen; 2) — się z kim mit jmand Rücksprache halten; 3) aufgehen (von gleichen Zahlen).

Zniewaga, -gi, *pl.* -gi, *sf.* Beleidigung *f.*, Schimpf *m.*, Beschimpfung *f.*

Zniewalać, -lam, -lałem, *va. imperf.*; **Zniewolić**, *va. perf.* zwingen, in die Notwendigkeit versetzen; okoliczności mnie do tego -liły die Umstände haben mich dazu gezwungen; — sobie kogo jmand für sich gewinnen.

Zniewalanie. **Zniewolenie**, -nia, *sn.* Zwingen *n.*, Zwang *m.*; — sobie gewinnen *n.*

Znieważać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; **Znieważyc**, -że, -żyłem, *va. perf.* beschimpfen, schmähen.

Znieważanie, **Znieważenie**, -nia, *sn.* Beschimpfen *n.*, Schmähen *n.*, Beschimpfung *f.*

Znieważniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Znieważnić**, -nię, -niłem, *va. perf.* ungütig machen, erklären.

Znieważnianie, **Znieważnienie**, -nia, *sn.* Ungütig machen *n.*

Zniewieszczać, -ciam, -ciałem, *va. imperf.*; **Zniewieszczyć**, -szczę, -ściłem, *va. perf.* weibisch machen, verweichlichen.

Zniewieszczyć, -cieję, -ciałem, *vn. perf.* weibisch, verweichlicht werden.

Zniewieszczenie, -nia, *sn.* Berweichlichen *n.*, Berweichlichung *f.*

Znigoląg, -łegu, *pl.* -łegi, *sm.* Crinodendrum (Pflanze).

Znikać, -kam, -kałem, *vn. imperf.*; **Zniknąć**, -kne, -knąłem, *vn. perf.* verschwinden, entschwinden, vergehen; sich verflüchtigen; znikł nagle z przed moich oczu er entschwand plötzlich aus meinen Augen; ostatnia moja nadzieja -knęła meine letzte Hoffnung ist verschwunden; chciałbym — pokryjomu ich möchte heimlich verschwinden; — skąd ent schlüpfen.

Znikanie, -nia; **Zniknięcie**, -cia, *sn.* Verschwinden *n.*, Entschwinden *n.*; Berflüchtigen *n.*; Entschlüpfen *n.*

Znikąd, *adv.* von nirgend. **Znikczemniac**, -niam, -niałem, *va. imperf.*; **Znikczemnić**, -nię, -niłem, *va. perf.* schlecht, niederträchtig machen.

Znikczemnieć, -nieję, -niałem, *vn. perf.* niederträchtig elend, schlecht werden.

Znikczemnienie, -nia, *sn.* Niederträchtigkeit *f.*, Schlechtigkeit *f.*

Znikomość, -ści, *sing. tant. sf.* Vergänglichkeit *f.*, Unbeständigkeit *f.*; -ści tego

świata die vergänglichen Dinge dieser Welt.

Znikomy, *adi.*; **Znikomie**, *adv.* vergänglich, unbständig; życie ludzkie jest cieniem -mym das Menschenleben ist ein vergängliches Schatten.

Zniszczyć, -czeję, -czyłem, *vn. perf.* vernichtet werden.

Zniszczenie, -nia, *sn.* Vernichtung *f.*

Zniszczyć, -czeję, -czyłem, *va. perf.* vernichten; grad -czył żniwo der Hagel vernichtete die Ernte; -czył wszelkie ślady swej zbrodni er vernichtete jede Spur seines Verbrechens.

Znitek, -tka, *pl.* -tki, *sm.* Staubgefäßträger *m.*

Znitować, -tuje, -wałem, *va. perf.* vernieten, nieten, zusammennieten; kalt nieten.

Znitowanie, -nia, *sn.* Vernieten *n.*, Nieten *n.*; Kaltnieten *n.*

Zniweczenie, -nia, *sn.* Vernichten *n.*

Zniweczyć, -czeję, -czyłem, *va. perf.* vernichten.

Zniżać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; **Zniżyć**, -że, -żyłem, *va. perf.* niedriger machen, erniedrigen, herabsetzen; — głoś die Stimme senken; — mur die Mauer niedriger machen; — się, *vr.* sich niedriger machen, sich herabsetzen, sich senken; sich herablassen; sich erniedrigen.

Zniżanie, **Zniżenie**, -nia, *sn.* Erniedrigen *n.*, Herabsetzen *n.*, Senken *n.*; -ceny Ermäßigung *f.*, Preisermäßigung.

Znoić, -ję, -iłem, *va. perf.* ermatten, ermüden; heiß, schwitzend machen.

Znojny, *adj.*; **Znojnie** *adv.* mühselig; Adj. weiß erpressend, drückend heiß.

Znosacieć, -cieję, -ciałem, *vn. perf.* rosig werden.

Znosek, -ska, *pl.* -ski, *sm.* kleines, zu früh gelegtes Hübnerei.

Znośnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Lagerholz *n.*, Tragebaum *m.*

Znośność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Tragfähigkeit *f.* Tragkraft *f.*; 2) Erträglichkeit *f.*

Znosny, *adi.*; **Znośnie**, *adv.* erträglich; nie- unauß-
stehlich.

Znotować, -tuje, -wałem, *va. perf.* herunter-, herab-
stimmen.

Znotowanie, -nia, *sn.*
Herunter-, Herabstimmen *n.*

Znój, *znoju, pl. znoje, sm.*
1) drückende Hitze, 2) Strapaze
f., schwere Arbeit, Schweiß *m.*

Znów, **Znowu**, *adv.* wieder,
wiederum, von neuem;
coż tam — was ist schon
wieder; zaczynasz —? du
fängst schon wieder an?

Znudnieć, -nieje, -niałem,
vn. perf. langweilig werden.

Znudzenie, -nia, *sn.* Lang-
weile *f.*

Znudzić, -dże, -dziłem, *va.*
perf. durch Langweile ermüden.

Znużenie, -nia, *sn.* Er-
müdung *f.*, Mattigkeit *f.*

Znużyć, -że, -żyłem, *va.*
perf. ermüden, ermatten; —
się, *vr.* müde werden, ermüden;
się abstrapazieren.

Zobaczyć, -cze, -czyłem,
va. perf. erblicken, sehen;
wiedersehen, hinschauen; -bacz
proszę, co się tam dzieje
schau hin, bitte, was dort vor-
geht; -czył mnie i biegnę mi
naprzeciw er blickte mich
und lief mir entgegen; -cze,
czy się odważysz na coś po-
dobnego idę werde sehen, ob
du so etw. wagen wirst;
-czymy wir werden schon sehen;
— się, *vr.* sich sehen, sich
wiedersehen; jak się z nim
-czysz, to mu powiedz wenn
du ihn sehen sollst, so sage
ihm; -czymy się wkrótce wir
werden uns bald wiedersehen.

Zobaczenie się, -nia, *sn.*
Sehen *n.*, Wiedersehen *n.*, do-
-nia się auf Wiedersehen.

Zobać, -bie, -bałem, *va.*
perf. die Körner aufspiken.

Zobludnieć, -nieję, -nia-
łem, *vn. perf.* falsch werden.

Zobojećniać, -niam, -nia-
łem, *va. imperf.*; **Zobojećni-
cie**, -nieć, *va. perf.* neutra-
lisieren.

Zobojećnianie, **Zobojeć-
nianie**, -nia, *sn.* 1) Neutra-
lisieren *n.*; 2) Gleichgültig-
keit *f.*; Gleichgültigwerden *n.*

Zobojećnieć, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* gleichgültig
werden.

Zoobopólność, -ści, *sing.*
tant. sf. Wechsel-, Gegen-
seitigkeit *f.*

Zobopólny, *adi.*; **Zobo-
pólnie**, *adv.* wechsel-, gegen-
seitig.

Zobowiązać, -że, -załem,
va. perf.; **Zobowiązywać**,
-zuje, -wałem, *va. perf.* ver-
pflichten, verbindlich machen;
to cię do nieczego nie-zuje
das verpflichtet dich zu gar
nichts.

Zobowiązanie, -nia, *sn.*
Verpflichtung *f.*, Verbindlich-
keit *f.*; dopełnić -nia seiner
Verpflichtung genüge tun.

Zobrazować, -zuje, -wa-
łem, *va. perf.* bildlich dar-
stellen.

Zobrazowanie, -nia, *sn.*
bildliche Darstellung.

Zoczyć, -cze, -czyłem, *va.*
perf. erblicken, erspähen.

Zodyak, -u, *pl. -i, sm.*
Tierkreis *m.*

Zodyakalny, **Zodyakowy**,
adi. Tierkreis-.

Zokrutnieć, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* grausam werden.

Zolbrzymieć, -mie, -mia-
łem, *vn. perf.* riesenhaft
werden.

Zolić, -le, -liłem, *va. perf.*
in der Lauge kochen, aus-
solen.

Zola, -ły, *pl. -ły, sf.* Sole
f., Mutterlauge *f.*, ausge-
laute Asche.

Zolnica, -cy, *pl. -cy, sf.*
Lauenzug *n.*

Zolowaty, *adi.* Sole-,
Mutterlauge-.

Zolowić, -wie, -wiłem, *va.*
perf. in Blei verwandeln.

Zolzować, -zuje, -wałem,
vn. perf. mit der Drüse oder
den Testikeln behaftet sein.

Zolzowaty, *adi.* drüsig,
mit Testikeln behaftet.

Zolzowiny, -win, *plur.*
tant. sf. venerische Hautkrank-
heit.

Zolzy, *zolz, plur. tant. sn.*
Testikeln *pl.*

Zona, -ny, *pl. -ny, sf.*
Zone *f.*; — Strefa.

Zonologia, -gii, *sing. tant.*
sf. Zonenkunde *f.*

Zoograf, -fi, *pl. -fie, sf.*
Tierbeschreibung *f.*

Zoolit, -u, *pl. -y, sm.*
Tierstein *m.*, versteineter
tierischer Körper.

Zoolog, -a, *pl. -owie, sm.*
Zoolog *m.*, Tierkundige(r) *m.*

Zoologia, -gii, *pl. -gie, sf.*
Zoologie *f.*, Tierkunde *f.*

Zoologiczny, *adi.* zoo-
logisch.

Zootomia, -mii, *pl. -mie, sf.*
Tieranatomie *f.*, Tiererglie-
derung *f.*

Zorać, -ram, -rałem, *va.*
perf. durchgehen, durchfurchen,
durchspülen.

Zoranie, -nia, *sn.* Durch-
eggen *n.*, Durchspülen *n.*
Durchfurchen *n.*

Zorganizować, -zuje, -wa-
łem, *va. perf.* organisieren.

Zorganizowanie, -nia, *sn.*
Organisation *f.*

Zorleć, -le, -lałem, *vn.*
perf. ein Adler werden; Adler-
schwung gewinnen, annehmen.

Zorza, -rzy, *pl. -rze, sf.*
Dämmerung *f.*, Dämmerrote
f., Dämmerung *n.*; — poranna,
wieczorna Morgen-, Abend-
röte; — północna Nordlicht *n.*;

— nadzioi Strahl *m.*,
Schimmer *m.* der Öffnung;
— oświaty das anbrechende
Licht der Aufklärung.

Zorzak, -a, *pl. -i, sm.*
Schwimmtrabe *f.*

Zosobna, *adv.* gesondert,
besonders; każdemu — jedem
egta.

Zostać, -stanę, -stałem, *I.*
vn. perf.; **Zostawać**, -ję,
-wałem, *I. vn. imperf.* 1)
bleiben, verbleiben; — stań
mie-dzy nami bleibe unter uns;
za karę -staniesz sam w domu
zur Strafe wirst du allein zu
Hause bleiben; z tych pie-
niedzy nie-stań mi ani grosz
von diesem Gelde ist mir kein
Heller geblieben; -staje na
dawnem stanowisku er ver-
bleibt auf dem früheren Po-

sten; -staje wiernym sługą wielmożnego Pana ich verbleibe euer Wohlgeboren ergebenster Diener; -stań z Bogiem Gott befohlen; — przy życiu am Leben bleiben; — na placu im Kampfe fallen; — w tyle zurückbleiben; — na koszu szyć bleiben; — po kim zurückbleiben, hinterlassen werden; — w słowie im Worte bleiben; 2) stecken, hängen bleiben; kula -stała w ranie die Kugel ist in der Wunde stecken geblieben; 3) werden; (dient zur Umschreibung der passiven Verbalsformen) — bogatym człowiekiem ein reicher Mann werden; — przyjemnie zdziwionym angenehm überrascht werden; — mianowanym ernannt werden; wszyscy -stali ochrzczeni alle wurden getauft; w ten sposób kwestya -stała rozwiązana auf diese Weise wurde die Frage gelöst; II. — się, *vr.* 1) zurückbleiben, verbleiben; zurückgelassen werden; -stań (sie) u nas na obiedzie bleibe bei uns zum Mittagessen; nie wiele się nam -stało es ist uns nicht viel übrig geblieben; -stałem (się) na dawnej służbie ich bin auf dem früheren Posten geblieben.

Zostanie, Zostawianie, -nia, sn. Bleiben *n.*, Verbleiben *n.*; Zurückbleiben *n.*; Werden *n.*

Zostawiać, -wiam, -wiam, va. imperf.; **Zostawić, -wie, -wikem, va. perf.** lassen, zurücklassen, verlassen; überlassen; -stawi mnie w spokoju laß mich in Ruh'; odjechał i nie -wił mi ani grosza er ist weggefahren und hat mir keinen Heller zurückgelassen; wierzyciele nie -wili mi nawet sukni jednej die Gläubiger haben ihm nicht einmal ein Kleid zurückgelassen; -wikem rzeczy na dworec ich habe meine Sachen am Bahnhof zurückgelassen; odchodząc -wikem tu przez zapomnienie paczkę beim Weggehen habe ich hier aus Versehen ein Paket zurückgelassen; -staw

klucz w zamku laß den Schlüssel (im Schlosse) stecken; -staw okno otwarte laß das Fenster offen; umierając -wik synowi znaczny majątek bei seinem Tode hinterließ er seinem Sohne ein bedeutendes Vermögen; zmarły -wik żonę i troje dzieci der Verstorbene ließ eine Frau und drei Kinder zurück; -wmy to opatrności überlassen wir es der Vorsehung.

Zostawianie, Zostawienie, -nia, sn. Zurücklassen *n.*, Lassen *n.*, Verlassen *n.*

Zostrzeć, -strze, -strzałem, vr. perf. scharf werden.

Zowad, adv. von dannen, von daher, von dorthier; ni stad ni — plötzlich, unversehens; mir nichts, dir nichts.

Z pomigdy, praep. mit dem Genitiv aus der Mitte, unter.

Zrabować, -buje, -wałem, va. perf. berauben, ausrauben.

Zrabowanie, -nia, sn. Berauben *n.*, Ausrauben *n.*

Zrachować, -chuje, -wałem, va. perf. zusammenrechnen.

Zrachowanie, -nia, sn. Zusammenrechnen *n.*

Zradzać, -dzam, -dzakem, va. imperf.; **Zrodzić, -dze, -dzikem, va. perf.** gebären; entstehen lassen, erzeugen; sie, *vr.* entstehen, geboren, erzeugt werden.

Zradzanie, Zrodzenie, -nia, sn. Gebären *n.*

Z rana, adv. des Morgens, in der Früh.

Zranić, -nie, -nikem, va. perf. verwunden.

Zranienie, -nia, sn. Verwunden *n.*; Verwundung *f.*

Zrastać się, -stam, -stałem, vr. imperf.; **Zrosć się, -sue, -skem, vr. perf.** zusammenwachsen, sich schließen.

Zrastanie, -nia; Zrosnięcie, -cia, sn. Zusammenwachsen *n.*

Zraszać, -szam, -szakem, va. imperf.; **Zrosić, -sze, -sikem, va. perf.** besprengen, besprühen, betauen.

Zraszanie, Zroszenie, -nia, sn. Betauen *n.*, Besprühen *n.*, Besprengen *n.*

Zraz, -za, pl. -y, sm.; dim. **Zrazek, -zka, pl. -zki, sm.** 1) Schnitt *m.*; -zy, *pl.* Klappß *m.*; -zy zwyczajne gedünstete Rindfleischschnitte; -zy zawijane gerollte Rindfleischschnitten; -zy siekane kleine Rindfleischwürstchen; 2) Pfropfreis *m.*; 3) Hirnlappen *m.*

Zrazić, -że, -zikem, I. va. perf.; **Zrzącać, -zam, -załem, va. imperf.** 1) herunter schlagen, herunterstoßen; 2) abschrecken, den Mut benehmen, abgeneigt machen; to ich może — daß kann sie abschrecken; nie chciałbym cie —, ale muszę ci powiedzieć ich möchte dir nicht den Mut benehmen, muß dir aber sagen; nie -zila mnie twoja odmowa ich habe mich durch deine abschlägige Antwort nicht abschrecken lassen; 3) ausfüllen, füllen, ausladen; II. — się, *vr.* 1) sich abschrecken lassen, den Mut verlieren; nie -zaj się trudnościami laß dich durch die Schwierigkeiten nicht abschrecken; 2) zusammenstoßen, aufeinanderprallen.

Zrażanie, Zrażenie, -nia, sn. 1) Herunter schlagen *n.*, Herunterstoßen *n.*; 2) Abschrecken *n.*, Entmutigen *n.*; 3) Ausfüllen *n.*, Stürzen *n.*, Ausladen *n.*; — szybu Schachtanfang *m.*, Aufjatteln des Schachts; 4) — się Abschreckung *f.*, Entmutigung *f.*; Zusammenstoß *m.*; Anprall *m.*

Zrab, zreb, pl. zreb, sm. 1) Gefäß *n.*, Balkengestell *n.*, Zulage *f.*; 2) Fällen *n.* der Bäume; 3) — okrętu Schiffsgestell *n.*, Schiffserrippe *n.*; 4) Blockhaus *n.*; 5) Schachtfranz *m.*; 6) Stuhl *m.*; — dzwonnicy Glockenstuhl; — dachu Dachstuhl.

Zrabać, -bie, -bałem, va. perf.; **Zrabywać, -buje, -wałem, va. imperf.** fällen; absägen, abhauen; in Stücke hauen, zerhauen; -bano kilka drzew w naszym lesie man hat in unserem Walde ein paar Bäume gefällt.

Zrąbanie, Zrąbywanie, -nia, *sn.* Zerhauen *n.*, Fällen *n.*, Herunterhauen *n.*

Zrąbić, -bieć, -bilem, *va. perf.* bejäumen, umjäumen; — belki zusammenzimmern, zusammenfügen.

Zrąbisty, Zrąbisty, Zrąbny, *adi.* zusammengezimmert, dicht verschlossen, genau passend.

Zrealizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* 1) realisieren, verwirklichen; = urzeczywistnić; 2) flüssig machen, erzielen, realisieren.

Zrealizowanie, -nia, *sn.* 1) Realisieren *n.*, Verwirklichen *n.*; 2) Flüssigmachung *f.*, Realisierung *f.*

Zreflektować, -tuje, -wałem, *va. perf.* reflektieren, zur Besinnung, zur Vernunft bringen; = Opamiętać.

Zreflektowanie, -nia, *sn.* Reflexion *n.*, Reflektieren *n.*

Zreformować, -muje, -wałem, *va. perf.* reformieren.

Zreformowanie, -nia, *sn.* Reformieren *n.*

Zregistrować, Zrejestrować, -struje, -wałem, *va. perf.* einregistrieren.

Zrekognoskować, -skuje, -wałem, *va. perf.* rekognoszieren, erforschen.

Zreorganizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* reorganisieren, frisch einrichten.

Zreorganizowanie, -nia, *sn.* Reorganisation *f.*

Zresztą, *adv.* übrigenš.

Zrewolucjonizować, -zuje, -wałem, *va. perf.* revolutionieren.

Zręczność, -ści, *sing. tant. sf.* Geschicklichkeit *f.*

Zręczny, *adi.*; Zręcznie, *adv.* geschickt.

Zrękuwać, -kuje, -wałem, *va. perf.* verloben, zur Ehe versprechen.

Zrękuwany, -win, *plur. tant. sn.* Verlobung *f.*

Zrobaczec, -cze, -czalem, *vn. perf.* wurmig, wurmstichig werden.

Zrobaczenie, -nia, *sn.* Wurmstichigkeit *f.*

Zrobić, -bieć, -bilem, *va.*

perf. machen, tun; cóżes -bit nieszcześniku? was hast du Unglücklicher gemacht? -bilem, co było moim obowiązkiem ich habe meine Pflicht getan; — sie, *vr.* sich machen; to się już -bi das wird sich schon machen; -biony gemacht.

Zrobienie, -nia, *sn.* Machen *n.*, Tun *n.*

Zrodek, -dka, *pl. -dki, sm.* Abstammung *m.*

Zroń, -nia, *pl. -nie, sm.* Pferd *n.*, das die Maßzahlne verloren hat.

Zropić, -pie, -pilem, *va. perf.* eiterig machen, vereitern.

Zropienie, -nia, *sn.* Vereitern *n.*

Zrosłodziakowy, *adi.* gamopetalisch, mit zusammenhängenden Kelchteilen.

Zrosłogłówkowy, *adi.* -we rośliny zusammengewachsene Pflanzen.

Zrosłopalczasty, *adi.* synchaktisch; -ste ptaki Heftzäher *pl.*, Vögel mit verwachsenen Zehen.

Zrosłopłatkowy, *adi.* gamopetalisch, mit zusammenhängenden Blumenblättern.

Zrostnica, -cy, *pl. -ce, sf.* Wurmmoos *n.*

Zrośl, -śli, *pl. -śle, sm.* Neugebilde *n.*, Nyoni *n.*

Zrozpaczony, *adi.* verzweifelt.

Zrozumiałość, -ści, *sing. tant. sf.* Verständlichkeit *f.*

Zrozumiały, *adi.*; Zrozumiale, *adv.* verständlich, faßlich, begrifflich.

Zrozumieć, -mie, -miałem, *va. perf.* verstehen, fassen, begreifen; nie mogę tego — ich kann das nicht begreifen; nie łatwo — jego teorię seine Theorie ist nicht leicht zu verstehen; czy -miałes haśt du verstanden? nie cheesz mnie — du willst mich nicht verstehen; łatwo -miały leicht faßlich.

Zrozumienie, -nia, *sn.* Verständnis *n.*, Begreifen *n.*, Fassen *n.*

Zrozumnieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* geschleier, kluger, verständiger, vernünftiger werden; Verstand annehmen.

Zrób, zrobu, *pl. zroby, sm.* verschütteter Gang.

Zrównać, -wnam, -wnałem, *va. imperf.*; Zrównywać, -wam, -walem, *va. perf.* gleich machen; eben; vergleichen; wszystko -wnam z ziemią ich werde alles niederreißen, ich werde alles der Erde gleich machen; — sie, *vr.* z kim jmand gleichkommen; mit jmand in gleiche Höhe kommen; jmand erreichen, einholen; -naj się! richtet euch.

Zrównanie, Zrównywanie, -nia, *sn.* 1) Eben *n.*; 2) Gleich *n.*, Gleichmachen *n.*; — stanów Gleichstellung *f.* der Stände; 2) Gleichung *f.*

Zrównoważenie, -nia, *sn.* Gleichgewicht *n.*; Aufwiegen *n.*; Ausbalancierung *f.*

Zrównoważyć, -zę, -zyłem, *va. perf.* gleichmachen; ins Gleichgewicht bringen; aufwiegen; — sie, *vr.* ins Gleichgewicht kommen.

Zróżniczkować, -czkuje, -wałem, *va. perf.* nach der Differentialrechnung bestimmen, berechnen; — sie, *vr.* sich differenzieren, besondere Merkmale annehmen.

Zróżniczkowanie, -nia, *sn.* Differenzierung *f.*; — społeczne gesellschaftliche, soziale Differenzierung.

Zróżwieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* tosig werden; erröten.

Zrubasznieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* rauh, ungezogen, unmanierlich werden.

Zruchomić, -mie, -miałem, *va. perf.* beweglich machen.

Zrujnować, -nuje, -wałem, *va. perf.* ruinieren.

Zrujnowanie, -nia, *sn.* Ruinieren *n.*, Ruin *m.*

Zrumienić, -nie, -nitem, *va. perf.* röthlich, braun machen.

Zryć, zryje, zryłem, *va. perf.* durchschneiden, durchmühlen.

Zrymować, -muje, -wałem, *va. perf.* zusammenreimen.

Zrywać, Zrywanie, siehe: Zerwać, Zerwanie.

Zrzadzac, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zrzadzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* 1) herbeiführen, anrichten, verursachen, verfügen, verhängen; Bóg to tak -dzil Gott hat es so gesfügt; ta nieostrożność -dzila wielkie nieszczęście diese Unvorsichtigkeit hat großes Unglück angerichtet; 2) zurichten, zubereiten.

Zrzadzanie, Zrzadzenie, -nia, *sn.* Fügung *f.*, Schikfung *f.*, Verhängnis *n.*; — boskie Gottesfügung.

Zrzec się, zrzekę, zrzekłem, *vr. perf.*; Zrzekać się, -kam, -kałem, *vr. imperf.* entlassen, verzichten; — się korony auf die Krone verzichten; — się wszystkich praw auf alle Rechte verzichten.

Zrzeczenie się, Zrzekanie się, -nia, *sn.* Entsagen *n.*, Verzicht *n.*; Entsagung *f.*, Verzicht *m.*

Zrzęda, -dy, *pl. -dy, sm.*

1) Raunzer *m.*, Nörgler *m.*;

2) *sf.* Nörglerin *f.*

Zrzędość, -ści, *sing. tant. sf.* Nörgerei *f.*, mürrisches Wesen.

Zrzędny, *adi.*; Zrzędnie, *adv.* nörglerisch, mürrisch.

Zrzędzić, -dże, -dzilem, *vn. perf.* nörgeln, bekritteln, hofmeistern, Grillen haben, räsonieren.

Zrzęsić, -sze, -siłem, *va. perf.* reichlich ergießen, ausschütten.

Zrzucac, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zrzucić, -ce, -cilem, *va. perf.* herunter-, hinunterwerfen, abwerfen, hinunterstürzen, abschütteln, absetzen; koń -cił jeźdźca das Pferd warf den Reiter ab; — kogo ze skały jmnnd vom Felsen hinabstürzen; — suknię żabną das Trauergewand abwerfen; — kogo z tronu jmnnd vom Throne stürzen; — jarzmo das Joch abwerfen, abschütteln; — się, *vr.* sich hinunterstürzen.

Zrzucanie, Zrzucenie, -nia, *sn.* Abwerfen *n.*, Hinunterstürzen *n.*, Hinabstürzen *n.*, Absetzen *n.*, Abschütteln *n.*

Zrzyna, -ny, *pl. -ny, sf.* Schwarte *f.*, Schalbrett *n.*

Zrzynać, siehe: Zerznac.

Zsadać, -dzam, -dzałem, *va. imperf.*; Zsadić, -dże, -dzilem, *va. perf.* absetzen, herunter-, hinuntersetzen.

Zsadzanie, Zsadzanie, -nia, *sn.* Absetzen *n.*, Heruntersetzen *n.*, Hinuntersetzen *n.*

Zsiadać, -dam, -dałem, *vn. imperf.*; Zsiaść, zsiadę, zsiadłem, *vn. perf.* absitzen, absteigen; — z konia vom Pferde steigen; — z wozu vom Wagen steigen; — się, *vr.* sich setzen, einen Bodenschlag, Niederschlag erzeugen; gerinnen, dick werden; — się na dół sich auf dem Boden ansetzen.

Zsiadanie, -nia; Zsiadnięcie, -cia, *sn.* Absitzen *n.*, Absteigen *n.*

Zsiadłość, -ści, *sing. tant. sf.* Geronnene(s) *n.*, Gerinsel *n.*; Bodenschlag *m.*, Niederschlag *m.*

Zsiady, *adi.* geronnen, zusammengelaufen; niedergeschlagen; -dłe mleko Schlamm Milch *f.*

Zsiec, -kę, -kłem, *va. perf.*; Zsiekać, -kam, -kałem, *va. imperf.* herunter-, hinunterhacken, abhacken; zusammenhacken.

Zsieczenie, Zsiekanie, -nia, *sn.* Abhacken *n.*; Zusammenhacken *n.*

Zsiniałość, -ści, *sf.* (blau) Unterlaufung *f.* blauer Fleck; Cyanose *f.*

Zsinieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* blau werden, blau anlaufen; cyanotisch werden; -niały blau und braun unterlaufen.

Zsiwieć, -wieje, -wiałem, *vn. perf.* grau werden, ergrauen.

Zsondować, -duje, -wałem, *va. perf.* sondieren.

Zsondowanie, -nia, *sn.* Sondieren *n.*

Zstatednieć, -nieje, -niałem, *vn. perf.* gesekht werden.

Zstawiać, -wiam, -wiałem, *va. imperf.*; Zstawić, -wie, -wilem, *va. perf.* herunter-, hinunterstellen; — wino do

piwnicy Wein einkellern, einfüttern.

Zstawianie, Zstawienie, -nia, *sn.* Herunter-, Hinunterstellen *n.*, Einkellern *n.*

Zstąpić, -pię, -piłem, *vn. perf.*; Zstępować, -puje, -wałem, *vn. imperf.* hinab-, herabsteigen; abweichen; sukno -puje das Tuch geht ein, läuft zusammen.

Zstepny, *adi.* absteigend.

Zsunąć, -nę, -nęłem, *va. perf.*; Zsunąć, -wam, -wałem, *va. imperf.* hinunterschieben, herunter-schieben, zusammenschieben; — się, *vr.* sich zusammenschieben, zusammenrutschen.

Zsuniecie, -cia; Zsunawanie, -nia, *sn.* Zusammenschieben *n.*, Herunter-, Hinunterschieben *n.*; — się nabożów wielkopieczowych Ruten *n.*, Ruten *n.* der Dichten.

Zsuwaki, -ków, *plur. tant. sn.* Geschiebe *n.*

Zsychać, Zsychanie, siehe: Zeschnac, Zeschniecie.

Zsyłać, siehe: Zostać.

Zsyp, -u, *pl. -y, sm.* 1)

Zusammenschütten *n.*, Zusammengeschüttelte(s) *n.*; — na wojsko, dla wojska Armeekontribution *f.* in Naturalien; rozpisac — na wojska eine Naturalikontribution ausschreiben, auf die Kontribuenten zerlegen; 2) Schütt-, Körnergetreide *n.*

Zsypać, -pię, -pałem, *va. perf.*; Zsypywać, -puje, -wałem, *va. imperf.* herunter-schütten; abschütten; zusammenschütten.

Zsypawanie, Zsypywanie, -nia, *sn.* Abschütten *n.*; Herunter-schütten *n.*; Zusammen-schütten *n.*

Zsypka, -ki, *pl. -ki, sf.* 1) Schüttboden *m.*, Schütte *f.* 2) = zsyp dla wojska siehe Zsyp.

Zsypowisko, -ka, *pl. -ka, sn.* Geröll *n.*, Geschiebe *n.*; — muszel Muschelgeschiebe *n.*

Zszarzać, -rzam, -rzałem, *vn. perf.* abnützen, abschaben.

Zszarzenie, Zszarzenie, -nia, *sn.* Abnützen *n.*, Abschaben *n.*

Zszczypać, -pie, -pałem, *va. imperf.*; Zszczypnąć, -nę, -nałem, *va. perf.* abknipen.

Zszorować, -ruję, -wałem, *va. perf.* abschuern, weg-schuern.

Zszorowanie, -nia, *sn.* Abschuern n., Wegschuern n.

Zszumować, -muje, -wałem, *va. perf.* abschäumen.

Zszumowanie, -nia, *sn.* Abschäumen n.

Zszycie, -cia; Zszywanie, -nia, *sn.* Zusammennähen n., Zusammenheften n.

Zszyć, -je, -łem, *va. perf.*; Zszywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* zusammennähen, zusammenheften.

Zubożec, -żeje, -żałem, *vn. perf.* verarmen.

Zubożenie, -nia, *sn.*; Zubożość, -ści, *sf.* Verarmung f.

Zubożyć, -że, -żyłem, *va. perf.* verarmen lassen; arm machen.

Zuch, -a, *pl.* -y, *sm.* kühner, vernegerer, strammer Mensch; ganzer Kerl, fecher, forsjer Junge; Haubegen m., Brambas m.

Zuchowatość, -ści, *sing. tant. sf.* Redheit f., Berwegenheit f., Kühnheit f.; Bravheit f.; Dreistigkeit f.

Zuchowaty, *adi.*; Zuchowato, *adv.* dreist, kühn, mutig.

Zuchwalec, -lea, *pl.* -ley, *sm.* fetter Kerl, vernegerer, frecher Mensch, Frechling m.

Zuchwalec, -leje, -lałem, *vn. imperf.* fed, frech, verwegen werden.

Zuchwalić, -le, -liłem, *va. imperf.* fed, frech, verwegen machen.

Zuchwalstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.*; Zuchwalość, -ści, *pl.* -ści, *sf.* Frechheit f., Redheit f., Berwegenheit f.

Zuchwały, *adi.*; Zuchwale, *adv.* fed, frech, verwegen, trotzig.

Zupa, -py, *pl.* -py, *sf.*; *dim.* Zupka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Suppe f.; — rumfordzka Rumfordsuppe, braune Suppe; — kartoflana Kartoffelsuppe.

Zupełność, -ści, *sing. tant. sf.* Vollständigkeit f.

Zupełny, *adi.*; Zupełnie, *adv.* vollständig, völlig, ganz, vollkommen, voll.

Zużyć, -cia, *sn.* Abnützung f.; Verbrauchen n.; Verbrauch m.; — szyn Ab-schleifunq f. der Schienen.

Zużyć, -je, -łem, *va. perf.*; Zużywać, -wam, -wałem, *va. imperf.* abnützen, verbrauchen; ausreiben, abreiben, abwehen; — żyty verbraucht, abgenützt, ausgerieben.

Zużyteczniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zużytecznić, -nie, -niłem, *va. perf.* nützlich machen, zum Nutzen anwenden, verwerten.

Zużytkować, -kuje, -wałem, *va. perf.* nützlich verbrauchen.

Zwabić, -biam, -białem, *va. imperf.*; Zwabić, -bie, -bitem, *va. perf.* herbeilocken, heranlocken.

Zwabianie, Zwabienie, -nia, *sn.* Herbei-, Heranlocken n.

Zwać, zwę, zwałem, *va. perf.* nennen, rufen; benennen; — się, *vr.* heißen; jak się zwiesz? wie heißt du?

Zwada, -dy, *pl.* -dy, *sf.* Zank m., Streit m., Hader m.

Zwadliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Zanksucht f., Streitsucht f., Händelsucht f.

Zwadliwy, *adi.*; Zwadliwie, *adv.* streitsüchtig, zänstisch, händelsüchtig.

Zwadzić, -dże, -dziłem, *va. perf.* Händel stiften, Zwist erregen.

Zwalać, -lam, -lałem, *va. perf.* beschmutzen.

Zwalać, -lam, -lałem, I. *va. imperf.*; Zwalić, -le, -liłem, I. *va. perf.*; 1) einreißen, niederreißen, einstürzen, umwerfen, niederstrecken; — mur eine Mauer niederreißen; — kogo z nóg jmdn umwerfen; kazał — bożyszczu er ließ die Götzenbilder niederreißen; 2) — co na kogo etw. auf jmdn wälzen, schieben; — lił całą winę na mnie er schob die

ganze Schuld auf mich; — na kogo całą robotę die ganze Arbeit auf jmdn wälzen; — co z siebie się etw. vom Halse schaffen; 3) verwerfen, für unültig erklären; sąd — lił wyrok pierwszej instancji das Gericht hat das Urteil der ersten Instanz verworfen, umgestoßen; 4) — kogo jmdn durchhauen, durchprügeln; II. — się, *vr.* 1) umfallen, einstürzen, einsinken; — się na kogo über jmdn zusammenstürzen; sich auf jmdn stürzen; wszystkie nieszczęścia razem się na mnie — liły alles Unglück kam über mich auf einmal; 2) zusammenkommen, zusammenwälzen.

Zwalanie, -nia, *sn.* 1) Beschmutzen n.; 2) Zwalenie, -nia, *sn.* Niederreißen n., Niederwerfen n., Umstürzen n., Niederstrecken n.; Verwerfen n.

Zwalczać, -czam, -czale, *va. imperf.*; Zwalczyć, -czę, -czyłem, *va. perf.* bekämpfen, überwinden, besiegen.

Zwalczanie, Zwalczenie, -nia, *sn.* Bekämpfen n., Überwinden n., Besiegen n.

Zwalisko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* Ruine f., Trümmer pl.; Trümmerflätte f.; Tagebruch m.

Zwalniać, -niam, -niałem, I. *va. imperf.*; Zwolnić, -nie, -niłem, I. *va. perf.* 1) verlangsamen, nachlassen, lockeren machen; — kroku den Schritt verlangsamen; — engli die Zügel nachlassen; 2) lindern, mildern; — jacy verlangamend, mildern, lindern; 3) befreien; — od służby vom Dienste befreien, dispensieren; II) — się, *vr.* 1) locker werden; 2) sich befreien, sich frei machen; = uwolnić się.

Zwalnianie, Zwolnienie, -nia, *sn.* Verlangamen n.; Mildern n., Lindern n.; Befreien n.

Zwał, -u, *pl.* -y, *sm.* Steinlähne f.; Gletschermoräne f.; Gelschiebefeld n.

Zwapniać, -niam, -niałem, *va. imperf.*; Zwapnić, -nie, -niłem, *va. perf.* verfallen.

Zwapnianie, Zwapnienie, -nia, *sn.* Verfallen *n.*, Verfallung *f.*; — arteryj Verfallung *f.* der Arterien.

Zwapnieć, -nieje, -niałem, *vn. imperf.* sich in Rast verwandeln, verfallen.

Zwarcie, -cia; Zwieranie, -nia, *sn.* 1) Zusammendrücken *n.*, Zusammenpressen *n.*, Zusammenklammern *n.*; 2) Zusammenstoß *m.*, Auseinanderprallen *n.* (im Kampfe).

Zwaryować, -yuje, -wałem, *va. perf.* verrückt werden.

Zwaryowanie, -nia, *sn.* Berrücktheit *f.*

Zwartość, -ści, *sing. tant. sf.* Zusammenrückbarkeit *f.*; Geschlossenheit *f.*; Kompakte(s) *n.*, Kompaktheit *f.*

Zwartować, -tuje, -wałem, *va. perf.* durchblättern, durchlesen, durchstudieren.

Zwarzać, -rzam, -rzałem, *va. imperf.*; Zwarzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* 1) kochen, abkochen; 2) gerinnen lassen; 3) beschädigen, zusammenschrumpfen lassen, durch Hitze oder Kälte schaden; mroz -rzył młode roślinki der Frost hat die jungen Pflanzen ge-schädigt; 4) — sie, *vr.* gerinnen; gar gekocht werden.

Zwarzanie, Zwarzanie, -nia, *sn.* Abkochen *n.*; Gerinnen *n.*; Beschädigen *n.*

Zwaśnić, -nie, -niłem, *va. perf.* Unfrieden säen, zerzanzen; — sie, *vr.* sich zerzanzen.

Zwaśnienie, -nia, *sn.* Zerzanzen *n.*, Verfeinden *n.*

Zwazać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Zważyć, -że, -żyłem, *va. perf.* 1) abwägen, abwägen; 2) erwägen, berücksichtigen, beachten; nie -żaj na to nimm keine Rücksicht darauf, mache dir gar nichts daraus.

Zwazanie, Zważenie, -nia, *sn.* Erwägen *n.*, Beachten *n.*, Berücksichtigen *n.*

Zwachać, -cham, -chałem, *va. perf.* mitteln, riechen; merken, dahinter kommen; — sie, *vr.* z kim sich mit

junmdu verständigen, mit junmdu in Verbindung treten.

Zwachanie, -nia, *sn.* Riechen *n.*, Wittern *n.*, Merken *n.*; — sie Verständigung *f.*

Zwatleć, -tleje, -tlałem, *vn. imperf.* schwach, zart werden.

Zwatlenie, -nia, *sn.* Schwächen *n.*

Zwatlić, -tle, -tliłem, *va. perf.* schwach, zart machen, schwächen.

Zwatpić, -pie, -piłem, *vn. perf.* verzagen, den Mut sinken lassen; die Hoffnung verlieren, keine Hoffnung mehr haben, verzweifeln; — o chorym einen Kranken aufgeben; — o Bogu an Gott verzweifeln.

Zwatpienie, -nia, *sn.* Zweifeln *m.*, Verzweiflung *f.*, Hoffnungslosigkeit *f.*, Verzagt-heit *f.*

Zwerbować, -buję, -wałem, *va. perf.* anwerben.

Zwerbowanie, -nia, *sn.* Anwerben *n.*, Anwerbung *f.*

Zweryfikować, -kuje, -wałem, *va. perf.* verifizieren.

Zwędzać, -żam, -dzałem, *va. imperf.*; Zwędzić, -dże, -dzilem, *va. perf.* wegstibitzen, entmenben.

Zwędzanie, Zwędzenie, -nia, *sn.* Wegstibitzen *n.*, Entmenben *n.*

Zweglać, -glam, -glałem, *va. imperf.*; Zweglić, -głe, -gliłem, *va. perf.* verfohlen.

Zweglanie, Zweglenie, -nia, *sn.* Verfohlen *n.*, Verfohlung *f.*

Zwęszenie, -nia, *sn.* Aus-schnüffeln *n.*

Zwęszyć, -sze, -szyłem, *va. perf.* auschnüffeln.

Zwęzać, -żam, -żałem, *va. imperf.*; Zwężyć, -że, -żyłem, *va. perf.* enger machen, schmaler machen, verschmälern, verengern; — sie, *vr.* sich verengern.

Zwężanie, Zwężenie, -nia, *sn.* Schmälern *n.*, Berengen *n.*, Verengung *f.*

Zwiać, zwieje, zwiatem, *va. perf.*; Zwiować, -wam, -wałem, *va. imperf.* herunter-, hinunterwehen; zusammen-

Zwianie, Zwiewanie, -nia, *sn.* Herab-, Herunterwehen *n.*; Zusammenwehen *n.*

Zwiady, zwiad und zwiado-*wa*, *plur. tant. sn.* Kund-schaft *f.*, Auskundtschaft *f.*; na — wyjsć auf Kundtschaft ausgehen.

Zwiastnica, -cy, *pl. -ce*, *sf.* Anoda (Pflanze).

Zwiastować, -stuje, -wałem, *va. perf.* verüben, verüben, antündigen; be-richten; to -tuje wielkie nie-szczescie das verübt ein großes Unglück.

Zwiastowanie, -nia, *sn.* Verüben *n.*, Verübung *f.*; — Najświętszej Panny Maryi Mariä Verübung.

Zwiastun, -a, *pl. -y* oder -owie, *sn.* Veründer *m.*, Veründerer *m.*; — wiosny Frühlingsbote *m.*

Zwiastunka, -ki, *pl. -ki*, *sf.* Veründererin *f.*

Zwizać, -że, -załem, *va. perf.*; Związywać, -zuję, -wałem, *va. imperf.* zusam-menbinden, verbinden, binden; związ ten pakunek szaurem bnde dieses Paket mit einer Schnur; mam -zane ręce ich habe gebundene Hände, ich kann nicht so handeln, wie ich möchte; -zany słowem durch Ehrenwort gebunden; — coś w jedną całość etw. zu einem Ganzen binden — czują moc junnd Macht einschränken; — sie, *vr.* sich verbindlich machen, sich verpflichten.

Związanie, Związywa-nie, -nia, *sn.* Zusammenbinden *n.*, Verbinden *n.*, Bin-den *n.*

Związek, -zku, *pl. -zki*, *sm.* 1) Bund *m.*, Verbindung *f.*, Verein *m.*; — kolejowy Eisenbahnverein; — taryfowy Tarifverband; — przemysłowców Industriellenbund; — hanzatycki Hanza-bund; 2) Band *n.*, Bund *m.*; — małżeński Ehebund; -zki przyjaźni Bande *pl.* der Freundschaft; 3) Zusammenhang *m.*; mowa nie ma -zku die Rede ist zusammenhang-

loś; nie rozumiem-zku między jednym ząściem a drugim ich versteht den Zusammenhang zwischen dem einen und dem anderen Vorfall nicht; †) — chemiczny chemische Verbindung.

Związkowy, *adi.* Vereins-, Bund-, Verbands-.

Związkowy, -wego, *sm.* Bundesgenosse *m.*: -kowi, *pl.* die Allianten *pl.*

Zwichnąć, -chnę, -chnąłem, *va. perf.* verrenken.

Zwichnięcie, -cia, *sn.* Verrenkung *f.*

Zwichrota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Cyrilla (Pflanze).

Zwiczra, -rzy, *pl.* -rze, *sm.* Soulaimea (Pflanze).

Zwiczrzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* verwirren, verwirrt machen; Unruhe stiften.

Zwicie, -cia; Zwijanie, -nia, *sn.* Zusammenrollen *n.*, Zusammenwickeln *n.*

Zwić, -je, -łem, *I. va. perf.*; Zwijać, -jam, -jałem, *I. va. imperf.* aufwickeln, aufwinden; zusammenwickeln, zusammenrollen; — papier das Papier zusammenrollen; — nici den Zwirn aufwickeln; — obóz das Lager abbrechen; — żagle die Segel einziehen; *II. sie, vr.* 1) sich zusammenrollen, sich zusammenwickeln; — się w kłębek sich in einen Knäuel zusammenrollen; liście się nęły die Blätter haben sich zusammengerollt; 2) sich beieilen, sich sputen, sich tummeln; jaj się, byś dziś jeszcze mógł skończyć spute dich, damit du noch heute fertig wirst.

Zwidłowanie, -nia, *sn.* Anfscherung *f.*, Anfsichtigung *f.*; Einscherung *f.*, Kerbenfügung *f.*

Zwiedzać, -dzam, -dzalem, *va. imperf.*; Zwiedzić, -dzą, -dzilem, *va. perf.* besichtigen, besuchen, bereisen; — obce kraje fremde Länder bereisen.

Zwiedzanie, Zwiedzenie, -nia, *sn.* Besichtigen *n.*, Besuchen *n.*, Bereisen *n.*

Zwielmożnić, -źnieję, -źniałem, *vn. perf.* mächtig werden.

Zwieracz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schließmuskel *m.*, Sphinkter *m.*
Zwierać, Zwieranie, siehe: Zewrzeć, Zwarcie.

Zwierciadłany, *adi.* Spiegel-; -na sala Spiegelsaal *m.*; -ny kamień Spiegelsstein *m.*, Spiegelspat *m.*, Selenit *m.*

Zwierciadlnik, -a, *pl.* -cy, *sm.*, Spiegelhändler *m.*; Spiegelfabrikant *m.*

Zwierciadło, -dła, *pl.* -dła, *dim.*; Zwierciadelko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Spiegel *m.*; — płaskie Plattspiegel, Planspiegel; — wklęsłe Hohlspiegel, Konkavspiegel; — wypukłe erhabener Spiegel, Konvexspiegel; — suwakowe Schieber Spiegel; — wody Wasser Spiegel; — przeglądać się w -dle sich spiegeln, sich im Spiegel besehen.

Zwierciadłowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Spiegelsich.

Zwierzać, -a, *sm.* Tier *n.*

Zwierzać, -rzam, -rzalem, *va. imperf.*; Zwierzyć, -rze, -rzyłem, *va. perf.* vertrauen, anvertrauen; — się, *vr.* sich anvertrauen.

Zwierzanie, Zwierzenie, -nia, *sn.* Vertrauen *n.*, Anvertrauen *n.*: Geständnis *n.*
Zwierzchni, *adi.* Ober-; -nie odzienie Oberkleidung *f.*; wargi -nia Oberlippe *f.*

Zwierzchnictwo, -ctwa, *sn.* Obermacht *f.*, Oberherrschafft *f.*; vorgelegte Behörde; Obrigkeit *f.*

Zwierzchniczka, -i, *pl.* -i, *sm.* Vorgelegte *f.*

Zwierzchnik, -a, *pl.* -cy, *sm.* Vorgelegte(*v*) *m.*

Zwierzchność, -ści, *sing. tant. sf.* Obrigkeit *f.*: vorgelegte Behörde, Oberbehörde *f.*

Zwierze, -cia, *pl.* -ta, *sn.*; *dim.* Zwierzatko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Tier *n.*, Tierchen *n.*; dzikie — wildes Tier.

Zwierzęcieć, -cieję, -ciałem, *vn. imperf.* vertieren.
Zwierzęcość, -ści, *sing. tant. sf.* Tierische(s) *n.*; tierisches, viehisches Wesen, Bertaiertheit *f.*, Bestialität *f.*

Zwierzęcy, *adi.*; Zwierzęco, *adv.* tierisch, viehisch;

-ce instynkta tierische Instinkte; królestwo -ce Tierreich *n.*; -ce koto Tierkreis *m.*

Zwierzętokrzew, -u, *pl.* -y, *sm.* Pflanzentier *n.*, Zoophyt *m.*

Zwierzokrzew, -u, *pl.* -y, *sm.* Pflanzentier *n.*, Tierpflanze *f.*

Zwierzostan, -u, *pl.* -y, *sm.* Tierstand *m.*, Tierbestand *m.*

Zwierzyna, -ny, *sing. tant. sf.* 1) Wild *n.*, Wildbret *n.*; 2) Wildbraten *m.*

Zwierzyniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* 1) Tiergarten *m.*; 2) Tierkreis *m.*, Zodiacus *m.*
Zwierzynkowy, *adi.* Tiergarten-; Tierkreis-.

Zwiesić, -szę, -silem, *va. perf.*; Zwieszać, -szam, -szałem, *va. imperf.* hinunterhängen; — głowę den Kopf hängen lassen; — uszy die Ohren hängen lassen; — nos (na kwintę) schlecht gebaut sein; — się, *vr.* hinunterhängen.

Zwieszanie, Zwieszzenie, -nia, *sn.* Herabhängen *n.*

Zwieszcząć, -szczam, -szczałem, *va. imperf.*; Zwieszcić, -szczę, -scilem, *va. perf.* verflünden, anfündigen.

Zwieszczanie, Zwieszczenie, -nia, *sn.* Anfündigen *n.*, Verflünden *n.*

Zwieszc, zwiodę, zwiodłem, *I. va. perf.*; Zwodzić, -dzą, -dzilem, *I. va. imperf.* 1) zusammenführen, zusammenbringen; 2) herunter-, hinunterführen, herabführen; 3) irreführen, täuschen, verleiten, verführen; 4) — most die Zugbrücke niederlassen; most zwodzony Zugbrücke *f.*; *II.* — się, *vr.* sich täuschen, sich irren.

Zwietrzac, -trzam, -trzałem, *va. imperf.*; Zwietrzyc, -trzę, -trzyłem, *va. perf.* ausmitteln, ausspüren.

Zwietrzanie, Zwietrzenie, -nia, *sn.* Ausmitteln *n.*, Ausspüren *n.*

Zwietrzec, -trzeję, -trzałem, *vn. perf.* vermitteln; sich verflüchtigen.

Zwiewać, Zwiewanie, siehe: Zwiać, Zwianie.

Zwiezienie, Zwóźenie, -nia, sn. Zusammenführen n., Zusammenbringen n.; Herunterfahren n.

Zwieżé, zwiożé, zwiożem, va. perf.; **Zwożić, -żé, -zi-lem, va. imperf.** herunter-, herabführen, herunterfahren; zusammenführen; — zboże do stodoły das Getreide in die Scheune einfahren.

Zwiądłość, -ści, sing. tant. sf. Weisheit f., Barmherzigkeit f.

Zwiądly, adi.; **Zwiądle, adv. welf.**

Zwiądnięcie, -cia, sn. Welken n.

Zwiąkszać, -szam, -szalem, va. imperf.; **Zwiąkszyć, -szę, -szyłem, va. perf.** vergrößern; — nakład die Auflage vergrößern; — szona wydatki die vergrößerten Ausgaben; — się, *vr.* sich vergrößern.

Zwiąkszanie, Zwiąkszenie, -nia, sn. Vergrößern n., Vergrößerung f.

Zwiążłość, -ści, sing. tant. sf. Bündigkeit f., Gedrängtheit f.; — węgla unzerklüfteter Kohlenpfeiler.

Zwiążły, adi.; **Zwiążle, adv.** bündig, gedrängt.

Zwijadło, -dła, pl. -dła, sn.; *dim.* **Zwijadelko, -lka, pl. -lka, sm.** Garnwinde f.

Zwikłać, -kłam, -kłałem, va. perf. verwideln.

Zwiklanie, -nia, sn. Verwideln n.

Zwilgnąć, -gnę, -gnąłem, vn. perf. naß, feucht werden.

Zwilgocić, -cę, -cilem, vn. perf. naß, feucht machen.

Zwilgotnieć, -nieję, -niałem, vn. imperf. feucht werden.

Zwilżać, -żam, -żałem, va. imperf.; **Zwilżyć, -żę, -żyłem, va. perf.** benetzen, befeuchten.

Zwilżanie, Zwilżenie, -nia, sn. Benetzen n.

Zwilupa, -py, pl. -py, sf. Dolichos (Pflanze).

Związać, -nę, -nąłem = Zwić.

Zwiniatko, -ka, pl. -ka, sn. Bündel n., Paket n.

Zwinięcie, -cia, sn. = Zwicie.

Zwinność, -ści, sing. tant. sf. Behendigkeit f., Stintheit f. **Zwinny, adi.;** **Zwinnie, adv.** flint, behend.

Zwisać, -sam, -sałem, vn. imperf.; **Zwisnąć, -nę, -nąłem, vn. perf.** herunter-, herabhängen; herabstinken, niederstinken; schlaff hängen.

Zwisanie, -nia; Zwisnięcie, -cia, sn. Herab-, Hinunterhängen n.; Herabstinken n., Niederstinken n.

Zwisłość, -ści, sing. tant. sf. Herab- Herunterhängende(s) n.

Zwiśła, -śli, pl. -śle, sf. Duwane (Pflanze).

Zwiślik, -a, pl. -i, sm. Anomodon (Moosgattung).

Zwitek, -tku, pl. -tki, sm. Widel m.; **Zwitek = widelce(s) n.,** Zusammengerollte(s) n.; Rolle f.; **Schriftrolle.**

Zwlec, -kę, -kłem, I. va. perf.; **Zwlekać, -kam, -kałem, I. va. imperf.;** 1) verschleppen, in die Länge ziehen, zaudern, verzögern, verziehen; **dlaczego -kasz z odpowiedzią** warumögerst zu mit der Antwort; **nie -kaj ani chwili zaudere** nicht einen Augenblick; 2) **herunter-, abziehen, herunter-**schleppen; — **pościel** die Bettwäsche abziehen; — **z kogo odzieć** jmdm die Kleider herunterziehen; 3) **zusammen-**schleppen; **II. — się, vr.** sich herunterverschleppen, mühsam von der Höhe herabkommen.

Zwlekanie, Zwleczenie, -nia, sn. 1) Zaudern n., Zögern n.; 2) Abziehen n., Herunterziehen n., Herunterschleppen n.; 3) **Zusammen-**schleppen.

Zwłoka, -ki, pl. -ki, sf. Zögerung f., Verzögerung f., Verpätung f.; **bez -ki** ohne Verzug; **rzecz nie cierpiąca -ki** eine unaufschiebbare Sache; **-ka** niebezpieczna Gefahr im Verzuge.

Zwłoki, -ków, plur. tant. sn. Leichnam m., sterbliche Überreste.

Zwłóczenie, -nia, sn. = Zwleczenie.

Zwłóczyć, -cę, -czyłem, va. perf. = Zwlec.

Zwłókniec, -nieję, -niałem, vn. perf. sajerig werden.

Zwodnica, -cy, pl. -ce, sf.; **Zwodnicelka, -ki, pl. -ki, sf.;** **Zwodniczka, -ki, pl. -ki, sf.** Verföhlerin f.

Zwodnictwo, -wa, sing. tant. sn. Verföhung f., Verriidung f., Trug m.

Zwodniczy, Zwodny, adi.; **Zwodniczo, Zwodnie, adv.** verführerisch, irreführend, berüend, trügerisch.

Zwodzenie, Zwodzić, siehe: Zwiedzenie, Zwiesić.

Zwojek, -jka, pl. -jki, sm. Barbula (Moosgattung).

Zwojować, -juje, -wałem, va. perf. betriegen, besiegen, bezwingen.

Zwojowanie, -nia, sn. Betriegen n., Bestegen n., Bezwingen n.

Zwolennictwo, -wa, sing. tant. sn. Jüngererschaft f., Anhängererschaft f.; Anhang m., Partei f.

Zwolenniczka, -ki, pl. -ki, sf. Anhängerin f., Parteigängerin f.

Zwolennik, -a, pl. -cy, sm. Anhänger m., Parteigänger m.

Zwolna, adv. langsam, allmählich; nach und nach.

Zwolnić, Zwolnienie, siehe: Zwalniać, Zwalnianie.

Zwolnieć, -nieję, -niałem, vn. perf. langsamer werden; leichter, loedrer werden.

Zwołać, -łam, -lałem, va. perf.; **Zwoływać, -tuje, -wałem, va. imperf.** zusammenrufen, berufen; — **sejm** den Landtag zusammenberufen; — **całą sztabę** das ganze Dienstpersonal zusammenrufen.

Zwołanie, Zwolywanie, -nia, sn. Zusammenrufen n., Berufung f.

Zwomitować, -tuje, -wałem, va. perf. erbrechen.

Zwora, -ry, pl. -ry, sf. Schließe f., Anker m., Klammer f., Zwinge f.; — **u piasty** Bandage f.

Zworka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Büchse *f.*, Staubfädenhalter *m.*

Zwornik, -a, *pl.* -i, *sm.* Gewölbsstein *m.*, Wölbstein *m.*, Keilstein *m.*; — sklepienia Gewölbsfußstein.

Zwoszczyk, -a, *pl.* -i, *sm.* russischer Fuhrmann.

Zwozic, Zwozenie, *siehe:* Zwiezic, Zwiezienie.

Zwód, zwodu, *pl.* zwody, *sm.* 1) Zugbrücke *f.*, Falltür *f.*; 2) Sammlung *f.*; — praw Gesekesammlung.

Zwój, zwoju, *pl.* zwoje, *sm.* 1) Knäuel *m.*, Zusammengerollte(s) *n.*, Zusammengewickelte(s) *n.*, Umwicklung *f.*; 2) Ganglion *n.*; 3) Windung *f.*, Gehirnrindung; 4) Überbein *n.*; 5) Randverzierung *f.*, Einfassung *f.*

Zwóz, zwozu, *pl.* zwozy, *sm.*: 1) Zwozba, -by, *pl.* -by, *sf.* Einfahren *n.*, Zusammenfahren *n.*, Hereinfahren *n.*, in die Scheune.

Zwózka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Anfahren *n.*, Anfuhr *f.*

Zwracać, -cam, -całem, *va. imperf.*; Zwrócić, -cę, -cilem, *va. perf.* 1) zurückgeben, zurückersetzen, wiedergeben, zurückstellen; -cono mi pieniądze bez najmniejszej trudności man hat mir das Geld ohne die geringste Schwierigkeit zurückersetzt; -cam z podziękowaniem pożyczoną mi książkę ich gebe das mir geliehene Buch mit Dank zurück; 2) sich übergeben, ausbrechen, auspeien; 3) lenken, einlenken, hinlenken, richten, hinrichten; — wzrok na co das Auge auf etw. richten; — czyjaś uwagę na co jnuds Aufmerksamkeit auf etw. lenken; II. — się, *vr.* sich wenden, sich richten; nie wiem do kogo się w tej sprawie mam — ich weiß nicht, an wen ich mich in dieser Sache wenden soll.

Zwracanie, Zwrócenie, -nia, *sn.* 1) Zurückgeben *n.*, Zurückersetzen *n.*, Zurückstellen *n.*, Wiedergeben *n.*; 2) Lenken *n.*, Richten *n.*; 3) Aus-

brechen *n.*, Auspeien *n.*; 4) Wenden *n.*

Zwrot, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Rückertattung *f.*, Erjaß *m.*, Zurückgabe *f.*, Rückgabe *f.*; 2) Umkehr *m.*, Umlenken *n.*; w prawo — rechts schwenken; 3) Wiederkehr *f.*, Rückkehr *f.*; 4) Krümmung *f.*, Biegung *f.*; 5) Wendung *f.*

Zwrotka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Strophe *f.*

Zwrotnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Drehschmel *m.*, Rippstock *m.*

Zwrotnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Wechsel *m.*, Weiche *f.*; — angielska englische Weiche; — samodzielna selfstättige Weichschiene; — w lewo Linksweiche; — w prawo Rechtsweiche; — wjazdowa Einfahrtsweiche; — wyjazdowa Ausfahrtsweiche, Ausfahrtswechsel; na -cę nach der Spitze; ze -cy gegen die Spitze.

Zwrotniczy, -czego, *pl.* —, *sm.* Weichenwächter *m.*

Zwrotnik, -a, *pl.* -i, *sm.*

1) Wendekreis *m.*, Wendezirkel *m.*, Aquator *m.*; 2) Steindreher *m.*; 3) Wechsel *m.*, Zunge *f.*, Ausweichschiene *f.*; 4) wechselnde Steuerung.

Zwrotnikowy, *adi.* Wendekreiss-, Wendezirkel-.

Zwrotność, -ści, *sing. tant. sf.* 1) Gewandtheit *f.*; 2) Allotropie *f.*

Zwrotny, *adi.*; Zwrotnie, *adv.* 1) zurück-, umkehrend, Dreh-, Wende-, Kehrpunkt — Wendepunkt *m.*; 2) allotropisch.

Zwycięski, *adi.* Zwycięsko, *adv.* sieghaft, siegreich, Sieger-, Sieges-; -sko wyjść z walki siegreich aus dem Kampfe hervorgehen; -ski wieńiec Siegestranz *m.*; -ski okrzyk Siegesgestrei *n.*; -ska pieśń Siegeslied *n.*

Zwycięstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Sieg *m.*; — na całej linii Sieg auf der ganzen Linie; odnieść — den Sieg davontragen; — przechyla się na naszą stronę der Sieg neigt sich auf unsere Seite; po owem pamiętnem -stwie

nach jenem denkwürdigen Siege.

Zwycięzca, -zcy, *pl.* -zcy, *sm.* Sieger *m.*

Zwycięzać, -żam, -żalem, *va. imperf.*; Zwyciężyć, -żę, -żyłem, *va. perf.* besiegen, den Sieg davontragen, siegen, überwinden; dziś -żyliśmy, lecz kto wie, co jutro będzie heute haben wir gesiegt, aber wer weiß, was morgen sein wird; — wszystkie trudności alle Schwierigkeiten überwinden; — swe namiętności seiner Leidenschaften Herr werden; — kogo w czym jnuds in etw. übertreffen; -żony besiegt.

Zwycięzanie, Zwycięzenie, -nia, *sn.* Siegen *n.*, Besiegen *n.*, Überwinden *n.*

Zwycięzny, *adi.* besiegbar.

Zwycięczyjad, -u, *pl.* -y, *sm.* (Cynanchum vincetoxicum) Schwalbewurz *f.*, Lorenkraut *n.*, Hundswürger *m.*

Zwyczaj, -u, *pl.* -e, *sm.* Brauch *m.*, Gewohnheit *f.*, Sitte *f.*, angenommene Art und Weise; starożytny — ein altertümlicher Brauch; nie znam tego -ju ich kenne diese Sitte nicht; nie mam tego -ju ich habe diese Gewohnheit nicht; wejść w — in Gebrauch kommen, zur Gewohnheit werden; to stało się u mnie -jem das ist bei mir zur Gewohnheit geworden; trzeba się trzymać -ju man muß sich nach der Sitte richten; za — gewöhnlich; nad — überaus, ungewöhnlich, außerordentlich.

Zwyczajność, -ści, *sing. tant. sf.* Gewöhnliche(s) *n.*, Gebräuchliche(s) *n.*; Gewöhnlichkeit *f.*

Zwyczajny, *adi.*; Zwyczajnie, *adv.* gewöhnlich, gebräuchlich, üblich; -nie kończą się te rozprawy w przeciągu trzech dni gewöhnlich werden diese Verhandlungen binnen drei Tagen zu Ende geführt; -na kara die gewöhnliche Strafe; to dość -ne zjawisko das ist eine ziemlich gewöhnliche Erscheinung; profesor — ordentlicher Pro-

feſſor; — nadzwyczajny außerordentlicher Profeſſor.

Zwyczajowy, *adi.*, Zwy-
czajowo, *adv.* Gewohnheits-;
prawo-we Gewohnheitsrecht *n.*

Zwydrzeć, -drzeje, -drza-
łem, *vn. perf.* wild, böſe,
unbändig werden.

Zwykłość, -ści, *sing. tant.*
sf. Gewöhnliche(s) *n.*

Zwykły, *adi.*; Zwykłe,
adv. gewöhnlich, gewohnt,
üblich; wszystko ſzło -lym
trybem alles ging ſeinen ge-
wohnten Gang; -kle tak się
dzieje gewöhnlich geſchieht eſ ſo.

Zwyknać, -kne, -kłem, *vn.*
perf. gewohnt ſein, pflegen;
nie -kłem kłamać ich pflege
nicht zu lügen; zwykły prze-
siadywać nad książkami noce
całe er pflegt nächtelang über
den Büchern zu verbringen.

Zwyrodniec, -nieje, -nia-
łem, *vn. perf.* entarten, aus-
arten.

Zwyrodnienie, -nia, *sn.*
Ausartung *f.*, Entartung *f.*

Zwyż, *adv.* und *praep.*
mit dem zweiten Fall; in die
Höhe; oben; oberhalb; über;
— rzeki oberhalb deſ Fluſſeſ;
— tyſiąca über tauſend.

Zwyżka, -ki, *pl. -ki, sf.*
1) Überſchuß; 2) Ulgio *n.*, Auf-
geld *n.*

Zybet, -u, *pl. -y, sm.*
Zibettage *f.*

Zydel, -dla, *pl. -dle, sm.*
Pritche *f.*; Eſſel *m.*, Sch=

Zydzan, -a, *pl. -y, sm.*
Sibian *m.*

Zygmarek, -ika, *pl. -rki,*
sm. Sigmarswurzel *f.*

Zygzak, -u, *pl. -i, sm.*
Zickzack *m.*

Zysk, -u, *pl. -i, sm.* Ge-
winn *n.*, Vorteil *m.*; Ge-
winnſt *m.*, Proſit *m.*; jego
część -u nie znała granic
ſeine Gewinnſucht kannte keine
Grenzen; wiele ci to przy-
niosło czystego -u? mieniel
reinen Gewinn hat eſ dir ge-
bracht?; trzecią część -u

odstepuje dla biednych den
dritten Teil deſ Gewinneſ
irete ich für Arme ab; chciwy
-u geminnſüchtig.

Zyskać, -skam, -skałem,
va. perf.; Zyskiwać, -skuje,
-wałem, *va. imperf.* ge-
winnen, Gewinn, Vorteil
ziehen; -kałbym wiele na
tem urządzeniu ich würde
bei dieſer Einrichtung ſehr
viel profitieren; możesz tylko
— na tem du kanuſt dabei
nur gewinnen; — czyje za-
ufanie jmnós Vertrauen ge-
winnen.

Zyskanie, Zyskiwanie,
-nia, *n.* Gewinnen *n.*, Pro-
fitieren *n.*

Zyskowość, -ści, *sing.*
tant. sf. Vorteilhaftigkeit *f.*;
Rentabilität *f.*

Zyskowny, *adi.*; Zysko-
wnie, *adv.* vorteilhaft, ge-
winnreich, gewinnbringend.

Zyz, Zyzowaty, Zyzowa-
tość = Zez, Zezowatość, Ze-
zowaty.

Zziajać, -jam, -jałem, *va.*
perf. erhißt, erſchöpft machen,
-jany erhißt, erſchöpft, außer
Atem, atemloſ; — się, *vr.*
erhißt, erſchöpft werden, außer
Atem kommen.

Zziażnienie, -nia, *sn.*
förrige Gewebsentartung.

Zziębic, -bieć, -biłem, *va.*
perf. mit Kälte durchdringen,
erfältet laſſen.

Zziębnać, -bnać, -bnałem,
vn. perf. vor Kälte erſtarren.

Zziębnięcie, -cia, *sn.* Er-
falten *n.*, Erfältung *f.*

Zzuć, -ję, -łem, *va. perf.*;
Zzuwać, -wam, -wałem, *va.*
imperf. ausziehen, abziehen,
herunterziehen (von der Fuß-
bekleidung).

Zzuwacz, -a, *pl. -e, sm.*,
Blünderer *m.*, Leuteaus-
zieher *m.*

Zzuwadło, -dła, *pl. -dła, sn.*
Stiefelneht *m.*

Zzuwalnia, -ni, *pl. -nie,*
sf. Auskleideſtüch *n.*

Zzuwanie, -nia, *sn.* Aus-
ziehen *n.*, Auskleiden *n.*

Zzarcie, -cia, *sn.* Auf-
ſreſſen *n.*

Zząć, zeźnę, zeźnąłem, *va.*
perf. abmäßen, abſcheln, ab-
ernnen.

Zzerađło, -dła, *pl. -dła,*
sn. Äßmittel *n.*

Zzęcie, -cia, *sn.* Abmäßen
n., Ernte *f.*, Schnitt *m.*

Zzółknać, -kne, -kłem,
vn. perf. gelblich werden,
vergilben.

Zzółknięcie, -cia, *sn.* Ver-
gilben *n.*

Zzonać, -nę, -nąłem, *va.*
perf. wegtreiben, wegzagen;
zuſammentreiben.

Zzucie, -cia; Zzuwanie,
-nia, *sn.* Zerfauen *n.*; Zer-
unterfauen *n.*

Zzuć, -ję, -łem, *va. perf.*;
Zzuwać, -wam, -wałem, *va.*
imperf. zerfauen; herunter-
hinunterfauen.

Zzuźlać, -źlam, -źlałem,
va. imperf.; Zzuźlić, -lić,
-liłem, *va. perf.* verſchlafen.

Zzużlenie, -nia, *sn.* Ver-
ſchlachtung *f.*

Zżycie się, -cia; Zżywanie
się, -nia, *sn.* Zusammenleben
n.; Einleben *n.*, Eingewöhnen.

Zżyć, -ję, -łem, *va. imperf.*;
Zżywać, -wam, -wałem, *va.*
imperf. zuſammenleben, ein-
leben, gewöhnen; — się, *vr.*
ſich einleben, ſich angewöhnen.

Zżycie się, -cia; Zży-
wanie się, -nia, *sn.* Zusammen-
leben *n.*, Eingewöhnen *n.*

Zżymać, -mam, -małem,
va. imperf. zuſammendrücken,
zuſammenwinden; — czoło
die Stirn runzeln; — ramiona
die Achſeln zuſuchen; —
się, *vr.* ſeine Unzufriedenheit
durch Gebärden zu erkennen
geben, unwillig, aufgebracht
werden.

Zżzymanie, -nia, *sn.* Zu-
ſammendrücken *n.*, Zusammen-
winden *n.*, Runzeln *n.*; —
się Żorn *m.*, Ärger *m.*

Z.

Z, vorletzter Buchstabe des polnischen Alphabets.

Żdziebłowaty, *adi.* halmig, Halm-; -ta rośliny Szitamunnen *pl.*, Bananengewächse *pl.*

Żdźbło, -bla, *pl.* -bla, *sm.*; *dim.* Żdziebelko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Halm *m.*; Splitterschen *n.*; — puszczać in den Halm gehen; ani -bla nicht einen Strohhalm, nicht das mindeste.

Żło, *adv.* schlecht, schlimm, arg, übel, böse; to się musi — skończyć das muß schlecht enden; to — a tanto jeszcze gorzej das ist schlecht und jenes ist noch ärger; — wypadło es ist schlecht ausgefallen; nie — nicht schlecht; to doś — das ist schlimm genug; — się sprawować sich schlecht aufführen; — komu życzyć jmnmdn übelwollen; — się

mieć sich nicht wohl fühlen; ja tego tak — nie myślałem ich habe es nicht so böse gemeint.

Żrebezyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Fohlen *n.* (im zweiten Jahre).

Żrebić się, -bieć, -biłem, *vr. perf.* fohlen, Fohlen werfen.

Żrebica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Stutenfohlen *n.*

Żrebie, -cia, *pl.* -ta, *sm.* Fohlen *n.*, Füllen *n.*

Żrebięc, -bca, *pl.* -bce, *sm.* Hengstfohlen *n.*

Żrebna, -bnej, *pl.* -bne, *sf.* trächtige Stute.

Żrenica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Augensterne *m.*, Pupille *f.*; strzedz kogo jak -cy w oku jmnmdn wie den Augapfel hüten.

Żreniczny, *adi.* Pupillen-, Augensterne-

Żródłany, *adi.* Quellen-; woda -na Quellenwasser *n.*

Żródłisko, Żródłowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* trüber Quell, Quellengrund *m.*, Quellbruch *m.*

Żródlisty, *adi.* voll Quellen, quellenreich.

Żródło, -dła, *pl.* -dła, *sn.*; *dim.* Żródelko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*; 1) Quelle *f.*, Quell *m.*; Born *m.*; Brunnen *m.*; wiem to z pewnego -dła ich weiß es aus sicherer Quelle; 2) Ursprung *m.*

Żródłosłów, -słowa, *pl.* -słowa, *sm.* 1) Stammwort *n.*, Urwort, Stamm *m.*; 2) Etymologie *f.*, Wortforschung *f.*

Żródłowy, *adi.* Quellen-; badania -owe Quellenforschung *f.*

Z.

Z, letzter Buchstabe des polnischen Alphabets.

Zaba, -by, *pl.* -by, *sf.*; *dim.* Zabka, Zabeczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Frosch *m.*; — drzewna, zielona Laubfrosch; — ziemna, parszywa, niema Kröte *f.*; — rogata Steinfröte; — wodna, ogrodowa Wasser-, Gartenfrosch; 2) Kmitę *m.*, kleiner Mensch; 3) Geschwulst *f.* unter der Zunge; Froschkeimeschwulst.

Zabi, *adi.* Frosch-, Kröten-; — skrzek Froschlach *m.*; — kamień Krötenstein *m.*; — ściek Froschbiß *m.*; — kwiat Butterblume *f.*; — polej Bachungen *m.*; -bia mięta Akerminge *f.*; -bia noga Sumpfsüßblatt *n.*; -bie gronko Bruchkraut *n.*; -bie oczko Bergißmeinnicht *n.*; -bie żyłki Froschadern *pl.*; -bie kosmy Storchschnabel *m.*

Zabie, -ięcia, *pl.* -ięta; Zabiątko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Kaulquappe *f.*, junger Frosch.

Zabinięc, Zabieniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* 1) Froschlache *f.*; 2) Froschlöffel *m.*; 3) Wasservegetier *m.*

Zabka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) siehe: Zaba; 2) kleine Klammer.

Zabnica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Froschisch *m.*

Zabnik, -a, *pl.* -i, *sm.* scharfer Hahnenfuß, Antelblume *f.*

Zabogłów, -głowa, *pl.* -głowy. *sm.* Froschkopf *m.*

Zabojaszczur, -a, *pl.* -y, *sm.* Froscheidechse *f.*, Scythosaurus *m.*

Zaboryb, -a, *pl.* -y, *sm.* Seeteufel *m.*

Zabot, -u, *pl.* -y, *sm.* Zäbot *n.*, Spitzenkrummatte *f.*

Zachnąć się, -chnę, -chnąłem, *va. perf.* sich sträuben.

Zaden, -dna, -dno, *pronom. indef.* fein(er), feine, feiner(es); — człowiek tego nie potrafi kein Mensch wird es treffen; -dna siła mnie do tego nie

zmusi keine Macht wird mich dazu zwingen; -dnym sposobem, -dną miarą keinesfalls; nie mam tam -dnego wpływu ich habe dort gar keinen Einfluß.

Zagiel, -gla oder -glu, *pl.* -gle, *sm.* 1) Segel *n.*; Schiß *n.* (bitl.); — spuścić Segel freieren, abschlagen; — rozwinąć die Segel aufspannen; -gle podnieść die Segel aufhissen; zwinąć -gle die Segel einziehen; -gle zwrócić za wiatrem die Segel nach dem Winde richten, einschlagen, vollbrassen; w pełne -gle ruszyć mit vollen Segeln abfahren; 2) Segelgewölbe *n.*; 3) Segelstügel *m.*

Zagielek, -lka, *pl.* -lki, *sm.* 1) kleines Segel; 2) Gauenhaut *f.*, Gaumensegel *n.*; 3) Zagne *f.* in der schmetterlingsförmigen Blumenkrone.

Zagiew, -gwi, *pl.* -gwie, *sm.* glühendes Kohlenstück, Glut *f.*; Feuerchwamm *m.*, Zunder *m.*, Zündschnur *f.*,

Sicherheitslunte; Jadel *f.*; — wojny die Kriegsjadel.

Zaglica, *-cy, pl. -ce, sf. Segelträger m.*

Zaglik, *-a, pl. -i, sm. Segelfisch m., Segelmuschel f.*

Zaglisty, *adi. mit Segel versehen; segelförmig.*

Zagłosciąg, *-a, pl. -i, sm. Schiffsvogel m.*

Zagłownik, *-a, pl. -cy, sm. 1) Segelmacher m.; 2) Segler m.*

Zagłowy, *adi. Segel=; we płótno Segeltuch n.*

Zagwin, *-u, pl. -y, sm. Aubetia (Pflanze).*

Zak, *-a, pl. -cy oder -ki, sm.; dim. Zaczek, -czka, pl. -czki, sm. 1) Bettelstüler m., Bettelstudent m.; Schulknabe m.; 2) Fischreuse f.*

Zakiet, *-u, pl. -y, sm. Jadedt n., Jade f.*

Zakowski, *adi. Schüler=.*

Zakowstwo, *-wa, sing. tant. sm. Schülerhaftigkeit f., Knabenstreich m.*

Zakula, *-ly, pl. -ly, sm. Samt=, Studentenblume f.*

Zal, *-u, pl. -e, sm. 1) Leid n.; Herzleid, Kummer m.; Gram m.; Wehmut f., Leidwesen n.; — swój komu wynurzyć sein Leid jmdm klagen, vor jmdm ausschütten; — mnie bierze Wehmut er greift mich; — mi ciebie du tuzt mir leid; ledwo mi serce z -u nie peknie das Herz möchte mir vor Gram zerspringen; niech ci tego — nie będzie laż eś dir nicht leid sein; — mi kosztów i pracy eś ist mir leid um die Kosten und um die Arbeit; nie mam do ciebie -u o to ich trage eś dir nicht nach; umiał opauować swój — er verstand seinen Schmerz zu beherrschen; 2) Bedauern n.; ogólny — towarzyszył jego śmierci allgemeine Bedauern begleitete seinen Tod; — mi, że ci tej grzeczności wyrządzić nie mogłem ich bedauere, daß ich dir diesen Gefallen nicht erweisen konnte; czy ci nie — chwil*

straconych bedauerst du nicht die verlorenen Augenblicke; 3) Reue *f.*; prózny — po niewszasie Reue macht daß Geschene nicht ungeschehen; 4) Klage *f.*; — o rozwodzić klagen, weßlagen, jammern; 5) Klagesied *n.*

Zalenie się, *-nia, sm. Klagen n., Beklagen n., Beschweren n.*

Zalić się, *-le, -liem, vr. perf. klagen, sich beklagen, sich beschweren, Beschwerde führen.*

Zaluzya, *-zyi, pl. -zye, sf. Zalusie f.*

Zaloba, *-by, pl. -by, sf. 1) Trauer f., Betrübniß f.; cały kraj pogrążył się w głębokiej -bie daß ganze Land versank in tiefe Trauer; 2) Trauerkleidung f., Trauer f.; przywdziać -bę Trauer anlegen; złożyć -bę Trauer ablegen; prawdziwa -bę nosi się w sercu die wahre Trauer trägt man im Herzen; ciężka -ba tiefe Trauer; jestem w -bie ich bin in Trauer; 3) Trauerzeit *f.*; podczas -by während der Trauerzeit.*

Zalobliwy, *adi.*; Zalobliwie, *adv. kläglich, bejammerrungsbüdig.*

Zalobnica, *-cy, pl. -ce, sf. 1) Trauerrede f.; 2) Trauer=, Klageweib n.*

Zalobnik, *-a, pl. -cy, sm. 1) Trauernde(r) m., Leidtragende(r) m.; 2) Trauermantel m. (Schmetterling).*

Zalobny, *adi.*; Zalobnie, *adv. Trauer=; wehmutsvoll; -bna piekń Trauergefang m., Trauerleid n.; -bne nabożeństwo Trauergottesdienst m.*

Zalosość, *-ści, pl. -ści, sf. Wehmut f.; Herzenskummer m., Leidwesen n., Seelenschmerz m., Herzleid n.; eicha — opauowała mnie stille Wehmut, Betrübniß, Traurigkeit beschlich mich.*

Zalosość, Zalosość, *-ści, sing. tant. sf. Kläglichkeit f.; Wehmut f.; innige Traurigkeit; Trübsal f.; Niedergeßlagenheit f.*

Zalosość, Zalosość, *-ści, sing. tant. sf. Kläglichkeit f.; Wehmut f.; innige Traurigkeit; Trübsal f.; Niedergeßlagenheit f.*

Zalosość, Zalosość, *-ści, sing. tant. sf. Kläglichkeit f.; Wehmut f.; innige Traurigkeit; Trübsal f.; Niedergeßlagenheit f.*

Zalosość, Zalosość, *-ści, sing. tant. sf. Kläglichkeit f.; Wehmut f.; innige Traurigkeit; Trübsal f.; Niedergeßlagenheit f.*

Zalosość, Zalosość, *-ści, sing. tant. sf. Kläglichkeit f.; Wehmut f.; innige Traurigkeit; Trübsal f.; Niedergeßlagenheit f.*

Zalosość, Zalosość, *-ści, sing. tant. sf. Kläglichkeit f.; Wehmut f.; innige Traurigkeit; Trübsal f.; Niedergeßlagenheit f.*

Zalosość, Zalosość, *-ści, sing. tant. sf. Kläglichkeit f.; Wehmut f.; innige Traurigkeit; Trübsal f.; Niedergeßlagenheit f.*

trübt, trübselig, wehmütig; -śnym głosem mit kläglichcr Stimme; -śnie na mnie spogładal er schaute mich betrübt an.

Załować, *-łuję, -wałem, va. perf. 1) bedauern; niczego nie -łuję ich bedauere nichts; -łuję mocno, że życzeniu twe-mu nie mogę uczynić zadość ich bedauere sehr, deinem Wunsche nicht nachkommen zu können; 2) berenen, Reue empfinden; 3) scheuen, schonen, ungeru ausgeben, nicht gönnen; -łuję sobie kieliszka wina er gönnt sich nicht ein Glas Wein; nie -wali krwi za wiare sie schonten nicht ihr Blut für den Glauben.*

Załowanie, *-nia, sm. Bedauern n.; Berenen n.; Schonen n., Schonen n.*

Załt, *-u, pl. -y, sm. Atalantia (Pflanze).*

Zandarm, *-a, pl. -i oder -mowie, sm. Gendarm m.*

Zandarmerya, *-ryi, pl. -rye, sf. Gendarmerie f.*

Zandarski, *adi. Gendarm=; gendarmenhaft.*

Zankiel, *-kla, pl. -kle, sm. Sanikel m., Druochkraut n.*

Zar, *-u, pl. -y, sm. Blut f., Rotgluthike f.; — biały Weißglut; — czerwony Rotglut; — jarzacy, — spajania Schweißglühike f., Schweißwärme f.*

Zarcie, *-cia, sn. 1) Pressen n.; 2) Zahnwurz f.*

Zarcik, siehe: Zart.

Zarewiec, *-wca, pl. -wce, sm. Garfunkel m.*

Zarklin, *-u, pl. -y, sm. Hymeneas (Pflanze).*

Zarlica, *-cy, pl. -ce, sf. Antholyze (Pflanze).*

Zarliwiec, *-wca, pl. -wcy, sm. eifriger Mensch, Zelot m., Fanatiker m.*

Zarliwiec, *-ści, sing. tant. sf. Eifer m., Feuereifer, Fanatismus m.*

Zarliwi, *adi.*; Zarliwie, *adv. eifrig, hitzig, voll Feuereifer, fanatisch.*

Zarłoctwo, *-wa, sing. tant. sn.; Zarłoczność, -ści, sing. tant. sf. Gefräßigkeit f.*

Zarloczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* gefräßige Person.

Zarloczny, *adi.*; Zarlocznie, *adv.* gefräßig.

Zarlok, -a, *pl.* -cy, *sm.* Gefräßige(r) *m.*, Fresser *m.*, Bieltstraß *m.*

Zarna, *žarn*, *plur. tant. sn.* Sandmühle *f.*

Zarnice, -nie, *plur. tant. sn.* Majern *pl.*

Zarnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schaufel *f.*, Schütte *f.*

Zarnowiec, -wca, *pl.* -wcy, *sn.* 1) Mühlstein *m.*; 2) Pfriemen *m.*, spanischer Günstler, Faden *m.*, Stridgras *n.*

Zarnówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Krebsstein *m.*, Krebsauge *n.*

Zarnowy, *adi.* Sandmühlen-.

Zarny, *adi.* brennend heiß.

Zaromierz, -a, *pl.* -e, *sm.* Feuergradmesser *m.*, Pyrometer *n.*, Stimmesmesser.

Zarota, -ty, *pl.* -ty, *sf.* Feuereifer *m.*

Zarowy, *adi.* Glüh-; — piec Glühofen *m.*; lampka -wa Glühlampe *f.*

Zart, -u, *pl.* -y, *sm.*; *dim.*

Zarcik, -u, *pl.* -i, *sm.* Spaß *m.*, Scherz *m.*; — em coś powiedzieć im Scherz etw. sagen; głupi — dummer Scherz; z -u przyszło do prawdy aus Scherz ist Ernst geworden; nie znać się na -ach keinen Spaß verstehen; -y się kogo trzymają jmd ist zum Scherzen aufgelegt; wolne -y es ist Ihnen erlaubt zu scherzen, Sie belieben zu scherzen; to nie -y das ist kein Spaß; bez -u, — na bok, ohne Spaß, Scherz beiseite.

Zartki, *adi.*; Zartko, *adv.* schnell, flink, hurtig.

Zartkość, -ści, *sing. tant. sf.* Feinheit *f.*, Feurigkeit *f.*

Zartobliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Spaßhaftigkeit *f.*

Zartobliwy, *adi.*; Zartobliwie, *adv.* Spaßhaft, Spaßig, scherzhaft, scherzend.

Zartować, -tuje, -wałem, *vn. perf.* Spaß machen; nie -tuj z ogniem scherze nicht mit dem Feuer; — sobie z kogo

mit jmdm seinen Spaß machen, über jmdm scherzen; -tujesz? du scherzest? -tujesz sobie das ist wohl nicht dein Ernst.

Zartowanie, -nia, *sn.* Spaßen *n.*, Scherzen *n.*

Zartownicza, -czki, *pl.* -czki; Zartownisia, -si, *pl.* -sie, *sf.* Spaßmacherin *f.*

Zartownik, -a, *pl.* -cy, *sn.*; Zartownis, -sia, *pl.* -sie, *sm.* Spaßmacher *m.*

Zartwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Ganra (Pflanze).

Zarzelnia, -ni, *pl.* -nie, *sf.* Wärmefanne *f.*; Kohlenbecken *n.*

Zarzenie, -nia, *sn.* Glühn *n.*

Zarzewie, -wia, *pl.* -wia, *sn.* Glut *f.*, glühende Asche, glühende Kohlen in der Asche.

Zarzewka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Ferula (Pflanze).

Zarzewny, *adi.* glühend, Glut-.

Zarzyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Cortus (Pflanze).

Zarzyć, -rze, -rzyłem, *va. imperf.* glühend machen, die Glut unterhalten; — się, *vr.* glühen, glimmen; hell brennen, funkeln, strahlen, glänzen, schimmern.

Zarzyczy, *adi.* glühend.

Żadać, -dam, -dałem, *va. imperf.* verlangen, begehren, fordern; -dam tylko tego, co mi się prawnie należy ich verlange nur das, was mir von Rechts wegen gebührt.

Żądanie, -nia, *sn.* Forderung *f.*, Begehren *n.*; Żądern *n.*

Żądlasty, Żądlisty, *adi.* stachelig.

Żądło, -ła, *pl.* -ła, *m.*; *dim.*

Żądłoko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* Stachel *m.*; — wypuścić den Stachel herausrücken; -dłem ukłuć mit dem Stachel stechen.

Żądłowaty, *adi.* stachelig.

Żądność, -ści, *sing. tant. sf.* Begehrlichkeit *f.*; Verlangen *n.*

Żądny, *adi.*; Żądnie, *adv.* begierig; begehrlig; dürstend, Verlangen tragend; — krwi

blutgierig; — pieniądze geldgierig; — sławy ruhmbegierig.

Żądza, -dzy, *pl.* -dzo, *sf.* Begierde *f.*, Verlangen *n.*, Lust *f.*; żądze hamować die Begehren zügeln.

Żbik, -a, *pl.* -i, *sm.* Wildfabe *f.*

Że, *conj.* daß; weil, da; doch; mówilem ci już, — to niemożliwe ich habe dir schon gesagt, daß das unmöglich sei; że się sprawa tak przedstawiła, więc nie można było nie zmienić da sich einmal die Sache so verhielt, so konnte man nichts ändern; siadająz jeże dich doch.

Żebracki, Żebraczy, *adi.* Bettler-, Bettel-, bettelhaft; kij — Bettelstab *m.*; chleb — Bettelbrot *n.*; życie -cze Bettlerleben *n.*

Żebractwo, -wa, *sing. tant. sn.* Bettellei *f.*; Bettlerum *n.*; Bettlerpaś *n.*, Bettelleute *pl.*

Żebraczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* 1) Bettlerjunge *m.*; 2) — lesny Himbeerenkäfer *n.*; Heberwurm *m.*

Żebraczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Bettlerin *f.*, Bettlerweib *n.*

Żebraczysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* arbeitsloser Bettler.

Żebrać, -ram, -rałem; Żebrać, -rze, -rałem, *va. imperf.* betteln; — litości eine Gnade betteln; być zmuszonym — genötigt sein zu betteln.

Żebrak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Bettler *m.*

Żebranie, -nia, *sn.* Betteln *n.*

Żebrana, -ny, *sing. tant. sf.* Bettellei *f.*, Betteln *n.*

Żebro, -bra, *pl.* -bra, *sm.*; *dim.* Żeberko, Zioberko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Rippe *f.*, — powrozowe Łige *f.*, am Seil; — czartowe Teufelsbiß *m.*; — sklepienia Gratrippe *f.*, Gewölbrisippe *f.*

Żebrowaty, *adi.* rippenartig.

Żebrowień, -wnia, *pl.* -wnie, *sm.* Nagel-, Rippenwels *m.*

Żebrowy, *adi.* Rippen-.

Żebrzeć = Żebrać.
 Żebrzyca, -cy, pl. -ce, sf.
 Seiel n.

Żeby, *coni.* daß, damit;
 boję się, — się nie spózoil
 ich fürchte, daß er sich verspäte.
 Żegać, Żgać, żgam,
 żgalem, *va. imperf.*; Żgnać,
 żgne, żgnąłem, *va. perf.*;
 brennen; stechen, sticheln; einen
 (plöglich und heftigen) Stich
 geben.

Żegadlo, -dła, *sn.* 1) Stach-
 eisen n. der Schmiede, Dorn m.;
 2) Brenn-, Nhmittel n.; 3)
 Brenn-, Fontanelleisen n.;
 Bohrnadel f. der Bergleute
 zum Sprengen der Felsen.

Żegawica, -cy, pl. -ce, sf.;
 -morska Meerneßel f., Qualle f.

Żegawka, -ki, pl. -ki, sf.
 kleine Brenneßel.

Żeglarek, -rka, pl. -rki,
sm. Papiernautilus m.

Żeglarka, -ki, pl. -ki, sf.
 1) Schifferei; 2) Schiffsahrt f.

Żeglarski, *adi.* Schiffer,
 Schiffsahrtz-, jeemännisch,
 schiffesmäßig.

Żeglarstwo, -wa, pl. -wa,
sn. Schiffsahrtkunst f.

Żeglarz, -a, pl. -e, *sm.*
 Schiffer m., Seemann m.,
 Seefahrer m.; Schiffsherr m.

Żeglarzyk, -a, pl. -i, *sm.*
 1) Schal-, Weinfisch m.; 2)
 Schiffs-, Rahnmuschel f.

Żeglować, -gluje, -wałem,
vn. imperf. segeln, schiffen.

Żeglowanie, -nia, *sn.* Seg-
 eln n., Schiffsahrt f.

Żeglowny, *adi.* schiffbar,
 beidiffbar.

Żegluga, -gi, pl. -gi, sf.
 Schiffsahrt f.; Seewesen n.

Żegnać, -gnam, -gnałem,
va. imperf. 1) segnen, be-
 kreuzen; — kogo krzyżem
 świętym über jmdn daß Zei-
 chen des Kreuzes machen; 2)
 verabschieden, Abschied nehmen,
 lebewohl sagen; -gnam was
 na wieki ich sage euch Lebe-
 wohl für ewig; II. — się, *vr.*
 1) sich bekreuzen, daß Zeichen
 des Kreuzes machen; 2) sich
 verabschieden, sich empfehlen;
 muszę — się ze wszystkimi
 ich muß von allen Abschied
 nehmen.

Żegnanie, -nia, *sn.* Seg-
 nen n., Bekreuzen n.; Emp-
 fehlen n., Verabschieden n.

Żegocina, -ny, pl. -ny, sf.
 Żana; bobne f.

Żelazek, -zka, pl. -zki,
sm. Eisenoxyd n.

Żelaziak, -a, pl. -i, *sm.*
 Eisenerz n., Eisenstein m.;
 — magnetyczny Magneteisen-
 stein m.: — błyszczący Eisen-
 glanz m., Glanzeisenerz n.,
 Eisenspiegel m.; — czerwony
 Roteisenerz, Roteisenstein,
 roter Glaskopf, Solutstein;
 — brunatny brauner Glas-
 kopf; — brunatny bity
 Brauneisenerz; — bobowy
 Bohn-, Rogenerz; — bagnisty,
 darniowy Morast-, Wiesen-
 erz, Rajeneisenstein m.; —
 Weglauo-ilsty Kohleneisen-
 stein.

Żelazian, -u, pl. -y, *sm.*
 Eisensäure f.

Żelazik, -a, pl. -i, *sm.*
 Eisenoxydul n.

Żelazisty, *adi.*; Żelazi-
 sto, *adv.* eisenhaltig, oderig.

Żelaziuwo, -wa, pl. -wa,
sn. 1) Eisengerät n.; Eisen-
 ware f.; 2) Zerreisen n.,
 Alt-, Bruch Eisen n.

Żelazko, -ka, pl. -ka, *sm.*
 Bügel-, Plättchen n.; — do
 zapiekania włosów Brenn-
 eisen.

Żelazny, *adi.* eisern, von
 Eisen, Eisen-; -ne naczynia
 eiserne Gefäße; -na ruda Eisen-
 erz n.; — huta Eisenhütte f.;
 -na woda eisenhaltiges Wasser;
 — list Geleitsbrief m.; —
 kolor Eisensfarbe f.; -na cier-
 pliwosc, -ne zdrowie, -na reka
 eiserne Geduld, eiserne Gesund-
 heit, eiserne Hand.

Żelazo, -za, pl. -za, *sn.*
 Eisen n.; — cienkie Fein-
 eisen, Kleineisen; — czerwone,
 kruche rotbrüchiges Eisen;
 — czyste, oczyszczone, rafino-
 wane gestrichenes Eisen, gefein-
 tetes Eisen, Feineisen; — do
 wygladzania Bügeleisen, Plätt-
 stahl n.; — drobnoziarniste,
 staliste Feinkorneisen, fein-
 förmiges Eisen; — drutowe
 Drahteisen; — dwa razy wal-
 cowane zweimal gewaltes

Eisen; — dwukątowe Doppel-
 winkleisen; — dwa razy spa-
 wane zweimal gechnieftes
 Eisen; — dwuteowe Doppelt-
 T-Eisen; — fasonowe, kszat-
 towe Fassoneisen, Muster-
 eisen; — fryzowe, fyzo-
 wane Krauseisen, Knopper-
 eisen, Zahneisen; — galwani-
 zowane verzinktes, galvanis-
 siertes Eisen; — gruboziar-
 niste Grobforneisen; — gwoź-
 dziarskie Nagel Eisen; — han-
 dlowe Stangeneisen, Handel-
 eisen, Stabeisen, Grobeisen;
 — hartowane härbares Eisen;
 — kątowe Winkeleisen; —
 klinowate keilförmiges Eisen;
 — kowne Schmiedeeisen; —
 kratowe Gittereisen; — kru-
 che na goraco rotbrüchiges
 Eisen; — kruche na zimno
 kaltbrüchiges Eisen; — krzy-
 żowe Kreuzeisen; — żabkowe
 Rinneisen; — laue Gußeisen;
 — odlewnicze Gießereisen; —
 mocno lamliwe faulbrüchiges
 Eisen; — nastalowane Fein-
 korneisen, stahlartiges Eisen;
 — odpadkowe Romaeisen;
 — okienne Fenstersprossen-
 eisen; — okrągłe Rundeisen;
 — półoczyszczone Eisensau f.;
 — rodzime gediegenes Eisen;
 — rusztowe Roststabeisen;
 — rurowe hohles Eisen; —
 twarde feinförmiges Schmiede-
 eisen; — włókniste, żylaste
 faseriges Eisen, Zugeisen, seh-
 niges Eisen; — wymiarowe
 Kalibereisen; — zendrowate,
 plamiste unganzes, böschgeriges,
 aschen-schlages Eisen; — zułlo-
 we loschadenreiches Eisen;
 — zwiezle gahes Eisen; zakuc
 kogo w -za jmdn in Eisen
 schmieden.

Żelazodrzew, -a, pl. -a,
sm. Eisenholz n.

Żelaztwo, -wa, pl. -wa,
sn. Eisengerät n.

Żelaznica, -cy, pl. -ce, sf.
 Centaurea Scabiosa (Pflanze).

Żeleźce, -ca, pl. -ca, *sn.*
 eiserne Spitze.

Żelezianka, -ki, pl. -ki, sf.
 — niebieska blaue Eisenerde.

Żeleźniak, -a, pl. -i, *sm.*
 1) Eisenmaß n.; 2) eine Bart-
 pflanzengattung.

Żeleznica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* eiserner Topf, Schmelztopf *m.*

Żeleznictwo, -wa, *sing. tant. sn.* Eisenhandel *m.*; Eisenindustrie *f.*

Żeleznik, -a, *pl.* -cy, *sm.* 1) Eisenhändler *m.*; Eisenindustrieller *m.*; 2) Eisenhauer *m.*; 3) Eisentraut *n.*

Żelicha, -chy, *pl.* -chy, *sf.* Quinchamala (Pflanze).

Żelwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Hautschilbfröte *f.*

Żeniaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Heiraten *n.*; Freie *f.*

Żenić, -nie, -nikem, *va. imperf.* verheiraten (einen Mann); — się, *vr.* sich verheiraten, heiraten (vom Manne).

Żeniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *sm.* Mäher *m.*; Schnitter *m.*

Żenienie, -nia, *sm.* Verheiraten *n.*, Heiraten *n.*

Żeniszek, -szka, *pl.* -szki, *sm.* 1) Schafgarbe *f.*; 2) Leberbalsam *m.*

Żenować, -nuje, -wałem, *va. perf.* genieren, hindern, im Wege sein; — się, *vr.* sich genieren, verlegen sein.

Żenowanie, -nia, *sm.* Genieren *n.*, Hindern *n.*

Żeński, *adi.* weiblich, weiblichen Geschlechtes; szkoła-ska Mädchenschule *f.*

Żeńskość, -ści, *sing. tant. sf.* Weiblichkeit *f.*

Żer, -u, *pl.* -y, *sm.* Fraß *m.*, Futter *n.*

Żerdziany, Żerdziowy, *adi.* Stangen-; — plot Bretterzaun *m.*

Żerdziowaty, *adi.* stangenartig.

Żerdź, -dzi, *pl.* -dzie, *sf.*; *dim.* Żerdka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* lange, dünne Stange, Pfahl, — średzienna Quendelpfahl, — zapalna Zündstange, Steckrule *f.*; — do wytykania linii na gruncie Absteckstange *f.*, Absteckstab *m.*

Żeremię, -mienia, *pl.* -miona, *sm.* Viberbau *m.*, Viberneß *n.*

Żerne, -go, *sing. tant. sm.* Maßzins *m.*

Żerność, -ści, *sing. tant. sf.* Mäjtung *f.*

Żerny, Żerowny, *adi.* gemästet, fernseit, feist.

Żerować, -ruje, -wałem, *va. perf.* Futter, Nahrung suchen, weiden, sich füttern, atzen.

Żerowanie, -nia, *sm.* Suchen *n.* nach Nahrung, Futter, Weiden *n.*, Atzen *n.*

Żerowisko, -ka, *pl.* -ka, *sm.* Futterplatz *m.*

Żersć, -ści, *sing. tant. sf.* Sandstein *m.*

Żertwa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Brand-, Schlachtopfer *n.*; rzućić na — we als Opfer hinwerfen.

Żertwować, -wuje, -wałem, *va. perf.* das Opfer darbringen, opfern.

Żerunek, -nku, *pl.* -nki, *sm.* Fraß *m.*; Fraßsuchen *n.*

Żetyca, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Schajsmolte *f.* -pić — ce die Wolfenkur gebrauchen.

Żłobczastość, Żłobkowość, -ści, *sing. tant. sf.* Rinnenförmigkeit *f.*; Rannelierung *f.*, Nieselung *f.*

Żłobczasty, Żłobkowaty, *adi.*; Żłobczasto, Żłobkowato, *adv.* rinnenförmig, ausgehöhlt; geriefelt, hohl gestreift, fanneliert.

Żłobak, -a, *pl.* -i, *sm.* Hohlseifen *n.*; Halbmondmeißel *m.*; Schroteisen.

Żłobek, -bka, *pl.* -bki, *sm.* 1) *dim.* von Żłób; 2) Hohlkehle *f.*, Anlauf *m.*; — składany Einziehung *f.*, Verjüngung *f.* der Säule.

Żłobić, -bię, -biłem; Żłobkować, -kuje, -wałem, *va. imperf.* hohlstreifen, riesen, rieseln, der Länge nach aushöhlen.

Żłobienie, Żłobkowanie, -nia, *sm.* Hohlstreifen *n.*, Rieseln *n.*, Nieseln *n.*, Rannelieren *n.*; Aushöhlen *n.*

Żłobek, -bka, *pl.* -bki, *sm.* Cymbelstendel *m.*, Rahnlippe *f.*

Żłobkodziób, -a, *pl.* -y, *sm.* Fraßvogel *m.*

Żłobkowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* Rad-, Simshobel *m.*, Hohlkehlahobel.

Żłobowacina, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Aushöhlung *f.*, ausgehöhlter Ort.

Żłobowy, Żłobny, *adi.* Krippen-, Rinnen-.

Żłop, -u, *pl.* -y, *sm.* 1) Saufen *n.*; 2) Getränk *n.*

Żłopać, -pie, -pajem, *va. imperf.* mit der Zunge laut aufschlürfen, (nach Hundecart) saufen; gierig, unmäßig trinken.

Żłopanie, -nia, *sm.* Saufen *n.*, Trinken *n.*

Żłób, żłobu, *pl.* żłoby, *sm.*; *dim.* Żłobek, -bku, *pl.* -bki, *sm.* Krippe *f.*; Rinne *f.*; Trog *m.*; — boży die Krippe des Heilands; żłobki *pl.* Krippenspiel *n.*

Żłód, żłodu, *pl.* żłody, *sm.* Schneeregen *m.*, Eisregen, gefrorener Regen.

Żmigrosz, -a, *pl.* -e, *sm.* Pfennigbruder *m.*, schmutziger Fisl.

Żmija, -i, *pl.* -je, *sf.* Ratter *f.*, Otter *f.*; Schlange *f.*, Giftschlange; to — którą na swoim konie wygrzałem das ist eine Schlange, die ich an meinem Bußen erwärmt habe.

Żmijogad, -a, *pl.* -y, *sm.* braune Ratter.

Żmijowiec, -wca, *pl.* -wce, *sm.* (Echium) Ratterkopf *m.*, Drachenwurz *f.*, Ratter-, Schlangentraut *n.*; — wielki italienischer Atron.

Żmijownik, -a, *pl.* -i, *sm.* Schlangenzehrwurz *f.*

Żmijowy, *adi.* Rattern-, Ottern-.

Żmijozółw, -wia, *pl.* -wie, *sm.* Schlangenschilbfröte *f.*

Żminda, -dy, *pl.* -dy, *sf.* 1) Knicker *m.*, Fisl *m.*; 2) Erbbeerspinat *m.*, Beermelde *f.*, Schminbbeere *f.*

Żmindacki, *adi.* knauerig, fislzig.

Żmindactwo, -wa, *sing. tant. sf.* Knauerei *f.*, Fislzigkeit *f.*

Żniwiarka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Schnitterin *f.*, Mäherin *f.*; 2) Schnitt-, Mähmaschine *f.*

Żniwiarski, *adi.* Schnitter-, Mäher-, Ernte-.

Żniwiarz, -a, *pl.* -e, *sm.* Schnitter *m.*, Mäher *m.*

Żniwo, -wa, *pl.* -wa, *sm.* Ernte *f.*; Erntezeit *f.*; einge-

erntetes Getreide; we -wa zur Erntzeit; zajęci byli -wem się warem mit der Ernte beschäftigt; teraz dla łodziei — jęci halten die Diebe ihre Ernte.

Zniwować, -wuje, wałem, *vn. perf.* ernten.

Zola, -ły, *pl.* -ły, *sf.* Treibhafte *f.*

Zoładek, -dka, *pl.* -dki, *sm.*; *dim.* Żoładeczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Magen *m.*; rozmięczenie -dka Magen-erweidung *f.*; rozszerzenie -dka Magenenerweiterung *f.*; zdrowy — ein gesunder Magen; zepsuc sobie czems — sich mit etw. den Magen verderben; kurcz -dka Magenkrampf *m.*

Zoładkowy, *adi.* Magen-, przepuklina -wa Magenbruch *m.*

Zoładz, Żołędz, -dzi, *pl.* -dzie, *sf.* 1) Cichel *f.*; 2) Cichelmuschel *f.*

Zold, -u, *pl.* -y, *sm.* Sold *m.*, Lösung *f.*

Zoldacki, *adi.* Soldaten-, Eölbings-.

Zoldactwo, -wa, *sing. tant. sn.* Soldatenvolk *n.*, Eölbnerium *n.*, Soldateska *f.*

Zoldak, -a, *pl.* -cy, *sm.* Eöbling *m.*, Eölbner *m.*; Soldat *m.*

Zoldowy, *adi.* Sold-.

Zolędniak, -a, *pl.* -i, *sm.* Cichelshwein *n.*

Zolędny, Żolędziowy, *adi.* Cichel-.

Zolędzianki, -nek, *plur. tant. sn.* unnatürliche Knosp-ern.

Zolna siehe Żolna.

Zołnierka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Soldatenliebe *f.*; 2) Soldatenleben *n.*, Kriegsdienst *m.*

Zołnierski, *adi.*; Żołniersko, *adv.* soldatisch, Soldaten-, militärisch, Militär-.

Zołnierstwo, -wa, *sing. tant. sn.* Soldatendienst *m.*; Soldatenberuf *m.*; Militär *n.*, Soldaten *pl.*

Zołnierz, -a, *pl.* -e, *sm.*; *dim.* Żołnierzyk, -a, *pl.* -i, *sm.* Soldat *m.*

Zołnierzyna, -ny, *pl.* -ny, *sm.* armer Soldat.

Zołnierzysko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* häßlicher, plumper Soldat.

Zona, -ny, *pl.* -ny, *sf.*; *dim.* Żonka, -ki, *pl.* -ki; Żonusia, -si, *pl.* -sie, *sf.* Ehefrau *f.*, Eheweib *n.*, Gemahlin *f.*; wziąć sobie kogo za -nę się imndn zur Frau nehmen, imndn heiraten; dać komu córkę za -nę imndn die Tochter zur Frau geben.

Zonaty, *adi.* verheiratet, beweibt.

Zonać, -nę, -nąłem, *va. perf.* treiben, jagen.

Zonczysko, Żonisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* schlechtes, häßliches, Eheweib.

Zonin, *adi.* der Frau gehörig.

Zonkilla, -lli, *pl.* -lle, *sf.* Zonquillennarzisse *f.*

Zonkoś, -sia, *pl.* -sie, *sm.* Partosfelshieb *m.*, Siemandel *m.*

Zonobójca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Frauenmörder *m.*

Zonobójstwo, -wa, *pl.* -wa, *sn.* Frauenmord *m.*

Zółcian, -u, *pl.* -y, *sm.* Tryallis (Pflanze).

Zółcianka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gelberde *f.*

Zółcica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) chinejsche Braunwurz *f.*; 2) Gallensucht *f.*

Zółcić, -cę, -cilem, *va. imperf.* perf. gelb machen, gelb färben; veraülen.

Zółcieć, -cieje, -ciałem, *vn. imperf.* gelb werden, zu Galle werden.

Zółcień, -nia, *pl.* -nie, *sm.*; Żółcienica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* 1) Gelbwurz *f.*, lange Rurkume; 2) — ołowiu Gelbbleierz *n.*

Zółciolójak, -a, *pl.* -i, *sm.* Zalaqueimulst *f.*, Aterom *n.* Żółciolój, -łojn, *sing. tant. sm.* Gallensett *n.*

Zółciopędny, *adi.* gallenabtreibend.

Zółciowy, *adi.*; Żółciowo, *adv.* Gallen-; gallsig; -wa kamica Gallensteinrantheit *f.*; -wy przewód Gallengang *m.*; -wa udola gallfüchtiges Temperament; kamienie -wo Gallensteine *pl.*

Zółcistość, -ści, *sing. tant. sf.* Gallensucht *f.*

Zółciuchny, Żółciuteńki, *adi.* schön gelb, ganz gelb.

Zółć, -ci, *pl.* -cie, *sf.* Galle *f.*; — ziemna Erdgalle, Fiebertraut *n.*; — smolna Teergalle; -cią pluć Galle speien; mało mi ze złości — nie peknie die Galle möchte mir vor Ärger plagen; -cią komu co zaprawić imndn etw. vergällen.

Zółknać, -nę, -nąłem, *vn. imperf.* gelb werden; vergilben.

Zółna, Żolna, -ny, *pl.* -ny, *f.* Bienenpecht *m.*, Bienenfresser *m.*, Zinnenwolf *m.*

Zółtaczek, -czka, *pl.* -czki, *sm.* Hämmerling *m.*

Zółtaczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Gelbsucht *f.*

Zółtak, -a, *pl.* -i, *sm.* gelber Tagfalterling, gelber Löcherfchwamm.

Zółtawy, *adi.*; Żółtawo, *adv.* gelblich.

Zółtko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Dotter *n.*, Eidotter *n.*, Eigelb *n.*

Zółtkowy, *adi.* Dotter-. Żółtlica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Galinsogae (doldentraubiges Gewächs).

Zółtnik, -a, *pl.* -i, *sm.* Gallenstoff *m.*

Zółtblady, *adi.* blaßgelb.

Zółtobruch, -a, *pl.* -y, *sm.* Schlemmer *m.*, Bauchbiener *m.*

Zółtochrom, -u, *sing. tant. sm.* Chromgelb *n.*

Zółtoczerwony, *adi.* gelborot.

Zółtoдрzew, -a, *pl.* -y, *sm.* Gelbbolz *n.*

Zółtodziób, -a, *pl.* -y, *sm.* Gelbschnabel *m.*

Zółtofarbnik, -a, *pl.* -i, *sm.* gemeiner Bau, Baureseda *f.* Gilb-, Streichkraut *n.*

Zółtokrusz, -a, *pl.* -e, *sm.* Kupferies *m.*, gelbes Kupfererz.

Zółtonosy, *adi.* gelbnafig, gelbfarnabelig.

Zółtoskóry, *adi.* gelbhäutig.

Zółtoskrzydły, *adi.* gelbfüßelig.

Zóltosok, -u, *pl. -i, sm.*
 (Cambogia) Gummibaum *n.*
 Zóltosć, -ści, *sing. tant.*
sf. Gelbheit *f.*, gelbe Farbe.
 Zóły, *adi.*; Zółto, *adv.*
 gelb; — jak wosk wachś-
 gelb.
 Zółw, -ia, *pl. -ie, sm.*
 Schildkröte *f.*; — morski
 Purpurschnecke *f.*
 Zółwi, *adi.* Schildkröten-;
 -a zupa Schildkrötensuppe
f.; -m krokciem sehr lang-
 sam, im Schneeschritt.
 Zółwiak, -a, *pl. -i, sm.*
 Haut-, Leberschildkröte *f.*,
 Dreiflaue *f.*
 Zółwica, -cy, *pl. -ce, sf.*
 weibliche Schildkröte.
 Zółwiec, -wca, *pl. -wce,*
sm. Armabill *n.*, Gürteltier *n.*
 Zółwik, -a, *pl. -i, sm.* 1)
 Schildkrötchen *n.*; 2) kahle
 Schildblume.
 Zółwiowaty, *adi.* schild-
 krötenartig.
 Zółwiozwierz, -a, *pl. -ęta,*
sm. Rauchschildkröte *f.*
 Zóraw, -ia, *pl. -ie, sm.*
 1) Kranich *m.*; 2) Brunnen-
 schwengel *m.*; 3) Kran *m.*,
 Kranich *m.*; — do podno-
 szenia wozów Wagenauzug
m.; — hydrauliczny hydro-
 lischer Kran; — ładunkowy
 Ladefran, Magazynsfranz;
 — nadbrzeżny Raitran;
 — obrotowy Drehtanz;
 — odlewniczy Gießereifran;
 — parowy Dampffran;
 — przesuwany Lauftran;
 — ręczny Handtran; — stały,
 nieruchomy fester Kran;
 — transmisyjny Transmissions-
 fran; — wodny Wasser-
 fran; — wodny odosobniony
 freistehender Wassertran.
 Zórawi, *adi.* Kranich-;
 Kran-.
 Zórawiatko, -ka, *pl. -ka;*
 Zórawię, -cia, *pl. -ta, sm.*
 Junge(s) *n.* vom Kranich.
 Zórawiec, -wca, *pl. -wce,*
sm. Schnabelforn *n.*
 Zórawina, -ny, *pl. -ny, sf.*
 Moos-, Sumpf-, Kranich-,
 Krähenebeere *f.*
 Zórawiosep, -a, *pl. -y,*
sm. Stelzenteier *m.*

Zórawiowe, -go, *sing.*
tant. sn. Hebebrangebühr *f.*,
 Krangelb *n.*
 Zórawka, -ki, *pl. -ki, sf.*
 Heucheria (Pflanze).
 Zórawnik, -a, *pl. -i, sm.*
 Geranit *m.* (eine den Kranich-
 augen ähnliche Versteinerung).
 Zrawość, -ści, *sing. tant.*
sf. Beißende(s) *n.*, Eigenschaft
 dessen, was beißt, zehrt.
 Zrawy, *adi.* fressend, zeh-
 rend.
 Zreć, zre, żarłem, *va. im-*
perf. 1) fressen, 2) äßen;
 żracy fressend, beißend, äßend.
 Zuber, -bra, *pl. -bry, sm.*
 Grünsalzjuber *m.*
 Zubr, -a, *pl. -y, sm.* Büdel-
 ochs *m.*, Bison *m.*, Auerochs *m.*
 Zubrować, -bruje, -wałem,
va. imperf. ausschürfen.
 Zubrowy, *adi.* Auerochs-,
 Bison-.
 Zubrówka, -ki, *pl. -ki, sf.*
 Pferdegraz *n.*
 Zubrzyna, -ny, *sing. tant.*
sf. Auertuh *f.*
 Zubrzyca, -cy, *sing. tant.*
sf. Auerochsenfleisch *n.*
 Zuchać, -cham, -chałem,
va. imperf. langsam kauen,
 wiederkauen.
 Zuchanie, -nia, *sn.* lang-
 sames kauen, Wiederkäuen *n.*
 Zuchwa, -wy, *pl. -wy, sf.*
 Obertiefer *m.*
 Zucie, -cia, *sn.* kauen *n.*
 Zuczok, -czka, *pl. -czki,*
sn. 1) *dim.* von Zuk; 2)
 nicht ausgekauterter Salpeter.
 Zuc, -je, -łem, *va. imperf.*
 kauen.
 Żak, -a, *pl. -i, sm.* Miß-
 fäßer *m.*
 Żukodław, -a, *pl. -y, sm.*
 gabelschwänziger Drongo.
 Żuława, -wy, *pl. -wy, sf.*
 Marschland *n.*, Niederung *f.*,
 Werder *m.*
 Żupa, -py, *pl. -py, sf.*
 1) altslawischer Gau, Gerichts-
 bezirk; 2) Schuppen *m.*, Salz-
 bergwerk *n.*
 Żupan, -a, *pl. -y, sm.*; *dim.*
 Żupanik, -a, *pl. -i, sm.*
 1) altpolnisches lange Unter-
 kleidung; 2) altslawischer Gau-
 graf.

Żupica, -cy, *pl. -ce, sf.*
 Unterkleid *n.*, Unterziebrod *m.*
 Żupniczy, *adi.* salzgräßig.
 Żupnik, -a, *pl. -cy, sm.*
 Salzgraf *m.*, Salzverwalter
m., Oberbergwerkschef *m.*
 Żupy, *adi.* Salzbergwerks-
 Żur, -u, *pl. -y, sm.* saurer
 Mehlbrei, Sauermehlsuppe *f.*
 Żurnal, -u, *pl. -e, sm.*
 Modeblatt *n.*
 Żurowina, -ny, *pl. -ny, sf.*
 Moospreißelbeere *f.*
 Żurzyć się, -rze, -rzylem,
vr. imperf. grämlich, ärgerlich
 sein, sich erbittern.
 Żuwın, -u, *sing. tant. sm.*
 Timonius (Baumart).
 Żuwipalma, -my, *pl. -my,*
sf. Arekpalme *f.*, Pinang-
 baum *m.*
 Żuzel, -zła, *pl. -zle, sm.*;
 Żuzła, -zli, *pl. -zle, sf.*;
 Żuzlica, -cy, *pl. -ce, sf.*
 Schlade *f.*, Eisenhülle; —
 kamienny Bimsstein *m.*; —
 ca dyna Hüttenicht *m.*; —
 ca gronista Graunicht; —
 ca mszy-
 sta Żulia *f.*
 Żuzelarz, -a, *pl. -e, sm.*
 Schlackenführer *m.*
 Żuzelasty, *adi.* schlackig,
 schlackenartig.
 Żuzłowatość, -ści, *sing.*
tant. sf.; — żelaza Aschen-
 fleck *m.*, Anschel *m.*, Aschen-
 loch *n.*
 Żuzłowy, *adi.* Schlacken-;
 wały -we Brandwellen *f. pl.*
 Żwacz, -a, *pl. -e, sm.*
 Banen *m.*, erster Magen
 der Wiederkäuer.
 Żwawiec, -wca, *pl. -wcy,*
sn. lebhafter, flinker Mensch.
 Żwawość, -ści, *sing. tant.*
sf. Flinkeit *f.*, Rascheit *f.*;
 Lebhaftigkeit *f.*
 Żwawy, *adi.*; Żwawo,
adv. flink, rasch; lebhaft.
 Żwir, -u, *pl. -y, sm.*
 grober Sand, Rieß *m.*, Rieß-
 sand *m.*; Schotter *m.*; —
 kopalny Grubenschotter; —
 ruczny Flußschotter; —
 tłuczony Schlegelschotter.
 Żwirować, -ruje, -wałem,
va. imperf. mit Rieß bewerfen,
 chauffieren.
 Żwirowanie, -nia, *sn.*
 Schotterung *f.*, Beschotterung *f.*

Zwirowaty, *adi.* kieszg.
Zwirowisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* Gerölle *n.*, Schottergrube *f.*, Schotterplatz *m.*
Zwirowy, *adi.* Rit=, Schotter=.
Zwirówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Schauffee *f.*, Kunststraße *f.*
Zwycica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* Łośń *m.*
Zycie, -cia, *sing. tant. sn.* *Leben n.*; zostawić kogo przy -ciu jmn^{dm} am Leben lassen; w -ciu i po śmierci im Leben und im Tode; przez całe — das ganze Leben lang; — za kogo dać das Leben für jmn^{dm} opferⁿ; nastawać na czyje — jmn^{dm} an^s Leben mollen; prowadzić spokojne — ein ruhiges Leben führen; tu idzie o moje — es gilt mein Leben; przywołać kogo do -cia jmn^{dm} zum Leben zurückrufen; zarabiać sobie czem na — sich mit etw. den Lebensunterhalt verdienen; jakie —, taka śmierć wie das Leben, so der Tod; przyszłe — das zukünftige Leben; bez -cia lebloś, ohne Leben; w -ciu nie widziałem czegoś podobnego mein Leben lang, mein Lebtag habe ich etw. Ähnliches nicht gesehen; moje —! du mein Leben!; kochać kogo nad — jmn^{dm} mehr als sein Leben lieben; na całe — lebenslänglich.
Zyciodajny, *adi.* be-lebend.
Zyciodawca, -cy, *pl.* -cy, *sm.* Schöpfer *m.*, Lebensspender *m.*
Zyciodawczy, *adi.* lebenspendend.
Zyciopis, -a, *pl.* -owie, *sm.*; **Zyciopisarz**, -a, *pl.* -e, *sm.* Lebensbeschreiber *m.*, Biograph *m.*
Zyciopisarski, *adi.* biographisch.
Zyciorys, -u, *pl.* -y, *sm.* Biographie *f.*, Lebensbeschreibung *f.*
Zyciowy, *adi.* Lebens=.
Zyczenie, -nia, *pl.* -nia, *sm.* Wunsch *m.*; najserdeczniejsze -nia die herzlichsten Wünsche; przyjm moje -nia

empfang meine Wünsche; wszystko mu idzie według-nia alles geht ihm nach Wunsch.
Zyczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.* Brenneßel *f.*
Zyczliwość, -ści, *sing. tant. sf.* Wohlwollen *n.*, Günt^f *f.*; Gemogenheit *f.*; Geneigtheit *f.*; wielką — komu okazać großes Wohlwollen jmn^{dm} bezeigen; twojej -ści to zawdzięcza^m deinem Wohlwollen verdanke ich es.
Zyczliwy, *adi.*; **Zyczliwie**, *adv.* wohlwollend, geneigt, dienfwillig.
Zzyć, -cze, -czyłem, *va. perf.* wünschen, jmn^{dm} wohlwollen; czego pan sobie -czy? was wünschen Sie? -cze ci wszystkiego dobrego ich Wüns^sche dir alles Gute; — komu dobrze, źle jmn^{dm} wohl, übelwollen.
Żyć, -je, -jem, *vn. imperf.* leben; daj mi — laß mich leben; niech -je nam er lebe hoch; wiwat, niech -je hoch soll er leben; — z kim w zgodzie mit jmn^{dm} in Frieden leben; z nikim nie — mit niemandem verkehren; nie ma z czego — er hat nicht wovon zu leben; -je tylko dla swojej rodziny er lebt nur für seine Familie; — czem von etw. leben; — tylko r^{cl}linami. nur von Pflanzen leben; tak dalej — nie mogę ich kann nicht so weiter leben; umieć — zu leben verstehen; przestać — zu leben aufhören; pamięć o tych zdarzeniach -je jeszcze dziś między ludem die Erinnerung an diese Ereignisse lebt noch heute unter dem Volke fort.
Żyd, -a, *pl.* -dzi, *sm.*; *dim.* Żydek, -dka, *pl.* -dki, *sm.* 1) Jude *m.*, Israelit *f.*; — wieczny tułacz der ewige Jude; 2) Tintenfleß *m.*
Żydawa, -wy, *pl.* -wy, *sf.* Corchorus (Pflanze).
Żydostwo, -a, *sing. tant. sn.* Judentum *n.*, Juden-volk *n.*
Żydowie, -cia, *pl.* -ta, *sn.* Südlein *n.*

Żydowin, -a, *pl.* -i, *sm.* gelehrter Jude.
Żydowski, *adi.* jüdisch; -ska bóżnica Judentempel *m.*; -ska szkoła Judenthule *f.*; — omentarz Judenfriedhof, israelitischer Friedhof; po -sku gadać jüdisch sprechen, jüdeln; -ska smółka Judenpech *n.*
Żydowszczyzna, -ny, *pl.* -ny, *sf.* Judentum *n.*; Juda-izm^{us} *m.*; Judentiertel *n.*
Żydowica, -cy, *pl.* -ce, *sf.* ehehafte Jüdin.
Żydówka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; *dim.* **Żydóweczka**, -ki, *pl.* -ki, *sf.* 1) Jüdin *f.*; 2) schmerzhaftes Gejam^{ür}.
Żydział, -a, *pl.* -i, *sm.* Judenjunge *m.*
Żydziałko, -ka, *pl.* -ka, *sn.*; **Żydzie**, -cia, -ta, *sn.* Judentülein *n.*
Żyzina, -ny, *pl.* -ny, *sm.* armeliger Jude.
Żyzisko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* ehehafter Jude.
Żygadło, -dła, *pl.* -dła, *sn.* 1) Raumnabel *f.*; 2) Feigendistel *f.*, Blutseige *f.*
Zygulec, -lca, *pl.* -lce, *sm.* Gangart *f.*
Zyjątko, -ka, *pl.* -ka, *sn.* 1) Tierchen *n.*; 2) Lebewesen *n.*
Żyłak, -a, *pl.* -i, *sm.* Krampfad^{er} *f.*; -i moszenne Krampfad^{er}bruch *m.*
Żyłasty, *adi.* faserig; ad-
 rig; nervig; voll hervorste-
 der Adern; starknervig; sehnig.
Zyleniec, -ńca, *pl.* -ńce, *sm.* Wecherblume *f.*
Żyłnik, -a, *pl.* -i, *sm.* 1) erzhaltender Stein; 2) Gangart *f.*
Żyła, -ły, *pl.* -ły, *sf.*; *dim.* Żyłka, Żyleczka, -ki, *pl.* -ki, *sf.*; 1) Ader *f.*, Ader-
 schen *n.*; — pulsowa, bijąca Puls-, Schlagader; — złota, krwiotoczna goldene Ader; — sucha Spannader, Nerv; — nacięta, nadepta Kramp-
 ader, Aderkopf *m.*; — klejo-
 wata śleńse *f.*; stwardniałe -
 ły überbein *n.*; — mieć -kę
 do czego hang zu etw. haben; -
 ły nabrzmiały mu na czole
 die Aderⁿ schwellen ihm an
 der Stirn an; 2) Gang *m.*,

Ader *f.*; — kruszczowa Erzader; — wydatna möglicher Gang; — rzadka offener, milder Gang; — płonna fauler Gang; — powierzebnia Wansenläufer *m.*; — leżąca schwembender Gang; — lekko spadnik flach fallender Gang; — upadająca tonnlägiger, geneigter Gang; — stojąca stehender, seiger Gang; — grubiejsze lub ścieśnia się miejscami die Ader nimmt zu und ab, tut sich auf, wirkt einen Bruch, verdrückt sich; — rozszczepia się i rozgalezia die Ader vergabelt, zertrümmert sich; — *ly* ciągną się obok siebie die Aderu geführten sich; — *ly* podwoi Pfeilerbogen *m.*; — *ly* krawędzi Spizgenbogenrippen *pl.*; — sklepienia Gratbogen; — w żelazie Sehne *f.*

Żyłkoskrzydły, *adi.* mit geäderten Flügelu; — owad Plattflügler *m.*

Żyłkowaty, *adi.*; Żyłkowato, *adv.* aderig, flechsig.

Żyłokruch, *-u, pl. -y, sm.* Salband *n.*

Żyłopór, *-oru, pl. -ory, sm.* Nierenweg *m.*

Żyłospój, *-oju, pl. -oje, sm.* Aderverbindung *f.*, Rettenband *n.*

Żyłotętniak, *-a, pl. -i, sm.* Schlagadergeschwulst *f.*

Żyłowacieć, *-cieje, -ciatem, vn. imperf.* flechsig, aderig meroen.

Żyłować, *-tuję, -wałem, va. imperf.* 1) beädern; 2) Adern aus dem Fleische schneiden, ausfalern.

Żyłowanie, *-nia, sn.* 1) Beädern *n.*; 2) Ausfalern *n.*

Żyłowarstwa, *-wy, sf.* Laegergang *m.*

Żyłowatość, *-ści, sing. tant.* Nervige(s) *n.*, Sehnige(s) *n.*, Geäderte(s) *n.*; Aderigkeit *f.*, Faserigkeit *f.*, Sehnigkeit *f.*

Żyłowaty, *adi.*; Żyłowato, *adv.* aderig, flechsig, faserig; sehnig.

Żył, *-u, pl. -y, sm.* Escolledia (Pflanze).

Zyr, *-u, pl. -y, sm.*; —

zajeczy Hasenlattich *m.*; — wilczy Klatschmojn *m.*

Zyrafa, *-fy, pl. -fy, sf.* Giraffe *f.*

Zyrandol, *-a, pl. -e, sm.* Girandole *f.*, Luster *m.*

Zyrować, *-ruję, -wałem, va. perf.* girieren, Wechsel unterzeichnen.

Żyś, *-sia, pl. -sie, sm.* Süßchen *n.*

Żytni, *adi.* Roggen-, Korn-; -a trawa Haargras *n.*

Żytnica, *-cy, pl. -ce, sf.* Korn-, Getreidespeicher *m.*

Żytniówka, *-ki, pl. -ki, sf.* Kornbranntwein *m.*

Żytnisko, *-ka, pl. -ka, sn.* Korn-, Roggenfeld *n.*

Żyto, *-ta, sn.*; *dim.* Żyto, *-ka, pl. -ka, sn.* Roggen *m.*, Korn *n.*; — rogowe Mutterferm *n.*

Żyw = Zywy.

Żywcem, *adv.* lebend, lebendig, beim Leben, mit Haut und Haaren; — kogo schwytac jundn lebendig fangen; — skąd wziac Wort für Wort irgendwo entnehmen.

Żywica, *-cy, pl. -ce, sf.* Harz *n.*, Kolophonium *n.*

Żywiciel, *-a, pl. -e, sm.* Ernährer *m.*

Żywicielka, *-ki, pl. -ki, sf.* Ernährerin *f.*

Żywiczasty, *adi.* harzig, harzartig.

Żywiczka, *-ki, pl. -ki, sf.* Rosminze *f.*, Rosnessel *f.*; — mniejsza Żelbzyprresse *f.*; — mała Erdweihrauch *m.*

Żywiezlin, *-u, pl. -y, sm.* Sandarakbaum *m.*, Schmutzypresse *f.*

Żywiczny, *adi.* harzig, harz-; — ne drzewa Nadelhölzer *pl.*

Żywić, *-wie, -witem, va. perf.* nähren, ernähren; — jakż myśl einen Gedanken nähren; — się, *vr.* sich ernähren, sich nähren, czem von etwas; — się z czego się durch etw. ernähren.

Żywiec, *-wca, pl. -wce, sm.* Zahnwurz *f.*

Żywienie, *-nia, sn.* Nahrung *n.*, Ernährung *f.*

Żywiąć, *-cia, pl. -ta, sn.* lebendiges Wesen.

Żywiol, *-u, pl. -y, sm.* Element *n.*; Urstoff *m.*; Materie *f.*; — palny Phlogiston *m.*; on się tam czuje w swoim le er süßt sich dort in seinem Element.

Żywiolowy, *adi.*; Żywiolowo, *adv.* elementar; Element-, Urstoff-.

Żywizna, *-ny, pl. -ny, sf.* Lebensmittelvorrat *m.*, Proviant *m.*

Żywność, *-ści, sing. tant. sf.* Nahrungsmittel *pl.*, Lebensmittel *pl.*, Proviant *m.*

Żywnościowy, *adi.* Nahrung-.

Żywnostka, *-ki, pl. -ki, sf.* einfache, kargliche Nahrung.

Żywny, *adi.*; Żywnie, *adv.* nährend, nahrunggebend, nahrhaft; co mu się -wnie podoba was ihm nur gefällt. Żywo, *adv.* 1) lebendig; 2) lebhaft, frisch, munter, belebt; co — auß schnellste.

Żywokost, *-u, pl. -y, sm.* Wallwurz *f.*; — modry Brauwurz; — czerwony Stein-, Berggümel *m.*

Żywolist, *-u, pl. -y, sm.* (Dionaea) Venusfliegenfalle *f.*

Żywopłon, *-u, pl. -y, sm.* (Aeschynomene) Sinnkraut *n.*, Fühlkraut.

Żywopłot, *-u, pl. -y, sm.* lebender Zaun, lebende Hecke. Żyworodek, *-dka, pl. -dki, sm.* Sumpfschnede *f.*

Żyworodny, *adi.* lebendige Junge gebarend.

Żyworód, *-rodu, pl. -rody, sm.* Lamprentisch *m.*

Żywosć, *-ści, sing. tant. sf.* Lebhaftigkeit *f.*; Lebendigkeit *f.*; Behendigkeit *f.*, Klugheit *f.*; Munterkeit *f.*

Żywot, *-a, pl. -y, sm.* 1) Unterleib *m.*, Mutterleib *m.*, Bauch *m.*; owoc -a twego die Frucht deines Leibes; jeszcze w -cie matki noch im Mutterleibe; 2) Leben *n.*, 3) Lebensbeschreibung *f.*

Żywotliwy, *adi.* lebensfähig.

Żywotnik, *-a, pl. -i, sm.* Lebensbaum *m.*

Żywotność, -ści, *sing. tant. sf.* Lebensfähigkeit *f.*; Lebenskraft *f.*

Żywotny, *adi.*; **Żywotnie**, *adv.* lebensfähig, lebenskräftig, Lebens-, lebendig.

Żywotowy, *adi.* Leben-.

Żywy, *adi.*; **Żywo**, *adv.* 1) lebendig, lebend; nie było tam -wej duszy keine lebendige Seele war dort; ledwo -wi uszliśmy

stamtąd kaum daß wir lebendig davonkamen; -we srebro Quecksilber *n.*; — kamień naturalny Stein, Felsstein; do -wego komu dopiec jmnem außs empfindlichste zusehen; -we kłamstwo handgreifliche Lüge; w -we oczy gerade ins Gesicht; -wa prawda echte unbezweifelte Wahrheit; przez Boga żywego beim

lebendigen Gott; 2) lebhaft, belebt; -we oczy lebhaftes Augen; — temperament lebhaftes Temperament.

Żyzność, -ści, *sing. tant. sf.* Fruchtbarkeit *f.*; Nahrunghaftigkeit *f.*

Żyzny, *adi.*; **Żyźnie**, *adv.* fruchtbar; nährend.

Spis

imion własnych, tudzież ważniejszych nazw geograficznych
i etnograficznych.

Verzeichnis

der Eigennamen sowie der wichtigeren geographischen und
ethnographischen Namen.

A.

Abraham, -a, *m.* Abrahám; na Ionie — a in Abrahám's Schöpf.

Achaja, -chai, *f.* Achaja.

Achilles i Achil, -ila, *m.* Achilleś.

Adam, -a, *m.* Adam; złożyć, wyzuć starego -a den alten Adam ausziehen; od -a rzecz wprowadzać bei einer Erzählung mit der Schöpfung der Welt anfangen, etw. zu weit herholen.

Adamowy, *adi.* adamitiśch, Adams-; — wnuk der Enkel Adams; w -m stroju in Adamskostüm; -we drzewo der Adamsbaum; -we jabłko der Adamsäpfel (an der Kette).

Adolf, -a, *m.* Adolf.

Adryatycki, *adi.* adriatiśch. Adryatyk, -u, *m.* Adria-tiśch's Meer.

Adyga, -gi, *f.* Etśch *f.*

Afrodyta, -ty, *f.* Aphro-dite.

Afer, -fra, *m.* ob. Afrykańczyk.

Afryka, -ki, *f.* Afrika.

Afrykańczyk, Afrykanin, -a, *m.* Afrikaner; Afrykanka, -ki, *f.* Afrikanerin; afrykański *adi.* afrikaniśch, von, aus Afrika; -skie rośliny afrikańskie Pflanzen; -skie wybrzeże die afrikańskie Küste, die Küste von Afrika, Afrikas; *adv.* po afrykańsku afrikaniśch.

Agata, -ty, *f.* Agathe.

Agezylaus, -a *m.* Age-silaus.

Agnieszka, -ki, *f.* Agnes.

Agrykola, -li, *m.* Agricola.

Agryppa, -py, *m.* Agrippa;

Agryppina, -ny, *sf.* Agrippina.

Ajaks, -a, *m.* Ajax.

Akwileja, -lei, *sf.* Aquilea.

Akwisgran, -u, *m.* Achen; akwisgrański, *adi.* Aachener; kongres -ński der Kongreß zu Aachen.

Akwitania, -nii, *f.* Aquitanien, Guyenne.

Albania, -nii, *f.* Albanien; Albańczyk, -a, *m.* Albanese(r) *m.*; Albanka, -ki, *f.* Albaneserin *f.*; albański, *adi.* albanesiśch.

Albert, -a, *m.* Albert.

Alcybiades, -a, *m.* Alkibiades.

Aleksander, -dra, *m.* Alexander.

Alfieri, Alfierogo, *m.* Alfieri.

Alger, -u, *m.*, Algerya, -ryi, *f.* Algier, Algerien; Algereczyk, -a, *m.* Algierer *m.*; Algerka, -ki, *f.* Algiererin *f.*; algerski, *adi.* algeriśch.

Allah, Allah *m.* Allah.

Alojzy, -zego, *m.* Aloisius.

Alpejczyk, -a, *m.* Alpenbewohner *m.*

Alpy, Alp, *pl.* Alpen *pl.*; alpejski, *adi.* Alpen-.

Alwernia, -nii, *f.* Auer-gne *f.*

Alzacya, -cyi, *f.* Elsaß *m.* und *n.*; Alzateczyk, -a, *m.* Elsaßer *m.*

Amalia, -lii, *f.* Amalie.

Ambian, -u, *m.* Amiens.

Ambroży, -żego, *m.* Ambrosius.

Amiza, -zy i Amizya, -zyi, *f.* Enś *f.*

Anakreon, -ta, *m.* Anacreon.

Anastazy, -zego, *m.* Anastasius.

Andegawa, -wy i Andegawia, -wii, *f.* Angers, An-

jou; andegawski, *adi.* von Anjou.

Andromacha, -chy, *f.* Andromache.

Andrzej, -a, *m.* Andreas.

Angielka, -ki, *f.* Engländerin *f.*

Angielski, *adi.* engliśch; — język engliśche Sprache; *adv.* po angielsku engliśch; mówić po -ku engliśch sprechen.

Anglia, -lii, *f.* England.

Anglik, -a, *m.* Engländer *m.*

Annasz, -a, *m.* Hannes; chodzić od -a do Kaifasza siehe unter Kaifasz.

Antek, -tka, *m.* Anton; Antkowy, *adi.* Antongehörend, Antons.

Antoni, -ego, *m.* Anton; Antoniusz, -a, *m.* Antonius; Antonina, -ny, *sf.* Antonie; Antoniowa, -wej, *f.* die Frau des Anton; Antos, -sia, *m.* *dim.* od Antoni, Antonchen, Toni.

Antwerpia, -pii, *f.* Antwerpen.

Antygonia, -ny, *f.* Antigone.

Antyoch, -a, *m.* Antiochus.

Anusia, -si, *f.* Annchen.

Anzeatycki, *adi.* hanseatiśch; związek — die Hanża, die Hanseaten; -kie miasto Hansestadt *f.*

Apeniny, Apennin, *pl.* Apenninen *pl.*

Apollon, -lina, (Apollon, -lon) *m.* Apollo; apoliński *adi.* apolliniśch.

Appiusz Klaudyusz, -a -a, *m.* Appius Klaudius.

Arabia, -bii, -bie, *f.* Arabien *n.*; Arab, -a, *m.* Araber *m.*; Arabka, -ki, *f.* Araberin

f.; arabski, *adi.* arabijski;
adv. po arabsku arabijski.

Arelat, -u, *m.* Arleń.

Arnusz, -a, *m.* Arnfels.

Artemis i Artemida, -dy,
f. Artemis.

Arula, -li, *f.* Arlberg *m.*

Aristydes, -a, *m.* Aristides.

Aspazya, -zyi, *f.* Aspasia.

As(s)yrja, -ryi *f.* Asyryen
n.; as(s)yrjyjski, *adi.* asyryjski.

Asyż, -u, *m.* Assisi; św.
Franciszek z Asyżu der hl.
Franziskus von Assisi.

Ateny, Aten, *pl.* Athen;
Atenczyk, -a, *m.* Athener *m.*;

Atenka, -ki, *f.* Athenerin *f.*;

ateński, *adi.* atenijski.
Atyka, -ki, *f.* Attika *n.*;

attycki, *adi.* attijski.

Attyla, -li, *m.* Attila.

August, -a, *m.* August.

Augustyanin, -a, *m.* Augustinermönch *m.*;

augustyański, *adi.* Augustiner-
klasztor — Augustinerkloster *n.*

Augustyn, -a, *m.* Augustin.

Aulis, Aulida, -dy, *f.* Aulis.

Aurazya, -zyi, *f.* Dranien,
Dranje.

Aureliusz, -a i Aureli,
-lego, *m.* Aurelius.

Australczyk, -a, *m.* Au-
stralier *m.*

Australia, -lii, *f.* Australien.

Australka, -ki, *f.* Australierin.

Austryja, -yi, *f.* Österreich.

Austryacki, *adi.* österreichisch; — poddany österreichischer Staatsbürger.

Austryaczka, -ki, *f.* Österreicherin.

Austryak, -a, *m.* Österreicher.

Awarowie, *pl.* Awaren *pl.*;
krój *m.* Awarów Awarerland *n.*

Awinion, -u, *m.* Avignon;
awiniński, *adi.* avignonski.

Azya, -zyi, *f.* Asien *n.*;

— Mniejsza Kleinazja *n.*;

Azyata, -ty, *m.* Asiate *m.*;

Azyatka, -ki, *f.* Asiatin *f.*;

azyatycki, *adi.*, po azyatycku, *adv.* asiatisch.

B.

Babie góry, *pl.* Altweibergebirge *n.*

Babilon, -u, *m.* Babylon
n.; Babilończyk, -a, *m.* Babylonier *m.*;

Babilonia, -ni, *f.* Babylonien *n.*;

adi. babiloński; Babilońska wieża der babilonische Turm;

babilońska mowa unverständliche Sprache.

Babimost, -u, *m.* Bomst.

Bachus, -a, *m.* Bacchus *m.*;

wygląda jak — er schaut aus wie ein Bacchus; Bachusy, -sów, *pl.* Bacchanalien *pl.*

Badena, -ny, *f.* Baden;

Badeńczyk, -a, *m.* Badener *m.*;

Badeńka, -ki, *f.* Badenerin *f.*;

badeński, *adi.* Badener-
Badener.

Balkan, -u, *m.* Balkan *m.*;

balkański, *adi.* Balkan-
Bałtyk, -u, *m.* Ostsee *f.*;

Baltisches Meer; bałtycki, *adi.* baltisch.

Bar, -u, *m.* Antivari.

Barbara, -ry, *f.* Barbara.

Barbaryja, -ryi, *f.* Barberei *f.*

Barciany, -cian, *pl.* Barten.

Barcka ziemia, -kiej -mi, *f.* Bartenland *n.*

Bardziejów, -jowa, *m.* Bartfeld.

Bartek, -ka, Bartosz, -a, *m.* Bartel.

Bartłomiej, -a, *m.* Bartholomäus.

Basia, -si, *f.* Bättchen *n.*

Bawaryja, -ryi, *f.* Bayern *n.*;

Bawarczyk, -a, *m.* Bayer *m.*;

Bawarka, -ki, *f.* Bayerin *f.*;

bawarski, *adi.* bay(er)isch.

Baworów, -rowa, *m.* Bawerisch.

Bazylea, -lei, *f.* Basel;

Bazyliczyk, -a, *m.* Baseler.

Bazyli, -lego, *m.* Basilus.

Bazylianin, -a, *m.* Basilianermönch *m.*;

Bazylianer *m.*;

Bazylianin *pl.* Basilianer *pl.*;

Bazylianerorden *m.*;

Bazylianerkirche *f.*

Beatrycze, -czy, *f.* Beatrice, Beatrix.

Belgia, -gii, *f.* Belgien *n.*;

Belgijczyk, -a, *m.* Belgier *m.*;

belgijski, *adi.* belgisch.

Bellona, -ny, *f.* Bellona.

Belzebub, -a, *m.* Beelzebub *m.*

Belt, -u, *m.* Belt *m.*;

Mały, Wielki — der Kleine, Große Belt.

Benedykt, -a, *m.* Benedikt.

Benedyktyn, -a, *m.* Benediktiner *m.*;

Benediktinermönch *m.*;

-i, *pl.* Benediktiner *pl.*;

Benediktinerkloster *m.*;

Benediktinerkirche *f.*

Beneszów, -szowa, *m.* 1) Benschau;

2) Bensch; 3) Bensch.

Beocya, -cyi, *f.* Böotien.

Berlin, -a, *m.* Berlin;

Berlińczyk, -a, *m.* Berliner *m.*;

Berlinka, -ki, *f.* Berlinerin *f.*;

berliński, *adi.* berlinerisch, Berliner(=).

Bernard, -a, *m.* Bernhard.

Bernardyn, -a, *m.* Bernhardiner *m.*;

Bernhardiner-
mönch *m.*;

-i, *pl.* Bernhardiner *pl.*;

Bernhardinerorden *m.*;

Bernhardinerkirche *f.*;

Bernardynka, -ki, *f.* Bernhardiner-
nonne *f.*

Berno, -na, *n.* 1) Bern;

Berneńczyk, -a, *m.* Berner;

berneński, *adi.* bernerisch;

Berner-; konwencya berneńska die Berner Konvention.

2) Brunn; -neńczyk *m.* Brunn-
ner; -neński Brunnner-.

Berta, -ty, *f.* Berta.

Berun, -a, *m.* Beraun.

Berunka, -ki, *f.* Veraun *f.*
Beskid, -u, *m.*, Beskidy,
-dów, *pl.* Beskiden *pl.*

Betleem, -u, *m.* Bethlehem.
Biała góra, -tej -ry, 1)
Weiße Berg; 2) Wittenberg.

Białe kościóły, -ych -tów,
pl. Weißkirchen.

Białe morze, *n.* Weißes
Meer; Ägäisches Meer.

Białogród, -grodu, *m.* 1)
Belgrad; 2) Stuhlweissenburg.
Bielina, -ny, *f.* Bilin.

Bielsk, -a, *m.* Bielsk; Biel-
szczanin, -a, *m.* Bielsker.

Bierutów, -towa, *m.* Bern-
stadt.

Bieszczad, -u, *m.* Beskiden
pl.

Bilina, -ny, *f.* Bifa *f.*
Bilsko, -ka, *n.* ob. Bielsk.

Biskupice, -pic, *pl.* Bi-
schöfburg.

Biskupiec, -pca, *m.* Bi-
schöfswerder.

Bizancjum, *n.* indecl.;
Bizancja, -cyi, *f.* Byzanz.

Blatna, -nej, *f.* Sarviz.

Blede Jezero (jezioro), *n.*
Bledsee *m.*

Błażej, -a, *m.* Blasius.

Błotne Jezioro, *n.* Plat-
ensee *m.*

Bobrawa, -wy, *f.* Bober *f.*

Boccaccio, -ecia i Boka-
cyusz, -a, *m.* Boccaccio.

Bochin, -nia, *m.* Wochein *f.*

Bodeńskie Jezioro, *n.*
Bodensee *m.*

Bogdan, Bohdan, -a, *m.*
Theodor.

Boguchwał, Boguwał, -a,
m. Gottlob.

Bogumił, -a, *m.* Gottlieb.

Bogumin, -a, *m.* Oberberg.

Bogusław, -a, *m.* Gottlob;
dim. Boguś, -sia, Gottlobchen,
Gottliebchen.

Bolesław, -a, *m.* Boles-
laus; *dim.* Bolek, -lka, Boles,
-sia.

Bolesław, -a, Bolesła-
wiec, -wca i Bolesławów,
-wowa, *m.* Bunzlau.

Bonifacy, -cego, *m.* Boni-
fazius.

Bononia, Bolonia, -nii,
f. Bologna; Bonończyk, -a,
m. Bologneser *m.*; bonoński,

boloński, *adi.* Bologneser(=).
Bośnia, -śni, -śnie, w -śni,
f. Bošnia *m.*; Bośniak, -a,
m. Bošnjak, Bošnjak *m.*;
Bosanka, Boszanka, -ki, *sf.*
Bošnjierin, Bošnjak *f.*; bo-
śniacki, *adi.* bošnijsk, boš-
niatsk.

Bouillon, -u, *m.* Bouillon;
Gotfryd z Bouillonu Gott-
fried von Bouillon.

Brabancya, -cyi, *f.* Bra-
bant.

Brajlów, -łowa, *m.* Braila.
Brama, -my, *m.* Brahma
m.; bramaizm, -u, *m.* Brahm-
maismus *m.*; Bramin, -a,
pl. -i, *m.* Brahmine *m.*;
braminizm, -u, *m.* Brahmini-
smus *m.*

Brandys, -u, *m.* Brandeis.
Brandenburg, -a, *m.*,
Brandenburgia, -gii, *f.*
Brandenburg; Brandenbur-
czyk, -a, *m.* Brandenburger
m.; Brandenburczanka, -ki,
f. Brandenburgerin *f.*; Bran-
denburski, *adi.* brandenbur-
gisk; Brandenburska brama
daś Brandenburger Tor.

Branibor, -u, *m.* Branden-
burg (Stadt).

Braszów, -a, *m.* Kronstadt.

Brazylia, -lii, *f.* Brasilien
n.; Brazyliańczyk, -a, *m.*
Brasilianer *m.*; Brazyliańska,
-ki, *f.* Brasilianerin *f.*; bra-
zylijski, *adi.* brasilianisk.

Brda, -dy, *f.* Brahe *f.*

Brema, -my, *f.* Bremen;
Bremeńczyk, -a, *m.* Bremer
m.; bremeński, *adi.* Bremer-
m.

Brno, -na, *n.* Brunn.

Brodnica, -cy, *f.* Straß-
burg.

Brody, -dów, *pl.* Brody.

Brojce, -jec, *pl.* Bräy.

Bruk, -u, *m.* Bruck; — nad
Litawą, nad Murą Bruck au-
der Leitha, nad der Mur.

Bruksella, -li, *f.* Brüssel;
brukselski, *adi.* Brüsseler.

Brunów, -nowa, *m.* Braun-
au.

Brunświk, Brunśzwik,
-u, *m.* Braunschweig; Brun-
świczczanin, -a, *m.* Braun-
schweiger *m.*; Brunświczczanka,
-ki, *f.* Braunschweigerin *f.*;

brunświcki, *adi.* braunschwei-
gerisk, Braunschweiger-.

Brusa, Prusa i Bursa
-sy, *f.* Brussa.

Bryga, -gi, *f.* Brügge *n.*

Brygita, -ty, *f.* Brigitte.

Brygitka, -ki, *f.* Brigitten-
nonne *f.*

Brylant, -u, *m.* Zriebland.

Brytania, -nii, *f.* Britan-
nien *n.*; Wielka — Groß-
britannien *n.*; Brytańczyk, -a,
m. Brit *m.*; Brytanka, -ki,
f. Britin *f.*; brytański, *adi.*,
po brytańsku, *adv.* britisk.

Bryzeis, Bryzeida, -dy,
f. Prijeis.

Bryzak, -u, *m.* Breijak.

Bryzgowia, -wii, *f.* Breis-
gau *n.*

Brześć, -ścia, *m.* Brest.

Brzetysław, -a, *m.* Lun-
denburg.

Buchow, Bohow, -a, *m.*
Buchau.

Buda, -dy, *f.* Ofen.

Budda, -dy, *m.* Buddha;
buddaizm, -u, *m.* Buddhais-
mus *m.*; Buddysta, -ty, *m.*
Buddhist *m.*; buddaistyczny,
adi. buddhistisk.

Budzyszyn, -a, *m.* Baugen.

Budyszowice, -wic, *pl.*
Butschowitz.

Budziejowice, -wic, *pl.*
Budweis.

Budzyn, -a, *m.* Ofen.

Bug, -u, *m.* Bug *m.*

Bukareszt, -u, *m.* Bukarest.

Bukowina, -ny, *f.* 1) Bu-
kowna *f.*; 2) Buchholz (Stadt).

Bulgar, -a, *m.* Bulgar(e)
m.; Bułgarka, -ki, *f.* Bulgar-
rin *f.*

Bulgaria, -ryi, *f.* Bulgar-
rien *n.*; bułgarski, *adi.* po
bułgarsku, *adv.* bulgarisk.

Burdigala, -li, *f.* Bor-
deaug; burdigalski, *adi.* Bor-
deaug, von Bordeaux.

Bursa, *sf.* ob. Brusa.

Byczyna, -ny, *f.* Pittchen.

Bydgoszcz, -a, *m.* Brom-
berg.

Bystrzyca, -cy, *sf.* 1) Bi-
stritz (Stadt und Fluß); 2)
Sejstritz; 3) Zistritz; 4) Weis-
stritz.

Bytom, -mia, *m.* Butthen.

C.

Calais, *indecl.* cieśnina Kaletańska Calais.

Carogród, -gradu, *m.* Konstantinopol; Carogradzanin, -a, *m.* Konstantinopolitaner *m.*; Carogradzanka, -ki, *f.* Konstantinopolitanerin *f.*; carogradzki, *adi.* konstantinopolitański.

Cecylia, -lii, *f.* Cicylie.

Cela, -li, *f.* i Celje, *n.* Cilli (Stadt).

Celestyn, -a, *m.* Cölestin.

Celowiec, -wca, *m.* Klagenfurt.

Celtowie, *pl.* Kelten *pl.*; celtycy, *adi.* keltyjski.

Cerber, -a, *m.* Cerberus *m.*

Ceres, Cerera, -ry, *f.* Ceres.

Cetynia, -nii, *f.* Gettinje.

Cezar, -a, *m.* Cäjar.

Chaldea, -dei, -dee, *f.* Chaldäa; chaldejski, *adi.* chaldajski.

Charybda, -dy, *f.* Charjbdä.

Cheb, -u, *m.* Czer.

Chełmno, -na, *n.* Kulm; chełmiński, *adi.* Kulmer, kulmiski.

Chełmża, -ży, *f.* Kulmjän.

Chemsko, -ka, *n.* Gollmüt. Cheronea, -nei, *f.* Chäronäa.

Chiny, Cuiu, *pl.* China; chiński, *adi.* chinejski.

Chińczyk, -a, *m.* Chineser; Chińska, -ki, *f.* Chinesin.

Chios, *indecl.* Chios.

Chloe, Chloi, *sf.* Chloë. Chlum, -u, *m.* Klum; Klum.

Chlumec, -mca, *m.* Klum. Chociebuż, -a, *m.* Kottbus.

Chocim, -mia, w -miu, *m.* Chocim.

Chodzież, -ży, *f.* Chodjeszen.

Chojnice, -nic, *pl.* Konig. Chometow, -a, *m.* Komotau.

Chorwacya, -cyi, *f.* Kroatien; Chorwat, -a, Kroat(e)

m.; Chorwatka, -ki, *f.* Kroatin *f.*; chorwacki, *adi.* kroatański.

Chres i Czres, *indecl.* Cheres.

Chrystus, -a, *m.* Christus.

Chrześcijanin, -a, *pl.* -nie, *m.* Christ *m.*; chrześcijanka, -ki, *f.* Christin *f.*; chrześcijaństwo, -wa, *n.* Christentum *n.*; Christenheit *f.*; chrześcijański, *adi.*, po chrześcijańsku, *adv.* chrześcijański.

Chudinowa, -wej, *f.* Mitzenwalde.

Chwaleńskie morze, -go -rza, Kaspijsches Meer.

Cieleńcko, -ka, *n.* Zielenzig.

Cieniawa, -wy, *f.* Steinau.

Cieplice, -plic, *pl.* Teplitz.

Ciepla Woda, -tej -dy, Warmbrunn.

Cieple Góry, -ych Gór, Teplergebirge *n.*

Cieszyn, -a, *m.* Teschen; cieszyński, *adi.* Tesch(e)ner, von, aus Teschen.

Cisa, -sy, *f.* Theiß.

Cycero, Cyclerona, *m.* Cicero; cyceroński, *adi.* ciceronijski.

Cygan, -a, *pl.* -ie, *m.* Zigeuner *m.*; Cyganka, -ki, *f.* Zigeunerin *f.*; cygański, *adi.* Zigeuner-, zigeunerski; po cygańsku, *adv.* zigeunerski.

Cyklop, -a, *m.* Zyklop *m.*

Cylichowo, -wa, *n.* Züllichau.

Cylicya, -cyi, -cye, *f.* Cilicien.

Cycon, -a, *m.* Timon.

Cyncynatus, Cyncynat, -ta, *m.* Cincinnatus.

Cynowe góry, *pl.* Teplergebirge *n.*

Cypr, -u, *m.* Cyprien; Cypryjski, -a, *m.* Cyprien *m.*; cypryjski, *adi.* cypriski; cypryjskie wino Cyprienwein *m.*

Cyprian, -a, *m.* Cyprian.

Cyree, -cy, *f.* Cyre.

Cyrknica, -cy, *f.* Zirnitz;

Cyrkniekie jezioro Zirntzer See.

Cyrus, -a, *m.* Cyrus, Kyros.

Cysters, -a, *pl.* -i, *m.* Cistercienser i Zisterzienser *m.*

Cytawa, -wy, *f.* Zittau.

Czakowiec, -wca, *m.* und Czakatornia, -nii, *f.* Csakathurn.

Czaplinek, -nka, *m.* Tempelburg.

Czarnawoda, -dy, *sf.* Schwarzwasser.

Czarnków, -kowa, *m.* Tscharnkau.

Czarnogóra, -ry, *f.*, Czarnogórze, -rza, *n.* Montenegro; Czarnogórczyk, -a, *m.* Montenegriner *m.*; Czarnogórka, -ki, *f.* Montenegrinerin; czarnogórski, *adi.* Montenegriner(-), montenegriniski.

Czarny Las, Schwarzwald.

Czartowy Mur, Teufelsmauer.

Czczaw, -a, *m.* Dirschau.

Czech, -a, *m.* Tscheche, Böhme *m.*; Czeszka, -ki, *f.* Tschechin, Böhmin *f.*

Czechy, Czech, *pl.* Böhmen *n.*; czeski, *adi.*; po czesku, *adv.* tschechiski, böhmiski.

Czerkas i Czerkies, -a, *m.* Tscherkesse *m.*; Czerkaska i -kieska, -ki, *f.* Tscherkessin *f.*; czerkaski, -kieski, *adi.* Tscherkessen-, tscherkessiski.

Czerkawka, -ki, *f.* Schwarzka *f.*

Czerniejewo, -wa, *n.* Schwarzeman.

Człochów, -chowa, *m.* Sblöchau.

Człopa, -py, *f.* Schloppe.

Częstochowa, -wy, w -wie, *f.* Tschenschtau; częstochowski, *adi.* Tschenschtau; (obraz.) -ski poeta schlechter, elender Dichter; -ski rym schlechter Reim; po częstochowsku, *adv.* schlecht, elend, geschmacklos (obraz.).

D.

- Dafne, -ny, *f.* Daphne.
 Dacya, -cyi, *f.* Dajien.
 Dalmacya, -cyi, -cyę, *f.*
 Dalmatien *n.*; Dalmat, -y i
 Dalmatczyk, -a, *m.* Dalmatiner, Dalmatier *m.*; Dalmatka, -ki, *f.* Dalmatierin, Dalmatierin *f.*; dalmacki, *adi.*, po dalmacku, *adv.* dalmatysch, dalmatinysch.
 Damaszek, -szka, *m.* Damastus; damasceński, *adi.*
 Damaszener(=).
 Damna, -ny, *f.* Dahn.
 Danaidy, Danaid, *f. pl.*
 Danaiden *pl.*
 Dania, -nii, -nie, *f.* Däne-marš *n.*
 Daniel, -a, *m.* Daniel.
 Dante, -go i Dant, -a, *m.*
 Dante.
 Dańsko, -a, *n.* früher gebräuchl. für Gdańsk *m.* Danzig.
 Darbna, -ny, *f.* Döbern.
 Dardania, -nii, -nie, *f.* ob Troja.
 Darkiany, -kian, *pl.* Darkschen.
 Daryusz, -a, *m.* Darius.
 Dasza, -y, Daszówka, -ki, *f.* Doffe.
 Dawid, -a, *m.* David.
 Dąbrowa, -wy, w -wie, *f.*
 Dombrau; Damerau; Damme; Dammer; Gründorf; Grünhof.
 Dąbrowno, -na, *n.* Gilgenburg.
 Dedalus i Dedal, Dedala, *m.* Dädalus.
 Debrata, -ty, *f.* Gesenke *n.*
 Delfinat, -u, *m.* Dauphiné *f.*
 Delfy, Delf, *pl.* Delphi.
 Demeter(a), -tery, *f.* Demeter.
 Demostenes, -a, *m.* Demosthenes.
 Derpt, -u, *m.* Dorpat.
 Deryczewo, -wa, *n.*
 Dessau.
 Descartes, siehe Kartezynsz.
 Dessawa, -wy, w -wie, *f.*
 Dessau; Dessawczyk, -a, Dessauer *m.*; Dessawka, -ki, *f.* Dessauerin *f.*; dessawski, *adi.* dessautsch, Dessauer, von Dessau.
 Dezyderusz, -a, Dezydery, -rego, *m.* Desiderius.
 Dimenowa Ziemia, -wej -mi, *f.* Randiemensland *n.*
 Djakowo, -wa, *n.* Diafovar.
 Djeczyn, -a, *m.* Tetschen.
 Długie Jezioro, -go -ra, *n.* Lago Maggiore.
 Dniepr, -u, na -prze, *m.*
 Dnieper *m.*
 Dniestr, -u, na -strze, *m.*
 Dniester.
 Doblin, -a, *m.* i Doble, -la, *m.* Döbeln.
 Dobragóra, -ry, *f.* Halle.
 Dobrasól, -rej soli i Dobrasoła, -rej -ły, *f.* Halle.
 Dobremiasto, -go -ta, *n.*
 Gutfstadt.
 Dobrodzień, -dnia, *m.*
 Gutentag.
 Dobrogost, -a, *m.* Bonaventura.
 Dobrudża, -dży, *f.* Dobrudscha.
 Dobrzyniewo, -wa, *n.*
 Doberstein.
 Dobrzysz, -a, *m.* Dobritsch.
 Dominik, -a, *m.* Dominik(us).
 Dominikan, Dominikania, -a, *pl.* -nikanie, -kanów
 Dominikaner *m.*; Dominikanermönch *m.*; Dominikanka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Dominikanerin *f.*, Dominikanernonne *f.*; dominikański, *adi.* Dominikaner(=).
 Dolgowe Jezioro, -wego -ra, *n.* Dolger See.
 Dolsk, -a, *m.* Dolzig.
 Domaszow, -a, *m.* Domstadt; Thomasdorf.
 Domażlice, -lic, *pl.* Tauš.
 Dominika, -ki, *f.* St. Domingo.
 Don, -u, *m.* Don.
 Dorota, -ty, *f.* Dorothea; *dim.* Dorotka, -ki i Dosia, -si, *f.* Dorchen.
 Dorpat, -u, *m.* Dorpat.
 Dospat-Planina, -spat -niny, *f.* Rhodope.
 Dotis, *indecl.* Totis.
 Dracz, -u, *m.* Durazzo.
 Draga-Baszczkańska, -gi -kiej, *f.* Salze bi Besca.
 Drawa, -wy, *f.* Drau.
 Drewnice, -nic, *pl.* Reuinitz.
 Drownow, -a, *m.* Görlitz.
 Drezdenko, -ka, *n.* Driesen.
 Drezno, -na, *n.* Dresden; Drezdeńczyk, -a, *m.* Dresdb(e)ner *m.*; Drezdenka, -ki, *f.* Dresdb(e)nerin *f.*; drezdeński, *adi.* Dresdb(e)ner.
 Druid, -a, *pl.* Druidowie i Druidzi, *sm.* Druidie *m.*
 Drwęca, -cy, *f.* Drewenz *f.*
 Dryada, -dy, *pl.* -dy, *f.*
 Dryade *f.*
 Drynowiec, -wca, *m.* Drinowatz.
 Drystra, -try, *f.* Silistria.
 Drzeń, Drznia, *m.* Droffen.
 Drzewniow, -a, *m.* Tschau.
 Duby, Dub, *pl.* Düben.
 Duchcow, -a, *m.* Dug.
 Dumas, -a, *m.* Dumas.
 Dunaj, -u, *m.* Donau *f.*; dunajowy, *adi.* Donau(=).
 Dunajowice, -wic, *pl.*
 Dannowitz.
 Dundangi, -dang, *pl.* Dundanaen.
 Dunckerka, -ki, w -kerce, *f.* Dünkirchen.
 Duńczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Däne *m.*; Duńka, -ki, *pl.* -ki, Dänin *f.*; duński, *adi.*, po duńsku, *adv.* dänisch.
 Dwamosty, Dwóchmostów, w Dwóchmostach, *pl.* Zweibrücken.
 Dyament, -u, *m.* Dünammünde.
 Dyana, -ny, *f.* Diana.
 Dydo, Dydona, -ny, *f.*
 Dido.
 Dyja, Dyi, *f.* Thoja *f.*
 Dyla, -li, *f.* Dilsenberg.
 Dylewo, -wa, *n.* Döhlau.
 Dynaburg, -u, *m.* Dünaburg.
 Dyogenes, -a, *m.* Diogenes.
 Dyoklecyan, -a, *m.* Diokletian.

Dyomedes, Dyomed, -da, *m.* Diomedes.

Dyonizyzus, Dyonizy, -zego, *m.* Dyonisius.

Dyonizus, -zusa i -niza, *m.* Dyonis.

Dyżon, -u, *m.* Dijon (czyt. : -ża).

Działdów, -dowa, *m.* Soldau.

Dzieczyn, -a, *m.* Zetzchen.

Dzieskanowice, -wic, *pl.* Schönfelde.

Dzierzgoń, -nia, *m.* Christburg; Dzierzgońskie Jezioro Sorgensee.

Dziwin, -a, *m.* Magdeburg.

Dziwnow, -a, *m.* Dievenau.

Dżwina, -ny, w -nie, *f.* Düna *f.*

E.

Eakus, Eak, Eaka, *m.* Aakus.

Edward, -a, *m.* Eduard.

Edyp, -a, *m.* Odius.

Efez, -u, *m.* Ephesus.

Egina, -ny, *f.* Agina.

Egipt, -u, w Egipcie, *m.*

Ägypten *n.*; Egipcyanin, -a,

pl. Egipcyanie, -cyan Ägypter

m.; Egipcyanka, -ki, *pl.* -ki,

-nek, Ägypterin *f.*; egipski,

adi. ägyptisch, Ägypter-

Elbląg, -a, *m.* Elbing.

Eliasz, -a, *m.* Elias.

Elis, *indecl.* i Elida, -dy,

f. Elis.

Elizyum, *indecl.* Elz-

ium *n.*

Elstera, -ry, *f.* (eigentlich:

Halsztrów *m.*) Elster *f.*

Elżbiecin, -a, *m.* Elisabeth-

stadt.

Elżbieta, -ty, *f.* Elisabeth.

Elk, -u, *m.* Lyck.

Emil, Emiliusz, -a, *m.*

Emil.

Emilia, -lii, -lie, *f.* Emilia.

Emilianus, Emilian,

-liana, *m.* Amilianus.

Enniusz, -a, *m.* Ennius.

Epaminondas, -a *m.*

Epaminondas.

Epir, -u, w Epirze, *m.*

Epirus.

Ereb, -u, *m.* Erebus.

Erfurt, -u, w Erfurcie, *m.*

Erfurt; erfurcki, *adi.* Erf-

furter(-).

Erlawa, -wy, -wę, w -wie,

f. Erław *f.*

Ernest, -a, *m.* Ernst.

Eschyl, -a, *m.* Aischylus.

Eschines, -a, *m.* Aischines.

Ester, Estera, -ry, *f.* Esther.

Estonia, -nii, -nie, w -nii,

f. Estland *n.*; estoński, *adi.* estländisch.

Etyopia, -pii, -pie, w -pii,

f. Äthiopien *n.*; etyopski,

adi. äthiopisch.

Eubea, -bei, -bę, w -bei,

f. Euböa.

Eugeniusz, -a, *m.* Eugen;

Eugenia, -nii, *f.* Eugenie.

Europa, -py, -pę, w -pie,

f. Europa *n.*; Europejczyk,

-a, *pl.* -czycy, -czyków, *m.* Eu-

ropäer *m.*; Europejka, -ki, *pl.*

-ki, *f.* Europäerin *f.*; euro-

pejski, *adi.*, po europejsku,

adv. europäisch.

Eurydyka, -ki, *f.* Eurhice.

Eurypides, -a, *m.* Euripi-

des.

Ewa, -wy, -wę, *f.* Eva *f.*;

dim. Ewusia, -si, -się, *f.*

Sochen *n.*

Ezop, -a, *m.* Aesop.

F.

Falknow, -a, *m.* Falkenau.

Faraon, -a, *m.* Pharao.

Febus, Feb, Feba, *m.*

Phöbus.

Fedon, -a, *m.* Phädon.

Fedrus, Fedr, Fedra, *m.*

Phädrus.

Feliks, -a, *m.* Felix.

Feniks, -a, *m.* Phönix *m.*

Fenicyanie, -cyan, *pl.*

Phönizier *pl.*

Ferdynand, -a, *m.* Ferdi-

nand.

Fertowskie Jezioro,

-kiego -ra, *m.* Neusiedler

See *m.*

Fezya, -zyi, -zyc, -zyi, *f.*

(Vand) und Fez, -u, *m.* (Stadt)

Fez.

Fidyasz, -a, *m.* Phidias.

Filip, -a, *m.* Philipp; *dim.*

Filipek, -pka, *m.* Philippchen

n.; wyrwał się jak — z ko-

nopi er redete wieder einmal

ins Gefäß hinein, er fiel mit

der Tür ins Haus, er brachte

Unfuss zu Markte, er plakte

mit einer Albernheit heraus.

Filippi, *indecl.* Philippi;

doch: pod Filippami, bitwa

na polach Filippijskich bei

Philippi, die Schlacht auf den

Felsern von Philippi.

Filoktetes, Filoktet, -teta,

m. Philoktet.

Finlandya, -dyi, -dyc, w

-dyi, *f.* Finnland *n.*; Fin-

landczyk, Finczyk, -a, *pl.*

-czycy, Finnländer *m.*, Finne;

Finlandka, -ki, *pl.* -ki, *f.*

Finnländerin *f.*; finlandzki,

adi., po finlandzku, *adv.*

finnisch.

Flakkus, -a und Flakka,

m. Flaccus.

Flandrya, -ryi, *f.* Flan-

dern.

Florencyja, -cyi, *f.* Florenz;

Florencezyk, -a, *pl.* -cy, *m.*

Florentiner *m.*; Florentynka,

-ki, *f.* Florentinerin *f.*; floren-

cki, *adi.* Florentiner, von

Florenz.

Florentyna, -ny, -nę, *f.*

Florentine.

Floryan, -a, *m.*; *dim.*

Florek, -rka, *m.* Florian;

ulica, brama Floryańska
Florjan-Stráße *f.*, =Lor *n.*,
Florjaner Stráße, — Lor.
Focyon, -u, *n.* Focion.

Franciszek, -szka *m.* Franz,
Franziškus; *dim.* Franek,
-nka, *m.* Fránzchen *n.*, Fran-
zerl *m.*, Fránzel *m.*; Fran-
ciszka, -ki; *dim.* Frania,
-ni, Franusia, -si, *f.* Fran-
ziška.

Franciszkan und Fran-
ciszkanin, -a, *pl.* Franci-
szkanie, -kanów, *m.* Franziš-
kaner(mönch) *m.*; O. O. Fran-
ciszkanie, -nów, *pl.* Franziška-
ner *pl.*; Franciszkanie *pl.*
(oft in der Bedeutung:) Fran-
ziškanerKirche *f.*, —Kloster
n.; u F—nów in der Fran-
ziškanerKirche, im -kloster;
Franciškański, *adi.* kościół
Franciszkański Franziškaner-
Kirche.

Franciszkowe Łaźnie,
-wych Łazien, *pl.* Fran-
zensbad.

Francuski, *adi.* po fran-
cusku, *adv.* franziškiš; je-
zyk — die franziškiše Sprache;
mówić, pisać po -u franziš-
kiš sprechen, schreiben.

Francuszczyzna, -ny, -ne,
f. 1) die franziškiše Sprache;
2) franziškiše Sitten, Ge-
bräuche; 3) franziškišes Wesen,
franziškiše Art.

Francuz, -a, *pl.* -i, *m.*
Franzose *m.*; Francuzka, -ki,
pl. -ki, -cuzek, *f.* Franziš-
kin *f.*

Francya, -cyi, -cye, we
-cyi, *f.* Franreich *n.*

Franek, Franus, *siehe*
Franciszek.

Frankfurt, -u, w -furcie,
m. Franfurt; frankureki,
adi. Franfurter(=).

Frank, -a, *pl.* -owie, *m.*
Franke *m.*

Frankończyk, -a, *pl.* -czy-
cy, *m.* Franke *m.*; frankou-

ski, *adi.* po frankoušku, *adv.*
franikiš.

Frejno, -na, w -nie, *n.*
Freihahn.

Fryburg, -a, *m.* Freiburg;
fryburski, *adi.* Freiburger(=),
freiburkiš.

Frydek, -dku, *m.* Friedel.

Fryderyk, -a, *m.* Friedrich;
Fryderka, -ki, *f.* Friederike.

Frysztat, -u, *m.* Freis-
stadt.

Fryul, -u, *m.* Friaul.

Fryzya, -zyi, -zye, w -zyi,
f. Friesland; — wschodnia,
zachodnia Ost-, Westfriesland;
Fryzyczyk, -a, *pl.* -czycy,
m. Frieše, Friesländer *m.*;
Fryzyka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Frie-
šin, Friesländerin, *f.*; fryzyj-
ski, *adi.*, po fryzyjsku, *adv.*
frieškiš.

Fryzynga, -gi, -ge, w -dze,
f. Freising.

G.

Gabryel, -a, *m.* Gabriel;
Gabryela, -li, *f.* Gabriele.

Gajus, -a und Gaja, *m.*
Gaius.

Galicja, -cyi, -cye, w -cyi,
f. Galizien.

Galicjanin, -a, *pl.* -cyanie,
-cyan, *m.* Galizj(an)er.

Galicjanica, -ki, *sf.* Galiz-
jin(er)in *f.*

Galicyski, *adi.* galizkiš.

Gallia, -lii, -lie, *f.* Gallien;

Gallijczyk, -a, *pl.* Gallowie,
Gallów, *m.* Gallier *m.*; gallicki,
adi. gallickiš; gallicyzm, -u, *pl.*
-y, *m.* Gallizismus *m.*

Gandawa, -wy, w -wie,
f. Gent.

Garumna, -ny, *f.* Garonne.

Gasyn, -a, *m.* Cassen.

Gabin, -a, *m.* Gumbinnen.

Gawel, -wła, *m.*; *dim.* Ga-
wełek, -lka, *m.* Gallus; Pa-
weł i Gawel Hinž und Runž,
Krethi und Plethi.

Gatymir, -u, *m.* Gome-
mern.

Gdańsk, -a, *m.* Danzig;

Gdańszczanin, -a, *pl.* -czanie,
m. Danziger *m.*; Gdańszczanka,
-ki, *f.* Danzigerin *f.*; gdań-
ski, *adi.* Danziger, von Danzig.

Gdecz, -u, *m.* Gedekš.

Gedelow, -a, *m.* Gōdōlō.

Geldrya, -ryi, -rye, w -ryi,
f. Geldern.

Genewa, -wy, -we, w -wie,
f. Genf; Genewczyk, -a, *pl.*
-czycy, *m.* Genfer *m.*; Ge-
newka, -wki, *pl.* -wki, Gen-
ferin *f.*; genewski, *adi.*
Genfer.

Genewskie jezioro, -kiego
-ra, *n.* Genfer See *m.*

Genowefa, -fy, -fe, *f.* Ge-
noveva.

Genua, -ui, -ue, w Genui,
pod Genua, *f.* Genua; ge-
nueński, *adi.* Genueser.

Gerdawy, -daw, *pl.* Ger-
dauen.

Germania, -nii, -nie, *f.*
Germanien; Germanin, -a, *pl.*
-manie, *m.* Germane *m.*; Ger-
manka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Ger-
manin *f.*; germański, *adi.*

germaniš; germanizm, -u, *pl.*
-y, *m.* Germanismus *m.*

Germanikus und Germa-
nik, -ka, *m.* Germanifus.

Gertruda, -dy, -dzie, -de,
f. Gertrud.

Getynga, -gi, -ge, w -tyu-
dze, *f.* Göttingen.

Gębice, -bic, *pl.* Gembiz.

Giecz, -a, *m.* *siehe* Gdecz.

Gilawa, -wy, -we, w -wie,
f. Deutsch-Gisau.

Gliwice, -wic, *pl.* Gleiwitz.

Głogów, -gowa, *m.* (Groß-)

Glogau; Glogowczyk, -a, *pl.*
-czycy, *m.* Glogauer *m.*;
glogowski, *adi.* Glogauer(=).

Głogówek, -wka, w -wku,
m. Klein-, Ober-Glogau.

Głuchow, -a, w -wie, *m.*
Glauchau.

Gniew, -u, *m.* Mewe.

Gniewin, -a, *m.* Brüg.

Gnieszno, -zna, w -zuie, *n.*
Gnesen; gniesznieński, *adi.*
Gnesener.

Goethe, -thego, z -them,
Goethe.

Goldsztyn, -a, *m.* Goldstein.

Goleszyna, -ny, -nę, *w* -nie, *f.* Golsfen.

Goliat, -a, *m.* Goliath.

Gołowiec, -wca, *m.* Kor-alpe *f.*

Gorgo und Gorgona, -ny, *f.* Gorgo, Gorgone.

Gorjance, -rjaniec, *pl.* Ulfosengebirge *n.*

Gorycyca, -cyi, -cye, *w* -cyi, *f.* Górz.

Gorzów, -rzowa, *m.* Landsberg.

Goszcz, -a, *m.* Goschütz.

Got, -a, *pl.* Gotowie, Gotów, *m.* Gote *m.*; Gotowie wschodni, zachodni Dst=, Westgoten; gotyckie pismo gotyckie Schrift; gotycki styl gotyckie Bauart.

Gotard, -a, *m.* Gotthard; Góra św. Gotarda der Stf. Gotthards-Berg; znalazła Marta swego Gotarda (Marta hat ihren Gotthard gefunden), gleich und gleich gesellt sich gern.

Gotlandya, Gotya, -dyi, -tyi, -dye, -tye, *w* -dyi, *w* -tyi, *f.* Gotland.

Góral, -a, *pl.* -e, *m.* Go-

rals *m.*; Góralka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Goralin *f.*; góralski, *adi.* Goralen=, goralisch.

Górka, -ki, -kę, *w* -ree, *f.* Görden.

Góry Tarnowskie, gór-wskich, *pl.* Tarnomiß.

Grachus (und Grachus), -a und Gracha, *m.* Gracchuß.

Gradec, -decu, *m.* Graß.

Gradyszczce, -cza, *n.* Gradißta.

Granowce, -wicz, *pl.* Grenicj.

Greycya, -cyi, -cye, *w* -cyi, *f.* Griechenland *n.*; Grek.

Greczyn, -a, *pl.* Greyc, *m.* Grieche *m.*; Greczynka, -ki,

f. Griechin *f.*; grecki, *adi.*, po grecku, *adv.* griechisch;

greczyzna, -ny, -nę, *f.* das Griechische, die griechische

Sprache, griechische Sitten, griechisches Wesen; uczyc się greczyzna Griechisch lernen.

Gregoryański, *adi.* gregorianisch; — kalendarz, śpiew der gregorianische Kalender, Gesang.

Grenlandya, -dyi, -dye, *w* -dyi, *f.* Grönland; Grenlandczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Grönländer *m.*

Grodno, -na, *w* -nie, *n.* Groden; grodzieński. *adi.*

Grodener(-), von, auß Groden.

Grodzisk, -a, *sm.* Grätz.

Grodzisko, -ska, *w* -sku, *n.* 1) Gradißta; 2) Größsch.

Grodziszczco, -cza, *w* -czu, *n.* Sonnenwalde.

Groninga, -gi, -ge, *w* -dze *f.* Grönningen.

Grudziądz, -a, *m.* Graudenz.

Gruz, -u, *m.* Gravoßa.

Gryc, -cu, *m.* Greizj.

Gryfia, -fii, -fie, *w* -fii, *f.* Greißwald.

Gryma, -my, -mę, *w* -mie, *f.* Grimma.

Grynawia, -wii, -wie, *w* -wie, *f.* Grönau.

Gryntowce, -wców, *pl.* Karantanen *pl.*

Gryzony, -nów, *pl.* Graubünden.

Grzbietne Góry, -tnych Gór, *pl.* Marßgebirge *n.*

Grzegorz, -a, *m.* Gregor; *dim.* Grześ, Grzesia, *m.* Jörg.

Gubin, -a, *m.* Guben.

Guntomir, -u, *m.* Gommern.

Gustaw, -a, *m.* Gustav.

H.

Haga, -gi, -ge, *w* Hadze, *f.* Haag.

Halicz, -a, *w* -u, *m.* Halitsch; halicki, *adi.* halitsch.

Halina, -ny, -nę, *f.* Helene; *dim.* Halka, -ki, *f.* Vene, Lendchen.

Halle, *w* Hali, *n.* Halle.

Hamburg, -a, *m.* Ham-burg; hamburski, *adi.* Ham-burger(-), von, auß Ham-bura, hamburgisch.

Hanka, -ki, *dim.* Hanusia, -nusi, Haneczka, Hanulka, -ki, Hanula, -li, *f.* Hanne, Hannchen.

Hannibal, -a, *m.* Hannibal.

Hanonia, -nii, -nie, *f.* Pennegau.

Hanower, -u, *m.* Hanno-

ver; Hanowerecyk, -a, *m.* Hannoveraner *m.*; hanowerski, *adi.* hannoverisch.

Hanuszowce, -szowiec, *pl.* Hensschau.

Harc, -u, *m.* Harz.

Hasya, -syi, -syę, *f.* Hassen; Has, -a, *m.* Hesse; baski, *adv.* hesisch.

Hasdrubal, -a, *m.* Hasdrubal.

Hawana, -ny, *f.* Savanna; hawański, *adi.* Savanna=.

Hebe, -by, *f.* Hebe.

Hebrajczyk, -a, *pl.* -czycy, und Hebrejczyk, -a, *pl.*

Hebreowie, *m.* Hebräer *m.*; hebrajski, *adi.*, po hebrajsku, *adv.* hebräisch; hebraizm, -u,

m., hebrajszczyzna, -ny, *f.*

Hebräertum, hebräische Sprache, Sitten, hebräisches Wesen.

Helena, -ny, *sf.* Helene; *dim.* Helusia, -si, *f.* Helenschen, Lendchen.

Helikon, -u, *m.* Helikon; helikoński, *adi.* helikonisch.

Hellas, Hellada, -dy, *f.* Hellas; Hellenowie, *pl.* Hellenen; helleński, *adi.* hellenisch; hellenizm, -u, *m.*

Hellenismüs "m.", griechische Spracheigenheit, griechische Kultur.

Hellespont, -u, *m.* Hellespont; hellesponcki, *adi.* hellespontisch.

Helota, -ty, *pl.* -ci, *m.* Helote.

Helżyńska Kraina, -kiej -iny. *f.* Helsingland.

Henryk, -a; *dim.* Henryś,
-ryśia, *m.* Heinrich.
Heraklea, -klei, -kleę, *w*
-klei, Heraklea.
Heraklida, -dy, *pl.* -do-
wie, *m.* Heraklide.
Hercegowina, -ny, *f.*
Herzegowina.
Hercyńskie góry, -skich
gór *pl.* Harz *m.*
Hezyod, -a, *m.* Hesiodus.
Hieronim, -a, *m.* Hiero-
nymus.
Hilary, -rego, *m.* Hila-
rius.
Hiob, -a, *m.* Hiob; wieść
-owa Hiobspost *f.*
Hippolit, -a, *m.* Hippolyt.
Hippiasz, -a, *m.* Hippiaś.
Hiszpania, -nii, -nie, *w*
-nii, *f.* Spanien; Hiszpan,
-a, *pl.* Hiszpani (und Hisz-
panie), -nów, *m.* Spanier *m.*;
Hiszpanka, -ki, *pl.* -ki, *f.*
Spanierin *f.*; hiszpański,
adi. und po hiszpańsku, *adv.*
spanisch; król hiszpański der
König von Spanien.
Hlin, -u, *m.* Lüneburg.
Hnewin, -a, *m.* Brüx.

Hodonin, -a, *m.* Göding.
Holandya, -dyi, -dye, *w*
-dyi, *f.* Holland; Holender,
-dra, *pl.* -drowie und Holen-
derczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.*
Holländer *m.*; Holenderka,
-ki, *pl.* -ki, *a)* Holländerin *f.*;
b) holländische Ruh; *c)* holl-
ländischer Schnupftabak; hol-
lenderski, *adi.* und po hol-
lendersku, *adv.* holländisch.
Holeszów, -a, *m.* Hölle-
schau.
Holsztyn, -u, *m.* Holstein;
Holsztyńczyk, -a, *pl.* -czycy,
m. Holsteiner; holsztyński,
adi. holsteinisch.
Holsztynek, -nka, *m.*
Hohenstein.
Homer, -a, *m.* Homer;
homeryczny, homerowy, ho-
merowski, *adi.* homerisch.
Horacyusz, -a, und Ho-
racy, -cego, *m.* Horaz; ho-
racyzowski, *adi.* horazisch.
Horszow-Tyn, -Tynu, *m.*
Bischoffenis.
Hortenzynusz, -a, *m.* Hor-
tensius.

Horwacya, -cyi, -cye, *w*
-cyi, *f.* Kroatien; horwacki,
adi., po horwacku, *adv.*
kroatisch.
Hostun, -a, *m.* Hostau.
Hottentot, -a, *pl.* -toci,
m. Hottentott(e) *m.*
Hradczany, -czan, *pl.*
Gradschin (in Prag).
Hradyszczce, -cza, *n.*
Gradišch.
Hron, -u, *m.* Gran (Ruh).
Hucul, -a, *pl.* -culi, *m.*
Guzile *m.*
Hugenota, -ty, *pl.* -ci,
m. Hugenotte.
Hugo, Hugona, *m.* Hugo.
Humań, -mania, *m.* Hu-
man; humańszczyzna, -ny, *f.*
die Erde, die Güter von Hu-
man, die Bewohner von Hu-
man und des umliegenden
Landes.
Humersztyn, -a, *m.* Ham-
merstein.
Hunnowie, -nów, *pl.* Hun-
nen *pl.*

I.

Iber, Ibru, *m.* Ebro.
Idzi, -ego, *m.* Igidius.
Iglawa, -wy, *f.* Iglau.
Ignacy, -cego, *m.* Ignat-
ius, Ignaz; *dim.* Ignas,
-nasia, *m.* Nazi.
Iliada, -dy, *f.* Ilias *f.*
Ilion, -u und Ilium, *n.*
indecl. Ilium.
Ilburg, -u, *m.* Eilenburg.
Illirya, -ryi, -rye, Illirien.
Hawa, -wy, *f.* Oylau.
Indye, Indyi, *pl.* Indien;
— Wschodnie, Zachodnie
Ost-, Westindien; Indowie *m.*,
pl. Indur, Hindus; Indyani,
-a, *pl.* Iudyanie, Indyan, *m.*
Indianer *m.*; Indyanka, -ki,
pl. -ki, *f.* Indianerin *f.*;
indyjski, *adi.*, po indyjsku,
adv. indisch.
Infanty, Infant, *pl.* Liv-
land; Infanczyk, -a, *pl.*
-czycy, *m.* Livländer *m.*;
Infantka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Liv-

länderin *f.*; inflancki, *adi.*
livländisch.
Ingrya, -ryi, -rye, *w* -ryi,
f. Ingermanland.
Innocenty, -tego, *m.* In-
nocenz.
Inowrocław, -wia, *m.*
Jungleslau, Hohenstała.
Instruc, -cia, *m.* Inster-
burg.
Instruc, -ruci, *f.* Inster *f.*
Inspruk und Insbruk,
-a, *m.* Innsbruc.
Ipola, -li, *f.* Eipel *f.*
Ipusa, -sy, *f.* Ubbes *f.*
Irlandya, -dyi, -dye, *f.*
Irland; Irlandczyk, -a, *pl.*
-czycy, *m.* Irländer, Ire;
Irlandka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Ir-
länderin; irlandzki, *adi.* irisch.
Irys, Iryda, -dy, *f.* Iris.
Isker, Iskru, *m.* Iskar.
Islandya, -dyi, -dye, *w*
-dyi, *f.* Island.

Ismena, -ny, *f.* Jemene.
Istmus, Istmu, *m.* Sthmus
m.; istmijski, *adi.* isthmisch.
Italia, -lii, -lię, *w* -lii, *f.*
Stalien; italski, *adi.* italisch.
Iwanczyce, -cycę, *pl.*
Eibenschig.
Izabella, -li, *f.* Ssabella.
Izajasz, -a, *m.* Isaiaś.
Izak, -a, *m.* Isaak.
Izerski Grzebień, -ego
-bienia, *m.* Sferbaum.
Izerskie Pogórze, -go
-rza, *m.* Sfergebirge *n.*
Izokrates, -a, *m.* Iso-
krates.
Izrael, -a, *m.* Israel;
izraelski, *adi.* von aus Israel;
Izraelici, *pl.* die (alten) Israe-
eliten; izraelita, -ty, *pl.* -lici,
m. Israelit(e) *m.*; izraelitka,
-ki, *pl.* -ki, *f.* Israelitin *f.*;
izraelicki, *adi.* israelitisch.
Izydor, -a, *m.* Isidor.

J.

Jablonec, -nea, *m.* Gabsong.

Jacenty, -tego, *dim.* Jacek, -cka, *m.* Hyazynth.

Jadwiga, -zi, *dim.* Jadwiczna, -ny, Jadwisia, -si, *f.* Hedwig.

Jadzwingowie, *pl.* Zaygen *pl.*

Jager, -a, *m.* Erlau.

Jagiello, -gielły, -gielle, *m.*; Jagello; Jagiellończyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Jagellone, Sprosse *m.* der Jagellonischen Familie; Jagiellonka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Frau aus der Jagellonischen Familie; Uniwersytet Jagielloński die Jagellonische Universität (in Krakau).

Jagnieszka, -ki, *dim.* Jagusia, -si, *f.* Agnes.

Jakób (Jakub), -a, *m.* Saff; *dim.* Jakobek, -bka, Kuba, -by, *m.* Saffbchen.

Jakobin, -a, *pl.* -ie, *m.* Saffobiner; Jakobinizm, -u, *m.* Saffobinismus *m.*

Jan, -a, *m.* Johann, Johannes; Święty Jan *a)* der heilige Johannes; *b)* das Johannisfest, der Johannisstag; Jan Chrzciciel Johannes der Täufer; Jan Nepomucen Johann von Nepomuk; na święty Jan zu Johanni; nie zawsze świętego Jana das Johannisfest kommt nicht alle Tage, es ist nicht alle Tage Sonntag, das kann nicht alle Tage geschehen; chleb świętego Jana Johannisbrot *n.*; pas świętego Jana Johannisgürtel *m.*; Bärlapp *m.* (Pflanze); ziele świętego Jana Johannisfrucht *n.*, Grundheil *n.* (ein Kraut); robaczek świętojański, świętego Jana Johanniswürmchen *n.*

Janek, -nka, *m.* *dim.* von Jan, Hans, Hänfel, Hänfchen.

Janów (statt Janowy), *adi.* Janów syn Johannis Sohn.

Janus, -a, *m.* Janus.

Jańsbork, -a, *m.* Johannisburg.

Japonia, -nii, -nie, *w* -nii, *f.* Japan; Japończyk, *a*, *pl.* -czycy, *m.* Japaner, Japanese *m.*; Japonka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Japanerin, Japanessin *f.*; japoński, *adi.* po japońsku, *adv.* japanisch, japanesisch.

Jaromierzycze, -rzyce, *pl.* Jarmeritz.

Jaromir, -a, *m.* Jaromir.

Jarosław, 1) -wa, Jarosław (Eigennamen); 2) -wia, Jarosław (Stadt).

Jasna Góra Częstochowska, Jasnej Góry -wskiej, *f.* Tschenstochau.

Jaś, Jasia, Jasiak, -śka, Jasio, -sia, Jasiunio, -nia, Jasienek, -nka, *m.* *dim.* von Jan, Hans, Hänfchen; czego się Jaś nie nauczył, Jan się nie nauczy was Hänfchen nicht lernte, lernt Hans immer mehr.

Jazon, -a, *m.* Jafon.

Jehowa, -wy, -we, *m.* Jehovah.

Jelenia Góra, -niej -ry, *f.* Hirschberg.

Jelgawa, -wy, -we, *w* -wie, *f.* Mitau.

Jelawa, -wy, -we, -wie, *f.* Eylau.

Jeremiasz, -a, *m.* Jeremias.

Jeruzolima, -my, -me, *w* -mie, *f.*, Jeruzalem, -u, *w* -mie, *m.* Jerusalem; jerozolimski, *adi.* jerusalemisch.

Jerusz, -a, *m.* Geras.

Jerycho, -a, *n.* Jericho, jerychoński, *adi.* Jerychońska rózka die Rose von Jericho.

Jerzy, -rzego, *dim.* Jerzyk, -a, *m.* Georg, Jörg.

Jesionki, -sionek, *pl.* Gesfente *n.*

Jeszczed, -u, *m.* Jesfchen.

Jewicko, -cka, *n.* Gewitsch.

Jeziorany, -zioran, *pl.* Seeburg.

Jezuita, -ty, *pl.* Jezuici, *m.* Jesuit *m.*; jezuicki, *adi.* jesuitisch, Jesuiten-; kościół

Jezuicki Jesuitenfirche; po jezuicku, *adv.* jesuitisch; jezuizytzm, -u, *m.* Jesuitismus *m.*

Jeżus, -a, *m.* Jesus; — Chrystus Jesus Christus; — Marya! Jesus Maria! um Gottes willen! Großer Gott!

Jeżusowy, *adi.* Toważystwo -we die Gesellschaft Jesu.

Jędrzej, -a, *m.* *dim.* Jędrus, -drusia, *m.* Andreas.

Joachimow, -a, *m.* Joachimstal.

Joanna, -ny, *dim.* Joasia, -si, *f.* Johanna.

Jonia, -nii, -nie, *w* -nii, *f.* Jonien; joński, *adi.* ionisch;

Jońskie wyspy die Jonischen Inseln.

Jowisz, -a, *m.* Jupiter.

Jozefat, -a, *m.* Saphat; dolina -a das Tal Saphat.

Józef, -a, *m.* Josef; *dim.* Józio, -zia, *m.* Pepi, Sepp, Sepperl; Józefa, -fy, *f.* Josefa; *dim.* Józia, -zi, *f.* Pepi; Józefina, -ny, *f.* Josefina.

Józefów, -fowa, *m.* Josefstal.

Jucya, -cyi, -eye, *w* -eyi, *f.* Jütland.

Juda, -dy, *m.* Juda; na Szymona Judy am Simeon und Judatag; na Szymona Judy spodziewaj się grudy das Simeon und Judafest macht die Wege hart und fest.

Judaizm, -u, *m.* Juidismus *m.*

Judasz, -a, *m.* Judas; judaszowy, judaszowski, *adi.* Judas-; -owe pocałowanie Judasfuß *m.*; nagroda -owa Judaslohn *m.*; po judaszowemu, po judaszowski, *adv.* wie ein Judas, hinterlistig.

Judyt, Judyta, -ty, *f.* Sudit.

Judzki, *adi.* judäisch, von Suda.

Julia, -lii, -lie, *f.* Julie; *dim.* Julcia, -ci, Juleczka, -ki, *f.* Sulchen.

Juliaka, -ki, *f.* Jülich;
 juliacki, *adi.* von Jülich.
 Julian, -a, *m.* Julian.
 Juliusz, -a, *m.* Julius.

Juno, Junona, -ny, *f.*
 Juno.
 Junska dolina, -kiej -ny,
f. Sauntal.

Jurbork, -a, *m.* Georgen-
 burg.
 Justyna, -ny, *f.* Justine.

K.

Kaifasz, -a, *m.* Kaifas; chodzić od Annasza do Kaifasza (wörtlich: von Hannes zum Kaifas gehen, von einem zum andern gehen, von diesem zu jenem geschickt werden und vom letzteren wieder zu einem andern).

Kair, -u, *m.* Kairo.

Kalawa, -wy, -wę, w -wi, *f.* Kalau.

Kaleta, -ty, *f.* und Cieśnina Kaletańska, Calais, Kanal *m.* La Manche.

Kalipso, -psy, *f.* Kalypso.
 Kalisz, -a, *m.* Kalisch;
 kaliski, *adi.* von, aus Kalisch.

Kalliopa, -py, *f.* Kalliope.

Kalwin, -a, *m.* 1) Kalvin (der Religionsreformator); 2) Kalvinist *m.*, Kalvainer *m.*; kalwiński, *adi.* kalwinistisch.

Kalmuk, -a, *m.* Kalmück(e) *m.*; kalmucki, *adi.* po kalmucku, *adv.* kalmückisch.

Kambizes, -a, *m.* Kambyzes.

Kamenec, -nca, *m.* Steinamanger.

Kamieniec Podolski, -mieńca -skiego, *m.* Kamieniec in Podolien.

Kamillus, Kamil, -mila, *m.* Kamillus.

Kamionna, -nnej, w -nnej, *f.* Kähme.

Kannae, *indecl.* Cannä; bitwa pod Kannami Schlacht *f.* bei Cannä.

Kapitolium, *n. indecl.* und Kapitól, -u, *m.* Kapitól *n.*

Kappadocya, -cyi, -cye, w -cyi, *f.* Kappadozien.

Kapucyn, -a, *pl.* -i, *m.* Kapuziner *m.*, Kapuzinermönch *m.*; Kapucyni, *pl.* die Kapuziner; Kapuzinerorden *m.*; Kapuzinerkloster *m.*, Kapuzinerkirche *f.*; also starosta, albo — frisch gewagt, ist halb gewonnen; wagen gewinnt,

wagen verliert; biegen oder brechen; kapucyniski, *adi.* Kapuziner-; kościół — Kapuzinerkirche *f.*; chleb — Kapuzinerbrot *m.* (Art Torte).

Kargowa, -wej, -wę, w -wej, *f.* Karge, Unruhstadt.

Karkonosze, -szów, *pl.* Riesengebirge *n.*

Karlsbad, -u, *m.* siehe Karolowe wary.

Karlowe góry, -wych gór, *pl.* Karlsberge *pl.*

Karlowiec, -wca, *m.* 1) Karlowitz; 2) Karlsmarkt.

Karmelita, -ty, *pl.* -lici, *m.* Karmeliter *m.*; Karmelitanka und Karmelitka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Karmeliterin, Karmeliternonne *f.*; Karmelici, -litów, *pl.* die Karmeliter, der Karmeliterorden, (auch:) Karmeliterkloster *n.*, Karmeliterkirche *f.*; karmelicki, *adi.* Karmeliter(-).

Karniola, -li, *f.* Krain; Karniolezyk, -a, *pl.* -czyzy; *m.* Krainer; Karniolka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Krainerin; karniolki, *adi.* krainisch.

Karniów, -a, *m.* Jägerndorf.

Karol, -a, *m.* Karl; *dim.* Karolek, -lka und Karolecio, -cia, *m.* Karlschen; Karol Wielki Karl der Große; Karolina, -ny, *f.* Karoline; *dim.* Karolcia, -ci und Karolinka, -ki, *f.* Karolinschen.

Karolowe wary, -wych rów, w -wych -rach, *pl.* Karlsbad.

Karpaty, Karpat, *pl.*, Karpackie góry, -ekich gór, *pl.* Karpathen, das Karpathengebirge.

Kartezyusz, -a, und Descartes, Descarta, Descartes'a, *m.* Cartesius, Descartes; zwolennik *m.*, uczeń *m.* Kartezyusza Kartesianer *m.*

Kartago, Kartagina, -giny, *f.* Karthago.

Kartuz und Kartuzyanin, -a, *pl.* -tuzi, -tuzyanie, *m.* Kartäuser *m.*; Kartuzi, *pl.* die Kartäuser, der Kartäuserorden; Kartuzyanka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Kartäuserin, Kartäusernonne *f.*; kartuzyański, *adi.* kartäuserisch, Kartäuser(-).

Kartuzy, -tuz, *pl.* Kartäus.

Kartuzya, -zyi, -zyę, *f.* Chartreuse (sprich: szartroz).

Karyntya, -tyi, -tyę, w -tyi, *f.* Rärten; Karyntczyk, -a, *pl.* -czyzy, *m.* Rärtnner; Karyntka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Rärtnnerin; karyntski, *adi.* rärtnnerisch.

Kasia, -si, *f. dim.* von Katarzyna, Rätchen.

Kassandra, -dry, -dre, *f.* Kassandra.

Kassysz, -a, *m.* Cassius.

Kaszub, -a, *pl.* -i und -bowie, *m.* Kaschube *m.*; Kaszubka, -bki, *pl.* -bki, *f.* Kaschubin *f.*; Kaszuby, -bów, *pl.* Kaschuben *pl.*, Land *n.* der Kaschuben; kaszubski, *adi.* kaschubisch.

Katarzyna, -ny, -nę, *f.* Katharina.

Kato, -na, *m.* Kato, Cato.

Katolicki, *adi.*, po katolicku, *adv.* katholisch; kościół — die katholische Kirche; po katolicku wieś einem Katholiken geizt; obejść się z kim wcale nie po -cku jmdm nichts weniger als glimpflich behandeln.

Katoliczka, -czki, *pl.* -czki, *f.* Katholikin *f.*; katolik, -a, *pl.* -licy, *m.* Katholik *m.*; jakem — so wahr ich ein Christ bin, so wahr ich lebe, (bei) meiner Treu.

Kaukaz, -u, *m.* Kaukasus; kaukaski, *adi.* kaukasisch.

Kazimierz, -a, *m.* Kasimir; *dim.* Kazimirek, -rka, Kazio, -zia, *m.* Kasimirchen.

Kocyn, -nia, *m.* Czin.

Kodyn, -nia, *m.* Steupedin.

Kdynie, *pl.* Kuttentplan.

Keresz, -a, *m.* Körös *f.* (Zluß).

Kerka, -rki, *f.* Gurf.

Kersko, -ska, *n.* Gurfefeld.

Ketina, -ny, *f.* Frohnleiten.

Kęblów, -a, *m.* und Kęblowo, -wa, *n.* Kiebel.

Kępno und Kempno, -pna, *n.* Kempen.

Kijów, -jowa, *m.* Kiew.

Kisek, -a, *m.* Gänß.

Kisielice, -lic, *pl.* Freistadt.

Kladruby, -drub, *pl.* Kladerbern.

Klatowy, *pl.* Klattau.

Klio, Klii, *f.* Klio.

Klistenes, -a, *m.* Klithenes.

Klitemnestra, -stry, *f.* Klytämnestra.

Kliwia, -wii, -wie, w -wii, *f.* Cleve.

Kluczborek, -rka, *m.* Kreuzburg.

Kładkowo, -wa, *n.* Gollnow.

Kładowo, -wa, *n.* Gładowa.

Kładskie pogórze, -go -górza, *n.* Ablergebirge *n.*

Kładsko, -ka, *n.* Głaß.

Klajpeda, -dy, -de, w -pedzie, *f.* Memel.

Koblencya, -cyi, -cye, w cyi, *f.* Koblenz.

Kocie góry, -cich gór, *pl.* Raßengebirge *n.*

Koczewje, -wja, *n.* Gottschee.

Kolonia, -nii, -nie, w -nii, *f.* Köln; Kolończyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Kölnner; koloński, *adi.* kölnisch, Kölnner(=); katedra kolońska der Kölnner Dom.

Kolosz, siehe Kołoszwar.

Kolpa, Kopa, -py, *f.* Kulpa.

Kolobrzeg, -a, *m.* Kolberg.

Kolomyja, -myi, -myje, w -myi, *f.* Kolomea.

Kołoszwar, -u, w -warze *m.* Klausenburg.

Komarno, -na, *n.* Komorn.

Kondensz, -a, *m.* Condé.

Konfucyusz, -a, *m.* Konfuzius.

Kongresówka, -ki, -ke, w -sówe, *f.* Kongreßpolen.

Konrad, -a, *m.* Konrad.

Konstancyjskie jezioro, -go -ziora, *n.* Bodensee *m.*

Konstantynopol, -a, w -u, *m.* Konstantinopol.

Kopanic, -pańca und Kopytnik, -a, *m.* Köpenitz.

Kopanica, -cy, *f.* Landgraben; Köpniß; Lamprechtsdorf.

Kopenhaga, -gi, -ge, w -hadze, *f.* Kopenhagen.

Korea, -rei, -reg, na Korei, *f.* Korea; Koreańczyk -a, *pl.* -czycy, *m.* Koreaner *m.*;

Koreanka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Koreanerin; koreański, *adi.* koreanisch.

Kormin, -a, *m.* Cormons.

Korneliusz, Korneli und Kornel, -a, *m.* Kornelius.

Korona, -ny, -ne, w -nie, *f.* statt Korona polska = Małopolska i Wielkopolska.

Korona, -ny, *f.* Kronstadt.

Koronowo, -wa, *m.* Polnisch: Krone.

Korsyka, -ki, -ke, na -syce, *f.* Korsika, Corfica; Korsykańczyk, -a, *pl.* -czycy, Korsykanin, -a *pl.* -kanie, *m.*

Korsifaner, Corje; korsykański, *adi.* forjisch.

Korutany, -tan, *pl.* Kärnten.

Koryolan, -a, *m.* Coriolan(us).

Kościar, -u, *m.* Kofien.

Kościarz, -a, *m.* und Kościerzyna, -ny, *f.* Berant.

Kosowepole, *n.* Amjel=feld.

Kostrzyn, -a, *m.* 1) Küstrin (Festung); 2) Kosterchin (Stadt).

Koszyce, -szyc, *pl.* Kaschau.

Kotor, -u, *m.* Cattaro.

Kowalewo, -wa, *n.* Schönsee.

Kowno, -wna, *n.* Kauen.

Kozak und Ableitungen siehe im allgemeinen Teil dieses Wörterbuchs.

Kozalno, -lna, *n.* Kößlin.

Kozle, -go, *n.* Kofel.

Koźmin, -a, *m.* Koschmin.

Koźuchów, -chowa, *m.* Freistadt.

Kraina, -ny, -ne, w -nie, und Karniola, -li, -le, w -li, *f.* Krain; Kraińczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Krainer; kraiński, *adi.* Krainer(=), krainisch.

Kraja, -a, *m.* und Krasne Mesto, *n.* Krainburg.

Kraków, -kowa, w -kowie, *m.* Krafau; nie od razu — zbudowano (wörtlich: Krafau ist nicht auf einmal erbaut worden) Rom ist nicht an einem Tage erbaut worden, eile mit Weile, gut Ding will Zeit haben; ku -kowu nach, gegen Krafau; Krakowskie *n.* die Krafauer Gegend, das Krafauische, das Gebiet von Krafau; das Krafauer Viertel, die Krafauer Vorstadt.

Krakowianin, Krakowiak, -a, *pl.* -wianie, Krakowian, Krakowiacy, Krakowiaków, *m.* Krafauer *m.*; Krakowianka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Krafauerin *f.*; Krakowiak der Krafawiat (Tanzt).

Krakowski, *adi.* Krafauer(=), krafauisch; po -kowsku, *adv.* krafauisch; Krakowskie przedmieście die Krafauer Vorstadt; uniwersytet krakowski die Universität (zu) Krafau; krakowska kaszka Krafauer Buchweizengrütze; krakowskim targiem auf Krafauer Art erhandelt, für den haben Preis; Krakowskie, *n.* siehe unter Kraków.

Krawełica, -cy, -ce, w -cy, *f.* Portoré.

Kraliki, -lików, *pl.* Grulisch.

Krapowice und Chrapowice, -wic, *pl.* Krappitz.

Kras, -u, *m.* Kasch.

Kraslice, -lic, *pl.* Graßlitz.

Krasnahora, -snejhory, -snağore, w -snejhorze, *f.* Schönberg.

Krasnalipa, -snejlipy, -snałipe, w -snejlipie, *f.* Schönlinde.

Kraszewina, -ny, -ne, -nie, *f.* siehe Kras.

Krawnica, -cy, -ce, *m.* -cy, *f.* Kuhalpe.

Kremža, -mży, -mże, w -mży, *f.* *Krems*.

Krenów, -nowa, w -nowie, *m.* *Krönau*.

Kres, -u, *m.* *Cherso*.

Kreta, -ty, -te, na Krecie, *f.* *Kreta*; Kretęczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* *Kret(en)er*; Kretenka, -ki, *pl.* *ki*, *f.* *Kretenjerin*; kretęński, *adi.* *kretenfiſch*.

Krezus, -a, *m.* *Krösus*.

Krobia, -bii, -bie, w -bii, *f.* *Kröben*.

Kromieryż, -a, w -u, *m.* *Kremſer*.

Kromlów, -lowa, w -lowie, *m.* *Krumau*.

Krosno, -sna, w -snie, *n.* *Horſt*; *Croffen*.

Krotawa, -wy, -we, w -wie, *f.* *Grottau*.

Krotoszyn, -a, w -ie, *m.* *Krotoschin*.

Królewiec, -wca, w -wcu, *m.* *Königsberg*; *Królewczanin*, -a, *pl.* -czanie, -czan, *m.* *Königsberger m.*; *Królewczanka*, -ki, *pl.* *ki*, -czanek, *f.* *Königsbergerin f.*; *królewiecki*, *adi.* *Königsberger(-)*, von, auß *Königsberg*.

Królewska Huta, -skiej -ty, w skiej -cie, *Königs-hütte*.

Królewska Skala, -skiej -ły, na -skiej -le, *f.* *Königſtein*.

Królowwór, -dworu, w -dworze, *m.* *Königinhof*; -dworski *rekopis die Königinhofer Handſchrift*.

Królogród, -grodu, w -grodzie, *m.* *Königgrät*.

Królowa Hala, -wej Hali, w -wej Hali, *f.* *Königsberg*.

Krucze góry, *pl.* *Raben-gebirge n.*

Krumberki, -ków, *pl.* *Grumberg*.

Krumlow, -a, w -wie, *m.* *Krumau*.

Krupina, -ny, w -nie, *f.* *Karſen (lat. Carpona)*.

Kruszcwowe góry, *pl.* *Erz-gebirge n.*

Kruświca, -cy, -ce, w -cy, *f.* *Kruſchwiſ*.

Krym, -u, na -mie, *m.* *Krim f.*; *Krymski*, *adi.* *Krimſch*.

Kryry, *Kryrów*, *pl.* *Kriegern*. *Kryspus*, -a und *Kryspa*, *m.* *Kriſpus*.

Krystyan, -a, *m.* *Chriſtian*.

Krystyna, -ny, -ne, *f.* *Chriſtine*; *dim.* *Kryſia*, *häufiger Krzyſia*, -si, *f.* *Chriſtinden*.

Kryton, -a, *m.* *Kriton*.

Krzemień, -mieńca, w -mieńcu, *m.* *Krzemenez*; *krzemieniecki*, *adi.* von, auß *Krzemenez*.

Krzenowice, -wic, w -wicach, *pl.* *Kranowiſ*.

Krzyżstof, -a, *m.* *Chriſtſtopf*.

Krzywin, -a, w -ie, *m.* *Kriepen*.

Krzyżak, *Krzyżacki*, ſiehe im allgemeinen Teil des Wörterbuchs.

Krzyżewce, -wiece, w -żewcach, *pl.* *Kreutz*.

Ksantypa, -py, -pe, *f.* *Xanthippe*.

Ksawery, -rego, *m.* *Xaver*.

Ksenofanes, -a, *m.* *Xenophanes*.

Ksenofont, -ta, *m.* *Xenophon*.

Kserkses, -a, *m.* *Xerxes*.

Kuba, -by, -be, na Kubie, *f.* *Ruba*.

Kuba, -by, *m.* *dim.* von *Jakób*.

Kuldyga, -gi, -ge, w -dydze, *f.* *Goldingen*.

Kumania, -nii, -nie, -nii, *f.* *Rumanien*.

Kunice, -nic, w -nicach, *pl.* 1) *Kaunitz* ober *Staniſ*; 2) *Kunitzburg*.

Kunidora, -ry, -re, w -dorze, *Bajda Hunyad* ober *Eiſenmarſt*.

Kunzward, *m.* *Königs-wart*.

Kupido, *Kupidyna*, *m.* *Kupido*, *Cupido*.

Kurlandya, -dyi, -dye, w -dyi, *f.* *Kurland*; *Kurlandczyk*, -a, *pl.* -czycy, *m.* *Kurländer m.*; *Kurlandka*, -dki, -dke, *pl.* -dki, *f.* *Kurländerin f.*; *kurlandzki*, *adi.* *kurländiſch*, *Kurländer(-)*.

Kurońska zatoka, -skiej -toki, w -skiej -toce, *f.* das *Ruriſche Haſſ*.

Kuryusz, -a, *m.* *Curius*.

Kurzetnik, -a, *m.* *Kauer-niſ*.

Kurzym, -mia, *m.* *Kaurim*. *Kutin*, -a, w -nie, *m.* *Neuſtoſter*.

Kutnahora, -ry, -re, -horze, *f.* *Rutenberg*.

Kwiaż, -zi, und *Kwisza*, -szy, *f.* *Queiß m. (Fluß)*.

Kwidzyn, -a, w -ie, *m.* *Marienwerder*.

Kwintus, -a und *Kwinta*, *m.* *Quintus*.

Kwintylian, -a, *m.* *Quintilian*.

L.

Labocka dolina, -ckiej, -liny, *f.* *Lavanthal n.*

Lacedemon, -u, *m.* *Lacedämon*, *Lazebämon*.

Lach, -a, *pl.* -y, *m.* der *Pole*.

Lacyum, *n. indecl.* *Latium*; *latyński*, *adi.* *latiniſch*.

Lafontaine, -taine'a und -taine, *Lafontaine*.

Lamennais, -nais'go und -, *Lamennais*.

Laokoon, -a, *Laokoön*.

Larysa, -sy, -se, w -sie, und *Larga*, -rgi, -rge, w *Lardze*, *f.* *Lariſſa*.

Laszka, -szki, *pl.* -szki, -szek, *f.* *Polin*.

Latona, -ny, *f.* *Latona*.

Lawenburg, -u, *m.* *Lauenburg*.

Lech, -a, *m.* *Alexander*.

Legnica, -cy, -ce, w -cy, *f.* *Siegniſ*.

Lembork, -a, *m.* Lauenburg.
 Lemnos, *indecl.* doch auch Lemnu, w Lemnie, Lemnos.
 Lentowo, -wa, *n.* Wilhelmshagen.
 Leodyum, *indecl.* Süttich.
 Leon, -a, und Lew, Lwa, *m.* Leo.
 Leonard, -a, *m.* Leonhard.
 Lepidus, -a und Lepida, Lepidus.
 Lesbos, *indecl.* doch auch Lesbu, na Lesbie, *m.* Lesbos.
 Lesany, Lesan, *pl.* Lessach.
 Leszek, Leszka, *m.* Messander.
 Leszno, -na, w -nie, *n.* Pölnisch-Lissa.
 Leśnica, -cy, -ce, w -cy, *f.* Lesschnitz.
 Lete, -ty, *f.* Lethe *m.*; letijski, *adi.* lethisch.
 Leuktra, -try, -tre, pod -ktra, *f.* Leuttra.
 Leyda, -dy, -de, w Leydzie, *f.* Leyden.
 Lębork, -a, w -u, *m.* Lauenburg.
 Libawa, -wy, -we, w -wie, *sf.* Liebau.
 Liberec, -berca, w -bercu, *m.* Heidenberg.
 Libnica, -cy, -ce, w -cy, *f.* Leibnitz.
 Lidya, -dy, -dyc, *f.* Lydia.
 Lidzbark, -a, *m.* Lautenburg.
 Lignica, *f.* siehe Legnica.
 Likurg, -a, *m.* Lyfurg.
 Linc, -u, w -u, *m.* Linz.
 Lipa Czeska, -py -skiej, *f.* Böhmisch-Weipa.
 Lipnik, -a, *m.* Leipniz.
 Lipsk, -a, *m.* Leipzig.
 Liptowska dolina, -skiej -ny, *f.* Waagtal.
 Litawa, -wy, *f.* Lettha.
 Litawskie góry, -skich gór, *pl.* Letthagebirge *n.*
 Litomierzycze, -rzyc, *pl.* Leitmeritz.
 Litomyśl, -a, w -u, *m.* Leitomischl.

Litwa, -wy, -we, na -wie, *f.* Litauen; Litwin, -a, *pl.* -i, *m.* Litauer; Litwinka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Litauerin; litewski, *adi.*, po litewsku, *adv.* litauisch; Wielkie Księstwo Litewskie das Großherzogtum Litauen.
 Litya, -tyi, -tye, w -tyi, *f.* Littai.
 Liwiusz, -a, *m.* Livius.
 Liwonia, -nii, -nie, w -nii, *f.* Livland.
 Lizarder, -dra, *m.* Zysander.
 Lizbona, -ny, w -nie, *f.* Lissabon; Lizbończyk, -a, *pl.* -czycey, *m.* Lissaboner; lizboński, *adi.* Lissaboner(=), von, aus Lissabon.
 Lizyasz, -a, *m.* Zysias.
 Ljubno, -bna, w -bnie, *n.* Leoben.
 Loara, -ry, -re, na Loarze, *f.* Loire *f.*
 Lombardya, -dyi, -dyc, w -dyi, *f.* Lombardei; Lombardczyk, -a, *pl.* -czycey, *m.* Lombardei *f.*; lombardzki, *adi.* lombardisch.
 Londyn, -u, *m.* London; londyński, *adi.* Londoner(=), von, aus London.
 Lotaryngia, -gii, -gie, w -gii, *f.* Lothringen; Lotaryńczyk, -a, *pl.* -czycey, *m.* Lothringer *m.*; lotaryński, *adi.* Lothringer(=), Lothringisch.
 Lowania, -nii, -nie, w -nii, *f.* Löwen.
 Lozanna, -ny, *f.* Lausanne.
 Lubeka, -ki, w -ce, *f.* Lübeck; Lubeczanin, -a, *pl.* -czanie, -czan, *m.* Lübecker *m.*
 Lubelski łęg, -ego, -u, *m.* Loibelsattel *m.*
 Lubica, -cy, w -cy, *f.* Leibnitz.
 Lubiecz, *m.* siehe Lubeka.
 Lubin, -a, *m.* Lüben.
 Lublana, -ny, -ne, w -nie, und Lublanica, -cy, w -cy, *f.* Laibach.
 Lublin, -a, *m.* Lublin;

Lubelczyk, -a, *pl.* -czycey und Lublanin, -a, *pl.* -nie, *m.* Lubliner *m.*; Lubelka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Lublinerin *f.*; lubelski, *adi.* lublinisch, Lubliner(=); Lubelskie, -go, w -skiem, *n.* das Lubliner Gebiet.

Lubliniec, -blińca, *m.* Lublinisch.

Lubno, -bna, w -bnie, *n.* 1) Laufen; 2) Leoben; 3) Lublau.

Lucyan, -a, *m.* Lucian.

Lucyusz, -a, *m.* Lucius.

Ludborz, -a, *m.* Lautenburg.

Ludwik, -a, *dim.* Ludwis, -wisia, *m.* Ludwig; Ludwika, -ki, *dim.* Ludwisia, -wisi, Ludka, -dki, Ludwinia, -ni, Ludwiehna, -ny, *f.* Lubowita, Luize, *dim.* Luischen.

Lugdun, -ia, *m.* Lyon; zatoka Lugduńska Golf von Lyon.

Lukullus, -a und Lukulla, Lufull(us).

Luperkalia, -liów, *pl.* Luperfalien *pl.*

Luter, -tra, *m.* Luther Lutheraner *m.*

Luteranin, Luterka und Ableitungen siehe im allgemeinen Teil des Wörterbuchs.

Lutycy, Lutyków, *pl.* Lütizer; kraj Lutyków Lütizerland *n.*

Luzacya, -cyi, -cyc, w -cyi, *f.* siehe Luzyce.

Luzytania, -nii, -nie, w -nii, *f.* Lusitanien.

Lwówek, -wka, *m.* Neustadt.

Lwów, Lwowa, w -Lwowie, *m.* Semberg; ku Lwowu gegen Semberg zu, nach Semberg; Lwowianin, -a, *pl.* -wianie, -wian, Semberger *m.*; Lwowianka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Sembergerin *f.*; lwowski, *adi.* Semberger(=), von, aus Semberg.

L.

Laba, -by, -bę, na -bie, *f.*
Elbe *f.*

Labiawa, -wy, -wę, w -wie,
f. Labiau.

Lacina, Lacinnik und
Ableitungen, siehe im allge-
meinen Teil des Wörterbuches.

Ladybór, -bora, *m.* Lauen-
burg.

Lamacz, -a, *m.* Sammatſch.

Laszyń, -nia, *m.* Leſſen.

Lobżenica, -cy, w -cy, *f.*
Lobſenſ.

Lomnica, -cy, *f.* Lomniſer

Spitze; Wielka — Groß-
Lomniſ.

Łoszyn und Łozin, -a, *m.*
Luſſin; — wielki, maly Luſſin
grande, Luſſin piccolo.

Łotwa, -wy, -wę, na -wie,
f. Lettenland; Lotwin oder
Łotysz, -a, *pl.* -ni, -tysz
Lette *m.*; Lotwinka, -nki, *pl.*
-nki, *f.* Lettin *f.*; łotyski,
adi. lettifch.

Łozin, siehe Łoszyn.

Łubczyce, -czyc, *pl.* Leob-
ſchiſ.

Lucya, -cyi, -eye, *f.* Lucia.

Lukasz, -a, *dim.* Lukaszek,
Luſaſ.

Łunia, -ni, -nię, na -ui, *f.*
Jlmenau *f.* (Zluſ).

Łuniewo, -wa, w -wie, *n.*
Lüneburg.

Łuzyce, -zyc, *pl.* Lauſiſ *f.*;
Łużyczanin, -a, *pl.* -anie, *pl.*
Lauſiſer *m.*; Łużyczanka,
-nki, *pl.* -nki, *f.* Lauſiſerin
f.; łużycki, *adi.* lauſiſiſch.

Łysa Góra, -sej Góry, *f.*
1) Anhaltſberg (Dori); 2)
Kahlenberg.

M.

Macedonia und Make-
donia, -nii, -nię, w -nii, *f.*
Macedonien, Mafedonien und
Mazedonien; Macedończyk,
-a, *pl.* -czycy, *m.* Macedonier,
Maſe= und Mazed= *m.*; Mace-
donka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Mace-
(fe= und ze=)donierin *f.*;
macedoński, *adi.* mace(fe=
und ze=)doniſch.

Machabejczyk, -a, *pl.*
-czycy, *m.* Maſſabäer *m.*;
machabejski, *adi.* maſſabäiſch.

Maciej, -a, *dim.* Maciek,
Mačka und Maciuś, -sia, *m.*
Matthiaś; ſwięty Maciej zime-
traci, albo ja bogaci Mattheiś
bricht oder mehrt daś Eiś;
Maciejowa, -wej, -wę, *f.* die
Frau deś Matthiaś.

Madera, -ry, -rę, na Mader-
ze, *f.* Mabeira (Zuſel);
Mabeira(wein) *m.*

Madryt, -u, w -drycie, *m.*
Madriſ; madrycki, *adi.* Mad-
riſer(=), von, auß Madriſ.

Madziar, -a, *pl.* -owie und
-y, *m.* Magyar(e) *m.*; Madziar-
ka, -rki, *pl.* -rki, *f.* Magya-
rin *f.*; madziarski, *adi.* po
madziarsku, *adv.* magyariſch.

Magda, -gdy, -gdę, *f.* Gene
(für Magdalena).

Magdalena, -ny, -nę, *f.*
Magdalena; *dim.* Magdalenka,

-nki und Magdusia, -si, -się,
f. Lenchen.

Magdeburg, -a, w -u, *m.*
Magdeburg; Magdeburezyk,
-a, *pl.* -czycy, *m.* Magde-
burger *m.*; Magdeburka, -rki,
pl. -rki, *f.* Magdeburgerin *f.*;
magdeburſki, *adi.* Magde-
burger(=), magdeburgiſch.

Mahomet, -a, Moſammed;
mahometawin, -a, *pl.* -tanie,
-tan, *m.* Moſammedawer *m.*;
mahometanka, -nki, *pl.* -nki,
f. Moſammedanerin *f.*; mah-
ometauński, *adi.* po mahom-
metańsku, *adv.* moſammed-
daniſch.

Maksymilian, -a, *m.* Ma-
gimilian.

Malborg, -a, *m.* Marien-
burg; Malborezyk, -a, *pl.*
-czycy, *m.* Marienburger *m.*;
malborski, *adi.* Marienbur-
ger(=), marienburgiſch.

Malin, -a, *m.* Meſſeln.

Malta, -lty, -lte, na -lcie,
f. Malta (Zuſel); Maltańczyk,
-a, *m.* Maltejer *m.*; mal-
tański, *adi.* Maltejer=; ka-
waler Maltański Maltejer-
ritter *m.*

Małachów, -chowa, *m.*
Maldin.

Małgorzata, -ty, -tę, *f.*
Margarete; *dim.* Małgosia,

Margosia, -si, Małgosieczka,
-czki, *f.* Grete, Gretchen.

Malmazya, -zyi, -zyc, *f.*
1) Malwaſia (Zuſel und Stadt);
2) Malwaſierwein *m.*

Małocin, -a, *m.* Wetterſ-
hauſen.

Małopolanin, -a, *pl.* -Janie,
m. Kleinpote *m.*; Małopolan-
ka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Klein-
polin *f.*

Małopolska, -ski, -skę,
w -sce, *f.* Kleinpolen *n.*;
małopolski, *adi.* kleinpolniſch.

Małorosya, -syi, sye, w
-syi, *f.* Kleinruſſland; Mało-
rosyanin, -a, *pl.* -syanie, *m.*
Kleinruſſe *m.*; Małorosyanka,
-nki, *pl.* -nki, *f.* Kleinruſſin
f.; małorosyjski, *adi.* po
małorosyjsku, *adv.* Klein-
ruſſiſch.

Manchester, -stru, *m.*
Mancheſter.

Manliusz, -a, *m.* Manliuś.

Mantua, -tui, -tue, w
-tui, *f.* Mantua.

Mantynea, -nei, -neg, w
-nei *f.* Mantinea.

Maraton, -u, *m.* Marathon;
pod -em bei Marathon.

Marcellus, Marcell, -a, *m.*
Marcell(uś); Marcella, -li, *f.*
Marcella.

Marcin, -a, *m.* Martin; na święty — zu Martini; uczy — Marcina, a sam głupi jak świnia wenn ein Esel den andern instruiert, schwerlich einer von beiden Doktor wird.

Marek, Marka, *m.* Marius; tłucze się jak — po piekle er poltert herum wie ein Rumpelgeist (wörtlich: wie Marek in der Hölle).

Margosia, *f.* siehe Malgorzata.

Markus, *m.* siehe Marek.

Maro, Marona, *m.* Maro.

Marokko, -rokka, *n.* Maroffo.

Mars, -a, *m.* 1) Mars (Kriegsgott); -em uderzyć, -a ruszyć gegen den Feind losziehen, den Feind angreifen; 2) (bibl.) finsterner, grimmigier Blick, finstere Gesicht; -a postawić, nastroić, zrobić ein finstere Gesicht machen; -a komu pokazać, -em na kogo spojrzeć einen grimmgigen, drohenden Blick jmandm zuwerfen; 3) marsowatość *f.*, marsowaty, *adi.* siehe allgem. Teil des Wörterbuchs.

Marsylia, -lii, -lie, w -lii, *f.* Marseille; marsylijski, *adi.* Marseiller(-), von, aus Marseille.

Marta, -ty, -cie, -te, *f.* Martha, Marthe.

Marusza, -szy, *f.* Marosz (Stuß).

Marya, ryi, -rye, *f.* Marie; Panna — die Jungfrau Maria, unsere liebe Frau; kościół, obraz Panny ryi die Marienkirche, das Marienbild.

Marybork, -n, *m.* Marburg.

Maryanna, -ny, -ne, *f.* Marianne.

Marychna, -ny, Marynka, -ki, Marynia, -ni, Maryś, -rysi, Marysienka, -ki, Marysieneczka, -czki, Mania, -ni, *f. dim.* von Marie, Marietchen.

Maryna, -ny, -ne, *f.* Marie.

Maryusz, -a, *m.* Marius.

Mateusz, -a, *m.*; *dim.* Maciś, -sia, *m.* Matthäus.

Maurycy, -cego, *m.* Moritz.

Mazowsze, -wsza, na -wszu, *n.* Masowien; Mazowszanin, -a, *pl.* -nie, *m.* Masowier *m.*; mazowiecki, *adi.* masowisch; województwo mazowieckie die Wojwodtschaft Masowien.

Mazur, -a, *pl.* -y, *m.* Masur(e) *m.*; Masur *m.*, *f.* (Tanz); Mazurka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Masurin *f.*; Mazury, -rów, *pl.* Masuren.

Medea, -dei, -dee, *f.* Medea.

Meduza, -zy, *f.* Medusa, Meduse.

Medyceusz, -a, *m.* Mediceer.

Medyolan, -u, *m.* Mailand; Medyolańczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Mailänder *m.*; Medyolanka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Mailänderin *f.*; medyolański, *adi.* mailändisch, Mailänder(-).

Mekka, -kki, -kkę, w Mekce, *f.* Mecca.

Meklenburgia, -gii, -gie, *f.* Mecklenburg.

Meksyk -u, *m.* Mexiko; Meksykańczyk, -a, *pl.* Meksykanie, *m.* Mexikaner *m.*; Meksykanka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Mexikanerin *f.*; meksykański, *adi.* mexikanisch.

Melpomena, -ny, *f.* Melpomene.

Men, -u, na Menie, *m.* Main.

Menenius, -a, *m.* Menenius.

Menin, -u, *m.* Mönin.

Merkuryś, -a, Merkurs, -rego, *m.* Merkur.

Mesyasz, -a, *m.* Messias; wyglądać kogo jak żydzy -a jmandn (so sehnsüchtig) erwarten wie die Juden die Ankunft des Messias.

Metellus, -a und Metella, *m.* Metellus.

Mezebor, -u, *m.* Merseburg.

Mezopotamia, -mii, -mie, -mii, *f.* Mesopotamien.

Michał, -a, *m.* Michael; na Świętym — zu Michael; po Świętym Michale nach Michael; *dim.* Michałek, -tku, Michaś, -sia, *m.* Michel. Michela, -li, *f.* Mühli *f.* (Stuß).

Miejska Górka, -skiej -rki, *f.* Götchen.

Mielnik, -a, *m.* Melnik.

Mierzeja, -rzei, *pl.* -rzeje, *f.* Nehrung *f.*

Mieszow, -a, *m.* Einsiedl.

Międzybórz, -a, w -u, *m.* 1) Mittelwalde; 2) Merseburg.

Międzychód, -chodu, w -chodzie, *m.* Birnbaum (Stadt).

Międzylesie, -sia, *n.* Mittelwalde.

Międzyrzecz, -czy, *f.* Meseritz; — wielki, mały Groß-, Klein-Meseritz.

Mięslawice, -wic, *pl.* Miślawitz.

Mikołaj, -a, *m.* Nikolaus.

Mikołów, -łowa, w -łowie, *m.* 1) Mikolai; 2) Mikolatsburg.

Milcz, -a, *m.* Militsch.

Milet, -u, w Milecie, *m.* Milet.

Miltyades, -a, *m.* Miltyades.

Miluz, -a, w -luzie, *f.* Mühlhausen.

Milogoszcz, -u, *m.* Mielgast.

Minda, -ndy, w Mindzie, *f.* Münbe.

Minos, -a, *m.* Minos.

Mirabeau, -a, Mirabeau.

Mirosław, -wia, *m.* Miřlitz.

Misnia, -ni, -nię, w -ni, *f.* Meissen.

Miszkowice, -wca, w -wcu, *m.* Miřtolcz.

Mitawa, -wy, -wie, *f.* Mitau.

Mitrydates, Mitrydat, -a, *m.* Mithridat(es).

Mleczna góra, -cznej góry, *f.* Milschbüchel.

Młody Bolesław, -dego -a, w -dym -ie, *m.* Jungbunzlau.

Młynary, -nar, *pl.* Mühlhausen.

Mnichów, -a, *m.* und Mnichy, *pl.* München.

Moguncya, -cyi, -cye, w -cyi, *f.* Mainz; moguncki, *adi.* Mainzer(=), von, aus Mainz.

Mogelany, Mohelany, -lan, *pl.*, Mogalin, Mogilin,

Mohalin, -a, Mügelin. Mohelnice, -nic, *pl.* Müglitz.

Mojżesz, -a, *m.* Mojs̄.
 Mokrzeńice, -nie, *pl.* Mösf-
 fern.
 Molière, Molièra (auch Mo-
 lier, -a), Molière.
 Moldawia, -wii, -wie, *n.*
 -wii, *f.* Moldau *f.*; Molda-
 wianin, -a, *pl.* -wianie, *m.*
 Moldbauer; Moldawianka, -ki,
pl. -ki, *f.* Moldbauerin; mol-
 dawski, *adi.* moldauisch.
 Monachium, *n.* indecl.
 München.
 Monaster, -u, *m.* Münster;
 monasterski, *adi.* von, aus
 Münster.
 Montesquien, indecl. und
 Monteskiusz, -a, Montès-
 quien.
 Moore, -a und Moora,
 Moore.
 Morawa, -wy, *n.* -wie, *f.*
 March *f.* (Fluß).
 Morawia, -wii, *n.* -wii, *f.*
 und Morawy, -raw, *n.* -ra-
 wach, *pl.* Mähren; Morawia-
 nin, -a, *pl.* -wianie und Mo-
 rawczyk, -a, *pl.* -czyzy, *m.*
 Mährer *m.*; Morawianka,
 -ki, *pl.* -ki, *f.* Mährin *f.*;
 morawski, *adi.* mährisch; mar-
 grabstwo morawskie die Mark-
 grafchaft Mähren.

Morawica, -cy, *n.* -cy, *f.*
 Mora *f.* (Fluß).
 Morag, -u, *m.* Mörhungen.
 Morlacki Zalew, -ego -u,
m. Golf von Quarnero.
 Morskie Oko, -go Oka, *n.*
 Meerauge *n.*, Fischsee *m.*
 Moryski Nowytarg, -ego
 Nowogotargu, *m.* Maroš Sa-
 sarhely.
 Morysz, -y, -e, *f.* siehe Ma-
 rusza.
 Moskal, -a, *pl.* -e, *m.*
 Moskowiter *m.* (Russe, Groß-
 russe).
 Moskiewka, -wki, *pl.* wki,
f. Moskauerin *f.*, Russin *f.*
 Moskiewski, *adi.* Mos-
 tauer (=), (groß)russisch, mosko-
 witiſch; po moskiewsku, *adv.*
 (groß)russisch, moskowitiſch.
 Moskwa, -kwy, -kwe, *w.*
 -kwie, *f.* Moskau.
 Moskwicin, -a, *pl.* -i, *pl.*
 Moskowiter *m.*, Mostauer *m.*
 Moszoń, -szonia, *m.* Wie-
 selburg.
 Moza, -zy, -ze, *n.* -zie, *f.*
 Moas *f.* (Fluß).
 Mozela, -li, -le, *n.* -li, *f.*
 Mosel *f.* (Fluß).
 Muchacz, -a, *m.* Moħacs̄.

Mucyusz Scewola, -a,
 -li, *m.* Mucius Scävola.
 Multany, Multan, *pl.*
 Wallachei *f.*
 Munkaczowo, -wa, *w.*
 -wie, *n.* Munkacs̄.
 Mura, -ry, -re, *n.* Murze,
f. Mur *f.* (Fluß).
 Murycza, -cy, -ce, *n.* -rycy,
f. Mürz (Fluß).
 Murzyn, -a, *pl.* -i, *m.*
 Mohr *m.*, Reger *m.*; murzyn-
 ka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Mohrin
f., Regerin *f.*; murzyński,
adi. Mohren(=), Reger(=).
 Muta, -ty, -te, *w.* Mucie,
f. 1) Mauten; 2) Höhen-
 maut.
 Muteńskie jezioro, -go
 -ziora, *n.* Neusiedlersee *m.*
 Muzulmanin, Muzulman,
 -a, *pl.* -manie, -mani, -manów,
m. Muselman(n) *m.*; Muzul-
 manka, -nki, *pl.* -nki, *f.*
 Muselman(n)in *f.*; muzul-
 mański, *adi.* muselmanisch,
 muselmännisch.
 Myszna, -ny, *w.* -nie, *f.*
 Mehen.
 Mża, Mży, Mże, *f.* Betaun
f. (Fluß).

N.

Naddnieprski, Naddnie-
 przański, *adi.* am Dnieper
 gelegen, wohnhaft.
 Naddnieprze, -prza, *n.*
 die am Dnieper liegenden
 Länder; = kraje nad Dnie-
 prem leżące.
 Naddunajski, *adi.* an der
 Donau liegend, wohnend.
 Nadelbiański, *adi.* an der
 Elbe gelegen, wohnhaft, be-
 findlich.
 Nadodrzański, *adi.* an
 der Oder gelegen, wohnhaft,
 befindlich.
 Nadreńczyk, -a, *pl.* -czy-
 cy, *m.* Rheinländer *m.*; nad-
 reński, *adi.* am Rhein gelegen,
 wohnhaft, befindlich; prowincya
 nadreńska Rheinprovinz *f.*
 Nadwiślanin, -a, *pl.* -śla-
 nie, *m.* Weichselanwohner *m.*

Nadwiślański, Nadwiśla-
 ny, *adi.* an der Weichsel
 wohnend, befindlich.
 Nadwiśle, -śla, *n.* Weich-
 seland *n.*
 Nahaj, -a, *pl.* -e, und Na-
 hajec, -hajca, *pl.* -hajcy, *m.*
 nogaiſcher Tatar.
 Nakło, -kła, *w.* -kle, *n.*
 und Nakielno, -na, *w.* -nie,
m. Natel.
 Namysłów, -słowa, *w.* -sło-
 wie, *m.* Namslau.
 Nancy, indecl. Nancy,
 Nanzig.
 Nanety, -netów, *pl.* Nanteš.
 Napajedla, -dli, *w.* -dli, *f.*
 Rapagedel.
 Napoleon, -a, *m.* Napo-
 leon; napoleoński, *adi.* na-
 poleoniſch.

Narwa, -wy, *w.* -wie, *f.*
 Narwa.
 Narew, -i, *f.* Narwa *f.*
 (Fluß).
 Narzyce, -rzyce, *pl.* Frauen-
 burg.
 Nastka, -tki, -tkę, *f.*
 Anapataja.
 Natalia, -lii, -lic, *f.* Na-
 talie.
 Nawiadów, -dowa, *w.* -do-
 wie, *m.* Nweyden.
 Naxos, indecl. Naxos̄.
 Nemezys, Nemezy, Neme-
 ze, *f.* Nemeis̄, Rachegöttin *f.*
 Neapol, -u, *w.* -u, *m.* Nea-
 pel; Neapolitańczyk, -a, *pl.*
 -ńczycy, *m.* Neapolitaner;
 Neapolitanka, -nki, *pl.* -nki,
f. Neapolitanerin; neapoli-
 tański, *adi.* neapolitanisch.

Nepomucen, -a, *m.*; Jan
-- Johann von Nepomuk.
Nereja, -rei, -reje, na -rei,
f. Mehrung *f.*
Nero, -na, *m.* Nero.
Newa, -wy, na -wie, *f.*
Neva *f.* (Fluß).
Nezyderskie jezioro, -go
-ziora, *m.* Neufiedler See *m.*
Nibork, -a, *m.* Reidenburg.
Nicea, -cei, -ceę, w -cei, *f.*
Nicá; Nizza.
Nidborze, -rza, w -rzu, *n.*
Reidenburg.
Niderlandy, -landów, *pl.*
Niederlande *pl.*; Niederland-
czyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Nie-
derländer *m.*; Niederlandka,
-dki, *pl.* -dki, *f.* Niederlän-
derin *f.*; niederlandzki, *adi.*
niederländisch; królestwo
-dzkie das Königreich der Nie-
derlande.
Niebolskie jezioro, -go
-ziora, *n.* Mauersee *m.*
Niedzborz, -a, w -u, *m.*
Reidenburg.
Niemcy, -miec, w Niem-
czech, *pl.* Deutschland.
Niemceź, Niemczura,
Niemczyk, Niemczynna,
u. s. w. siehe allgemeinen Teil
des Wörterbuchs.
Niemen, Niemna, na Niemi-
nie, *m.* Niemen *m.*, Nemel *f.*
(Fluß).
Niemiec, -mca, *pl.* -mcy,
m. Deutsch(e) *m.*
Niemiecki, *adi.* po nie-
miecku, *adv.* deutsch; język
— die deutsche Sprache, das
Deutsch(e); mówić, pisać po
niemiecku Deutsch sprechen,
schreiben; tłumaczyć na nie-
mieckie, z niemieckiego ins
Deutsch(e), aus dem Deutschen
übersetzen.
Niemieckie morze, -go
-rza, *n.* Nordsee *f.*
Niemka, -mki, *pl.* -mki,
f. Deutsche *f.*

Niemodlin, -a, w -nie, *m.*
Falkenberg.
Niezgoda, -dy, w -godzie,
f. Nestigrode.
Nikodem, -a, *m.* Nikobe-
muš.
Nimega, -gi, -ge, -medze,
f. Nimmwegen.
Nimy, -mów, *pl.* Nimeš.
Niobe, -by, -be, *f.* Niobe.
Nirechwa, -wy, w -chwie,
f. Nerchau.
Nisa, -sy, -se, na -sie, *f.*
Neiše *f.* (Fluß).
Niszawa, -wy, na -wie, *f.*
Nissa.
Nitra, -try, -tre, na, w
-trze, *f.* Neutra (Stadt und
Fluß).
Nitawa, -wy, w -wie, *f.*
Nietau.
Nizza, Nizzy, Nizze, w
Nizzy, *f.* Nizza.
Njagusz, Njegusz, -a, *m.*
Nequš.
Norbertanin, -a, *pl.* -tani,
-tanie, -tanów, *m.* Norbertiner
m., Brámonstratenr *m.*; -i,
pl. die Norbertiner *pl.*, (auch):
das Norbertinerkloster, die
Norbertinerkirche; Norbertan-
ka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Norber-
tinerin *f.*, Norbertinernonne
f.; norbertański, *adi.* Nor-
bertiner(-).
Norwegia, -gii, -gie, w
-gii, *f.* Norwegen; Norweg-
czyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Nor-
wege *m.*; Norwegianka, -nki,
pl. -nki, *f.* Norwegerin *f.*;
norwęski, *adi.*, po norweg-
sku, *adv.* norwegisch.
Norymberga, -gi, -ge, w
-berdze, *f.* Nürnberg; No-
rymberczyk, -a, *pl.* -czycy,
m. Nürnberger *m.*; Norym-
berka, -rki, *pl.* -rki, *f.* Nürn-
bergerin *f.*; Norymberski, *adi.*
nürnbergisch, Nürnberg(-);
towary -rskie Nürnberger-
waren *pl.*; norymberszczyna,

-zny, *f.* Nürnberger Waren,
Nürnberger Land.
Notec, Noteci, na Noteci,
f. Neše *f.* (Fluß).
Notrańsko, -ska, w -sku
n. Innerfrain.
Nowasól, -wejsoli, -wasól,
w -wejsoli, *f.* Neufalz.
Nowe, -go, w -m, *n.* Neuen-
burg a. d. Weichsel.
Nowemiasto, -gomiasta,
w -emmiescie, *n.* 1) Neumark;
2) Neustadt a. d. Warthe.
Nowezamki, -wychzam-
ków, w -wychzankach, *pl.*
Neuhäusel.
Nowezgorzelice, -wych-
zgorzelic, w -wychzgorzeli-
cach, *pl.* siehe Pokarmin.
Nowimbuk, -u, w -u, *m.*
Raumburg.
Nowogród, -grodu, w
-grodzie, *m.* Raugard.
Nowotarska dolina,
-rskiej -ny, na -rskiej -nie,
f. Dunajstal *n.*
Nowy bazar, -wegobazaru,
w -wymbazarze, *m.* Novi-
bazar.
Nowyeczyn, -wegoieczynu,
w -wymieczynie, *m.* Neutit-
schin.
Nowy Jork, -wego -u, w
-wym -u, *m.* New-York, Neu-
York.
Nowymost, -wegomostu,
w -wymomości, *m.* Neubrúč.
Nowysad, -wegosadu, w
-wymasadzie, *m.* Neufalš.
Nowytarg, -wegotargu, w
-wymyrtargu, *m.* Neumark.
Nowytarg morski, -wego-
targu, -ego, w -wymyrtargu
-m, *m.* Maros-Bajarschely.
Nowytomyśl, -wegotomy-
śla, w -wymyomości, *m.*
Neutomischl.
Nowy Zatom, -wego -ia,
w -wym -iu, *m.* Neufattum.

O.

Obotryci, -trytów, *pl.*
Obotriten *pl.*; ziemia -tów
Obotritenland *n.*
Obrzycko, -cka, w -cku,
n. Oberpfalz.
Ocean, -u, *pl.* -y, *m.*

Ocean *m.* (Ocean); Ocean
Wielki der Große Ocean.
Odmuchów, -chowa, w
-chowie, *m.* Dittmochau.
Odolanów, -nowa, w -no-
wie, *m.* Obeltau.

Odra, Odry, Odre, na, w
Odrze, *f.* 1) Ober *f.* (Fluß); 2)
Ditmisch (Dorf in Pr.-Schlesien).
Odry, Odra, *pl.* Ddrau.
Odyssea, -sei, -seje, -seę und
Odysseja, -sei, -seje, Odyssee.

Oharka, -rki, na Oharce, *f.* Egerfluß *m.*
 Ohranow, -a, w -nie, *m.* Herrhut.
 Ohrza, -rzy, -rze, na -rze, *f.* siehe Oharta.
 Okocim, -cimia, w -cimiu, *m.* Ofocim.
 Oktawian, -a, *m.* Oktavianus.
 Olawa, -wy, -we, w -wie, *f.* Ohlau.
 Olbracht, -a, *m.* Albrecht.
 Olbramowice, -wic, w -wicach, *pl.* Wolfscramitz.
 Oleck, -cka, w -cku, *m.* Oletzko.
 Oleksowice, -wic, w -wicach, *pl.* Ostowitz.
 Oleśnica, -cy, w -cy, *f.* Oles.
 Oleśno, -śna, w -śnie, *n.* Rosenbergr.
 Olimp, -u, w -pie, *m.* Olymp *m.*; olimpijski, *adi.* olympisch.
 Olint, -u, w -lincie, *m.* Olynthus; olintyjski, *adi.* olynthisch.

Olsztyn, -u, w -nie, *m.* Allenstein.
 Olsztynek, -nka, w -nku, *m.* Hohenstein.
 Olomuniec, -ńca, w -ńcu, *m.* Olmütz.
 Olta, -ty, -te, na Ołcie, *f.* Muta *f.* (Fluß).
 Opawa, -wy, -we, w (na) -wie, *f.* 1) Troppau; 2) Oppa *f.* (Fluß).
 Opole, -la, w -lu, *n.* Oppeln.
 Orawa, -wy, na -wie, *f.* Arva *f.* (Fluß).
 Orfeusz, -a, *m.* Orpheus.
 Orlean, -u, w -ie, *m.* Orleans.
 Orlickie pogórze, -go -rza, *n.* Adlergebirge *n.*
 Ormianin, -a, *pl.* -nie, -mian, *m.* Armenier *m.*; Ormianka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Armenierin *f.*; ormiański, *adi.*, po ormiańsku, *adv.* armenisch.
 Ormoż, -a, w -u, *m.* Friedau.
 Orneta, -ty, -te, *f.* Wormsd tt.

Orzna, -nej, -ne, na -nej, *f.* Ujedom.
 Osice, -sie, w -cach, *pl.* Oschatz.
 Osieczna, -nej, -ne, w -nej, *f.* Oschitz.
 Osieczno, -na, *pl.* -nem, *n.* Storchneft.
 Ossowa góra, -wej, -ry, w -wej górze, *f.* Hoheneyche.
 Ostrawa, -wy, -we, w -wie, Ostrawa Morawska Mährisch-Strau; — Polska Południow-Strau.
 Ostoróg, -roga, w -rogu, *m.* Scharfenort.
 Ostrowo, -wa, w -wie, *n.* Osterode.
 Ostrzeszów, -szowa, w -szowie, *m.* Schildberg.
 Oświęcim, -mia, w -miu, *m.* Auschwitz.
 Oton, -a, *m.* Otto.
 Owka, -wki, *f.* Euphemia.
 Ozimek, -mka, w -mku, *m.* Malapane.
 Ozola Mojża, *f.* Scau.
 Ożewskie jezioro, -go -ra, *n.* Dissaßer See *m.*

P.

Paczeslawice, -wic, w -wicach, *pl.* Patzschowitz.
 Pad, -u, na Padzie, *m.* Po *m.* (Fluß).
 Palatynat reński, -natu -ego, *n.* Reichspfalz *f.*
 Pallas und Pallada, -dy, -de, *f.* Pallas.
 Pankracy, -cego, *m.* Panfratius, Panfraz.
 Pannonia, -nii, -nie, w -nii, *f.* Bannonten.
 Panoniewo, -niewa, w -niewie, *n.* Jungferwerber.
 Paradyż, -a, w -u, *m.* (früher Gozdzikowo *n.*) Paradies.
 Parnawa, -wy, -we, w -wie, *f.* Parnau.
 Parys, -a, *m.* Paris.
 Paryż, -a, w -u, *m.* Paris;
 Paryżanin, -a, *pl.* -nie, *m.* Pariser *m.*; Paryżanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Pariserin *f.*; paryżski, *adi.* Pariser(=); po paryżsku, *adv.* auf Pariser Art.

Pasawa, -wy, -we, w -wie, *f.* Passau.
 Patroklos und Patroklos, Patrokla *m.* Patrofluß.
 Paulin, -a, *pl.* -ni, *m.* Pauliner *m.*, Paulineremönch *m.*; Paulini *pl.* die Pauliner *pl.*; auch: das Paulinerkloster, die Paulinerkirche.
 Pazuźaniasz, -a, *m.* Pausanias.
 Paweł, -wła, *m.* Paul; *dim.* Pawełek, -ka, *m.* Paulchen; ja o Pawle, a on o Gawle siehe unter Gawel; czy — czy Gawel, to jedno Kunz oder Heinz das ist einerlei.
 Pazin, -a, w -nie *m.* Mitteburg.
 Peć, Peci, Peć, w Peci, *f.* Spetz.
 Pegawa, -wy, -we, w -wie, *f.* Begau.
 Pegaz, -a, *m.* Pegasus *m.*, das Dichterroß; na -a wsiąc,

na -ie jeździć den Pegajus besteigen, den Pegasus reiten, tummeln.
 Peł, -i, na Pece, *f.* Spetz *f.* (Fluß).
 Peloponez, -u, na -ie, *m.* Peloponnes *m.*; peloponeski, *adi.* peloponnesisch.
 Penelopa, -py, -pe, *f.* Penelope.
 Perzeusz, -a, *m.* Perseus.
 Persya, -syi, -sye, w -syi, *f.* Persien; Pere, -a, *pl.* -owie, *m.* Perser *m.*; Persyanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Perserin *f.*; perski, *adi.*; po persku, *adv.* persisch.
 Peruwia, -wii, -wic, w -wii, *f.* Peru; Peruwianin, -a, *pl.* -wianie, *m.* Peruaner *m.*; Peruwianka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Peruanerin *f.*; peruwiański, *adi.* peruwianisch.
 Perykles, -a, *m.* Perikles; peryklesowski, *adi.* perikleisch;

Petersburg, -a, w -u, *m.*
 St. Petersburg; Petersbur-
 czyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Pe-
 tersburger *m.*; Petersburzan-
 ka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Peters-
 burgerin *f.*; petersburski, *adi.*
 (St.) Petersburger(-).

Petőfi, -ego, *m.* Petőfi.
 Petrarka, -rki, -rke, *o*
 Petrarca (n. p. mowa) *m.*
 Petrarca.

Petyhorca, -rcy, -rce, *m.*
 Tatar *m.* von der Fünfberger
 Horde.

Piaski, -sków, w -skach,
pl. Sandberg.

Piast, -a, *pl.* -owie, *m.*
 Piast; piastowski, *adi.* pia-
 siński, Piasten-.

Piecka, -cki, -cke, w -cce,
f. Pęskau.

Piecki, -cków, w -ckach,
pl. Grünwalde.

Pielgrzymów, -mowa, w
 -mowie, *m.* Pilgram.

Piemont, -u, w -moncie,
m. Piemont.

Pięcćcerkwi, w -ach, *pl.*
 Fünfskirchen.

Pijar, -a, *pl.* Pijarzy, *m.*
 Piarist *m.*, Piaristenmönch *m.*;
 pijarski, *adi.* Piaristen-; ko-
 ściół, klasztor pijarski Piaris-
 tenkirche *f.*, -loster *n.*

Piktawy, -ktaw, w -kta-
 wach, *pl.* Pottiers.

Piłśnia, -śni, -śnie, w -śni,
f. Blessen.

Pilzno, -na, *n.* Pilsen; pil-
 zneńskie piwo Pilsener Bier.
 Pila, -ly, w Pile, *f.* Schneide-
 mühle.

Pilat, -a, *m.* Pilatus.

Piława, -wy, -wę, w -wie,
f. Billau.

Pindar, -a, *m.* Pindar.

Piotr, -a, *m.* Peter; Św.
 Piotr der heil. Petrus; *dim.*
 Piotrus, -sia, Pietryk, -trka,
m. Peterchen; kościół świę-
 tego Piotra die Peterskirche;
 Piotra komu napędzić inndm
 Schreden einjagen.

Piotrawin, -a, *m.* Piotra-
 win (Name eines Krafauer
 Bürgers, den der heilige Sta-
 nislaus von den Toten auf-
 erweckt haben soll); wygłada
 jak — er sieht aus, wie wenn
 er von den Toten auferstanden

wäre, wie eine wandelnde
 Leiche.

Piotrków, -kowa, w -ko-
 wie, *m.* Petrifau; piotrkow-
 ski, *adi.* Petrifauer(-), von,
 aus Petrifau.

Piotrowaradyn, -a, w -ie,
m. Peterwardein.

Piran, -u, w -ie, *m.* Pi-
 rano.

Pirańska przystań, -skiej
 -stani, w -skiej -stani, *f.* Porto-
 rofe.

Pireneje, -jów, *pl.* Pyre-
 näen *pl.*; pirenejski, *adi.* py-
 renäisch; P—i pótwysep die
 Pyrenäische Halbinsel.

Pireus, *indecl.* Piräus.

Pirrus, -a, *m.* Pyrrhus.

Piskowice, -wic, do -wic,
 w -wicach, *pl.* Peiskretscham.

Piszczany, -szczan, w
 -szczanach, *pl.* Pöstyen, Pistan.

Pitagoras, -a, *m.* Pytha-
 goras; twierdzenie *n.* -a der
 pythagoreische Lehrsat.

Pitagorejczyk, -a, *pl.*
 -czycy, *m.* Pythagoreer *m.*;
 pitagorejski, *adi.* pythago-
 reisch.

Pitya, -tyi, -tye, *sf.* Py-
 thia *f.*; pityjski, *adi.* pythisch.

Pius, -a, *m.* Pius.

Piza, -zy, -zę, w -zie, *f.*
 Pisa.

Pizystrat, -a, *m.* Pisisira-
 tus; Pizystratydzi, *pl.* die
 Pisisiraten.

Placencya, -cyi, -cyę, w
 -cyi, *f.* Placenza.

Platon (Plato), -tona, *m.*
 Plato.

Plantus und Plaut, Plau-
 ta, *m.* Plautus.

Plawa, -wy, -wę, na -wie,
f. Plawe (Fluß).

Pleszew, -a, w -iu, *m.*
 Pleßchen.

Płonia, -ni, -nie, na -ni,
f. Plane *f.* (Fluß).

Płońsk, -a, w -u, *m.* Plön.

Pluton (Pluto), -na, *m.*
 Pluto.

Pniowy, Pniow, w -wach,
pl. Pinne.

Pobiedziska, -dzisk, w
 -skach, *pl.* Pudewitz.

Pobrzeże, -ża, na -żu, *n.*
 Küstenland *n.*

Poczdam, -u, w -ie, *m.*
 Potsdam.

Podbórz und Podburz,
 -a, w -u, *m.* Putbus.

Poddębie, -bia, w -biu, *n.*
 Potsdam.

Podgórze, -rza, w -rzu, *n.*
 Podgorze (bei Krafau); Pod-
 górzanin, -a, *pl.* -nie, *m.*
 Einwohner *m.* von Podgorze.

Podlasie, -sia, na -siu, *n.*
 Podlachien, Unterwalden;

Podlasianie, -a, *pl.* -nie, und

Podlasiuk, -a, *pl.* -siucy, *m.*

Podlache, Podlachier *m.*; Pod-
 lasianka, -nki, *pl.* -nki, *f.*

Podlachierin *f.*

Podmokle, -kla, w -klu,
n. Bodenbad.

Podole, -la, na -lu, *n.*

Podolien; Podolanin, -a, *pl.*

-lanie, -lan, *m.* Podolier *m.*;

Podolanka, -nki, *pl.* -nki, *f.*

Podolierin *f.*; podolski, *adi.*,

po podolsku, *adv.* podolisch.

Podstapin, -a, w -nie, *m.*
 Potsdam.

Poherelice, -lic, w -licach,
pl. Pohrlitz.

Polak, -a, -lacy, *m.* Pole

m.; Polka, -lki, -lke, *pl.* -lki,

f. Polin *f.*

Polanin, -nia, *pl.* -lanie,

-lan, *m.* siehe Polak.

Poleń, -lenia, w -leniu, *m.*
 Pollin.

Polifem, -a, *m.* Polyphem.

Polixena, -ny, -nę, *f.*
 Polyxena.

Polska, -ski, -skę, w -sce,
f. Polen; polski, *adi.*, po

polsku, *adv.* polnisch; król

polski der König von Polen;
 po -sku mówić, pisać Polnisch
 sprechen, schreiben.

Polszczyzna, -zny, -znę,
f. Polentum *n.*, das Pol-
 nische, polnische Sprache, Sitte,
 Art, polnisches Wesen.

Polskawieś, -skiejwsi,
 -skawieś, w -skiejwsi, *f.* 1)
 Torbach; 2) Polsdorf.

Poląga, -gi, -gę, w -lądze,
f. Polangen.

Połcznica, -cy, -cę, w -cy,
f. Pulsnitz (Stadt und Fluß).

Pomorczyk, *m.* siehe unter
 Pomorze.

Pomorze, -rza, na -rzu,
n. Pommeren; — polskie

Pomerellen; Pomorzanie, -na, *pl.* -nie, -rzan, und Pomorzczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Pommer *m.*; Pomorzanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Pommerin *f.*; pomorski, *adi.* pommerisch.

Pompejusz, -a und Pompeja, *m.* Pompejus.

Poniec, -a, w -u, *m.* Punit.

Porjeca, -jeca, w -jecu, *n.* Parenzo.

Portugalia, -lii, -lię, w -lii, *f.* Portugal; Portugalczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Portugiele *m.*; Portugalka, -lki, *pl.* -lki, *f.* Portugiesin *f.*; portugalski, *adi.*, po portugalsku, *adv.* portugiesisch; król portugalski der König von Portugal.

Posadowice, -wic, w -wicach, *pl.* Postelmitz.

Posawina, -ny, w -nie, *f.* Saveland *n.*

Postojna, -nej, -nę, w -nej, *f.* Adelsberg.

Postojeńska jaskinia, -kiej -kini, w -kiej -kini, *f.* Adelsberggrotte *f.*

Potulice, -lic, w -licach, *pl.* Potitz.

Potydea, -dei, -deę, w -dei, *f.* Potibää; pod -deą bei Potibää.

Pozjedon, -a, *m.* Pojeidon.

Poznań, -nania, w -naniu, *m.* Posen; Poznańczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Posener *m.*; Poznańka, -ńki, *pl.* -ńki, *f.* Posnerin *f.*; poznański, *adi.* Posener(=); Księstwo -kie daß Herzogtum Posen; książę -ski der Herzog von Posen; Poznańskie, -go, *n.* daß Posensche; w -skiem im Posenschen.

Požega, -gi, -gę, w -żedze, *f.* Posęga.

Pożón, -nia, w -niu, und

Pożón, -nia, w -niu, *m.* Preßburg; pożónski, pożónski, *adi.* Preßburger(=).

Prabuty, -butów, w -butach, *pl.* Riesenburg.

Praga, -gi, -gę, w Pradze, *f.* Prag (in Böhmen); Praga (bei Warschau); Prażanin, -a, *pl.* -nie, *m.* Prager; Prażanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Pragerin *f.*; praski, *adi.* Prager(=), von, auß Prag.

Pragersko, -ska, w -sku, *n.* Pragerhof.

Preszcze, -cza, w -czu, *n.* Rann.

Preszów, -szowa, w -szowie, *m.* Speriesz.

Prometeusz, -a, *m.* Prometheus.

Prościejów, -jowa, w -jowie, *m.* Proßnitz.

Proteusz, -a, *m.* Proteus.

Prowancya, -cyi, -cye, w -cyi, *f.* Provence *f.*; prowanccki, *adi.* Provencer=; oliwa prowanccka Provencceröl *n.*

Prudnik, -a, w -u, *m.* Neustadt.

Prusak, -a, *pl.* -sacy, *m.* Preuße *m.*; Prusaczka, -czki, *pl.* -czki, *f.* Preußin; pruski, *adi.*, po prusku, *adv.* preußisch; królestwo -skie daß Königreich Preußen; król -ski der König von Preußen; Pruska ziemia die Provinz Preußen; pruski mur preußische Mauer, Mauer auß Sachwert.

Prusków, -skowa, w -skowie, *m.* Proßkau.

Prusy, Prus, w Prusiech, *pl.* Preußen.

Prusnica, -cy, w -cy, *f.* Praisnitz.

Pryam, -a, *m.* Priamus.

Przedarułsko, -ska, w -sku, *n.* Przedarułska zie-

mia, -ńskiej-mi *f.*, Botarlsberg. Przednieprzański, *adi.* dießseits des Dnieper liegend, wohnend.

Przeddunajski, *adi.* dießseits der Donau liegend, wohnend.

Przedział, -u, w -dziale, *m.* Predil (Paß in den Alpen).

Przemsza, -szy, *f.* Bremeß *f.* (Fluß).

Przemysłów, -słowa, w -słowie, *m.* 1) Primenau; 2) Brenzlau.

Przemysł, -a, w -u, *m.* Przemysl; przemyski, *adi.* Przemysler(=), von, auß Przemysl.

Przerów, -rowa, w -rowie, *m.* Breau.

Przewóz, -wozu, w -wozie, *m.* Priebus.

Przyborz, -a, w -u, *m.* Freiberg.

Przybrzeg, -u, w -u, Fürstenberg.

Przybyszewo, -wa, *pl.* -wie, *n.* Priebitz.

Przyłak, -u, w -u, *m.* Frankenberg.

Przymorze, -rza, na -rzu, *n.* Künterland.

Psiepole, Psiegopola, na Psiempolu, *n.* Gundsfeld.

Psków, Pskowa, w Pskowie, *m.* Pleskau.

Psyche, -chy, -chę, *f.* Psyche.

Pszczew, -wia, w -wiu, *m.* Betschen.

Pszczyna, -ny, -nę, w -nie, *f.* Pleß.

Pulkowice, -wic, -wicach, *pl.* Polkowitz.

Puzdrany, -dran, w -dranach, *pl.* Pausram.

Pyrzyce, -rzyc, w -rzycach, *pl.* Pyritz.

Pyż, Pyzi, Pyżię, w Pyzi, *f.* Wartenburg.

R.

Raba, -by, -bę, w -bie, *f.* Raab (Stadt und Fluß).

Rachel und Racheli, -li, *f.* Rachel.

Raciborz, -a, w -u, *m.* Ratibor.

Racine, Racine'a und Racina, *m.* Racine.

Racławice, -wic, w -wicach, *pl.* Rasselwitz.

Raczków, -kowa, w -kowie, *m.* Raßkow.

Radbor, -u, w -borze, *m.* Ratibor.

Radgona, -ny, w -nie, *f.* Radtsburg.

Radgoszcz, -a, w -u, *m.* Rhetra.

- Radowice, -wic, w-wicach, *pl.* 1) Radauſ; 2) Mönkgut.
 Radunia, -nii, -nie, w -nii, *f.* Radaune *f.* (Zluß).
 Radzice, -dzic, w -dzicach, *pl.* Germanſdorf.
 Radziejowo, -wa, w -wie, *n.* Rathſdorf.
 Radzyn, -nia, w -niu, *m.* Reden.
 Rafael, -a, *m.* Raphael.
 Rakoniewice, -wic, w -wicach, *pl.* Radwiß.
 Rakownik, -a, w -u, *m.* Raſonik.
 Raków, -kowa, w -kowie, *m.* Rakaſ.
 Rakusy (Rakuzy), Rakus, w -sach, *pl.* Öſterreich; Rakuszanie, -a, *pl.* -nie, *m.* Öſterreicher *m.*; Rakuszanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Öſterreicherin *f.*; rakuski, *adi.* Öſterreichiſch.
 Rana, -ny, na -nie, *f.* Rana (Zuſel).
 Rarog, -a, w -u, *m.* Rarog.
 Rastembork, -a, w -u, *m.* Raſtenburg.
 Ratysbona, -ny, w -nie, *f.* Regensburg.
 Réaumur, -a, *m.* Réaumur.
 Recya, -cyi, -cye, w -cyi, *f.* Graubünden.
 Regina, -ny, -ne, *f.* Regina.
 Reims und Remi, *indecl.* Rheinſ.
 Ren, -u, na -ie, *m.* Rhein; reński, *adi.* rheiniſch; prowincya reńska Rheinproving *f.*; wino reńskie Rheinwein *m.*
 Replin, -a, w -ie, *m.* Rippln.
 Rewel, -a, w -u, *m.* Reval.
 Ribnica, -cy, -ce, w -cy, *f.* Reifnitz.
 Richelieu, -lieu'go, *m.* Richelieu.
 Rjeka, -ki, -kę, w Rjece, *f.* Rume.
 Roch, -a, *m.* Rochuß.
 Rocica, -cy, w -cy, *f.* Rieß.
 Rodan, -u, na -ie, *m.* Rhône *f.* (Zluß).
 Rogatec, -tea, w -teu, *m.* Rohitz.
 Rogożno, -na, w -nie, *n.* Rogafen.
 Roja, Roji, Roje, w Roji, *r.* Rügen (Zuſel).
 Rojgród, -grodu, w -grodzie, *m.* Bergen.
 Roketnice, -nic, w -nicach, *pl.* Roketnik.
 Rokiczany, -czan, w -czanach, *pl.* Roſiſan.
 Roklan, -u, na -ie, *m.* Rochberg.
 Rokytnice, -nic, w -nicach, *pl.* 1) Roketnik; 2) Roſlit.
 Romulus, -a und Romula, *m.* Romuluß.
 Ronow, -a, w -iu, *m.* Rumburg.
 Rosienie, -nia, w -niu, *n.* Roſiſan.
 Rossini, -ego, *m.* Roſſini.
 Rosya, -syi, -sye, w -syi, *f.* Rußland; Samodzierzca wszech Rosyi Selbſtherrſcher *m.* aller Reußen; Rosyanin, -a, *pl.* Rosyanie, -syan, *m.* Ruße *m.*; Rosyanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Rußin *f.*; rosyjski, *adi.*, po rosyjsku, *adv.* rußiſch.
 Roszela, -li, -le, w -li, *f.* Roſelle.
 Rousseau, Rouss(eau)'a, *m.* Rouſſeau.
 Rozalia, -lii, -lie, und Róza, -zy, -ze, *f.* Roſalie, Roſa.
 Rożnów, -nowa, w -nowie, *m.* Rożnau; Roſenau.
 Roztok, -u, w -u, *m.* Roſtoſ.
 Rszawa, -wy, w -wie, *f.* Orſowa.
 Rubikon, -u, na -ie, *m.* Rubikon *m.* (Zluß).
 Rudawy Szczawnickie, -daw -wnickich, w -dawach -wnickich, *pl.* Chemnitz Erzg. gebirge *n.*; R. Czeskie Böhmiſches Erzgebirge; R. Siedmiogrodzkie Siebenbürgiſches Erzgebirge.
 Rudki, Rudek, w -dkach, *pl.* Hoſtſtadt.
 Rudne góry, -dnych gór, w -dnych -ach, *pl.* Erzgebirge *n.*
 Rudnica, -cy, w -cach, *pl.* Raubnik.
 Rugigród, -grodu, w -grodzie, *m.* Bergen.
 Rugia, -gii, -gie, na -gii, *f.* Rügen (Zuſel).
 Rujana, -ny, -ne, w -nie, *f.* Rügen (Zuſel).
 Ruków, -kowa, w -kowie, *m.* Liebenwerda.
 Rumelia, -lii, lie, w -lii, *f.* Rumelien.
 Rumunia, -nii, -nie, w -ni, *f.* Rumänien; Rumuńczyk, -a, *pl.* -czycy, und Rumun, -a, *pl.* -ie, *m.* Rumäne *m.*; Rumunka, -nki, -nke, *pl.* -nki, Rumänin *f.*; rumuński, *adi.*, po rumuńsku, *adv.* rumuńskiſch.
 Rupin, -a, w -ie, *m.* Reppen.
 Ruś, Rusi, na Rusi, *f.* Reußen; Wielka — Großreußen; Mała — Kleinreußen; Czarna — Schwarzreußen; Biała — Weißreußen; Czerwona — Rotreußen.
 Rusin, -a, *pl.* -i, *m.* Ruthene *m.*; Rusinka, -nki, -nke, *pl.* -nki, Ruthenin *f.*
 Rusiński, ruski, *adi.*, po rusińsku, po rusku, *adv.* rutheniſch.
 Rusinów, -nowa, w -nowie, *m.* Raußnik.
 Ruszczyzna, -zny, -zne, *sf.* Reußentum *n.*, Ruthenentum *n.*; rutheniſche Sprache; rutheniſche Sitten.
 Rybnica, -cy, -ce, w -cy, *f.* Reifnitz.
 Rychbach, -u, w -u, *m.* Reichenbach.
 Rychnów, -nowa, w -nowie, *m.* Reichen.
 Rychtal, -u, w -u, *m.* Reichtal.
 Ryczywół, -woła, w -wole, *m.* Reichenwalde.
 Ryd, -u, w Rydzie, *m.* Ried.
 Rydzyna, -ny, -ne, w -nie, *f.* Reien.
 Ryga, -gi, -ge, w Rydze, *f.* Riga; Ryzanin, -a, *pl.* Ryzanie, *m.* Rigaer *m.*; ryski, *adi.* Rigaer, von, auß Riga.
 Rył, -u, na Ryle *m.* Rillo-Daß (Berg).
 Rymarzów, -rzowa, w -rzowie, *m.* Römerſtadt.
 Rynarzewo, -wa, w -rzebie, w -Rohrbruch.
 Rzawa, -wej, -we, w -wej, *f.* Orſowa.

Rzežno, -zna, w -znie, *n.*
Regensburg.

Rzeżyca, -cy, -ce, w -cy,
f. Rojiten.

Rzym, -u, w -ie, *m.* Rom,
Rzymianin, -a, *pl.* -mianie;
Rzymian, *m.* Römer *m.*;
Rzymianka, -nki, *pl.* -nki,

f. Römerin *f.*; rzymski, *adi.*
römisch.

Rzywno, -wna, w -nie, *n.*
Elsental.

S.

Sabaudya, -dyi, -dye, w
-dyi, *f.* Savoyen; Sabaud-
czyk, -a, *pl.* -czycey, *m.* Sa-
voyarde *m.*; Sabaudka, -dki,
pl. -dki, *f.* Savoyardin *f.*;
sabaudzki, *adi.* saoyisch;
książę Eugeniusz Sabaudzki
Prinz Eugen von Savoyen.

Sabina, -ny, -ne, *f.* Sa-
bine.

Sabinów, -nowa, w nowie,
m. Leben.

Sabińczyk, -a, *pl.* -czycey,
m. Sabiner *m.*; Sabinka,
-nki, -nke, *pl.* -nki, *f.* Sabin-
nerin *f.*; porwanie *n.* Sabine-
k Raub *m.* der Sabinerinnen;
sabiński, *adi.* sabinisch; kraj
sabiński Sabinerland *n.*

Safo und Safona, -ny, *f.*
Sappho.

Sahara, -ry, -re, na Saha-
rze, *f.* Sahara.

Saksonia, -nii, -nie, w -nii,
f. Sachsen; Saksończyk, -a, *pl.*
-czycey, und Sas, -a, *pl.* -i,
m. Sächse *m.*; Saksonka, -nki,
pl. -nki, und Saska, -ski, *pl.*
-ski, *f.* Sächsin *f.*; saski, *adi.*,
po sasku, *adv.* sächsisch; kró-
lestwo saskie das Königreich
Sachsen; król saski der König
von Sachsen.

Salamis, *indecl.* und Sa-
lamina, -ny, pod -na, *f.* Sa-
lamis.

Salzburg, -a, w -u, *m.*
Salzburg; saleburski, *adi.*
Salzburger(=).

Salica, -cy, na -cy, *f.*
Salza *f.* (Zuß).

Sallustysz, -a, und Sallu-
sty, -sta, *m.* Sallusti(=).

Salomea, -mei, -mee, *f.*
Salomea.

Salomon, -a, *m.* Salomo;
z próżnego i — nie należy aus
einem leeren Faß kann man
nichts zapfen; salomonowy,
adi. Salomōs, des Salomo;
mądry jak salomonowe por-

tki, patynki weise wie Salomōs
Hosen, er hört die Flühe husten,
er hört das Gras wachsen.

Salusia, -si, -sie, *f.* Sa-
lome.

Sambia und Samlandya,
-bii, -dyi, -bie, -dye, *f.* Sam-
land *n.*

Sambice, -bie, w -bicach,
pl. Münsterberg.

Samostrzel, -u, w -u, *m.*
m. Waldsee.

Samosz, -y, na -y, *f.* Sza-
moś *f.* (Zuß).

Samotracya, -cyi, -cye,
f. Samothrate.

Samson, -a, *m.* Simjon.

Sarajewo, -wa, w -wie, *n.*
Sarajedo.

Sardes, *indecl.* Sardes.

Sardynia, -nii, -nie, na -
nii, *f.* Sardinien; Sardyni-
czyk, -a, *pl.* -czycey, *m.* Sar-
dinier *m.*; Sardynka, -nki,
pl. -nki, *f.* Sardinierin *f.*;
sardynski, *adi.* sardinisch.

Sarmacya, -cyi, -cye, w
-cyi, *f.* Sarmatien; Sarmata,
-ty, -te, *pl.* -maci, *m.* Sar-
mate *m.*; (obraz.) ein Pole
von altem Schlage, von altem
Schrot und Korn; Sarmatka,
-tki, -tke, *pl.* -tki, *f.* 1) Sar-
matin *f.*, Polin *f.*; 2) al-
tpolnischeš Kleid; sarmatyzm,
-u, *m.* sarmatischeš Wesen;
sarmacki, *adi.*, po sarmacku,
adv. sarmatisch.

Sarnowo, -wa, w -wie,
n. Sarne.

Sas, Saska, Saski, siehe
unter Saksonia.

Saturnus und Saturn,
-na, *m.* Saturnus.

Saturnalia, -liów, *pl.*
Saturnalien *pl.*

Satyr, -a, *pl.* -owie, *m.*
Satyr *m.*, Waldgott *m.*

Sawa, -wy, -we, na -wie,
f. Sau *f.*, Save *f.* (Zuß).

Sawina, -ny, -ne, na -nie,
f. Sann *f.* (Zuß).

Sącz, -a, w -u, *m.* Sandez;
Nowy, Stary — Neu-, Alt-
Sandez; sandecki, *adi.* von,
aus Sandez.

Schiller, -a, *m.* Schiller.
Scypio, -na, *m.* Scipio;
— Afrykański Scipio Africa-
nus.

Sebastyan, -a, *m.* Seba-
stian.

Sedleczy, -leczan, w
-leczanach, *pl.* Seltshan.

Segedyń, -u, *pl.* w -nie,
m. Szegedin.

Sejbowin, -a, *pl.* -nie, *m.*
Sibotisch.

Sekowicka Planina, -ckiej
-ny, na -ckiej -nie, *f.* Küh-
wegeralpe *f.*

Sekwana, -ny, -ne, na -nie,
f. Seine *f.* (Zuß).

Selanik, -u, w -u, *m.*
Salonidi.

Selcerska woda, Selters-
wasser *n.*, Seltersbrunnen *m.*
Selibice, -bie, w -bicach,
pl. Sellowitz.

Serbia, -bii, -bie, w -bii,
f. Serbien; Serb, -a, *pl.*
-owie, *m.* Serbe *m.*; Serbka,
-bki, -bke, *pl.* -bki, *f.* Serbin
f.; serbski, *adi.*, po serbsku,
adv. serbisch.

Sewerus und Sewer,
Sewera, *m.* Severus.

Sepolno, -lna, w -luie, *n.*
Zemmelburg.

Sfinks, -a, *m.* Sphing *f.*

Siedlce, -dlec, do -dlec.
w -dlech, *pl.* Schälitz.

Siedlec, -dleca, w -dlen, *m.*
1) Sedlitz; 2) Schiltz.

Siedlica, -cy, -ce, w -cy,
f. Sedlitz.

Siedmiogród, -grodu, w
-grodzie, *m.* Siebenbürgen;
Siedmiogrodzianin, -a, *pl.*
-dzianie, *m.* Siebenbürger
Siedmiogrodzianka, -nki, *pl.*

-nki, *f.* Siebenbürgerin *f.*; siedmiogrodzki, *adi.* siebenbürgerisch.

Sielichów, -chowa, w -chowie, *m.* Selchow.

Siemysłów, -słowa, w -słowie, *m.* Steinerdorf.

Sieniawa, -wy, w -wie, *f.* Schönau.

Sierachów, -chowa, w -chowie, *m.* Schirgiswalde.

Sieraków, -kowa, w -kowie, *m.* Jirte.

Sierakowice, -wic, w -wicach, *pl.* Sierakowit.

Silno, -na, w -nie, *n.* 1) Schille; 2) Frankenhagen.

Sine morze, -go -rza, na -m -rzu, *n.* Adriatisches Meer.

Sistow, Swistów, -towa, w -towie, *m.* Siston(a).

Sitno, -na, w -nie, *n.* (heute: Tybia, *f.*) Xilfit.

Siwrydów, -dowa, w -dowie, *m.* Seiferbau.

Skadar, -u, w -darze, *m.* Skutari.

Skalda, -ldy, na -ldzie, *f.* Schelbe *f.* (Fluß).

Skania, -nii, -nie, w -nii, *f.* Schonen.

Skarbiszów, -szowa, w -szowie, *m.* Karbischau.

Skarszewo, -wa, w -wie, *m.* Schönfeld.

Skoczów, -czowa, w -czowie, *m.* Skotschau.

Skoki, -ków, w -kach, *pl.* Schöcken.

Skrzemelice, -lic, w -licach, *pl.* Schrems.

Skwierzyna, -ny, w -nie, *f.* Schwerin.

Slane, Slan, w Slanach, *pl.* Schlan.

Sławkow, -a, w -ie, *m.* 1) Austerlitz; 2) Schlaggenwald; 3) Schmieds.

Sławkowskie Szczawy, -skich -wów, w -skich -wach, *pl.* Schmieds.

Sławonia, -nii, -nie, w -nii, *f.* Slawonien.

Słocina, -ny, w -nie, *f.* Schlatten.

Słona, -nej, -ną, na -nej, *f.* Sajo *m.* (Fluß).

Słowak, -a, *pl.* -wacy, *m.* Słowak *m.*; Słowaczka, -czki, *pl.* -czki, *f.* Słowakin *f.*; sło-

wacki, *adi.*, po słowacku, *adv.* slowakisch.

Słowianin, -a, *pl.* -wianie, -wian, *m.* Slave und Slawe *m.*; Słowianka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Slavin und Slawin *f.*; słowiańszczyzna, -zny, *f.* Slawentum *n.*, sławisches Land, sławisches Wesen; słowiański, *adi.* po słowiańsku, *adv.* slawisch und slawisch.

Słoweński Gradec, -ego Gradca, w -m Gradcu, *m.* Windischgrätz.

Słowieniec, -ńca, *pl.* -ńcy, *m.* Slowene *m.*; Słowienka, -nki, *pl.* -nki, Słowienin *f.*; słowieński, *adi.*, po słowieńsku, *adv.* slowenisch.

Słuchów, -chowa, w -chowie, *m.* Schlochow.

Słup, -a, w -ie, *m.* Starfenberg.

Słupsk, -a, w -u, *m.* Stolpe.

Smederewo, -wa, w -wie, *n.* Semendria.

Smerkowiny, -win, w -winach, *pl.* Fichtelgebirge *n.*

Smogorzew, -a, w -iu, *m.* Trautenberg.

Smoliny, -lin, w -linach, *pl.* Harz *m.*

Smolnik, -a, w -u, *m.* Schmölnitz.

Smolniki, -lnik, w -kach, *pl.* Blumental.

Sobek, -bka, *m.* Bastel, Bastian; pierwiej Sobkowi, potem Dobkowi zuerst mit und dann dir; jeder ist sich selbst der Nächste.

Sobota spizka, *f.* Georgenberg *m.*

Sobótka, -tki, na -tce, *f.* Zoptenberg *m.*

Sobotyca, -cy, w -cy, *f.* 1) Steinamanger; 2) Maria-Theresiopel.

Sobotyszcze, -szeza, w -szezu, *m.* Sobotist.

Socza, -czy, na -czy, *f.* Sponzo *m.* (Fluß).

Sodoma, -my, w -mie, *f.* Sodom; Sodomczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Sodomiter *m.*; sodomski, *adi.* sodomitisch.

Sofia, -fii, w -fii, *f.* Sofia (Hauptstadt von Bulgarien).

Sofokles, -a, *m.* Sophokles.

Sokołowo, -wa, w -wie, *n.* Jankendorf.

Solec, -lca, w -lcu, *m.* 1) Schulitz; 2) Silz.

Solice, -lic, w -licach, *pl.* Sauerbrunn.

Solin, -a, w -ie, *m.* Solona.

Solne dobra kameralne, *pl.* Salzfammergut *n.*

Solnogród, -grodu, w -grodzie, *m.* Salzburg.

Solnok, -u, w -u, *m.* Szolnok.

Solon, -a, *m.* Solon.

Soluń, -lunia, w -luniu, *m.* Salonichi.

Sola, -ly, na Sole, *f.* und Solawa, -wej, na -wej, *f.* Saale *f.* (Fluß).

Solawa, -wej, w -wej, *f.* Sulau.

Sońsbork, -a, w -u, *m.* Sensburg.

Sora, -ry, w, na Sorze, *f.* Jeyer (Dorf und Fluß).

Sorawin, -a, w -ie, *m.* Rothjyrben.

Sosnowiec, -wca, w -wcu, *m.* Sojnit.

Sońnicowice, -wic, w -wicach, *pl.* Riefernstädtel.

Sowiagóra, -wiejgóry, w -wiejgorze, *f.* Gulenberg (Dorf).

Sowy, Sowów, w Sowach, *pl.* Schlagtrefscham.

Spalow, -a, w -ie, *m.* Sponau.

Sparta, -ty, w -cie, *f.* Sparta; Spartanin, -a, *pl.* -tanie, -tan, *m.* Spartaner *m.*; spartański, *adi.* po spartańsku, *adv.* spartanisch.

Spira, -ry, w Spirze, *f.* Speyer.

Spiz, -u, w -u, *m.* Zips *f.*; spiski, *adi.* Zipser(=).

Sprewia, -wii, na -wii, *f.* Spree *f.* (Fluß).

Srebrnagóra -nejgóry, w -nejgorze, *f.* Silberberg.

Sródziemne Morze, *n.* Mitteländisches Meer.

Stambul, -u, w -bule, *m.* Stambul, Konstantinopel.

Stach, -a, und Staś, -sia, *m.*, *dim.* von Stanisław, Stanislaus.

Stanisław, -a, *m.* Stanislaus; Stanisława, -wy, *f.* Stanisława.

Starahuta, -rejhuty, *w* -rejhuć, *f.* Neurode.

Starygród, -regogrodu, *w* -rymgrodzie, *m.* Stargard.

Stary Iczyn, -rego -a, *w* -rym -ie, *m.* Altitschein.

Stelan, Szczepan, -a, *m.*, *dim.* Stefanek, -nka und Stefco, -cia, *m.* Stephan.

Stefania, -nii, -nię, *f.* Stephanie.

Stembarg, -u, *w* -u, *m.* Tannenberg.

Stępawa, -wy, *w* -wie, *f.* Stampfen.

Stobno, -bna, *w* -bnie, *n.* Stuben.

Strasburg, -a, *w* -u, *m.* Straßburg; strasburski, *adi.* Straßburger(-).

Strela, -li, *w* -li, *m.* Stralsund.

Streżenice, -nie, *w* -nicach, *pl.* Dröfing.

Stribro, -bra, *w* -brze, *n.* Mies.

Stróża, -ży, *w* -ży, *f.* Stroppen.

Strygonia, -nii, -nię, *w* -nii, *f.* Gran.

Strzelce, -lec, *w* -leach, *pl.* Strehlitz.

Strzelewo, -wa, *w* -wie, *n.* Strehlau.

Strzelica, -cy, *w* -cy, *f.* Strehlen.

Strzelice, -lic, *w* -licach, *pl.* Strehlitz.

Strzelin, -a, *w* -ie, *m.* Strehlen.

Strzenica, -cy, *w* -cy, *f.* Strenitz.

Strzeszyn, -a, *w* -ie, *m.* Sedan.

Strzybnica, -cy, *w* -cy, *f.* Friedrichshütte.

Strzybro, -bra, *w* -brze, *n.* Mies.

Strzyglów, -głowa, *w* -głowie, *m.* Striegau.

Studzienki, -dzienek, *w* -dzienkach, *pl.* Schönbrunn.

Stupno, -pna, *w* -pnie, *n.* Staupen.

Stynawa, -wy, *w* -wie, *f.* Steinau.

Styra, -ry, *w* Styrze, *f.* Steper.

Styrya, -ryi, -ryę, *w* -ryi, *f.* Steiermark; Styryjczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Steiermärker

m., Steirer *m.*; Styryjka, -ki, *pl.* -ki, *f.* Steiermärkerin *f.*;

Steirerin *f.*; styryjski, *adi.* steiermärkisch, steirisch.

Subotyca, -cy, *w* -cy, *f.* 1) Maria-Theresiopel; 2) Steinamanger.

Suchoł, -tu, *w* -le, *m.* Zauchel.

Sudermania, -nii, -nię, *w* -nii, *f.* Sudermanland *n.*

Sudzice, -dzic, *w* -dzicach, *pl.* Zaubitz.

Sukiennice, -nie, *w* -nicach, *pl.* Tuchlauben *pl.* (in Krafau).

Sulejewo, -wa, *w* -wie, *n.* Sulau.

Sund, -u, *w* -dzie, *m.* Sund *m.*

Surdaki, -ków, *w* -kach, *pl.* Sodarzen.

Suroskie morze, -go -rza, *na* -m -rzu, *m.* Kowjshes Meer.

Suszyce, -szyc, *w* -szycach, *pl.* Schüttenhofen.

Swarzędz, -a, *w* -u, *m.* Schwerfenz.

Swesyon, -u, *w* -ie, *m.* Soissons.

Swetla, -tli, *w* -tli, *f.* Swittel.

Swewskie morze, -go -rza, *na* -m -rzu, *m.* Dsisee *f.*

Switawa, -wej, -wę, *w* -wej, *f.* Swittau.

Syberya, -ryi, -ryę, *w* -ryi, *und* Sybir, -u, *na* Sybirze,

m. Sibirien; Syberyjczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Sibirier *m.*;

syberyjski, sybirski, *adi.* sibirisch.

Sybilla, -li, -lle, *f.* Sibylla.

Sybin, -u, *w* -ie, *m.* Hartmannsfeldt.

Syców, -cowa, *w* -cowie, *m.* Polnisch-Wartenberg.

Sycylia, -lii, -lie, *na* -lii, *f.* Sizilien; Sycylijczyk, -a, *pl.* -czycy, *und* Sycylianin, -a, *pl.* -lianin, *m.* Sizilianer *m.*;

Sycylianka, -nki, *pl.* -nki,

f. Sizilianerin *f.*; sycylijski, *adi.* po sycylijsku, *adv.* sizilianisch.

Sykulce, -kulców, *w* -kulcach, *pl.* Szeklerland *n.*

Sylwestr, -a, *m.* Silvester.

Syrakuzy, -zów, *w* -zach, *pl.* Syrakus; Syrakuzanin, -a, *pl.* -zanie, -zan, *m.* Syrakuzaner *m.*;

Syrakuzanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Syrakuzanerin *f.*;

syrakuski, *adi.* syrakusisch.

Syrmia, -mii, -mie, *w* -mii, *f.* Syrmien.

Sysak, -a, *w* -u, *m.* Sissef.

Syseród, -rodu, *w* -rodzie, *m.* Süßenrode.

Szafuza, -zy, -zę, *w* -zie, *f.* Schaffhausen.

Szalatna, -tnej, *w* -tnej, *f.* Slatina.

Szamotin, -a, *w* -ie, *m.* Samotischin.

Szamotuly, -ków, *w* -kach, *pl.* Samter.

Szampania, -nii, -nię, *w* -nii, *f.* Champagne *f.*; szampański, *adi.* Champagner(=).

Szandawa, -wy, *w* -wie, *f.* Schandau.

Szaragóra, -rejgóry, *w* -rejgórze, *f.* Schabegur.

Szarskie góry, -skich gór, *w* -skich górach, *pl.* Tschardagh.

Szarysz, -u, *w* -u, *n.* Saros.

Szawel, -wła, *o* Szawle, *m.* Saul.

Szawle, -włów, *w* -włach, *pl.* Schaulen.

Szczakowa, -wej, -wę, *w* -wej, *f.* Stschakowa.

Szczawy Sławkowskie, -wów -wskich, *w* -wach -wskich, *pl.* Schmeds.

Szczecin, Szczecin, -a, *w* -ie, *und* Szczytno, -tna, *w* -tnie, *n.* Stettin; szeciński, *adi.* Stettiner(-), *von* aus Stettin.

Szczepan, -a, *m.* Stephan; kościół św. -a die Stephanskirche.

Szczytno, -tna, *w* -tnie, *n.* 1) Ortelsburg; 2) Stettin.

Szekspir, -a, *m.* Shakspeare; szekspirowski, *adi.* Shakspeare-, *von* Shakspeare, *in* der Art des Shakspeare.

Szkocya, -cyi, -cyę, w -cyi, *f.* Schottland; Szkot, -a, *pl.* Szkoci, Szkotów, *m.* Schotte *m.*; Szkotka, -tki, *pl.* -tki, *f.* Schottin *f.*; szkocki, *adi.* schottisch.

Szkudy, -dów, w -dach, *pl.* Schodden.

Szkudycze, -dycz, w -dyczach, *pl.* Schfuditz.

Szlazk i t. d. siehe Śląsk.

Szlemno, -mna, w -mnie, *n.* Gornsee *m.*; Gardensee *m.*

Szlyc, -u, w -u, *m.* Schleyz.

Szmeks, -u, w -ie, *m.* Schmeds.

Szomoryn, -u, w -ie, *m.* Sommerein.

Szokrawa, -wy, w -wie, *f.* Stoderau.

Szumawa, -wej, -we, w -wej, *f.* Böhmerwald *m.*

Szumberg, -u, w -u, *m.* Schönberg.

Szwajcarya, -ryi, -rye, w -ryi, *f.* Schweiz *f.*; Szwajcar, -a, *pl.* -owie, *m.* Schweizer *m.*; Szwajcarka, -rki, *pl.* -rki, *f.* Schweizerin *f.*; szwajcarski, *adi.* schweizer-, schweizerisch; ser szwajcarski Schweizertaje *m.*

Szwecya, -cyi, -cyę, w -cyi, *f.* Schweden; szwedzki, *adi.* po szwedzku, *adi.* schwedisch.

Szwed, -a, *pl.* Szwedzi, *m.* Schwede *m.*; Szwedka, -dki, *pl.* -dki, *f.* Schwedin *f.*

Szymon, -a, *m.* dim. Szymek, -mka, *m.* Simon.

Szyszak, -a, na -u, *m.* Sturmhaube *f.* (Berg).

Ściekowice, -wic, w -wicach, *pl.* Schifowitz.

Ścigów, -gowa, w -gowie, *m.* Schiegau.

Ścisowice, -wic, w -wicach, *pl.* Zetselwitz.

Śląsk, -a, w -u, *m.* Schlesien; Ślązak, -a, *pl.* Ślązacy, *m.* Schlesier *m.*; Ślązaczka, -czki, *pl.* -czki, *f.* Schlesierin *f.*; śląski, *adi.* schlesisch, von, aus Schlesien.

Śleza, -zy, -zę, na -zie, *f.* Lohse *f.* (Fluß).

Śliwin, -a, w -ie, *m.* Schlieben.

Śluzowice, -wic, w -wicach, *pl.* Schleuswitz.

Śmieszkowo, -wa, w -wie, *n.* Lache.

Śmigiel, -gla, w -glu, *m.* Schmiegel.

Śrem, -ia, w -iu, *m.* Schrimm.

Środa, -dej, w -dej, *f.* Schroda.

Śródziemne Morze, -go rza, na -m -rzu, *n.* Mittel-ländisches Meer, Mittelmeer *n.*

Świączyn, -a, w -ie, *m.* Friedrichsd.

Świdnica, -cy, w -cy, *f.* Schwidnitz.

Świebie, -bia, w -biu, *n.* Schwieben.

Świebodzin, -a, w -ie, *m.* Schwiebus.

Świącie, -cia, w -ciu, *n.* Schwępie.

Świąciechowo, -wa, w -wie, *n.* Schwetfau.

Świącin, -a, w -ie, *m.* Freudenf.

Świągocin, -a, w -ie, *m.* Schwiebus.

Świerczyn, -a, na -ie, *m.* Schwerinersee *m.*

Świerkle, -kla, w -klu, *n.* Dorf.

Świerklin, -a, w -ie, *m.* Neud.

Świąte, -go, w -m, *m.* Schwente.

Świątno, -tna, w -tnem, *n.* Schwenten.

Świnia, -ni, -nię, na -ni, *f.* Swine *f.* (Fluß).

Świstów, -stowa, w -stowie, *m.* Sifto(a).

T.

Tacyt, -a, *m.* Tacitus.

Tadeusz, -a, *m.* Thaddäus; śpiewać -a ein Lied vom Thaddäus singen, daß Bettel-lied singen, mit dem Bettel-stab herumgehen; będziesz ty śpiewał -a es wird dir schlimm ergehen, du wirst dafür büßen.

Talia, -lii, -lic, *f.* Thalia.

Tamiza, -zy, -zę, na -zie, *f.* Themse *f.* (Fluß).

Tanger, -u, w -rze, *m.* Tanger.

Tarent, -u, w -rencie, *m.* Tarent.

Tarkwiniusz, -a, *m.* Tarkwinus.

Tarsus, Tarsu, w Tarsie, *m.* Tarsus.

Taszowice, -wic, w -wicach, *pl.* Taschenb.

Tata, -ty, w Tacie, *f.* Totis.

Tatar, -a, *pl.* -tarzy, *m.* Tatar *m.*; Tataraka, -rki, *pl.* -rki, *f.* Tatarin *f.*; tatarski, *adi.* po tatarsku, *adv.* tatarisch; tatarszczyzna, -zny, -znię, *f.* Tatarei *f.*, tatarsche Länder; tatarsches Wesen.

Tatarya, -ryi, -rye, w -ryi, *f.* Tatarei *f.*

Tatarzyn, -a, *pl.* -i, *m.* Tatar *m.*

Tatry, Tatr, w Tatrach, *pl.* das Tatragebirge.

Terew, -ia, w -iu, *m.* Dirschau.

Teby, Teb, w Tebach, *pl.* Theben.

Tejn nad Witawą, -u, —, w -ie —, *m.* Wolfbauheim.

Telemach und Telemak, -a, *m.* Telemachus.

Temeski Banat, -ego -u, w -m Banacie, *m.* Temeser Banat.

Temistokles, -a, *m.* Themistokles.

Teodorowo, -wa, w -wie, *n.* Theodorosfeld.

Teplice, -plic, w -plicach, *pl.* Wetzelsdorf.

Teresa, -sy, -se, *dim.* Tereska, Terechna, -ski, -ny, *f.* Theresse.

Teresin und Terezin
-a, w -ie, *m.* Theresienstadt.
Terg, -u, w -u, *m.* Zeld-
firchen.

Thermopile, -mopil, *pl.*
Thermopylen; pod -pilami
bei den Thermopylen.

Tersytes und Tersyt,
-a, *m.* Thersites.

Terzyc, -a, w -u, *m.*
Moufalcone.

Tessalia, -lii, -lię, w -lii,
f. Thessalien; tessalski, *adi.*
thessalijsch.

Tetys und Tetyda, -dy,
f. Thetis.

Tezeusz, -a, *m.* Theseus.

Tilly, Tillego, *m.* Tilly.

Tjekowski komitat, -ego
-u, w -m komitacie, *m.*
Barer Komitat.

Tłukomy, -komów, w -ko-
mach, *pl.* Eltingen.

Tolkmicko, -cka, w -cku,
n. Tolkmit.

Tomasz, -a, *m., dim.* To-
mek, -mka, Tomcio, -mcia,
m. Thomas; niewierny To-
masz der ungläubige Thomas.

Topiały, -piał, w -piałach,
pl. Topiau.

Torricelli, -cellego, *m.*
Torricelli.

Toruń, -unia, w -runiu,
m. Thorn; Toruńczyk, -a,
pl. -czycy, und Toruńczanin,
-a, *pl.* -czanie, *m.* Thorner

m.; toruński, *adi.* Thorner(=).

Toszek, -szka, w -szku,
m. Dost; powiat toszecko-
gliwicki Dost-Gleitwitzer Kreis.

Tracya, -cyi, -cye, w -cyi,
f. Thrazien und Traffen.

Trajzma, -zmy, na -zmie,
f. Trajen *f.* (Złuz).

Trebietów, -towa, w -to-
wie, *m.* Treptow.

Trebiż, -u, w -u, *m.*
Tarvis.

Trebizonda, -ndy, -nde,
w -ndzie, *f.* Trapezunt.

Trenczyn, -u, w -ie, *m.*
Trenstin.

Trewir, -u, w -wirze, *m.*
Trier.

Troas und Troada, -dy,
f. Troas.

Troja, Troi, Troję, w Troi,
f. Troja *f.*; Trojańczyk, -a,
pl. -czycy, und Trojanin, -a,
pl. Trojanie, Trojan, *m.* Tro-
janer *m.*; Trojanka, -nki, *pl.*
-nki, *f.* Trojanetin *f.*; tro-
jański, *adi.* trojanijsch; koń
trojański das trojanijsche Pferd.

Truna, -ny, na -nie, *f.*
Traun *f.* (Złuz).

Trutnow, -a, w -ie, *m.*
Trautenau.

Trydent, -u, w -dencie, *m.*
Trient; trydencki, *adi.* von,
aus Trient, Trienter.

Tryest, -u, w Tryeście, *m.*
Triefst; tryestyński, *adi.*
Triefster(=), von, aus Triefst.

Tryton, -a, *m.* Triton *m.*

Trzecianna, -ny, -nę, w
-nie, *f.* Schönlanke.

Trzciel, -u, w -u, *m.*
Tirschtiegel.

Trzeble, -bel, w -blach,
pl. Triebel.

Trzebnica, -cy, -cę, w -cy,
f. Trebnitz.

Trzeboń, -bonia, w -boniu,
m. Wittgangau.

Trzebowa, -wej, -wę, w
-wej, *f.* Trübau.

Trzeciwnica, -cy, w -cy,
f. Hohenberg.

Trzemeszno, -szna, w
-sznie, *n.* Tremessen.

Tubinga, -ngi, -nge, w
-ndze, *f.* Tübingen; Tubin-
czyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Tü-
bingen.

Tuchomyśl, -a, w -u, *m.*
Schönfeld.

Tucydides, -a, *m.* Thucy-
dides und Thukydidēs.

Tuczno, -na, w -nie, *n.*
Tietz.

Tudorów, -rowa, w -rowie,
m. Theuberau.

Tulliusz, -a, *m.* Tullius.

Tuluza, -zy, -zę, w -zie,
f. Toulouse.

Tunet, -u, w -necie, *m.*
Tunis.

Uplice, -pie, w -picach,
pl. Teupitz.

Turegi, -cgów, w -cgach,
pl. Tauroggen.

Turcya, -cyi, -cye, w -cyi,
f. Türft *f.*; Turczyn, -a, *pl.* -i,
und Turek, -rka, *pl.* -rcy, *m.*
Türft *m.*; Turczynka, -nki,
pl. -nki, *f.* Türftin *f.*; turecki,
adi., po turecku, *adv.* türft-
tisch; turezyé, *va.* türkisch,
moхамmedanijsch machen; tur-
czyké sie, *vr.* türkisch, moham-
medanijsch werden; tureczyna,
-zny, *sf.* das Türkische, türft-
tisches Wesen, türkische Sitten,
Länder *u.* *f.* *w.*

Turgawa, -wy, -wę, w -wie,
f. Torgau.

Turgowia, -wij, -wie, w
-wii, *f.* Thurgau.

Turony, -nów, w -nach,
pl. Tours.

Turyngia, -gii, -gie, w -gii,
f. Thüringen; Turyńczyk, -a,
pl. -czycy, *m.* Thüringer *m.*;

tureński, *adi.* thüringisch.

Twardagóra, -rdejgóry, w
-rdejgórze, *f.* Jestenberg.

Tyaka, -ki, -kę, w Tyace,
f. Tete, Tefendorf.

Tybr, -u, na Tybrze, *m.*
Tiber *m.* und *f.* (Złuz).

Tyberyusz, -a, *m.* Tiberius.

Tybullus, -a und -bulla,
m. Tibullus.

Tycyan, -a, *m.* Tizian.

Tylewice, -wic, w -wicach,
pl. Tilkendorf.

Tylża, -lży, w -lży, *f.*
Tilfit.

Tymoteusz, -a, *m.* Timo-
theus.

Tyr, -u, w Tyrze, *m.* Ty-
rus; Tyryczyk, -a *pl.* -czy-
cy, *m.* Tyrier *m.*; tyryjski,
adi. tyrisch.

Tyrol, -u, w -u, *m.* Tirol;
Tyrolczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.*
Tiroler *m.*; Tyrolka, -lki, *pl.*
-lki, *f.* Tirolerin *f.*; tyrolski,
adi., po tyrolsku *adv.* tirolisch;
kapeluszy tyrolski Tirolerhut *m.*

Tyrteusz und Tyrtajos,
-a, *m.* Tyrtäus.

Tysznów, -a, w -ie, *m.*
Tischnowitz.

Tytuł, -u, w Tytule, *m.*
Titel.

U.

Ubiegów, -gowa, w -gowie, *m.* Ubigau.

Uciechowice, -wic, w -wicach, *pl.* Uchówiſ.

Uherczyce, -czyc, w -czycach, *pl.* Uherſchitz.

Ujazd, -u, w -jeździe, *m.* Ujeit.

Ukra und Wkra, -kry, na Ukrze, Wkrze *f.* Uder *f.* (Żluſ).

Ukraina, -ny, -ne, na -nie, *f.* Ukraine *f.*; Ukrainczyk, -a,

pl. -czycy, und Ukrainiec, -ińca, *pl.* -ińcy, *m.* Ukrainer *m.*; Ukrainka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Ukrainerin *f.*; ukraiński, *adi.* ukrainiſch.

Ulysses, -a, *m.* Ulyſſeſ, Odyſſeūſ.

Ulyk, -a, *m.* Ulriſh.

Upa, Upy, na Upie, *f.* Aupe *f.* (Żluſ).

Upice, Upic, w Upicach, *pl.* Cypel.

Urcice, Urcie, w Urcicach, *pl.* Urſchitz.

Urszula, -li, -le, *dim.* Urszulka, -lki, -lke, *f.* Urſula.

Uście nad Łabą, Uścia — —, w Uſciu — —, *n.* Auſſig.

Utin, -a, w -ie, *m.* Cutin.

Utyka, -ki, w -tyce, *f.* Utiſa.

Uzna, -zny, na -znie *f.* Uſedom (Zuſel).

W.

Wacław, -a, *m.* Wenzel, Wenzelaus.

Wacławowice, -wic, w -wicach, *pl.* Wenzelſdorf.

Waców, -cowa, w -cowie, und Wac, -a, w -u, *m.* Waiſen.

Wag, -u, nad -iem, *m.* Waag *f.* (Żluſ).

Walbrzych, -a, w -u, *m.* Waldenburg.

Walce, -leów, w -lcach, *pl.* Waſzen.

Walczyce, -czyc, w -czycach, *pl.* Wenzelsberg.

Walenty, -tego, *dim.* Walek, -lka, *m.* Valentin; choroba ſwiętego -tego Beitſtanſ *m.*, die hinfallende Krankheit, hinfallende Suht, Epilepſie *f.*

Walery, -rego, *m.*, Walerian, -na, *m.* Valerian.

Walezysz, -a, und Walezzy, -zego, *m.* Valoiſ.

Walichnowo, -wa, w -wie, *n.* Waſſenau.

Waliski Kanton, -ego -u, w -m -ie, *m.* (Kanton) Waſſiſ.

Wallibiki, -bików, w -bikach, *pl.* Waſbed.

Walter Scott, Walter Scotta, o Walter Seccie, *m.* Waſter Scott.

Walcz, -a, w -u, *m.* Deuſch; Krone.

Waldawa, -wy, w -wie, *f.* Waſden.

Wałdyk, -u, w -u, *m.* Waſdef.

Wanda, -dy, -de, *f.* Wanda.

Wandalowie, -lów, *pl.* die Wandalen; wandalszczyzna, -ne, *f.* Wandalſnuſ *m.*

Wapienica, -cy, w -cy, *f.* Sobniſ.

Warażdyn, -u, w -nie, *m.* Warasdin.

Warmia, -mii, -mie, w mii, *f.* Ermeland; Warmińczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Ermländer *m.*; warmiński, *adi.* ermländiſch; biskup warmiński Biſchof von Ermeland.

Warro, -na, *m.* Waruſ.

Warszawa, -wy, -we, w -wie, *f.* Waſſchau; warszawski, *adi.* Waſſchauer, waſſchauſch; Księstwo Warszawskie Herzogtum Waſſchau; po warszawsku, *adv.* auf Waſſchauer Art.

Warszawianin, -a, *pl.* -wianie, -wian, und Warszawiak, -a, *pl.* -wiacy, -wiaków, *m.* Waſſchauer *m.*; Warszawianka, -nki, -nke, *pl.* -nki, *f.* Waſſchauerin *f.*

Warta, -rty, -rte, nad Wartą, *f.* Warthe *f.* (Żluſ).

Wartucze, -tucz, w -czach, *pl.* Worſtauten.

Warusze, -szów, w -szach, *pl.* Warſau.

Waślowice, -wie, w -wicach, *pl.* Waſchelwitz.

Watkowice und Wątkowice, -wic, w -wicach, *pl.* Waſſfowitz.

Wawel, -a, na -u, *m.* Waſwel *m.* (in Krakau).

Wawrzyniec, -ńca, *dim.* Wazio, -zia, *m.* Lorenſ.

Wąbrzeźno, -źca, w -źnie *n.* Brieſen.

Wągrowiec, -wca, w -wcu, *m.* Wawronitz.

Wąsice, -sic, w -sicach, *pl.* Wundſchütz.

Wąsiorz, -a, w -u, *m.* Herrenſtadt.

Wąsosze, -szów, w -szach, *pl.* Wawſonſ.

Wąwelnio, -lna, w -lnie, *m.* Lindenwaſ.

Weimar, -u, w -marze, *m.* Weimar; weimar-ki, *adi.* Weimarer, weimariſch.

Welawa, -wej, w -wej, *f.* Weſſau.

Weina, -nej, w -nej, *f.* Weſnau.

Wełtawa, -wy, nad -wą, na -wie, *f.* Molbau *f.* (Żluſ).

Wemera, -ry, na -merze, *f.* Wehmer (Zuſel).

Wenecya, -cyi, -cye, w -cyi, *f.* Benedig; Wenecyanin, -a, *pl.* -cyanie, -cyan, *m.* Venetianer *m.*; Wenecyanka, -nki, *pl.* -nki, *f.* Venetianerin *f.*; wenecki, *adi.*, po wenecku, *adv.* venetianiſch; doża wenecki der Doge von Benedig

Wenus und Wenera, -ry, -re, *f.* Venus.

Werbów, -bowa, w -bowie, *m.* Renhardtsdorf.

Werbskie jezioro, -go -ra, na -m -ziorze, *n.* Wörthersee *m.*

Wergiliusz, -a, und Wergili, -lego, *m.* Vergilius.

Wersal, -u, w -u, *m.* Versailles.

Westalka, -lki, -lke, *pl.* -lki, *f.* Bestalin *f.*

Westalia, -lii, -lie, w -lii, *f.* Westfalen; Westfalczyk, -a, *pl.* -czycy, *m.* Westfale *m.*; Westfalka, -lki, *pl.* -lke, *pl.* -lki, *f.* Westfalen *f.*; westfalski, *adi.*, po westfalsku, *adv.* westfälisch; szynka westfalska westfälischer Schinken; pokój westfalski Westfälischer Friede.

Weszkowo, -wa, w -wie, *n.* Wasche.

Wezuwiusz, -a, na -u, *m.* Weivm.

Wegier, Węgra, *pl.* Węgrzy, *m.* Ungar *m.*; Węziera, -rki, *pl.* -rki, *f.* I. Ungarin *f.*; II. węgierka, *sf.* 1) ungarischer Felsroch; 2) ungarische Mütze; 3) ungarischer Säbel; 4) ungarische Pflaume.

Węgierski, *adi.*, po węgiersku, *adv.* ungarisch; pisać, mówić po węgiersku ungarisch schreiben, sprechen; wino węgierskie Ungarwein *m.*

Węgierszczyzna, -zny, -zne, *sf.* ungarisches Wesen, ungarische Sprache, Sitte u. *s.* w.

Węgobork, -a, w -u, *m.* Angerburg.

Węgry, Węgier, *pl.* Ungarn; z Węgier aus Ungarn; do Węgier, na Węgry nach Ungarn; na Węgrzech in un.

Węgry, -grów, w -grach, *pl.* Ungarn.

Węgrzyn, -a, *pl.* -i, *m.* 1) Ungar *m.*; 2) Ungarwein *m.*, Ungar *m.*

Wiardunki, -nków, w -nkach, *pl.* Verbun.

Wiatrogoszcz, -a, w -u, *m.* Günstergost.

Widawa, -wej, -we, na -wej, *f.* Weide *f.* (Fluß).

Widnawa, -wej, -we, w -wej, *f.* Weidenau.

Wiedeń, Wiednia, w Wiedniu, *m.* Wien.

Wiedeńczyk, -a, *pl.* -czycy, -czyków, *m.* Wiener *m.*

Wiedeńka, -ńki, -ńke, I. —, *pl.* -ńki, *f.* Wienerin *f.*; II. Wien *f.*, Wienfluß *m.*

Wiedeński, *adi.* Wiener (=), wienersich; po wiedeńsku, *adv.* wienersich.

Wielborg, -a, w -u, *m.* Willenberg.

Wieleń, -lenia, w -leniu, und Wielin, -a, w -ie, *m.* Sisehne.

Wielewicz, -a, w -u, *m.* Wolwitz.

Wieliczka, -czki, -czke, w -liczce, *f.* Wieliczka; wielicki, *adi.* sól -cka Salz aus Wieliczka.

Wielkabanian, -kiejbanian, w -kiejbanian, *f.* Frauenbach.

Wielki Waradyn, -ego -u, w -m -ie, *m.* Großwardein.

Wielkopolanin, -a, *pl.* -polanie, -polan, *m.* Großpöle *m.*

Wielkopolanka, -nki, -nke, *pl.* -nki, *f.* Großpolin *f.*

Wielkopolska, -ski, -ske, w -sce, *f.* Großpolen.

Wielkopolski, *adi.*, po wielkopolsku, *adv.* großpolnisch.

Wielogród, -rodu, w -grodzie, *m.* Wilfinsburg.

Wieluń, -lunia, w -luniu, *m.* Wollin.

Wieprz, -a, na -u, *m.* Ripper *f.* (Fluß).

Wierzbolów, -łowa, w -łowie, *m.* Wirballen.

Wierzchlubi, -chulabi, w -chulabi, *m.* Hohenelbe.

Wiesbaden, -u, w -ie, *m.* Wiesbaden.

Wietoszow, -a, w -ie, *m.* Betschan.

Więcborg, -a, w -u, *m.* Bandeburg.

Więzów, -zowa, w -zowie, *m.* Wanssen.

Wileńczyk, -a, *pl.* -czycy, -czyków, *m.* Wilnaer *m.*;

Wileńka, -ńki, -ńke, *pl.* -ńki, *f.* Wilnaerin *f.*

Wileński, *adi.* Wilnaer (=), von, aus Wilna.

Wilno, -lna, w -lnie, *n.* Wilna.

Winda, -ndy, -nde, w -ndzie, und Windawa, -wej, -we, w -wej, *f.* Windau.

Wirtembergia, -gii, -gie, w -gii, *f.* Württemberg; Wirtembergczyk, -a, *pl.* -czycy, -czyków, *m.* Württemberger *m.*; Wirtembergzanka, -nki, -nke, *pl.* -nki, *f.* Württembergerin *f.*; wirtemberski, *adi.*, po wirtembersku, *adv.* württembergisch.

Wisła, -sły, -słe, na Wiśle, *f.* Weichsel *f.*; wiślany, *adi.* Weichsel (=).

Wisze, -sza, w -szu, *n.* Arenburg.

Wit, -a, *m.* Beit; choroba św. -a Beitstanz *m.*

Witków, -kowa, w -kowie, *m.* Witzstabl.

Witold und Witold, -a, *m.* Witold.

Witoraz, -u, w -ie, *m.* Weitra.

Władimirzec, -mirca, w -mircu, *m.* Wolmar.

Władysław, -a, *dim.* Władzio, -dzia, *m.* Ladislaus.

Włoch, -a, *pl.* Włosi, Włochów, *m.* Italiener *m.*

Włochy, Włoch, *pl.* Italien; do Włoch nach Italien; z Włoch aus Italien; we Włoszech in Italien.

Włodzimierz, -rza, *dim.* Włodzio, -dzia, *m.* Wladimir.

Włoski, *adi.*, po włosku, *adv.* italienisch, welsch; włoski orzech welsche Nuß; włoska kapusta Welschkraut *n.*

Włoszakowice, -wic, w -wicach, *pl.* Zuschwitz.

Włoszczyzna, -zny, -zne, *sf.* 1) das Italiensische, italienisches Wesen, italienische Sprache, Sitte u. *s.* w.; 2) welsches Grünzeug, Welschkraut *n.*; Blumenkohl *m.*, Petersilie *f.*, Sellerie *f.*

Włoszcęć, *vn.* imperf., zwłoszcęć, *vn.* perf. italienisch werden, zum Italiener werden

Włoszka, -szki, -szkę, *pl.*
-szki, *f.* Stafienlerin *f.*

Włoszibór, -boru, w -borze,
m. Loßburg.

Wogęzy, -zów, w -zach,
pl. Wogeyen *pl.*, Wasgau *m.*

Wodzisław, -a, w -iu, *m.*
Loslau.

Wojciech, -a, *m.* Adalbert.

Wojerowice, -wic, w -wi-
cach, *pl.* Hoyerßwerda.

Wojkam, -u, w -ie, *m.*
Dennenberg.

Wojnowice, -wic, w -wi-
cach, *pl.* Danomiß.

Wojrezy, -zów, w -zach,
pl. Hoyerßwerda.

Wola, *f.* sieße: Wołów.

Wolsztyn, -a, w -ie, *m.*
Wollstein.

Wolter, -a, und Voltaire,
Voltaire'a und Voltaira, *m.*
Voltaire.

Wołczyn, -a, w -ie, *m.*
Konstabt.

Wołoch, -a, *pl.* Wołosi,
m. Walache *m.*

Wołochy, -chów, *pl.*, und
Wołoszczyzna, (-zny, *f.* 1)
Walachei *f.*; 2) Walachen *pl.*

Wołoski, *adi.*, po wołosku,
adv. waloßisch.

Wołoszka, -szki, -szkę,
pl. -szki, *f.* Walachin *f.*

Wołyń, -nia, na -niu, *m.*
Wolhynien; Wołyniak, -a, *pl.*
-niacy, und Wołyniec, -łyńca,
pl. -łyńców, *m.* Wolhynier *m.*;
Wołyńka, -ńki, *pl.* -ńki, *f.*
Wolhynierin *f.*; wołyński, *adi.*
wolyński.

Wormacya, -cyi, -cye, w
-cyi, *f.* Worms.

Wólka, -lki, w Wólce, *f.*
Hochfretßham.

Wrocław, -wia, w -wiu,
m. Breslau; Wrocławianin,
-a, *pl.* -wianie, -wian, und
Wrocławczyk, -a, *pl.* -czycy,
-czykóv, *m.* Breslauer *m.*;
Wrocławianka, -nki, -nkę, *pl.*
-nki, *f.* Breslauerin *f.*; wroc-
ławski, *adi.* Breslauer(-),
von, auß Breslau; po wroc-
ławsku, *adv.* breslauisch.

Wrzeszcz, -a, w -u, *m.*
Freißt.

Września, -śni, -śnie, w
-śni, (nad -snią), *f.* 1) Wre-
ßh; 2) Wreßhina *f.* (Fluß).

Wschowa, -wej, -wę, w
-wej, *f.* Fraustadt; Wschow-
wianin, -a, *pl.* -wianie, -wian,
m. Fraustädter *m.*; wschow-
ski, *adi.* Fraustädter(-).

Wszeryby, -bów, w -bach,
pl. Wßherau.

Wustrow, -a, w -iu, *m.*
Wusterhausen.

Wuszcz, -a, w -u, *m.*
Stolpmünde.

Wyblyszczów, -czowa,
w -czowie, *m.* Wilhelmßberg.

Wydrga, -rgi, w -drdze,
f. Jbria.

Wygnanice, -nanie, w -nani-
cach, *pl.* Weigmannßdorf.

Wyrza, -rzej, w -rzej, *f.*
Friedrichßberg.

Wyrzyska, -rzysk, w -rzy-
skach, *pl.* Wriesen.

Wysoka, -kiej, -ka, w -kiej,
f. 1) Wisseß; 2) Wittstock.

Wysoka Hola, -kiej -li,
na -kiej -li, *f.* Hoße Heid
(Berg).

Wysokie Myto, -go -ta,
w -m -cie, *n.* Hoßenmauth.

Wysoczycza, -cy, -ce, na
-ce, *f.* Gerligenalpe *f.*

Wyszogród, -grodu, w
-grodzie, *m.* 1) Hoßenburg;
2) Pßintenburg.

Wyszomierz, -a, w -u, *m.*
Wißmar.

Wyższy Brod, -szego -u,
w -szym Brodzie, *m.* Hoßen-
furth.

Z.

Zacharyasz, -a, *m.* Za-
charias.

Zadar, -u, w -darze, *m.*
Zara.

Zagajewiczki, -wiczek, w
-wiczkach, *pl.* Forbach.

Zagrzeb, -bia, w -biu, *m.*
Agram; zagrzebski, *adi.*

Agram(-), von, auß Agram.

Zajeczycze, -czyc, w -czy-
cach, *pl.* Saidschitz.

Zakopy, -kopów, w -ko-
pach, *pl.* Reichßtadt; książę
zakopski der Herzog von
Reichßtadt.

Zalesie, -lesia, w -lesiu,
m. Saleßh.

Zaluźne, -źna, w -źnem,
n. Moradof.

Zamorzowice, -wic, w -wi-
cach, *pl.* Schammerwitz.

Zamberk, -a, w -u, *m.*
Senßtenberg.

Zambrów, -browa, w -bro-
wie, *m.* Sommerau.

Zamki (nowe), -mków,
(-wych), w -mkach (-wych),
pl. Neuhäusel.

Zandow, -a, w -iu, *m.*
Sandau.

Zaniemyśl, -a, w -u, *m.*
Santomißchel.

Zaporozze, -ża, na -żu, *n.*
Saporogien, das Land hinter
dem Dniepr; zaporoski, *adi.*
Saporogier; kozacy zaporos-
scy Saporogier Kosaken.

Zarowina, -ny, w -nie, *f.*
Rothßyrben.

Zarzyce, -rzyc, w -rzy-
cach, *pl.* Zarßchitz.

Zatom, -ia, w -iu, *m.*
Satum.

Zawady, -dów, w -dach,
pl. Sawade.

Zawidów, -dowa, w -dowie,
m. Seidenberg.

Zawisłany und Zawisłań-
ski, *adi.* jenseits der Weichsel
liegend, befindlich, wohnend.

Zawód, -wodu, w -wodzie,
m. Gmünd.

Ząbkowice, -wic, w -wi-
cach, *pl.* Frankenstein.

Zbarzewo, -wa, w -wie, *n.*
Bargen.

Zbąszyn, -a, w -ie, *m.*
Bautßhen.

Zdanice, -nic, w -nicach,
pl. Steinitz.

Zdislawice, -wic, w -wi-
cach, *pl.* Wlasßhim.

Zduny, -nów, w -nach, *pl.*
Sduni.

Zelwald, -u, w -ldzie, *m.*
Saalfeld.

Zemsko, -ska, w -sku, *m.*
Samst.

Zemuń, -nia, w -niu, *m.*
Semlin.

Zenon, -a, *m.* Zeno.

Zerchowo, -wa, w -wie, *n.*
Sorchau.

Zeus, -a, *m.* Zeus, Jupiter.

Zgorzelec, -lca, w -lcu,
m. 1) Görzitz; 2) Branden-
burg.

Zieleń, -ni, w -ni, *f.* Grün-
felde.

Zieliniec, -ńca, w -ńcu,
m. Gründorf.

Zielona, -nej, w -nej, *f.*
Grünhofen.

Zielonagóra, -nejgóry, w
-nejgórze, *f.* Grünberg.

Zielonahojna, -uejhojny,
w -nejhojnie, *f.* Grüne-Tanne.

Zielonaląka, -nejłaki, w
-nejłące, *f.* Grüneweise.

Zielonawieś, -nejwsi, w
-nejwsi, *f.* Gründorf.

Zielonowo, -wa, w -wie,
n. Grünau.

Zielonydąb, -negodęba, w
-nymdębie, *m.* Grüneiche.

Zielonylas, -negolasu, w
-nymlesie, *m.* Grünwald.

Ziembice und Ziębice,
-bie, w -bicach, *pl.* Müns-
terberg.

Ziemno, -mna, w -mnie, *n.*
und Komitat Ziemneński,
Zemlin, Zemliner Komitat.

Ziemsko, -ka, w -ku, *n.*
Semitz.

Złokomorów, -rowa, w
-rowie, *m.* Senftenberg.

Ż.

Żaba, -by, w -bie, *f.*
Saabe.

Żabieniec, -ńca, w -ńcu,
m. Zabanenwalde.

Żabnicki Łęg, -ego -u,
m. Sejnitz.

Żaclerz, -a, w -u, *m.*
Schafar.

Żakowo, -wa, w -wie, *n.*
Saate.

Żarnowiec, -wca, w -wcu,
m. Zernowitz.

Żarowa, -wej, w -wej, *f.*
Sorau.

Żatec, -tea, w -tcu, *m.*
Saaz.

Żadowice, -wic, w -wicach,
pl. Zandowitz.

Żdzarskie Góry, -kich
gór, *pl.* Böhmisches-Mährisches
Gebirge.

Żegań, -nia, w -niu, *m.*
Sagan.

Żegota, -ty, -tę, *m.* Sgnaž.

Żeletawa, -wej, w -wej,
f. Schelltau.

Żeleznica, -cy, w -cy, *f.*
Eisenstadt.

Żelm, -ia, w -iu, *m.* Ba-
ruth.

Żemr, -u, w -mrze, *m.*
Sommerfeld.

Żerotin, -u, w -ie, *m.*
Bierstein.

Żuława, -wy, w -wie, *f.*
1) Sulau; 2) Marzschland *n.*,
Niederung *f.*, Werder *m.*;
Żuławczyk, -a, *pl.* -czyec,
-czyków, *m.* Bewohner *m.*
des Marzschlandes, der Nieder-
ung.

Żuława Gdańska, -wy
-skiej, *f.* Danziger Werder.

Żuława Wielka, -wy -kiej,
f. Großwerder.

Żuławy, *pl.* siehe: Żuława.

Życz, -a, w -u, *m.* Zeit.

Żyd, -a, *pl.* żydzi und
Żydzi (zur Bezeichnung der
Israeliten im Altertum), *m.*
Jud(e) *m.*; kiedy bieda, to
do -a kommt die Not an den
Mann, dann muß der Jude
heranhelfen.

Żydek, -dka, *pl.* -lki, *m.*
Jüdel *n.*, Judenjunge *m.*

Żydrochowice, -wic, w
-wicach, *pl.* Seelowitz.

Żydogłowy, *adi.* juten-
köpfig.

Żydostwo, -wa, *n.* 1)
Judentum *n.*; 2) Judenchaft

Złotna, -nej, w -nej, *f.*
Schlatten.

Złotowo, -wa, w -wie, *n.* und
Złotów, -towa, w -towie, *n.*

Żłatau.

Znojmo, -ma, w -mie, *n.*
Znaim.

Zofia, -fii, -fie, *dim.* Zosir,
-si, *f.* Sophie.

Zrinyi, -niego und -nyi'ego,
m. Zrinyi.

Zurych, -u, w -u, *m.* Zürich.

Zuzanna, -ny, -nę, *dim.*
Zuzia, -zi, *f.* Susanne.

Zwierzyn, -a, w -ie, *m.*
Schwerin.

Zygmunt, -a, *m.* 1) Sigi-
mund, Siegmund; 2) Sigi-
mundglocke *f.* (in Krafau);
wiek Zygmuntowski das Zeit-
alter der (beiden) Sigiämunde
(polnische Geschichte).

f.; 3) Judenland *n.*; 4) jü-
disches Wesen, jüdische Art
und Weise.

Zydowie, -cia, *pl.* -ta, *n.*
Judenkind *n.*

Zydowin, -a, *m.* Jude *m.*

Zydowski, *adi.* jüdisch;
-ska bożnica Judentempel *m.*;
-ska szkoła Judentempel *f.*;
— cmentarz Judenfriedhof
m.; po żydowsku, *adi.* jüdisch;
po -sku szwargotać jüdeln,
auf jüdische Art sprechen.

Zydówka, -ki, *pl.* -ki, -wek,
f. Jübin *f.*

Żydział, -a, *pl.* -i, *m.*

Judenjunge *m.*, Judenengel *m.*

Żydziałko, -ka, *pl.* -ka,
m. kleiner Judenjunge, Juden-
kind *n.*

Zydzisko, -ka, *pl.* -ka, *n.*
häßlicher, abscheulicher Jude.

Zylyna, -ny, w -nie, *f.* Sil-
lein.

Zyńkawy, -wów, w -wach,
pl. Schinfaul.

Żyława, -wej, w -wej, *f.*
Zittau.

Żywiec, -wca, w -wcu, *m.*
Saybusch.

Żyżków, -kowa, w -wie,
Zislaberg.

